

BIBLÍ SVATÁ

ANEB

VŠECKA SVATÁ PÍSMÁ

STARÉHO I NOVÉHO ZÁKONA.

PODLE POSLEDNÍHO VYDÁNÍ KRALICKÉHO
Z ROKU 1613.

AMERIICKÁ BIBLIICKÁ SPOLEČNOST,
ZALOŽENÁ LETA PÁNĚ 1816
NEW-YORSKÁ.

1918

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

TO THE
MEMBERS

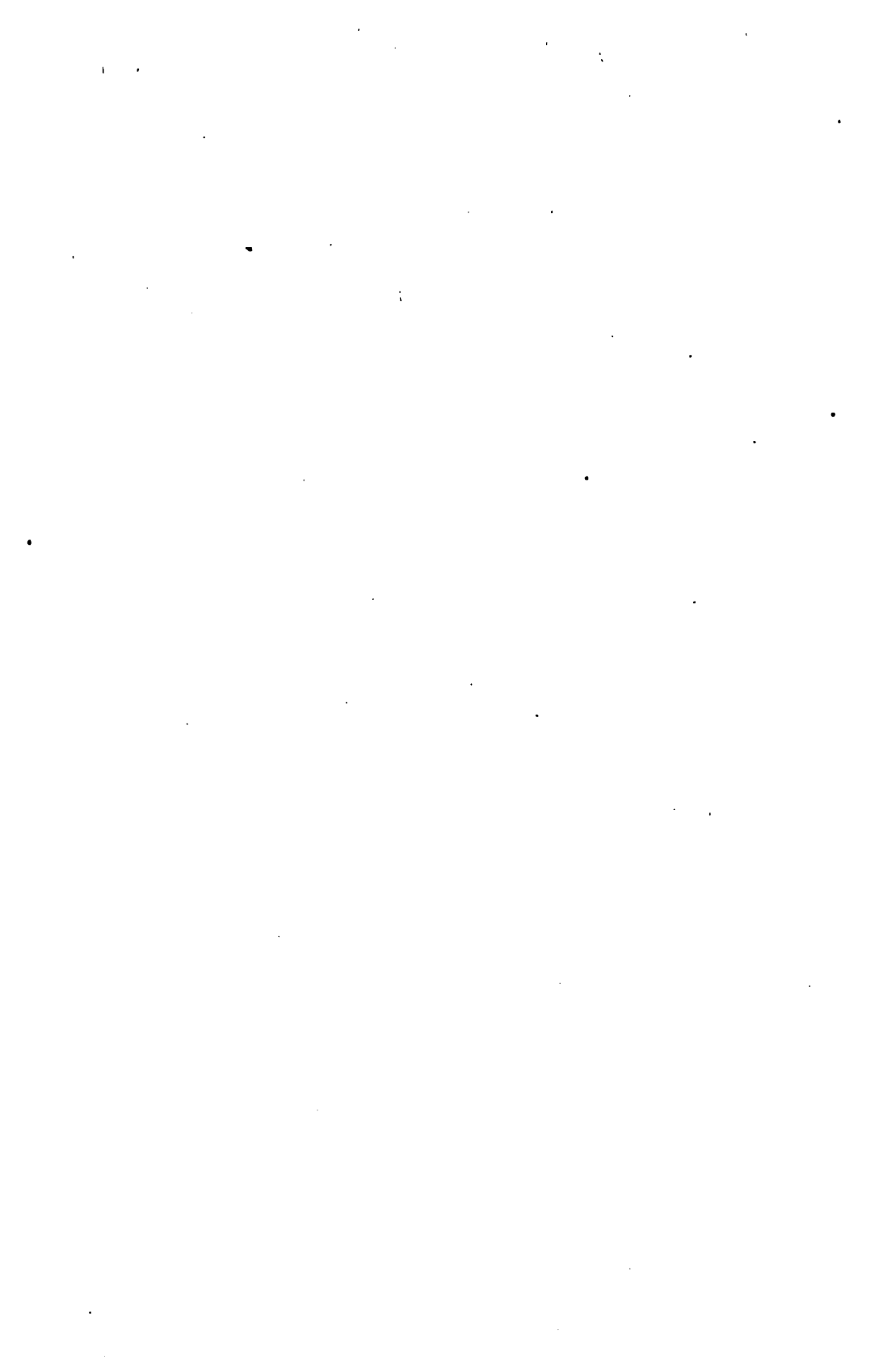
Faint text below the main heading, possibly a subtitle or introductory line.

POŘÁDEK KNIH STARÉHO ZÁKONA.

	Kapitoly.	Strana.		Kapitoly.	Strana.
První kniha Mojžíšova	50	1	Kniha Kasatel	12	573
Druhá kniha Mojžíšova	40	50	Píseň Šalomounova	8	581
Třetí kniha Mojžíšova	27	91	Proroctví Izaiáše proroka	66	585
Čtvrtá kniha Mojžíšova	36	120	Proroctví Jeremiáše proroka	52	638
Pátá kniha Mojžíšova	34	161	Pláč Jeremiášův	5	688
Kniha Josue	24	197	Proroctví Ezechiele proroka	48	693
Kniha Soudců	21	221	Proroctví Daniele proroka	12	742
Kniha Rut	4	244	Proroctví Ozeáše proroka	14	757
První kniha Samuelova	31	247	Proroctví Joele proroka	3	764
Druhá kniha Samuelova	24	279	Proroctví Amosa proroka	9	767
První kniha Královská	22	305	Proroctví Abdiáše proroka	1	772
Druhá kniha Královská	25	336	Proroctví Jonáše proroka	4	773
První kniha Paralipomenon	29	365	Proroctví Micheáše proroka	7	775
Druhá kniha Paralipomenon	36	392	Proroctví Nahuma proroka	3	779
Kniha Ezdrášova	10	426	Proroctví Abakuka proroka	3	781
Kniha Nebemiášova	13	435	Proroctví Sofoniáše proroka	3	783
Kniha Ester	10	449	Proroctví Aggea proroka	2	785
Kniha Jobova	42	457	Proroctví Zachariáše proroka	14	787
Kniha Žalmů	150	483	Proroctví Malachiáše proroka	4	795
Kniha Přísloví	31	552			

18 006 Printed.

M152563

KNIHA MOJŽÍŠOVA PRVNÍ,

KTERÁŽ SLOVE

G E N E S I S.

KAPITOLA I.

Stvoření a spořádání od Boha všech věcí v šesti dnech.

Na * počátku stvořil † Bůh nebe a zemi.

*Jan. 1, 1. 3. Žalm. 90, 2; 102, 28. Žid. 1, 10; 11, 3. †Jer. 32, 17; 27, 5. Neh. 9, 6. Skutk. 4, 24; 14, 15; 17, 24. Žalm. 33, 6; 134, 3; 135, 6. Kol. 1, 16. Žalm. 19, 2; 97, 6. Jon. 1, 9.

2. Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

3. I * řekl Bůh: † Buď světlo! I bylo světlo.

*2 Kor. 4, 6. †Isai. 45, 7.

4. A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.

5. A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.

6. Řekl také Bůh: Buď obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!

7. I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, * kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.

*Žalm. 148, 4. Jer. 51, 16.

8. I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.

9. Řekl také Bůh: * Shromážďte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se místo suché! A stalo se tak.

*Job 38, 8. Žalm. 33, 7; 104, 9.

10. I nazval Bůh místo suché zemi, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

11. Potom řekl Bůh: Zplod země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podle pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.

12. Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podle pokolení svého, i

strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

13. I byl večer a bylo jitro, den třetí.

14. Opět řekl Bůh: * Buďte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a rozměření času, dnů a let;

*Žalm. 104, 19.

15. A aby svítila na obloze nebeské, a osvětlovala zemi. A stalo se tak.

16. I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; též i hvězdy.

17. A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvětlovala zemi;

18. A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

19. I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

20. Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a * ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!

*k. 2, 19.

21. I stvořil Bůh velryby * veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podle pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

*Job 40, 20. Žalm. 104, 26.

22. I požehnal jim Bůh, * řka: Plodtež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!

*k. 1, 28; 8, 17; 9, 1, 7.

23. I byl večer a bylo jitro, den pátý.

24. Řekl též Bůh: Vydej země * duši živou, jednu každou podle pokolení je-

jího; hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podle pokolení jejího. A stalo se tak. *Job 12,7.8.9.

25. I učinil Bůh zvěř zemskou podle pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podle pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.

26. Řekl opět Bůh: Učiněno člověka k obrazu našemu, podle podobnosti našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vši zemi, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.

27. I * stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božimu stvořil jej, muže a ženu stvořil je. *Mat.19,4.

28. A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.

29. Řekl ještě Bůh: * Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž *jest* na tváři vši země, a všeliké stromovi, (na němž *jest* ovoce stromu), nesoucí símě; *to* bude vám za pokrm. *k.9,3. Řim.14,2.

30. Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.

31. A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

KAPITOLA II.

Posvěcení dne sedmého. 4. Připomenutí napřed položených věcí o stvoření. 8. Vypsalí ráje a postavení v něm člověka. 18. Nařizení stavu manželského.

A tak dokonána jsou nebesa a země, i všecko vojsko jejich.

2. A dokonal Bůh * dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal. *2Mojz.20,11. 31,17.

3. I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.

4. Tři jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe),

5. I každé chrastiny polní, dřive než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzházela; nebo ještě byl nedštil Ho-

spodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi.

6. A *aniž* pára vystupovala z země, aby svažovala všecken svrček země.

7. I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dechnutí života, i byl člověk v duši živou.

8. Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil.

9. A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohlední libý, a *ovoce* k jídlu chutné; též * strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého. *Zjev.2,7. 22,2.

10. (A řeka vycházela z Eden, k svažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.

11. Jméno jedné Pison, ta obchází všecku zemi Hevilah, kdež jest zlato.

12. A zlato země *té jest* výborné; tam *jest i* bdelium, a kámen onychin.

13. Jméno pak druhé řeky Gihon, ta obchází všecku zemi Chus.

14. A jméno řeky třetí * Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země: A řeka čtvrtá *jest* † Eufrates). *Dan.10,4. †1Mojz.15,18. 5Mojz.1,7.

15. Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji *v zemi* Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.

16. I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajského svobodně jísti budeš;

17. Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrti umřeš.

18. Řekl byl také Hospodin Bůh: Ne-ní * dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm *byla*. *Kaz.4,8.9.násl.

19. (Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všecko ptactvo nebeské, přivedl *je* k Adamovi, aby pohleděl *na ně*. jaké by jméno kterému dáti měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.

20. I dal Adam jména všechněm hovadům, i ptactvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by při něm *byla*.)

21. Protož uvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.

22. A z toho žebra, kteréž vyňal z Ada-

ma, vzdělal Hospodin Bůh * ženu, a přivedl ji k Adamovi. ^{*1 Kor.11,7.8.}

23. I řekl Adam: Teď tato *jest* kost z kosti mých a tělo z těla mého; tato slouží bude mužatka, nebo z muže vzata *jest*.

24. Z té přičiny opustí muž otce svého i matku svou, a přidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.

25. Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

KAPITOLA III.

O prvním hříchu a žalostném pádu člověka.

Had pak byl * nejhytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A *ten* řekl ženě: Tak-liž *jest*, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajskeho? ^{*Zjev.12,9; 20,2.}

2. I řekla žena hadu: Ovoce stromů raských jíme;

3. Ale o ovoci stromu, kterýž *jest* u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.

4. I řekl had ženě: * Nikoli nezemřete smrtí! ^{*Jan.8,44. 1 Král.22,22.}

5. Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, * otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé. ^{*k.3,7.2 Kor.11,14.}

6. Viduci tedy žena, že dobrý *jest* strom k jídlu i příjemný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a *on* jedl.

7. Tedy otevřiny jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou * nazí; i navázali listí fíkového a nadělali sobě věníká. ^{*k.2,25.}

8. A *v tom* uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromů rajskeho.

9. I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl jemu: Kdež jsi?

10. Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se.

11. I řekl *Bůh*: Kdož oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z něhož *jest* jsem jísti * zapověděl? ^{*k.2,16.17.}

12. I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dala, *aby byla* se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem.

13. I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem.

14. Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Že jsi to učinil, zlořečený budeš nade všecka hováda a nade všecky živočichy polní; po břiše svém plaziti se budeš, a * prach žrátí budeš po všecky dny života svého. ^{*Mich.7,17.}

15. Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi * semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu. ^{*Mat.3,7; 12,34.}

16. Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí roditi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a *on* * panovati bude nad tebou. ^{*1 Kor.11,3.}

17. Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýž *jest* jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená * země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všecky dny života svého. ^{*Rím.8,19.20.21.}

18. Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.

19. V * potu tváří své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš. ^{*2 Tě.3,8.}

20. Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla máte všech živých.

21. I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přiděl je.

22. Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn *jest* jako jeden z * nás, věda dobré i zlé; pročež nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme jej*. ^{*k.1,28.}

23. I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady * Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl. ^{*k.4,16.}

24. A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden * cherubiny k východní straně s *†* mečem plamenným blýskajícím se, aby ostříhali cesty k stromu života. ^{*2 Mojs.25,18. †4 Mojs.22,23.}

KAPITOLA IV.

Synů Adamových obětí. 8. Vražda Kainova. 17. Potomci Kainovi. 25. Rodina Adamova.

Adam pak poznal Evu ženu svou, kteráž počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem * muže na Hospodinu. ^{*Jer.31,22.}

2. A opět porodila bratra jeho Abele. I byl * Abel pastýř ovcí, a Kain byl orač. ^{*k.13,5; 26,14.}

3. Po mnohých pak dnech stalo se, že

obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinu.

4. Ano i Abel také obětoval z * prvorozených věcí stáda svého, a z tuku jejich. I † vzhlédl Hospodin na Abele a na obět jeho. ^{*2 Mojs.34,19. †Žid.11,4.}

5. Na Kaina pak a na obět jeho ne vzhlédl. Protož rozlítil se Kain náramně, a opadla tvář jeho.

6. I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se tak rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?

7. Zdalíž nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli nebudeš dobře činiti, hřích ve * dveřích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty † panovati budeš nad ním. ^{*Jak.5,9. †1 Mojs.3,16.}

8. I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil * jej. ^{*Mat.23,35.}

9. I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdalíž jsem já strážným bratra svého?

10. I řekl Bůh: Co jsi učinil? * Hlas krve bratra tvého volá ke mně z země. ^{*Žid.12,24.}

11. Protož nyní * zlořečený budeš i od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé. ^{*k.5,29.}

12. Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi.

13. I řekl Kain Hospodinu: Větší jest nepravost má, * než aby mi odpuštěna býti mohla. ^{*Mat.27,4,5.}

14. Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou * skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne. ^{*Job 15,20 násl.}

15. I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, nad tím sedmnásobně mštno bude. Pročež vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli našel.

16. Tedy odšel Kain od tváří Hospodiny, bydlil v zemi Nód, k východní straně naproti Eden.

17. Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch.

18. I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha.

19. Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla.

20. I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec přebývajících v staních a stádo pasoucích.

21. A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajících na harfu a nástroje hudebné.

22. A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl řemeslník všelikého díla od mědi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma.

23. I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouchejte řeči mé, že jsem zabil muže k ráně své a mládence k zsinalosti své.

24. Jestližet sedmnásobně pomštno bude pro Kaina, tedy pro * Lámecha sedmdesátkrát sedmkrát. ^{*Mat.18,22.}

25. Poznal pak ještě Adam ženu svou, i porodila * syna a nazvala jméno jeho Set; nebo řekl: Dal mi Bůh jiné simě místo Abele, kteréhož zabil Kain. ^{*k.5,3.}

26. Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se * vzývání jména Hospodinova. ^{*k.12,8.}

KAPITOLA V.

Vyčtení rodiny Adamovy od Setu až do Noela.

Tato * jest kniha rodů Adamových. V ten den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božimu učinil ho. ^{*1 Par.1,1 násl.}

2. Muže * a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v ten den, když stvořeni jsou. ^{*Mat.19,4.}

3. Byl pak * Adam ve stu a třiceti letech, když zplodil syna ku podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set. ^{*Luk.3,38.}

4. I bylo dnů Adamových po zplodění Setu osm set let, a plodil syny a dcery.

5. A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třiceti let, i umřel.

6. Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil * Enosa. ^{*k.4,26.}

7. A po zplodění Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery.

8. I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.

9. Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil * Kainana. ^{*Luk.3,37.}

10. A po zplodění Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery.

11. I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.

12. Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele.

13. A po zplození Mahalaleele živ byl Kainan osm set a čtyřiceti let, a plodil syny a dcery.

14. I bylo všech dnů Kainanových devět set a deset let, i umřel.

15. Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Járeda.

16. A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel osm set a třiceti let, a plodil syny a dcery.

17. I bylo všech dnů Mahalaleelových osm set devadesáta a pět let, i umřel.

18. Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil * Enocha. *Jud.v.14.

19. A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery.

20. I bylo všech dnů Járedových devět set šedesáta a dvě léta, i umřel.

21. Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Matuzaléma.

22. A * chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tři sta let, a plodil syny a dcery. *Mich.6,8.

23. I bylo všech dnů Enochových tři sta šedesáta a pět let.

24. A * chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *viděn*; nebo vzal ho Bůh. *k.6,9.

25. Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha.

26. A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáta a dvě léta, a plodil syny a dcery.

27. I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáta a devět let, i umřel.

28. Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna,

29. Jehož jméno nazval * Noé, řka: Tento nám † odpočinutí způsobí od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž máme s zemí, jižto zlořečil Hospodin. *Luk.3,36. †Petr.3,20. †Luk.2,25.

30. A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáta a pět let, a plodil syny a dcery.

31. I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáta a sedm let, i umřel.

32. A když byl Noé v pěti stech * letech, zplodil Sema, † Chama a Jáfeta. *k.6,10; 10,1.21. †k.9,24.25.

KAPITOLA VI.

Zlost lidská se na světě rozmohla, 6. Bůh nad tím našel žal, 14. a děláti koráb rozkámal.

Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery * se jim zrodily, *k.5,1,26.

2. Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kteréž oblibovali.

3. Pročež řekl Hospodin: Nebude se snaditi * duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvaceti let. *1 Petr.3,20.

4. Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházeli synové Boží k decerám lidským, ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteříž zdávna byli, muži na slovo vzati.

5. Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,

6. Lítoval * Hospodin, že učinil člověka na zemi, a † bolest měl v srdci svém. *1 Sam.15,11. †Izai.63,9.10.

7. Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.

8. Ale Noé našel * milost před Hospodinem. *k.18,3; 19,19. Luk.1,30.

9. Tito jsou příběhové Noé: * Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého věku, s Bohem ustavičně chodil Noé. *2 Petr.2,5.

10. (Zplodil pak Noé * tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.) *k.5,32.

11. Ale země byla porušena před Bohem, a naplněna byla země nepravostí.

12. Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu svou na zemi.

13. Protož řekl Bůh k Noé: * Konec všelikého těla přichází přede mne, nebo naplněna jest země nepravostí od nich; z té příčiny, hle, již zkazím je s zemí. *Ezech.7,2 násl. Amos.3,2.

14. Učiň sobě * koráb z dříví gofer; příhrady zděláš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klm. *Zid.11,7. 1 Petr.3,20.

15. A na tento způsob uděláš jej: Tři set loktů bude dlouhost toho korábu, padesáti loktů širokost jeho a třiceti loktů vysokost jeho.

16. Okno uděláš v korábu, a svrčkem na loket vysokým zavřeš jej; dvěfe také

korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodní, druhé i třetí zdeleáš v něm.

17. Já pak, aj, já uvedu * potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře. *Zalm.29.10.

18. S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.

19. A ze všech živočichů všelikého těla, po * dvěm z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou. *k.7.9.

20. Z ptactva podlé pokolení jeho, a z hověd podlé pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podlé pokolení jeho, po dvěm z každého * vejdou k tobě, aby živi zůstali. *k.2.19.

21. Ty pak nabeř s sebou všeliké potrav, kteráž se jísti může, a shromážď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.

22. I * učinil Noé podlé všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil. *k.7.5. Mat.21.6.

KAPITOLA VII.

Uvedení potopy hrozná na všecken svět.

Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiž ty i všecka * čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto. *Skutk.16.31.

2. Ze všech hověd * čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samice jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samce a samice jeho. *k.8.20.

3. Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samice, aby živé zachováno bylo sítě na vší zemi.

4. Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí; a vyhladím se svrchku země všelikou podstatu, kterouž jsem učinil.

5. Tedy * učinil Noé všecko tak, jakž mu přikázal Hospodin. *k.8.22.

6. (Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.)

7. A protože přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.

8. Z hověd také čistých i z hověd nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,

9. Po * dvěm vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé. *k.6.19.

10. Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.

11. Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všecky studnice propasti veliké, a * průduchové nebesí otevřeny jsou. *k.8.2.

12. I byl přival na zemi čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí.

13. Toho * dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu. *k.6.18.

14. Oni i * všeliký živočich podlé pokolení svého, i všeliké hovědo podlé pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podlé pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všecko, což křídla má, *k.6.20.

15. Vešli k Noé do korábu, po dvěm ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.

16. A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.

17. A když byla potopa za čtyřiceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od země.

18. Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i * zplýval koráb na vodách. *Zalm.107.26.

19. A tak náramně rozmohly se vody nad zemí, že přikryty jsou všecky hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vřím nebem.

20. Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory.

21. I * umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hověd a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého člověka. *Mat.24.38.39.

22. Všecko, což mělo dýchání ducha života v chřípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo.

23. A tak vyhladil Bůh všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hověda, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a * zůstal toliko Noé, a křefž s ním *byli* v korábu. *Malach.3,17.18. 2 Petr.2.5.

24. I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů.

KAPITOLA VIII.

Potopa přestala. 18. Noé vyšel z korábu, 20. a oběti Bohu obětoval.

Rozpomenul * se pak Bůh na Noé, i všecky živočichy a všecka hověda, kteráž

byla s ním v korábu; pročez uvedl Bůh vítr † na zemi, i zastavily se vody.

*k.19,29. †2Mojž.10,13.

2. A zavřiny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest přival s nebe.

3. I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce * zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,

*Joz.3,16.

4. Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmnáctý den toho měsíce na horách * Ararat.

*Izai.37,38.

5. Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního dne téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.

6. I stalo se po čtyřiceti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteráž byl udělal,

7. Vypustil krkavce. Kterážto vylétuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.

8. Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.

9. Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vši zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.

10. A počekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.

11. I přiletěla k němu holubice k večeron, a aj, list olivový utřený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.

12. I čekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.

13. I stalo se šestistého prvního léta, v první den měsíce prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé přikrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrček země.

14. Druhého pak měsíce, v dvacátý sedmý den téhož měsíce oschla země.

15. I mluvil Bůh k Noé, řka:

16. Vyjdi * z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.

*k.12,1,4.

17. Všecky živočichy, kteříž jsou s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hovad a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyveď s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a roustou a * množí se na zemi.

*k.1,22.

18. I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;

19. Každý živočich, každý zeměplaz a

všecko ptactvo, všecko, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.

20. Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hovad * čistých i ze všeho ptactva čistého, obětoval zápaly na tom oltáři.

*3Mojž.11,2násl.

21. I zachutnal Hospodin vůni tu příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že * myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítí všeho, což živo jest, jako jsem učinil.

*k.6,5. Mat.15,19.

22. Nýbrž dokavadž země trvati bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.

KAPITOLA IX.

Požehnaní a stvrzení manželství. 5. Vraždy zapovědění. 8. Smlouvy Boží s Nošem utínění. 20. Obchod aneb živnost Noé, 29. i smrt jeho.

Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.

2. Strach váš a hrůza vaše * buď na veliký živočích země, a na všecko ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všecky ryby mořské v ruce vaše dány jsou.

*k.1,28.

3. Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm; jako i * bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko.

*k.1,29. Řím.14,20.

4. A však masa s duší jeho, kteráž jest krev * jeho, nebudete jísti.

*3Mojž.3,17.

5. A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou * každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého † bratra jeho budu vyhledávati duše člověka.

*2Mojž.21,28. †Malach.2,10.

6. Kdo by koli vylil krev * člověka, skrze člověka † vylita bude krev jeho: nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.

*2Mojž.21,12násl. †Řím.13,4.

7. Vy pak * plodte a množte se; v hojnosti se rozplodte na zemi, a rozmnoženi budete na ni.

*k.1,22,28; 8,17.

8. I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:

9. Já zajisté vcházím * v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás,

*k.6,18.

10. A se všelikou duší živou, kteráž jest s vámi, z ptactva, z hovad a ze všech živočichů zemských, kteříž jsou s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.

11. Protož utvrzují smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno * více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země. *k.8,21,22. Iesai.64,9,10.

12. I řekl Bůh: Totoť bude znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž jest s vámi, po všecky věky.

13. Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.

14. A budeť, když uvedu mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,

15. Že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž jest mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.

16. Nebo když bude duha ta na oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž jest na zemi.

17. I řekl Bůh k Noé: Toť jest znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž jest na zemi.

18. Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánův.

19. Ti tři jsou synové Noé, a ti se rozprostřeli po vší zemi.

20. Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati * vinice. *k.21,33.

21. A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého.

22. Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratřím svým vně.

23. Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváří pak jich byly odvráceny, a hanby otce svého neviděli.

24. Proctív pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší.

25. I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratřím svým.

26. Řekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kanán služebníkem jejich.

27. Rozšířil Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buď Kanán služebníkem jejich.

28. Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let.

29. A tak bylo všech dnů Noé devět set a padesáte let; i umřel jest.

KAPITOLA X.

Bod synů Noé.

Tito jsou pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se tyto synové zrodili po potopě.

2. Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.

3. Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.

4. Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.

5. Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podlé jazyku * svého, vedlé čeledi své, v národech svých. *k.11,7,8.

6. Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.

7. A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

8. Zplodil také Chus Nimroda; onť jest počal býti mocným na zemi.

9. To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.

10. Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a * Chalne, v zemi † Sinear. *Amos.6,2. †1Mojz.11,2.

11. Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl * Ninive, a † Rohobot město, a Chále, *k.10,22. †k.36,37.

12. A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť jest město veliké.

13. Mizraim pak zplodil * Ludim a Ananim, a Laabim, a Neftuim, *Iesai.66,19.

14. A Fetruzim, a Chasluim, (odkudž pošli Filistinští) a Kافتurim.

15. Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het,

16. A * Jebuzea, a † Amorea, a Gerzeza, *Joz.15,8. †5Mojz.2,24.

17. A Hevea, a Aracea, a Sinea,

18. A Aradia *, a Samarea, a Amatea; a potom odtud rozprostřely se čeledi Kananejských. *Ezech.27,8,11.

19. A bylo pomezi Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a odtud když jdeš k * Sodomé, a Gomoře, a Adama a Seboim až do Lázy, *k.13,10 násl.; 14,2.

20. Ti jsou synové Chamovi po čeledech

svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

21. Semovi * také, otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou synové. *1 Par.1,17.

22. A *tito jsou* synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram.

23. Synové pak Aramovi: * Hus, a Hul, a Geter, a Mas. *Job1,1.

24. Potom * Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera. *k.11,12.

25. Heberovi také narodili se dvě synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan.

26. Jektan pak zplodil Elmodada, a Salfa, a Azarmota, a Járe,

27. A Adoráma, a Uzala, a Dikla,

28. A Obale, a Abimahele, a Sebai,

29. A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi.

30. A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Šefar hoře * na východ slunce. *4 Mojs.23,7.

31. Tif jsou synové Semovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

32. Ty *jsou* čeledi synů Noé po rodech svých, v národech svých; a od těch * rozdělili se národové na zemi po potopě. *k.9,19. Skutk.17,26.

KAPITOLA XI.

Stavení města a věže; 7. zmatení jazyků. 10. Rodina Semova až do Abrama; kdež i vyjítí Abramovo z vlasti.

Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné.

2. I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydli tam.

3. A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.

4. Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch *dosahal* k * nebi; a *tak* učiníme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vší zemi. *5 Mojs.1,28; 9,1.

5. Sstoupil * pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kterouž stavěli synové lidští. *k.18,21. Skutk.7,34.

6. A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dělati.

7. Protož sstupme a změfme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.

8. A tak * rozptýlil je Hospodin odtud po vší zemi; i přestali stavěti města toho. *Zalm.33,10. Luk.1,51.

9. Protož nazváno jest jméno jeho Babel; nebo tu zmatl Hospodin jazyk vší země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vší zemi.

10. Tito jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě.

11. A byl živ Sem po zplazení Arfaxada pět set let; a plodil syny a dcery.

12. Arfaxad pak živ byl pět a třiceti let, a zplodil * Sále. *1 Par.1,18.

13. A po zplazení Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

14. Sále také živ byl třiceti let, a zplodil Hebera.

15. A živ byl Sále po zplazení Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

16. Živ pak byl * Heber čtyři a třiceti let, a zplodil Pelega. *1 Par.1,25.

17. A živ byl Heber po zplazení Pelega čtyři sta a třiceti let; a plodil syny a dcery.

18. Peleg pak živ byl třiceti let, a zplodil Réhu.

19. A živ byl Peleg po zplazení Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a dcery.

20. Réhu také živ byl třiceti a dvě lété, a zplodil Sáruga.

21. A po zplazení Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a dcery.

22. Živ pak byl Sárug třiceti let, a zplodil Náchora.

23. A byl živ Sárug po zplazení Náchora dvě stě let; a plodil syny a dcery.

24. Náchor pak živ byl dvaceti a devět let, a zplodil Tارة.

25. A živ byl Náchor po zplazení Tارة sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery.

26. Živ pak byl Tارة sedmdesácte let, a zplodil * Abrama, Náchora a Hárana. *Joz.24,2. Luk.3,34.

27. Tito jsou rodové Tارة: Tارة zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Háran pak zplodil Lota.

28. Umřel pak Háran prvé než Tارة otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských.

29. I spojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy * Melcha, dcera Háranova, *kteřž* byl otec Melchy a Jeschy. *k.22,20.

30. Byla pak Sarai neplodná, a neměla děti.

31. I vzal Táre Abrama syna svého, a Lota syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam.

32. A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran.

KAPITOLA XII.

Poslušnému Abramovi zaslíbení učiněno. 10. Byt jeho pohostinný a nebezpečný v Egyptě.

Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi * z země své a z příbuznosti své, iz domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě. *Joz.24,3.

2. A učiním tě v národ veliký, a požeňnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš * požeňnání. *k.28,4.

3. Požeňnám * také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požeňnány budou † v tobě všechny čeledi země. *k.27,29. †Gal.3,8,16.

4. I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. (Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.)

5. A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všecko zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.

6. I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdáž Kananejští byli v zemi.

7. I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: * Semeni tvému dám zemi tuto. Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu. *k.13,15.

8. A odtud podal se k hoře, *kteráž leží na východ od * Bethel, kdežto rozbil stan svůj, tak že mu Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu, a vzyval jméno Hospodinovo.* *k.28,19.

9. Potom hnul se Abram dále, * a odebral se odtud ku poledni. *k.20,1.

10. Byl pak * hlad v té zemi; protož sstoupil † Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký byl hlad v té zemi. *k.26,1. †k.41,57.

11. I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásná * tváří. *k.26,7; 29,17.

12. A stane se, že když tě uzří Egypťští, řeknou: To jest manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají.

13. Prav medle, že jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe.

14. I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egypťští ženu, že krásná byla náramně.

15. A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.

16. Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl * ovce a voly a osly, i služebníky a dívky, též oslice a velbloudy. *k.13,2.

17. Ale Hospodin * trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu. *Zalm.105,14.

18. Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročežs mi neoznámil, že ona manželka tvá jest?

19. Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi.

20. I poručil o něm Farao mužům, a propustili ho, i manželku jeho i všecko, což měl.

KAPITOLA XIII.

Abram s Lotem navrátili se z Egypta: 8. potom se rozešli. 14. Pán Báh slib Abramovi obnovuje.

Vstoupil tedy Abram z Egypta, on i žena jeho i všecko, což měl, a Lot s ním, ku poledni.

2. (Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na stříbro i na zlato.)

3. A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu tomu, kdež prvé * byl stánek jeho, mezi Bétel a Hai, *k.12,8; 28,19; 35,7.

4. K místu oltáře, kterýž tam byl prvé vzdělal, kdežto * vzyval Abram jméno Hospodinovo. *k.12,7,8.

5. Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.

6. A nemohla jim * země postačovati, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydlíti. *k.36,7; 26,13,14.

7. Odkudž vznikla nesnáze mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdáž bydlili v zemi té.

8. Řekl tedy Abram k Lotovi: Nechžď, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou,

a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratři jsme.

9. Zdalíž není * před tebou všechna země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, *já* na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu. *k.20,15.

10. Pozdvih tedy Lot očí svých, spatřil všechnu rovinnu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkažil Sodomu, a Gomoru, všechna až k Ségor svažována byla, jako zahrada Hospodinova, a jako země Egyptská.

11. I zvolil sobě Lot všechnu rovinnu Jordánskou, a bral se k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.

12. Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.

13. Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velicí.

14. I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní očí svých, a pohleď z místa, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.

15. Nebo všechnu * zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semeni tvému až na věky. *k.12,7. Řím.4,13.

16. A * rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sečísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude. *k.15,5; 17,2. 2.Mojš.32,13.

17. Vstaň, projdi tu zemi na dyl i na šíř její; nebo tobě ji dám.

18. Tedy Abram hnul se s stanem, přišel a bydlil v rovinách * Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu. *k.14,13.24.

KAPITOLA XIV.

Válka proti Sodomským. 12. Zajatí Lota. 13. Vysvobození jeho skrze Abrama. 19. jemuž pozhánání dáno od Melchisedecha.

Stalo se pak ve dnech těch, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal král Goimský,

2. Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Senábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to * jest Ségorskému. *k.19,22.

3. Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest již moře solné.

4. Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, třináctého pak léta zprotivili se.

5. Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedorlaomer a králové, kteříž *byli* s ním, a pobili * Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských, *k.15,20.

6. A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině Fáran, kteráž *leží* nad pouští.

7. A vracejíce se, přitáhli k En Misfat, kteráž již jest Kádes, a pohubili všechnu krajinu Amalechitského, také i Amonejského, bydlícího * v Hasesontamar. *2Par.20,2.

8. Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský, a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim,

9. Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.

10. (V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.) I utíkajíce král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.

11. A pobravše všechno zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potravy jich, odtáhli.

12. Vzali také * Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě. *k.11,31.

13. Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi * Hebrejskému, kterýž *tehdež* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem. *k.10,24.

14. Uslyšev tedy * Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobných k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan. *1 Sam.30,9 násled.

15. A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stihal je až k Chobah, kteráž *leží* na levo Damašku.

16. I odjal zase všechno zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.

17. Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteráž jest údolí královské.

18. Melchisedech také král * Sáleu, vynešl chléb a víno; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího. *Zalm.76,8.

19. I požeňnal mu a řekl: Požeňnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí;

20. A požeňnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* * desátky ze všech věcí. *k.28,22. Žid.7,4.

21. Král pak Sodonský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě.

22. I řekl Abram králi Sodonskému: Pozdvihl * jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí, *2 Mojs.6,8.

23. Že nevezmu od niti až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou tvé, a bys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,

24. Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou šli, totiž Aner, Eškol a Mamre; oni nechat vezmou díl svůj.

KAPITOLA XV.

Slibu o rozmnožení semene Abram uvěřiv, jest ospravedlněn, 18. a o přibezích potomků svých vynečen.

Když pak ty věci pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidění, řkoucí: * Neboj se, Abrame; já *budu* pavéza tvá, a odplata tvá velmi veliká. *Izai.41,10 násl.

2. Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospodine, což mi dáš, poněvadž já scházím bez dětí, a ten, jemuž zanechám domu svého, *bude* Damašský * Eliezer? *k.24,2.

3. Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal semene; a aj, schovanec můj *bude* mým dědicem.

4. A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkoucí: Nebudeš ten dědicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dědicem tvým bude.

5. I vyvedl jej ven a řekl: Vzhledniž nyní k nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *však* moci sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude símě tvé.

6. I * uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za spravedlnost. *Řím.4,3.

7. (Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldějských, a bych dal zemi tuto k dědicnému vládařství.

8. I řekl: Panovníče Hospodine, po čem poznám, že ji dědičně obdržím?

9. I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovi-

ci tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříletého, hrdičku také a holoubátko.

10. Kterýžto vzav ty všecky věci, zroztinal je na poly, a rozložil na * dvě strany, jednu polovici proti druhé; ptáčků pak nezroztinal. *Jer.34,18.

11. Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.

12. I stalo se, když slunce zapadalo, že dřímota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza « tma veliká obkličila jej).

13. Řekl tedy *Bůh* Abramovi: *To* zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápití je budou za čtyři sta let.

14. Však národ, jemuž sloužiti budu, já souditi budu; a potom vyjdou s * velikým zbožím. *2 Mojs.11,2,3.

15. Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; a pohřben budeš v starosti dobré.

16. A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebť ještě není doplněna * nepravost Amorejských. *5 Mojs.9,4 násl.

17. I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* * pec kouřící se, a pochodné ohnívá, kteráž šla mezi díly těmi. *2 Mojs.19,18.

18. V ten den učinil * Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten:

*k.12,7. +Zalm.80,12.

19. Cinejské, Cenezejské, Cethmons-ké,

20. A * Hetejské, Ferezejské, a Refaimské, *5 Mojs.7,1.

21. Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

KAPITOLA XVI.

Historia o Agar, 15. a o narození Izmaele.

Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.

2. I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abych nerodila; vejdi, prosím, k děvce mé, zda bych aspoň z ní mohla mít syny. I povolil Abram řeči Sarai.

3. Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.

4. I všel k Agar, kterážto počala. Vi-

duci pak ona, že počala, zlehčila sobě pani svou.

5. I řekla Sarai Abramovi: Křivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto vidici, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž * Hospodin mezi mnou a mezi tebou. *k.31,58. 1Sam.24,16.

6. I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učin s ní, což se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní.

7. Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest při cestě Sur.

8. A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváři Sarai pani své já utíkám.

9. Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrať se ku pani své, a pokoj se pod ruku její.

10. Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, aniž bude moci sečteno býti pro množství.

11. Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, * ty jsi těhotná, a tudíž porodíš syna, a nazveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé. *Luk.1,31.

12. Budeš pak lýt člověk; ruce jeho proti všem, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydliti bude.

13. I nazvala Agar jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdaliž teď také nevidím po tom, kterýž mne viděl?

14. Protož nazvala studnici tu studnici Živého vidoucího mne. Aj, ta jest mezi Kádes a Barad.

15. Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael.

16. Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

KAPITOLA XVII.

Smlouva s Abramem obnovena. 9. Obřizka ustavena. 18. Izák od Boha zaslíben.

Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodíš * ustavičně přede mnou a buďš dokonalým. *k.24,40.

2. A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a * rozmnožím tě náramně velmi. *k.13,16.

3. Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:

4. Já jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.

5. Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, * ale bude jméno tvé Abraham; neboť otcem mnohých národů učinil jsem tě. *Neh.9,7. +Lam.51,2.

6. A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.

7. Utvrdím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, totiž abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.

8. Nadto dám tobě * i semeni tvému po tobě zemi, v nížtoť obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vládavství věčnému; a budu jejich Bohem.

9. Řekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých. *k.12,7. +Zid.11,9.

10. Tatof * jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského. *Skutk.7,8.

11. Obřezete pak tělo hanby své; a to bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.

12. Každý tedy pohlaví mužského osměho * dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozeny i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců byl, jenž není z semene tvého. *3 Mojs.12,3. Luk.2,21.

13. Konečně ať jest obřezán narozeny v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeš smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.

14. Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřizky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; nebo smlouvu mou zrušil.

15. Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkat Sarai, ale Sára bude jméno její.

16. Nebo požehnám jí a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.

17. Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv * se, řekl v srdci svém: Zdali stoletémuť narodí se syn? A zdali Sára v devadesáti letech porodí? *k.18,12. +Luk.1,18.

18. I řekl Abraham Bohu: Ó byt jen Izmael živ byl před tebou!

19. Jemužto řekl Bůh: Nybrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.

20. Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero * knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký. *k.25,16.

21. Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhož porodí Sára po roce, při * tomto času. *Řim.9,9.

22. A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.

23. Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všecky zrozené v domě svém, i všecky koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlavi mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.

24. A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

25. Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

26. Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.

27. I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od cizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.

KAPITOLA XVIII.

Abraham anděly za hosté měl. 10. Sáře syn zaslíben. 17. Zkažení Sodomy předpovědino.

Ukázal se pak jemu Hospodin v * rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo. *k.18,18.

2. A když pozdvihl oči svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréžto jakž uzřel, běžel jim vstříc ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.

3. A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní našel * milost před očima tvýma, prosím, † nepomíjej služebníka svého. *Luk.1,30. †Zid.13,2.

4. Přineseno bude trochu vody, a umyjete * nohy své, a odpočinete pod stromem. *k.19,2; 43,24. Luk.7,44.

5. Zatím přinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekli: Tak učiň, jakž jsi mluvil.

6. Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšné tři miry mouky

bělné zadělej, a napee * podpopelných chlebů. *1Sam.28,24. 2Mojz.12,39.

7. Abraham pak běžel k stádu; a zvav tele mladé a dobré, dal služebníkovi, kterýžto pospíšil připravit je.

8. Potom zvav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.

9. Řekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: Teď v * stanu. *k.24,67; 31,33.

10. A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, * syna mítí bude Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveří stanu, kteréž *byly* za ním. *k.17,19; 21,2. Řim.9,9.

11. Abraham pak i Sára * *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženských. *k.24,1. 1Kral.1,1.

12. I * smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i † pán můj se sstaral. *k.17,17. †1Petr.3,6.

13. Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdalíž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala?

14. Zdalíž * co skrytého bude před Hospodinem? K času určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude mítí syna. *Zalm.135,6. Luk.1,37.

15. Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Nenít tak, ale smála jsi se.

16. Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Sodomé; Abraham pak šel s nimi, aby je provedil.

17. A řekl Hospodin: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu?

18. Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v něm všickni * národové země. *k.12,1,2,3; 22,18; 26,4.

19. Nebo znám jej; protož * příkáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostříhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud, aby naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil. *2Mojz.13,8; 5Mojz.4,10; 6,7; 11,19.

20. I řekl Hospodin: * Proto že rozmnožen jest křik Sodomských a Gomorských, a † hřích jejich že obtížen jest náramně: *k.19,13. †k.13,13.

21. Sstoupím * již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke mně, činili, *dáje na ně setření*; a pakli toho není, zvím. *k.11,5.

22. A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál před Hospodinem.

23. V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdáli také zahladíš spravedlivého s bezbožným?

24. Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdáli předce zahubiš, a neopustiš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž jsou v něm?

25. Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takt by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdalíš * soudce vši země neučiní soudou?

*Zalm. 7, 9. Jan. 5, 27 násl.

26. I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.

27. A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluvit k Pánu svému, ačkoli jsem * prach a popel.

*Job 30, 19. Kaz. 12, 7.

28. Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch pět všechno město? I řekl: Nezahladím, jestliže najdu tam čtyřicet pět.

29. Opět mluvil Abraham a řekl: Snad nalezeno bude tam čtyřicet? A odpověděl: Neučiním pro těch čtyřicet.

30. I řekl Abraham: Prosim, necht se nehněvá * Pán můj, že mluvit budu: Snad se jich naleznou tam třicet? Odpověděl: Neučiním, jestliže naleznu tam třicet.

*Soudc. 6, 39.

31. A opět řekl: Aj, nyní počal jsem mluvit ku Pánu svému: Snad se naleznou tam dvacet? Odpověděl: Nezahladím i pro těch dvacet.

32. Řekl ještě: Prosim, ať se nehněvá Pán můj, jestliže jednou ještě mluvit budu: Snad se jich najde tam deset? Odpověděl: Nezahladím i pro těch deset.

33. I odšel Hospodin, když dokonal řeč k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.

KAPITOLA XIX.

O podvrácení Sodomy a vysvobození Lota, 30. i o pádu jeho.

Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kterážto když uzel, vstav, šel jim v cestu a * sklonil se tváří až k zemi. *k. 18, 2, 3.

2. A řekl: Aj, * prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka své-

ho, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici. *Zid. 18, 2.

3. Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chlebě přesných, i jedli.

4. Prvé pak než lehli, * muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůlokou toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad. *Soudc. 19, 22.

5. I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyveď je k nám, ať je poznáme.

6. I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvěře.

7. A řekl: Prosim, * bratři moji, nečinite zlého. *Soudc. 19, 23.

8. Aj, mám teď dvě dcery, kterežto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, čiňte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečinite, poněvadž vešli pod stín střechy mé.

9. I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyni tobě hůř uděláme, než jim. * I obořili se násilně na muže toho, totiž na Lota, a přistoupili, aby vyломili dvěře. *2 Petr. 2, 7.

10. Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvěře zavřeli.

11. A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledajíce dveří.

12. I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zetě neb syny své, neb dcery své, i všechno, což máš v městě, vyveď z místa tohoto.

13. Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl * křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je. *k. 18, 20.

14. Vyšel tedy Lot, mluvil k zetům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zetům jeho, jako by * žertoval. *2 Par. 30, 10.

15. A když zasvítávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezahynul v pomstě města.

16. A když prodléval, chopili muži ru-

ku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.

17. A stalo se, když je vedli ven, řekl jeden: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vši této rovině; ujdí na horu, abys nezahynul.

18. I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.

19. Aj, nyní našel služebník tvůj milost * před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujíti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.

*k.6.8. Luk.1.30.

20. Hle, teď jest toto město blízko; do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdú; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.

21. I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.

22. Pospěšiz, ujdí tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.

23. Slunce vzházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.

24. A * Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a ohněm od Hospodina s nebe.

*5 Mojt.29.23. Zalm.11.6.

Iri.13.19. Luk.17.29. Petr.2.6.

25. A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všecky také obyvatele těch měst, i všecko, což roste z země.

26. I * ohlédla † se žena jeho, jdúc za ním, a obrácena jest v sloup solný.

*Luk.9.62. †Luk.17.31.32.33.

27. Vstav pak Abraham ráno, *pospíšil* k místu tomu, kdež byl stál před Hospodinem.

28. A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, uzřel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.

29. Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lot z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.

30. Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.

31. I řekla prvorozená k mladší: Otec

náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyčeje vši země.

32. Poď, dejme pítí otcí našemu vína, a * spěme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símě.

*3 Mojt.18.7.

33. I daly pítí otcí svému vína té noci; a všedši prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.

34. Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem věřejší noci s otcem svým; dejme mu pítí vína ještě této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě z otce našeho.

35. I daly pítí ještě té noci otcí svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.

36. A tak počaly obě dcery Lotovy z otce svého.

37. I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.

38. I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otec Ammonitských až do dnešního dne.

KAPITOLA XX.

Abrahamovi v Gerar od krále manželka vzata, 4. i zase s rozkařu Božího poctivě navráceena.

Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohoštinu v Gerar;

2. Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: * Sestra má jest. Tedy † poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.

*k.12.13; 26.7. †k.26.1.

3. Ale * přišed Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.

*k.31.24.

4. Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?

5. Zdalíž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinosti rukou svých učinil jsem to.

6. I řekl jemu Bůh ve snách: Jáť také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhrěšil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.

7. Nyní tedy, navrať ženu muži tomu; nebo * proroek jest, a † modliti se bude

za tebe, a živ budeš. Pakli jí nenavrátiš, věz, že smrti umřeš ty i všechno, což tvého jest. ^{*k.28,11. Zalm.106,15. †Job 42,8.}

8. A vstav Abimelech ráno, svolal všechny služebníky své, a vypravoval všechna slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.

9. Potom povolav Abimelech Abrahamu, řekl jemu: * Co jsi nám to učinil? A co jsem zhrěšil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl. ^{*k.12,18; 26,10.}

10. A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?

11. Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že není bázně Boží na místě tomto, a zabiji mne pro ženu mou.

12. A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.

13. Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: * Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest. ^{*k.12,23.}

14. Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a děvky, dal je Abrahamovi; a * navrátil mu Sáru manželku jeho. ^{*k.12,19.}

15. A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežť se koli příhodné býti vidí, tu přebývej.

16. Sáre pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, onť jest tobě zástěrou očí u všech, kteříž jsou s tebou. A všemi těmito věcmi Sára poučena byla.

17. I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho, a děvky jeho; i rodily.

18. Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě Abimelechově, pro Sáru manželku Abrahamovu.

KAPITOLA XXI.

Izák se narodil i obřezán. 9. Agar s synem vyhnána. 22. Abrahamova smlouva s Abimelechem.

Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.

2. Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

3. A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, * Izák. ^{*k.17,19.}

4. A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl * přikázal Bůh. ^{*k.17,11 násl.}

5. Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

6. I rekla Sára: * Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou. ^{*k.17,47; 18,12.}

7. A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

8. I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

9. Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.

10. I rekla Abrahamovi: * Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn děvky té s synem mým Izákem. ^{*Gal.4,30.}

11. Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

12. I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli rekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v * Izákovi nazváno bude tobě símě. ^{*k.17,21. Řim.9,7. Žid.11,18.}

13. A však i syna děvky učiním v národ; nebo tvé símě jest.

14. Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvič vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji od sebe i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.

15. A když nebylo vody v láhvič, povrhla dítě pod jedním stromem.

16. A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučiště dostřelíti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlavu svého, plakala.

17. I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť jest, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte z místa, na kterémž jest.

18. Vstaň, vezmi dítě, a ujni je rukou svou; nebo v národ * veliký učiním je. ^{*k.17,20.}

19. A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhvič vodou, a napojila dítě.

20. A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.

21. Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.

22. Stalo se pak toho času, že * mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Báh s + tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činíš.

*k.26,28. +k.39,3.

23. Protož nyní, * přísáhní mi teď skrze Boha: *Toto ať se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem já učinil s tebou, i ty že učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.

*Joz.2,12. 1 Sam.24,22.

24. I řekl Abraham: A já přísáhnú.

25. (A *přítom* domlouval se Abraham na Abimelecha o * studnici vody, kterouž mu mocí odjali služebníci Abimelechovi.

*k.26,15.18.

26. I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.)

27. Vzvav * tedy Abraham ovce i voly, dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

*k.20,14.

28. A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť.

29. I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť?

30. Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi to bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

31. Pročež nazváno jest to * místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

*k.26,33.

32. A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

33. I nasázel stromovi v Bersabé, a vyzýval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.

34. A * bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

*Zid.11,9.

KAPITOLA XXII.

Zkušení Abrahama od Boha. 15. Obnovení slibu. 20. Rodina Náchorova.

Když pak ty věci pomínuly, * zkusil Báh Abrahama, a řekl k němu: Abrahamě! Kterýžto odpověděl: Teď jsem.

*5 Mojš.13,3; 8,2. Soude.2,22.

2. I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.

3. Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého, a vzal dva služebníky

své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Báh.

4. Třetího pak dne pozdvihl Abraham oči svých, a uzřel to místo zdaleka.

5. A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.

6. Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil je na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.

7. Mluvě pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

8. Odpověděl Abraham: Báh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu.

9. A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Báh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.

10. I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.

11. Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahamě, Abrahamě! Kterýžto odpověděl: Aj, já.

12. I řekl *jemu*: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čin; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému * svému pro mne.

*Řim.8,32.

13. A pozdvihl Abraham oči svých, viděl, a hle, skopec za ním vézel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

14. A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.

15. Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,

16. A řekl: Skrze sebe samého * přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:

*Zalm.105,9.

17. Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím * símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.

*k.12,7; 13,15.16.

18. Ano požehnání budou v * semeni

tvém všickni národové země, proto že jsi + uposlechl hlasu mého.

*k.12,3. Skutk.3,25. +Zid.11,8.

19. Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šel spolu do Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.

20. A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také * Melcha + syny Náchorovi, bratru tvému:

*k.11,29. +k.24,24.

21. Husa * prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova;

*Job 1,1; 32,2.

22. A Kazeda a Azana, a Feldasa, a Jildafa i Bathuele.

23. Bathuel * pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu.

*k.24,15,24.

24. Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

KAPITOLA XXIII.

Smrt Sáry i pohřeb její.

Živa pak byla Sára sto a sedmdeci let; ta jsou léta života Sáry.

2. A umřela v městě * Arbe, kteréž slove Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvítil nad Sárou, a plakal jí.

*k.35,27. Joz.14,15.

3. Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

4. Hostem * a přichozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváří své.

*Skutk.7,5.

5. A odpovídajíc synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

6. Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati v něm mrtvého svého.

7. Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

8. A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváří své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

9. Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

10. (Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.) Tedy odpověděl Efron Hebrejský Abrahamovi při přítomnosti sy-

nů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:

11. Nikoli, pane můj, *ale* slyš mne: Pole to dávám tobě, dávám také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovej mrtvého svého.

12. Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,

13. A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty *jsi* *tu*, prosím, vyslyš mne! Dám stříbro za pole, vezmi je ode mne, a pochovám mrtvého svého tam.

14. A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:

15. Můj pane, poslechni mne: Země ta za čtyři sta lotů stříbrných jest; *ale* mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

16. I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.

17. A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž bylo v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromová, což ho na tom poli i na všech mezích jeho vřkol,

18. Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.

19. A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to slove Hebron), v zemi Kananejské.

20. Protož odevzdáno jest * pole to i jeskyně, kteráž byla na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het.

*k.25,9,10; 47,30.

KAPITOLA XXIV.

O Izákovu ženění.

Abraham pak již byl starý a sešlého věku; a Hospodin pozhnal mu ve všech věcech.

2. Tedy řekl Abraham služebníkovi svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všecky věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

3. Abych tě zavázal * přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral + manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.

*k.21,23. +k.8,2; 28,1.

4. Ale půjdeš do země * mé a přibuzno-

sti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi. *k.24.10.

5. I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jíti do země této, mám-li zase uvéstí syna tvého do země, z níž jsi vyšel?

6. Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase neuvodil syna mého tam.

7. Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přísáhl, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, onf pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud.

8. Jestliže by pak žena ta nechtěla jíti s tebou, svoboden budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvod tam zase.

9. Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísáhl jemu na tu řeč.

10. A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; (nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých.) I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.

11. A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážití vody.

12. A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a učíš milosrdenství se pánem mým Abrahamem.

13. Aj, já stojím u studnice vody, a decery mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu.

14. Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napijí, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, *ktehouž* jsi způsobil služebníku svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým.

15. I stalo se prvé, než on přestal mluvit, aj, Rebeka, kteráž se narodila * Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím. *k.22.23.

16. A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panna, a muž nepoznal ji; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru.

17. Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: * Dej mi pítí, prosím, maličko vody z věderce svého. *Jan.4.7.

18. I řekla: Napí se, pane můj. A ry-

chle složila věderce své na ruku svou a dala mu pítí.

19. A dávši mu pítí, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí.

20. Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila *vodu*; a vážila všechněm velbloudům jeho.

21. Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.

22. I stalo se, když přestali pítí velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.

23. A řekl: Či jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?

24. Jemužto odpověděla: Dcera * jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi. *k.22.20.23.

25. Řekla ještě k němu: Slámy také a potravy hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.

26. Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu,

27. A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, *řane také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.

28. I běžela děvečka, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.

29. A měla Rebeka * bratra, jménem Lámana; ten běžel k muži tomu ven k studnici. *k.28.5.

30. Nebo uzřev náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ana praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.

31. Jemuž řekl: Vejdi, * požehnaný Hospodinův. Proč bys stál vně, kdyžť jsem připravil dům a místo velbloudům?

32. Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Láman* slámy a potravy velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.

33. A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řeči svých. I řekl *Láman*: Mluv.

34. Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.

35. A Hospodin požehnal pánu * mému

velice, tak že veliký učiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly. *k.13,2; 26,13.

36. A porodila * Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má. *k.21,2.

37. I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze deer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím.

38. Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému.

39. A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou?

40. Odpověděl mi: Hospodin, před jehož obličejem ustavičně jsem * chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého. *k.17,1.5 Mojž.8,6.

41. A budeš svoboden od přísahy mé, když bys přišel k rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé.

42. Protož dnes přišed k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu,

43. Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechť panna, kteráž vyjde váziti vody, když bych jí řekl: Dej mi piti nyní maličko vody z věderce svého,

44. A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navázím, ta ať jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého.

45. Prvé pak než jsem já přestal mluviti v srdci svém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na rameni svém, a sědši k studnici, vázila. I řekl jsem jí: Prosim, dej mi piti.

46. Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pi, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.

47. I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Či jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.

48. A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodinu, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.

49. Protož nyní, činite-li milosrdenství a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, také mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.

50. Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžeme odepřiti v ničemž.

51. Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jeď; a nechť jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.

52. I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi.

53. A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také *dury* dal bratru jejímu a matce její.

54. Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propusťte mne ku pánu mému.

55. I odpověděl bratr její a matka: Nechť pozůstane děvečka s námi *za některý* den, aspoň za deset; potom půjdeš.

56. On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému.

57. I řekli: Zavolejme děvečky a zeptejme se, co dí k tomu.

58. Tedy zavolali Rebečky, a řekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu.

59. A propouštějice Rebeku sestru svou a * chovačku její, služebníka také Abrahamova s muži jeho, *k.35,8.

60. Požehnali Rebečky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a simě tvé dědičně * obdrž brány nepřátel svých. *k.22,17.

61. Tedy vstala Rebeka a děvečky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel.

62. Izák pak šel, navracuje se * od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední. *k.16,14; 25,11.

63. A vyšel Izák k přemýšlování na pole, když se chýlilo k večeru; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou.

64. Pozdvihla také Rebeka oči svých, a uzřevši Izáka, sšedla s velblouda.

65. (Nebo řekla byla služebníku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj.) I vzala rouchu, a přistřela se.

66. Tedy vypravoval služebník Izákoví vše, což působil.

67. I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal * Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po smrti matky své. *k.25,20.

KAPITOLA XXV.

Synové Abrahamovi z Cetury. 8. Smrt jeho. 12. Rodina Izmaelova, 18. a synové Izákovi.

Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu.

2. Kterážto porodila jemu * Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha. *1Par.1,32.

3. Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin.

4. Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všickni ti synové byli Cetury.

5. I dal Abraham Izákovi všecko, což měl.

6. Synům pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ještě živ jsa, k východu do země východní.

7. Tito pak jsou dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmdesáte a pět let.

8. I * skončil a umřel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný dnů; a připojen jest k lidu svému. *k.35,29.

9. Tedy pochovával ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre,

10. Na tom poli, kteréž byl koupil Abraham od synů Het; tu pochován jest Abraham i Sára manželka jeho.

11. Po smrti pak Abrahamově požehnal Bůh Izákovi svnu jeho, a bydlil Izák u studnice * Živého vidoucího mne. *k.16,14; 24,62.

12. Tito jsou pak rodové * Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar * Egypťská, děvka Sáfina, Abrahamovi. *1Par.1,29. †1Mojš.16,15.

13. A tato jsou jména synů Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelův Nabajot, po něm Cedar, a Adbeel a Mabsan,

14. A Masma, a Dumah a Massa, 15. Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma.

16. Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po všech jejich, a po městech

jejich, * dvanáctero knížat po čeledech jejich. *k.17,20.

17. (Bylo pak života Izmaelova sto třideceti a sedm let, i skončil; a umřev, připojen jest k lidu svému.)

18. A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; před tváří všech bratří svých položil se.

19. Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: Abraham * zplodil Izáka. *k.21,2. Mat.1,2. Luk.3,34.

20. Byl pak Izák ve čtyřidoci letech, když sobě vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lášana Syrského.

21. I modlil se Izák pokorně Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak počala Rebeka manželka jeho.

22. A když se děti potiskali v životě jejím, řekla: Má-liť tak býti, proč jsem já *počala*? Šla tedy, aby se otázala Hospodina.

23. I řekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životě tvém, a dvůj lid z života tvého se rozdělí; lid pak jeden nad druhý bude silnější, a * větší sloužití bude menšímu. *k.27,29.

24. A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, bliženci *byli* v životě jejím.

25. I vyšel první ryšavý všecken, a jako oděv chlupatý; i nazvali jméno jeho Ezau.

26. Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou * svou držel Ezau za patu; pročež nazváno jest jméno * jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila. *Oz.12,3. †Mat.1,2.

27. A když dorostli ti děti, byl Ezau lovec umělý, chodě po polích; Jákob pak byl muž prostý a v stanicích bydlil.

28. I byl Izák laskav na Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jákoba.

29. Uvažil pak Jákob krmíčku. Tedy Ezau přišel z pole zemdený,

30. A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jisti *krmě* té červené, nebo jsem umdlel. (Protož nazváno jest jméno jeho * Edom.) *k.36,8,19.

31. Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své.

32. I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blížím, k čemuž mi tedy to prvorozenství?

33. Dí Jákob: Přisáhni mi dnes hned.

I přísáhl mu, a prodal * prvorozenství své Jákobovi. *k.27,36. Žid.12,18.

34. Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a té krmě z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a tak pohrdl Ezaou prvorozenstvím.

KAPITOLA XXVI.

Bydlení Izákovo v Gerar. 7. a co ho tam potkalo 23. i v Bersabé.

Byl pak opět hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů * Abrahama-vých. Tedy odebral se † Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar. *k.12,10. †k.20,2.

2. Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; ale bydlíš v zemi, kterouž oznámím tobě.

3. Budíš tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všechny země tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, otci tvému.

4. Rozmnožím také símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všechny země tyto, a * požehnání budou v semeni tvém všickni národové země; *k.12,2. 15,5; 18,18. 5 Mojs.10,22.

5. Protože * uposlechl Abraham hlasu svého, a ostříhal nařízení svých, příkázání svých, ustanovení svých a zákonů svých h. *k.22,18. Žid.11,8 násl.

6. Bydlil tedy Izák v Gerar.

7. Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má * jest; nebo nesměl říci: Manželka má jest, *mysle sobě*: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledění. *k.12,13.

8. I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a uzřel Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou.

9. Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpověděl jemu Izák: Nebo jsem * řekl sám u sebe: Abych snad neumřel pro ni. *k.20,11.

10. I řekl Abimelech: * Což jsi to učinil nám? O málo, že by byl spal někdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu. *k.20,9.

11. I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: Kdo by se dotkl člověka toho, aneb manželky jeho, smrti umře.

12. Šel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce * sto měr; nebo požehnal mu Hospodin. *Luk.8,8.

13. I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi.

14. Nebo měl stáda ovcí i stáda volů, a čeledi mnoho; pročež záviděli mu Filistinští.

15. A všechny * studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama otce jeho, zařítili Filistinští, zasypavše je prstí. *k.21,24,25.

16. I řekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnější jsi než my.

17. Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stan v údolí Gerar, a bydlil tu.

18. A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnů Abrahama otce jeho, a kteréž zařítili Filistinští po smrti Abrahamově; a nazval je těmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho.

19. I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a našli tam studnici vody živé.

20. Vadili se pak pastýři Gerarští s pastýři Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Pročež nazval jméno studnice *té* Esek, že se vadili s ním.

21. Vykopali také jinou studnici, a nesnáž byla i o tu; pročež dal jí jméno Sitnah.

22. I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo řekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi.

23. Vstoupil pak odtud do * Bersabé. *k.46,1,2,3.

24. A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a řekl: Já jsem Bůh Abrahama otce tvého; * neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobě, a rozmnožím símě tvé pro Abrahama služebníka svého. *k.15,1. Izai.41,10,14: 48,1.

25. I * vzdělal tu oltář, a vyzval jméno Hospodinovo, a rozbil tu stan svůj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici. *k.12,8.

26. Abimelech * pak přijel k němu z Gerar, a Ochozat, přítel jeho, a Fíkol, kníže vojska jeho. *k.21,22.

27. I řekl jim Izák: Z jaké příčiny přišli jste ke mně? Poněvadž vy nenáviděli jste mne, a vybyli jste mne od sebe.

28. Kterážto odpověděli: Patrně jsme to shledali, že jest Hospodin s tebou, i řekli jsme: Učinme nyní přísahu mezi sebou, mezi námi a mezi tebou; a učiníme smlouvu s tebou:

29. Že neučiníš nám *nic* zlého, jako i

my nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme my toliko dobře činili tobě, a propustili jsme tě v pokoji; ty nyní tedy *povol tomu*, požehnaný Hospodinův.

30. Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.

31. A vstavše velmi ráno, přísáhli jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od něho v pokoji.

32. Toho dne přišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopali, řkouce: Nalezli jsme vodu.

33. I nazval ji Seba. * Protož jméno města toho *jest* Bersabé až do dnešního dne. *k.21,31.

34. Ezau pak jsa v letech čtyřideti, pojal * ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského. *k.36,2; 27,46.

35. A kormoutily Izáka a Rebeku.

KAPITOLA XXVII.

Jákob uchvátiv požehnání, v nebezpečnosti byl před Ezau.

Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči * jeho, tak že neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. *k.48,10.

2. I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své.

3. Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a lučičště své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.

4. A přístroj mi krmí chutnou, jakž já rád jídám, a přines mi, a budu jisti, aby požehнала duše má, prvé než umru.

5. (Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.

6. Tedy řekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:

7. Přines mi něco z lovu, a přístroj mi krmě chutné, abych jedl, a požehnámi před Hospodinem, prvé než umru.

8. Nyni tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já přikazuji tobě.

9. Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přistrojila z nich krmě chutné otcí tvému, jakž on rád jídá.

10. A přineseš otcí svému, a on jisti bude, na to, aby * požehnal tobě, prvé než umře. *k.28 3,4.

11. I řekl Jákob Rebece matce své: Viš,

že Ezau bratr můj *jest* člověk * chlupatý, a já *jsem* člověk hladký. *k.25,25.

12. Jestliže omaká mne otec můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požehnáni.

13. Jemužto odpověděla matka: *Nechť jest* na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi.

14. Tedy odšed, vzal, a přinesl matce své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jídal.

15. A vzala Rebeka * nejlepší šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího. *k.27,27.

16. A kozkami kozelčími obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho.

17. I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jákoba syna svého.

18. A on přišed k otcí svému, řekl: Otče můj! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. Kdož * jsi ty, synu můj? *k.27,32.

19. I dí Jákob otcí svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehнала duše tvá.

20. Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A on dí: Nebo Hospodin Bůh tvůj způsobil to, aby mi se *pojednou* nahodilo.

21. I řekl Izák Jákobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi.

22. Tedy přistoupil Jákob k Izákovi otcí svému; a on omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jákobův, ale ruce tyto ruce Ezau.

23. A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu.

24. A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpověděl: Já.

25. I řekl: Podejž mi, ať jim z lovu syna svého, aby tobě požehнала duše má. Tedy podal mu, a on jedl. Přinesl mu také vína, a on pil.

26. I řekl jemu Izák otec jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.

27. I přistoupil a políbil ho. A jakž ucítil Izák vůni roucha jeho, požehnal mu, řka: Pohled, vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požehnal Hospodin.

28. Dejž tobě * Bůh z rosy nebeské, a

z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vlna. *Zid.11,20.

29. Nechazť slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národově. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synově matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *necht jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požeňnani.

30. A když přestal Izák požeňnání dávatí Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho přišel z lovu svého.

31. A připraviv i on krmě chutné, přinesl otcí svému a řekl mu: Nechzť vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požeňnala duše tvá.

32. I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvůj, prvorozený * tvůj Ezau. *k.27,19; 25,25.

33. Tedy zhrozil se Izák hrázou velikou náramně, a řekl: Kdo pak a kde jest ten, ješto uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi ty přišel, a požeňnal jsem mu, a buďet požeňnaným.

34. Uslyšev Ezau slova otce svého, zkrkl * hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otcí svému: Požeňnejžť mně, i mně také, můj otče! *Zid.12,17. +1Mojž.27,38.

35. Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchvátil požeňnání tvé.

36. Tedy řekl: Právěť nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakráte mne podvedl, * prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchvátil požeňnání mé. Řekl ještě: Zдали jsi nezachoval i mně požeňnání? *k.25,31 násl. Zid.12,16.

37. Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všecky bratři jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učiniti mohu, synu můj?

38. I řekl Ezau otcí svému: Zдалиž to jedno *toliko* máš požeňnání, otče můj? Požeňnejžť mně, i * mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal. *k.27,34.

39. Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v * tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hřýry; *k.27,28. Zid.11,20.

40. A v meči svém živ budeš, a bratru svému * sloužití budeš; ale přijde čas, že budeš panovati a svržeš jeho jeho s šije své. *k.9,25 násl.

41. Protož v nenávisti měl Ezau Jáko-ba pro požeňnání, jimž požeňnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížíť se dnově smutku otce mého, a zabiji Jáko-ba, bratra svého.

42. I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jáko-ba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.

43. Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran.

44. A pobuď s ním za některý čas, až by se odvrátila prechlivost bratra tvého,

45. A přestalo rozhněvání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě od-tud. * Proč mám zbavena býti obou synů jednoho dne? *2Sam.14,6,7.

46. I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jáko-b ženu ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer země této, k čemu mi život?

KAPITOLA XXVIII.

Jákobovi na cestě 13. Bůh se zjevil, 20. a on Bohu slib učinil.

Povolał pak Izák Jáko-ba, * a požeňnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímej ženy ze dcerť Kananejských.

*Joz.22,7,8. +1Mojž.24,3.

2. *Ale* vstana, jdi do Pádan Syrské do domu * Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lá-bana ujce svého. *k.22,22.

3. A *Bůh* silný všemohoucí požeňnejžť tobě, a dejžť zrůst, a rozmnožížť tě, abys byl v zástup mnohého lidu.

4. A dejžť tobě požeňnání Abrahamovo, tobě i semeni tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.

5. I odeslal Izák Jáko-ba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebe-ky matky Jákobovy a Ezau.

6. Vida pak Ezau, že požeňnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, a že, když mu požeňnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských;

7. A *že by* uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;

8. Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otcí jeho:

9. Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.

10. Vyšel pak Jákob z * Bersabé, šel do Cháran. *k.26,23.

11. I trefil na jedno * místo, na kterémžto zůstal přes noc, (nebo slunce již bylo zapadlo,) a nabrať kamení na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě. *k.28,19.

12. I viděl ve snách, a aj, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a aj, andělé Boží vstupovali a sestupovali po něm.

13. A aj, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já * jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému.

14. A bude símě tvé jako * prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budouť v tobě všechny čeledi země, a v semeni tvém. *Zid.11,12. †1 Mojs.12,3. *k.17,1 násl.; 31,42; 32,9.

15. A aj, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.

16. Procítiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.

17. (Nebo zhroziv se, řekl: * Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.) *2 Mojs.3,5.

18. Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.

19. Protož nazval jméno místa * toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Lúza. *k.35,6,15; 48,3.

20. Zavázal se také Jákob * slibem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu, *4 Mojs.21,2.

21. A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha:

22. Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, * bude domem Božím, a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivé tobě dám. *k.35,3,7.

KAPITOLA XXIX.

† skob odšel, sloužil u Lámana, 18. potom pojal dcery jeho. Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.

2. A pohledv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovce, ana se složila při ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a * kámen veliký byl na vrchu studnice. *Mark.16 4.

3. Shánivána pak tam bývala všecká stáda, a *teprva* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.

4. Tedy řekl jim Jákob: Bratři moji, odkud jste? Kterážto odpověděli: Jsme z Cháran.

5. I řekl jim: Znáte-li Lámana, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.

6. I dí *opět* k nim: * Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a aj, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobyttem. *k.43,27.

7. Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jděte, paste.

8. A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všecka stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce.

9. Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásala stádo.

10. Tedy Jákob uzřev Ráchel, dceru Lámana ujce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a * napojil stádo Lámana ujce svého. *2 Mojs.2 15,16. Pis.Sal.1,7,8.

11. A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.

12. Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona příběhší, oznámila to otci svému.

13. I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl * proti němu, a objavo ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech. *Luk.15,20.

14. Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost * má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc. *k.2,23.

15. Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *mi býti* mzda tvá?

16. (Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Lia, a jméno mladší Ráchel.

17. Než Lia měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a * krásné tváří. *k.12,11-26 7

18. I miloval Jákob Ráchel.) Řekl te-

dy: Buduť sloužití sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší.

19. Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému; zůstaniť se mnou.

20. Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo před očima jeho jako něco málo dnů, proto že laskav byl na ni.

21. Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž mi ženu mou; nebo vyplnění jsou dnové moji, abych všel k ní.

22. Tedy sezval Lában všechny muže mista toho, a učinil hody.

23. U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k němu; a on všel k ní.

24. Dal také Lában Zelfu děvku svou Lie, dceři své, za služebnici.

25. A když bylo ráno, poznal, že jest Lia. I řekl k Lábanovi: * Což jsi mi to učinil? Zdalíž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Pročežs mne tedy oklamal?

*k.12,18.

26. Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší dříve, než prvorozená.

27. Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za službu, kterouž sloužití budeš u mne ještě sedm let jiných.

28. I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku.

29. Dal také Lában Ráchel, dceři své, Bálu děvku svou za služebnici.

30. Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Líu; i sloužil u něho ještě sedm let jiných.

31. Vida pak Hospodin, že Lia nemá * lásky, otevřel život její; a Ráchel *nechal* neplodná.

*k.20,17.

32. Tedy počala Lia a * porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo řekla: Jistě viděl Hospodin trápení mé; jižž nyní milovati mne bude muž můj.

*k.35,23. 2Mojš.6,14.

33. I počala opět a porodila syna, a řekla: Jistě uslyšel Hospodin, že jsem v neuvávisť, protož dal mi i tohoto. A nazvala jméno jeho Simeon.

34. A opět počala a porodila syna, a řekla: Jižž nyní připojí se ke mně muž můj, nebo jsem mu porodila tři syny. Z té příčiny nazváno jest jméno jeho Lévi.

35. I počala ještě a porodila syna, a řekla: Jižž nyní chváliti budu Hospodina. Pročež nazvala jméno jeho * Juda; i + přestala roditi.

*Mat.1,2. +1Mojš.30,9.

KAPITOLA XXX.

Nesnáš žen Jákobových o rození dítek. 25. Smlouva Jákobova s Lábanem o mzdu.

Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi; záviděla sestře své, a řekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, umru.

2. Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýž nedal plodu života?

3. Řekla ona: Hle, děvka má Bála, vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu mítí já také syny z ní.

4. I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ní Jákob.

5. Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.

6. I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan.

7. Opět počavši * Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi. *k.29,20.

8. I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a všakť jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.

9. Viduci pak Lia, že by * přestala roditi, vzala + Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu. *k.29,35. tk.29,24.

10. A porodila Zelfa, děvka Lie, Jákobovi * syna. *k.35,26.

11. Protož řekla Lia: Jižž přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád.

12. Porodila také Zelfu děvka Lie syna druhého Jákobovi.

13. A řekla Lia: To na mé štěstí; nebo * šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser.

*Přisl.31,28.29. Pis.Sal.6,8. Luk.1,48.

14. Vyšel pak Ruben v čas žně přeničné, a nalezl pěkná * jablečka na poli, a přinesl je Lie matce své. I řekla Ráchel Lie: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého. *Pis.Sal.7,13.

15. Jižto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažž tedy spí s tebou této noci za jablečka syna svého.

16. Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lia proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ní té noci.

17. A uslyšel Bůh Líu; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého.

18. I řekla Lia: Dal mi Bůh mzdu mou, i potom, když jsem dala děvku svou

stoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpá-
liv se, honíš mne? *k.30.2.

37. Nu již jsi přemetal všecky mé vě-
ci, a co nalezl ze všech věcí domu své-
ho? Polož teď před bratřími mími a bra-
třimi svými, nechť rozeznají mezi námi
dvěma.

38. Byl jsem již dvadeceti let s tebou;
ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly;
a skopců stáda tvého nejedl jsem.

39. Co od zvířeti roztrháno, toho jsem
neodvodil tobě; sám jsem tu škodu na-
hražoval, a ty jsi z ruky mé vyhledával
toho, jako i toho, co bylo ukradeno ve
dne aneb v noci.

40. Bývalo tak, že ve dne trápilo mne
horko, a v noci mráz, tak že odcházel i
sen můj od očí svých.

41. Již dvadeceti let, jakž jsem v domě
tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za
dvě dcery tvé, a šest let za dobytek tvůj,
a změnils mzdu mou na desetkrát.

42. A kdyby * Bůh otce mého, Bůh A-
brahamův, a strach Izákův nebyl se
mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne
prázdného; ale trápení mé, a práci ru-
kou svých viděl Bůh, protož tě pominu-
lé noci trestal. *v.29.

43. Odpovídaje pak Lában, di Jákobo-
vi: Dcery tyto jsou dcery mé a synové
tito jsou synové moji, i dobytek tento
můj dobytek jest, ano cokoli vidíš, mé
jest; ale což mám již učiniti dcerám tэм-
to svým aneb synům jich, kteréž zro-
dily?

44. Protož pod, vejděme v smlouvu já
a ty, aby byla na svědectví mezi mnou
a tebou.

45. Tedy Jákob vzal kámen, a posta-
vil jej vzhůru na znamení.

46. A řekl bratřím svým: Nasbírejte
kamení. A nabravše kamení, udělali hro-
madu, a jedli tu na té hromadě.

47. I nazval ji Lában Jegar Sahadutha,
a Jákob nazval ji Gál Ed.

48. Nebo řekl Lában: Tato hromada
nechť jest * svědkem od dnešku mezi
mnou a tebou. Protož nazval jméno její
Gál Ed, *Joz.22,27:24,27.

49. A Mispah; nebo řekl Lában: Ne-
chť Hospodin hledí na mne a na tebe,
když se rozejdeme od sebe.

50. Jestliže bys trápil dcery mé, a u-
vedl bys jiné ženy na dcery mé, žádného
člověka není s námi; hledíž, Bůh jest
svědek mezi mnou a tebou.

51. A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj,
hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem
postavil mezi sebou a tebou,

52. Svědkem at jest hromada tato, svěd-
kem také sloup tento, já že nepůjdu
dále k tobě za hromadu tuto, a ty tolikéž
že nepůjdeš dále ke mně za hromadu
tuto a sloup tento, k činění zlého.

53. Bůh * Abrahamův, a Bůh Náchorův,
Bůh otce jejich nechť soudí mezi námi.
Přisáhl tedy Jákob skrze strach otce své-
ho Izáka. *v.42.

54. Nabíl * také Jákob hovad na té ho-
ře, a pozval bratří svých, aby hodovali;
i hodovali a zůstali přes noc na též hoře.

*1 Kráik 1.9.

55. I vstal Lában velmi ráno, a polibiv
synů svých a dcer svých, požehnal jich;
i odšel a navrátil se k místu svému.

KAPITOLA XXXII.

Jákob vstříc Ezau posly i dary poslal, 24. a silně zápasiv
s andělem, obdržel jméno Izrael.

Jákob pak odšel cestou svou, a potkali
se s nim andělé Boží.

2. I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko
Boží jest toto. A nazval jméno místa to-
ho Mahanaim.

3. Poslal pak Jákob posly před sebou
k bratru svému Ezau, do * země Seir,
do kraje Idumejského. *k.36,6,8.

4. A přikázal jim, řka: Takto * povězte
pánu mému Ezau: Totof vzkazuje slu-
žebník tvůj Jákob: U Lábanu jsem byl
pohostinu, a zůstával až do tohoto času.

*1 Sam.24.7.9.

5. A * mám voly a osly, ovce, a slu-
žebníky i děvky; a poslal jsem, abych
se ohlásil pánu svému, a našel milost před
očima tvýma. *k.30,43.

6. I navrátili se poslové k Jákobovi,
řkouce: Přišli jsme k bratru tvému E-
zau, kterýž také * jde proti tobě, a čtyři
sta mužů s ním. *k.33,1:46,29.

7. Jákob pak * bál se velmi, a rmoutil
se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž
s sebou měl, ovce také a voly, a velblou-
dy na dva houfy. *v.11.

8. Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau
k houfu jednomu, a pobil by jej, bude
aspoň zadní houf zachován.

9. I řekl Jákob: * Bože otce mého Abra-
hama, a Bože otce mého Izáka, Hospodi-
ne, kterýž jsi mi řekl: † Navrať se do ze-
mě své, a k příbuznosti své, a dobře učí-
ním tobě, *k.31,42. †k.31,3,13.

10. Menší * jsem všech milosrdenství

a vši pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holi svcu přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám. *k.18,27. 2Sam.7,18.

11. Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebt se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne * i matky s dětmi. *Oz.10,14.

12. Však jsi ty * řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím simě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství setčen býti nemůže. *k.28,14 násl.

13. I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, * počtu bratru svému Ezau: *Přal.17,8.

14. Totiž dvě stě koz, a kozlů dvaceti, ovec dvě stě, a beranů dvaceti,

15. Velbloudů s mladými jich třideti, krav čtyřideti, volů deset, oslic dvaceti, a oslátek deset.

16. A poručil je služebníkům svým, každé * stádo obzvláštně, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda af jde opodál. *k.33,8.

17. I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka: Či jsi? a kam jdeš? a či jest to stádo před tebou?

18. Řekneš: Jsem služebníka tvého Jáko, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám jde za námi.

19. Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.

20. A dite také: Aj, * služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzfím tvář jeho; snad přijme tvář mou. *v.4.

21. A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.

22. A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.

23. Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také i vše, což měl.

24. A zůstal Jákob sám; a tu zápasil s ním muž až do svtání.

25. A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v přihbí vrchní stehna jeho; i vyvinulo se přihbí stehna Jáko, když zápasil s ním.

26. A řekl: Pust mne, nebt zasvítává. I řekl: Nepustím tě, leč mi * požehnáš. *Zid.7.7.

27. I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob.

28. I dí: * Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohl. *k.35,10.

29. I otázal se Jákob, řka: * Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnání. *Soud.13,17.18.

30. Tedy nazval Jákob jméno místa toho * Fanuel; nebo jsem *prý* viděl Boha † tvář v tvář, a zachována jest duše má. *Soud.8,8. †Zalm.80.4.

31. I vzešlo mu slunce, když pominul *místa toho* Fanuel, a kulhal na nohu svou.

32. Protož nejede synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním přihbí stehna, proto že obrazil přihbí stehna Jáko, a na žilě krátké.

KAPITOLA XXXIII.

Vitání Jáko, a příchod jeho do Sichem.

Pozdvih pak očí svých Jákob, uzřel, an Ezau * jde, a čtyři sta mužů s ním; i † rozdělil syny Lie zvlášť a Ráchele zvlášť, a obou děvek zvlášť. *k.32,6. †k.32,7.8.

2. Postavil, pravím, děvky s syny jejich napřed, potom Liu s syny jejími za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáje.

3. A sám šel před nimi, a * poklonil se až k zemi po sedmkrát, až právě přišel k bratru svému. *1 Sam.20,41.

4. I běžel Ezau proti němu, a objal ho; a pad na šíji jeho, libal ho. I plakali.

5. Pozdvih pak očí svých, a spatřiv ženy s dětmi, řekl: Kdo jsou onino s tebou? Odpověděl: *Jsou* * dítky, kteréž Báh dal z milosti služebníku tvému. *k.48,9. †Zalm.127,3.

6. Mezi tím přiblížily se děvky s syny svými, i poklonili se.

7. Přiblížila se také Lia s syny svými, a poklonili se; a potom přiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili.

8. I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych nalezl milost před očima pána mého.

9. Tedy řekl Ezau: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.

10. I řekl Jákob: *Nezbraňuj se*, prosím; jestliže jsem nyní nalezl * milost před očima tvými, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal. *k.47,29.

11. Přijmi, prosím, * dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdaril mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho prnutí, a on vzal. ^{*1 Sam. 25, 27.}

12. I dí: Poď, a jděme; já půjdu s tebou.

13. I řekl k němu *Jáko*b: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.

14. Nechť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.

15. I řekl Ezau: Necht ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Necht *tolíko* naleznu milost * před očima pána svého. ^{*k. 30, 27; 34, 11. Rut. 2, 13.}

16. Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.

17. *Jáko*b pak bral se do * Sochot, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochot. ^{*Joz. 13, 27.}

18. A tak *Jáko*b navracuje se z Pádan Sýrské, přišel ve zdraví k * městu Sichem, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem. ^{*Skutk. 7, 16.}

19. I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec.

20. A postavil tu * oltář, kterémužto dal jméno *Báh* silný, Bůh Izraelský. ^{*k. 12, 7, 8. 2 Mojš. 17, 15.}

KAPITOLA XXXIV.

O poškvrnění Díny i zkažení za tou příčinou města.

Vyšla pak * Dína, dcera Lía, kterouž porodila *Jáko*bovi, aby se dívala na dcery té země. ^{*k. 30, 21.}

2. Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil ji.

3. I připojila se duše jeho k Díně, dceři *Jáko*bově; a zamilovav děvečku, mluvil k srdci jejímu.

4. Mluvil potom Sichem k Emorovi, otcí svému, těmito slovy: Vezmi mi děvečku tuto za manželku.

5. Uslyšev pak *Jáko*b, že poškrvnil Díny dcery jeho, (a synové jeho byli s stádem na poli,) * mlčel, až oni přišli. ^{*Zalm. 39, 3.}

6. Tedy vyšel Emor, otec Sichemův, k *Jáko*bovi, aby mluvil s ním *o to*.

7. A *v tom* synové *Jáko*bovi přišli s pole; a uslyšavše *o tom*, bolestí naplněni jsou muži ti, a rozhněvali se velmi, proto že hanebnou věc učinil v Izraeli, ležav se dcerou *Jáko*bovou, čehož činiti nenáleželo.

8. I mluvil Emor s nimi na tento způsob: Sichem, syn můj, hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku.

9. A * sprízněte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše dcery pojímejte sobě. ^{*5 Mojš. 7, 3.}

10. A bydlete s námi, nebo *všecka* země bude * před vámi; osadte se a obchod vedte v ní, a vládněte jí. ^{*k. 47, 6.}

11. Mluvil i Sichem otcí jejímu, a bratřím jejím: Necht * naleznu milost před očima vašimi, dám, co mi koli díte. ^{*k. 18, 3; 30, 27. 2 Sam. 16, 4.}

12. Jmenujte mi * věno i dary *jak chcete* veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvečku dejte za manželku. ^{*k. 24, 53. 2 Mojš. 22, 16, 17.}

13. Odpovídajíc pak synové *Jáko*bovi Sichemovi a Emorovi, otcí jeho, lstivě mluvili, proto že poškrvnil Díny sestry jich.

14. A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás.

15. Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského:

16. Tedy budeme dávatí dcery své vám, a dcery vaše bráti sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden.

17. Pakli neposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme.

18. Tedy líbila se řeč jejich Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu.

19. A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu * zalíbila dcera *Jáko*bova. A on byl nejvzácnější ze všech v domě otce svého. ^{*k. 29, 20.}

20. I přišel Emor a Sichem, syn jeho, k * bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce: ^{*k. 22, 17.}

21. Muži tito pokojně se mají k nám, necht tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, (nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi;) dcery jejich

budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávatí jim.

22. Než na tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, a abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezáni.

23. Dobytek jejich a statek jejich, i všecka hovada jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko v tom jim povolme, a budou bydliti s námi.

24. I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou města jeho; a obřezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány města jeho.

25. A toť dne třetího, když oni největší bolest měli, dva synové Jakobovi, * Simeon a Lévi, bratři Diny, vzav každý z nich meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všecky pohlaví mužského.

*k. 49, 5. 6. 7.

26. Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem, a vzavše Dinu z domu Sichemova, odešli.

27. Potom synové Jakobovi přišedše na zbité, vybrali město, proto že poškvrnili sestry jejich.

28. Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v městě i po poli, pobrali.

29. K tomu i všecko jmění jejich, a všecky malé dítky jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích bylo.

30. Řekl pak Jakob Simeonovi a Lévi: Zkormoutili jste mne, a * zošklivili jste mne u obyvatelů krajiny této, u Kana-nejských a Ferezejských, a já jsem s malým počtem lidí. Seberou-li se na mne, zbiji mne, a tak vyhlazen budu já i dům můj.

*2Mojš. 5, 21.

31. A oni odpověděli: A což měli jako nevěstky zle užívati sestry naší?

KAPITOLA XXXV.

Ochod Jakobův do Bethel. 9. Bůh se mu ukámal. 19. Smrt Ráchel 29. a Isákova.

Potom mluvil Bůh k Jakobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydlí tam; a udělej tam oltář Bohu silnému, kterýž se ukázal tobě, když utíkal před Ezau bratrem svým.

2. Tedy řekl Jakob čeládce své, a všechném, kteříž s ním byli: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a očistte se, a změňte roucha svá.

3. A vstanouce, vstupme do Bethel, a

udělám tam oltář silnému Bohu, kterýž vyslyšel * mne v den souzení mého, ať byl se mnou na cestě, kterouž jsem šel.

*1Kral. 18, 24. +1Mojš. 28, 16. 20.

4. Tedy dali Jakobovi všecky bohy cizí, kteréž měli, i * náušnice, kteréž byly na uších jejich; i zakopal je Jakob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem.

*k. 24, 22. +Joa. 24, 26.

5. I brali se *odtud*. (A byl * strach Boží na městech, kteréž byla vůkol nich, a nehonili synů Jakobových.)

*2Mojš. 23, 27. 2Par. 14, 14.

6. Tedy přišel Jakob do * Lúz, kteréž jest v zemi Kana-nejské, (to již slove Bethel,) on i všecken lid, kterýž byl s ním.

*k. 28, 19.

7. I vzdělal tu oltář, a nazval to místo Bůh * silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bůh, když utíkal před bratrem svým.

*k. 13, 3násl.

8. Tehdy umřela Debora, chovačka Rebecky, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth.

9. Ukázal se pak opět Bůh Jakobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu.

10. I řekl jemu Bůh: Jméno tvé * jest Jakob. Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jakob, ale Izrael *také* bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael.

*k. 32, 28.

11. Řekl ještě Bůh jemu: * Já jsem Bůh silný všemohoucí; rostíť a množ se; národ, nýbrž množství národů bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou.

*k. 17, 1. +k. 1, 22. 28.

12. A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě ji dám; semeni také tvému po tobě dám tu zemi.

13. I vstoupil od něho Bůh z místa, na kterémž mluvil s ním.

14. Jakob pak vyzdvihl znamení pamětné na místě tom, na kterémž mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil jej olejem.

15. A nazval Jakob jméno * místa toho, na kterémž mluvil s ním Bůh, Bethel.

*k. 28, 19.

16. I brali se z Bethel, a bylo již neda-leko * do Efraty. I porodila Ráchel, a těžkosti trpěla roděci.

*k. 48, 7.

17. A když s těžkostí rodila, řekla jí baba: * Neboj se, nebo také tohoto syna míti budeš.

*1Sam. 4, 20.

18. I stalo se, když k smrti pracovala, (nebo umřela,) nazvala jméno jeho Ben

Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem.

19. I * umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest † Betlém.

*k.48,7.†Mich.5,2.

20. A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne.

21. I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věží Eder.

22. Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že * Ruben šel, a spal s Bárou, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte.

*k.49,4.

23. Synové pak Lie: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Lévi, a Juda, a Izachar, a Zabulon.

24. Synové * Ráchel: Jozef a Benjamin.

*k.30,22.

25. A synové * Bály, dívky Ráchel: Dan a Neftalím.

*k.30,5 násl.

26. A synové * Zelfy, dívky Lie: Gád a Asser. Tíť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské.

*k.30,9 násl.

27. Tedy přišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák.

28. A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let.

29. I * dokonal Izák, a umřel, a připojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i † pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

*k.25,8,17.†k.50,12,13.

KAPITOLA XXXVI.

Vypsaání rodu Ezau.

Tito pak jsou rodové Ezau, kterýž měl příjmi * Edom.

*k.25,30.

2. Ezau pojal sobě * ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského,

*k.26,34.

3. A * Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.

*k.28,9.

4. I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.

5. Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma a Koré. Tíť jsou synové Ezau, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.

6. I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeled svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmění své, kteréhož nabyl v zemi

Kananejské, a odebral se do země Seir, před příchodem Jákoba bratra svého.

7. Nebo zboží jejich bylo tak veliké, že nemohli bydliť spolu; aniž ta země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich sněsti, pro dobytky jejich.

8. Protož bydlil Ezau na hoře Seir; Ezau pak ten jest Edom.

9. A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře Seir.

10. Tato byla jména synů * Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau.

*1 Par.1,35.

11. Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.

12. Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. * Tíť jsou synové Ady, ženy Ezau.

*2 Mojš.17,9 násl.

13. Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau.

14. A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteříž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré.

15. Tito všickni byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz,

16. Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Tať jsou knížata pošlá z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady.

17. Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata pošla z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau.

18. A synové Olibamy, ženy Ezau, tito jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau.

19. Tíť jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom.

20. Tito pak jsou synové * Seir, totiž Horejšťi, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana,

*1 Par.1,38.

21. A Dison, Eser a Dizan. Ta jsou knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské.

22. Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna.

23. Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebaí, Sefo a Onam.

24. A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž nalezl mezky

na poušti, když pásl osly Sebeona otce svého.

25. Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova.

26. A synové Dizanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan.

27. Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan.

28. Tito synové Dizanovi: Hus a Aran.

29. Tato jsou knížata Horejská: Kniže Lotan, kniže Sobal, kniže Sebeon, kniže Ana,

30. Kniže Dison, kniže Eser, kniže Dizan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir.

31. Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými.

32. Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba.

33. I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Záre z Bozra.

34. I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské.

35. Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith.

36. Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka.

37. A po smrti Semlové kraloval na místě jeho Saul z Rohobot od řeky. *k.10,11.

38. Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

39. A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

40. Ta jsou jména knížat pošlých z Ezau, po čeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kniže Tamna, kniže Alva, kniže Jetet, *1 Par.1,51.

41. Kniže Olibama, kniže Ela, kniže Finon,

42. Kniže Kenaz, kniže Teman, kniže Mabsar,

43. Kniže Magdiel, kniže Hiram. Ta jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Toť jest ten Ezau, otec Idumejských.

KAPITOLA XXXVII.

o Jozefovi, 5. snech jeho, 12. a prodání ho do cizí krajiny. Jakob pak bydlil v zemi *putování otce svého, v zemi Kananejské.

*k.35.27:17.8:47.9.

2. Tito jsou *příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásl s bratřími svými dobytek, (a byl mládenček), s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otci svému. *k.6,9.

3. Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své vplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.

4. A když spatřili bratří jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratří jeho, nenáviděli ho, aniž mohli pokojně k němu promluvit. *Skutk.7,9.

5. Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročež v větší nenávisti ho měli.

6. Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.

7. Hle, vážali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a *klaněli se snopu mému. *k.42,6:43,28.

8. Jemužto odpověděli bratří jeho: Zda-liž kralovati budeš nad námi, aneb pánem našim budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.

9. Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.

10. I vypravoval otci svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zda-liž *přijdeme, já a matka tvá i bratří tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi? *k.46,29.

11. Tedy záviděli mu bratří jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.

12. Odešli pak bratří jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem.

13. A řekl Izrael Jozefovi: Zda-liž nepasou bratří tvoji v Sichem? Poď, a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. *k.22,1.1 Sam.3,10.

14. I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratří tvoji, a co se děje s dobytkem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a on přišel do Sichem.

15. Našel ho pak muž nějaký, an blouďí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?

16. Odpověděl: Bratří svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?

17. I řekl muž ten: Odešli odsud: nebo

slýšel jsem je, ani pravi: Poďme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřimi svými, a našel je v Dothain.

18. Kteřízto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvý než k nim došel, * ukládali o něm, aby jej zahubili. ^{*Zalm.41,6.8.9.}

19. Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr sná teď jde.

20. Nyní tedy poďte, a zabíme jej, a uvřzeme ho do některé čisterny, a dime: Zvěř lítá sežrala jej. I uzříme, nač *jemu* vyjdou snové jeho.

21. A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (nebo řekl: Neodjímejme mu hrdla,)

22. Řekl jim Ruben: * Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž jest na poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale on chtěl vysvoboditi ho z ruky jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otci svému. ^{*k.42,22.}

23. A když přišel Jozef k bratřim svým, strhli s něho sukni jeho, sukni proměnných barev, kterouž měl na sobě.

24. A * pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v níž *nebylo* vody. ^{*Zach.9,11.}

25. I usadili se, aby * jedli chléb. A pozdvihše oči svých, uzřeli, a aj, množství Izmaelitských † přicházejících z Galád, kteřízto na velbloudích svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta. ^{*Amos.6,6. †1 Mojž.25,17,18.}

26. I řekl Juda bratřim svým: Jaký zisk *miti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho?

27. Poďte, prodejme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratři jeho.

28. Když pak mimo ně jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvacetí stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta.

29. A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již *nebylo* Jozefa v ní. I * roztrhl roucha svá. ^{*k.44,13. Joz.7,6.}

30. A navrátiv se k bratřim svým, řekl: Pacholeté není, a já kam se mám podíti?

31. Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smočili sukni tu ve krvi.

32. A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji doněsti k otci svému, aby řekli: Tuto jsme našli; pohled nyní, jest-li sukně syna tvého, či není?

33. A on poznav ji, řekl: Sukně syna mého jest; * zvěř lítá sežrala jej, konečně roztrhán jest Jozef. ^{*k.42,13.}

34. I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žini na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dní.

35. Sešli se pak všickni synové jeho, a všechny dcery jeho, aby ho těšili. Ale on * nedal se potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku sestoupím za synem svým do hrobu. A plakal ho otec jeho. ^{*Jer.31,15. Mat.2,18.}

36. Mezi tím ti Madianští * prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvořenimu Faraonovu, hejtmanu zoldněřů. ^{*k.39,1. Zalm.105,17.}

KAPITOLA XXXVIII.

O Judovi 6. a o Támar.

Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Hira.

2. I uzřel tam Juda dceru muže Kana-nejského, kterýž sloul * Sua; a pojav ji, všel k ní. ^{*1 Par.2,3.}

3. Kteřázto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho * Her. ^{*k.46,12.}

4. A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.

5. Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl *Juda* v Chezib, když ona jej porodila.

6. I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.

7. A byl Her, prvorozený * Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin. ^{*4 Mojž.26,19. Zalm.37,9,10.}

8. Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podlé přibuznosti pojmi ji, abys * vzbudil símě bratru svému. ^{*5 Mojž.25,5. Mat.22,24.}

9. Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli vcházel k ženě bratra svého, vypouštěl *símě* na zem, aby neplodil synů bratru svému.

10. I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.

11. Tedy řekl Juda k Támar nevěstě své: Pobuď v domě otce svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn můj. (Nebo řekl: Aby on také neumřel, jako i bratři jeho.) I odešla Támar, a bydlila v domě otce svého.

12. A po mnohých dnech umřela dcera Suova, manželka Judova. Kteřízto potěšiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kte-

řiz stříhli ovce jeho, a s *nám* Hira Odolamitský, přítel jeho.

13. I oznámeno jest Tamar těmito slovy: Aj, tchán tvůj vstupuje do Tamnas, aby stříhl ovce své.

14. Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo viděla, že Sela dorostl, a že není dána jemu za manželku.

15. Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest nevěstka; nebo zakryla tvář svou.

16. Protož * uchytiliv se k ní s cesty, řekl: Dopust' medle, ať vejdu k tobě. (Nebo nevěděl, aby nevěsta jeho byla.) I řekla: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mně?

^{*3 Mojs. 18, 15; 20, 12.}

17. Odpověděl: Pošlit kozelce z stáda. Dí ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš.

18. I řekl: Což mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halzi svou, a hñl svou, kterouž *máš* v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.

19. Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.

20. I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí.

21. I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, kteráž *seděla* na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.

22. Tedy navrátiv se k Judovi, řekl: Nenašel jsem ji; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.

23. I řekl Juda: Necht' sobě *to* má, a bychom neuvedli se v lehkost. Ját jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl.

24. I stalo se okolo tří měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Tamar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyvedte ji, aby byla upálena.

25. Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohled, prosím, či jsou tyto věci, pečetní prsten, halze a hñl tato?

26. Tedy pohledv *na to* Juda, řekl: Spravedlivější jest než já, poněvadž jsem nedal jí Seloovi synu svému. A více jí nepoznával.

27. Stalo se pak, že když přišel čas po-

rodu jejího, aj, * bliženci v životě jejím.

^{*1 Par. 2, 4. Mat. 1, 3.}

28. A když rodila, *jeden z nich* vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde prvé.

29. Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvét jest protržení. I nazváno jest jméno jeho * Fáres.

^{*Mat. 1, 3.}

30. A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

KAPITOLA XXXIX.

Jozef v Egyptě pokušen' mív, do žaláře bez viny vrazen.

Jozef * pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.

^{*k. 37, 36.}

2. Byl pak * Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého *toho* Egyptského.

^{*k. 21, 22; 26, 24. Skutk. 7, 9.}

3. A viděl pán jeho, že Hospodin *byl* s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v rukou jeho.

4. Tedy nalezl Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I * představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho.

^{*k. 24, 2. 2 Sam. 12, 8.}

5. A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal * Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.

^{*k. 30, 27, 30.}

6. Všech tedy věcí, kteréž měl, zanechal v rukou Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření.

7. I stalo se potom, že * vzhledala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.

^{*Mat. 5, 28.}

8. Kterýžto odpiraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co *jest* v domě, a všecko, což má, dal v ruce mé.

9. Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechtnost, a * hřešil i proti Bohu?

^{*k. 42, 18. Neh. 5, 15.}

10. A když mluvila ona Jozefovi * den po dni, nepovolil jí, aby spal s ní, *ani* aby býval s ní.

^{*Soud. 16, 16.}

11. Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě,

12. Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: Lež * se mnou. On pak nechav roucha svého v rukou jejích, utekl, a vyšel ven. ^{*2Sam.13.11.}

13. A ona viduci, že nechal roucha svého v rukou jejích a vyběhl ven,

14. Svolala domácí své, a řekla k nim takto: Pohleďte, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posměch z nás; nebo přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým.

15. A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechav roucha svého u mne, utekl a vyšel ven.

16. Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu svého.

17. K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.

18. A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.

19. I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci: Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.

20. Protož vzal ho pán jeho, * a dal jej do věže žalární, v to místo, kdež vězňové královští seděli; i byl tam v žaláři. ^{*Zalm.105.18.}

21. Byl * pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu † milost u vládaře nad žalářem. ^{*v.2.+v.4.}

22. I dal vládař žaláře v moc Jozefovi všecky vězně, kteříž *byli* v věži žalární; a cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.

23. Aniz vládař žaláře k čemu dohlídal, což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.

KAPITOLA XL.

Jozef v žaláři dvěma vězňům sny jejich vylóžil.

Stalo se potom, že šenkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.

2. I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vládaře nad šenkýři, a na vládaře nad pekaři.

3. A dal je do vězení v domě nejvyš-

šího nad drabanty, do věže žalární, v místo, v němž Jozef vězněm byl.

4. I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drahně* dni u vězení.

5. I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podle vložení sna svého, šenkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.

6. Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.

7. I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s ním byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváři vaše * smutnější? ^{*Luk.24.17.}

8. Kteřížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vložil. I řekl jim Jozef: Zdaliz * Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle. ^{*k.41.16.}

9. Tedy správce nad šenkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo mi se ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,

10. A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten *kmen* jako by pupence pouštěl, a vycházel květ jeho, až k sezení přišli hroznové jeho.

11. A *já* maje koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.

12. I řekl jemu Jozef: Toto jest vložení jeho: Ti tři révové jsou tři dnové.

13. Po třech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho-podlé obyčeje prvního, když jsi byl šenkýřem jeho.

14. Ale * mějz mne v své paměti, když se dobře povede; a učin, prosím, se mnou to milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto. ^{*Neh.5.19. Luk.23.42.}

15. Nebo * kradmo jsem vzat z země Židovské; a zde jsem ničeho neučinil, proč by mne do tohoto vězení dali. ^{*k.37.28.}

16. Vida pak správce nad pekaři, že dobře vložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.

17. A v koši vrchním *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.

18. I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.

19. Po třech dnech odejme tobě Farao hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe.

20. Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný * narození Faraonova, že učinil hody všechněm služebníkům svým; i počítal hlavu vládaře nad šenky, i hlavu vládaře nad pekaři, mezi služebníky svými.

*Mat.14,6.

21. A navrátil nejvyššího nad šenky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.

22. Vládaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl sen vyložil Jozef.

23. A nezpomenul správce nad šenky na Jozefa, ale zapomenul na něj.

KAPITOLA XLI.

Sny Faraonovy Jozef vyloživ, 40. páнем utiněn v Egyptě, 45. oženil se, 50. a zplodil dva syny.

Stalo se pak po dvou letech, měl * Farao sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem.

*Dan.2,1.

2. A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.

3. A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.

4. A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.

5. A když usnul zase, zdálo se jemu podruhě. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho, plných a pěkných.

6. A aj, sedm klasů tenkých a * východním větrem usvadlých vzházelo za nimi.

*Ezech.17,10; 19,12.

7. A ti klasové tenčí pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.

8. Když pak bylo ráno, * zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všecky hadače Egyptské, a všecky mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.

*Dan.2,2.

9. Tedy mluvil nejvyšší šenk Faraonovi takto: Na * provinění své rozpomínám se dnes.

*k.40,1.

10. Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mne byl do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaři.

11. Měli jsme pak sen jedné noci, on

i já, jeden každý podlé vyložení snu svého.

12. A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podlé snu jeho vykládal.

13. A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navracen k úřadu svému, a on oběšen.

14. Tedy * poslav Farao, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto oholiv se, a změniv roucho své, přišel k Faraonovi.

*Zalm.105,20.

15. I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložiti.

16. Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to má věc; * Bůh oznámí šťastné věci Faraonovi.

*k.40,8. Dan.2,30.

17. Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na břehu potoka.

18. A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se na mokřinách.

19. A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vsi zemi Egyptské.

20. A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.

21. A až dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.

22. Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho plných a pěkných.

23. A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.

24. I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.

25. Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen Faraonův jednostejný jest. Což Bůh činiti bude, to ukázal Faraonovi.

26. Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednostejný.

27. Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.

*k zapuzení hladu od domů vašich vezmou-
ce, odejděte.*

34. A přiveďte bratra svého mladšího ke mně, abych poznal, že nejste špehěti, ale upřími; *tehdy* bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod věsti.

35. I stalo se, že, když vyprazdňovali pytle své, a aj, jeden každý měl uzlík peněz svých v pytlí svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky peněz svých, báli se.

36. I řekl jim Jákob otec jejich: Mne jste * zbavili synů: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mneť jsou se tyto všechny věci svalily.

*k.43.14.

37. Tedy řekl Ruben otci svému těmito slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepřivedu zase k tobě; poruč ho v ruce mé, a já zase přivedu ho k tobě.

38. I řekl: Nesstoupíš syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umřel, a on sám pozůstal; a přihodilo-li by se mu co zlého na té cestě, kterouž půjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.

KAPITOLA XLIII.

Synové Jákobovi opět se do Egypta dostavše, 19. u Jozefa milosti hledali, 24. i našli.

Byl pak hlad veliký v krajině té.

2. I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž přinesli z Egypta, že řekl k nim otec jejich: Jděte * zase, a nakupte nám něco potravy.

*k.44.25.

3. I mluvil k němu Juda těmito slovy: Velice se * zařekl muž ten, řka: Neuzfíte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

*k.42.20.

4. Jestliže pošleš bratra našeho s námi, půjdeme a nakoupíme tobě potravy;

5. Pakli nepošleš, nepůjdeme. Nebo pověděl nám muž ten: Neuzfíte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

6. I řekl Izrael: Proč jste mi tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?

7. Odpověděli: Pilně vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluv: Jest-li živ ještě otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak věděti mohli, že dí: Přiveďte bratra svého?

8. I řekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, půjdeme, abychom živi byli, a nezemřeli, i my, i ty, i maličci naši.

9. Já slibuji za něj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepřivedu ho k tobě, a nepostavím ho před tebou, vinen budu hřichem tobě po všechny dny.

10. A kdybychom byli neprodlévali, jistě již bychom se byli dvakrát vrátili.

11. I řekl jim Izrael otec jejich: Jestliže tak *býti musí*, učítež toto: Nabeřte nejvzácnějších užitků země do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdí, a vonných věcí a mirry, daktylů a mandlů.

12. Penize také dvoje vezměte v ruce své, a penize vložené na vrch do pytlů vašich zase doneste v rukou svých; snad z omýlení to přišlo.

13. Bratra svého také vezměte, a vstanouce, jděte zase k muži tomu.

14. A *Bůh* silný všemohoucí dejž vám *najíti* milost před mužem tím, ať propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Jáf pak zbaven jsa synů, jako osiřelý budu.

15. Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje penize vzali v ruce své, a Beniamina; a vstavše, sstoupili do Egypta, a postavili se před Jozefem.

16. Vida pak Jozef Beniamina s nimi, řekl tomu, kterýž spravoval dům jeho: Uved tyto muže do domu, a zabí hovoď a připrav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni.

17. I učinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova.

18. Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a řekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlů našich, sem uvedeni jsme, aby obvině, obořil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše.

19. A přistouпивše k muži tomu, kterýž spravoval v domě Jozefově, mluvili k němu ve dveřích domu,

20. A řekli: *Slyš* mne, pane můj. Přišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav.

21. I přihodilo se, když jsme do hospody přišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého *byly* svrchu v pytlí jeho, peníze naše podlé váhy své; a přinesli jsme je zase v rukou svých.

22. Jiné také peníze přinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potravy; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlů našich.

23. A *on* odpověděl: Mějte o to pokoj, nebojte se. Bůh váš, a Bůh otce vašeho

dal vám poklad do pytlů vašich; peníze jsem vaše já přijal. I vyvedl k nim Simeona.

24. Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim * vody, aby umyli nohy své; dal také obrok oslům jejich.

*k.18.4; 19.2. Luk.7.44.

25. Mezi tím připravili dar ten, dokudž nepřišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu měli jisti chléb.

26. Tedy přišel Jozef domů. I přinesli mu dar, kterýž měli v rukou svých, a klaněli * se jemu až k zemi.

*k.42.6.

27. I ptal se jich, jak se mají, a řekl: Zdráv-liž * jest otec váš starý, o němž jste pravili? Živ-li jest ještě?

*k.29.6.

28. Kteřížto odpověděli: Zdráv jest služebník tvůj otec náš, a ještě živ jest. A sklánějice * hlavy, poklonu mu činili.

*k.37.7.

29. Pozdvih pak očí svých, viděl Beniamina bratra svého, syna matky své, a řekl: Tento-li jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I řekl: Učiniž Bůh milost s tebou, synu můj!

30. Tedy pospíšil Jozef, (nebo * pohnula se střeva jeho nad bratrem jeho,) a hledal, kde by mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam.

*1 Král.3.26.

31. Potom umyv tvář svou, vyšel zase, a zdržoval se, a řekl: Kladte chléb.

32. I kladl jemu zvlášť, a jim obzvlášť, Egyptským také, kteříž s ním jídali, obzvlášťně; nebo * nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským.

*k.46.34.

33. Tedy seděli proti němu, prvorozený podle prvorozenství svého, a mladší podle mladšího věku svého. I divili se muži ti vespolek.

34. A bera jídlo před sebou, podával jim; Beniaminovi pak dostalo se pětkrát více než jiným. I hodovali a * hojně se s ním napili.

*Pis.Šal.5.1.

KAPITOLA XLIV.

Josef s bratřimi svými o vzeti koflíku sachát.

Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dům jeho, řka: Naplň pytle mužů těch potravou, co by *jen* unésti mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch.

2. A koflík můj, koflík stříbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penězi jeho za obíl. I * učinil podle řeči Jozefovy, kterouž mluvil.

*k.43.17.

3. Ráno pak propuštění jsou ti muži, oni i oslové jejich.

4. A *když* vyšli z města, a nedaleko ještě byli, řekl Jozef správci domu svého: Vstaň, hoň muže ty, a dohoně se jich, mluv k nim: Pročez jste se odplatili zlým za * dobré?

*Zalm.35.12.

5. Zdaliž to není ten *koflík*, z kteréhož pijí pán můj? A z tohoť on * jistým zkušněním pozná, *jací jste vy*. Zle jste učinili, co jste učinili.

*k.41.38.39.

6. Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta.

7. Kteřížto odpověděli jemu: Proč mluví pán můj taková slova? Odstup od služebníků tvých, aby co takového učinili.

8. A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, přinesli jsme tobě zase z země Kananejské; jakž bychom tedy krásti měli z domu pána tvého stříbro neb zlato?

9. U koho z služebníků tvých nalezeno bude, nechť umře *ten*; a my také budeme pána tvého služebníci.

10. I řekl: Nu dobře, nechť jest podle řeči vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebníkem, a vy budete bez viny.

11. Protož rychle každý složil pytel svůj na zem, a rozvázal každý pytel svůj.

12. I přehledával, od staršího počal, a na mladším přestal; i nalezen jest koflík v pytlí Beniaminovu.

13. Tedy oni * roztrhše roucha svá, vložil každý břímě na osla svého, a vrátili se do města.

*k.37.29.34. Job.2.12.

14. I přišel Juda s bratřimi svými do domu Jozefova, (on pak ještě tam byl,) a padli před ním na zemi.

15. I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste učinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati?

16. Tedy řekl Juda: Což díme pánu svému? co mluvíti budeme? a čím se ospravedlníme? Bůhť jest našel nepravost služebníků tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u něhož nalezen jest koflík.

17. Odpověděl Jozef: Odstup ode mne, abych to učinil. Muž, u něhož nalezen jest koflík, ten bude mým * služebníkem; vy pak jděte u pokoji k otcí svému.

*2 Mojs.22.2. Mat.18.25.

18. I přistoupil k němu Juda, a řekl: *Slyš mne, pane můj*. Prosim, *nechazť* promluví služebník tvůj slovo u uší pá-

21. Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppin a Ared.

22. Tif jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct.

23. A syn Danův: Chusim.

24. Synové pak * Neftalim: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem. ^{*1 Par.7,13.}

25. Ti jsou synové Bály, kterouž Láhan dal Ráchel dceři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm.

26. Všech duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich pošlo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší bylo šedesáta a šest.

27. K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. *A tak* všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, bylo * sedmdesáta.

28. Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil jemu prvé, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen.

29. Jozef pak zapřáh do svého vozu, vyjel * vstříc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho *Jákob* uzřel, † padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho.

30. I řekl Izrael Jozefovi: * Nechť již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ. ^{*k.32,6.†k.33,4. *k.45,28.}

31. Jozef pak řekl bratřím svým a domu otce svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a díím jemu: Bratři moji a dům otce mého, kteříž *bydlili* v zemi Kananejské, přišli ke mně.

32. Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobyt看em se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přihnali.

33. A když by povolal vás Farao, a řekl: Jaký jest obchod váš?

34. Odpovíte: Dobyt看em se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo * v mrzkosti mají Egyptští všecky pastýře stáda. ^{*k.43,32.}

KAPITOLA XLVII.

Jákob přiveden k Faraonovi. 13. Hlad veliký v Egyptě. 27. Poručení Jákobovo o svém pohřbu.

A protož přišed * Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otec můj a bratři moji, s drobným i větším dobyt看em svým i se vším, což mají, přišli z země Kananejské, a aj, jsou v † zemi Gesen.

^{*Skutk.7,14.15.†1 Mojs.45,10.}

2. A vzav z počtu bratří svých pět mužů, postavil je před Faraonem.

3. I řekl Farao bratřím jeho: Jaký jest obchod váš? Kteřížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovci *jsou* služebníci tvoji, i my, i otcové naši.

4. Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechat bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen.

5. I mluvil Farao Jozefovi, řka: Otec tvůj a bratři tvoji přišli k tobě.

6. Země Egyptská před tebou jest; v nejlepším kraji země této osad otce svého a bratři své, nechť bydlí v zemi Gesen. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobyt看em, kterýž mám.

7. Uvedl také Jozef Jákoba otce svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.

8. Tedy řekl Farao k Jákobovi: Kolik jest let života tvého?

9. Odpověděl * Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třicet let *jest*; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli. ^{*Zalm.119,19.Žid.13,14.}

10. A požeňnav Jákob Faraona, vyšel od něho.

11. I osadil Jozef otce svého a bratři své, a dal jim vládařství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao.

12. A opatroval Jozef otce svého, a bratři své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.

13. A chleba nebylo ve vší zemi; nebo * veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egyptské a zemi Kananejské od hladu. ^{*k.43,1.}

14. Shromáždil pak Jozef všecky peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potravu, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.

15. A když utratili peníze z země Egyptské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, řkouce: Dej * nám chleba; nebo proč mřít máme před tebou pro nedostatek peněz?

^{*k.47,19.}

16. I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a

dám vám *chleba* za dobytky vaše, poně-
vadž se vám peněz nedostává.

17. Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovcí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všechny dobytky jejich, toho roku.

18. A po roce tom přišli k němu léta druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti před pánem svým, že jsme všechny peníze utratili, i stáda dobytků jsou u pána našeho; nezůstávají nám před pánem našim kromě těla naše a dědiny naše.

19. I proč máme mříti před očima tvýma? I my i roli naše *hyme*. Kup nás i roli naši za chléb, a budeme my i roli naše v službě Faraonovi; a dej nám semena, abychom živi byli a nezemřeli, a roli aby nespustla.

20. Tedy koupil Jozef všecku zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egypťští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se země Faraonovi.

21. Lid pak převedl do měst, od jednoho pomezí Egyptského až do druhého.

22. Roli toliko kněžských nekoupil. Nebo kněží uloženou potravu měli od Faraona, a jedli z uložených *pokrmů* svých, kteréž dával jim Farao; protož neprodali roli svých.

23. I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i roli vaše Faraonovi; teď máte semeno, osívejtež tedy ji.

24. A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k semenu a ku pokrmu svému a těm, kteříž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým.

25. Tedy řekli: Zachoval jsi životy naše. Nechť nalezneme milost v očích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi.

26. I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vši zemi Egyptské, *aby dáván byl* Faraonovi pátý díl; toliko samy roli kněžské nebyly Faraonovy.

27. A tak *bydlil Izrael v zemi Egyptské v krajině Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a † rozmnoženi jsou velmi.

*v.4. †Zalm.105,24.

28. Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobových, a let života jeho, sto čtyřiceti sedm let.

29. I přiblížili se dnové Izraelovi, aby

umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl jemu: Jestliže jsem našel milost v očích tvých, *vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a učiň se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egyptě. *k.24,2.

30. Když spáti budu s *otci svými, vyneš mne z Egypta, a pochováš mne v hrobě jejich. Tedy řekl jemu: Já učiním podle slova tvého. *k.23,19

31. I řekl Jákob: Přisáhní mi. Tedy přísáhl jemu. I *sklonil se Izrael k hlavám lžže. *Zid.11,21.

KAPITOLA XLVIII.

O nemoci Jákobově, 5. a požehnutí dvěma synům Jozefovým.

Stalo se pak potom, že povědino jest Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima.

2. Tedy oznámeno jest Jákobovi a povědino: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.

3. A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a řekl Jozefovi: *Bůh* silný všemohoucí ukázav mi se v Lúza v zemi Kananejské, požehnal mi.

4. A řekl ke mně: Aj, já *rozplodím tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zastupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po tobě za dědictví věčné. *k.35,11.

5. Protož nyní, dva synové tvoji, kteříž jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem přišel k tobě do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon.

6. Ale děti, kteréž po těchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratří svých jmenování budou v dědictvích svých.

7. Nebo když jsem se vracel z Pádan, umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestě, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratě, jenž jest Betlém.

8. Užřev potom Izrael syny Jozefovy, řekl: Kdo jsou onino?

9. Odpověděl Jozef otci svému: Synové *moji jsou, kteréž dal mi Bůh zde. I řekl: Přiveď je medle ke mně, a požehnáám jim. *k.33,5.

10. (Oči pak Izraelovy *mdlé byly pro starost, a nemohl *dobře* viděti.) I přivedl je k němu, a on líbal a objímal je. *k.27,1.

11. I řekl Izrael Jozefovi: Nemysliť jsem já, *abych měl kdy* viděti tvář tvou, a aj, dal mi Bůh, *abych viděl i símě tvé.*

12. Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k zemi.

13. A vzav oba, Efraina na pravou stranu sobě, Izraelovi pak na levou, a Manasses na levou sobě, Izraelovi pak na pravou, postavil je před ním.

14. Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.

15. I poželhal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož * obličejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne + spravoval po všecken život můj až do dne tohoto; *k.32,9. Žid.11,21. +1 Mojs.23,20.

16. Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovom synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.

17. Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.

18. A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložij pravici svou na hlavu jeho.

19. Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Vím, synu můj, vím; takéť i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a smě jeho bude u veliké množství národů.

20. I poželhal jim v ten den, řka: Skrže tebe požehnání bude dávatí Izrael takto: Učiníž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraina Manassesovi.

21. Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, * já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich. *k.50,24.

22. Já pak dal jsem tobě * jeden díl výš nad bratři tvé, kteréhož jsem mečem svým a lučístěm svým dosáhl z ruky Amorejského. *Jan.4,5.

KAPITOLA XLIX.

Jákob požehnáni dává synům svým, 29. a poručí o svém pohřbu.

Povolal pak Jákob * synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi dítí bude potomních dnů. *5 Mojs.33,1.

2. Shromazďte * se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého. *Zalm.34,12.

3. Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla

má, a počátek moci mé, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenost síly.

4. Prudeš sběhněš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůžce otce svého; a jakž jsi poškrvrnil postele mé, zmizelo *vyvýšení tvé*.

5. Simeon a Lévi bratři, nástrojové nepravosti jsou v příbytcích jejich.

6. Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k* shromáždění jejich nepřipojuj se slávo má; nebo * v prchlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed. *k.34,25.

7. Zlořečená prchlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. * Rozdělim je v Jákobovi, a rozptýlim je v Izraeli. *Joz.19,1.

8. Judo, * ty jsi, tebe chváliti budou bratři tvoji; ruka tvá *bude* na šiji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého. *1 Par.5,2.

9. Lvíče * Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvíče; kdo zbudí ho? *4 Mojs.23,24.

10. Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.

11. Uváže k vinnému kmenu * osle své, ak výbornému kmenu oslátka oslice své. Práti bude u víně roucho své, a v červeném víně oděv svůj. *Zach.9,9.

12. Červenějších očí *bude* nad víno, a zubů bělejších nad mléko.

13. Zabulon * bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu. *Joz.19,10,15.

14. Izachar * osel silný, ležící mezi dvěma břemeny. *5 Mojs.33,18.

15. A vida odpočinutí, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávatí bude daně.

16. Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.

17. Budeť Dan * jako had podlé cesty, jako had rohatý podlé stezky, štipaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět. *Soud.18,1—29.

18. Spasení * tvého očekávám, ó Hospodine! *Zalm.119,166.

19. Gád, * vojsko přemůže jej, však on svítězí potom. *Joz.1,12,14.

20. Asser, * tučný *bude* pokrm jeho, a onť vydávatí bude rozkoše královské. *5 Mojs.33,24. Joz.19,24,31.

21. Neftalim jako laň * vypuštěná, vydáváje výmluvnosti krásné. *Soud.4,6; 5,1. Rut.2,13.

22. Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí * podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed. ^{*Zalm.1,3. Jer.17,8.}

23. Ačkoli * hořkostí naplnili jej, a střileli na něj, a v tajné nenávisti měli ho střelci: ^{*k.37,18 násl.; 39,7 násl.}

24. Však zůstalo v síle lučiště jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákobova; odkudž byl pastýř a kámen Izraelův;

25. Od silného Boha, jemuž sloužil otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požeňná tobě požeňnáni nebeskými s hůry, požeňnáni propasti ležící hluboko, požeňnáni prsů a života.

26. Požeňnáni otce tvého silnější budou nad požeňnáni předků mých, až k končinám pahrbků věčných; budou nad hlavou Jozefovou, a na vrchu hlavy Nazařejského mezi bratřími jeho.

27. Benjamin, vlk dravý, ráno bude jisti loupež, a večer rozdělí kořisti.

28. Všech * těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požeňnal jim také, jednomu každému vedlé požeňnáni jeho požeňnal. ^{*k.35,22.}

29. A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému; * pochovejte mne s otci mými v jeskyni té, kteráž jest na poli Efrona Hetejského, ^{*k.23,19.}

30. V jeskyni, kteráž jest na poli Machpelah, jenž jest naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k dědičnému pohřbu.

31. Tam pochovali * Abrahama † a Sárú ženu jeho; tam pochovali ** Izáka a Rebeku ženu jeho; tam také pochovali Lú. ^{*k.25,9. †k.23,19. **k.35,29.}

32. Koupěno pak bylo pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het.

33. A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel; a připojen jest k lidu svému.

KAPITOLA L.

Pohřeb Jákobův. 15. Umlouvání se bratří s Jozefem. 24. Smrt Jozefova.

Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho.

2. A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otec jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.

3. A vyplnilo se při něm čtyřiceti dní;

(nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazáni bývají vonnými věcmi). I plakali ho Egypťští za sedmdesáte dni.

4. Když pak dnové pláče toho pomínuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní nalezl milost před očima vašimi, mluďte, prosím, v ňší Faraonovy, a recete:

5. Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.

6. I řekl Faraon: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.

7. Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egypťské,

8. Všecken také dům Jozefův, a všickni bratří jeho i dům otce jeho; toliko děti svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.

9. Vstoupili s ním také i vozové a jezdcí, a bylo vojsko to veliké velmi.

10. I přišli až k místu Atád, kteréž jest při brodu Jordánském, a * kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel tu zámutek po otci svém za dnů sedm. ^{*k.23,2.}

11. Vidouce pak obyvatelé země té, totiž Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egypťští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a to jest při brodu Jordánském.

12. Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil.

13. A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, * kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre. ^{*k.23,16.17. Skutk.7,16.}

14. A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho.

15. Vidouce pak bratří Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás mítí bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všecko zlé, kteréž jsme jemu činili.

16. Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrtí svou přikázal, řka:

17. Takto dite Jozefovi: Prosím, od-

pust již bratřím svým přestoupení a hřích jejich; nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť, prosím, přestoupení služebníkům Boha, *jehož ctíš otec tvůj*. I rozplakal se Jozef, když k němu mluvili.

18. Přistoupili potom také bratři jeho, a padše před ním, řekli: Aj, my jsme služebníci tvoji.

19. Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo zdalíž jsem já vám za Boha?

20. Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; *ale* Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval * lid mnohý. *k.45,5.

21. Protož nebojte se již; já chovati vás budu i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil * k srdci jejich. *Izai.40,2.

22. Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i

dům otce jeho, a živ byl Jozef sto a deset let.

23. A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetího pokolení; ano * i synové Machira, syna Manassesova, vychováni jsou u Jozefa. *4 Mojz.32,39.

24. Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tudíž * umru; Bůh pak jistotně navštíví vás, a vyvede vás z země této do země, † kterouž přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. *Zid.11,22. †4 Mojz.32,11.

25. Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: * Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud. *2 Mojz.13,19.

26. I umřel Jozef, když byl * ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě. *v.2.Joz.24,29.

KNIHA MOJŽÍŠOVA DRUHÁ,

KTERÁŽ SLOVE

EXODUS.

KAPITOLA I.

Jména i rozmnožení synů Jákobových, 8. a veliké trápení jich v Egyptě.

Tato * jsou pak jména synů Izraelských, kteříž vešli do Egypta s Jákobem; každý s čeledí svou přišel: *1 Mojz.46,8.

2. Ruben, Simeon, Lévi a Juda;

3. Izachar, Zabulon a Benjamin;

4. Dan a Neftalim, Gád a Asser.

5. A bylo všech osob poslých z bedr Jákobových * sedmdesáte duší; Jozef pak byl v Egyptě. *1 Mojz.46,27.

6. I umřel * Jozef a všickni bratři jeho, a všecken ten rod. *1 Mojz.50,26.

7. Synové * pak Izraelští rozmnožili se a rodili se v hojnosti; a rozhojňovali se, i zsilili se náramně velmi, a naplněna jest jimi země. *Zalm.105,24. Skutk.7,17.

8. V tom povstal král nový v Egyptě, kterýž neznal Jozefa.

9. Ten řekl lidu svému: Aj, lid synů Izraelských jest mnohý a silnější nad nás.

10. Nuže, opatrně sobě počínejme před ním, aby se nerozmohl; a když by přišla válka, aby se nepřipojil i on k nepřátelům našim, a nebojoval proti nám, a nevyšel z země.

11. Protož ustanovili nad ním úředníky, kteříž by plat vybírali, aby je trápili břemeny svými. I vystavěl *lid Izraelský* Faraonovi města skladů, Fiton a Ramesses.

12. Ale čím více trápili jej, tím více rostl a tím se více rozmáhal. I vzali sobě syny Izraelské v osklivost.

13. A tak * podrobovali Egyptští syny Izraelské v službu těžkou. *4 Mojz.20,15.

14. A k hořkosti přivodili život jejich robotami těžkými, v hlině a cihlách a ve všelijakém díle na poli, mimo všelikou potřebu svou, k níž práce jejich užívali nenáležitě a bez lítosti.

15. I poručil král Egyptský babám Hebrejským, z nichž jedna sloula Sefora a druhá Fua,

16. A řekl: Když budete pomáhati ženám Hebrejským při porodu, a uzříte, že již rodí, byl-li by syn, zabíte ho, pakli dcera, tedy ať jest živa.

17. Bály se pak ty baby Boha, a nečinily tak, jakž jim poručil král Egyptský, ale živých nechávaly pacholíkům.

18. Povolav tedy bab král Egyptský, mluvil jim: Proč jste to učinily, že jste živé zachovaly pacholíky?

19. I odpověděly baby Faraonovi: Nejsou ženy Hebrejské jako ženy Egyptské; nebo ony jsou silnějšího přirození. Dříve než přijde k nim baba, ony porodí.

20. I učinil dobře Bůh těm babám. A rozmnožen jest lid, a zsilili se velmi.

21. Stalo se pak proto, že se bály baby ty Boha, vzdělal jim domy.

22. I přikázal Farao všemu lidu svému, řka: Každého syna, kterýž se narodí, * do řeky uvrzte; každé pak dcery nechte živé. *Skutk. 7,19.

KAPITOLA II.

Mojžíš narosen i odchován, 11. vraždu spáchal, 14. utekl, 21. oženil se, 22. a Izrael v souzení svém k Bohu upěl.

Odšed pak muž jeden z domu Lévi, vzal dceru * z pokolení Lévi. *k. 6, 20. 4 Mojž. 26, 59.

2. I počala žena ta, a porodila syna; a viduci, že jest * krásný, kryla ho za tři měsíce. *Skutk. 7, 20. Žid. 11, 23.

3. A když ho nemohla déle tajiti, vzala mu ošitku z sítí, a omazala ji klím a smolou; a vložila do ní to dítě, a vyložila do rákosí u břehu řeky.

4. A postavila sestru jeho zdaleka, aby zvěděla, co se s ním dítě bude.

5. A v tom sešla dcera Faraonova, aby se myla v řece; a děvečky její procházely se po břehu řeky. A uzřevši ošitku mezi rákosím, poslala děvečku svou, a vzala ji.

6. A když otevřela, uzřela dítě; a aj, plakalo pacholátko. A slitovavši se nad ním, řkla: Z dětí Hebrejských jest toto.

7. I řkla sestra jeho k dceři Faraonové: Mám-li jíti a zavolati tobě chůvy z žen Hebrejských, kteráž by odchovala tobě dítě?

8. Odpověděla dcera Faraonova: Jdi. Tedy šla děvečka a zavolala matky toho dítěte.

9. I řkla jí dcera Faraonova: Vezmi toto dítě, a odchovej mi je; a jáť dám mzdu tvou. I vzala žena dítě, a chovala je.

10. A když odrostlo pachole, dovedla je k dceři Faraonové, * kteráž jej měla za syna; a nazvala jméno jeho Mojžíš, řkuci: Nebo jsem ho z vody vytáhla. *Skutk. 7, 21.

11. I stalo se ve dnech těch, * když vrostl Mojžíš, že vyšel k bratrům svým, a hleděl na trápení jejich. Uzřel také muže Egyptského, an tepe muže Hebrejského, jednoho z bratrů jeho. A sem i tam

se ohlédnal, vida, že žádného tu není, zabil Egyptského, a zahrabal jej v písku. *Zid. 11, 25. Skutk. 7, 23.

12. Vyšed potom druhého dne, a aj, dva muži Hebrejští vadili se. I řekl tomu, kterýž krivdu činil: Proč tepeš bližního svého?

13. Kterýžto odpověděl: * Kdo tě ustanovil knížetem a soudci nad námi? Zdali zabiti mne myslíš, jako jsi zabil Egyptského? Protož ulekl se Mojžíš a řekl: Jistě známá jest ta věc. *Skutk. 7, 27, 28.

14. A uslyšav Farao tu věc, hledal zabiti Mojžíše. Ale Mojžíš utekl od tváří Faraonovy, a bydlil v zemi Madianské; i usadil se podlé studnice.

15. Kníže pak Madianské mělo sedm dcer. Kteréžto přišedše, vážily vodu, a nalivaly do koryt, aby napájely dobytek otce svého.

16. I přišli pastýři, a odehnali je. Tedy Mojžíš vstav, pomohl jim * a napojil dobytek jejich. *1 Mojž. 29, 10.

17. A když se navrátily k Raguelovi, otcí svému, řekl on: Jakž jste to dnes tak brzo přišly?

18. Odpověděly: Muž Egyptský vysvobodil nás z ruky pastýřů; ano také ochotně navázil nám vody, a napojil dobytek.

19. I řekl dcerám svým: Kdež pak jest? Pročež jste pustili muže toho? Povolajte ho, ať pojí chleba.

20. A svolil Mojžíš k tomu, aby bydlil s mužem tím. Kterýžto dal * Zeforu, dceru svou, Mojžíšovi. *k. 18, 2.

21. I porodila syna, a * nazval jméno jeho Gerson; nebo řekl: Přichozí jsem byl v zemi cizí. *k. 18, 3.

22. Stalo se pak po mnohých časech, že umřel král Egyptský; a synové Izraelští úpěli pro roboty, a křičeli. I vstoupil k Bohu křik jejich pro roboty.

23. A uslyšel Bůh nařikání jejich, a rozpomenul se Bůh na smlouvu svou s Abrahamem, Izákem a Jákobem.

24. I vzhlédl Bůh na syny Izraelské, a poznal Bůh.

KAPITOLA III.

Mojžíš když měl jíti k Faraonovi, 11. výmluvy užival, 12. ale Bůh jej při všem výborně zpravil.

Mojžíš pak pásl dobytek Jetry tchána svého, kněze Madianského, a hnav stádo po poušti, přišel až k hoře Boží Oréb.

2. Tedy ukázal se mu anděl Hospodí-

nův v * plameni ohně z prostředku kře. I viděl, a aj, keď hořel ohněm, a však neshořel. *Skutk. 7,30. 5 Mojs. 33,16.

3. Protož řekl Mojžíš: * Půjdu nyní, a spatřím vidění toto veliké, proč neshoří keř. *Luk. 2,15.

4. Vida pak Hospodin, že jde, aby pohleděl, * zavolał naň Bůh z prostředku kře, a řekl: Mojžíši, Mojžíši! Kterýžto odpovéděl: Aj, teď jsem. *1 Mojs. 22,11.

5. I řekl: Nepristupuj sem, szuj obuv svou s noh svých; nebo místo, na kterémz ty stojíš, země svatá jest.

6. A řekl: * Já jsem Bůh otce tvého, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův. † I zakryl Mojžíš tvář svou, (nebo se bál), aby nepatřil na Boha. *Mat. 22,32. †1 Král. 19,13.

7. Jemužto řekl Hospodin: * Zřetelně viděl jsem trápení lidu mého, kterýž jest v Egyptě; a křik jejich pro *přísnot* úředníků jeho slyšel jsem; nebo znám bolesti jeho. *Zalm. 34,16.

8. Protož jsem sstoupil, abych vysvobodil jej z ruky Egyptských, a vyvedl jej z země té * do země dobré a prostranné, do země oplývající mlékem a strdí, na místa Kananejského a Hetejského, a Amorejského a Ferezejského, a Hevejského a Jebuzejského. *k. 13,5.

9. Nebo nyní, aj, křik synů Izraelských přišel ke mně; viděl jsem také i ssoužení, jímž je ssuzují Egyptští.

10. Protož, * nyní poč a pošli tě k Faraonovi; a vyvedeš lid můj, syny Izraelské z Egypta. *Ozeáš. 12,13.

11. I řekl Mojžíš Bohu: * Kdo jsem já, abych šel k Faraonovi, a abych vyvedl syny Izraelské z Egypta? *1 Sam. 18,18.

12. I odpovéděl: * Však budu s tebou; a toto budeš mítí † znamení, že jsem já tě poslal: Když vyvedeš lid ten z Egypta, sloužití budete Bohu na hoře této. *1 Mojs. 31,3. †2 Král. 19,29. Luk. 2,12.

13. I řekl Mojžíš Bohu: Aj, já půjdu k synům Izraelským a dim jim: Bůh otců vašich poslal mne k vám. Řeknou-li mi: Které jest jméno jeho? co jim odpovím?

14. I řekl Bůh Mojžíšovi: JSEM, KTERÝŽ * JSEM. Řekl dále: Takto diš synům Izraelským: JSEM poslal mne k vám. *Zjev. 1,4,8.

15. Řekl ještě Bůh Mojžíšovi: Takto diš synům Izraelským: Hospodin, Bůh

otců vašich, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův poslal mne k vám; toť * jest jméno mé na věčnost, a tak jest památka má po všecky věky. *Zalm. 135,13.

16. Jdi, a shromáždě starší Izraelské, mluv jim: Hospodin Bůh otců vašich ukázal mi se, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův, řka: Rozpomínej, rozpomenul jsem se na vás, a na to, co se vám dalo v Egyptě.

17. Protož jsem řekl: Vyvedu vás z trápení * Egyptského do země Kananejského, a Hetejského, a Amorejského, a Ferezejského, a Hevejského, a Jebuzejského, do země oplývající mlékem a strdí. *v. 3.

18. I poslechnou hlasu tvého. Půjdeš pak ty a starší Izraelští k králi Egyptskému, a díte jemu: * Hospodin Bůh Hebrejský potkal se s námi; protož nyní, nechť medle jdeme cestou tří dnů na poušť, abychom obětovali Hospodinu Bohu našemu. *k. 5,3.

19. Ale já vím, žež vám nedopustí král Egyptský jiti, leč v ruce silné.

20. Protož vztáhnou ruku svou, a bítí budu Egypt divnými věcmi svými, kteréž činíti budu u prostřed něho; a potom propustí vás.

21. A dám milost lidu tomuto před očima Egyptských. *I stane se, že když půjdete, neodejdete prázdní.*

22. Ale vypůjčí žena od sousedy své a od hospodyně domu svého klínotů stříbrných, a klínotů zlatých a roucha; i vložíte *to* na syny a na dcery své, a *tak* obloupíte Egypt.

KAPITOLA IV.

Mojžíš v dalších výmluvách od Boha jse zpraven, 18. navrátil se k bratřím svým do Egypta.

Odpovéděl pak Mojžíš, a řekl: Aj, neuvěřím, ani uposlechnou hlasu mého; nebo řeknou: Neukázal se tobě Hospodin.

2. Tedy řekl jemu Hospodin: Co jest to v ruce tvé? Odpovéděl: Hůl.

3. I řekl: Vrz ji na zem. I povrhl ji na zem, * a obrácena jest v hada; a utíkal Mojžíš před ním. *k. 7,10.

4. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou, a chyť ho za ocas. Kterýžto vztáh ruku svou, chytil jej, a obrácen jest v hůl v rukou jeho.

5. Aby věřili, že * se ukázal tobě Hospodin, Bůh otců jejich, † Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův. *k. 3,16. †Skutk. 3,13.

6. Potom zase řekl jemu Hospodin: Vlož nyní ruku svou za ňadra svá. I vložil ruku svou za ňadra svá; a vyňal ji, a aj, ruka jeho byla malomocná, *bída* * jako snih. *4 Mojž.12,10.

7. Řekl opět: Vlož ruku svou zase v ňadra svá. Kterýž vložil ruku svou zase v ňadra svá; a vyňal ji z ňader svých, a aj, učiněna jest zase jako jiné tělo jeho.

8. I budeš, jestliže neuvěří tobě, a neposlechnou hlasu a znamení prvního, uvěří hlasu a znamení druhému.

9. A pakli neuvěří ani těm dvěma znamením, a neposlechnou hlasu tvého, tedy nabereš vody z řeky, a vyliješ ji na zem; a promění se vody, kteréž vezmeš z řeky, a obrátí se * v krev na zemi. *k.7,17.

10. I řekl Mojžíš Hospodinu: Prosim, Pane, * nejsem muž výmluvný, aniž prvé, ani jakž jsi mluvil s služebníkem svým; nebo zpozdilych úst a neohbitého jazyku jsem. *k.6,12,30.

11. Jemuž odpověděl Hospodin: * Kdo dal ústa člověku? Aneb kdo může učiniti němého, neb hluchého, vidoucího, neb slepého? Zдали ne já Hospodin? *Zalm.94,9. Izai.35,5,6.

12. Nyní tedy jdi, * a já budu v ústech tvých, a naučím tě, co bys mluvití měl. *Mat.10,19.

13. I řekl: *Slyš* mne, Pane, pošli, prosím, toho, kteréhož poslati máš.

14. A rozhněvav se velmi Hospodin na Mojžíše, řekl: Zдали *nemáš* Arona bratra svého z pokolení Lévi? Víš, že on výmluvný jest; ano aj, sám vyjde v cestu tobě, a vida tebe, radovati se bude v srdci svém.

15. Ty mluvití budeš k němu, a vložíš slova v ústa jeho; a já budu v ústech tvých a v ústech jeho, a naučím vás, co byste měli činiti.

16. A * on mluvití bude za tebe k lidu; a bude tobě on za ústa, a ty budeš jemu za Boha. *k.7,1,2.

17. Hlál pak tuto vezmeš v ruku svou, kterouž činiti budeš ta znamení.

18. Tedy odšel Mojžíš, navrátil se k Jetrovi tehánu svému, a řekl jemu: * Nechť jdu nyní, a navrátím se k bratřím svým, kteříž jsou v Egyptě, a pohledím, jsou-li ještě živi. I řekl Jetro Mojžíšovi: Jdi v pokoji. *1 Mojž.30,25. 1 Král.11,21.

19. Nebo řekl byl Hospodin Mojžíšovi

v zemi Madianské: Jdi, * navrat se do Egypta; † nebo zemřeli jsou všickni muži, ** kteříž hledali bezživotí tvého.

*1 Mojž.31,3. †Mat.2,20. **2 Sam.4,8.

20. A vzav Mojžíš ženu svou, a syny své, vsadil je na osla, aby se navrátil do země Egyptské; vzal také Mojžíš hlál Boží v ruku svou.

21. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Když půjdeš a navrátíš se do Egypta, hled, abys všecky zázraky, kteréž jsem složil v ruce tvé, činil před Faraonem. * Jáť pak zatvrdím srdce jeho, aby nepropustil lidu. *k.7,3;14,4.

22. Protož diš Faraonovi: Toto praví Hospodin: Syn * můj, prvorozený můj jest Izrael. *Rim.9,4.

23. I řekl jsem tobě: Propust syna mého, ať složí mi; a nechtěl jsi ho propustiti. * Aj, já zabiji syna tvého, prvorozeného tvého. *k.11,5;12,29.

24. I stalo se, *když byl* Mojžíš na cestě v hospodě, že se obořil na něj Hospodin, a hledal ho usmrtiti.

25. Tedy vzala Zefora * *nůž* ostrý, a obřezala neobřízku syna svého, kteroužto vrhla k nohám jeho, řkuci: Zajistě ženich krví jsi mi. *Joz.5,2.

26. I nechal ho. Ona pak nazvala ho teház ženichem krví pro obřezání.

27. Řekl také * Hospodin Aronovi: Jdi vstříc Mojžíšovi na poušť. I šel a potkal se s ním na hoře Boží, a políbil ho. *4 Mojž.18,8,20.

28. A vypravoval Mojžíš Aronovi všechna slova Hospodinova, kterýž ho poslal, i o všech znameních, kteráž přikázal jemu.

29. Tedy šel Mojžíš s Aronem, a shromáždili všecky starší synů Izraelských.

30. I mluvil Aron všechna slova, kteráž byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, a činil znamení před očima lidu.

31. A uvěřil lid, když uslyšeli, že navštívil * Hospodin syny Izraelské, a že viděl ssouzení jejich. A sklonivše se, poklonu učinili. *1 Mojž.50,24.

KAPITOLA V.

Jednání s Faraonem o propuštění Izraele. 6. Izrael více jsa ssouzen, 19. repce. 22. Mojžíš nad tím Bohu touží.

Potom pak přišli Mojžíš s Aronem, a řekli Faraonovi: Takto praví Hospodin, Bůh Izraelský: * Propust lid můj, ať mi slaví svátky na poušti. *k.7,16;8,1,20.

2. Odpověděl Farao: * Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho a propu-

stál Izraele? Hospodina neznám, Izraele také nepropustím.

^{*Dan.3.15.}

3. I řekli: * Bůh Hebrejský potkal se s námi. Nechť medle jdeme cestou tři dny na poušť, a obětujeme Hospodinu Bohu našemu, aby nedopustil na nás moru neb meče.

^{*k.3.18.}

4. I řekl jim král Egyptský: Proč ty Mojžíši a Arone, odtrhujete lid od prací jejich? Jděte k robotám svým.

5. Řekl také Faraó: Hle, již nyní mnoho * jest lidu toho v zemi, a vy odvozuje je od robot jejich.

^{*k.1.7.12. Zalm.105.24.}

6. I přikázal Faraó v ten den úředníkům nad lidem a šafářům jeho, řka:

7. Nedávejte již více slámy lidu k děláním cihel jako prvé; nechať jdou sami a sbírají sobě slámu.

8. Však *touž* summu cihel, kterouž udělávali prvé, uložte na ně, *nic* neujmějte z ní; neboť zahálejí, a protož volají, řkouce: Poďme, obětujeme Bohu našemu.

9. Necht se přitíží robot mužům těm; a necht pracují v nich, aby se neohlédali na slova živá.

10. Vyšedše tedy úředníci nad lidem a šafáři jeho, mluvili k lidu, řkouce: Takto praví Faraó: Já nebudu vám dávat slámy.

11. Sami jděte, beřte sobě slámu, kdekoli naleznete; ale nic nebude uято díla vašeho.

12. I rozběhl se lid po vší zemi Egyptské, aby trhal strniště místo slámy.

13. A úředníci nutili je, řkouce: Vyplňte díla svá, úkol denní v den jeho, jako když sláma byla.

14. I bití jsou šafáři synů Izraelských, kteréž ustanovili nad nimi úředníci Faraonovi, a mluveno k nim: Proč jste nevyplnili úkolu svého v díle cihel, jako prvé, ani včera ani dnes?

15. I přišli šafáři synů Izraelských, a volali k Faraonovi, řkouce: Proč tak děláš služebníkům svým?

16. Slámy se nedává služebníkům tvým, a říkají nám: Dělejte cihly, a hle, služebníci tvoji bití bývají, * a hřeší lid tvůj.

^{*1Kra.1.21.}

17. I řekl: Zahálíte, zahálíte, a protož mluvíte: Poďme, obětujeme Hospodinu.

18. Protož nyní jděte, dělejte; slámy se vám dávatí nebude, ale vy summu cihel vyplňujte.

19. Vidouce šafáři synů Izraelských, že

zle s nimi, poněvadž řečeno: Neujmete počtu cihel vašich z úkolu denního v den jeho,

20. Potkali se s Mojžíšem a Aronem, kteříž stáli, aby jim vstříc vyšli, když by se vraceli od Faraona.

21. A mluvili jim: Pohleď Hospodin na vás, a suď; nebo * zošklivili jste nás před Faraonem a služebníky jeho, a dali jste meč v ruku jejich, aby nás zamordovali.

^{*1Mojz.34.30.}

22. I navrátil se Mojžíš k Hospodinu a řekl: Pane, proč jsi tyto zlé věci uvedl na lid tento? Proč jsi mne *sem* poslal?

23. Nebo od té chvíle, jakž jsem všel k Faraonovi, abych mluvil jménem tvým, hůře nakládá s lidem tímto, a ty jsi vždy nevysvobodil lidu svého.

KAPITOLA VI.

Pán Mojžíš posílá. 12. Mojžíš odprá. 14. Rod Rubenův, Simeonův a Lévi do Arona a Mojžíše vyspán.

Odpověděl Hospodin Mojžíšovi: Nyní uzříš, co učiním Faraonovi; nebo v ruce silné propustí je, a v ruce mocné vyzene je z země své.

2. Mluvil ještě Bůh k Mojžíšovi a řekl jemu: Já jsem Hospodin.

3. Ukázal jsem se zajisté Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi v tom, že jsem *Bůh* silný všemohoucí; ale v jménu svém, Hospodin, nejsem poznán od nich.

4. K tomu utvrdil jsem smlouvu svou s nimi, * že jim dám zemi Kananejskou, zemi putování jejich, v níž pohostinu byli.

^{*1Mojz.17.8; 26.3; 28.13.}

5. Nad to, já slyšel jsem křik synů Izraelských, kteréž Egyptští v službu podrobují, a rozpomenul jsem se na smlouvu svou.

6. Protož pověz synům Izraelským: Já jsem Hospodin, a vyvedu vás z robot Egyptských, a vytrhnu vás z služby jejich, a vysvobodím vás v ruce vztažené a skrze soudu veliké.

7. A vezmu vás sobě za lid, a budu vám za Boha; a zvíte, že jsem Hospodin Bůh váš, vysvobozující vás z robot Egyptských.

8. Uvedu vás také do země, o níž jsem, zdvihna * ruku svou, *prisáhl*, že ji dám Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi; a dám ji vám v dědictví; Já Hospodin.

^{*Ezech.20.5; 47.14.}

9. I mluvil tak Mojžíš synům Izraelským; ale neslyšeli Mojžíše pro úzkost ducha a službu přetěžkou.

10. Protož mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

11. Vejdi, mluv Faraonovi králi Egyptskému, ať propustí syny Izraelské z země své.

12. I mluvil Mojžíš před Hospodinem, řka: Hle, synové Izraelští neposlechli mne, kterakž tedy poslechnou mne Farao, a * já jsem zpozdíly v řeči? *^{k.4,10;6,30.}

13. I mluvil Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, a přikázání dal jim k synům Izraelským a k Faraonovi králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z země Egyptské.

14. Tito jsou přední v čeledech otců svých. Synové * Rubenovi, prvorozeného Izraelova: Enoch, Fallu, Ezron, a Charmi. Ty jsou čeledi Rubenovy.

15. Synové pak * Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn Kananejské. Ty jsou čeledi Simeonovy.

16. A tato jsou jména synů * Lévi v rodech jejich: Gerson, Kahat a Merari. Let pak života Lévi *bylo* sto třiceti a sedm let.

17. Synové Gerson: Lebni a Semei po čeledech svých.

18. A synové * Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel. Let pak života Kahat *bylo* sto třiceti a tři léta.

19. A synové * Merari: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Lévi v rodech svých.

20. Pojal pak * Amram ženu Jochebed, tetu svou, sobě za manželku, kterážto porodila mu Arona a Mojžíše. A let života Amramova *bylo* sto třiceti a sedm let.

21. Synové také Izarovi: * Chore, Nefeg a Zechri.

22. A synové * Uzielovi: Mizaël, Elzafan a Sethri.

23. Pojal pak Aron Alžbětu, dceru Aminadabovu, sestru Názonovu, sobě za manželku; kterážto porodila jemu Nádaba, Abiu, Eleazara a Itamara.

24. Synové pak * Chore: Asser, Elkana a Abiazaf. Ty jsou čeledi Choritských.

25. Eleazar pak syn Aronův vzal jednu ze dcer Putielových sobě za manželku; kteráž mu porodila Finesa. Ti jsou přední z otců Levitských po čeledech svých.

26. To jest ten Aron a * Mojžíš, jimž

řekl Hospodin: Vyvedte syny Izraelské z země Egyptské po houfích jejich.

27. Tito jsou, kteříž mluvili Faraonovi, králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z Egypta; toť jest ten Mojžíš a Aron.

28. Stalo se pak, když mluvil Hospodin k Mojžíšovi v zemi Egyptské,

29. Že mu řekl takto: Já Hospodin; všechno, což já mluvím tobě.

30. A řekl Mojžíš před Hospodinem: Aj, * já jsem zpozdíly v řeči, kterakž tedy poslouchati mne bude Farao? *^{k.4,10.}

KAPITOLA VII.

Mojžíš znovu k Faraonovi poslán. 8. Hůl v hada proměněna. 14. Vody v krev obráceny.

I řekl Hospodin Mojžíšovi: * Aj, ustanovil jsem tě za Boha Faraonovi; Aron pak bratr tvůj bude prorokem tvým. *^{k.4,15,16.}

2. Ty mluvití budeš všechno, což tobě přikáží; Aron pak bratr tvůj mluvití bude k Faraonovi, aby propustil syny Izraelské z země své.

3. Ale jáť zatvrdím srdce Faraonovo, a mnozíti budu znamení svá a zázraky své v zemi Egyptské.

4. Aníž poslechnou vás Farao. I vložím ruku svou na Egypt, a vyvedu vojska svá, lid svůj, syny Izraelské, z země Egyptské skrze soudu veliké.

5. I zvědíť * Egyptští, že já jsem Hospodin, když vztáhnu ruku svou na Egypt; a vyvedu syny Izraelské z prostředku jich.

6. Tedy učinil Mojžíš a Aron *tak*; jakž přikázal jim Hospodin, tak učinili.

7. A byl Mojžíš v osmdesáti, Aron pak v osmdesáti a třech letech, když mluvili s Faraonem.

8. I řekl * Hospodin Mojžíšovi a Aronovi takto:

9. Když mluvití k vám bude Farao, řka: Ukažte od sebe zázrak, tedy díš Aronovi: Vezmi hůl svou, a povrz před Faraonem, i obrátí se v hada.

10. Tedy všel Mojžíš s Aronem k Faraonovi, a učinili tak, jakž přikázal Hospodin; a povrhl Aron hůl svou před Faraonem i před služebníky jeho, a obrácena jest v hada.

11. Povolal pak také Farao mudrců a čarodějníků; a učinili i ti čarodějníci Egyptští skrze čary své tolikéž.

12. Nebo povrhl každý z nich hůl svou,

a obráceny jsou v hady; * ale požehala hůl Aronova hole jejich. *Luk.11,22.

13. I posílilo se srdce Faraonovo, a neposlechl * jich, tak jakž byl mluvil Hospodin. *k.8,15,19.

14. Protož řekl Hospodin Mojžíšovi: Obtížilo se srdce Faraonovo; nechce propustiti lidu toho.

15. Jdi k Faraonovi ráno, aj, půjde ven k vodě, a stůj naproti němu při břehu řeky; a hůl, kteráž obrácena byla v hada, vezmeš do ruky své.

16. A dš mu: Hospodin Bůh Hebrejský poslal mne k tobě, aš bych řekl: Propust * lid můj, aby sloužili mi na poušti; a aj, neposlechlš až dosavad. *k.5,1;8,1,20.

17. Protož takto praví Hospodin: Po tomto poznáš, že já jsem Hospodin: Aj, já udeřím hůl, kteráž jest v ruce mé, na vody, kteréž jsou * v řece, a obráceny budou v krev. *k.4,9.

18. A ryby, kteréž jsou v řece, pomrou; i nasmrádí se řeka, a ustávají budou Egyptští, hledající vody, kterouž by pili z řeky.

19. Protož řekl Hospodin Mojžíšovi: Rci Aronovi: Vezmi hůl svou, a vztáhni ruku svou na * vody Egyptské, na řeky jejich, na potoky jejich, i na jezera jejich, a na všecka shromáždění vod jejich, aby se obrátily v krev; i bude krev po vsi zemi Egyptské, tak v nádobách dřevěných, jako kamenných. *Zalm.78,44.

20. Tedy učinili tak Mojžíš a Aron, jakž byl přikázal Hospodin; * a zdvihna hůl, udeřil v vodu, kteráž byla v řece, před očima Faraonovými a před očima služebníků jeho; i obráceny jsou všechny vody, kteréž byly v řece, v krev. *k.17,5.

21. Ryby pak, kteréž byly v řece, pomřely, a nasmrádila se řeka, tak že nemohli Egyptští píti vody z řeky; a byla krev po vsi zemi Egyptské.

22. To též učinili i čarodějníci Egyptští skrze čáry své. I zsililo se srdce Faraonovo, aby neposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin.

23. A odvrátiv se Farao, přišel do domu svého; a ani k tomu nepřiložil srdce svého.

24. Kopali pak všickni Egyptští vůkol řeky, hledající vody ku pítí; nebo nemohli píti vody z řeky.

25. A vyplnilo se dní sedm, jakž rasil Hospodin řeku.

KAPITOLA VIII.

Žáby, 16. stánie, 20. a jedovaté stžaly na Egypt dopuštěny.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi a rei jemu: Takto praví Hospodin: * Propust lid můj, ať mi slouží. *k.5,1;7,16.

2. Pakli nebudeš chtít propustiti, aj, já raním všechny krajiny tvé žabami.

3. A vydá řeka množství žab, kteréž vystoupí a polezou do domu tvého a do pokoje, v němž lháš, a na ložce tvé, a do domů služebníků tvých i lidu tvého, a do pecí tvých a do těsta tvého.

4. I na tebe a na lid tvůj, i na všechny služebníky tvé polezou žáby.

5. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Rci Aronovi: Vztáhni ruku svou s hůl svou na řeky, na potoky a na jezera, a vyved žáby na zemi Egyptskou.

6. I vztáhl Aron ruku svou na vody Egyptské; a vystoupily žáby a přikryly zemi Egyptskou.

7. A * učinili tolikéž čarodějníci skrze své čáry; a udělali, že vyšly žáby na zemi Egyptskou. *k.7,22.

8. Tedy Farao * povolav Mojžíše a A. Arona, řekl: † Modlíte se Hospodinu, ať odejme žáby ode mne a od lidu mého; a propustím ten lid, aby obětovali Hospodinu. *k.10,17;12,31.†1Kra.13,6.

9. I řekl Mojžíš Faraonovi: Poctím tě tím, a pověz, kdy bych se měl modliti za tě a za služebníky tvé, a za lid tvůj, aby vyplněny byly žáby od tebe, i z domů tvých; toliko v řece zůstanou.

10. Kterýžto odpověděl: Zítřa. A Mojžíš řekl: Podlé slova tvého *necht jest*, a bys věděl, že * žádného *takového* není, jako Hospodin Bůh náš. *k.9,14;15,11.1Kor.8,5,6.

11. I odejdou žáby od tebe a od domů tvých, i od služebníků tvých a od lidu tvého; toliko v řece zůstanou.

12. Tedy vyšel Mojžíš s Aronem od Faraona. I volal Mojžíš k Hospodinu, aby odjaty byly žáby, kteréž byl dopustil na Faraona.

13. I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova; a vymřely žáby z domů, ze vsí i z poli.

14. I shrnuli je na hromady; a nasmrádila se země.

15. Vida pak Farao, že by *dáno* bylo oddechnutí, více zatvrdil se v srdci svém, a * neposlechl jich, † jakož byl mluvil Hospodin. *k.7,13,22.†k.4,21.

16. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Reči k Aronovi: Vztáhni hřl svou, a udeř v prach země, aby obrátil se * v stěnice na vsi zemi Egyptské. ^{*Zalm.105,31.}

17. Kteříž učinili tak. Nebo vztáhl Aron ruku svou s hřl svou, a udeřil prach země. I byly stěnice na lidech i hovadech; všecken prach země obrátil se v stěnice ve vsi zemi Egyptské.

18. Dělalí také tak čarodějníci skrze čary své, aby vyvedli stěnice, ale nemohli. A byly stěnice na lidech i hovadech.

19. Tedy řekli čarodějníci Faraonovi: Prst * Boží toto jest. A posílilo se srdce Faraonovo, † aniž poslechl jich, jakož mluvil Hospodin. ^{*Zalm.8,4; †64,10.}

20. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Vstaň ráno a stůj před Faraonem. Hle vyjde k vodě, a diš k němu: Takto praví Hospodin: * Propust lid můj, af mi slouží. ^{*k.5,1; 7,16; 8,1.}

21. Pakli nepropustíš lidu mého, hle, já pošli na tě a na služebníky tvé, a na lid tvůj, a na domy tvé smésici *všelikých škodlivých žízal*; a naplnění budou domové Egyptští *těmi žízalami*, nad to i země ta, na níž oni jsou.

22. A * oddělím v ten den zemi Gesen, v níž lid můj zůstává, aby tam nebylo smésice té; abys věděl, že jsem já Hospodin u prostřed země. ^{*Zalm.4,4.}

23. A * vysvobozením rozdíl učiním mezi lidem svým a lidem tvým. Zítřa bude znamení toto. ^{*Zalm.111,9.}

24. I učinil Hospodin tak. Nebo přišla těžká smésice *škodlivých žízal* na dům Faraonův, a do domů služebníků jeho i na všecku zemi Egyptskou; a nakazila se země od té smésice.

25. Povolal * pak Farao Mojžiše a Arona, a řekl: Jděte, obětujte Bohu svému tu v zemi. ^{*k.8,8; 10,16.}

26. I řekl Mojžíš: Nenáleží nám tak činiti; nebo ohavnost Egyptských obětováli bychom Hospodinu Bohu našemu. A jestliže bychom obětováli *to, což jest ohavnost před očima Egyptských*, zdaž by nás neukamenovali?

27. Cestou tři dnů půjdeme na poušť, a obětovati budeme Hospodinu Bohu našemu, * jakž nám rozkázal. ^{*k.3,18.}

28. I řekl Farao: Já propustím vás, abyste obětováli Hospodinu Bohu svému na poušti, však dále abyste nikoli neodcházelí. Modlítež se za mne.

29. Odpověděl Mojžíš: Aj, já vycházím od tebe, a modlíti se budu Hospodinu, aby odešla ta smésice od tebe, od služebníků tvých i od lidu tvého zítřa; avšak af Farao více nezklamává, nepropuštěje lidu, aby obětováli Hospodinu.

30. A vyšed Mojžíš od Faraona, modlil se Hospodinu.

31. I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova, a odjal tu smésici od Faraona, od služebníků jeho i od lidu jeho, tak že * ani jedné *žízaly* nezůstalo. ^{*k.10,19; 14,28.}

32. Ale Farao * ztížil srdce své také i tehdaž, a nepropustil lidu. ^{*k.7,13.22.}

KAPITOLA IX.

Zmoření dobytka. 8. Vředové Egyptští, 13. a krupobití veliké.

Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi, a mluv k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: Propust lid * můj, af mi slouží. ^{*k.5,1; 7,16; 8,1.20.}

2. Pakli * nebudeš chtít propustiti, než předce držeti je budeš: ^{*k.8,2.}

3. Aj, * ruka Hospodinova bude na dobytku tvém, kterýž jest na poli, na koních, na oslích, na velbloudích, na volích a na ovcech, mor těžký velmi. ^{*5 Mojž.2,15.}

4. A * učiní Hospodin rozdíl mezi dobytky Izraelských a mezi dobytky Egyptských, aby nic neumřelo ze všeho, což jest synů Izraelských. ^{*k.8,22.}

5. A uložil Hospodin čas jistý, řka: Zítřa učiní Hospodin věc takovou na zemi.

6. I učinil Hospodin tu věc na zejtrí, a pomřel * všecken dobytek Egyptským; z dobytku pak synů Izraelských ani jedno neumřelo. ^{*Zalm.78,49.}

7. I poslal Farao, a aj, neumřelo z dobytků Izraelských ani jedno. Ale obtíženo jest srdce Faraonovo, a nepropustil lidu.

8. I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Vezměte sobě plné hrsti své popela z peci, a af jej sype Mojžíš k nebi před očima Faraonovými.

9. I obrátí se v prach po vsi zemi Egyptské, a budou z něho na lidech i na hovadech * vředové prýstící se neštovicemi po vsi zemi Egyptské. ^{*5 Mojž.23,27.}

10. Nabravše tedy popela z peci, stáli před Faraonem, a sypal jej Mojžíš k nebi. I byli vředové *plní* neštovic, prýstící se na lidech i na hovadech.

11. Aniž mohli čarodějníci státí před

Mojžíšem pro vředy; nebo byli vředové na čarodějnicích i na všech Egyptských.

12. I zsilil Hospodin srdce Faraonovo, a neposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi.

13. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vstana ráno, postav se před Faraonem, a rei k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: * Propust lid můj, ať mi slouží.

*k.5.1; 7.16.

14. Nebo já teď již pošli všechny rány své na srdce tvé, i na služebníky tvé a na lid tvůj, abys věděl, * žeť není podobného mně na vší zemi.

*k.8.10; 15.11.

15. Nebo nyní, když jsem vztáhl ruku svou, byl bych tebe také ranil i lid tvůj morem tím; a tak bys byl vyhlazen z země.

16. Ale však proto jsem tě zachoval, abych * ukázal na tobě moc svou, a * aby vypravovali jméno mé na vší zemi.

*Řim.9.17; *k.10.2.

17. Ještě ty pozdvihuješ se proti lidu mému, nechťěje ho propustiti?

18. Aj, já dštíti budu zítra v tentýž čas krupobitím těžkým náramně, jakéhož nebylo v Egyptě od toho dne, jakž založen jest, až do tohoto času.

19. Protož nyní pošli, shromazď dobytek svůj a cokoli máš na poli. Na všechny lidi i hovada, kteráž by nalezena byla na poli, a nebyla by shromazďena do domu, spadne krupobití, a pomrou.

20. Kdo tedy z služebníků Faraonových ulekl se slova Hospodinova, svolal hbitě služebníky své i dobytek svůj do domu.

21. Ale kdož nepřiložil srdce svého k slovu Hospodinovu, nechal služebníků svých a dobytek svého na poli.

22. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou k nebi, * ať jest krupobití po vší zemi Egyptské, na lidi i na hovada i na všelikou bylinu polní v zemi Egyptské.

*Zalm.18.14.

23. Tedy vztáhl Mojžíš hál svou k nebi, a Hospodin vydal hřimání a krupobití. I sstoupil oheň na zem, a dštíl Hospodin * krupobitím na zemi Egyptskou.

*Joz.10.11. Zalm.78.47.

24. I bylo krupobití a oheň smíšený s krupobitím těžký velmi, jakéhož nebylo nikdy ve vší zemi Egyptské, jakž v ní bydliti lidé začali.

25. I ztloukly kroupy po vší zemi Egyptské, cožkoli bylo na poli od člověka až do hovada; všecku také bylinu

polní potloukly kroupy, i všecko stromovní na poli zpřerážely.

26. Toliko v zemi Gesen, v nťž byli synové Izraelští, nebylo krupobití.

27. Poslav tedy Farao, povolal Mojžíše a Arona a řekl jim: * Zhřešil jsem i nyní. Hospodin jest spravedlivý, ale já a lid můj bezbožní jsme.

*k.10.16. 1 Sam.15.24.

28. Modlte * se Hospodinu, (nebo dosti jest), ať není hřimání Božího a krupobití. Tedy propustím vás, aniž déle zůstávati budete.

*1 Sam.12.19.

29. I řekl jemu Mojžíš: Když vyjdu ven z města, * rozprostru ruce své k Hospodinu, a hřimání přestane, i krupobití více nebude, abys poznal, že * Hospodinova jest země.

*Zalm.141.1.2. +2 Mojs.19.5.

30. Ale vím, že ani ty, ani služebníci tvoji ještě se nebudete báti tváři Hospodina Boha.

31. I potlučen jest len a ječmen; nebo ječmen se *byl* vymetal, len také byl v hlávkách.

32. Ale pšenice a špalda nebyla ztloučena, nebo pozdní byla.

33. Tedy Mojžíš vyšed od Faraona z města, * rozprostřel ruce své k Hospodinu. I přestalo hřimání a krupobití, a *ani* déšť nelil se na zemi.

*1 Král.8.22.

34. Uzřev pak Farao, že přestal déšť a krupobití a hřimání, opět hřešil; a více obtížil srdce své, on i služebníci jeho.

35. I zsililo se srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských, tak jakž byl mluvil Hospodin skrze Mojžíše.

KAPITOLA X.

Kobylky a tmy brozové v Egyptě.

I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi, ačkoli jsem já obtížil srdce jeho, a srdce služebníků jeho, abych učinil divy tyto své u prostřed nich;

2. A abys *ty* vypravoval v uši synů svých i vnuků svých, * co jsem učinil v Egyptě, a znamení má, kteráž jsem prokázal na nich; abyste věděli, že já jsem Hospodin.

*1 Sam.6.6.

3. I všel Mojžíš s Aronem k Faraonovi, a řekli jemu: Takto praví Hospodin Bůh Hebrejský: Dokavadž nechceš se ponížiti přede mnou? Propust lid můj, ať mi slouží.

4. Pakli * nechceš propustiti lidu mého, aj, já uvedu zítra kobylky na krajinu tvou.

*k.8.2; 9.2

5. A přikryjí svrček země, aby jí nebylo viděti, a snědí * ostatky pozůstalé, kteříž vám zanechání jsou po krupobití; zhryzou vám také každý strom pučící se na poli. *Joel.1,4.

6. A naplní domy tvé, i domy všech služebníků tvých, a domy všech Egyptských; čehož neviděli otcové tvoji a otcové otců tvých, od počátku bytu svého na zemi až do dne tohoto. A odvrátí se, vyšel od Faraona.

7. Řekli pak služebníci Faraonovi k němu: Dokavadž tento bude * nám osídlem? Propust ty muže, ať slouží Hospodinu Bohu svému. Zdaž ještě nevíš, že zkažen jest Egypt? *Isai.8,14.

8. I zavolán jest Mojžíš s Aronem před Faraona. Jimž řekl: Jděte, služte Hospodinu Bohu svému. Kdo jsou ti, kteříž jíti mají?

9. A odpověděl Mojžíš: S dítkami i s starými našimi půjdeme, s syny i s dcerami našimi, s ovcemi a s větším dobyt看 našim odejdeme; nebo slavnost Hospodinovu *držeti* máme.

10. Tedy řekl jim: Nechaf jest tak Hospodin s vámi, jako já propustím vás i dítky vaše. Hleďte, nebo zlé *jest* před tváří vaší.

11. *Nebudeť* tak. Jděte vy sami muži, a služte Hospodinu, nebo toho vy toliko žádáte. I vyhnáni jsou od tváří Faraonovy.

12. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na zemi Egyptskou pro kobyly, ať vystoupí na zemi Egyptskou, a sežerou všelikou bylinu země té, cožkoli zůstalo po * krupobití. *k.9,23.

13. I vztáhl Mojžíš hřl svou na zemi Egyptskou; a Hospodin uvedl vítr východní na zemi, *aby vál* celého toho dne a celou noc. A když bylo ráno, vítr východní přinesl kobyly.

14. A * vystoupily kobyly na všecku zemi Egyptskou, a připadly na všecky končiny Egyptské nesěsílně. Před těmi nebylo takových kobytek, aniž po těch takové budou. *Zalm.105,34.

15. I přikryjí veškeren svrček země, tak že *pro ně* nebylo lze znáti země; a sežraly všelikou bylinu země, a všeliké ovoce na stromích, kteréž zůstalo po krupobití; a nepozůstalo nic zeleného na stromích a bylinách polních ve vší zemi Egyptské.

16. Tedy Farao spěšně * povolav Moj-

žíše s Aronem, řekl: † Zhřešil jsem proti Hospodinu Bohu vašemu, i proti vám.

17. Ale nyní, odpusť, prosím, hřích můj aspoň tento, a modlte se Hospodinu Bohu vašemu, ať jen tuto * smrt odejme ode mne. *Zjev.9,6.

18. Protož vyšel *Mojžíš* od Faraona, modlil se Hospodinu.

19. I obrátil Hospodin vítr západní tuhý velmi, kterýžto zachvátiv kobyly, uvrhl je do moře rudého, *tak že* nezůstalo * žádné kobyly ve vší krajině Egyptské. *k.8,31; 14,28.

20. Ale obtížil Hospodin srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských.

21. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou k nebi, a * bude tma na zemi Egyptské, a makati ji budou.

22. I vztáhl Mojžíš ruku svou k nebi, a byla tma * přehustá po vší zemi Egyptské za tři dni. *Zalm.105,28.

23. Aníž viděl jeden druhého, a aníž kdo vstal z místa svého za tři dni; ale synové Izraelští všickni měli světlo v přibytých svých.

24. Potom * povolav Farao Mojžíše, řekl: Jděte, služte Hospodinu. Toliko ovce vaše a větší dobytek váš nechaf zůstane, také dítky vaše půjdou s vámi. *k.8,8; 12,31.

25. Odpověděl Mojžíš: Dáš také v ruce naše oběti a zápaly, kteréž bychom obětovali Hospodinu Bohu našemu.

26. A protože také dobytek náš půjde s námi, a nezůstane ani kopyta; nebo z nich vezmeme ku počtu Hospodinu Bohu našemu. My pak nevíme, čím sloužití máme Hospodinu, dokudž nepřijde-me tam.

27. Zatvrdil pak Hospodin srdce Faraonovo, tak že nechtěl propustiti jich.

28. I řekl mu Farao: Odejdi ode mne, a varuj se, abys více neviděl tváří mé; nebo * v který den uzříš tvář mou, umřeš. *1Mojš.2,17.

29. Odpověděl Mojžíš: * Dobře jsi řekl; neužítím více tváří tvé. *Jan.19,37.

KAPITOLA XI.

Předpovědění poslední rány Egypta a rozkaz Boží o sloupení jeho.

Řekl pak byl Hospodin Mojžíšovi: Ještě ránu jednu uvedu na Faraona a na Egypt, potom propustí vás odsud; propustí docela, anobřz vypudí vás odsud.

2. Mluv nyní v uši lidu, ať vypůjčí je-

den každý * od bližního svého, a každá od bližní své klínou stříbrných a klínou zlatých.

*k.3,22; 12,35.

3. A dal Hospodin milost lidu před očima Egyptských. (Sám také Mojžíš veliký byl velmi v zemi Egyptské, před očima služebníků Faraonových i před očima lidu.)

4. I řekl Mojžíš: Takto praví Hospodin: O půlnoci já půjdu prostředkem Egypta.

5. A pomře všechno * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, jenž seděl na stoličce jeho, až do prvorozeného dítěte, kteráž jest při žernovu, i všechno prvorozené hově.

*k.4,23; 12,29. †Izai.47,2.

6. I bude křik veliký po vši zemi Egyptské, * jakéhož nebylo *prve*, a jakéhož nikdy nebude více.

*Mat.24,21.

7. U synů pak Izraelských nikdež nehne pes jazykem svým, *ovšem pak* ani člověk * ani hovado, abyste věděli, že rozdíl učinil Hospodin mezi Egyptskými a Izraelskými.

*Joz.10,21.

8. I sstoupí všickni tito služebníci tvoji ke mně, a skláněti mi se budou, řkouce: Vyjdi, ty i všechnen lid, kterýž jest pod správou tvou; a potom vyjdu. A vyšel od Faraona s velikým hněvem.

9. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Neposlechněť vás Faraon, abych rozmnožil zázraky své v zemi Egyptské.

10. Ale Mojžíš a Aron činili všechny ty zázraky před Faraonem; Hospodin pak zatvrdil * srdce Faraonovo, tak že nepropustil synů Izraelských z země své.

*k.10,20.

KAPITOLA XII.

Natčení hodů beránka. 29. Pobití prvorozených. 34. Vyjiti z Egypta.

Mluvil pak Hospodin k * Mojžíšovi a k Aronovi v zemi Egyptské, řka:

*k.9,8. 3 Mojs.10,8; 11,1.

2. Tento měsíc počátek měsíců vám bude; první vám bude mezi měsíci ročními.

3. Mluvte ke všemu shromáždění Izraelskému, řkouce: Desátého dne měsíce tohoto vezmete sobě jeden každý beránka po čeledech, beránka na každý dům.

4. Byli by pak dům tak malý, že by s beránka býti nemohl, přivezme souseďa svého, kterýž jest blízky domu jeho, podle počtu duší; jeden každý počte *tolik osob*, kolikž by jich snísti mohlo beránka.

5. Beránka * bez vady, samce ročního mítí budete, kteréhož z ovcí aneb z koz vezmete.

*Zid.7,26.

6. A chovatí ho budete až do čtrnáctého dne měsíce tohoto; a zabije ho všechno množství shromáždění * Izraelského k večerou.

*3 Mojs.23,5. 4 Mojs.9,5; 28,4.

7. A vezmouce krve, pomazí obou veřejí a nade dveřmi u domů, v nichž její jísti budou.

8. I budou jísti noci té maso pečené ohněm, * s chleby přesnými; s *bylinkami* hořkými jísti její budou.

*4 Mojs.9,11.

9. Nebudete jísti z něho *nic* surového ani v vodě vařeného, ale pečené ohněm, s hlavou jeho i s nohama a drobky.

10. Nezanecháte z něho * *ničehož* do jitra; pakli by co pozůstalo z něho až do jitra, ohněm spálíte.

*4 Mojs.9,12.

11. Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přepásaná *mítí* budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své, a jísti budete s chvátáním; *nebo* Jiti jest Hospodinovo.

12. V tu noc zajistě půjdu po zemi Egyptské, a budu * bítí všechno prvorozené v zemi Egyptské, od člověka až do hovada, a nade všemi bohy Egyptskými učiním soud: Já Hospodin.

*Zalm.136,10. Zid.11,28. †4 Mojs.33,4.

13. Krev pak ta na domích, v nichž budete, budeť vám na znamení; a když uzřím krev, pominu vás, a nebude mezi vámi rána zahubující, když bítí budu *prvorozené* v zemi Egyptské.

14. A budeť vám den ten na památku, a slaviti jej budete slavný Hospodinou po rodech svých; * právem věčným slaviti jej budete.

*Rim.10,4.

15. Za sedm * dní přesné chleby jísti budete, a hned prvního dne vyprázdňte kvas z domů vašich; nebo kdožkoli jedl by co kvašeného od prvního až do sedmého dne, † vyhlazena bude duše ta z Izraele.

*k.23,15; 34,18. †1 Mojs.17,14.

16. A v den první *budeť* * shromáždění svatě; dne také sedmého shromáždění svatě mítí budete. Žádného díla nebude děláno v nich; toliko čehož se užívá k jídlu od každého, to samo připraveno bude od vás.

*3 Mojs.23,3.

17. A ostříhati budete přesnic, nebo v ten den vyvedl jsem vojska vaše z země Egyptské; protož zachovávatí budete den ten po rodech svých právem věčným.

18. Prvního *mésíce*, * čtrnáctého dne téhož měsíce, u večer jísti budete chleby přesné, až do dne jedenmécítmého téhož měsíce k večerou. *3 Mojz.23,4.5. 4 Mojz.23,16.

19. Za sedm dní nebude nalezeno kvasu v domích vašich; nebo kdo by koli jedl něco kvašeného, vyhlazena bude duše ta z shromáždění Izraelského, tak přichozí jako zrozený v zemi.

20. Nic * kvašeného jísti nebudete, ale ve všech přibytcích vašich jísti budete chleby přesné. *5 Mojz.16,3.

21. Tedy svolal Mojžíš všecky starší Izraelské, a řekl jim: Vybeřte a vezměte sobě beránka po čeledech svých, a zabíte Fáze.

22. Vezmete také svazček yzopu, a omočíte * v krvi, kteráž bude v medenici, a pomazete nade dveřmi a na obou veřejích tou krví, kteráž bude v nádobě; z vás pak žádný nevycházej z dveří domu svého až do jitra. *Zid.11,28.

23. Neboť přijde Hospodin, aby bil Egypt, a kde * uzří krev nade dveřmi a na obou veřejích, přeskochí Hospodin ty dvěře, aniž dopustí zhoubei vjíti do domů vašich k hubení. *Zid.11,28.

24. Protož ostříhati budete věci této za ustanovení tobě i synům tvým až na věky.

25. A když vejdete do země, kterouž dá Hospodin vám, jakž zaslíbil, zachovávatí budete službu tuto.

26. Když by pak * řekli vám synové vaši: Jaká jest to služba vaše? *k.13,8.

27. Tedy díte: Obět Fáze toto jest Hospodinu, kterýž pominul domů synů Izraelských v Egyptě, když bil Egypt, domy pak naše vysvobodil. A lid sklonivše hlavy, poklonu učinili.

28. A rozšedše se synové Izraelští, učinili, jakž * byl Hospodin přikázal Mojžíšovi a Aronovi; tak a *nejinak* učinili. *k.7,10; 39,42. 3 Mojz.8,36.

29. Stalo se pak o půlnoci, pobil Hospodin všecko * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, kterýž seděti měl na stoličce jeho, až do prvorozeného vězně, kterýž byl v žaláři, i všecko prvorozené hověd. *k.4,23. Zalm.78,51; 105,36.

30. Tedy vstal Farao noci té, a všickni služebníci jeho i všickni Egyptští, a vzešel křik veliký v Egyptě; nebo žádného nebylo domu, v němž by nebylo něčeho mrtvého.

31. A * povolav Mojžíše a Arona v noci, řekl: Vstaňte, vyjděte z prostředku lidu mého, i vy i synové Izraelští, a odejdouce, služte Hospodinu, jakž jste mluvili. *k.10,16.

32. Ovce také vaše i voly vaše vezměte, jakž jste žádali, a jděte; * a dejte mi také požehnání. *1 Mojz.20,7.

33. I * nutkali Egyptští lid, aby co nejrychleji vyšli z země; nebo pravili: Všickni již teď zemfeme. *k.6,1.

34. Protož vzal lid těsto své, prvé než zkysalo, obaliv je v šaty své, na rama na svá.

35. Učinil pak synové Izraelští podle rozkazu Mojžíšova; nebo * vyžádali byli od Egyptských klinotů stříbrných a zlatých, i šatů. *k.11,2.

36. A Hospodin dal milost * lidu před očima Egyptských, tak že půjčovali jim. I oblouplili Egyptské. *k.3,21.22.

37. Tedy * táhli synové Izraelští z Rameses k Sochet, okolo šestkrát sto tisíc pěších, mužů toliko kromě děti. *4 Mojz.33,5.

38. Ano také * jiného lidu mnoho vyšlo s nimi, ovec také a volů, dobytka velmi mnoho. *4 Mojz.11,4.

39. I napekli z těsta, kteréž vynesli z Egypta, koláčů nekvašených; nebo ještě bylo nezkytno, proto že vypuzeni byli z Egypta, a nemohli prodlévati, a ani pokrmů na cestu nepřipravili sobě.

40. Čas pak bydlení synů Izraelských, kteříž byli v Egyptě, byl * čtyři sta a třiceti let. *1 Mojz.15,13.

41. A když se vyplnilo čtyři sta a třiceti let, právě toho dne vyšla všecka vojska Hospodinova z země Egyptské.

42. Noc tato pilně ostříhána býti má Hospodinu, v níž vyvedl je z země Egyptské; tať *tedy* noc Hospodinova ostříhána bude ode všech synů Izraelských po národech jejich.

43. I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Tentof bude rád při slavnosti Fáze: Žádný cizozemec nebude jísti z něho.

44. Každý pak služebník váš * za stříbro koupený, když by obřezán byl, teprv jísti bude z něho. *1 Mojz.17,12.

45. Přichozí * a nájemník nebude jísti z něho. *Efez.2,19.

46. V témž domě jísti jej budeš, nevyneš z domu ven masa jeho; a * kostí v něm nezlámete. *Jan.19,36.

47. Všecko shromáždění Izraelské *tak* s ním učiní.

48. Jestliže by pak cizozemec bydlil s tebou pohostinu, a slaviti by chtěl Fáze Hospodinu, *prvé* * obřezán bude každý pohlaví mužského; a tehdy přistoupí k slavení jeho, a bude jako tu v zemi zrozený; žádný pak neobřezaný nebude jisti z něho. ^{*1 Mojz.34,15,16.}

49. Jednostejné * právo bude tu zrodilému a přichozímu, kterýž jest pohostinu u prostřed vás. ^{*3 Mojz.24,22.}

50. Tedy učinili všickni synové Izraelští, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi a Aronovi; tak učinili.

51. A tak stalo se právě toho dne, že vyvedl Hospodin syny Izraelské z země Egyptské s vojsky jejich.

KAPITOLA XIII.

Rozkaz o posvěcení prvorozených a slavení velikonoce.
17. Cesta synů Izraelských z Egypta.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Posvět * mi všeho prvorozeného, cožkoli otvírá každý život mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako z hověd, *nebo* mé jest. ^{*k.22,29; 34,19. Luk.2,23.}

3. Protož řekl Mojžíš lidu: Pamatujte na den tento, v kterémž jste vyšli z Egypta, z domu služby; nebo * v silné ruce vyvedl vás odsud Hospodin, aniž kdo jez co kvašeného. ^{*k.32,11.}

4. Dnes vycházíte vy, měsíce Abib.

5. Když tedy uvede tě Hospodin do země Kananejských, Hetejských, Amorejských, Hevejských a * Jebuzejských, tak jakž přísáhl otcům tvým, a dá tobě zemi oplývající mlékem a strdí: tedy vykonávatí budeš službu tuto v tento měsíc. ^{*1 Mojz.15,18 násled.; 17,8.}

6. Za * sedm dní jísti budeš chleby přesné, dne pak sedmého slavnost bude Hospodinova. ^{*k.12,15; 23,15.}

7. Přesní chlebové jedeni budou za dnů sedm, aniž spatřino bude u tebe co kvašeného, aniž se uhlédá u tebe * kvas ve všech končinách tvých. ^{*k.12,15.}

8. A vypravovati budeš * synu svému v ten den, řka: Proto, *což* mi učinil Hospodin, když jaem vycházel z Egypta. ^{*k.12,26.}

9. A buď tobě *to* jako nějaké znamení * na ruce tvé, a jako památka před očima tvýma, aby zákon Hospodinův byl v ústech tvých; nebo v ruce silné vyvedl tě Hospodin z Egypta. ^{*5 Mojz.6,8. Izai.49,16.}

10. Protož zachovávatí budeš ustavení toto v čas jistý, rok po roce.

11. A když by tě uvedl Hospodin do země Kananejských, tak jakž přísáhl tobě a otcům tvým, a dal by ti tobě:

12. Tedy všecko, což otvírá život, oddělíš Hospodinu, i každý plod hověda tvého otvírající život, *což by koli bylo* samců, Hospodinovo jest.

13. Každé pak * prvorozené osle vyplatíš hovádkem; pakli bys nevyplatil, zlom jemu šíji; † každého také prvorozeného člověka mezi syny svými vyplatíš. ^{*k.34,20. †4 Mojz.18,15,16.}

14. A když by se * tebe vzeptal syn tvůj potom, a řekl: Co jest to? tedy povíš jemu: †. V ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta, z domu služebnosti. ^{*k.12,26. †k.32,11.}

15. Nebo když se byl zatvrdil Faraó, a nechtěl nás propustiti, pobil Hospodin všecko * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného z lidí, až do prvorozeného z hověd; i tou přičinou já obětuji Hospodinu všechny samce otvírající život, ale všecko prvorozené z synů svých vyplacuji. ^{*k.4,23.}

16. Mějž to tedy jako znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma, že v ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta.

17. Stalo se pak, když pustil Faraó lid, že nevedl jich Bůh cestou země Filistinské, ačkoli bližší byla; nebo řekl Bůh: Aby nepykal lid, když by uzfel, an válka *nastává*, a nevrátili se do Egypta.

18. Ale obvedl Bůh lid cestou přes poušť, *kteřáž jest* při moři rudém. A vojensky zpořádaní vyšli synové Izraelští z země Egyptské.

19. Vzal také Mojžíš * kosti Jozefovy s sebou; nebo byl přísahou zavázal syny Izraelské, řka: Jistotně navštíví vás Bůh, protož vyneste odsud kosti mé s sebou. ^{*1 Mojz.50,25. Joz.24,32.}

20. Vytáhše tedy z Sohot, položili se v * Etam při kraji pouště. ^{*4 Mojz.33,6.}

21. Hospodin pak * předcházel je ve dne v sloupu oblakovém, aby je vedl cestou, v noci pak v sloupu ohnivém, aby svitl jim, aby ve dne i v noci jiti mohli. ^{*4 Mojz.9,15; 14,14. Neh.9,12.}

22. Neodjal * sloupu oblakového ve dne, ani ohnivého sloupu v noci od tváří toho lidu. ^{*Izai.4,5.}

KAPITOLA XIV.

Farao honil Izraelské: 21. oni přešli moře, on pak v něm s vojskem svým utopen.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, ať navrátice se, rozbijí stany před * Fiarot, mezi Magdalem a mořem, proti Belsefon; naproti němu rozbijete stany při moři. ^{*4 Mojs.33,7.}

3. A dí Farao o synech Izraelských: Sroužení jsou na zemi, sevřela je poušť.

4. I zatvrdím srdce Faraonovo, a honiti je bude, a oslaven budu v Faraonovi a ve všem vojsku jeho; a zvědí * Egyptští, že já jsem Hospodin. I učinili tak. ^{*2 Mojs.7,5.}

5. Povědino pak bylo králi Egyptskému, že by lid utikal. I * obráceno jest srdce Faraonovo a služebníků jeho proti lidu, a řekli: Co jsme to učinili, že jsme propustili Izraele, aby nesloužil nám? ^{*Zalm.105,25.}

6. Protož zapřáhl do svého vozu, a lid svůj vzal s sebou.

7. A vzal šest set vozů vybraných, i všechny vozy Egyptské, nad nimiž nade všemi byli hejtmané.

8. I zatvrdil Hospodin srdce Faraona krále Egyptského, tak že honil syny Izraelské; synové pak Izraelští vyšli v ruce vyvýšené.

9. I * honili je Egyptští, a postihli je, když se položili při moři, všickni vozové Faraonovi, a jezdcí jeho i vojsko jeho podlé Fiarot, před Belsefon. ^{*k.15,9. Joz.24,6.}

10. A když se přiblížil Farao, pozdvihli synové Izraelští oči svých, a aj, Egyptští táhnou za nimi. I báli se velmi, a * volali synové Izraelští k Hospodinu. ^{*Joz.24,7.}

11. A řekli Mojžíšovi: * Zdali proto, že *nebylo* hrobů v Egyptě, vyvedl jsi nás, abychom zemřeli na poušti? Co jsi nám to učinil, že jsi vyvedl nás z Egypta? ^{*k.16,3; 17,3.}

12. Zdali jsme toho nemluvili tobě ještě v Egyptě, řkouce: Nech nás, ať sloužíme Egyptským? Nebo lépe bylo nám sloužiti Egyptským, než zemřiti na poušti.

13. I řekl Mojžíš lidu: Nebojte se, * stůjte a vizte spasení Hospodinovo, kteréž vám způsobí dnes; nebo Egyptských, kteréž jste viděli dnes, neuzfíte nikdy více až na věky. ^{*2 Par.20,17.}

14. Hospodin * bojovati bude za vás, a vy * mlčeti budete. ^{*5 Mojs.1,30. †Zalm.46,11.}

15. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Co voláš ke mně? Mluv synům Izraelským, ať jdou předce.

16. Ty pak zdvihni hůl svou, a vztáhni ruku svou na moře, a * rozděl je; a nechat jdou synové † Izraelští prostředkem moře po suše. ^{*Zalm.74,13. †Zach.10,11.}

17. Jáť pak, aj, já zatvrdím srdce Egyptských, a vejdou za nimi; * i budu oslaven v Faraonovi, a ve všem vojsku jeho, v vozích jeho i v jezdcích jeho. ^{*Ezech.28,22.}

18. A zvědí * Egyptští, že já jsem Hospodin, když oslaven budu v Faraonovi, v vozích jeho a v jezdcích jeho. ^{*k.7,5.}

19. I bral se * anděl Boží, kterýž byl *prvé* předcházel vojsko Izraelské, a šel z † zadu za nimi; nebo hnul se sloup oblakový, *kteříž byl* před nimi, a stál z zadu za nimi. ^{*k.23,20,23. †Zalm.105,39.}

20. A přišed mezi vojska Egyptských a vojska Izraelská, byl *Egyptským* oblakem a tmou, *Izraelským* pak osvěcoval noc, tak aby nepřiblížili se jedni k druhým přes celou noc.

21. I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a Hospodin rozdělil moře větrem východním prudce vějícím přes celou noc; a * učinil moře v suchost, když se rozstoupily vody. ^{*Joz.3,16. Zalm.66,6. Izai.50,2.}

22. Tedy šli synové Izraelští prostředkem moře * po suše, a vody jim byly jako zeď po pravé i po levé straně. ^{*Joz.4,23. 1 Kor.10,1. Žid.11,29.}

23. A honice je * Egyptští, vešli za nimi do prostřed moře, všechna jízda Faraonova, vozové i jizdní jeho. ^{*k.15,19.}

24. Stalo se pak v bdění jitřním, že pohleděl Hospodin na vojska Egyptských z sloupu ohně a oblaku, a zmátl vojsko Egyptské.

25. A odjal kola vozů jejich, aby je těžce táhli. I řekli Egyptští: Utecme před Izraelem, nebo * Hospodin bojuje za ně proti Egyptským. ^{*5 Mojs.3,22. Joz.10,14,42.}

26. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na moře, ať se zase vrátí vody na Egyptské, na vozy jejich a na jezdce jejich.

27. I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a navrátilo se moře ráno k moci své, a Egyptští utkali proti němu; * a vrazil Hospodin Egyptské do prostřed moře. ^{*Zalm.136,15.}

28. A navrátivše se vody, zatopily vozv i jezdce se všim vojskem Faraono-

vým, což jich koli vešlo za nimi do moře, * tak že nezůstal z nich ani jeden.

^{*4Mojz.21,35. Zalm.106,11.}

29. Ale * synové Izraelští šli po suchu prostředkem moře, a vody jim byly místo zdi po pravé i po levé straně. ^{*k.15,19.}

30. A tak vysvobodil Hospodin v ten den Izraele z ruky Egyptských; a viděl Izrael Egyptské mrtvé na břehu mořském.

31. Viděl * také Izrael moc velikou, kterouž prokázal Hospodin na Egyptských. I bál se lid Hospodina, a † věřili Hospodinu i Mojžíšovi, služebniku jeho.

^{*Zalm.109,27. †Jan.2,11.}

KAPITOLA XV.

Píseň Mojžíšova. 22. Vody hořké dřevem oslazeny.

Tedy * zpíval Mojžíš a synové Izraelští píseň tuto Hospodinu, a řekli takto: Zpívati budu Hospodinu, neboť jest slavně zveleben; koně i s jezdcem uvrhl do moře.

^{*Zalm.76,7.}

2. Síla * má a píseň jest Hospodin, nebo vysvobodil mne. Onť jest Bůh můj silný, protož stánek vzdělám jemu; onť jest Bůh otce mého, protož vyvyšovati ho budu.

^{*Zalm.118,14.}

3. Hospodin * jest udatný bojovník, Hospodin jméno jeho.

^{*Zalm.24,8.}

4. Vozy Faraonovy i vojsko jeho uvrhl do moře; a * nejpřednější hejmané jeho ztopeni jsou v moři rudém. ^{*k.14,7.}

5. Propasti přikryly je; vpádli do hlubiny jako kámen.

6. Právce tvá, Hospodine, zvelebena jest v síle, právce tvá, * ó Hospodine, potřela nepřitele.

^{*Zalm.76,4.13.}

7. A ve mnohé vyvýšenosti své podvrátil jsi povstávající proti tobě; pustils hněv svůj, *kerýžto sežral* * je jako strniště.

^{*Izai.5,24.}

8. A * duchem chřipí tvých shromážděny jsou vody, † stály tekuté vody jako hromada, ssedly se propasti u prostřed moře.

^{*Job 4,9. †Zalm.33,7.}

9. Řekl nepřítel: * Honiti budu, dohoním se, budu dělití loupeže, nasytí se jimi duše má, vytrhnu meč svůj, zahladí je ruka má.

^{*k.14,3,9. Zalm.71,11.}

10. Povanul jsi větrem svým, i přikrylo je * moře; pohlceni jsou jako olovo v prudkých vodách.

^{*Zalm.106,11.}

11. Kdo * podobný tobě mezi silnými, ó Hospodine? Kdo *jest tak*, jako ty, velebný v svatosti, hrozný v chvalách, činící divy?

^{*k.18,11. †Par.16,25.}

12. Vztáhls pravici svou, * i požřela je země.

^{Jon.2,7.}

13. Zprovodíš * v milosrdenství svém lid tento, kerýž jsi vykoupil; † laskavě povedeš jej v síle své k přibytku svatosti své.

^{*Zalm.77,21. †Izai.40,11.}

14. Uslyší lidé, bouřiti se budou; bolest zachvátí obyvatele Filistinské.

15. Tedy zkormoucena budou knížata Idumejská, silné Moábské podejme strach, * rozplynou se všickni obyvatelé Kananejšti.

^{*Joz.2,9.24. †Izai.14,31.}

16. Případne na ně strach a lekání, pro velikost ramene tvého; mlčeti budou jako kámen, dokudž nepřejde lid tvůj, ó Hospodine, dokudž nepřejde lid * ten, *keréhožs sobě dobyl*.

^{*Zalm.74,2.}

17. Uvedeš je, a štípíš je na hoře dědictví svého, na místě, keréz jsi k přibytku svému připravil, Hospodine, v svatyni, kerouž utvrdí ruce tvé, Pane.

18. Hospodin * kralovati bude na věky věků.

^{*Zalm.45,7; 93,1; 97,1; 99,1.}

19. Nebo vešli koni * Faraonovi s vozy jeho i s jezci jeho do moře, a obrátil na ně Hospodin vody mořské, synové pak † Izraelští šli po suše u prostřed moře.

^{*k.14,23. †k.14,29.}

20. I vzala * Maria prorokyně, sestra Aronova, † buben v ruku svou, a vyšly za ní všechny ženy s bubny a s píšťalami.

^{*Mich.6,4. †Zalm.68,26.}

21. I odpovídala jim Maria: Zpivejte Hospodinu, poněvadž slavně zveleben jest; * koně i s jezdcem uvrhl do moře.

^{*Zalm.76,7.}

22. Hnul pak Mojžíš lidem Izraelským od moře rudého, a táhli na * poušť Sur. I šli tři dni po poušti, a nenalezli vod.

^{*4Mojz.33,8.}

23. A * přišedše do Marah, nemohli píti vod z Marah, nebo byly † hořké; protož nazváno jest jméno jeho Marah.

^{*Rut.1,20. †2Král.2,19.}

24. Z té příčiny * reptal lid na Mojžíše, řka: Co budeme píti?

^{*k.16,2.}

25. I volal k Hospodinu, a ukázal mu Hospodin dřevo, keréz jakž uvrhl do vod, učiněny jsou sladké vody. Tu vydal jemu práva a soudy, a tu ho zkusil.

26. A řekl: Jestliže skutečně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, a činiti budeš, což spravedlivého jest před očima jeho, a nakloníš uši k příkázáním jeho, a ostříhati budeš všech ustavení jeho: * žádné nemoci, kerouž jsem dopustil na Egypt, nedopustím na

tebe; nebo já jsem Hospodin, kterýž tě uzdravuji. *k.23,25.

27. I přišli do * Elim, kdež bylo dvanaácte studnic vod a sedmdesáte palm; i rozbili tu stany při vodách. *4 Mojš.33,9.

KAPITOLA XVI.

Reptákům 14. pokrm s nebe dán, 23. i správa při užívání jeho.

Když se pak hnuli z Elim, přišlo všecko množství synů Izraelských na * poušť Sin, kteráž jest mezi Elim a Sinai, v patnáctý den druhého měsíce po vyjití z země Egyptské. *4 Mojš.33,11.

2. I * reptalo všecko shromáždění synů Izraelských proti Mojžíšovi a proti Aronovi na poušti. *k.15,24; 17,3. Žalm.106,13.14.

3. A mluvili jim synové Izraelští: Ó bychom * byli zemřeli od ruky Hospodinovy v zemi Egyptské, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme se nájídali chleba do sytosti! A teď vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste zmořili všecko shromáždění toto hladem. *k.14,11. 4 Mojš.11,4.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, já dám vám chleba * s nebe jako déšť, a vycházeti bude lid a sbíratí, což by postáčilo na každý den, abych ho zkusil, bude-li choditi v zákoně mém, či nebude. *Žalm.78,24.

5. V den pak šestý přistrojí sobě to, co přinesou; a bude toho dvakrát více, než toho, což sbíratí mají na každý den.

6. Tedy mluvil Mojžíš a Aron všechněm synům Izraelským: U večer poznáte, že Hospodin vyvedl vás z země Egyptské.

7. A ráno uzzíte slávu Hospodinovu; neboť jest slyšel reptání vaše proti Hospodinu. My zajisté * co jsme, že repcete proti nám? *4 Mojš.16,11.

8. Mluvil dále Mojžíš: *Z toho, pravím, poznáte, když vám dá Hospodin u večer masa, abyste se najedli, a chleba ráno do sytosti, poněvadž slyšel Hospodin reptání vaše, jimiž jste na něj reptali. Nebo my co * jsme? Ne proti nám? jsou reptání vaše, ale proti Hospodinu.* *1 Sam.8,7.8. Lnk.10,16.

9. I řekl Mojžíš Aronovi: Mluv ke všemu shromáždění synů Izraelských: Přistuptež před obličej Hospodinův; neboť jest slyšel reptání vaše.

10. Stalo se pak, když mluvil Aron ke všemu shromáždění synů Izraelských, že se obrátili tváří k poušti, a * aj, sláva Hospodinova ukázala se v oblaku. *4 Mojš.12,5. Lmi.40,5.

11. (A již byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Slyšel jsem reptání synů Izraelských. Mluvíž jim a pověz: K večerou jísti budete maso, a ráno chlebem nasyceni budete, abyste poznali, že já jsem Hospodin Bůh váš.)

13. Tedy * stalo se u večer, že přiletěly křepelky a přikryly tábor; ráno pak spadla rosa okolo tábora. *4 Mojš.11,31.

14. A když přestalo padání rosy, * aj, ukázalo se po vrchu pouště drobného *co si a okrouhlého, drobného jako jíní na zemi.* *4 Mojš.11,7. Nehem.9,15. Žalm.105,40.

15. Což vidouce synové Izraelští, řekli jeden druhému: Man * jest toto. Nebo nevěděli, co by bylo. Tedy řekl jim Mojžíš: † To jest ten chléb, kterýž vám dal Hospodin ku pokrmu. *4 Mojš.11,7. Jan.6,31.

16. To jest, o čemž přikázal Hospodin: Nasbírejte sobě toho každý k svému pokrmu; gomer na jednoho člověka *vedle* počtu osob vašich, každý na ty, kteříž jsou v stanu jeho, vezmete.

17. I učinili tak synové Izraelští, a nasbírali jíní více, jíní méně.

18. Potom měřili na gomer. * A nezbylo tomu, *kdo nasbíral* mnoho, a *ten, kdo nasbíral málo*, neměl nedostatku; *ale každý, což mohl snísti, nasbíral.* *2 Kor.8,15.

19. I řekl jim Mojžíš: * Žádný at nic z toho nepozůstává k jitru. *Mat.6,25.

20. Ale neuposlechli Mojžíše. Nebo někteří zanechali *díl* z toho až do jitra; i zčervivělo a zsmradilo se. Pročež rozhněval se na ně Mojžíš.

21. Tak tedy sbírali to každého jitra, každý což snísti mohl. A když horké bylo slunce, tedy se *ta manna* rozpouštěla.

22. Když pak bylo v den šestý, nasbírali toho chleba dvojnásobně, po dvou gomer na každého; protož přišla všecka knížata toho shromáždění, a pověděli Mojžíšovi.

23. Kterýžto řekl jim: Toť jest, což mluvil Hospodin: *Odpočinití soboty svaté Hospodinu bude zítra.* Což byste měli péci, pecte, a což byste vařiti měli, vařte dnes; což pak koli zbude, nechte sobě a schovejte to k jitru.

24. Protož schovali to do rána, jakž přikázal Mojžíš; a nezsmradilo se, ani v něm červů nebylo.

25. I řekl Mojžíš: Jeztež to dnes, poněvadž sobota *jest* dnes Hospodinu; dnes toho nenaleznete na poli.

26. Po šest dní budete to sbírávati, den

pak sedmý sobota jest; nebude bývati *manny* v ní.

27. Stalo se pak dne sedmého, že vyšli někteří z lidu sbírat, a nenašli.

28. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: I dokudž zpěčovati se budete příkázání mých ostříhati a zákonů mých?

29. Viztež, žeť Hospodin * vám dal sobotu, a proto on vám dává v den šestý chleba na dva dni. Zůstaňte každý v svém, aniž kdo vycházej z místa svého v den sedmý. ^{*4 Mojz.9,2.3. 5 Mojz.5,15.}

30. I odpočinul lid v den sedmý.

31. Nazval pak lid Izraelský jméno toho *chleba* man; * kterýž byl jako símě koliandrové, a bílý, a chut jeho jako koláče s medem. ^{*4 Mojz.11,7.8.}

32. Řekl také Mojžíš: Toť jest, což přikázal Hospodin: Naplň gomer tou *mannou*, aby chována byla na *budoucí* věky vaše, aby viděli pokrm, kterýž jsem vám dával jísti na poušti, když jsem vás vyvedl z země Egyptské.

33. I řekl Mojžíš Aronovi: Vezmi jedno * věderce, a vsyp do něho plné gomer *manny*; a nech jí před tváří Hospodinovou, aby chována byla na *budoucí* věky vaše. ^{*Zid.9,4}

34. A *protož* jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, nechal jí Aron před svědectvím, aby tu chována byla.

35. Jedli pak synové Izraelské *mannu* za * čtyřiceti let, dokudž nevěšili do země, v níž bydlíti měli; *mannu* jedli, dokudž nepřišli k končinám země Kanaejské. ^{*5 Mojz.8,3. Joz.5,12.}

36. Gomer pak jest desátý díl efi.

KAPITOLA XVII.

Vydání vod z skály. 8. Válka proti Amalechitským.

Tedy když se odebralo všecko shromáždění synů Izraelských z pouště Sin, po stanovištích svých vedlé rozkazu Hospodinova, položili se * v Rafidim, kdež nebylo vod, kteréž by lid píti mohl. ^{*4 Mojz.33,14.}

2. Protož * domlouval se lid na Mojžíše, pravě: Dejte nám vody, abychom pili. Jimž odpověděl Mojžíš: Proč se na mne domlouváte? † Proč pokoušíte Hospodina? ^{*4 Mojz.20,2.3. †5 Mojz.6,16. Mat.4,7.}

3. I žíznil tu lid pro *nedostatek* vod, a reptal * na Mojžíše a mluvil: Proč † jsi vyvedl nás z Egypta, abys mne s syny i dobytky mými žíznil? ^{*k.16,2. †k.14,11; 16,3.}

4. Tedy volal Mojžíš k Hospodinu, řka:

Což mám činiti s tím lidem? Však již tudíž * ukamenují mne. ^{*4 Mojz.14,10.}

5. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Jdiž před lidem, pojma s sebou *některé* z starších Izraelských; hňl také svou, * kterouž jsi udeřil v vodu, vezmi do ruky své a jdi. ^{*k.7,20; 14,16.}

6. Aj, já státi budu před tebou tam na skále, na Orébě; * i udeříš v skálu, a vyjdou z ní vody, kteréž bude píti lid. I učinil tak Mojžíš před očima starších Izraelských. ^{*4 Mojz.20,11. 5 Mojz.8,15. Zalm.105,41. 1 Kor.10,4.}

7. A dal jméno * mistu tomu Massah a Meribah, pro reptání synů Izraelských, a že pokoušeli Hospodina, řkouce: Jest-li Hospodin u prostřed nás, či není? ^{*Zalm.95,8.}

8. Přitáhl pak Amalech, a bojoval s Izraelem v Rafidim.

9. I řekl Mojžíš k Jozue: Vybeť nám *některé* muže, a vytáhna, bojuj s Amalechem; já zítra státi budu na vrchu hory, a hňl Boží v ruce své *miti* budu.

10. Tedy Jozue udělal tak, jakž mu poručil Mojžíš, a bojoval s Amalechem; Mojžíš pak, Aron a * Hur vstoupili na vrch hory. ^{*2 Mojz.24,14.}

11. A dokudž Mojžíš * vzhůru držel ruce své, vítězil Izrael; ale jakž opouštěl ruku svou, přemáhal Amalech. ^{*Joz.8,9.26. 1 Tim.2,8.}

12. Ale že ruce Mojžíšovy byly obtíženy, protož zsvazše kámen, podložili pod něho, a on sedl na něm; Aron pak a Hur podpírali ruce jeho, jeden z jedné, druhý z druhé strany. I byly obě ruce jeho vztážené až do západu slunce.

13. A *tak* porazil Jozue Amalecha i lid jeho mečem.

14. Mluvil potom Hospodin k Mojžíšovi: Vpíš to do knih na památku, a *pilně* to vkládej v uši Jozue, * že do konce vyhladím památku Amalechovu *všudy* pod nebem. ^{*4 Mojz.24,20.}

15. Tedy vzdělal Mojžíš oltář a nazval jméno jeho: * Hospodin koroubev má. ^{*Zalm.20,6. Izai.49,22.}

16. Nebo řekl: *Tak má jmenován býti*, proto že * ruka nad trůnem Hospodinovým *osvědčuje* boj Hospodinův proti Amalechovi od národu až do národu. ^{*5 Mojz.32,40.}

KAPITOLA XVIII.

Příchod Jetrův k Mojžíšovi, 13. a ustanovení soudců lidu. Uslyšel pak Jetro, * kníže Madianské, test Mojžíšův, o všech věcech, kteréž učinil Bůh Mojžíšovi a Izraelovi, lidu své-

mu, že vyvedl Hospodin Izraele z Egypta. *k.2.16.

2. A vzal Jetro, test * Mojžišův, Zeforu manželku Mojžišovu, kterouž byl odeslal. *k.2.20; 4.20.

3. A * dva syny její, z nichž jméno jednoho Gerson; nebo řekl: Přichozí jsem byl v zemi cizí; *k.2.21.

4. Jméno pak druhého Eliezer; nebo řekl: Bůh otce mého spomocník můj byl, a vytrhl mne od meče Faraonova.

5. I přišel Jetro, test Mojžišův, s syny jeho i s ženou jeho k Mojžišovi na poušť, kdež se byl položil při hoře Boží.

6. A vzkázal Mojžišovi: Já, test tvůj Jetro, jdu k tobě, i žena tvá a oba synové její s ní.

7. I vyšel Mojžiš proti testi svému, a pokloniv * se, políbil ho. I ptal se jeden druhého, jak se má; potom vešli do stanu. *k.4.27.1 Mojž.33.4.

8. A vypravoval Mojžiš testi svému všecko, což učinil Hospodin Faraonovi a Egyptským pro Izraele, a o všech * nevolích, kteréž přicházely na ně na cestě, a jak je vysvobodil Hospodin. *k.15.23; 17.8.

9. I radoval se Jetro ze všeho dobrého, což učinil Hospodin Izraelovi, a že vytrhl jej z ruky Egyptských.

10. A řekl Jetro: Požehnaný Hospodin, kterýž vytrhl vás z ruky Egyptských a z ruky Faraonovy, kterýž vytrhl ten lid z poroby Egyptské.

11. Nyní jsem poznal, že * větší jest Hospodin nade všechny bohy; nebo touž věci, kterouž † se vyvyšovali, on je převyšil. *k.7.5; 14.18. Zalm.40.6. +2Mojž.5.2.

12. A vzal Jetro, test Mojžišův, zápal a oběti, kteréž obětoval Bohu. Potom přišel Aron a všickni starší Izraelští, aby jedli chléb s tchánem Mojžišovým před Bohem.

13. Nazejtří pak posadil se Mojžiš, aby soudil lid; a stál lid před Mojžišem od jitra až do večera.

14. Vida pak test Mojžišův všecku práci jeho při lidu, řekl: Co jest to, což děláš s lidem? Proč ty sám sedíš, a všecken lid stojí před tebou od jitra až do večera?

15. Odpověděl Mojžiš tchánu svému: Přichází ke mně lid raditi se s Bohem.

16. Když mají o nějakou věc činiti, přicházejí ke mně, a soud činím mezi stranami, a oznamuji rady Boží a ustanovení jeho.

17. I řekl jemu test Mojžišův: Nedoře * děláš. *1 Sam.26.16.

18. Tudíž tak ustaneš i ty i lid, kterýž s tebou jest. * Nad možnost tvou těžká jest tato věc, nebudeš ji moci sám dosti učiniti. *5 Mojž.1.9.

19. Protož nyní uposlechni řeči mé; poradím tobě, a * bude Bůh s tebou. Stůj ty za lid před Bohem, a donášeť věci *nesnadné* k Bohu. *1 Mojž.31.3.

20. A vysvětluj jim rády a zákony, a oznamuj * jim cestu, po níž by šli, a co by dělati měli. *Ezech.3.17.

21. Vyhledej také ze všeho lidu * muže statečné, bohabojné, muže pravdomluvné, kteříž v nenávisti mají lakomství, a ustanov z nich knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky. *4 Mojž.11.16. Skutk.6.3.

22. Oni ať soudí lid každého času. Což bude většího, vznesou na tebe, a menší pře sami necht soudí; a tak lehčeji bude tobě, když jiní ponosou *brátně* s tebou.

23. Jestliže to učiníš a rozkážeť Bůh, budeš moci trvati; také i všecken lid tento navracovati se bude k místům svým pokojně.

24. Tedy uposlechl Mojžiš řeči tchána svého, a učinil všecko, což *on* řekl.

25. A vybral Mojžiš muže statečné ze všeho Izraele, a ustanovil je hejtmany nad lidem, knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky.

26. Kteříž soudili lid každého času. Nesnadnější věci vznášeli na Mojžiše, všechny pak menší pře sami soudili.

27. Potom propustil Mojžiš tchána svého; i * odšel do země své. *4 Mojž.10.30.

KAPITOLA XIX.

Smlouva Boží s Izraelem. 10. Lid posvěcen. 16. Bůh stoupil na horu Sinai.

Měsíce třetího po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, v ten den přišli na * poušť Sinai. *4 Mojž.33.15.

2. Nebo hnuvše se z Rafidim, přišli až na poušť Sinai a položili se na té poušti; a tu rozbili Izraelští stany naproti hoře.

3. Mojžiš pak vstoupil k Bohu. A mluvil * hlasem k němu Hospodin s té hory, řka: Takto diš domu Jákobovu, a oznámíš synům Izraelským: *Skutk.7.38.

4. Sami jste * viděli, co jsem učinil Egyptským, a jak jsem vás † nesl na křídlech * orličích, a přivedl jsem vás k sobě. *5 Mojž.29.2. +4 Mojž.11.12. **Zalm.17.8.

5. Protož nyní, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu mého, a * ostříhati smlouvy mé, budete mi † lid zvláštní

mimo všechny lidi, ačkoli ** má jest všechna země. *5 Mojz.5,2. †k.4,7,8. **1 Kor.10,26.

6. A vy budete mi * království kněžské a národ svatý. Tať jsou slova, kteráž mluvíti budeš synům Izraelským.

*1 Petr.2,9. Žjev.1,6.

7. Protož přišel Mojžíš a svolav starší lidu, předložil jim všechna slova ta, kteráž mu přikázal Hospodin.

8. Odpověděl pak všechnen lid společně, a řekl: * Cožkoli mluvil Hospodin, budeme činiti. A oznámil zas Mojžíš Hospodinu slova lidu.

*k.24,3,7.

9. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, * já půjdu k tobě v hustém oblaku, aby slyšel ť lid, když mluvíti budu s tebou, ano také, aby tobě věřil na věky. Nebo byl oznámil Mojžíš Hospodinu slova lidu.

*Zalm.18,12. †5 Mojz.4,33.

10. Řekl dále Hospodin Mojžíšovi: Jdi k lidu, a * posvět jich dnes a zítra; a nechť svá roucha zeperou.

*4 Mojz.11,18.

11. A ať jsou hotovi ke dni třetímu, nebo v den třetí stoupí Hospodin před očima všeho lidu na horu Sinai.

12. Uložíš pak lidu meze všudy vůkol a povíš: Varujte se, * abyste nevstupovali na horu, ani nedotýkali se krajů jejich. Kdož by se koli dotkl hory, smrti umře.

*k.34,3,4.

13. Nedotkneť se ho * ruka, ale ukamenován neb zastřelen bude; buď že by hovado bylo, buď člověk, nebudeť živ. Když se zdlouha troubiti bude, *teprv* oni vstoupí na horu.

*Zid.12,18,20.

14. Štoupiv tedy Mojžíš s hůry k lidu, posvětil ho; a oni zepřáli roucha svá.

15. I mluvil k lidu: Budtež hotovi ke dni třetímu; * nepřistupujte k manželkám svým.

*1 Sam.21,4.

16. I stalo se dne třetího, když bylo ráno, že bylo * hřímání s blýskáním, a oblak hustý na té hoře, ť zvuk také trouby velmi tuhý, až se ** zhrozil všechnen lid, kterýž byl v ležení.

*Zalm.68,9. †1 Tes.4,16. ** Řím.4,15. Žid.12,21.

17. Tedy Mojžíš vyvedl lid z ležení vstříc * Bohu; ť a lid stál dole pod horou.

*Amos.4,12. †5 Mojz.4,11.

18. Hora pak Sinai všechna se kouřila, proto že stoupil na ni Hospodin v * ohni, a vystupoval dým její jako dým z vápenice, a třásla se všechna hora velmi hrubě.

*1 Mojz.15,17.

19. Zvuk také trouby více se rozmáhal, a silil se náramně. Mojžíš mluvil, a Báh mu odpovídal hlasem.

20. Sstoupil pak Hospodin na horu Sinai, na vrch hory; a *když* povolal Hospodin Mojžíše na vrch hory, vstoupil Mojžíš.

21. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Sstup, osvědč lidu, ať se nevytrhují k Hospodinu, * chtějící ho viděti, aby nepadlo jich množství;

*Soud.6,22,23.

22. Nýbrž *ani* sami kněží, kteříž, majíce přistupovati k Hospodinu, posvěcují se, aby se neobořil na ně Hospodin.

23. Mojžíš pak řekl Hospodinu: Nebudeť moci lid vstoupiti na horu Sinai, poněvadž jsi ty osvědčil nám, řka: Obmez horu * a posvět ji.

*k.19,12.

24. I řekl jemu Hospodin: Jdi, sstup, a *potom* vstup ty a Aron s tebou. Kněží pak a lid ať se nepokoušejí vstoupiti k Hospodinu, aby se na ně neobořil.

25. I sešel Mojžíš k lidu, a *to* jim oznámil.

KAPITOLA XX.

Desatero Boží přikázání. 18. Strach na lidu. 24. Rozkaz o vzdělání oltáře.

I mluvil Báh všechna slova tato, řka:

2. Já * jsem Hospodin Báh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby. *5 Mojz.5,6,9. Zalm.81,10,11.

3. Nebudeš mítí * bohů jiných přede mnou.

*Joz.24,14. Zalm.113,4,5.

4. Neučiníš sobě * rytiny, ani jakého podobenství *těch věcí*, kteréž jsou na nebi svrchu, ani *těch*, kteréž na zemi dole, ani *těch*, kteréž u vodách pod zemí.

*5 Mojz.4,15; 5,8; 27,15. Zalm.97,7.

5. Nebudeš se jim * klaněti, ani jich ctíti. Nebo já jsem Hospodin Báh tvůj, Báh silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého *pokolení* těch, kteříž nenávidí mne,

*k.23,24; 34,14. 3 Mojz.26,1.

6. A činící milosrdenství nad tisíci těmi, * kteříž mne milují, a ostřihají přikázání mých.

*1 Král.11,13. Dan.9,4.

7. Nevezmeš * jména Hospodina Boha svého nadarmo; neboť nenechá bez pomsty Hospodin toho, kdož by bral jméno jeho nadarmo.

*3 Mojz.19,12.

8. Pomni na den * sobotní, abys jej světil.

*k.23,12; 31,14; 35,2.

9. Šest * dní pracovati budeš, a dělati všeliko dílo své;

*k.23,12.

10. Ale dne sedmého odpočinutí *jest* Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé i přichozi, kterýž *jest* v branách tvých.

11. Nebo v *šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všecko, což v nich *jest*, a odpočinul dne sedmého; protož požehnal Hospodin dne sobotního, a posvětil ho. *k.31,17. 1 Mojz.2,2.3.

12. Čti *otce svého i matku svou, ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *Mat.15,4.

13. *Nezabiješ. *1 Mojz.9,6. Mat.5,21.

14. *Nesesmilitíš. *3 Mojz.20,10. Mat.5,27.

15. *Nepokradeš. *5 Mojz.5,19. Efez.4,28.

16. Nepromluvíš *proti bližnímu svému knivého svědectví. *Řím.13,9.

17. Nepožádáš domu bližního svého, aniž *požádáš manželky bližního svého, ani služebníka jeho, ani děvky jeho, ani vola jeho, ani osla jeho, ani cožkoli *jest* bližního tvého. *5 Mojz.5,21. Řím.7,7.

18. Veškereň pak lid viděl hřmotu to a blýskání, a zvuk trouby, a horu kouřící se. To když viděl lid, pohnuli se a stáli zdaleka.

19. A řekli Mojžíšovi: Mluv ty s námi, a poslouchati budeme; a nechť nemluví s námi Bůh, abychom nezemřeli.

20. Odpověděl Mojžíš lidu: Nebojte se; nebo pro zkušeni vás sám Bůh přišel, aby *bázeň jeho byla mezi vámi, aby-ste nehřešili. *Přisl.14,27.

21. Tedy stál lid *zdaleka; Mojžíš pak přistoupil k + mráкотě, kdež byl Bůh. *Zid.12,18. +1 Král.8,12.

22. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Tak povíš synům Izraelským: Vy jste *sami* viděli, že s nebe mluvil jsem s vámi.

23. Protož *nevyzdvihujte ničehož ku počtě se mnon; bohů stříbrných a bohů zlatých nečiníte sobě. *k.34,17.

24. Oltář *z země uděláš mi a obětovati budeš na něm zápaly své, a pokojné oběti své, ovce své a voly své. Na kterémkoli místě rozkáži slaviti památku jména svého, přijdu k tobě a požehnám tobě. ; *k.27,8.38,1.

25. Jestliže mi pak vzděláš oltář *kamenný, nedělej ho z kamene tesaného; nebo *jestliže* pozdvihneš železa na něj, poškrvniš ho. *5 Mojz.27,5.

26. Aniž po stupních vstupovati budeš k oltáři mému, aby hanba tvá u něho odkryta nebyla.

2. Jestliže koupíš k službě *Žida, šest let sloužití bude, a sedmého odejde svobodný darmo. *3 Mojz.25,39. 5 Mojz.15,12

3. Přišel-li by sám toliko, sám *také* odejde; pakli měl ženu, vyjde s ním i žena jeho.

4. Jestliže pán jeho dá mu ženu, a ona zrodí jemu syny neb dcery: žena ta i děti její budou pána jeho, on pak sám toliko odejde.

5. Pakli by řekl služebník: Miluji pána svého, manželku svou a syny své, nevyjdu svobodný:

6. Tedy postaví ho pán jeho *před soudci, a + přivede ho ke dveřím neb k veřeji, a probodne pán jeho ucho jemu špičci; i zůstanet služebníkem jeho na věky. *k.22,8.28. +5 Mojz.15,17.

7. Když by pak prodal někdo dceru svou, aby byla děvkou, nevyjdeť tak, jako vycházejí služebníci.

8. Nelíbila-li by se pánu svému, kterýž ji sobě ještě nezasnoubil, dopustí ji vyplatiti. Lidu cizímu nebude míti práva prodati ji, poněvadž zhrěšil proti ní.

9. Pakli by synu svému ji zasnoubil, učiníť ji tak, jakž obyčej *jest* činiti dcerám.

10. A dal-li by mu jinou, z stravy její, oděvu jejího, a přívětivosti manželské nic této neujme.

11. Neudělal-li by *nic* z toho trojího, vyjde darmo bez stříbra.

12. Kdo by *ubil člověka, až by *od toho* umřel, smrtí umře. *1 Mojz.9,6.

13. Když by pak neukládal o bezživosti jeho, než Bůh dal by jej v ruce jeho: tedy uložím tobě místo, do něhož by *tačkový* mohl *uteci. *4 Mojz.35,6 násl.

14. Pakli by kdo tak pyšně sobě počínal proti bližnímu svému, že by ho listivě zabil, i od *oltáře mého odtrhneš jej, aby umřel. *1 Král.2,29.31.

15. Kdo by *otce svého neb matku svou bil, smrtí ať umře. *3 Mojz.20,9.

16. Kdo by pak, ukradna *někoho, prodal jej, a nalezen by byl v ruce jeho, smrtí ať umře. *5 Mojz.24,7.

17. I *ten*, kdož by *zlořečil octi svému neb mateři své, smrtí ať umře. *3 Mojz.20,9. Mat.15,4.

18. Když by se *svadili muži, a urazil by který bližního svého kamenem neb pěstí, a *ten* by neumřel, než složil se na lůži; *Imi.58,4.

19. A potom by povstal a chodil vně o

KAPITOLA XXI.

Práva soudná vydaná lidu Izraelskému.

Tito jsou pak soudové, kteréž jim předložil:

holi své: již nebude vinen ten, kdož urazil; toliko co *zatím* obmeškal, to jemu nahradí, a na vyhojení jeho naloží.

20. Když by pak ubil kdo služebníka svého neb děvku svou kyjem, tak že by umřel mu v ruce jeho: pomstou pomštěno bude *nad takovým*.

21. A však jestliže by den neb dva přečkal, neponese pomsty, nebo jej zaplatil.

22. Když by se svadili muži, a urazili ženu těhotnou, tak že by vyšel z ní plod její, však by se zhouba nestala: pokutován bude, jakž by uložil naň muž té ženy, a dá vedlé *uznání* soudců.

23. Pakliť by smrt přišla, tedy * dáš život za život, ^{*3 Mojs.24,19.20. Mat.5,38.}

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu,

25. Spáleninu za spáleninu, ránu za ránu, modřinu za modřinu.

26. Jestliže by kdo urazil služebníka svého v oko, aneb děvku svou v oko, tak že by jej o ně připravil: svobodného jej propustí za oko jeho.

27. Pakli by zub služebníku svému neb zub děvce své vyrazil, svobodného jej propustí za zub jeho.

28. Jestliže by vůl utrkl muže neb ženu, tak že by umřel *člověk*: * ukamenován bude ten vůl, aniž jedeno bude maso jeho, však pán vola *toho* bez viny bude. ^{*1 Mojs.9,5.}

29. Než byl-liť by vůl trkavý prvé, a bylo by to osvědčeno pánu jeho, *on* pak nezavřel by ho, a v tom zabil by muže neb ženu: vůl ten ukamenován bude, a pán jeho také umře.

30. Pakliť mu bude uloženo, aby se vyplatil: tedy dá výplatu za život svůj, jakázkoli na něj uložena bude.

31. Buď že by syna utrkl, buď dceru, podlé soudu toho stane se jemu.

32. Jestliže by služebníka vůl ztrkal neb děvku, třiceti lotů stříbra dá pánu jeho, a vůl ten bude ukamenován.

33. Kdyby kdo odhradil studnici, a neb vykopal někdo studnici, a *zase* jí nepřikryl, a vpadl by tam vůl neb osel:

34. Pán té studnice nahradí to, a peníze položí pánu jeho, a což se zabilo, to sobě mítí bude.

35. A ustrčil-li by vůl něčí vola souse-
dova, že by umřel: tedy prodá vola toho živého, a podělí se penězi jeho; i s zabí-
tým *volem* také se rozdělí.

36. Pakli vědino bylo, že vůl byl trkavý prvé, a nezavřel ho pán jeho: bez výmluvy ať dá vola za vola, a zabí-
tý ať mu zůstane.

KAPITOLA XXII.

Úsudkové Boží při některých věcech.

Jestliže by kdo ukradl vola aneb dobytče, a zabil by je neb prodal: pět volů navrátí za toho vola, a * čtvero dobytčat za to dobytče. ^{*2 Sam.12,6. Luk.19,8.}

2. (Jestliže by zloděj zastížen byl při podkopávání a ubit jsa, umřel by: *ten, kdo ho ranil*, nebude vinen smrtí.

3. Pakli by to ve dne učinil, smrtí vinen bude.) Bez prodlévání ať navrátí; pakli nemá co, prodán bude pro zlodějství své.

4. Jestliže nalezena bude v rukou jeho krádež, buď vůl, neb osel, buď dobytče ještě živé, dvénásobně navrátí.

5. Jestliže by kdo spásal pole neb vinici, a vpusťil hovado své, aby se páslo na cizím poli: což nejlepšího má na poli svém neb vinici své, *tím tu škodu* nahradí.

6. Vyšel-li by oheň, a chytilo by se trní, a shořel by stoh neb stojaté obilí neb pole: nahradí ten, kdož zapálil, *to, což shořelo*.

7. Kdyby někdo dal schovati bližnímu svému peníze neb nádoby, a bylo by ukradeno z domu muže toho, jestliže nalezen bude zloděj, dvojnásobně navrátí.

8. Pakli nebude zloděj nalezen, tedy postaven bude pán domu toho * před soudce, a *přisáhne*, že nevztáhl ruky své na věc bližního svého. ^{*k.21,6.}

9. O všelijakou věc, o niž by byla nesnáz, buď o vola neb osla, dobytče neb roucho, pro všelikou věc ztracenou, když by *kdo* pravil, že to jest: před soudce přijde pře obou dvou; ten, kohož oni vinného usoudí, dvojnásobně navrátí bližnímu svému.

10. Jestliže by kdo dal bližnímu svému k chování osla neb vola, neb dobytče a jakékoli hovado, a umřelo by neb ochromělo, neb zajato bylo, že žádný neviděl:

11. Přísaha Hospodinova vkročí mezi oba, že nevztáhl ruky své k věci bližního svého; a přijme *jej v tom* pán věci té, a *onen* nebude povinen navraceti.

12. Pakli by krádeží vzato bylo od něho, navrátíť *zase* má pánu jeho.

13. Pakli by udáveno bylo, postaví

svědka a nebude povinen uplácti toho, což udáveno jest.

14. Kdyby pak někdo vypůjčil něčeho od bližního svého, a ochromělo by aneb umřelo v nepřítomnosti pána jeho, bez výmluvy navrátí zase.

15. Pakli by pán jeho byl s ním, není povinen platiti, poněvadž bylo za peníze najaté, a přišlo za mzdu svou.

16. Jestliže by kdo * namluvil paunu, kteráž není zasnoubena, a spal by s ní: dáť jí věno, a vezme ji sobě za manželku. *3 Mojs. 22, 28, 29.

17. Pakli by otec její nikoli nechtěl jí dáti jemu, odváží stříbra podlé obyčeje věna panenského.

18. Čarodějníci * nedáš živu býti. *3 Mojs. 19, 31.

19. Kdo by koli * scházel se s hovědem, smrti af umře. *3 Mojs. 18, 23 násled.

20. Kdo by * obětoval bohům, kromě samému Hospodinu, jako prokletý vyhlazen bude. *5 Mojs. 17, 2—5.

21. Přichozímu * neučiníš krivdy, aniž utiskneš ho; nebo přichozí byli jste v zemi Egyptské. *k. 23, 9.

22. Žádné * vdovy neb sirotka trápati nebudete. *Izai. 1, 17.

23. Pakli bez lítosti trápati je budete, a oni by volali ke mně, vězte, že vyslyším křik jejich.

24. A rozhněvá se prechlivost má, i zbiji vás mečem; a * budou ženy vaše vdovy a děti vaši sirotci. *Zalm. 109, 9.

25. Půjčíte-li * peněz lidu mému chudému, kterýž jest s tebou: nebudeš jemu jako lichevník, aniž ho * lichvou obtížíš. *3 Mojs. 25, 36. *Zalm. 15, 5.

26. Pakli v základu vezmeš roucho bližního svého, * do západu slunce jemu je navrátíš. *5 Mojs. 24, 12, 13, 17.

27. Nebo ten jediný má oděv, to jest roucho, jímž přikrývá tělo své, a na němž spí. Když bude volati ke mně, tedy uslyším, nebo jsem milosrdný.

28. Soudcům * nebudeš utrhati, a knížeti lidu svého zlořečiti nebudeš. *Kant. 10, 20. Skutk. 23, 5.

29. Z * hojnosti obilí, a tekutých věcí svých neobmeškáš prvotin obětovati. Prvorozeného z synů svých mně dáš. *k. 18, 2. Ezech. 44, 30.

30. Tak učiníš s volem svým a s dobytčím svým: * Sedm dní bude s matkou svou, dne pak osmého mně je dáš. *3 Mojs. 22, 27, 28.

31. Lid * svatý budete mi, a * nebu-

dete jisti masa z udáveného na poli; psů je vržete. *3 Mojs. 11, 44. *k. 22, 8. Ezech. 44, 31.

KAPITOLA XXIII.

Spravedlnost při soudech. 14. Slavnosti výroční tři. 20. Zaslíbení Izraelovi činná.

Nebudeš * vynášeti pověsti lživé. Nekladť s bezbožným ruky své, abys měl býti s ním svědek nepravý. *5 Mojs. 19, 15 násled. *Izai. 5, 18.

2. Nepostoupíš * po množství ke zlému, a nebudeš se přimlouvati k rozepři, tak abys se uchýlil po větším počtu k převrácení soudu. *3 Jan. v. 11.

3. Ani * chudého šanovati nebudeš v při jeho. *3 Mojs. 19, 15.

4. Trefil-li bys na vola * nepřítele svého neb osla jeho, an bloudí, obrátíš a dovedeš ho k němu. *5 Mojs. 22, 1.

5. Uzřel-li bys an * osel toho, jenž tě má v nenávisti, leží pod břemenem svým, zdaž se zdržíš, abys mu neměl pomoci? Nýbrž opravdově pomůžeš jemu, spolu s tím, kdož tě v nenávisti má. *5 Mojs. 22, 4.

6. Nepřevrátíš * soudu chudého svého v jeho při. *5 Mojs. 16, 19.

7. Od slova lživého vzdálíš se. * Nevinného a spravedlivého nezabiješ, nebo já neospravedlním bezbožného. *Přel. 17, 15.

8. Aniž * brátí budeš darů, nebo dar oslepuje i prozřetelné, a převrací slova spravedlivých. *5 Mojs. 16, 19.

9. Přichozího nebudeš * suzovati; nebo sami znáte, jaký jest život přichozích, poněvadž * pohostinu jste byli v zemi Egyptské. *k. 22, 21. *1 Mojs. 46, 8.

10. Po šest let osívati budeš zemi svou, a shromažďovati úrodu její;

11. Sedmého * pak léta ponecháš jí, af odpočine, aby jedli chudí lidu tvého. Co pak zůstane po nich, poji zvěř polní. Tak uděláš s vinicí svou i s olivovým svým. *3 Mojs. 25, 4, 5.

12. Šest * dní budeš dělati díla svá, dne pak sedmého přestaneš, aby odpočinul vůl tvůj i osel tvůj, a oddechl syn děvky tvé i přichozí. *k. 20, 8.

13. Ve všech těch věcech, kteréž mluvil jsem vám, ostříhati se budete. Jména bohů cizích ani připomínati nebudete, aniž bude slyšáno z úst tvých.

14. Třikrát * slaviti mi budeš svátek na každý rok. *3 Mojs. 23, 4 násled.

15. Slavnosti * přesnic ostříhati budeš. Sedm dní jisti budeš chleby přesné, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměřený mě-

síce Abib; nebo v ten vyšel jsi z Egypta. Aniz se ukážete přede mnou prázdní.

*k.12.15; 13.6; 34.18.

16. A * držeti budeš slavnost žně, když mi obětovati budeš prvotiny prací svých z toho, což jsi vsel na poli. Slavnost také sklizení držeti budeš při vyjití roku, když sklidiš práce své z pole.

*3 Mojz.2.23,21.

17. Třikrát * v roce ukáže se každý z tvých pohlaví mužského před tváří Pánovníka Hospodina.

*k.34.23.

18. Nebudeš obětovati krve z oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniz zůstane tuk slavnosti mé do jitra.

19. Prvotiny * prvních úrod země své přinášeti budeš do domu Hospodina Boha svého. † Nebudeš vařiti kozelce v mléku mateře jeho.

*k.34.26. †5 Mojz.14,21.

20. Aj, já * pošli anděla před tebou, aby ostříhal tebe na cestě, a přivedl tě na místo, kteréž jsem připravil.

*1 Mojz.24,7.

21. Šetrně se měj před ním, a poslouchej hlasu jeho. * Nepopouzej ho, neboť nepromine přestoupení vašeho, poněvadž † jméno mé jest u prostřed něho.

*Izai.63,10. †2 Mojz.3.2.6.

22. Nebo budeš-li věrně poslouchati hlasu jeho, a činiti, což bych koli řekl: tedy nepřitelem budu nepřátel tvých, a trápati budu ty, jenž tebe trápí.

23. Nebo půjde anděl můj před tebou, a uvede tě do země Amorejského a Hetejského, Ferezejského a Kananejského, Hevejského a Jebuzejského, kteréž vyhladím.

24. Nebudeš se * klaněti bohům jejich, ani jim sloužiti, aniz dělati budeš tak, jako oni dělají; ale z gruntu vyvrátíš je, a obrazy jejich na kusy stroskocíš.

*k.20,5.

25. Sloužiti pak budete * Hospodinu Bohu svému, a požehnát chlebu tvému i vodám tvým; a odejmu nemoc z prostředku tvého.

*Mat.6,33.

26. Nebudeš, * která by potratila, ani neplodná v zemi tvé; † počet dnů tvých doplním.

*5 Mojz.7,14. †Zalm.102,25.

27. Strach * svůj pustím před tebou, a předěsím všeliký lid, proti kterémuž vyjdeš, a způsobím to, aby všickni nepřátelé tvoji utíkali před tebou.

*1 Mojz.35,5.

28. Pošli i * sršně před tebou, aby vyhnali Hevea, a Kananea a Hetea před tváří tvou.

*5 Mojz.7,20.

29. Nevyženu ho od tváří tvé v jednom roce, aby se země neobrátila v poušť, a

nerozmnožily * se proti tobě šelmy divoké.

*5 Mojz.7,22.

30. Pomalu vyháněti jej budu od tváří tvé, až bys ty se rozplodil, a dědičné mohl ujíti zemi.

31. Položím * pak meze tvé od moře rudého až k moři Filistinskému, a od pouště až k řece; nebo v ruce vaše dám obyvatele země, a vyženeš je od tváří své.

*4 Mojz.34,2 násl. 2 Par.9,26.

32. Neučiniš * s nimi a bohy jejich smlouvy.

*k.34,12.5 Mojz.7,2. Joz.9,15.

33. Nebudou bydliti v zemi tvé, aby nepřipravili tě k hřichu proti mně, když bys ctil bohy jejich; * nebo by to bylo tobě osídlem.

*5 Mojz.7,16. Soud.2,3.

KAPITOLA XXIV.

Mojšís opět na horu k Bohu vstupuje, poněkud a staršími, a dále sám.

Mojšísovi pak řekl: Vstup k Hospodinu ty a Aron, Nádad a Abiu, a sedmdesáte z starších Izraelských, a klaněti se budete zdaleka.

2. Sám pak toliko Mojšís vstoupí k Hospodinu, ale oni se nepřiblíží; aniz lid vstoupí s ním.

3. Tedy přišel Mojšís, a vypravoval lidu všechna slova Hospodinova a všechny soudy. I odpověděl všecken lid jedním hlasem, a řekli: * Všecka slova, kteréž mluvil Hospodin, učiníme.

*k.19,8.

4. Napsal pak Mojšís všechna slova Hospodinova, a vstav ráno, vzdělal oltář pod horou, a * dvanácte sloupů podlé počtu dvanáctera pokolení Izraelského.

*Joz.4.2.8.9.20.

5. A poslal mládence z synů Izraelských, kteříž obětovali zápaly; a obětovali oběti pokojné Hospodinu, totiž voly.

6. I vzav Mojšís polovici krve, vлил do medenic, a polovici druhou vлил na oltář.

7. Vzav také knihu smlouvy, četl v uších lidu. Kterž řekli: Cožkoli mluvil Hospodin, činiti a poslouchati budeme.

8. Vzal také Mojšís krev a pokropil lidu a řekl: Aj, krev * smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin při všech těchto věcech.

*Zid.9,20.

9. Potom vstoupili Mojšís a Aron, Nádad a Abiu a sedmdesáte z starších Izraelských,

10. A viděli * Boha Izraelského. A pod nohami jeho bylo jako dílo z kamene zafirového, a jako nebe, když jest jasné.

*Izai.6,1. †Ezech.1,26.

11. Na knížata pak synů Izraelských

nevztáhl ruky své, ačkoli * viděli Boha, a potom jedli i pili. ^{*k.33,20.}

12. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vstup ke mně na horu a buď tam; a dám tobě tabule kamenné, zákon i přikázání, kteréž jsem napsal, abys je učil.

13. Tedy vstal Mojžíš a Jozue služebník jeho; i vstoupil Mojžíš na horu Boží.

14. Starším pak řekl: Zůstaňte tuto, dokudž se nenavrátime k vám. A teď Aaron a Hur jsou s vámi, kdož by měl rozepří, k nim at jde.

15. Tedy vstoupil Mojžíš na horu, a přikryl oblak horu.

16. I * přebývala sláva Hospodinova na hoře Sinai, a přikryl ji oblak za šest dní; a dne sedmého zavolal na Mojžíše z prostřed oblaku. ^{*Zalm.85,10.}

17. A tlvárnost slávy Hospodinovy byla jako spalující oheň na vrchu hory, před očima synů Izraelských.

18. I všel Mojžíš do prostřed oblaku a vstoupil na horu. A byl Mojžíš na hoře čtyřiceti * dní a čtyřiceti noci. ^{*k.34,28. 5 Mojž.9,9.18.}

KAPITOLA XXV.

Božkas o obětování potřeb, a vzdělání z nich stánku, archy, stolu a svícnu.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, at mi vybírají obět vzhůru pozdvižení. Od každého člověka, kterýž by ji * z srdce dobrovolně dal, přijmete takovou obět mou. ^{*k.35,5.}

3. Tatof pak jest obět pozdvižení, kterouž budete bráti od nich: Zlato, a stříbro, a měď,

4. Postavec modrý, šarlat, a červec dvakrát barvený, bílé hedbávi a srsti kozí;

5. Též kůže skopcové na červeno barvené, a kůže jezevčí, a dříví setím,

6. Olej k svícení, vonné věci na olejku pomazování, a pro kadění vonné věci;

7. Kamení onychinové, a jiné kamení k vsazování * do náramníku a náprsníku. ^{*3 Mojž.8,7.}

8. I udělajf mi * svatyni, abych bydlil u prostřed nich. ^{*Zid.9,2.}

9. Vedlé všeho, * jakž já ukazuji tobě podobenství stánku a podobenství všech nádob jeho, tak uděláte. ^{*v.40.}

10. Udělajf také * truhlu z dříví setím. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého lokte širokost její, půl druhého také lokte vysokost její. ^{*k.35,12.}

11. A obložíf ji zlatem čistým, vnitř i

zevnitř obložíf ji; a uděláš nad ní vůkol korunu zlatou.

12. Sliješ k ní také čtyři kruhy zlaté, kteréž přiděláš ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.

13. Uděláš k tomu i sochory z dříví setím, a obložíf je zlatem.

14. I uvlečeš sochory do kruhů po stranách te truhly, aby na nich nošena byla truhla.

15. V kružích té truhly budou bývati sochorové; nebudou vyťahováni z nich.

16. A dáš do * truhly svědectví, kteréž dám tobě. ^{*k.34,29. Zid.9,4.}

17. Uděláš i * slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého pak lokte širokost její. ^{*k.37,6. Řtm.3,25.}

18. Uděláš také dva cherubíny zlaté, z taženého zlata uděláš je na dvou koncích slitovnice.

19. Uděláš pak cherubína jednoho na jednom konci, a cherubína druhého na druhém konci; na slitovnici uděláte cherubíny na obou koncích jejich.

20. A budou miti * cherubinové křídla vztažená svrchu, zastírajíce křídly svými slitovnici, a tváří jejich obráceny budou jednoho k druhému; k slitovnici budou tváří cherubinů. ^{*k.37,9.}

21. Dáš pak slitovnici svrchu na truhlu, a do * truhly vložíš svědectví, kteréž dám tobě. ^{*1 Král.8,9.}

22. A * tam budu přicházeti k tobě, a s tebou z té slitovnice, z prostředku dvou cherubinů, kteříž jsou nad truhlou svědectví, mluviti o všecko, což bych poručeti chtěl k synům Izraelským. ^{*4 Mojž.7,89.}

23. Uděláš také * stůl z dříví setím. Dvou loket bude dlouhost jeho, a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost jeho. ^{*k.35,13; 37,10.}

24. A * obložíf jej zlatem čistým, a uděláš mu okolek zlatý vůkol. ^{*k.37,11.}

25. Uděláš také okolo něho lištu čtyř prstů zšílí; a okolek zlatý uděláš okolo té lišty.

26. Uděláš u něho i čtyři kruhy zlaté, kteréž vpustíš do čtyř úhlů, kteříž jsou ve čtyřech nohách jeho.

27. Pod tou lištou budou kruhové, skrze něž provlačování budou sochorové k nošení stolu.

28. Ty pak sochory uděláš z dříví se-

tim, a obložíš je zlatem; i bude stál nošen na nich.

29. Uděláš také * misy jeho, a lžice jeho, † a příkryvadla jeho, a koflíky jeho, k příkryvání; z čistého zlata naděláš toho. *k.37.16. †4 Mojs.4,7

30. A klásti budeš na ten stál chleby * předložení před tvář mou ustavičně.

31. Uděláš také * svícen z zlata čistého, z taženého zlata ať jest ten svícen; sloupec jeho i prutové jeho, misky jeho a koule jeho, i květové jeho z něho budou. *k.35,14; 37,17.

32. A šest prutů vycházeti bude z boků jeho, tři prutové svícnu s jedné strany jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.

33. Tři misky udělané na způsob pecky mandlové ať jsou na prutu jednom, a koule a květ, a tři misky udělané na způsob pecky mandlové na prutu druhém, a koule a květ; takž i na jiných šesti prutech z svícnu vycházejících.

34. Na svícnu také budou čtyři misky udělané na způsob mandlové pecky, a koule jeho, i květové jeho.

35. A bude koule pode dvěma pruty z něho, koule též pod druhými dvěma pruty z něho, koule opět pod jinými dvěma pruty z něho; a tak pod šesti pruty vycházejícími z svícna.

36. Koule jejich i prutové jejich z něho budou; všecko to z * cela kované z zlata čistého. *k.37,22.

37. Uděláš i sedm lamp na něj; a bude je rozsvěcovati kněz, aby svítily po stranách jeho.

38. I utěradla jeho, i nádoby k oharkám jeho z zlata čistého.

39. Z * centnéře zlata čistého uděláno bude to se všim tím nádobím. *k.37,24.

40. Hlediz pak, abys udělal * podle podobnosti toho, kteréž tobě ukázáno jest na hoře. *k.26,30. Skutk.7,44. Žid.8,5.

KAPITOLA XXVI.

o vzdělání stánku, 31. a opony, 36. i zastření jeho.

Příbytek pak * uděláš z desíti čalounů, kteréž budou z bílého hedbávi soukaného, a z postavce modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného; a cherubiny dílem řemeslným uděláš. *k.36,8.

2. Dlouhost * čalounu jednoho osm a dvacetí loket, a širokost čalounu jednoho čtyři lokty: míra jedna bude všech čalounů. *k.36,9.

3. Pět čalounů spolu spojeno bude je-

den s druhým, a pět druhých čalounů též spolu spojeno bude jeden s druhým.

4. A naděláš i ok z hedbávi modrého po kraji čalounu jednoho na konci, kde se má spojovati s druhým; a tolikéž uděláš na kraji čalounu druhého na konci v spojení druhém.

5. Padesáte ok uděláš na čalounu jedním, a padesáte ok uděláš po kraji čalounu, kterýmž má připojen býti k druhému; oko jedno proti druhému aby bylo.

6. Uděláš také padesáte haklíků zlatých a spojiš čalouny jeden s druhým haklíky těmi; a tak bude příbytek jeden.

7. Nadto uděláš * houni z srstí kozích na stánek k přistírání příbytku po vrchu; jedenácte takových houní uděláš. *k.36,14.

8. Dlouhost houně jedné třidceti loktů, a širokost houně jedné čtyř loktů; jedno- stejná míra těch jedenácti houní bude.

9. A spojiš pět houní obzvláštně, a šest houní opět obzvláštně, a přehneš na dvě houni šestou napřed v čele stánku.

10. Uděláš pak * padesáte ok po kraji houně jedné na konci, kdež se spojovati má, a padesáte ok po kraji houně k spojení druhému. *k.36,12.

11. Uděláš také haklíků měděných padesát, kteréž vepneš do ok, a * spojiš stánek, aby byl jedno. *k.36,18.

12. Co pak zbývá houní po přikrytí stánku, totiž půl houně přesahující, převisne při zadní straně příbytku.

13. A loket s jedné a loket s druhé strany, zbývající na dyl z houní stánku, převisne po stranách příbytku sem i tam, aby jej příkryval.

14. Uděláš také přikrytí na stánek z koží skopových na červeno barvených, přikrytí také z koží jezevcích svrhu.

15. Naděláš k příbytku i * desk stojatých z dříví setim. *k.36,20.

16. Desíti loktů dlouhost dsky, a půl druhého lokte širokost dsky jedné.

17. Dva čepy dška jedna míti bude, podobně jako stupně u schodu zpořádané, jeden proti druhému; tak uděláš u všech desk příbytku.

18. Zděláš pak desky k příbytku, dvacetí desk k straně polední, k větru polednímu.

19. (A čtyřidceti podstavků stříbrných uděláš pod dvacetí desk; dva podstavky pod jednu dsku ke dvěma čepům jejím, a dva podstavky pod dsku druhou pro dva čepy její).

20. Na druhé pak straně příbytku k straně půlnoční dvadeceti desk,

21. A čtyřiceti podstavků jejich stříbrných; dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou.

22. Na straně také příbytku k západu šest uděláš desk.

23. A dvě dsky uděláš v obou dvou úhlech příbytku;

24. Kteréž budou spojené pozpodu, a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak bude při dvou těch, ve dvou úhlech budou.

25. A tak bude osm desk, a podstavkové jejich stříbrní, šestnácte podstavků; dva podstavkové pod dskou jednou a dva podstavkové pod dskou druhou.

26. Naděláš také * svlaků z dříví setim. Pět jich bude dskám k straně příbytku jedné, *k.36,31.

27. A pět svlaků dskám při straně příbytku druhé, a pět svlaků dskám k straně západní příbytku *dosahující* k oběma úhlům.

28. Ale prostřední svlak u prostřed desk provleče se od jednoho konce k druhému.

29. Ty pak dsky obložíš zlatem, a kruhy k nim uděláš zlaté, do nichž by svlakové byli uvlačováni; a obložíš i svlaky zlatem.

30. A tak vyzdvihneš příbytek * podle způsobu toho, kterýž tobě ukázán na hoře. *k.25,9,40.

31. Uděláš i oponu z postavce modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi soukaného; dílem řemeslným uděláš ji s cherubíny.

32. A zavěsíš ji na čtyřech sloupích z dříví setim, obložených zlatem, (hákové jejich zlatí), na čtyřech podstavcích stříbrných.

33. A dáš oponu na háky, a vneseš vnitř za oponu truhlu svědectví; a oddělovati vám bude ta opona svatyni od svatyně svatých.

34. Položíš také slitovnici na truhlu svědectví v svatyni svatých.

35. A postavíš * stůl vně před oponou, svícen pak naproti stolu v straně příbytku polední, a stůl dáš na stranu půlnoční. *k.40,22.

36. A uděláš * zastření dveří stánku z postavce modrého a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného, dílem vyšívaným. *k.38,37.

37. K zastření pak tomu uděláš pět sloupů z dříví setim, kteréž obložíš zlatem, a hákové jejich zlatí; a sleješ k nim pět podstavků měděných.

KAPITOLA XXVII.

O oltáři, 9. a stni stánku, 20. i oleji k svícení.

Uděláš také * oltář z dříví setim pěti loket zdýlí a pěti loket zšíří; čtverhranatý bude oltář, a tři loket zvýší bude.

*k.35,16;38,1.

2. A zděláš mu * rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho budou rohové jeho; a obložíš jej mědí. *k.38,2.Zalm.118,27.

3. Naděláš také k němu hrnců, * do kterýchž by popel bral, a lopat a kotlíků, a vidliček a nádob k uhlí. Všecka nádoby jeho z mědi uděláš. *Zach.14,20.

4. Uděláš mu * i rošt mřežovaný měděný, a u té mříže čtyři kruhy měděné na čtyřech rozích jejich. *k.38,4.

5. A dáš ji pod okolek oltáře do vnitřku; a bude ta mříže až do polu oltáře.

6. Uděláš k tomu oltáři i sochory z dříví setim, a mědi je okuješ.

7. A ti sochorové provlečeni budou skrze ty kruhy; a budou sochorové ti na obou stranách oltáře, když nošen bude.

8. Uděláš * jej z desk, aby byl vnitř prázdný; jakž ukázáno tobě na hoře, tak udělají. *k.20,24;38,7.

9. Uděláš také * síň příbytku k straně polední; koltry sině té očkované budou z bílého hedbávi soukaného; sto loket zdělí at má kraj jeden. *k.38,9.

10. Sloupů pak bude k nim dyadcet, a podstavků k nim měděných dvadcet; háky na sloupech a přepásaní jich stříbrné.

11. A tak i strana půlnoční na dyl at má koltry očkované sto loket zdýlí, a sloupů svých dvadeceti, a podstavků k nim měděných dvadeceti; háky na sloupech a přepásaní jich stříbrné.

12. Na šíř pak té sině k straně západní budou koltry očkované padesáti loktů zdýlí, a sloupů k nim deset, a podstavků jejich deset.

13. A širokost sině v straně přední na východ bude padesáti loktů.

14. Patnácti loktů budou koltry očkované k straně jedné, sloupové k nim tři, a podstavkové jejich tři.

15. A k straně druhé patnácti loktů zdýlí budou koltry očkované, sloupové jejich tři, a podstavkové jejich tři.

16. K bráně pak té sině uděláno bude

zastření * dvaceti loktí z postavec modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi soukaného, dílem krumpěským, sloupové k němu čtyři, a podstavkové jejich čtyři. *k.35,17.

17. Všickni sloupové sině vůkol přepásání budou stříbrem; hákové pak jejich budou stříbrní, a podstavkové jejich mědění.

18. Dlouhost sině bude sto loket, a šířkost padesáte, všudy jednostejná, vysočnost pak pěti loktí, z bílého hedbávi soukaného, a podstavkové budou mědění.

19. Všecka nádobi příbytku, ke vši službě jeho, a všickni kolikové jeho, i všickni kolikové sině z mědi budou.

20. Ty také příkaz synům Izraelským, ať nanesou oleje olivového čistého, vytlačeného k svícení, aby lampy vždycky rozsvěcovány byly.

21. V stánku úmluvy před oponou, kteráž zastíratí bude svědectví, spravovati je budou Aron a synové jeho od * večera až do jitra před Hospodinem. *Tot bude řád † věčný, kterýž zachovávatí budou potomci jejich mezi syny Izraelskými.*

*1 Par.16,40. †2 Mojs.30,21. 3 Mojs.6,18; 16,29.

KAPITOLA XXVIII.

O svatém rouchu Aronovu, 40. i synů jeho kněží.

Ty pak přijmi k sobě Arona bratra svého s syny jeho z prostředku synů Izraelských, aby úřad kněžský konali přede mnou: * Aron, Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar, † synové Aronovi. *Zid.5,4. †1 Par.6,3.

2. A uděláš roucha svatá Aronovi bratru svému k slávě a k ozdobě.

3. Ty také mluviti budeš se všechněmi * umělými řemeslníky, kteréž jsem naplnil duchem moudrosti, aby dělali roucha Aronovi ku posvěcení jeho, v nichž by úřad kněžský konal přede mnou. *k.31,2.

4. Tato pak jsou * roucha, kteráž udělají, náprsník, náramenník, plášť a sukni s oky, čepici a pás. *Takové šaty svaté udělají Aronovi bratru tvému a synům jeho, aby úřad kněžský konali přede mnou.* *k.39,1.

5. A vezmou řemeslníci zlato a modrý postavec, a šarlat a červec dvakrát barvený a kment.

6. Udělají pak * náramenník z zlata, z postavec modrého a šarlatu, z červce dvakrát barveného a hedbávi bílého, přesukovaného dílem řemeslným. *k.39,2.

7. Dva * vrchní kraje spojená míti bude

na dvou koncích svých, a tak se spolu držeti bude. *k.39,4,7.

8. Přepásání * pak přes ten náramenník, kteréž na něm bude, podobně bude dílu jeho; z týchž věcí bude, totiž z zlata, z postavec modrého a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z hedbávi bílého přesukovaného. *k.39,5.

9. Vezmeš také dva kameny * onychinové, a vyryješ na nich jména synů Izraelských. *1 Mojs.2,1,2.

10. Šest jmen jejich na kameni jednom, a jmen šest ostatních na kameni druhém, podlé pořádku narození jejich.

11. Dílem řemeslníka, kterýž řeze na kameni, a kterýž vyrývá pečeti, vyryješ na těch dvou kameních jména synů Izraelských; do zlata je vsadíš.

12. A položíš dva kameny ty na vrchních krajích náramenníku, * kameny pro paměť na syny Izraelské; a nositi bude Aron jména jejich před Hospodinem na obou ramenách svých na památku. *k.39,7.

13. Uděláš i haklíky zlaté.

14. A dva řetízky z zlata čistého jednostejně uděláš dílem točeným, a zavěsíš řetízky ty stočené na ty haklíky.

15. Uděláš také * náprsník soudu dílem řemeslným, takovým dílem, jako náramenník uděláš jej z zlata, z postavec modrého, z šarlatu, z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného. *k.39,8.

16. Čtverhraný bude a dvojnásobní; pídi dlouhost, a pídi šířkost jeho bude.

17. A vysadíš jej všudy kamením *drahým*. Čtyřmi řady ať jest kamení, pořádkem *tímto*: Sardius, topazius a smaragdus v prvním řadu;

18. V druhém pak zpořádaní karbunkulus, zařf a jaspis;

19. A v řadu třetím linkurius, achates a ametyst;

20. V čtvrtém řadu chryzolit, onychin a beryl. Vsazení budou do zlata v svém pořádku.

21. Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bude dvanácte, podlé jmen jejich, *dílem řezících pečeti*; jeden každý podlé jména svého, pro dvanáctero pokolení budou.

22. Uděláš i k náprsníku * řetízky jednostejné dílem točeným z zlata čistého. *k.39,15.

23. Uděláš také k náprsníku dva kroužky zlaté, a dáš je na dva kraje náprsníka.

24. A prostrčíš dva řetízky zlaté skrze dva kroužky po krajích náprsníka.

25. A druhé konce těch dvou řetízků připeš k haklíkům, a dáš na vrchní kraje náramenníka po předu.

26. Uděláš i * dva kroužky zlaté, kteréž dáš na dva kraje náprsníka, na tu obrubu jeho, kteráž jest po té straně k náramenníku do vnitřku. *k.39,19.

27. Uděláš ještě dva jiné kroužky zlaté, kteréž dáš na dvě strany náramenníka zespod po předu naproti spojení jeho, svrchu nad přepásáním náramenníka.

28. Tak svíží náprsník ten, kroužky jeho s kroužky náramenníka, tkanicí z postavce modrého, aby byl nad přepásáním náramenníka, a neodevstával náprsník od náramenníka.

29. I bude nositi Aron jména synů Izraelských na náprsníku soudu na srdci svém, když vcházeti bude do svatyně, na památku před Hospodinem ustavičné.

30. Položíš pak do * náprsníku soudu urim a thumim, aby bylo na srdci Aronově, když vcházeti bude před Hospodina; a nositi bude Aron soud synů Izraelských na srdci svém před Hospodinem vždycky. *3 Mojs.8,8. 4 Mojs.27,21.

31. Uděláš také * plášť pod náramenník, všecken z postavce modrého. *k.39,22.

32. A bude na vrchu v prostřed něho díra; okolek její všudy vůkol dílem tkaným, jako obojek u pancíře bude, aby se neroztrhl.

33. Uděláš i na podolku jeho jablka zrnatá z hedbávi modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného, na podolku jeho vůkol, a zvonečky zlaté mezi nimi vůkol.

34. Zvoneček zlatý a jablko zrnaté, *opět za tím zvoneček zlatý a jablko zrnaté na podolku pláště vůkol.*

35. A bude to míti na sobě Aron při službách, aby slyšán byl zvuk jeho, když vcházeti bude do svatyně před Hospodina, i když vycházeti bude, aby neumřel.

36. Uděláš také * plech z zlata čistého, a vyryješ na něm dílem vyryvajících pečetí: Svatost Hospodinu. *k.39,30.

37. Kterýž dáš na tkanici z modrého postavce, a bude na čepici; napřed na čepici bude.

38. I bude nad čelem * Aronovým, aby nesl Aron nepravosti posvěcených věcí, kterýchž by posvětili synové Izraelští

při všech dařích posvěcených věcí svých; a bude nad čelem jeho vždycky, aby příjmné je činil před Hospodinem.

39. Uděláš také * sukni z hedbávi bílého vázanou s oky; uděláš i čepici z hedbávi bílého; pás také uděláš dílem krumpeřským. *k.39,27.

40. Synům * také Aronovým zděláš sukni; pasy také jim uděláš a klobouky k slávě a k ozdobě. *3 Mojs.8,13.

41. A oblečeš v ně Arona bratra svého a syny jeho s nim, * a pomazeš jich, a naplníš řuce jejich, a posvětiš mi jich, aby úřad kněžský konali přede mnou. *3 Mojs.8,12. +2 Mojs.29,9.

42. Nadělej jim i košilek lněných k zakrytí nahoty těla; od bedr až do stehů budou.

43. A ať je na sobě mají Aron i synové, když vcházeti budou do stánku úmluvy, aneb když přistupovati budou k oltáři, aby sloužili v svatyni; a neponesou nepravosti, aniž zemrou. Řád tento bude * věčný jemu i potomkům jeho po něm. *k.29,28.

KAPITOLA XXIX.

Způsob svěcení kněží 36. a oltáře. 38. Nařizení oběti ustavičné.

Toto také * učiníš jim ku posvěcení jich, aby úřad kněžský konali přede mnou: Vezmi volka jednoho ještě mladého a skopce dva † bez vady. *3 Mojs.8,2. +1 Petr.1,19.

2. Chleby též přesné a koláče přesné s olejem smíšené, a oplatky přesné polité olejem; z bělí pšeničné naděláš toho.

3. A vklada to do koše jednoho, obětovati to budeš v koši, spolu s tím volkem a dvěma skopci.

4. Potom * Aronovi a synům jeho přistoupiti kážeš ke dveřím stánku úmluvy, a † umyješ je vodou. *k.40,12. +Zid.10,23.

5. A vezma roucha, oblečeš Arona v sukni, a v plášť *náležící pod* náramenník, a v náramenník, a v náprsník, a přepášeš ho pasem náramenníka.

6. Vstavíš i čepici na hlavu jeho, a korunu svatosti vstavíš na čepici.

7. Naposledy vezmeš * olej pomazání, a vyleje na hlavu jeho, pomazeš ho.

*k.30,23,25. 3 Mojs.8,12. Zalm.133,2.
8. Potom synům jeho přistoupiti kážeš, a zobláčíš je v sukni.

9. A zopasuješ je pasy, Arona i syny jeho, a vstavíš jim čepičky *na hlavu*. I budouť míti kněžství řádem věčným; a

posvětiš * ruce Aronovy a ruce synů jeho. *k.28,41.

10. Přivedeš také volka * před stánek úmluvy, i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu volka. *3 Mojs.1,3.

11. A zabiješ volka před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.

12. A nabera krve z volka, pomazeš na rozích oltáře prstem svým, a všecku krev vyleješ k spodku oltáře.

13. Vezmeš pak * všecken tuk přikrývající droby a branič s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a zapálíš to na oltáři. *3 Mojs.3,3,4,10,11.

14. Maso pak z toho * volka, a kůže s lejnny jeho spálíš ohněm vně za stany; nebo obět za hříchy jest. *3 Mojs.8,14. Žid.13,11.

15. Skopce také jednoho vezmeš, a vloží Aron * a synové jeho ruce své na hlavu toho skopce. *3 Mojs.8,18.

16. A zabiješ toho skopce, a nabera krve jeho, pokropíš oltáře na vrchu vůkol.

17. Skopce pak rozsekáš na kusy, a vymyje droby jeho i nohy, vkladeš je na ty kusy z něho a na hlavu jeho.

18. A potom všeho * skopce zapálíš na oltáři; nebo zápal ten jest Hospodinu vůně příjemná, obět ohnivá jest Hospodinu. *3 Mojs.8,21.

19. Vezmeš také skopce druhého; i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu téhož skopce.

20. A zabiješ skopce toho, a vezma krev jeho, * pomazeš jí konce ucha Aronova, a konce pravého ucha synů jeho, i palce na pravé ruce jejich, a palce na pravé noze jejich; a vykropíš tu krev na oltář vůkol. *3 Mojs.8,23.

21. A vezma krve, kteráž bude na oltáři, a oleje pomazání, pokropíš Arona a roucha jeho i synů jeho a roucha jejich s ním; a budeš posvěcen on i roucho jeho, i synové jeho, a roucho synů jeho s ním.

22. Potom * vezmeš z skopce tuk a ocas, a tuk přikrývající droby, a branič s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a plece pravé, (nebo skopce naplnění jest,) *3 Mojs.8,16,25.

23. A jeden pecník chleba, a jeden koláč chleba s olejem, a oplatek jeden z koše chlebu přesných, kterýž jest před Hospodinem.

24. A dáš to vše v ruce Aronovy a v ruce synů jeho, a obraceti to budeš sem i tam, aby byla obět obraceni před Hospodinem.

25. Potom vezma to z rukou jejich, zapálíš na oltáři v zápal, k vůni příjemné před Hospodinem. Toť jest obět ohnivá Hospodinu.

26. Vezmeš * také hrudí z skopce posvěcení, kterýž bude Aronův, a obraceti je budeš sem i tam, aby byla obět obraceni před Hospodinem; a budeš na tvůj díl. *3 Mojs.8,29.

27. Posvětiš * tedy hrudí obraceni, a plece pozdvižení, kteréž obraceno a kteréž pozdvižováno bylo z skopce posvěcení, z toho, kterýž bude Aronův, a z toho, kterýž bude synů jeho. *4 Mojs.6,20.

28. A * bude to Aronovi a synům jeho právem věčným od synů Izraelských, když obět pozdvižení bude. Nebo pozdvižení bude od synů Izraelských, z obětí jejich pokojných; pozdvižení jejich nuleží Hospodinu. *3 Mojs.10,14.

29. Roucha pak svatá, kteráž jsou Aronova, zůstanou synům jeho po něm, aby pomazováni byli v nich, a aby posvěcovány byly v nich ruce jejich.

30. Sedm dní bude v nich choditi kněz, kterýž bude na jeho místě z synů jeho, kterýž vcházeti bude do stánku úmluvy, aby sloužil v svatyni.

31. Skopce pak posvěcení vezma, uvaříš maso jeho na místě svatém.

32. A budeš jísti * Aron s syny svými maso toho skopce a chléb, kterýž jest v koši u dveří stánku úmluvy. *3 Mojs.24,9.

33. Jísti budou to ti, za něž očištění se stalo ku posvěcení rukou jejich, aby posvěcení byli. * Cizí pak nebude jísti, nebo svatá věc jest. *Žid.13,10.

34. Zůstalo-li by co masa posvěcení a chleba až do jitra, spálíš ostatky ohněm; nebude jedeno, nebo svatá věc jest.

35. Tak tedy uděláš s Aronem a syny jeho vedle všeho, což jsem přikázal tobě; za sedm dní posvěcovati budeš rukou jejich.

36. A volka za hřích obětovati budeš na každý den na očištění, a krví za hřích pokropíš oltáře, čině očištění na něm, a pomazeš ho ku posvěcení jeho.

37. Za sedm dní očišťování konati budeš na oltáři, a posvětiš ho, a ten oltář bude nejsvětější. Cokoli dotkne se oltáře, posvěceno bude.

38. A toto jest, což obětovati budeš na oltáři, * beránky roční dva, na každý den ustavičně. *4 Mojs.28,3.

39. Jednoho beránka obětovati budeš

ráno, a beránka druhého obětovati budeš k večerou.

40. A desátý díl *efi* běli smíšené s olejem vytlačným, *jehož by bylo s čtvrtý díl hin, a k oběti mokré čtvrtý díl hin vina na jednoho beránka.*

41. Tolikéž beránka druhého obětovati budeš k večerou. Jako při oběti suché ranní, a jako při mokré oběti její, tak při této učiníš, aby byla vůně příjemná, obět ohnivá Hospodinu.

42. Zápálná obět tato ustavičná *at jest po všecky věky vaše u dveří stánku úmluvy před Hospodinem, * kdež přicházeti budu k vám, abych tam s tebou mluvil.* *4 Mojz.12,5.

43. A * tam přicházeti budu k synům Izraelským, a posvěceno bude *místo slávonou.* *k.20,24. 3 Mojz.26,11. 2 Kor.6,16.

44. Nebo posvětim stánku úmluvy i oltáře; Arona také a synů jeho posvětim, aby mi úřad kněžský konali.

45. A bydliti budu u prostřed synů Izraelských, a budu jim za Boha.

46. A zvědít, že já jsem Hospodin Báh jejich, kterýž jsem je vyvedl z země Egypťské, abych přebýval u prostřed nich, já Hospodin Báh jejich.

KAPITOLA XXX.

Oltář, 11. berně z hlavy, 17. umyvadlo, 22. olej s. 34. i prach k kadění.

Uděláš i * oltář, na němž by se kadilo; z dříví setim uděláš jej. *k.37,25.

2. Lokte zdělí, a lokte zšíří, čtverhraný bude, a dvou loket zvýší; * z něho budou rohy jeho. *k.27,2.

3. Obložíš * pak jej zlatem čistým, svrček jeho i po stranách vřkol i rohy jeho; a uděláš mu korunu zlatou vřkol. *k.37,26.

4. Po * dvou také kruzích zlatých uděláš u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po obou stranách jeho; a skrze ně provlečeš sochory, aby nošen byl na nich. *k.37,27.

5. Ty pak sochory uděláš z dříví setim, a obložíš je zlatem.

6. A postavíš jej před oponou, za kterouž jest truhla svědectví, před slitovnicí, kteráž jest nad svědectvím, kdež * přicházeti budu k tobě. *k.25,22.

7. I kaditi bude na něm Aron kadidlem z vonných věcí; každého jitra, když spravi světla, kaditi bude.

8. Tolikéž když rozsvítí Aron lampy k večerou, kaditi bude kaděním von-

ných věcí ustavičně před Hospodinem po rodech vašich.

9. Nevložíte na něj kadidla cizího, ani zápalu, ani oběti suché, ani oběti mokré obětovati budete na něm.

10. Toliko * očištění vykoná nad rohy jeho Aron jednou v roce, krví oběti za hřích *v den očišťování*; jednou v roce očištění vykoná na něm po rodech vašich; svatosvaté jest Hospodinu. *Zid.9,7: 10,10,14.

11. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Když vyzdvihneš hlavní summu synů Izraelských náležejících ku počtu, dá jeden každý výplatu duše své Hospodinu, když je počítati budeš, aby nebyla na nich rána, když sečteni budou.

13. Toto *pak daji*: Každý z těch, kteří jdou v počet, půl lotu dá, podlé * lotu svatyně. (Dvačty peněz platí ten lot.) Půl lotu obět pozdvížení *bude* Hospodinu. *3 Mojz.27,25. 4 Mojz.3,47.

14. Kdožkoli jde v počet od dvačty let a výše, *tu obět pozdvížení at dá* Hospodinu.

15. Bohatý nedá více, a chudý nedá méně, než půl lotu, když dávati budou obět pozdvížení Hospodinu k očištění duší vašich.

16. A vezma stříbro očištění od synů Izraelských, dáš je na *potřeby* k službě stánku úmluvy; a bude *to* synům Izraelským na památku před Hospodinem k očištění duší vašich.

17. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

18. Uděláš i * umyvadlo měděné k umývání a podstavek jeho měděný, a postavíš je mezi stánkem úmluvy a oltářem, a naleješ do něho vody. *k.35,16.

19. Umývati budou z něho Aron i synové jeho ruce své i nohy své.

20. Když vcházeti budou do stánku úmluvy, umývati se budou vodou, aby nezemfeli, aneb když by měli přistupovati k oltáři, aby sloužili, a zapalovali obět ohnivou Hospodinu.

21. I budou umývati ruce i nohy své, aby nezemfeli. A bude * jim ustanoveni toto věčné, Aronovi i semeni jeho po rodech jejich. *k.28,43.

22. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

23. Ty pak vezmi sobě vonných věcí předních: Mirry nejčistší pět set *lotů*, a skořice vonné polovici toho, *totiž* dvě stě

a padesát, a prustorce vonného dvě stě a padesát;

24. Kasie pak pět set lotů na váhu svatyně, oleje olivového míru hin.

25. A uděláš z toho olej * pomazání svatého, mast nejvýbornější dílem apatykářským. Olej pomazání svatého bude.

*k.29,7; 37,29.

26. Pomazeš jím stánku úmluvy i truhly svědectví,

27. A stolu i všech nádob k němu, svícnu i všech nádob jeho, i oltáře, na němž se kadí;

28. Oltáře také, na němž se páli oběti, a všech nádob jeho, i umyvadla s podstavkem jeho.

29. Tak posvětiš jich; aby byly nejsvětější. Cožkoli dotkne se jich, posvěceno bude.

30. Arona také a synů jeho * pomazeš, a posvětiš jich, aby úřad kněžský konali přede mnou.

*Zid.1,9.

31. K synům pak Izraelským mluvíti budeš, řka: Tento olej pomazání svatého bude mi v národech vašich.

32. Tělo člověka nebude mazáno jím, a podle složení jeho neuděláte podobného. Svatýť jest, svatý vám bude.

33. Kdo by koli udělal mast podobnou, a neb mazal by jí cizího, vyhlazen bude z lidu svého.

34. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vezmi sobě vonných věcí, balsamu, onychi, galbanu vonného, a kadidla čistého; jednodstejná váha toho bude.

35. A uděláš z toho * kadidlo, složení dílem apatykářským smíšené, čisté a svaté.

*k.35,15; 37,29.

36. A ztluka to drobně, klásti budeš z něho před svědectvím v stánku úmluvy, kdež * přicházeti budu k tobě. Nejsvětější to vám bude.

*k.25,22; 29,42.

37. Neuděláte sobě kadidla podle složení tohoto, kteréž připravíš; za svatou věc tobě bude pro Hospodina.

38. Kdo by koli dělal co podobného k vůni sobě, vyhlazen bude z lidu svého.

KAPITOLA XXXI.

Řemeslníci, kteří stánek dělali, 12. a o dni sobotním.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Hle, * povolal jsem ze jména Bezeleee, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova.

*k.35,30; 36,1.

3. A naplnil jsem ho duchem Božím,

moudrostí * a rozumností, i uměním všelijakého řemesla,

*1 Král.7,14.

4. Aby * vtipně smyslití uměl, což by koli řemeslně uděláno býti mohlo z zlata a z stříbra i z mědi,

*k.35,32.

5. I v řezání kamení *drahého* k vsazování, i v *umělem* vysazování na dřevě aby dělal všelijaké dílo.

6. A aj, já přidal jsem jemu Aholiaba, syna Achisamechova, z pokolení Dan. A v srdci každého vtipného složil jsem moudrost, aby spravili vše, což jsem přikázal tobě:

7. Stánek úmluvy a truhlu svědectví, a slitovnici, kteráž má býti na ní, i všelijaké nádoby stánku;

8. Stál také a nádoby k němu, i svícen čistý se všemi nádobami jeho, a oltář pro kadění;

9. Též oltář k zápalům se všemi nádobami jeho, a umyvadlo s podstavkem jeho;

10. I roucha k službě, i roucha svatá Aronovi knězi, i roucha synů jeho, aby mi úřad kněžský konali;

11. I olej pomazání a kadidlo vonné do svatyně. Všecko tak, jakž jsem přikázal tobě, udělají.

12. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

13. Ty pak mluv k synům Izraelským a rei: A však sobot mých ostříhati budete. Nebo to znamením jest mezi mnou a vámi po rodech vašich, aby známo bylo, že já jsem Hospodin, kterýž vás posvěcují.

14. Protož ostříhati budete soboty, nebo svatá jest vám. Kdož by ji poškrvnil, smrti umře; a kdo by koli dělal v ní dílo, * vyhlazena bude ta duše z prostředku lidu svého.

*4 Mojz.15,32—35.

15. Šest dní děláno bude dílo, ale v den sedmý sobota odpočnutí jest, svatost Hospodinu. Každý, kdož by dělal dílo v den sobotní, smrti umře.

16. Protož ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak aby světili sobotu po rodech svých smlouvou věčnou.

17. Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení jest na věčnost; nebo šest dní činil Hospodin nebe i zemi, v den pak sedmý přestal a odpočinul.

18. I dal Pán Mojžíšovi po dokonání těchto řečí s ním na hoře Sinai dvě * dsky svědectví, dsky kamenné, psané prstem Božím.

*5 Mojz.4,13; 9,10,11.

KAPITOLA XXXII.

Modlárství při teleti. 7. Boží hněv. 11. Modlitba i horlivost Mojžíšova.

Vida pak lid, že by prodlával Mojžíš sstoupiti s hůry, sebrali se proti Aronovi a řekli jemu: Vstaň, udělej nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se přihodilo.

2. I řekl jim Aron: Odejmete * náušnice zlaté, kteréž jsou na uších žen vašich, synů vašich i dcer vašich, a přineste ke mně. ^{*Skutk. 7,40.}

3. Tedy strhl všecken lid náušnice zlaté, kteréž byly na uších jejich, a přinesli k Aronovi. ^{*1 Mojž. 24,22.}

4. Kterézto vzav z rukou jejich, dal je do formy, a udělal z nich * tele slité. I řekli: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské. ^{*Zalm. 106,19.20.}

5. Což vida Aron, vzdělal oltář před nim. I volal Aron, a řekl: Slavnost Hospodinova zítra bude.

6. A nazejtří vstavše velmi ráno, obětovali zápaly, a přivedli oběti pokojné. I * sedl lid, aby jedl a pil, potom vstali, aby hráli. ^{*1 Kor. 10,7.}

7. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi: Jdi, astup, nebo * porušil se lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské. ^{*1 Mojž. 6,12.}

8. Sešli * brzo s cesty, kterouž jsem přikázal jim. Udělali sobě tele slité, a klaněli se mu, a obětovali jemu, řkouce: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské. ^{*1 Král. 12,28.}

9. Řekl také Hospodin Mojžíšovi: Viděl jsem * lid tento, a aj, lid jest tvrdé šíje. ^{*k. 33,3. 5 Mojž. 9,13.}

10. Protož nyní nech mne, abych v hněvě prchlivosti své vyhladil je, tebe pak učiním v národ veliký.

11. I modlil se Mojžíš Hospodinu Bohu svému, a řekl: Pročež, ó Hospodine, rozněcuje se prchlivost tvá na lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské v síle veliké a v ruce mocné?

12. A proč mají mluviti Egyptští, řkouce: Lstivé je vyvedl, aby zmordoval je na horách, a aby vyhladil je se svrchku země? Odvrť se od hněvu prchlivosti své, a lituj zlého, *kterézs uložil uvěsti na lid svůj.*

13. Rozpomeň se * na Abrahama, Izáka a Izraele, služebníky své, jimž t jsi

zapřisáhl skrze sebe samého a mluvil jsi jim: Rozmnožím símě vaše jako hvězdy nebeské, a všecku zemi tuto, o kteréž jsem mluvil, dám semeni vašemu, a dědičně obdržíte ji na věky.

14. I litoval Hospodin zlého, kteréž řekl, že učiní lidu svému. ^{*5 Mojž. 9,27. +1 Mojž. 22,16.}

15. A obrátiv se Mojžíš, sstoupil s hůry, dvě dsky svědectví maje v rukou svých, dsky po obou stranách psané; s jedné i s druhé strany byly popsané.

16. A dsky ty dílo Boží byly; písmo také písmo Boží bylo * vyryté na dskách. ^{*k. 31,18. 5 Mojž. 9,10.}

17. Uslyšev pak * Jozue hlas lidu křičícího, řekl Mojžíšovi: Hřmot boje v táboru jest. ^{*k. 24,13.}

18. Kterézto odpověděl: Není to křik vítězícího, ani křik poražených, hlas zpívajících já slyším.

19. I stalo se, když se přiblížil k stanům, že uzřel tele a tance. A rozhněvav se Mojžíš velmi, povrhl z rukou svých dsky, a rozrazil je pod horou.

20. Vzal také tele, kteréž byli udělali, a spálil je v ohni, a setřel je až na prach, a vysypav na vodu, dal píti synům Izraelským.

21. A řekl Mojžíš * Aronovi: Coť učinil lid tento, že jsi uvedl na něj hřích veliký? ^{*5 Mojž. 9,20.}

22. Odpověděl Aron: Nehněvej se, pane můj. Ty víš, že lid tento * k zlému nakloněn jest. ^{*1 Jan. 5,19.}

23. Nebo řekli mi: Udělej nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se stalo.

24. Jimž jsem odpověděl: Kdo má zlato, strhněte je s sebe. I dali mi, a uvrhl jsem je do ohně, a udělalo se to tele.

25. A vida Mojžíš lid obnažený, že obnažil jej Aron ku potupě před *neprátely*, kteříž povstati měli proti nim,

26. Stoje v bráně tábora, řekl: Kdo jest Hospodinův, *přistup* ke mně. I shromáždili se k němu všickni synové Lévi.

27. Jimž řekl: Tak praví Hospodin Bůh Izraelský: * Připaš jeden každý meč svůj k boku svému; přejděte sem i tam od brány tábora k bráně, a zabí jeden každý bratra svého, a každý přítele svého i bližního svého. ^{*1 Sam. 25,13.}

28. I učinili synové Lévi podle řeči Moj-

žišovy, a padlo jich v ten den z lidu na tři tisíce mužů.

29. Nebo řekl byl Mojžíš: Posvěťtež dnes rukou svých Hospodinu, * jeden každý na synu svém a na bratru svém, aby vám dal dnes požehnání. *5Mojz.33,9.

30. A když bylo nazejtří, řekl Mojžíš lidu: Vy jste zhřešili hříchem velikým. Protož nyní vstoupím k Hospodinu, zda bych ho ukrotil pro hřích váš.

31. Tedy navrátiv se Mojžíš k Hospodinu, řekl: Prosim, zhřešil jest lid ten hříchem velikým; nebo udělali sobě bohy zlaté.

32. Nyní pak neb odpusť hřích jejich, a pakli nic, * vymaž mne, prosím, z knihy své, kterouž psal. *Zalm.69,29.

33. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Kdo zhřešil proti mně, toho vymaž z knihy své.

34. Protož nyní jdi, veď lid tento, kamž jsem rozkázal tobě. Aj, * anděl můj půjde před tebou; v den pak navštívení mého navštívím i na nich hřích jejich. *k.13,21. Izai.63,9.

35. I bil Hospodin lid, proto že učinili tele, kteréž byl udělal Aron.

KAPITOLA XXXIII.

Pokání Izraelských. 7. Způsob odpovědi Božích k lidu, 11. a mluvení Mojžíše s Bohem při stánku.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi: Jdi, vstup * odsud, ty i lid, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské do země, † kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, řka: Semeni tvému dám ji. *1Mojz.12,1. †k.50,24.

2. (A pošli před tebou anděla, a vyženu Kananea, Amorea, Hetea, Ferezea, Hevea a Jebuzea.)

3. Do země oplývající mlékem a strdí. Neboť sám nevstoupím s tebou, proto že lid * tvrdé šíje jsi, abych nezahubil tebe na cestě. *k.32,9; 34,9. 5Mojz.9,13.

4. A uslyšav lid řeč tuto přezlou, zámutek nesli, aniž vzal kdo okrasu své na sebe.

5. Nebo byl řekl Hospodin Mojžíšovi: Mluv synům Izraelským: Vy jste lid tvrdé šíje; jakž jen jedinou vstoupím mezi vás, zahladím vás. Protož již, slož okrasu svou s sebe, a zvím, co učiniti mám s tebou.

6. I * svlékli s sebe synové Izraelští okrasu své u hory Oréb. *1Mojz.37,34.

7. Mojžíš pak vzav stánek, rozbil jej sobě vně za stany, vzdáliv se od tábora, a nazval jej stánkem úmluvy. Tedy kdo-

koli hledal Hospodina, ven choditi musil k stánku úmluvy, kterýž byl vně za stany.

8. K tomu také, když vycházel Mojžíš k stánku, povstával všecken lid a stál každý u dveří stanu svého, a hleděli za Mojžíšem, dokudž nevšel do stánku.

9. Bývalo pak *toto*, že když vycházel Mojžíš do stánku, sestupoval sloup oblakový, a stával u dveří stánku, a mluvil s Mojžíšem.

10. A všecken lid vida sloup oblakový, an stojí u dveří stánku, povstávali všickni, a klaněli se každý u dveří stanu svého.

11. A mluvil * Hospodin k Mojžíšovi tváří v tvář, tak jako mluví člověk s přítelem svým. Potom navracel se do tábora, ale služebník jeho Jozue, syn Nun, mládenec, neodcházel z stánku. *4Mojz.12,8.

12. I řekl Mojžíš Hospodinu: Pohleď, ty velíš mi, abych vedl lid tento, a neoznámil mi, koho pošleš se mnou, ješto pravil: Znáš * tě ze jména, k tomu také † nalezl jsi milost přede mnou. *Izai.43,1. †1Mojz.6,8. Luk.1,30.

13. Již tedy, jestliže jsem jen * nalezl milost před tebou, oznam mi, † prosím, cestu svou, abych tě poznal, a abych nalezl milost před tebou; a pohleď, že národ tento jest lid tvůj. *k.34,9. †Zalm.103,7.

14. I odpověděl: Tvář má předcházeti *vás* bude, a dámt odpočinutí.

15. I řekl: Nemá-liť předcházeti *nás* tvář tvá, nevyvozuj nás odsud.

16. Nebo po čem poznáno bude zde, že jsem nalezl milost před tebou, já i lid tvůj? Zdali *ne po tom*, když půjdeš s námi, a *když* oddělení budeme, já a lid tvůj, ode všeho lidu, kterýž jest na tváři země?

17. I řekl Hospodin Mojžíšovi: I tu také věc, kterouž jsi pravil, učiním; nebo jsi nalezl milost přede mnou, a znám * tě ze jména. *2Tim.2,19.

18. Řekl opět: Okaziž * mi, prosím, slávu svou. *Jan.1,14.

19. Kterýž odpověděl: Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tváří tvou všechno dobré mé, a zavolám ze jména: Hospodin před tváří tvou. * Smiluji se, nad kýmž se smiluji, a slituji se, nad kýmž se slituji. *Zalm.103,13. Řim.9,15.

20. Řekl také: Nebudeš moci viděti tváří mé; neboť * neuzří mne člověk, aby živ zůstal. *k.19,21. Soud.13,22.

21. I to řekl Hospodin: Aj, místo u mne, a staneš na skále.

22. A když tudy * půjde sláva má, postavím tě v rozsedlině skály, a přikryji tě † rukou svou, dokudž nepřejdu.

*k.34,5,6. †Zalm.139,5.

23. Potom odejmu ruku svou, i uzříš hřbet můj, ale tvář má nebude spatřována.

KAPITOLA XXXIV.

Obnovení přikázání Božích. 29. Stkvělost a pastírání tváří Mojžíšovy před lidem.

I řekl * Hospodin k Mojžíšovi: Vyteš sobě dvě dsky kamenné podobné prvním, a napiši na dskách těch slova, kteráž byla na dskách prvních, kteréž jsi rozrazil.

*5 Mojž.10,1.

2. Budiz tedy hotov ráno, a vstoupíš v jitře na horu Sinai, a staneš přede mnou na vrchu hory té.

3. Žádný af * nevstupuje s tebou, aniž také kdo vidin bude na vši hoře; ani ovce neb volové pásti se budou naproti hoře této.

*k.19,12.

4. Tedy Mojžíš vytesal dvě dsky kamenné podobné prvním, a vstav ráno, vstoupil na horu Sinai, jakž mu přikázal Hospodin, a vzal v ruku svou dvě dsky kamenné.

5. I sstoupil Hospodin v oblaku, a stál s ním tam, a * zavolal ze jména: HOSPODIN.

*k.33,19.

6. Nebo pomíjeje Hospodin tvář jeho, volal: * Hospodin, Hospodin, *Báh* silný, litoštvivý a miloštvivý, dlouhočekající a hojný v milošrdenství a pravdě.

*k.20,6. Zalm.86,15.

7. Milošrdenství * čině tisícům, odpouštěje † nepravost a přestoupení i hřích, a kterýž nikoli neospravedlňuje vinného, navštěvuje nepravost otců na synech, a na synech synů do třetího i čtvrtého pokolení.

*k.20,5,6. †Mich.7,18.

8. Mojžíš pak rychle * sklonil hlavu k zemi, a poklonu učinil.

*1 Sam.24,9.

9. A řekl: Prosim, * našel-li jsem milost v očích tvých, Pane, nechť jde, prosim, Pán u prostřed nás, nebo lid jest tvrdě † šíje, a miloštviv buď nepravosti naší a hříchů našemu, a měj nás za dědictví.

*1 Mojž.18,3. †2 Mojž.33,3.

10. Kterýžto řekl: Aj, * já učiním smlouvu přede všim lidem tvým. Učiním divné věci, kteréž nejsou učiněny na vši zemi a ve všech národech, a viděti bude všecken lid. (mezi nimiž isi.) skutkv Hosno-

dinovy; nebo hrozné bude to, což já učiním s tebou.

*Zalm.103,7. Jer.31,31,32.

11. Zachovej to, což já dnes tobě přikazuji. Aj, já vyženu před tváří tvou Amorea a Kananea, Hetea a Ferezea, Hevea a Jebuza.

12. Varuj se pak, * abys nečinil smlouvy s obyvateli země té, do kteréž tebe, ať by nebyli osídlem u prostřed jeje.

*k.23,32. 5 Mojž.7,2.

13. Ale * zbořite oltáře jejich, a modly jejich polámete, a jejich háje posekáte.

*k.23,24. 1 Mojž.85,2.

14. Nebo * nebudeš se klaněti Bohu jinému, proto že Hospodin *jest*, jméno má horlivý, *Báh* silný, horlivý *jest*.

*k.20,5; 23,24. 5 Mojž.4,24.

15. Nevcházej v smlouvu s obyvateli země té, aby * když by smilnili, *jdouce* po bozích svých, a obětovali bohům svým, nepovolali tě, a jedl bys z oběti jejich.

*4 Mojž.25,1,2. 2 Král.23,7.

16. A * abys nebral ze dcer jeho synům svým, i smilnily by dcery jejich, *jdouce* po bozích svých, a naučily by smilniti syny tvé, *jdouce* po bozích svých.

*4 Mojž.25,1.

17. Bohů * slitých neuděláš sobě.

*k.20,4,23.

18. Slavnost * přesnic zachovávatí budeš. Za sedm dní jisti budeš chleby nekvašené, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměšený měsíce † Abib; nebo měsíce toho vyšel jsi z Egypta.

*k.12,15. †k.13,4.

19. Všecko, * což otvírá život, mé jest, i všeliký samec v dobytku tvém, prvorozený z volů a ovcí.

*k.13,2,12.

20. Ale * prvorozené osle vyplatíš dobytčtem; pakli bys nevyplatil, šíji zlomíš jemu. Každého † prvorozeného z synů svých vyplatíš, aniž ukáži se přede mnou prázdni.

*5 Mojž.21,4. †2 Mojž.13,2.

21. Šest * dní pracovati budeš, dne pak sedmého přestaneš; v čas orání i žně přestaneš.

*k.20,8,9; 23,12.

22. A učiníš sobě * slavnost téhodná, *svátek* prvotin žně pšeničné a slavnost klizení po vyjiti každého roku.

*k.23,16.

23. Tříkrát * v roce ukáže se každý z vás pohlavi mužského před obličejem Panovníka † Hospodina, Boha Izraelského.

*k.23,17. 5 Mojž.16,16. †Zalm.59,14.

24. Nebo vyvrhu národy od tváří tvé a rozšířim meze tvé, aniž kdo sáhne na zemi tvou, když vstoupíš, abys se ukázal před Hospodinem Bohem svým tříkrát v roce.

25. Nebudeš obětovati krve oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniž zůstane * do jitra obět slavnosti Fáze. *k.12,10.

26. Prvotiny * prvních úrod země své přinášeti budeš do domu Hospodina Boha svého. † Nebudeš vařiti kozelce v mléce matky jeho. *5 Mojs.26,2. †k.14,21.

27. I řekl Hospodin Mojžišovi: Napiš sobě slova tato; nebo * podle slov těch učinil jsem smlouvu s tebou a s Izraelem. *5 Mojs.9,10; 4,13.

28. Byl pak tam s * Hospodinem čtyřiceti úni a čtyřiceti noci, chleba nejedl a vody nepil; a napsal † na deskách slova té smlouvy, totiž deset slov. *k.24,18. †5 Mojs.4,13; 10,2.

29. I stalo se, když sestupoval Mojžiš s hory Sinai, (a měl dvě desky svědectví v rukou svých, když sestupoval s hory,) nevěděl, že by se stkvěla kůže tváři jeho, když mluvil s ním.

30. A viděl Aron i všickni synové Izraelští Mojžiše, a aj, stkvěla se kůže tváři jeho, a * nesměli přistoupiti k němu. *Luk.2,9.

31. Ale Mojžiš zavolal jich, a navrátili se k němu Aron i všecka knížata shromáždění toho, a mluvil Mojžiš s nimi.

32. Potom * přišli také k němu všickni synové Izraelští, jimžto přikázal všecko, což s ním mluvil Hospodin na hoře Sinai. *k.35,1.

33. Dokudž pak mluvil Mojžiš s nimi, měl zástěru na tváři své.

34. Ale když vcházel Mojžiš před tvář Hospodina, aby mluvil s ním, odjímal zástěru, * dokudž nevyšel. Vyšel pak, mluvil synům Izraelským, což mu bylo rozkázano. *2 Kor.3,16.

35. Tedy viděli synové Izraelští tvář Mojžišovu, že se stkvěla kůže tváři jeho. A kladl zase Mojžiš zástěru na tvář svou, dokudž nevcházel, aby mluvil s ním.

KAPITOLA XXXV.

O sobotě. 4. O dávání potřeb k stánku, 30. a o řemeslnících toho díla.

Tedy svolal Mojžiš * všecko shromáždění synů Izraelských, a řekl jim: Tato jsou slova, kteráž přikázal vám Hospodin, abyste je činili: *k.34,32.

2. Šest dní děláno bude dílo, ale v sedmý den mějte svátek, * sobotu odpočívání Hospodinova. Kdo by † dělal v něm dílo, umře. *k.20,8,9. †k.31,14,15.

3. Nezaníttíte ohně nikdež v příbytech svých v den sobotní.

4. Mluvil také Mojžiš ke všemu shromáždění synů Izraelských takto: Toto jest slovo, kteréž přikázal Hospodin, řka:

5. Seberte z * sebe obět pozdvižení Hospodinu. Každý, kdož jest ochotný v srdci svém, přinese tu obět Hospodinu: Zlato, stříbro a měd, *k.25,2.

6. A postavec modrý, a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbávi, a kozi srsti;

7. Též kůže skopečů na červeno barvené, a kůže jezevčů, a dříví setím,

8. A olej k svícení a vonné věci na olej ku pomazání a pro kadění vonné,

9. A kamení onychinové, a jiné kamení k vsazování do náramenníku a náprsníku.

10. A všickni, kdož jsou vtipní mezi vámi, přijdou a dělají budou, cožkoli přikázal Hospodin:

11. Příbytek, * stánek jeho i přikrytí jeho a háky jeho, desky jeho, svlaky jeho, sloupy jeho i podstavky jeho; *k.25,8; 31,7 násl.; 39,33.

12. Truhlu s sochory jejími, slitovnici a oponu zastření;

13. Stůl i sochory k němu se všemi nádobami jeho, i chléb předložení;

14. A svícen k svícení s nádobami jeho i lampy jeho, a olej k svícení;

15. Též oltář pro kadění a sochory jeho, i olej pomazání a kadidlo z vonných věcí, i zastření dveří v příbytku;

16. Oltář k zápalu a rošt jeho měděný a sochory jeho, i všecka nádobi jeho, i umyvadlo s podstavkem jeho;

17. Koltry očkované k siní, sloupy její a podstavky její, i zastření brány do sině;

18. Kolíky k příbytku, a kolíky sině s provázky jejich;

19. Roucha * k službě, k přísluhování v svatyni, i rouchu svatě Arona kněze, i † rouchu synů jeho k konání úřadu kněžského. *k.28,2. †k.31,10.

20. Vyšlo tedy všecko shromáždění synů Izraelských od tváři Mojžišovy,

21. A přišli, každý muž, * kteréž ponuklo srdce jeho, a každý, v němž duch jeho byl dobrovolný, a přinesli obět pozdvižení Hospodinu, k dílu stánku úmluvy a ke vši službě jeho, i k rouchu svatému. *k.36,3.

22. Přicházeli muži i ženy, * každý, kdož byl ochotný v srdci, a přinášeli spinadla, a náušnice, a prsteny, a záponky z pravých rukou, všelijaké nádobi

zlaté, a kdožkoli obětoval obět zlata Hospodin.

^{*2 Par.29,31.}

23. Každý, kdož měl * postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbávi a kozí srsti, a kůže skopců na červeno barvené, a kůže jezevčí, přinesl to.

^{*v.6,7.}

24. Kdokoli obětoval obět stříbra a mědi, přinášeli to za obět pozdvižení Hospodin; každý také, kdo měl dříví setím, ke všelikému dílu služebnosti, přinášeli je.

25. Ano i všecky ženy vtipné rukama svýma předly, a přinesly, co napředly, postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený a bílé hedbávi.

26. Všecky pak ženy, kterýchž ponuklo srdce jejich, aby předly uměle, předly srsti kozí.

27. Knižata pak přinášeli kamení onychinové, a jiné kamení * k vsazování do náramenníku a náprsníku,

^{*1 Par.29,8.}

28. Též vonné věci a olej k svícení, a k oleji pomazání, a k vonnému kadidlu.

29. Každý muž i žena, v nichž ochotné srdce jejich bylo k tomu, aby přinášeli potřeby ke všelikému dílu, kteréž byl přikázal dělati Hospodin skrze Mojžiše, přinášeli synové Izraelští obět dobrovolnou Hospodin.

30. Tedy řekl Mojžiš synům Izraelským: * Pohlédte, povolal ze jména Hospodin Bezeleel, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova.

^{*k.31,2. 1 Par.2,20.}

31. A naplnil ho duchem Božím, moudrostí, rozumností i uměním všelijakého řemesla,

32. Aby vtipně smysliti uměl, jak by se co dělati mělo na zlatu a stříbru a mědi,

33. I v řemeslném strojení kamenů k vsazování, i v díle od dřeva, aby dělal všelijakým řemeslem vtipným.

34. Dal nadto v srdce jeho i to, aby učití mohl on i * Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan.

^{*k.31,6.}

35. Naplnil je moudrostí srdce, aby dělali všelijaké dílo tesařské a řemeslné, i krumpěrské a vytkávané z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi, a aby dělali všelijaké dílo a vymýšleli vtipné věci.

KAPITOLA XXXVI.

O děláni stánku.

Tedy dělal Bezeleel a Aholiab i všeliký muž vtipný, jimž dal Hospodin moudrost a rozumnost, aby uměli dělati všeliké

dílo k službě svatyně, všecko, což přikázal Hospodin.

2. Povolal pak Mojžiš Bezeleel a Aholiab i každého muže vtipného, v jehož srdce dal Hospodin moudrost, každého také, kohož ponoukalo srdce jeho, aby přistoupl ku práci díla toho.

3. A vzali od Mojžiše všecky dary, kteréž přinesli synové Izraelští k dílu služebnému svatyně, aby dělali je. Ale oni vždy předce přinášeli k němu každého jitra dary dobrovolně.

4. Tedy přišli všickni vtipní dělníci díla svatyně, každý od díla svého, kteréž dělali,

5. A mluvili k Mojžišovi těmi slovy: Mnohem více přináší lid, nežli potřebí jest k děláni díla, kteréž přikázal Hospodin dělati.

6. I rozkázal Mojžiš, aby svoláno bylo v vojště taktó: Muž ani žena, žádný nepřinášej více oběti k svatyni. I zbráněno jest lidu, aby nenosili.

7. Nebo měli potřeb hojně dosti k děláni všelikého díla, tak že zbývalo.

8. I dělal každý vtipný z dělníků těch dílo to, přibýtek z desíti čalounů, kteréž byli z bílého hedbávi přesukovaného, a z postavce modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného; cherubíny dílem řemeslným udělal na nich.

9. Dlouhost čalounu jednoho osm a dvacetí loktů, a čtyř loktů širokost čalounu jednoho; všickni čalounové byli jednostejné míry.

10. Potom spojil pět čalounů jeden s druhým, a pět jiných čalounů spojil jeden s druhým.

11. Nadělal i ok z hedbávi modrého po kraji čalounu jednoho na konci, kde se spojuvati má s druhým, a tolikéž udělal na kraji čalounu druhého na konci v spojení druhém.

12. Padesáte ok udělal na čalounu jedním, a padesáte ok udělal po kraji čalounu, kterýmž připojen byl k druhému; oko jedno proti druhému bylo.

13. Udělal i padesáte haklíků zlatých a spojil čalouny jeden s druhým haklíky těmi; a tak udělán jest přibýtek jeden.

14. Nadto nadělal houni z srsti kozích na stánek, k přistírání přibýtku po vrchu; jedenácte houni udělal.

15. Dlouhost houně jedné třidceti loktů, a širokost houně jedné čtyř loktů; jednostejná míra byla těch jedenácti houni.

16. A spojil pět houní obzvláště, a šest houní obzvláště.

17. Udělal také padesáte ok po kraji houně na konci, kdež se spojovati má, a padesáte ok udělal po kraji houně v spojení druhém.

18. Udělal k tomu haklíků měděných padesáte k spojení stánku, aby byl jedno.

19. Nadto udělal přikrytí stánku z kůže skopcových na červeno barvených, a přikrytí z kůže jezevčích svrchu.

20. Nadělal k příbytku i * desk z dříví setím stojatých. *k.26.15.

21. Desíti loktů dlouhost dsky, a půl druhého širokost dsky každé.

22. Dva čepy měla dska jedna, podobně jako stupně u schodu pořádané, jeden proti druhému; tak udělal u všech desk příbytku.

23. Zdělal i dsky k příbytku, dvacet desk k straně polední, k větru polednímu.

24. A čtyřiceti podstavků stříbrných udělal pode dvacet desk, dva podstavky pod jednu dsku ke dvěma čepům jejím, a dva podstavky pod dsku druhou pro dva čepy její.

25. Na druhé pak straně příbytku k straně přílohní udělal dvacet desk,

26. A * čtyřiceti podstavků jejich stříbrných, dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou. *k.26.21.

27. Na * straně pak příbytku k západu udělal šest desk. *k.26.22.

28. Dvě dsky udělal v úhlech po obou stranách příbytku.

29. A byly spojené po spodu a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak udělal po obou stranách ve dvou úhlech.

30. A tak bylo osm desk a podstavků jejich stříbrných šestnácte, dva podstavkové pod každou dskou.

31. Nadělal i svlaků z dříví setím, pět ke dskám straně příbytku jedné,

32. A * pět svlaků ke dskám druhé strany příbytku, a pět svlaků ke dskám strany příbytku západní, *dosahujících* k oběma úhlům. *k.26.27.

33. A *svlak prostřední udělal, aby šel po prostředku desk od jednoho kraje k druhému. *k.26.28.

34. Dsky pak obložil zlatem, a kruhy jejich udělal z zlata, aby v nich svlaky byly; a obložil svlaky zlatem.

35. Udělal také * oponu z postavce mo-

drého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného; dílem řemeslným udělal ji s *figurami* cherubinů. *k.26.31.

36. A * udělal pro ni čtyři sloupy z dříví setím, a obložil je zlatem; hákové pak jejich byli zlatí, a slil k nim čtyři podstavky stříbrné. *k.26.32.

37. Udělal také * zastření ke dveřím stánku z postavce modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného, dílem krumpěřským, *k.26.36.

38. A sloupů k tomu *zastření* pět s háky jejich, (obložil pak makovice a přepásání jich zlatem,) a podstavků pět měděných.

KAPITOLA XXXVII.

Vadělání truhly, 10. stolu, 17. svícnu 25. a oltáře pro kádení.

Udělal také Bezeleel * truhlu z dříví setím, jejíž dlouhost *byla* půl třetího lokte, a půl druhého lokte širokost, vysokost také půl druhého lokte. *k.25.10.

2. A obložil ji zlatem čistým vnitř i zevnitř, a udělal jí korunu zlatou vůkol.

3. Slil jí také čtyři kruhy zlaté ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.

4. Zdělal i sochory z dříví setím a obložil je zlatem.

5. A uvlékl sochory do kruhů po stranách truhly, aby na nich nošena byla truhla.

6. Udělal také * slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte *byla* dlouhost její, a půl druhého lokte širokost její. *k.25.17.

7. Udělal i dva cherubíny z zlata, z taženého zlata udělal je na dvou koncích slitovnice,

8. Cherubína jednoho na jednom konci a cherubína druhého na druhém konci; na slitovnici udělal cherubíny, na obou koncích jejich.

9. Ti pak * cherubinové měli křídla vztažená svrchu *nad ní*, zastírajíce křídly svými slitovnici; a tváři jejich *byly obráceny* jedna k druhé, k slitovnici *byly obráceny* tváři cherubinů. *k.25.20 násled.

10. Udělal * i stůl z dříví setím. Dvou loket *byla* dlouhost jeho a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost. *k.25.23

11. A obložil jej zlatem čistým, i korunu zlatou udělal mu vůkol.

12. Udělal mu i listu dlani zšíří vůkol, a udělal korunu zlatou okolo té listy.

13. Slil také k němu čtyři kruhy zlaté a vpustil je do čtyř úhlů, kteříž byli na čtyřech nohách jeho.

14. Proti té listě byli kruhové, skrze něž by provlačování byli sochorové k nošení stolu.

15. Udělal i sochory z dříví setim, kteréžto obložil zlatem k nošení stolu.

16. A z dělal nádoby, kteréž byly na stole, misy jeho a lžice jeho, a košíky jeho, a příkryvadla k prikryvání * z čistého zlata. *k.25,29.

17. Udělal také * svícen z zlata čistého, z taženého zlata udělal svícen; sloupec jeho i prutové jeho, misy jeho, koule jeho i květové jeho z něho byli. *k.25,31; 35,14.

18. Šest pak prutů bylo po stranách jeho, tři prutové s jedné strany jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.

19. Tři misy na způsob pecky mandlové udělány byly na prutu jednom, a koule a květ, a tři misy na způsob pecky mandlové udělány na prutu druhém, a koule a květ; tak i na jiných šesti prutech z svícnu vycházejících.

20. Na svícnu také byly čtyři misy, udělané na způsob mandlové pecky, a koule jeho i květové jeho.

21. A byla koule pode dvěma pruty z něho, a koule druhá pode dvěma pruty z něho, a koule třetí pode dvěma pruty z něho, a tak pod šesti pruty vycházejícími z něho.

22. Koule jejich i prutové jejich z něho byli, všecko hned jedním tažením z zlata čistého.

23. Udělal i * lamp jeho sedm, i utěradla jeho, i nádoby k oharkům jeho z zlata čistého. *k.25,37.

24. Z centnéře zlata čistého udělal jej se všim tím nádobím.

25. Udělal také * oltář pro kadění z dříví setim, lokte zdělí a lokte zšíří, čtverhraný, dvou pak loket zvýší; z něho byli rohové jeho. *k.30,1 nésal.

26. A obložil jej zlatem čistým, svrček jeho i po stranách vůkol, i rohy jeho; a udělal mu korunu zlatou vůkol.

27. Po dvou podobně kruzích zlatých udělal u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po dvou stranách jeho, skrze něž by provlačování byli sochorové, aby nošen byl na nich.

28. A zdělal ty sochory z dříví setim, a obložil je zlatem.

29. Nadělal také oleje * pomazání svatého, a kadidla z vonných věcí, čistého, dílem apatykářským. *k.30,25.35.

KAPITOLA XXXVIII.

Oltář zápalu, 8. umyvadlo, 9. síň, 21. a summa nákladu na stánek.

Udělal také oltář * k zápalu z dříví setim, pěti loket zdělí a pěti loket zšíří, čtverhraný, a tři loket zvýší.

*k.20,24; 27,1.2 Par.1,5.

2. A zdělal mu * rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho byli rohové jeho, a obložil jej mědí. *k.27,2.

3. Nadělal také všelijakých nádob k oltáři, * hrnců a lopat, a košíků a vidliček, a nádob jeho k uhlí; všecka nádobí jeho udělal měděná. *k.27,3 nésal.

4. Udělal k oltáři i * rošt mřežovaný, měděný, pod okolkem oltáře dole, až do prostřed něho. *k.27,4.

5. A slil čtyři kruhy na čtyřech krajích k roštu měděnému, v nichž by sochorové bývali.

6. Sochory pak udělal z dříví setim a obložil je mědí.

7. A uvlékl ty sochory do těch kruhů po obou stranách oltáře k nošení jeho na nich; prázdný z prken udělal jej.

8. Udělal též umyvadlo měděné, a podstavek jeho měděný z zrcadel houfně přicházejících žen, kteréž přicházely ke dveřím stánku úmluvy.

9. Udělal také síň k straně polední; koltry očkované sině té z bílého hedbáví přesukovaného na sto loket,

10. Sloupů jejich dvaceti, a k nim podstavků dvaceti z mědi, háky na sloupích, a přepásání jejich z stříbra.

11. Tolikéž k straně půlnoční koltry na sto loket, sloupů k nim dvaceti a podstavků jejich dvaceti z mědi, háky na sloupích a přepásání jejich z stříbra.

12. K straně pak západní koltry očkované na padesáte loket, sloupů k nim deset a podstavků jejich deset, háky na sloupích a přepásání jejich z stříbra.

13. A v straně přední na východ padesáti loktů,

14. Koltry očkované patnácti loktů byly při straně jedné, sloupové k nim tři, a podstavkové jejich tři.

15. A k straně druhé, u brány sině té, jakž tam, tak tuto, koltry očkované pat-

nácti loktů, * sloupové k nim tři a podstavkové jejich tři. *k.27,15.

16. Všecky koltry sině vůkol očkované z bílého hedbávi přesukovaného.

17. Podstavkové pak sloupů z mědi, hákové na sloupcích a přepásání jich z stříbra, a obložení makovic jejich z stříbra; všickni také sloupové sině přepásání *byli* stříbrem.

18. Zastření * pak brány sínce dílem krumpéřským z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného a hedbávi bílého přesukovaného; dlouhost jeho dvacetí loktů, výsost pak šířky pěti loktů, *jako i jiných* koltr sině očkovaných. *k.27,16.

19. A sloupové k ní čtyři a podstavkové jejich čtyři z mědi, hákové jejich stříbrní, a obložení makovic jejich a přepásání jejich z stříbra.

20. Všickni pak kolkové příbytku a sině vůkol *byli* z mědi.

21. Tyto jsou věci vyčtené k příbytku, příbytku svědectví, kteréž jsou vyčteny podlé rozkázání Mojžišova, skrze Itamara, syna Arona kněze, * k službě Levitů. *4 Mojz.4,28,33.

22. A Bezeleel, * syn Uri, syna Hur, z pokolení Juda, udělal všecky tyto věci, kteréž přikázal Hospodin Mojžišovi; *k.36,1.

23. A s ním * Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan, tesař a vtipný řemeslník, a krumpěř na modrém postavci a šarlatu, a červci dvakrát barveném a kmentu. *k.31,6; 35,34; 36,1,2.

24. Všeho zlata vynaloženého na samo dílo, na všecko dílo svatyně, (bylo pak zlato obětované,) devět a dvacetí centněřů, a sedm set třiceti lotů podlé váhy svatyně.

25. Stříbra pak *od těch*, jenž náležejí ku počtu shromáždění, sto centněřů, a tisíc sedm set sedmdesáte pět lotů podlé váhy svatyně.

26. Půl lotu z každé hlavy * podlé váhy svatyně, ode všech jdoucích v počet od dvaceti let a výše, *jichž bylo* šestkrát sto tisíc, tři tisíce pět set a padesáte. *k.30,12; 1k.12,37; 4Mojz.1,46.

27. A bylo sto centněřů stříbra k slévání podstavků svatyně a podstavků opony; sto podstavků ze sta centněřů, centněř do podstavku.

28. A z tisíce sedmi set sedmdesáti pěti lotů udělal háky na sloupy, a obložil makovice jejich a přepásal je.

29. Mědi pak obětované *bylo* sedmdesáte centněřů a dva tisíce a čtyři sta lotů.

30. A udělal z ní podstavky ke dveřím stánku svědectví a oltář měděný, a rošt měděný k němu, a všecky nádoby oltáře,

31. A podstavky sině vůkol a podstavky brány sině, všecky také kolíky příbytku a všecky kolíky sínce vůkol.

KAPITOLA XXXIX.

O rouchu kněžském, 32. a snesení k Mojžišovi všebo, což uděláno.

Z modrého pak postavce a šarlatu a červce dvakrát barveného udělali roucha k službě, k prisluhování v svatyni. Udělali i * roucho svaté, kteréž by bylo Aronovi, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28,4.

2. A udělal * náramenník z zlata, postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi přesukovaného. *k.28,6 násl.

3. I nadělali plíšků zlatých, a nastříhali z nich nití, aby *jimi* províjeli skrze modrý postavce a šarlat, a červec dvakrát barvený a bílé hedbávi, dílem řemeslným.

4. Náramky u něho udělali tak, aby se jeden s druhým spojití mohl; na dvou krajích svých spojoval se.

5. Přepásání * také náramenníka, kteréž bylo na něm, z těchž *věcí* bylo a týmž dílem, z zlata, postavce modrého a šarlatu a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi přesukovaného, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28,8 násl.

6. Přisadili i kamení onychinové, vložené a vsazené do zlata, řezané tak, jako ryty bývají pečeti, s jmény synů Izraelských.

7. A vložil je na vrchní kraje náramenníku, *aby byli* kamenové * pro pamět na syny Izraelské, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28,12,29.

8. Udělal i * náprsník dílem řemeslným, *takovým* dílem jako náramenník, z zlata, postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi přesukovaného. *k.28,15.

9. Čtverhranatý byl; dvojnásobní udělali náprsník, na píd zdělí, a na píd zšíří, dvojnásobní.

10. A vysadili * jej čtyřmi řady kamení *drahého* pořádkem *tímto*: Sardius, topazius a smaragdus v řadu prvním; *k.28,17 násl.

11. V řadu pak druhém karbunkulus, zařít a jaspis;

12. A v řadu třetím linkurius, achates a ametyst;

13. A v čtvrtém řadu chrysolit, onychin a beryl, vložení a vsazení do zlata v svém pořádku.

14. Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bylo dvanácte vedlé jmen jejich, vyrytých, jako pečet ryta bývá, každý vedlé jména svého pro dvanáctero pokolení.

15. Udělali i k náprsníku * řetízky jedno- stejné, dílem točeným z zlata čistého.

*k.28,22.

16. Udělali také dva haklíky zlaté, a dva kroužky zlaté, a připjali ty dva kroužky na dvou krajích náprsníku.

17. A prostrčili dva řetízky zlaté skrze dva kroužky na krajích náprsníku.

18. Druhé pak dva konce dvou řetízků vpjali do dvou těch haklíků, a dali je na vrchní kraje náramenníku po předu.

19. Udělali též dva * kroužky zlaté, kteréž dali na dva kraje náprsníku, na té obrubě jeho, kteráž byla po straně náramenníka po spodu.

*k.28,26.

20. Udělali ještě dva jiné kroužky zlaté, kteréž dali na dvě strany náramenníka zespod po předu, proti spojení jeho, kteréž jest nad přepásáním náramenníka.

21. I přivázali náprsník od kroužků jeho k kroužkům toho náramenníka tkanici hedbávi modrého, aby byl nad přepásáním náramenníka, a aby neodevstával náprsník od náramenníka, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

22. Udělal také * plášť náležející k náramenníku, dílem vytkávaným, všecken z postavce modrého,

*k.28,31.

23. A díru u prostřed pláště, jako díra v pancíři; okolek byl po kraji jejím vůkol, aby se neroztrhl.

24. Udělali také na podolku pláště jablka zrnatá z postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi přesukovaného.

25. Nadělali i zvonečků z zlata čistého, a zavěšovali zvonečky ty mezi jablky zrnatými u podolku pláště vůkol, u prostřed mezi jablky zrnatými;

26. Zvoneček a * jablko zrnaté, opět za tím zvoneček a jablko zrnaté u podolku pláště vůkol, k užívání toho při službě, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

*k.28,34.

27. Potom udělali * sukni-z bílého hedbávi dílem vytkávaným, Aronovi a synům jeho,

*k.28,39.40.

28. I čepici z bílého hedbávi, a klobouky ozdobné z bílého hedbávi, a košílky tenké z bílého hedbávi přesukovaného,

29. Pás také z bílého hedbávi přesukovaného, a postavce modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, dílem krumpěským, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

30. Udělali i plech koruny svaté z zlata čistého, a napsali na něm písmo dílem vyrývajících pečeti: Svatost Hospodinu.

31. A dali do něho tkanici z hedbávi modrého, aby přivázan byl k čepici na hoře, jakž * byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

*k.28,37;29,6.

32. A tak * dokonáno jest všecko dílo příbytku stánku úmluvy; a učinili synové Izraelští všecko, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili,

*1.Mojš.2,1.2.

33. A přinesli příbytek ten k Mojžíšovi, stánek * i všecka nádobí jeho, háky jeho, dsky jeho, svlaky jeho, i sloupy jeho a podstavky jeho,

*k.35,11.

34. Přikrytí také z koží skopových na červeno barvených, a přikrytí z koží jezevčích i oponu zastření,

35. Truhlu svědectví s sochory jejími i slitovnici,

36. Stůl, * všecka nádobí jeho i chléb předložení,

*k.35,13.

37. Svícen čistý, lampy jeho, lampy zpořádané, i všecka nádobí jeho, i olej k svícení,

38. Též oltář zlatý a olej pomazání a kadidlo z vonných věcí a zastření ke dveřím stánku,

39. Oltář měděný a rošt jeho měděný, sochory jeho a všecka nádobí jeho, i umyvadlo a podstavek jeho,

40. Očkovatě koltry sině a sloupy k nim s podstavky jejich, i zastření k bráně té sině, provazy také její a kolíky i všecka nádobí k službě příbytku, k stánku úmluvy,

41. Roucha * k službě, k přísluhování v svatyni, roucho svaté Arona kněze i roucho synů jeho k konání úřadu kněžského.

*k.31,10.

42. Vedlé všeho, což přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak udělali synové Izraelští všecko to dílo.

43. A viděl Mojžíš všecko to dílo, a aj,

udělali je, jakž byl přikázal Hospodin, tak udělali. I poželhal jim Mojžíš.

KAPITOLA XL.

Stánek vyzdvižen a posvěcen.

Potom mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. V den měsíce prvního, prvního dne téhož měsíce vyzdvihneš * příbytek, stánek úmluvy. ^{*2Par.1,3.}

3. A postavíš tam truhlu svědectví a * zastřeš ji oponou. ^{*k.26,33; 39,34.}

4. Vneseš i stůl a zřídíš řád jeho, vneseš také svícen a rozsvítíš lampy jeho.

5. Postavíš též oltář zlatý pro kadění naproti truhle svědectví, a zavěsisť zastření ve dveřích příbytku.

6. Potom postavíš oltář k zápalům přede dveřmi příbytku stánku úmluvy.

7. Postavíš také umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož naleješ vody.

8. Naposledy vyzdvihneš síň vůkol a zavěsisť zastření brány sině.

9. Tedy vezmeš olej * pomazání a pomazeš příbytek a všech věcí, kteréž v něm jsou, a posvětiš ho i všech nádob jeho, a bude svatý. ^{*k.30,26.}

10. Pomazeš i oltáře zápalu a všech nádob jeho a posvětiš oltáře, a budeš oltář svatý.

11. Pomazeš také umyvadla a podstavku jeho, a posvětiš ho.

12. A * přistoupiť kážeš Aronovi i synům jeho ke dveřím stánku svědectví, a umyješ je vodou. ^{*k.29,4.}

13. A oblečeš Arona v roucha svatá a pomazeš ho a posvětiš ho, aby úřad kněžský konal přede mnou.

14. Synům také jeho přistoupiť kážeš, a zobláciš je v sukně.

15. A pomazeš jich, tak jako jsi pomazal otce jejich, aby úřad kněžský konali přede mnou, aby jim bylo pomazání jejich toto k kněžství věčnému po rodech jejich.

16. I učinil Mojžíš tak. Všecko, jakž mu rozkázal Hospodin, tak učinil.

17. I stalo se měsíce prvního léta druhého, prvního dne měsíce, že * vyzdvižen jest příbytek. ^{*4Mojž.7,1.}

18. Mojžíš tedy vyzdvihl příbytek a podložil podstavky jeho a postavil dsky jeho, a provlékl svlaky jeho, a vyzdvihl sloupy jeho.

19. Potom postavil stánek v příbytku

a dal přikrytí stánku svrchu na něj, jakož mu byl přikázal Hospodin.

20. A vzav svědectví, vložil je do truhly, uvlékl také sochory k truhle a dal slítovníci svrchu na truhlu.

21. I vnesl truhlu do příbytku a zavěsil oponu zastření, a zastřel truhlu svědectví, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

22. Postavil i * stůl v stánku úmluvy k straně příbytku půlnocní, vně před oponou. ^{*k.26,35.}

23. A zřídil na něm zpořádaní * chlebtů před Hospodinem, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k.25,30.}

24. A postavil svícen * v stánku úmluvy naproti stolu, v straně příbytku ku poledni. ^{*k.25,31.}

25. A rozsvítil * lampy před Hospodinem, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k.25,37.}

26. Postavil také oltář zlatý v stánku úmluvy před oponou,

27. A kadil * na něm kadidlem vonným, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k.30,7,35.}

28. Zavěsil také zastření dveří příbytku.

29. A * oltář zápalu postavil ke dveřím příbytku stánku úmluvy, a obětoval na něm oběti zápalné a suché, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k.27,1.}

30. A postavil * umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož nalil vody k umývání. ^{*k.30,18.}

31. A umýval z něho Mojžíš, Aron a synové jeho ruce své i nohy své.

32. Když vcházeli do stánku úmluvy, a když přistupovali k oltáři, umývali se, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.

33. Naposledy vyzdvihl síň vůkol příbytku a oltáře, a zavěsil zastření brány sině. A tak dokonal Mojžíš dílo to.

34. Tedy * prikryl oblak stánek úmluvy, a † sláva Hospodinova naplnila příbytek. ^{*4Mojž.9,15. 1Kral.8,10.11. †Lzai.60,1.}

35. A nemohl Mojžíš jítí do stánku úmluvy; nebo byl nad ním oblak, a sláva Hospodinova naplnila příbytek.

36. Když pak * odnášel se oblak s příbytku, brali se synové Izraelští po všech taženích svých. ^{*k.13,21.}

37. Pakli se neodnášel oblak, nehýbali se až do dne, v němž se zdvihl.

38. A byl oblak Hospodinův nad příbytkem ve dne, a oheň býval v noci na něm, před očima všeho domu Izraelského ve všech taženích jejich.

KNIHA MOJŽÍŠOVA TŘETÍ,

KTERÁŽ SLOVE

L E V I T I C U S.

KAPITOLA I.

O obětech zápalných.

Povolal pak Hospodin Mojžíše, a mluvil k němu z stánku úmluvy, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a řci jim: Když by kdo z vás obětoval obět Hospodinu, z hověd, *totiž* z volů aneb z drobného dobytka obětovati budete obět svou.

3. Jestliže * zápalná obět jeho *byla by* z skotů, samce bez vady obětovati bude. U dveří stánku úmluvy obětovati jej bude dobrovolně, před obličejem Hospodinovým. *k.6.9.

4. A * vloží ruku svou na hlavu oběti zápalné, i bude příjemná jemu k očištění jeho. *k.4.4.15.24.29.33.

5. Tedy zabije volka toho před tváří Hospodinovou, a obětovati * budou kněží, synové Aronovi, krev, a pokropí tou krví oltáře svrchu vůkol, kterýž jest u dveří stánku úmluvy. *k.3.2.

6. I stáhne kříži s oběti zápalné, a rozseká ji na díly své.

7. A dají synové Arona kněze oheň na oltář, a narovnjají dříví na tom ohni.

8. Potom zpořádají kněží, synové Aronovi, díly ty, hlavu i tuk, na dříví vložené na oheň, kterýž jest na oltáři.

9. A droby jeho i nohy jeho vymyjete vodou. I pálíti bude kněz všecko to na oltáři; zápal jest v * obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina. *k.2.2; 23.18. 2 Mojs. 29.25.

10. Jestliže pak z drobného dobytka bude obět jeho, z ovci aneb z koz k oběti zápalné, samce bez poškvřny obětovati bude.

11. A zabije ho při straně oltáře půlnoční před tváří Hospodinovou, a pokropí kněží, synové Aronovi, krví oltáře vůkol.

12. I rozseká ho na díly jeho s hlavou jeho i tukem jeho, a zpořádá je kněz na dříví vložené na oheň, kterýž jest na oltáři.

13. A střeva jeho i nohy jeho vymyje vodou. Tedy obětovati bude kněz všecko to, a pálíti bude to na oltáři; zápal jest v obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina.

14. Jestliže pak z ptactva obět zápalnou obětovati bude Hospodinu, tedy ať obětuje z * hrdlíček aneb z holoubat obět svou. *k.5.7 násl.

15. I vloží je kněz na oltář a nehtem natrhne * hlavy jeho, a zapálí na oltáři, vytlačí krev jeho na stranu oltáře. *k.5.8.

16. Odejme také vole jeho s nečistotami jeho, a povrže je blízko oltáře k straně východní na místo, kdež jest popel.

17. A natrhne ho za křídla jeho, *kteřýchž však* neodtrhne. I pálíti bude je kněz na oltáři na dříví, kteréž jest na ohni; zápal jest v obět * ohnivou, vůně spokojující Hospodina. *2 Mojs. 29.25.

KAPITOLA II.

O obětech suchých.

Když by pak který člověk obětoval dar oběti * suché Hospodinu, mouka bělná bude obět jeho. I poleje ji olejem a vloží na ni kadidlo. *k.6.14 násl.

2. Přinese ji pak k synům Aronovým kněžím, a vezme odtud plnou hrst svou té mouky bělné a toho oleje se vším kadidlem jejím; i pálíti to bude kněz na památku její na oltáři, v obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina.

3. Ostatek pak té oběti suché bude Aronovi i synům jeho, svaté svatých, z ohnivých obětí Hospodinových.

4. Když bys pak obětoval dar oběti suché, pečené v peci, ať jsou z mouky bělné koláčové nekašení, zadělaní olejem, aneb oplatkové přesní olejem pomazaní.

5. Jestliže pak obět suchou na pánvici smaženou obětovati budeš, bude z mouky bělné olejem zadělané a nenakvašené.

6. Rozlámeš ji na kusy a naleješ na ni oleje, obět suchá jest.

7. Pakli obět suchou v kotlíku připravenou obětovati budeš, z mouky bělné s olejem bude.

8. I přineseš obět suchou, kteráž z těch věcí bude Hospodinu, a dáš ji knězi, kterýžto donese ji k oltáři.

9. A vezma kněz z oběti té pamětné její,

páliti je bude na oltáři, v obět ohnivou, vůně * spokojující Hospodina.

*k.1,9.13.17; 3,5.16.

10. Což pak * zůstane z oběti té suché, bude Aronovi i synům jeho, svaté svatých, z ohnivých obětí Hospodinových.

*v.3; 6,16.

11. Žádná obět suchá, kterouž obětovati budete Hospodinu, nebude * kvašena; nebo nižádného kvasu, ani medu nebude obětovati v obět ohnivou Hospodinu.

*k.6,17.

12. V oběti prvotin toliko obětovati budete je Hospodinu, ale na tento oltář neobětujte jich u vůni spokojující.

13. Také všeliký dar suché oběti své soli * osolíš, a neodejmeš soli smlouvy Boha svého od suché oběti své. Při každé oběti své sůl obětovati budeš.

*Mark.9,49.50.

14. Jestliže bys pak obětoval obět suchou z * prvotin Hospodinu, klasy nové ohněm upražíš, a což vymneš z těch klasů nových, to obětovati budeš, suchou obět prvotin svých.

*k.23,10 násl.

15. A poleješ ji svrchu olejem, kadidlo také vložíš na ni; obět suchá jest.

16. I páliťi bude kněz pamětné její z obilí zetřeného, a z oleje toho, se vším tím kadidlem jejím; v obět ohnivou bude Hospodinu.

KAPITOLA III.

O obětech pokojných.

Jestliže pak obět * pokojná bude obět jeho, když by z skotů obětoval, buď vola neb krávu, bez vady bude obětovati je před tváří Hospodinovou.

*k.7,11 násl.

2. Tedy položí ruku svou na hlavu oběti své, i zabije ji u dveří stánku úmluvy; a kropiti budou * kněží synové Aronovi krví + na oltář vůkol.

*k.1,5. +2 Mojs.29,16.

3. Potom obětovati bude z oběti pokojné ohnivou obět Hospodinu, * tuk střeva kryjící, i všeliký tuk, kterýž jest na nich,

*k.4,9. 2 Mojs.29,13.22.

4. Též obě * ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, tolikéž i branicí, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

*k.4,9.

5. I páliťi to budou synové Aronovi na oltáři spolu s obětí zápalnou, kteráž bude na dříví vloženém na oheň; obět zajisté ohnivá jest, vůně * spokojující Hospodina.

*k.1,9.13.17; 4,31.

6. Jestliže pak z drobného dobytka bude obět jeho v obět pokojnou Hospodinu, samec aneb samice, bez poškrvny obětovati bude ji.

7. Jestliže by obětoval beránka, obět svou, tedy obětovati jej bude před tváří Hospodinovou.

8. A vloží ruku svou na hlavu oběti své, a zabije ji před stánkem úmluvy, a kropiti budou synové Aronovi krví její na oltář vůkol.

9. Potom obětovati bude z oběti pokojné obět ohnivou Hospodinu, * tuk její i ocas celý, kterýž od hřbetu odejme, též i tuk střeva kryjící se vším tím tukem, kterýž jest na nich,

*k.4,35.

10. Též obě dvě * ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, ano i branicí, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

*k.4,9; 7,4.

11. I páliťi to bude kněz na oltáři; pokrm jest oběti ohnivě Hospodinovy.

12. Jestliže pak koza byla by obět jeho, tedy bude ji obětovati před obličejem Hospodinovým.

13. A vloží ruku svou na hlavu její, a zabije ji před stánkem úmluvy; i kropiti budou synové Aronovi krví její na oltáři vůkol.

14. Potom obětovati bude z ní obět svou v obět ohnivou Hospodinu, tuk střeva kryjící, i všecken tuk, kterýž jest na nich,

15. Též obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, ano i branicí, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

16. I páliťi to bude kněz na oltáři, pokrm oběti ohnivě u vůni příjemnou. Všecken tuk Hospodinu bude.

17. Právem věčným po rodech vašich, ve všech přibytcích vašich žádného * tuku a žádné + krve nebudete jísti.

*k.7,23.26. +1 Mojs.9,4. Skutk.15,20.

KAPITOLA IV.

Oběti za hřích poblouzení při osobách rozdílných.

Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rci: Když by kdo zhřešil z poblouzení proti některému ze všech přikázání Hospodinových, čině, čehož býti nemá, a přestoupil by jedno z nich;

3. Jestliže by kněz pomazaný zhřešil hřichem jiných lidí: tedy obětovati bude za hřích svůj, kterýmž zhřešil, volka mladého bez poškrvny Hospodinu v obět za hřích.

4. I přivede volka toho ke dveřím stánku úmluvy před obličej Hospodinův, a

položí ruku svou na hlavu volka toho, a zabije ho před obličejem Hospodinovým.

5. Tedy vezme kněz pomazaný krve z toho volka, a vnese ji do * stánku úmluvy. *k.6,30. Zid.13,11.

6. Potom omočí kněz prst svůj v té krvi, a kropiti jí bude sedmkráté před Hospodinem, před oponou svatyně.

7. Pomaže také kněz tou krví rohů oltáře, na němž se kadí vonnými věcmi před Hospodinem, kterýž jest v stánku úmluvy, a ostatek krve volka toho vyleje k spodku oltáře zápalu, kterýž jest u dveří stánku úmluvy.

8. Všecken pak tuk volka toho za hřích vyjme z něho, totiž tuk přikrývající střeva a všecken tuk, kterýž jest na nich,

9. Též * obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabínách, tolikéž i branici, kteráž jest na jatrách, s ledvinami odejme ji, *k.3,4,10,15.

10. Tak jako se odjímá od volka oběti pokojné, a páliť to bude kněz na * oltáři zápalu. *k.3,5.

11. Kůži * pak volka toho, i všecko maso jeho s hlavou i s nohami jeho, střeva jeho i s lejny jeho, *k.8,17.

12. A tak celého volka vynese ven za stany na místo čisté, tam kdež se popel vysypá, a * spálí jej na dříví ohněm; na místě, kdež se popel vysypá, spálen bude. *2 Mojs.29,14. Zid.13,11.

13. Jestliže by pak všecko množství Izraelské pobloudilo, a byla by ta věc skrytá před očima shromáždění toho, a učinili by proti některému ze všech příkázání Hospodinových, čehož by býti nemělo, tak že by vinni byli,

14. A byl by poznán hřích, kterýmž zhrěšili: tedy obětovati bude shromáždění volka mladého v obět za hřích, a přivedou ho před stánek úmluvy.

15. I položí starší shromáždění toho ruce své na hlavu volka před Hospodinem, a zabije volka před Hospodinem.

16. I vnese kněz pomazaný z krve volka toho do stánku úmluvy,

17. A omoče kněz prst svůj v té krvi, kropiti jí bude * sedmkráté před Hospodinem, před oponou. *k.8,11; 14,7.

18. Pomaže také kněz tou krví rohů oltáře, kterýž jest před Hospodinem v stánku úmluvy; potom všecku krev pozůstávající vyleje k spodku * oltáře zápalu, kterýž jest u dveří stánku úmluvy. *2 Mojs.40,6.

19. Všecken také tuk jeho vyjme z něho, a páliť bude na oltáři.

20. S tím pak volkem tak učiní, jako učinil s volkem za hřích obětovaným, rovně tak učiní s ním. A tak očistí * je kněz, i bude jim odpuštěno. *k.5,13,16.

21. Volka pak vynese ven z táboru a spálí jej, jako spálil volka prvního; nebo obět za hřích shromáždění jest.

22. Jestliže pak kníže zhrěší, a učiní proti některému ze všech příkázání Hospodina Boha svého, čehož býti nemělo, a to z poblouzení, tak že vinen bude,

23. A byl by znám hřích jeho, jímž zhrěšil: tedy přivede obět svou z koz, samce bez poškrvny.

24. I položí ruku svou na hlavu toho kozla a zabije ho na místě, kdež se bijí oběti zápalné před Hospodinem; obět za hřích jest.

25. A vezma kněz z krve oběti za hřích na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, ostatek pak krve jeho vyleje k spodku oltáře zápalu.

26. Všecken také tuk jeho páliť bude na oltáři, jako i tuk oběti pokojných. A tak * očistí jej kněz od hřichu jeho, a odpuštěn bude jemu. *k.5,13,16,19.

27. Jestliže pak zhrěší člověk z lidu obecného z * poblouzení, učině proti některému příkázání Hospodinovu, čehož by nemělo býti, tak že vinen bude, *k.5,15.

28. A byl by znám hřích jeho, kterýmž zhrěšil: tedy přivede obět svou z koz, samici bez poškrvny, za hřích svůj, jímž zhrěšil.

29. I položí ruku svou na hlavu oběti té za hřích, a zabije tu obět za hřích na místě oběti zápalných.

30. A vezma kněz z krve její na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, a ostatek krve její vyleje u spodku oltáře.

31. Všecken také tuk její odejme, jako se odjímá tuk od oběti pokojných, a páliť jej bude kněz na oltáři u vůni příjemnou Hospodinu. A tak očistí jej kněz, a bude mu odpuštěno.

32. Pakli by z ovcí přinesl obět svou za hřích, samici bez poškrvny přinese.

33. A vloží ruku svou na hlavu té oběti za hřích a zabije ji v obět za hřích na místě, kdež se bijí oběti zápalné.

34. Potom vezma kněz krve z oběti té za hřích na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, ostatek pak krve její vyleje k spodku oltáře.

35. Všecken také tuk její odejme, jakž se odjímá tuk beránka z obětí pokojných, a pálíti jej bude kněz na oltáři v obět ohnivou Hospodinu. A tak očistí jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil, a odpuštěn bude jemu.

KAPITOLA V.

Oběti za hřích poblouzení při věcech rosdlných.

Zhřešil-li by člověk, tak že slyše hlas zakletí a jsa svědkem toho, což viděl neb slyšel, a neoznámil by, poneseť pokutu za nepravost svou.

2. Aneb jestliže by se dotkl člověk některé věci * nečisté, buďto těla zvířeti nečisté, buďto těla hovada nečistého, aneb těla žízaly nečisté, a bylo by to skryto před ním, tedy nečistý bude a vinen jest.

*2 Kor.6,17. †3 Mojš.11,24.36.39.

3. Aneb jestliže by se dotkl * nečistoty člověka, jaká by koli byla nečistota jeho, kterouž se poškrvňuje, a bylo by to skryto před ním, a potom poznal by to, vinen jest.

*2 Kor.6,17.

4. Aneb jestliže by se kdo zapřisáhl, vynášeje to rty svými, že učiní * něco zlého aneb dobrého, a to o jakékoli věci, o níž člověk s přísahou obyčej má mluvíti, a bylo by to skryto před ním, a potom by poznal, že vinen jest jednou věcí z těch,

*1 Sam.25,22. Skutk.23,12.

5. Když tedy vinen bude jednou věcí z těch: vyzná hřích svůj,

6. A přivede obět za vinu svou Hospodinu, za hřích svůj, kterýmž zhřešil, samici z dobytka drobného, ovci aneb kozu za hřích, a očistíť jej kněz od hříchu jeho.

7. A pakli by s to býti * nemohl, aby dobytče obětoval, tedy přinese obět za vinu svou, kterouž zhřešil, dvě hrdličky aneb dvě holoubátek Hospodinu, jedno v obět za hřích a druhé v obět zápalnou.

*k.12,8. Luk.2,24.

8. I přinese je k knězi, a on obětovati bude nejprv to, kteréž má býti v obět za hřích, a nehtem natrhne hlavy * jeho naproti tylu jeho, však nerozdělí jí.

*k.1,15.

9. I pokropí krví z oběti za hřích strany oltáře, a což zůstane krve, vytlačí jí k spodku oltáře; nebo obět za hřích jest.

10. Z druhého pak učiní obět zápalnou vedlé * obyčeje. A tak očistíť jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil, a bude mu odpuštěn.

*k.1,14.

11. A pakli nemůže s to býti, aby při-

nesl dvě hrdličky aneb dvě holoubátek, tedy přinese obět svou ten, kterýž zhřešil, desátý díl míry efi mouky bělné v obět za hřích. Nenalejeť * na ni oleje, a niž položí na ni kadidla, nebo obět za hřích jest.

*k.2,1.

12. Kterouž když přinese k knězi, tedy kněz vezma z ní plnou hrst svou, pamětné její, * pálíti to bude na oltáři mimo obět ohnivou Hospodinu, obět za hřích jest.

*k.1,17. 2,9. 3,5.16. 4,31.

13. I * očistíť jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil v kterékoli věci z těch, a budeť mu odpuštěn; *ostatek* pak bude knězi jako při oběti suché.

*k.4,26.31.35.

14. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

15. Kdyby člověk * přestoupil přestoupením, a zhřešil by z poblouzení, *ujímaje* věci posvěcených Hospodinu: tedy přinese obět za vinu svou Hospodinu, skopce bez poškrvny z drobného dobytka, podlé ceny tvé, *nejnižza dva* loty stříbra, vedlé lotu zvatyně, za vinu.

*k.4,2.13.

16. A tak, což zhřešil, *ujímaje* posvěcených věcí, * nahradí, a pátý díl nad to přidá, dađa to knězi; kněz pak očistíť jej skrze skopce oběti za vinu, a bude jemu odpuštěna.

*2 Mojš.22,14.

17. Jestliže by pak člověk zhřešil, a učinil by proti některému ze všech příkázání Hospodinových, čehož by nemělo býti, neznaje toho, a byl by vinen, rovně též ponese nepravost svou.

18. A přivede skopce bez poškrvny z drobného dobytka vedlé ceny tvé v obět za vinu k knězi. I očistíť jej kněz od * poblouzení jeho, kterýmž pobloudil a o němž nevěděl, a bude mu odpuštěno.

*k.4,26.31.35.

19. Obět za provinění jest, nebo zavini Hospodinu.

KAPITOLA VI.

Obět za hřích vědomý. 8. Rád oběti zápalné, 14. suché, 19. kněžské 25. a za hřích.

Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Kdyby * člověk zhřešil a přestoupením přestoupil proti Hospodinu, buď že by oklamal bližního svého v věci sobě svěřené, aneb v spolku *nějakém*, aneb mocíť by vzal *něco*, aneb lstivě podvedl bližního svého,

*4 Mojš.5,6. †Isai.61,8.

3. Buď že nalezna ztracenou věc, zapřel by mu ji, buď že by přísáhl falešně, kteroukoli věcí z těch, kterouž přihází se člověku učiniti a zhřešiti jí,

4. Když by tedy zhřešil a vinen byl: navrátí * zase tu věc, kterouž mocí sobě vzal, aneb tu, kteréž lstivě s útiskem dosáhl, aneb tu, kteráž mu svěřena byla, aneb ztracenou věc, kterouž nalezl,

^{*5 Moja.22,3.}

5. Aneb o kterékoli věci falešně přísáhl: tedy navrátí to z cela, a nad to pátý díl toho přidá tomu, čím bylo; to navrátí v den oběti za hřích svůj.

6. Obět pak za hřích svůj přivede Hospodinu z drobného dobytku, skopce bez poškrvny, vedlé * ceny tvé, v obět za vinu knězi.

^{*k.5,18.}

7. I * očistí jej kněz před Hospodinem, a odpuštěno mu bude, jedna každá z těch věcí, kterouž by učinil a jí vinen byl.

^{*k.4,21.26,31.35;5,13,16.}

8. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

9. Příkaz Aronovi i synům jeho a rei: Tento bude řád při * oběti zápalné: (slove pak obět zápalná od pálení na oltáři celou noc až do jitra, nebo oheň na oltáři vždycky hořeti bude,)

^{*k.1,3.}

10. Obleče se kněz v roucho své lněné, a košilku lněnou vezme na tělo své, a vyhrabe popel, když oheň spálí obět zápalnou na oltáři, a vysype jej u oltáře.

11. Potom svelle šaty své a obleče se v roucho jiné, a vyneset * popel ven z stánu na místo čisté.

^{*k.4,12.}

12. Oheň pak, kterýž jest na oltáři, bude hořeti na něm, nebude uhašován. A bude zapalovati jím kněz dříví každého jitra, a zpořádá na něm obět zápalnou, a pálení bude na něm tuk pokojných obětí.

13. Oheň ustavičně hořeti bude na oltáři, a nebude uhašen.

14. Tento pak bude * řád při oběti suché, kterouž obětovati budou synové Aronovi Hospodinu u oltáře:

^{*k.2,1.násl.}

15. Vezme hrst bělné mouky z oběti té a z oleje jejího, se vším tím kadidlem, kteréž bude na oběti suché, a pálení to bude na oltáři u vůni libeznou, pamětné její Hospodinu.

16. Což pak * zůstane z ní, to jísti budou Aron i synové jeho; přesné jísti se bude na místě svatém, v siní stánku úmluvy jísti to budou.

^{*k.2,3.10,11.}

17. Nebude * vařeno s kvasem, nebo jsem jim to dal za díl z oběti mých ohnivých; svaté svatých to jest, jako i obět za hřích a jako obět za vinu.

^{*k.2,11.}

18. Každý mužského pohlaví z synů Aronových jísti bude to * právem věčným

po rodech vašich, z ohnivých obětí Hospodinových. Což by se koli dotklo toho, svaté bude.

^{*2 Moja.27,21; 30,21.}

19. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

20. Tato jest obět Aronova a synů jeho, kterouž obětovati budou Hospodinu v den pomazání jeho: Desátý díl míry efi mouky bělné za obět suchou ustavičnou, polovici toho ráno a polovici u večer.

21. Na pánvici s olejem strojena bude; smaženou přineseš ji, a pečené kusy oběti suché obětovati budeš u vůni spojující Hospodina.

22. A kněz, kterýž z synů jeho po něm pomazán bude, ať ji obětuje právem věčným. Hospodinu všecko to páleno bude.

23. A všeliká suchá obět kněžská celá spálena bude; nebudef jedena.

24. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

25. Mluv Aronovi * a synům jeho a rei: Tento bude řád oběti za hřích: Na místě, kdež se zabijí obět zápalná, zabita bude obět za hřích před Hospodinem; svatá svatých jest.

^{*k.17,2.}

26. Kněz obětující tu obět za hřích budef jísti ji; na místě svatém jedena bude v siní stánku úmluvy.

27. Což by se koli dotklo masa jejího, svaté bude; a jestliže by krví její šaty skropeny byly, to, což skropeno jest, obmyješ na místě svatém.

28. A nádoba hliněná, v níž by vařeno bylo, rozražena bude; pakli by v nádobě měděné vařeno bylo, vytřena a vymyta bude vodou.

29. Všeliký * pohlaví mužského mezi kněžimi jísti to bude; † svaté svatých jest.

^{*k.7,6.†k.2,3.10.}

30. Ale žádná obět za hřích, (z jejížto krve * něco vneseno bylo by do stánku úmluvy k očištění v svatyni,) nebude jedena; ohněm spálena bude.

^{*Zid.13,11.}

KAPITOLA VII.

Řád při obětech za vinu, a při obětech pokojných.

Tento pak bude řád oběti za provinění; svatá svatých jest.

2. Na kterémž * místě zabijí se obět zápalná, na téměř zabijí i obět za vinu, a pokropí krví její oltáře svrchu vůkol.

^{*k.1,3,5; 6,25.}

3. Všecken pak tuk její obětovati bude z ní, ocas i tuk střeva přikrývající,

4. Těž * obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabínách; a brani-

ci, kteráž jest na jatrách, s ledvinkami odejme. *k.3.4.10.15:4.9.

5. I bude páliť to kněz na oltáři v obět ohnivou Hospodinu; obět za provinění jest.

6. Všelický * pohlaví mužského mezi kněžimi jísti bude ji, na místě svatém jedena bude; svatá svatých jest. *k.6.18.

7. Jakož obět za hřích, tak obět za vinu, jednostejné právo míti budou; knězi, kterýž by ho očistoval, *přináležeti* bude.

8. Knězi pak, kterýž by něčí obět zápalnou obětoval, kůže té oběti zápalné, kterouž obětoval, *přináležeti* bude.

9. Nadto všeliká obět suchá, kteráž v peci pečena bude, a všecko, což na pánvici aneb v kotlíku strojeno bude, knězi, kterýž to obětuje, *přináležeti* bude.

10. Tolikéž všeliká obět suchá olejem zadělaná aneb upražená, všechněm synům Aronovým *přináležeti* bude, a to jednodmu jako druhému.

11. Tento pak bude řád oběti pokojné, kterouž by obětoval Hospodinu:

12. Jestliže by ji obětoval v oběti chvály, tedy obětovati bude v obět chvály koláče nekvašené, olejem zadělané a oplátky nekvašené, olejem pomazané a mouku bělnou smaženou, s těmi koláči olejem zadělanými.

13. Mimo ty koláče také chléb kvašený obětovati bude obět svou, v obět chvály pokojných obětí svých.

14. A budeť obětovati z něho jeden *pecník*, ze vši té oběti Hospodinu obět ku pozdvižení, a ten *přináležeti* bude tomu knězi, kterýž kropil krví té oběti pokojné.

15. Maso pak oběti, z té * oběti chvály, jenž jest obět pokojná, v den obětování jejího jedeno bude, aniž co zůstane z něho do jitra. *k.19.5.6.

16. Jestliže by pak * z slibu aneb z dobré vůle obětoval obět svou, *tolikéž* v den obětování jejího jedena bude; a jestliže by co zůstalo z toho, tedy na druhý den jísti se bude. *4Mojž.15.8.

17. Jestliže by pak co masa z té oběti zůstalo do třetího dne, ohněm spáleno bude.

18. Pakli by kdo předece jedl maso oběti pokojné dne třetího, nebudeť příjemný ten, kterýž ji obětoval, aniž přijata bude, ale ohavnost bude, a kdož by koli jedl je, ponese nepravost svou.

19. Tež maso, kteréž by se dotklo ně-

čeho nečistého, nebude jedeno, ale ohněm spáleno bude; maso pak jiné, kdož by koli čistý byl, bude moci jísti.

20. Nebo člověk, kterýž by jedl maso z oběti pokojné, kteráž jest Hospodinu *obětována*, a byl by poškrvněný: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

21. A kdož by se dotkl něčeho nečistého, buďto nečistoty člověka, buď hováda nečistého aneb všeliké ohavnosti nečisté, a jedl by maso z oběti pokojné, kteráž jest Hospodinu *posvěcena*: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

22. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

23. Mluv k synům Izraelským a rei *jím*: Žádného * tuku z vola, aneb z ovce, aneb z kozy nebudete jísti. *k.3.17.

24. Ačkoli tuk mrtvého a tuk udáveného *hovada* může užíván býti k všeliké potřebě, ale * jísti ho nikoli nebudete. *k.22.8.

25. Nebo kdož by koli jedl tuk z hováda, kteréž obětovati bude člověk v obět ohnivou Hospodinu, vyhlazen bude člověk ten, kterýž jedl, z lidu svého.

26. Tolikéž krve žádné * jísti nebudete ve všech příbytcích svých, buď z ptactva, buď z hováda. *k.3.17. i Mojž.9.4. Skutk.15.20.29.

27. Všelický člověk, kterýž by jedl jakou krev, vyhlazen bude z lidu svého.

28. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

29. Mluv k synům Izraelským a rei: Kdož by obětoval obět svou pokojnou Hospodinu, on sám přinese obět svou Hospodinu z obětí pokojných svých.

30. Ruce jeho obětovati budou obět ohnivou Hospodinu. Tuk s hrudím přinese, a hrudi aby bylo v obět sem i tam obracení před Hospodinem.

31. Páliti pak bude kněz tuk na oltáři, ale hrudi to zůstane Aronovi i synům jeho.

32. A plece pravé dáte knězi ku pozdvižení z obětí pokojných vašich.

33. Kdožkoli z synů Aronových obětovati bude krev obětí pokojných a tuk, tomu se dostane plece pravé na díl *jeho*.

34. Nebo hrudi sem i tam obracení a plece vzhůru pozdvižení vzal jsem od synů Izraelských z obětí pokojných jejich, a dal jsem je Aronovi knězi i synům jeho právem věčným od synů Izraelských.

35. Toť jest *díl* pomazání Aronova, a pomazání synů jeho z ohnivých obětí Hospodinových, ode dne *toho*, v kterémž

jim přistoupiti rozkázal k vykonávání kněžství Hospodinu,

36. Kterýž přikázal Hospodin, aby jim ode dne, v kterémž jich pomazal, dáván byl od synů Izraelských právem věčným po rodech jejich.

37. Tenť jest řád oběti zápalné, oběti suché, oběti za hřích, oběti za vinu, a posvěcování i oběti pokojných,

38. Kteréž přikázal Hospodin Mojžíšovi na hoře Sinai *toho* dne, když přikázal synům Izraelským, aby obětovali oběti své Hospodinu na poušti Sinai.

KAPITOLA VIII.

Svěcení Arona a synů jeho na kněžství.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka :

2. Vezmi * Arona a syny jeho s ním, i roucha jejich a olej pomazání, též volka k oběti za hřích, a dva skopce, a koš s přesnými oblehy, ^{*Zid.5,4.}

3. A shromáždí všecko množství ke dvěřím stánku úmluvy.

4. I učinil Mojžíš, jakž přikázal jemu Hospodin, a shromáždilo se všecko množství ke dvěřím stánku úmluvy.

5. Tedy řekl Mojžíš tomu množství: Totť jest to slovo, kteréž přikázal vykonati Hospodin.

6. A rozkázav přistoupiti Mojžíš Aronovi a synům jeho, umyl je vodou.

7. A * oblékl jej v sukni a přepásal ho pasem, a oděv ho pláštěm, dal náramenník svrchu na něj, a připásl jej pasem náramenníka a otáhl ho jím. ^{*2Mojž.28,41.}

8. A vložil na něj náprsník, do něhožto dal * urim a thumim. ^{*2Mojž.28,30.}

9. Potom vstavil čepici na hlavu jeho; a dal na čepici jeho po předu plech zlatý, korunu svatou, * jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*2Mojž.28,38.}

10. Vzal také Mojžíš * olej pomazání a pomazal příbytku i všech věcí, kteréž byly v něm, a posvětil jich. ^{*2Mojž.30,25.}

11. A pokropil jím oltáře sedmkrát, a pomazal oltáře i všeho nádobí jeho, též umyvadla i s podstavkem jeho, aby to všecko posvěceno bylo.

12. Vlíl také * oleje pomazání na hlavu Aronovu, a pomazal ho ku posvěcení jeho. ^{*2Mojž.29,7. Zalm.133,2.}

13. Rozkázal také Mojžíš přistoupiti synům Aronovým, a zobláčel je v sukni, a opásal je pasem, a vstavil na ně klobouky, jakož byl přikázal Hospodin jemu.

14. A přivedl * volka k oběti za hřích, i

položil Aron a synové jeho ruce své na hlavu volka oběti za hřích. ^{*2Mojž.29,10.}

15. I zabil jej a vzal krev jeho, a pomazal rohů oltáře vřkol prstem svým, a tak očistil oltář. Ostatek pak krve vylil k spodku oltáře a posvětil ho k očišťování na něm.

16. Vzal také všecken * tuk, kterýž byl na střeřách, a branici s jater a obě ledvinky i tuk jejich, a pálił to Mojžíš na oltáři. ^{*k.3,4; 7,4.}

17. Volka pak * toho i kůži jeho, i maso jeho, i lejna jeho spálil ohněm vně za stany, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k.4,11; 9,11.}

18. Potom přivedl skopce oběti zápalné, a položil Aron i synové jeho ruce své na hlavu toho skopce.

19. I zabil jej, a pokropil Mojžíš krví oltáře po vrchu vřkol.

20. Skopce také rozsekal na kusy jeho, a pálił Mojžíš hlavu, kusy i tuk.

21. Střeřva pak a nohy vymyl vodou, a tak spálil Mojžíš všeho * skopce na oltáři. I byl zápal u vůni líbezou, obět ohnivá Hospodinu, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*2Mojž.29,18.}

22. Rozkázal také přivesti * skopce druhého, skopce posvěcení, a položil Aron i synové jeho ruce své na hlavu skopce. ^{*2Mojž.29,19.}

23. I zabil jej, a vzav Mojžíš krve jeho, pomazal jí konce * pravého ucha Aronova a palce ruky jeho pravé, i palce nohy jeho pravé. ^{*k.14,14.17.25.28.}

24. Tolikéž synům Aronovým rozkázav přistoupiti, pomazal kraje ucha jejich pravého a palce ruky jejich pravé, též palce nohy jejich pravé, a vykropil krev na oltář svrchu vřkol.

25. Potom vzal tuk a ocas i všecken tuk přikrývající droby a branici s jater, též obě dvě ledvinky i tuk jejich i plece pravé.

26. Také z koše přesných chlebů, kteříž byli před Hospodinem, vzal jeden koláč přesný a jeden pecník chleba s olejem a jeden oplátek, a položil to s tukem a s plecem pravým.

27. A dal to všecko * v ruce Aronovy a v ruce synů jeho, rozkázav obracetí sem i tam v obět obracení před Hospodinem. ^{*2Mojž.29,24.}

28. Potom vzav z rukou jejich, pálił to na oltáři v zápal. * Posvěcení toto jest u vůni ř rozkošnou, obět ohnivá Hospodinu. ^{*k.7,37. +k.5,12; 6,15.}

29. Vzal také Mojžíš hrudi a obracel je sem i tam v obět obracení před Hospodinem; a z skopce* posvěcení dostal se Mojžíšovi díl, jakož mu byl přikázal Hospodin. ^{*2 Mojz. 29, 26.}

30. Vzal také Mojžíš* oleje pomazání a krve, kteráž byla na oltáři, a pokropil Arona i roucha jeho, též synů Aronových a roucha jejich s ním. A tak posvětil Arona i roucha jeho, též synů jeho i roucha jejich s ním. ^{*2 Mojz. 29, 21.}

31. I řekl Mojžíš* Aronovi a synům jeho: Vařte to maso u dveří stánku úmluvy, a jezte je tu, i chléb, kterýž jest v koši posvěcení, † jakož jsem přikázal, řka: Aron a synové jeho jisti budou je. ^{*2 Mojz. 29, 32. †3 Mojz. 6, 16.}

32. Což by pak zůstalo masa i chleba toho, ohněm to spálíte.

33. A ze dveří stánku úmluvy za sedm dní nevycházejte až do dne, v kterémž by se vyplnili dnové svěcení vašeho; nebo za sedm dní posvěcovány budou ruce vaše.

34. Jakož se stalo dnešní den, tak přikázal Hospodin činiti k očištění vašemu.

35. Protož u dveří stánku úmluvy zůstánete ve dne i v noci za sedm dní, a ostříhati budete nařízení Hospodinova, abyste nezemřeli; * nebo tak mi jest přikázáno. ^{*2 Mojz. 29, 35.}

36. Učinil tedy* Aron i synové jeho všechny věci, kteréž přikázal Hospodin skrze Mojžíše. ^{*2 Mojz. 12, 28; 39, 42.}

KAPITOLA IX.

Nejprvnější služba a obětování Aronovo před Hospodinem.

Stalo se pak dne osmého, povolal Mojžíš Arona a synů jeho i starších Izraelských.

2. I řekl Aronovi: * Vezmi sobě tele k oběti za hřích, a skopce k oběti zápalné, obě bez poškrvny, a obětuj před Hospodinem. ^{*2 Mojz. 29, 1.}

3. K synům pak Izraelským mluviti budeš, řka: Vezměte kozla k oběti za hřích, a tele a beránka, roční, bez vady, k oběti zápalné,

4. Vola také a skopce k oběti pokojné, abyste obětovali před Hospodinem, a obět suchou zadělanou olejem; nebo dnes se vám ukáže Hospodin.

5. Tedy vzali ty věci, kteréž přikázal Mojžíš před stánkem úmluvy, a přistoupivši všechno shromáždění, stáli před Hospodinem.

6. I řekl Mojžíš: Toto jest ta věc, kterouž přikázal Hospodin. Vykonejtež ji, a ukáže se vám sláva Hospodinova.

7. Aronovi pak řekl Mojžíš: Přistup k oltáři a obětuj obět za hřích svůj, a obět zápalnou svou k vykonání očištění za sebe i za lid tento; obětuj také obět lidu všeho, a učin očištění za ně, jakož přikázal Hospodin.

8. Přistoupiv tedy Aron k oltáři, zabil tele své k oběti za hřích.

9. I dali mu synové Aronovi krev. Kterýžto omočiv prst svůj ve krvi, pomazal rohy oltáře, ostatek pak krve vylil k spodku oltáře.

10. Ale tuk a ledvinky, i* braniční s jater té oběti za hřích pálil na oltáři, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi. ^{*k. 4, 8, 9. 2 Mojz. 29, 13, 22.}

11. Maso* pak s kůží spálil vně za stany. ^{*k. 4, 11, 12.}

12. Zabil také obět zápalnou. I podali mu synové Aronovi krve, kterouž pokropil po vrchu oltáře vůkol.

13. Podali jemu také i oběti zápalné s kusy jejími i hlavy její, a pálil ji na oltáři.

14. A* vymyv střeva i nohy její, pálil je s obětí zápalnou na oltáři. ^{*k. 8, 21.}

15. Obětoval také obět všeho lidu. A vzav kozla oběti za hřích, kterýž byl všeho lidu, zabil jej a obětoval ho za hřích jako i prvního.

16. Obětoval též obět zápalnou a učinil ji vedlé obyčeje.

17. Tolikéž i* obět suchou obětoval, a vzav plnou hrst z ní, pálil to na oltáři, mimo obět zápalnou jitrní. ^{*k. 2, 1.}

18. Zabil ještě i vola a skopce k oběti pokojné, kteráž byla za lid. I podali mu synové Aronovi krve, kterouž pokropil oltáře po vrchu vůkol.

19. Dali jemu také* tuk z vola a z skopce ocas, a tuk přikrývající střeva, i ledvinky a braniční s jater. ^{*k. 3, 8, 10; 8, 16.}

20. A položili všechnen tuk na hrudi; i pálil ten tuk na oltáři.

21. Hrudí pak a plece pravé obracel sem i tam Aron v obět obracení před Hospodinem, jakož byl přikázal Mojžíšovi.

22. Potom Aron* pozdvihna rukou svých k lidu, dal jim požehnání, a estoupil od obětování oběti za hřích a oběti zápalné i oběti pokojné. ^{*4 Mojz. 6, 22 násl.}

23. Tedy všel Mojžíš s Aronem do stánku úmluvy; a když vycházeli z něho, požehnání dávali lidu. * I ukázala se sláva Hospodinova všemu lidu. ^{*2 Mojz. 16, 10.}

24. Nebo* astoupil oheň od tváří Hospo-

řina, a spálil na oltáři obět zápalnou i vše-
cken tuk. Což když uzel veškeren lid,
zkřikl a padl na tváři své. *2Pac.7,1.15.

KAPITOLA X.

Nádaba a Abiu oheň spálil. 8. Kněžím víno zapovědno,
12. a oběti jim ku pokrmu dány.

Synové pak Aronovi Nádab a Abiu, vzav-
še jeden každý * kadidlnici svou, dali do
nich oheň a položili na něj kadidlo, a o-
bětovali před Hospodinem oheň cizí, čehož
jim byl neprikázal. *k.16,12.13.

2. Protož sstepiv oheň od Hospodina,
spálil * je; a zemřeli tu před Hospodinem.
*k.16,1.4Mojž.3,4.

3. I řekl Mojžíš Aronovi: * Toť jest, což
mluvil Hospodin, řka: V těch, kteříž při-
stupují ke mně, posvěcen budu, a před
obličejem všeho lidu oslaven budu. I ml-
čel Aron. *k.8,35.

4. Tedy povolal Mojžíš * Mizaele a Eliza-
fana, synů Uziele, strýce Aronova, a řekl
jim: Poděte a vynesete bratři své od sva-
tyně ven za stany. *2Mojž.6,22.

5. I přišli * a vynesli je v sukních jejich
ven za stany, jakž byl rozkázal Mojžíš.
*Skutk.5,6.10.

6. Mluvil pak Mojžíš Aronovi, Eleaza-
rovi a Itamarovi, synům jeho: Hlav svých
neodkrývejte a roucha svého neroztrhuj-
te, abyste nezemřeli, a aby se Bůh na vše-
cko množství nerozhněval; ale bratři va-
ši, všechna rodina Izraelská, budou plakati
nad tím spálením, kteréž uvedl Hospodin.

7. Vy pak ze dveří stánku úmluvy nevy-
cházejte, abyste nezemřeli; nebo olej po-
mazání Hospodinova jest na vás. I uči-
nili vedle rozkázání Mojžíšova.

8. Mluvil také Hospodin Aronovi, řka:
9. Vína * a nápoje opojného nebudeš píti,
ty ani synové tvoji s tebou, kdykoli bu-
dete míti vcházeti do stánku úmluvy, a-
byste nezemřeli, (ustanovení věčné to bu-
de po rodech vašich); *Ezech.44,21.1Tim.3,3.

10. Také abyste * rozeznati mohli mezi
svarým a neposvěceným, a mezi čistým
a nečistým; *Ezech.44,23.

11. Též abyste * učili syny Izraelské
všechném ustanovením, kteréž mluvil
Hospodin k nim skrze Mojžíše. *Mat.23,20.

12. Mluvil pak Mojžíš Aronovi, Eleaza-
rovi a Itamarovi, synům jeho, kteříž živi
zůstali: Vezměte obět suchou, kteráž zů-
stala z ohnivých obětí Hospodinových, a
jezte ji s přesnicemi u oltáře; nebo sva-
tá svatých jest.

13. Protož jisti budete ji na místě sva-

tém, nebo to jest právo tvé a právo synů
tvých z ohnivých obětí Hospodinových;
tak zajisté jest * mi prikázáno.

*k.2,3.10;6,16;9,21.

14. Hrudí * pak sem i tam obraceni, a
plece vznášení jisti budete na místě či-
stém, ty i synové tvoji, i dcery tvé s te-
bou; nebo to právem tobě a synům tvým
dáno jest z pokojných obětí synů Izrael-
ských. *k.9,21.74Mojž.18,11.

15. Plece vzhůru vznášení a hrudí sem
i tam obraceni s oběti ohnivými tuků,
kteréž přinesou, aby sem i tam obraceno
bylo, tak jako obět obraceni před Hos-
podinem, bude tobě i synům tvým s tebou
právem věčným, jakož prikázal Hos-
podin.

16. Mojžíš pak hledal pilně kozla k o-
běti za hřích, a hle, již spálen byl. Tedy
rozhněval se na Eleazara a Itamara, sy-
ny Aronovy pozůstalé, a řekl:

17. Pročez jste * nejedli oběti za hřích na
místě svatém? Nebo svatá svatých byla,
poněvadž ji dal vám, abyste nesli nepra-
vost všeho množství k očistění jejich před
Hospodinem. *k.6,26.

18. A hle, ani krev její není vnesena do
vnitřku svatyně. Jisti jste měli ji v sva-
tyni, jakož jsem byl prikázal.

19. Tedy odpověděl Aron Mojžíšovi: Aj,
dnes obětovali obět svou za hřích a obět
svou zápalnou před Hospodinem, ale při-
hodila se mně taková věc, že, kdybych
byl jedl obět za hřích dnes, zdali by se
to líbilo Hospodinu?

20. Což když * uslyšel Mojžíš, přestal na
tom. *Joz.22,30.33.

KAPITOLA XI.

Rozdíl mezi živočichy čistými a nečistými.

I mluvil * Hospodin Mojžíšovi a Aronovi,
řka jim: *2Mojž.7,8.

2. Mluvte k synům Izraelským, řkouce:
Tito * jsou živočichové, kteréž jisti bude-
te ze všech hovad, kteráž jsou na zemi:
*5Mojž.14,4.Skutk.10,14.

3. Všeliké hovado, kteréž má kopyta
rozdělená, tak aby rozdvojená byla, a
přeživá, jisti budete.

4. A však z těch, kteráž * přežívají, a z
těch, kteráž kopyta rozdělená mají, ne-
budete jisti, jako velblouda; nebo ač pře-
žívá, ale kopyta rozděleného nemá, ne-
čistý vám bude. *5Mojž.14,7.

5. Ani králíka, kterýž ač přežívá, ale
kopyta rozděleného nemá, nečistý vám
bude.

6. Ani zajíce; nebo ač přežívá, ale kopyta rozděleného nemá, nečistý vám bude.

7. Tolikéž ani svině; nebo ač má rozdělené kopyto, tak že se rozdvojuje, ale nepřežívá, nečistá bude vám.

8. Masa jejich nebudete jísti, ani těla jejich *mrtvého* se dotýkati, nečistá budou vám.

9. Ze všech *pak živočichů*, kteříž u vodách jsou, tyto jísti budete: Všecko, což má * plejtvu a šupiny u vodách mořských i v řekách, jísti budete. ^{*5 Mojs.14,9.}

10. Všecko pak, což nemá plejtvu a šupin v moři i v řekách, buď jakýkoli hmyz vodný, aneb jakákoli duše živá u vodách, ohavností bude vám.

11. A tak v ohavnosti vám budou, aby ste masa jejich nejedli a těla jejich v ohydnosti měli.

12. Což tedy nemá plejtvu a šupin u vodách, to v ohavnosti mítí budete.

13. Z ptactva pak tyto v ohavnosti mítí budete, *jichžto* nebudete jísti, *nebo* ohavnost jsou, *jako jest* * orel, noh a orlice mořská, ^{*5 Mojs.14,12.}

14. Těž sup, káně a luňák vedlé pokolení svého,

15. A všeliký krkavec vedlé pokolení svého,

16. Také pstros, sova, vodní káně, a ještěrák vedlé pokolení svého,

17. A bukač, křehař a kalous,

18. A porfirian, pelikán a labut,

19. Těž čap a kalandra vedlé pokolení svého, dedek a netopýř.

20. Všelický zeměplaz křídla mající, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, v ohavnosti mítí budete.

21. A však ze všelikého zeměplazu křídla majícího, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, jísti budete ty, kteříž mají stehénka na nohách svých, aby skákali na nich po zemi.

22. Titož pak jsou, kteréž jísti budete: Arbes vedlé pokolení svého, sálem vedlé pokolení svého, chargol vedlé pokolení svého, a chagab vedlé pokolení svého.

23. Jiný pak zeměplaz všeliký křídla mající, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, v ohavnosti mítí budete.

24. Nebo těmi byste se poškvřňovali. Protož kdož by se koli * dotkl těla jich, nečistý bude až do večera.

25. A kdož by koli nesl těla jich, zpěřef roucho své a nečistý bude až do večera.

26. Všelické hovado, kteréž má rozdělené kopyto, ale není rozdvojené, a nepřežívá, nečistý vám bude. Kdož by koli jeho se dotekl, nečistý bude.

27. A cožkoli chodí na tlapách svých ze všech hovad čtvernohých, nečistý bude vám. Kdož by koli dotkl se těl jejich, nečistý bude až do večera.

28. A kdož by koli nesl těla jejich, zpěřef roucha svá a nečistý bude až do večera; *nebo* nečistá jsou vám.

29. Také i toto vám nečistý bude mezi zeměplazy, kteříž lezou po zemi: Kolčava a myš a žába, *každé* vedlé pokolení svého;

30. Těž jezek a ještěrka, hlemejžd, štir a krlice.

31. Tyto věci nečistý vám budou ze všelijakého zeměplazu. Kdož by se koli dotkl jich mrtvých, nečistý bude až do večera.

32. A všeliká věc, na kterouž by padlo něco z těch již mrtvých *těl*, nečistá bude, buď nádoba dřevěná, neb roucho, neb kůže, aneb pytel. A všeliká nádoba, kteréž se k dílu nějakému užívá, do vody vložena bude a nečistá zůstane až do večera, potom čistá bude.

33. Všelická pak nádoba hliněná, do níž by něco toho upadlo, i což by koli v ní bylo, nečistý bude, ona pak rozražena bude.

34. Všelický také pokrm, jehož se užívá, jestliže by na něj voda vylita byla, nečistý bude; a všeliký nápoj ku pití příhodný v každé nádobě *nečistý* bude nečistý.

35. A všecko, na což by něco z těla jejich upadlo, nečistý bude. Pec a kotliště zbořeno bude, *nebo* nečistý jest; protož za nečistý je mítí budete.

36. Ale studnice a čisterna, i všeliké shromáždění vod, čistá budou; však což by se dotklo umrliny jejich, nečistý bude.

37. Jestliže by pak něco z mrchy jejich upadlo na některé semeno, kteréž síti obyčej jest, čistý bude.

38. Ale když by polito bylo vodou semeno, a *potom* padlo by něco z umrliny jejich na ně, nečistý bude vám.

39. Jestliže by umřelo hovado z *těch*, kteréž vám jsou ku pokrmu, kdož by se koli mrchy jeho dotkl, nečistý bude až do večera.

40. Kdo by * jedl z těla toho, zpěřef roucha svá a nečistý bude až do večera. Také i ten, kterýž by vynesl tu mrchu,

zpěte roucha svá, a nečistý bude až do večera. *k.17,15.

41. Tolikéž všeliký zeměplaz, kterýž se plazí po zemi, v ohavnosti bude vám; nebudete ho jísti.

42. Ničeho, což se plazí na prsech, aneb cožkoli čtvermo leze, aneb více má noh, ze všeho zeměplazu, kterýž se plazí po zemi, nebudete jísti; nebo jsou ohavnost.

43. Nezhavujtež duši svých žádným zeměplazem, kterýž se plazí, a nepoškrvňujte se jimi, abyste nečistí nebyli učiněni skrze ně.

44. Nebo já jsem Hospodin Bůh váš; protož posvěťtež se, a * svatí buďte, nebo já svatý jsem, a nepoškrvňujte duši svých žádným zeměplazem, kterýž se plazí po zemi. *k.19,2; 20,7.

45. Nebo já jsem Hospodin, kterýž jsem vás vyvedl z země Egyptské, abych vám byl za Boha; protož svatí buďte, nebo já jsem svatý.

46. Toť jest právo strany hovada, ptactva a všeliké duše živé, kteráž se hýbe u vodách, a každé duše živé, kteráž se plazí na zemi,

47. Aby rozdíl činěn byl mezi nečistým a čistým, a mezi živočichy, kteříž se mají jísti, a mezi živočichy, kteříž se nemají jísti.

KAPITOLA XII.

O nečistotě šestinedělek 6. a očišťování jich.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rci: Žena počnuc, porodí-li pacholika, nečistá bude za * sedm dní; podlé počtu dnů, v nichž odděluje se pro nemoc svou, nečistá bude. *Lak.2,22.

3. Potom dne * osmého obřezáno bude tělo neobřizky jeho. *1 Mojž.17,10.11.12.

4. Ona pak ještě za třiceti a tři dni zůstáváti bude v očišťování se od krve. Nižádné věci svaté se nedotkne a k svatyni nephjde, dokudž se nevyplní dnové očištění jejího.

5. Pakli děvečku porodí, nečistá bude za dvě neděle vedlé nečistoty oddělení svého, a šedesáte šest dní zůstáváti bude v očištění od krve.

6. Když pak vyplní se dnové očištění jejího po synu aneb po dceři, přinese beránka ročního na obět zápalnou, a holoubátko aneb hrdličku na obět za hřích, ke dvěřim stánku úmluvy, knězi.

7. Kterýž obětovati jí bude před Hospodinem, a očišťá jí, a tak očištěna bude od

toku krve své. Ten jest zákon té, kteráž porodila pacholika aneb děvečku.

8. Pakli nebude moci býti s beránka, tedy vezme * dvě hrdlicátek, aneb dvě holoubátek, jedno v obět zápalnou a druhé v obět za hřích. I očišťá jí kněz, a tak čistá bude. *k.14,22; 15,14. Luk.2,24.

KAPITOLA XIII.

O malomocenství na člověku, 47. roucha a nádobě.

Mluvil také Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, řka:

2. Člověk, ješto by na kůži těla jeho byla nějaká otekliná aneb prašivina, aneb poškrvna pobělavá, a bylo by na kůži těla jeho něco podobného k * ráně malomocenství: tedy přiveden bude k Aronovi knězi, aneb k některému z synů jeho knězi. *5 Mojž.24.8.

3. I pohledí kněz na ránu, kteráž jest na kůži těla jeho. Jestliže chlupové na té ráně zbělejí, a ta rána bude-li na pohledění * hlubší nežli jiná kůže těla jeho, rána malomocenství jest. Když tedy spatří ji kněz, za nečistého vyhlásí jej. *k.14,37.

4. Pakli by poškrvna pobělavá byla na kůži těla jeho, a rána ta nebyla by hlubší nežli jiná kůže, a chlupové její nezbleli by: tedy rozkáže zavřítí kněz majícího takovou ránu za sedm dní.

5. Potom pohledí na něj kněz v den sedmý, a jestli rána ta zůstává tak před očima jeho a nerozmáhá se po kůži: tedy rozkáže ho zavřítí kněz po druhé za sedm dní.

6. I pohledí na ni kněz v den sedmý po druhé, a jestliže ta rána pozčernalá bude, a nerozmohla by se po kůži: tedy za čistého vyhlásí ho kněz, nebo prašivina jest. I * zpěte roucha svá a čistý bude. *Izai.1,16. Žid.10,22.

7. Pakliť by se dále rozmohla ta prašivina po kůži jeho, již po ukázání se knězi k očištění svému, tedy ukáže se znovu knězi.

8. I pohledí na něj kněz, a jestliže * se rozmohla ta prašivina po kůži jeho, za nečistého vyhlásí jej kněz, nebo malomocenství jest. *2 Tim.2,17.

9. Rána malomocenství když bude na člověku, přiveden bude k knězi.

10. I pohledí na něj kněz, a bude-li otekliná bílá na kůži, až by učinila chlupy bílé, byť pak i zdravé maso bylo na té oteklině:

11. Malomocenství zastaralé jest na kůži těla jeho. Protož za nečistého vyhlásí jej kněz, a nedá ho zavřítí, nebo *zjevně* nečistý jest.

12. Jestliže by se pak vytilo malomocenství po kůži, a přikrylo by malomocenství všecku kůži nemocného, od hlavy jeho až do noh jeho, všudy kdež by kněz očima viděti mohl:

13. I pohledí *na něj* kněz, a přikrylo-li by malomocenství všecko tělo jeho, tedy za čistého vyhlásí nemocného. *Nebo* všecka ta rána v bělost se změnila, *protož* čistý jest.

14. Ale kdykoli ukáže se na ní živé maso, nečistý bude.

15. I pohledí kněz na to živé maso a vyhlásí jej za nečistého, *nebo* to maso živé nečisté jest, malomocenství jest.

16. Když by pak odešlo zase maso živé a změnilo by se v bělost, tedy přijde k knězi.

17. A vida kněz, že obrátila se rána ta v bělost, za čistou vyhlásí ji; čistá jest.

18. Když by pak byl na kůži těla vřed, a byl by zhojen,

19. Byla-li by na místě vředu toho oteklina bílá, aneb poškrvna pobělavá a náryšavá, tedy ukázána bude knězi.

20. A vida kněz, že na pohledění *to místo* jest nižší nežli *jiná* kůže, a chlupové na něm by zběleli, za nečistého vyhlásí jej kněz. Rána malomocenství jest, *kteřáž* na vředu vyrostla.

21. Pakli, když pohledí na ni kněz, uzří, že chlupové nezběleli na něm, a není nižší nežli *jiná* kůže, ale že jest pozčernalé místo, tedy zavře ho kněz za sedm dní.

22. Pakli by šíře se rozmáhala po kůži, za nečistého vyhlásí jej kněz; rána *malomocenství* jest.

23. Pakli by ta poškrvna pobělavá zůstávala na místě svém, a nerozmáhala by se, * znamená toho vředu jest; *protož* za čistého vyhlásí jej kněz. ^{*v.28.}

24. Tělo, na jehož kůži byla by spálenina *od* ohně, a po zhojení té spáleniny zůstala by poškrvna pobělavá a náryšavá, anebo bílá *toliko*:

25. Pohledí na ni kněz, a jestliže chlupové na ní zběleli, a lsknou se, způsob také její jest hlubší nežli *jiné* kůže vůbec: malomocenství jest, *kteřéž* zrostlo na spálenině; *protož* za nečistého vyhlásí jej kněz, *nebo* rána malomocenství jest.

26. Pakli uzří kněz, an na poškrvně po-

bělavé není žádného chlupu bílého, a že nižší není nežli *jiná* kůže, ale že jest pozčernalá, poručí ho zavřítí kněz za sedm dní.

27. I pohledí na ni kněz dne sedmého. Jestliže se více rozmohla po kůži, tedy za nečistého vyhlásí jej; *nebo* rána malomocenství jest.

28. Pakli bělost lsknutá na svém místě zůstáváti bude, a nerozmůže se po kůži, ale bude pozčernalá: zpřýstění *od* spáleniny jest; za čistého vyhlásí jej kněz, nebo * šrám spáleniny jest. ^{*v.22.}

29. Byla-li by pak rána na hlavě aneb na bradě muže neb ženy,

30. Tedy pohledí kněz na tu ránu, a jestliže způsob její bude hlubší nežli *jiná* kůže, a bude na ní vlas požlutlý a tenký: tedy za nečistého vyhlásí jej kněz, *nebo* poškrvna černá jest; malomocenství na hlavě aneb na bradě jest.

31. Když pak pohledí kněz na ránu poškrvny černé a uzří, že způsob její není hlubší nežli *jiná* kůže, a že není vlasu černého na ní: zavřítí dá kněz majícího ránu poškrvny černé za sedm dní.

32. I pohledí kněz na tu ránu dne sedmého, a aj, nerozmohla se ta poškrvna černá, a není vlasu žlutého na ní, a způsob té poškrvny černé není hlubší nežli kůže:

33. Tedy oholen bude *člověk ten*, ale poškrvny té černé nedá holiť. I dá zavřítí kněz *majícího* tu poškrvnu za sedm dní po druhé.

34. I pohledí kněz na poškrvnu černou dne * sedmého, a jestliže se nerozmohla poškrvna černá dále po kůži, a místo její není-li hlubší nežli *jiná* kůže: za čistého vyhlásí ho kněz, i zpřeje roucha svá a čistý bude. ^{*v.6.}

35. Pakli by se dále rozmohla poškrvna ta černá po kůži, již po očištění jeho,

36. Tedy pohledí na ni kněz, a uzří-li, že se dále rozmohla ta poškrvna černá po kůži, nebude více šetřiti vlasu žlutého; nečistý jest.

37. Pakli poškrvna černá tak zůstává před očima jeho, a černý vlas vzrostl by na ní, tedy zhojena jest ta poškrvna černá; čistý jest, a za čistého vyhlásí jej kněz.

38. Když by na kůži těla muže aneb ženy byly poškrvny, *totiž* poškrvny pobělavé,

39. I pohledí kněz, a jestliže budou na

kůži těla jejich poškrvny bílé, pozčernalé, *tedy poškrvna bílá jest, kteráž na kůži zrostla; čistý jest.*

40. Muž, z jehož by hlavy vlasové slezli, lysý jest a čistý jest.

41. Jestliže pak po jedné straně obleze hlava jeho, nálysý jest a čistý jest.

42. Pakli na té lysině, aneb na tom oblysení byla by rána bílá a ryšavá, tedy malomocenství zrostlo na lysině jeho, aneb na oblysení jeho.

43. I pohledí na něj kněz, a uzří-li oteklinu rány bílou a ryšavou na lysině jeho, aneb na oblysení jeho, jako způsob malomocenství na kůži těla:

44. Člověk malomocný jest a nečistý jest. Bez meškání za nečistého vyhlásí jej kněz, nebo na hlavě jeho jest malomocenství jeho.

45. Malomocný pak, na němž by ta rána byla, bude mítí roucho roztržené a hlavu odkrytou a ústa zastřená, a Nečistý, nečistý *jeem!* volati bude.

46. Po všecky dny, v nichž ta rána bude na něm, za nečistého jmin bude; *nebo nečistý jest. Sám bydliti bude, vně * za staný bude přebývání jeho.* ^{*4 Mojž.12,14.}

47. Když by pak na rouchu byla rána malomocenství, buď na rouchu soukenném aneb na rouchu lněném,

48. Buď na osnově aneb na outku ze lnu aneb z vlny, buď na kůži aneb na každé věci kožené,

49. A byla by ta rána zelená neb náryšavá na rouchu aneb na kůži, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené: rána malomocenství jest, ukázána bude knězi.

50. I pohledí kněz na tu ránu, a dá zavřiti tu věc mající ránu za sedm dní.

51. A pohledě na tu ránu dne sedmého, uzří-li, že se dále rozmohla ta rána na rouchu, neb po osnově anebo po outku, aneb na kůži, k čemuž by jí koli užíváno bylo: rána ta malomocenství rozjídavá jest, věc nečistá jest.

52. I spálí to roucho aneb osnovu, aneb outek z vlny neb ze lnu, aneb jakoukoli nádobu koženou, na níž by byla rána ta; nebo malomocenství škodlivé jest, protož ohněm spáleno bude.

53. Pakli pohledě kněz, uzřel by, že se nerozmohla rána ta na rouchu, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené:

54. Rozkáže kněz, aby zeprali tu věc, na

níž byla by rána, i káže ji zavřiti za sedm dní pro druhé.

55. I pohledí kněz po zeprání *té věci* na ránu. Jestliže nezměnila rána barvy své, byť se pak nerozmohla dále, *predce* nečistá jest. Ohněm spálíš ji; *nebo* rozjídavá věc jest na vrchní neb spodní straně její.

56. Pakli pohledě kněz, uzřel by, an pozčernala rána po zeprání svém, odtrhne ji od roucha aneb od kůže, aneb od osnovy, aneb od outku.

57. Jestliže se pak ukáže ještě na rouchu aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené, *malomocenství* rozjídající se jest. Ohněm spálíš věc tu, na kteréž by ta rána byla.

58. Roucho pak aneb osnovu, aneb outek, aneb kteroukoli nádobu koženou, když bys zepral, a odešla by od ní ta rána, ještě po druhé zpřeš, a čistě bude.

59. Tenť jest zákon o raně malomocenství na rouchu soukenném aneb lněném, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené, kterák má za čistou aneb za nečistou uznána býti.

KAPITOLA XIV.

Rád očišťování člověka i domu malomocenstvím raněného.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Tento bude řád při malomocném v den očišťování jeho: K knězi * přiveden bude. ^{*Mat.8,4. Mark.1,44. Luk.5,14.}

3. I vyjde kněz ven z stanů a pohledí na něj, a uzří-li, že uzdravena jest rána malomocenství malomocného:

4. Rozkáže kněz tomu, kterýž se očišťuje, vzíti dva vrabce živé a čisté, a dřevo cedrové, a červec dvakrát barvený, a * yzop. ^{*Zalm. 51, 9.}

5. I rozkáže kněz zabití vrabce jednoho, a *vycediti krev z něho* do nádoby hliněné nad vodou živou.

6. A vezme vrabce živého a dřevo cedrové, též červec dvakrát barvený, a yzop, a omočí to *všecko* i s vrabcem živým ve krvi vrabce zabitého nad vodou živou.

7. Tedy * pokropí toho, kterýž se očišťuje od malomocenství, sedmkrát, a za čistého jej vyhlásí, i pustí vrabce živého na pole. ^{*k.4.6.17; 8,11.}

8. Ten pak, kterýž se očišťuje, zpře roucho své a oholí * *všecky* vlasy své, umyje se vodou, a čistý bude. Potom vejde do tábora, a bydliti bude t vně, nevchážeje do stanu svého za sedm dní.

*4 Mojž.8,7. řk.12,14.

9. Dne pak sedmého sholí všechny vlasy své, hlavu i bradu svou, i obočí své, a tak všechny vlasy své sholí; zpěře také roucha svá a tělo své umyje vodou, a tak očistí se.

10. Dne pak osmého vezme dva beránky bez poškrvny, a ovci jednu roční bez poškrvny, a tři * desetiny efi mouky bělné k oběti suché, olejem zadělané, a oleje jednu mírku. ^{*4.Mojz.15,4.}

11. Kněz pak, kterýž očišťuje, postaví toho člověka očišťujícího se s těmi věcmi před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.

12. I vezme kněz beránka jednoho, kteréhožto obětovati bude v obět za hřích, a mírku oleje, a obraceti bude tím sem i tam v obět obracení před Hospodinem.

13. A zabije beránka toho na místě, kdež se zabijí obět za hřích a obět zápalná, totiž na místě svatém; nebo jakož * obět za hřích, tak obět za vinu knězi přináležejí, svatá svatých jest. ^{*k.7,7.}

14. I vezme kněz krve z oběti za hřích, a pomáže jí kraje * ucha pravého člověka toho, kterýž se očišťuje, a palce ruky jeho pravé, a palce nohy jeho pravé. ^{*k.8,23.}

15. Vezme také kněz z té mírky oleje, a naleje na ruku svou levou.

16. A omoče prst svůj pravý v tom oleji, kterýž má na ruce své levé, pokropí z něho * prstem svým sedmkrát před Hospodinem. ^{*k.4,6.}

17. Z ostatku pak oleje toho, kterýž má na ruce své, pomáže kněz * kraje ucha pravého člověka toho, kterýž se očišťuje, a palce pravé ruky jeho, a palce pravé nohy jeho, na krev oběti za vinu. ^{*k.8,23.}

18. Což pak zůstane oleje, kterýž jest v ruce kněze, pomáže tím hlavy toho, kterýž se očišťuje; a tak očistí jej kněz před Hospodinem.

19. Učiní také kněz obět za hřích, a očistí očišťujícího se od nečistoty jeho. A potom zabije obět zápalnou.

20. I bude obětovati kněz tu obět zápalnou, i obět suchou na oltáři; a tak očistí jej, i bude čistý.

21. Jestliže pak bude chudý, tak že by s to býti nemohl, tedy vezme jednoho beránka v obět za provinění, k obracení jí sem i tam pro očistění své, a desátý díl mouky bělné olejem zadělané k oběti suché, a mírku oleje,

22. Též * dvě hrdličky aneb dvě holoubátek, kteréž by mohl míti, a bude jedno

v obět za hřích, a druhé v obět zápalnou. ^{*k.12,8;15,14.}

23. I přinese je v osmý den očišťování svého knězi, ke dveřím stánku úmluvy před Hospodina.

24. Tedy kněz vezma beránka oběti za vinu a mírku oleje, obraceti je bude sem i tam v obět obracení před Hospodinem.

25. I zabije beránka oběti za provinění, a vezma krve z oběti za provinění, pomáže jí kraje * ucha pravého člověka toho, kterýž se očišťuje, a palce ruky jeho pravé, a palce nohy jeho pravé. ^{*k.8,23.}

26. Oleje také naleje kněz na ruku svou levou.

27. A omoče prst svůj pravý v oleji, kterýž bude na ruce jeho levé, pokropí jím sedmkrát před Hospodinem.

28. Pomáže také kněz olejem, kterýž má na ruce své, kraje ucha pravého toho, kdož se čistí, a palce pravé ruky jeho, a palce pravé nohy jeho, na místě krve z oběti za vinu.

29. Což pak zůstává oleje, kterýž jest v ruce kněze, pomáže jím hlavy toho, kterýž se očišťuje; a tak očistí jej před Hospodinem.

30. Tolikéž učiní i s hrdličkou jednou aneb s holoubátkem z těch, kteréž zjednati mohl.

31. Z těch, kterýchž dostati mohl, obětovati bude jedno za hřích a druhé v obět zápalnou s obětí suchou; a tak očistí kněz očišťujícího se před Hospodinem.

32. Ten jest zákon toho, na komž by se ukázala rána malomocenství, a kterýž by nemohl býti s ty věci k očistění svému *přindležitě*.

33. I mluvil Hospodin Mojžíšovi a Aroнови, řka:

34. Když vejdete do země Kananejské, kterouž já vám za dědictví dávám, a dopustil bych ránu malomocenství na některý dům země, kterouž vládnouti budete,

35. Tedy přijde hospodář domu a oznámí * knězi, řka: Zdá mi se, jako by byla rána malomocenství na domě. ^{*k.13,2.}

36. I rozkáže kněz vyprázdniti dům, dříve než by všel do něho hleděti na tu ránu, aby nebylo poškrvněno něco z těch věcí, kteréž v domě jsou. Potom pak vejde, aby pohleděl na ten dům.

37. Tedy vida ránu tu, uzří-li, že rána jest na stěnách domu, totiž dílkové ná zelení aneb načervení, a na pohledění jsou nižší než stěna *jinde*:

38. Vyjde kněz z domu toho ke dveřím jeho, a dá zavřítí dům ten za sedm dní.

39. A v den sedmý navrátí se kněz, a uzří-li, ano se rozmohla rána na stěnách domu toho:

40. Rozkáže vynítí kamení, na němž by rána taková byla, a vyvrce je ven za město na místo nečisté.

41. Dům pak rozkáže vystrouhati vnitř všudy vůkol; a vysypou prach ten, kterýž astrouhali, vně za městem na místo nečisté.

42. A vezmouce jiné kamení, vyplní jím místo onoho kamení; tolikéž hlíny jiné vezmouce, vymaže dům.

43. Pakliť by se navrátila rána, a vzrostla by v tom domě po vyvržení kamení a vystrouhání domu, i po vymazání jeho,

44. Tedy vejda kněz, uzří-li, an se rozmohla rána v domě, malomocenství rozjídající se jest v tom domě, nečistý jest.

45. I rozboří ten dům a kamení jeho, i dříví jeho, a všecko mazání domu toho, a vynosí ven za město na místo nečisté.

46. Jestliže by pak kdo všel do domu toho v ten čas, když zavřin byl, nečistý bude * až do večera. ^{*k.11,24 násl.}

47. A jestliže by kdo spal v tom domě, zpěře roucha svá; tolikéž jestliže by kdo jedl v tom domě, zpěře roucha svá.

48. Jestliže by pak kněz vejda tam, u-zřel, že se nerozmohla rána v domě po obnovení jeho, tedy za čistý vyhlásí dům ten; nebo uzdravena jest rána jeho.

49. A vezma k očištění domu toho dva vrabce a dřevo cedrové, a červec dvakrát barvený a yzop,

50. I zabije vrabce jednoho, a vycedí krev do nádoby hliněné nad vodou živou.

51. A vezma dřevo cedrové a yzop, a červec dvakrát barvený, a vrabce živého, omočí to všecko ve krvi vrabce zabitého a u vodě živé, a pokropí domu toho sedmkrát.

52. A tak když * očistí dům ten krví vrabce a vodou živou a ptákem živým, dřevem cedrovým, yzopem a červcem dvakrát barveným: ^{*Zalm.51,9.}

53. Vypustí ven vrabce živého z města na pole, a očistí dům ten, i bude čistý.

54. Ten jest zákon o všeliké ráně malomocenství a poškrvny černé,

55. A malomocenství roucha i domu,

56. I otekliny, prašiviny a poškrvny poškrvny,

57. K ukázání, kdy jest kdo čistý, aneb

kdy jest kdo nečistý. Tenť jest zákon malomocenství.

KAPITOLA XV.

O nečistotě muzaké 19. a ženaké, i očišťování jich.

Mluvil pak Hospodin Mojžíšovi a Aro-novi, řka:

2. Mluvte synům Izraelským a rcete jim: Když by který muž trpěl tok semene z těla svého, nečistý bude.

3. Tato pak bude nečistota jeho v toku jeho: *Jestliže* vypěňuje tělo jeho tok svůj, aneb že by se zastavil tok v těle jeho, nečistota jeho jest.

4. Každé lůže, na němž by ležel, kdož má tok semene, nečisté bude; a všecko, na čemž by seděl, nečisté bude.

5. A kdož by se dotekl lůže jeho, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, a bude nečistý * až do večera. ^{*k.11,24 násl.}

6. A kdo by sedl na to, na čemž seděl ten, kdož má tok semene, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

7. Jestliže by se kdo dotekl těla trpícího tokem semene, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

8. A jestliže by ten, kdož trpí tokem semene, plinul na čistého, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

9. Každé sedlo, na němž by seděl ten, kdož má tok semene, nečisté bude.

10. A kdož by koli dotekl se něčeho, což bylo pod ním, nečistý bude až do večera; a kdož by co z toho nesl, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, a bude nečistý až do večera.

11. Kohož by se pak dotekl ten, kdož má tok semene, a neumyl rukou svých vodou, zpěře roucha svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

12. Nádoba * hliněná, kteréž by se dotekl ten, kdo má tok semene, bude rozbita, a každá nádoba dřevěná vodou vymyta bude. ^{*k.6,28.}

13. Když by pak očištěn byl ten, kdož tokem semene trpěl, od toku svého, sečte sedm dní po svém očištění, a zpěře roucha svá, a vodou živou zmyje tělo své, i bude čist.

14. Potom dne osmého vezme * sobě dvě hrdličky aneb dvě holoubátka, a přijde před Hospodina ke dveřím stánku úmluvy, dá je knězi. ^{*k.5,7; 12,8.}

15. Kterýž obětovati je bude, jedno za

hřích a druhé v obět zápalnou; a očistí jej kněz před Hospodinem od toku jeho.

16. Muž, z něhož by * vyšlo símě scházení, zmyje vodou všecko tělo své, a bude nečistý až do večera. *k.22.4.

17. Každé roucho i každá kůže, na níž by bylo símě scházení, zeprána bude vodou, a nečistá bude až do večera.

18. Žena také, s kterouž by obýval muž scházením semene, *oba* zmyjí se vodou, a nečistí budou až do večera.

19. Žena pak, když by trpěla nemoc svou, a tok krve byl by z těla jejího, za sedm dní oddělena bude; * každý, kdož by se jí dotekl, nečistý bude až do večera. *k.18.19.

20. Na čemž by koli ležela v čas oddělení svého, nečistět bude; tolikéž, na čem by koli seděla, nečisté bude.

21. Také kdož by se dotekl lůže jejího, zpře roucho své, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

22. Kdož by se koli dotekl toho, na čemž seděla, zpře rouchá svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

23. Což by koli bylo na lůži tom, neb na jaké by koli věci seděla, a dotekl by se toho někdo, nečistý bude až do večera.

24. Jestliže by kdo spal s ní, a byla by nečistota její na něm, nečistý bude za sedm dní; i každé lůže, na němž by spal, nečisté bude.

25. Žena pak trpěla-li by * krvotok po mnohé dny, kromě času nemoci své, totiž krvotok by trpěla přes čas přirozené nemoci: po všechny dny toku nečistoty své, jako i v čas nemoci své přirozené, nečistá bude. *Mat.9.20.

26. Každé lůže, na němž by spala po všechny dny toku svého, bude ji jako lůže v přirozené nemoci její; a každá věc, na kteréž by seděla, nečistá bude, podlé nečistoty přirozené nemoci její.

27. Kdož by koli dotekl se těch věcí, nečistý bude. Protož zpře roucho své, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

28. Když pak očištěna bude od toku svého, sečte sobě sedm dní, a potom očišťovati se bude.

29. A v den osmý vezme * sobě dvě hrdličky aneb dvě holoubátek, a přinese je knězi ke dveřím stánku úmluvy. *k.12.8.

30. Z nichž jedno obětovati bude kněz v obět za hřích, a druhé v obět zápalnou,

a očistí ji kněz před Hospodinem od toku nečistoty její.

31. I budete oddělovati syny Izraelské od nečistot jejich, aby nezemfeli pro nečistoty své, když by poškvrnili přibytku mého, kterýž jest u prostřed nich.

32. Toť jest právo trpícího tok semene, i toho, z něhož vychází símě scházení, jímž poškvrněn bývá,

33. Těž nemocné ženy v oddělení jejím, i všelikého trpícího tok svůj, buď mužského pohlaví neb ženského, a muže, kterýž by spal s nečistou.

KAPITOLA XVI.

O vcházení kněze do svatyně 29. a vyhlášení postu všec.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi * po smrti dvou synů Aronových, kteřížto, když předstoupili před Hospodina, zemřeli, *k.10.2.

2. A řekl Hospodin Mojžíšovi: Mluv Aronovi bratru svému, ať nevchází každého času do svatyně za oponu před slitovnicí, kteráž jest na truhle, aby neumřel; nebo *já* v oblace ukáži se nad slitovnicí.

3. S tímto vcházetí bude Aron do svatyně: S volkem mladým, *kerýž bude* v obět za hřích, a s beranem k oběti zápalné.

4. V sukni lněnou svaton obleče se, a košilkou lněnou bude míti na těle hanby své, pasem také lněným opáže se, a čepici lněnou vstaví na hlavu, roucha zajisté svatá jsou tato; i umyje vodou * tělo své a obleče se v ně. *v.24.

5. Od shromáždění pak synů Izraelských vezme dva kozly k oběti za hřích, a jednoho berana k zápalné oběti.

6. I bude * obětovati Aron volka svého v obět za hřích, a očistí sebe i dům svůj. *Zid.7.27.

7. Potom vezme *ty* dva kozly a postaví je před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.

8. I dá Aron na ty dva kozly losy, los jeden Hospodinu, a los druhý Azazel.

9. A obětovati bude Aron kozla *toho*, na něhož by los padl Hospodinu, obětovati jej bude za hřích.

10. Kozla pak toho, na něhož přišel los Azazel, postaví živého před Hospodinem, aby skrze něho učinil očištění, a pustí ho na poušť k Azazel.

11. I bude obětovati Aron volka svého v obět za hřích, a očistí sebe i dům svůj, a zabije volka svého v obět za hřích.

12. Vezme také plnou * kadidlnici uhlí ředavého s oltáře, *kterýž jest před tváří Hospodinovou*, a plné obě hrsti své † vonných věcí stlučených, a vnese za oponu.

*k.10,1.†2 Mojš.30,34,35.

13. A vloží kadidlo to na oheň před Hospodinem, a dým kadění *toho* přikryje slitovnici, *kteráž jest nad svědectvím*, a neumře.

14. Potom vezma * krve volka toho, pokropí prstem svým na slitovnici k východu; *tolikéž před slitovnici* kropiti bude sedmkrát † krví tou prstem svým.

*Zid.9,13; 10,4. †3 Mojš.4,6,17.

15. Zabije také v obět za hřích kozla *toho*, *kterýž jest lidu*, a vnese krev jeho do vnitřku za oponu, a učiní se krví jeho, *jakož učinil se krví volka*, totiž pokropí ji na slitovnici a před slitovnici.

16. A očistí svatyni od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich i všech hříchů jejich. Totéž učiní i stánku úmluvy, *kterýž jest mezi nimi u prostřed nečistot jejich*.

17. (Žádný pak člověk ať není v stánku úmluvy, když on vchází k očišťování do svatyně, dokudž by on zase nevyšel a očištění za sebe, za dům svůj i za všecko množství Izraelské nevykonal.)

18. Vyjde pak k oltáři, *kterýž jest před Hospodinem*, a očistí jej. A vezma krve volka toho, a ze krve kozla, dá na rohy oltáře vákol.

19. A pokropí ho svrchu krví tou prstem svým sedmkrát, a očistí jej i posvěti ho od nečistot synů Izraelských.

20. A když by dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře, obětovati bude kozla živého.

21. A vlože Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyznávati bude nad ním všechny nepravosti synů Izraelských, a všechna přestoupení jejich se všemi hřichy jejich, a vloží je na hlavu kozla, a vyžene ho člověk k tomu zřizený na poušť.

22. (Kozel ten zajisté ponese na sobě všechny nepravosti jejich do země pusté.) A pustí kozla toho na poušť.

23. Potom pak přijda Aron do stánku úmluvy, svleče s sebe roucha lněná, v něž se byl oblékl, když vjíti měl do svatyně, a nechá jich tu.

24. A umyje tělo své vodou na místě svatém, a obleče se zase v roucha svá, a vyjda, obětovati bude obět zápalnou svou a obět zápalnou lidu, a očistí sebe i lid.

25. A tuk oběti za hřích pálení bude na oltáři.

26. Ten pak, *kterýž vyvedl kozla na Azazel*, zpře roucha svá, a zmyje tělo své vodou, a potom vejde do stanů.

27. Volka pak za hřích a kozla za hřích, jejichž krev vnese na byla k vykonání očištění v svatyni, vynese ven z tábora, a spálí ohněm kůže jejich, i maso jejich, i lejna jejich.

28. Kdož by pak spálil je, zpře roucha svá, a umyje tělo své vodou, a potom vejde do tábora.

29. Bude vám i toto za věčné ustanovení: Sedmého měsíce, desátého * dne téhož měsíce ponížovati budete duši svých, a žádného díla nebudete dělati, ani doma zrozený, ani přichozí, *kterýž jest pohostinu mezi vámi*.

*k.23,32.

30. Nebo v ten * den očistí vás, abyste očištění byli; ode všech hříchů svých před Hospodinem očištění budete.

*k.23,27.

31. Sobota * odpočínutí bude vám, a ponížovati budete duši svých ustanovením věčným.

*k.23,32.

32. Očišťovati pak bude kněz, *kterýž jest pomazaný*, a jehož ruce posvěceny jsou k vykonávání úřadu kněžského, místo otce svého, a obleče se v roucha lněná, roucha svatá.

33. A očistí svatyni svatou a stánek úmluvy, očistí také i oltář, i kněží, i všecken lid shromážděný očistí.

34. A bude vám to ustanovením věčným k očišťování synů Izraelských ode všech hříchů jejich, * každého roku jednou. I učinil Mojžíš *tak*, *jakž jemu byl přikázal Hospodin*.

*Zid.9,7.

KAPITOLA XVII.

Místo k obětem nařizeno, 7. dšblím obětovati, 10. krve 15. a umrlého jísti zapovědino.

I mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k Aronovi a synům jeho i ke všechněm synům Izraelským, a rei jim: *Tato jest věc, kterouž přikázal Hospodin, řka:*

3. Kdož by koli z domu Izraelského zabil vola aneb beránka, neb kozu, *buď mezi stany*, aneb kdož by zabil vně za stany,

4. A ke dveřím stánku úmluvy nepřivedl by ho, aby obětoval obět Hospodinu před příbytkem Hospodinovým: *vi-nen bude krví, nebo krev vytil*; protož vyhlazen bude muž ten z prostředku lidu svého.

5. Přivedou tedy synové Izraelské oběti své, kteréž by na poli zabíjeti chtěli, přivedou je, pravím, k Hospodinu ke dveřím stánku úmluvy, k knězi, a obětovati budou oběti pokojné Hospodinu.

6. A pokropí kněz krví na oltáři Hospodinovu u dveří stánku úmluvy, a pálení bude tuk u vůni libeznou Hospodinu.

7. A nikoli více nebudou obětovati obětí svých * dáblům, po nichžto *odcházějce*, oni smilní. Zákon tento bude jim i věčný i všechněm potomkům jejich.

^{*5 Mojz.32,17. +3 Mojz.10,9.}

8. Protož povíš jim: Kdož by koli z domu Izraelského aneb z příchozích, kteříž by pohostinu byli mezi vámi, obětoval zápal aneb jinou obět,

9. A ke dvěřím stánku * úmluvy nepřivedl by jí, aby ji obětoval Hospodinu: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

^{*5 Mojz.12,14.}

10. A kdož by koli z domu Izraelského aneb z příchozích, kteříž jsou pohostinu mezi nimi, jedl * jakou krev: postavím tvář svou proti člověku tomu, a vyhledím jej z prostředku lidu jeho. ^{*k.3,17.}

11. Nebo duše všelikého těla ve krvi jest, já pak oddal jsem vám ji k oltáři, k očišťování duší vašich. Nebo sama krev na * duši očišťuje. ^{*Zid.9,22.}

12. Protož řekl jsem synům Izraelským: Něžádný z vás nebude jísti krve; ani příchozí, kterýž pohostinu jest mezi vámi, nebude krve jísti.

13. A kdož by koli z synů Izraelských aneb z příchozích, kteříž jsou pohostinu mezi vámi, honě, ulovil zvíře aneb ptáka, což se jísti může, tedy vycedí krev jeho a zasype ji prstí.

14. Nebo * duše všelikého těla jest krev jeho, *kteřáž jest* v duši jeho. Protož jsem pověděl synům Izraelským: Krve i žádného těla jísti nebudete, nebo duše všelikého těla jest krev jeho; kdož by koli jedl ji, vyhlazen bude. ^{*1 Mojz.9,4. +3 Mojz.3,17.}

15. Kdož by pak koli jedl * tělo mrtvé aneb udávené, buď on doma zrozený aneb příchozí: zpřeje roucha svá, a umyje se vodou, a nečistý bude až do večera; potom pak čistý bude. ^{*k.11,40.}

16. A pakli nezpřeje roucha svého, a těla svého neumyje, tedy ponese nepravost svou.

KAPITOLA XVIII.

Zapovídá mužům i ženám všelijaké neřádné scházení v skutku tělesném.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Já jsem * Hospodin Bůh váš. ^{*k.11,44.}

3. Vedle skutků země Egyptské, v níž jste bydlili, nečítejte, ani podlé skutků země Kananejské, do kteréž já vás uvozuji, činiti budete, a v ustaveních jejich nechodte.

4. Soudy mé čítejte a ustanovení mých ostříhejte, abyste chodili v nich: Já jsem Hospodin Bůh váš.

5. Ostříhejte ustanovení mých a soudů mých. * Člověk ten, kterýž by je činil, živ bude v nich: Já jsem Hospodin.

^{*Neh.9,29. Řim.10,5.}

6. Něžádný člověk k žádné přítelkyni krevní nepřistupuj k obnažení hanby její: Já jsem Hospodin.

7. Hanby * otce svého a hanby matky své neodkryješ; matka tvá jest, neodkryješ hanby její. ^{*1 Mojz.9,22.}

8. Hanby * ženy otce svého neodkryješ; nebo hanba otce tvého jest.

^{*k.20,11. 1 Mojz.35,22. 1 Kor.5,1.}

9. Hanby sestry své, dcery otce svého aneb dcery matky své, kteréž doma zplodena aneb vně zplodena jest, neodkryješ hanby jejich.

10. Hanby vnučky své, buď po synu neb dceři své, neodkryješ; nebo hanba tvá jsou.

11. Hanby dcery manželky otce svého, kteráž jest zplodena od otce tvého, tvá sestra jest, neodkryješ hanby její.

12. Hanby sestry otce svého neodkryješ; nebo krevní přítelkyně otce tvého jest.

13. Hanby sestry matky své neodkryješ; nebo krevní přítelkyně matky tvé jest.

14. Hanby * bratra otce svého neodkryješ; k manželce jeho nevejdeš, strýna tvá jest. ^{*k.20,20.}

15. Hanby * nevěsty své neodkryješ; manželka jest syna tvého, neodkryješ hanby její. ^{*1 Mojz.38,16. Ezech.22,11.}

16. Hanby * manželky bratra svého neodkryješ; nebo hanba bratra tvého jest. ^{*Mark.6,18.}

17. Hanby * ženy a dcery její neodkryješ. Vnučky její po synu neb po dceři její nepojmeš, abys odkryl hanbu její; nebo krevní jsou, a nešlechtnost jest. ^{*k.20,14.}

18. Nevezmeš sobě ženy k ženě první, abys ssoužil ji, odkryvaje hanbu její za života jejího.

19. Také k ženě, * když jest v své ne-

moci nečistě, nepřistoupíš, odkrýváje hanbu její. *k.20,18.

20. S manželkou bližního svého nebudeš obcovati, poškrvňuje se s ní.

21. Nedopustíš, aby kdo z semene tvého proveden byl *skrze oheň modly* Moloch, abys nepoškrvnil jména Boha svého: Já jsem Hospodin. *k.20,2.

22. Nebudeš * obcovati s mužským pohlavím, scházejí se s ním jako s ženou; nebo ohavnost jest. *k.20,13. Řim.1,27. 1 Kor.6,9.

23. A * s žádným hovadem nebudeš obcovati, poškrvňuje se s ním; ani žena nepoddá se hovadu, aby s ním obývala; nebo mrzkost jest. *k.20,15.

24. A protož * nepoškrvňujtež se žádnou touto věcí; nebo těmito všemi věcmi poškrvnili se pohané, kteréž já vyvrhu od tváří vaší. *2Kř.17,15.

25. Nebo poškrvnila se země, a navštívím nepravost její na ní, a vyvrátí země obyvatele své.

26. Ale vy ostříhejte ustanovení mých a soudů mých, a nečinite nižádných ohavností těchto, *tak* domácí jako přichozí, kterýž jest pohostinu u prostřed vás.

27. (Nebo všecky ty ohavnosti činili lidé země té, kteříž byli před vámi, čímž poškrvněna jest země.)

28. Aby * nevyvrátila vás země, proto že byste jí poškrvnili, jako vyvrátila národ, kterýž byl před vámi. *k.20,22.

29. Nebo kdož by koli dopustil se některé ze všech ohavností těch: duše zajisté, kteréž by činily to, vyhlazeny budou z prostředku lidu svého.

30. Protož * ostříhejte příkázání mých, abyste nečinili *ničeho* z obyčejů ohavných, kteříž činění jsou před vámi, aniž sebe jimi poškrvňujte: Já jsem Hospodin Bůh váš. *k.19,37.

KAPITOLA XIX.

Opětování a vysvětlení některých přikázání.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv ke všemu množství synů Izraelských a rei jim: * Svati buďte, nebo svatý jsem, já Hospodin Bůh váš. *k.11,44,45. 1 Petr.1,16.

3. Jeden každý matky své a otce svého báti se budete. A * sobot mých ostříhejte, nebo já jsem Hospodin Bůh váš. *2Mojž.31,13.

4. Neobracejte se k modlám, a * bohů litych nedělejte sobě: Já jsem Hospodin Bůh váš. *2Mojž.20,23; 34,17.

5. A když obětovati budete oběti * pokojné Hospodinu, z dobré vůle své obětovati budete je. *k.7,11,15.nál.

6. Kterého * dne obětovati budete, jisti budete je, i znejtří; což by pak zůstalo až do třetího dne, ohněm spáleno bude. *k.7,16,17.

7. Pakli předce jisti budete dne třetího, věc ohavná bude, a nebude oblíbena.

8. Kdož by to jedl, *pokutu* nepravosti své ponese; nebo svatosti Hospodinovy poškrvnil, protož vyhlazena bude duše ta z lidu svého.

9. Když * budete žiti obilí země vaší, nesežneš naskrze všeho pole svého, a nebudeš sbíratí pozůstalých *klasů* žné své. *k.23,22.

10. Tolikéž ostatků vinice své nebudeš bráti, a zrní vinice své nebudeš sbíratí; chudému a přichozímu zanecháš toho: Já jsem Hospodin Bůh váš.

11. Nekraďte * a nelžete, a nižádný neoklamávej bližního svého. *2Mojž.20,15,16. 1 Tes.4,6.

12. Nepřisahejte krivě ve jméno mé, a niž *kdo* * poškrvňuj jména Boha svého: Já jsem Hospodin. *2Mojž.20,7.

13. Neutiskneš * mocí bližního svého, a niž obloupiš *ho*. † Nezůstane mzda dělníka u tebe až do jitra. *2Mojž.23,7. † Jak.5,4.

14. Hluchému nebudeš zlořečiti, a před slepým * nepoložíš úrazu, ale báti se budeš Boha svého, *nebo* já jsem Hospodin. *5Mojž.27,18.

15. Neučiníš nepravě v soudu. * Nepřijmeš osoby chudého, aniž šanovati budeš osoby bohatého; spravedlivě souditi budeš bližního svého. *Přis.15,27.

16. Nebudeš choditi jako utrahač v lidu svém, aniž státi budeš na hrdlo bližnímu svému: Já jsem Hospodin.

17. Nebudeš nenáviděti bratra svého v srdci svém; svobodně * potreseš bližního svého, a nesneseš na něm hřichu. *Mat.18,15. Luk.17,3.

18. Nebudeš se mstiti, aniž držeti budeš *hněvu* proti synům lidu svého, ale * milovati budeš bližního svého jako sebe samého: Já jsem Hospodin. *Mat.5,44.

19. Ustanovení mých ostříhejte. Hovadu svému nedáš se scházeti s *hovadem* jiného pokolení. * Pole svého neposeješ rozdílným semenem, a rouchem z rozdílných věcí, *jako* z vlny a ze lnu, *setkaným* nebudeš se odívati. *5Mojž.22,9.

20. Jestliže by muž spal s ženou, a obcoval s ní, kteráž děvkou jsou, byla by

zasnoubená jinému muži, a nebyla by žádnou mzdou vykoupěna, ani propuštěna: *oba dva* zmrskáni budou, a neumrouť; nebo nebyla svobodná učiněna.

21. On pak přivede obět za vinu svou Hospodinu ke dveřím stánku úmluvy, skopce za vinu.

22. I očistí jej * kněz skopcem, *kterýž se obětuje* za vinu před Hospodinem, od hříchu jeho, kterýmž zhrěšil, a bude mu odpuštěn hřích jeho. *k.4.26.

23. Když pak vejdete do země, a nasázíte všelikého stromoví ovoce nesoucího, tedy obřezáte neobřezáni jeho, *totiž* ovoce jeho. Po tři léta budete mítí je za neobřezané, *protož* nebude jedeno.

24. Čtvrtého pak léta bude všeliké ovoce jeho posvěcené k chválení Hospodina,

25. (Pátého *teprv* léta jisti budete ovoce jeho), aby rozmnožil vám úrody jeho; *nebo* já jsem Hospodin Bůh váš.

26. Nic nebudete * jisti se krví. † Nebudete hádati, aniž na časech zakládati budete. *k.3.17. †5 Mojs.18.10.11.12.

27. Nebudeš * stříhati *vlasů* hlavy své okrouhle, aniž zohaví *kdo* brady své. *k.21.5.

28. Nad * mrtvým pak nebudete řezati těla svého, a žádného znamení vyrytého na sobě neučiníte: Já jsem Hospodin. *5 Mojs.14.1.

29. Nepoškvřňuj dcery své, dopouštěje smilnití jí, aby země nesmilnila a nebyla naplněna nešlechetrostí.

30. Sobot * mých ostříhati budete, a svatyně mé báti se budete: Já jsem Hospodin. *k.23.2 násled.

31. Neobracejte se k * hadačům a věštcům, ani od nich rady berťe, poškvřňující se s nimi: Já jsem Hospodin Bůh váš. *k.20.6.27. 1 Sam.28.7.

32. Před *člověkem* šedivým povstaň, a cti osobu starého, a boj se Boha svého, *nebo* já jsem Hospodin.

33. Jestliže * bude pohostinu u tebe přichozí v zemi vaší, nečinite jemu krivdy. *2 Mojs.22.21.

34. Jakožto *jeden* z doma zrozených vašich, *tak* bude vám přichozí, kterýž jest u vás pohostinu, a milovati ho budeš jako sebe samého; nebo *i vy* pohostinu jste byli v zemi Egyptské: Já jsem Hospodin Bůh váš.

35. Nečinite neprávě v soudu, v rozměřování, v váze a v míře.

36. Závaží * spravedlivé, kámen spravedlivý, korec spravedlivý, pintu sprave-

dlivou mítí budete: Já jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vás vyvedl z země Egyptské. *5 Mojs.25.15.

37. Protož ostříhejte * všech ustanovení mých a všech soudů mých, a činite je, *nebo* já jsem Hospodin. *k.18.30.

KAPITOLA XX.

Úsudkové Boží na rozličné hříšnický. 22. Napomenutí k ostříhání zákona.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Synům také Izraelským diš: * Kdo by koli z synů Izraelských a z příchozích, kteříž by byli pohostinu v Izraeli, dal z semene svého *modle* Moloch, smrti umře. Lid země té kamením jej ubází. *k.18.21.

3. Nebo já * postavím tvář svou proti takovému, a † vyhladím ho z prostředku lidu jeho, proto že z semene svého dal *modle* Moloch, a tak zprzil svatyni mou, a poškvřnil jména svatosti mé. *k.17.10. †Ezech.14.8.

4. Jestliže by pak lid země té všelijak přehlídal to na člověku tom, kterýž by dal z semene svého *modle* Moloch, a nezahubil by ho:

5. Tedy já postavím tvář svou proti muži tomu a proti čeledi jeho, a vyhladím ho i všecky, kteříž smilnice, *odcházeli* po něm, aby smilnili, následující Molocha, z prostředku lidu jeho.

6. Duše, kteráž by se obrátila k * hadačům a věštcům, aby smilnila, *postupující* po nich: postavím tvář svou proti duši té, a vyhladím ji z prostředku lidu jejího. *k.19.31. 1 Sam.28.7.

7. A protož * posvěťte se a buďte svatí, nebo já jsem Hospodin Bůh váš. *k.11.44.

8. A * ostříhejte ustanovení mých, a činite je: Já jsem Hospodin posvětitel váš. *k.18.30.

9. Kdož by koli zlořečil * otcí svému neb matce své, smrti umře. Otcí svému a matce své zlořečil, krev jeho *bude* na něm. *2 Mojs.21.17. Mat.15.4.

10. Muž * pak, kterýž by se cizoložství dopustil s ženou něčí, že zcizoložil s ženou bližního svého, smrti umře cizoložník ten i cizoložnice. *k.18.20. Mat.5.27. Jan.8.4.5.

11. A * kdož by koli obcoval s ženou otce svého, hanbu otce svého odkryl. Smrti umrou oba dva, krev jejich *bude* na ně. *k.18.8. 1 Mojs.35.22.

12. Kdož by pak obcoval s * nevěstou svou, smrti umrou oba dva. Mrzkostí se dopustili, krev jejich *bude* na ně. *1 Mojs.33.18.

13. A kdož by * se scházal s pohlavím

mužským jako s ženou, ohavnost učinili oba dva. Smrtí umrou, krev jejich bude na ně. *k.18,22.

14. A * kdož by vzal ženu a matku její, nešlechtnost jest. Ohněm spálí i její je, aby nebylo nešlechtností u prostřed vás. *k.18,17.

15. Kdož by pak obcoval * s hovadem, smrtí umře, a hovado zabijete. *k.18,23.

16. Tolikéž žena, kteráž by přistoupila k některému hovadu, aby obcovala s ním, zabiješ ji i to hovado. Smrtí umrou, krev jejich bude na ně.

17. Kdož by koli vezma * sestru svou, dceru otce svého, aneb dceru matky své, viděl by hanbu její, a ona také viděla by hanbu jeho, mrzkost jest. Protož vyhlazení budou před očima synů lidu svého; nebo hanbu sestry své odkryl, nepravost svou ponese. *k.18,9.

18. A kdož by koli spal s ženou v její nemoci * a obnažil by hanbu její, a tok její by odkryl, i ona ukázala by krvotok svůj: vyhlazení budou oba z prostředku lidu svého. *k.18,19. Ezech.18,6.

19. Hanby * sestry matky své a sestry otce svého neodkryješ. Nebo *kdož by to učinil*, krevní přítelkyni svou by obnažil; *protož* nepravost svou ponese. *k.18,13.

20. Kdož by pak spal * s ženou strýce svého, hanbu strýce svého odkryl. Poneseu hřích svůj, bez dětí zemrou. *k.18,14.

21. Tolikéž kdož by vzal * manželku bratra svého, mrzkost jest. Hanbu bratra svého obnažil, *protož* bez dětí budou. *Mark.6,18.

22. Ostříhejtež * tedy všech ustanovení mých a všech soudů mých, a činite je, aby nevyvrátila * vás země, do níž já uvozuji vás, abyste v ní bydlili. *k.18,37. +k.18,25.

23. Aníž chodíte v ustanoveních národu toho, kterýž já vyvrhu od tváří vaší; nebo všechny ty věci činili, a měl jsem je v ošklivosti.

24. Vám jsem pak řekl: Vládnouti budete zemi jejich, a já dám ji vám, abyste ji dědičně obdrželi, zemi tekoucí mlékem a strdí. Já jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vás oddělil od jiných národů.

25. Protož vy mějte rozdíl mezi * hovadem čistým a nečistým, a mezi ptákem čistým a nečistým, a nepoškrvňujte duši svých hovědy a ptactvem, a tím vším, což se plazí po zemi, kteréž jsem já vám oddělil, abyste je měli za nečisté. *k.11,3 nřal. 5 Mojž.14,4 nřal.

26. Ale * budete mi svatí; nebo svatý jsem já Hospodin, a oddělil jsem vás od jiných národů, abyste byli moji. *k.11,44,45.

27. Muž pak * neb žena, kteříž by měli ducha čarodějného a věštího, smrtí umrou. Kamením uházejí je, krev jejich bude na ně. *2 Mojž.22,18. 1 Sam.28,7.

KAPITOLA XXI.

Kněží toho se měli varovati.

Řekl také Hospodin Mojžíšovi: Mluv kněžím synům Aronovým a rei jim: * Při mrtvém nepoškrvni se *žádný z vás* v lidu svém. *4 Mojž.5,2. Ezech.44,25.

2. Toliko při krevním příteli svém, matěři neb otci svém, synu neb dceři své a bratru svém,

3. Též při sestře své, panně sobě nejbližší, kteráž neměla muže, při té poškrvni se.

4. Nepoškrvni se *při* knížeti lidu svého, tak aby nečistý byl.

5. Nebudou * dělati sobě lysiny na hlavě své, vytrhávajíce sobě vlasy. A brady své nebudou holiiti, ani těla svého řezati. *k.19,27. 5 Mojž.14,1. Ezech.44,20.

6. Budou svatí Bohu svému, aníž poškrvni jména Boha svého; nebo oběti ohnivě Hospodinovy, chléb Boha svého obětují, *protož* svatí budou.

7. Ženy * nevěstky aneb poškrvněné nevezmou sobě, a ženy zahnané od muže jejího nepojmou; nebo svatý jest jeden každý z nich Bohu svému. *Ezech.44,22.

8. Ty také, *lide*, za svatého budeš jej mítí, nebo chléb Boha tvého obětuje. *Protož* svatý bude tobě, * nebo já svatý jsem Hospodin, kterýž posvěcují vás. *k.19,2: 22,9,16.

9. Dcera pak některého kněze, když by se smilství dopustila, otce svého poškrvnila. Ohněm spálena buď.

10. Kněz pak nejvyšší mezi bratřími svými, na * jehožto hlavu vylit jest olej pomazání, a posvětil rukou svých, aby obláčel se v roucho *svaté*, hlavy své neodkryje a roucha svého neroztrhne. *2 Mojž.28,41.

11. Aníž k kterému * tělu mrtvému přistoupí, a aníž při otci aneb matěři své poškrvni se. *4 Mojž.6,7: 9,6.

12. Nevyjde z svatyně a nepoškrvni svatyně Boha svého; nebo * koruna oleje pomazání Boha jeho *jest* na něm: Já jsem Hospodin. *2 Mojž.28,36.

13. On také * ženu v panenství jejím za manželku sobě pojme. *Ezech.44,22.

14. Vdovy, aneb zahnané, aneb poškrvněné, nevěstky, žádné z těch nebude sobě bráti, ale pannu z lidu svého vezme sobě za manželku.

15. A nepoškrvní semene svého v rodu svém, nebo já jsem Hospodin posvětitel jeho.

16. Mluvil opět Hospodin Mojžíšovi, řka:

17. Mluv k Aronovi a rci: Kdožkoli z semene tvého po všech rodech svých bude míti na sobě * vadu, nechť nepřistupuje, aby obětoval chléb Boha svého.

*1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 6, 7.

18. Nebo žádný muž, kterýž by měl na sobě * vadu, nemá přistupovati: Muž slepý, aneb kulhavý, aneb mající oud některý příliš malý, aneb příliš veliký,

*k. 22, 21 násl.

19. Aneb muž, kterýž by měl zlamanou nohu, aneb zlamanou ruku,

20. Aneb hrbovatý, aneb křhavý, aneb kterýž má bělmo na oku svém, aneb prašivost ustavičnou, neb lišeje, aneb stlačené lžno.

21. Nižádný muž, kterýž by měl na sobě nějakou vadu, z semene Arona kněze, nepřistoupí, aby obětoval oběti ohnivě Hospodinu; nebo vada na něm jest. Nepřistoupí, aby obětoval chléb Boha svého.

22. Chléb však Boha svého z věcí svatých a z věcí svatých jísti bude.

23. Ale za oponu nebude vcházeti a k oltáři nebude přistupovati, nebo vada jest na něm, aby nepoškrvnil svatyně mé; nebo * já jsem Hospodin posvětitel jejich.

*k. 22, 9, 16, 32.

24. Ta slova mluvil Mojžíš k Aronovi a k synům jeho, i ke všechněm synům Izraelským.

KAPITOLA XXII.

Kteří neměli jísti pokrmů posvátných, 17. a jaké od koho oběti bráti.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv * Aronovi a synům jeho, ať se zdržují od věcí těch, kteréž jsou posvěceny od synů Izraelských, a ať nepoškrvnují jména svatého mého v tom, což mi oni posvěcují: Já jsem Hospodin.

*k. 6, 25. 4 Mojs. 6, 23.

3. Rci jim: Kdo by koli ze všeho semene vašeho v pronároděch vašich přistoupil ku posvěceným věcem, kterýchž by posvětili synové Izraelští Hospodinu, když nečistota jeho na něm jest, vyhlazena

bude duše ta od tváři mé: Já jsem Hospodin.

4. Kdo by koli z semene Aronova byl malomocný, aneb tok semene trpící, nebude jísti z věcí posvěcených, dokavadž by se neočistil. A kdož by se koli dotekl nečistoty těla mrtvého, aneb * toho, z něhož by vyšlo símě scházení,

*k. 15, 16.

5. Aneb kdo by se dotkl kterého zeměplazu, jimž by se poškrvnil, aneb člověka, pro něhož by byl nečistý vedlé všelijaké nečistoty jeho:

6. Člověk, kterýž by se čahokoli * toho dotekl, nečistý bude až do večera, a nebude jísti z věcí posvěcených, leč by umyl tělo své vodou.

*k. 11, 24 násl.

7. A po západu slunce čistý bude, a potom bude moci jísti z věcí posvěcených, nebo pokrme jeho jest.

8. Mrchy * a udáveného jísti nebude, aby se tím nepoškrvnil: Já jsem Hospodin.

*2 Mojs. 22, 31.

9. Protož ostříhati budou přísluhovnímých, aby hřichu na se neuvedli, a nezemřeli v něm, proto že je zprznili: Jáť jsem Hospodin posvětitel jejich.

10. Žádný cizí nebude jísti z věcí posvěcených, ani podruh kněžský, ani nájemník nebude jísti věcí posvěcených.

11. Koupil-li by kněz člověka za své peníze, ten jísti bude z věcí těch, též v domě jeho zplozený; ti budou jísti z pokrmu jeho.

12. Ale dcera knězova, kteráž by se vdala za muže z jiného pokolení, ta z obětí vzhůru pozdvížených, totiž věcí svatých, nebude jísti.

13. Kdyby pak dcera knězova ovdověla, aneb zahána byla od muže, nemající plodu, a navrátila by se do domu otce svého: tak jako v dětinství svém chléb otce svého jísti bude, cizí pak žádný nebude jísti z něho.

14. Jedl-li by pak kdo z nedopatření věci posvěcené, * pátý díl nad to přidá knězi, a nahradí jemu tu věc posvěcenou,

*4 Mojs. 5, 7.

15. Aby nepoškrvnili věci svatých, kteréž by synové Izraelští obětovali Hospodinu,

16. A neuvozovali na ně pokuty za provinění, že jedli věci posvěcené jejich; nebo * já jsem Hospodin, kterýž jich posvěcuji.

*v. 9, 21, 8, 23.

17. Dále mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

18. Mluv k Aronovi a k synům jeho i ke všechněm synům Izraelským, a rei jim: Kdož by koli z domu Izraelského aneb z pohostinných, *kteříž jsou v Izraeli*, obětovali obět svou * vedlé všech slibů svých, vedlé všech darů dobrovolných svých, kteréž by obětovali Hospodinu v obět zápalnou: ^{*Zalm.50.14.}

19. Z dobré vůle své *obětovati budete samec bez poškvrny, z skotů, z ovcí a z koz.*

20. Což by koli mělo na sobě * vadu, nebudete *toho* obětovati; nebo nebude příjemné od vás. ^{*5 Moja.15.21.}

21. Pakli by kdo obětoval obět pokojnou Hospodinu, vykonáváje slib svůj, aneb dobrovolný dar, buď z skotů, aneb z bravů; ať jest bez vady, aby bylo příjemné; *nebudeť žádné* poškvrny na něm.

22. Slepého aneb polámaného, osekaného aneb uhrivého, prašivého aneb s lišejí, takového neobětujte Hospodinu a nedávejte jich k ohnivě oběti na oltář Hospodinův.

23. Vola neb dobytče s nedorostlými neb přerostlými oudy, v dobrovolný zajisté dar obětovati je budeš, ale za slib nebude příjemný.

24. Ztlačeného aneb ztlučeného, odtrženého, vykleštěného nebudete obětovati Hospodinu; nečiníte toho v zemi vaší.

25. A z ruky cizozemce nebudete obětovati chleba Bohu svému ze všech těch věcí, nebo porušení jejich jest na nich; vadu mají, nebudou příjemné od vás.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

27. Vůl neb heran, aneb koza, když se urodí, za sedm dní při matce své zanecháno bude, osmého pak dne i potom bude příjemné k oběti ohnivě Hospodinu.

28. Krávy pak a dobytčete s mladým jeho nezabijete jednoho dne.

29. A když byste obětovali obět chvály Hospodinu, dobrovolně ji obětovati budete.

30. V * tentýž den snědena bude, a nepozůstavíte z ní *ničeho* až do jitra: Já jsem Hospodin. ^{*k.7.15.}

31. Protož * ostříhejte přikázání mých a činite je: Já jsem Hospodin. ^{*k.18.30.}

32. A nepoškrvňujte jména svatého mého, i budůť posvěcen u prostřed synů Izraelských: Já jsem Hospodin posvětitel váš,

33. Kterýž jsem vás vyvedl z země E-

gyptské, abych vám byl za Boha: Já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXIII.

O slavnostech výročních.

Mluvil opět Hospodin Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Slavnosti Hospodinovy, kteréž nazývati budete shromáždění svatá, tyto jsou slavnosti mé:

3. Šest * dní dělati budete, dne pak sedmého sobota odpočinutí jest, shromáždění svatě *bude*. Žádného díla nedělejte, *nebo jest sobota Hospodinova*, ve všech přibytecích vašich. ^{*2 Moja.20.8,9.}

4. Protož tyto jsou slavnosti Hospodinovy, shromáždění svatá, kteréž slaviti budete v časy jich určité:

5. Měsíce * prvního, čtrnáctého dne téhož měsíce u t večer bude Fáze Hospodinovo. ^{*2 Moja.12.18. tk.12.6.}

6. A patnáctého dne téhož měsíce svátek přesnic *bude* Hospodinu; * za sedm dní přesné chleby jisti budete. ^{*2 Moja.12.15.}

7. Dne prvního sbor svatý míti budete; žádného díla robotného nebudete dělati.

8. Ale obětovati budete obět ohnivou Hospodinu za sedm dní. Dne také sedmého sbor svatý bude; žádného díla robotného nebudete dělati.

9. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

10. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země, kterouž já dávám vám, a žiti budete obili její, tedy přineseťe snopek prvotiny žně vaší k knězi.

11. Kterýž obraceti bude sem i tam snopek ten před Hospodinem, aby byl příjemnou *obětí* za vás; nazejtří po sobotě obraceti jej bude kněz.

12. Kterého dne obraceti budete snopek ten, *téhož* zabijete beránka ročního bez poškvrny v obět zápalnou Hospodinu.

13. Těž i obět suchou jeho, dvě desetiny mouky bělné olejem zadělané, v obět ohnivou Hospodinu u vůni příjemnou, a mokrou obět jeho, vina čtvrtý díl *míry* hin.

14. Chleba pak, ani pražmy, ani zrní vymanutého nebudete jísti, až právě do toho dne, když obětovati budete obět Bohu svému. * Ustanovení to věčné bude v pronárodch vašich, ve všech přibytecích vašich. ^{*k.6.18. 2 Moja.27.21.}

15. Počtete sobě také od prvního dne po sobotě, * ode dne, v němž jste obětovali snopek sem i tam obracení, (plných sedm téhodně ať jest), ^{*5 Moja.16.9.10}

16. Až do prvního dne po sedmém téhodni, sečtete padesát dní, a tehdy obětovati budete novou obět suchou Hospodinu.

17. Z přibytků svých přinesete chleby sem i tam obracení, dva bochníky ze dvou desetín mouky bělné budou; kvašené je upečete, prvotiny jsou Hospodinu.

18. A s tím chlebem obětovati budete sedm beránků ročních bez vady, a volka mladého jednoho, a skopce dva; obět zápalná budou Hospodinu, s oběťmi svými suchými i mokřými, obět ohnivá vůně spokojující Hospodina.

19. Zabijete také kozla jednoho za hříchy, a dva beránky roční k oběti pokojné.

20. I bude je kněz sem i tam obraceti s chleby prvotiny v obět sem i tam obraceti před Hospodinem, i s těmi dvěma beránky; a budou svaté věci Hospodinu, a dostanou se knězi.

21. I vyhlásíte v ten den slavnost, shromáždění svaté mítí budete, žádného díla robotného nebudete dělati. Ustanovení to bude věčné ve všech přibytcích vašich, v pronárodtech vašich.

22. A* když budete žítí obilé krajiny vaší, nesežneš všeho až do konce pole svého, a pozůstalých klasů po žni své nebudeš sbírat; chudému a přichozímu zanecháš jich: Já jsem Hospodin Bůh váš.

*k. 19. 9. 5 Mojz. 24. 19.

23. Mluvil ještě Hospodin k Mojžíšovi, řka:

24. Mluv synům Izraelským takto: Měsíce sedmého, v první den téhož měsíce, budete mítí odpočnutí, památku* trubení, shromáždění svaté držíce. *4 Mojz. 29. 1.

25. Žádného díla robotného nebudete dělati, a budete obětovati obět ohnivou Hospodinu.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

27. Desátý pak den* každého měsíce sedmého den očišťování jest. Shromáždění svaté mítí budete, a ponížívatí budete životů svých, a obětovati obět ohnivou Hospodinu. *k. 16. 29. 30. 4 Mojz. 29. 7.

28. Žádného díla nebudete dělati v ten den; nebo den očišťování jest, k očišťování vás před Hospodinem Bohem vaším.

29. A všeliká duše, kteráž by neponížívala se toho dne, vyhlazena bude z lidu svého.

30. Kdož by koli dílo nějaké dělal toho dne, zatratím člověka toho z lidu jeho.

31. Žádného díla nedělejte. Ustanovení to bude věčné v pronárodtech vašich, ve všech přibytcích vašich.

32. Sobotu* odpočnutí mítí budete, když ponížívatí budete duši svých, devátého dne téhož měsíce u večer; od večera až do druhého večera držeti budete sobotu svou. *k. 16. 31.

33. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

34. Mluv synům Izraelským a rei: Každého patnáctého dne měsíce sedmého slavnost stánků* za sedm dní bude Hospodinu. *2 Mojz. 23. 16. Jan. 7. 2.

35. Dne prvního shromáždění svaté bude; žádného díla robotného nebudete dělati.

36. Za* sedm dní obětovati budete obět ohnivou Hospodinu. Dne osmého shromáždění svaté mítí budete, a obětovati budete obět ohnivou Hospodinu; svátek jest, žádného díla robotného nebudete dělati. *Jan. 7. 37.

37. To jsou slavnosti Hospodinovy, kteréž slaviti budete, mňvajíce shromáždění svatá, abyste v nich obětovali obět ohnivou Hospodinu, zápal, obět suchou, obět pokojnou, a oběti mokré, jedno každé ve dni svém,

38. Kromě sobot Hospodinových, a kromě darů vašich, i všech slibů vašich a kromě všech dobrovolných obětí vašich, kteréž dávatí budete Hospodinu.

39. A však dne patnáctého toho měsíce sedmého, když byste shromáždili úrody země, světití budete svátek Hospodinův za sedm dní. Dne prvního odpočnutí bude, tolikéž dne osmého bude odpočnutí.

40. A naberouce sobě dne prvního ovoce* z stromů krásných, a ratolestí palmových, a větví z stromů hustých, a vrbí od potoku, † veseliti se budete před Hospodinem Bohem svým za sedm dní.

*Neh. 8. 14. 15. 16. †Ester. 9. 19.

41. A tak držeti budete ten svátek Hospodinův za sedm dní každého roku. Ustanovení* to bude věčné v pronárodtech vašich; každého měsíce sedmého slaviti jej budete. *k. 6. 18.

42. V staních zůstanete za sedm dní. Kdožkoli doma zrozený jest v Izraeli, v staních zůstávatí budete,

43. Aby věděli potomci vaši, že jsem choval v staních syny Izraelské, když jsem je vyvedl z země Egyptské: Já Hospodin* Bůh váš. *k. 11. 44; 18. 24. 30.

44. I oznámil Mojžíš slavnosti Hospodiny synům Izraelským.

KAPITOLA XXIV.

Lampy v stánku a chléb svatý. 10. Smrt ruhače a právo na škádoce.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Prikáž * synům Izraelským, ať přinesou tobě oleje olivového, čistého, vytláčeného, k svícení, aby lampy ustavičně rozsvěcovány byly. *2 Mojs. 27, 20.

3. Před oponou svědectví v stánku úmluvy zpořádá je Aron, aby hořely od večera až do jitra před Hospodinem vždycky. *Tot bude* * ustanovení věčné v národech vašich. *k. 6, 18; 10, 9.

4. Na svícen čistý rozstavovati bude lampy před Hospodinem vždycky.

5. A vezma mouky bělné, upečeš z * ní dvanácte koláčů; jeden každý koláč bude ze dvou desetín *ef*. *2 Mojs. 25, 30. Mat. 12, 4.

6. A rozkladeš je dvěma řady, šest v řadu jednom, na stole čistém před Hospodinem.

7. Dáš také na každý řad kadidla čistého, aby bylo za každý chléb ten kouření pamětné v obět ohnivou Hospodinu.

8. Každého dne sobotního klásti budete je řadem před Hospodinem vždycky, *berouce je* od synů Izraelských smlouvou věčnou.

9. I budou Aronovi a synům jeho, kteříž jísti budou je na místě svatém; nebo nejsvětější věc jest jim z obětí ohnivých Hospodinových právem věčným.

10. Vyšel pak syn ženy Izraelské, kteréhož měla s mužem Egyptským, mezi syny Izraelskými, a vadili se v staních syn ženy té Izraelské s mužem Izraelským.

11. I zlořečil syn ženy té Izraelské a rouhal se jménu *Božímu*. Tedy přivedli ho k Mojžíšovi. (Jméno pak matky jeho bylo Salumit, dcera Dabri, z pokolení Dan.)

12. A dali jej do vězení, až by jim bylo oznámeno, co s ním Bůh káže učiniti.

13. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

14. Vyveď toho ruhače ven z stanů, a nechať všickni ti, kteříž slyšeli, vloží ruce na hlavu jeho, a všecken lid ať ho ukamenuje.

15. Mluvě pak k synům Izraelským, díš jim: Kdož by koli zlořečil Bohu svému, poneseť hřích svůj.

16. Kdož by * zlořečil jménu Hospodinu, smrtí umře, a všecko shromáždění bez milosti ukamenuje jej. Tak cizí, jako doma zehovaný, když by zlořečil jménu Hospodinovu, smrtí umře.

*2 Mojs. 20, 7. Mat. 23, 65.

17. Zabil-li by * kdo kterého člověka, smrtí umře. *2 Mojs. 21, 12. 4 Mojs. 35, 16 *násel*.

18. Jestliže by pak zabil hovado, navrátí jiné, hovado za hovado.

19. Kdož by pak zohavil bližního svého, vedlé toho, * jakž on učinil, tak se staň jemu: *2 Mojs. 21, 23, 24.

20. Zlámání za zlámání, oko za oko, zub za zub. Jakouž by ohavu učinil *na těle* člověka, taková zase učiněna bude jemu.

21. Kdož by zabil hovado, navrátí jiné, ale kdož by zabil člověka, umře.

22. Jednostejné * právo míti budete. Jakož přichozím, tak domácímu stane se; nebo já + jsem Hospodin Bůh váš.

*2 Mojs. 12, 49. +3 Mojs. 11, 44.

23. Tedy mluvil Mojžíš k synům Izraelským *ty věci*. I * vyvedli toho ruhače ven za stany, a kamením ho zametali. Učinili, pravím, synové Izraelští vedlé toho, jakož prikázal Hospodin Mojžíšovi. *4 Mojs. 15, 36.

KAPITOLA XXV.

Odpočinutí země a léto milostivé.

Mluvil ještě Hospodin k Mojžíšovi na hoře Sinai, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země, kterouž já dávám vám, odpočívati bude země, *nebo sobota jest Hospodinova*.

3. Šest let * osivati budeš roli svou, a šest let obřezovati budeš vinici svou a sbíratí úrody její, *2 Mojs. 23, 10.

4. Sedmého pak léta sobotu odpočinutí bude míti země, sobotu Hospodinovu; nebudeš na poli svém síti a vinice své řezati.

5. Což se samo od sebe zrodí obilí tvého, nebudeš *toho* žiti, a hroznů *vinice* zanechané od tebe nebudeš sbíratí. Rok odpočinutí bude míti země.

6. Ale *ovoce* země toho odpočinutí budete míti ku pokrmu, ty i služebník tvůj, i děvka tvá, i nájemník tvůj, i přichozí tvůj, kterýž bydlí u tebe,

7. I hovado tvé, i všeliký živočich, kterýž jest v zemi tvé, všechny úrody její budou míti ku pokrmu.

8. Sečeš také sobě sedm téhodnů let, *totiž sedmkrát sedm let*, tak aby čas se-

dmi téhodná let učinil tobě čtyřiceti devět let.

9. Tedy dáš troubiti trubou veselé vsudy * sedmého měsíce v desátý den; v den očisťování dáš troubiti trubou po vši zemi vaší. *k.23,27.

10. I posvětíte léta padesátého, a vyhlásíte * svobodu v zemi té všechněm obyvatelům jejím. † Léto milostivé toto míti budete, abyste se navrátili jeden každý k statku svému, a jeden každý k čeledi své zase přijde. *5 Mojs.15,1.3. †3 Mojs.27,24.

11. Ten rok milostivý padesátého léta míti budete; nebudete síti, ani žiti toho, což by samo od sebe vzrostlo, ani sbíratí vína opuštěných vinic léta toho.

12. Nebo milostivé léto jest, *protož* za svaté je míti budete; ze všelikého pole jísti budete úrody jeho.

13. Toho léta milostivého navráti se jeden každý k statku svému.

14. Když nějakou věc prodáš bližnímu svému, aneb koupíš něco od bližního svého, nikoli * neutiskujte jeden druhého. *1 Tes.4,6.

15. Vedlé počtu let po létu milostivém koupíš od bližního svého, a vedlé počtu let, *v kterýchž* úrody *bráti máš*, prodá tobě.

16. Čím více bude let, tím větší placení bude, a čím méně let, tím menší placení bude; nebo počet úrod prodá tobě.

17. Protož nikoli neoklamávejte jeden druhého, ale * boj se *každý* Boha svého; nebo já † jsem Hospodin Bůh váš.

*k.19,14.32. †k.11,44.

18. Ostříhejte * ustanovení mých, a soudy mé zachovávejte a činite je, a bydliti budete v zemi té bezpečně. *k.18,30.

19. A * přinese vám země úrody své; i budete jísti až do sytosti, bydlíce bezpečně v ní. *Izai.1,19.

20. Pakli díte: Co budeme jísti léta sedmého, jestliže nebudeme síti, ani shromažďovati užiteků svých?

21. Dám * požehnání své vám léta šestého, tak že přinese úrody na tři léta. *5 Mojs.28,3 násl.

22. I budete síti léta osmého, a jísti úrody staré až do léta devátého; dokudž by nezrostly úrody jeho, jísti budete staré.

23. Země pak nebude prodávána v manství; nebo má jest země, a vy jste přichozí a podruzi u mne.

24. A po vši zemi vládařství svého *do-*
pusťtíte dávati výplatu země.

25. Jestliže by ochudl bratr tvůj, tak že by prodal *něco* z statku svého, tedy přijde příbuzný jeho, nejbližší jeho, a * vyplatí prodanou věc od bratra svého. *Rut.4,2 násl.

26. Pakli kdo nemaje výplatce, mohl by tomu sám dosti učiniti, tak že shledal by, což potřebí k vyplacení:

27. Tedy počte léta prodaje svého, a navráti, což zůstane, tomu, jemuž prodal; tak zase přijde k statku svému.

28. Pakli by nemohl shledati toho, což by navrátili měl, tedy zůstane věc prodaná v rukou toho, kterýž ji koupil, až do léta milostivého. I postoupí mu ji v čas léta milostivého, a *on* navráti se zase k dědictví svému.

29. Když by kdo prodal dům k bydle ní v městě hrazeném, bude míti právo k vyplacení jeho, dokudž nevyplní se rok prodaje jeho. Za celý rok bude míti právo k vyplacení jeho.

30. Pakli ho nevyplatí dříve, než vyjde ten celý rok, tedy zůstane dům ten v městě hrazeném tomu, kterýž jej koupil, dědičně v pronáročech jeho, aniž ho postoupí v létě milostivém.

31. Domové pak ve všech, kteréž nejsou zdí ohrazené, tak jako pole země počítati se budou. Budou moci býti vyplacováni, a léta milostivého navraceni budou.

32. Ale města Levitská, a domové v městech dědictví jejich, *ti* vždycky vyplacení mohou býti od Levitů.

33. Ten pak, kdož vyplacuje, *at jest* z Levitů. Aneb *at* vyjde *kupec* z koupeného domu a města dědictví jeho v čas léta milostivého; nebo domové měst Levitských jsou dědictví jejich mezi syny Izraelskými.

34. Pole pak na předměstí měst jejich nebude prodáváno, nebo dědictví jejich věčné jest.

35. Jestliže by * schudl bratr tvůj, a ustaly by ruce jeho u tebe, posilníš ho; *těž* přichozí aneb podruh živiti se bude při tobě. *5 Mojs.15,7.8.

36. Nevezmeš * od něho lichvy aneb úroku, ale báti se budeš Boha svého, aby se mohl bratr tvůj živiti u tebe. *2 Mojs.22,25. Zalm.15,5. Luk.6,35.

37. Peněz svých nedáš jemu na lichvu, aniž pro zisk půjčovati budeš obili svého.

38. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptské, abych

vám dal zemi Kananejskou, a byl vám za Boha. ^{*k.11.45.}

39. Jestliže by pak schudl bratr tvůj u tebe, tak že by se *prodal tobě, nebudeš ho podrobovati v t dílo otrocké.

^{*2 Moja.21,2. +5 Moja.15,12.}

40. Jakožto nájemník a jako podruh bude při tobě; až do léta milostivého sloužití bude u tebe.

41. Potom vyjde od tebe s dětmi svými, a navrátí se k čeledi své, a v dědictví otců svých navrátí se.

42. Nebo jsou služebníci moji, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské; nebudou prodáváni tak jako jiní služebníci.

43. Nebudeš *panovati nad ním tvrdě, ale báti se budeš Boha svého. ^{*Efez.6,9.}

44. Služebník pak tvůj aneb děvka tvá, kteréž mítí budeš, budou z národů těch, kteříž jsou vůkol vás; z nich kupovati budete služebníky a děvky.

45. I od synů bydlitelů, kteříž jsou u vás pohostinu, od těch kupovati budete, a z čeledi těch, kteříž jsou s vámi, kteréž zplodili v zemi vaší, a budou vám v dědictví.

46. A vládnouti budete jimi právem dědičným, i synové vaši po vás, abyste je dědičně obdrželi. Na věčnost služby jejich užívati budete, ale nad bratřimi svými, syny Izraelskými, nižádný nad bratrem svým nebude tvrdě panovati.

47. Jestliže by pak zbohatl přichozí aneb host, kterýž bydlí s tebou, a bratr tvůj přišel by na chudobu při něm, tak že by se prodal přichozímu aneb hosti tvému, aneb obyvateli, kterýž jest z čeledi cizí,

48. Když by se tedy prodal, může zase vyplacen býti. Někdo z bratří jeho vyplatí ho.

49. Buďto strýc jeho, aneb syn strýce jeho vyplatí jej, aneb někdo z přátel krevních jeho, z rodiny jeho, vyplatí ho; aneb jestli potom sám bude moci s to býti, vyplatí se.

50. I počte se s tím, kterýž ho koupil, od léta, v kterémž se jemu prodal, až do léta milostivého, aby peníze, za něž jest prodán, byly vedle počtu let; a jakožto s nájemníkem, tak se s ním stane.

51. Jestliže ještě mnoho let zůstává k létu milostivému, vedle nich navrátí výplatu svou z peněz, za něž koupěn jest.

52. Pakli málo zůstává let do léta milostivého, tedy počte se s ním, a vedle počtu let jeho navrátí výplatu svou.

53. Tak jako s čeledínem ročním nakládáno bude s ním; nebude nad ním tvrdě panovati před očima tvýma.

54. Pakli by se nevyplatil v těch letech, tedy vyjde léta milostivého on, i synové jeho s ním.

55. Nebo synové Izraelští jsou moji služebníci, služebníci moji jsou, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské: Já Hospodin Bůh váš.

KAPITOLA XXVI.

Přikázání dvoje. 3. Slibové plnitelům zákona, 14. i po-hrůžky přestupníkům.

Nedělejte sobě *modl, ani obrazu rytého, aneb sloupu nevyzdvihnete sobě, ani kamene malovaného v zemi vaší nestavějte, abyste se jemu klaněli; nebo já jsem Hospodin Bůh váš.

^{*2 Moja.20,4. Žalm.97,7.}

2. Sobot *mých ostříhejte, a svatyně mé se bojte: Já jsem Hospodin. ^{*2 Moja.20,8.}

3. Jestliže *v ustanoveních mých choditi budete, a přikázání mých ostříhajíce, budete je činiti: ^{*5 Moja.28,1.}

4. Tedy dám vám deště vaše časy svými, a *země vydá úrody své, a stromovi polní vydá ovoce své, ^{*5 Moja.11,14.}

5. Tak že mlácení postihne vinobraní, a vinobraní postihne setí. I budete jísti chléb *svůj do sytosti, a přebývati budete bezpečně v zemi své. ^{*k.25,19.}

6. Nebo dám pokoj v zemi, i budete spáti, a nebude, kdo by vás předěsil; vyplněním i zvěť zlou z země, a meč nebude procházeti země vaší.

7. Nýbrž honiti budete nepřátely své, a padnou před vámi od meče.

8. Pět *vašich honiti jich bude sto, a sto vašich honiti bude deset tisíců, i padnou t nepřátelé vaši před vámi od meče. ^{*5 Moja.32,30. +1 Sam.14,13.}

9. Nebo obrátím tvář svou k vám, a dám vám zrást, a rozmnožím vás, a utvrdím smlouvu svou s vámi.

10. A jísti budete úrody několikaleté, a když nové přijdou, staré vyprázdните.

11. Vzdělám příbytek svůj u prostřed vás, a duše má nebude vás nenáviděti.

12. A *procházeti se budu mezi vámi, a budu t Bohem vaším, a vy budete lidem mým. ^{*2 Kor.6,16. +Zjev.21,7.}

13. Já *jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptských, a byste jim nesloužili, a polámal jsem závary jha vašeho, abyste chodili prosti. ^{*k.11.44.45. 2 Moja.20,2.}

14. Pakli nebudete mne poslouchati, a nebudete činiti všech příkázání těchto,

15. A jestli ustanovení má zavržete, a soudy mé zošklivi-li sobě duše vaše, tak abyste nečinili všech příkázání mých, a zrušili byste smlouvu mou:

16. Já * také toto učiním vám: Uvedu na vás strach, souchotiny a zimnici páldivou, což zkazí oči vaše, a bolestí naplní duši. Semeno své nadarmo sítí budete, nebo nepřátelé vaši snědí je.

^{*5 Mojt.28,21. Ezech.14,21.}

17. * Postavím zúřivou tvář svou proti vám, tak že poraženi budete od nepřátel svých, a panovati budou nad vámi ti, kteříž vás nenávidí. Utíkati budete, ano vás žádný nehoní.

^{*k.17,10.}

18. Jestliže ani tak poslouchati mně nebudete, tedy ještě sedmkrát více trestati vás budu pro hříchy vaše.

19. A potru vyvýšenost síly vaší, a učiním * nebe nad vámi jako železo, a zemi vaší jako měď.

^{*5 Mojt.11,17.}

20. Nadarmo bude vynaložena síla vaše, nebo země vaše nevydá vám úrody své, a stromovi země nevydá ovoce svého.

21. Jestliže pak se mnou maní zacházeti budete, a nebudete mne chtít poslouchati, tedy přidám na vás sedmkrát více ran vedlé hříchů vašich.

22. A pustím na vás zvěř polní, kteráž uvede * na vás sirobu, a vyhubí hovada vaše a umenší vás; i zpustnou cesty vaše.

^{*2 Král.2,24.}

23. Pakli ani potom nenapravíte se, ale vždy se mnou maní zacházeti budete,

24. I já s vámi maní zacházeti budu, a bítí vás budu sedmkrát více pro hříchy vaše.

25. A uvedu na vás * meč, kterýž vrchovatě pomstí zrušení smlouvy. I shrnete se do měst svých; tam pošli mor † mezi vás, a dáni budete v ruce nepřátelům.

^{*Isai.1,20. †Ezech.14,19.}

26. A když polámi vám hůl chleba, tedy deset žen péci bude chléb váš v peci jedné, a zase chléb váš odvažovati vám budou. Budete pak jisti, a nenasytíte se.

27. Pakli i s tím nebudete mne poslouchati, ale předce maní se mnou zacházeti budete:

28. I já také v hněvě maní s vámi zacházeti budu, a trestati vás budu i já sedmkrát více pro hříchy vaše.

29. A budete * jisti těla synů svých, a těla dcer svých.

^{*5 Mojt.28,53. Jer.19,9.}

30. A zkazím výsosti vaše, a * vyplněním slunečné obrazy vaše, a skladu těla vaše na špalky ukýdaných bohů vašich, a duše má bude vás nenáviděti.

^{*2 Far.34,7.}

31. Města vaše dám v zpuštění, a učiním, aby zpustly svatyně vaše, aniž více zachutnám oběti vůně příjemné vaší.

32. Já * zpustím zemi, tak že ztrnou nad ní nepřátelé vaši, kteříž bydliti budou v ní.

^{*5 Mojt.28,64. Jer.25,9.}

33. Vás pak rozptýlím mezi národy, a učiním, aby s dobytým mečem vás honili. I bude země vaše vyhubena, a města vaše zpustnou.

34. A tehdy země užive * sobot svých po všecky dny, v nichž pustá bude, vy pak budete v zemi nepřátel svých. Tehdáž, pravím, odpočine země, a užive sobot svých.

^{*k.25,2.}

35. Po všecky dny, v nichž pustá bude, odpočívati bude; nebo neodpočívala v soboty vaše, když jste vy bydlili v ní.

36. Kteríž pak ještě pozůstanou z vás, uvedu * strach na srdce jejich v krajích nepřátel jejich, tak že zažene je chřest listu větrem chřesticího. I budou utíkati, rovně jako před mečem, a padnou, an jich žádný honiti nebude.

^{*5 Mojt.28,66,67; 32,30. Isai.30,17.}

37. A budou padati jeden přes druhého jakožto od meče, ač jich žádný honiti nebude; aniž kdo z vás bude moci ostáti před nepřátely svými.

38. I zahynete mezi národy, a zžije vás země nepřátel vašich.

39. Kteríž pak pozůstanou z vás, svadnouti budou pro nepravost svou v zemi nepřátel vašich, ano i pro nepravosti otců vašich s nimi usvadnou.

40. Ale jestliže budou * vyznávatí nepravost svou, a nepravost otců svých vedlé přestoupení svého, kterýmž přestoupili proti mně, a maní se mnou zacházeti,

^{*5 Mojt.4,30; 30,2.}

41. I já také že jsem maní s nimi zacházel, a uvedl je do země nepřátel jejich; jestliže, pravím, tehdáž poníž se srdce jejich neobřezané, * a schválí pokutu nepravosti své:

^{*v.43.}

42. Tedy * rozpomenu se na smlouvu svou s Jákobem, a na smlouvu svou s Izákem, i na smlouvu svou s Abrahamem rozpomenu se; také i na tu zemi pamětliv budu.

^{*2 Mojt.2,24. 2 Král.13,23.}

43. Mezi tím země *jsuc* jich zbavena, užive sobot svých, kdyžto zpuštěna bude

pro ně. Tehdáž oni schválí *pokutu* nepravosti své proto, že všelijak soudy mými pohrdali, a ustanovení má zošklivila sobě duše jejich.

44. A však i tak, když by v zemi nepřátel svých byli, nezavrhl bych jich, a nezošklivil jich sobě, abych je měl do konce zkaziti, a zrušiti smlouvu svou s nimi; nebo já jsem Hospodin Báh jejich.

45. Ale rozpomenou se na ně *pro* smlouvu *učiněnou* s * předky jejich, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské před očima pohanů, abych jim byl za Boha: Já Hospodin. ^{*1 Mojs. 15, 18.}

46. Ta jsou ustanovení a soudové, i zákonové, kteréž vydal Hospodin na hoře Sinai skrze Mojžiše, *aby byli* mezi ním a mezi syny Izraelskými.

KAPITOLA XXVII.

O slibech 30. a desetcích.

Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Když by kdo * slibem oddal duše Hospodinu, vedlé ceny tvé *dá výplatu*.

3. Tato pak bude cena tvá: Osobě mužského pohlaví, *počta* od toho, kterýž jest ve dvaceti letech, až do šedesátiletého, uložíš výplatu padesáte lotů stříbra vedlé lotu svatyně.

4. Pakli ženského pohlaví bude, uložíš výplatu třidce lotů.

5. A od pětiletých až do dvacítiletých uložíš výplatu, za osobu mužského pohlaví dvaceti lotů, ženského pak deset lotů.

6. A od dítěte jednoho měsíce zstáří až do pětiletých, uložíš za pachole pět lotů stříbra, a za děvče tři loty stříbra.

7. Od šedesáti pak let a výše, bude-li muž, uložíš výplatu patnácte lotů, a ženě deset lotů.

8. Pakli bude tak chudý, že by nemohl uložené výplaty dáti, tedy postaven bude před knězem, aby mu kněz uložil výplatu. Podlé toho, seč bude moci býti ten, kdož slib učinil, uloží mu výplatu.

9. Jestliže by pak *kdo* hovado z těch, kteréž se obětují Hospodinu, *slibil*, každé, kteréž dá z nich Hospodinu, svaté bude.

10. Nesměni ho, aniž dá jiného za ně, lepšího za horší, aneb horšího za lepší. Jestliže by pak jakýmkoli způsobem je směnili, hovado za hovado, tedy ono i toto, kteréž za ně dáno, svaté bude.

11. Pakli by které nečisté hovado *slibil*, z jehož pokolení neobětují oběti Hospodinu, tedy postaví to hovado před knězem.

12. A bude je šacovati kněz, buď ono dobré aneb zlé. Jakž je kněz cení, tak bud.

13. Pakli bude chtíti vyplatiti je, přidá pátý díl nad cenu tvou.

14. Když by pak někdo posvětil domu svého, aby byl svatý Hospodinu, bude jej kněz ceniti, buďto že by dobrý byl aneb zlý. Jakž jej procení kněz, tak zůstane.

15. Pakli ten, kterýž posvětil domu svého, chtěl by jej vyplatiti, přidá pátý díl peněz nad cenu tvou, i bude jeho.

16. Jestliže by kdo díl pole dědictví svého posvětil Hospodinu, tedy budeš je ceniti vedlé toho, jakž se ošívá. Chomer ječmene kde se vseje, za padesáte lotů stříbra *ceněno* bude.

17. Jestliže by hned od léta milostivého posvětil pole svého, *tedy* vedlé ceny tvé zůstane.

18. Pakli by po létě milostivém posvětil pole svého, tedy sečte mu kněz peníze vedlé *počtu* let zůstávajících ještě do léta milostivého, i odejme to z ceny tvé.

19. Chtěl-li by pak vyplatiti pole ten, kterýž ho posvětil, přidá pátý díl peněz nad cenu tvou, a zůstane jemu.

20. Nevyplatil-li by pak pole toho, a prodáno by bylo někomu jinému, nemůže víc vyplaceno býti.

21. I bude pole to, když *svobodně* vyjde léta milostivého, svaté Hospodinovo, jakožto pole posvěcené; knězi bude *v* dědictví jeho.

22. Jestliže pak pole koupené, kteréž by nebylo z pole dědictví jeho, posvětil Hospodinu,

23. Tedy sečte mu kněz summu ceny jeho až do léta milostivého, i dá cenu jeho v ten den, *jako* posvěcenou Hospodinu.

24. V * létě milostivém navrátí se pole k tomu, od kohož bylo koupeno, jehož dědictví jest pole to. ^{*k. 25, 10.}

25. Všeliká pak cena tvá bude vedlé lotu svatyně. * Lot pak *váží* dvaceti haléfů. ^{*2 Mojs. 30, 13. 4 Mojs. 3, 47.}

26. Ale prvorozeného, což právem prvorozenství dává se Hospodinu z hovad, nižádný neposvěti, buďto z skotů aneb z bravů; Hospodinovo jest prvé.

27. A jestliže by z hověd nečistých *bylo*, vyplatí je vedlé ceny tvé, a přidá pátý díl nad ni. Pakli nebude vyplaceno, tedy necht' jest prodáno vedlé ceny tvé.

28. Všeliká pak věc * posvěcená, kterouž by někdo slibem posvětil Hospodinu ze všech věcí, kteréž má, buď z lidí aneb z hověd, aneb z pole dědictví svého, nebude prodávána, ani vyplacována; *nebo* všecko, což takovým slibem posvěceno jest, věc nejsvětější bude Hospodinu. *4 Mojs.15,14.

29. Všeliké *hovo* tak oddané, kteréž slibem tím se oddává od člověka, nebude vyplacováno, *ale* smrtí umře.

30. Všickni také * desátkové země, buď

z semene země, aneb z ovoce stromů, Hospodinovi budou; *nebo* posvěcení jsou Hospodinu. *4 Mojs.18,21.

31. Bude-li kdo chtít vyplatit desátky své, pátý díl jejich přidá nad ně.

32. A všeliký desátek z volů aneb drobného dobytka, jakž přichází pod hlů *pastýře*, každý ten desátek svatý bude Hospodinu.

33. Nebude vyhledávati, dobré-li by bylo čili zlé, aniž ho smění. Pakli je přece směni, bude to i ono odměněné svaté, a nebude vyplaceno.

34. Ta jsou * příkázání, kteréž přikázal Hospodin Mojžíšovi na hoře Sinai, *aby* je oznámil synům Izraelským. *k.26,46.

KNIHA MOJŽÍŠOVA ČTVRTÁ,

KTERÁŽ SLOVE

N U M E R I.

KAPITOLA I.

Synů Izraelských k boji způsobilých sečtení, 47. kromě Levitů.

Mluví pak Hospodin k Mojžíšovi na poušti * Sinai, v stánku úmluvy, prvního dne měsíce druhého, léta + druhého po vyjití jejich z země Egyptské, řka:

*2 Mojs.19,1. +4 Mojs.9,1.

2. Sečtete * summu všeho množství synů Izraelských po čeledech jejich, a po domích otců jejich, vedlé počtu jmen každého pohlaví mužského po hlavách jejich, *k.26,2. 2 Mojs.30,12.

3. Od dvacítiletých a výše všecky, kteříž by mohli * jíti k boji v Izraeli, sečtete je po houfích jejich, ty a Aron. *k.4,3.

4. A bude s vámi z každého pokolení jeden muž, kterýž by přední byl v domě otců svých.

5. Tato pak jsou jména mužů, kteříž stanou s vámi: Z *pokolení* Rubenova Elisur, syn Sedeurův;

6. Z Simeonova Salamiel, syn Surisad-dai;

7. Z Judova * Názon, syn Aminadabův;

*2 Mojs.6,23. Rut.4,20.

8. Z Izacharova Natanael, syn Suar;

9. Z Zabulonova Eliab, syn Helonův;

10. Z synů Jozefových, z *pokolení* Efraimova * Elisama, syn Amiudův;

z Manassesova Gamaliel, syn Fadasurův;

*k.2.18. 1 Par.7,26.

11. Z Beniaminova * Abidan, syn Geleonův;

*k.2,22; 7,60.

12. Z *pokolení* Dan Ahiezer, syn Amisaddai;

13. Z Asser Fegiel, syn Ochranův;

14. Z *pokolení* Gád Eliazaf, syn Duelův;

15. Z Neftalimova * Ahira, syn Enanův.

*k.2,29.

16. Ti jsou slovoutní z lidu, knížata pokolení otců svých, ti *jako* hlavy tisíců Izraelských budou.

17. Vzal tedy Mojžíš a Aron muže ty, kteříž jmenováni byli,

18. A shromáždili všecko množství prvního dne měsíce druhého, kteříž přiznávali se k rodům svým po čeledech svých, po domích otců svých, a vedlé počtu jmen, od dvacítiletých a výše po osobách svých.

19. Jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, *tak* sečetl je na poušti Sinai.

20. I bylo synů Rubena prvorozeného Izraelova, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, a podle počtu jmen, po hlavách jejich, všech pohlaví mužského, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

21. A načteno jich z pokolení Rubenova čtyřiceti šest tisíců a pět set.

22. Z synů Simeonových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, sečtených jeho vedle počtu jmen, po hlavách jejich, všech pohlaví mužského od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

23. Načteno jich z pokolení Simeonova padesáte devět tisíců a tři sta.

24. Z synů Gádových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli bojovati,

25. Načteno jich z pokolení Gádova čtyřiceti pět tisíců, šest set a padesát.

26. Z synů * Judových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

^{*1 Mojs. 29, 35; 49, 8.}

27. Načteno jich z pokolení Judova sedmdesáte čtyři tisíce a šest set.

28. Z synů Izacharových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

29. Načteno jich z pokolení Izacharova padesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

30. Z synů Zabulonových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

31. Načteno jich z pokolení Zabulonova padesáte sedm tisíců a čtyři sta.

32. Z synů * Jozefových, a nejprv, synů Efraimových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji, ^{*1 Mojs. 49, 22.}

33. Načteno jich z pokolení Efraimova čtyřiceti tisíc a pět set.

34. Potom z synů * Manassesových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž vycházeli k boji, ^{*1 Mojs. 48, 5, 13, 14, 20.}

35. Načteno jich z pokolení Manasseova třiceti dva tisíce a dvě stě.

36. Z synů Benjaminových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti do boje,

37. Načteno jich z pokolení Beniaminova třiceti pět tisíců a čtyři sta.

38. Z synů Dan, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž vycházeli k boji,

39. Načteno jich z pokolení Dan šedesáte dva tisíce a sedm set.

40. Z synů Asser, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti na vojnu,

41. Načteno jich z pokolení Asser čtyřiceti jeden tisíců a pět set.

42. Z synů Neftalimových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedle počtu jmen, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

43. Načteno jich z pokolení Neftalimova padesáte tři tisíce a čtyři sta.

44. Ten jest počet těch, kteréž sečtl Mojžíš a Aron a knížata Izraelská, dvanácte mužů, kteříž byli vybráni po jednom z domů otců svých.

45. I bylo všech * sečtených synů Izraelských po domích otců jejich, od dvacítiletých a výše, všech, kteříž mohli vycházeti k boji v Izraeli, ^{*k. 2, 32.}

46. Všech sečtených bylo šestkrát sto tisíc *, a tři tisíce, pět set a padesáte. ^{*k. 26, 51. 2 Mojs. 12, 37.}

47. Levitové pak vedle pokolení otců svých nejsou počítáni mezi ně.

48. Nebo byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

49. Pokolení * Levitakého nebudeš počítati, a nepřičteš jich k synům Izraelským, ^{*k. 2, 38.}

50. Ale ustanovíš Levity nad příbytkem svědectví, a nade vším nádobím jeho, a nade všemi věcmi, kteréž přináležejí k němu. Oni nositi budou příbytek i všechna nádoby jeho, oni přisluhovati budou jemu, a vůkol příbytku klásti se budou.

51. Když se pak s místa bude míti hýbati příbytek, složí jej Levitové; a když se bude klásti příbytek, vyzdvihnou jej Levitové. Kdož by koli cizí přistoupil, umře.

52. I budou se * klásti synové Izraelské, jeden každý v ležení svém, a jeden každý pod praporem svým, a po houfích svých. ^{*k. 2, 2.}

53. Levitové pak klásti se budou vůkol příbytku svědectví, aby nepřišlo rozhně-

vání *mé* na shromáždění synů Izraelských; i budou Levitové držeti stráž u příbytku svědeckví.

54. Učinili * tedy to synové Izraelští; všecko, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili. *2 Mojs. 12, 28.

KAPITOLA II.

Záikování lidu Izraelského pod čtyři korouhve.

Mluvil také * Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi, řka: *k. 4, 1.

2. Synové Izraelští klásti se budou jeden každý pod korouhví svou, při praporeci domu otců svých; vůkol stánku úmluvy opodál klásti se budou.

3. Tito pak rozbijí stany k východní straně: Korouhev vojska Judova po houfích svých, a kníže synů Juda Názon, syn * Aminadabův, *k. 1, 7.

4. A u vojště jeho lidu sečteného sedmdesáte čtyři tisíce a šest set.

5. Podlé něho pak položí se pokolení Izachar, a kníže synů Izachar Natanael, syn Suar,

6. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

7. Pokolení Zabulon *podlé nich*, a kníže synů Zabulon Eliab, syn Helonův,

8. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte sedm tisíců a čtyři sta.

9. Summa všech sečtených u vojště Judově sto osmdesáte šest tisíců a čtyři sta, po houfích jejich. *Ti* napřed potáhnou.

10. Korouhev vojska Rubenova *klásti se bude* ku poledni po houfích svých, a kníže synů Ruben * Elisur, syn Sederův, *k. 1, 5.

11. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti šest tisíců a pět set.

12. Podlé něho pak položí se pokolení Simeonovo, a kníže synů Simeon Salamiel, syn Surisaddai,

13. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte devět tisíců a tři sta.

14. Potom pokolení Gád, a kníže synů Gád Eliazaf, syn Ruelův,

15. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti pět tisíců, šest set a padesáte.

16. Summa všech sečtených u vojště Rubenově sto padesáte a jeden tisíců, čtyři sta a padesáte, po houfích svých. *A ti* za prvními potáhnou.

17. Potom půjde stánek úmluvy s vojskem Levitů u prostřed všeho vojska. Jakýmž pořádkem klásti se budou, tako-

vým potáhnou, každý v svém šiku pod korouhví svou.

18. Korouhev vojska Efraimova po houfích svých *bude* k západu, a kníže synů Efraimových * Elisama, syn Amindův, *k. 1, 10.

19. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti tisíc a pět set.

20. Podlé něho pak položí se pokolení Manassesovo, a kníže synů Manassesových Gamaliel, syn Fadasurův,

21. A u vojště jeho lidu sečteného třiceti dva tisíce a dvě stě.

22. Potom *položť se* pokolení Beniaminovo, a kníže synů Benjamin Abidan, syn Gedeonův,

23. A u vojště jeho lidu sečteného třiceti pět tisíců a čtyři sta.

24. Summa všech sečtených u vojště Efraimově sto osm tisíců a sto osob, po houfích jejich. *A ti* za druhými potáhnou.

25. Korouhev vojska Dan *bude* k straně půlnoční, po houfích svých, a kníže synů Dan * Ahiezer, syn Amisaddai, *k. 1, 12.

26. A u vojště jeho lidu sečteného šedesáte dva tisíce a sedm set.

27. Podlé něho položí se pokolení Asser, a kníže synů Asser Fegiel, syn Ochranův,

28. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti jeden tisíc a pět set.

29. Za nimi pokolení Neftalimovo, a kníže synů Neftalimových Ahira, syn Enanův,

30. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte tři tisíce a čtyři sta.

31. Summa všech sečtených u vojště Dan sto padesáte sedm tisíců a šest set. *Oni* nazad potáhnou při praporecích svých.

32. *Ta* jest summa synů Izraelských po domích otců jejich, všech sečtených v celém vojště po houfích jejich, šestkrát sto tisíců, tři tisíce, pět set a padesáte.

33. Levitové pak nejsou počítáni mezi syny Izraelské, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.

34. I * učinili synové Izraelští všecko; jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak rozbijeli stany při korouhvech svých, a tak táhli jeden každý po čeledech svých a po domích otců svých. *k. 1, 54. 2 Mojs. 12, 28.

KAPITOLA III.

Práce Levitů při stánku, 14. sečtení 40. a všeti jich na místo prvorosených.

Tito jsou příběhové * Aronovi a Mojží-

šovi od toho dne, když mluvil Hospodin s Mojžíšem na hoře Sinai.

^{*2 Mojs.6,23. 1 Par.24,1.}

2. A tato jsou jména synů Aronových: Prvorozený Nádab, potom Abiu, Eleazar a Itamar.

3. Ta jsou jména synů Aronových, kněží pomazaných, jejichžto ruce naplněny, aby úřad kněžství konali.

4. Umřel pak Nádab a Abiu před Hospodinem, když obětovali cizí oheň před Hospodinem na poušti Sinai, a neměli synů. Protož konal úřad kněžský Eleazar a Itamar před tváří Arona otce svého.

5. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

6. Rozkaž přistoupení pokolení Lévi, a postav je před Aronem knězem, aby mu přisluhovali,

7. A drželi stráž jeho, i stráž všeho množství před stánkem úmluvy k vykonávání služby příbytku,

8. Též aby ostříhali všeho nádobí stánku úmluvy, a drželi stráž synů Izraelských a konali služby příbytku.

9. Dáš tedy Levity Aronovi i synům jeho; vlastně dáni jsou mu oni z synů Izraelských.

10. Arona pak a syny jeho představiš, aby ostříhali kněžství svého; nebo přistoupil-li by kdo * cizí, umře. ^{*v.38.}

11. I mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

12. Aj, já vzal jsem * Levity z prostředku synů Izraelských na místo všelikého prvorozeného, kteréž otvírá život mezi syny Izraelskými. Protož moji budou Levitové. ^{*k.8,16.}

13. Nebo mně přináleží všecko prvorozené. Od toho dne, když jsem pobil všecko * prvorozené v zemi Egyptské, postavil jsem sobě všeho prvorozeného v Izraeli od člověka až do hovada. Mně bude: Já Hospodin. ^{*2 Mojs.13,2. Luk.2,23.}

14. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi na poušti Sinai, řka:

15. Sečti syny Lévi vedlé domů otců jejich, po čeledech jejich, každého pohlaví mužského; zstáří jednoho měsíce a výše počítati budeš je.

16. I sečetl je Mojžíš podlé řeči Hospodinovy, jakž rozkázáno mu bylo.

17. I byli synové * Lévi ze jména tito: Gerson, Kahat a Merari. ^{*2 Mojs.6,16.}

18. Tato pak jsou jména synů Gersonových * po čeledech jejich: Lebni a Semei. ^{*k.26,57. 2 Mojs.6,17.}

19. A synové * Kahat po čeledech svých: Amram a Izar, Hebron a Uziel. ^{*k.26,59.}

20. Synové pak * Merari po čeledech svých: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Lévi vedlé domů otců svých. ^{*2 Mojs.6,19.}

21. Od Gersona čeled Lebnijská a čeled Semejská. Ty jsou čeledi Gersonovy.

22. A načteno jich v počtu všech pohlaví mužského zstáří jednoho měsíce a výše sedm tisíců a pět set.

23. Čeledi Gersonovy za příbytkem klásti se budou k straně západní.

24. Kníže pak domu otce Gersonitských bude Eliazaf, syn Laelův.

25. A k opatrování synům Gersonovým při stánku úmluvy *náležeti bude* příbytek i stánek, příkrytí jeho i zastření dveří stánku úmluvy,

26. A očkované koltry k siní, i zavěšení dveří sině, kteráž jest před příbytkem a při oltáři vůkol, i provazové jeho ke všeliké potřebě jeho.

27. Od Kahat pak *posla* čeled Amramitská a čeled Izaritská, a čeled Hebronitská, a čeled Uzielitská. Ty jsou čeledi Kahat.

28. V počtu všech pohlaví mužského zstáří jednoho měsíce a výše *bylo* osm tisíců a šest set, držících stráž *při* svatyni.

29. Čeledi synů Kahat klásti se budou k straně příbytku polední,

30. A kníže domu otcovského v čeledech Kahat Elizafan, syn Uzielův.

31. V jejich pak * opatrování *bude* truhla, stůl, svícen, oltářové a nádobí svatyně, jímž přisluhovati budou, a opona i všecko, což přináleží k ní. ^{*k.7,9.}

32. Kníže pak nad knížaty Levitskými Eleazar, syn Arona kněze, ustavený nad těmi, kteříž drží stráž při svatyni.

33. Od Merari pak čeled Moholitská a čeled Musitská. Ty jsou čeledi Merari.

34. A načteno jich v počtu všech mužského pohlaví zstáří jednoho měsíce a výše šest tisíců a dvě stě.

35. A kníže domu otcovského v čeledech Merari Suriel, syn Abichailův. A ti klásti se budou k straně příbytku půlnocní.

36. Toto pak poručeno k opatrování synům Merari: Dsky příbytku a svlakové jeho, sloupové a podstavkové a všecka nádobí jeho i všecka práce při nich,

37. Tolikéž sloupové sině vůkol i pod

stavkové jejich, kolíkové i provazové jejich.

38. Položí se pak před přibýtkem po přední straně před stánkem úmluvy od východu *slunce* Mojžíš a Aron i synové jeho, držíce stráž při svatyni, stráž za syny Izraelské. Jiný * přistoupil-li by kdo, umře. ^{*k.1.51:18,7.}

39. Všechny sečtených Levitů, kteréž sečtl Mojžíš s Aronem vedlé poručení Hospodina, po čeledech jejich, všech pohlaví mužského jednoho měsíce zstáří a výše dvaceticma tisíců.

40. I řekl Hospodin k Mojžíšovi: Sečti všechny prvorozené mužského pohlaví mezi syny Izraelskými jednoho měsíce zstáří a výše, a sečti summu jmen je-
jich.

41. A vezmeš mi Levity, (já jsem Hospodin), místo všech prvorozených mezi syny Izraelskými, i hovada Levitů místo všeho prvorozeného mezi hovady synů Izraelských.

42. Když pak sečtl Mojžíš, jakož mu přikázal Hospodin, všechny prvorozené mezi syny Izraelskými,

43. Bylo všech prvorozených pohlaví mužského vedlé počtu jmen, jednoho měsíce zstáří a výše sečtených jich, dvaceticma tisíců, dvě stě, sedmdesát a tři.

44. A mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

45. Vezmi Levity místo všech prvorozených z synů Izraelských, i hovada Levitů za hovada je-
jich; i budou moji Levitové: Já jsem Hospodin.

46. K vyplacení pak těch dvou set, sedmdesát a tři, kteréž zbývají nad počet Levitů z prvorozených synů Izraelských,

47. Vezmeš pět lotů z každé hlavy, (vedlé lotu svatyně bráti budeš, * lot pak dvaceti haléřů váží), ^{*2Moj.30,13.}

48. A dáš ty peníze Aronovi a synům jeho, výplatu těch, kteréž zbývají nad počet je-
jich.

49. Vzal tedy Mojžíš peníze výplaty od těch, kteréž zbývali, kromě těch, kteréž vykoupili *sebou* Levitové,

50. Od prvorozených synů Izraelských vzal peněz tisíc, tři sta, šedesát pět lotů, vedlé lotu svatyně.

51. I dal ty peníze výplaty Aronovi a synům jeho, podlé řeči Hospodinovy, jakož byl přikázal jemu Hospodin.

KAPITOLA IV.

Povinnosti Levitů po čeledech jejich 34. a sečtení jich.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi, řka:

2. Sečti summu synů Kahat z prostředku synů Lévi po čeledech jejich a po domích otců je-
jich,

3. Od třidětiiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by * způsobilí jsouce k bo-
ji, mohli práci vésti při stánku úmluvy. ^{*k.1,3:8,24.}

4. Tato pak *bude* práce synů Kahat při stánku úmluvy svatyně svatých:

5. Když by se měla vojska hnouti s místa, přijde Aron s syny svými, a sejmou oponu zastření, a přikryjí ní truhlu svě-
dectví.

6. A na to dají přikrytí z kůže jezevčích, a přistrou svrchu rouchem z samého postavce modrého, a * provlekou sochory je-
ji. ^{*1Kral.8,8.}

7. Na stůl pak *chleba* předložení prostrou roucho z postavce modrého, a dají na něj misy a kadidlnice a koflíky a přikryvadla k přikrývání; a chléb ustavičně na něm bude.

8. A prostrou na to roucho z červce dvakrát barveného, a přikryjí to přistřením z kůže jezevčích, a provlekou sochory je-
ho.

9. Vezmou také roucho z postavce modrého, a přikryjí svícen světla a lampy jeho, i utěradla jeho, i nádoby k oharkům jeho, a všechny nádoby k oleji jeho, jichž při něm užívají.

10. A obvinou jej se všechněmi nádobami jeho přikrytím z kůže jezevčích, a vloží na sochory.

11. Na oltář pak zlatý prostrou roucho z postavce modrého, a přikryjí jej přikrytím z kůže jezevčích, a provlekou so-
chory.

12. Vezmou i všechny nádoby k službě, jimž přisluhovali v svatyni, a zavinouce do roucha z postavce modrého, přikryjí je přikrytím z kůže jezevčích, a vloží na sochory.

13. Vyprázdni i popel z oltáře, a prostrou na něj roucho šarlatové.

14. A vloží svrchu všecko nádobí jeho, jimž přisluhují na něm, nádoby k uhlí, vidličky, pometla, kotlíky a všecko nádobí oltáře, a přistrouce jej přikrytím z kůže jezevčích, uvlekou sochory jeho.

15. A když to vykoná Aron s syny svými, a přikryje svatyni i všecka nádoba

její, a již by se měla hýbati vojska, tedy přijdou synové * Kahat, aby nesli; ale nedotknou se svatyně, aby nezemřeli. Ta jest práce synů Kahat při stánku úmluvy.

*k.7,9. 1Par.15,15. †4Mojš.3,31.

16. Eleazar pak, syn Arona kněze, pečovatí bude o olej k svícení a kaděňí vonnými věcmi a obět ustavičnou i o olej pomazání, svěřený sobě maje všecken příbytek a všecky věci, kteréž v něm jsou, svatyni a nádoby její.

17. A mluvil Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi, řka:

18. *Hleďtež*, abyste nevyhladili pokolení čeledi Kahat z prostředku Levitů.

19. Ale toto učiníte jim, aby zachováni byli a nezemřeli, když by přistupovali k svatyni svatých: Aron a synové jeho přijdouce, zřídí je, jednoho každého ku práci a břemenu jeho.

20. *A onino nepřicházejte hleděti na věci svaté*, když * zavinovány bývají, aby nezemřeli.

*1Sam.6,19.

21. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

22. Sečti také syny Gersonovy po domích otců jich a po čeledech jejich.

23. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš je, kteříž by způsobilni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

24. Tato pak bude práce čeledi Gersonových v službě a nošení:

25. Nositi budou kortýny příbytku a stánek úmluvy s přikrytím jeho, a přikrytí z kůže jezevčích, kteréž svrchu na něm jest, a zastření dveří stánku úmluvy,

26. A očkované koltry síně, a zastření brány síně, kteráž jest při stanu a při oltáři vákol, a provazy její, a všecky nádoby přísluhování jejich, a čehožkoli užívají při službě své.

27. Vedlé rozkazu Aronova a synů jeho konati budou všecky služby své synové Gersonovi při všech pracech svých, a při všech službách svých, a svěříte jim k ostřihání všecka břemena jejich.

28. Ta jest práce čeledi synů Gersonových v stánku úmluvy, * a Itamar, syn Arona kněze, stráž nad nimi držeti bude.

*v.33; 7,8.

29. Syny také Merari po čeledech jejich a domích otců jejich sečteš.

30. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš všecky, kteříž by způ-

sobní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

31. Tato pak bude povinnost práce jejich, nad všecku službu jejich při stánku úmluvy: Dsky příbytku a svlaky jeho, i sloupy s podstavky jeho *nositi*,

32. Sloupy také vákol síně s podstavky jejich, kolíky a provazy jejich, se všechnými potřebami, i se vším přísluhováním jejich. A ze jména vyčtete nádoby svěřené jim k ostřihání.

33. Ta bude práce čeledi synů Merari při všech službách jejich při stánku úmluvy, pod správou Itamara, syna Arona kněze.

34. I sečti Mojžíš s Aronem a s knížaty lidu syny Kahat po čeledech jejich, a po domích otců jejich,

35. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

36. A bylo jich sečtených po čeledech jejich dva tisíce, sedm set, padesáte.

37. Ti jsou sečteni z čeledi Kahat, všickni služebníci při stánku úmluvy, kteréž sečti Mojžíš s Aronem podle rozkazu Hospodinova skrze Mojžíše.

38. Sečtených také synů Gersonových po čeledech jejich, a po domích otců jejich,

39. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy,

40. Sečtených jich po čeledech jejich, po domích otců jejich, dva tisíce, šest set, třidceti.

41. Ti jsou sečteni z čeledi synů Gersonových, všickni přísluhující v stánku úmluvy, kteréž sečti Mojžíš s Aronem k rozkazu Hospodinovu.

42. Sečtených pak z čeledi synů Merari po čeledech jejich, po domích otců jejich,

43. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilni jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy,

44. Načteno jich po čeledech jejich tři tisíce a dvě stě.

45. Ti jsou sečteni z čeledi synů Merari, kteréž sečti Mojžíš s Aronem podle rozkazu Hospodinova skrze Mojžíše.

46. Všeck sečtených, kteréž sečti Mojžíš s Aronem a s knížaty Izraelskými z Levitů po čeledech jejich a po domích otců jejich,

47. Od těch, kteříž byli ve třidceti letech a výše, až do padesátiletých, kteřížkoli přináležejí k vykonávání služby přísluhování a práce břemena při stánku úmluvy,

48. Sečtených těch bylo osm tisíců, pět set a osmdesáte.

49. Vedlé rozkazu Hospodinova sečtl je Mojžíš, jednoho každého vedlé přísluhování jeho, a vedlé břemene jeho. Sečtení pak jsou ti, kteréž rozkázal čísti Hospodin Mojžíšovi.

KAPITOLA V.

Co činiti s nečistými, 5. s provinilými, 12. a s poděželou v cizoložství.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Prikáž synům Izraelským, ať vyženou z * stanů každého malomocného a každého trpícího tok semene, i každého nad mrtvým poškvrněného. *3 Mojž. 13, 46.

3. I muže i * ženu vyženete, ven za stany vyženete je, aby nepoškvřňovali vojška těch, mezi nimiž † já přebývám. *k. 12, 14. †k. 35, 34.

4. I učinili tak synové Izraelští, a vyhnali je ven za stany. Jakož byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, tak učinili synové Izraelští.

5. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

6. Mluv k synům Izraelským: Muž aneb * žena, když učiní nějaký hřích lidský, dopouštěje se výstupku proti Hospodinu, a byla by vinna duše ta:

7. Tedy * vyzná hřích svůj, kterýž učinil, navrátí pak to, čímž vinen byl, v cele, a pátý díl přidá nad to, a dá tomu, proti komuž zavinil. *3 Mojž. 5, 3. *Zalm. 32, 5.

8. A neměl-li by muž ten přítele, jemuž by nahradil tu škodu, pokuta dána buď Hospodinu a knězi, mimo * skopce očistění, jimž očistěn býti má. *3 Mojž. 6, 6.

9. Též všeliká obět všech věcí posvěcených od synů Izraelských, kterouž přinesou knězi, jemu se dostane.

10. Tak i věci posvěcené od kohokoli jemu se dostanou; a dal-li kdo co knězi, také jeho bude.

11. Mluvil ještě Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Kdyby od některého muže uchýlila se žena, a dopustila by se výstupku proti němu,

13. Tak že by obýval někdo jiný s ní,

a bylo by to skryto před očima muže jejího, a tajila by se, jsuci poškvrněna, a svědka by nebylo proti ní, a ona nebyla by postižena;

14. Pohnul-li by se duch muže horlivostí velikou, tak že by horlil proti ženě své, kteráž by poškvrněna byla; aneb pohnul-li by se duch muže velikou horlivostí, tak že by horlil proti ženě své, kteráž by poškvrněna nebyla:

15. Tedy přivede muž ženu svou k knězi, a přinese obět její při ní, desátý díl efi monky ječné. Nenaalejť na ni oleje, aniž dá na ni kadidla; nebo obět veliké horlivosti jest, obět suchá pamětná, uvozujiící v paměť nepravost.

16. I bude ji kněz obětovati, a postaví ji před Hospodinem.

17. A nabere * vody svaté do nádoby hliněné, a vezma prachu, kterýž jest na zemi v přibytku, dá jej do té vody. *k. 19, 9.

18. Potom postaví kněz ženu tu před Hospodinem, a odkryje hlavu její, a dá jí do rukou obět suchou pamětnou, kteráž jest obět veliké horlivosti; v ruce pak kněze bude voda hořká zlořečená.

19. I zaklínati bude ji kněz a řekne k ní: Jestliže neobcoval s tebou žádný, a jestliže jsi neuchýlila se k nečistotě od muže svého, buďž čistá od vody této hořké zlořečené.

20. Paklis se uchýlila od muže svého a nečistá jsi, a obcoval-li někdo jiný s tebou kromě manžela tvého,

21. (Zaklínati pak bude kněz tu ženu, čině klatbu zlořečenství, a řekne jí:) Dejž tebe Hospodin * v zlořečení a v prokletí u prostřed lidu tvého, dopustě, aby lůno tvé hnilo a břicho tvé oteklo.

*Jer. 42, 18: 44, 12.

22. Vejdiz voda zlořečená tato do života tvého, aby oteklo břicho tvé, a lůno tvé shnilo. I odpoví žena * ta: Amen, amen. *5 Mojž. 27, 15.

23. Napiše pak všecko zlořečenství toto do knihy, a smyje je tou vodou hořkou.

24. I dá ženě, aby pila vodu hořkou a zlořečenou; a vejdeť do ní voda zlořečená, a obrátí se v hořkosti.

25. Potom vezme kněz z ruky ženy obět veliké horlivosti, a obracetí ji bude sem i tam před Hospodinem, a bude ji obětovati na oltáři.

26. A vezma plnou hrst pamětného jejího z oběti suché, pálití to bude na oltáři; a potom dá vypítí ženě tu vodu.

27. A když ji dá pít tu vodu, stane se, jestliže nečistá byla, a dopustila se výstupku proti muži svému, že vejde do ní voda zlořečená, a obrátí se v hořkost, i odme se břicho její, a vyhnije láno její; i bude žena ta v zlořečení u prostřed lidu svého.

28. Pakli není poškrvněna žena ta, ale čistá jest, tedy bez viny bude, a roditi bude děti.

29. Ten jest zákon veliké horlivosti, když by se uchýlila žena od muže svého, a byla by poškrvněna,

30. Aneb když by se pohnul duch veliké horlivosti v manželu, tak že by horlil velmi proti ženě své, aby postavil ji před Hospodinem, a aby vykonal při ní kněz všecko vedlé zákona tohoto.

31. I bude ten muž očištěn od hřichu, žena pak ponese nepravost svou.

KAPITOLA VI.

Zákon nazareč. 23. Způsob požehání, kteréž měli kněží dávatí lidu.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Muž neb žena, když se odděli, činíce slib nazarečův, aby se oddali Hospodinu,

3. Od vína i * nápoje opojného zdrží se, octa vinného a octa z nápoje opojného nebude pít, ani co vytačeného z hroznů, zelených hroznů ani suchých nebude jísti. ^{*3 Mojž.10,9.}

4. Po všecky dny nazarejství svého nebude jísti žádné věci pocházející z vinného kmene, od zrnka až do šupiny.

5. Po všecky dny slibu nazarejství svého * břitva nevejde na hlavu jeho, dokavadž by se nevyplnili dnové, v nichž se oddělil Hospodinu. Svatý bude, a nechá růsti vlasů hlavy své. ^{*Soud.13,5.}

6. Po všecky dny, v nichž se oddělil Hospodinu, k tělu mrtvému nevejde.

7. Nad * otcem svým aneb nad matkou svou, nad bratrem svým aneb nad sestrou svou, kdyby zemřeli, nebude se poškrvnovati; nebo posvěcení Boha jeho jest na hlavě jeho. ^{*3 Mojž.21,2,11.}

8. Po všecky dny nazarejství svého svatý bude Hospodinu.

9. Umřel-li by pak kdo blízko něho náhlou smrtí, a poškrvnil-li by hlavy v nazarejství jeho, oholí hlavu svou v den očišťování svého; dne sedmého oholí ji.

10. A dne osmého přinese dvě * hrdličky, aneb dvě holoubátek knězi, ke dvěma stánku úmluvy. ^{*3 Mojž.5,7.}

11. I bude kněz obětovati jedno za hřích, a druhé v zápalnou obět, a očistí jej od toho, čímž zhrěšil nad mrtvým, a posvětlí hlavy jeho v ten den.

12. A oddělí Hospodinu dny nazarejství svého, a přinese beránka ročního za provinění, a dnové první přijdou v nic; nebo poškrvněno jest nazarejství jeho.

13. Tento pak jest zákon nazarečův: V ten den, když se vyplní čas nazarejství jeho, přijde ke dveřím stánku úmluvy.

14. A bude obětovati obět svou Hospodinu, beránka ročního bez poškrvny, jednoho v obět zápalnou, a ovci jednu roční bez poškrvny v obět za hřích, a skopce jednoho bez poškrvny v obět pokojnou,

15. A koš chleba přesných, koláče z mouky bělné olejem zadělané, a pokruty nekvašené, olejem pomazané, s obětmi jejími suchými i mokrymi.

16. Kteréžto věci obětovati bude kněz před Hospodinem, a učiní obět za hřích jeho, i zápalnou obět jeho.

17. Skopce také obětovati bude v obět pokojnou Hospodinu, spolu s košem chleba přesných; tolikéž obětovati bude kněz i obět suchou i mokrou jeho.

18. Tedy oholí * nazareus u dveří stánku úmluvy hlavu nazarejství svého, a vezma vlasy z hlavy nazarejství svého, vloží je na oheň, kterýž jest pod obětí pokojnou. ^{*Skutk.18,18; 21,24.}

19. Potom vezme kněz plece vařené z skopce toho, a jeden koláč přesný z koše, a pokrutu nekvašenou jednu, a dá v ruce nazarejského, když by oholeno bylo nazarejství jeho.

20. I bude obracet kněz ty věci sem i tam v obět obracen před Hospodinem; a ta věc svatá přináležeti bude knězi mimo hruď * obracení, i plece pozdvižení. A již potom nazareus bude moci víno pít. ^{*2 Mojž.29,27,28.}

21. Ten jest zákon nazarea, kterýž slib učinil, a jeho obět Hospodinu za oddělení jeho, kromě toho, což by více učiniti mohl. Vedlé slibu svého, kterýž učinil, tak učiní podlé zákona oddělení svého.

22. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

23. Mluv k Aronovi a synům jeho a rei: Takto budete požehání dávatí synům Izraelským, mluvíce k nim:

24. Požehnejž * tobě Hospodin, a ostříhejž tebe. ^{*Zalm.134,3.}

25. Osvět * Hospodin tvář svou nad tebou, a buď milostiv tobě. ^{*Zalm.67,2.}

26. Obratěž Hospodin * tvář svou k tobě, a dejž tobě pokoj. ^{*5 Moja.82,20.}

27. I budou vzývati jméno mé nad syny Izraelskými, a já jim žehnatí budu.

KAPITOLA VII.

Darové dvanácti knížat Izraelských při posvěcení oltáře.

I stalo se toho dne, když dokonal Mojžíš a vyzdvihl příbytek, a pomazal i posvětil ho se * všechněmi nádobami jeho, také oltáře a všeho nádobí jeho pomazal a posvětil, ^{*2 Moja.40,18.}

2. Ze přistupující knížata Izraelská, přední v domích otců svých, (ti byli knížata pokolení, postavení nad sečtenými,)

3. Obětovali dar svůj před Hospodinem, šest vozů přikrytých a dvanácte volů. Dvě knížat *dalo* jeden vůz, a jeden každý jednoho vola, i obětovali to před příbytkem.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi, řka:

5. Vezmi *ty věci* od nich, ať jsou ku potřebě při službě stánku úmluvy, a dej je Levitům, každé *čeledi* podle přísluhování jejího.

6. Vzáv tedy Mojžíš ty vozy i voly, dal je Levitům.

7. Dva vozy a čtyři voly dal synům Gersonovým vedle přísluhování jejich.

8. Čtyři pak vozy a osm volů dal synům Merari vedle přísluhování jejich, *kteříž byli* pod správou * Itamara, syna Aronova, kněze. ^{*k.4,28.33.}

9. Synům pak Kahat nic nedal; nebo přísluhování svatyně k nim přináleželo, a na * ramenou nositi měli. ^{*k.4,15.}

10. Obětovali tedy knížata * *ku* posvěcování oltáře v ten den, když pomazán byl; obětovali, pravím, dar svůj před oltářem. ^{*2 Par.7,9.}

11. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Jedno kníže v jeden den, druhé kníže v druhý den, *pořád* obětovati budou dar svůj ku posvěcení oltáře.

12. Protož obětoval prvního dne dar svůj * Názon, syn Aminadabův, z pokolení Judova. ^{*k.1,7;2,3.}

13. Dar pak jeho byl misa stříbrná jedna, sto třidceti *lotů ztíží*; též bane jedna stříbrná, sedmdesáti *lotů ztíží*, jakž jest lot svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

14. Kadidnice jedna z desíti *lotů zlata*, plná kadidla;

15. Volek jeden mladý, skopec jeden, a beránek roční jeden k oběti zápalné;

16. Kozel jeden za hřích;

17. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ta byla obět Názona, syna Aminadabova.

18. Druhého dne obětoval Natanael, syn Suar, kníže z pokolení Izachar.

19. Obětoval dar svůj misu stříbrnou jednu, sto třidceti *lotů ztíží*; bání stříbrnou jednu, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

20. Kadidnici jednu z desíti *lotů zlata*, plnou kadidla;

21. Volka mladého jednoho, skopce jednoho, a beránka ročního jednoho k oběti zápalné;

22. Kozla jednoho za hřích;

23. A k oběti pokojné voly dva, skopců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ten byl dar Natanaele, syna Suar.

24. Dne třetího kníže synů Zabulonových Eliab, syn Helonův.

25. Dar *pak* jeho byl misa stříbrná jedna, *kteráž* sto třidceti *lotů vážila*; bane stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

26. Kadidnice jedna z desíti *lotů zlata*, plná kadidla;

27. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

28. Kozel jeden za hřích;

29. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ta byla obět Eliaba, syna Helonova.

30. Čtvrtého dne kníže synů Rubenových Elisur, syn Sedeurův.

31. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, *kteráž* sto třidceti *lotů vážila*; bane stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou;

32. Kadidnice jedna z desíti *lotů zlata*, plná kadidla;

33. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

34. Kozel jeden za hřích;

35. A k oběti pokojné volové dva, skop-

čů pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Elisura, syna Sedeurova.

36. Dne pátého kníže synů Simeonových, Salamiel, syn Surisaddai;

37. Obět jeho byla misa stříbrná jedna, kteráž sto třiceti lotů vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

38. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

39. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

40. Kozel jeden za hřích;

41. A na obět pokojnou volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Salamiele, syna Surisaddai.

42. Dne šestého kníže synů Gád, Eliazaf, syn. * Duellův. ^{*k.2.14.}

43. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, kteráž sto třiceti lotů vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

44. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

45. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

46. Kozel jeden za hřích;

47. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ten byl dar Eliazafa, syna Duellova.

48. Dne sedmého kníže synů Efraimových, Elisama, syn Amiudův.

49. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, kteráž sto třiceti lotů vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané na obět suchou;

50. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

51. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

52. Kozel jeden za hřích;

53. A na obět pokojnou volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Elisamův, syna Amiudova.

54. Dne osmého kníže synů Manasse, Gamaliel, syn Fadasurův.

55. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, kteráž sto třiceti lotů vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mou-

ky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

56. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

57. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

58. Kozel jeden za hřích;

59. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Gamaliele, syna Fadasurova.

60. Dne devátého kníže synů Beniaminových, * Abidan, syn Gedeonův. ^{*k.1.11; 2.22.}

61. Obět jeho misa stříbrná jedna, kteráž sto třiceti lotů vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

62. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

63. Volek mladý jeden, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

64. Kozel jeden za hřích;

65. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Abidanův, syna Gedeonova.

66. Desátého dne kníže synů Dan, Ahiezer, syn Amisaddai.

67. Obět jeho misa stříbrná jedna, jejížto váha byla sto třiceti lotů; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

68. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

69. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

70. Kozel jeden za hřích;

71. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ten byl dar Ahiezera, syna Amisaddai.

72. Jedenáctého dne kníže synů Asser, Fegiel, syn Ochranův.

73. Obět jeho misa stříbrná jedna, jejížto váha byla sto třiceti lotů; báně stříbrná jedna, sedmdesáti lotů ztížil vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

74. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

75. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

76. Kozel jeden za hřích;

77. A k oběti pokojné volové dva, skopců

ců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Fegiele, syna Ochranova.

78. Dvanáctého dne kníže synů Neftalim, Ahira, syn Enanův.

79. Obět jeho byla misa stříbrná jedna, jejíž váha byla sto třidceti lotů; bane stříbrná jedna, sedmdesát lotů *ztříti* vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

80. Kadidlnice jedna z desíti lotů zlata, plná kadidla;

81. Volek mladý jeden, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

82. Kozel jeden za hřích;

83. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Ahiry, syna Enanova.

84. Toť jest posvěcení oltáře (toho dne, když pomazán jest,) od knížat Izraelských: Mis stříbrných dvanácte, bání stříbrných dvanácte, kadidlnic zlatých dvanácte.

85. Sto třidceti lotů *vážila* jedna misa stříbrná, a sedmdesáté bane jedna; všecko nádoby stříbrné *vážilo* dva tisíce a čtyři sta lotů na lot svatyně.

86. Kadidlnic zlatých dvanácte, plných kadidla; deset lotů *vážila* každá kadidlnice na váhu svatyně. Všecky kadidlnice zlaté sto a dvadceti lotů *vážily*.

87. Všeho dobytka k oběti zápalné dvanácte volků, skopců dvanácte, beráneků ročních dvanácte s obětí jejich suchou, a kozlů dvanácte za hřích.

88. Všeho pak dobytka k oběti pokojné čtyřmécitma volů, skopců šedesáté, kozlů šedesáté, beráneků ročních šedesáté. To bylo posvěcení oltáře, když pomazán byl.

89. Potom když vcházel Mojžiš do stánku úmluvy, aby mluvil s Bohem, tedy slyšel hlas mluvícího k sobě z slitovnice, kteráž byla nad truhlou svědectví mezi dvěma cherubíny, a mluvil k němu.

KAPITOLA VIII.

Zpráva z strany světla. 5. Způsobení Levitů k službě; 23. věk jejich k ní vyměněný.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Mluv k Aronovi a rci jemu: Když rozsvěcovati budeš lampy, ven z * svícnu sedm lamp svítiti má. ^{*2Mojz.37,23.}

3. I učinil Aron tak; ven z svícnu světlo od sebe dávající rozsvítil lampy jeho, jakož * prikázal Hospodin Mojžišovi. ^{*2Mojz.27,21.}

4. Bylo pak dílo svícnu takové: Z taženého zlata byl *všecken*, až i sloupec jeho i květové jeho z taženého zlata byli; podlé * podobenství toho, kteréž ukázal Hospodin Mojžišovi, tak udělal svícen. ^{*2Mojz.25,31.}

5. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

6. Vezmi * Levity z prostředku synů Izraelských, a očist je. ^{*Mal.3.3.}

7. Tímto pak způsobem očisťovati je budeš: Pokropíš jich vodou očistění; oholi všecko * tělo své, a zperou roucha svá, a očistění budou. ^{*3Mojz.14,8.}

8. Potom vezmou volka mladého a obět suchou z mouky bělné, olejem skropené; a druhého volka mladého vezmeš k oběti za hřích.

9. Tedy přistoupiťi rozkážeš Levitům před stánek úmluvy, a shromáždíš všecko množství synů Izraelských.

10. Postavíš Levity před Hospodinem, a vloží synové Izraelští ruce své na Levity.

11. A * obětovati bude Aron Levity v obět před Hospodinem od synů Izraelských, aby vykonávali službu Hospodinu. ^{*v.21.}

12. Levitové pak vloží ruce své na hlavy těch volků; a obětovati budeš jednoho za hřích, a druhého v obět zápalnou Hospodinu k očistění Levitů.

13. A postavíš Levity před Aronem a před syny jeho, a obětovati je budeš v obět Hospodinu.

14. I oddělíš Levity z prostředku synů Izraelských, aby * moji byli Levitové. ^{*k.3.45.}

15. Potom pak přijdou Levitové, aby přísluhovali při stánku úmluvy, když bys očistil je a obětoval v obět.

16. Nebo vlastně dáni jsou mi z prostředku synů Izraelských za všechny otvírající život, za prvorozené ze všech synů Izraelských vzal jsem je sobě.

17. Nebo mé jest všecko * prvorozené mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako z hovad; od toho dne, jakž jsem pobil všecko prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem jich sobě. ^{*2Mojz.13,2.}

18. Vzal * jsem pak Levity za všechny prvorozené synů Izraelských. ^{*k.3.12.}

19. A dal jsem Levity * darem Aronovi i synům jeho z prostředku synů Izraelských, aby konali službu místo synů Izraelských při stánku úmluvy, a očisťo-

vali od hříchů syny Izraelské; a tak nepřijde na syny Izraelské rána, *kteříž by přišla*, kdyby přistupovali synové Izraelští k svatyni. *k.3.9.

20. I učinili Mojžiš a Aron i všecko množství synů Izraelských při Levítích všecko to, což přikázal Hospodin Mojžišovi o Levítích; tak s nimi učinili synové Izraelští.

21. A očistili se Levítové a zeprali roucha svá; * a obětoval je Aron v obět před Hospodinem, a očistil je Aron, aby byli čistí. *v.11.

22. Potom teprv přistoupili Levítové k vykonávání služby své při stánku úmluvy, před Aronem i před syny jeho; jakž přikázal Hospodin Mojžišovi o Levítích, tak s nimi učinili.

23. I mluvil opět Hospodin k Mojžišovi, řka :

24. I toto k Levítům *přináleží*: V pětmecitma * letech zstáří a vyře jeden každý z nich přistoupí, a postaví se k ochotnému práce konání v službě při stánku úmluvy. *k.4.3.

25. V padesáti pak letech přestane od práce služby té, a více přisluhovati nebude.

26. Ale přisluhovati bude bratřím svým při stánku úmluvy stráž držícím, sám pak služeb konati nebude. Tak učiníš s Levity při pracech jejich.

KAPITOLA IX.

Zpráva při slavení Fáze. 15. Čas tažení i ležení vojska Izraelského.

Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi na poušti Sinai, léta druhého po vyjití z země Egyptské, měsíce prvního, řka :

2. Slavití budou synové Izraelští velikou noc * v čas svůj vyměřený. *2Mojz.12.18.

3. Čtrnáctého dne měsíce toho u večer budete ji slaviti jistým časem svým, vedlé všech ustanovení jejich, a podlé všech řádů jejich slaviti ji budete.

4. I mluvil Mojžiš k synům Izraelským, aby slavili Fáze.

5. Tedy slavili Fáze v měsíci prvním, čtrnáctého dne u * večer na poušti Sinai; vedlé všeho toho, což přikázal Hospodin Mojžišovi, tak učinili synové Izraelští. *2Mojz.12.6.

6. I byli někteří muži, ješto se poškvřnili při mrtvém, kteříž nemohli slaviti Fáze toho dne. I přistoupili před Mojžiše a Arona v ten den,

7. A promluvíli muži ti k němu : My

jsme se poškvřnili nad mrtvým. Nebude-liž nám zbráněno obětovati oběti Hospodinu v jistý čas spolu s syny Izraelskými ?

8. I řekl jim Mojžiš : Počkejte, až uslyším, co vám učiniti rozkáže Hospodin.

9. Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi, řka :

10. Mluv k synům Izraelským a řci : Kdož by koli byl poškvřněný nad mrtvým, aneb byl by na cestě daleké, buď z vás aneb z potomků vašich, buď slaviti Fáze Hospodinu.

11. Měsíce * druhého, čtrnáctého dne u večer slaviti budou je, s chleby nekvašenými, a s + ferichami jísti je budou. *2 Par.30.15. + 2Mojz.12.8.

12. Nezanechajít ho *nic* až do jitra, a kostí * v něm nezlámí; vedlé všelikého ustanovení Fáze budou je slaviti. *2Mojz.12.46. Jan.19.36.

13. Ale člověk ten, kterýž by byl čistý, a nebyl na cestě, a však by zanedbal slaviti Fáze, vyhlazena bude duše ta z lidu svého; nebo oběti Hospodinu neobětoval v jistý čas její; hřích svůj ponese člověk ten.

14. Jestliže by s vámi bydlil přichozí, a slavil by Fáze Hospodinu, vedlé ustanovení Fáze, a vedlé řádu jeho bude je slaviti. Ustanovení jednostejné bude vám, tak přichozímú, jako obyvateli v zemi.

15. Toho pak dne, v kterémž vyzdvížen jest příbytek, * přikryl oblak příbytek, a stál nad stánkem svědectví; u večer pak bývalo nad příbytkem na pohledění jako oheň až do jitra. *2Mojz.40.34.

16. Tak bývalo ustavičně, * oblak přikrýval jej *ve dne*, záře pak ohnívá v noci. *2Mojz.40.38.

17. A když se zdvihl oblak od stánku, hned také hýbali se synové Izraelští; a na kterém místě pozůstal oblak, tu také kladli se synové Izraelští.

18. K rozkazu Hospodinovu hýbali se synové Izraelští, a k rozkazu Hospodinovu kladli se; po všechny dny, * dokudž zůstával oblak nad příbytkem, i oni leželi. *1 Kor.10.1.

19. Když pak trval oblak nad příbytkem po mnohé dny, tedy drželi synové Izraelští stráž Hospodinovu, a netáhli odtud.

20. A když oblak byl nad příbytkem po nemnohé dny, k rozkazu Hospodinovu kladli se, a k rozkazu Hospodinovu hýbali se.

23. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Zdalí ruka * Hospodinova ukrácena jest? Již nyní uziš, přijde-li na to, což jsem mluvil, čili nic. *Isai.50,2;59,1.

24. Vyšed tedy Mojžíš, mluvil lidu slova Hospodinova, a shromáždil sedmdesát mužů z starších lidu, postavil je vůkol stánku.

25. I sstoupil Hospodin v oblaku a mluvil k němu, a vzav z ducha, kterýž byl na něm, dal sedmdesáti mužům starším. I stalo se, když odpočinul na nich ten duch, že prorokovali, ale potom nikdy více.

26. Byli pak zůstali v staních dva muži, jméno jednoho Eldad, a druhého Medad, na nichž také odpočinul duch ten, nebo i oni napsáni byli, ačkoli neveršili k stánku. I ti také prorokovali v staních.

27. Tedy příběh služebník, oznámil to Mojžíšovi, * rka: Eldad a Medad prorokují v staních. *Mark.9,38. Luk.9,49.

28. Jozue * pak, syn Nun, služebník Mojžíšův, jeden z mláďenců jeho, di k tomu: Pane můj, Mojžíši, zabraň jim.

*k.13,9.17. 2Mojz.24,13.

29. Jemuž odpověděl Mojžíš: Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž ó kdyby všecken lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin ducha svého na ně!

30. I navrátil se Mojžíš do stanů s staršími Izraelskými.

31. Tedy strhl se vítr od Hospodina, a zachvátiv * křepelky od moře, spustil je na stany tak široce a dlouze, co by mohl za jeden den cesty ujít všudy vůkol táboru, takměř na dva lokty *vyšší* nákol zemi. *2Mojz.16,13.

32. Protož vstav lid, celý ten den a celou noc, i celý druhý den shromažďovali sobě ty křepelky; a kdož nejméně nashromáždil, měl jich s deset měr. I rozvěšeli je sobě pořád okolo stanů.

33. Ještě * maso vězelo v zubích jejich, a nebylo právě sžvýkáno, když hněv Hospodinův vzbudil se na lid. I ranil Hospodin lid ranou velikou náramně.

*Zalm.78,30.31.

34. Protož nazváno jest jméno místa toho Kibrot Hattáve; nebo tu pochovali lid, kterýž žádal *masa*.

35. I bral se lid z Kibrot Hattáve na poušť * Hazerot, a pozůstali v Hazerot.

*k.33,17.

KAPITOLA XII.

Beptání Marie s Aronem proti Mojžíšovi, 9. i pokuta za to. A mluvila Maria i Aron * proti Mojžíšovi

příčinou † manželky Madianky, kterouž sobě vzal; nebo byl pojal manželku Madianku. *k.16,2. +2Mojz.2,21.

2. A řekli: Zdalíž jen toliko skrze Mojžíše mluvil Hospodin? Zdaž také nemluvil skrze nás? I slyšel to Hospodin.

3. (Byl pak Mojžíš člověk nejtišší ze všech lidí, kteříž *byli* na tváři země).

4. A i hned řekli: Hospodin Mojžíšovi a Aronovi i Marii: Vyděte vy tři k stánku úmluvy. I vyšli *toliko* oni tři.

5. Tedy sstoupil * Hospodin v sloupu oblakovém, a stál u dveří stánku. I zavolal Arona a Marie, a vyšli oba dva.

*k.14,10. 2Mojz.16,10.

6. Jimž řekl: Slyšte nyní slova má: Prorok když jest mezi vámi, *já* Hospodin u vidění ukáží se jemu, ve snách mluvíti budu s ním.

7. *Ale* není takový služebník můj Mojžíš, *kterýž* * ve všem domě mém věrný jest. *Zid.3,2.

8. Ústý * k ústům mluvím s ním, ne u vidění, ani v zavinutí, a podobnost Hospodinovu spatřuje. Pročež jste tedy neostýchali se mluvíti proti služebníkmu Mojžíšovi? *2Mojz.33,11.

9. I roznícena jest * prechlvost Hospodinova na ně, a odšel. *k.11,33.

10. Oblak také zdvihl se s stánku. A aj, * Maria *byla* malomocná, *bílá* jako snůh. A pohleděl Aron na Marii, *ana* malomocná. *5Mojz.24,9.

11. Tedy řekl Aron Mojžíšovi: *Poslyš* mne, pane můj, prosím, nevzkládej na nás *té pokuty* za hřích ten, jehož jsme se bláznivě dopustili, a jimž jsme zhrfšili.

12. Prosím, ať není *tato* jako mrtvý *plod*, kterýž když vychází z života matky své, polovici těla jeho zkaženého bývá.

13. I volal Mojžíš k Hospodinu, rka: Ó *Bože* silný, prosím, uzdraviž ji.

14. Odpověděl Hospodin Mojžíšovi: Kdyby otec její plinul jí na tvář, *zdaž* by se nemusila styděti * za sedm dní? *Protož* ať jest vyobcována ven z † stanů za sedm dní, a potom zase uvedena bude.

*3Mojz.14,8. +4Mojz.5,3.

15. Tedy vyloučena jest Maria ven z stanů za sedm dní; a lid nehnul se odtud, až zase uvedena jest Maria.

KAPITOLA XIII.

Vyslání posíl k spatření země Kananejské, 26. navrácení jich zase, 31. a zkormoučení lidu.

Potom pak bral se lid z * Hazerot, a položil se na † poušti Fáran. *k.33,18. †k.10,12.

2. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

3. Pošli sobě * muže, kteříž by spatřili zemi Kananejskou, kterouž já dám synům Izraelským; jednoho muže z každého pokolení otců jejich vyšlete, ty, kteříž by byli přednější mezi nimi.

*k.32,3.5 Mojz.1,22.

4. Poslal je tedy Mojžíš z * pouště Fáran, jakž byl rozkázal Hospodin; a všickni ti muži byli knížata mezi syny Izraelskými.

5. Tato jsou pak jména jejich: Z pokolení Ruben Sammua, syn Zakuráf;

6. Z pokolení Simeon Safat, syn Huri;

7. Z pokolení Juda Kálef, * syn Jefonův;

*Joz.14,6.

8. Z pokolení Izachar Igal, syn Jozefův;

9. Z pokolení Efraim Ozeáš, syn Nun;

10. Z pokolení Benjamin Falti, syn Rafův;

11. Z pokolení Zabulon Gaddehel, syn Sodi;

12. Z pokolení Jozef a z pokolení Manasses Gaddi, syn Susi;

13. Z pokolení Dan Amiel, syn Gemalův;

14. Z pokolení Asser Setur, syn Michaelův;

15. Z pokolení Neftalím Nahabi, syn Vafsi;

16. Z pokolení Gád Guhel, syn Máchův.

17. Ta jsou jména mužů, kteréž poslal Mojžíš, aby shlédli zemi. I přezděl Mojžíš Ozeovi, synu * Nun, Jozue.

*k.11,28.

18. Tedy poslal je Mojžíš, aby prohlédli zemi Kananejskou, a řekl jim: Jděte tudyto při straně polední a vejděte * na hory.

*k.14,40.

19. A shlédněte, jaká jest země ta, i lid, kterýž bydlí v ní, silný-li jest, či mdlý? málo-li jich, či mnoho?

20. A jaká jest též země ta, v níž on bydlí, dobrá-li jest, či zlá? a jaká jsou města, v nichž přebývají, v staních-li, či v hrazených místech?

21. Tolikéž jaká jest země, úrodná-li, či neúrodná, jest-li na ní stromoví, či není? A buďte udatné myslí, a přineste nám z ovoce té země. A byl tehdež čas, v němžto hroznové zamčkali.

22. Odšedše tedy, prohlédli tu zemi od pouště Tsín až do Rohob, kudy se jde do Emat.

23. I šli stranou polední, a přišli až do Hebronu, kdežto byli Achiman a Sesai a Tolmai, synové * Enakovi. Hebron † pak

o sedm let prvé ustaveno jest, nežli Soan, město Egyptské. *5 Mojz.1,28. †1 Mojz.13,18.

24. Potom přišli až do * údolí Eškol, a tu uřezali ratolest s hroznem jedním jahodek plným, a nesli jej na sochofe dva; též i jablka zrnatá i fíky té země.

*5 Mojz.1,24.

25. I nazváno jest to místo Nehel Eškol, od hroznu, kterýž tu uřezali synové Izraelští.

26. Navrátili se pak zase, prošeďše zemi, po čtyřiceti dnech.

27. A jdouce, přišli k Mojžíšovi a k Aronovi i ke všemu množství synů Izraelských, na poušti Fáran v Kádes, a oznámili jim i všemu množství to, co spravili, a ukázali jim ovoce země té.

28. A vypravujíce jim, řekli: Přišli jsme do země, do kteréž jsi nás poslal, kteráž v pravdě oplývá * mlékem a strdí, a toto jest ovoce její.

*k.14,8.2 Mojz.3,8.17.

29. Než že lid jest silný, kterýž bydlí v zemi té, města také pevná jsou a veliká velmi, k tomu i syny Enakovy tam jsme viděli.

30. Amalech bydlí v kraji poledním, a Hetejský, Jebuzejský a Amorejský bydlejí na horách, Kananejský pak bydlí při moři a při břehu Jordánském.

31. I * krotil Kálef lid bouřící se proti Mojžíšovi, a mluvil: Jděme předce, a opanujme zemi, nebo zmocníme se jí.

*k.14,6.

32. Ale muži ti, kteříž chodili s ním, pravili: Nikoli nebudeme moci vstoupiti proti lidu tomu, nebo silnější jest nežli my.

33. I zhaněli a zošklivili zemi shlédnutou synům Izraelským, mluvíce: Země, již jsme prošli a spatřili, jest země talková, ješto hubí obyvatele své; a všecken lid, kterýž jsme viděli u prostřed ní, jsou muži postavy vysoké velmi.

34. Také jsme tam viděli obry, syny Enakovy, * kteříž jsou větší než jini obrové, ješto se nám zdálo, že jsme proti nim jako kobylky, a takovi jsme se i jim zdáli.

*5 Mojz.9,2.

KAPITOLA XIV.

Reptáňt lidu. 11. Mojžíšova za něj modlitba. 20. a pokuta na ty reptáky.

Tehdy * pozdvihše se všecko množství, křičeli, a plakal lid v tu noc.

*k.21,5.

2. A reptali * proti Mojžíšovi i proti Aronovi všickni synové Izraelští, a řeklo k nim všecko množství: Ó bychom byli

zeměli v zemi Egyptské, aneb na této poušti, ó bychom byli zeměli!

3. A proč Hospodin * vede nás do země té, abychom padli od $\dagger$ meče, ženy naše i dítky naše aby byly v loupež? Není-liž nám lépe navrátiti se zase do Egypta?

4. I řekli jeden druhému: Ustanovme sobě vůdci, a navratme se do Egypta.

5. Tedy padli Mojžiš a Aron na tváři své přede vším množstvím shromáždění synů Izraelských.

6. Jozue pak, syn Nun, a * Kálef, syn Jefonův, z těch, kteříž byli shlédli zemi, roztrhli $\dagger$ roucha svá,

7. A mluvili ke všemu množství synů Izraelských, řkouce: Země, kterouž jsme prošli a vyšetřili, jest země velmi velice dobrá.

8. Bude-li Hospodin laskav na nás, uveď nás do země té, a dá ji nám, a to zemi takovou, kteráž * oplývá mlékem a strdí.

9. Toliko nepozdvihujte se proti Hospodinu, ani se * bojte lidu země té, nebo jako chléb náš jsou. Odešlaté od nich ochrana jejich, ale s $\dagger$ námi jest Hospodin; nebojtež se jich.

10. Tedy mluvilo všechno množství, aby je * kamením uházeli, ale $\dagger$ sláva Hospodinova ukázala se nad stánkem úmluvy všechněm synům Izraelským.

11. I řekl Hospodin Mojžišovi: I dokavadž popouzeš mne bude lid ten? A dokud nebudou mi věřiti pro tak mnohá znamení, kteráž jsem činil u prostřed nich?

12. Raním jej morem a rozženu jej, tebe * pak učiním v národ veliký a silnější, nežli jest tento.

13. I řekl Mojžiš Hospodinu: * Ale uslyšíš to Egyptští, z jejichž prostředku vyvedl jsi lid tento v síle své,

14. A řeknou s obyvateli země té: (nebo slyšeli, že jsi ty, ó Hospodine, byl u prostřed lidu tohoto, a že jsi okem v oko spatřován byl, ó Hospodine, * a oblak tvůj stál nad nimi, a v sloupě oblakovém předcházel jsi je ve dne, a v sloupě ohnivém v noci),

15. Když tedy zmoříš lid ten, všechny až do * jednoho, mluvíti budou národové, kteříž slyšeli pověst o tobě, říkajíce:

16. Proto že * nemohl Hospodin uvéstí lidu toho do země, kterouž jim s přísahou zaslíbil, zmrdoval je na poušti.

17. Nyní tedy, prosím, nechať jest zvelebena moc Páně, jakož jsi mluvil, řka:

18. Hospodin * dlouhočekající a hojný v milosrdenství, odpouštějící nepravost a přestoupení, kterýž však z vinného nečiní nevinného, ale $\dagger$ navštěvuje nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení.

19. Odpusť, prosím, * nepravost lidu tohoto podlé velikého milosrdenství svého, tak jako jsi odpouštěl lidu tomuto, jakž vyšel z Egypta až dosavad.

20. I řekl Hospodin: Odpustil jsem ve dlé slova tvého.

21. A však živ jsem já, a * sláva má naplňuje všecku zemi,

22. Že všickni ti, kteříž viděli slávu mou a znamení má, kteráž jsem činil v Egyptě a na poušti této, a kteříž pokoušeli mne již desetkrát, aniž uposlechli hlasu mého,

23. Neuzří * země té, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jejich, aniž ji kdo z těch, kteříž mne popouzeli, uhlédá.

24. Ale * služebníka svého Kálefa, (nebo v něm byl jiný duch, a cele následoval mne,) uvedu jej do země, do kteréž chodil, a símě jeho dědičně obdrží ji.

25. Ale *poněvadž* Amalechitský a Kananějský bydlí v tom údolí, obraťte se zase zítra, a beřte se na poušť cestou k moři rudému.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi a Aronovi, řka:

27. Až dokud *snášeti* budu množství toto zlé, kteréž repce proti mně? * *Až dokud* reptání synů Izraelských, kteříž repčí proti mně, slyšeti budu?

28. Řci jim: Živ jsem já, praví Hospodin, žeť vám učiním tak, jakž jste mluvili v uši mé:

29. Na poušti této * padnou mrtvá těla vaše, a všickni, kteříž jste sečteni, podlé všeho počtu vašeho od majících let dvadceť a výše, kteříž jste reptali proti mně,

30. Nevejdete, pravím, vy do země, o kteréž, zdvihna ruku svou, *prísáhl jsem*, že vás osadím v ní, jediné * Kálef, syn Jefonův, a Jozue, syn Nun.

31. Ale * dítky vaše malé, o nichž jste

*k.16,3.42;20,2.

*5 Mojj.9,28. Ezech.20,14.

*2 Mojj.16,3. +3 Mojj.26,7.

*k.13,31. +Joz.7,6. Skutk.14,14.

*2 Mojj.3,8.17:13,5.

*5 Mojj.20,3. +Zalm.56,5.12. Řím.8,31.

*2 Mojj.17,4. 1 Sam.30,6. +2 Mojj.16,10.

*2 Mojj.32,10.

*2 Mojj.32,11.12.

*2 Mojj.13,21.

*Soud.6,16.

*Izi.6,3.

*k.26,65.

*Joz.14,6,9.

*Zalm.106,25.

*Zalm.106,26.

*k.26,65.

řekli, že v loupež budou, ty uvedu, aby užívali země té, kterouž jste vy pohrdli.

^{*5 Mojz.1,89.}

32. Těla * pak vaše mrtvá padnou na poušti této.

^{*v.29.}

33. A synové vaši budou tuláci na poušti této čtyřiceti let, a poneseou *pokutu* smilství * vašeho, až do konce vyhynou těla vaše na poušti.

^{*Zelm.95,10.11. Žid.3,17.}

34. Podlé počtu dnů, v nichž jste procházeli zemi tu, *totiž* čtyřiceti dnů, jeden každý den za rok *počítaje*, ponese te nepravosti své čtyřiceti let, a poznáte *pomstu* svého odtržení se ode mne.

35. Já Hospodin mluvím jsem, že to učiním všemu tomuto množství zlému, kteréž se zrotilo proti mně; na poušti této do konce zhynou, a tu zemrou.

36. Muži pak ti, kteréž poslal byl Mojžíš k shlednutí země té, a kteříž, navrátilivše se, uvedli v * reptání proti němu všecko množství to, haněním osklivice zemi,

^{*1 Kor.10,10. Žid.3,17.}

37. Ti, řku, muži, kteříž * haněli zemi, ranou *těžkou* zemřeli před Hospodinem.

^{*k.13,33.}

38. Jozue pak, syn Nun, a Kálef, syn Jefonův, živi zůstali z mužů těch, kteříž chodili k vyšetření země.

39. Tedy mluvil Mojžíš slova ta ke všechněm synům Izraelským; i * plakal lid velmi.

^{*5 Mojz.1,41.}

40. A vstavše ráno, * vstoupili na vrch hory, a řekli: Aj, my *hotovi jsme*, abychom šli k místu, o němž mluvil Hospodin; nebo jsme † zhrěšili.

^{*k.13,18. †1 Sam.15,24.}

41. Jimž řekl Mojžíš: Proč jest to, že vy přestupujete přikázání Hospodinovo? ještě vám to na dobré nevyjde.

42. Nevstupujte, nebo Hospodin není u prostřed vás, abyste nebyli poraženi od nepřátel vašich.

43. Amalechitský zajisté a Kananejský jest tu před vámi, a padnete od meče, proto že jste se odvrátili od následování Hospodina, aniž *také* Hospodin bude s vámi.

44. Oni pak předce * usilovali vstoupiti na vrch hory, ale truhla smlouvy Hospodinovy a Mojžíš nevycházel z stanů.

^{*5 Mojz.1,43.}

45. Tedy sstoupili Amalechitský a Kananejský, kteříž bydlili na těch horách, a porazili je, a potírali je až * do Horma.

^{*k.21,8.}

KAPITOLA XV.

Zřízení o některých obětech. 30. Pokuta pyšně hřešícího. 32. Kamenování pro zrušení soboty. 37. Promování šatů.

Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k * synům Izraelským a rci jim: Když vejdeš do země přebývání vašich, kterouž já dám vám,

^{*k.35,10.}

3. A budete chtít obětovati obět ohnivou Hospodinu v zápal, aneb obět buď slíbenou, * buď dobrovolnou, aneb při slavnostech vašich, abyste učinili vůni spokojující Hospodina, buďte z skotů, aneb z drobného dobytku:

^{*3 Mojz.7,16.}

4. Tedy kdož by koli obětoval dar svůj Hospodinu, obětuj obět * suchou, desátý díl *efi* mouky bělné, zadělané olejem, *jehož* bude čtvrtý díl *míry* hin.

^{*3 Mojz.2,1 náel.:6,14.}

5. A vína v obět mokrou čtvrtinku hin obětovati budeš při zápalu, aneb při oběti *vítězné* k jednomu každému beránku.

6. Při beranu pak obětovati budeš obět suchou, mouky bělné dvě desetiny, zadělané olejem, třetinkou *míry* hin.

7. Vína také k oběti mokré třetí díl *míry* hin obětovati budeš u vůni spokojující Hospodina.

8. Jestliže pak obětovati budeš volka v obět zápalnou, aneb v obět k splnění slibu, aneb v obět pokojnou Hospodinu:

9. Tedy budeš obětovati spolu s volkem obět suchou, tři desetiny mouky bělné, zadělané olejem, *jehož by* byla půlka hin.

10. A vína k oběti mokré obětovati budeš půlku hin. *Ta jest* obět ohnivá vůně spokojující Hospodina.

11. Tak uděláte s každým volem i s každým skopcem, i s dobytčetem, buď *ono* z ovec neb z koz.

12. Podlé toho, jakž mnoho *jich* obětovati budete, tak se zachováte při jednom každém z nich.

13. Všeliký obyvatel tak bude to vykonávati, aby obětoval obět ohnivou vůně spokojující Hospodina.

14. Takž bude-li u vás i přichozí, aneb kdokoli mezi vámi v pronárodech vašich, a bude obětovati obět ohnivou vůně spokojující Hospodina, jakž vy se *při tom* chováte, tak i *on* chovati se bude.

15. V shromáždění * tomto ustanovení jednostejné *buď* vám i přichozímu, kterýž by u vás byl, ustanovení věčné v pronárodech vašich; jakož vy, tak přichozí bude před Hospodinem.

^{*2 Mojz.12,49.}

16. Zákon jednostejný a pořádek je-

dnostejný bude vám i přichozímu, kterýž by u vás byl.

17. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

18. Mluv k * synům Izraelským a rei jim: Když přijдете do země, do kteréž já uvedu vás, *k.35.10.

19. Tedy, když počnete jísti chléb země, obětovati budete *obět* vzhůru pozdviženě Hospodinu.

20. Z prvotin těsta vašeho koláč obětovati budete v *obět* vzhůru pozdvižení; tak jako obět * z humna, obětovati budete ji. *3 Mojz.23,10.11.

21. Z prvotin těsta vašeho dávati budete Hospodinu *obět* vzhůru pozdvižení, *vy* i potomci vaši.

22. A když byste pozbloudili, a neučinili všech příkázání těch, kteráž mluvil Hospodin k Mojžíšovi,

23. *Totíž* všech věcí, kteráž přikázal Hospodin vám skrze Mojžíše, od toho dne, v kterémž přikázání vydal Hospodin, i potom v pronáročech vašich:

24. Tedy jestliže z * nedopatření všeho shromáždění to stalo se, obětovati bude všecko množství volka mladého jednoho v obět zápalnou, k vůni spokojující Hospodina, též obět suchou, a obět mokrou při něm podlé pořádku, a kozla jednoho v obět za hřích. *3 Mojz.4.13.

25. I očistí kněz všecko množství synů Izraelských, a odpuštěno jim bude; nebo poblouzení jest. A oni *také* obětovati budou obět svou, obět ohnivou Hospodinu, a obět za hřích svůj před Hospodinem za poblouzení své.

26. I bude odpuštěno všemu shromáždění synů Izraelských i přichozímu, kterýž jest pohostinu u prostřed nich; nebo všeho lidu poblouzení jest.

27. Jestliže by pak člověk jeden zhřešil z poblouzení, bude obětovati kozu roční v obět za hřích.

28. I očistí kněz duši pobloudilou, kteráž zhřešila poblouzením před Hospodinem; očistí ji, a budeť jí odpuštěno.

29. Domácímu mezi syny Izraelskými i přichozímu, kterýž pohostinu mezi nimi jest, zákon *tento* jednostejný bude vám, když by kdo zhřešil z poblouzení.

30. Člověk pak, kterýž by z pychu svévolně zhřešil, tak doma zrozený jako přichozí, takový potupil velice Hospodina; protož vyhlazen bude z prostředku lidu svého.

31. Nebo slovem Hospodinovým pohrdl, a příkázání jeho za nic sobě položil; protož konečně vyhlazen bude člověk ten, a nepravost jeho *zůstane* na něm.

32. Stalo se pak, když synové Izraelští byli na poušti, že našli jednoho, an sbírá dříví v den * sobotní. *2 Mojz.16,27.

33. A ti, kteříž ho našli sbírajícího dříví, přivedli jej k Mojžíšovi a k Aronovi i ke všemu množství.

34. I dali jej do * vězení; nebo *ještě* nebylo jim oznámeno, co by s ním mělo činěno býti. *3 Mojz.24,12.

35. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Smrti ať umře člověk ten; nechať ho bez milosti ukamenuje všecko množství vně za stany.

36. A protož vyvedli jej všecko množství ven za stany, a * uházeli ho kamením, až umřel, jakož rozkázal Hospodin. *Joz.7,25.

37. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

38. Mluv k synům Izraelským a rei jim, ať sobě dělají * třepeň široké na podolcích oděvů svých všickni rodové jejich, a ať dávají nad třepením šňůrku modrou. *5 Mojz.6,8; 22,12. Mat.23,5.

39. A to budete mítí za přemování, na něžto hledice, rozpominati se budete na všechna příkázání Hospodinova, abyste je činili, a nepustíte se po *žádosti* srdce svého, a po očích svých, jichžto následující, smilnili byste,

40. *Ale* abyste pamatovali a činili všechna příkázání má, a byli svatí Bohu svému.

41. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptské, abych † vám byl za Boha: Já Hospodin Bůh váš. *2 Mojz.20,2. †1 Mojz.17,7.

KAPITOLA XVI.

Povstání Chóre i jiných proti Mojžíšovi, a hrozná pomsta Boží nad nimi.

Chóre * pak syn Izarův, syna Kahat z pokolení Lévi, vytrhl se z *jiných*, tolikéž Dátan a Abiron, synové Eliabovi, také Hon, syn Feletův, z synů Rubenových, *k.26,9. Ep.Jud.v.11.

2. A * povstali proti Mojžíšovi, i *jiných* mužů z synů Izraelských dvě stě a padesát, knížata shromáždění, kteříž svolávání byli do † rady, muži slovoutní. *k.12,1. †2 Mojz.18,21.22.

3. A sebravše se proti * Mojžíšovi a proti Aronovi, řekli jim: Přilíště to již na vás; všecko zajisté množství toto, všickni tito svatí jsou, a u prostřed nich *jest* Hospo-

din. Pročez se tedy vyzdvihujete nad shromážděním Hospodinovým? *k.20,2.

4. To když uslyšel Mojžíš, * padl na tvář svou, *k.14,5.

5. A mluvil k Chóre a ke vši rotě jeho, řka: Ráno ukáže Hospodin, kdo jsou jeho, a kdo jest svatý, i kdo před něj předstupovati má; nebo kohožkoli * vyvolil, tomu rozkáže přistoupiti k sobě. *k.17,5.

6. Toto učíte: Vezměte sobě kadidlnice, ty Chóre i všeck^o shromáždění tvé,

7. A naklaďte do nich uhlí, a vložte na ně kadidla před Hospodinem zítra; i stane se, že kohožkoli vyvolí Hospodin, ten bude svatý. * Přilistě to již na vás, synové Lévi. *v.3. Ezech.44,6.

8. I řekl Mojžíš k Chóre: Slyšte, prosím, synové Lévi.

9. Zdalíž málo vám to jest, že vás oddělil * Bůh Izraelský ode všeho množství Izraelského, a rozkázal vám přistupovati k sobě, abyste vykonávali službu přibytku Hospodinova, a abyste stáli před shromážděním, a sloužili jim, *k.3,6.

10. A vzal tě *sobě*, a všecky bratři tvé syny Lévi s tebou, a že ještě přes to i kněžství hledáte?

11. Protož věz, že ty a všickni tvoji jste ti, kteříž se rotíte proti Hospodinu; nebo Aron co jest, že jste reptali proti němu?

12. Tedy poslal Mojžíš, aby zavolali Dátana a Abirona, synů Eliabových. Kteříž odpověděli: Nepůjdem.

13. Což se ještě málo zdá, že jsi vyvedl nás z země oplývající mlékem a strdí, abys nás zmočil na poušti, že také chceš i panovati nad námi, a rozkazovati nám?

14. A ještě jsi nás nevedl do * země oplývající mlékem a strdí, aniž jsi nám dal v dědictví roli a vinic. Zдали oči mužům těmto vyloupiti chceš? Nepůjdeme. *2Mojž.3,8.17; 13,5; 33,3.

15. I * rozhněval se Mojžíš velmi, a řekl k Hospodinu: Nepatříž na oběti jejich. Aniť jednoho osla od nich jsem nevzal, aniž jsem komu z nich co zlého učinil. *2Mojž.32,19. +1Sam.12,3.

16. Potom řekl Mojžíš k Chóre: Ty a všickni tvoji, postavte se zítra před Hospodinem, ty i oni, též i Aron.

17. A vezmouce jeden každý kadidlnici svou, dáte do nich kadidla, a postavíte se před Hospodinem, jeden každý s kadidlnicí svou; dvě stě a padesát kadidlnic bude, ty také i Aron, každý s kadidlnicí svou.

18. Tedy vzal jeden každý kadidlnici svou, a nabravše do nich uhlí, vložili na ně i kadidla, a stáli u dveří stánku úmluvy, i Mojžíš i Aron.

19. Chóre pak již byl sebral proti nim všecko množství ke dveřím stánku úmluvy; i ukázala se sláva Hospodinova všemu množství.

20. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi, řka:

21. Oddělte * se z prostředku množství tohoto, ať je v okamžení zahladím. *v.45.

22. Kteřížto padše na tváři své, řekli: Bože silný, Bože duchů * i všelikého těla, jediný tento člověk zhřešil, a což na všecko shromáždění hněvati se budeš? *2Sam.24,17.

23. Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

24. Mluv k množství a rei: Odstupte od přibytku Chóre, Dátana a Abirona.

25. A vstav Mojžíš, šel k Dátanovi a Abironovi; i šli za ním starší Izraelští.

26. A mluvil k množství, řka: Odstupte, prosím, od stanů bezbožných mužů těchto, aniž se čeho dotýkejte, což jejich jest, abyste nebyli zachvácení ve všech hříších jejich.

27. I odstoupili se všech stran od přibytku Chóre, Dátana a Abirona; ale Dátan a Abiron vyšedše, stáli u dveří stanů svých, i ženy jejich a synové jejich, i maličci jejich.

28. Tedy řekl Mojžíš: Po tomto poznáte, * že Hospodin poslal mne, abych činil všecky skutky tyto, a že nic o své ujmě nečiním. *Jan.5,36.

29. Jestliže *tak* * jako jiní lidé mrou, zemrou i tito, a navštívením obecným všechněm lidem *jestliže* navštíveni budou, neposal mne Hospodin. *k.27,3.

30. Pakliž něco nového učiní Hospodin, a země, otevra ústa svá, požře je se vším, což mají, a sstoupí-li za živa do pekla, tedy poznáte, že jsou popouzeli muži ti Hospodina.

31. I stalo se, když přestal mluvití slov těch, že * rozstoupila se země pod nimi. *k.26,10. 5Mojž.11,6. Zalm.106,17.

32. A otevřevši země ústa svá, požřela je i domy jejich i všecky lidi, kteříž byli s Chóre, i všecken statek *jejich*.

33. A tak * sstoupili oni se vším, což měli, za živa do pekla, a přikryla je země; i zahynuli z prostředku shromáždění. *Zalm.68,10.

34. Všickni pak Izraelští, kteříž byli vůkol nich, utíkali, *slyšíce* křik jejich; nebo řekli: *Utecme*, aby i nás nesehltla země.

35. Vyšel také * oheň od Hospodina, a spálil těch dvě stě a padesát mužů, kteříž kadili. ^{*3 Mojš.10,1,2.}

36. Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

37. Rci Eleazarovi, synu Arona kněze, ať sběře kadidlnice z toho spáleniště, a uhlí z nich pryč rozmeče, nebo posvěceny jsou,

38. Kadidlnice *totiž* těch, kteříž proti svým dušem hřešili, a ať je rozkuje na plechy k obložení oltáře; nebo kadili jimi před Hospodinem, protož posvěceny jsou, a budou na znamení synům Izraelským.

39. I sebral Eleazar kněz kadidlnice měděné, jimiž kadili ti, kteříž spáleni jsou, a rozkovali je k obložení oltáře,

40. Pro *budoucí* pamět synům Izraelským, aby nepřistupoval * žádný jiný, kdož by nebyl z rodu Aronova, k kadění před Hospodinem, aby se mu nestalo jako Chóre a jako rotě jeho, jakož byl mluvil jemu Hospodin skrze Mojžíše. ^{*k.1.51:3,10.}

41. Nazejtří pak reptalo všecko množství synů Izraelských * na Mojžíše a na Arona, řkouce: Vy jste příčinou smrti lidu Hospodinova. ^{*k.14,2:20,2.}

42. I stalo se, když se *opět* sbíral lid proti Mojžíšovi a proti Aronovi, že se ohlédl k stánku úmluvy, a aj, přikryl jej oblak, a ukázala se * sláva Hospodinova. ^{*k.12,5.2 Mojš.16,10.}

43. Přišel také Mojžíš s Aronem před stánek úmluvy.

44. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

45. Vyjděte * z prostředku množství tohoto, a zahladím je v okamžení. I padli na t tváři své. ^{*v.21. f.v.4.22.}

46. Tedy řekl Mojžíš Aronovi: Vezma kadidlnici, dej do ní uhlí z oltáře, a vlož kadidla, a běž rychle k množství a * očist je; nebo vyšla prchlivost od tváři Hospodinovy, a již rána se začala. ^{*3 Mojš.1,4.}

47. I * vzav Aron *kadidlnici*, jakž rozkázal Mojžíš, běžel do prostřed shromáždění, (a aj, rána již se byla začala v lidu,) a zakadiv, očistil lid. ^{*Zalm.106,23.}

48. A stál mezi mrtvými a živými; i zastavena jest rána.

49. Bylo pak těch, kteříž od té rány ze-

mřeli, čtrnácte tisíců a sedm set, kromě těch, jenž zemřeli příčinou Chóre.

50. I navrátil se Aron k Mojžíšovi, ke dvětem stánku úmluvy, když ta rána přetržena byla.

KAPITOLA XVII.

Prut Aronův zkvětl.

Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, a vezmi od nich po jednom prutu z každého domu otců, *totiž* ode všech knížat jejich, vedlé domů otců jich dvanácte prutů, a jednoho každého jméno napišeš na prutu jeho.

3. Jméno pak Aronovo napišeš na prutu Lévi; nebo jeden každý prut *bude* místo jednoho předního z domu otců jejich.

4. I necháš jich v stánku úmluvy před svědectvím, kdež * přicházím k vám. ^{*2 Mojš.25,22.}

5. I stane se, že kohož * vyvolím, toho prut zkvetne; a tak spokojím a *svedu* s sebe reptání synů Izraelských, kterýmž repci na vás. ^{*k.16,5,7.}

6. Ty věci když mluvil Mojžíš k synům Izraelským, dali jemu všechna jejich knížata pruty *své*, jedno každé kniže prut z domu otce svého, *totiž* prutů dvanácte, prut pak Aronův *byl též* mezi pruty jejich.

7. I zanechal Mojžíš prutů před Hospodinem v stánku svědectví.

8. Nazejtří pak přišel Mojžíš do stánku svědectví, a aj, vyrostl prut Aronův z domu Lévi, a * vypustiv z sebe pupence, zkvětl a vydal mandly zralé. ^{*Zid.9,4.}

9. I vynesl Mojžíš všechny ty pruty od tváři Hospodinovy ke všechném synům Izraelským; a uzřevše je, vzali jeden každý prut svůj.

10. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Dones zase prut Aronův před svědectví, aby chován byl na znamení *proti* buřičům * zpurným, a tak přitrž učiníš reptání jejich na mne, aby nezemřeli. ^{*k.20,10.}

11. I * učinil *tak* Mojžíš; jakž byl přikázal jemu Hospodin, tak učinil. ^{*2 Mojš.40,16.}

12. Tedy mluvili synové Izraelští k Mojžíšovi, řkouce: Hle, již mřeme, mizíme a všickni my hyneme.

13. Kdožkoli blízko přistoupá k přibytku Hospodinovu, umírá. Všickni-liž smrti * zhyneme? ^{*Isai.64,12.}

KAPITOLA XVIII.

O povinnostech Levitů při obětech, 20. a o desátcích jejich.

A protož * řekl Hospodin Aronovi: Ty a synové tvoji i dům otce tvého s tebou poneseš nepravost svatyně; ty také i synové tvoji s tebou poneseš nepravost kněžství svého. *v. 8.20.

2. Bratři také své, pokolení * Lévi, čeled otce svého připoj k sobě, ať jsou při tobě a posluhují tobě; ty pak a synové tvoji s tebou před stánkem svědeckví *sloužiti budete.* *k.3.6.

3. A pilně ostříhati budou rozkázání tvého, bedliví jsouce při všem stánku; a však ať k nádobám svatyně a k oltáři nepřistupují, aby nezemfeli i oni i vy.

4. A přidržeti se budou tebe, pilně ostříhající stánku úmluvy při všech službách jeho; a cizí žádný nepřistupuj k vám.

5. Protož pilně ostříhejte svatyně i služby oltáře, ať nepřichází více * zdřívá přehlivost na syny Izraelské, *k.16.46.

6. Poněvadž jsem já vybral bratři vaše Levity z synů Izraelských vám, za * dar dané Hospodinu, aby konali službu při stánku úmluvy. *k.3.12.45.

7. Ty pak a synové tvoji s tebou ostříhati budete kněžství svého při všech věcech přináležejících k oltáři, a kteréž jsou za oponou, a sloužiti budete. Úřad kněžství vašeho darem jsem vám dal, protož, přistoupl-li by * kdo cizí, umře. *k.1.51.

8. Mluvil také Hospodin k Aronovi: Aj, já * dal jsem tobě k ostříhání oběti své, kteréž se vzhůru pozdvihují; všecko také, což se posvěcuje od synů Izraelských, tobě jsem dal pro mazání i synům tvým ustanovením věčným. *3 Mojs. 6.14.15.16.

9. Toto bude tvé z věcí posvěcených, kteréž nepřicházejí na oheň: Všeliká obět jejich, buď suchá obět jejich, neb obět za hřích jejich, aneb obět za provinění jejich, kteréž mi dávati budou, * svaťosvaté tobě bude to i synům tvým. *3 Mojs. 6.17.26.29.

10. V * svatyni budeš je jisti, každý polhlaví mužského bude je jisti; svaté bude tobě. *3 Mojs. 6.16.

11. Tvá tedy bude obět darů jejich, kteréž vzhůru pozdvížena bývá; každou také obět synů Izraelských, kteréž sem i tam obracina bývá, tobě jsem dal a * synům tvým, i dcerám tvým s tebou usta-

novením věčným. Každý, kdož jest čistý v + domě tvém, bude je jisti.

*3 Mojs. 10.14. +k. 22.11.

12. Všecko, což předního jest z oleje, a což nejlepšího jest vína a obilé, prvotiny těch věcí, kteréž dají Hospodinu, dal jsem tobě.

13. Prvotiny všech věcí, kteréž rostly v zemi jejich, ty přinesou Hospodinu, a tvé budou. Každý, kdož jest čistý v domě tvém, jisti je bude.

14. Všecko * oddané Bohu v Izraeli tvé bude. *3 Mojs. 27.28.

15. Cožkoli * otvírá život všelikého těla, kteréž obětováno bývá Hospodinu, tak z lidí jako z hověd, tvé bude; prvorozené však z lidí, vyplaceno bude, prvorozené také z nečistých hověd vyplatiti kážeš. *2 Mojs. 13.12.13.

16. Výplata pak jeho, když mu již jeden měsíc bude, vedlé ceny tvé bude pěti loty stříbra podlé lotu svatyně; dvadceť peněz váží lot.

17. Ale prvorozeného z volů, neb z ovců, neb z koz, nedáš vyplatiti; nebo posvěceny jsou. Krev jejich vykropíš na oltář, a tuk jejich zapálíš, aby byl obětí * ohnivou vůně spokojující Hospodina. *3 Mojs. 1.9. 2.9.

18. Maso pak jejich tvé bude; jako hruď z oběti sem i tam obraceni, a jako plece pravé tvé bude.

19. Každou obět vzhůru pozdvížení z věcí posvěcených, kteréž přinášejí synové Izraelští Hospodinu, dal jsem tobě, a synům tvým, i dcerám tvým s tebou ustanovením věčným, smlouvou trvalivou a věčnou před Hospodinem, tobě i semeni tvému s tebou.

20. Mluvil také Hospodin k Aronovi: V * zemi jejich, dědictví ani + dílu svého mezi nimi nebudeš mítí; já jsem díl tvůj, a dědictví tvé u prostřed synů Izraelských. *v. 1.8. +5 Mojs. 10.9.

21. Synům pak Lévi, aj, dal jsem všechny * desátky v Izraeli za dědictví, za službu jejich, kterouž vykonávají, sloužíce při stánku úmluvy. *3 Mojs. 27.30.

22. A synové Izraelští nechať nepřistupují k stánku úmluvy, aby nenesli hříchu a nezemfeli.

23. Ale sami Levitové konati budou službu při stánku úmluvy, a sami poneseš nepravost svou. Ustanovení věčné v pronároděch vašich to bude, aby dědictví neměli mezi syny Izraelskými.

24. Nebo desátky synů Izraelských, kteréž přinášeti budou Hospodinu v obět vzhůru pozdvižení, dal jsem Levitům za dědictví; protož jsem o nich řekl: U prostřed synů Izraelských nebudou míti dědictví.

25. I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

26. Mluv k Levitům a řci jim: Když vezmete * desátky od synů Izraelských, kteréž jsem vám dal od nich za dědictví vaše, tedy přinesete z nich obět vzhůru pozdvižení Hospodinu, desátky z desátků.

^{*Neh.10.38.}

27. A počtena vám bude ta obět vaše jako obilí z humna, a jako víno od presu.

28. Tak vy také přinesete obět vzhůru pozdvižení Hospodinu ze všech desátků svých, kteréž vezmete od synů Izraelských, a dáte z nich obět Hospodinovu Aronovi knězi.

29. Ze všech darů svých přinesete každou obět vzhůru pozdvižení Hospodinu, díl posvěcený všeho, což nejlepšího jest.

30. Diš jim také: Když obětovati budete z toho, což nejlepšího jest, počteno bude Levitům jako úrody z humna, a jako úrody od presu.

31. Jisti pak budete ty desátky na velikém místě vy i čeled vaše; * nebo mzda vaše jest za službu vaši při stánku úmluvy.

^{*Mat.10.10.1 Kor.9.13.}

32. A neponesete pro to hřichu, když obětovati budete to, což nejlepšího jest; a tak nepoškvrníte věci posvěcených od synů Izraelských, a nezemfete.

KAPITOLA XIX.

Strójní vody k očišťování z popela jalovice červené.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi a k Aronovi, řka:

2. Toto jest ustanovení zákona, kteréž přikázal Hospodin, řka: Mluv k synům Izraelským, ať vezmouce, přivedou k tobě * jalovici červenou bez vady, na níž by nebylo poškvřny, a na kterouž by ještě jho nebylo kladenou.

^{*Zid.9.13.}

3. A dáte ji Eleazarovi knězi, kterýž vyvede ji ven z stanů, a rozkáže ji zabít před sebou.

4. A vezma Eleazar kněz krve její na prst svůj, kropiti bude ji naproti stánku úmluvy * sedmkrát.

^{*3 Mojs.4.16.17.}

5. Potom káže tu jalovici spáliti před očima svýma; kůži její, i maso její, i krev její s lejny jejimi dá spáliti.

6. A vezma kněz dřeva cedrového, yzo-

pu a * červce dvakrát barveného, uvrže to vše do ohně, v kterémž ta jalovice hoří.

^{*Zalm.51.9.3 Mojs.14.6.51.}

7. I zpěe kněz roucha svá, a tělo své umyje vodou; potom vejde do stanů, a bude * nečistý až do večera.

^{*3 Mojs.11.24 násl.}

8. Takž také i ten, kterýž ji páli, zpěe roucha svá u vodě, a tělo své obmyje vodou, a nečistý bude až do večera.

9. Popel pak té jalovice spálené smete muž čistý, a vysype jej vně za stany na místě čistém, aby byl všechněm synům Izraelským chován k * vodě očištění, kteréž bude k očištění za hřich.

^{*1 Petr.1.2.}

10. A ten, kdož by směl popel té jalovice, zpěe roucha svá a nečistý bude až do večera. A budou to míti synové Izraelští i přichozi, kterýž jest pohostinu u prostřed nich, za ustanovení věčné.

11. Kdo by se dotkl * těla kteréhokoli mrtvého člověka, nečistý bude za sedm dní.

^{*k.31.19.3 Mojs.21.1.}

12. Takový očišťovati se bude tou vodou dne třetího a dne sedmého, i bude čistý; neočistí-li se pak dne třetího a dne sedmého, nebude čistý.

13. Kdo by koli, dotkna se těla mrtvého člověka, kterýž umřel, neočistil * se, přibvtku Hospodinova poškvřnil. Protož vyhlazena bude duše ta z Izraele, nebo vodou očišťování není pokropen; nečistýf bude, a nečistota jeho zůstává na něm.

^{*3 Mojs.15.31.}

14. Tento jest také zákon, kdyby člověk umřel v stanu: Kdo by koli všel do toho stanu, a kdo by koli byl v stanu, nečistý bude za sedm dní.

15. Tolikéž všeliká nádoba odkrytá, kteráž by neměla svrchu přikryvadla na sobě, nečistá bude.

16. Tak kdož by se koli dotkl na poli buď mečem zabitého, aneb mrtvého, buďto kosti člověka, aneb hrobu, nečistý bude za sedm dní.

17. A vezmou pro nečistého popela z jalovice spálené za hřich, a nalejí na něj vody živé do nádoby.

18. Potom vezme člověk čistý yzopu, a omočí jej v té vodě, a pokropí stanu, i všeho nádobí i lidi, kteříž by tu byli, tolikéž toho, kterýž dotkl se kosti, aneb zabitého, aneb mrtvého, aneb hrobu.

19. Pokropí tedy čistý nečistý v den třetí a v den sedmý; a když jej očistí dne sedmého, zpěe šaty své, a umyje se vodou, a čistý bude u večer.

20. Jestliže by pak kdo nečistý jsa, neočistil se, vyhlazena bude duše ta z prošťedku shromáždění; nebo svatyně Hospodinovy poškrvnil, vodou očišťování nejasa pokropen; nečistý jest.

21. I bude jim to za ustanovení věčné. Kdož by pak tou vodou očišťování kropil, zpřeje roucha svá, a kdož by se dotkl vody očišťování, nečistý bude až do večera.

22. Čehokoli dotkl by se nečistý, nečistý bude; člověk také, kterýž by se dotkl toho, nečistý bude až do večera.

KAPITOLA XX.

Smrt i pochování Marie. 2. Reptání o vodu. 24. Jednání o svobodnou cestu. 25. Smrt Aronova.

I přitáhlo všecko množství synů Izraelských na poušť Tsin, měsíce prvního; i pozůstal lid v Kádes, kdež umřela Maria, a tu jest pochována.

2. A když množství to * nemělo vody, sešli se † proti Mojžišovi a proti Aronovi.

^{*2 Mojž.17.1. †4 Mojž.14.2.}

3. I * domlouval se lid na Mojžiše, a mluvili, řkouce: Ó kdybychom i my byli zemřeli, když zemřeli bratři naši před Hospodinem!

^{*2 Mojž.17.2.}

4. Proč jste jen uvedli shromáždění Hospodinovo na poušť tuto, abychem zde pomřeli i my i dobytek náš?

5. A * proč jste nás vyvedli z Egypta, abyste uvedli nás na toto zlé místo, na němž se nerodí ani obilí, ani fíků, ani hroznů, ani jablek zrnatých, na kterémž ani vody ku pití není?

^{*2 Mojž.17.3.}

6. Tedy odšel Mojžiš s Aronem od tváři shromáždění ke dveřím stánku úmluvy, a padli na tváři své; i ukázala se sláva Hospodinova nad nimi.

7. A mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

8. Vezmi hůl, a shromáždíce všecko množství, ty i Aron bratr tvůj, mluvte k skále této před očima jejich, a * vydá vodu svou. I vyvedeš jim vodu z skály, a dáš nápoj všemu množství i dobytku jejich.

^{*k.21,16. †Zalm.105,41.1 Kor.10,4.}

9. Tedy vzal Mojžiš hůl před tváři Hospodinovou, jakž rozkázal jemu.

10. I svolali Mojžiš s Aronem všecko množství před skálu, a řekl jim: Slyštež nyní, ó * reptáci: Zdali z skály této vyvedeme vám vodu?

^{*k.17,10.}

11. I pozdvihl Mojžiš ruky své, a udeřil * v skálu holí svou po dvakrát; i vyšly vody hojné, a pilo všecko množství i dobytek jejich.

^{*2 Mojž.17,6. †Zalm.78,15,16.}

12. Potom řekl Hospodin Mojžišovi a Aronovi: * Že jste mi nevěřili, abyste posvětili mne před očima synů Izraelských, proto neuvedete shromáždění tohoto do země, kterouž jsem jim dal

^{*k.27,14. 5 Mojž.1,37.}

13. Toť jsou * ty vody sváru, o kteréž svařili se synové Izraelští s Hospodinem, a posvěcen jest v nich.

^{*2 Mojž.17,27. †Zalm.81,8: 106,32.}

14. I poslal Mojžiš posly z Kádes k králi Edom, aby řekli: Totof vzkazuje bratr tvůj Izrael: Ty víš o všech těžkostech, kteréž přišly na nás,

15. Že sstoupili otcové naši do Egypta, a bydlili jsme tam za mnoho let, Egyptští pak ssužovali nás i otce naše.

16. A volali jsme k Hospodinu, kterýž uslyšel hlas náš, a * poslav anděla, vyvedl nás z Egypta, a aj, již jsme v Kádes městě, při pomezí tvém.

^{*2 Mojž.14,19.}

17. Necht, prosím, * projdeme skrze zemi tvou. Nepůjdeme přes roli, ani přes vinice, aniž piti budeme vody z či studnice; cestou královskou půjdeme a neuchýlime se na pravo ani na levo, dokavadž nepřejdeme mezi tvých.

^{*k.21,21,22.}

18. Jemužto odpověděl Edom: Nechoď skrze mou zemi, abych s mečem nevyšel v cestu tobě.

19. I řekli mu synové Izraelští: Obecnuou silnicí půjdeme, a jestliže vody tvé napili bychom se, buď my neb dobytek náš, zaplatíme ji; nic jiného nežádáme, toliko pěši abychom prošli.

20. Odpověděl: * Neprojdeš. A vytáhl proti nim Edom s množstvím lidu a s silou velikou.

^{*5 Mojž.2,30.}

21. Když tedy nedopustil Edom Izraelovi, aby přešel meze jeho, * uchýlil se Izrael od něho.

^{*Soud.11,18.}

22. A hnuvše se synové Izraelští i všecko množství jejich z * Kádes, přišli na horu řecenou Hor.

^{*k.33,37.}

23. I mluvil Hospodin k Mojžišovi a Aronovi na hoře Hor, při pomezí země Edom, řka:

24. Připojen bude * Aron k lidu svému; nebo nevejde do země, kterouž jsem dal synům Izraelským, proto že jste odporni byli řeči mé při vodách sváru.

^{*Izai.38,1.}

25. Pojmi * Arona a Eleazara syna jeho, a uveďte je na horu Hor.

^{*k.27,13. 5 Mojž.10,6.}

26. A sblečeš Arona z roucha jeho, a oblečeš v ně Eleazara syna jeho; nebo

s nimi, a však což přikáží tobě, to čin. ^{*v.35.}

21. Tedy Balám vstav ráno, osedlal oslici svou, a bral se s knížaty Moábskými.

22. Ale rozpálil se hněv Boží, proto že jel s nimi, a postavil se anděl Hospodinův na cestě, aby mu překazil; on pak seděl na oslici své, maje s sebou dva služebníky své.

23. A když uzřela oslice anděla Hospodinova, an stojí na cestě, a * meč jeho vytržený v ruce jeho, uhnula se s cesty, a šla polem. I bil ji Balám, aby ji navedl zase na cestu. ^{*1 Mojš.3,24.}

24. A anděl Hospodinův stál na stezce u vinice mezi dvěma zídkami.

25. Viduci pak oslice anděla Hospodinova, přitiskla se ke zdi, přitřela také nohu Balámovi ke zdi; pročež opět bil ji.

26. Potom anděl Hospodinův šel dále, a stál v úzkém místě, kdež nebylo žádné cesty k uchýlení se na pravo neb na levo.

27. A viduci oslice anděla Hospodinova, padla pod Balámem; pročež rozhněval se velmi Balám, a bil oslici kyjem.

28. I * otevřel Hospodin ústa oslice, a řekla Balámovi: Cožt jsem učinila, že již po třetí mne biješ? ^{*2 Petr.2,16. Ep.Jud.v.11.}

29. Řekl Balám k oslici: To, že jsi mne v posměch uvedla. Ó bych měl meč v rukou, jistě bych tě již zabil.

30. Odpověděla oslice Balámovi: Zdalíž nejsem oslice tvá? Jezdival jsi na mně, jak jsi mne dostal, až do dnes; zdalíž jsem kdy obyčej měla tak činiti tobě? Kterýž odpověděl: Nikdy.

31. V tom otevřel Hospodin oči Balámovy, i uzřel anděla Hospodinova, an stojí na cestě, maje meč * dobytý v ruce své; a nakloniv hlavy, poklonu učinil na tvář svou. ^{*Joz.5,13.}

32. I mluvil k němu anděl Hospodinův: Proč jsi bil oslici svou po třikrát? Aj, já vyšel jsem, abych se protivil tobě; nebo uchytil jsi se s cesty přede mnou.

33. Když viděla mne oslice, vyhnula mi již po třikrát; a byt mi se byla nevyhnula, již bych byl také tebe zabil, a jí živě nechal.

34. Odpověděl Balám andělu Hospodinovu: Zhřešil jsem, nebo jsem nevěděl, že ty stojíš proti mně na cestě; protož nyní, jestliže se nelíbí tobě, raději navrátím se domů.

35. Řekl anděl Hospodinův k Balámo-

vi: Jdi s muži těmi, avšak slovo, kteréž mluvíti budu tobě, to mluvíti budeš. Tedy šel Balám s knížaty Balákovými.

36. Uslyšev pak Balák o příchodu Balámovu, vyšel proti němu do města Moábského, kteréž bylo při řece Arnon, jenž jest při konci pomezí.

37. I řekl Balák Balámovi: Zdalíž jsem víc než jednou neposílal pro tě? Pročež jsi tedy nepřišel ke mně? Proto-li, že bych tě náležitě utcti nemohl?

38. Odpověděl Balám Balákovi: Aj, již jsem přišel k tobě; nyní pak zdalíž * všeelijak budu co moci mluvíti? Slovo, kteréž vložil Bůh v ústa má, to mluvíti budu. ^{*k.23,12.26.}

39. I bral se Balám s Balákem, a přijeli do města Husot.

40. Kdežto nabiv Balák volů a ovec, poslal k Balámovi a k knížatům, kteříž s ním byli.

41. Nazejtří pak ráno, pojav Balák Baláma, uvedl ho na výsosti * modly Bál, odkudž shlédli i nejdalší díl lidu Izraelského. ^{*k.25.3.}

KAPITOLA XXIII.

Dvoje Balámovo požehnání lidu Božimu dané, místo zlořečení.

A řekl Balám Balákovi: * Udělej mi tu to sedm oltářů, a připrav mi také sedm volků a sedm skopců. ^{*v.29.}

2. I udělal Balák, jakž mluvil Balám. Tedy obětoval Balák a Balám volka a skopce na každém oltáři.

3. Řekl pak Balám Balákovi: * Postěj při oběti své zápalné, a půjdu, zdali by se potkal se mnou Hospodin, a což by koli mně ukázal, povím tobě. I odšel sám. ^{*v.15.}

4. I potkal se Bůh s Balámem, a řekl jemu Balám: Sedm oltářů zpořádal jsem, a obětoval jsem volka a skopce na každém oltáři.

5. Vložil pak Hospodin slovo v ústa Balámova a řekl: Navrať se k Balákovi a tak mluv.

6. I navrátil se k němu, a nalezl jej, an stojí při oběti své zápalné, i všecka knížata Moábská.

7. Tedy vav před sebe přísloví své, řekl: Z Aram přivedl mne Balák král Moábský, z hor východních, řka: Poď, zlořeč mi k vůli Jákoba, a poď, vydej klatbu na Izraele.

8. Proč bych zlořečil, komuž Bůh silný nezlořečí? A proč bych klel, kohož Hospodin neproklíná?

9. Když s vrchu skal hledím na něj, a s pahrbků spatřuji jej, aj, lid *ten* sám bydlí, a k *jiným* národům se nepřiměšuje.

10. Kdo * sečte prach Jákobův? a *kdo* počet? *Kdo* sečte čtvrtý díl Izraelského lidu? Ó bych já umřel smrtí spravedlivých, a *†* dokonání mé *ó by* bylo jako i jeho!
*1 Mojs. 28, 14; 46, 3. †Zalm. 37, 37.

11. I řekl Balák Balámovi: Což mi to děláš? Abys zlořečil nepřátelům mým, povolal jsem tě, a ty pak ustavičně dobrořečíš jim.

12. Kterýž odpovídaje, řekl: Zdali toho, což * Hospodin vložil v ústa má, nemám šetřiti, abych *tak* mluvil?
*k. 22, 38.

13. I řekl jemu Balák: Poď, prosím, se mnou na jiné místo, odkudž bys viděl jej, (toliko zadní díl jeho viděti budeš, a všeho nebudeš viděti,) a proklič mi jej odtud.

14. I pojav jej, *vyvedl ho na rovinu* Zofim, na vrch jednoho pahrbku, a udělav sedm oltářů, obětoval volka a skopce na *každém* oltáři.

15. Řekl pak Balákovi: Postůj tuto při zápalné oběti své, a já půjdu tamto vstříc *Hospodinu*.

16. I potkal se Hospodin s Balámem, a vloživ slovo v ústa jeho, řekl: Navrať se k Balákovi a mluv tak.

17. Přišel tedy k němu, a hle, on stál při zápalné oběti své, a knížata Moábská s ním. Jemužto řekl Balák: Co mluvil Hospodin?

18. A on vzav přísloví své, řekl: Povstaň Baláku a slyš, pozoruj mne, synu Seforův.

19. *Báh* silný není *jako* člověk, aby klamal, * a *jako* syn člověka, aby se měnil. Což by řekl, zdalíž neučiní? Což by *†* promluvil, zdali neuvrzdí toho?
*1 Sam. 15, 29. Řim. 3, 4. Žid. 6, 18. †Zalm. 33, 4.

20. Hle, abych dobrořečil, přijal jsem *to na sebe*; nebo dobrořečilť jest, a *já* toho neodvolám.

21. Nepatřít na nepravosti v Jákobovi, aniž hledí na přestoupení v Izraeli; Hospodin Báh jeho jestiť s ním, a zvuk krále vítězíciho v něm.

22. *Báh* silný * vyvedl je z Egypta, jako silou *†* jednorožcovou *byv* jim.
*k. 24, 8. †5 Mojs. 33, 17.

23. Nebo není kouzlů proti Jákobovi, ani zaklínání proti Izraelovi; již od toho

času vypravováno bude o Jákobovi a Izraelovi, co učinil *s ním Báh* silný.

24. Aj, lid * jakožto silný lev povstane, a jakožto lvíče vzhopí se; nepoloží se, dokudž by nejedl loupeže, a dokudž by nevyopil krve zbitých.
*k. 24, 9.

25. I řekl Balák Balámovi: Aníž mu již zlořeč více, ani dobrořeč.

26. Jemuž odpověděl Balám, řka: Zdalíž * jsem nepravil, že, což by mi koli mluvil Hospodin, to učiním?
*k. 22, 38.

27. I řekl Balák Balámovi: Poď, prosím, povedu tě na jiné místo, odkudž snad libiti se bude Bohu, abys mi je proklel.

28. A pojav Balák Baláma, *vedl jej na vrch hory* Fegor, kteráž leží naproti poušti.

29. Tedy řekl Balám Balákovi: Udělej mi tuto sedm oltářů, a připrav mi také sedm volků a sedm skopců.

30. I učinil Balák, jakž řekl Balám, a obětoval volka a skopce na *každém* oltáři.

KAPITOLA XXIV.

Proctví Balámovo o království Izraelském a přísti *Mešias*.

Vida pak Balám, že by se libilo Hospodinu, aby dobrořečil Izraelovi, již více nešel jako *prvé*, jednou i po druhé, k *čárám svým*, ale obrátil tvář svou proti poušti.

2. A pozdvih očí svých, viděl Izraele bydlícího *v staních* po svých pokoleních, a byl nad ním duch Boží.

3. I * vzav podobenství své, di: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající otevřené oči,
*k. 23, 7, 18.

4. Řekl slyšící výmluvnosti *Boha* silného, kterýž vidění všemohoucího vidí, *kterýž* když padne, otevřené má oči:

5. Jak velmi krásní jsou stánkové tvoji, Jákože, příbytkové tvoji, Izraeli!

6. Tak jako se potokové rozširují, jako zahrady vedlé řeky, jako stromovní aloes, *kteréž* štípil Hospodin, jako cedrové podlé vod.

7. Potéče voda z okovu jeho, a símě jeho u vodách mnohých. A král jeho vyzhén bude více než Agag, a vyzdvihne se království jeho.

8. *Báh* silný * vyvedl jej z Egypta, jako udatnost jednorožcova jest jemu; sžereť národy protivné sobě, a kosti jich potře a střelami svými prostřil.
*k. 23, 22.

9. Složil se a ležel jako * lvíče, a jako

lev zůřivý; kdo jej zbudí? † Kdo by požeňání dával tobě, požeňaný bude, a kdož by zlořečil, bude zlořečený.

*k.23,24. 1Mojš.49,9. †k.12,3.

10. Tedy * zapáliv se hněvem Balák proti Balámovi, tleskl rukama svýma a řekl Balámovi: Abys zlořečil nepřátelům mým, povolal jsem tebe, a aj, ustavičně dobrořečil jsi jim již po třikrát. *k.22,27.

11. Protož nyní navrať se raději k místu svému. Byl jsem řekl: Velikou cti tě ctíti chci, a hle, Hospodin zbavil tě cti.

12. Jemuž odpověděl Balák: Však hned posílám tvým, kteréž jsi poslal ke mně, mluvil jsem, řka:

13. Byť * mi dal Balák plný dům sváj stříbra a zlata, nebudu moci přestoupiti řeči Hospodinovy, abych činil dobré neb zlé sám od sebe; což mi Hospodin oznámí, to mluvit budu, *k.22,18.

14. (Ale však ještě já, již odcházejí k lidu svému, počkej, * poradím tobě,) co učiní lid ten lidu tvému v posledních dnech. *k.31,7,16.

15. Tedy * vzav podobenství své, dí: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající oči otevřené, *k.23,7,18.

16. Řekl slyšící výmluvnosti Boha silného, kterýž zná naučení nejvyššího, a vidění všemohoucího vidí, kterýž když padne, otevřené má oči:

17. Užřímť jej, ale ne nyní, pohledím na něj, ale ne z blízka. Vyjdeť hvězda * z Jákoba, a povstane berla z Izraele, kteráž poláme knížata Moábská, a zkaží všechny syny Set. *Mat.2,2.

18. I bude Edom podmaněn, a Seir v vládařství přijde nepřátelům svým; nebo Izrael zmužile sobě počínati bude.

19. Panovati * bude pošlý z Jákoba, a zahladí ostatky z každého města. *Mich.5,2.

20. A když uzřel Amalecha, vzav podobenství své, řekl: Jakož počátek národů Amalech, tak * konec jeho do gruntu zahyne. *2Mojš.17,14.

21. Užřev pak * Cinea, vzav podobenství své, řekl: Pevný jest příbytek tvůj, a na skále založils hnízdo své; *Soud.1,16. 1Sam.15,6.

22. Ale však vyhnán bude Cineus, Asur zajatého jej povede.

23. Opět vzav podobenství své, řekl: Ach, kdo bude živ, když toto učiní Báh silný?

24. A bárky z země Citim připlynou a

ssouží Assyrské, ssouží také Židy, ale i ten lid do konce zahyne.

25. Potom * vstav Balám, odšel a navrátil se na místo své; Balák také odšel cestou svou. *2Sam.17,23.

KAPITOLA XXV.

Smilství a modlářství lidu, i pomsta pro ná. 16. Ronkav o zbití Madianských.

V tom, když pobyl Izrael v * Setim, počal lid smilnití s dcerami Moábskými. *k.33,49.

2. Kteréž * pozvaly lidu k obětem bohů svých; i jedl lid, a klaněl se bohům jejich. *k.31,16. Žalm.106,28.

3. I připojil se lid Izraelský k modle Belfegor, * a popudila se prehlivost Hospodinova proti Izraelovi. *5Mojš.4,3. Ozedš.9,10.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vezmi všechna knížata lidu, a * zvěšej ty nešlechterníky Hospodinu před sluncem, aby se odvrátila prehlivost Hospodinova od Izraele. *2Sam.21,6,9.

5. I řekl Mojžíš soudcům Izraelským: Zabíjeden každý z svých všelikého, kterýž se připojil k modle Belfegor.

6. A aj, jeden z synů Izraelských přišel, a přivedl k bratřím svým ženu Madianku, na odivu Mojžíšovi i všemu množství synů Izraelských; oni pak plakali u dveří stánku úmluvy.

7. To když uzřel * Fines, syn Eleazara, syna Aronova, kněze, vyvstal z prostředku množství toho, a vzal kopí do ruky své. *Žalm.106,30; 119,158.

8. A všed za mužem Izraelským do stanu, probodl je oba dva, muže Izraelského, i ženu tu skrze břicho její; i odvrácena jest rána od synů Izraelských.

9. Zhynulo * jich pak od té rány dvacet čtyři tisíce. *1Kor.10,8.

10. Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

11. Fines, syn Eleazara kněze, syna Aronova, odvrátil prehlivost mou od synů Izraelských, kdyžto * horlil horlivostí mou u prostřed nich, tak abych neshladil synů Izraelských v horlivosti své. *2Kor.11,2.

12. Protož diš: Aj, já dám jemu smlouvu svou pokoje.

13. I bude mítí on i simě jeho po něm smlouvu kněžství věčného, proto že horlil pro Boha svého, a očistil syny Izraelské.

14. A bylo jméno muže Izraelského za-

bitého, kterýž byl zabit s Madiankou, Zamri, syn Šalův, kníže domu otce svého z pokolení Simeonova.

15. Jméno pak ženy Madianky zabité, Kozbi, dcera * Sur, kterýž byl přední v národu svém, v domě otce svého mezi Madianskými. *k.31,8.

16. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

17. Nepřátelsky * zacházejte s těmi Madianskými, a zbite je. *k.31,2.

18. Nebo i oni * nepřátelsky a lstivě chovali se k vám, a oklamali vás skrze modlu Fegor, a skrze Kozbu, dceru knížete Madianského, sestru svou, kteráž zabita jest v den pomsty přišlé z příčiny Fegor. *Zjev.18,6.

KAPITOLA XXVI.

Druhé sečtení synů Izraelských.

I stalo se po té ráně, že mluvil Hospodin k Mojžíšovi a Eleazarovi, synu Arona kněze, řka:

2. Sečtáte všecko * množství synů Izraelských, od dvacítiletých a výše po domích otců jejich, všecky, kteříž by mohli jíti k boji v Izraeli. *k.1,2.

3. Tedy mluvil Mojžíš a Eleazar kněz k nim na polích Moábských, při Jordánu proti Jerichu, řka:

4. Sečtíte lid od dvaceti let majících a výše, jakž rozkázal Hospodin Mojžíšovi a synům Izraelským, kteříž byli vyšli z země Egyptské.

5. Ruben * prvorozený byl Izraelův. Synové Rubenovi: Enoch, z něhož posla čeled Enochitská; Fallu, z něhož čeled Fallutská; *1Mojž.46,9. 2Mojž.6,14.

6. Ezron, z něhož čeled Ezronitská; Charmi, z něhož čeled Charmitská.

7. Ty jsou čeledi Rubenovy. A bylo jich sečtených čtyřiceti tři tisíce, sedm set a třidceť.

8. A syn Fallův Eliab.

9. Synové pak Eliabovi: Nemuel, a Dátan, a Abiron. To jsou ti, * Dátan a Abiron, přední z shromáždění, kteříž se vzdali s Mojžíšem a s Aronem v spiknutí chóre, když odporni byli Hospodinu. *k.16,1,2.

10. Pročež * otevřela země ústa svá, a požřela je i Chóre, tehdyž když zemřela ta rota, a oheň spálil těch dvě stě a padesát mužů, kteříž byli za příklad jiným. *k.16,31,32. 5Mojž.11,6. Zalm.106,17.

11. Synové pak Chóre nezemřeli.

12. Synové * Simeonovi po čeledech svých: Namuel, z něhož čeled Namue-

litská; Jamin, z něhož čeled Jaminská; Jachin, z něhož čeled Jachinská;

*1Mojž.46,10.

13. Sohar, z něhož čeled Soharská; Saul, z něhož čeled Saulitská.

14. Ty jsou čeledi * Simeonovy, jichž bylo dvaměcítma tisíců a dvě stě. *k.1,23.

15. Synové Gád po čeledech svých: Sefon, z něhož čeled Sefonitská; Aggi, z něhož čeled Aggitská; Suni, z něhož čeled Sunitská;

16. Ozni, z něhož čeled Oznitská; Heri, z něhož čeled Heritská;

17. Arodi, z něhož čeled Aroditská; Arel, z něhož čeled Arelitská.

18. Ty jsou čeledi synů Gád, podlé toho, jakž sečtení jsou, čtyřiceti tisíců a pět set.

19. Synové Judovi: * Her a Onan; ale zemřeli Her i Onan v zemi Kanánské.

*1Mojž.38,3,4,7,10.

20. Byli pak synové Judovi po čeledech svých: Sěla, z něhož čeled Sělanitská; Fáres, z něhož čeled Fáresská; Zára, z něhož čeled Zářetská.

21. Byli pak synové * Fáresovi: Ezron, z něhož čeled Ezronitská; Hamul, z něhož čeled Hamulská. *Rut.4,18. 1Par.2,5.

22. Ty jsou čeledi Judovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, sedmdesát šest tisíců a pět set.

23. Synové Izacharovi po čeledech svých: Tola, z něhož čeled Tolatská; Fua, z něhož čeled Fuatská;

24. Jasub, z něhož čeled Jasubská; Simron, z něhož čeled Simronská.

25. Ty jsou čeledi Izacharovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, šedesát čtyři tisíce a tři sta.

26. Synové Zabulonovi po čeledech svých: Sared, z něhož čeled Saredská; Elon, z něhož čeled Elonská; Jajelel, z něhož čeled Jajelelská.

27. Ty jsou čeledi Zabulonovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, šedesát tisíc a pět set.

28. Synové Jozefovi po čeledech svých: Manasses a Efraim.

29. Synové Manassesovi: Machir, z něhož čeled Machirská. A Machir zplodil Galáda, z něhož čeled Galádská.

30. Ti jsou synové Galád: Jezer, z něhož čeled Jezerská; * Helek, z něhož čeled Helekitská; *Joa.17,2.

31. Asriel, z něhož čeled Asrielská; Sechem, z něhož čeled Sechemská;

32. Semida, z něhož čeled Semidatská; Hefer*, z něhož čeled Heferská. *k.27.1.

33. A Salfad, syn Heferův, neměl synů, než toliko* dcery, jichž jsou tato jména: Mahla, Noa, Hegla, Melcha a Tersa. *k.27.1.

34. Ty jsou čeledi Manassesovy, a načteno jich padesáte dva tisíce a sedm set.

35. Ale synové Efraimovi po čeledech svých: Satala, z něhož čeled Satalitská; Becher, z něhož čeled Becherská; Tehen, z něhož čeled Tehenská.

36. A ti jsou synové Satalovi: Heran, z něhož čeled Heranská.

37. Ty jsou čeledi synů Efraimových, podlé toho, jakž sečtení jsou, třidceti dva tisíce a pět set. Ti jsou synové Jozefovi po čeledech svých.

38. Synové pak Beniaminovi po čeledech svých: Béla, z něhož čeled Bělitská; Asbel, z něhož čeled Asbelská; Ahiram, z něhož čeled Ahiramská;

39. Šufam, z něhož čeled Šufamská; Hufam, z něhož čeled Hufamská.

40. Byli pak synové Béla: Ared a Naman; z Ared čeled Aredská, z Naman čeled Námanská.

41. Ti jsou synové Beniaminovi po čeledech svých, podlé toho, jakž sečtení jsou, čtyřidceti pět tisíců a šest set.

42. Tito pak synové Danovi po čeledech svých: Suham, z něhož čeled Suhamská. Ta jest rodina Danova po čeledech svých.

43. Všech čeledi Suhamských, jakž sečtení jsou, šedesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

44. Synové Asser po čeledech svých: Jemna, z něhož čeled Jemnitská; Jesui, z něhož čeled Jesuitská;

45. Beria, z něhož čeled Berietská. Synové Beriovi: Heber, z něhož čeled Heberská; Melchiel, z něhož čeled Melchielská.

46. Jméno pak dcery Asser bylo Serach.

47. Ty jsou čeledi synů Asser, tak jakž sečtení jsou, padesáte tři tisíce a čtyři sta.

48. Synové Neftalimovi po čeledech svých: Jasiel, z něhož čeled Jasielská; Guni,* z něhož čeled Gunitská; *1 Par.7.13.

49. Jezer, z něhož čeled Jezerská; Salem, z něhož čeled Sallemská.

50. Ta jest rodina Neftalimova po čeledech svých, tak jakž sečtení jsou, čtyřidceti pět tisíců a čtyři sta.

51. Ten jest počet synů Izraelských, šestkrát sto tisíců a jeden tisíc, sedm set a třidceti.

52. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

53. Těmto rozdělena bude země k dědictví podlé počtu jmen.

54. Většimu* počtu větší dědictví dáš, a menšímu menší; jednomu každému vedlé počtu sečtených jeho dáno bude dědictví jeho. *k.33.54.

55. A však* losem ať jest rozdělena země; vedlé jmen pokolení otců svých dědictví vezmou. *k.33.54.

56. Losem* děleno bude dědictví její, buď jich mnoho neb málo. *Joz.14.2.

57. Titů pak jsou sečtení z* Levitů po čeledech svých: Gerson, z něhož čeled Gersonitská; Kahat, z něhož čeled Kahatská; Merari, z něhož čeled Meraritská. *k.3.16.17.2 Mojs.6.16.

58. Ty jsou čeledi Lévi: Čeled Lebniťská, čeled Hebronitská, čeled Moholitská, čeled Musitská, čeled Choritská. Kahat pak zplodil Amrama.

59. A jméno manželky Amramovy Jochebed,* dcera Lévi, kteráž se mu narodila v Egyptě; ona pak porodila Amramovi Arona a Mojžíše, a Marii sestru jejich. *2 Mojs.2.1:6,20.

60. Aronovi pak zrozeni jsou: Nádab a Abiu, Eleazar a Itamar.

61. Ale Nádab a Abiu zemřeli, když obětovali oheň cizí před Hospodinem.

62. I bylo jich načteno třímecitma tisíců, všech pohlaví mužského zstáří měsíce *jednoho* a výše; nebo nebyli počtení mezi syny Izraelskými, proto že jim nebylo dáno dědictví mezi syny Izraelskými.

63. Tito sečtení jsou od Mojžíše a Eleazara kněze; oni sečtli syny Izraelské na polích Moabských při Jordánu, *naproti* Jerichu.

64. Mezi těmito pak nebyl žádný z oněch sečtených od Mojžíše a Arona kněze, když počítali syny Izraelské na poušti Sinai;

65. (Nebo řekl byl Hospodin o nich: Smrtí zemrou na poušti;) a žádný z nich nepožůstal, jedině Kálef, syn Jefonův, a Jozue, syn Nun.

KAPITOLA XXVII.

Právo o nápadích dědičných. 12. Zřízení Josue na místo Mojžíšovo.

Tehdy přistoupily* dcery Salfada, syna Heferova, syna Galád, syna Machir, syna Manasse, z pokolení Manasse, syna

Jozefova. Tato pak jsou jména dcer jeho: Mahla, Noa, Hegla, Melcha a Tersa.

*k.26,33. Joz.17,3.

2. A postavily se před Mojžišem a před Eleazarem knězem, i před knížaty a vším množstvím, u dveří stánku úmluvy, a řekly :

3. Otec náš umřel na poušti, kterýž však nebyl z spolku těch, kteříž se * zrotili proti Hospodinu v rotě Chóře; nebo pro hřích * sváj umřel, synů žádných nemaje.

*k.16,2. +k.16,29.

4. Což vyhlazeno býti má jméno otce našeho z čeledi jeho, proto že neměl syna? Dej nám dědictví mezi bratřimi otce našeho.

5. I * vznesl tu věc Mojžiš na Hospodina.

*3 Mojs.24,12.

6. Kterýž odpověděl Mojžišovi, řka:

7. Dobře mluví dcery * Salfad. Dej jim bez odporu právo dědictví mezi bratřimi otce jejich, a přenes dědictví otce jejich na ně.

*k.39,2.

8. K synům pak Izraelským toto mluvíti budeš: Když by kdo umřel, nemaje syna, tedy přenesete dědictví jeho na dceru jeho.

9. Pakli by ani dcery neměl, tedy dáte dědictví jeho bratřim jeho.

10. Pakli by ani bratří neměl, tedy dáte dědictví jeho bratřim otce jeho.

11. Pakli by ani strýců neměl, tedy dáte dědictví jeho příteli jeho, kterýž jest nejbližší jemu v rodu jeho, aby dědičné obdržel je. A bude to synům Izraelským za * ustanovení soudné, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi.

*k.10,8; 19,10.

12. Řekl také Hospodin Mojžišovi: Vstup * na horu tuto Abarim, a spatř zemi, kterouž jsem dal synům Izraelským.

*5 Mojs.32,48,49.

13. A když spatříš ji, připojen budeš k lidu svému i ty, jako * připojen jest Aron bratr tvůj,

*k.20,28.

14. Poněvadž jste * odporovali řeči mé na poušti Tsin, při odporování *všeho* množství, kdež jste mne měli posvětití při vodách před očima jejich. To jsou ty vody sváru v Kádes, na poušti Tsin.

*k.20,12. 5 Mojs.4,21.

15. I řekl Mojžiš Hospodinu, řka:

16. Opatř Hospodin Báh duchů, * Báh všelikého těla, shromáždění toto mužem hodným,

*k.16,22.

17. Kterýž by * vycházel před nimi, a kterýž by vcházel před nimi, kterýž by vyvedil a zase uvodil je, aby nebylo shro-

máždění Hospodinovo jako ovce, kteréž nemají * pastýře.

*5 Mojs.31,2. +1 Král.22,17.

18. I řekl Hospodin * Mojžišovi: Vezmi k sobě Jozue, syna Nun, muže, v kterémž jest duch *máj*, a vlož ruku svou na něj.

*5 Mojs.3,21.

19. A * postavě jej před Eleazarem knězem a přede vším shromážděním, dáš jemu naučení před očima jejich, * Skutk.6,6.

20. A * udělíš jemu slávy své, aby ho poslouchalo všecko množství synů Izraelských.

*2 Král.2,10,15.

21. Kterýž před Eleazarem knězem postavě se, ptáti se ho bude na * soud urim před Hospodinem. K rozkazu jeho vyjdou, a k rozkazu jeho vejdou, on i všickni synové Izraelští s ním, a všecko shromáždění.

*2 Mojs.28,30.

22. I * učinil Mojžiš tak, jakž mu byl rozkázal Hospodin, a pojav Jozue, postavil jej před Eleazarem knězem a přede vším shromážděním.

*2 Mojs.40,16.

23. A * vloživ ruce své na něj, dal jemu naučení, jakž mluvil Hospodin skrze Mojžiše.

*k.8,10. Skutk.8,17,18.

KAPITOLA XXVIII.

Jaké oběti kterého času obětovány býti měly.

Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Příkaz * synům Izraelským a rci jim: Obětí mých, chleba mého, * v obětech mých ohnivých u vůni spokojující mne, nezanedbávejte mi přinášeti v čas k tomu vyměřený.

*2 Mojs.27,20. +3 Mojs.3,5.

3. Diš tedy jim: Tato jest obět ohnivá, kterouž obětovati budete Hospodinu: Beránky * roční bez poškrvny dva, každého dne v obět zápalnou ustavičnou.

*2 Mojs.29,38,39.

4. Beránka jednoho obětovati budeš ráno, a beránka druhého obětovati budeš k večerou.

5. Desátý také díl *míry* efi * mouky bělné, v obět suchou, zadělané olejem nejčistším, čtvrtou částkou *míry* hin.

*2 Mojs.29,40.

6. *Ta jest* obět zápalná ustavičná, kteráž obětována jest na hoře Sinai u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu.

7. A obět mokrá její, čtvrtý díl *míry* hin na každého beránka; v svatyni obětuj obět mokrou silného nápoje Hospodinu.

8. Beránka pak druhého obětovati budeš k večerou, tak jako obět suchou jitřní, a jako obět mokrou její obětovati

budeš v obět ohnivou, u vůni spokojující Hospodina.

9. Dne také sobotního dva beránky roční bez poškrvny, a dvě desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou s obětí její mokrou.

10. *Ta bude* obět zápalná sobotní každého dne sobotního, mimo zápalnou obět ustavičnou a mokrou obět její.

11. Také na nov měsíců vašich obětovati budete obět zápalnou Hospodinu, volky mladé dva, skopce jednoho, beránků ročních bez poškrvny sedm;

12. A * tři desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou při každém volku, a dvě desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou při každém skopci; ^{*v.20.28.}

13. A jednu desetinu mouky bělné olejem zadělané v obět suchou při každém beránku, k oběti zápalné u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu.

14. Tyto pak oběti mokré jejich z vina: Půl *míry* hin bude při každém volku, a třetí částka hin při skopci, a čtvrtá částka hin při každém beránku. *Ta jest* obět zápalná k nov měsící, každého měsíce přes celý rok.

15. Kozla také jednoho v obět za hřích, mimo obět ustavičnou, obětovati budete Hospodinu s mokrou obětí jeho.

16. Měsíce pak prvního, čtrnáctý den téhož měsíce * velikanec bude Hospodinu, ^{*2 Mojs.12.18. 3 Mojs.23.5.6.}

17. A * v patnáctý den téhož měsíce slavnost; za sedm dní chleby nekvašené jisti budete. ^{*3 Mojs.23.6.}

18. Prvního dne shromáždění * *svaté bude*, žádného díla robotného nebudete dělati v něm. ^{*v.25.26.}

19. Obětovati pak budete obět ohnivou v zápal Hospodinu, volky mladé dva, skopce jednoho, a sedm beránků ročních; bez poškrvny budou.

20. A suchou obět při nich, *totiž* mouku bělnou, olejem zadělanou, tři desetiny při každém volku, a dvě desetiny při každém skopci obětovati budete.

21. A jednu desetinu obětovati budeš při každém beránku z těch sedmi beránků,

22. A kozla v obět za hřích jednoho k očištění vás.

23. Mimo obět zápalnou jitřní, kteráž jest obět ustavičná, obětovati budete to.

24. Tak obětovati budete každého dne

za těch sedm dní pokrm obětí ohnivé, u vůni spokojující Hospodina, mimo zápalnou obět ustavičnou, a obět mokrou její.

25. Sedmého pak dne shromáždění svaté míti budete, žádného díla robotného nebudete dělati.

26. V den také prvotin, když obětovati budete novou obět suchou Hospodinu, vyplnicé téhodny vaše, shromáždění svaté míti budete; žádného díla robotného nebudete dělati.

27. A obětovati budete * obět zápalnou, u vůni spokojující Hospodina, volky mladé dva, skopce jednoho, beránků ročních sedm, ^{*k.29.2.8.}

28. A obět suchou jejich, mouky bělné olejem zadělané tři desetiny při každém volku, dvě desetiny při každém skopci,

29. Jednu desetinu při každém beránku z těch sedmi beránků,

30. Kozla jednoho k očištění vašemu.

31. To mimo obět zápalnou ustavičnou, a obět suchou její obětovati budete; bez poškrvny ať jsou s oběťmi svými mokrymi.

KAPITOLA XXIX.

Obětování obětí v svátky měsíce sedmého.

Měsíce * pak sedmého v první den jeho shromáždění svaté míti budete, žádného díla robotného nebudete dělati; to jest den troubení vašeho. ^{*8 Mojs.23.24.}

2. A * obětovati budete zápal u vůni příjemnou Hospodinu, volka mladého jednoho, skopce jednoho, beránků ročních bez poškrvny sedm; ^{*k.28.11.19.27.}

3. A obět suchou při nich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka, a dvě desetiny na každého skopce;

4. A desetina jedna na každého beránka z sedmi beránků;

5. A * kozla jednoho v obět za hřích k očištění vás. ^{*k.28.15.22.}

6. Mimo zápalnou obět novoměsíčnou s obětí její suchou, a *mimo* obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou, a s oběťmi jejich * mokrymi vedle pořádku jejich, u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu. ^{*k.28.1.4.}

7. V desátý pak den téhož měsíce sedmého shromáždění svaté míti budete, a ponižovati budete životů svých; žádného díla nebudete dělati.

8. A obětovati budete * obět zápalnou

Hospodinu u vůni příjemnou, volka mladého jednoho, skopce jednoho, beránků ročních sedm, a ti ať jsou bez poškrvny;

9. A obět suchou jejich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka, a dvě desetiny na každého skopce;

10. A desetina jedna na každého beránka z těch sedmi beránků;

11. Kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět za hřích k očištění, a mimo zápal ustavičný s obětí suchou jeho, a s obětmi mokrymi jejich.

12. V * patnáctý také den měsíce sedmého shromáždění svatě míti budete; žádného díla robotného nebudete dělati, ale slaviti budete svátek Hospodinu za sedm dní.

13. A obětovati budete zápal v obět ohnivou u vůni spokojující Hospodina, volků mladých třinácte, * skopce dva, beránků ročních čtrnácte, a ti ať jsou bez poškrvny;

14. Též obět suchou jejich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka z třinácti volků, dvě desetiny na každého skopce z těch dvou skopců,

15. A jednu desetinu na každého beránka z těch čtrnácti beránků;

16. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo zápal ustavičný s obětí jeho suchou i mokrou.

17. Potom dne druhého volků mladých dvanácte, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

18. S obětí suchou při nich, a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

19. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo zápal ustavičný s obětí suchou jeho a s obětmi mokrymi jeho.

20. Dne pak třetího volků jedenácte, skopce dva, a beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

21. S obětí suchou a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

22. A kozla v obět za hřích jednoho, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

23. Dne pak čtvrtého volků deset, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

24. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci a beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

25. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

26. Dne také pátého volků devět, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

27. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

28. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

29. A dne šestého volků osm, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

30. S obětí suchou a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

31. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i s obětmi mokrymi.

32. Tolikéž dne sedmého volků sedm, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

33. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich na volky, skopce i beránky, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

34. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

35. Dne * pak osmého slavnost míti budete; žádného díla robotného nebudete dělati.

36. A obětovati budete obět zápalnou, v obět ohnivou vůně spokojující Hospodina, volka jednoho, skopce jednoho, a beránků ročních sedm bez poškrvny,

37. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při volku, skopci i beránkách, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

38. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

39. Ty věci vykonávati budete Hospodinu při slavnostech vašich, kromě toho, což byste z slibu aneb z dobré vůle své obětovali, buď zápalné, aneb suché, aneb mokré, aneb pokojné oběti vaše.

KAPITOLA XXX.

O slibech od lidí tinených.

I oznámil Mojžíš synům Izraelským vše-

cky ty věci, kteréž přikázal jemu Hospodin.

2. Mluvil také Mojžíš knížatům pokolení synů Izraelských, řka: Totof jest, což přikázal Hospodin:

3. Jestliže by muž * slib aneb přísahu učinil Hospodinu, závazkem zavazuje duši svou, nezruší slova svého; podlé všeho, což † vyšlo z úst jeho, učiní.

^{*3 Mojs.27,2. Kaz.5,4. †1 Mojs.28,20.}

4. Když by pak osoba ženského pohlaví učinila slib Hospodinu, a závazkem zavázala se v * domě otce svého v mladosti své,

^{*v.17.}

5. A slyše otec její slib a závazek její, jimž zavázala duši svou, mlčel by k tomu: tedy * stáli budou všickni slibové její, i každý závazek, jimž zavázala se, stálý bude.

^{*v.8.12.}

6. Jestliže by pak to zrušil otec její toho dne, když slyšel všecky ty sliby a závazky její, jimž zavázala duši svou, nebudouť stáli; a Hospodin odpustí jí, nebo otec její to zrušil.

7. Pakli by vdaná byla za muže, a měla by slib na sobě, aneb pronesla by ústy svými něco, čímž by se zavázala,

8. A slyše muž její, nic by jí neřekl toho dne, kteréhož slyšel: stáli budou slibové její, i závazkové, jimž zavázala duši svou, stáli budou.

9. Jestliže by pak muž její toho dne, jakž uslyšel, odepřel tomu, a zrušil slib, kterýž na sobě měla, aneb něco rty svými pronesla, čímž by se zavázala, také odpustí jí Hospodin.

10. Všelický pak slib vdovy aneb ženy zahnané, jimž by se zavázala, stálý bude.

11. Ale jestliže v domě muže svého slíbila, a závazkem zavázala se s přísahou,

12. A slyše to muž její, mlčel k tomu a neodepřel: tedy stáli budou všickni slibové její, a všickni závazkové, jimž se zavázala, stáli budou.

13. Pakli docela odepřel muž její toho dne, jakž uslyšel, všeliký slib, kterýž vyšel z úst jejích, a závazek, jimž zavázala se, nebude stálý; muž její zrušil to, a Hospodin jí odpustí.

14. Všelického slibu a každého závazku s přísahou učiněného o trápení života jejího, muž její potvrdí jeho, a muž její zruší jej.

15. Pakli by muž její den po dni mlčel, tedy potvrdí všech slibů jejích, a všech závazků jejích, kteréž na sobě má; po-

tvrdil jest jich, nebo neodepřel jí v den ten, když to uslyšel.

16. Jestliže by pak slyše, potom teprv zrušiti to chtěl, tedy on ponese nepravost její.

17. Ta jsou ustanovení, kteréž přikázal Hospodin Mojžíšovi, mezi mužem a ženou jeho, mezi otcem a dcerou jeho v mladosti její, dokudž jest v domě * otce svého.

^{*v.4.}

KAPITOLA XXXI.

Porážka Madianských; 14. očištění kořisti 26. a rozbitování jich.

Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Pomsti * *prvé* synů Izraelských nad Madianskými, a potom † *připojen* budeš k lidu svému.

^{*k.25,17. †k.27,13.}

3. Mluvil tedy Mojžíš k lidu, řka: Vypravte některé z sebe k boji, aby šli proti Madianským a vykonali pomstu Hospodinovu nad nimi.

4. Po tisíci z pokolení, ze všech pokolení Izraelských vyšlete k boji.

5. I vydáno jest z *mnohých* tisíců Izraelských po tisíci z každého pokolení, totiž dvanácte tisíců způsobilých k boji.

6. I poslal je Mojžíš po tisíci z každého pokolení k boji, a * Finesa syna Eleazara kněze s nimi; a nádoby svaté i † trouby k troubení byly v ruce jeho.

^{*k.25,7. †k.10,9.}

7. Tedy bojovali proti Madianským, jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, a zbili * všecky pohlaví mužského.

^{*1 Mojs.34,25.}

8. Pobili také krále Madianské mezi jinými, kteréž porazili, *totiž* * Evi, Rekem, Sur, Hur a Rebe, pět králů Madianských; Baláma † také, syna Beorova, zabili mečem.

^{*Joz.13,21. †4 Mojs.22,5.}

9. A zajali synové Izraelští ženy Madianské i děti jejich; všecka hovada jejich, i všecky dobytky jejich, a všecka zboží jejich pobrali.

10. Všecka také města jejich, v kterýchž svá obydli měli, i všecky hrady jejich vypálili ohněm.

11. A všecku * loupež i všecky kořisti pobravše, lidi i hovada,

^{*5 Mojs.20,14.}

12. Vedli je k Mojžíšovi a k Eleazarovi knězi, a ke všemu množství synů Izraelských, i zajaté i kořisti, i loupeže, k vojsku na roviny Moábské, kteréž jsou při Jordánu *naproti* Jerichu.

13. I vyšli Mojžíš a Eleazar kněz a všecka knížata shromáždění proti nim ven za stany.

14. Tedy rozhněval se Mojžíš na vůdce vojska, hejtmany nad tisíci a setníky, kteříž se navraceli z boje,

15. A řekl jim Mojžíš: A což jste zachovali všechny ženy?

16. Ej, onyť jsou hle synům Izraelským, podle * rady Balámovy, daly příčinu k přestoupení proti Hospodinu, při modlářství Fegor, protože ona rána přišla byla na lid Hospodinův. *k.25,1.

17. Protož nyní zmordujte všechny děti pohlaví * mužského, a všechny ženy, kteréž poznaly muže. *Soud.21,11.

18. Všecky pak panny, kteréž nepoznaly muže, zachovejte sobě živé.

19. Vy pak zůstaňte vně za stany za sedm * dní; všickni, kteřížkoli jste někoho zabili, aneb kteříž jste seť zabitého dotkli, očišťovati se budete dne třetího a dne sedmého, sebe i zajaté své. *3 Mojs.15,13. +4 Mojs.19,11,18.

20. Všelike také roucho a všecky věci kožené, i všelijaké dílo z srstí kozích, i všelikou nádobu dřevěnou očistite.

21. I řekl Eleazar kněz vojáčkům, kteříž byli šli k boji: Toto jest ustanovení zákona, kteréž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

22. Zlato však, stříbro, měď, železo, cín a olovo,

23. A cožkoli trpí oheň, ohněm přepálíte, a přečištěno bude, však tak, když vodou očišťování obmyto bude; což pak nemůže ohně strpěti, to skrze vodu protáhnete.

24. Zpěfete také roucha svá v den sedmý, a čisti budete; a potom vejdete do stanů.

25. Mluvil i to Hospodin k Mojžíšovi, řka:

26. Sečti summu kořisti zajatých, tak z lidí jako z hověd, ty a Eleazar kněz, a přední z čeledi otců v lidu;

27. A rozdělíš ty kořisti na dva díly, jeden * mezi vojáky, kteříž byli vytáhli na vojnu, a druhý mezi všecko shromáždění. *Jos.22,8.

28. A vezmeš díl na Hospodina od mužů bojovných, kteříž byli vyšli na vojnu, jednu duši z pěti set, *buďte* z lidí neb z hověd, neb z oslů, neb z ovcí.

29. Z jejich polovice to vezmete, a dáte Eleazarovi knězi obět vzhůru pozdvížením Hospodinu.

30. Z polovice pak té, kteráž jest synů Izraelských, vezmeš jedno z padesáti,

buďte z lidí, neb z volů, neb z oslů, neb z ovcí, a tak ze všelijakých hověd, a dáš to Levitům, držícím stráž příbytku Hospodinova.

31. I * učinil Mojžíš a Eleazar kněz tak, jakž byl rozkázal Hospodin Mojžíšovi.

*1 Mojs.6,22. 2 Mojs.7,10.

32. A bylo té kořisti z pozůstalé ještě loupeže, kteréž nabral lid válečný, ovec šestkrát sto tisíc, sedmdesáte a pět tisíců;

33. A volů sedmdesáte a dva tisíce;

34. Oslů šedesáte a jeden tisíců;

35. A panen, kteréž mužů nepoznaly, všech dva a třidceti tisíců.

36. Dostala se pak polovice jedna na díl těm, kteříž byli vytáhli na vojnu, dobytka drobného v počtu třikrát sto tisíc, třidceti a sedm tisíců a pět set,

37. A na díl vzaty Hospodinu dobytka drobného šest set, sedmdesáte pět.

38. A z volů šest a třidceti tisíců, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu sedmdesáte a dva.

39. Oslů také třidceti tisíc a pět set, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu šedesáte a jeden.

40. A lidí šestnácte tisíců, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu třidceti a dvě duše.

41. Dal tedy Mojžíš díl oddělený Hospodinu Eleazarovi knězi, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

42. Z druhé pak polovice synů Izraelských, kterouž vzal Mojžíš od těch mužů, jenž bojovali,

43. (A bylo té polovice k shromáždění *přináležející* z ovec třikrát sto tisíc, třidceti a sedm tisíců a pět set;

44. Volů třidceti šest tisíců;

45. Oslů třidceti tisíců a pět set;

46. A lidí šestnácte tisíců;)

47. Z té tedy polovice synů Izraelských vzal Mojžíš po jednom zajatém z padesáti, tak z lidí jako z hověd, a dal to Levitům, držícím stráž příbytku Hospodinova, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

48. Tedy přistoupili k Mojžíšovi vývodové vojska, hejtmáné nad tisíci a setníci,

49. A řekli jemu: *My* služebníci tvoji sečtli jsme počet bojovníků, kteréž jsme měli * pod správou naši, a nebyl ani jeden z nás. *1 Mojs.16,6.

50. A protože obětujeme obět Hospodinu, každý z toho, čehož jest dostal, nádobí zlaté, zápony, náramky, prsteny.

náušnice a řetízky, aby očištěny byly duše naše před Hospodinem.

51. Vzal tedy Mojžíš a Eleazar kněz od nich to zlato všelikého díla řemeslného.

52. Bylo pak všeho zlata odděleného, kteráž obětováno Hospodinu, šestnácte tisíců, sedm set a padesáte lotů, od hejtmanů nad tisíci a od setníků.

53. (Muži *zajisté* bojovní, což loupeží vzali, to sobě měli.)

54. A vzavše Mojžíš a Eleazar kněz od hejtmanů nad tisíci a setníků to zlato, vnesli je do stánku úmluvy, na památku synů Izraelských před Hospodinem.

KAPITOLA XXXII.

Pát třetího pokolení Izraelského obdrželo dědictví před Jordánem.

Měli pak synové Ruben a synové Gád dobytka velmi mnoho, a uzřeli zemi Jazer a zemi Galád, ano místo to místo *přihodné* pro dobytek.

2. Protož přistoupivše synové Gád a synové Ruben, mluvili k Mojžíšovi a k Eleazarovi knězi a knížatům shromáždění, řkouce:

3. Atarot a Dibon, a Jazer a Nemra, Ezebon a Eleale, a Šaban a Nébo a Beon,

4. Země, kterouž zbil Hospodin před shromážděním Izraelským, jest země *přihodná ku pastvě* dobytku, a my služebníci tvoji máme drahně dobytka.

5. (Protož řekli:) Jestliže jsme našli milost před očima tvými, nechť jest dána krajina ta služebníkům tvým k vládařství, ať nechodíme za Jordán.

6. I odpověděl Mojžíš synům Gád a synům Ruben: Což bratři vaši půjdou *sami* k boji, a vy zde zůstanete?

7. I proč * roztrhujete mysl synů Izraelských, aby nesměli jíti do země, kterouž jim dal Hospodin? ^{*5 Mojs. 1, 28.}

8. Takť jsou učinili otcové vaši, když jsem je * poslal z Kádesbarne, aby prohlédli zemi tu. ^{*k. 13, 4.}

9. Kteržito, když přišli až k * údolí Eškol a shlédli zemi, potom *vrátivše se*, odvrátili † mysl synů Izraelských, aby nešli do země, kterouž dal jim Hospodin. ^{*k. 13, 24. †k. 13, 28 násl.}

10. Čimž popuzen jsa k hněvu Hospodin v den ten, přísáhl, řka:

11. Zajisté že lidé ti, kteříž vyšli z Egypta, od dvacítiletých a výše, neužijí země té, kterouž jsem s přísahou zaslí-

bil * Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, nebo ne cele následovali mne,

^{*1 Mojs. 50, 24. 2 Mojs. 33, 1.}

12. Kromě Kálefa, syna Jefonova Cenezejského, a Jozue, syna Nun, nebo cele následovali Hospodina.

13. I popudila se přehlivost Hospodínova na Izraele, a učinil, aby byli tuláci na poušti za čtyřiceti let, dokudž nezahynul všecken ten věk, kterýž činil zlé před očima Hospodínovými.

14. A hle, vy nastoupili jste na místo otců svých, plémě lidí hříšných, abyste vždy přidávali k hněvu přehlivosti Hospodínovy na Izraele.

15. Jestliže se odvrátíte od následování jeho, i onť také opustí jej na poušti této, a tak budete příčina zahynutí všeho lidu tohoto.

16. Přistoupivše pak znovu, řekli jemu: Stáje dobytčům a stádům svým zde vzděláme, a města dítkám svým,

17. Sami pak v odění pohotově budeme, statečně *sobě počínajíce* před syny Izraelskými, dokavadž jich nevedeme na místo jejich; mezi tím zůstanou dítky naše v městech hrazených, pro *bezpečnost* před obyvateli země.

18. Nenavrátíme se do domů svých, až prvě vládnouti budou synové Izraelsíti jeden každý dědictvím svým;

19. Aníž vezmeme jakého dědictví s nimi za Jordánem neb dále, když dosáhneme dědictví svého z * této strany Jordánu, k východu slunce. ^{*5 Mojs. 3, 12.}

20. I odpověděl jim Mojžíš: Jestliže učiníte tak, jakž jste mluvili, a jestliže půjdete * v odění před Hospodinem k boji, ^{*Joz. 1, 13; 4, 12.}

21. A šli byste za Jordán vy všickni v odění před Hospodinem, dokavadž by nevyhnal nepřátel svých od tváři své,

22. A nebyla podmaněna všecka země před Hospodinem: potom navrátíte se, a budete bez viny před Hospodinem i před Izraelem; tak přijde země tato vám v dědictví před Hospodinem.

23. Pakli neučiníte toho, hle, zhešíte *proti* Hospodinu, a vězte, že pomsta vaše přijde na vás.

24. Stavějte sobě tedy města pro dítky, a stáje pro dobytky své, a což vyšlo z úst vašich, učiníte.

25. I odpovědělo pokolení synů Gád a synů Ruben Mojžíšovi, řka: Služebníci tvoji učiní, jakž pán náš rozkazuje.

KAPITOLA XXXIII.

26. Dítky naše a ženy naše, dobytek náš a všecka hovada naše, tu zůstanou v městech Galád,

27. Služebníci pak tvoji přejdou jeden každý v odění způsobilý před Hospodinem k boji, jakož mluví pán můj.

28. I poručil o nich Mojžíš Eleazarovi knězi a Jozue, synu Nun, a předním v čeledech pokolení synů Izraelských,

29. A řekl jim: * Jestliže přejdou synové Gád a synové Ruben s vámi za Jordán všickni hotovi k boji před Hospodinem, a byla by již podmaněna země před vámi, dáte jim zemi Galád k vládařství.

*Joz.4,12.

30. Pakli by nešli v odění s vámi, tedy dědictví mítí budou u prostřed vás v zemi Kanán.

31. I odpověděli synové Gád a synové Ruben, řkouce: Jakž mluvil Hospodin služebníkům tvým, tak učiníme:

32. My půjdeme v odění před Hospodinem do země Kanán, a zůstane nám v dědictví vládařství naše z této strany Jordánu.

33. Tedy * dal jim Mojžíš, synům totiž Gád a synům Ruben a polovici pokolení Manasses, syna Jozefova, království Seona, krále Amorejského, a království Oga, krále Bázanského, zemi s městy jejími při pomezích, i města země té *všudy* vůkol.

*5 Mojz.3,12; 29,8. Joz.13,8.

34. A vzdělali synové Gád, Dibon, Aтарot a Aroer,

35. A Atrot, Sofan, Jazer a Jegbaa,

36. A Betnemra a Betaran, města hrazená, a stáje pro dobytky.

37. Synové pak Ruben vystavěli Ezebon, Eleale a Kariataim,

38. A Nébo a Balmeon, změnivše jim jména; také Sabma, a dali jiná jména městům, kteráž vzdělali.

39. Táhlí pak synové * Machir, syna Manassesova, do Galád, a zvavše tu *krajinku*, vyhnali Amorejského, kterýž tam bydlil.

*1 Mojz.50,23.

40. I * dal Mojžíš zemi Galád Machirovi, synu Manassesovu, a bydlil v ní.

*Zalm.60,9.

41. Jair * také syn Manassesův táhl a vzal vsi jejich, a nazval je vsi Jairovy.

*Sond.10,4.

42. Nobe také táhl, a vzal Kanat a městečka jeho, a nazval je Nobe od jména svého.

Čtyřicatero a dvojce ležení synů Izraelských, k zemi zaslíbené táhnoucích. 50. Rozkaz o vyplnění Kananejských.

Tato jsou tažení synů Izraelských, kteříž vyšli z země Egyptské po houfích svých, pod správou Mojžíše a Arona.

2. Sepsal pak Mojžíš vycházení jejich podle toho, jakž táhli k rozkazu Hospodínovu. Tato jsou tedy vycházení jejich podle toho, jakž táhli.

3. Nejprv z * Ramesses jdouce prvního měsíce, v patnáctý den téhož prvního měsíce, nazejtří po *slavnosti* Fáze vyšli synové Izraelští v ruce silné před očima všech Egyptských,

*2 Mojz.12,37.

4. Kdyžto Egyptští pochovávali všechny prvorozené, kteréž zbil Hospodin mezi nimi, a při * bozích jejich vykonal Hospodin soudy své.

*2 Mojz.12,12.

5. Hnuvše se tedy synové Izraelští z Ramesses, položili se v Sochot.

6. Potom hnuvše se z * Sochot, položili se v Etam, jenž jest při kraji pouště.

*2 Mojz.13,20.

7. A hnuvše se z Etam, navrátili se zase k Fiarot, jenž jest před Belsefon, a položili se před Magdalem.

8. A hnuvše se z * Fiarot, šli prostředkem moře na poušť, a ušedše tři dnů cesty po poušti Etam, položili se v Marah.

*2 Mojz.14,22. tk.15,23.

9. Jdouce pak z Marah, přišli * do Elim, kdežto bylo dvanácte studnic vod, a sedmdesáte palm. I položili se tu.

*2 Mojz.15,27.

10. A hnuvše se z Elim, položili se u moře * rudého.

*2 Mojz.16,1.

11. Potom hnuvše se od moře rudého, položili se na poušti Sin.

12. A když se hnuli z pouště Sin, položili se v Dafka.

13. A hnuvše se z Dafka, položili se v Halus.

14. Hnuvše se pak z Halus, rozbili stanovy v * Rafidim, kdežto lid neměl vody ku pití.

*2 Mojz.17,1.

15. A hnuvše se z Rafidim, položili se na poušti * Sinai.

*2 Mojz.19,1.

16. Hnuvše se pak z pouště Sinai, položili se v * Kibrot Hattáve.

*k.11,34.35.

17. A když se hnuli z Kibrot Hattáve, položili se v * Hazerot.

*k.11,35.

18. Hnuvše se pak z * Hazerot, položili se v Retma.

*k.13,1.

19. A z Retma hnuvše se, položili se v Remmon Fáres.

20. Potom hnuvše se z Remmon Fáres, položili se v Lebna.

21. A hnuvše se z Lebna, položili se v Ressa.

22. A hnuvše se z Ressa, položili se v Cehelot.

23. Z Cehelot pak hnuvše se, položili se na hoře Sefer.

24. A když se hnuli s hory Sefer, položili se v Arad.

25. A hnuvše se z Arad, položili se v Machelot.

26. Potom hnuvše se z Machelot, položili se v Tahat.

27. A hnuvše se z Tahat, položili se v Tár.

28. A když se hnuli z Tár, položili se v Metka.

29. A hnuvše se z Metka, položili se v Esmona.

30. Z Esmona pak hnuvše se, položili se v Moserot.

31. A když se hnuli z Moserot, položili se v Benejakan.

32. A hnuvše se z Benejakan, položili se v Chor Gidgad.

33. A hnuvše se z Chor Gidgad, položili se v Jotbata.

34. Když se pak hnuli z Jotbata, položili se v Habrona.

35. A z Habrona hnuvše se, položili se v *Aziongaber. ^{*1Kráł.9,26.}

36. A odtud hnuvše se, položili se na poušti *Tsin, jenž jest Kádes. ^{*k.20,1.}

37. A hnuvše se z *Kádes, položili se na hoře řečené Hor, při končinách země Edomské. ^{*k.20,22.}

38. Tu vstoupil Aron kněz na horu, jenž slove Hor, k rozkazu Hospodinovu, a umřel tam, léta čtyřicátého po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, v první den měsíce pátého.

39. A byl Aron ve stu ve dvacítii a třech letech, když umřel na hoře Hor.

40. Ušlyšel také Kananejský král v Arad, *kterýž bydlil na poledne v zemi Kananejské, že by táhli synové Izraelští. ^{*k.21,1.}

41. Tedy hnuvše se s hory Hor, položili se v Salmona.

42. A hnuvše se z Salmona, položili se v Funon.

43. Z Funon pak hnuvše se, položili se v *Obot. ^{*k.21,10.}

44. A když se hnuli z Obot, rozbili sta-

ny při *pahrbcích hor Abarim, na pomezí Moábském. ^{*k.21,11.}

45. Potom hnuvše se od těch pahrbků, položili se v Dibongad.

46. Z Dibongad hnuvše se, položili se v Helmondeblataim.

47. A když se hnuli z Helmondeblataim, položili se na horách Abarim proti Nébo.

48. Odšedše pak z hor Abarim, položili se na rovinách Moábských, při Jordánu proti Jerichu.

49. A rozbili stany při Jordánu, od Bet-simot až do *Abelsetim, na rovinách Moábských. ^{*k.25,1.}

50. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi na rovinách Moábských, při Jordánu proti Jerichu, řka:

51. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Když *přejdete Jordán, a vejdete do země Kananejské, ^{*2Mojz.23,31.}

52. Vyženete všechny obyvatele země té od tváři vaší, a zkažte všechny rytiny jejich; i všechny obrazy slité jejich zkažte, všechny také výsosti jejich zbořte.

53. A když vyženete obyvatele země, bydliti budete v ní; nebo vám jsem dal tu zemi, abyste jí dědičně vládli.

54. Kteroužto rozdělíte sobě k dědictví *losem, vedlé čeledi svých. Kterých jest více, těm větší dědictví dáte, kterých pak jest méně, těm menší dědictví dáte. Na kterém místě komu los padne, to jemu bude; podlé pokolení otců svých dědictví dosáhnete. ^{*k.26,55.}

55. Pakli nevyženete obyvatelů země od tváři své, tedy ti, kterýchž zanecháte, budou vám jako *trní v očích vašich, a jako ostnové po bocích vašich, a budou vás ssuzovati na zemi, na kteréž vy bydliti budete. ^{*Soud.2,3.}

56. A na to přijde, abych to, což jsem jim umínil učiniti, vám učinil.

KAPITOLA XXXIV.

Pomezí země zaslíbené, 16. a kteří ji dělití měli.

Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Prikaz *synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země Kanán, (tať jest země, kteráž se dostane vám v dědictví, země Kananejská + s pomezím svými,) ^{*2Mojz.27,20.†k.23,31.}

3. Strana polední vaše bude poušť Tsin vedlé *pomezí Edomských; a bude vaše pomezí polední od břehu moře slaného k východu. ^{*Joz.15,1.}

4. A zatočí se to pomezi polední k Maleakrabim, a půjde až k Tsin, a potáhne se od poledne přes Kádesbarne; a odtud vyjde ke vsi Addar, a vztáhne se až k Asmon.

5. Od Asmon zatočí se pomezi to vůkol až ku potoku Egyptskému, a tu se skonávati bude k západu.

6. Pomezi pak západní budete míti moře veliké; to bude vaše pomezi západní.

7. A pomezi půlnoční toto míti budete: Od moře velikého vyměříte sobě k hoře řečené Hor.

8. Od hory Hor vyměříte sobě, až kde se vchází do * Emat, a skonávati se bude pomezi to u Sedad. *k.13,22.

9. A odtud půjde pomezi to k Zefronu, a konec jeho u vsi Enan; to bude pomezi vaše k straně půlnoční.

10. Vyměříte sobě také pomezi k východu od vsi Enan až do Sefama.

11. A od Sefama schýlí se to pomezi až k Reblata, od východu *maje* Ain; a schýlí se pomezi to, a přijde k straně moře * Ceneret k východu. *5 Mojž.3,17.

12. A vztáhne se to pomezi k Jordánu, a bude konec jeho u slaného moře. Ta země vaše bude po svých pomezích vůkol.

13. Tedy oznámil to Mojžíš synům Izraelským, řka: Ta jest země, kterouž dědičně obdržíte losem, jakož přikázal Hospodin, abych ji dal devateru pokolení a polovici pokolení *Manassesova*.

14. Nebo vzalo * pokolení synů Ruben po domích otců svých, a pokolení synů Gád po domích otců svých, a polovice pokolení *Manassesova* vzali dědictví své. *k.32,33.

15. Půl třetího pokolení vzali dědictví své * před Jordánem proti Jerichu, k straně na východ slunce. *k.32,32.

16. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

17. Tato jsou jména mužů, kteříž v dědictví rozdělí vám zemi: * Eleazar kněz, a † Jozue, syn Nun. *Joz.14,1. †5 Mojž.1,38.

18. Kníže také jedno z každého pokolení vezmete k rozdělování dědictví země.

19. A tato jsou jména mužů: Z pokolení Juda Kálef, syn Jefonůw;

20. Z pokolení synů Simeon Samuel, syn Amiudův;

21. Z pokolení Benjaminova Helidad, syn Chaselonův;

22. Z pokolení synů Dan kníže Bukci, syn Jogli;

23. Z synů Jozefových z pokolení synů Manasses kníže Haniel, syn Efoďův;

24. Z pokolení synů Efraim kníže Kamuel, syn Seftanův;

25. A z pokolení synů Zabulon kníže Elizafan, syn Farnachův;

26. Z pokolení synů Izachar kníže Faltiel, syn Ozanův;

27. A z pokolení synů Asser kníže Ahud, syn Salonův;

28. A z pokolení synů Neftalim kníže Fedael, syn Amiudův.

29. Ti jsou, jimž přikázal Hospodin, aby rozdělili země k dědictví synům Izraelským v zemi Kananejské.

KAPITOLA XXXV.

Města Levitů; 9. z nich šest útočištných. 16. Soud o vraždách.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi na rovinách Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu, řka:

2. Prikáž * synům Izraelským, ať dají Levitům † z dědictví, kterýmž vládnouti budou, města k bydlení, i podměstí měst vůkol nich, *k.28,2. †Joz.21,2.

3. Aby měli města k bydlení, podměstí pak jejich pro dobytky jejich, i pro statky jejich, a pro všecka hovada jejich.

4. Podměstí pak měst, kteráž dáte Levitům, vzdáli budou ode zdi městské na tisíc loktů zevnitř vůkol.

5. Protož vyměříte vně za každým městem na východ slunce dva tisíce loktů, na poledne též dva tisíce loktů, také na západ dva tisíce loktů, i na půlnoci dva tisíce loktů, tak aby bylo město v prostředku. Ta bude míra podměstí měst jejich.

6. Z těch pak měst, kteráž dáte Levitům, oddělíte * šest měst k útočišti, aby tam utekl, kdož by někoho zabil; a k těm přidáte jim *ještě* čtyřiceti dvě města. *v.13,2 Mojž.21,13.

7. I bude * všech měst, kteráž dáte Levitům, čtyřiceti osm měst i s podměstími jejich. *Joz.21,41.

8. Těch pak měst, kteráž * dáte z vládařství synů Izraelských, od těch, kteříž více mají, více vezmete, a od těch, kteříž méně mají, méně vezmete; jedno každé *pokolení* vedle velikosti dědictví, jimž vládnouti budou, dá z měst svých Levitům. *k.26,54.

9. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: 10. Mluv * k synům Izraelským a rci

jim: Když přejdete Jordán, a *vejdete* do země Kananejské, ^{*k.15.2.}

11. Vyběřete sobě města, a ta města budete míti k utíkání, aby tam utekl ten, kterýž by někoho zabil z nedopatření.

12. A budou vám ta města k útočišti před přítelem, aby neumřel ten, kdož zabil, dokudž by se nepostavil před shromážděním k soudu.

13. Z těch tedy měst, kteráž dáte, šest měst * k útočišti míti budete. ^{*v.6.}

14. Tři města dáte před Jordánem, též tři města dáte v zemi Kananejské; i budou města útočiště.

15. Synům Izraelským i přichozímu, i podruhu mezi nimi bude těch šest měst k útočišti, aby tam utekl, kdož by koli ranil někoho z nedopatření.

16. Jestliže by pak * železem ranil někoho, tak až by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový. ^{*2Mojz.21.12.}

17. Pakli by hodě kamenem, jimž by mohl zabiti, udeřil někoho, tak že by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový.

18. Pakli by hodě dřevem, kterýmž by mohl zabiti, udeřil někoho, tak že by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový.

19. Přítel zabitého zabije vražedníka toho; kdyžkoli ho dostane, on sám zabije ho.

20. Aneb jestliže by z * nenávisti strčil někým, aneb shodil by něco na něho z úkladu, tak že by *od toho* umřel; ^{*5Mojz.19.11.}

21. Aneb jestliže by z nepřátelství rukou udeřil někoho, tak že by umřel: smrti umře bitec ten, vražedník jest; přítel zabitého zabije vražedníka toho, jakž ho *nejprv* dostane.

22. Jestli by pak * náhodou a ne z nepřátelství strčil někým, aneb shodil by na něho nějakou věc bez úkladu; ^{*5Mojz.19.5.}

23. Aneb jaký koli kámen, od něhož by umřítí mohl, shodil by na něj z nedopatření, tak že by umřel, nebyv s ním v nepřátelství, ani nehladaje zlého jeho:

24. Tedy souditi bude shromáždění mezi bitcem a mezi přítelem zabitého vedle soudů těchto.

25. A vysvobodí shromáždění vražedníka toho z rukou přítele zabitého, a káže se jemu navrátiti shromáždění k městu útočiště jeho, do něhož utekl; i bude

bydliti v něm, dokudž neumře kněz nejvyšší, * kterýž pomazan jest olejem svatým. ^{*8Mojz.21.10.}

26. Jestliže by pak ten, kterýž zabil člověka, vyšel z mezi města útočiště svého, do něhož utekl,

27. A přítel zabitého našel by jej vně, an přešel meze města útočiště svého, a zabil by přítel zabitého vražedníka toho, nebude vinen krví.

28. Nebo v městě útočiště svého bydliti má, dokudž by neumřel kněz nejvyšší. Když by pak umřel kněz nejvyšší, navrátí se vražedník do země vládařství svého.

29. A bude vám toto za * ustanovení soudné v pronárodch vašich, ve všech přibytcích vašich. ^{*2Mojz.27.21.}

30. Kdož by koli měl na smrt vydati někoho, podlé * vyznání svědků sáhne na vražedníka; ale jeden svědek nebude moci svědčiti proti někomu na smrt. ^{*Jan.8.17. 2Kor.13.1.}

31. Nevezmete pak výplaty za člověka vražedníka, kterýž, jsa nešlechtný, jest smrti hoden, než smrti ať umře.

32. Aníž také vezmete výplaty od toho, kterýž utekl do města útočiště svého, aby se navrátil k bydlení do země své, prvé než by umřel kněz,

33. Abyste nepoškrvnili země, v níž jste. Nebo krev taková poškrvnila by země, aníž také země očistěna býti může od krve, kteráž jest vylita na ni, jediné krví * toho, kterýž vylil ji. ^{*1Mojz.9.6.}

34. Protož nepoškrvníte země, v kteréž bydlíte, kdežto já přebývám; nebo já Hospodin * přebývám u prostřed synů Izraelských. ^{*2Mojz.29.45.}

KAPITOLA XXXVI.

Narůstání o vdávání doer Salfadových, a dědictví jejich
Přistoupili pak starší z čeledi synů Galád, syna Machir, syna Manassesova, z čeledi synů Jozefových, a mluvili před Mojžíšem a před knížaty předními z synů Izraelských,

2. A řekli: *Tobě* pánu mému přikázal Hospodin, abys * losem dal zemi v dědictví synům Izraelským; † přikázáno jest také pánu mému od Hospodina, aby dal dědictví Salfada, bratra našeho, dcerám jeho. ^{*k.26,55.58. †k.27.6.7.}

3. Kteréz jestliže někomu z pokolení synů Izraelských, *kromě z pokolení svého*, dány budou za manželky, odejde de-

dictví jejich od dědictví otců našich, a přidáno bude k dědictví pokolení *toho*, do kteréhož by se vdaly, a tak z losu dědictví našeho ubude.

4. A když budou míti synové Izraelští této * milostivé, připojeno bude dědictví jejich k dědictví pokolení *toho*, do kteréhož by se vdaly, a tak od dědictví pokolení otců našich odtrženo bude dědictví jejich.

*3 Mojz.25,10,13.

5. Tedy přikázal Mojžíš synům Izraelským podle řeči Hospodinovy, řka: Dobře pokolení synů Jozefových mluví.

6. To jest, což přikázal Hospodin o dcerách Salfadových, řka: Za kohož se jim libiti bude, nechť se vdadí, však v čeledi domu otce svého ať se vďávají,

7. Aby nebylo přenášino dědictví synů Izraelských z pokolení na pokolení; nebo synové Izraelští jeden každý přidržeti se bude dědictví pokolení otců svých.

8. A každá dcera z pokolení synů Izraelských, kteráž by měla dědictví, za někoho z čeledi pokolení otce svého vďa se, aby vládli synové Izraelští jeden každý dědictvím otců svých,

9. Aby nebylo přenášino vládařství z jednoho pokolení na *druhé* pokolení, ale jeden každý z pokolení synů Izraelských dědictví svého přidržeti se bude.

10. Jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinily dcery * Salfadovy.

*k.26,33.

11. Nebo Mahla, Tersa a Hegla, Melcha a Noa, dcery Salfad, vdaly se za syny strýců svých.

12. Do čeledi synů Manasse, syna Jozefova, vdaly se, a zůstalo dědictví jejich při pokolení čeledi otce jejich.

13. Tato jsou přikázání a soudové, kteréž přikázal Hospodin skrze Mojžíše synům Izraelským, na * rovinách Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu.

*k.33,50.

KNIHA MOJŽÍŠOVA PÁTÁ,

KTERÁŽ SLOVE

DEUTERONOMIUM.

KAPITOLA I.

Připomenuti tobo, co se dalo v ležaních od hory Oréb až do Kádesbarne.

Tato jsou slova, kteráž mluvil Mojžíš ke všemu lidu Izraelskému před Jordánem na poušti, na rovinách proti *moři* rudému, mezi * Fáran a Tofel a Lában a † Hazerot a Dizahab.

*1 Mojz.14,6. †4 Mojz.33,17,18.

2. Jedenácte dní cesty *jest* * od Oréb přes hory Seir až do Kádesbarne.

*2 Mojz.3,1.

3. Stalo se pak čtyřicátého léta, jednáctého měsíce, v první den téhož měsíce, že mluvil Mojžíš synům Izraelským všecky věci, kteréž jemu byl přikázal Hospodin *oznámiti* jim,

4. Kdyžto již byl zabil * Seona, krále Amorejského, kterýž bydlil v Ezebon, a Oga, krále Bázan, kterýž bydlil v Astarot, *zabil* v Edrei.

*4 Mojz.21,24,33,35.

5. Před Jordánem, v zemi Moábské, počal Mojžíš vysvětlovati zákona tohoto, řka:

6. Hospodin Bůh náš mluvil k nám na Orébě, řka: * Dosti jste již na hoře této bydlili.

*2 Mojz.19,1.

7. Obratě se, táhněte a jděte k hoře Amorejských, na všecko vůkolí její, buď na roviny, na hory, na údolí, na pole dne, i na břehy mořské, *k* zemi Kanaanejské *a* *k* Libánu, až *k* * řece veliké, *k* řece Eufrates.

*1 Mojz.15,18.

8. Ej, * ukázal jsem vám tu zemi; *vejdětež do ní*, a dědičně vládněte jí, kterouž s přísahou zaslíbil dáti Hospodin otcům vašim, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, i semeni jejich po nich.

*1 Mojz.12,7; 15,18; 17,8.

9. A * mluvil jsem k vám toho času, řka: Nemohut sám nésti vás.

*2 Mojz.13,18.

10. Hospodin Bůh váš rozmnožil vás, a hle, rozmnoženi jste * dnes jako hvězdy nebeské.

*1 Mojz.15,5.

11. (Hospodin Bůh otců vašich rozmnožil vás nad to, jakž jste *nynti*, tisíckrát více, a požehnej vám, jakož *jest* mluvil vám.)

12. Kterak bych nesl sám práci vaši, břímě vaše a nesnáze vaše?

13. Vydejte z sebe muže moudré a opatrné, a zkušené z pokolení svých, abych je vám představil.

14. I odpověděli jste mi a řekli jste: Dobráť jest ta věc, kterouž jsi učiniti rozkázal.

15. Vzav * tedy přední z pokolení vašich, muže moudré a zkušené, ustanovil jsem je knížaty nad vámi, hejtmany nad tisíci, setníky, padesátníky, desátníky a správce v pokoleních vašich. *2 Mojs.18,25.

16. Prikázal jsem také soudcům vašim toho času, řka: Vyslychejte pře mezi bratřími svými, a * sudte spravedlivě mezi mužem a bratrem jeho, i mezi přichozím jeho. *k.16,18,19.

17. Nebudete * přijímatí osoby v soudu; jakž malého tak i velikého slyšeti budete, nebudete se báti žádného, nebo † Boží soud jest. Jestliže byste pak měli jakou věc nesnadnou, vznesete na mne, a vyslyším ji. *k.16,19. †2 Par.19,6.

18. Prikázal jsem vám, pravím, toho času všechno, co byste činiti měli.

19. Potom pak hnuvše se z Oréb, přešli jsme všechnu poušť tuto velikou a hroznou, kterouž jste viděli, jdouce cestou k hoře Amorejských, jakož nám byl prikázal Hospodin Bůh náš, a přišli jsme až do * Kádesbarne. *4 Mojs.20,1,14.

20. I řekl jsem vám: Přišli jste až k hoře Amorejské, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám.

21. Ej, dal Hospodin Bůh tvůj tu zemi tobě; vstupiž a vládni jí, jakož řekl Hospodin Bůh otců tvých tobě; neboj se, aniž se strachuj.

22. Vy pak všickni přistoupili jste ke mně a řekli jste: Pošleme * muže před sebou, kteříž by nám shlédli zemi, a oznámili by nám něco o cestě, kterouž bychom vstoupiti měli, i města, do nichž bychom přijíti měli. *4 Mojs.13,3.

23. Kterážto řeč líbila se mně, a vzal jsem z vás dvanácte mužů, jednoho muže z každého pokolení.

24. A oni obrátivše se a vstoupivše na horu, přišli až k údolí * Eškol a shlédli zemi. *4 Mojs.13,24.

25. Nabrali také s sebou ovoce země té, a přinesli nám, a oznámili nám o těch věcech, řkouce: Dobráť jest země, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám.

26. A však jste * nechťeli jíti, ale odírali jste řeči Hospodina Boha svého. *4 Mojs.14,1.

27. A reptali jste v staních svých, řkouce: Proto že nás v nenávisti měl Hospodin, vyvedl nás z země Egyptské, aby

nás vydal v ruce Amorejského, a zahladil nás.

28. Kam bychom šli? Bratří naši zstrašili * srdce naše, pravice: Lid ten jest větší a vyšší nežli my, města veliká a † hrazená až k nebi, ano i syny Enakovy tam jsme viděli. *1 Mojs.11,4. †5 Mojs.9,1.

29. I řekl jsem vám: Nebojte se, ani se strachujte jich.

30. Hospodin Bůh váš, kterýž jde před vámi, onť bojovati bude * za vás rovně tak, jakž učinil s vámi v Egyptě, před očima vašimi. *2 Mojs.14,14. Joz.10,14.

31. Ano i na poušti viděl jsi, kterak nesl tebe Hospodin Bůh tvůj, jako nosí člověk syna svého, a to po vši cestě, kterouž jste šli, až jste přišli na toto místo.

32. A ani tak uvěřili jste Hospodinu Bohu svému,

33. Kterýž k vyhledání vám místa, na kterémž byste se klásti měli, v noci předcházel * vás cestou v ohni, aby vám ukázal cestu, kterouž byste měli jíti, a v oblace ve dne. *2 Mojs.13,21.

34. Uslyšel pak Hospodin hlas řečí vašich, a rozhněval se, a přísáhl, řka:

35. Jistě že * nížádný z lidí těchto pokolení zlého neuzří země té dobré, kterouž jsem s přísahou zaslíbil dáti otcům vašim, *k.2,14. 4 Mojs.14,23.

36. Kromě * Kálefa, syna Jefonova; tenť ji uzří, a jemu dám zemi, po níž chodil, i synům jeho, proto že cele následoval Hospodina. *4 Mojs.14,30.

37. Ano i na mne rozhněval se Hospodin příčinou vaší, řka: Také ani ty nevejdeš tam.

38. Jozue, syn Nun, * kterýž stojí před tebou, onť vejde tam, jeho posilň, nebo on rozdělí ji losem Izraelovi. *4 Mojs.11,28.

39. A dítky vaše, o * kterýchž jste pravili, že v loupež budou, a synové vaší, kteříž ještě neznají dobrého ani zlého, oni vejdou do ní, a jim dám ji; oni dědičně ji obdrží. *4 Mojs.14,31.

40. Vy pak obrátice se, jděte na poušť cestou k moři rudému.

41. A odpověděvše, řekli jste ke mně: Zhrěšiliť * jsme Hospodinu. My vstoupíme a budeme bojovati podlé toho všeho, jakž rozkázal nám Hospodin Bůh náš. A v zavše všickni odění svá válečná na sebe, hotovi jste byli vstoupiti na horu. *4 Mojs.14,40.

42. Hospodin pak řekl mi: Rei jim: Nevstupujte a nebojujte, neboť nejsem u

prostřed vás, abyste nebyli poraženi před nepřátely svými.

43. A když jsem vám to mluvil, neuposlechli jste, nýbrž odporni jste byli řeči Hospodinově, a všetečně vstoupili jste na horu.

44. Tedy * vytáhl Amorejský, kterýž bydlil na té hoře, proti vám, a honili vás, jako činivají včely, a potfeli vás na hoře Seir až do Horma. ^{*4 Mojz. 14, 45.}

45. A navrátivše se, plakali jste před Hospodinem, ale neuslyšel Hospodin hlasu vašeho, a uši svých nenaklonil k vám.

46. I zůstali jste v Kádes za mnohé dny, podle počtu dnů, v nichž jste tam byli.

KAPITOLA II.

Připomenutí toho, co se dalo od Kádesbarne až do poušty krále Seona.

Potom obrátivše se, * táhli jsme na tu poušť cestou k moři rudému, jakož mluvil Hospodin ke mně, a obcházelí jsme horu Seir za dlouhý čas, ^{*4 Mojz. 21, 4.}

2. Až mi řekl Hospodin takto:

3. Dosti jste již obcházelí horu tuto, obratěte se k straně půlnoční.

4. A lidu příkaž, řka: Půjďte přes pomezí bratří svých synů Ezau, kteříž bydlí v Seir. Ačkoli budou se vás báti, hleděte však pilně,

5. Abyste jich nedráždili; nebo nedám vám z země jejich ani šlepeje nožné, proto že v dědictví Ezau dal jsem * horu Seir. ^{*1 Mojz. 36, 8. 43.}

6. Pokrmů koupíte od nich za peníze, a jísti budete, i vody také ku pití za peníze od nich jednati budete.

7. Nebo Hospodin Bůh tvůj požehnal tobě při všeliké práci rukou tvých, a zná, že jdeš přes poušť velikou tuto; již čtyřiceti let Hospodin Bůh tvůj byl s tebou, aniž jsi měl v čem nedostatku.

8. A šli jsme od bratří našich, synů Ezau, kteříž bydlí v Seir, s cesty polní od Elat a od Aziongaber, a uchýlili jsme se, abychom šli cestou po poušti Moábské.

9. I řekl mi Hospodin: Neškod Moábským, ani jich popouzej k boji, nebo nedám tobě v zemi jejich dědictví, poněvadž synům Lot dal jsem Ar v dědictví.

10. (Emim prvé bydlili v ní, lid veliký a mnohý, a vysokého zrostu, jako * Enakim. ^{*k. 1, 28.}

11. Oni také za obry držáni byli jako Enakim, ale Moábští říkali jim Emim.

12. V Seir pak bydlili prvé * Horejští,

kterých synové Ezau vyhnali, a zahladili je před tváří svou, a bydlili tu místo nich, jako učinil Izrael v zemi vládařství svého, kterouž jim dal Hospodin.)

13. Nyní vstanouce, přejděte * potok Záred. I přešli jsme potok Záred. ^{*1 Mojz. 14, 6; 36, 20.}

14. Času pak, v němž jsme šli z Kádesbarne, až jsme přešli potok Záred, bylo let třiceti osm, dokavadž nebyl vyhlazen všecken věk mužů bojovných z prostředků stanů, * jakož jim přísáhl Hospodin. ^{*4 Mojz. 14, 23. 29. 33; 26, 65.}

15. Nebo * ruka Hospodinova byla proti nim k setření jich z prostředku stanů, dokudž nevyhladil jich. ^{*2 Mojz. 9, 3.}

16. I stalo se, když všickni muži tí bojovní vyhnuli z prostředku lidu,

17. Že mluvil Hospodin ke mně, řka:

18. Ty přejdeš dnes pomezí Moábské k městu Ar,

19. A přiblížíš se k synům Ammon. Neusužuj jich a nepopouzej jich k boji, nebo nedám tobě v zemi synů * Ammon dědictví, poněvadž synům Lotovým dal jsem ji k vládařství. ^{*1 Mojz. 19, 38.}

20. (I ona také držána byla za zemi obrů; nebo obrové před tím bydlili v ní, kterýmž Ammonitští říkali Zamzomim,

21. Lid veliký a mnohý, a vysokého zrostu, jako Enakim. Ale zahladil je Hospodin před tváří jejich, a vešli v dědictví jejich, a bydlili na místě jejich,

22. Jakož učinil synům Ezau bydlícím v Seir, pro něž vyhladil Horejské před tváří jejich, i vešli v dědictví jejich, a bydlili na místě jejich až do dnešního dne.

23. Hevejské také, kteříž bydlili v Azerim až do Gáza, Kaftorejští, kteříž vyšli z Kaftor, zahladili je, a bydlili na místě jejich.)

24. Vstanouce, berťe se a přejděte potok Arnon. Hle, dal jsem v ruce tvé Seona, krále Ezebon Amorejského, a zemi jeho; začniž jí vládnouti, a bojuj válečně proti němu.

25. Dnes počnu pouštětí strach a lékáni se tebe na lidi, kteříž jsou pode vším nebem, tak že kteřížkoli uslyší pověst o tobě, třásti a lekatí se budou tváří tvé.

26. I * poslal jsem posly z pouště Kedemot k Seonovi, králi Ezebon, s slovy pokojnými, řka: ^{*4 Mojz. 21, 21.}

27. Nechť * projdu skrze zemi tvou, při-

mo cestou půjdu, neuchýlím se ani na pravo ani na levo. ^{*4 Mojs.21,22.}

28. Pokrmů za peníze prodáš mi, abych jedl, vody také za peníze dáš mi, a pítí budu; toliko pěšky projdu,

29. Jakož mi * učinili synové Ezau, kteříž bydlí v Seir, a Moábšti, kteříž bydlí v Ar, dokudž nepřejdu Jordánu, *jda* k zemi, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám. ^{*4 Mojs.20,19,20.}

30. Ale * nechtěl dopustiti Seon, král Ezebon, abychem prošli *zemi* jeho; nebo byl zatvrdil Hospodin Bůh tvůj ducha jeho, a ztuhl srdce jeho, aby dal v ruce tvé, *jakož se vidí* podnes. ^{*k.29,7. 4 Mojs.21,23.}

31. (Nebo řekl mi byl Hospodin: Aj, již jsem počal v moc dávati tobě Seona i * zemi jeho; začniž jí vládnouti, abys dědičně obdržel zemi jeho.) ^{*4 Mojs.21,21.}

32. A vytáhl byl Seon proti nám, on i všecken lid jeho k boji do Jasa.

33. I dal jej nám Hospodin Bůh náš, a porazili jsme ho s syny jeho i se vším lidem jeho.

34. Vzali jsme také toho času všecka města jeho, a * dali jsme v prokletí lid těch všech měst, i ženy i děti, *žádného* nepozůstavivše. ^{*k.3,6,7.}

35. Toliko hovada rozebrali jsme sobě, a kořisti z měst, kterýchž jsme dobyli.

36. Od Aroer, jenž jest na břehu potoka Arnon, a *od* města, kteréž *jest* v údolí, až do Galád nebylo města, kteréž by ostáti mohlo před námi; všecka nám dal Hospodin Bůh náš.

37. Toliko k zemi synů Ammon nepřiblížil se, *ani k žádnému* krajině ležící při potoku Jabok, ani k městům na horách, a k žádnému místu, kteréž zapověděl Hospodin Bůh náš.

KAPITOLA III.

Co se dalo od války s králem Og až do zřízení Jozue na místo Mojžišovo.

Potom obrátivše se, táhli jsme cestou k Bázan. I vytáhl * Og, král Bázan, proti nám, on i všecken lid jeho k bitvě do Edrei. ^{*4 Mojs.21,33.}

2. I řekl mi Hospodin: Neboj se ho, nebo v ruce tvé dal jsem jej, i všecken lid jeho i zemi jeho, a učiníš jemu tak, jako jsi učinil * Seonovi, králi Amorejskému, kterýž bydlil v Ezebon. ^{*4 Mojs.21,34.}

3. Dal tedy Hospodin Bůh náš v ruce naše i Oga, krále Bázan, a všecken lid jeho, i porazili jsme jej, tak že jsme nepozůstavili po něm *žádného* živého.

4. Dobyli jsme také téhož času všech měst jeho; nebylo města, kteréhož bychom jim neodjali, šedesáte měst, všecku krajinu Argob, království Oga v Bázan.

5. Všecka ta města byla ohrazená zdmi vysokými, branami a závorami, kromě měst otevřených, *jichž bylo* velmi mnoho.

6. A vyplénili jsme je, jako jsme učinili Seonovi, králi Ezebon, vyhladivše všecka města, muže, ženy i dítky.

7. Všecka * pak hovada a kořisti měst rozebrali jsme sobě. ^{*k.20,14.}

8. Vzali jsme také téhož času zemi z ruky dvou králů Amorejských, kteráž byla před Jordánem, od potoku Arnon až k hoře Hermon,

9. (Sidonští říkají Hermonu Sarion, a Amorejští říkají jemu Sanir,)

10. Všecka města v kraji, a všecken Galád, a všecken Bázan až do Sálecha a Edrei, *kteráž byla* města království Og v Bázan.

11. Sám toliko Og, král v Bázan, z jiných obrů byl pozůstal. Aj, lůže jeho, lůže železné, ještě zůstává v Rabbat synů Ammon, devíti loktů zdýlí, a čtyř loket zříří, jakž jest loket muže.

12. Když tedy zemi tu obdrželi jsme dědičně toho času, *krajinu* od Aroer, jenž *jest* při potoku Arnon, a polovici hory Galád i města její, dal jsem *pokolení* Ruben a Gád.

13. Ostatek pak Galád a všecku zemi Bázan, království Oga, dal jsem polovici pokolení Manassesova, *totiž* všecku krajinu Argob, všecku Bázan, kteráž sloula země obrů.

14. Jair, * syn Manasse, vzal všecku krajinu Argob, až ku pomezí Gessuri a Machati; pročež nazval *zemi* Bázan od jména svého Havot Jair až do dnešního dne. ^{*4 Mojs.32,41.}

15. Machirovi pak dal jsem Galád.

16. A Rubenovu a Gádovu pokolení dal jsem *krajinu* od Galád až ku potoku Arnon, polovici potoka s pomezím až ku potoku Jabok, *kdež jsou* hranice synů Ammonitských,

17. A roviny tyto i Jordán s pomezím od * Ceneret až k moři pustému, jenž jest moře slané, ležící pod *horou* Fazga k východu. ^{*4 Mojs.34,11.}

18. A přikázal jsem vám toho času, řka: Hospodin Bůh váš dal vám zemi tuto, abyste ji dědičně * obdrželi; vezmouce

odění na sebe, přijďte před bratřími vašimi, syny Izraelskými, kteřížkoli silní jste.

^{*4 Mojž. 32, 17.}

19. Toliko ženy vaše a dítky vaše, a dobytek váš, (nebo vím, že mnoho dobytka máte,) zůstanou v městech vašich, kteráž jsem dal vám,

20. Dokudž by nedal odpočinutí Hospodin bratřím vašim jako i vám, aby i oni dědičně obdrželi zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dává jim za Jordánem; tedy navrátíte se jeden každý k dědictví svému, kteréz jsem dal vám.

21. Také i * Jozue přikázal jsem toho času, řka: Oči tvé vidí všecko, co učinil Hospodin Bůh váš těm dvěma králům; takť učini Hospodin všechněm královstvím, do kterýchž ty půjdeš.

^{*4 Mojž. 27, 18, 22.}

22. Nebojtež se jich, nebo * Hospodin Bůh váš, onť jest, kterýž bojuje za vás.

^{*k. 1, 30, 2 Mojž. 14, 14, 25.}

23. A tehdaž prosil jsem Hospodina, řka:

24. Panovníče Hospodine, ty jsi počal ukazovati služebníkovi svému velikost svou a ruku svou přesilnou; nebo * kdo jest Bůh silný na nebi aneb na zemi, ješto by činiti mohl skutky podobné tvým, a moci podobné tobě?

^{*Zalm. 86, 8.}

25. Prosim, nechť vejdu a uzmím zemi tu výbornou, kteráž jest za Jordánem, horu tu výbornou i Libán.

26. Pohnul * se pak Hospodin na mne pro vás a neuslyšel mne, ale řekl mi: Dosti máš, nemluv více o to se mnou.

^{*k. 4, 21, 4 Mojž. 20, 12.}

27. Vstup na vrch *hory* Fazga, a pozdvihna oči svých k západu a k půlnoci, ku polední i k východu, hled očima svýma; nebo nepřejdeš Jordánu tohoto.

28. Ale přikaz * Jozue, a posilň ho, i potvrd ho; nebo půjde před lidem tímto, a on uvede jim v dědictví zemi, kterouž uzříš.

^{*k. 31, 7, Joz. 1, 6.}

29. I zůstali jsme v údolí * naproti Betfeger.

^{*4 Mojž. 25, 3.}

KAPITOLA IV.

Napomenutí k ostříhání zákona, 41. a oddělení tří měst k utíkání.

Nyní tedy, ó Izraeli, slyš * ustanovení a soudy, kteréz já učim vás činiti, abyste živi byli, a vejduce, dědičně vládli zemi, kterouž Hospodin Bůh otců vašich vám dává.

^{*2 Mojž. 19, 7.}

2. Nepřidáte * nic k slovu, kteréz já při-

kazuji vám, aniž co ujmete od něho, a byste tak přikázání Hospodina Boha svého, kteréz já přikazuji vám, zachovali.

^{*k. 12, 32.}

3. Oči vaše viděly, co učinil Hospodin pro * Belfegor, jak všecky lidi, kteříž odešli po Belfegor, vyhladil Hospodin Bůh tvůj z prostředku tvého.

^{*4 Mojž. 25, 3 násl.}

4. Vy pak, přidržející se Hospodina Boha vašeho, živi jste do dnešního dne všickni.

5. Viztež, učil jsem vás ustanovením a soudům, jakž mi přikázal Hospodin Bůh můj, abyste tak * činili v zemi, do kteréž vejdete k dědičnému držení jí.

^{*v. 14.}

6. Ostříhejtež tedy a činite je, nebo to jest moudrost vaše a opatrnost vaše před očima národů, kteříž, slyšíce všecka ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest.

7. Nebo který národ *tak* veliký jest, kterýž by měl bohy *sobě tak* blízké, jako * jest Hospodin Bůh váš ve všem volání našem k němu?

^{*Zalm. 147, 20.}

8. A který jest národ *tak* veliký, kterýž by měl ustanovení a soudy spravedlivé, jako jest * všecken zákon tento, kterýž já vám dnes předkládám?

^{*Zalm. 119, 98, 99.}

9. A však hled se a bedlivě ostříhej duše své, abys nezapomenul na ty věci, kteréz viděly oči tvé, a aby nevyšly z srdce tvého po všecky dny života tvého; a v záměst je uvedeš synům i vnukům svým.

10. *A nezapomínej*, že jsi onoho * dne stál před Hospodinem Bohem svým na Orébě, když mi byl řekl Hospodin: Shromazď mi lid, ať jim předložím slova má, z nichž by se učili mne báti po všecky dny, dokudž živi budou na zemi, a *těmuž* † aby syny své učili.

^{*2 Mojž. 19, 16, 17. †5 Mojž. 6, 7.}

11. Tedy přistoupili jste, a stáli jste pod horou; * (hora pak ta hořela ohněm až do samého nebe, a *byly na ní* tmy, oblak a mrákota.)

^{*2 Mojž. 19, 18.}

12. I mluvil k vám Hospodin z prostředku ohně. Hlas slov slyšeli jste, ale obrazu *žádného* jste neviděli kromě hlasu,

13. Jimž vyhlásil vám smlouvu svou, kterézto přikázal vám ostříhati, *totiž* desíti slov, a * napsal je na dvou deskách kamenných.

^{*2 Mojž. 31, 18.}

14. Mně také přikázal Hospodin toho času, abych učil vás ustanovením a sou-

dům, abyste * činili je v zemi, do kteréž jdete k dědičnému držení jí. *v.5.

15. Protož pilně pečujte o duše své, (nebo neviděli jste žádného obrazu toho dne, když k vám mluvil Hospodin na Orébě z prostředku ohně,)

16. Abyste neporušili *cesty své*, a nečinili sobě rytiny *aneb* podobenství nějakého * obrazu, tvárnosti muže neb ženy, *2Mojz.20,4. 3Mojz.26,1.

17. Podobenství nějakého * hovada, kteréž jest na zemi, aneb podobenství jakéhokoli ptáka křídla majícího, kterýž létá v povětří, *Rím.1,23.

18. Podobenství jakéhokoli zeměplazu na zemi, aneb podobenství jakékoli ryby, kteráž jest u vodě pod zemí.

19. Ani pozdvihuj očí svých k nebi, a bys, vida * slunce a měsíc, i hvězdy se vším zástupem nebeským a ponuknut jsa, klaněl bys se jim a sloužil bys jim, ješto ty věci oddal Hospodin Bůh tvůj všechněm lidem pode vším nebem, *k.17,3.

20. Vás pak vzal Hospodin, a vyvedl vás jako z peci železné z Egypta, abyste byli jeho * lid dědičný, jako *jest* dne tohoto. *2Mojz.19,5. Žalm.135,4.

21. Ale na mne * rozhněval se Hospodin příčinou vaší, a přísáhl, že nepřejdu Jordánu, ani nevejdu do země té výborné, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví. *4Mojz.20,12.

22. Nebo já umru v * zemi této, a nepřejdu Jordánu, vy pak přejdete, a dědičně obdržíte zemi tu výbornou. *k.34,4,5.

23. Hleďtež, abyste se nezapomínali na smlouvu Hospodina Boha svého, kterouž učinil s vámi, a nečinili sobě rytiny, *aneb* obrazu jakékoli věci, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj.

24. Nebo Hospodin * Bůh tvůj jest oheň sžírající, Bůh silný, horlivý. *k.9,3. Žid.12,29.

25. Když zplodíš syny a vnuky, a zstaráte se v zemi té, jestliže porušíte *cestu svou*, a uděláte * rytinu ku podobenství jakékoli věci, aneb učiníte něco zlého před očima Hospodina Boha svého, popouzejce ho: *2Mojz.20,4.

26. Osvědčuji * proti vám dnes před nebem i zemí, že hrozně a rychle vyhlazeni budete z země, do kteréž půjdete přes Jordán, abyste vládli jí. Nedlouho bydliti budete v ní, ale do konce vyhlazeni budete. *k.30,19; 31,28.

27. A rozptýlí vás Hospodin mezi národy, a maličký počet vás zůstane mezi

pohany, do kterýchž zavede vás Hospodin,

28. A * sloužiti tam budete bohům, dílu rukou † lidských, dřevu a kameni, ješto nevidí ani slyší, ani jedí, ani číjí. *k.28,36,64. †Žalm.115,4.

29. Jestliže pak i tam hledati budeš Hospodina Boha svého, tedy * nalezněš, budeš-li ho hledati z celého srdce svého a z celé duše své. *Jer.29,13,14.

30. Kdyžž úzko bude, a přijdou na tě všecky ty věci, naposledy však, jestliže bys se * navrátil k Hospodinu Bohu svému, a poslouchal bys hlasu jeho, *3Mojz.26,44.

31. (Poněvadž Hospodin Bůh tvůj jest Bůh silný, milosrdný,)* neopustí tebe, ani tě nezakází, ani zapomene se na smlouvu otců tvých, kterouž s přísahou utvrdil jim. *Joz.1,5. Žid.13,5.

32. Nebo ptej se nyní na dni staré, kteříž byli před tebou, od toho dne, v kterémž stvořil Bůh člověka na zemi, a od jednoho kraje nebe až do druhého, stala-li se kdy věc podobná této tak veliké, aneb slycháno-li kdy co takového?

33. Zdali kdy slyšel *který* lid hlas Boha * mluvícího z prostředku ohně, jako jsi ty slyšel a živ zůstal? *2Mojz.19,9.

34. Aneb zdali se kdy *který* Bůh pokusil, aby přijda, vzal sobě národ některý z jiného národu * s zkoušováním, znamením a s zázraky, skrze boje a ruku silnou, v rameni vztáženém a v hrůzi veliké, jako učinil všecko toto pro vás Hospodin Bůh váš v Egyptě před očima vašimi? *k.7,19.

35. Tobět jest to ukázáno, abys věděl, že * Hospodin jest Bůh, a že není jiného kromě něho. *k.32,39.

36. Dalť s nebe slyšeti hlas svůj, aby vyučil tebe, a na zemi ukázal tobě oheň svůj * veliký, a slova jeho slyšel jsi z prostředku ohně. *2Mojz.19,18.

37. Proto že miloval otce tvé, vyvolil simě jejich po nich, a vyvedl tě před sebou * mocí svou velikou z Egypta, *2Mojz.13,16; 14,16.

38. Aby vyžena národy veliké a silnější, než jsi ty, před tváří tvou, uvedl tebe a dal tobě zemi jejich v dědictví, jakož dnes vidíš.

39. Věziž tedy dnes a obnov to v srdci svém, že Hospodin jest Bůh na nebi svrchu i na zemi dole, a není žádného jiného.

40. Protož ostříhej po všecky dny ustanovení a přikázání jeho, kteráž já dnes přikazuji tobě, aby dobře bylo tobě i synům tvým po tobě, a abys * prodlil dnů v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *k.5,33.

41. Tehdy oddělil Mojžíš * tři města před Jordánem k východu slunce, *4 Mojs.35,6.

42. Aby utekl do nich vražedník, kterýž by zabil bližního svého nechtě, a neměl by ho před tím v nenávisti; když by utekl do jednoho z těch měst, aby živ zůstal:

43. Bozor na poušti, na rovinách v kraji Rubenitských, a Rámot v Galád, v pokolení Gád, a Golan v Bázan, v pokolení Manasse.

44. Ten jest zákon, kterýž předložil Mojžíš synům Izraelským,

45. A tato jsou svědectví a ustanovení i soudové, kteréž předložil Mojžíš synům Izraelským, když vyšli z Egypta,

46. Před Jordánem v údolí naproti Betfegor, v * zemi Seona, krále Amorejského, kterýž bydlil v Ezebon, jež porazil Mojžíš a synové Izraelští, když vyšli z Egypta, *k.1,4.

47. A uvázali se dědičně v zemi jeho, a v * zemi Oga, krále Bázan, dvou králů Amorejských, v zemi, kteráž jest před Jordánem k východu slunce, *4 Mojs.21,33.

48. Od Aroer, (jenž leží při břehu potoka Arnon,) až k hoře Sion, kteráž jest Hermon,

49. I ve * všecku rovinu před Jordánem k východu až k moři pustému, ležící pod horou Fazga. *k.3,17.

KAPITOLA V.

Obnovení desatera přikázání.

I svolal Mojžíš všecken lid Izraelský, a řekl jim: Slyš, Izraeli, ustanovení a soudy, kteréž já dnes mluvím v uši vaše; naučte se jim, a v skutku jich ostříhejte.

2. Hospodin Bůh náš * učinil s námi smlouvu na Orébě. *2 Mojs.19,5.

3. Ne s otci našimi učinil Hospodin tu smlouvu, ale s námi, kteříž zde jsme nyní my všickni živí.

4. Tváří * v tvář mluvil Hospodin s vámi na té hoře z prostředku ohně,

*2 Mojs.19,19; 20,1.18.

5. (Já jsem pak stál mezi Hospodinem a mezi vámi toho času, abych oznámil vám řeč Hospodinovu; nebo jste * se báli ohně, a nevstoupili jste na horu,) řka: *2 Mojs.19,16.

6. Já * jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž

jsem tě vyvedl z země Egyptské z domu služby. *2 Mojs.20,2.

7. Nebudeš * mítí bohů jiných předemnou. *k.6,14. 2 Mojs.20,3.

8. Neučiníš sobě * rytiny, ani jakého podobenství těch věcí, kteréž jsou na nebi svrchu, ani těch, kteréž na zemi dole, ani těch, kteréž jsou u vodách pod zemí. *k.4,16. 2 Mojs.20,4.

9. Nebudeš se jim * klaněti, ani jich ctíti. Nebo já jsem Hospodin Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, † navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteříž nenávidí mne, *Mat.4,10. †2 Mojs.34,7.

10. A činci * milosrdenství nad tisíci těch, kteříž mne milují, a ostříhají přikázání mých. *k.7,9.

11. Nevezmeš * jména Hospodina Boha svého nadarmo, neboť nenechá bez pomsty Hospodin toho, kdož by bral jméno jeho nadarmo. *2 Mojs.20,7.

12. Ostříhej * dne sobotního, abys jej světil, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj. *2 Mojs.20,8,9.

13. Šest dní pracovati budeš, a dělati všeliké dílo své;

14. Ale dne sedmého odpočinutí jest Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, i služebník tvůj i děvka tvá, vůl i osel tvůj i všeliké hovado tvé, i přichozí tvůj, kterýž jest v branách tvých, aby odpočinul služebník tvůj a děvka tvá jako i ty.

15. A pamatuj, že jsi byl služebníkem v zemi Egyptské, a vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj odtud * v ruce silné, a v ramech vztaženém. Protož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, abys světil den sváteční. *k.4,34.

16. * Cti otce svého i matku svou, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, aby se prodelel dnové tvoji, a aby tobě dobře bylo na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *2 Mojs.20,12.

17. * Nezabiješ. *Mat.5,21.

18. * Nesesmilníš. *Mat.5,27.

19. * Nepokradeš. *Efez.4,28.

20. Nepromluvíš * proti bližnímu svému krivého svědectví. *Řim.13,9.

21. Nepožádáš * manželky bližního svého, aniž požádáš domu bližního svého, pole jeho, neb služebníka jeho, aneb děvky jeho, vola jeho neb osla jeho, aneb čehokoli z těch věcí, kteréž jsou bližního tvého. *2 Mojs.20,17. Řim.7,7.

22. Ta slova mluvil Hospodin ke všemu shromáždění vašemu na hoře z prostředku ohně, oblaku a mrákoty, hlasem velikým, a nepřidal *nic více*, a napsal je na dvou * dskách kamenných, kteréž mně dal. ^{*2Mojz.31,18.}

23. Vy pak když jste uslyšeli hlas z prostředku tmy, (nebo hora ohněm hořela,) přistoupili jste ke mně všickni vůdcové pokolení vašich a starší vaši,

24. A řekli jste: Ej, ukázal nám Hospodina Bůh náš slávu svou a velikost svou, a slyšeli jsme hlas jeho z prostředku ohně; dnešního dne viděli jsme, že Bůh mluvil s člověkem, a *on živ zůstal*.

25. Protož nyní proč máme * zemřítí? Nebo sežral by nás oheň veliký tento; jestli více slyšeti budeme hlas Hospodina Boha našeho, zemřeme. ^{*2Mojz.20,19.}

26. Nebo co jest všeliké * tělo, aby slyše hlas Boha živého mluvícího z prostředku ohně, jako my, mělo živo býti?

27. Přístup ty a slyš všecky věci, kteréž mluvíti bude Hospodin Bůh náš; potom ty mluvíti budeš nám, * což by koli řekl tobě Hospodin Bůh náš, a my slyšeti i činiti budeme. ^{*2Mojz.19,8.}

28. Uslyšev pak Hospodin hlas řeči vašich, když jste mluvili ke mně, řekl mi Hospodin: Slyšel jsem hlas řeči lidu tohoto, kterouž mluvili tobě. Cožkoli mluvili, * dobřeť jsou mluvili. ^{*k.18,17.}

29. Ó kdyby bylo jejich srdce takové, aby se báli mne a ostříhali přikázání mých po všeliký čas, aby jim dobře bylo i synům jejich na věky!

30. Jdi, rei jim: Navraťte se k stanům vašim.

31. Ty pak stůj tuto při mně, a oznámím tobě všechna přikázání, ustanovení i soudy, kterýmž je učiti budeš, aby je činili v zemi, kterouž já dávám jim, aby jí dědičně vládli.

32. Hleďtež tedy, abyste činili, jakž přikázal vám Hospodin Bůh * váš; neuchylujte se na pravo ani na levo. ^{*k.28,14.}

33. Po * vši té cestě, kterouž vám přikázal Hospodin Bůh váš, choditi budete, abyste ř živi byli, a dobře bylo vám, a abyste prodlili dnů na zemi, kterouž dědičně obdržíte. ^{*1Mojz.18,19. +5Mojz.6,2.}

KAPITOLA VI.

Vysvětlení přikázání prvního, 20. a potomkům toho připomínání.

Toto pak jest přikázání, ustanovení a

soudové, kteréž přikázal Hospodin Bůh váš, abych učil vás, abyste * činili je v zemi, do kteréž jdete k dědičnému držení jí, ^{*Jak.1,22.}

2. Abyš se bál Hospodina Boha svého, ostříhaje * všech ustanovení jeho a přikázání jeho, kteréž já přikazuji tobě, ty i syn tvůj i vnuk tvůj, po všecky dny života svého, aby se prodlili dnové tvoji. ^{*k.4,40;5,33.}

3. Slyšiz tedy, Izraeli, a hled tak skutečně činiti, aby tobě dobře bylo, a abyste se velmi rozmnožili, (jakož mluvil Hospodin Bůh otců tvých tobě,) v zemi oplývající mlékem a strdí.

4. Slyš, * Izraeli, Hospodin Bůh náš, Hospodin ř jeden jest.

5. Protož * milovati budeš Hospodina Boha svého z celého srdce svého, a ze vsi duše své, a ze vsi síly své. ^{*Mark.12,29. +5Mojz.4,35. 1Kor.8,4.}

6. A budou slova tato, kteréž já přikazuji tobě dnes, v srdci tvém. ^{*k.10,12. Mat.22,37.}

7. A budeš je často opětovatí synům svým, a mluvíti o nich, když sedneš v domě svém, když půjdeš cestou, a léhaje i vstávaje.

8. Uvážeš je za * znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma. ^{*k.11,18.}

9. Napišeš * je také na veřejích domu svého a na branách svých. ^{*k.11,20.}

10. A když tě uvede Hospodin Bůh tvůj do země, kterouž s přísahou zaslíbil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jakobovi, že ji tobě dá, i města veliká a výborná, kterýchžs nestavěl,

11. A domy plné všech dobrých věcí, kterýchž jsi nenaplnil, a studnice vykopané, kterýchž jsi nekopal, a vinice i olivovi, jichž jsi neštípil, a jedl bys a nasytil se:

12. Varuj se, abys * nezapomenul na Hospodina, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z ř poroby těžké. ^{*k.4,9. řk.5,6.}

13. Hospodina * Boha svého báti se budeš, a jemu sloužití, a ve jméno jeho přísahati. ^{*k.10,20. 1Sam.7,3. Mat.4,10.}

14. Neodejdeš po bozích cizích, z bohů jiných národů, kteříž vůkol vás jsou,

15. (Nebo Bůh silný, * horlivý, Hospodin tvůj u prostřed tebe jest,) aby se neroznítla prehlivost Hospodina Boha tvého na tebe, a shladil by tě se svrchku země. ^{*2Mojz.20,5.}

16. Nebudete * pokoušeti Hospodina

Boha svého, jako jste pokoušeli v Mas-sah. *Mat.4,7. Luk.4,12.

17. Pilně ostříhejte přikázání Hospodi-na Boha svého, a svědectví jeho, i usta-novní jeho, kteráž přikázal tobě,

18. A čin to, což pravého a dobrého jest před očima Hospodinovýmá, aby to-bě dobře bylo, a vejda, abys dědičně ob-držel zemi výbornou, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům tvým,

19. Aby vypudil *všecky nepřátele tvé od tváří tvé, jakož mluvil Hospodin. *2Mojž.23,27,28.

20. Když by se potom syn tvůj otázal tebe, řka: Co jsou to za svědectví a usta-novní i soudy, kteréž přikázal Hospo-din Bůh náš vám?

21. Tedy díš synu svému: Služebníci jsme byli *Faraonovi v Egyptě, † i vy-vedl nás Hospodin z Egypta v ruce silné, *2Mojž.1,11,14. †k.12,37; 14,8.

22. A činil Hospodin znamení a zázra-ky veliké a škodlivé v Egyptě proti Fa-raonovi, a proti všemu domu jeho před očima našima,

23. Nás pak vyvedl odtud, aby uvedl nás, a dal nám zemi, * kterouž s přísahou zaslíbil otcům našim. *k.1,8.

24. Protož přikázal nám Hospodin, aby-chom ostříhali všech ustanovení těchto, bojice se Hospodina Boha svého, aby nám dobře bylo po všecky dny, a aby zachoval nás při životu, jakž to činí i v dnešní den.

25. A *spravedlnost mítí budeme, když ostříhati budeme a činiti všechna přikáza-ní tato před Hospodinem Bohem svým, jakož přikázal nám. *1Jan.2,29.

KAPITOLA VII.

Zapovídá přiznati se a pohany, 11. a odplatu plnitelům zá-kona slibuje.

Když pak tebe uvede Hospodin Bůh tvůj do země, do kteréž ty již vcházíš, abys vládl jí, a *vyplní národy mnohé od tvá-ří tvé, † Hetea, Gergezea, Amorea, Ka-nanea, Ferezea, Hevea a Jebuzea, sedm národů větších a silnějších, nežli jsi ty, *k.31,8. †1Mojž.15,20,21.

2. A dá je Hospodin Bůh tvůj tobě, a-bys je pobil: jako proklaté vyplnění je, *nevejdeš s nimi v smlouvu, aniž slituješ se nad nimi. *2Mojž.23,32.

3. Nikoli *nespřiznáš se s nimi; dcery své nedáš synu jejich, a dcery jejich nevezmeš synu svému. *2Mojž.34,16.

4. Neboť by odvedla syna tvého od ná-

sledování mne, a sloužili by bohům ci-zím, pročez popudila by se prechlivost Ho-spodinova na vás, a zahladila by tě ry-chle.

5. Ale raději toto jim učinite: *Oltáře jejich zbořte, modly jejich stroskotejte, háje také posekejte, a rytiny jejich o-hněm spalte. *k.12,2.

6. Nebo ty *lid svatý jsi Hospodinu Bohu svému; tebe vyvolil Hospodin Bůh tvůj, abys jemu byl lidem zvláštním, mi-mo všecky národy, kteříž jsou na zemi. *2Mojž.19,6. 1 Petr.2,9.

7. Ne proto, že by vás více bylo nad ji-né národy, připojil se k vám Hospodin, a vyvolil vás, (nebo menší vás počet byl nežli jiných národů,)

8. Ale proto, že miloval vás Hospodin, a splnití chtěl přísahu, kterouž přísáhl otcům vašim, vyvedl vás v ruce silné, a vysvobodil vás z domu služby, z ruky Fa-raona, krále Egyptského.

9. I zviš, že Hospodin Bůh tvůj jest Bůh, Bůh silný a *pravdomluvný, ostří-hající smlouvy a † milosrdenství těm, kteříž ho milují a ostříhají přikázání jeho, až do tisícého kolena, *k.32,4. 1 Kor.1,9. †2Mojž.34,7.

10. Odplacující tomu, kterýž ho nená-vidí, v tvář jeho, tak aby zahladil jej. Nebudeť prodlévati; kdož ho nenávidí, v tvář jeho odplatí jemu.

11. Protož *ostříhej přikázání a usta-novní i soudů, kteréž já tobě dnes při-kazuji, abys je činil. *k.5,32.

12. I budeť to, že když poslouchati bu-dete soudů těchto a ostříhati i činiti je, také Hospodin Bůh tvůj ostříhati bude tobě smlouvy a *milosrdenství, kteréž s přísahou zaslíbil otcům tvým. *2Mojž.23,22.

13. A bude tě milovati, i požehná tobě a rozmnoží tebe. Nebo požehná plodu ži-vota tvého a úrodám země tvé, obilí tvé-mu, vínu tvému a oleji tvému, plodu sko-tů tvých i stádům bravů tvých v zemi, kterouž s přísahou zaslíbil otcům tvým, že ji tobě dá.

14. Požehnaný budeš nad všecky náro-dy; *nebude u tebe neplodný aneb ne-plodná, ani mezi hovady tvými. *2Mojž.23,26.

15. Vzdálí také od tebe *Hospodin vše-liký neduh, a všecky zlé nemoci Egypt-ské, kteréž znáš; nevzloží jich na tebe, ale vzloží je na všecky, kteříž tě nená-vidí. *2Mojž.15,26; 23,25.

16. A shladíš všechny národy, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. Neslituje se nad nimi oko tvé, aniž * sloužiti budeš bohům jejich, nebo to bylo by tobě osídlem. ^{*2Mojz.23,24.33.}

17. Řekl-li bys v srdci svém: Větší jsou národové tito nežli já, kterak budu moci vyhnati je?

18. Neboj se jich, *ale* pilně pamatuj na to, co učinil Hospodin Bůh tvůj Faraonovi a všechněm Egyptským,

19. Na pokušení veliká, kteréž viděly oči tvé, i znamení a zázraky, a ruku silnou a rámě vztažené, v kterémž vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj. Takť učiní Hospodin Bůh tvůj všechněm národům, kterýchž bys se obával.

20. Nadto * sršně pošle Hospodin Bůh tvůj na ně, dokudž by nezahynuli, kteříž by pozůstali, a kteříž by se skryli před tebou. ^{*2Mojz.23,28.}

21. Nelekejž se strachu jejich, nebo Hospodin Bůh tvůj jest u prostřed tebe, *Bůh* silný, veliký a hrozný.

22. I * vyplění Hospodin Bůh tvůj národy ty od tváří tvé pomalu; nebudeš moci pojednou jich shladiti, aby se nerozmnožila proti tobě zvěř polní. ^{*2Mojz.23,29.}

23. A však dá je Hospodin Bůh tvůj tobě, a setře je setřením velikým, dokudž nebudou vyhlazeni.

24. Vydá i * krále jejich v ruce tvé, a vyhladíš jméno jejich pod nebem; neostojí žádný před tebou, až je i vyhladíš. ^{*Joz.10,23; 11,12; 12,7.}

25. Ryté * bohy jejich ohněm popalíš; nepožádáš stříbra a zlata, *kteréž jest* na nich, aniž ho sobě vezmeš, aby nebylo tobě osídlem, nebo ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému. ^{*k.12,3.}

26. Aniž * vneseš ohavnosti do domu svého, abys nebyl prokletý, jako i ona; všelijak v ohyzdnosti a v ohavnosti budeš mítí ji, nebo prokletá jest. ^{*Joz.7,11.}

KAPITOLA VIII.

Napomenutí ku poslouchání Boha, a vděčnosti dobrodini jeho.

Všelikého přikázání, kteréž já prikazuji tobě dnes, * skutečně ostříhejte, abyste živi byli a rozmnožili se, a vešli k dědičnému obdržení země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům vašim.

2. A rozpomínati se budeš na všecku cestu, kterouž tě vedl Hospodin Bůh tvůj

již teď * čtyřiceti let po poušti, aby ponížil tebe a † zkusil tě, aby známé bylo, co *jest* v srdci tvém, budeš-li ostříhati přikázání jeho, čili nic. ^{*k.29,5. †k.13,3.}

3. I ponížil tě a dopustil na tebe hlad, potom * tě krmil mannou, kteréž jsi ty neznal, ani otcové tvoji, aby známé učinil tobě, že † ne samým chlebem živ bude člověk, ale vším tím, což vychází z úst Hospodinových, živ bude člověk.

4. Roucho * tvé nevětšelo na tobě, a noha tvá se neodhnetla, již *od* čtyřiceti let. ^{*2Mojz.16,14.15.35. †Mat.4,4. *k.29,5.}

5. Znejž tedy v srdci svém, že * jakož cvičí člověk syna svého, *tak* Hospodin Bůh tvůj cvičí tebe. ^{*k.1,31.}

6. A ostříhej přikázání Hospodina Boha svého, chodě po cestách jeho, a boje se jeho.

7. Nebo Hospodin Bůh tvůj uvozuje tě do země výborné, země, v níž jsou potokové vod, studnice a propasti prýstíci se po údolích i po horách,

8. *Do* země hojné na pšenici a ječmen, na vinice a fiky a jablka zrnatá, *do* země, v níž *jest* hojnost olivový olej přinášejšího a medu,

9. Země, v níž bez nedostatku chléb jísti budeš, a v ničemž nouze trpěti nebudeš, země, jejíž kamení *jest* železo, a z hor jejich měd sekati budeš.

10. Kdyžkoli * jísti budeš a nasytíš se, dobrořečiti budeš Hospodina Boha svého za zemi výbornou, kterouž dal tobě.

11. Aniž se kdy toho dopouštěj, abys se měl * zapomenouti na Hospodina Boha svého, a neostříhati přikázání a soudů jeho i ustanovení jeho, kteréž já dnes prikazuji tobě, ^{*k.6,11.12. *k.4,9.}

12. Aby, když bys jedl a nasycen byl, a domů krásných nastavěje, v nich bys bydlił,

13. A volové i ovce tvé rozmnoženy byly by, stříbra také a zlata měl bys mnoho, a hojnost ve všech věcech svých,

14. Nepozdvihlo se srdce tvé, * a zapomenul bys na Hospodina Boha svého, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby, ^{*k.6,12.}

15. A vedl tě přes poušť velikou a hroznou, *na níž byli* * hadové ohniví a štírové, *poušť* žíznivou, na níž nebylo žádné vody, a vyvedl tobě † vodu z přetvrde skály, ^{*4Mojz.21,6. †2Mojz.17,6.}

16. Kterýž tě krmil na poušti mannou, o kteréž nevěděli otcové tvoji, aby tě potrápil a zkusil tebe, naposledy však aby dobře učinil tobě.

17. Aníž říkej v srdci svém: Moc má a síla ruky mé způsobila mi tato zboží,

18. Ale pamatuj na Hospodina Boha svého, nebo on dává tobě moc k dobývání zboží, aby utvrdil smlouvu svou, kterouž s přísahou učinil s otcí tvými, jakož to *ukazuje* dnešní den.

19. Pakli zapomena se na Hospodina Boha svého, postoupil bys * po bozích cizích, a sloužil bys jim, a klaněl bys se jim: osvědčuji proti vám dnes, že konečně zahynete. *k.11,28:28,14.

20. Jako pohané, kteréž Hospodin zahladil před tváří vaší, tak zahynete, proto že jste neposlušali hlasu Hospodina Boha svého.

KAPITOLA IX.

Izraelští ne pro svou hodnost do země zaslíbené uvedeni; 7. nebo hříchové jejich mnozí a těžci byli.

Slyš, * Izraeli, ty předeš dnes přes Jordán, abys vejda, dědičné vládł národy většími a silnějšími, než jsi ty, městy velikými † a ohrazenými až k nebi, *k.5,1.†k.1,28.

2. Lidem velikým a * vysokým, syny Enakovými, o kterýchž víš, a o kterýchž jsi slyšel *praviti*: Kdo se postaví proti synům Enakovým? *4Mojš.13,38.

3. Protož věziž dnes, že Hospodin Bůh tvůj, kterýž jde před tebou, jest jako oheň * spalující. On vyhladí je, a on sníží je před tebou; i vyženeš je a vyhladíš je rychle, jakož mluvil tobě Hospodin. *k.4,24.Žid.12,29.

4. Neříkejž v * srdci svém, když by je zapudil Hospodin Bůh tvůj od tváří tvé, řka: Pro spravedlnost mou uvedl mne Hospodin, abych dědičně obdržel zemi tuto, *tak* jako pro bezbožnost národů těch Hospodin vyhnal je od tváří tvé. *k.7,17.1Mojš.15,16.

5. Ne pro spravedlnost svou a pravost srdce svého ty jdeš, abys dědičně obdržel zemi jejich, ale pro bezbožnost národů těch Hospodin Bůh tvůj vyhnal je od tváří tvé, a aby splnil slovo, kteréž s * přísahou zaslíbil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. *1Mojš.12,7.

6. Protož věziž, že ne pro spravedlnost tvou Hospodin Bůh tvůj dává tobě zemi tu výbornou, abys dědičně držel ji, poněvadž jsi lid tvrdé šíje.

7. Pamatujž a nezapomínej, že jsi k hněvu * popouzel Hospodina Boha svého na poušti; hned od toho dne, když jsi vyšel z země Egyptské, až jste přišli na místo toto, odporni jste byli Hospodinu. *2Mojš.14,11.

8. Také i na * Orébě popudili jste k hněvu Hospodina, a rozhněval se na vás Hospodin, aby vás shladil. *2Mojš.32,1.

9. Když jsem vstoupil na horu, abych vzal dsky kamenné, dsky smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin, tehdáž jsem trval na hoře čtyřiceti dní a čtyřiceti noci, chleba nejeda a vody nepije.

10. I dal mi Hospodin * dvě dsky kamenné, psané prstem Božím, na nichž *byla* všecka ta slova, kteráž mluvil vám Hospodin na hoře z prostředku ohně v den shromáždění. *2Mojš.31,18.

11. Po skonání pak čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí dal mi Hospodin dvě dsky kamenné, dsky smlouvy.

12. I řekl mi Hospodin: * Vstana, sstup rychle odsud, nebo poškrvil se lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z Egypta; sešli brzy s cesty, kterouž jsem jim přikázal, a učinili sobě slitinu. *2Mojš.32,7.

13. Mluvil také Hospodin ke mně, řka: Viděl jsem lid ten, a jistě * lid tvrdošijný jest. *2Mojš.32,9.

14. Pusť mne, ať je setru, a zahladím jméno jejich pod nebem, tebe pak učiním v národ větší a silnější, nežli jest tento.

15. Tedy * obrátiv se, sstoupil jsem s hory, (hora pak hořela ohněm), dvě dsky smlouvy maje v obou rukou svých. *2Mojš.32,15 násal.

16. Když jsem pak pohleděl a uzfel jsem, že jste zhřešili Hospodinu Bohu vašemu, udělavše sobě tele lité, (brzy jste byli sešli s cesty, kterouž přikázal vám Hospodin):

17. Pochytiv ty dvě dsky, * povrhl jsem je z obou rukou svých, a polámal jsem je před očima vašimi. *2Mojš.32,19.

18. A padna, ležel jsem před Hospodinem jako i prvě, čtyřiceti dní a čtyřiceti noci, chleba nejeda a vody nepije, pro všecky hříchy vaše, kterýmž jste byli zhřešili, činíce to, což zlého jest před očima Hospodinovými, a popouzejíce jeho.

19. Nebo bál jsem se prchlivosti a hněvu, kterýmž se byl popudil Hospodin proti vám, aby zahladil vás, a uslyšel mne Hospodin i tehdáž.

20. Na * Arona též rozhněval se byl Hospodin náramně, tak že ho zahladiti chtěl; tedy modlil jsem se také za Arona téhož času. ^{*2 Mojj.32,21.}

21. Hřích pak váš, kterýž jste byli učinili, totiž tele, vzav, spálil jsem je ohněm a zdobil jsem je, tluka je dobře, dokudž nebylo setřeno na prach. Potom vsypal jsem prach jeho do potoka, kterýž tekla s té hory.

22. Ano i v * Tabbera a v † Massah a v ** Kibrot Hattáve popouzeli jste Hospodina k hněvu. ^{*4 Mojj.11,3. +2 Mojj.17,7. **4 Mojj.11,34.}

23. A když vás poslal Hospodin z Kádesbarne, řka: Vstupte a opanujte zemi tu, kterouž jsem vám dal, odporni jste byli řeči Hospodina Boha svého, a nevěřili jste jemu, aniž jste uposlechli hlasu jeho.

24. Odporni * jste byli Hospodinu od toho dne, jakž jsem vás poznal. ^{*v.7.}

25. A * padna, ležel jsem před Hospodinem čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, v nichž jsem rozprostíral se; nebo řekl Hospodin, že vás chce zahladiti. ^{*2 Mojj.32,11.}

26. I modlil jsem se Hospodinu, řka: Panovníče Hospodine, nezatracuj lidu svého, a to dědictví svého, kteréž jsi vykoupil velikomocností svou, kteréž jsi vyvedl z Egypta v ruce silné.

27. Rozpomeniž * se na služebníky své, Abrahama, Izáka a Jákoba; nepatříž na tvrdost lidu tohoto, na bezbožnost jeho a na hříchy jeho, ^{*2 Mojj.32,13.}

28. Aby * neřekli obyvatelé země té, z níž jsi nás vyvedl: Proto že nemohl Hospodin uvésti jich do země, kterouž zaslíbil jim, aneb že je měl v nenávisti, vyvedl je, aby je pobil na poušti. ^{*4 Mojj.14,16.}

29. Však oni jsou lid tvůj a * dědictví tvé, kteréž jsi vyvedl v síle své veliké a v rameni svém vztaženém. ^{*2 Mojj.19,5.}

KAPITOLA X.

O přípravě druhých dvou desk. 8. O zvolení Levitů k službě. 12. Napomenutí k milování Boha.

Toho času řekl * mi Hospodin: Vyhláď sobě dvě dsky kamenné, podobné prvním, a vstup ke mně na horu, a udělej sobě † truhlu dřevěnou. ^{*2 Mojj.34,1. †k.25,10.}

2. I * napíši na dskách těch slova, kteráž byla na dskách prvních, kteréž jsi † rozrazil, a vložíš je do té truhly. ^{*k.9,10. †2 Mojj.32,19.}

3. Tedy udělal jsem truhlu z dříví setím, a * vyhladiv dvě dsky kamenné, po-

dobné prvním, vstoupil jsem na horu, nesa ty dvě dsky v ruku svých. ^{*2 Mojj.34,4.}

4. I napsal na těch dskách, tak jakž prvé byl napsal, deset slov, kteráž mluvil k vám Hospodin na hoře z prostředku ohně v * den shromáždění onoho, a dal je Hospodin mně. ^{*k.9,10.}

5. A obrátiv se, sstoupil jsem s hory té, a vložil jsem ty dsky do truhly, kterouž jsem byl udělal, a byly tam, jakož mi přikázal Hospodin.

6. Synové pak Izraelští * hnuli se z Beerot synů Jakan do Moserah. Tam umřel Aron, a tu jest pochován; i konal úřad kněžský na místě jeho † Eleazar, syn jeho. ^{*4 Mojj.33,31. †k.20,28.}

7. Odtud táhli do Gadgad, a z Gadgad do * Jotbata, do země vod tekutých. ^{*4 Mojj.33,33.}

8. Toho času oddělil Hospodin pokolení Lévi, aby nosili truhlu smlouvy Hospodinovy, a aby stáli před Hospodinem k službě jemu, a k dobrořečení ve jménu jeho až do dnešního dne.

9. Pročež nemělo pokolení Lévi dílu a dědictví s bratřími svými, nebo Hospodin jest dědictví jeho, jakož mluvil k němu Hospodin Bůh tvůj.

10. Já pak zůstal jsem na té hoře jako dnů prvních, čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, a uslyšel mne Hospodin i tehdy, a nechtěl shladiti tebe.

11. Potom řekl mi Hospodin: Vstaň, jdi, předcházeje lid, aby vešli a vládli zemi, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jejich, že jim ji dám.

12. Nyní tedy, Izraeli, čeho * žádá Hospodin Bůh tvůj od tebe? Jediné abys se bál Hospodina Boha svého, a chodil po všech cestách jeho, a abys miloval ho, a † sloužil Hospodinu Bohu svému v celém srdci svém, a ve vši duši své, ^{*Mich.6,8. †5 Mojj.6,5.}

13. Ostříhaje přikázání Hospodinových a ustanovení jeho, kteráž já přikazuji tobě dnes k tvému dobrému.

14. Aj, Hospodina Boha tvého jest nebe i nebesa nebes, země a všecky věci, kteréž jsou na ní.

15. Však * toliko v otcích tvých zalíbilo se Hospodinu, aby je zamiloval, a vyvolil sám je jejich po nich, vás totiž ze všech národů, † jakož dnes vidíš. ^{*k.7,6. †k.4,38.}

16. Protož * obřeztež neobřezku srdce svého, a † šije své nezatrvejte více. ^{*Skutk.7,51. †2 Mojj.32,9.}

17. Nebo Hospodin Bůh váš, on * jest Bůh bohů, a † Pán panů, *Bůh* silný, veliký, mocný a hrozný, ** kterýž nepřijímá osoby, ani béře darů,

*Zalm.89.7.9. †1 Tim.6.15. **Skutk.10.34.

18. Čině soud sirotku a vdově, miluje také * přichozího, dává mu chléb a oděv.

*Zalm.146.9.

19. Protož milujte * hostě, nebo jste byli hostě v zemi Egyptské.

*2Mojz.22.21.

20. Hospodina * Boha svého báti se budeš, jemu sloužiti, a jeho se přidržeti, a ve jménu jeho přísahati budeš.

*Mat.4.10.

21. Onť jest chvála tvá, a onť jest Bůh tvůj, kterýž učinil s tebou tyto veliké a hrozné věci, kteréž viděly oči tvé.

22. V * sedmdesáti dušech sstoupili otcové tvoji do Egypta, nyní pak rozmnožil tě Hospodin Bůh tvůj, abys byl v množství jako hvězdy nebeské.

*1Mojz.46.27.

KAPITOLA XI.

Vede k ostříhání zákona, 22. žehná plnitelům, a složitě přestupníkům jeho.

Milujž tedy Hospodina Boha svého a ostříhej * nařízení jeho, ustanovení a soudů jeho, i přikázání jeho po všecky dny.

*k.8.6.

2. A znejtež dnes (nebo ne k *samým* synům vašim *mluvím*, kteříž neznali *toho*, ani neviděli,) trestání Hospodina Boha svého, důstojnost jeho, ruku jeho silnou a rámě jeho vztažené,

3. A znamení i skutky jeho, kteréž činil u prostřed Egypta Faraonovi, králi Egyptskému, i vši zemi jeho,

4. A co * učinil vojsku Egyptskému, koňům i vozům jeho, kterýž uvedl vody moře rudého na ně, když vás honili, a shladil je Hospodin až do dnešního dne;

*2Mojz.14.25.27.

5. Také co učinil vám na poušti, dokudž jste nepřišli až k místu tomuto,

6. A co učinil * Dátanovi a Abironovi, synům Eliaba, syna Rubenova, když země otevřela ústa svá, a požřela je i čeledi jejich, stany jejich se všim statkem jejich, kterýž při sobě měli, u prostřed všeho Izraele.

*Zalm.106.17.

7. Ale * oči vaše viděly všechny skutky Hospodinovy veliké, kteréž činil.

*k.7.19.

8. Protož * ostříhejte všech přikázání, kteréž já dnes přikazuji vám, abyste zmočení byli, a vejdouce, dědičně obdrželi zemi, do kteréž vy jdete k dědičnému jí obdržení,

*k.7.11.

9. A aby se * prodlili dnové vaši na ze-

mi, kterouž s přísahou zaslíbil dáti Hospodin otcům vašim i semeni jejich, zemi † mlékem a strdí oplývající.

*k.4.40. †2Mojz.3.17.

10. Nebo země, do kteréž ty již vcházíš, abys ji dědičně obdržel, není jako země Egyptská, z níž jsi vyšel, v kteréž jsi rozsvátil símě své, a svažoval ji do ustání noh svých jako zahradu bylinnou:

11. Ale země, do kteréž vy jdete, abyste jí dědičně vládli, jest země hornatá, *mající* i údolí, *kteřáz* z deště nebeského svažována bývá vodou,

12. Země, o kterouž Hospodin Bůh tvůj pečuje, a vždycky oči Hospodina Boha tvého *obráčeny jsou* na ni, od počátku roku až do konce jeho.

13. Protož jestliže opravdově * poslouchati budete přikázání mých, kteréž já vám dnes přikazuji, milující Hospodina Boha svého a sloužící jemu z celého srdce svého a ze vši duše své,

*k.23.1.2.

14. Dám * déšť zemi vaši časem svým, ranní i pozdní, a sklizeti budeš obilí své, víno své i olej svůj.

*Joel.2.23.

15. Dám i pastvu na poli tvém pro hovada tvá, a budeš jísti až do sytosti.

16. Vystříhejtež se tedy, aby nebylo svedeno srdce vaše, abyste odstupující, nesloužili bohům cizím, a neklaněli se jim.

17. Pročež Hospodin velice by se na vás rozhněval *, a zavřel by nebe, aby deště nedávalo, a země aby nedávala úrody své; i † zahynuli byste rychle z země výborné, kterouž Hospodin vám dává.

*3Mojz.26.19. †5Mojz.4.26.

18. Ale * slozte tato slova má v srdci svém a v mysli své, a uvažte je sobě za znamení na rukou svých, a budou jako náčelník mezi očima vašima.

*Přel.6.21.

19. A vyučujte jim syny své, rozmlouvající o nich, když sedneš v domě svém, aneb když půjdeš cestou, když lehneš i když vstaneš.

20. Napišeš je také na veřejích domu svého i na branách svých,

21. Aby byli * rozmnoženi dnové vaši a dnové synů vašich na zemi, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům vašim, že ji dá jim, dokudž nebe trvá nad zemí.

*v.9.

22. Nebo jestliže bedlivě ostříhati budete všech přikázání těchto, kteréž já přikazuji vám, abyste je činili, milující Hospodina Boha svého, a chodíce

po všech cestách jeho, a přidržejíce se jeho:

23. Tedy vyžene Hospodin všecky ty národy od tváři vaší, a vládnouti budete dědičně* národy většími i silnějšími, než-li jste vy. *k.7.1.

24. Všeliké* místo, na kteréž by vstoupila noha vaše, vaše bude; od pouště a od Libánu, a od řeky Eufraten až k moři nejdalšímu bude pomezí vaše. *Joz.1.3.4.

25. Nepostaví se žádný proti vám; strach a bázeň vás pustí Hospodin Bůh váš na tvář vši země, po kteréž choditi budete, jakož jest mluvil vám.

26. Hle,* já předkládám vám dnes požehnání i zlořečení, *k.30.1.15.19.

27. Požehnání, budete-li poslouchati příkázání Hospodina Boha svého, kteréž já dnes prikazuji vám,

28. Zlořečení pak, jestliže byste neposlouchali příkázání Hospodina Boha svého, ale sešli byste s cesty, o kteréž já dnes prikazuji vám, následující bohů cizích, kterýchž neznáte.

29. A když by tě uvedl Hospodin Bůh tvůj do země, do kteréž ty jdeš, abys dědičně vládl jí, tedy dáš požehnání toto na hoře* Garizim, a zlořečení na hoře Hébal, *k.27.12.13.

30. Kteréž jsou za Jordánem, za cestou *chýlící se k západu slunce*, v zemi Kananejského, jenž bydlí na rovinách naproti Galgala, blízko rovin More.

31. Nebo vy půjdete přes Jordán, abyste vešli a dědičně vládli zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dá vám; i obdržíte ji dědičně, a budete v ní bydlii.

32. Hleďtež tedy, abyste činili všecka ustanovení a soudy, kteréž já dnes vám předkládám.

KAPITOLA XII.

Velí Bůh modlářství kaziti, 4. v místě jistém obětovati. 23. Zapovídá krve jísti 29. a pohanů následovati.

Tato jsou ustanovení a soudové, kterýchž ostříhati budete, činíce je v zemi, kterouž Hospodin Bůh otců tvých dá tobě, abys dědičně vládl jí po všecky dny, v nichž živi budete na zemi.

2. Zkázíte do gruntu všecka místa, na nichž sloužili národové, (kteréž vy dědičně opanujete,) bohům svým, na vrších vysokých a na pahrbcích, a pod každým stromem ratolestným.

3. Oltáře jejich* zbořte, a obrazy jejich ztlucte, háje také jejich ohněm spalte a

rytiny bohů jejich stroskotejte, a vyhladejte jméno jejich z místa toho.

*4 Mojt. 33. 52.

4. Neučinité tak Hospodinu Bohu svému,

5. Ale kteréž by* místo vyvolil Hospodin Bůh váš ze všech pokolení vašich, aby položil jméno své tu, a bydlil na něm, hledati ho, a tam choditi budete.

*2 Mojt. 20. 24; 29. 42.

6. Tam také přináseti budete zápalý své a oběti i desátky své, oběti rukou svých i sliby své, dobrovolné oběti své, i prvorozené z skotů a bravů svých,

7. A jísti budete tam před Hospodinem Bohem svým, a veseliti se budete v každé věci, k níž přičiníte ruky své, vy i domové vaši, v nichž požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj.

8. Nebudete dělati tak, jakž my nyní zde činíme, jeden každý což se mu dobrého vidí.

9. Nebo až dosavad nepřišli jste k odpočinutí a dědictví, kteréž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

10. Ale když přejdouce Jordán, bydliti budete v zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dá vám, abys jí vládl právem dědičným, a odpočinutí dá vám ode všech vůkol nepřátel vašich, a bydliti budete bezpečně:

11. Tedy k místu tomu, kteréž by* vyvolil Hospodin Bůh váš, aby tam přebývalo jméno jeho, přináseti budete všecky věci, kteréž já prikazuji vám, zápalý své, oběti své a desátky své, a oběti rukou svých a všecko, což předního jest v slibech vašich, kteréž byste činili Hospodinu.

*v.5. tk.14.22.

12. A veseliti se budete před Hospodinem Bohem svým, vy i synové vaši i dcery vaše, služebníci vaši i děvky vaše, i Levita, kterýž jest v branách tvých, nebo nemají dílu a dědictví s vámi.

*4 Mojt. 18. 24.

13. Vystříhej se, abys neobětoval zápalných obětí svých na žádném místě, kteréž bys sobě obhlédl.

14. Ale na tom místě, kteréž by vyvolil Hospodin v jednom z pokolení tvých, tam obětovati budeš zápalý své, a tam učiníš všecko, což já prikazuji tobě.

15. A však jestliže by se kdy zalíbilo duši tvé, zabiješ sobě, a jísti budeš maso vedlé požehnání Hospodina Boha svého, kteréž by dal tobě ve všech městech

tvých; nečistý i čistý jísti je bude, jako srnu * i jelena. ^{*v.22.}

16. Krve * toliko jísti nebudete, na zemi vycedíte ji jako vodu. ^{*3.Mojz.3,17.}

17. Nebudeš moci jísti v městě svém desátků obilí svého, vína a oleje svého, i prvorozených skotů a bravů svých, i všeho, k čemuž se slibem zavážeš, dobrovolných obětí svých a obětí rukou svých.

18. Ale * před Hospodinem Bohem svým jísti je budeš na místě, kteréž vyvolil Hospodin Bůh tvůj, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj a děvka tvá, i Levita, kterýž jest v branách tvých, a veselíti se budeš před Hospodinem Bohem svým ve všech věcech, k nimž bys přičinil ruky své. ^{*k.14,23.}

19. Vystříhej se, abys neopouštěl Levitů v zemi své po všechny dny své.

20. Když * rozšíří Hospodin Bůh tvůj pomezí tvé, jakož mluvil tobě, a řekl bys sám v sobě: Budu jísti maso, proto že žádá duše tvá jísti maso, vedlé vši libosti své jísti budeš maso. ^{*k.19,8.1.Mojz.28,14.}

21. Jestliže by daleko bylo od tebe místo, kteréž vyvolil Hospodin Bůh tvůj, aby přebývalo tam jméno jeho, zabiješ hovado z skotů neb bravů svých, kteréž by dal Hospodin tobě, jakžť jsem přikázal tobě, a jísti budeš v městě svém, vedlé vši libosti duše své.

22. Jakž se jídá * srna a jelen, tak je jísti budeš; nečistý i čistý bude je jísti. ^{*v.15.}

23. Toliko buď stálý, abys krve nejedl; nebo krev jest duše, protož nebudeš jísti duše s masem jejím.

24. Nejezť jí, ale na zem ji vyced jako vodu.

25. Nebudeš jísti jí, aby tobě dobře bylo i synům tvým po tobě, když bys činil, což dobrého jest před očima Hospodinovými.

26. Ale posvěcené věci své, kteréž bys měl, a což bys slíbil, vezmeš, a doneseš na místo, kteréž vyvolil Hospodin,

27. A obětovati budeš oběti své zápalné, maso a krev, na oltář Hospodina Boha svého; ale krev jiných obětí tvých vylita bude na oltář Hospodina Boha tvého, maso pak jísti budeš.

28. Ostříhej a poslouvej všech slov těchto, kteráž já prikazuji tobě, aby tobě dobře bylo i synům tvým po tobě až na věky, když bys činil, což dobrého a

pravého jest, před očima Hospodina Boha svého.

29. Když by pak vyplnil Hospodin Bůh tvůj od tváři tvé národy ty, k nimž ty tudíž vejdeš, abys dědičně vládl jimi, a dědičně je opanoval, a bydlil v zemi jejich,

30. Vystříhej se, abys * neuvázl v osídle, jda za nimi, když by již vyhlazeni byli od tváři tvé. Nevypťavej se na bohy jejich, říkáje: Jak jsou sloužili národové ti bohům svým, tak i já učiním. ^{*k.18,9.Joz.23,7.Zalm.106,34,35.}

31. Neučiníš tak Hospodinu Bohu svému, nebo všechno, což v ohavnosti má Hospodin, a čehož nenávidí, činili bohům svým; také i syny své a dcery své ohněm pálili ke cti bohům svým.

32. Cožkoli já prikazuji vám, ostříhati budete, činíce to; * nepřidáte k tomu, aniž co z toho ujmete. ^{*Přisl.30,6.}

KAPITOLA XIII.

K falešnému proroku a svůdci jak se chovati náleželo.

Povstal-li by u prostřed tebe prorok, aneb někdo, ješto by mívál sny, a ukázal by tobě znamení aneb zázrak,

2. Byť se pak i stalo to znamení aneb zázrak, a mluvil by tobě, řka: Podme, následujme * bohů cizích, (kterýchž neznáš,) a služme jim: ^{*v.6,13.}

3. Neuposlechněš slov proroka toho, ani snáť, nebo * zkušuje vás Hospodin Bůh váš, aby známé bylo, milujete-li Hospodina Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své. ^{*k.8,2.}

4. Hospodina Boha svého následujte, a jeho se bojte, přikázání jeho ostříhejte, hlasu jeho poslouvejte, jemu služte a jeho se přidržte.

5. Prorok * pak ten aneb snáť zamordován bude, nebo mluvil to, čímž by odvrátil vás od Hospodina Boha vašeho, (kterýž vyvedl vás z země Egyptské, a vykoupil tě z domu služby,) aby tě srazil s cesty, kterouž přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, abys chodil po ní; a tak odejmeš zlé z prostředku svého. ^{*k.18,20.}

6. Jestliže by tě tajně nabádal bratr tvůj, syn matky tvé, aneb syn tvůj, aneb dcera tvá, aneb manželka, kteráž jest v lůně tvém, aneb přítel tvůj, kterýž by milý byl jako duše tvá, řka: Podme a služme bohům cizím, (kterýchž jsi neznal ty ani otcové tvoji,)

7. Z bohů pohanských, kteříž vůkol vás

jsou, buď blízko aneb daleko od tebe, od *jednoho* konce země až do *druhého* konce jejího,

8. Nepovoluj jemu, aniž ho poslouchej; neodpustíš * mu oko tvé, aniž se slituješ, aniž zatajíš ho, *k.19,13.

9. Ale bez milosti * zabiješ jej; ruka tvá nejprv na něj bude *vzatažena*, abys ho zabil, a potom ruce všeho lidu.

*k.17,5,7;18,20.

10. A ukamenuješ jej až do smrti, nebo chtěl odvésti tebe od Hospodina Boha tvého, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby,

11. Aby všecken lid Izraelský, * uslyšice to, báli se, a nečinili více něco podobného věci této nejhorší u prostřed tebe. *k.17,13;19,20.

12. Uslyšel-li bys o některém městě svém, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, abys tam bydlil, ani pravi:

13. Vyšli muži, lidé neslechetní z prostředku tvého, kteříž svedli spoluobyvatele své, řkouce: * Poďme, služme bohům cizím, kterýchž neznáte: *v.2.6.

14. Tedy vyhledej a vyzvěz a dobře se na to vyptej, a jestliže jest pravda a jistá věc, že ohavnost se stala u prostřed tebe,

15. Zbiješ obyvatele města toho mečem, a jako věc proklatou zkazíš je i všecko, což by v něm bylo, hovada také jeho mečem *pobiješ*.

16. A všecky kořisti jeho shromáždíš u prostřed ulice jeho, a spálíš ohněm to město i všecky kořisti jeho docela Hospodinu Bohu svému, aby byla hromada *rumu* věčná; a nebude více staveno.

17. A nevezmeš * ničeňož z věcí proklatých, aby Hospodin odvrátil se od hněvu prehlivosti své, a učinil tobě milosrdenství *svá*, a smiloval se nad tebou, i rozmnožil tě, jakož s přísahou zaslíbil otcům tvým. *k.7,25,26.

18. Protož poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, ostříhaje všech příkázání jeho, kteréž já dnes prikazuji tobě, abys činil, což pravého jest, před očima Hospodina Boha svého.

KAPITOLA XIV.

Živočichů čistých i nečistých oznamení, 22. a porušení o desátkách.

Synové jste Hospodina Boha vašeho, *protož* nebudete se řezati, * aniž sobě uděláte lysiny mezi očima vašima nad mrtvým. *3Mojz.19,28.

2. Nebo lid * svatý jsi Hospodinu Bohu svému, a tebe † vyvolil Hospodin, abys jemu byl za lid zvláštní ze všech národů, kteříž jsou na tváři země. *k.7,6.†k.4,20.

3. Nebudeš jísti žádné věci ohavné.

4. Tato * jsou hovada, kteréž jísti budete: Voly, ovce a kozy, *3Mojz.11,2.nasl.

5. Jelena, dannele, srnu, kamsíka, jezevce, bůvola a losa.

6. Každé hovado, kteréž má kopyta rozdělená, tak aby rozdvojená byla, a přežívá mezi hovady, jísti je budete.

7. A však ne všech přežívajících, aneb těch, kteréž kopyta rozdělená mají, budete jísti, *jako* velblouda, zajíce a králíka; nebo ač přežívají, však kopyta rozděleného nemají, nečistá jsou vám.

8. Též svině, nebo rozdělené majíc kopyto, nepřežívá, nečistá vám bude; masa jejího jísti nebudete, a mrchy její se nedotknete.

9. Ze všech *pak živočichů*, kteříž u vodách jsou, tyto * jísti budete: Cožkoli má plejtvu a šupiny, jísti budete.

*3Mojz.11,9.

10. Což pak nemá plejtvu a šupiny, *toho* jísti nebudete; nečisté vám bude.

11. Všecko ptactvo čisté jísti budete.

12. Těchto pak jísti nebudete: Orla, noha, orlice mořské,

13. A sokola, supa a luňáka vedlé pokolení jeho,

14. A žádného krkavce vedlé pokolení jeho,

15. Pstrosa, sovy, vodní káně a krahulce vedlé pokolení jeho,

16. Raroha, kalousa a labuti,

17. Pelikána, porfiriána a křehaře,

18. Čápa, volavky vedlé pokolení jejího, dedka a netopýře.

19. A všeliký zeměplaz létající nečistý bude vám, nebudete ho jísti.

20. Každého ptáka čistého jísti budete.

21. Žádné * umrliny jísti nebudete; přichozímu, kterýž jest v branách tvých, dáš ji, a jísti ji bude, aneb prodáš cizozemci, nebo lid svatý jsi Hospodinu Bohu svému. † Nebudeš vařiti kozoľce v mléce matky jeho. *2Mojz.22,31.†k.23,19.

22. Ochoťné dávatí budeš * desátky ze všech užitků semene svého, kteříž by přišli s pole každého roku. *3Mojz.27,30.

23. A * jísti budeš před Hospodinem Bohem svým, (na místě, kteréž by vyvolil, aby tam přebývalo jméno jeho,) desátky z obilí, vína i oleje svého, a prvorozené

z volů svých a drobného dobytka svého, abys se učil báti Hospodina Boha svého po všechny dny. ^{*k.12,17,18.}

24. Jestliže by pak daleká byla cesta, a nemohl bys donésti toho, proto že daleko jest od tebe to místo, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jména svého, když požehná tobě Hospodin Bůh tvůj:

25. Tedy zpeněžíš je, a svázané peníze vezma v ruku svou, půjdeš k místu, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj,

26. A vynaložíš ty peníze na všecko, čehož žádá duše tvá, na voly, na ovce, na vino, aneb jiný * nápoj silný, a na všecko, čehož by sobě žádala duše tvá, a jísti budeš tam před Hospodinem Bohem svým, a veselíš se budeš ty i dům tvůj. ^{*3 Mojs.10,9.}

27. Levíty pak, kterýž by v branách tvých bydlil, neopustíš, nebo * nemá dílu a dědictví s tebou. ^{*4 Mojs.18,24.}

28. Každého léta třetího oddělíš všechny desátky z užitků svých toho léta, a složíš je v branách svých.

29. I přijde Levíta, (nebo nemá dílu a dědictví s tebou,) a host a sirotek i vdova, kteříž jsou v branách tvých, i budou jísti a nasytí se, aby * požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všelikém díle rukou tvých, kteréž bys dělal. ^{*k.28,1.násl.}

KAPITOLA XV.

Odpuštění dluhů. 7. Opatrování chudých. 12. Propouštění koupených. 19. Nařízení o prvorozených.

Každého léta sedmého * odpouštíš budeš. ^{*2 Mojs.23,11. 3 Mojs.25,10.}

2. Tento pak bude způsob odpuštění, aby odpustil každý věřitel, kterýž rukou svou půjčil to, čehož půjčil bližnímu svému; nebude upomínati bližního svého aneb bratra svého, nebo vyhlášeno jest odpuštění Hospodinovo.

3. Cizozemce upomínati budeš, ale to, což bys měl u bratra svého, propustí ruka tvá.

4. Toliko aby nuzným někdo nebyl příčinou tvou, poněvadž * hojně požehná tobě Hospodin v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v dědictví, abys jí dědičně vládl. ^{*k.14,29.}

5. Jestliže však * pilně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, tak abys hleděl činiti každé přikázání toto, kteréž já tobě dnes přikazuji. ^{*k.28,1,2.}

6. Hospodin zajisté Bůh tvůj * požehná

tobě, jakož mluvil tobě, tak že budeš moci i půjčovati národům mnohým, tobě pak nebude potřeba vypůjčovati; i budeš panovati nad národy mnohými, ale oni nad tebou nebudou panovati. ^{*k.14,29. +k.28,12.}

7. Byl-li by u tebe * nuzný někdo z bratří tvých, v některém městě tvém, v zemi tvé, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, i nezatvrdíš srdce svého, a nezavřeš ruky své před nuzným bratrem svým: ^{*Luk.6,34.35. +1 Jan.3,17.}

8. Ale štědře otevřeš jemu ruku svou, a ochotně půjčíš jemu, jakž by mnoho potřeboval toho, v čemž by nouzi měl.

9. Vystříhej se, aby nebylo něco nepravého v srdci tvém, a řekl bys: Blíží se rok sedmý, jenž jest rok odpuštění, a bylo by nešlechtné oko tvé k bratru tvému nuznému, tak že bys neudělil jemu, pročež by volal proti tobě k Hospodinu, a byl by na tobě hřích:

10. Ale ochotně dáš jemu, a nebude srdce tvé neupřímé, když bys dával jemu; nebo tou příčinou požehná tobě Hospodin Bůh tvůj ve všech skutečích tvých a ve všem díle, k kterémuž bys vztáhl ruku svou.

11. Nebo * nebudete bez chudých v zemi vaší; protož přikazuji tobě, řka: Abys ochotně otvíral ruku svou bratru svému, chudému svému a nuznému svému v zemi své. ^{*Mat.26,11.}

12. Jestliže by * prodán byl tobě bratr tvůj Žid aneb Židovka, a sloužil by tobě za šest let, sedmého léta propustíš jej od sebe svobodného. ^{*2 Mojs.21,2.}

13. A když jej propustíš svobodného od sebe, nepustíš ho prázdného.

14. Štědře darovati jej budeš dary z dobytka svého, z stodoly a z vinice své; v čemž požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj, z toho dáš jemu.

15. A pamatuj, že jsi služebníkem byl v zemi Egyptské, a že tě vykoupil Hospodin Bůh tvůj, protož já to dnes tobě přikazuji.

16. Pakliž by řekl: Nepůjdu od tebe, proto že by tě miloval i dům tvůj, a že mu dobře u tebe,

17. Tedy * vezma špici, probodneš ucho jeho na dveřích, a bude u tebe služebníkem na věky. Takž podobně i dříve své učiníš. ^{*2 Mojs.21,6.}

18. Nechť není za těžké před očima tvými, když bys ho svobodného propustil

od sebe, nebo dvojnásob více, než ze mzdy nájemník, sloužící tobě šest let; i požehná tobě Hospodin ve všech věcech, kteréž činiti budeš.

19. Všeho * prvorozeného, což se narodí z skotů tvých neb z bravů tvých, samce posvětiš Hospodinu Bohu svému. Nebudeš dělati prvorozeným volkem svým, a nebudeš holiťi prvorozených ovec svých. *2 Mojz. 13, 2.

20. Před Hospodinem Bohem svým budeš je jisti na každý rok na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, ty i čeled tvá.

21. Pakliž by na něm byla * vada, že by kulhavé aneb slepé bylo, aneb mělo by jakoukoli škodlivou vadu, nebudeš ho obětovati Hospodinu Bohu svému. *k. 17, 1. 3 Mojz. 22, 20.

22. V branách svých budeš je jisti, buďto * čistý neb nečistý, rovně jako srnu aneb jelena; *k. 12, 15, 22.

23. Toliko krve jeho nebudeš jisti, ale na zem vycedíš ji jako vodu.

KAPITOLA XVI.

O těch slavnostech výročních, 18. a ustanovení soudců.

Ostříhej měsíce Abib, abys slavil * Fáze Hospodinu Bohu svému, nebo toho měsíce Abib vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj z Egypta v noci. *3 Mojz. 23, 5.

2. A obětovati budeš Fáze Hospodinu Bohu svému z bravů i skotů na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, aby tam přebývalo jméno jeho.

3. Nebudeš v něm jisti nic kvašeného. Za sedm dní jisti budeš přesnice, chléb trápení, (nebo s chvátáním vyšel jsi z země Egyptské,) abys pamatoval na den, v kterémž jsi vyšel z země Egyptské, po všechny dny života svého.

4. Aníž spatřín bude u tebe kvas ve všech končinách tvých za sedm dní, a nezůstane nic přes noc masa toho, kteréž bys obětoval u večer toho dne prvního, až do jitra.

5. Nebudeš moci * obětovati Fáze v každém městě svém, kteréž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, *2 Par. 35, 1.

6. Ale na místě, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj, aby přebývalo tam jméno jeho, tu * obětovati budeš Fáze, a to u večer, při západu slunce v jistý čas vyjití tvého z Egypta. *2 Mojz. 12, 6. 3 Mojz. 23, 5.

7. Péci pak budeš a jisti na místě, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj, a ráno navracuje se, půjdeš do stanů svých.

8. Šest * dní jisti budeš přesnice, dne pak sedmého bude slavnost Hospodinu Bohu tvému; ničehož v ní dělati nebudeš. *2 Mojz. 12, 15; 13, 7.

9. Sedm * téhodnů sečteš sobě; od začátku žně začneš počítati sedm téhodnů. *3 Mojz. 23, 15, 16.

10. Tehdy slaviti budeš slavnost téhodnů Hospodinu Bohu svému; seč budeš moci býti, to dáš * dobrovolně vedlé toho, jakž by požehnal Hospodin Bůh tvůj. *k. 26, 2.

11. I veseliti se budeš před Hospodinem Bohem svým, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj a děvka tvá, i Levíta, kterýž by byl v branách tvých, a přichozí, sirotek i vdova, kteříž by byli u prostřed tebe, na místě, * kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jména svého. *v. 16.

12. A tak rozpomínati se budeš, že jsi byl služebníkem v Egyptě, když ostříhati a vykonávati budeš ustanovení tato.

13. Slavnost stanů světiti budeš za sedm dní, když shromáždíš s pole svého a z vinnice své.

14. I * budeš se veseliti v slavnosti své, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj a služebnice tvá, Levíta i přichozí, sirotek i vdova, kteříž by byli v branách tvých. *k. 12, 18.

15. Sedm dní svátek světiti budeš Hospodinu Bohu svému na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, když * požehná tobě Hospodin Bůh tvůj ve všech úrodách tvých, a ve všeliké práci rukou tvých, a tak budeš vesel. *k. 14, 29.

16. Třikrát * v roce postaví se každý pohlaví mužského před Hospodinem Bohem tvým na místě, kteréž by vyvolil, na slavnost přesnic, na slavnost téhodnů a na slavnost stanů, a neukážeť se † před Hospodinem prázdný; *2 Mojz. 23, 17. †k. 23, 15.

17. Každý podlé daru sobě daného, vedlé požehnání Hospodina Boha tvého, jehož on udělil tobě.

18. Soudce * a správce ustanovíš sobě ve všech městech svých, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v každém pokolení tvém, kteříž souditi budou lid soudem spravedlivým. *2 Par. 19, 5.

19. Neuchýlíš * soudu, a nebudeš šetřiti osoby, aniž přijmeš daru; nebo dar oslepuje oči moudrých, a převrací slova spravedlivých. *2 Mojz. 23, 8.

20. Spravedlivě spravedlnosti * následo-

vati budeš, abys živ byl, a dědičně vládli zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě. *Zalm.34,15.

21. Nevysadíš sobě háje jak ýmkoli dřívím u oltáře Hospodina Boha svého, kterýž uděláš sobě,

22. Ani vyzdvihneš sobě modly, což v ohavnosti má Hospodin Bůh tvůj.

KAPITOLA XVII.

Oběti vadná. 2. Pomsta nad modláři. 8. Soud nesnadný. 14. Ustanovení krále.

Nebudeš obětovati Hospodinu Bohu svému vola aneb dobytčete, na němž by vada * byla, *aneb* jakákoli věc zlá, nebo ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému. *3 Mojš.22,20.

2. Bude-li * nalezen u prostřed tebe v některém městě tvém, kteráž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, muž aneb žena, ješto by se dopouštěl zlého před očima Hospodina Boha tvého, přestupuje smlouvu jeho, *k.13,6.

3. A odejda, sloužil by bohům cizím, a klaněl by se jim, buď * slunci neb měsíci, aneb kterému rytířstvu nebeskému, čehož jsem nepřikázal, *k.4,19. Jer.8,2.

4. A bylo by povědino tobě, a slyšel bys o tom, tedy vypytaš se pilně na to, a jestliže bude pravda a věc jistá, že by se stala taková ohavnost v Izraeli:

5. Bez litosti vyvedeš muže toho aneb ženu tu, kteříž to zlé páchali, k branám svým, muže toho aneb ženu, * a kamením je uházíš, ať zemrou. *k.13,9.

6. V * ústech dvou aneb tří svědků zabít bude ten, kdož umřítí má, nebudeť pak zabít podle vyznání svědka jednoho. *k.19,15. Jan.8,17.

7. Ruka svědků * nejprv bude proti němu k zabítí jeho, a potom ruce všeho lidu, a tak odejmeš i zlé z prostředku svého. *k.13,9; +k.19,19.

8. Bylo-li by při soudu něco nesnadného, mezi krví a krví, mezi při a při, mezi ranou a ranou, v jakékoli rozepři v branách tvých, tedy vstana, půjdeš k místu, kterýž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj,

9. A přijdeš k * kněžím Levitského pokolení aneb k soudci, kterýž by tehdaž byl, i budeš se jich ptáti, a oznámíš výpověď soudu. *2 Par.19,8,11.

10. Učiníš tedy vedlé naučení, kteréž by vynesli z místa toho, kteréž by vyvolil Hospodin, a hled, abys všecko, čemuž by tě učili, tak vykonal.

11. Podlé vvrčení zákona, kterémuž by

tě naučili, a podlé rozsudku, kterýž by vypověděli, učiníš; * neuchýlíš se od slova sobě oznámeného ani na pravo ani na levo. *k.5,32. Zalm.119,51.

12. Jestliže by pak kdo v zpouře se vydal, tak že by neposlechl kněze postaveného tam * k službě před Hospodinem Bohem tvým, aneb soudece, tedy ať umře člověk ten, a odejmeš zlé z Izraele, *k.10,8.

13. Aby * všecken lid uslyšice, báli se, a více v zpouře se nevydávali. *k.13,11.

14. Když vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, abys ji dědičně obdržel, a budeš v ní bydliti, a řekneš: * Ustanovím nad sebou krále, jako i jiní národové mají, kteříž jsou vůkol mne: *1 Sam.8,5,6.

15. Toho toliko ustanovíš nad sebou krále, kteréhož by vyvolil Hospodin Bůh tvůj. Z prostředku bratří svých ustanovíš nad sebou krále; nebudeš moci ustanoviti nad sebou člověka cizozemce, kterýž by nebyl bratr tvůj.

16. A však ať nemívá mnoho koňů, a ať neobrací zase lidu do Egypta, z příčiny rozmnožení koňů, zvláště poněvadž Hospodin vám řekl: Nevracujte se zase cestou touto více.

17. Nebudeť také míti * mnoho žen, aby se neodvrátilo srdce jeho; stříbra také aneb zlata ať sobě příliš nerozmnožuje. *1 Král.11,1.

18. Když pak dosedne na stolicí království svého, vypiše sobě připomenutý zákon tento do knihy z té, kteráž bude před obličejem kněží Levitských.

19. A bude jej míti při sobě, a čísti jej bude po všechny dny života svého, aby se naučil báti Hospodina Boha svého, a aby ostříhal všech slov zákona tohoto i ustanovení těch, a činil je,

20. Aby nepozdvihlo se srdce jeho nad bratří jeho, a * neuchýlilo se od přikázání na pravo aneb na levo, aby dlouho živ byl v království svém, on i synové jeho u prostřed Izraele. *k.5,32. Zalm.119,51.

KAPITOLA XVIII.

Dědictví Levitů jaké byti mělo. 9. Ohavnosti pohanské zspovědiny. 15. Prorok veliký zaslíben.

Nebudou * míti kněží Levitští a všecko pokolení Levitské dílu a dědictví s jiným lidem Izraelským, oběti ohnivé Hospodinovy a dědictví jeho jisti budou. *k.10,9.

2. Dědictví nebudou míti u prostřed

bratři svých, Hospodin jest dědictví jejich, jakož jim mluvil.

3. Toto pak náležeti bude kněžím od lidu, od obětujících obět, buď vola neb dobytče: Dáno bude knězi plece, a líce a žaludek.

4. Prvotiny obilí svého, vína a oleje svého, i prvotiny vlny z ovec svých dáš jemu.

5. Nebo jej vyvolil Hospodin Bůh tvůj ze všech pokolení tvých, aby stál k službě ve jménu Hospodina, on i synové jeho po všechny dny.

6. Když by pak přišel který Levita z některého města tvého, ze všeho Izraele, kdež bydlil, a přišel by s velikou žádostí duše své na místo, kteréž by vyvolil Hospodin:

7. Sloužití bude ve jménu Hospodina Boha svého, jako i jiní bratři jeho Levitové, kteříž tu stojí před Hospodinem.

8. Díl rovný jisti budou, (bez škody toho, což by každý z nich prodal,) vedlé čeledi otců.

9. Když vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, * neuč se činiti podle ohavnosti národů těch. *k.12,30.

10. Nebude nalezén v tobě, kdož by vedl syna svého aneb * dceru svou skrz oheň, ani věštec, ani planetník, ani čarodějník, ani kouzelník. *3Mojz.18,21.

11. Ani losník, ani zaklínač, ani hadač, ani * černokněžník. *1Sam.28,11.

12. Nebo * ohavnost jest Hospodinu, kdožkoli činí to, a pro takové ohavnosti Hospodin Bůh tvůj vymítá je od tváři své. *k.12,31.

13. Dokonalý * budeš před Hospodinem Bohem svým. *Zalm.15,2.

14. Nebo národové ti, kterýmiž vládnouti budeš, planetářů a věstců poslouchají, tobě pak toho nedopouští Hospodin Bůh tvůj.

15. Proroka * z prostředku tvého, z bratří tvých, jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin Bůh tvůj; jeho poslouchati budete, *Jan.6,14.

16. Podlé všeho toho, * jakž jsi žádal od Hospodina Boha svého, na Orébě, v den shromáždění, řka: Af více neslyším hlasu Hospodina Boha svého, ani více vidím ohně toho velikého, abych neumřel. *2Mojz.20,19.

17. Pročez mi řekl Hospodin: * Dobře mluvili, což jsou mluvili. *k.5,28.

18. Proroka * vzbudím jim z prostřed-

ku bratří jejich, jako jsi ty, a položím slova má v ústa jeho, a bude jim mluvití všecko, což mu prikáži. *Jan.1,46.

19. I budeš, že kdo by koli neposlouchal slov mých, kteréž mluvití bude ve jménu mém, já vyhledávati budu na něm.

20. Prorok pak, kterýž by pyšně se vystavoval, mluvě slovo ve * jménu mém, kteréhož jsem mluvití jemu neprikázal, a kterýž by mluvil ve jménu bohů cizích, takový prorok ať umře. *Jer.14,15.

21. Jestliže pak diš v srdci svém: Kterak poznáme slovo to, jehož by nemluvil Hospodin?

22. Když by * mluvil něco prorok ve jménu Hospodinovu, a však by se toho nestalo, aniž by přišlo, toť jest to slovo, jehož nemluvil Hospodin; z pychuť jest to mluvil prorok ten, nebožž se ho. *Jer.28,7,8,9.

KAPITOLA XIX.

Oddělení měst k utíkání 15. a pomsta na svědka falešného.

Když by vyhladil Hospodin Bůh tvůj národy, jejichžto zemi Hospodin Bůh tvůj dává tobě, a opanoval bys je dědičně, a bydlil bys v městech jejich i v domích jejich:

2. Oddělíš sobě tři města u prostřed země své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys ji dědičně obdržel.

3. Správíš sobě cesty, a rozdělíš na tři díly *všecku* krajinu země své, kterouž v dědictví dá tobě Hospodin Bůh tvůj, i bude utíkati tam každý vražedník:

4. (Totof pak bude právo vražedníka, kterýž by tam utekl, aby živ byl: Kdož by * zabil bližního svého nechtě, aniž by ho nenáviděl prvé. *2Mojz.21,13.

5. Jako vejda někdo s bližním svým do lesa sekati dříví, rozvedl by rukou svou sekeru, aby utal dřevo, a ona by spadla s topořiště, a trefila by bližního jeho, tak že by umřel, ten uteče do některého z měst těchto, a živ bude.)

6. Aby * přítel zabitého, stihaje vražedníka toho, když by se rozpálilo srdce jeho, nedohonil ho na daleké cestě, a ranil smrtedlně, ješto by nebyl hoden smrti, poněvadž ho prvé neměl v nenávisti. *4Mojz.35,12.

7. Protož já prikazuji tobě, * řka: Tři města oddělíš sobě. *4Mojz.35,6.

8. Pakli by * rozšířil Hospodin Bůh tvůj končiny tvé, jakož s přísahou zaslíbil

otcům tvým, a dal by tobě všecku tu zemi, kterouž řekl dáti otcům tvým:

*k.12,20.

9. (Když bys * ostříhal všech příkázání těchto, čině je, kteréž já dnes prikazuji tobě, abys miloval Hospodina Boha svého, a chodil po cestách jeho po všecky dny,) tedy přidáš sobě ještě tři města mimo tři onano,

*k.15,5.

10. Aby nebyla vylita krev nevinná u prostřed země tvé, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v dědictví, a aby nebyla na tobě krev.

11. Ale byl-li by kdo, * maje v nenávisti bližního svého, a činil by úklady jemu, a povstana proti němu, ranil by ho smrtedlně, tak že by umřel, a utekl by do některého z těch měst:

*4 Mojj.35,20.

12. Tedy pošli starší města toho, a vezmou jej odtud, a dají v ruce přítele toho zabitého, aby umřel.

13. Neodpustí jemu oko tvé, ale sveděš krev nevinnou z Izraele, i bude do břě tobě.

14. Nepřenesěš * meze bližního svého, kterouž vymezili předkové v dědictví tvém, kteréž obdržíš v zemi, jižto Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys ji dědičně obdržel.

*k.27,17.

15. Nepovstane * svědek jeden proti někomu z příčiny jakékoli nepravosti, a jakéhokoli hříchu ze všech hříchů, kterýmiž by kdo hřešil; † v ústech dvou svědků aneb v ústech tří svědků stane slovo.

*4 Mojj.35,30. †Mat.18,16.

16. Povstal-li by svědek falešný proti někomu, aby svědčil proti němu, že odstoupil od Boha,

17. Tedy postaví se ti dva muži, kteříž tu rozepři mají před Hospodinem, * před kněžími aneb před soudci, kteříž by za dnů těch byli.

*k.17,9.

18. A když se pilně vyptají soudcové, poznají-li, že svědek ten jest svědek lživý, mluvě falešné svědeckví proti bližnímu svému,

19. Tak * jemu učíte, jakž on myslil učiniti bratru svému. Í odejmeš zlé z prostředku svého.

*Přil.19,5. Dan.6,24.

20. A kteříž zůstanou, slyšícе to, báti se budou, a nikoli více nedopustí se takových zlých věcí u prostřed tebe.

21. A neslituje se oko tvé; * život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noha za nohu bude.

*2 Mojj.21,23.24. Mat.5,38.

KAPITOLA XX.

Rád při tažení na vojnu, a dobývání měst.

Když bys vytáhl na vojnu proti nepřítelům svým, a uzřel bys koně a vozy, a lid větší, nežli ty máš, neboj se jich, nebo Hospodin Bůh tvůj s tebou jest, kterýž tě vyvedl z země Egyptské.

2. A když byste se již potýkali měli, přistoupí kněz, a mluvití bude k lidu,

3. A dí jim: Slyš, Izraeli, vy jdete dnes k boji proti nepřítelům svým, nebudiž strašlivé srdce vaše, nebojte se a nestračujte, ani se jich lekejte.

4. Nebo Hospodin Bůh váš, kterýž jde s vámi, bojovati bude za vás proti nepřítelům vašim, aby zachoval vás.

5. Potom mluvití budou hejtmané k lidu, řkouce: Jest-li kdo z vás, ješto vystavěl dům nový, a ješto nepočal bydliti v * něm, odejdi a navrať se do domu svého, aby nezahynul v bitvě, a někdo jiný aby nezačal bydliti v něm. *Zalm.90,1.

6. A kdo jest, ješto štípil vinici, a ješto nepřišla k * obecnému užívání, odejdi a navrať se k domu svému, aby snad nezahynul v bitvě, aby někdo jiný k obecnému užívání nepřivedl jí.

*k.28,30.

7. A kdo jest, ješto by měl zasnoubenou manželku, a * ješto by jí nepojal, odejdi a navrať se do domu svého, aby neumřel v boji, a někdo jiný nevzal jí.

*k.24,5.

8. Přidadí i toto hejtmané, mluvícе k lidu, a řeknou: * Kdo jest bázlivý a lekávého srdce, odejdi a navrať se do domu svého, aby nezemdlil srdce bratří svých, jako jest srdce jeho.

*Soud.7,3.

9. A když přestanou hejtmané mluvití k lidu, tedy představí lidu vůdce houfů.

10. Když přitáhneš k některému městu, abys ho dobýval, * podaš jemu pokoje.

*4 Mojj.21,21.22.

11. Jestliže pokoj sobě podaný přijmou a otevrou tobě, všecken lid, kterýž by nalezen byl v něm, pod plat uvedeni jsouce, tobě sloužití budou.

12. Pakli by v pokoj s tebou nevešli, ale bojovali proti tobě, oblehneš je;

13. A když by je Hospodin Bůh tvůj dal v ruku tvou, tedy zbiješ v něm ostrosti meče všecky * pohlaví mužského.

*4 Mojj.31,7.

14. Ženy pak, dítky a hovada, i cožkoli bylo by v městě, všecky kořisti jeho rozbítuješ * sobě, a užívati budeš ko-

fistí nepřátel svých, kteréž by dal tobě Hospodin Bůh tvůj.

^{*4 Mojt.31.27.}

15. Tak učiníš všechněm městům daleko vzdáleným od tebe, kteréž nejsou z měst národů těchto.

16. Z měst pak lidu toho, kterýž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, žádné * duše živiti nebudeš,

^{*Joz.10.40; 11.11.14.}

17. Ale dokonce vyhledáš je: Hetea, Amorea, Kananea, Ferezea, Hevea a Jebuzea, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj,

18. Aby vás neučili činiti vedlé všech ohavnosti svých, kteréž činí bohům svým, i hřešili byste proti Hospodinu Bohu svému.

19. Když oblehneš město některé, za dlouhý čas dobýváje ho, abys je vzal, nezkažíš stromů jeho, sekerou je vytínaje, nebo z nich *ovoce* jísti budeš; protože jich nevysekáš, (nebo *potrava* člověka jest strom polní,) chtěje užívati jich k obraně své.

20. A však stromoví, kteréž znáš, že nenese *ovoce* ku pokrmu, pohubiš a posekáš, a vzděláš ohrady proti městu tomu, kteréž s tebou bojuje, dokudž ho sobě nepodmaníš.

KAPITOLA XXI.

O člověku nevědomě zabitém. 10. O pojetí ženy zajaté. 15. O prvorozenství, že se z nemilých na milé přenášeti nemá. 18. O synu zpurném. 22. O pohřbu oběšeného na dřevě.

Když by nalezen byl zabítý (v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys dědičně vládl jí), ležící na poli, a nebylo by vědino, kdo by ho zabil,

2. Tedy vyjdou starší tvoji a soudcové tvoji, a měřiti budou k městům, kteréž jsou vůkol toho zabitého.

3. A když nalezeno bude město nejbližší toho zabitého, tedy vezmou starší města toho jalovici z stáda, kteréž ještě nebylo užíváno, a kteráž netáhla ve jhu.

4. I uvedou starší toho města jalovici tu do údolí pustého, kteréž nikdy nebylo děláno aneb oseto, a setnou šíji jalovice v tom údolí.

5. Potom přistoupí kněží synové Lévi; (nebo je Hospodin Bůh tvůj vyvolil, aby přísluhovali jemu, a požehnání dávali ve jménu Hospodinovu, vedlé jejichž * výpovědi stane všeliká rozepře a každá rána.)

^{*k.17.8.9.}

6. Všickni také starší toho města, kte-

říž jsou nejbližší toho * zabitého, umyjí ruce své nad jalovici statou v tom údolí,

^{*Zalm.26.6. Mat.27.24.}

7. A osvědčovati budou, řkouce: Nevylilyť jsou ruce naše krve té, aniž oči naše viděly vražedníka.

8. Očistí lid svůj Izraelský, kterýž jsi vykoupil, Hospodine, a nepřičítej krve nevinné lidu svému Izraelskému. I bude sňata s nich vina té krve.

9. Ty pak odejmeš krev nevinnou z prostředku svého, když učiníš, což pravého jest před očima Hospodinovými.

10. Když bys vytáhl na vojnu proti nepřátelům svým, a dal by je Hospodin Bůh tvůj v ruce tvé, a zajal bys z nich mnohé;

11. Uzříš-li mezi * zajatými ženu krásného obličejje, a zamiluješ ji, tak abys ji sobě vzal za manželku:

^{*4 Mojt.31.18.}

12. Uvedeš ji do domu svého, i oholí sobě hlavu, a obřeže nehty své;

13. A složíc roucho své s sebe, v kterémž jest jata, zůstane v domě tvém, a plakati bude otce svého i matky své za celý měsíc; a potom vejdeš k ní, a budeš její manžel, a ona bude manželka tvá.

14. Pakliť by se nelíbila, tedy propustíš ji svobodnou; ale nikoli neprodávej jí za peníze, ani nekupě jí, poněvadž jsi jí ponižil.

15. Měl-li by kdo dvě ženy, jednu * v milosti a druhou v nenávisti, a zplodily by mu syny, milá i nemilá, a byl-li by syn prvorozený nemilé:

^{*1 Mojt.29.30.nasl.}

16. Tedy když dědice ustavovati bude nad tím, což by měl, nebude moci dáti práva prvorozenství synu milé před synem prvorozeným nemilé,

17. Ale prvorozeného syna nemilé *při prvorozenství* zůstavi, a dá jemu dva díly ze všeho, což by měl; nebo on jest počátek * síly jeho, jeho jest právo prvorozenství.

^{*1 Mojt.49.3.}

18. Měl-li by kdo syna zpurného a protivného, ješto by neposlouchal hlasu otce svého a hlasu matky své, a jsa třetán, neuposlechl by jich:

19. Tedy vezmouce ho otec i matka jeho, vyvedou jej k starším města svého, k bráně místa *přebývání* svého,

20. A řeknou starším města svého: Syn náš tento, jsa zpurný a protivný, neposlouchá hlasu našeho, žráč a opilec jest.

21. Tehdy všickni lidé města * toho

uházejí jej kamením a umřef; a † tak odejmeš zlé z prostředku svého, a všeknen Izrael uslyšíce, báti se budou.

*k.13,10. †k.19,19.

22. Když by kdo zhřešil, že by hoden byl smrti, a byl by odsouzen k ní a pověsil bys ho na dřevě:

23. Nežůstane přes noc tělo jeho na dřevě, ale hned v ten den pochováš jej, nebo * zlořečený jest před Bohem pověšený; protož nepoškrvňuj země své, kterouž Hospodin Báh tvůj dává tobě v dědictví.

*Gal.3,18.

KAPITOLA XXII.

Jak se mítí při všech bližního: 5. též při oděvu, 6. ptáčích, 8. stavění 9. a ostvání rolí. 13. Úsudek o ženě narečené, 22. o cizoložnicích a panně porušené.

Jestliže bys * uzřel vola aneb dobytče bratra svého, an bloudíš, nepomíneš jich, ale přivedeš je až k bratru svému.

*2 Mojz.23,4.

2. Byť pak nebyl blízký bratr tvůj a neznal bys ho, uveďeš je však do domu svého, a bude u tebe, dokudž by se po něm neptal bratr tvůj, a navrátíš mu je.

3. Tolikéž učiníš s oslem jeho, s oděvem jeho, také i se všelikou věcí ztracenou bratra svého, kteráž by mu zhyňula; když bys ji našel, nepomíneš jí.

4. Vida * osla bratra svého aneb vola jeho pod břemenem ležící na cestě, nepomíneš jich, ale i hned ho s ním pozdvihneš.

*2 Mojz.23,5.

5. Žena nebude nositi oděvu mužského, aniž se oblécti bude muž v roucho ženské, nebo ohavnost před Hospodinem Bohem tvým jest, kdožkoli činí to.

6. Když bys našel hnízdo ptáci před sebou na cestě, na jakémkoli stromu aneb na zemi, s mladými neb vejci, a matka seděla by na mladých aneb na vejcích: nevezmeš matky s mladými,

7. Ale hned pustíš * matku a mladé vezmeš sobě, aby tobě dobře bylo, a abys prodlil dnů svých.

*3 Mojz.22,28.

8. Když bys * stavěl dům nový, udělej zabradla rákol střechy své, abys neuvdl viny krve na dům svůj, když by kdo upadl s něho.

*k.20,5.

9. Neposeješ * vinice své směsicí rozličného semene, aby nebyl poškrvněn užitek semene, kteréž jsi vsel, i ovoce vinice.

*3 Mojz.19,19.

10. Nebudeš orati volem a oslem spolu.

11. Neoblečeš roucha z rozdílných věcí, z vlny a lnu setkaného.

12. Prýmy * zděláš sobě na čtyřech rozích oděvu svého, jímž se odíváš.

*4 Mojz.15,38.

13. Když by pojal někdo ženu, a všel by k ní, a potom měl by ji v nenávisti,

14. A dal by příčinu k řečem o ní, v zlou pověst ji oblačeje a mluv: Ženu tuto vzal jsem, a všed k ní, nenalezl jsem ji pannou:

15. Tedy otec děvečky a matka její vezmouce přinesou znamení panenství děvečky k starším města svého k bráně.

16. A dí otec děvečky k starším: Dceru svou dal jsem muži tomuto za manželku, kterýž ji v nenávisti má.

17. A hle, sám příčinu dal řečem o ní, mluv: Nenalezl jsem při dceři tvé panenství, a teď hle, znamení panenství dcery mé. I roztáhnou roucho to před staršími města.

18. Tedy starší města toho jmou muže a trestati ho budou,

19. A uloží jemu pokutu sto * lotů stříbra, kteréž dají otcí děvečky, proto že vynesl zlou pověst proti panně Izraelské. I bude jí mítí za manželku, kteréž nebude mocí propustiti po všecky dny své.

*v.29.

20. Jináč byla-li by pravá žaloba ta, a nebylo by nalezeno panenství při děvečce:

21. Tedy vyvedou děvečku ke dveřím otce jejího, a uházejí ji lidé města toho kamením, a umřef; nebo dopustila se nešlechtnosti v Izraeli, smilnivši v domě otce svého. Tak odejmeš zlé z prostředku sebe.

22. Kdyby kdo postižen byl, že * obýval s ženou manželkou cizí, tedy umrou oni oba dva, muž, kterýž obýval s tou ženou, i žena také; i † odejmeš zlé z Izraele.

*3 Mojz.20,10. †5 Mojz.21,21.

23. Byla-li by děvečka panna zasnoubená muži, a nalezna ji někdo v městě, obýval by s ní:

24. Vyvedete oba dva k bráně města toho, a uházíte je kamením, a umrou, děvečka, proto že nekřičela, *jsuci* v městě, a muž proto, že ponížil ženy bližního svého; a odejmeš zlé z prostředku svého.

25. Pakli na poli našel by muž děvečku zasnoubenou, a násili jí učině, obýval by s ní: smrti umřef muž ten sám,

26. Děvečce pak nic neučiníš. Nedopustila se hříchu hodného smrti; nebo ja-

kož povstává někdo proti bližnímu svému a morduje život jeho, tak i při této věci.

27. Na poli zajisté našel ji; křičela děvečka zasnoubená, a žádný tu nebyl, kdo by ji vysvobodil.

28. Jestliže by našel někdo děvečku pannu, kteráž by zasnoubena nebyla, a vezma ji, obýval by s ní, a byli by postiženi:

29. Tedy * dá muž ten, kterýž by obýval s ní, otcí děvečky padesáte stříbrných, a bude jeho manželka, protože ponížil ji; nebude moci jí propustiti po všechny dny své. ^{*2 Mojs. 22, 16.}

30. Nevezme * žádný manželky otce svého, a neodkryje podolka otce svého. ^{*3 Mojs. 18, 8.}

KAPITOLA XXIII.

Kteří do shromáždění Božího nenalezli. 9. O čistotě, 15. poběhlích, 19. lichvě, 21. slibu, 24. zabití hrozná a trháni klasů bližního.

Nevejde do shromáždění Hospodinova, kdož by měl stlučené aneb odňaté lůno.

2. Aníž vejde do shromáždění Hospodinova syn postranní; také i desáté koleno jeho nevejde do shromáždění Hospodinova.

3. Ammonitský *tolikéž* ani * Moábský nevejde do shromáždění Hospodinova, ani desáté koleno jejich nevejde do shromáždění Hospodinova až na věky. ^{*Neh. 13, 1.}

4. Proto že proti vám nevyšli s chlebem a s vodou na cestě, když jste šli z Egypta, a že ze mzdy najal proti tobě Baláma, * syna Beor, z Petor Mezopotamie Syrské, aby zlořečil tobě: ^{*4 Mojs. 22, 5 násl. Joz. 24, 9.}

5. (Ačkoli nechtěl Hospodin Bůh tvůj slyšeti Baláma, ale obrátil Hospodin Bůh tvůj tobě zlořečení v požehnání, nebo miloval tebe Hospodin Bůh tvůj.)

6. Nebudeš hledati pokoje jejich ani dobrého jejich po všechny dny své na věky.

7. Nebudeš míti v ohavnosti Idumejského, nebo * bratr tvůj jest, aniž Egyptského v ohavnosti míti budeš, nebo jsi byl pohostinu v zemi jeho. ^{*1 Mojs. 25, 25. 26.}

8. Synové, kteříž se jim zrodí v třetím kolenu, vejdou do shromáždění Hospodinova.

9. Když bys vytáhl vojensky proti nepřátelům svým, vystříhej se od všeliké zlé věci.

10. Bude-li mezi vámi kdo, ješto by po-

škrvněn byl příhodou noční, vyjde ven z stanů, a nevejde do nich;

11. Ale když bude k večerou, umyje se vodou, a po západu slunce vejde do stanů.

12. Také místo budeš míti vně za stany, abys tam chodíval ven;

13. A budeš míti kolik mezi jinými nástroji svými, a když bys chtěl sednouti vně, vykopáš jim *dálek*, a obrátíš se, zahrabeš nečistotu svou.

14. Nebo Hospodin Bůh tvůj * chodí u prostřed stanů tvých, aby tě vysvobodil, a dal tobě nepřátely tvé; protož ať jest přibytěk tvůj svatý, tak aby nespátril při tobě mrzkosti nějaké, pročež by se odvrátil od tebe. ^{*3 Mojs. 26, 12.}

15. Nevydáš služebníka pánu jeho, kterýž k tobě utekl od pána svého.

16. S tebou bydliti bude u prostřed tebe na místě, kteréž by vyvolil v některém městě tvém, kdežkoli jemu se libiti bude; nebudeš ho moci * utiskati. ^{*2 Mojs. 22, 21.}

17. Nebude nevěstka žádná z dcer Izraelských, ani nečistý smilník z synů Izraelských.

18. Neprineseš mzdy nevěstky, a mzdy psa do domu Hospodina Boha svého z jakéhokoli slibu, nebo to obé ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému.

19. Nedáš na lichvu bratru svému ani peněz, ani pokrmu, ani jakékoli věci, kteráž se dává na lichvu.

20. Cizimu půjčíš na lichvu, ale bratru svému nedáš na lichvu, aby požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všech věcech, k kterýmž bys vztáhl ruku svou v zemi, do níž vejdeš, abys dědičně obdržel ji.

21. Když bys učinil * slib Hospodinu Bohu svému, neprodlévej splniti ho; nebo konečně toho vyhledávati bude Hospodin Bůh tvůj od tebe, a byl by na tobě hřích. ^{*3 Mojs. 27, 2. 4 Mojs. 30, 3.}

22. Pakli nebudeš slibovati, nebude na tobě hřichu.

23. Což *jednou* vyšlo z úst tvých, to splníš a učiníš, jakž jsi slíbil Hospodinu Bohu svému dobrovolně, což jsi vynesl ústy svými.

24. Všel-li bys do vinice bližního svého, jísti budeš hrozny podle žádosti své do sytosti své, ale do nádoby své nevložíš.

25. Všel-li bys * do obilí bližního svého,

natrháš sobě klasů rukou svou, ale srpem nebudeš žiti obilí bližního svého.

*Mat.12,1. Mark.2,23.

KAPITOLA XXIV.

Zpráva o manželích, 7. lidokradcích, 8. malomocenství, 10. základu brání. 14. Zápověd o utiskování, 19. a rozkaz o paběrčích.

Pojal-li by muž ženu a byl by manželem jejím, přihodilo by se pak, že by nenašla milosti před očima jeho pro nějakou mrzkost, kterouž by nalezl na ní, i napsal by * jí listek zapuzení a dal v ruku její, a vyhnal by ji z domu svého;

*Mat.5,31. 1 Kor.7,10.

2. A vyjdouci z domu jeho, odešla by a vdala se za druhého muže;

3. A ten také muž poslední v nenávisti máje ji, napsal by listek zapuzení a dal v ruce její, a vyhnal by ji z domu svého; aneb umřel by muž její poslední, kterýž vzal ji sobě za manželku:

4. Nebude moci * manžel její první, kterýž ji vyhnal, zase ji vzíti sobě za manželku, když již *příčinou jeho* poškvrněna jest; nebo ohavnost jest před Hospodinem. Protož nedopouštěj hřešiti *lidu* země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví.

*Jer.3,1.

5. Když by někdo v nově pojal ženu, nevyjde * k boji, aniž na něj vzkládána bude jaká *obecní práce*; svoboden bude v domě svém za jeden rok, a veseliti se bude s manželkou svou, kterouž pojal.

*k.20,7.

6. *Žádný* nevezme v zástavě svrchního i spodního žernovu, nebo takový bral by duši v základu.

7. Byl-li by postižen někdo, že ukradl člověka * z bratří svých synů Izraelských, a k zisku by sobě jej přivedl aneb prodal jej: umře zloděj ten, a odejmeš zlé z prostředku svého.

*2Mojš.21,16.

8. Šeř se při ráně malomocenství, abys ostříhal pilně a činil všecko, jakž * učiti budou vás kněží Levítové; jakož přikázal jsem jim, ostříhati toho budete a *tak* činiti.

*3Mojš.13,8; 14,2.

9. Pomni na ty věci, * které učinil Hospodin Bůh tvůj Marii na cestě, když jste vyšli z Egypta.

*4Mojš.12,10.

10. Půjčil-li bys bližnímu svému něčeho, nevejdeš do domu jeho, abys vzal něco v zástavě od něho.

11. Ale vně staneš, a člověk, jemuž jsi půjčil, vynese tobě základ svůj ven.

12. Jestliže by pak byl člověk chudý, nebudeš spáti s základem jeho.

13. Bez prodlévání * navrátíš jemu zastavenou věc jeho při západu slunce, aby leže v šatech svých, dobrořečil tobě, a bude to za spravedlnost tobě před Hospodinem Bohem tvým.

*2Mojš.22,26.

14. Neutiskneš * nájemníka chudého a nuzného, *tak* z bratří svých jako z příchozích, kteříž jsou v zemi tvé v branách tvých.

*8Mojš.19,13.

15. Na *každý* den dáš jemu mzdu jeho, prvé nežli by slunce zapadlo; nebo chudý jest, a tím se živi, aby netpěl proti tobě k Hospodinu, a byl by na tobě hřích.

16. Nebudou * na hrdle trestání otcové za syny, ani synové trestání budou na hrdle za otce, jeden každý za svůj hřích umře.

*2Kral.14,6.

17. Nepřevrátíš * soudu příchozímu neb sirotku, ani vezmeš v základu roucha vdovy,

*2Mojš.22,21.

18. Ale * pamatuj, že jsi byl služebníkem v Egyptě, a že tě vykoupil Hospodin Bůh tvůj odtud; protož přikazuj, abys činil toto.

*k.5,15.

19. Když bys žal obilí své na poli svém, a * zapomenul bys tam některého snopu, nenavrátíš se, abys jej vzal; příchozímu, sirotku a vdově *to* bude, aby požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všelikém díle rukou tvých.

*3Mojš.19,9.

20. Když bys třásl olivy své, nebudeš shledávati po každé ratolesti za sebou; příchozímu, sirotku a vdově *to* zůstane.

21. Když bys sbíral víno na vinici své, nebudeš paběrovati jahodek za sebou; příchozímu, sirotku a vdově *to* bude.

22. Pamatuj, * že jsi byl služebníkem v zemi Egyptské; protož přikazuj, abys *to* činil.

*v.18.

KAPITOLA XXV.

O trestání nepravých. 5. O vdově bez dětí pozůstalé kdo ji pojití měl. 13. O mife a váze spravedlivé. 17. Rozkaz o vyhlazení Amalechitských.

Vznikla-li by jaká nesnáz mezi některými, a přistoupili by k soudu, aby je rozsoudili, tedy * spravedlivého ospravedlní, a nepravého odsoudí.

*Přil.17,15.

2. Bude-li pak hoden mrskání nepravý, tedy káže ho položiti soudce a mrskati před sebou, vedlé nepravosti jeho v jistý počet *ran*.

3. Čtyřicetkrát * káže ho mrštiti, aniž přidá více, aby, jestliže by jej nadto

mrskal ranami mnohými, nebyl přilíš zlehčen bratr tvůj před očima tvýma.

^{*2 Kor. 11, 24.}

4. Nezavížeš * úst vola mlátícího.

^{*1 Kor. 9, 9. 1 Tim. 5, 18.}

5. Když by bratři spolu bydli, a umřel by jeden z nich, nemaje syna, nevda se ven žena toho mrtvého za jiného muže; bratr * jeho vejde k ní, a vezme ji sobě za manželku, a právem švagrovství přiznání se k ní.

^{*Rut. 4, 5. Mat. 22, 24.}

6. Prvorozený pak, kteréhož by porodila, nazván bude jménem bratra jeho mrtvého, aby nebylo vyhlazeno jméno jeho z Izraele.

7. Nechtěl-li by pak muž ten pojiti příbuzné své, tedy přijde příbuzná jeho k bráně před starší a řekne: Nechce příbuzný můj vzbuditi bratru svému jména v Izraeli, a nechce podle práva švagrovství pojiti mne.

8. Tedy povolají ho starší města toho, a mluvití budou s ním; a stoje, řekli by: Nechci ji pojiti,

9. Přistoupí příbuzná jeho k němu před staršími, a * szuje střevis jeho s nohy jeho, a plíne mu na tvář a odpoví, řkuci: Tak se má státi muži tomu, kterýž by nechtěl vzdělati domu bratra svého.

^{*Rut. 4, 7.}

10. I bude nazváno jméno jeho v Izraeli: Dům bosého.

11. Když by se svadili někteří spolu jeden s druhým, a pristoupila by žena jednoho, aby vysvobodila muže svého z ruky bijícího jej, i vztáhla by ruku svou a uchopila by ho za láno:

12. Tedy utneš ruku její, neslituje se nad ní oko tvé.

13. Nebudeš * mítí v pytlíku svém nejdnostejného kamene, většího a menšího.

^{*3 Mojs. 19, 36. Ezech. 45, 10.}

14. Aníž budeš mítí v domě svém nejdnostejného korce, většího a menšího.

15. Váhu * celou a spravedlivou mítí budeš, též míru celou a spravedlivou budeš mítí, aby se prodliili dnové tvoji v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

^{*3 Mojs. 19, 35.}

16. Nebo v * ohavnosti jest Hospodinu Bohu tvému, kdožkoli činí ty věci, všeliký činící nepravost.

^{*Přisl. 11, 1.}

17. Pamatuj na to, coť učinil * Amalech na cestě, když jste šli z Egypta:

^{*2 Mojs. 17, 8.}

18. Kterak vyšed tobě v cestu, zadní houf tvůj všech mdlých, kteříž šli za te-

bou, pobil, když jsi ty byl zemdlený a ustalý, a nebal se Boha.

19. Protož když by Hospodin Bůh tvůj dal tobě odpočinutí ode všech nepřátel tvých vůkol v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, abys dědičně obdržel ji, vyhladíš památku Amalecha pod nebem; nezapomínejž na to.

KAPITOLA XXVI.

O obětování prvotin 12. a dávání desátků.

Když pak vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, a opanuje ji, bydliťi v ní budeš:

2. Vezmeš * prvotin všeho ovoce země té, kteréž obětovati budeš z země své, již Hospodin Bůh tvůj dává tobě, a vlože do koše, půjdeš k místu, kteréž by Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jménu svému vyvolil.

^{*2 Mojs. 23, 19.}

3. A přijda k knězi, kterýž těch dnů bude, díš jemu: Vyznávám dnes Hospodinu Bohu svému, že jsem všel do země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům našim, že ji nám dá.

4. I vezma kněz z ruky tvé koš, postaví jej před oltářem Hospodina Boha svého.

5. A mluvití budeš před Hospodinem Bohem svým, řka: Syrský chudý otec můj sstoupil do * Egypta s nemnohými osobami, a byv tam pohostinu, vzrostl v * národ veliký, silný a mnohý.

^{*1 Mojs. 46, 5. + 2 Mojs. 1, 7.}

6. A když zle * nakládali s námi Egyptští, trápíce nás, a vzkládající na nás službu těžkou,

^{*2 Mojs. 1, 13, 14.}

7. Volali * jsme k Hospodinu Bohu otců našich, a vyslyšev Hospodin hlas náš, popatřil na trápení naše, práci naši a ssouzení naše.

^{*2 Mojs. 2, 23, 24.}

8. I * vyvedl nás Hospodin z Egypta v ruce silné a v rameni vztaženém, v strachu velikém, a znameních i zázracích.

^{*2 Mojs. 12, 51; 13, 3.}

9. A uvedl nás na toto místo, a dal nám zemi * tuto oplývající mlékem a strdí.

^{*2 Mojs. 3, 8; 13, 5; 33, 3.}

10. Protož nyní, hle, přinesl jsem prvotiny úrod země, kterouž jsi mi dal, ó Hospodine. I necháš toho před Hospodinem Bohem svým, a pokloníš se před ním.

11. I * veseliti se budeš ve všech dobrých věcech, kteréž by tobě dal Hospodin Bůh tvůj, i domu tvému, ty i Le-

víta i přichozí, kterýž jest u prostřed tebe. ^{*k.16,11,14.}

12. Když bys pak vyplnil * všechny desátky ze všech úrod svých léta třetího, jenž rok desátků jest, a dal bys Levitovi, přichozímu, sirotku i vdově, a jedli by v branách tvých a nasyceni byli: ^{*k.14,28.}

13. Tedy diš před Hospodinem Bohem svým: Vynesl jsem, což posvěceného bylo, z domu svého, a dal jsem také Levitovi, přichozímu, sirotku a vdově vedlé všelikého přikázání tvého, kteréž jsi mi přikázal; nepřestoupil jsem žádného z přikázání tvých, aniž jsem zapomenul na ně.

14. Nejedl jsem v zámátku svém z toho, a nejal jsem z toho k věci obecné, aniž jsem dal něco odtud ku pohřbu; poslechl jsem hlasu Hospodina Boha svého, učinil jsem podle všeho, což jsi mi přikázal.

15. Popatřiz * z příbytku svatého svého s nebe, a požehnej lidu svému Izraelskému a zemi, kterouž jsi dal nám, jakož jsi s přísahou zaslíbil otcům našim, zemi oplývající mlékem a strdí. ^{*Izai.63,15.}

16. Dnes Hospodin Bůh tvůj přikazuje tobě, abys ostříhal ustanovení těchto a soudů; ostříhejž tedy a čiň je z celého srdce svého a ze vsí duše své.

17. Dnes i ty připověděl se k Hospodinu, že jej budeš mítí za Boha, a choditi budeš po cestách jeho, a ostříhati ustanovení jeho, a přikázání i soudů jeho, a poslouchati hlasu jeho.

18. Hospodin také připověděl se k tobě dnes, * že tě bude mítí za lid zvláštní, jakož mluvil tobě, abys ostříhal všech přikázání jeho, ^{*k.7,6; 14,2.}

19. A že tě vyvýší nade všechny národy, kteréž učinil, abys byl vzácnější, alovoutnější a slavnější nad ně, a tak lid svatý Hospodinu Bohu svému, jakož jest mluvil.

KAPITOLA XXVII.

O vyzdvižení kamení a vzdělání oltáře za Jordánem. 9. Napomenutí k ostříhání zákona. 11. Vydávání složenství na přestupníky jeho.

I přikázal Mojžíš a starší Izraelští lidu, řkouce: Ostříhejž každého přikázání, kteréž já přikazuji vám dnes.

2. A když * přejdeš přes Jordán do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, vyzdvihneš sobě kameny veliké, a obvržeš je vápnem. ^{*Joz.3,17.}

3. A napíšeš na nich všecka slova zákona tohoto, když přejdeš, abys všel do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, do země/oplývající mlékem a strdí, jakož jest mluvil Hospodin Bůh otců tvých tobě.

4. Když tedy přejdeš Jordán a vyzdvihneš ty kameny, kteréž já přikazuji vám dnes, na hoře Hébal, a obvržeš je vápnem,

5. A * vzděláš tam oltář Hospodinu Bohu svému: oltář z kamenů, jichž nebudeš tesati železem, ^{*2Mojž.20,25.}

6. Z kamení celého vzděláš oltář Hospodinu Bohu svému, abys na něm obětoval oběti zápalné Hospodinu Bohu svému.

7. Obětovati budeš i oběti pokojné, a jisti tu a * veseliti se před Hospodinem Bohem svým. ^{*k.12,12,18.}

8. Napíšeš pak na těch kameních všecka slova zákona toho dobře a zřetelně.

9. I mluvil Mojžíš a kněží Levitští ke všemu Izraelovi, řkouce: Pozoruj a slyš, Izraeli, dnes * učiněn jsi lidem Hospodina Boha svého. ^{*k.26,18,19.}

10. Protož poslouvej hlasu Hospodina Boha svého, a zachovávej přikázání jeho i ustanovení jeho, kteráž já tobě dnes přikazuji.

11. I přikázal Mojžíš v ten den lidu, řka:

12. Tito stanou, aby * dobrořečili lidu na hoře Garizim, když byste přešli Jordán: Simeon, Lévi, Juda, Izachar, Jozef a Benjamin. ^{*k.11,29.}

13. Tito pak stanou, aby zlořečili na hoře Hébal: Ruben, Gád, Asser, Zabulon, Dan a Neftalim.

14. I budou osvědčovati Levitové, a řeknou ke všechněm mužům Izraelským vysokým hlasem:

15. Zlořečený člověk, kterýž by udělal rytinu aneb věc slitou, ohavnost Hospodinu, dílo rukou řemeslníka, by ji pak i do skryše odložil. I odpoví všecken lid a řekne: Amen.

16. Zlořečený, * kdož sobě zlehčuje otce svého a matku svou; i řekne všecken lid: Amen. ^{*2Mojž.21,17. Mat.15,4.}

17. Zlořečený, * kdož přenáší mezník bližního svého; i řekne všecken lid: Amen. ^{*k.19,14. Přisl.22,28.}

18. Zlořečený, kdož * zavodí slepého,

aby bloudil po cestě; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs.19,14.}

19. Zlořečený, kdož *převrací spravedlnost příchozího, sirotka a vdovy; a odpoví všecken lid: Amen. ^{*2 Mojs.22,21.}

20. Zlořečený, kdož by obýval * s manželkou otce svého, nebo odkryl podolek otce svého; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs.18,8; 20,11.}

21. Zlořečený, kdož by obýval * s kterýmkoli hovadem; i dí všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs.18,23.}

22. Zlořečený, kdož by obýval * s sestrou svou, dcerou otce svého, aneb dcerou matky své; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs.18,9.}

23. Zlořečený, kdož by obýval s svegruší svou; i odpoví všecken lid: Amen.

24. Zlořečený, kdož by * zbil bližního svého tajně; i řekne všecken lid: Amen. ^{*4 Mojs.35,20.}

25. Zlořečený, kdož by vzal dary, aby zabil člověka nevinného; i dí všecken lid: Amen.

26. Zlořečený, *kdož by nezůstal v řečech zákona tohoto a nečinil jich; a řekne všecken lid: Amen.

^{*Zalm. 119, 21. Gal. 3, 10.}

KAPITOLA XXVIII.

Požeňnáni pňitelům, 15. a zlořečení přestupníkům zřkona.

Jestliže pak * opravdově poslušen budeš hlasu Hospodina Boha svého, ostřihaje a čině všecka přikázání jeho, kteráž já dnes prikazuji tobě, vyvýší tě Hospodin Bůh tvůj nade všecky národy země.

^{*3 Mojs.26,3.}

2. A přijdou na tě všecka požehnání tato, a vyplní se při tobě, když jen poslušen budeš hlasu Hospodina Boha svého.

3. Požeňnaný * budeš v městě, požeňnaný i na poli. ^{*k.30,9.}

4. Požeňnaný plod života tvého, úrody země tvé, i piod dobytka tvého, prvorozené skotů tvých i stáda bravů tvých.

5. Požeňnaný koš tvůj i díže tvá.

6. Požeňnaný budeš vcházeti, požeňnaný i vycházeti.

7. A učiní Hospodin, že * nepřátelé tvoji, kteříž by povstali proti tobě, poraženi budou před tebou; jednou cestou vyťáhnou proti tobě, a sedmi cestami před tebou utíkati budou. ^{*3 Mojs.26,7.}

8. Prikáže Hospodin požehnání *svému*, aby s tebou bylo v špižirnách tvých a při všem, k čemu bys koli přičinil ruku

svou, a požehná tobě v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

9. Vystaví tě sobě Hospodin * za lid svatý, jakož zapřisáhl tobě, když ostřihati budeš přikázání Hospodina Boha svého, a choditi po cestách jeho. ^{*2 Mojs.19,5.}

10. I uzří všickni národové země, že jméno Hospodinovo vyzýváno jest nad tebou, a budou se báti tebe.

11. Učiní také Hospodin, že hojnost mtí budeš *všeho* dobrého, plodu života svého, i plodu dobytků svých, i úrod zemských v zemi, kterouž s přísahou zaslíbil otcům tvým, že ji tobě dá.

12. Otevře Hospodin tobě poklad svůj výborný, nebe, aby vydalo dešť zemi tvé časem svým, a požehná všelikému dílu ruky tvé, tak že mnohým národům půjčovati budeš, sám pak *nic* nevypůjčíš.

13. I ustanoví tě Hospodin za hlavu a ne za ocas, a budeš vždycky vyšší, a nikdy nižší, když poslouchati budeš přikázání Hospodina Boha svého, kteráž já dnes tobě prikazuji, abys ostřihal a činil je.

14. A * neuchýlíš se od žádného slova, kteráž já dnes prikazuji tobě, ani na pravo ani na levo, odcházejí *†* po bozích cizích, abys jim sloužil. ^{*k.5,32. řk.8,19.}

15. Jestliže * pak hlasu Hospodina Boha svého poslouchati, a všech přikázání a ustanovení jeho, kteráž já dnes prikazuji tobě, ostřihati a činiti nebudeš, přijdou na tě všecka zlořečenství tato a postihnou tě. ^{*3 Mojs.26,14.}

16. Zlořečený budeš v městě, zlořečený i na poli.

17. Zlořečený koš tvůj, a zlořečená díže tvá.

18. Zlořečený plod života tvého i úrody země tvé, prvorozené skotů tvých i stáda bravů tvých.

19. Zlořečený budeš vcházeti, zlořečený i vycházeti.

20. Pošle Hospodin na tě zlořečení, zkormoucení a bídu při všem, * k čemuž bys koli přičinil ruky své a což bys koli dělal, dokudž nebudeš vyhlazen, a nezahyneš v náhle pro zlé skutky tvé, skrze něž jsi opustil mne. ^{*Soud.2,15.}

21. Dopustí Hospodin, aby se přidržely tebe * morní bolesti, až tě i vyplní z země, do níž se béfeš, abys ji dědičné opanoval. ^{*3 Mojs.26,16. Ezech.14,21.}

22. Bítí tě bude Hospodin souchotinami, zimnicí, pálivostí, horkem, mečem, suchem * a rudou, a budou tě stíhati, až tě i zkazí. *1Kra1.17,7.

23. I to * nebe, kteréž jest nad hlavou tvou, bude měděné, a země, kteráž jest pod tebou, železná. *3Mojz.26,19.

24. Dá Hospodin zemi tvé místo deště prach a popel, a toť s nebe stoupí na tě, dokudž bys nebyl vyhlazen.

25. Učiní i to Hospodin, že * poražen budeš od nepřátel svých; jednou cestou vytáhneš proti nim, a sedmi cestami utíkáti budeš od tváří jejich, a musíš se smýkáti po všech královstvích země. *3Mojz.26,17.

26. I budou těla vaše mrtvá za pokrm všemu ptactvu nebeskému, a šelmám zemským, a nebude, kdo by je odehnal.

27. Raní tě Hospodin vředem Egyptským, neduhy na zadku, prašivinami a svrabem nezhojitelným.

28. Raní tě Hospodin pomnutím smyslu, slepotou a tupostí srdce,

29. Tak že o poledni makati budeš, jako maká slepý ve tmě, a nebudeš mítí prospěchu na cestách svých; k tomu také utiskán budeš, a loupen po všechny dny, a nebude, kdo by tě vysvobodil.

30. Manželku sobě zasnoubíš, a jiný s ní obývati bude; dům vystavíš, a nebudeš bydleti v něm; vinici * štípíš, a sbíráti na ní nebudeš. *Izai.65,22.

31. Vůl tvůj před tvýma očima zabít bude, a ty jeho jísti nebudeš; osel tvůj uchvácen bude před tváří tvou, aniž se zase navrátí; dobytek tvůj vydán bude nepřítelům tvým, a žádný ho nevyvobodí.

32. Synové tvoji a dcery tvé cizímu národu vydáni budou, a oči tvé na to hledíce, umdlivati budou pro ně celého dne, a nebude síly v ruce tvé.

33. Úrody * země tvé i všecko úsilí tvé sžije národ, kteréhož ty neznáš, a nebudeš než potlačený a potřený po všechny dny. *Soud.6,3.

34. A omámený budeš nad těmi věcmi, kteréž viděti budou oči tvé.

35. Raní tě Hospodin vředem nejhorším na kolenou i na lýtkách, tak že se nebudeš moci zhojiti, od spodku nohy tvé až do vrchu hlavy.

36. Zavede tě Hospodin i krále tvého, kteréhož ustanovíš nad sebou, do národu, kteréhož jsi ty neznal, ani předko-

vé tvoji, a * sloužiti tam budeš bohům cizím, dřevu a kameni. *k.4,28.

37. A budeš k * užasnutí a přísloví i v rozprávku všechném národům, mezi kteréž zavede tě Hospodin. *1Kra1.9,7.

38. Mnoho * semene vynesíš na pole k rozstávání, a málo shromáždíš, nebo sžerou to kobyly. *Mich.6,15.

39. Vinice štípíš a dělati je budeš, ale vína pítí ani sbíráti nebudeš, nebo čern sžije je.

40. Olivovi hojnost mítí budeš ve všech končinách svých, a však olejem se pomazovati nebudeš, nebo * sprchne ovoce s olivy tvé. *Joel.1,10.

41. Synů a dcer naplodíš, a nebudeš jich mítí, nebo zajati budou.

42. Všecko stromovní tvé i úrody země tvé kobyly zkazí.

43. Cizozemec, kterýž s tebou přebývá, vzroste nad tebe, ty pak velice ponížovati se musíš.

44. On půjčovati bude tobě, a ty nebudeš mítí, co bys půjčil jemu; on bude přednější, a ty poslednější.

45. A přijdou na tebe všecka zlořečenství tato a stíhati tě budou, a obklíčí tě, až i zahyneš, jestliže bys neuposlechl hlasu Hospodina Boha svého, a neostříhal příkázání a ustanovení jeho, kteráž přikázal tobě.

46. A budou rány tyto znamením a zázrakem na tobě i semeni tvém až na věky,

47. Proto že jsi nesloužil Hospodinu Bohu svému s potěšením a veselím srdce, maje hojnost všech věcí.

48. A protož nepříteli svému, kteréhož poslal na tebe Hospodin, sloužiti musíš v hladu, žizni, v nahotě a v nedostatku všech věcí; a vloží na šiji tvou jho železné, dokudž tě nesetře.

49. Přivede Hospodin * na tebe národ z daleka, od nejdálších konců země, jako letí orlice, národ, i jehož jazyku nerozumíš, *Jer.5,15; 6,22. †Izai.33,19.

50. Národ * nestydatý, kterýž ani starce nebude šanovati, a nad dítětem se neslituje. *Dan.8,23.

51. A sžije plod dobytků tvých i úrody země tvé, dokudž nebudeš vyhlazen; a nezanechá tobě obilí, vína mladého a oleje, prvorozeného z skotů tvých, ani stáda bravů tvých, až tě i vyhladí.

52. A oblehne tě ve všech městech tvých, dokudž by nepadly zdi tvé vyso-

ké a pevné, v nichž ty doufáš po vši zemi své; obležen, pravím, budeš ve všech městech svých, po vši zemi své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dal tobě,

53. Tak že v obležení a ssouzení, jímž ssouží tě nepřítel tvůj, jísti budeš * plod života svého, maso synů svých a dcer svých, kteréž by dal tobě Hospodin Bůh tvůj. ^{*2Kral.6,28.29.}

54. Člověk mezi vámi rozmazaný a v rozkoši schovaný záviděti bude bratru svému, i vlastní ženě své, i ostatním synům svým, kterýchž ještě zanechal,

55. Tak že neudělí žádnému z nich masa synů svých, kteréž jísti bude, proto že nezůstalo jemu nic jiného v obležení a v ssouzení, jímž ssouží tě nepřítel tvůj ve všech městech tvých.

56. Rozmazaná mezi vámi a v rozkoši schovaná žena, kteráž rozmazaností a rozkoší velikou ledva nohou země se dotkla, vlastnímu muži svému a synu svému i dceři své

57. Také i lůžka svého, kteréž z ní vychází při porodu, ano i synů svých, kteréž zplodí, záviděti bude; nebo jísti je bude tajně pro nedostatek všech věcí v obležení a ssouzení, jímž ssouží tě nepřítel tvůj v městech tvých.

58. Nebudeš-li ostříhati a činiti všech slov zákona tohoto, kteráž psána jsou v knize této, abys se bál toho veleslavného a hrozného jména Hospodina Boha svého:

59. Rozmnoží ku podivení Hospodin rány tvé, a rány semene tvého, rány veliké a trvánlivé, i nemoci těžké a dlouhé.

60. A obrátí na tebe * všechny neduhy Egyptské, jichžs se strašil, a přichytí se tebe. ^{*2Mojz.9,9.}

61. Všeliký také neduh a všelikou ránu, kteráž není psána v knize zákona tohoto, uvede Hospodin na tebe, dokudž nebudeš vyhlazen.

62. A zůstane * vás maličko, ješto vás prvé bylo mnoho, jako hvězd nebeských, proto že jsi neposlouchal hlasu Hospodina Boha svého. ^{*k.4.27.}

63. I stane se, že jakož se veselil Hospodin nad vámi, dobře vám čině a rozmnožuje vás, tak * veseliti se bude Hospodin nad vámi, když vás zkazí a vyhladí, a vyplnění budete z země, do kteréž jdete, abyste dědičně vládli jí. ^{*Přisl.1,26.}

64. A rozptýlí tě Hospodin mezi vše-

cky národy, od jednoho konce země až do druhého, a budeš tam sloužiti bohům cizím, kterýchž ty neznáš, ani otcové tvoji, dřevu a kameni.

65. A mezi národy těmi neoddechneš, aniž bude mít odpočinutí spodek nohy tvé; tam také dá Hospodin tobě srdce lekavé, a oči blikavé, a truchlost myslí.

66. I bude život tvůj nejistý před tebou, a strašiti se budeš v noci i ve dne, a nikdež nebudeš jist svým životem.

67. Ráno díš: Ó by již byl večer! a večer díš: Ó by již bylo jitro! pro strach srdce svého, jímž se lekáš, a pro ty věci, na něž očima svýma hleděti musíš.

68. A zavede tě Hospodin do Egypta na lodech, cestou, o níž jsem řekl tobě: Nebudeš * ji viděti více; a tam prodávati se budete nepřátelům svým za služebnici a děvky, a nebude, kdo by koupil. ^{*k.17,16.}

KAPITOLA XXIX.

Obnovení smlouvy.

Tato jsou slova smlouvy, kteráž přikázal Hospodin Mojžíšovi učiniti s syny Izraelskými v zemi Moábské, mimo onu smlouvu, kterouž učinil s nimi na Orébě.

2. I svolav Mojžíš všecken lid Izraelský, řekl jim: Vy * sami viděli jste všechny věci, kteréž učinil Hospodin před očima vašimi v zemi Egyptské, Faraonovi i všechněm služebníkům jeho, i vši zemi jeho, ^{*2Mojz.19,4.}

3. Zkušování veliká, kteráž viděly oči tvé, * znamení i zázraky ty veliké. ^{*k.7.19.}

4. A však nedal vám Hospodin * srdce k srozumění, a oči k vidění, a uši k slyšení až do tohoto dne. ^{*Izai.6,10.}

5. A vedl jsem vás * čtyřiceti let po poušti, nezvetšela roucha vaše na vás, a obuv vaše neztrhala se na nohách vašich. ^{*k.8,2.4.}

6. Chleba jste nejedli, vína a nápoje opojného jste nepili, abyste poznali, že já jsem Hospodin Bůh váš.

7. A když jste přišli na toto místo, vytáhl * Seon, král Ezebon, a Og, král Bázan, proti nám k boji, a porazili jsme je, ^{*k.2,26.4Mojz.21,21.}

8. A vzali jsme * zemi jejich, i dali jsme ji v dědictví pokolení Rubenovu a Gádovu, a polovici pokolení Manassesova. ^{*4Mojz.32,33.}

9. Ostříhejtež tedy slov smlouvy této a činite je, aby se vám šťastně vedlo všechno, což byste činili.

10. Vy všickni dnes stojíte před Hospodinem Bohem svým, knížata vaše v pokoleních vašich, starší vaši a úředníci vaši, všickni muži Izraelští,

11. Dítka vaše i ženy vaše, i přichozí vaši, kteříž bydlejí u prostřed stanů vašich, i ten, kterýž dříví seká, i ten, kterýž váží vodu,

12. Abyste vešli v smlouvu Hospodina Boha svého, a v přísahu jeho, v kteroužto smlouvu Hospodin Bůh tvůj dnes vchází s tebou,

13. Aby tě sobě dnes * postavil za lid, a on byl tobě za Boha, jakož mluvil tobě, a jakož s přísahou zaslíbil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

14. A ne s vámi samými * činím smlouvu tuto a přísahu tuto,

15. Ale i s každým tím, jenž tuto dnes s námi stojí před Hospodinem Bohem našim, i s tím, jehož není tuto dnes s námi.

16. Nebo vy víte, kterak jsme bydlili v zemi Egyptské, a kterak jsme šli prostředkem těch národů, až jsme naskrze prošli.

17. A viděli jste ohavnosti jejich i modly jejich, dřevo i kámen, stříbro i zlato, kteréž jest při nich.

18. Hleďtež, ať nebyvá mezi vámi muže, aneb ženy, aneb čeledi, aneb pokolení, jehož by srdce odvrátilo se dnes od Hospodina Boha našeho, a šel by sloužiti bohům těch národů; ať nebyvá mezi vámi * kořene plodícího jed a hořkost.

19. I stalo by se, že uslyše takový slova zlořečení tohoto, dobrořečil by sobě v srdci svém, řka: Pokoj * mítí budu, bychť pak i chodil podlé žádosti srdce svého; i přidal by opilou žízňivě.

20. Nechceť Hospodin odpustiti takovému, nebo tehdaž rozpálí se prechlivost Hospodinova a zúrivot jeho proti takovému člověku, tak že případne na něj všeliké * zlořečení, o kterémž psáno jest v knize této; i vyhladí Hospodin jméno jeho pod nebem.

21. A odloučí jej Hospodin s jeho zlým ode všech pokolení Izraelských, vedlé všech zlořečení smlouvy zapsané v této knize zákona,

22. Tak že řekne věk potomní, synové vaši, kteříž povstanou po vás, i cizozemec, kterýž přijde z země daleké, (když uzří rány země této, i neduhy její, kteréž uvedl na ni Hospodin,

23. Sirou a solí vypálenou všecku tu zemi, a že se nemůž sítí, ani co vzházeti, ani jaké byliny růstí na ní, rovně jako na místě, kdež jest * podvrácena Sodoma a Gomora, Adama a † Seboim, kteréž podvrátil Hospodin v hněv svém a v prechlivosti své,)

24. Řeknou všickni * národové: Proč jest tak učinil Hospodin zemi této? Kteraký jest to hněv prechlivosti jeho náramné?

25. A bude odpovědino: Proto že opustili smlouvu Hospodina Boha otců svých, kterouž učinil s nimi, když je vyvedl z země Egyptské.

26. Nebo odcházejíce, sloužili bohům cizím a klaněli se jim, bohům, kterýchž neznali, kteříž se s nimi také ničímž dobrym nezdělili.

27. I rozhněvala se prechlivost Hospodinova na tu zemi, tak že uvedl na ni všecko zlořečení zapsané v knize této.

28. Protož vyplénil je Hospodin z země jejich v hněv, v rozpálení a v prechlivosti veliké, a vyvrhl je do země jiné, * jakž to ukazuje dnešní den.

29. Věci skryté jsou Hospodina Boha našeho, věci pak zjevené ty jsou * naše a synů našich, abychom plnili všecka slova zákona tohoto.

KAPITOLA XXX.

Milost zaslíbena lidem kajícím, 8. a odplata plnitelům zákona.

Když pak přijdou na tě * všecka slova tato, požehnání i zlořečenství, kteráž jsem předložil, a rozpomeneš se v srdci svém, kdež bys kolí byl mezi národy, do kterýchž by tě rozehnal Hospodin Bůh tvůj,

2. A * obrátě se k Hospodinu Bohu svému, poslouchal bys hlasu jeho ve všem, jakž já prikazuji tobě dnes, ty i synové tvoji, z celého srdce svého a ze vsí duše své:

3. Tehdy * přivede zase Hospodin Bůh tvůj zajaté tvé a smiluje se nad tebou, a obrátě se, shromáždí tě ze všech národů, mezi něž rozptýlil tě Hospodin Bůh tvůj.

4. Byť pak někdo z tvých i * na konec světa zahrán byl, odtud zase shro-

mázdí tě Hospodin Bůh tvůj, a odtud pájme tě, ^{*Neh.1,9.}

5. A uvede tě zase Hospodin Bůh tvůj do *země, kterouž dědičně vládli otcové tvoji, a opanuješ ji, a dobřeš učini a rozmnoží tě více nežli otce tvé.

6. A * obřeže Hospodin Bůh tvůj srdce tvé a srdce semene tvého, abys miloval Hospodina Boha svého z celého srdce svého, a ze vsi duše své, abys živ byl. ^{*k.10,16. Jer.4,4. Řím.2,29. Fil.3,3.}

7. Všecka pak zlořečenství tato obrátí Hospodin Bůh tvůj na nepřátely tvé a na ty, jenž v nenávisti měli tebe, a protivili se tobě.

8. Ty tedy obrátě se, když poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, a činiti všecka přikázání jeho, kteráž já tobě dnes přikazuji:

9. Dáť Hospodin Bůh tvůj * prospěch při všem díle rukou tvých, v plodu života tvého i v plodu dobytka tvého, a v úrodách země tvé, *tobě* k dobrému. Nebo zase veseliti se bude Hospodin z tebe, dobře čině *tobě*, jakož veselil se z otců tvých, ^{*k.28,3.11.}

10. Jestliže bys však poslouchal hlasu Hospodina Boha svého, a ostříhal přikázání jeho a ustanovení jeho, napsaných v knize zákona tohoto, když bys se obrátil k Hospodinu Bohu svému celým srdcem svým a celou duší svou.

11. Nebo * přikázání toto, kteréž přikazuji tobě dnes, není skryté před tebou, ani vzdálené od tebe. ^{*Isai.45,19.}

12. Není na nebi, abys řekl: * Kdo nám vstoupí do nebe, aby vezma, přinesl a oznámil je nám, abychom je plnili? ^{*Řím.10,6.}

13. Ani za mořem jest, abys řekl: Kdo se nám přeplaví za moře, aby je přinesl a oznámil nám, abychom plnili je?

14. Ale velmi blízko tebe jest slovo, v ústech tvých a v srdci tvém, abys činil to:

15. (Hle, * předložil jsem tobě dnes život a dobré, smrt i zlé,) ^{*k.11,26.}

16. Což já přikazuji tobě dnes, abys miloval Hospodina Boha svého, chodě po cestách jeho a ostříhaje přikázání jeho, ustanovení a soudů jeho, abys živ jsa, rozmnožen byl, a požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj v zemi, do kteréž jdeš, abys ji dědičně obdržel.

17. Pakli se odvrátí srdce tvé, * a nebuděš poslouchati, ale přiveden jsa k to-

mu, klaněti se budeš bohům cizím a jim sloužiti: ^{*k.28,15.}

18. Ohlašuji vám dnes, že jistotně zahynete, aniž prodlíte dnů *svých* v zemi, do kteréž se přes Jordán běřeš, abys ji dědičně obdržel.

19. Osvědčuji proti tobě dnes * nebem a zemí, žeť jsem život i smrt předložil, požehnání i zlořečenství; vyvolíš *sobě* tedy život, abys živ byl ty i símě tvé, ^{*k.4,26; 32,1.}

20. A miloval Hospodina Boha svého, poslouchaje hlasu jeho a přidře se jeho, (nebo on jest * život tvůj, a dlouhost dnů tvých), abys bydlil v zemi, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům tvým Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že jim ji dá. ^{*k.4,40.}

KAPITOLA XXXI.

Zřízení Jozue na místo Mojžíše. 9. Sepsání zákona a poručení o něm.

Přišed tedy Mojžíš, mluvil slova ta ke všemu Izraelovi,

2. A řekl jim: Ve * stu a ve dvaceti letech jsem dnes, nemohu již více vycházeti a vcházeti; a také † řekl Hospodin ke mně: Nepřejdeš Jordánu tohoto.

3. Hospodin Bůh tvůj předcházející tebe vyhladí ty národy od tváři tvé, a ty dědičně je opanuješ, a * Jozue tento půjde před tebou, jakož řekl Hospodin. ^{*k.34,7. †4 Mojs.20,12.}

4. I učiní Hospodin jim, jakož * učinil Seonovi a Ogovi králům Amorejským a zemi jejich, kteréž vyhladil. ^{*k.3,28. 4 Mojs.27,18.}

5. Protož když je dá Hospodin vám, tedy učiníte jim vedlé každého přikázání, kteréž jsem přikázal vám. ^{*4 Mojs.21,21.25.33.35.}

6. Buďte silní a zmužile se mějte, * nebojte se, ani se lekejte tváři jejich, nebo Hospodin Bůh tvůj, on jde s tebou, neopustí a † nezanechá tebe. ^{*k.7,2.21. †Zid.13,5.}

7. Tehdy povolal Mojžíš Jozue a řekl jemu před očima všeho Izraele: * Budiž silný a zmužile se měj, nebo ty vejdeš s lidem tímto do země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům jejich, že ji dá jim, a ty ji rozdělíš jim v dědictví. ^{*k.3,28. Joz.1,6.}

8. Hospodin pak předcházející tě, onf bude s tebou, neopustí tě, aniž tě zanechá; neboj se, ani se strachuj.

9. I napsal Mojžíš zákon tento a dal jej kněžím, synům Lévi, kteříž nosili

truhlu smlouvy Hospodinovy, a všechněm starším Izraelským.

10. A přikázal jim Mojžíš, řka: Každého léta sedmého, v jistý čas léta odpuštění, v svátek stanů,

11. Když přijde všecken Izrael a postaví se před Hospodinem Bohem tvým na místě, kteréž by vyvolil, čisti budeš zákon tento přede všim Izraelem v úších jejich,

12. Shromáždě lid, muže i ženy, i děti, i příchodí své, kteříž jsou v branách tvých, aby slyšice, učili se a báli se Hospodina Boha vašeho, a hleděli činiti všecka slova zákona tohoto.

13. Synové také jejich, kteříž *ještě toho nepoznali*, ať slyší a učí se báti Hospodina Boha vašeho po všecky dny, v nichž živi budete na zemi, do níž, přejdouce Jordán, vejdete, abyste ji dědicně obdrželi.

14. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, * již se přiblížili dnové tvoji, abys unřel. Povolej Jozue, a postavte se oba v stánku úmluvy, a přikáží jemu. Šel tedy Mojžíš a Jozue, a postavili se v stánku úmluvy.

*Izai. 38,1.

15. I ukázal se Hospodin v stánku v sloupě oblakovém, a postavil se sloup oblakový nade dvěma stánku.

16. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Aj, ty již usneš s otcí svými, potom lid tento vstana, smilniti bude, následuje bohů cizozemců země této, do níž vchází, *aby bydlil v prostřed ní*; tu mne opustí a zruší smlouvu mou, kterouž jsem učinil s ním.

17. Protož rozhněvá se na něj přehlivost má v ten den, a opustím je, i skryji tvář svou od nich, a bude sežrán, i přijdou na něj mnohé věci zlé a úzkosti. I řekne v ten den: Zdalíž ne proto přišly na mne tyto zlé věci, že Bůh můj není u prostřed mne?

18. Já pak daleko skryji tvář svou v ten den pro všecko to zlé, kteréž páchal, jakž se obrátil k bohům cizím.

19. Protož nyní napište sobě píseň tuto, a uč jí syny Izraelské; vlož ji v ústa jejich, aby ta píseň byla mi za svědka proti synům Izraelským.

20. Nebo uvedu jej do země, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jeho, oplývající mlékem a strdí, kdežto bude jísti a nasytí se a ztuční. Tehdy obrátí

se k bohům cizím a sloužití bude jim, i popudí mne a zruší smlouvu mou.

21. A když přijdou na něj mnohé zlé věci a úzkosti, tehdy bude jemu tato píseň na svědectví, (nebo nepřijde v zapomenutí, aniž *odejde* od úst semene jeho.) Známt zajisté myšlení jeho, a co on *ještě* dnes činiti bude, prvé nežli jej uvedu do země, kterouž jsem s přísahou zaslíbil.

22. Tedy napsal Mojžíš tu píseň v ten den a učil jí syny Izraelské.

23. Potom * dal přikázání Jozue, synu Nun, řka: Budiž silný, a měj se zmužile, nebo ty uvedeš syny Izraelské do země, kterouž jsem jim s přísahou zaslíbil, a já budu s tebou.

*Joa.1,6.

24. Stalo se pak, když napsal Mojžíš slova zákona tohoto v knize, a dokonál je,

25. Že přikázal Levitům, * kteříž nosili truhlu smlouvy Hospodinovy, řka:

*v.9. Joz.3,6.

26. Vezměte tu knihu zákona a vložte ji v straně truhly smlouvy Hospodina Boha vašeho, ať jest tam proti vám na svědectví.

27. Nebo já znám zponru tvou a zavrtilost šíje tvé. Aj, poněvadž, když jsem já ještě živ nyní s vámi, zpurní jste bývali Hospodinu, čím tedy více, když já umru?

28. Shromážděte ke mně všecky starší pokolení svých a správce vaše, abych mluvil v uši jejich slova tato, a osvědčil proti nim nebem i zemí.

29. Nebo vím, že po mé smrti velmi porušíte se a vystoupíte z cesty, kterouž jsem přikázal vám; pročež přijde na vás toto zlé v posledních dnech, když byste činili to, což se nelíbí Hospodinu, popouzejíce ho dílem rukou svých.

30. Mluvil tedy Mojžíš v uši všeho shromáždění Izraelského slova písně této, až je i dokonál.

KAPITOLA XXXII.

Píseň Mojžíšova, 48. a předpovědění jemu od Boha smrti jeho.

Pozorujte * nebesa a mluvíti budu, poslyš i země výmluvností úst mých.

*k.31,28. Izai.1,2. Mich.1,2.

2. Sstupiž jako děšť naučení mé, spadniž jako rosa výmluvnost má, jako tichý děšť na mladistvou trávu, a jako přival na odrostlou bylinu,

3. Nebo jméno Hospodinovo slaviti budu. Vzdejtež velebnost Bohu našemu,

4. Skále té, jejíž skutkové jsou dokonalí, nebo všechny cesty jeho jsou spravedlivé. *Báh* silný, * pravdomluvný, a není nepravosti v něm, spravedlivý a přímý jest. *k.7,9.

5. *Ale* * pokolení převrácené a zavilé zpronevěřilo se jemu mrzkostí vlastní svou, *jakáz* vzdálena jest od synů jeho. *Izai.1,2,3. Mat.12,39.

6. Tím-liž jste se odplacovati měli Hospodinu, lidé bláznivý a nemoudrý? Zdalíž on není otec tvůj, kterýž tě sobě dobyl? On učinil tebe a utvrdil tě.

7. Rozpomeň se na dny staré, považte let každého věku; vzpětej se otce svého, a oznámí tobě, starců svých, a povědí tobě.

8. Když dědictví rozděloval Nejvyšší národům, když rozsadil syny Adamovy, rozměřil meze národům vedlé počtu synů Izraelských.

9. Nebo díl Hospodinův jest lid jeho, Jákob provazec dědictví jeho.

10. Nalezl jej v zemi pusté, a na poušti veliké a hrozné; vřkol vedl * jej, vyučil jej, a ostříhal ho, jako ř zřítelnice oka svého. *2Mojz.20,1 násled. 7Zalm.17,8.

11. Jako * orlice ponouká orličátek svých, sedí na mladých svých, roztahuje křídla svá, běře je, a ř nosí je na křídlech svých: *2Mojz.19,4. 75Mojz.1,31.

12. *Tak* Hospodin sám vedl jej, a nebylo s ním boha cizozemců.

13. Zprovodil jej na vysoká místa země, aby jedl úrody polní, a učinil, aby ssál med z skály, a olej z kamene přetvrdil,

14. Máslo od krav a mléko od ovcí, s nejuťnějšími beránky a skopci z Bázan a kozly s jádrem zrn pšeničných, a červené víno výborné *aby* pil.

15. *Takž* Izrael ztučněv, * zpíčil se; vytul jsi a ztlustl, tukem jsi obrostl; i opustil Boha stvořitele svého, a zlehčil *sobě* Boha spasení svého. *k.31,20.

16. K horlení popudili ho cizími *boh*y, ohavnostmi zdraždili jej.

17. Obětovali ďáblům, ne Bohu, bohům, jichž * neznali, novým, *kteříž* z blízka přišli, jichžto se nic nestrášili otcové vaši. *Zalm.106,37. 1Kor.10,20.

18. Na skálu, kteráž zplodila tě, zapomenul jsi; zapomněl jsi na *Boha* silného, stvořitele svého.

19. To když viděl Hospodin, popudil se hněvem proti synům a dcerám svým,

20. A řekl: * Skryji před nimi tvář svou, podívám se posledním věcem jejich; nebo národ převrácený jest, synové, v nichž není žádné víry. *k.31,18.

21. Oniť jsou mne popudili k horlení skrze *to*, * což není *Báh* silný, rozhněvali mne svými marnostmi. I jáť popudím jich k závisi skrze *ty*, *kteříž* nejsou lid, skrze národ bláznivý k hněvu jich popudím. *Jer.2,11; 5,7.

22. Nebo * oheň zápalen jest v prehlivosti mé, a hořeti bude až do nejhlubšího pekla, a sžije zemi i úrody její, a zapálí základy hor. *Jer.15,14.

23. Shromáždím na ně zlé * věci. stfely své vystřílím na ně. *Zalm.91,5.

24. Hladem usvadnou, a neduhy pálcivými a nakažením morním přehořkým žráni budou; také zuby šelm pošli na ně s jedem hadů zemských.

25. Meč uvede sirobu vně, a v pokojích *bude* strach, tak na mládenci jako panně, *dítěti* prsí požívajícím i muži šedivém.

26. *Ano* řekl bych: Rozptýlím je po koutech, rozkáži * přestatí mezi lidmi paměti jejich, *Job.18,17.

27. Bych se pýchy nepřítel neobával, aby spatřice to nepřátelé jejich, neřekl: Ruka naše nepřemožená byla, neučinil jest Hospodin ničeho z těch věcí.

28. Nebo národ ten nesmyslný jest a nemající rozumnosti.

29. Ó by moudří byli, rozumělí by tomu, prohlédali by * na poslední věci své. *Luk.19,42.

30. Jak by jich * jeden honiti mohl tisíc, a dva pryč zahnatí deset tisíců? Jediné že *Báh* skála jejich prodal je, a Hospodin vydal je. *3Mojz.26,8,36.

31. Nebo *Báh* skála naše není jako skála jejich, což nepřátelé naši *sami* souditi mohou.

32. Nebo z kmene * Sodomského kmen jejich, a z réví Gomorských hroznové jejich, hroznové jedovatí, zrní hořkosti plné. *Ezech.16,49.

33. Jed draků víno jejich, a jed lýtý nejjedovatější hada.

34. Zdalíž to není schováno u mne? *zapečetěno* v pokladnicích mých?

35. Máf jest * pomsta a odplata, časemť *svým* klesne noha jejich; nebo blízko

jest den zahynutí jejich, a budoucí věci zlé rychle případnou na ně.

*Rim.12,19. Žid.10,30.

36. Soudití zajisté bude Hospodin lid svůj, a nad *služebníky svými lítost mítí bude, když uzří, že odedla síla, a že jakož * zajatý tak i zanechává s ním býti nemůže.

*2Mojž.8,23. †1Kral.14,10.

37. I dí: Kde jsou bohové jejich? skála, v níž naději měli?

38. Z jejichžto obětí tuk jídali, a víno z obětí jejich mokrych pili? Nechť vstanou a spomohou vám, nechť vám skrejší jest skála ta.

39. Pohleďtež již *aspoň*, že * já jsem, já jsem sám, a že není Boha kromě mne. Já * mohu usmrtiti i obživití, já raniti i uzdravití, a není žádného, kdo by vytrhl z ruky mé.

*k.4,35. †1Sam.2,6. Job.5,18.

40. Nebo já * pozdvihám k nebi ruky své, a pravím: Živ jsem já na věky.

*1Mojž.14,22. Zjev.10,5,6.

41. Jakž nabrousím ostří meče svého, a uchopí soud ruka má, učiním pomstu nad nepřátely svými, a těm, jenž v nenávisti mne měli, odplatím.

42. Opojím střely své krví, a meč můj řezere maso, a to krví raněných a zajatých, jakž jen začnu pomsty *uvoditi* na nepřátely.

43. Veselte * se pohané s lidem jeho, neboť * pomstí krve služebníků svých, a uvede pomstu na nepřátely své, a očistí zemi svou a lid svůj.

*Etm.15,10. †Zalm.9,13. Zjev.19,2.

44. I přišel Mojžíš, a mluvil všechna slova písně této v uši lidu, on a Jozue, syn Nun.

45. A když dokonal Mojžíš mluvení všech slov těch ke všemu množství Izraelskému,

46. Řekl jim: Přiložtež srdce svá ke všechněm slovům, kteráž já dnes osvědčuji vám, * a přikážete to synům svým, aby ostříhali všech slov zákona tohoto, a činili je.

*1Mojž.18,19.

47. Nebo není daremné slovo, abyste jim pohnouti měli, ale jest * život váš; a v slovu tom prodlíte dnů svých na zemi, kterouž abyste dědičně obdrželi, půjdete přes Jordán.

*2Mojž.20,12. Jan.6,68.

48. Téhož dne mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

49. Vstup na horu tuto * Abarim, na vrch Nébo, kteráž jest v zemi Moábské naproti Jerichu, a spatř zemi Kananej-

skou, kterouž já dávám synům Izraelským právem dědičným.

*4Mojž.27,12.

50. A umřeš na vrchu, na kterýž vjdeš, a připojen budeš k lidu svému, jako umřel Aron, bratr tvůj, na hoře řebené Hor, a připojen jest k lidu svému.

51. Nebo jste zhrěšili proti mně u prostřed synů Izraelských, při * vodách odpirání v Kádes, na poušti Tsin, proto že jste neposvětili mne u prostřed synů Izraelských.

*4Mojž.20,13.

52. Před sebou zajisté * uzříš zemi tu, ale tam nevejdeš do země té, kterouž dávám synům Izraelským.

*k.34,4.

KAPITOLA XXXIII.

Požehnání Mojžíšovo, kteráž před smrtí svou dvanáctero Izraelskému pokolení dával.

Toto pak jest požehnání, kterýmž požehnal Mojžíš, muž Boží, synů Izraelských * před svou smrtí,

*1Mojž.49,1.

2. A řekl: Hospodin z Sinai přišel, a vzešel jim z Seir, zastkvěl se s hory Fáran, a přišel s desíti tisíci svatých, z jehožto pravice oheň zákona *svítíl* jim.

3. Jak velice * miluješ lidi! Všickni svatí jeho jsou v ruce tvé, oni také přivinili se k nohám tvým, vezmouť *prospěch* z výmluvnosti tvých.

*Přil.8,31.

4. Zákon * vydal nám Mojžíš, dědičný shromáždění Jákobovu,

*Zalm.103,7.

5. (Nebo byl v Izraeli jako král,) když přední z lidu shromáždili se, i všechna pokolení Izraelská.

6. Buď živ Ruben a neumírej, a muži jeho ať jsou bez počtu.

7. Tolikéž *požehnal* i Judovi a řekl: Vyslyš, Hospodine, hlas Judův, a k lidu svému jej sprovozuj; ruce jeho budou bojovati za něj, a ty jemu spomáhati budeš proti nepřátelům jeho.

8. O Lévi také řekl: Thumim tvé a urim tvé *bylo*, Pane, při muži svatém tvém, kteréhož jsi zkusil * v pokušení, a kterýž podle tebe měl nesnáž při vodách Meribah,

*2Mojž.17,7. 4Mojž.20,13.

9. Kterýž řekl otcí svému a matce své: Neohlédám se na vás; a * bratří svých neznal, a o synech svých nevěděl; nebo ostříhají výmluvnosti tvých, a smlouvu tvou zachovávají.

*2Mojž.32,29.

10. Vyučovati budou soucům tvým Já koba, a zákonu tvému Izraele, a klásti budou kadidlo před tváří tvou, a obět zápalnou na oltáři tvém.

11. Požehnejž, Hospodine, rytěřování

jeho, a v práci rukou jeho zalib se tobě. Zlomuj ledví nepřátel jeho a těch, kteříž ho nenávidí, aby nepovstali.

12. A o Benjaminovi řekl: Milý jest Hospodinu, bezpečně s ním bydliti bude; ochraňovati jej bude každého dne, a mezi rameny jeho přebývati.

13. O Jozefovi pak řekl: * Požehnaná země jeho od Hospodina pro nejlepší věci nebeské, pro rosu a vrchoviště zespod se prýstíci, ^{*1 Mojs. 49. 25.}

14. A pro nejlepší úrody sluncem *vyzralé*, a pro nejlepší věci časem měsíců došlé,

15. I pro rozkoše hor nejstarších, a pro rozkoše pahrbků věčných,

16. Pro nejlepší věci země i plnost její, vyplývající z milosti ve kři přebývajícího. Přijdiž *to požehnání* na hlavu Jozefovu, a na vrch hlavy odděleného z jiných bratří jeho.

17. Prvorozeného, vola toho krása veliká bude, a * rohové jednorozce rohové jeho, jimiž on trkati bude národy napořád až do končin země. A tof jsou mnozí tisícové Efraimovi a tisícové Manasesovi. ^{*4 Mojs. 23. 22.}

18. O Zabulonovi také řekl: Vesel se Zabulon u vycházení svém, a Izachar v staních svých.

19. Lidi na horu Boží svolají, a tam budou obětovati oběti spravedlnosti; nebo hojnost mořskou ssáti budou, a skryté poklady v písku.

20. Gádovi pak řekl: Požehnaný, kterýž rozšiřuje Gáda. Onť jakožto lev bydliti bude, a uchvátí rameno i s hlavou.

21. Kterýž opatřil ho prvotínami; nebo tam podílem skrze vydavatele zákona ubezpečen jest. Protož poběfét se s knížaty lidu, a spravedlnost Hospodinovu i soudy jeho s Izraelem vykonávati bude.

22. O Danovi pak řekl: Dan jako lvíče lvové vyskakovati bude z Bázan.

23. A Neftalimovi řekl: Ó Neftalíme, sytý přízní Páně, plný požehnání Hospodinova, západní a polední stranu přijmi za dědictví.

24. O Asserovi také řekl: Asser požehnaný nad jiné syny, budeť milý bratřím svým, omočí v oleji nohu svou.

25. Železo a měď pod šlepějemi tvými; pokudž trvati budou dnové tvoji, slovoутný budeš.

26. Nenít žádného, jako Báh silný, ó Izraeli, kterýž se vznáší na nebesích ku

pomoci tobě, a u velebnosti své o oblacích nejvyšších.

27. Ochraň *tvá bud'* Báh věčný, a zespod ramena věčnosti, kterýž vyžene nepřátely před tebou, aneb řekne: Vyhláď je,

28. Aby sám * bezpečně bydlil Izrael, rodina Jákobova, a to v zemi obilím a vínem *oplývající*, jehož nebesa také i rosu vydávati budou. ^{*Jer. 23. 6.}

29. Blahoslavený jsi, Izraeli. Kdo jest podobný tobě, lidé vysvobozený skrze Hospodina, jenž jest pavéza spomožení tvého a meč důstojnosti * tvé? Tvoji zajisté nepřátelé poníženi budou, ale ty po všech vyvýšenostech jejich šlapati budeš. ^{*Zalm. 66. 3.}

KAPITOLA XXXIV.

Mojžíš s vrchu hory Faza spatřiv zemi Kananejskou, umřel. 6. Hrob a pohřeb jemu bez lidského vědomí sám Pán způsobil; 8. lid ho za mnohé dny plakal. 9. Jozue místo jeho po něm obdržel.

Tedy vstoupil Mojžíš z rovin Moábských na horu Nébo, na vrch hory, kteráž jest proti Jerichu, a * ukázal jemu Hospodin všecku zemi Galád až do Dan, ^{*k. 3. 27.}

2. I všecku Neftalím, a zemi Efraim a Manasse, a všecku zemi Juda až k moři nejdalšímu,

3. Polední také stranu a roviny údolí Jericha, * města palmovím osazeného, až do Segor. ^{*Soud. 1. 16.}

4. A řekl jemu Hospodin: Tato jest země, * kterouž s přísahou zaslíbil jsem Abrahamovi, Izákovi, a Jákobovi, řka: Semeni tvému dám ji. Způsobil jsem to, abys ji viděl očima svýma, však do ní nevejdeš. ^{*1 Mojs. 12. 7.}

5. I umřel tam Mojžíš, služebník Hospodinův, v zemi Moábské, vedle řeči Hospodinovy.

6. A * pochoval jej v Gai, v zemi Moábské naproti Betfegor, a žádný nevěděl o jeho hrobu až do tohoto dne. ^{*Ep. Jud. v. 9.}

7. Byl pak Mojžíš * ve stu a dvaceti letech, když umřel, a nepošly oči jeho, aniž síla odešla od něho. ^{*k. 31. 2.}

8. I plakali synové Izraelští Mojžíše na rovinách Moábských třiceti dní, a vyplnění jsou dnové pláče a kvilení nad Mojžíšem.

9. Jozue pak, syn Nun, naplněn jest duchem moudrosti; nebo byl vložil Mojžíš ruce své na něj. I poslouchali ho synové Izraelští, a činili, jakož přikázal Hospodin skrze Mojžíše.

10. Ale nepovstal více prorok v Izraeli podobný Mojžíšovi, (kteréhož by tak znal Hospodin * tvář v tvář,)*^{2Mojz.33.11.}

11. Ve všech znameních a zázracích, pro něž poslal jej Hospodin, aby činil je v zemi Egyptské, před Faraonem a pře-

de všechněmi služebníky jeho, a vši zemí jeho,

12. Také i ve všech *skutcích* ruky silné, a ve všeliké hrůzi veliké, kteréžto věci činil Mojžíš před očima všeho Izraele.

KNIHA JOZUE.

KAPITOLA I.

Poručenou sobě od Boha práci při lidu Jozue přijav, 10. k přejiti Jordánu je strojil, 16. a oni jemu slibili poslušnosti.

Stalo se pak po smrti Mojžíše, služebníka Hospodinova, že mluvil Hospodin k Jozue, synu Nun, * služebníku Mojžíšovu, řka:

^{*4 Mojz.11.28.}

2. Mojžíš, služebník můj, * umřel; protož nyní vstaň, přejdi Jordán tento, ty i všecken lid tento, a jdi do země, kterouž já dávám synům Izraelským.

^{*5 Mojz.34.5.}

3. Každé místo, po kterémž šlapati budete nohama svýma, dal jsem vám, jakož jsem mluvil k Mojžíšovi.

4. Od pouště a Libánu toho až k řece veliké, řece Eufrates, všechna země Hebrejská až do moře velikého na západ slunce bude pomezí vaše.

5. Neostoji žádný před tebou po všechny dny života tvého; jakož jsem byl s Mojžíšem, tak budu s tebou; nenechám * tebe *samého*, aniž tě opustím.

^{*5 Mojz.31.8. Žid.13.5.}

6. Posilniž se a zmužile se měj, nebo ty uvedeš v dědictví lidu tomuto zemi, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jejich, že ji dám jim.

7. Toliko * posilň se a udatně sobě počínej, abys ostříhal a činil všecko podle zákona, kterýž přikázal tobě Mojžíš, služebník můj; neuchyluj se od něho na pravo ani na levo, abys byl opatrný † ve všem, k čemuž se obrátíš. ^{*v.9.†1 Král.2.3.}

8. Neodejdeť kniha zákona tohoto od úst tvých, ale * přemýšlovati budeš o něm dnem i nocí, abys ostříhal a činil všecko podle toho, což psáno jest v něm; nebo tehdaž šťastný budeš na cestách svých, a tehdaž opatrný budeš. ^{*Zalm.1.2.3.}

9. Zdalíž jsem nepřikázal tobě, řka: Posilni se a zmužile se měj, neboj se,

ani lekej, nebo s tebou jest Hospodin Bůh tvůj, kamž se koli obrátíš.

10. Tedy přikázal Jozue správěcům lidu, řka:

11. Projděte skrze tábor a přikažte lidu, řkouce: Nachystejte sobě potravu, nebo po třech dnech půjdete přes Jordán tento, abyste vejdouce, opanovali zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dává vám k dědičnému vládařství.

12. Rubenovu pak *pokolení* a Gádovu, a polovici pokolení Manassesova mluvil Jozue, řka:

13. Pomněte na to, * co vám přikázal Mojžíš služebník Hospodinův, když řekl: Hospodin Bůh váš způsobil vám odpočinutí, že vám dal zemi tuto.

^{*4 Mojz.32.20.}

14. Ženy vaše, dítky vaše i dobytek váš necht zůstanou v zemi, kterouž dal vám Mojžíš s této strany Jordánu, vy pak jděte vojensky zpořádaní před bratřími svými, kteříkoli jste muži silní, a pomáhejte jim,

15. Dokudž nedá odpočinutí Hospodin bratřím vašim jako i vám, a neobdrží dědičně také i oni země, kterouž Hospodin Bůh váš dává jim. Potom navrátíte se do země dědictví svého, kterouž dal vám Mojžíš, služebník Hospodinův, s této strany Jordánu, k východu slunce, a dědičně vlastní ji budete.

16. I odpověděli k Jozue, řkouce: Všecho, * což jsi nám rozkázal, učiníme, a kamžkoli pošleš nás, půjdeme. ^{*2Mojz.19.8.}

17. Rovně jakž jsme poslouchali Mojžíše, tak poslouchati budeme tebe; jediné necht jest Hospodin Bůh tvůj s tebou, jako byl s Mojžíšem.

18. Kdo by koli odporný byl rozkázání tvému, a neposlouchal by řečí tvých ve všech věcech, kteréž bys přikázal jemu, umřet; toliko posilň se a zmužile se měj.

KAPITOLA II.

Vyslání dvou mužů k spáření Jericha. 2. Nebezpečnoství jejich, 23. i návratení se k Jozue.

Poslal pak byl Jozue, syn Nun, z Setim dva muže špehéře tajně, řka: Jděte, shlédněte * zemi, zvlášť Jericho. I šli a vešli do toho domu ženy nevěstky, jejíž jméno bylo Raab, a odpočinuli tu.

*k.7.2. †Zid.11.31.

2. Ale jakž oznámeno bylo králi Jericha a povědino: Aj, muži přišli sem této noci z synů Izraelských, aby shlédli zemi,

3. Tedy poslal král Jericha k Raab, řka: Vyved muže, kteříž přišli k tobě, a vešli do domu tvého, nebo k vyšpehování vší země přišli.

4. (Pojavši * pak žena ty dva muže, skryla je.) Kteráž odpověděla: Pravda jest, přišliť jsou ke mně muži, ale nevěděla jsem, odkud jsou. *2Sam.17.19.

5. A když bránu zavírali měli v soumrak, vyšli muži ti, a nevím, kam jsou šli; * hoňte je rychle, nebo dostihnete jich. *2Mojz.15.9.

6. Ale ona rozkázala jim vstoupiti na střechu, a skryla je v pajzdří luňném, kteráž byla sklada na střeše.

7. Muži pak *vyslání* honili je cestou Jordánskou až k brodům; a zavřina jest brána, jakž vyšli ti, kteříž je honili.

8. Prvé pak, než usnuli *špehéři*, vstoupila k nim ona na střechu,

9. A řekla mužům těm: Vim, že Hospodin dal vám zemi tuto, nebo připadl na nás strach váš, tak že oslábli všickni obyvatelé země před tváří vaší.

10. Slyšeli jsme zajisté, * jak vysušil Hospodin vody moře rudého před tváří vaší, když jste vyšli z Egypta, a co jste učinili dvěma králům Amorejským, kteříž *byli* za Jordánem, Seonovi a Ogovi, kteráž *†* jste zahladili jako proklaté.

*2Mojz.14.21. †4Mojz.21.24.34.35.

11. Což když jsme uslyšeli, osláblo srdce naše, aniž zůstává více v kom duše před tváří vaší, nebo Hospodin Bůh váš jest Bůh na nebi svrchu, i na zemi dole.

12. Nyní tedy, prosím, přísáhněte mi skrze Hospodina, poněvadž jsem učinila vám milosrdenství, že i vy učiníte s domem otce mého milosrdenství, a dáte mi znamení jisté,

13. Že budete živiti otce mého i matku mou, bratří mé a sestry mé a všecko, cožkoli jejich jest, a vysvobodíte duše naše od smrti.

14. I řekli jí muži ti: Duše naše za vás nechť jsou na smrt; jestliže však nepronesete řeči naší této, takť se *jisté* stane, že když nám dá Hospodin zemi tuto, tehdy učiníme s tebou milosrdenství a pravdu.

15. Protož spustila je oknem po provazu; nebo dům její byl při zdi městské, a na zdi ona bydlila.

16. I řekla jim: Jděte k této hoře, aby se nepotkali s vámi, kteříž *vás* honí, a křejte se tam za tři dni, až se oni zase navrátí, a potom půjdete cestou svou.

17. Tedy řekli muži k ní: Prosti budeme od této přísahy tvé, kterouž jsi zavázala nás,

18. Jestliže, když vejdemo do země, neuvážeš provázku tohoto z nití hedbávi červeného dvakrát barveného v tomto okně, jimž jsi nás spustila, také otce svého a matky své, i bratří svých, a všeho domu otce svého neshromáždíš-li k sobě do domu.

19. Také kdo by vyšel ven ze dveří domu tvého, krev jeho bude na hlavu jeho, ale my budeme bez viny; a každého toho, kdož bude s tebou v domě, jestliže by se kdo rukou dotekl, krev jeho na hlavy naše *připadni*.

20. Jestliže pak pronesěš tuto řeč naši, budeme prosti od přísahy tvé, kterouž jsi nás zavázala.

21. Odpověděla ona: Nechť jest tak, jakž jste řekli. I propustila je a odešli; i uvázala provázek z hedbávi červeného dvakrát barveného v tom okně.

22. Odšedše pak, přišli na horu, a pošli tam za tři dni, dokudž se nenavrátili, kteříž je honili; nebo jich hledali ti, kteříž je honili po všech cestách, ale nic nenalezli.

23. Ti pak dva muži sšedše s hory, navrátili se a přeplavili se *přes Jordán*; i přišli k Jozue, synu Nun, a vypravovali jemu všecko, co se s nimi dalo.

24. A řekli k Jozue: Dalt jest Hospodin v ruce naše všecku zemi, nebo se zděsili všickni obyvatelé země tváří naší.

KAPITOLA III.

Přepravení se lidu přes Jordán.

Vstal pak Jozue velmi ráno, a hnuvěše se z * Setim, přišli až k Jordánu, on i všickni synové Izraelští, a přenocovali tu, prvé nežli šli přes něj. *4Mojz.25.1.

2. I stalo se, že třetího dne správcové šli prostředkem stanů,

3. A přikazovali lidu, řkouce: Když uříte truhlu smlouvy Hospodina Boha svého a kněží Levitské, ani ji nesou, vy také hnete se s místa svého a půjdete za ni,

4. (A však místo mezi vámi a mezi ní bude okolo dvou tisíc loket míry *obecné*, nepřibližujte se k ní), abyste viděli cestu, kterouž byste jíti měli; nebo nešli jste tou cestou prvé.

5. Řekl pak byl Jozue lidu: *Posvěťtež se, zítra zajisté učiní Hospodin divné věci mezi vámi. *k.7,13.

6. Potom řekl Jozue kněžím těmi slovy: Vezměte truhlu smlouvy, a jděte před lidem. I vzali truhlu smlouvy a brali se před lidem.

7. Nebo řekl byl Hospodin k Jozue: V tento den začnu tebe * zvelebovati před očima všeho Izraele, aby poznali, že ť jakož jsem byl s Mojžišem, tak budu s tebou. *k.4,14. †k.1,5,17.

8. Protož ty přikaz kněžím, kteříž nosí truhlu smlouvy, a rei: Když vejdete na kraj vody Jordánské, zastavte se v Jordáně.

9. Řekl také Jozue synům Izraelským: Přistupte * sem, a slyšte slova Hospodina Boha vašeho. *2Mojz.32,26.

10. I řekl Jozue: Po tomto poznáte, že Bůh silný živý jest u prostřed vás, a že konečně vyžene od tváří vaší Kananejského, Hetejského, Hevejského, Ferezejského, Gergezejského, Amorejského a Jebuzejského:

11. Aj, truhla smlouvy Panovníka vši země půjde před vámi přes Jordán.

12. Protož nyní * vezměte sobě dvanácte mužů z pokolení Izraelských, po jednom muži z každého pokolení. *k.4,2.

13. I bude, že hned jakž se zastaví kněží, nesoucí truhlu Hospodina Panovníka vši země, u vodě Jordánské, vody Jordánu rozdělí se, a vody tekoucí s vrchu zůstanou v jedné hromadě.

14. Stalo se tedy, když se * bral lid z stanů svých, aby šli přes Jordán, a kněží, kteříž nesli truhlu smlouvy, před nimi, *Skutk.7,45.

15. A když ti, kteříž nesli truhlu, přišli až k Jordánu, a kněží, nesoucí truhlu, omočili nohy v kraji vod: (Jordán pak rozvodňuje se a vystupuje ze všech břehů svých v každý čas žně.)

16. Že se zastavily * vody, kteréž s hůry přicházely, a shrnuly se v hromadu jednu velmi daleko od Adam města, kteréž leží k straně Sartan, kteréž pak odcházely k moři dolů, k moři slanému sešly a sběhly, a lid přešel naproti Jerichu. *2Mojz.14,21.

17. Stáli pak kněží, kteříž nesli truhlu smlouvy Hospodinovy na suše u prostřed Jordánu, nehýbajce se, (a všechn Izrael šel po suše,) až se lid všechn přepravil přes Jordán.

KAPITOLA IV.

Vyzdvižení dvanácti kamenů na památku vysušení Jordánu.

I stalo se, když již všechn národ přešel Jordán, (nebo byl řekl Hospodin k Jozue, řka:

2. Vezměte * sobě z lidu dvanácte mužů, po jednom muži z každého pokolení, *k.3,12.

3. A přikazte jim, řkouce: Vezměte sobě odsud z prostřed Jordánu, s místa, na němž stály nohy kněžské nepohnuté, dvanácte kamenů, a vynesťe je s sebou, a sclaďte v ležení, v kterémž přes tuto noc pozůstanete.)

4. Že povolav Jozue dvanácti mužů, kteréž k tomu zřídil z synů Izraelských, po jednom muži z každého pokolení,

5. I řekl jim Jozue: Jděte před truhlou Hospodina Boha svého do prostřed Jordánu a vezměte sobě každý kámen jeden na rameno své, vedlé počtu pokolení synů Izraelských,

6. Aby to bylo na znamení mezi vámi. Když by potom * tázali se synové otců svých, řkouce: K čemu jsou vám ti kamenové? *2Mojz.13,8,14.

7. Odpovíte jim, že se * rozdělily vody Jordánské před truhlou smlouvy Hospodinovy, (když, *pravím*, šla přes Jordán, rozdělily se vody Jordánské,) i zůstávají kamenové tyto na památku synům Izraelským až na věky. *k.3,13.

8. I učinili synové Izraelští tak, jakž přikázal Jozue, a vzali dvanácte kamenů z prostředku Jordánu, jakož mluvil Hospodin k Jozue, vedlé počtu pokolení synů Izraelských, a přinesli je s sebou na první stanoviště, a tu je složili.

9. Jozue také vyzdvihl dvanácte kamenů u prostřed Jordánu na místě, kdež stály nohy kněží nesoucích truhlu smlouvy, a byli tam až do tohoto dne.

10. Kněží pak, jenž nesli truhlu, * stáli

u prostřed Jordánu, dokudž se nevyplní-
lo všeliké slovo, kteréž přikázal Hoso-
podin Jozue, aby oznámil lidu podlé všeho,
jakž byl přikázal Mojžíš Jozue. I pospi-
šil lid a přešli. ^{*k.3,17.}

11. Když pak již přešel všecken lid,
přešla také truhla Hospodinova i kněží,
an lid na to hledí.

12. Přešli i synové *Rubenovi a synové
Gádovi, a polovice pokolení Manassesova,
vojensky zpořádání před syny Izra-
elskými, jakož byl mluvil k nim Mojžíš.
^{*4 Mojz.32,21.29.}

13. Okolo čtyřiceti tisíců oděných bo-
jovníků šlo před Hospodinem k boji na
roviny Jericha.

14. V * ten den zvelebil Hospodin Jozue
před očima všeho Izraele. I báli se ho,
jako se báli Mojžíše po všecky dny ži-
vota jeho. ^{*k.3,7.}

15. Mluvil pak Hospodin k Jozue, řka:

16. Prikaz kněžím, kteříž nesou truhlu
svědeckví, ať vystoupí z Jordánu.

17. I přikázal Jozue kněžím, řka: Vy-
stupte z Jordánu.

18. Když pak vystupovali kněží, jenž
nesli truhlu smlouvy Hospodinovy, z pro-
střed Jordánu, *jakž jen* vytrhli kněží no-
hy na sucho, navrátily se vody Jordán-
ské k místu svému, a tekly předce jako
i prvé ve všech březích svých.

19. Vyšel pak lid z Jordánu desátého
dne měsíce prvního, položili se v Galga-
la k straně východní Jericha;

20. A dvanácte kamenů těch, kteréž
vynesli z Jordánu, postavil Jozue v Gal-
gala.

21. A mluvil k synům Izraelským tak-
to: Když by se otázali potom synové va-
ši otců svých, řkouce: Co ti kamenové
znamenají?

22. Oznámíte synům svým a díte: Po
suše přešel Izrael Jordán tento.

23. Nebo vysušil Hospodin Bůh váš vo-
dy Jordánské před tváří vaší, až jste
přešli, jakož * učinil Hospodin Bůh váš
moři rudému, kteréž vysušil před tváří
naší, až jsme přešli, ^{*2 Mojz.14,21.22. Žalm.66,6.}

24. Aby * poznali všickni národové ze-
mě ruku Hospodinovu, že silná jest, a
abyste se báli Hospodina Boha vašeho
po všecky dny. ^{*Izai.59,1.}

KAPITOLA V.

Obřezání synů Izraelských. 10. Slavení Pásce. 12. Přestá-
ní manny. 13. Ukázaní se anděla muži Božimu Jozue.

Stalo se pak, když uslyšeli všickni krá-

lové Amorejští, kteříž *bydlili* za Jordá-
nem k západu, a všickni králové Kana-
nejští, kteříž *bydlili* při moři, že * vy-
sušil Hospodin vody Jordánské před
syny Izraelskými, dokudž ho nepřešli:
zemdlelo † srdce jejich, aniž zůstalo více
v nich duše před tváří synů Izraelských.
^{*k.3,16. †k.2.11.24.}

2. Toho času řekl Hospodin k Jozue:
Udělej sobě * nože ostré, a obřez opět
syny Izraelské po druhé. ^{*2 Mojz.4,25.}

3. I udělal sobě Jozue nože ostré, a
obřezal syny Izraelské na pahrbku Ara-
lot.

4. Tato pak jest příčina, pro kterouž *je*
obřezal Jozue, že všecken lid, kterýž byl
vyšel z Egypta, pohlaví mužského, vši-
ckni muži bojovní zemřeli byli na pou-
šti na cestě po vyjití z Egypta.

5. Nebo obřezán byl všecken lid, kte-
rýž byl vyšel, ale žádného z toho lidu,
kterýž se zrodil na poušti, na cestě po
vyjití z Egypta, neobřezali.

6. (Nebo čtyřiceti let chodili synové
Izraelští po poušti, dokudž * nezahynul
všecken národ mužů bojovních, kteříž
byli vyšli z Egypta, ješto neposlušali
hlasu Hospodinova, jimžto zapřisáhl Ho-
spodin, že neukáže jim země, kterouž s
přisahou zaslíbil dáti otcům jejich, že
ji nám dá, † zemi oplývající mlékem a
strdí.) ^{*4 Mojz.14,23. †2 Mojz.3,3.}

7. Ale syny jejich, kteréž postavil na
místo jejich, ty obřezal Jozue, že byli
neobřezaní; nebo *žádný* jich neobřezo-
val na cestě.

8. Když pak byl všecken lid obřezán,
zůstali na místě svém v ležení, dokudž
se nezhojili.

9. I řekl Hospodin k Jozue: Dnes jsem
odjal pohanění Egyptské od vás. A na-
zval jméno místa toho Galgal až do to-
hoto dne.

10. Když pak ležení měli synové Izra-
elští v Galgala, * slavili velikunoc čtrná-
ctého dne toho měsíce u večer, na rovi-
nách Jericha. ^{*2 Mojz.12,6. 3 Mojz.23,5.}

11. I jedli z úrod té země na zejtrí po
velikonoci chleby nekvašené, a pražmu
téhož dne.

12. I přestala manna na zejtrí, když je-
dli z obilé té země, a již více neměli sy-
nové Izraelští manny, ale jedli z úrod
země Kananejské toho roku.

13. Stalo se pak, když byl Jozue na
poli Jericha, že pozdvihl očí svých a vi-

děl, * an muž stojí naproti němu, maje v ruce meč dobytý. I šel Jozue k němu, a řekl jemu: Jsi-li náš, čili nepřítel našich? ^{*4Mojz.22,23.}

14. I odpověděl: Nikoli, ale já jsem kníže vojska Hospodinova, a nyní jsem přišel. I padl Jozue tváří svou na zem, a pokloniv se, řekl jemu: Co pán můj chce mluvití služebniku svému?

15. Tedy odpověděl kníže vojska Hospodinova k Jozue: Szuj * obuv svou s noh svých, nebo místo, na němž stojíš, svatě jest. I učinil tak Jozue. ^{*2Mojz.3,5.}

KAPITOLA VI.

Dobyti a zkrasení Jericha. 25. Zachování Raab. 26. Prokletí města.

Jericho pak velmi pilně zavřino bylo pro *strach* synů Izraelských, a žádný nevycházal ven, ani tam nevcházal.

2. I řekl Hospodin k Jozue: * Aj, dal jsem v ruku tvou Jericho, a krále jeho s silnými muži jeho. ^{*k.8,1.}

3. Protož obcházeți budete město všickni muži bojovní, okolo města chodíce, jednou za *den*; tak učiníš po šest dní.

4. Kněží pak sedm ať nesou * sedm trub z *rohů* beraních před truhlou; dne pak sedmého obejdete město sedmkrát, a kněží troubiti budou v trouby. ^{*3Mojz.25,9.}

5. A když zdlouha *troubiti budou* na roh beraní, jakž nejprve uslyšíte hlas trouby, zkfikne všecken lid křikem velikým, i oboří se zeď městská na místě svém, a vejde lid do města, jeden každý proti *místu*, kdež stál.

6. Tedy povolav Jozue, syn Nun, kněží, řekl jim: Vezměte truhlu smlouvy, a sedm kněží ať vezmou sedm trub beraních před truhlou Hospodinovou.

7. Řekl také lidu: Jděte a obejděte město, a zbrojní ať jdou před truhlou Hospodinovou.

8. A když to oznámil Jozue lidu, sedm kněží, nesouce sedm trub beraních, šli před *truhlou* Hospodinovou, a troubili v trouby; truhla také smlouvy Hospodinovy brala se za nimi.

9. Zbrojní pak šli před kněžími, kteříž troubili na trouby, a ostatní šli za truhlou, jdouce a v trouby troubíce.

10. (Lidu pak byl přikázal Jozue, řka: Nebudete křičeti, ani slyšán bude hlas váš, ani vyjde slovo z úst vašich až do dne *toho*, v němž řeknu vám: Křičte, i budete křičeti.)

11. Tedy obešla truhla Hospodinova město vůkol jednou, a navrátili se do stanů a zůstali v nich.

12. Opět * povstal Jozue ráno a kněží nesli truhlu Hospodinovu. ^{*k.3,1.}

13. Sedm pak kněží, nesouce sedm trub beraních, předcházeli truhlu Hospodinovu, jdouce, a troubili v trouby; a zbrojní šli před nimi, a ostatní šli za truhlou Hospodinovou, když *kněží* šli, v trouby troubíce.

14. I obešli město druhého dne opět, a navrátili se do stanů. Tak činili po šest dní.

15. V den pak sedmý vstali, jakž zavisítavalo, a obešli město týmž způsobem sedmkrát; toliko toho dne obešli město sedmkrát.

16. Stalo se pak, když po sedmé *obcházeli*, a kněží v trouby troubili, řekl Jozue lidu: Křičtež *již*, dále jest Hospodin vám město.

17. A budíž to město proklaté, ono i všecky věci, kteréž v něm jsou, Hospodinu; toliko Raab nevěstka * ať jest živa, ona i všickni, kteříž by s ní byli v domě, nebo skryla posly, kteréž jsme byli poslali. ^{*k.2,14. Zid.11,31.}

18. Avšak vystříhejte se od * proklátého, abyste i *vy* nebyli učiněni proklátí, berouce z proklatých věcí, a uvedli byste stany Izraelské v prokletí, a zkoromutili byste je. ^{*3Mojz.27,28.}

19. Všecko pak stříbro a zlato, a nádoby měděné a železné, * svatě bude Hospodinu; na poklad Hospodinu složeno bude. ^{*Mich.4,13.}

20. Tedy křičel lid, když zatroubili v trouby. Nebo když slyšel lid hlas trub, křičeli i oni křikem velikým, i * obořila se zeď na místě svém. Tedy všel lid do města, jeden každý proti *místu*, kdež stál. I vzali je. ^{*Zid.11,30.}

21. A * pohubili ostrostí meče jako proklaté všecko, což bylo v městě, od muže až do ženy, od dítěte až do starce, a až do vola, dobytčete i osla. ^{*1Sam.15,3.}

22. Dvěma pak mužům, kteříž shlédli zemi, řekl Jozue: Vejděte do domu ženy nevěstky, a vyveďte ji odtud, i všecky věci, kteréž má, jakož jste * jí přísáhli. ^{*k.2,12 *nat.*}

23. I všedše mládenci špehéri, vyvedli Raab * a otce jejího, i matku její a bratří její i všecko, což měla, a všecku ro-

dinu jeji vyvedli, a nechali jich vně za stany Izraelskými. ^{*Zid.11,31.}

24. Město pak spálili ohněm, i všecko, což v něm bylo, stříbro však a zlato a nádoby měděné a železné složili na poklad v domě Hospodinově.

25. Raab * také nevěstku, a dům otce jejího i všecko, což měla, živě zůstavil Jozue; a bydlila v lidu Izraelském až do tohoto dne, nebo skryla posly, kteréž poslal Jozue k shlédnutí Jericha. ^{*Soud.1,25.}

26. Toho času vydal klatbu Jozue, řka: Zlořečený buď před Hospodinem muž ten, kterýž by povstal, * aby stavěl město Jericho. V prvorozeném svém založí je, a v nejmenším postaví brány jeho. ^{*1 Král.16,34.}

27. Byl pak Hospodin s Jozue, a rozhlásila se pověst o něm po vší zemi.

KAPITOLA VII.

Porazení Izraelských pro krádež Achanovu, 26. a pomsta Boží nad ním.

Zhřešili pak synové Izraelští přestoupením při věcech prokletých; * nebo Achan, syn Charmi, syna Zabdi, syna Záre, z pokolení Juda, vzal něco † z věcí prokletých. Pročež rozpálila se prchlost Hospodinova na syny Izraelské.

^{*k.22,20. 1 Par.2,7. †5 Mojz.13,17.}

2. Nebo když poslal Jozue muže *některé* do Jericha do Hai, kteréž bylo blízko Betaven, k východní straně Bethel, a mluvil k nim, řka: * Vstupte a shlédněte zemi, vstoupili tedy muži ti, a shlédli Hai. ^{*k.2,1.}

3. Kterážto navrátivše se k Jozue, řekli jemu: Necht nevstupuje všecken lid tento, okolo dvou tisíc mužů neb okolo tří tisíců mužů necht vstoupí, a budouť Hai; neobtěžuj všeho lidu, *vysílaje jej* tam, nebo málo jest oněchno.

4. Tedy vytáhlo jich z lidu tam okolo tři tisíc mužů, a utekli před muži města Hai.

5. I zabili z nich obyvatelé Hai okolo třiděti a šesti mužů, a honili je od brány až k Sabarim, a porazili je, když s vrchu *utíkali*. I rozpustilo se srdce lidu, a bylo jako voda.

6. Tedy Jozue * roztrhl roucho své, a padl tváří svou na zem před truhlou Hospodinovou, a ležel až do večera, ano i starší Izraelští, a sypali prach na hlavy své. ^{*1 Mojz.37,34. 4 Mojz.16,4.}

7. I řekl Jozue: Ach, Panovníče Hospodine, proč jsi kdy převedl lid tento

přes Jordán, abys nás vydal v ruku A-morejského, tak aby nás zahubil? Ó kdybychom byli raději zůstali za Jordánem.

8. Ó Pane, což mám říci, když již lid Izraelský utíká před nepřátely svými?

9. Nebo uslyšíce * Kananejšti a všickni obyvatelé země, obklíčí nás vůkol, a vyhladí jméno naše z země. I což to učiníš jménu svému velikému? ^{*2 Mojz.32,12. 4 Mojz.14,13.}

10. I řekl Hospodin k Jozue: Vstaň. Proč jsi padl na tvář svou?

11. Zhřešil Izrael, tak že smlouvu mou přestoupili, kterouž jsem jim přikázal; nebo jsou i vzali z věcí prokletých, k tomu i ukradli, také i sklamali, nad to i odložili mezi nádobí svá.

12. Protož nebudou moci synové Izraelští ostáti před nepřátely svými, utíkati budou před nepřátely svými, nebo poškrvnil se věcí proklatou. Nebudůť více s vámi, leč vyhladíte prokletí to z prostředku svého.

13. Vstaň, posvěť lidu a rci: * Posvěťte se k zítřku; nebo takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Věc proklatá jest u prostřed tebe, Izraeli, nebudeš moci ostáti před nepřátely svými, dokudž neodejmeš prokletí toho z prostředku svého. ^{*k.3,5.}

14. Protož přistupovati budete ráno po pokoleních svých, a pokolení, kteréž ukáže Hospodin, přistupovati bude po roděch, takž rod, kterýž ukáže Hospodin, přistupovati bude po domích, a dům, kterýž ukáže Hospodin, přistupovati bude po osobách.

15. Kdož pak postižen bude * vinný věcí proklatou, ohněm spálen bude, on i všecko, což jeho jest, proto že přestoupil smlouvu Hospodinovu, a že učinil nešlechtnost v Izraeli. ^{*5 Mojz.13,17.}

16. Vstav * tedy Jozue ráno, kázal přistupovati Izraelovi po pokoleních jejich. I † postiženo jest pokolení Judovo. ^{*k.3,1; 6,12. †1 Sam.14,41.}

17. Tedy když kázal přistupovati čeledem Juda, postižena jest * čeled Záre. Potom kázal přistupovati čeledi Záre po osobách, a postižen jest Zabdi. ^{*4 Mojz.26,20.}

18. I kázal přistupovati domu jeho po osobách, i postižen jest Achan, syn Charmi, syna Zabdi, syna Záre z pokolení Judova.

19. I řekl Jozue Achanovi: Synu můj,

dej, prosím, * chválu Hospodinu Bohu Izraelskému, a vyznej se jemu, a oznam mi *aspoň* již, † co jsi učinil, netaj již *toho* přede mnou. *Jan.9,24. †1 Sam.14,43.

20. Tedy odpovídaje Achan k Jozue, řekl: Pravdať jest, já jsem zhřešil proti Hospodinu Bohu Izraelskému, tak že to a toto jsem učinil.

21. Viděl jsem mezi loupeží plášť jeden Babylonský pěkný, a dvě stě lotů stříbra, a prut zlatý jeden, padesáté lotů ztíží, čehož požádav, vzal jsem to, a aj, jsou ty věci skryté v zemi prostřed stanu mého, a stříbro pod tím.

22. Tedy poslal Jozue posly, kteříž běželi do stanu, a aj, bylo to skryto v stanu jeho, a stříbro pod tím.

23. A vzavše to z stanu, přinesli k Jozue a ke všechněm synům Izraelským, a položili ty věci před Hospodinem.

24. Vzav tedy Jozue a všecken Izrael s nim Achana, syna Záre, a stříbro i plášť, i prut zlatý, i syny jeho, i dcery jeho, voly a osly, dobytek i stan jeho i všecko, což měl, vyvedli je do údolí Achor.

25. Kdež řekl Jozue: Proč jsi zkormoutil nás? Zkormutiž tebe Hospodin v tento den. I uházel jej všecken lid kamením, a spálili je ohněm, ukamenovavše je kamením.

26. Potom * nametali naň hromadu kamení velikou, *kteráz trvá až do tohoto dne*; a tak odvrácen jest Hospodin od hněvu prehlivosti své. Protož nazváno jest jméno místa toho údolí Achor, až do dnešního dne. *2 Sam.18,17.

KAPITOLA VIII.

Město Hai vzato. 30. Oltář vystaven. 32. Zákon od Jozue před lidem psán i čten.

I řekl Hospodin k Jozue: * Neboj se, ani se strachuj; pojmi s sebou všecken lid bojovný, a vstana, táhni k Hai. Aj, dal jsem v ruku tvou krále Hai a lid jeho, město i zemi jeho. *5 Mojz.31,7.

2. A učiníš Hai a králi jeho, * jako jsi učinil Jerichu a králi jeho, loupež však a dobytky jeho rozbitujete mezi sebe. Zdělejš sobě zálohy k městu po zadu. *k.6,21.

3. Tedy vstal Jozue a všecken lid bojovný, aby táhli k Hai. I vybral Jozue třicet tisíců mužů velmi silných, a předelal je v noci.

4. A přikázal jim, řka: Šetřtež vy, kte-

říž uděláte zálohy městu po zadní straně města, abyste nebyli příliš daleko od něho, ale buďte všickni pohotově.

5. Já pak i všecken lid, kterýž se mnou jest, přitáhneme k městu. A když oni nám vyjdou vstříc, jako prvé, utíkati budeme před nimi.

6. Tedy honiti budou nás, až bychom poodvedli jich od města, (nebo řeknou: Utíkají před námi, * jako prvé,) utíkající před nimi. *k.7,5.

7. Vy mezi tím vyskočíte z záloh, a vyženete ostatní *obyvatele* města, nebo dá je Hospodin Bůh váš v ruku vaši.

8. A když vezmete město, zapálíte je ohněm, podlé slova Hospodinova učiníte; šetřtež *toho*, což jsem přikázal vám.

9. I poslal Jozue, a oni šli k zálohám, a zůstali mezi Bethel a Hai, od západní strany Hai; Jozue pak zůstal té noci u prostřed lidu.

10. Potom * vstav Jozue velmi ráno, sečetl lid, i bral se napřed, on a starší Izraelští před lidem k Hai. *k.6,12.15:7,16.

11. Všecken také lid bojovný, kterýž byl s ním, táhnouce, přiblížili se, až přišli naproti městu, a položili se po straně půlnocní Hai; údolí pak bylo mezi nimi a mezi Hai.

12. Vzal pak byl okolo pěti tisíc mužů, kteréž postavil v zálohách mezi Bethel a Hai, od západní strany města.

13. I přiblížil se lid, *totiž* všecko vojsko, kteréž bylo od půlnocní strany města, a *kteréž byli* v zálohách jeho od západní strany města; a tak vtáhl Jozue noci té do prostřed údolí.

14. I stalo se, že když je uzřel král Hai, pospíšili, a ráno vstavše, vyšli lidé města vstříc Izraelovi k boji, on i všecken lid jeho toho času před rovinu; nevěděl pak, že zálohy udělány byly jemu po zadu města.

15. I postoupil Jozue a všecken Izrael před nimi, a utíkali cestou pouště.

16. I svolán jest všecken lid v městě, aby je honili. I honili Jozue, a vzdálili se od města svého,

17. Tak že nezůstal žádný z *obyvatelů* Hai a Bethel, kdo by nevyšel, aby honil Izraele; a nechali města otevřeného, a honili Izraele.

18. Řekl pak Hospodin k Jozue: Zdvihni korouhev, kterouž máš v ruce tvé dám svých, proti Hai, nebo v ruce tvé dám

je. I zdvihl Jozue korouhev, kterouž měl v ruce své, proti městu.

19. Tedy, kteříž byli v zálohách, rychle vyskočili z místa svého, a běželi, když pozdvihl ruky své, a všedše do města, vzali je, a spěšně zapálili město ohněm.

20. Muži pak města Hai ohlédše se nazpět, uzřeli, a aj, * vstupoval dým města k nebi, a neměli místa k utíkání sem ani tam; nebo lid, kterýž utíkati počal k poušti, obrátil se na ty, kteříž je honili. ^{*Soud.20,40.}

21. Jozue zajisté a všecken Izrael, když viděli, že z záloh vzali město, a že se vznáší dým města, obrátili se, a bili muže Hai.

22. Onino také vyšli z města proti nim, a obklíčil Izrael *neprátely své*, jedni od sud, druzí od onud; a * zmrdovali je, tak že † žádný živ nezůstal ani neušel. ^{*5 Mojz.7,2. +2 Mojz.14,28.}

23. Ale krále Hai jali živého, a přivedli ho k Jozue.

24. Když pak pomordoval Izrael všechny obyvatele Hai v poli, *totiž* na poušti, kamž je honili, a padli ti všickni od ostrosti meče, až i zahlazeni jsou: navrátil se všecken Izrael do Hai, a zmrdovali ostatky jeho mečem.

25. A bylo všech, kteříž padli v ten den, od muže až do ženy, dvanácte tisíců; všickni ti byli z Hai.

26. Ale Jozue nespustil * ruky své, kterouž vyzdvihl korouhev, dokudž nebyli zmrdováni všickni obyvatelé Hai. ^{*2 Mojz.17,11.12 naal.}

27. Toliko hovada a loupež města toho rozbitovali mezi sebou synové Izraelští podle slova Hospodinova, kteréž on přikázal Jozue.

28. Tedy vypálil Jozue Hai, a položil je v hromadu věčnou a pustinu, až do tohoto dne.

29. Krále pak Hai oběsil na dřevě, a *nechal ho tam až do večera*. A když zapadlo slunce, rozkázal Jozue, * aby složili tělo jeho s dřeva, a povrhli je u brány města, a nametali na ně hromadu kamení velikou, *kteráž trvá až do dnešního dne*. ^{*5 Mojz.21,28.}

30. Tedy vzdělal Jozue oltář Hospodinu Bohu Izraelskému na * hoře Hébal, ^{*5 Mojz.27,4.}

31. (Jakož přikázal * Mojžiš, služebník Hospodinův, synům Izraelským, jakož

psáno jest v knize zákona Mojžišova,) oltář z kamení celého, nad nímž nebylo zdviženo železo, a obětovali na něm oběti zápalné Hospodinu, obětovali i oběti pokojné. ^{*2 Mojz.20,25.}

32. Napsal také tam na kameních výpis zákona Mojžišova, kterýž psal před syny Izraelskými.

33. Všecken pak Izrael a starší jeho, i správcové i soudcové jeho stáli po obou stranách truhly před kněžími Levitskými, kteříž nosili truhlu smlouvy Hospodinovy, tak cizí jako doma zrozený, polovice jich proti hoře * Garizim, a polovice proti hoře Hébal, jakož byl prvé přikázal Mojžiš, služebník Hospodinův, aby dobrořečil lidu Izraelskému nejprvé. ^{*5 Mojz.11,29.}

34. A potom četl všecka slova zákona, požehnání i zlořečení, tak jakž psáno jest v knize zákona.

35. Nebylo ani slova ze všeho, což přikázal Mojžiš, jehož by nečetl Jozue přede vším shromážděním Izraelským, i ženami i dětmi i přichozími, kteříž šli u prostřed nich.

KAPITOLA IX.

Chytráci Gabaonitští pokoj obdrževše, 21. v službu prodrobeni jsou.

To když uslyšeli všickni králové, kteříž bydlili za Jordánem, na horách i na rovinách, a na všem břehu moře velikého naproti Libánu: Hetejský, Amorejský, Kananejský, Ferezejský, Hevejský a Jebuzejský,

2. Sebrali * se spolu, aby bojovali proti Jozue a proti Izraeli jednomyslně. ^{*Zalm.48,5.}

3. Ale obyvatelé Gabaon uslyšavše, co učinil Jozue * Jerichu a † Hai, ^{*k.6,20.21. †k.8,26.28.}

4. Učinili i oni chytře. Nebo odšedše, ukázali se, jako by *zdaleka* poslové byli, a vzali pytle staré na osly své, a kožené láhvice vinné vetché, zedrané a zzašivané,

5. Obuv také starou a splácenou na nohy své, též šaty otřelé na sebe; a všecken chléb, kterýž sobě na cestu vzali, vyschlý byl a zdrobený.

6. I šli k Jozue do ležení v Galgala, a řekli jemu i mužům Izraelským: Z země daleké jsme přišli, protože nyní učíte s námi smlouvu.

7. Tedy odpověděli muži Izraelští k Hevejským: Snad u prostřed nás vy by-

dlíte, i kterakž bychom s vámi * učinili smlouvu? ^{*2 Mojz. 23, 32. 5 Mojz. 7, 2.}

8. Ale oni odpověděli Jozue: Služebníci tvoji jsme. Jimž řekl Jozue: Kdo pak jste, a odkud jste přišli?

9. Odpověděli jemu: Z země velmi daleké přišli služebníci tvoji ve jménu Hospodina Boha tvého; nebo jsme slyšeli pověst jeho a všecky věci, kteréž činil v Egyptě,

10. A všecko, což učinil dvěma králům Amorejským, kteříž bydlili za Jordánem, * Seonovi, králi Ezebon, a Ogovi, králi Bázan, *kterýž byl v Astarot.* ^{*4 Mojz. 21, 21. 24. 33.}

11. I řekli nám starší naši a všickni obyvatelé země naší těmito slovy: Naberte sobě potravu na cestu, a jděte jim vstříc, a recete jim: Služebníci vaši jsme, protože nyní učíte s námi smlouvu.

12. Totof jest chléb náš; horký jsme na cestu vzali z domů svých v ten den, když jsme vyšli, abychom k vám šli, a hle, nyní již vyschl a zdrobil se.

13. A tyto kožené láhvice vinné nové byly, když jsme je naplnili, a již hle, potrhané jsou; tolikéž tento oděv náš a obuv naše zvetšela, pro přílišnou cesty dalekost.

14. I přijali to muži ti z pokrmů jejich, a úst Hospodinových neotázali se.

15. A * učinil s nimi Jozue pokoj, a všel s nimi v smlouvu, aby jich při životu zanechal; také i knížata shromáždění přísahu jim učinili. ^{*2 Sam. 21, 2.}

16. Po třech pak dnech, po té smlouvě s nimi učiněné, uslyšeli, že by velmi blízko jich byli, a že by u prostřed nich bydlili.

17. Jdouce tedy synové Izraelští, přitáhli k městům jejich třetího dne; města pak jejich *byla* Gabaon a Kafira a Berot a Kariatjeharim.

18. Ale nezbili jich synové Izraelští, proto že přísahu jim učinili knížata shromáždění skrze Hospodina Boha Izraelského. A reptalo všecko shromáždění proti knížatům.

19. Tedy řekla všechna knížata všemu shromáždění: My jsme jim * přísahu učinili skrze Hospodina Boha Izraelského, protože nyní nemůžeme se jich dotknouti. ^{*Zalm. 15, 4.}

20. Toto jim učiníme: Zanecháme jich při životu, aby nebylo na * nás rozhně-

vání pro přísahu, kterouž jsme jim učinili. ^{*2 Sam. 21, 1, 2.}

21. Řekli jim knížata i to: Necht jsou živi a drva sekají, a vodu nosí všemu shromáždění. *I přestali na tom,* jakož jim mluvila knížata.

22. Povolal jich pak Jozue a mluvil k nim, řka: Proč jste nás podvedli, řkouce: Velmi jsme dalecí od vás? A vy u prostřed nás bydlíte.

23. Protož nyní zlořečení jste, a nepřestanou z vás služebníci, a kteříž by dříví sekali a vodu nosili do domu Boha mého.

24. Kteříž odpovídajice Jozue, řekli: Za věc jistou oznámeno bylo služebníkům tvým, kterak přikázal Hospodin Bůh tvůj Mojžíšovi služebníkmu svému, dáti vám zemi tuto, a vyhladiti všechny obyvatelé země této před tváří vaší; protože * strachovali jsme se vás, *bojíce se* za životy své před vámi, a učinili jsme to. ^{*k. 10, 2.}

25. A hle, nyní v ruce tvé jsme; cožť se dobrého a spravedlivého vidí učiniti s námi, *to* učín.

26. I učinil jim tak, a vysvobodil je z rukou synů Izraelských, aby jich nepobíli.

27. A ustanovil je Jozue v ten den, aby dříví * sekali a vodu nosili *všemu* shromáždění, i k oltáři Hospodinovu, až do tohoto dne, na místě, kteréž by vyvolil. ^{*5 Mojz. 29, 11.}

KAPITOLA X.

Poražení pěti králů Amorejských, 28. a vybojování měst jejich.

Uslyšev pak Adonisedech, král Jeruzalémský, že Jozue vzal *město* Hai, a jako proklaté zkazil je, (*nebo* jakž učinil Jerichu a králi jeho, tak učinil Hai a králi jeho,) a že pokoj učinili obyvatelé Gabaon s Izraelem, a bydlí u prostřed něho,

2. I * bál se velmi, proto že město veliké bylo Gabaon, jako jedno z měst královských, a že bylo větší než Hai, a všickni muži jeho udatní. ^{*k. 9, 24.}

3. Protož poslal Adonisedech, král Jeruzalémský, k Ohamovi, králi Hebron, a k Faramovi, králi Jarmut, a k Jafovi, králi Lachis, a k Dabirovi, králi Eglon, řka:

4. Sjedte se ke mně, a pomozte mi, abychom dobyli Gabaon, proto že pokoj učinili s Jozue a s syny Izraelskými.

5. I shromáždilo se a vytáhlo * pět králů

Amorejských, král Jeruzalémský, král Hebron, král Jarmut, král Lachis, král Eglon, oni i všechna vojska jejich, a položivše se u Gabaon, dobývali ho.

^{*1Mojz.14.9.}

6. Tedy poslali muži Gabaon k Jozue do ležení v Galgala, řkouce: Neodjímejž ruky své od služebníků svých; přitáhni rychle k nám, zachovej nás a spomoz nám; nebo sebrali se proti nám všickni králové Amorejští bydlící na horách.

7. I táhl Jozue z Galgala, on i všecken lid bojovný s ním, všickni muži udatní.

8. (Nebo byl řekl Hospodin k Jozue: Neboj * se jich, v ruce tvé zajisté dal jsem je, neostojí žádný z nich před obličejem tvým.) ^{*k.11.6.}

9. I připadl na ně Jozue v náhle, nebo celou noc táhl z Galgala.

10. A potřel je Hospodin před Izraelem, kterýžto pobil je ranou velikou u Gabaon, a honil je cestou, kudy se jde k Betoron, a bil je až do Azeka a až do Maceda.

11. I stalo se, když utkali před tvář Izraele, sstupující do Betoron, že Hospodin metal na ně * kamení veliké s nebe, až k Azeku, a mřeli. Více jich zemřelo od krupobíjí kamenného, než jich pobili synové Izraelští mečem.

^{*2Mojz.9.21.23.24.}

12. Tedy mluvil Jozue k Hospodinu v den, v kterýž dal Hospodin Amorejského v moc synům Izraelským, a řekl před syny Izraelskými: Slunce v Gabaon zastav se, a měsíc v údolí Aialon.

13. I * zastavilo se slunce, a stál měsíc, dokudž nepomstil se lid nad nepřátely svými. Zdali není toho napsáno v knize Uprímého? Tedy stálo slunce v prostřed nebe, a nepospíchalo k západu, jako za jeden celý den. ^{*Izai.28.21; 38.8.}

14. Nebylo dne takového prvé ani potom, jako když vyslyšel Hospodin hlas člověka; * nebo Hospodin bojoval za Izraele. ^{*2Mojz.14.25.}

15. I navracel se Jozue i všecken Izrael s ním do tábora v Galgala.

16. Uteklo pak bylo těch králů pět, a skryli se v jeskyni při Maceda.

17. I oznámeno bylo Jozue těmi slovy: Nalezeno jest pět králů, kteříž se skryli v jeskyni při Maceda.

18. I řekl Jozue: Přivalte kamení velké k díře té jeskyně, a osadte ji muži, aby ostříhali jich.

19. Vy pak nezastavujte se, hoňte nepřátely své, a bíte je po zadu, a nedejte jim vjíti do měst jejich, nebo dal je Hospodin Bůh váš v ruku vaši.

20. Když pak přestali Jozue a synové Izraelští bítí jich porážkou velikou velmi, až i zahlazeni byli; a kteříž živi pozůstali z nich, utekli do měst hrazených:

21. Navrátil se všecken lid do ležení k Jozue do Maceda ve zdraví; nepohnul proti synům Izraelským žádný jazykem svým.

22. Potom řekl Jozue: Odhradte díru u jeskyně, a vyveďte ke mně pět králů těch z jeskyně.

23. I učinili tak, a vyvedli k němu pět králů těch z jeskyně, krále Jeruzalémského, krále Hebron, krále Jarmut, krále Lachis, krále Eglon.

24. A když vyvedli ty krále k Jozue, svolav všechny muže Izraelské, řekl vyvodám mužů bojovných, kteříž s ním v tažení tom byli: Přistupte sem, a šlapejte nohama svýma na hrdla těch králů. Kteřížto pristoupivše, šlapali nohama svýma na hrdla jejich.

25. I řekl jim Jozue: Nebojte se ani strachujte, posilíte se a budete zmuzili, nebo tak učiní Hospodin všechněm nepřítelům vašim, proti nimž bojujete.

26. Potom bil je Jozue a zmrdoval, a pověsil je na pěti dřevích; a viseli na dřevích až do večera.

27. Když pak * zapadlo slunce, k rozkazu Jozue složili je s dřev, a uvrhli je do jeskyně, v kteréž se byli skryli, a přivalili kamení veliké k díře jeskyně, kteréž jest tu až do tohoto dne. ^{*k.3.29.5Mojz.21.23.}

28. Téhož dne také dobyl Jozue Maceda, a pohubil je mečem, i krále jejich pobil spolu s nimi, a všechny lidi, kteříž byli v něm. Neživil žádného, ale učinil králi Maceda, jako * učinil králi Jericha. ^{*k.6.21.}

29. Táhl potom Jozue a všecken Izrael s ním z Maceda k Lebnu, a dobýval Lebna.

30. I vydal je také Hospodin v ruku Izraelovi i krále jeho, a pobil * je mečem, a všechny duše, kteréž byly v něm; nenechal tam žádného živého, a učinil králi jeho, jako učinil králi Jericha. ^{*v.23.}

31. Táhl také Jozue a všecken Izrael s ním z Lebna do Lachis, a položivše se u něho, dobývali ho.

32. I dal Hospodin Lachis v ruku Izraele, a dobyl ho druhého dne, a pohubil je mečem i všechny lidi, kteříž byli v něm, rovně tak, jakž učinil Lebnu.

33. Tehdy přitáhl Horam, král Gázer, aby pomoc dal Lachis. I porazil jej Jozue i lid jeho, tak že nepozůstavil žádného živého.

34. Táhl potom Jozue a všecken Izrael s ním z Lachis do Eglon, a položivše se naproti, bojovali proti němu.

35. A vzali je toho dne, a pobili je mečem, a všechny duše, kteréž byly v něm, dne toho pomordovali, rovně tak, jakž učinili Lachis.

36. Vstoupil pak Jozue a všecken Izrael s ním z Eglon do Hebron, a dobývali ho.

37. I vzali je a zhubili mečem i krále jeho, i všecka města jeho, i každého člověka, kterýž byl v něm; nepozůstavil žádného živého, podobně tak, jakož učinil Eglon. I zahladil je i všelikou duši, kteráž byla v něm.

38. Potom navrácuje se Jozue a všecken Izrael s ním, *přišli* do Dabir, a dobýval ho.

39. I vzal je a krále jeho i všecka města jeho, a pohubili je mečem, a všelikou duši, kteráž byla v něm, jako proklaté vyhladil. Nepozůstavili žádného živého; jakož * učinil Hebron, tak učinil Dabir i králi jeho, a jakož učinil Lebnu a králi jeho. *k.10,37.

40. A tak pohubil Jozue všecku zemi po horách, i polední stranu, i roviny a údolí, i všechny krále jejich. Nepozůstavil žádného živého, ale všelikou * duši vyhladil, jakož přikázal Hospodin Bůh Izraelský. *k.11,11.14.5 Mojs.20,16.

41. Pohubil tedy Jozue všecko od Kádesbarne až do * Gázy, a všecku zemi Gosen až do Gabaon. *k.15,51.

42. A všechny krále ty a zemi jejich vzal Jozue pojednou, nebo * Hospodin Bůh Izraelský bojoval za Izraele. *k.10,14.5 Mojs.1,80.

43. Potom navrátil se Jozue a všecken Izrael s ním do ležení, *kteříž bylo* v Galgala.

KAPITOLA XI.

Pád ostatních králů, a téměř vši samé vybojování od Jozue.

To když uslyšel Jabin, král Azor, poslal k Jobábovi, králi Mádón, a k králi Simron, a k králi Achzaf,

2. I k králům, kteříž *bydlili* k straně půlnoční na horách i na rovinách ku polední Ceneret, i na rovinách a v krajích Dor na západ,

3. K Kananejskému na východ i na západ, a k Amorejskému, Hetejskému, Ferezejskému a Jebuzejskému na horách, a k Hevejskému pod horou Hermon v zemi Masfa.

4. I vytáhli všickni ti a všecka vojska jejich s nimi, lid mnohý jako písek, kterýž jest na břehu mořském nescíslný, i koňů i vozů velmi mnoho.

5. A smluvivše se všickni králové ti, přitáhli a položili se spolu při vodách Merom, aby bojovali proti Izraelovi.

6. Rekl pak Hospodin k Jozue: * Neboj se jich, nebo zítra o této chvíli vydám všechny tyto k zabítí Izraelovi; koňům jejich žily podřežeš, a † vozy jejich ohněm spálíš. *k.10,8.†2alm.46,10.

7. Tedy vytáhl Jozue a s ním všecken lid válečný proti nim k vodám Merom rychle, a udeřili na ně.

8. I dal je Hospodin v ruku Izraelovi, a porazili je. I honili je až k Sidonu velikému, a až k * vodám Maserefot, a k údolí Masfe na východ, a pobili je, tak že nepozůstavili žádného živého. *k.13,6.

9. A učinil jim Jozue, jakož byl rozkázal jemu Hospodin, koňům * jejich žily zpodřezoval, a vozy jejich ohněm popálil. *2Sam.8,4.

10. Potom navrátil se Jozue téhož času, dobyl Azor, a krále jeho zabil mečem. Azor pak bylo prvé nejznamenitější mezi všemi královstvími těmi.

11. Pobili také všecko, cožkoli v něm živo bylo, mordujiče je mečem, *tak* * že nezůstalo žádného živého; Azor pak spálil ohněm. *k.10,40.5 Mojs.20,16.

12. Takž podobně *učinil* všechněm městům králů těch, a všechny krále jejich zjmal Jozue, a zbiv je mečem, vyhladil je, * jakož přikázal Mojžíš, služebník Hospodinův. *4Mojs.33,51.52.

13. A však žádného města z těch, kteráž *ještě* zůstala v ohradě své, nespálil Izrael, kromě samého Azor, kteréž spálil Jozue.

14. A všechny loupeže měst těch i hováda rozdělili mezi sebou synové Izraelští; toliko všechny lidi zbili mečem, dokudž nevyhladili jich, * nenechavše žádného živého. *v.11.

15. Jakož byl přikázal Hospodin Moj-

žišovi, služebníku svému, tak přikázal Mojžíš Jozue, a Jozue tak činil; nepomínil ničeho toho, což byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

16. A tak vzal Jozue všecku tu zemi, hory i všecku stranu polední, * i všecku zemi Gosen, i roviny, i pole, totiž hory Izraelské i roviny jejich, *k.10.41.

17. Od hory Halak, * kteráž se táhne do Seir, až k Balgad na rovině Libánské, pod horou Hermon; všechny také krále jejich zjimal, a zbil je i zmrdoval. *k.12.7.

18. Po mnohé dny Jozue vedl válku se všechněmi těmi králi.

19. A nebylo města, ješto by v pokoj vešlo s syny Izraelskými, kromě Hevejských * obyvatelů v Gabaon; jiná všechna válkou vzali. *k.9.15.

20. Nebo od Hospodina to bylo, že jsou zatvrdili byli srdce své, tak aby vyšli válečně proti Izraelovi, a aby je v prokletí vydal, a neučinil jim milosti, ale aby je zahubil, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.

21. Toho pak času přitáhl * Jozue a vyplnil Enaky z těch hor, totiž z Hebronu, z Dabir a z Anab, i ze všeliké hory Judské, a ze všeliké hory Izraelské; spolu s městy jejich vyhladil je Jozue. *4 Mojs.13.23. 5 Mojs.1.28.

22. Nezůstal žádný z Enaků v zemi synů Izraelských; toliko v Gáze, v Gát a v Azotu zůstali.

23. Tak tedy vzal Jozue všecku tu zemi, jakž byl rozkázal Hospodin Mojžíšovi, a dal ji Jozue v dědictví Izraelovi vedlé dílů jejich, po pokoleních jejich. I odpočinula * země od válek. *k.14.15.

KAPITOLA XII.

Vyčítání králů, kteříž zmrdováni byli od synů Izraelských.

Tito pak jsou králové té země, kteréž pobili synové Izraelští, a opanovali zemi jejich, za Jordánem k východu slunce, od potoku * Arnon až k hoře Hermon i všechny roviny k východu: *4 Mojs.21.13.

2. Seon, * král Amorejský, kterýž bydlil v Ezebon, a panoval od Aroer, kteréž leží při břehu potoka Arnon, a u prostřed potoka toho, a polovici Galád, až do ř. potoka Jabok, kterýž jest na pomezí synů Ammon, *4 Mojs.21.24. 11 Mojs.32.22.

3. A od rovin až k moři * Ceneret k východu, a až k moři pouště, jenž jest moře slané k východu, kudyž se jde k Bet-

simot, a od polední strany ležící pod horou Fazga. *4 Mojs.34.11.

4. Pomezí také Oga, krále Bázan, z ostatků Refaimských, kterýž bydlil v Astarot a v Edrei,

5. A kterýž panoval na hoře Hermon a v Sálecha, i ve vsi krajíně Bázan až ku pomezí Gessuri a Machati, a nad polovici Galád, ku pomezí Seona, krále Ezebon.

6. Mojžíš, služebník Hospodinův, a synové Izraelští pobili je; a dal ji Mojžíš služebník Hospodinův k * vládařství pokolení Rubenovu, Gádovu a polovici pokolení Manassesova. *4 Mojs.32.33.

7. Tito pak jsou králové země té, kteréž pobil Jozue a synové Izraelští za Jordánem k západu, od Balgad, kteréž jest na poli Libánském, až k hoře lysé, kteréž se táhne až do Seir, a dal ji Jozue pokolením Izraelským k vládařství po dílech jejich,

8. Na horách i na rovinách, i po polích, i v údolích, i na poušti a na poledne, zemi * Hetejského, Amorejského, Kana-nejského, Ferezejského, Hevejského a Jebuzejského: *k.11.3.

9. Král * Jericha jeden, král † Hai, kteréž bylo na straně Bethel, jeden; *k.6.2. †k.8.29.

10. Král * Jeruzalémský jeden, král Hebron † jeden; *k.10.1. †k.10.3

11. Král * Jarmut jeden, král Lachis jeden; *k.10.3

12. Král * Eglon jeden, král † Gázer jeden; *k.10.3.23. †k.10.33

13. Král * Dabir jeden, král Gader jeden; *k.10.39.

14. Král Horma jeden, král Arad jeden;

15. Král * Lebna jeden, král Adulam jeden; *k.10.29.

16. Král * Maceda jeden, král Bethel jeden; *k.10.28.

17. Král Tafua jeden, král Chefer jeden;

18. Král Afek jeden, král Saron jeden;

19. Král * Mádón jeden, král † Azor jeden; *k.11.1. †k.11.10.

20. Král * Simron Meron jeden, král Achsaf jeden; *k.11.1.

21. Král Tanach jeden, král Mageddo jeden;

22. Král Kedes jeden, král Jekonom z Karmelu jeden;

23. Král * Dor z krajiny Dor jeden, král z Goim v Galgal jeden; *k.11.2

24. Král Tersa jeden. Všeck králů třideceti a jeden.

KAPITOLA XIII.

Rožaz Boží o rozdělení země, 15. h díl prvé daný půltřetímu pokolení.

Jozue pak již byl starý a sešlý věkem. I řekl jemu Hospodin: Tys se již sstaral, a jsi sešlého věku, země pak zůstává velmi mnoho k opanování.

2. Tato jest země, kteráž zůstává: Všecky končiny Filistinské a všecka Gessuri,

3. Od Níle, kterýž jest naproti Egyptu, až ku pomezí Akaron na půlnoci, kterážto krajina Kananejským se přičítá, v níž jest patero knížetství Filistinských: Gazejské, Azotské, Aškalonitské, Getejské a Akaronitské, a *tó bylo* Hevejské;

4. Na poleďna pak všecka země Kananejská a Mára, kteréž jest Sidonských až do Afeka, a až ku pomezí Amorejského;

5. Též země Giblická, a všecken Libán k východu slunce, od Balgad pod horu Hermon, až kde se vchází do Emat.

6. Všecky obyvatele té hory, od Libánu až k vodám Maserefot, všecky Sidonské já vyženu od tváři synů Izraelských; toliko *ty* rozděl ji losem lidu Izraelskému v dědictví, jakožť jsem prikázal.

7. Protož nyní rozděl zemi tu v dědictví devateru pokolení, a polovici pokolení Manassesova,

8. Poněvadž druhá polovice a pokolení * Rubenovo a Gádovo vzali díl svůj, kterýž jim dal Mojžiš před Jordánem k východu, jakož dal jim Mojžiš služebník Hospodinův, ^{*4 Mojs.32,33.}

9. Od * Aroer, kteréž jest při břehu potoka Arnon, i města u prostřed potoka, i všecky roviny Medaba až do Dibon, ^{*5 Mojs.2,36.}

10. I všecka města Seona, krále Amorejského, kterýž kraloval v Ezebon, až ku pomezí synů Ammon,

11. A Galád, i pomezí Gessuri a Machati, všecku horu Hermon, i všecken Bázan až do Sálecha,

12. Všecko království Oga v Bázan, kterýž kraloval v Astarot a v Edrei, kterýž byl pozůstal z ostatků Refaim, když je * pobil Mojžiš, a zahladil je. ^{*5 Mojs.3,11.}

13. Nevyhnali pak synové Izraelsťi Gessuri a Machati, protož bydlil Gessura a Machata u prostřed Izraele až do dnešního dne.

14. Toliko * pokolení Lévi nedal dědictví; oběti ohnivé Hospodina Boha Izraelského jsou dědictví jeho, jakož mluvil jemu. ^{*k.14,3.}

15. Dal pak Mojžiš pokolení synů Ruben po čeledech jejich *dědictví*.

16. A bylo jejich pomezí od Aroer, kteréž jest při břehu potoka Arnon, i město, kteréž jest u prostřed potoka, i všecky roviny, *kteřéž jsou* při Medaba,

17. Ezebon i všecka města jeho, kteréž byla na rovinách, Dibon a Bamotbal a Bethalmeon,

18. Jasa a Kedemot a Mefat,

19. A Kariataim a Sabma, a Saratazar na hoře údolí,

20. A Betfegor i Assedot, Fazga a Betsimot.

21. Všecka také města v kraji, i všecko království Šeona, krále Amorejského, kterýž kraloval v Ezebon, jehožto * zabil Mojžiš i s knížaty Madianskými, Evi a Rekem, Sur, Hur a Rebe, vývodami Seonovými, obyvateli té země. ^{*4 Mojs.31,8.}

22. Ano i Baláma, syna Beorova, věšce, zabili synové Izraelsťi mečem, s jinými, kteříž zbiti od nich.

23. I bylo pomezí synů * Rubenových Jordán s mezemi *svými*. To jest dědictví synů Rubenových po čeledech jejich, města i vsi jejich. ^{*4 Mojs.34,12.}

24. Dal také Mojžiš pokolení Gád, synům Gádovým, po čeledech jejich *dědictví*.

25. A bylo jejich pomezí Jazer i všecka města Galád, a polovice země synů Ammon * až do Aroer, kteréž jest naproti Rabba, ^{*2 Sam.11,1.}

26. A od Ezebon až do Rámot, Masfe a Betonim, a od Mahanaim až ku pomezí Dabir;

27. V údolí také Betaram a Betnemra, a Sochot, a Sefon, ostatek království Seona, krále Ezebon, i Jordán s pomezím *svým* až k kraji moře Ceneret za Jordánem na východ.

28. To jest dědictví synů Gád po čeledech jejich, města i vsi jejich.

29. Dal také Mojžiš polovici pokolení Manassesova *dědictví*, i bylo polovice pokolení synů Manassesových, po čeledech jejich.

30. Pomezí jejich od Mahanaim, všecken Bázan, všecko království Oga, krále Bázan, i všecky vesnice Jair, kteréž jsou v Bázan, šedesáte měst,

31. A polovice Galád, a Astarot, a E-drei, města království Oga v Bázan. *To dal synům Machirovým, syna Manasse-
sova, polovici synů Machirových, po čel-
ledech jejich.*

32. Ta jsou *dědictví, kteráž rozdělil
Mojžiš na rovinách Moábských před Jor-
dánem proti Jerichu k východu.*

33. Pokolení * pak Lévi nedal Mojžiš
dědictví; Hospodin Bůh Izraelský jest
dědictví jejich, jakož mluvil jim.

*4 Mojz.18,20,21. 5 Mojz.10,9; 12,12.

KAPITOLA XIV.

Přístup k vypravování o dělení země. 6. Kálefovo dě-
dictví.

Toto pak jest, což dědičně obdrželi syn-
ové Izraelští v zemi Kanán, což uvedli
jim právem dědičným k vládařství * E-
leazar kněz, a Jozue, syn Nun, a přední
z otců, v pokolení synů Izraelských,

*k.21,1. 4 Mojz.34,17.

2. Losem * *dělice* dědictví jejich, jakož
přikázal Hospodin skrze Mojžiše, aby
dal devateru pokolení a polovici poko-
lení.

*4 Mojz.33,54.

3. Nebo byl dal Mojžiš dědictví půltře-
tímu pokolení před Jordánem, Levitům
pak nedal dědictví u prostřed nich.

4. Nebo synů Jozefových bylo dvoje
pokolení, Manassesovo a Efraimovo; a
nedali dílu Levitům v zemi, kromě měst
k bydlení, a podměstí jejich pro doby-
tek a stáda jejich.

5. Jakož přikázal Hospodin * Mojžišo-
vi, tak učinili synové Izraelští, a rozděl-
lili zemi.

*4 Mojz.34,13,16.

6. Přistoupili pak synové Juda k Jozue
v Galgala, i promluvil k němu Kálef,
syn Jefonův, Cenezejský: Ty viš, * co
jest mluvil Hospodin k Mojžišovi, muži
Božimu, z příčiny mé a tvé v Kádes-
barne.

*4 Mojz.14,24.

7. Ve čtyřiceti letech jsem, * když
mne poslal Mojžiš, služebník Hosodi-
nův, z Kádesbarne k spatření země, a
oznámil jsem jemu tu věc, jakž bylo v
srdci mém.

*4 Mojz.13,7.

8. Ale bratři moji, kteříž šli se mnou,
zkormoutili * srdce lidu, já pak cele *krá-
šel jsem za Hospodinem Bohem svým.*

*4 Mojz.13,32.

9. I přísáhl Mojžiš toho dne, řka: Jistě
že * země, po kteréž jsi chodil nohama
svýma, bude v dědictví tobě i synům
tvým až na věky, proto že jsi cele ná-
sledoval Hospodina Boha mého.

*5 Mojz.11,24.

10. A nyní, aj, propůjčil mi Hosodi-
n života, jakož zaslíbil. Již čtyřiceti a
pět let jest od toho času, jakž toto mlu-
vil Hospodin k Mojžišovi, a jakž chodil
Izrael po poušti, a aj, již dnes jsem v
osmdesáti pěti letech,

11. A * ještě nyní jsem při síle jako
tehdáž, když poslal mne Mojžiš. Jaká
byla síla má tehdáž, taková i nyní síla
má jest k boji, a k vycházení i k vchá-
zení.

*5 Mojz.34,7.

12. Protož nyní dej mi horu tuto, o níž
mluvil Hospodin onoho dne, nebo ty sly-
šel jsi toho dne, že Enakim jsou tam, a
města veliká a *pevně* hrazená. Bude-li
Hospodin se mnou, vyhladím je, jakož
mluvil Hospodin.

13. I požehnal mu Jozue, a * dal He-
bron Kálefovi, synu Jefone, v dědictví.

*k.15,13.

14. Protož dostal se * Hebron Kálefovi,
synu Jefona Cenezejského, v dědictví až
do tohoto dne, proto že cele *kráčel* za
Hospodinem Bohem Izraelským.

*k.21,11.

15. Sloulo pak * Hebron prvé město Ar-
be, kterýžto *Arbe* byl člověk veliký me-
zi Enakim. I † odpočinula země od bojů.

*k.15,13. †k.11,23.

KAPITOLA XV.

Dědictví Judov.

Tento pak byl los pokolení synů Juda
po čellech jejich, při * pomezí Edom-
ském a poušti Tsin ku poledni, k straně
polední.

*4 Mojz.34,3.

2. I byla jejich meze polední kraj moře
slaného od zátoky, kteráž se chýlí ku
poledni.

3. Odkudž jda na poledne k vrchu A-
krabim, přechází Tsin, a táhne se od
poledne k Kádesbarne, i přichází až do
Ezron, a *odtud* točí se k Addar, a obchází
Karkaha.

4. Odtud jde do Asmona, a vychází ku
potoku Egyptskému, a přichází meze ta
až k západu. To budete mítí pomezí na
poledne.

5. Meze pak na východ jest moře sla-
né, až k kraji Jordánu, a meze strany
půlnoční jest od zátoky moře a od kraje
Jordánu.

6. Odkudž jde meze ta do Betogla, a
táhne se od půlnoci do Betaraba; a *od-
tud* * přichází k kameni Bohana syna
Rubenova.

*k.13,17.

7. A vstupuje ta meze do Dabir od ú-
dolí Achor, a na půlnoci chýlí se k Gal-

gala, kteréž jest naproti vcházení do Adomim, jenž jest údolí tomu ku poledni, a přechází k vodám Ensemes, a skonává se u studnice Rogel.

8. Odtud jde ta meze přes údolí synů Hinnom k straně Jebus od poledne, jenž jest Jeruzalém, odkudž vstupuje táž meze k vrchu hory, kteráž jest naproti údolí Hinnom na západ, a kteráž jest na konci údolí Refaim na půlnoci.

9. Obchází pak ta meze od vrchu té hory k studnici vody Neftoa, a vychází k městům hory Efron; a odtud jde ta meze do * Bála, jenž jest Kariatjeharim. ^{*v.60.}

10. Potom točí se ta meze od Bála na západ k hoře Seir, a odtud jde k straně hory Jeharimských od půlnoci, jenž jest Cheslon, a vstupuje do Betsemes, a přichází do Tamna.

11. A vychází ta meze v stranu Akaron na půlnoci, a točí se vůkol k Sechronu, a přechází až k hoře Bála, a odtud táhne se do Jebnael, i dochází ta meze k moři.

12. Potom západní pomezí jest při moři velikém a mezích jeho. To jest pomezí synů Juda vůkol, po čeledech jejich.

13. Kálefovi * pak, synu Jefone, dal díl u prostřed synů Juda, podlé řeči Hospodinovy k Jozue, město Arbe, otce Enakova, jenž jest Hebron. ^{*k.14,13.}

14. I * vyhnal odtud Kálef tři syny Enakovy: Sesai a Achimana a Tolmai, rodinu Enakovu. ^{*Soud.1,10.20.}

15. A odtud vstoupil k obyvatelům Dabir, kteréž prvé sloulo Kariatsefer.

16. I řekl Kálef: Kdo by dobyl Kariatsefer a vzal je, dám jemu Axu dceru svou za manželku.

17. Dobył * ho pak Otoniel syn Cenziv, příbuzný Kálefův, i dal jemu Axu dceru svou za manželku. ^{*Soud.1,13.}

18. I stalo se, že když přišla k němu, ponukla ho, aby prosil otce jejího za pole; protož ssedla s osla. I řekl jí Kálef: Což tě?

19. A ona odpověděla: Dej mi dar, ponevadž jsi mi dal zemi suchou, dejž mi také studnice vod. I dal jí studnice horní a studnice dolní.

20. To jest dědictví pokolení synů Juda po čeledech jejich.

21. Tato pak jsou města v končinách pokolení synů Juda, podlé pomezí Edom na poledne: Kabsael, Eder a Jagur;

22. A Cina, a Dimona, a Adada;

23. A Kedes, a Azor, a Jetnan;

24. Zif a Telem, a Balot;

25. Těž Azor, Chadat a Kariot, Ezron, jenž jest Azor;

26. Amam a Sama, a Molada;

27. A Azar Gadda, a Esmon, a Betfelet;

28. Těž Azarsual, a Bersabé, a Baziothia;

29. Bála a Im, a Esem;

30. A Eltolad, a Chesil, a Horma;

31. A Sicelech, a Medemena, a Sensenna;

32. A Lebaot, a Selim, též Ain a Remmon; všech měst dvadcti a devět i vsi jejich.

33. Na rovinách pak: Estaol a Zaraha, a Asna;

34. A Zanoé, a Engannim, Tafua a Enaim;

35. Jarmut, Adulam, Socho a Azeka;

36. A Saraim, Aditaim, a Gadera, a Gederotaim, měst čtrnácte i vsi jejich;

37. Senan a Adassa, a Magdalgad;

38. Delean a Masfa, a Jektehel;

39. Lachis, Baskat a Eglon;

40. Chebon, Lemam a Četlis;

41. Gederot, Betdagon, a Naama, i Maceda, měst šestnáct a vsi jejich;

42. Lebna, Eter a Asan;

43. Jefta, Asna a Nesib;

44. Ceila, * Achzib a Maresa, měst devět i vsi jejich; ^{*k.19,29.}

45. Akaron a městečka, i vsi jeho;

46. Od Akaron až k moři všecka města, kteráž se chyli k Azotu, i vsi jejich;

47. Azot, městečka jeho i vsi jeho; Gáza, městečka jeho i vsi jeho až ku potoku Egyptskému, i * moře veliké s pomezím svým. ^{*4 Mojs.34,6.}

48. A na horách: Samir, Jeter a Socho;

49. Danna a město Sanna, jenž jest Dabir;

50. Anab, Estemo a Anim;

51. Gosen, Holon a Gilo, měst jedenácte i vsi jejich;

52. Arab, Duma a Esan;

53. Janum, Bettafua a Afeka;

54. Těž Atmata a Kariatarbe, jenž jest Hebron, a Sior, měst devět a vsi jejich.

55. Maon, Karmel a Zif, a Juta;

56. Jezreel a Jukadam, a Zanoé;

57. Kain, Gabaa a Tamna, měst deset i vsi jejich.

58. Alul, Betsur a Gedor;

59. Maret, Betanot a Eltekon, měst šest i vsi jejich;

60. Kariatbaal, kteréž jest Kariatjaharim, a Rebba, města dvě i vsi jejich.

61. Na poušti: Betaraba, Middin a Sechacha;

62. A Nibsam, a město solné, a Engadi, měst šest i vsi jejich.

63. Jebuzejských pak obyvatelů Jeruzaléma nemohli synové Juda vyplniti, protož * bydlil Jebuzejský s syny Judskými v Jeruzalémě až do tohoto dne.

*2Sam.5,6.

KAPITOLA XVI.

Díl synů Jozefových.

Potom padl los synům Jozefovým, od Jordánu proti Jerichu při vodách Jerišských k východu, poušť, kteréž se začíná od Jericha přes hory Bethel.

2. A od Bethel vychází do Lúza, a přichází ku pomezí Archi do Atarot.

3. Potom jde k moři ku pomezí Jefleti, až ku pomezí Betoron dolního, a až k Gázer, a skonává se při moři.

4. I vzali dědictví své synové Jozefovi, Manasses a Efraim.

5. Byla pak meze synů Efraimových po čeledech jejich, ta byla meze dědictví jejich na východ, od Atarot Addar až do Betoron vrchního.

6. A vychází meze ta k moři při Michmetat od půlnoční strany, a obchází meze k východu Tanatsilo, a přechází ji od východu k Janoe.

7. A sstupuje z Janoe do Atarot a Narat, a přichází do Jericha, a vychází k Jordánu.

8. Od Tafue meze jde k moři ku potoku Kána, a skonává se při moři. To jest dědictví pokolení synů Efraim po čeledech jejich.

9. Města pak oddělená synům Efraimovým byla u prostřed * dědictví synů Manassesových, všecka města s vesnicemi svými.

*k.17,9.

10. A * nevyplnili Kananea bydlícího v † Gázer. I bydlil Kananejský u prostřed Efraima až do dnes, ** dáváje plat.

*k.13,13. †Soud.1,29. **1Kra.9,21.

KAPITOLA XVII.

Los polovice pokolení Manassesova, 3. a dcer Salfadových. 14. Domlouvání se synů Jozefových o větší díl.

A tento byl los Manassesův (nebo on jest prvorozený Jozefův): Machirovi prvorozenému * Manassesovu, otcí Galád, pro-

to že byl muž bojovný, dostal se Galád a Bázan.

*4 Mojs.26,29.

2. Dostalo se také jiným synům Manassesovým po čeledech jejich, * synům Abiezer, a synům Helek, a synům Asriel, i synům Sechem, a synům Hefer, a synům Semida. (Nebo ti jsou synové Manassesovi, syna Jozefova, muži po roděch svých.

*Soud.6,34.

3. Ale * Salfad, syn Hefer, syna Galád, syna Machir, syna Manasse, neměl synů, než dcery *toliko*, jejichž jsou tato jména: Mahla a Noa, Hegla, Melcha a Tersa.

*4 Mojs.27,1.

4. Kteréžto přistoupiše před Eleazara kněze, a před Jozue, syna Nun, i před knížata, řekly: Hospodin * přikázal Mojžíšovi, aby nám dal dědictví u prostřed bratří našich. I dal jim Jozue podle rozkázání Hospodina dědictví u prostřed bratří otce jejich.)

*4 Mojs.27,7.

5. Dostalo se provazců Manassesovi deset, krom země Galád a Bázan, kteréž byla před Jordánem.

6. Nebo dcery Manassesovy obdržely dědictví mezi syny jeho, země pak Galád přišla jiným synům Manassesovým.

7. A byla meze Manassesova od Asser, Michmetat, jenž jest před Sichem, a táhne se na pravou stranu k obyvatelům Entafue.

8. (Manassesova *zajisté* byla země Tafue; ale Tafue podle pomezí Manassesova jest synů Efraimových.)

9. Odkudž sstupuje pomezí ku potoku Kána, na poledne tomu potoku, a tu jsou města Efraimova * u prostřed měst Manassesových; pomezí pak Manassesovo jest na půlnoci toho potoka, a skonává se při moři.

*k.16,9.

10. Na poledne jest *díl* Efraimův, a na půlnoci Manassesův, moře pak jest pomezí jejich; a v *pokolení* Asser sbíhají se na půlnoci, v *pokolení* pak Izachar na východ.

11. Nebo *dědictví* * Manassesovo jest mezi Izacharovým a Asserovým, Betsan i městečka jeho, a Jibleam a městečka jeho; též obyvatelé Dor a městečka jeho, a obyvatelé Endor a městečka jeho; také obyvatelé Tanach a městečka jeho, i obyvatelé Mageddo a městečka jeho; tři ty krajiny.

*Soud.1,27.

12. Ale synové Manassesovi * nemohli vyplniti *obyvatelů* těch měst; protož

směleji počal Kananejský bydliti v zemi té. ^{*k.15,68.}

13. Když se pak zsilili synové Izraelští, uvedli sobě Kananejské pod plat, a nevyhladili jich do konce.

14. Tedy mluvili synové Jozefovi k Jozue, řkouce: Proč jsi nám dal dědictví *toliko* los jeden a provazec jeden, poněvadž jsme lid mnohý; nebo až dosavad žehnal nám Hospodin.

15. I řekl jim Jozue: Poněvadž jsi lid *tak* mnohý, vejdi do lesa, a vyplaň sobě tam v zemi Ferezejské a Refaimské, jestližeť jest malá hora Efraim.

16. Jemuž odpověděli synové Jozefovi: *I tak* nám nepostačí ta hora; přes * to vozy železné mají všickni Kananejští, kteříž bydlejí v luzích těch, i ti, kteříž jsou v Betsan a v městečkách jeho, i ti, kteříž jsou v údolí Jezreel. ^{*Soud.1,19.}

17. I řekl Jozue domu Jozefovu, Efraimovu a Manassesovu, řka: Lid mnohý a silný jsi, nebudeš mítí *toliko* dílu jedného,

18. Ale horu budeš mítí. Jestližeť *překážeš* les, tedy vysekáš jej, a obdržíš končiny její; nebo vyhladíš Kananejské ho, ačkoli má vozy železné a jest silný.

KAPITOLA XVIII.

Popisání a rozdělení země na ostatní pokolení. 11. Díl pokolení Benjaminova.

Shromáždilo se pak všecko množství synů Izraelských do Sílo, a tu postavili stánek úmluvy, když již země od nich podmaněna byla.

2. Pozůstalo pak z synů Izraelských, jimž ještě nebylo rozděleno dědictví jejich, sedmero pokolení.

3. I řekl Jozue synům Izraelským: I dokudž zanedbáváte vjíti, abyste se uvázali v zemi, kterouž vám dal Hospodin Bůh otců vašich?

4. Vydejte z sebe z každého pokolení tři muže, ať je pošli, aby vstanouce, zchodili zemi, a popsali ji vedlé dědictví svých; potom navrátí se ke mně.

5. I rozdělí ji na sedm dílů. Juda zůstane v končinách svých od poledne, a čeledi Jozefovy zůstanou v končinách svých od půlnoci.

6. Vy pak, když popíšete zemi na sedm dílů, přinesete sem ke mně; tedy uvrhu vám losy zde před Hospodinem Bohem našim.

7. Nebo * nemají dílu Levitové u pro-

střed vás, proto že kněžství Hospodinovo jest dědictví jejich; Gád pak a Ruben, a 1/2 polovice pokoleni Manassesova, vzali dědictví své před Jordánem na východ, kteréž dal jim Mojžíš, služebník Hospodinův. ^{*k.13,14. 4 Mojs.18,20. 14 Mojs.32,33.}

8. Protož vstavše muži ti, odešli. A přikázal Jozue těm, kteříž šli, aby popsali zemi, řka: * Jděte a projděte zemi, a popište ji; potom navrátte se ke mně, a uvrhu zde losy před Hospodinem v Sílo. ^{*k.2,1.}

9. Tedy odešli muži, a prošeďše zemi, popsali ji po městech na sedm dílů na knize, a navrátili se k Jozue do stanů v Sílo.

10. I uvrhl jim losy Jozue v Sílo před Hospodinem, a rozdělil tu Jozue zemi synům Izraelským vedlé dílů jejich.

11. Padl pak los pokoleni synů Benjaminových po čeledech jejich, a přišla meze dílu jejich mezi syny Juda a syny Jozefovy.

12. A byla meze jejich k straně půlnoční od Jordánu, a šla při straně půlnoční Jericha, a táhla se na hory k moři, a skonávala se při * poušti Betaven. ^{*k.7,2.}

13. A odtud přechází ta meze do Lúz, při straně Lúz polední, (jenž jest Bethel,) a chýlí se ta meze do Atarot Addar vedlé hory, kteráž jest od poledne Betoron dolního.

14. Odkudž obchází vřkol k straně moře na poledne od hory, kteráž jest proti Betoron ku polední, a konec její * jest Kariatbaal, (jenž jest Kariatjeharim), město synů Juda. Ta jest strana západní. ^{*k.15,9,60.}

15. Strana pak ku poledni od konce Kariatjeharim, a vychází ta meze k moři, a přichází až k studnici vod Neftoa.

16. A táhne se táž meze k konci hory, kteráž jest naproti * údolí synů Hinnom, a jest v údolí Refaim na půlnoci, a běží skrze údolí Hinnom po straně Jebuzea na poledne, a přichází k 1/2 studnici Rogel. ^{*k.15,8. 1k.15,7.}

17. Potom točí se od půlnoci, a dochází k Ensemes, a vychází do Gelilot, kteréž jest naproti mistu, kudy se jde do Adomim, a sstupuje k kameni Bohana, syna Rubenova.

18. Odtud přechází k straně, kteráž jest naproti rovinám strany půlnoční, a táhne se do Araba.

19. Odtud jde k straně Betogla na půl-

noci, a skonává se meze ta při * zátoce moře slaného od půlnocní strany, tu kdež vpadá Jordán do moře na polední straně. To jest pomezí ku polední. *k.15,2.

20. Jordán také je odděluje k straně východní. To jest dědictví synů Beniaminových s mezemi svými vůkol a vůkol po čeledech jejich.

21. A byla města tato pokolení synů Beniaminových po čeledech jejich: Jericho, Betogla a údolí Kasis;

22. A Betaraba, Semaraim a Bethel;

23. A Avim, též Afara a Ofra;

24. A Cefer, Hamona, Ofni a Gaba, měst dvanáct a vsi jejich;

25. Gabaon, Ráma a Berot;

26. Masfa, Kafira a Mosa;

27. Rekem, Jarefel a Tarela;

28. A Sela, Elef a Jebus, (jenž jest Jeruzalém,) Gibat, Kariat, měst čtrnácte i vsi jejich. To jest dědictví synů Beniaminových po čeledech jejich.

KAPITOLA XIX.

Díl pokolení Simeon, 10. Zabulon, 17. Izachar, 24. Asser, 32. Neftalim, 40. Dan.

Potom padl los druhý Simeonovi, pokolení synů Simeonových, po čeledech jejich, a bylo dědictví jejich u prostřed dědictví synů Juda.

2. A přišlo jim v dědictví * jejich Bersabé, Seba a Molada; *1 Par.4,28.

3. Azarsual a Bala, též Esem;

4. Eltolad a Betul, a Horma;

5. Sicelech a Betmarchabot, a Azarsusa;

6. Betlebaot a Sarohem, měst třinácte i vsi jejich;

7. Ain, Remmon, též Eter a Asan, města čtyři i vsi jejich;

8. I všechny vsi, kteréž byly vůkolí měst těch, až do Balatber a Rámat poledního. To jest dědictví pokolení synů Simeonových po čeledech jejich.

9. Z podílu synů Judových bylo dědictví synů Simeonových; nebo díl synů Judových byl jim příliš veliký, protož u prostřed dědictví jejich vzali dědictví synové Simeonovi.

10. Potom přišel třetí los synům Zabulon po čeledech jejich, a jest meze dědictví jejich až do Sarid.

11. Odkudž vstupuje meze jejich podle moře k Merala, a přichází až do Debaset, a běží až ku potoku, kterýž jest proti Jekonam.

12. Obrací se pak od Sarid nazpátek k východu slunce, ku pomezí Chazelet Tábor, a odtud táhne se k Daberet, a vstupuje do Jafie.

13. Odtud přechází zase k východu, do Gethefer a do Itakasin, odkudž vychází do Remmon, a točí se k Nea.

14. Točí se také táž meze od půlnoci do Anaton, a dochází až k údolí Jeftael;

15. A Katet, * Naalol, Simron, Idala a Betlém, měst dvanácte i vsi jejich. *Soud.1,30.

16. To jest dědictví synů Zabulonových po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

17. Izacharovi také padl los čtvrtý, totiž synům Izacharovým po čeledech jejich.

18. A meze jejich: Jezreel, Kasalat * a Sunem; *2 Kral.4,8.

19. Hafaraim, Sion, též Anaharat;

20. Rabbot, Kesion a Abez,

21. Ramet, Engannim a Enhada, i Betfeses.

22. Odkudž přibíhá meze k Táboru a k Sehesima a k Betsemes, a dochází až k Jordánu, měst šestnácte i vsi jejich.

23. To jest dědictví pokolení synů Izacharových po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

24. Padl také los pátý pokolení synů Asser po čeledech jejich.

25. A byla meze jejich: Helkat a Chali, a Beten, a Achzař;

26. Elmelech, též Amaad a Mesal, a přibíhá až na Karmel k moři, a do Sichor Libnat;

27. A obrací se k východu slunce do Betdagon, a dosáhá k losu Zabulonovu, a do údolí Jeftael k půlnoci, a do Bete-mek a Nehiel, a táhne se do Kábul na levou stranu,

28. A do Ebron a Rohob, a Hamon a Kána až do Sidonu velikého.

29. Odtud se navrácí ta meze do Ráma až k městu hrazenému Zor; tu se obrací do Chosa, a skonává se při moři podle vyměření v * Achziba. *k.15,44.Soud.1,31.

30. K tomu přislouží Afek a Rohob, měst dvaceticma i vsi jejich.

31. To jest dědictví pokolení synů Asser po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

32. Synům Neftalimovým padl los šestý, po čeledech jejich.

33. A byla meze jejich od Helef a od Elon do Sananim, a Adami, Nekeb a

Jebnael, až do Lékum, a skonává se u Jordánu.

34. Potom navrácuje se meze na západ k Azanot Tábor, a odtud jde do Hukuka, a vpadá k *losu* Zabulonovu od pole dne, a k Asserovu přibíhá od západu, a k Judovu při Jordánu na východ slunce.

35. Města pak hrazená jsou: Assedim, Ser a Emat, Rechat a Ceneret;

36. Adama, Ráma a Azor;

37. Kedes, Edrei a Enazor;

38. Jeron, Magdalel, Horem, Betanat a Betsemes, měst devatenácte i vsi jejich.

39. To jest dědictví pokolení synů Neftalim po čeledech jejich, ta města s vesnicemi svými.

40. Na pokolení synů Dan po čeledech jejich padl los sedmý.

41. A byla meze dědictví jejich: Zarahá a Estaol, a Hirsemes;

42. Salbin, Aialon a Jetela;

43. Elon, Tamna a Ekron;

44. Elteke, Gebbeton a Baalat;

45. Jehud, Beneberak a Getremmon;

46. Mehaiarkon a Rakon s pomezím, *kteříž jest naproti* * Joppe. ^{*Jon.1,3.}

47. Přišlo pak pomezi synům Dan příliš malé. Protož vstoupili synové Dan, a bojovali proti Lesen, a dobyvše ho, pobili *obyvatele* ostrostí meče, a zvavše je v dědictví, bydli tam, a přezdělili Lese nu * Dan, vedlé jména Dan otce svého. ^{*Soud.18,27.28.29.}

48. To jest dědictví pokolení synů Dan po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

49. Když pak přestali dělit se zemí po mezích jejich, dali synové Izraelští dědictví Jozue, synu Nun, mezi sebou.

50. Podlé rozkázání Hospodinova dali jemu město, kteréhož žádal, * Tamnatsára, na hoře Efraim. I vystavěl město, a přebýval v něm. ^{*k.24,30.}

51. Ta jsou dědictví, kteráž dali k vládařství * Eleazar kněz a Jozue syn Nun, i přední z otců pokolení synů Izraelských, losem v Sílo před Hospodinem, u dveří stánku úmluvy, a tak dokonali rozdělování země. ^{*k.17,4.}

KAPITOLA XX.

Města útočištná oddána.

I mluvil Hospodin k Jozue, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, a rei jim: **Oddejte z těch měst vašich města útočištná, o nichž jsem mluvil vám * skrze Mojžiše,** ^{*4Mojš.35,6.}

3. Aby tam utekl vražedník, kterýž by zabil člověka nechtě a z nevědomí. I budou vám útočiště před přítelem zabitého.

4. A když by utekl do jednoho z těch měst, stane u vrat v bráně města, a oznámí starším města toho při svou; i přijmou ho do města k sobě, a dají mu místo, i bydliti bude u nich.

5. Když by jej pak honil přítel toho zabitého, nevydají vražedníka v ruce jeho; nebo nechtě udeřil bližního svého, neměv ho prvé v nenávisti.

6. A bydliti bude v městě tom, dokudž nestane před * shromážděním k soudu, až do smrti kněze velikého, kterýž by byl toho času; *nebo* tehdáž navrátí se vražedník, a přijde do města svého a do domu svého, do města, odkudž utekl. ^{*4Mojš.35,12.25.}

7. I oddělili * Kádes v Galilei na hoře Neftalim, a Sichem na hoře Efraim, a město † Arbe, (jenž jest Hebron), na hoře Juda. ^{*k.21,32.†15,18.}

8. Před Jordánem pak *proti* Jerichu k východu * oddělili Bozor, *kteříž leží* na poušti v rovině pokolení Rubenova, a Rámot v Galád z pokolení Gádova, a Golan v Bázan z pokolení Manassesova. ^{*5Mojš.4,48.}

9. Ta města byla útočištná všem synům Izraelským, i přichozímu, kterýž pohostinu jest mezi nimi, aby utekl tam, kdo by koli zabil někoho nechtě, a nešešel od ruky přítele toho zabitého prvé, než by stál před shromážděním.

KAPITOLA XXI.

O městech synům Lévi daných.

Přistoupili pak přední z otců Levitského pokolení * k Eleazarovi knězi, a k Jozue, synu Nun, a k předním z otců pokolení synů Izraelských, ^{*k.17,4.}

2. A mluvili k nim v Sílo, v zemi Kananejské, řkouce: Hospodin * přikázal skrze Mojžiše, abyste nám dali města k přebývání, i podměstí jejich pro dobytky naše. ^{*4Mojš.35,2.}

3. Dali tedy synové Izraelští Levitům z dědictví svého, vedlé rozkázání Hospodinova, města tato i podměstí jejich.

4. Padl pak los čeledem Kahat, i dáno losem synům Arona kněze, Levitům, z pokolení Juda, a z pokolení Simeon, i z pokolení Beniaminova měst třinácte.

5. A jiným synům Kahat, z čeledi pokolení Efraimova, a z pokolení Danova,

a z polovice pokolení Manassesova losem dáno měst deset.

6. Synům pak Gerson, z čeledi pokolení Izacharova, a z pokolení Asserova, též z pokolení Neftalimova, a z polovice pokolení Manassesova v Bázan losem dáno měst třinácte.

7. Synům Merari po čeledech jejich, z pokolení Rubenova a z pokolení Gádova, též z pokolení Zabulonova měst dva nácte.

8. Dali tedy synové Izraelští Levitům ta města i předměstí jejich, (jakož přikázal Hospodin skrze Mojžiše,) losem.

9. A tak z pokolení synů Judových, a z pokolení synů Simeonových dána jsou města, kterýchž tuto jména jsou položena.

10. A dostal se *první díl* synům Aronovým, z čeledi Kahat, z synů Lévi; nebo jim padl los první.

11. Dáno jest tedy jim město * Arbe, otce Enakova, (jenž jest † Hebron,) na hoře Juda, a předměstí jeho vůkol něho.

12. Ale pole města toho i vsi jeho dali Kálefovi * synu Jefone k vládařství jeho.

13. Synům tedy Arona kněze dali město útočištné vražedníku, Hebron i předměstí jeho, a Lebno i předměstí jeho;

14. A Jeter s předměstím jeho, též Estemo a předměstí jeho;

15. Holon i předměstí jeho, a Dabir s podměstím jeho;

16. Také Ain s předměstím jeho, a Juta s podměstím jeho, i * Betsemes a předměstí jeho, měst devět z toho dvojího pokolení.

17. Z pokolení pak Beniaminova *dali* Gabaon a předměstí jeho, a Gaba s předměstím jeho;

18. Též Anatot a podměstí jeho, i Almon s předměstím jeho, města čtyři.

19. Všech měst synů Aronových kněží třinácte měst s předměstími jejich.

20. Čeledem * pak synů Kahat, Levitům, kteříž pozůstali z synů Kahat, (byla pak města losu jejich z pokolení Efraim,)

21. Dali jim město útočištné vražedníku, * Sichem i předměstí jeho, na hoře Efraim, a Gázer s předměstím jeho.

22. Též Kibsaim a předměstí jeho, a Betoron s předměstím jeho, města čtyři.

23. Z pokolení pak Dan: Elteke a předměstí jeho, a Gebbeton s předměstím jeho;

24. Též Aialon a předměstí jeho, a Getremmon s podměstím jeho, města čtyři.

25. Z polovice pak pokolení Manassesova: Tanach a podměstí jeho, a Getremmon s předměstím jeho, města dvě.

26. Všech měst deset s předměstími jejich čeledem synům Kahat ostatním.

27. Synům * také Gersonovým, z čeledi Levitských, z polovice pokolení Manassesova *dali* město útočištné vražedníku, Golan v Bázan a předměstí jeho, a Bozran s předměstím jeho, města dvě.

28. Z pokolení Izacharova: Kesion a podměstí jeho, a Daberet s předměstím jeho;

29. Jarmut a předměstí jeho, a Enganim s předměstím jeho, města čtyři.

30. Z pokolení pak * Asserova: Mesal a předměstí jeho, též Abdon a podměstí jeho;

31. Helkat s předměstím jeho, a Rohob s podměstím jeho, města čtyři.

32. Z pokolení také Neftalimova: Město útočištné vražedníku, * Kedes v Galilei a předměstí jeho, a Hamotdor s předměstím jeho, a Kartam s předměstím jeho, města tři.

33. Všech měst Gersonitských po čeledech jejich, třinácte měst s předměstími jejich.

34. Čeledem pak * synů Merari, Levitům ostatním, *dali* z pokolení Zabulonova Jekonam a předměstí jeho, Karta a předměstí jeho;

35. Damna a předměstí jeho, Naalol a předměstí jeho, města čtyři.

36. Z pokolení pak Rubenova: Bozor a předměstí jeho, a Jasa a předměstí jeho;

37. Kedemot a předměstí jeho, a Mefat s podměstím jeho, města čtyři.

38. A z pokolení Gádova: Město útočištné vražedníku, * Rámot v Galád a předměstí jeho, a Mahanaim s předměstím jeho;

39. Ezebon a podměstí jeho, Jazer s podměstím jeho, města čtyři.

40. Všech měst synů Merari po čeledech jejich, kteříž ostatní byli z čeledi Levitských, bylo podlé losu jejich měst dvanácte.

41. *A tak* všech měst Levitských u pro-

střed vládařství synů Izraelských měst čtyřiceti osm s předměstími svými.

42. Mělo pak to město jedno každé obzvláště svá předměstí vůkol sebe, a ta ková byla všecka ta města.

43. Dal tedy Hospodin Izraelovi věcek tu zemi, kterouž * s přísahou zaslíbil dáti otcům jejich; i opanovali ji dědičně, a bydlili v ní. ^{*1 Mojs. 12, 7.}

44. Dal také Hospodin jim odpočinutí se všech stran podlé všeho, jakž byl s přísahou zaslíbil otcům jejich, aniž kdo byl, ještě by ostál proti nim ze všech nepřátel jejich; všecky nepřátely jejich dal Hospodin v ruku jejich.

45. Nepominulo * ani jedno slovo ze všelikého slova dobrého, kteréž mluvil Hospodin k domu Izraelskému, *ale* všecko se tak stalo. ^{*k. 23, 14.}

KAPITOLA XXII.

Navrácení se půltřetího pokolení za Jordán, 10. a nesnáž jejich o nový oltář.

Toho času povolav Jozue Rubenitských, Gáditských a polovice pokolení Manassesova,

2. Řekl jim: Vy jste ostříhali všeho, což * přikázal vám Mojžíš, služebník Hospodinův, a poslouchali jste hlasu mého ve všem, což jsem přikázal vám. ^{*4 Mojs. 32, 20.}

3. Neopustili jste bratři svých již za dlouhý čas až do dne tohoto, ale bedlivě jste ostříhali přikázání Hospodina Boha vašeho.

4. Nyní pak již odpočinutí dal Hospodin Bůh váš bratřím vašim, jakož mluvil jim; již tedy navraťte se a beřte se do stanů svých, do země vládařství svého, kteréž vám dal * Mojžíš, služebník Hospodinův, před Jordánem. ^{*4 Mojs. 32, 33.}

5. Toliko hleďte pilně zachovávatí a plniti přikázání a zákon, kterýž * přikázal vám Mojžíš, služebník Hospodinův, a milovatí Hospodina Boha svého a choditi po všech cestách jeho, a zachovávající přikázání jeho, přidržeti se ho, a sloužiti jemu celým srdcem svým a celou duší svou. ^{*5 Mojs. 8, 6; 13, 4.}

6. A požeňnav jim Jozue, propustil je; i odešli do stanů svých.

7. (Polovici * pak pokolení Manassesova dal byl Mojžíš *dědictví* v Bázan, a *druhé* polovici jeho dal Jozue s bratřimi jejich za Jordánem k západu.) A když je propouštěl Jozue do stanů jejich, požehnal jim, ^{*4 Mojs. 32, 33.}

8. A mluvil k nim, řka: S bohatstvím velikým navracujete se do stanů svých a s dobytky velmi mnohými, s stříbrem a zlatem, s mědi a železem a rouchem velmi mnohým; rozděltež * se loupeží nepřátel svých s bratřimi svými. ^{*4 Mojs. 31, 26, 27. 1 Sam. 30, 24.}

9. Tedy navracující se, odešli synové Rubenovi a synové Gádovi a polovice pokolení Manassesova od synů Izraelských z Sílo, jenž jest v zemi Kananejské, aby šli do země Galád, do země vládařství svého, v kteréž dědictví obdrželi, vedlé řeči Hospodinovy skrze Mojžíše.

10. A přišedše ku * pomezi při Jordánu, kteréž jest v zemi Kananejské, i vzdělali tu synové Rubenovi, a synové Gádovi, a polovice pokolení Manassesova oltář nad Jordánem, oltář veliký ku podivení. ^{*k. 18, 17.}

11. Uslyšeli pak synové Izraelští, že praveno bylo: Aj, vystavěli synové Rubenovi a synové Gádovi, a polovice pokolení Manassesova oltář naproti zemi Kananejské, při pomezi u Jordánu, kdež přešli synové Izraelští.

12. Uslyše vše, pravím, synové Izraelští, sešlo se všecko množství jejich do Sílo, aby táhli proti nim k boji.

13. I poslali synové Izraelští k synům Rubenovým a k synům Gádovým a ku polovici pokolení Manassesova do země Galád * Finesa, syna Eleazara kněze, ^{*4 Mojs. 25, 7.}

14. A deset knížat s ním, po jednom knížeti z každého domu otcovského, ze všech pokolení Izraelských. (Každý pak z nich byl přední v domě otců svých v tisících Izraele).

15. Ti přišli k synům Rubenovým a k synům Gádovým a ku polovici pokolení Manassesova do země Galád, a mluvili s nimi, řkouce:

16. Toto praví všecko shromáždění Hospodinovo: Jaké jest to přestoupení, jímž jste přestoupili proti Bohu Izraelskému, odvrátivše se dnes, *abyste nešli* za Hospodinem, vzdělavše sobě oltář, a byste se protivili dnes Hospodinu?

17. Ještě-liž se nám malá *zdá* * nepravost *modly* Fegor, od níž nejsme očistěni až do dnes, pročez byla rána v shromáždění Hospodinovu, ^{*4 Mojs. 25, 3.}

18. Že vy *přes to* odvracujete se dnes, *abyste nešli* za Hospodinem? I stane se,

poněvadž vy dnes odporujete Hospodinu, že on zítra na všecko shromáždění Izraelské rozhněvá se.

19. Jestližeť jest nečistá země vládařství vašeho, přejděte do země vládařství Hospodinova, v níž přebývá stánek Hospodinův, a dědictví vezmete mezi námi; toliko proti Hospodinu se nepostavujte, a nebuďte odporní nám, stavějíce sobě oltář mimo oltář Hospodina Boha našeho.

20. Zdali * Achan syn Záre nedopustil se přestoupení při věci proklaté? A přišloť rozhněvání na všecko shromáždění Izraelské, a on sám jeden *zhřešiv*, nezahynul pro svou nepravost *sám*.

*k.7.1.†k.7.15.24 násl.

21. I odpověděli synové Rubenovi a synové Gádovi a polovice pokolení Manassesova, a mluvili s knížaty tisíců Izraelských:

22. Silný * Bůh Hospodin, silný Bůh Hospodin, onť ví, ano sám Izrael pozná, žeť jsme ne z zpoury a všetečnosti proti Hospodinu *to učinili, jináč* nezachovávejž nás ani dne tohoto.

*Zjev.18,8.

23. *Jistě žeť jsme* nestavěli sobě oltáře k tomu, abychom se odvrátili měli a *nejíti* za Hospodinem, ani k obětování na něm zápalů a obětí suchých, a k obětování na něm obětí pokojných, *sic jináč* Hospodin sám ať to vyhledává.

24. Anobř *raději* obávajice se té věci, učinili jsme to, myslíce: Potom mluviti budou synové vaši synům našim, řkouce: Co vám do Hospodina Boha Izraelského?

25. Poněvadž meze položil Hospodin mezi námi a vámi, ó synové Rubenovi a synové Gádovi, Jordán tento, nemáte vy dílu v Hospodinu. I odvrátí synové vaši syny naše od bázně Hospodinovy.

26. Protož jsme řekli: Přičiňme se a vzdělejme oltář, ne pro zápalý a oběti,

27. Ale aby byl svědkem mezi námi a vámi, a mezi potomky našimi po nás, k vykonávání služby Hospodinu před nim zápalý našimi, a oběťmi našimi a pokojnými oběťmi našimi, a aby neřekli potom synové vaši synům našim: Nemáte dílu v Hospodinu.

28. Protož jsme řekli: Jestliže by potom mluvili nám neb potomkům našim, tedy odpovíme: Vizte podobenství oltáře Hospodinova, kterýž učinili otcové naši,

ne pro zápalý ani oběti, ale aby byl na svědectví mezi námi a vámi.

29. Odstup to od nás, abychom odporovati měli Hospodinu, a odvraceti se dnes a *nejíti* za Hospodinem, stavějíce oltář k zápalům, k obětem suchým a *jiným* obětem, mimo oltář Hospodina Boha našeho, kterýž jest před stánkem jeho.

30. Uslyšev pak Fines kněz a knížata shromáždění a přední z tisíců Izraelských, kteříž s ním byli, slova, kteráž mluvili synové Rubenovi a synové Gádovi a synové Manassesovi, líbilo se jim.

31. I řekl Fines, syn Eleazara kněze, synům Rubenovým a synům Gádovým, i synům Manassesovým: Nyní jsme poznali, že u prostřed nás jest Hospodin, a že jste se nedopustili proti Hospodinu přestoupení toho, a *tak* vysvobodili jste syny Izraelské z ruky Hospodinovy.

32. Tedy navrátil se Fines, syn Eleazara kněze, i ta knížata od synů Rubenových a od synů Gádových z země Galádko země Kananejské k synům Izraelským a oznámili jim *tu* věc.

33. I líbilo se to synům Izraelským, a dobrořečili Boha synové Izraelští, a již více nemluvili *o to*, aby táhli proti nim k boji a zkazili zemi, v kteréž synové Rubenovi a synové Gádovi bydlili.

34. Nazvali pak synové Rubenovi a synové Gádovi oltář ten Ed, řkouce: Nebo svědkem bude mezi námi, že Hospodin jest Bůh.

KAPITOLA XXIII.

Výstraha od společnosti a pohany, 8. a napomenutí k následování Boha.

I stalo se po mnohých dnech, když dal Hospodin * odpočinutí Izraelovi ode všech nepřátel jejich vůkol, a Jozue se sstaral a sešel věkem,

*k.21,44; 22,4.

2. Ze * povolav Jozue všeho Izraele, starších jeho i předních jeho soudců i správců jeho, řekl jim: Já jsem se sstaral a sešel věkem.

*k.24,1.

3. A vy jste viděli všecko to, co jest učinil Hospodin Bůh váš všechněm národům těm před obličejem vašim; nebo Hospodin Bůh váš onť * bojoval za vás.

*5 Mojz.1.30; 3,22.

4. Pohleďte, losem rozdělil jsem vám ty národy pozůstalé v dědictví po pokoleních vašich od Jordánu, i všechny národy, kteréž jsem vyplnil až k moři velikému na západ slunce.

5. Hospodin pak Bůh váš onť je vyže-
ne od tváři vaši, a vypudí je před obli-
čejem vašim, a vy dědičně obdržíte ze-
mi jejich, jakož mluvil vám Hospodin
Bůh váš.

6. Protož zmužile se mějte, abyste o-
stříhali a činili všechno, což psáno jest v
knize zákona Mojžíšova, a * neodstupova-
vali od něho na pravo ani na levo.

7. Nesměšujte se s těmi národy, kteříž
pozůstávají s vámi, a * jména bohů je-
jich nepřipomínejte, ani *skrze ně* přisa-
hejte, aniž jim služte, ani se jim kla-
nějte. ^{*k.1,7.5 Mojz.23,14.}

8. Ale přidržte se Hospodina Boha své-
ho, jakož jste činili až do tohoto dne.

9. *I budeš, že* * jakož jest vyhnal Ho-
spodin od tváři vaši národy veliké a sil-
né, aniž ostál kdo před obličejem vašim
až do tohoto dne: ^{*3 Mojz.23,7.}

10. *Tak* * jeden z vás honiti bude tisíc,
nebo Hospodin Bůh váš onť bojuje za
vás, jakož mluvil vám. ^{*3 Mojz.23,8.}

11. Toho tedy nejpilnější buďte, abyste
milovali Hospodina Boha svého.

12. Nebo jestliže předce se odvrátíte,
a připojíte se k těm pozostalým náro-
dům, k těm, kteříž zůstávají mezi vámi,
a vejdete s nimi v příbuzenství a smísíte
se s nimi a oni s vámi:

13. *Tedy* jistotně vězte, že Hospodin
Bůh váš nebude více vyháněti všech ná-
rodů těch od tváři vaši, ale budou vám
osidlem a úrazem a bičem na bocích va-
šich, a * trním v očích vašich, dokudž ne-
zahynete z země této výborné, kterouž
vám dal Hospodin Bůh váš. ^{*4 Mojz.33,55.}

14. A hle, já nyní odcházím * podle způ-
sobu všech lidí, poznejtež tedy vším sr-
dцем svým a celou duší svou, že *ť* ne-
pochybilo *ani* jedno slovo ze všech slov
nejlepších, kteráž mluvil Hospodin Bůh
váš o vás; všechno se naplnilo vám, ani
jediné slovo z nich nepominulo.

^{*1 Král.2,2. †Joz.21,45.}

15. Jakož tedy naplnilo se vám dnes
každé slovo dobré, kteréž mluvil k vám
Hospodin Bůh váš, takť uvede na vás
každé slovo zlé, dokudž nevyhladí vás
z země této výborné, kterouž dal vám
Hospodin Bůh váš,

16. Jestliže * přestoupíte smlouvu Ho-
spodina Boha svého, kterouž přikázal
vám, a jdouce, sloužiti budete bohům ci-
zím, a klaněti se jim. I rozhněvá se přch

livost Hospodinova na vás, a zahynete
rychle z země této výborné, kterouž vám
dal. ^{*1 Král.9,6,7.}

KAPITOLA XXIV.

Připomenutí dobrodiní Božských Izraelovi činných. 14.
Obnovení s nimi smlouvy. 29. Smrt Jozue 33. a Eleazara
kněze.

Shromáždil pak Jozue všechna pokolení
Izraelská v Síchem * a svolal starší Izra-
elské a přední z nich, i soudce a správce
jejich, i postavili se před obličejem
Božím. ^{*k.23,2.}

2. I řekl Jozue všemu lidu: Toto praví
Hospodin Bůh Izraelský: * *Za řekou* by-
dlii otcové vaši za starodávna, *jměnovi-
tě Táre*, otec Abrahamův a otec Nácho-
rův, a sloužili bohům cizím. ^{*1 Mojz.11,26.}

3. I * vzal jsem otce vašeho Abrahama
z *místa*, kteréž jest za řekou, a provedl
jsem jej skrze všechnu zemi Kananej-
skou, a rozmnožil jsem simě jeho, dav
jemu Izáka. ^{*1 Mojz.11,31; 15,7. Žid.11,8.}

4. A Izákovi dal jsem * *Jákoba* a *Ezau*.
I dal jsem Ezau horu Seir, aby vládl jí;
Jákoab pak a synové jeho stoupili do
Egypta. ^{*1 Mojz.25,26.}

5. I * poslal jsem Mojžíše a Arona, a
zbil jsem Egypt, a když jsem to učinil
u prostřed něho, potom vyvedl jsem vás.
^{*2 Mojz.3,10.}

6. A * vyvedl jsem otce vaše z Egypta,
i přišli jste k moři, a honili Egyptští o-
tce vaše s vozy a jezci až k moři ru-
dému. ^{*2 Mojz.12,33.}

7. Tedy * volali k Hospodinu, kterýž po-
stavil mrákotu mezi vámi a Egyptskými,
a uvedl na ně moře, i zatopilo je;
anobřz viděly oči vaše *i to*, co jsem učil-
nil při Egyptu, a bydlii jste na poušti
za dlouhý čas. ^{*2 Mojz.14,15.}

8. Potom uvedl jsem vás do * země A-
morejského, kterýž bydlii za Jordánem,
a bojovali s vámi; i dal jsem je v ruku
vaši, a opanovali jste zemi jejich, a za-
hladil jsem je před tváři vaší.

^{*1 Mojz.43,22. 4 Mojz.21,24.31.}

9. Povstal pak Balák syn Seforův, král
Moábský, a bojoval s Izraelem; i poslav,
povolal * Baláma syna Beorova, aby zlo-
řečil vám. ^{*4 Mojz.22,5.}

10. Ale nechtěl jsem slyšeti Baláma,
pročež stále * dobrořečil vám, a tak vy-
svobodil jsem vás z ruky jeho.

^{*4 Mojz.23,11.20.}

11. A když jste * přešli Jordán, přišli
jste k Jerichu; i bojovali proti vám muži
Jericha, Amorejští, a Ferezejští, a Ka-

nanejšti, a Hetejšti, a Gergezejšti, a Hevejšti, a Jebuzejšti, a dal jsem je v ruku vaši. ^{*k.3,15;6,1.}

12. Poslal jsem před vámi i * srně, kteříž vyhnali je od tváří vaši, dva krále Amorejské; ne mečem ani lučištěm svým *tyš je vyhnal*. ^{*2 Mojs.23,28.}

13. A dal jsem vám zemi, v níž jste nepracovali, a města, kterýchž jste nestavěli, v nichž bydlíte; vinic a olivoví, kteréž jste neštípili, užíváte.

14. Protož nyní * bojte se Hospodina, a služte jemu v dokonalosti a v pravdě, a odvrzte † bohy, jimž sloužili otcové vaši za řekou a v Egyptě, a služte Hospodinu. ^{*Kazat.12,13. †2 Mojs.20,3.}

15. Pakli se vám zdá zle sloužiti Hospodinu, vyvolte sobě dnes, komu byste sloužili, buď bohy, * jimž sloužili otcové vaši, kteříž byli za řekou, buď bohy Amorejských, v jichž zemi bydlíte; jáť pak a dům můj sloužiti budeme Hospodinu. ^{*1 Mojs.16,19.}

16. Jemuž odpověděl lid, řka: Odstup to od nás, abychom opustiti měli Hospodina a sloužiti bohům cizím.

17. Nebo Hospodin Bůh náš onť jest, kterýž vyvedl nás i otce naše z země Egyptské, z domu služebnosti, a kterýž činil před očima našima znamení ta veliká, a choval nás na vši cestě, po níž jsme šli, a mezi všemi národy, skrze něž jsme prošli.

18. A vypudil Hospodin všechny národy, zvláště Amorejského, obyvatele země *těto*, před tváří naší; my také sloužiti budeme Hospodinu, nebo onť jest Bůh náš.

19. I řekl Jozue lidu: Nebudete moci sloužiti Hospodinu, nebo Bůh svatý jest, *Bůh* silný horlivý jest, nesnese nepravosti vašich a hříchů vašich.

20. Jestliže byste opustice Hospodina, sloužili bohům cizozemců, * obrátí se a zle učiní vám, a zkazí vás, poněvadž *prvé* dobře učinil vám. ^{*k.23,15,16.}

21. Jemuž odpověděl lid: Nikoli, ale Hospodinu sloužiti budeme.

22. I řekl Jozue lidu: Svědkové budete sami proti sobě, že jste sobě vyvolili Ho-

spodina, abyste jemu sloužili. Tedy odpověděli: Svědkové jsme.

23. *Jimž on řekl:* * Odvrztež tedy nyní bohy cizozemců, kteříž jsou u prostřed vás, a nakloňte † srdci svých k Hospodinu Bohu Izraelskému. ^{*1 Mojs.35,2. †Psal.23,26.}

24. Odpověděl lid Jozue: Hospodinu Bohu našemu sloužiti a hlasu jeho poslouchati budeme.

25. A tak učinil Jozue toho dne smlouvu s lidem, a předložil jim ustanovení a soudy v Sichem.

26. A zapsal Jozue slova ta do knihy zákona Božího; vzav také kámen veliký, postavil jej tu pod * dubem, kterýž byl u svatyně Hospodinovy. ^{*1 Mojs.35,4.}

27. I řekl Jozue všemu lidu: Aj, kámen tento bude mezi námi na svědectví, nebo on slyšel všechna slova Hospodinova, kteráž mluvil s námi, a bude na svědectví proti vám, abyste snad neklamali proti Bohu svému.

28. A * rozpustil Jozue lid, jednoho každého do dědictví jeho. ^{*Soud.2,6.}

29. I stalo se po *vykonání* těch věcí, že umřel Jozue syn Nun, služebník Hospodinův, jsa * ve stu a desíti letech. ^{*1 Mojs.50,26.}

30. A pochovali ho v krajině dědictví jeho, * v Tamnatsáre, kteréž jest na hoře Efraim k straně půlnoční hory Gás. ^{*k.19,50.}

31. I * sloužil Izrael Hospodinu po všechny dny Jozue, i po všechny dny starších, kteříž dlouho živi byli po Jozue, a kteříž povědomi byli všech skutků Hospodinových, kteréž učinil Izraelovi. ^{*Soud.2,7.}

32. Kostí pak * Jozefovy, kteréž byli vynesli synové Izraelští z Egypta, pochovali v Sichem, v dílu pole, kteréž koupil † Jákob od synů Emora otce Sichemova za sto peněz; i byly u synů Jozefových v dědictví *jejich*. ^{*1 Mojs.50,25. †1 Mojs.33,19.}

33. Eleazar také, syn Aronův, umřel, a pochovali jej na pahrbku Finesa syna jeho, kterýž dán byl jemu na hoře Efraim.

KNIHA JUDICUM,

TOTŽ

SOUDCŮ IZRAELSKÝCH.

KAPITOLA I.

Válka Judova proti Kananejským. 8. Jeruzalém i jiné města dobyta, a obyvatelé jejich zbiti, 27. jini pod plat uvedeni.

Stalo se pak po smrti Jozue, otázali se synové Izraelští Hospodina, * řkouce: Kdo z nás potáhne proti Kananejskému napřed, aby bojoval s ním? *k.20,18.

2. Jimž řekl Hospodin: Juda nechť táhne, aj, dal jsem tu zemi v ruku jeho.

3. (Řekl pak byl Juda Simeonovi bratru svému: Potáhni se mnou k *dobývání* losu mého, abychom bojovali proti Kananejskému, a já také potáhnu s tebou k *dobývání* losu tvého. I táhl s ním Simeon.)

4. Tedy vytáhl Juda, i dal Hospodin Kananejského a Ferezejského v ruce jejich, a porazili z nich v Bezeķu deset tisíc mužů.

5. Nebo nalezše Adonibezeka v Bezeķu, bojovali proti němu, a porazili Kananejského i Ferezejského.

6. Když pak utíkal Adonibezek, honili ho, a chytivše jej, zutnali mu palce u rukou i noh.

7. Tedy řekl Adonibezek: Sedmdesáté králů s utatými palci u rukou i noh svých sbírali *drobty* pod stolem mým; jakž * jsem činil, tak odplatil mi Bůh. I přivedli jej do Jeruzaléma, a tam umřel. *2Mojš.21,24. Luk.6,38.

8. Nebo byli vybojovali synové Juda Jeruzalém, a vzavše jej, zbili *obyvatele* jeho *ostrostí* meče a město vypálili.

9. Potom také vytáhli synové Judovi, aby bojovali proti Kananejskému, bydlícímu na horách při straně polední i na rovinách.

10. Nebo byl vytáhl Juda proti Kananejskému, kterýž bydlil v Hebronu, (jméno pak * Hebronu prvé bylo Kariatarbe,) a pobil † Sesaie, a Achimana, a Tolmaie. *Joz.14,15. †k.15,14.

11. A odtud byl táhl na * *obyvatele* Dabir, (jméno pak Dabir prvé bylo Kariatsefer). *Joz.12,13.

12. Kdežto řekl Kálef: Kdo by dobyl

Kariatsefer a vzal by je, dám jemu Axu dceru svou za manželku.

13. Tedy * dobyl ho Otoniel, syn Cenezív, bratra Kalefova mladšího, i dal jemu Axu dceru svou za manželku. *k.3,9. Joz.15,17.

14. Stalo * se pak, že když přišla k němu, ponukla ho, aby prosil otce jejího za pole; i ssedla s osla. A řekl jí Kálef: Cožť jest? *Joz.15,18.

15. A ona odpověděla: Dej mi dar; ponevadžs mi dal zemi suchou, dej mi také studnice vod. I dal jí Kálef studnice v horních i dolních *končinách*.

16. Synové také * Cinejského, tchána Mojžíšova, odebrali se z města palmového s syny Juda na poušť Judovu, jenž jest k straně polední *městu* Arad; a odšedše, bydlili s lidem tím. *k.4,11. 4Mojš.10,29.

17. Potom táhl Juda s Simeonem, bratrem svým, a porazili Kananejské přebývající v Sefat, a zkazili je. I nazváno jest jméno města toho * Horma. *4Mojš.14,45.

18. Dobył také Juda Gázy a pomezí jeho, i Aškalonu s pomezím jeho, též Akaronu a pomezí jeho.

19. Nebo byl Hospodin s Judou, a vyhnal *obyvatele* hor, ale nevyhnal obyvatelů údolí, proto že vozy železné měli.

20. I * dali Kálefovi Hebron, jakož byl mluvil Mojžíš, a vyhnal odtud tři syny Enakovy. *Joz.14,13.

21. Jebuzejského * pak, bydlícího v Jeruzalémě, nevyhnali synové Beniamin; protož bydlil Jebuzejský v Jeruzalémě s syny Beniamin až do tohoto dne. *Joz.15,63; 18,28.

22. Vytáhla také i čeled Jozefova do Bethel, a Hospodin byl s nimi.

23. Nebo shlédla čeled Jozefova Bethel, kteréhožto města jméno prvé bylo Lúza.

24. Uzřevše pak ti špehéri muže vycházejícího z města, řekli jemu: Medle ukáž nám, kudy bychom *mohli* vjíti do města, a učinímeť milost.

25. Kterýžto ukázal jim, kudy by *mošli* vjiti do města; i vyhubili to město mečem, muže pak toho se vši čeledi jeho propustili.

26. I šel muž ten do země Hetejských, kdež vystavěl město, a nazval jméno jeho Lúza; to jest jméno jeho až do tohoto dne.

27. Manasses také nevyhnal *obyvatelů* Betsan * a městeček jeho, ani Tanach a městeček jeho, ani obyvatelů Dor a Jibleam, a Mageddo a městeček jejich; i počal Kananejský *svobodně* bydleti v zemi té. *Joz.17.11.

28. Když se pak zsilil Izrael, * uvedl Kananejského pod plat, a maje jej vyhnati, nevyhnal. *Joz.17.13.

29. Efraim také nevyhnal Kananejského bydlícího * v Gázer, protože bydlil Kananejský u prostřed něho v Gázer. *Joz.16.10.

30. Zabulon též nevyhnal obyvatelů Cetron, a *obyvatelů* Naalol, protože bydlil Kananejský u prostřed něho, a dával jemu plat.

31. Asser také nevyhnal obyvatelů Acho a obyvatelů Sidonu, ani Áhalab, ani Achzib *, ani Helba, ani Afek, ani Rohob. *Joz.15.44; 19.29.

32. I bydlil Asser mezi Kananejskými obyvateli země té, nebo nevyhnal jich.

33. *Též* Neftalim nevyhnal obyvatelů Betsemes, ani obyvatelů Betanat, protože bydlil mezi Kananejskými přebývajcími v zemi té; a však obyvatelé Betsemes a Betanat dávali jim plat.

34. Ssužovali pak Amorejšti syny Dan na horách, tak že nedali jim scházeti do údolí.

35. Nebo počal Amorejský *svobodně* bydleti na hoře Heres, * v Aialon a v Salbim, ale když se zsilila ruka čeledi Jozefovy, uvedeni jsou pod plat. *Joz.19.42.

36. Pomezí pak Amorejského *bylo* od začátku hor Akrabim, od skály jejich i výše.

KAPITOLA II.

Obvinění Izraelských pro spojení se s pohany. 10. Odvracování jich od Hospodina častá, 20. i pomsty Boží pro to.

Vstoupil pak anděl Hospodinův z Galgala do Bochim a řekl: Vyvedl jsem vás z Egypta a uvedl jsem vás do země, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům vašim, a řekl jsem: Nezruším smlouvy své s vámi na věky.

2. Vy také * nečinite smlouvy s obyvateli země této, † oltáře jejich rozkopejte; ale neposlechli jste hlasu mého. Co jste to učinili? *2 Mojz.23.32. †1 Mojz.23.52.

3. Pročež také jsem řekl: Nevyhladím jich před tváří vaší, ale budou vám jako trní, a bohové jejich budou vám osídem.

4. I stalo se, když mluvil anděl Hospodinův slova tato všechněm synům Izraelským, že pozdvihl hlasu svého lid a plakal.

5. I nazvali jméno místa toho Bochim, a obětovali tu Hospodinu.

6. Rozpustil * pak byl Jozue lid, a rozešli se synové Izraelští, jeden každý do dědičví svého, aby vládli zemi. *Joz.24.28.

7. I * sloužil lid Hospodinu po všecky dny Jozue, a po všecky dny starších, kteříž dlouho živi byli po Jozue, jenž viděli všecky skutky veliké Hospodinovy, kteréž učinil Izraelovi. *Joz.24.31.

8. Ale když umřel Jozue syn Nun, služebník Hospodinův, jsa ve stu a desíti letech,

9. A * pochovali ho v krajině dědičví jeho, v Tamnatheres, na hoře Efraim, k straně púlnoční hory Gás; *Joz.24.29.30.

10. Také když všecken věk ten připojen jest k otcům svým, a povstal jiný věk po nich, kteříž neznali Hospodina, ani skutků, kteréž učinil Izraelovi:

11. Tedy činili synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovými, a sloužili modlám,

12. Opustivše Hospodina Boha otců svých, kterýž je vyvedl z země Egyptské, a odešli za bohy cizími, bohy těch národů, kteříž *byli* vůkol nich, a klaněli se jim; pročež popudili Hospodina.

13. Nebo opustivše Hospodina, sloužili Bálovi * i Astarotům. *k.19.6.

14. I rozpálila se prehlivost Hospodinova na Izraele, a vydal je v ruku loupežníků, kteříž je zloupili; vydal je, pravím, v ruku nepřátel jejich vůkol, tak že nemohli více ostáti před nepřáteli svými.

15. Kamžkoli vycházeli, * ruka Hospodinova byla proti nim ke zlému, jakož byl mluvil Hospodin, a jakož byl zapřísáhl jim Hospodin; i ssouzeni byli náramně. *3 Mojz.26.17.33.

16. Vzbuzoval * pak Hospodin soudce, kteříž vysvobozovali je z rukou zhoubců jejich. *k.3.9.10.15

17. Ale ani soudců svých neposlouchali, nebo smilnili, *odcházejíce* za bohy cizími, a klaněli se jim. Odcházeli rychle s cesty, po kteréž chodili otcové jejich, tak že poslouchati majíce příkázání Hospodinových, nečinili toho.

18. A když vzbuzoval jim Hospodin soudce, býval Hospodin s každým soudcem, a vysvobozoval je z ruky nepřátel jejich po všechny dny soudce; (nebo *želel *Hospodin nařikání jejich, k němuž je přivodili ti, kteříž je ssužovali a utískali.) *k.10,16.

19. Po smrti pak soudce navracejíce se zase, pohoršovali cest svých více nežli otcové jejich, odcházejíce za bohy cizími, a sloužíce i klanějíce se jim; *nic* neulevili z skutků jejich zlych a cesty jejich převrácené.

20. Protož *rozpálila se prehlivost Hospodinova proti Izraelovi, a řekl: Proto že přestoupil národ tento smlouvu mou, kterouž jsem učinil s otcí jejich, a neposlouchali hlasu mého: *v.14.

21. Já také více nevyhledím žádného od tváří jejich z národů, kterýchž zanechal Jozue, když umřel,

22. Abych skrze ně *zkušoval Izraele, budou-li ostříhati cesty *příkázání* Hospodinových, chodíce v nich, jakož ostříhali otcové jejich, čili nic. *k.3,1,4.

23. I zanechal Hospodin národů těch, a nevyhnal jich rychle, aniž dal jich v ruku Jozue.

KAPITOLA III.

Trápení lidu od pozůstalých v zemi národů, i o vysvobozování jich 9. skrze Otoniele, 15. Ahoda 31. a Samgara.

Tito pak jsou národové, *kterýchž zanechal Hospodin, aby skrze ně zkušoval Izraele, *totiž* všech, kteříž nevěděli o žádných válkách Kananejských, *5Mojz.7,22.

2. Aby aspoň zvěděli věkové synů Izraelských, a poznali, *co jest to* válka, čehož první nevěděli:

3. Patero *knížat Filistinských, a všickni Kananejští a Sidonští a Hevejští bydlící na hoře Libánské od tory Balhermon až tam, kudy se vchází do Emat. *k.16,5. +5Mojz.3,8.

4. Ti pozůstali, aby *zkušován byl skrze ně Izrael, a aby známé bylo, budou-li poslouchati příkázání Hospodinových, kteréž přikázal otcům jejich skrze Mojžíše. *k.2,22. 5Mojz.8,2.

5. Bydlili tedy synové Izraelští u pro-

střed Kananejských, Hetejských a Amorejských, a Ferezejských a Hevejských a Jebuzejských,

6. A brali sobě *dcery jejich za manželky, a dcery své dávali synům jejich, a sloužili bohům jejich. *2Mojz.34,16. 5Mojz.7,3.

7. Činili tedy synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovými, a zapomenuvše se na Hospodina Boha svého, *sloužili Bálům a Asserotům. *k.2,11.

8. Protož *rozpálila se prehlivost Hospodinova na Izraele, a t vydal jej v ruku Chusana Risataimského, krále Syrského v Mezopotamii; i sloužili synové Izraelští Chusanovi Risataimskému osm let. *k.2,14,20. +k.4,2.

9. Volali *pak synové Izraelští k Hospodinu, i vzbudil Hospodin vysvoboditele synům Izraelským, aby je vysvobodil, t Otoniele syna Cenezova, bratra Kálefova mladšího, *k.6,6. +Joz.15,17.

10. Na němž byl duch Hospodinův, a soudil lid Izraelský. Když pak vytáhl k boji, dal Hospodin v ruce jeho Chusana Risataimského, krále Syrského, a zmocnila se ruka jeho nad Chusanem Risataimským.

11. A tak v pokoji byla země za čtyřicet let; i umřel Otoniel, syn Cenezův.

12. Takž opět činili synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovými. I zsilil Hospodin Eglona, krále Moábského, proti Izraelovi, proto že činili zlé věci před očima Hospodinovými.

13. Nebo shromáždil k sobě syny Ammonovy a Amalechovy, a vytáhl, porazil Izraele, a opanovali *město palmové. *k.1,16. 5Mojz.34,3.

14. I sloužili synové Izraelští Eglonovi králi Moábskému osmnácte let.

15. Potom volali synové Izraelští k Hospodinu. I vzbudil jim Hospodin vysvoboditele Ahoda, syna Gery Beniaminského, muže *rukou pravou nevládnoucího. I poslal synové Izraelští po něm dar Eglonovi králi Moábskému. *k.20,16.

16. (Připravil pak sobě Ahod meč na obě straně ostrý, lokte zdělí, a připásal jej sobě pod šaty svými po pravé straně.)

17. I přinesl dar Eglonovi králi Moábskému. Eglon pak byl člověk velmi tlustý.

18. A když dodal daru, propustil lid, kterýž byl přinesl dar.

19. Sám pak vrátiv se od lomů blízko Galgala, řekl: Tajnou věc mám k tobě, ó králi. I řekl *král*: Mlč. A vyšli od něho všickni, kteříž stáli při něm.

20. Tehdy Ahod přistoupil k němu, (on pak seděl na paláci letním sám.) I řekl mu Ahod: Řeč Boží mám k tobě. I * vstal z stolice své. *4 Mojš.23,18.

21. Tedy sáhna Ahod rukou svou levou, vzal meč u pravého boku svého a vrazil jej do břicha jeho,

22. Tak že i jilce za ostrím vešly tam, a zavřel se tukem meč, (nebo nevytáhl meče z břicha jeho;) i vyšla lejna.

23. Potom vyšel Ahod přes síň, a zavřel dvéře paláce po sobě, a zamkl.

24. Když pak on odšel, služebníci jeho přišedše, uzřeli, a hle, dvéře paláce zamčiny. Tedy řekli: Jest na potřebě v pokoji letním.

25. A když očekávali dlouho, až se styděli, a aj, neotvíral dveří paláce, tedy vzali klíč a otevřeli, a hle, pán jejich leží na zemi mrtvý.

26. Ahod pak mezi tím, když oni prodlévali, ušel, a přešed lomy, přišel do Seirat.

27. A přišed *k svým*, troubil v troubu na hoře Efraim; i sstoupili s ním synové Izraelští s hory, a on napřed *šel*.

28. Nebo řekl jim: Poďte za mnou, daf jest zajisté Hospodin Moábské, nepřátely vaše, v ruku vaši. Tedy táhli za ním, a vzaše Moábským brody Jordánské, nedali žádnému přejíti.

29. I pobili tehdaž Moábských okolo desíti tisíc mužů, každého bohatého a všelikého silného muže, aniž * kdo ušel. *k.4,16. 4Mojš.21,35.

30. I snížen jest Moáb v ten den pod mocí Izraele, a pokoj měla země za osmdesáte let.

31. Po něm pak byl * Samgar, syn Anatův, a pobil Filistinských šest set mužů ostnem volů, a vysvobodil i on Izraele. *k.5,6.

KAPITOLA IV.

Izrael v ruce Kananejským vydáný, 4. skrze Debora a Baráka vysvobozen.

Po smrti pak Ahoda činili opět synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá.

2. I * vydal je Hospodin v ruce Jabina krále Kananejského, kterýž kraloval v Azor; (a kníže vojska jeho byl Zizara,) sám pak bydlil v Haroset pohanském. *k.3,8. 1Sam.12,9.

3. Tedy * volali synové Izraelští k Hospodinu; nebo devět set vozů železných měl, a on násilně ssuzoval Izraele za dvacet let. *k.3,9,15; 6,6.

4. Debora pak žena prorokyně, manželka Lapidotova, soudila lid Izraelský toho času.

5. (A bydlila Debora pod palmou, mezi Ráma a mezi Bethel na hoře Efraim,) i chodili k ní synové Izraelští k soudu.

6. Kterážto poslavši, povolala Baráka, syna Abinoemova, * z Kádes Neftalimova, a řekla jemu: Zdalíž nerozkázal Hospodin Bůh Izraelský: Jdi, a shromáždě lid na horu Tábor, vezmi s sebou deset tisíc mužů z synů Neftalim a z synů Zabulon. *Joz.19,37.

7. Nebo přitáhnú k tobě ku potoku Cison Zizaru kníže vojska Jabinova, a vozy jeho i množství jeho, a dám jej v ruku tvou.

8. I řekl jí Barák: Půjdeš-li se mnou, půjdu; pakli nepůjdeš se mnou, nepůjdu.

9. Kteráž odpověděla: Jáť zajisté půjdu s tebou, ale nebudeš s slávou tvou cesta, kterouž půjdeš, nebo v ruku ženy dá Hospodin Zizaru. Tedy vstavši Debora, šla s Barákem do Kádes.

10. Svolav pak Barák Zabulonské a Neftalimské do Kádes, vyvedl za sebou deset tisíc mužů; a šla s ním i Debora.

11. Heber pak * Cinejský oddělil se od Kaina, od synů Chobab, tchána Mojžíšova, a rozbil stany své až k Elon v Sannanim, jenž jest v Kádes. *k.1,16.

12. Oznámeno pak bylo Zizarovi, že vytáhl Barák syn Abinoemův na horu Tábor.

13. Protož shromáždil Zizara všechny vozy své, devět set vozů železných, a všecken lid, kterýž měl s sebou z Haroset pohanského, ku potoku Cison.

14. I řekla Debora Barákovi: Vstaň, nebo tento jest den, v němž dal Hospodin Zizaru v ruku tvou. Zdali Hospodin nevyšel před tebou? I sstoupil Barák s hory Tábor, a deset tisíc mužů za ním.

15. A * porazil Hospodin Zizaru a všechny ty vozy, i všechna ta vojska ostrosti meče před Barákem; a sskočiv Zizara s vozů, utikal pěšky. *Zalm.83,9,10.

16. Ale Barák honil ty vozy a vojsko až do Haroset pohanského; i padlo všechno vojsko Zizarovo od ostrosti meče, tak že nezůstalo * ani jednoho. *k.3,29. Joz.8,22.

17. Zizara pak utíkal pěšky k stanu Jáhel, manželky Hebera Cinejského; nebo pokoj byl mezi Jabínem králem Azor a mezi čeledí Hebera Cinejského.

18. I vyšedší Jáhel v cestu Zizarovi, řekla jemu: Uchyl se, pane můj, uchyl se ke mně, neboj se. I uchýlil se k ní do stanu, a přistřela jej huní.

19. Kterýž řekl jí: Dej mi, prosím, píti maličko * vody, nebo žizním. A otevřevši nádobu mléčnou, dala mu píti a přikryla ho. *k.5.25.

20. Řekl také jí: Stůj u dveří stanu, a přišel-li by kdo, a ptal se tebe, řka: Jestli zde kdo? odpovíš: Není.

21. Potom * vzala Jáhel manželka Heberova hřeb od stanu, vzala též kladivo v ruku svou, a všedši k němu tiše, vrazila hřeb do židovin jeho, až uvázl v zemi; (nebo ustav, tvrdě byl usnul,) a tak umřel. *2Sam.4.7.

22. A aj, Barák honil Zizaru. I vyšla Jáhel vstříc jemu, a řekla mu: Poď, a ukázat muže, kteréhož hledáš. I všel k ní, a aj, Zizara ležel mrtvý na zemi, a hřeb v židovinách jeho.

23. A tak ponížil Bůh toho dne Jabína krále Kananejského před syny Izraelskými.

24. I dotírala ruka synů Izraelských vždy více, a silila se proti Jabínovi králi Kananejskému, až i vyhladili téhož Jabína krále Kananejského.

KAPITOLA V.

Pseň Debory a Baráka, v níž Bohu díky činí po vítězství.

Zpívala pak píseňku Debora a Barák syn Abinoemův v ten den, řkouc:

2. Pro pomstu učiněnou v Izraeli, a pro lid, kterýž se k tomu dobrovolně měl, dobrořečte Hospodinu.

3. Slyštež králové, a ušima pozorujte knížata, já, já zpívati budu Hospodinu, žalmy zpívati budu Hospodinu Bohu Izraelskému.

4. Hospodine, když jsi vyšel z Seir, když jsi se bral z pole Edomského, * trásla se země, nebesa dštíla, a oblačové déšť vydali. *Zalm.68,9; 97,4; 114,7.

5. Hory se rozplynuly od tváří Hospodinovy, i ta hora Sinai trásla se před tváří Hospodina Boha Izraelského.

6. Za dnů * Samgara syna Anatova, a za dnů Jáhel spustly silnice, kteříž pak šli stezkami, zacházeli cestami křivými. *k.3.31.

7. Spustly vsi v Izraeli, spustly, pravím, až jsem povstala já Debora, povstala jsem matka v Izraeli.

8. Kterýžto kdyžkoli sobě zvoloval bohy nové, tedy bývala válka v branách, pavězy * pak ani kopí nebylo vidíno mezi čtyřiceti tisíci v Izraeli. *1Sam.13,22.

9. Srdce mé nakloněno jest k správcům Izraelským a k těm, kteříž tak ochotní byli mezi jinými. Dobrořečtež Hospodinu.

10. Kteríž jezdíte * na bílých oslících, kteříž bydlíte při Middin, a kteříž chodíte po cestách, vypravujtež, *k.10,4; 12,14.

11. Že vzdálen hluk střelců na místech, kdež se voda váží; i tam vypravujte hojnou spravedlnost Hospodinovu, hojnou spravedlnost k obyvatelům vsí jeho v Izraeli; tehdažž vstupovati bude k branám lid Hospodinův.

12. Povstaň, * povstaň, Debora, povstaň, povstaň a vypravuj píseň, povstaň, Baráku, a zajmi jaté své, synu Abinoemův. *Zalm.57,9.

13. Tehdažžte potlačenému dopomoženo k opanování silných reků z lidu; Hospodintě mi ku panování dopomohl nad silnými.

14. Z * Efraima kořen jejich bojoval proti Amalechitským; za tebou, Efraime, Benjamin s lidem tvým; z Machira táhli vydavatelé zákona, a z Zabulona pisari. *2Mojš.17,13,+1 Par.2,55.

15. Knížata také z Izachar s Deborah, ano i všecko pokolení Izacharovo, jako i Barák do údolí poslán jest pěšky, ale veliké hrdiny u sebe jsou v podílu Rubenovu.

16. Jak jsi mohl mlče seděti mezi dvěma ohradami, poslouchaje řvání stád? Veliké hrdiny u sebe jsou v podílu Rubenovu.

17. Zdali i Galád před Jordánem nebydlil? Ale Dan proč zůstal při lodech? Asser seděl na břehu mořském, a v lomích svých bydlil.

18. Zabulon, lid udatný, * vynaložil duši svou na smrt, též i Neftalim na vysokých místech pole. *k.9,17.

19. Králové přitáhše, bojovali, tehdažž bojovali králové Kananejské v Tanach při vodách Mageddo, a však kořisti stříbra nevzali.

20. S nebe bojováno, hvězdy z míst svých bojovaly proti Zizarovi.

21. Potok Cison smetl je, potok Kedu-

mim, potok Cison; *všecko to pošlapala jsi, duše má, udatně.*

22. Tehdáž otloukla se kopyta koňů od dupání velikého *pod jezdcí* silnými.

23. Zlořečte Merozu, *praví* anděl Hospodinův, zlořečte velice obyvatelům jeho, nebo nepřišli na pomoc Hospodinu, ku pomoci Hospodinu proti silným.

24. Požehnaná buď nad *jiné* ženy Jáhel, manželka Hebera Cinejského, nad ženy v stanicích *bydlící* buď požehnaná.

25. *On* vody žádal, *ona* * mléka dala, v koflíku knížecím podala másla. *k.4.19.

26. *Levou* * ruku svou k hřebů vztáhla, a pravou ruku svou k kladivu dělníků, i udeřila Zizaru, a ztloukla hlavu jeho, probodla a prorazila židoviny jeho. *k.4.21.

27. U noh jejich skrčil se, padl, ležel, u noh jejich skrčil se, padl; kdež se skrčil, tu padl zabítý.

28. Vyhledala z okna skrze mříži, a narákala matka Zizarova, *kuci: Proč se tak dlouho vůz jeho nevrací? Proč prodávají vraceti se domů vozové jeho?

29. Moudřejší *pak* z předních *služebnic* jejich odpovídaly, i ona sama také sobě odpovídala:

30. Zdáli ale dosáhli *něčeho*, a dělí koflisti? Děvečku jednu *než* dvě na každého muže, loupeže rozdílných barev samému Zizarovi, koflisti rozdílných barev krumpaným dílem, *roucho* rozdílných barev krumpaným dílem na hrdlo loupežníků.

31. Tak ať zahynou všickni nepřátelé tvoji, ó Hospodine, tebe pak milující ať jsou jako slunce vzházející v síle své. I byla v pokoji země za čtyřiceti * let. *k.3.11.

KAPITOLA VI.

Souzení Izraele od Madianských, 11. a povolání Gedeona, aby byl vůdce lidu.

Činili pak synové Izraelští to, což * jest zlého před očima Hospodinovými, i vydal je Hospodin v ruku Madianským za sedm let. *k.3.12; 4.1; 8.33.

2. A zmocnila se *velmi* ruka Madianských nad Izraelem, *tak že* synové Izraelští před Madianskými zdělali sobě jámy, kteréž jsou na horách, a jeskyně a pevnosti.

3. A bývalo, že jakž *co* oseli Izraelští, přitáhl Madian a Amalech a národ východní, povstáváje proti nim.

4. Kteřížto rozbíjeli stany proti nim, a kazili úrody země, až kudy se vchází do

Gázy, a nenechávali potravy v Izraeli, ani ovce, ani vola, ani osla.

5. Nebo i sami i s stády svými i s stany přitáhli, a jako * kobyly ve množství přicházivali, aniž jich neb velbloudů jejich byl počet; tak přicházejíce do země, hubili ji. *k.7.12.

6. Tedy znuzen byl velmi Izrael od Madianských, * protož volali synové Izraelští k Hospodinu. *k.3.9.15.

7. Když pak volali synové Izraelští k Hospodinu příčinou Madianských,

8. Poslal Hospodin muže proroka k synům Izraelským, a řekl jim: Takto *praví* Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem vás vyvedl z Egypta, a vyvedl jsem vás z domu služby,

9. A vytrhl jsem vás z rukou Egyptských a z rukou všech, jenž vás ssuzovali, kteréž jsem vyhnal před tváří vaší, a dal jsem vám zemi jejich.

10. I řekl jsem vám: Já jsem Hospodin Bůh váš, * nebojte se bohů Amorejských, v jejichž zemi bydlíte. Ale neposlechli jste hlasu mého. *Joz.23.7.

11. Tedy přišel anděl Hospodinův a posadil se pod dubem; jenž byl v Ofra, kteréž bylo Joasa Abiezeritského. Gedeon pak syn jeho mlátil obilí na humně, aby vezma, utekl s tím před Madianskými.

12. I ukázal se jemu anděl Hospodinův, a řekl jemu: Hospodin s tebou, muži udatný.

13. Odpověděl jemu Gedeon: Ó Pane můj, jestliže Hospodin s námi jest, proč pak na nás přišlo všecko toto? A kde jsou všickni divové jeho, o kterýchž vypravovali nám otcové naši, řkouce: Zdá-liž nás z Egypta nevyvedl Hospodin? A nyní opustil nás Hospodin a vydal v ruku Madianských.

14. A pohledv na něj Hospodin, řekl: Jdi * v této síle své, a vysvobodíš Izraele z ruky Madianských. Ždaliž jsem tě neposlal? *1 Sam.12.11.

15. Kterýž odpověděl jemu: *Poslyš* mne, Pane můj, čím já vysvobodím Izraele? Hle, rod můj chaterný jest v *pokolení* Manassesovu, a já nejmenší v domě otce svého.

16. Tedy řekl jemu Hospodin: Poněvadž * *já* budu s tebou, protož *†* zbiješ Madianské jako muže jednoho. *2 Mojs.3.12. †4 Mojs.14.15.

17. Jemuž *on* řekl: Prosim, jestliže jsem

nalezl milost před očima tvýma, dej mi znamení, že ty mluvíš se mnou.

18. Prosim, * neodcházej odsud, až zase přijdu k tobě, a vynesu obět svou a položím před tebou. Odpověděl on: Jáť posečkám, až se navrátíš. *k.13,15.

19. Tedy Gedeon všed *do domu*, připravil kozelce, a *po* měřici mouky přesných chlebů. I vložil maso do koše, a polívku vřil do hrnce, i vynesl *to* k němu pod dub a obětoval.

20. I řekl jemu anděl Boží: Vezmi *to* maso a chleby ty nekvašené, a polož na tuto skálu, a polívkou polej. I učinil tak.

21. Potom zdvihl anděl Hospodinův konce holi, kterouž měl v ruku svých, a dotekl se masa a chlebů přesných; i vystoupil * oheň z skály té, a spálil *to* maso i chleby přesné. A v tom anděl Hospodinův odšel od očí jeho. *3 Mojs.9,24.

22. A vida Gedeon, že by anděl Hospodinův byl, řekl: Ach, Panovníče Hospodine, proto-liž jsem viděl anděla Hospodinova tváří v tvář, *abych umřel?*

23. I řekl jemu Hospodin: * Měj pokoj, neboj se, neumřeš.

*Dan.10,19. Luk.24,36. Jan.20,19.21.26.

24. Protož vzdělal tu Gedeon oltář Hospodinu, a nazval jej: Hospodin pokoje, a až do tohoto dne ještě *jest* v Ofra Abiezeritského.

25. Stalo se pak té noci, že řekl jemu Hospodin: Vezmi volka vyspělého, kterýž jest otce tvého, totiž volka toho druhého sedmiletého, a * zboříš oltář Bálův, kterýž jest otce tvého, háj také, kterýž jest vedle něho, posekáš. *2 Král.11,18.

26. A vzděláš oltář Hospodinu Bohu svému na vrchu skály této, na rovině její, a vezma volka toho druhého, obětovati budeš obět zápalnou s dřívím háje, kterýž posekáš.

27. Tedy vzal Gedeon deset mužů z služebníků svých, a učinil, jakž mluvil jemu Hospodin; a boje se čeledi otce svého a mužů města, neučinil toho ve dne, ale v noci.

28. Když pak vstali muži města ráno, uzfeli zbořený oltář Bálův, a háj, kterýž byl vedle něho, že byl posekaný, a volka toho druhého obětovaného v obět zápalnou na oltáři v nově vzdělaném.

29. I mluvili jeden k druhému: * Kdo *to* udělal? A vyhledávajíce, vypyťovali se a pravili: Gedeon syn Joasův *to* učinil. *k.15,6.

30. Tedy řekli muži města k Joasovi: Vyveď syna svého, ať umře, proto že zbořil oltář Bálův, a že posekal háj, kterýž byl vedle něho.

31. Odpověděl Joas všechněm stojícím před sebou: A což se vy nesnadniti chcete o Bále? Zdali vy jej vysvobodíte? Kdož by se zasazoval o něj, ať jest zabit *hned* jitra tohoto. * Jestližeť jest bohem, nechať se sám zasazuje o *to*, že jest rozbořen oltář jeho. *1 Král.18,21.27.

32. I nazval jej toho dne Jerobálem, řka: Nechť se zasadí Bál proti němu, že zbořil oltář jeho.

33. Tedy všickni Madianští a Amalechitští a národové východní shromáždili se spolu, a předsěše *Jordán*, položili se v údolí Jezreel.

34. Duch * pak Hospodinův posilnil Gedeona, kterýžto zatroubiv v troubu, svolal Abiezeritské k sobě. *k.11,29.

35. A poslal posly ke všemu *pokolení* Manassesovu, a svoláno jest k němu; poslal též posly k Asserovi, k Zabulonovi a k Neftalimovi, i přitáhli jim na pomoc.

36. Tedy mluvil Gedeon k Bohu: Vysvobodíš-li skrze ruku mou Izraele, jakož jsi mluvil,

37. Aj, já položím rouno toto na humně. Jestliže rosa bude toliko na rouně, a na vsí zemi *vákol* sucho, tedy věděti budu, že vysvobodíš skrze ruku mou Izraele, jakož jsi mluvil.

38. I stalo se tak. Nebo vstav nazejtří, stlačil rouno, a vyždral rosu z něho, i *byl* plný kofík vody.

39. Řekl také Gedeon Bohu: * Nerozpaluj se prechlivost tvá proti mně, že promluvíím ještě jednou. Prosim, nechažť zkusím ještě jednou na rouně. Nechť jest, prosím, samo rouno suché, a na vsí zemi rosa. *1 Mojs.18,30.

40. I učinil Bůh té noci tak, a bylo samo rouno suché, a na vsí zemi byla rosa.

KAPITOLA VII.

Malý počet lidu k boji vzat, 9. však nad nepřátely vítězně obržáno.

Tedy vstav ráno * Jerobál, (jenž jest Gedeon,) i všecken lid, kterýž byl s ním, položili se při studnici Charod, vojska pak Madianských byla jim na půlnoci před vrchem More v údolí. *k.8,32.

2. I řekl Hospodin Gedeonovi: Přilíš mnoho jest lidu s tebou, protož nedám Madianských v ruce jejich, aby se ne-

chlubil Izrael proti mně, řka: Ruka má spomohla mi.

3. A protož provolej hned, ať slyší lid, a řekni: * Kdo jest strašlivý a lekávy, navrať se zase, a odejdi ráno pryč k hoře Galád. I navrátilo se z lidu dvamecítma tisíců, a deset tisíc zůstalo. *5 Mojs.20.8.

4. Řekl opět Hospodin Gedeonovi: Ještě jest mnoho lidu; kaž jim sstoupiti k vodám, a tam jej tobě zkusim. I bude, že o komžkoli řeknu: Tento půjde s tebou, ten ať s tebou jde, a o komžkoli řeknu tobě: Tento nepůjde s tebou, ten ať nechodí.

5. I kázal sstoupiti lidu k vodám, a řekl Hospodin k Gedeonovi: Každého, kdož chlemtati bude jazykem svým z vody, jako chlemece pes, postavíš obzvláště, tolikéž každého, kdož se přisehne na kolena svá ku pítí.

6. I byl počet těch, kteříž chlemtali, rukama svýma k ústům svým vodu nosíce, tři sta mužů, ostatek pak všeho lidu sehnuli se na kolena svá ku pítí vody.

7. I řekl Hospodin Gedeonovi: Ve * třech stech mužů, kteříž chlemtali, vysvobodím vás, a vydám Madianské v ruku tvou, ale ostatek všeho lidu nechť se vrátí, jeden každý k místu svému.

*1 Sam.14.6.2 Par.14.11.

8. A protož nabral ten lid v ruce své potravu a trouby své; jiné pak muže Izraelské všecky propustil, jednoho každého do stanů jejich, toliko tři sta těch mužů zanechal při sobě. Vojska pak Madianských ležela pod ním v údolí.

9. I stalo se, že noci té řekl jemu Hospodin: Vstana, sstup k vojsku, nebo dal jsem je v ruku tvou.

10. Pakli nesmíš sjíti sám, sejdi s Půrou služebníkem svým do vojska,

11. A uslyšíš, co mluvíti budou; i posilní se z toho ruce tvé, tak že směle půjdeš proti vojsku tomu. Sstoupil tedy on a Půra služebník jeho k kraji oděnců, kteříž byli v ovděť.

12. Madian pak a Amalech i všecken lid východní leželi v údolí, * jako kobylky u velikém množství, ani velbloudů jejich počtu nebylo, jako písek, kterýž jest na břehu mořském v nesčíslném množství. *k.6.5.

13. A když přišel Gedeon, aj, jeden vypravoval bližnímu svému sen, a řekl: Hle, zdálo mi se, že pecen chleba ječ-

menného valil se do vojska Madianského, a přivaliv se na každý stan, udeřil na něj, až padl, a podvrátil jej svrchu, a tak ležel každý stan.

14. Jemužto odpovídaje bližní jeho, řekl: Není to nic jiného, jediné meč Gedeona syna Joasova, muže Izraelského; dal jest Bůh v ruku jeho Madianské i všecka tato vojska.

15. Stalo se pak, že když uslyšel Gedeon vypravování snu i vyložení jeho, poklonil se Bohu, a vrátil se k vojsku Izraelskému, řekl: Vstaňte, nebo dal Hospodin v ruku * vaši vojska Madianská.

*Isai.9.4.

16. Rozděлил tedy tři sta mužů na tři houfy, a dal trouby v ruku každému z nich a báně prázdné, a v prostředku těch bání byly pochodně.

17. I řekl jim: Jakž na mně uzříte, tak učiníte; nebo hle, já vejdu na kraj vojska, a jakž já tehdež budu dělati, * tak uděláte.

*k.9.48.

18. Nebo troubiti budu já v troubu i všickni, jenž se mnou budou, tehdy vy také troubiti budete v trouby vůkol všeho vojska, a řeknete: Meč Hospodinův a Gedeonův.

19. Všel tedy Gedeon a sto mužů, kteříž s ním byli, na kraj vojska při začátku bdění prostředního, jen že byli proměnili stráž; i troubili v trouby, a roztrfískali báně, kteréž měli v rukou svých.

20. Tedy ti tři houfové troubili v trouby, roztrfískavše báně, a drželi v ruce své levé pochodně, v pravé pak ruce své trouby, aby troubili, i křičeli: Meč Hospodinův a Gedeonův.

21. A postavili se každý na místě svém vůkol ležení; i zděšena jsou všecka vojska, a křičíce, utkali.

22. Když pak troubilo v trouby těch tři sta mužů, * obrátil Hospodin meč jednoho proti druhému, a to po všem ležení. Utíkalo tedy vojsko až k Betseta do Zererat, a až ku pomezí Abelmehula u Tebat.

*1 Sam.14.20.

23. Shromáždivše se pak muži Izraelské z Neftalim a z Asser a ze všeho pokolení Manassesova, honili Madianské.

24. I rozeslal Gedeon posly na všecky hory Efraimské, řka: Vyjděte v cestu Madianským, a zastupte jim vody až k Betabaře a Jordánu. Tedy shromáždivše se všickni muži Efraim, zastoupili vody až k Betabaře a Jordánu.

25. A chytili dvě knížat Madianských, Goréba * a Zéba. I zabili Goréba na skále Goréb a Zéba zabili v lisu Zéb, a honili Madianské, hlavu pak Gorébovu a Zébovu přinesli k Gedeonovi za Jordán.
*Zalm.83,12.

KAPITOLA VIII.

Madianští poraženi. 15. Nevliční strastáni. 27. Modlárství i smrt Gedeonova.

Muži pak * Efraim řekli jemu: Co jsi nám to učinil, že jsi nepovolal nás, když jsi táhl k boji proti Madianským? A tu ze se na něj domlouvali.
*k.12,1.

2. Jimž odpověděl: Zdaž jsem co takového provedl, jako vy? Zdalíž není lepší paběrování Efraimovo, než vinobraní * Abiezerovo?
*k.6,34.

3. V ruce vaše dal Bůh knížata Madianská Goréba a Zéba, a co jsem já mohl takového učiniti, jako vy? I spokojil se duch jejich k němu, když mluvil ta slova.

4. Když pak přišel Gedeon k Jordánu, přešel jej, a tři sta mužů, kteříž byli s nim, ustali, honíce *neprátely*.

5. Protož řekl mužům * Sochot: Dejte, prosím, po pecníku chleba lidu, kterýž za mnou jde, nebo ustali, a já honím Zebaha a Salmuna, krále ty Madianské.
*1 Mojs.33,17.

6. I řekl jemu *jeden* z knížat Sochot: Což již moc Zebahova a Salmunova jest v ruce tvé, * abychom dali vojsku tvému chleba?
*1 Sam.25,11.

7. Jimž řekl Gedeon: Z té příčiny, když dá Hospodin Zebaha a Salmuna v ruku mou, tehdy zmrskám těla vaše trním a bodláčím z pouště té.

8. I táhl odtud do * Fanuel, a podobně mluvil k nim, ale obyvatelé Fanuel odpověděli jemu *tolikéz*, jako muži Sochot.
*1 Král.12,25.

9. I řekl obyvatelům Fanuel: Když se navrátím v pokoji, zbojím věži tuto.

10. Zebah pak a Salmun byli v Karkara spolu s vojsky svými, takměř patnácte tisíců, všickni, což jich bylo pozůstalo ze všeho vojska národů východních, zbitých pak bylo sto a dvaceti tisíc mužů bojovníků.

11. I táhna Gedeon cestou bydlících v staních od východní strany Nobe a Jegbaa, udeřil na to vojsko, kteréžto vojsko sobě † počínalo bezpečně.
*4 Mojs.32,35,42. +1 Sam.30,16.

12. Když pak utíkali Zebah a Salmun, honil je, a jal oba dva ty krále Madian-

ské, Zebaha a Salmuna, a všecko vojsko jejich předěsil.

13. I navracel se Gedeon syn Joasův z bitvy před východem slunce.

14. I jav mládence z obyvatelů Sochotských, vyptával se ho; kterýž sepsal mu knížata Sochot a starší jeho, sedmdesáte sedm mužů.

15. Přišed pak k obyvatelům Sochot, řekl: Aj, Zebah a Salmun, pro něž jste mi utrhalí, řkouce: Zdali moc Zebaha a Salmuna jest v ruce tvé, abychom dali ustalým mužům tvým chleba?

16. Protož vzav starší města a trní s bodláčím z pouště té, dal na nich příklad *jiným* mužům Sochot.

17. I věži Fanuel rozbořil, a pobil muže města.

18. Potom řekl Zebahovi a Salmunovi: Jací to byli muži, kteréž jste pobili na *hoře* Tábor? Odpověděli oni: Takoví jako ty, jeden každý na pohledění byl jako syn královský.

19. I dí: Bratří moji, synové matky mé byli. Žítv jest Hospodin, byste byli živili je, nepobil bych vás.

20. Tedy řekl k Jeter prvorozenému svému: Vstaň, pobí je. Ale mládenček nevytáhl meče svého, proto že se bál, nebo byl ještě mládenček.

21. I řekl Zebah a Salmun: Vstaň ty a oboř se na nás, nebo jaký jest muž, *taková* i síla jeho. Vstav tedy Gedeon, zabil * Zebaha a Salmuna, a vzal halže, kteréž byly na hrdlech velbloudů jejich.
*Zalm.83,12.

22. Potom řekli muži Izraelští Gedeonovi: Panuj nad námi i ty i syn tvůj, také syn syna tvého, nebo vysvobodil jsi nás z ruky Madianských.

23. I odpověděl jim Gedeon: Nebudt já panovati nad vámi, aniž panovati bude nad vámi syn můj, Hospodin panovati bude nad vámi.

24. Řekl jim také Gedeon: Žádost tuto vložím toliko na vás, abyste mi dali jeden každý náušnici z loupeží svých; (nebo náušnice zlaté měli, proto že Izmaelitští byli.)

25. I odpověděli: Rádi dáme. A prostřešve roucho, metali na ně každý náušnici z loupeží svých.

26. Byla pak váha náušnic zlatých, kteréž vyžádal, tisíc a sedm set *lotů* zlata, kromě halží a zlatých jableček, i roucha šarlatového, kteréž na sobě měli králové

Madianští, a kromě halží, kteréž byly na hrdlech velbloudů jejich.

27. I udělal z toho Gedeon * efod, a složil jej v městě svém Ofra. I smilnil tam všecken Izrael, chodě za ním, a byl Gedeonovi i domu † jeho osídlem.

*k.17,5. †2Mojz.23,33.

28. Madianští pak sníženi jsou před syny Izraelskými, aniž potom pozdvihli hlavy své; a tak byla v pokoji země za čtyřiceti * let ve dnech Gedeonových.

*k.5,31.

29. A odšed Jerobál syn Joasův, přebýval v domě svém.

30. Měl pak Gedeon * sedmdesáte synů, kteříž posli z bedr jeho; nebo měl žen mnoho.

*2Kral.10,1.

31. Ženina také jeho, kterouž měl v Sichech, i ta porodila jemu syna, a dala mu jméno * Abimelech.

*k.9,1.

32. A když umřel Gedeon syn Joasův v starosti dobré, pochován jest v hrobě Joasa otce svého v * Ofra Abiezeritského.

*k.6,11.

33. Stalo se pak po smrti Gedeonově, že se odvrátili synové Izraelští a smilnili, *jdouce* za modlami, a vzali sobě * Bále Berit za boha.

*k.9,4.

34. A nerozpomenuli se synové Izraelští na Hospodina Boha svého, kterýž je vytrhl z ruky všech nepřátel jejich vůkol.

35. A neučinili milosrdenství s domem Jerobále Gedeona, jako on všecko dobré činil Izraelovi.

KAPITOLA IX.

Tyranství Abimelechovo. 23. pomsta za to, 31. válka 53. a bídné skonání jeho.

Nebo odšed * Abimelech syn Jerobálův do Sichech k bratřím matky své, mluvil k nim i ke vši čeledi domu otce matky své, řka:

*k.8,31.

2. Mluvte, prosím, ke všechněm mužům Sichemským: Co jest lépe vám, to-li, aby panovalo nad vámi sedmdesáte mužů, *totiž* všickni synové Jerobálovi, čili aby panoval nad vámi muž jeden? Pamatujte pak, že jsem já kost vaše a tělo vaše.

3. Tedy mluvili bratři matky jeho o něm ke všechněm mužům Sichemským všecka slova tato, a naklonilo se srdce jejich k Abimelechovi, nebo řekli: Bratr náš jest.

4. I dali jemu sedmdesáte *lotů* stříbra z domu Bále Berit, na něž *sobě* najal

Abimelech služebníky, povaleče a tuláky, aby chodili za ním.

5. A přišed do domu otce svého do Ofra, zmrdoval bratři své, syny Jerobálovy, * sedmdesáte mužů, na jednom kameni; toliko zůstal Jotam syn Jerobálův nejmladší, nebo še byl skryl.

*2Kral.10,7,14.

6. Tedy shromáždili se všickni muži Sichechští i všecken dům Mello, i šli, a ustanovili sobě Abimelecha za krále na rovinách * u sloupu, kterýž jest u Sichech.

*Joz.24,26.

7. To když pověděli Jotamovi, odejda, postavil se na vrchu hory Garizim, a pozdvihna hlasu svého, volal, a řekl jim: Poslyšte mne muži Sichechští, a uslyš vás Bůh.

8. Sešlo se některého času dříví, aby pomazalo nad sebou krále. I řekli olivě: Kraluj nad námi.

9. Jimžto odpověděla oliva: Zdali já, opustě svou tučnost, kterouž ctěn bývá Bůh i lidé, půjdu, abych byla postavena nad stromy?

10. I řeklo dříví fiku: Poď ty a kraluj nad námi.

11. Jimž odpověděl fik: Zdali já, opustě sladkost svou a ovoce své výborné, půjdu, abych postaven byl nad stromy?

12. Řeklo opět dříví vinnému kořenu: Poď ty a kraluj nad námi.

13. Jimž odpověděl vinný kořen: Zdali já, opustě své víno, kteréž obveseluje Boha * i lidi, půjdu, abych postaven byl nad stromy?

*Zalm.104,15.

14. Naposledy řeklo všecko dříví * bodláku: Poď *ale* ty a kraluj nad námi.

*2Kral.14,9.

15. I odpověděl bodlák dříví: Jestliže v pravdě berete vy mne sobě za krále, podte, odpočivejte pod stínem mým; pakli nic, * vyjdi oheň z bodláku a spal cedry Libánské.

*Ezech.19,14.

16. Tak i nyní, jestliže jste právě a upřímě učinili, ustavivše Abimelecha za krále, a jestliže jste dobře učinili Jerobálovi a domu jeho, a jestliže podlé dobrodiní rukou jeho odplatili jste se jemu;

17. (Nebo otec můj bojoval za vás * a opovážil se života svého, aby vás vysvobodil z ruky Madianských,

*k.5,18:12,3.

18. Vy pak teď povstali jste proti domu otce mého, a zmrdovali jste syny jeho, sedmdesáte mužů na jednom kameni, a ustanovili jste krále Abimele-

cha, syna děvky jeho, nad muži Sichemskými, proto že bratr váš jest);

19. Jestliže, řku, právě a upřímě udělali jste Jerobálovi i domu jeho dne tohoto, veselte se z Abimelecha, a on také necht se veselí z vás;

20. Pakli nie, necht vyjde oheň z Abimelecha a šíře muže Sichemské i dům Mello, nechť vyjde také oheň od mužů Sichemských a z domu Mello a šíře Abimelecha.

21. Tedy utekl Jotam, a utíkaje, odšel do Beera, a zůstal tam, boje se Abimelecha bratra svého.

22. I panoval Abimelech nad Izraelem tři léta.

23. Poslal pak Bůh ducha zlého mezi Abimelecha a mezi muže Sichemské, a zpronevěřili se muži Sichemští Abimelechovi,

24. Aby pomštěna byla krivda sedmdesáti synů Jerobálových, a aby krev jejich * přišla na Abimelecha bratra jejich, kterýž zmrdoval je, a na muže Sichemské, kteříž posilnili rukou jeho, aby zmrdoval bratři své. *Mat.27,25.

25. Nebo učinili muži Sichemští jemu zálohy na vrších hor, a loupili všechny chodící mimo ně tou cestou; kterážto věc povědina jest Abimelechovi.

26. Syn pak Ebedův Gál, jda s bratři svými, přišel do Sichem, i těšili se z něho muži Sichemští.

27. A vyšedše na pole, sbírali víno své a tlačili i veselili se; a vsedše do chrámu bohů svých, jedli a pili, a zlořečili Abimelechovi.

28. Řekl pak Gál syn Ebedův: Kdo jest Abimelech? A jaké jest Sichem, abychom sloužili jemu? Zdalíž není syn Jerobálov, a Zebul úředník jeho? Služte raději mužům * Emora, otce Sichemova; nebo proč my máme sloužiti tomuto? *1Mojz.34,2.

29. Ale ó kdyby tento lid byl v ruce mé, abych shladil Abimelecha! I řekl Abimelechovi: Sbeř sobě vojsko, a vyjdi.

30. Uslyšav pak Zebul, úředník města toho, slova Gále syna Ebedova, rozhněval se náramně.

31. I poslal posly k Abimelechovi tajně, řka: Hle, Gál syn Ebedův i bratři jeho přišli do Sichem, a hle, bojovati budou s městem proti tobě.

32. Protož nyní vstana nočně, ty i lid, kterýž jest s tebou, zdělej zálohy v poli.

33. A ráno, když bude slunce vycházeti, vstana, udeříš na město, a když on i lid, kterýž jest s ním, vyjde proti tobě, učiníš jemu to, což se naskytne ruce tvé.

34. A protož vstal Abimelech i všecken lid, kterýž s ním byl v noci, a učinili zálohy u Sichem na čtyřech místech.

35. I vyšel Gál syn Ebedův, a postavil se v bráně města; vyvstal pak Abimelech i lid, kterýž s ním byl, z záloh.

36. A uzev Gál ten lid, řekl Zebulovi: Hle, lid sstupuje s vrchu hor. Jemuž odpověděl Zebul: Stín hor vidíš, jako nějaké lidi.

37. Tedy opět promluvil Gál, řka: Hle, lid sstupuje s vrchu, nebo houf jeden táhne cestou rovin Monenim.

38. Řekl pak jemu Zebul: Kde jsou nyní ústa tvá, jimižs mluvil: Kdo jest Abimelech, abychom sloužili jemu? Zdalíž toto není lid ten, kterýmž jsi pohrdal? Vytáhníž nyní, a bojuj proti němu.

39. I vytáhl Gál před lidmi Sichemskými, a bojoval proti Abimelechovi.

40. Ale Abimelech honil ho utíkajícího před tvář svou, a padlo raněných mnoho až k bráně.

41. Zůstal pak Abimelech v Aruma, a Zebul vyhnal Gále i bratři jeho, aby nezůstávali v Sichem.

42. Nazejtří pak vytáhl lid do pole, i oznámeno jest to Abimelechovi.

43. Tedy on pojal lid svůj, a rozdělil jej na tři houfy, zdělav * zálohy v polích, a vida, an lid vychází z města, vyskočil na ně a zbil je. *k.20,29.

44. Nebo Abimelech a houf, kterýž byl s ním, udeřili na ně a postavili se u brány města, družt pak dva houfové oborili se na všechny ty, kteříž byli v poli, a zbili je.

45. Abimelech pak dobýval města celý ten den, až ho i dobyl, a lid, kterýž v něm byl, pobil, a zbořiv město, posál je soli.

46. Uslyševše pak všickni muži věže Sichemské, vešli do hradu svého, chrámu boha Berit.

47. A oznámeno jest Abimelechovi, že se tam shromáždili všickni muži věže Sichemské.

48. Tedy vstoupil Abimelech na horu Salmon, on i všecken lid, kterýž byl s ním, a nabrav seker s sebou, nasekal ratorlestí s stromů, kterýchž nabral a vlo-

žil na rameno své. I řekl lidu, kterýž byl s ním: * Což jste viděli, že jsem učinil, spěšně učinite tak jako já. *k.7.17.

49. I utal sobě jeden každý ze všeho lidu ratolest, a jdouce za Abimelechem, skládli je u hradu, a zapálili jimi hrad. I zemřeli tam všickni muži věže Sichemské téměř tisíc mužů a žen.

50. Odšel pak Abimelech do Tébes, a položil se u Tébes, i dobyl ho.

51. Byla pak věže pevná u prostřed města, a utekli tam všickni muži i ženy, i všickni přední města toho, a zavřeli po sobě, vstupivše na vrch věže.

52. Tehdy přišel Abimelech až k věži, dobýval jí, a přistoupil až ke dveřím věže, aby je zapálil ohněm.

53. V tom žena nějaká * svrhla kus žerнову na hlavu Abimelechovu, a prorazila hlavu jeho. *2Sam.11.21.

54. A on rychle zavolav mládence, kterýž nosil zbroj jeho, řekl jemu: Vytrhni meč * svůj a zabí mne, aby potom nepravili o mně: Žena zabila ho. I probodl jej služebník jeho, a umřel. *1Sam.31.4.

55. Uzřevše pak synové Izraelští, že by umřel Abimelech, odešli jeden každý k místu svému.

56. A tak * odměnil Bůh zlým Abimelechovi za nešlechtnost, kterouž páchal proti otci svému, z mordovav sedmdesáte bratří svých. *k.1.7. Jer.50.29. Luk.6.38. Zjev.18.6.

57. Tolikéž i všecku nešlechtnost mužů Sichemských vrátil Bůh na hlavu jejich, a přišlo na ně * zlořečení Jotama syna Jerobálova. *v.20.

KAPITOLA X.

O dvou soudcích Izraelských. 6. Modlání lidu, 7. třetí stání pro ně, 10. i pokání.

Povstal pak po Abimelechovi k obhajování Izraele Tola, syn Fua, syna Dodo-va, muž z pokolení Izachar, a ten bydlil v Samir na hoře Efraim.

2. I soudil Izraele za třímecíma let, a umřev, pochován jest v Samir.

3. Po něm povstal * Jair Galádský, a soudil Izraele za dvamecíma let. *4Mojz.32.41.

4. A měl třidceti synů, kteříž jezdili na třidceti * mezcích; a měli třidceti měst, kteráž sloula vsi Jairovy až do dnešního dne, a ty jsou v zemi Galád. *k.12.14.

5. I umřel Jair, a pochován jest v Kameron.

6. Opět pak synové Izraelští * činili to, což jest zlého před očima Hospodinovy-

ma; nebo sloužili + Bálům a Astarot, to jest, bohům Syrským, bohům Sidonským a bohům Moábským, tolikéž i bohům synů Ammon, i bohům Filistinským, tak že opustili Hospodina, a nesloužili jemu. *k.3.12; 4.1. + k.2.13.

7. Protož * roznítla se prchlivost Hospodinova na Izraele, a vydal je v ruku Filistinských a v ruku Ammonitských, *k.2.14; 3.8.

8. Kteříž stírali a potlačovali syny Izraelské toho roku, i potom za osmnácte let, všechny syny Izraelské, kteříž byli před Jordánem v zemi Amorejského, kteráž jest v Galád.

9. Přešli pak Ammonitští i Jordán, aby bojovali také proti Judovi, a proti Beniaminovi, i proti domu Efraimovu; i byl Izrael náramně ssouzen.

10. Tedy * volali synové Izraelští k Hospodinu, řkouce: Zhrěšiliť jsme tobě, tak že jsme opustili tě Boha svého, a sloužili jsme Bálům. *k.3.9.15.

11. Ale Hospodin řekl synům Izraelským: Zdalíž jsem od Egyptských a od Amorejských a od Ammonitských a Filistinských,

12. Tolikéž od Sidonských, a Amalechitských, i od Maonitských, vás ssoužujících, když jste volali ke mně, nevysvobodil vás z ruky jejich?

13. A vy * opustili jste mne a sloužili jste bohům cizím, protož nevysvobodím vás více. *5Mojz.32.16.

14. Jděte a volejte k bohům, kteréž jste sobě zvolili; oni * nechť vás vysvobodí v čas ssoužení vašeho. *5Mojz.32.37. Jer.2.28.

15. I řekli synové Izraelští Hospodinu: Zhrěšili jsme; učin s námi, cožť se dobře líbí, a však vysvobod nás, prosíme, v tento čas.

16. Protož * vyvrhše bohy cizí z prostředku svého, sloužili Hospodinu, + a zželelo se duši jeho nad trápením Izraele. *1Mojz.35.2. + Soud.2.18.

17. Svolali se pak Ammonitští, a položili se v Galád; shromáždili se také synové Izraelští, a položili se v Masfa.

18. I řekli lid s knížaty Galád jedni druhým: Kdokoli počne bojovati proti Ammonitským, bude * vůdce všech obyvatelů Galád. *k.11.6.8.9.

KAPITOLA XI.

Vítězství Jesta nad Ammonitskými, 30. a slib jeho učiněný Bohu.

Jesta pak Galádský byl muž udatný a

byl syn ženy nevěstky, z níž zplodil Galád řečeného Jefte.

2. Ale i manželka Galádova naplodila mu synů, a když dorostli synové manželky té, vyhnali Jefte. Nebo řekli jemu: *Nebudeš dědit v domě otce našeho, nebo jsi postranní ženy syn.

3. Protož utekl Jefte od tváří bratří svých, a bydlil v zemi Tob; * a sběhli se k Jefte lidé povaleči, a vycházeli s ním.

^{*1 Mojj.21.10.}

4. Stalo se pak po těch dnech, že bojovali Ammonitští proti Izraelským.

^{*1 Sam.22.2.}

5. A když počali bojovati Ammonitští proti nim, odešli starší Galádští, aby zase přivedli Jefte z země Tob.

6. I řekli k Jefte: Poď a buď vůdce náš, abychom bojovali proti Ammonitským.

7. Odpověděl Jefte starším Galádským: Zdalíž jste vy mne * neměli v nenávisti, a nevyhnmali jste mne z domu otce mého? Pročez tedy nyní přišli jste ke mně, když ssouzení jste?

^{*1 Mojj.26.27.}

8. I řekli starší Galádští k Jefte: Proto jsme se nyní navrátili k tobě, abys šel s námi a bojoval proti Ammonitským, a byl nám všechněm obyvatelům Galádským za * vůdce.

^{*k.10.18.}

9. Tedy odpověděl Jefte starším Galádským: Poněvadž mne zase uvodíte, abych bojoval proti Ammonitským, když by mi je dal Hospodin v moc, budu-li vám za vůdce?

10. I řekli starší Galádští k Jefte: Hospodin bude svědkem mezi námi, jestliže nenčiníme vedlé slova tvého.

11. A tak šel Jefte s staršími Galádskými, a představil jej sobě lid za vůdci a kníže, a mluvil Jefte všecka slova svá před Hospodinem v Masfa.

12. Potom poslal Jefte posly k králi Ammonitskému s tímto poručením: Co máš * ke mně, že jsi vytáhl na mne, abys bojoval proti zemi mé? *

^{*2 Sam.16.20; 19.22.}

13. I odpověděl král Ammonitský poslům Jefte: Že vzal Izrael zemi mou, když vyšel z Egypta, od * Arnon až k Jaboku a až k Jordánu; protož nyní vrať mi ji pokojně.

^{*4 Mojj.21.24.}

14. Opět pak poslal Jefte posly k králi Ammonitskému,

15. A řekl jemu: Takto praví Jefte: Nevzář Izrael země Moábské, ani země synů Ammonových.

16. Ale když vyšli z Egypta, šel Izrael přes poušť až k moři rudému, a přišel do Kádes.

17. Odkudž * poslal Izrael posly k králi Edomskému, řka: Prosim, nechť projdu skrze zemi tvou. A nechtěl ho slyšeti král Edomský. Poslal také k králi Moábskému, a nechtěl povoliti. A tak zůstal Izrael v Kádes.

^{*4 Mojj.20.14.}

18. Potom když šel přes poušť, obcházel zemi Edomskou a zemi Moábskou, a přišel od východu slunce zemi Moábské, položil se před Arnon, a nevešli na pomezí Moábské; nebo Arnon jest meze Moábských.

19. Protož * poslal Izrael posly k Seonovi králi Amorejskému, to jest, k králi Ezebon, a řekl jemu Izrael: Prosim, nechť projdu skrze zemi tvou až k místu svému.

^{*4 Mojj.21.21. 5 Mojj.2,26.}

20. Ale Seon nedověřoval Izraelovi, aby přejíti měl pomezí jeho. Protož shromáždil Seon všecken lid svůj, a položili se v Jasa, a bojoval proti Izraelovi.

21. I dal Hospodin Bůh Izraelský Seona i všecken lid jeho v ruku Izraelských, a porazili je. I opanoval dědičně Izrael všecku zemi Amorejského, té země obyvatele.

22. A tak opanovali všecko pomezí Amorejského od Arnon až k Jaboku a od pouště až k Jordánu.

23. Když tedy Hospodin Bůh Izraelský vyhladil Amorejského od tváří lidu svého Izraelského, proč ty chceš panovati nad ním?

24. Zdalíž tím, což tobě dal * Chámos bůh tvůj k vládařství, vládnouti nemáš? Takž, kterékoli vyhladil Hospodin Bůh náš od tváří naší, jejich dědictvím my vládneme.

^{*4 Mojj.21.29. 1 Král.11.7.}

25. K tomu pak, zdali jsi ty čím * lepší Baláka syna Seforova, krále Moábského? Zdali se kdy vadil s Izraelem? Zdali kdy bojoval proti nim?

^{*4 Mojj.22.2.}

26. Ješto již bydlil Izrael v Ezebon a ve všech jeho, i v Aroer, a ve všech jeho, i ve všech městech, kteráž jsou při pomezí Arnon, za tři sta let. Proč jste jí neodjali v tak dlouhém času?

27. Protož ne já provinil jsem proti tobě, ale ty mně zle činiš, bojuje proti mně. Necht * soudí Hospodin soudce dnes mezi syny Izraelskými a mezi syny Ammonovými.

^{*1 Mojj.31.58.}

28. Král pak Ammonitský neuposlechl slov Jefte, kteráž vzkázal jemu.

29. V tom nadšen byl Jefte * duchem Hospodinovým, i táhl skrze Galád a Manasse, prošel i Masfa v Galád, a z Masfy v Galád táhl proti Ammonitským.

*k.6.34.

30. (Učinil pak Jefte slib Hospodinu, a řekl: Jestliže jistotně dáš mi Ammonitské v ruku mou:

31. I stane se, že což by koli vyšlo ze dveří domu mého mně vstříc, když se vrátím v pokoji od Ammonitských, bude Hospodinovo, abych to obětoval v o-bět zápalnou.)

32. Přitáhl tedy Jefte na Ammonitské, aby bojoval proti nim, a dal je Hospodin v ruku jeho.

33. I pobil je od Aroer, až kudy se jde do Mennit, dvaceti měst, a až do Abel vinic porážkou velikou velmi; a sniženi jsou Ammonitští před syny Izrael-skými.

34. Když se pak navracoval Jefte do Masfa k domu svému, aj, dcera jeho vyšla jemu vstříc s bubny a s houfem plésajících; kterouž měl toliko jedinou, a niž měl kterého syna aneb jiné dcery.

35. Stalo se pak, že když uzfel ji, roztrhl roucha svá a řekl: Ach, dcero má, velices mne ponížila; nebo jsi z těch, jenž mne kormoutí, poněvaď jsem tak řekl Hospodinu, * aniž budu moci odvolati toho.

*3 Mojs.27.29.

36. Jemuž ona odpověděla: Můj otče, jestliže jsi tak řekl Hospodinu, učiní mi podlé toho, jakžs mluvil; kdyžť jen dal Hospodin pomstu nad nepřátely tvými, Ammonitskými.

37. Řekla také otci svému: Necht toli-ko toto obdržím: Odpusť mne na dva měsíce, ať jdu a vejdu na hory, a opláči panenství svého, já i družičky mé.

38. Kterýž řekl: Jdi. I propustil ji na dva měsíce. Odešla tedy ona i družičky její, a plakala panenství svého na horách.

39. A při dokonání dvou měsíců navrátila se k otci svému, a vykonal při ni slib svůj, kterýž byl učinil. Ona pak nepoznala muže. I byl ten obyčej v Izraeli.

40. Že každého roku scházivaly se dcery Izraelské, aby plakaly nad dcerou Jefte Galádského za čtyři dni v roce.

KAPITOLA XII.

Válka Jefte proti Efraimským, 7. smrt jeho, 8. i jiných tři vůdců po něm.

Shromáždili se pak muži * Efraim, a přešedše k straně půlnoční, řekli k Jefte: Proč jsi vyšel k boji proti Ammonitským, a nepovolal jsi nás, abychom šli s tebou? Dům tvůj i tebe ohnům spálíme.

*k.8.1.

2. K nimž řekl Jefte: Nesnáz jsem měl já a lid můj s Ammonitskými velikou; tedy povolal jsem vás, ale nevysvobodili jste mne z ruky jejich.

3. Protož vida, že jste mne nevysvobodili, * odvážil jsem se života svého, a táhl jsem proti Ammonitským, i dal je Hospodin v ruku mou. Ale proč jste dnes přišli ke mně? Zdali abyste bojovali proti mně?

*k.5.18;9.17.

4. Tedy shromáždil Jefte všechny muže Galádské, a bojoval s Efraimem. I porazili muži Galád Efraimské, nebo pravili poběhli Efraimští: Vy Galádští jste u prostřed Efraima a u prostřed Manasesa.

5. Odjali Galádští též i * brody Jordánské Efraimským. A bylo, že když kdo z utikajících Efraimských řekl: Nechat přejdu, řekli jemu muži Galádští: Jsi-li Efratejský? Jestliže řekl: Nejsem, *k.3.28.

6. Tedy řekli jemu: Rci hned Šibolet. I řekl: Šibolet, aniž dobře mohl vyřknouti toho. Tedy pochytilice jej, zamordovali ho u brodu Jordánského. I padlo toho času z Efraima čtyřiceti a dva tisíce.

7. Soudil pak Jefte Izraele šest let; a umřel Jefte Galádský, a pochován jest v jednom z měst Galádských.

8. Potom soudil po něm Izraele Abesam z Betléma.

9. A měl třiceti synů a třiceti deer, kteráž rozvedal od sebe, a třiceti žen přivedl od jinud synům svým. I soudil Izraele sedm let.

10. A umřev Abesam, pochován jest v Betléme.

11. Po něm pak soudil Izraele Elon Zabulonský; ten soudil Izraele deset let.

12. I umřel Elon Zabulonský, a pochován jest v Aialon, v zemi Zabulon.

13. Potom soudil Izraele Abdon syn Hellelův Faratonský.

14. Ten měl čtyřiceti * synů a třiceti vnuků, kteříž jezdili na sedmdesáti mezích; i soudil Izraele osm let.

*k.10.4.

15. Umřev pak Abdon syn Hellelův

Faratonský, pohřben jest v Faraton, v zemi Efraim na hoře Amalechitské.

KAPITOLA XIII.

O narození Samsona.

Tedy* opět synové Izraelští činili to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, i vydal je Hospodin v ruce Filistinských za čtyřiceti let. *k.3,12; 8,33; 10,6.

2. Byl pak muž jeden z Zaraha, z čeledí Dan, jménem Manue, jehož manželka byla neplodná a nerodila.

3. I ukázal se anděl Hospodinův ženě té a řekl jí: Aj, nyní jsi neplodná, anž jsi rodila; * počneš pak a porodíš syna. *Luk.1,31.

4. Protož nyní vystříhej se, abys vína nepila aneb nápoje opojného, a abys nejedla nic nečistého.

5. Nebo aj, * počneš a porodíš syna, a břitvať ať nevhází na hlavu jeho, nebo bude to dítě od života Nazarejský Boží, a tent počne vysvobozovati Izraele z ruky Filistinských. *1Mojz.16,11. +4Mojz.6,5.

6. I přišla žena a pověděla to muži svému, řkuci: Muž Boží přišel ke mně, jehož obličej byl jako obličej anděla Božího, hrozný velmi, a neotázala jsem se jeho, odkud by byl, ani mi svého jména neoznámil.

7. Ale řekl mi: Aj, počneš a porodíš syna, protož nyní * nepi vína aneb nápoje opojného, anž jez co nečistého; nebo to dítě od života bude Nazarejský Boží až do dne smrti své. *3Mojz.10,9.

8. Tedy Manue modlil se Hospodinu a řekl: Vyslyš mne, můj Pane, prosím, nechť muž Boží, kteréhož jsi byl poslal, zase přijde k nám, a naučí nás, co máme dělati s dítětem, kteréž se má naroditi.

9. I vyslyšel Bůh hlas Manue; nebo přišel anděl Boží opět k ženě té, když seděla na poli. Manue pak muž její nebyl s ní.

10. A protož s chvátáním běžela žena ta, a oznámila muži svému, řkuci jemu: Hle, ukázal se mi muž ten, kterýž byl ke mně prvé přišel.

11. Vstav pak Manue, šel za manželkou svou, a přišed k muži tomu, řekl jemu: Ty-li jsi ten muž, kterýž jsi mluvil k manželce mé? Odpověděl: Jsem.

12. I řekl Manue: Nechť se nyní stane slovo tvé, ale jaká péče o to dítě a správa při něm býti má?

13. Odpověděl anděl Hospodinův Manue: Ode všeho toho, o čemž jsem oznámil ženě, ať se ona vystříhá.

14. Ničeho, * což pochází z vinného kmene, ať neužívá, to jest, vína aneb nápoje opojného ať nepije, a nic nečistého ať nejí; cožkoli jsem jí prikázal, ať ostrihá. *4Mojz.6,3. Luk.1,15.

15. Tedy řekl Manue andělu Hospodinovu: Medle, nechť tě pozdržíme, a připravímeť kozlika.

16. I odpověděl anděl Hospodinův Manue: Bys mne i pozdržel, nebuduť jísti pokrmu tvého, ale jestliže připravíš obět zápalnou, Hospodinu ji obětuj. Nebo nevěděl Manue, že byl anděl Hospodinův.

17. Řekl opět Manue andělu Hospodinovu: * Jaké jest jméno tvé, abychom, když se naplní řeč tvá, poctili tebe? *1Mojz.32,29.

18. Jemuž odpověděl anděl Hospodinův: Proč se ptáš na jméno mé, kteréž jest * divné? *Izai.9,6.

19. Vzav tedy Manue kozlika a obět suchou, obětoval to na skále Hospodinu, a on divnou věc učinil, an na to hledí Manue a manželka jeho.

20. Nebo když vstupoval plamen s oltáře k nebi, vznesl se anděl Hospodinův v plameni s oltáře, Manue pak a manželka jeho vidouce to, padli na tvář svou na zemi.

21. A již se více neukázal anděl Hospodinův Manue ani manželce jeho. Tedy porozuměl Manue, že byl anděl Hospodinův.

22. I řekl Manue manželce své: Jistě my * zemřeme, nebo jsme Boha viděli. *k.6.22.23. 2Mojz.19,21.

23. Jemuž odpověděla manželka jeho: Kdyby nás chtěl Hospodin usmrtiti, nebyl by přijal z rukou našich oběti zápalné a suché, anž by nám byl ukázal čeho toho, anž by na tento čas byl nám ohlásil věci takových.

24. A tak žena ta porodila syna a nazvala jméno jeho Samson. I rostlo dítě, a zehnal jemu Hospodin.

25. I * počal ho Duch Hospodinův ponoukati v Mahane Dau, mezi Zaraha a Estaol. *Mat.4,1. Luk.4,1.

KAPITOLA XIV.

Zenění Samsonovo.

Šel pak Samson do Tamnata, a uzřel tam ženu ze dcer Filistinských.

2. A navrátiv se, oznámil otci svému a

materi své, řka: Viděl jsem ženu v Tamnata za dcer Filistinských, protož nyní vezměte * mi ji za manželku. *1Mojz.34.4.

3. I řekl mu otec jeho a matka jeho: Zdali není mezi dcerami bratří tvých a ve všem lidu mém ženy, že sobě vzítí chceš manželku z Filistinských neobřezaných? Odpověděl Samson otci svému: Tuto vezměte mi, nebť mi se líbí.

4. Otec pak jeho a matka jeho nevěděli, by to od Hospodina bylo, a že příčiny hledá od Filistinských; nebo toho času panovali Filistinští nad Izraelem.

5. Tedy šel Samson a otec jeho i matka jeho do Tamnata. Když pak přišli k vinicím Tamnatským, a aj, lev mladý řvoucí potkal se s nim.

6. I * sstoupil na něj Duch Hospodinův, a roztrhl lva, jako by roztrhl kozelce, ačkoli nic neměl v rukou svých. A neoznámil otci ani materi své, co učinil.

*k.6,34; 15,14.

7. Přišed tedy, mluvil s ženou tou, a líbila se Samsonovi.

8. Navracuje se pak po *několika* dnech, aby ji pojal, uchýlil se, aby pohleděl na mrtvého lva, a aj, v těle jeho byl roj včel a med.

9. A vybrav jej na ruce své, šel cestou a jedl; a přišed k otci svému a materi své, dal jim, i jedli. Ale nepověděl jim, že z mrtvého lva vyňal *ten* med.

10. Tedy šel otec jeho k ženě té, a učinil tam Samson hody, nebo tak činivali mládenci.

11. Když pak jej viděli *tam*, vybrali z *sebe* třiceti tovaryšů, aby byli při něm.

12. I řekl jim Samson: Vydám vám pohádku, kterouž jestliže mi právě vysvětlíte za sedm dní *těchto* hodů a uhdnete, dám vám třiceti čechlů a * třidcatero roucho proměnné.

*1Mojz.45,22.

13. Jestliže mi pak nebudete moci uhdnouti, dáte vy mně třiceti čechlů a třidcatero roucho proměnné. Kteríž odpovíděli jemu: Vydej pohádku svou, ať ji slyšíme.

14. I řekl jim: Z zírajícího vyšel pokrm, a z silného vyšla sladkost. I nemohli uhdnouti pohádky té za tři dni.

15. Stalo se pak dne sedmého, (nebo byli řeekli ženě Samsonové: Namluv muže svého, ať nám vyloží tu pohádku, ať nespálíme tě i domu otce tvého ohněm. Proto-liž, abyste našeho statku dostali, pozvali jste nás? Či co?

16. I plakala žena Samsonova na něj, řkuci: Jistě nenávidíš mne a nemiluješ mne; pohádku jsi vydal synům lidu mého, a mně jí nechceš pověditi. Kterýž řekl jí: Hle, otci mému a materi neoznámil jsem, a tobě mám pověditi?

17. I plakala na něj do sedmého dne, v nichž měli hody). Dne tedy sedmého pověděl jí, * nebo trápila jej; kterážto oznámila pohádku synům lidu svého.

*k.16,16,17.

18. Muži tedy města toho dne sedmého, prvé než slunce zapadlo, řeekli jemu: Co sladšího nad med, a co silnějšího nad lva? Kterýž řekl jim: Byste byli neorali mou jalovičkou, neuhodli byste pohádky mé.

19. I sstoupil na něj Duch Hospodinův, a šel do Aškalon, a pobil z nich třiceti mužů. A vzav loupeže jejich, dal *šaty* proměnné těm, jenž uhodli pohádku, a rozhněvav se velmi, odšel do domu otce svého.

20. Žena pak Samsonova dostala se jednomu z tovaryšů jeho, kteréhož on byl k sobě připojil.

KAPITOLA XV.

Samson popálil obilí Filistinských, 9. a množství jich obilí oslíči zbil.

Stalo se pak po *několika* dnech, v čas žně pšeničné, že chtěje navštívit Samson ženu svou, a *přinésti* s sebou kozlika, řekl: Vejdu k ženě své do pokoje. A nedopustil mu otec její vjíti.

2. I řekl otec její: Domníval jsem se zajisté, že ji máš v nenávisti, protož dal jsem jí * tovaryši tvému. Zdaliž není sestra její mladší pěknější než ona? Nechť jest tedy tvá místo oné. *k.14,20.

3. I řekl jim Samson: Nebudť já potom viněn Filistinským, když jim zle učiním.

4. Odšed tedy Samson, nalapal tři sta lišek, a vzav pochodně, obrátil jeden ocas k druhému, a dal *vše* jednu pochodni mezi dva ocasy do prostředka.

5. Potom zapálil ty pochodně, a pustil do obilí Filistinských, a popálil, jakž sžaté tak nesžaté; i vinice i olivovní.

6. I řeekli Filistinští: * Kdo je to učinil? Jimž odpovědino: Samson zeť Tamnejského, proto že vzal ženu jeho a dal jí tovaryši jeho. Tedy přišedše Filistinští, spálili i ji ohněm i otce jejího.

*k.6,29. +k.14,15.

7. Tedy řekl jim Samson: Ač jste uč-

nili tak, však až se lépe vymstím nad vámi, teprv přestanu.

8. I zbil je na hnátích i na bedrách porážkou velikou, a odšed, usadil se na vrchu skály Etam.

9. Pročež vytáhli Filistinští, a rozbívě stany proti Judovi, rozložili se až do Lechi.

10. Muži pak Juda řekli: Proč jste vytáhli proti nám? I odpověděli: Vytáhli jsme, abychom svázali Samsona, a učinili jemu tak, jako on nám učinil.

11. Tedy vyšlo tři tisíce mužů Juda k vrchu skály Etam, a řekli Samsonovi: Nevíš-liž, že panují nad námi Filistinští? * Pročež jsi tedy nám to učinil? I odpověděl jim: Jakž mi učinili, tak jsem jim učinil. ^{*1 Mojs.20,9. Luk.2,48.}

12. Řekli také jemu: Přišli jsme, abychom tě svázali a vydali v ruku Filistinským. Tedy odpověděl jim Samson: Přisáhněte mi, že vy se na mne neobofíte.

13. Tedy mluvili jemu, řkouce: Nikoli, jediné tuze svíziče, vydáme tě v ruku jejich, ale nezabijeme tě. I svázali ho dvěma provazy novými, a svdli jej s skály.

14. Kterýž když přišel až do Lechi, Filistinští radostí křičeli proti němu. Přišel pak na něj Duch Hospodinův, a učinění jsou provazové, kteříž byli na ruku jeho, jako nitě lněné, když v ohni hoří, i spadli svazové s rukou jeho.

15. Tedy našel čelist osličí ještě vlhkou, a vztáh ruku svou, vzal ji a pobil ní tisíc mužů.

16. Protož řekl Samson: Čelisti osličí hromadu jednu, *nýbrž* dvě hromady, čelisti osličí zbil jsem tisíc mužů.

17. A když přestal mluvit, povrhl čelist z ruky své, a nazval to místo Ramat Lechi.

18. Žiznil pak velice, i volal k Hospodinu a řekl: Ty jsi učinil skrze ruce služebníka svého vysvobození toto veliké, nyní pak již žizní umru, aneb * upadnu v ruku těch neobřezaných. ^{*1 Sam.31,4.}

19. Tedy otevřel Bůh skálu v Lechi, i vyšly z ní vody, a napil se; i * okřál, a jako ožil. Protož nazval jméno její studnice vyzývajícího, kteráž jest v Lechi až do dnešního dne. ^{*1 Sam.30,12.}

20. Soudil * pak Izraele za času Filistinských dvaceti let. ^{*k.16,31.}

KAPITOLA XVI.

Samson brány města vynesl, 4. od ženy oklamán, 21. od Filistinských jat, 25. i umrl.

Odšel pak Samson do * Gázy, a uzřev tam ženu nevěstku, všel k ní. ^{*Joz.15,47.}

2. I povědino obyvatelům Gázy: Samson přišel sem. Kteríž obeslavše se, stfáhli na něj v bráně města přes celou noc, a stavěli se tiše té celé noci, řkouce: Až ráno zabijeme jej.

3. Spal pak Samson až do půl noci, a o půl noci vstal, a pochytiv vrata brány městské s oběma vefejemi a s závorou, vložil na ramena svá a vnesl je na vrch hory, kteráž byla naproti Hebronu.

4. Potom pak zamiloval ženu v údolí Sorek, jejíž jméno bylo Dalila.

5. I přišli knížata Filistinská k ní a řekli jí: * Oklamej ho a zvěz, v čem jest síla jeho tak veliká, a jak bychom přemohli jej, abychom svíziče, skrotili jej; tobě pak jeden každý z nás dáme tisíc a sto *lotů* stříbra. ^{*k.14,15.}

6. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Prosim, oznam mi, v čem jest tak veliká síla tvá, a čím bys svázán a zemdlen býti mohl?

7. Odpověděl jí Samson: Kdyby mne svázali sedmi houžvemi surovými, kteréž ještě neuschly, tedy zemdlím, a budu jako jiný člověk.

8. I přinesli jí knížata Filistinská sedm houžví surových, kteréž ještě neuschly, a svázala ho jimi.

9. (V zálohách pak nastrojeni byli *někteří* u ní v komoře.) I řekla jemu: Filistinští na tě, Samson. A on * roztrhl houžve, jako by přetrhl nit koudelnou, přistrče k ohni, a není poznána síla jeho. ^{*k.15,14.}

10. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Aj, oklamals mne a lživě jsi mi mluvil. Prosim, oznam mi nyní, čím bys mohl svázán býti?

11. Kterýž odpověděl jí: Kdyby mne tuze svázali novými provazy, jimiž by ještě nic děláno nebylo, tedy zemdlím a budu jako kdokoli jiný z lidí.

12. I vzala Dalila provazy nové a svázala ho jimi, a řekla jemu: Filistinští na tě, Samson. (Zálohy pak nastrojeny byly v komoře.) I roztrhl je na rukou svých jako nitku.

13. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Až dosavad jsi mne svodil, a mluvíš mi lež. Pověziž mi, čím bys svázán býti mohl.

Ódpověděl jí: Kdybys přivila sedm pramenů z vlasů hlavy mé k vratidlu tkadlovskému.

14. Což učinivši, zarazila hřebem, a řekla jemu: Filistinští na tě, Samsoně. A proctív ze sna svého, vytrhl hřeb, osnovu i s vratidlem.

15. Opět řekla jemu: Kterak ty praviš: Miluji tě, poněvadž srdce tvé není se mnou? Již jsi mne potříkrát oklamal a neoznámils mi, v čem jest *tak* veliká síla tvá.

16. Když tedy * trápila jej slovy svými každého dne, a obtěžovala jej, umdlena jest duše jeho, jako by již měl umřítí.

*k.14,17.

17. I otevřel jí cele srdce své a řekl jí: Břitva nevešla nikdy na hlavu mou, * nebo Nazarejský Boží jsem od života matky své. Kdybych oholen byl, odešla by ode mne síla má, a zemdlél bych a byl jako jiný člověk.

*k.13,5,7.

18. Viduci pak Dalila, že by cele otevřel jí srdce své, poslala a zavolala knížat Filistinských těmi slovy: Poďte ještě jednou, nebo otevřel mi cele srdce své. Tedy přišli knížata Filistinská k ní, nesouce stříbro v rukou svých.

19. I uspala ho na klíně svém a povolala holiče, i dala oholit sedm pramenů vlasů hlavy jeho. I počala jim strkati, když odešla od něho síla jeho.

20. A řekla: Filistinští na tě, Samsoně. Proctív pak ze sna svého, řekl: Vyjdu jako i prvé, a probiji se *skrze* ně. Nevěděl však, že Hospodin odstoupil od něho.

21. Tedy javše ho Filistinští, vyloupili mu * oči, a dovedše ho do Gázy, svázali jej dvěma řetězy železnými. A mlet v domě vězňů.

*2Král.25,7. Jer.39,7.

22. Potom počali mu vlasi na hlavě odrostati po oholení.

23. Knížata pak Filistinská shromáždili se, aby obětovali obět velikou bohu svému * Dágonovi a aby se veselili; nebo řekli: Dalf jest bůh náš v ruce naše Samsona nepřítele našeho.

*1Sam.5,2.

24. A když uzřel jej lid, chválili boha svého; nebo pravili: Dalf jest bůh náš v ruce naše nepřítele našeho a zhoubee země naši, kterýž mnohé z našich zmoroval.

25. I stalo se, když se * rozveselilo srdce jejich, že řekli: Zavolejte Samsona, aby kratochvilil před námi. Tedy povo-

lali Samsona z domu vězňů, aby hral před nimi; i postavili ho mezi sloupy.

*k.16,6.

26. Nebo řekl Samson pacholeti, kteráž ho za ruku vodilo: Přiveď mne, af mohu omakati sloupy, na nichž dům stojí, a zpodepřítí se na ně.

27. Dům pak plný byl mužů a žen, a byla tam všechna knížata Filistinská, ano i na vrchu okolo tři tisíc mužů a žen, kteříž dívali se, když Samson hral.

28. I volal Samson k Hospodinu, a řekl: Panovntíce Hospodine, prosím, rozpomeň se na mne, a posilni mne, žádám, toliko aspoň jednou, ó Bože, abych se jednou pomstíti mohl za své obě oči nad Filistinskými.

29. Objav tedy Samson oba sloupy prostřední, na nichž dům ten stál, zpolehl na ně, na jeden pravou a na druhý levou rukou svou.

30. Potom řekl Samson: Necht umřé život můj s Filistinskými. A nalehl silně, i padl dům na knížata a na všecken lid, kterýž byl v něm; i bylo mrtvých, kteréž pobil on umíraje, více než těch, kteréž pobil, živ jsa.

31. Tedy přišli přátelé jeho, a všecken dům otce jeho, a vzavše jej, odešli, a pochovali jej mezi * Zaraha a Estaol v hrobě Manue otce jeho. A on soudil lid Izraelský dvadeceti let.

*k.13,25.

KAPITOLA XVII.

O Michovi, obrazu jeho i knězi.

Byl pak muž *nějaký* s hory Efraim, jehož jméno bylo Micha.

2. Kterýž řekl matce své: Ten tisíc a sto stříbrných, kteříž vzati byli tobě, pro něž jsi zlořečila a mluvilas přede mnou, hle, stříbro to u mne jest, já jsem je vzal. I řekla matka jeho: Požehnaný * jsi, synu můj, od Hospodina.

*Rut.3,10.

3. Navrátil tedy ten tisíc a sto stříbrných matce své. I řekla matka jeho: Jižť jsem zajisté posvětila stříbro to Hospodinu z ruky své, a tobě synu svému, aby udělán byl obraz rytý a slitý. Protož nyní dám je tobě.

4. On pak navrátil to stříbro matce své, z něhož vzala matka jeho dvě stě stříbrných, a dala * zlatníku. I udělal z nich obraz rytý a slitý, kterýž byl v domě Michově.

*Isai.40,19.

5. Měl pak ten Micha chrám bohů, i

udělal efod a terafim, a naplnil ruce jednoho z synů svých, aby mu byl knězem.

6. Toho času * nebylo krále v Izraeli; jeden každý, což se mu za dobré vidělo, to činil. *k.18,1:19,1;21,25.

7. Byl pak mládenec z Betléma Judova, totiž z čeledi Judovy, kterýž, jsa Levíta, byl tam pohostinu.

8. Odšel tedy člověk ten z města Betléma Judova, aby byl pohostinu, kdež by se mu koli nahodilo. I přišel na horu Efraim, až k domu Michovu, jda cestou svou.

9. Jemuž řekl Micha: Odkud jdeš? Odpověděl mu: Já jsem Levíta, z Betléma Judova beru se, abych byl pohostinu, kdež by mi se koli nahodilo.

10. I řekl jemu Micha: Zůstaň u mne, a buď mi za otce a za kněze, a budut dávatí deset stříbrných na každý rok, a dvoje roucho i stravu tvou. I šel Levíta.

11. Líbilo se pak Levítovi zůstatí u muže toho, a byl u něho mládenec ten, jako jeden z synů jeho.

12. I * posvětil Micha rukou Levíty, a byl mu mládenec ten za kněze; i bydlil v domě jeho. *v.5.

13. Řekl pak Micha: Nyníť vím, že mi dobře učiní Hospodin, proto že mám tohoto Levítu za kněze.

KAPITOLA XVIII.

O ukradení modly Michovi.

V těch dnech * nebylo krále v Izraeli, a toho času pokolení Dan hledalo sobě dědičného místa k bydlení, nebo se mu ještě nebylo dostalo dílu u prostřed synů Izraelských až do dne toho.

*k.17,6;19,1;21,25.

2. Tedy poslali synové Dan z čeledi své pět mužů z končin svých, mužů silných z Zaraha a Estaol, aby spatřili zemi a pilně prohlédli ji, a řekli jim: Jděte, shlédněte zemi. Kterážto když přišli na horu Efraim až do domu Michova, přenocovali tam.

3. Když pak byli blízko domu Michova, poznali hlas toho mládence * Levíty, a uchýlivše se tam, řekli jemu: Kdo tě sem přivedl? Co ty zde děláš? A co ty zde máš? *k.17,7.

4. Odpověděl jim: Toto mi a toto učinil Micha, a ze mzdy najal mne, abych byl jeho knězem.

5. I řekli jemu: Porad se, prosíme, s Bohem, abychom věděli, zdaří-li se nám cesta naše, kterouž jdeme.

6. Odpověděl jim kněz: Jděte v pokoj, Hospodin spravuje cestu vaši, po níž jdete.

7. Tedy odešlo pět mužů těch, a přišli do Lais, a viděli lid, kterýž tam byl, bezpečně bydlící, vedle obyčeje Sidonských v zahálce a bezpečnosti, a že nebylo, co by je kormoutiti mělo v té zemi, ani kdo by dědičně ujíti chtěl království. * K tomu i od Sidonských vzdáleni byli, aniž spříznění jaké s kým měli. *v.28.

8. Když se pak navrátili k bratřím svým do Zaraha a Estaol, řekli jim bratři jejich: Což vy?

9. I odpověděli: Vstaňte a táhněme na ně, nebo shlédli jsme tu zemi, a aj, velmi dobrá jest; a vy mlčíte? Nelenujtež se táhnouti, a vjíti k opanování té země.

10. (Když přijdete, vejdete k lidu bezpečnému, a do země prostranné;) nebo dal ji Bůh v ruku vaši, místo, v němž není žádného nedostatku jakýchkoli věcí, kteréž na zemi býti mohou.

11. Tedy vyšlo z čeledi Dan odtud, totiž z Zaraha a Estaol, šest set mužů oděných v odění válečné.

12. A vytáhše, položili se u * Kariatjeharim Judova; pročež nazvali to místo Mahane Dan až do dnešního dne, a jest za Kariatjeharim. *Joz.15,9.60.

13. A odtud táhnouce na * horu Efraim, přišli až k domu Michovu. *k.17,1:18,2.

14. I mluvilo * těch pět mužů, kteříž chodili k shlédnutí země Lais, a řekli bratřím svým: Víte-liž, že v domích těchto jest † efod a terafim, a rytina a slitina? Protož nyní vzeťte, co máte činiti.

*v.2.†k.17.4.5.

15. A uchýlivše se tam, vešli do domu mládence Levíty v domě Michově, a pozdravili ho pokojně.

16. Ale šest set mužů oděných v zbroj svou válečnou, kteříž byli z pokolení Dan, stáli přede dveřmi.

17. A šedše * pět mužů, kteříž chodili k shlédnutí země, vešli tam a vzali rytinu a efod a terafim a slitinu; kněz pak stál u vrat brány s šesti sty muži oděnými v zbroji. *v.2.14.

18. A ti, kteříž vešli do domu Michova, vzali rytinu, efod a terafim, a slitinu. I řekl jim kněz: Což to děláte?

19. Kteríž odpověděli: Mlč, vlož ruku

svou na ústa svá a pod s námi, a budeš nám za otce a za kněze. Což jest lépe tobě, knězem-li býti v domě jednoho člověka, či býti knězem pokolení a čeledi v Izraeli?

20. I zradovalo se srdce kněze, a zavaz efod a terafim a rytinu, šel u prostřed lidu toho.

21. A obrátivše se odešli, a pustili napřed děti a dobytek, a což měli dražšího.

22. Když pak opodál byli od domu Michova, tedy muži, kteříž bydlili v domích blízkých domu Michova, shromáždili se a honili syny Dan.

23. I volali za syny Dan. Kteríž ohlédše se, řekli Michovi: Cožtě, že jsi jich tolik shromáždil?

24. Odpověděl: Bohy mé, kteréž jsem udělal, vzali jste, i kněze, a odcházíte. Což pak již budu mítí? A ještě se ptáte: Což jest?

25. Jemuž odpověděli synové Dan: *Hleď, at více neslyšíme hlasu tvého za sebou, sic jináč obojí se na vás muži hněví, a ztratíš duši svou i duše domu svého.*

26. I brali se muži Dan cestou svou. A vida Micha, že by silnější byli nežli on, obrátiv se, šel do domu svého.

27. Oni pak zavzavše, což byl udělal Micha, i kněze, kteréž měl, přitáhli do Lais k lidu zahálivému a bezpečnému; i pobili je ostrostí meče, a město vypálili ohněm.

28. A nebylo žádného, kdo by jim spomohl; nebo daleko byl Sidon, aniž měli spříznění s *kteřími* lidmi. Město pak bylo v údolí, kteréž jest v Betrohob. A vystavěvše zase město, bydlili v něm.

29. A nazvali jméno města * toho Dan, od jména otce svého, kterýž naroden byl Izraelovi, ješto prvé jméno města toho bylo Lais. *Joz.19,47.

30. Postavili pak sobě synové * Dan tu rytinu, a Jonatan syn Gersonův, syna Mojžíšova, on i synové jeho byli knězi v pokolení Dan, až do dne zajetí *obyvatelů* země. *1 Král.12,26 násl.

31. Vystavili tedy sobě tu rytinu, kterouž udělal Micha, *a byla tam* po všechny dny, v nichž dům Boží byl * v Sílo. *Joz.18,1.

KAPITOLA XIX.

O hanebném skutku mužů Gabaa.

Stalo se také toho času, když krále nebylo v Izraeli, že muž nějaký Levíta,

jsa pohostinu při straně hory Efraimské, pojal sobě ženu ženinu z Betléma Judova.

2. Kterážto ženina smilnila u něho. I odešla od něho do domu otce svého do Betléma Judova, a byla tam plně čtyři měsíce.

3. Vstav pak muž její, šel za ní, aby namluvě * ji, zase ji přivedl, maje s sebou mládence svého a dva osly. Tedy ona uvedla jej do domu otce svého. Kteréhož když uzřel otec té děvky, zradoval se z příchodu jeho. *1 Mojs.34,3.

4. I zdržel jej tchán jeho, otec té děvky, tak že pozůstal u něho za tři dni. Tu také jídali i pili i nocovali.

5. Dne čtvrtého, když tím raněji vstali, vstal i on, aby odšel. Tedy řekl otec té děvky k zeti svému: Posilni se kouskem chleba, a potom půjdete.

6. Sedli tedy a pojedli oba spolu, a napili se. Potom řekl otec děvky k muži: Posediz medle, nýbrž pobud přes noc, a buď myslí veselé.

7. Když pak vstal ten muž, chtěje předce jíti, mocí jej zdržel test jeho. A tak se vrátil a zůstal tu přes noc.

8. Potom dne pátého vstal tím raněji, aby se bral. I řekl otec té děvky: Posilň se, prosím. I prodili, až se den nachýlil, nebo jedli oba.

9. Tedy vstal muž ten, aby šel, on i ženina jeho i mládenec jeho. I řekl mu tchán jeho, otec děvky: Aj, * již se den nachýlil k večerou, medle zůstaňte přes noc; aj, dokonává se den, pobud přes noc zde, a buď myslí veselé, a zítra tím raněji vypravíte se na cestu svou, a půjdeš k přibytku svému. *Jer.6,4. Luk.24,29.

10. On pak nechtěl zůstatí přes noc, ale vstav, odšel, a přišel proti Jebus, jenž jest Jeruzalém, a s ním dva oslové s břemeny i ženina jeho.

11. Když pak byli blízko Jebus, a den se velmi nachýlil, řekl mládenec pánu svému: Poď, prosím, obraťme se do města toho Jebuzejského, abychom v něm přenocovali.

12. Jemuž odpověděl pán jeho: Neobrátime se do města cizozemců, kteréž není synů Izraelských, ale půjdeme až do Gabaa.

13. Řekl ještě mládenci svému: Poď, abychom přišli k některému z těch míst, a zůstali přes noc v Gabaa aneb v Ráma,

14. Pomíjejte tedy, odešli, a zapadlo

jim slunce blízko Gabaa, kteréž jest Beniaminských.

15. I obrátili se tam, aby vejdouce, zůstali přes noc * v Gabaa. A když tam všel, posadil se na ulici města, proto že nebyl, kdo by je přijal do domu a dal jim nocleh. *k.20,4.

16. A aj, muž starý vracoval se od práce své s pole u večer, kterýž také byl s hory Efraimovy, a bydlil pohostinu v Gabaa; ale lidé místa toho byli synové Jemini.

17. A když pozdvihl oči svých, uzřel muže toho pocestného na ulici města. I řekl jemu ten stařec: * Kam se béřeš, a odkud jdeš? *1 Mojs.16,8.

18. Jemuž odpověděl: Jdeme z Betléma Judova až k stranám hory Efraimovy, odkudž jsem; nebo jsem byl odšel do Betléma Judova. Jduť pak do domu Hospodinova, a není žádného, kdo by mne přijal do domu;

19. Ješto mám i slámu a obrok pro osly své, tolikéž i chléb, ano i víno pro sebe a děvku tvou, a mládence, kterýž jest s služebníkem tvým, tak že v ničemž nemáme nedostatku.

20. I řekl muž ten starý: * Měj ty pokoj. † Čehoť se koli nedostává, nechť já to opatřím, ty toliko na ulici nezástávej přes noc. *k.6,23. †Zid.13,2.

21. Tedy uvedl jej do domu svého, a obrok dal oslům; potom umyvše nohy své, jedli a pili.

22. A když očerstvili srdce své, * aj, muži města toho, muži nešlechtní, obklíčivše dům, tloukli na dvéře a mluvili tomu muži starci, hospodáři domu, řkouce: Vyveď muže toho, kterýž všel do domu tvého, abychom ho poznali. *1 Mojs.19,5.

23. K nimžto vyšel muž ten, hospodář domu, řekl jim: Nikoli, * bratří moji, nečínáte, prosím, zlého, poněvadž všel ten muž do domu mého, † neprovoďte nešlechtnosti té. *1 Mojs.19,7. †k.34,7.

24. Aj, dceru svou, kteráž pannou jest, a ženinu jeho, ty hned vyvedu, i ponížte jich, aneb učiníte jim, což se vám za dobré vidí; jen muži tomu nečínáte věci té hanebné.

25. Ale nechtěli ho uposlechnouti muži tl. Pojav tedy muž ten ženinu svou, vyvedl ji k nim ven, i poznali ji, a zle jí požívali přes celou noc až do jitra; potom pustili ji, když počínalo zasvítavati.

26. V svítání pak přišla žena ta, a padši,

ležela u dveří domu toho muže, kdež byl pán její, až se rozednilo.

27. Když pak vstal pán její ráno, otevřev dvéře domu, vycházel, aby se bral dále cestou svou. A aj, žena ta, ženina jeho, ležela u dveří domu, a ruce její byly na prahu.

28. Jižto řekl: Vstaň, a poďme. A nic neodpověděla. Vzav tedy ji na osla, a vstav muž ten, odšel k místu svému.

29. Když pak přišel do domu svého, vzal meč, a pochytil ženinu svou, rozsekal ji s kostmi jejími na dvanácte kusů, a rozeslal ji po všech končinách Izraelských.

30. A bylo, že kdožkoli uzřel, pravil: Nikdy se nestalo ani vidino bylo co podobného od toho času, jakž vyšli synové Izraelští z země Egyptské, až do tohoto dne. * Posuďte toho pilně, poradte se a promluvte o to. *k.20,7.

KAPITOLA XX.

Válka synů Izraelských proti pokolení Beniaminovu, 44. a poražení jeho.

I vyšli * všickni synové Izraelští, a shromáždilo se všecko množství jednomyslně od Dan až do Bersabé, i země Galád, k Hospodinu do Masfa. *Ozeáš.10,9.

2. Kdežto postavili se přední všeho lidu, všecka pokolení Izraelská v shromáždění lidu Božího, čtyřikrát sto tisíc lidu pěšího válečného.

3. (Uslyšeli pak synové Beniamin, že by sešli se synové Izraelští v Masfa). I řekli synové Izraelští: Povězte, kterak se stala nešlechtnost ta?

4. I odpovědév muž Levita, manžel ženy zamordované, řekl: Do * Gabaa, kteréž jest Beniaminovo, přišel jsem s ženinou svou, abych tam přenocoval. *k.19,15.

5. Tedy povstavše proti mně muži Gabaa, obklíčili mne v domě v noci, myslíce mne zamordovati, ženinu pak mou trápili, tak že umřela.

6. Pročez vzav ženinu svou, * rozsekal jsem ji na kusy, a rozeslal jsem ji do všech krajin dědictví Izraelského; nebo nešlechtnosti † a mrzkosti se dopustili v Izraeli. *k.19,29. †Jos.7,15.

7. Aj, všickni vy synové Izraelští jste; považte * toho mezi sebou, a raďte se o to. *k.19,30.

8. A povstav všecken lid jednomyslně, řekli: Nenavrátí se žádný z nás do při-

bytku svého, aniž odejde kdo do domu svého.

9. Ale nyní toto učiníme Gabaa, losujice proti němu.

10. Vezmeme deset mužů ze sta po všech pokoleních Izraelských, a sto z tisíce, a tisíc z desíti tisíců, aby dodávali potravu lidu, kterýž by přitáhna do Gabaa Benjaminova, pomstil všech nešlechtnosti jeho, kterýchž se dopustilo v Izraeli.

11. I sebrali se všickni muži Izraelští na to město, snesše se za jednoho člověka.

12. Poslala pak pokolení Izraelská muže do všech čeledí synů Benjamin, řkouce: Jaký to zlý skutek stal se mezi vámi?

13. Nyní tedy vydejte * ty muže bezbožné, kteříž jsou v Gabaa, ať je zbijeme a odejmeme zlé z Izraele. Ale nechtěli Benjaminští slyšeti hlasu bratří svých, synů Izraelských. *k.19,22.

14. Nýbrž shromáždili se synové Benjamin z měst svých do Gabaa, aby vytáhli k boji proti synům Izraelským.

15. Toho dne načteno jest synů Benjamin z měst jejich dvaceti šest tisíc mužů bojovných, kromě obyvatelů Gabaa, jichž načteno bylo šest set mužů vybraných.

16. Mezi kterýmžto vším lidem bylo sedm set mužů vybraných, neužívajících pravé * ruky své, z nichž každý z praku kamením házeli k vlasu, a nechybovali se. *k.3,15.

17. Mužů pak Izraelských načteno jest kromě Beniaminských čtyřikrát sto tisíc mužů bojovných; všickni tito *byli* muži udatní.

18. Vstavše pak, brali se do domu *Boha* silného, a tázali se Boha, a řekli synové Izraelští: * Kdo z nás půjde napřed k boji proti synům Benjamin? I řekl Hospodin: Juda *pájde* napřed. *k.1,12.

19. A tak ráno vstavše synové Izraelští, položili se proti Gabaa.

20. I táhli muži Izraelští k boji proti synům Benjamin, a sšikovali se muži Izraelští k bitvě proti Gabaa.

21. Vyšedše pak synové Benjamin z Gabaa, porazili z Izraele toho dne dvamécitna tisíc mužů na zem.

22. A posilnivše se muži lidu Izraelského, spořádali se zase k boji na místě, na kterémž se prvního dne zřídili.

23. *Prvé* pak šli synové Izraelští, a pla-

kali před Hospodinem až do večera. I tázali se Hospodina těmi slovy: Půjdemeli ještě k boji proti synům Benjamin bratra našeho? Odpověděl Hospodin: Jděte proti nim.

24. Tedy potýkali se synové Izraelští s syny Benjamin druhého dne.

25. A vyšedše synové Benjamin z Gabaa na ně druhého dne, porazili z synů Izraelských opět osmnácte tisíc mužů na zem, vše mužů bojovných.

26. Protož vstoupili všickni synové Izraelští a všecken lid, a přišli do domu *Boha* silného. I plakali, * usadivše se tam před Hospodinem, a postili se toho dne až do večera; obětovali též oběti zápalné a pokojné před Hospodinem. *Joz.2,12.

27. I tázali se synové Izraelští Hospodina, (nebo tu byla * truhla smlouvy Boží v těch dnech, *Joz.13,1.

28. A * Fines syn Eleazara, syna Aro-nova, stál před ní v ten čas,) řkouce: Půjdemeli ještě k boji proti synům Benjamin bratra našeho, čili tak necháme? Odpověděl Hospodin: Jděte, nebo zítřa dám je v ruku vaši. *Joz.22,13.

29. Tedy Izraelští zdělali zálohy proti Gabaa všudy vůkol.

30. I šli synové Izraelští proti synům Benjamin dne třetího, a sšikovali se proti Gabaa, jako prvé jednou i podruhé.

31. Vyšedše pak synové Benjamin proti lidu, * odtrhli se od města, a počali bít a mordovati lidu, jako prvé jednou i druhé po stezkách, (z nichž jedna šla k Beth-el a druhá do Gabaa), i po poli, a *zbili* okolo třidecti mužů z Izraele. *Joz.8,16.

32. A řekli synové Benjamin: Padají před námi jako i prvé. Synové pak Izraelští řekli byli: Utíkejme, abychom je odtrhli od města až k stezkám.

33. A v tom všickni synové Izraelští vstavše z místa svého, sšikovali se v Balam-tamar; zálohy také Izraelovy * vyskočily z místa svého z trávníků Gabaa. *Joz.8,19.

34. Tedy vyšlo proti Gabaa deset tisíc mužů vybraných ze všeho Izraele, a bitva se rozmáhala; oni pak nevěděli o tom, že je potkatí mělo zlé.

35. I porazil Hospodin Benjamin před Izraelem, a zbili synové Izraelští z Beniaminských dne toho pětécitna tisíc a sto mužů, vše bojovných.

36. A vidočce synové Benjamin, že by poraženi byli, (nebo muži Izraelští ustu-

povali z místa Beniaminským, ubezpečivše se na zálohy, kteréž z dělali proti Gabaa.

37. Zálohy pak pospíšily a obořily se na Gabaa, a rozvláčně troubivše zálohy, zbyly všecko město ostrostí meče.

38. Měli pak muži Izraelští s zálohami jistý čas uložený, aby když by oni zapálili město,

39. Obrátili se synové Izraelští k boji. Beniaminští pak počali bít a mordovati, a zbili z synů Izraelských okolo třidceti mužů; nebo řekli: Jisté že padají před námi jako v první bitvě.

40. Oheň pak počal vzhůru jíti z města, a sloup dymový. A ohlédše se Beniaminští zpět, *uzřeli*, an vstupuje oheň města k nebi.) *Joz. 8, 20.

41. A že muži Izraelští obrátili se, i zděšení jsou muži Beniamin, nebo viděli, že zahynutí jim nastává.

42. I utíkali před muži Izraelskými cestou ku poušti, a bojovníci postíhali je, a kteří z měst *vyšli*, mordovali je mezi sebou.

43. A tak obklíčili Beniaminské, a honili i porazili je, od Manuha až naproti Gabaa k východu slunce.

44. Tedy padlo Beniaminských osmnácte tisíc mužů; všickni ti *byli* muži silní.

45. *Těch pak*, kteříž obrátivše se, utíkali na poušť k skále Remmon, zpaběrovali po cestách pět tisíc mužů; potom honili je až k Gidom, a zbili z nich dva tisíce mužů.

46. A tak bylo všech, kteříž padli v ten den z Beniaminských, pětmeccitna tisíc mužů bojovných, vše mužů silných.

47. I obrátilo se na poušť a uteklo k skále Remmon šest set mužů, kteříž zůstali v skále Remmon za čtyři měsíce. *k. 21, 13.

48. Potom muži Izraelští navrátili se k synům Beniamin, a zbili je ostrostí meče, tak lidi v městech jako hovada, i všecko, což nalezeno bylo; také i všechna města, kteráž ještě pozůstávala, ohněm vypálili.

KAPITOLA XXI.

Ostatkové pokolení Beniaminova mantelkami opatřeni.

Nadto každý z mužů Izraelských přísahou se byli zavázali v Masfa, řkouce: Žádný z nás nedá dcery své Beniaminským za manželku. *k. 20, 1.

2. Protož všel lid do domu Boha sil-

ného, a seděli tam až do večera před Bohem, a pozdvihše hlasu svého, plakali pláčem velikým. *k. 20, 27. Joz. 18, 1.

3. A řekli: Proč Hospodine, Bože Izraelský, stalo se toto v Izraeli, aby dnes ubylo jedno pokolení z Izraele?

4. Nazejtří pak ráno vstal lid, a vzdělali tam oltář, a obětovali oběti zápalné a pokojné.

5. Řekli pak synové Izraelští: Jest-li kdo, ješto nepřišel do shromáždění tohoto, ze všech pokolení Izraelských k Hospodinu? (Nebo se byli velice zapřísáhli proti tomu, kdož by nepřišel k Hospodinu do Masfa, řkouce: Bez milosti ať umře.

6. Nebo litujíce synové Izraelští Beniamina bratra svého, řekli: Dnes vyhlazeno jest jedno pokolení z Izraele.

7. Jakž tedy učiníme s těmi ostatky, aby ženy měli, poněvadž jsme se přísahou zavázali skrze Hospodina, že jim nedáme dcer svých za manželky?) *v. 1.

8. Řekli tedy: Jest-li kdo z pokolení Izraelských, ješto nepřišel k Hospodinu do Masfa? A aj, nepřišel byl žádný do vojska z Jábes Galád do shromáždění.

*1 Sam. 11, 1; 31, 11.

9. Nebo když sečten byl lid, a aj, nebylo tam žádného z obyvatelů Jábes Galád.

10. Protož poslalo tam shromáždění to dvanácte tisíc mužů nejsilnějších, a přikázali jim, řkouce: Jděte a pobíte obyvatele Jábes Galád ostrostí meče, ženy i děti.

11. Toto pak učinite: Všecky mužského pohlaví, a každou ženu, kteráž muže poznala, zamordujete. *4 Mojš. 31, 17.

12. Nalezli tedy mezi obyvateli Jábes Galád čtyři sta děvčecek panen, kteréž nepoznaly muže, a přivedli je do vojska v Sílo, kteréž bylo v zemi Kananejské. *Joz. 18, 1.

13. Tedy poslalo všecko to shromáždění, a mluvili k synům Beniamin, kteříž *byli* v skále Remmon, a povolali jich v pokoji. *k. 20, 47.

14. Protož navrátili se Beniaminští toho času. I dali jim ženy, kteréž živé zachovali z žen Jábes Galád, ale ani tak se jim nedostávalo jich.

15. Lidu pak líto bylo Beniamina, proto že učinil Hospodin mezeru v pokoleních Izraelských. *v. 6.

16. Řekli tedy starší shromáždění toho:

Jak učiníme s těmi pozůstalými, aby měli ženy? Nebo vyhlazeny jsou ženy z pokolení Beniamin.

17. Řekli také: Dědictví Beniaminovo pozůstalým *náleží*, aby nezahynulo pokolení z Izraele.

18. My pak nemůžeme jim dáti dcer svých za manželky; (nebo se byli * přisahou zavázali synové Izraelští, řkouce: Zlořečený buď, kdož by dal manželku *synům* Beniamin.)^{*v.1.7.}

19. Potom řekli: Aj, slavnost Hospodina *bývá* v Sílo každého roku *na místě*, kteréž jest s půlnocní strany domu *Boha* silného, k východu slunce cestě, kterouž se chodí od domu *Boha* silného do Sichem, a Lebnu jest na poledne.

20. Prikázali tedy *synům* Beniamin, řkouce: Jděte a skrejte se v vinicích.

21. A šetřte, a aj, když vyjdou dcery Sílo plésati v houfích, tedy vyskočíte z vinic a pochytíte sobě každý manželku

svou ze dcer Sílo, a odejdete do země Beniamin.

22. Když pak přijdou otcové jejich aneb bratři jejich, aby se před námi soudili, tedy řekneme jim: Slitujte se nad námi místo nich, nebo v té válce nevzali jsme pro každého z nich manželky; také jste vy jim nedali jich, a tak nebudete nic vinni.

23. Tedy učinili tak synové Beniamin, a přivedli *sobě* manželky vedlé počtu svého z těch plésajících, kteréž uchvátili; a odsedše, navrátili se k dědictví svému, a vzdělavše zase města svá, bydlili v nich.

24. A tak odešli odtud synové Izraelští toho času, jeden každý k svému pokolení a k čeledi své; a vrátili se odtud jeden každý k dědictví svému.

25. Těch * dnů nebylo krále v Izraeli, ale † každý, což se mu vidělo, to činil.

^{*k.18.1; 19.1 †k.17.6.}

KNIHA RUT.

KAPITOLA I.

Elimelech s manželkou Noémi a s syny svými bydlil v zemi Moábské, 3. tam umřel i synové jeho. 6. Noémi pak s nevěstou svou Rut navrátila se do Betléma.

Stalo se pak za času soudců, že byl hlad v zemi. I odšel člověk z Betléma Judova, a bydlil pohostinu v krajině Moábské s manželkou svou a se dvěma syny svými.

2. Jméno pak muže toho Elimelech, a jméno ženy jeho Noémi, jméno také dvou synů jeho Mahalon a Chelion, Efratejští z Betléma Judova; a přišedše do krajiny Moábské, bydlili tam.

3. Umřel pak Elimelech, muž Noémi; i pozůstala ona s oběma syny svými.

4. Kteržij pojali sobě ženy Moábské; jméno jedné bylo Orfa a jméno druhé Rut. I bydlili tam téměř deset let.

5. Umřeli také oni oba dva, Mahalon i Chelion, a zůstala žena ta po dvou synech svých a manželu svém.

6. Tedy vstavši ona s nevěstami svými, * navracela se z krajiny Moábské; nebo slyšela v krajině Moábské, že Hospodin navštívil lid svůj, dav jemu chléb.^{*2 Krá.8.3.}

7. Vyšedši tedy z místa, na němž bydlila, a obě nevěsty její s ní, daly se na cestu, aby se navrátily do země Judské.

8. Řekla pak Noémi oběma nevěstám svým: Jděte, navratte se jedna každá do domu matky své. Učiníž * Hospodin s vámi milosrdenství, jakož jste i vy činili s mrtvými *syny můjmi* i se mnou.

^{*1 Mojs.43.14. 2 Sam.2.6.}

9. Dejž vám Hospodin, abyste našly odpočinutí *, jedna každá v domě muže svého. I políbila jich, ony pak pozdvihše hlasu svého, plakaly.^{*k.3.1.}

10. A řekly jí: Obrátíme se raději s tebou k lidu tvému.

11. I řekla Noémi: * Navratte se, dcery mé. Proč chcete jíti se mnou? Zda-liž ještě budu mítí syny, aby byli vaši muži?^{*2 Sam.3.16.}

12. Navratte se, dcery mé, a odejděte, neboť jsem již stará k vdání; nýbrž bych i řekla, že mám naději, bych i noci této se vdala a syny zrodila,

13. Zdaž byste na ně čekaly, až by dorostli? Zda-liž tou příčinou meškati se budete, abyste se neměly vdáti? Ne tak, mé dcery, nebo mé trápení větší jest

nežli vaše, proto že * ruka Hospodinova jest proti mně. ^{*Job.19,21.}

14. Ony pak pozdvihše hlasu, opět plakaly. A Orfa polibivši svegruši svou, *odešla*, Rut pak přidržela se jí.

15. Kterézto řekla *Noémi*: Aj, přítelkyně tvá navrátila se k lidu svému a k bohům svým, navratíž se také za ní.

16. Ale Rut řekla: Nenut mne, abych tě opustiti a od tebe odjiti měla. Nebo kamž * se koli obrátíš, půjdu, a kdekoli bydliiti budeš, i já bydliiti budu; lid tvůj lid můj, a Bůh tvůj Bůh můj. ^{*2Sam.15,21.}

17. Kdekoli umřeš, umru, a tu pochována budu. * Toto mi učin Hospodin, a toto přidej, že toliko smrt rozdělí mne s tebou. ^{*1Sam.3,17.}

18. Tedy viduci, že se na tom ustavila, aby šla s ní, přestala k ní mluvití.

19. I šly obě dvě spolu, až přišly k Betlému. I stalo se, že když přišly do Betléma, roznesla se pověst o nich po všem městě, a pravili: To-li jest ta *Noémi*?

20. Jimž ona řekla: Nenazývejte mne *Noémi*, * říkejte mi *Mara*; nebo hořkostí velikou naplnil + mne *Všemohoucí*. ^{*2Mojz.15,23. +1Mojz.17,1.}

21. Vyšla * jsem plná, teď pak prázdnou mne zase Hospodin přivedl. Pročez tedy nazýváte mne *Noémi*, poněvadž mne Hospodin ssoužil, a *Všemohoucí* mne znuzil? ^{*1Mojz.32,10.}

22. A navrátila se *Noémi* s *Rut* *Moábskou*, nevěstou svou; navrátila se pak z krajiny *Moábské*. I přišly do *Betléma*, když počínali žiti ječmene.

KAPITOLA II.

Rut *Moábská* sbírajíc klasu na poli *Bóza*, 8. milost u něho nalezla.

Měla pak *Noémi* přítele po manželu svém, muže * mocného z čeledi *Elimelechovy*, jménem *Bóza*. ^{*1Sam.9,1.}

2. I řekla *Rut* *Moábská* *Noémi*: Necht medle jdu na pole sbíratí klasů za tím, kdož by mi toho přál. Jižto ona řekla: Jdi, dcero má.

3. Šla tedy, a přišedši, sbírala *klasy* na poli za ženci. Příhodilo se pak, že přišla na díl *pole* toho, kteréz přináleželo *Bózovi*, jenž byl z čeledi *Elimelechovy*.

4. A v tom přišel *Bóz* z *Betléma*, a řekl žencům: * Hospodin s vámi. Kteríž odpovíděli jemu: Požehnejž tobě *Hospodin*. ^{*Soud.6,12. Zalm.129,8. Luk.1,28.}

5. I řekl *Bóz* služebníkmu svému, kterýž

postaven byl nad ženci: Či jest tato *mladice*?

6. Odpověděl služebník ten, kterýž postaven byl nad ženci, a řekl: Jest *mladice* * *Moábská*, kteráž přišla s *Noémi* z země *Moábské*. ^{*k.1,22.}

7. A řekla *mi*: Prosim, necht sbírám a shromažďuji *klasy* mezi snopy za ženci. A přišedši, trvá od jitra až dosavad, kromě že na chvílku doma pobyla.

8. Tedy řekl *Bóz* k *Rut*: Slyš, dcero má, nechoď sbíratí na jiné pole, aniž odcházej odsud, ale přidrž se teď děvek mých.

9. Zůstávej na tom poli, na němž budou žiti, a choď za nimi, nebo jsem přikázal služebníkům svým, aby se tebe žádný nedotýkal. Bude-liť se chtíti píti, jdi k nádobám, a napi se té *vody*, kteréž by navážili služebníci moji.

10. Tedy ona * padla na tvář svou, a schýlivši se k zemi, řekla jemu: Odkudž mi to, že jsem nalezla milost před tebou, abys se známil ke mně, kteráž jsem cizozemka. ^{*1Sam.25,23.}

11. Odpověděl *Bóz* a řekl: O všemf mi oznámeno jest, co jsi koli činila svegruši své po smrti muže svého, a že * opustivši otce svého a matku svou, i zemi, v kteréž se narodila, šla jsi mezi lid, kteréhožs prvé neznala. ^{*k.1,16,17.}

12. Odplatíž *tobě* *Hospodin* za skutek tvůj, a budiž mzda tvá dokonalá od *Hospodina* *Boha* *Izraelského*, poněvadž jsi přišla, abys pod * křídly jeho doufala. ^{*Zalm.91,4.}

13. Kterážto řekla: * Nalezla jsem milost před tebou, pane můj, poněvadž jsi mne potěšil, a mluvilš + k srdci děvky své, ješto nejsem podobná jedné z děvek tvých. ^{*1Mojz.30,27. +Soud.19,3. Ozem.2,14.}

14. Tedy řekl jí *Bóz*: Když bude čas jísti, přístup sem, a pojez chleba, a omoč skyvu svou v octě. I posadila se při žencích, a podal jí pražmy; ona pak * jedla až do sytosti, a ještě jí zbylo. ^{*2Kral.4,44.}

15. I vstala, aby sbírala. Přikázal pak *Bóz* služebníkům svým, řka: Byť pak i mezi snopy sbírala, nezbraňujte jí.

16. Nýbrž naschvál jí upouštějte z snopů * a nechávejte, at sbírá, a nedomlouvejte jí. ^{*3Mojz.23,22.}

17. Sbírala tedy na poli tom až do večera, a což sebrala, to vymlátíla; i byla téměř *míra* * efi ječmene. ^{*2Mojz.16,36.}

18. Kterýž vzavši, přišla do města, a

viděla svegruše její to, což nasbírala. Vyňala také a dala jí to, což pozůstalo po nasycení jejím.

19. I řekla jí svegruše její: Kdes sbírala dnes, a kdes pracovala? Budíž požehnaný ten, kterýž tě přijal. Tedy oznámila svegruši své, u koho pracovala, řkuci: Jméno muže, u kteréhož jsem pracovala dnes, jest Bóz.

20. I řekla Noémi nevěstě své: Požehnanýť jest od Hospodina, že nepřestal milosrdenství svého nad živými i mrtvými. I to ještě k ní řekla Noémi: Blizký přítel náš a z příbuzných našich jest muž ten.

21. Řekla jí také Rut Moábská: I to mi ještě řekl: Čeládky mé přidrž se, dokavadž by všeho, což mého jest, nedožali.

22. Tedy řekla Noémi Rut nevěstě své: Dobré jest *tedy*, dcero má, abys vycházela s děvečkami jeho, ať by na jiném poli něco nepřekazili.

23. A tak se přidržela Rut děvek Bózových, a sbírala *klasy*, dokudž nesžali ječmene a pšenice, a bydlela u svegruše své.

KAPITOLA III.

Rut spala u noh Bózových, 15. a od něho šest měr ječmene přinesla.

Řekla jí potom Noémi svegruše její: Má dcero, nemá-liž hledati tobě odpočinutí, * aby tobě dobře bylo? *k.1.9.

2. Anobrž zdalíž Bóz ten příbuzný náš, s jehož jsi * děvečkami byla, nebude vítí ječmene na humně noci této? *k.2.8.

3. Protož umej se a pomaz, roucho své také oblec, a jdi na humno, *však tak*, aby nebylo známé muži tomu, prvé než by přestal jísti a pítí.

4. A když půjde ležeti, znamenej místo, na kterémž lehne, a přijduc, pozdvihneš *pláště* u noh jeho, a tu se položíš; on pak oznámí tobě, co bys měla činiti.

5. Jízto Rut řekla: * Cokoli mi rozkážeš, učiním. *2Mojz.19.8.

6. Šla tedy na to humno, a učinila všecko, což jí rozkázala svegruše její.

7. Když pak pojedl Bóz a napil se, a rozveselilo se srdce jeho, šel spátí vedle stolu; přišla i ona tiše, a pozdvihši *pláště* u noh jeho, položila se.

8. A když bylo o půl noci, ulekl se muž ten a zchopil se, a aj, žena leží u noh jeho.

9. I řekl: Kdo jsi ty? A ona odpověděla: Já jsem Rut, děvka tvá. Vztáhni křídlo * *pláště* svého na děvku svou, nebo příbuzný jsi. *Ezech.16.8.

10. A on řekl: * Požehnaná jsi ty od Hospodina, dcero má. Větší jsi nyní pobožnosti dokázala, nežli prvé, že jsi nehledala mládenců bohatých aneb chudých. *Soud.17.2. 1Sam.15.13. 2Sam.2.5.

11. Protož nyní, dcero má, neboj se; vše, čehož žádáš, učiním tobě, nebo víť všecko město lidu mého, že jsi ty žena šlechetná.

12. A také jest to pravé, že jsem příbuzný tvůj, ale jestiť příbuzný bližší nežli já.

13. Odpočiniž tu přes noc, a když bude ráno, jestližeť on bude chtíti práva příbuznosti k tobě užiti, dobře, nechť užive. Pakliť nebude chtíti práva užiti k tobě, já právem příbuznosti pojmu tebe, * živť jest Hospodin. Spíž tu až do jitra. *1Sam.14.45.

14. A tak spala u noh jeho až do jitra. Potom vstala prvé, nežli by kdo poznati mohl bližního svého; nebo pečoval Bóz, aby někdo nevěděl, že přišla žena ta na humno.

15. A řekl: Přines loktušku, kterouž se odíváš, a drž ji. A když jí držela, naměřiv jí šest měr ječmene, vložil na ni. I vešla do města.

16. A přišla k svegruši své. Kteráž řekla: Kdo jsi ty, dcero má? I vypravovala jí všecko, což jí učinil muž ten.

17. A řekla: Šest měr těchto ječmene dal mi, nebo řekl ke mně: Nenavrátíš se prázdná k svegruši své.

18. I řekla jí Noémi: Počkej, dcero má, až porozumíš, jak to padne; neboť neobleví muž ten, až tu věc dnes k místu přivede.

KAPITOLA IV.

Bóz vzal sobě Rut za manželku, 13. kteráť porodila jemu Obéda.

Tedy Bóz všed do brány, posadil se tam. A aj, příbuzný ten, o němž on byl mluvil, šel tudy. I řekl *jemu*: Poď sem, a poseď tuto. Kterýž zastaviv se, sedl.

2. A vzav Bóz deset mužů z starších města toho, řekl: Posadte se tuto. I posadili se.

3. Tedy řekl příbuznému tomu: Díl pole, kteréž bylo bratra našeho Elimelecha,

prodala Noémi, kteráž se navrátila z krajiny Moábské.

4. A já jsem umínil netajiti toho před tebou, a pravím: Ujmi *pole to* před přísedicemi těmito a staršími lidu mého. Jestliže chceš * koupiti, kup; pakli nekoupiš, oznam mi. Nebo vím, že kromě tebe není žádného, kterýž by měl právo koupiti je, a já jsem po tobě. Tedy on řekl: Já koupím. ^{*3 Mojz.25,25.}

5. I řekl Bóz: Když ujmeš pole to od Noémi, *tedy* i Rut Moábskou, manželku mrtvého, sobě pojmeš, abys vzbudil jméno * mrtvého v dědictví jeho. ^{*5 Mojz.25,5,6. Mat.22,24.}

6. Odpověděl příbuzný ten: Nemohuť koupiti, abych snad nezahladil dědictví svého. Uživ ty práva příbuznosti mé, nebo já ho nemohu užiti.

7. (Byl * pak ten obyčej od starodávna v Izraeli při koupi a směnách, ku potvrzení všelijakého jednání, že szul jeden obuv svou, a dal ji druhému. A to bylo na svědectví *té věci* v Izraeli.) ^{*5 Mojz.25,9.}

8. Protož řekl příbuzný Bózovi: Ujmi ty. I szul obuv svou.

9. Tedy řekl Bóz starším těm a všemu lidu: Vy svědkové jste dnes, že jsem ujal všecko, což bylo Elimelechovo, i všecko to, což bylo Chelionovo a Mahalonovo, od Noémi.

10. Ano i Rut Moábskou, ženu Mahalonovu, vzal jsem sobě za manželku, abych vzbudil jméno mrtvého v dědictví jeho, a aby nebylo zahlazeno jméno mrtvého z bratří jeho, a z brány místa jeho. Vy svědkové jste dnes *toho*.

11. I řekl všechno lid, kterýž byl v

bráně města, i starší: Svědkové *jme*. Dejž Hospodin, aby žena vcházející do domu tvého byla jako * Ráchel a jako Lia, kteréžto dvě vzdělaly dům Izraelský. Počinejž sobě zmužile v Efratě, a dosáhni jména v Betlémě. ^{*1 Mojz.29,16,32.}

12. A af jest dům tvůj jako dům Fáraresa, (kteréhož porodila * Tamar Judovi,) z semene toho, kterýž by dal tobě Hospodin s mladici touto. ^{*1 Mojz.38,29.}

13. A tak Bóz pojal sobě Rut, a byla manželkou jeho. A když všel k ní, * dal jí *to* Hospodin, že počala a porodila syna. ^{*Zalm.127,3.}

14. I řekly ženy Noémi: Požehnaný Hospodin, kterýž nedopustil toho, abys měla zabavena býti příbuzného v tento čas, tak aby trvalo v Izraeli jméno jeho.

15. Onť očerství duši tvou, a chovati tě bude v starosti tvé; nebo nevěsta tvá, kteráž tě miluje, porodila ho, kteráž tobě lepší jest, nežli sedm synů.

16. Tedy vzavši Noémi dítě, položila je na klín svůj, a byla pěstounkou jeho.

17. Daly mu pak jméno sousedy, kteréž pravily: Narodil se syn Noémi, a nazvaly ho jménem Obéd. Onť jest otec Izai, otec Davidova.

18. A tito jsou rodové * Fáraesovi: Fáraes zplodil Ežrona; ^{*1 Mojz.46,12.}

19. Ežron pak zplodil Rama, * Ram pak zplodil Aminadaba; ^{*Mat.1,4.}

20. Aminadab pak zplodil Názona, Názon pak zplodil Salmona;

21. Salmon pak * zplodil Bóza, Bóz pak zplodil Obéda; ^{*1 Par.2,11.}

22. Obéd pak * zplodil Izai, Izai pak zplodil † Davida. ^{*v.17. †1 Sam.16,1.}

KNIHA SAMUELOVA PRVNÍ,

KTERÁŽ

VÚBEC PRVNÍ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

O narození Samuele, 24. i jeho Pánu obětování.

Byl muž nějaký z Ramataim Zofim, s hory Efraim, jehož jméno bylo Elkána, syn Jerochama, syna Elihu, syna Tohu, syna Zuf Efratejského.

2. A ten měl dvě ženy, jméno jedné Anna, a jméno druhé Penenna. Měla pak * Penenna děti, ale Anna neměla děti. ^{*1 Mojz.29,31.}

3. I chodíval muž ten z města svého každého roku, aby se klaněl a obětoval

Hospodinu zástupů, do * Sílo, kdež byli dva synové Eli, Ófni a Fines, kněží Hospodinovi. ^{*Joz.18,1.}

4. Když pak přišel den, v němž obětoval Elkána, dal Penenné manželce své, a všechněm synům i dcerám jejím díly.

5. Anně pak dal díl jeden výborný, nebo Annu miloval, ale Hospodin * zavřel byl život její. ^{*1 Mojz.20,18.}

6. Přesto kormoutila ji také velmi protivnice její, toliko aby ji popouzela, proto že Hospodin zavřel byl život její.

7. To když činival každého roku, a Anna též chodívala do domu Hospodinova, tak ji kormoutívala protivnice; ona pak plakávala a nic nejídala.

8. Tedy řekl jí Elkána muž její: Anna, proč pláčeš? A proč nejíš? Proč tak truchlí srdce tvé? Zdalíž já nejsem tobě lepší nežli deset synů?

9. Vstala tedy Anna, když pojedli v Sílo a napili se; a Eli kněz seděl na stoličce u věřeje chrámu Hospodinova.

10. Ona pak *jsuci* v hořkosti srdce, modlíla se Hospodinu a plakala velmi.

11. A učinila slib, řkuci: Hospodine zástupů, jestliže vzhledneš na trápení děvky své a rozpomeneš se na mne, a nezapomeneš na děvku svou, ale dáš služebnici své plod pohlaví mužského: tedy dám jej tobě, Hospodine, po všechny dny života jeho, a břitva nevejde na hlavu jeho.

12. I stalo se, když se dlouho modlíla před Hospodinem, že Eli pozor měl na ústa její.

13. Ale Anna mluvila v srdci svém; toliko rtové její se hýbali, hlasu pak jejího nebylo slyšeti. I domníval se Eli, že by opilá byla.

14. Protož řekl jí Eli: Dlouho-liž budeš opilá? Vystřívvej z vína svého.

15. Odpověděla Anna, řkuci: Nikoli, pane můj, žena jsem ducha truchlivého, ani vína ani nápoje opojného jsem nepila, ale vylila jsem duši svou před Hospodinem.

16. Nepřirovnávejž děvky své k ženě bezbožné, nebo z velikého myšlení a hořkosti své mluvila jsem až dosavad.

17. Již odpověděl Eli, řka: Jdiž u pokoji, a Bůh Izraelský * dejž tobě k prosbě tvé, zač jsi ho prosila. ^{*v.27.}

18. I řekla: Ó by * našla děvka tvá milost před očima tvýma! Tedy odšedši

žena cestou svou, pojedla, a tvář její nebyla více *smutná*. ^{*Rut.2,13. 2Sam.16,4.}

19. I vstali velmi ráno, a poklonu učinivše před Hospodinem, navrátili se, a přišli do domu svého do Ramata. Poznal pak Elkána Annu manželku svou, a Hospodin * rozpomenul se na ni. ^{*1 Mojz.30,22.}

20. I stalo se * po vyplnění dnů, jakž počala Anna, že porodila syna, a nazvala jméno jeho Samuel; nebo řekla: Vyprosila jsem ho na Hospodinu.

21. Šel pak muž ten Elkána se vši čeledí svou, aby obětoval Hospodinu obět výroční a slib svůj. ^{*1 Mojz.21,1,2.}

22. Ale Anna nešla, nebo řekla muži svému: Až odchovám dítě, tehdy povědu je, aby ukáže se před Hospodinem, zůstalo tam na věky.

23. I řekl jí Elkána muž její: Učin, což se dobrého vidí, zůstaň, dokudž neodchováš jeho. Ó by toliko utvrdil Hospodin slovo své! A tak zůstala žena, a krmila syna svého, až jej i odchovala.

24. Potom, když ho odchovala, vedla jej s sebou, se třmi volky a jednou efi mouky a nádobou vína, i uvedla jej do domu Hospodinova v Sílo; dítě pak ještě *bylo* malé.

25. Tedy zabili volka a přivedli dítě k Eli.

26. Ona pak řekla: Poslyš mne, pane můj. * Jako jest živa duše tvá, pane můj, já jsem žena ta, kteráž jsem stála tuto s tebou, modleci se Hospodinu. ^{*k.17,55.}

27. Za toto dítě jsem prosila, a dal mi Hospodin k * prosbě mé to, čehož jsem prosila od něho. ^{*v.17.}

28. Protož já také oddávám jej Hospodinu; po všechny dny, v nichž živ bude, oddanýť jest Hospodinu. A učinil tu poklonu Hospodinu.

KAPITOLA II.

Piseň Anny. 12. Hříchové synů Eli, 27. a trestání jeho pro ně od proroka.

I modlíla se Anna a řekla: Zplésalo srdce mé v * Hospodinu, a vyzdvižen jest roh můj v Hospodinu; rozšířila se ť ústa má proti nepřátelům mým, nebo rozveselila jsem se v spasení tvém.

2. Není žádný *tak* svatý jako Hospodin, nýbrž * žádného není kromě tebe; není žádný *tak* silný jako Bůh náš. ^{*Luk.1,47. +2Kor.6,11. *Zalm.86,8.}

3. Nemluvtež již více hrdě, a nevychá-

zej z úst vašich slovo pyšné; nebo Báh silný vševedoucí jest Hospodin, a usilování jeho jemu nepochybují.

4. Lučičště i silní potrfini jsou, a mldi opásání jsou silou.

5. Syti z chleba jednají se k dílu, a hladoviti přestali lačnėti, tak že neplodná porodila sedmero, a kteráž mnoho dětí měla, zemdlena jest.

6. Hospodin * umrtvuje i obživuje, uvodí do pekla i vyvodí.

^{*5 Mojs. 32, 39. Job. 5, 18. Ozés. 6, 1, 2.}

7. Hospodin ochuzuje i zbohaeuje, ponízuje * i povyšuje.

^{*Jer. 52, 32.}

8. Nuzného * vyzdvihuje z prachu, a z hnoje vyvyšuje chudého, aby je posadil s knížaty, a stolici slávy dědičně jim dal; nebo Hospodinovy jsou stežeje † země, na nichž založil okršlek.

^{*Zalm. 113, 7, 8. Luk. 1, 52. †Zalm. 24, 1.}

9. Onť * ostřihá noh svatých svých, ale bezbožni ve tmě umlknou; nebo ne † v síle záleží síla člověka.

^{*Zalm. 91, 11. †Zalm. 49, 18.}

10. Kteříž se protiví Hospodinu, setřni budou, na takové * s nebe hřmatí bude. Hospodin souditi bude končiny země, a dá sílu králi svému, a † vyvýší roh pomazaného svého.

^{*k. 7, 10. †Zalm. 132, 17.}

11. I navrátil se Elkána do Ramaty, do domu svého, a pacholátko přisluhovalo Hospodinu při knězi Eli.

12. Synové pak Eli byli bezbožni, a nezali Hospodina.

13. Nebo těch kněží obyčej při lidu byl: Kdokoli obětoval obět, přicházel kněžský mládenec, když se maso vařilo, maje v ruce své * hák třizubý,

^{*2 Mojs. 27, 3.}

14. A vrazil jej do nádoby neb do kotlíku, neb do pánve, aneb do hrnce, a cokoli zachytil hák, to sobě bral kněz. Tak činivali všemu lidu Izraelskému, kteříž tam přicházeli do Silo.

15. Nýbrž, prvé než * tuk zapalovali, přicházel mládenec kněžský a říkal člověku, kterýž obětoval: Dej masa, af upeku knězi, nebo nevezme od tebe masa vařeného, ale surové.

^{*3 Mojs. 3, 3. násl.}

16. Jemuž odpověděl-li člověk ten: Necht jest prvé zapálen tuk, a potom vezmeš sobě, čehož žádá duše tvá, on říkal: Nikoli, ale dej hned; jestliže pak nedáš, mocí vezmu.

17. I byl to hřích mládenců těch před Hospodinem velmi veliký; nebo pohrdali lidé obětni Hospodinovými.

18. Samuel pak přisluhoval před Hospodinem, mládenček, oděný jsa efodem lněným.

19. A matka jeho dělávala mu sukničku malou, a přinášela jemu každého roku, když přicházela s mužem svým k obětování oběti výroční.

20. I poželhal Eli Elkánovi a manželce jeho, řka: Dejž tobě Hospodin símě z ženy této za oddaného, kteréhož jsi vyzádal na Hospodinu. I odešli na místo své.

21. Tedy navštívil Hospodin Annu, kteráž počala a porodila tři syny a dvě dcery. Ale mládenček Samuel rostl před Hospodinem.

22. Eli pak byl starý velmi a slyšel všecky věci, kteréž činili synové jeho všemu Izraeli, a kterak obývali * s ženami, kteréž přisluhovaly u dveří stánku úmluvy.

^{*2 Mojs. 38, 8.}

23. I řekl jim: Proč činíte takové věci? Nebo já slyším zlé slovo o vás ode všeho lidu tohoto.

24. Nikoli, synové moji, neboť není dobrá pověst, kterouž já slyším, že odvráćíte lid Hospodinův.

25. Zhřeší-li člověk proti člověku, souditi ho bude soudce; pakli kdo zhřeší proti Hospodinu, kdo se zasadí o něho? Ale neuposlechli hlasu otce svého, nebo je chtěl zbíti Hospodin.

26. Ale mládenček Samuel prospíval a rostl, a milý byl, jakož před Hospodinem, tak i před lidmi.

27. I přišel muž Boží k Eli a řekl jemu: Taktó praví Hospodin: Zdalíž jsem se patrně * nezjevil domu otce tvého, když byli v Egyptě, v domě Faraonové?

^{*Skutk. 7, 25.}

28. A vyvolil jsem ho sobě ze všech pokolení Izraelských za kněze, aby obětoval na oltáři mém, a aby kadil vonnými věcmi a nosil efod přede mnou; dal jsem také domu otce tvého všecky ohnivě oběti synů Izraelských.

29. Proč pošlapáváte obět mou, i suchou obět mou, kterouž jsem prikázal v přibytku *tomto*? A vices ctil syny své nežli mne, abyste tyli prvotinami všech obětí suchých Izraele lidu mého.

30. Protož praví Hospodin Báh Izraelský: *Řekl jsem byl zajisté, dům tvůj a dům otce tvého přisluhovali měl přede mnou až na věky, ale nyní praví Hospodin: Odstup to ode mne; nebo těch, † kte-

říz mne ctí, poctím, kteříž pak ** mnou pohrdají, v pohrdání přijdou.

^{*2 Mojs. 23, 1. †Jan. 12, 26. **Mal. 2, 9.}

31. Aj, * dnové přicházejí, že odetnu rámě tvé a rámě domu otce tvého, aby nebylo starce v domě tvém. ^{*1 Král. 2, 27.}

32. A viděti budeš protivníka v příbytku *Páně*, ve všem, čehož *Bůh* štědrě uděleti bude Izraelovi, aniž bude starce v domě tvém po všechny dny.

33. A ačkoli nevyhladím *do konce* muže od oltáře svého, abych trápil oči tvé a bolestí ssuzoval duši tvou, všecko však množství domu tvého zemrou v věku vyspělém.

34. A to měj za znamení, což přijde na dva syny tvé, Ofni a Finesa: oba jednoho * dne umrou. ^{*k. 4, 11.}

35. Vzbudím pak sobě kněze věrného, *kteříž* vedlé srdce mého a vedlé duše mé *vše* konati bude, a vzdělám jemu dům stálý, aby přísluhoval před pomazaným mým po všechny dny.

36. A buďet, že kdožkoli pozůstane z domu tvého, přijde, aby se poklonil jemu, pro peníz stříbrný a pro skyvu chleba, a řekne: Připust' mne, prosím, k jedné třídě kněžské, abych jedl chléb.

KAPITOLA III.

Povolání Samuele 19. a zřítst jeho.

Mládenček pak Samuel přísluhoval Hospodinu při Eli, a řeč Hospodinova byla vzácná v těch dnech, aniž bývalo vidění zjevného.

2. Stalo se pak jednoho dne, když Eli ležel na místě svém, (a již byl počal scházeti * na oči, a nemohl viděti), ^{*k. 4, 15.}

3. Samuel také spal, a světlo Boží ještě zhašeno nebylo v chrámě Hospodinově, v němž byla truhla Boží,

4. Že zavolal Hospodin Samuele. Kterýž řekl: Teď jsem.

5. I běžel k Eli a řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. I odpověděl: Nevolal jsem, jdi zase spáti. Kterýž odšel, spal.

6. Opět pak Hospodin zavolal Samuele. A vstav Samuel, šel k Eli a řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. I odpověděl: Nevolal' jsem, synu můj; jdi zase, spi.

7. Samuel pak ještě neznal Hospodina, a ještě nebyla mu zjevena řeč Hospodinova.

8. Tedy opět Hospodin zavolal Samuele po třetí. Kterýžto vstav, šel k Eli a

řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. Tedy srozuměl Eli, že by Hospodin volal mládence.

9. I řekl Eli k Samuelovi: Jdi, spi, a bude-li tě volati, řekneš: Mluv, Hospodine, nebo slyší služebník tvůj. Odšel tedy Samuel, a spal na místě svém.

10. I přišel Hospodin, a stál a zavolal, jako i prvě, a řekl: Samueli, Samueli! Odpověděl Samuel: Mluv, nebo slyší služebník tvůj.

11. I řekl Hospodin Samuelovi: Aj, já učiním věc *takovou* v Izraeli, kterouž kdokoli * uslyší, zníti jemu bude v obou uších jeho. ^{*2 Král. 21, 12.}

12. V ten den uvedu na Eli všecko to, což jsem mluvil proti domu jeho; počnuť i dokonám.

13. A ukáži jemu, že já soudím dům jeho až na věky pro nepravost, o níž věděl; nebo *znaje*, že na se zlořečenství uvodí synové jeho, a však * nezbránil jim. ^{*k. 2, 23, 24.}

14. A protož jsem zapřisáhl domu Eli, že nebude * vyčištěna nepravost domu Eli žádnou obětí, ani obětí suchou až na věky. ^{*Isai. 22, 14.}

15. I spal Samuel až do jitra, a otevřel dvře domu Hospodinova; ostýchal se pak Samuel oznámiti Eli toho vidění.

16. Tedy povolal Eli Samuele a řekl: Samueli, synů můj. Kterýž odpověděl: Teď jsem.

17. I řekl: Jaká jest to řeč, kterouž mluvil tobě? Netaj medle přede mnou. Toto * učin' tobě *Bůh* a toto přidej, jest-liže co zatajíš přede mnou ze všech slov, kteráž mluvil tobě. ^{*k. 20, 13.}

18. A tak oznámil jemu Samuel všechna slova, a *ničeho* nezatajil před ním. A *on* řekl: Hospodinť jest, nechť * učiní, což ráčí. ^{*Job. 1, 21.}

19. Rostl pak Samuel, a Hospodin byl s ním, tak že * nedopustil padnouti žádnému slovu jeho na zem. ^{*Joz. 21, 45.}

20. Z čehož poznal všecken Izrael od Dan až do Bersabé, že Samuel jest věrný prorok Hospodinův.

21. Nebo se *jemu* i potom ukazoval Hospodin v Sílo, jakož se byl *prvě* zjevil Hospodin Samuelovi v Sílo, skrze řeč Hospodinovu.

KAPITOLA IV.

Izraelští poraženi od Filistinských, 11. archa vzata, a pomsta Boží na dům Eli přišla.

I stalo se vedlé řeči Samuelovy všemu

lida Izraelskému. Nebo když vytáhl Izrael proti Filistinským k boji, a položili se při Eben-Ezer, Filistinští pak položili se v * Afeku; ^{*Joz.15,53.}

2. A když se sšikovali Filistinští proti Izraelovi, a již se potýkali: poražen jest Izrael od Filistinských, tak že jich zbito v té bitvě na poli takměř čtyři tisíce mužů.

3. I navrátil se lid do stanů, a řekli starší Izraelští: Proč nás dnes Hospodin porazil před Filistinskými? * Vezměme k sobě z Sílo truhlu smlouvy Hospodinovy, ať přijde mezi nás, a vysvobodí nás z rukou nepřátel našich. ^{*k.14,18.}

4. Poslal tedy lid do Sílo, a vzali odtud truhlu smlouvy Hospodina zástupů, sedícího * na cherubínech. Byli také tam dva synové Eli s truhlou smlouvy Boží, Ofni a Fines. ^{*2 Mojz.25,22. Zalm.80,2.}

5. Když pak přinesena byla truhla smlouvy Hospodinovy do vojska, zkríkl všecken Izrael s velikým plésáním, až země * vzněla. ^{*1 Král.1,45.}

6. Uslyševše pak Filistinští hluk plésání, řekli: Jaký jest to hlas výskání velikého tohoto v vojstě Hebrejském? I poznali, že truhla Hospodinova přišla do vojska.

7. Protož báli se Filistinští, když praveno bylo: Přišel Bůh do vojska jejich; a řekli: Běda nám, nebo nebylo prvé nic k tomu podobného.

8. Běda nám! Kdo nás vysvobodí z ruky těch bohů silných? Tíť jsou bohové, kteříž zbili Egypt všelikou ranou i * na poušti. ^{*2 Mojz.15,14.}

9. Posilňte se a buďte muži, ó Filistinští, abyste nesloužili těm Hebrejským, jako oni * sloužili vám; buďtež tedy muži a bojujte. ^{*Sond.13,1.}

10. Bojovali tedy Filistinští, a poražen jest Izrael, a utíkali jeden každý do stanu svého. I byla ta porážka veliká velmi, nebo padlo z Izraele třiceti tisíc pěších;

11. Také truhla Boží * vzata, a dva synové Eli zabiti, Ofni a Fines. ^{*Zalm.78,61 násl.}

12. Běže pak jeden Beniaminský z bitvy, přišel do Sílo téhož dne, máje roucho roztržené a hlavu prstí posypanou.

13. Přišel tedy, a aj, Eli seděl na stoličce při cestě, hledě, nebo srdce jeho leželo se za truhlu Boží; a když všel muž ten, a oznámil v městě, kvílilo všechno město.

14. A uslyšev Eli hlas křiku toho, řekl: Jaký jest to hlas hrmotu tohoto? Muž pak ten pospichaje, přiběhl, aby oznámil Eli.

15. (A byl Eli v devadesáti a osmi letech; oči také jeho byly * již pošly, a nemohl viděti.) ^{*k.3,2.}

16. I řekl muž ten k Eli: Já jdu z bitvy, z bitvy zajisté utekl jsem dnes. I dí jemu on: Co se tam stalo, můj synu?

17. Odpověděl ten posel a řekl: Utekl Izrael před Filistinskými, také i porážka veliká stala se v lidu, ano i oba synové tvoji zabiti jsou, Ofni a Fines, a truhla Boží jest vzata.

18. I stalo se, že jakž jmenoval truhlu Boží, spadl Eli s stolice nazpět při úhlu brány, a tak zlomiv šíji, umřel; nebo byl muž starý a těžký. On soudil Izraele čtyřiceti let.

19. Nevěsta pak jeho, manželka Finesova, jsuc těhotná a blízká porodu, uslyševši také tu pověst, že by truhla Boží vzata byla, a že umřel tchán její i muž její, sklonila se a porodila; nebo se obotřily na ni úzkosti její.

20. A v ten čas, když ona umírala, řekly, kteréž stály při ní: * Neboj se, však jsi porodila syna. Kteráž nic neodpověděla, aniž toho připustila k srdci svému. ^{*1 Mojz.35,17.}

21. I nazvala dítě Ichabod, řkuci: Přestěhovala se sláva z Izraele; proto že vzata byla truhla Boží, a umřel tchán i muž její.

22. Protož řekla: Přestěhovala se sláva z Izraele, nebo vzata jest truhla Boží.

KAPITOLA V.

Truhla Boží mezi Filistinskými.

Filistinští pak vzali truhlu Boží, a zanesli ji z Eben-Ezer do * Azotu. ^{*Joz.15,46,47.}

2. Vzali tedy Filistinští truhlu Boží, a vnesli ji do domu modly Dágon, a postavili ji vedle Dágonu.

3. A když Azotští na zejtří ráno vstali, aj, * Dágon povalený ležel tváří svou na zemi před truhlou Hospodinovou. I vzali Dágonu a postavili jej na místo jeho. ^{*2 Kor.6,14,16.}

4. A když opět ráno nazejtří vstali, aj, Dágon, jakž upadl, ležel tváří svou na zemi před truhlou Hospodinovou; hlava pak Dágonova a obě dlaně rukou jeho odražené byly na prahu, jen ho špalek zůstal.

5. Protož kněží Dágonovi a vůčkní,

kterž vcházejí do domu Dágonova, nešlapají na prah Dágonův v Azotu až do tohoto dne.

6. Tedy ztížena jest ruka Hospodinova nad Azotskými, a pohubila je, (nebo ranila * je neduhy na zadku), Azot i končiny jeho. ^{*5 Mojs. 28, 27. Žalm. 78, 66.}

7. Vidouce pak muži Azotští, co se děje, řekli: Necht' nezůstává truhla Boha Izraelského u nás, nebo těžká jest ruka jeho proti nám, a proti Dágonovi bohu našemu.

8. I obeslali a shromáždili všecka knížata Filistinská k sobě, a řekli: * Co učiníme s truhlou Boha Izraelského? Odpověděli: Necht' jest doprovována do Gát truhla Boha Izraelského. I zprovodili tam truhlu Boha Izraelského. ^{*k. 6, 2.}

9. Stalo se pak, když ji vyprovázeli, že ruka Hospodinova přikročila k městu trápením velikým velmi, a ranila muže města od malého až do velikého, a nametalo se jim v tajných místech plno vědů.

10. Z té příčiny poslali truhlu Boží do Akaron. A když přišla truhla Boží* do Akaron, zkríkli Akaronští, řkouce: Zprovodili k nám truhlu Boha Izraelského, aby nás pomohli i náš lid. ^{*Joz. 15, 46.}

11. Protož poslavše, shromáždili všecka knížata Filistinská, a řekli: Odešlete truhlu Boha Izraelského, ať se navrátí na místo své, a nezmoh' nás i lidu našeho. Nebo bylo trápení smrtelné po všem tom městě, a velmi těžká byla ruka Boží tam.

12. Muži pak, kteříž nezemřeli, ranění byli neduhy na zadku, tak že křik města vstupoval až k nebi.

KAPITOLA VI.

Navrácení truhly Boží Izraelovi, 19. a ranění pro ni Betsemských.

Byla pak truhla Hospodinova v krajině Filistinské za sedm měsíců.

2. Tedy Filistinští povolavše kněží a hadačů, řekli: * Co učiníme s truhlou Hospodinovou? Oznamte nám, kterak bychom ji odeslali na místo její? ^{*k. 5, 8.}

3. Kterž odpověděli: Jestliže odešlete truhlu Boha Izraelského, neodsílejte jí prázdné, ale všelijak dejte jí obět za provinění; tehdy uzdraveni budete, a poznáte, proč ruka jeho neodešla od vás.

4. I řekli: Jakáž jest to obět za hřích, kterouž jí dáti máme? Odpověděli: Ve-

dlé počtu knížat Filistinských pět zadků zlatých a pět myší zlatých; nebo rána jednorostejná jest na všechných, i na knížatech vašich.

5. Uděláte tedy podobenství zadků svých a podobenství myší svých, kteréž pokazily zemi, i dáte slávu Bohu Izraelskému; snad pozlehčí ruky své nad vámi, i nad bohy vašimi a nad zemí vaší.

6. A proč obtěžujete srdce svá, jako jsou obtížili * Egyptští a Faraó srdce své? Zdalíž, když divné věci prokázal při nich, † nepropustili jich, a oni odešli? ^{*2 Mojs. 8, 15. †k. 12, 31.}

7. A protož udělejte vůz nový jeden a vezměte dvě krávy otelené, na kteréž jha nebylo vzkládáno, a zapřahněte ty krávy do vozu, a zavfete telata jejich doma, aby za nimi nešla.

8. A vezmouce truhlu Hospodinovu, vstavte ji na vůz; nádoby pak zlaté, kteréž jste dali jí za provinění, položte v škrínice po boku jejím, a propusťte ji, ať odejde.

9. A šetřte: Jestliže cestou k cíli svému půjde do * Betsemes, onť jest nám způsobil všecko toto zlé přenáravné; pakli nic, poznáme, že ne ruka jeho dotkla se nás, ale náhodou nám to přišlo. ^{*Joz. 15, 10; 21, 16.}

10. Učinili tedy ti muži tak, a zvažše dvě krávy otelené, zapřáhli je do toho vozu, a telata jejich zavřeli doma.

11. A vstavili truhlu Hospodinovu na vůz, i škrínku i myší zlaté, a podobizny zadků svých.

12. I šly upřimo krávy cestou, kteráž vede do Betsemes, silnicí jednou předce jdouce a říčice, aniž se uchýlily na pravo aneb na levo. Knížata také Filistinská šla za nimi až ku pomezí Betsemes.

13. Betsemští pak žali tehdaž pšenici v údolí, a pozdvihše očí svých, uzřeli truhlu; i veselili se, vidouce ji.

14. A když přijel vůz na pole Jozue Betsemského, tu se zastavil. I byl tu kámen veliký. Tedy zsekavše dříví vozu toho i ty krávy, obětovali je v obět zápalnou Hospodinu.

15. Levitové pak složili truhlu Hospodinovu i škrínku, kteráž byla při ní, v níž byly nádoby zlaté, a postavili na ten kámen veliký. Muži pak Betsemští dodávali oběti zápalných, a obětovali oběti v ten den Hospodinu.

16. Což viděvše knížata Filistinská, navrátili se do Akaron téhož dne.

17. Tito jsou pak zadkové zlatí, kteréž dali Filistinští za své provinění Hospodinu, za Azot jeden, za Gázu jeden, za Aškalon jeden, za Gát jeden, za Akaron jeden.

18. Myši také zlaté, vedlé počtu všech měst Filistinských, za patero knížetství, od města hrazeného až do vsi nehrazené, a až k kameni tomu velikému, na němž postavili truhlu Hospodinovu, kterýž jest až do tohoto dne na poli Jozue Betsemského.

19. Pobil pak *Hospodin* z mužů Betsemských, kteříž hleděli do truhly * *Hospodinovy*, pobil, *pravím*, z lidu padesát tisíců a sedmdesáte mužů. I kvílil lid, proto že učinil *Hospodin* v lidu porážku velikou.

*4.Mojš.4,20.

20. Protož řekli muži Betsemští: Kdož bude moci ostáti před *Hospodinem* Bohem svatým tímto? A k komu odejde od nás?

21. I poslali posly k * obyvatelům Kariatjeharim, řkouce: Vrátili zase Filistinští truhlu *Hospodinovu*; přidejte, vezměte ji k sobě.

*Joz.18,14.

KAPITOLA VII.

Průběh truhly do Kariatjeharim, 7. a válka Izraelských proti Filistinským.

Tedy přišli muži * Kariatjeharim a vzali odtud truhlu *Hospodinovu*, a vnesli ji do domu Abinadabova na pahrpek, a Eleazara syna jeho posvětili, aby ostříhal truhly *Hospodinovy*.

*Soud.18,12.

2. Stalo se pak, že od toho času, jakž zůstala truhla v Kariatjeharim, když bylo přeběhlo mnoho dní, a byl již rok dvacátý, teprv se roztoužil všecken dům Izraelský po *Hospodinu*.

3. Nebo byl mluvil Samuel ke všemu domu Izraelskému, řka: Jestliže celým srdcem svým obrátíte se k *Hospodinu*, odejměte * bohy cizí z prostředku sebe i Astarota, a ustavte srdce své při * *Hospodinu*, a služte jemu samému, a vysvobodí vás z ruky Filistinských.

*Joz.24,23. †5.Mojš.6,13.

4. A tak zavrhli synové * Izraelští Bálim i Astarota, a sloužili *Hospodinu* samému.

*Soud.10,16.

5. Byl také řekl Samuel: Shromážděte všecken lid Izraelský do * Masfa, a modliti se budu za vás *Hospodinu*.

*v.10,17. Joz.18,26.

6. I shromáždili se do Masfa, a vázice vodu, vylévali před *Hospodinem*, a postíce se v ten den, řekli tam: Zhřešili jsme proti *Hospodinu*. A soudil Samuel syny Izraelské v Masfa.

7. Uslyšavše pak Filistinští, že synové Izraelští shromáždili se do Masfa, vytáhla knížata Filistinská proti Izraelovi. Což když uslyšeli synové Izraelští, báli se příchodu Filistinských.

8. Pročež řekli synové Izraelští Samuelovi: * Nepřestávej volati za nás k *Hospodinu* Bohu našemu, aby nás vysvobodil z ruky Filistinských.

*k.12,23.

9. Vzav tedy Samuel beránka jednoho, kterýž ještě ssal, obětoval ho celého v obět zápalnou *Hospodinu*. I modlil se Samuel *Hospodinu* za Izraele, a uslyšel jej *Hospodin*.

10. I bylo, že když Samuel obětoval obět zápalnou, Filistinští přiblížili se, aby bojovali proti Izraelovi, * ale zahřměl *Hospodin* hřmáním náramným v ten den nad Filistinskými, a potfel je, i poraženi jsou před tváří Izraele.

*k.2,10. Žalm.18,15.

11. Vytáhše pak muži Izraelští z Masfa, stíhali Filistinské, a bili je až pod Betohar.

12. Tehdy vzav Samuel kámen jeden, položil jej mezi Masfa a mezi Sen, a nazval jméno jeho Eben-Ezer; nebo řekl: Až potud pomáhal nám *Hospodin*.

13. A tak sníženi jsou Filistinští, a netáhli více na pomezí Izraelské; a byla ruka *Hospodinova* proti Filistinským po všecky dny Samuelovy.

14. Navracena jsou také města Izraelovi, kteráž byli Filistinští odtrhli od Izraele, počna od Akaron až do Gát; i pomezí jejich vysvobodil Izrael z ruky Filistinských. A byl pokoj mezi Izraelem a Amorejskými.

15. I soudil Samuel Izraele po všecky dny života svého.

16. A chodě každého roku, obcházel Bethel a Galgala i Masfa, a soudil Izraele na všech těch místech.

17. (Potom navracoval se do * Ramata, nebo tam byl dům jeho, a tam soudil Izraele.) Tam také vzdělal oltář *Hospodinu*.

*k.1,19.

KAPITOLA VIII.

Lid prosil za krále, 10. jímž obyčej královský předložen.

Když se pak zstaral Samuel, ustanovil syny své za soudce v Izraeli.

2. A bylo jméno syna jeho prvorozeného Joel, a jméno druhého * Abia; *ti byli soudcové v Bersabé.* *1 Par. 6, 28.

3. Nechodili pak synové jeho po cestách jeho, ale uchýlili se po lakomství, a berouce dary, převraceli soud.

4. Shromáždili se tedy všickni starší Izraelští, a přišli k Samuelovi * do Ramata. *k. 7, 17.

5. A řekli jemu: Aj, tys se již zstaral, a synové tvoji nechodí po cestách tvých; protož nyní * ustanov nám krále, aby soudil nás, jakož *jest u všech národů.* *Ozeáš. 13, 10. Skutk. 13, 21.

6. I nelíbila se ta řeč Samuelovi, že řekli: * Dej nám krále, aby nás soudil. Protož modlil se Samuel Hospodinu. *5 Mojs. 17, 14.

7. Tedy řekl Hospodin Samuelovi: Uposlechni hlasu lidu ve všem, což mluví tobě; nebo ne tebouť jsou pohrdli, ale mnou pohrdli, abych nekraloval nad nimi.

8. Podlé všech skutků těch, kteréž činili od *onoho dne*, v němž jsem je uvedl z Egypta až do tohoto dne, kdyžto opustili mne, a sloužili bohům cizím, takť oni činí i tobě.

9. Protož nyní uposlechni hlasu jejich, a však nejprv osvědč pilně před nimi, a oznam jim obyčej krále, kterýž nad nimi kralovati bude.

10. I mluvil Samuel všecky řeči Hospodinovy k lidu, kteříž krále žádali od něho.

11. A řekl: Tento bude obyčej krále, kterýž kralovati bude nad vámi: Bráti bude syny vaše, a dá je k vozům svým, a zdělá sobě z nich jezdece, a běhatí budou před vozem jeho.

12. Také ustanoví je sobě za hejtmany nad tisíci a za padesátníky, a aby jemu orali roli jeho, a žali obilé jeho, též aby jemu dělali nástroje válečné a přípravy k vozům jeho.

13. Dcery také vaše bráti bude, aby dělaly masti, a byly kuchařky a pekařky.

14. Nadto pole vaše a * vinice vaše, i olivovní vaše nejvýbornější pobře a rozdá služebníkům svým. *1 Král. 21, 2. *mal.*

15. Také z toho, což vsejete, a z vinic vašich desátky bráti bude, a dá komorníkům a služebníkům svým.

16. Též služebníky vaše a děvky vaše, a mládence vaše nejzpůsobnější, i osly vaše vezme, aby *jimi* dělal dílo své.

17. Z stád vašich desátky bráti bude, a vy budete jemu za služebníky.

18. I budete volati v ten den příčinou krále * vašeho, kteréhož byste sobě vyvolili, a nevyslyší vás Hospodin dne toho. *1 Král. 12, 4.

19. Nechtěl však lid uposlechnouti řeči Samuelovy, a řekli: Nikoli, ale král bude nad námi,

20. Abychom i my také byli, jako všickni *jiní* národové, a souditi nás bude král náš, a * vycházeje před námi, bojovati bude za nás. *4 Mojs. 27, 17.

21. Vyslyšev tedy Samuel všecka slova lidu, oznámil je Hospodinu.

22. I řekl Hospodin Samuelovi: Uposlechni * hlasu jejich, a ustanov jim krále. Protož řekl Samuel mužům Izraelským: Jdětež jeden každý do města svého. *v. 7, 9.

KAPITOLA IX.

Saul hledaje oslic, 6. k Samuelovi přišel, 14. a od něho *všácné* přijal.

Byl pak muž z *pokolení* Benjamin, jménem Cis, syn Abiele syna Seror, syna Bechorat, syna Afia, syna muže Jemini, muž * udatný. *Rut. 2, 1.

2. Ten měl syna jménem Saule, mládence * krásného, tak že žádného z synů Izraelských nebylo pěknějšího nad něj; od t ramene svého vzhůru převyšoval všecken lid. *2 Sam. 14, 25. +1 Sam. 10, 23.

3. Byly se pak ztratily oslice Cis, otce Saulova. I řekl Cis Saulovi synu svému: Vezmi i hned s sebou jednoho z služebníků, a vstana, jdi, hledej oslic.

4. A tak šel přes horu Efraim, a prošel až do země Salisa, a nic nenalezli; prošli také zemi Sálím, a nic *nenalezli*. Ještě přešli i zemi Jemini, a nenalezli.

5. Když pak přišli do země Zuf, řekl Saul služebníkmu svému, kterýž byl s ním: Poď, a navraťme se, aby otec * můj nechaje těch oslic, neměl starostí o nás.

6. Kterýž řekl jemu: Aj, nyní muž Boží jest v městě tomto, a muž ten jest znamenitý; cožkoli praví, všecko se tak stává. Medle, jděme tam, zdali by oznámil nám cestu naši, kterouž bychom jiti měli.

7. Odpověděl Saul služebníkmu svému: Aj, půjdeme. Co pak přineseme mužů tomu? Nebo jsme chléb vytrávili z pytlíků našich, ani daru nemáme, kterýž bychom přinesli mužů Božímu. Což máme?

8. I doložil služebník, odpovídaje Sau-

lovi, a řekl: Hle, našel jsem u sebe čtvrt lotu stříbra; to dám muži Božímu, aby nám oznámil cestu naši.

9. (Za starodávna v Izraeli tak říkával každý, kdož jíti měl raditi se s Bohem: Podte, a přijdeme až k vidoucímu. Nebo ten, kterýž nyní slove prorok, za starodávna sloul vidoucí.)

10. Řekl tedy Saul služebníku svému: Dobrá jest řeč tvá, nu, jděmež. I šli do města, v kterémž byl muž Boží.

11. A když vcházeli na horu města, potkali se s děvčkami, vycházejícími vážit vody. I řekli jim: Jest-li * zde vidoucí? *1 Par. 9, 22.

12. Kteréž odpověděly jim a řekly: Jest. Hle, a on před tebou, pospěš tedy; nebo dnes přišel do města, proto že obětuje dnes lid na té hoře.

13. Hned jakž vejдете do města, tedy naleznete ho, prvé než vstoupí na horu k jídlu. Lid zajisté nebude jísti, dokudž on nepřijde, nebo on požehná oběti, a potom pozvaní jísti budou. A protož jděte, nebo v tuto chvíli naleznete ho.

14. I šli do města. A když vcházeli do prostřed města, aj, Samuel vycházel proti nim, aby vstoupil na tu horu.

15. Hospodin pak zjevil Samuelovi o jeden den prvé, nežli přišel Saul, řka:

16. V tuto chvíli zitra pošli k tobě * muže z země Benjamin, kteréhož pomazeš, aby byl vůdce lidu mého Izraelského, a vysvobodit lid můj z ruky Filistinských; vzhledl jsem zajisté na lid svůj, nebo přišlo volání jeho ke mně. *Skutk. 13, 21.

17. A když Samuel uzřel Saule, řekl jemu Hospodin: Aj, teď ten muž, o kterémž pravil jsem tobě; tent spravovati bude lid můj.

18. Tedy přistoupil Saul k Samuelovi v bráně, a řekl: Ukaž mi, prosím, kde jest tuto dům vidoucího?

19. I odpověděl Samuel Saulovi: Já jsem vidoucí. Vstupiž přede mnou na horu, a budete dnes jísti se mnou; potom ráno propustím tě, a cožkoli jest v srdci tvém, oznámím tobě.

20. O oslice pak, kteréž se ztratily dnes třetí den, nic se nestarej, nebo nalezeny jsou. Ale na koho žádost všeho Izraele? Zdali ne na tebe a na všecken dům otce tvého?

21. I odpověděl Saul a řekl: Zdalíž já nejsem syn Jemini, z nejmenšího pokolení Izraelského? Ano i čeled má * jest

nejchatejnější ze všech čeledí pokolení Benjaminova. Pročež jsi tedy ke mně mluvil taková slova? *k. 15, 17.

22. A pojav Samuel Saule i služebníka jeho, uvedl je do pokoje, a dal jim místo nej přednější mezi pozvanými, jichž bylo okolo třiděti mužů.

23. I řekl Samuel kuchaři: Dej sem ten díl, kterýž jsem dal tobě, o kterémž jsem řekl: Schovej jej obzvláště.

24. Když tedy přinesl kuchař plece i s tím, což se ho přidrželo, položil Samuel před Saule, a řekl: Teď, což pozůstalo, vezmi sobě, jez; až k této chvíli zajisté zachováno jest to pro tebe, jakž jsem řekl: Lidu jsem pozval. I jedl Saul s Samuelem v ten den.

25. A když sešli s hory do města, mluvil s Saulem na vrchní podlaže.

26. Potom vstali velmi ráno. I stalo se, když záře vcházela, že zavolal Samuel Saule na hůru, řka: Vstaň, a propustím tě. Vstal tedy Saul, a vyšli oba ven, on i Samuel.

27. A když přicházeli na konec města, řekl Samuel Saulovi: Rei služebníku, ať jde napřed, (i šel;) ty pak pozastav se málo, ažť oznámím řeč Boží.

KAPITOLA X.

Pomazání Saule na království Izraelské, 17. a vyhlášení jeho.

Tedy vzal * Samuel nádobku oleje, a vylil na hlavu jeho, a políbil ho, i řekl: Aj, teď † pomazal tě Hospodin nad dědictvím svým za vůdce. *k. 15, 1. †Skutk. 13, 21.

2. Když půjdeš dnes ode mne, nalezneš dva muže u * hrobu Ráchel v končinách Benjamin v Zelzachu. Kteríž řeknou tobě: Nalezeny jsou oslice, jichž jsi chodil hledati. A aj, otec tvůj nechav péče o oslice, stará se o vás, pravě: Kterak udělám o syna svého? *1 Moj. 35, 19.

3. A odejda odtud dále, přijdeš až k rovině Tábor. I potkají se s tebou tam tři muži vstupující k Bohu do Bethel, jeden nesa tři kozelce, druhý nesa tři pecníky chleba, a třetí nesa láhvice vína.

4. Kterížto když tě pozdraví, dadť dva chleby, kteréž přijmeš z rukou jejich.

5. Potom přijdeš na pahrpek Boží, na kterémž jest stráž Filistinská. A když tam vejdeš do města, potká se s tebou zástup proroků sstupujících s hory, a před nimi loutna, buben i píšťalka a harfa, a oni prorokovati budou.

6. I sstoupí na tě Duch Hospodinův, a prorokovati budeš s nimi, a proměněn budeš v muže jiného.

7. Když tedy zběhnou se tato znamení při tobě, učiň, cožkoli najde ruka tvá, nebo Bůh s tebou jest.

8. Potom sstoupíš přede mnou do Galgala, a aj, já sstoupím k tobě, abych obětoval oběti zápalné, též abych obětoval oběti pokojné. Za sedm dní čekati budeš, až přijdu k tobě, a ukážiť, co bys měl činiti.

9. A bylo, když se obrátil, aby šel od Samuele, že Bůh proměnil srdce jeho v jiné, a zběhla se všecka ta znamení dne toho.

10. I přišli tam ku pahrbku, a aj, zástup proroků proti němu, i sstoupil na něj Duch * Boží, a prorokoval u prostřed nich. *k.18,13.

11. Stalo se tedy, že všickni, kdož ho znali prvě, viděli, an prorokuje s proroky. Pročež mluvil každý, jeden k druhému: Což se to stalo synu * Cis? Zdali také Saul mezi proroky? *k.19,24.

12. I odpověděl jeden odtud a řekl: A kdo jest otec jejich? Protož přišlo to v přísloví: Zdali také Saul mezi proroky?

13. A přestav prorokovati, přišel na horu.

14. Řekl pak strýc Saulův jemu a k služebníku jeho: Kam jste chodili? Odpověděl: Hledati oslice; když jsme pak poznali, že *jich* není, přišli jsme k Samuelovi.

15. I řekl strýc Saulův: Pověz mi medle, co vám řekl Samuel?

16. Odpověděl Saul strýci svému: Oznamil nám místně, že by nalezeny byly oslice. Ale s strany království nic mu neoznámil, co mluvil Samuel.

17. Svolal pak Samuel lid k Hospodinu do Masfa,

18. A řekl synům Izraelským: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem vyvedl Izraele z Egypta, a vysvobodil jsem vás z ruky Egyptských, nýbrž z ruky všech království sssuzijících vás.

19. Ale vy dnes * zavrhlí jste Boha svého, kterýž sám vyprošťuje vás ze všech zlých věcí vašich a z úzkostí vašich, a řekli jste jemu: Krále ustanov nad námi. Protož nyní postavtež se před Hospodinem po pokoleních svých a po tisících svých. *k.8,7.

20. A když Samuel kázal přistupovati

všechněm pokolením Izraelským, přišlo na pokolení Beniamin.

21. Potom kázal přistupovati pokolení Beniamin po čeledech jich, i přišlo na čeled Matri, a přišlo na Saule, syna Cis. I hledali ho, a není nalezen.

22. Protož ptali se opět Hospodina: Přijde-li ještě sem ten muž? I odpověděl Hospodin: Aj, skryl se mezi nádobím.

23. Tedy běželi a vzali ho odtud. I postavil se u prostřed lidu, a převyšoval všecken lid * od ramene svého vzhůru. *k.9,2.

24. I řekl Samuel všemu lidu: Vidíte-li, koho vyvolil Hospodin, žeť mu není podobného ve všem lidu? Protož zkfikl všecken lid, a řekli: * Živ buď král!

25. I oznamoval Samuel * lidu o správě království, a vepsal to do knihy, kterouž položil před Hospodinem. Potom propustil Samuel všecken lid, jednoho každého do domu jeho. *5 Mojs.17,16 násl.

26. Také i Saul ošdel do domu svého do Gabaa; a odešla s ním vojska, jichžto srdcí Bůh se dotekl.

27. Ale * lidé nešlechtní řekli: Tentoliž nás vysvobodí? I pohrdali jím, ani mu pocty nepřinesli. On pak činil se neslyše. *k.11,12.

KAPITOLA XI.

Válka Saulova proti Ammonitským, 11. i vítězství jeho nad nimi.

Tedy přitáhl Náhas Ammonitský, a položil se proti Jábes v Galád. I řekli všickni muži * Jábes k Náhasovi: Učiň s námi smlouvu, a budemeť sloužiti. *k.31,11.

2. Jimž odpověděl Náhas Ammonitský: Na ten způsob učiním s vámi *smlouvu*, jestliže každému z vás vyloupím * oko pravé, a uvedu to pohanění na všecken Izrael. *Jer.39,7.

3. I řekli jemu starší Jábes: Propůjž nám sedm dní, ať rozešleme posly po všech končinách Izraelských, a nebudeli žádného, kdo by nás vysvobodil, tedy vyjdeme k tobě.

4. Když pak přišli ti poslové do Gabaa Saulova, a mluvili ta slova v uši lidu, pozdvihli všickni hlasu svého a plakali.

5. A aj, Saul šel za voly s pole. I řekl Saul: Co je lidu, že pláče? I vypravovali jemu slova mužů Jábes.

6. Tedy * sstoupil Duch Boží na Saule, když uslyšel slova ta, a rozhněvala se prechlivost jeho náramně. *k.10,10.

7. A vzav pár volů, rozsekal je na kusy, a rozeslal po všech krajinách Izraelských po týchž poslích, řka: Kdo by koli nešel za Saulem a za Samuelem, tak se stane s voly jeho. I připadl strach Hospodinův na lid, a vyšli jako muž jeden.

8. I sečtl je v Bezecku; a bylo synů Izraelských třikrát sto tisíc, a mužů Juda třidceti tisíci.

9. I řekli těm poslům, kteříž byli přišli: Takto povíte mužům Jábes v Galád: Zitra budete vysvobozeni, když slunce obejde. I přišli poslové, a oznámili mužům Jábes, kteřížto zraďovali se.

10. Tedy řekli muži Jábes Ammonitským: Ráno vyjdeme k vám, abyste nám učinili, cožkoli se vám za dobré viděti bude.

11. Nazejtří pak rozdělil Saul lid na tři houfy; i vskočili do prostřed vojska v čas jitřního bdění, a bili Ammonitské, až slunce dobře vzešlo; kteříž pak byli pozůstali, rozprchli se, tak že nezůstalo z nich ani dvou pospolu.

12. I řekl lid Samuelovi: * Kdo jest ten, jenž pravil: Zdali Saul kralovati bude nad námi? Vydejte ty muže, ať je zbijeme. *k.10.27.

13. Ale Saul řekl: Nebudeš dnes žádný zabít, poněvadž nebud učinil * Hospodin vysvobození v Izraeli. *k.14.45.

14. I řekl Samuel lidu: Přidte, a podme do * Galgala, obnovíme tam království. *k.10.8.

15. Šel tedy všecken lid do Galgala, a ustanovili * tam Saule za krále před Hospodinem v Galgala, a obětovali také tam oběti pokojné před Hospodinem. I veselil se tam Saul a všickni muži Izraelští velmi velice. *k.12.1.

KAPITOLA XII.

Obvinění lidu Izraelského pro nevděčnost jejich, 19. a potěšení jich.

Mluvil pak Samuel ke všemu Izraelovi: Aj, * uposlechl jsem hlasu vašeho ve všem, což jste mluvili ke mně, a * ustanovil jsem nad vámi krále.

2. A nyní aj, král jde před vámi, já pak zstaral jsem se a ošedivěl, a synové moji, aj, mezi vámi jsou. Já také chodil jsem před vámi od své mladosti až do dnešního dne.

3. A však aj, teď jsem. Vydejte svědectví proti mně před Hospodinem a před

pomazaným jeho, * vzal-li jsem čího vola, aneb vzal-li jsem čího osla, utískl-li jsem koho, ublížil-li jsem komu, aneb vzal-li jsem od koho úplatek, abych na něm přehlédli něco, a navrátím vám.

*Skutk.20.33.

4. Odpověděli: Neutískl jsi nás, aniž jsi ublížil nám, aniž jsi co vzal z ruky kterého člověka.

5. Řekl ještě jim: Svědek jest Hospodin proti vám, svědek jest i pomazaný jeho v tento den, že jste nenalezli při mně ničehož. I řekl lid: Svědek jest.

6. Tedy řekl Samuel lidu: Hospodin jest svědek, kterýž učinil Mojžíše a Arona, a kterýž vyvedl otce vaše z země Egyptské.

7. Protož nyní postavte se, ať s vámi v soud vejdu před Hospodinem o všechny spravedlivé skutky Hospodinovy, kteréž učinil s vámi i s otcí vašimi.

8. Když byl všel * Jákob do Egypta, volali otcové vaši k Hospodinu; i poslal Hospodin Mojžíše a Arona, kteříž vyvedli otce vaše z Egypta, a osadili je na tomto místě. *1 Mojs.46.6.

9. A když se zapomenuli na Hospodina Boha svého, * vydal je v ruku Zizary, knížete vojska Azor, a v ruku Filištinských, též v ruku krále Moabského, kteříž bojovali proti nim. *Soud.4.2.

10. Ale když volali k Hospodinu a řekli: * Zhřešili jsme, nebo jsme opustili Hospodina, a sloužili jsme Bálim a Astarot, protož nyní vysvobod nás z ruky nepřátel našich, a sloužití budeme tobě: *k.7.6. Soud.10.10.

11. I poslal Hospodin * Jerobále a Bedana a * Jefta a * Samuele, a vytrhl vás z ruky nepřátel vašich okolních, a bydlili jste bezpečně.

*Soud.6.14. řk.11.2.29. *1 Sam.7.10.

12. Potom vidouce, že Náhas král synů Ammon přitáhl proti vám, řekli jste mi: * Nikoli, ale král bude kralovati nad námi; ještě Hospodin Bůh váš jest králem naším. *k.8.5.

13. Nyní tedy, aj, král, kteréhož jste zvolili, za něhož jste žádali, a aj, Hospodin ustanovil ho nad vámi králem.

14. Budete-li se báti Hospodina, a jemu sloužití a poslouchati hlasu jeho, a nebudete-li se zpěčovati řeči Hospodinově, tak i vy i král, kterýž kraluje nad vámi, ostojíte, jdouce za Hospodinem Bohem naším.

15. Pakli nebudete poslouchati hlasu Hospodinova, ale odporni budete řeči jeho, bude ruka Hospodinova proti vám, jako i proti otcům vašim.

16. Ještě se teď pozastavte, a vizte věc tuto velikou, kterouž učiní Hospodin před očima vašima.

17. Zdalíž není dnes žeň pšeničná? Volati budu k Hospodinu, i vydá hřimání a déšť, tak že poznati a viděti musíte, jak jest to velmi zlá věc, kteréž jste se dopustili před očima Hospodinovýmá, žádavše sobě krále.

18. Protož volal Samuel k Hospodinu, a vydal Hospodin hřimání a déšť v ten den. I bál se všecken lid Hospodina velmi i Samuele.

19. A řekl všecken lid Samuelovi: Modl * se za služebníky své Hospodinu Bohu svému, abychom nezemfeli; nebo jsme přidali ke všem hříchům našim i toto zlé, že jsme sobě žádali krále.

*2 Mojš.9,28.

20. I řekl Samuel lidu: Nebojte se. Učinilí jste sic všecko to zlé, však proto neodstupujte zpět od Hospodina, ale služte Hospodinu celým srdcem svým.

21. Neodstupujte, pravím, následujice marnosti, totiž cizích bohů, kteříž nic neprosívají, aniž * vysvobozují, nebo jsou marnost.

*5 Mojš.32,37.38.

22. Neopustíť zajisté Hospodin lidu svého pro jméno své veliké; nebo zalíbilo se Hospodinu, aby vás sobě vzdělal v lid.

23. Ode mne také odstup to, abych měl hřešiti proti Hospodinu, a přestávati modliti se za vás, nýbrž navoditi vás budu na cestu dobrou a přimou.

24. A však * bojte se Hospodina a služte jemu v pravdě celým srdcem svým; nebo vidíte, jak veliké věci učinil s vámi.

*2 Král.17,39.

25. Jestliže pak předce zle činiti budete, i vy i král váš zahynete.

KAPITOLA XIII.

Stráž Filistinská pobita, 9. Saul všecké obětoval, 16. a Izraelští ssouzeni.

Saul tedy prvního léta kralování svého, (kraloval pak dvě léta nad Izraelem,)

2. Vybral sobě tři tisíce z Izraele. I bylo jich s Saulem dva tisíce v Michmas a na hoře Bethel, a tisíc bylo s Jonatou v Gabaa Benjaminově; ostatek pak lidu rozpustil jednoho každého do přibytku jeho.

3. I pobil Jonata stráž Filistinských,

kterouž měli na pahrbku, a uslyšeli to Filistinští. Tedy Saul troubil v troubu po vši zemi, řka: Ať to slyší Hébrejští.

4. A tak slyšel všecken Izrael, že bylo praveno: Pobil Saul stráž Filistinských, pročež také zoškliven byl Izrael mezi Filistinskými. I svolán jest lid za Saulem do Galgala.

5. Filistinští pak sebrali se k boji proti Izraelovi, třidceti tisíc vozů, a šest tisíc jezdců, a lidu ve množství, jako * jest písku na břehu mořském. I vytáhli a položili se v Michmas na východ Betaven.

*Soud.7.12.

6. A protož muži Izraelští vidouce, že jim úzko, (nebo byl ssouzen lid,) skryl se lid v jeskyních a v ohradách, a v skalách a v horách, i v jamách.

7. Hébrejští také přepravili se přes Jordán do země Gád a Galád. Saul pak ještě byl v Galgala, a všecken lid zstrašil se, jda za ním.

8. I očekával tu * za sedm dní vedlé času uložného od Samuele; a když nepřicházel Samuel do Galgala, rozešel se lid od něho.

*k.10.8.

9. Tedy řekl Saul: Přineste ke mně obět zápalnou a oběti pokojné. I obětoval oběti zápalné.

10. Když pak již dokonal obětování oběti zápalné, aj, Samuel přicházel, a Saul vyšel proti němu, aby ho přivítal.

11. I řekl Samuel: Co jsi učinil? Odpověděl Saul: Když jsem viděl, že se lid rozchází ode mne, a ty nepřicházíš k uložnému dni, a Filistinští byli shromážděni v Michmas:

12. I řekl jsem: Nyní případnou Filistinští na mne v Galgala, a tváři Hospodinově nemodlil jsem se. Takž jsem se opovážil a * obětoval jsem oběti zápalné.

*3 Mojš.17.5.8.9.

13. Tedy řekl Samuel Saulovi: Bláznivě jsi učinil, nezachovals přikázání Hospodina Boha svého, kteréž přikázal tobě; nebo nyní byl by utvrdil Hospodin království tvé nad Izraelem až na věky.

14. Ale již nyní království tvé neostojí. Vyhledalť * jest Hospodin sobě muže vedlé srdce svého, jemuž rozkázal Hospodin, aby byl vůdce nad lidem jeho; nebo jsi nezachoval, což přikázal Hospodin.

*Skutk.13.22.

15. Vstav pak Samuel, vstoupil z Galgala do Gabaa Benjaminova. A Saul na-

četl lidu, kterýž zůstával při něm, okolo šesti set mužů.

16. Saul tedy a Jonata syn-jeho, i lid, kterýž zůstával s nimi, byli v Gabaa Beniaminově, Filistinští pak leželi v Michmas.

17. I vyšli zhoubcové z vojska Filistinského na tři rozdělení. Houf jeden obrátil se k cestě Ofra, k zemi Sual;

18. A houf druhý obrátil se na cestu Betoron; houf pak třetí pustil se cestou krajiny, kteráž patří k údolí Seboim na poušť.

19. Kováři * pak žádného nenalezalo se ve vsi zemi Izraelské; nebo byli řekli Filistinští: Aby sobě Hebrejští nenadělali mečů a kopí. *Soud.5.8.

20. Protož chodivali všickni Izraelští k Filistinským, aby ostřil sobě jeden každý radlici svou, a motyku svou, sekeru svou i vidly své,

21. Sic jinak byly štěrbiny na radlicích, motykách, vidlách třírohých a sekerách; také i o zaostření ostnu bývalo těžko.

22. I bylo, že v čas boje nenalezalo se meče ani kopí u žádného z lidu toho, kterýž byl s Saulem a s Jonatou, toliko u Saule a u Jonaty syna jeho.

23. Vyšla pak stráž Filistinských k cestám Michmas.

KAPITOLA XIV.

Jonata stráž Filistinských pobil, 24. a půst od Saule ulovený zrušil.

Stalo se pak jednoho dne, že řekl Jonata syn Saulův služebníku, kterýž nosil zbroj jeho: Poď, přejdeme k stráži Filistinských, kteráž jest na oné straně. Ale otcí svému toho nepověděl.

2. Saul však zůstával na kraji pahrbku pod jabloni zrnatou, kteráž byla v Migron; a lidu, kterýž byl s ním, bylo okolo šesti set mužů,

3. Tolikéž Achiáš syn Achitobův, bratra Ichabodova, syna * Finesova, syna Eli, kněze Hospodinova v Silo, kterýž nosil efod. Ale lid nevěděl, že by odšel Jonata. *k.4.21.

4. Mezi těmi pak průchody, jimiž pokoušel se Jonata přejíti k stráži Filistinských, byla skála příkrá k přecházení s této strany, též skála příkrá k přecházení s oné strany; jméno jedné Bóses, a jméno druhé Seneh.

5. Jedna skála byla na pánoci proti

Michmas, a druhá na poledne proti Gabaa.

6. I řekl Jonata služebníku, kterýž nosil zbroj jeho: Poď, přejdeme k stráži těch neobřezaných, snad bude Hospodin s námi; neboť není * nesnadné Hospodinu zachovati ve mnoze aneb v mále.

7. Odpověděl oděnc jeho: Učiň, cožkoli jest v srdci tvém, obrať se, kam chceš; aj, budu s tebou podlé vůle tvé. *Soud.7.7.2Par.14.11.

8. I řekl Jonata: Aj, my jdeme k mužům těm, a ukážeme se jim.

9. Jestliže řeknou nám takto: Počkejte, až přijdeme k vám, stůjme na místě svém, a nechodme k nim.

10. Pakli by řekli takto: Vstupte k nám, jděme, nebo vydal je Hospodin v ruku naši. To zajisté nám bude za znamení.

11. Ukázali se tedy oba dva stráži Filistinských. I řekli Filistinští: Hle, Hebrejští lezou z děr, v nichž se byli skryli.

12. I mluvili někteří z stráže té k Jonatovi a k oděnci jeho, a řekli: Vstupte k nám, a povíme vám něco. Pročež řekl Jonata k oděnci svému: Podiž za mnou, nebo je vydal Hospodin v ruku Izraele.

13. A tak lezl čtvermo Jonata a oděnc jeho za ním. I * padali před Jonatou, a oděnc jeho mordoval je, jda za ním. *3 Mojs.26.7.8.

14. A to byla porážka první, v níž zbíl Jonata a oděnc jeho okolo dvaceti mužů, jako v půl honech rolí dvěma volům s záprež.

15. Protož byl * strach v tom ležení a na tom poli, i na všem tom lidu; strážní i oni loupežníci děsili se též, až se země třásla, nebo byla v strachu Božím.

16. A vidouce strážní Saulovi v Gabaa Beniaminově, oznámili, jak množství to narůzno přehá, a vždy více se potírá. *2 Mojs.23.27.

17. Saul pak řekl lidu, kterýž s ním byl: Vyhleďte i hned a zvězte, kdo jest z našich odšel. A když vyhledávali, hle, Jonaty nebylo a oděnce jeho.

18. I řekl Saul Achiášovi: Postav sem truhlu Boží. (Truhla pak Boží toho času byla s syny Izraelskými).

19. I stalo se, když ještě mluvil Saul k knězi, že hfmot, kterýž byl v vojště Filistinských, více se rozcházel a rozmáhal. Protož řekl Saul knězi: Spust ruku svou.

20. Shromáždili se tedy Saul i všecken

lid, kterýž s ním byl, a přišli až k té bitvě; a aj, * byl meč jednoho proti druhému s hřmotem velmi velikým. *Soud.7,22.

21. Hebrejští pak někteří byli s Filistinskými prvé, kteříž táhli s nimi polem sem i tam; i ti také *obrátili se* a stáli při lidu Izraelském, kterýž byl s Saulem a s Jonatou.

22. Všickni také muži Izraelští, kteříž se skryli na hoře Efraim, když uslyšeli, že by utíkali Filistinští, honili je i oni v té bitvě.

23. I vysvobodil Hospodin toho dne Izraele. Bój pak protáhl se až do Betaven.

24. A ačkoli muži Izraelští utrápili se toho dne, však Saul zavázal lid s přísahou, řka: Zlořečený muž, kterýž by jedl chléb prvé, než bude večer, a než se pomstím nad nepřátely svými. A tak neokusil všecken lid chleba.

25. Všecken pak lid té krajiny šli do lesa, kdež bylo *hojnost* medu po zemi.

26. A když všel lid do lesa, viděl tekoucí med; žádný však nepříčinil k útům svým ruky své, nebo se bál lid té přísahy.

27. Ale Jonata neslyšev, že otec jeho zavazoval lid přísahou, vztáhl hůl, kterouž měl v ruce své, a omočil konec její v plástu medu, a obrátil ruku svou k útům svým; i osvitly se oči jeho.

28. Odpovídaje pak jeden z lidu, řekl: Velikou přísahou zavázal otec tvůj lid, řka: Zlořečený muž, kterýž by jedl chléb dnes, ačkoli zemlel lid.

29. Tedy řekl Jonata: Zkormoutil otec můj lid země. Pohleďte, prosím, jak se osvitly oči mé, hned jakž jsem okusil maličko medu toho.

30. Čím více kdyby se byl směle najeď dnes lid z loupeží nepřátel svých, kterýchž dosáhl? Nebyla-liž by se nyní stala větší porážka Filistinských?

31. A tak bili toho dne Filistinské od Michmas až do Aialon; i ustal lid náramně.

32. Protož obrátil se lid k loupeži, a nabravše ovci a volů i telat, zbili je na zemi; i jedl lid * se krví.

*3 Mojz.3,17.5 Mojz.12,6.

33. I pověděli Saulovi, řkouce: Aj, lid hřeší proti Hospodinu, jeda se krví. Kterýž řekl: Přestoupili jste *příkázání*. Přivaltež i hned ke mně kámen veliký.

34. Opět řekl Saul: Rozejděte se mezi

lid a rcete jim: Přiveďte ke mně jeden každý vola svého a jeden každý dobytče své, a bite tuto a jezte, i nebudete hřešiti proti Hospodinu, jedouce se krví. Přivedli tedy všecken lid jeden každý vola svého rukou svou té noci a zabíjeli tu.

35. Vzdělal také Saul oltář Hospodinu; to nejprvnější oltář udělal Hospodinu.

36. Potom řekl Saul: Pustme se po Filistinských v noci, a budeme je loupiti až do jitra, aniž zůstavujeme z nich koho. Kteríž rekli: Což se koli vidí za dobré, učin. Ale kněz řekl: Přistupme sem k Bohu.

37. I tázal se Saul Boha: Pustím-li se za Filistinskými? Dáš-li je v ruku Izraelovu? I neodpověděl mu v ten den.

38. Protož řekl Saul: Přistupujte sem všecka knížata lidu, a vyzvězte a vyhledejte, kdo se jest dopustil dnes hříchu nějakého?

39. Nebo živť jest Hospodin, kterýž vysvobozuje Izraele, že byť pak i na Jonatovi synu mém to bylo, smrti umře. I neodpověděl jemu žádný ze všeho lidu.

40. Řekl také všemu Izraelovi: Buďte vy na jedné straně, já pak a Jonata syn můj budeme na druhé straně. Odpověděl lid Saulovi: Učin, cožť se za dobré vidí.

41. Protož řekl Saul Hospodinu Bohu Izraelskému: Ukaž spravedlivě. I * přišlo na Jonatu a Saule, lid pak z toho vyšel. *Joz.7,16.

42. I řekl Saul: Vrzte los mezi mnou a mezi Jonatou synem svým. A postižen jest Jonata.

43. Řekl tedy Saul Jonatovi: Pověz mi, co * jsi učinil? I pověděl mu Jonata a řekl: Toliko jsem okusil maličko medu koncem holi, kterouž jsem měl v ruce své, a aj, *proto-liž* mám umřítí? *Joz.7,19.

44. Odpověděl Saul: Toto * učin mi Bůh a toto přidej, že smrti umřeš, Jonato.

*1 Král.2,23; 19,2.

45. I řekl lid Saulovi: Což tedy umřítí má Jonata, kterýž učinil * vysvobození toto veliké v Izraeli? Odstup to, živť jest Hospodin, že nespadne vlas s hlavy jeho na zemi, poněvadž s pomocí Boží učinil to dnes. I vyprostil lid Jonatu, tak aby nebyl usmrčen. *k.11,13.

46. Tedy odtáhl Saul od Filistinských; Filistinští také navrátili se k místu svému.

47. Saul pak uvázav se v království

nad Izraelem, bojoval vůkol se všemi nepřátely svými, s Moábskými a s syny Ammon, a s Edomem, i s králi Soba, a s Filistinskými; a kamž se koli obracel, ukrutnost provodil.

48. Sebrav také vojska, porazil Amalecha, a vysvobodil Izraele z ruky zhoubců jeho.

49. Byli pak * synové Saulovi: Jonata a Jesui a Melchisua; a jména dvou dcer jeho, jméno prvorozené Merob, jméno pak mladší Mikol. ^{*1 Par. 8, 33.}

50. A jméno manželky Saulovy Achinoam, dcera Achimaasova; jméno pak hejtmana * vojska jeho Abner, syn Ner, strýce Saulova. ^{*k. 17, 55: 26, 5.}

51. Nebo Cis byl otec Saulův, a Ner otec Abnerův, syn Abielův.

52. Byla pak válka veliká s Filistinskými po všechny dny Saulovy, protož kohožkoli Saul viděl muže silného, a kohožkoli udatného, bral ho k sobě.

KAPITOLA XV.

Válka Saulova proti Amalechitským, 9. a neposlušnosti jeho.

Řekl pak Samuel Saulovi: * Hospodin poslal mne, abych tě pomazal za krále nad lidem jeho, nad Izraelem, pozorujž tedy nyní hlasu slov Hospodinových. ^{*k. 10, 1.}

2. Takto praví Hospodin zástupů: Rozpomenul jsem se na to, co jest činil * Amalech Izraelovi, že se položil proti němu na cestě, když se bral z Egypta. ^{*2 Moj. 17, 8.}

3. Protož i hned táhni a * zkaz Amalecha, a zahlaďte jako proklaté všecko, což má. Neslitovávejž se nad ním, ale zahub od muže až do ženy, od malého až do toho, kterýž prsí požívá, od vola také až do ovce, a od velblouda až do osla. ^{*2 Moj. 17, 14.}

4. Sebral tedy Saul lid, a sečetl je v Telaim, dvakrát sto tisíc pěších, a deset tisíc mužů Judských.

5. A přitáhl Saul až k městu Amalechovu, aby bojoval v údolí jeho.

6. I řekl Saul Cinejským: Jděte, oddělte se, vyjděte z prostředku Amalechitských, abych vás s nimi nezahladil; nebo vy jste učinili milosrdenství se všemi syny Izraelskými, když šli z Egypta. A tak odděle Cinejský z prostředku Amalecha.

7. I porazil Saul Amalecha od Hevilah,

kudy se chodí do Sur, kteréž jest naproti Egyptu.

8. Jal také * Agaga krále Amalechitského živého, lid pak všecken vyhledil ostrosti meče. ^{*Joz. 8, 23.}

9. I zachoval Saul a lid jeho Agaga, a nejlepší bravy a skoty a krmný dobytek, a berany i všecko, což lepšího bylo, a nechtěli vyhubiti jich; což pak bylo ničemného a churavého, to zahubili.

10. A protož stalo se slovo Hospodinovo k Samuelovi, řkoucí:

11. Žel mi, že jsem Saule ustanovil za krále, nebo odvrátil se ode mne, a slov mých nevyplnil. I rozhorlil se Samuel náramně a volal k Hospodinu celou noc.

12. Vstav pak Samuel, šel vstříc Saulovi ráno. I oznámili Samuelovi, řkouce: Saul přišel na Karmel, a aj, připravil sobě místo, a odtud hnuv se, táhl a sstoupil do Galgala.

13. A když přišel Samuel k Saulovi, řekl jemu Saul: * Požehnaný ty od Hospodina, vyplnil jsem slovo Hospodinovo. ^{*Soud. 17, 2. Rut. 3, 10.}

14. Samuel pak řekl: Jaké pak jest to bečení ovcí těch v uších mých, a řvání volů, kteréž já slyším?

15. Odpověděl Saul: Od Amalechitských přihnali je; nebo zachoval lid, což nejlepšího bylo z bravů a skotů, aby to obětoval Hospodinu Bohu tvému, ostatěk pak jsme zahladili jako proklaté.

16. I řekl Samuel Saulovi: Dopust, ať oznámím tobě, co jest mi mluvil Hospodin noci této. Dí jemu: Oznam.

17. Tedy řekl Samuel: Zдали jsi nebyl maličký * sám u sebe? A předce učiněn jsi hlavou pokolení Izraelských, a pomazal tě Hospodin za krále nad Izraelem. ^{*k. 9, 21.}

18. A poslal tě Hospodin na cestu a řekl tobě: Jdi, zahub jako proklaté hříšníky ty Amalechitské, a bojuj proti nim, dokudž byste nevyhledili jich.

19. Pročež jsi tedy neuposlechl hlasu Hospodinova, ale obrátil jsi se k loupeži, a učinils zlou věc před očima Hospodinovými?

20. Odpověděl Saul Samuelovi: Však jsem uposlechl hlasu Hospodinova, a šel jsem cestou, kterouž poslal mne Hospodin, a přivedl jsem Agaga krále Amalechitského, i Amalechitské jako proklaté vyhubil jsem.

21. Ale lid vzal z loupeží bravy a skoty

přední z věcí proklatých, k obětování Hospodinu Bohu tvému v Galgala.

22. I řekl Samuel: Zdalíž libost *takovou* má Hospodin v zápalích a v obětech, jako když se poslušensství koná hlasu Hospodinova? Áj, *poslouchati lépe jest, nežli obětovati, a ku poslušensství státi, nežli tuk skopců *přinášeti*.

*Ozeáš.6,6. Mat.9,13.

23. Nebo zpoura *jest takový* hřích jako čarodějnictví, a přestoupiti *příkázání* jako modlářství a obrazové. Poněvadž jsi pak zavrhl řeč Hospodinovu, i *on také* * zavrhl tě, abys nebyl králem.

*k.16,1.

24. Tedy řekl Saul Samuelovi: Zhřešil jsem, že jsem přestoupil rozkaz Hospodinův a slova tvá, nebo jsem se bál lidu, a povolil jsem hlasu jejich.

25. Protož nyní odpusť, prosím, hřích můj, a navrať se se mnou, ať se pomodlim Hospodinu.

26. I řekl Samuel Saulovi: Nenavrátím se s tebou; nebo jsi zavrhl řeč Hospodinovu, tebe také * zavrhl Hospodin, abys nebyl králem nad Izraelem. *2Sam.7,15.

27. A když se obrátil Samuel, aby odšel, *Saul* uchytil křídlo pláště jeho, i odtrhlo se.

28. Tedy řekl jemu Samuel: * Odrhlť jest Hospodin království Izraelské dnes od tebe, a dal je bližnímu tvému, lepšímu, než jsi ty. *k.28,17.

29. Však proto vítěz Izraelský * klamati nebude, ani želeti; nebo není člověkem, aby měl *ěho* želeti. *4Mojš.23,19.

30. On pak řekl: Zhřešilt jsem, ale vždy mne cti, prosím, před staršími lidu mého a před Izraelem, a navrať se se mnou, abych se pomodlil Hospodinu Bohu tvému.

31. I navrátil se Samuel, šel za Saulem, a pomodlil se Saul Hospodinu.

32. Řekl pak Samuel: Přiveďte ke mně Agaga, krále Amalechitského. I šel k němu Agag nádherně; nebo řekl Agag: Jistě odešla hořkost smrti.

33. Ale Samuel řekl: Jakož uvedl sirobu na ženy meč tvůj, takť osiří matka tvá nad *jiné* ženy. I rozsekal Samuel Agaga na kusy před Hospodinem v Galgala.

34. Potom odšel Samuel do Ráma, Saul pak vstoupil do domu svého, do Gabaa Saulova.

35. A již potom více Samuel neviděl

Saule až do dne smrti své; však plakal Samuel Saule. Hospodin pak želel toho, že učinil Saule králem nad Izraelem.

KAPITOLA XVI.

David na království pomazan, 14. a duch slý Saulem lomcoval.

Řekl pak Hospodin Samuelovi: I dokudž ty budeš plakati Saule, poněvadž jsem * já ho zavrhl, aby nekraloval nad Izraelem? Naplň roh svůj olejem a pod, pošli tě k Izai Betlémskému; nebo jsem vybral sobě z synů jeho krále.

*k.15,23. Skrutk.13,22.

2. I řekl jemu Samuel: Kterak mám jiti? Nebo Saul uslyše, zabije mne. Odpověděl Hospodin: Jalovici z stáda vezmeš s sebou, a diš: Přišel jsem, abych obětoval Hospodinu.

3. A pozveš Izai k oběti, jáť pak ukáži, co bys měl činiti; i pomazeš mi toho, o kterémž já tobě povím.

4. A tak učinil Samuel, jakž mu byl mluvil Hospodin, a přišel do Betléma. A ulekše se starší města, vyšli proti němu a řekli: * Pokojný-li jest příchod tvůj? *2Kral.9,18.

5. Odpověděl: Pokojný. Abych obětoval Hospodinu, přišel jsem. Posvěťte se, a poďte k oběti se mnou. Posvětil také Izai a synů jeho, a pozval jich k oběti.

6. Když pak přišli, vida * Eliába, řekl: Jistě před Hospodinem jest pomazaný jeho. *k.17,13.

7. Ale Hospodin řekl Samuelovi: Nehleď * na tvárnost jeho a na zrůst postavy jeho, nebo jsem ho zavrhl; neboť *nepatřím*, nač patří člověk. Člověk zajisté hledí *na to*, což jest před očima, ale † Hospodin hledí k srdci. *Skutk.10,34. †1 Tes.2,4.

8. I povolal Izai * Abinadaba, a kázal mu jíti před Samuele. Kterýž řekl: Také ani toho nevyvolil Hospodin. *k.17,13.

9. Rozkázal též Izai jíti Sammovi. I řekl: Ani toho nevyvolil Hospodin.

10. Takž rozkázal Izai jíti sedmi synům svým před Samuele. Ale Samuel řekl Izai: Ani těch nevyvolil Hospodin.

11. Potom řekl Samuel Izai: Jsou-li to již všickni synové? Odpověděl: Ještěť zůstává nejmladší, a aj, pase ovce. Tedy řekl Samuel Izai: Pošli a vezmi jej; nebo aniž sedneme za stůl, dokudž on sem nepřijde.

12. I poslal a přivedl ho. (Byl pak * on ryšavý, krásných očí a libého vzezření.)

I řekl Hospodin: Vstana, pomaz ho, nebo to jest ten. ^{*k.17,42.}

13. Protož vzal Samuel roh s olejem, a pomazal * ho u prostřed bratří jeho. I odpočinul Duch Hospodinův na Davidovi od toho dne i potom. A Samuel vstav, odšel do Ráma. ^{*2 Sam. 7, 8. Skutk. 13, 22.}

14. Takž Duch Hospodinův odšel od Saule, a nepokojil ho duch zlý od Hospodina.

15. Služebníci pak Saulovi řekli jemu: Aj, teď duch Boží zlý nepokojí tě.

16. Necht, medle, rozkáže pán náš služebníkům svým, kteříž stojí před tebou, ať hledají muže, kterýž by uměl hráti na harfu, aby, když by přišel na tě duch Boží zlý, hral rukou svou, a tobě aby lehčeji bylo:

17. Tedy řekl Saul služebníkům svým: Medle, vyhledejte mi muže, kterýž by uměl dobře hráti, a přiveďte ke mně.

18. I odpověděl jeden z služebníků a řekl: Aj, viděl jsem syna Izai Betlémského, kterýž umí hráti, muže udatného a bojovného, též správného a krásného, a jest s ním Hospodin.

19. Protož poslal Saul posly k Izai, řka: Pošli mi Davida syna svého, kterýž jest pfi stádu.

20. Tedy Izai vzal osla, chléb a nádobu vína a kozelce jednoho, a poslal po Davidovi synu svém Saulovi.

21. Když pak přišel David k Saulovi, stál před ním; i * zamiloval ho velmi, a učiněn jest jeho oděncem. ^{*k.18,1.2.}

22. Potom poslal opět Saul k Izai, řka: Medle, nechť David stojí přede mnou, neboť jest našel milost před očima máma.

23. I bývalo, že kdyžkoli napadal duch Boží Saule, David, bera harfu, hrával rukou svou; i mival Saul polehčení, a lépe mu bývalo, nebo ten duch zlý odstupoval od něho.

KAPITOLA XVII.

Boj Filistinských s Izraelskými, 17. a poražení pyšného Goliáše.

I sebrali Filistinští vojska svá k boji, a shromáždili se u Socho, kteréž jest Judovo, a položili se mezi Socho a Azeka na pomezí Dammin.

2. Ale Saul a muži Izraelští sebravše se, položili se v údolí Elah, a sšikovali se k bitvě proti Filistinským.

3. I stáli Filistinští na hoře s strany

jedné, a Izraelští stáli na hoře s strany druhé, a údolí bylo mezi nimi.

4. I vyšel muž bojovník z vojska Filistinského, Goliáš jménem, z Gát, zvýší šesti loket a dlani.

5. Lebka pak ocelivá na hlavě jeho, a v pancíř brněný byl oblečen, kterýžto pancíř vážil pět tisíc lotů oceli.

6. Těž plechovice ocelivé byly na nohách jeho, a pavéza ocelivá mezi rameny jeho.

7. A dřevo u kopy jeho jako vratidlo tkadlcovské, železo pak ostré kopy jeho vážilo šest set lotů železa; a ten, kterýž nosil braň jeho, šel před ním.

8. I postavil se, a volal na vojska Izraelská, řka k nim: Nač jste to vyšli, vojensky se sšikovavše? Zдалиž já nejsem Filistinský, a vy služebníci Saulovi? Vybeřte z sebe muže, kterýž by sstoupil ke mně.

9. Jestližeť mi bude moci odolati a zabije mne, tedy budeme služebníci vaši; pakliž já přemohu jej a zabiji ho, budete vy služebníci naši, a sloužiti budete nám.

10. Privil také ten Filistinský: Já jsem dnes * zhaněl vojska Izraelská. Vydejtež mi muže, abychom se bili spolu. ^{*2 Král. 19, 4. 16.}

11. A když uslyšel Saul i všecken Izrael slova Filistinského taková, ulekli se a báli se velmi.

12. David * pak ten syn muže Efratejského z Betléma Judova, (jehož jméno Izai, kterýž měl osm synů, a již se byl sstaral za dnů Saule, přiblíživ se k lidem sešlým. ^{*k.16,1.}

13. Tři také synové Izai starší šedše, táhli na vojnu s Saulem. Jména těch tří synů jeho, kteříž byli šli k boji: Eliáb prvorozený, a druhý po něm Abinadab, třetí pak Šamma.

14. Ale David byl nejmladší. A tak ti tři synové starší odešli s Saulem.)

15. David tedy odšel od Saule a navrátil se, aby pásal stádo otce svého v Betléme.

16. I přicházel ten Filistinský ráno a večer, a stavěl se po čtyřiceti dní.

17. Tedy řekl Izai Davidovi synu svému: Vezmi i hned pro bratří své efi prazmy této a deset chlebů těchto, a běž do vojska k bratřím svým.

18. A deset syřecků mladých těchto doneseš hejtmanu, a navštívě bratří své, pozdravíš jich, a základ jejich vyzdvihneš.

19. Saul pak i oni, i všickni muži Izraelští byli v údolí Elah, bojující proti Filistinským.

20. A tak vstav David tím raněji a zanechav stáda při strážném, vzal to a šel, jakž mu byl přikázal Izai. I přišel až k šancům, a aj, vojsko vycházelo do šiku a křičelo k bitvě.

21. I ššikovali se Izraelští, ano i Filištinští, vojsko proti vojsku.

22. Protož David zanechav břemene, kteréž s sebe složil u strážného při břemeních, běžel do vojska; a když přišel, tázal se bratří svých, jak se mají.

23. A když on s nimi mluvil, aj, muž bojovník jménem Goliáš, Filistinský z Gát, vycházel z vojska Filistinských a mluvil jako i první; což slyšel i David.

24. Všickni pak muži Izraelští, jakž uzřeli toho muže, utíkali před tváří jeho, a báli se náramně.

25. I mluvili Izraelští mezi sebou: Viděli-li jste toho muže, kterýž vyšel? Nebo aby pohanění uvedl na Izraele, vyšel. Kdož by ho zabil, zbohatí ho král bohatstvím velikým, a dcera svou dá jemu, i dům otce jeho osvobodí v Izraeli.

26. I mluvil David mužům, kteříž stáli u něho, a řekl: Co bude dáno muži tomu, kterýž by zabil toho Filistinského a odjal pohanění od Izraele? Nebo kdo jest Filistinský neobřezaný ten, že pohanění uvodí na vojsko Boha živého?

27. Odpověděl jemu lid v táž slova, řka: To bude dáno muži, kterýž by ho zabil.

28. A uslyšev * Eliáb, bratr jeho nejstarší, že mluví s těmi muži, rozhněval se Eliáb velmi na Davida, a řekl: Proč jsi sem přišel? A komus nechal kolikasi těch ovec na poušti? Známt já pýchu tvou a zlost srdce tvého, žeš přišel dívat se bitvě. *k.16.6.

29. I řekl David: Což jsem pak učinil? Zdaž mi nebylo poručeno?

30. Tedy šel od něho k jinému, jehož se tázal jako i první. I odpověděl jemu lid tak jako i první.

31. A tak roznesla se slova, kteráž mluvil David, a oznámili je Saulovi. Kterýž-to povolal ho.

32. I řekl David Saulovi: * Nechtě se nelekat srdce člověka pro něho; služebník tvůj půjde a bude se bít s Filistinským tímto. *1 Mojs.42.28.

33. Ale Saul řekl Davidovi: Nebudeš

moci jíti proti Filistinskému tomu, abys se potýkal s ním; nebo mládenček jsi, on pak jest muž bojovný od mladosti své.

34. Odpověděl David Saulovi: Služebník tvůj pastýřem byl stáda otce svého, a když přicházel lev aneb nedvěd, a bral dobytče z stáda,

35. Já dostihal jsem ho a bil jsem jej, a vydíral jsem je z hrdla jeho. Pakli se na mne obořil, tedy ujma ho za čelist, bil jsem jej, až jsem ho i zabil.

36. I lva i nedvěda zabil služebník tvůj; budeť tedy Filistinský neobřezanec ten jako který z nich, nebo zhaněl vojska Boha živého.

37. Řekl také David: Hospodin, kterýž vytrhl mne * z moci lva a z moci nedvěda, onť mne vytrhne z ruky Filistinského tohoto. Tedy řekl Saul Davidovi: Jdi, a Hospodin budí s tebou. *2 Tim.4.17.

38. I dal Saul obléci Davida v šaty své, a vstavil lebku ocelivou na hlavu jeho, a oblékl ho v pancíř.

39. Připásal také David meč jeho na ty šaty jeho, a chtěl jíti, ale že tomu nezvykl, protož řekl David Saulovi: Nemohuť v tom jíti, nebo jsem nepřivykl. I složil to David s sebe.

40. A vzav * hůl svou do ruky své, vybral sobě pět kamenů hladkých z potoku, a vložil je do mošničky pastýřské, kterouž měl, totiž do pytlíku, a prak svůj v ruce nesl, a přiblížil se k Filistinskému. *1 Par.11.28.

41. Bral se také i Filistinský, jda a přibližuje se k Davidovi, a muž ten, kterýž nesl braň jeho, šel před ním.

42. A když pohleděl Filistinský a uzřel Davida, pohrdal jím, proto že byl mládenček, a ryšavý, a krásného vzezření.

43. I řekl Filistinský Davidovi: * Což jsem pes, že jdeš proti mně s holi? A zlořečil Filistinský Davidovi skrze bohy své. *2 Sam.3.8.

44. Řekl také Filistinský Davidovi: Poď ke mně, a * dámť tělo tvé ptákům nebeským a šelmám zemským. *Jer.7.39. Ezech.29.5.

45. Odpověděl David Filistinskému: Ty jdeš ke mně s mečem a s kopím a s pavézou, ale já k tobě jdu ve jménu Hospodina zástupů, Boha vojsk Izraelských, kterémuž jsi ty utrhál.

46. Dnešního dne zavře tě Hospodin v ruku mou, a zabijí tě, a setnu hlavu tvou s tebe, a vydám těla vojska Filistinského

dnes ptákům nebeským a šelmám zemským, a pozná všecka země, žeť jest Bůh v Izraeli.

47. A zvíř všecko shromáždění toto, že ne mečem ani kopím vysvobozuje Hospodin; (nebo Hospodinův jest boj,) protož vydáť vás v ruce naše.

48. Stalo se pak, že když vstal ten Filistinský, a šel, přibližuje se proti Davidovi, pospíšil i David a běžel proti Filistinskému, aby se s ním potýkal.

49. V tom David vztáh ruku svou k mošničce, vyňal z ní kámen, kterýmž hodil z praku, a uderil Filistinského v čelo jeho tak, že kámen uvázl v čele jeho. I padl tváří svou na zem.

50. A tak přemohl David Filistinského prakem a kamenem, a uderiv Filistinského, zabil jej, ačkoli David žádného meče v ruce neměl.

51. A příběh David, stál nad Filistinským. Potom pochytiv meč jeho, dobyl ho z pošvy a zabil jej, a stál jím hlavu jeho. To vidouce Filistinští, že umřel nejsilnější jejich, utíkali.

52. A protož vstavše muži Izraelští a Judští, zkríkli a honili Filistinské, až kde se vchází do údolí, a až k branám Akaron. I padali, ranění jsouce, Filistinští po cestě k Saraim, až do Gát a až do Akaron.

53. A navrátivše se synové Izraelští od honění Filistinských, vzebrali tábor jejich.

54. Potom David vzav hlavu toho Filistinského, přinesl ji do Jeruzaléma, a o děmí jeho složil v stanu svém.

55. Tehdáž pak, když viděl Saul Davida jdoucího proti tomu Filistinskému, řekl Abnerovi hejtmanu vojska: Abner, či jest syn ten mládenček? Odpověděl Abner: Jako jest živa duše tvá, králi, že nevim.

56. Ale král řekl: Zeptej ty se, či jest syn mládenec ten.

57. Když se pak vracoval David od zabítí Filistinského toho, pojav ho Abner, přivedl jej před Saule, an drží hlavu Filistinského v ruce své.

58. I řekl jemu Saul: Či jsi syn, mládenče? Odpověděl David: Syn služebníka tvého Izai Betlémského.

lovi, duše Jonatova spojila se s duší Davidovou, tak že ho zamiloval Jonata jako sebe samého.

2. A tak Saul vzal jej k sobě toho dne, a nedopustil mu navrátiti se do domu otce jeho.

3. I učinil * Jonata s Davidem smlouvu, proto že ho † miloval jako duši svou.

*k.20.8.16. †k.19.1.

4. A složiv Jonata s sebe plášť, kterýmž byl odín, dal jej Davidovi, i roucho své, až do meče svého, a až do lučičtě svého, i do pasu svého.

5. Vycházel pak David, k čemuž ho koli posílal Saul, * opatrně sobě počínaje. I ustanovil ho Saul nad vojáky, a líbil se všemu lidu, též i služebníkům Saulovým.

*2 Král.18.7.

6. Stalo se pak, když se oni domů brali, a David též se navracoval od zabítí Filistinského, že vyšly ženy z každého města Izraelského, zpívající a plésající, vstříc Saulovi králi s bubny, s veselím a s husličkami.

7. A prozpěvovaly jedny po druhých ženy ty, hrajíce, a řekly: Porazilť jest Saul svůj tisíc, ale * David svých deset tisíců.

*k.21.11. 29.5.

8. I rozhněval se Saul náramně, nebo nelíbila se mu ta řeč. Pročež řekl: Dali Davidovi deset tisíc, a mně dali toliko tisíc. Co mu ještě přes to přivlastní, leč království?

9. Protož Saul zlobivě hleděl na Davida od toho dne i vždycky.

10. Stalo se pak druhého dne, že duch Boží zlý * napadl Saule, a † prorokoval u prostřed domu svého, a David hral rukou svou jako i jindy vždycky. Saul pak měl kopí v ruce své.*k.19.9. †1 Král.18.29.

11. I * vyhodil Saul kopí, řka: Prohodím Davida až do stěny. Ale David uhnul se jemu po dvakrát.

*k.20.33.

12. A * bál se Saul Davida, proto že Hospodin byl s ním, a od Saule odstoupil.

*Mark.6.20.

13. Protož vybyl ho Saul od sebe, a učinil jej sobě hejtmanem nad tisíci; kterýžto vycházel i vcházel před lidem.

14. David pak ve všech cestách svých opatrně * sobě počínal, nebo Hospodin byl s ním.

*2 Král.18.7.

15. A když to viděl Saul, že sobě velmi opatrně počíná, bál se ho.

16. Ale všecken Izrael i Juda miloval Davida, nebo vycházel i vcházel před nimi.

KAPITOLA XVIII.

Jonata se spřiznil s Davidem; 6. Saul pak, ač nepřítel jeho bémén, 17. však mu deřu svou dal za manželku.

I stalo se, že když přestal mluvit k Sau-

17. Tedy řekl Saul Davidovi: Aj, dceru svou starší Merob dám za manželku, toliko mi buď muž silný, a veď boje Hospodinovy. (Saul pak myslil: Nechť neshází od mé ruky, ale od ruky Filistinských.)

18. I řekl David Saulovi: Kdo jsem já, a jakýž jest rod můj a čeled otce mého v Izraeli, abych byl zetěm královým?

19. I stalo se, že když již Merob dcera Saulova * měla dána býti Davidovi, dána jest Adrielovi Molatitskému za manželku. *Soud.15,2

20. Milovala pak Míkol dcera Saulova Davida; což když oznámili Saulovi, líbilo se to jemu.

21. (Nebo řekl Saul: Dámť mu ji, aby mu byla osídlem, a aby proti němu byla ruka Filistinských.) A tak řekl Saul Davidovi: Po této druhé budeš mi již zetěm.

22. I rozkázal Saul služebníkům svým: Mluvte k Davidovi tajně, řkouce: Aj, libuje tě sobě král, a všickni služebníci jeho laskavi jsou na tebe; nyní tedy buďž zetěm královým.

23. A když mluvili služebníci Saulovi v uši Davidovy slova ta, odpověděl David: Zdalíž se vám malá věc zdá, býti zetěm královým? A já jsem člověk chudý a opovržený.

24. Tedy služebníci Saulovi oznámili jemu, řkouce: Taková slova mluvil David.

25. I řekl Saul: Takto reete Davidovi: Není žádostiv král věna, toliko sto obřizek Filistinských, aby byla pomsta nad nepřátely královskými. (Saul pak to obmyslel, aby David upadl v ruku Filistinských.)

26. Protož oznámili služebníci jeho Davidovi slova ta, a líbilo se to Davidovi, aby byl zetěm královým. Ještě se pak nebyli vyplnili dnové ti,

27. Když vstav David, odšel, on i muži jeho, a zbil z Filistinských dvě stě mužů, jejichž obřizky přinesl David, a z úplna je dali králi, aby byl zetěm královým. I dal jemu Saul Míkol dceru svou za manželku.

28. A vida Saul, nýbrž zkušené maje, že jest Hospodin s Davidem, a že Míkol dcera jeho miluje ho,

29. Ještě tím více Saul obával se Davida. I byl Saul nepřitelem Davidovým po všecky dny.

30. Vtrhovali pak do země knížata Filistinská; i bývalo, že kdyžkoli vycházel, opatrněji sobě počínal David proti nim nade všecky služebníky Saulovy, pročez i jméno jeho bylo velmi slavné.

KAPITOLA XIX.

Saul i jiným poroučel, i sám chtěl nejednou zabiti Davida, ale zmylen jest.

Mluvil pak Saul k Jonatovi synu svému a ke všechněm služebníkům svým, aby zamordovali Davida, ale Jonata syn Saulův * liboval sobě Davida velmi. *k.18,3; 20,17.

2. I oznámil to Jonata Davidovi, řka: Usiluje Saul otec můj, aby tě zabil; protož nyní šetř se, prosím, až do jitra, a usadě se v skrytě, schovej se.

3. Ale jáť vyjdu a státi budu při boku otci svému na poli, kdež ty budeš, a budu mluvití o tobě s otcem svým, a čemuž vyrozumím, oznámím tobě.

4. I mluvil Jonata o Davidovi dobře Saulovi otci svému, a řekl: Nechť nehřeší král proti služebníkovi svému Davidovi, nebť jest nic tobě neprovinil, nýbrž správa jeho jest tobě velmi užitečná.

5. Nebo se opovážil * života svého a t zabil Filistinského, a učinil Hospodin vysvobození veliké všemu Izraeli. Viděls to a radoval jsi se. Pročez bys tedy hřešil proti krvi nevinné, chtěje zabiti Davida bez přičiny? *Soud.5,18. †1 Sam.17,50 násel.

6. I uposlechl Saul řeči Jonatovy a přisáhl Saul, řka: * Živť jest Hospodin, žeť nebude zabít. *k.14,45.

7. Tedy Jonata povolal Davida, a oznámil jemu Jonata všecka slova tato. A přivedl Jonata Davida k Saulovi, i byl před ním jako i prvě.

8. Vznikla pak opět válka; a vytáh David, bojoval proti Filistinským, a porazil je porážkou velikou, a utekli před ním.

9. V tom duch * Hospodinův zlý napadl Saule, kterýž v domě svém seděl, maje kopí své v ruce své, a David hrál rukou před ním. *k.18,10.

10. Ale Saul * chtěl prohoditi Davida kopím až do stěny; kterýž uhnul se mu, a udeřilo kopí v stěnu. A tak David utekl a vynikl z nebezpečnosti té noci. *k.18,11.

11. Potom * poslal Saul posly k domu Davidovu, aby ho stráhli a zabili jej ráno. I oznámila to Davidovi Míkol manželka jeho, řkuci: Jestliže se neopatriš noci této, zítra zabít budeš. *2 Sam.59,1.

12. A protož * spustila Míkol Davida oknem, kterýž odšel, utekl a vynikl z nebezpečení.
*Skutk.9.25.

13. Vzala pak Míkol obraz a vložila na lůže, a polštář kozi položila v hlavách jeho a přikryla šaty.

14. Tedy Saul poslal posly, aby vzali Davida. I řekla: Jest nemocen.

15. Opět poslal Saul posly, aby pohleděli na Davida, řka: Přineste ho na lůži ke mně, ať ho zabiji.

16. A když přišli poslové, a aj, obraz ležel na lůži a polštář kozi v hlavách jeho.

17. I řekl Saul k Míkol: Proč jsi mne tak podvedla a pustila nepřítele mého, aby ušel? Odpověděla Míkol Saulovi: On mi řekl: Propust mne, sic jinak zabiji tě.

18. David tedy utikaje, vynikl z nebezpečení, a přišel k Samuelovi do Ráma, oznámil jemu všecko, co mu Saul učinil. I odšel on i Samuel, a bydlili v Náiot.

19. Oznámeno pak bylo Saulovi, řka: Aj, David jest v Náiot v Ráma.

20. I poslal Saul posly, aby jali Davida. Kteříž když viděli zástup proroků prorokujících, a Samuele jim představeného, an stojí, sstoupil také na posly Saulovy Duch Boží, a prorokovali i oni.

21. To když oznámili Saulovi, poslal jiné posly, a prorokovali také i oni; a opět poslal Saul třetí posly, a i ti prorokovali.

22. Šel tedy již sám do Ráma a přišel až k čisterně veliké, kteráž jest v Socho, a zeptal se, řka: Kde jest Samuel a David? I řekl někdo: Aj, jsou v Náiot v Ráma.

23. I šel tam do Náiot v Ráma; a sstoupil i na něj Duch Boží, a jda dále, prorokoval, až i přišel do Náiot v Ráma.
*Přisl.21.1.

24. Kdežto svlékl také sám roucho své a prorokoval i on před Samuelem, a padna, ležel svlečený celý ten den a noc. Odkudž se říká: * Zдали také Saul mezi proroky?
*k.10.11.

KAPITOLA XX.

Jednání Jonatovo s Davidem 25. i s Saulem 35. a jejich se rozjíti.

V tom utikaje David z Náiot, kteráž jest v Ráma, přišel a mluvil před Nepravou: Což * jsem učinil? Jaká jest nepravost

má? A jaký jest hřích můj před otcem tvým, že hledá bezživotí mého?
*k.17.29. 26.18.

2. Kterýž řekl jemu: Odstup to, neumřeš. Aj, nečiníš otec můj ničeho ani velikého ani malého, čehož by se mi nesvěřil. Jak by tedy otec můj tajil to přede mnou! Nenif toho.

3. Nadto přísáhl také David, (to promluviv: Dobřeť ví otec tvůj, že jsi laskav na mne, protož myslí: Nechť neví o tom Jonata, aby neměl zámutku.) Nybrž jistě, * živť jest Hospodin, a živaf jest duše tvá, že sotva jest krocej mezi mnou a mezi smrtí.
*k.25.26.

4. Odpověděl Jonata Davidovi: Pověz, čehokoli žádáš, a učiním tobě.

5. I řekl David Jonatovi: Aj, zítra bude novměsice, kdyžto já mám obyčej sedati s králem k jídlu; protož propust mne, a skryji se na poli až do třetího večera.

6. Jestliže by se zvláště na mne ptal otec tvůj, řekneš: Prosil mne velice David, aby sběhl do Betléma města svého; nebo obět výroční tam mítí má všecka jeho rodina.

7. Řekne-liť: Dobře, pokoj služebníkovi tvému; pakliť se rozzlobí, věz, žeť se doplnila zlost jeho

8. A tak učiníš milosrdenství s služebníkem svým, poněvadž jsi * v smlouvu Hospodinovu uvedl služebníka svého s sebou. Pakliť jest na mně nepravost, zabí mne sám; nebo k otcí svému proč bys mne vodil?
*k.18.3.

9. I řekl Jonata: Odstup to od tebe; nebo zvím-liť to jistotně, že by se doplnila zlost otce mého, aby přišla na tě, zdalíž neoznámím tobě toho?

10. Řekl také David Jonatovi: Kdož mi oznámí, jestliže odpoví tobě otec tvůj něco tvrdě?

11. Odpověděl Jonata Davidovi: Poď, vyjděme na pole. I vyšli oba na pole.

12. Opět řekl Jonata Davidovi: Hospodin Bůh Izraelský, (hned jakž porozumím na otcí svém, okolo tohoto času zíttra neť pozejtří, an bude dobře s Davidem, jestliže nepošli tehďaz k tobě, a neoznámím-liť,)

13. Toto učíň Hospodin Jonatovi a toto přidej. Pakliť se bude líbiti otcí mému uvěsti zlé na tebe, takéf i to zjevím tobě a propustím tě; i půjdeš v pokoji,

a Hospodin budiž s tebou, jakož byl s otcem mým.

14. A zdalíš i ty, dokud jsem živ, ne učiníš se mnou milosrdenství Hospodino, ano bychť i umřel,

15. Tak že neodvrátíš milosrdenství svého od domu mého až na věky, zvláště tehdaž, když Hospodin vyplní nepřátely Davidovy, jednoho každého se svrchku země.

16. A tak učinil Jonata smlouvu s domem Davidovým, řka: Vyhledávejž Hospodin toho z ruky nepřátel Davidových.

17. Ještě i přísahou zavázal Jonata v lásce odměnně k sobě Davida; * nebo jakož miloval duši svou, tak jej miloval.

*k.19,1.

18. I řekl mu Jonata: Zítřa bude novměsíce, a bude se ptáti na tebe, když prázdné bude místo tvé.

19. Do třetího tedy dne skrývá se, sestoupíš rychle a přijdeš k tomu místu, na kterémžs se byl skryl, když se to jednalo, a pobudeš u kamene pocestných.

20. A já tři střely vystřelím po straně k němu, směřuje sobě k cíli.

21. Potom hned pošli pachole a dím: Jdi, shledej střely. Jestliže prostě řeknu služebníku: Hle, střely za tebou blíže sem, přines je, tedy přijď, nebo jest pokoj tobě, a není žádného nebezpečení, živť jest Hospodin.

22. Pakli takto řeknu pacholeti: Hle, střely jsou před tebou dále, tedy odejdi, nebo propustil tě Hospodin.

23. Řeči pak této, kterouž jsme mluvili já a ty, aj, Hospodin svědek bude mezi mnou a mezi tebou až na věky.

24. A tak skryl se David na poli. Byl pak novměsíce, i sedl král za stůl k jídlu.

25. A seděl král na stoličce své, jakž obyčej měl, na stoličce u stěny, ale Jonata povstal. Sedl také Abner podlé Saule, a místo Davidovo zůstalo prázdné.

26. A však toho dne Saul nic neřikal, nebo myslil: Něco se mu přihodilo, buď že čistý jest neb * nečistý. *3 Mojs.15,2.16.

27. Stalo se pak nazejtří, druhého dne novměsíce, že opět prázdné bylo místo Davidovo. I řekl Saul Jonatovi synu svému: Proč nepřišel syn Izai ani včera ani dnes k jídlu?

28. Odpověděl Jonata Saulovi: Velice mne prosil David, aby šel do Betléma.

29. A řekl: Odpusť mne, prosím, nebo oběť má mítí rodina naše v městě, a bratr můj sám rozkázal mi přijíti; nyní tedy, nalezl-li jsem milost před očima tvýma, nechť se odtrhnu, prosím, abych navštívil bratři své. Tou příčinou nepřišel k stolu královskému.

30. I rozhněval se Saul náramně na Jonatu, a řekl jemu: Synu převrácený a urputný, zdalíš nevíš, že jsi zvolil sobě syna Izai k hanbě své, i k hanbě a lehlosti matky své?

31. Nebo po všechny dny, v nichž bude živ syn Izai na zemi, nebudeš upevněn ty, ani království tvé. Protož hned pošli a přiveď jej ke mně, nebť jest hoden smrti.

32. Odpověděl Jonata Saulovi otcí svému, a řekl jemu: Proč má umřítí? Což jest učinil?

33. I * hodil Saul kopím na něj, aby ho zabil. Tedy seznav Jonata, že uložil otec jeho zabití Davida,

*k.18,11.

34. Vstal od stolu Jonata, rozpálen jsa hněvem, a nejedl toho druhého dne novměsíce pokrmu, nebo bolestil pro Davida, a že ho tak zlehčil otec jeho.

35. Protož stalo se ráno, že vyšel Jonata na pole k času uloženému Davidovi, a pachole malé s ním.

36. Tedy řekl pacholeti svému: Běž a shledej střely, kteréž já vystřelím. I běželo pachole, a on střílel daleko před něj.

37. Když pak přišlo pachole až k cíli, k němuž střílel Jonata, volal Jonata za pacholetem a řekl: Zdalíš není střely před tebou tam dále?

38. Opět volal Jonata za pacholetem: Rychle pospěš, nestůj. A tak sebravši pachole Jonatovo střely, vrátilo se k svému pánu.

39. (Pachole pak nic nevědělo, toliko Jonata a David věděli, co se jedná.)

40. I dal Jonata braň svou pacholeti, kteréž s ním bylo, a řekl jemu: Jdi, doneš do města.

41. A když odešlo pachole, vstal David s strany polední, a padna * na tvář svou k zemi, poklonil se třikrát; a políbivše jeden druhého plakali oba, až Jonata Davida pozdvihl.

*1 Mojs.33,3.4.

42. I řekl Jonata Davidovi: Jdiž u pokoji, a což jsme sobě oba přísahli ve jménu Hospodinovu, řkouce: Hospodin budiž svědkem mezi mnou a tebou, i mezi

semenem mým a mezi semenem tvým, *necht trvá až na věky.*

43. A tak vstav David, odšel, Jonata pak navrátil se do města.

KAPITOLA XXI.

David utíkáje, přišel do Nobe 10. a odtud k Achisovi králi Gát.

Tedy přišel David do Nobe k Achimelechovi knězi. I ulek se Achimelech, vyšel vstříc Davidovi a řekl jemu: Cože to, že jsi sám, a není žádného s tebou?

2. Odpověděl David Achimelechovi knězi: Král mi poručil nějakou věc, a řekl mi: Ať žádný nezvidá toho, proč tě posílám, a což jsem poručil. Služebníkům pak uložil jsem jisté místo.

3. Protož nyní, co máš tu před rukama, dej v ruku mou, *asi* pět chlebů, aneb což na hotově máš.

4. Odpověděl kněz Davidovi a řekl: Nemám chleba obecného před rukama, než toliko chléb svatý, však jestliže se toliko * od žen zdrželi služebníci.

*2Mojz.19.15.

5. Odpověděl David knězi a řekl: Jisté ženy vzdaleny byly od nás, jakož věra *tak* i před věerejškem, když jsem vyšel; protož těla služebníků svatá jsou. Ač pak toto předsevzeti jest proti slušnosti, však i to dnes posvěceno bude pro tělo.

6. A tak dal jemu kněz * *chleby* svaté; nebo nebylo tam chleba, jediné chlebové předložení, kteříž odloženi byli od tváři Hospodinovy, aby položeni byli chlebové teplí toho dne, když ti vzati byli.

*Mat.12.3. Luk.6.3.

7. (Byl pak tu jeden z služebníků Saulových v týž den, kterýž se *tam* pozadržel před Hospodinem, jehož jméno bylo Doeg Idumejský, nejpřednější mezi pastýři Sanlovými.)

8. I řekl David Achimelechovi: Nemáš-liž zde kopí aneb meče? Nebo ani meče svého ani braně své nevzal jsem v ruku svou, proto že rozkaz královský dotíral.

9. Jemuž řekl kněz: Meč Goliáše Filištinského, kteréhož * jsi zabil v údolí E-lah, aj, ten jest zde obvinutý v roucho za efodem. Jestliže jej chceš sobě vzíti, vezmi, nebo zde jiného není kromě toho. I řekl David: Není přes ten, dejž mi jej.

*k.17.50.51.

10. Tedy vstal David, a utekl toho dne před Saulem, a přišel k Achisovi * králi Gát.

*Zalm.56.1.

11. Služebníci * pak Achisovi řekl je-

mu: Zdalíž tento není David, král země? Zdalíž neprozpěvovali tomuto po houfích, řkouce: † Porazil Saul svůj tisíc, David pak svých deset tisíců. *k.29.5.+18.7.

12. I složil David ta slova v srdci svém, a bál se velmi Achisa krále Gát.

13. Protož * změnil způsob svůj před očima jejich, a bláznem se dělal, *jsa* v rukou jejich; psal také po vratech u brány, a pouštěl sliny po bradě své.

*Zalm.34.1.

14. Tedy řekl Achis služebníkům svým: Hle, viděvše člověka blázna, pročož jste ho ke mně přivedli?

15. Nedostává-liž se mi bláznů, že jste uvedli tohoto, aby bláznil přede mnou? Ten-liž má vjíti do mého domu?

KAPITOLA XXII.

David skrývá se před Saulem. 9. Kněží od Doega ocoeni 18. i zsmordováni.

A tak odšel odtud David, skryl se v jeskyni * Adulam. To když uslyšeli bratří jeho i všecken dům otce jeho, sešli se tam k němu.

*Zalm.57.1.

2. A shromáždili se k němu, kteřížkoli byli v ssouzení, a kteřížkoli byli zadlužili, a kteřížkoli byli v hořkosti ducha, a byl nad nimi knížetem, tak že jich bylo s ním okolo čtyř set mužů.

3. Potom odšel odtud David do Masfa Moábského a řekl králi Moábskému: Prosím, necht *vcházejí* k vám i vycházejí otec můj a matka má, dokudž nezvim, co se mnou učiní Báh.

4. I přivedl je před krále Moábského, a bydlili s ním po všecky dny, v nichž zůstával David na tom hradě.

5. Ale prorok Gád řekl Davidovi: Nebývejž déle na tom hradě, jdi, navrať se do země * Judské. I odšel David, a přišel do lesa Haret.

*Zalm.63.1.

6. V tom uslyšel Saul, že by se zjevil David i muži, kteříž byli s ním. Saul pak bydlil v Gabaa pod hájem v Ráma, maje kopí své v rukou svých, a všickni služebníci jeho stáli před ním.

7. I řekl Saul služebníkům svým, kteříž stáli před ním: Slyšte medle, synové Jemini: Všechněm-li vám dá syn Izai pole a vinice? Všecky-li vás postaví za správce nad tisíci a sty,

8. Že jste se všickni spikli proti mně, aniž jest, kdo by mi oznámil? Již * i syn můj učinil smlouvu s synem Izai, a však žádný z vás nelítuje mne, aniž mi kdo

oznámi, že pozdvihl syn můj služebníka mého proti mně, aby mi zálohy strojil, jakož se to již děje. *k.13.8.

9. Odpověděl pak * Doeg Idumejský, kterýž též stál s služebníky Saulovými, a řekl: Viděl jsem syna Izai, an přišel do Nobe k Achimelechovi synu Achitobovu. *k.21.7. Zalm.52.2.

10. Kterýž * radil se o něho s Hospodinem a dal jemu potravu, také i meč Goliáše Filistinského dal jemu. *k.21.9.

11. I poslal král, aby zavolali Achimelecha syna Achitobova, kněze, i vši čeledi otce jeho, totiž kněží, kteříž byli v Nobe. I přišli všickni před krále.

12. Tedy řekl Saul: Slyš nyní, synu Achitobův. Kterýž odpověděl: Ej, pane můj.

13. I dí k němu Saul: Proč jste se spikli proti mně, ty a syn Izai, když jsi jemu dal chléb a meč, a radils se s Bohem o něj, aby povstal proti mně k strojení mi záloh, jakož se to již děje?

14. Odpovídaje Achimelech králi, řekl: A kdo jest tak věrný ze všech služebníků tvých jako David, kterýž i zetěm královým jest, kterýž kráčí v poslušenství tvém, a vzácný jest v domě tvém?

15. Zdalíž jsem se nyní počal tázati Boha o něj? Odstup to ode mne. Nesčítejž král takové věci na služebníka svého, ani na koho z čeledi otce mého, neboť neví služebník tvůj o * ničemž o tom ani nejmenší věci. *k.20.2. 25.36.

16. Ale král řekl: Smrti umřeš Achimelechu, ty i všecken dům otce tvého.

17. I řekl král drabantům, kteříž stáli před ním: Obráťte se a zbíte kněží Hospodinovy, nebo i jejich ruka jest s Davidem; přes to věduce, že utíká, nedali mi znáti. * Služebníci však královští nechtěli vztáhnouti rukou svých, ani se obořiti na kněží Hospodinovy. *Skutk.5.29.

18. A protož řekl král Doegovi: Obráť ty se, a pobi ty kněží. Takž Doeg Idumejský obrátiv se, obořil se na kněží, a zbil toho dne osmdesáte a pět mužů, kteříž nosili efod luňný.

19. Nobe také * město kněžské vyhubil ostrostí meče, od muže až do ženy, od malého až do poživajících prstí, voly i osly, i dobytky pobil ostrostí meče. *k.21.1.

20. Jediný toliko syn Achimelechův, syna Achitobova, jehož jméno * bylo Abiatar, ušel a utekl k Davidovi. *2Sam.15.24 ^{našl.}

21. Tedy oznámil Abiatar Davidovi, že Saul zmrdoval kněží Hospodinovy.

22. I řekl David Abiatarovi: Vědělt jsem toho dne, když tam byl Doeg Idumejský, že jistotně oznámí Saulovi; jáť jsem příčinu dal k zhubení všech duší domu otce tvého.

23. Zůstaň u mne, neboj se; nebo kdož hledati bude bezživotí mého, hledati bude bezživotí tvého, ale ochráněn budeš u mne.

KAPITOLA XXIII.

David vysvobodiv město Cejlu od Filistinských, 6. utekl na poušť.

Tedy oznámili Davidovi, řkouce: Aj, Filistinští dobývají * Cejly a loupí dvory. *Joz.15.44.

2. Protož tázal se David Hospodina, řka: Mám-li jiti a udeřiti na ty Filistinské? I odpověděl Hospodin Davidovi: Jdi a porazíš Filistinské, i Cejlu vysvobodíš.

3. Muži pak Davidovi řekli jemu: Aj, my zde v Judstvu bojíme se, čím více, když půjdeme k Cejle proti vojskům Filistinských.

4. A tak opět David tázal se Hospodina. Jemuž odpověděl Hospodin a řekl: Vstana, vytáhni k Cejle, neboť dám Filistinské v ruce tvé.

5. I táhl David a muži jeho k Cejle, a bojoval s Filistinskými, a zajal dobytky jejich. I * porazil je ranou velikou, a tak vysvobodil David obyvatele Cejly. *k.19.8.

6. Stalo se pak, že když * utíkal Abiatar syn Achimelechův k Davidovi do Cejly, dostal se efod v ruce jeho. *k.22.20.

7. Potom * oznámeno bylo Saulovi, že přitáhl David do Cejly. I řekl Saul: Dáť ho Bůh v ruku mou, nebo zavřel se, všed do města hrazeného a zavřitého. *Soud.16.2.

8. I svolal Saul všecken lid k boji, aby táhl k Cejle, a oblehl Davida i muže jeho.

9. A zvěděv David, že Saul * tajně ukládá o něm zle, řekl Abiatarovi knězi: Vezmi na se efod. *Přisl.3.29.

10. I řekl David: Hospodine, Bože Izraelský, za jistou věc slyšel služebník tvůj, že strojí Saul přitáhnouti k Cejle, aby zkazil město pro mne.

11. Vydali-li by mne muži Cejly v ruce jeho? A přitáhl-li by Saul, jakž slyšel služebník tvůj? Hospodine, Bože Izraelský, oznam, prosím, služebníku svému. Odpověděl Hospodin: I přitáhl by.

12. Řekl ještě David: Vydali-li by mne

obyvatelé Cejly i muže mé v ruce Saulovy? Odpověděl Hospodin: Vydali by.

13. Vstav tedy David a muži jeho, téměř šest set mužů, vytáhli z Cejly a šli ustavičně, kamž jíti mohli. Saulovi pak povědino, že ušel David z Cejly; i nechal tažení.

14. Byl pak David na poušti v místech bezpečných, a bydlil na hoře, na * poušti Zif. A ačkoli hledal ho Saul po všechny ty dny, však nevydal ho Bůh v ruku jeho. *Joz.15.55.

15. Vida tedy David, že Saul vytáhl hledati bezživoti jeho, *byl* na poušti Zif v lese.

16. Vstav pak Jonata syn Saulův, přišel k Davidovi do lesa, a posilnil ruky jeho v Bohu.

17. A řekl jemu: Neboj se, neboť nenalezne tebe ruka Saule otce mého, ale ty kralovati budeš nad Izraelem, a já budu druhý po tobě. * Však i Saul otec můj zná to. *k.20,30.31.

18. I * učinili smlouvu oba před Hospodinem; a David zůstal v lese, Jonata pak navrátil se do domu svého. *k.18,3.

19. Tedy přišli * Zifejští k Saulovi do Gabaa, řkouce: Zdalíž David nepokrývá se u nás v horách, v lese, na pahrbku Hachile, kterýž jest na pravé straně pouště. *k.26,1.

20. Protož nyní podlé vši žádosti duše své, ó králi, přitáhni stěží, my se pak přičiníme, abychom jej vydali v ruce královny.

21. I řekl Saul: * Požehnání vy od Hospodina, že mne litujete. *k.15,13.

22. Jdětež * medle, ujistte se tím ještě lépe, převzete a shlédněte místo jeho, kam se obrátí, kdo ho tam viděl; nebo mi praveno, že divných chytrostí užívá. *Mat.2,8.

23. Vyšpehujtež tedy a vyzvězte všechny skrejše, v nichž se kryje, a navratte se ke mně s věcí jistou, i potáhnu s vámi, a jestliže v zemi jest, hledati ho budu ve všech tisících Judských.

24. Kteřížto vstavše, navrátili se do Zif před Saulem; David pak a muži jeho byli na poušti Maon, na rovinách po pravé straně pouště.

25. Nebo jakž vytáhl Saul s lidem svým hledati ho, oznámeno bylo to Davidovi, kterýž sstoupil s skály a bydlil na poušti Maon. O čemž Saul uslyšav, honil Davida po poušti Maon.

26. A tak Saul táhl s jedné strany hory, David pak a muži jeho po druhé straně hory. A pospíšil David, aby mohl utéci od tváří Saulovy; nebo Saul s lidem svým obkličovali Davida i muže jeho, aby je zjímali.

27. V tom přišel posel k Saulovi, řka: Pospěš a příd, nebo Filistinští vtrhli do země.

28. A protož navrátil se Saul od honění Davida, táhl proti Filistinským. Pročež nazvali to místo: Skála rozdělující.

KAPITOLA XXIV.

David utekl do Engadi, 4. Saul mu tam v ruce přišel.

Odšel pak David odtud, bydlil v místech bezpečných Engadi.

2. I stalo se, že když se navrátil Saul od honění Filistinských, oznámili jemu, řkouce: Hle, David jest na * poušti Engadi. *Joz.15,62.

3. Tedy vzav Saul * tři tisíce mužů vbraných ze všeho Izraele, odšel hledati Davida a mužů jeho na skalách kamsíků. *k.26,2.

4. I přišel k stájím ovci blízko cesty, kdež byla jeskyně, do níž všel Saul na potřebu; David pak a muži jeho seděli po stranách v té jeskyni.

5. Protož řekli muži Davidovi jemu: Aj, tento jest den, o němž tobě mluvil Hospodin, řka: Aj, * já dám nepřitele tvého v ruku tvou, abys mu učinil, jakť se koli líbiti bude. Tedy vstav David, uřezal tíse kus pláště Saulova. *k.26,8.

6. Potom pak padlo to těžce na srdce Davidovi, že uřezal křídlo *pláště* Saulova.

7. Pročež řekl mužům svým: Uchovejž mne Hospodin, abych to učiniti měl pánu mému, pomazanému Hospodinovu, abych * vztáhnouti měl ruku svou na něj, poněvadž jest pomazaný Hospodinův. *2Sam.1,14. Žalm.105,15.

8. A tak zabránil David mužům svým těmi slovy, a nedal jim povstati proti Saulovi. Saul také vyšed z té jeskyně, bral se cestou svou.

9. Potom vstal i David, a vyšed z jeskyně, volal za Saulem, řka: Pane můj králi! I ohlédl se Saul zpět, David pak sehnuv se tváří k zemi, poklonil se *jemu*.

10. A řekl David Saulovi: I proč posloucháš řečí lidských, kteříž praví: Hle, David hledá tvého zlého.

11. Aj, dnešního dne viděti mohli oči

tvé, že tě byl * vydal Hospodin dnes v ruku mou v jeskyni. A byloť *mi* řečeno, abych tě zabil, ale šanoval jsem tě; nebo řekl jsem: Nevztáhnout ruky své na pána svého, poněvadž jest pomazaný Hospodinův.

*Zalm.27,12.

12. Nýbrž, otče můj, pohled a viz kus pláště svého v ruce mé, a žeť jsem nechtěl, odřezuje křídlo pláště tvého, zabiti tebe. Poznejž tedy a viz, žeť není v úmysle mém nic zlého, ani *jaké* převrácenosti, a žeť jsem nezhrěšil proti tobě; ty pak číháš na duši mou, abys *mi* ji odjal.

13. Sudíž * Hospodin mezi mnou a mezi tebou, a pomstíž mne Hospodin nad tebou, ale ruka má nebude proti tobě.

*1 Petr.2,23.

14. Jakož vznikne ono přísloví starých: Od bezbožných vychází bezbožnost; protož nebudeť ruka má proti tobě.

15. Na koho to *jen* vytáhl král Izraelský? Koho to honíš? Psa mrtvého, blechu * jednu.

*k.26,20.

16. Ale budeť * Hospodin soudec; on nechť rozsoudí mezi mnou a tebou, a nechť pohledí a t vyvede při mou, a vysvobodí mne z ruky tvé.

*1 Mojs.16,5. †Zalm.17,2.

17. Když pak přestal David mluvit slov těch Saulovi, odpověděl Saul: Ne-ni-liž to hlas tvůj, synu můj Davide? A pozdvih Saul hlasu svého, plakal.

18. A řekl Davidovi: Spravedlivější jsi nežli já; nebo ty jsi mi odplatil se dobrým, já pak zlým tobě jsem se odplatil.

19. Ty zajisté ukázal jsi dnes, že mi činíš dobře; *nebo* ačkoli mne byl Hospodin zavřel v ruce tvé, však jsi mne nezabil.

20. Zdali kdo nalezná nepřitele svého, propustí ho po cestě dobré? Ale Hospodin odplatíž tobě dobrým za to, co jsi mi dnešního dne učinil.

21. Protož nyní *, (vím, že jistotně královati budeš, a že stále bude v ruce tvé království Izraelské),

*k.13,14.

22. Nyní, pravím, přísáhní mi skrze Hospodina, že nevypléníš semene mého po mně, a nevyhladíš jména mého z domu otce mého.

23. A tak přísáhl David Saulovi. I odšel Saul do domu svého, David pak a muži jeho vstoupili na bezpečné místo.

KAPITOLA XXV.

O smrti Samuelově, 2. a o Nabalovi, 14. i Abigail ženě jeho.

Mezi tím umřel * Samuel. A shromáždil se všecken Izrael, i plakali ho, a pochovali jej v domě jeho v Ráma. Ale David vstav, šel na poušť Fáran.

*k.28,3.

2. Člověk pak *nějaký* byl v Maon, kterýž statek svůj měl na Karmeli. A byl člověk ten možný velmi, nebo měl tři tisíce ovec a tisíc koz, a tehdaž rovně stříhl ovice své na Karmeli.

3. Muže pak toho jméno Nabal, a jméno ženy jeho Abigail. A byla žena ta opatrná a krásné tváří, ale muž její byl tvrdý a zlých povah, a byl z rodu Kálefova.

4. Protož uslyšav David na poušti, že by Nabal stříhl ovice své,

5. Poslal deset služebníků, a řekl David těm služebníkům: Vstupte na Karmel, a jděte k Nabalovi, a pozdravte ho slovem svým přátelsky.

6. A reče jemu takto: * Zdráv buď, a pokoj tobě, pokoj domu tvému, i všemu, což máš, pokoj.

*Soud.19,20.

7. Slyšel jsem, že máš střížce, a pastýři tvoji bývali s námi; ne učinili jsme jim žádné krivdy, aniž jim co zhynulo po všecky dny, v nichž byli na Karmeli.

8. Ptej se služebníků svých, a povědí tobě. Nyní tedy nechť naleznou mládenčí milost před očima tvýma, nebo v den veselí přišli jsme; dej, prosím, což máš před * rukama, služebníkům svým a synu svému Davidovi.

*k.10,7. Soud.9,33.

9. Přišedše tedy mládenčí ti Davidovi, mluvíli Nabalovi podlé všech slov těchto jménem Davidovým, a umkli.

10. Odpověděl pak Nabal služebníkům Davidovým a řekl: Kdo jest David? A kdo syn Izai? Mnohotě nyní služebníků, kteříž se odtrhují jeden každý od pána svého.

11. Ano, vezmu já chléb svůj, a vodu svou a pokrmy své, kteréž jsem připravil střížcům svým, a dám je těm lidem, kterýchž neznám, ani *vím*, odkud jsou?

12. A obrátivše se služebníci Davidovi na cestu svou, navrátili se, a přišedše, oznámili jemu všechna slova ta.

13. I řekl David mužům svým: Připáš každý meč svůj. Kteríž když připásali jeden každý meč svůj, připásal také David meč svůj, a šlo za Davidem okolo

čtyř set mužů, dvě stě pak pozůstalo u břemen.

14. A v tom Abigail, ženě Nabalově, oznámil mládenec jeden z služebníků, řka: Aj, poslal David posly s pouště, aby pozdravili pána našeho, ale on je ukřikal;

15. Ješto muži ti prospěšní nám byli velice, ani nám neúčiniли křivdy, aniž nám co zhnulo, když jsme bývali s nimi na poli.

16. Misto zdi byli nám v noci i ve dne po všecy dny, dokudž jsme s nimi byli, pasouce stáda.

17. Protož nyní pomysl a viz, co bys měla činiti, neboť již zlé věci hotové jsou na pána našeho i na všecken dům jeho; on pak jest tak zlobivý, že s ním nelze ani mluvíti.

18. Tedy pospíšila Abigail, a vzala dvě stě chlebů, a dvě kožené láhvice vína, a pět ovcí připravených, a pět měr pražmy, a sto sušených hroznů, a dvě stě hrud fíků sušených, a vložila to na osly.

19. I řekla služebníkům svým: Jdětež napřed, a já za vámi půjdu. Ale muži svému Nabalovi neoznámila.

20. I stalo se, že vsedši na osla, sjížděla po stráni s hory, a aj, David a muži jeho sstupovali proti ní, a potkala se s nimi.

21. (David pak byl řekl: Jistě nadarmo jsem * ostříhal všeho, což on měl na poušti, tak že nic nezahynulo ze všeho, což má; nebo mi se odplatil zlým za dobré. *k.24,18.

22. Toto učiní Bůh nepřátelům Davido-
vým a toto přidej, jestliže zanechám do jitra ze všeho, což má, až do toho, * kterýž močí na stěnu.) *1Krl.14,10.

23. Tedy uzřevši Abigail Davida, rychle ssedla s osla, a * padla před Davidem na tvář svou, a poklonila se až k zemi. *Rut.2,10.

24. A padši k nohám jeho, řekla: Na mně, pane můj, ta nepravost. Protož nechť mluví, prosím, služebnice tvá v uší tvé, a vyslyš slova děvky své.

25. Nechť se neobrací, prosím, pán můj myslí svou za mužem tím bezbožným Nábalem; nebo jakéž jest jméno jeho, takovýž jest. Nabal jméno jeho jest, a bláznovství jest při něm. Já pak služebnice tvá neviděla jsem služebníků pána mého, kteréž jsi byl poslal.

26. Protož nyní, pane můj, žítv jest

Hospodin, a * žítv jest duše tvá, že tě tobě zbránil Hospodin vyliti krve, a *abyš* nemstil sám sebe. A protož nyní buďtež jako Nabal nepřítelé tvoji, a ti, kteříž hledají zlého pánu mému. *k.20,3.

27. Ted pak * dar tento, kterýž přinesla děvka tvá pánu svému, nechť jest dán služebníkům, kteříž chodí za pánem mým. *1Moj.33,11.

28. Odpusť, prosím, provinění děvce své, neboť jistě vzdělá Hospodin pánu mému dům stálý, poněvadž boje Hospodinovy pán můj vede, a *nic* zlého se nenalézá při tobě až posavad.

29. A by i povstal člověk, aby tě stíhal a hledal bezhrdlí tvého, budeť však duše pána mého svázána v svazku živých u Hospodina Boha tvého, duši pak nepřátel tvých jako z praku pryč zahodí.

30. A když učiní Hospodin pánu mému dobře podlé toho všeho, jakž zaslíbil tobě, a přikážeť, *abyš* * byl vůdcím nad Izraelem: *2Sam.5,2.

31. Tedy nebude to k zvikláni ani k urážce srdce pánu mému, jako když by vyil krev bez příčiny, aneb když by se mstil pán můj. Když tedy učiní dobře Hospodin pánu mému, rozpomeň se na děvku svou.

32. I řekl David k Abigail: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, že tě poslal dne tohoto mně v cestu;

33. A požehnaná řeč tvá, i ty požehnaná, že jsi zdržela mne dnes, abych nevyil krve a nemstil sám sebe.

34. A jistě, jako živ jest Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mi zbránil, ať bych zle nečinil, že kdybys nebyla pospíšila a nevyšla mi v cestu, nebyl by zůstal Nabalovi do jitra *ani* močící na stěnu.

35. I přijal David z ruky její, což byla přinesla jemu, a řekl jí: Jdiž v pokoji do domu svého. Pohleď, uslyšel jsem prosbu tvou, a vážil jsem sobě osoby tvé.

36. A tak navrátila se Abigail k Nabalovi, an měl hody v domě svém jako hody královské; a srdce Nabalovo rozveselilo se bylo v něm, a byl opilý velmi. Pročež ona neoznámila jemu * nejmenšího slova až do jitra. *k.20,2; 22,15.

37. Nazejtří pak, když z vína vystřízvil Nabal, tedy oznámila jemu žena jeho ty věci. I zmrtvělo v něm srdce jeho, a učiněn jest *jako* kámen.

38. A když pominulo takměř deset dní, porazil Hospodin Nábale, i umřel.

39. Uslyšev pak David, že by Nabal umřel, řekl: Požehnaný Hospodin, kterýž hodně pomstil pohanění mého nad Naballem, a služebníka svého zdržel ode zlého, zlost pak Nabalovu shrnul Hospodin na hlavu jeho. Tedy poslal David a mluvil k Abigail, aby ji sobě vzal za manželku.

40. I přišli služebníci Davidovi k Abigail na Karmel, a mluvili s ní, řkouce: David poslal nás k tobě, aby tě vzal sobě za manželku.

41. Kterážto vstavši, poklonila se na tvář až k zemi, řkuci: Aj, služebnice tvá za děvku bude, aby umývala nohy služebníkům pána svého.

42. Protož rychle vstavši Abigail a vsedši na osla svého, (pět pak děveček jejich šlo za ní,) jela za posly Davidovými, a byla * manželkou jeho. *k.27,3.

43. Též i Achinoam pojal David z Jezreel, a byly i tyto dvě manželky jeho.

44. Nebo Saul Mikol dceru svou, manželku Davidovu, dal byl * Faltiov, synu Lais, kterýž byl z Gallim. *2Sam.3,14.

KAPITOLA XXVI.

David od Zifejých vymrazený, 5. moha, nechtěl Saule zabít.

Opět přišli * Zifejští k Saulovi do Gaba, řkouce: Nevíš-liž, že se David kryje na pahrbku Hachila proti poušti?

*k.25,19. Zalm.54,2.

2. Protož povstal Saul a táhl na poušť Zif, a s ním tři tisíce mužů vybraných z Izraele, aby hledal Davida na poušti Zif.

3. I položil se Saul na pahrbku Hachila, kterýž jest proti Jesimon při cestě. David pak trváje na poušti, srozuměl, že Saul za ním přitáhl na poušť.

4. Nebo poslav David špehéře, vyzvěděl jistotně, že Saul přitáhl.

5. Tedy vstav David, šel k místu, na němž se položil Saul s vojskem. I spatřil David místo, na kterémž ležel Saul * a Abner syn Nerův, hejtman vojska jeho. Saul pak spal, jsa vozy otočen, lid také ležení své měl vůkol něho. *k.14,50.

6. I mluvil David a řekl Achimelechovi Hetejskému a Abizai synu Sarvie, bratru Joábovu, řka: Kdo sstoupí se mnou k Saulovi do ležení? Odpověděl Abizai: Já sstoupím s tebou.

7. A tak přišel David a Abizai k lidu v noci, a aj, Saul leže, spal, jsa vozy

otočen, a kopí jeho vetknuté bylo v zemi u hlavy jeho, Abner pak i lid spali vůkol něho.

8. Tedy řekl Abizai Davidovi: Dáť Bůh dnes nepřitele tvého v ruku tvou. Protož nyní, medle * nechť jej probodnu pojednou kopím až do země, tak že nebude potřebl podruhé. *2Sam.16,9.

9. Ale David řekl k Abizai: Nezbáběj ho; nebo kdo vztáhna ruku svou na pomazaného Hospodinova, byl by bez viny?

10. Řekl také David: Žítv jest Hospodin, leč Hospodin * raní jej, aneb den jeho přijde, aby umřel, aneb na vojnu vztáhna, zahyne: *Řim.12,19.

11. Mně nedej Hospodin, abych vztáhnouti měl ruku svou na pomazaného Hospodinova. Ale nyní vezmi medle to kopí, kteréž jest u hlavy jeho, a tu čiši vodnou, a odejděme.

12. I vzal David kopí a čiši vodnou u hlavy Saulovy, a odešli, tak že žádný neviděl, ani nevěděl, ani neprocítil, ale všickni spali; nebo sen * tvrdý Hospodinův připadl byl na ně. *1Moj.2,21.

13. A přešed David na druhou stranu, postavil se na vrchu hory zdaleka; nebo bylo mezi nimi nemalé místo.

14. I zavolal David na lid a na Abnera syna Ner, řka: Což se neozveš, Abner? Odpovídaje pak Abner, řekl: Kdo jsi ty, kterýž voláš na krále?

15. I řekl David Abnerovi: Zdaliž ty nejsi muž? A kdo jest tobě rovný v Izraeli? Proč jsi tedy neostříhal krále, pána svého? Nebo přišel jeden z lidu, aby zabil krále, pána tvého.

16. Není to dobře, co jsi učinil. Žítv jest Hospodin, že jste hodni smrti, proto že neostříháte pána svého, pomazaného Hospodinova. Ale nyní pohleď, kde jest kopí královo a číše vodná, kteráž byla u hlavy jeho.

17. Tedy poznal Saul hlas Davidův a řekl: Není-liž to hlas tvůj, synu můj Davide? Odpověděl David: Jest můj hlas, pane můj králi.

18. Řekl také: Proč je to, že pán můj honí služebníka svého? * Nebo co jsem učinil? A co jest zlého v ruce mé? *k.17,29.

19. Protož nyní poslyš, prosím, pane můj králi, slov služebníka svého: Jest-liže tě Hospodin vzbudil proti mně, nechť zachutná obět, pakli lidé, zlořečení jsou

před Hospodinem; nebo mne vyhnali dnes, abych nemohl obcovati dědictví Hospodinovu, jako by řekli: Jdi, služ bohům cizím.

20. Ale již aspoň nechť není vylita krev má na zemi bez rozsouzení Hospodino-va; nebo vytáhl král Izraelský hledati blechy * jedné, rovně jako by honil ko- roptvu na horách. *k.24.15.

21. I řekl Saul: Zhršelsť jsem, navratíž se, synu můj Davide. Neboť nebudu ví- ce zle činiti tobě, proto že jsi draze sobě vážil života mého dnešní den. Aj, blázni- vě jsem dělal a bloudil přenáravně.

22. A odpovídaje David, řekl: Teď hle kopí královo. Nechť přijde někdo z slu- žebníků, a vezme je.

23. Hospodin * pak navratíž jednomu každému za spravedlnost jeho a věrnost jeho. Daltě byl zajisté Hospodin tebe dnes v ruku mou, ale nechťl jsem vztá- hnutí ruky své na pomazaného Hospo- dinova. *Zalm.28,4. Ozetá.4,9.

24. A protož jakož jsem již dnes sobě draze vážil života tvého, tak budíž dra- ze vážen * život můj před Hospodinem, aby mne vysvobodil ze vši úzkosti. *2 Tim.4,18.

25. Tedy řekl Saul Davidovi: Požehna- ný * jsi, synu můj Davide. Tak čině, dokážeš ctivosti, a v tom se zmocňuje, zkvetneš. V tom odšel David cestou svou, Saul také navrátil se k místu své- mu. *Soud.17,2. Rut.3,10.

KAPITOLA XXVII.

David utekl na byt k Achisovi.

Řekl pak David v srdci svém: Když te- dyž sejdu od ruky Saulovy, nic mi lep- šího není, než abych naprosto utekl do země Filistinské. I pustí o mně Saul, a nebude mne více hledati v žádných kon- činách Izraelských, a tak ujdou ruky jeho.

2. Tedy vstav David, odebral se sám i těch šest set mužů, kteříž byli s ním, k Achisovi * synu Maoch, králi Gát. *k.21,10. 1 Král.2,39.

3. I bydlil David s Achisem v Gát, on i muži jeho, jeden každý s čeledí svou, David i * dvě ženy jeho, Achinoam Je- zreelská, a Abigail Karmelská někdy že- na Nabalova. *k.25,40; 30,5.

4. A když bylo oznámeno Saulovi, že utekl David do Gát, přestal ho hledati více.

5. Řekl pak David Achisovi: Prosim,

jestliže jsem nalezl milost před očima tvýma, ať mi dají místo v některém m- stě krajiny této, abych tam bydlil; nebo proč má bydliti služebník tvůj s tebou v městě královském?

6. I dal mu Achis v ten den * Sicelech, odkudž Sicelech bylo králů Judských až do dne tohoto. *Joz.15,81.

7. Byl pak počet dnů, v nichž bydlil David v krajině Filistinské, den a čtyři měsíce.

8. I vycházel David s muži svými, vpá- dy činice na Gessurské a Gerzitské a A- malechitské, (nebo ti bydlili v zemi té od starodávna,) kudy se chodí přes Sur až do země Egyptské.

9. A hubil David krajinu tu, nenechá- vaje živého muže ani ženy; bral také ovce i voly, i osly i velbloudy, i šaty, a navracoval se a přicházel k Achisovi.

10. A když se ptal Achis: Kam jste dnes vpadli? odpověděl David: K straně polední Judově, a k straně polední Jerachmeelově, a k straně polední Ci- nejského.

11. Neživil pak David ani muže ani že- ny, aby koho přivoditi měl do Gát; ne- bo myslil: Aby na nás nežalovali, řkou- ce: Tak učinil David. A ten obyčej jeho byl po všechny dny, dokudž zůstával v krajině Filistinské.

12. I věril Achis Davidovi, řka: Jižtě se velice * zošklivil lidu svému Izrael- skému, protož budeť mi za služebníka na věky. *1 Mojž.34,30. 2 Mojž.5,21.

KAPITOLA XXVIII.

Filistinští proti Izraelským vytáhli. 7. Saul se obrátil k čarodějnici.

I stalo se za dnů těch, že Filistinští se- brali vojska svá k boji, aby bojovali s Izraelem. I řekl Achis Davidovi: Věz ne- pochybně, že potáhneš se mnou na voj- nu, ty i muži tvoji.

2. Odpověděl David Achisovi: Teprv ty poznáš, co učiní služebník tvůj. I řekl Achis Davidovi: Touf přčinou strážným života svého tě ustanovím po všechny dny.

3. (Samuel pak již byl * umřel; pročež plakal ho všecken Izrael, a pochovali jej v Ráma, totiž v městě jeho. A Saul byl vyplnilť v šestce a hadače z země.) *k.25,1. †3 Mojž.19,31.

4. Tedy shromáždivše se Filistinští, při- táhli a položili se u Sunem. Shromáždil i Saul všeho Izraele, a položili se v Gelboe.

16. Vida pak Saul vojsko Filistinské, bál se, a uleklo se srdce jeho velmi.

17. I dotazoval se Saul Hospodina, ale Hospodin neodpovídal jemu ani skrze sny, ani skrze *urim, ani skrze proroky.

18. Protož řekl Saul služebníkům svým: Pohleďte mi ženy mající ducha * věštího, i půjdu k ní a poradím se skrze ni. Jemuž odpověděli služebníci jeho: Aj, žena mající ducha věštího v Endor.

19. Tedy změniv Saul oděv, oblékl se v roucho jiné, a šel sám a dva muži s ním, a přišli k ženě té v noci. I řekl: Medle hádej mi skrze ducha věštího, a způsob to, ať ke mně vyjde ten, kohož bych jmenoval tobě.

20. Ale žena řekla jemu: Aj, ty víš, co učinil Saul, kterak * vyhladil věstce a hádače z země. Pročež tedy ty pokládáš oskldo duši mé, abys mne o hrdlo připravil?

21. I přísáhl jí Saul skrze Hospodina, řka: Živť jest Hospodin, že nepřijde na tě trestání pro tu věc.

22. Tedy řekla žena: Kohožť mám vyvésti? Kterýž řekl: Samuele mi vyveď.

23. A když uzfela žena Samuele, zkríkla hlasem velikým, a řekla žena Saulovi takto: Pročež jsi mne oklamal! Nebo ty jsi Saul.

24. I řekl jí král: Neboj se. Což jsi pak vřděla? Odpověděla žena Saulovi: Bohy jsem viděla vystupující z země.

25. Řekl jí opět: Jaký jest způsob jeho? Odpověděla jemu: Muž starý vystupuje a jest oděný pláštěm. Tedy srozuměl Saul, že by Samuel byl, a sehnuv se tváří k zemi, poklonil se jemu.

26. I řekl Samuel Saulovi: Proč mne nepokojíš, že jsi mne zavolati rozkázal? Odpověděl Saul: Úzkostmi sevřín jsem velice; nebo Filistinští bojují proti mně, a * Bůh odstoupil ode mne, a neodpovídá mi více, ani skrze proroky, ani skrze sny. Protož povolal jsem tě, abys mi oznámil, co bych měl činiti.

27. I řekl Samuel: Proč tedy se mne dotazuješ, poněvadž * Hospodin odstoupil od tebe, a jest s nepřítelem tvým?

28. Učiniltě zajisté jemu Hospodin, jakož mluvil skrze mne, a * odtrhl Hospodin království od ruky tvé, a dal je bližšímu tvému, Davidovi.

18. Nebo že jsi neuposlechl hlasu Hospodinova, a nevykonals hněvu prohlášení jeho nad * Amalechem, protož učinil tobě to dnes Hospodin.

19. Nadto vydá Hospodin i Izraele s tebou v ruku Filistinských; a * zítra budeš ty i synové tvoji se mnou. I vojska Izraelská vydá Hospodin v ruku Filistinských.

20. I padl Saul náhle tak, jak dlouhý byl, na zem, nebo se byl ulekl náramně slov Samuelových. K tomu ani síly v něm nebylo, nebo nic nejedl celý ten den a celou tu noc.

21. Přistoupivši pak ta žena k Saulovi a uzřevši, že jest předěšen náramně, řekla jemu: Aj, uposlechla děvka tvá hlasu tvého, a opovážila jsem * se života svého, že jsem uposlechla slov tvých, kteráž jsi mluvil ke mně.

22. Nyní tedy uposlechni i ty, prosím, hlasu děvky své, a položím před tebe kousek chleba, abys jedl a posilil se, a tak jíti mohl cestou svou.

23. Kterýž odepřel a řekl: Nebuduť jísti. I přinutili ho služebníci jeho, ano i ta žena, tak že uposlechl hlasu jejích, a vstav s země, sedl na lůžko.

24. Měla pak ta žena tele tučné v domě, kteréž * spěšně zabila, a vzavši mouky, zadělala, a napekla z ní chlebů přesných.

25. Potom přinesla před Saule a služebníky jeho, kteříž jedli, a vstavše v touž noc, odešli.

KAPITOLA XXIX.

Filistinští z vojska svého Davida odbyli, 4. pro nedovědování jemu.

1. A tak shromáždili Filistinští všecka vojska svá u * Afeku, Izrael pak položil se u studnice, kteréž byla v Jezreel.

2. I táhla knížata Filistinská po stu a po tisících, David pak a muži jeho táhli nazad s Achisem.

3. Tedy řekla knížata Filistinská: K čemu jsou Židé tito? Odpověděl Achis knížatům Filistinským: Zdalíž toto není David služebník Saule, krále Izraelského, kterýž byl při mně dnů těchto, nýbrž těchto let, a neshledal jsem na něm ničeho ode dne, jakž odpadl od Saule, až do tohoto dne?

4. I rozhněvala se na něj knížata Filistinská, a řekli jemu ta knížata Filistinská: * Odešli zase muže toho, ať se na-

vrátí k místu svému, kteréz jsi mu ukázal, a necht' netáhne s námi k boji, aby se nám nepostavil za nepřitele v bitvě. Nebo čím se zalíbí ti může pánu svému tento? Zdali ne hlavami mužů těchto?

*1 Par. 12, 19.

5. Zdalíž tento není ten David, o kterémž * zpívali v houfích plésajících, říkajíce: Porazil Saul svůj tisíc, ale David svých deset tisíců?

*k. 18, 7.

6. I povolal Achis Davida a řekl jemu: Živť jest Hospodin, že jsi upřímý, a líbí mi se vycházení tvé i vcházení tvé se mnou do vojska. Nebo neshledal jsem na tobě nic zlého ode dne, v kterýž jsi přišel ke mně, až do dne tohoto, ale před očima knížat nejsi vzácný.

7. Protož nyní navrať se a jdi v pokoji, a nebuďš těžký v očích knížat Filistinských.

8. I řekl David Achisovi: * Co jsem pak učinil, a co jsi shledal na služebníku svém ode dne, v kterýž jsem počal býti u tebe, až do tohoto dne, abych nešel a nebojoval proti nepřátelům pána svého krále?

*k. 20, 1.

9. A odpovídaje Achis, řekl Davidovi: Vimť, že jsi vzácný před očima mými jako * anděl Boží, ale knížata Filistinská řekla: Necht' netáhne s námi k boji.

*2 Sam. 14, 17.

10. Nyní tedy vstaň tím raněji a služebníci pána tvého, kteříž přišli s tebou, a vstanouce tím spíše ráno, hned jakž by zasvítávalo, odejděte.

11. I vstal David, on i muži jeho, aby odšel tím raněji, a navrátil se do země Filistinské. Filistinští pak táhli do Jezreel.

KAPITOLA XXX.

David pobil Amalechitské, 20. kořisti z nich vzal 21. a je rozbitoval.

Byl pak, když se navrátil David a muži jeho do Sicelechu, den třetí, jakž Amalechitští byli vpád učinili k straně polední i k Sicelechu, a vyhubili Sicelech, a vypálili jej.

2. A zajali ženy, kteréž byly v něm. Nezabili žádného, ani malého ani velikého, ale szajímali a odešli cestou svou.

3. A když přišel David a muži jeho k městu, aj, vypáleno bylo ohněm, a ženy jejich, též synové a dcery jejich zajati byli.

4. Tedy David i lid jeho, kterýž s ním

byl, pozdvihše hlasu svého, plakali; až již více plakati nemohli.

5. Obě * také manželky Davidovy zajaty jsou, Achinoam Jezreelitská, a Abigail žena někdy Nábale Karmelské.

*k. 25, 42, 27, 28

6. I soužen jest David náramně, nebo se smlouval lid, aby ho * ukamenovali, (hořkostí zajisté naplněna byla duše všeho lidu, jednoho každého pro syny jeho a pro dcery jeho.) Však posilnil se David v Hospodinu Bohu svém.

*2 Mojs. 17, 4.

7. I řekl David Abiatarovi knězi, synu Achimelechovu: Medle, vezmi na sebe efod. I * vzal Abiatar efod pro Davida.

*4 Mojs. 27, 21.

8. Tázal se pak David Hospodina, řka: Mám-li * honiti lotříky ty? A dohoním-li se jich? I řekl jemu: Hoň, nebo se jich jistě dohoníš, a své mocně vysvobodíš.

*2 Sam. 5, 19.

9. A tak odšed David sám i těch šest set mužů, kteříž byli s ním, přišli až ku potoku Bezor; někteří pak tu pozůstali.

10. I honil je David se čtyřmi sty muži; nebo bylo pozůstalo dvě stě mužů, kteříž ustavše, nemohli přejíti potoka Bezor.

11. A naležše muže Egyptského v pólí, přivedli jej k Davidovi. I dali jemu chleba, aby pojedl; dali jemu také i vody píti.

12. Dali jemu též kus hrudy fíků a dva hrozny suché. A tak pojedl a okřál zase, (nebo byl nic nejedl ani nepil tři dni a tři noci).

13. Zatím řekl jemu David: Či jsi ty? A odkud jsi? Kterýž odpověděl: Rodeim jsem z Egypta, služebník muže Amalechitského, a opustil mne pán můj, proto že jsem stonal, dnes třetí den.

14. Byli jsme zajisté vpád učinili k straně polední Ceretejského, a v tu stranu, kteráž jest Judova, a ku poledni, kteráž jest Kálefova, a Sicelech jsme vypálili ohněm.

15. Tedy řekl jemu David: Mohl-li bys dovésti mne k těm lotříkům? Kterýž řekl: Přisáhni mi skrze Boha, že mne nezabiješ, a že mne nevydáš v ruku pána mého, a přivedu tě na ty lotříky.

16. I přivedl ho. (A aj, byli se rozprostřeli po vsi té zemi, jedouce a pijíce a provyskující nade všemi kořistmi tak velikými, kteréž pobrali z země Filistinské a z země Judovy.)

17. Protož bil je David od večera až do večera druhého dne, aniž kdo z nich ušel, kromě čtyř set mládenců, kteříž vsedše na velbloudy, utekli.

18. A tak odjal David* všecko, což byli pobrali Amalechitští; také obě ženy své vysvobodil David. ^{*v.2.}

19. A nezhyulo jim nic, ani malého ani velikého, i z synů i z dcer, i z loupeže a ze všeho, což jim vzato bylo; všecko zase David přivedl.

20. Nadto szajmal David všecka stáda bravů i skotů, kteráž hnali před dobyt看em svým, a pravili: Totof jsou kořisti Davidovy.

21. Přišel pak David k těm dvěma stům mužů, kteříž byli ustali, tak že nemohli jíti za Davidem, jimž byli kázali zůstatí při potoku Bezor; tedy vyšli vstříc Davidovi a lidu, kterýž byl s ním. A přistoupiv David k tomu lidu, pozdravil jich přátelsky.

22. Ale všickni, což jich koli bylo zlých a * bezbožných mezi těmi muži, kteříž chodili s Davidem, mluvili, řkouce: Ponevadž nešli s námi, nedáme jim z kořisti, kteréž jsme odjali, toliko každému manželku jeho a syny jeho, aby vezmouce je, odešli. ^{*k.24,14.}

23. David pak řekl: Nečinite tak, bratři moji, s tím, což nám dal Hospodin, kterýž nás ostřihál a dal vojsko, jenž vytáhlo proti nám, v ruku naši.

24. A kdož vás uposlechne v té věci? Nebo jakýž bude díl toho, kterýž vyšel k bitvě, takovýž bude díl i toho, kterýž hlídal břemen; rovně se děliti budou.

25. A tak bývalo od toho dne i potom, nebo to za právo a obyčej uložil v Izraeli až do tohoto dne.

26. A když přišel David do Sicelechu, poslal z těch kořisti starším Juda, přátelům svým, řka: Teď máte dar z loupeží nepřátel Hospodinových.

27. Těm, kteříž byli v Bethel, a kteříž v * Rámat ku poledni, a kteříž byli † v Jeter; ^{*Joz.19,8. †k.15,48.}

28. Též kteříž v * Aroer, a kteříž v Sefama, a kteříž v Estemo; ^{*Joz.13,16.}

29. A kteříž v Rachal, a kteříž v městech * Jerachmeelových, a kteříž v městech Cinejského; ^{*k.27,10.}

30. I těm, kteříž v Horma, a kteříž v Korasan, a kteříž v Atach;

31. A kteříž byli v Hebronu, i po všech

místech, na nichž býval David s lidem svým.

KAPITOLA XXXI.

Porážka Izraelského lidu od Filistinských, 4. kdes i Saul zahynul s syny svými.

A tak potýkali se * Filistinští s Izraelem. Muži pak Izraelští utkali před Filistinskými a padli, zbiti jsouce na hoře † Gelboe. ^{*1 Par.10,1. †1 Sam.28,4.}

2. I stihali Filistinští Saule a syny jeho, a zabili Filistinští Jonatu a Abinadaba a Melchisua, syny Saulovy.

3. Když se pak zsilila bitva proti Saulovi, trefili na něj střelci, muži s luky; i postřelen jest velmi od těch střelců.

4. I řekl Saul oděnci svému: Vytrhni meč* svůj a probodni mne jím, aby přijdouce ti neobřezanci, neprobodli mne, a neučinili sobě ze mne posměchu. Ale nechtěl oděnc jeho, nebo se bál velmi. A pochytiv Saul meč, nalehl na něj. ^{*Soud.9,54.}

5. Tedy vida oděnc jeho, že umřel Saul, nalehl i on na meč svůj a umřel s ním.

6. A tak umřel Saul a tři synové jeho, a oděnc jeho, ano i všickni muži jeho v ten den spolu.

7. Když pak uzřeli synové Izraelští, kteříž bydlili za tím údolím, a kteříž bydlili za Jordánem, že zutíkali muži Izraelští, nadto že Saul i synové jeho zahynuli, opustivše města, také utkali. I přišli Filistinští a bydlili v nich.

8. A když bylo nazejtí, přišli Filistinští, aby zloupili pobité; i našli Saule a tři syny jeho ležící na hoře Gelboe.

9. I stali hlavu jeho a sviékli odění jeho, a poslali po zemi Filistinské váklo, aby to * ohlášeno bylo v chrámě modl jejich i lidu. ^{*1 Par.10,9.}

10. I složili odění jeho v chrámě Astarot, tělo pak jeho přibili na zdi Betsan.

11. Tedy uslyšavše o tom * obyvatelé Jábes Galád, co učinili Filistinští Saulovi, ^{*k.11,1 nález.}

12. Zdvihli * se všickni muži silní, a jdouce celou noc, snáli tělo Saulovo i těla synů jeho † se zdi Betsanské; a když se navrátili do Jábes, spálili je tam. ^{*1 Par.10,12. †2 Sam.2,4.}

13. A vzavše kosti jejich, pochovali je pod stromem v Jábes, a * postili se sedm dní. ^{*2 Sam.1,12.}

KNIHA SAMUELOVA DRUHÁ,

KTERÁŽ

VŮBEC DRUHÁ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I

Zvěstování smrti Saulovy Davidovi, 17. a pláč jeho nad ním.

Stalo se pak po smrti Saulově, když se navrátil David od porážky Amalechitských, že pobyl v Sicelechu za dva dni.

2. A aj, dne třetího přišel jeden z vojska Saulova, maje roucho roztržené a prach na hlavě své. Kterýž když přišel k Davidovi, padl na zemi a poklonil se.

3. I řekl jemu David: Odkud jdeš? Jemuž odpověděl: Z vojska Izraelského utekl jsem.

4. Opět řekl jemu David: Cože se stalo? Medle, pověz mi. Kterýž odpověděl: To *, že utekl lid z boje, a množství lidu padlo a zbito jest; též i Saul i Jonata syn jeho zbiti jsou. ^{*1 Sam.31,1,2.}

5. Řekl ještě David mládenci, kterýž mu to oznámil: Kterak ty víš, že umřel Saul i Jonata syn jeho?

6. Odpověděl mládenec, kterýž to oznamoval jemu: Náhodou přišel jsem na horu * Gelboe, a aj, Saul nalehl byl na kopci své, a vozové i jezdci postihali ho. ^{*1 Sam.31,1.}

7. Kterýžto ohlédnal se zpátkem, uřel mne a zavolal na mne: I řekl jsem: Aj, teď jsem.

8. Tedy řekl mi: Kdo jsi ty? Odpověděl jsem jemu: Amalechitský jsem.

9. I řekl mi: Přistup medle sem a zabí mne, nebo mne obklíčila úzkost, a ještě všecka duše má jest ve mně.

10. Protož stoje nad ním, zabil jsem ho, nebo jsem věděl, že nebude živ po svém pádu. A vzal jsem korunu, kteráž byla na hlavě jeho, i záponu, kteráž byla na rameni jeho, a teď jsem to přinesl ku pánu svému.

11. Tedy David uchytil roucho své, roztrhl * je; tolikéž i všickni muži, kteříž s ním byli. ^{*1 Moja.37,34. Joz.7,6.}

12. A nesouce smutek, plakali a postili se až do večera pro Saule a pro Jonatu syna jeho, i pro lid Hospodinův a pro dům Izraelský, že padli od meče.

13. Řekl pak David mládenci, kterýž

mu to oznámil: Odkud jsi ty? Odpověděl: Syn * muže přichoziho Amalechitského jsem. ^{*1 Sam.30,13.}

14. Opět mu řekl David: Kterak jsi směl vztáhnouti ruku svou, abys zahubil pomazaného Hospodinova?

15. A zavolav David jednoho z mládenců, řekl jemu: Přistoupě, * oboř se na něj. Kterýžto udeřil ho, tak že umřel. ^{*k.4,12.}

16. I řekl jemu David: Krev tvá budiž na hlavu tvou, * neboť jsou ústa tvá svědčila na tebe, řkouce: Já jsem zabil pomazaného Hospodinova. ^{*1 Král.2,23.}

17. Tedy nařikal David nařikáním tímto nad Saulem a nad Jonatou synem jeho,

18. (Přikázav však, aby synové Judovi učeni byli *střelci* z luku, jakož psáno v knize * Uprímého.): ^{*Joz.10,13.}

19. Ó krásu Izraelská, na výsostech tvých zranění, jakť jsou padli udatní!

20. Neoznamujtež v Gát, ani toho ohlašujte na ulicích Aškalon, aby se neveselily dcery Filistinských, a neplésaly dcery neobřezaných.

21. Ó hory Gelboe, * ani rosa, ani déšť nespadej na vás, ani tu *buď* pole úrodné; nebo tam jest povržen štít udatných, štít Saulův, *jako by* nebyl pomazán olejem. ^{*1 Král.17,1.}

22. Od krve raněných a od tuku udatných lučičtě Jonatovo nikdy zpět neodskočilo, a meč Saulův nenavracoval se prázdný.

23. Saul a Jonata milí a utěšení v životě svém, také při smrti své nejsou rozloučení. Nad orlice bystřejší, nad lvy silnější byli.

24. Dcery Izraelské, plačte Saule, kterýž vás odíval červcem dvakrát barveným rozkošně, kterýž dával ozdoby zlaté na roucha vaše.

25. Ach, jakť jsou padli udatní u prostřed boje? Jonata na výsostech tvých zabit jest.

26. Velice jsem po tobě teskliv, bratře můj Jonato. Byl jsi mi příjemný ná-

ramně; vzácnější u mne byla milost tvá nežli milost žen.

27. *Ach, jakť jsou padli udatní, a zahynula odění válečná.*

KAPITOLA II.

David pomazán za krále v Hebronu. 8. Válka mezi lidem jeho a Izbozetovým.

I stalo se potom, že se David tázal Hospodina, řka: Mám-li * jíti do některého města Judského? Jemuž odpověděl Hospodin: Jdi. I řekl David: Kam mám jíti? Odpověděl: Do Hebronu. *1 Sam.30,8.

2. A protože bral se tam David, ano * i obě manželky jeho, Achinoam Jezreelská, a Abigail žena někdy Nábale Karmelského. *1 Sam.25,42.

3. Muže také své, kteříž s ním byli, poslal David, jednoho každého s čeledí jeho, a bydlili v městech Hebronských.

4. I přišli muži Judští, a pomazali tam Davida za krále nad domem Judským. Oznámili také Davidovi, řkouce: Muži Jábés * Galád, oni pochováli Saule. *1 Sam.31,11,12.

5. Tedy poslav David posly k mužům Jábés Galád, řekl jim: * Požehnaní jste vy před Hospodinem, že jste učinili to milosrdenství pánu svému Saulovi, pochovavše ho. *Rut.2,20.

6. Protož nyní * učiníš s vámi Hospodin milosrdenství a pravdu; ano i jáť s vámi učiním milost, kteříž jste to učinili. *1 Mojš.43,14.

7. A tak tedy posilněž rukou svých a buďtež stateční; nebo ať umřel pán váš Saul, však již mne pomazali dům Judův za krále nad sebou.

8. Abner pak syn Nerův, * hejtman vojska Saulova, vzal Izbozeta syna Saulova a uvedl ho do Mahanaim. *1 Sam.14,50; 26,5.

9. A ustavil ho králem nad Galád a nad Assur, a nad Jezreel, a nad Efraimem, a nad Beniaminem, i nade všim Izraelem.

10. Ve čtyřiceti letech byl Izbozet syn Saulův, když počal kralovati nad Izraelem, a kraloval dvě léta. (Toliko dům Judův přidržel se Davida.

11. A byl počet dnů, v nichž byl David králem v Hebronu nad domem Judovým, sedm let a šest měsíců.)

12. Potom vytáhl Abner syn Nerův, a služebníci Izbozeta syna Saulova z Mahanaim do Gabaon.

13. Joáb také syn Sarvie a služebníci Davidovi vytáhše, potkali se s nimi právě u rybníka Gabaon. I pozůstali tito u

rybníka s strany jedné, oni pak u rybníka s druhé strany.

14. Tedy řekl Abner Joábovi: Necht vystoupí nyní mládenci a pohrají před námi. I řekl Joáb: Necht vystoupí.

15. A tak vystoupili a vyšli v rovném počtu, dvanácte z Beniamina, z strany Izbozeta syna Saulova, a dvanácte z služebníků Davidových.

16. Kterížto ujavše jeden každý za hlavu bližního svého, vrazil meč svůj v bok tovaryše svého, i padli spolu. Protož nazvano jest místo to Helkat Hassurim, a jest v Gabaon.

17. I byla * bitva velmi veliká v ten den, a poražen jest Abner i muži Izraelsští od služebníků Davidových. *1 Sam.19,8.

18. Byli tu také tři synové * Sarvie: Joáb, Abizai a Azael. Azael pak byl čerstvý na nohy své jako srna v poli. *1 Par.2,16.

19. I honil Azael Abnera, a neuhnul se na pravo ani na levo, běže za Abnerem.

20. Ohlédl se pak Abner zpátkem a řekl: Ty-li jsi Azael? Odpověděl: Jsem.

21. Tedy řekl mu Abner: Uchyl se na pravo aneb na levo, a jmi sobě jednoho z mládců těch, a vezmi sobě kořisti jeho. Ale nechtěl Azael uchýliti se od něho.

22. Ještě znovu Abner řekl Azaelovi: Uchyl se ode mne, sic jináč přirazím tě až k zemi, a jak bych směl pohleděti na Joába bratra tvého?

23. Když pak nechtěl ustoupiti, * uhořel ho Abner kopím pod páte žebro, tak že vyniklo kopí hřbetem jeho; a padl tu na tom místě, na kterémž i umřel. A kdožkoli přicházeli k místu, na němž padl Azael a umřel, zastavovali se. *k.3,27. tk.20,12.

24. Ale Joáb a Abizai honili Abnera. Slunce pak již bylo zapadlo, když oni přišli ku pahrbku Amma, jenž jest naproti Giach, cestou k poušti Gabaon.

25. Tedy sešli se synové Beniamin za Abnerem, a jsouce spolu v houfu, postavili se na vrchu pahrbku jednoho.

26. Odkudž zavolal Abner na Joába, řka: Zdaliž bez přestání šířati bude meč tvůj? Nevíš-liž, že hořko bývá naposledy? Dokudž tedy nerozkážeš lidu navrátiti se od honění bratří svých?

27. I řekl Joáb: Živť jest Bůh, že kdybys * byl nemluvil, hned ráno byl by od-

šel lid, jeden každý nechaje honění bratra svého. ^{*v.14.}

28. Tedy zatroubil Joáb v troubu, a zastavil se všecken lid, a nehonili více Izraele, aniž více bojovali.

29. A tak Abner i lid jeho šli přes pole celou tu noc, a přepravili se přes Jordán, a prošeďše všecku Betoron, přišli do Mahanaim.

30. Ale Joáb navrátil se od honění Abnera, shromáždil všecken lid, a nedostávalo se z služebníků Davidových devatenácti mužů a Azaele.

31. Služebníci pak Davidovi zbili z Beniaminských a z mužů Abnerových tři sta a šedesáte mužů, kteříž tu zahynuli.

32. A vzavše Azaele, pohřbili jej v hrobě otce jeho, kterýž byl v Betlémě. Potom šli celou tu noc Joáb a muži jeho; i rozednilo se, *když přicházeli* do Hebronu.

KAPITOLA III.

Synové Davidovi. 6. Abner odstoupil od Izbozeta. 27. smordován od Joába. 31. a oplakán i pochován od Davida.

I trvala dlouho válka mezi domem Saulovým a domem Davidovým. David pak čím dále tím více se silil, ale dům Saulův čím dále tím se více umenšoval.

2. I *zrodili se Davidovi synové v Hebronu, z nichž prvorozený jeho byl Amnon z Achinoam Jezezeelské; ^{*1 Par.3.1.}

3. A druhý po něm Cheleab z Abigail, ženy *někdy* Nábale Karmelského; třetí pak Absolon, syn z Maachy dcery Tolmai krále Gessur;

4. A čtvrtý *Adoniáš syn Haggít, a pátý Sefatiáš syn Abítal; ^{*1 Král.1.5.}

5. Šestý pak Jetram z Egly manželky Davidovy. Ti se zrodili Davidovi v Hebronu.

6. I stalo se, když byla válka mezi domem Saulovým a mezi domem Davidovým, a Abner statečně zastával domu Saulova,

7. (Měl pak byl Saul ženinu, jejíž jméno bylo *Rizpa, dcera Aja,) že řekl Izbozet Abnerovi: I proč jsi všel k ženině otce mého? ^{*k.21.8.}

8. Tedy rozhněvav se Abner velmi pro slova Izbozetova, řekl: I zdali já jsem psi hlava, kterýž jsem proti Judovi dnes učinil milosrdenství s domem Saule otce tvého, s bratřimi jeho i příbuznými jeho, a nevydal jsem tě v ruku Davidovu, a však vyhledáváš na mně dnes nepravosti té ženy.

9. Toto * učiní Bůh Abnerovi a toto mu přidej, jestliže nedopomohu k tomu Davidovi, jakož jemu přísáhl Hospodin, ^{*1 Sam.3.17; 14.44.}

10. Aby přeneseno bylo království od domu Saulova, a upevněn *byl* trůn Davidův nad Izraelem i nad Judou, od * Dan až do Bersabé. ^{*1 Král.4.25.}

11. A nemohl k tomu nic více odpovědět Abnerovi, proto že se ho bál.

12. A tak poslal Abner posly k Davidovi na místě svém, řka: Či jest země? A aby řekli: Učiní smlouvu se mnou, a aj, ruka má bude s tebou, abych obrátil k tobě všecken Izrael.

13. Jemuž odpověděl: Dobře. Jáť učiním s tebou smlouvu, a však jedné věci od tebe žádám, totiž, abys neviděl tváři mé, leč prvé dáš přivésti Míkol dceru Saulovu, když bys chtěl přijít, abys viděl tvář mou.

14. I poslal David posly k Izbozetovi synu Saulovu, aby řekli: Dej mi * ženu mou Míkol, kterouž jsem sobě zasnoubil ve stu obřízek Filistinských. ^{*1 Sam.18.27.}

15. Poslav tedy Izbozet, vzal ji od muže * Faltiele syna Lais. ^{*1 Sam.25.44.}

16. Šel pak s ní muž její, a jda za ní až do Bahurim, plakal. Tedy řekl jemu Abner: *Jdi, navrať se zase. I navrátil se. ^{*Rut.1.11.}

17. Potom Abner učinil řeč k starším Izraelským, řka: Předešle stáli jste o to, aby David byl králem nad vámi.

18. Protož nyní vykonejtež *to*; neboť jest Hospodin mluvil o Davidovi, řka: Skrze ruku Davida * služebníka svého vysvobodím lid svůj Izraelský z ruky Filistinských, a z ruky všech nepřátel jeho. ^{*1 Sam.9.16.}

19. To též mluvil Abner i k Beniaminským. Potom odšel Abner, aby mluvil k Davidovi v Hebronu všecko, což se za dobré vidělo Izraelovi a všemu domu Beniamin.

20. Když tedy přišel Abner k Davidovi do Hebronu a s ním dvacet mužů, učinil David Abnerovi i mužům, kteříž s ním byli, hody.

21. I řekl Abner Davidovi: Vstanu a půjdu, abych shromáždil ku pánu svému králi všecken lid Izraelský, kteříž vejdou s tebou v smlouvu, a budeš kralovati nade všemi, jakož toho žádá duše tvá. I propustil David Abnera, kterýž odšel v pokoji.

22. A aj, služebníci Davidovi a Joáb vraceli se z vojny, kofistí veliké s sebou nesouce. Ale Abnera již nebylo s Davidem v Hebronu, nebo byl ho propustil, a již odšel v pokoji.

23. Joáb tedy i všecko vojsko, kteréž bylo s ním, přišli tam. I oznámili Joábovi, řkouce: Byl zde Abner syn Nerův u krále, ale propustil jej, a odšel v pokoji.

24. Protož všed Joáb k králi, řekl: Co jsi učinil? Aj, přišel byl Abner k tobě; proč jsi ho pustil, aby zase odšel?

25. Znáš Abnera syna Nerova. Proto, aby podvedl tebe, přišel, a aby vyšetřoval vycházení tvé i voházení tvé, a zvěděl všecko, co ty činíš.

26. Tedy vyšed Joáb od Davida, poslal posly za Abnerem, kteříž ho přivedli zase od čisterny Sírach, o čemž David nic nevěděl.

27. A když se navrátil Abner do Hebronu, uvedl ho Joáb do prostřed brány, aby s ním mluvil tiše. I udeřil ho v páté žebro, a umřel pro krev Azaele bratra jeho. *k.2,23.

28. To když potom David uslyšel, řekl: Čist * jsem já i království mé před Hospodinem až na věky od krve Abnera syna Nerova. *Mat.27,24.

29. Nechat * přijde na hlavu Joábovu i na všecken dům otce jeho, a necht není prázden dům Joábův toho, jenž by trpěl tok, aneb † malomocného a na hřl se podpírajícího, aneb padajícího od meče a nemajícího chleba. *Zalm.7,17.+2Kral.5,27.

30. A tak Joáb a Abizai bratr jeho zamordovali Abnera, * proto že byl zabil Azaele bratra jejich v Gabaon v bitvě. *k.2,23.

31. I řekl David Joábovi a ke všemu lidu, kterýž byl s ním: Roztrhněte roucha svá, a přepašte se pytli, a plačte před Abnerem. Král pak David šel za márami.

32. A když pochovávali Abnera v Hebronu, * pozdvih král hlasu svého, plakal nad hrobem Abnerovým, plakal také všecken lid. *1 Sam.30,4.

33. V tom nařikaje král pro Abnera, řekl: Tak-liž jest měl umřítí Abner, jako umírá nějaký ničemný člověk?

34. Ruce tvé nebyly svázány a nohy tvé mēděními poutami nebyly sevřeny, ale padl jsi jako ten, kdož padá od lidí nešlechetných. Tedy ještě více všecken lid plakal nad ním.

35. Potom přišel všecken lid, a měli k tomu Davida, aby jedl chléb ještě záhy. Ale David přísáhl, řka: Toto at * mi učiní Bůh a toto přidá, jestliže prvé, než slunce zapadne, okusím chleba aneb čehokoli jiného. *k.19,13.

36. Což když poznal všecken lid, libilo se jim to; a všecko, což činil král, libilo se všemu lidu.

37. I poznal všecken lid a všecken Izrael v ten den, že nepošlo to od krále, aby zabili Abnera syna Nerova.

38. Řekl pak král služebníkům svým: Nevíte-liž, že kníže, a veliké, padlo dnes v Izraeli?

39. A já ještě nyní mdlý jsem, jakožto pomazaný král, muži pak tito, synové Sarvie, jsou mi nepovolení. * Odplatíž Hospodin tomu, kdož zle činí, vedlé zlosti jeho. *1 Sam.26,23.

KAPITOLA IV.

O smrti Izbozetové.

A když uslyšel Izbozet syn Saulův, že umřel Abner v Hebronu, zemřely ruce jeho, a všecken Izrael byl předěšen.

2. Měl pak syn Saulův dva muže hejtmány nad dráby, jméno jednoho Baana, a jméno druhého Rechab, synové Remmona Berotského z synů Beniamin; nebo i Berot počítá se v Beniaminovi.

3. Utekli pak byli Berotští * do Gittaim, a byli tam pohostinu až do toho dne. *Neh.11,33.

4. Měl také byl Jonata syn Saulův syna chromého na nohy, (nebo když byl v pěti letech a přišla pověst o Saulovi a Jonatovi z Jezreel, vzavši ho chůva jeho, utíkala, a když pospíchala utíkající, on upadl a okulhavěl), jehož jméno Mifibozet.

5. A odšedše synové Remmona Berotského, Rechab a Baana, vešli o poledni do domu Izbozetova. On pak spal na lůžku poledním.

6. A aj, když vešli až do domu, jako by bráti měli obilé, ranili ho v páté žebro, Rechab a Baana bratr jeho, a utekli.

7. Nebo když byli vešli do domu, a on spal na lůžku svém v pokojíku svém, kdež léhal, * probodli jej a zabili, a stavše hlavu jeho, vzali ji, a šli cestou po pustinách celou tu noc. *Soud.4,21.

8. I přinesli hlavu Izbozetovu k Davidovi do Hebronu a řekli králi: Aj, hlava Izbozeta syna Saulova, nepřítele tvého,

kteřýž hledal bezživotí tvého. Hle, pomstil dnes Hospodin pána mého krále nad Saulem i semenem jeho.

9. Tedy odpovídaje David Rechabovi a Baanovi bratru jeho, synům Remmona Berotského, řekl jim: Živí jest Hospodin, kteřýž * vysvobodil duši mou ze všech úzkostí, *1 Mojs. 48, 16.

10. Když * jsem toho, kteřýž mi oznámil, řka: Aj, Saul zahynul, (ješto se jemu zdálo, že veselé noviny zvěstuje,) vzal a zabil jsem ho v Sicelechu, jemuž se zdálo, že ho budu darovati za poselství: *k. 1, 15.

11. Čím pak více lidí bezbožné, kteříž zamordovali muže spravedlivého v domě jeho na ložci jeho? A nyní, zdalíž nebudu vyhledávati krve jeho z ruky vaší, a nevyhledám vás z země?

12. I * rozkázal David služebníkům, aby je zbili. I zutínali jim ruce i nohy jejich, a pověsili u rybníka při Hebronu. Hlavu pak Izbozetovu vzavše, pochovali v hrobě Abnerově v Hebronu. *k. 1, 15.

KAPITOLA V.

Utvrzení království Davidova; 13. ženění jeho 17. a válka s Filistinskými.

Tehdy * přišla všechna pokolení Izraelská k Davidovi do Hebronu, a mluvili, řkouce: Aj, my kost tvá a tělo tvé jsme. *1 Par. 11, 1.

2. A předešlých časů, když byl Saul králem nad námi, ty jsi vyvodil i zase přivodil lid Izraelský. A nadto řekl Hospodin tobě: * Ty pásti budeš lid můj Izraelský, a ty budeš vývoda nad Izraelem. *1 Sam. 25, 30. Žalm. 78, 71.

3. Přišli * také všickni starší Izraelští k králi do Hebronu, a učinil s nimi král David smlouvu v Hebronu před Hospodinem. I pomazali Davida za krále nad Izraelem. *1 Par. 11, 3.

4. Ve třidcti letech byl David, když počal kralovati, a * kraloval čtyřidcti let. *1 Král. 2, 11. 1 Par. 29, 27.

5. V Hebronu kraloval nad Judou sedm let a šest měsíců, a v Jeruzalémě kraloval třidcti a tři léta nade všim Izraelem i Judou.

6. Táhl pak král s lidem svým k Jeruzalému proti Jebuzejskému, obyvateli té země; kteřýž mluvil Davidovi, řka: Nevejdeš sem, leč odejmeš * slepé + a kulhavé, pravice: Nevejdeš sem David. *Zalm. 115, 5, 7. + Isai. 33, 23.

7. A však vzal David hrad Sion, tot jest město Davidovo.

8. Nebo řekl David v ten den: Kdož by koli porazil Jebuzea, a zlezl by žlaby jeho, a pobíl by ty slepé i chromé, kteříž má v nenávisti duše Davidova, knížetem * bude. Protož pravili: Slepý a kulhavý nevejde do toho domu. *1 Par. 11, 6.

9. I bydlil David na tom hradě, a nazval jej městem Davidovým; nebo vystavěl je David vůkol od Mello až do vnitřku.

10. A tak * David čím dále tím více prospíval a rostl, Hospodin zajisté, Bůh zástupů, byl s ním. *k. 3, 1.

11. Poslal také * Chiram král Tyrský posly k Davidovi a dříví cedrového, i tesáře, kameníky a zedníky umělé, kteříž vystavěli dům Davidovi. *2 Par. 2, 3.

12. I poznal David, že ho potvrdil Hospodin za krále nad Izraelem, a že zvýšil království jeho pro lid svůj Izraelský.

13. Nabral pak sobě David ještě více ženin i žen z Jeruzaléma, když byl přišel z Hebronu, a naplodilo se Davidovi ještě více synů a dcer.

14. A tato jsou jména těch, * kteříž se jemu zrodili v Jeruzalémě: Sammua, Sobab, Nátan a Šalomoun; *1 Par. 3, 5.

15. Těž Ibchar a Elisua, a Nefeg a Jafia;

16. A Elisama a Eliada a Elifelet.

17. Uslyšavše * pak Filistinští, že pomazali Davida za krále nad Izraelem, vytáhli všickni Filistinští hledati ho. Což když zvěděl David, sstoupil na místo hrazené. *1 Par. 14, 8.

18. Protož * Filistinští přitáhše, položili se v údolí Refaim. *1 Par. 14, 9.

19. Tedy tázal se David Hospodina, řka: * Potáhnu-li proti Filistinským? Vydáš-li je v ruku mou? Odpověděl Hospodin Davidovi: Táhni, neboť vydám jistotně Filistinské v ruku tvou. *1 Sam. 30, 8.

20. I přitáhl David do Balperazim, a porazil je tam, a řekl: Protrhl jest Hospodin nepřátely mé přede mnou, jako vody protrhují břehy. Protož nazval jméno místa toho Balperazim.

21. Nebo zanechali tu rytin svých, kteříž pobral David i muži jeho.

22. Opět znovu vytáhli Filistinští, a rozprostřeli se v údolí Refaim.

23. I tázal se David Hospodina. Kteřýž odpověděl: Netáhni, ale obejda je po zadu, teprv dotřeš na ně naproti morušim.

24. A když uslyšíš, že šustí vrchové moruší, hneš se také; nebo tehďáz vyjde * Hospodin před tebou, aby zbil vojska Filistinských. ^{*Mich.2,13.}

25. I učinil David tak, jakž mu přikázal Hospodin, a porazil Filistinské od Gabaa, až kudy se jde do Gázer.

KAPITOLA VI.

Přenesení truhly Boží k Obededomovi 12. a potom odtud na Sion.

Tedy * sebral opět David výborného lidu z Izraele třiceti tisíc. ^{*1 Par.13,5.}

2. A vstav, šel David i všecken lid, kterýž byl s ním, z Bála Judova, aby přinesli odtud truhlu Boží, při kteréž se vyzývá jméno, jméno Hospodina zástupů, * sedícího nad cherubiny. ^{*1 Sam.4,4.}

3. I vstavili truhlu Boží na nový vůz, vzavše ji * z domu Abinadabova, kterýž byl na pahrbku. Uza pak a Achio, synové Abinadabovi, spravovali ten vůz nový. ^{*1 Sam.7,1.}

4. A tak vzali ji z domu Abinadabova, kterýž byl na pahrbku, *jdouce* s truhlou Boží; Achio pak šel před truhlou.

5. Ale David i všecken dům Izraelský hrali před Hospodinem na všelijaké nástroje z dříví cedrového, totiž na harfy, loutny, bubny, husličky, a na cymbály.

6. A * když přišli k humnu Náchonovu, vztáhl *ruku* svou Uza k truhle Boží a pozdržel jí, nebo uchýlili se volové.

7. Protož rozhněval se Hospodin na Uzu, a zabil ho Báh pro neprozetelnost; i umřel tu u truhly Boží. ^{*1 Par.13,9.}

8. Tedy zkormoutil se David, proto že se Hospodin tak přísně obořil na Uzu. I nazváno to místo Peres Uza až do tohoto dne.

9. A boje se David Hospodina v ten den, řekl: Kterakž má vjít ke mně truhla Hospodinova?

10. Pročež David * nechtěl přenést k sobě truhly Hospodinovy do města svého, ale způsobil to, aby se obrátila do domu Obededoma Gittejského. ^{*1 Par.13,13.}

11. I pobyla truhla Hospodinova v domě Obededoma Gittejského za tři měsíce, a požehnal Hospodin Obededomovi i všemu domu jeho.

12. V tom povědino jest králi Davidovi, že požehnal Hospodin domu Obededomovu i všemu, což má, pro truhlu Boží. Tedy odšed David, přenesl truhlu

Boží z domu Obededomova do města Davidova s veselím.

13. A když poodešli ti, kteříž nesli truhlu Hospodinovu, na šest kroků, obětoval voly a tučný *dobytek*.

14. David pak poskakoval ze vsí síly před Hospodinem, a byl oblečen David v efod lněný.

15. A tak David i všecken dům Izraelský provázeli truhlu Hospodinovu s plésáním a zvukem trouby.

16. Stalo se pak, když truhla Hospodinova vcházela do města Davidova, že Míkol * dcera Saulova vyhlídala z okna, a viduci krále Davida plésajícího a poskakujícího před Hospodinem, pohrdla jím v srdci svém. ^{*1 Par.15,29.}

17. A když přinesli truhlu Hospodinovu, postavili ji na místě jejím u prostřed stanu, kterýž jí byl David rozbil; a obětoval David před Hospodinem oběti zápalné i pokojné.

18. Zatím když * přestal David obětovati oběti zápalných a pokojných, dal požehnání *†* lidu ve jménu Hospodina zástupů. ^{*1 Par.16,2. †1 Král.8,55.}

19. Dal také všemu lidu a všemu množství Izraelskému, od muže až do ženy, jednomu každému jeden pecník chleba a kus masa, a *vína* láhvice jednu. I odšel všecken lid, jeden každý do domu svého.

20. Potom navracoval se David, aby dal požehnání domu svému. I vyšla Míkol dcera Saulova vstříc Davidovi, a řekla: Jak slavný byl dnes král Izraelský, kterýž se odkrýval dnes před děvkami služebníků svých, tak jako se odkrývá jeden z lehkomyšlných!

21. I řekl David k Míkol: Před Hospodinem, (kterýž mne vyvolil nad otce tvého a nad všecken dům jeho, přikázav mi, abych byl vývodou lidu Hospodinova, *totiž* Izraele,) *plésal jsem* a plésati budu před Hospodinem.

22. Anobřž čím se ještě více opovrhu nežli tuto, a ponížím se u sebe sám, tím i u těch děvek, o nichž jsi mluvila, i u těch, *pravím*, slavnější budu.

23. Protož Míkol dcera Saulova neměla žádného plodu až do dne smrti své.

KAPITOLA VII.

Vále Boží o stavění chrámu zjevna; 18. a modlitba Davidova.

I stalo se, * že kdýž král seděl v domě

svém, a Hospodin jemu dal odpočínutí vůkol přede všemi nepřáteli jeho,

^{*1 Par.17,1.násl.}

2. Řekl král Nátanovi proroku: Pohled medle, já bydlím v domě cedrovém, truhla pak Boží přebývá mezi kortýnami.

3. I di Nátan králi: Cožkoli jest v srdci tvém, jdi, učin, nebo Hospodin s tebou jest.

4. Potom té noci stalo se slovo Hospodinovo k Nátanovi, řkoucí:

5. Jdi a pověz služebníku mému Davidovi: Takto praví Hospodin: Zdaliž ty mi stavěti budeš dům, v kterémž bych přebýval?

6. Poněvadž jsem * nebydlil v domě od toho dne, jakž jsem vyvedl syny Izraelské z Egypta, až do dne tohoto, ale přecházel jsem s stánkem a přibytkem *sem i tam.*

^{*1 Král.8,16. Izai.66,1.}

7. Nadto kudyž jsem koli chodil se všechněmi syny Izraelskými, zdali jsem jedno slovo řekl kterému z * soudců Izraelských, kterémuž jsem přikázal pásti lid svůj Izraelský, řka: Proč jste mi neustavěli domu cedrového?

^{*1 Par.17,6.}

8. Protož nyní toto diš služebníku mému Davidovi: Takto praví Hospodin zástupů: * Ját jsem tě vzal z ovčince od stáda, abys byl vývodou lidu mého Izraelského.

^{*1 Sam.16,12.13. Žalm.78,70.}

9. A býval jsem s tebou všudy, kamž jsi koli se obracel; všecky také nepřátely tvé vyhladil jsem před tváří tvou, a učinil jsem tobě jméno veliké, jako jméno vyvýšených na zemi.

10. Způsobím tolikéž místo lidu svému Izraelskému, a vštípím jej, a bydliti bude v místě svém a nepohne se více, aniž ho budou více trápití lidé nešlechtní jako prvě,

11. Hned od toho dne, jakž jsem ustanovil soudce nad lidem svým Izraelským, až jsem teď dal odpočínutí tobě přede všemi nepřáteli tvými. Přesto oznamujet Hospodin, že on sám tobě dům vzdělá.

12. Když se * vyplní dnové tvoji, a usneš s otcí svými, vzbudím simě tvé po tobě, kteréz vyjde z života tvého, a utvrdím království jeho.

^{*1 Král.8,20.}

13. Onť * ustaví dům jménu mému, a já utvrdím trůn království jeho až na věky.

^{*1 Král.5,5. Žalm.89,4.}

14. Já * budu jemu otcem, a on mi bude synem. † Kterýž když zhřeší, trestati

ho budu metlou lidskou a ranami synů lidských.

^{*Žalm.89,27. † 89,31.}

15. Ale * milosrdenství mé nebude odjato od něho, tak jako jsem je odjal od Saule, kteréhož jsem zahnal od tváří tvé.

^{*Luk.1,72.}

16. A tak * utvrzen bude dům tvůj a království tvé až na věky před tebou, a trůn tvůj bude stálý až na věky.

^{*Žalm.72,17.}

17. Vedle všech slov těchto, a podlé všeho vidění tohoto, tak mluvil Nátan Davidovi.

18. Tedy všed král David, posadil se před Hospodinem a řekl: * Kdo jsem já, Panovníče Hospodine, a jaký jest dům můj, že jsi mne přivedl v ta místa.

^{*1 Mojs.32,10. 1 Kor.4,7.}

19. Nýbrž ještěť se to málo vidělo, Panovníče Hospodine, že jsi také mluvil i o domu služebníka svého na dlouhé časy, ješto jest to povaha lidská, Panovníče Hospodine.

20. Ale což již více má mluvití David před tebou? Však ty znáš služebníka svého, Panovníče Hospodine.

21. Pro * slovo své a podlé srdce svého činíš všecky tyto věci veliké, v známosti je uvodě služebníku svému.

^{*1 Par.17,19. Jan.1,1.}

22. (Protož zveleben jsi Hospodine Bože, nebo není tobě rovného, anobrž není * žádného Boha kromě tebe,) podlé toho všeho, jakž jsme slychali ušima svýma.

^{*5 Mojs.32,39. Izai.44,6.}

23. Kdo tedy jest * jako lid tvůj, jako Izrael, který národ na zemi, jehož by Bůh šel, aby jej sobě vykoupil za lid, a dobyl sobě jména, a učinil tobě, ó Izraeli, tyto veliké věci a hrozné v zemi tvé, před obličejem lidu svého, kterýž jsi sobě vysvobodil z Egypta, z pohanstva bohů jejich?

^{*5 Mojs.4,7.}

24. A vzdělal jsi sobě lid svůj Izraelský, sobě v lid až na věky, a protož, Hospodine, jsi jejich Bohem.

25. Nyní tedy, Hospodine Bože, slovo to, jimž jsi se zamluvil služebníku svému a domu jeho, naplniž je až na věky, a učin tak, jakž jsi mluvil,

26. Tak aby zvelebováno bylo jméno tvé až na věky, když se říkati bude: Hospodin zástupů jest Bůh nad Izraelem, a dům služebníka tvého Davida aby byl stálý před obličejem tvým.

27. Nebo ty, Hospodine zástupů, Bože

Izraelský, * zjevil jsi mně služebníkovi svému, řka: Dům ustavím tobě. Protož usoudil služebník tvůj v srdci svém, aby se modlil tobě modlitbou touto.

*1 Par.17,25. Izai.50,5.

28. A tak již, Panovníče Hospodine, ty sám jsi Bůh, a * slova tvá jsou pravda, jimiž jsi zaslíbil služebníkovi svému dobré věci tyto.

*Zalm.33,4.

29. Již tedy rač požehnati domu služebníka svého, aby trval na věky před obličejem tvým. Nebo ty jsi, Hospodine Bože, mluvil, že požehnáním tvým požehnan bude dům služebníka tvého na věky.

KAPITOLA VIII.

Vítězství Davidovo nad nepřetely, 9. radosť z toho 15. a kralování jeho.

Stalo se * potom, že porazil David Filistinské, a zemdlil je; i vzal David Meteg Amma z ruky Filistinských.

*1 Par.18,1.

2. Porazil také Moábské a změřil je provazcem, na zemi je rozprostíraje; a odměřil jich dva provazce k zbití a celý provazec k živění. I učinění jsou Moábští Davidovi služebníci, a dávali jemu plat.

3. Porazil * též David Hadadezera syna Rohobova, krále Soba, když byl vytáhl, aby rozšířil končiny své až k řece Eufraten.

*1 Par.18,8 násled.

4. A pobral mu David tisíc vozů a sedm set jezdců, a dvacet tisíc mužů pěších, a * zpodřezoval David žily všechněm konům vozníkům; toliko zanechal z nich ke stu vozům.

*5 Mojz.17,16.

5. Přitáhli pak byli Syrští od Damašku na pomoc Hadadezerovi králi Soba, ale David porazil z Syrských dvacet tisíc mužů.

6. Tedy osadil David stráž Syrii Damašskou, a byli Syrští služebníci Davidovi, dávající plat; nebo zachovával Hospodin Davida, kamžkoli se obrátil.

7. Pobral také David štíty zlaté, kteréž měli služebníci Hadadezerovi, a přinesl je do Jeruzaléma.

8. Z Betach též a z Berot, měst Hadadezerových, nabral král David velmi mnoho mědi.

9. A když uslyšel * Tohi král Emat, že porazil David všecko vojsko Hadadezerovo,

*1 Par.18,9.

10. Poslal Tohi Jorama syna svého k králi Davidovi, aby ho pozdravil přátel-

sky, a spolu s ním se radoval z toho, že šťastně bojoval s Hadadezerem, a porazil ho; (nebo Hadadezer vedl válku proti Tohi.) Kterýžto přinesl s sebou nádoby stříbrné, též nádoby zlaté a nádoby měděné.

11. Ty také obětoval král David Hospodinu s stříbrem a zlatem posvěceným ze všech národů, kteréž podmanil,

12. Totiž z Syrských a z Moábských, též z synů Ammon a z Filistinských, i z Amalechitských a z koristí Hadadezera syna Rohobova, krále Soba.

13. Zvelebil také David své jméno, když se navracoval od pobití osmnácti tisíců * Syrských v údolí solnatém.

*Zalm.60,2. +2 Král.14,7.

14. Protož i nad Idumejskými stráží postavil, všecku krajinu Idumejskou stráží osadiv. I učinění jsou všickni Idumejští služebníci Davidovi; nebo zachovával Hospodin * Davida, kamž se koli obrátil.

*v.6.

15. I kraloval David nade vším Izraelem, a činil David * soud a spravedlnost všemu lidu svému.

*1 Par.18,14.

16. Joáb * pak syn Sarvie byl nad vojskem, a Jozafat syn Achiludův kancelářem;

*k.20,23.

17. Sádoch také syn Achitobův a Achimelech syn Abiatarův kněžimi, a Saraiáš písařem.

18. Benaiáš pak syn Joiadův byl * nad Cheretejskými a Peletejskými, a synové Davidovi knížaty.

*k.15,18.

KAPITOLA IX.

Dobrodint od Davida Mifbozetovi učiněná.

Tedy řekl David: Jest-li ještě kdo pozůstalý z domu Saulova, abych jemu učinil milosrdenství pro Jonatu?

2. Byl pak služebník domu Saulova, jehož jméno bylo Síba. I zavolali ho k Davidovi. I řekl král jemu: Ty-li jsi Síba? Odpověděl: Jsem služebník tvůj.

3. Řekl jemu král: Jest-liž ještě kdo z domu Saulova, abych * jemu učinil milosrdenství Boží? Odpověděl Síba králi: Jestě jest * syn Jonatův chromý na nohy.

*1 Sam.20,14,15. +2 Sam.4,4.

4. I řekl jemu král: Kdež jest? Odpověděl Síba králi: Tam jest v domě * Machiry, syna Amielova v Lodebar.

*k.17,27.

5. Protož poslav král David, vzal ho z domu Machiry, syna Amielova z Lodebar.

6. A když přišel Mifbozet syn Jonaty,

syna Saulova, k Davidovi, padl na tvář svou a poklonil se. I řekl David: Mifibozete. Kterýž odpověděl: Aj, služebník tvůj.

7. Řekl jemu David: Neboj se, nebo jistě učiním s tebou milosrdenství pro Jonatana otce tvého, a navrátím tobě všecka pole Saule otce tvého, a ty jidati budeš za stolem svým vždycky.

8. Kterýž pokloniv se, řekl: Co jest služebník tvůj, že jsi se ohlédl na psa mrtvého, jakýž jsem já?

9. Zatím povolal král Síby, služebníka Saulova a řekl jemu: Cožkoli měl Saul i všecka čeled jeho, to jsem dal synu pána tvého.

10. Budeš tedy jemu spravovati roli, ty i synové tvoji i služebníci tvoji, a snášeti budeš, aby měl syn pána tvého pokrm, kterýž by jedl, ale Mifibozet syn pána tvého jidati bude vždycky za stolem svým. (Měl pak Síba patnácte synů a dvaceti služebníků.)

11. Odpověděl Síba králi: Vedlé všeho, jakž přikázal pán můj král služebníku svému, tak učiní služebník tvůj, *ačkoli* i Mifibozet * mohl by jidati za stolem svým jako jeden z synů královských.

*k.19,28.

12. Měl také Mifibozet syna malého, je-muž jméno bylo Mícha; a vsiekní, kteříž bydlili v domě Síbově, byli za služebníky Mifibozetovi.

13. A tak Mifibozet zůstával v Jeruzalémě, proto že vždycky za stolem královským jidal; a * byl kulhavý na obě noze.

*k.4,4.

KAPITOLA X.

Válka Davidova s Ammonitáky i vítězství nad nimi. Stalo se také potom, * že umřel král Ammonitský, a kraloval Chanun syn jeho po něm.

*1Par.19,1.

2. I řekl David: Učiním milosrdenství s Chanunem synem Náhasovým, jakož otec jeho učinil milosrdenství nadě mnou. Tedy poslal David, aby ho potěšil skrze služebníky své pro otce jeho. I přišli služebníci Davidovi do země Ammonitských.

3. I řekla knížata Ammonitská k Chanunovi, pánu svému: * Což se zdá, že David činí poctivost otcí tvému, že poslal k tobě, kteříž by tě potěšili? Zdalíž ne proto, aby shlédl město a vyšpehoval je, a potom je podvrátil, poslal David služebníky své k tobě?

*k.3,25.

4. A tak Chanun vzav služebníky Davidovy, oholil každému půl brady, a zustríhoval roucha jejich až do polovice, totiž až do zadků jejich, a propustil je.

5. To když oznámili Davidovi, poslal proti nim, (nebo muži ti zohavení byli velice,) a řekl jim král: Pobuďte v Jerichu, dokudž neobrostou brady vaše, potom se navrátíte.

6. Vidouce pak Ammonitští, * že se zosklivili Davidovi, poslavše, najali ze mzdy za Syrie do domu Rohob, a za Syrie Soba dvacet tisíců pěších, a od krále Maacha tisíc mužů, a od Istoba dvanácte tisíc mužů.

*1Sam.13,4.

7. Což uslyšev David, poslal Joába se vším vojskem udatných.

8. A tak * vytáhše Ammonitští, šikovali se k boji u brány, Syrští také, Soba a Rohob, a Istob i Maacha zvláště *byli* na poli.

*1Par.19,9.

9. A protož vida Joáb proti sobě sšikovany boj s předu i s zadu, vybrav některé ze všech výborných Izraelských, sšikoval je také proti Syrským.

10. Ostatek pak lidu dal pod správu Abizai bratra svého, a sšikoval jej proti Ammonitským.

11. A řekl: Jestliže Syrští budou silnější mne, přispěješ mi na pomoc; jestliže pak Ammonitští silnější budou tebe, také přispěji, abych pomohl tobě.

12. Posilíš se, a budme udatní, *bojující* za lid náš a za města Boha našeho, Hospodin * pak učiní, což se jemu dobře líbiti bude.

*Skutk.21,14.

13. I přistoupl Joáb s lidem svým k bitvě proti Syrským, a oni utekli před ním.

14. Tedy Ammonitští vidouce, že utíkají Syrští, utekli i oni před Abizai a vešli do města. I navrátil se Joáb od Ammonitských a přišel do Jeruzaléma.

15. Ale Syrští vidouce, že by poraženi byli od Izraele, sebrali se vespolek.

16. Poslal také Hadarezer a vyvedl Syrské, kteříž bydlejí za řekou, a přišli k Helam; * Sobach pak, hejtman vojska Hadarezerova, vedl je.

*1Par.19,16.

17. I oznámeno to Davidovi. Kterýžto shromáždív všecken lid Izraelský, přepravil se přes Jordán, a přitáhl k Helam. I sšikovali se Syrští proti Davidovi, a bojovali proti němu.

18. Tedy utekli Syrští před Izraelem, a porazil David z Syrských sedm set

vozu a čtyřiceti tisíc jezdců. Sobacha také hejtmana vojska toho ranil, i umřel tu.

19. Když pak viděli všickni králové, kteříž byli při Hadazerovi, že jsou poraženi od Izraele, vešli v pokoj s Izraelem a sloužili jemu. A nesměli již více Syrští táhnouti na pomoc Ammonitským.

KAPITOLA XI.

Cizoložství Davidovo a vražda.

I stalo se po * roce, když králové vyjídávají na vojnu, že poslal David Joába a služebníky své s ním, též i všecken Izrael, aby hubili Ammonitské; i oblehli Rabba. David pak zůstal v Jeruzalémě.

*1 Par. 20.1.

2. Tedy stalo se k večerou, když vstal David s ložce svého, procházejce se po paláci domu královského, že ušel s paláce ženu, ana se myje; kterážto žena byla vzezření velmi krásného.

3. A poslav David, vyptal se o té ženě a řekl: Není-liž to Betsabé dcera Eliamova, manželka Uriáše * Hetejského?

*k. 23. 39.

4. Opět poslal David posly a vzal ji. Kterážto když vešla k němu, obýval s ní; (nebo se byla očistila od nečistoty své.) Potom navrátila se do domu svého.

5. I počala žena ta. Protož poslavši, oznámila Davidovi, řkuci: Těhotná jsem.

6. Poslav pak David, *vzkázal* Joábovi: Pošli ke mně Uriáše Hetejského. I poslal Joáb Uriáše k Davidovi.

7. A když přišel Uriáš k němu, otázal se ho, jak se má Joáb, a jak se má lid, a kterak se vede v vojtěst?

8. Řekl také David Uriášovi: Jdiž do domu svého, a umej sobě nohy. I vyšel Uriáš z domu králova, a poslán za ním dar královský.

9. Ale Uriáš spal u vrat domu královského se všemi služebníky pána svého, a nešel do domu svého.

10. Což když oznámili Davidovi, řkouce: Nešel Uriáš do domu svého, řekl David Uriášovi: Však jsi z cesty přišel. Pročž jsi nešel do domu svého?

11. Odpověděl Uriáš Davidovi: Truhla Boží* a Izrael i Juda zůstávají v staních, a pán můj Joáb i služebníci pána mého na poli zůstávají, já pak mám vjíti do domu svého, abych jedl a pil, a spal s manželkou svou? Jakož jsi živ ty, a

jako jest živa duše tvá, žeť toho neučiním. ^{*1 Sam. 4.4.}

12. Tedy řekl David Uriášovi: Pobud zde ještě dnes, a zítra propustím tebe. I zůstal Uriáš v Jeruzalémě toho dne i nazejtří.

13. V tom pozval ho David, aby jedl před ním a pil, a opojil ho. A však on šel večer spáti na ložce své s služebníky pána svého, a nešel do domu svého.

14. A když bylo ráno, napsal David list Joábovi, kterýž poslal po Uriášovi.

15. Psal pak v listu těmi slovy: Postavte Uriáše proti bojovníkům nejsilnějším; mezi tím odstupte nazpět od něho, aby raněn jsa, umřel.

16. I stalo se, když oblehl Joáb město, že postavil Uriáše proti místu, kdež věděl, že jsou nejsilnější muži.

17. A vyskočivše muži z města, bojovali proti Joábovi. I padli *někteří* z lidu, z služebníků Davidových, také i Uriáš Hetejský zabit.

18. Tedy poslav Joáb, oznámil Davidovi všecko, což se zběhlo v bitvě.

19. A přikázal tomu poslu, řka: Když vypravíš králi všecky věci, které se zběhly v bitvě,

20. Při čemž jestliže se popudí prehlivost královská a řekne-liť: Proč jste přistoupili k městu, bojujíce? Zdalíž jste nevěděli, že házejí se zdi?

21. Kdo zabil Abimelecha syna Jerobosetova? * Zdali ne žena, svrhši na něj kus žernovu se zdi, tak že umřel v Tébes? Proč jste přistupovali ke zdi? tedy diš: Také služebník tvůj Uriáš Hetejský umřel. ^{*Soud. 9.53.}

22. A tak šel posel, a přišed, oznámil Davidovi všecko to, pročž ho byl poslal Joáb.

23. A řekl posel ten Davidovi: Zmornili se nás muži ti, a vytrhli proti nám do pole, a honili jsme je až k bráně.

24. V tom stříleli střelci na služebníky tvé se zdi, a zbiti jsou *někteří* z služebníků králových, také i služebník tvůj Uriáš Hetejský zabit.

25. Tedy řekl David poslu: Tak pověz Joábovi: Nic tě to nerozpakuj, že tak i jinak sehlcuje meč. Ztuž boj svůj proti městu a zkaz je, a potěš drábů.

26. Uslyševši pak manželka Uriášova, že umřel Uriáš muž její, plakala manželka svého.*

27. A když pomínil pláč, poslav Da-

vid, vzal ji do domu svého, a měl ji za manželku; i porodila mu syna. Ale nehlíbilo se to Hospodinu, co učinil David.

KAPITOLA XII.

David trestán, 24. Šalomoun narosen, 26. a Joáb válčil proti Ammonitakým.

Protož poslal Hospodin Nátana k Davidovi. Kterýž přišel k němu, řekl jemu: Dva muži byli v městě jednom, jeden bohatý a druhý chudý.

2. Bohatý měl ovec i volů velmi mnoho,

3. Chudý pak neměl nic, kromě jednu ovečku malou, kterouž byl koupil a choval, až i odrostla při něm a při dětech jeho tolikéž. Chléb jeho jedla a z číše jeho pila, a v lůnu jeho spávala, a tak byla mu jako za dceru.

4. Když pak přišel pocestný k tomu bohatému člověku, líto mu bylo vzítí z ovcí aneb z volů svých, což by připravil pocestnému, kterýž k němu přišel, ale vzav ovečku toho chudého člověka, připravil ji muži, kterýž byl přišel k němu.

5. Tedy rozhněval se David na muže toho náramně a řekl Nátanovi: Živť jest Hospodin, že hoden jest smrti muž, kterýž to učinil.

6. Ovečku * také tu zaplatí čtvernásobně, proto že učinil věc tu, a nelitoval ho.

^{*2 Mojs. 22,1.}

7. I řekl Nátan Davidovi: * Ty jsi ten muž! Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem tě pomazal, abys králem byl nad Izraelem, a vytrhl jsem tebe z ruky Saulovy.

^{*1 Král. 20,40.}

8. A dal jsem tobě dům pána tvého, i ženy pána tvého v lůno tvé, dalť jsem také dům Izraelský a Judský, a bylo-liť by to málo, byl bych přidal mnohem více.

9. Pročez jsi sobě zlehčil slovo Hospodinovo, čině to, což se nelíbí jemu? Uriáše Hetejského zabil jsi mečem, a manželku jeho pojals sobě za ženu, samého pak zamordoval jsi mečem Ammonitských.

10. Protož nyní neodejdeť meč z domu tvého až na věky, proto že jsi pohrdl mnou, a vzal jsi manželku Uriáše Hetejského, aby byla žena tvá.

11. Takto praví Hospodin: Aj, já vzbudím proti tobě zlé z domu tvého, a vezma ženy tvé před očima tvýma, dám je bližnímu tvému, * kterýž spátí bude s ženami tvými, an na to každý hledí.

^{*k. 16,22.}

12. A ačkoli ty učinil jsi to tajně, já však učiním to zjevně přede vším Izraelem a všechněm známě.

13. Tedy řekl David Nátanovi: Zhřešilť * jsem Hospodinu. Zase řekl Nátan Davidovi: Tentýž Hospodin přenesl hřích tvůj, neumřeš.

^{*k. 24,10.}

14. Ale však, poněvadž jsi tou věcí dal příčinu nepřátelům Hospodinovým, aby se rouhali, protož ten syn, kterýž se narodil tobě, jistotně umře.

15. Potom odšel Nátan do domu svého. V tom Hospodin ranil dítě, kteréž byla porodila manželka Uriášova Davidovi, tak že pochybili o něm.

16. I modlil se David Bohu za to dítě a postil se, a všed, ležel přes noc na zemi.

17. A ačkoli starší domu jeho přišli k němu, aby ho zdvihli z země, on však nechtěl, aniž s nimi co jedl.

18. Stalo se pak dne sedmého, že umřelo dítě. I nesměli služebníci Davidovi toho oznámiti jemu, že by umřelo dítě; nebo pravili: Aj, když ještě bylo dítě živo, mluvili jsme jemu, a nechtěl slyšeti hlasu našeho, což pak když jemu díme: Umřelo dítě. Ovšem to tíže ponese.

19. Ale vida David, an služebníci jeho k sobě šepci, srozuměl, že by umřelo dítě. I řekl David služebníkům svým: Co již umřelo dítě? Kteríž řekli: Umřelo.

20. Tedy vstav David s země, umyl se a pomazal se, a změnil roucho své, a všed do domu Hospodinova, pomodlil se. Potom vrátiv se do domu svého, rozkázal sobě dáti jísti a jedl.

21. Služebníci pak jeho řekli jemu: Co jsi to učinil? Pro dítě, když živo bylo, postils se a plakal, ale jakž dítě umřelo, vstal jsi a přijal jsi pokrm.

22. Kterýžto řekl: Pokudž ještě dítě živo bylo, postil jsem se a plakal, nebo jsem řekl: Kdo ví? Můžet se smilovati nade mnou Hospodin, aby živo bylo dítě.

23. Nyní pak, poněvadž umřelo, proč se mám postiti? Zdalíž budu moci zase je vzkřísiti? Jáť půjdu k němu, ale ono se nenavráti ke mně.

24. Potom David potěšiv Betsabé manželky své, všel k ní a spal s ní. I* porodila syna, a nazval jméno jeho Šalomoun, a Hospodin miloval jej.

^{*1 Par. 3,5. Mat. 1,6.}

25. Protož poslal byl * Nátana proroka,

a nazval jméno jeho Jedidiah pro Hospodina. ^{*k.7,2.}

26. Bojoval pak Joáb proti * Rabba Ammonitkých, a vzal město královské.

^{*5Mojz.8,11. Jer.49,2.}

27. A poslav posly k Davidovi, řekl: Dobýval jsem Rabba a vzal jsem město vod.

28. Protož nyní sebera ostatek lidu, polož se proti městu a vezmi je, abych já nevzal města toho, a bylo by mně připisováno vítězství nad ním.

29. Tedy sebrav David všecken lid, vytáhl * proti Rabba, kteréhož dobýval a vzal je. ^{*1Par.20,1.}

30. A snal korunu krále jejich s hlavy jeho, kteráž vážila centněf zlata, a *bylo v ní kamení drahé, a vstavena byla na hlavu Davidovu.* Vyvezl též kořisti města velmi veliké.

31. Lid pak, kterýž v něm byl, vyvedl a dal jej pod pily a pod brány železné a pod sekery železné, a vehnal je do peci cihelné. A tak činil všechněm městům Ammonitským. Potom navrátil se David se všim lidem do Jeruzaléma.

KAPITOLA XIII.

Amnon násilí učinil sestře Absolonové, 23. a potom od Absolona zabít.

I stalo se potom, že Absolon syn Davidův měl sestru krásnou, jménem Tamar; i zamiloval ji Amnon syn Davidův.

2. A tak se o to trápil Amnon, že i v nemoc upadl pro Tamar sestru svou; nebo panna byla, a viděl Amnon, že ne snadně bude ji moci co učiniti.

3. Měl pak Amnon přítele, jehož jméno bylo Jonadab, syn * Semmaa bratra Davidova, kterýžto Jonadab byl muž velmi chytrý. ^{*1Par.2,13.}

4. I řekl jemu: Proč tak chřadneš, synu králův, den ode dne? Neoznámiš-liž mi? I řekl mu Amnon: Tamar sestru Absolona bratra svého miluji.

5. Tedy řekl jemu Jonadab: Polož se na lůžce své a udělej se nemocným, a když přijde otec tvůj, aby tě navštívil, diš jemu: Necht přijde, prosím, Tamar sestra má a dá mi jisti, připravíc před očima máma pokrm, abych viděl a jedl z ruky její.

6. A tak složil se Amnon, děláje se nemocným. A když přišel král, aby ho navštívil, řekl Amnon králi: Necht přijde, prosím, Tamar sestra má a připraví před

očima máma *asi* dvě krmičky, abych pojedl z ruky její.

7. Protož poslal David k Tamar do domu, řka: Jdi hned do domu Amnona bratra svého a připrav mu krmičku.

8. I šla Tamar do domu Amnona bratra svého; on pak ležel. A vzavši mouky, zadělala ji, a připravivši krmičku před očima jeho, uvařila ji.

9. Potom vzavši pánvici, vyložila před něj, a on nechtěl jísti. (I řekl Amnon: Spravte to, ať vyjdou všickni ven. I vyšli od něho všickni.)

10. Řekl pak Amnon k Tamar: Přines tu krmičku do pokojíka, abych pojedl z ruky tvé. A vzavši Tamar krmičku, kterouž připravila, přinesla ji před Amnona bratra svého do pokojíka.)

11. Ale když mu podávala, aby jedl, uchovil ji a řekl jí: * Poď, lež se mnou, sestro má. ^{*1Mojz.39,12.}

12. Kterážto řekla jemu: Nikoli, bratře můj, nečih mi násilí, nebo ne tak se má díti v Izraeli. Neprovoď * nešlechtnosti této. ^{*5Mojz.22,21.}

13. Nebo já na koho svedu pohanění své? Ty pak budeš jako jeden z nejnešlechtnějších v Izraeli. Raději tedy mluv medle s králem, nebo neodepřet mne tobě.

14. Ale nechtěl uposlechnouti hlasu jejího, nýbrž zmocniv se jí, učinil jí násilí a ležel s ní.

15. Potom vzal ji Amnon v nenávisť velikou velmi, tak že větší byla nenávisť, kterouž nenáviděl ji, než milost, kterouž ji miloval. I řekl jí Amnon: Vstaň a jdi pryč.

16. Kterážto odpověděla jemu: Za příčinou převelmi zlé věci té, kterouž jsi při mně spáchal, druhé horší se *dopouštíš*, že mne vyháníš. On pak nechtěl jí slyšeti.

17. Ale zavolav mládence, kterýž mu přísluhoval, řekl: Vyveď hned tuto ode mne ven, a zamkni dvéře po ní.

18. (Měla pak na sobě sukni proměnných barev, nebo v takových sukních chodívaly dcery královské panny.) A tak vyvedl ji ven služebník jeho a zamkl dvéře po ní.

19. Tedy * posypala Tamar hlavu svou popelem, a sukni proměnných barev, kterouž měla na sobě, roztrhla; a vložila ruku na hlavu svou, a jdouc, křičela s nařikáním. ^{*Job.2,12.}

20. I řekl jí Absolon bratr její: Nebyliž Amnon bratr tvůj s tebou? Ale nyní, sestro má, mlč; bratr tvůj jest, nepripouštěj toho k srdci. A tak zůstala Tamar, jsuc opuštěná, v domě Absolona bratra svého.

21. A uslyšev král David o těch všech věcech, rozhněval se náramně.

22. Absolon pak nic nemluvil s Amnonem, ani dobrého ani zlého; nebo nenáviděl Absolon Amnona, proto že učinil násilí Tamar sestře jeho.

23. I stalo se po celých dvou letech, když * stihli ovce Absolonovi v Balazor, jenž jest podlé Efraim, že pozval Absolon všech synů královských.^{*1 Sam. 25, 2.}

24. Nebo přišel Absolon k králi a řekl: Aj, nyní služebník tvůj má střížce; nechť, prosím, jde král a služebníci jeho s služebníkem tvým.

25. I řekl král Absolonovi: Nechť, synu můj, nechť nyní nechodíme všickni, abychom tě neobtěžovali. A ačkoli nutkal ho, však nechtěl jíti, ale požehnal mu.

26. Řekl ještě Absolon: Nechť aspoň s námi jde, prosím, Amnon bratr můj. Odpověděl jemu král: Proč by s tebou šel?

27. A když vždy dotíral Absolon, poslal s ním Amnona i všechny syny královské.

28. Prikázal pak byl Absolon služebníkům svým, řka: Šetřte medle, když se rozveselí srdce Amnonovo vínem, a řeknu vám: Bíte Amnona, tedy zabíte jej. Nebojte se nic, nebo zdaliž jsem já nerozkázal vám? Posilíte se a mějte se zmužile.

29. I učinili Amnonovi služebníci Absolonovi, jakž jim byl prikázal Absolon. Pročež vstavše všickni synové královi, vsedli jeden každý na mezka svého a utekli.

30. V tom když ještě byli na cestě, přišla taková pověst k Davidovi: Pobil Absolon všechny syny královské, tak že z nich ani jednoho nezůstalo.

31. Tedy vstav král, * roztrhl roucha svá a ležal na zemi; všickni také služebníci jeho stáli, roztrhše roucha.^{*1 Mojs. 37, 34.}

32. Ozval se pak Jonadab, syn Semmaa bratra Davidova, a řekl: Nepravíž toho, pane můj, jako by všechny mládence syny královy zbili, ale Amnon toliko zabit; nebo tak v úmysle Absolonově aloženo bylo od toho dne, jakž on byl učinil násilí Tamar sestře jeho.

33. Protož nechať nepripouští toho nyní pán můj král k srdci svému, myslé, že by všickni synové královi zbiti byli; nebo Amnon toliko umřel.

34. Absolon pak utekl. Tedy pozdvih služebník hlásný očí svých, uzfel, an mnoho lidu jde odtud, *kudyž se chodilo* k němu cestou pod horami.

35. I řekl Jonadab králi: Aj, synové královští přijíždějí. Vedlé řečí služebníka tvého^{*tak} se stalo.

36. A když přestal mluvit, aj, synové královští přišli, a pozdvihše hlasu svého, plakali; též také král i všickni služebníci jeho plakali pláčem velmi velikým.

37. Absolon pak utekl a nšel * k Tolmai synu Amiudovu, králi Gessur. I plakal David syna svého po všecky ty dny.^{*k. 3, 3.}

38. Absolon tedy utíkaje, přišel do Gessur, a byl tam tři léta.

39. Potom žádal David vyjítí k Absolonovi, nebo již byl ozelel smrtí Amnonovy.

KAPITOLA XIV.

Jednání o Absolona, 21. a přijetí ho na milost od krále. Srozuměv pak Joáb syn Sarvie, že by *naklonilo se srdce královo k Absolonovi*,

2. Poslav do Tekoa, a povolav odtud ženy moudré, řekl jí: Medle, udělej se, jako bys zámutek měla, a oblec se, prosím, v roucho smutku, a nepomazuj se olejem, ale buď jako žena již za mnoho dní zámutek mající nad mrtvým.

3. I půjdeš k králi a mluvití mu budeš vedlé řeči této. A naučil ji Joáb, co by měla mluvití.

4. Protož mluvila žena ta Tekoitská králi, * padši na tvář svou k zemi, a poklonu učinivši, řekla: † Spomoz, ó králi.^{*Rut 2, 10. 1 Sam. 25, 24. †2 Král. 6, 26.}

5. I řekl jí král: Což jest tobě? Odpověděla ona: Zajisté žena vdova jsem, a umřel mi muž můj.

6. Měla pak * služebnice tvá dva syny, kteříž svadili se spolu na poli, a když nebyl, kdo by je rozvadil, udeřil jeden druhého a zabil ho.^{*1 Mojs. 27, 45.}

7. Aj, teď povstala všecka rodina proti služebnici tvé, a řekli: Vydej toho, jenž zabil bratra svého, * at ho zabijeme za život bratra jeho, kteréhož zamordoval, nýbrž zahubíme i dědice. A tak uhasí jiskru mou, kteráž pozůstala, aby neza-

nechali muži mému jména a ostatku na zemi. ^{*5 Mojt.19,11.}

8. Tedy řekl král ženě: Navrať se do domu svého, a jáť poručím o tobě.

9. I odpověděla žena Tekoitská králi: Necht' jest, pane můj králi, na mne ta nepravost, a na dům otce mého, král pak a stolice jeho ať jest bez viny.

10. Řekl také král: Bude-li kdo mluvití co proti tobě, přiveď ho ke mně, a nedotkneť se tebe více.

11. Tedy ona řekla: Rozpomeň se, prosím, králi, na Hospodina Boha svého, aby se nerozmnožili mstitelé krve k zhoubě a nezahladili syna mého. I odpověděl: Živť jest Hospodin, žeť nespadne * vlas syna tvého na zemi. ^{*1 Sam.14,45.}

12. K tomu řekla žena: Necht' promluví, prosím, služebnice tvá panu svému králi slovo. Kterýžto odpověděl: Mluv.

13. I řekla žena: Proč jsi tedy myslil podobnou věc proti lidu Božimu? Nebo mluví král řeč tuto jako ten, kterýž sebe vinného činí, poněvadž nechce zase povolati vyhnaného svého.

14. Všickniť jsme zajisté nepochybně smrtelní a jako vody, kteréž rozlity jsouce po zemi, zase sebrány býti nemohou, aniž se Bůh na něčí osobu ohlédá; ovšemť i myšlení svá vynesal, aby vyhnaného nevyháněl od sebe.

15. Nyní pak, že jsem přišla ku pánu svému králi mluvití řečí tyto, *příčina jest, že mne strašil lid. Protož řekla služebnice tvá: Budu nyní mluvití králi, snad naplní král žádost služebnice své.*

16. Neboť vyslyší král a vysvobodí služebnici svou z ruky muže, chtějícího vyhladiti mne i syna mého spolu z dědic-tví Božího.

17. Řekla také služebnice tvá: Vždyť mi bude slovo pána mého krále k odtušení; (nebo * jako anděl Boží, tak jest pán můj král, když slyší dobré aneb zlé,) a Hospodin Bůh tvůj bude s tebou. ^{*k.19,27.}

18. A odpovídaje král, řekl ženě: Medle, netaj přede mnou toho, nač se jáť tebe vzeptám. I řekla žena: Mluv, prosím, pane můj králi.

19. Tedy řekl král: Není-liž Joáb jednatel všeho tohoto? I odpověděla žena a řekla: Jako jest živa duše tvá, pane můj králi, žeť se nelze uchýlití na pravo aneb na levo ode všeho toho, což mluvil pán můj král; nebo služebník tvůj Joáb,

onť jest mi rozkázal, a on naučil služebnici tvou všechněm slovům těmto,

20. A abych tak příkladně vedla řeč tuto, způsobil to služebník tvůj Joáb. Ale pán můj moudrý jest jako anděl Boží, věda, což se koli děje na zemi.

21. A protož řekl král Joábovi: Aj, již jsem to učinil. Jdiž tedy, přiveď mládence Absolona.

22. I padl * Joáb na tvář svou k zemi, a pokloniv se, poděkoval králi, a řekl Joáb: Dnes jest poznal služebník tvůj, že jsem nalezl milost před očima tvýma, pane můj králi, poněvadž jest král naplnil žádost služebníka svého. ^{*k.9,6.}

23. Tedy vstav Joáb, odšel * do Gessur, a přivedl Absolona do Jeruzaléma. ^{*k.3,3;13,37.}

24. I řekl král: Necht' se navráti do domu svého, ale tváři mé ať nevidí. A tak navrátil se Absolon do domu svého, ale tváři královské neviděl.

25. Nebylo pak žádného muže * *tak krásného jako Absolon ve všem Izraeli, aby takovou chválu měl. Od paty nohy jeho až do vrchu hlavy jeho nebylo na něm poškvrny.* ^{*1 Mojt.39,6.}

26. A když stříhával *vlas*y hlavy své, (měl pak obyčej každého roku *je* stříhati, proto že jej obtěžovaly, i stříhával je), tedy vážil vlas hlavy své, a *bývalo jich* dvě stě lotů váhy obecné.

27. Zrodili se pak Absolonovi tři synové a jedna dcera, jejíž jméno bylo Támar, kteráž byla žena vzezření krásného.

28. I byl Absolon v Jeruzalémě dvě léta, a tváři královské neviděl.

29. A protož poslal Absolon k Joábovi, chtěje ho poslati k králi. Kterýžto nechtěl přijíti k němu. I poslal ještě podruhé, a nechtěl přijíti.

30. Tedy řekl služebníkům svým: Shlédněte dědinu Joábovu vedlé *pole* mého, kdežto *má* ječmen; jděte a spalte jej. I zapálili služebníci Absolonovi dědinu tu.

31. A vstav Joáb, přišel k Absolonovi do domu jeho, a řekl jemu: Proč jsou služebníci tvoji zapálili dědinu mou?

32. Odpověděl Absolon Joábovi: Aj, poslal jsem k tobě, řka: Přid' sem, a pošli tě k králi, abys řekl *jemu*: I proč jsem přišel z Gessur? Lépe mi bylo ještě tam *zůstati*. Protož nyní nechať uzřím tvář královu. Pakliť jest na mně nepravost, necht' mne rozkáže zabiti.

33. Tedy přišel Joáb k králi a oznámil to jemu. I povolal Absolona. Kterýž přišel k králi, poklonil se na tvář svou až k zemi před ním. I políbil král * Absolona. ^{*Luk.15,20.}

KAPITOLA XV.

Absolonovo kstivé v království otcově se uvádění. 14. Davidovo před ním ujiti.

I stalo se potom, že sobě najednal Absolon * vozů a koní a padesáte mužů, kteříž by běhali před ním. ^{*1.Král.1,5.}

2. A vstávaje ráno Absolon, stával u cesty při bráně, a každého muže, kterýž, maje při, šel k králi pro rozsouzení, povolával Absolon, říkáje: Z kterého jsi ty města? A když mu odpověděl: Z toho a z toho pokolení Izraelského *jest* služebník tvůj,

3. Řekl jemu Absolon: Hle, tvá pře výborná jest a pravá, ale kdo by tě vyslyšel, není žádného u krále.

4. Říkal také Absolon: Ó kdyby mne kdo ustanovil soudcem v zemi této, aby ke mně chodil každý, kdož by měl nesnáz a při, a dopomáhal bych jemu k spravedlnosti.

5. Ano i když někdo přicházel, klaněje se jemu, vztáhl ruku svou, a uchopě ho, políbil jej.

6. Činíval pak Absolon tím způsobem všemu Izraelovi, kterýž pro rozsudek přicházel k králi; a tak obracel k sobě Absolon srdce mužů Izraelských.

7. Stalo se také po čtyřiceti letech, že řekl Absolon k králi: Necht jdu, prosím, a splním slib svůj v Hebronu, kterýž jsem učinil Hospodinů.

8. Nebo byl učinil slib služebník tvůj, když jsem bydlil v Gessur v Syrii, řka: Jestliže mne zase kdy přivede Hospodin do Jeruzaléma, tedy službu jemu učiním.

9. Jemuž řekl král: * Jdi u pokoji. Kterýžto vstav, odšel do Hebronu. ^{*1.Sam.20,42.}

10. I poslal Absolon špeheře do všech pokolení Izraelských, aby řekli: Když uslyšíte zvuk trouby, rcete: Kralujeť Absolon v Hebronu.

11. S Absolonem pak šlo dvě stě mužů z Jeruzaléma pozvaných, ale šli v upřímosti své, aniž co o tom věděli.

12. Poslal také Absolon pro * Achitofele Gilonského, rádce Davidova, aby přišel z města svého Gilo, když měl obětovati oběti. I stalo se spiknutí veliké, nebo lidu ustavičně přibývalo Absolonovi. ^{*k 23,34.}

13. V tom přišel posel k Davidovi, řka: Srdce Izraelských obrátilo se po Absolonovi.

14. Tedy řekl David všechněm služebníkům svým, kteříž byli s ním v Jeruzalémě: * Vstaňte a utecme, sic jinak nemohli bychom ujiti tváři Absolonovy. Pospěšte, ať odejdeme, aby se neuspíšil, a nezastihl nás, a nevalil na nás zlého a nepohubil města ostroiti meče. ^{*Zalm.3,1.}

15. I řekli služebníci královští králi: Což by koli zvolil pán náš král, ted *jsme* služebníci tvoji.

16. A tak vyšel král se vší svou čeledí pěšky; toliko zanechal král desíti ženin, aby doma hlídaly.

17. Když pak vyšel král a všecken lid pěšky, postavili se na jednom místě zdaleka.

18. I šli všickni služebníci při něm; též všickni * Cheretejští a všickni Peletejští, i všickni Gittejští, šest set mužů, kteříž přišli pěšky z Gát, šli před králem. ^{*k.8,18.}

19. Tedy řekl král k * Ittai Gittejskému: Proč ty také jdeš s námi? Navrať se a zůstaň při králi; nebo cizozemec jsi, kterýž se tudíž zase odbereš k místu svému. ^{*k.18,2.}

20. Nedávnos přišel, a již bych dnes tebou pohnouti měl, abys s námi chodil? Ját zajisté půjdu, kdež mi se nahodí. Navrať se a zproved zase bratří své, a buď s tebou milosrdenství a pravda.

21. Odpovídaje pak Ittai králi, řekl: Živť jest Hospodin a živť jest pán můj král, že * na kterémkoli místě bude pán můj král, buď mrtev aneb živ, tuť bude i služebník tvůj. ^{*Rut.1,16,17.}

22. I řekl David k Ittai: Podiž a přejdi. I přešel Ittai Gittejský a všickni muži jeho, i všecky dítky, kteréž byly s ním.

23. Tedy plakala všecka země hlasem velikým, i všecken lid přecházející. A tak přešel král potok Cedron; i * všecken lid přešel proti cestě *vedoucí* na poušť. ^{*Jan.18,1.}

24. A aj, *byl* také Sádoch a všickni Levitové s ním, nesouce truhlu smlouvy Boží; i postavili truhlu Boží. Šel pak i Abiatar, a stál, dokudž všecken ten lid nepřešel z města.

25. I řekl král Sádochovi: Dones zase truhlu Boží do města. Jestližeť najdu milost před očima Hospodinovýmá, přive-

deť mne zase, a ukážef mi ji i přibytek svůj.

26. Pakliť řekne takto: Nelíbíš mi se, aj, teď jsem, * nechť mi učiní, což se mu dobrého vidí. ^{*k.10,12.}

27. Řekl ještě král Sádochovi knězi: Zdalíž ty nejsi vidoucí? Navratíž se do města u pokoji, Achimaas pak syn tvůj, a Jonata syn Abiatarův, dva synové vaši, budou s vámi.

28. Hle, já pobudu na rovinách pouště, dokudž nepřijde poselství od vás, skrze něž by mi oznámeno bylo.

29. A tak donesl zase Sádoch a Abiatar trublu Boží do Jeruzaléma, a zůstali tam.

30. Ale David šel vzhůru k vrchu *hory Olivetské*, vstupuje * a pláče, maje přikrytou hlavu svou; šel pak bos. Všecken také lid, kterýž byl s ním, prikryl jeden každý hlavu svou, a šli, ustavičně plačíce. ^{*1 Sam.30,4.}

31. Tedy povědino Davidovi, že Achitofel *jest* s těmi, kteříž se spikli s Absolonem. I řekl David: Zruš, prosím, ó Hospodine, radu Achitofelovu.

32. I stalo se, jakž přišel David na vrch *hory*, aby se tam pomodlil Bohu, aj, potkal se s ním Chusai Architský, maje roztržené roucho své a hlavu prstí posypanou.

33. I řekl jemu David: Půjdeš-li se mnou, budeš mi břemenem.

34. Pakli se navrátíš do města a díš k Absolonovi: Služebníkem tvým budu, ó králi, služebníkem zajisté otce tvého *byl jsem* již zdávna, již pak *budu* služebníkem tvým, tedy zrušíš radu Achitofelovu.

35. Však tam *budou* s tebou Sádoch a Abiatar kněží. Protož cožkoli uslyšíš z domu králova, oznámíš Sádochovi a Abiatarovi kněžím.

36. Aj, tam s nimi jsou dva synové jejich, Achimaas Sádochův a Jonata Abiatarův, po nichž mi vzkázete, což byste koli uslyšeli.

37. Šel tedy Chusai, * přítel Davidův do města; Absolon také přijel do Jeruzaléma. ^{*1 Par.27,33.}

KAPITOLA XVI.

Mífibozet osoben u Davida. 5. Semei zlořečil králi. 14. Chusai přišel k Absolonovi. 20. Nešlechtnost Absolonova.

A když David sešel maličko s vrchu, aj Siba * služebník Mífibozetův vyšel proti němu se dvěma osly osedlanými, na

nichž nesl dvě stě chlebtů, a sto hroznů suchých, a sto hrud fiků, a nádobu vína. ^{*k.9,2.}

2. I řekl král Síbovi: K čemu jsou tyto věci? Odpověděl Siba: Oslové pro čeled královskou k jždě, chléb pak a fiky, aby jedli služebníci, a víno, aby se napil, kdož by ustal na poušti.

3. Opět král řekl: Kdež jest pak syn pána tvého? Odpověděl * Siba králi: Aj, zůstal v Jeruzalémě, nebo řekl: Dnes navrátí mi dům Izraelský království otce mého. ^{*k.19,27.}

4. Řekl ještě * král Síbovi: Aj, tvěť jsou všechny věci, kteréž má Mífibozet. Jemuž řekl Siba s poklonou: Nechat *vždycky tak* nalézám milost před očima tvými, pane můj králi. ^{*k.19,29.}

5. Tedy bral se král David do Bahurim, a aj, vyšel odtud muž z čeledi domu Saulova, jehož jméno bylo Semei, syn Gerův, kterýžto vždy * jda, zlořečil. ^{*1 Král.2,8.}

6. Ano i kamením házel na Davida, a na všechny služebníky krále Davida, ačkoli všecken lid a všickni udatní byli po pravici jeho i po levici jeho.

7. A takto mluvil Semei, * když mu zlořečil: Vyjdi, vyjdi, vražedníče a nešlechtníče. ^{*2 Mojs.22,28.}

8. Obrátilť *jest* na tebe Hospodin velikou krev domu Saulova, na jehož jsi místě kraloval, a dal Hospodin království v ruku Absolona syna tvého. A aj, již *se vidíš* v svém neštěstí, nebo jsi vražedník.

9. I řekl Abizai syn Sarvie králi: I proč zlořečí tento mrtvý pes pánu mému králi? * Nechť jdu medle a setnu mu hlavu. ^{*1 Sam.26,8.}

10. Ale král řekl: * Co vám do toho, synové Sarvie, že zlořečí? Poněvadž Hospodin jemu rozkázal: Zlořeč Davidovi, i kdož by směl říci: Proč tak činíš? ^{*k.19,22.}

11. Řekl ještě David k Abizai i ke všechněm služebníkům svým: Aj, syn můj, kterýž pošel z života mého, hledá bezživotí mého, čím více nyní tento syn Jemini? Nechte ho, ať zlořečí, nebo jemu rozkázal Hospodin.

12. Snad popatří Hospodin na ssoužení mé, a odplatí mi Hospodin dobrým za zlořečenství jeho dnes.

13. A tak šel David a muži jeho cestou. Semei také šel po stráni hory naproti

němu, a jda, zlořečil a házel kamením proti němu a zmlát prachem.

14. I přišel král a všecken lid, kterýž byl s ním, ustalý, a odpočinul tu.

15. Absolon pak i všecken lid Izraelský přišli do Jeruzaléma, a Achitofel s ním.

16. A když přišel Chusai Architský, přítel * Davidův k Absolonovi, řekl Chusai Absolonovi: † Živ buď král, živ buď král.
*k.15.37. †1 Sam.10.24.

17. Tedy řekl Absolon k Chusai: To-liž jest vděčnost tvá k příteli tvému? Pročež jsi nešel s přítelem svým?

18. Odpověděl Chusai Absolonovi: Nikoli, ale kohož vyvolil Hospodin a lid tento i všickni muži Izraelští, toho budu a s tím zůstanu.

19. Přesto komuž bych já sloužiti měl? Zdali ne synu jeho? Jakož jsem sloužil otcí tvému, tak sloužiti budu tobě.

20. Řekl pak Absolon Achitofelovi: Raďtež, co máme činiti?

21. Odpověděl Achitofel Absolonovi: Vejdi k ženinám otce svého, * kterýchž zanechal, aby hlídaly doma. I uslyší všecken Izrael, † žes se zošklivil otcí svému, a zsilí se ruce všech, kteříž jsou s tebou.
*k.15.16. †1 Sam.13.4.

22. A protož rozbili Absolonovi stan na paláci. I * všel Absolon k ženinám otce svého před očima všeho Izraele. *k.12.11.

23. Rada pak Achitofelova, kterouž dával toho času, *byla*, jako by se kdo doptával na řeč Boží. Taková byla každá rada Achitofelova, jakož u Davida tak u Absolona.

KAPITOLA XVII.

Rada Achitofelova Absolonovi daná. 5. od Chusai zrušena.

Řekl ještě Achitofel Absolonovi: Nechť medle vyberu dvanácte tisíc mužů, a bych vstana, * honil Davida noci této.
*Zalm.71.11.

2. A dostihna ho, dokudž jest ustalý a zemdené má ruce, předěsim jej, a uteče všecken lid, kterýž jest s ním, i zamordují krále samého.

3. A tak obrátím všecken lid k tobě; nebo jako bych je všecky obrátil, *když zhyne* ten muž, kteréhož ty hledáš. O lid ty se nic nestarej.

4. I libila se ta řeč Absolonovi i všechněm starším Izraelským.

5. A však řekl Absolon: Zavolej sem

hned Chusai Architského, abychom slyšeli, co i on mluvíti bude.

6. Když pak přišel Chusai k Absolonovi, mluvil k němu Absolon, řka: Takto mluvil Achitofel. Máme-li učiniti vedlé řeči jeho, čili nic? Pověz ty.

7. Tedy řekl Chusai Absolonovi: Nenít dobrá rada, kterouž dal Achitofel nyní.

8. Dále mluvil Chusai: Ty víš o otcí svém i mužích jeho, že jsou udatní, k tomu zjitření na mysli, jako nedvědice osiřelá v poli. Nadto otec tvůj jest muž válečný, kterýž nebude nocovati s lidem.

9. Nýbrž nyní *spíše* v záloze stojí v nějaké jeskyni, aneb v některém jiném místě. I stalo by se, jestliže by *kteří* padli z těch *tvých* při začátku, že každý, kdož by o tom uslyšel, řekl by: Stala se porážka v lidu, kterýž *postoupil* po Absolonovi.

10. A tak by i silných reků srdce, kteréž jest jako srdce lva, škodlivě osláblo; nebo vi všecken Izrael, že jest zmuzilý otec tvůj, a silní ti, kteříž jsou s ním.

11. Ale radim, abys, shromáždě k sobě všecken Izrael od Dan až do Bersabé, kterýž v množství jest jako písek při moři, ty sám životně vytáhl k boji.

12. A tak potáhneme proti němu, na kterém by koli místě nalezen býti mohl, a připadneme na něj, jako padá rosa na zemi; i nepozůstanef z něho, totiž ze všech mužů, kteříž jsou při něm, ani jedného.

13. Jestliže by se pak shrnul do města, snesou všecken lid Izraelský k tomu městu provazy, a vtrhneme je až do potoka, tak aby tam ani kaménka nebylo lze najíti.

14. I řekl Absolon a všickni muži Izraelští: Lepší jest rada Chusai Architského, než rada Achitofelova. Hospodin zajisté to způsobil, aby zrušena byla rada Achitofelova, kteráž *sic* dobrá byla, aby tak uvedl Hospodin na Absolona zlé věci.

15. Oznámil pak to Chusai Sádochovi a Abiatarovi kněžím: Tak a tak radil Achitofel Absolonovi a starším Izraelským, ale já takto a takto jsem radil.

16. Nyní tedy pošlete rychle a oznamte Davidovi, řkouce: Nežůstávej přes noc na rovinách pouště, ale přeprav se bez meškání, aby snad nebyl sehlcen král i všecken lid, kterýž jest s ním.

17. Jonata pak a Achimaas stáli u studnice * Rogel. I šla tam dřívečka a pověděla jim, aby oni jdouce, oznámili to králi Davidovi; nebo nesměli se ukázati aneb vjíti do města. *1Kra1.1,9.

18. A však uzřel je služebník, a oznámil Absolonovi. Pročež odšedše oba rychle, vešli do domu muže v Bahurim, kterýž měl studnici na dvoře svém. I spustili se do ní.

19. A žena * vzavši plachtu, rozestřela ji na vrch studnice, a nasypala na ni krup. A tak nebyla ta věc spatřna. *Joa.2,4.

20. Nebo když přišli služebníci Absolonovi k ženě do domu a řekli: Kde jest Achimaas a Jonata? odpověděla jim žena: Přešlív jsou ten potok. Hledavše tedy a nic nenalezše, navrátili se do Jeruzaléma.

21. A když oni odešli, tito vystoupivše z studnice, šli a oznámili králi Davidovi a řekli jemu: Vstaňte a přepravte se rychle přes vodu, nebo toto radil proti vám Achitofel.

22. Protož vstav David a všecken lid, kterýž byl s ním, přepravili se přes Jordán, prvé než se rozednilo; * a nezůstal ani jeden, ješto by se nepřepravil přes Jordán. *Zalm.42,7.

23. Tedy Achitofel vida, že se nestalo vedlé rady jeho, osedlal osla, a vstav, odjel do domu svého, do města svého. A * učiniv pořízení v čeledi své, oběsil se a umřel; i pochován jest v hrobě otce svého. *Izai.33,1.

24. David pak byl již přišel do Mahanaim, když se Absolon přepravil přes Jordán, on i všecken lid Izraelský s ním.

25. A tu ustanovil Absolon * Amazu místo Joába nad vojskem. (Byl pak Amaza syn muže, jehož jméno bylo Jetra Izraelský, kterýž všel k Abigail dceři Náchas, sestře Sarvie matky Joábovy.) *k.19,13.

26. I položil se Izrael a Absolon v zemi Galád.

27. Stalo se pak, když přišel David do Mahanaim, že Sobi syn Náchas z Rabbat synů Ammon, a Machir syn Amielův z Lodebar, a * Barzillai Galádský z Rogelim, *1Kra1.2,7.

28. Lůže, číše a nádoby hliněné, též pšenice, ječmene, mouky, krup, bobu, šocovice a pražmy,

29. Ano i medu, másla a ovcí i syřů

kravských přinesli Davidovi a lidu, kterýž s ním byl, aby jedli. Nebo řekli: Lid ten jest hladovitý a * ustalý, i žíznivý na té poušti. *k.16,2.

KAPITOLA XVIII.

Porážka lidu Izraelského 9. a smrt Absolonova.

Sečtl pak David lid, kterýž měl s sebou, a ustanovil nad nimi hejtmany a setníky.

2. I uvedl David třetinu lidu v správu Joábovu, a třetinu v správu Abizai syna Sarvie, bratra Joábova, a třetinu v správu * Ittai Gittejského. A řekl král lidu: I jáť také potáhnu s vámi. *k.15,19.

3. Ale lid řekl: Nikoli nepotáhneš; nebo jestliže bychom i utíkali, nebudouf na to velmi dbáti, aniž, by nás i polovici zbili, budou toho velmi vážiti. Ty sám zajisté jsi jako z nás deset tisíců, protož lépe bude, abys nám byl v městě ku pomoci.

4. I řekl jim král: Což se vám za dobré vidí, učiním. Tedy stál král u brány, a všecken lid vycházel po stu a po tisíci.

5. Prikázal pak král Joábovi a Abizai a Ittai, řka: * Zacházejtež mi pěkně s synem Absolonem. A všecken lid slyšel, když prikazoval král všechněm hejtmánům o Absolonovi. *v.12.

6. A tak vytáhl lid do pole proti lidu Izraelskému, a byla bitva v lese Efraim.

7. I poražen jest tu lid Izraelský od služebníků Davidových, a stala se tu porážka veliká v ten den až do dvaceti tisíců.

8. Nebo když ta bitva rozšířila se po vši krajině, více pohubil lidu les, nežli jich požral meč toho dne.

9. Potkal se pak Absolon s služebníky Davidovými. Kterýžto Absolon jel na mezku, (i poděsť mezek pod hustý dub veliký,) a uvázl za hlavu v stromu tom, tak že visel mezi nebem a zemí. Ale mezek, kterýž pod ním byl, odběhl pryč.

10. To uzřev jeden, oznámil Joábovi, řka: Hle, viděl jsem Absolona, an visí na dubě.

11. I řekl Joáb muž, kterýž mu to oznámil: Aj, viděls. Pročež jsi ho tam nersrazil na zem? A já byľ bych povinen dáti deset lotů stříbra a pás rytířský jeden.

12. Odpověďel muž ten Joábovi: A já, bych i odečtených měl na ruce své tisíc

lotá stříbra, nevztáhl bych ruky své na syna králova; nebo jsme slyšeli, *kteřak* přikazoval král tobě a Abizai a Ittai, řka: * Šetřte všickni syna mého Absolona; *v.5.

13. Leč bych se dopustiti chtěl sám proti duši své nepravosti. Ale nebýváť nic tajno před králem, a ty bys sám proti mně stál.

14. I řekl Joáb: Nebudut se tu meškati s tebou. Protož vzav tři kopí do ruky své, vrazil je do Absolona, an ještě živ byl na dubě.

15. A obskočivše Absolona deset služebníků, oděnců Joábových, bili jej a zabili.

16. V tom * zatroubil Joáb v troubu. I vrátil se lid od honění Izraele; nebo zdržel Joáb lid. *k.2,28.

17. A v zavěše Absolona, uvrhli jej v tom lese do jámy veliké, a nametali na něj hromadu kamení velmi velikou. Ale všecken Izrael zutkali jeden každý do stanů svých.

18. (Absolon pak vzal byl a vyzdvihl sobě za života svého sloup v údolí královském; nebo byl řekl: Nemám syna, aby zůstala pamět jména mého. Protož nazval ten sloup jménem svým, kterýž slove místo Absolonovo až do dnešního dne.)

19. Tedy Achimaas syn Sádochův řekl: Medle, necht běžím, abych zvěstoval králi, že ho vysvobodil Hospodin z ruky nepřátel jeho.

20. I řekl jemu Joáb: Nebyl bys dnes dobrým poslem, ale oznámíš to jiného dne; dnes však neoznamuj, proto že syn králův umřel.

21. Potom řekl Joáb k Chuzi: Jdiž, zvěstuj králi, co jsi viděl. A pokloniv se Chuzi Joábovi, běžel.

22. Mluvil pak ještě Achimaas syn Sádochův, a řekl Joábovi: Buď, jak buď, medle, necht já také běžím za Chuzi. Odpověděl Joáb: Proč bys ty hěžel, synu můj, když nemáš, co bys dobrého zvěstoval?

23. I řekl: Buď, jak buď, poběhnu. Odpověděl mu: Běž. A tak běžel Achimaas cestou přímější a předběhl Chuzi.

24. David pak seděl mezi dvěma branami. I vyšel strážný na vrch brány na zed, kterýž pozdvihl oči svých, uzřel, a hle, muž běžel sám.

25. Tedy volaje strážný, oznámil králi. I řekl král: Jest-liť sám, dobré poselství

nese. A když ten šel předece a přibližoval se,

26. Uzřel ještě strážný muže druhého běžícího. I zavolal strážný na branného a řekl: Hle, opět muž běží sám. Tedy řekl král: I tenť v poselství běží.

27. Řekl ještě strážný: Vidím běh prvního, jako běh Achimaasa syna Sádochova. I řekl král: Dobrýtě to muž, protož s dobrým poselstvím jde.

28. Tedy volaje Achimaas, řekl králi: Pokoj tobě. A pokloniv se králi tvář svou k zemi, řekl: Požehnaný Hospodin Bůh tvůj, kterýž podmanil muže ty, kteříž pozdvihli rukou svých proti pánu mému králi.

29. I řekl král: Dobře-li se má syn můj Absolon? Odpověděl Achimaas: Viděl jsem hluk veliký, když posílal služebníka králova Joáb, a mne služebníka tvého, ale nevím nic, co bylo.

30. Jemuž řekl král: Odstup a stůj tamto. I odstoupil a stál.

31. A v tom Chuzi přišed, řekl: Zvěstuje se pánu mému králi, že vysvobodil tě dnes Hospodin z ruky všech povstávajících proti tobě.

32. Ale král řekl k Chuzi: Jest-liž živ syn můj Absolon? Odpověděl Chuzi: Necht jsou tak, jako syn králův, nepřátelé pána mého krále, i všickni, kteříž povstávají proti tobě ke zlému.

33. I zarmoutil se král, a vstoupiv do horního pokoje na bráně, plakal a jda, mluvil takto: Synu můj Absolone, synu můj, synu můj Absolone! O kdybych byl umřel za tebe, Absolone synu můj, synu můj!

KAPITOLA XIX.

Joáb domlouval se na Davida. 10. David zase přiveden i přijat za krále.

I oznámeno jest Joábovi: Aj, * král pláče a nařiká pro Absolona. *k.18,33.

2. Pročež obrátilo se to vysvobození toho dne v kvilění všemu lidu; nebo slyšel lid v ten den, že bylo praveno: Zámutek má král pro syna svého.

3. A tak kradl se lid toho dne, vcházeje do města, jako se krade lid, když se stydí, utíkaje z boje.

4. Král pak zakryl tvář svou, a křičel král hlasem velikým: Synu můj Absolone, Absolone synu můj, synu můj!

5. Tedy všed Joáb k králi do domu, řekl: Zahanbil jsi dnes tvář všech slu-

žebníků svých, kteříž vysvobodili život tvůj dnes, a život synů tvých i dcer tvých, a život žen tvých i život ženin tvých,

6. Miluje ty, kteříž tě mají v nenávisti, a v nenávisti máje ty, kteříž tě milují; nebos dokázal dnes, že sobě nevážíš hejtmánů a služebníků. Shledal jsem to zajisté dnes, že kdyby byl Absolon živ zůstal, bychom pak všickni dnes byli pobiti, tedy dobře by se tobě líbilo.

7. Protož nyní vstana, vyjdi, a mluv ochotně k služebníkům svým; nebo přisahám skrze Hospodina, jestliže nevyjdeš, že nezůstane žádný s tebou této noci, a tof bude tobě horší, nežli všechny zlé věci, kteréž na tebe přišly od mladosti tvé až dosavad.

8. A tak vstav král, posadil se v bráně. I povědno bylo všemu lidu těmito slovy: Aj, král sedí v bráně. I přišel všechnen lid před obličej krále, ale * lid Izraelský byl zutikal jeden každý do svých stanů. *k.18.17.

9. Tedy všecken lid hádal se vespolek ve všech pokoleních Izraelských, a pravili: Král vytrhl nás z ruky nepřátel našich, a tentýž vytrhl nás z ruky Filistinských, a teď nyní utekl z země před Absolonem.

10. Absolon pak, kteréhož jsme pomazali sobě, zahynul v boji. Nyní tedy, proč zanedbáváte přivésti zase krále?

11. Protož král David poslal k Sádochovi a Abiatarovi kněžím, s těmito slovy: Mluvte k starším Judským, řkouce: Proč máte býti poslední v uvedení zase krále do domu jeho? (Nebo řeč všeho lidu Izraelského donesla se krále o *uvedení jeho* do domu jeho.)

12. Bratři moji jste, kost má a tělo mé jste; proč tedy máte býti poslední v uvedení zase krále?

13. A * Amazovi také rcete: † Zdalíž ty nejsi kost má a tělo mé? Toto ať mi učiní Bůh a toto přidá, jestliže nebudeš hejtmánem vojska přede mnou po všechny dny na místo Joába. *k.17.25. †1 Par.11.1.

14. I naklonil srdce všech mužů Judských, jako muže jednoho, aby poslali k králi, řkouce: Navratíž se ty i všickni služebníci tvoji.

15. Tedy navrátil se král, a přišel až k Jordánu. Lid pak Judský byl přišel do Galgala, aby se bral vstříc králi, a převedl jej přes Jordán.

16. Pospíšil * také Semei syn Gery, syna Jemini, kterýž byl z Bahurim, a vyšel s lidem Judským vstříc králi Davidovi. *1 Král.2.8.

17. A tisíc mužů bylo s ním z Benjamin. * Siba také služebník domu Saulova, s patnácti syny svými, a dvaceti služebníků jeho s ním, přepravili se přes Jordán před krále. *k.9.2.10:16.1.

18. I přeplavili loďi, aby převezli čeled královskou a učinili, což by se jemu líbilo. Semei pak syn Gerův sedl před králem, když se přepraviti měl přes Jordán.

19. A řekl králi: Nepočítej mi pán můj nepravosti, a nezpomínej, co * neprávě učinil služebník tvůj toho dne, když vyšel pán můj král z Jeruzaléma, aby to měl skládati král v srdci svém. *k.16.5.

20. Neboť zná služebník tvůj, že zhřešil, a aj, přišel jsem dnes prvé, než kdo ze vsi čeledi Jozefovy, abych vyšel vstříc pánu svému králi.

21. I odpověděl Abizai syn Sarvie a řekl: A což nebude zabít Semei, proto že zlořečil pomazanému Hospodinovu? 22. Ale David řekl: * Co vám do toho, synové Sarvie, že jste mi dnes odporní? Dnes-liž má zabít býti někdo v Izraeli? Nebo zdalíž nevím, že dnes jsem králem nad Izraelem. *k.16.10.

23. Tedy řekl král k Semei: Neumřeš. I * přísáhl mu král. *1 Král.2.8.9.

24. Mifibozet také * vnuk Saulův vyjel vstříc králi. (Neošetřoval pak byl noh svých, ani brady nespravoval, ani šatů svých nepral od toho dne, jakž byl odšel král, až do dne, když se navrátil v pokoji.) *k.9.6.

25. A když přišel do Jeruzaléma, vyšel vstříc králi. I řekl jemu král: Proč jsi neodšel se mnou, Mifibozete?

26. Kterýž odpověděl: Pane můj králi, služebník můj oklamal mne. Řeklť byl zajisté služebník tvůj: Osedlám sobě osla, abych vsedna na něj, bral se s králem, proto že jest kulhavý služebník tvůj.

27. I * osočil služebníka tvého u pána mého krále, ale pán můj král *jest* jako anděl † Boží, učiníš tedy, cožť se dobrého vidí. *k.16.3. †k.14.17.

28. Nebo všickni z domu otce mého byli jsme hodni smrti před pánem mým králem, a však jsi zasadil služebníka svého mezi ty, kteříž jedí *chléb* stolu

tvého. K čemuž bych více právo měl, a oč se více na krále domlouval?

29. Jemuž řekl král: Proč šíříš řeč svou? Vyřkl jsem. Ty a * Síba rozdělíte se statkem. ^{*k.16.4.}

30. Ještě řekl Mifbozet králi: Třebas nechť všecko vezme, když se jen navrátil pán můj král v pokoji do domu svého.

31. Ano i * Barzillai Galádský vyšel z Rogelim, a přepravil se s králem přes Jordán, aby ho zprovodil za Jordán. ^{*1Král.2.7.}

32. Byl pak Barzillai velmi starý, maje osmdesáte let, kterýž * opatroval krále stravou, když obýval v Mahanaim; nebo byl člověk bohatý velmi. ^{*k.17.27.}

33. I řekl král k Barzillai: Poď se mnou, a chovati tě budu při sobě v Jeruzalémě.

34. Ale Barzillai odpověděl králi: Jciž jsou dnové věku mého, abych šel s králem do Jeruzaléma?

35. V osmdesáti letech jsem dnes. Zdalíž mohu rozeznati mezi dobrým a zlým? Zdalíž okušením rozezná služebník tvůj, co bych jedl a co bych pil? Zdalíž poslouchati mohu již hlasu zpěváků a zpěvákyní? Proč by tedy služebník tvůj déle býti měl břemenem pánu svému králi?

36. Maličko ještě půjde služebník tvůj za Jordán s králem; nebo proč by mi se takovou odplatou král odplacovati měl?

37. Nechť se navrátí, prosím, služebník tvůj, ať umru v městě svém, kdež jest hrob otce mého a matky mé. Aj, služebník tvůj Chimham půjde se pánem svým králem, jemuž učiníš, cožť se dobrého viděti bude.

38. I řekl král: *Dobře*, nechť jde se mnou Chimham, a učiním jemu, což se tobě za dobré viděti bude; nadto čehožkoli požádáš ode mne, toť učiním.

39. A když se přepravil všecken lid přes Jordán, král také přepravil se. I políbil král Barzillai a požehnal ho, kterýž-to navrátil se na místo své.

40. A tak bral se král do Galgala a Chimham s ním; všecken také lid Judský provázeli krále, též i polovice lidu Izraelského.

41. A aj, všickni muži Izraelští přišedše k králi, řekli jemu: * Proč jsou tě ukradli bratři naši, muži Juda, a převedli krále a čeled jeho přes Jordán, i všechny muže Davidovy s ním? ^{*Soud.12.1.}

42. I odpověděli všickni muži Judští mužům Izraelským: Proto že král jest příbuzný náš. A proč se hněváte o to? Zdalíž nás za to král pokrmý opatroval? Zdalíž nám jaké dary dal?

43. Odpovídajíce pak muži Izraelští mužům Judským, řekli: Deset dílů máme v králi, a protož i v Davidovi máme více nežli vy. Pročež tedy málo jste nás sobě vážili? Zdalíž jsme my prvě o to nemluvili, abychom zase přivedli krále svého? Ale tvrdší byla řeč mužů Judských nad řeč mužů Izraelských.

KAPITOLA XX.

Odtřzení lidu Izraelského od Davida. 8. Smrt Amasy; 22. a Seby.

Přišel pak tu náhodou člověk * nešlechtný, jehož jméno bylo Seba, syn Bichri, muž Jemini. Ten zatroubil v troubu a řekl: Nemámeť my dílu v Davidovi, ani dědictví v synu Izai; *obrat se* jeden každý k stanům svým, ó Izraeli. ^{*1Sam.25.17.25.}

2. A tak všickni muži Izraelští odstoupili od Davida za Sebou synem Bichri, ale muži Judští přidrželi se krále svého od Jordánu až do Jeruzaléma.

3. David pak přišel do domu svého do Jeruzaléma. A vzal král deset ženin, kterýchž byl nechal, aby hlídaly doma, a dal je pod stráž, a choval je, ale nevházel k nim. A zůstaly zavžené až do dne smrti své v vdovství.

4. Potom řekl král Amazovi: Svolej mi muže Judské do třetího dne, ty také se tu postav.

5. A tak odšel Amaza, aby svolal lid Judský, ale prodílil mimo určitý čas, kterýž mu byl uložil.

6. Protož řekl David Abizai: Již nyní hůře nám činiti bude Seba syn Bichri, nežli Absolon. Vezmi služebníky pána svého, a hoň jej, aby sobě nenalezl měst hrazených, a tak ušel by nám s očí.

7. Tedy táhli za ním muži Joábovi, i Cheretejští, i Peletejští, a všickni udatní vytáhli z Jeruzaléma, aby honili Sebu syna Bichri.

8. A když byli u kamene toho velikého, kterýž jest v Gabaon, Amaza potkal se s nimi. Joáb pak byl opásán po sukni, v kterouž byl oblečen, na níž také měl připásaný meč k bedrám v pošvě své, kterýž snadně vytrhnouti i zase vstrčiti mohl.

9. I řekl Joáb Amazovi: * Dobře-li se máš, bratře můj? A ujal Joáb pravou rukou Amazu za bradu, aby ho políbil.

^{*Zalm.28.3.}

10. Ale * Amaza nešetřil se meče, kterýž *byl* v ruce Joábově. I řanil ho jím pod pátežebro, a vykydl střeva jeho na zem jednou ranou, a umřel. I honili Joáb a Abizai, bratr jeho, Sebu syna Bichri.

^{*1Kral.2.5.†2Sam.3.27.}

11. Tedy stoje tu jeden podlé něho z služebníků Joábových, řekl: Kdokoli přeje Joábovi, a kdokoli *drží* s Davidem, *já* za Joábem.

12. Amaza pak válel se ve krvi prostřed cesty. A vida onen, že se zastavoval všecken lid, odvlékl Amazu s cesty do pole, a uvrhl na něj roucho, vida, že každý, kdož šel mimo něj, zastavoval se.

13. A když byl odvléčen z cesty, šel jedna každý za Joábem, aby honili Sebu syna Bichri.

14. (Kterýžto prošel všechna pokolení Izraelská do Abel Betmaacha se všechněmi Berejskými, kteříž se byli shromáždili a šli za nim.)

15. A přitáhše, oblehli jej v Abel Betmaacha, a udělali násyp proti městu, kteréž se bránilo z bašt; všecken pak lid, kterýž byl s Joábem, usiloval podvrátiti zed.

16. V tom zvolala *jedna* rozumná žena z města: Slyšte, slyšte! Rcete medle Joábovi: Přistup sem, a budu s tebou mluvití.

17. Kterýž když k ní přistoupil, řekla žena: Ty-li jsi Joáb? Odpověděl: Jsem. I řekla jemu: Poslyš slov služebnice své. Odpověděl: Slyším.

18. Protož mluvila, řkuci: Takt jsou rozmlouvali *hněd* s počátku, řkouce: Bez pochyby žeš se ptáti budou Abelských, a tak se spravi.

19. Jáť jsem *jedno* z pokojných a věrných Izraelských, ty pak usiluješ zkaziti město, a to ještě hlavní město v Izraeli. I pročez usiluješ sehlití dědictví Hospodinovo?

20. Tedy odpověděl Joáb a řekl: Odstup, odstup to ode mne, abych sehlití a zkaziti chtěl.

21. Neníť toho, ale muž s hory Efraim, jménem Seba, syn Bichri, pozdvihl ruky své proti králi Davidovi. Vydejte ho samého, a odtrhnemť od města. I řekla

žena Joábovi: Hle, hlava jeho vyvržena bude tobě přes zed.

22. A tak zjednala to žena ta u všeho lidu moudrosti svou, že stavše hlavu Seby syna Bichri, vyhodili ji Joábovi. Kterýžto * když zatroubil v troubu, rozešli se od města jeden každý do stanů svých. Joáb také vrátil se do Jeruzaléma k králi.

^{*k.2.28;18.16.}

23. Byl pak Joáb * představen všemu vojsku Izraelskému, a Banaiáš syn Joiadův nad Cheretejskými a Peletejskými.

^{*k.8.16.}

24. Těž Aduram byl nad platy, a Jozafat syn Achiludův *byl* kanclířem,

25. A Seiáš písařem, Sádoch pak a Abiatar byli kněžími.

26. Hira také Jairský byl knížetem Davidovým.

KAPITOLA XXI.

Hlad veliký za času Davidova, 15. a čtyři války jeho.

Byl pak hlad za dnů Davidových tři léta pořád. I hledal David tváří Hospodinovy. Jemuž řekl Hospodin: Pro Saule a pro dům jeho vražedný, nebo zmrdoval Gabaonitské.

2. Tedy povolav král Gabaonitských, mluvil k nim. (Gabaonitští pak nebyli z synů Izraelských, ale z ostatků Amorejských, jimž ačkoli byli synové Izraelští * přísahou se zavázali, však Saul usiloval je vypléniti, v horlivosti své pro syny Izraelské a Judské.)

^{*Joz.9.15.19.}

3. A řekl David Gabaonitským: Což vám učiním a čím *vás* spokojím, abyste dobrořečili dědictví Hospodinovu?

4. Odpověděli jemu Gabaonitští: Není nám o stříbro ani o zlato *činiti* s Saulem a domem jeho, ani o bezživoti někoho z Izraele. I řekl: Cožkoli dítě, učiním vám.

5. Kteríž řekli králi: Muže toho, kterýž vyhubil nás, a kterýž ukládal o nás, vyhladíme, aby nezůstal v žádných končinách Izraelských.

6. Necht jest nám dáno sedm mužů z jeho synů, a * zvésíme je Hospodin u Gabaa Saulova, kteréhož byl vyvolil Hospodin. I řekl král: Já dám.

^{*4Moj.25.4.}

7. Odpustil pak král Mifbozetovi synu Jonaty, syna Saulova, * pro přísahu Hospodinovu, kteráž *byla* mezi nimi, mezi Davidem a Jonatou synem Saulovým.

^{*1Sam.18.3.}

8. Ale vzal král dva syny * Rizpy dcery Aja, kteréž porodila Saulovi, Armona

a Mifibozeta, a pět synů *sestry* Mikol dcery Saulovy, kteréž byla porodila + Adrielovi synu Barzillai Molatitského.

*k.3,7.+1Sam.18,19.

9. I vydal je v ruku Gabaonitkých, kteréž zvěšeli na hoře před Hospodinem. A tak kleslo těch sedm spolu, a zbiti jsou při začátku žně, když počínali žiti ječmene.

10. Rizpa pak, dcera Aja, vzavši žni, prostřela ji sobě na skále při začátku žně, dokudž nepršel na ně déšť s nebe, a nedala ptákům nebeským sedati na ně ve dne, ani *přicházeti* zvěři polní v noci.

11. Tedy oznámeno jest Davidovi, co učinila Rizpa dcera Aja, ženina Saulova.

12. Protož odšed David, vzal kosti Saulovy a kosti Jonaty syna jeho od starších Jabes Galád, *kterž byli je ukradli na ulici Betsan; kdežto byli je zvěšeli Filistinští v ten den, když porazili Filistinští Saule v Gelboe.

*1Sam.31,12.

13. Vzal, pravím, odtud kosti Saulovy a kosti Jonaty syna jeho; i kosti *těch*, kterž zvěšení byli, sebrali.

14. A pochovali je s kostmi Saulovými a Jonaty syna jeho, v zemi Beniamin, v Sela, v hrobě Cis otce jeho; a učinili všechno, což byl přikázal král, a *potom slihtoval se Báh nad zemí.

*k.24,25.

15. Vznikla pak opět válka Filistinských proti Izraelovi. I vytáhl David a služebníci jeho s ním, a bili se s Filistinskými, tak že ustal David.

16. Tedy Izbibonob, kterýž byl z synů jednoho obra, (jehož kopí hrot vážil tři sta lotů oceli, a měl připásaný k sobě *meč* nový,) myslil zabít Davida.

17. Ale retoval ho Abizai syn Sarvie, a raniv toho Filistinského, zabil jej. Protož muži Davidovi přísáhli, řkouce jemu: Nepůjdeš více s námi do boje, abys nezhasil svíce Izraelské.

18. Opět byla válka v Gob s Filistinskými. *Tehdáž Sibbechai Chusatský zabil Sáfu, kterýž byl z synů téhož obra.

*1Par.20,4.

19. Byla ještě i jiná válka s Filistinskými v Gob, kdež Elchánan syn Járe Oregim Betlémský zabil *bratra* Goliáše Gittejského, u jehož kopí bylo dřevo jako vratidlo tkadlcovské.

20. Potom byla také válka v Gát. A byl tam *muž *veliké* postavy, kterýž měl a rukou a u noh po šesti prstech,

všech čtyřmecníma, a byl také syn toho obra.

*1Par.20,6.

21. Ten když *haněl Izraele, zabil ho Jonata, syn Semmaa bratra Davidova.

*1Sam.17,10.

22. Ti čtyři byli synové jednoho obra v Gát, kterž padli od ruky Davidovy a od ruky služebníků jeho.

KAPITOLA XXII.

Píseň Davidova, v níž on dobrotu Boží slavil a za vysvobození od nepřátel Bohu děkoval.

Mluvil pak David Hospodinu slova písně této v ten den, když ho vysvobodil Hospodin z ruky všech nepřátel jeho, i z ruky Saulovy.

2. A řekl: *Hospodin skála má a hrad můj, i vysvoboditel můj se mnou.

*Zalm.18,3.

3. Bůh skála má, doufati budu v něho; štít můj a roh spasení mého, vyvření mé a útočiště mé, spasitel můj, kterýž od násilí vysvobozuje mne.

4. Chvály hodného vzýval jsem Hospodina, a od nepřátel svých vysvobozen jsem.

5. Nebo obklíčily mne byly úzkosti smrti, a proudové bezbožných předěsili mne.

6. Bolesti smrtelné obstoupily mne, a osídla smrti zachvátila mne.

7. V *úzkosti své vzýval jsem Hospodina, a k Bohu svému volal jsem, i vyslyšel z chrámu svého hlas můj, a křik můj přišel v uši jeho.

*Zalm.25,17.

8. Tedy *pohnula se a zadržela země, základové nebes pohnuli se, a třáslí se pro rozhněvání jeho.

*Zalm.18,8.

9. Dým vycházel z chřipí jeho, *a oheň zžirající z úst jeho, od něhož se uhlí rozlítlo.

*2Moj.24,17.

10. Nakloniv nebes, sstoupil, a mráko-ta *byla* pod nohama jeho.

11. I vsedl na cherubin a letěl, a spatřil jest na pěti větrovém.

12. Položil *temnosti vůkol sebe *jako* stany, shrnutí vod, oblaky husté.

*Isai.50,3.

13. Od blesku obličej je jeho rozpálilo se uhlí řevavé.

14. Hřímal s nebes Hospodin, a Nejvyšší vydal zvuk svůj.

15. Vystřelil i střely, kterýmiž je rozptýlil, a blýskání, jímž je porazil.

16. I ukázaly se hlubiny mořské, a odkryti jsou základové okráslku, pro zřívě

káraní Hospodinovo, pro dmýchání větru chřipí jeho.

17. Poslav s výsosti, přijal mne, vytáhl mne z vod velikých.

18. Vysvobodil mne od nepřítele mého silného, od těch, * kteříž mne nenáviděli, ačkoli silnější mne byli. ^{*Zalm.69,15.}

19. Předstihli mne v den trápení mého, ale Hospodin byl mi podpora.

20. Kterýž vyvedl mne na prostranství, vysvobodil mne, nebo sobě oblíbil mne.

21. Odplatil mi Hospodin * podle spravedlnosti mé, podle čistoty rukou mých odplatil mi. ^{*Job.22,30.}

22. Nebo jsem ostříhal cest Hospodinových, aniž jsem se bezbožně strhl Boha svého.

23. Všickni zajisté soudové jeho jsou před obličejem mým, aniž jsem od kterých ustanovení jeho odstoupil.

24. A tak byv dokonalý před ním, šetril jsem, abych se nedopustil nepravosti.

25. Protož odplatil mi Hospodin podle spravedlnosti mé, vedlé čistoty mé před očima jeho.

26. Ty, Pane, s milosrdným milosrdně nakládáš, a k upřímému upřímě se máš.

27. K sprostnému sprostně se ukazuješ, a s převráceným převráceně zacházíš.

28. Lid pak ssouzený * vysvobozuješ, ale před vysokomyslnými oči své sklopuješ. ^{*Přisl.29,23.}

29. Ty zajisté jsi * svíce má, ó Hospodine. Hospodin jistě osvécuje temnosti mé. ^{*Zalm.119,105.}

30. Nebo v tobě proběhl jsem vojska, v Bohu svém přeskočil jsem ved.

31. Toho Boha silného cesta jest dokonalá, výmluvnosti Hospodinovy přečištěné; onť jest štít všech, kteříž doufají v něho.

32. Nebo * kdo jest Bohem kromě Hospodina? A kdo jest skalou kromě Boha našeho? ^{*Izai.43,11.}

33. Bůh jest síla má i vojska mého, onť působí volnou cestu mou.

34. Činí nohy mé jako lani, a na vysokých místech mých postavuje mne.

35. Cvičí * ruce mé k boji, tak že lámi lučisté ocelivá rukama svýma. ^{*Zalm.144,1.}

36. Nebo dal mi štít spasení svého, a dobrotivost jeho zvelebila mne.

37. Rozšířil kroky mé pode mnou, aby se nepodvrtly nohy mé.

38. Honil jsem nepřátely své a zahledil jsem je, aniž jsem se navrátil, dokudž jsem jich nevyplnil.

39. Docela jsem je vyhubil a sprobodal jsem je, tak že nepovstanou; i padli pod nohy mé.

40. Ty zajisté, Bože, přepásals mne udatnosti k boji, porazils pode mne ty, kteříž povstávají proti mně.

41. Nýbrž dals mi šíji nepřátel mých, těch, kteříž v nenávisti měli mne, a vyplnil jsem je.

42. Ohlédali se, ale nebyl, kdo by vysvobodil, k Hospodinu, ale nevyslyšel jich.

43. I potfel jsem je jako prach země, jako bláto na ulicích potlačil a rozptýlil jsem je.

44. Ty jsi mne * vytrhl z ržnic lidu mého, zachovals mne, abych byl za hlavu národům; lid neznámý mně sloužil. ^{*Zalm.18,44.}

45. Cizozemci lhali mi, a jakž zaslechli, uposlechli mne.

46. Cizozemci svadli, a třásli se i v ohradách svých.

47. Živť jest Hospodin, a požehnaná skála má; protož ať jest vyvyšován Bůh, skála spasení mého,

48. Bůh silný, kterýž dává mi pomsty a podmaňuje mi lidi.

49. Vyvodíš mne z prostřed nepřátel mých, a nad povstávajícími proti mně vyvyšuješ mne, člověka nepravého mne zbavuješ.

50. Protož * chváliti tě budu, Hospodine, mezi národy, a jménu tvému žalmy zpívati budu. ^{*Řim.15,9.}

51. Onť jest hrad jistého spasení krále svého, a ten, kterýž čini milosrdenství pomazanému svému Davidovi, i semeni jeho až na věky.

KAPITOLA XXIII.

Poslední slova Davidova. 8. a jména i počet udatných reků jeho.

Tato jsou pak poslední slova Davidova: Řekl David syn Izai, řekl, pravím, muž, kterýž jest velice zvýšený, pomazaný Boha Jákobova, a libý v zpěvích Izraelských:

2. Duch * Hospodinův mluvil skrze mne, a řeč jeho jazykem mým vynesena. ^{*Mat.22,43.}

3. Řekl mi Bůh Izraelský, mluvila skála Izraelská: Kdo panovati bude nad li-

dem, budeš spravedlivý, panující v bázi Boží.

4. Rovně jako bývá světlo jitřní, když slunce vychází ráno bez oblaků, a jako mocí tepla a deště roste bylina z země:

5. Tak zajisté dům můj před Bohem; nebo smlouvu věčnou učinil se mnou, kteráž všelijak upevněna a ostřihána bude. A toť jest všecko mé spasení a všeliká útěcha, že nic tak vzdělávati se nebude.

6. Bezbožní pak všickni vyplnění budou jako trní, kteréž rukou bráno nebývá.

7. Ale kdož by se ho chtěl dotknouti, vezme železo a žerď, aneb ohněm docela spalí je tu, kdež zrostlo.

8. Tato jsou jména nejdatnějších Davidových: Jošeb Bašebet Tachmonský, přední z vůdců, jehož rozkoš byla s kopím pojednou udeřiti na osm set ku pobíjí jich. *1 Par. 11, 10.

9. A po něm Eleazar syn * Dodi, syna Achochi, mezi třmi silnými, kteříž byli s Davidem, když se opovážili proti Filistinským shromážděným tam k boji, když již byli odtáhli muži Izraelští. *1 Par. 11, 12; 27, 4.

10. Ten vstav, bil Filistinské, až ustala ruka jeho a ostála se při meči. V ten den zajisté učinil Hospodin vysvobození veliké, tak že se lid za ním navrátil, toliko aby kořisti vzebral.

11. Po něm pak byl Samma syn Age Hararský. Nebo když se byli shromáždili Filistinští v hromadu tu, kdež bylo díl rolí poseté šocovíci, a lid utekl před Filistinskými:

12. Tedy postavil se u prostřed dílu toho, a vysvobodil jej, a porazil Filistinské. I učinil Hospodin vysvobození veliké.

13. Sstoupili také ti tři z třidcíti předních, a přišli ve žni k Davidovi do jeskyně Adulam, když vojsko Filistinské leželo v údolí Refaim.

14. (Nebo David tehdyž byl v pevnosti své, a osazený lid Filistinských byl u Betléma).

15. Zechtělo * se pak Davidovi vody, a řekl: Ó by mi někdo dal pít vody z čisterny Betlémské, kteráž jest u brány! *1 Par. 11, 17 násl.

16. A protož probívše se ti tři udatní skrze vojsko Filistinských, navázili vody z čisterny Betlémské, kteráž byla u

brány, kterouž nesli a donesli k Davidovi. On pak nechtěl jí pít, ale obětoval ji Hospodinu,

17. A řekl: Nedejž mi toho, ó Hospodine, abych to učiniti měl. Zdalíž to není krev mužů těch, kteříž šli, opováživše se života svého? I nechtěl jí pít. To učinili ti tři silní.

18. Potom Abizai bratr Joábův, syn Sarvie, * byl přední mezi třmi, kterýž pozdvihl kopí svého proti třem stům, kteréž i pobíl, a byl z těch tři nejslovoutnější. *k. 21, 17; 1 Par. 11, 20.

19. Z těch tři on jsa nejslavnější, byl knížetem jejich, a však oněm třem nebyl rovný.

20. Banaiáš * také syn Joiadův, syn muže udatného, velikých činů, z t Kab-sael, ten porazil dva reky Moábské. Tentýž sstoupiv, zabil lva v jámě, když byl snih. *1 Par. 11, 22; 1 Koz. 15, 21.

21. Ten také zabil muže Egyptského, muže ku podivení, a měl Egyptský v rukou kopí. I šel k němu s holí, a vytrh kopí z ruky toho Egyptského, zabil ho kopím jeho.

22. To učinil Banaiáš syn Joiadův, kterýž také slovoutný byl mezi těmi třmi silnými.

23. A ač byl mezi třidcíti nejslavnější, však oněm třem se nevrovnal. I ustanovil ho David nad drabanty svými.

24. Azael * také bratr Joábův byl mezi třidcíti těmito: Elchanan syn Dodův Betlémský, *1 Par. 11, 26.

25. Samma Charodský, Elika Charodský,

26. Chelez * Faltický, Híra syn Ikeš Tekoitský, *1 Par. 11, 27, 28; 27, 10.

27. Abiezer Anatotský, Mebunnai Chusatský,

28. Salmon Achochský, Maharai Netofatský,

29. Cheleb syn Baany Netofatský, Ittai syn Ribai z Gabaa synů Beniamin,

30. Banaiáš * Faratonský, Haddai od potoku Gás, *1 Par. 11, 31.

31. Abialbon Arbatský, Azmavet Barrechumský,

32. Eliachba Salbonský, z synů Jasen Jonata,

33. Samma Hararský, Achiam syn Sárar Ararský,

34. Elifelet syn Achasbai Machatského, Eliam * syn Achitofelův Gilonský, *k. 15, 12.

35. Chezrai Karmelský, Farai Arbatský,

36. Igal syn Nátanův z Soba, Báni Gád-
ský,

37. Zelek Ammonsý, Nacharai Berot-
ský, oděnc Joába syna Sarvie,

38. Hira Itrejský, Gareb Itrejský,

39. Uriáš * Hetajský. Všech třidceti a
sedm. *k.11,3.

KAPITOLA XXIV.

Nešťastné Davidovo lidu sečtení, 11. a pomsta Boží pro ně.

Tedy opět prechlvost Hospodinova po-
pudila se proti Izraelovi; nebo byl po-
nukl *satan* Davida na ně, řka: Jdi, sečti
lid Izraelský a Judský.

2. Protož řekl král Joábovi, hejtmanu
vojska svého: Projdi i hned všechna po-
kolení Izraelská od Dan až k Bersabé,
a sečtete lid, abych věděl počet jeho.

3. Ale Joáb řekl králi: Přidejž Hos-
podin Báh tvůj k lidu, jakž ho koli mnoho,
stokrát více, a to aby oči pána mého
krále viděly. Ale proč pán můj král jest
toho tak žádostiv?

4. A však přemohla řeč králova Joába
i knížata vojska. Protož vyšel Joáb a
knížata vojska od tváři královny, aby se-
čtli lid Izraelský.

5. A přepravivše se přes Jordán, polo-
žili se při Aroer po pravé straně města,
kteréž jest u prostřed potoka Gád, a při
Jazer.

6. Potom přišli do Galád a do země do-
lejší nové, odkudž šli do Dan Jáhan a
do okolí Sídonského.

7. Přišli také ku pevnosti Týru, a ke
všem městům Hevejských a Kananej-
ských; odkudž šli na poledne *země* Jud-
ské do Bersabé.

8. A když * schodili všechnu zemi, při-
šli po přeběhnutí devíti měsíců a dva-
decti dní do Jeruzaléma. *Joz.18,9.

9. I dal Joáb počet sečteného lidu králi.
Bylo pak lidu Izraelského osmkrát sto ti-
síc mužů silných, kteříž mohli vytrhnou-
ti meč *k bitvě*. Mužů také Judských pět-
krát sto tisíc.

10. Potom padlo to těžce na srdce Da-
vidovi, když již sečtl lid. I řekl David
Hospodinu: * Zhřešil jsem těžce, že
jsem to učinil, ale nyní, ó Hospodine,
odejmi, prosím, nepravost služebníka
svého, nebť jsem velmi bláznivě učinil.
*k.12,13. 1 Par.21,8.

11. Když pak vstal David ráno, stalo

se slovo Hospodinovo k Gádovi proro-
ku, vidoucímu Davidovu, řkoucí:

12. Jdi a rei Davidovi: Toto praví Ho-
spodin: Trojit věci podávám, vyvol so-
bě jednu z nich, kterouž bych učinil.

13. Protož přišel Gád k Davidovi, o-
známil mu to, a řekl jemu: Chceš-li, aby
přišel * na tebe hlad za sedm let v zemi
tvé? Čili abys za tři měsíce utikal před
neprátele svými, a oni aby tě honili?
Čili aby za tři dni byl mor v zemi tvé?
Pomysliž spěšně, a viz, jakou mám od-
pověď dáti tomu, kterýž mne poslal.
*Jer.24,10; 29,17.

14. I řekl David k Gádovi: Uzkostmi
sevrám jsem náramně; nechať, prosím,
upadneme v ruku Hospodinovu, neboť
jsou mnohá slitování jeho, jediné ať v
ruce lidské neupadám.

15. A tak uvedl Hospodin mor na Izra-
ele od jitra až do času uloženého, a ze-
mřelo jich z lidu od Dan až do Bersabé
sedmdesáte tisíc mužů.

16. A když vztáhl anděl ruku svou na
Jeruzalém, aby hubil jej, * litoval Ho-
spodin toho zlého, a řekl andělu, kterýž
hubil lid: Dostit jest, již přestaň. Anděl
pak Hospodinův byl u humna Aravny
Jebuzejského. *Jer.42,10.

17. I mluvil David Hospodinu, když
uzřel anděla, an bije lid, a řekl: Aj, já
jsem zhřešil, a já jsem nepravé učinil,
ale tito, jsouce *jako ovce*, co učinili?
Nechť jest, prosím, ruka tvá proti mně
a proti domu otce mého.

18. Potom navrátil se Gád k Davidovi
v ten den, řekl jemu: Vstup a vzdělej
Hospodinu oltář na humně Aravny Jebu-
zejského.

19. I šel David vedlé řeči Gádovy, ja-
kož byl přikázal Hospodin.

20. A vyhlédaje Aravna, uzřel krále s
služebníky jeho, an jdou k němu; pro-
tož vyšel Aravna, * poklonil se králi
tváři svou až k zemi. *k.18,28.

21. I řekl Aravna: Proč přišel pán můj
král k služebníku svému? Odpověděl Da-
vid: Abych koupil od tebe humno toto,
na němž bych vzdělal oltář Hospodinu,
aby přestala rána tato v lidu.

22. Opět řekl Aravna Davidovi: Nechť
vezme * a obětuje pán můj král, což se
mu za dobré vidí. Aj, teď volové k oběti
zápalné, a smyky vozové i přípravy vo-
lů na drva. *1 Mojs.23,11.

23. Všecky ty věci dával králik Aravna

králi. Řekl ještě Aravna králi: Hospodin Bůh tvůj zalibíž tě sobě.

24. Řekl pak král Aravnovi: Nikoli, ale raději koupím od tebe, a zaplatím, aniž budu obětovati Hospodinu Bohu svému oběti zápalné darem dané. A tak koupil

David humno a voly za padesáte lotů stříbra.

25. A vzdělav tu David oltář Hospodinu, obětoval oběti zápalné a pokojné. I byl * milostiv Hospodin zemi, a přestala zhouba v Izraeli. *k.21,14.

KNIHA KRÁLOVSKÁ PRVNÍ,

KTERÁŽ

VŮBEC TŘETÍ KRALOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

Sešlost věku Davidova, 5. a uvedení Šalomouna v království.

Král pak David sstaral se a sešel věkem, a ačkoli jej šaty přikrývali, však nemohl se zahřívati.

2. I řekli jemu služebníci jeho: Necht pohledají pánu našemu králi děvečky panny, kteráž by byla při králi a opatrovala jej, a aby spala v lůno jeho, a zahřívala pána našeho krále.

3. A protož hledajíce děvečky krásné ve všech končinách Izraelských, nalezli Abizag Sunamitskou, a přivedli ji k králi.

4. Kterážto děvečka byla velmi krásná. I opatrovala krále a přisluhovala jemu, ale král ji nepoznal.

5. Adoniáš pak syn Haggity pozdvihoval se, říkáje: Jáť budu kralovati. I najednal sobě vozů a jezdců, a padesáte mužů, kteříž by běhali před ním.

6. A nikdy ho nezarmoutil otec jeho, aby řekl: Proč jsi to učinil? Nebo byl i on velmi krásné postavy, kteréhož porodila * po Absolonovi. *2Sam.3,3.4.

7. I mluvil s Joábem synem Sarvie a s Abiatarem knězem, kteříž napomáhali Adoniášovi.

8. Ale Sádoch kněz a Banaiáš syn Joiašův, též Nátan prorok a Simei i Rehi, a jiní přednější, kteréž měl David, nebyli s Adoniášem.

9. Tedy nabil Adoniáš ovcí a volů a krmného dobytka u kamene Zoholet, kterýž byl u studnice * Rogel, a pozval všech bratří svých synů královských, i všech mužů Judských, služebníků králových. *2Sam.17,17.

10. Nátana * však proroka a Banaiáše a jiných přednějších mužů, ani Šalomouna bratra svého nepozval. *v.26.

11. I mluvil Nátan k Betsabé matce Šalomounově, řka: Neslyšela-lis, že kraluje Adoniáš syn Haggity, a pán náš David nic neví o tom?

12. Protož nyní poď, prosím, a dáme radu, kterouž vysvobodíš život svůj, i život syna svého Šalomouna.

13. Jdiž, a vejda k králi Davidovi, rei jemu: Zdalíž jsi ty, pane můj králi, nepřisáhl služebníci své, řka: Šalomoun syn tvůj kralovati bude po mně, a onť seděti bude na stolici mé? Pročež tedy kraluje Adoniáš?

14. A aj, když ty ještě tam mluvíti budeš s králem, přijďť za sebou a doplním řeč tvou.

15. A tak vešla Betsabé k králi do pokoje. Král pak již byl velmi starý, a Abizag Sunamitská přisluhovala králi.

16. Tedy Betsabé naklonivši hlavy, poklonila se králi. Jízto * řekl král: Což chceš? *2Sam.14,5.

17. I odpověděla jemu: Pane můj, ty jsi přísáhl skrze Hospodina Boha svého služebníci své, řka: Šalomoun syn tvůj kralovati bude po mně, a onť seděti bude na stolici mé.

18. A nyní, hle, Adoniáš kraluje, ty pak nyní, pane můj králi, nic nevíš o tom.

19. Nebo * nabiv volů a krmného dobytka a ovec množství, pozval všech synů královských, i Abiataara kněze a Joába hejtmana vojska, Šalomouna pak služebníka svého nepozval. *v.9.10.

20. Ješto ty, pane můj králi, víš, že oči

všeho Izraele na tebe jsou *obráceny*, abys jim oznámil, kdo by seděti měl na stoliici pána mého krále po tobě.

21. Sic jinak bude *to*, když usne pán můj král s otcí svými, že já a syn můj Šalomoun *budeme* * jako hřišníci.

^{*2Mojz.5.16.}

22. A aj, když ještě ona mluvila s králem, přišel Nátan prorok.

23. I oznámili králi, řkouce: Aj, teď Nátan prorok. A tak všel před krále, a poklonil se jemu tváří svou až k zemi.

24. Zatím řekl Nátan: Pane můj králi, ty-lis pověděl: Adoniáš kralovati bude po mně, a on seděti bude na stoliici mé?

25. Nebo odšed dnes, nabil volů a krmného dobytka, i ovec množství, a se-zval všechny syny královny a hejtmany vojska, i Abiataru kněze. A hle, oni jedí a pijí před ním, a praví: * Živ buď král Adoniáš.

^{*2Sam.16.18.}

26. Mne * pak služebníka tvého, a Sádochu kněze, a Banaiášu syna Joiadova, a Šalomouna služebníka tvého nepozval.

^{*v.10.}

27. Tak-liž jest ode pána mého krále nařizeno? *Mně* jsi zajisté neoznámil služebníku svému, kdo bude seděti na stoliici pána mého krále po tobě?

28. A odpovídaje král David, řekl: Zavolejte mi Betsabé. Kteráž všedší před krále, stála před ním.

29. I přísáhl král, řka: Živť jest Hospodin, kterýž * vysvobodil duši mou ze všelikých úzkostí,

^{*2Sam.4.9.}

30. Že jakož jsem přísáhl tobě skrze Hospodina Boha Izraelského, řka, že syn tvůj Šalomoun kralovati bude po mně, a on seděti bude na stoliici mé místo mne, takť učiním dnes.

31. A naklonivši hlavy Betsabé tváří k zemi, poklonu učinila králi a řekla: Živ * buď pán můj král David na věky.

^{*Neh.2.3. Dan.2.4.}

32. Řekl ještě král David: Zavolejte ke mně Sádochu kněze a Nátana proroka, a Banaiášu syna Joiadova. Kterížto vešli před krále.

33. I řekl jim král: Vezměte s sebou služebníky pána svého, a vsaďte Šalomouna syna mého na mezkyni mou, a veďte ji k Gihonu.

34. I pomaže ho tam Sádoch kněz a Nátan prorok za krále nad Izraelem, a troubiti budete trubou, a díte: Živ buď král * Šalomoun.

^{*v.39.}

35. Potom vstoupíte *zase*, jdouce za ním. Kterýž přijda, seděti bude na stoliici mé, a on kralovati bude místo mne; nebť jsem jemu přikázal, aby byl vůdci nad Izraelem i nad Judou.

36. A odpovídaje Banaiáš syn Joiadův králi, řekl: Amen. Způsobíž to Hospodin, Bůh pána mého krále.

37. A jakož byl Hospodin se pánem mým králem, tak budíž i s Šalomounem, a zvelebíž stoliici jeho více, než stoliici pána mého krále Davida.

38. A tak šli dolů Sádoch kněz a Nátan prorok, a Banaiáš syn Joiadův, Cheretejští také i Peletejští, a vsadili Šalomouna na mezkyni krále Davida, a dovedli jej k Gihonu.

39. Vzal také * Sádoch kněz roh oleje z stánku, a pomazal Šalomouna. Potom troubili trubou, a řekl všecken lid: † Živ buď král Šalomoun. *1Par.29.22. †2Kral.11.12.

40. I vstoupil všecken lid za ním; kterýžto lid prozpěvoval s plésáním, a veselil se radostí velikou, tak až se všudy rozléhalo od zvuku jejich.

41. Což slyše Adoniáš i všickni pozvaní, kteříž byli s ním, (byli pak již pojedli,) slyše také i Joáb zvuk trouby, řekl: Jaký to zvuk v městě hlučících?

42. A když on ještě mluvil, aj, Jonata syn * Abiataru kněze přišel, jemuž řekl Adoniáš: Přistup sem, nebo jsi muž udatný a dobré poselství neseš. *2Sam.15.27.

43. Tedy odpovídaje Jonata, řekl Adoniášovi: Právě *jižte* pán náš král David ustanovil Šalomouna za krále.

44. Nebo poslal s ním král Sádochu kněze a Nátana proroka a Banaiášu syna Joiadova, ano i Cheretejské a Peletejské, a vsadili jej na mezkyni královskou.

45. I pomazali jej Sádoch kněz a Nátan prorok za krále u Gihonu, a vstupovali odtud s radostí, tak že hlučelo město. Toť jest zvuk ten, kterýž jste slyšeli.

46. Ano již i dosedl Šalomoun na stoliici královskou.

47. Nýbrž i služebníci království přišli, aby dobrořečili pánu našemu, králi Davidovi, řkouce: Učiníž slavné Bůh tvůj jméno Šalomounovo nad jméno tvé, a zvelebíž stoliici jeho nad stoliici tvou. I poklonil se král na ložci svém.

48. Ano i král takto řekl: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž dal dnes

sedícího na trůnu mém, a abych * na to očima svýma hleděl. ^{*2Sam.7,12.násl.}

49. I předěšení jsou, a postavě všickni ti pozvaní, kteříž byli při Adoniášovi, odešli jeden každý cestou svou.

50. Adoniáš také boje se Šalomouna, vstav, odšel a chytil se rohů oltáře.

51. I pověděli Šalomounovi, řkouce: Aj, Adoniáš bojí se krále Šalomouna, a hle, * drží se rohů oltáře a praví: Necht mi přísáhne dnes král Šalomoun, že nezabije mne služebníka svého mečem. ^{*k.2,28.}

52. I řekl Šalomoun: Bude-li muž statečný, * nespadneť vlas s něho na zem; pakliž co zlého na něm nalezeno bude, umřef. ^{*1Sam.14,45.}

53. Poslal tedy král Šalomoun, aby jej odvedli od oltáře. Kterýž přišed, poklonil se králi Šalomounovi. Jemuž řekl Šalomoun: Jdiž do domu svého.

KAPITOLA II.

Smrt Davidova 12. a utvrzení království Šalomounova. Když se pak čas smrti Davidovy přiblížil, dával příkázání Šalomounovi synu svému, řka:

2. Ját * již odcházím podlé způsobu všech lidí. Protož posilniž se a měj se zmužile, ^{*Joz.23,14.}

3. A ostříhej příkázání Hospodina Boha svého, chodě po cestách jeho, a zachovávej ustanovení jeho, rozkázání jeho, i soudy jeho i svědectví jeho, jakož * psáno jest v zákoně Mojžíšově, ať by se šťastně vedlo, což bys koli činil, i všecko, k čemuž bys se obrátil, ^{*5Mojz.5,33.}

4. A aby naplnil Hospodin slovo své, kteréž mi zaslíbil, mluvě: Budou-li ostříhatí synové tvoji cesty své, chodíce * přede mnou v pravdě z celého srdce svého a z celé duše své, *tak* mluvě: Že nebude vyplněn *po* tobě muž z stolice Izraelské. ^{*1Mojz.17,1.}

5. Také i o tom víš, co jest mi učinil Joáb syn Sarvie, totiž, co učinil dvěma hejtmánům vojsk Izraelských, Abnerovi * synu Ner, a † Amazovi synu Jeter, že je zamordoval, dopustiv se vraždy lstivé v čas pokoje, a zmazal krví zrádně vylitou pás svůj rytířský, kterýž měl na bedrách svých, a obuv svou, kterouž měl na nohách svých.

6. Protož zachováš se podlé moudrosti své, a nedáš sstoupiti šedinám jeho v pokoj do hrobu. ^{*2Sam.3,27.*k.20,10.}

7. S syny pak Barzillai Galádského učiníš milosrdenství, tak aby jídali spolu s jinými při stole tvém; nebo * tak podobně ke mně přišli, když jsem utíkal před Absolonem bratrem tvým. ^{*2Sam.17,27; 19,31,32.}

8. Hle, máš také v moci své Semei syna Gery Beniaminského z Bahurim, kterýž * mi zlořečil zlořečením velikým v ten den, když jsem šel do Mahanaim, ačkoli potom vyšel mi vstříc k Jordánu, jemuž jsem † přísáhl skrze Hospodina, řka: Nezapiji tě mečem. ^{*2Sam.16,5.*k.19,28.}

9. Nyní však neodpouštěj jemu. A ponevadž jsi muž opatrný, víš, jak bys k němu přistoupiti měl, abys * uvedl šediny jeho se krví do hrobu. ^{*Zalm.63,10.}

10. A tak usnul David s otcí svými, a pohřben jest v městě Davidově.

11. Dnů * pak, v nichž kraloval David nad Izraelem, bylo čtyřiceti let. V Hebronu kraloval sedm let, a v Jeruzalémě kraloval třiceti a tři léta. ^{*2Sam.5,4. 1Par.29,26,27.}

12. I dosedl Šalomoun na stolicí Davida otce svého, a utvrzeno jest království jeho velmi.

13. Tedy přišel Adoniáš syn Haggity k Betsabé matce Šalomounově. Kterážto řekla: * Pokojný-li jest příchod tvůj? I odpověděl: Pokojný. ^{*1Sam.16,4.}

14. Řekl dále: Mám k tobě řeč. I řekla: Mluv.

15. Tedy řekl: Ty víš, že * mé bylo království, a na mne obrátili všickni Izraelští tvář svou, abych kraloval, ale přeneseno jest království na bratra mého, nebo od Hospodina usouzeno mu bylo. ^{*k.1,5.}

16. Nyní pak jediné věci žádám od tebe, necht nejsem oslyšán. Kteráž řekla jemu: Mluv.

17. A on řekl: Rci, prosím, Šalomounovi králi, (neboť neoslyší tebe,) ať mi dá Abizag * Sunamitskou za manželku. ^{*k.1,3.}

18. Odpověděla Betsabé: Dobře, já budu mluviti o tebe s králem.

19. Protož vešla Betsabé k králi Šalomounovi, aby mluvila s ním o Adoniáše. I povstal král proti ní, a pokloniv se jí, posadil se na stolicí své; rozkázal také postaviti stolicí matce své. I posadila se po pravici jeho,

20. A řekla: Jediné věci neveliké já žádám od tebe, necht nejsem oslyšána. I řekl jí král: Žádej, matko má, neboť neoslávím tebe.

21. Kteráz řekla: Nechť jest dána Abizag Sunamitská Adoniášovi bratru tvému za manželku.

22. A odpovídaje král Šalomoun, řekl matce své: Proč ty jen žádáš za Abizag Sunamitskou Adoniášovi? Žádej jemu království, poněvadž on jest bratr můj starší nežli já, * a má po sobě Abiataru kněze a Joába syna Sarvie. *k.1.7.

23. I přísáhl král Šalomoun skrze Hospodina, řka: Toto ať mi učiní Bůh a toto přidá, že sám * proti sobě mluvil Adoniáš řeč tuto. *2Sam.1.16.

24. Protož nyní, živť jest Hospodin, kterýž mne utvrdil, a posadil na stoliici Davida otce mého, a kterýž mi vzdělal dům, jakož byl mluvil, že dnes umřítí musí Adoniáš.

25. A tak poslal král Šalomoun Banaiáše syna Joiadova, kterýž udeřil na něj, tak že umřel.

26. Abiatarovi knězi také řekl král: Jdi do * Anatot k roli své, nebo jsi hoden smrti. Ale nyní nezabijí tebe, poněvadž jsi nosil truhlu Hospodinovu před Davidem otcem mým, a snašel jsi všechna ta ssouzení, kteráž snašel otec můj. *Jer.1.1.

27. I svrhl Šalomoun Abiataru s kněžství Hospodinova, aby * naplnil řeč Hospodinovu, kterouž byl mluvil proti domu Eli v Šilo. *1Sam.2.31.32.

28. Donesla se pak pověst za Joába, (nebo Joáb postoupil po Adoniášovi, ačkoli po Absolonovi byl nepostoupil.) Protož utekl Joáb k stánku Hospodinovu, a * chytil se rohů oltáře. *k.1.51.

29. I oznámeno králi Šalomounovi, že utekl Joáb k stánku Hospodinovu, a že jest u oltáře. Tedy poslal Šalomoun Banaiáše syna Joiadova, řka: Jdi, oboř se na něj.

30. A když přišel Banaiáš k stánku Hospodinovu a řekl jemu: Takto praví král: Vyjdi, odpověděl jemu: Nikoli, ale tuto * umru. V tom oznámil zase Banaiáš králi řeč tu, řka: Takto mluvil Joáb, a tak mi odpověděl. *2Mojš.21.14.

31. Na to řekl jemu král: Učiň, jakž mluvil, a udeř na něj, a pochovej jej, a odejmeš krev nevinnou, kterouž vyřil Joáb, ode mne i od domu otce mého.

32. A navrátí Hospodin krev jeho na hlavu jeho; nebo obořiv se na dva muže spravedlivější a lepší, než jest sám, zamordoval je mečem bez vědomí otce mé-

ho Davida, * Abnera syna Ner, hejtmána vojska Izraelského, a † Amazu syna Jeter, hejtmána vojska Judského.

33. A tak * navrátí se krev jejich na hlavu Joábovu, a na hlavu semene jeho na věky, Davidovi pak a semeni jeho, domu jeho a stoliici jeho buď pokoj až na věky od Hospodina. *1Mojš.9.6. *2Sam.3.27.†k.20.10.

34. A protož vyšed Banaiáš syn Joiadův, obořil se na něj, a zabil jej. A pochován jest v domě svém na poušti.

35. I ustanovil král * Banaiáše syna Joiadova místo něho nad vojskem, a Sádocha kněze ustanovil král místo Abiataru. *k.4.4.

36. Zatím poslav král, povolal Semei, a řekl jemu: Ustavěj sobě dům v Jeruzalémě, a tu zůstávej a nevycházej odtud ani sem ani tam.

37. Nebo * v kterýkoli den vyjdeš, a přejdeš přes potok Cedron, věz jistotně, že umřeš; krev tvá bude na hlavu tvou. *1Mojš.2.17.

38. I dí Semei k králi: Dobráť jest ta řeč. Jakož mluvil pán můj král, takť učiní služebník tvůj. A tak bydlil Semei v Jeruzalémě po mnohé dny.

39. Stalo se pak po třech letech, že utekli dva služebníci Semei k Achisovi synu Maachy, králi Gát. I pověděli to Semei, řkouce: Hle, služebníci tvoji jsou v Gát.

40. Pročež vstav Semei, osedlal osla svého, a jel do Gát k Achisovi, aby hledal služebníků svých. I navrátil se Semei, a přivedl zase služebníky své z Gát.

41. Povědino pak Šalomounovi, že odšel Semei z Jeruzaléma do Gát, a že se navrátil.

42. Tedy poslav král, povolal Semei a řekl jemu: Zdalíž jsem tě přísahou nezával skrze Hospodina, a osvědčil jsem proti tobě, řka: V kterýkoli den vyjdeš, a sem i tam choditi budeš, věz jistotně, že smrti umřeš? A řekl jsi mi: Dobráť jest ta řeč, kterouž jsem slyšel.

43. Pročež jsi tedy neostříhal přísahy Hospodinovy a přikazání, kteréž jsem přikázal tobě?

44. Řekl také král k Semei: Ty vši všecko zlé, kteréhož povědomo jest srdce tvé, co jsi učinil * Davidovi otcí mému, ale Hospodin uvedl zase to tvé zlé na hlavu tvou. *2Sam.16.5násl.

45. Král pak Šalomoun bude požehna-

ný, a stolice Davidova stálá před Hospodinem až na věky.

46. I přikázal král Banaišovi synu Joiaovu, kterýž vyšel, obořil se na něj, tak že umřel. A tak utvrzeno jest království v ruce Šalomounově.

KAPITOLA III.

Šalomoun se oženil, 4. moudrostí obdařen, 16. kterouž v spravedlivém rozsudku prokázal.

Spřiznil se pak Šalomoun s Faraonem králem Egyptským, nebo pojal dceru Faraonovu a uvedl ji do města Davida, dokudž nedostavěl domu svého, a domu Hospodinova i zdi Jeruzalémské vākol.

2. Toliko lid obětoval na výsostech, proto že nebyl vystaven dům jménu Hospodinovu až do těch dnů.

3. Nebo miloval Šalomoun Hospodina, chodě v přikázáních Davida otce svého, a toliko na těch výsostech obětoval a kadil.

4. Protož šel král do Gabaon, aby tam obětoval; ta výsost zajisté byla největší. Tisíc obětí zápalných obětoval Šalomoun na tom oltáři.

5. Ukázal se pak Hospodin v Gabaon Šalomounovi ve snách noci té, a řekl Bůh: *Žádej + začkoli, a dám tobě.*

*k.9,2. †Mat.7,7,8.

6. I řekl Šalomoun: Ty jsi učinil s služebníkem svým Davidem, otcem mým, milosrdenství veliké, když chodil před tebou v pravdě a v spravedlnosti, a v upřímnosti srdce *stál* při tobě. Ovšem zachoval jsi jemu zvláštní toto milosrdenství, že jsi dal jemu syna, kterýž by seděl * na stolici jeho, jakž se to dnes *vidí.*

*k.1,48.

7. Ačkoli pak nyní, ó Hospodine Bože můj, ty jsi ustanovil služebníka svého králem místo Davida otce mého, já však jsa velmi mladý, neumím vycházeti ani vcházeti.

8. Služebník, pravím, tvůj jest u prostřed lidu tvého, kterýž jsi vyvolil, lidu velikého, kterýž * nemůže ani sečten ani sepsán býti pro množství.

*k.4,20.

9. Dejž * tedy služebníku svému srdce rozumné, aby soudil lid tvůj, a aby rozeznal mezi dobrým a zlým; nebo kdo bude moci souditi tento lid tvůj tak mnohý?

*2Par.1,10.

10. I líbilo se to Hospodinu, že žádal Šalomoun za tu věc.

11. A řekl jemu Bůh: Proto že jsi žá-

dal věci takové, a neprosils sobě za dlouhý věk, aniž jsi žádal sobě bohatství, aniž jsi žádal bezživotí nepřátel svých, ale žádal jsi sobě rozumnosti, abys slýchati uměl rozepte,

12. Aj, učinil jsem vedlé řeči tvé, aj, dafť jsem srdce moudré a rozumné, tak že rovného tobě nebylo před tebou, ani po tobě aby nepovstal rovný tobě.

13. K * tomu i to, začož jsi nežádal, dal jsem tobě, totiž bohatství a slávu, tak aby nebylo rovného tobě žádného mezi králi po všecky dny tvé.

*Mat.6,33.

14. Přes to * jestliže choditi budeš po cestách mých, ostříhaje ustanovení mých a přikázání mých, jako chodil David otec tvůj, prolím i dnů tvých.

*3 Mojs.26,3.

15. A když procitil Šalomoun, a aj, byl sen. I přišel do Jeruzaléma a stál před truhlou smlouvy Hospodinovy, a obětoval oběti zápalné a oběti pokojné; udělal * také hody všechněm služebníkům svým.

*1 Mojs.40,20.

16. Tedy přišly dvě ženy hokyně k králi, a stály před ním.

17. I řekla jedna z těch žen: Prosim, pane můj, já a žena tato bydlíme v jednom domě. I porodila jsem u ní v témž domě.

18. Potom stalo se dne třetího po porodu mém, že porodila také žena tato, a byly jsme spolu. Nebylo žádného cizího s námi v domě, kromě nás dvou v témž domě.

19. Umřel pak syn ženy této v noci, nebo spěci, udávila ho.

20. A vstavši o půl noci, vzala syna mého ode mne, když spala služebnice tvá, a položila jej v lůno svém, a syna svého mrtvého položila do lůna mého.

21. Ale když jsem vstala ráno, abych přikojila syna svého, a aj, mrtvý. Na kteréhož když jsem ráno pilněji pohlédla, a aj, nebyl syn můj, kteréhož jsem porodila.

22. I řekla žena druhá: Není tak, ale syn můj jest ten živý, a ten mrtvý jest syn tvůj. Ona pak řekla: Nikoli, ale syn tvůj jest ten mrtvý, a syn můj jest ten živý. A tak se hádaly před králem.

23. I řekl král: Tato praví: Ten živý jest syn můj, a syn tvůj jest ten mrtvý. Tato zase praví: Není tak, ale syn tvůj jest ten mrtvý, a syn můj jest ten živý.

24. Protož řekl král: Přineste mi meč. I přinesli meč před krále.

25. Tedy řekl král: Rozetněte to dítě živé na dvě, a dejte jednu polovici jedné, a polovici druhou druhé.

26. Ale žena, jejíž syn byl ten, kterýž živ zůstal, mluvila králi, (nebo pohnula se * střevo její nad synem jejím,) a řekla: Prosim, pane můj, dejte jí nemluvnátko to živé, a nikoli nezabijete ho. Druhá pak řekla: Necht' není ani mně ani tobě, rozetněte. *Izai.49,15.

27. K čemuž odpovídaje král, řekl: Dejtež této dítě to živé, a nikoli nezabijete ho, onať jest matka jeho.

28. Tedy uslyšavše všickni Izraelští soud tento, kterýž vynesl král, báli se krále; nebo viděli, že moudrost Boží jest v srdci jeho k vykonávání soudu.

KAPITOLA IV.

Sláva království Šalomounova i moudrost jeho.

A tak král Šalomoun byl králem nade všim Izraelem.

2. Tato pak byla knížata jeho: Azariáš syn * Sádochův knížetem, *k.2,35.

3. Elichoref a Achiáš synové Sísovi byli písaři, Jozafat syn Achiludův kancléřem,

4. A Banaiáš syn Joiadův nad vojskem, Sádoch pak a Abiatar kněžimi,

5. A Azariáš syn Nátanův nad úředníky, a Zábud syn Nátanův nejvyšší rada královská,

6. A Achisar vladař domu, * Adoniram pak syn Abdy nad vybraným lidem. *k.5,14.

7. Měl také Šalomoun dvanácte vládařů nade všim Izraelem, kteříž opatrovali potravou krále i dům jeho. Každého roku za měsíc jeden každý měl opatrovati krále.

8. A tato jsou jména jejich: Syn Chur na hoře Efraim;

9. Syn Deker v Makaz a v Salbim, a v Betsemes a v Elon Betchanan;

10. Syn Chesed v Arubot, jehož bylo Socho i všecka země Chefer;

11. Syn * Abinadabův, jehož byly všechny končiny Dor, a měl Tafat dceru Šalomounovu za manželku; *1 Sam.16,8.

12. Baana syn Achiludův, jehož byl Tanach a Mageddo, i všecken Betsan, kterýž jest vedlé Sartan pod Jezreelem, od Betsan až do Abelmechula a až za Jekmaam;

13. Syn Geber v Rámot Galád, jehož byly * vsi Jair, syna Manassesova, kte-

říž jsou v Galád, jehož byla krajina Argob, kteráž jest v Bázan, šedesáte měst velikých hrazených a zavržitých;

*1 Par.2,23.

14. Achinadab syn Iddo v Mahanaim;

15. Achimaas v Neftalím, on také pojal Basemat dceru Šalomounovu za manželku;

16. Baana syn Chusai v Asser a v Alot;

17. Jozafat syn Paruach v Izachar;

18. Semei syn Ela v Benjamin;

19. Geber syn Uri v zemi Galád, v zemi Seona, krále Amorejského, a Oga krále Bázan; ten sám vládařem jedním představen byl té zemi.

20. Tehdáž Juda a Izrael rozmnoženi jsou * jako písek při moři v množství, jedli a pili, a veselili se. *k.3,8.1 Moja.13,16.

21. Nebo Šalomoun panoval nade všemi královstvími od řeky až k zemi Filištinské, a až k končinám Egyptským. I přinášeli dary a sloužili Šalomounovi po všecky dny života jeho.

22. Vycházelo pak ku potravě Šalomounovi na každý den třidce měr běli, a šedesáte měr mouky obecné,

23. Deset volů krmných a dvaceti volů pastevných, a sto ovec, kromě jelenů, srn, bůvolů a ptactva vykrmeného.

24. On zajisté panoval všudy s této strany řeky od Tipsach až do Gázy nade všemi králi, kteříž byli před řekou, a měl pokoj se všech stran vůkol.

25. I * bydlil Juda a Izrael bezpečně, jeden každý + pod svým vinným kmenem a pod svým fikem, od Dan až do Bersabé, po všecky dny Šalomounovy. *3 Moja.26,5. +2 Král.18,31.

26. Měl také Šalomoun * čtyřiceti tisíc koní na stání k vozům svým, a dvanácte tisíc jízdných. *2 Par.9,25.

27. A tak opatrovali ti úředníci krále Šalomouna i všecky, kteříž přicházeli k stolu krále Šalomouna, jeden každý za měsíc svůj, nedopouštějice, aby v čem nedostatek býti měl.

28. Ječmene také a slámy pro koně a pro mezký dodávali k tomu místu, kdež byl král, jeden každý, jakž mu uloženo bylo.

29. Nadto dal Bůh moudrost Šalomounovi a prozřetelnost velikou náramně, a širokost myslí, jako * jest písku na břehu mořském. *Zalm.139,18.

30. Nebo větší byla moudrost Šalomounova, než moudrost všech národů vy-

chodních, a než všeliká moudrost Egyptských.

31. Nýbrž moudřejší byl nad všechny lidi, až i nad Etana Ezrachitského, též nad Hémana, a Kalkole i Darda, syny Máchol, a rozneslo se jméno jeho po všech národech vřkol.

32. Složil také tři tisíce příslovi, a písniček jeho bylo tisíc a pět.

33. Vypsal též i o stromích, počna od cedru, kterýž jest na Libánu, až do mehu, kterýž roste na zdi; psal i o hovadech a o ptácích, a zeměpláčích a o rybách.

34. Protož přicházeli ze všech národů poslouchati * moudrosti Šalomounovy, i ode všech králů země, kteříž slyšeli o moudrosti jeho. ^{*k.10,1.6.}

KAPITOLA V.

Přátelství Chírama krále Tyrského s Šalomounem. 6. Jednání potřeb i dělníků k stavění chrámu.

Poslal pak Chíram král Tyrský služebníky své k Šalomounovi, uslyšav, že * ho pomazali za krále na místo otce jeho; nebo miloval Chíram Davida po všecky dny. ^{*k.1,39.}

2. Zase * poslal Šalomoun k Chíramovi, řka: ^{*2Par.2,3.}

3. Ty víš, že David otec můj nemohl vystavěti domu jménu Hospodina Boha svého pro války, kteréž jej obkličovaly, dokudž Hospodin nepodložil nepřátel pod nohy jeho.

4. Ale nyní Hospodin Bůh můj dal mi odpočinuti všudy vřkol, není žádného protivníka, ani outoku nebezpečného.

5. Z té příčiny, aj, úmysl mám stavěti dům jménu Hospodina Boha svého, jakož * mluvil Hospodin Davidovi otcí mému, řka: Syn tvůj, kteréž posadím místo tebe na stoliici tvé, onť vystaví dům ten jménu mému. ^{*2Sam.7,13. 2Par.22,10.}

6. A protož nyní rozkaž, ať mi nasekají cedrů na Libánu. Budou pak služebníci moji s služebníky tvými, a mzdu služebníků tvých dám tobě, tak jakž díš. Nebo sám víš, že mezi námi není žádného, kdož by uměl sekati dříví, jako jsou Sidonští.

7. Stalo se tedy, když uslyšel Chíram ta slova Šalomounova, že se zradoval náramně, a řekl: * Požehnaný Hospodin budiž nyní, kterýž dal Davidovi syna moudrého nad tím lidem tak mnohým. ^{*2Par.2,12.}

8. I poslal Chíram k Šalomounovi, řka:

Vyrozuměl jsem, oč jsi poslal ke mně; jáť učiním všecko vůli tvou z strany dříví cedrového i jedlového.

9. Služebníci moji svezou je s Libánu až k moři, a dám je v vorích splaviti po moři až k místu tomu, kteréž mi ukážeš, a tu je složím; ty pak pobereš je a naplníš také vůli mou, dodávaje potravu čeledi mé.

10. A tak dával Chíram Šalomounovi dříví cedrového a dříví jedlového, jakoli mnoho chtěl.

11. Šalomoun také dával Chíramovi dvacet tisíc měr pšenice ku pokrmu čeledi jeho, a dvacet tisíc měr oleje vytlačeného. To dával Šalomoun Chíramovi každého roku.

12. Když tedy * dal Hospodin moudrost Šalomounovi, † jakož mu byl zaslíbil, a byl pokoj mezi Chíramem a mezi Šalomounem, tak že mezi sebou učinili smlouvu: ^{*k.4,29. †k.3,12.}

13. Rozkázal král Šalomoun vybrati osoby ze všeho Izraele, a bylo vybraných třiceti tisíc mužů.

14. Z nichž posílal na Libánu deset tisíců na každý měsíc, jedny po druhých. Jeden měsíc bývali na Libánu, a dva měsíce doma, * Adoniram pak byl ustaven nad těmi vybranými. ^{*k.4,6.}

15. Měl také Šalomoun sedmdesáte tisíc nosičů, a osmdesáte tisíc těch, kteříž tesali na hoře,

16. Kromě předních vládařů Šalomounových, kterýchž bylo nad dílem tři tisíce a tři sta. Ti představeni byli lidem, kteříž dělali.

17. I přikázal král, aby navozili kamení velikého, kamení nákladného k založení toho domu, a kamení tesaného,

18. Kteréž tesali kameníci Šalomounovi a kameníci Chíramovi a Gibličtí. A tak připravovali dříví i kamení k stavění domu toho.

KAPITOLA VI.

Stavění chrámu Šalomounova.

I stalo se léta čtyřstého osmdesátého po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, že Šalomoun měsíce Ziv, (jenž jest měsíc druhý,) čtvrtého léta kralování svého nad Izraelem, * počal stavěti domu Hospodinova. ^{*2Par.3,1.}

2. Dům pak, kterýž stavěl král Šalomoun Hospodinu, byl zdělí šedesáti loktů, a zšíří dvaceti, a zvyšší třiceti loktů.

3. Síňce * také byla před chrámem dvacetí loktů zděli vedle širokosti domu, a desíti loktů zšíří před domem. ^{*2Par.3,4.}

4. Udělal také v domě okna porozšířená vnitř, ale posouzená zevnitř.

5. Vzdělal též při zdi domu pavlače všudy vůkol vedle zdi domu, okolo chrámu a svatyně svatých, a nadělal pokojíků všudy vůkol.

6. Pavlače spodní širokost byla pěti loket, prostřední širokost šesti loket, a třetí širokost sedmi loket; nebo byl zdělal ústupky ve zdi domu zevnitř všudy vůkol, aby trámové nebyli vpouštíni do zdi domu.

7. Když pak ten dům staven byl, z kamení hotového, tak přivezeného stavěli. Ani kladiva, ani sekery, ani jakého nástroje železného nebylo slyšeti v domě, když byl staven.

8. Dveře k prostředním pokojům byly po pravé straně domu, jimiž po šneku se chodilo k těm prostředním, a z prostředních k třetím.

9. A tak vystavěl dům ten, a dokonal jej, a přikryl jej krokvemi ohnutými a na to prkny cedrovými.

10. Vystavěl i pavlače ty vůkol všeho domu. Pěti loket zvýší byla každá z nich, a připojeny byly k domu trámy cedrovými.

11. Stala se pak řeč Hospodinova k Šalomounovi, řkouce:

12. Toť jest ten dům, kterýž ty staviš. Jestliže budeš choditi v ustanoveních mých, a soudy mé vykonávati, a ostříhati všech přikázání mých, chodě v nich, tedy * upevním slovo své s tebou, kteréž jsem mluvil Davidovi otcí tvému,

^{*2Sam.7,13.}

13. A budu * bydliti u prostřed synů Izraelských, a neopustím lidu svého Izraelského. ^{*2Mojš.29,45.}

14. A tak * vystavěl Šalomoun ten dům, a dokonal jej. ^{*Skutk.7,47.}

15. A otáfoval zdi domu vnitř prkny cedrovými, od podlahy domu až k stropu obložil dřívím vnitř; položil také podlahu domu prkny jedlovými.

16. Udělal také přehrazení na dvaceti loket od jedné strany domu k druhé, z prken cedrových, od podlahy až do stropu. A tak udělal u vnitřku příbytek, aby byl svatyně svatých.

17. Pročež čtyřicetí loktů byl dům, jenž jest chrám přední.

18. A na tom cedrovém domu vnitř otáfované byly řezby, nápodobné tykvím planým a květům otevřeným. Všecko z cedru bylo, tak že ani kamene nebylo viděti.

19. Svatyni pak svatých v domě vnitř připravil, aby tam postavena byla truhla smlouvy Hospodinovy.

20. Kterážto svatyně svatých vnitř byla dvaceti loktů zděli, a dvaceti loktů zšíří, též dvaceti loktů zvýší, a obložil ji zlatem nejčistším. Oltář také cedrový obložil.

21. Tak obložil Šalomoun příbytek ten zlatem nejčistším, a učinil rozdělující stěnu a provazy zlaté před svatyní svatých, kterouž také obložil zlatem.

22. Anobřž všecken dům obložil zlatem, žádné strany nepomijeje; též všecken oltář, kterýž byl před svatyní svatých, obložil zlatem.

23. Udělal také v svatyni * svatých dva cherubíny z dříví olivového desíti loket zvýší. ^{*2Mojš.25,18; 37,7.}

24. A bylo na pět loket křídlo cherubína jedno, a na pět loket křídlo cherubína druhé; deset loket bylo od konce křídla jednoho až k konci křídla druhého.

25. Tak na deset loket byl i cherubín druhý; míru jednorovněnou a řezbu jednorovněnou měli oba cherubínové.

26. Vysokost cherubína jednoho byla desíti loket, a tolikéž cherubína druhého.

27. I postavil ty cherubíny u prostřed domu vnitřního, tak že roztáhli křídla svá, a dotýkalo se křídlo jednoho jedné stěny, též křídlo cherubína druhého dotýkalo se druhé stěny; křídla pak jejich u prostřed domu spolu se dotýkala.

28. Obložil také ty cherubíny zlatem.

29. Presto i všecky stěny domu vůkol ozdobil řezbami cherubínů a palm a rozvitéch květů, vnitř i zevnitř.

30. I podlahu domu položil zlatem vnitř i zevnitř.

31. Udělal též, kudy vcházeli do svatyně svatých, dveře z dříví olivového, a podvoje i s veřejemi byly pětihrané.

32. Oboje pak ty dveře byly z dříví olivového, kteréž ozdobil řezbami cherubínů a palm a rozvitéch květů, a obložil zlatem; potáhl také i cherubíny a palmy zlatem.

33. Podobně udělal i u vrat chrámových dvěře z dříví olivového čtverhrané.

34. A oboje dvěře byly z dříví jedlového. Na dvě strany jedny dvěře otvíraly se, též na dvě strany druhé dvěře se otvíraly.

35. I vyřezal na nich cherubíny a palmy a rozvité květy, a obložil zlatem taženým to, což bylo vyřezáno.

36. Potom vystavěl síň prostřední ze tří řadů kamení tesaného, a jednoho řádu dříví cedrového hoblovaného.

37. Léta čtvrtého * založen byl dům Hospodinův, měsíce Ziv, *k.6.1.

38. A léta jedenáctého, měsíce Bul, (jenž jest měsíc osmý), dokonán jest dům se všemi přípravami svými, a se vším tím, což k němu přináleželo; kterýž stavěl sedm let.

KAPITOLA VII.

Stavení domu Šalomounova 8. a domu dcery Faraonovy.
12. Strojení nádobí i ozdob do chrámu.

Potom * stavěl Šalomoun dům svůj za třinácte let, až jej všelijak dostavěl.

*k.9.10.

2. Vystavěl též dům z lesu Libánského, sto loket zdělá a padesáte loket zšíří a třidceti loket zvýší na čtyřech řadích sloupů cedrových, a trámové cedroví byli na těch sloupích.

3. A přikryt byl cedrovím na hoře na těch trámech, kteříž byli na čtyřidceti pěti sloupích, po patnácti v každém řadu.

4. Oken také byly tři řady, okno proti oknu třmi řady.

5. A všechny dvěře i veřeje čtverhrané byly, i okna, a zpořádaná byla okna proti oknům třmi řady.

6. Udělal i síňci na sloupích. Padesáti loket byla dlouhost její a třidceti loket širokost její, a byla ta síňce napřed, i sloupové i trámové její před tím domem.

7. Opět vzdělal jinou síňci, v níž byl trůn, kdež soudil, totiž síňci soudnou, kteráž přikryta byla cedrovím od jedné podlahy až do druhé.

8. Potom při domu svém, v kterémž bydlil, udělal síň druhou za tou síní; dílo podobné onomu bylo. Udělal také dům dcery Faraonově, kterouž byl pojal Šalomoun, podobný té síňci.

9. Všecko to bylo z kamení nákladného, vedlé míry tesaného a pilou řezaného, vnitř i zevnitř, a to od gruntu až k stropu, i zevnitř až k síni veliké.

10. Základ také byl z kamení nákladného, z kamení velikého, z kamení na deset loket, a z kamení na osm loket.

11. Tak i výš bylo kamení nákladné, příslušně vedlé míry tesané, a cedrové desky.

12. Síň také veliká měla všudy vůkol třmi řady kamení tesané, a jedním řadem dříví cedrové, podobně jako síň vnitřní domu Hospodinova, i síňce téhož domu.

13. Poslav pak král Šalomoun, povolal Chirama z Týru,

14. (Ten byl syn ženy vdovy z pokolení Neftalimova, jehož otec byl obyvatel Tyrský, * řemeslník díla z mědi,) proto že byl plný moudrosti a rozumnosti i umění k děláni všelikého díla z mědi. Kterýžto když přišel k králi Šalomounovi, dělal všeliké dílo jeho.

*1 Moja.4.22. 2 Moja.31.3.4.

15. Nejprv sformoval * dva sloupy měděné. Osmnácti loket byla výsost sloupu jednoho, kterýž okolek měl dvanácti loktů. Tak i sloup druhý.

*2 Král.25.17. Jer.52.21.

16. Potom udělal dvě makovice, kteréž by vstaveny byly na vrch těch sloupů, slité z mědi. Pěti loktů byla zvýší makovice jedna, a pěti loktů zvýší makovice druhá.

17. Mřežování také dílem pleteným, a šňůry jako řetízky udělal k těm makovicím, kteréž byly na vrchu sloupů, sedm na makovici jednu a sedm na makovici druhou.

18. A udělav sloupy, přidal k mřežování jednomu dva řady jablek zrnatých vůkol, aby makovice, kteréž byly na vrchu, přikrývaly. A tak učinil makovici druhé.

19. Na těch pak makovicích na vrchu sloupů, kteříž v síňci státi měli, bylo dílo květem liliovým na čtyři lokty.

20. I měly makovice ty na dvou těch sloupích, jakož svrchu tak i proti vydatí pod zamřežováním jablka zrnatá, kterýchž bylo dvě stě, dvěma řady vůkol, na jedné i na druhé makovici.

21. A tak postavil ty sloupy v síňci chrámové. A postaviv sloup na pravé straně, nazval jméno jeho Jachin; a když postavil sloup na levé straně, nazval jméno jeho Boaz.

22. A na vrchu sloupů těch bylo dílo liliové. I dokonáno jest dílo sloupů.

23. Udělal také moře slité, desítky loket od jednoho kraje k druhému, okrouhlé vůkol, a pět loket byla vysokost jeho, a okolek jeho třicet loket vůkol.

24. Pod jehožto krajem pukly tykvím polním podobné všudy vůkol, po desítky do lokte, obklíčovaly moře vůkol; dva řady tykví litých bylo s ním slito.

25. A stálo na dvanácti volích. Tři obrácení byli na půlnoci, a tři patřili k západu, tři zase postavení byli ku poledni, a tři obrácení byli k východu, a moře svrchu na nich stálo, ale všech jich zadkové byli pod mořem.

26. A bylo ztlouští na dlaň. Kraj jeho byl, jakýž bývá u koflíku *aneb* květu liliového; * dva tisíce tun v se bralo.

^{*2 Par. 4. 5.}

27. Udělal také deset podstavků měděných. Čtyř loket zdělí *byl* podstavek jeden každý, a čtyř loket zšíří, a tři loket zvýší.

28. Bylo pak takové dílo každého podstavku; lištování *bylo* vůkol na nich, kteréžto lištování *bylo* po krajích jeho.

29. A na tom lištování, kteréž bylo po krajích, lvové, volové a cherubinové byli, a nad těmi kraji *byl* sloupec svrchu, a pod lvy a voly obruba dílem taženým.

30. Bylo také po čtyřech kolách měděných pod každým podstavkem, a dsky měděné, a na čtyřech úhlech svých měli raménka; *tolikéž* i pod každou medenicí *byla* ta raménka slítá při každé obrubě.

31. Zřídlo pak jeho mezi obrubou po vrchu bylo *zhlobí* lokte, a však okrouhlé, řemeslně *jako* i podstavek udělané, *zšíří* půl druhého lokte. Na kterémžto zřídle byly řezby, ale lištování jejich *bylo* čtverhrané, neokrouhlé.

32. A tak po čtyřech kolách bylo pod tím lištováním, a osy kol *vycházely* z podstavků; vysokost kola každého byla půl druhého lokte.

33. Dílo těch kol bylo jako dílo kol u vozu; osy jejich i pisty jejich, lonkoty jejich i špice jejich, všecko bylo slité.

34. Tolikéž čtyři raménka na čtyřech úhlech podstavku každého, z něhož ta raménka *vynikala*.

35. Na vrchu pak podstavku *byl* sloupek na půl lokte zvýší, okrouhlý vůkol, a na vrchu sloupku toho byli krajové *vypuštění*, a lištování na nich.

36. I zdělal řezby na dskách po krajích jejich, a po lištování jejich, cheru-

bíny, lvy a palmovi, jedno podlé druhého po obrubě všudy vůkol.

37. Na ten způsob udělal deset podstavků *jednotejným* slítkem, na *jednotejnou* míru, a *jednotejná* řezba na všech *byla*.

38. Udělal také deset umyvadel měděných. Čtyřicet měr bralo v se jedno umyvadlo; čtyř loket bylo to každé umyvadlo, jedno umyvadlo na jednom podstavku, a *tak* na desítky podstavcích.

39. I postavil podstavků pět po pravé straně domu, a pět po levé straně domu, moře pak postavil na pravé straně domu, k východu na poledne.

40. Nadělav tedy Chiram umyvadel, a lopat a kotlíků, dokonal všecko dílo, kteréž dělal králi Šalomounovi k domu Hospodinovu:

41. Dva sloupy a makovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu dvou sloupů, a mřežování dvoje, aby *přikrývalo* ty dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu sloupů;

42. A jablek zrnatých čtyři sta na dvojím mřežování; dva řady jablek zrnatých byly na mřežování jednom, aby *přikrývaly* dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu sloupů;

43. Tolikéž podstavků deset, a umyvadel deset na podstavcích;

44. A moře jedno a volů dvanácte pod mořem;

45. Těž hrnce a lopaty, a kotlíky. A všecko nádoby, kteréhož nadělal Chiram králi Šalomounovi do domu Hospodinova, bylo z mědi pulerované.

46. Ty věci na rovinách Jordánských slíval král v jilovaté zemi, mezi Sochet a Sartan.

47. Zanechal pak Šalomoun *vážení* všeho nádoby, pro množství veliké není vyhledáváno váhy mědi.

48. Nadělal také Šalomoun všeho jiného nádoby do domu Hospodinova: Oltář zlatý a stůl zlatý, na němž byli chlebové předložení,

49. A svícenů pět na pravé a pět na levé straně před svatyní svatých z zlata nejčistšího, též květy a lampy i utěradla z zlata,

50. I báně a žaltáře, kotlíky, kadidlnice a nádoby k oharkům z zlata čistého, i panty zlaté ke dveřím domu vnitřního, *totiž* svatyně svatých, a ke dveřím chrámovým.

51. A tak dokonáno jest všecko dílo, kteréž dělal král Šalomoun k domu Hospodinovu, a vnesl * tam Šalomoun věci posvěcené od Davida otce svého, stříbro a zlato i nádobí, složiv je mezi poklady domu Hospodinova. ^{*2 Par. 5.1.}

KAPITOLA VIII.

Vnesení truhly Boží do chrámu, 10. a posvěcení jeho.

Tedy * shromáždil Šalomoun k sobě do Jeruzaléma starší lidu Izraelského, a všecky přední z pokolení, totiž knížata čeledí otcovských s syny Izraelskými, aby přenesli truhlu smlouvy Hospodinovy z města Davidova, jenž jest Sion.

^{*2 Par. 5.2.}

2. I sešli se k králi Šalomounovi všickni muži Izraelští měsíce Etanim, v čas slavnosti; a ten měsíc jest sedmý.

3. A když přišli všickni starší Izraelští, vzali kněží truhlu.

4. I přenesli truhlu Hospodinovu a stánek úmluvy, i všecka nádobí posvátná, kteráž byla v stánku; a tak přenesli to kněží a Levitové.

5. Král pak Šalomoun i všecko shromáždění Izraelské, kteréž se k němu sešlo, obětovali * s ním před truhlou ovce i voly, kteříž ani popisování ani počítání nebyly pro množství. ^{*2 Sam. 6.18.}

6. I vnesli kněží truhlu smlouvy Hospodinovy na místo její, do vnitřního domu, totiž do svatyně svatých pod křídla cherubinů.

7. Nebo cherubinové měli roztažená křídla nad místem truhly, a prikřývali cherubinové truhlu i sochory její svrchu.

8. A povytáhli sochorů, tak že vidíni byli koncové jejich v svatyni k předku svatyně svatých, avšak vně nebylo jich viděti; a byli tam až do tohoto dne.

9. Nic * nebylo v truhle kromě dvou tabulí kamenných, kteréž tam složil Mojžíš na Orébě, když všel Hospodin v smlouvu s syny Izraelskými, a oni šli z země Egyptské. ^{*2 Mojs. 25.16. 21. Žid. 9.4.}

10. I stalo se, když vycházeli kněží z svatyně, že oblak naplnil dům Hospodinův,

11. Tak že nemohli kněží ostáti a sloužiti pro ten oblak; nebo * sláva Hospodinova naplnila dům Hospodinův. ^{*2 Mojs. 40.34.}

12. Tedy řekl Šalomoun: Hospodin řekl, že bude přebývati v mrákotě.

13. Již jsem vystavěl dům k přebývá-

ní tvému, místo, v němž bys přebýval na věky.

14. A obrátiv král tvář svou, požehnáni dával všemu shromáždění Izraelskému, všecko pak shromáždění Izraelské stálo.

15. A řekl: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mluvil ústy svými Davidovi otci mému, a skutečně naplnil to, řka:

16. Od * toho dne, kteréhož jsem vyvedl lid svůj Izraelský z Egypta, nevyvolil jsem města z žádného pokolení Izraelského k vystavení v něm domu, kdež by přebývalo jméno mé, ale Davida jsem vyvolil, aby spravoval lid můj Izraelský. ^{*2 Sam. 7.6.}

17. Uložil tě byl zajisté v srdci svém David otec můj stavěti dům jménu Hospodina Boha Izraelského,

18. Ale Hospodin řekl Davidovi otci mému: Ačkoli jsi uložil v srdci svém stavěti dům jménu mému, a dobře jsi učinil, žeš to myslil v srdci svém:

19. A však ty nebudeš stavěti toho domu, ale syn tvůj, kterýž vyjde z bedr tvých, on vystaví dům ten jménu mému.

20. A tak * splnil Hospodin slovo své, kteréž byl mluvil. Nebo jsem povstal na místo Davida otce svého, a dosedl jsem na stolicí Izraelskou, jakož byl mluvil Hospodin, a ustavěl jsem dům tento jménu Hospodina Boha Izraelského. ^{*2 Par. 6.10.}

21. A připravil jsem tu místo truhle, v níž jest smlouva Hospodinova, kterouž učinil * s otci našimi, když je vyvedl z země Egyptské. ^{*2 Mojs. 20.1 násl.}

22. Postavil se pak Šalomoun před oltářem Hospodinovým, přede vším shromážděním Izraelským, a * pozdvihl rukou svých k nebi, ^{*2 Par. 6.12.}

23. A řekl: Hospodine, Bože Izraelský, není podobného tobě Boha na nebi svrchu, ani na zemi dole, kterýž ostřiháš smlouvy a milosrdenství služebníkům svým, chodícím před tebou v celém srdci svém,

24. Kterýž jsi splnil služebníkovi svému, Davidovi otci mému, to, co jsi mluvil jemu; nebo jsi mluvil ústy svými, a skutečně jsi to naplnil, jakož se dnes vidí.

25. Nyní tedy, ó Hospodine, Bože Izraelský, naplniž služebníkovi svému, Davidovi otci mému, * což jsi mluvil jemu, řka: Nebudeť vyhlazen muž z rodu tvé-

ho od tváři mé, kterýž by seděl na stolici Izraelské, jestliže toliko ostříhati budou synové tvoji cesty své, aby chodili přede mnou, jakž jsi ty chodil přede mnou.

*2 Sam. 7, 12. 16. 1 Par. 22, 10.

26. Protož nyní, ó Bože Izraelský, prosím, necht' jest upevněno slovo tvé, kteréž jsi mluvil služebníkú svému, Davi-dovi otci mému.

27. (Ač zdali v pravdě bydliti bude Bůh na zemi? Aj,* nebesa, nýbrž nebesa nebes tě neobsahují, mnohem méně dům tento, kterýž jsem vystavěl.)

*2 Par. 6, 18. Izai. 66, 1. Mat. 5, 34. 35. Skutk. 7, 49; 17, 24.

28. A popatř k modlitbě služebníka svého a k úpění jeho, Hospodine, Bože můj, slyše volání a modlitbu, kterouž služebník tvůj modlí se dnes před tebou,

29. Aby * oči tvé byly otevřené na dům tento v noci i ve dne, na místo toto, o němž jsi řekl: Tuf † bude jméno mé, a bys vyslychal modlitbu, kterouž se modlívatí bude služebník tvůj na místě tomto.

*Zach. 12, 4. †2 Moj. 20, 24.

30. Vyslychejž tedy modlitbu služebníka svého i lidu svého Izraelského, kterouž se modlívatí budou na místě tomto; ty vždy vyslychej v místě přebývání svého na nebesích, a vyslychaje, buď milostiv.

31. Když by zhřešil člověk proti bližnímu svému, a nutil by ho k přísaze, tak že by přísahati musil, a přišla by ta přísaha před oltář tvůj do domu tohoto:

32. Ty vyslychej na nebi a rozeznej, i rozsud' služebníky své, mstě nad bezbožným a obraćeje skutky jeho na hlavu jeho, a ospravedlňuje spravedlivého, odplacuje mu vedlé spravedlnosti jeho.

33. Když by poražen byl lid tvůj Izraelský od nepřátel, proto že zhřešili proti tobě, jestliže by obrátice se k tobě, vyznávali jméno tvé, a modléce se, ponížene prosili by tebe v domě tomto:

34. Ty vyslychej na nebi a odpust' hřích lidu svému Izraelskému, a uveď je zase do země, kterouž jsi dal otcům jejich.

35. Když by zavřino bylo nebe, a nepršel déšť, proto že zhřešili proti tobě, a modléce se na místě tomto, vyznávali by se jménu tvému, a od hříchů svých odvrátili by se po tvém trestání:

36. Ty vyslychej na nebi, a odpust' hřích služebníkú svých a lidu svého Izraelského, vyuče je cestě výborné, po

níž by chodili, a dej déšť na zemi svou, kterouž jsi dal lidu svému za dědictví.

37. Byl-li by hlad na zemi, byl-li by mor, sucho, rez, kobyly, a brouci byli-li by; ssoužil-li by jej nepřítel jeho v zemi obývání jeho, aneb jakákoli rána, jakákoli nemoc:

38. Všelickou modlitbu a každé úpění, kteréž by činěno bylo od kteréhokoli člověka, aneb ode všeho lidu svého Izraelského, kdož by jen poznal ránu srdce svého, a pozdvihl by rukou svých v domě tomto,

39. Ty vyslychej na nebesích v místě přebývání svého, a slituj se i učiň a odplaf' jednomu každému vedlé všech cest jeho, kteréž ty znáš v srdci jeho, (nebo ty * sám znáš srdce všech lidí.)

*1 Sam. 16, 7. Zalm. 139, 1. Jer. 11, 20. Luk. 16, 15. Skutk. 1, 24. Žid. 4, 13.

40. Aby se báli tebe po všecky dny, v nichž by živi byli na zemi, kterouž jsi dal otcům našim.

41. Nýbrž také cizozemec, kterýž není z lidu tvého Izraelského, přišel-li by z země daleké pro jméno tvé,

42. (Neboť uslyší o jménu tvém velikém a ruce tvé přesilné, a rameni tvém vztaženém,) přišel-li by tedy, a modlí by se v domě tomto:

43. Ty vyslychej na nebi v místě přebývání svého, a učiň všecko to, o čem volati bude k tobě cizozemec ten, ašby poznali * všickni národové země jméno tvé, a báli se tebe jako lid tvůj Izraelský, a aby věděli, že jméno tvé zvyváno jest nad domem tímto, kterýž jsem vystavěl.

*Izai. 56, 7.

44. Když by vytáhl lid tvůj k boji proti nepříteli svému, cestou, kterouž bys poslal je, jestliže by se modlili Hospodinu naproti městu tomuto, kteréž jsi povolil, a naproti domu, kterýž jsem vystavěl jménu tvému:

45. Tolikéž vyslychej na nebi modlitbu jejich a úpění jejich, a vyveď při jejich.

46. Když by zhřešili proti tobě, (jakož není * člověka, kterýž by nehřešil,) a rozhněvaje se na ně, vydal bys je v moc nepříteli, tak že by je jaté vedli ti, kteříž by je zjímali, do země nepřátelské, daleké neb blízké,

*2 Par. 6, 36. Prial. 20, 9.

47. A usmyslili by sobě v zemi té, do kteréž by zajati byli, a obrátice se, modlili by se tobě v zemi těch, kteříž je

zzajímali, řkouce: * Zhřešili jsme a neprávě jsme činili, bezbožně jsme činili,
*Zalm.106,6.

48. A tak navrátili by se k tobě celým srdcem svým a celou duší svou v zemi nepřátel svých, kteříž je zzajímali, a modlili by se tobě naproti zemi své, kterouž jsi dal otcům jejich, naproti městu tomu, kteréž jsi vyvolil, a domu, kterýž jsem vzdělal jménu tvému:

49. Vyslychejž tedy na nebesích, v místě prebývání svého, modlitbu jejich a úpění jejich, a vyveď při jejich,

50. A odpusť lidu svému, cožkoli zhřešil proti tobě, i všechna přestoupení jejich, jimiž přestoupili proti tobě, a nakloň k nim litostí ty, kteříž je zjímali, aby se smilovali nad nimi.

51. Neboť jsou lid tvůj a dědictví tvé, kteréž jsi vyvedl z Egypta, z * prostřed peci železné.
*5 Mojz.4,20.

52. Nechat jsou tedy oči tvé otevřené k modlitbě služebníka tvého a k modlitbě lidu tvého Izraelského, abys je vyslychal * vždycky, když by tě koli vzývali.
*5 Mojz.4,7. Zalm.91,16.

53. Nebo jsi ty oddělil je sobě za dědictví ode všech národů země, jakož jsi mluvil skrze Mojžíše služebníka svého, když jsi vyvedl otce naše z Egypta, Panovníče Hospodine.

54. Stalo se pak, když se přestal Šalomoun modliti Hospodinu vši modlitbou a prosbou touto, že vstal od oltáře Hospodinova, a přestal klečeti a pozdvihovati rukou svých k nebi.

55. A stoje, * dobrořečil všemu shromáždění Izraelskému hlasem velikým, řka:
*2Sam.6,18.

56. Požehnaný Hospodin, kterýž dal odpočinutí lidu svému Izraelskému vedlé všeho, což mluvil. * Nepochybilo ani jedno slovo ze všelikého slova jeho dobrého, kteréž mluvil skrze služebníka svého Mojžíše.
*Joa.21,45. Mat.5,18.

57. Budiž Hospodin Bůh náš s námi, jako byl s otcí našimi; nezemítež nás, ani opouštěj.

58. Ale nakloniž srdce naše k sobě, a bychom chodili po všech cestách jeho, a ostříhali přikázání jeho, i ustanovení jeho, a soudů jeho, kteréž přikázal otcům našim.

59. A at jsou má tato slova, kterýmiž jsem se modlil před Hospodinem, blízko Hospodina Boha našeho dnem i nocí, tak

aby vyvodil při služebníka svého, a při lidu svého Izraelského každého času a dne,

60. Aby poznali všickni národové země, že Hospodin * sám jest Bůh, a že není kromě něho žádný.
*5 Mojz.4,35.39.

61. Budiž tedy srdce vaše celé k Hospodinu Bohu našemu, tak abyste chodili v ustanoveních jeho, ostříhající přikázání jeho, tak jako dnešního dne.

62. Král pak a s ním všecken Izrael obětovali oběti před Hospodinem.

63. A obětoval Šalomoun v obět pokojnou, kterouž obětoval Hospodinu, volů dvamecítma tisíců, a ovec sto dvaceti tisíců, a posvěcovali domu Hospodinova král i všickni synové Izraelští.

64. Téhož dne posvětil král prostředku síně, kteráž byla před domem Hospodinovým; nebo obětoval tu oběti zápalné a oběti suché, a tuky pokojných obětí, proto že oltář měděný, kterýž byl před Hospodinem, byl malý, aniž mohly se na něm směstknati oběti zápalné a oběti suché, a tukové pokojných obětí.

65. A tak držel Šalomoun toho času slavnost, a všecken Izrael s ním, shromáždění veliké odtud, kudyž se chodí do Emat, až ku potoku Egyptskému, před Hospodinem Bohem našim, za sedm dní a opět za sedm dní, to jest za čtrnácte dní.

66. Dne pak osmého propustil lid. Kteříž požehnavše krále, odešli do obydlí svých, radující se a veselice se v srdci ze všech dobrých věcí, kteréž učinil Hospodin Davidovi služebníku svému a Izraelovi lidu svému.

KAPITOLA IX.

Bůh se ukázal Šalomounovi, 10. kterýž darovav Chtrama, 20. pod plat sobě mnohé uvedl, 26. a loď pro zlato vypravil.

Stalo se pak, * když dokonal Šalomoun stavení domu Hospodinova a domu královského, podlé vši libosti své, jakž vykonati umínil,
*2Par.7,11.

2. Že se ukázal Hospodin Šalomounovi podruhé, * jakož se mu byl ukázal v Gabaon.
*k.3,5.

3. I řekl jemu Hospodin: Vyslyšelf jsem modlitbu tvou a prosbu tvou, kterouž se modlil přede mnou; posvětil jsem domu toho, kterýž jsi vystavěl, aby * přebývalo tam jméno mé až na věky, a byly tu oči mé i srdce mé po všechny dny.
*5 Mojz.12,5.11.

4. A ty jestliže choditi budeš přede mnou, jako chodil David otec tvůj, v dokonalosti srdce a v upřímnosti, čině všechno to, což jsem přikázal tobě, ustanovení mých i soudů mých ostříhaje:

5. Utvrdím zajisté stolici království tvého nad Izraelem na věky, * jakož jsem mluvil Davidovi otci tvému, řka: Nebudeť odjat muž z rodu tvého od trůnu Izraelského. *2Sam.7,12.

6. Pakli se * nazpět odvrátíte vy i synové vaši ode mne, a nebudete ostříhati přikázání mých a ustanovení mých, kteráž jsem vydal vám, ale odejdouce, služiti budete bohům cizím a klaněti se jim: *Joz.23,16.

7. Vypléním * docela Izraele se svrchku země, kterouž jsem jim dal, a dům tento, kteréhož jsem posvětil jménu svému, zavrhu od tváří své, i budeť Izrael za přísloví a za rozprávku mezi všemi národy. *5Mojz.4,26; 8,19.

8. Ano i dům tento, *jakkoli* bude slavný, kdokoli mimo něj půjde, užasne se a ckáti bude, i řekne: * Proč tak učinil Hospodin zemi této a domu tomuto?

9. Tedy odpovědi: Proto že opustili Hospodina Boha svého, kterýž vyvedl otce jejich z země Egyptské, a chytili se bohů cizích, a klaněli se jim i služili jim, protož uvedl na ně Hospodin všecky tyto zlé věci.

10. Stalo * se také po přeběhnutí dvaceti let, v nichž vzdělal Šalomoun oba dva ty domy, dům Hospodinův a dům královský, *2Par.8,1.

11. K čemuž byl Chiram král Tyrský daroval Šalomounovi hojně dříví cedrového a jedlového, i zlata vedlé vši vůle jeho, že dal *také* král Šalomoun Chiramovi dvaceti měst v zemi Galilejské.

12. I vyjel Chiram z Týru, aby viděl ta města, kteráž mu daroval Šalomoun, ale * nelíbila se jemu. *2Par.8,2.

13. Protož řekl: Jakáž jsou ta města, kteráž mi dáváš, bratře můj? I nazval je zemi Kabul až do tohoto dne.

14. Nebo byl poslal Chiram králi sto a dvaceti centněřů zlata.

15. Příčina pak platu, kterýž byl uložil král Šalomoun, *byla*, aby stavěl dům Hospodinův a dům svůj, a Mello i zdi Jeruzalémské, též Azor a Mageddo i Gázer.

16. (Farao *zajisté* král Egyptský vytáh, dobyl * Gázeru a vypálil je, Kananejské

pak, kteříž byli v tom městě, pobíl a dal město za věno dceři své, manželce Šalomounově.) *Joz.16,10.

17. A tak vystavěl zase Šalomoun Gázer a Betoron * dolní, *2Par.8,5.

18. Též Baalat a Tadmor na poušti v též zemi,

19. I všecka města, v nichž Šalomoun měl své sklady, i města vozů, i města jezdců, vše vedlé žádosti své, cožkoli chtěl stavěti v Jeruzalémě, a na Libánu i po vši zemi panování svého.

20. Všecken *také* lid, kterýž byl pozůstal z Amorejských, Hetejských, Ferezejských, Hevejských a Jebuzejských, kteříž nebyli z synů Izraelských,

21. *Totíž* syny jejich, kteříž byli pozůstali po nich v zemi, jichž nemohli synové Izraelští vyhladiti, uvedl Šalomoun pod * plat a v službu až do tohoto dne. *Joz.16,10.

22. Z synů pak Izraelských žádného nepodrobil v službu Šalomoun, ale byli muži váleční, a služebníci jeho, a knížata jeho, vůdcové jeho a úředníci nad vozy a jezdcí jeho.

23. Bylo těch * předních vládařů, kteříž byli nad dílem Šalomounovým, pět set a padesát. Ti spravovali lidi, kteříž dělali. *k.5,16.

24. Dcera pak Faraonova přestěhovala se z města Davidova do domu svého, kterýž jí byl vystavěl Šalomoun. Tehdáž také vystavěl Mello.

25. I obětoval Šalomoun každého roku třikrát oběti zápalné a pokojné na oltáři, kterýž byl vzdělal Hospodinu, ale kádával na tom, kterýž byl před Hospodinem, když dokonal dům.

26. Nadělal také král Šalomoun lodí velikých v * Aziongaber, kteréž jest podlé Elat, na břehu moře rudého v zemi Idumejské. *2Par.8,17,18.

27. A poslal Chiram na těch lodech služebníky své, plavce umělé na moři, s služebníky Šalomounovými.

28. Kteríž přeplavivše se do Ofir, nabrali tam zlata čtyři sta a dvaceti centněřů, a přivezli králi Šalomounovi.

KAPITOLA X.

Příjezd královny Sabejské. 14. Bobatství a sláva Šalomounova.

Uslyševši * pak královna z Sáby pověst o Šalomounovi a jménu Hospodinovu, přijela, aby zkusila jeho v pohádkách. *2Par.9,1. Mat.12,42. Luk.11,31.

2. A přijevši do Jeruzaléma s počtem velmi velikým, s velbloudy nesoucími vonné věci a zlata velmi mnoho i kamení drahého, přišla k Šalomounovi, a mluvila s ním o všecko, což měla v srdci svém.

3. Jižto odpověděl Šalomoun na všechna slova její. Nebylo nic skrytého před králem, nač by jí neodpověděl.

4. Protož uzřevši královna z Sáby všechnu moudrost Šalomounovu i dům, kterýž byl ustavěl,

5. Též pokrmy stolu jeho, i sedání a stávání služebníků přísluhujících jemu, i roucha jejich, šenkýře také jeho, i stupně, kterýmiž vstupoval k domu Hospodinovu, zděsila se náramně.

6. A řekla králi: Pravát jest řeč, kterouž jsem slyšela v zemi své, o věcech tvých a o moudrosti tvé,

7. Ješto jsem nechtěla věriti řečem, až jsem přijela a uzřela očima svýma. Ale aj, není mi praveno ani polovice; převyšil jsi moudrosti a dobrotou pověst tu, kterouž jsem slyšela.

8. Blahoslavení muži tvoji, a blahoslavení služebníci tvoji, kteříž stojí před tebou vždycky, a slyší moudrost tvou.

*Luk.10,23.

9. Budiz Hospodin Bůh tvůj požehnaný, kterýž tě sobě oblíbil, aby tě posadil na stoličce Izraelské, proto že miluje Hospodin Izraele na věky, a ustanovil tě králem, abys činil soud a spravedlnost.

*k.5,7.

10. I dala králi sto a dvacet centněřů zlata, a vonných věcí velmi mnoho, i kamení drahého, aniž bylo kdy více přivezeno takových vonných věcí tak mnoho, jako darovala královna z Sáby králi Šalomounovi.

11. (Lodi také Chiramova, kteráž přinášela zlato z Ofir, přivezla z Ofir dříví almgim velmi mnoho i kamení drahého.

*k.9,27,28.

12. I nadělal král z toho dříví almgim zábradel k domu Hospodinovu, i k domu královu, též harf a louten zpěvákům, aniž jest kdy přivezeno takového dříví almgim, ani vidino do dnešního dne.)

13. Král také Šalomoun dal královně z Sáby vedlé vši vůle její, čehož požádala, nad to, což jí Šalomoun daroval darem královským. Potom se navrátila do země své ona i služebníci její.

14. Byla pak váha toho zlata, kteréž přicházelo Šalomounovi na každý rok, šest set šedesáte šest centněřů zlata,

*2Par.9,13.

15. Kromě toho, co přicházelo od kupců a prodavačů vonných věcí, a ode všech králů Arabských i vývod země.

16. A protož nadělal král Šalomoun dvě stě štítů z zlata taženého, šest set zlatých dával na každý štít,

*k.14,26.

17. A tři sta pavěz z taženého zlata, tři libry zlata dal na každou pavězu. I složil je král v domě lesu Libánského.

18. Udělal také král stolici z kostí slonových velikou, a obložil ji zlatem ryžím.

*2Par.9,17.

19. Šest stupňů bylo k té stoličce, a vrch okrouhlý byl na stoličce od zadní strany její, a zpolehadla rukám s obou stran té stoličce, a dva lvové stáli u zpolehadel.

20. A dvanácte lvů stálo tu na šesti stupních s obou stran. Nebylo nic takového učiněno v žádných královstvích.

21. Nadto všechny nádoby krále Šalomouna, jichž ku pití užívali, byly zlaté, a všechny nádoby v domě lesu Libánského byly z zlata nejčistšího. Nic nebylo od stříbra, aniž ho sobě co vážili ve dnech Šalomounových.

22. Nebo měl král lodí mořské s lodni krále Chirama. Jednou ve třech letech vracely se ty lodí mořské, přinášející zlato a stříbro, kosti slonové, a opice a pávy.

23. I zveleben jest král Šalomoun nad všechny krále zemské v bohatství a v moudrosti.

*2Par.1,1.

24. Pročež všickni obyvatelé země žádostivi byli viděti tvář Šalomounovu, aby slyšeli moudrost jeho, kterouž složil Bůh v srdci jeho.

25. A přinášeli jeden každý dary své, nádoby stříbrné a nádoby zlaté, roucha a zbroj, i vonné věci, koně a mezky, a to každého roku,

26. Tak že nashromáždil Šalomoun vozů a jezdců, a měl tisíc a čtyři sta vozů a dvanácte tisíc jezdců, kteréž rozsadil v městech vozů, a při králi v Jeruzalémě.

*k.4,28.

27. I složil král stříbra v Jeruzalémě jako kamení, a cedrového dříví jako planého fíkoví, kteréž roste v údolí u velikém množství.

*2Par.1,15.

28. Přivodili také Šalomounovi koně z Egypta a koupě rozličné; nebo kupč

královští brávali koupě rozličné za služnou mzdu,

29. A vodívali spřež vozníků z Egypta za šest set lotů stříbra, koně pak jednoho za sto a padesáte, a tak všechněm králům Hetejským a králům Syrským oni dodávali.

KAPITOLA XI.

Šalomounovo odvrácení se od Boha. 9. Protivníci 41. i smrt jeho.

V tom král Šalomoun zamíloval * ženy cizozemky mnohé, i dceru Faraonovu, i Moábské, Ammonitské, Idumejské, Sidonské a Hetejské, ^{*5 Mojs. 17, 17.}

2. Z národů těch, * kteréž zapověděl Hospodin synům Izraelským, *ka: Nebudete se směšovati s nimi, aniž se oni budou směšovati s vámi, neboť by naklonili srdce vaše k bohům svým. K těm přilnul Šalomoun milostí, ^{*2 Mojs. 34, 16.}

3. Tak že měl žen královen sedm set a ženin tři sta. I * odvrátily ženy jeho srdce jeho. ^{*k. 21, 25.}

4. Stalo se tedy, že když se zstaral Šalomoun, ženy jeho naklonily srdce jeho k bohům cizím, tak že nebylo srdce jeho celé při Hospodinu Bohu jeho, jako bylo srdce Davida otce jeho.

5. Ale obrátil se Šalomoun * k Astarot, bohyni Sidonské, a k Molocho, ohavnosti Ammonske. ^{*Soud. 2, 13.}

6. I činil Šalomoun to, což se nelíbilo Hospodinu, a nenásledoval cele Hospodina, jako David otec jeho.

7. Tedy vystavěl Šalomoun výsost Chamosovi, ohavnosti Moábské, na hoře, kteráž jest naproti Jeruzalému, a Molochovi, ohavnosti synů Ammon.

8. A tak vzdělal všechněm ženám svým z cizího národu, kteréž kadily a obětovaly bohům svým.

9. I rozhněval se Hospodin na Šalomouna, proto že se uchýlilo srdce jeho od Hospodina Boha Izraelského, * kterýž se jemu byl ukázal po dvakrát, ^{*k. 3, 5.}

10. A zapověděl jemu tu věc, aby nechočil po bozích cizích. Ale neostříhal toho, což byl přikázal Hospodin.

11. Protož řekl Hospodin Šalomounovi: Poněvadž se to nalezlo při tobě, a neostříhal * jsi smlouvy mé ani ustanovení mých, kteráž jsem přikázal, věz, že odtrhnu království toto od tebe, a dám je služebníku tvému. ^{*k. 13, 21.}

12. A však za dnů tvých neučiním toho pro Davida otce tvého, než * z ruky syna tvého odtrhnu je. ^{*k. 12, 19.}

13. Všeho pak království neodtrhnu, ale pokolení jednoho zanechám synu tvému pro Davida služebníka svého a pro Jeruzalém, kterýž jsem vyvolil.

14. A tak vzbudil Hospodin protivníka Šalomounovi, Adada Idumejského z semene královského, kterýž byl v zemi Idumejské.

15. Nebo stalo se, když bojoval * David proti Idumejským, a Joáb kníže vojska vytáhl, aby pochoval zmdorované, a pobíhl všecky pohlavi mužského v zemi Idumejské, ^{*2 Sam. 8, 14.}

16. (Za šest zajisté měsíců byl tam Joáb se vším lidem Izraelským, dokudž nevyplnil všech pohlavi mužského v zemi Idumejské.)

17. Že tehdaž utekl Adad sám, a někteří muži Idumejští z služebníků otce jeho s ním, aby šli do Egypta. Adad pak byl pachole neveliké.

18. Kterž jdouce z Madian, přišli do Fáran, a vzavše s sebou některé muže z Fáran, přišli do Egypta k Faraonovi, králi Egyptskému, kterýž dal jemu dům, i stravou opatřil ho, dal jemu také i zemi.

19. A tak nalezl Adad milost velikou před Faraonem, tak že jemu dal za manželku sestru ženy své, sestru Tafnes královny.

20. I porodila jemu sestra Tafnes syna Genubata, a odchovala ho Tafnes v domu Faraonovu. I byl Genubat v domě Faraonově mezi syny Faraonovými.

21. Když pak uslyšel Adad v Egyptě, že by usnul David s otcí svými, a že umřel i Joáb kníže vojska, tedy řekl Adad Faraonovi: * Propusť mne, ať jdu do země své. ^{*1 Mojs. 30, 25. 2 Mojs. 4, 18.}

22. Jemuž řekl Farao: Čehož se nedostává u mne, že chceš odjít do země své? I řekl: Ničeho, a však vždy mne propusť.

23. Vzbudil ještě Bůh proti němu protivníka, Rázona syna Eliadova, kterýž byl utekl od Hadarezera krále Soby, pána svého,

24. A shromáždil k sobě muže, byl knížetem roty, když je David hubil. Protož odšedše do Damašku, bydlili v něm a kralovali v Damašku.

25. I byl protivníkem Izraelovým po všechny dny Šalomounovy; a to *bylo* nad to zlé, kteréž *mu činil* Adad. I měl v ošklivosti Izraele, když kraloval v Syrii.

26. Jeroboám * také syn Nebatův Efraťský z Sareda, (a jméno matky jeho ženy vdovy *bylo* Serua,) služebník Šalomounův, pozdvihl ruky proti králi.

*2Par.13,6.

27. A tato *byla* příčina, pro kterouž pozdvihl ruky proti králi Šalomounovi: Že vystavěv Šalomoun Mello, zavřel mezeru města Davidova otce svého.

28. Jeroboám pak byl muž silný a udatný. Protož vida Šalomoun mládence, že by pracovitý byl, ustanovil ho nade všemi platy z domu Jozefa.

29. I stalo se téhož času, že když vyšel Jeroboám z Jeruzaléma, našel jej prorok Achiáš Silonský na cestě, jsa odín rouchem novým. A byli sami dva na poli.

30. Tedy * ujav Achiáš roucho nové, kteréž měl na sobě, roztrhal je na dvánácte kusů.

*k.12,15;14,2.

31. A řekl Jeroboámovi: Vezmi sobě deset kusů; nebo takto pravi Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já roztrhnu království z ruky Šalomounovy, a dám tobě desatero pokolení.

32. Jedno toliko pokolení zůstane jemu pro služebníka mého Davida, a pro město Jeruzalém, kteréž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských,

33. Proto že opustili mne, a klaněli se Astarot bohyni Sidonské, a Chámos bohu Moábskému, i Moloch bohu Ammonskému, a nechodili po cestách mých, aby činili to, což mi se líbí, totiž ustanovení má a soudy mé, jako David otec jeho.

34. A však neodejmu ničeho z království z rukou jemu; nebo * vůdčím zanechám ho po všechny dny života jeho pro Davida služebníka svého, kteréhož jsem vyvolil, kterýž ostříhal příkázání mých a ustanovení mých.

*2Sam.7,12.

35. Ale *potom* * vezma království z ruky syna jeho, dám tobě z něho desatero pokolení,

*k.12,19.

36. Synu pak jeho dám jedno pokolení, aby zůstala svíce Davidovi služebníku mému po všechny dny přede mnou v městě Jeruzalémě, kteréž jsem sobě vyvolil, aby tam jméno mé přebývalo.

37. A tak tebe vezmu, abys kraloval ve všech věcech, kterýchž by žádala duše tvá, a budeš králem nad Izraelem.

38. Protož * jestliže uposlechněš všeho toho, což příkáži tobě, a choditi budeš po cestách mých, a činiti to, což mi se líbí, ostříhaje ustanovení mých a příkázání mých, jako činil David služebník můj: budu s tebou a vzdělám tobě dům stálý, jako jsem vzdělal Davidovi, a dám tobě lid Izraelský.

*k.9,4.

39. Potrápímť zajisté semene Davidova pro tu věc, a však ne po všechny dny.

40. Pro tu příčinu chtěl Šalomoun zabiti Jeroboáma. Kterýž vstav, utekl do Egypta k Sesákovi králi Egyptskému, a byl v Egyptě, dokudž neumřel Šalomoun.

41. Jiné pak věci Šalomounovy, kteréž činil, i moudrost jeho vypsány jsou v knize činů Šalomounových.

42. Dnů * pak, v nichž kraloval Šalomoun v Jeruzalémě nade vším Izraelem, bylo čtyřiceti let.

*2Par.9,30.

43. I * usnul Šalomoun s otci svými, a pochován jest v městě Davida otce svého. Kraloval pak Roboám syn jeho místo něho.

*2Par.9,31.

KAPITOLA XII.

Království Šalomounovo rozřazeno. 26. Modlářství Jeroboámovo.

Tedy přibral se Roboám do Sichem; nebo tam sešel se byl všecken Izrael, aby ho ustanovili za krále.

2. Stalo se pak, když uslyšel Jeroboám syn Nebatův, jsa ještě v Egyptě, kamž byl * utekl před Šalomounem králem, (býdlel zajisté Jeroboám v Egyptě,)

*k.11,40.

3. Že poslali a povolali ho; protož přišed Jeroboám i všecko shromáždění Izraelské, mluvili k Roboámovi, řkouce:

4. Otec tvůj ztížil jho naše; protož nyní polehč služby otce svého tvrdé a břemena jeho těžkého, kteréž vzložil na nás, a budeme tobě sloužiti.

5. Kterýž řekl jim: Odejďte, a třetího dne navratte se ke mně. I odšel lid.

6. Tedy radil se král Roboám s starci, kteříž stávali před Šalomounem otcem jeho ještě za života jeho, řka: Kterak vy radíte, jakou odpověď mám dáti lidu tomuto?

7. I odpověděli jemu, řkouce: Jestliže dnes povolný budeš lidu tomuto a ochotně se jim ukážeš, a odpověď dávaje, mla-

viti budeš přívětivě, budouť služebníci tvoji po všecky dny.

8. Ale on opustil radu starců, kterouž dali jemu, a radil se s mládenci, kteříž s ním zrostli a stávali před ním.

9. A řekl k nim: Co vy radíte, jakou bychom dali odpověď lidu tomuto, kteříž mluvili ke mně, řkouce: Polehč břemene, kteréž vložil otec tvůj na nás?

10. I odpověděli jemu mládenci, kteříž zrostli s ním, řkouce: Takto odpovíš lidu tomu, kteříž mluvili k tobě a řekli: Otec tvůj ztížil jho naše, ty pak polehč nám. Takto diš jim: Nejmenší *prst* můj tlustší jest nežli bedra otce mého.

11. Nyní tedy otec můj těžké břímě vložil na vás, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičíky, ale já trestati vás budu bičí uzlovatými.

12. Přišel tedy Jeroboám i všecken lid k Roboámovi dne třetího, jakž byl rozkázal král, řka: Navratte se ke mně dne třetího.

13. I odpověděl král lidu tvrdě, opustiv radu starců, kterouž dali jemu.

14. A mluvil k nim vedlé rady mládenců, řka: Otec můj ztížil jho vaše, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičíky, ale já trestati vás budu bičí uzlovatými.

15. I neuposlechl král lidu. Nebo byla příčina od Hospodina, aby se naplnila řeč * jeho, kterouž mluvil Hospodin skrze Achiáše Silonského k Jeroboámovi synu Nebatovu. *k.11.31.

16. Protož * vida všecken Izrael, že by je král oslyšel, odpověděl lid králi v tato slova: † Jakýž máme díl v Davidovi? Ani dědictví nemáme v synu Izai. K stanům svým, ó Izraeli! Nyní opatř dům svůj, Davide. Odšel tedy Izrael k stanům svým, *Přisl.15.1. †2Sam.20.1.

17. Tak že nad syny Izraelskými *toliko*, kteříž bydlili v městech Judských, kraloval Roboám.

18. I poslal král Roboám Adurama, kterýž byl nad platy, a uházel ho všecken Izrael kamením až do smrti, čímž král Roboám přinucen byl, aby vsedna na vůz, utekl do Jeruzaléma.

19. A tak odstoupili synové Izraelští od domu Davidova až do dnešního dne.

20. I stalo se, když uslyšeli všickni Izraelští, že by se navrátil Jeroboám, poslavě, povolali ho do shromáždění, a

ustanovili ho králem nade všim Izraelem. Nežstávalo při domu Davidovu než samo pokolení Judovo.

21. Když pak přijel Roboám do Jeruzaléma, shromáždil všecken dům Judský a pokolení Benjamin, totiž sto a osmdesáte tisíců výborných bojovníků, aby bojovali proti domu Izraelskému, a aby zase přivedeno bylo království k Roboámovi synu Šalomounovu.

22. Tedy stala se řeč Boží k Semaiášovi muži Božimu, řkoucí:

23. Pověz Roboámovi synu Šalomounovu, králi Judskému a všemu domu Judovu i Benjaminovu, a ostatku lidu těmito slovy:

24. Takto praví Hospodin: Netáhněte a nebojujte proti bratřím svým synům Izraelským. Navratte se jeden každý do domu svého, nebo ode mne stala se věc tato. I uposlechli rozkazu Hospodinova a navrátili se, aby odešli vedlé řeči Hospodinovy.

25. Potom vystavěl Jeroboám Sichem na hoře Efraim, a bydlil v něm, a vyšed odtud, vystavěl * Fanuel. *Soud.8.17.

26. Řekl pak Jeroboám v srdci svém: Tudíž by se navrátilo království toto k domu Davidovu,

27. Když by choďval lid tento k obětování oběti v domě Hospodinově do Jeruzaléma; i obrátilo by se srdce lidu tohoto ku pánu jeho Roboámovi králi Judskému, a tak zabijíce mne, navrátili by se k Roboámovi králi Judskému.

28. Protož poradiv se král, udělal dvě telat zlatých a řekl lidu: Dosti jste již chodili do Jeruzaléma. * Aj, teď bohově tvoji, ó Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské. *2Moj.32.8.

29. I postavil jedno v Bethel, a druhé postavil v Dan.

30. Kterážto věc byla *příčinou* k hřešení, nebo choďval lid k jednomu z těch až do Dan.

31. Vzdělal zajisté dům výsosti, a * ustanovil kněží z lidu obecného, kteříž nebyli z synů Lévi. *2Par.11.15; 13.9.

32. Ustanovil také Jeroboám svátek měsíce osmého, v patnáctý den *tehož* měsíce, ku podobenství svátku, kterýž byl v Judstvu, a obětoval na oltáři. Takž učinil i v Bethel, obětuje telatům, kteréž byl udělal; také i v Bethel ustanovil kněží výsosti, kteréž byl zdělal.

33. A obětoval na oltáři, kterýž byl u dělal v Bethel, v patnáctý den měsíce osmého, toho měsíce, * kterýž byl sobě smyslíl v srdci svém, a slavil svátek s syny Izraelskými, a přistoupil k oltáři, aby kadil.

*Kol.2,23.

KAPITOLA XIII.

Jeroboám pro modlářství trestán. 11. Prorok od lva pro neposlušensství udáven. 33. Jeroboám nekajícím předce zřstal.

A aj, muž Boží přišel z Judstva s slovem Hospodinovým do Bethel, tehdyž když Jeroboám, stoje u oltáře, kadil.

2. I zvolal proti oltáři slovem Hospodinovým, řka: Oltáři, oltáři, toto praví Hospodin: Hle, syn narodí se domu Davidovu, jménem Joziáš, kterýž * obětovati bude na tobě kněží výsosti, jenž zapalují kadidlo na tobě; i kosti lidské páliu budou na tobě.

*2Kra.1,23,16.

3. I dal téhož dne znamení, řka: Totof jest znamení, že mluvil Hospodin: Aj, oltář roztrhne se a vysype se popel, kterýž jest na něm.

4. V tom uslyšev král Jeroboám slovo muže Božího, že zvolal proti oltáři v Bethel, vztáhl ruku svou od oltáře a řekl: Jméte ho. I * uschla ruka jeho, kterouž vztáhl proti němu, a nemohl ji zase přitáhnouti k sobě.

*Mat.12,10.

5. Oltář také se roztrhl, a vysypal se popel z oltáře podlé znamení, kteréž byl předpověděl muž Boží slovem Hospodinovým.

6. Protož mluvil král a řekl tomu muži Božímu: * Pomodl se medle Hospodinu Bohu svému a pros za mne, abych mohl přitáhnouti ruku svou k sobě. I modlil se muž Boží Hospodinu, a přitáhl král ruku zase k sobě, a byla jako prvě.

*2Mojz.8,8.

7. Tedy řekl král muži Božímu: Pod se mnou domů a posilň se, a dámf dar.

8. I řekl muž Boží králi: Bys mi dal polovici domu svého, nešel bych s tebou, aniž bych jedl chleba, aniž bych pil vody na místě tomto.

9. Nebo tak mi přikázal slovem svým Hospodin, řka: Nebudeš jísti chleba, ani pít vody, aniž se navrátíš tou cestou, kterouž jsi přišel.

10. A tak * odšel jinou cestou, a nenavrátil se tou cestou, kterouž byl přišel do Bethel.

*Mat.2,12.

11. Prorok pak jeden starý bydlil v Bethel, jehož syn přišed, vypravoval mu

všecky věci, kteréž učinil muž Boží toho dne v Bethel; i slova, kteráž mluvil králi, vypravovali otcí svému.

12. Tedy řekl jim otec jejich: Kterou cestou šel? I ukázali mu synové jeho cestu, kterouž šel ten muž Boží, kterýž byl z Judstva přišel.

13. Zatím řekl synům svým: Osedlejte mi osla. Kteříž osedlali mu osla, a on vsedl na něj.

14. A jel za mužem Božím a našel jej, an sedí pod dubem. I řekl jemu: Ty-li jsi ten muž Boží, kterýž jsi přišel z Judstva? A on odpověděl: Jsem.

15. Kterýž řekl jemu: Pod se mnou domů, a pojíš chleba.

16. Ale on odpověděl: Nemohu se navrátiti, ani jíti s tebou, aniž budu jísti chleba, ani pít vody s tebou na místě tomto.

17. Nebo stala se ke mně řeč slovem Hospodinovým: Nebudeš tam jísti chleba, ani pít vody; nenavrátíš se, jda touž cestou, kterouž jsi šel.

18. Jemuž odpověděl: Takéť já prorok jsem jako i ty, a mluvil ke mně anděl slovem Hospodinovým, řka: Navrať ho s sebou do domu svého, ať pojí chleba a napije se vody. *To pak* sklamal jemu.

19. Takž se navrátil s ním, a jedl chléb v domě jeho a pil vodu.

20. Když pak oni seděli za stolem, stalo se slovo Hospodinovo k proroku tomu, kterýž onoho byl zase navrátil.

21. A zvolal na muže Božího, kterýž byl přišel z Judstva, řka: Toto praví Hospodin: Proto že jsi na odpor učinil řeči Hospodinově, a neostříhal jsi přikázání, kteréž vydal Hospodin Bůh tvůj,

22. Ale navrátils se a jedls chléb, a pils vodu na místě, o kterémž řekl: Nebudeš jísti chleba, ani pít vody: nebudeš pochováno tělo tvé v hrobě otců tvých.

23. Tedy když pojedl chleba a napil se, osedlal mu osla, *totiž* tomu proroku, kteréhož byl navrátil.

24. A když odšel, trefil na něj * lev na cestě a udávil jej. I leželo tělo jeho na cestě, a osel stál podlé něho; lev také stál vedlé těla mrtvého.

*k.20,36.

25. A aj, muži *některí* jdouce tudy, uzřeli tělo mrtvé ležící na cestě, a lva, an stojí vedlé něho. Kteříž přišedše, pověděli v městě, v kterémž ten starý prorok bydlil.

26. Což když uslyšel ten prorok, kterýž

ho byl navrátil s cesty, řekl: Muž Boží jest, kterýž na odpor učinil řeči Hospodinově; protož vydal jej Hospodin lvu, kterýž potvrdil ho, udávil jej vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil jemu.

27. Zatím mluvě k synům svým, řekl: Osedlejte mi osla. I osedlali.

28. A odjev, nalezl mrtvé tělo jeho ležící na cestě, a osla i lva, an stojí u toho těla; a nejedl lev těla toho, aniž co uškodil oslu.

29. Protož vzav prorok tělo muže Božího, vložil je na osla, a přinesl je. I přišel do města svého, aby ho plakal a pochoval.

30. Položil pak tělo jeho v hrobě svém, a plakali ho: *Ach, bratře můj. *Jer.22,18.

31. A pochovav ho, mluvil k synům svým, řka: Když já umru, * pochovejte mne v témž hrobě, v němž muž Boží jest pochován, vedlé kostí jeho položte kosti mé. *1Mojz.47,30.

32. Neboť * se jistě stane to, což ohlásil slovem Hospodinovým proti oltáři, kterýž jest v Bethel, a proti všechněm domům výsostí, kteréž jsou v městech Samařských. *2Kral.23,17,18.

33. Po těchto příbězích neodvrátil se Jeroboám od cesty své zlé, ale opět nadělal z *lidu obecného kněží výsostí. Kdo jen chtěl, posvětil ruky jeho, a ten byl knězem výsostí. *k.12,31.

34. I * byla ta věc domu Jeroboámovu příčinou k hřešení, aby vyplněn a vyhlazen byl se svrchku země. *k.12,30.

KAPITOLA XIV.

Prorocství proti domu Jeroboámovu, 19. smrt jeho; 22. mládství lidu Judského, 25. i pomsta přišlá pro ně.

Toho času roznemohl se Abiáš, syn Jeroboámův.

2. I řekl Jeroboám ženě své: Vstaň medle a změní se, aby nepoznali, že jsi žena Jeroboáмова, a jdi do Sílo. Hle, tam jest Achiáš prorok, kterýž mi byl předpověděl, * že mám býti králem nad lidem tímto. *k.11,30,31;12,15.

3. A vezma v ruce své deset chlebů a koláčů, a láhvici medu, jdi k němu; onf oznámí tobě, co se stane pacholeti to-muto.

4. I učinila tak žena Jeroboáмова; nebo vstavši, šla do Sílo, a přišla do domu Achiášova. Ale Achiáš nemohl již hleděti, nebo * pošly mu byly oči pro starost jeho. *1Mojz.27,1;48,10.

5. Hospodin pak řekl Achiášovi: Aj, žena Jeroboáмова jde, aby se tebe něco zeptala o synu svém, proto že jest nemocen. Toto a toto budeš jí mluvit. Budeť pak, že když přijde, činiti se bude jinou.

6. Protož uslyšev Achiáš * šust noh jejich, když vcházela do dveří, řekl: Poď, ženo Jeroboáмова, proč se jinou činiš? Já zajisté poslán jsem k tobě s řečí tvrdou. *2Kral.6,32.

7. Jdi, * pověz Jeroboámovi: Toto praví Hospodin Báh Izraelský: Poněvadž jsem tě vyvýšil z prostředku lidu, a postavil jsem tě za vůdce nad lidem svým Izraelským, *k.11,29.

8. A odtrhl jsem království od domu Davidova, a dal jsem je tobě, ty však nebyl jsi jako služebník můj David, kterýž ostříhal přikázání mých, a * následoval mne v celém srdci svém, čině toliko to, což jest pravého přede mnou, *1Imi.38,3.

9. Ale zlost jsi páchal hojněji nade všechny, kteříž byli před tebou; nebo odšed, učinils sobě bohy cizí a slité, abys mne draždil, mne pak * zavrhl jsi za hřbet svůj: *Jer.2,27;32,33.

10. Protož aj, já uvedu zlé věci na dům Jeroboámův, a vyhladím z Jeroboáma, i toho, jenž močí na * stěnu, i t zajatého i zanechaného v Izraeli, a vyvrhu ostatky domu Jeroboáмова, jako hnůj vy-mítán bývá až dočista. *k.15,29. t k.21,21.

11. Toho, * kdož z domu Jeroboáмова umře v městě, psi žrátí budou, a toho, kdož umře na poli, ptáci nebeští jísti budou; neboť jest mluvil Hospodin. *k.16,4.

12. Ty pak vstana, jdi do domu svého, a když vcházeti budeš do města, tehdy umře pachole.

13. I budou ho plakati všecken lid Izraelský, a pochovají jej; nebo ten sám z domu Jeroboáмова dostane se do hrobu, proto že o něm z domu Jeroboáмова jest slovo dobré u Hospodina Boha Izraelského.

14. Vyzdvihneť však sobě Hospodin krále nad Izraelem, * kterýž vyhladí dům Jeroboámův toho dne. Ale co? Nýbrž již vyzdvihl. *k.15,29.

15. A zaklátí Hospodin Izraelem tak, jako se klátí třtina u vodách, a * vykořenění Izraele z země výborné této, kterouž dal otcům jejich, a rozptýlí je daleko za řeku, proto že sobě zdělali háje, popouzejíce Hospodina. *2Kral.17,23.

16. A tak vydá Izraele pro hříchy Jeroboámovy, kterýž i *sám* hřešil, i * v hřích uvodil Izraele. *k.12,30.

17. Tedy vstavší žena Jeroboáмова, odešla a přišla do Tersa, a když vstupovala na prah domu, umřelo pachole.

18. I pochovali je, a plakal ho všecken lid Izraelský vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil skrze služebníka svého, Achiáše proroka.

19. Jiné pak věci Jeroboámovy, jaké boje vedl a kterak kraloval, aj, sepsány jsou * v knize o králích Izraelských.

*2 Par.13,2.13.

20. Všechn dnů, v nichž kraloval Jeroboám, bylo dvamecítma let. I usnul s otci svými, a kraloval Nádab syn jeho místo něho.

21. Roboám také syn Šalomounův kraloval nad Judou. * V jednom a ve čtyřiceti letech byl Roboám, když počal kralovati, a sedmnácte let kraloval v Jeruzalémě městě, kteréž vyvolil Hospodin ze všech pokolení Izraelských, aby tam přebývalo jméno jeho. Bylo pak jméno matky jeho Naama Ammonitská.

*2 Par.12,13.

22. Činil také lid Judský to, což zlého jest před Hospodinem, a k zřívosti ho popudili hříchy svými, kterýmiž hřešili, více nežli otcové jejich všemi věcmi, kteréž činili.

23. Nebo i oni vystavěli sobě výsosti a sloupy, i háje na každém * pahrbku vysokém a pod každým stromem zeleným.

*2 Kral.16,4.

24. Přesto byli ohyzdní * sodomáři v zemi té, činíce vedlé všech ohavností pohanských, kteréž byl vyplnil Hospodin před tvář synů Izraelských.

*5 Mojš.18,9. 2 Kral.21,2.11.

25. I stalo se léta pátého království Roboáмова, že vytáhl * Sesák král Egyptský proti Jeruzalému,

*k.11,40.

26. A pobral poklady domu Hospodinova a poklady domu královského, všecko to pobral. Vzal také všecky pavězy zlaté, * kterýchž byl nadělal Šalomoun.

*k.10,16.

27. Místo kterýchž nadělal král Roboám pavěz měděných, a poručil je úředníkům nad drabanty, kteříž ostříhali brány domu královského.

28. A když král chořoval do domu Hospodinova, nosili je drabantí, a zase je pínášeli do pokoje drabantů.

29. Jiné pak věci Roboámovy, a vše-

cko, což činil, zdalíž není * zapsáno v knize o králích Judských.

*2 Par.12,15.

30. Ano * i válka, *kteráž* byla mezi Roboámem a Jeroboámem po všecky dny.

*k.15,6.

31. I usnul Roboám s otci svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově. A jméno * matky jeho bylo Naama Ammonitská. I kraloval Abiam syn jeho místo něho.

*2 Par.12,13.

KAPITOLA XV.

Abiam, 9. Aza, 24. Jozafat, králové Judští. 25. Nádab, 28. a Baza, Izraelští.

Léta pak osmnáctého království Jeroboáma syna Nebatova, kraloval Abiam nad Judou.

2. Tri léta kraloval v Jeruzalémě. A jméno * matky jeho bylo Maacha, dcera Abissalomova.

*2 Par.13,2.

3. Ten chodil ve všech hříchích otce svého, kteréž páchal před obličejem jeho; a nebylo srdce jeho celé při Hospodinu Bohu jeho, jako srdce Davida otce jeho.

4. A však pro Davida dal jemu Hospodin Bůh jeho * svíci v Jeruzalémě, vzbudiv syna jeho po něm, a utvrdiv Jeruzalém,

*k.11,36.

5. Proto že David činil to, což bylo dobrého před Hospodinem, a neuchýlil se od žádné věci z těch, kteréž jemu byl přikázal, po všecky dny života svého, kromě * skutku při Uriášovi Hetejském.

*2 Sam.11,27; 12,9.

6. A byl * boj mezi Roboámem a Jeroboámem po všecky dny života jeho.

*k.14,30.

7. Jiné pak věci Abiamovy, a všecko což činil, popsáno jest v knize o králích Judských, ano i o boji mezi Abiamem a Jeroboámem.

8. A když usnul Abiam s otci svými, pochovali ho v městě Davidově. I kraloval Aza syn jeho místo něho.

9. A tak léta dvacátého Jeroboáma, krále Izraelského, kraloval Aza nad Judou.

10. Jedno a čtyřiceti let kraloval v Jeruzalémě. A jméno matky jeho *bylo* Maacha, dcera Abissalomova.

11. I činil Aza, což dobrého bylo před Hospodinem, jako David otec jeho.

12. Nebo * ohyzdné sodomáše vyplnil z země, a odjal všecky modly, kterýchž nadělali otcové jeho.

*k.22,47.

13. Nadto i Maachu matku svou ssadil, aby nebyla královnou; nebo byla udě-

lala hroznou modlu v háji. Protož podfal Aza modlu tu ohyzdnou, a spálil při potoku Cedron.

14. A ačkoli výsosti nebyly zkaženy, a však srdce Azovo bylo celé při Bohu po všecky dny jeho.

15. Vnesl také ty věci, kteréž posvěceny byly od otce jeho, i ty věci, kterýchž sám posvětil, do domu Hospodinova, stříbro a zlato i nádoby.

16. Pročež byla válka mezi Azou a Bázou, králem Izraelským, po všecky dny jejich.

17. Nebo * Bába král Izraelský vytáhl proti Judovi, a stavěl Ráma, aby nedal žádnému vyjiti ani jiti k Azovi králi Judskému. *2 Par. 16, 1.

18. Ale vzav Aza * všecko stříbro i zlato, kteréž pozůstalo v pokladích domu Hospodinova, a v pokladích domu královského, dal je v ruce služebníků svých, a poslal je král Aza k Benadadovi synu Tabremmon, syna Hezion, králi Syrskému, kterýž bydlil v Damašku, řka: *2 Král. 12, 18.

19. Smlouva jest mezi mnou a mezi tebou, mezi otcem mým a mezi otcem tvým. Aj, teď posílám tobě dar, stříbro a zlato; jdi, zruš smlouvu svou s Bázou králem Izraelským, ať odtrhne ode mne.

20. I uposlechl Benadad krále Azy, a poslav knížata s vojsky svými proti městům Izraelským, dobyl Jon a Dan, též Abelbetmaachy, i všeho Ceneretu, a vši země Neftalim.

21. To když uslyšel Bába, přestal stavěti Ráma, a zůstal v Tersa.

22. Tedy král Aza povolal po všem Judstvu, žádného nevyměňuje. I pobrali to kamení z Ráma, i dříví jeho, z něhož stavěl Bába, a vystavěl z toho král Aza Gabaa Beniaminovo a Masfa.

23. Jiné pak všecky věci Azovy, i všecka síla jeho a cokoli dělal, i jaká města vystavěl, * zapsáno jest v knize o králich Judských. Jen že v věku starosti své byl nemocný na nohy. *2 Par. 14, 2.

24. I * usnul Aza s otcí svými, a pochován jest s nimi v městě Davida otce svého. A kraloval místo něho Jozafat syn jeho. *2 Par. 16, 13.

25. Nádab pak syn Jeroboámův, počal kralovati nad Izraelem léta druhého Azy, krále Judského, a kraloval nad Izraelem dvě létě.

26. A činil to, což zlého jest před očima

Hospodinovýmá, chodě * po cestě otce svého, v hříších jeho, jimiž k hřešení přivodil lid Izraelský. *k. 16, 19. 26. 31.

27. I * činil mu úklady Bába syn Achiášův z domu Izachar, a porazil ho Bába u Gebbeton, kteréž bylo Filistinských. Nádab zajisté a všickni Izraelští oblehli byli Gebbeton. *k. 16, 9.

28. A tak zabil ho Bába léta třetího Azy, krále Judského, a kraloval místo něho.

29. I stalo se, když počal kralovati, že zahubil všecken dům Jeroboámův, a nepozůstavil žádné duše z Jeroboáma, až je i vyhladil * vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze služebníka svého Achiáše Silonského, *k. 14, 10.

30. Pro hříchy Jeroboámovy, jimiž hřešil, a jimiž k hřešení přivodil lid Izraelský, pro dráždění jeho, kterýmž dráždil Hospodina Boha Izraelského.

31. Jiné pak věci Nádabovy a všecko, což činil, zapsáno jest * v knize o králich Izraelských. *k. 16, 5. 14. 20. 27.

32. Byla tedy válka mezi Azou, a mezi Bázou králem Izraelským, po všecky dny jejich.

33. Léta třetího Azy, krále Judského, kraloval Bába syn Achiášův nade všim Izraelem v Tersa za čtyřmécitma let.

34. A činil to, což zlého jest před Hospodinem, * chodě po cestě Jeroboámově a v hříších jeho, jimiž k hřešení přivodil Izraele. *k. 16, 19. 26. 31.

KAPITOLA XVI.

Proroctví Jého proti Bázovi, i splnění jeho. 6. Kralování v Izraeli Ela, 10. Zamri. 16. Amri, 29. ať i Achaba.

Stala se pak řeč Hospodinova k * Jého, synu Chanani, proti Bázovi, řkoucí: *v. 7.

2. Proto že * jsem tě vyzdvihl z prachu, a postavil za vůdci lidu mého Izraelského, ty jsi pak chodil po cestě Jeroboámově, a přivedls k hřešení lid můj Izraelský, aby mne popouzeli hříchy svými: *k. 14, 7.

3. Aj, já vyhladím potomky Bázovy a potomky domu jeho, a učiním domu tvému, jako domu * Jeroboáma, syna Nebatova. *k. 15, 29.

4. Toho, * kdož z rodiny Bázovy umře v městě, psi žrátí budou, a kdož z nich umře na poli, ptáci nebeští jisti budou. *k. 14, 11.

5. Jiné pak věci Bázovy a všecko, což činil, i síla jeho, o tom zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

6. Když pak usnul Báza s otci svými, pochován jest v Tersa, a Ela syn jeho kraloval místo něho.

7. A tak skrze * Jéhu syna Chanani, proroka, stala se řeč Hospodinova proti Bázovi a proti domu jeho, i proti všemu zlému, kteréž činil před obličejem Hospodinovým, popouzeje ho dílem rukou svých, že má býti podobný domu Jeroboamovu, a proto že jej zabil. *v.1.

8. Léta dvacátého šestého Azy, krále Judského, kraloval Ela syn Bázův nad Izraelem v Tersa dvě léta.

9. I * zprotivil se jemu služebník jeho Zamri, hejtman nad polovicí vozů, když on v Tersa kvasil a opily byl v domě Arsy, vládáře města Tersa. *k.15,27.

10. V tom * Zamri přišed, ranil ho, a zabil jej léta dvacátého sedmého Azy krále Judského, a kraloval místo něho. *2Kral.9,31.

11. Když pak kraloval a seděl na stoličce jeho, pobil všecken dům Bázův, i přibuzné jeho, i přátely jeho, nepozůstaviv z něho ani * močičku na stěnu. *k.14,10.1Sam.25,22.

12. A tak vyhladil Zamri všecken dům Bázův vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil proti Bázovi skrze Jéhu proroka.

13. Pro všecky hříchy Bázovy, i hříchy Ela syna jeho, kteříž hřešili, i v hříchy uvodili Izraele, popouzejíce Hospodina Boha Izraelského marnostmi svými.

14. Jiné pak věci Ela a všecko, což činil, vypsané jest v * knize o králích Izraelských. *k.15,31.

15. Léta dvacátého sedmého Azy, krále Judského, kraloval Zamri v Tersa sedm dní, když lid vojenský ležel proti Gebbeton Filistinských.

16. Nebo uslyšev lid, kterýž byl v ležení, takové věci, že by se Zamri zprotivil a že krále zabil, tedy všecken Izrael ustanovili sobě krále Amri, hejtmana nad vojskem Izraelským toho času v vojště.

17. Protož táhl Amri a s ním všecken Izrael od Gebbeton, a oblehli Tersu.

18. A když viděl Zamri, že již město jest vzato, všed na palác domu královského, zapálil nad sebou dům královský, i umřel.

19. Pro hříchy své, kterýmiž hřešil, čině, což zlého jest před obličejem Hospodinovým, a chodě po cestě Jeroboamově

a v hříších jeho, kteréž páchal, přivozuje k hřešení lid Izraelský.

20. Jiné pak věci Zamri i * jeho úkladové, kteréž činil, zapsáni jsou v knize o králích Izraelských. *k.14,19.

21. Tedy rozdělil se lid Izraelský na dvě. Polovice lidu postoupilo po Tebni synu Gineta, aby ho učinili králem, a druhá polovice postoupila po Amri.

22. Ale přemohl lid, kterýž postoupil po Amri, lid ten, kterýž postoupil po Tebni synu Gineta. I umřel Tebni, a kraloval Amri.

23. Léta třicátého prvního Azy, krále Judského, kraloval Amri nad Izraelem dvanácte let. V Tersa kraloval šest let.

24. I koupil horu Someron od Semera za dvě hřivny stříbra, a když vystavěl tu horu, nazval jméno města toho, kteréž vzdělal, od jména Semery, pána té hory, totiž Samaří.

25. Činil pak Amri to, což jest zlého před obličejem Hospodinovým; nýbrž horší věci činil, než kdo ze všech, kteříž před ním byli.

26. Nebo chodil po všeliké cestě Jeroboama syna Nebatova, a ve všech hříších jeho, kterýmiž přivodil k hřešení Izraele, popouzeje Hospodina Boha Izraelského marnostmi svými.

27. Jiné pak věci Amri i všecko, což činil, i síla jeho, kterouž prokazoval, o tom zapsáno jest * v knize o králích Izraelských. *k.14,19;15,31.

28. I usnul Amri s otci svými, a pochován jest v Samaří, a kraloval místo něho Achab syn jeho.

29. Achab tedy syn Amri kraloval nad Izraelem léta třicátého osmého Azy, krále Judského, a kraloval Achab syn Amri nad Izraelem v Samaří dvamecítma let.

30. I činil Achab syn Amri před obličejem Hospodinovým horší věci než kdo ze všech, kteříž před ním byli.

31. V tom stalo se, (nebo málo mu to bylo, že chodil v hříších Jeroboama syna Nebatova,) že sobě pojál ženu Jezabel dceru Etbál, krále Sidonského, a odšed, sloužil Bálovi a klaněl se jemu.

32. A * vzdělal oltář Bálovi v chrámě Bálově, kterýž byl ustavěl v Samaří. *2Kral.3,2;10,27.

33. Udělal také Achab i háj, a tak přičinil toho, čím by popouzel Hospodina

Boha Izraelského, nade všechny jiné krále Izraelské, kteříž byli před ním.

34. Za dnů jeho Hiel Bethelský vystavěl Jericho. V Abiramovi prvorozeném svém založil je, a v Segubovi nejmladším svém postavil brány jeho, vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze Jozue syna Nun. *Joz.6,26.

KAPITOLA XVII.

Boží opatrování Eliáše v hladu, 17. a vzkříšení syna jedné vdovy.

Tedy Eliáš Tesbitský, obyvatel Galádský, mluvil k Achabovi: Živť jest Hospodin Bůh Izraelský, před jehož obličejem stojím, že * nebude těchto let rosy ani deště, jediné vedlé řeči mé. *Luk.4,25.

2. I stalo se slovo Hospodinovo k němu, řkoucí:

3. Odejdi odsud a obrať se k východu, a skrej se u potoka Karit, kterýž jest naproti Jordánu.

4. A budeš z toho potoka pít, krkavcům pak jsem přikázal, aby tě tam krmili.

5. Kterýž odšed, učinil, jakž mu přikázal Hospodin. Nebo odšed, usadil se při potoku Karit, kterýž byl proti Jordánu.

6. A krkavci přinášeli jemu chléb a maso každého jitra, též chléb a maso každého večera, a z potoka pil.

7. Tedy po přeběhnutí dnů některých vysechl ten potok, nebo nebylo žádného deště v té zemi.

8. I stalo se slovo Hospodinovo k němu, řkoucí:

9. Vstaň a jdi do Sarepty Sidonské, a buď tam. Aj, přikázal jsem ženě vdově, aby tě živila.

10. Kterýž vstav, šel do Sarepty, a přišel k bráně města, a aj, * žena vdova sbírala tu dříví. A zavolav jí, řekl: Medle, přines mi trochu vody v nádobě, abych se napil. *Luk.4,26.

11. A když šla, aby přinesla, zavolal jí zase a řekl: Medle, přines mi také kousek chleba v ruce své.

12. I odpověděla: * Živť jest Hospodin Bůh tvůj, žeť nemám žádného chleba, ani podpopelného, kromě hrsti mouky v kbelíku a malíčko oleje v nádobce, a aj, sbírám dvě dřevě, abych šla a připravila to sobě a synu svému, abychom snědouce to, za tím zemřítí musili. *k.18,10.

13. I řekl jí Eliáš: Neboj se. Jdi a učiň, jakž jsi řekla, a však udělej mi prvé

z toho malý chléb podpopelný a přines mi; potom sobě a synu svému udělaš.

14. Neboť toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Mouka z kbelíka toho nebude strávena, aniž oleje v nádobce té ubude až do toho dne, když dá Hospodin dešť na zemi.

15. I šla * a učinila vedlé řeči Eliášovy, a jedla ona i on i čeled její až do těch dní. *Mat.10,40.41.

16. Z kbelíka toho mouka nebyla strávena, aniž oleje v nádobce ubylo, vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil skrze Eliáše.

17. A když to přeběhlo, stalo se, že se roznemohl syn ženy, paní toho domu, a byla nemoc jeho velmi těžká, tak že nezůstalo v něm dýchání.

18. Protož řekla Eliášovi: * Co mně a tobě, muži Boží? Přišel jsi ke mně, abys mi připomněl nepravost mou, a umoril syna mého? *Soud.11,12.

19. Kterýž odpověděl jí: Dej sem syna * svého. A vzav ho z lůna jejího, vnesl jej na síň, kdež sám přebýval, a položil ho na lůžko své. *2Kral.4,32.

20. Tedy volal k Hospodinu a řekl: Hospodine Bože můj, také-liž s tou vdovou, u kteréž pohostinu jsem, tak zle nakládáš, že jsi umoril syna jejího?

21. A roztáh se nad dítětem po třikrát, zvolal k Hospodinu a řekl: Hospodine Bože můj, prosím, necht se navrátí duše dítěte tohoto do vnitřností jeho.

22. I vyslyšel Hospodin hlas Eliášův, a navrátila se duše dítěte do vnitřností jeho, i ožilo.

23. A vzav Eliáš dítě, snesl je z síně do domu, a * dal je matce jeho. I řekl Eliáš: Pohleď, † syn tvůj živ jest. *Luk.7,15. †Jan.4,51.

24. Tedy řekla žena Eliášovi: Jižť jsem nyní poznala, že jsi muž Boží, a že * řeč Hospodinova v ústech tvých jest pravá. *2Sam.7,28.

KAPITOLA XVIII.

Eliáš poslán k Achabovi, 19. modlárství rušil, 41. a dešť od Boha vyprosil.

Potom po mnohých dnech, po třetím tom létě, stalo se slovo Hospodinovo k Eliášovi, řkoucí: Jdi, ukaž se Achabovi, neboť * dám dešť na zemi. *Jak.5,16.

2. Odšel tedy Eliáš, aby se ukázal Achabovi. Byl pak hlad veliký v Samařii.

3. I povolal Achab Abdiáše, kterýž byl

představen domu jeho. (Abdiáš pak * bál se Hospodina velmi. ^{*v.12.}

4. Nebo když Jezábel mordovala proroky Hospodinovy, vzal Abdiáš sto prorků a skryl je po padesáti v jeskyni, a krmil je chlebem a vodou.)

5. A řekl Achab Abdiášovi: Jdi skrze tu zemi ke všechněm studnicím vod, a ke všechněm potokům, zdali bychom kde našli trávu, abychom živé zachovali koně a mezky, a nezmohli dobytka.

6. I rozdělili sobě zemi, kterouž by prošli. Achab šel jednou cestou sám, Abdiáš také šel cestou druhou sám.

7. A když Abdiáš byl na cestě, aj, Eliáš potkal se s ním. Kterýž když ho poznal, padl na tvář svou a řekl: Nejsi-liž ty, pane můj, Eliáš?

8. Odpověděl jemu: Jsem. Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*.

9. Jemuž řekl: Což jsem zhrěšil, že služebníka svého vydati chceš v ruku Achabovu, aby mne zamordoval?

10. Žítv * jest Hospodin Bůh tvůj, žef není národu ani království, kamž by neposlal pán můj hledati tě, a *když* řekl, že tebe není, přísahy požádal od království a národu, že tě nemohou naleztí.

^{*k.17,12.}
11. A ty nyní pravíš: Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*.

12. I stalo by se, že jakž bych odšel od tebe, tedy duch Hospodinův zanesl by tě nevim kam, já pak jda, oznámil bych Achabovi, a když by tě nenalezl, zabil by mne. Služebník zajisté tvůj * boji se Hospodina od mladosti své. ^{*v.3.}

13. Zdalíž není oznámeno pánu mému, co jsem učinil, když Jezábel mordovala proroky Hospodinovy, že jsem skryl z prorků Hospodinových sto mužů, po padesáti mužích v jeskyni, a krmil jsem je chlebem a vodou?

14. Ty pak nyní pravíš: Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*. A zamorduješ mne.

15. Odpověděl Eliáš: * Žítv jest Hospodin zástupů, před jehož obličejem stojím, žef se jemu dnes ukáží. ^{*2Kral.3,14.}

16. A tak šel Abdiáš vstříc Achabovi, a oznámil jemu. Pročež šel i Achab v cestu Eliášovi.

17. A když uzřel Achab Eliáše, řekl Achab k němu: Zdalíž ty nejsi ten, kterýž kormoutíš lid Izraelský?

18. Kterýž odpověděl: *Jáť* nekormou-

tím lidu Izraelského, ale ty a dům otce tvého, když opouštíte příkázání Hospodinova a následujete Bálů.

19. Protož nyní posli a shromážď ke mně všecken lid Izraelský na horu Karmel, a prorků Bálových čtyři sta a padesáti, i prorků toho háje čtyři sta, kteříž jedí z stolu Jezábel.

20. Obeslal tedy Achab všecky syny Izraelské, a shromáždil ty proroky na horu Karmel.

21. A přistoupiv Eliáš ke všemu lidu, řekl: I dokudž kulhati budete na obě straně? Jestližef jest Hospodin Bohem, následujtež ho; pakli * jest Bál, jdětež za ním. A neodpověděl jemu lid žádného slova. ^{*Soud.6,31.}

22. Opět řekl Eliáš lidu: Já sám toliko pozůstal jsem prorok Hospodinův, prorků pak Bálových jest čtyři sta a padesáti mužů.

23. Necht jsou nám dáni dva volkové, a ať vyberou sobě volka jednoho, kteréhož nechť rozsekají na kusy a vkladou na dříví, ale ohně ať nepodkládají. Jáť také připravím volka druhého, kteréhož vložím na dříví, a ohně nepodložím.

24. Tedy vzývejte jméno bohů vašich, já pak vzývati budu jméno Hospodinovo, a budeť to, že Bůh, kterýž se ohlásí skrze oheň, ten jest Bůh. A odpověděl všecken lid, řka: Dobráť * jest řeč tato. ^{*5Mojz.18,17.}

25. I řekl Eliáš prorkům Bálovým: Vybeřte sobě volka jednoho a připravte ho nejprvé, poněvadž jest vás více, a vzývejte jméno bohů vašich, ale ohně nepodkládejte.

26. A tak vzali volka, kteréhož jim dal, a připravili a vzývali jméno Bálovo od jitra až do poledne, říkajice: Ó Báli, uslyš nás. Ale nebylo hlasu, ani kdo by odpověděl. I skákali u oltáře, kterýž byli udělali.

27. Když pak bylo poledne, posmíval se jim Eliáš a řekl: * Křičte vysokým hlasem, poněvadž bůh jest. Neb *snad* rozmlouvání má, neb *jinou* práci, neb jest na cestě, anebť spi, ať procítí. ^{*5Mojz.32,37.}

28. Takž křičeli hlasem velikým, a bodli se vedle obyčeje svého nožíky a špičkami, tak až se krví polivali.

29. I stalo se, když již bylo s poledne, že prorokovali až dotud, když se obětuje obět suchá, ale nebylo žádného se ohlá-

šení, ani kdo by odpovéděl, ani kdo by vyslyšel.

30. Zatím řekl Eliáš všemu lidu: Přistuptež ke mně. I přistoupil všecken lid k němu. Tedy opravil oltář Hospodinův, kterýž byl zbořený.

31. Nebo vzal Eliáš dvanácte kamenů, (vedlé počtu pokolení synů Jákobových, k němuž se byla stala řeč Hospodinova, že Izrael bude jméno jeho,)

32. A vzdělal z těch kamenů oltář ve jménu Hospodinovu; udělal také struhu vůkol oltáře zšíří, co by mohl dvě míry obilé vsíti.

33. Narovnal i dříví, a rozsekav volka na kusy, vkladl na dříví.

34. A řekl: Naplníte čtyři stoudve vodou, a vylíte na obět zápalnou i na dříví. Řekl opět: Učinitež to po druhé. I učinili po druhé. Řekl ještě: Po třetí učinite. I učinili po třetí,

35. Tak že tekly vody okolo oltáře; také i struhu naplnila voda.

36. Stalo se pak, když se obětuje obět suchá, přistoupil Eliáš prorok a řekl: Hospodine Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, nechť dnes poznají, že jsi ty Bůh v Izraeli, a já služebník tvůj, a že jsem vedlé slova tvého činil všechny věci tyto.

37. Vyslyš mne, Hospodine, vyslyš mne, aťby poznal lid tento, že jsi ty, Hospodine, Bohem, když bys obrátil srdce jejich zase.

38. V tom * spadl oheň Hospodinův, a spálil obět zápalnou, dříví i kamení i prst; též vodu, kteráž byla v struze, vypil. ^{*3 Mojš. 9, 24.}

39. Což když ušel všecken ten lid, padli na tváři své a řekli: Hospodin jest Bohem, Hospodin jest Bohem.

40. I řekl jim Eliáš: Zjímejte ty proroky Bálovy, žádný ať z nich neujde. I zjímali je. Kteréz svedl Eliáš ku potoku Cison, a tam je zmrdoval.

41. Tedy řekl Eliáš Achabovi: Jdi, pojez a napij se, nebo aj, zvuk velikého deště.

42. I jel Achab, aby pojedl a napil se. Eliáš pak vstoupil na vrch Karmelet, a rozprostřel se na zemi a sklonil tvář svou k kolenům svým.

43. Potom řekl mládenci svému: Vystup nyní, a pohleď tam k moři. Kterýž vystoupiv, pohleď a řekl: Nic není. Řekl opět: Vrať se po sedmkrát.

44. I stalo se po sedmé, řekl: Aj, oblak maličký jako dlaně člověčí vystupuje z moře. Ještě řekl: Jdi, rei Achabovi: Zapráhej a jed, aby tě nezastihl dešť.

45. Stalo se mezi tím, když se nebesa zamračila oblakem a větrem, odkudž byl dešť * veliký, že jel Achab a přišel do Jezreel. ^{* Jak. 5, 18.}

46. Ruka pak Hospodinova byla s Eliášem, tak že přepásav bedra svá, běžel před Achabem, až přišel do Jezreel.

KAPITOLA XIX.

Eliáš utekl před Jezábél: 9. Bůh se mu ukázal, 19. a Eli-zeus k prorocství povolán.

Tedy oznámil Achab Jezábél všecko to, což učinil Eliáš, a že naprosto * všechny proroky její pobil mečem. ^{* k. 18, 40.}

2. A protož poslala Jezábél posla k Eliášovi, řkuci: Toto * ať mi učiní bohové a toto přidadí, jestliže v tuto hodinu zitra neučiním tobě, jako ty kterému z nich. ^{* k. 2, 23.}

3. Což když zvěděl, vstana, odšel pro zachování života svého, a přišel do Bersabé, jenž jest v Judstvu, kdež nechal mládence svého.

4. Sám pak šel předce po poušti cestou dne jednoho, a přišed, usadil se pod jedním jalovcem, a žádal sobě smrti a řekl: Jižť jest dosti, ó Hospodine, vezmi duši * mou, nebť nejsem lepší otců svých. ^{* Job. 7, 16. Jon. 4, 3.}

5. I lehl a usnul pod tím jalovcem. A aj, v touž chvíli anděl dotekl se ho a řekl jemu: Vstaň, pojez.

6. A když pohleďel vůkol, a aj, u hlavy jeho chléb na uhlí pečený a číše vody. I pojedl a napil se, a lehl zase.

7. Opět vrátiv se anděl Hospodinův po druhé, dotekl se ho a řekl: Vstaň, pojez, nebo velmi dlouhou máš cestu před sebou.

8. A vstav, jedl a pil, a šel v síle pokrmu tobo čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, až na horu Boží Oréb.

9. Kdežto všed do jakési jeskyně, nocoval tam. A aj, řeč Hospodinova k němu, a řekl jemu: Co tu děláš, Eliáš?

10. Kterýž odpovéděl: Velice jsem horlil pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraelští, oltáře tvé zbořili * a proroky tvé zmrdovali mečem. I zůstal jsem já sám, ted pak hledají života mého, aby mi jej odjali. ^{* Řim. 11, 3.}

11. Řekl *Báh*: Vyjdi a stůj na hoře před Hospodinem. A aj, Hospodin šel * tudy, a † vítr veliký a silný, podvracující hory a rozrážející skály před Hospodinem, *ale* nebyl v tom větru Hospodin. Za tím pak větrem země třesení, *ale* nebyl v tom třesení Hospodin. *2 Mojz.33,22. †Skutk.2,2.

12. A za třesením oheň, *ale* nebyl v ohni Hospodin. A * za ohněm hlas tichý a temný. *Job.4,16.

13. Což když uslyšel Eliáš, zavínil tvář svou pláštěm svým, a vyšed, stál u dveří jeskyně, a aj, hlas k němu, řkoucí: Co tu děláš, Eliáši?

14. Kterýž odpověděl: Náramně horlil jsem pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraelští, oltáře tvé zbořili, a proroky tvé pomordovali mečem. I zůstal jsem já sám, *teď* pak hledají života mého, aby mi jej odjali.

15. Ale Hospodin řekl jemu: Jdi, navrať se cestou svou k Damašské poušti, kdežto přijda, pomazeš Hazaele za krále nad Syrii.

16. Jéhu * také syna Namsi pomazeš za krále nad Izraelem, a Elizea syna Safatova z Abelmehula pomazeš za proroka místo sebe. *2 Král.9,2,3.

17. I stane se, že toho, kdož by ušel meče Hazaelova, zamorduje Jéhu, a toho, kdož by ušel meče Jéhu, zamorduje Elizeus.

18. Zachováť * jsem pak v Izraeli sedm tisíců, jichžto všech kolena neskláněla se Bálovi, a jichžto všech ústa nelíbala ho. *Řím.11,4.

19. A tak odšed odtud, našel Elizea syna Safatova, an oře, a dvanáctero spežení před ním, sám také byl při dvanáctém. A jda mimo něj Eliáš, uvrhl plášť svůj na něj.

20. Kterýž zanechav volů, běžel za Eliášem a řekl: Prosim, * nechť políbím otce svého a matky své, i půjdu za tebou. Jemuž řekl: Jdi, vrať se zase, nebo *vidíš*, coť jsem učinil. *Luk.9,61.

21. Navrátil se tedy od něho, a vzav pár volů, zabil je a dřívím z pluhu uvařil maso jejich, kteréž dal lidu, i jedli. A vstav, šel za Eliášem a přísluhoval jemu.

KAPITOLA XX.

Král Sýnský od Achaba dvakrát přemožen.

Tedy Benadad král Sýnský, shromáždív

všecka vojska svá, a maje s sebou třidceti a dva krále, též koně i vozy, vytáhl a oblehl Samař a dobýval ho.

2. I poslal posly k Achabovi králi Izraelskému do města,

3. A vzkázal jemu: Takto praví Benadad: Stříbro tvé a zlato tvé mé jest, též ženy tvé i synové tvoji nejzdrárnější muži jsou.

4. I odpověděl král Izraelský a řekl: Vedle řeči tvé, pane můj králi, tvůj jsem i všecko, což mám.

5. Opět navrátilvše se poslové, řekli: Takto praví Benadad: Poslal jsem k tobě, ašby řekli: Stříbro své a zlato své, ženy své i syny své dáš mi.

6. Ale však o tomto čase zítra pošli služebníky své k tobě, aby přehledali dům tvůj i domy služebníků tvých, a oniť všecko, cožkoli máš nejlepšího, vezmouce v ruce své, poberou.

7. A tak povolav král Izraelský všech starších země té, řekl: * Posuďte medle, a vizte, jakť ten zlého hledá; nebo poslal ke mně pro ženy mé a pro syny mé, též pro stříbro mé i pro zlato mé, a neodepřel jsem jemu. *2 Král.5,7.

8. I řekli jemu všickni starší a všecken lid: Neposlouchejž ho, ani mu povoluj.

9. Protož odpověděl poslům Benadadovým: Povězte pánu mému králi: Všecko to, o čem jsi poslal k služebníku svému prvé, učiním; ale této věci učiniti nemohu. Takž odešli poslové, a donesli mu tu odpověď.

10. Ještě poslal k němu Benadad a řekl: Toto * ať mi učiní bohové a toto ať přidají, dostane-li se prachu Samařského do hrstí všeho lidu, kterýž jest se mnou. *k.19,2,2 Král.6,31.

11. Zase odpověděl král Izraelský a řekl: Povězte, ať se nechlubí ten, kterýž se strojí do zbroje, jako ten, kterýž svláčí zbroj.

12. I stalo se, když uslyšel tu řeč, (nebo pil on i králové v staních), že řekl služebníků svým: Přitrhnete. I přitrhli k městu.

13. A hle, prorok nějaký přišed k Achabovi králi Izraelskému, řekl: Toto praví Hospodin: Zdalíž jsi neviděl všeho množství tohoto velikého? Hle, já dám je dnes v ruku tvou, a bys poznal, že já jsem Hospodin.

14. A když řekl Achab: Skrze koho?

odpověděl on: Tak praví Hospodin: Skrze služebníky knížat krajů. Řekl ještě: Kdo svede tu bitvu? Odpověděl: Ty.

15. A protož sešli služebníky knížat krajů, jichž bylo dvě stě třidceti a dva; po nich sešli i všecken lid všech synů Izraelských, sedm tisíců.

16. I vytáhli o poledni. Benadad pak pil a ožral se v staních, on i třidceti a dva králové pomocníci jeho.

17. A tak vytáhli služebníci knížat krajů nejprvé. I poslal Benadad, (když mu pověděli, řkouce: Muži vytáhli z Samaří.)

18. A řekl: Buď že vytáhli o pokoj, zjiňte je živé, buď že k bitvě vytáhli, zjiňte je živé.

19. Tak, pravím, vytáhli z města ti služebníci knížat krajů, a vojsko za nimi táhlo.

20. A porazili jeden každý muže svého, tak že utíkali Syrští, Izraelští pak honili je. Ale Benadad král Syrský utekl na koni s jizdnými.

21. Potom vytáhl král Izraelský, a pobílel koně i vozy *zkazil*, a tak porazil Syrské ranou velikou.

22. Opět přišel prorok ten k králi Izraelskému, a řekl jemu: Jdiž, zmužile se měj a věz i viz, co bys měl činiti; nebo zase po roce král Syrský vytáhne proti tobě.

23. Tedy služebníci krále Syrského řekli jemu: Bohové hor jsou bohové jejich, protož nás přemohli; ale bojujeme proti nim na rovinách, * *zvíš*, nepřemůžeme-li jich. ^{*v.25.}

24. Protož učiní toto: Odbud těch králů, jednoho každého z místa jeho, a postav vývody místo nich.

25. Ty pak sečti sobě vojsko z svých jako vojsko oněch, kteříž padli, a koně jako ony koně, a vozy jako ony vozy; i budeme bojovati proti nim na rovinách, a *zvíš*, nepřemůžeme-li jich. I uposlechl hlasu jejich a učinil tak.

26. I stalo se po roce, že sešli Benadad Syrské a vytáhl do Afeku, aby bojoval proti Izraelovi.

27. Izraelští také sečteni jsou, a opatřivše se stravou, vytáhli jim v cestu. I položili se Izraelští proti nim jako dvě malá stáda koz, Syrští pak přikryli tu zemi.

28. V tom přišel týž muž Boží, a mluvil králi Izraelskému a řekl: Takto pra-

vi Hospodin: Proto * že pravili Syrští: Bohem hor jest Hospodin a ne Bohem rovin, dám všecko množství toto veliké v ruce tvé, abyste věděli, že já jsem Hospodin. ^{*2 Král.19,28.}

29. A tak leželi oni proti nim za sedm dní; i stalo se dne sedmého, že svedli bitvu. I porazili synové Izraelští z Syrských sto tisíc pěších dne jednoho.

30. Jiní pak zutíkali do města Afeku, kdež padla zed na dvacet a sedm tisíc mužů, kteříž byli pozůstali. Ale Benadad utíkaje *, přišel do města, do nejtajnějšího pokoje. ^{*k.22,25.}

31. I řekli jemu služebníci jeho: Aj, toto jsme slyšeli, že králové domu Izraelského jsou králové milosrdní. Medle, nechť vezmeme pytle na bedra svá a provazy na hlavy své, a vejdemo k králi Izraelskému; snad při životu zachová tebe.

32. A protož přepásali pytle bedra svá, a provazy vzali na hlavy své, a přišli k králi Izraelskému a řekli: Služebník tvůj Benadad praví: Prosim, nechť jsem zachován při životu. Kterýž řekl: Což jest ještě živ? Bratr tě můj.

33. Muži pak ti soudíc *to za dobré znamenání*, rychle chytli *ta slova* od něho a řekli: Bratř jest tvůj Benadad. I řekl: Jděte, přiveďte ho sem. Takž vyšel k němu Benadad, i kázal mu vstoupiti na svůj vůz.

34. Tedy řekl jemu *Benadad*: Města, kteráž otec můj pobral otcí tvému, navrátím, a ulice zděláš sobě v Damašku, jako byl udělal otec můj v Samaří. I *odpověděl*: Já vedlé smlouvy této propustím tě. A tak učinil s ním smlouvu a propustil ho.

35. Muž pak nějaký z synů prorockých řekl * bližnímu svému z rozkazu Božího: Ubí mne medle. Ale muž ten nechtěl ho bít. ^{*1 Sam.22,17 násl.}

36. Kterýž řekl jemu: Proto že jsi neuposlechl hlasu Hospodinova, aj teď, když přijdeš ode mne, * *udáví tě lev*. A když šel od něho, trefil na něj lev a udávil ho. ^{*k.13,24.}

37. Opět našel muže druhého, jemuž řekl: Medle, ubí mne. Kterýž ubil ho velice a ranil.

38. I odšel prorok ten, postavil se králi v cestě, a změnil se, zavěsiv sobě oči.

39. A když král pomíjel, zvolal na něj a řekl: Služebník tvůj vyšel do bitvy, a

hle, jeden odšed, přivedl ke mně muže a řekl: Ostříhej toho muže, jestliže se pak ztratí, * budeš život tvůj za život jeho, aneb centněř stříbra položíš.

*2 Král. 10, 24.

40. V tom když služebník tvůj toho i onoho hleděl, tož se ztratil. Pročež řekl jemu král Izraelský: Takový *buď* soud tvůj, jakýž jsi sám vypověděl.

41. Tedy rychle odhradil tvář svou, a poznal ho král Izraelský, že by z proků byl.

42. I řekl jemu: Takto praví Hospodin: Poněvadž jsi z ruky pustil muže k smrti odsouzeného, budeš život tvůj za život jeho, a lid tvůj za lid jeho.

43. Protož odjel král Izraelský do domu svého, * smutný jsa a hněvaje se, a přišel do Samaří.

*1. Kr. 21, 4.

KAPITOLA XXI.

Achab Nábotovu vinici vsal, 17. pročež trestán, 27. a pokání nápadně učinil.

Stalo se pak po těch věcech, měl Nábót Jezreelský vinici, kteráž byla v Jezreel podlé paláce Achaba krále Samařského.

2. I mluvil Achab k Nábotovi, řka: Dej mi vinici svou, ať ji mám místo zahrady k zeleninám, poněvadž jest blízko podlé domu mého, a dámť za ni vinici lepší, než ta jest, aneb jestližeť se vidí, dámť stříbra cenu její.

3. Odpověděl Nábót Achabovi: Nedejž mi toho Hospodin, abych měl dáti dědictví otců mých tobě.

4. Tedy přišel Achab do domu svého, smutný jsa a hněvaje se pro řeč, kterouž mluvil jemu Nábót Jezreelský, řka: Nedám tobě dědictví otců svých. I lehl na lůžko své, a odvrátiv tvář svou, ani chleba nejedl.

5. V tom přišedši k němu Jezábel žena jeho, řekla jemu: * Proč tak smutný jest duch tvůj, že ani nejíš chleba? *2 Sam. 13, 4.

6. Kterýž odpověděl jí: Proto že jsem mluvil s Nábótem Jezreelským, a řekl jsem jemu: Dej mi vinici svou za peníze, aneb jestliže raději chceš, dámť jinou vinici za ni. On pak odpověděl: Nedám tobě své vinice.

7. I řekla mu Jezábel žena jeho: *Takliž* bys ty nyní spravoval království Izraelské? Vstaň, pojez chleba a buď dobré mysli, já tobě dám vinici Nábota Jezreelského.

8. Zatím napsala list jménem Achabovým, kterýž zapečetila jeho pečeti, a poslala ten list k starším a předním města jeho, spoluobyvatelům Nábotovým.

9. Napsala pak v tom listu takto: Vyhlaste * půst, a posadte Nábota mezi předními z lidu,

*Jon. 3, 5. Joel. 1, 14.

10. A postavte dva muže nešlechtné proti němu, kteříž by svědčili na něj, řkouce: Zlořečil jsi Bohu a králi. Potom vyvedte ho a ukamenujte jej, ať umře.

11. Učinili tedy * muži města toho, starší a přední, kteříž bydlili v městě jeho, jakž rozkázala jim Jezábel, tak jakž psáno bylo v listu, kterýž jim byla poslala.

*Dan. 6, 4 nšal.

12. Vyhlásili půst, a posadili Nábota mezi předními z lidu.

13. Potom přišli ti dva muži nešlechtní, a posádivše se naproti němu, svědčili proti němu muži ti nešlechtní, proti Nábotovi před lidem, řkouce: Zlořečil Nábót Bohu a králi. I vyvedli ho za město a * kamenovali jej, až umřel.

*Zač. 11, 37.

14. A poslali k Jezábel, řkouce: Ukamenovánt jest Nábót a umřel.

15. I stalo se, jakž uslyšela Jezábel, že by ukamenován byl Nábót, a že by umřel, řekla Achabovi: Vstaň, vládní vinici Nábota Jezreelského, kteréžť nechtěl dáti za peníze; neboť není živ Nábót, ale umřel.

16. A tak uslyšev Achab, že by umřel Nábót, vstal, aby šel do vinice Nábota Jezreelského, a aby ji ujal.

17. Tedy stala se řeč Hospodinova k Eliášovi Tesbitskému, řkouci:

18. Vstana, vyjdi vstříc Achabovi králi Izraelskému, kterýž bydlí v Samaří, a hle, jest na vinici Nábotově, do níž všel, aby ji ujal.

19. A mluvití budeš k němu těmito slovy: Takto praví Hospodin: Zdalíž * jsi nezabil, ano sobě i nepřivlastnil? Mluv tedy k němu, řka: Takto praví Hospodin: Proto že lžili psi krev Nábotovu, i t tvou krev také lžati budou.

*2 Sam. 12, 9. + 1 Král. 22, 38.

20. I řekl Achab Eliášovi: Což jsi mne našel, nepříteli můj? Kterýž odpověděl: Našel, nebo jsi prodal se, abys činil to, což zlého jest před obličejem Hospodinovým.

21. Ať, já uvedu na tebe zlé, a odejmu potomky tvé, a * vypléním z domu Achabova.

bova močícího na stěnu, i + zajatého i zanechaného v Izraeli. *2Král.9,8. +1Král.16,11.

22. A učiním s domem tvým * jako s domem Jeroboáma syna Nebatova, a jako s domem Bázy syna Achiašova, pro zdráždění, kterýmž jsi *mne* popudil, a že jsi k hřešení přivodil Izraele. *k.15,29.

23. Ano i proti Jezábel mluvil Hospodin, řka: * Psi žráti budou Jezábel mezi zdmí Izreelskými. *2Král.9,36.

24. Toho, kdož * umře z *domu* Achabova v městě, psi žráti budou, a kdož umře na poli, ptáci nebeští jisti budou. *k.14,11.

25. Nebo nebylo podobného Achabovi, kterýž by * se prodal, aby činil to, což zlého jest před obličejem Hospodinovým, proto že ho ponoukala Jezábel žena jeho. *v.20.

26. Dopouštěl se zajisté věci velmi ohavných, následuje modl vedlé všeho toho, čehož se dopouštěli Amorejští, kteréž vyplnil Hospodin od tváři synů Izreelských.

27. I stalo se, když uslyšel Achab slova tato, že * roztrhl roucho své, a vzav žini na tělo své, postil se a léhal na pytli, a chodil krotce. *Ezdr.9,3.

28. Tedy stala se řeč Hospodinova k Eliášovi Tesbitskému, řkouci:

29. Viděl-lis, jak se pontížil Achab před tváří mou? Poněvadž se tak pontížil před tváří mou, neuvedu toho zlého za dnů jeho, *ale* * za dnů syna jeho uvedu to zlé na dům jeho. *2Král.9,25,26.

KAPITOLA XXII.

Tažení Achabovo s Jozafatem na vojnu. 32. Smrt Achabova 51. i Jozafatova.

Nebylo pak za tři léta války mezi Syrskými a Izreelskými.

2. I stalo se léta třetího, * přijel Jozafat král Judský k králi Izreelskému. *2Par.18,2.

3. Mluvil pak byl král Izreelský služebníkům svým: Víte-li, že naše bylo Rámot * Galád, a my zanedbáváme vzítí ho zase z moci krále Syrského? *Joa.21,38.

4. Pročež řekl Jozafatovi: Potáhneš-li se mnou na vojnu proti Rámot Galád? Odpověděl Jozafat králi Izreelskému: Jako * jsem já, tak jsi ty, jako lid můj, tak lid tvůj, jako koni moji, tak koni tvoji. *2Král.3,7.

5. Rekl také * Jozafat králi Izreelskému: Vzeptej se dnes medle na slovo Hospodinovo. *2Král.3,11.

6. I shromáždil král Izreelský proroků okolo čtyř set mužů a řekl jim: Mám-li táhnouti na vojnu proti Rámot Galád, či tak nechati? I řekli: Táhni, nebo dá *je* Pán v ruku krále.

7. Tedy řekl Jozafat: Což není zde již žádného proroka Hospodinova, abychom se ho zeptali?

8. Na to řekl král Izreelský Jozafatovi: Jestěť *jest* muž jeden, skrze něhož bychom se mohli poraditi s Hospodinem, ale já ho nenávidím, proto že mi dobrého neprorokuje, než zlé, Micheáš syn Jemlův. Ale Jozafat řekl: Necht tak nemluví král.

9. Protož povolav král Izreelský komorníka jednoho, řekl: Přiveď sem rychle Micheáše syna Jemlova.

10. (Mezi tím král Izreelský a Jozafat král Judský, jeden každý na stolici své, odění jsouce rouchem, seděli v placu u vrat brány Samařské, a všickni proroci prorokovali před nimi.)

11. Sedechiáš pak syn Kenanův udělal sobě byl rohy železné a řekl: Takto praví Hospodin: Těmito trkati budeš Syrské, dokudž nepohubíš jich.

12. Takž podobně i *jiní* všickni proroci prorokovali, řkouce: Jeď do Rámot Galád, a šťastně se povede; nebo dá *je* Hospodin v ruku královi.)

13. V tom posel ten, kterýž šel, aby zavolal Micheáše, mluvil jemu, řka: Aj, nyní slova proroků jedněmi ústy *předpovídají* dobré věci králi. Medle, buď řeč tvá jako řeč kterého z nich, a mluv dobré věci.

14. Tedy řekl Micheáš: Živť jest Hospodin, že což mi koli řekne Hospodin, to mluvití budu.

15. A když přišel k králi, řekl jemu král: Micheáši, máme-li jeti na vojnu proti Rámot Galád, či tak nechati? Kterýž řekl jemu: Jeď a šťastně se povede, nebo dá *je* Hospodin v ruku krále.

16. I řekl jemu král: I kolikrátž tě mám * přísahou zavazovati, abys mi nemluvil než pravdu ve jménu Hospodinovu? *1Sam.3,17. Mat.26,63.

17. Protož řekl: Viděl jsem všecken lid Izreelský rozptýlený po horách jako ovce, kteréž nemají pastýře; nebo řekl Hospodin: Nemají pána tito, navrať se jeden každý do domu svého v pokoji.

18. I řekl král Izreelský Jozafatovi:

Zdaliž jsem neřekl, že mi nebude proklovati dobrého, ale zlé?

19. Řekl dále: Z té příčiny slyš slovo Hospodinovo: Viděl jsem Hospodina sedícího na stolici své, a všecko vojsko nebeské stojící po pravici jeho i po levici jeho.

20. I řekl Hospodin: Kdo oklamá Achaba, aby vytáhl a padl u Rámot Galád? A když pravil ten-toto, a jiný pravil jiné,

21. Tožť vyšel *jakýsi* * duch, a postaviv se před Hospodinem, řekl: Já ho oklamám. Hospodin pak řekl jemu: Jakým způsobem? *Izai.19,14.

22. Odpověděl: Vyjdu a budu duchem živým v ústech všech proroků jeho. Kterýžto řekl: Oklamáš a dovedeš toho; vyjdiž a učiň tak.

23. Protož, aj, jižť dal Hospodin ducha živého v ústa všech proroků tvých těchto, ješto však Hospodin mluvil zlé proti tobě.

24. Tedy přistoupi Sedechiáš syn Kenanův, * dal Micheášovi políček a řekl: Kudyže odšel duch Hospodinův ode mne, aby mluvil tobě? *Mich.5,1.

25. Odpověděl Micheáš: Aj, uzříš v ten den, když vejdeš do nejtajnějšího pokoje, abys se skryl.

26. I řekl král Izraelský: Jmi Micheáše, a doved ho k Amonovi knížeti města, a k Joasovi synu královu.

27. A řekneš: Takto praví král: Dejte tohoto do žaláře, a dávejte mu jísti maličko chleba a maličko vody, dokudž se nenavrátím v pokoji.

28. Ale Micheáš řekl: Jestliže ty se navrátíš v pokoji, tedyť nemluvil skrze mne Hospodin. Přes to řekl: Slyštež to všickni lidé!

29. A tak táhl král Izraelský, a Jozafat král Judský proti Rámot Galád.

30. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Změním já se, když půjdu k bitvě, ale ty oblec se v roucho své. I změnil se král Izraelský a jel k bitvě.

31. Král pak Syrský prikázal třidceti dvěma svým hejtmanům nad vozy, a řekl: Nebojujte proti malému ani proti velikému, než proti samému králi Izraelskému.

32. I stalo se, když uzřeli hejtmané nad vozy Jozafata, řekli: Jistě král Izraelský jest. I obrátili se proti němu, aby bojovali. Tedy zkríkl Jozafat.

33. V tom když uzřeli hejtmané nad vozy, že on není král Izraelský, obrátili se od něho.

34. Muž pak *jeden* střelil z lučiště náhodou, a postřelil krále Izraelského, kdež se pancíř spojuje. Pročež řekl vozkovi svému: Obrat * se a vyvez mne z vojska, nebo jsem nemocen. *2Par.35,23.

35. I rozmohla se bitva v ten den. Král pak stál na voze proti Syrským; potom umřel u večer, a tekla krev z rány do vozu.

36. I volal biřic po vojště, když již slunce zapadlo, řka: Jeden každý do města svého, a jeden každý do země své *navrať se*.

37. Umřel tedy král a dovezen jest do Samaří, i pochovali ho v Samaří.

38. A když pohřben byl vůz v rybníku Samařském, * střebali psi krev jeho, též když umývali zbroj jeho, vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil. *k.21,19.

39. Jiné pak věci Achabovy, a cožkoli činil, i jaký dům z kostí slonových vystavěl, i všecka města, kteráž vzdělal, o tom * zapsáno jest v knize o králich Izraelských. *k.14,19.

40. A tak usnul Achab s otci svými, a kraloval Ochoziáš syn jeho místo něho.

41. Jozafat pak syn Azy počal kralovati nad Judou léta čtvrtého Achaba, krále Izraelského.

42. A byl Jozafat ve třidceti pěti letech, když počal kralovati, a dvaceti pět let kraloval nad Jeruzalémem, jehož matky jméno bylo Azuba, dcera Silehi.

43. I chodil po vši cestě Azy otce svého, aniž se od ní uchýlil, čině, což dobrého bylo před obličejem Hospodinovým.

44. Toliko poněvadž * výsostí nezkazili, ještě lid obětoval a kadil na těch výsostech. *k.15,14. 2Kral.12,3.

45. Všel také v pokoj král Jozafat s králem Izraelským.

46. Jiné pak věci Jozafatovy, i síla jeho, kterouž prokazoval a kterouž bojoval, zapsány jsou * v knize o králich Judských. *2Par.18,1 nási.

47. Ten ostatky * ohyzdných sodomářů, kteříž ještě pozůstali za dnů Azy otce jeho, vyplnil z země. *k.15,12.

48. Tehdáž nebylo žádného krále v zemi Idumejské, hejtmana měli *místo* krále.

49. I nadělal Jozafat lodí mořských,

aby jeli do * Ofir pro zlato. Ale nejeli, nebo polámaly se lodí v Aziongaber.

*k.9,28.

50. Řekl byl také Ochoziáš syn Achabův Jozafatovi: Nechť jedou služebníci moji s služebníky tvými na lodech. Ale Jozafat nechťel.

51. I usnul Jozafat s otci svými, a pochován jest s otci svými v městě Davida otce svého; kraloval * pak Joram syn jeho místo něho.

*1 Par.3,11.

52. Ochoziáš syn Achabův počal kralo-

vati nad Izraelem v Samaří, léta sedmáctého Jozafata krále Judského, a kraloval nad Izraelem dvě létě.

53. Nebo činil zlé věci před obličejem Hospodinovým, a chodil po cestě otce svého a po cestě matky své, i po cestě Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivodil k hřešení lid Izraelský.

54. Sloužil také * Bálovi a klaněl se jemu, čímž popudil k hněvu Hospodina Boha Izraelského vedlé toho všeho, což činil otec jeho.

*k.16,31.

KNIHA KRÁLOVSKÁ DRUHÁ,

KTERÁŽ

VŮBEC ČTVRTÁ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

Nemoc i smrt Ochoziášova.

V tom * zprotivil se Moáb Izraelovi po smrti Achabově.

*k.3,5.

2. A Ochoziáš spadl skrze mříži paláce svého letního, kterýž *byl* v Samaří, a stonal. I poslal posly, řka jim: Jděte, * pilně se ptejte Belzebuba, boha Akaron, povstanu-li z nemoci této?

*Izai.19,3.

3. Ale anděl Hospodinův řekl Eliášovi Tesbitskému: Vstana, jdi vstříc poslům krále Samařského a mluv k nim: Zdali není Boha v Izraeli, že jdete dotazovati se Belzebuba, boha Akaron?

4. Protož takto praví Hospodin: S ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně * umřeš. I odšel Eliáš.

*k.8,10.

5. A když se navrátili poslové k němu, řekl jim: Pročež jste se zase vrátili?

6. Odpověděli jemu: Muž *nějaký* vyšel nám v cestu a řekl nám: Jděte, navratte se k králi, kterýž vás poslal, a rcete jemu: Takto praví Hospodin: Zdali není Boha v Izraeli, že ty posíláš tázati se Belzebuba, boha Akaron? Protož s ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně umřeš.

7. I řekl jim: Jaký jest způsob muže toho, kterýž vám vstříc vyšel a mluvil vám ty řeči?

8. Kterž odpověděli jemu: Jest člověk chlupatý *, a pasem koženým přepásán

na bedrách svých. Tedy řekl: Eliáš Tesbitský jest.

*Zach.13,4. Mat.3,4.

9. Protož poslal pro něj padesátníka s padesáti jeho. Kterýž šel k němu, a aj, seděl na vrchu hory. I řekl jemu: Muži Boží, král rozkázal, abys sstoupil dolů.

10. Odpovídaje Eliáš, řekl padesátníku: Jestliže jsem muž Boží, * nechť sstoupí oheň s nebe, a sžije tě i tvých padesát. A tak sstoupil oheň s nebe, a sežral jej i padesát jeho.

*Luk.9,54.

11. Opět poslal k němu *král* padesátníka jiného s padesáti jeho. Kterýž mluvil a řekl jemu: Muži Boží, takto rozkázal král: Rychle sstup dolů.

12. I odpověděl Eliáš a řekl jim: Jestliže jsem muž Boží, nechť sstoupí oheň s nebe, a sžije tě i tvých padesát. A tak sstoupil oheň Boží s nebe, a sežral jej i padesát jeho.

13. Ještě poslal padesátníka třetího s padesáti jeho. Pročež vstoupiv, přišel ten třetí padesátník, a klékl na kolena svá před Eliášem, a prose ho pokorně, řekl jemu: Muži Boží, prosím, nechť jest drahá duše má i duše služebníků tvých padesáti těchto před očima tvými.

14. Aj, * oheň sstoupiv s nebe, sežral dva první padesátníky s padesáti jejich, ale nyní nechť jest drahá duše má před očima tvými.

*v.10,12.

15. Řekl pak anděl Hospodinův Eliáš

šovi: Sstup s ním, neboj se nic tváři jeho. Tedy vstav, šel s ním k králi.

16. A mluvil jemu: Takto praví Hospodin: Proto * že jsi poslal posly tázati se Belzebuba, boha Akaron, (jako by nebylo Boha v Izraeli, abys se tázal slova jeho,) protož s ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně umřeš. *v.3.4.

17. I umřel podlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil Eliáš, a královal Joram místo něho léta druhého Jehorama syna Jozafatova, krále Judského; nebo on neměl syna.

18. O jiných pak věcech Ochoziášových, kteréž činil, zapsáno jest v knize o králích Izraelských.

KAPITOLA II.

Eliáš vzat do nebe. 14. Elizeus Jordán rozdělil, 21. vody Jerikské uzdravil, 23. a pacholatům jemu se posmívajícím zlořečil.

Stalo se potom, když měl již vzítí Hospodin Eliáše u vichru do nebe, že vyšel Eliáš s Elizeem z Galgala.

2. I řekl Eliáš Elizeovi: Medle, poseď tuto, nebo Hospodin poslal mne až do Bethel. Jemuž řekl Elizeus: * Živť jest Hospodin, a živaf jest duše tvá, žeť ť se tebe nespustim. I přišli do Bethel.

*k.4.30. †Rut.1.16.

3. Tedy vyšli synové proročtí, kteříž byli v Bethel, k Elizeovi a řekli jemu: Viš-liž, že dnes Hospodin vezme pána tvého od tebe? Kterýž odpověděl: A já vím, mlčte.

4. Opět řekl jemu Eliáš: Elizee, medle poseď tuto, nebo Hospodin poslal mne do Jericha. Kterýž odpověděl: Živť jest Hospodin *, a živaf jest duše tvá, žeť se tebe nespustim. I přišli do Jericha. *v.2.

5. Přistoupivše pak synové proročtí, kteříž byli v Jericha, k Elizeovi, řekli jemu: Viš-liž, že dnes vezme Hospodin pána tvého od tebe? I řekl: A já vím, mlčte.

6. Řekl mu ještě Eliáš: Poseď medle tuto, nebo Hospodin poslal mne k Jordánu. Kterýž odpověděl: Živť jest Hospodin, a živaf jest duše tvá, žeť se tebe nespustim. Šli tedy oba.

7. Padesáte pak mužů z synů proročkých šli, a postavili se naproti zdaleka, ale oni oba zastavili se u Jordánu.

8. A vzav Eliáš plášť svůj, svinul jej a udeřil na vodu. I * rozdělila se sem i tam, tak že přešli oba po suše. *Joz.3.16.

9. V tom když přešli, řekl Eliáš Elizeo-

vi: * Žádej sobě, co chceš, prvé než vzat budu od tebe. I řekl Elizeus: Nechť jest, prosim, dvojnásobní díl ducha tvého na mně. *Mark.6.22.

10. Jemuž řekl: Nesnadnés věci požádal, a však jestliže uziš mne, když budu vzat od tebe, stanef se tak; pakli nic, nestane se.

11. Takž stalo se, že když předce jdouce, rozmlouvali, aj, vůz ohnivý a koni ohniví rozdělili je na různu. I vstoupil Eliáš u vichru do nebe.

12. To vida Elizeus, volal: * Otče můj, otče můj! Vozové Izraelští i jezdcí jeho! A neviděl ho více. Potom uchopiv runcho své, roztrhl je na dva kusy. *k.13.14.

13. A zdvih * plášť Eliášův, kterýž byl spadl s něho, navrátil se a stál na břehu Jordánském. *v.8.

14. Tedy vzav plášť Eliášův, kterýž byl spadl s něho, udeřil na vodu a řekl: Kdež jest Hospodin Bůh Eliášův i on sám? A udeřil, *pravím*, na vodu, kteráž rozstoupila se sem i tam. I přešel Elizeus.

15. Což vidouce synové proročtí * z Jericha, naproti *stojíce*, řekli: Odpočinul duch Eliášův na Elizeovi. I šli proti němu a poklonili se mu až k zemi. *v.5.

16. A řekli jemu: Aj, nyní jest s služebníky tvými padesáte mužů silných, medle nechť jdou a hledají pána tvého. Snad ho zanesl duch Hospodinův, a povrhl jej na některé hoře aneb v některém údolí. Kterýž řekl: Neuposilejte.

17. Ale když na něj vždy dotírali, tak že mu to * obtížné bylo, řekl: † Pošlete. I poslali padesáte mužů, a hledajíce za tři dni, nenalezli ho. *k.8.11. †2Sam.13.23.

18. A když se k němu navrátili, (on pak bydlil v Jerichu,) řekl jim: Zdalíž jsem vám neřekl: Nechoďte?

19. Muži pak města toho řekli Elizeovi: Hle, nyní byt v městě tomto jest výborný, jakož, pane můj, vidíš, ale vody jsou zlé a země neúrodná.

20. Tedy řekl: Přineste mi nádobu novou, a dejte do ní soli. I přinesli mu.

21. A vyšed k pramenu těch vod, vyspal tam sůl a řekl: Takto praví Hospodin: Uzdravuji vody tyto; nebudeť více odtud smrti, ani nedocháďcete.

22. A tak uzdraveny jsou ty vody až do dnešního dne, vedlé řeči Elizeovy, kterouž byl mluvil.

23. Potom šel odtud do Bethel. A když šel cestou, pacholata malá vyšedše z mě-

sta, posmívali se jemu, říkajíce: Jdi lysý, jdi lysý!

24. Kterýž ohlédná se, uzřel je a zlořečil jim ve jménu Hospodinovu. Protož vyskočivše * dvě nedvědice z lesa, roztrhalý z nich čtyřicatero a dvě děti.

*k.17,25.

25. I šel odtud na horu Karmel, odkudž navrátil se do Samari.

KAPITOLA III.

Tažení Izraelských proti Moábovi, 17. jimž vody záračné dány, 24. i vítězství nad Moábem.

Joram pak * syn Achabův počal královati nad Izraelem v Samari léta osmnáctého Jozafata krále Judského, a královal dvanácte let.

*k.1,17.

2. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, ač ne tak jako otec jeho a jako matka jeho; nebo odjal modly Bál, kterýchž byl nadělal otec jeho.

3. A však * v hříších Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivodil Izraele, vždy vězel, a neodstoupil od nich.

*1 Král.15,26.34.

4. Měsa pak král Moábský měl hojnost dobytka, a dával králi Izraelskému sto tisíc beranů, a sto tisíc skopců i s vlnou.

5. I stalo se, když umřel Achab, že se zprotivil král Moábský králi Izraelskému.

6. Tedy vytáhl v ten čas král Joram z Samari, a sečtl všecken Izrael.

7. A když táhl, poslal k Jozafatovi králi Judskému, aby mu řekl: Král Moábský zprotivil mi se. Potáhneš-li se mnou proti Moábovi na vojnu? Odpověděl: Potáhnu. Jako jsem já, tak jsi ty, jako lid můj, tak lid tvůj, jakž koni moji, tak koni tvoji.

8. Zatím řekl: Kterouž pak cestou potáhneme? Odpověděl: Cestou pouště Idumejské.

9. A tak vytáhl král Izraelský a král Judský i král Idumejský. A když objížděli cestou za sedm dní, nedostávalo se vody vojsku a hovědům jejich, kteráž měli s sebou.

10. I řekl král Izraelský: Ach, běda! Nebo povolal Hospodin tři králů těchto, aby je vydal v ruku Moábovu.

11. Ale Jozafat řekl: * Není-liž zde proka Hospodinova, abychom se otázali Hospodina skrze něho? Odpovídaje pak jeden z služebníků krále Izraelského,

řekl: Jestiť zde Elizeus syn Safatův, kterýž lival vodu na ruce Eliášovy.

*1 Král.22,5.

12. Tedy řekl Jozafat: U tohoť jest slovo Hospodinovo. I šli k němu, král Izraelský a Jozafat, i král Idumejský.

13. I řekl Elizeus králi Izraelskému: Co mně do tebe? Jdi k prorokům otce svého a k prorokům matky své. Řekl jemu král Izraelský: Nikoli, nebo povolal Hospodin tři králů těchto, aby je vydal v ruku Moábovu.

14. K tomu řekl Elizeus: Živť jest Hospodin zástupů, před jehož obličejem stojím, bychť sobě nevážil Jozafata krále Judského, nepohleděl bych na tě, ani popatřil.

15. Ale nyní přiveďte mi toho, kterýž by uměl hráti *na harfu*. A když on hrál, byla nad ním ruka Hospodinova.

16. I řekl: Takto praví Hospodin: Nadelej v tomto potoku množství dolů.

17. Nebo toto dí Hospodin: Neuzfíte větru, aniž uzfíte přívalu, však potok tento naplněn bude vodou, tak že pítí budete i vy i množství vaše, i hověda vaše.

18. A i to málo jest před obličejem Hospodinovým, nebo i Moábské dá v ruku vaši.

19. A zkazíte všeliké město brazené, i všeliké město výborné, též všecko stromovní dobré zporážíte, a všechny studnice vod zasypete, a všeliké pole dobré kamením přiházíte.

20. I stalo se ráno, když obětována bývá obět suchá, a aj, vody přicházely cestou od *strany* Idumejské, a naplněna jest země vodami.

21. Všecken pak Moáb uslyšev, že by vytáhli králové, aby bojovali proti nim, svolali se všickni, od toho, kterýž se pasem opásati může, a výše, a postavili se na pomezí.

22. Potom ráno vstavše, když slunce vzešlo nad těmi vodami, uzřeli Moábští naproti ty vody rdějící se jako krev.

23. A řekli: Krev jest. Jistě žeť jsou se pohubili ti králové, a zabil jeden každý bližního svého; protož nyní k loupežem, ó Moábští! A přišli až k ležení Izraelskému.

24. Tedy povstavše Izraelští, porazili Moábské, kteříž utkali před nimi, a oni porazili je porážkou velikou, také i v jejich *krajině*.

25. Nebo města jejich zbořili, a na veliké pole výborné házejíce jeden každý kamením svým, naplnili je, i všecky studnice vod zasypali, a všecko stromovi dobré zporáželi, tak že *toliko* nechali n Kirchareset zdi jeho. Protož shlukše se prakovníci, dobývali ho.

26. A vida král Moábský, že jsou mu silní bojovníci ti, vzal s sebou sedm set mužů bojovných, chtě se probiti skrze vojska krále Idumejského. Ale nemohli.

27. Pročež jav syna jeho prvorozeného, kterýž měl kralovati místo něho, obětoval jej v obět zápalnou na zdi. I stalo se rozhněvání veliké proti Izraelovi; protož odtrhše od něho, navrátili se do země své.

KAPITOLA IV.

Divové někteří od Elizea učiněni.

Tedy žena jedna z manželek synů prorockých volala k Elizeovi, řkuci: Služebník tvůj, muž můj, umřel, ty pak viš, že služebník tvůj bál se Hospodina. A teď věřitel přišel, aby vzal dva syny mé sobě za služebníky.

2. Řekl jí Elizeus: Což chceš, ať učiním? Oznam mi, co máš v domě? Ona řekla: Nemám služebnice tvá nic v domě, jediné * bání oleje. ^{*1 Král. 17, 12.}

3. I řekl: Jdi, vyžádej sobě nádob vně ode všech sousedů svých, nádob prázdných tím více.

4. A vejda, zavři za sebou dvěře i za syny svými, a nalévej do všech těch nádob, a kteráž bude plná, rozkážeš ji odstavit.

5. A tak odešla od něho a zavřela dvěře za sebou a za syny svými. Oni podávali jí, a ona nalávala.

6. I stalo se, že když naplnila ty nádoby, řekla synu svému: Podej mi ještě nádoby. Kterýž odpověděl: Již není více nádob. I přestal olej.

7. Tedy ona přišedši, oznámila to muži Božimu. On pak řekl: Jdi, prodej ten olej, a spokoj věřitele svého, ty pak s syny svými budeš se živiti z ostatku.

8. Potom stalo se některého času, že šel Elizeus skrze * Sunem, kdež byla *jedna* žena vzácná, kteráž ho pozdržela, aby jedl u ní. A od toho času chodívaje tudy, stavoval se tam, a jídal chléb. ^{*Joz. 19, 18.}

9. Nebo řekla byla muži svému: Aj, nyní vím, že ten muž Boží svatý jest, kterýž často tudyto chodívá.

10. Medle, udělejme pokojík malý, a postavme tam jemu ložce, stůl, stoličiči a svícen, aby, když by koli k nám přišel, obrátil se tam.

11. Některého tedy času přišel tam, a všed do toho pokojíku, odpočinul tu.

12. I řekl Gézi služebníku svému: Zavolej té Sunamitské. Kterýž zavolal ji. I postavila se před ním.

13. Přitom řekl jemu: Rci jí nyní: Hle, pečujes a staráš se o nás všelijak. Co chceš, ať učiním? Máš-li *jakou* potřebu před králem aneb před hejtmanem vojska? Kteráž řekla: U prostřed lidu svého bydlím.

14. Řekl on: Což tedy mám pro ni učiniti? Odpověděl Gézi: Hle, syna nemá, a muž její starý jest.

15. Protož řekl: Zavolej ji. Takž ji zavolal, a ona stála u dveří.

16. I řekl: V času jistém vedlé času života chovati * budeš syna. Řekla ona: Nechtěj, pane můj, muži Boží, nechtěj se posmívati služebnici své. ^{*1 Moja. 18, 10, 14.}

17. Zatím počala žena a porodila syna v času jistém vedlé času života, kterýž předpověděl jí Elizeus.

18. I rostlo dítě. Stalo se pak některého času, že vyšedši k otcí svému k * ženčům, ^{*Rut. 2, 4.}

19. Řeklo otcí svému: Hlava má, hlava má! I řekl služebníku: Dones jej k matce jeho.

20. Kterýž když ho vzal a přinesl k matce jeho, seděl na klíně jejím až do poledne a * umřel. ^{*Jer. 6, 26. Luk. 7, 12.}

21. Tedy ona vstoupivši, položila jej na ložce muže Božího, a zavřevši ho, vyšla.

22. Potom zavolala muže svého a řekla: Medle, pošli mi jednoho z služebníků a jednu oslici, ať doběhnu až k muži Božimu, a zase se navrátím.

23. Kterýž řekl: Proč chceš jíti k němu? Dnes není novměsíce, ani sobota. Odpověděla ona: *Měj o to* pokoj.

24. Osedlavši tedy oslici, řekla služebníku svému: Pobádej a běž, a nemeškej se pro mne v jždě, leč bych rozkázala tobě.

25. A tak jela, až přijela k muži Božimu na * horu Karmel. A když ji uzrel muž Boží zdaleka, řekl Gézi služebníku svému: Hle, Sunamitská tamto. ^{*k. 2, 25.}

26. Protož nyní běž jí v cestu a rci jí: Dobře-li se máš? Dobře-li se má muž

žebníky svými. Kterýž odpověděl: A já půjdu.

4. Takž šel s nimi. A když přišli k Jordánu, sekali dříví.

5. I stalo se, když jeden z nich podtínal dřevo, že sekera spadla mu do vody. Tedy zkríkl a řekl: Ach, pane můj, a ta ještě byla vypůjčená.

6. Jemuž řekl muž Boží: Kamž jest upadla? I ukázal mu to místo. Kterýž utav dřevo, uvrhl je tam, a učinil, aby zplynula sekera.

7. A řekl: Vezmi ji sobě. Kterýž vztáh ruku svou, vzal ji.

8. Když pak král Syrský bojoval proti Izraelovi, a vešel v radu s služebníky svými, řka: Na tom a na tom místě položí se vojsko mé:

9. Tedy poslal muž Boží k králi Izraelskému, řka: Viz, abys netáhl přes to místo, nebo tam Syrští jsou v zálohách.

10. Protož posílal král Izraelský na to místo, o kterémž mu byl řekl muž Boží, a vystříhal ho, aby se ho šetřil, a to nejednou ani dvakrát.

11. A tak zkormoutil se v srdci svém král Syrský pro tu věc, a svolav služebníky své, řekl jim: Proč mi neoznámíte, kdo z našich králi Izraelskému *donášel*?

12. Jemuž řekl jeden z služebníků jeho: Nikoli, pane můj králi, ale Elizeus prorok, kterýž jest v Izraeli, oznamuje králi Izraelskému slova, kteráž ty mluvíš v nejtajnějším pokoji svém.

13. Kterýž řekl: Jděte a vizte, kde jest, abych poslal a jal jej. I oznámeno jemu těmito slovy: Hle, jest v Dotain.

14. Protož poslal tam koně a vozy a vojsko veliké. Kteríž přitáhše v noci, oblehli město.

15. Vstav pak ráno služebník muže Božího, vyšel, a aj, vojsko obklíčilo město, koni i vozové. I řekl služebník ten jeho k němu: Ach, pane můj, což budeme dělati?

16. Kterýž odpověděl: Neboj se, nebo mnohem * více jich s námi jest, než s nimi. *2 Par.32,7. Zalm.34,8.

17. I modlil se Elizeus a řekl: Ó Hospodine, otevři, prosím, oči jeho, aby viděl. A tak otevřel Hospodin oči služebníka toho, a viděl, a aj, hora ta plná koňů, a vozové ohnivi okolo Elizea.

18. A když nepřátelé táhli k němu, modlil se Elizeus Hospodinu a řekl: Poraz,

prosím, národ tento slepotou. I * porazil je slepotou vedlé řeči Elizeovy. *1 Moja.19,11.

19. V tom řekl jim Elizeus: Není to ta cesta, ani to město. Poďte za mnou, a dovedu vás k mužům, kteréhož hledáte. Takž je vedl do Samaří.

20. I stalo se, když vešli do Samaří, že řekl Elizeus: Ó Hospodine, otevři oči těchto, ať vidí. Tedy otevřel Hospodin oči jejich, a viděli, že jsou u prostřed Samaří.

21. Řekl pak král Izraelský Elizeovi, když je uzřel: Mám-liž je zmordovati, otče můj?

22. Odpověděl on: Nemorduj. Zdalíž jsi je zjímal mečem svým a lučistěm svým, *abys je zmordoval*? * Dej jim chleba a vody, ať jedí a pijí, a navrátí se ku pánu svému. *Přil.25,21.

23. A tak připravil jim hojnost velikou, a když pojedli a napili se, propustil je. Oni pak navrátili se ku pánu svému, aniž kdy více potom lotříkové Syrští vskakovali do země Izraelské.

24. Stalo se potom, že shromáždil Benadad král Syrský všechna vojska svá, a přitáh, oblehl Samaří.

25. Pročež byl hlad veliký v Samaří; nebo aj, *tak dlouho* obleženo bylo, až hlava oslová byla za osmdesáte stříbrných, a čtvrtý díl *míry* káb trusů holubích za pět stříbrných.

26. I přihodilo se, když král Izraelský šel po zdi, žena jedna zvolala k němu, řkuci: * Spomoz mi, pane můj králi. *2 Sam.14,4.

27. Kterýž řekl: Jestliž nespomůže Hospodin, odkud já mám pomoci tobě? Zdalí z humna aneb z presu?

28. Řekl jí ještě král: Cožť pak? Kteráz odpověděla: Žena tato řekla mi: Dej syna svého, abychom ho dnes snědly, zítra také sníme syna mého.

29. I * uvařily jsme syna mého, a snědly jsme jej. Potom druhého dne řekla jsem jí: Dej syna svého, abychom ho snědly. Ale ona skryla syna svého. *5 Moja.28,53.

30. A když uslyšel král slova ženy té, roztrhl * roucha svá. (Když pak on šel po zdi, viděl lid, an pytel byl na těle jeho zespod.) *k.5,7.

31. Protož řekl *král*: * Toto mi učin Bůh a toto přidej, jestliže zůstane hlava Elizea syna Safatova na něm dnes. *1 Král.19,2.

32. (Elizeus pak seděl v domě svém, a starší s ním seděli.) I poslal jednoho z přísťojících svých, a prvé než přišel posel ten k němu, již byl řekl starším: Nevíte-liž, že poslal ten syn vražedníkův, aby stal hlavu mou? Šetřetež, když by vcházel ten posel, zavřete dveře a odstrčte jej ode dveří. Zdalíž i * dusání noh pána jeho není za ním? ^{*1 Král. 14, 6.}

33. A když on ještě mluvil s nimi, hle, posel přicházel k němu, a řekl: Aj, toto zlé * jest od Hospodina, což mám děle čekati na něj? ^{*Amos. 3, 6.}

KAPITOLA VII.

Hojnost v Samaří předpovědina, 3. Syrští utekli, 17. Kniže nedovorné udáveno.

Řekl pak Elizeus: Slyšte slovo Hospodinovo. Toto praví Hospodin: O tomto času zítra míra mouky bělné bude za lot stříbra, a dvě míry ječmene za lot stříbra v bráně Samařské.

2. I odpověděl muži Božimu jeden z knížat, na * jehož ruku král zpoléhal, a řekl: Kdyby otevřel Hospodin průduchy nebeské, zdali by to býti mohlo? Kterýž řekl: Aj, uztíš očima svýma, ale nebuděš jisti z toho. ^{*k. 5, 18.}

3. Byli pak u vrat brány čtyři * muži malomocní, kteříž řekli jeden druhému: Co tu sedíme, až bychom zemřiti musili? ^{*3 Mojz. 13, 46.}

4. Díme-li: Poďme do města, hlad jest v městě, i zemřeme tam; pakli zde zůstaneme, také zemřeme. Protož nyní poďte, a utečme do vojska Syrských. Budou-li * nás živiti, zůstaneme živi; pakli nás zbijí, též zemřeme. ^{*Ester 4, 16.}

5. Vstavše tedy v soumrak, aby šli k vojsku Syrských, přišli až k kraji ležení Syrského, a hle, nebylo tu žádného.

6. Nebo Pán učinil to, aby slyšelo vojsko Syrské * hřmot vozů a zvuk koňů, a tak hluk vojska velikého. I řekli jeden druhému: Hle, ze mzdy najal proti nám král Izraelský krále Hetejské a krále Egyptské, aby připadli na nás. ^{*k. 19, 7.}

7. A vstavše, utekli v soumrak a nechali tu stanů svých, a koňů svých i oslů svých, a ležení, tak jakž bylo, a utekli pro zachování života svého.

8. Když tedy přišli malomocní ti na kraj ležení, všedše do jednoho stanu, jedli a pili, a pobravše v něm stříbro a zlato i roucha, odešli a schovali. Opět

navrátivše se, vešli do jiného stanu a pobrali v něm, a odšedše, schovali.

9. I řekli vespolek: Nedobře děláme. Den tento jest den dobrých novin, a my mlčíme. Budeme-li čekati až do svítání, postihne nás nepravost; protož nyní poďte, vejduce, oznamme to domu královskému.

10. A přišedše, volali na branné města, a pověděli jim, řkouce: Přišli jsme do ležení Syrského, a aj, nebylo tam žádného, ani hlasu lidského, kromě koní přivázaných a oslů přivázaných, a stanů, jakž *prvé* byli.

11. I volal ten na jiné branné, a ti ohlásili to po všem domě královským.

12. Vstav tedy král v noci, řekl služebníkům svým: Povím vám nyní, co jsou nám udělali Syrští. Vědí, že jsme hladoviti, protož vyšli z ležení, aby se skryli v poli, řkouce: Když vyjdou z města, zjímáme je živé a vejdem do města.

13. K tomu odpovídaje jeden z služebníků jeho, řekl: Nechť, prosím, vezmou pět koní z těch, kteříž pozůstali v městě. (Hle, oniť jsou jako i všecko množství Izraelské, jenž zůstali v něm, hle, jsou jako všecko množství Izraelské, kteréž již hyne.) Ty pošleme a přezvíme.

14. A tak vzali dva koně vozni, kteréž poslal král za vojskem Syrským, řka: Jděte * a vizte. ^{*Mat. 2, 8.}

15. I jeli za nimi až k Jordánu, a aj, po vši té cestě plno bylo šatů a nádob, kteréž metali od sebe Syrští, splašení jsouce. Tedy navrátivše se poslově, oznámili to králi.

16. Protož vyšed lid, vzebral ležení Syrské. A byla míra mouky bělné za lot, a dvě míry ječmene za lot * vedlé řeči Hospodinovy. ^{*v. 1.}

17. Král pak byl ustanovil to kníže, na jehož ruku zpoléhal, u brány. Kteréhož pošlapal lid v bráně, tak že umřel, vedlé řeči muže Božího, kterouž mluvil, když král k němu byl sešel.

18. A stalo se *tak*, jakž mluvil muž Boží králi, řka: Dvě míry ječmene budou za lot stříbra, a míra mouky bělné za lot stříbra zítra o tomto času v bráně Samařské.

19. K čemuž bylo odpovědělo kníže muži Božimu, a řeklo: Kdyby * otevřel Hospodin průduchy nebeské, zdali by to podlé řeči této býti mohlo? Jemuž on

kral: *Jest-li pokoj?* Odpověděl Jéhu: Co tobě do pokoje? Jed za mnou. *k.1.11.

20. Opět oznámil to strážný, řka: Přijel až k nim, ale nevrací se. Příjezd pak jest jako příjezd Jéhu syna Namsi; nebo vztekla jede.

21. Tedy řekl Joram: Zapřáhni. I zapřáhl k vozu jeho. Takž vyjel Joram král Izraelský a Ochoziáš král Judský, každý na voze svém, a vyjevše proti Jéhu, potkali se s ním na * poli Nábota Jezreelského. *1 Král.21,1.

22. I stalo se, když uzřel Joram Jéhu, že řekl: *Jest-liž pokoj, Jéhu?* Odpověděl: Jaký pokoj, poněvadž *ještě* smilství Jezabel matky tvé a kouzelnictví její velmi mnohá *trvají?*

23. Pročež obrátiv se Joram, utíkal a řekl Ochoziášovi: Zrada, Ochoziáši!

24. Ale Jéhu pochytilv lučiště, postřelil Jorama mezi ramenem jeho, tak že střela pronikla srdce jeho. I padl na voze svém.

25. Zatím řekl *Jéhu* Badakerovi, hejtmanu svému: Vezma, povrz jej na pole Nábota Jezreelského; nebo pamatuješ, když jsme já a ty jeli spolu za Achabem otcem jeho, že * Hospodin vynesl proti němu pohružku tuto, řka: *1 Král.22,38.

26. Zajisté krve Nábotovy a krve synů jeho, kterouž jsem viděl včera, řekl Hospodin, pomstím na tobě na poli tomto. Hospodin *to* řekl, nyní tedy vezma, povrz jej na pole, vedlé řeči Hospodiny.

27. Ochoziáš * pak král Judský uzřev to, utíkal cestou k domu zahradnímu. Ale honil ho Jéhu a řekl: I toho zabíte na voze jeho. *Takž ho ranili*, když vyjížděl k Gurn, kteréž jest podlé Jibleam. I utekl do Mageddo a tam umřel. *2 Par.22,9.

28. Kteréhož * vloživše na vůz služebníci jeho, vezli jej do Jeruzaléma, a pochovali jej v hrobě jeho s otcí jeho v městě Davidově. *k.14,20.

29. Léta jedenáctého Jorama syna Achabova počal kralovati Ochoziáš nad Judou.

30. Potom Jéhu přijel do Jezreel. O čemž když uslyšela Jezabel, * ulícila tvář svou, a ozdobilu hlavu svou, a vyhlédala z okna. *Jer.4,30.

31. A když Jéhu jel skrze bránu, řekla: *Jest-li pokoj, * ó Zamri, morděři pána svého?* *1 Král.16,10.18.

32. On pak pozdvih tvář své k oknu, řekl: *Kdo drží se mnou, kdo? I vyhlédli na něj dva či tři komorníci její.*

33. Jimž řekl: Svrzte ji. Kterážto svrhli ji. I pokropena jest krví její stěna i koni; a tak pošlapal ji.

34. A když přijel, jedl a pil, a řekl: Pohlédte již na tu zlořečenou a pochovejte ji, nebť jest dcera královská.

35. Protož odšedše, aby ji pochovali, nenalezli z ní než leb a nohy a dlaně rukou.

36. A navrátivše se, pověděli jemu. Kterýž řekl: Slovo Hospodinovo jest, kteréž * mluvil skrze služebníka svého, Eliáše Tesbitského, řka: Na poli Jezreel žrátí budou psi tělo Jezabel. *v.10.

37. Budíž tedy tělo Jezabel na poli Jezreel, jako hnůj na svrchku pole, tak aby žádný neřekl: *Tato jest Jezabel.*

KAPITOLA X.

Synové Achabovi zbiti, 12. i přítelé Ochoziášovi. 15. Moláštví zkašeno, 34. a Jéhu umřel.

Měl pak Achab sedmdesáte synů v Samaří. I napsal Jéhu list, a poslal jej do Samaří k knížatům Jezreelským, starším, a kteříž chovali *syny* Achabovy, s tímto poručením:

2. Hned jakž vás dojde list tento, poněvadž u vás jsou synové pána vašeho, jsou i vozové u vás, i koni, i město hrazené a zbroj,

3. Vyberte nejlepšího a nejzpůsobilnějšího z synů pána svého, a posadte na stolicí otcě jeho, a bojujte za dům pána svého.

4. Kteríž bojice se náramně, pravili: *Aj, dva králové neostáli před ním, a kterak my ostojíme?*

5. A tak poslal ten, kterýž byl ustanoven nad domem, a kterýž ustanoven byl nad městem, i starší, a kteříž chovali *syny* Achabovy, k Jéhu, řkouce: Služebníci tvoji jsme, a všecko, což nám rozkážeš, učiníme. Neustanovíme žádného krále; což se tobě dobře líbí, * učin. *Joz.9,25.

6. I napsal k nim list po druhé, řka: *Jste-li moji a hlasu mého posloucháte-li, vezmouce hlavy všech synů pána svého, přidejte ke mně zítra o tomto času do Jezreel. (Synů pak králových bylo sedmdesáte mužů u nejpřednějších v městě, kteříž chovali je.)*

7. Tedy stalo se, jakž jich došel list ten, že zjímali syny královské, a zbili

sedmdesáte mužů, a vkladše hlavy jejich do košů, poslali je k němu do Jezeel.

8. A přišed posel, oznámil jemu, řka: Přinesli hlavy synů královských. A on řekl: Skladte je na dvě hromady u vrat brány až do jitra.

9. Potom ráno vyšed, postavil se a řekl všemu lidu: Spravedliví jste vy. Aj, já spuntoval jsem se proti pánu svému a zabil jsem jej; kdo by pobil tyto všechny?

10. Věztez nyní, že nepochybilo nižádné slovo Hospodinovo, kteréž mluvil Hospodin proti * domu Achabovu, ale vykonal Hospodin to, což byl mluvil skrze služebníka svého Eliáše. ^{*1 Král. 21, 21. 22.}

11. A tak pobil Jéhu všechny, kteříž pozůstali z domu Achabova v Jezeel, i všechny nej přednější jeho, i známé jeho, i kněží jeho, tak že, * nezůstalo z nich žádného živého. ^{*2 Mojz. 14, 28.}

12. Potom vstav, odebral se a jel do Samaří, a již byl v Betekedu pastýřů na cestě.

13. I nalezl tam Jéhu bratří Ochoziáše, krále Judského, a řekl: Kdo jste vy? Odpověděli: Jsme bratří Ochoziášovi a jdeme, abychom pozdravili synů králových a synů královný.

14. Tedy řekl: Zjimejte je živé. I zjímali je živé, a pobili je u čisterny v Betekedu, * čtyřiceti a dva muže, a nezůstal z nich žádný. ^{*k. 2, 24.}

15. Potom bera se odtud, nalezl * Jonadaba syna Rechabova, kterýž se s ním potkal, a pozdravil ho. I řekl jemu: Jestliž srdce tvé přímé, jako jest srdce mé s srdcem tvým? Odpověděl Jonadab: Jest, arci jest. *Řekl Jéhu:* Podejž mi ruky své. I podal mu ruky své. A on kázal mu vsednouti k sobě na vůz. ^{*Jer. 35, 6.}

16. A řekl: Pojedš se mnou, a viz horlivost mou pro Hospodina. A tak vezli jej na voze jeho.

17. Když pak přijel do Samaří, pobil všechny, kteříž byli pozůstali z domu Achabova v Samaří, a vyhladil jej vedle řeči * Hospodinovy, kterouž byl mluvil k Eliášovi. ^{*1 Král. 21, 21. 22.}

18. Zatím shromáždív Jéhu všecken lid, řekl jim: Achab málo * sloužil Bálovi, Jéhu bude mu více sloužiti. ^{*1 Král. 16, 32. 33.}

19. Protož nyní všechny proroky Bálovy, všechny služebníky jeho, a všechny

kněží jeho svolajte ke mně, ať žádný tam nezůstává; nebo velikou obět budu obětovati Bálovi. Kdož by koli nebyl přítomen, nezůstane živ. Ale Jéhu činil to chytře, aby vyhladil ctitele Bálovy.

20. Řekl také Jéhu: Zasvěťte svátek Bálovi. I prohlásili jej.

21. Rozeslal zajisté Jéhu po vší zemi Izraelské. I sešli se všickni ctitelé Bálovi, tak že nezůstalo ani jednoho, ješto by nepřišel. A když vešli do domu Bálova, naplněn jest dům Bálův, od jednoho konce až do druhého.

22. Tedy řekl tomu, kterýž vládl rouchem: Vynes roucha všechněm ctitelům Bálovým. I přinesl jim roucha.

23. Potom všel i Jéhu a *Jonadab syn Rechabův do domu Bálova, a řekl ctitelům Bálovým: Vyhledejte a vizte, ať není zde s vámi *někdo* z ctitelů Hospodinových, kromě samých ctitelů Bálových. ^{*v. 15.}

24. A tak vešli, aby obětovali oběti a zápaly. Jéhu pak postavil sobě vně osmdesáte mužů, jimž byl řekl: Jestliže kdo uteče z lidí těch, kteréž já uvozuji vám v ruce vaše, * život váš za život jeho. ^{*1 Král. 20, 39.}

25. I stalo se, když *kněz* dokonal obětování zápalu, řekl Jéhu drabantům a hejtmanům: Vejdětež * a zbite je, ať žádný neuchází. Kterížto pobili je ostrostí meče, a rozmetali těla jejich drabantí a hejtmané. Potom šli dále do každého města, *kdež byl* dům Bálův, ^{*1 Král. 18, 40.}

26. A vymytajíce modly z domu Bálova, pálili je.

27. Zkazili také modlu Bálovu, a zbořivše dům jeho, nadělali z něho záchodů až do dnešního dne.

28. A tak vyplnil Jéhu Bále z lidu Izraelského.

29. A však proto * od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, neodstoupil Jéhu, *totiž* od těch telat zlatých, kteráž byla v Bethel a v Dan. ^{*1 Král. 12, 26 násled.}

30. Tedy řekl Hospodin Jéhu: Poněvadž jsi snažně vykonal to, což dobrého jest před očima máma, a všechny věci, kteréž jsem měl v srdci svém, učinil jsi domu Achabovu, * synové tvoji až do čtvrtého pokolení seděti budou na stoličci Izraelské. ^{*k. 15, 12.}

31. Ale Jéhu nebyl toho pilen, aby cho-
dil v zákoně Hospodina, Boha Izrael-

ského, celým srdcem svým, aniž odstoupil od hříchů Jeroboama, kterýž byl uvedl v hřichy lid Izraelský.

32. Za těch dnů počal Hospodin zmenšovati Izraele; nebo je * porazil Hazael po všech končinách Izraelských, *k.8,12.

33. Od Jordánu, proti východu slunce, všecku zemi Galád, Gádovu a Rubenovu i Manassesovu, od Aroer, kteréž jest při potoku Arnon, tak Galád jako Bázan.

34. O jiných věcech Jéhu, a cožkoli činil, i o vsí síle jeho, sepsáno jest v knize o králích Izraelských.

35. I usnul Jéhu s otci svými, a pochovali jej v Samaři, a kraloval * Joachaz syn jeho místo něho. *k.18,1.

36. Dnů pak, v nichž kraloval Jéhu nad lidem Izraelským v Samaři, bylo let osmcecítma.

KAPITOLA XI.

Atalia zmrdovala símě královské, 13. i sama zamordována. 17. Smlouva Izraele s Bohem i s králem.

Atalia pak matka * Ochoziášova viduci, že umřel syn její, vstavši, † pomordovala všecko símě královské.

2. Ale Jozaba dcera krále Jehorama, sestra Ochoziášova, vzala Joasa syna Ochoziášova, a ukradši ho z prostředku synů královských, kteříž mordováni byli, * skryla jej i s chůvou jeho v pokoji, kdež lůže byla. A tak skryli ho před Atalií, a není zamordován. *k.8,26. †2 Par.22,10. *Soud.9,5.

3. I byl s ní v domě Hospodinově tajně za šest let, v nichž Atalia kralovala nad zemí.

4. Léta sedmého poslav Joiada, povolal setníků, hejtmanů a drabantů. I uvedl je k sobě do domu Hospodinova, a učinil s nimi smlouvu, a zavázav je přísahou v domě Hospodinově, ukázal jim syna krále. *2 Par.23,1.

5. A přikázal jim, řka: Tato jest věc, kterouž učiníte: Třetí díl vás, kteříž přicházíte v sobotu, a držíte stráž, bude při domě králově,

6. A díl třetí bude u brány Sur, a třetí díl bude u brány za drabanty, a budete stráž držeti, ostřihajíce domu tohoto před otokem.

7. Vy pak všickni, kteříž byste odjiti měli v sobotu, po vykonání povinnosti při domě Hospodinově, ve dvě poboční stráže rozdělentí, buďte při králi.

8. A tak obstoupíte krále vůkol, jeden každý majíce braň svou v rukou svých.

Kdož by pak šel do šiku vašeho, ať umře; a budete při králi, když bude vycházeti i když bude vcházeti.

9. Protož učinili setníci ti všecky věci tak, jakž byl rozkázal Joiada kněz, a vzašše jeden každý muže své, kteříž přicházeli v sobotu a kteříž odcházeli v sobotu, přišli k Joiadovi knězi.

10. I * dal kněz setníkům kopí a pavězy, kteréž byly Davida krále, a kteréž byly v domě Hospodinově. *2 Par.23,9.

11. Stáli pak ti drabanti, jeden každý držíce braň svou v ruce své, od pravé strany domu až do levé strany domu, proti oltáři a proti domu při králi vůkol.

12. Tedy vyvedl syna krále, a vstavil na něj korunu a * ozdabu. I ustanovili jej králem a pomazali ho, a plésající rukama, říkali: Živ buď král!

13. V tom uslyševši Atalia hluk plésajícího lidu, vešla k lidu do domu Hospodinova. *5 Mojš.17,18,19.

14. A když pohleděla, a aj, král stál na místě vyšším, vedlé obyčejce s knížaty, a * trouby byly před králem, a všecken lid země byl vesel, i troubili v trouby. Tedy † roztrhla Atalia roucho své a zkríkla: Spiknutí, spiknutí!

15. Protož rozkázal Joiada kněz těm setníkům ustaveným nad vojskem, řka jim: Pusťte ji prostředkem řadu, a i toho, kdož by za ní šel, zabíte mečem. Nebo byl řekl kněz: Ať není zabita v domě Hospodinově. *4 Mojš.10,10. †2 Král.5,7.

16. I pustili ji. Ale když přišla na cestu, kudy koni vcházejí do domu královského, tu jest zabita.

17. Tedy učinil Joiada smlouvu mezi Hospodinem a mezi králem, i mezi lidem, aby byli lid Hospodinův; též mezi králem a mezi lidem.

18. Potom šel všecken lid země do * domu Bálova, a zbořili jej, i oltáře jeho a obrazy jeho v kusy stroskotali; Matana také kněze Bálova zabili před oltáři. Kněz pak znovu nařídil přísluhující v domě Hospodinově. *k.10,26,27.

19. A pojav ty setníky a hejtmany, i drabanty se všim lidem země, provázeli krále z domu Hospodinova, a přišli cestou k bráně drabantů do domu královského. Kdežto posadil se na stoličce královské.

20. I veselil se všecken lid země, a mě-

sto se upokojilo. Atali pak zabili mečem u domu královského.

21. A byl Joas v * sedmi letech, když počal kralovati.^{*v.4.}

KAPITOLA XII.

Chrám zase opraven. 17. Joas jej sloupil, 20. potom zabít.

Léta sedmého Jéhu počal kralovati Joas,* a kraloval čtyřiceti let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Sebia z Bersabé.^{*2 Par.24.1.}

2. I činil Joas, což dobrého jest před očima Hospodinovými po všechny dny své, pokudž ho vyučoval Joiada kněz.

3. A však * výsosti nebyly zkaženy, ještě lid obětoval a kadil na těch výsostech.^{*1 Král.15.14; 22.44.}

4. Řekl pak Joas kněžím: Všecky peníze svaté, kteréž se vnášejí do domu Hospodinova, totiž peníze těch, kteříž jdou v počet, a peníze ceny za osobu jednoho každého, a všechny peníze, kteréž by kdo dobrovolně uložil dáti do domu Hospodinova,

5. Vezmou kněží k sobě, jeden každý od známého svého, a oni opraví zbořeny domu všudy, kdež by bylo zboření.

6. Stalo se potom léta dvacátého třetího krále Joasa, když ještě neopravili kněží zbořenin chrámových,

7. Že povolal král Joas Joiady kněze i jiných kněží, a řekl jim: Proč neopravujete zbořenin chrámových? Protož nyní nepřijímejte peněz od známých svých, ale na zbořeny domu dávejte je.

8. Jemuž povolivše kněží, nebrali peněz od lidu, ani neopravovali domu.

9. Protož Joiada kněz vzav jednu truhlici, udělal díru v víku jejím, a postavil ji vedle oltáře po pravé straně, kudy se vchází do domu Hospodinova. I postavili tu kněží ostřihající prahu i všech peněz, kteréž vnášiny byly do domu Hospodinova.

10. A když rozuměli, že by mnoho peněz bylo v truhlici, tedy přicházel kancléř královský a kněz nejvyšší, a sčítše, schovávali ty peníze, kteréž se nalézaly v domě Hospodinově.

11. Odkudž vydávali peníze hotové v ruce femesníků postavených nad dílem domu Hospodinova, a ti obraceli je na tesáře a dělníky, kteříž opravovali dům Hospodinův,

12. Totíž na zedníky a kameníky, a k

jednání dříví i tesaného kamení, aby opraveny byly zbořeny domu Hospodinova, i na všecko to, což obráceno mělo býti na dům k opravě jeho.

13. A však nebylo děláno do domu Hospodinova číši stříbrných, zaltářů, kotlíků, trub a žádných nádob zlatých, ani nádob stříbrných z peněz, kteréž přinášiny byly do domu Hospodinova,

14. Ale těm, kteříž představeni byli nad dílem, dávali je, a opravovali na ně dům Hospodinův.

15. Aníž žádali * počtu od mužů těch, jimž v ruce peníze dávali, aby platili dělníkům; nebo věrně dělali.^{*k.22.7.}

16. Peněz za vinu, a peněz za hříchy nebylo vnášino do domu Hospodinova; kněžím se dostávaly.

17. Tedy vytáhl Hazael král Syrský, a bojoval proti Gát a dobyl ho. Potom obrátil Hazael tvář svou, aby táhl proti Jeruzalému.

18. Protož pobral Joas král Judský všechny věci svaté, kterýchž byli nadali Jozaaf a Jehoram a Ochoziáš, otcové jeho, králové Judští, i to, čehož sám posvětil, i všecko zlato, kteréž se našlo v pokladích domu Hospodinova a domu královského, a poslal k Hazaelovi králi Syrskému. I odtáhl od Jeruzaléma.

19. O jiných pak činech Joasových, a cožkoli činil, psáno jest * v knize o králich Judských.^{*2 Par.24.1 násled.}

20. Potom povstavše * služebníci jeho, spikli se spolu, a zabili Joasa v Betmillo, kudy se chodí do Silla,^{*k.14.19.}

21. Totíž Jozachar syn Simatův, a Jozabad syn Somerův. Ti služebníci jeho zabili ho, a umřel. I pochovali jej s otcí jeho v městě Davidově, a kraloval * Amaziáš syn jeho místo něho.^{*k.14.1.}

KAPITOLA XIII.

Kralování Joachaza, 9. Joasa 13. a Jeroboama v Izraeli. 20. Eliseus umřel. 21. Mrtvý slověk ožil. 22. Izrael nud Syrakými svítězil.

Léta tříměsítného Joasa syna Ochoziáše, krále Judského, kraloval Joachaz syn Jéhu nad Izraelem v Samari sedmnácte let.

2. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými; nebo následoval hříchů Jeroboama syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, a neuchýlil se od nich.

3. I * rozhněvala se prehlivost Hospodinova na Izraele, a vydal je v ruku † Ha-

zale krále Syrského, a v ruku Benadada syna Hazaelova po všechny ty dny.

^{*Soud.2,14. †2Král.10,32.}

4. Ale když se modlil Joachaz Hospodin, vyslyšel jej Hospodin. Viděl zajiště trápení Izraelské, že je ssuzoval král Syrský.

5. Protož dal Hospodin Izraelovi vysvoboditele, * a vyšli z ruky Syrských, i bydlili synové Izraelští v příbytcích svých jako kdy prvě. ^{*k.14,27.}

6. Však proto neodstoupili od hříchů domu Jeroboáмова, kterýž přivedl k hřešení Izraele, *nýbrž* v nich chodili, ano i háj ještě zůstával v Samaří,

7. Ačkoli nezanechal Joachazovi lidu, kromě padesáti jízdných a desíti vozů a desíti tisíců pěších; nebo je pohubil král Syrský, a setřel je * jako prach při mlácení. ^{*1Král.20,10.}

8. O jiných pak činech Joachazových, a cožkoli činil, i o síle jeho zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

9. I usnul Joachaz s otci svými, a pochovali ho v Samaří. Kraloval pak Joas syn jeho místo něho.

10. Léta třidcátého sedmého Joasa krále Judského kraloval Joas syn Joachazův nad Izraelem v Samaří šestnácte let.

11. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, neuchýliv se od žádných hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, *ale* chodil v nich.

12. O jiných pak činech Joasových, i cožkoli činil, i o síle jeho, kterouž bojoval * proti Amaziášovi králi Judskému, zapsáno jest v knize o králich Izraelských. ^{*k.14,8,11,12.}

13. I * usnul Joas s otci svými, a sedl Jeroboám na stolicí jeho. I pochován jest Joas v Samaří s králi Izraelskými. ^{*k.14,16.}

14. Elizeus pak roznemohl se nemocí těžkou, v kteréž i umřel. A přišel byl k němu Joas král Izraelský, a pláče nad ním, řekl: Otče můj, otče můj, vozové Izraelští a jízdo jeho!

15. Ale Elizeus řekl jemu: Vezmi lučisté a střely. I vzav, *přinesl* k němu lučisté a střely.

16. Řekl dále králi Izraelskému: Vezmi v ruku svou lučisté. I vzal je v ruku svou. Vložil také Elizeus ruce své na ruce královy.

17. A řekl: Otevři to okno k východu.

A když otevřel, řekl Elizeus: Střelíš. I střelil. Tedy řekl: Střela spasení Hospodinova a střela vysvobození proti Syrským; nebo porazíš Syrské v Afeku, až i do konce vyhladíš je.

18. Opět řekl: Vezmi střely. I vzal. Tedy řekl králi Izraelskému: Střilej k zemi. I střelil po třikrát, potom tak nechal.

19. Pročež rozhněvav se na něj muž Boží, řekl: Měls pětkrát neb šestkrát střeliti, ješto bys byl porazil Syrské, až bys je i do konce byl vyhladil; nyní pak jen po třikrát porazíš Syrské.

20. Potom umřel Elizeus, a pochovali ho. Lotfikové pak Moábští vtrhli do země nastávajícího roku.

21. I stalo se, když pochovali jednoho, že uzřevše ty lotfiky, uvrhli muže toho do hrobu Elizeova. Kterýžto muž, jakž tam padl, a dotekl se kostí Elizeových, ožil a vstal na nohy své.

22. Hazael pak král Syrský, ssuzoval Izraele po všechny dny Joachaza.

23. A milostiv jsa jim Hospodin, slitoval se nad nimi, a popatřil na ně, promlouvu * svou s Abrahamem, s Izákem a s Jákobem, a nechtěl jich zahladiti, aniž zavrhl jich od tváří své až do tohoto času. ^{*2Mojš.2,24.}

24. I umřel Hazael král Syrský, a kraloval Benadad syn jeho místo něho.

25. Protož Joas syn Joachazův pobral zase města z ruky Benadada syna Hazaelova, kteréž byl vzal z ruky Joachaza otce jeho válečně; *nebo* po třikrát porazil ho Joas, a navrátil města Izraelská.

KAPITOLA XIV.

Kralování Amaziáše nad Judou; 7. vítězství jeho, přemožení ho od Joasa. 21. Azariáš králem nad Judou, 23. a Jeroboám nad Izraelem.

Léta druhého Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, kraloval * Amaziáš syn Joasa, krále Judského. ^{*2Par.25,1.}

2. V pětmečítma letech byl, když počal kralovati, a kraloval dvadecti devět let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Joadan z Jeruzaléma.

3. Ten činil to, což dobrého jest před očima Hospodinovými, ačkoli ne tak jako David otec jeho. Všecko, což činil Joas otec jeho, tak činil.

4. A však * výsostí nezkazili, ješto lid obětoval a kadil na výsostech. ^{*1,12,3.}

5. I stalo se, když upevněno bylo krá-

lovství v ruce jeho, že pobil služebníky své, * kteříž byli zabili krále otce jeho.

*k.12,20.

6. Synů pak těch vražedníků nepobil, jakož jest * psáno v knize zákona Mojžíšova, kdež přikázal Hospodin, řka: Nebudouť na hrdle trestání otcové za syny, aniž synové trestání budou na hrdle za otce, ale jeden každý za svůj hřích umře.

*5 Mojs.24,16.

7. On také porazil * Idumejských v údolí solnatém deset tisíců, a dobyl Sela bojem. I nazval jméno jeho Jektehel až do tohoto dne.

*2Par.25,11.

8. Tedy poslal Amaziáš posly k Joasovi synu Joachaza, synů Jéhu krále Izraelského, řka: Nuže, pohledme sobě v oči.

9. Zase poslal Joas král Izraelský k Amaziášovi králi Judskému a řekl: * Bodlák, kterýž byl na Libánu, poslal k cedru Libánskému, řka: Dej dceru svou synu mému za manželku. V tom šlo tudý zvíře polní, kteréž bylo na Libánu, a posílalo ten bodlák.

*Boud.9,14.

10. Že jsi mocně porazil Idumejské, protož pozdvihlo tě srdce tvé. Chlub se a seď v domě svém. I proč se máš plésti v neštěstí, abys padl ty i Juda s tebou?

11. Ale Amaziáš neuposlechl. Protož vytáhl Joas král Izraelský, a pohledli sobě v oči, on s Amaziášem králem Judským u Betsemes Judova.

12. I poražen jest Juda od Izraele, a utkali jeden každý do příbytků svých.

13. Amaziáš pak krále Judského, syna Joasa syna Ochoziášova, jal Joas král Izraelský u Betsemes, a přitáh do Jeruzaléma, zbořil zed Jeruzalémskou, od brány Efraim až k bráně úhlu, na čtyři sta loktů.

14. A * pobral všecko zlato i stříbro, a všechny nádoby, kteréž se nalézaly v domě Hospodinově a v pokladích domu královského, také i mláďence zastavené, a navrátil se do Samaří.

*1Král.14,26.

15. O jiných pak činech Joasa, kteréž činil, i síle jeho, a kterak bojoval proti Amaziášovi králi Judskému, psáno jest v knize o králich Izraelských.

16. I * usnul Joas s otci svými, a pochován jest v Samaří s králi Izraelskými, i kraloval Jeroboám syn jeho místo něho.

*k.13,13.

17. Živ pak byl Amaziáš syn Joasův,

král Judský, po smrti Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, patnácte let.

18. O jiných pak věcech Amaziášových psáno jest v * knize o králich Judských.

*2Par.25,1.

19. Potom spuntovali se * proti němu v Jeruzalémě, a on utekl do Lachis. Protož poslali za ním do Lachis, a zamordovali ho tam.

*k.12,20.

20. Odkudž * odnesli jej na koních, a pochován jest v Jeruzalémě s otci svými v městě Davidově.

*k.9,28.

21. Tedy všecken lid Judský * vzali Azariáš, kterýž byl v šestnácti letech, a ustanovili ho za krále na místě otce jeho Amaziáše.

*k.15,1.2.

22. Onť jest vzdělal * Elat a dobyl ho Judovi, když byl již usnul král s otci svými.

*k.16,6.

23. Léta patnáctého Amaziáše syna Joasa, krále Judského, kraloval Jeroboám syn Joasa, krále Izraelského, v Samaří čtyřiceti a jedno léto.

24. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, * neuchýliv se od žádných hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele.

*1Král.15,34.

25. On zase dobyl končin Izraelských od toho místa, kudy se jde do Emat, až k moři pustému, vedlé řeči Hospodina Boha Izraelského, kterouž byl mluvil skrze služebníka svého * Jonáše syna Amaty proroka, kterýž byl z Gethefer.

*Jon.1,1.

26. Nebo viděl Hospodin trápení Izraele těžké náramně, a že jakož * zajatý, tak i zanechaný s nic býti nemůže, aniž jest, kdo by spomohl Izraelovi.

*1Král.14,10.

27. A nemluvil Hospodin, že by chtěl zahladiti jméno Izraele, aby ho nebylo pod nebem; protož * vysvobodil je skrze Jeroboáma syna Joasova.

*k.13,5.

28. O jiných pak věcech Jeroboámových, a cožkoli činil, i o síle jeho, a kterak bojoval, jak zase dobyl Damašku a Emat Judova Izraelovi, psáno jest v knize o králich Izraelských.

29. I usnul Jeroboám s otci svými, s králi Izraelskými, a kraloval * Zachariáš syn jeho místo něho.

*k.15,8.

KAPITOLA XV.

Azariáš král Judský, 10. Sallum Izraelský, 14. po něm Manahem, 22. za ním Pekachia, 25. potom Pekach 30. a Uzias, 32. Jotam také král Judský.

Léta sedmécitného Jeroboáma krále

Izraelského kraloval Azariáš syn Amaziáš, krále Judského.

2. V * šestnácti letech byl, když počal kralovati, a kraloval padesáte dvě lété v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Jecholia z Jeruzaléma. *k.14,21.

3. Ten činil, což dobrého jest před očima Hospodinovými vedlé všech věcí, kteréž činil Amaziáš otec jeho.

4. A však * výsostí nezkazili, ještě lid obětoval a kadil na výsostech.

*k.12,3.1 Král.22,44.

5. Ranil pak Hospodin krále, tak že byl * malomocný až do dne smrti své, a bydlil v domě obzvláštním. Pročež Jotam syn královský držel správu nad domem, soudě lid země. *2Par.26,19.

6. O jiných pak činech Azariášových, i cozkoli činil, psáno jest v * knize o králich Judských. *2Par.26,1 násled.

7. I usnul Azariáš s otci svými, a pochovali jej s otci jeho v městě Davidově, a kraloval Jotam syn jeho místo něho.

8. Léta třicátého osmého Azariáše krále Judského kraloval * Zachariáš syn Jeroboámův nad Izraelem v Samaří šest měsíců. *k.14,29.

9. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, jakž činivali otcové jeho, * neuchýliv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele. *k.10,29.

10. I * spikl se proti němu Sallum syn Jábes a bil ho před lidem, i zabil jej a kraloval místo něho. *k.12,20.

11. O jiných pak věcech Zachariášových zapsáno jest v * knize o králich Izraelských. *k.13,8.

12. Toť jest slovo Hospodinovo, kteréž mluvil * k Jéhu, řka: Synové tvoji do čtvrtého kolena seděti budou na stolici Izraelské. A tak se stalo. *k.10,30.

13. Sallum syn Jábesův kraloval léta třicátého devátého Uziáše krále Judského, a kraloval jeden měsíc v Samaří.

14. Nebo přitáhl Manahem syn Gádi z Tersa *, a přišed do Samaří, porazil Sallum syna Jábes v Samaří, a zabiv jej, kraloval na místě jeho. *1Král.16,17.

15. O jiných pak činech Sallum i spiknutí jeho, kteréž učinil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

16. Tehdy pohubil Manahem město Tirsach, a všecky, kteříž byli v něm, i všecky končiny jeho od Tersa, proto že mu

ho neotevřeli. I pomordoval je, a všechny těhotné jejich zroztinal.

17. Léta třicátého devátého Azariáše krále Judského kraloval Manahem syn Gádi nad Izraelem v Samaří za deset let.

18. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, * neodvrátiv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, (kterýž přivedl Izraele k hřešení,) po všechny dny své. *k.18,11:14,24.

19. Když pak vytáhl Ful král Assyřský proti zemi té, dal Manahem Fulovi deset tisíc centněřů stříbra, aby mu byl nápomocen k utvrzení království v rukou jeho.

20. I uložil Manahem * daň na Izraele, na všechny bohaté, aby dávali králi Assyřskému jeden každý po padesáti lotech stříbra. Takž obrátiv se král Assyřský, nemeškal se více tu v zemi. *k.23,35.

21. O jiných pak činech Manahemových, a cozkoli činil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

22. I usnul Manahem s otci svými, a kraloval Pekachia syn jeho místo něho.

23. Léta padesátého Azariáše, krále Judského, kraloval Pekachia syn Manahemův nad Izraelem v Samaří dvě lété.

24. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, * neuchýliv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele. *k.10,29:14,24.

25. Tedy * spuntoval se proti němu Pekach syn Romeliův, hejtman jeho, s Argobem i s Ariášem, a zabil jej v Samaří na paláci domu královského, maje s sebou padesáte mužů Galádských. A zabiv jej, kraloval místo něho. *k.14,19.

26. Jini pak skutkové Pekachia a všechno, což činil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

27. Léta padesátého druhého Azariáše krále Judského kraloval Pekach syn Romeliův nad Izraelem v Samaří dvadecti let.

28. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, aniž * odstoupil od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele. *k.10,29.

29. Za dnů Pekacha krále Izraelského přitáhl Tiglatfalazar král Assyřský, a vzal * Jon a Abel, dům Maacha a Janoe, Kedes a Azor, i Galád a Galilei, i všecku zemi Neftalim, a přenesl obyvatelé jejich do Assyrie. *1Král.15,20.

30. Tedy * spuntoval se Ozee syn Ela,

proti Pekachovi synu Romeliovu, a raniv ho, zabil jej, a kraloval na mistě jeho léta dvacátého Jotama syna Uziášova. *k.12,20;14,19.

31. O jiných pak činech Pekachových, a cožkoli činil, zapsáno jest v * knize o králích Izraelských. *2Par.28,6.

32. Léta druhého Pekacha syna Romelia, krále Izraelského, kraloval Jotam syn Uziáše, krále Judského.

33. V pětmcítma letech byl, když počal kralovati, a * šestnácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Jerusa, dcera Sadochova. *k.16,2.

34. A činil to, což pravého jest před očima Hospodinovými. * Všecko, jakž činil Uziáš otec jeho, tak činil. *k.14,3.

35. A však výsosti nebyly zkaženy, ještě lid obětoval a kadil na výsostech. On vystavěl bránu hofejší domu Hospodinova.

36. O jiných pak činech Jotamových, a cožkoli činil, zapsáno jest * v knize o králích Judských. *2Par.27,1 násl.

37. Za dnů těch počal Hospodin posílati na Judu * Rezina krále Syrského a Pekacha syna Romeliova. *Izai.7,1.

38. I usnul Jotam s otci svými, a pochován jest s otci svými v městě Davida otce svého. I kraloval Achas syn jeho místo něho.

KAPITOLA XVI.

O Achasovi králi Judském modláři.

Sedmnáctého léta Pekacha syna Romeliova kraloval * Achas syn Jotama, krále Judského. *2Par.28,1.

2. Ve dvadcti letech byl Achas, když kraloval počal, a šestnácte let kraloval v Jeruzalémě, ale nečinil toho, což pravého jest, před Hospodinem Bohem svým, jako David otec jeho.

3. Nýbrž chodil po cestě králů Izraelských; nadto i syna svého * dal provésti skrze oheň vedlé ohavnosti pohanických, kteréž byl Hospodin vyplnil před obličejem synů Izraelských. *k.17,31.

4. Obětoval také a kadil na výsostech a na * pahrbcích, i pod každým stromem zeleným. *k.17,10.

5. Tedy * vytáhl Rezin král Syrský a Pekach syn Romeliášův, král Izraelský, proti Jeruzalému k boji, a oblehli Achasa. Ale nemohli ho dobytí. *Izai.7,1.

6. (Toho času Rezin král Syrský odtrhl zase město * Elat k Syrii, a vyplnil

Židy z Elot; Syrští pak přišedše do Elat, bydlili tam až do dnešního dne.)

*k.14,22.

7. I poslal Achas posly k * Tiglatfalarovi králi Assyrskému, řka: Služebník tvůj a syn tvůj jsem, přitáhni a vysvobod mne z ruky krále Syrského, a z ruky krále Izraelského, kteříž povstali proti mně. *k.15,29.

8. A * pobrav Achas stříbro a zlato, kteréž se naleztí mohlo v domě Hospodinově a v pokladích domu královského, poslal králi Assyrskému dar. *1Kral.15,18.

9. Tedy * povolil jemu král Assyrský, a přitáhl k Damašku a dobyl ho, a přenesl *obyvatele* jeho do Kir, Rezina pak zabil. *1Kral.15,20.

10. I vypravil se král Achas vstříc Tiglatfalarovi králi Assyrskému do Damašku. A uzřev král Achas oltář v Damašku, poslal k Uriášovi knězi podobnosti toho oltáře, a formu jeho vedlé všelikého díla jeho.

11. I vzdělal Uriáš kněz oltář vedlé všeho toho, což byl poslal král Achas z Damašku. Tak učinil kněz Uriáš, prvé než se vrátil král Achas z Damašku.

12. Když se pak navrátil král z Damašku, uzřev ten oltář přistoupil k němu a obětoval na něm.

13. A tak zapálil zápal svůj i suchou obět svou, a obětoval obět mokrou svou, a pokropil krvi oltáře z pokojných obětí svých.

14. Oltář pak měděný, kterýž byl před Hospodinem, přenesl z přední strany domu, aby nestál mezi oltářem jeho a mezi domem Hospodinovým, a postavil jej po boku oltáře svého k půlnoci.

15. I prikázal král Achas knězi Uriášovi, řka: Na větším oltáři obětuj zápalu jitřní, a obět suchou večerní, a obět zápalnou královskou s obětí suchou její, i obět zápalnou všeho lidu země, a oběti suché jejich, i oběti mokré jejich, a všelikou krvi zápalu a všelikou krvi oběti kropiti budeš na něj, oltář pak měděný bude mi k doptávání se *Boha*.

16. Tedy učinil Uriáš kněz všecko, jakž mu prikázal Achas.

17. Osekal také král Achas přepásaní podstavků, a odjal od nich pánce, a moře složil s volů měděných, kteříž byli pod ním, a položil je na dlázení kamenné.

18. Zastřeni také sobotní, kteréž byli

udělali v domě, a vcházení královské z zevnitř odjal od domu Hospodinova, boje se krále Assyrského.

19. Jiní pak skutkové krále Achasa, kteréž činil, zapsáni jsou v * knize o králich Judských. ^{*2 Par. 28, 1.}

20. I usnul Ahas s otci svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově, a kraloval * Ezechiáš syn jeho místo něho. ^{*k. 18, 1.}

KAPITOLA XVII.

Ozee král Izraelský. 6. Zajetí lidu jeho do Assyrie. 24. Osazení se Assyrských v Samaří, 25. i náboženství jejich.

Léta dvanáctého Achasa krále Judského kraloval Ozee syn Ela v Samaří nad Izraelem devět let.

2. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, ač ne tak jako jiní králové Izraelští, kteříž byli před ním.

3. Proti němuž přitáhl Salmanazar král Assyrský. I učiněn jest Ozee služebníkem jeho, a dával mu*plat.

4. Shledal pak král Assyrský při Ozee puntování; nebo poslal posly k Súa králi Egypťskému, a neposílal králi Assyrskému ročního platu. Protož oblehl ho král Assyrský, a svázaného dal do žaláře.

5. I táhl král Assyrský po vší zemi; přitáhl také do Samaří, a ležel u ní tři léta.

6. Léta pak devátého Ozee vzal král Assyrský Samaří, a přenesl Izraele do Assyrie, a osadil je v Chelach a v Chabor při řece Gozan, a v městech Médských.

7. To se stalo, proto že hřešili synové Izraelští proti Hospodinu Bohu svému, kterýž je vyvedl z země Egypťské, aby nebyli pod mocí Faraona krále Egypťského, a ctili bohy cizí,

8. Chodíce v * ustanoveních pohanů, (kteréž byl vyvrhl Hospodin od tváři synů Izraelských,) a králů Izraelských, kteráž nařídili. ^{*k. 16, 3: 21, 2.}

9. Přesto pokrytě se měli synové Izraelští, činíce to, což není dobrého před Hospodinem Bohem svým, a vzdělali sobě výsosti ve všech městech svých, od věže strážných až do města hrazeného.

10. A nastavěli sobě obrazů i hájů na všelikém pahrbku vysokém, a pod každým * stromem zeleným, ^{*k. 16, 4.}

11. Zapalujice tam vonné věci na všech výsostech, rovně jako pohané, kteréž vyhnal Hospodin od tváři jejich. A či-

nili věci nejhorší, popouzejice Hospodina.

12. A sloužili bohům nečistým, o nichž byl Hospodin řekl jim, aby * nečinili toho. ^{*2 Mojs. 20, 2, 3. 3 Mojs. 26, 1.}

13. I osvědčoval Hospodin proti Izraelovi a proti Judovi skrze všechny proroky i všechny vidoucí, řka: * Odvráťte se od cest svých zlych, a ostříhejte přikázání mých a ustanovení mých vedle všeho zákona, kterýž jsem vydal otcům vašim, a kterýž jsem poslal k vám skrze služebníky své proroky. ^{*Jer. 25, 5.}

14. Však neposlechli, ale zatvrdili šíji svou, jako i otcové jejich šíje své, kteříž nevěřili v Hospodina Boha svého.

15. A opovrhli ustanovení jeho i smlouvu jeho, kterouž učinil s otci jejich, i osvědčování jeho, kterýmiž se jim osvědčoval, a odešli po marnosti, a marní učnění jsou, následujice pohanů, kteříž byli vůkol nich, o nichž jim byl * přikázal Hospodin, aby nečinili jako oni. ^{*3 Mojs. 18, 24.}

16. A opustivše všecka přikázání Hospodina Boha svého, * udělali sobě slitnu, dvě telat a háj, a klaněli se všemu vojsku nebeskému; sloužili také Bálovi. ^{*1 Král. 12, 28.}

17. A vodili * syny své a dcery své skrze oheň, a obírali se s hádaním a kouzly, a tak vydali se v činění toho, což jest zlé před očima Hospodinovými, popouzejice ho. ^{*v. 31.}

18. Protož rozhněval se Hospodin náramně na Izraele, a * zahnal je od tváři své, nezanechav z nich nic, kromě samého pokolení Judova. ^{*k. 23, 27.}

19. Ano i Juda neostříhal přikázání Hospodina Boha svého, ale chodili v ustanoveních Izraelských, kteráž byli nařídili.

20. A protož opovrhl Hospodin všecko símě Izraelské a sužoval je, a vydal je v ruku loupežníků, až je i zavrhl od tváři své.

21. Nebo odtrhl Izraele od domu Davida, a krále ustanovili Jeroboáma syna Nebatova, Jeroboám pak odvrátil Izraele od následování Hospodina, a přivedl je k hřešení hříchem velikým.

22. A chodili synové Izraelští ve všech hříších Jeroboámových, kteréž on činil, a neodstoupili od nich,

23. Až zavrhl Hospodin Izraele od tváři své, * jakož byl mluvil skrze všechny

služebníky své proroky. I vyhnán jest Izrael z země své do Assyrie až do tohoto dne.

^{*Jer.25,9. Ozeas.1,6.}

24. Potom král Assyřský přivedl lidi z Babylona, a z Kut a z Ava, a z Emat a z Sefarvaim, a osadil je v městech Samařských místo synů Izraelských, kteříž opanovavše Samař, bydlili v městech jejich.

25. I stalo se, když tam bydliti počali, a nesloužili Hospodinu, že poslal na ně Hospodin * lvy, kteříž je dávali.

^{*3 Mojs.26,22.}

26. Protož mluvili králi Assyřskému, řkouce: Národové ti, kteréž jsi přenesl a osadil v městech Samařských, neznají obyčeje Boha země té; protož poslal na ně lvy, kteříž je hubí, proto že neznají obyčeje Boha země té.

27. I přikázal král Assyřský, řka: Dovedte tam jednoho z těch kněží, kteréž jste odtud přivedli, a odejdouce, necht tam bydlí, a učí je obyčeji Boha země té.

28. Přišel tedy jeden z kněží, kteréž byli přivedli z Samař, a bydlil v Bethel, a učil je, jak by měli sloužiti Hospodinu.

29. A však * nadělali sobě jeden každý národ bohů svých, kteréž stavěli v domě výsosti, jichž byli nadělali Samařští, jeden každý národ v městech svých, v nichž bydlili.

^{*Jon.1,5.}

30. Muži zajisté Babylonští udělali Sukkot Benot, muži pak Kutští udělali Nergale, a muži Ematští udělali Asima.

31. Hevejší tolikéž udělali Nibchaz a Tartak, a Sefarvaimští * pálili syny své ohněm Adramelechovi a Anamelechovi, bohům Sefarvaimským.

^{*k.16,3.5 Mojs.18,10.}

32. A tak sloužili Hospodinu, nadělavše sobě z počtu svého kněží výsosti, kteříž přísluhovali jim v domích výsosti.

33. Hospodina ctíli, však předce bohům svým sloužili vedlé obyčeje těch národů, odkudž převezení byli.

34. A do dnes činí vedlé obyčejů starých; nebojí se Hospodina, a nečiní vedlé ustanovení a úsudků jeho, ani vedlé zákona a přikázání, kteréž vydal Hospodin synům Jákobovým, jehož * nazval Izraelem.

^{*2 Mojs.32,28.}

35. Učinil také byl Hospodin s nimi smlouvu, a přikázal jim, řka: Nebudete ctíti bohů cizích, ani se jim klaněti, ani jim sloužiti, ani jim obětovati.

36. Ale Hospodina, kteréž vás vvedl

z země Egyptské v síle veliké a v rameni vztazeném, toho ctíti budete, a jemu se klaněti, a jemu obětovati.

37. Také ustanovení a úsudků, i zákona a přikázání, kteréž napsal vám, ostříhati budete, plnice je po všechny dny, a nebudete ctíti bohů cizích.

38. Nadto na smlouvu, kterouž jsem učinil s vámi, nezapomínejte, aniž ctěte bohů cizích.

39. Ale * Hospodina Boha vašeho se bojte; onť vás vysvobodí z ruky všech nepřátel vašich.

^{*1 Sam.12,24.}

40. A však neposlechli, ale vedlé obyčeje svého starého činili.

41. A tak ti národové ctíli Hospodina, a však proto rytinám svým sloužili. Takž i synové jejich a synové synů jejich vedlé toho, což činili otcové jejich, také činí až do dnešního dne.

KAPITOLA XVIII.

Obnovení počty Boží. 9. Zajetí Izraele do Assyrie. 13. Přitavení Senacheribovo do Judstva a k Jeruzalému.

Stalo se pak léta třetího Ozee syna Ela, krále Izraelského, * kraloval Ezechiáš syn Achasa, krále Judského.

^{*k.16,20. 2 Par.29,1.}

2. V pětmeotma letech byl, když počal kralovati, a dvaceti devět let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Abi, dcera Zachariášova.

3. Ten * činil, což jest dobrého před očima Hospodinovýmá, všecko tak, jakž činil David otec jeho.

^{*k.12,2.}

4. On zkazil výsosti a stroskotal obrazy, a háje posekal, a ztloukl hada měděného, * jehož byl udělal Mojžiš; nebo až do těch dnů synové Izraelští kaďivali jemu, a nazval jej Nechustam.

^{*4 Mojs.21,8.9.}

5. V Hospodinu Bohu Izraelském doufal, a * nebylo po něm jemu rovného mezi všemi králi Judskými, i z těch, kteříž byli před ním.

^{*k.23,25.}

6. Nebo se přidržel Hospodina, aniž se uchýlil * od něho, a ostříhal přikázání jeho, kteréž byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

^{*1 Sam.12,20. Zalm.119,51.102.}

7. A byl Hospodin s ním; k čemuž se koli obrátil, šťastně se mu vedlo. Zprotil se pak králi Assyřskému, a nesloužil jemu.

8. On porazil Filistinské až do Gázy a končin jeho, od věže strážných až do města hrazeného.

9. Stalo se pak léta čtvrtého krále Eze-

chiaše, (jenž byl sedmý rok Ozee syna Ela, krále Izraelského,) vytáhl Salmanaazar král Assyrský proti Samaří a oblehl ji.

10. I* vzali ji při konci léta třetího; léta šestého Ezechiášova, (jenž byl rok devátý Ozee krále Izraelského,) vzata jest Samaří. *k.17,6.

11. I* zavedl král Assyrský Izraele do Assyrie, a osadil jej v Chelach a v Chabor při potoku Gozan, a v městech Médských, *k.17,6.

12. Proto že neposlouchali hlasu Hospodina Boha svého, ale přestupovali smlouvu jeho, i všecko to, což přikázal Mojžíš služebník Hospodinův, tak že ani poslechnouti ani činiti nechtěli.

13. Potom čtrnáctého léta krále Ezechiáše * přitáhl Senacherib král Assyrský proti všechněm městům Judským hrazeným, a zdobýval jich.

*2Par.32,1. Izai.36,1.

14. Tedy poslal Ezechiáš král Judský k králi Assyrskému do Lachis, řka: Zhrěšil jsem, odtáhni ode mne; cožkoli na mne vložíš, ponesu. I uložil král Assyrský Ezechiášovi králi Judskému tři sta centněřů stříbra a třidceti centněřů zlata.

15. I dal Ezechiáš všecky peníze, kteréž jsou nalezeny v domě Hospodinově a v pokladích domu královského.

16. Toho času obloupal Ezechiáš dvěře chrámu Hospodinova, i sloupy, kteréž byl obložil Ezechiáš král Judský, a dal je králi Assyrskému.

17. A však * poslal král Assyrský Tartana a Rabsara a Rabsace z Lachis k králi Ezechiášovi s vojskem velikým k Jeruzalému. Kterž vytáhše, přijeli k Jeruzalému, a přitáhše, přitrhli a položili se u struhy rybníka hořejšího, kteráž jest podlé cesty dlážená při poli valchářovu. *2Par.32,9.

18. A když volali na krále, vyšel k nim Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův kancléf.

19. I mluvil k nim Rabsace: Povězte medle Ezechiášovi: Toto praví král veliký, král Assyrský: Jakéž jest to doufání, na kterémž se zakládáš?

20. Mluvíls, (ale slova rtů svých,) že jest rady i síly k válce dosti. V kohož tedy nyní doufáš, že mi se protivíš?

21. Ai. nvni zpolehl isi na hůl třtino-

vou, a to ještě nalomenou, na Egypt, na niž zpodepřel-li by se kdo, pronikne ruku jeho a probodne ji. Takovýť jest Farao král Egyptský všechněm, kterž doufají v něho.

22. Pakli mi díte: V Hospodina Boha svého doufáme: zdalíž on není ten, jehož Ezechiáš pobořil výsosti i oltáře, a přikázal Judovi i Jeruzalému, řka: Před tímto * oltářem klaněti se budete v Jeruzalémě. *2Mojz.20,24. 5Mojz.12,5,11.

23. Nyní tedy, založ se medle se pánem mým, králem Assyrským, a dámf dva tisíce koní, budeš-li moci mti, kdo by na nich jeli?

24. I jakž bys tedy odolati mohl jednomu knížeti z nejmenších služebníků pána mého, ačkoli máš doufání v Egyptu pro vozy a jezdcy?

25. Přesto, zdali bez Hospodina přitáhl jsem proti místu tomuto, abych je zkazil? Hospodin řekl * mi: Táhni proti zemi té a zkaz ji. *2Sam.16,10.

26. I řekl Eliakim syn Helkiášův a Sobna a Joach Rabsacovi: Mluv medle k služebníkům svým Syrsky, však rozumíme, a nemluv k nám Židovsky před lidem tímto, kterýž jest na zdech.

27. I odpověděl jim Rabsace: Zdalíž ku pánu tvému a k tobě poslal mne pán můj, abych mluvil slova tato? Však k mužům těm, kterž jsou na zdech, aby lejna svá jedli, a moč svůj spolu s vámi pili.

28. A tak stoje Rabsace, volal hlasem velikým, Židovsky mluvě a řka: Slyšte slovo krále velikého, krále Assyrského.

29. Toto praví král: Necht vás nesvodí Ezechiáš, neboť nebude moci vás vysvoboditi z ruky mé.

30. A necht vám nevelí Ezechiáš doufati v Hospodina, řka: Zajisté vysvobodí nás Hospodin, a nebudeť dáno město toto v ruku krále Assyrského.

31. Neposlouchejtež Ezechiáše, nebo takto praví král Assyrský: Učiňte se mnou smlouvu, a vyjděte ke mně, a jezte jeden každý z * vinice své a z říku svého, a pite jeden každý vodu z čisteriny své, *1Kral.4,25.

32. Dokudž nepřijdu a nepřenesu vás do země podobné zemi vaší, do země úrodné, země chleba a vinic, země olivovní, oleje a medu, a budete živi a nezemřete. Neposlouchejtež Ezechiáše, neboť vás svodí, řka: Hospodin vysvobodí nás.

33. Zdalíž mohli * vysvoboditi bohové národů jeden každý zemi svou z ruky krále Assyrského? *Isai.10,10,11.

34. Kdež jsou bohové Emat a Arfad? Kde jsou bohové Sefarvaim, Ana a Ava? Zdalíž jsou vysvobodili Samaři z ruky mé?

35. Kteří jsou mezi všemi bohy těch zemí, ješto by vysvobodili zemi svou z ruky mé? Aby pak Hospodin vysvoboditi mohl Jeruzalém z ruky mé?

36. Lid pak mlčel, a neodpověděl mu žádného slova; nebo takové bylo rozkázání královo, řkouci: Neodpovídejte jemu.

37. Přišli tedy Eliakim syn Helkie, kterýž byl správcím domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův kancléř k Ezechiášovi, majíce roucho roztržené, a oznámili jemu slova Rabsacova.

KAPITOLA XIX.

Potěšeni Ezechiáše v jeho úzkosti, 35. vojsko nepřátelské pobito, i Senacherib.

To * když uslyšel král Ezechiáš, roztrhl roucho své, a oděv se žení, všel do domu Hospodinova. *Isai.37,1.†4Mojz.14,6.

2. I poslal Eliakima správce domu, a Sobnu písaře, i starší z kněží, oblečené v žíně, k Izaiášovi proroku, synu Amosovu.

3. Kteříž řekli jemu: Toto praví Ezechiáš: Den úzkosti a útržek i rouhání jest den tento; * přiblížil se plod k vyjítí, ale není síly při rodiče. *Isai.13,8.

4. Ó by slyšel Hospodin Bůh tvůj všechna slova Rabsacova, jehož poslal král Assyrský pán jeho, aby utrhal Bohu živému, aby pomstil Hospodin Bůh tvůj těch slov, kteráž by slyšel. Protož pozdvihni modlitby své za tento ostatek, kterýž se nalézá.

5. A tak * přišli služebníci krále Ezechiáše k Izaiášovi. *Isai.37,6.

6. Jimž odpověděl Izaiáš: Toto povíte pánu svému: Takto praví Hospodin: Nestraň se slov těch, kteráž jsi slyšel, jimiž se mi rouhali služebníci krále Assyrského.

7. Aj, já pustím naň vítr, * aby uslyšel pověst, navrátil se do země své, a učiním to, že padne od meče v zemi své. *k.7,6.

8. Rabsace pak navrátil se, našel krále Assyrského, an dobývá Lebna; nebo uslyšel, (pročež odtrhl od Lachis,)

9. Uslyšel, pravím, o Tírhákovi králi Moufeninském, ano pravili: Aj, teď táhne, aby bojoval s tebou. I navrátil se, a však poslal jiné posly k Ezechiášovi s těmito slovy:

10. Takto povíte Ezechiášovi králi Judskému, řkouce: Nechť tebe nesvodí Bůh tvůj, v němž ty doufáš, říkáje: Nebudeš dán Jeruzalém v ruku * krále Assyrského. *k.18,30,33.

11. Aj, slyšels, co jsou činili králové Assyřtí všechném zemím, pohubivše je, a ty bys měl býti vysvobozen?

12. Zdalíž jsou je vysvobodili bohové těch národů, kteréž zahladili otcové moji, totiž Gozana, Charana, Resefa a syny Eden, kteříž byli v Telasar?

13. Kde jest král Emat, a král Arfad, a král města Sefarvaim, Ana i Ava?

14. Protož vzav Ezechiáš list z ruky poslu, přečetl jej, a vstoupiv do domu Hospodinova, rozvinul jej Ezechiáš před Hospodinem.

15. A modlil se Ezechiáš před Hospodinem, řka: Hospodine Bože Izraelský, kterýž * sedíš nad cherubíny, ty jsi sám Bůh všech království země, ty jsi učinil nebe i zemi. *Zalm.80,2.†Zalm.24,1.

16. Nakloniž, Hospodine, ucha svého a uslyš; otevři, Hospodine, oči své a pohleď; slyš slova Senacheribova, kterýž poslal k * činění útržek Bohu živému. *1Sam.17,10.

17. Takť jest, Hospodine, žeť jsou zkazili králové Assyřtí národy ty i země jejich,

18. A uvrhli bohy jejich do ohně. Nebo nebyli bohové, ale dílo rukou lidských, dřevo a kámen, protož zahladili je.

19. A nyní, Hospodine Bože náš, vysvobod nás, prosím, z ruky jeho, ať by poznala všechna království země, že jsi ty sám, Hospodine, Bohem.

20. Tedy poslal Izaiáš syn Amosův k Ezechiášovi, řka: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Zač jsi mi se modlil strany Senacheriba krále Assyrského, vyslyšel jsem tě.

21. Totot jest slovo, kteréž mluvil Hospodin o něm: Pohrdá tebou, a posmívá se tobě, *kráľi*, panna dcera Sionská, potřásá za tebou hlavou dcera Jeruzalémská.

22. Kohož jsi zhaněl? A komus se rou-

hal? Proti komu jsi povýšil hlasu a pozdvihl vzhůru oči svých? *Však* proti svatému Izraelskému.

23. Skrze posly své utral jsi Pánu, a řekl jsi: Ve * množství vozů svých vytáhl jsem na hory vysoké, na stráně Libánské, a zpodtínám vysoké cedry jeho, i spanilé jedle jeho, a vejdu do nejdalších příbytků jeho, do lesů a výborných rolí jeho. *Izai.37,24.

24. Já jsem vykopal a pil jsem vody cizí, a vysušil jsem nohama svýma všechny potoky podmaněných.

25. Zdalíž jsi neslyšel, že již dávno jsem jej učinil, a ode dnů starých jej sformoval? Což tedy nyní přivedl bych jej k zkažení a v hromady rumu, jako jiné města hrazená?

26. Jejichž obyvatelé mdlí byli, předěšení a zahanbení, byvše jako bylina polní a * zelina vzházející, jako tráva na střeších, a jako osení rží zkažené, právě než by dorostlo obilí. *Zalm.92,8.

27. Sedání * pak tvé, vycházení tvé i vcházení tvé znám, i vzteklost tvou proti mně. *Zalm.139,2.

28. Poněvadž jsi se * rozzlobil proti mně, a tvé zpouzení přišlo v uši mé, protož vpustím udici svou v chřipě tvé, a udidla svá do úst tvých, a odvedu tě zase tou cestou, kterouž jsi přišel.

29. Toto pak měj, *Ezechiáši*, * za znamení: Že jíte roku prvního to, což se samo rodí, též druhého roku, což samo vzhází, třetího teprv roku sejte a žněte, a štěpujte vinice, a jezte ovoce z nich. *1 Král.20,28.

30. Ostatek zajisté domu Judova, kterýž pozůstal, vpustí zase kořeny své hluboce, a vydá užitek nahoru. *Izai.37,30.

31. Nebo z Jeruzaléma vyjdou ostatkové, a ti, kteříž jsou zachováni, z hory Siona. * Horlivost Hospodina zástupů učiní to. *Izai.9,7.

32. A protož toto praví Hospodin o králi Assyřském: Nevejdeť do města tohoto, aniž sem střely vstřelí, aniž se ho zmocní pavězníci, aniž udělají u něho náspu.

33. Cestou, kterouž přitáhl, zase navrátí se, a do města tohoto nevejde, praví Hospodin.

34. Nebo * chrániti budu města tohoto, abych je zachoval pro sebe a pro Davida služebníka svého. *k.20,6.

35. Tedy stalo se té noci, že vyšel anděl Hospodinův, * a zbil v vojtě Assyřském sto osmdesáté pět tisíců. I vstali ráno, a aj, všickni mrtví. *Izai.37,36.

36. Pročež odjel a utekl Senacherib král Assyřský, a navrátiv se, bydlil v Ninive.

37. I stalo se, když se klaněl v chrámě Nizrocha boha svého, že Adramelech a Sarasar, synové jeho, zabili jej mečem, a sami utekli do země Ararat. I královal Esarchaddon syn jeho místo něho.

KAPITOLA XX.

Ezechiášova nemoc, 5. zaslíbení zdraví, 12. poselství k němu, 21. a smrt jeho.

V těch dnech * roznemohl se Ezechiáš až k smrti. I přišel k němu Izaiáš syn Amosův prorok, a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Zřeď dům svůj, nebo umřeš, a nebudeš živ. *2 Par.32,24.

2. I obrátil tvář svou k stěně, a modlil se Hospodinu, řka:

3. Prosim, ó Hospodine, rozpomeň se nyní, že jsem stále chodil před tebou v pravdě a v srdci upřímém, a že jsem to činil, což dobrého jest před očima tvýma. I plakal Ezechiáš pláčem velikým.

4. Ještě pak Izaiáš nebyl vyšel do půl síně, když se k němu stalo slovo Hospodinovo, řkoucí:

5. Navrať se a rei Ezechiášovi vůdci lidu mého: Toto praví Hospodin Bůh Davida otce tvého: Slyšels jsem modlitbu tvou, a viděl jsem slzy tvé; aj, já uzdravím tě, třetího dne vstoupíš do domu Hospodinova.

6. A přidám ke dnům tvým patnácte let, a z ruky krále Assyřského vysvobodím tě, i město toto, a chrániti budu města tohoto, pro sebe a pro Davida služebníka svého.

7. I řekl Izaiáš: Vezměte hruď suchých říků. Kterouž zavěše, přiložili na vřed, i uzdraven jest.

8. Řekl pak Ezechiáš Izaiášovi: Jaké bude znamení toho, že mne uzdraví Hospodin, a že půjdu třetího dne do domu Hospodinova?

9. Odpověděl Izaiáš: Toto bude tobě znamení od Hospodina, že Hospodin učiní věc tuto, kterouž mluvil: *Chceš-li*, aby postoupil dále stín o deset stupňů, aneb navrátíl se zpátkem o deset stupňů?

10. Odpověděl Ezechiáš: Snázeť máže

stín postoupiti dolů o deset stupňů. Nechci, ale nechť zase postoupí stín zpátkem o deset stupňů.

11. Volal tedy Izaiáš prorok k Hospodinu, a * navrátil stín po stupních, po nichž sešel na hodinách slunečných Achasových, zpátkem o deset stupňů.

*Isai.38,8.

12. Toho času * poslal Berodach Baladan syn Baladanův, král Babylonský, list a dary Ezechiášovi; nebo slyšel, že nemocen byl Ezechiáš.

*Isai.39,1.

13. I vyslyšel je Ezechiáš a ukázal jim všecky schrany klénotů svých, stříbra a zlata i vonaných věcí, a olej nejvýbornější, tolikéž dům zbroje své, a cožkoli mohlo nalezeno býti v pokladích jeho. Ničeho nebylo, čehož by jim neukázal Ezechiáš v domě svém i ve všem panství svém.

14. Protož přišel prorok Izaiáš k králi Ezechiášovi, a řekl jemu: Co pravili ti muži? A odkud přišli k tobě? Odpověděl Ezechiáš: Z země daleké přišli, z Babylona.

15. I řekl: Co viděli v domě tvém? Odpověděl Ezechiáš: Všecko, což jest v domě mém, viděli. Ničeho není v pokladích mých, čehož bych jim neukázal.

16. Ale Izaiáš řekl Ezechiášovi: Slyšiz slovo Hospodinovo.

17. Aj, dnové přijdou, v nichž odnese no bude do Babylona, cožkoli jest v domě tvém, a cožkoli nachovali otcové tvoji až do tohoto dne; nezůstanef ničeho, praví Hospodin.

18. Syny také tvé, kteříž pojdou z tebe, kteréž ty zplodíš, poberou a budou komorníci * při dvoru krále Babylonského.

*Dan.1,3.

19. Tedy řekl Ezechiáš Izaiášovi: Dobrěf * jest slovo Hospodinovo, kteréž jsi mluvil. Řekl ještě: Ovšem, žeť jest dobré, jestliže pokoj a pravda bude za dnů mých.

*1 Sam.3,18.

20. O jiných pak činech Ezechiášových, i vši síle jeho, a kterak udělal rybník, a vodu po trubách uvedl do města, zapsáno * jest v knize o králich Judských.

*2 Par.29,1; 32,30.

21. I usnul Ezechiáš s otcí svými, a kraloval * Manasses syn jeho místo něho.

*k.21,1.

počal kralovati, a kraloval padesáte a pět let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chefziba.

*2 Par.33,1.

2. I činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, vedlé * ohavnosti těch národů, kteréž Hospodin vyplénil před syny Izraelskými.

*k.17,31.

3. Nebo převrátil se, vzdělal zase výsosti, kteréž byl zkazil Ezechiáš otec jeho, a vystavěl oltáře Bálovi, a vysadil háj, tak jako byl učinil Achab král Izraelský. A klaněje se všemu vojsku nebeskému, ctil je.

4. Vzdělal také oltáře v domě Hospodinově, o němž byl řekl Hospodin: V Jeruzalémě položím jméno své.

5. Nadto nadělal * oltářů všemu vojsku nebeskému, v obou síních domu Hospodinova.

*k.23,12.

6. Syna také svého provedl skrze oheň, a šetřil časů, s hadačstvím zacházel, zaklinače a čarodějníky zřídil, a velmi mnoho zlého činil před očima Hospodinovýmá, popouzeje ho.

7. Postavil také rytinu háje, kterouž byl udělal v domě, o * kterémž byl řekl Hospodin k Davidovi a Šalomounovi synu jeho: V domě tomto a v Jeruzalémě, kterýž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských, položím jméno své na věky,

*1 Král.8,20; 9,3.

8. Aníž více dopustím, aby se pohnula noha Izraele z země, kterouž jsem dal otcům jejich, jen toliko budou-li skutečně ostříhati všeho, což jsem jim přikázal, a všeho zákona, kterýž jim vydal Mojžiš služebník můj.

9. Ale neuposlechli; nebo je svedl Manasses, tak že činili horší věci, nežli ti národové, kteréž vyplénil Hospodin od tváři synů Izraelských,

10. Ačkoli mluvíval Hospodin skrze služebníky své proroky, řka:

11. Proto * že činil Manasses král Judský ohavnosti tyto, a páchal horší věci nad všecko, což činili Amorejští, kteříž byli před ním, a že přivedl i Judu † k hřešení skrze ukydané bohy své,

*k.23,26. 2 Par.33,9. †1 Král.12,30.

12. Protož řekl Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já uvedu zlé věci na Jeruzalém a na Judu, aby každému slyšícímu * o tom znělo v obou uších jeho.

*1 Sam.3,11. Jer.19,3.

13. Nebo vztáhnou na Jeruzalém šňůru Samařskou, a závaží domu Achabova, a

KAPITOLA XXI

Manasses, 18. Amon, 24. Jozías, králové Judští.

Ve * dvanácti letech byl Manasses, když

vytru Jeruzalém, jako vytírá někdo misku, a vytra, poklopí ji.

14. A opustím ostatky dědictví svého, a vydám je v ruku nepřátel jejich, i budou v loupež a v rozchvátání všechněm nepřátelům svým,

15. Proto že činili to, což jest zlého před očima máma, a popouzeli mne od toho dne, jakž vyšli otcové jejich z Egypta, až do dnešního dne.

16. Ano i * krve nevinné vylil Manasses velmi mnoho, tak že naplnil Jeruzalém od jednoho konce k druhému, kromě hřichu svého, kterýmž přivedl k hřešení Judu, aby činili, což zlého jest před očima Hospodinovýmá. *k.24,4.

17. O jiných pak činech Manassesových, a cožkoli činil, i hřích jeho, kterýmž zhrěšil, zapsáno jest * v knize o králich Judských. *2 Par.33,1 násl.

18. I usnul Manasses s otcí svými, a pohřben jest v zahradě domu svého, v zahradě Úzy, a kraloval Amon syn jeho místo něho.

19. Ve * dvaceti letech byl Amon, když počal kralovati, a kraloval dvě léta v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Mesulmet, dcera Charus z Jateba. *2 Par.33,21.

20. I ten činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, jako činil Manasses otec jeho.

21. A chodil po vši cestě, po níž chodil otec jeho. Sloužil také ukydáným bohům, jimž sloužíval otec jeho, a klaněl se jim,

22. Opustiv Hospodina Boha otců svých, aniž chodil po cestě Hospodinově.

23. Spuntovali * se pak služebníci Amonovi proti němu, a zamordovali jej v domě jeho. *k.12,20.

24. Tedy * pobil lid země všechny ty, kteříž se byli spuntovali proti králi Amonovi, a ustanovil lid země krále Joziáše syna jeho místo něho. *k.14,5.

25. O jiných pak činech Amonových, kteréž činil, zapsáno jest * v knize o králich Judských. *2 Par.33,21 násl.

26. I pochoval ho lid v hrobě jeho v zahradě Uzy, a kraloval * Joziáš syn jeho místo něho. *1 Par.3,14.

KAPITOLA XXII.

Joziáše pobožného kralování. 8. a nalezení knihy zákona Božého.

V osmi * letech byl Joziáš, když počal

kralovati, a kraloval jedno a třiceti let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Jedida, dcera Adaiášova z Baskat.

*2 Par.34,1.

2. Ten činil to, * což pravého jest před očima Hospodinovýmá, chodě po vši cestě Davida otce svého, a neuchyluje se na pravo ani na levo. *k.18,3.

3. Stalo se pak osmnáctého léta krále Joziáše, že poslal král Safana syna Azaliášova, syna Mesullamova, pisáře, do domu Hospodinova, řka:

4. Jdi k Helkiášovi knězi nejvyššímu, ať * sečtou peníze, kteréž jsou vneseny do domu Hospodinova, kteréž sebrali strážní prahu od lidu. *k.12,11.

5. A ať je dáti v ruce řemesníků představených nad dílem domu Hospodinova, aby je obraceli na dělníky, kteříž dělají dílo v domě Hospodinově, k opravě zboření domu,

6. Totiž na tesaře a stavitele a zedníky, též aby jednali dříví a tesané kamení k opravování domu.

7. A však * ať počtu nečiní z peněz, kteréž se dávají v ruce jejich; nebo věrně dělati budou. *k.12,15.

8. I řekl Helkiáš kněz nejvyšší Safanovi písaři: * Knihu zákona nalezl jsem v domě Hospodinově. I dal Helkiáš knihu tu Safanovi, kterýž četl v ní.

*2 Par.34,15.

9. Přišel pak Safan písař k králi, a oznamuje králi tu věc, řekl: Sebrali služebníci tvoji peníze, kteréž se našly v domě Páně, a dali je v ruce řemesníků představených nad dílem domu Hospodinova.

10. Oznámil také Safan písař králi, řka: Knihu mi dal Helkiáš kněz. I četl ji Safan před králem.

11. A když slyšel král slova knihy zákona, roztrhl roucho své.

12. A rozkázal král Helkiášovi knězi, a Achikamovi synu Safanovu, a Achborovi synu Michaiia, a Safanovi písaři, a Asaiášovi služebníkovi královskému, řka:

13. Jděte, poradte se s Hospodinem o mne i o lid, a o všeho Judu z strany slov knihy této, kteráž jest nalezena; nebo veliký jest hněv Hospodinův, kterýž rozpálen jest proti nám, proto že otcové naši neposlouchali slov knihy této, aby činili všecko tak, jakž jest nám zapsáno.

14. Tedy šli Helkiáš kněz a Achikam, a Achbor, a Safan a Asaia k Chuldě pro-

rokyňi, manželce Salluma, syna Tekue, syna Charchas, strážného nad rouchem; nebo bydlila v Jeruzalémě na druhé straně. A mluvili s ní.

15. Kteráz řekla jim: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Povězte muži, kterýž vás poslal ke mně:

16. Takto praví Hospodin: Aj, já uvedu zlé věci na místo toto a na obyvatele jeho, všechna slova knihy té, kterouž četl král Judský,

17. Proto že mne opustili a kadili bohům cizím, aby mne popouzeli všelikým dílem rukou svých. Z té příčiny rozpálila se prchlivost má na místo toto, aniž bude uhašena.

18. Králi pak Judskému, kterýž vás poslal, abyste se tázali Hospodina, takto povíte: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský o slovích těch, kteréž jsi slyšel:

19. Poněvadž obměkčeno jest srdce tvé, a ponížils se před tvář Hospodinovu, když jsi slyšel, které věci jsem mluvil proti místu tomuto, a proti obyvatelům jeho, že má přijíti v zpuštění a v zlořečení, a roztrhl jsi roucho své, a plakals přede mnou, i já také uslyšel jsem té, praví Hospodin.

20. Protož, aj, já * připojím tě k otcům tvým, a pochován budeš v hrobích svých v pokoji, aby neviděly oči tvé ničeho z toho zlého, kteréž přivedu na místo toto. I oznámili králi tu řeč. ^{*Isai.57.1.}

KAPITOLA XXIII.

Josiáš náboženství obnovil, 21. veliknoco slavil, 29. zabít. 30. Po něm kraloval Joachas, 34. a Joakim.

Tedy poslav král, aby * se shromáždili k němu všickni starší Judští a Jeruzalémští, ^{*2 Par.34,29.}

2. Vstoupil král do domu Hospodinova a všickni muži Judští, i všickni obyvatelé Jeruzalémští s ním, i kněží a proroci, a všecken lid od malého až do velikého, i četl, aby všickni slyšeli všechna slova knihy smlouvy, kteréž byla nalezena v domě Hospodinově.

3. Potom stoje král na místě vyšším, učinil * smlouvu před Hospodinem, že bude následovati Hospodina, a ostříhati přikázání jeho, i svědectví jeho a ustanovení jeho, vším srdcem svým a vši duší svou, a plniti slova smlouvy té, kteréž jsou zapsána v knize té. K kteréžto smlouvě i všecken lid přistoupil. ^{*Joa.24,25.}

4. A prikázal král Helkiášovi knězi

nejvyššímu a kněžím nižším i strážným prahu, aby vymetali z chrámu Hospodinova všechny nádoby, kteréž udělány byly Bálovi a háji, i všemu vojsku nebeskému. Kterýž popáliv je vně za Jeruzalémem na poli Cedron, vnesl prach jejich do Bethel.

5. Složil také kněží, kteréž byli ustanovili králové Judští, aby kadivali na výsostech v městech Judských a vůkol Jeruzaléma; takž podobně i ty, kteříž kadivali Bálovi, slunci, měsíci a planétám, i všemu vojsku nebeskému.

6. Vyvezl také háj z domu Hospodinova ven z Jeruzaléma ku potoku Cedron, a spálil jej u potoka Cedron a setřel na prach; ten pak prach vysypal na hroby synů toho lidu.

7. Domky také sodomáří hanebných zkazil, kteříž byli při domě Hospodinově, v nichž ženy tkaly kortýny k háji.

8. A kázal přivésti všechny kněží z měst Judských, a poškrvnil výsosti, na nichž kadivali kněží, od Gabaa až do Bersabé. Zkazil také výsosti u bran, kteréž byly u vrat brány Jozue, knížete města, a byly po levé straně vcházejícímu do brány městské.

9. A však nepřistupovali ti kněží výsosti k oltáři Hospodinovu v Jeruzalémě, ale jídali chleby přesné mezi bratřími svými.

10. Poškrvnil také i Tofet, jenž jest v údolí syna Hinnom, aby * více žádný nevodil syna svého aneb dcery své skrze oheň Molochovi. ^{*3 Moja.18,21.}

11. Zahladil také ty koně, kteréž byli postavili králové Judští slunci, kdež se vchází do domu Hospodinova, k domu Netanmelecha komorníka, kterýž byl v Parvarim; a vozy slunce spálil ohněm.

12. Ano i * oltáře, kteříž byli na vrchním paláci Achasovu, jichž byli nadělali králové Judští, a oltáře, jichž nadělal Manasses v obu síních domu Hospodinova, pobořil král, a pospíšiv s nimi od tud, dal vysypati prach jejich do potoka Cedron. ^{*k.11,18.}

13. Výsosti také, kteréž byly před Jeruzalémem, a kteréž byly po pravé straně hory Olivetské, * jichž byl nadělal Šalomoun král Izraelský Astarotovi, ohavnosti Sidonských, a Chámosovi, ohavnosti Moábských, a Melchomovi, ohavnosti synů Ammon, poškrvnil král, ^{*1 Král.11,7.}

14. A potřískal obrazy, háje posekal, a místa jejich naplnil kostmi lidskými.

15. Nadto i oltář, jenž byl v Bethel, a výsost, * kterouž udělal Jeroboám syn Nebatuf, kterýž přivedl k hřešení Izraele, i ten oltář i výsost zkazil, a spáliv výsost, setřel ji na prach; spálil i háj.

*1 Král.12,32.

16. A obrátiv se Joziáš, ušel hroby, kteříž tu na hoře byli, a * poslav, pobral kosti z těch hrobů a spálil je na tom oltáři. A tak poškrvnil ho vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil muž Boží ten, kterýž to předpověděl.

*1 Král.13,2.

17. I řekl: Jaký jest onenno nápis, kterýž vidím? Odpověděli jemu muži města: Hrob * muže Božího jest, kterýž přišel z Judstva, předpověděl tyto věci, kteréž jsi učinil při oltáři v Bethel.

*1 Král.13,30.

18. Tedy řekl: Nechtež ho, aniž kdo hýbej kostmi jeho. I vysvobodili kosti jeho s kostmi proroka toho, kterýž byl přišel z Samaří.

19. Též všecky domy výsostí, kteříž byli v městech Samařských, jichž byli nadělali králové Izraelští, aby popouzeli *Hospodina*, zkazil Joziáš, a učinil jim rovně tak, jakž byl učinil v Bethel.

20. Zbil také všecky knězi výsostí, kteříž tu byli, na oltářích, a pálil kosti lidské na nich. Potom navrátil se do Jeruzaléma.

21. Prikázal pak král všemu lidu, řka: Slavte velikunoc Hospodinu Bohu svému, jakož psáno jest v * knize smlouvy této.

*2 Mojš.12,1 násl.

22. Nebo nebyla slavena taková velikanoc od času soudeň, kteříž soudili Izraele, a po všecky dny králů Izraelských a králů Judských.

23. Osmnáctého léta krále Joziáše slavena jest ta velikanoc Hospodinu v Jeruzalémě.

24. Ano i věšce a hadače, obrazy i ukydané bohy, a všecky ty ohavnosti, což jich bylo viděti v zemi Judské a v Jeruzalémě, vyplnil Joziáš, aby naplnil slova zákona zapsaná v knize, kterouž našel Helkiáš kněz v domě Hospodinově.

25. A * nebylo jemu podobného krále před ním, kterýž by obrátil se k Hospodinu celým srdcem svým, a celou duší svou, i všemi mocmi svými vedlé všeho

zákona Mojžíšova, ani po něm nepovstal podobný jemu.

*k.18,5.

26. A však neodvrátil se Hospodin od prohlivosti hněvu svého velikého, kterouž vzbuzen byl hněv jeho proti Judovi, pro všecka popouzení, kterýmiž popouzel * ho Manasses.

*k.21,11.

27. Protož řekl Hospodin: Také i Judu zavrhu od tváří své, jako jsem zavrhl * Izraele, a opovrhu to město, kteréž jsem vyvolil, Jeruzalém, i ten dům, o němž jsem byl řekl: Jméno mé tam bude.

*k.17,18.

28. O jiných pak činech Joziášových, a cožkoli činil, zapsáno jest v * knize o králích Judských.

*2 Par.34,1 násl.

29. Za dnů jeho přitáhl * Faraó Nécho král Egyptský proti králi Assyřskému k řece Eufraten. I vytáhl král Joziáš proti němu, a *on* zabil jej v Mageddo, když ho ušel.

*2 Par.35,20.

30. Tedy * služebníci jeho vloživše jej mrtvého na vůz, přivezli ho z Mageddo do Jeruzaléma, a pochovali jej v hrobě jeho. I vzal lid země Joachaza syna Joziášova, a pomazali ho, i ustanovili králem na místě otce jeho.

*2 Par.35,23.

31. Ve tříměcítma letech byl Joachaz, když počal kralovati, a kraloval tři měsíce v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova z Lebna.

32. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, všecko tak, jakž činili otcové jeho.

33. I svázal ho Faraó Nécho * v Ribla, v zemi Emat, když kraloval v Jeruzalémě, a uložil daň na tu zemi, sto centnéřů stříbra a centnéř zлата.

*Ezech.19,4.

34. A ustanovil Faraó Nécho za krále Eliakima syna Joziášova, na místo Joziáše otce jeho, a proměnil jméno jeho, aby sloužil Joakim. Ale Joachaza vzal, kterýž, když se dostal do Egypta, umřel tam.

35. To pak zlato i stříbro dával Joakim Faraonovi; pročez šacoval obyvatele země, aby mohl dáti stříbro k rozkázání Faraonovu. Od jednoho každého vedlé toho, jakž byl šacován, bral stříbro i zlato od lidu země, aby dal Faraonovi Néchovi.

36. V pětíměcítma letech byl Joakim, když počal kralovati, a jedenácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Zebuda, dcera Pedaiova z Ruma.

37. I * činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, podlé všeho, což činili otcové jeho. *k.24,9.19.

KAPITOLA XXIV.

Kralování Joakimovo. 10. Zavedení Judy do Babylona, 17. a Sedechiášovo panování.

Za dnů jeho přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský, i učiněn jest Joakim služebníkem jeho za tři léta. Potom odvrátiv se, zprotivil se jemu.

2. Protož poslal Hospodin na něj lotřiky Kaldejské a lotřiky Syrské, i lotřiky Moábské a lotřiky synů Ammon, poslal je, pravím, na Judu, aby ho zkazili vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze služebníky své proroky.

3. A * jistě podlé řeči Hospodinovy to se dalo proti Judovi, aby jej zavrhl od tváří své pro hříchy Manassesovy, vedlé toho všeho, což byl činil, *k.21,10.nasl.

4. Ano i * pro krev nevinnou, kterouž vyřil, naplniv Jeruzalém krví nevinnou, čehož nechtěl Hospodin prominouti.

*k.21,16.

5. O jiných pak věcech Joakimových, a cožkoli činil, psáno jest v knize o kráľích Judských.

6. A tak usnul Joakim s otcí svými, a kraloval * Joachin syn jeho místo něho.

*1Par.3,16.

7. Král pak Egyptský nikdy více nevytáhl z země své; nebo král Babylonský pobral od řeky Egyptské až k řece Eufraten všecko, cožkoli měl král Egyptský.

8. V osmnácti letech byl Joachin, když počal kralovati, a tři měsíce kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Nechusta, dcera Elnatanova z Jeruzaléma.

9. I * činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, všecko tak, jakž byl činil otec jeho. *k.23,32.37.

10. Toho * času vytáhli služebníci Nabuchodonozora krále Babylonského proti Jeruzalému, a obleženo jest město.

*2Par.36,6. Dan.1,1.

11. Ano i Nabuchodonozor král Babylonský přitáhl proti městu, když služebníci jeho leželi vůkol něho.

12. Tedy vyšel Joachin král Judský k králi Babylonskému, i s matkou svou i s služebníky, knížaty i komorníky svými, kteréhož vzal král Babylonský léta osmého kralování svého.

13. A * vynesl odtud všecky poklady domu Hospodinova, a poklady domu

královského, a ztloukl všecky nádoby zlaté, jichž byl nadělal Šalomoun král Izraelský do domu Hospodinova, jakož byl mluvil Hospodin. *k.20,17.

14. Při tom přenesl všecken Jeruzalém a všecka knížata i všecky muže udatné, deset tisíců zajatých, i všecky tesaře a kováře. Žádného nezanechal, kromě chaterných lidí země.

15. Zavedl * také i Joachina do Babylona, a matku jeho i ženy královské i komorníky jeho; silné také země zavedl do vězení z Jeruzaléma do Babylona.

*Jer.24,1; 29,2.

16. Všech také mužů udatných sedm tisíců, tesařů také a kovářů tisíc, všecky též zmužilé bojovníky zavedl jaté král Babylonský do Babylona.

17. Ustanovil * pak král Babylonský Mataniáš, strýce jeho, králem místo něho, a změnil mu jméno, † aby sloužil Sedechiáš.

*Jer.37,1. †1Par.3,15.

18. V jedenmécitma letech byl Sedechiáš, když počal kralovati a jedenácté let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova z Lebna.

19. I činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, všecko tak, jakž byl dělal Joakim.

20. Nebo se to dalo pro rozhněvání Hospodinovo proti Jeruzalému a Judovi, až je i zavrhl od tváří své. V tom opět zprotivil se * Sedechiáš králi Babylonskému. *Jer.52,3.

KAPITOLA XXV.

Sedechiáš a s lidem do Babylona sajeti. 21. Godoliáš požístalým představení.

Stalo se pak léta devátého kralování jeho, měsíce desátého, v desátý den téhož měsíce, že * přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský se vším vojskem svým k Jeruzalému, a položil se u něho, a vzdělali proti němu hradbu vůkol. *2Par.36,17.

2. A bylo město obleženo, až do jedenáctého léta krále Sedechiáše.

3. V kterémžto, devátého dne čtvrtého měsíce, rozmohl se hlad v městě, a neměl chleba lid země.

4. I protřeno jest město, a všickni muži bojovní utekli noci té skrze bránu mezi dvěma zdmi u zahrady královské; Kaldejští pak leželi okolo města. Ušel také král cestou pouště.

5. I honilo vojsko Kaldejské krále, a postihli ho na rovinách Jeriáských, a

všecko vojsko jeho rozprchlo se od něho.

6. A tak javše krále, přivedli jej k králi Babylonskému do Ribla, kdež učinili o něm soud.

7. Syny pak Sedechiášovy zmrdovali před očima jeho. Potom Sedechiáše oslepili, a svázavše ho řetězy ocelivými, zavedli jej do Babylona.

8. Potom měsíce pátého, sedmý den téhož měsíce, léta devatenáctého kralování Nabuchodonozora krále Babylonského, přitáhl Nebuzardan hejtman nad žoldněři, služebník krále Babylonského, do Jeruzaléma.

9. A zapálil dům Hospodinův i dům královský, i všechny domy veliké vypálil.

10. Zdi také Jeruzalémské vřkol pobohlo všecko vojsko Kaldejské, kteréž bylo s tím hejtmanem nad žoldněři.

11. Ostatek pak lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlce, kteříž se byli obrátili k králi Babylonskému, a jiný obecný lid, zavedl Nebuzardan hejtman nad žoldněři.

12. Toliko něco chaterného lidu země zanechal hejtman nad žoldněři, aby byli vinaři a orači.

13. Nadto * sloupy měděné, kteříž byli v domě Hospodinově, i podstavky, i moře měděné, kteréž bylo v domě Hospodinově, ztloukli Kaldejští, a měď z nich odvezli do Babylona.

* Jer. 27, 19.

14. Též hrnce, lopaty a nástroje hudebné, a kadidlnice i všechny nádoby měděné, jimiž sloužili, pobrali.

15. I nádoby k oharkům a kotlíky, a cokoli zlatého a stříbrného bylo, pobral hejtman nad žoldněři,

16. Sloupy dva, moře jedno a podstavky, jichž byl * nadělal Šalomoun do domu Hospodinova. Nebylo váhy mezi všech těch nádob.

* 1 Král. 7, 15, 23.

17. Osmnácti * loket byla výška sloupu jednoho, a makovice na něm měděná, kterážto makovice tři loket zvýší byla, a mřežování i jablka zrnatá na té makovici vřkol; všecko bylo měděné. Takovýž byl i druhý sloup s mřežováním.

* 1 Král. 7, 15.

18. Vzal také týž hejtman nad žoldněři * Saraiáše kněze předního, a Sofoniáše kněze nižšího, a tři strážné prahu.

* 1 Par. 6, 14.

19. A z města vzal komorníka jednoho,

kterýž byl hejtmanem nad muži bojovnými, a pět mužů z těch, jenž bývali při králi, kteříž nalezení byli v městě, a předního spisovatele vojska, kterýž popisoval vojsko z lidu země, a šedesáte mužů z lidu země, kteříž se našli v městě.

20. Zjímav tedy je Nebuzardan hejtman nad žoldněři, přivedl je k králi Babylonskému do Ribla.

21. I pobil je král Babylonský, a zmrdoval je v Ribla, v zemi Emat, a tak zaveden jest Juda z země své.

22. Lidu pak, kterýž zůstal v zemi Judské, jehož byl zanechal Nabuchodonozor král Babylonský, * představil Godoliáše syna Achikama, syna Safanova.

* Jer. 40, 5.

23. I uslyšeli všickni hejtmané vojska, oni i lid jejich, že postavil za správce král Babylonský Godoliáše, a přišli k Godoliášovi do Masfa, totiž Izmael syn Netaniášův, a Jochanan syn Kareachův, a Saraiáš syn Tanchumeta Netofatského, a Jazaniáš syn Machatův, oni i lid jejich.

24. Tedy přísáhl jim Godoliáš i lidu jejich, a řekl jim: Nebojte se služby Kaldejských, zůstaňte v zemi, a služte králi Babylonskému, a dobře vám bude.

25. I stalo se měsíce sedmého, přišel Izmael syn Netaniáše, syna Elisamova, z semene královského, a deset mužů s ním. I zabili Godoliáše, a umřel; takž i Židy i Kaldejské, kteříž s ním byli v Masfa.

26. Pročež zdvih se všecken lid, od malého až do velikého, i hejtmané vojsk, ušli do Egypta; nebo se báli Kaldejských.

27. Stalo se také léta třicátého sedmého po zajetí Joachina krále Judského, dvanáctého měsíce, dvacátého sedmého dne téhož měsíce, povýšil Evilmeroch král Babylonský toho léta, když počal kralovati, Joachina krále Judského, *pusťiv ho z žaláře*.

28. A mluvil s ním dobořivě, i stolicí jeho postavil nad stoličky jiných králů, kteříž s ním *byli* v Babyloně.

29. Změnil též roucho jeho, kteréž měl v žaláři. I jidal vždycky před ním po všechny dny života svého.

30. Nebo vyměřeny pokrm ustavičně dáván byl jemu od krále, a to na každý den po všechny * dny života jeho.

* 2 Sam. 9, 7.

KNIHA PRVNÍ PARALIPOMENON.

KAPITOLA I

Vypisání rodů od Adama až do synů Enochových.

1. Adam, * Set, Enos, *1 Mojs.5,3.
 2. Kainan, Mahalaleel, Járed,
 3. Enoch, Matuzalém, Lámech,
 4. Noé, Sem, Cham a Jáfet.
 5. Synové * Jáfetovi: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mešech a Tiras. *1 Mojs.10,2.
 6. Synové pak Gomerovi: Ascenez, Difaf a Togorma.
 7. Synové pak Javanovi: Elisa, Tarsis, Cetim a Rodanim.
 8. Synové * Chamovi: Chus, Mizraim, Put a Kanán. *1 Mojs.10,6.
 9. A synové Chusovi: Sába, Evila, Sabata, Regma, Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.
 10. Zplodil také Chus Nimroda; ten počal mocným býti na zemi.
 11. Mizraim pak * zplodil Ludim, Ananim, Laabim a Neftuim, *1 Mojs.10,13.
 12. Fetruzim také a Chasluim, (odkudž posli Filistinští,) a Kafturim.
 13. Kanán pak zplodil Sidona, prvorozeného svého, a Het,
 14. A Jebuzea, Amorea a Gergezea,
 15. A Hevea, Aracea a Sinea,
 16. A Aradia, Samarea a Amatea.
 17. Synové * Semovi: Elam, Assur, Arfaxad, Lud, Aram, Hus a Hul, Geter a Mas. *1 Mojs.10,22.
 18. A Arfaxad * zplodil Sále, Sále pak zplodil Hebera. *1 Mojs.10,24.
 19. Heberovi * pak narodili se dva synové, z nichž jednoho jméno Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, jméno pak bratra jeho Jektan. *1 Mojs.10,25; 11,16.
 20. Kterýžto Jektan zplodil Elmodada, Salefa, Azarmota a Járe,
 21. A Adoráma, Uzala a Dikla,
 22. A Ebale, Abimabele a Sebaj,
 23. A Ofira, Evila a Jobaba. Všickni ti byli synové Jektanovi.
 24. Sem, Arfaxad, Sále,
 25. Heber, Peleg, Réhu,
 26. Sárug, Náchor, Táre,
 27. Abram, * ten jest Abraham. *1 Mojs.17,5.
 28. Synové Abrahamovi: * Izák a Izmael. *1 Mojs.21,3.

29. Tito jsou rodové jejich: Prvorozený * Izmaelův Nabajot, Cedar, Adbeel a Mabsan, *1 Mojs.25,13.
 30. Masma, Dumah, Massa, Hadad a Tema,
 31. Jetur, Nafis a Cedma. Ti jsou synové Izmaelovi.
 32. Synové pak * Cetury, ženy Abrahamovy: Ta porodila Zamrana, Jeksana, Madana, Madiana, Jezbocha a Suecha. Synové pak Jeksanovi: Sába a Dedan. *1 Mojs.25,2.
 33. Synové pak Madianovi: Efa, Efer, Enoch, Abida a Helda. Všickni ti synové Cetury.
 34. Zplodil tedy Abraham Izáka. Synové pak Izákovi: Ezan a Izrael.
 35. Synové * Ezau: Elifaz, Rahuel, Jehus, Jhelom a Kore. *1 Mojs.36,10.
 36. Synové Elifazovi: Teman, Omar, Šefi, Gatam, Kenaz a syn Tamny, totiž Amalech.
 37. Synové Rahuelovi: Nahat, Zára, Samma a Méza.
 38. Synové pak Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser a Dizan.
 39. Synové pak Lotanovi: Hori a Homam. Šestra pak Lotanova: Tamna.
 40. Synové Sobalovi: Alian, Manáhat, Ebal, Šefi a Onam. Synové pak Sebeonovi: Aia a Ana.
 41. Synové Anovi: Dison. A synové Disonovi: Hamran, Eseban, Jetran a Charan.
 42. Synové Eser: Balaan, Závan a Jakan. Synové Dizonovi: Hus a Aran.
 43. Tito pak jsou * králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval kterýž král z synů Izraelských: Béla syn Beorův, jehožto město jméno mělo Denaba. *1 Mojs.36,31.
 44. A když umřel Béla, kraloval na místě jeho Jobab, syn Zára z Bozra.
 45. A když umřel Jobab, kraloval místo něho Husam z země Temanské.
 46. A když umřel Husam, kraloval místo něho Adad syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moabské, jehož město jméno mělo Avith.
 47. A když umřel Adad, kraloval na místě jeho Semla z Masreka.

48. A když umřel Semla, kraloval místo něho Šaul z Rohobot řeky.

49. A když umřel Saul, kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

50. A když umřel Bálanan, kraloval místo něho Adad, jehož město řečené Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

51. A když umřel Adad, byli vývodové Idumejští: Vývoda Tamna, vývoda Alja, vývoda Jetet,

52. Vývoda Olíbama, vývoda Ela, vývoda Finon,

53. Vývoda Kenaz, vývoda Teman, vývoda Mabsar,

54. Vývoda Magdiel, vývoda Híram. Ti byli vývodové Idumejští.

KAPITOLA II.

Vyčítání rodiny Jákobovy, 3. a Judovy až do Davida, 18. též i Kálefovy, 25. a Jerachmeelovy.

Tito jsou synové * Izraelovi: Ruben, Simeon, Lévi, Juda, Izachar a Zabulon,

2. * Dan, Jozef, Benjamin, Neftalim, Gád a Asser. *1 Mojz.35,22.26. *1 Mojz.30,5 násl.

3. Synové * Judovi: Her, Onan a Séla. Ti tři narodili se jemu z dcery Suovy Kananejské. Ale Her, prvorozený Judův, byl zlý před očima Hospodinovýmá, protož zabil ho. *1 Mojz.46,12.

4. Támar pak nevěsta jeho porodila mu Fáresa * a Záru. Všech synů Judových pět. *1 Mojz.38,29.30.

5. Synové * Fáresovi: Ezron a Hamul. *1 Mojz.46,12.

6. Synové pak Záre: Zamri, Etan, Héman, Kalkol a Dára, všech těch pět.

7. A synové Zamri: Charmi, vnuk Achar, * kterýž zkormoutil Izraele, zhrěšiv při věci proklaté. *Joz.7,1.

8. Synové pak Etanovi: Azariáš.

9. Synové pak Ezronovi, * kteříž se mu zrodili: Jerachmeel, Ram a Chelubai. *Rut.4,19. Mat.1,3.

10. Ram pak zplodil Aminadaba, a Aminadab zplodil Názona, kníže synů Juda.

11. Názon pak * zplodil Salmona, a Salmon zplodil Bóza. *Rut.4,20.

12. A Bóz * zplodil Obéda, a Obéd zplodil Izai. *Rut.4,17.

13. Izai pak * zplodil prvorozeného svého Eliaba, a Abinadaba druhého, a Sammu třetího, *1 Sam.16,6.

14. Natanaele čtvrtého, Raddaia pátého,

15. Ozema šestého, * Davida sedmého, *1 Sam.17,12.

16. A sestry jejich: Sarvii a Abigail. Synové pak Sarvie byli: Abizai, Joáb, Azael, tři.

17. Abigail pak porodila Amazu, otec pak Amazův byl Jeter Izmaelitský.

18. Kálef pak syn Ezronův zplodil s Azubou manželkou a s Jeriotou syny. Jehož tyto synové byli: Jeser, Sobab a Ardon.

19. Když pak umřela Azuba, pojal sobě Kálef Efratu, kteráž mu porodila Hura.

20. A Hur zplodil Uri, a Uri zplodil Bezelele.

21. Potom všel Ezron k dceři Machira otce Galádova, kterouž on pojal, když byl v šedesáti letech. I porodila jemu Seguba.

22. Segub pak zplodil * Jaira, kterýž měl třímecitna měst v zemi Galád. *Soud.10,3.

23. Nebo vzal Gessurejským a Assyrským vsi Jairovy, i Kanat s městečky jeho, šedesáte měst. To všechno *pobrali* synové Machirovi, otce Galádova.

24. Též i po smrti Ezronově, když již pojal byl Kálef Efratu, manželka Ezronova Abia porodila jemu také Ashura, otce Tekoa.

25. Byli pak synové Jerachmeele prvorozeného Ezronova: Prvorozený Ram, po něm Buna a Oren, a Ozem s Achia.

26. Měl také manželku druhou Jerachmeel, jménem Atara. Ta jest matka Onamova.

27. Byli pak synové Ramovi prvorozeného Jerachmeele: Maaz a Jamin a Eker.

28. Též synové Onamovi byli: Sammai a Jáda. A synové Sammai: Nádab a Abisur.

29. Jméno pak manželky Abisurovy Abichail; kteráž porodila jemu Achbana a Molida.

30. A synové Nádabovi: Seled a Appaim. Ale umřel Seled bez dětí.

31. Synové pak Appaimovi: Jesi; a synové Jesi: Sesan; a dcera Sesanova: Achlai.

32. Synové pak Jády, bratra Sammaiova: Jeter a Jonatan. Ale umřel Jeter bez dětí.

33. Synové pak Jonatanovi: Felet a Záza. Ti byli synové Jerachmeelovi.

34. Neměl pak Sesan synů, ale dceru. A měl Sesan služebníka Egyptského jménem Jarchu.

35. Protož dal Sesan dceru svou Jarchovi služebníku svému za manželku, kteráž porodila mu Attaie.

36. Attai pak zplodil Nátana, a Nátan zplodil Zabada.

37. Zabad pak zplodil Eflale, a Eflal zplodil Obéda.

38. Obéd pak zplodil Jéhu, a Jéhu zplodil Azariáše.

39. Azariáš pak zplodil Cheleza, a Chelez zplodil Elasu.

40. Elasa pak zplodil Sismaie, a Sismai zplodil Salluma.

41. Sallum pak zplodil Jekamiáše, a Jekamiáš zplodil Elisama.

42. Synové pak Kálefa, bratra Jerachmeelova: Mésa prvorozený jeho. On byl otec Zifejských i synů Marese, otce Hebronova.

43. Synové pak Hebronovi: Chóre a Tapuach, a Rekem a Sema.

44. Sema pak zplodil Rachama otce Jorkeamova, a Rekem zplodil Sammaie.

45. Syn pak Sammai byl Maon; kterýž Maon byl otec Betsurských.

46. Efa také, ženina Kálefova, porodila Chárana a Mozu a Gazeza. A Cháran zplodil Gazeza.

47. Synové pak Johedai: Regem, Jotam, Gesan, Felet, Efa a Saaf.

48. S ženinou Maachou Kálef zplodil Sebera a Tirhana.

49. Porodila pak Saafa otce Madmanejských, Sévu otce Makbenejských a otce Gibejských. * Těž dcera Kálefova Axa. ^{*Joz.15.16.}

50. Ti byli synové Kálefovi, syna Hur prvorozeného Efraty: Sobal otec Kariatjeharimských,

51. Salma otec Betlémských, Charef otec čeledi Betgaderských.

52. Měl pak syny Sobal otec Kariatjeharimských: Haroe otce obyvatelů dílu Mennuchotských,

53. A čeledi Kariatjeharimských, Jeterských, Putských, Sumatských a Misraiských. Z těch pošli * Zaratští a Estalostí. ^{*k.4.2.}

54. Synové Salmy: Betlémsští, Netofatští, Atarotští z čeledi Joábovy, a Zarští, kteříž ústvali dílu Mennuchotských,

55. A čeledi pisarů obývajících v Jábezu, Tiratských, Simatských, Suchat-

ských. Ti jsou Cinejští přichozi z Amata, otce čeledi Rechabovy.

KAPITOLA III.

Rodina Davidova.

Tito jsou pak * synové Davidovi, kteříž se jemu zrodili v Hebronu: Prvorozený Amnon z Achinoam Jezreelské, druhý Daniel z Abigail Karmelské; ^{*2Sam.3.2.}

2. Třetí Absolon syn Maachy, dcery Tolmai, krále Gessur, čtvrtý Adoniáš, syn Haggit;

3. Pátý Sefatiáš z Abital, šestý Jetram, z Egly manželky jeho.

4. Šest se mu jich zrodilo v Hebronu, kdež kraloval sedm let a šest měsíců; třidceti pak a tři kraloval v Jeruzalémě.

5. Potom * tito se jemu zrodili v Jeruzalémě: Sammua, Sobab, Nátan a Šalomoun, čtyři, z Betsabé, dcery Amielovy; ^{*2Sam.5.14.}

6. Těž Ibchar, Elisama a Elifelet;

7. A Noga, Nefeg a Jafia;

8. A Elisama, Eliada a Elifelet, těch devět.

9. Všickni ti synové Davidovi krom synů ženin, a Tamar sestra jejich.

10. Syn pak Šalomounův * Roboám, Abiam syn jeho, Aza syn jeho, Jozafat syn jeho, ^{*Mat.1.7.}

11. Joram syn jeho, Ochoziáš syn jeho, Joas syn jeho,

12. Amaziáš syn jeho, Azariáš syn jeho, Jotam syn jeho,

13. Achas syn jeho, Ezechiáš syn jeho, Manasses syn jeho,

14. Amon syn jeho, Joziáš syn jeho.

15. Synové pak Joziášovi: Prvorozený Jochanan, druhý Joakim, třetí Sedechiáš, čtvrtý Sallum.

16. Synové pak Joakimovi: Jekoniáš syn jeho, Sedechiáš syn jeho.

17. Synové pak Jekoniáše vězně: Sallatiel syn jeho.

18. Toho pak Malkiram, Pedai, Senazar, Jekamia, Hosama a Nedabia.

19. Synové pak Pedaiovi: Zorobábel a Semei. A syn Zorobábelův: Mesullam, Chananiáš, a Selomit sestra jejich.

20. Toho pak Chasuba, Ohel, Berechiáš, Chasadiáš a Jusabchesed, těch pět.

21. Syn pak Chananiášův: Pelatia a Izaiáš. Synové Refaie, synové Arnanovi, synové Abdiášovi, synové Sechaniovi.

22. A synové Sechaniovi: Semaiáš. A

synové Semaiášovi: Chattus, Igal, Bariach, Neariáš a Safat, šest.

23. A syn Neariáše: Elioenai, Ezechiáš a Azrikam, ti tři.

24. Těž synové Elioenai: Hodaviáš, Eliasib, Pelaiáš, Akkub, Jochanan, Delaiáš a Anani, těch sedm.

KAPITOLA IV.

Rodina Judova 24. a Simeonova, od níž Cham a Amalech do ostatku vyhlášen.

Synové Judovi: Fáres, Ezron, Charmi, Hur a Sobal.

2. Reaiáš pak syn Sobalův zplodil Jachata, Jachat pak zplodil Ahumai a Laad. Ti jsou * rodové Zarati. *k.2,53.

3. A tito z otce Etama: Jezreel, Isma a Idbas; a jméno sestry jejich Zelelfoni.

4. Fannuel pak otec Gedor, a Ezer otec Chusův. Ti jsou synové Hur * prvorozeného Efraty, otce Betlémských. *k.2,19.

5. Ashur pak otec Tekoe měl dvě manželky, Chélu a Naaru.

6. I porodila jemu Naara Achuzama, Hefera, Temana a Achastara. Ti jsou synové Naary.

7. Synové pak Chéle: Zeret, Jezochar a Etnan.

8. Kóz pak zplodil Anuba, Hazobeba, a rodiny Acharchele syna Harumova.

9. Byl pak Jábez slavnější nad bratři své, a matka jeho nazvala jméno jeho Jábez, řkuci: Nebo jsem * ho porodila s bolestí. *1 Mojs.35,16.

10. Kterýžto Jábez vzýval Boha Izraelského, řka: Jestliže štědře požehnáš mi, a rozšíříš meze mé, a bude ruka tvá se mnou, a vysvobodíš mne od zlého, abych bolesti netrpěl. I učinil Bůh, začož žádal.

11. Chelub pak, bratr Sucha, zplodil Mechiru. Onť jest otec Estonův.

12. Eston pak zplodil Betrafa, Paseacha a Techinna, otce města Náchas. Ti jsou muži Rechy.

13. Synové pak * Cenezovi: Otoniel a Saraiáš. Synové pak Otonielovi: Chatat. *Joa.15,17.

14. Meonatai pak zplodil Ofru, Saraiáš pak zplodil Joába, otce bydlících v údolí řemeslníků; nebo tam řemeslníci byli.

15. Synové pak Kálefa, syna Jefonova: Iru, Ela a Naam. Syn pak Ela: Cenez.

16. Synové pak Jehalleleelovi: Zif, Zifa, Tiriáš a Asarel.

17. A synové Ezry: Jeter, Mered, Efer

a Jalon. Porodila také Miriama, Sammai a Jezba otce Estemo.

18. Manželka pak jeho Jehudia porodila Jereda otce Gedor, a Hebera otce Socho, a Jekutiele otce Zanoa. A ti jsou synové Betie dcery Faraonovy, kterouž pojal Mered.

19. Synové pak manželky Hodia sestry Nachamovy, otce Cejly: Garmi a Estemo Maachatský.

20. Synové pak Simonovi: Amnon, Rinna, Benchanan a Tilon. A synové Jesi: Zochet a Benzochet.

21. Synové Séla syna Judova: Her otec Lechův, a Lada otec Maresův, a čeledi domu těch, jenž dělali díla kmentová v domě Asbea,

22. A Jokim a muži Chozeby, Joas a Saraf, kteříž panovali v Moáb, a Jasubi Lechem. Ale ty věci jsou starodávné.

23. Toť jsou ti hrnčíři obyvatelé v štěpnicích a ohradách u krále, příčinou díla jeho tam bydlíce.

24. Synové Simeonovi: Namuel, Jamin, Jarib, Zára a Saul.

25. Sallum syn jeho, Mabsam syn jeho, Masma syn jeho.

26. Synové pak Masmovi: Hamuel syn jeho, Zakur syn jeho, Semei syn jeho.

27. Ten Semei měl synů šestnácte a dcer šest. Bratři pak jejich neměli mnoho synů, tak že vši rodiny jejich nebylo tak mnoho, jako synů Judových.

28. Bydlili pak v * Bersabé a Molada a v Azarsual, *Joa.19,2.

29. A v Bála, v Esem a v Tolad,

30. A v Betueli, v Horma a v Sicelechu,

31. A v Betmarchabot, a v Azarsusim, v Betheri a v Saraim. Ta byla města jejich, dokudž kraloval David.

32. Vsi také jejich při Etam, Aim, Remmon, Tochen, Asan, pěti městech.

33. A tak všechny vesnice jejich, kteréž byly vůkol těch měst až do Baal, ta byla obydle jejich vedle rodu jejich.

34. A Mesobab, Jamlech a Josa syn Amazův;

35. A Joel, a Jéhu syn Jozabiáše, syna Saraiášova, syna Azieleva;

36. A Elioenai, Jákoaba, Jesochaiáš, Asaiáš, Adiel a Jesimeel a Benaiáš;

37. A Ziza syn Sifi, syna Allonova, syna Jedaiášova, syna Simri, syna Semaiášova.

38. Tito ze jména vyčtení ustaveni jsou

za knížata v čeledech svých, a čeledi otcovské jejich rozmnožily se náramně.

39. A protože brali se, kudyž se vchází k Gedor, až k východu po údolí tom, aby hledali pastev dobytku svému.

40. I nalezli pastvu hojnou a výbornou, zemi pak prostrannou, * bezpečnou a pokojnou, a že z Chama byli ti, kteříž bydlili tam před tím. ^{*Soud.18,7.}

41. Protož přišedše ti napsaní ze jména ve dnech * Ezechiáše krále Judského, pobořili stany jejich a příbytky, kteříž tam nalezeni byli, a zmordovali je, tak že jich do tohoto dne *není*, a *sami* osedli místo nich; nebo měli tu pastvu dobytku svému. ^{*2Král.18,1.}

42. *Někteří* pak z těch synů Simeonových odebrali se na horu Šeir, mužů pět set, jichž Pelatia, Neariáš, Refaiáš a Uziel, synové Jesi, byli vůdcové.

43. I vyplénili ostatek těch, kteříž ušli z Amalechitských, a bydlili tam až do tohoto dne.

KAPITOLA V.

Vyčítání rodů synů Rubenových, Gádových, a polovice pokolení Manassesova.

Synové pak Rubenovi prvorozeného Izraelova: (nebo on byl prvorozený, ale když * poškrvnil lože otce svého, dáno jest prvorozenství jeho synům Jozefovým, syna Izraelova, však jemu není přičteno prvorozenství. ^{*1Mojš.35,22;49,4.}

2. Nebo Judas byl nejsilnější z bratří svých, a kníže mezi nimi, ale prvorozenství Jozefovi *náleželo*).

3. Synové, *pravím*, * Rubenovi, prvorozeného Izraelova: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi. ^{*2Mojš.6,14.}

4. Synové Joelovi: Semaiáš syn jeho, Gog syn jeho, Semei syn jeho;

5. Micha syn jeho, Reaiáš syn jeho, Bál syn jeho;

6. Béra syn jeho, jehož zavedl * Tiglatfalazar král Assyrský. Ten *byl* knížetem pokolení Rubenova. ^{*2Král.15,29.}

7. Bratři pak jeho po čeledech jejich, když vyčtení byli po rodinách svých, knížetem byl Jehiel a Zachariáš.

8. A Béla syn Azaza, syna Semy, syna Joelova. Ten bydlil v Aroer až do Nébo a Balmeon.

9. Potom i na východ bydlil, až kudy se vchází na poušť od řeky Eufrates; nebo stáda jejich rozmnožila se v zemi Galádské.

10. Pročež ve dnech Saulových bojovali s Agarenskými, kteříž poraženi jsou od ruky jejich. A tak bydlili v staních jejich po vši krajíně východní země Galádské.

11. Synové pak Gádovi naproti nim bydlili v zemi Bázan, až do Sálechy.

12. Joel byl kníže jejich, a Safan druhý. Ale Janai a Safat v Bázan *zůstali*.

13. Bratři pak jejich po domích otců svých: Michael, Mesullam, Seba, Jorai, Jachan, Zia, Heber, *těch* sedm.

14. (Ti *byli* synové Abichailovi, synové Hurovi, synové Jaroachovi, synové Galádovi, synové Michaelovi, synové Jesi-
sosi, synové Jachdovi, synové Buzovi.)

15. Těž Ahi syn Abdiéle, syna Gunova, kníže v domě otců jich.

16. I bydlili v Galád, v Bázan a v vesnicích jeho, a ve všech předměstích Saron, až do hranic jejich.

17. Všickni tito vyčtení byli * ve dnech Jotama krále Judského, a ve dnech Jeroboáma krále Izraelského. ^{*2Král.15,7,32.}

18. Synů Rubenových a Gádových a polovice pokolení Manassesova, mužů silných, nosících štít a meč, a natahujících lučiště, a umělých v bitvě, čtyřidce a čtyři tisíce, sedm set a šedesát vycházejících k boji.

19. I bojovali s Agarenskými, Iturejskými, Nafejskými a Nodabskými.

20. A měli pomoc proti nim. I dáni jsou v ruku jich Agarenové i všecko, což měli. Nebo k Bohu volali v boji, a vyslyšel je, nebo * doufali v něho. ^{*Zalm.71,1.}

21. I zajali stáda jejich, velbloudů jejich padesáte tisíců, a dobytka dvě stě a padesáte tisíců, a oslů dva tisíce, a lidí sto tisíc osob.

22. Zraněných také množství padlo, nebo od Boha byla porážka ta. I bydlili na místě jejich až do přestěhování svého.

23. Synové pak polovice pokolení Manassesova bydlili v té zemi od Bázanu až do Balhermon i Sanir, totiž hory Hermon; *nebo* i oni rozmnoženi byli.

24. Tato pak *byla* knížata v domě otců jejich: Efer, Jesi, Eliel, Azriel, Jeremiáš, Hodaviáš a Jachdiel, muži udatní a silní, muži slovoutní, knížata domu otců svých.

25. Ale když přestoupili proti Bohu otců svých, a smilnili, následující bohů

národů země té, kteréž shladil Bůh od tváři jejich:

26. Vzbudil Bůh Izraelský ducha Fule krále Assyrského, a ducha Tiglatfalazara krále Assyrského, kterýž přenesl pokolení Rubenovo a Gádovo a polovici pokolení Manassesova, a dovedl je do Chelach a do Chabor, až do Hara a k řece Gozan až do dnešního dne.

KAPITOLA VI.

Vyčítání rodu synů Lévi, 31. úřadů, 54. a bydlent jejich.

Synové Lévi: * Gerson, Kahat a Merari.
*2 Mojz.6,16.

2. Synové pak Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel.

3. Synové pak * Amramovi: Aron, Mojžíš, a Maria. Synové pak Aronovi: Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar.

4. Eleazar zplodil Finesa, Fines zplodil Abisua.
*2 Mojz.2,1 násl. tk.6,23.

5. Abisua pak zplodil Bukki, Bukki pak zplodil Uzi.

6. Uzi pak zplodil Zerachiáše, Zerachiáš pak zplodil Meraiota.

7. Meraiot zplodil Amariáše, Amariáš pak zplodil Achitoba.

8. Achitob pak zplodil Sádocha, Sádoch pak zplodil Achimaasa.

9. Achimaas pak zplodil Azariáše, Azariáš pak zplodil Jochanana.

10. Jochanan pak zplodil * Azariáše. Onť jest užíval kněžství v domě, jež ustavěl Šalomoun v Jeruzalémě.
*2 Par.26,17.

11. Zplodil pak Azariáš Amariáše, Amariáš pak zplodil Achitoba.

12. Achitob zplodil Sádocha, Sádoch pak zplodil Salluma.

13. Sallum pak zplodil Helkiáše, Helkiáš pak zplodil Azariáše.

14. Azariáš pak zplodil Saraiáše, Saraiáš pak zplodil Jozadaka.

15. Jozadak pak odšel, když převedl Hospodin Judu a Jeruzalém skrze Nabuchodonozora.

16. Synové * Lévi: Gerson, Kahat a Merari.
*1 Mojz.46,11.

17. Tato pak jsou jména synů * Gersomových: Lebni a Semei.
*2 Moja.6,17.

18. Synové pak Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel.

19. Synové Merari: Moholi a Musi. A tak ty jsou čeledi Levitů po otcích jejich.

20. Gersomovi: Lebni syn jeho, Jachat syn jeho, Zimma syn jeho,

21. Joach syn jeho, Iddo syn jeho, Zára syn jeho, Jetrai syn jeho.

22. Synové Kahat: Aminadab syn jeho, Chóre syn jeho, Assir syn jeho,

23. Elkána syn jeho, a Abiazaf syn jeho, Assir syn jeho,

24. Tachat syn jeho, Uriel syn jeho, Uziáš syn jeho, Saul syn jeho.

25. Synové pak Elkánovi: Amasai a Achimot.

26. Elkána: Synové Elkánovi: Zofai syn jeho, a Nachat syn jeho,

27. Eliab syn jeho, Jerocham syn jeho, Elkána syn jeho.

28. Synové pak Samuelovi: Prvorozenný Vasni a Abia.

29. Synové Merari: Moholi, Lebni syn jeho, Semei syn jeho, Uza syn jeho,

30. Sima syn jeho, Aggia syn jeho, Azaiáš syn jeho.

31. Tito jsou pak, kteréž ustanovil David k zpívání v domě Hospodinově, když tam postavena truhla,

32. Kteříž přísluhovali před přibytkem stánku úmluvy zpíváním, dokudž neustavěl Šalomoun domu Hospodinova v Jeruzalémě, a stáli podlé pořádku svého v přísluhování svém.

33. Tito jsou pak, kteříž stáli, i synové jejich, z synů Kahat: Héman kantor, syn Joelé, syna Samuelova,

34. Syna Elkánova, syna Jerochamova, syna Elielova, syna Tohu,

35. Syna Sufova, syna Elkánova, syna Machatova, syna Amasai,

36. Syna Elkánova, syna Joelova, syna Azariášova, syna Sofoniášova,

37. Syna Tachatova, syna Assirova, syna Abiazafova, syna Chóre,

38. Syna Izarova, syna Kahatova, syna Lévi, syna Izraelova.

39. A bratr jeho Azaf, kterýž stával po pravici jeho. Azaf pak byl syn Berechiáše, syna Simova,

40. Syna Michaelova, syna Baaseiášova, syna Malkiášova,

41. Syna Etni, syna Záry, syna Adaiova,

42. Syna Etanova, syna Zimova, syna Semeiova,

43. Syna Jachatova, syna Gersomova, syna Lévi.

44. Synové pak Merari, bratři jejich,

stávali po levici: Etan, syn Kisi, syna Abdova, syna Malluchova,

45. Syna Chasabiášova, syna Amaziášova, syna Helkiášova,

46. Syna Amzova, syna Bánova, syna Semerova,

47. Syna Moholi, syna Musi, syna Merari, syna Lévi.

48. Bratři pak jejich Levitové jiní odáni jsou ke všelikému přísluhování příbytku domu Božího.

49. Ale Aron a synové jeho pálili na oltáři zápalu a na oltáři kadění, při všelikém přísluhování svatyně svatých, a k očišťování Izraele podlé všeho toho, jakož přikázal Mojžíš služebník Boží.

50. Tito pak jsou synové Aronovi: Eleazar syn jeho, Fines syn jeho, Abisua syn jeho,

51. Bukki syn jeho, Uzi syn jeho, Zerachiáš syn jeho,

52. Meraiot syn jeho, Amariáš syn jeho, Achitob syn jeho,

53. Sádoch syn jeho, * Achimaas syn jeho. ^{*2Sam.15,27.}

54. A tato obydle jejich, po příbytcích jejich, v mezích jejich, synů * Aronových po čeledi Kahatských; nebo jejich byl los. ^{*Joz.21,10.}

55. A protož dali jim Hebron v zemi Judské, a předměstí jeho vůkol něho.

56. Pole však městská a vsi jejich dali Kálefovi synu Jefonovu.

57. Synům pak Aronovým dali z měst Judských města útočištná: Hebron a Lebno a předměstí jeho, a Jeter i Estemo a předměstí jeho,

58. A Holon i předměstí jeho, a Dabir i předměstí jeho,

59. Těž Asan a předměstí jeho, a Betsemes a předměstí jeho.

60. Z pokolení pak Benjamin: Gaba a předměstí jeho, a Allemet i předměstí jeho, i Anatot a předměstí jeho, všech měst jejich třinácte měst po čeledech jejich.

61. Synům též Kahatovým ostatním z čeledi toho pokolení dáno v polovici pokolení Manassesova losem měst deset.

62. Synům pak Gersonovým po čeledech jejich v pokolení Izachar a v pokolení Asser, a v pokolení Neftalim, a v pokolení Manassesovu v Bázan měst třináct.

63. Synům Merari po čeledech jejich

v pokolení Ruben, a v pokolení Gád, a v pokolení Zabulon losem měst dvádnáct.

64. Dali synové Izraelští Levitům ta města a předměstí jejich.

65. A dali je losem v pokolení synů Judových, a v pokolení synů Simeonových, a v pokolení synů Benjaminových, města ta, kteráž jmenovali ze jména.

66. A kteříž byli z čeledi synů Kahat, (byla pak města a hranice jejich v pokolení Efraimovu,)

67. Těm dali města útočištná: Sichem a předměstí jeho na hoře Efraim, a Gázer a předměstí jeho,

68. A Jekmaam i předměstí jeho, a Betoron i předměstí jeho,

69. Těž i Aialon a předměstí jeho, a Getremmon s předměstím jeho.

70. A v polovici pokolení Manassesova: Aner a předměstí jeho, Balám a předměstí jeho, čeledem synů Kahat ostatním.

71. Synům pak Gersonovým v čeledi polovice pokolení Manassesova dali Golan v Bázan s předměstím jeho, a Astarot i předměstí jeho.

72. V pokolení pak Izachar: Kádes s předměstím jeho, Daberet a předměstí jeho,

73. Rámot také s předměstím jeho, a Anem i předměstí jeho.

74. V pokolení pak * Asser: Masal s předměstím jeho, a Abdon i předměstí jeho. ^{*Joz.21,30.}

75. Těž Hukok s předměstím jeho, Rohob také i předměstí jeho.

76. V pokolení pak Neftalimovu: Kádes v Galilei a předměstí jeho, Hamon a předměstí jeho, a Kariataim i předměstí jeho.

77. Synům Merari ostatním v pokolení Zabulonovu dali Remmon s předměstím jeho, Tábor a předměstí jeho.

78. A za Jordánem u Jericha, k východní straně Jordánu, v pokolení Rubenovu: Bozor na poušti s předměstím jeho, a Jasa i předměstí jeho,

79. Kedemot také s předměstím jeho, a Mefat i předměstí jeho.

80. V pokolení pak Gád: Rámot v Galád s předměstím jeho, a Mahanaim i předměstí jeho,

81. I Ezebon s předměstím jeho, a Jazer i předměstí jeho.

KAPITOLA VII.

Vypsaní rodu čtyř synů Jakobových, a dvou Josefových.

Synové pak * Izacharovi: Tola, Fua, Jassub a Simron, čtyři. ^{*1 Mojt.46,13.}

2. Synové pak Tolovi: Uzi, Refaia, Jerial, Jachmai, Jipsam, Samuel, knížata po domích otců jejich, *poslá* od Toly, muži udatní v pokoleních svých. Počet jejich ve dnech Davidových *byl* dvamecítma tisíců a šest set.

3. Synové Uzovi: Izrachiáš. Synové pak Izrachiášovi: Michael, Abdiáš, Joel a Iasia, všech pět knížat.

4. A s nimi v pokoleních jejich, po čeledech jejich otcovských, mužů válečných třidceti šest tisíců; nebo mnoho měli žen a synů.

5. Bratří také jejich po všech čeledech Izachar, mužů udatných osmdesáte sedm tisíců, všech vyčtených.

6. Synové * Beniaminovi: Béla, Becher, Jediael, tři. ^{*1 Mojt.46,21.}

7. Synové pak Bélovi: Ezbom, Uzi, Uziel, Jerimot a Iri, pět knížat čeledí otcovských, muži udatní; načteno jich dvamecítma tisíců, třidceti a čtyři.

8. Potom synové Becherovi: Zemira, Joas, Eliezer, Elieonai, Amri, Jeremot, Abiáš, Anatot a Alemet, všickni synové Becherovi.

9. Kterýchž počet po pokoleních jejich, a po knížatech v domě čeledi otcovských, mužů udatných, dvadeceti tisíců a dvě stě.

10. Synové také Jediaelovi: Bilan. Synové pak Bilanovi: Jeus, Beniamin, Ahod, Kenan, Zetan, Tarsis a Achisachar.

11. Všech těch synů Jediaelových po knížatech čeledi, mužů udatných, sedmnáct tisíc a dvě stě, vycházejících na vojnu k bitvě,

12. Kromě Suppim a Chuppim, synů doma zrozených, a Chusim, synů vně zplonených.

13. Synové * Neftalimovi: Jasiel, Guni, Jezer a Sallum, synové Bály. ^{*1 Mojt.46,24.}

14. Synové Manassesovi: Asriel, kteréž mu manželka porodila. (Žena též jeho Syrská porodila Machira, otce Galád.

15. Machir pak vzal manželku Chuppimovu a Suppimovu, a jméno sestry jeho Maacha.) Jméno pak druhého Salfad, a měl Salfad * dcery. ^{*4 Mojt.27,1.}

16. Porodila pak Maacha manželka Ma-

chirova syna, kteréž nazvala Fáres, a jméno bratra jeho Sáres, synové pak jeho Ulam a Rekem.

17. Synové pak Ulamovi: Bedan. Tiť jsou synové Galád syna Machirova, syna Manassesova.

18. Sestra pak jeho Molechet porodila Ishoda a Abiezera a Machla.

19. Byli pak synové Semidovi: Achian, Sechem, Likchi a Aniam.

20. Synové pak Eframovi: Sutelach, a Bered syn jeho, Tachat syn jeho, Elada syn jeho, Tachat syn jeho,

21. Též Zabad syn jeho, Sutelach syn jeho, Ezer a Elad. I zbili je muži Gát, kteříž zrozeni byli v zemi té; nebo sstoupili byli, aby zajali dobytky jejich.

22. Protož kvílil Efraim otec jejich za mnohé dny, a přišli bratři jeho, aby * ho těšili. ^{*Job.2,11.}

23. Potom všel k manželce své, kteráž počala a porodila syna, a nazval jméno jeho Beria, že byl v zámutku pro rodinu svou.

24. Dceru také Seeru, kteráž vystavěla Betoron dolní i horní, a Uzen Seera.

25. A Refacha syna jeho, Resefa, Telecha, a Tachana syna jeho,

26. Ladana syna jeho, Amiuda syna jeho, Elisama syna jeho,

27. Non syna jeho, Jozue syna jeho.

28. Vládařství pak jejich a bydlení jejich Bethel s vesnicemi svými, a k východu Náran, a k západu Gázer a vesnice jeho, Sichem s vesnicemi svými, až do Gázy a vesnic jeho.

29. A v místech *naproti* synům Manassesovým: Betsan s vesnicemi svými, Tannach s vesnicemi svými, Mageddo s vesnicemi svými, Dor s vesnicemi svými. V těch bydlili synové Jozefa syna Izraelova.

30. Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich.

31. Synové pak Beriovi: Heber, Melchiel. Ont jest otec Birzavitův.

32. Heber pak zplodil Jafleta, Somera, Chotama, a Suu sestru jejich.

33. Synové pak Jafletovi: Pasach, Bimhal, a Asvat. Ti jsou synové Jafletovi.

34. Synové pak Somerovi: Achi, Rohaga, Jehubba a Aram.

35. Synové pak Helema, bratra jeho: Zofach, Jimna, Seles a Amal.

36. Synové Zofachovi: Suach, Charnefer, Sual, Beri a Jimra,

37. Bezer, Hod, Samma, Silsa, Jitran a Béra.

38. Synové Jeterovi: Jefunne, Fispa a Ara.

39. Synové pak Ulla: Arach, Haniel a Rizíáš.

40. Všickni ti synové Asser, knížata domů otcovských, vybraní, udatní, přední z knížat, kteříž vyčtení do vojska k bitvě, v počtu šest a dvadecet tisíc mužů.

KAPITOLA VIII.

Vyčtení rodiny Benjaminovy.

Benjamin pak * zplodil Bélu, prvorozeného svého, Asbele druhého, Achracha třetího,

^{*1 Mojs.46,21.}

2. Nocha čtvrtého, Rafa pátého.

3. Béla pak měl syny: Addara, Geru, Abiuda,

4. Abisua, Námana, Achoacha,

5. A Geru, Sefufana a Churama.

6. Ti jsou synové Ehadovi, ti jsou knížata *čeledí* otcovských, bydlících v Gabaa, kteříž je uvedli do Manáhat,

7. Totiž: Náman, a Achia a Gera. On přestěhoval je; zplodil pak Uza a Achichuda.

8. Sacharaim pak zplodil v krajině Moábské, když onen byl propustil je, s Chusimou a Bárrou manželkami svými.

9. Zplodil s Chodes manželkou svou Jobaba, Sebia, Mésa a Malkama,

10. Jehuza, Sachia a Mirma. Ti jsou synové jeho, knížata *čeledí* otcovských.

11. S Chusimou pak byl zplodil Abitoba a Elpále.

12. Synové pak Elpálovi: Heber, Misam a Semer. Ten vystavěl Ono a Lod, i vsi jeho.

13. A Beria a Sema. Ti jsou knížata *čeledí* otcovských, bydlících v Aialon; ti zahrnali obyvatele Gát.

14. Achio pak, Sasák a Jeremot,

15. Zebadiáš, Arad a Ader,

16. Michael, Ispa a Jocha synové Beria.

17. A Zebadiáš, Mesullam, Chiski, Heber,

18. Ismerai, Izliáš a Jobab synové Elpálovi.

19. A Jakim, Zichri a Zabdi,

20. Elienai, Ziletai a Eliel,

21. Adaiáš, Baraiáš a Simrat synové Simei.

22. Ispan a Heber a Eliel,

23. Abdon, Zichri a Chanan,

24. Chananiáš, Elam a Anatotíáš,

25. Ifdaiáš a Fanuel synové Sasákovi.

26. Jamserai, Sechariáš a Ataliáš,

27. Jaresiáš, Eliáš a Zichri synové Jerochamovi.

28. Ta jsou knížata otcovských *čeledí* po rodinách svých, kterážto knížata bydlila v Jeruzalémě.

29. V Gabaon pak bydlilo kníže Gabaon, a jméno manželky jeho Maacha.

30. A syn jeho prvorozený Abdon, Zur, Cis, Bál a Nádab,

31. Ale Gedor, Achio, Zecher.

32. A Miklot zplodil Simea. I ti také naproti bratřím svým bydlili v Jeruzalémě s bratřimi svými.

33. Ner pak * zplodil Cisa, a Cis zplodil Saule. Saul pak zplodil Jonatu, Melchisua, Abinadaba a Ezbále. ^{*1 Sam.14,51.}

34. Syn pak Jonatův Meribbál, Meribbál pak zplodil Micha.

35. Synové pak Michovi: Piton, Melech, Tarea a Achaz.

36. Achaz pak zplodil Jehoadu, Jehoada pak zplodil Alemeta, Azmaveta a Zimru. Zimri pak zplodil Mozu.

37. Moza pak zplodil Bina. Ráfa syn jeho, Elasa syn jeho, Azel syn jeho.

38. Azel pak měl šest synů, jichž tato jsou jména: Azrikam, Bochrů, Izmael, Seariáš a Abdiáš a Chanan. Všickni ti synové Azelovi.

39. Synové pak Ezeka, bratra jeho: Ulam prvorozený jeho, Jehus druhý, a Elifelet třetí.

40. A byli synové Ulamovi muži udatní a * stfelci umělí, kteříž měli mnoho synů a vnuků až do sta a padesáti. Všickni ti *byli* z synů Benjaminových.

^{*Soud.20,16.}

KAPITOLA IX.

Poznamenání těch, kteříž se z Babylona vrátili. 39. Vyčtení rodiny Saalovy.

A tak všickni Izraelští sečtení byli, a aj, zapsáni jsou v knize králů Izraelských a Judských, a * přeneseni jsou do Babylona pro přestoupení své.

^{*2 Král.24,15.16.}

2. Ti pak, kteříž bydlili prvé v vládatství svém v městech svých, *totiž* Izraelští, kněží, Levítové a Netinejšti,

3. Bydlili v * Jeruzalémě, z synů Judových, z synů Benjaminových, ano i z synů Efraimových a Manassesových:

^{*Neh.11,4.}

4. Uttai syn Amiuda, syna Amri, syna

Imri, syna Bani, z synů Fáresových, syna Judova.

5. A z čeledi Silonovy: Azaiáš prvorozený a synové jeho.

6. A z synů Zerachových: Jehuel, a příbuzných jejich šest set a devadesát.

7. Z synů pak Beniaminových: Sallu syn Mesullama, syna Hodavia, syna Hasenuova,

8. A Ibneiáš syn Jerochamův, Ela syn Uzi, syna Michri, a Mesullam syn Sefatiáše, syna Rehuelova, syna Ibniášova.

9. Bratři také jejich po pokoleních jejich, devět set padesáte a šest; všickni ti muži knížata čeledi po domích otců svých.

10. Z kněží také Jedaiáš, Jehoiarib a Jachin,

11. Azariáš syn Helkiáše, syna Mesullamova, syna Sádochova, syna Meraio-tova, syna Achitobova, kníže v domě Božím.

12. A Adaiáš syn Jerochama, syna Paschurova, syna Malchiášova, a Masai syn Adiele, syna Jachzery, syna Mesullamova, syna Mesillemitova, syna Immerova.

13. A bratři jejich knížata po domích otců svých, tisíc sedm set a šedesát mužů udatných v práci přísluhování domu Božího.

14. A z Levitů: Semaiáš syn Chasuba, syna Azrikamova, syna Chasabiášova, z synů Merari.

15. A Bakbakar Cheres, a Galal, a Mataniáš syn Michy, syna Zichri, syna Azafova.

16. A Abdiáš syn Semaiáše, syna Galalova, syna Jedutunova, a Berechiáš syn Asy, syna Elkánova, kterýž přebýval ve všech * Netofatských. *k.2.54.

17. Též vrátní: Sallum a Akkub, a Talmon, Achiman, i bratři jejich, z nichž byl Sallum kníže.

18. Kterýž až podnes v bráně královské stával k východu, onino pak vrátnými byli po houfích synů Lévi.

19. Ale Sallum syn Chóre, syna Abiazfova, syna Chóre, a bratři jeho z domu otce jeho, Chorejští, nad pracemi přísluhování, ostříhali prahů při stánku, tak jako otcové jejich nad vojskem Hospodinovým, kteříž ostříhali vcházení.

20. Nad kterýmiž Fines syn Eleazarův byl někdy knížetem, a * Hospodin byl s ním. *4 Mojs.25,7.

21. Zachariáš pak syn Meselemiášův vrátným byl u dveří stánku úmluvy.

22. Všickni ti voleni za vrátné k veřejím, osob dvě stě a dvanáct. Ti ve všech svých vyčtení jsou, kteréž nařídil David a Samuel vidoucí, pro jejich věrnost,

23. Aby oni i synové jejich byli při branách domu Hospodinova, v domě stánku po strážích.

24. Po čtyřech stranách byli vrátní, k východu, k západu, k půlnoci a ku poledni.

25. A bratři jejich, po všech svých bydlících, aby každého sedmého dne časy svými přicházeli s nimi.

26. Nebo Levitové byli pod správou těch čtyř předních vrátných, a byli nad komorami a nad poklady domu Božího,

27. A aby vůkol domu Božího ponocovali; nebo jim poručena stráž, a otevíratí každý den ráno.

28. Z těch také ustaveni nad nádobami přísluhování; nebo v počtu vnašeli je, a v jistém počtu též vynášeli.

29. Z nichž opět někteří postaveni byli nad nádobami jinými a nade všemi nádobami posvátnými, a nad bělí, vínem, olejem, kadidlem a vonnými věcmi.

30. Někteří také synové kněžští strojili masti z těch vonných věcí.

31. Matatiáš pak z Levitů, prvorozený Salluma Choritského, správci byl těch věcí, kteréž se na pánvi smažily.

32. A z synů Kahat, z bratří jejich, byli ustanoveni nad * chlebem předložením, aby jej připravovali na každou sobotu. *3 Mojs.24,8.

33. Z těch také byli zpěváci, přednější z čeledi otcovských mezi Levity bydlíce, nejsouce zaměstknani něčím jiným; nebo ve dne i v noci k své povinnosti stáli musili.

34. Ti jsou přední z čeledi otcovských mezi Levity v čeledech svých, a ti přední jsouce, bydlili v Jeruzalémě.

35. V Gabaon pak bydlili, otec Gabao-nitských Jehiel, a jméno manželky jeho Maacha.

36. Syn pak jeho prvorozený Abdon, Zur, Cis, Bál, Ner a Nádad.

37. Ale Gedor, Achio, Zachariáš a Miklot,

38. (Miklot pak zplodil Simam,) ti také naproti bratřím svým bydlili v Jeruzalémě s bratřimi svými.

39. Ner pak zplodil Cisa, a Cis zplodil

Saule, Saul pak zplodil Jonatu, Melchisua, Abinadaba a Ezbále.

40. Syn pak Jonatův Meribbál, a Meribbál zplodil Micha.

41. Synové pak Michovi: Piton, Melech, Tarea.

42. Achaz pak zplodil Járu, Jára pak zplodil Alemeta, Azmaveta a Zimri. Zimri pak zplodil Mozu.

43. Moza pak zplodil Bina. Refaiáš syn jeho, Elasa syn jeho, Azel syn jeho.

44. Azel pak měl šest synů, jichžto tato jsou jména: Azrikam, Bochrů, Izmael, Seariáš, Abdiáš a Chanan. Ti jsou synové Azelovi.

KAPITOLA X.

Smrt Saulova i synů jeho v boji, 11. a pohřeb jejich.

Když * pak bojovali Filistinští s Izraelem, utkali muži Izraelští před Filistinskými, a padli, zbiti jsouce na hoře Gelboe. ^{*1Sam.31,1.}

2. I stihali Filistinští Saule a syny jeho, a zabili Filistinští Jonatu, Abinadaba a Melchisua, syny Saulovy.

3. A když se zsilila bitva proti Saulovi, trefili na něj střelci s luky, a postřelen jest od střelců.

4. Protož řekl Saul oděnci svému: Vytrhni meč svůj a probodni mne jím, aby přijdouce ti neobřezanci, nečinili sobě ze mne posměchu. Ale nechťel oděnc jeho, nebo se bál velmi. A pochytiv Saul meč, nalehl na něj.

5. Tedy vida oděnc jeho, že umřel Saul, nalehl i on na meč a umřel.

6. A tak umřel Saul i tři synové jeho, a všecka čeled jeho spolu zemřeli.

7. Když pak uzřeli všickni muži Izraelští, kteříž *bydlili* za tím údolím, že utekli Izraelští, a že zemřeli Saul i synové jeho, opustivše města svá, též utkali. I přišli Filistinští a bydliti v nich.

8. Potom nazejtří přišli Filistinští, aby zloupili pobité. I našli Saule a syny jeho, ležící na hoře Gelboe.

9. A svlékše ho, vzali hlavu jeho i oděni jeho, a poslali po zemi Filistinské vůkol, aby to ohlášeno bylo modlám jejich i lidu.

10. Složili také i oděni jeho v chrámě boha svého, hlavu pak jeho přibili v chrámě Dágon.

11. Tedy uslyšavše všickni v Jábés Galád všecko, což učinili Filistinští Saulovi,

12. Zdvihli se všickni muži silní, * a vzali tělo Saulovo, a těla synů jeho, a přinesli je do Jábés. A pochovavše kosti jejich pod jedním dubem v Jábés, postili se sedm dní. ^{*1Sam.31,12,13.}

13. A tak umřel Saul pro přestoupení své, jímž byl přestoupil proti Hospodinu, *totiž* proti slovu Hospodinovu, jehož neostříhal, a že se také radil s duchem věštím, doptáváje se ho,

14. A nedoptával se Hospodina. Protož zabil jej, a přenesl království na Davida syna Izai.

KAPITOLA XI.

Pomazání Davida na království. 10. Vyšetření udatných rytířů jeho.

Nebo * shromáždivše se všickni Izraelští k Davidovi do Hebronu, řekli: Aj, my kost tvá a tělo tvé jsme. ^{*2Sam.5,1.}

2. Ano předešlých časů, když byl Saul králem, ty jsi vyvodil i přivodil Izraele, a nadto řekl Hospodin Báh tvůj tobě: Ty * pásti budeš lid můj Izraelský, a ty budeš vývoda nad lidem mým Izraelským. ^{*Zalm.78,71.}

3. Přišli také všickni starší Izraelští k králi do Hebronu, a učinil s nimi David smlouvu v Hebronu před Hospodinem. I * pomazali Davida za krále nad Izraelem, podlé slova Hospodinova skrze Samuele. ^{*1Sam.16,13.}

4. Táhl pak David a všecken lid Izraelský k Jeruzalému, (jenž *bylo* Jebus, nebo tam *byli* Jebuzejští obyvatelé té země.)

5. I * mluvili obyvatelé Jebus Davidovi: Nevejdeš sem. Ale David vzal hrad Sion, to jest město Davidovo. ^{*2Sam.5,6.}

6. Nebo byl řekl David: Kdož by koli nejprvé porazil Jebuzea, bude předním a knížetem. Protož vstoupil nejprvé Joáb syn Sarvie, a učiněn předním.

7. Potom bydlil David na tom hradě, pročez nazvali jej městem Davidovým.

8. I vystavěl město vůkol a vůkol, od Mello až do okolku, Joáb pak opravil ostatek města.

9. A tak David čím dále tím více prospíval a rostl; nebo Hospodin zástupň byl s ním.

10. Tito pak jsou * přední z udatných, kteréž měl David, ješto se zmužile přičinili s ním o království jeho se všim Izraelem, aby ho za krále vyzdvihli podlé slova Hospodinova nad Izraelem. ^{*2Sam.23,8.}

11. Tento *jest* počet silných, kteréž měl David: Jasobam syn Chachmonův, přední z vůdců. Ten pozdvihl kopí svého proti třem stům, a zbil je pojednou.

12. Po něm též * Eleazar syn Dodi Achochitského. On byl jeden z těch tři udatných. ^{*2 Sam. 23, 9.}

13. Ten byl s Davidem v Pasdammim, když se Filistinští sebrali k boji. A byl tu díl rolí poseté ječmenem, a lid byl utekl před Filistinskými.

14. I zastavili se u prostřed toho dílu, a obdrželi jej, porazivše Filistinské. A vysvobodil Hospodin lid vysvobozením velikým.

15. Ti také tři ze třidceti předních sstoupili k skále k Davidovi do * jeskyně Adulam, když vojsko Filistinských leželo v údolí Refaim. ^{*1 Sam. 22, 1.}

16. (Nebo David tehďáz *bydlil* v pevnosti své, a osazený lid Filistinských byl tehďáz u Betléma.)

17. Pohnul se pak David žádostí, a řekl: Ó by mi někdo dal pítí vody z čisterny Betlémské, kteréž *jest* u brány.

18. A protož probívše se ti tři skrze vojsko Filistinských, navázili vody z čisterny Betlémské, kteréž *jest* u brány, a nabravše, přinesli k Davidovi. David pak nechtěl jí pítí, ale vylil ji v obět Hospodinu,

19. A řekl: Nedejž mi toho, Bože můj, abych to učiniti měl. Zdali krev mužů těch pítí budu, kteříž se opovážili života svého? Nebo s opovážením života svého přinesli ji. I nechtěl jí pítí. To učinili ti tři silní.

20. Potom Abizai bratr Joábův byl přední mezi třmi, a ten *také* pozdvihl kopí svého proti třem stům, i pobil je, a byl z těch tři nejslovoutnější.

21. Z těch tři nad druhé dva jsa nejvzácnější, byl knížetem jejich, a však oněm prvním nebyl rovný.

22. Banaiáš také syn Joiadův, syn muže udatného, velikých činů, z Kabsael, ten zabil dva reky Moábské. * Tentýž sstoupiv, zabil lva v jámě, když byl snih. ^{*2 Sam. 23, 20.}

23. Ten také zabil muže Egyptského zvýši pěti loket. A ačkoli *měl* Egyptský ten v ruce kopí, jako * vratidlo tkadlovské, však šel k němu s holí, a vytrh kopí z ruky Egyptského, zabil jej kopím jeho. ^{*1 Sam. 17, 7.}

24. To učinil Banaiáš syn Joiadův, kte-

rýž také * slovoutný byl mezi těmi třmi silnými. ^{*k. 27, 6.}

25. A *až* byl mezi třidceti slavný, však oněm třem se nevrovnal. I ustanovil ho David nad drabanty svými.

26. Udatní rytíři také i tito: * Azael bratr Joábův, Elchanan syn Dodův Betlémský, ^{*2 Sam. 2, 18.}

27. Sammot Charodský, * Chelez Pelonský, ^{*k. 27, 10.}

28. Hira syn Ikoš Tekoitský, Abiezer Anatotský,

29. Sibbechai Chusatský, Iai Achochský,

30. Maharai Netofatský, Cheleb syn Baany Netofatský,

31. Ittai syn Ribai z Gabaa synů Beniaminových, Banaiáš Faratonský,

32. Churai od potoku Gás, Abiel Arbatský,

33. Azmavet Bacharomský, Eliachba Salbonský,

34. Synové Chasem Gizonského, Jonathan syn Sage Hararského,

35. Achiam syn Sacharův Hararský, Elifal syn Urův,

36. Hefer Mecheratský, Achiaš Pelonský,

37. Chezro Karmelský, Narai syn Ezbai,

38. Joel bratr Nátanův, Mibchar syn Geri,

39. Zelek Ammonsý, * Nacharai Berotský, oděnc Joába syna Sarvie, ^{*2 Sam. 23, 37.}

40. Hira Irejský, Gareb Irejský,

41. Uriáš * Hetejský, Zabab syn Achlai, ^{*2 Sam. 11, 3.}

42. Adina syn Sizův Rubenský, kníže nad Rubenskými, a s nim jiných třidceti,

43. Chanan syn Maachův, a Jozafat Mitnejský,

44. Uziáš Asteratský, Sama a Johiel, synové Chotama Aroerského,

45. Jediael, syn Simri, a Jocha bratr jeho Tizejský,

46. Eliel Machavimský, a Jeribai a Josaviáš synové Elnámovi, a Itma Moábský,

47. Eliel, a Obéd, a Jaasiel z Mezobaia.

KAPITOLA XII.

Ktělři přišli k Davidovi, když utíkal před Saulem. 23. a jak se jich mnoho seslo ku pomazání jeho na království. Tito pak jsou, kteříž přišli k Davidovi do Sicelechu, když se ještě kryl před

Saulem synem Cis, a ti byli mezi udatnými, pomocníci boje,

2. Nositelé * lučiště, a bojující pravici i levici kamením i střelami z lučiště, a byli z bratří Saulových, z pokolení Beniaminova: *k.8.40.

3. Kníže Achiezer a Joas, synové Semmaa Gabatského, a Jeziel a Felet, synové Azmavetovi, Beracha, a Jéhu Anatotský,

4. A Ismaiš Gabaonitský, silný mezi třidceti, kterýž byl nad třidceti, Jeremiáš, Jachziel, Jochanan a Jozabad Gederatský,

5. A Eluzai, Jerimot, Bealiáš, Semariáš, a Sefatiáš Charufský,

6. Elkána, Isiáš, * Azareel, Joezer a Jasobam, Chorejšti, *k.25.18.

7. A Joela a Zebadiáš synové Jerochamovi z Gedor.

8. Těž i z pokolení Gádova utekli k Davidovi k pevnosti na poušť, muži udatní, muži způsobní k boji, užívající štítu a pavézy, jichžto tváři jako tváři lvové, a podobní srnám na horách v rychlosti:

9. Ezer první, Abdiáš druhý, Eliab třetí,

10. Mismanna čtvrtý, Jeremiáš pátý,

11. Attai šestý, Eliel sedmý,

12. Jochanan osmý, Elzabad devátý,

13. Jeremiáš desátý, Machbannai jednáctý.

14. Ti byli z synů Gádových, knížata vojska, jeden nad stem menší, a větší nad tisícem.

15. Ti jsou, kteříž přepravili se přes Jordán měsíce prvního, ačkoli se byl vyhlil ze všech břehů svých, a zahnali všechny z údolí na východ i na západ.

16. Přišli také někteří z synů Beniaminových a Judových k pevnosti Davidově.

17. I vyšel jim David vstříc, a mluvě, řekl jim: Jestliže z příčiny pokoje jdete ke mně, abyste mi pomáhali, i mé srdce také s vámi se sjednotí; pakli k vyrazení mne nepřátelům mým, (ješto není nepravostí při mně,) popatřiz Bůh otců našich a tresci.

18. Duch pak posilil Amazu předního mezi hejtmany, i řekl: Tobě, ó Davide, a těm, jenž s tebou jsou, synu Izai, pokoj; pokoj tobě, pokoj i pomocníkům tvým. Toběť zajisté pomáhá Bůh tvůj. A tak přijal je David, a postavil je mezi knížaty houfů.

19. Nadto i z pokolení Manassesova odstoupili k Davidovi, když táhl s Filistinskými k boji proti Saulovi, ale nepomáhali jim. Nebo uradivše se, propustili ho zase knížata Filistinská, řkouce: S nebezpečenstvím hrdel našich odstoupil by ku pánu svému Saulovi.

20. Takž když táhl do Sicelechu, odstoupili k němu někteří z pokolení Manassesova: Adnach, Jozabad, Jediael, Michael, Jozabad, Elihu, a Zilletai, hejtmáné nad tisici v pokolení Manassesovu.

21. Ti také pomáhali Davidovi s houfy jeho; nebo udatní byli všickni, pročez byli knížaty v jeho vojště.

22. Anobř každého dne přibývalo jich Davidovi ku pomoci, až bylo vojsko veliké, jako vojsko Boží.

23. Tento pak jest počet vývod způsobných k boji, kteříž přišli k Davidovi do Hebronu, aby obrátili království Saulovo k němu podle slova Hospodínova.

24. Z synů Judových, nosících pavézy a kopi, šest tisíc a osm set způsobných k boji.

25. Z synů Simeonových, udatných mužů k boji, sedm tisíc a sto.

26. Z synů Lévi čtyři tisíce a šest set.

27. Joiada také vývoda synů Aronových, a s ním tři tisíce a sedm set.

28. A Sádoch mládenec rek udatný, a z domu otce jeho knížat dvamecítma.

29. A z synů Beniaminových, bratří Saulových tři tisíce; nebo ještě množství jiných drželi stráž domu Saulova.

30. Z synů též Efraimových dvaceti tisíc a osm set. Ti byli rekové udatní, muži slovutní v čeledech otců svých.

31. Z polovice pak pokolení Manassesova osmnáct tisíc, kteříž vyčtení byli ze jména, aby přišli a ustanovili Davida za krále.

32. Z synů také Izacharových, znajících a rozumějících časům, tak že věděli, co by měl činiti lid Izraelský, knížat jejich dvě stě, a všickni bratři jejich činili podle rčení jejich.

33. Z synů Zabulon vycházejících na vojnu, vycvičených v bitvě všelijakými nástroji válečnými, padesáte tisíc, a ku potýkání se v šiku bez choulostivosti srdce.

34. Z Neftalimova pak pokolení knížat tisíc, a s nimi pavézníků a kopidlníků třidceti a sedm tisíc.

35. Z pokolení Dan, způsobných k boji, osm a dvacetit tisíc a šest set.

36. A z pokolení Asserova, kteříž způsobní byli k boji, a uměli v šikování se k bitvě, čtyřicet tisíc.

37. A z Zajordání, totiž z Rubenských a Gábských, a z polovice pokolení Manassesova, přišli se všemi nástroji válečnými sto a dvacetit tisíc.

38. Všickni ti muži bojovní, uměli v šiku, úmyslem upřímným přišli do Hebronu, aby ustanovili Davida za krále nadě vším lidem Izraelským. Nýbrž i všickni ostatní Izraelští srdce * jednoho byli, aby za krále ustanovili Davida.

*Skutk.4.32.

39. I byli tu s Davidem tři dni, jedouce a pijíce, nebo jim byli připravili bratří jejich.

40. Ano i ti, kteříž jim blížci byli až k Izachar a Zabulon a Neftalim, přinášeli chleba na ošlech a na valbloudích, i na mezecích a na volích, potravu, mouky, fíků a hroznů sušených, vína, oleje, volů, a ovcí v hojnosti. Nebo radost byla v lidu Izraelském.

KAPITOLA XIII.

Přenesení truhly Boží z Kariatjeharim.

David * pak poradil se s hejtmany nad tisíci, s setníky a se všemi vývodami.

*2Sam.6.2.

2. A řekl David všemu shromáždění Izraelskému: Jestliže se vám líbí, a jestli to od Hospodina Boha našeho, rozešleme posly k bratřím našim pozůstalým do všech zemí Izraelských, a též kněžím a Levitům do měst a předměstí jejich, a nechť se shromáždí k nám,

3. Abychom zase k nám přivezli truhlu Boha našeho; nebo jsme jí nehledali ve dnech Saulových.

4. I řeklo všecko množství, aby se tak stalo; nebo líbila se ta věc všemu lidu.

5. Protož * shromáždil David všecken lid Izraelský od Nilu Egyptského, až kudy se vchází do Emat, aby přivezli truhlu Hospodinovu z Kariatjeharim.

*k.15.3.2Sam.6.2.

6. A tak vstoupil David a všecken lid Izraelský do Bála, v Kariatjeharim, kteréž jest v Judstvu, aby přenesli odtud truhlu Boha Hospodina, * sedícího nad cherubíny, jehož se jméno zývá.

*1Sam.4.4.2Kral.19.15.

7. I vstavili truhlu Boží na nový vůz,

vzavše ji z domu Abinadabova, Uza pak a Achio spravovali vůz.

8. Ale David a všecken lid Izraelský hráli před Bohem ze vši síly, v zpěvích na harfy, na loutny, na bubny, na cymbály a na trouby.

9. A když přišli až k humnu Kídon, vztáhl Uza ruku svou, aby pozdržel truhly; nebo uchýlili se volové.

10. Protož rozhněval se Hospodin na Uzu a zabil jej, proto že vztáhl ruku svou k truhle; a umřel tu před Bohem.

11. Tedy zkormoutil se David, proto že se Hospodin tak přísně obořil na Uzu. I nazval to místo Perez Uza až do tohoto dne.

12. A * boje se David Boha v ten den, řekl: Kterakž mám k sobě přivezti truhlu Boží?

*2Sam.6.9.

13. Pročež nepřenesl David truhly k sobě do města Davidova, ale obrátil ji do domu Obededoma Gittejského.

14. I pozůstala truhla Boží mezi čeledí Obededomovou, v domě jeho za tři měsíce, a poželhal Hospodin domu Obededomovu a všem věcem jeho.

KAPITOLA XIV.

Dříví a dělníky Chiram Davidovi poslal. 8. Filistinští dvakrát poraženi.

Potom poslal * Chiram král Tyrský posly k Davidovi, a dříví cedrového a zedníky i tesaře, aby stavěli jemu dům.

*2Sam.5.11.

2. I poznal David, že ho potvrdil Hospodin za krále nad Izraelem, a že zvyšil království jeho pro lid svůj Izraelský.

3. Pojal pak David ještě ženy v Jeruzalémě, a zplodil David více synů a dcer.

4. A tato jsou jména těch, kteříž se jemu * zrodili v Jeruzalémě: Sammua, Sobab, Nátan a Šalomoun,

*2Sam.5.14.

5. Též Ibchar, Elisua, Elfelet,

6. Za tím Noga, Nefeg, Jafia,

7. Elisama, Beeliada a Elifelet.

8. V tom uslyšavše Filistinští, že by pomazán byl David za krále nadě vším Izraelem, vytáhli všickni Filistinští hledati Davida. O čemž uslyšav David, vytáhl proti nim.

9. Nebo když Filistinští přišli, a rozprostřeli se v údolí Refaim,

10. Radil se David s Bohem, řka: Potáhnou-li proti Filistinským, a dáš-li je v ruku mou? Odpověděl jemu Hospodin: Táhní, a dám je v ruku tvou.

11. Tedy vtrhli do * Balperazim. I porazil je tam David a řekl: Protrhl jest Bůh nepřátely mé rukou mou, jako vody protrhují břehy. A protože nazváno jméno místa toho Balperazim. *Lml.28.21.

12. Nebo nechali tam bohů svých. I přikázal David, aby je spálili.

13. Ale Filistinští sebravše se znovu, rozprostřeli se v tom údolí.

14. Pročez David radil se opět s Bohem. I řekl jemu Bůh: Nepřistupuj k nim po zadu; odvrát se od nich, abys na ně trefil naproti moruším.

15. A když uslyšíš, že šustí vrchové moruší, tedy vytáhneš k bitvě; nebo vyšel Bůh před tebou, aby porazil vojska Filistinská.

16. I učinil David tak, jakž mu byl přikázal Bůh, a porazili vojska Filistinská od Gabaon až do Gázera.

17. A tak rozešla se pověst o Davido-
vi do všech zemí, a způsobil Hospodin to, že se ho báli všickni národové.

KAPITOLA XV.

Truhla Boží dovezena na Sion s radostí a plésáním.

Když pak sobě nastavěl domů v městě Davidově, a připravil místo pro truhlu Boží, a roztáhl jí * stánek, *k.16.1.

2. Tehdy řekl David: Nemát nositi žádný truhly Boží kromě Levitů, ty zajisté vyvolil Hospodin, aby nosili truhlu Boží, a aby přisluhovali jemu až na věky.

3. Protož * shromáždil David všecken lid Izraelský do Jeruzaléma, aby přenesl truhlu Hospodinovu na místo její, kteréž jí byl připravil. *k.13.5.

4. Shromáždil také David syny Aronovy a Levity.

5. Z synů Kahat byli Uriel kníže, a bratři jeho sto a dvacetí.

6. Z synů Merari Asaiáš kníže, a bratři jeho dvě stě a dvacetí.

7. Z synů Gersomových Joel kníže, a bratři jeho sto a třidcetí.

8. Z synů Elizafanových Semaiáš kníže, a bratři jeho dvě stě.

9. Z synů Hebronových Eliel kníže, a bratři jeho osmdesát.

10. Z synů Uzielových Aminadab kníže, a bratři jeho sto a dvanáct.

11. Tedy * povolal David Sádocha a Abiataru, kněží, též i Levitů: Uriele, Asaiáše, Joele, Semaiáše, Eliele a Aminadaba, *2Sam.15.29.

12. A řekl jim: Vy jste přední z otcov-

ských čeledí mezi Levity, posvěťte sebe i bratři svých, abyste vnesli truhlu Hospodina Boha Izraelského tu, kdež jsem jí připravil.

13. Nebo že spočátku ne vy jste spravovali toho, obořil se Hospodin Bůh náš na nás; nebo jsme ho nehledali náležitě.

14. I posvětili se kněží i Levitové, aby přenesli truhlu Hospodina Boha Izraelského.

15. A neshi synové Levitů truhlu Boží, jakož byl * přikázal Mojžíš, podle slova Hospodinova, na ramenou svých na sokořích. *2 Mojs.25.14. 4 Mojs.4.15.

16. Řekl také David předním z Levitů, aby ustanovili z bratří svých zpěváky s nástroji muzickými, loutnami, harfami a cymbály, aby zvučeli, povyšující hlasu s radostí.

17. Takž ustanovili Levitové Hémana syna Joelova, a z bratří jeho Azafa syna Berechiášova, a z synů Merari bratři jejich Etana syna Kusaiova.

18. A s nimi bratři jejich z druhého pořádku: Zachariáše, Béna, Jaaziele, Semiramota, Jechiele, Unni, Eliaba, Benaiáše, Maaseiáše, Mattitiáše, Elifele, Mikneiáše, Obededoma a Jehiele, vrátné.

19. Nebo zpěváci Héman, Azaf a Etan hráli hlasiti na cymbálich měděných, 20. A Zachariáš, Aziel, Semiramot, Jechiel, Unni, Eliab, Maaseiáš a Benaiáš na loutnách, při zpěvu vysokém.

21. A Mattitiáš, Elifele, Mikneiáš, Obedom, Jehiel a Azaziáš hráli na harfách při zpěvu nízkém.

22. Chenaniáš pak, přední z Levitů nesoucích truhlu, spravoval, jak by nésti měli; nebo byl umělý.

23. Berechiáš pak a Elkána byli vrátní u truhly.

24. Sebanáš také a Jozafat, Natanael, Amazai, Zachariáš, Benaiáš a Eliezer kněží, troubili na trouby před truhlou Boží; ale Obedom a Jechiáš byli též vrátní u truhly.

25. A tak * vypravil se David a starší Izraelští a hejtmané, aby přenesli truhlu smlouvy Hospodinovy z domu Obededomova s veselím. *2 Sam.6.11.12.

26. I stalo se, poněvadž Bůh pomáhal Levitům nesoucím truhlu smlouvy Hospodinovy, že obětovali sedm volů a sedm beranů.

27. David pak odin byl pláštěm kmen-
tovým, tolikéž všickni Levitové, kteříž

tuto, abys v známost uvedl všechny převléké věci.

20. Hospodine, není tobě rovného, a nobřz není žádného Boha kromě tebe, podlé toho všeho, jakž jsme slyšali ušima svýma.

21. Nebo kde jest který národ na zemi, jako lid tvůj Izraelský, jehož by Bůh šel, aby vykoupil sobě lid a dobyl sobě jména, *čině* veliké a hrozné věci, vyháněje před tvář lidu svého, kterýž jsi vykoupil z Egypta, pohany?

22. Zvolil jsi zajisté lid svůj Izraelský sobě za lid až na věky, a ty, Hospodine, sám jsi jejich Bohem.

23. Nyní tedy, Hospodine, slovo to, jimž jsi zamluvil se služebníkovi svému a domu jeho, budiž jisté až na věky, a učiň tak, jakž jsi mluvil.

24. Budiž, pravím, jisté, tak aby velebeno bylo jméno tvé až na věky, a říkáno: Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, jest Bůh nad Izraelem, a dům Davida služebníka tvého ať jest nepohnutelný před obličejem tvým.

25. Nebo ty, Bože můj, * zjevil jsi služebníkovi svému, že mu ustavíš dům, a protož směl služebník tvůj modliti se před tebou. *2 Sam.7,27. Izai.50,5.

26. A tak, ó Hospodine, ty jsi sám Bůh, a mluvil jsi o služebníkovi svém dobré věci tyto.

27. Nyní tedy ráčil jsi požehnati domu služebníka svého, aby trval * na věky před obličejem tvým; nebo jsi ty, Hospodine, požehnal, i budeš požehnaný na věky. *Zalm.41,13.

KAPITOLA XVIII.

O témž jako 2 Sam. 8.

Stalo se potom, * že porazil David Filištinské, a zemdlil je, a vzal Gát i vesnice jeho z ruky Filištinských. *Zalm.60,2.

2. Porazil také i Moábské, a učinění jsou Moábští služebníci Davidovi, a dávali jemu plat.

3. Porazil též David Hadarezera krále Soba v Emat, když byl vytáhl, aby opanoval řeku Eufrates.

4. A pobral mu David tisíc vozů, a sedm tisíc jízdných, a dvacet tisíc mužů pěších, a zpodřezoval David žily všechněm koňům vozníkům. Toliko zanechal z nich ke stu vozům.

5. Přítáhli pak byli Syrští od Damašku na pomoc Hadarezerovi králi Soba, ale

David porazil z Syrských dvacet tisíc mužů.

6. Tedy osadil David Syrii Damašskou. I učinění jsou Syrští služebníci Davidovi, dávající plat; nebo zachovával Hospodin Davida, kamž se koli obrátil.

7. Pobral také David štítů zlaté, kteréž měli služebníci Hadarezerovi, a přinesl je do Jeruzaléma.

8. Z Tibechat též a z Chun, měst Hadarezerových, nabral David mědi velmi mnoho, z kteréž *potom* slil * Šalomoun moře měděné, a sloupy i nádoby měděné. *1 Král 7,23.

9. A když uslyšel Tohu král Emat, že porazil David všecko vojsko Hadarezera krále Soba,

10. Poslal Adorama syna svého k králi Davidovi, aby ho pozdravil přátelsky, a spolu se s ním radoval z toho, že bojoval s Hadarezem, a porazil ho; (nebo válčil Tohu s Hadarezem.) Kterýžto *prinesl* všelijaké nádoby zlaté a stříbrné i měděné.

11. Ty také obětoval král David Hospodinu s stříbrem a zlatem, kteréhož byl nabral ze všech národů, z Idumejských, z Moábských, z synů Ammon, z Filištinských, i z Amalechitských.

12. Abizai také syn Sarvie porazil Idumejských v údolí * solnatém osmnácte tisíc. *Zalm.60,2.

13. Protož i nad Idumejskými postavil stráž, a učinění jsou všickni Idumejští služebníci Davidovi; nebo zachovával Hospodin Davida, kamž se koli obrátil.

14. A tak * kraloval David nade všim Izraelem, a činil soud a spravedlnost všemu lidu svému. *2 Sam 8,15.

15. Joáb pak * syn Sarvie *byl* nad vojskem, a Jozafat syn Achiludův byl kancléřem. *2 Sam.8,16; 20,23.

16. Sádoch také syn Achitobův a Abimelech syn Abiatarův *byli* kněžími, a Susa byl písařem.

17. Banaiáš pak syn Joiadův *byl* nad Cheretejskými a Peletejskými, a synové Davidovi knížaty při králi.

KAPITOLA XIX.

O témž jako 2 Sam. 10.

Stalo se zatím, že umřel * Náhas král Ammonitský, a kraloval syn jeho místo něho. *2 Sam.10,1.

2. I řekl David: Učiním milosrdenství s Chanunem synem Náhasovým, nebo učí-

níl otec jeho milosrdenství nade mnou. Tedy poslal David posly, aby ho potěšili pro otec jeho. I přišli služebníci Davidovi do země synů Ammon k Chanunovi, aby ho těšili.

3. Tedy řekla knížata Ammonitká Chanunovi: Což se zdá, že David činí poctivost otci tvému, že poslal k tobě, kteříž by tě potěšili? Zdali ne proto, aby shlédli a vyšpehovali, i podvrátili zemi tuto, přišli služebníci jeho k tobě?

4. Pročež Chanun vzav služebníky Davidovy, oholil je a zůstřihoval roucha jejich polovici až do rozkroků, a propustil je.

5. Tedy odešli někteří, a oznámili Davidovi o těch mužích. I poslal proti nim, (nebo byli muži ti zlečbeni velice,) a rozkázal jim král: Pobuďte v Jerichu, dokudž neobrostou brady vaše; potom se navrátíte.

6. Vidouce pak Ammonitští, že * se zosklivili Davidovi, poslal Chanun a synové Ammon tisíc hřiven stříbra, aby sobě najali ze mzdy z Mezopotamie a z Syrie Maacha a z Soba vozů a jezdců.

*1 Mojs.34,30.

7. A najali sobě ze mzdy třiceti a dva tisíce vozů, a krále Maachu i lid jeho. Kteržito přitáhše, položili se s vojskem naproti Medaba. Ammonitští také shromáždivše se z měst svých, přitáhli k té bitvě.

8. Což uslyšav David, poslal Joába se všim vojskem udatných.

9. A tak vytáhše Ammonitští, sšikovali se k boji u brány města toho. Králové pak, kteříž byli přitáhli, byli zvláště na poli.

10. A protož vida Joáb proti sobě sšikovaný lid z předu i z zadu, vybrav některé ze všech výborných Izraelských, sšikoval je také proti Syřským.

11. Ostatek * pak lidu dal pod správu Abizaie bratra svého, a sšikovali se proti Ammonitským.

*2 Sam.10,10.

12. I řekl Joáb: Jestliže Syrští budou mne silnější, přispěješ mi na pomoc; pakli Ammonitští silnější budou tebe, já pomohu tobě.

13. Posilíš se, a zmužile se mějme, bojujte za lid náš a za města Boha našeho, * Hospodin však, což mu se dobře líbí, nechť učiní.

*1 Sam.3,18.

14. Takž pristoupil Joáb i lid, kterýž

při něm byl, k bitvě proti Syřským. Ale oni utekli před ním.

15. V tom Ammonitští vidouce, že utíkají Syrští, utekli také i oni před Abizaie bratrem jeho, a ušli do města. Joáb též navrátil se do Jeruzaléma.

16. A tak vidouce Syrští, že jsou poraženi od Izraelských, poslali posly, a vedli Syřské, kteříž bydlejí za řekou, a Sofach kníže vojska Hadarezerova vedl je.

17. I oznámeno to Davidovi. Kteržto shromáždiv všecken lid Izraelský, přepravil se přes Jordán, a přitáhl k nim, a sšikoval vojsko proti nim. A když sšikoval David vojsko proti Syřským k bitvě, bojovali s ním.

18. Tedy utekli Syrští před Izraelem. I porazil David z Syřských sedm tisíc vozů, a čtyřiceti tisíc lidu pššího, až i Sofacha hejtmana vojska toho zabil.

19. Pročež když viděli služebníci Hadarezerovi, že jsou poraženi od Izraele, vešli v pokoj s Davidem, a sloužili jemu. A nechtěli více Syrští táhnouti na pomoc Ammonitským.

KAPITOLA XX.

Války Davidovy s Ammonitkými, a s Filistinskými.

I stalo se po roce, když králové vyjždívají na vojnu, že vedl Joáb lid válečný, a hubil zemi synů Ammon. A když přitáhl, oblehl Rabbu; (ale David zůstal v Jeruzalémě.) I dobyl Joáb Rabbu, a rozbořil ji.

2. Tedy * snal David korunu krále jejich s hlavy jeho, a našel, že vážila hřivnu zlata. A bylo v ní kamení drahé, i ustavena byla na hlavu Davidovu. Vyvezl též kořisti města velmi veliké.

*2 Sam.12,30.

3. Lid pak, kterýž v něm byl, vyvedl, a dal je pod pily a brány železné i sekery. A tak učinil David všechněm městům Ammonitským. I navrátil se David se všim lidem do Jeruzaléma.

4. Potom pak když trvala válka v Gázer s Filistinskými, tehdy zabil * Sibbechai Chusatský Sippaje, kterýž byl zplozený z obrů, i sníženi jsou.

*k.11,29.

5. Byla * ještě i jiná válka s Filistinskými, kdežto zabil Elchanan, syn Jairův, Lachmi bratra Goliáše Gittejského, u jehož kopí bylo dřevo jako vratidlo tkadlecovské.

*2 Sam.21,19.

6. Opět byla jiná válka v Gát, a byl

tam muž veliké postavy, kterýž měl po šesti prstech, všech čtyřmécítma, a byl i on zplozený z téhož obra.

7. Ten když * naneš Izraele, zabil ho Jonata syn Semmaa, bratra Davidova.

^{*1Sam.17,10.}

8. Ti byli synové jednoho obra v Gát, kteříž padli od ruky Davidovy a od ruky služebníků jeho.

KAPITOLA XXI.

O též jako 2 Sam. 24.

Satan* pak povstal proti Izraelovi, a pokukl Davida, aby sečil lid Izraelský.

^{*2Sam.24,1.}

2. Protož řekl David Joábovi a knížatům lidu: Jděte, sečtěte lid Izraelský od Bersabé až do Dan, a oznamte mi, abych věděl počet jich.

3. Ale Joáb řekl: Přidejž Hospodin lidu svého, což ho koli, stokrát více. I zdalíž, pane můj králi, nejsou všickni oni pána mého služebníci? Proč toho vyhledává pán můj? Proč má býti uvedena pokléška na Izraele?

4. Ale řeč královská přemohla Joába. A tak vyšed Joáb, prošel všecken lid Izraelský; potom navrátil se do Jeruzaléma.

5. I dal Joáb počet lidu sečteného Davidovi. A bylo všeho lidu Izraelského jedenáctkrát sto tisíc mužů bojovných, lidu pak Judského čtyřikrát sto tisíc, a sedmdesáte tisíc mužů bojovných.

6. Pokolení pak Lévi a Beniaminova nepočítal mezi ně; nebo v ošklivosti měl Joáb rozkázání královo.

7. Ovšem nelíbila se Bohu ta věc, protož ranil Izraele.

8. I řekl David Bohu: * Zhřešil jsem těžce, že jsem to učinil, ale nyní odejmi, prosím, nepravost služebníka svého, nebo jsem velmi bláznivě učinil.^{*2Sam.24,10.}

9. V tom mluvil Hospodin k Gádovi, proroku Davidovu, řka:

10. Jdi a rei Davidovi: Toto praví Hospodin: Trojit věci podávám, vyvol sobě jednu z nich, kteroužt bych učinil.

11. Tedy přišel Gád k Davidovi a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Vol sobě,

12. Buďto hlad za tři léta, buď abys za tři měsíce kažen byl od protivníků svých, když by meč nepřátel tvých došel se tebe, aneb aby za tři dni meč Hospodinův a mor byl v zemi, a anděl Hospodinův aby hubil po všech končinách

Izraelských. Již tedy viz, co mám odpověditi tomu, kterýž mne poslal.

13. I řekl David Gádovi: Úzko mi náramně; necht, prosím, * upadnu v ruce Hospodinovy, neboť jsou mnohá slitování jeho, jediné at v ruce lidské neupadám.^{*2Sam.24,14.}

14. A tak uvedl Hospodin mor na lid Izraelský, a padlo jich z Izraele sedmdesáte tisíc mužů.

15. Poslal také Bůh anděla i na Jeruzalém, aby hubil jej. A když hubil, popatřil Hospodin, a zželelo mu se toho zlého. I řekl andělu, kterýž hubil: Dostif jest, zdrž ruku svou. Anděl pak stál podlé humna Ornana Jebuzejského.

16. Mezi tím pozdvih David očí svých, uzřel anděla Hospodinova, stojícího mezi zemí a nebem, a meč dobytý v ruce jeho, vztažený proti Jeruzalému. I padl David, ano i starší, odíni jsouce žíněmi, na tváři své.

17. A řekl David Bohu: Zdalíž jsem já nerozkázal čísti lidu? A jáť jsem sám ten, kterýž jsem zhřešil, a převelmi jsem zle učinil, tyto pak ovce co učinily? Hospodine, Bože můj, necht jest, prosím, ruka tvá proti mně, a proti domu otce mého, ale proti lidu tvému necht není rána.

18. Zatím * anděl Hospodinův mluvil k Gádovi, aby řekl Davidovi, aby vstoupě, vzdělal oltář Hospodinův na humně Ornana Jebuzejského.^{*2Sam.24,18.}

19. I vstoupil David podlé řeči Gádovy, kterouž byl mluvil ve jménu Hospodinovu.

20. A obrátiv se Ornan, uzřel toho anděla, a čtyři synové jeho s ním skryli se. Ornan pak mlátil pšenici.

21. V tom přišel David k Ornanovi. A pohleděv Ornan, uzřel Davida, a vyšed z humna toho, klaněl se Davidovi až k zemi.

22. Tedy řekl David Ornanovi: Dej mi to místo humna, at vzdělám na něm oltář Hospodinův; za slušné peníze dej mi je, i * přestane rána v lidu.^{*4Mojš.25,8.}

23. I řekl Ornan Davidovi: Necht sobě vezme, a učiní pán můj král, což se mu za dobré vidí. Hle, přidám i voly tyto k oběti zápalné, a smyky na drva, i pšeničnicki k oběti suché, to všecko dávám.

24. Král pak David řekl Ornanovi: Nikoli, ale raději koupím je od tebe za slušné peníze; neboť nevezmu, což tvého

jest, Hospodinu, aniž budu obětovati o-
běti zápalné darem dané.

25. I dal David Ornanovi za to místo
zlata ztíž šest set lotů.

26. A vzdělal tu David oltář Hospodinu,
a obětoval zápaly a oběti pokojné,
a vzýval Hospodina. Kterýžto vyslyšel
ho, *spustiv* oheň s nebe na oltář zápalu.

27. I řekl Hospodin andělu, aby obrá-
til meč svůj do pošvy jeho.

28. Toho času když uzřel David, že jej
vyslyšel Hospodin na humně Ornana Je-
buzejského, obětoval tu oběti.

29. Nebo stánek Hospodinův, kterýž
byl učinil Mojžíš na poušti, a oltář k zá-
palu toho času byl na ^{*k.16,39.} výsosti v Gabaon.

30. David pak nemohl tam choditi k
němu, aby hledal Boha, proto že se zhro-
zil meče anděla Hospodinova.

KAPITOLA XXII.

Připravení potřeb k chrámu, 6. a poručení Davidovo o
stavění jeho.

I řekl David: Totof *jest místo* domu Ho-
spodina Boha, a toto *jest místo* oltáři k
zápalu Izraelovi.

2. Protož přikázal David, aby shromá-
ždili ^{*cizozemce} přebývající v zemi Izra-
elské, a ustanovil *z nich* kameníky, aby
tesali kamení k stavění domu Božího.

^{*2 Par.2,17.}

3. Železa také mnoho na hřeby, a na
dvěře k branám i k spojováním, připravil
David, i mědi mnoho bez váhy.

4. Též i dříví cedrového bez počtu; ne-
bo přivázeli Sidonští a Tyrští dříví ce-
drového množství Davidovi.

5. Nebo řekl byl David: Šalomoun syn
můj ^{*mládenček} jest malý, dům pak vy-
staven býti má Hospodinu veliký, zna-
menitý a slovutný po všech zemích, a
protož připravím mu nyní *potřeb*. A tak
připravil David množství *toho* před smr-
tí svou.

^{*k.29,1.}

6. Potom povolav Šalomouna syna své-
ho, přikázal mu, aby vystavěl dům Ho-
spodinu Bohu Izraelskému.

7. A řekl David Šalomounovi: Synu
můj, ^{*uložil} jsem byl v srdci svém vy-
stavěti dům jménu Hospodina Boha své-
ho.

^{*k.17,1; 28,2,3.}

8. Ale stala se ke mně řeč Hospodino-
va, řkoucí: Mnohou jsi krev vylił, a boje
veliké jsi vedl; ^{*nebudeš} stavěti domu
jménu mému, proto že jsi mnoho krve
vylił na zem přede mnou.

^{*k.28,3.}

9. Aj, syn narodí se tobě, tenf bude
muž pokojný. Odpočinutí zajisté dám
jemu vůkol přede všemi nepřátely jeho,
pročež Šalomoun slouti bude; nebo po-
koj a odpočinutí dám Izraelovi za dnů
jeho.

10. Onf ^{*ustaví} dům jménu mému, a
on bude mi za syna, a já jemu za otce,
a upevním trůn království jeho nad I-
zraelem až na věky.

^{*1 Král.5,5.}

11. Protož, synu můj, Hospodin bude
s tebou, a šťastněf se povede, a vystavíš
dům Hospodina Boha svého, jakož mlu-
vil o tobě.

12. A však dejž tobě Hospodin rozum
a moudrost, a ustanoviz tě nad Izraelem,
abys ostříhal zákona Hospodina Boha
svého.

13. A tehdyf se šťastněf povede, když
ostříhati a činiti budeš ustanovení a sou-
dy, kteréž přikázal Hospodin skrze Moj-
žíše lidu Izraelskému. Posilniž se a zmo-
cni, neboj se, ani lekej.

14. A aj, *já* v ^{*nevolech} svých připra-
vil jsem k domu Hospodinovu sto tisíců
centněřů zlata, a stříbra tisíc tisíců cent-
něřů, mědi pak a železa bez váhy; nebo
toho mnoho jest. Dříví také i kamení
připravil jsem, a k tomu *ostatek* přidáš.

^{*k.29,2.}

15. Přes to máš u sebe hojně dělníků,
kameníků a zedníků, i tesařů i jiných
zběhlých ve všelijakém díle.

16. Zlata, stříbra, mědi a železa není
počtu; snažiz se a dělej, a Hospodin bu-
diž s tebou.

17. Přikázal také David všechněm kní-
žatům Izraelským, aby pomáhali Šalo-
mounovi synu jeho, *řka*:

18. Zdaliz Hospodin Bůh váš není s vá-
mi, kterýž vám způsobil vůkol a vůkol
odpočinutí? Nebo dal v ruku mou oby-
vatele země této, a podmaněna jest ze-
mě Hospodinu a lidu jeho.

19. Nyní tedy vydejte se srdcem svým
a duší svou k hledání Hospodina Boha
svého, a přičinice se, vystavějte svatyni
Hospodinu Bohu, abyste *tam* vnesli
truhlu smlouvy Hospodinovy, a nádobí
Bohu posvěcená do domu vystaveného
jménu Hospodinovu.

KAPITOLA XXIII.

Sečtení Levitů a rozdělení jich i povinností jejich.

Štarav se pak David, a ^{jsa} pln dnů,

ustanovil králem Šalomouna syna svého nad Izraelem,

2. A shromáždil všechna knížata Izraelská, i kněží a Levity.

3. I sečtení jsou Levitové od třidcítiletých a výše, a byl počet jich, vedlé jmen a osob jejich, třidceti a osm tisíců.

4. Z kterýchž postaveno bylo nad dílem domu Hospodinova čtyřmécitna tisíců, vládařů pak a soudců šest tisíců,

5. A vrátých čtyři tisíce, a čtyři tisíce chválcích Hospodina na nástrojích, kterýchž nadělal k chválení *Boha*.

6. I nařídil David pořádku mezi syny Lévi, totiž mezi *syny* * Gerson, Kahat a Merari. ^{*1 Mojz.46,11.}

7. Z Gersona *byli* Ladan a Semei.

8. Synové * Ladan: Kníže Jehiel, Zetam a Joel, *ti* tři. ^{*k.26,21.}

9. Synové Semei: Selomit, Oziel a Hárán, *ti* tři. Ta jsou knížata otcovských *čeledí* Ladanských.

10. Synové pak Semei: Jachat, Zina, Jehus a Beria. *Ti* čtyři jsou synové Semei.

11. Byl pak Jachat kníže, a Ziza druhý, ale Jehus a Beria ne mnoho měli synů, a protož v čeledi otcovské za jedny byli počítáni.

12. Synové Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel, *ti* čtyři. ^{*Zalm.92,3.}

13. Synové Amramovi: Aron a Mojžíš. Byl pak oddělen Aron, aby sloužil v svatyni svatých, on i synové jeho na věky, a aby kadili před Hospodinem, a sloužili jemu, i dobrořečili ve jménu jeho až na věky.

14. Ale synové Mojžíše, muže Božího, počtení jsou v pokolení Lévi.

15. Synové * Mojžíšovi: Gersom a Eliezer. ^{*2 Mojz.2,21.}

16. Synové * Gersomovi: Sebuel kníže. ^{*k.26,24.}

17. A synové Eliezerovi: Rechabiáš kníže. Neměl pak Eliezer více synů, ale synové Rechabiášovi rozmnožili se velmi.

18. Synové Izarovi: Selomit kníže.

19. Synové * Hebronovi: Jeriáš kníže, Amariáš druhé, Jachaziel třetí, a Jekmaam čtvrté. ^{*k.24,23.}

20. Synové Uzielovi: Micha kníže, a Jezia druhý.

21. Synové * Merari: Moholi a Musi. Synové Moholi: Eleazar a Cis. ^{*k.6,19.}

22. Umřel pak Eleazar, a neměl synů,

než toliko dcery, kteréž pojali synové Cis, bratři jejich.

23. Synové Musi: Moholi a Eder a Jerimot, *ti* tři.

24. *Ti* jsou synové Lévi po čeledech svých, knížata čeledí, kteříž vyčtení byli vedlé počtu jmen a osob, konající dílo v přísluhování domu Hospodinova od dvadcítiletých a výše.

25. Nebo řekl David: Odpočinutí dal Hospodin Bůh Izraelský lidu svému, a bydliti bude v Jeruzalémě * až na věky. ^{*Zalm.132,13.14.}

26. Ano i Levitové nebudou více nositi stánku, ani kterých nádob jeho k přísluhování jeho.

27. A tak podlé nařízení Davidova nejposlednějšiho byvše sečtení synové Lévi, počna od dvadcítiletých a výše,

28. Postaveni byli, aby byli ku pomoci synů Aronových, v přísluhování domu Hospodinova v sínicích, v pokojích a při očišťování všeliké *věci* svaté, i při práci služebnosti domu Božího,

29. Též při chlebích posvátných, a při běli k obětem suchým, při koláčích přesných, a při pánvicích a rendlicích, i při všeliké míře a měření,

30. A aby stáli * každého jitra k slavení a chválení Hospodina, tolikéž i u večer. ^{*Zalm.92,3.}

31. A při všeliké oběti zápalů Hospodinových ve dny sobotní, a na novměsíce a v svátky výroční v *jistém* počtu, vedlé řádu jejich ustavičné před Hospodinem,

32. A tak aby drželi stráž stánku úmluvy, a stráž svatyně, i stráž synů Aronových, bratři svých v službě domu Hospodinova.

KAPITOLA XXIV.

Rozdělení synů Aronových na čtyřmécitna tříd neb loď. Synů pak Aronových *tato* jsou zpořádaní: Synové Aronovi: Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar.

2. Ale že umřel Nádab a Abiu před ocem svým, a neměli synů, protož konali tříd kněžský Eleazar a Itamar.

3. Kteréž * zpořádal David, totiž Sádoucha z synů Eleazarových, a Achimelecha z synů Itamarových, vedlé počtu a řádu jejich v přísluhování jejich. ^{*2Par.8,14.}

4. Nalezeno pak synů Eleazarových více předních mužů, než synů Itamaro-

vých, a rozdělili je. Z synů Eleazarových bylo předních po domích otcovských šestnáct, a z synů Itamarových po čeledech otcovských osm.

5. I rozdeleni jsou losem jedni od druhých, ačkoli byli knížata nad věcmi svatými, a knížata Boží z synů Eleazarových a z synů Itamarových.

6. I popsal je Semaiáš syn Natanaelův, písař z pokolení Lévi před králem a knížaty, a Sádochem knězem a Achimelech synem Abiatarovým i knížaty čeledí otcovských mezi kněžími a Levity, tak že dům otcovský jeden zaznamenán Eleazarovi, tolikéž druhý zaznamenán Itamarovi. *k.18,16.

7. Padl pak los první na Jehoiariba, na Jedaiáše druhý,

8. Na Charima třetí, na Seorima čtvrtý,

9. Na Malkiáše pátý, na Miamin šestý,

10. Na Hakkoza sedmý, na Abiáše osmý, *Neh.12,4.17. Luk.1,5.

11. Na Jesua devátý, na Sechaniáše desátý,

12. Na Eliasiba jedenáctý, na Jakima dvanáctý,

13. Na Chuppa třináctý, na Jesebaba čtrnáctý,

14. Na Bilgu patnáctý, na Immera šestnáctý,

15. Na Chezira sedmnáctý, na Happizeza osmnáctý,

16. Na Petachiáše devatenáctý, na Ezechiele dvacátý,

17. Na Jachina jedenmécitný, na Gamule dvamecítý,

18. Na Delaiáše třimecítý, na Maasciáše čtyřmecítý.

19. Ti jsou, jenž zřízení byli v přísluhováních svých, aby vcházeli do domu Hospodinova podlé řádu svého, pod správou Arona otce jejich, jakož mu byl přikázal Hospodin Bůh Izraelský.

20. Z synů Lévi ostatních, z synů Amramových Subael, z synů Subael Jechdeciáš.

21. Z Rechabiáše, z synů Rechabiášových kníže Izaiáš.

22. Z Izara Selomot, z synů Selomotových Jachat.

23. Synové pak Jeriášovi: Amariáš druhý, Jachaziel třetí, Jekamam čtvrtý. *k.28,19.

24. Syn Uzielův Micha, z synů Michy Samir.

25. Bratr Michův Izaiáš, a syn Izaiášův Zachariáš.

26. Synové Merari: Moholi a Musi, synové Jaaziášovi: Beno.

27. Synové Merari z Jaaziáše: Beno, Soham, Zakur a Ibri.

28. Z Moholi Eleazar, * kterýž neměl synů. *k.23,22.

29. Z Cisa synové Cisovi: Jerachmeel.

30. Synové pak Musi: Moholi, Eder a Jerimot. Ti jsou synové Levitů po domích otců svých.

31. I ti také metali losy naproti bratřím svým, synům Aronovým, před Davidem králem, Sádochem a Achimelech, i knížaty otcovských čeledí z kněží a Levitů, z čeledí otcovských, každý přednější naproti bratru svému mladšímu.

KAPITOLA XXV.

Rozdělení zpěváků jako i kněží na čtyřmécitma dílů neb tří.

I oddělil David a knížata vojska k službě syny Azafovy a Hémanovy a Jedutunovy, kteříž by prorokovali při harfách, při loutnách a při cymbálich. Byl pak počet jejich, totiž mužů těch, jenž práci vedli v přísluhování svém,

2. Z synů Azafových: Zakur, Jozef, Netaniáš a Asarela, synové Azafovi, pod správou Azafovou byli, kterýž prorokoval k rozkazu královi.

3. Z Jedutuna synů Jedutunových bylo šest: Godoliáš, Zeri, Izaiáš, Chasabiáš, Mattiáš a Simei, pod správou otce jejich Jedutuna, kterýž prorokoval při harfě k slavení a chválení Hospodina.

4. Z Hémana synové Hémanovi: Bukkiáš, Mataniáš, Uziel, Sebucl, Jerimot, Chananiáš, Chanani, Eliata, Giddalti, Romantiezor, Jazbekasa, Malloiti, Hotir a Machaziot.

5. Všickni ti synové Hémanovi, proroka králova v slovech Božských, k vyvyšování moci. A dal Bůh Hémanovi synů čtrnácte a dcery tři.

6. Všickni ti byli pod správou otce svého, při zpívání v domě Hospodinově na cymbálich, loutnách a harfách, k službě v domě Božím vedle poručení králova Azafovi, Jedutunovi a Hémanovi.

7. Byl pak počet jich s bratřimi jejich, těmi, kteříž byli vycvičení v zpěvích Hospodinových, všech mistrů dvě stě osmdesát osm.

8. Tedy metali losy, houf držících stráž

naproti *druhému*, jakž * malý, tak veliký, mistr i učedník. *k.24.31.

9. I padl první los v *čeledi* Azaf na Jozefa, na Godoliáše s bratřimi a syny jeho druhý, jichž *bylo* dvanáct.

10. Třetí na Zakura, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

11. Čtvrtý na Izara, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

12. Pátý na Netaniáše, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

13. Šestý na Bukkiáše, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

14. Sedmý na Jesarele, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

15. Osmý na Izaiáše, synům jeho a bratřím jeho dvanácti.

16. Devátý na Mataniáše, synům a bratřím jeho dvanácti.

17. Desátý na Simei, synům a bratřím jeho dvanácti.

18. Jedenáctý na Azarele, synům a bratřím jeho dvanácti.

19. Dvanáctý na Chasabiáše, synům a bratřím jeho dvanácti.

20. Třináctý na * Subaele, synům a bratřím jeho dvanácti. *v.4.

21. Čtrnáctý na * Mattitiáše, synům a bratřím jeho dvanácti. *v.3.

22. Patnáctý na * Jerimota, synům a bratřím jeho dvanácti. *v.4.

23. Šestnáctý na Chananiáše, synům a bratřím jeho dvanácti.

24. Sedmnáctý na Jazbekasa, synům a bratřím jeho dvanácti.

25. Osmnáctý na Chanani, synům a bratřím jeho dvanácti.

26. Devatenáctý na Malloti, synům a bratřím jeho dvanácti.

27. Dvácátý na Eliatu, synům a bratřím jeho dvanácti.

28. Jedenmécitný na Hotira, synům a bratřím jeho dvanácti.

29. Dvamecítý na Giddalta, synům a bratřím jeho dvanácti.

30. Třimecítý na Machaziota, synům a bratřím jeho dvanácti.

31. Čtyřmécitný na Romantiezera, synům a bratřím jeho dvanácti.

KAPITOLA XXVI.

Natčení vrátných při chrámu 20. a úředníků nad poklady.

Zpořádání pak vrátných *takové bylo*: Z Chorejských Meselemiáš syn Chóre, z synů Azafových.

2. A z Meselemiášových synů: Zachariáš prvorozený, Jediel druhý, Zebadiáš třetí, Jatniel čtvrtý,

3. Elam pátý, Jochanan šestý, Elieonai sedmý.

4. A z Obededomových synů: Semaiáš prvorozený, Jozabad druhý, Joach třetí, Sachar čtvrtý a Natanael pátý,

5. Amiel šestý, Izachar sedmý, Pehuletai osmý; nebo požehnal mu Bůh.

6. Semaiášovi pak synu jeho zrodili se synové, kteříž panovali v domě otce svého; nebo muži udatní byli.

7. Synové Semaiášovi: Otni a Refael, Obéd a Elzabad, jehož bratři *byli* muži udatní; *téz* Elihu a Semachiáš.

8. Všickni ti z potomků Obededomových, oni sami i synové jejich a bratři jejich, jeden každý muž udatný a způsobilý k službě, šedesáte a dva *všech* z Obededoma.

9. *Téz* synů a bratří Meselemiášových, mužů silných, osmnáct.

10. Z Chosových pak, *kteříž byl* z synů Merari, synové *byli*: Simri kníže. Ačkoli nebyl prvorozený, však postavil ho otec jeho za předního.

11. Helkiáš druhý, Tebaliáš třetí, Zachariáš čtvrtý. Všech synů a bratří Chosových třinácte.

12. Těm rozděleny jsou povinnosti, aby byli vrátnými po mužích předních, *držíce* stráž naproti bratřím svým při službě v domě Hospodinově.

13. Nebo metali losy, * jakož malý, tak veliký, po domích svých otcovských, k jedné každé bráně. *k.25.8.

14. I padl los k východu Selemiášovi. Zachariášovi také synu jeho, rádcí opatrnému, uvrhli losy, i padl los jeho na půlnoci.

15. Obededomovi pak na poledne, ale synům jeho na dům pokladů.

16. Suppimovi a Chosovi na západ s branou Šalléchet, na cestě podlážené vzhůru jdoucí. Stráž *byla* naproti stráži.

17. K východu Levitů šest, k půlnoci na den čtyři, ku poledni na den čtyři, a při domě pokladů dva a dva,

18. V straně zevnitřní k západu, po čtyřech k příkopu, po dvou k straně zevnitřní.

19. Ta jsou zpořádání vrátných synů Chóre a synů Merari.

20. Tito také Levitové: Achiáš *byl* nad

poklady domu Božího, totiž nad poklady věci posvátných.

21. Z synů Ladanových synové Gersunských, z Ladana knížata otcovských *čeledí*, z Ladana totiž Gersunského Jechiel.

22. Synové Jechielovi, Zetam a Joel bratr jeho, *byli* nad poklady domu Hospodinova.

23. Z Amramských, z Izarských, z Hebronských a z Ozielských.

24. Sebuel pak syn Gersoma, syna Mojžíšova, přední nad poklady.

25. Ale bratři jeho z Eliezera: Rechabiáš syn jeho, a Izaiáš syn jeho, a Joram syn jeho, a Zichri syn jeho, a Selomit syn jeho.

26. Ten Selomit a bratři jeho *byli* nad všemi poklady věci posvátných, kterýchž byl posvětil David král a knížata *čeledí* otcovských, i hejtmané a setníci s vývodami vojska.

27. *Nebo* z bojů a z kořistí obětovali k opravě domu Hospodinova,

28. A čehožkoli byl posvětil Samuel prorok, a Saul syn Cis, a Abner syn Neriv, a Joáb syn Sarvie. Kdokoli posvěcoval *čeho*, *dával* do rukou Selomita a bratři jeho.

29. Z Izarských Chenaniáš a synové jeho, nad dílem, kteréž vně *děldno*, *byli* v Izraeli za úředníky a soudce.

30. Z Hebronských Chasabiáš a bratři jeho, mužů silných tisíc a sedm set *bylo* v přednosti nad Izraelem, za Jordánem k západu, ve velikém díle Hospodinově a v službě královské.

31. Mezi kterýmiž Hebronskými Jeriáš kníže *byl* nad Hebronskými v pokolení jejich, po *čeledech* otcovských; *nebo* léta čtyřicátého kralování Davidova vyhledávání byli, a nalezeni jsou mezi nimi muži udatní v Jazer Galádské,

32. A bratři jeho, mužů silných, dva tisíce a sedm set, knížat otcovských *čeledí*. Kteréž ustanovil David král nad Rubenskými a Gádskými, a nad polovici pokolení Manassesova, ve všech věcech Božských i věcech královských.

KAPITOLA XXVII.

O rozdělení lidu na dvanáct houfů. 18. O správtech dvacítera pokolení i jiných vládařích.

Synové pak Izraelští podlé počtu svého, knížata *čeledí* otcovských a hejtmané a setníci a úředníci nad těmi, kteříž při-

sluhovali králi ve všech věcech jedni po druhých, vycházejíce a vycházejíce na každý měsíc, přes všechny měsíce roku: V jednom každém houfě *bylo* jich čtyřmécitma tisíců.

2. Nad houfem prvním první měsíc *byl* Jasobam, syn Zabdielův, a v houfě jeho *bylo* čtyřmécitma tisíců.

3. Z synů Fáresových *bylo* to kníže všech knížat nad vojsky, měsíce prvního.

4. Zatím nad houfem na měsíc druhý *byl* Dodai Achochitský i s houfem svým, potom Miklot vývoda, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

5. Kníže vojska třetího na třetí měsíc Banaiáš syn Joiady, nejvyššího kněze, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

6. Ten Banaiáš byl * silný mezi třidceti a nad třidceti, a v houfě jeho Amizabad syn jeho. *k.11,24.

7. Čtvrtého *houfu kníže* na čtvrtý měsíc Azael, bratr Joábův, a Zebadiáš syn jeho po něm, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

8. Pátého na pátý měsíc kníže Samhut Izrachitský, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

9. Šestého na šestý měsíc Hira, syn Ikeše Tekoitského, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

10. Sedmého na sedmý měsíc Chelez Pelonský z synů Efraimových, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

11. Osmého na osmý měsíc Sibbechai Chnsatský z Zarchejských, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

12. Devátého na devátý měsíc Abiezer Anatotský z Beniaminských, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

13. Desátého na měsíc desátý Maharai Netofatský z Zarchejských, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

14. Jedenáctého na jedenáctý měsíc Banaiáš * Faratonský z synů Efraimových, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců. *k.11,31.

15. Dvanáctého na dvanáctý měsíc Cheldai Netofatský z Otoniele, a v houfě jeho čtyřmécitma tisíců.

16. Mimo to *byli* nad pokoleními Izraelskými, nad Rubenskými vývoda Eliezer syn Zichrův, nad Šimeonskými Se-fatiáš syn Maachův,

17. Nad *pokolením* Lévi Chasabiáš syn Kemuelův, nad Aronovým Sádoch,

18. Nad Judovým Elihu z bratří Davidových, nad Izacharovým Amri syn Michaelův,

19. Nad Zabulonovým Izmaiš syn Abdiášův, nad Neftalimovým Jerimot syn Azrielův,

20. Nad syny Efraimovými Ozeáš syn Azaziášův, nad polovici pokolení Manasse Joel syn Pedaiášův,

21. Nad *druhou pak* polovici Manasse v Galád Iddo syn Zachariášův, nad Beniaminovým Jaasiel syn * Abnerův,

*2Sam.3,28.

22. Nad Danovým Azarel syn Jerochamův. Ta *jsou* knížata pokolení Izraelských.

23. Neseťl jich pak David *všech* od dvacítiletých a níže; nebo byl řekl Hospodin, že rozmnoží Izraele jako hvězdy nebeské.

24. *A ačkoli* Joáb syn Sarvie počal jich počítati, však nedokončil; nebo proto přišel hněv *Boží* na Izraele, aniž jest vložen počet ten v knihu o králi Davidovi.

25. Nad poklady pak královskými *byl* Azmavet syn Adielův, a nad důchody z polí, z měst a ze vsí i z zámků byl Jonatan syn Uziášův.

26. A nad dělníky na poli, při dělání rolí, Ezri syn Chelubův.

27. A nad vinicemi Semeiš Ramatský, a nad úrodami z vinic i nad sklepy vinými Zabdi Sifmejský.

28. A nad olivovím a planým fíkovím, kteréž jest na polích, Baalchanan Gedejský, a nad špižirnými olejnými Joas.

29. A nad skoty, kteříž se pásli v Saron, Sitrai Sáronský, a nad skoty v údolích Safat syn Adlai.

30. A nad velbloudy Obil Izmaelský, nad oslicemi Jechdeiš Meronotský,

31. Nad bravy pak Jazim Agarejský. Všickni ti úředníci *byli* nad statkem krále Davida.

32. Ale Jonatan strýc Davidův *byl* rada, muž rozumný a kancelér. On a Jechiel syn Chachmonův *býval* s syny královskými.

33. Achitofel též rada králova, a Chusai Architský přítel králův.

34. Po Achitofelovi potom byl Joiada syn Banaiášův, a Abiatar, a kníže voj-
ska králova * Joáb.

*2Sam.8,16.

KAPITOLA XXVIII.

Napomenutí Davidovo Šalomouna i lidu, k stavění chrámu Božho.

Shromáždil pak David *všecka* knížata Izraelská, knížata jednoho každého pokolení, a knížata houfů sloužících králi, i hejtmany a setníky, i úředníky nade vším statkem a jméním královým i synů jeho s komorníky, i se všemi vzácnými a udatnými lidmi, do Jeruzaléma.

2. A povstav David král na nohy své, řekl: Slyšte mne, bratří moji a lidé můj. Já jsem *uložil* v srdci svém vystavěti dům k odpočinutí truhle úmluvy Hospodinovy, a ku podnoží noh Boha našeho, a připravil jsem byl *potřeby* k stavění:

3. Ale Bůh mi řekl: * Nebudeš stavěti domu jménu mému, proto že jsi muž válkami zaměstknáný a krev jsi vyléval.

*2Sam.7,5.1Kral.5,3.

4. Vyvolil pak Hospodin Bůh Izraelský mne ze vsí čeledi otce mého, abych byl králem nad Izraelem na věky; nebo z Judy vybral vývodu a z domu Judova čeled otce mého, a z synů otce mého mne ráčil za krále ustanoviti nade vším Izraelem.

5. Tolikéž ze všech synů mých, (nebo mnoho synů dal mi Hospodin), vybral Šalomouna syna mého, aby seděl na stolici království Hospodinova nad Izraelem,

6. A řekl mi: * Šalomoun syn tvůj, ten mi vzdělá dům můj a síně mé; nebo jsem jej sobě zvolil za syna, a já budu jemu za otce.

*2Sam.7,13.

7. I utvrdím království jeho až na věky, bude-li stálý v ostrihání přikázání mých a soudů mých, jako i nynějšího času.

8. Nyní tedy při přítomnosti všeho Izraele, shromáždění Hospodinova, an slyší Bůh náš, *napomínám vás*: Zachovávejte a dotazujte se na *všecka* přikázání Hospodina Boha svého, abyste vládli zemi dobrou, a v dědictví její uvedli i syny své po sobě až na věky.

9. Ty také, Šalomounu, synu můj, znej Boha otce svého, a služ jemu celým srdcem a myslí ochotnou. * Nebo *všecka* srdce zpytuje Hospodin a všeliká mysl tanutí zná. Budeš-li ho hledati, nalezneš jej; pakli ho opustíš, zavrže tě na věky.

*2alm.7,10.

10. A tak viziž, že tě Hospodin zvolil,

abys vystavěl dům svatyně; posilniž se a dělej.

11. Dal pak David Šalomounovi synu svému * formu stínce i pokojů jejich, a sklepů i paláců a komor jejich vnitřních, i domu *pro slitovnici*,
*2Mojz.25,9.

12. A formu všeho toho, což byl složil v myslí své o síních domu Hospodinova, i o všech komorách vůkol *chrámu* pro poklady domu Božího, i pro poklady věci posvátných,

13. I pro houfy kněží a Levitů, a pro všecko dílo služby domu Hospodinova, a pro všecko nádobí k přísluhování v domě Hospodinově.

14. Dal též zlata v jisté váze na nádoby zlaté, na všelijaké nádoby k jedné každé službě, též *stříbra* na všechny nádoby stříbrné v jisté váze na všelijaké nádoby k jedné každé službě,

15. Totiž váhu na svícny zlaté, a lampy jejich zlaté podlé váhy jednoho každého svícnu i lamp jeho, na svícny pak stříbrné podlé váhy svícnu *každého* a lamp jeho, jakž potřebí bylo každému svícnu.

16. Zlata též váhu na stoly předložení na jeden každý stůl, i stříbra na stoly stříbrné,

17. I na vidličky a na kotlíky, i na přikryvadla zlata ryzího, a na medenice zlaté váhu na jednu každou medenici, tolikéž na medenice stříbrné *jistou* váhu na jednu každou medenici.

18. Také na oltář k kadění zlata ryzího váhu, zlata i k udělání vozů cherubínů, kteříž by roztaženými *krídly* zastírali truhlu úmluvy Hospodinovy.

19. Všecko to skrze vypsání z ruky Hospodinovy mne došlo, kterýž mi to dal, abych vyrozuměl všemu dílu formy té.

20. A tak řekl David Šalomounovi synu svému: Posilniž se a zmocni a dělej; neboj se, ani lekej. Nebo Hospodin Bůh, Bůh můj s tebou bude, nenecháš tebe *samého*, aniž tě opustí, až i dokonáno bude všecko dílo služby domu Hospodinova.

21. Hle, i houfové kněží a Levitů ke všeliké službě domu Božího s tebou také *budou* při všelikém díle, jsouce všickni ochotní a prozřetelní v moudrosti při všeliké práci, knížata také i všecken lid ke všechněm slovům tvým.

KAPITOLA XXIX.

Darové od Davida i lidu k stavění chrámu. 10. Modlitba Davidova i oběti. 22. Pomazání Šalomouna na království, 28. a smrt Davidova.

Potom řekl David král všemu shromáždění: Šalomouna syna mého jediného vyvolil Bůh * *ještě* malíckého a mladého, dílo pak toto veliké jest; nebo ne člověku palác ten, ale Hospodinu Bohu *býti* má.
*k.22,5.

2. Já zajisté podlé své nejvyšší možnosti nachystal jsem *potřeb* k domu Boha svého, zlata k *nádobám* zlatým, a stříbra k stříbrným, mědi k měděným, železa k železným a dříví k dřevěným, kamení onychinového i kamení k vsazování, i karbunkulového, a rozličných barev, a všelijakého kamení drahého, i kamení mramorového hojně.

3. Nadto z veliké lásky k domu Boha svého, maje zvláštní poklad zlata a stříbra, i *ten* dávám k domu Boha svého mimo všecko to, což jsem připravil k domu svatyně,

4. *Totiž* tři tisíce centněřů zlata, zlata z Ofir, a sedm tisíc centněřů stříbra přečištěného k potažení stěn domů *svatých*,

5. Zlata k nádobám zlatým a stříbra k stříbrným i ke všelikému dílu řemeslnému. A jestliže jest kdo *více*, ješto by co chtěl * dobrovolně obětovati dnes Hospodinu?
*2Mojz.35,5.

6. Tedy knížata *čeledí* otcovských a knížata pokolení Izraelských, i hejtmáné a setníci i úředníci nad dílem královským dobrovolně obětovali.

7. A dali k službě domu Božího zlata pět tisíc centněřů, a deset tisíc zlatých, stříbra pak deset tisíc centněřů, a mědi osmnácte tisíc centněřů, a železa sto tisíc centněřů.

8. Kdožkoli měli kamení drahé, dávali do pokladu domu Hospodinova do rukou Jechiele Gersunského.

9. I veselil se lid, že tak ochotně obětovali; nebo celým srdcem dobrovolně obětovali Hospodinu. Nýbrž i král David radoval se radostí velikou.

10. A protož dobrořečil David Hospodinu před obličejem všeho shromáždění, a řekl David: Požehnaný jsi ty Hospodine, Bože Izraele otce našeho, od věků až na věky.

11. Tvář jest, ó Hospodine, velebnost i moc i sláva, i vítězství i čest, ano i všecko, což jest v nebi i v zemi. Tvé jest,

ó Hospodine, * království, a ty jsi † vyšší nad všelikou vrchnost.

*Mat.6,13. †1 Tim.6,15.

12. I bohatství i sláva od tebe *jest*, a ty panuješ nade vším, a v ruce tvé *jest* moc * a síla, a v ruce tvé také *jest* i to, kohož chceš zvelebiti a upevniti.

*2 Par.20,6.

13. Nyní tedy, Bože náš, děkujeme tobě, a chválíme jméno slávy tvé.

14. Nebo kdo jsem já, a co *jest* lid můj, abychom mohli mítí moc k tak dobrovolnému obětování tobě? Od tebe *jest* zajisté všecko, a i to z ruky tvé dali jsme tobě.

15. Nebo * my přichozí jsme před tebou a hosté, jako i všickni otcové naši; dnové naši jsou jako stín *běžící* po zemi beze vší zástavy.

*Zalm.39,13.

16. Hospodine, Bože náš, všecka ta hojnost, kterouž jsme připravili k stavění domu tvého, jménu svatému tvému, z ruky tvé *jest*, a tvé jsou všechny věci.

17. Známt pak, Bože můj, že * ty zpytuješ srdce, a † upřímnost oblibuješ; *protož* já z upřímnosti srdce svého ochotně obětoval jsem toto všecko. Ano i lid tvůj, kterýž se teď shledal, viděl jsem, jak s radostí chtivě obětuje tobě.

*Zalm.7,10. †Zalm.51,8.

18. Hospodine, Bože * Abrahama, Izáka a Izraele, otců našich, zachovejž to na věky, totiž snažnost *takovou* srdce lidu svého, a nastrojuj srdce jejich sobě.

*2 Mojs.3,6.15.16; 4,5. Skutk.3,13.

19. Šalomounovi také synu mému dej srdce upřímé, aby * ostříhal příkázání tvých, svědectví tvých a ustanovení tvých, a aby činil všecko, a vystavěl dům ten, k němuž jsem *potřeby* připravil.

*Zalm.119,60.

20. Potom řekl David všemu shromáždění: Dobrořečte nyní Hospodinu Bohu svému. I dobrořečilo všecko shromá-

ždění Hospodinu Bohu otců svých, a přisehnuvše hlavy, poklonili se * Hospodinu i králi.

*Přel.24,21.

21. Zatím obětovali Hospodinu oběti, obětovali také zápalý Hospodinu tizejtří, volů tisíc, skopců tisíc, beranů naset, s mokrymi oběťmi jejich, a *jiných* obětí množství za všecken lid Izraelský.

22. I jedli a pili před Hospodinem v ten den s radostí velikou. Potom za krále ustanovili po * druhé Šalomouna syna Davidova, a pomazali jej Hospodinu za vývodu, a Sádocha za kněze. *1 Král.1,33.

23. A tak * dosedl Šalomoun na stoliči Hospodinovu, aby byl králem místo Davida otce svého. I vedlo se mu šťastně, a poslouchal ho všecken Izrael.

*k.28,5. 1 Král.1,35.39.

24. Tolikéž i všecka knížata a znamenití, i všickni synové krále Davida podali se Šalomounovi králi.

25. I * zvelebil Hospodin Šalomouna náramně před očima všeho Izraele, a dal mu slávu královskou, jakéž neměl před ním žádný král v Izraeli.

*2 Par.1,1.

26. Kraloval pak byl David syn Izai nade vším Izraelem.

27. A * dnů, v nichž kraloval David nad Izraelem, bylo čtyřiceti let. V Hebronu kraloval sedm let, a v Jeruzalémě kraloval třiceti a tři léta. *2 Sam.5,4. 1 Král.2,11.

28. I umřel v starosti dobrý, pln jsa dnů, bohatství a slávy, a kraloval Šalomoun syn jeho místo něho.

29. Činové pak Davida krále první i poslední popsáni jsou v knize Samuele proroka, a v knize Nátana proroka, též v knize * Gáda proroka,

*k.21,9.

30. Se vším kralováním i silou jeho, i se všemi příběhy časů při něm i při lidu Izraelském, i při všech královstvích zemských.

KNIHA DRUHÁ PARALIPOMENON.

KAPITOLA I.

Oběti 7. a modlitba Šalomounova v Gabeon, 14. i bohatství jeho.

Když se pak * zmocnil Šalomoun syn Davidův v království svém, a Hospodin Bůh jeho byl s ním, a zvelebil ho náramně:

*1 Král.2,12.46.

2. Tedy rozkázal Šalomoun všemu Izraelovi i hejtmanům, setníkům i soudcům, i všechněm knížatům nade vším Izraelem, i přednějším v čeledech otcovských.

3. I bral se Šalomoun a všecko to shromáždění s ním na výsost, kteráž byla

v Gabaon; nebo tam byl stánek shromáždění Božího, kterýž byl udělal Mojžíš služebník Hospodinův na poušti.

4. (Truhlu pak Boží přivezl byl David z Kariatjeharim, připraviv jí místo; nebo byl rozbil jí stan v Jeruzalémě.)

5. A oltář * měděný, kterýž byl udělal Bezeleel syn Uri, syna Hur, byl tam před stánkem Hospodinovým, kdež hledal ho Šalomoun i všecko to shromáždění. *2Mojš.38,1.

6. I obětoval tam Šalomoun před Hospodinem na oltáři měděném, kterýž byl před stánkem úmluvy, a obětoval na něm tisíc zápalů.

7. Té * noci ukázal se Bůh Šalomounovi, a řekl jemu: *Žádej, zač chceš, a dám tobě.* *1Kráš.3,5.

8. I řekl Šalomoun Bohu: Ty jsi učinil otcí mému Davidovi milosrdenství veliké, mne jsi též ustanovil králem místo něho.

9. Již *tedy*, Hospodine Bože, buďž stále slovo tvé *mluvené* s Davidem otcem mým; nebo ty jsi mne ustanovil za krále nad lidem *tak* mnohým, jako *jest* prachu zemského.

10. Protož dej mi moudrost a umění, aš bych vycházeti mohl před lidem tímto i vycházeti. Nebo kdož by mohl souditi tento lid tvůj *tak* mnohý?

11. Tedy odpověděl Bůh Šalomounovi: Proto že bylo to v srdci tvém, a nežádal jsi bohatství, ani zboží, ani slávy, ani bezživosti těch, jenž tebe nenávidí, aniž jsi také za dlouhý věk žádal, ale žádal jsi sobě moudrosti a umění, abys soudil lid můj, nad nímž jsem tě ustanovil za krále:

12. Moudrost a umění dáno jest tobě, k čemuž * přidám i bohatství a zboží, i slávy, *tak* že žádný z králů, kteříž byli před tebou, nebyl tobě rovný, aniž bude po tobě takového. *Ezeš.3,20.

13. I navrátil se Šalomoun s výsosti, kteráž byla v Gabaon, do Jeruzaléma, od stánku úmluvy, a *tak* kraloval nad Izraelem.

14. Nashromáždil * pak Šalomoun vozů a jezdců, a měl tisíc a čtyři sta vozů, a dvanácte tisíc jezdců, kteříž rozsadil do měst vozů, a při králi v Jeruzalémě. *1Kráš.10,26.

15. I složil král * stříbra a zlata v Jeruzalémě jako kamení, a dříví cedrového

jako planého fíkoví, kterýž *roste* v údolí u velikém množství. *k.9,27.

16. Přivodili také Šalomounovi koně z Egypta a koupě rozličné; *nebo* kupci královští brávali koupě rozličné za *služnou* mzdu.

17. A vycházejíce, vodivali spřež vozníků z Egypta za šest set lotů stříbra, koně pak za půl druhého sta. A *tak* všechněm králům Hetejským i králům Syrským oni dodávali.

KAPITOLA II.

Smlouva Šalomounova s Chiramem o dělníky a potřeby k stavění chrámu.

A umíniv Šalomoun stavěti dům jménu Hospodinova, a dům svůj královský,

2. Odečtl * Šalomoun sedmdesát tisíc nosičů a osmdesát tisíc těch, kteříž tesali na hoře, a úředníků nad nimi tři tisíce a šest set. *1Kráš.5,15.

3. Poslal * také Šalomoun k Chiramovi králi Tyrskému, řka: Jakž + jsi se choval k Davidovi otcí mému, posílaje mu dříví cedrové, aby sobě stavěl dům k bydlení, *tak* čin i mně.

4. *Nebo* aj, já stavěti chci dům jménu Hospodina Boha svého, aby posvěcen byl jemu k tomu, aby se před ním kadilo vonnými věcmi, a k ustavičnému předkládání *chleba*, i k zápalným obětem, ranním i večerním, ve dny sobotní a novoměsíčné, i na slavnosti Hospodina Boha našeho, což v Izraeli na věky *trvati má*.

5. Dům pak, kterýž stavěti chci, veliký *býti má*; nebo * Bůh náš větší jest nade všechny bohy. *Zalm.86,8.

6. Ač kdo *jest*, ješto by mohl dům jemu vystavěti, * poněvadž ho nebe i nebesa nebes obsáhnouti nemohou? Ano i já kdo jsem, abych jemu dům vystavěti měl, než toliko k tomu, aby se kadilo před ním? *k.6,18. 1Kráš.8,27.

7. Protož nyní pošli mi muže umělého, kterýž by uměl dělati na zlatě, na stříbře, na mědi, na železe, i z zlatohlavu a z červec, a z postavce modrého, a kterýž by uměl řezati řezby s jinými umělými, kteříž jsou u mne v Judstvu a v Jeruzalémě, kteříž zjednal David otec můj.

8. Přes to pošli mi také dříví cedrového a jedlového, a algumim z Libánu; nebo vím, že služebníci tvoji umějí sekati

dříví Libánské. A hle, služebníci moji budou s služebníky tvými,

9. Aby mi připravili dostatek dříví; nebo dům, kterýž já stavěti chci, veliký býti má a slavný.

10. A aj, dám na dělníky, kteříž sekati mají dříví, pšenice semlené služebníkům tvým dvacet tisíc měr, * a dvacet tisíc měr ječmene, a dvacet tisíc lák vína, a dvacet tisíc tun oleje. ^{*1Kral.5,11.}

11. I odpověděl Chíram král Tyrský psáním, kterýž poslal k Šalomounovi: *Jisté, žež miluje Hospodin lid svůj, protož tě ustanovil nad nimi za krále.*

12. Řekl dále Chíram: * Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž učinil nebe i zemi, a kterýž dal králi Davidovi syna moudrého, umělého, rozumného a opatrného, aby vystavěl dům Hospodinu a dům svůj královský. ^{*1Kral.5,7.}

13. Protož posílámť teď muže moudrého, umělého a opatrného, kterýž byl u Chírama otce mého,

14. Syna jedné ženy ze dcer Dan, otce pak měl Tyrského, kterýž umí * dělati na zlatě, na stříbře, na mědi, železe, kameni a na dříví, i z šarlatu, z postavce modrého, z kmentu a z červce, tolikéž řezati všelijaké řezby, a vymysliti všelijaké dílo, kterýž dáno mu bude s moudrymi tvými, a s moudrymi pána mého Davida otce tvého. ^{*2Mojz.31,3.}

15. Pšenice však toliko a ječmene, oleje a vína, což řekl pán můj, nechť pošle služebníkům svým.

16. My pak nasekáme dříví z Libánu, což ho koli bude potřeba tobě, a připlavíme je tobě v vorcích po moři k Joppe, a ty dáš je voziti do Jeruzaléma.

17. A tak sečtl Šalomoun všecky cizozemce, kteříž byli v zemi Izraelské po sečtení tom, kterýmž sečtl je David otec jeho, a nalezeno jich sto a padesát tisíc, tři tisíce a šest set.

18. I vybral z nich * sedmdesát tisíc nosičů, a osmdesát tisíc těch, kteříž sekali na hoře, tři pak tisíce a šest set úředníků, kteříž lid k dílu přidrželi. ^{*Joz.9,27.}

KAPITOLA III.

Stavení chrámu Božího.

I začal * stavěti Šalomoun domu Hospodinova v Jeruzalémě na hoře Moria, kteráž byla ukázána Davidovi otci jeho, na

místě, kteréž byl připravil David, † na humně Ornana Jebuzejského.

2. A počal stavěti druhého měsíce, *dne* druhého, království svého léta čtvrtého. ^{*1Kral.6,1. †2Sam.24,25.}

3. A toto *jest* vyměření Šalomounovo při stavění domu Božího: Dlouhost loktů podlé první míry bylo šedesát loket, a šíř dvaceti loket.

4. A síň, kteráž byla v čele, jakž široký dům, byla na dvaceti loktů, výskost pak sto a dvaceti, a obložil ji vnitř zlatem čistým.

5. Dům pak veliký opožil dřívím jedlovým, kterýž obložil zlatem nejčistším, na němž po vrchu dal nadělati palm a řetízky.

6. Přikryl také dům ten kamenem drahým ozdobně; zlato pak to *bylo* zlato Parvaimské.

7. Obložil, pravím, dům, trámy, veřeje i stěny jeho, i dvře jeho zlatem, a vyrýl cherubíny na stěnách.

8. Udělal i dům svatyně svatých, jehož dýlka *byla* jako šířka domu, dvaceti loktů, a šířka loktů dvaceti, a obložil ji zlatem výborným šesti sty centnéři.

9. Hřebíkové též vážili padesát lotů zlata, ano i síňce obložil zlatem.

10. Udělal také v domě svatyně svatých dva * cherubíny dílem řemeslným, a obložil je zlatem. ^{*2Mojz.25,18.}

11. Dlouhost křidel těch cherubínů byla na dvaceti loket. Křídlo jedno na pět loket, a dotýkalo se stěny domu, a druhé křídlo na pět loket dotýkalo se křídla cherubína druhého.

12. A tak křídlo cherubína jednoho na pět loket dotýkalo se stěny domu, a křídlo druhé na pět loket dosahovalo křídla cherubína druhého.

13. A *tak* křídla cherubínů těch roztažená byla na dvaceti loktů, a stáli na nohách svých, tvářmi svou *obrácení* do domu.

14. Udělal také i * oponu z postavce modrého, z šarlatu, z červce a z kmentu, a udělal na ní cherubíny. ^{*Mat.27,51. Mark.15,38.}

15. Udělal též před domem * sloupy dva na třideceti a pět loktů zvýši, a makovice, kteréž byly na každém svrchu, na pět loket. ^{*1Kral.7,15. 2Kral.25,17.}

16. Zdělal též i řetízky *jako* v svatyni svatých, a otočil je okolo makovic těch

sloupů, a udělav jablek zrnatých sto, dal mezi řetizky.

17. A tak postavil ty sloupy před chrámem, jeden po pravé a druhý po levé straně, a * dal jméno tomu, kterýž byl po pravici Jachin, a jméno tomu, kterýž byl po levici, Boaz. ^{*1 Král. 7, 21.}

KAPITOLA IV.

Oltář k zápalům a nádobi chrámová.

Udělal také i oltář * měděný, zdělí dvacíti loktů, a dvacíti loktů zšíří, desíti pak loktů zvýší. ^{*k. 7, 7.}

2. Udělal * též moře slité, desíti loket od jednoho kraje k druhému, okrouhlé vůkol, zvýší na pět loktů, a okolek jeho třídíci loket vůkol. ^{*1 Král. 7, 23 násled.}

3. Podobenství také volů pod ním, kterýchž všudy vůkol bylo deset do lokte, obkličujících moře vůkol; a tak byly dva řady volů slitých, spolu s mořem.

4. A stálo na dvanácti volích. Tři obrázení byli na půlnoci, a tři patřili k západu, tři zase postaveni byli ku polední, a tři obrázení byli k východu, a moře svrchu na nich stálo, ale všech jich zadkové byli pod mořem.

5. A bylo ztlouští na dlaň. Kraj jeho byl, jakýž bývá u koflíku aneb květu liliového, tři tisíce tun v se beroucí.

6. Udělal také * deset umyvadel, a postavil jich pět po pravé straně, a pět po levé, k obmývání z nich. Všecko, což se strojilo k zápalům, obmývali z nich, ale moře, aby se z něho kněží umývali. ^{*1 Král. 7, 38.}

7. Nadto udělal i * svícňů zlatých deset vedle slušnosti jejich, a postavil v chrámě, pět po pravé straně a pět po levé. ^{*1 Král. 7, 49.}

8. Udělal i stolů deset, kteréž postavil v chrámě, pět po pravé a pět po levé straně. K tomu udělal číší zlatých sto.

9. Udělal potom síň kněžskou, též síň velikou, a dvěře u též síně okoval mědí.

10. Moře pak postavil na pravé straně k východu, naproti polední straně.

11. Nadělal také Chiram hrnců, lopat a kotlíků, a dokonal Chiram dílo, kteréž byl dělal králi Šalomounovi k domu Božimu.

12. Dva sloupy a kruhy, makovice také na vrchu těch dvou sloupů, a mřežování dvoje, aby přikrývalo ty dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu sloupů,

13. A jablek zrnatých čtyři sta na dvojím mřežování. Dvěma řady jablek zrnatá byla na mřežování jednom, aby přikrývala ty dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu sloupů.

14. Podstavky také zdělal, a umyvadla na těch podstavcích.

15. Moře jedno, a volů dvanácte pod ním.

16. Též hrnce a lopaty a vidličky třírohé, a všecko nádobi jejich zdělal Chiram s otcem svým králi Šalomounovi k domu Hospodinovu z mědi přečisté.

17. Na * rovinách Jordánských sléval to král v zemi jilovaté, mezi Sochet a Saredata. ^{*1 Král. 7, 46.}

18. A tak nadělal Šalomoun všech těch nádob velmi mnoho, tak že váhy té mědi vyhledáváno nebylo.

19. Zdělal také Šalomoun i jiná všelijaká nádobi k domu Božimu, jako oltář zlatý a stoly, na nichž kladení byli chlebové předložení,

20. Tolikéž svícny i lampy jejich z zlata nejčistšího, aby je rozsvěcovali příslušně před svatyní svatých,

21. Květy také a lampy i utěradla z zlata, a to bylo zlato nejvýbornější.

22. I žaltáře a kotlíky, kadidlnice a nádoby k oharkům z zlata čistého, k tomu i bránu domu, dvěře vnitřní svatyně svatých, i dvěře domu, *totiž* v chrámě, *byly* z zlata.

KAPITOLA V.

Vnesení truhly Boží i nádob posvátných do chrámu.

A tak * dokonáno jest všecko dílo, kteréž dělal Šalomoun k domu Hospodinovu, a vnesl tam Šalomoun věci posvěcené od Davida otce svého, též stříbro a zlato, a všecko nádobi, složiv je mezi poklady domu Božeho. ^{*1 Král. 7, 51. 1 Par. 28, 14 násled.}

2. Tedy shromáždil Šalomoun starší Izraelské, a všechny přední z pokolení, *totiž* knížata *čeledí* otcovských s syny Izraelskými do Jeruzaléma, aby přenesli truhlu smlouvy Hospodinovy z města Davidova, jenž jest Sion.

3. I shromáždili se k * králi všickni muži Izraelští na slavnost, *kteříž* *bývůd* měsíce sedmého. ^{*1 Král. 8, 2.}

4. Když pak přišli všickni starší Izraelští, vzali Levitové truhlu,

5. A nesli ji zhůru, též stánek úmluvy,

i všecka nádobi posvátná, kteráž *byla* v stánku, přenesli to kněží a Levítové.

6. Zatím král Šalomoun i všecko shromáždění Izraelské, kteréž se k němu sešlo, obětovali před truhlou ovce a voly, kteříž ani popisováni, ani vyčítáni nebyli pro množství.

7. A tak vnesli kněží truhlu smlouvy Hospodinovy na místo její, do vnitřního domu, do svatyně svatých, pod křídla cherubinů.

8. Nebo cherubinové měli roztažená křídla nad místem truhly, a přikrývali cherubinové truhlu i sochory její svrchu.

9. A povytáhli sochorů, tak že vidíni byli koncové jejich z truhly, k předku svatyně svatých, vně však nebylo jich viděti. A byla tam až do tohoto dne.

10. Nic * nebylo v truble, kromě dvou tabulí, kteréž *tam* složil Mojžíš na Orébě tehdež, když učinil Hospodin smlouvu s syny Izraelskými, a oni vyšli z Egypta.

11. I stalo se, když vycházeli kněží z svatyně, (nebo všickni kněží, kteříž se koli našli, byli se posvětili, aniž šetřili pořádku.

12. Tak i Levítové zpěváci všickni, kteříž *byli* při Azafovi, Hémanovi a Jedutunovi, i synové jejich i bratři jejich, odíni jsouce kmentem, stáli s cymbály a loutnami a harfami k východní straně oltáře, a s nimi kněží sto a dvacet, troubících v trouby.

13. Nebo měli ti, kteříž spolu troubili v trouby, a zpěváci vydávati jeden zvuk k chválení a oslavování Hospodina;) a když povyšovali hlasu na trouby a cymbály i jiné nástroje hudebné, chválíce Hospodina a řkouce, že dobrý jest, a že na věky *trvá* milosrdenství jeho: tedy oblak naplnil dům ten, dům *totiž* Hospodinův,

14. Tak že nemohli kněží ostáti a sloužití pro ten oblak; nebo * sláva Hospodinova byla naplnila dům Boží.

*2 Mojz.40.34.

KAPITOLA VI.

Požehnání Šalomounovo shromáždění Izraelskému, 14. i modlitba jeho.

Tehdy řekl Šalomoun: * Hospodin řekl, že bude přebývati v mrákotě.

*1 Král.8.12. 2Mojz.20.21.

2. Aj, již jsem vystavěl tobě, *Pane*, dům k přebývání, a místo, v němž bys přebýval na věky.

3. A obrátiv král tvář svou, dával požehnání všemu shromáždění Izraelskému. (Všecko pak shromáždění Izraelské stálo.)

4. A řekl: Požehnany Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mluvil ústy svými Davidovi otci mému, a to teď skutečně naplnil, řka:

5. Od * toho dne, jakž jsem vyvedl lid svůj z země Egyptské, nevyvolil jsem města z žádného pokolení Izraelského k vystavení domu, kdež by přebývalo jméno mé, aniž jsem vyvolil kterého muže, aby byl vývodou nad lidem mým Izraelským,

*2 Sam.7.6.

6. Ale vyvolil jsem Jeruzalém, aby tu přebývalo jméno mé, a vyvolil jsem Davida, aby byl nad lidem mým Izraelským.

7. Uložil tě * byl zajisté David otec můj stavěti dům jménu Hospodina Boha Izraelského.

*2 Sam.7.2.

8. Ale Hospodin řekl Davidovi otci mému: Ačkoli jsi uložil v srdci svém stavěti dům jménu mému, a dobfes učinil, žes to myslil v srdci svém,

9. A však ty nebudeš stavěti toho domu, ale * syn tvůj, kterýž vyjde z bedr tvých, on vystaví dům ten jménu mému.

*1 Par.28.6.

10. A * tak splnil Hospodin slovo své, kteréž byl mluvil. Nebo jsem povstal na místo Davida otce svého, a dosedl jsem na stolič Izraelskou, jakož byl mluvil Hospodin, a ustavěl jsem dům tento jménu Hospodina Boha Izraelského.

*1 Král.8.20.

11. A postavil jsem tam truhlu, v níž jest smlouva Hospodinova, kterouž učinil s syny Izraelskými.

12. I postavil se před oltářem Hospodinovým, přeše všim shromážděním Izraelským, a pozdvihl rukou svých.

13. Udělal pak byl Šalomoun výstupek měděný ku podobnosti páne, a postavil jej u prostřed síně, pěti loktů zdělí, a pěti loket zšíří, a tři loket zvýší, i vstoupil na něj, a poklekl na kolena svá přeše všim shromážděním Izraelským, a pozdvihl rukou svých k nebi,

14. A řekl: Hospodine Bože Izraelský, není podobného tobě Boha na nebi ani na zemi, kterýž by ostříhal smlouvy a milosrdenství služebníkům svým, chodícím před tebou v celém srdci svém,

15. Kterýž jsi splnil služebniku svému,

Davidovi otcí mému, to, což jsi mluvil jemu. Jakž jsi mluvil ústy svými, tak jsi to skutečně naplnil, jakž se to dnes vidí.

16. Nyní tedy, ó Hospodine Bože Izraelský, naplniž služebníku svému, Davidovi otcí mému, což jsi mluvil jemu, řka: Nebudeť * vyhlazen muž z rodu tvého od tváří mé, aby neměl seděti na stolici Izraelské, jestliže toliko ostříhati budou synové tvoji cesty své, chodíce v zákoně mém, tak jakož jsi ty chodil přede mnou. *2Sam.7,16.

17. Protož nyní, ó Hospodine Bože Izraelský, nechť jest upevněno slovo tvé, kteréž jsi mluvil služebníku svému Davidovi.

18. (Ač zdali v pravdě byditi bude Bůh s člověkem na zemi? Aj, * nebesa, nýbrž nebesa nebes neobsahují tě, mnohem méně dům tento, kterýž jsem vystavěl.) *Joa.2,11. Žalm.139,3.7 násl. Izai.66,1.

19. A popatř k modlitbě služebníka svého a k úpění jeho, Hospodine Bože můj, slyše volání a modlitbu, kterouž služebník tvůj modlí se před tebou,

20. Aby oči tvé byly otevřené na dům tento dnem i nocí, na místo toto, o * němž jsi mluvil, že tu přebývati bude jméno tvé, abys vyslyšel modlitbu, kterouž se modlívati bude služebník tvůj na místě tomto. *2Mojz.20,24.

21. Vyslyšejež tedy modlitbu služebníka svého, i lidu svého Izraelského, kterouž se modlívati budou na místě tomto, ty vždy vyslyšej z místa přebývání svého, s nebe, a vyslychaje, buď milostiv.

22. Když by zhřešil člověk proti bližnímu svému, a nutil by ho k přísaze, tak že by přísahati musil, a přišla by ta přísaha před oltář do domu tohoto:

23. Ty vyslyšej s nebe, a rozezněj i rozsud služebníky své, mástě nad bezbožným, obraceje usilování jeho na hlavu jeho, a ospravedlňuje spravedlivého, odplacuje mu podle spravedlnosti jeho.

24. Tolikéž když by * poražen byl lid tvůj Izraelský od nepřátel, proto že zhřešili proti tobě, jestliže by obrátice se, vyznávali jméno tvé, a modléce se, ponížené by prosili tebe v domě tomto: *5Mojz.28,25.

25. Ty vyslyšej s nebe, a odpusť hřích lidu svému Izraelskému, a přived je za-

se do země, kterouž jsi jim dal i otcům jejich.

26. Podobně když by * zavříno bylo nebe, a nepršel by déšť, proto že zhřešili proti tobě, a modléce se na místě tomto, vyznávali by jméno tvé, a od hříchů svého by se odvrátili po tvém trestání: *5Mojz.18,28.24.

27. Ty vyslyšej na nebi, a odpusť hřích služebníků svých a lidu svého Izraelského, vyučuje je cestě výborné, po níž by chodili, a dej déšť na zemi svou, kterouž jsi dal lidu svému za dědictví.

28. Byl-li by * hlad na zemi, byl-li by mor, sucho neb rez, kobylinky neb brouci jestliže by byli, ssouzil-li by jej nepřítel jeho v zemi obývání jeho, aneb jakákoli rána a jakákoli nemoc: *k.20,9.

29. Všelickou modlitbu a každé úpění, kteréž by pocházelo od kteréhokoli člověka, aneb ode všeho lidu tvého Izraelského, když by jen poznajice jeden každý ránu svou a bolest svou, * pozdvihl by rukou svých v domě tomto, *v.12,13.

30. Ty vyslyšejež s nebe, z místa přebývání svého, a slituj se, a odplaf jednomo každému podle skutků jeho, vedlé toho, jakž znáš srdce jeho, (ty * zajisté sám znáš srdce lidská.) *Žalm.7,10.

31. Aby se báli tebe, a chodili po všech cestách tvých, po všecky dny, v nichž by živi byli na zemi, kterouž jsi dal otcům našim.

32. Nýbrž také i cizozemec, kterýž není z lidu tvého Izraelského, přišel-li by z země daleké pro jméno tvé veliké a ruku tvou silnou, a rámě tvé vztažené, když by přišli a modlili se v domě tomto:

33. Ty vyslyšejež s nebe, z místa přebývání svého, a učin všecko to, o čem volati bude k tobě cizozemec ten, aby poznali všickni národové země jméno tvé, a báli se tebe jako lid tvůj Izraelský, a aby poznali, že jméno tvé vyzýváno jest nad domem tímto, kterýž jsem vystavěl.

34. Když by vytáhl lid tvůj k boji proti nepřátelům svým cestou, kterouž bys je poslal, a modlili by se tobě naproti městu tomuto, kteréž jsi vyvolil, a domu tomuto, kterýž jsem ustavěl jménu tvému:

35. Ty vyslyšejež s nebe modlitbu a úpění jejich, a vyvoď při jejich.

36. Když by zhřešili proti tobě, *(jakož

není člověka, ješto by nehřešil), a rozhněvaje se na ně, vydal bys je v moc nepřítelů, tak že by je jaté vedli ti, kteříž by je zjímali, do země daleké neb blízké;

*1 Král. 8, 46.

37. A usmyslili by sobě v zemi, do níž by zajati byli, a obrátíce se, modlili by se tobě v zemi zajetí svého, řkouce: Zhřešili jsme, * převráceně jsme činili, a bezbožně jsme se chovali;

*Zalm. 106, 6.

38. A tak navrátili by se k tobě celým srdcem svým a celou duší svou v zemi zajetí svého, do kteréž by zajati byli, a modlili by se naproti zemi své, kterouž jsi dal otcům jejich, a naproti * městu, kteréž jsi vyvolil, a domu, kterýž jsem vzdělal jménu tvému:

*Dan. 6, 10. 11.

39. Vyslychej * s nebe, z místa příbytku svého, modlitbu jejich a úpění jejich, a vyvoď při jejich, a odpusť lidu svému, kterýž by zhřešil proti tobě.

*1 Král. 8, 30.

40. Nyní tedy, Bože můj, nechť jsou, prosím, oči tvé otevřené, a uši tvé nakloněné k modlitbě na místě tomto.

41. Aj, nyní * povstaň, ó Hospodine Bože, k odpočinutí svému, ty i truhla síly tvé; kněží tvoji, Hospodine Bože, nechť jsou oblečeni v spasení, a svatí tvoji ať se veselí v dobrých věcech.

*4 Mojz. 10, 35.

42. Hospodine Bože, neodvracej tváří od pomazaného svého, pamatuj na milosrdenství zaslíbená Davidovi * služebníku svému.

*2 Sam. 7, 13.

KAPITOLA VII.

Posvěcení chrámu. 8. Slavnost stánků. 12. Zaslíbení Boží Salomounovi učiněná.

A když přestal Šalomoun modlití se, rychle * oheň astoupil s nebe, a sehltil zápal i jiné oběti, a sláva Hospodinova naplnila dům ten,

*3 Mojz. 9, 24.

2. Tak že nemohli kněží vjiti do domu Hospodinova, proto že naplnila sláva Hospodinova dům Hospodinův.

3. Všickni pak synové Izraelští viděli, když stupoval oheň a sláva Hospodinova na dům, a padše tváří k zemi na dlážení, klaněli se a chválili Hospodina, že dobrý * jest, a že na věky *trvá* milosrdenství jeho.

*Zalm. 136, 1.

4. Při tom král a všecken lid obětovali oběti před Hospodinem.

5. Obětoval zajisté král Šalomoun obět dvamecítma tisíc volů, a ovec sto a dva-

dceti tisíců, když posvěcovali domu Božího král i všecken lid.

6. Ale kněží stáli při svých úřadích, též i Levitové s nástroji hudebnými Hospodinovými, kterýchž byl nadělal David král k oslavování Hospodina, (nebo na věky milosrdenství jeho,) žalmem Davidovým, kterýž jim vydal. *Jiné* pak kněží * troubili v trouby naproti nim, a všecken lid Izraelský stál.

*4 Mojz. 10, 10.

7. Posvětil také Šalomoun prostředku té síně, kteráž *byla* před domem Hospodinovým; nebo obětoval tu oběti zápalné a tuky obětí pokojných, proto že *na* oltáři * měděném, kterýž byl udělal Šalomoun, nemohli se směstknati zápalové a oběti suché i tukové jejich.

*k. 4, 1.

8. I držel Šalomoun slavnost toho času za sedm dní, a všecken Izrael s ním, shromáždění velmi veliké odtud, kudyž se vchází do Emat, až ku potoku Egyptskému.

9. I světili dne osmého svátek; nebo posvěcení oltáře slavili za sedm dní, tolikéž slavnost tu za sedm dní.

10. Trimecítmého pak dne měsíce sedmého propustil lid k příbytkům jejich s radostí a veselím srdce z toho, což dobrého učinil Hospodin Davidovi a Šalomounovi a Izraelovi lidu svému.

11. I * dokonal Šalomoun dům Hospodinův a dům královský, a všecko, cožkoli byl uložil v srdci svém, aby učinil v domě Hospodinově a v domě svém, šťastně se mu vedlo.

*1 Král. 9, 1.

12. V tom ukázal se Hospodin Šalomounovi v noci, a řekl jemu: * Uslyšel jsem modlitbu tvou, a vyvolil jsem sobě to místo za dům obětí.

*1 Král. 9, 2.

13. Jestliže zavru nebe, tak že by nebylo deště, a jestliže přikáži kobyčkám, aby pohubily zemi, též jestliže pošli morovou ránu na lid svůj,

14. A ponižující se lid můj, nad nímž jest zýváno jméno mé, modlili by se, a hledali by tváří mé, a odvrátili by se od cest svých zlych: i já také vyslyším je s nebe, a odpustím hřích jejich, a uzdravím zemi jejich.

15. Budouť již i oči mé otevřené, a uši mé nakloněné k modlitbě z místa tohoto.

16. Nebo nyní vyvolil jsem a posvětil domu tohoto, aby tu přebývalo jméno mé až na věky, a aby tu byly oči mé a srdce mé po všechny dny.

17. A ty budeš-li choditi přede mnou, jako chodil David otec tvůj, tak abys činil všecko to, což jsem přikázal tobě, ustanovení i soudů mých ostříhaje:

18. Utvrdím zajisté stolicí království tvého, jakož jsem učinil smlouvu s Davidem otcem tvým, řka: *Nebude vyhlazen muž z rodu tvého, aby nepanoval nad Izraelem.
*2 Sam. 7, 12. 16.

19. Jestliže pak se odvrátíte a opustíte ustanovení má a přikázání má, kteráž jsem vám vydal, a odejdouce, sloužiti budete bohům cizím a klaněti se jim: -

20. Vypléním takové z země své, kterouž jsem jim dal, a dům tento, kteréhož jsem posvětil jménu svému, zavrhu od tváři své, a vydám jej v přísloví a v rozprávku mezi všemi národy.

21. A tak dům ten, kterýž byl zvýšený každému jdoucimu mimo něj, bude k úžasnutí, a dí: * Proč tak učinil Hospodin zemi této a domu tomuto?
*5 Mojz. 29, 24.

22. Tedy odpovědí: Proto že opustili Hospodina Boha otců svých, kterýž je vyvedl z země Egyptské, a chopili se bohů cizích, a klanějíce se jim, sloužili jim, protož uvedl na ně všechny tyto zlé věci.

KAPITOLA VIII.

Města některá Šalomoun vystavěl. 7. Národy pod plat uvedl. 13. Kněží spořádal.

Stalo se potom po přeběhnutí dvaceti let, v nichž stavěl Šalomoun dům Hospodinův a dům svůj,

2. Že vystavěl Šalomoun města, kteráž byl dal Chiram Šalomounovi, a osadil tam syny Izraelské.

3. Zatím táhl Šalomoun do Emat So-by, a zmocnil se jí.

4. I ustavěl Tadmor na poušti, a všechna města skladů vystavěl v Emat.

5. Vystavěl i Betoron hořejší, též i Betoron dolejší, města ohrazená zdmi, branami i závory.

6. Ano i Baalat a všechna města, v nichž měl sklady Šalomoun, a všechna města vozů, i města jízdných, všecko vedle žádosti své, cožkoli chtěl stavěti v Jeruzalémě a na Libánu, i po vši zemi panování svého.

7. Všecken také lid, kterýž byl pozůstal z Hetejských, a Amorejských a Ferzejských, a Hevejských a Jebuzejských, kteříž nebyli z Izraele,

8. Z synů jejich, kteříž byli pozůstali po nich v zemi té, jichž byli * nevyhu-

bili synové Izraelští, uvedl Šalomoun pod plat až do tohoto dne.
*Joz. 16, 10.

9. Ale z synů Izraelských, jichž nepodrobil Šalomoun v službu při díle svém, (nebo oni byli muži bojovní a přední knížata jeho, úředníci nad vozy a jezdcí jeho),

10. Z těch, pravím, bylo předních vládařů, kteréž měl král Šalomoun, dvě stě a padesáté, kteříž panovali nad lidem.

11. Dceru pak * Faraonovu přestěhoval Šalomoun z města Davidova do domu, kterýž jí byl vystavěl. Nebo řekl: Nemohla by bydliti manželka má v domě Davida krále Izraelského, nebo svatý jest, proto že vešla do něho truhla Hospodinova.
*1 Král. 9, 24.

12. Tedy obětoval Šalomoun zápaly Hospodinou na oltáři Hospodinovu, kterýž byl vzdělal před síní,

13. Cokoli náležitě každého dne obětováno býti mělo podle přikázání * Mojžišova, ve dny sobotní, na novměsíce a na slavnosti, po třikrát do roka, na slavnost přesnic, na slavnost třetodní, a na slavnost stánků.
*4 Mojz. 23, 2 násl.

14. Ustanovil také * podle nařízení Davida otce svého pořádky kněžské k úřadům jejich, a Levity ku povinnostem jejich, aby chválili Boha, a přísluhovali při kněžích náležitě každého dne, a vrátěné v pořádku jejich u jedné každé brány; nebo tak byl rozkaz Davida muže Božího.
*1 Par. 24, 3 násl.

15. Aníž se uchýlili od rozkázání králova kněžím a Levitům při všeliké věci i při pokladích.

16. A když dostrojeno bylo všecko dílo Šalomounovo od toho dne, v němž založen byl dům Hospodinův, až do vystavení jeho, a tak dokonán byl dům Hospodinův,

17. Tedy * jel Šalomoun do Aziongaber a do Elat při břehu mořském v zemi Idumejské.
*1 Král. 9, 26. 27.

18. I poslal jemu Chiram po služebnících svých lodí, a služebníky umělé na moři, kteříž plavivše se s služebníky Šalomounovými do Ofir, nabrali odtud čtyřiceti sta a padesáti centněřů zlata, a přinesli je králi Šalomounovi.

KAPITOLA IX.

O témt jako 1 Král. 10.

Královna pak * z Sáby uslyševši pověst

o Šalomounovi, přijela do Jeruzaléma, aby zkusila Šalomouna v pohádkách, s vojskem velmi velikým a s velbloudy, na nichž přinesla vonných věcí, a zlata velmi mnoho i kamení drahého. Přišla tedy k Šalomounovi, a mluvila s ním o všecko, což měla v srdci svém.*¹Král.10.1.

2. Jižto odpověděl Šalomoun na všechna slova její. Nebylo nic skrytého před Šalomounem, nač by jí neodpověděl.

3. Protož uzřevši královna z Sáby moudrost Šalomounovu, a dům, kterýž byl ustavěl,

4. I pokrmy stolu jeho, též sedání a stávání služebníků jeho přísluhujících jemu, i roucha jejich, šenkýře také jeho a oděv jejich, i stupně, kterýmiž vstupoval k domu Hospodinovu: zděsila se náramně,

5. A řekla králi: Pravát jest řeč, kterouž jsem slyšela v zemi své o věcech tvých a o moudrosti tvé.

6. Však jsem nechtěla věřití řečem jejich, až jsem přijela a uzřela očima svýma, a aj, není mi praveno ani polovice o velikosti moudrosti tvé. Převýšil jsi odpověst tu, kterouž jsem slyšela.

7. Blahoslavení* muži tvoji, a blahoslavení služebníci tvoji tito, kteříž stojí před tebou vždycky, a slyší moudrost tvou.^{*Luk.10.23.}

8. Budiž Hospodin Bůh tvůj požehnaný, kterýž tě sobě oblíbil, aby tě posadil na stoličce své, abys byl králem na místě Hospodina Boha tvého. Proto že miluje Bůh tvůj Izraele, aby jej utvrdil na věky, ustanovil tě nad nimi králem, abys činil soud a spravedlnost.

9. I dala králi sto a dvacet centnéřů zlata, a vonných věcí velmi mnoho, i kamení drahého, aniž bylo kdy přivezeno takových vonných věcí, jakéž darovala královna z Sáby Šalomounovi.

10. K tomu také i služebníci Chiramovi, a služebníci Šalomounovi, kteříž byli přivezli zlata z Ofir, přivezli dříví al-gumim a kamení drahého.

11. I nadělal král z toho dříví al-gumim stupňů k domu Hospodinovu i k domu královu, též harf a louten zpěvákům, aniž kdy prvé vidány takové věci v zemi Judské.

12. Král také Šalomoun dal královně z Sáby vedlé vši vůle její, čehož požádala, kromě toho, což byla přinesla k

králi. Potom se navrátila a odjela do země své, ona i služebníci její.

13. Byla pak váha toho zlata, kteréž přicházelo Šalomounovi na každý rok, šest set šedesáte a šest centnéřů zlata,

14. Kromě toho, což kupci a prodavači přinášeli, a všickni králové Arabští. A vývodové té země přiváželi zlato a stříbro Šalomounovi.

15. A protož * nadělal král Šalomoun dvě stě štítů z zlata taženého; šest set lotů zlata taženého dával na každý štít.^{*1 Král.10.16; 14.26.}

16. A tři sta pavéz z zlata taženého; tři sta lotů zlata dal na každou pavézu. I složil je král v domě lesu Libánského.

17. Udělal také král stoličce * z kostí slonových velikou, a obložil ji zlatem čistým.^{*1 Král.10.18.}

18. A bylo šest stupňů k té stoličce, a podnože té stoličce také byly z zlata, držící se stoličce, ano i spolehadla rukám s obou stran, tu kdež se sedalo, a dva lvové stáli u spolehadel.

19. Dvanácte též lvů stálo tu na šesti stupních s obou stran. Nebylo nic uděláno takového v žádném království.

20. Nadto všechny nádoby krále Šalomouna, jichž ku pití užívali, byly zlaté, a všechny nádoby v * domě lesu Libánského byly z zlata nejčistšího. Nic nebylo z stříbra, aniž ho sobě co vážili za dnů Šalomounových.^{*v.17.}

21. Nebo měl král lodí, kteréž přecházely přes moře s služebníky Chiramovými. Jednou ve třech letech vracovaly se ty lodí mořské, přinášející zlato a stříbro, kosti slonové a opice a pávy.

22. I * zveleben jest král Šalomoun nad všechny krále zemské v bohatství a v moudrosti.^{*1 Král.10.23.}

23. Pročež všickni králové země žádostivi byli viděti tvář Šalomounovu, aby slyšeli moudrost jeho, kterouž složil Bůh v srdci jeho.

24. Z nichž jeden každý přinášeli také dar svůj, nádoby stříbrné a nádoby zlaté, roucha a zbroj, i vonné věci, koně a mezky, každého roku,

25. Tak * že měl Šalomoun čtyři tisíce stájí koní a vozů, a dvanácte tisíc jezdců, kteréž rozsadil v městech vozů a při králi v Jeruzalémě.^{*k.1.14.1 Král.4.26.}

26. I panoval nade všemi králi od řeky Eufrates až k zemi Filistinské, a až k končinám Egyptským.

27. A * složil král stříbra v Jeruzalémě jako kamení, a cedrového dříví jako planého fikoví, kteréž *roste* v údolí u velikém množství. ^{*1 Král.10,27.}

28. Přivodili také Salomounovi koně z Egypta i ze všech zemí.

29. Jiné pak věci Šalomounovy, první i poslední, * vypsány jsou v knize Náтана proroka, a v proroctví Achiáše Silonského, a u viděních Jaaddy proroka o Jeroboámovi synu Nebatovu. ^{*1 Král.11,41.}

30. A kraloval Šalomoun v Jeruzalémě nade vším Izraelem * čtyřiceti let. ^{*1 Král.11,42.}

31. I usnul Šalomoun s otci svými, a pochovali jej v městě Davida otce jeho. Kraloval pak Roboám syn jeho místo něho.

KAPITOLA X.

O též jako 1 Král. 12.

Tedy odšel Roboám do Sichem; nebo tam sešel se byl všecken Izrael, aby ho ustanovili za krále.

2. Stalo se pak, když o tom uslyšel Jeroboám syn Nebatův, jsa v Egyptě, kamž * byl utekl před králem Šalomounem, navrátil se Jeroboám z Egypta. ^{*1 Král.11,40.}

3. Nebo poslali a povolali ho. Tedy přišed Jeroboám i všecken Izrael, mluvili k Roboámovi, řkouce:

4. Otec tvůj stížil jho naše, protož nyní polehč služby otce svého tvrdě a břemene jeho těžkého, kteréž vložil na nás, a budeme tobě sloužiti.

5. Kterýž řekl jim: Po třech dnech navraťte se ke mně. I odšel lid.

6. V tom radil se král Roboám s starci, kteříž stávali před Šalomounem otcem jeho, ještě za života jeho, řka: Kterak vy radíte, jakou odpověď mám dáti lidu tomu?

7. I odpověděli jemu, řkouce: Jestliže se dobrotitě ukážeš lidu tomuto a povolíš jim, a mluvití budeš přívětivě, budou služebníci tvoji po všechny dny.

8. Ale on opustil radu starců, kterouž dali jemu, a radil se s mládenci, kteříž odrostli s ním, a stávali před ním.

9. A řekl jim: Co vy radíte, jakou máme dáti odpověď lidu tomuto, kteříž mluvili ke mně, řkouce: Polehč břemene, kteréž vložil otec tvůj na nás?

10. Jemuž odpověděli mládenci, kteříž zrostli s ním, řkouce: Takto odpovíš lidu tomu, kteříž mluvili k tobě a řekli:

Otec tvůj stížil jho naše, ty pak polehč nám, takto diš jim: Nejmenší *prst* můj tlustší jest, nežli bedra otce mého.

11. Nyní tedy, otec můj těžké břímě vložil na vás, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičiky, ale já biči uzlovatými.

12. Potom přišel Jeroboám i všecken lid k Roboámovi dne třetího, jakž byl vyřkl král, řka: Navraťte se ke mně dne třetího.

13. I odpověděl jim král tvrdě. Nebo opustil král Roboám radu starců,

14. A mluvil k nim vedlé rady mládenců, řka: Otec můj stížil jho vaše, já pak k němu přidám; otec můj trestal vás bičiky, ale já biči uzlovatými.

15. A tak neuposlechl král lidu. (Přičina zajisté byla od Boha, aby naplnil Hospodin řeč svou, * kterouž mluvil skrze Achiáše Silonského k Jeroboámovi synu Nebatovu.) ^{*1 Král.11,29,31.}

16. Protož *vida* * všecken Izrael, že by je král oslyšel, odpověděl lid králi, řkouce: † Jakýž máme díl v Davidovi? Ani dědictví nemáme v synu Izai. Jeden každý k stanům svým, ó Izraeli! Nyní opatř dům svůj, Davide. Odšel tedy všecken Izrael k stanům svým, ^{*1 Král.12,16. †2 Sam.20,1.}

17. Tak že nad syny Izraelskými *toliko*, kteříž bydlili v městech Judských, kraloval Roboám.

18. A když poslal * král Roboám Adurama, kterýž byl nad platy, uházeli ho synové Izraelští kamením až do smrti, čímž král Roboám přinucen byl, aby vsedna na vůz, utekl do Jeruzaléma. ^{*1 Král.12,18.}

19. A tak odstoupili synové Izraelští od domu Davida až do dnešního dne.

KAPITOLA XI.

Roboám války nechatí musil. 5. Města v Judstvu vzdělal. 18. Žen i děti nabyli.

Když pak přijel Roboám do Jeruzaléma, shromáždil dům Judův a Beniaminův, sto a osmdesát tisíc výborných bojovníků, aby bojovali proti Izraelovi, a aby zase obráceno bylo království k Roboámovi.

2. Tedy stala se řeč Hospodinova k Semaiášovi, muži Božímu, řkouci:

3. Pověz Roboámovi synu Šalomounovu, králi Judskému, a všemu lidu Izraelskému, kterýž jest v *pokolení* Judově a Beniaminově, řka:

4. Takto praví Hospodin: Netáhněte a nebojujte proti bratřím svým, navraťte se jeden každý do domu svého; nebo ode mne stala se věc tato. I uposlechli rozkazu Hospodinova, a navrátili se, aby netáhli proti Jeroboámovi.

5. I bydlil Roboám v Jeruzalémě, a vzdělal města hrazená v Judstvu.

6. A vzdělal Betlém, Etam a Tekoe,

7. Betsur, Socho a Adulam,

8. Gát, Maresa a Zif,

9. Adoraim, Lachis a Azeka,

10. Zaraha, Aialon a Hebron, kteráž byla v pokolení Judově a Beniaminově města hrazená.

11. A když upevnil města hrazená, osadil v nich knížata, a zdělal špižirny k potravám, k oleji a vínu.

12. A v jednom každém městě složil štíty a kopí, a opatřil ta města velmi dobře, a tak kraloval nad Judou a Beniaminem.

13. Kněží také a Levitové, kteříž byli ve všem Izraeli, postavili se k němu ze všech končin svých.

14. Opustili byli zajisté Levitové předměstí svá i vládařství svá, a odebrali se do Judstva a do Jeruzaléma, (proto, že je * zavrhl Jeroboám a synové jeho, aby v úradu kněžském nesloužili Hospodinu.

*k.13.9.

15. A * nařídil sobě kněží k sloužení po výsostech dáblům a telatům, kterýchž byl nadělal).

*k.13.9. 1 Kral.12.31.

16. A za nimi ze všech pokolení Izraelských ti, kteříž oddali srdce své k hledání Hospodina Boha Izraelského, přišli do Jeruzaléma, aby obětovali Hospodinu Bohu otců svých.

17. A tak utvrdil království Judské, a zsilili Roboáma syna Šalomounova za tři léta, a po ta tři léta chodili po cestě Davidově a Šalomounově.

18. Potom pojal sobě Roboám ženu, Mahalat, dceru Jerimota syna Davidova, a Abichail, dceru Eliaba syna * Izai.

*1 Sam.16.6.

19. Kteráž mu zplodila syny: Jeus a Semariáše a Zahama.

20. A po té pojal Maachu dceru Absolonovu, kteráž mu porodila Abiáše, Attaie, Zizu a Selomita.

21. Ale miloval Roboám Maachu, dceru Absolonovu, nade všechny ženy i žeminy své; nebo byl pojal žen osmnáct,

a ženin šedesát, a zplodil dvaceti a osm synů a šedesáte dcer.

22. Ustanovil pak Roboám Abiáše syna Maachy za kníže a vývodu mezi bratřimi jeho; nebo *myslíl* ho ustanoviti králem.

23. A opatrnosti užívaje, rozsadil všechny jiné syny své po všech krajích Judových a Beniaminových, ve všech městech ohrazených, i dal jim potravu hojně, a nabral jim mnoho žen.

KAPITOLA XII.

Lid Judský dán v moc Sesákovi. 9. Chrám Jeruzalémský sloupen. 16. Roboám umřel.

I stalo se, když utvrdil království Roboám a zmocnil je, opustil zákon Hospodinův, i všecken Izrael s ním.

2. Stalo se, pravím, léta pátého království Roboáмова, že vytáhl Sesák král Egyptský proti Jeruzalému, (nebo byli zhrěšili proti Hospodinu.)

3. S tisícem a dvěma sty vozů, a s šedesáti tisíci jizdných, a nebylo počtu lidu, kterýž přitáhl s ním z Egypta, Lubimských, Sukkimských a Chussimských.

4. A pobral města hrazená, kteráž byla v Judstvu, a přitáhl až k Jeruzalému.

5. Tedy Semaiáš prorok přišel k Roboámovi a k knížatům Judským, kteříž se byli sebrali do Jeruzaléma, bojice se Sesáka, a řekl jim: Toto praví Hospodin: * Vy jste mne opustili, i já také opouštím vás v rukou Sesákových.

*k.15.2: 24.20.

6. I ponížili se knížata Izraelská i král, a řekli: Spravedlivýť jest Hospodin.

7. A když viděl Hospodin, že se ponížili, stalo se slovo Hospodinovo k Semaiášovi, řkoucí: Ponížiliť jsou se, neshladim jich, ale dám jim tudíž vysvobození, aniž se vyleje prehlivost má na Jeruzalém skrze Sesáka.

8. A však sloužití jemu budou, aby zkusili, co jest to mně sloužití, a sloužití králům zemským.

9. A tak vstoupiv Sesák král Egyptský do Jeruzaléma, pobral * poklady domu Hospodinova, i poklady domu královského, všecko to pobral. Vzal i pávězy i zlaté, kterýchž byl nadělal Šalomoun.

*1 Kral.14.26. †2 Par.9.15.

10. I nadělal král Roboám místo nich pavéz měděných, a poručil je úředníkům nad drabanty, kteříž ostříhali brány domu královského.

11. A když král chodíval do domu Hospodinova, přicházivali drabantí a nosili je; potom též zase přinášeli je do pokoje drabantů.

12. Když se pak pontžil, odvrátila se od něho prehlivost Hospodinova, a neshladil ho do cela, tak jakož se k Judovi v dobrých věcech ohlašoval.

13. Tedy zmocnil se král Roboám v Jeruzalémě a kraloval; nebo ve čtyřiceti a v jednom létě byl Roboám, když počal kralovati, a sedmnácte let kraloval v Jeruzalémě, městě, kteréž vyvolil Hospodin ze všech pokolení Izraelských, aby tam přebývalo jméno jeho. Jméno matky jeho bylo Naama Ammonitská.

14. Kterýž činil zlé věci; nebo neustavil srdce svého, aby hledal Hospodina.

15. Věci pak Roboámovy, první i poslední, zdaž zapsány nejsou v knihách Semaiáše proroka, a Iddo proroka, kdež se vycítá pořádek rodů, ano i války mezi Roboámem a Jeroboámem, po všechny dny?

16. I usnul Roboám s otci svými, a pochován jest v městě Davidově, a kraloval Abiáš syn jeho místo něho.

KAPITOLA XIII.

Válka mezi Abiášem a Jeroboámem. 15. Abiáš šťastně svítězil a zmocněn jest.

Léta* osmnáctého krále Jeroboáma kraloval Abiáš nad Judou. *k.12,16.

2. Tři léta kraloval v Jeruzalémě, (a jméno matky jeho Michaiia, dcera Urielova * z Gabaa,) a byla válka mezi Abiášem a Jeroboámem. *k.11,20.

3. Pročež sšikoval Abiáš vojsko udatných bojovníků, čtyřikrát sto tisíc mužů výborných, Jeroboám pak sšikoval se proti němu, maje osmkrát sto tisíc mužů výborných, velmi udatných.

4. I postavil se Abiáš na vrchu hory Semaraim, kteráž byla mezi horami Efraimskými, a řekl: Slyšte mne, Jeroboáme i všecken Izraeli.

5. Zdalíž jste neměli věděti, že Hospodin Bůh Izraelský dal království Davidovi nad Izraelem na věky, jemu i synům jeho smlouvou trvanlivou?

6. Ale* povstal Jeroboám syn Nebatfův, služebník Šalomouna syna Davidova, a zprotivil se pánu svému. *1 Král.11,26.

7. A sebrali se k němu* lidé nevážení a bezbožní a zsilili se proti Roboámovi synu Šalomounovu, Roboám pak byv

dítě a srdce choulostivého, neodepřel jim zmužile. *Soudc.9,4.

8. Tak vy nyní myslíte zsiliti se proti království Hospodinovu, kteréž jest v ruce synů Davidových, a jest vás veliké množství; máte také při sobě* telata zlatá, kterýchž vám nadělal Jeroboám, za bohy. *1 Král.12,28.

9. Zdalíž jste nezavrhli kněží Hospodinových, synů Aronových a Levitů, * a nadělali jste sobě kněží, tak jako národové jiných zemí? Kdožkoli přichází, aby posvěceny byly ruce jeho volčetem mladým a sedmi skopci, hned jest knězem těch, jenž nejsou bohové. *1 Král.12,31.

10. Ale my jsme Hospodina Boha našeho, aniž jsme se ho spustili, kněží pak přísluhující Hospodinu jsou synové Aronovi a Levitové, kteříž konají práci svou,

11. A páli Hospodinu zápalý* každého jitra a každého večera, kadí také vonnými věcmi, zpořádání také chleba na stole čistém, a svícen zlatý s lampami jeho spravují, aby hořely každého večera. A tak my ostříháme nařízení Hospodina Boha svého, ale vy strhli jste se jeho. *4 Mojš.28,6.

12. Protož aj, s námi jest Bůh vůdce náš, a kněží jeho a trouby zvučné, aby zněly proti vám. Synové Izraelští, nebojujte s Hospodinem Bohem otců svých, nebo nepovede se vám šťastně.

13. Mezi tím Jeroboám* obvedl zálohy, aby po zadu na ně připadli, a tak byli Izraelští před Judskými, a zálohy ty byly jim pozadu. *Joz.8,2.

14. Tedy spatřiv Juda, an válka jim s předu i s zadu, zvolali k Hospodinu, a kněží troubili v trouby.

15. Učinili také pokřik muži Judští. I stalo se v tom pokřiku mužů Judských, ranil Bůh Jeroboáma i všecken Izrael před Abiášem a Judou.

16. A tak utíkali synové Izraelští před Judou, ale dal je Bůh v ruku jejich.

17. Nebo* porazili je Abiáš a lid jeho ranou velikou, tak že padlo zbitých z Izraele pětkrát sto tisíc mužů výborných. *1 Král.14,15.

18. Protož snížení jsou synové Izraelští v ten čas, a zmocnili se synové Judovi, nebo zpolehli na Hospodina Boha otců svých.

19. I honil Abiáš Jeroboáma, a vzal mu

města, Bethel i vsi jeho, Jesana i vsi jeho, a Efron i vsi jeho.

20. Aníž se mohl zase zesílit více Jeroboám po všechny dny Abiášovy. I ranil jej Hospodin, tak že umřel.

21. Ale Abiáš zmocnil se, kterýž byl sobě pojal žen čtrnáct, a zplodil dvamecítma synů a šestnácte dcer.

22. Ostatek pak činů Abiášových, a života jeho i řečí jeho, sepsáno jest v knize * proroka Iddo. *k.12,15.

KAPITOLA XIV.

Kralování Azovo, 9. válka i vítězství jeho nad Mouřeniny.

Když * pak usnul Abiáš s otci svými, a pochovali jej v městě Davidově, kraloval Aza + syn jeho místo něho. Za jeho dnů v pokoji byla země deset let.

2. I * činil Aza to, což se dobře libilo Hospodinu Bohu jeho. *1 Král.15,8. +1 Par.3,10. *1 Král.15,11.

3. Nebo zbořil oltáře cizí i výsosti, a stroskotal obrazy jejich, a * posekal háje jejich. *5 Mojs.7,5; 12,3.

4. A přikázal Judovi, aby hledali Hospodina Boha otců svých, a ostříhali zákona a přikázání jeho.

5. Zkazil, pravím, po všech městech Judských výsosti a slunečné obrazy, a bylo v pokoji kralovství za času jeho.

6. Zatím * vzdělal města hrazená v Judstvu, proto že v pokoji byla země, aniž jaká proti němu válka povstala těch let; nebo Hospodin dal jemu odpocínati. *k.11,5.

7. I řekl lidu Judskému: Vzdělejme ta města, a ohradme je zdmi a věžemi, branami i závorami, dokudž země jest v moci naší. *Aj*, že jsme hledali Hospodina Boha svého, hledali jsme *ho*, a * dal nám odpocínati odevšad. A tak stavěli a šťastně se jim zvedlo. *k.15,15.

8. Měl pak Aza vojsko těch, kteříž nosili štíty a kopí, z pokolení Judova třikrát sto tisíců, a z Benjaminova pavězníků a střelců dvě stě a osmdesáte tisíců. Všickni ti byli muži udatní.

9. I vytáhl proti nim Zerach Mouřenín, *maje* v vojstě desetkrát sto tisíců, a vozů tři sta, a přitáhl až k Maresa.

10. Vytáhl též i Aza proti němu. I sšikovali vojska v údolí Sefata u Maresa.

11. Tedy volal Aza k Hospodinu Bohu svému, a řekl: Hospodine, neníť * potřebí tobě velikého množství, když ty chceš pomoci mdlejším. Pomoziž nám, Hospo-

dine Bože náš, neboť v tebe doufáme, a ve jménu tvém jdeme proti množství tomuto. Hospodine, ty *jsi* Bůh náš; nechť nemá moci proti tobě bídný člověk. *5 Mojs.20,1.

12. I ranil Hospodin Mouřeniny před Azou a před lidem Judským, tak že utíkali Mouřeninové.

13. A honil je Aza i lid, kterýž byl s ním, až do Gerar. I padli Mouřeninové, že se * nijakz otaviti nemohli; nebo potřini jsou před Hospodinem a před vojskem jeho. I odnesli onino kořisti velmi mnoho. *k.20,24.

14. Pohubili také všechna města vůkol Gerar; * strach zajisté Hospodinův připadl na ně. I vzebrali všechna města; nebo mnoho kořisti v nich bylo. *k.17,10.

15. Též i obyvatelé v staních při dobytých zbili, a zajavše ovec velmi mnoho a velbloudů, navrátili se do Jeruzaléma.

KAPITOLA XV.

Napomenutí Azariášovo, 9. obnovení náboženství i smlovy s Bohem.

Tehdy na Azariáše syna Odedova sstoupil duch Boží.

2. Pročež vyšed vstříc Azovi, řekl jemu: Slyšte mne, Azo i všechno pokolení Judovo a Benjaminovo. Hospodin *byl* s vámi, dokudž jste byli s ním, a budete-li ho hledati, najdete ho; pakli ho opustíte, opustíť vás.

3. Po mnohé zajisté dny Izrael *jest* bez pravého Boha a bez kněží, učitelů i bez zákona,

4. Ješto, kdyby se v úzkosti své k Hospodinu Bohu Izraelskému byli obrátili a * hledali ho, bylť by ho našli. *Zalm.107,6.

5. Ale časů těchto není bezpečno vycházeti ani vcházeti; nebo * nepokoj veliký jest mezi všemi obyvateli země, *Mat.24,6,7.

6. Tak že šlapá národ po národu, a město po městu, proto že Bůh kormoutí je všelijakými úzkostmi.

7. Protož vy * posilňte se, a neponuštějte rukou svých; nebo + má mzdou práce vaše. *Luk.21,19,28. +1 Kor.15,58.

8. A když slyšel Aza slova ta a proroctví Odeda proroka, posílil se, a vyplénil ohavností ze vsi země Judské a Benjaminové, i z měst, kteráž byl vzal na hoře Efraim, a obnovil oltář Hospodinův, kterýž byl před síní Hospodinovou.

9. Potom shromáždil všechno pokolení

Judovo i Benjaminovo, a přičeží s nimi z Efraima, Manasses a Simeona; nebo jich bylo uteklo k němu z lidu Izraelského velmi mnoho, vidouce, že Hospodin Bůh jeho jest s ním.

10. I sebrali se do Jeruzaléma třetího měsíce, patnáctého léta kralování Azova,

11. A obětovali Hospodinu v ten den z kořistí přihnanych, volů sedm set a ovcí sedm tisíc.

12. A vešli v * smlouvu, aby hledali Hospodina Boha otců svých, z celého srdce svého a ze vši duše své, *Joz.24,25.

13. A kdož by koli nehledal Hospodina Boha Izraelského, aby byl usmrcen, buď malý neb veliký, buď muž neb žena.

14. I přísabli Hospodinu hlasem velikým, s zvukem na trouby i na pozouny.

15. Všecken zajisté lid Judský radoval se z přísahy té; nebo celým srdcem svým přísahli, a se vši ochotností hledali ho, a našli jej. I * dal jim odpočinutí Hospodin se všech stran. *k.14,6.

16. Nadto i Maachu matku ssadil Aza král, aby nebyla královnou, proto že byla vzdělala v háji hroznou modlu. I podfal Aza modlu tu hroznou, a zdrobil i spálil ji při potoku Cedron.

17. Ačkoli * výsosti nebyly zkaženy v lidu Izraelském, srdce však Azovo bylo celé † po všecky dny jeho.

18. Vnesl také ty věci, kteréž posvěceny byly od otce jeho, i to, čehož *sám* posvětil, do domu Božího, stříbro, zlato i nádoby.

19. A nebylo války až do léta třicátého patého kralování Azova.

KAPITOLA XVI.

Válka Bázova s Azou. 7. Proroctví Chanani proroka.

12. Nemoc i smrt Azova.

Léta třicátého šestého kralování Azova vytáhl * Bába král Izraelský proti Judovi, a stavěl Ráma, aby nedal vyjít ani jíti k Azovi králi Judskému.

*1Kral.15,17.

2. Tedy vzav Aza stříbro i zlato z pokladů domu Hospodinova i domu královského, poslal k Benadadovi králi Syrskému, kterýž bydlil v Darmašku, řka:

3. Smlouva *jest* mezi mnou a mezi tebou, mezi otcem mým a mezi otcem tvým. Aj, posílám teď stříbro a zlato, jdi, zruš smlouvu svou s Bázou králem Izraelským, ať odtrhne ode mne.

4. I uposlechl Benadad krále Azy, a

poslal knížata s vojsky svými proti městům Izraelským. I dobyli Jon a Dan, též Abelmair i všech měst Neftalimových, v nichž měli sklady.

5. To když uslyšel Bába, přestal stavěti Ráma, a zanechal díla svého.

6. V tom Aza král pojal všecken lid Judský, a pobrali kamení z Ráma i dříví, z něhož stavěl Bába, a vystavěl z něho Gabaa a Masfa.

7. V ten pak čas přišel Chanani prorok k Azovi králi Judskému, a řekl jemu: Že jsi * zpolehl na *krále Syrského, a nezpolehl jsi na Hospodina Boha svého, proto ušlo vojsko krále Syrského z ruky tvé. *Jer.17,5.

8. Zdalíž jsou * Chussimští a Lubimští neměli vojsk velmi velikých, s vozy a jezdcí náramně mnohými? A když jsi zpolehl na Hospodina, vydal je v ruku tvou. *k.14,9.

9. Oči * zajisté Hospodinovy spatřují všecku zemi, aby dokazoval síly své při těch, kteříž jsou k němu srdce upřímého. Bláznivě jsi učinil v té věci, protož od toho času budou proti tobě války.

*Zach.4,10.

10. Tedy rozhněvav se Aza na proroka, dal ho do vězení; nebo se byl rozhněval na něj pro tu věc. A utiskal Aza některé z lidu toho času.

11. O jiných pak věcech Azových, prvních i posledních, zapsáno jest v knize o králích Judských a Izraelských.

12. Potom léta třicátého devátého kralování svého nemocen byl Aza na nohy své těžkou nemocí, a však v nemoci své nehledal Boha, ale lékařů.

13. A tak usnul Aza s otcí svými, a umřel léta čtyřicátého prvního kralování svého.

14. A pochovali jej v hrobě jeho, kterýž byl vytesal sobě v městě Davidově, a položili ho na lůžku, kterýž byl naplnil vonnými věcmi a mastmi dílem apatykářským připravenými. I páliili * to jemu ohněm velmi velikým. *k.21,19. Jer.34,5.

KAPITOLA XVII.

Jozafatova opatrnost, 3. pobožnost, 5. bohatství 10. i moc.

I kraloval * Jozafat syn jeho místo něho, a zmocnil se Izraele. *1Kral.15,24.

2. I osadil lidem válečným všecka města hrazená v Judstvu, a postavil stráž v zemi Judské a v městech Efraim, kterýž byl zdobýval Aza otec jeho.

3. A byl Hospodin s Jozafatem; nebo chodil po cestách Davida otce svého prvňích, aniž hledal modl.

4. Ale Boha otce svého hledal, a v příkázáních jeho chodil, aniž následoval skutků lidu Izraelského.

5. I uvrátil Hospodin království v ruce jeho, a dal všecken lid Judský dary Jozafatovi, tak že * měl bohatství a slávy hojně. *k.18.1.

6. A nabyv udatného srdce k * cestám Hospodinovým, zkazil přesto také i výsosti a háje v Judstvu. *Zalm.119,32.

7. Léta pak třetího království svého poslal knížata svá: Benchaile, Abdiáše, Zachariáše, Natanaele a Micheáše, aby učili v městech Judských.

8. A s nimi Levity: Semaiáše, Netaniáše, Zebadiáše, Azaele, Semiramota, Jonatana, Adoniáše, Tobiáše a Tobadoniáše, Levity, a s nimi Elisama a Jehorama, kněží,

9. Kteríž učili v Judstvu, majíce s sebou knihu zákona Hospodinova. Chodili pak vůkol po všech městech Judských, vyučující lid.

10. I byl * strach Hospodinův na všech královstvích zemi, kteréž byly vůkol Judstva, tak že nebojovali proti Jozafatovi. *k.14,14. 1Mojš.35,5.

11. Nýbrž i Filistinští přinášeli Jozafatovi dary a berni uloženou. Arabští také přiháněli jemu dobytky, skopečů po sedmi tisících a sedmi steh, též kozlů po sedmi tisících a sedmi steh.

12. I prospíval Jozafat, a rostl až na nejvyšší, a vystavěl v Judstvu zámky a města k skladům.

13. A práci mnohou vedl při městech Judských, muže pak válečné a slovoutné měl v Jeruzalémě.

14. A tento jest počet jich po domích otců jejich: Z Judy knížata nad tisíci: Adna kníže, a s ním udatných rytířů třikrát sto tisíc.

15. A po něm Jochanan kníže, a s ním dvě stě a osmdesát tisíc.

16. Po něm Amaziáš syn Zichrův, kterýž se dobrovolně byl oddal Hospodinu, a při něm dvakrát sto tisíc mužů udatných.

17. Z Beniamina pak muž udatný Eliada, a s ním lidu zbrojného s lučisti a pavézami dvakrát sto tisíc.

18. A po něm Jozabad, a s ním sto a osmdesát tisíc způsobných k boji.

19. Ti sloužili králi, kromě těch, kteréž byl osadil král po městech hrazených po všem Judstvu.

KAPITOLA XVIII.

Tažení Jozafátovo s Achabem na vojnu. 38. Zahynutí Achabovo.

I měl Jozafat * bohatství a slávu velmi velikou, a spřiznil se s Achabem. *k.17,5.

2. Přijel * pak po letech k Achabovi do Samaři, a nabil Achab ovci a volů hojně pro něj a pro lid, kterýž byl s ním, a namlouval ho, aby táhl do Rámot Galád. *1Kral.22,2.

3. Nebo řekl Achab král Izraelský Jozafatovi králi Judskému: Potáhneš-li se mnou do Rámot Galád? Odpověděl jemu: Jakž * jsem já, tak jsi ty, jako lid tvůj, tak lid můj, a s tebouť budu v tom boji. *1Kral.22,4.

4. Řekl také * Jozafat králi Izraelskému: Vzeptej se medle dnes na slovo Hospodinovo. *1Kral.22,4. 2Kral.3,11.

5. I shromáždil král Izraelský proroků svých čtyři sta mužů, a řekl jim: Máme-li jeti do Rámot Galád na vojnu, čili tak nechati? I řekli: Táhni, nebo dá je Bůh v ruku královu.

6. Tedy řekl Jozafat: Což již není zde proroka Hospodinova žádného, abychom se ho zeptali?

7. Odpověděl král Izraelský Jozafatovi: Ještěť jest muž jeden, skrže něhož bys se mohl poraditi s Hospodinem, ale já ho nenávidím, proto že mi nikdy nic dobrého neprorokuje, ale vždycky zlé. Ten jest Micheáš syn Jemlův. Ale Jozafat řekl: Necht tak nemluvi král.

8. Protož povolav král Izraelský komorníka jednoho, řekl: Přived sem rychle Micheáše syna Jemlova.

9. (Mezi tím král Izraelský a Jozafat král Judský seděli jeden každý na stoličce své, odíni jsouce rouchem. Seděli pak v placu u vrat brány Samařské, a všickni proroci prorokovali před nimi.)

10. Kdežto Sedechiáš syn Kenanův u dělal sobě byl i rohy železné, a řekl: Takto praví Hospodin: Těmito trkati budeš Syrské, dokudž jich nepohubiš.

11. Tak podobně všickni proroci prorokovali, řkouce: Jeď do Rámot Galád, a šťastně se povede; nebo dá je Hospodin v ruku královu.)

12. V tom posel ten, kterýž šel, aby zvolal Micheáše, mluvil jemu, řka: Aj,

řeči proroků těch jednostejné jsou a dobré před králem. Medle, buď řeč tvá, jako řeč kterého z nich, a mluv dobré věci.

13. Jemuž řekl Micheáš: Živť jest Hospodin, že cožkoli vyřkne Bůh můj, to mluvití budu.

14. A když přišel k králi, řekl jemu král: Micheáši, máme-li jeti proti Rámot Galád na vojnu, čili tak nechati? Kterýž řekl: Táhněte a šťastnět se vám povede, i budou dáni v ruku vaši.

15. Ještě řekl jemu král: I kolikrátž tě mám * přísahou zavazovati, abys mi nemluvil než pravdu ve jménu Hospodinovu? *Mat. 26, 63.

16. Protož řekl: Viděl jsem všecken lid Izraelský rozptýlený po * horách jako ovce, kteréž nemají pastýře; nebo řekl Hospodin: Nemají pána tito, navrát se jeden každý do domu svého v pokoji. *4 Mojs. 27, 17. Mat. 9, 36.

17. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Zdalíž jsem neřekl, že mi nebude prorokovati nic dobrého, ale zlé?

18. Řekl dále: * Protož slyšte slovo Hospodinovo: Viděl jsem Hospodina sedícího na trůnu svém, a všecko vojsko nebeské stojící po pravici jeho i po levici jeho. *1 Král. 22, 19.

19. I řekl * Hospodin: Kdo oklamá Achaba krále Izraelského, aby vytáhl a padl u Rámot Galád? A když pravil ten toto, a jiný pravil jiné, *1 Král. 22, 20.

20. Tožť vyšel duch, a postaviv se před Hospodinem, řekl: Já ho oklamám. Hospodin pak řekl jemu: Jakým způsobem?

21. Odpověděl: Vyjdu a budu duchem živým v ústech všech proroků jeho. Kterýžto řekl: Oklamáš a dovedeš toho; jdiž a učin tak.

22. Protož aj, jižť dal Hospodin ducha živého v ústa proroků tvých těchto, ješto však Hospodin mluvil zlé proti tobě.

23. Tedy přistoupiť * Sedechiáš syn Kenanův, † dal políček Micheášovi a řekl: Kterouž jest cestou odšel duch Hospodinův ode mne, aby mluvil tobě? *v. 10. †Job. 16, 10. Jan. 18, 22.

24. Odpověděl Micheáš: Aj, uzříš v ten den, když vejdeš do nejtajnějšího pokoje, abys se skryl.

25. I řekl král Izraelský: Jměte Micheáše, a dovedte ho k Amonovi hejtmanu města, a k Joasovi synu královu.

26. A dite: Takto praví král: Dejte tohoto do žaláře a dávejte mu jísti maličko chleba a maličko vody, dokudž se nenavrátím v pokoji.

27. Ale Micheáš řekl: Jestliže se ty navrátíš v pokoji, tedyť nemluvil Hospodin skrze mne. Přesto řekl: Slyštež to všickni lidé.

28. A tak * táhl král Izraelský a Jozafat král Judský proti Rámot Galád. *1 Král. 22, 29.

29. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Změním já se, když půjdu k bitvě, ale ty oblec se v roucho své. I změnil se král Izraelský, a jeli k bitvě.

30. Král pak Syrský prikázal byl hejtmanům nad vozy svými, řka: Nebojujte proti malému ani proti velikému, než proti samému králi Izraelskému.

31. I stalo se, když hejtmané nad vozy uzřeli Jozafata, řekli: Král Izraelský jest. Takž se obrátili proti němu, aby bojovali. Tedy zřikl Jozafat, a Hospodin spomohl jemu, a odvrátil je Bůh od něho.

32. Nebo uzřevše hejtmané nad vozy, že on není král Izraelský, obrátili se od něho.

33. Muž pak střelil z lučiště náhodou, a postřelil krále Izraelského, kdež se pancíř spojuje. Pročež řekl vozkovi: * Obrať se, a vyvez mne z vojska; nebo jsem nemocen. *k. 35, 23.

34. I rozmohla se bitva v ten den. Král pak Izraelský stál na voze proti Syrským až do večera, i umřel v západ slunce.

KAPITOLA XIX.

Potrestání Jozafata od proroka, 5. a sřizení soudců po městech.

Když se pak navracoval Jozafat král Judský do domu svého v pokoji do Jeruzaléma,

2. Vyšel jemu vstříc Jéhu syn Chanánův, prorok, a řekl králi Jozafatovi: Zdalíž jsi bezbožnému měl pomáhati, a ty, jenž nenávidí Hospodina, milovati? Z té příčiny proti tobě jest hněv Hospodinův.

3. Ale však nalezly se věci dobré při tobě, že jsi vysekal háje z země, a nastrojil srdce své, abys hledal Boha.

4. I bydlil Jozafat v Jeruzalémě, a zase projel lid od Bersabé až k hoře Efraim, a navrátil je k Hospodinu Bohu otců jejich.

5. A ustanovil * soudce v zemi po všech

městech Judských hrazených, v jednom každém městě.

^{*5 Mojs.16,18.}

6. Tedy řekl soudcům: Vizte, jak co činíte; nebo nevedete soudu za člověka, ale * za Hospodina, kterýž vám přítomen jest při vykonávání soudu.

^{*Přisl.8,15.}

7. A protož budiž bázeň Hospodinova při vás. Ostříhejte toho a číňte tak, neboť není u Hospodina Boha našeho nepravosti, * tak abyť šetřiti měl osob, a neb přijímati dary.

^{*Job.8,3.†Job.34,19.}

8. Tak i v Jeruzalémě ustanovil Jozafat některé z Levitů a z kněží, a z knížat otcovských, čeledi Izraelských, * k soudu Hospodinovu a k rozepřem těch, kteříž by se obraceli o to do Jeruzaléma.

^{*5 Mojs.17,8,9.}

9. A přikázal jim, řka: Takž dělejte v bázni Hospodinově, u víře a v srdci upřímném.

10. A při všelike rozepři, kteráž by přišla před vás od bratří vašich, kteříž bydlí v městech svých, *buď* mezi krví a krví, mezi zákonem a přikázáním, ustanoveními a soudy, napomenete jich, aby nehřešili proti Hospodinu, tak aby nepřišla prchlivost na vás, ani na bratří vaše. Tak číňte, a neuběhnete v hřích.

11. A aj, Amariáš, kněz nejvyšší, mezi vámi *buďe* ve všech věcech Hospodinových, a Zebadiáš syn Izmaelův, vývoda domu Judova, ve všelike věci královské. *Máte* také Levity správce mezi sebou; posilňtež se a zmužile sobě počínejte, a budeť Hospodin s tím, kdož bude dobrý.

KAPITOLA XX.

Válka proti Jozafatovi zle se zvedla, 35. a on po obdrženém vítězství stovaryšiv se s Ochoziášem, trestán jest od Boha.

I stalo se potom, že přitáhli synové Moáb a synové Ammon, a s nimi *některé* od Ammonitských, proti Jozafatovi na vojnu.

2. A přišedše, oznámili Jozafatovi, řkouce: Přitáhlo proti tobě množství veliké z zámofí, z země Syrské, a aj, jsou v Hasesontamar, jenž *jest* Engadi.

3. I ulekl se, a obrátil Jozafat tvář svou k hledání Hospodina, a vyhlásil půst všemu lidu Judskému.

4. A tak shromáždil se lid Judský, aby hledali Hospodina. Také i ze všech měst Judských sešli se hledati Hospodina.

5. Tedy stál Jozafat v shromáždění

Judském a Jeruzalémském, v domě Hospodinově před síní novou,

6. A řekl: Hospodine, Bože otců našich, zdaliž ty sám nejsi Bohem na nebi? Zdaliž ty nepanuješ nade všemi královstvími národů? Zdaliž v ruce tvé není síly a moci, takť že není, kdo by se mohl postavití proti tobě?

^{*1 Par.29,12.†2 Par.14,11.}

7. Zdaliž jsi ty, Bože náš, nevyhnal obyvatelů země této před tváří lidu svého Izraelského, a dal jsi ji semeni Abrahama, milovníka svého na věky?

8. Kteřížto bydlili v ní, a vzdělali tobě v ni svatyni, jménu tvému, řkouce:

9. Jestliže by * na nás přišly zlé věci, meč pomsty, buď morová rána, buď hlad, postavíme se před tímto domem a před tebou, (poněvadž jméno tvé jest v domě tomto,) a budeme volati k tobě v úzkostech svých, i vyslyšíš a vysvobodíš.

^{*k.6,28.}

10. A nyní, aj, synové Ammon a Moáb, a hora Seir, * skrze něž jsi nedopustil jíti Izraelovi, když se brali z země Egyptské, ale ulnuli se od nich, a nepohubili jich,

^{*5 Mojs.2,9.19.29.}

11. Aj hle, oni odplacují se nám, přitáhše, aby nás vyhnali z dědictví tvého, kteréž jsi právem dědičným dal nám.

12. Bože náš, zdali jich souditi nebudeš? V nás zajisté není žádné síly proti množství tomuto velikému, kteréž táhne proti nám, aniž my víme, co bychom činiti měli, toliko na tě *patří* oči naše.

13. Všecken také lid Judský stáli před Hospodinem, též i dítky jich, ženy i synové jejich.

14. Jachaziel pak syn Zachariáše syna Benaiášova, syna Jehielova, syna Matanášova, Levita z synů Azafových, nadšen jsa duchem Hospodinovým, u prostřed toho shromáždění,

15. Řekl: Pozorujte všecken Judo a obyvatelé Jeruzalémští, i ty králi Jozafate. Takto vám pravi Hospodin: Nebojte se vy, ani se lekejte množství tohoto velikého; nebo ne váš *buďe* boj, ale Boží.

16. Zítra vytáhněte proti nim, aj, oni potáhnou po stráni Ziz, a naleznete je při konci údolí naproti poušti Jeruel.

17. *Nebudete* vy bojovati tuto. Postavte se, sthňte a vizte vysvobození Hospodinovo při sobě, ó Judo a Jeruzaléma. Nebojte se, aniž se strachujte; zítra vy-

jděte proti nim, a Hospodin bude s vámi.

18. I sklonil se Jozafat tváří k zemi, a všecken lid Judský i obyvatelé Jeruzalémští padli před Hospodinem, klanějíce se Hospodinu.

19. Vstali pak Levítové z synů Kahat a z synů Chóre, aby chválili Hospodina Boha Izraelského hlasem velikým a vysokým.

20. Potom vstavše ráno, vytáhli na poušť Tekoe. A když vycházeli, stál Jozafat a řekl: Slyšte mne, Judo a obyvatelé Jeruzalémští. * Věřte v Hospodina Boha svého, a stane se vám věrně; věřte prorokům jeho, a šťastně se vám povede. *Isai.28,16.

21. A tak poradiv se s lidem, postavil zpěváky Hospodinu, aby chválili okrasu svatosti, a když by vycházeli sšikovani k boji, aby oni napřed šli a říkali: * Oslavujte Hospodina, nebo na věky milosrdenství jeho. *Zalm.106,1.

22. Tu chvíli pak, když oni začali zpěv a chválení, obrátil Hospodin ty, kteříž byli v zálohách, na syny Ammon, Moáb a obyvatelé hory Seir, ješto však byli přitáhli proti Judovi, a tak sami se bili.

23. Nebo povstali synové Ammon a Moábští proti obyvatelům hory Seir, aby zmrdovali a shladili je. A když dokonali boj proti obyvatelům hory Seir, pomáhali sobě a hubili jedni druhé.

24. Mezi tím lid Judský přitáhl k stráži, kteráž jest na poušti, a uzřeli to množství, a aj, mrtví leží na zemi, aniž kdo ušel.

25. Pročež přistoupil Jozafat s lidem svým, aby rozebrali loupeže jejich, a našli u nich hojnost zboží i klénoutí na tělech zbitých. I rozbitovali toho mezi sebou, tak že unesti nemohli; za tři dni dělili ty loupeže, proto že jich mnoho bylo.

26. V den pak čtvrtý shromáždili se do údolí Beracha, a že tu dobrořečili Hospodinu, protož nazvali jméno místa toho údolí Beracha až do dnešního dne.

27. Zatím obrátili se všickni muži Judští a Jeruzalémští, a Jozafat před nimi, aby se navrátili do Jeruzaléma s veselím; nebo byl obveselil je Hospodin nad nepřátely jejich.

28. I věšli do Jeruzaléma s loutnami a harfami a s trubami do domu Hospodina.

29. Tedy * připadl strach Boží na všechna království zemská, když uslyšeli, že Hospodin bojoval proti nepřátelům lidu Izraelského. *k.14,14; 17,10.

30. A tak v pokoji bylo království Jozafatovo; nebo * odpočinutí dal jemu Bůh jeho odevšad. *k.14,6.

31. Kraloval pak Jozafat nad Judou. Ve třiceti pěti letech byl, když kralovati začal, a pětmdcítma let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Azuba, dcera Silchi.

32. A chodil po cestě Azy otce svého, aniž se uchýlil od ní, čině to, což pravěho jest před očima Hospodinovýmá.

33. A však výsosti nebyly zkaženy, nebo ještě lid byl nenastrojil srdce svého k Bohu otců svých.

34. O jiných pak věcech Jozafatových, prvních i posledních, sepsáno jest v knihách Jého syna Chanani, kterémuž bylo poručeno, aby to vložil do knihy o králich Izraelských.

35. Potom stovaryšil se Jozafat král Judský s Ochoziášem králem Izraelským, kterýž sobě bezbožně počínal.

36. Stovaryšil se pak s nim proto, aby nadělal lodí, kteréž by přecházely přes moře. I nadělali lodí v Aziongaber.

37. Protož prorokoval Eliezer syn Dodaahův z Maresa proti Jozafatovi, řka: Jakž jsi se stovaryšil s Ochoziášem, roztrhl Hospodin skutky tvé. I stroskotány jsou lodí, a tak nemohly se doplaviti přes moře.

KAPITOLA XXI.

Ukrutečství i jiní hříchové Jehoramovi. 8. Válka s Idumejskými. 18. Nemoc i smrt jeho.

Potom usnul Jozafat s otcí svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově. I kraloval * Jehoram syn jeho místo něho. *2Kral.8,16.

2. Měl pak bratří, syny Jozafatovy, Azariáše, Jechiele, Zachariáše, Azariáše, Michaela a Sefatiáše. Všickni ti byli synové Jozafata krále Izraelského.

3. Kterýmž byl dal otec jejich darů mnoho, stříbra a zlata, a věci drahých, s městy hrazenými v Judstvu, království pak dal Jehoramovi, proto že on byl prvorozený.

4. I uvázal se Jehoram v království otce svého, a zmocniv se, zmrdoval všechny bratří své mečem, ano i některé z knížat Izraelských.

5. Ve dvou a třiceti letech byl Jehoram, když počal kralovati, a osm let kraloval v Jeruzalémě.

6. A chodil po cestě králů Izraelských, tak jako činil dům Achabův; nebo dcera Achabova měl za manželku, a činil zlé věci před očima Hospodinovými.

7. Hospodin však nechtěl zahladiti domu Davidova, pro smlouvu, kterouž byl učinil s* Davidem, a poněvadž byl řekl, že dá jemu svici i synům jeho po všechny dny. ^{*2Sam.7.12.}

8. Ve dnech jeho odstoupili Idumejští, aby nebyli poddáni Judovi, a ustanovili nad sebou krále.

9. Pročez přitáhl Jehoram s knížaty svými, i se všemi vozy svými, a vstav v noci porazil Idumejské, kteříž jej byli obklíčili, i hejtmany vozů jeho.

10. Však předce vytáhli se Idumejští z manství Judova až do tohoto dne. Téhož času zprotivilo se i Lebno, aby nebylo pod jeho mocí, proto že opustil Hospodina Boha otců svých.

11. Presto nadělal výsosti po horách Judských, a uvedl v smilství obyvatele Jeruzalémské, nýbrž dostrčil, jako i Judské.

12. I přišlo k němu psání od Eliáše proroka, řkoucího: Toto praví Hospodin Bůh Davida otce tvého: Proto že jsi nechodil po cestách Jozafata otce svého, a po cestách Azy krále Judského,

13. Ale chodil jsi po cestě králů Izraelských, a uvedl jsi v smilství Judu i obyvatele Jeruzalémské, tak jako jest v smilství uvedl dům Achabův *Izraele*, nadto i bratři své, rodinu otce svého, lepší než jsi sám, zmordoval jsi:

14. Aj, Hospodin uvede ránu velikou na lid tvůj a na syny tvé, na ženy tvé a na všecko jmění tvé,

15. Ty pak nemocen budeš těžce nemocí střev svých, až z tebe vyjdou střeva tvá pro nemoc *rozcházející se* den ode dne.

16. A tak vzbudil Hospodin proti Jehoramovi ducha Filistinských a Arabských, kteříž jsou při končinách Chusimských.

17. Kteríž vytáhše proti zemi Judské, vtrhli do ní, a rozchvátali všecko jmění, kteréž se našlo v domě královském, ano i syny jeho a ženy jeho, tak že mu nezůstalo žádného syna kromě Joacha, nejmladšího z synů jeho.

18. Potom pak po všem ranil jej Hospodin na střevách jeho nemocí nezhojitelnou.

19. A když se to den po dni rozmáhalo, a již čas vycházel přeběhnuti dvou let, vyšla střeva jeho pro nemoc jeho, i umřel na hrozné bolesti. A nepálil mu lid jeho *vonných věcí*, jako pálivali očům jeho.

20. Ve třiceti a ve dvou letech byl, když kralovati počal, a osm let kraloval v Jeruzalémě, a sešel tak, že po něm netoužili. A však jej pochovali v městě Davidově, ale * ne v hrobích královských. ^{*k.24.25.}

KAPITOLA XXII.

Kralování Ochoziášovo, 8. pomsta Boží nad ním i domem Achabovým. 10. Ukrutnost Atalia.

Tedy * ustanovili krále obyvatele Jeruzalémsí Ochoziáše, syna jeho nejmladšího, místo něho; nebo všechny starší byl pobil houf lotříků, kteříž přitáhli s Arabskými do ležení. A tak kraloval Ochoziáš syn Jehorama krále Judského. ^{*2Kral.8.24.}

2. Ve * čtyřiceti a dvou letech byl Ochoziáš, když kralovati počal, a jediný rok kraloval v Jeruzalémě. Jméno pak matky jeho † Atalia dcera Amri. ^{*2Kral.8.26. 1k.11.1.}

3. I on také chodil po cestách domu Achabova, nebo matka jeho nabádala jej k nepobožnosti.

4. Protož činil zlé věci před očima Hospodinovými, jako dům Achabův; ty on měl zajisté rádce po smrti otce svého, k zahynutí svému.

5. Nebo radou jejich se spravoval, a táhl s Joramem synem Achabovým, králem Izraelským, na vojnu proti Hazaele králi Syrskému do Rámot Galád, kdežto ranili Syrští Jorama.

6. Kteríž navrátil se, aby se hojil v Jezreel; nebo měl rány, kteréž mu učinili v Ráma, když bojoval s Hazaelem králem Syrským. V tom Azariáš syn Jehorama krále Judského sstoupil, aby navštívil Jorama syna Achabova v Jezreel, kterýž tam nemocen byl.

7. Bylo pak to ku pádu od Boha Ochoziášovi, že přišel k Joramovi. Nebo jakž přišel, vyjel s Joramem proti Jéhu synu Namsi, kteréhož byl * pomazal Hospodin, aby vyplnil dům Achabův. ^{*1Kral.19.16. 2Kral.9.3.}

8. Tedy stalo se, když mstil Jéhu nad

domem Achabovým, že našel knížata Judská, a syny bratří Ochoziášových, kteříž sloužili Ochoziášovi, i zmrdoval je.

9. Potom hledajíce i * Ochoziáše, jali jej, an se pokrýval v Samaří, a přivedše ho k Jéhu, zabili jej a pochovali; nebo řekli: Synt jest Jozafatův, kterýž hledal Hospodina celým srdcem svým. A tak nebylo žádného více z domu Ochoziášova, kterýž by měl moc k obdržení království. ^{*2Kral.9,27 nasl.}

10. Pročež * Atalia matka Ochoziášova viduci, že umřel syn její, vstavši, pomordovala všecko símě královské domu Judského. ^{*2Kral.11,1.}

11. Ale Jozabat dcera krále vzala Joasa syna Ochoziášova, a tajně ho uchvátivši z prostředku synů královských, kteříž mordováni byli, schovala jej s chůvon jeho v pokoji, kdež lůže byla. I skryla ho Jozabat dcera krále Jorama, manželka Joiady kněze, (nebo ona byla sestra Ochoziášova,) před Atalií, aby ho nezamordovala.

12. I byl s nimi v domě Božím, skryt jsa za šest let, v nichž Atalia kralovala v té zemi.

KAPITOLA XXIII.

Království Joasovo, 12. a smrt Atalie.

Léta pak sedmého posilnil se Joiada, a pojal s sebou v smlouvu setníky, Azariáše syna Jerochamova, a Izmaele syna Jochananova, a Azariáše syna Obédova, a Maaseiáše syna Adaiášova, a Elizafata syna Zichri,

2. Kterž obcházejíce zemi Judskou, shromáždili Levity ze všech měst Judských, a přední z otcovských čeledi Izraelských, a přišli do Jeruzaléma.

3. I učinilo všecko to shromáždění smlouvu v domě Božím s králem. Byl pak jim řekl *Joiada*: Aj, syn králův kralovati bude, jakož mluvil Hospodin o synech Davidových.

4. Tatof jest věc, kterouž učiníte: Třetí díl vás, kteříž přicházíte v sobotu z kněží a z Levitů, budou vrátnými.

5. Třetí pak díl bude při domě královu, a třetí díl u brány přední, ale všecken lid bude v síních domu Hospodínova.

6. Aníž kdo vcházej do domu Hospodínova kromě kněží a těch Levitů, kteříž konají služby. Ti ať vcházejí, nebo svatí

jsou, všecken pak lid ať drží stráž Hospodínovu.

7. I obstoupí Levitové krále vůkol, jeden každý máje braň svou v rukou svých, a kdož by koli všel do domu, ať umře. A buďte při králi, když bude vcházeti, i když bude vycházeti.

8. Tedy učinili Levitové a všecken Juda všecko, cožkoli přikázal Joiada kněz, a vzali jeden každý muže své, kteříž přicházeli v sobotu, a kteříž odcházeli v sobotu; nebo byl nepropustil Joiada kněz žádné střídy.

9. I * dal Joiada kněz setníkům kopí a pavězy i štíty, kteříž byli krále Davida, jenž byli v domě Božím. ^{*2Kral.11,10.}

10. A postavil všecken lid, (a jeden každý měl braň v ruce své,) od pravé strany domu až do levé strany domu, proti oltáři a proti domu, při králi všudy vůkol.

11. A tak vyvedli syna krále, a vstavili na něj korunu královskou a ozdobu. I ustanovili jej králem, a pomazali ho Joiada a synové jeho, a říkali: Živ buď král!

12. V tom uslyševši Atalia hřmot sbíhajícího se lidu, a chválicího krále, vešla k lidu do domu Hospodínova.

13. A když pohleděla, a aj, král stál na místě vyšším, kudyž se vchází, a knížata i trubačí podlé krále, a všecken lid země veselící se, a zvučící na trouby, a zpěváci s nástroji hudebnými, a ti, kteříž předčili v zpívání. Tedy * roztrhla Atalia roucho své, a řekla: Spiknutí, spiknutí! ^{*2Kral.5,8.}

14. Ale Joiada kněz rozkázal vyjítí setníkům, hejtmanům vojska, řka jim: Vyvedte ji prostředkem řadů, a kdož by za ní šel, ať jest zabít mečem. Nebo byl řekl kněz: Nezabijete ji v domě Hospodínově.

15. A když se jí rozstoupili s obou stran, šla, kudy se chodí k bráně koňské k domu královskému, a tu ji zabili.

16. Tedy Joiada učinil smlouvu mezi Hospodínem a mezi vším lidem, i mezi králem, aby byli lid Hospodínův.

17. Potom šel všecken lid do domu Bálova a zbořili jej i oltáře jeho, a obrazy stroskotali. Matana pak kněze Bálova zabili před oltáři.

18. I uvedl zase Joiada úředníky domu Hospodínova pod moc kněží a Levitů, kterých byl rozdělil David v domě Hospo-

dinově, aby obětovali zápaly Hospodinu, (jakož psáno jest v zákoně Mojžíšově,) s veselím a zpíváním podle nařízení Davidova.

19. Postavil také vrátne u vrat domu Hospodinova, aby tam nevcházeli poškrvnený jakoužkoli věcí.

20. A pojav setníky a znamenitější, a ty, kteříž správu drželi nad lidem, i všecken lid země, provázal krále z domu Hospodinova. I šli branou hořejší do domu královského, a posadili krále na stoliči královské.

21. I veselil se všecken lid země, a město se upokojilo, jakž Atalii zabili měčem.

KAPITOLA XXIV.

Opravení chrámu od Joasa. 15. Smrt Joiadova. 17. Mdláctví 21. a ukrutnost Joasova, 23. válka proti němu, 25. i smrt jeho.

V sedmi letech byl Joas, když počal kralovati, a čtyřiceti let kraloval v Jeruzalémě. Jméno pak matky jeho Sebia z Bersabé.

2. A činil Joas to, což pravého bylo před očima Hospodinovými po všechny dny kněze Joiady.

3. Mezi tím vzal mu Joiada dvě ženě, i plodil syny a dcery.

4. Potom pak uložil v srdci Joas, aby opravil dům Hospodinův.

5. I shromáždil kněží a Levity, a řekl jim: Vyjděte do měst Judských, a vyberte ode všeho Izraele peníze, na opravu domu Boha vašeho na každý rok, vy pak pospěšte s tou věcí. Ale nepospíchali Levitové.

6. Protož povolav král Joiady, předního kněze, řekl jemu: Proč nepřidržíš Levitů, aby snesli z Judstva a z Jeruzaléma * sbírku Mojžíše služebníka Hospodinova a shromáždění všeho Izraele k stánku svědectví? *2Mojz.30,12,13.

7. Nebo * Atalia bezbožná a synové její vlámali se do domu Božího, a všechny věci posvěcené domu Hospodinova obrátili na modly. *k.22,10.

8. A tak poručil král, aby udělali jednu truhlu, a postavili ji u brány domu Hospodinova vně.

9. I dali provolati v Judstvu a v Jeruzalémě, aby snesli Hospodinu sbírku Mojžíše služebníka Božího, uloženou na Izraele na poušti.

10. Tedy veselila se všecka knížata i

všecken lid, a přinášejíce, metali do truhly, až se zpořádali.

11. Bývalo pak to, že když přinášeli truhlu k úředníkům královským skrze ruce Levitů, (nebo když viděli, že mnoho jest peněz, tedy přicházel kanclíř královský a úředník nejvyššího kněze,) aby vyprázdnil truhlu, potom ji zase donášeli a postavovali na místo její. A tak činivali den po dni, a sebrali peněz velmi mnoho.

12. Kterěž vydával král a Joiada správcům nad dílem domu Hospodinova, a oni najímali kameníky a řemeslníky k opravování domu Hospodinova, ano i kováře a kotláře k utvrzení domu Hospodinova.

13. Takž dělali dělníci, a spraveno jest dílo to skrze ruce jejich, tak že přivedli zase dům Boží k způsobu jeho, a upevnili jej.

14. A když dokonali, přinesli před krále a Joiadu ostatek peněz. I dal nadělati z nich nádob do domu Hospodinova, nádob k službě a obětování, a kadidlic, i jiných nádob zlatých a stříbrných. A tak obětovávali oběti zápalné v domě Hospodinově ustavičně, po všechny dny Joiadovy.

15. Potom sstaral se Joiada, pln jaedně, a umřel. Ve stu a ve třiceti letech byl, když umřel.

16. I pochovali ho v městě Davidově s králi, proto že činil, což dobrého jest Izraelovi, Bohu i domu jeho.

17. Po smrti pak Joiadově přišla knížata Judská, a padše, klaněli se králi. Tedy uposlechl jich král.

18. Pročež opustivše dům Hospodina Boha otců svých, sloužili hájům a modlám. I rozněval se Báh na lid Judský a na Jeruzalém pro ten hřích jejich.

19. I posílal k nim proroky, aby je zase obrátili k Hospodinu. Kterěžto svědčeli jim, * oni však neuposlechli. *k.33,10.

20. Nýbrž, když Duch Boží vzbudil Zachariáše syna Joiady kněze, (kterýž vystoupiv před lid, mluvil jim: Takto praví Báh: Proč přestupujete přikázání Hospodinova? Nepovedet se vám šťastně. Proto že jste * opustili Hospodina, i on také opustí vás;) *k.15,2.

21. Oni spikše se proti němu, * ukamenovali jej z rozkazu králova v síni domu Hospodinova. *Mat.23,35.Zid.11,37.

22. (Aniž se rozpomenul Joas král na

milosrdenství, kteréž byl učinil jemu Joia-
ada otec jeho, ale zamordoval syna je-
no.) Kterýž když umíral, řekl: Necht' po-
patří Hospodin, a vyhledá to.

23. I stalo se po roce, vytáhlo proti ně-
mu vojsko Syrské a přitáhlo proti Ju-
dovi a Jeruzalému, a vyhladili z lidu
všecka knížata jejich, a všechny loupeže
jich poslali králi Darmašskému.

24. Nebo ač v malém počtu lidu bylo
přitáhlo vojsko Syrské, však Hospodin
dal v ruku jejich vojsko velmi veliké,
proto že opustili Hospodina Boha otců
svých. Ano i samého Joasa trápili.

25. A jakž ti odešli od něho, (opustiv-
še jej v těžkých nemocích,) * spikli se
proti němu služebníci jeho pro krev sy-
nů Joiady kněze, a zamordovali jej na
loži jeho. I umřel. Tedy pochovali jej
v městě Davidově, ale † nepochovali ho
v hrobích královských.

*2Kral.12,20.+2Par.21,20.

26. A tito jsou, kteříž se spikli proti
němu: Zabad syn Simaty Ammonitské-
ho, a Jozabad syn Simity Moabského.

27. O synech pak jeho, a o veliké da-
ni od něho uložené, i o stavení domu
Božího, to vše sepsáno jest v knize krá-
lovské. Kraloval * pak Amaziáš syn je-
ho místo něho.

*2Kral.12,21;14,1.

KAPITOLA XXV.

Kralování Amaziášovo, 11. vítězství nad Idumejskými,
14. modlářství, 17. válka s Izraelem, 22. přemožení 27. i
smrt jeho.

V pětmečítma letech kralovati počal A-
maziáš, a kraloval dvadeceti devět let v
Jeruzalémě. Jméno matky jeho Joadan
z Jeruzaléma.

2. A činil to, což pravého bylo před o-
čima Hospodinovýmá, ale však ne sr-
dcecm upřímým.

3. I stalo se, když bylo upevněno krá-
lovství jeho, že zmordoval služebníky
své, kteříž zabili krále otce jeho.

4. A však synů jejich nekázal mordo-
vati, ale učinil tak, jakž psáno jest v zá-
koně, v * knize Mojžišově, kdež příka-
zal Hospodin, řka: Nebudou na hrdle
trestání otcové za syny, aniž synové tre-
stání budou na hrdle za otce, ale jeden
každý za svůj hřích umře. *5Mojš.24,16.

5. Zatím shromáždil Amaziáš lid Jud-
ský, a ustanovil po domích otcovských
čeledi jejich hejtmany a setníky, po
všem Judstvu a pokolení Beniaminovu,
a sečtl je od dvadecetiletých a výše, a na-

šel jich třikrát sto tisíc vybraných mužů
bojovných, kopidlníků a pavézníků.

6. Najal také ze mzdy z Izraele sto ti-
síc mužů udatých ze sta hřiven stříbra.

7. Muž pak Boží přišel k němu, řka: O
králi, necht' netáhne s tebou vojsko I-
zraelské; nebo Hospodin není s Izrae-
lem, a se všechněmi syny Efraimovými.

8. Ale táhni ty. Učiniž tak, a posilň se
k boji; jinak porazí tě Bůh před nepřá-
tely, neboť může Bůh i pomoci i pora-
ziti.

9. Tedy řekl Amaziáš muži Božímu:
Jakž pak udělám s stem hřiven stříbra,
kteréž jsem dal vojsku Izraelskému? Od-
pověděl muž Boží: Máš Hospodin mno-
hem více nad to, což by dal tobě.

10. A tak oddělil Amaziáš vojsko to,
kteréž bylo přitáhlo k němu z Efraim,
aby odešli na místo své. Pročež rozhně-
vali se náramně na Judské a navrátili
se k místu svému s velikým hněvem.

11. Mezi tím Amaziáš posiliv se, vedl
lid svůj, a táhl do údolí solnatého, a po-
razil synů Seir deset tisíců.

12. Deset také tisíců živých jali syno-
vé Judští, a vedli na vrch skály, a shá-
zeli je s vrchu té skály, tak že se vši-
ckni zrozráželi.

13. Vojsko pak to, kteréž zase odeslal
Amaziáš, aby netáhlo s ním na vojnu,
vtrhlo do měst Judských od Samari až
do Betoron, a pobívěš z nich tři tisíce,
nabrali loupeží mnoho.

14. I stalo se, když se vracel Amaziáš
od porážky Idumejských, že přivezl s se-
bou bohy synů Seir, a vyzdvihl je sobě
za bohy, a skláněl se před nimi, a kadil
jim.

15. A protož rozhněval se náramně Ho-
spodin na Amaziáše, a poslal k němu
proroka, kterýž jemu řekl: Proč hledáš
bohů lidu toho, kteříž * nevtrhli lidu
svého z ruky tvé? *5Mojš.32,37,38.

16. Stalo se pak, když on k němu mlu-
vil, řekl mu král: Co tě postavili, abys
byl rádcem královským? Přestaniž, ne-
chčeš-li bit býti. A tak přestal prorok,
však řekl: Seznávám, že tě usoudil Bůh
zahladiti, poněvadž učiniv to, neupo-
slechl jsi rady mé.

17. Tedy poradiv se Amaziáš * král Jud-
ský, poslal k Joasovi synu Joachaza sy-
na Jého, králi Izraelskému, řka: Nuže,
pohledme sobě v oči. *2Kral.14,8.

18. I poslal Joas král Izraelský k Ama-

ziášovi králi Judskému, a řekl: Bodlák, kterýž *byl* na Libánu, poslal k cedru Libánskému, řka: Dej dceru svou synu mému za manželku. V tom šlo tudy zvíře polní, kteréž *bylo* na Libánu, a poslalo ten bodlák.

19. Myslíl jsi: Aj, porazil jsem Idumejské, protože pozdvihlo tě srdce tvé, tak že se tím honosíš. Medle, zůstaň v domě svém. Proč se máš zapletati v takové zlé, až bys padl i ty i Juda s tebou?

20. Ale neuposlechl Amaziáš; nebo od Boha to bylo, aby je vydal v ruku *oněchno*, proto že hledali bohů Idumejských.

21. Takž vytáhl Joas král Izraelský, a pohleděli sobě v oči s Amaziášem králem Judským v Betsemes, kteréž jest Judovo.

22. I poražen jest Juda před Izraelem, a utíkali jeden každý do příbytků svých.

23. Amaziáše pak krále Judského, syna Joasova, jenž byl syn Joachazův, jal Joas král Izraelský u Betsemes, a přivedl jej do Jeruzaléma, a zbořil zdi Jeruzalémské od brány Efraim až k bráně úhlu na čtyři sta loktů.

24. A *pobrav* všecko zlato a stříbro i všecko nádobí, kteréž se našlo v domě Božím u Obededoma, a v pokladích domu královského, také i ty, kteříž byli v zástavě, navrátil se do Samaří.

25. Byl pak živ Amaziáš syn Joasův, král Judský, po smrti Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, patnácte let.

26. Ale o jiných činech Amaziášových, prvních i posledních, vypsané jest * v knize o králích Judských a Izraelských.

*2 Král. 14, 1 násled.

27. Od toho zajisté času, jakž se spustil Amaziáš Hospodina, spikli se jedovatě proti němu v Jeruzalémě. A když utekl do Lachis, poslali za ním do Lachis, a zabili jej tam.

28. A přinesše ho na koních, pochovali jej s otcí jeho v městě Judově.

KAPITOLA XXVI.

Uziášovo království, 6. vítězství, 9. hospodářství, 11. vojsko, 16. všeckenost, 19. malomocenství, 28. i smrt.

Tedy * všecken lid Judský vzali Uziáše, kterýž byl v šestnácti letech, a ustanovili jej za krále na místě otce jeho Amaziáše.

*2 Král. 14, 21.

2. Onť jest vzdělal Elot, a dobyl ho zase Judovi, když již umřel král s otcí svými.

3. V šestnácti letech byl Uziáš, když kralovati počal, a kraloval padesáte a dvě léta v Jeruzalémě. Jméno pak matky jeho Jecholia z Jeruzaléma.

4. Ten činil to, * což pravého bylo před očima Hospodinovými, podlé všeho, což byl činil Amaziáš otec jeho.

*k. 25. 2.

5. A hledal s pilností Boha ve dnech Zachariáše, rozumějícího vidění Božím, a po ty dny, v nichž hledal Hospodina, šťastný prospěch dal jemu Bůh.

6. Nebo vytáhl, bojoval proti Filistinským, a probořil zeď města Gát, a zeď města Jabne, i zeď města Azotu, a vstavěl města okolo Azotu, i v zemi Filistinské.

7. Bůh zajisté pomáhal jemu proti Filistinským a proti Arabským, kteříž bydlili v Ğurbal, i proti Maonitským.

8. I dávali Ammonitští dary Uziášovi, a rozneslo se jméno jeho až do Egypta; nebo zsilil se na nejvyšší.

9. A vzdělal Uziáš věže v Jeruzalémě u brány úhlové, a u brány údolí, a u Mikzoa, i upevnil je.

10. Vystavěl také věže na poušti, a vykopal studnic mnoho, proto že měl stád mnoho, jakož při údolí tak i na rovinách, oráče tolikéž a vinaře po horách i na místech úrodných; nebo laskav byl na roli.

11. Měl také Uziáš vojsko bojovníků, vycházejících k boji po houfích v jistém počtu, jakž vyčtení byli od Jehiele kanclíře, a Maaseiáše úředníka, uvedené pod správu Chananiášovi knížeti královskému.

12. Všecken počet knížat *čeledí* otcovských, mužů udatných, dva tisíce a šest set.

13. A pod správu jejich lidu válečného třikrát sto tisíc, sedm tisíc a pět set bojovníků udatných, aby pomáhali králi proti nepříteli.

14. Připravil pak Uziáš všemu tomu vojsku pavězy, kopí, lebky, pancíře, lučiště i kamení prakové.

15. Nadělal také v Jeruzalémě vtípně vymyšlených nástrojů válečných, aby byli na věžech a na úhlech k střílení střelami a kamením velikým. I rozneslo se jméno jeho daleko, proto že divné pomoci měl, až se i zmocnil.

16. Ale když se zmocnil, pozdvihlo se srdce jeho k zahynutí jeho, a zheřil proti Hospodinu Bohu svému; nebo všel

do chrámu Hospodinova, aby kadil na oltáři, na němž se kadivalo.

17. I všel za ním Azariáš kněz, a s ním jiných kněží Hospodinových osmdesáte, mužů udatných.

18. Kterž postavili se proti Uziášovi králi, a mluvili jemu: Ne tobě, Uziáši, náleží kaditi Hospodinu, ale kněžím, synům * Aronovým, kteříž posvěceni jsou, aby kadili. Vyjdiž z svatyně, nebo jsi zhřešil, aniž to bude tobě ke cti před Hospodinem Bohem. ^{*4Mojš.18,7.}

19. Pročež rozhněval se Uziáš, (v ruce pak své měl kadidlnici, aby kadil.) A když se spouzel na kněží, ukázalo se malomocenství na čele jeho před kněžimi v domě Hospodinově u oltáře, na němž se kadilo.

20. A pohleděv na něj Azariáš, nejvyšší kněz, a všickni kněží, a aj, byl malomocný na čele svém. Protož rychle jej vyvedli ven, nýbrž i sám se nutil vyjít, proto že ho ranil Hospodin.

21. A tak byl Uziáš král malomocný až do dne smrti své, a bydlil v domě obzvláštním, jsa malomocný; nebo byl vyobcován z domu Hospodinova. Mezi tím Jotam syn jeho byl nad domem královským, soudě lid země.

22. O jiných pak věcech Uziášových, prvních i posledních, psal Izaiáš prorok, syn * Amosův. ^{*Isai.1,1.}

23. I usnul Uziáš s otcí svými, a pochovali jej s otcí jeho na poli hrobů královských; nebo řekli: Malomocný jest. I kraloval Jotam syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXVII.

Kralování Jotamovo. 5. vítězství nad Ammonitáky
9. a smrt jeho.

V pětmeccítma * letech byl Jotam, když počal kralovati, a šestnáct let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Jerusa dcera Sádochova. ^{*2Kral.15,38.}

2. Kterýž činil to, což pravého bylo před očima Hospodinovými, podlé všeho, což činil Uziáš otec jeho, kromě že nevěděl do chrámu Hospodinova, a lid ještě porušený byl.

3. On ustavěl bránu domu Hospodinova hořejší, a na zdi Ofel mnoho stavěl.

4. Nadto * vystavěl i města na horách Judských, a v lesích zdělal zámky a věže. ^{*k.26,10.}

5. On také bojoval s králem synů Ammon, a zmocnil se jich. I dali mu syno-

vé Ammon toho roku sto centnéřů stříbra, a deset tisíc mér pšenice, a ječmene deset tisíců. Tolikéž dali mu synové Ammon i léta druhého i třetího.

6. A tak zsilil se Jotam; nebo nastrojil cesty své před Hospodinem Bohem svým.

7. O jiných pak věcech Jotamových, a o všech válkách i cestách jeho, zapsáno jest v * knize o králich Izraelských a Judských. ^{*2Kral.15,32.}

8. V * pětmeccítma letech byl, když kralovati začal, a šestnáct let kraloval v Jeruzalémě. ^{*v.1.}

9. I usnul Jotam s otcí svými, a pochovali jej v městě Davidově, a * kraloval Achas syn jeho místo něho. ^{*k.28,1.}

KAPITOLA XXVIII.

Bezbožný Achas 5. poražen a smoučen jsa od nepřátel,
27. potom umřel.

Ve * dvacetí letech byl Achas, když počal kralovati, a šestnácte let kraloval v Jeruzalémě, a nečinil toho, což pravého bylo před očima Hospodinovými, jako David otec jeho. ^{*2Kral.16,1.}

2. Ale chodil po cestách králů Izraelských, nýbrž nadělal také * slitin modlářských. ^{*k.17,3. 2Mojš.34,17.}

3. Přesto i sám kadival v údolí Benhinnom, a páčil syny své ohněm podlé ohavnosti pohanů, kteréž vyhnal Hospodin před syny Izraelskými.

4. A obětoval i kadival na výsostech a na * pahrbcích, i pod každým stromem zeleným. ^{*1Kral.14,23.}

5. Protož dal jej Hospodin Bůh jeho v ruku krále * Syrského. Kterž porazivše jej, zajali odtud množství veliké, a přivedli je do Damašku. Nad to i v ruku krále Izraelského dán jest, kterýž porazil jej porážkou velikou. ^{*2Kral.16,5,6.}

6. Nebo pomordoval Pekach syn Romeliášův v Judstvu sto a dvacet tisíců dne jednoho, vše mužů udatných, proto že opustili Hospodina Boha otců svých.

7. Zabil také Ziechri, rytíř Efraimský Maaseiáše syna krále, a Azrikama, správce domu jeho, a Elkána, druhého po králi.

8. Nadto zajali též synové Izraelští z bratří svých dvakrát sto tisíc žen, synů a dcer, ano i kořisti mnoho nabrali od nich, a vezli loupež do Samafi.

9. Byl pak tu prorok Hospodinův, jménem Oded, kterýž vyšel proti vojsku

přicházejícímu do Samari, řekl jim: Hle, rozhněvav se Hospodin Bůh otců vašich na Judské, vydal je v ruku vaši, a vy jste je pomordovali v prehlivosti, *kteřáž* až k nebi dosáhla.

10. A ještě Judské a Jeruzalémské myslíte sobě podrobiti za pacholky a dívky. Zdalíž i vy, i vy, *jste* bez hříchů proti Hospodinu Bohu vašemu?

11. A protož nyní poslechněte mne, a dovedte zase zajaté, kteréž jste zajali z bratří svých; nebo jinak hněv prehlivosti Hospodinovy *bude* proti vám.

12. Tedy povstali někteří z předních synů Efraimových: Azariáš syn Jochananův, Berechiáš syn Mesillemotův, Ezechiáš syn Sallumův, a Amaza syn Čaldaiův proti těm, kteříž se vracovali z té vojny.

13. A řekli jim: Neprivedete sem těch zajatých; nebo vinu *proti* Hospodinu myslíte na nás *uvesti*, přivětšující hříchů našich a provinění našich. Veliký tě zajisté hřích náš a prehlivost hněvu proti Izraelovi.

14. Takž nechali vojáci těch zajatých i kořisti svých před knížaty a všim shromážděním.

15. A přičinivše se muži někteří ze jména znamenání, vzali ty zajaté, *a všechny, kteřížkoli z nich nebyli odění, přidili je z těch kořisti. A když je zobláčeli a zobovali, nakrmili i napojili, ano i pomazali, a zprovdili na oslech, každého nemocného z nich, a dovedli ho do Jericha města palmového k bratřím jejich, potom navrátili se do Samari.

*Prisl. 25, 21, 22.

16. Toho času poslal král Achas k králům Assyrským, aby mu pomoc dali.

17. Nebo ještě přitáhli i Idumejští, a zbili *některé* z Judských, a *jiné* zajali.

18. Nadto i Filistinští učinili vpád do měst, na rovinách k straně polední Judstva, a vzali Betsemes a Aialon, a Gederot a Socho i vsi jeho, a Tamna i vsi jeho, a Gimzo i vsi jeho, a bydlili v nich.

19. Tak zajisté ponižoval Hospodin Judy pro Achasa krále Izraelského, proto že odvrátil Judu, aby naprosto převráceně činil proti Hospodinu.

20. A tak přitáhl k němu Tiglatfalazar král Assyrský, a *více* ho sužoval, nežli mu pomáhal.

21. A ačkoli Achas vzal z domu Hospodina a domu královského, i od knížat,

a dal králi Assyrskému, však nedal jemu pomoci.

22. V který pak koli čas byl sužován, tím větší převrácenost páchal proti Hospodinu. Takový byl král Achas.

23. Nebo obětoval bohům Darmašským, kteříž ho porazili, a řekl: Poněvadž bo-hové králů Syrských pomáhají jim, těm obětovati budu, aby mně pomáhali. Ale oni byli ku pádu jemu, ano i všemu Izraeli.

24. Pročež shromáždív Achas * nádoby domu Božího, osekal je, a zamkl dvěře domu Hospodinova, a nadělal sobě oltářů při každém úhlu v Jeruzalémě.

*k. 29, 19.

25. Ano i v každém městě Judském zdělal výsosti, aby kadil bohům cizím, a tak popouzel k hněvu Hospodina Boha otců svých.

26. O jiných pak věcech jeho, a o všech cestách jeho, prvních i posledních, zapsáno jest v knize králů Judských a Izraelských.

27. I usnul Achas s otcí svými, a pochovali jej v městě Jeruzalémě; nebo nevložit * ho do hrobů králů Izraelských. I kraloval Ezechiáš syn jeho místo něho.

*k. 21, 20; 24, 25.

KAPITOLA XXIX.

Chrám i náboženství obnovil Ezechiáš. 4. Napomenul Levitů. 12. Poslušensství. 21. oběti i jiné služby jejich.

Ezechiáš * kralovati počal, když byl v pětmečítma letech, a dvaceti devět let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Abia dcera Zachariášova.

*2 Král. 18, 1.

2. A činil to, což pravého bylo před očima Hospodinovými, podlé všech věcí, kteréž činil David otec jeho.

3. On prvního léta kralování svého měsíce prvního otevřel dvěře domu Hospodina, a opravil je.

4. Uvedl také kněží a Levity, shromáždív je do ulice východní,

5. A řekl jim: Slyšte mne, Levitové. Nyní posvěťte se, posvěťte také i domu Hospodina Boha otců vašich, a vynesťe nečistotu z svatyně.

6. Neboť zhrěšili otcové naši, a činili zlé věci před očima Hospodina Boha našeho, opouštějíce jej, a odvracující tvář svou od stánku Hospodina, obračejíce se hřbetem k němu.

7. Zavřeli * také dvěře síně, a zhasili lampy, a kadidlem nekadili, aniž zápa-

lu obětovali v svatyni Bohu Izraelskému. *k.28,24.

8. Protož rozhněval se Hospodin na Judu a na Jeruzalém, a vydal je v posmýkání, zpuštění a ku podivení, jakož sami očima svýma vidíte.

9. A aj, padli * otcové naši od meče, a synové naši i dcery naše a manželky naše zajaty jsou pro tu příčinu. *k.28,6 n.ál.

10. Nyní tedy umínil jsem učiniti smlouvu s Hospodinem Bohem Izraelským, aby odvrátil od nás hněv prechlivosti své.

11. Synové moji, nebludtež již. Váš jest zajisté vyvolil Hospodin, abyste stojíce před ním, sloužili jemu, a byli služebníci jeho, a kadili.

12. Tedy povstali Levitové tito: Machat syn Amazai, a Joel syn Azariášův z synů Kahat; z synů pak Merari: Cis syn Abdi, a Azariáš syn Jehalleelův; a z Gersonitských: Joach syn Zimma, a Eden syn Joachův;

13. Též z synů Elizafanových: Simri a Jehiel; z synů pak Azafových: Zachariáš a Mataniáš;

14. A z synů Hémanových: Jechiel a Simej; z synů pak Jedutunových: Semaiáš a Uziel.

15. I shromáždili bratři své, kteříž posvětivše se, přišli podlé rozkázání králova a slov Hospodinových, aby vyčistili dům Hospodinův.

16. A všedše kněží do domu Hospodinova, aby jej vyčistili, vynesli všelikou nečistotu, kterouž našli v chrámě Hospodinově, do síně domu Hospodinova. Levitové pak pobravše to, vynesli ven ku potoku Cedron.

17. Začali pak prvního dne měsíce prvního posvěcovati, a dne osmého téhož měsíce vešli do síně Hospodinovy, a posvěcovali domu Hospodinova za osm dní, a dne šestnáctého měsíce prvního dokonali.

18. Tedy vešli k Ezechiášovi králi, a řekli: Vyčistili jsme všecken dům Hospodinův, i oltář zápalu, i všecky nádoby jeho, i stůl předložení a všecky nádoby jeho.

19. Všecky také nádoby, * kteréž byl zavrhl král Ahas za kralování svého, když převráceně činil, připravili jsme a posvětili, a aj, jsou před oltářem Hospodinovým. *k.28,24.

20. Potom vstav ráno Ezechiáš král,

shromáždil úředníky města, a vstoupil do domu Hospodinova.

21. A přivedli volků sedm, a skopečů sedm, a beránků sedm, a kozlů sedm za hřích, za království, a za svatyni, a za Judu; a rozkázal synům Aronovým kněžím, aby obětovali na oltáři Hospodinovu.

22. Takž zbili voly ty, a kněží berouce krev jejich, kropili na oltář. Zbili též i skopce a pokropovali krví jejich oltáře; zbili také i beránky, a krví jejich kropili na oltář.

23. Přivedli i kozly k oběti za hřích před krále i shromáždění, kteřížto vložili ruce své na ně.

24. I zbili je kněží a vyčistili krví jejich oltář k očištění všeho Izraele; nebo za všecken lid Izraelský rozkázal král obětovatí zápal a oběti za hřích.

25. Postavil zase i Levity v domě Hospodinově s cymbály, loutnami a harfami podlé * rozkázání Davidova, a Gada proroka královského, a Nátana proroka; nebo od Hospodina *bylo to přikázáno skrze proroky jeho.* *1 Par.25.1.

26. A tak stáli Levitové s nástroji Davidovými a kněží s trubami.

27. I rozkázal Ezechiáš, aby obětovali zápal na oltáři. A když se začala obět zápalná, začal se zpěv Hospodinův a trubení i *zpěvové* na nástroje Davida, krále Izraelského.

28. Všecko pak shromáždění klanělo se, když zpěváci zpívali, a trubači troubili, a to vše, až se dokonal zápal.

29. A když dokonali obětování zápalu, sklonili se král a všickni, kteříž byli s ním, a poklonu učinili.

30. Tedy přikázal Ezechiáš král i knížata Levitům, aby chválili Hospodina slovy Davidovými a Azafa proroka. I chválili s velikým veselím, * a sklánějíce se, poklonu činili. *2 Mojs.34,8.

31. Potom mluvil Ezechiáš, řka: Nyní jste posvětili rukou svých Hospodinu. Přistupte, a přiveďte oběti vítězné a oběti chvály do domu Hospodinova. Protož přivedilo shromáždění to oběti vítězné a oběti chvály, ano i každý z srdce ochotného k zápalným obětem,

32. Tak že počet obětí zápalných, kteréž přivedlo shromáždění to, byl volků sedmdesáte, skopečů sto, beránků dvě stě, všecko to na obět zápalnou Hospodinovu.

33. Jiných pak věcí posvěcených bylo volů šest set, a ovec tři tisíce.

34. Kněží však bylo * málo, tak že nemohli postačiti vyťahovati z kůže všech obětí zápalných. Pročež pomáhali jim bratři jejich Levitové, až i dokonali dílo to, a dokudž se neposvětili jiní kněží; nebo Levitové byli hotovější ku posvěcení se, nežli kněží. *k.30.3.

35. K tomu k zápalům bylo množství veliké * tuků z obětí pokojných a obětí mokrých, kromě jiných zápalů. A tak vykonána byla služba domu Hospodinova. *3Mojz.3.3.

36. A veselil se Ezechiáš i všecken lid, že Bůh byl nastrojil lid, tak aby se ta věc rychle spravila.

KAPITOLA XXX.

Slavení Fáze od Ezechiáše, a lidu Izraelského i Judského. Potom poslal Ezechiáš ke všemu lidu Izraelskému a Judskému, psal také listy k Efraimovi a Manassesovi, aby přišli do domu Hospodinova do Jeruzaléma, * a slavili velikonoc Hospodinu Bohu Izraelskému. *k.35.1.

2. Snesli se pak byli na tom král i knížata jeho, i všecko shromáždění v Jeruzalémě, aby slavili velikonoc měsíce druhého.

3. Nebo nemohli slaviti toho času, proto že kněží posvěcených se nedostávalo, aniž se lid byl shromáždil do Jeruzaléma.

4. I vidělo se to za dobré králi i všemu množství,

5. A usoudili, aby provolati dali po všem Izraeli, od Bersabé až do Dan, aby přišli k slavení velikonoci Hospodinu Bohu Izraelskému do Jeruzaléma; nebo již byli dávno neslavili tak, jakž psáno jest.

6. Protož šli poslové s listy od krále a od knížat jeho po vší zemi Izraelské a Judské s rozkazem královským tímto: Synové Izraelští, obraťte se k Hospodinu Bohu Abrahamovu, Izákovu a Izraelovu, i obrátí se k ostatkům, kteříž jste koli znikli ruky králů Assyryských.

7. A nebývejte jako otcové vaši a bratři vaši, kteříž převráceně činili proti Hospodinu Bohu otců svých, pročež dal je v zpuštění, jakž sami vidíte.

8. Nyní tedy nezatvrzujte šíji svých tak, jako otcové vaši. Podejte ruky Hospodinu, a podte do svatyně jeho, kte-

rěz posvětil na věky, a služte Hospodinu Bohu svému, a odvrátí se od vás hněv prehlivosti jeho.

9. Nebo obrátíte-li se k Hospodinu, bratři vaši i synové vaši milosrdenství obdrží u těch, kteříž je zjímali, tak že se navrátí do země této. Milosrdný zajisté a dobrotivý jest Hospodin Bůh váš, aniž odvrátí tváři od vás, jestliže se obrátíte k němu.

10. Když pak ti poslové chodili z města do města po kraji Efraim a Manasse až do Zabulon, * posmívali se a utrhalí jim. *1Mojz.19.14.

11. Ale však někteří z Asser, Manasses a Zabulon, poníživše se, přišli do Jeruzaléma.

12. V Judstvu tolikéž byla ruka Boží, tak že jim dal srdce jedno k vykonání rozkazu králova a knížat, podlé slova Hospodinova.

13. I sešlo se do Jeruzaléma lidu mnoho, aby drželi slavnost přesnic měsíce druhého, shromáždění velmi veliké.

14. Tedy povstavše, pobořili oltáře, kteříž byli v Jeruzalémě; též i všecky oltáře, na kterýchž se kadívalo, rozbořili a vmetali do potoka Cedron.

15. Potom pak obětovali beránka velikonočního, čtrnáctého dne měsíce druhého. Kněží pak a Levitové zastyděvše se, posvětili se, a přivedli oběti do domu Hospodinova.

16. A stáli v řadu svém vedlé povinnosti své podlé zákona Mojžíše muže Božího, a kněží kropili krví, berouce ji z rukou Levitů.

17. Nebo mnozi byli v shromáždění, kteříž se neposvětili. Protož Levitové zabijeli beránky velikonoční za každého nečistého, k tomu, aby jich posvětili Hospodinu.

18. Veliký zajisté díl toho lidu, množství z Efraima, Manasses, Izachara a Zabulona, neočistili se, a však jedli beránka velikonočního jinak * než psáno jest. Ale modlil se Ezechiáš za ně, rka: Dobrotivý Hospodin očistíž toho, *2Mojz.12.3 násl.

19. Kdožkoli celým srdcem svým se ustavil, aby hledal Boha, Hospodina Boha otců svých, byť pak i očistěn nebyl vedlé očišťování svatého.

20. I vyslyšel Hospodin Ezechiáše, a uzdravil lid.

21. A tak drželi synové Izraelští, kte-

řiz byli v Jeruzalémě, slavnost přesnic za sedm dní s veselím velikým, a chválili Hospodina každého dne Levitové a kněží na nástrojích silu Hospodinovu.

22. Mluvil pak byl Ezechiáš přívětivě ke všechněm Levitům vyučujícím známosti pravé Hospodina. I jedli *oběti* slavnosti té za sedm dní, obětující oběti pokojné, a oslavující Hospodina Boha otců svých.

23. Tedy sneslo se na tom všecko shromáždění, aby učinili *tolikéz* za druhých sedm dní. Takž slavili *jiných* sedm dní s radostí.

24. Nebo Ezechiáš král Judský * dal shromáždění tomu tisíc volků, a sedm tisíc ovec. Knížata také dala shromáždění volků tisíc, a ovec deset tisíců. A posvětilo se kněží velmi mnoho. *k.35.7.

25. A tak veselilo se všecko shromáždění Judské, i kněží a Levitové a všecko shromáždění, kteréž přišlo z Izraele, i přichozi, kteříž byli přišli z země Izraelské, i obyvatelé Judští.

26. A bylo veselí veliké v Jeruzalémě; nebo ode dnů Salomouna syna Davida, krále Izraelského, nic takového nebylo v Jeruzalémě.

27. Potom pak vstali kněží i Levitové, a dali požehnaní lidu. I vyslyšán jest hlas jejich, a přišla modlitba jejich k přítoku svatosti Hospodinovy v nebe.

KAPITOLA XXXI.

Kažení modlářství. 2. Pořádání kněží a Levitů. 4. Opatření jich od lidu.

A když se to všecko dokonalo, vyšel všecken lid Izraelský, což ho koli bylo v městech Judských, stroskotali modly a posekali háje, a * pobořili výsosti a oltáře po vší zemi Judské a Benjamin, i v Efraim a Manasses, až vše dokonali. Potom navrátili se všickni synové Izraelští, jeden každý k vládařství svému do města svého. *5Mojz.7.5.

2. Ezechiáš pak zase zřídil třídy kněží a Levitů podle tříd jejich, jednoho každého podle povinnosti přísluhování jeho, kněží a Levity k obětem zápalným a pokojným, aby přísluhovali, a oslavovali i chválili Hospodina v branách vojska jeho.

3. Též i částka z statku královského dávana k obětování zápalů, k zápalům jítřním i večerním, též k zápalům sobotním. a na novměsíce i na slavnosti vý-

roční, jakož psáno jest v zákoně Hospodinově.

4. Prikázal také lidu přebývajícím v Jeruzalémě, dávati díl kněžím a Levitům, aby tím ochotnější byli v zákoně Hospodinově.

5. A jakž vyšel tento rozkaz, snesli synové Izraelští mnoho prvotin obilí, mstu, oleje, ovoce palmového i všech úrod polních, a desátek ze všech věcí hojný přinesli.

6. Synové také Izraelští a Judští, kteříž bydlili v městech Judských, i oni desátky z skotů a bravů, a desátky svatě, posvěcené Hospodinu Bohu svému, snášeli a skládali po hromádách.

7. Třetího měsíce počali zakládati těch hromad, a měsíce sedmého dokonali.

8. Přišed pak Ezechiáš s knížaty, a vidouce hromady ty, dobrořečili Hospodinu a lidu jeho Izraelskému.

9. I tázal se Ezechiáš kněží a Levitů o těch hromádách.

10. Jemuž odpověděl Azariáš kněz nejvyšší z domu Sádochova, řka: Jakž počali těch * obětí přináseti do domu Hospodinova, jedli jsme a nasycení jsme, a ještě zůstává hojně; nebo Hospodin požehnal lidu svému, že toho tak mnoho pozůstalo. *4Mojz.5.9.

11. Tedy rozkázal Ezechiáš nadělati špižírni při domu Hospodinovu. I nadělali,

12. A snášeli tam věrně oběti a desátky, i věci posvěcené, a nad tím *byl* za správce Konaniáš Levita, a Simei bratr jeho, druhý.

13. Jechiel pak a Azaziáš, Nachat a Azael, a Jerimot a Jozabad, Eliel, Izmacháš, Machat a Benaiáš, *přivzati* za úředníky od Konaniáše a Simei bratra jeho, podlé poručení Ezechiáše krále, a Azariáše knížete domu Božího.

14. Chóre pak syn Imny, Levita, vrátný brány východní, byl nad tím, což dobrovolně obětovali Bohu, aby rozděloval oběti Hospodinovy a věci svato-svaté.

15. Jemuž ku pomoci byli Eden, Miniamin, Jesua, Semaiáš, Amariáš a Sechanaiáš po městech kněžských, *muži* hodnověrní, aby rozdělovali bratřím svým díly, jakž velikému, tak malému,

16. (Mimo ty, kteříž z pokolení jejich byli pohlaví mužského, od tříletých a výše,) každému vcházejícím do domu

Hospodinova ku povinnostem denním, podle úradů jejich, a podle služby jich i podle třídy jejich,

17. A těm, kteříž počteni byli v rodině kněžské po čeledech otců jejich, i Levítům, ode dvacítiletého a výše, podle služby jich v třídách jejich,

18. Též i rodině jejich, na všechny maličké jich, ženy jejich, syny jejich i dcery jejich, a všemu množství; nebo dověrně posvětili se v svatosti.

19. Synům také Aronovým kněžím v předměstech měst jejich po všech městech ti muži, kteříž zejména zaznamenáni jsou, dávali díly každému pohlaví mužského z kněží i každému z rodiny Levitů.

20. A tak učinil Ezechiáš ve všem Judstvu, a činil, což dobrého, přímého a pravého jest před Hospodinem Bohem svým.

21. A ve všelikém díle, kterézkoli začal při službě domu Božího, a v zákoně i v přikázání, hledaje Boha svého, celým srdcem svým to činil, a šťastně se mu vedlo.

KAPITOLA XXXII.

Senacherib pyšný přítáhl do Judstva, 9. rouhal se Bohu, 21. zahynul, 33. a Ezechiáš umřel.

Po těch věcech a stálém nařízení jejich, přítáhl * Senacherib král Assyrský, vtrhl do Judstva, a položil se proti městům hrazeným, a uložil jich zdobývati sobě.

2. Vida pak Ezechiáš, že přítáhl Senacherib, a že tvář jeho *obrácena jest k boji proti Jeruzalému,*

3. Úradil se s knížaty a rytíři svými, aby zasypali vody studnice, kteréž byly vně za městem. I pomáhali jemu.

4. Nebo shromáždilo se lidu množství, a zasypali všechny studnice i potok rozvodňující se u prosted země, řkouce: Proč přijdouce králové Assyrští, mají najíti vody tak mnoho?

5. A posiliv se, vystavěl všecku zed zbořenou, a zopravoval věže, a vně zed druhou. Úpevnil i Mello města Davida, k tomu také nadělal braně velmi mnoho i pavéz.

6. Zřídil též hejtmany válečné nad lidem, a shromáždil je k sobě do ulice u brány městské, a mluvil jim přívětivě, řka:

7. Posilíte se a zmužile sobě počínejte, nebojte se, ani strachujte tváři krále

Assyrského, ani všeho množství, kteréž jest s ním; nebo * větší jest s námi, než s ním.

8. S nímť jest * rámě člověka, s námi pak jest Hospodin Bůh náš, ku pomoci naší a k bojování za nás. I zpolehl lid na slova Ezechiáše krále Judského.

9. Potom poslal Senacherib král Assyrský služebníky své do Jeruzaléma, (sám pak ležel u Lachis, a všecko království jeho bylo s ním,) k Ezechiášovi králi Judskému, i ke všemu lidu Judskému, kterýž byl v Jeruzalémě, řka:

10. Takto praví Senacherib král Assyrský: V čem vy doufáte, že zůstáváte v ohradě v Jeruzalémě?

11. Zdalíž Ezechiáš nenavodí vás, aby vás zmořil hladem a žízni, pravě: Hospodin Bůh náš vytrhne vás z ruky krále Assyrského?

12. Zdalíž jest sám Ezechiáš nepobořil výsosti jeho a oltářů jeho, a přikázal Judovi a obyvatelům Jeruzalémským, řka: Před jedním oltářem klaněti se budete, a na něm kaditi.

13. Nevíte-liž, co jsem učinil já i otcové moji všechněm národům zemi? Zdalíž * jak mohli bohové národů a zemi vytrhnouti země své z ruky mé?

14. Kdo *byl* mezi všemi bohy národů těch, kteréž jsou vyplnili otcové moji, kterýž by mohl vytrhnouti lid svůj z ruky mé? Aby pak mohl Bůh váš vytrhnouti vás z ruky mé?

15. Protož tedy nechť vás nesvodí Ezechiáš, ani vás namlouvá, aniž mu věřte. Kdyžtě nemohl žádný bůh všech národů a království vytrhnouti lidu svého z ruky mé, jako i z ruky otců mých, nadtoť ovšem bohové vaši nevytrhnou vás z ruky mé.

16. Přes to ještě mluvili služebníci jeho i proti Hospodinu Bohu, i proti Ezechiášovi služebníku jeho.

17. Psal také listy, rouhaje se Hospodinu Bohu Izraelskému, a mluvě proti němu, řka: Jakož bohové národů zemských nevytrhli lidu svého z ruky mé, tak nevytrhne Bůh Ezechiášův lidu svého z ruky mé.

18. Křičeli pak hlasem velikým Židovský proti lidu Jeruzalémskému, kterýž byl na zdi, aby strach na ně pustili a předěsili je, aby *tak* vzali město.

19. A tak mluvili o Bohu Jeruzalém-ském, jako o jiných bozích národů země, dílu rukou lidských.

20. Tedy modlil se Ezechiáš král, a Izaiáš prorok syn Amosův z příčiny té, a volali k nebi.

21. I * poslal Hospodin anděla, kterýž vyhladil každého udatného i vývodu i kniže v vojstě krále Assyrského, tak že se s hanbou velikou navrátil do země své. A když všel do chrámu boha svého, ti, kteříž vyšli z života jeho, zamordovali ho tam mečem. ^{*Izai.37,36.}

22. A tak vysvobodil Hospodin Ezechiáše a obyvatele Jeruzalémské z ruky Senacheriba krále Assyrského, a z ruky všech, a provázal je všudy vůkol.

23. Tedy mnozí přinášeli oběti Hospodinu do Jeruzaléma, ano i dary drahé Ezechiášovi králi Judskému, tak že potom vznešen jest u všech národů.

24. V těch dnech * roznemohl se Ezechiáš až k smrti, i modlil se Hospodinu. Kterýž promluvil k němu, a ukázal mu zázrak. ^{*2 Král.20,1. Izai.38,1.}

25. Ale Ezechiáš nebyl vděčen dobrodini sobě učiněného, nebo * pozdvihlo se srdce jeho. Pročež povstala proti němu prehlivost, i proti Judovi a Jeruzalému. ^{*k.26,16.}

26. Ale když se pokořil Ezechiáš pro to pozdvížení srdce svého i s obyvateli Jeruzalémskými, nepřišla na ně prehlivost Hospodinova za dnů Ezechiášových.

27. Měl pak Ezechiáš bohatství a slávu velmi velikou; nebo nashromáždil sobě pokladů stříbra a zlata i kamení drahého a vonných věcí, i pavéz i všelijakých klénotů.

28. A měl špižirny pro úrody obilí, mstu, oleje, i stáje pro všeliká hovada a chlévy pro dobytek.

29. Města také zdělal sobě, a měl bravů a skotů množství; nebo Bůh dal jemu zboží náramně veliké.

30. Tentýž Ezechiáš zasypal tok vody Gihonu hořejší, a přímo vedl jej dolů k západní straně města Davidova, a šťastně se vedlo Ezechiášovi ve všech skutcích jeho.

31. Toliko při * poselství knížat Baby-lonských poslaných k němu, aby se vyptali na zázrak, kterýž se byl stal v zemi, opustil ho Bůh, aby ho zkusil, aby

známé bylo všechno; *co bylo v srdci jeho.* ^{*Izai.39,1.}

32. Jiné pak věci Ezechiášovy i pobožnost jeho zapsány jsou v proroctví Izaiáše proroka syna Amosova, a v knize o králích Judských a Izraelských.

33. I usnul Ezechiáš s otci svými, a pochovali jej výše nad hroby potomků Davidových, a učinili jemu poctivost při smrti jeho všecken Juda i obyvatelé Jeruzalémští. A kraloval Manasses syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXXIII.

Modlárství, 10. zajetí, 18. pokání 20. i smrt Manassesova.
21. Kralování 24. i zahynutí Amosa syna jeho.

Ve dvanácti letech byl Manasses, když počal kralovati, a padesáte pět let kraloval v Jeruzalémě.

2. Činil pak to, což jest zlého před očima Hospodinovými, vedlé * ohavnosti těch národů, kteréž Hospodin vyhnal před syny Izraelskými. ^{*5 Mojs.18,9.}

3. Nebo vzdělal zase výsosti, * kteréž byl rozbořil Ezechiáš otec jeho, a vystavěl oltáře Bálům, a vysadil háje, a klaněje se všemu vojsku nebeskému, sloužil jim. ^{*2 Král.18,4.}

4. Vzdělal také oltáře v domě Hospodinově, o němž byl řekl * Hospodin: V Jeruzalémě bude jméno mé na věky. ^{*5 Mojs.12,5.11.1 Král.9,3.}

5. Vzdělal, pravím, oltáře všemu vojsku nebeskému ve dvou síních domu Hospodinova.

6. Přesto dal provoditi syny své skrze oheň v údolí Benhinnom, a šetřil časů, s hadačstvím a s kouzly se obíral, a nařídil zaklínače a čarodějníky, a mnoho zlého páchal před očima Hospodinovými, popouzeje ho.

7. Postavil také obraz rytý, kterýž byl udělal, v domě Božím, o kterémž byl řekl Bůh Davidovi a * Šalomounovi synu jeho: V domě tomto a v Jeruzalémě, kterýž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských, oslavím jméno své na věky. ^{*k.7,10.}

8. Aníž více pohnu nohou lidu Izraelského z země, kterouž jsem oddělil očům vašim, jen toliko budou-li šetřiti, aby plnili všechno to, což jsem jim přikázal, všecken zákon, ustanovení a soudu skrze Mojžiše *vydané.*

9. Ale Manasses uvedl v blud Judské i obyvatele Jeruzalémské, tak že činili horší věci nežli ti národové, kteréž vy-

plénil Hospodin před tváří synů Izraelských.

10. A ačkoli mluvil Hospodin k Manassesovi a k lidu jeho, oni * však nepozorovali. *k.24,19.

11. Pročež přivedl na ně Hospodin hejtmany vojska krále Assyrského, kteříž jali * Manasses v trní, a svázavše ho dvěma řetězy ocelivými, dovedli jej do Babylona. *Zalm.107,10.násl.

12. Tam pak jsa * sevřin, modlil se Hospodinu Bohu svému, a ponižoval se velmi před obličejem Boha otců svých, *Zalm.18,7.

13. A modlil se jemu. I naklonil se k němu, a vyslyšel modlitbu jeho, a uvedl jej zase do Jeruzaléma do království jeho. Tehdy poznal Manasses, že sám Hospodin jest Bohem.

14. A potom vystavěl zed zevnitřní města Davidova k západní straně Gihonu potoku, až kudy se chodí k bráně rybné, a obehnal Ofel, a vyhnal ji velmi vysoko. Rozsádl také hejtmany vojska po všech městech hrazených v Judstvu.

15. Vymetal také bohy cizí a rytinu z domu Hospodinova, a všechny oltáře, kterýchž byl nadělal na hoře domu Hospodinova i v Jeruzalémě, a vyházal za město.

16. Opravil zase i oltář Hospodinův, a obětoval na něm oběti pokojné a díků-nění, a přikázal Judským, aby sloužili Hospodinu Bohu Izraelskému.

17. A však vždy ještě lid obětoval na výsostech, ale toliko Hospodinu Bohu svému.

18. Jiné pak věci Manassesovy, i modlitba jeho k Bohu jeho, a slova proroků, kteříž mluvivali k němu ve jménu Hospodina Boha Izraelského, to vše zapsáno v * knize o králich Izraelských. *2Kral.21,1.

19. Modlitba pak jeho i to, že vyslyšán jest, a každý hřích jeho, i přestoupení jeho, i místa, na kterýchž byl postavil výsosti, a zdělal háje a rytiny, ještě prvé než se pokoril, to vše zapsáno jest v knihách Chozai.

20. I usnul Manasses s otci svými, a pochovali jej v domě jeho, a kraloval Amon syn jeho místo něho.

21. Ve dvaceticma letech * byl Amon, když počal kralovati, a dvě léta kraloval v Jeruzalémě. *2Kral.21,19.

22. I činil to, což jest zlého před očima

Hospodinovým, tak jako byl činil Manasses otec jeho; nebo všechněm rytinám, kterýchž byl nadělal Manasses otec jeho, obětoval Amon a sloužil jim.

23. Aníž se ponížil před Hospodinem, jako se ponížil Manasses otec jeho, nýbrž on Amon mnohem více hřešil.

24. Spuntovali * se pak proti němu služebníci jeho, a zamordovali jej v domě jeho. *2Kral.12,20; 21,23.

25. Tedy pobil lid země všechny ty, kteříž se byli spuntovali proti králi Amonovi, a ustanovil lid země krále Joziáša syna jeho místo něho.

KAPITOLA XXXIV.

Náboženství obnoveno 8. i chrám. 14. Zákon Boží nalezen i čten. 29. Smlouva krále i lidu s Bohem učiněna.

V osmi letech byl Joziáš, když kralovati počal, a kraloval jedno a třiceti let v Jeruzalémě.

2. Ten * činil to, což jest pravého před očima Hospodinovým, chodě po cestách Davida otce svého, a neuchýlil se na pravo ani na levo. *k.29,2.

3. Léta zajisté osmého kralování svého, když ještě mládenček byl, počal hledati Boha Davida otce svého, dvanáctého pak léta počal vyčišťovati Judy a Jeruzaléma od výsosti, hájů, rytin a slitin.

4. Nebo u přítomnosti jeho * rozbořili oltáře Bálů, i obrazy slunečné, kteříž byli na nich, zpodtlnal. Těz i háje a řytiny, i slitiny zdrobil a setřel, a rozsypal po hrobích těch, kteříž jim obětovali. *2Kral.11,18.

5. Kosti * pak kněží popálil na oltářích jejich, a vyčistil Judu a Jeruzalém, *2Kral.23,20.

6. Těz i města v pokolení Manasses, Efraim a Simeon, až i Neftalim i pustiny jejich vřkol.

7. A tak zkazil oltáře a háje, a rytiny stroskotal na kusy, a všechny obrazy slunečné vysekal po vši zemi Izraelské. Potom navrátil se do Jeruzaléma.

8. Léta pak osmnáctého kralování svého, když vyčistil zemi a dům Boží, poslal Safana syna Azaliášova, a Maaseiáše úředníka města, a Joacha syna Joachazova kanclíře, aby opraven byl dům Hospodina Boha jeho.

9. Kteříž přišedše k Helkiášovi knězi nejvyššimu, dali peníze snesené do domu Božího, kteréž byli Levitové vrátní vybrali od Manasses a Efraima, i ode

všech ostatků Izraelských, i od všeho Judy a Beniamina, a navrátili se do Jeruzaléma.

10. Dali * je pak v ruce správce toho díla, kteříž představeni byli nad domem Hospodinovým, a ti vydávali je dělníkům, jenž dělali v domě Hospodinově, opravující a utvrzující jej. *2Král.22,5násl.

11. I dali tesarfím a stavitelům, aby najednali kamení tesaného, a dříví k vazbám i k trámům domů, kteréž byli zbořili králové Judští.

12. Muži pak ti věrně se měli při té práci, nad nimiž ustanoveni Jachat a Abdiáš Levitové z synů Merari, Zachariáš a Mesullam z synů Kabat, aby s pilností přidrželi k práci. A z těch Levitů každý uměl hrát na nástroje muzické.

13. Ale nad nosiči, i kteříž přidrželi dělníky ke všeliké práci, byli z Levitů písaři, úředníci a vrátní.

14. A když vynášeli peníze, kteréž byly sneseny do domu Hospodinova, našel Helkiáš kněz knihu zákona Hospodinova vydaného skrze Mojžiše.

15. I řekl Helkiáš k Safanovi písaři: Knihu * zákona nalezl jsem v domě Hospodinově. I dal Helkiáš tu knihu Safanovi. *2Král.22,8.

16. Safan pak přinesl tu knihu králi, a při tom jemu oznámil, řka: Všecko, cožkoli bylo poručeno služebníkům tvým, dělají.

17. Nebo sebravše peníze, což se jich koli nalezlo v domě Hospodinově, vydali je v ruce úředníkům a dělníkům.

18. Oznámil také Safan písař králi, řka: Knihu mi dal Helkiáš kněz. I četl v ní Safan před králem.

19. Pročž když slyšel král slova zákona, roztrhl roucho své.

20. A rozkázal král Helkiášovi, též Achikamovi synu Safanovu, a Abdonovi synu Michovu, a Safanovi písaři, a Asaiášovi služebníkovi královskému, řka:

21. Jděte, poraďte se s Hospodinem o mne i o pozůstalý lid Izraelský a Judský, z strany slov knihy této, kteráž jest nalezena; nebo veliký jest hněv Hospodinův, kterýž jest vylit na nás, proto že neostříhali otcové naši slova Hospodinova, aby činili všecko, což psáno jest v knize této.

22. Tedy šli, Helkiáš a kteříž byli při králi, k Chuldě prorokyni, manželce Saluma syna Tekue, syna Chasrova, stráž-

ného nad rouchem, nebo bydlila v Jeruzalémě na druhé straně, a mluvili k ní ty věci.

23. Kteráž řekla jim: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Povězte muži tomu, kterýž poslal vás ke mně,

24. Takto praví Hospodin: Aj, já uvedu zlé věci na toto místo a na obyvatele jeho, všecka zlořečení napsaná v * knize té, kterouž čtli před králem Judským.

*3 Mojš.26,14násl.

25. Proto že opustili mne a kadili bohům cizím, aby mne popouzeli všemi skutky rukou svých. Z té příčiny vylita bude prehlivost má na toto místo, aniž bude uhašena.

26. Králi pak Judskému, kterýž poslal vás, abyste se tázali Hospodina, takto povíte: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský o slovích těch, kteráž jsi slyšel:

27. Poněvadž obměkčeno jest srdce tvé, a ponížil jsi se před tváří Boží, kdyžs slyšel slova jeho proti místu tomuto a proti obyvatelům jeho, a ponížete se přede mnou, roztrhl jsi roucho své, a plakals přede mnou, i já vyslyšel jsem tě, praví Hospodin.

28. Aj, já připojím tě k otcům tvým, a pochován budeš v hrobích svých v pokoji, aby * neviděly oči tvé ničeho z toho zlého, kteréž já uvedu na místo toto a na obyvatele jeho. I oznámili králi tu řeč. *2Král.22,20.

29. Tedy poslav král, shromáždil všechny starší Judské a Jeruzalémské.

30. A vstoupil král do domu Hospodinova, a všickni muži Judští i obyvatelé Jeruzalémští, kněží, Levitové a všecken lid od velikého až do malého, i četli, aby všickni slyšeli všecka slova knihy smlouvy, kteráž byla nalezena v domě Hospodinově.

31. Potom stoje král na místě svém, učinil * smlouvu před Hospodinem, že bude následovati Hospodina, a ostříhati přikázání jeho i svědectví jeho a ustanovení jeho z celého srdce svého a ze vši duše své, a plniti slova smlouvy té, kteráž jsou v té knize zapsána. *k.15,12.

32. I rozkázal, aby k témuž každý stál, kdož by koli nalezen byl v Jeruzalémě a v Beniaminovi. I činili obyvatelé Jeruzalémští podlé smlouvy Boží, Boha otců svých.

33. Tehdáž také vyprázdnil Joziáš všechny obavnosti ze všech zemí synů Izra-

elských, a přidržel všechny, kteřížkoli byli v Izraeli, k tomu, aby sloužili Hospodinu Bohu svému. Po * všechny dny jeho neodstoupili od následování Hospodina Boha otců svých.

*Soud.2,7.

KAPITOLA XXXV.

Joziáš velikunoc slavil, 20. potom v válece proti králi Egypťskému zhylnul.

Slavil také Joziáš v Jeruzalémě velikunoc Hospodinu, a zabili beránka velikonočního čtrnáctého dne měsíce prvního.

2. A postaviv kněží v strážech jejich, utvrdil je v přísluhování domu Hospodina.

3. I řekl Levitům, kteříž připravovali za všecken lid Izraelský věci svaté Hospodinu: Vneste truhlu svatosti do domu, * kterýž ustavěl Šalomoun syn Davidův, král Izraelský. Nebudeť vám břemenem na ramenou. A tak nyní služte Hospodinu Bohu svému a lidu jeho Izraelskému.

*1 Král.6,1 násl.

4. A připravte se po čeledech otců svých, po třídách svých, tak jakž nařídil David král Izraelský, a podle nařízení Šalomouna syna jeho.

5. A stůjte v svatyni podle rozdílu čeledi otcovských, bratří národu svého, a podle rozdělení každé čeledi otcovské Levitů.

6. A tak zabíte beránka, a posvěťte se, a připravte bratřím svým, chovajíce se vedlé slova Hospodina *vydaného* skrze Mojžíše.

7. Daroval * pak Joziáš všemu množství z stáda beráneků a kozelců, vše k obětem velikonočním, podle toho všeho, jakž postačovalo, v počtu třidcet tisíců, a skotů tři tisíce, to vše z statku královského.

*k.30,24.

8. Knížata jeho také k lidu, kněžím i Levitům štědrě se ukázali: Helkiáš, Zachariáš a Jechiel, přední v domě Božím, dali kněžím k obětem velikonočním dva tisíce a šest set *bravů* a skotů tři sta.

9. Konaniáš pak s Semaiášem a Nata-naelem bratřimi svými, též Chasabiáš, Jehiel, Jozabad, přední z Levitů, darovali jiným Levitům k obětem velikonočním pět tisíc *bravů* a skotů pět set.

10. A když připraveno bylo *všecko* k službě, stáli kněží na místě svém, a Levitové v třídách svých, podle rozkazu královského.

11. I zabijeli beránky velikonoční, kně-

ží pak kropili *krví*, berouce z rukou jejich, a Levitové vyťahovali z *koží*.

12. Tedy oddělili zápal, aby dali lidu podle rozdělení domů čeledi otcovských, tak aby obětováno bylo Hospodinu, jakž psáno jest v knize Mojžíšově. Tolikéž i s voly *učinili*.

13. I pekli beránky velikonoční ohněm podle obyčeje, ale jiné věci posvěcené vařili v hrncích, v kotličích a v páncích, a rozdávali rychle všemu lidu.

14. Potom pak připravili sobě a kněžím. Nebo kněží, synové Aronovi, zápal y a tuky až do noci obětováli, protož Levitové připravili sobě i kněžím, synům Aronovým.

15. Též i * zpěváci, synové Azafovi, stáli na místě svém podle rozkázání Davida Azafovi, Hémanovi i Jedutunovi, proroku královskému, *vydaného*. Vrátní také při jedné každé bráně neměli odcházeti od své povinnosti, pročť bratří jejich Levitové jiní strojili jim.*1 Par.25,1.

16. A tak nastrojena byla všecka služba Hospodina v ten den, v slavení hodu beránka a obětování oběti zápalné na oltáři Hospodinovu, podle rozkázání krále Joziáše.

17. I slavili synové Izraelští, což se jich našlo, hod beránka v ten čas a slavnost přesnic za sedm dní.

18. Nebyla pak slavena * velikunoc té podobná v Izraeli ode dnů Samuele proroka, aniž který z králů Izraelských slavil hodu beránka podobného *tomu*, kterýž slavil Joziáš s kněžimi a Levity, i se vším lidem Judským a Izraelským, což se ho našlo, i s obyvateli Jeruzalémskými.

*k.30,26.

19. Osmnáctého léta kralování Joziášova slaven byl ten hod beránka.

20. Potom po všem, když již spravil Joziáš dům *Boží*, přitáhl * Nécho král Egypťský, aby bojoval proti Charkemis podle Eufraten, Joziáš pak vytáhl proti němu.

*2 Král.23,29.

21. Kterýž ač poslal k němu posly, řka: Já nic nemám s tebou činiti, králi Judský. Ne proti tobě, *slýš* ty, dnes *táhnu*, ale proti domu, kterýž se mnou bojuje, kamž mi rozkázal Bůh, abych pospíšil. Nebojuj s Bohem, kterýž se mnou jest, ať tě neshladí:

22. Joziáš však neodvrátil trávi své od něho, ale aby bojoval s ním, změnil odev svůj, aniž uposlechl slov Néchových,

poslých z úst Božích. A tak přitáhl, aby se s ním potýkal na poli * Mageddo.

23. I * postřelili střelci krále Joziáš. Tedy řekl král služebníkům svým: Odvezte mne, neboť jsem velmi nemocen.

24. Takž přenesli jej služebníci jeho z toho vozu, a vložili ho na druhý vůz, kterýž měl, a dovezli jej do Jeruzaléma. I umřel, a pochován jest v hrobích otců svých. I plakal všecken Juda a Jeruzalém nad Joziášem.

25. Naříkal také i * Jeremiáš nad Joziášem, a zpívali všickni zpěváci a zpěvákyně v naříkáních svých o Joziášovi až do dnešního dne, kteráž uvedli v obyčej Izraeli. A ta jsou zapsána v pláti Jeremiášovu.

26. Jiné pak věci Joziášovy, i pobožnost jeho, jakž napsáno jest v zákoně Hospodinově,

27. I skutkové jeho první i poslední, to vše zapsáno jest v knize o králich Izraelských a Judských.

KAPITOLA XXXVI.

Čyt král Judských bídné zavedení, 22. a lidu Božeho zase propuštění.

Tedy vzal lid země * Joachaza syna Joziášova, a ustanovili ho králem na místě otce jeho v Jeruzalémě.

2. Ve třímecitma letech byl Joachaz, když počal kralovati, a tři měsíce kraloval v Jeruzalémě.

3. Nebo vzal jej král Egyptský z Jeruzaléma, a uložil na zemi pokutu sto centněřů stříbra a centněř zlata.

4. A ustanovil král Egyptský * Eliakima bratra jeho nad Judou a Jeruzalémem za krále, a proměnil mu jméno jeho, aby sloul Joakim. Joachaza pak bratra jeho vzal Nécho, a zavedl ho do Egypta.

5. V pětmečitma letech byl Joakim, když počal kralovati, a jedenáct let kraloval v Jeruzalémě. A když činil to, což jest zlého před očima Hospodina Boha svého,

6. Přitáhl proti němu Nabuchodonozor král Babylonský, a svázal jej řetězy ocelivými, aby jej zavedl do Babylona.

7. Nádooby také domu Hospodinova zavezl Nabuchodonozor do Babylona, a dal je do chrámu svého v Babyloně.

8. Jiné pak věci Joakimovy i ohavnosti jeho, kteréž páchal, i což se nalézalo

při něm, to vše zapsáno jest v knize o králich Izraelských a Judských. I kraloval * Joachin syn jeho místo něho.

9. V osmi letech byl Joachin, když kralovati počal, a kraloval tři měsíce a deset dní v Jeruzalémě, a činil to, což bylo zlého před očima Hospodinovými.

10. Potom pak po roce * poslal král Nabuchodonozor, a dal ho zavěsti do Babylona s klénoty domu Hospodinova, a ustanovil králem Sedechiáš, příbuzného jeho, nad Judou a Jeruzalémem.

11. V jedenmečitma letech byl Sedechiáš, když počal kralovati, a jedenáct let kraloval v Jeruzalémě.

12. I činil to, což jest zlého před očima Hospodina Boha svého, aniž se pokofil před Jeremiášem prorokem mluvícím řeč Hospodinovu.

13. Nýbrž i Nabuchodonozorovi králi se zprotivil, jenž ho byl přísahou zavázal skrze Boha, a zatvrdil šíji svou, urputně uložil v srdci svém, aby se nenavracoval k Hospodinu Bohu Izraelskému.

14. Ano i všechna knížata, kněží i lid v mnohá přestoupení se vydali, * podle všech ohavností pohanských, a poškvřili domu Hospodinova, jehož byl posvětil v Jeruzalémě.

15. A když poslal Hospodin Bůh otců jejich k nim posly své, ráno vstáváje a posílaje, proto že se přívětivě měl k lidu svému a k přibytku svému:

16. Posmívali se poslům Božím, a pohrdali slovy jeho, a za svůdce měli proroky jeho, až se rozpálila prehlivost Hospodinova na lid jeho, tak aby nebylo žádného ulčení.

17. I přivedl na ně krále Kaldejského, kterýž zmrdoval mládence jejich mečem v domě svatyně jejich, a neodpustil mládenci ani panně, starci ani kmeti. Všecky dal v ruku jeho.

18. K tomu i * všecky nádoby domu Božího, veliké i malé, i poklady domu Hospodinova, i poklady královské i knížat jeho, všecko zavezl do Babylona.

19. A vypálili dům Boží, a * zbořili zed Jeruzalémskou, též i všecky paláce v něm popálili, ano i všelijaké klénoty drahé v něm zkazili.

20. A což jich pozůstalo po meči, to

převědli do Babylona, a byli služebníci jeho i synů jeho, dokudž nekraloval král Perský,

21. Aby se naplnila řeč Hospodinova skrze * ústa Jeremiášova, dokudž země nevykonala sobot svých; po všechny dny, pokudž byla pustá, odpočívala, až se vyplnilo sedmdesáte let. *Jer.25,11; 27,22; 29,10.

22. Potom léta prvního Cýra krále Perského, aby se naplnila řeč Hospodinova skrze * ústa Jeremiášova, vzbudil Ho-

spodin ducha † Cýrova krále Perského. Kterýž dal provolati po všem království svém, ano také i rozepsal, řka:

*Ezdr.1,1. †Hsi.44,28.

23. Toto praví Cýrus král Perský: Všecka království země dal mi Hospodin Bůh nebeský, a ten mi poručil, abych mu vystavěl dům v Jeruzalémě, kterýž jest v Judstvu. Kdo jest mezi vámi ze všeho lidu jeho, Hospodin Bůh jeho buď s ním, a at jde.

KNIHA EZDRÁŠOVA.

KAPITOLA I.

Propuštění Židů z Babylona, 7. a navrácení jim nádob chrámových od Cýra.

Léta * prvního Cýra krále Perského, aby se naplnila řeč Hospodinova skrze ústa Jeremiášova †, vzbudil Hospodin ducha Cýrova krále Perského, aby dal provolati po všem království svém, ano také i rozepsal, řka: *k.5,13. 2Par.36,22. †Jer.25,11.

2. Toto praví Cýrus král Perský: Všecka království země dal mi Hospodin Bůh nebeský, a on mi poručil, abych mu vystavěl dům v Jeruzalémě, kterýž jest v Judstvu.

3. Kdo jest mezi vámi ze všeho lidu jeho, buď s ním, a nechat jde do Jeruzaléma, kterýž jest v Judstvu, a staví dům Hospodina Boha Izraelského, toho Boha, kterýž jest v Jeruzalémě.

4. Kdož by pak zůstal na kterémkoli místě, kdež jest pohostinu, lidé místa toho ať mu pomohou stříbrem a zlatem, statkem i hovady, mimo oběti dobrovolné k domu Božímu, kterýž jest v Jeruzalémě.

5. I povstali přední z čeledí otců z pokolení Judova a Benjaminova, kněží také a Levitové i každý, číhož ducha vzbudil Bůh, aby šli k stavění domu Hospodinova, kterýž jest v Jeruzalémě.

6. Jimž všickni ti, kteříž bydlili okolo nich, pomáhali nádobami stříbrnými a zlatými, statkem i hovady, a věcmi drahými, mimo všecko, což dobrovolně obětováno bylo.

7. Král také Cýrus vydal nádoby domu Hospodinova, kteréž byl pobral Na-

buchodonozor z Jeruzaléma, a dal je byl do domu Boha svého.

8. Vydal je pak Cýrus král Perský skrze Mitridata správce nad poklady, kterýž je vyčtl * Sesbazarovi knížeti Judskému. *k.5,14.

9. A tento jest počet jejich: Medenic zlatých třidceti, medenic stříbrných tisíc, noží devětmecitma,

10. Koflíků zlatých třidceti, koflíků stříbrných prostějších čtyři sta a deset, nádob jiných na tisíc.

11. Všech nádob zlatých i stříbrných pět tisíc a čtyři sta. Všecko to odnesl Sesbazar, když se stěhoval lid zajatý z Babylona do Jeruzaléma.

KAPITOLA II.

Počet lidu vracujícího se z vězení Babylonského.

Tito pak * jsou lidé té krajiny, kteříž se z zajetí a přestěhování toho brali, jakž je byl přestěhoval Nabuchodonozor král Babylonský do Babylona, a navrátili se do Jeruzaléma a do Judstva, jeden každý do města svého, *Neh.7,6.

2. Kteříž přišli s Zorobábelem, s Jesua, s Nehemiášem, Saraiášem, Reelaiášem, Mardocheem, Bilsanem, Misparem, Bigvajem, Rechumem a Baanou. Počet mužů z lidu Izraelského:

3. Synů Farosových dva tisíce, sto sedmdesáte dva.

4. Synů Sefatiášových tři sta sedmdesáte dva.

5. Synů Arachových sedm set sedmdesát pět.

6. Synů * Pachat Moábových, synů Je-

sue a Joábových dva tisíce, osm set a dvanácte. ^{*Neh.7.11.}

7. Synů Elamových tisíc, dvě stě padesáte čtyři.

8. Synů Zattuových devět set čtyřiceti pět.

9. Synů Zakkai sedm set a šedesát.

10. Synů Báni šest set čtyřiceti dva.

11. Synů Bebai šest set třímecítma.

12. Synů Azgadových tisíc, dvě stě dvámecítma.

13. Synů Adonikamových šest set šedesáte šest.

14. Synů Bigvai dva tisíce, padesáte šest.

15. Synů Adinových čtyři sta padesáte čtyři.

16. Synů Aterových z Ezechiáše devadesát osm.

17. Synů Bezai tři sta třímecítma.

18. Synů Jorahových sto a dvanácte.

19. Synů Chasumových dvě stě třímecítma.

20. Synů Gibbarových devadesáte pět.

21. Synů Betlémských sto třímecítma.

22. Mužů Netofatských padesáte šest.

23. Mužů * Anatotských sto osmmecítma. ^{*Jer.1.1.}

24. Synů Azmavetských čtyřiceti dva.

25. Synů Kariatarimských, Kafirských a Berotských sedm set čtyřiceti a tři.

26. Synů Ráma a Gabaa šest set jedenmecítma.

27. Mužů Michmas sto dvámecítma.

28. Mužů z Bethel a Hai dvě stě třímecítma.

29. Synů z Nébo padesáte dva.

30. Synů Magbisových sto padesáte šest.

31. Synů Elama druhého tisíc, dvě stě padesáte čtyři.

32. Synů Charimových tři sta dvacetí.

33. Synů Lodových, Chadidových a Onových sedm set dvacetí pět.

34. Synů Jerecho tři sta čtyřiceti pět.

35. Synů Senaa tři tisíce, šest set a třídectí.

36. Kněží, synů Jedaiášových z domu Jesua, devět set sedmdesáte tři.

37. Synů Immerových tisíc, padesáte dva.

38. Synů Pasuhurových tisíc, dvě stě čtyřiceti sedm.

39. Synů Charimových tisíc a sedmácta.

40. Levitů, synů Jesua a Kadmiele, synů Hodaviášových, sedmdesáte čtyři.

41. Zpěváků, synů Azafových, sto dvacetí osm.

42. Synů vrátných, synů Sallumových, synů Aterových, synů Talmonových, synů Akkubových, synů Chatita, synů Sobai, všech sto třídectí devět.

43. Netinejských, synů Zicha, synů Chasufa, synů Tabbaot,

44. Synů Keros, synů Siaha, synů Fádon,

45. Synů Lebana, synů Chagaba, synů Akkub,

46. Synů Chagab, synů Samlai, synů Chanan,

47. Synů Giddel, synů Gachar, synů Reaia,

48. Synů Rezin, synů Nekoda, synů Gazam,

49. Synů Uza, synů Paseach, synů Bessai,

50. Synů Asna, synů Meunim, synů Nefusim,

51. Synů Bakbuk, synů Chakufa, synů Charchur,

52. Synů Bazlut, synů Mechida, synů Charša,

53. Synů Barkos, synů Sisera, synů Tamach,

54. Synů Neziach, synů Chatifa,

55. Synů * služebníků Šalomounových, synů Sotai, synů Soferet, synů Feruda, ^{*1Kra.9.21.}

56. Synů Jaala, synů Darkon, synů Giddel,

57. Synů Sefatiášových, synů Chattil, synů Pocheret Hazebaim, synů Ami,

58. Všech Netinejských a synů služebníků Šalomounových tři sta devadesáte dva.

59. Tito * také byli, kteříž šli z Telmelach, Telcharsa, Cherub, Addan a Immer, ale nemohli ukázati domu otců svých a semene svého, že by z Izraele byli: ^{*Neh.7.61.}

60. Synů Delaiášových, synů Tobiášových, synů Nekodových šest set padesáte dva.

61. A z * synů kněžských synové Chabaiášovi, synové Kózovi, synové Barzillai, kterýž pojav sobě ze dcer Barzillai Galádského manželku, nazván jest jménem jejich. ^{*Neh.7.63.}

62. Ti vyhledávali zapsání o sobě, chtí-

ce prokázati rod svůj, ale nenašlo se. Protož zbaveni jsou kněžství.

63. A zapověděl jim Tirsata, aby nejedli z věcí svatosvatých, dokudž by nestál kněz s * urim a thumim. ^{*2Mojš.28,30.}

64. Všeho toho shromáždění pospolu čtyřiceti a dva tisíce, tři sta šedesáte,

65. Kromě služebníků jejich, a děvek jejich, jichž bylo sedm tisíc, tři sta třiceti sedm. A mezi nimi bylo zpěváků a zpěvákyní dvě stě.

66. Koní jejich sedm set třiceti šest, mezků jejich dvě stě čtyřiceti pět.

67. Velbloudů jejich čtyři sta třiceti pět, oslů šest tisíc, sedm set a dvacetí.

68. Z knížat pak čeledi otcovských, někteří, když přišli k domu Hospodinovu, kterýž byl v Jeruzalémě, dobrovolně se oddavše, aby stavěli dům Boží na gruntech jeho,

69. Vedlé možnosti své dali náklad k dílu: Zlata jeden a šedesáte tisíc drachem, stříbra pak pět tisíc liber, a sukni kněžských sto.

70. A tak osadili se kněží i Levitové a někteří z lidu, i zpěváci i vrátní a Netinejší v městech svých, i všecken Izrael v městech svých.

KAPITOLA III.

Vzdělání oltáře. 4. Slavnost stánků. 6. Založení chrámu.

Když pak nastal měsíc sedmý, a byli synové Izraelští v městech, shromáždil se lid * jednomyslně do Jeruzaléma.

^{*k.2,64.}

2. Tedy vstav Jesua syn Jozadakův s bratřimi svými kněžími, a * Zorobábel syn Salatielův s bratřimi svými, vzdělali oltář Boha Izraelského, aby obětovali na něm oběti zápalné, jakožť psáno jest v zákoně Mojžíše muže Božího.

^{*Mat.1,12.†3Mojš.6,9.}

3. A když postavili oltář ten na základech jeho, ačkoli se obávali národů jiných zemí, však obětovali na něm oběti zápalné Hospodinů, oběti zápalné ráno i večer.

4. Drželi také * slavnost stánků, jakož psáno jest, obětující zápal na každý den, vedlé počtu a vedlé obyčeje každého dne,

^{*3Mojš.23,34násl.}

5. A potom obět zápalnou ustavičnou, i na novměsíce i na každou slavnost Hospodinů posvěcenou, i od každého dobrovolně obětujícího dobrovolnou obět Hospodinů.

6. Od prvního dne toho měsíce sedmého počali obětovati zápalů Hospodinů, ačkoli chrám Hospodinův ještě nebyl založen.

7. I dali peníze kameníkům a řemeslníkům, též potravu a nápoje i oleje Sidonským a Tyrským, aby vezli dříví cedrové z Libánu k moři Joppen, podlé povolení jim Cýra krále Perského.

8. Léta pak druhého po jejich se navrácení k domu Božím do Jeruzaléma, měsíce druhého, začali Zorobábel syn Salatielův, a Jesua syn Jozadakův, i jiní bratři jejich kněží a Levitové a všickni, kteříž byli přišli z toho zajetí do Jeruzaléma, a ustanovili Levity od dvacítiletých a výše, aby přihlédali k dílu domu Hospodinova.

9. A tak postaven jest Jesua, synové jeho i bratři jeho, * Kadmiel i synové jeho, synové Judovi spolu, aby přihlédali k dílu při domě Božím, potomci Chenađadovi, synové jejich i bratři jejich Levitové. ^{*k.2,40.}

10. A když zakládali grunty stavitelů chrámu Hospodinova, postavili kněží zobláčené s trubami, a Levity syny Azafovy s cymbály, aby chválili Hospodina vedlé nařízení Davida krále Izraelského.

11. I prozpěvovali jedni po druhých, chválice a oslavující Hospodina, * nebo dobrý jest, a že na věky *trvá* milosrdenství jeho nad Izraelem. Všecken také lid prokřikoval hlasem velikým, chválice Hospodina, proto že založen byl dům Hospodinův. ^{*2Par.5,13.}

12. Mnozí pak z kněží a z Levitů i z knížat čeledi otcovských, starci, kteříž byli viděli prvnější dům, když zakládali tento dům před očima jejich, plakali hlasem velikým. Mnozí nazpět prokřikovali s radostí hlasem velikým,

13. Tak že lid nemohl rozeznati hlasu prokřikování radostného od hlasu pláčícího lidu; nebo lid ten prokřikoval hlasem velikým, a hlas ten slyšán byl daleko.

KAPITOLA IV.

Zastaveno dílo chrámu Božího.

Uslyšavše pak nepřátelé Judovi a Beniaminovi, že by ti, kteříž přestěhovali byli, stavěli chrám Hospodinů Bohu Izraelskému,

2. Přistoupili k Zorobábelovi a k kně-

zatlím *čeledí* otcovských, a řekli jim: Budeme s vámi stavěti; nebo jako i vy hledati budeme Boha vašeho, jemuž i oběti obětuujeme ode dnů * Esarchaddona krále Assyrského, kterýž nás sem uvedl. ^{*2Kra1.19,37.}

3. Tedy řekl jim * Zorobábel a Jesua i jiná knížata *čeledí* otcovských z Izraele: Ne vám, ale nám *náleží* stavěti dům Bohu našemu; nebo my sami stavěti budeme Hospodinu Bohu Izraelskému, jakž přikázal nám král Kýrus, král Perský. ^{*1.2.2.}

4. A však lid té krajiny zemtléval ruce lidu Judského, a ohrožovali je, aby nestavěli.

5. Anobř i najímali proti nim rádce, aby rušili rady jejich, po všecky dny Kýra krále Perského, až do kralování Daria krále Perského.

6. Nebo když kraloval Asverus, při začátku kralování jeho sepsali žalobu proti obyvatelům Judským a Jeruzalémským.

7. (Tak jako za dnů Artaxerxa psal Bislam, Mitridates, Tabel a jiní tovaryši jeho k Artaxerxovi králi Perskému.) Pismo pak listu toho psáno bylo Syrsky, i vykládáno Syrsky.

8. Rechum *totiž* kancléf a Simsai písař napsali jeden list proti Jeruzalému Artaxerxovi králi, takový:

9. Rechum kancléf a Simsai písař i jiní tovaryši jejich, Dinaišti a Afarsat-chaišti, Tarpelaišti, Afarzaišti, Arkevaišti, Babylonští, Susanechaišti, Dehavejští a Elmaišti,

10. I jiní národové, kteréž byl převedl Asnapar veliký a slavný, a rozsadil v městech Samařských, a jiní za řekou, i Cheenetští,

11. (Tento *jest* připsal listu, kterýž poslali k Artaxerxovi králi,) služebníci tvoji, lidé za řekou a Cheenetští.

12. Známo buď králi, že Židé, kteříž se vrátili od tebe, přišedše k nám do Jeruzaléma, město odporné a škodlivé stavějí, i zdi dělají, a základy spojují.

13. Protož nyní buď vědomo králi, bude-li to město vystaveno, a zdi dodělány, platů, cla a úroku dávati nebudou, a tak komoře královské újma bude.

14. Nyní tedy poněvadž dobrodiní paláce užíváme, na obnažování krále neslušelo se nám diviti. Tou příčinou poslali jsme a oznámili to králi,

15. Aby dal hledati v knihách kronik

otec svých, a najdeš v nich, i zviš, že město to jest město odporné a škodlivé králům i krajinám, a že se v něm puntovávají od starodávna, pročež to město *prvé* zkaženo bylo.

16. *Nadto* známoť činíme králi, že bude-li to město vystaveno, a zdi dodělány, tedy vládařtvi za řekou mítí nebudeš.

17. *Tedy* odeslal odpověď král Rechumovi kancléři a Simsaiovi písaři i jiným tovaryšům jejich, kteříž bydlili v Samaři, a jiným za řekou v Selam i v Cheet:

18. Psání, kteréž jste k nám poslali, zjevně čteno jest přede mnou.

19. Protož rozkázal jsem, aby hledali. I našli, že to město zdávna povstává proti králům, a zprotivování i puntování bývají v něm.

20. *Nadto* i králové mocní že bývali v Jeruzalémě, a panovali nade vším, *co jest* za řekou, jimž platové, cla a úrok dáván býval.

21. Protož nyní přikažte, ať jest zastaveno mužům těm, aby to město nebylo stavěno, dokudž by ode mne poručeno nebylo.

22. Hleďtež pak, abyste se v té věci nemýlili, a ať skrze to nezroste něco zlého na škodu králům.

23. Když pak ten připsal listu Artaxerxa krále čten byl před Rechumem a Simsaiem písařem a tovaryši jejich, odešli rychle do Jeruzaléma k Židům, a zastavili jim mocí a silou.

24. A tak přetrženo jest dílo domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a stálo tak až do druhého léta kralování Daria krále Perského.

KAPITOLA V.

Stavení chrámu Božího opět začato, 7. a k Dariovi o to psáno.

Toho času prorokoval * Aggeus prorok a Zachariáš syn Iddo, proroci, Židům, kteříž byli v Judstvu a v Jeruzalémě, ve jménu Boha Izraelského *mluvíce* k nim. ^{*Agg.1.1.}

2. Tedy povstavše Zorobábel syn Salatielův, a Jesua syn Jozadakův, počali zase stavěti domu Božího, kterýž jest v Jeruzalémě, a byli s nimi proroci Boží, pomáhající jim.

3. Téhož času přišel k nim Tattenai, vývoda za řekou, a Setarbozenai, i tovaryši jejich, kteříž takto k nim řekli:

Kdo vám poručil dům tento stavěti a zdi tyto dělati?

4. Tedy jsme jim řekli takto, ano i ty muže, kteří to stavení dělali, jmenovali.

5. Nad staršími pak Židovskými byla ochrana * Boha jejich, tak že nepřekazili jim, dokudž ta věc nepřišla před Daria, jehož tehdáž odpověď přinesli o té věci.

^{*5 Mojs. 11, 12.}

6. Připis listu, kterýž poslal Tattenai vývoda za řekou, a Setarbozenai s tovaryši svými, i Afarsechaišti, kteříž *byli* za řekou, k Dariovi králi.

7. List poslali jemu, a takto bylo psáno v něm: Dariovi králi pokoj všeliký.

8. Známo buď králi, že jsme přišli do Judské krajiny k domu Boha velikého. Kterýžto stavějí kamením velikým, a dříví kladou do stěn, a dílo to spěšně se stavi, a daří se v rukou jejich.

9. Tedy otázali jsme se těch starších, a takto jsme jim řekli: Kdo vám poručil stavěti dům tento, a zdi tyto dělati?

10. Ano i na jména jejich ptali jsme se jich, abychom oznámili tobě, a napsali jména mužů těch, kteříž *jsou* přední mezi nimi.

11. Těmito pak slovy nám odpověděli, řkouce: My jsme služebníci Boha nebe a země, a stavíme dům, kterýž byl ustanoven prvé před mnohými lety, jež * byl veliký král Izraelský stavěl i dokonal.

^{*1 Král. 6, 1.}

12. Ale potom, když popudili otcové naši Boha nebeského, vydal je v ruku Nabuchodonozora krále v Babyloně, Kaldejského, kterýž dům tento zbořil, a lid převedl do Babylona.

13. A však léta prvního Cýra krále Babylonského, Cýrus král rozkázal, aby tento Boží dům byl staven.

14. Nadto i nádoby domu Božího zlaté a stříbrné, kteréž byl Nabuchodonozor vynesl z chrámu, jenž byl v Jeruzalémě, a vnesl je do chrámu Babylonského, i ty vynesl Cýrus král z chrámu Babylonského, a dány jsou Sesbazarovi, jehož byl vývodou ustanovil.

15. A poručil mu, řka: Nádoby tyto vezma, odejdi a slož je v chrámě, kterýž jest v Jeruzalémě, a dům Boží ať stavějí na místě jeho.

16. Tedy Sesbazar ten přišed, založil grunty domu Božího, kterýž jest v Jeruzalémě, a od toho času až podnes staví se, a ještě není dokonán.

17. Nyní tedy jestli se za dobrě králi vidí, necht se pohledá mezi poklady královskými, kteříž jsou tam v Babyloně, jest-li tak, že by Cýrus král poručil, aby staven byl dům Boží tento, kterýž jest v Jeruzalémě. Potom vlii královskou necht nám pošle o té věci.

KAPITOLA VI.

Stavení chrámu, 16. i posvěcení jeho. 19. Slavení velikonoce.

Tedy král Darius rozkázal, aby hledali v bibliotéce, mezi poklady složenými v Babyloně. *

2. I nalezena jest v Achmeta na hradě, kterýž *jest* v Médské krajině, jedna kniha, a takto zapsána byla v ní pamět:

3. Léta * prvního Cýra krále Cýrus král rozkázal: Dům Boží, kterýž byl v Jeruzalémě, ať jest v městě staven na místě, kdež se obětují oběti, a grunty jeho ať vzhůru ženou, zvýši loktů šedesáti, a zšíří loktů šedesáti,

^{*2 Par. 36, 22.}

4. Třmi řady z kamení velikého, a řad z dříví nového, náklad pak z domu královského bude dáván.

5. Nadto * nádoby domu Božího zlaté i stříbrné, kteréž Nabuchodonozor byl pobral z chrámu, jenž byl v Jeruzalémě, a byl je přenesl do Babylona, ať zase navrátí, aby se dostalo do chrámu Jeruzalémského na místo své, a složeno bylo v domě Božím.

^{*k. 1, 7.}

6. Protož nyní, ty Tattenai, vývoda za řekou, Setarbozenai s tovaryši svými, i Afarsechaišti, kteříž jste za řekou, ustupte odtud.

7. Nechte *jich* při díle toho domu Božího. Vůdce Židovský a starší jejich necht ať ten dům Boží stavějí na místě jeho.

8. Ode mne také poručeno jest o tom, co byste měli činiti s staršími Židovskými při stavení toho domu Božího, totiž, aby z zboží královského, z důchodů, jenž jsou za řekou, bez meškání náklad dáván byl mužům těm, aby *dílo* nemělo překážky.

9. A to, čehož by bylo potřebí, buď volků aneb skopců i beránek k zápalným obětem Boha nebeského, obilé, soli, vína i oleje, jakž by rozkázali kněží Jeruzalémští, necht se jim dáva na každý den, a to beze všeho podvodu,

10. Aby měli z čeho obětovati vůni příjemnou Bohu nebeskému, a aby se mohli za život krále i za syny jeho.

11. Nadto ode mne jest rozkázáno: Kdož by koli zrušil přikázání toto, aby vybořeno bylo z domu jeho dřevo, a zdviženo bylo, na němž by oběšen byl, a dům jeho ať jest hnojštěm pro takovou věc.

12. Bůh pak, jehož jméno tam přebývá, zkažiz všelikého krále i lid, kterýž by vztáhl ruku svou k změnění toho, a zkaže toho domu Božího, jenž jest v Jeruzalémě. Já Darius přikazuji sám, bez meškání ať se stane.

13. Tedy Tattenai, vývoda za řekou, a Setarbozenai s tovaryši svými vedlé toho, jakž rozkázal Darius král, tak učinili bez meškání.

14. I stavěli starší Židovští, a šťastně se jim vedlo vedlé proroctví Aggea proroka, a Zachariáše syna Iddova. Stavěli tedy a dokonali z rozkázání Boha Izraelského, a z rozkázání Cýra a Daria, a Artaxerxa krále Perského.

15. A dokonán jest ten dům k třetímu dni měsíce Adar, a ten byl rok šestý kralování * Daria krále. ^{*k.4.24.}

16. Tedy synové Izraelští, kněží a Levitové, i jiní, kteříž byli přišli z převedení, * posvětili toho domu Božího s radostí. ^{*4 Mojz.7,10.}

17. A obětovali při posvěcení toho Božího domu sto telat, skopců dvě stě, beránků čtyři sta, a kozlů * k oběti za hřích za všecken Izrael dvanáct, vedlé počtu pokolení Izraelského. ^{*k.8.35.}

18. I postavili kněží v třídách jejich, a Levity v pořádcích jejich při službě Boží v Jeruzalémě, jakož * psáno jest v knize Mojžišově. ^{*4 Mojz.3,6.}

19. Slavili také ti, kteříž se vrátili z přestěhování, * velikunoc čtrnáctého dne měsíce prvního. ^{*2 Mojz.12,6.}

20. Nebo očistili se byli kněží a Levitové jednomyslně. Všickni čisti byli, a obětovali beránka velikonočního za všechny, jenž zajati byli, i za bratři své kněží, i sami za sebe.

21. A jedli synové Izraelští, kteříž se byli navrátili z přestěhování, i každý, kdož odděliv se od poškrvnění pohanů země, *připojil se* k nim, aby hledal Hospodina Boha Izraelského.

22. Drželi také slavnost přesnic za sedm dní s veselím, proto že je rozveselil Hospodin, a obrátil srdce krále Assyrského k nim, aby jich posílil v díle domu Božího, Boha Izraelského.

KAPITOLA VII.

Ezdrášovo se z Babylona navracení 11. a obdarování jemu i tovaryšům jeho dané.

Po těch pak věcech, za kralování Artaxerxa * krále Perského, Ezdráš syn Saraiáše, syna Azariášova, syna Helkiášova, ^{*Neh.2,1.}

2. Syna Sallumova, syna Sádochova, syna Achitobova,

3. Syna Amariášova, syna Azariášova, syna Meraiotova,

4. Syna Zerachášova, syna Uzi, syna Bukki,

5. Syna * Abisuova, syna Finesova, syna Eleazarova, syna Aronova, kněze nejvyššího, ^{*1 Par.6,4.50.}

6. Tento Ezdráš vyšel z Babylona, a byl člověk zběhlý v zákoně Mojžišově, kterýž dal Hospodin Bůh Izraelský, a dal mu král podlé toho, jakž * ruka Hospodina Boha jeho byla s ním, všechno, zač ho koli žádal. ^{*Neh.2,8.}

7. Vyšli také synové Izraelští a kněží, i Levitové a zpěváci, vrátní a Netinejší do Jeruzaléma, léta sedmého Artaxerxa krále.

8. A přišel do Jeruzaléma pátého měsíce. Tenť jest rok sedmý * krále Daria. ^{*v.7.}

9. Prvního zajisté *dne* měsíce prvního vyšel z Babylona, a prvního *dne* měsíce pátého přišel do Jeruzaléma s * pomocí Boha svého. ^{*k.8,18.}

10. Nebo Ezdráš byl uložil v srdci svém, aby zpytoval zákon Hospodinův i plnil jej, a * aby učil lid Izraelský ustanovením a soudům. ^{*Skutk.1,1.}

11. Tento pak jest přepis listu, kterýž dal král Artaxerxes Ezdrášovi knězi umělému v zákoně, zběhlému v těch věcech, kteréž přikázal Hospodin, a v ustanoveních jeho v Izraeli:

12. Artaxerxes, * král nad králi, Ezdrášovi knězi umělému v zákoně Boha nebeského, *muži* zachovalému i Cheenet-ským. ^{*Ezech.26,7.}

13. Ode mne jest přikázáno, kdož by koli v království mém z lidu Izraelského, a z kněží jeho i z Levitů, dobrovolně jíti chtěl s tebou do Jeruzaléma, aby šel.

14. Poněvadž jsi od krále a sedmi rad jeho poslán, abys dohlédal k Judstvu a k Jeruzalému podlé zákona Boha svého, kterýž máš v ruce své,

15. A abys donesl stříbro a zlato, kte-

řez král a rady jeho dobrovolně obětovali Bohu Izraelskému, jehož příbytek jest v Jeruzalémě,

16. A všecko stříbro a zlato, kteréhož bys dostal ve vsi krajíně Babylonské u těch, kteříž by z lidu dobrovolně co obětovati chtěli, i s kněžimi, kteříž by dobrovolně obětovali k domu Boha svého, kterýž jest v Jeruzalémě,

17. Abys rychle nakoupil za to stříbro telat, skopců, beránek s suchými i mokrymi oběťmi jejich, a obětoval je na oltáři domu Boha vašeho v Jeruzalémě.

18. A což se koli tobě a bratřím tvým za dobré viděti bude, s ostatkem stříbra a zlata učiniti, vedlé vůle Boha vašeho učinite.

19. Nádoby pak, kteréžt jsou dány k službě domu Boha svého, navrať před Bohem v Jeruzalémě,

20. I jiné věci přináležející k domu Boha svého. A což by bylo potřebí dáti, dáš z komory královské.

21. A já, já Artaxerxes král poručil jsem všechněm výběřcím, kteříž jste za řekou, aby všecko, čehož by koli žádal od vás Ezdráš kněz, učitel zákona Boha nebeského, rychle se stalo,

22. Až do sta centnéřů stříbra, a až do sta měr pšenice, a až do sta sudů vína, a až do sta tun oleje, a soli bez míry.

23. Což by koli bylo z rozkazu Boha nebeského, nechť rychle spraví k domu Boha nebeského. Nebo proč má býti prehlivost jeho proti království královu i synům jeho?

24. Také vám oznamujeme, aby na žádného z kněží a Levitů, zpěváků, vrátných, Netinejských a služebníků v domě Boha toho, platu, cla a úroku žádný úředník nevzkládal.

25. Přesto, ty Ezdráši, podle moudrosti Boha svého, kterouž jsi obdařen, nařídíš soudce a rádce, kteříž by soudili všecken lid, jenž jest za řekou, ze všech, kteříž povědomi jsou zákona Boha svého. A kdo by neuměl, budete učiti.

26. Kdož by pak koli neplnil zákona Boha svého a zákona králova, ať se i hned soud vynese o něm, buď k smrti, buďto k vypovězení jeho, neb aby na statku pokutován byl, aneb vězením *treštán*.

27. Požehnáný Hospodin Bůh otců našich, kterýž dal to v srdce královo, aby

zvelebil dům Hospodinův, kterýž jest v Jeruzalémě,

28. A naklonil ke mně milosrdenstvím krále i rad jeho, i všech mocných knížat královských. Protož já * posilněn jsa rukou Hospodina Boha svého nade mnou, shromáždil jsem z lidu Izraelského přednější, kteříž by šli se mnou.

*k. 8, 18. 22.

KAPITOLA VIII.

Jména vracujících se s Ezdrášem z Babylona, 15. též vyprava jejich 31. a příchod do Jeruzaléma.

Tito jsou pak přednější *po čeledech* svých otcovských, a rod těch, kteříž vyšli se mnou za kralování Artaxerxa krále z Babylona:

2. Z synů Finesových Gersom, z synů Itamarových Daniel, z synů Davidových Chattus.

3. Z synů Sechaniášových, *jenž byl* z synů Farosových, Zachariáš, a s ním počet mužů sto a padesáte.

4. Z * synů Pachat Moábových Eliehoenai syn Zerachášův, a s ním dvě stě mužů. *k. 2. 6.

5. Z synů Sechaniášových syn Jachazielův, a s ním tři sta mužů.

6. Z synů Adinových Ebed syn Jonatanův, a s ním padesát mužů.

7. Z synů pak Elamových Izaiáš syn Ataliášův, a s ním sedmdesát mužů.

8. Z synů Sefatiášových Zebadiáš syn Michaelův, a s ním osmdesáte mužů.

9. Z synů Joábových Abdiáš syn Jechielův, a s ním dvě stě a osmnácte mužů.

10. Z synů Selomitových syn Josifiášův, a s ním sto a šedesáte mužů.

11. Z synů Bebai Zachariáš syn Bebai, a s ním osmccitma mužů.

12. Z synů Azgadových Jochanan syn Hakatanův, a s ním sto a deset mužů.

13. Z synů Adonikamových poslednějších, jejich jména jsou tato: Elifelet, Jehiel, Semaiáš, a s ním šedesáte mužů.

14. Z synů Bigvai Utai a Zabbud, a s nimi sedmdesáte mužů.

15. Shromáždil jsem je pak u potoku, kterýž vpadá do Ahavy, a leželi jsme tu tři dni. Potom přehlédal jsem lid a kněží, a z synů Lévi nenašel jsem tu žádného.

16. Protož poslal jsem Eliezera, Ariele, Semaiáše, Elnatana, Jariba, Elnatana, Nátana, Zachariáše a Mesullama, přednější, a Joariba a Elnatana, *muže* učené,

17. A rozkázal jsem jim k Iddovi, knížeti v Chasifia místě, a naučil jsem je, jak by měli mluvit k Iddovi, Achivovi a Netinejským v Chasifia místě, aby nám přivedli služebníky domu Boha našeho.

18. I přivedli nám s pomocí Boží muže rozumného z synů Moholi, syna Lévi, syna Izraelova, a Serebiáše s syny jeho, a bratři jeho osmnácte,

19. A Chasabiáše, a s ním Izaiáše z synů Merari, bratři jeho a synů jejich dvaceti.

20. Z Netinejských pak, kteréž byl zřídil David a knížata k službě Levítům, dvě stě a dvaceti Netinejských. A ti všickni ze jména vyčtení byli.

21. Tedy vyhlásil jsem tu půst u řeky Ahava, abychom se ponižovali před Bohem svým, a hledali od něho cesty přímé sobě a dítkám svým, i všemu jmění našemu.

22. Nebo styděl jsem se žádati od krále vojska a jizdných, aby nás bránili před nepřátely na cestě; nebo jsme byli pravili králi, řkouce: Ruka Boha našeho *jest* nade všemi, kteříž ho hledají upřímě, ale moc a prehlivost jeho proti všechněm, kteříž ho opouštějí.

23. A když jsme se postili a hledali v tom Boha svého, tedy vyslyšel nás.

24. Oddělil jsem pak přednějších kněží dvanácte: Serebiáše, Chasabiáše, a s nimi z bratří jejich deset.

25. I odvážil jsem jim stříbro a zlato, a to nádoby, obět domu Boha našeho, kterouž obětovali král i rady jeho, i knížata jeho a všecken lid Izraelský, což se ho našlo.

26. Odvážil jsem, pravím, do rukou jejich stříbra šest set centněřů a padesát, a nádobí stříbrného sto centněřů, a zlata sto centněřů,

27. A koflíků zlatých dvaceti, *každý* v tisíc drachem, a dvě nádoby z mosazi nejlepší, tak vzácné jako zlato.

28. Potom jsem jim řekl: Vy jste posvěceni Hospodinu, i tyto nádoby posvěceny jsou, a to stříbro i zlato *jest* obět dobrovolná Hospodinu Bohu otců vašich.

29. Pilni toho buďte a ostříhejte, až to i odvážíte před kněžimi přednějšími a Levíty, i předními z *čeledi* otcovských z Izraele v Jeruzalémě, v pokojích domu Hospodinova.

30. A tak přijali kněží a Levítové váhu stříbra, zlata a nádobí, aby donesli do Jeruzaléma, do domu Boha našeho.

31. Zatím hnuli jsme se od řeky Ahava, dvanáctého *dne* měsíce prvního, abychom se brali do Jeruzaléma, a ruka Boha našeho byla s námi, * a vytrhla nás z ruky nepřátel a úkladníků na cestě.

^{*Zalm.18,18.}

32. I přišli jsme do Jeruzaléma, a pobyli jsme tu tři dni.

33. Čtvrtého pak dne odváženo *jest* stříbro a zlato, a nádoby to v domě Boha našeho k ruce Meremota syna Uriáše kněze, s nímž *byl* Eleazar syn Finesův, a pomocníci jejich Jozabad syn Jesua, a Noadiáš syn Binnui, Levítové,

34. Vše v počtu a váze, a zapsána *jest* všecka ta váha toho času.

35. Vrátilvše se *pak* z zajetí ti, kteříž byli přestěhováni, obětovali zápaly Bohu Izraelskému, volků dvanáct za všecken lid Izraelský, skopců devadesát a šest, beránků sedmdesát a sedm, kozlů za * hřích dvanáct, vše v obět zápalnou Hospodinu.

^{*k.6,17.}

36. I dali výpovědi královy vládařům královským i vývodám za řekou. Kteríž pomocni byli lidu i domu Božímu.

KAPITOLA IX.

Horlivá Ezdrášova modlitba ku Pánu Bohu za odpuštění hříchů.

A když se to vykonalo, přistoupili ke mně knížata, řkouce: Neoddělil se lid Izraelský, ani kněží a Levítové od národů zemí, *ale činí* podle ohavností Kananajských, Hetejských, Ferezejských, Jebuzejských, Ammonitských, Moábských, Egyptských a Amorejských.

2. Nebo * nabrali sobě a synům svým dcer jejich, a smísili se s národy zemí, a knížata a vrchnost první byla v tom přestoupení.

^{*5 Mojs.7,3.}

3. Kteroužto věc když jsem uslyšel, roztrhl jsem roucho své i plášť, a trhal jsem vlasy s hlavy své i z brady, a seděl jsem zděšený.

4. I shromáždili se ke mně všickni, třesoucí se před řečmi Boha Izraelského pro přestoupení lidu přestěhovaného, já pak seděl jsem zděšený, až do oběti večerní.

5. Ale v čas oběti večerní vstal jsem od trápení svého, maje na sobě roucho roztržené i plášť svůj, a klekl jsem na

kolena svá, rozprostíraje ruce své k Hospodinu Bohu svému.

6. A řekl jsem: Bože můj, * stydím se a hanbím pozdvihnouti, Bože můj, tváří své k tobě; † nebo nepravosti naše rozmnožily se nad hlavou, a provinění naše vzrostlo až k nebi. *Dan.9.7. †Zalm.38.5.

7. Ode dnů otců našich u veliké jsme vině až do tohoto dne, a pro nepravosti naše vydáni jsme my, králové naši i knězi naši v ruku králů zemí pod meč, v zajetí a v loupež, a v zahánění tváří, tak jakž se to nyní děje.

8. Teď pak rychle stala se nám milost od Hospodina Boha našeho, že zanechal nám ostatků, a dal nám obydlí na místě svatém, aby osvitil oči naše Bůh náš, a dal nám maličké povydechnutí od služby naší.

9. Nebo ač jsme byli služebníci, však nenechal nás Bůh náš v porobě naší, ale naklonil k nám milostí krále Peršské, dav nám život, abychom vyzdvihli dům Boha našeho, a zase obnovili puštiny jeho, nýbrž ohradil nás v Judstvu a v Jeruzalémě.

10. Nyní tedy což díme, ó Bože náš, po těch věcech, poněvadž jsme opustili přikázání tvá,

11. Kteráž jsi vydal skrze služebníky své proroky, fka: Země ta, * do kteréž jdete, abyste jí dědičně vládli, jest země nečistá, pro nečistotu národů těch zemí, pro ohavnosti jejich, kterýmiž ji naplnili vsudy naskrze v nečistoti své. *3 Mojs.18.24.25.

12. Protož nyní * dcer vašich nedávejte synům jejich, a dcer jejich neberte synům vašim, a nehléďte pokoje jejich a dobrého jejich, až na věky, abyste se zmocnili, a jedli dobré věci země, a k dědičnému vládařství zanechali jí synům svým až na věky. *2 Mojs.34.16. 5 Mojs.7.2.3.

13. Po všech pak těch věcech, kteréž na nás přišly pro zlé skutky naše, a pro veliké naše provinění, poněvadž ty, Bože náš, netrestal jsi nás podle nepravosti našich, a dal jsi nám vysvobození takové,

14. Opět-liž bychom rušiti měli tvá přikázání, a přizniti se s národy těmito ohavnými? Zdaliž bys se zřívě nehněval na nás, až bys nás do konce vyhledil, tak že by žádný nezůstal a neušel?

15. Hospodine Bože Izraelský, ty jsi

spravedlivý; nebo jsme pozůstali ostatkové, jakž se to vidí dnešního dne. Aj, my jsme před tebou s proviněním svým, ač bychom neměli postavovati se před tváří tvou pro věci takové.

KAPITOLA X.

Pokání lidu. 7. Oddělení od dcer pohanských, 18. a jména těch, kteříž je byli spojímali.

Když se pak Ezdráš, padna před domem Božím, tak modlil a vyznával s pláčem, sešel se k němu z lidu Izraelského zástup velmi veliký mužů i žen i dětí. A když plakal lid pláčem velikým,

2. Tedy mluvil Sechaniáš syn Jechielův z synů Elamových, a řekl Ezdrášovi: Myf jsme zhřešili proti Bohu svému, že * jsme pojímali ženy cizozemky z národů zemí, a však vždy Izrael může míti naději při té věci. *Neh.13.23.

3. Nyní tedy vejděme v smlouvu s Bohem svým, zapudíce všecky ženy i syny jejich podle rady Páně a těch, jenž se třesou před přikázáním Boha našeho, a tak podle zákona ať se stane.

4. Vstaň, nebo na tobě jest ta věc, a my budeme při tobě. Posilň se a učin tak.

5. I vstal Ezdráš a zavázal přísahou přednější knězi a Levítu i všecken lid Izraelský, aby tak učinili. I přísáhli.

6. A vstav Ezdráš od domu Božeho, odšel do pokojika Jochananova, syna Elisibova, i všel tam, a nejedl chleba, ani vody nepil; nebo zámutek měl pro přestoupení těch, jenž se přestěhovali.

7. Zatím dali provolati v Judstvu a v Jeruzalémě všechněm přestěhovaným, aby se shromáždili do Jeruzaléma,

8. Kdo by pak koli nepřišel ve třech dnech, podle rady knížat a starších, aby všecken statek svůj propadl, a sám odloučen byl od shromáždění přestěhovaných.

9. A protož shromáždili se všickni muži Judští i Beniamin do Jeruzaléma ke dni třetímu, dvacátého dne měsíce, (a ten měsíc byl devátý.) I seděl všecken lid na ulici domu Božeho, třesouce se pro tu věc i pro děšť.

10. Tedy vyvstal Ezdráš kněz a řekl k nim: Vy jste zhřešili, že jste * pojímali ženy cizozemky, abyste přidali k provinění lidu Izraelského. *k.9.1.2.

11. Protož již vyznejte se Hospodinu Bohu otců svých, a činite vůli jeho, a od-

dělte se od národů cizích, i od žen cizozemek.

12. I odpovědělo všecko to shromáždění, a řekli hlasem velikým: Podlé slova tvého povinni jsme tak učiniti.

13. Ale lidu mnoho *jest*, a překa, a nemůžeme vně státi. K tomu není ta práce jednoho dne ani dvou, nebo mnoho *jest* nás, kteříž jsme v tom přestoupili.

14. Necht jsou postavena, prosíme, knížata naše ze všeho shromáždění, a kdož koli *jest* v městech našich, kterýž pojal ženy cizozemky, ať přijde v čas uloženy, a s nimi starší z jednoho každého města i soudcové jejich, až bychom tak odvrátili hněv prehlivosti Boha našeho od sebe pro tu věc.

15. Takž Jonatan syn Azahelfiv, a Jachziáš syn Tekue, postaveni byli nad tím, Mesullam pak a Sabbetai, Levitové, pomáhali jim.

16. Tedy učinili tak při těch, jenž přestěhování byli. I odděleni jsou Ezdráš kněz a muži přední *čeledí* otcovských po domích otců svých, všickni ti ze jména, a zasedli prvního dne měsíce desátého, aby to vyhledali.

17. Což i konali při všech mužích, kteříž byli pojali ženy cizozemky, až do prvního dne prvního měsíce.

18. Našli se pak z synů kněžských, jenž spojimali ženy cizozemky *tito*: Z synů Jesua syna Jozadakova, a z bratří jeho: Maaseiáš, Eliezer, Jarib a Gedaliáš.

19. Ale * povolili, aby zapudili ženy své. A ti, kteříž provinili, *obětovali* skopce z stáda za vinu svou. *2Kra.10.15.

20. A z synů Immer: Chanani a Zebadiáš.

21. Z synů Charim: Maaseiáš, Eliah, Semaiáš, Jechiel a Uziáš.

22. Z synů Paschur: Elioenai, Maaseiáš, Izmael, Natanael, Jozabad a Elasa.

23. A z Levitů: Jozabad, Simej, Kelaiáš, (jenž *jest* Kelita,) Petachiáš, Juda a Eliezer.

24. Z zpěváků pak Eliasib, a z vrátných Sallum, Telem a Uri.

25. A z lidu Izraelského, z synů Farosových: Ramiáš, Jeziáš, Malkiáš, Miamin, Eleazar, Malkiáš a Benaiáš.

26. Z synů Elamových: Mataniáš, Zachariáš, Jechiel, Abdi, Jeremot a Eliah.

27. Z synů Zattu: Elioenai, Eliasib, Mataniáš, Jeremot, Zabab, a Aziza.

28. Též z synů Bebai: Jochanan, Chananiáš, Zabbai, Atlai.

29. Z synů Báni: Mesullam, Malluch, Adaiáš, Jasub, Seal, Jeremot.

30. Z synů Pachat Moábových: Adna a Chélael, Benaiáš, Maaseiáš, Mataniáš, Bezaleel, Binnui a Manasse.

31. Z synů Charimových: Eliezer, Isiáš, Malkiáš, Semaiáš, Simeon,

32. Benjamin, Malluch, Semariáš.

33. Z synů Chasumových: Mattenai, Mattata, Zabab, Elifelet, Jeremai, Manasses, Simej.

34. Z synů Báni: Maadai, Amram, Uel,

35. Benaiáš, Bediáš, Keluhu,

36. Vaniáš, Meremot, Eliasib,

37. Mattaniáš, Mattenai, Jaasav,

38. Báni, Binnui, Simej,

39. Selemiáš, Nátan a Adaiáš,

40. Machnadbai, Sasai, Sarai,

41. Azarel, Selemiáš, Semariáš,

42. Sallum, Amariáš a Jozef.

43. Z synů Nébových: Jehiel, Mattitiáš, Zabab, Zebina, Jaddav, Joel a Benaiáš.

44. Ti všickni pojali byli ženy cizozemky, a byli z těch žen *některé*, že i děti zplodily.

KNIHA NEHEMIÁŠOVA.

KAPITOLA I.

Modlitba pokorná Nehemiášova.

Slova Nehemiáše syna Chachaliášova. I stalo se měsíce Kislev léta dvacátého, když jsem byl na hradě Susan,

2. Že přišel Chanani, jeden z bratří mých, s některými muži z Judstva. Kterýchžto vzeptal jsem se na Židy, na o-

statky pozůstalé z zajetí a na Jeruzalém.

3. I řekli mi: Ostatkové ti, kteříž pozůstali z zajetí tam v té krajině, jsou u velikém nátisku a v pohanění, nadto i zed Jeruzalémská rozbořena *jest*, a brány jeho ohněm zkaženy.

4. Kterážto slova když jsem uslyšel,

sedna, * plakal jsem a kvílil za *několik* dní, a postil jsem se, i modlil před Bohem nebeským. ^{*Ezdr.9,8.}

5. A řekl jsem: Prosím, Hospodine Bože nebeský, * silný, veliký a hrozný, ostříhající smlouvy a milosrdenství těm, jenž tě milují, a ostříhají přikázání tvých, ^{*k.4.14.}

6. Budiž, prosím, ucho tvé nakloněné, a oči * tvé otevřené, abys slyšel modlitbu služebníka svého, kterouž já se modlím před tebou nyní dnem i nocí za syny Izraelské, služebníky tvé, a vyznávám hříchy synů Izraelských, jimiž jsme hřešili proti tobě. Já také i dům otce mého hřešili jsme. ^{*1Kral.8,29.}

7. Zpronevěřili jsme se tobě, a neostříhali jsme přikázání a ustanovení a soudů, kteréž jsi vydal skrze Mojžíše služebníka svého.

8. Budiž pamětliv, prosím, na slovo, kteréž jsi přikázal * Mojžíšovi služebníku svému, řka: Vy přestoupíte, já pak rozptýlím vás mezi národy. ^{*5Mojz.28,64.}

9. Ale když se obrátíte ke mně, a budete ostříhati přikázání mých, a plniti je, by pak *někteří* z vás * až na kraj světa zahrnutí byli, i odtud shromáždím je, a přivedu je zase na místo, kteréž jsem vyvolil, aby tam přebývalo jméno mé. ^{*5Mojz.30,4.}

10. Však tito *jsou* služebníci tvoji a lid tvůj, kteréž jsi vykoupil mocí svou převelikou, a rukou svou přesilnou.

11. Prosím, ó Hospodine, nechť jest nakloněné ucho tvé k modlitbě služebníka tvého, a k modlitbě služebníků tvých, kteříž žádají báti se jména tvého, a dej šťastný prospěch, prosím, služebníku svému dnes, nakloně k němu litostí člověka toho. Já pak byl jsem šenkářem královským.

KAPITOLA II.

Navrácení se Nehemiáše z Babylona, 12. a strojení se k stavění města.

Tedy stalo se měsíce Nisan léta dva-
cátého Artaxerxa krále, když víno *stá-
lo* před ním, že * vzav víno, podal jsem
ho králi. Nebýval jsem pak smuten před
ním. ^{*1Mojz.40,13.21.}

2. Pročež mi řekl král: Proč obličej tvůj smutný jest, poněvadž nestůněš? Jiného není, než sevření srdce. Pročež ulekl jsem se velmi velice.

3. A řekl jsem králi: Král na věky buď

živ. Kterak nemá býti smutný obličej můj, když město to, kdež jsou hrobové otců mých, zpuštěno jest, a * brány jeho ohněm zkaženy? ^{*k.1.3.}

4. Opět mi řekl král: Čeho žádáš? Mezi tím modlil jsem se Bohu nebeskému.

5. Potom řekl jsem králi: Zdá-li se za dobré králi, a jestliže *má* lásku služebníka tvůj u tebe, žádám, abys mne poslal do Judstva, do města, *kdež jsou* hrobové otců mých, abych je zase vystavěl.

6. Ještě mi řekl král (královna pak seděla podlé něho.): Dlouho-li budeš na té cestě, a kdy se zas navrátíš? I líbilo se to králi, a propustil mne, hned jakž jsem mu oznámil jistý čas.

7. Zatím řekl jsem králi: Vidí-li se za dobré králi, nechť mi dají listy k vývodám za řekou, aby mne provedli, až bych přišel do Judstva,

8. Tolikéž psaní k Azafovi, vládaři lesu královského, aby mi dal dříví na trámy, k branám paláce, *při domě Božím*, a ke zdem městským, a k domu, do něhož bych vjíti mohl. I dal mi král vedle štědré ruky Boha mého ke mně.

9. Tedy přišel k vývodám za řekou, dal jsem jim psaní královské. Poslal pak byl se mnou král hejtmany vojska a jezdec.

10. To když uslyšel Sanballat Choronský, a Tobias služebník Ammonitský, velmi je to mrzelo, že přišel člověk, kterýž by obmyslel dobré synů Izraelských.

11. A tak přišel do Jeruzaléma, pobyl jsem tam za tři dni.

12. V noci pak vstal jsem, a kolikosi mužů se mnou, a neoznámil jsem žádnému, co mi dal Bůh můj v srdce, abych činil v Jeruzalémě, aniž jsem měl hovada jakého s sebou, kromě hovádka, na němž jsem jel.

13. I vyjel jsem branou *při* údolí v noci k studnici drakové a k bráně hnojné, a ohledoval jsem zdi Jeruzalémských, kteréž byly pobořené, a bran jeho zkažených ohněm.

14. Odtud jsem jel * k bráně studničné, a k rybníku královskému, kdež nebylo brodu hovádka, na němž jsem jel, aby přejiti mohlo. ^{*k.3.15.}

15. Pročež bral jsem se zhůru podlé potoka v noci, a ohledoval jsem zdi. Odkudž vrací se, vjel jsem branou *při* údolí, a tak jsem se navrátil.

16. Ale knížata nic nevěděli, kam jsem

jezdil, a co jsem činil; nebo jsem Židům, ani kněžím, ani přednějším, ani knížatům, ani jiným úředníkům až do té chvíle neoznámil.

17. Protož řekl jsem jim: Vy vidíte, v jakém jsme zlém, a Jeruzalém zpuštěný, a brány jeho ohněm zkaženy. Podtež, a stavějme zed Jeruzalémskou, aby-chom nebyli více v pohanění.

18. A když jsem jim oznámil, že pomoc Boha mého jest se mnou, ano i slova králova, kteráž ke mně mluvil, teprv řekli: Přičinmež se a stavějme. I posílili rukou svých k dobrému.

19. Což když uslyšel Sanballat Choronský, a Tobiáš služebník Ammonitský, a Gesem Arabský, posmívali se, a utrhali nám, pravice: Což to děláte? Co se králi protivíte?

20. Jimž odpovídaje, řekl jsem: Bůh nebeský, tent nám dá prospěch, a my služebníci jeho přičiníce se, stavěti budeme, vy pak nemáte * žádného dílu, ani práva, ani památky v Jeruzalémě.

*Ez.2,12.

KAPITOLA III.

Jména a pořádek stavitelů zdi a bran Jeruzalémských.

Tedy povstal Eliasib, kněz nejvyšší, a příbuzní jeho kněží, a stavěli bránu bravnou, (tí jsou ji vystavěli, a zavěsili vrata její, až k věži Mea vystavěli ji,) až k věži Chananeel.

2. A podlé něho stavěli muži Jerecha, též podlé něho stavěl Zakur syn Imrův.

3. Bránu pak rybnou stavěli synové Senaa. Ti položili trámy její, a vstavili vrata její s zámky i závorami jejími.

4. Podlé těch také opravoval Meremot syn Uriáše, syna Kózova, a podlé nich opravoval Mesullam syn Berechiáše, syna Mesezabelova, a podlé těch opravoval Sádoch syn Baanův.

5. A podlé nich opravovali Tekoitští. Ale ti, kteříž byli znamenitější z nich, nepodklonili šije své k dílu pána svého.

6. Bránu pak starou opravovali Joiada syn Paseachův, a Mesullam syn Besodiášův. Ti položili trámy její a vstavili vrata její s zámky a závorami jejími.

7. Podlé nich opravoval Melatiáš Gabaonitský, a Jádón Meronotský, muži z Gabaon a z Masfa, až k stolici knížecí z této strany řeky.

8. Podlé nich pak opravoval Uziel syn Charháiášův s zlatníky, a podlé něho

opravoval Chananiáš, syn apatekářův. A nechali Jeruzaléma až do zdi široké.

9. Dále podlé nich opravoval Refaiáš syn Churův, hejtman nad polovicí kraje Jeruzalémského.

10. A podlé nich opravoval Jedaiáš Charumafův proti domu svému. Podlé něhož opravoval Chattus syn Chasabneiašův.

11. Druhý pak díl opravoval Malkiáš syn Charimův, a Chasab syn Pachat Moábův, a věži Tannurim.

12. Podlé něhož opravoval Sallum syn Lochesův, hejtman nad polovicí kraje Jeruzalémského, se decerami svými.

13. Bránu při údolí opravil Čanun s obyvateli Zanoe. Oni ji stavěli, a vstavili vrata její s zámky i závorami jejími, a zdi na tisíc loket až do brány hnojné.

14. Bránu pak hnojnou opravil Malkiáš syn Rechabův, hejtman kraje Betkarem. On ji ustavěl, a vstavil vrata s zámky i závorami jejími.

15. Bránu pak studnice opravoval Sallun syn Kolchozův, hejtman kraje Masfa. On ji vystavěl a přikryl ji, a vstavil vrata její s zámky i závorami jejími, a zed rybníka * Selach, od zahrady královské až k stupňům sstupujícím z města Davidova.

*Jan.9,7.

16. Za ním opravoval Nehemiáš syn Azbukův, hejtman nad polovicí kraje Betsur, až na proti hrobům Davidovým, a až k rybníku udělanému, až k domu silných.

17. Za ním opravovali Levitové, Rechum syn Báni, podlé něhož opravoval Chasabiáš, hejtman nad polovicí kraje Ceily s krajem svým.

18. Za ním opravovali bratři jejich, Bavaí syn Chenadadův, hejtman nad polovicí kraje Ceily.

19. Podlé něho pak opravoval Ezer syn Jesua, hejtman Masfa, díl druhý naproti, kudyž se chodí k skladu zbroje Mikzoa.

20. Za ním rozhorliv se, opravoval Báruch syn Zabbai, díl druhý od Mikzoa až ke dveřím domu * Eliasiba, kněze nejvyššího.

*k.3,1.

21. Za ním opravoval Meremot syn Uriáše, syna Kózi, díl druhý ode dveří domu Eliasibova až do konce domu jeho.

22. Za ním opravovali kněží, kteříž bydlili v rovině.

23. Za ním opravoval Beniamin a Chasub proti domům svým. Za ním opravoval Azariáš syn Maaseiáše, syna Ananiášova vedlé domu svého.

24. Za ním opravoval Binnui syn Chenadadův díl druhý, od domu Azariášova až do Mikzoa a až k úhlu.

25. Pálal syn Uzai proti Mikzoa a věži vysoké, kteráž vyhlédala z domu králova, ježž byla v placu * u žaláře. Za ním Pedaiáš syn Farosův. *Jer.32,2.

26. Netinejští pak, ježž bydlili v Ofel, až naproti bráně vodné k východu, a věži vysoké.

27. Za ním opravovali Tekoitští díl druhý, naproti věži veliké a vysoké, až ke zdi *pr*i Ofel.

28. Od brány koňské opravovali kněží, jeden každý naproti domu svému.

29. Za tím opravoval Sádoch syn Immerův naproti domu svému. Za ním pak opravoval Semaiáš syn Sechaniášův, strážný brány východní.

30. Za ním opravoval Chananiáš syn Selemiášův, a Chanun syn Zalašův šestý, díl druhý. Za ním opravoval Mesullam syn Berechiášův proti pokoji svému.

31. Za ním opravoval Malkiáš syn zlatníkův až k domu Netinejských a kupců, naproti bráně Mifkad, až do paláce úhlového.

32. A mezi palácem úhlovým až do brány bravné opravovali zlatníci a kupci.

KAPITOLA IV.

Úkladové nepřátelští proti stavitelům Jeruzaléma. 13. Nehemiášova opatrnost.

I stalo se, když uslyšel Sanballat, že stavíme zed, rozpálil se hněvem, a rozlobiv se velmi, * posmíval se Židům.

*k.2,19.

2. Nebo mluvil před bratřimi svými a před vojskem Samařským, řka: Co ti bidní Židé berou před sebe? Tak-liž mají byti zanecháni? Což budou obětovati? Za jeden-liž den to dodělají mají? Také-liž i kamení z hromad rumu křisiti budou, kteráž spáleno jest?

3. Tobiáš pak Ammonitský podlé něho řekl: Nechť stavějí, však liška přiběhna, prorazí zed jejich kamennou.

4. Slyš, ó Bože náš, že jsme v pohrdání, a obrať pohanění jejich na hlavu jich, a dej je v loupež v zemi, do níž by zajati byli.

5. A nepřikrývej nepravosti jejich, a hřích jejich od tváři tvé ať není shlazen, proto že jsou tě popouzeli v stavitelích.

6. A tak stavěli jsme tu zed, a spojili všecku až do polu, a měl lid srdce k tomu dílu.

7. Což když uslyšel Sanballat, a Tobiáš a Arabští, Ammonitští i Azotští, že by na dyl přibývalo zdi Jeruzalémské, a že se již byly počaly mezery zavíratí, rozpálili se hněvem velice.

8. Protož spuntovali se všickni společně, aby táhli k boji proti Jeruzalému a aby jemu překážku učinili.

9. (My pak modlili jsme se Bohu svému, a postavili jsme stráž proti nim ve dne i v noci, bojíte se jich.

10. Nebo řekli Judští: Zemdlelat jest síla nosičů, a rumu ještě mnoho jest, neodolalif bychom *jim*, stavějice zed.)

11. Anobř i řekli nepřátelé naši: Nezvědit, ani spatří, až vpadneme mezi ně, a pomordujeme je, aneb zastavíme to dílo.

12. Když pak přišli Židé, kteříž s nimi bydlili, a pravili nám *na* desetkrát: *Mějte pozor* na všecka místa, kudyž se chodí k nám:

13. Tedy postavil jsem na dolních místech za zdi, i na místech přikrých, a osadil jsem lidem po čeledech s meči, s kopími a lučisti jejich.

14. A když jsem to spatřil, vstana, řekl jsem k přednějším a knížatům i k jinému lidu: Nebojte se jich, *ale* na Pána velikého a hrozného pamatujte, a bojujte za bratři své, za syny své a dcery své, za manželky své a domy své.

15. I stalo se, když uslyšeli nepřátelé naši, že jest nám to oznámeno, tožž * Bůh rozptýlil radu jejich, a my navrátili jsme se všickni ke zdem, každý k dílu svému. *Job.5,12.

16. Ale však od toho dne polovice sluzebníků mých dělali, a polovice jich držela kopí, pavězy a lučisti, a pancíře, a knížata stála za vši čeledi Judskou.

17. Ti také, kteříž dělali na zdi, i nosiči břemen, i nakladači, každý jednou rukou dělal, a v druhé držel braň.

18. Z těch pak, kteříž stavěli, měl jeden každý meč svůj připásaný na bedrách svých, a *tak* stavěli, a trubač stál podlé mne.

19. Nebo jsem řekl k přednějším a knížatům i k jinému lidu: Dílo veliké a ši-

roké jest, a my porážnu jsme na zdi, podál jeden od druhého.

20. Na kterém byste koli místě uslyšeli hlas trouby, tu se shromáždte k nám. Bůh náš bude bojovati za nás.

21. A tak my dělali jsme dílo, a polovice jich držela kopl od svítání až do soumraku.

22. Tehdáž také řekl jsem lidu: Každý s služebníkem svým nocuj u prostřed Jeruzaléma, ať je máme k strážní v noci, a ve dne k dílu.

23. Pročež i já, i bratři moji, i služebníci moji, i strážní, kteříž *chodí* za mnou, nebudeme svláčetí oděvu svého. Žádný ho nesloží, *leč u vody*.

KAPITOLA V.

Naríkání Židů nad těžkostí. 6. Nehemiášova dobrodini jim učiněná.

Byl pak pokřik veliký lidu i žen jejich na bratři jich Židy.

2. Nebo někteří pravili: Synů a dcer máme tak mnoho, že za ně obilé jednáme, abychom jísti a živi býti mohli.

3. Jiní opět pravili: Pole svá i vinice své, a domy své zřastavovati musíme, abychom obilé jednatí mohli v hladu tomto.

4. Jiní ještě pravili: Musíme vypůjčiti peněz, abychom *dali* plat králi, na svá pole i vinice své,

5. Ješto aj, jakož tělo bratři našich, tak těla naše, jakož synové jejich, tak i synové naši. A však my musíme podrobovati syny své a dcery své v službu, a *některé již* ze dcer našich podrobny jsou, a nemůžeme s nic býti, poněvadž pole naše a vinice naše *drží* jiní.

6. Protož rozhněval jsem se velmi, když jsem slyšel křik jejich a slova taková.

7. I uložil jsem v srdci svém, abych domlouval přednějším a knížatům, řka jim: Vy jste ti, * jenž obtěžujete jeden každý bratra svého. I svolal jsem proti nim shromáždění veliké. ^{*2 Mojs. 22, 25.}

8. A řekl jsem jim: My vyplacujeme bratři své Židy, kteříž prodáni byli pohanům, podlé možnosti naší. Což vy zase prodávati máte bratři vaše, anobř *což je* sobě prodávati budete? Kterížto umkli a nenalezli odpovědi.

9. Řekl jsem dále: Není to dobře, což děláte. Zdali v bázni Boha našeho nemáte choditi raději než v pohanění pohanů, nepřátel našich?

10. I já také s bratřimi svými a s služebníky svými mohl bych bráti od nich peníze aneb obilé, a *však* odpustme jim medle ten dluh.

11. Navratte jim, prosím, ještě dnes pole jejich, vinice jejich, zahrady olivové jejich i domy jejich, i ten stý díl peněz, obilé, vína i oleje, kterýž od nich bēfete.

12. Odpověděli: Navrátíme, aniž *čeho* od nich vyhledávati budeme; tak učiníme, jakž ty pravíš. Tedy svolav kněží, zavázal jsem je přísahou, aby tak učinili.

13. Vytrásl jsem také podolek svůj, a řekl jsem: Tak vytrēs Bůh každého muže, kdož by nenaplnil slova tohoto, z domu jeho, z úsilí jeho, a tak buď * vytrēsenný a prázdný. I řeklo všecko shromáždění Amen, a chválili Hospodina. I učinil lid tak. ^{* Mat. 10, 14.}

14. Anobř také ode dne, v němž jsem postaven, abych byl vývodou jejich v zemi Judské, od léta dvacátého až do léta třicátého druhého Artaxerxa krále, za dvanácte let, ani já ani bratři moji pokrmu knížecího jsme nejedli,

15. Ješto vývodové prvnější, kteříž byli přede mnou, obtěžovali lid, berouce od nich chléb a víno mimo čtyřiceti lotů stříbra. Nadto i služebníci jejich ssuzovali lid, čehož jsem já nečinil, boje se Boha.

16. Alebrž také i při opravování zdi pracoval jsem, aniž jsme skupovali rolí, ano i všickni služebníci moji byli tu shromáždění k dílu.

17. Přesto Židé a knížat půl druhého sta osob, a kteříž přicházeli k nám z národů okolních, *jidali* u stolu mého.

18. Pročež strojivalo se toho na každý den jeden vůl, šest ovec výborných, též i ptáci byli mi strojeni, a v *jednom* z desíti dnů všelijakého vína *dávalo se* dosti. Však s tím *se vším* pokrmu knížecího nežádal jsem, nebo těžká poroba vzložena byla na lid ten.

19. Budiž pamětliv na mne, Bože můj, k dobrému, což jsem pak koli činil při lidu tomto.

KAPITOLA VI.

Pokoušení rozličná Nehemiášova.

I stalo se, když uslyšel Sanballat a Tobiaš, a Gesem Arabský i jiní nepřátelé naši, že bych vystavěl zed, a že nežá-

stalo v ní mezery, ačkoli jsem ještě až do toho času nevstavil vrat do bran,

2. Že poslal Sanballat a Gesem ke mně, řka: Přid, a rozmluvíme spolu ve vsi na rovinách Ono. Ale * oni mé zlé obměšleli. ^{*1 Mojj.50,20.}

3. Takž jsem poslal k nim posly, řka: Dílo veliké dělám, protož nemohu odjíti. Což se má meškati dílo, když bych je opustě, k vám sjíti měl?

4. I posílali ke mně na týž způsob čtyřkrát, a odpověděl jsem jim týmiž slovy.

5. Potom poslal ke mně Sanballat na tentýž způsob po páte služebníka svého s listem otevřeným.

6. V kterémž bylo psáno: Slyší se mezi národy, jakž Gasmu praví, že ty a Židé myslíte se zprotiviti, a že ty proto stavíš zed, abys králem jejich byl, jakž se to dokoná.

7. Také žes i proroky postavil, aby hlásali o tobě v Jeruzalémě, řkouce: Král v Judstvu. Nyní tedy uslyší král ty věci. Protož přid, a poradíme se spolu.

8. Tedy poslal jsem k němu, řka: Ne-nít toho nic, což ty pravíš, ale sám sobě to vymýšlíš.

9. Nebo všickni ti nás ustrašiti se snažovali, myslíce: Oslábnou ruce jejich při díle, a nedokoná se to. Ale však ty, ó Bože, posilň rukou mých.

10. A když jsem všel do domu Semaiáše syna Delaiášova, syna Mehetabelova, kterýž se byl zavřel, řekl mi: Sejděme se do domu Božího, do vnitřku chrámu, a zavřeme dvěře chrámové; nebo přijdou, chtějí tě zamordovati. A to v noci přijdou, aby tě zamordovali.

11. Jemuž jsem řekl: Takový-liž by muž, jako jsem já, utíkati měl? Aneb kdo jest tak, jako jsem já, ješto by ve- jda do chrámu, živ byl? Nevejdut.

12. I poznal jsem, a aj, Bůh neposlal ho, ale prorocvtí to mluvil proti mně, že ho Tobiáš a Sanballat byli ze mzdy najali.

13. Proto pak ze mzdy byl najat, abych já ustrašen jsa, učinil to a zhřešil, aby mi to bylo u nich k zlé pověsti, čímž by mi utrhali.

14. Budiž * pamětliv, můj Bože, na Tobiáše a Sanballata, podle těch skutků jejich, i na Noadii prorokyni, a na jiné proroky, kteříž strašili mne. ^{*Zalm.74,22.}

15. A tak dodělána jest zed ta pětme-

cítmého dne měsíce Elul v padesáti a dvou dnech.

16. To když uslyšeli všickni nepřátelé naši, a viděli všickni národové, kteříž byli vůkol nás, * ulekli se velmi; nebo poznali, že od Boha našeho působeno bylo dílo to. ^{*1 Mojj.42,28.}

17. Také v těch dnech i listy často posílali přednější Judští k Tobiášovi, totiž od Tobiáše docházeli k nim.

18. Nebo mnozí v Judstvu měli s ním přísahu, proto že byl zetěm Sechaniáše syna Arachova, a Jochanan syn jeho pojal byl dceru Mesullama syna Berechiášova.

19. K tomu i dobré činy jeho vypravovali přede mnou, a řeči mé vynášeli k němu. Listy pak posílal Tobiáš, aby mne ustrašil.

KAPITOLA VII.

Opatření města stráží. 6. Počet lidu, kterýž se vrátil z Babilona, 70. a sbírka na chrám.

A když byla dostavena zed, a zavěsil jsem vrata, a ustanoveni byli vrátní i zpěváci i Levitové,

2. Poručil jsem Chananovi bratru svému, a Chananiášovi hejtmanu hradu Jeruzalémského, (proto že on byl muž věrný a bohobojný nad mnohé),

3. A řekl jsem jim: Nechť nebvají otvírány brány Jeruzalémské, až obejde slunce, a když ti, jenž tu stávají, zavrou brány, vy ohledejte. A tak postavil jsem stráž z obyvatelů Jeruzalémských, každého v stráži jeho, a každého naproti domu jeho.

4. Město pak to bylo široké a veliké, ale lidu málo v ohradě jeho, a domové nebyli vystaveni.

5. Protož dal mi to Bůh můj v srdce mé, že jsem shromáždil přednější, a kněžata i lid, aby byli vyčteni podle pořádku rodů. I nalezl jsem knihu o rodu těch, kteříž se byli prvé přestěhovali, a našel jsem v ní napsáno:

6. Tito jsou lidé té krajiny, kteříž šli z zajetí a přestěhování toho, jakž je byl přestěhoval Nabuchodonozor král Babilonský, a navrátili se do Jeruzaléma a do Judstva, jeden každý do města svého.

7. Kteríž přišli s Zorobábelem, s Jesua, s Nehemiášem, Azariášem, Raamiášem, Nachamanem, Mardocheem, Bilsanem, Misperetem, Bigvajem, Nechumem, Baanou, počet mužů z lidu Izraelského:

8. Synů Farosových dva tisíce, sto sedmdesát dva;
9. Synů Sefatiášových tři sta sedmdesát dva;
10. Synů Arachových šest set padesát dva;
11. Synů Pachat Moábových, synů Jesua a Joábových, dva tisíce, osm set a osmnáct;
12. Synů Elamových tisíc, dvě stě padesát čtyři;
13. Synů Zattuových osm set čtyřiceti pět;
14. Synů Zakkai sedm set a šedesát;
15. Synů Binnui šest set čtyřiceti osm;
16. Synů Bebai šest set dvaceti osm;
17. Synů Azgadových dva tisíce, tři sta dvacemá;
18. Synů Adonikamových šest set šedesáte sedm;
19. Synů Bigvai dva tisíce, šedesáte sedm;
20. Synů Adinových šest set padesát pět;
21. Synů Aterových z Ezechiáše devadesát osm;
22. Synů Chasumových tři sta dvaceti osm;
23. Synů Bezai tři sta dvaceti čtyři;
24. Synů Charifových sto a dvanáct;
25. Synů Gabaonitských devadesát pět;
26. Mužů Betlémských a Netofatských sto osmdesát osm;
27. Mužů * Anatotských sto dvaceti osm; *Jer.1.1.
28. Mužů Betazmavetských čtyřiceti dva;
29. Mužů Kariatjeharimských, Kafirských a Berotských sedm set čtyřiceti a tři;
30. Mužů Ráma a Gabaa šest set dvaceti jeden;
31. Mužů Michmas sto dvaceti dva;
32. Mužů z Bethel a Hai sto dvaceti tři;
33. Mužů z Nébo druhého padesáte dva;
34. Synů Elama druhého tisíc, dvě stě padesát čtyři;
35. Synů Charimových tři sta dvaceti;
36. Synů Jerecho tři sta čtyřiceti pět;
37. Synů Lodových, Chadidových a Onových sedm set dvaceti jeden;
38. Synů Senaa tři tisíce, devět set a třiceti.
39. Kněží: Synů Jedaiášových z domu Jesua devět set sedmdesát tři;
40. Synů Immerových tisíc, padesát dva;
41. Synů Paschurových tisíc, dvě stě čtyřiceti sedm;
42. Synů Charimových tisíc a sedmáct.
43. Levitů: Synů Jesua a Kadmiele, synů Hodevášových sedmdesát čtyři.
44. Zpěváků: Synů Azafových sto čtyřiceti osm.
45. Vrátných: Synů Sallumových, synů Aterových, synů Talmonových, synů Akkubových, synů Chatita, synů Sobai, sto třiceti osm.
46. Netinejských: Synů Zicha, synů Chasufa, synů Tabbaot,
47. Synů Keros, synů Sia, synů Fadon,
48. Synů Lebana, synů Chagaba, synů Salmaj,
49. Synů Chanan, synů Giddel, synů Gachar,
50. Synů Reaia, synů Rezin, synů Nekoda,
51. Synů Gazam, synů Uza, synů Pa-seach,
52. Synů Besai, synů Meunim; synů Nefisesim,
53. Synů Bakbuk, synů Chakufa, synů Charchur,
54. Synů Bazlit, synů Mechida, synů Charša,
55. Synů Barkos, synů Sisera, synů Tamach,
56. Synů Neziach, synů Chatifa,
57. Synů služebníků Šalomounových, synů Sotai, synů Soferet, synů Ferida,
58. Synů Jaala, synů Darkon, synů Giddel,
59. Synů Sefatiášových, synů Chattil, synů Pocheret Hazebaim, synů Amon,
60. Všech * Netinejských a synů služebníků Šalomounových tři sta devadesát dva. *Ezdr.8,20.
61. Tito také *byli*, kteříž vyšli z Telmelach a Telcharsa: Cherub, Addon a Immer. Ale nemohli prokázati rodu otců svých a semene svého, že by z Izraele byli.
62. Synů Delaiášových, synů Tobiášových, synů Nekodových šest set čtyřiceti dva.
63. A z kněží: Synové Chabaiášovi, synové Kózovi, synové Barzillai *toho*, kterýž pojav sobě z dcer Barzillai Galád-

ského manželku, nazván jest jménem jejich.

64. Ti vyhledávali jeden každý zapsání o sobě, chtějíce prokázati rod svůj, ale nenašlo se. A protože zbaveni jsou kněžství.

65. A zapověděl jim Tirsata, aby nejdli z věci svatosvatých, dokudž by nestál kněz s urim a tumim.

66. Všeho toho shromáždění pospolu čtyřiceti a dva tisíce, tři sta a šedesát,

67. Kromě služebníků jejich a děvek jejich, jichž bylo sedm tisíc, tři sta třiceti sedm. A mezi nimi bylo zpěváků a zpěvákyní dvě stě čtyřiceti pět.

68. Koní jejich sedm set třiceti šest, mezků jejich dvě stě čtyřiceti pět,

69. Velbloudů čtyři sta třiceti pět, oslů šest tisíc, sedm set a dvacet.

70. Tehdy někteří z knížat *čeledí* otcovských dávali ku potřebám. Tirsata dal na poklad tisíc drachem zlata, báni padesát, sukni kněžských pět set a třiceti.

71. Knížata také *čeledí* otcovských dali na poklad ku potřebám dvacet tisíc drachem zlata, a stříbra liber dva tisíce a dvě stě.

72. Což pak dali jiní z lidu, bylo zlata dvacet tisíc drachem, a stříbra dva tisíce liber, a sukni kněžských šedesát sedm.

73. A tak osadili se kněží a Levitové, a vrátili i zpěváci, lid a Netinejští, i všecken Izrael v městech svých. I nastal měsíc sedmý, a synové Izraelští byli v městech svých.

KAPITOLA VIII.

Předkládání lidu zákona Božího, 13. a držení slavnosti stánků.

I shromáždil se všecken lid jednomyslně do ulice, kteráž *jest* proti bráně vodné, a řekli Ezdrášovi učitel, aby přinesl knihu zákona Mojžišova, kterýž vdal Hospodin lidu Izraelskému.

2. Tedy přinesl Ezdráš kněz zákon před to shromáždění mužů i žen i všech, kteříž by rozumně poslouchati mohli, prvního dne měsíce sedmého.

3. I četl v něm na té ulici, kteráž *jest* proti bráně vodné, od jitra až do pole dne, při přítomnosti mužů i žen, i kteřížkoli rozuměti mohli. A uši všeho lidu *obráceny* byly k knize zákona.

4. Stál pak Ezdráš učitel na kazatelni-

ci dřevěné, kterouž byli udělali k té věci, a stál podlé něho Mattitiáš, Sema, Anaiáš, Uriáš, Helkiáš a Maaseiáš, po pravé ruce jeho, po levé pak Pedaiáš, Misael, Malkiáš, Chasum, Chasbaddana, Zachariáš a Mesullam.

5. Otevřel tedy Ezdráš knihu před očima všeho lidu, (nebo výše stál než všecken lid.) Kterouž jakž otevřel, povstal všecken lid.

6. I dobrořečil Ezdráš Hospodinu Bohu velikému, a všecken lid odpovídal: Amen, amen, pozdvihující rukou svých, a skloňující hlavy, poklonu učinili Hospodinu tváří k zemi.

7. Tak i Jesua, Báni, Serebiáš, Jamin, Akkub, Sabbetai, Hodiáš, Maaseiáš, Kelita, Azariáš, Jozabad, Chanan, Pelaiáš, a Levitové vyučovali lid zákonu. Lid pak *byl* na místě svém.

8. Nebo čtli v té knize v zákoně Božím srozumitelně, a vykládajíce smysl, vysvětlovali to, což čtli.

9. Potom řekl Nehemiáš, * jinak Tirsata, a Ezdráš kněz, učitel, a Levitové, kteříž lid vyučovali, všemu lidu: Den tento posvěcený jest Hospodinu Bohu vašemu, nekvětež, ani plačte. (Nebo plakal všecken lid, když slyšeli slova zákona.) *k.7.70.

10. Ale jděte, řekl jim, a jezte tučné věci, a píte sladké, sdílejíce se s těmi, kteříž nemají nic připraveno. Den zajiště tento svatý jest Pánu našemu, protože nermuťtež se, nýbrž radost Hospodina buďtež sila vaše.

11. A když tak Levitové pospokojili všeho lidu, mluvíce: Mlčte, nebo den svatý jest, a nermuťte se,

12. Odšel všecken lid, aby jedli a pili, a aby se sdíleli. I veselili se velmi, proto že srozuměli slovům těm, kteráž jim v známost uvedli.

13. Potom nazejtří sešla se knížata *čeledí* otcovských ze všeho lidu, kněží i Levitové k Ezdrášovi učitel, aby vyrozuměli slovům zákona.

14. Našli pak * napsáno v zákoně, že přikázal Hospodin skrze Mojžiše, aby bydlili synové Izraelští v stáncích na slavnost měsíce sedmého, *3 Mojt.23.42.

15. A aby dali prohlásiti a provolati po všech městech svých i v Jeruzalémě, řkouce: Vyjděte na hory, a přineste ratolesti olivových a ratolesti dříví borového, a ratolesti myrtových, i ratolesti

palmových, a ratolestí dříví hustého, abyste nadělali stánků, tak jakž psáno jest.

16. Protož vyšed lid, přinesli a nadělali sobě stánků, jeden každý na střeše své, i v síních svých, i v síních domu Božího, i v ulici brány vodné, i v ulici brány Efraim.

17. A tak nadělali stánků všecko shromáždění těch, jenž se vrátili z zajetí, a bydlili v nich, (ačkoli nečinili tak synové Izraelští ode dnů Jozue syna Nun, až do dne toho.) I byla radost velmi veliká.

18. Četl pak v knize zákona Božího na každý den, od prvního dne až do posledního, a drželi slavnost za sedm dní. Osmého pak dne *byl* svátek podle obyčeje.

KAPITOLA IX.

Pokání lidu Izraelského, 5. a vypravování dobrodint Božích.

Potom dvacátého čtvrtého dne téhož měsíce shromáždili se synové Izraelští, a postice se v žíních, posypali se prstí,

2. (Oddělilo se pak bylo simě Izraelské ode všech cizozemců,) a stojíce, vyznávali hříchy své i nepravosti otců svých.

3. I stáli na místech svých, a čtli v knize zákona Hospodina Boha svého čtyřikrát za den, a čtyřikrát vyznávali a klaněli se Hospodinu Bohu svému.

4. Za tím vystoupivše na výstupu Levitaký Jesua a Báni, Kadmiel, Sebaniaš, Bunni, Serebiaš, Báni a Chenani, volali hlasem velikým k Hospodinu Bohu svému.

5. A řekli Levítové ti, Jesua, Kadmiel, Báni, Chasabniaš, Serebiaš, Hodiáš, Sebaniaš a Petachiaš: Vstaňte, dobrořečte Hospodinu Bohu svému, od věků až na věky, a ať dobrořečí slavnému jménu jeho, a vyššímu nad každé dobrořečení i chválu.

6. Ty jsi, Hospodine, sám ten jediný, ty jsi učinil nebesa, nebesa. nebes i všecko vojsko jejich, zemi i všecko, což jest na ní, moře i všecko, což *jest* v nich, obživuješ také všecko, ano i vojska nebesá před tebou se sklánějí.

7. Ty jsi, Hospodine, Bůh ten, kterýž jsi vyvolil Abrama, a vyvedl jej * z Ur Kaldejských, a dal jsi jemu † jméno Abraham.

*1 Mojz.11,31. †k.17,5.

8. A nalezl jsi srdce jeho věrné před sebou, a učinil jsi s ním smlouvu, že dáš

zemi Kananejského, Hetejského, Amorejského, Ferezejského, Jebuzejského a Gergezejského, že dáš *ji* semeni jeho, a naplnils slova svá, nebo spravedlivý jsi ty.

9. Popatřil * jsi zajisté na trápení otců našich v Egyptě, a křik jejich vyslyšel jsi při moři rudém.

*2Mojz.3,7.

10. A ukazovals znamení a zázraky na Faraonovi i na všech služebnících jeho, i na všem lidu země jeho; nebo věděl jsi, že jsou pýchu provodili nad nimi. Čímž jsi dobyl sobě jména, jakž se to podnes *vidí*.

11. Nadto i * moře jsi před nimi rozdělil, tak že přešli prostředkem moře po suše, a ty, jenž je stihali, uvrhl jsi do hlubin, jako kámen do vody veliké.

*2Mojz.14,21.

12. A * sloupem oblakovým vodils je ve dne, a sloupem ohnivým v noci, osvěcuje jim cestu, kudy by jíti měli.

*2Mojz.13,21.

13. Potom * jsi sstoupil na horu Sinai, a † mluvil jsi s nimi s nebe, a vydal jsi jim soudy přímé a zákony pravé, ustanovení a přikázání dobrá.

*2Mojz.19,18. †k.20,1.

14. Též i sobotu svou známou jsi jim učinil, a přikázání, ustanovení i zákon vydals jim skrze Mojžíše, služebníka svého.

15. Také i * chléb s nebe dal jsi jim v hladu jejich, a † vodu z skály vyvedl jsi jim v žizni jejich, a rozkázal jsi jim, aby šli a dědičně vládli zemi, kterouž jsi zdvihna ruku svou, *přisáhl* dáti jim.

*2Mojz.16,4.14; 17,6. †4Mojz.20,11.

16. Oni pak a otcové naši pyšně sobě počínali, a zatvrdivše šíji svou, neposlouchali přikázání tvých.

17. Nýbrž hned nechtěli slyšeti, aniž se rozpomenuli na divné činy tvé, kteréž jsi působil při nich, a zatvrdivše šíji svou, ustavovali sobě vůdce, chtěce se navrátiti k porobení svému z zarputilosti své. Ty však, Bože, snadný k odpustění, * milostivý a litostivý, dlouho shovívající a hojný v milosrdenství, neopustils jich.

*2Mojz.34,6.

18. Ano i tehdaž, když sobě udělali tele slité a řekli: Tito jsou bohové tvoji, kteříž tě vyvedli z Egypta, a dopustili se velikého rouhání,

19. Ty však pro svá mnohá slitování neopustil jsi jich na poušti. Sloup oblakový neodcházel od nich ve dne, veda

je po cestě, ani sloup ohnivý v noci, o-
svěcuje je a cestu, po níž jíti měli.

20. Nadto Ducha svého dobrého dal jsi
k vyučování jich, manny své také neod-
jals od úst jejich, a vodu dal jsi jim v
žízni jejich.

21. A tak za čtyřiceti let krmil jsi je
na poušti. V ničemž nedostatku neměli,
oděv * jejich nezvetšel, a nohy jejich se
neodhnetly.

*5 Mojs.8,4; 29,5.

22. Potom dal jsi jim království a ná-
rody, kteréž jsi rozehnal do koutů, tak
že dědičně obdrželi zemi * Seonovu, a
zemi krále Ezebon, i zemi Oga krále Bá-
zan.

*4 Mojs.21,24.35.

23. Syny pak jejich rozmnožil jsi jako
hvězdy nebeské, a uvedl jsi je do země,
o kteréž jsi byl řekl otcům jejich, že do
ní vejdou, aby jí vládli.

24. Nebo všedše synové, dědičně ob-
drželi zemi tu, když jsi snížil před nimi
obyvatele té země Kananejské, a dals
je v ruku jejich, i krále jejich, i národy
té země, aby s nimi nakládali podle vů-
le své.

25. A tak vzali města hrazená i pole
úrodná, a dědičně ujali domy plné vše-
ho dobrého, studnice vykopané, vinice
a olivovní, i stromovní ovoce nesoucí vel-
mi mnohé. I jedli, a * nasyceni jsouce,
vytyli, a v dobrodiní tvém hojném roz-
koši oplývali.

*5 Mojs.32,15.

26. Když * pak popouzejte *tě*, zproti-
vili se tobě, završše zákon tvůj za hřbet
svůj, a proroky tvé zmrdovali, kteříž
jim osvědčovali, aby je obrátili k tobě,
a dopouštěli se velikého rouhání,

*Soud.2,11 násled.

27. Dával jsi je v ruku nepřátel jejich,
kteříž je sužovali. A když v čas sou-
žení svého volali k tobě, tys je s nebe
vyslychal, a podle mnohých slitování
svých * dával jsi jim vysvoboditele, kte-
říž je vysvobozovali z ruky nepřátel je-
jich.

*Soud.3,9.15.

28. Mezitím, jakž jen oddechnutí měli,
zase znovu činili zlé před tebou, a pro-
tož pouštěl jsi je v ruku nepřátel jejich,
aby panovali nad nimi. Když se pak o-
pět obrátili, a křičeli k tobě, tys je s ne-
be vyslychal a vysvobozoval podle sli-
tování svých po mnohé časy.

29. A napomínal jich, abys je obrátil
k zákonu svému, ale oni pyšně sobě po-
čínali, a neposlouchali příkázání tvých,
a proti soudům tvým hřešili, v nichžto,

činil-li by * je člověk, byl by živ. Nýbrž
plece svého uchylující, šiji svou zatvr-
zovali, a neposlouchali.

*3 Mojs.18,5.

30. A však shovíval jsi jim po mnohá
léta, osvědčuje jim duchem svým skrze
proroky své, a když neposlouchali, dal
jsi je v ruku národům zemi.

31. Ale pro slitování svá mnohá nedals
jim do konce zahynouti, aniž jsi jich o-
pustil, proto že jsi Bůh milostivý a lito-
stivý.

32. Nyní tedy, ó Bože náš, silný, veli-
ký, mocný a hrozný, kterýž ostřiháš
smlouvy a milosrdenství, nechť to není
u tebe za málo, že ty všechny těžkosti na
nás přišly, na krále naše, knížata naše,
kněží naše, proroky naše i na otce naše,
a na všecken lid tvůj, hned ode dnů
králů Assyrských, až do tohoto dne,

33. Ačkoli ty jsi spravedlivý ve všech
těch věcech, kteréž přišly na nás. Nebo
jsi spravedlivě *to* učinil, ale my jsme
bezbožně činili.

34. I * králové naši, knížata naše, kně-
ží naši i otcové naši neplnili zákona tvé-
ho, aniž šetřili příkázání tvých a svě-
dectví tvých, jimižs se jim osvědčoval.

*Dan.9,6.8.

35. Nebo oni v království svém a v do-
brodiní tvém hojném, kteréž jsi jim uka-
zoval, a v zemi široké a úrodné, kterouž
jsi jim dal, nesloužili tobě, aniž se od-
vrátili od činů svých zlých.

36. Aj, my *jsme* dnes manové, a to v
zemi, kterouž jsi dal otcům našim, aby
jedli ovoce její a dobré věci její, aj, jsme
v ní manové.

37. Jižť úrody své vydává v hojnosti
králům, kteréž jsi postavil nad námi pro
hříchy naše, a oni i nad těly našimi se
potrásají, i nad hovady našimi podle vů-
le své, tak že jsme u veliké úzkosti.

38. Se všim však tím činíme smlouvu
nepohnutelnou, i zapisujeme, kteréž po-
tvrzují knížata naše, Levitové naši, i
kněží naši.

KAPITOLA X.

Stvrzení smlouvy s Bohem, 32. a nasravení toho, což bylo
opuštěno při chrámu.

Kteříž pak potvrzovali, byli tito: Nehe-
miáš Tirsata, syn Chachaliášův, a Sede-
chiaš,

2. Saraiáš, Azariáš, Jeremiáš,
3. Paschur, Amariáš, Malkiáš,
4. Chattus, Sebaniaš, Malluch,
5. Charim, Meremot, Abdiáš,

6. Daniel, Ginneton, Báruch,
7. Mesullam, Abiáš, Miamin,
8. Maaseiáš, Bilkai, Semaiáš. To kněží.
9. Levitové pak : Jesua syn Azaniášův, Binnui z synů Chenadad, Kadmiel.
10. Bratři pak jejich : Sebaniaš, Hodiáš, Kelita, Pelaiáš, Chanan,
11. Micha, Rechob, Chasabiáš,
12. Zakur, Serebiáš, Sebaniaš,
13. Hodiáš, Báni, Beninu.
14. Přední z lidu : Paros, Pachat Moáb, Elam, Zattu, Báni,
15. Bunni, Azgad, Bebai,
16. Adoniáš, Bigvai, Adin,
17. Ater, Ezechiáš, Azur,
18. Hodiáš, Chasum, Bezai,
19. Charif, Anatot, Nebai,
20. Magpias, Mesullam, Chezir,
21. Mesezabel, Sadoch, Jaddua,
22. Pelatiáš, Chanan, Anaiáš,
23. Ozeáš, Chananiáš, Chasub,
24. Loches, Pilcha, Sobek,
25. Rechum, Chasabna, Maaseiáš,
26. Achiáš, Chanan, Anan,
27. Malluch, Charim, Baana.

28. Tak i jiní z lidu, * kněží, Levitů, vrátných, zpěváků, Netinejských i všickni, kteříž se oddělili od národů zemi k zákonu Božimu, ženy jejich, synové jejich i dcery jejich, každý umělý a rozumný, *Ezdr.2.70.

29. Chopivše se *téhož* s bratřimi svými a těmi, kteříž byli přednější, přistupovali, prokletím a přísahou *se* zavazující: Že budeme choditi v zákoně Božím, kterýž vydán jest skrze Mojžiše * služebníka Božeho, a ostříhati i plniti všechna přikázání Hospodina Pána našeho, i soudy jeho, i ustanovení jeho; *Jan.1.17.

30. Také že * nebudeme dávatí dcer svých národům zemi, ani dcer jejich bratři synům svým, *5 Mojz.7.2.3.

31. Ani od cizozemců, kteříž by nám přinášeli jaké koupě a jakékoli potravu v den* sobotní na prodej, přijímatí v sobotu aneb v sváteční den, a že necháme roli sedmého léta, i všelikého dobytí dluhu. *k.13.15.

32. I to nařídili jsme mezi sebou, abychom dávali třetí díl lotu na každý rok k službě domu Boha našeho,

33. Na chleby zpořádání, i obět ustavičnou, i na zápal ustavičný k sobotám, novměsícům a slavnostem, i na věci svaté, i oběti za hříchy k očištění Izraele,

i na všechno přisluhování domu Boha našeho.

34. Metali jsme i losy s strany kněží, Levitů i lidu, příčinou dříví nošení, aby *ho* dodávali do domu Boha našeho, čeledem oteř našich časy vyměřenými, rok po roku, aby hořelo na oltáři Hospodina Boha našeho, jakž psáno jest * v zákoně. *3 Mojz.6.12.

35. Také, že chceme přinášeti prvotiny země své, i prvotiny všelikého ovoce každého stromu, rok po roku do domu Hospodinova.

36. K tomu i prvorozené syny své, i hovádka svá, * (jakož psáno jest v zákoně,) i prvorozené z skotů i bravů svých, že přinášeti budeme do domu Boha svého, kněžím přisluhujícím v domě Boha našeho. *2 Mojz.13.2.

37. A * prvotiny těsta svého i obětí svých, i ovoce všelijakého stromu, mstu i oleje nového, aby přinášeli kněžím do pokojů domu Boha našeho, a desátky země naší Levitům. A Levitové desátky ty vybirati budou po všech městech, v nichž pracovati budeme. *4 Mojz.15.20.

38. Bude pak při tom kněz, syn Aroňův, s Levity, když Levitové ty desátky vyberou, a Levitové sami vnesou desátek z * desátků do domu Boha našeho, do pokojů v domě skladu. *4 Mojz.18.26.28.

39. Nebo do těch pokojů donášeti budou synové Izraelští i synové Lévi oběti obilí, mstu a oleje nového, (kdež jsou nádoby svatyně,) i kněží přisluhující, vrátní i zpěváci, abychom neopouštěli domu Boha svého.

KAPITOLA XI.

Rozdělení obydlí lidu v Jeruzalémě i na jiných místech.

I přebývala knížata lidu v Jeruzalémě. Jiný pak lid metali losy, aby vzali desátého člověka k bydlení v Jeruzalémě městě svatém, ale devět dílů v jiných městech,

2. Ačkoli dobrořečil lid všechněm mužům těm, kteříž se sami dobrovolně podali k bydlení v Jeruzalémě.

3. A ti to jsou přednější té krajiny, kteříž se osadili v Jeruzalémě. (V jiných pak městech Judských bydlili jeden každý v vládařství svém, po městech svých, lid Izraelský, kněží a Levitové, i Netinejšti, též i synové služebníků Šalomounových.)

4. A tak v Jeruzalémě bydlili *někteří*

z synů Judových i z synů Beniaminových. Z Judových: Ataiáš syn Uziáše, syna Zachariášova, syna Amariášova, syna Sefatiášova, syna Mahalaleelova z synů Faresových.

5. Též Maaseiáš syn Bárucha, syna Kolchozy, syna Chazaiášova, syna Adaiášova, syna Joiaribova, syna Zachariášova, syna Silonského.

6. Všech synů Faresových, bydlících v Jeruzalémě, čtyři sta šedesáte osm, mužů udatných.

7. Synové Beniaminovi tito: Sallu syn Mesullama, syna Joedova, syna Pedaiášova, syna Kolaiášova, syna Maaseiášova, syna Itielova, syna Izaiášova.

8. A po něm Gabai, Sallai. Všech devět set dvaceti osm.

9. Joel pak syn Zichri byl jim představen, a Juda syn Senua nad městem druhý po něm.

10. Z kněží: Jedaiáš syn Joiaribův, a Jachin.

11. Saraiáš syn Helkiáše, syna Mesullamova, syna Sádochova, syna Meraio-tova, syna Achitobova, přední v domě Božím.

12. Bratři pak jejich, přísluhujících v tom domě, osm set dvaceti dva. A Adaiáš syn Jerochama, syna Pelaliášova, syna Amzi, syna Zachariášova, syna Paschurova, syna Malkiášova,

13. A bratři jeho, knížat čeledí otcovských, dvě stě čtyřiceti dva. A Amasai syn Azarele, syna Achzai, syna Mesillemotova, syna Immerova.

14. Bratři pak jejich, mužů udatných, sto dvaceti osm, jimž představen byl Zabdiel syn Gedolimův.

15. Z Levitů tito: Semaiáš syn Chasuby, syna Azrikamova, syna Chasabiášova, syna Bunní.

16. A Sabbetai s Jozabadem byli nad dílem při domě Božím vně, z předních Levitů.

17. A Mataniáš syn Míchy, syna Zabdi, syna Azafova, přední, začínal chvály a modlitbu. A Bakbukiáš druhý z bratří jeho, a Abda syn Sammua, syna Galalova, syna Jedutunova.

18. Všech Levitů v městě svatém dvě stě osmdesát a čtyři.

19. Z vrátných: Akkub, Talmon a bratři jejich, strážní u bran, sto sedmdesát a dva.

20. Ostatek pak lidu Izraelského, kněží

a Levitů, bydlili ve všech městech Judských, jeden každý v dědictví svém.

21. Ale Netinejští bydlili v Ofel, Zicha pak a Gispa byli představeni Netinejským.

22. Představený pak Levitům v Jeruzalémě byl Uzi syn Báni, syna Chasabiášova, syna Mataniášova, syna Míchova z synů Azafových, jenž byli zpěváci při službě domu Božího.

23. Nebo poručení královské bylo o nich, a stále odměření pro zpěváky na každý den.

24. A Petachiáš syn Mesezabelův, z synů Zary syna Judova, místo královské držitel v každém jednání k lidu.

25. Ve vseh pak s poli jejich, z synů Judových bydlili v * Kariatarbe a v vesnicích jeho, v Dibon a vesnicích jeho, v Jekabsael i ve vseh jeho,

^{*Joz.20,7; 21,11.}

26. A v Jesua, v Molada, v Betfelet, 27. A v Azarsual, v Bersabé i v vesnicích jeho.

28. A v * Sicelechu, v Mechona, i v vesnicích jeho,

^{*Joz.15,31.}

29. V Enremmon, v Zaraha, v Jarmut, 30. V Zanoé, v Adulam i ve vseh jeho, v Lachis s poli jeho, v Azeka a vesnicích jeho. A tak bydlili od Bersabé až do Gebinnom.

31. Synové pak Beniaminovi z Gabaa v Michmas, v Aia, v Bethel i v vesnicích jeho,

32. V Anatot, v Nobe, v Anania,

33. V Azor, v Ráma, v Gittaim,

34. V Chadid, v Seboim, v Neballat,

35. V Lod, v Ono a v údolí řemeslníků.

36. Z Levitů pak někteří bydlili v dílech Judských a Beniaminských.

KAPITOLA XII.

Počet předních kněží a Levitů. 30. Posvěcení sdí města. 44. Úředníkův nařízení.

Tito pak jsou kněží a Levitové, kteříž se byli navrátili s Zorobábelem synem Salatielovým, a s Jesua: Saraiáš, Jeremiáš, Ezdráš,

2. Amariáš, Malluch, Chattus,

3. Sechaniáš, Rechum, Meremot,

4. Iddo, Ginnetoi, Abiáš,

5. Miamin, Maadiáš, Bilga,

6. Semaiáš, Joiarib, Jedaiáš,

7. Sallu, Amok, Helkiáš, Jedaiáš. Ti byli přednější z kněží a bratří svých za času Jesua.

8. Levitové pak: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebiáš, Juda; Mattaniáš, postavený * nad zpěvy chvalitebnými s bratřími svými. *k.11,17.

9. A Bakbukiáš a Unni, bratři jejich, byli naproti nim v pořádkách svých.

10. Jesua pak zplodil Joiakima, a Joiakim zplodil Eliasiba, Eliasib pak zplodil Joiadu.

11. A Joiada zplodil Jonatana, Jonatan pak zplodil Jaddua.

12. Za času pak Joiakima byli přední kněží z čeledí otcovských: Z Saraiášovy Meraiáš, z Jeremiášovy Chananiáš,

13. Z Ezdrášovy Mesullam, z Amariášovy Jochanan,

14. Z Melichovy Jonatan, z Sebaniášovy Jozef,

15. Z Charimovy Adna, z Meraiotovy Chelkai,

16. Z Iddovy Zachariáš, z Ginnetonovy Mesullam,

17. Z Abiášovy Zichri, z Miniaminovy a z Moadiášovy Piltai,

18. Z Bilgovy Sammua, z Semaiášovy Jonatan,

19. Z Joiaribovy Mattenai, z Jedaiášovy Uzi,

20. Z Sallaiovy Kallai, z Amokovy Heber,

21. Z Helkiášovy Chasabiáš, z Jedaiášovy Natanael.

22. Levitové pak přednější z čeledí otcovských za dnů Eliasiba, Joiady, Jochanana a Jaddua, zapsáni jsou až do králování Daria Perského.

23. Synové, pravím, Lévi, přední v čeledech otcovských, zapsáni jsou v knize Paralipomenon, až do času Jochanana syna Eliasibova.

24. Potom přední Levitové: Chasabiáš, Serebiáš, a Jesua syn Kadmielův, a bratři jejich naproti nim k chválení a oslavování Boha, podle * nařízení Davida muže Božího, třída proti třídě.

25. Mataniáš, Bakbukiáš, *1 Par.26,1 nésl. Mesullam, Talmon, Akkub, držící stráž vrátných při domu pokladů u bran.

26. Ti byli za času Joiakima, syna Jesua, syna Jozadakova, a za času Nehemiáše vůdce, a Ezdráše kněze a učitele.

27. Ku posvěcování pak zdi Jeruzalémských shlédávali Levity ze všech míst jejich, aby je přivedli do Jeruzaléma, aby vykonali posvěcení a veselí, a to

s oslavováním a zpěvy, cymbály, loutnami a harfami.

28. Protož shromáždění jsou synové zpěváků, i z rovin okolo Jeruzaléma, i ze vsí Netofatských,

29. Též z domu Galgal, a z polí Gaba i Azmavet; nebo vsi stavěli sobě zpěváci okolo Jeruzaléma.

30. A očistivše se kněží a Levitové, očistili také lid, brány i zed.

31. Za tím rozkázal jsem vstoupiti knížatům Judským na zed, a postavil jsem dva houfy veliké oslavujících, z nichž jedni šli na pravo, od horní strany zdi k bráně * hnojné. *k.2,13.

32. A za těmi šel Hosaiáš a polovice knížat Judských,

33. Též Azariáš, Ezdráš, a Mesullam,

34. Juda, Beniamin, Semaiáš a Jeremiáš.

35. Potom za syny kněžskými s trubami Zachariáš syn Jonatana, syna Semaiášova, syna Mattaniášova, syna Michaiášova, syna Zakurova, syna Azafova.

36. A bratři jeho: Semaiáš, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Natanael a Juda, Chanani s nástroji hudebnými Davida muže Božího, Ezdráš pak učitel před nimi.

37. Potom k bráně u studnice, kteráž naproti nim byla, vstupovali po stupních města Davidova, kudy se chodí na zed, a ode zdi při domě Davidově, až k bráně vodné k východu.

38. Houf pak druhý oslavujících bral se naproti oněmno, a já za nimi, a polovice lidu po zdi od věže Tannurim až ke zdi široké,

39. A od brány Efraim k bráně staré, a k bráně rybné, a věži Chananeel, a věži Mea, a až k bráně bravné. I zastavili se v bráně staré.

40. Potom zastavili se oba houfové oslavujících v domě Božím, i já, a polovice knížat se mnou.

41. Ano i kněží: Eliakim, Maaseiáš, Miniamin, Michaiáš, Elioenai, Zachariáš, Chananiáš, s trubami,

42. A Maaseiáš, Semaiáš, Eleazar, Uzi, Jochanan, Malkiáš, Elam a Ezer. Zpěváci pak zvučně zpívali s Izrachiášem představeným svým.

43. Obětovali také v ten den oběti veliké, a veselili se; nebo Bůh obveselil je veselím velikým. Ano i ženy a děti veselily se, tak že bylo slyšáno veselí Jeruzaléma opodál.

44. Mezi tím zřízení jsou v ten den muži nad komorami k pokladům a k obětem, i k prvotinám a k desátkům, aby shromažďovali do nich s polí městských díly, zákonem vyměřené kněžím a Levitům; nebo veselil se Juda z kněží a Levitů přistojících,

45. Kterž * držeti měli stráž Boha svého, a stráž očišťování, a zpěváků i vrátných, podle nařízení Davidova a Šalomouna syna jeho. ^{*4 Mojz. 3, 7.}

46. Nebo * za času Davidova a Azafova od starodávna přední zpěváci k zpívání, chválení a oslavování Boha stáli před ním. ^{*1 Par. 25, 1 násl.}

47. Pročež všecken Izrael za dnů Zorobabele a za času Nehemiáše dávali díly pro zpěváky a vrátné, na každý den stále odměření, a odvodili je Levitům, Levitové pak dávali synům Aronovým.

KAPITOLA XIII.

Oddělení cizozemců od lidu Božého. 15. Soboty 30. a služeb Božích v chrámě obnovení.

V ten den čteno jest v knize Mojžišově, tak že lid slyšeti mohl. I nalezeno v ní napsáno, * že nemá vjíti Ammonitský a Moabský do shromáždění Božeho až na věky, ^{*5 Mojz. 23, 3.}

2. Proto že nevyšli proti synům Izraelským s chlebem a s vodou, * ale najali ze mzdy proti nim Baláma, aby jim zlořečil, † ačkoli obrátil Bůh náš to zlořečení v požehnání. ^{*4 Mojz. 22, 5 násl. †k. 23, 7 násl.}

3. Stalo se pak, když slyšeli zákon, že odmísili všechny přimíšené od Izraele.

4. Ale před tím Eliasib kněz, správce komory domu Boha našeho, spřiznil se s Tobiášem.

5. Kterémuž udělal pokoj veliký, kdež prvé skládali dary, kadidlo a nádoby, a desátky z obilí, mstu a oleje nového, nařizené Levitům a zpěvákům i vrátným, též i obět kněžím.

6. Ale když se to vše dalo, nebyl jsem v Jeruzalémě. Nebo léta třicátého druhého Artaxerxa krále Babylonského přišel jsem k králi, a po přeběhnutí let, vyžádán jsem na králi.

7. Když jsem pak přišel do Jeruzaléma, srozuměl jsem tomu zlému, co učinil Eliasib pro Tobiáše, udělav mu pokoj v síních domu Božého.

8. Což mi se velmi nelíbilo. Protož vyházel jsem všecko nádobí domu Tobiášova ven z toho pokoje.

9. A rozkázal jsem očistiti ty pokoje. I vnesl jsem tam zase nádoby domu Božého, dary a kadidlo.

10. Potom dověděl se, že dílové Levitům nebyli dáváni, a že rozběhli se jeden každý na svou roli, Levitové i zpěváci vedoucí práci,

11. Protož * domlouval jsem se na starší, řka: Proč jest opuštěn dům Boží? A shromáždív je, postavil jsem je na místě jejich. ^{*v. 17. 25.}

12. A všecken Juda * přinášeli desátky obilí, mstu a oleje nového do skladů. ^{*4 Mojz. 18. 21.}

13. A ustanovil jsem úředníky nad sklady: Selemiáše kněze, a Sádocha učitele, a Pedaiáše z Levitů, přidav k nim Chanana syna Zakurova, syna Mattaniášova; nebo za věrné jmíni byli. A ti měli rozdělovati bratřím svým.

14. Budíž * pamětliv na mne, Bože můj, pro to, a nevyhlazuj dobrodiní mých, kteráž jsem prokázal k domu Boha svého i k službám jeho. ^{*v. 31. Zalm. 25, 7; 106, 4.}

15. V těch dnech viděl jsem v Judstvu, ani tlačí presem v sobotu, a přinášejí snopy, kteréž nakládali na osly, též vino, hrozny, fíky i všeliká břemena, a snášejí v den sobotní do Jeruzaléma. I domlouval jsem jim v ten den, když prodávali potravu.

16. Tyrští také, kterž bydlili v něm, nosili ryby i všelijaké koupě, a prodávali v sobotu synům Juda, a to v Jeruzalémě.

17. Protož jsem * domlouval starším Judským, a řekl jsem jim: Jaká jest to nepravost, kterouž činíte, poškvřňující dne sobotního? ^{*v. 11. 25.}

18. Zdalíž jsou tak nečinili otcové vaši? Pročež Bůh náš přivedl na nás všecko toto zlé, i na toto město, a vy přidáváte hněvivosti na Izraele, poškvřňující soboty.

19. Když tedy byly v stínu brány Jeruzalémské před sobotou, rozkázal jsem zavřiti brány, a rozkázal jsem, aby jich neotvírali až po sobotě. K tomu i z služebníků svých některé postavil jsem v bráně, aby náklad nebyl vezen do města v sobotu.

20. Protož zůstali kupci a prodavačí všelijakých věcí prodajných vně před Jeruzalémem, jednou i podruhé.

21. I osvědčil jsem se jim, řka jim: Proč zůstáváte přes noc naproti zdi?

Učinite-li to více, vztáhnou ruku na vás. Od té chvíle nepřicházeli v sobotu.

22. Rozkázal jsem pak Levitům, aby se očistili, a přijdouce, ostříhali bran, a světili den sobotní. Také i v * tom pamatuj na mne, Bože můj, a buď mi milostiv podle množství milosrdenství svého. ^{*Zalm.26,7.}

23. V těch dnech spatřil jsem také Židy, kteříž byli pojali ženy Azotské, Ammonitské a Moábské,

24. An synové jejich mluvili od polu Azotsky, a neuměli mluvit Židovsky, ale podle jazyku každého toho lidu.

25. Protož domlouval jsem jim, a zlořečil jsem jim, a některé z nich bil jsem a rval, přísahou je zavazuje skrze Boha, *řka: * Budete-li dávatí dcery své synům jejich, aneb bráti dcery jejich synům svým neb sobě, zlořečení budete.* ^{*5 Mojj.7,8.}

26. Zdalíž tím nezhrěšil Šalomoun král Izraelský? Ješto ve mnohých národech nebylo krále jemu podobného, kterýž

byl milý Bohu svému, tak že ustanovil jej Bůh králem nade vším Izraelem, však i toho k * hřichu přivedly ženy cizozemky. ^{*1 Král.11,8.}

27. A vám zdali povolíme, abyste se dopouštěli všeho tohoto zlého velikého, a přestupovali proti Bohu svému, pojímajíce ženy cizozemky?

28. Z synů pak Joiady syna Eliasiba, kněze nejvyššího, jeden byl zeť Sanballata Choronského, kteréhož jsem zahnal od sebe.

29. Budiž pamětliv na to, Bože můj, proti těm, kteříž poškvřňují kněžství, a smlouvy kněžské i Levitské.

30. Protož jsem je vyčistil od všelikého cizozemce, a ustanovil jsem zase třídy kněžím a Levitům, jednomu každému v práci jeho,

31. I nošení dříví k obětem časy uloženy, též i prvotín. * Budiž pamětliv na mne, Bože můj, k mému dobrému. ^{*k.5,19; 13,14.22. Zalm.25,7; 106,4.}

KNIHA ESTER.

KAPITOLA I.

Hodě slavných od Asvera krále přistrojení, 10. a Vasti pro neposlušnost s královstvem složení.

Stalo se pak za času krále Asvera, (to jest ten Asverus, jenž kraloval od Indie až k Mouřeninské zemi nad sto dvacetí a sedmi krajinami.)

2. Ze toho času, když seděl král Asverus na stolici království svého, jenž byla v Susan, městě královském,

3. Léta třetího kralování svého, učinil u sebe hody všechněm knížatům svým a služebníkům svým, nejznamenitějším Perským a Médkým, hejtmanům a vládařům nad krajinami,

4. Ukazuje bohatství, slávu království svého a čest, i ozdabu důstojnosti své za mnoho dnů, totiž za sto a osmdesáte dnů.

5. (A když se vyplnili dnové ti, učinil král všemu lidu, což ho koli bylo v Susan městě královském, od největšího až do nejmenšího, hody za sedm dní na paláci v zahradě při domě královském.)

6. Též čalouny bílé, zelené a z postavce

modrého, zavěšené na provázcích kmenových a šarlatových u kroužků stříbrných, na sloupích mramorových, lůžka zlatá a stříbrná na podlaze porfyretové a mramorové, pariové a socharětové.

7. Nápoj pak dávali v nádobách zlatých, a to v nádobách jiných a jiných, i vína královského v hojnosti, jakž slušelo na krále.

8. Ale ku pít, podle nařízení, žádný nenutil. Nebo tak poručil král všechněm správcům domu svého, aby činili podle vůle jednoho každého.

9. Také i královna Vasti učinila hody ženám v domě královském krále Asvera.

10. Dne pak sedmého, když se podvesil král vínem, rozkázal Mehumanovi, Biztovi, Charbonovi, Bigtovi a Abagtovi, Zetarovi a Karkasovi, sedmi komorníkům, kteříž sloužili před obličejem krále Asvera,

11. Aby přivedli Vasti královnu před obličej krále v koruně královské, aby okázal národům i knížatům krásu její; nebo velmi krásná byla.

12. Ale odepřela královna Vasti přijít k rozkazu královskému, skrze ty komorníky *vzkázanému*. Pročež král rozhněval se velmi a rozpálil se hněvem sám v sobě.

13. I řekl král mudrcům znajícím časy, (nebo tak každé věci *podával* král na všechny zběhlé v právěch a soudech,)

14. A nejbližšímu sebe Charšenovi, Setarovi, Admatovi, Tarsisovi, Meresovi, Marsenovi, Memuchanovi, sedmi vývodám Perským a Médským, jenž vidali tvář královskou, a sedali první po králi:

15. Co se má podle práva státi s královnou Vasti, proto že nevyplnila rozkazu krále Asvera, stalého skrze komorníky?

16. Tedy řekl Memuchan před králem i knížaty: Ne proti samému králi zaviniła královna Vasti, ale proti všechněm knížatům, a proti všechněm národům všech krajin Asvera krále.

17. Nebo když se donese to, co učinila královna, všech žen, zlehčí sobě muže své a řeknou: *An* král Asverus rozkázal přivesti královnu Vasti před obličej svůj, a však nepřišla.

18. Nýbrž ještě tohoto dne budou to mluvit kněžny Perské a Médské, (kteréž slyšely, co učinila královna,) všechněm knížatům královským, i *naplodí se* hojně pýchy a zpoury.

19. Jestliže * *se tedy* králi za dobré vidí, necht se stane výpověď královská od obličejů jeho, a necht jest vepsána mezi práva Perská a Médská, kteráž by nemohla změněna býti, že nechtěla přijít Vasti před obličej krále Asvera, pročež království její dá král jiné, lepší nežli ona. *^{k.3,9.}

20. Tak když uslyší výpověď královskou, kterouž vyhlásiti dá po všem království svém, jakkoli veliké jest, všechny ženy v poctivosti mlti budou manžely své, od největšího až do nejmenšího.

21. I líbila se ta rada králi i knížatům, a učinil král podle rady Memuchanovy.

22. A rozeslal listy do všech krajin královských, do * jedné každé krajiny písmem jejím, a do každého národu jazykem jeho, aby každý muž byl pánem domu svého. Což oznámil každý *hejtman* lidu jazykem jeho. *^{k.8,12.}

KAPITOLA II.

Rozkaz královský o vyhledání jemu panen krásných
5. Ester na království vyzdvížení.

Ty věci když se zběhly, a když se upokojila prchlivost krále Asvera, zpomenul na Vasti a na to, což byla učinila, též i na to, jaká se výpověď stala proti ní.

2. I řekli mládenci království, služebníci jeho: Necht hledají králi mladice, panen krásných.

3. A necht zřídí král úředníky ve všech krajinách království svého, kteříž by shromáždili všechny mladice, panny krásné, do Susan města královského, do domu ženského, pod stráž Hegai komorníka královského, strážce žen, a ať jim vydává okrasy jejich.

4. A mladice, kteráž by se zalíbila králi, aby kralovala místo Vasti. I líbila se ta věc králi, a učinil tak.

5. Byl *pak* jeden Žid v Susan, městě královském, jménem * Mardocheus syn Jairův, syna Simei, syna Cis, z pokolení Beniamin. *^{Neh.7,7.}

6. A ten byl přestěhován z Jeruzaléma s přestěhovanými, kteříž přestěhování byli s * Jekoniášem králem Judským, kteréhož přestěhoval Nabuchodonozor král Babylonský. *^{2Kral.24,14.15.}

7. *Ten* choval Hadassu, jinak Esteru, dceru strýce svého, proto že neměla otce ani matky. A děvčeka ta *byla* pěkné postavy a krásné tváři, kterouž po smrti otce a matky její vzal sobě Mardocheus za dceru.

8. Stalo se tedy, když vyšlo slovo královské a rozkaz jeho, a když shromážděná byla panen mnoho do Susan, města královského, pod stráž Hegai, že i Ester vzata byla do domu královského pod stráž Hegai, strážného nad ženami.

9. I líbila se jemu ta mladice, a našla milost u něho. Pročež i hned dal jí okrasu její a díl její, a sedm panen způsobných z domu královského; k tomu opatření její i jejich panen proměnil v lepší v domě ženském.

10. Neoznámila *pak* Ester lidu svého, ani rodiny své; nebo přikázal jí byl Mardocheus, aby nepravila.

11. Ale Mardocheus každého dne chořoval před síní domu ženského, aby zvěděl, jak se má Ester, a co se s ní děje.

12. Když *pak* přišel jistý čas jedné každé panny, aby vešla před krále Asvera, když se vyplnilo při ní podle práva

žen, za dvanácte měsíců, (nebo za tolik dnů ozdobovaly se, šest měsíců olejem mirrovým, a šest měsíců věcmi vonnými a ozdobami ženskými,)

13. A tak přicházela panna před krále. Cožkoli řekla, dávalo se jí, aby s tím šla z domu žen až k domu královskému.

14. U večer vcházela k králi, a ráno zase odcházela do druhého domu ženského, pod stráž Saasgazy, komorníka královského, strážce ženin. Nepřicházela více k králi, ale jestliže se líbila králi, povolána bývala ze jména.

15. Tedy když přišel čas jistý Estery, dcery * Abichaile, strýce Mardocheova, kterouž byl vzal sobě za dceru, aby vešla k králi, nežádala ničeho, než což řekl Hegai komorník královský, strážce žen. I líbila se Ester všechněm, kteříž ji viděli. *k.9.29.

16. A tak vzata jest Ester k králi Asverovi do domu jeho královského, měsíce desátého, (jenž jest měsíc Tebet,) léta sedmého kralování jeho.

17. I zamiloval král Ester nade všecky jiné ženy, a nalezla milost a lásku u něho nade všecky panny, tak že vstavil korunu královskou na hlavu její, a učinil ji královnou místo Vasti.

18. K tomu také * učinil král hody veliké všechněm knížatům svým a služebníkům svým, totiž hody Estery, a dal odpočínutí krajinám, a daroval je tak, jakž slušelo na krále. *k.1.3. Dan.5.1.

19. A když podruhé shromazďovány byly panny, a Mardocheus seděl u brány královské,

20. Ester pak neoznámila byla rodiny své a národu svého, jakž jí byl přikázal Mardocheus; nebo rozkázání Mardocheovo Ester činila, jako i když chována byla u něho:

21. V těch dnech, (když Mardocheus sedal u brány královské,) rozhněval se Bigtan a Teres, dva komorníci královští z strážných prahu, a smýšleli o to, aby vztáhli ruce na krále Asvera.

22. Čehož dovědév se Mardocheus, oznámil to Ester královně, Ester pak oznámila králi jménem Mardocheovým.

23. A když bylo toho vyhledáváno, našlo se tak. I oběšeni jsou ti oba na šibenici, a zapsáno jest to * do kronik před králem. *k.6.1.

KAPITOLA III.

Amanovo rozhněvání se na Mardochea. 7. Výpověd o vyhlášení Židů.

Po těch věcech zvelebil král Asverus Amanova syna Hammedatova Agagského, a vyvýšil ho, tak že vyzdvihl stoliici jeho nade všecka jiná knížata, kteříž byli při něm.

2. A všickni služebníci království, kteříž vcházeli do brány královské, klaněli se a padali před Amanem; nebo tak přikázal o něm král. Ale Mardocheus se neklaněl, ani padal.

3. Protož řekli služebníci království, kteříž byli v bráně královské, Mardocheovi: Proč přestupuješ přikázání královské?

4. I stalo se, když o to s ním mluvivali každého dne, a neposlechl jich, že to oznámili Amanovi, aby viděli, bude-li stálý v svých slovích Mardocheus; nebo oznámil jim, že jest Žid.

5. Vida pak Aman, že se Mardocheus neklani, ani padá před ním, naplněn jest Aman prchlivostí.

6. Ale za malou věc sobě položil, vztáhnouti ruku na Mardochea samého, (nebo byli oznámili jemu, z kterého by lidu byl Mardocheus.) Protož smýšlel Aman, aby zahubil národ Mardocheův, totiž všecky Židy, kteříž byli ve všem království Asverovu.

7. Takž měsíce prvního, totiž měsíce Nisan, léta dvanáctého kralování Asverova, rozkázal * uvrci pur, totiž los, před sebou ode dne ke dni, a od měsíce až do měsíce dvanáctého, jenž jest měsíc Adar. *k.9.24.

8. Nebo byl řekl Aman králi Asverovi: Jest lid jakýsi rozptýlený a roztroušený mezi lidem ve všech krajinách království tvého, jejichž práva rozdílná jsou ode všech národů, práv pak královských neostřihají. Protož králi není užitečné, nechati jich.

9. Jestliže se králi za dobré vidí, nechť se napíše, aby je zahladili, a já deset tisíc centněřů stříbra odvážím do rukou představeným té práci, aby je vnesli do komory královské.

10. Tedy král sňav * prsten svůj s ruky své, dal jej Amanovi synu Hammedatovu Agagskému, nepříteli Židovskému. *k.8.2.

11. A řekl král Amanovi: Stříbro to daruji tobě i lid ten, abys naložil s ním, jakť se koli líbí.

12. Protož povolání jsou písaři královští téhož měsíce prvního třináctého dne, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Aman, k knížatům královským i vývodům, kteříž *byli* v jedné každé krajině, i hejtmanům jednoho každého národu, každé krajině vedlé písma jejího, a každému národu vedlé jazyku jeho; jménem krále Asvera psáno, a zapečetěno prstenem královským.

13. I jsou poslání listové po poslech do všech krajin královských, aby hubili, mordovali a vyhladili všechny Židy, od mladého až do starce, děti i ženy, jednoho dne, *totiž* třináctého, měsíce dvanáctého, (jenž jest měsíc Adar,) a loupeže jejich aby rozbitovali.

14. Summa toho psání *byla*: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině a oznámeno všechněm národům, aby hotovi byli ke dni tomu.

15. Tedy vyjeli poslové stěží s poručením královským, a vyhlášeno jest to v Susan, městě královském. Král pak a Aman seděli, kvasíce, ale měšťané Susan zkormouceni byli.

KAPITOLA IV.

Zámutek Mardocheův 3. i všeho národu Židovského.

7. Ponuknutí Estery k hledání u krále milosti.

Mardocheus pak zvěděv všecko to, což se bylo stalo, * roztrhl roucho své, a vzal na sebe žíní a popel, a jda po městě, křičel křikem velikým a žalostným.

*1 Mojs. 37, 34.

2. A přišel až před bránu královskou; nebo žádný neměl vcházeti do brány královské v oděvu žiněném.

3. V každé také krajině i místě, kamžkoli slovo královské a výpověď jeho došla, kvilění veliké *bylo* od Židů, a pěst, pláč i úpění, a žíní s popelem podstřeli sobě mnozí.

4. Pročež přišedše děvečky Estery a komorníci její, oznámili jí *to*. I zarmoutila se královna velmi, a poslala šaty, aby oblékli Mardochea, a aby vzali žíní jeho od něho. Ale *on* jich nepřijal.

5. Tedy zavolavši Ester Hatacha, *jednoho* z komorníků královských, kteréhož jí byl dal za služebníka, poručila mu o Mardocheovi, aby převěděl, co a proč by to bylo.

6. Takž vyšel Hatach k Mardocheovi na ulici města, kteráž jest před branou královskou.

7. I oznámil jemu Mardocheus všecko, co se mu přihodilo, i o té * summě peněz, kterouž připověděl Aman dáti do komory královské proti Židům, k vyhlazení jich.

*k. 3.9.

8. K tomu i připsal psané výpovědi, kteráž vyhlášena byla v Susan, aby zhubeni byli, dal jemu, aby ukázal Ester a oznámil jí, a aby jí rozkázal jíti k králi, a milosti hledati u něho, a prositi před tvář jeho za lid svůj.

9. Tedy přišel Hatach, a oznámil Ester slova Mardocheova.

10. I rekla Ester Hatachovi, a poručila mu oznámiti Mardocheovi:

11. Všickni služebníci královští i lid krajin královských vědí, že kterýž bykoli muž neb žena všel před krále do síně vnitřní, nejsa povolán, jedno právo o něm *jest*, aby hrdlo propadl, kromě toho, k komuž by král vztáhl * berlu zlatou, že živ zůstane. Já pak nebyla jsem povolána, abych vešla k králi již třideceti dnů.

*k. 5.2. 8.4.

12. Ale když oznámili Mardocheovi slova Estery,

13. Řekl Mardocheus, aby zase oznámeno bylo Estěře: Nemysl sobě, abys zachována býti mohla v domě královském ze všech Židů.

14. Nebo jestliže se umlčíš v tento čas, oddechnutí a vysvobození Židům přijde odjinud, ty pak a dům otce tvého zahynete. A * kdo ví, ne pro tento-lis čas přišla k tomu království?

*1 Mojs. 45.7.

15. I rekla Ester, aby zase oznámili Mardocheovi:

16. Jdi a shromážď všechny Židy, což jest jich v Susan, a pošťe se za mne, a nejezte ani píte za tři dni, v noci ani ve dne. Já podobně, i panny mé postítí se budou, a teprv vejdu k králi, což však neobyčejné jest, a * jestliže zahynu, nechť zahynu.

*2 Král. 7.4.

17. Tedy šel Mardocheus, a učinil všecko tak, jakž mu poručila Ester.

KAPITOLA V.

Pozvání krále s Amanem od Estery na hody. 9. Amanovo rozlobení se na Mardochea, 14. i úkladové jeho.

Stalo se potom dne třetího, oblékši se Ester v *roucho* královské, postavila se v síni vnitřní domu královského, naproti pokoji královskému. Král pak seděl na stolici své královské, v pokoji královském naproti dvěřim domu.

2. Stalo se, pravím, když uzfjel král Ester královnu, ana stojí v síni, že milosti jsa k ní nakloněn, vztáhl král k Ester berlu zlatou, kterouž *držel* v ruce své. Tedy přistoupivši Ester, dotkla se konce berly.

3. I řekl jí král: Co jest tobě, královno Ester? A jaká jest prosba tvá? Až * do polovice království dáno bude tobě.

*Mark.6,23.

4. Odpověděla Ester: * Jestliže se králi za dobré *vidí*, nechat přijde král s Amanem dnes na hody, kteréž jsem jemu připravila.

*k.1,19.

5. I řekl král: Zavolejte rychle Amana, ať naplní žádost Estery. A tak přišel král s Amanem na hody, kteréž byla připravila Ester.

6. Potom řekl král k Ester, napiv se vína: Jaká jest žádost tvá? A budeš dáno. Aneb jaká jest prosba tvá? Bys pak žádala až do polovice království, stanet se.

7. I odpověděla Ester: Žádost má a prosba má *jest*:

8. * Nalezla-li jsem milost u krále, a jestliže se králi za dobré *vidí* povolití žádosti mé, a naplnití prosbu mou, aby ještě přišel král i Aman na hody, kteréž jim připravím, a zítra učiním podlé slova královského.

*k.7,3.

9. A tak vyšel Aman dne toho, vesel jsa a dobré myslí. Ale když viděl Aman Mardochea v bráně královské, že ani nepovstal, ani se nehnul před ním, naplněn jest Aman hněvem proti Mardocheovi.

10. A však zdržel se Aman, až přišel do domu svého, a poslav, povolal přátel svých a Zeres ženy své.

11. I vypravoval jim Aman o slávě bohatství svého, i o množství synů svých, i o všem, čímž ho zvelebil král, a jak ho vyvýšil nad knížata i služebníky královské.

12. A doložil Aman: Nadto nepozvala Ester královna s králem na hody, kteréž byla připravila jen mne, a ještě i k zejítí pozván jsem od ní s králem.

13. Ale všecko to nic mi neprospívá, pokudžkoli vidám Mardochea, toho Žida, sedati u brány královské.

14. Řekla jemu Zeres žena jeho, i všickni přátelé jeho: Necht udělají šibenici zvýší padesáti loket, a ráno rei králi, aby na ni oběsili Mardochea, a vejdi s

králem na hody vesele. I líbila se ta rada Amanovi, a rozkázal postaviti šibenici.

KAPITOLA VI.

Zvelebení Mardochea. 12. Zarmoucení Amanu, 13. a předpovědění pádu jeho.

Té noci král nemoha spáti, rozkázal přinést knihy pamětné, kroniky, kteréž čteny byly před králem.

2. I našli zapsáno, že pověděl * Mardocheus na Bigtana a Teresa, dva komorníky královské z těch, jenž ostříhali prahu, že ukládali vztáhnouti ruku na krále Asvera.

*k.2,21,23.

3. Tedy řekl král: Čím jest poctěn, neb jak zveleben Mardocheus za to? Odpověděli služebníci královští, dvořané jeho: Není jemu nic dáno.

4. I řekl král: Kdo *jest* v síni? (Aman pak byl přišel do síně domu královského zevnitřní, mluvit s králem, aby * oběšen byl Mardocheus na šibenici, kterouž jemu připravil.)

*k.5,14.

5. Odpověděli králi služebníci jeho: Aj, Aman stojí v síni. Řekl král: Necht vejde *sem*.

6. Takž všel Aman. Jemuž řekl král: Co sluší učiniti muži tomu, kteréhož by chtěl král ctíti? (Aman řekl sám v sobě: Kohož by jiného chtěl král více ctíti, nežli mne?)

7. Odpověděl Aman králi: Muži tomu, jehož král ctíti chce,

8. Ať přinesou roucho královské, do kteréhož se král obléčí, a *přivedou* koně, na kterémž jezdí král, a vstaví korunu královskou na hlavu jeho.

9. A dadouce roucho to i koně toho v ruku některého z nejznamenitějších knížat královských, ať oblekou muže toho, jehož král chce ctíti, a ať jej vodi na koni po ulici města; a volají před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.

10. Tedy řekl král Amanovi: Pospěš, vezmi to roucho a koně, jakž jsi řekl, a učiň to Mardocheovi Židu, kterýž sedí v bráně královské. Nepomíjejž ničeho ze všeho toho, což jsi mluvil.

11. Protož vzav Aman roucho i koně, oblékl Mardochea, a vedl jej na koni po ulici města, volaje před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.

12. Potom navrátil se Mardocheus k bráně královské. Aman pak rychle po-

spíšil do domu svého, smuten jsa, s zakrytou hlavou.

13. I vypravoval Aman Zeres ženě své a všechněm přátelům svým všecko, což se mu přihodilo. I řekli jemu mudrci jeho i Zeres žena jeho: Poněvadž z národu Židovského *jest* Mardocheus, před jehož obličejem počal jsi klesati, neodoláš jemu, ale jistě padneš před obličejem jeho.

14. A když oni ještě mluvili s ním, komorníci království přišli, a rychle vzali Amanu na hody, kteréž připravila * Ester. *k.5.8.

KAPITOLA VII.

Oznámení králi žádosti Ester. 5. Žaloba na Amanu 9. i oběšení jeho.

A tak přišel král i Aman, * aby hodovali s Ester královnou. *k.5.8.

2. I řekl král k Ester opět druhého dne, napiv se vína: Jaká *jest* žádost tvá, Ester královno? A budeš dáno. Aneb jaká *jest* prosba tvá? Až do polovice království staněš se.

3. Tedy odpověděla Ester královna a řekla: Jestliže jsem nalezla milost před očima tvýma, ó králi, a jestliže se králi za dobré *vidí*, nechť mi *jest* darován život můj k mé žádosti, a národu mému k prosbě mé.

4. Nebo prodání jsme, já i národ můj, abychom zbiti, pomordováni a vyhlazeni byli, ještě kdybychom za služebníky a děvky prodání byli, mlčela bych, ač by i tak ten nepřítel nijakž nemohl nahraditi králi té škody.

5. Opět odpovídaje král Asverus, řekl Ester královně: I kdož *jest to* ten, a kde *jest* ten, jehož srdce tak *jest* naduté, aby to činil?

6. I řekla Ester: Muž protivník a nepřítel nejhorší *jest* Aman tento. Takž Aman zhrzil se před obličejem krále a královný.

7. Tedy král vstal v prechlivosti své od pití vína, a *vyšel* na zahradu při paláci. Aman pak pozůstal tu, aby prosil za život svůj Estery královný; nebo viděl, že *jest* o něm zle uloženo od krále.

8. Potom král navrátil se z zahrady palácu do domu, kdež pil víno, a Aman padl na lůžko, na kterémž seděla Ester. I řekl král: Což ještě násilně učiniti chce královně u mne v domě? A hned jakž slovo to vyšlo z úst krále, tvář Amanovu zakryli.

9. Mezi tím řekl Charbona, jeden z komorníků, před králem: Aj, ještě šibenice, kterouž připravil Aman Mardocheovi, kterýž mluvil králi k dobrému, stojí při domě Amanově, zvýší padesáti loket. I řekl král: Oběstež ho na ní.

10. Tedy oběsili Amanu na té šibenici, kterouž byl připravil Mardocheovi. A tak prechlivost královská ukojila se.

KAPITOLA VIII.

Zvýšení Mardochea. 3. Zrušení mandátů Amanových.

Téhož dne dal král Asverus Ester královně dům Amanu nepřítele Židovského, a Mardocheus přišel před krále, (nebo oznámila Ester, co by jí on byl).

2. Kdežto král snáv * prsten svůj, kterýž vzal od Amanu, dal jej Mardocheovi. Ester pak ustanovila Mardochea nad domem Amanovým. *k.3.10.

3. Potom ještě Ester mluvila před králem, padši k nohám jeho, a s pláčem pokorně ho prosila, aby zrušil nešlechtnost Amanu Agagského a jeho úklady, kteréž smysil proti Židům.

4. (Tedy * vztáhl král k Esterě berlu zlatou, a Ester vstavši, postavila se před králem.) *k.5.2.

5. A řekla: * Jestliže se králi za dobré *vidí*, a nalezla-li jsem milost před tváří jeho, a jestliže se ta věc králi slušná býti *vidí*, a já jsem-li příjemná před očima jeho: nechť *jest* psáno, aby byli zrušeni listové ti, a *tak* úkladové Amanu syna Hammedatova Agagského, kteréž rozepsal, aby vyhladili Židy, což *jest* jich ve všech krajinách královských. *k.5.4.8.7.3.

6. Nebo jak bych se mohla dívat na to zlé, kteréž by potkalo lid můj? A jak bych mohla hleděti na zhubou rodiny své?

7. I řekl král Asverus Ester královně a Mardocheovi Židu: Ej, dům Amanův dal jsem Esterě, jeho pak oběsili na šibenici, proto že vztáhnouti *chtěl* ruku svou na Židy.

8. Vy tedy pište Židům, jakž se vám za dobré zdá, jménem královským, a zapečete prstenem královským. (Nebo což se píše jménem krále, a zapečetí prstenem královským, nemůže zpátkem jíti.)

9. Takž svolali písaře královské v ten čas měsíce třetího, jenž *jest* měsíc Šiban, dvacátého třetího dne téhož mě-

síce, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Mardocheus, k Židům a knížatům, i vývodám a hejtmanům krajin, kteréž jsou od Indie až do země Moufenínské, sto dvaceti sedm krajin, do* každé krajiny písmem jejím, každému národu jazykem jeho, též i Židům písmem jejich a jazykem jejich. *k.1,22.

10. A když napsal jménem krále Asvera a zapečetil prstenem královským, rozeslal listy po poslích, * kteříž jezdívali na koních rychlých a mezcích mladých: *k.3,15.

11. Že jest povolil král Židům, kteříž by v kterémkoli městě byli, aby shromáždíce se, zastávali života svého, a aby hubili, mordovali a plénili všecka vojska národu i krajiny, útok činících na ně, na děti jejich i ženy jejich, a kořisti jejich aby rozbitovali,

12. Jednoho a téhož dne ve všech krajinách krále Asvera, totiž třináctého, měsíce dvanáctého, jenž jest měsíc Adar.

13. Summa toho psání: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině, a oznámeno všechném národům, aby Židé byli hotovi ke dni tomu ku pomstě nad nepřátely svými.

14. Tedy poslové, kteříž jezdívali na koních prudkých a na mezcích, vyjeli snažným a rychlým během s poručením královským, a vyhlášeno jest to v Susán, městě královském.

15. Mardocheus pak vycházel od obličejů královského v rouše královském z postavce modrého a bílého, v koruně zlaté veliké a v plášti kmentovém a šarlatovém, a město * Susán plésalo a veselilo se.

16. Nebo Židům vzešlo světlo a radost, i veselé a sláva.

17. Ano i v každé krajině i v každém městě, na kteréžkoli místo poručení královské a výpověď jeho došla, veselé a radost měli Židé, hody a dobrou vůli, a mnozí z národů jiných přistupovali k Židům; nebo * připadl na ně strach Židovský. *1 Mojj.35,5.

KAPITOLA IX.

Mordování nepřátel od Židů, 17. a ustanovení památky toho vysvobození.

Potom dvanáctého měsíce, (jenž jest měsíc * Adar,) třináctého dne téhož měsíce, když přišel čas poručení královské-

ho a výpovědi jeho, aby se vyplnila, v ten den, v kterýž se nadáli nepřátelé Židovští, že budou panovati nad nimi, stalo se na odpor, že panovali Židé nad těmi, kteříž je v nenávisti měli.

*k.3,7.

2. Nebo se byli shromáždili Židé v městech svých, po všech krajinách krále Asvera, aby vztáhli ruku na ty, kteříž hledali jejich zlého. A žádný před nimi neostál, nebo připadl * strach jejich na všecky národy. *k.8,17.

3. A všickni hejtmané krajin, i knížata a vývodové, i správcové díla královského v poctivosti měli Židy; nebo strach Mardocheův na ně připadl.

4. Byl zajisté * Mardocheus veliký v domě královském, a rozcházela se pověst o něm po všech krajinách; nebo muž ten Mardocheus vždy více rostl. *k.10,3.

5. A tak zbili Židé všecky nepřátely své, mečem hubice, mordující a vyhlazující je, a nakládající s těmi, kteříž je v nenávisti měli, podle libosti své.

6. Ano i v Susán městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů.

7. A Parsandata, Dalfona i Aspata,

8. A Porata, Adalia i Aridata,

9. I Parimasta, Arisai i Aridai a Vajezata,

10. Deset synů Amanova syna Hammedatova, nepřítelů Židovského, zmordovali. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

11. Dne toho, když se donesl krále počet zmordovaných v Susán městě královském,

12. Řekl král Esterě královně: V Susán městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů, a deset synů Amanových. Co pak učinili v jiných krajinách královských? Již tedy jaká jest žádost tvá? A dánoť bude. Aneb která * prosba tvá ještě? A staněť se. *k.5,3,6;7,2.

13. Odpověděla Ester: Jestliže se králi za * dobré *vidí*, nechť jest dopuštěno ještě zítra Židům, kteříž jsou v Susán, učiniti podle výpovědi dnešní, a deset synů Amanových zvěšeti na šibenici. *k.1,19.

14. I přikázal král, aby se tak stalo. Tedy vyhlášena jest výpověď v Susán, a tak deset synů Amanových zvěšeli.

15. A shromáždivše se Židé, kteříž byli v Susán, také i čtrnáctého dne měsíce

Adar, zmrdovali v Susan tři sta mužů. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

16. Jiní také Židé, kteříž byli v krajích královských, shromáždívše se, a zastávajíce života svého, tak odpočinuli od nepřátel svých. Zmrdovali pak těch, jenž je v nenávisti měli, sedmdesáte pět tisíc. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

17. *Stalo se to dne třináctého měsíce Adar. I odpočinuli čtrnáctého dne téhož měsíce, a učinili sobě v ten den hody a veselé.*

18. Ale Židé, kteříž byli v Susan, shromáždili se třináctého dne téhož měsíce a též čtrnáctého, a odpočinuli patnáctého, a učinili sobě na ten den hody a veselé.

19. Protož Židé, kteříž bydlí ve všech a v městečkách nehrazených, světi den čtrnáctý měsíce Adar, *majíce veselé, hody a dobrou vůli, a posílajíce částky pokrmů jedni druhým.*

20. Nebo rozepsal Mardocheus ty věci, a rozeslal listy ke všem Židům, kteříž byli ve všech krajinách krále Asvera, blízkým i dalekým,

21. Ustavuje jim, aby slavili den čtrnáctý měsíce Adar, a den patnáctý téhož měsíce každého roku,

22. Podlé dnů těch, v nichž odpočinuli Židé od nepřátel svých, a měsíce toho, kterýž se jim obrátil z zámutku v radost, a z kvílení v dobrou vůli, aby ty dni slavili, hodujíce a veselíce se, a posílajíce částky pokrmů jeden druhému, i dary chudým.

23. I přijali to všickni Židé, že budou činiti to, což začali, a což jim psal Mardocheus:

24. Jak Aman syn Hammedatův Agagský, protivník všech Židů, ukládal o Židech, aby je vyhubil a uvrhl pur, totiž los, k setření a * zahlázení jejich. *k.3,7.

25. Ale jak ona vešla před obličej krále, poručil král v listech, aby obráceni byli úkladové jeho nešlechetní, kteréž

vymyslíl proti Židům, na hlavu jeho, a aby ho * oběsili i syny jeho na šibenici. *k.7,10.

26. I nazvali ty dny Purim, *totiž losů, od jména toho pur. A tak z příčiny všech slov listu toho, a což viděli při tom, i což přišlo k nim,*

27. Ustavili a přijali Židé na sebe i na símě své, i na všechny připojené k sobě, aby to nepominulo, že budou slaviti ty dva dni podlé vypsání jejich, a podlé určitého času jejich každého roku.

28. A že ti dnové budou pamětní a slavní v každém věku, rodině, krajině a městě; k tomu, že ti dnové Purim nepominou z prostředku Židů, a památka jejich nepřestane u potomků jejich.

29. Psala také Ester královna, * dcera Abichailova, i Mardocheus Žid pro větší upevnění psání z strany *dnů Purim* po druhé. *k.2,15.

30. A on rozeslal to psání ke všem Židům, do sta dvaceti sedmi krajin království Asverova, vzkazuje jim pozdravení,

31. Aby tuze drželi dny ty Purim v určité časy jich, jakž je nařídil jim Mardocheus Žid a Ester královna, a jakž to přijali na sebe a na símě své, na paměť postů a křiku jejich.

32. A tak výpověd Estery potvrdila ustanovení *dnů Purim*, což zapsáno jest v knize této.

KAPITOLA X.

Uložení berně na království Asverovo. 3. Sláva a chvála Mardocheova.

Potom uložil král Asverus daň na zemi i na ostrovy mořské.

2. Všickni pak činové síly jeho a moci jeho, i vypsání * důstojnosti Mardocheovy, kterouž ho zvelebil král, to vše zapsáno jest v knize o králích Médských a Perských. *k.8,15.

3. Nebo Mardocheus Žid byl druhý po králi Asverovi, a veliký u Židů, i vzácný u *všeho* množství bratří svých, pečuje o dobré lidu svého, a způsobuje pokoj všemu semeni svému.

KNIHA JOBOVA.

KAPITOLA I.

Job, muž pobočný, 6. s dopuštěním Božím statku i dítěk zbaaven, 20. a zarmoucen jsa, Bohu z toho dobrořečil.

Byl muž v zemi Uz, jménem Job, a muž ten byl * sprostný a upřímý, boje se Boha, a vystříhaje se zlého.

*v.8. k.2,3. Žalm.25,21.

2. Kterémuž se narodilo sedm synů a tři dcery.

3. A měl dobytka sedm tisíc ovec, tři tisíce velbloudů, pět set spřežení volů, a pět set oslic, a čeledi služebné velmi mnoho, a byl muž ten vznešenější nade všechny lidi východní.

4. I scházivali se synové jeho, a strojívali hody po domích, každý ve dni svém. Posílávali také, a zvali své tři sestry, aby jedly a pily s nimi.

5. A když vypořádali dny hodů, posílával Job, a posvěcoval jich, a vstávaje ráno, obětoval zápaly *podlé* počtu všech jich. Nebo říkával Job: Snad zhrěšili synové moji, aneb zlořečili Bohu v srdci svém. Tak činíval Job po všechny ty dny.

6. Jednoho pak dne, když přišli synové * Boží, aby se postavili před Hospodinem, přišel také i Satan mezi ně. *k.2,1.

7. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Od kud * jdeš? I odpověděl Satan Hospodinu, řka: Procházel jsem zemi, a obcházel jsem ji. *k.2,2. †1 Petr.5,8.

8. I řekl Hospodin Satanovi: Spatřil-li služebníka mého Joba, že není jemu rovného na zemi, a že jest muž * sprostný a upřímý, bojící se Boha a varující se zlého. *v.1. k.2,3.

9. A odpovídaje Satan Hospodinu, řekl: Zdalíž se Job darmo bojí Boha?

10. Zdaž jsi ty ho neohradil i domu jeho a všeho, což má, se všech stran? Dílu rukou jeho požehnal jsi, a dobytek jeho rozmnožil se na zemi.

11. Ale vztáhni nyní ruku svou, a dotkni se všeho, což má, nebude-liť zlořečítí v oči.

12. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Aj, cožkoli má, v moci tvé *buď*, toliko na něj nevztahuj ruky své. I vyšel Satan od tváří Hospodinovy.

13. Jednoho pak dne synové a dcery

jeho jedli, a pili víno v domě bratra svého prvorozeného.

14. I přišel * posel k Jobovi, a řekl: Když volové orali, a oslice se pásly podlé nich, *1 Sam.4,12.

15. Vpád učinivše Sabejští, zajali je, a služebníky zbili ostrostí meče, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

16. A když on ještě mluvil, přišed druhý, řekl: * Oheň Boží spadl s nebe, a rozpáliv se na dobytek i na služebníky, sehltil je, já pak utekl jsem toliko sám, abych oznámil tobě. *Žalm.78,63.

17. A když ten ještě mluvil, jiný přišed, řekl: Kaldejští ssíkovavše tři houfy, připadli na velbloudy, a zajali je, a služebníky zbili ostrostí meče, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

18. A když ten ještě mluvil, jiný přišel a řekl: Synové tvoji a dcery tvé jedli, a pili víno v domě bratra svého prvorozeného.

19. A aj, vítr veliký strhl se z té strany od pouště, a udeřil na čtyři úhly domu, tak že se obořil na děti, i zemfeli, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

20. Tedy Job vstav, * roztrhl roucho své, a oholil hlavu svou, a padna na zem, poklonu učinil. *1 Mojs.37,29,34.

21. A řekl: Nahý * jsem vyšel z života matky své, nahý se také zase tam navrátím. Hospodin dal, Hospodin též odjal. Buď požehnáno jméno Hospodinovo. *Kaz.5,15.

22. V * tom ve všem nezhrěšil Job, a nepřivlastnil Bohu nic nemoudrého. *k.2,10.

KAPITOLA II.

Job na těle od Satana raněn, 9. od své ženy k zlořečení Bohu ponoukán, 11. a od přátel navštiven.

I stalo se opět jednoho dne, že když přišli synové Boží, aby se postavili před Hospodinem, přišel také i * Satan mezi ně, aby se postavil před Hospodinem. *k.1,6.

2. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Od kud * jdeš? I odpověděl Satan Hospodinu, řka: Procházel jsem zemi, a obcházel jsem ji. *k.1,7. †1 Petr.5,8.

3. I řekl Hospodin Satanovi: Spatřil-li služebníka mého Joba, že není jemu

rovného na zemi, *že jest muž * sprostný a upřímný, bojíci se Boha, a varující se zlého, a že po dnes trvá v upřímnosti své, ačkoli jsi ty mne popudil proti němu, abych jej hubil bez příčiny.* *k.1.1.8.

4. A odpovídaje Satan Hospodinu, řekl: Kůži za kůži, a všecko, což má člověk, dá za sebe samého.

5. Ale vztáhni nyní ruku svou, a dotkni se kostí jeho, a masa jeho, nebudeš lív oči zlořečítí tobě.

6. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Aj, v moci tvé *buď*, a však zachovej ho při životu.

7. Protož vyšel Satan od tváři Hospodinovy, ranil Joba nežitem nejhorším, od * zpodku nohy jeho až do vrchu hlavy jeho, *Lai.1.6.

8. Tak že vzal střepinu, aby se jí drbal, usadiv se v popele.

9. I řekla jemu * žena jeho: Ještě vždy trváš v své upřímnosti? Zlořeč Bohu a umř. *k.19.17.

10. Jízto řekl: Mluvíš, jako jedna z bláznivých mluvívá. Dobré-liž *jen* věci brátí budeme od Boha, zlých pak nebudeme přijímati? V tom ve všem * nezhřešil Job rty svými. *k.1.22.

11. Když pak uslyšeli tři přátelé Jobovi o všem tom zlém, kteréž přišlo na něj, přišli jeden každý z místa svého: Elifáz Temanský, a Bildad Suchský a Zofar Naamatský, na tom zůstavše spolu, aby přijdouce k němu, politovali ho a těšili jej.

12. Kteríž pozdvihše oči svých zdaleka, nepoznali ho. Potom pozdvihše hlasu svého, plakali, a * roztrhše jeden každý roucho své, házeli prachem nad hlavu své zhůru. *k.1.20.

13. A seděli s nim na zemi sedm dní a sedm nocí, a žádný k němu nepromluvil slova; nebo viděli, že se velmi rozmohla bolest jeho.

KAPITOLA III.

Job nařikaje na den narození svého, 11. lituje, že v životě matky neumřel, 20. naposledy i proti Bohu dosti tvrdě mluví.

Potom otevřev Job ústa svá, zlořečil dni svému.

2. Nebo mluvě Job, řekl:

3. *Ó by byl* * zahynul ten den, v němž jsem se naroditi měl, i noc, v níž bylo řečeno: Počat jest pacholik. *k.10.18. Jer.20.14.

4. Ten den *ó by* byl obrácen v temnost,

aby ho byl nevyhledával Bůh shůry, a nebyl osvěcen světlem.

5. *Ó by* jej byly zachvátily tmy a stín smrti, a aby jej byla přikvačila mračna, a předěsila horkost denní.

6. *Ó by* noc tu mrákota byla opanovala, aby nebyla připojena ke dnům roku, a v počet měsíců nepřišla.

7. *Ó by* noc ta byla osaměla, a zpěvu aby nebylo v ní.

8. *Ó by* ji byli zlořečili ti, kteříž proklínají den, hotovi jsouce vzbuditi velryba,

9. *Ó by* se byly hvězdy zatměly v soumraku jejím, a očekávajíc světla, aby ho nebyla *dočekala*, ani spatřila záře jíztní.

10. Nebo nezavřela dveří života mého, ani skryla trápení od očí mých.

11. Proč jsem * neumřel v matce, aneb vyšel z života, *proč* jsem nezahynul? *Kazat.4.2.

12. Proč jsem vzat byl na klín, a proč jsem prsí požíval?

13. Nebo bych nyní ležel a odpočíval, spal bych a měl bych pokoj,

14. S králi a radami země, kteříž sobě vzdělávali místa pustá,

15. Aneb s knížaty, kteříž měli zlato, a domy své naplňovali stříbrem.

16. Aneb jako nedochůdce nezřetelné *proč* jsem nebyl, a jako nemluvnátka, kteráž světla neviděla?

17. Tamť bezbožní přestávají bouřiti, a tamť odpočívají ti, jenž v práci ustali.

18. Také i vězňové pokoj mají, a neslyší více hlasu násilníka.

19. Malý i veliký tam jsou rovni sobě, a služebník jest prost pána svého.

20. Proč Bůh dává světlo zbédované-
mu a život těm, kteříž jsou ducha truchlivého?

21. Kteríž * očekávají smrti, a není jí, ačkoli jí hledají pilněji než skrytých pokladů? *Zjev.9.6.

22. Kteríž by se veselili s plésáním a radovali, když by našli hrob?

23. Člověku, jehož cesta skryta jest, a jehož Bůh přistřel?

24. Nebo před * pokrmem mým vzdychání mé přichází, a rozchází se jako voda řvání mé. *Zalm.102.10.

25. To za jisté, čehož jsem se lekal, stalo se mi, a čehož jsem se obával, přišlo na mne.

26. Neměl jsem pokoje, aniž jsem se

ubezpečil, ani odpočíval, až i přišlo po-
kušení toto.

KAPITOLA IV.

Elifaz Joba z netrpělivosti obviňuje, 6. a že náboženství
jeho nemusilo býtí upřímé, důvodně to prokázati usi-
luje.

Jemuž odpovídaje * Elifaz Temanský,
řekl: *k.2,11.

2. Počneme-li mluvití s tebou, nepone-
seš-liž toho těžce? Ale kdož by se zdr-
žeti mohl, aby neměl mluvití?

3. Aj, učivals mnohé, * a rukou opuště-
ných jsi posiloval. *Zid.12,12.

4. Padajícího pozdvihovals řečmi svý-
mi, a kolena zemdlená jsi zmocňoval.

5. Nyní pak, jakž *toto* přišlo na tebe,
těžce to neseš, a jakž tě dotklo, předě-
šen jsi.

6. Nebylo-liž náboženství tvé naději
tvou, a upřímost cest tvých očekáváním
tvým?

7. Rozpomeň se, prosím, kdo jest *tedy*
nevinný zahynul? Aneb kde upřími vy-
hlazení jsou?

8. Jakož jsem já vídal ty, * kteříž orali
nepravost, a rozsivali převrácenost, že
ji i žali. *Přil.22,8. Ozeš.10,12,13.

9. Od dechnutí Božího hynou, a duchem
prchivosti jeho v nic obracíni bývají.

10. Řvání lva a hlas lvíce a zubové
mladých lvícat setřeni bývají.

11. Hyne lev, že nemá loupeže, a lvi-
čata mladá rozptýlena bývají.

12. Nebo i tajně doneslo se mne slovo,
a pochopilo ucho mé něco maličko toho.

13. V přemýšlováních z vidění nočních,
když připadá tvrdý sen na lidi,

14. Štřach připadl na mne a lekání,
kteréž předěsilo všecky kosti mé.

15. Duch zajisté před tváří mou šel,
tak že vlasové vstávali na těle mém.

16. Zastavil se, ale neznal jsem tváři
jeho; tvárnost *jen byla* před očima mý-
ma. Mezi tím mlče, slyšel jsem hlas:

17. Zdalíž může člověk spravedlivěj-
ším býtí než Bůh, aneb muž čistším nad
toho, kterýž ho učinil?

18. Ano * mezi služebníky jeho není
dokonalosti, a při andělech svých zane-
chal nedostatku. *k.15,15. 2Petr.2,4.

19. Čím více při těch, kteříž bydlejí v
domích hliněných, jejichž základ jest na
prachu, a setřeni bývají snáze než mol.

20. Od jitra až do večera stírání býva-
jí, a kdož *toho* nerozvažují, na věky za-
hynou.

21. Zdalíž nepomítí sláva jejich s ni-
mi? Umírají, ale ne v moudrosti.

KAPITOLA V.

K hořejším řečem přidav tuto něco Elifaz, 8. zatím Joba,
aby se Bohu kofil, napomíná.

Zavolejž tedy, dá-liť kdo odpověď? A
k kterému se z svatých obrátíš?

2. Pakli k bláznu, zahubí ho rozhněvá-
ní, a nesmyslného zabije prchlost.

3. Jáť jsem viděl blázna, an se vkoře-
nil, ale hned jsem zle tušil přibytku je-
ho, *řka*:

4. Vzdálení jsou synové jeho od spa-
sení; nebo potřeni budou v bráně, aniž
bude, kdo by *je* vytrhl.

5. Obilé jeho zřífe hladovitý, a i z pro-
střed trní je vychvátí; nadto sehlí ná-
silník statek takových.

6. Neboť nepochází z prachu trápení,
aniž se z země pučí bida.

7. Ale člověk * rodí se k bídě, tak jako
jiskry z uhlí zhřru létají. *Kazat.6,4 násil.

8. Jistě žet bych já hledal Boha silné-
ho, a jemu bych předložil při svou,

9. Kterýž činí * věci veliké, nezpyta-
telné, divné, a jimž počtu není, *k.9,10.

10. Kterýž dává déšť na zemi, a spou-
ští vody na pole,

11. Kterýž * sází opovržené na místě
vysokém, a žalostící vyvyšuje spase-
ním, *Luk.1,52.

12. Kterýž v * nic obrací myšlení chy-
tráků, tak aby nemohli k skutku přivé-
sti ruce jejich ničeho, *1 Kor.3,19,20.

13. Kterýž lapá moudré v chytrosti je-
jich; nebo rada převrácených bláznová
bývá.

14. Ve dne motají se *jako* * ve tmách,
a jako v noci šámají o poledni. *2 Mojž.10,21. Izai.59,10.

15. Kterýž zachovává od meče a od
úst jejich, a chudého od ruky násilníka.

16. Máť zajisté nuzný naději, ale ne-
pravost musí zapati ústa svá.

17. Aj, jak blahoslavený *jest* člověk,
kteréhož tresce Bůh! A * protož kárá-
ním Všemohoucího nepohrdej. *Přil.3,11. Zid.12,5. Jak.1,12.

18. Onť zajisté * uráží, on i obvažuje;
raní, ruka jeho také léčí. *Ozeš.6,1,2.

19. Z šesti * úzkostí vysvobodil by te-
be, ano i v sedmi nedotklo by se tebe
zlé. *Přil.24,16.

20. V * hladu vykoupil by tě od smrti,
a v boji od moci meče. *Zalm.38,19.

21. Když utrhá jazyk, byl bys skryt, aniž bys se bál zhouby, když by přišla.

22. Zlouba a hlad buď tobě za smích, a nestrachuj se ani líté zvěři zemské.

23. Nebo s kamením polním přiměří tvá, a * zvěř litá polní pokoj zachová k tobě. *Ezech.34,25.

24. A shledáš, žež stánek tvůj bude bezpečný, a navrátíš se zase k přibytku svému, a nezhrěšíš.

25. Shledáš také, žež se rozmnoží símě tvé, a potomci tvoji jako bylina zemská.

26. Vejdeš v šedinách do hrobu, tak jako odnášino bývá zralé obilí časem svým.

27. Aj, tof jsme vyhledali, a takt jest; poslechniž toho, a schovej sobě to.

KAPITOLA VI.

Job 8. touží, že Eliáš kvapně bez uvážení jej odsuzuje, 28. a k bedlivějšímu svých bid rozsuzování jeho napomíná.

Odpovídaje pak Job, řekl:

2. O kdyby pilně zváženo bylo hořekování mé, a bída má na váze aby spolu vyzdvížena byla.

3. Jistě že by se nad písek mořský těžší ukázala, pročez mi se i slov nedostává.

4. Nebo * střely Všemohoucího vězí ve mně, jejichž jed † vysušil ducha mého, a hrůzy Boží bojují proti mně. *k.34,6. †Zalm.22,16.

5. Zdaliž řve divoký osel nad mladistvou travou? Řve-liž vůl nad picí svou?

6. Zdaliž jedí to, což neslaného jest, bez soli? Jest-liž chut v věci slzké?

7. Ach, kterýchž se ostýchala dotknouti duše má, ty jsou již bolesti těla mého.

8. O by se naplnila žádost má, a aby to, čehož očekávám, dal Bůh,

9. Totiž, aby se líbilo Bohu setřítí mne, vztáhnouti ruku svou, a zahladit mne.

10. Neboť mám ještě, čím bych se potěšoval, (ačkoli hořím bolestí, aniž mne Bůh co lituje), že jsem netajil řečí Nejvyššího.

11. Nebo jaká jest síla má, abych potrvati mohl? Aneb jaký konec můj, abych prodlel života svého?

12. Zdali síla má jest síla kamenná? Zdali tělo mé ocelivé?

13. Zdaliž pak obrany mé není při mně? Aneb zdravý soud vzdálen jest ode mne,

14. Proti tomu, jehož lítostivost k blíž-

nímu mizí, a kterýž bázeň Všemohoucího opustil?

15. Bratři * moji zmylili mne jako potok, pomínuli jako prudcí potokové, *Zalm.33,12.

16. Kteržž kalní bývají od ledu, a v nichž se kryje sníh.

17. V čas horka vysychají; když sucho bývá, mizejí z místa svého.

18. Sem i tam roztékají se od toku svého obecného, v nic se obracejí a hynou.

19. To vidouce houfové jdoucích z Tema, zástupové Sabejských, jenž nadějí měli v nich,

20. Zastyděli se, že v nich doufali; nebo přišedše až k nim, oklamáni jsou.

21. Tak zajisté i vy byvše, nejste; vidouce potření mé, děsíte se.

22. Zdali jsem řekl: Přineste mi, aneb z zboží svého udělte darů pro mne?

23. Aneb: Vysvobodte mne z ruky nepřítelů, a z ruky násilníků vykupte mne?

24. Poučte mne, a budu mlčeti, a v čem bych bloudil, poslužte mi k srozumění.

25. Ó jak jsou pronikavé řeči upřímé! Ale co vzdělá obviňování vaše?

26. Zdali jen z slov mne vinití myslíte, a převívati řeči choulostivého?

27. Také i na sirotka se obořujete, anobrž jámu * kopáte přáteli svému. *Zalm.7,16.

28. A protož nyní chtějtež popatřiti na mne, a suďte, klamám-li před obličejem vašim.

29. Napravte se, prosím, nechť není nepravosti; napravte se, pravím, a tak poznáte, žež jest spravedlnost v té řeči mé.

30. A jest-li na jazyku mém nepravost, neměl-liž bych čitedlen býti bid?

KAPITOLA VII.

Nad svými těžkostmi nářkuje S. Job, samému Bohu jich touží, 20. a k hříchům se přimávaje, odpustění jich žádá.

Zdaliž nemá vyměření času člověk na zemi? A dnové jeho jako * dnové nájemníka. *k.14,8.

2. Jako služebník, kterýž touží po stínu, a jako nájemník, jenž očekává skončení díla svého:

3. Tak jsou mi dědičně přivlastnění městečové marní, a noci plně trápení jsou mi odečteny.

4. Jestliže ležím, říkám: Kdy vstanu?

A brzo-li pomine noc? Tak pln bývám myšlení až do svítání.

5. Tělo mé odino jest červy a strupem i prachem, kůže má puká se a rozpouští.

6. Dnové moji rychlejší byli nežli člupek tkadlice, nebo stráveni jsou bez prodení.

7. Rozpomeň se, ó Pane, že jako * vítr jest život můj, a oko mé že více neuzří dobrých věcí, *k.9,25.

8. Aníž mne spatří oko, jenž mne vídalo. Oči tvé budou ke mně, a mne již nebude.

9. Jakož oblak hyne a mizí, tak ten, kterýž sstupuje do hrobu, nevystoupí zase,

10. Aníž se opět navrátí do domu svého, aníž ho již více pozná místo jeho.

11. Protož nemohuť já zdržeti úst svých, mluvím v ssouzení ducha svého, naříkám v hořkosti duše své.

12. Zdali jsem já mořem čili velrybem, že jsi mne strážil osadil?

13. Když myslím: Potěší mne lůže mé, poodejme nařikání mého postel má:

14. Tedy mne strašíš sny, a viděními děšíš mne,

15. Tak že sobě zvoluje zaškrcení duše má, a smrt nad život.

16. Mrzí mne, * nebuduť déle živ. Po-
odstupuji ode mne, nebo marní jsou dnové moji. *1 Král.19,4. Jon.4,3.

17. Co jest člověk, * že ho sobě tak vážíš, a že tak o něj pečuješ?

*1 Mojs.32,10. Žalm.8,5. Žid.2,6.

18. A že ho navštěvuješ každého jitra, a každé chvíle jej zkušuješ?

19. Dokudž se neodvrátíš ode mne, a nedáš mi aspoň polknouti mé sliny?

20. Zhřešil jsem, což mám učiniti, ó strážce * lidský? Proč jsi mne položil za cíl sobě, tak abych sám sobě byl břemenem? *Žalm.121,4.

21. Nýbrž proč neodejmeš přestoupení mého, a neodpustíš nepravosti mé? Nebo již v zemi lehnu. Potom bys mne i pilně hledal, nebude mne.

KAPITOLA VIII.

Bildad Jobovi domlouvá, jako by spravedlnosti Boží utráhal. 3. a sestává je, aloušf mu pohrůzkami i sliby ku pokání.

Tedy odpovídaje * Bildad Suchský, řekl: *k.2,11.

2. Dokudž mluvití budeš takové věci, a slova úst tvých budou jako vítr násilný?

3. Což by Bůh silný neprávě soudil, a Všemohoucí což by převracel spravedlnost?

4. Synové * zajisté tvoji že zhřešili proti němu, proto pustil je po nepravosti jejich. *k.1,18,19.

5. Kdybys ty opravdově hledal Boha silného, a Všemohoucímu se modlil,

6. A byl čistý a upřímný: jistě žeť by se hned probudil k tobě, a napravil by přibýtek spravedlnosti tvé,

7. A byly by první věci tvé špatné, poslední pak rozmnožily by se náramně.

8. Nebo vzeptej se, prosím, věku starého, a nastroj se k zpytování otců jejich.

9. (Myť zajisté včerejší jsme, aníž jsme čeho povědomi; k tomu dnové naši jsou jako * stín na zemi.) *Žalm.144,4.

10. Zdaliž tě oni nenaučí, a nepovědí tobě, a z srdce svého nevynesou-liž slov?

11. Zdali roste třtí bez bahna? Roste-liž rákosí bez vody?

12. Nýbrž ještě za zelena, dříve než vytrháno bývá; ano prvé než jaká jiná tráva, usychá.

13. Tak stezky všech zapomínajících se na Boha silného, tak, pravím, naděje pokrytce * zahyne. *k.11,20.

14. Klesne naděje jeho, a doufání jeho jako dům pavouka.

15. Spolehne-li na dům svůj, neostojí; chytí-li se ho, nezdrží.

16. Vláhú má před sluncem, tak že z zahrady jeho výstřelkové jeho vynikají.

17. Při vrchovišti kořenové jeho hustě rostou, i na místech skalnatých rozkládá se.

18. A však bývá-li zachvácen z místa svého, až by se ho i odečtlo, *ka: Nevidělo jsem tě:

19. Tožť ta radost života jeho, a z země jiný vykvétá.

20. Aj, Bůh silný nepohrdá upřímným, ale nešlechetným ruky nepodává:

21. Až i naplní smíchem ústa tvá, a rty tvé plésáním,

22. Když * nenávidící tebe v hanbu obléčení budou, a stánku lidí bezbožných nikdež nebude. *Žalm.6,11.

KAPITOLA IX.

Ukazuje Job, že Bůh i když lidé tresce, spravedlivý jest, však ne hned jest každý ten bezbožný. kdož trestán bývá, proto že Bůh i ku pobožným právo má.

Odpověděv pak Job, řekl:

2. I ovšem vím, žeť tak jest; nebo jak by mohl člověk * spravedliv býti před Bohem silným? *k.25,4. Žalm.143,2.

3. A chtěl-li by * se hádati s ním, nemohl by jemu odpovéditi ani na jedno z tisíce slov. *2Mojz.34,7.

4. Moudrého jest srdce a silný v moci. Kdo zatvrdív se proti němu, pokoje užil?

5. On přenáší hory, než kdo shlédne, a podvrací je v prehlivosti své.

6. On pohybuje zemí z místa jejího, tak že se třesou sloupové její.

7. On když zapovídá slunci, nevychází, a hvězdy zapečetuje.

8. On roztahuje nebe sám, a šlapá po vlnách mořských.

9. On učinil Arktura, Oriona, Kuřátka a hvězdy skryté na poledne.

10. On činí * věci veliké, a to nevystižitelné a divné, jimž není počtu. *k.5,9.

11. Ano jde-li mimo mne, tedy nevidím; ovšem když pomíjí, neznamenanám ho.

12. Tolikéž jestliže co uchvátí, kdo mu to rozkáže navrátiti? Kdo dí jemu: * Co činíš? *Řím.9,20.

13. Nezdržel-li by Bůh hněvu svého, klesli by před ním spolu spuntovaní, jakkoli mocní.

14. Jakž bych já tedy jemu odpovídati, a jaká slova svá proti němu vyhledati mohl?

15. Kterémuž, bych i spravedliv byl, nebudu odpovídati, ale před * soudcím svým pokoriti se budu. *Žalm.143,2.

16. Ať bych pak i volal, a on mi se ozval, neuvěřím, aby vyslyšel hlas můj,

17. Poněvadž vichřici setfel mne, rozmnožil rány mé bez příčiny.

18. Aníž mi dá oddechnouti, ale sytí mne hořkostí.

19. Obrátil-li bych se k moci, aj, onť jest nejsilnější; pakli k soudu, kdo mi rok složí?

20. Jestliže se za spravedlivého stavěti budu *, ústa má potupí mne; pakli za upřímého, převráceného mne býti ukáží. *Přisl.20,9.

21. Jsem-li upřímý, nebudu věděti toho; nenáviděti budu života svého.

22. Jediná jest věc, pročěž jsem to mluvil, že upřímého jako bezbožného on zahlazuje.

23. Jestliže bičem náhle usmreneje, zkušování nevinných se posmívá;

24. Země dána bývá v ruku bezbožného, tvář soudečů jejich zakrývá: jestliže ne on, kdož jiný jest?

25. Dnové pak moji * rychlejší byli nežli posel; utekli, aníž viděli dobrých věcí. *k.7,7. Žalm.90,10.

26. Pominuli jako prudké lodí, jako orlice letící na pastvu.

27. Díím-li: Zapomenu se na své nařikání, zanechám horlení svého, a posílím se:

28. Lekám se všech bolestí svých, vida, že mne jich nezprostitíš.

29. Jestli jsem bezbožný, pročěž bych nadarmo pracoval?

30. Ano bych se i umyl vodou sněžnou, a očistil mýdlem ruce své,

31. Tedy v jámě pohřzíš mne, tak že se ode mne zprzní i to roucho mé.

32. Nebo Bůh není člověkem jako já, jemuž bych odpovídati mohl, a abychom vešli spolu v soud.

33. Aníž máme prostředníka mezi sebou, kterýž by rozhodl nás oba.

34. Kdyby odjal ode mne prut svůj, a strach jeho aby mne nekormoutil,

35. Tehdáž bych mluvil, a nebál bych se, poněvadž není toho tak při mně.

KAPITOLA X.

Job k nařikání se navrátiv, 2. ať na Boha, se s ním tak tvrdě nakládá, tuze se domlouvá, 20. však ho potom za polehčení svých těžkostí žádá.

Stýstě se duši mé v životě mém, vypustím nad sebou nařikání své, mluvití budu * v hořkosti duše své. *k.7,11.

2. Díím Bohu: Neodsuzuj mne, oznam mi, proč se nesnadníš se mnou?

3. Jaký máš na tom užitek, že mne ssuzuješ, že pohrdáš dílem rukou svých, a radu bezbožných osvécuješ?

4. Zdali oči tělesné máš? Zdali tak, jako hledí člověk, ty hledíš?

5. Zdaž jsou jako dnové člověka dnové tvoji, a léta tvá podobná dnům lidským,

6. Že vyhledáváš nepravosti mé, a na hřích můj se vpytváváš?

7. Ty víš, žeť nejsem bezbožný, ačkoli není žádného, kdo by mne vytrhl z ruky tvé.

8. Ruce tvé sformovaly mne, a učinily mne, a teď pojednou všudy vůkol hubíš mne.

9. Pamětliv buď, prosím, * že jsi mne jako hlinu učinil, a že v prach zase obrátíš mne. *k.33,6.1Mojz.2,7. Žalm.103,14.

10. Zdalis mne jako mléka neslil, a jako syření neshustil?

11. Kůží a masem přioděl jsi mne, a kostmi i žilami spojils mne.

12. Života z milosrdenství udělil jsi mi, přesto * navštěvování tvé ostříhalo dýchání mého. *Skutk.17,28.

13. Ale toto skryl jsi v srdci svém; vim, žeť jest to při tobě.

14. Jakž zhřeším, hned mne šetříš, a od nepravosti mé neочиšťuješ mne.

15. Jestliže jsem bezbožný, běda mně; pakliž jsem spravedlivý, ani tak nepozdvihnu hlavy, nasycen jsa hanbou, a vida trápení své,

16. Kteréhož vždy více přibývá. Honíš mne jako lev, a jedno po druhém divně se mnou zacházíš.

17. Obnovuješ svědky své proti mně, a rozmnožuješ rozhněvání své na mne; vojska jedna po druhých jsou proti mně.

18. Proč jsi jen * z života vyvedl mne? Ó bych byl zahynul, aby mne bylo ani oko nevidělo, *k.3,3.11.

19. A abych byl, jako by mne nikdy nebylo, z života do hrobu abych byl vnesen.

20. Zdalíž jest mnoho dnů mých? Ponechejž tedy a popusť mne, abych maličko pookřál,

21. Prvé než odejdu tam, odkudž se zase nenavrátím, do krajiny tmavé, anobř stínu smrti,

22. Do krajiny, pravím, tmavé, kdež jest sama mrákota stínu smrti, a * kdež není žádných proměn, ale sama pouhá mrákota. *k.3,19.

KAPITOLA XI.

Zofar zhruba a nevinně viní Joba z řekť marných a nepravých. 5. Zatím slouží jemu, aby ulekná se Božích spravedlivých soudů, milosti jeho hledal.

A odpovídaje * Zofar Naamatský, řekl: *k.2,11.

2. Zdalíž k mnohým slovům nemá odpovídáno býti? Aneb zdali člověk mnohomluvný práv zůstane?

3. Žváním svým lidi zaměstnáváš, a posmíváš se, aniž jest, kdo by tě zahanbil.

4. Nebo jsi řekl: Čisté jest učení mé, a čist jsem, ó Bože, před očima tvými.

5. Ješto, ó kdyby Bůh mluvil, a otevřel rty své proti tobě.

6. Ašby oznámil tajemství moudrosti, že dvakrát většího trestání zasloužil jsi.

A věz, že se Bůh zapomněl na tebe pro nepravost tvou.

7. Zdalíž ty stížitelnosti Boží dosáhneš, aneb dokonalost Všemohoucího vystihneš?

8. Vyšší * jest nebes, což učiníš? Hlubší než peklo, jakž porozumíš? *Efez.3,18.

9. Delší jest míra její než země, a širší než moře.

10. Bude-li pléniti neb zavíratí aneb srušovati, kdo * se na něj bude domlouvatí? *Zalm.115,3.

11. Poněvadž zná lidskou marnost, a vidí nepravost, což by tomu rozuměti neměl?

12. Tak aby muž nesmyslný nabyl rozumu, ačkoli člověk jest jako hřebec z divokého osla zplozený.

13. Jestliže ty nastrojíš srdce své, a ruce své k němu vztáhneš;

14. Byla-li by nepravost v ruce tvé, vzdal jí od sebe, aniž dopouštěj bydliti v stanicích svých neslechetnosti:

15. Tedy jistě pozdvihneš tváři své z poškvurny, a budeš nepohnutý, aniž se báti budeš.

16. Nebo se na těžkost zapomeneš, na niž jako na vody, kteréž pominuly, zpomínati budeš.

17. K tomu * nad poledne jasný nastane čas; zatmíš-li se pak, jitru podobný budeš. *Zalm.37,6. Izai.58,10.

18. Budeš i myslí doufanlivé, maje naději; stánek roztáhneš, i bezpečně spáti budeš.

19. A tak * v pokoji budeš, aniž tě kdo předěsí, a mnozí tváři tvé kořiti se budou. *3 Mojt.26,6. Zalm.3,6.

20. Oči pak bezbožných zkaženy budou, a utíkání jim zhyne; nadto naděje jejich bude jako dechnutí člověka.

KAPITOLA XII.

Job S. zamítaje chlubné a dojmavé řeči Zofarovy, proti nim lidí rozumných zkušené i zřejmé skutky moci Boží za důvody staví.

Odpověděv pak Job, řekl:

2. V pravdě, že jste vy lidé, a že s vámi umře moudrost.

3. I jáť mám srdce jako vy, aniž jsem zpozdílejší * než vy, anobř při komž toho není? *k.13,2.

4. Za posměch příteli svému jsem, kteréhož, když volá, vyslychá Bůh; v posměchut * jest spravedlivý a upřímný. *k.17,6.

5. Pochodně zavržená jest (podle smý-

šlení *člověka* pokoje užívajícího) ten, kterýž jest blízký pádu.

6. Pokojné a bezpečné přibytky mají loupežníci * ti, kteříž popouzejí Boha silného, jimž on uvodí *dobré věci* v ruku jejich. *Zalm. 73, 12.

7. Ano zeptej se třebaš hovad, a naučí tě, aneb ptactva nebeského, a oznámí tobě.

8. Aneb rozmluv s zemí, a poučí tě, ano i ryby mořské vypravovati budou tobě.

9. Kdo nezná ze všeho toho, že ruka Hospodinova to učinila?

10. V jehož * ruce *jest* duše všelikého živočicha, a duch každého těla lidského. *Izai. 44, 5. Ezech. 18, 4.

11. Zdalíž ucho slov rozeznáváti nebude, tak jako dásně pokrmu okoušejí?

12. Při starcích jest moudrost, a při dlouhověkých rozumnost.

13. *Nadto pak* u Boha moudrost * a síla, jehož jest rada a rozumnost. *Přil. 8, 14.

14. Jestliže on boří, nemůže zase stavino býti; zavírá-li člověka, * nemůže býti otevřeno. *Izai. 22, 22.

15. Hle, tak zastavuje vody, až i vysychají, a tak je vypouští, že podvracejí zemi.

16. U něho jest síla a bytnost, jeho *jest* ten, kterýž bloudí, i kterýž v blud uvodí.

17. On uvodí rádece v nemoudrost, a z soudců blázný činí.

18. Svazek králů rozvazuje, a pasem přepasuje bedra jejich.

19. On uvodí knížata v nemoudrost, a mocné vyvrací.

20. On odjímá řeč výmluvným, a soud starcům běře.

21. On vylévá potupu na urozené, a sílu mocných zemdlívá.

22. On * zjevuje hluboké věci z temností, a vyvodí na světlo stín smrti. *Zalm. 51, 8. Jer. 33, 3.

23. On rozmnožuje národy i hubí je, rozširuje národy i zavodí je.

24. On odjímá srdce předním z lidu země, a v blud je uvodí na poušti bezcestné,

25. Aby šámali ve tmě bez světla. Sumou, činí, aby bloudili jako opilý.

KAPITOLA XIII.

Job tresce přátely, že neuměle zastávajíce Boží pře, jemu ubližovali, a začínaje své pře vésti, ku Pánu Bohu řeč obracel.

Aj, všechno *to* vidělo oko mé, slyšelo ucho mé, a srozumělo tomu.

2. Jakož vy znáte *to*, znám i já, nejsem zpozdilejší * než vy. *k. 12, 3.

3. Jistě žet já s Všemohoucím mluvíti, a s Bohem silným o svou při jednati budu.

4. Nebo vy jste skladatelé lži, a lékaři marní všickni vy.

5. Ó kdybyste aspoň mlčeli, a bylo by vám *to* za moudrost.

6. Slyštež medle odpory mé, a důvodů rtů mých pozorujte.

7. Zdali zastávajíce Boha silného, mluvíti máte nepravost? Aneb za něho mluvíti máte lest?

8. Zdalíž osobu jeho přijímati budete, a o Boha silného se zasazovati?

9. Zdaž *vám to* k dobrému *bude*, když na průbu vezme vás, že jakož člověk oklamán bývá, oklamati jej chcete?

10. *V pravdě žet* vám přísně domlouvati bude, budete-li povrchně osoby jeho šetřiti.

11. Což ani důstojnost jeho vás nepředěšuje, ani strach jeho nepřikvačuje vás?

12. Všecka vzácnost vaše podobná jest popelu, a hromadám bláta vyvýšení vašeho.

13. Postrptež mne, nechat já mluvím, příd na mne cokoli.

14. Pročež bych trhati měl maso své zuby svými, a duši svou klásti v ruku svou?

15. By mne i zabil, což bych *v něho* nedoufal? A však cesty své před obličej jeho předložím.

16. Onť sám jest spasení mé; nebo před * obličej jeho pokrytec nepřijde. *Mat. 7, 23.

17. Poslouvejte pilně řeči mé, a zprávu mou *pusťte* v uši své.

18. Aj, již začínám pře své vésti, vím, že zůstanu spravedliv.

19. Kdo *jest*, ješto by mi odpíral, tak abych nyní umlknouti a umfíti musil?

20. Toliko té dvojí věci, *ó Bože*, nečin mi, a tehdy před tváří tvou nebudu se skrývati:

21. Ruku svou * vzdal ode mne, a hrůza tvá nechť mne neděsí. *k. 9, 34.

22. Zatím povolej *mne*, a buduf odpo-

vídati; aneb nechať já mluvím, a odpovídej mi.

23. Jak mnoho jest mých nepravostí a hříchů? Přestoupení mé a hřích můj ukaž mi.

24. Proč tvář * svou skrýváš, a pokládáš mne sobě za nepřitele? *Zalm.13,2.

25. Zdalíž list větrem se zmitající potfíti chceš, a stéblo suché stihati budeš?

26. Že zapisuješ proti mně hořkosti, a dáváš mi v dědictví * nepravosti mladosti mé, *Zalm.25,7.

27. A dáváš do klady nohy mé, a šetríš všech stezek mých, na paty noh mých našlapuješ;

28. Ješto člověk jako hnis kazí se, a jako roucho, kteréž jí mol.

KAPITOLA XIV.

Nad bídou života lidského Job 8. natikaje, tžz i tžz Boba za polehčení svých velikých trákoeti prositobně záda.

Člověk narozený z ženy jest krátkého věku a plný lopotování.

2. Jako * květ vychází a podfat bývá, a † utiká jako stín, a netrvá.

*Zalm.90,8,7. †Job.8,9.

3. A však i na takového otvíráš oko své, a mne uvodíš k soudu s sebou.

4. Kdo toho dokáže, * aby čistý z nečistého pošel? Ani jeden. *Zalm.51,7.

5. Poněvadž vyměření jsou dnové jeho, počet * měsíců jeho u tebe, a † cíles jemu položil, kterýchž by nepřekračoval: *Zalm.31,16. †Zalm.39,5. Skutk.17,26.

6. Odvrát se od něho, ať oddechne sobě, a zatím aby přečekal jako * nájemník den svůj. *k.7,1.

7. O stromu zajisté jest naděje, by i podfat byl, že se zase zotaví, a výstřelek jeho nevyhyne,

8. By se pak i sstaral v zemi kořen jeho, a v prachu již jako umřel peň jeho:

9. Avšak jakž počije vláhy, zase se pučí, a zahustí jako keř.

10. Ale člověk umírá, mdlobou přemožen jsa, a když vypustí duši člověk, kam se poděl?

11. Jakož ucházejí vody z jezera, a řeka opadá a vysychá:

12. Tak člověk, když lehne, nevstává zase dotud, dokudž nebes stává. Nebývajíť vzbuzení lidé, aniž se probuzují ze sna svého.

13. Ó kdybys mne v hrobě * schoval, a skryl mne, dokudž by nebyl odvrácen

hněv tvůj, ulože mi cíl, abys se rozpo-
menul na mne. *Izai.26,20.

14. Když * umře člověk, zdalíž zase ožive? Po všechny tedy dny vyměřeného času svého očekávati budu, až přijde proměna při mně. *Zalm.6,6.

15. Zavoláš, a já se ohlásím tobě, díla rukou svých budeš žádostiv,

16. Ačkoli nyní * kroky mé počítáš, aniž shovíváš hříchům mým, *k.31,4.

17. Ale zapečetěné maje jako v pytlíku přestoupení mé, ještě přikládáš k nepravosti mé.

18. Jistě že jako hora padnuc, rozdrubuje se, a skála odsedá z místa svého,

19. Jako kamení stírá voda, a povodní zachvacuje, což z prachu zemského samo od sebe roste: tak i ty naději člověka v nic obracíš.

20. Přemáháš jej ustavičně, tak aby odjiti musil; proměňuješ tvář jeho, a propouštíš jej.

21. Budou-li slavní synové jeho, nic neví; pakli v potupě, nic o ně nepečuje.

22. Toliko tělo jeho, dokudž živ jest, bolestí okouší, a duše jeho v něm kvlíli.

KAPITOLA XV.

Elifaz Joba zjevně z bezbožnosti vlní, všelijak smyslu toho, že jen sami bezbožní trestáni bývají, zastáváje.

Tedy odpovídaje Elifaz Temanský, řekl:

2. Zdali moudrý vynášeti má umění povětrné, aneb naplňovati východním větrem břicho své,

3. Hádaje se slovy neprospěšnými, aneb řeči neužitečnými?

4. Anobřz vyprazdňuješ i bázeň Boží, a modliteb k Bohu činiti se zbraňuješ.

5. Osvědčujit zajisté nepravost tvou ústa tvá, ač jsi koli sobě zvolil jazyk chytřích.

6. Potpují tě ústa tvá, a ne já, a rtové tvoji svědčí proti tobě.

7. Zdalíž ty nejprv z lidí zplozen jsi, aneb prvé než pahrbkové sformován?

8. Zdalíž jsi * tajemství Boží slyšel, že u sebe zavíráš moudrost? *Izai.40,13.

9. Co * víš, čehož bychom nevěděli? Čemu rozumíš, aby toho při nás nebylo? *k.13,2.

10. I šedivýt i stařec mezi námi jest, ano i starší věkem než otec tvůj.

11. Zdali malá jsou tobě potěšování Boha silného, čili něco je zastěňuje tobě?

12. Tak-liž tě jalo srdce tvé, a tak-liž blikají oči tvé,

13. Že smíš odpovídati Bohu silnému tak pyšně, a vypouštěti z úst svých ty řeči?

14. *Nebo* což jest člověk, aby se mohl očistiti, aneb spravedliv býti narozený z ženy?

15. An při *svatých jeho není dokonalosti, a nebesa † nejsou čistá před očima jeho, *k.4,18. †k.25,5.

16. Nadto ohavný a neužitečný člověk, kterýž * pije nepravost jako vodu. *k.34,7.

17. Já oznámím tobě, poslyš mne; to zajisté, což jsem viděl, vypravovati budu,

18. Což moudří vynesli a nezatajili, *slýchavše* od předků svých,

19. Jimž samým dána byla země, aniž přejíti mohl cizí prostředkem jejich.

20. Po všecky své dny bezbožný sám se bolestí trápí, po všecka, pravím, léta, skrytá před ukrutníkem.

21. Zvuk strachu *jest* v uších jeho, že i v čas pokoje zhoubce připadne na něj.

22. Nevěří, by se měl navrátiti z temnosti, ustavičně očekáváje na sebe meče.

23. Bývá i tulákem, * chleba hledaje, kde by byl, cítě, že pro něj nastrojen jest den temnosti. *k.18,12.

24. Děsí * jej nátisk a ssouzení, kteréž se silí proti němu, jako král s vojskem sšikovaným. *3Moj.26,21.

25. *Nebo* vztáhl proti Bohu silnému ruku svou, a proti Všemohoucímu postavil se.

26. Útok učinil na něj, na šíji *jeho* s množstvím zdvižených štítů svých.

27. *Nebo* * přídíl tvář svou tukem svým, tak že se *mu* nadělalo faldů na slabínách. *Zalm.73,7. Jak.5,5.

28. A bydlil v městech zkažených, a v domích, v nichž *žádný* nebydlil, kteréž v hromady rumu obrácena byla.

29. *Avšak* nezbohatneť, aniž stane moc jeho, aniž se rozšíří na zemi dokonalost takových.

30. Nevyjde z temnosti, mladistvou ralest jeho usuší plamen, a tak zahyne od ducha úst svých.

31. Ale nevěří, že v marnosti jest ten, jenž bloudí, a že marnost bude směna jeho.

32. Před časem svým vyfat bude, a ralest jeho nebude se zelenati.

33. Zmaří, jako vinný kmen nezralý hrozen svůj, a svrže květ svůj jako oliva.

34. *Nebo* shromáždění pokrytce spustne, a oheň spálí stany *oslepených* dary.

35. Kterážto * když počali ssuzování, a porodili nepravost, hned břicho jejich strojí *jinou* lest. *Zalm.7,15. Izai.59,4.

KAPITOLA XVI.

Job přástelům, že ho kormoutili, domlouvá, 6. na své těskosti nařká, 17. nevinnost svou zemi i Bohem osvědčuje, a na jeho rozsouzení své pře se odvolává.

A odpovídaje Job, řekl:

2. Slyšel jsem již podobných věcí mnoho; všickni vy * nepřijemni jste těšitelé. *k.13,4.

3. Bude-liž kdy konec * slovům povětrným? Aneb co tě popouzí, že tak mluvíš? *k.6,28.

4. Zdalíž bych já tak mluvití mohl, jako vy, kdybyste byli na místě mém? Shromáždovali bych proti vám slova, aneb potrásal na vás hlavou svou?

5. *Nýbrž* posiloval bych vás ústy svými, a otvírání rtů mých krotilo by *bolest*.

6. Buď že mluvím, neumenšuje se bolestí mé, buď že tak nechám, neodchází ode mne.

7. Ale ustavičně zemdlivá mne; nebo jsi mne, *ó Bože*, zbavil všeho shromáždění mého.

8. A vrásky jsi mi zdělal; což mám za svědka, ano patrná na mně hubenost má na tváři mé *to* osvědčuje.

9. Prchlivost jeho zachvátila *mne*, a vzal mne v nenávisť, * škripě na mne zuby svými; *jako* nepřítel můj zaostřil oči své na mne. *Zalm.35,16.

10. Rozedřeli na mne * ústa svá, potupně mne poličkující, proti mně se shromáždívše. *Zalm.22,14.

11. Vydal mne Bůh silný nešlechtníku, a v ruce bezbožných uvedl mne.

12. Pokoje jsem užíval, však potřel mne, a uchopiv mne za šíji mou, roztrfštil mne, a vystavil mne sobě za cíl.

13. Obklíčili mne střelci jeho, rozfal ledví má beze vši lítosti, a vylil na zem žluč mou.

14. Ranil mne ranou na ránu, outok učinil na mne jako silný.

15. Žíni jsem ušil na zjizvenou kůži svou, a zohavil jsem v prachu sílu svou.

16. Tvář má oduřavěla od pláče, a na víčkách mých stín smrti jest.

17. Ne pro nějaké bezpráví v rukou mých; nebo i * modlitba má čistá *jest*. *1Tim.2,8.

18. Ó země, nepřikrývej krve mé, a nechť nemá místa volání mé.

19. Aj, nyní jestiť i v nebesích svědek můj, svědek můj, *pravím*, jest * na výsostech.
*k.31,2.

20. Ó mudráci moji, přátelé moji, k Bohuť slzí oko mé.

21. Ó by lze bylo muži v hádku s ním se vydati, jako synu člověka s přítelem svým.

22. Nebo léta *mně* odečtená přicházejí, a * cestou, kterouž se zase nenavrátím, již se beru.
*k.10,21.

KAPITOLA XVII.

Na přátele své Bohuť tonže Job svatý, vypravováním *těskosti svých k větší čitelnosti jich službu jim činí.*

Dýchání mé ruší se, dnové moji hynou, hrobu * blízký jsem.
*Zalm.88,4.

2. Jistě posměvači jsou u mne, a pro jejich *mne* kormoučení nepřichází ani sen na oči mé.

3. Postav mi, prosím, rukojmě za sebe; kdo jest ten, nechť mi na to ruky podá.

4. Nebo srdce jejich přikryl jsi, aby nerozuměli, a protože *jich* nepovýšíš.

5. Kdož pochlebuje bližním, oči synů jeho zhytnou.

6. Jistě vystavil mne * za přísloví lidem, a za divadlo všechněm,
*k.30,9. Zalm.69,13.

7. Tak že pro žalost pošly oči mé, a oudové moji všickni stínu jsou podobni.

8. Užasnout se nad tím upřímí, a však nevinný proti pokrytci *vždy* se zsilovatí bude.

9. Přidržeti se bude, pravím, spravedlivý cesty své, a ten, jenž jest čistých rukou, posilní se více.

10. Tolikéž i vy všickni obraťte se, a podťe, prosím; neboť nenacházím mezi vámi moudrého.

11. Dnové moji pomtjejí, myšlení má mizejí, přemýšlování, *pravím*, srdce mého.

12. Noc *mi* obracejí v den, a světla denního ukracují pro přítomnost temnosti.

13. Abych pak čeho i očekával, hrob bude dím můj, ve tmě usteli ložce své.

14. Jámu nazovu otcem svým, matkou pak a sestrou svou červy.

15. Kdež *jest* tedy očekávání mé? A kdo to, čím bych se troštkoval, spatří?

16. Do skryší hrobu sstoupí, poněvadž

jest všechněm v prachu *země* odpočívati.

KAPITOLA XVIII.

Bildad Joba vlní, že sobě přátele zleběuje, a bezpotřebně horlí, 5. a mluví o trestání od Boha bezbožných, namítá, že i on jsa podobně trestán, bezbožný býti musí.

Opovídaje pak Bildad Suchský, řekl:
2. Dokudž neučiníte konce řečem? Pomyšle na to, a potom mluvití bude me.

3. Proč jsme počteni za hovada? Oškli-ví jsme *jemu*, jakž sami vidíte.

4. Ó ty, jenž hubíš život svůj zářením svým, zdalíž pro tebe opuštěna bude země, a odsedne skála z místa svého?

5. Anobř * světlo bezbožných uhašeno bude, aniž se blyštětí bude jiskra ohně jejich.
*k.21,17. PŘsl.13,9.

6. Světlo se zatmí v stánku jeho, a lucerna jeho v něm zhasne.

7. Ssoužení budou krokové síly jeho, a porazí jej rada jeho.

8. Nebo zapleten jest do sítí nohami svými, a v zamotání chodí.

9. Chytí ho za patu osidlo, a zmocní se ho násilník.

10. Skrytat jest při zemi smečka jeho, a léčka jeho na stezce.

11. Odevšad hrůzy jej děsiti budou a dotíratí na nohy jeho.

12. Hladovitá bude síla jeho, a bída pohotově při boku jeho.

13. Zžíře žily kůže jeho, zžíře oudy jeho kníže smrti.

14. Uchváčeno bude z stánku jeho doufání jeho, a to jej přivede k králi strachů.

15. V stánku jeho *hrůza* bydleťi bude, ač nebyl jeho; posypáno bude obydlí jeho sirou.

16. Od zpodku kořenové jeho uschnou, a svrchu osekány budou ratolesti jeho.

17. Památka * jeho zahyne z země, aniž jméno jeho *slýcháno bude* na ulicích.
*Zalm.9,7. PŘsl.2,22.

18. Vyženou ho z světla do tmy, anobř z okršlku zemského vypudí jej.

19. *Nepozůstaví* ani syna ani vnuka v lidu svém, ani jakého ostatku v přibytečích svých.

20. Nade dnem jeho zděsí se potomci, a přítomní strachem podjati budou.

21. Takovýť * jest zajisté způsob nešlechetného, a takový cíl toho, kterýž nezná Boha silného.
*k.20,29.

KAPITOLA XIX.

Job 8. nad bezpravím svých přátel nařká, a chtěje, aby mu toho více nečinili, své těžkosti veliké, též doufání v Boha, a naposledy pohrdáku strašlivou jim předkládá.

Tedy odpověděv Job, řekl:

2. Dokudž trápati budete duši mou, a dotíratí na mne řeční *svými*?

3. Již na desetkrát zhaněli jste mne, aniž se stydíte, že se zatvrzujete proti mně.

4. Ale necht' jest tak, že jsem zbloudil, při mně zůstane blud můj.

5. Jestliže se pak vždy proti mně siliti chcete, a obviňujíc mne, za pomoc *sobě* brátí proti mně potupu mou:

6. Tedy vezte, že Bůh podvrátil mne, a síti svou otáhl mne.

7. *Nebo* aj, * volám-li pro nátisk, nemám vyslyšení; křičím-li, není rozsouzení. *k.30.20. Zalm.69.4.

8. Cestu mou zapletl tak, abych nikoli projítí nemohl, a stezky mé temnostmi zastřel.

9. Slávu mou se mne strhl, a * sňal korunu s hlavy mé. *Přisl.4.9.

10. Zpodvracel mne všudy vůkol, a bych zahynul, a vyvrátil jako strom nádeji mou.

11. Nadto zažžl proti mně prehlivost svou, a přičtl mne mezi * nepřátely své. *k.33.10.

12. Pročež přitáhše houfové jeho, učinili *sobě* ke mně cestu, a vojensky se položili okolo stanu mého.

13. Bratři mé ode mne vzdálil, a známí moji všelijak se mne cizí.

14. Opustili mne * příbuzní moji, a známí moji zapomnuli se na mne. *Zalm.38.12.

15. Podruhové domu mého a děvky mé za cizího mne mají, cizozemec jsem před očima jejich.

16. Na služebníka svého volám, ale neozývá se, i když ho ústy svými pěkně prosím.

17. Dýchání mého štítí se * manželka má, ačkoli pokorně jí prosím, pro dítky života mého. *k.2.9.

18. Nadto i ti nejspatnější pohrdají mnou; i když povstanu, utrhají mi.

19. V ošklivost mne *sobě* vzali všickni rádcové moji, a ti, kteréž miluji, obrátili se proti mně.

20. K kůži mé jako k masu mému přilnuly kosti mé, kůže při zubích mých toliko v cele zůstala.

21. Slitujte se nade mnou, slitujte se

nade mnou, vy přátelé moji; * nebo ru-
ka Boží se mne dotkla. *Rut.1.13.

22. Proč mi se protivíte tak jako Bůh silný, a masem mým nemůžete se nasytiti?

23. Ó kdyby nyní sepsány byly řeči mé, ó kdyby v knihu vepsány byly,

24. *Anobř* rafiji železnou a olovem na věčnost na skále aby vyryty byly.

25. Ačkoli já vím, že vykupitel můj živ * jest, a že v den nejposlednější nad prachem se postaví. *Jan.14.19.

26. A ač by kůži mou i tělo *červi* zvr-tali, však vždy v těle svém * uzřím Boha. *Zalm.17.15. 1 Jan.3.2.

27. Kteréhož já uzřím *sobě*, a oči mé spatří *jej*, a ne jiný, *jakkoli* zhynula ledví má u vnitřnosti mé.

28. Ješto byste říci měli: I pročež ho trápíme? poněvadž základ *dobré* pře při mně se nalézá.

29. Bojte se meče, nebo pomsta za nepravosti jest meč, a vezte, žeť bude soud.

KAPITOLA XX.

Zofar proti nařkáni žalobnému Jobovu sebe i svých to-varyšů zastává, a vždy toho na Joba, že bezbožný jest, dověsti usiluje.

Odpovídaje pak Zofar Naamatský, řekl:

2. Z příčiny té myšlení má k odpoví-dání tobě nutí mne, a to abych rychle učimil,

3. Že kárání k zahanběni svému sly-ším, pročež duch můj osvícený nutí mne, abych odpovídal.

4. Zdaž nevíš o tom, že od věků, a jakž postavil *Bůh* člověka na zemi,

5. Plésání bezbožných krátké jest, a veselí pokrytce *jen* na chvílku?

6. Byť pak * vstoupila až k nebi pýcha jeho, a hlava jeho oblaku by se dotkla, *Dan.4.8.9.

7. Však jako lejno jeho na věky zahy-ne. Ti, kteříž *jej* vídali, řeknou: Kam se poděl?

8. Jako * sen pomine, aniž ho + nale-znou; nebo uteče jako vidění noční. *Zalm.73.20. †Zalm.37.36.

9. Oko, kteréž ho vídalo, již ho nikdy neuzří, aniž více patřiti bude na * něj místo jeho. *Zalm.37.10; 108.16.

10. Synové * jeho budou přízně u nuz-ných hledati, a ruce jeho musejí zase vraceti loupež svou. *k.27.14.

11. Kostí jeho naplněny jsou *hřích*y mladosti jeho, a s ním v prachu le-hnou.

12. A ačkoli zlost sladne v ústech jeho, a chová ji pod jazykem svým;

13. Kochá se v ní, a nepouští ji, ale zdržuje ji u prostřed dásní svých:

14. *Však* pokrm ten v střevách jeho promění se; *bude jako* žluč hadů nejlítějších u vnitřnostech jeho.

15. Zboží nahltané vyvrátí, z * břicha jeho Bůh silný je vyžene. *Skutk.1,18.

16. Jed hadů lýtých ssátí bude, zabije ho jazyk ještěřcí.

17. Neužijí pramenů potoků a řek medu a másla.

18. Navrátí úsilí *cizí*, a nezažive ho, vedlé nátisku svého rozličného; nebude na ně vesel.

19. Nebo utiskal a opouštěl nuzné, dům zloupil a nestavěl ho.

20. Pročež nesezná nic pokojného v životě svém, aniž které nejrozkošnější své věci bude moci zachováti.

21. Nic mu nepozůstane z pokrmu jeho, tak že nebude míti, čím by se troštoval.

22. Byť pak i dovršena byla hojnost jeho, ssoužení míti bude; každá ruka trapiče oboří se na něj.

23. By měl čím naplniti břicho své, dopustí na něj *Bůh* prehlivost hněvu svého, kterouž na něj dštíti bude i na pokrm jeho.

24. Když utikati bude před zbrojí železnou, prostřelí ho lučiště ocelivé.

25. *Štřela* vyňata bude z toulu a vystřelena, nadto meč pronikne žluč jeho; a když odcházeti bude, přikvačí jej hrůzy.

26. Všeliká neštěstí jsou polečena v skryších jeho, * zřífe jej oheň nerozdmýchaný, zle se povede i pozůstalému v stanu jeho. *5 Mojs.32,22.

27. Odkryjí nebesa nepravost jeho, a země povstane proti němu.

28. Rozptýlena bude úroda domu jeho, rozplyne se v den hněvu jeho.

29. Tenť *jest* * podíl člověka bezbožného od Boha, to, pravím, dědictví vyrcené jemu od Boha silného. *k.18,21.

KAPITOLA XXI.

Job ukazuje proti Zofarovi, že lidé bezbožní na větším díle mívají se dobře, a tak, že jakož dobré bylo pobožnosti, tak ani bídý a kárání Boží bezbožností smámením jistým nejsou.

A odpovídaje Job, řekl:

2. Poslouchejte pilně řeči mé, a bude mi to za potěšení od vás.

3. Postrpte mne, abych i já mluvil, a když odmluvím, posmívejte se.

4. Zdalíž já před člověkem naříkám? A poněvadž *jest* proč, jakž nemá býti ssoužen duch můj?

5. Pohledte na mne, a užasněte se, * a položte prst na ústa. *k.29,9.

6. Ano *já sám*, když rozvažuji své bídý, tedy se děším, a spopadá tělo mé hrůza.

7. Proč * bezbožní živi jsou, k věku starému přicházejí, též i bohatnou?

8. Símě jejich stále *jest* před obličejem jejich s nimi, a rodina jejich před očima jejich. *Zalm.73,3 násl. Jer.12,1.

9. Domové jejich bezpečni jsou před strachem, aniž metla Boží na nich.

10. Byk jejich připouštín bývá, ale ne na prázdno; kráva jejich rodí, a nepotrácuje plodu.

11. Vypouštějí jako stádo malíčké své, a synové jejich poskakují.

12. Povyšují *hlasu* při bubnu a harfě, a veseli se k zvuku muziky.

13. Tráví v štěstí dny své, a v okamžení do hrobu sstupují.

14. Kteříž říkají Bohu silnému: * Odejdi od nás, nebo známosti cest tvých neoblubujeme. *k.22,17. Zalm.10,4.

15. Kdo *jest* * Všemohoucí, abychom sloužili jemu? A jaký toho zisk, že bychom se modlili jemu? *Mal.3,14.

16. Ale pohleď, že není v moci jejich štěstí jejich, *pročež* rada bezbožných vzdálena *jest* ode mne.

17. Často-liž svíce bezbožných hasne? Přichází-liž na ně bída jejich? Poděluje-liž je bolestmi *Bůh* v hněvě svém?

18. Bývají-liž jako * plevy před větrem, a jako drtiny, kteréž zachvacuje vichř? *Zalm.1,4; 35,5; 83,14.

19. Odkládá-liž *Bůh* * synům bezbožníka nepravost jeho? Odplacuje-liž jemu tak, aby to znáti mohl, *2 Mojs.20,5.

20. A aby viděly oči jeho neštěstí jeho, a prehlivost Všemohoucího že by pil?

21. O dům pak jeho po něm jaká *jest* péče jeho, když počet měsíců jeho bude umenšen?

22. Zdali Boha silného *kdo* učiti bude umění, kterýž sám vysokosti soudí?

23. Tento umírá v síle dokonalosti své, všelijak bezpečný a pokojný.

24. Prsy jeho plné jsou mléka, a mozk kostí jeho svažován bývá.

25. Jiný pak umírá v hořkosti ducha, kterýz nikdy nejudal s potěšením.

26. Jednotejně v prachu lehnou, * a červy se rozlezou. *k.17,14.

27. Aj, známí myšlení vaše, a chytrosti, *kteříž* proti mně neprávě vymýšlíte.

28. Nebo pravíte: Kde jest dům urozeného? A kde stánek příbytků bezbožných?

29. Což jste se netázali jdoucích cestou? Zkušeni-liž aspoň jejich nepovolíte,

30. Že v den neštěstí ochranu mívá bezbožný, v den, *pravím*, rozhněvání přistřín bývá?

31. Kdo jemu oznámí zjevně cestu jeho? Aneb *za to*, co činil, kdo jemu odpátí?

32. A však i on k hrobu vyprovozen bude, a tam zůstane.

33. Sladnou * jemu hrudy údolí, nadto za sebou všechny lidi táhne, těch pak, kteříž ho předešli, není počtu. *Abak.2.6.

34. Hle, jak vy mne marně troštujete, nebo v odpovědech vašich nezůstává než faleš.

KAPITOLA XXII.

Elifaz tresce Joba, že se dokonalostí svou chlubil, 5. za tím hříchy jeho vyčítaje, 15. a stálou Boží proti zlým sdtivost předkládaje, 21. ku pokání ho napomíná.

A odpovídaje Elifaz Temanský, řekl:

2. Zdalíž Bohu silnému co prospěšný býti může člověk, když sobě nejmoudřejši počíná?

3. Zdalíž se kochá Všemohoucí *v tom*, že ty se ospravedlňuješ? Aneb má-liž zisk, když bys dokonalé ukázal býti cesty své?

4. Zdali, že by se tebe bál, tresce tě, mstě nad tebou?

5. Zdali zlost tvá není mnohá? Anobřz není konce nepravostem tvým.

6. Nebo jsi brával základ od bratří svých bez příčiny, a roucha z * nahých jsi svalučel. *k.24,7.

7. Vody ustalému jsi nepodal, a * hladovitému zbraňovals chleba. *Mat.25,42.

8. Ale muži boháči *přál jsi* země, tak aby ten, jehož osoba vzácná, v ní seděl.

9. Vdovy *pak* pouštěl jsi prázdne, ačkoli ramena sirotků potřina byla.

10. A protož obklíčuji tě osidla, a děsí tě strach nenadály,

11. Aneb tma, abys neviděl, anobřz rozvodnění přikrývá tě.

12. *Ríkás*: Zdaž Bůh není na výsosti nebeské? Ano shlédni vrch hvězd, jak jsou vysoké.

13. Protož pravíš: Jak by * věděl Bůh silný? Skrze mrákotu-liž by soudil?

*Zalm.10,11; 94,7. Izai.29,15.

14. Oblakové jsou skryše jeho, tak že nevidí; nebo okřálek nebeský obekhází.

15. Šetříš-liž stezky věku *předešlého*, kterouž kráčeli lidé marní?

16. Kteříž vyplnění jsou před časem, potok vyliť jest na základ jejich.

17. Kteříž říkali Bohu silnému: Odejdi * od nás. Což by tedy jim učiniti měl Všemohoucí? *k.21,14.

18. On zajisté domy jejich naplnil dobrými věcmi, (ale * rada bezbožných vzdálena *jest* ode mne.) *k.21,16.

19. *Což* vidouce * spravedliví, veselí se, a nevinny posmívá se jim, *Zalm.107,42.

20. Zvlášť když není vyplněno jmění naše, ostatky pak jejich sežral oheň.

21. Přivykejž medle s ním *choditi*, a pokojněji se mítí, skrze to přijde tobě všechno dobré.

22. Přijmi, prosím, z úst jeho zákon, a slož řeči jeho v srdci svém.

23. Navrátíš-li se k Všemohoucímu, vzdělán budeš, a vzdálíš-li nepravost od stanů svých,

24. Tedy nakladeš na zemi zlata, a místo kamení potočního *zlata* z Ofir.

25. Nebo bude Všemohoucí nejčistším zlatem tvým, a stříbrem i silou tvou.

26. A tehdaž v Všemohoucí * kochati se budeš, a pozdvihna k Bohu tváří své, *Zalm.37,4.

27. Pokorně * modliti se budeš jemu, a vyslyší tě; pročež † sliby své plniti budeš. *Izai.65,24. †Zalm.50,14.

28. Nebo cožkoli začneš, budeš se dařiti, anobřz na cestách tvých svítiti bude světlo.

29. Když jini sníženi budou, tedy díš: Jáť jsem povýšen. Nebo * toho, kdož jest očí ponížených, *Bůh* spasena učiní. *Přisl.29,23. Mat.23,12.

30. Vysvobodí i toho, *kteříž* není bez viny, vysvobodí, pravím, čistotou rukou tvých.

KAPITOLA XXIII.

Nařka Job, že přátelé řeči jeho zle vykládali, 3. a jakž s jedné strany jsa sebou jist, od Boha slyšán býti žádá, tak s druhé strany soudě jeho moc a soběvolnost, pod jeho mocnou ruku se koť.

Tedy odpověděl Job a řekl:

2. Což vždy předce nařikání mé za

zpouřou *jmáno bude, ještě* bída má těžší jest nežli lkání mé?

3. Ó bych věděl, kde ho najítí, šel bych až k trůnu jeho.

4. Pořádně bych před ním vedl při, a ústa svá naplnil bych důvody.

5. Zvěděl bych, *jakými* slovy by mně odpověděl, a porozuměl bych, co by mi řekl.

6. Zdaliz by podlé veliké síly *své* rozepři vedl se mnou? Nikoli, nýbrž on sám dal by mi *sílu*.

7. Tuť by upřímý hádati se mohl s ním, a byl bych osvobozen všelijak od soudece svého.

8. *Als* aj, půjdu-li upřímou dále, tam ho není; pakli nazpět, nepostihnu ho.

9. By i čím zaměstknán byl na levo, předece ho nespattřim; zastře-li se na pravo, ovšem ho neužtřim.

10. Nebo on * zná cestu, kteráž jest při mně; bude-li mne zkušovati, jako zlato se ukáže. *Zalm.1,6; 139,3.

11. Šlepějí *zajisté* jeho přidržela se noha má, cesty jeho šetřil jsem, * abych se s ní neuchyloval. *5 Mojs.17,11.

12. Aníž *od* přikázání rtů jeho uchýlil jsem se, nýbrž ustaviv se na tom, schované jsem měl řeči úst jeho.

13. On pak jestliže při čem *stojí*, kdo jej odvrátí? Ano duše jeho čehož jen žádá, toho hned dovodí.

14. A vykoná uložení *své* o mně; nebo takových *příkladů* mnoho jest při něm.

15. Pročež před tváří jeho děsim se; když *to* rozvažuji, lekám se ho.

16. Bůh *zajisté* zemdlil srdce mé, a Všemohoucí předěsil mne,

17. Tak *že sotva* jsem nezahynul v těch temnostech; nebo před tváří mou *nezakryl* mráky.

KAPITOLA XXIV.

Job proti Eliázovi veda odpor, 2. vyčtá skutky i na-proti tomu štěstí lidí bezbožných, 23. dokládaje, že s tím se všim Bůh jest spravodlivý, poněvadž je předece časem svým trestos.

Proč by od Všemohoucího neměli býti skryti časové, a ti, kteříž jej znají, *ne-měli* neviděti dnů jeho?

2. *Bezbožník* nyní mezníky přenášejí, a stádo, kteréž moci zajali, pasou.

3. Osla sirotků zajímají, v zástavě berou vola *od* vdovy.

4. Strkají nuznými s cesty, musejí se vůbec skrývati chudí na světě.

5. Aj, oni jako divocí oslové na poušti,

vycházejí *jako* ku práci své, ráno přivstávajíce k loupeži; poušť jest chléb jejich i děti jejich.

6. Na cizim poli žnou, a * z vinic bezbožníci sbírají. *1 Král.21,16.

7. Nahé * přivodí k tomu, aby nocovati musili bez roucha, nemajíce se čím přioditi na zimě. *2 Mojs.22,28.27.

8. A přivalem v horách moknouce, nemajíce obydlí, k skále se přivinouti musejí.

9. Loupí sirotky, kteříž jsou při prstech, a od chudého základ berou.

10. Nahého * opouštějí, že musí choditi bez oděvu, a ti, kteříž snášejí snopy, v hladu zůstávají. *Isai.58,7.

11. *Ti*, jenž mezi zdmi jejich olej vytlačují, a presy tlačí, žíznejí.

12. Lidé v městech lkají, a duše zraněných volají, Bůh pak přítrže tomu nečiní.

13. Oniť jsou ti, kteříž odporují světlu, a neznají cest jeho, aniž chodí po stezkách jeho.

14. Na * úsvitě povstáváje vraždlník, morduje chudého a nuzného, a v noci jest jako zloděj. *Zalm.10,9.9.

15. Tolikéž oko * cizoložníka šetří soumraku, říkáje: Nespattřím mne žádný, a tvář zakrývá. *Isai.29,15.

16. Podkopávají potmě i domy, kteréž sobě ve dne znamenali; * nebo nenávidí světla. *Jan.3,20.

17. Ale hned v jitře *přichází* na ně stín smrti; když jeden druhého poznati může, strachu stínu smrti okoušejí.

18. Lehci jsou na svrchku vody, zlořečené jest jmění jejich na zemi, aniž odcházejí cestou svobodnou.

19. *Jako* sucho a horko uchvacuje vody sněžné, *tak* hrob *ty*, jenž hřešili.

20. Zapomíná se * na něj život matky, sladně červům, nebývá více připomínán, a tak polámána bývá nepravost jako strom. *k.14,21. Kaz.9,5.6.

21. Připouje mu neplodnou, kteráž nerodí, a vdově dobře nečiní.

22. Zachvacuje silné moci svou; ostojí-li *kdo z nich*, bojí se o život svůj.

23. Dává jemu, na čemž by bezpečně spolehnouti mohl, však oči jeho *šetří* cest jejich.

24. Bývají zvýšeni poněkud, ale hned *jich* není; tak jako *jiní* všickni snížení, vyplnění, a jako vrškové klasů stínání bývají.

25. Zdalíž není tak? Kdo na mne do-
káže klamu, a v nic obrátí řeč mou?

KAPITOLA XXV.

Bildad myslí, že se Job spravedlivým dělá před Bohem,
nejša, pomoc jemu činí, aby seba poznal.

Tedy odpovídá Bildad Suchský, řekl:

2. Panování a hrůza Boží působí pokoj
na výsostech jeho.

3. Zdalíž jest počet vojskům jeho? A
nad kým nevzchází světlo jeho?

4. Jakž by tedy * spravedliv býti mohl
bidný člověk před Bohem silným, aneb
jak čist býti narozený z ženy?

*k.4,17. Zalm.143,2.

5. Hle, ani měsíc nesvítil by, ani hvězdy
nebyly by * čisté před očima jeho,

*k.15,15.

6. Nadto pak smrtelný člověk, *jsa ja-
ko červ*, a syn člověka, jako hmyz.

KAPITOLA XXVI.

Job mistrovsky zamítá řeči Bildadovy, 5. mnohem pod-
statněji moc a moudrost Boží, počna od nejnižších věcí
až k vyšším, vypravuje.

A odpovídá Job, řekl:

2. Komu jsi napomohl? Tomu-li, kte-
rýž nemá síly? Toho-lis retoval, kterýž
jest bez moci?

3. Komu jsi rady udělil? Nemoudré-
mu-li? Hned jsi základu dostatečně pou-
čil?

4. Komuž ty řeči zvěstoval? A či duch
vyšel z tebe?

5. *Však* i mrtvé věci pod vodami a oby-
vateli jejich sformovány bývají.

6. Odkryta * jest propast před ním, i
zahynutí není zakryto. *Zid.4,13.

7. Ontě roztáhl půlnoční stranu nad
prázdnem, zavěsil zemi na ničemž.

8. Zavazuje * vody v oblacích svých,
aniž se trhá oblak pod nimi. *Zalm.104,3.

9. *On sám* zdržuje stále trůn svůj, a
roztahuje na něm oblaky své.

10. Cíl * vyměřil rozlévání se vodám,
až do skonání světla a tmy.

*k.38,10. Přisl.8,27.

11. Sloupové * nebeští třesou se a po-
hybují od zehráni jeho. *Zalm.18,8.

12. Mocí svou rozdělil moře, a rozum-
ností svou dutí jeho.

13. Duchem svým nebesa ozdobil, a
ruka jeho sformovala hada dlouhého.

14. *Aj, to jsou jen* částky cest jeho, a
jak *nestižitelné jest* i to maličko, což
jsme slyšeli o něm. Hřimání pak moci
jeho kdo srozumí?

KAPITOLA XXVII.

Job 8. s závazkem, že svou nevinou proti svým příte-
lům prokázati chce, slibuje, 7. a po čem pobožní i bez-
božní v pokušeních poznání bývají, ukazuje.

Potom dále Job vedl řeč svou a řekl:

2. Živí jest Bůh silný, *kterýž* * zavrhl
při mou, a Všemohoucí, *kterýž* hořkosti
naplnil duši mou, *k.34,5.

3. Že nikoli, dokudž duše má ve mně
bude a duch Boží v chrápích mých,

4. Nebudou mluvití rtové moji nepra-
vosti, a jazyk můj vynášeti lsti.

5. Odstup ode mne, abych vás za spra-
vedlivé vysvědčil; dokudž dýchati bu-
du, neodložím upřímosti své od sebe.

6. Spravedlnosti své držím se, aniž se
ji pustím; * nezahanbím mne srdce mé
nikdy. *Skutk.24,16.

7. Bude jako bezbožník nepřítel můj,
a * povstávající proti mně jako nešle-
chetník. *k.42,7.

8. Nebo jaká jest naděje pokrytce, by
pak lakoměl, když * Bůh vytrhne duši
jeho? *Luk.12,20.

9. Zdalíž volání jeho vyslyší Bůh sil-
ný, když na něj přijde ssouzení?

10. Zdalíž v Všemohoucím kochati se
bude? Bude-liž vzývati Boha každého
času?

11. *Ale já* učím vás, v kázní Boha silné-
ho *jsa*, a jak se mám k Všemohoucímu,
netajím.

12. *Aj*, vy všickni to vidíte, pročez
vždy tedy takovou marnost vynášíte?

13. Ten *má* podíl člověk bezbožný u
Boha silného, a to dědictví ukrutníci od
Všemohoucího přijímají:

14. Rozmnoží-li se * synové jeho, roz-
množí se pod meč, a rodina jeho nena-
syti se chlebem. *2Kral.10,6,7.

15. Pozůstali po něm v smrti pohřbe-
ni budou, a vdovy jeho nebudou *ho* pla-
kati.

16. Nashromáždí-li jako prachu stří-
bra, a jako bláta najedná-li šatů:

17. *Co* najedná, to spravedlivý obleče,
a stříbro nevinný rozdělí.

18. Vystaví-li jako Arktura dům svůj,
bude však jako bouda, *kterouž* udělal
strážný.

19. Bohatý * když umře, nebude po-
chován; pohledí někdo, anť ho není.

*Zalm.49,18.

20. Postihnou jej hrůzy jako vody, v
noci kradmo zachvátí ho vicher.

21. Pochytí jej * východní vítr, a ode-

jde, nebo vichřici uchvátí jej z místa jeho.

^{*Ezech.17,10.}

22. Takové věci na něj dopustí Bůh bez lítosti, ačkoli před rukou jeho prudce utíkati bude.

23. Tleskne nad ním každý rukama svýma, a ckáti bude z místa svého.

KAPITOLA XXVIII.

Moudrost Boží, kterouž svět lidí, Job 8. vypravuje, 28. a v čem pravá moudrost lidí pobožných zaslouží, oznamuje.

Máť zajisté stříbro prameny své, a zlato místo k přehánění.

2. Železo z země vzato bývá, a kámen rozpuštěný dává měď.

3. Cíl ukládá temnostem, a všelikou dokonalost člověk vystihá, kámen mráčky a stínu smrti.

4. Protrhuje se řeka na obyvatele, tak že ji nemůže žádný přebřesti, a svozována bývá uměním smrtelného člověka, i odchází.

5. Z země vychází chléb, ačkoli pod ní jest něco rozdílného, podobného k ohni.

6. V některé zemi jest kamení zařívové a prach zlatý,

7. K čemuž stezky nezná žádný pták, aniž ji spatřilo oko luňáka,

8. Kteréz nešlapala mladá zvěř, aniž šel po ní lev.

9. K škřemeni vztahuje ruku svou, a z kořene převrací hory.

10. Z skálí vyvodí potůčky, a všecko, což jest drahého, spatřuje oko jeho.

11. Vylévati se řekám zbraňuje, a tak cožkoli skrytého jest, na světlo vynáší.

12. Ale moudrost kde nalezena bývá? A kde jest místo rozumnosti?

13. Neví smrtelný člověk ceny její, aniž bývá nalezena v zemi živých.

14. Propast praví: Není ve mně, moře také dí: Není u mne.

15. Nedává se zlata čistého za ni, aniž odváženo bývá stříbro za směnu její.

16. Nemůže býti ceněna za zlato z Ofir, ani za onychin drahý a zaafir.

17. Nevrovná se jí zlato ani drahý kámen, aniž směněna býti může* za nádobu z ryziho zlata.

^{*1Mojš.24,53.}

18. Korálů pak a perel se nepřipomíná; nebo nabytí moudrosti dražší jest nad klénoty.

19. Není jí rovný v ceně* smaragd z Mouřeninské země, aniž za čistě zlato může ceněna býti.

^{*2Mojš.28,17.}

20. Odkudž tedy moudrost přichází? A kde jest místo rozumnosti?

21. Poněvadž skryta jest před očima všelikého živého, i před nebeským ptactvem ukryta jest.

22. Zahynutí i smrt praví: Ušima svýma slyšely jsme pověst o ní.

23. Sám Bůh rozumí cestě její, a on ví místo její.

24. Nebo on končiny země spatřuje, a všecko, což jest pod nebem, vidí,

25. Tak že větru váhu dává, a vody v míru odvažuje.

26. On též vyměřuje dešti právo, i cestu blyskání hromů.

27. Hned tehdáž viděl ji, a rozhlásil ji, připravil ji, a vystihl ji.

28. Člověku pak řekl: * Aj, bázeň Páně jest moudrost, a odstoupiti od zlého rozumnost.

^{*Zalm.111,10. Přisl.1,7.}

KAPITOLA XXIX.

Job žádá navrácen býti k svému prvnímu způsobu, jež tu vypravuje, a zvláště v jaké vážnosti byl, i pmoč.

Ještě dále Job vedl* řeč svou, a řekl:

^{*k.27,1.}

2. Ó bych byl jako za časů předešlých, za dnů, v nichž mne Bůh zachovával,

3. Dokudž* svítil svící svou nad hlavou mou, při jehož světle chodíval jsem v temnostech,

^{*k.18,6.}

4. Tak jako jsem byl za dnů mladosti své, dokudž* přívětivost Boží byla v stanu mém,

^{*Zalm.25,14.}

5. Dokudž ještě Všemohoucí byl se mnou, a všudy vůkol mne dítky mé,

6. Když šlepeje mé máslem oplývaly, a skála vylévala mi prameny oleje,

7. Když jsem vycházel k bráně skrze město, a na ulici strojival sobě stolici svou.

8. Jakž mne spatřovali mládenci, skrývali se, starci pak povstávali a stáli.

9. Knižata choulili se v řečech, anobrž ruku kladli na ústa svá.

10. Hlas vývod se tratil, a jazyk jejich lnul k dásním jejich.

11. Nebo ucho slyše, blahoslavilo mne, a oko vida, posvědčovalo mi,

12. Že vysvobozuji chudého volajícího, a sirotka, i toho, kterýž nemá spomocníka.

13. Požehnání hynoucího přicházelo na mne, a srdce vdovy k plésání jsem vzbuzoval.

14. V spravedlnost jsem se oblačel, a

ona ozdobovala mne; jako plášť a koruna byl soud můj.

15. Místo očí býval jsem slepému, a místo noh kulhavému.

16. Byl jsem * otcem nuzných, a na při, již jsem nebyl povědom, vypytaval jsem se. ^{*k.31.18.}

17. A tak * vylamoval jsem třenovní zuby nešlechetníka, a z zubů jeho vyrážel jsem loupež. ^{*Zalm.58.7.}

18. A protož jsem říkal: V hnízdě svém umru, a jako písek rozmnožím dny.

19. Kořen můj rozložil se při vodách, a rosa nocovati bude na ratolestech mých.

20. Sláva má mladnouti bude při mně, a * lučiště mé v ruce mé obnovovati se. ^{*1 Mojs.49.24.}

21. Poslouchajíce, čekali na mne, a přestávali na radě mé.

22. Po slovu mém *nic* neměnili, tak na ně dštila řeč má.

23. Nebo očekávali mne jako deště, a ústa svá otvírali *jako* k přivalu žádostivému.

24. Žertoval-li jsem s nimi, nevěřili; pročež u *vážnosti* mne mítí neoblevovali.

25. Přišel-li jsem kdy k nim, sedal jsem na předním *místě*, a tak bydlil jsem jako král v vojště, když smutných potěšuje.

KAPITOLA XXX.

Job 8. stavěje přítomný způsob svůj proti předeslému, nařiká nad svým zlehčením. 15. též nad hrůzami, a nezpůsobnosti těla, 20. i nad tím, že s ním Bůh tak přísně zachází.

Nyní pak posmívají se mi mladší mne, jejichž bych otců nechtěl byl postaviti se psy stáda svého.

2. Ač síla rukou jejich k čemu by mi *byla*? Zmařena jest při nich starost *jejich*.

3. Nebo chudobou a hladem znuzeni, utíkali na planá tmavá, soukromná a pustá místa.

4. Kteríž trhali zeliny po chrastinách, ano i koření, a jalovec za pokrm byl jim.

5. Z prostřed lidí vyháňáni byli; povolávali za nimi, jako za zlodějem,

6. Tak že musili bydli v výmolicích potoků, v děrách země a skáli.

7. V chrastinách řvali, pod trní se shromažďovali,

8. Lidé nejnešlechetnější, nýbrž lidé bez poctivosti, menší váhy i než ta země.

9. Nyní, pravím, jsem jejich písničkou, jsa jim učiněn za přísloví.

10. V * ošklivosti mne mají, vzdalují se mne, a na *ť* tvář mou nestydí se plvati. ^{*Zalm.31.12. +4 Mojs.12.14.}

11. Nebo *Bůh* mou vážnost odjal, a ssoužil mne; pročež uzdu před přítomností mou svrhli.

12. Po pravici mládež povstává, nohy mi podrážejí, tak že šlapáním protřeli ke mně stezky nešlechetnosti své.

13. Mou *pak* stezku zkazili, k bídě mé přidali, *ač* jim to nic nepomůže.

14. Jako širokou mezerou vskakují, a k vyplnění *mému* valí se.

15. Obrátili se na mne hrůzy, stihají jako vítr ochotnost mou, nebo jako oblak pomijí zdraví mé.

16. A již ve mně rozlila se duše má, pochytili mne dnové trápení mého,

17. *Kteréz* v noci vrtá kosti mé ve mně; pročež ani nervové moji neodpočívají.

18. Oděv můj mění se pro násilnou moc *bolesti*, kteráž mne tak jako obojek sukně mé svírá.

19. Uvrhl mne do bláta, tak že jsem již podobný prachu a popelu.

20. Volám * k tobě, *ó Bože*, a neslyšíš mne; postavuji se, ale nehleďš na mne. ^{*k.19.7. Zalm.22.3:102.2.}

21. Obrátils mi se v ukrutného nepřitele, silou ruky své mi odporuješ.

22. Vznášíš mne u vítr, házíš mne na něj, a k rozplynutí mi přivodíš zdravý soud.

23. Nebo vím, že mne k smrti odkážeš, a *do* domu, do něhož se shromažďuje všeliký živý.

24. Jistě žeť nevztáhne *Bůh* do hrobu ruky, by pak, když je stírá, i volali.

25. Zdaliž jsem neplakal nad tím, kdož okoušel zlých dnů? Duše má kormoutila se nad nuzným.

26. Když jsem * dobrého čekal, přišlo mi zlé; nadál jsem se světla, ale přišla mrákota. ^{*Jer.14.19.}

27. Vnitřnosti mé zevřely, tak že se *ještě* neupokojily; předstihli mne dnové trápení.

28. Chodím osmahlý, ne od slunce, povstáváje, i mezi mnohými křičím.

29. Bratrem učiněn jsem draků, a tovaryšem mladých pstosů.

30. Kůže má zčernala na mně, a kosti mé vyprahly od horkosti.

31. A protože v kvílení * obrátila se harfa má, a píšťalka má v hlas plačících.

*Zalm.30,12.

KAPITOLA XXXI.

Job 8., aby více od přátel svých za bezbožného jmuň nebyl, všecko své obcování předalše po částkách rosbírá, 25. smatně při tom žádaje před samým Bohem v své rozepři slyšení míti.

Smlouvu jsem * učinil s očima svýma, a proč bych hleděl na pannu? *Mat.5,23,29.

2. Nebo jaký *jest* * díl od Boha s hřery, aneb dědictví *od* Všemohoucího s výsosti? *Mat.19,27.

3. Zdalíž zahynutí nešlechetnému a pomsta zázračná činitelům nepravosti připravena není?

4. Zdalíž * on nevidí cest svých, a všech kroků svých nepočítá? *k.14,16.

5. Obíral-li jsem se s neupřímostí, a chvátala-li ke lsti noha má:

6. Necht mne zváží na váze spravedlnosti, a přezví Bůh upřímost mou.

7. Uchýlil-li * se krok můj s cesty, a za očima máma odešlo-li srdce mé, a rukou svých chytíla-li se jaká poškvrna:

*Zalm.7,4 násl.

8. *Tedy* co naseji, necht jiný sní, a výstřelkové moji ať jsou vykořenění.

9. Jestliže se dalo přivábiti srdce mé k ženě, a u dveří bližního svého činil-li jsem úklady:

10. Necht mele jinému * žena má, a nad ní ať se schylují jini. *5Mojz.23,30.

11. Neboť jest to nešlechetnost, a nepravost odsudku hodná.

12. Oheň ten zajisté by až do zahynutí žral, a všecku úrodu mou vykořenil.

13. Nechtěl-li jsem státi k soudu s služebníkem svým aneb děvkou svou v rozepři jejich se mnou?

14. Nebo co bych činil, kdyby povstal Bůh silný? A kdyby vyhledával, co bych odpověděl jemu?

15. Zdali ten, kterýž mne v břiše učinil, neučinil i jeho? A nesformoval nás hned v životě jeden a týž?

16. Odepřel-li jsem žádosti nuzných, a oči vdovy jestliže jsem kormoutil?

17. A jedl-li jsem skyvu svou sám, a nejedl-li i sirotek z ní?

18. Poněvadž od mladosti mé rostl se mnou jako u otce, a od života matky své býval jsem vdově za vůdce.

19. Díval-li jsem se na koho, * že by hynul, nemaje šatů, a nuzný že by nešel oděvu?

*Imi.58,7.

20. Nedobrořečila-li mi bedra jeho, že rounem beranů svých se zahřel?

21. Opřáhl-li jsem na sirotka rukou svou, když jsem v bráně viděl pomoc svou:

22. Lopatka má od svých plecí nechť odpadne, a ruka má z kloubu svého ať se vylomí.

23. Nebo jsem se * bál, aby mne Bůh nesetřel, jehož bych velebnosti nikoli nezničil. *1Mojz.50,19.

24. Skládal-li * jsem v zlatě naději svou, aneb hrudě zlata říkal-li jsem: Doufání mé?

*Zalm.52,9.

25. Veselil-li jsem se z toho, že bylo rozmnoženo zboží mé, a že ho množství nabyla ruka má?

26. Hleděl-li jsem na světlost slunce svítícího, a na měsíc spanile chodící,

27. Tak že by se tajně dalo svěsti srdce mé, a že by líbala ústa má ruku mou?

28. I toť by byla nepravost * odsudku hodná; neboť bych *tím* † zapíral Boha silného nejvyššího. *v.11. †Tit.1,16.

29. Radoval-li jsem se z neštěstí toho, kterýž mne nenáviděl, a plésal-li jsem, když se mu zle vedlo?

30. Nedopustilť jsem zajisté hřešiti ani ústům svým, abych zlořečení žádal duši jeho.

31. Jestliže neříkala čeládka má: *Ó* by nám dal někdo masa toho; nemůžeme se ani najisti?

32. *Nebo* vně * nenocoval host, dvěře své pocestnému otvíral jsem.

*Rim.12,13. Žid.13,2.

33. Prikrýval-li * jsem jako *jiní* lidé přestoupení svá, skrýváje v skrýši své nepravost svou? *Zalm.32,5.

34. A ač bych byl mohl škoditi množství velikému, ale pohanění rodů děsilo mne; protože jsem mlčel, nevycházejí ani ze dveří.

35. Ó bych měl toho, kterýž by * mne vyslyšel. *Ale* aj, totot jest znamení mé: Všemohoucí sám bude odpovídati za mne, a kniha, kterouž sepsal odpůrce můj. *k.19,7.

36. *Vit* Bůh, nenosil-li bych ji na rameni svém, neotočil-li bych ji sobě místo koruny.

37. Počet kroků svých oznámil bych jemu, jako kniže přiblížil bych se k němu.

38. Jestliže proti mně země má volala, tolikéž i záhonové její plakali,

39. Jídal-li jsem úrody její bez peněz, a duši držitelů jejich přivodil-li jsem k vzdychání:

40. Místo pšenice necht vzejde trní, a místo ječmene koukol.

41. Skonávají se slova Jobova.

KAPITOLA XXXII.

Elihu, čtvrtý přítel Jobův, k mluvení ponuknut jsa, 6. přístup sobě k řeči činil, v němž jakž přičiny, 21. tak i způsob mluvení svého ukámal.

A když přestali ti tři muži odpovídati Jobovi, proto že se spravedlivý sobě zdál,

2. Tedy rozpáliv se hněvem Elihu, syn Barachele Buzitského z rodu Syrského, na Joba, rozhněval se, proto že * spravedlivější pravil býti duši svou nad Boha. *k.35,2.

3. Ano i na ty tři z přátel jeho roznítil se hněv jeho, proto že nenalézajice odpovědi, však potupovali Joba.

4. Nebo Elihu očekával na Joba a na ně s řeči, proto že starší byli věkem než on. 5. Ale vida Elihu, že nebylo žádné odpovědi v ústech těch tří mužů, zažhl se v hněvě svém.

6. I mluvil Elihu syn Barachele Buzitského, fka: Já jsem nejmladší, vy pak *jste* starci, * pročez ostýchaje se, nesměl jsem vám oznámiti zdání svého. *3Mojš.19,32.

7. Myslíl jsem: * Staří mluvíti budou, a mnoho let mající v známost uvedou moudrost. *k.12,12.

8. Ale *vidím, že* Duch Boží v člověku a nadšení Všemohoucího činí * lidi rozumné. *Přal.2,6.

9. Slavní ne *vždycky* jsou moudří, * aniž starci *vždycky* rozumějí soudu. *k.12,20. Zalm.119,100.

10. A protož pravím: Poslouchejte mne, oznámím i já také zdání své.

11. Aj, očekával jsem na slova vaše, poslouchal jsem důvodů vašich dotud, dokudž jste vyhledávali řeči,

12. A bedlivě vás soudě, spatřil jsem, že žádného není, kdo by Joba přemohl, není z vás žádného, ješto by odpovídal řečem jeho.

13. Ale díte snad: Nalezli jsme moudrost, Bůh silný stihá jej, ne člověk.

14. *Odpovím:* * Ač Job neobracel proti mně řeči, a však slovy vašimi nebudu jemu odpovídati. *k.12,2.

15. Bojí se, neodpovídají více, zavrhlí od sebe slova.

16. Čekal jsem zajisté, však poněvadž nemluví, ale mlčí, a neodpovídají více,

17. Odpovím i já také za sebe, oznámím * zdání své i já. *v.6,10.

18. Nebo pln jsem řeči, těsno ve mně duchu života mého.

19. Aj, břicho mé jest jako mest nemající prūduchu, jako sudové noví rozpuklo by se.

20. Mluvíti budu, a vydchnu sobě, otevru rty své, a odpovídati budu.

21. Nebudut pak šetřiti osoby žádného, a k člověku bez proměňování jména mluvíti budu.

22. Nebo neumím jmen proměňovati, *nebo* tudíž by mne * zachvátil stvořitel můj. *k.31,23.

KAPITOLA XXXIII.

Elihu napomenuv Joba ku pozorování řeči svých, 8. ukazuje mu, že neštětí s Bohem souditi se chtěl.

Slyšíš tedy, prosím, Jobe, řeči mé, a všech slov mých ušima svýma pozoruj.

2. Aj, již otvírám ústa svá, mluví jazyk můj v ústech mých.

3. Upřímost srdce mého a umění vynesou rtové moji.

4. Duch Boha silného učinil mne, a dehnutí Všemohoucího dalo mi život.

5. Můžeš-li, odpovídej mi, připrav se proti mně, a postav se.

6. Aj, já podle žádosti tvé *budut místo* Boha silného; z * bláta sformován jsem i já. *k.10,9.

7. Pročez strach ze mne nepředěsí tě, a ruka má nebude k obtížení.

8. Řekl jsi pak přede mnou, a hlas ten řeči tvých slyšel jsem:

9. Čist jsem, bez přestoupení, nevinný jsem, a nepravosti při mně není.

10. Aj, přičiny ku potření mne shledal *Bůh,* klade mne sobě * za nepřitele. *k.19,11.

11. Svrá poutami * nohy mé, střeže všech stezek mých. *k.13,27.

12. Aj, tím nejsi spravedliv, odpovídám tobě, nebo větší jest Bůh nežli člověk.

13. Oč se s ním nesnadníš? Žet všech svých věcí nezjevuje?

14. Ano jednou mluví Bůh silný, i dvakrát, a nešetří toho *člověk.*

15. Skrže sny u vidění nočním, když připadá hluboký sen na lidi ve spaní na ložci,

16. Tehdáž * odkrývá ucho lidem, a čemu je učí, to zpečetuje, *k.36,10.

17. Aby odtrhl člověka od skutku *zlého*, a pýchu od muže vzdálil,

18. A zachoval duši jeho od jámy, a život jeho aby netrefil na meč.

19. Tresce i bolesti na lůži jeho, a všechny kosti jeho násilnou *nemocí*,

20. Tak že sobě život jeho oškliví pokrm, a duše jeho krmí nejlahodnější.

21. Hyne tělo jeho patrně, a vyhlédají kosti jeho, *jichž* prvé nebylo vídati.

22. A tak bývá blížká hrobu duše jeho, a život jeho smrtelných *ran*.

23. *Však* bude-li mítí anděla vykladače jednoho z tisíce, kterýž by za člověka oznámil pokání jeho:

24. Tedy smiluje se nad ním, a dí: Vyproš' jsem, ať nesstoupí do porušení, oblíbil' jsem mzdu vyplacení.

25. I odmladne tělo jeho nad dítěti, a navrátí se ke dnům mladosti své.

26. Kořiti se bude Bohu, a zamiluje jej, a patřiti bude na něj trváti ochotnou; nadto navrátí člověku spravedlnost jeho.

27. *Kterýž* hledě na lidi, řekne: Zhřešil' jsem byl, a to, což pravého bylo, převrátil' jsem, ale nebylo mi to prospěšné.

28. *Bůh však* vykoupil duši mou, aby nešla do jámy, a život můj, aby světlo spatřoval.

29. Aj, všeckoť to dělá Bůh silný dvakrát i třikrát při člověku,

30. Aby odvrátil duši jeho od jámy, a aby osvícen byl světlem živých.

31. Pozoruj, Jobe, poslouchej mne, mlč, ať já mluvím.

32. Jestliže máš slova, odpovídej mi, nebo bych chtěl ospravedlniti tebe.

33. Pakli nic, ty mne poslouchej; mlč, a poučím tě moudrosti.

KAPITOLA XXXIV.

Elihu některá slova Jobova scestná býti ukazuje, 31. k hledání milosti jej vede, 36. a aby Boží kázně dobře učiti mohl, toho jemu žádá.

Ještě mluvil Elihu, a řekl:

2. Poslouchejte, moudří, řeči mých, a rozumní, ušima pozorujte.

3. Nebo * ucho řečí zkušuje, tak jako dásně okoušejí pokrmu. *k.12,11.

4. Soud sobě zvolme, a vyhledejme mezi sebou, co by bylo dobrého.

5. Nebo řekl Job: Spravedliv jsem, * a Bůh silný zavrhl při mou. *k.27,2.

6. Svě-liž bych pře ukryvati měl? Pře-

plněna jest bolestí rána má bez provínění.

7. Který muž jest podobný Jobovi, ješto by pil posměch jako vodu?

8. A že by všel v tovaryšství s činiteli nepravosti, a * chodil by s lidmi nešlechtnými? *Zalm.1,1.

9. Nebo řekl: Neprospívá to člověku líbiti se Bohu.

10. A protož, muži rozumní, poslouchejte mne. Odstup * od Boha silného nešlechtnost a od Všemohoucího nepravost. *k.8,3. Řim.3,5; 9,14.

11. Nebo *on podlé* skutků * člověka odplácí, a podlé toho, jaká jest či cesta, působí, aby to nalézal.

12. A naprosto Bůh silný * nečiní nic nešlechtně, a Všemohoucí nepřevrací soudu. *1 Mojs.18,25.

13. Kdo svěřil jemu zemi? A * kdo zpořádal všecken okršlek? *k.38,4.

14. Kdyby se na něj obrátil, a ducha jeho i duši jeho k sobě vzal,

15. Umřelo by všeliké tělo pojednou, a tak by člověk do * prachu se navrátil. *1 Mojs.3,19. Kaz.12,7.

16. Máš-li tedy rozum, poslyš toho, pust v uši své hlas řečí mých.

17. Ješto ten, kterýž by v nenávisti měl soud, zdalíž by panovati mohl? Čili toho, jenž jest svrchovaně spravedlivý, za nešlechtněš' vyhlásíš?

18. Zdalíž *sluší* králi říci: Ó nešlechtný, a šlechticům: Ó bezbožní?

19. *Mnohem méně* tomu, * kterýž nepřijímá osob knížat, aniž u něho má přednost urozený před nuzným; nebo dílo rukou jeho jsou všickni.

20. V okamžení umiraji, třebas o píl noci postrčení bývají lidé, a pomíjejí, a zachvácen bývá silný ne rukou *lidskou*.

21. Nebo * oči jeho *hledí* na cesty člověka, a všechny kroky jeho *on* spatřuje. *k.14,16. Ptsl.5,21. Jer.10,2.

22. Není žádných * temností, ani stínu smrti, kdež by se skryli činitelé nepravosti. *Zalm.139,11,12.

23. Aníž zajisté vzkládá na koho více, tak aby se s Bohem silným souditi mohl.

24. Pyšné * stírá bez počtu, a postavuje jiné na místa jejich. *Luk.1,51.

25. Nebo zná skutky jejich; pročez *na ně* obrací noc, a potíjní bývají.

26. Jakožto bezbožné rozráží je na místě patrném,

27. Proto že odstoupili od něho, a žádých cest jeho nešetřili,

28. Aby dokázal, že * připouští k sobě křik nuzného, a volání chudých že vyslychá. ^{*Zalm.9,18.}

29. (Nebo když on spokojí, kdo znepokojí? A když skryje tvář svou, kdo jej spatří?) Tak celý národ, jako i každého člověka jednostejně,

30. Aby nekráloval člověk pokrytý, aby nebylo lidem ourazu.

31. Jistě že k Bohu silnému raději toto mluveno býti má: Ponesuť, nezruším.

32. Mimo to, nevidím-li čeho, ty vyuč mne; jestliže jsem nepravost páchal, neučiním * toho vic. ^{*k.39,35.}

33. Nebo zdali vedlé tvého zdání odplacovati má, že bys ty toho neliboval, že bys ono zvoloval, a ne on? Pakli co víš jiného, mluv.

34. Muži rozumní se mnou řeknou, i každý moudrý poslouchaje mne,

35. Že Job * hloupě mluví, a slova jeho nejsou rozumná. ^{*k.38,2.}

36. Ó by zkušěn byl Job dokonale, pro odmlouvání nám jako lidem nepravým,

37. Poněvadž k hříchu svému přidává i nešlechtnost, mezi námi také jen chloubu svou vynášá, a rozmnožuje řeči své proti Bohu.

KAPITOLA XXXV.

Elihu obviniv Joba, že spravedlnost svou nad Boží vystavil. 4. učí, že Bůh žádnému ničímě sázán není, 9. a že lidí do času spravedlivé v bídách nechává. 14. Při tom ho napomíná, aby se k Bohu celým srdcem obrátil.

Jestě mluvil Elihu, a řekl:

2. Domníváš-liž se, že jsi to s soudem řekl: Spravedlnost * má převyšuje Boží? ^{*k.32,2.}

3. Nebo jsi řekl: Co mi prospěje, jaký užitek budu mít, bych i nehřešil?

4. Já odpovím tobě místně, i tovaryšům tvým s tebou.

5. Pohleď na nebe a viz, anobř spatř oblaky, vyšší, než-lis ty.

6. Jestliže bys hřešil, co svedeš proti němu? A byť se i rozmnožily nešlechtnosti tvé, co mu uškodíš?

7. Budeš-li spravedlivý, čeho mu udělíš? Aneb co z ruky tvé vezme?

8. Každému člověku bezbožnost jeho uškodí, a synu člověka spravedlnost jeho prospěje.

9. Z množství nátlak trpících, kteréž k tomu přivodi, aby úpěli a křičeli pro ukrutnost povýšených,

10. Žádný neřiká: Kde jest Bůh stvořitel můj? Ješto on dává zpěv i v noci.

11. On vyučuje nás * nad hovada zemská, a nad plectvo nebeské moudřejší nás činí. ^{*2 Petr.2,12.}

12. Tehdáž volají-li pro pýchu zlých, nebývají vyslyšáni.

13. A jistě že * ošemetnosti nevyslychá Bůh silný, a Všemohoucí nepatří na ni. ^{*Jan.9,31.}

14. Mnohem méně, jestliže diš: Nepatříš na to. Sám s sebou vejdi v soud před ním, a doufej v něho.

15. Ale nyní poněvadž nic není těch věcí, navštívil jej hněv jeho; nebo nechce znáti hojnosti této veliké.

16. A protož marně Job otvírá ústa svá, hloupě rozmnožuje řeči své.

KAPITOLA XXXVI.

Elihu učí, že ať Bůh jest mocný v síle, však ze žádného neutiská, ale metličkami k sobě obrací. Pročť aby i Job tolikéž činil, k tomu jemu slouží.

Zatím přidal Elihu, a řekl:

2. Postr mne maličko, a oznámímť ště; neboť mám ještě, co bych za Boha mluvil.

3. Vynesu smysl svůj zdaleka, a stvořiteli svému přivlastním spravedlnost.

4. V pravdě, žeť nebudou lživé řeči mé; zdravě smýšlejícího máš mne s sebou.

5. Aj, Bůh silný mocný jest, aniž svých zamítá; silný jest, a srdce udatného.

6. Neobživuje bezbožného, * chudým pak k soudu dopomáhá. ^{*Zalm.45,5.}

7. Neodvrací od spravedlivého očí svých, nýbrž s králi na stolici sází je na věky, i bývají zvýšeni.

8. Pakli by poutami sevřeni byli, zapleteni jsouce provazy ssouzení:

9. Tudy jim v známost uvedí hřích jejich, a že přestoupení jejich se ssílila.

10. A tak otvírá sluch jejich, aby se napravili, anobř mluví jim, aby se navrátili od nepravosti.

11. Uposlechnou-li a budou-li jemu sloužiti, stráví dny své v dobrém, a léta svá v potěšení.

12. Pakli neuposlechnou, od meče sejdou, a pozdychají bez umění.

13. Nebo kteříž jsou nečistého srdce, přivětšují hněvu, aniž k němu volají, když by je ssoužil.

14. Protož umírá v mladosti duše jejich, a život jejich s smilníky.

15. Vytrhuje, * *pravím*, ssouzeného z jeho ssouzení, a ty, jejichž sluch otvírá, v trápení. *Zalm.35,10; 72,12.

16. A tak by i tebe * přenesl z prostředku úzkosti na širokost, kdež není stěsnění, a *byl by* pokojný stůl tvůj tukem oplývající. *Zalm.18,20.

17. Ale ty zasloužil, abys jako bezbožný souzen byl; soud a právo na tě dochází.

18. Jistě strach, aby tě nevrhl Bůh u větší ránu, tak že by *jakkoli* veliká výplaty mzda tebe nevyprostila.

19. Zdalíž by sobě co vážil bohatství tvého? *Jisté* ani nejvýbornějšího zlata, ani jakékoli síly *neb* moci tvé.

20. Nechvátejtež *tedy* k noci, v kterouž odcházejí lidé na místo své.

21. Hleď, abys se neohlédal na marnost, zvoluje ji raději, nežli ssouzení.

22. Aj, Bůh silný nejvyšší *jest* moci svou. Kdo jemu podobný učitel?

23. Kdo jemu vyměřil cestu jeho? Kdo jemu smí říci: Činíš nepravost?

24. Pamětliv buď *raději*, abys vyvyšoval dílo jeho, kteréž špatřují lidé,

25. Kteréž, *pravím*, všickni lidé vidí, na něž člověk patří zdaleka.

26. Nebo Bůh silný tak *jest* veliký, že ho nemůžeme poznati, počet let jeho *jest* nevystižitelný.

27. On *zajisté* * vyvodí krůpěje vod, kteréž vylévají déšť z oblaků jeho, *k.5,10; 38,25,28.

28. Když se rozpoznáteji oblakové, a kropí * na mnohé lidi. *Mat.5,45.

29. (Anobř vyrozumí-li *kdo* roztažení oblaků, a zvuku stánku jeho,

30. Jak rozprostírá nad ním světlo své, aneb všecko moře přikrývá?

31. Skrže ty věci *zajisté* tresce lidi, a *těž* dává pokrmu hojnost.

32. Oblaky zakrývá světlo, a přikazuje *mu* *ukrývat* se za to, co je potkává.)

33. Ohlašuje * o něm zvuk jeho, *těž* dobytek, a to hned, když *pára* zhůru vstupuje. *Jer.10,13.

34. Takéť se i nad tím děsí srdce mé, až se pohybuje z místa svého.

KAPITOLA XXXVII.

Elihu v mnohých věcech předivnou velikomocnost Božskou Jobovi předkládaje, 13. k rozsuzování jí službu jemu činí.

Poslouchejte pilně * hrmotného hlasu

jeho, a zvuku z úst jeho pocházejícího. *Zalm.29,3.

2. Pode všecka nebesa jej rozprostírá, a světlo své k krajům země.

3. Za nímž zvučí hlukem, a hřímá hlasem důstojnosti své, aniž mešká s jinými věcmi, když se slychá hlas jeho.

4. Bůh silný * hřímá hlasem svým předivně, činí veliké věci, a však nemůžeme rozuměti, *jak*. *Zalm.104,7.

5. Sněhu * *zajisté* říká: Buď na zemi, tolikéž přisce dešťové, ano i přivalu násilnému. *Zalm.147,16.

6. Zavírá ruku všelikého člověka, aby žádný z lidí *nemohl* konati díla svého.

7. Tehdáž * i zvět vchází do skryše, a v peleších svých obývá. *Zalm.104,22.

8. Z skryše vychází vichřice, a od půlnoční strany zima.

9. Dehnutím Bůh silný dává mráz, až se široké vody zavírají.

10. Také i při svlažování země pohybuje oblakem, a rozhání mračno světlem svým.

11. A tentýž sem i tam obrací se moudrosti jeho, aby činil, což by mu koli přikázal na tváři okršlku zemského.

12. Buď k trestání, neb pro zemi svou, buď k *prokazování* dobrotivosti, spravi to, že se postaví.

13. Pozorujž toho, Jobe, zastav se a podívej se divům Boha silného.

14. Viš-li, kdy Bůh ukládá co o těch věcech, aneb *kdy* chce osvěcovati světlem oblaky své?

15. Znáš-li, jak se vznášejí oblakové, a jiné divy dokonalého v uměních?

16. A že tě roucho tvé zahřívati *bude*, když Bůh zemi pokojnou činí větry poledními?

17. Roztahoval-li jsi s ním nebesa trvánlivá, k zrcadlu slitému podobná?

18. Poukaž nám, co bychom řekli jemu; *nebo* nemůžeme ani řeči zpořádati pro tmaž.

19. Zdaž jemu kdo oznámí, co bych já mluvil? Pakli by kdo *za mne* mluvil, jistě že by byl sehlcen.

20. Ano nyní nemohou patřiti lidé na světlo, *když* *jest* jasné na oblacích, když je vítr prochází a vyčišťuje,

21. Od půlnoční strany s *jasnem* jako zlato přicházejí, *ale* v Bohu hroznější *jest* sláva.

22. Všemohoucí, jehož vystihnouti ne-

můžeme, ač jest veliký v moci, však soudem a přisnou spravedlností netrápí.
23. Protož * bojí se ho lidé; neohlédá se na žádného z těch, kdož jsou moudrého srdce. *Zalm.38,8; 96,9.

KAPITOLA XXXVIII.

Bůh Jobovi pro nerozumné řeči domlouvaje, staví jemu před oči moc a moudrost svou v skutku stvoření i stvořených věcí řízení prokázanou.

Tedy odpověděl Hospodin Jobovi z víchru, a řekl:

2. Kdož jest to, jenž zatemňuje radu řečmi neumělými?

3. Přepaš nyní jako muž bedra svá, a nač se tebe tázati budu, oznam mi.

4. Kdes byl, když jsem zakládal zemi? Pověz, jestliže máš rozum.

5. Kdo rozměřil ji, víš-li? Aneb kdo vztáhl pravidlo na ni?

6. Na čem podstavkové její upevnění jsou? Aneb kdo založil úhelný kámen její,

7. Když prozpěvovaly spolu hvězdy jitřní, a plésali všickni synové Boží?

8. Aneb kdo * zavřel jako dveřmi moře, když vyšlo z života, a zjevilo se? *k.26,10.

9. Když jsem mu položil oblak za oděv, a mrákotu místo plének jeho,

10. Když jsem jemu uložil úsudek svůj, přistaviv závory a dveře,

11. I řekl jsem: Až potud * vycházeti budeš, a dále nic, tu, pravím, skládati budeš dutí vlnobití svého. *Zalm.104,9.

12. Zdaž jsi kdy za dnů svých rozkázal jitru? Ukázal-lis záři jitřní místo její,

13. Aby uchvacovala kraje země, a bezbožní aby z ní vymítáni byli?

14. Tak aby proměnu přijímala jako vosk pečtní, oni pak aby nedlouho stáli jako roucho,

15. A aby * bezbožným zbraňováno bylo světla jejich, a rámě vyvýšené zlámano bylo? *k.18,18.

16. Přišel-lis až k hlubinám mořským? A u vnitřnosti propasti chodil-lis?

17. Jsou-li tobě zjeveny brány smrti? A brány stínu smrti viděl-lis?

18. Shlédl-lis širokosti země? Oznam, jestliže ji znáš všecku.

19. Která jest cesta k obydlí světla, a které místo temnosti,

20. Že bys je pojal v meze jeho, poněvadž bys srozumíval stezkám domu jeho?

21. Věděl-lis tehdaž, že jsi měl se naroditi, a počet dnů tvých jak veliký býti má?

22. Přišel-lis až ku pokladům sněhu? A poklady krupobití viděl-lis,

23. Kteréž chovám * k času ssoužení, ke dni bitvy a boje? *Zjev.11,19; 16,21.

24. Kterými se cestami rozděluje světlo, kteréž rozhání východní vítr po zemi?

25. Kdo * rozdělil povodni tok, a cestu blýskání hromovému, *Jer.10,13.

26. Tak aby přešel déšť i na tu zemi, kdež není lidí, na poušť, kdež není člověka,

27. Aby zapájel místa planá a pustá, a k zřůstu přivodil trávu mladistvou?

28. Má-liž déšť otce? A kdo plodí krápnice rosy?

29. Z čího života vychází * mráz? A jiní nebeské kdo plodí? *Zalm.147,16.

30. Až i vody jako v kámen se proměňují, a svrček propasti zamrzá.

31. Zdali zavázati můžeš * rozkoše Kurfátek, aneb stahování † Orionovo rozvázati? *k.9,9. †Lai.13,10.

32. Můžeš-li vyvoditi hvězdy polední v čas jistý, aneb Arktura s syny jeho povedeš-li?

33. Znáš-li řád nebes? Můžeš-li spravovati panování jejich na zemi?

34. Můžeš-li pozdvihnouti k oblaku hlavu svého, aby hojnost vod přikryla tebe?

35. Ty-liž vypustíš blýskání, aby vycházela? Zdaliž řeknou tobě: Ať teď jsme?

36. Kdo složil u vnitřnostech lidských moudrost? Aneb kdo dal rozumu stížitelnost?

37. Kdo vypravovati bude o nebesích moudře? A láhvice nebeské kdo nastrojuje,

38. Aby svlažená země zase stuhnouti mohla, a hrudy se v hromadě držely?

39. Honíš-liž ty lvu loupež? A hltavost lvícat naplňuješ-liž,

40. Když se stulují v peleších svých, ustavičně z skryší éihajíce?

41. Kdo připravuje * krkavci pokrm jeho, když mladí jeho k Bohu silnému volají, a toulají se sem i tam pro nedostatek pokrmu? *Zalm.104,27; 145,15.16.

KAPITOLA XXXIX.

Bůh některé živočichy a při nich divnou moc a správu svou před očmi Jobovi stavěje, 32. aby k tomu něco odpovéděl, jeho napomíná. 34. Proti čemuzh on vinen se dá, a napravovati slibuje.

Víš-li, kterého času rodí kamsíkové, a laň ku porodu pracující spatřil-lis?

2. Máš-li v počtu měsíce, kteréž vyplňují? Znáš-li, pravím, čas porodu jejich?

3. Jak se kladou, plod svůj utiskají, a s bolestí ho pozbývají?

4. Jak se zmocňují mladí jejich, i odchovávají píci polní, a vycházejíce, nenavracují se k nim?

5. Kdo propustil zvěř, aby byla svobodná? A řemeni divokého osla kdo rozvázal?

6. Jemuž jsem dal pustinu místo domu jeho, a místo přibytku jeho zemi slatinou.

7. Posmívá* se hluku městskému, a na křikání toho, kdož by jej honil, nic nedbá. *k.39,22,25; 40,22,23.

8. To, což nachází v horách, jest pastva jeho; nebo toliko zeliny hledá.

9. Svůli-liž jednorozec, aby tobě sloužil, a u jeslí tvých aby nocoval?

10. Přípráhneš-liž provazem jednorozce k orání? Bude-liž vláčetí brázdy za tebou?

11. Zdaž se na něj ubezpečíš, proto že jest veliká síla jeho, a poručíš jemu svou práci?

12. Zdaž se jemu dověříš, že svezé semeno tvé, a na humno tvé shromáždí?

13. Ty-lis dal pávům křídlo pěkné, aneb péro čápu neb pstrosu?

14. A že opouští na zemi vejce svá, ačkoli je v prachu osedí,

15. Nic nemysle, že by je noha potlačiti, aneb zvěř polní pošlapati mohla?

16. Tak se zatvrzuje k mladým svým, jako by jich neměl; jako by neuzitečná byla práce jeho, tak jest bez starosti.

17. Nebo nedal jemu Bůh moudrosti, aniž mu udělil rozumnosti.

18. Časem svým zhůru se vznášeje, posmívá se koni i jezdcí jeho.

19. Zdaž ty dáti můžeš koni sílu? Ty-li ozdobiš štíji jeho řehtáním?

20. Zdali jej zastrašíš jako kobytku? Anobřz frkání chrípí jeho strašlivé jest.

21. Kopá důl, a pléše v síle své, vycházeje vstříc i zbroji.

22. Šmíše se strachu, aniž se leká, aniž ustupuje zpátkem před ostroty meče,

23. Ač i toul na něm chřestí, a blyští se dřevce a kopí.

24. S hřmotem a s hněvem kopá zemi, aniž pokojně stojí k zvuku trouby.

25. Anobřz k zvuku * trouby řechce, a zdaleka cítí boj, hluk knížat a prokřikování. *4Mojz.10,9.2Par.13,14.

26. Zdali podlé rozumu tvého létá jestřáb, roztahuje křídla svá na poledne?

27. Zdali k rozkazu tvému zhůru se vznáší orlice, a vysoko se hnízdí?

28. Na skále přebývá, přebývá na špičaté skále jako na hradě,

29. Odkudž hledá pokrmu, kterýž z daleka očima svýma spatřuje.

30. Ano i mladí její střebí krev, a kde těla * mrtvá, tu i ona jest. *Abak.1,8. Mat.24,23.

31. A tak odpovídaje Hospodin Jobovi, řekl:

32. Zdali hádající se s Všemohoucím obviní jej? Kdo chce vinití Boha, nechť odpoví na to.

33. Tehdy odpověděl Job Hospodinu a řekl:

34. Aj, chaternýť jsem, což bych odpovídal tobě? Ruku * svou kladu na ústa svá. *k.21,5.

35. Jednou jsem mluvil, ale nebudu již odmlouvati, nýbrž i podruhé, ale nebudu více přidávati.

KAPITOLA XL.

Bůh potrestav Joba, že zastává své spravedlnosti, o jeho soudech nerozšafně mluvil, 4. ukazuje mu jeho mlobu, 10. svou pak, příkladem slona a velrybe, velikomocnost předivnou.

Ještě odpovídaje Hospodin * z vichru Jobovi, i řekl: *k.38,1.

2. Přepaš nyní jako muž bedra svá, a naě se tebe tazati budu, oznam mi.

3. Zdalíž pak i soud můj zrušiti chceš? Což mne * odsoudíš, jen abys se sám ospravedlnil? *Zalm.51,6. Řim.3,4.

4. Čili máš rámě jako Bůh silný, a hlasem jako on hřmáš?

5. Ozdobiž se nyní vyvýšeností a důstojností, v slávu a okrasu oblec se.

6. Rozprostři prehlivost hněvu svého, a pohled na všelikého pyšného, a sniž ho.

7. Pohled, * pravím, na všelikého pyšného, a sehní jej, anobřz setři bezbožné na místě jejich. *Zalm.75,8.

8. Skrej je v prachu spolu, tvář jejich zavěz v skryté.

9. A tak i já budu tě oslavovati, že tě zachovává pravice tvá.

10. Aj, hle slon, jež jsem jako i tebe učinil, trávu jí jako vůl.

11. Aj, hle moc jeho v bedrách jeho, a síla jeho v pupku břicha jeho.

12. Jak chce, ohání ocasem svým, *ačkoli jest jako cedr*; žily lůna jeho jako ratolesti jsou spletené.

13. Kostí jeho *jako* trouby měděné, hnátové jeho *jako* sochor železný.

14. Onť jest přední z účinků Boha silného, učitel jeho *sám na něj* doložití může meč svůj.

15. Hory zajisté přinášeji mu pastvu, a všecka zvěť polní hrá tam.

16. V stínu léhá, v soukromí mezi trtím a bahnem.

17. Dříví stín dávající stínem svým jej příkrývá, a vrbí potoční obklíčuje jej.

18. Aj, zadržuje řeku *tak*, že nemůže pospíchat; tuší *sobě*, že požře Jordán v ústa svá.

19. *Zdaž* kdo před očima jeho polapí jej, *aneb* provazy protáhne *chřipě jeho*?

20. Vytáhneš-liž * velryba udici, aneb provazem pohříženým až k jazyku jeho? *Zalm.74,14.

21. Zdali dáš kroužek na chřipě jeho, aneb hákem probodneš čelist jeho?

22. *Zdaž* se obrátí k tobě s prosbami, aneb mluvití bude tobě lahodné?

23. Učiní-liž smlouvu s tebou? Přijmeš-liž jej za služebníka věčného?

24. *Zdaž* budeš s ním hráti jako s ptáčkem, aneb přivážeš jej dětem svým?

25. Přistojí-liž *sobě* hody z něho společníci, a rozdělí-liž jej mezi kupce?

26. *Zdaž* naplníš háky kůži jeho, a vidlicemi rybářskými hlavu jeho?

27. Vztáhni jen na něj ruku svou, a ne učiníš zminky o boji.

28. Aj, naděje o *polapení* jeho mylná jest. *Zdaž* i k spatření jeho *člověk* nebývá poražen?

KAPITOLA XLI.

Báh kratičce připomenuv velikou moc svou, 3. k začátku řeči se navrácuje, a o velrybu dále, jaký jest, vypravuje.

Není žádného tak smělého, kdo by jej zbudil, kdož tedy postaví se přede mnou?

2. Kdo mne čím předšel, abych se jemu odplacel? *Cožkoli* jest pode vším nebem, * mé jest. *Rim.11,35.

3. Nebudu mlčeti o údech jeho, a o síle výborného střemování jeho.

4. Kdo odkryl svrček oděvu jeho? S dvojími udidly svými kdo *k němu* přistoupí?

5. Vrata úst jeho kdo otevře? Okolo zubů jeho jest hrůza.

6. Šupiny jeho pevné jako štítové sevržené velmi tuze.

7. Jedna druhé tak blízko jest, že ani vítr nevhází mezi ně.

8. Jedna druhé se přidrží, a nedělí se.

9. Od kýchání jeho *zažžehá* se světlo, a oči jeho *jsou* jako záře svtání.

10. Z úst jeho *jako* pochodně vycházejí, a jiskry ohnivé vyskakují.

11. Z chřipí jeho vychází dým, jako z kotla vroucího aneb hrnce.

12. Dýchání jeho uhlí rozpaluje, a plamen z úst jeho vychází.

13. V šíji jeho přebývá síla, a před ním utíká žalost.

14. Kusové masa jeho drží se spolu; celistvé jest v něm, aniž se rozdrobuje.

15. Srdce jeho tuhé jest jako kámen, tak tuhé, jako úlomek zpodního žerнову.

16. Vyskytání jeho bojí se nejsilnější, *až* se strachem i vyčišťují.

17. Meč stihající jej neostojí, *ani* kopí, šíp neb i pancíř.

18. Pokládá železo za plevy, ocel za dřevo shnilé.

19. Nezahání ho střela, v stéblo obrací se jemu kamení prakové.

20. Za stéblo počítá střelbu, a posmívá se šermování kopím.

21. Pod ním ostré střepiny, *stele sobě* na věci špičaté *jako* na blátě.

22. Působí, aby vřelo v hlubině jako v kotle, a kormoutilo se moře jako v mozdíři.

23. Za sebou patrnou činí stezku, *až* se zdá, že propast má šediny.

24. Žádného není na zemi jemu podobného, *aby tak* učiněn byl bez strachu.

25. Cokoli vysokého jest, za nic pokládá, jest králem nade všemi šelmami.

KAPITOLA XLII.

Job od Boha jsa poučen, pokání činil, 7. Báh přátely jeho trestal, i cestu k spokojení jim s sebou ukázal, 10. Jobovi pak nad předešlé časy pozehnatí račil.

Tedy odpovídaje Job Hospodinu, řekl:

2. Vim, že * všecko můžeš, a že nemůže překaženo býti *tvému* myšlení. *Luk.1,37.

3. Kdo jest to ten, *ptáš se*, ješto zatemňuje radu *Boží* tak hloupě? Protož.

přiznávám se, že jsem *tomu* nerozuměl. Divnější jsou ty věci nad mou stížitelnost, aniž jich mohu poznati.

4. Vyslychejž, prosím, když bych koli mluvil; když bych se tebe * tázal, označuj mi. *k.38,3.

5. Tolikof jsem slychal o tobě, nyní pak i oko mé tě vidí.

6. Pročez mrzí mne *to*, a želim toho v prachu a v popele.

7. Stalo se pak, když odmluvil Hospodin slova ta k Jobovi, že řekl Hospodin Elifazovi * Temanskému: Rozpálil se hněv můj proti tobě, a proti dvěma přátelům tvým, proto že jste nemluvíli o mně toho, což pravého jest, tak jako služebník můj Job. *k.4,1.

8. Protož nyní vezměte sobě sedm volků, a sedm skopců, a jděte k služebníkům mému Jobovi, abyste dali obětovati obět za sebe, a služebník můj Job, aby se modlil za vás. Nebo jistě obličej jeho přijmu, abych neučinil s vámi *podlé* bláznovství *vašeho*; nebo nemluvíli jste toho, což pravého jest, o mně, tak jako služebník můj Job.

9. A tak osědše * Elifaz Temanský a Bildad Suchský a Zofar Naamatský, učinili, jakž jim byl přikázal Hospodin, a přijal Hospodin obličej Jobův. *k.2,11.

10. Navrátil také Hospodin to, což odjato bylo Jobovi, když se modlil za přátele své, tak že což měl Job, rozmnožil to Hospodin dvénásobně.

11. A sšedše se k němu všickni příbuzní, a všechny příbuzné jeho, a všickni známi jeho prvnější, jedli s ním chléb v domě jeho, a lítost majice nad ním, potěšovali ho nade vším tím zlým, kteráž byl uvedl Hospodin na něj. A dali jemu jeden každý peníz jeden, a jeden každý náušnici zlatou jednu.

12. A tak poželhal Hospodin Jobovi k posledku více nežli v počátku jeho. Nebo měl čtrnácte tisíc ovcí, a šest tisíc velbloudů, a tisíc spřežení volů, a tisíc oslic.

13. Měl také sedm synů a tři dcery,

14. Z nichž první dal jméno Jemima, jméno pak druhé Keciha, a jméno třetí Kerenhappuch.

15. Aniž se nacházely ženy * *tak* krásné, jako dcery Jobovy, ve vši té krajině; kterýmž dal otec jejich dědictví mezi bratřími jejich. *1 Mojs.12,11.

16. Byl pak živ Job potom sto a čtyřiceti let, a viděl syny své, a syny synů svých, až do čtvrtého pokolení.

17. I umřel Job, stár jsa a pln dnů.

KNIHA ŽALMŮ.

ŽALM I.

Vlastnosti 3. i šťastný prospěch lidí blahoslavených.

4. Způsob lidí bezbožných, i cíl hrozný jejich.

1. Blahoslavený * ten muž, kterýž nechodí † po radě bezbožných, a na cestě hříšníků nestojí, a na stolici posměvačů nesedá. *Žalm.119,1. †Přel.1,10,15.

2. Ale v zákoně Hospodinově *jest* líbost jeho, a v zákoně jeho * přemýšlí dnem i nocí. *Joz.1,8.

3. Nebo bude jako * strom štípený při tekutých vodách, kterýž ovoce své vydává časem svým, jehožto list nevadne, a cožkoli činiti bude, šťastně *mu* se povede. *Imi.44,4. Jer.17,8.

4. Ne *tak budou* bezbožní, ale * jako plevy, kteréž rozmnítá vítr. *Job.21,18.

5. A protož neostojí bezbožní * na sou-

du, ani hříšníci v shromáždění spravedlivých. *Mat.25,32.41,46.

6. Neboť zná Hospodin cestu spravedlivých, ale cesta bezbožných zahyne.

ŽALM II.

Neptátl Davidových a Kristových marná usilování. 5. Uložení Boží o království Kristovu, 10. a napomenutí ku poddání se a k sloužení jemu.

1. Proč se bouří národové, a lidé daremné věci přemýšlují?

2. Sstupují se králové zemští, a knížata se spolu * radí proti Hospodinu, a proti pomazanému jeho, *Žalm.51,14.

3. *Ríkajíce*: Roztrhejme svazky jejich, a zavržme od sebe provazy jejich.

4. *Ale* ten, jenž přebývá v nebesích, směje * se, Pán posmívá se jim.

*Žalm.37,18. Přel.1,26.

5. Tehdáž mluvití bude k nim * v hněvě svém, a v prochlivosti své předěsí je, **ka: *Zalm.11,6.*

6. Jáť jsem ustanovil krále svého nad Sionem, horou svatou mou.

7. Vypravovati budu úsudek. Hospodin řekl ke mně: Syn * můj ty jsi, já dnes zplodil jsem tě. **Mat.3,17. Skutk.13,33. Zid.1,5.*

8. Požádej * mne, a dám národy, dědicví t' tvé, a končiny země, vládařství tvé. **1 Král.3,5. +Zalm.22,28.*

9. Rozliučíš je prutem železným, a jako nádobu hrnčířskou roztrfíštiš je.

10. A protož, králové, nyní srozumějte, vyučujte se, soudcové zeměští.

11. Služte Hospodinu v * bázni, a veselte se s třesením. **Fil.2,12.*

12. Líbejte * syna, aby se nerozhněval, a zhynuli byste na cestě, jakž by se jen málo zapálil hněv jeho. Blahoslavení jsou všickni, † kteříž doufají v něho. **5 Moj.18,15,19. +Zalm.34,9.*

ŽALM III.

David tonže svých těžkostí Bohu, 4. s předkládaním své jeho dobroty i ochrany prvnější, za své i všeho lidu spasení se modlí.

1. Žalm Davidův, když * utíkal před Absolonem synem svým. **2 Sam.15,14,16.*

2. Hospodine, jakť jsou * mnozí nepřátelé moji! Mnozí povstávají proti mně. **Zalm.25,19.*

3. Mnozí mluví o duši mé: Nemáť tento žádně * pomoci v Bohu. **Zalm.10,11. Mat.27,40,43.*

4. Ale ty, Hospodine, *jsi* * štítem vřkol mne, slávou mou, a kterýž povyšuješ hlavy mé. **1 Moj.15,1.*

5. Hlasem svým * volal jsem k Hospodinu, a vyslyšel mne s hory svatě své. Sélah. **Zalm.4,4.*

6. Já jsem * lehl, a spal jsem, i zas proctíl; nebo mne zdržoval Hospodin. **Zalm.4,9.*

7. Nebuduf se báti mnoha tisíců lidí, kteříž se vřkol kladou proti mně.

8. Povstaniž, * Hospodine, zachovej mne, Bože můj, kterýž jsi zbil všech nepřátel mých lice, a zuby bezbožníků zvyrázel. **Zalm.58,7.*

9. Tvéf, ó Hospodine, jest spasení, a nad lidem tvým požeňnání tvé. Sélah.

ŽALM IV.

David modlitbou žalm tento začínaje i zavíraje, 3. mezi tím protivníky své tresce, 4. učí, 5. straší a ku pokání vzbuzuje.

1. Přednímu zpěváků na neginot, žalm Davidův.

2. Když volám, vyslyš mne, Bože spravedlnosti mé. Ty jsi mi v úzkosti prostranství způsoboval, smiluj se nade mnou, a vyslyš modlitbu mou.

3. Synové lidští, dokudž sláva má v potupě bude? *Dlouho-liž* marnost milovati a lži hledati budete? Sélah.

4. Vězte, žeť jest oddělil Hospodin * sobě milého. Vyslyšíť mne Hospodin, když k němu volati budu. **Mat.3,17.*

5. Uleknětež se * a nehřešte, přemyslujte o tom v srdci svém, na loži svém, a umlkněte. Sélah. **Efez.4,26.*

6. Obětujte oběti spravedlnosti, * a doufejte v Hospodina. **Zalm.62,9.*

7. Mnozí říkají: Ó bychom viděti mohli dobré věci. Hospodine, pozdvihni nad námi jasného obličejě svého,

8. I způsobíš radost * v srdci mém větší, než oni mívají, když obilé a víno jejich se obrodí. **Zalm.16,9.*

9. *Jáť* ů pokoji i * lehnu i spáti budu; nebo ty, Hospodine, sám způsobíš mi bydlení bezpečně. **Zalm.3,6.*

ŽALM V.

David 8. počtád slyšení, a ustaviv se v dověrnosti, 9. modlí se za ochránění sebe 11. a skažení Bohu odporných nepřátel.

1. Přednímu zpěváků na nechilot, žalm Davidův.

2. Slova má slyš, Hospodine, porozuměj tužebnému úpění mému.

3. Pozoruj hlasu volání mého, králi můj * a Bože můj; nebo se tobě modlim. **Zjev.15,3.*

4. Hospodine, v jitře vyslyšíš hlas můj, v jitře předložím tobě žádost, a šetřiti budu.

5. Nebo ty, ó Bože silný, neoblíbujěš bezbožnosti, nemá * místa ů tebe nešlechtník. **Zalm.34,17.*

6. Neostojí * blázniví před očima tvýma, v nenávisti máš všecky činitele nepravosti. **Zalm.75,5.*

7. Zatratíš * mluvící lež. Člověka ukrutného a lstivého v ohavnosti má Hospodin. **Zalm.9,6. Skutk.5,5,10.*

8. Já pak * ve množství milosrdenství tvého vejdu do domu tvého, klaněti se budu k svatému chrámu tvému v bázni tvé. **Luk.18,10,13.*

9. Hospodine, proved mne v spravedlnosti své, pro ty, jenž mne střehou; správu předě mnou cestu svou.

10. Neboť není v ústech jejich žádně upřimnosti, vnitřnosti jejich plně nešle-

chetnosti, hrob * otevřený hrdlo jejich, jazykem svým lahodně mluví. *Řim.3,13.

11. Zkaz * je, ó Bože, nechať padnou od rad svých; pro množství nešlechternosti jejich rozptyl je, poněvadž odporní jsou tobě. *Žalm.9,6.

12. A ať se všickni v tě * doufající radují, na věky ať plésají, když je zastíráš budeš; ať se v tobě veselí, kteřížkoli milují jméno tvé. *Žalm.4,8.

13. Nebo ty, Hospodine, požehnáš spravedlivému, a jako štítem přívětivosti svou * vůkol zastřeš jej. *Žalm.103,4.

ŽALM VI.

David S. modle se, aby nemocí i smrti sprostěn byl, 9. a ja tím jist, že bude vyalyšán, 11. nepřátelům svým zahanbení žádá.

1. Přednímu kantoru na neginot, k nízkému zpěvu, žalm Davidův.

2. Hospodine, * netresci mne v hněvě svém, ani v prchlivosti své kárej mne. *Žalm.38,2. Jer.10,24.

3. Smiluj * se nade mnou, Hospodine, neboť jsem zemdlený; uzdrav mne, Hospodine, nebo ztrnuly kosti mé. *Žalm.41,5.

4. Ano i duše má předěšena jest náranně, ty pak, Hospodine, až dokavad?

5. Navrať se, * Hospodine, a vytrhni duši mou; spomoz mi pro milosrdenství své. *Žalm.86,16.

6. Nebo mrtví nespomínají na tebe, a v hrobě kdo tě bude oslavovati?

7. Ustávám * v úpění svém, ložce své každé noci svlažuji, slzami svými postel svou smačím. *Žalm.38,10.

8. Sškvrkla se zámutkem * tvář má, sstarala se příčinou všech nepřátel mých. *Job.17,7. Žalm.31,10.

9. Odstuptež * ode mne všickni činitelé nepravosti; neboť jest vyslyšel Hospodin hlas pláče mého. *Mat.25,41.

10. Vyslyšel * Hospodin pokornou modlitbu mou, Hospodin modlitbu mou přijal. *Žalm.10,17.

11. Nechažť se * zastydí a předěsí zřejmě všickni nepřátelé moji, nechažť jsou zpět obráćeni a rychle zahanbeni. *Žalm.35,4; 40,15,16.

ŽALM VII.

David S. modlí se Bohu za vysvobození. 11. Za tím ustanoví se v doufání, protivníkům svým trestáním hrozí, 18. sám pak od sebe vděčnost zaslibuje.

1. Osvědčení neviný Davidovy, o čemž zpíval Hospodinu z příčiny slov Chusi syna * Jeminova. *2Sam.16,5,11.

2. Hospodine Bože můj, v toběť dou-

fám, vysvoboď mne ode všech protivníků mých, a vytrhni mne,

3. Aby neuchvátil jako * lev duše mé, a neroztrhal, když by nebyl, kdo by vysvobodil. *Žalm.10,9.

4. Hospodine Bože můj, učinil-li jsem to, jest-li nepravost při mně,

5. Činil-li jsem zle tomu, kdož se ke mně pokojně choval, (nýbrž spomáhal jsem protivícimu se mi bez příčiny,):

6. Nechať stihá nepřítel duši mou, i popadne, a pošlapá na zemi život můj, a slávu mou v prach uvede. Sélah.

7. Povstaň, Hospodine, v hněvě svém, vyvyš se proti vzteklostem mých nepřátel, a procíť ke mně, nebo jsi soud nářídil.

8. I shrne se k tobě shromáždění lidí; pro ně tedy u výsost navrať se zase.

9. Hospodin * souditi bude lidi. Sudiž mne, Hospodine, podlé spravedlnosti mé, a podlé nevinnosti mé, kteráž při mně jest. *1Mojš.18,25. Žalm.9,5.

10. Ó by již k skončení přišla * nešlechternost bezbožných, spravedlivého pak abys utvrdil ty, kterýž * zkušuješ srdce a ledví, Bože spravedlivý.

11. Bůh jest * štít můj, kterýž spaseny činí upřímé srdcem. *Žalm.104,35. +1Sam.16,7. Luk.16,15. *Žalm.3,4; 18,3.

12. Bůh jest * soudce spravedlivý, Bůh silný hněvá se na bezbožného každý den. *Žalm.9,5; 94,2.

13. Neobráť-li se, naostřít meč svůj; lučiště své * natáhl, a naměřil je. *Pláč Jer.2,4; 3,12.

14. Připravil sobě i zbroj smrtelnou, střely * své proti škůdcim přistrojil. *Žalm.45,6.

15. Aj, rodí nepravost; nebo * počav těžkou bolest, urodí lež. *Job.15,35.

16. Jámu * kopal, i vykopal ji, ale padne do dolu, kterýž přistrojil. *Žalm.9,16. Kaz.10,8. Přisl.26,27.

17. Obráť se * usilování jeho na hlavu jeho, a na vrch hlavy jeho nepravost jeho sstoupí. *Přisl.5,22.

18. Slaviti budu Hospodina podlé spravedlnosti jeho, a * žalmy zpívati jménu Hospodina nejvyššího. *Žalm.92,2.

ŽALM VIII.

David vyvyšuje Božskou velebnost ve všech věcech a obzvláště v stvoření a v napravení člověka zjevenou.

1. Přednímu zpěváku na gittejský nástroj, žalm Davidův.

2. Hospodine Pane náš, jak důstojně

jest jméno tvé na vší zemi! Nebo jsi vyvýšil slávu svou nad nebesa.

3. Z * úst nemluvnátek a těch, jenž prsí požívají, mocné dokazuješ síly z příčiny svých nepřátel, abys přítrž učinil protivníku a vymstivajícímú se. *Mat. 21, 16.

4. Když spatřuji nebesa tvá, * dílo prstů tvých, měsíc a hvězdy, kteréž jsi tak upevnil, říkám: *Žalm. 102, 26.

5. Co * jest člověk, že jsi naň pamětliv, a syn člověka, že jej navštěvuješ? *Job. 7, 17. Žid. 2, 6.

6. Nebo učinil jsi ho málo * menšího andělů, slávou † a ctí koronoval jsi jej. *Žid. 2, 7. †Žalm. 21, 6.

7. Pánem * jsi ho učinil nad dílem rukou svých, všecko jsi † podložil pod nohy jeho: *1 Kor. 15, 27. †Žid. 2, 8.

8. Ovce i voly všecky, také i * zvěř polní, *Jer. 27, 5, 6. Dan. 2, 38.

9. Ptactvo nebeské, i ryby mořské, a cožkoli chodí stezkami mořskými.

10. Hospodine Pane náš, jak důstojně jest jméno tvé na vší zemi!

ŽALM IX.

Davidova za poražení nepřátel vděčnost k Bohu, 12. i jiných k ní napomenutí, 14. a za tím modlitba.

1. Přednímu zpěvákú na al mutlabben, žalm Davidův.

2. Oslavovati * tě budu, Hospodine, celým srdcem svým, vypravovati budu všecky divné skutky tvé. *Žalm. 138, 1.

3. Radovati a * veseliti se budu v tobě, žalmy † zpívati budu jménu tvému, ó Nejvyšší, *Žalm. 31, 8. †Žalm. 92, 2.

4. Proto že nepřátelé moji jsou nazpět obrázení, že klesli, a zahynuli od tváři tvé.

5. Nebo jsi vyvedl soud můj a při mou, posadils se na stolicí * soudce spravedlivý. *Žalm. 7, 12; 50, 6.

6. Ohromil jsi národy, * zatratils bezbožníka, jméno jejich † vyhladil jsi na věčné věky. *Žalm. 5, 7. †Žalm. 34, 17.

7. Ó nepříteli, již-li jsou dokonány zhouby tvé na věky? Již-li jsi města podvrátil? Zahynula * památka jejich s nimi. *Job. 18, 17.

8. Ale Hospodin * na věky kraluje, připravil k soudu trůn svůj. *Žalm. 103, 19.

9. Onť soudí sám okrášlek v spravedlnosti, a * výpověd činí národům v pravosti. *Žalm. 96, 13; 98, 9.

10. Hospodin zajisté jest * útočiště chudého, útočiště v čas ssoužení. *Žalm. 37, 39.

11. I budou v tebe doufati, kteříž znají

jméno tvé; nebo * neopouštíš hledajících tě, Hospodine. *Žalm. 34, 5, 6.

12. Žalmy * zpívejte Hospodinu, přebývajícímú na Sionu, zvěstujte mezi národy skutky jeho. *Žalm. 74, 2.

13. Nebo on * vyhledává krve, rozpomíná se na ni, aniž se zapomíná na křik utištěných. *5 Mojs. 32, 43. Zjev. 6, 10.

14. Smiluj * se nade mnou, Hospodine, viz ssouzení mé od těch, kteříž mne nenávidí, ty, kterýž mne vyzdvihuješ z bran smrti, *Žalm. 6, 3.

15. Abych vypravoval všecky chvály tvé v branách dcery Sionské, * a veselil se v spasení tvém. *Žalm. 13, 6.

16. Pohříženíť jsou národové v * jámě, kterouž udělali; v osidle, kteréž polékli, uvázla noha jejich. *Žalm. 7, 16.

17. Přišel jest v známost Hospodin, pomstu učiniv; v díle rukou svých zapletl se bezbožník. Higgaion Sélah.

18. Obrázení buďte bezbožníci do pekla, všickni národové, kteříž se zapomínají nad Bohem.

19. Nebot nebude dán chudý u věčné zapomenutí; očekávání ssouzených nezahyneť na věky.

20. Povstaniž, * Hospodine, ať se nesilí člověk; národové buďte souzeni před tebou. *Žalm. 7, 7; 68, 2.

21. Pust' na ně strach, ó Hospodine, ať tomu porozumějí národové, že smrtelní jsou. Sélah.

ŽALM X.

Orkev Boží nad opuštěním sebe, nad pýchou, slosti, štěstím, i nástíky svých nepřátel nařká, 12. a za vysvobození, nepřátel pak ztrestání doufanlivě se modlí.

1. Proč, ó Hospodine, stojíš zdaleka, a skrýváš se v čas ssoužení?

2. Z pychu bezbožník protivensství činí chudému. Ó by jati byli v zlých radách, kteréž vymyšlejí.

3. Neboť se honosí bezbožník * v libostech života svého, a lakomý sobě pochlebuje, a Hospodina popouzí. *Fl. 3, 19.

4. Bezbožník pro pýchu, kterouž na sobě prokazuje, nedbá na nic; všecka myšlení jeho jsou, že * není Boha. *Žalm. 14, 1.

5. Dobře mu se daří na cestách jeho všelikého času, soudové tvoji vzdálení jsou od něho, i na všecky nepřátely své fouká,

6. Říkaje v srdci svém: Nepohnuf * se od národu až do pronárodu, nebo nebojím se zlého. *Žalm. 30, 7.

7. Ústa * jeho plná jsou zlořečenství, i

chytrosti a lsti; pod jazykem jeho trápení a starost.

8. Sedí v zálohách ve všech a v skrytých, aby zamordoval nevinného; očima svýma po chudém špehuje.

9. Číhá v skrytě jako lev v jeskyni své, číhá, aby pochytil chudého, uchvacujet jej, a táhne pod sítku svou.

10. Připadá a stuluje se, dokudž by nevpadlo v silné pazoury jeho shromáždění chudých.

11. Říká v srdci svém: Zapomenulť jest Báh silný, skryl tvář svou, * nepohlédít na věky.

12. Povstaniz, * Hospodine Bože silný, vznes ruku svou, nezapomínejž se nad chudými.

13. Proč má bezbožník Boha popouzetí, říkáje v srdci svém, že toho vyhledávatí nebudeš?

14. Díváš se do času, nebo ty nátisk a bolest spatřuješ, abys jim odplatil rukou svou; na tebeť se spouští chudý, sirotku * ty jsi spomocník.

15. Potřtí rámě bezbožného, a vyhledej nepravosti zlostného, tak aby neostál.

16. Hospodin jest králem věčných věků, národové z země své hynou.

17. Žádost * ponížených vyslycháš, Hospodine, utvrzuješ srdce jejich, ucha svého k nim nakloňuješ,

18. Abys * soud činil sirotku a ssouzenému, tak aby jich nesusuzoval více člověk bídný a zemský.

ŽALM XI.

David své v Bohu doufání, 2. a bezbožných zahynutí, 4. též Boží svých opatrování, 6. bezbožníků pak přine trestání ukazují.

1. Přednímu zpěváků, žalm Davidův. V Hospodina * doufám, kterakž tedy říkáte duši mé: Ulet s hory své jako ptáček?

2. Nebo aj, bezbožníci napínají lučiště, přikládají šípy své na tětvo, aby stříleli skrytě na upřímé srdcem.

3. Ale těmi usilováními zkažení budou; nebo spravedlivý co učinil?

4. Hospodin jest v * chrámě svatém svém, trůn ě Hospodinův v nebi jest; oči jeho hledí, víčka jeho zkušují synů lidských.

5. Hospodin zkušuje spravedlivého, bezbožníka * pak a milujícího nepravost nenávidí duše jeho.

6. Dřítí bude na bezbožníky uhlím ře-

řavým, ohněm a sírou, a duch vichřice bude částka kalicha jejich.

7. Nebo Hospodin spravedlivý jest, spravedlnost miluje, na upřímého oči jeho patří.

ŽALM XII.

Vyzývá David Boha na pomoc, nad řídkostí upřímých, i převráceností bezbožných nařká, 6. a pravdomluvnými alibí Božími sebe i jiné v doufání ustavuje.

1. Přednímu kantoru k nízkému zpěvu, žalm Davidův.

2. Spomoz, ó Hospodine; nebo se již nenalézá * milosrdného, a vyhnuli věrní z synů lidských.

3. Lež mluví jeden každý s bližním svým, rty úlisnými z srdce dvojitého řeči vynášejí.

4. Ó by vyplnil Hospodin všeliké rty úlisné, a jazyk velikomluvný,

5. Kteříž říkají: Jazykem svým přemůžeme, mámeť ústa svá s sebou, * kdo jest pánem našim?

6. Pro zhubu chudých, pro úpění nutných již povstanu, praví Hospodin, v bezpečnosti postavím toho, na nějž polečeno bylo.

7. Výmluvnosti * Hospodinovy jsou výmluvnosti čisté, jako stříbro ě v hliněné peci přehnané a sedmkrát zprubované.

8. Ty, Hospodine, jim spomáhati budeš, a ostříhati každého od národu tohoto až na věky.

9. Víkol a víkol * bezbožní se protulují, když takoví ničemní vyvýšeni bývají mezi syny lidskými.

ŽALM XIII.

David v soužení stízně se na Boha o prodlévání s pomocí domlouvá; 4. s toho zase za zachování a spomožení pokorné a důvěrné jemu se modlí.

1. Přednímu zpěváků, žalm Davidův. 2. Až * dokud, Hospodine? Což se na věky zapomeš na mne? Dokudž ě tvář svou skrývati budeš prede mnou?

3. Dokud rady vyhledávati budu v mysli své, a den ode dne svíratí se v srdci svém? Až dokud se zpínati bude nepřítel můj nade mnou?

4. Vzhledni, vyslyš mne, Hospodine Bože můj, osvět * oči mé, abych neusnul snem smrti,

5. A aby neřekl nepřítel můj: Svítěžil jsem nad ním, a nepřátelé moji aby nepléšali, jestliže bych se poklesl.

6. Jáť zajisté v milosrdenství tvém dou-

fám, plésati bude srdce mé * v spasení tvém; zpívati budu Hospodinu, že jest mi tak dobře učinil. *Zalm.9,15.

ŽALM XIV.

Prorok obecnou všech lidí zkázu a porušení předkládá, 5. poborné těši, 6. bezbožným domlouvá, 7. a vysvobození větším žádá.

1. Přednímu zpěváků, píseň Davidova. Říká blázen v * srdci svém: † Není Boha. Porušení jsou, a ohavní v snažnostech; není, kdo by činil dobré.

*Zalm.53,2 násl. †Zalm.10,4.

2. Hospodin s nebe * popatřil na syny lidské, aby viděl, byl-li by kdo rozumný a hledající Boha. *Zalm.33,13.

3. Všickni se * odvrátili, napořád neužiteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho. *Rim.3,12.

4. Zdalíž nevědí všickni činitelé nepravosti, že * zřirají lid můj, jako by chléb jedli? Hospodina pak † nevzývají. *Zalm.79,7. †Ozeáš.7,7.14.

5. Tehdáž se náramně strašiti budou; nebo Bůh jest v rodině spravedlivého.

6. Radu chudého potpujete, ale Hospodin * jest naděje jeho. *Zalm.46,2.

7. Ó * by z Siona dáno bylo spasení Izraelovi. Když Hospodin zase přivede zajaté lidu svého, plésati bude Jákob, a veseliti se Izrael. *Zalm.53,7.

ŽALM XV.

David se otazuje, a Bůh odpovídá na to, kdo by pravičnou církev svatých byli, a v nebi věčně přebývatí měli.

1. Žalm Davidův.

Hospodine, kdo * bude přebývatí v stánku tvém? Kdo † bydliti bude na hoře svaté tvé? *Zalm.84,5. †Zalm.24,3.

2. Ten, kdož * chodí v upřímnosti, a číni spravedlnost, a † mluví pravdu z srdce svého. *Izai.33,15. †Efez.4,25.

3. Kdož * neutrhá jazykem svým, bližnímu svému nečiní zlého, a potupy neuvodí na bližního svého. *Job.27,4.

4. Ten, před jehož očima v * nevážnosti jest zavržený, v poctivosti pak bojící se Hospodina; a † přísáhl-li by i se škodou, však toho nemění. *Přis.18,5. †Joz.9,20.

5. Kdož * peněz svých nedává na lichvu, a daru † proti nevinnému nebere. Kdož tyto věci činí, nepohne se na věky. *2 Mojs.22,25. †Přis.17,23.

ŽALM XVI.

Modlitba s ukázaním pravé důvěrnosti k Bohu, 5. zatím dobrodini Božích vděčné a potěšené vypravování.

1. Zlatý zpěv Davidův.

Ostrihej * mne, Bože silný, neboť v tebe doufám. *Zalm.86,2.

2. Řeč, duše má, Hospodinu: Ty jsi Pán můj, dobrota má nic tobě neprospěje.

3. Ale svatým, kteříž jsou na zemi, a znamenitým, v nichž všecka lhost má.

4. Rozmnožuji bolesti své ti, kteříž k cizímu bohu chvátají; neokusím * obětí jejich ze krve, aniž vezmu jména jejich ve rty své. *Izai.1,11.

5. Hospodin jest částka dílu mého a kalicha mého; ty zdržuješ los můj.

6. Provazcové padli mi na místech veselých, a * dědictví rozkošné dostalo se mi. *Zalm.2,8.

7. Dobrořečítí budu Hospodinu, kterýž mi radí; nebo i v noci vyučují mne ležví má.

8. Představuji * Hospodina před obličej svůj vždycky, a když jest mi po práci, nikoli se nepohnu. *Skutk.2,25.

9. Z té příčiny * rozveselilo se srdce mé, a zplésala sláva má, ano i tělo mé v bezpečnosti přebývatí bude. *Zalm.73,6.

10. Nebo * nenecháš duše mé v pekle, aniž dopustíš svatému svému viděti porušení. *Skutk.2,27.31.

11. Známost učiníš mi * cestu života; sytost hojného veselí jest před obličejem tvým, a dokonalé utěšení po pravici tvé až na věky. *Izai.53,10 násl.

ŽALM XVII.

Muž svatý v souzení svém poroučí se s svou nevinou Bohu, nepřítel svých vztaklost, svou pak k Bohu doufanlivost předkládá.

1. Modlitba Davidova.

Vyslyš, Hospodine, * spravedlnost, a pozoruj volání mého; nakloň uši k modlitbě mé, kteráž jest beze vši rtů ošemetnosti. *Zalm.4,2; 5,1.

2. Od tváři tvé vyjdiž soud můj, oči tvé nechat patří na upřímnost.

3. Zkusils * srdce mého, navštívils je v noci; ohněm jsi mne zpruboval, aniž jsi co shledal; to, což myslím, nepředstihá úst mých. *Zalm.7,10.

4. Z strany pak skutků lidských, já podle slova rtů tvých vystřihl jsem se stezky * zhoubce. *Jan.8,44.

5. Zdržuj kroky mé na cestách svých, aby se neuchylovaly nohy mé.

6. Já volám k tobě, nebo vyslycháš mne, ó Bože silný; nakloň ke mně ucha svého, a slyš řeč mou.

7. Prokaž * milosrdenství svá, naději majících ochránce před těmi, kteříž povstávají proti pravici tvé. *Zalm.31,22.

8. Ostříhej mne jako * zřítelnicu oka, v t stínu křidel svých skrej mne, *Zach.2,8 *Zalm.36,8. Rut 2,12.

9. Od tváři bezbožných těch, kteříž mne hubí, od nepřátel mých úhlavních obklíčujících mne,

10. Kterž tukem svým zarostli, mluví pyšně * ústy svými. *Zalm.10,2.

11. Jižť i kroky * naše předstihají, oči své obrácené mají, aby nás porazili na zem. *Zalm.118,10,11.

12. Každý z nich podoben * jest lvu žádostivému loupeže, a lvičeti sedicimu v skrýši. *Zalm.10,9.

13. Povstaniž, Hospodine, předejdi tvář jeho, sehní jej, a vytrhni duši mou od bezbožníka mečem svým,

14. Rukou svou od lidí, ó Hospodine, od lidí světských, jichžto * oddíl jest v tomto životě, a jejichž břicho ty z špižirny své naplňuješ. Čímž i synové jejich nasyceni bývají, a ostatků zanechávají maličkým svým. *Luk.16,25.

15. Já pak v spravedlnosti * spatřovati budu tvář tvou; nasycen budu obrazem tvým, když procitím. *Mat.5,8.

ŽALM XVIII.

Vypsal David S. vysvobození sebe z rukou nepřátel, 47. opravdovou vděčnost za to Pánu Bohu připovídá.

1. Přednímu zpěváků, služebníka Hospodinova * Davida, kterýž mluvil Hospodinova slova písně této v ten den, v němž ho vysvobodil Hospodin z ruky všech nepřátel jeho i z ruky Saulovy, a řekl: *2 Sam.22,1.2násl.

2. Z vnitřnosti srdce miluji tě, Hospodine, * silo má. *Zalm.46,2.

3. Hospodin skála má a hrad můj, i vysvoboditel můj, Bůh silný můj, skála má, * v němž naději skládám, štít můj a roh spasení mého, mé útěčiště. *Zid.2,13.

4. Chvály * hodného vzýval jsem Hospodina, a od nepřátel svých byl jsem vyproštěn. *Zalm.146,2.

5. Obklíčilyť mne byly bolesti smrti, a prondové nešlechetných předěsili mne.

6. Bylyť jsou mne obklíčily bolesti hrobu, osidla smrti zachvátila mne.

7. V * úzkosti své vzýval jsem Hospodina, a k Bohu svému volal jsem, i vyalýšel z chrámu svého hlas můj, a volání mé před obličejem jeho přišlo v uši jeho. *Imi.26,16.

8. Tehdy pohnula se a zatřásla země, základové hor pohnuli se, a třáslí se pro rozhněvání jeho.

9. Dým vystupoval z chřipí jeho, a oheň * zžiravil z úst jeho, od něhož se uhlí rozpálilo. *Zalm.97,3. Zid.12,29.

10. Nakloniv nebes, sstoupil, * a mrákota byla pod nohama jeho. *Zalm.97,2.

11. A sedě na cherubínu, letěl, letěl na peři větrovém.

12. Udělal sobě z temnosti * skrýši, vkol sebe stánek svůj z temných vod a hustých oblaků. *Imi.50,3.

13. Od blesku před ním oblakové jeho rozeznáni jsou, krupobití i uhlí řevavé.

14. I * hřimal na nebi Hospodin, a Nejvyšší vydal zvuk svůj, i krupobití a uhlí řevavé. *Zalm.29,3.

15. Vystřelil i střely své, a rozptýlil je, a blýskáním častým porazil je.

16. I ukázaly se hlubiny vod, * a odkryti jsou základové okršlku pro zehraní tvé, Hospodine, pro dehnutí větru chřipí tvých. *1 Mojj.7,11.

17. Poslav s výsosti, uchopil mne, vytáhl mne z velikých vod.

18. Vytrhl * mne od nepřítele mého silného, a od těch, kteříž mne nenáviděli, ačkoli silnější mne byli. *Luk.1,71.

19. Předstihliť jsou mne byli v den trápení mého, ale Hospodin byl mi podpora.

20. Kterž vyvedl mne na prostranno, vytrhl mne, nebo mne sobě oblíbil.

21. Odplatil mi Hospodin podle spravedlnosti mé, *podlé čistoty rukou mých nahradil mi. *Job 22,30.

22. Nebo jsem ostříhal cest Hospodinových, aniž jsem se bezbožně strhl Boha svého.

23. Všickni zajisté * soudové jeho jsou přede mnou, a ustanoveni jeho neodložil jsem od sebe. *5 Mojj.17,19.

24. Nýbrž upřímě choval jsem se k němu, a vystříhal jsem se nepravosti své.

25. Protož odplatil mi Hospodin podle spravedlnosti mé, podlé čistoty rukou mých, *kteráž jest před očima jeho.

26. Ty, Pane, s milosrdným milosrdně nakládáš, a k člověku upřímemu upřímě se máš.

27. K sprostnému sprostně se ukazuješ, a s převráceným převráceně zacházíš.

28. Lid pak ssoužený vysvobozuješ, a oči * vysoké snižuješ. *Luk.1,61.62.

29. Ty zajisté rozsvěcuješ svíci mou; Hospodin Bůh můj * osvěcuje temnosti mé. *Žalm.97,11; 112,4.

30. Nebo v tobě proběhl jsem vojsko, a v Bohu svém přeskočil jsem i zed.

31. Boha tohoto silného cesta jest dokonala, výmluvnosti * Hospodinovy jsou přečištěné, *onť* jest štít všech, kteříž v něho doufají. *Žalm.12,7; 19,9.

32. Nebo * kdo jest Bohem kromě Hospodina, a kdo skalou kromě Boha našeho? *Isai.43,11; 44,8.8.

33. Ten Bůh silný přepasuje mne udatností, a činí dokonalou cestu mou.

34. Činí nohy mé jako laní, a na vysokostech mých postavuje mne.

35. Učí ruce mé boji, tak že lámi i lučičtě ocelivé rukama svýma.

36. Tys mi také dodal štítu spasení svého, a pravice tvá podpírala mne, a dobrotivost tvá mne * zvelebila. *Žalm.71,21.

37. Rozšířil jsi krokům mým místo pode mnou, a nepodvrtly se nohy mé.

38. Honil jsem nepřátely své, a postihl jsem je, * aniž jsem se navrátil, až jsem je vyhubil. *1 Sam.30,17 násled.

39. *Tak* jsem je * zranil, že nemohli povstati, padše pod nohy mé. *Žalm.2,9.

40. Ty jsi zajisté mne přepásal udatností k boji, povstávající proti mně sehnul jsi pode mne.

41. Nýbrž dals mi šíji nepřátel mých, abych ty, kteříž mne nenáviděli, vyplénil.

42. Volaliť jsou, * ale nebylo spomočení, k Hospodinu, ale nevyšlyšeli jich. *Žalm.22,3. Job 19,7.

43. I potřel jsem je jako prach u povětří, jako * bláto na ulicích rozšlapal jsem je. *Žalm.83,11.

44. Ty jsi mne vyprostil z různé lidu, a postavils mne v hlavu národům; lid, kteréhož jsem neznal, sloužil mi.

45. Jakž jen zaslechli, uposlechli mne, cizozemci lhali mi.

46. Cizozemci svadli a trásli se v ohraďkách svých.

47. Živť jest * Hospodin, a požehnaná skála má; protož buď vyvyšován Bůh spasení mého, *5 Mojs.32,40.

48. Bůh silný, kterýž mi pomsty poroučí, a podmaňuje mi lidi.

49. *Ty jsi* vysvoboditel můj z *moci* nepřátel mých, také i nad povstávající proti mně vyvyšils mne, a od člověka ukrutného vyprostils mne.

50. A protož * chváliti tě budu mezi národy, ó Hospodine, a jménu tvému žalmy propěvovati, *Řim.15,9.

51. Kterýž tak důstojně vysvobozuješ krále * svého, a činíš milosrdenství pomazanému svému Davidovi, i semeni jeho až na věky. *Žalm.2,6.

ŽALM XIX.

David ukázav, jak se Bůh věcmi stvořenými i slovem svým v snámost uvosuje, 13. modlí se, aby bo od hříchů předelých očistil, 14. od dalších zřítel, 15. a v Kristu sobě oblíbil.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův.

2. Nebesa * vypravují slávu Boha silného, a dílo rukou jeho obloha zvěstuje. *Žalm.97,6. Řim.1,20.

3. Den po dni vynáší řeč, a noc po noci ukazuje umění.

4. Neníť řeči ani slov, *kdež by* nemohl slyšán býti hlas jejich.

5. Po vši * zemi rozchází se zpráva jejich, a až do končin okrášku slova jich, slunciť * *pak* rozbil stánek na nich. *Řim.10,18. Mal.4,2.

6. Kteréž jako ženich vychází z pokoje svého, veselí se jako * udatný rek, cestou běžeti máje. *1 Mojs.49,10.

7. Od končin nebes východ jeho, a obcházení jeho až zase do končin jejich, a ničeho není, což by se ukryti mohlo před horkostí jeho.

8. Zákon Hospodinův jest * dokonalý, očerstvující duši, Hospodinovo svědectví pravé, moudrost dávající neumělým. *Žalm.119,50.

9. Rozkazové Hospodinovi přímí, obveselující srdce, přikázání Hospodinovo čisté, * osvěcnující oči. *Žalm.119,105.

10. Bázeň Hospodinova čistá, zůstávající na věky, soudové Hospodinovi praví, a k tomu i spravedliví.

11. Mnohem žádostivější jsou * než zlato, a než mnoho ryzího zlata, sladší než med a stred z plástů. *Žalm.119,72.127.

12. Služebník tvůj zajisté jimi osvěcovan bývá, a kdož jich * ostřihá, užitek hojný má. *Žalm.106,3.

13. *Ale* poblouzením kdo vyrozumí? *Protož* i od tajných očistí mne.

14. I od zámýslných zdržuj služebníka svého, aby nade mnou nepanovali, a tehdyť dokonalý budu, a očistěný od přestoupení velikého.

15. Ó ať jsou slova úst mých * *tobě* příjemná, i přemýšlování srdce mého před tebou, Hospodineť skálo má, a vykupiteli můj. *Žalm.40,4. Žalm.78,35.

ŽALM XX.

Modlitba za krále, 7. a potěšené svědectví o naplnění jí, 8. s doložením příčin tobo, 10. i krátkým těš modlitby obnovitím.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.
2. Vyslyšíš tě Hospodin v den ssouzění, k zryšení tě přived' jméno * Boha Jákobova. *Přil.18,10.
3. Sešlíz tobě pomoc * z svatyně, a z Siona utvrzuj tě. *Ism.57,15.
4. Rozpomeniž se na všechny oběti tvé, a zápalý tvé v popel obrať. Sélah.
5. Dejž tobě vše * podle srdce tvého, a všelikou radu tvou vyplň. *Zalm.21,3.
6. I budeme prospěvovati * o spasení tvém, a ve jménu Boha našeho korouhve vyzdvihneme; naplniž Hospodin všechny prosby tvé. *Zalm.13,6.
7. Nyníť jsme poznali, že Hospodin zachoval svého pomazaného, a že jej vyslyšel s nebe svatého svého; nebo v jeho přesilné pravici jest spasení.
8. Tito * v vozích, jiní v koních *doufají*, ale my jméno Hospodina Boha našeho sobě připomínáme. *Zalm.44,7.
9. *A protož* oni sehnuti jsou, * a padli, ale my povstali jsme, a zmužile stojíme. *Zalm.9,4.
10. Hospodine, * zachovávejž nás, i král ať slyší nás, když k němu volati budeme. *Zalm.12,2.

ŽALM XXI.

David předloživ dobrodiní Boží sobě učiněná, 8. ano i budouci svý způsob, 9. nepřátelům zahynutí osvědčující, 14. a za rozšíření slávy Boží se modlí.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův.
2. Hospodine, v síle tvé raduje se král, a v spasení tvém * veselí se přenáramně. *Zalm.13,6.
3. Žádost srdce jeho dal jsi jemu, a prosbě rtů jeho neodepřel jsi. Sélah.
4. Předšel jsi jej zajisté hojným požehnáním, vstavil jsi na hlavu jeho korunu * z ryzího zlata. *Zalm.132,18.
5. Života požádal od tebe, a dal jsi mu prodlení dnů na věky věků.
6. Veliká jest * sláva jeho v spasení tvém, důstojností a krásou přioděl jsi jej. *Zalm.8,6.
7. Nebo jsi jej vystavil za *příklad* hojného * požehnání až na věky, rozveselil jsi jej radostí obličje svého. *1Mojš.12,3. Skutk.3,25.26.
8. A poněvadž král doufá v Hospodina, a v milosrdenství Nejvyššího, nepohneť * se. *Zalm.102,28 nás.
9. Najdeť ruka tvá všechny nepřátele

své, dosáhne pravice tvá těch, kteříž tě nenávidí.

10. Uvržeš je jako do peci ohnivé v čas rozhněvání svého; Hospodin v prochlorivosti své sehlží je, a oheň šíře je.
11. Plémě jejich * z země vyhladiš, a símě jejich z synů lidských. *Zalm.109,13.
12. Nebo jsou proti tobě * ukládali zlost, myslili na nešlechtnost, *ač ji dovesti* nemohli. *1Mojš.50,20.
13. Protož je vystavíš za cíl, na tětíva svá příkládati budeš proti tváři jejich.
14. Zjevíš se, ó Hospodine, v * síle své, a budemeť zpívati a oslavovati udatnost tvou. *Zalm.80,3.

ŽALM XXII.

Prorokuje o utrpeních Kristových, v nichž horlivě se modliv, se vyryšán jest, svědčí, 23. kněžství a království jeho věčné ke vši církvi se přinášejí, ukazuje.

1. Přednímu zpěváku k času jitřnímu, žalm Davidův.
2. Bože můj, * Bože můj, pročejž jsi mne opustil? Vzdálils se od spasení mého a od slov nařikání mého. *Mat.27,46. Mark.15,34.
3. Bože můj, * přes celý den volám, a neslyšíš, i v noci, a nemohu se utajiti. *Job 19,7.
4. Ty zajisté jsi svatý, zůstávající vždycky k veliké chvále Izraelovi.
5. V toběť doufali otcové naši, doufali, a vysvobozovali je.
6. K * tobě volávali, a spomáhals jim; v tobě doufali, a † nebyvali zahanbeni. *Zalm.107,6. †Zalm.25,2,3.
7. Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská * a povrhel vůbec. *Mat.27,39.
8. Všickni, kteříž mne vidí, posmívají se mi, osklebují se, a * hlavami potřásají, *řikajíce*: *2Sam.16,5 nás.
9. Spustilť se na Hospodina, nechť ho vysvobodí; * nechať jej vytrhne, poněvadž se mu v něm zalíbilo. *Mat.27,43.
10. Ješto ty jsi, kterýž jsi * mne vyvedl z života, ustaviv mne v doufání při prsích matky mé. *Zalm.71,6.
11. Na tebeť jsem uvržen od narození svého, od * života matky mé Bůh můj ty jsi. *Zalm.31,16.
12. Nevzdalnujž * se ode mne, nebo ssoužení blízké jest, a nemám spomocníka. *Zalm.35,22.
13. Obkličujíť mne býkové mnozí, silní *volové* z Bázan obstupují mne.
14. Otvírají na mne ústa svá, *jako* lev rozsápávající a řvoucí.
15. Jako voda rozplynul jsem se, a rozstoupily se všechny kosti mé, a srdce mé

jako vosk rozpustilo se u prostřed vnitřnosti mých.

16. Vypravla jako střepina síla má, a jazyk můj přilnul k dásním mým, ano-brž v prachu smrti položils mne.

17. Nebo psi obskočili mne, rota zlostníků oblehla mne, * zprobíjeli ruce mé i nohy mé. *Jan.19.18.

18. Mohl bych sčísti všecky kosti své, oni pak hledí na mne, a dívají se mi.

19. Děli mezi sebou roucha má, a o můj * oděv mecl los. *Mat.27.35.

20. Ale ty, Hospodine, nevzdalujž se, síla má, přispěj k spomožení mému.

21. Vychvat od meče duši mou, a z moci psů jedinkou mou.

22. Zachovej mne od úst lva, a od rohů jednorozčových vyprost mne.

23. I budu vypravovati * bratřím svým o jménu tvém, u prostřed shromáždění chváliti tě budu, řka: *Jan.20.17.

24. Kteříž se bojíte Hospodina, * chvalte jej, všecko símě Jákobovo ctěte jej, a boj se ho všecka rodino Izraelova. *Zalm.32.11.

25. Nebo nepohrdá, * ani se odvrací od trápení ztrápeného, aniž skrývá tváři své od něho, nýbrž když k němu volá, vyslýchá jej. *Zalm.9.13.

26. O tobě chvála má v shromáždění velikém, sliby své plniti budu před těmi, kteříž se bojí tebe.

27. Jisti * budou tiši a nasyceni budou, chváliti budou Hospodina ti, kteříž ho hledají, živo bude srdce vaše na věky. *Izai.65.13.

28. Rozpomenou * a obrátí se k Hospodinu všecky končiny země, † a skláněti se budou před ním všecky čeledi národů. *Izai.60.14. †Zalm.72.11.

29. Nebo Hospodinovo jest království, a onť panuje nad národy.

30. Jisti budou a skláněti se před ním všickni * tuční země, jemu se klaněti budou všickni sstupující do prachu, a kteříž duše své nemohou při životu zachovati. *Zalm.68.32.

31. Símě * jejich sloužití mu bude, a přičteno bude ku Pánu v každém věku. *Izai.53.10.

32. Přijdouť, a lidu, kterýž z nich vyjde, vypravovati budou spravedlnost jeho; nebo ji skutkem vykonal.

ŽALM XXIII.

Prorok Boha pastýřem svým, sebe pak ovci býti vyzná-
vaje, 2. vypravuje péči jeho, 6. i v naději o dalším opa-
trování se ustavuje.

1. Žalm Davidův.

Hospodin * jest můj pastýř, nebudu míti nedostatku. *Jan.10.11. 1 Petr.2.25.

2. Na pastvách zelených pase mne, k vodám tichým mne přivodí.

3. Duši mou * očerstvuje, vodí mne po stezkách spravedlnosti pro jméno své. *Jer.31.25. Mat.11.28.

4. Byť mi se dostalo jíti přes údolí stínu smrti, nebuduť se báti zlého, nebo ty * se mnou jsi; prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje. *Řim.8.31.

5. Strojíš stůl před obličejem mým naproti mým nepřátelům, pomazuješ olejem * hlavy mé, kalich můj naléváš, až oplývá. *Zalm.92.11.

6. Nadto i dobrota a milosrdenství následovati mne budou po všecky dny života mého, a přebývati budu v domě Hospodinově za dlouhé časy.

ŽALM XXIV.

Ukázav prorok, kdo a jaký král jest Hospodin, 3. tes kdo spolu obyvatelé a lid jeho, 7. k stavění chrámu a truhly Boží do něho vnesení napomíná.

1. Žalm Davidův.

Hospodinova * jest země, a plnost její, okršlek země, i ti, kteříž obývají na něm. *2 Mojs.19.5. 5 Mojs.10.14.

2. Nebo on ji na moři * založil, a na řekách upevnil ji. *Zalm.104.5.

3. Kdo * vstoupí na horu Hospodinovu? A kdo stane na místě svatém jeho? *Zalm.15.1.2.

4. Ten, kdož jest rukou nevinných, a srdce čistého, kdož neobrací duše své k marnosti, a nepřisáhá lstivě.

5. Ten přijme požehnání od Hospodina, * a spravedlnost od Boha spasitele svého. *Izai.48.18.

6. Toť jest * národ hledajících jeho, hledajících † tváři tvé, ó Bože Jákobův. Sélah. *Zalm.14.2. †Zalm.22.27.

7. Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihnětež se vrata věčná, aby vjíti mohl král slávy.

8. Kdož * jest to ten král slávy? Hospodin silný a mocný, Hospodin udatný válečník. *Zalm.8.6. Mat.21.10.

9. Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihněte se vrata věčná, aby vjíti mohl král slávy.

10. Kdož jest to ten král slávy? Hospodin zástupů, onť jest * král slávy. Sélah. *1 Kor.2.8.

ŽALM XXV.

Modlitba za to, aby Bůh Davida slovem i duchem svým spravoval. 8. Velebení dobroty Boží a štěstí bojících se Boha, 16. a opět modlitba.

1. Žalm Davidův.

K toběť, Hospodine, duše své pozdvihuji.

2. Bože můj, v toběť naději skládám, nechť nejsem zahanben, aby se neradovali nepřátelé moji nade mnou.

3. A takt i všickni, * kteříž na tě očekávají, zahanbeni nebudou; zahanbeni budou, kteříž se převráceně mají bez přičiny. *Řím.9,33.

4. Cesty své, Hospodine, uveď mi v známost, a stezkám svým vyuč mne.

5. Dejž, ať chodím v pravdě tvé, a poučuj mne; nebo ty jsi Bůh spasitel můj, na tebeť očekávám dne každého.

6. Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství svá, kteráž jsou * od věků. *Žalm.103,17.

7. Hříchů * mladosti mé a přestoupení mých nezpomínej, *ale* podle milosrdenství svého † pamětliv buď na mne pro dobrotu svou, Hospodine.

8. Dobrý a přímý *jest* Hospodin, a protož vyučuje hříšníky cestě své.

9. Působí to, aby tiší chodili v soudu, a * vyučuje tiché cestě své. *Job 36,22.

10. Všecky stezky Hospodinovy jsou milosrdenství * a pravda těm, † kteříž ostříhají smlouvy jeho a svědectví jeho. *Žalm.89,2. †Jan.7,17.

11. Pro jméno své, Hospodine, odpusť nepravost mou, neboť *jest* veliká.

12. Který *jest* člověk, ješto se bojí Hospodina, jehož * vyučuje, kterou by cestu vyvoliti měl? *Žalm.32,8.

13. Duše jeho v dobrém přebýváti bude, a *simě* * jeho dědičně obdrží zemi. *Žalm.37,9.

14. Tajemství * Hospodinovo zjevně *jest* těm, kteříž se jeho bojí, a v známost jim *uvodí* smlouvu svou. *Žalm.50,23. Přisl.3,32.

15. Oči mé * vždycky *patří* k Hospodinu, *on* *zajistě* z lečí vyvodí nohy mé. *Žalm.120,1,2.

16. *Popatříž* * na mne, a smiluj se nade mnou, neboť jsem opuštěný a strápený. *Žalm.86,16.

17. *Ssonžení* srdce mého rozmnožují se, z *úzkostí* mých vyved mne.

18. *Viz* trápení mé a bidu mou, a *odpusť* všechny hříchy mé.

19. *Viz* * nepřátely mé, jak mnozí jsou,

a † *nenávisť* nešlechetnou nenávidí mne. *Žalm.2,3. †Jan.15,25.

20. *Ostříhej* * duše mé, a vytrhni mne, ať nejsem zahanben, neboť v tebe doufám. *Žalm.16,1.

21. Sprostnost a upřímnost nechať mne ostříhají, nebo na tě očekávám.

22. Vykup, * ó Bože, Izraele ze všelijakých úzkostí jeho. *Žalm.130,8.

ŽALM XXVI.

Modli se tato David S. za vysvobození z moci nepřátel, 3. při čemž svou nevinost a při Boží službě celost ovedčuje, 12. též i vděčnost zaslubuje.

1. Žalm Davidův.

Suď mne, Hospodine, nebo já v upřímnosti své chodím, a v *tě* Hospodina doufám, nepohnuť se.

2. Zprubujž * mne, Hospodine, a zkus mne, přepal ledví má i srdce mé. *Žalm.139,23. Zjev.2,23.

3. Milosrdenství tvé *zajistě* před očima máma *jest*, a * chodím stále v pravdě tvé. *2Jan.v.4.

4. S lidmi marnými * neseďám, a s pokrytí v *spolek* nevházím. *Žalm.1,1.

5. V *nenávisť* * mám shromáždění zlostníků, a s bezbožnými se neusazují. *Žalm.119,128.

6. Umývám * v nevinosti ruce své, postavuji se při oltáři † tvém, Hospodine, *5Mož.21,6. †Žalm.27,4. 42,5.

7. Abych *tě* hlasitě chválil, a vypravoval všechny divné skutky tvé.

8. Hospodine, jáť miluji obydlí domu tvého, a místo příbytku slávy tvé.

9. Nezahrnujž s hříšnými duše mé, a s lidmi vražednými života mého,

10. V jejichž rukou *jest* nešlechetnost, a pravice jejich vzátek plná.

11. Já pak v upřímnosti své chodím, vykupiž mne, a smiluj se nade mnou.

12. Noha má stojí na rovině, * v shromážděních *svatých* dobrořečítí budu Hospodinu. *Žalm.22,23; 40,10.

ŽALM XXVII.

David S. moc svého v Bohu doufání předkládaje, 4. za volnost k cholení do domu Páně, 9. za pomoc, 11. učení a vedení, též za zachování od nepřátel se modlí, 14. a k očekávání na Hospodina napomíná.

1. Davidův.

Hospodin * světlo mé a spasení mé, kohož se budu báti? Hospodin síla života mého, kohož se budu strašiti?

2. Útok učinivše na mne zlostníci, k sežrání těla mého, protivníci moji a nepřátelé moji, sami se potkli a padli. *Mich.7,8. Jan.1,4.

3. *Protož byt i * stany své proti mně rozbili, nebude se lekati srdce mé; byt se pozdvihla proti mně i válka, na toť se já spouštím.* *Žalm.3.7.

4. Jedné věci žádal jsem od Hospodina, *těť vždy hledati budu: * Abych přebýval v domě Hospodinově po všecky dny života svého, a spatřoval okrasu Hospodinovu, a zpytoval v chrámě jeho.* *Žalm.23.6.

5. Nebo *tu mne ukryje v stánku svém, v den zlý schová mne v skrýši stanu svého, a na skálu vyzdvihne mne.*

6. A tak ** vyvýšena bude hlava má nad nepřátele mémi, kteříž mne obklíčili; i budu obětovati v stánku jeho oběti plésání, propěvovati a chvály vzdávati budu Hospodinu.* *Žalm.18.49.

7. Slyš ** mne, Hospodine, hlasem volajícího, a smiluj se nade mnou, i vyslyš mne.* *Žalm.4.2-5.2.

8. O tobě přemýšlí srdce mé, *že velíš, řka: * Hleďte tváři mé, a protož tváři tvé, Hospodine, † hledati budu.* *Žalm.50.15. †Žalm.24.6. Izai.45.19.

9. Neskrývej ** tváři své přede mnou, aniž zamítej v hněvě služebníka svého; spomožení mé býval jsi, neopouštěj mne, aniž se mne zhošťuj, Bože spasení mého.* *Žalm.13.2.

10. Ačkoli ** otec můj a matka má mne opustili, Hospodin však mne k sobě přivine.* *Izai.63.16; 64.8.

11. Vyuč ** mne, Hospodine, cestě své, a veď mne po stezce přímé pro ty, jenž mne stěhou.* *Žalm.5.9; 25.4.

12. Nevydávej ** mne libosti protivníků mých, neboť by ostáli proti mně svědkové lživí, i ten, jenž dýše ukrutnosti.* *Žalm.31.9.

13. Bychť nevěřil, *že užívati budu dobroty Hospodinovy * v zemi živých, nikoli bych neostál.* *Žalm.116.9. Izai.38.11.

14. Očekávej ** na Hospodina, posilň se, a † onť posilní srdce tvého; protož očekávej na Hospodina.* *Abak.2.3. †Žalm.31.25.

ŽALM XXVIII.

David S. modlil se za to, aby nebyl trestán s bezbožníky, 4. ale oni aby zaslouženou mzdu svou vzali. 6. Vyslyšan pak jsa, Bohu děkuje, 9. a církvi dobrých věcí žádá.

1. Davidův.

K toběť, Hospodine, volám, skálo má, neodmlčuj mi se, abych, neozval-li bys mi se, nebyl ** podobný učiněn těm, kteříž sstupují do hrobu.* *Žalm.143.7.

2. Vyslychej ** hlas pokorných modliteb*

mých, kdyžkoli k tobě volám, když pozdvihují *† rukou svých k svatyni svatosti tvé.* *Žalm.4.2. †Žalm.141.2.

3. Nezahrnuj mne s bezbožníky, a s těmi, kteříž páší nepravost, kteříž mluvívají pokoj s bližními svými, ale převrácenost jest v srdcích jejich.

4. Dejž jim podle skutků jejich, a podle zlosti nešlechetností jejich; podle práce rukou jejich dej jim, zaplať jim zaslouženou mzdu jejich.

5. Nebo nechť ** myslí přiložiti k skutkům Hospodinovým, a k dílu rukou jeho; protož podvrátí je, a nebude jich vzdělávati.* *Izai.5.12.

6. Požehnaný Hospodin, nebo vyslyšel hlas pokorných modliteb mých.

7. Hospodin jest ** síla má a † štít můj, v němť jest složilo naději srdce mé, a dána mi pomoc; protož se veselí srdce mé, a písničkou svou oslavovati jej budu.* *2 Mojs.15.2. †Žalm.3.4.

8. Hospodin jest síla svých, a síla hojného spasení ** pomazaného svého on jest.* *Žalm.20.7.

9. Spas lid ** svůj, Hospodine, a požehnej dědictví svému, a pas je, i vyvýš je až na věky.* *Žalm.29.11.

ŽALM XXIX.

Vzbuze k oslavování Boha z toho, že se zjevuje 3. i skrze věci přirozené jako hřímání, 9. i skrze zvláštní milost, již podává církvi v slovu svém.

1. Zalm Davidův.

Vzdejte Hospodinu, velikomocní, vzdejte Hospodinu čest a sílu.

2. Vzdejte Hospodinu slávu jména jeho, sklánějte se Hospodinu ** v ozdobe svatosti.* *Žalm.110.3.

3. Hlas ** Hospodinův nad vodami, Báh silný slávy † hřímání vzbuze, Hospodin to činí nad vodami mnohými.* *Zjev.10.3. †Job 37.4.

4. Hlas ** Hospodinův přichází s mocí, hlas Hospodinův s velebností.* *Izai.30.31.

5. Hlas Hospodinův láme cedry, rozráží Hospodin cedry Libánské.

6. A činí, aby skákali jako telata, Libán a Sirion, jako mladý jednorozec.

7. Hlas Hospodinův ** rozkřesává plamen ohně.* *Izai.66.15.16.

8. Hlas Hospodinův k bolesti přivodí poušť, k bolesti přivodí Hospodin poušť Kádes.

9. Hlas Hospodinův to činí, že laně plodu pozbyvají, obnažuje i lesy, ale v chrá-

mě * svém všecku svou slávu vypravuje. *Zjev.19,1.3.6.

10. Hospodin * nad potopou seděl, a budeš seděti Hospodin, *jsa* králem i na věky. *1Mojz.1,2;6,17;7,1.23.

11. Hospodin silou lid svůj daří, Hospodin požehná lidu svému v pokoji.

ŽALM XXX.

David vysvobozen jsa z rukou Absolonových, Boha slaví, 5. a pobožných k témuž pobízí, 8. bídy předešlé, 12. i navrácení své k první důstojnosti vypravuje, a slib věčnosti Bohu činí.

1. Žalm písně, při posvěcení * domu Davidova. *2Sam.5,11.12.

2. Vyvyšovati tě budu, Hospodine, nebo jsi vyvyšil mne, aniž jsi * obradoval nepřátele mých nade mnou. *Žalm.35,19;38,17.

3. Hospodine Bože můj, k * tobě jsem volal, a uzdravil jsi mne. *Izai.38,2 nšal.

4. Hospodine, * vyvedl jsi z pekla duši mou, obživil jsi mne, abych s jinými nestoupil do hrobu. *Žalm.86,13;116,3.4.

5. Žalmy zpívejte Hospodinu svatí jeho, * a oslavujte památku svatosti jeho. *Žalm.97,12.

6. Nebo * na kratičko trvá v hněvě svém, *všecken pak* život v dobré liblečnosti své; z večera potrvá pláč, ale z jitra navrátí se prozpěvování. *Izai.54,7.

7. I jáť jsem řekl, když mi se šťastně vedlo: Nepohnu * se na věky. *Žalm.10,6.

8. Nebo ty, Hospodine, podlé dobře libezné vůle své silou upevnil jsi horu mou, *ale jakž* jsi skryl tvář svou, byl jsem * přestrašen. *Žalm.104,29.

9. I volal jsem k tobě, Hospodine, Pánu pokorně jsem se modlil, *řka*:

10. Jaký bude užitek z mé krve, jestliže sstoupím do jámy? * Zdalíž tě prach oslavovati bude? Zdalíž zvěstovati bude pravdu tvou? *Žalm.6,6.

11. Vyslyšiz, Hospodine, * a smiluj se nade mnou, Hospodine, budiž můj spomocník. *Žalm.6,3.

12. I * obrátil jsi mi pláč můj v plésání, odvážal jsi pytel můj, a přepásal mne veselím. *Jan.16,20.

13. Protož tobě žalmy zpívati bude jazyk můj, a nebude mlčeti. Hospodine Bože můj, na věky tě oslavovati budu.

ŽALM XXXI.

David v soužení Bohu se modlí, 11. a těžkosti své předkládá, protivníkům zahynutí žádá. 20. Potom Boha s dobrodiní nejedných dobrořečí. 24. pobožných k milování a počtě Boží napomíná.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

2. V tebe, Hospodine, * doufám, nedejž mi * zahanbenu býti na věky, pro spravedlnost svou vysvoboď mne. *Žalm.25,2.†Žalm.71,1.

3. Nakloň * ke mně ucha svého, rychle vytrhni mne; budiž mi pevnou skalou a domem ohraženým, abys mne zachoval. *Žalm.71,2.

4. Nebo * skála má a hrad můj ty jsi, protož * pro jméno své veď i doved mne. *Žalm.18,3.†Žalm.23,3.

5. Vyved mne z lečí, kterouž poléklí. na mne; nebo síla má ty jsi.

6. V * ruce tvé poroučím ducha svého, nebo jsi mne vykoupil, Hospodine, Bože silný a věrný. *Luk.23,46. Skutk.7,59.

7. Nenávidím * těch, kteříž následují pouhých marností, nebo já v Hospodinu naději skládám. *Žalm.119,113.

8. Plésati a radovati se budu v milosrdenství tvém, že jsi vzešel na mé trápení, a poznal jsi v ssoužení duši mou.

9. Aniž jsi mne zavřel v ruce nepřítelů, *ale* postavil jsi na širokosti nohy mé.

10. Smiluj se nade mnou, Hospodine, nebo jsem ssoužen, tak že usvadla zámutkem tvář má, duše má, i život můj.

11. Žalostí zajisté zhytnulo zdraví mé, a léta má od úpění, zemdlena bídou mou síla má, a kosti mé vyprahly.

12. U všech nepřátel svých jsem v pohanění, a nejvíce u sousedů, známým pak svým *jsem* strašidlem; kteříž mne vidají vně, utíkají přede mnou.

13. Vyšel jsem * z paměti tak, jako mrtvý, učiněn jsem jako nádoba rozražená. *Kasat.9,6.

14. Nebo slychám utrhaní mnohých, strach odevšad, když se proti * mně spolu puntují, lstivě přemýšlejíce, jak by odjali duši mou. *Žalm.2,2. Jan.11,53.

15. Ale já * v tobě naději skládám, Hospodine; řekl jsem: Bůh * můj jsi ty. *Žalm.26,1.†Žalm.63,2.

16. V rukou tvých jsou * časové moji, vytrhni mne z ruky nepřátel mých a těch, kteříž mne stihají. *Žalm.139,16.

17. Osvět * tvář svou nad služebníkem svým, zachovej mne pro milosrdenství své. *Žalm.80,4.

18. Hospodine, ať nejsem zahanben, nebo jsem tě vzýval; nechat jsou zahanbeni bezbožníci, a skročení v pekle.

19. Oněmějte * rtové lziví, kteříž mluví * proti spravedlivému tvrdě, pyšně a s potypou. *Žalm.63,12.†Přisl.14,3.

20. O jak veliká jest * dobrotivost tvá,

kterouž jsi odložil těm, jenž se bojí tebe, a kterouž jsi činival doufajícím v tebe před syny lidskými. *Žalm.17.7.

21. Ty je * skrýváš v skrýši obličej svého před vysokomyslností člověka, skrýváš je jako v stanu před jazyky svarlivými. *Žalm.27.5.

22. Požehnaný buď Hospodin, * nebo prokázal ke mně divné milosrdenství své jako v městě ohraženém. *Žalm.17.7.

23. Já zajisté když jsem * pospíchal, řekl jsem: Zavržen jsem † od očí tvých, ale ty jsi vyslyšel hlas pokorných modliteb mých, když jsem k tobě volal. *Žalm.116.11.+Jon.2.5.

24. Milujtež Hospodina všickni svatí jeho, *neboť ostříhá věcích Hospodin, a též * odplácí vrchovatě tomu, kdož pýchu provodí.* *Job.22.29.

25. Zmúzile * sobě činite, (a posilní *Báň* srdce vašeho,) všickni, kteříž naději máte v Hospodinu. *Žalm.27.14.

ŽALM XXXII.

Prorok blahoslavenství v odpoutání hříchů předkládaje, 3. a příkladem vlastním toho dotvrzuje, 6. učí, jak by se ten chovati měl, kdo by těchto dojíti chtěl, neb i došel.

1. *Žalm Davidův vyučující.*

Blahoslavený * *jest* ten, jemuž odpuštěno přestoupení, a jehož hřích přikryt *jest.* *Řim.4.7.

2. Blahoslavený člověk, * jemuž nepočítá Hospodin nepravosti, a v jehož duchu lsti není. *1.Mojš.15.6.

3. *Já* když jsem mlčel, prahly kosti mé v úpění mém každého dne.

4. Nebo dnem i nocí obtížena byla nade mnou ruka tvá, tak že * přirozená vlhkost má obrátila se v sucho letní. *Sélah.* *Žalm.22.16.

5. *Protož* hřích svůj oznámil jsem tobě, a nepravosti své jsem netkryl. Řekl jsem: * *Vyznám na sebe Hospodinu přestoupení svá, a ty jsi odpustil nepravost hřichu mého. Sélah.* *Přisl.28.13.

6. Za to se tobě bude modlití každý svatý, v času příhodném k nalezení *tebe;* pročez vody mnohé v rozvodnění k němu nedosáhnou.

7. Ty * jsi skrýše má, od ssouzení zachováš mne, a plésáním vítězným obdaříš. *Sélah.* *Žalm.27.5. Izai.4.5.6.

8. *Já* tobě k srozumění posloužím, a vyučím * tě cestě, po níž bys choditi měl; dámť radu, oči své na tě *obráť.* *Žalm.25.12. Izai.48.17.

9. Nebývejte jako kůň a jako mezek,

kteříž rozumu nemají, jejichž * ústa uzdou a udidly sevřítí musíš, aby tobě neškodili. *Přisl.26.3.

10. Mnohé * bolesti *jsou* bezbožníka, ale toho, jenž naději skládá v Hospodinu, milosrdenství obkličí. *Žalm.16.4; 34.22. Izai.57.20.

11. Radujte * se v Hospodinu, a plésejte spravedliví, a prozpěvujte všickni srdce upřímého. *Žalm.33.1. Fil.4.4.

ŽALM XXXIII.

Prorok k Boží chvále vzbuzuje 4. skutky jeho přirozenými i zázračnými, 13. a dotýkáje ze jména Boží v světě správy, 20. k čemu povědomost jí pobožným slouží, ukazuje.

1. Veselte * se spravedliví v Hospodinu, na upřímět přísluší chválení. *Žalm.32.11; 64.11.

2. Oslavujte Hospodina na harfě, na loutně, a na nástroji o desíti strunách, žalmy * zpívejte jemu. *Žalm.92.4.

3. Zpívejte jemu * píseň novou, a huďte dobře a zvučně. *Žalm.96.1; 98.1.

4. Nebo pravé *jest* * slovo Hospodinovo, a všeliké dílo jeho stálé. *Žalm.19.10.

5. Milujet * spravedlnost a soud, milosrdenství Hospodinova † *plná jest země.* *Žalm.45.8. †Žalm.104.24.

6. Slovem * Hospodinovým nebesa učiněna jsou, a duchem úst jeho všecko vojsko jejich. *1.Mojš.1.1.6.

7. Onť shrnul jako na hromadu vody mořské, a složil na poklad propasti.

8. Boj se Hospodina všecka země, děstež se před ním všickni * obyvatelé okřásku zemského. *Job.37.23.

9. Nebo on * řekl, a stalo se, on rozkázal, a † postavilo se. *1.Mojš.1.3. †Izai.48.13.

10. Hospodin ruší rady národů, a v nic obrací přemýšlování lidská.

11. Rada * *pak* Hospodinova na věky trvá, myšlení srdce jeho od národu do pronárodu. *Přisl.21.30.

12. Blahoslavený * národ, kteréhož Hospodin *jest* Bohem jeho, lid ten, kterýž sobě *on* vyvolil za dědictví. *Žalm.144.15.

13. Hospodin * *patře* s nebe, vidí všechny syny lidské, *Žalm.14.2; 53.3.

14. Z přibýtku trůnu svého dohlédá ke všechném obyvatelům země.

15. Ten, kterýž stvořil srdce jednoho každého z nich, * *spatřuje* všechny skutky jejich. *Žalm.56.9. Přisl.5.21.

16. Nebývá král zachován skrze mnohý zástup, ani udatný rek vysvobozen skrze velikou moc *svou.*

17. Oklamavatelný *jest* * kůň k spo-

možení, aniž ve množství síly své vytrhuje. *Zalm.147,10.

18. Aj, oči Hospodinovy patří na ty, kteříž se ho bojí, a na ty, kteříž očekávají milosrdenství jeho,

19. Aby vyprostil * od smrti duše jejich, ať živil je v čas hladu.

20. Duše naše * očekává na Hospodina, on jest spomožení naše, ať pavéza naše. *Job 5,20. †Zalm.34,10; 37,19. *Zalm.27 14. †1 Mojj.15,1

21. V něm zajisté * rozveselí se srdce naše, nebo ve jménu jeho svatém naději skládáme. *Jan.16,22.

22. Budiž * milosrdenství tvé nad námi, Hospodine, jakož naději máme v tobě. *Zalm.31,7,8.

ŽALM XXXIV.

David těžkého nebezpečství zproštěný Boha slaví, 4. jiné k témuž vzbuzuje, 12. zatím vede k životu slechetnámu, 16. a k rozjímání Boží při lídech správy i ochrany.

1. Davidův, * když proměnil obličej svůj před Abimelechem; pročť jsa od něho vyhnán, odšel. *1 Sam.21,13.

2. Dobrořečiti * budu Hospodinu každého času, vždycky chvála jeho v ústech mých. *Zalm.104,33.

3. V Hospodinu * chlubití se bude duše má, což uslyšíc tiší, budou se veselíti. *Jer.9,24.

4. Zvelebujtež se mnou Hospodina, a jméno jeho společně vyvyšujeme.

5. Hledal * jsem Hospodina, a vyslyšel mne, ať ze všech přístrachů mých vytrhl mne. *Isai.65,24. †Zalm.34,18.

6. Pročež k němu patřiti budou, a sblíhati se, a nebudou * zahanbeny tváří jejich, ale řkou: *Mat.15,22.

7. Tento chudý * volal, a Hospodin vyslyšel, i ze všech úzkostí jeho vysvobodil jej. *Zalm.69,34.

8. Vojensky * se klade anděl Hospodinův okolo těch, kteříž se ho bojí, a zastává jich. *1 Mojj.32,1,2. †Zalm.91,11.

9. Okuste * a vize, jak dobrý jest Hospodin. † Blahoslavený člověk, kterýž doufá v něho. *Zid.6,4,5. †Zalm.2,12.

10. Bojtež se Hospodina svatí jeho; neboť * nemívají nedostatku ti, kdož se ho bojí. *Zalm.37,19; 107,9; 111,5.

11. Lvičátka nedostatek a hlad trpívají, ale ti, kteříž hledají Hospodina, nemívají * nedostatku ve všem dobrém. *1 Kor.1,7.

12. Poďtež, * dítky, poslouchejte mne, bázni Hospodinově vyučovati vás budu. *Zalm.66,16.

13. Který člověk * žádostiv jest života, a miluje dny, aby užíval dobrých věcí? *1 Petr.3,10.

14. Zdržuj * jazyk svůj od zlého, a rty své od mluvení lsti. *Zalm.39,2.

15. Odstup od zlého, * a čiň dobré, hledej pokoje, a stíhej jej. *Isai.1,16.

16. Oči * Hospodinovy obrácené jsou k spravedlivým, a uší jeho k volání jejich: *Job 36,7. †Zalm.33,18.

17. Ale zřivý obličej Hospodinův proti těm, kteříž páší zlé věci, * aby vyplénil z země památku jejich. *Job 18,17.

18. Volají-li *spravedliví*, Hospodin vyslychá, a ze všech jejich úzkostí je vytrhuje.

19. Nebo blízko jest Hospodin těm, kteříž jsou * srdce skroušeného, a potřeným v duchu spomáhá. *Zalm.51,19.

20. Mnohé úzkosti jsou spravedlivého, ale Hospodin ze * všech jej vytrhuje. *Job 5,19.

21. Onť ostříhá všech kostí jeho, žádána z nich nebývá zlámána.

22. Bezbožníka * zahubí zlost, a ti, kteříž nenávidí spravedlivého, zkažení budou. *Zalm.32,10.

23. Služebníků *pak* svých duše vykoupí Hospodin, a * nebudou zkažení, kteříž doufají v něho. *Zalm.37,33.

ŽALM XXXV.

David 8. žádaje pomsty nepřítelům, 11. křivdy sobě činěné i jejich převrácenost vypisuje, 17. a hledaje u Boha ochrany, s nimi rozeznán býti žádá, pro Boží slávu a pobožných potěšení.

1. *Žalm Davidův.*

Suď se, * Hospodine, s těmi, kteříž se se mnou soudí; bojuj proti těm, kteříž proti mně bojují. *Isai.49,25.

2. Pochyť štít a pavézu, * a povstaň mi ku pomoci. *Zalm.12,6.

3. Vezmi i kopt, a vyjdi vstříc těm, kteříž táhnou proti mně. Řciž duši mé: Spasení tvé jáť jsem.

4. Nechať se zahanbí a zapyří ti, kteříž hledají duše mé; zpět ať jsou obráceni a zahanbeni ti, kteříž mi zlé obmyslejí.

5. Ať jsou jako plevy před větrem, a anděl Hospodinův rozptyluj je.

6. Cesta jejich budiž * temná a plzká, a anděl Hospodinův stíhej je. *Dan.6,24.

7. Nebo jsou * bez přičiny polékli v jámě osídlo své, bez přičiny vykopali jámu duši mé. *Zalm.119,85. †Mat.22,15.

8. Případniž na ně setření, jehož se ne-

nadáli, a sít jejich, kterouž ukryli, ať je uloví; s hřmotem ať do ní vpadnou.

9. Duše má pak ať se * veselí v Hospodinu, a ať raduje se v spasení jeho.

10. *A tuť* všechny kosti mé řeknou: Hospodine, kdo jest podobný tobě, ješto vytrhuješ ztrápeného z *moci toho*, kterýž nad něj silnější jest, tolikéž chudého a uzného od toho, kterýž ho násilně loupi? *Imi.61,10. *Job 36,15.

11. Povstávají svědkové lzívi, a na to, o čemž nevím, dotazují se mne.

12. Zlým za dobré mi se odplacují, duše mé zbaviti *mne chtěje*,

13. Ješto já v nemoci jejich pytletem jsem se přiodíval, duši svou postem trápil, a sám u sebe za ně často se modlil.

14. Jako k příteli, jako k bratru vlastnímu jsem chodíval; jakožto ten, kterýž po matce kvílí, smutek nesa, tak jsem se ponižoval.

15. Ale oni z mého zlého radovali se, a rotili se; shromažďovali se proti mně i ti nejnevážnější, o čemž jsem nevěděl; utrhali *mi*, a nemlčeli.

16. S pokrytci, posměvači, fatkáři škřipěli * na mne zuby svými. *Žalm.37,12.

17. Pane, dlouho-liž se * díváti budeš? Vytrhni duši mou od zhouby jejich, od lvů jeđinkou mou. *Zjev.6,10.

18. *I budu tě * oslavovati v shromažďování velikém*, ve množství lidu tebe chváliti budu. *Žalm.40,10; 111,1.

19. Nechažť se nade mnou neradují ti, kteříž bezprávně ke mně se nepřátelsky mají; * ti, kteříž mne nenávidí bez příčiny, ať nemhourají očima. *Jan.15,25.

20. Neboť * nemluví *ku* pokoji, ale proti pokojným na zemi slova lstivá vymýšlejí. *Žalm.36,5; 52,4.

21. Anobř rozdírají proti mně ústa svá, a říkají: * Hahá, hahá, *jižť vidí oko naše*. *Žalm.40,16; 70,4.

22. Vidíš *ty to*, Hospodine, neodmlčujš se, Pane, nevzdalujš se ode mne.

23. Probudíš * se a procíš k soudu mému, Bože můj a Pane můj, k *obhájení* pře mé. *Žalm.44,24.

24. Suď mne * podle spravedlnosti své, Hospodine Bože můj, ať se neradují nade mnou. *Žalm.43,1.

25. Ať neřikají v srdci svém: Méhoďek duši naší; ať neřikají: Sehtili jsme jej.

26. *Ale ať se * zahanbí a zapýří všickni radující se mému zlému*, v stud a hanbu ať jsou oblečeni ti, kteříž se zpínají proti mně. *Žalm.6,11; 31,13.

27. *Ti pak*, kteříž mi přejí mé spravedlnosti, ať * plésají, a radují se, a ať říkají vždycky: Veleslaven budiž Hospodin, kterýž přeje pokoje služebníku svému. *Žalm.40,17.

28. *I můj * jazyk ohlašovati bude spravedlnost tvou*, a na každý den chválu tvou. *Žalm.63,7.

ŽALM XXXVI.

David vypisuje neslechetnost lidí bezbožných, 6. Boží správu při věcech stvořených i při církvi jeho velebí, 11. a dobrých věcí sobě i lidu Božím žádá.

1. Přednímu z kantorů, služebníka Hospodinova Davida.

2. Převrácenost bezbožníka pojišťuje u vnitřnosti srdce mého, že není žádné bázně Boží před očima jeho.

3. Nebo mu *ona* pochlebuje před očima jeho, aby vykonal nepravost svou až do zošklivení.

4. Slova úst jeho jsou nepravá a lstivá, přestal srozumívati, aby dobře činil.

5. Nepravost smýšlí i na loži svém, ustavuje se na cestě nedobré, zlého se nevaruje.

6. Hospodine, až do * nebes milosrdenství tvé, pravda tvá až do nejvyšších oblaků. *Žalm.57,11; 108,5.

7. Spravedlnost tvá jako nejvyšší hory, soudové tvoji *jako* hlubokost nesmírná; lidi i hovada *sám* zachovávaš, Hospodine.

8. Jak převelmi drahé jest milosrdenství tvé, Bože, a protože synové lidští v stínu * křidel tvých doufají. *Žalm.17,8.

9. Tučností domu tvého rozvražování bývají, a potokem rozkoší svých napájíš je.

10. Nebo u tebe jest * studnice života, a v * světle tvém světlo vidíme. *Jer.2,13; 17,13. +Imi.9,2.

11. Rozprostří * milosrdenství své na ty, kteříž tebe znají, a spravedlnost tvou na upřímé srdcem. *Rut.3,9.

12. Nechažť nedotírá na mne noha pyšných, a ruka bezbožníků ať mne nezavozuje.

13. Tam, kdež padají * činitelé nepravosti, poraženi bývají, a nemohou povstati. *Jer.50,32.

ŽALM XXXVII.

Prorok aby pobožní bezbožným jejich časněho dobrého byla nezavídeli, 2. ale na Božím opatrování přestávajíc, v něho doufati se učili. 9. bezbožných běh i cíl života žalostný, pobožných pak potěšený předkládaje, 27. k utišení zlého a přidržení se dobrého je vzbuzuje.

1. Žalm Davidův.

Nehněvej se * příčinou zlostníků, nechtěj záviděti těm, kteříž páší nepravost. *Přisl.14,9;24,19.

2. Nebo jako * tráva v náhle podfati budou, a jako zelená bylina uvadnou. *Žalm.129,6.

3. Doufej * v Hospodina, a * ůň dobré; přebývej na zemi, a živ se spravedlivě. *Ozeáš.12,6,7.

4. Těš se v Hospodinu, a * dá tobě zádoti srdce tvého. *Žalm.20,5.

5. Uval * na Hospodina cestu svou, a slož v něm naději, onť zajisté všecko spravi, *Mat.6,25.

6. A vyvedet spravedlnost tvou jako světlo, a nevinu tvou jako poledne.

7. Mlčelivě se měj k Hospodinu, a očekávej na něj pečlivě. Nekormu se příčinou toho, jemuz se daří na cestě jeho, příčinou člověka, kterýž provodí, cožkoli umyslí.

8. Pusť mimo sebe * hněv, a zanech prchlivosti; nezpouzej se tak, abys zle činiti chtěl. *Efez.4,26.31. Kol.3,8.

9. Nebo zlostníci vyplnění budou, ale ti, kteříž očekávají na Hospodina, * dědičně zemí vládnouti budou. *Mat.5,5.

10. Po malé chvíli zajisté, anť bezbožníka nebude, a pohledíš na místo jeho, anť ho již není.

11. Ale * tiši dědičně obdrží zemi, a rozkoš míti budou † ve množství pokoje. *Mat.5,5. †Žalm.119,165.

12. Zle myslí bezbožník o spravedlivém, a škripí na něj zuby svými,

13. Ale Hospodin směje se jemu; nebo vidí, že se přibližuje den jeho.

14. Vytrhujť * bezbožníci meč, a natabují lučičtě své, aby porazili chudého a nuzného, aby hubili ty, kteříž jsou etného obcování; *Žalm.7,16.

15. Ale meč jejich vejde v jejich srdce, a lučičtě jejich budou polámana.

16. Lepší jest * málo, což má spravedlivý, než velika bohatství bezbožníků mnohých. *Přisl.15,16.

17. Nebo * ramena bezbožných polámana budou, spravedlivé pak zdržuje Hospodin. *1 Sam.2,31.

18. Znáť Hospodin dny upřímých, protož dědictví jejich na věky zůstane.

19. Nebudouť zahanbeni v čas zlý, a ve dnech hladu nasyceni budou;

20. Ale bezbožníci * zahynou, a nepřátelé Hospodinovi, jako tuk beranů s dymem mizí, tak zmizejí. *Žalm.68,3.

21. Vypůjčnje bezbožník, a nemá co oplatiti, ale spravedlivý * milost činí, a rozdává. *Žalm.112,5.

22. Nebo * požehnaní ode Pána zemí vládnouti budou, ale zlořečení od něho budou vyplnění. *Žalm.25,13. Mat.25,34.

23. Krokové člověka *spravedlivého* od Hospodina spravování bývají, a cestu jeho libuje.

24. Jestliže by upadl, neurazí se; nebo Hospodin drží jej za ruku jeho.

25. Mlad jsem byl, a sstaral jsem se, a neviděl jsem spravedlivého opuštěného, ani semene jeho žebrati chleba.

26. Každého dne milost činí, i půjčuje, a však símě jeho *jest* v požehnaní.

27. Odstup * od zlého, a číň dobré, a bydliti budeš na věky. *Žalm.34,15.

28. Nebo Hospodin miluje soud, a neopouští svatých svých, na věky v stráži jeho budou; símě pak bezbožníků bude vyplněno.

29. Ale spravedliví ujmou zemi dědičné, a na věky v ní přebývati budou.

30. Ústa spravedlivého mluví moudrost, a jazyk jeho vynáší soud.

31. Zákon Boha jeho *jest* v srdci jeho, pročež nepodvrtnou se nohy jeho.

32. Špehujť * bezbožník po spravedlivém, a hledá ho zahubiti; *Žalm.10,9.

33. Ale * Hospodin ho nenechá v ruce jeho, aniž ho dopustí potupiti, když by souzen byl. *Dan.6,14.20.

34. Očekávejť * *tedy* na Hospodina, a ostříhej cesty jeho, a on tě † povýší, abys ** dědičně obdržel zemi, z níž že vykořenění budou bezbožníci, uhlédaš. *Žalm.27,14. †1 Petr.5,6. **Mat.5,5.

35. Viděl jsem bezbožníka hrozně síly, an se rozložil jako zelený samorostlý strom.

36. Ale *tudíž* pominul, a aj nebylo ho; nebo hledal jsem ho, a není nalezén.

37. Pozor měj na pobožného, a viz upřímého, žeť *takového* člověka poslední věci jsou potěšené,

38. Přestupníci * pak že tolikéž vyhlazení budou, a bezbožníci naposledy vyfati. *Žalm.73,19.

39. Ale spasení spravedlivých *jest* od

Hospodina, *onť jest síla jejich v času ssoužení.*

40. Spomáháť jim Hospodin, a je vytrhuje, vytrhuje je od bezbožníků, a zachovává je; nebo doufají v něho.

ŽALM XXXVIII.

David jsa v úzkosti, hřichy vyznává. nad nemoc ducha i těla, 12. opuštěním od přátel, i nad zlosti nepřátel nářká, 14. a předloživ svou trpělivost i v Bohu doufanlivost, 22. za spomožení Boha prost.

1. Žalm Davidův k připomínání.
2. Hospodine, v prchlivosti mé netreosci * mne, ani v hněvě svém kářej mne.

*Žalm.6,2. Jer.10,24.

3. Nebo střely * tvé uvázly ve mně, a ruka tvá za mne těžce dolehla. **Job 6,4.*

4. Nic není * celého v těle mém pro tvou hněvivost, nemají pokoje kosti mé pro hřích můj. **Izai.1,6.*

5. Nebo nepravosti mé vzešly nad hlavu mou, jako břímě těžké nemožné jsou mi k unesení.

6. Zahnojily se, a kyši * rány mé pro bláznovství mé. **Izai.53,5.*

7. Pohrbený a sklíčený jsem náramně, každého dne v smutku chodím.

8. Nebo ledví má plná jsou mrzkosti, a nic není celého v těle mém.

9. Zemlden jsem a potřin převelice, řvu pro úzkost srdce svého.

10. Pane, před tebou jest všecka žádost má, a * vzdychání mé není před tebou skryto. **Žalm.6,7.*

11. Srdce mé zmitá se, opustila mne síla * má, i to světlo očí mých není se mnou. **Žalm.22,16.*

12. Ti, kteříž mne * milovali, a tovaryši moji, štítí se ran mých, a příbuzní moji zdaleka stojí. **Job 19,13.14.*

13. Ti *pak*, kteříž * stojí o bezživoti mé, osídla léceji, a kteříž mého zlého hledají, mluví převráceně, a přes celý den lest a chytrost smýšlejí. **Mat.26,4.*

14. Ale já jako hluchý neslyším, a jako němý, kterýž neotvírá úst svých;

15. Tak jsem, jako člověk, kterýž neslyší, a v jehož * ústech není žádného odporu. **1 Petr.2,23.*

16. Nebo na tě, Hospodine, očekávám, ty za mne odpovíš, Pane Bože můj.

17. Nebo jsem řekl: Ať se neradují ze mne, poklesla-li by se noha má, ať se pyšně nepozdvihují nade mnou,

18. Poněvadž k *snášení* bíd hotov jsem, anobř bolest má vždycky jest přede mnou,

19. A že * nepravosti své vyznávám, a pro hřích svůj tesklím. **Žalm.32,5.*

20. Pročež nepřátelé moji veseli jsouce, silí se, a rozmnožují se ti, kteříž mne bez příčiny nenávidí.

21. A zlým * za dobré mi se odplacujiče, činí mi protivenství, proto že dobrého následuji. **Žalm.35,12.*

22. Neopouštějž mne, Hospodine Bože můj, nevzdalujž se ode mne.

23. Přispěj * k spomožení mému, Pane spasení mého. **Žalm.40,14.*

ŽALM XXXIX.

Ač sobě David uložil v pokoji a trpělivosti žít byti, však těžkostmi v myslí své jsa znepokojen, i v repšání proti Bohu se vydal; 8. potom sám k sobě přišel, za milost prosil.

1. Přednímu zpěváků * Jedutunovi, žalm Davidův. **1 Par.16,42.*

2. Řekl jsem: Ostříhati budu cest svých, abych nezhrěšil jazykem svým; pojmu v uzdu ústa svá, dokudž *bude* bezbožník přede mnou.

3. Mlčením byl jsem * k němému *podobný*, umlčel jsem se i spravedlivého *odporu*, ale bolest má více zbouřena jest. **Žalm.38,14.*

4. Hořelo ve mně srdce mé, roznicen jest oheň v přemýšlování mém, *tak že* jsem mluvil jazykem svým, *řka*:

5. Dej mi * znáti, Hospodine, konec života mého, a odměření dnů mých jaké jest, abych věděl, jak dlouho trvati mám. **Žalm.90,12.*

6. Aj, * na dlaň odměřil jsi mi dnů, a věk můj jest jako nic před tebou, a jistě *žeť* není než pouhá marnost každý člověk, *jakkoli* pevně stojící. Sélah. **Žalm.90,5.*

7. Jistě tak pomijí člověk jako stín, nadarmo zajisté kvaltuje se; * shromažduje, a neví, kdo to pobře. **Kaz.2,18.*

8. Načež bych tedy nyní očekával, Pane? * Očekávání mé jest na tebe. **Žalm.25,2. 26,1.*

9. *A protož* ode všech přestoupení mých * vysvobod mne, za posměch bláznů nevystavuj mne. **Žalm.79,9.*

10. Oněměl jsem, a neotevřel úst svých, proto že jsi ty učinil to.

11. Odejmi ode mne metlu svou, *nebo* od švihání ruky tvé docela zhynul jsem.

12. Ty, *když* zehráním pro nepravost tresceš člověka, hned jako mol k zetlení přivodíš zdárnost jeho; marnost jisté jest všeliký člověk. Sélah.

13. Vyslyšíž * modlitbu mou, Hospodi-

ne, a volání mé přijmi v uši své; neodmknějí se kvilění mému, nebo jsem přichozí a podruh u tebe, jako i všickni otcové moji.

*Žalm.4,2; 27,7.

14. Ponechej mne, ať se posílím, prvé než bych se odebral, a již *zde více* nebyl.

ŽALM XL.

David předeslymi dobrodiními, jichž i sám 5. i s jinými věrnými okusil, 9. a stálostí svou při Bohu v důvěrnosti se ustaviv, 12. sobě milosti a pomoci, 15. bezbožným vyhlášení, dobrým potěšením od Boha žádá.

1. Přednímu zpěváků, Davidův žalm.

2. Žádostivě * očekával jsem na Hospodina, i naklonil se ke mně, a vyslyšel mé volání.

*Žalm.27,14; 38,16.

3. A vytáhl mne z čisterny hlučící, i z * bláta bahnivého, a postavil na skále nohy mé, a kroky mé utvrdil.

*Žalm.69,3.

4. A tak vložil v ústa má * píseň novou, chválu Bohu našemu, což když uhlédají mnozí, i báti se, i doufání skládají budou v Hospodinu.

*Zjev.5,9.

5. Blahoslavený * ten člověk, kterýž skládá v Hospodinu svou naději, a neohlédá se na pyšné, ani na ty, kteříž se ke lži uchylují.

*Žalm.2,12.

6. Mnohé věci činíš ty, Hospodine Bože můj, * a divní jsou skutkové tvoji i myšlení tvá o nás; není, kdo by je pořádek vyčísti mohl před tebou. Já chtěl-li bych je vymluviti a vypraviti, mnohem více jich jest, nežli vypraveno býti může.

*Žalm.92,6; 139,17.

7. Oběti * a daru neoblíbils, ale uši jsi mi + otevřel; zápalu a oběti za hřích nezádal jsi.

*Žalm.51,18. +2Mojs.21,6.

8. Tehdy řekl jsem: Aj, jduť, *jakož* v knihách * psáno jest o mně.

*Jan.5,46.

9. Abych činil vůli tvou, Bože můj, líbost * mám; nebo + zákon tvůj jest u prostřed vnitřností mých.

*Isai.50,5. +Žalm.37,31.

10. Ohlašoval jsem * spravedlnost v shromáždění velikém; aj, rtů svých že jsem nezdržoval, ty znáš, Hospodine.

*Žalm.35,18. Jan.17,14,26.

11. Spravedlnosti tvé neukryl jsem u prostřed srdce svého, pravdu tvou a spasení tvé vypravoval jsem, * nezatajil jsem milosrdenství tvého a pravdy tvé v shromáždění velikém.

*Žalm.57,4.

12. Ty pak, Hospodine, nevzdaluj slitování svých ode mne; milosrdenství tvé a * pravda tvá vždycky ať mne ostřihají.

*Žalm.61,3.

13. Neboť jsou mne obklíčily zlé věci, jimž počtu není; dostihly mne ne-

pravosti, tak že prohlédnouti nemohu; rozmnožily se nad počet vlasů hlavy mé, a srdce mé opustilo mne.

14. Račiz ty mne, Hospodine, vysvoboditi; Hospodine, * pospěšiz ku pomoci mé.

*Žalm.38,23; 70,2.

15. Zahanbeni buďte, a zapyřte se všickni, kteříž hledají duše mé, aby ji zahladili; zpět obrázení a v potupu dáni buďte, kteříž líbost mají v neštěstí mém.

16. Přijdiž na ně spuštění za to, že mne k hanbě přivésti usilují, říkajíce: Hahá, * hahá.

*Žalm.35,21,25.

17. Ale ať raduji a veselí se v tobě všickni hledající tebe, a milující spasení tvé ať říkají vždycky: Veleslaven budiž Hospodin.

18. Já pak *ačkoli* chudý a nuzný jsem, Pán však pečuje o mne. Pomoc má a vysvoboditel můj ty jsi, Bože můj, neprodlevejž.

ŽALM XLI.

David blahoslavenství těch, kteříž nad bídnými lítost mají, ukazav, 6. nad neupřímností nepřátel svých nařká, 11. a za vysvobození i strastí takových lidí Bohu se modlí.

1. Přednímu zpěváků, žalm Davidův.

2. Blahoslavený, kdož * prozřetelný soud činí o chudém; v den zlý vysvobodí jej Hospodin.

*Přisl.14,21.

3. Hospodin ho * ostřeže, a obživí jej; blažený bude na zemi, aniž ho vydá líbosti nepřátel jeho.

*Skutk.9,36 násl.

4. Hospodin ho * na ložci ve mdlobě posílí, všecko ležení jeho v nemoci jeho promění.

*2Kral.20,3 násl.

5. Já řekl jsem: Hospodine, * smiluj se nade mnou, uzdrav duši + mou, nebo jsem tobě zhrěšil.

*Žalm.6,3. +Žalm.51,6.

6. Nepřátelé moji mluvili zle o mně, *řkouce*: Skoro-liž umře, a zahyne jméno jeho?

7. A jestliže *kdo* z nich přichází, aby mne navštívil, pochlebenství mluví; srdce jeho sbírá sobě nepravost, a vyjda ven, roznáší ji.

8. Ššeptávají * se spolu proti mně všickni, kteříž mne nenávidí, a přičítají mi zlé věci, říkajíce:

*Mat.22,15.

9. Pomsta pro nešlechtnost přichytila se ho, a kdyžtž se složil nepovstaneť zase.

10. Také i ten, s nímž jsem byl v přátelství, jemuž jsem se dověřoval, a * kterýž jidal chléb můj, pozdvihl paty proti mně.

*Jan.13,18. Skutk.1,16.

11. Ale ty, Hospodine, smiluj se nade

mnou, a pozdvihni mne, a odplatím jim;

12. Abych odtud * poznal, že mne sobě libuješ, když by se neradoval nade mnou nepřítel můj. *2Sam.5,12.

13. Mne pak v upřímnosti mé zachováš, a postavíš před * obličejem svým na věky. *1Par.17,27.

14. Požehnaný * Hospodin Bůh Izraelský, od věků až na věky, Amen i Amen. *Žalm.72,18. Luk.1,68.

ŽALM XLII.

David 8. sluleb Božích jsa zbaven a přítelnu tou od nepřítel potupné dotýká, Hospodinu toho touží, 6. zatím jaký sám v sobě o tu věc boj měl, v němž víra s mlobou těla se tak potýkala, že vždy napoleady zvitčela, o tom vypravuje.

1. Přednímu zpěváků z synů Chóre, žalm vyučující.

2. Jakož jelen řve, *dychtě* po tekutých vodách, * tak duše má řve k tobě, ó Bože. *Žalm.25,1.

3. Žízni * duše má Boha, Boha živého, a *řiká*: Skoro-liž půjdu, a ukáží se před obličejem Božím? *Žalm.143,6.

4. Slzy mé jsou mi místo chleba dnem i nocí, když mi řikají každého dne: Kdež * jest Bůh tvůj? *Žalm.79,10.

5. Na to když se rozpomínám, téměř duši svou sám v sobě vylévám, že jsem chodil s mnohými, a ubírával jsem se s nimi do domu Božího s hlasitým zpíváním, a dikčíněním v zástupu plésajících.

6. Proč jsi * smutná, duše má, a proč se kormoutíš? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu, i hojně spasení tváří jeho. *Žalm.43,5.

7. Můj Bože, jak tesklí duše má! Protož se na tě rozpomínám v krajině Jordánské a Hermonské, na hoře Mitsar.

8. Propast propasti se ozývá k hluché trub tvých, všecka vlnobítí tvá a rozvodnění tvá na mne se svalila.

9. *Věřím však*, žeš mi uděli ve dne Hospodin milosrdenství svého, a v noci písnička jeho se mnou, a modlitba má k Bohu života mého.

10. Díím k Bohu silnému, skále své: Pročez * jsi zapomenul se nade mnou? Proč t pro ssoužení *od* nepřítel v smutku mám choditi? *Žalm.13,2. †Žalm.43,2.

11. Jako rána v kostech mých *jest to*, když mi * utrhají nepřátelé moji, řikajíce mi každého dne: Kdež jest Bůh tvůj? *Žalm.119,42.

12. Proč jsi * smutná, duše má, a proč

se kormoutíš ve mně? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu; *onť jest* hojně spasení tváří mé a Bůh můj. *Žalm.43,5.

ŽALM XLIII.

David zjevná násilí i lstivé úklady od protivníků trpě, prosí Boha za vysvobození, 5. a v naději se ustavuje.

1. Sud * mne, ó Bože, a zasad se o mou při; od národu nemilosrdného, a od člověka lstivého a nepravého t vytrhni mne. *Žalm.26,1. †Žalm.140,2.

2. Nebo ty jsi Bůh mé síly. Proč jsi mne zapudil? Proč pro ssoužení *od* nepřítel v smutku mám ustavičně choditi?

3. Sešliž světlo své a pravdu svou, to ať mne vodi a zprovodi na horu svatosti tvé a do příbytků tvých,

4. Abych přistoupil k oltáři Božím, k Bohu radostného plésání mého, a budu tě oslavovati na harfě, ó Bože, Bože můj.

5. Proč jsi * smutná, duše má, a proč se kormoutíš ve mně? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu; *onť jest* hojně spasení tváří mé a Bůh můj. *Žalm.42,6,12; 118,7.

ŽALM XLIV.

Cirkev příklady předků svých, smlouou i vůli Boží utvrzená, 10. svých těskostí Bohu touží, 18. a že to pro jeho jméno snáší, ukazují, 24. pomoci k spasení svému žádá.

1. Přednímu zpěváků z synů Chóre, vyučující.

2. Bože, ušima svými slychali jsme, a otcové * naši vypravovali nám o skutcích, *kteříž* jsi činil za dnů jejich, za dnů starodávních. *5Mojz.6,21 násled. Žalm.78,3.

3. Tys * sám rukou svou vyhnal pohany, a vštípil jsi je; potřel jsi lidi, a je jsi rozplodil. *5Mojz.7,1 násled.

4. Neboť jsou neapanovali země mečem * svým, aniž jim rámě jejich spomohlo, ale pravice tvá a rámě tvé, a světlost obličejů tvých, proto že jsi je t zamiloval. *5Mojz.8,17. †5Mojz.7,8.

5. Ty jsi * sám král můj, ó Bože; udi-lejž hojného spasení Jákobova. *Žalm.5,3.

6. V tobě jsme protivníky naše potřeli, a ve jménu tvém poslapávali jsme povstávající proti nám.

7. Neboť jsem * v lučisti svém naděje neskládal, aniž mne *kdy* obrátil meč můj. *Žalm.20,8.

8. Ale ty jsi nás vysvobožoval od nepřátel našich, a kteříž nás nenávidí, ty jsi zahanboval.

9. *A protož* chválíme tě Boha na každý

den, a jméno tvé ustavičně oslavujeme.
Sélah.

10. Ale nyní jsi nás zahnal i zahanbil, a nevycházíš s vojsky našimi.

11. Obrátil jsi nás nazpět, a ti, kteříž nás nenávidí, rozchvátali mezi sebou jméni naše.

12. Oddal jsi nás, jako ovce k snědění, i mezi pohany rozptýlil jsi nás.

13. Prodal * jsi lid svůj bez peněz, a nenadsadils mzdy jejich. *5 Mojz. 32, 30.

14. Vydal jsi nás * k utržení sousedům našim, ku posměchu a ku potupě těm, kteříž jsou vůkol nás. *Zalm. 79, 4.

15. Uvedl jsi nás v přísloví mezi národy, a mezi lidmi, aby * nad námi hlavou zmítáno bylo. *Zalm. 22, 8.

16. Na každý den stydětí se musím, a hanba tváři mé přikrývá mne,

17. A to z příčiny řeči * utrhajícího a hanějícího, z příčiny nepřitele a vymstivajícího se. *Zalm. 74, 10.

18. Všecko to přišlo na nás, a však jsme se nezapomenuli na tě, aniž jsme zrušili smlouvy tvé.

19. Neobrátilo se nazpět srdce naše, aniž se uchýlil krok náš od stezky tvé,

20. Ačkoli jsi nás byl potřel na místě draků, a přikryl jsi nás stínem smrti.

21. Kdybychom se byli zapomenuli na jméno Boha svého, a pozdvihli rukou svých k Bohu cizímu,

22. Zdalíž by toho Bůh byl nevyhledával? Nebo on zná skrytosti srdce.

23. Anobř pro * tebe mordování býváme každého dne, jmíni jsme jako ovce k zabítí oddané. *Rim. 8, 36.

24. Procitíš, proč spíš, ó Pane? Probuď se, a nezaháněj nás na věky.

25. I pročez tvář svou * skrýváš, a zapomínáš se na trápení a ssouzení naše? *Zalm. 13, 2.

26. Nebotě * se již sklonila až k prachu duše naše, přilnul k zemi život náš. *Soud. 11, 35.

27. Povstaniž k našemu spomožení, a vykup nás pro své milosrdenství.

ŽALM XLV.

Křista Pána samého pravého církve šenicha, 10. též i církve jako nevěsty a choti jeho, i s povinnostmi jejími vy-
peání.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, na šofannim, vyučující. Píseň o lásce.

2. Vyneslo srdce mé slovo dobré, vypravovati budu * písně své o králi, jazyk můj jako pero hbitého písaře. *Kol. 3, 16.

3. Krásnější * jsi nad všecky syny lidské, rozlita jest i milost † ve rtech tvých, proto že jest tobě poželhal Bůh až na věky. *Píseň Šal. 1, 16. †k. 4, 3.

4. Připlaš * meč svůj na bedra, ó reku udatný, prokaž důstojnost a slávu svou. *Isai. 11, 5. Žid. 4, 12.

5. A v té slávě své šťastně vyjžděj s slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti, a dokáže pravice tvá hrozných věcí.

6. Střely tvé jsou ostré, padati budou od nich před tebou národové, pronáknou až k srdci nepřátel královských.

7. Trůn * tvůj, ó Bože, jest věčný a stálý, berla království tvého jestli berla neupřímější. *Dan. 7, 27. Žid. 1, 8.

8. Miluješ * spravedlnost, a † nenávidíš bezbožnosti, protož pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem veselé nad účastníky tvé. *Zalm. 33, 5. †Zalm. 5, 6.

9. Mirra, * aloe a kassia, všecka roucha tvá voní z paláců, z kostí slonových vzdělaných, nad ty, jenž tě obveselují. *Jan. 19, 39.

10. Dcery králů jsou mezi vzácnými tvými, přistojí i manželka tobě po pravici v ryzím zlatě.

11. Slyšíš, dcerko, a viz, a nakloň ucha svého, a * zapomeň na lid svůj a na dům otce svého. *Mat. 10, 37.

12. I zalíbí se * králi tvá krása; onť jest zajisté Pán tvůj, protož skláněj se před ním. *Píseň Šal. 4, 1.

13. Tuť * i Tyrští s dary, před obličejem tvým koriti se budou bohatí národové. *Zalm. 72, 10. Isai. 23, 18.

14. Všecka * slavná jest dcera královská u vnitřku, roucho zlatem vytkávané jest oděv její. *Píseň Šal. 1, 8.

15. V rouše krumpaném přivedena bude králi, i panny za ní, družičky její, přivedeny budou k tobě.

16. Přivedeny budou s radostí velikou a plésáním, a vejdou na palác královský.

17. Místo otců svých budeš * mítí syny své, kteréž postavíš za knížata po vši zemi. *Žid. 2, 13.

18. V pamět uvoditi budu jméno tvé po všecky věky, pročez oslavovati tě budou národové na věky věků.

ŽALM XLVI.

Obyvatelé Jeruzalémsťi díky čini Bohu, že je před nepřátely ochránil, 9. a vespolek se k rozvažování toho nápo-
menuvše, 12. přítomnosti Boží potěšeně se chlubit.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, píseň na alamot.

2. Bůh *jest* naše * útočiště i síla, ve
všelikém soužení pomoc vždycky hoto-
vá. *Zalm.18,2.3. Izai.4,5.6.

3. A protož * nebudeme se báti, byť se
pak i země podvrátila, a zpřevracely se
hory do prostřed moře, *Zalm.3,2.násl.

4. Byť * i ječely, a kormoutily se vody
jeho, a hory se rozrážely od dutí jeho.
Sélah. *Luk.21,25.

5. Potok a pramenové jeho obveselují
město * Boží, nejsvětější z příbytků Nej-
vyššího. *Zalm.48,9.

6. Bůh *jest* * u prostřed něho, nepo-
hneť se; přispějeť jemu Bůh na pomoc
hned † v jitře. *Zjev.21,3. †Zalm.30,6.

7. Když hlučeli národové, a pohnula
se království, vydal hlas svůj, a rozply-
nula se země.

8. Hospodin zástupů *jest* s námi, hra-
dem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův.
Sélah.

9. Podte, vizte skutky Hospodinovy,
jakýchť *jest* pustin nadělal na zemi.

10. Přítrž * činí bojům až do končin ze-
mě, lučičtě láme, kopí posekává, a vozy
spaluje ohněm, *Zalm.76,4.

11. *Mluvě*: Upokojtež se, a vězte, žeť
jsem já Bůh, kterýž vyvýšen budu mezi
národy, vyvýšen budu na zemi.

12. Hospodin * zástupů *jest* s námi, hra-
dem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův.
Sélah. *2Par.13,12. Řím.8,31.

ŽALM XLVII.

Cirkev Izraelská vzbuzuje pohany k radosti v Kristu,
aby jej chválili z toho, 4. že jich k spasení povolal, 8. i
mocnou správou a ochranu v království svém nad nimi
vede.

1. Přednímu zpěváků z synů Chóre,
žalm.

2. Všickni národové plésejte * rukama,
trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním.
*2Kral.11,12.

3. Nebo Hospodin nejvyšší, hrozný, *jest*
král veliký nade vši zemí.

4. Uvozuje * lidi v moc naši, a národy
pod nohy naše. *Zalm.149,4.násl.

5. Oddělit nám za dědictví naše slávu
Jákobovu, kteréhož miloval. Sélah.

6. Vstoupil * Bůh s trubením, Hospo-
din s zvukem trouby. *Zalm.68,19.

7. Žalmy zpívejte Bohu, zpívejte; zpí-
vejte žalmy králi našemu, zpívejte.

8. Nebo král vši země Bůh *jest*, zpí-
vejte žalmy rozumně.

9. Kralujeť * Bůh nad národy, Bůh se-
dí na trůnu svém svatém. *Zalm.2,8.

10. Knížata * národů připojili se k' lidu
Boha Abrahamova; nebo pavézy země-
Boží jsou, *pročež* on † náramně vyvýšen
jest. *Zalm.45,17. †Zalm.97,9.

ŽALM XLVIII.

Měšťané Jeruzalémsí chválí Boha, že *jest* je ochránil, buď
před Senacheribem a Assyryckými, za času Ezechiáše, aneb
před Moabekými, za dnů Jozafatových.

1. Píseň žalmu synů Chóre.

2. Veliký *jest* Hospodin, a převelmi
chvalitebný v městě Boha našeho, na
hoře svatosti své.

3. Ozdobta krajiny, útěcha vši země *je-
st*íť hora Sion, k straně * půlnoční, město
krále velikého. *Mat.5,35.

4. Bůh na palácích jeho, a znají ho bý-
tí * vysokým hradem. *Zalm.9,10.

5. Nebo * aj, králové když se shromá-
ždili a spolu táhli, *Zalm.2,2.

6. Sami to uzřevše, velmi se divili, a
předěšení byvše, náhle utkali.

7. Tuť *jest* je * strach popadl, a bolest
jako ženu rodící. *Mich.7,17.

8. Větre m východním rozrážíš * lodí
Tarské. *Izai.2,16.

9. Jakž jsme slychali, tak jsme spa-
trili, v městě Hospodina zástupů, v mě-
stě Boha našeho. Bůh upevní je až na
věky.

10. Rozjímáme, ó Bože, milosrdenství
tvé u prostřed chrámu tvého.

11. Jakož jméno tvé, Bože; tak i chvá-
la tvá až do končin země; pravice tvá
zajisté plná *jest* spravedlnosti.

12. Raduj se, horo Sione, plésejte, dee-
ry Judské, z příčiny soudů Božích.

13. Obejděte Sion, a obstupte jej, se-
čtěte věže jeho.

14. Přiložte mysl svou k ohradě, po-
patťte na paláce jeho, abyste uměli vy-
pravovati věku potomnímu,

15. Že tento Bůh *jest* Bůh * náš na věč-
né věky, a že on vůdce náš bude až
do smrti. *Izai.25,9.

ŽALM XLIX.

Prorok ku pozorování slov svých probudiv, 6. napome-
nuti čini pobožným, aby u víře nemdlel, když by ode
Pána trestáni byli, ani se nad časným štěstím bezbožných
nekormoutil, sívotem věčným jisti jousou.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre,
žalm.

2. Slyšte to všickni národové, pozoruj-
te všickni obyvatelé zeměti,

3. Tak z lidu obecného, jako z pový-
šených, tak bohatý, jako chudý.

4. Ústa má mluvití budou moudrost, a přemýšlování srdce mého rozumnost.

5. Nakloním k přísloví ucha svého, a při harfě * vykládati budu přípovídku svou. *Zalm. 73. 2. Mat. 13. 35.

6. I proč se báti mám ve dnech zlých, aby nepravost těch, kteříž mi na paty šlapají, mne obklíčiti měla?

7. Kteríž doufají v svá zboží, a množstvím bohatství svého se chlubí.

8. Žádny bratra svého nijakž vykoupiti nemůže, ani Bohu za něj dáti mzdy vyplacení,

9. (Neboť by * velmi drahé musilo býti vyplacení duše jejich, protož nedovedeť toho na věky,) *Mat. 16. 26.

10. Aby živ byl věčně, a neviděl porušení.

11. Nebo se vidá, že i moudří umirají, blázen * a hovadný člověk zároveň hynou, zboží † svého i cizím zanechávajíce. *Job 9. 22. †Kazat. 6. 2.

12. Myšlení jejich jest, že domové jejich věční jsou, a přibytkové jejich od národu do pronárodu; *pročež je po krajinách nazývají jmény svými.*

13. Ale člověk v slávě netrvá, jsa podobný hovadům, kteráž hynou.

14. Taková snažnost jejich jest bláznovstvím při nich, však potomci jejich ústy svými to schvalují. Sélah.

15. Jako hovada v pekle skladeni budou, smrt je žráti bude, ale upřímí panovati budou nad nimi v jitře; způsob pak oněchno aby zvetšel, z přibytku svého octnou se v hrobě.

16. Ale Bůh * vykoupí duši mou z moci pekla, když mne přijme. Sélah. *Ozeáš. 13. 14.

17. Neboj se, když by někdo zbohatl, a když by se rozmnožila sláva domu jeho.

18. Při smrti * zajisté ničeho nevezme, aniž sstoupí za ním sláva jeho. *Job 27. 19.

19. Ačkoli duši své, pokudž * jest živ, lahodi; k tomu chváli jej i jiní, když sobě čistě povoluje: *Luk. 12. 19.

20. A však musí se odebrati za věkem otců svých, a na věky světla neužítí.

21. *Summa:* Člověk jsa ve cti, neuzrozumí-li sobě, bývá učiněn * podobný hovadům, kteráž hynou. *Kaz. 3. 19.

ŽALM L.

Boha na Sionu přebývajícího důstojnost, slávu, skutky i slovo prorok vyvyšuje, 7. pravé Boží počté vyučuje, 16. a bezohledné a hříšné tresce, 22. i ku pokání jim slouští.

1. Žalm Azafovi.

Bůh silný, Bůh Hospodin * mluvil, a přivolal zemi od výehodu slunce i od západu jeho. *Zalm. 62. 12.

2. Z Siona * v dokonalé kráse Bůh zastkvěl se. *5 Mojz. 33. 2.

3. Běteť se Bůh náš, a nebude mlčeti; oheň před ním *vše* zžirati bude, a vůkol něho vichřice náramná.

4. Zavolal * nebes s hůry i země, aby soudil lid svůj, *řka:* *5 Mojz. 31. 28.

5. Shromážďte * mi svaté mé, kteříž smlouvu se mnou učinili při obětech. *Mat. 24. 31.

6. I budou vypravovati nebesa spravedlnost jeho; nebo sám * Bůh soudce jest. Sélah. *Zalm. 7. 12; 9. 5.

7. Slyš, lide můj, a budť mluvití, Izraeli, a budť tebou osvědčovati. Já *zajisté* * Bůh, Bůh tvůj jsem. *5 Mojz. 6. 4.

8. Nechci tě obviňovati * z příčiny obětí tvých, ani zápalů tvých, že by vždycky přede mnou *nebyli.* *Jer. 7. 22. 23.

9. Nevezmut z domu tvého volka, ani z chlévů tvých kozlů.

10. Nebo má jest všecka * zvěř lesní, i hovada na tisící horách. *Zalm. 8. 8. 9.

11. Já znám všecko ptactvo po horách, a zvěř polní před sebou mám.

12. Zlačným-li, nic tobě o to nedím; nebo * můj jest okršlek zemský i plnost jeho. *Zalm. 24. 1.

13. Zdalíž jídám maso z volů, a pijím krev kozlovou?

14. Obětuj * Bohu *obět* chvály, a plň Nejvyššímu své sliby; *Zalm. 116. 17.

15. A * vzývej mne v den ssouzení, vytrhnu tě, a ty mne budeš slaviti. *Zalm. 77. 3. Mat. 7. 7.

16. Sic jinak bezbožníku praví Bůh: Což * tobě do toho, že ty vypravuješ ustanovení má, a béřeš smlouvu mou v ústa svá, *Řím. 2. 17.

17. Poněvadž jsi vzal v nenávisť kázeň, a zavrhl jsi za sebe slova má.

18. Vidiš-li zloděje, hned s ním běžíš, a s cizoložníky díl svůj máš.

19. Ústa svá pouštíš ke zlému, a jazyk tvůj skládá lest.

20. Usazuješ se, a mluvíš proti bratru svému, a na syna matky své lehkost uvodíš.

21. To jsi činil, a já * mlčel jsem. Měl-liž jsi ty se domnívati, že já tobě podobný budu? *Nýbrž* trestati tě budu, a představím to před oči tvé. *Imi. 42. 14.

22. Srozumějtež tomu již aspoň vy,

kteříž * se zapomínáte na Boha, abych snad nepochytil, a nebyl by, kdo by vytrhl. *Žalm.78,11.

23. Kdož obětuje obět chvály, tenť mne uctí, a tomu, kdož napravuje cestu svou, ukáží * spasení Boží. *Žalm.91,16.

ŽALM LI.

David obviněn jsa skrze proroka, za milost pokorně prosí, 12. a aby Ducha S. maje, v posvěcení se ostříhati, jiné vyučovati, i Boží slávu rozšiřovati mohl. 20. Modlí se také za spasení lidu, i vděčnost alibuje.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův,
2. Když k němu přišel * Nátan prorok, po jeho vjíti k Betsabé. *2Sam.12,1.7.

3. Smiluj * se nade mnou, Bože, podle milosrdenství svého, podle množství slitování svých † shlad přestoupení má. *Žalm.56,2. †Izai.44,22.

4. Dokonale obmej mne od nepravosti mé, a od hříchu mého očisť mne.

5. Nebo já znám přestoupení svá, a hřích můj přede mnou jest ustavičně.

6. Tobě, tobě samému, zhrěšil jsem, a zlého se před očima tvýma dopustil, abys spravedlivý zůstal v řečech svých, a bez úhony v soudech svých.

7. Aj, * v nepravosti zplozen jsem, a v hříchu počala mne matka má. *Jan.3.16. Efes.2.3.

8. Aj, ty libuješ pravdu u vnitřnostech, nadto skrytou * moudrost zjevil jsi mi. *Job 11,6. Kol.1,26.

9. Vyčisť mne yzopem, a očisťen budu, umej mne, a nad snih bělejší budu.

10. Dej mi * slyšeti radost a potěšení, tak at zpléši kosti mé, kteréž jsi potřel. *Skutk.16,14.

11. Odvrát tvář svou přísnou od hříšností mých, a vymaž všechny nepravosti mé.

12. Srdce * čisté stvoř mi, ó Bože, a ducha přímého obnov u vnitřnostech mých. *Ezech.11,19. 36,26. Mat.5,8.

13. Nezamítej mne od tváři své, a * Ducha svatého svého neodjímej ode mne. *Efes.4,30.

14. Navrát mi radost spasení svého, a duchem dobrovolným utvrď mne.

15. I budu vyučovati přestupníky cestám tvým, aby * hříšníci k tobě se obraceli. *Luk.22,32.

16. Vytrhni mne z pomsty pro vylití krve, * ó Bože, Bože spasiteli můj, a budeš s veselím propěvovati jazyk můj o spravedlnosti tvé. *2Sam.11,17.

17. Pane, rty mé otevři, i budou ústa má * zvěstovati chválu tvou. *Žalm.71,8.

18. Nebo neoblíbil bys oběti, bychť ji i dal, aniž bys zápalu přijal.

19. Oběti Boží duch * skroušený; srdcem skroušeným a potřeným, Bože, nezhrziš. *Žalm.34,19. Izai.57,15.

20. Dobrotivě nakládej z milosti své s Sionem, vzdělej zdi Jeruzalémské.

21. A tehdáz sobě zalíbíš oběti * spravedlnosti, zápaly a pálení celych obětí, tehdázť voly na oltáři tvém obětovati budou. *5 Mojt.33,19. Žalm.4,6.

ŽALM LII.

David domlouvá Doegovi pro jeho nešlechetnosti. 7. Osvědčuje mu zabynuti a potupu, 10. naposledy těší se Boží dobrotou, a že s věčnými počty jeho vykonávati bude.

1. Přednímu z kantorů, vyučující žalm Davidův,

2. Když přišel Doeg Idumejský, a zvěstoval Saulovi, a pověděl mu, že David všel do domu Achimelechova.

3. Proč se chlubiš nešlechetnosti, ty mocný? Milosrdenství * Boha silného trvá každého dne. *Žalm.138,8.

4. Těžkosti obmyslí jazyk tvůj, tak jako břitva nabroušená lest podobí.

5. Miluješ zlé více než dobré, raději lež * mluvíš než spravedlnost. Sélah. *Přis.14,3.

6. Miluješ všelijaké řeči k sehčení, a jazyk * ošemetný. *Jak.3,6.

7. I tebež Bůh silný zkaží na věky, pochyti * tě, a vytrhne tě z stánku, a vykoření z země živých. Sélah. * Žalm.50,22.

8. Což spravedliví vidouce, budou se báti a jemu posmívati:

9. Aj, toť jest ten člověk, kterýž neskládal v Bohu síly své, ale doufaje ve množství bohatství svých, zmocňoval se v zlosti své.

10. Já pak budu jako * oliva zelenající se v domě Božím; neboť jsem naději složil v milosrdenství Božím na věky věků. *Žalm.92,13.14.

11. Oslavovati tě budu, Pane, na věky, že jsi to * učinil, a poshovem ja jméno tvé, neboť jest vzácné před obličejem svatých tvých. *Žalm.39,10.

ŽALM LIII.

O též jako žalm 14.

1. Přednímu z kantorů na machalat, vyučující žalm Davidův.

2. Říká blázen * v srdci svém: Není Boha. Porušení jsou, a ohavnou páší nepravost; není, kdo by činil dobré. *Žalm.14,1násl.

3. Bůh s nebe * popatřil na syny lidské, aby viděl, byli-li by kdo rozumný a hledající Boha. *Zalm.33.13.

4. *Aj*, každý z nich * nazpět odšel, napořád neuziteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho. *Rím.3.10.

5. Zdalíž nevědí všickni činitelé nepravosti, lid můj sžírajíce, jako by chléb jedli? Boha *pak* nevzývají.

6. Tuť se náramně strašiti budou, kdež není strachu. Bůh zajisté rozptýlí kosti těch, kteříž tě vojensky oblehli; zahanbiš je, nebo Bůh pohrdl jimi.

7. O by * z Siona dáno bylo spasení Izraelovi. Když Bůh zase přivede zajaté lidu svého, plésati bude Jákob, a veseleli se Izrael. *Zalm.14.7.

ŽALM LIV.

David vykrasen jsa od Zifejakyh, sobě ochrany, neshlechtným pomsty od Boha žádá, 8. a přitká za tu milost Bohu sloužití a jej slaviti.

1. Přednĭmu z kantorů na neginot, vyučující *zalm* Davidův,

2. Když * přišli Zifejští, a řekli Saulovi: Nevíš-liž, že se David pokrývá u nás? *1 Sam.23.19; 26.1.

3. Bože, * spasena mne učíň pro jméno své, a v moci své veď při mou. *Zalm.79.9; 106.47.

4. Bože, slyš * modlitbu mou, pozoruj řeči úst mých. *Zalm.4.2; 5.2.

5. Neboť jsou cizí povstali proti mně, a ukrutnici hledají duše mé, nepředstavujíce * sobě Boha před obličej svůj. Sélah. *Zalm.16.8.

6. *Aj*, Bůhť jest spomocník * můj; Pán s těmi jest, kteříž jsou podpůrcové života mého. *Zalm.97.10.

7. Odplaf zlým nepřátelům mým, v pravdě své vypleň je, *ó Pane*.

8. I budut dobrovolně oběti obětovati, slaviti budu * jméno tvé, Hospodine, proto že jest dobré. *Zalm.44.9.

9. Nebo z ssoužení všelikého vytrhl mne Bůh, nýbrž i pomstu nad nepřáteleými mými vidělo oko mé.

ŽALM LV.

David z přičiny puntu Absolonova sobě ochrany, protivníkům pak pomsty od Boha žádá, 16. jistoty, že se to stane, připomínaje, vĭru totiž svou a Boží dobrotvost, s strany pak nepřátel bezbožnost a ukrutnost jejich.

1. Přednĭmu kantoru na neginot, vyučující *zalm* Davidův.

2. Slyš, * *ó Bože*, modlitbu mou, a neskrývej se před prosbou mou. *Zalm.54.4.

3. Pozoruj a vyslyš mne, *neboť* nařkám v úpění svém, a kormoutím se,

4. *A to* pro křik nepřitele, pro nátlak bezbožníka; neboť sčítají na mne živé věci, a s vzteklostí se proti mně postavuji.

5. Srdce mé bolestí ve mně, a strachové * smrti připadli na mne. *Zalm.18.5.

6. Bázeň a strach přišel na mne, a hrůza přikvačila mne.

7. I řekl jsem: *Ó* bych měl křídla jako holubice, zaletěl bych a podpočinul.

8. *Aj*, daleko bych se vzdálil, a přebyval bych na poušti. Sélah.

9. Pospíšil bych ujítí větru prudkému a vichřici.

10. Zkaz je, *ó Pane*, změt * jazyk jejich, neboť jsem spatřil bezpráví a rozbroj v městě. *Zalm.12.4.

11. Dnem i nocí ty věci je obklíčují po zdech jeho, a v prostředku jeho jest nepravost a převrácenost.

12. Těžkosti jsou u prostřed něho, aniž vychází chytrost a lest z ulic jeho.

13. Nebo ne *nějaký* nepřítel útržky mi činil, sic jinak snesl bych *to*; ani ten, kdož mne nenávidí, pozdvihl se proti mně, nebo skryl bych se před ním:

14. Ale ty, člověče mně rovný, vůdce můj a * domácí můj; *Zalm.41.10.

15. Ješto jsme spolu mile tajné rady drživali, a do domu * Božího společně chodívali. *Zalm.42.5.

16. *Ó* by je smrt náhle přikvačila, tak aby * za živa stoupiti musili do pekla; nebo jest neslechetnost v přibytech jejich a u prostřed nich. *4 Mojs.16.33.

17. *Já pak* k Bohu volati budu, a Hospodin vysvobodí mne.

18. U večer, * i ráno, těž o poledni modliti se, a nezbedně volati budu, až i vyslyší hlas můj. *Dan.6.10.

19. Vykoupíš duši mou, tak aby v pokoji byla před válkou proti mně; nebo veliké množství bylo jich při mně.

20. Vyslyšíť Bůh silný, a je ssouží, (neboť sedí od věčnosti, Sélah,) proto že nenapravují, aniž se bojí Boha.

21. Vztáhl ruce své na ty, kteříž s ním pokoj měli, a zrušil smlouvu svou.

22. Libější než * máslo byla slova úst jeho, ale v srdci boj; měkčejší nad olej řeči jeho, a však byly *† jako* mečové. *Zalm.62.5. + Zalm.64.4.

23. Uvřz * na Hospodina břímě své, a onť opatrovatí tě bude, aniž dopu-

stí, aby na věky pohnut byl spravedlivý.

*Zalm.37.5. Mat.6.25.

24. Ale onyno, ty Bože, svedeš do jámy zatracení; lidé *zajisté* * vražedníci a lstiví nedojdou polovice dnů svých, já pak v tebe † doufati budu. *Zalm.5.7. +25.2.

ŽALM LVI.

David utíkáje před Saulem, upadl v ruce Filistinských, pročež za vysvobození žádá, a nepřítelům pomstou hrozí.
4. doufáním v Boha se chlubit, 9. a z naplnění slibů jej slaví, i dalších očekává.

1. Přednímu z kantorů, o něm holubičí v *místech vzdálených*, zlatý *zalm* Davidův, když ho * jali Filistínští v Gát.

*1 Sam.21.11.

2. Smiluj * se nade mnou, ó Bože, nebo mne sehlití chce člověk; každého dne boj veda, ssuzuje mne. *Zalm.51.3.

3. Sehlití mne usilují na každý den moji nepřátelé; jisté žeť jest mnoho válčících proti mně, ó Nejvyšší.

4. Kteréhokoli dne strach mne obkličuje, v * tebe doufám. *Zalm.25.2.

5. Boha chváliti budu z slova jeho, v Boha doufati budu, aniž se budu báti, aby * mi co mohlo učiniti tělo. *Žid.13.6.

6. Na každý den slova má * převracej, proti mně jsou všechna myšlení jejich ke zlému. *Mat.26.61.

7. Spolu se scházejí, skrývají se, a šlepejí mých šetří, číhajíce na duši mou.

8. Za nešlechtnost-liž zniknou *pomsty*? V * prchlivosti, ó Bože, smečeš lidi ty. *Zalm.59.14.

9. Ty má utíkání v počtu máš, schovej slzy mé do láhvice své, a což bys jich v počtu neměl?

10. A tehdyť obrácení budou zpět nepřátelé moji v ten den, když volati budu; toť vím, že Bůh při mně *stojí*.

11. Jáť budu Boha chváliti z slova, Hospodina oslavovati budu z slova jeho.

12. V Boha doufám, nebudu se báti, aby mi co učiniti mohl člověk.

13. Tobě jsem, Bože, * učinil sliby, a *protož* tobě vzdám chvály. *Zalm.66.13.

14. Nebo jsi * vytrhl z smrti duši mou, a nohy mé od poklesnutí, tak abych stále † chodil před Bohem v světle živých. *Zalm.116.8. +1 Mojs.17.1.

ŽALM LVII.

David před Saulem ucházejí, 4. své doufání v Boha, nepřítel pak ukrutnost předkládá, 9. a toho žádá, aby Bůh jemu pro slávu svou spomohl, nepřítel pak strasť.

1. Přednímu kantoru, *jako*: Nevyhla-
zuj, zlatý *zalm* Davidův, když utekl před Saulem do jeskyně.

2. Smiluj se * nade mnou, ó Bože, smiluj se nade mnou; neboť v tebe doufá duše má, a v stínu † křídel tvých schráním se, až přejde ssouzení.

*Zalm.22.2 nsl. +Zalm.17.8.

3. Volati * budu k Bohu nejvyššímu, k Bohu silnému, kterýž dokonává za mne.

*Zalm.55.17.

4. Onť pošle s nebe, a zachová mne *od* potupy usilujícího mne * sehlití. Sélah. Pošle Bůh milosrdenství své a pravdu svou.

*Zalm.56.3.

5. Duše má jest u prostřed * lvů, bydlím mezi paličí, mezi lidmi, jejichž zubové kopí a štěly, a † jazyk jejich jako ostrý meč. *Zalm.22.13.14.21.22. +Zalm.55.22.

6. Vyvyšíš se * nad nebesa, ó Bože, a nade všechnu zemi sláva tvá. *v.12.

7. Tenata roztáhli nohám mým, sklíčili duši mou, vykopali * přede mnou jámu, *ale sami* upadli do ní. Sélah. *Zalm.7.16.

8. Hotovo jest * srdce mé, Bože, hotovo jest srdce mé, zpívati † a oslavovati tě budu. *Zalm.108.1. +Zalm.22.23.26.

9. Probuď se, slávo má, probuď se, loutno a harfo, když v svitání povstávám.

10. Slaviti * tě budu mezi lidmi, Pane, žalmy prozpěvovati tobě budu mezi národy. *Zalm.18.50. Žid.2.12.

11. Nebo veliké jest * až k nebi milosrdenství tvé, a až k nejvyšším oblakům pravda tvá. *Zalm.36.6. 108.5.

12. Vyvyšíš se nad nebesa, ó Bože, a nade všechnu zemi sláva tvá.

ŽALM LVIII.

David Saulovým radám domlouvá pro nepravosti jejich.
7. Božích soudů na ně žádá, a jimi hrozí. 11. Naposledy předpovídá dobrým utěšením.

.1. Přednímu z kantorů, *jako*: Nevylhazuj, Davidův *zalm* zlatý.

2. Právě-liž vy, ó shromáždění, spravedlnost vypovidáte? Upřímě-liž soudy činíte, vy synové lidští?

3. Anobř raději nepravosti v srdci ukládáte, a * násilí rukou svých v zemi této odvažujete. *Přis.21.29.

4. Uchýlili se bezbožníci hned od narození, pobloudili hned od života matky, mluvice * lež. *Zalm.116.11.

5. Jed v sobě mají jako jedovatý had, jako lýtý * had hluchý, kterýž zacpává ucho své, *1 Mojs.3.1.

6. Aby neslyšel hlasu zaklínačů, a čarodějníka v čářích vycvičeného.

7. Ó Bože, potři * jim zuby v ústech je-

jich, střenovní zuby lvícat *těch* polámej, Hospodine. ^{*Zalm.3,8.}

8. Nechť se rozplynou jako voda, a zmizejí; ať jsou jako ten, kterýž naplná *luk*, jehož však střely se lámí,

9. Jako hlemejžd, kterýž trati se a mizí, jako * nedochůdce ženy, ješto nespátřilo slunce. ^{*Job 3,16.}

10. Prvé než *lidé* pocítí trní jejich a bodláku, hned za živa zapálením jako vichřicí zachváceni budou.

11. I bude se veseliti spravedlivý, když uzří pomstu, * nohy své umyje ve krvi bezbožníka. ^{*Zalm.68,24. Zjev.14,20.}

12. Ano dí každý: V pravdě, žeť má užitek spravedlivý, jistě, žeť jest Bůh soudce * na zemi. ^{*Zalm.7,9.12; 9,5.}

ŽALM LIX.

David od náhonů Saulových jsa obskočen, sobě vysvobození, 6. jim pak setření, 14. pro Boží slávu žádá.

1. Přednímu z kantorů, *jako*: Nevylazujž, Davidův *žalm* zlatý, když poslal * Saul, aby stěhonc domu, zabili ho. ^{*1 Sam.19,11.}

2. Vytrhni mne od nepřátel mých, Bože můj; před těmi, kteříž * povstávají proti mně, bezpečna mne učin. ^{*Zalm.3,2.}

3. Vytrhni mne od těch, kteříž páší nepravost, a od mužů vražedných zachovej mne.

4. Neb aj, zálohy činí duši mé, sbírají se proti mně mocní, bez mého provinění a bez hřichu mého, ó Hospodine.

5. Beze vši *mé* nepravosti sbíhají se, a strojí; * povstaniž mně vstříc, a popatř. ^{*Zalm.35,23.}

6. Sám ty, Hospodine Bože zástupů, Bože Izraelský, procit, abys navštívil všechny národy, aniž se smilovávaj nad kterým z těch * převrácenců neslechetných. Sélah. ^{*Zalm.56,8.}

7. Navracejí se k večerou, štěkají * jako psi, a běhají okolo města. ^{*Zalm.22,17.}

8. Aj, *coť* vynášejí ústy svými! Mečové * jsou ve rtech jejich, nebo *řikají*: Zdalíž kdo slyší? ^{*Zalm.55,22.}

9. Ale ty, Hospodine, směješ se jim, posmíváš se všechněm národům.

10. Když on moc provozuje, na tebe pozor míti budu, nebo ty, Bože, *jsi* hrad můj vysoký.

11. Bůh mně milosrdný předejdet mne, Bůh * dá mi viděti *pomstu* nad nepřáteli mými. ^{*Zalm.54,9; 91,8.}

12. Nezbijej jich, aby nezapomněl lid

můj, *ale* * zmítej jimi mocí svou, a sházej je, pavézo naše, ó Pane. ^{*Zalm.68,2.}

13. Hřích úst svých, slova rtů svých, (postizení jsouce v pýše své, pro prokletí a chřadnutí,) ať vypravuji.

14. Zahlad * v prochlivosti, zahlad *je*, ať jich není, ať poznají, že Bůh panuje v Jakobovi i do konců země. Sélah. ^{*Zalm.56,8.}

15. I nechažť se pak zase * navracejí k večerou, štěkají jako psi, a běhají okolo města. ^{*v.7.}

16. Nechať těkají, a potravý *hledají*, však hladoviti jsouce, uložiti se musejí.

17. Já pak zpívati budu o síle tvé, hned * z jitra hlasitě slaviti budu milosrdenství tvé, nebo *jsi* byl t hrad můj vysoký, a útočiště v den ssoužení mého. ^{*Zalm.92,3. +v.10. Zalm.9,10.}

18. A posilen *jsa*, žalmy tobě * zpívati budu; nebo *jsi* Bůh, vysoký hrad můj, Bůh mně milosrdný. ^{*2 Mojs.15,1.}

ŽALM LX.

David Syrské poraziv, pomoci proti Idumejským žádá, ssouzení předešlá připomínaje; 6. potom sliby i skutky Boží sobě předloživ, bojovník k udatnosti napomíná.

1. Přednímu z kantorů na šušan eduth, zlatý *žalm* Davidův, k vyučování,

2. Když válku vedl proti Syrii Naharaim, a proti Syrii Soba, kdyžto navrátil se Joáb, pobiv Idumejských v údolí slaném dvanácte tisíců.

3. Bože, zavrhl * *jsi* byl nás, roztrhls nás a hněvals se, navratiz se zase k nám. ^{*Zalm.44,24.}

4. Zatrásl *jsi* byl zemí, a roztrhls ji, uzdraviž rozsedliny její, neboť se chvěje.

5. Ukazoval *jsi* lidu svému tvrdé věci, napájels nás vínem zkormoučení.

6. *Ale nyní* dal *jsi* těm, kteříž se tebe bojí, korouhev, aby *ji* vyzdvihli pro pravdu *tvou*. Sélah.

7. Ať * jsou vysvobozeni milí tvoji, zachovávejž jich pravici svou, a vyslyš mne. ^{*Zalm.108,7.}

8. Bůh mluvil skrze svatost svou, veseliti se budu, budu děliti * Sichem, a údolí Sochet rozměřim. ^{*1 Mojs.12,6.}

9. Můjť *jest* Galád, můj i Manasses, a Efraim * síla hlavy mé, Juda učitel můj. ^{*Izai.11,13.}

10. Moáb medenice k umývání mému, na Edoma uvrhu * obuv svou, proti mně, Palestino, trub. ^{*5 Mojs.25,9.}

11. Kdo mne uvede do města ohraženého? Kdo mne zprovodí až do Idumee?

12. Zdali ne ty, ó Bože, kterýž jsi nás byl zavrhl, a * nevycházel, Bože, s vojšky našimi? *Žalm.44.10.

13. Udělíš nám * pomoci před nepřitelem, nebo marná jest * pomoc lidská. *Žalm.108,13. †Žalm.146,3.4.

14. V Bohu † udatně sobě počínati budeme, a onť pošlapá nepřátely naše. *Žalm.18,30; 108,10.

ŽALM LXI.

David král jsa do nejmradnější krajiny vytištěn, prost, aby Bůh, rozpomena se na předešlá dobrodini, jeho retoval. 7. Zrůsta království Kristovu zádá, 9. a věčnou slibuje.

1. Přednímu z kantorů na neginot, Davidův.

2. Slyš, * ó Bože, volání mé, pozoruj modlitby mé. *Žalm.5,2.

3. Od konce země v sevření srdce svého k tobě * volám, na skálu nade mne vyšší uvediž mne. *Žalm.18,7.

4. Nebo jsi býval mé * útočiště, a pevná věže před tváří nepřitele. *Žalm.46,2.

5. Buduť bydli v stánku tvém na věky, schráním se v skrýši * křídel tvých. Sélah. *Žalm.36,8; 57,2.

6. Ty jsi zajisté, Bože, * vyslyšel žádosti mé, dal jsi dědictví bojícím se jména tvého. *1 Mojš.28,20.

7. Ke dnům krále více dnů * přidej, ať jsou léta jeho od národu do pronárodu, *Izai.38,5; 53,10.

8. Ať bydlí na věky před tváří Boží; milosrdenství * a pravdu nastroj, ať ho ostříhají. *Žalm.40,12. †Izai.20,28.

9. A tak žalmy zpívati budu jménu tvému na věky, a * sliby své plniti budu den po dni. *Žalm.65,2.

ŽALM LXII.

David jaké doufání v Boha měl, když souzen byl, oznámiv, 4. protivníky tresce, 6. sebe i jiné věřící v doufání ustavuje, 11. a od spolehání v marných věslech odvozuje.

1. Přednímu z kantorů * Jedutunovi, žalm Davidův. *Žalm.39,1.

2. Vždy předce k Bohu * má se mlčelivě duše má, od něhoť jest spasení mé. *Izai.30,15.

3. Vždyť předce * on jest skála má, mé spasení, vysoký hrad můj, nepohnut se škodlivě. *Žalm.18,2 násl.

4. Až dokud zlé * obmysleti budete proti člověku? Všickni vy zahubeni budete, jako zed † navážená a stěna nachýlená jste. *Žalm.31,14. †Izai.30,13.

5. Však nic méně radí se o to, jak by jej odstrčili, aby nebyl vyvýšen; lež oblibují, ústy svými dobrořečí, ale u vnitřnosti své proklínají. Sélah.

6. Vždy předce měj se k Bohu mlčelivě, duše má, nebo od něho jest očekávání mé.

7. Onť jest zajisté skála má, mé spasení, vysoký hrad můj, nepohnut se.

8. V Bohu jest spasení mé a sláva má; skála síly mé, * doufání mé v Bohu jest. *Žalm.61,4.

9. Naději v * něm skládejte velikého času, ó lidé, vylévejte před obličejem jeho srdce vaše, Bůh útočiště naše. Sélah. *Žalm.4,6.

10. Jistě žeť jsou * marnost synové lidští, a synové mocných lživí. Budou-li spolu na váhu vloženi, lehčejší budou nežli marnost. *Žalm.39,6.12.

11. Nedoufejtež v utiskování, ani v loupeži, a nebývejte marní; * statku přibývalo-li by, nepřikládejte srdce. *Mat.19,22.

12. Jednou mluvil Bůh, dvakrát jsem to slyšel, že Boží jest moc,

13. A že tvé, Pane, jest milosrdenství, a že * ty odplatíš jednomu každému podle skutků jeho. *Mat.16,27.

ŽALM LXIII.

Předkládá svou vroucnou žádost k spatřování zase slávy Boží v chrámě jeho, 9. přítomnou milostí Boží se těší, 10. nepřátelům zahynutí, sobě pak radost předpovídá.

1. Žalm Davidův, * když byl na poušti Judské. *1 Sam.23,14; 24,1.

2. Bože, Bůh silný můj ty jsi, tebe hned v jitře hledám, * tebe žizní duše má, po tobě touží tělo mé, v zemi žiznivě a vyprahlé, v níž není vody, *Žalm.26,6; 42,3.4.

3. Abych tě v svatyni tvé spatřoval, a viděl sílu tvou a slávu tvou,

4. (Neboť jest * lepší milosrdenství tvé, nežli život,) aby tě chválili rtové moji, *Žalm.69,17.

5. A tak abych tobě * dobrořečil, pokudž jsem živ, a ve jménu tvém pozdvíhoval rukou svých. *Žalm.104,33.

6. Jako tukem a sádlem sytila by se tu duše má, a s radostným rtů prospěvováním chválila by tě ústa má.

7. Jistě žeť na tě pamětliv jsem i na loži svém, každého bdění nočního přemyslím * o tobě. *Žalm.35,28.

8. Nebo jsi mi býval ku pomoci, protož v stínu * křídel tvých prospěvovati budu. *Žalm.17,8; 36,8; 61,5.

9. Přilnula duše má k tobě, * pravice tvá držuje mne. *Izai.41,10.

10. Pročež ti, kteříž hledají pádu duše mé, sami * vejdou do největší hlubokosti země. *4 Mojš.16,31 násl.

11. Zabijí * každého z nich ostrostí meče, i budou líškám za podíl. *Jer.18,21.

12. Král pak veselí se bude v Bohu, i každý, kdož * skrze něho přísahá, chlubí se bude; nebo † ústa mluvících lež zapána budou. *5 Mojs.8,18. †Zalm.107,42.

ŽALM LXIV.

David se Bohu modlí, aby jej před úklady protivníků ochránil. 8. Za tím dává sobě dobrou naději, že to Bůh učiní, a onyho strážiti ráčí.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův.

2. Slyš, * ó Bože, hlas můj, když naříkám, před hrůzou nepřítelů ostříhej život mého. *Zalm.27,7.

3. Skrej mne před úklady zlostníků, před zbouřením těch, kteříž páší nepravost,

4. Kterž naostřili jako meč * jazyk svůj, naměřili střelu svou, řeč přehořkou, *Zalm.55,22; 59,8.

5. Aby stříleli * z skrýší na upříměho; nenadále naň vystřelují, aniž se koho bojí. *Zalm.11,2.3.

6. Zatvrzují se ve zlém, smlouvají se, jak by poléci mohli osídla, a říkají: Kdo * je spatří? *Job 22,13. Zalm.94,7.

7. Vyhledávají snažně nešlechtnosti, hyneme od rad přelstivých; takť vnitřnost a srdce člověka hluboké jest.

8. Ale jakž Bůh vystřelil na ně prudkou střelu, poražení budou.

9. A ku pádu je * přivede * vlastní jazyk jejich; vzdáli se jich každý, kdož by je viděl. *Zalm.7,16.

10. I budou se báti všickni lidé, * a ohlašovati skutek Boží, a k srozumívání dílu jeho příčinu dadí. *2 Mojs.8,19.

11. Spravedlivý pak * veselí se bude v Hospodinu, a v něm doufati, anobř chlubí se budou všickni, kteříž jsou upříměho srdce. *Zalm.32,11; 68,4.

ŽALM LXV.

David Boha velebí i z duchovného požehnání, kteréhož církví udílí, 8. i z čamého, kteréž ač na všecken okrslek zemský, však nejvíce na svůj lid vylévati ráčí.

1. Přednímu z kantorů žalm, Davidova píseň.

2. Na tobě přestávati *sluší*, ó Bože, tebe na Sionu chváliti, a tu tobě slib * vyplňovati. *Zalm.50,14.

3. Tu k tobě modlitbu vyslyšajícímů všeliké tělo přicházeti bude.

4. Mnohé nepravosti, kteréž * se zmocnily nás, a † přestoupení naše ty očistíš. *Zalm.38,4.5. †Izai.58,4.5 násled.

5. Blahoslavený, *kohož* vyvoluješ, a přivedíš, *aby* obýval v síňcích tvých. *Tuť* nasycení budeme dobrým domu tvého, v svatyni chrámu tvého.

6. Předivné věci podlé spravedlnosti nám mluvíš, Bože spasení našeho, naděje všech konců země i moře dalekého,

7. Kterž upevňuješ hory * mocí svou, silou jsa přepásán, *Zid.1,3.

8. Kterž skrocuješ zvuk moře, ječení vlnobítí jeho, i bouření se národů,

9. Tak že se báti musejí obyvatelé konců zázraků tvých, *kteréž* nastávaním jitra a večera k plésání přivedíš.

10. Navštěvuješ zemi, a svlažuješ ji, hojně ji obohacuješ. Potok Boží naplňován bývá * vodami, i nastrojuješ obilí jejich †, když ji tak spravuješ. *Zalm.46,5. Jan.4,10.14. †Izai.30,23.

11. Záhony její svlažuješ, brázdy její snižuješ, dešti ji obměkčuješ, a zrostlinám jejím požehnání dáváš.

12. Korunuješ rok dobrotivostí svou, a šlepěje tvé kropí tučností;

13. Skropují pastviště po pustinách, tak že i pahrbkové plésáním přepasování bývají.

14. Přiodiny bývají roviny dobytkem, a údolí přístřina obilím, *tak že* radostí prokřikují, a prozpěvují.

ŽALM LXVI.

Prorok k oslavování Boha všech lidí ponouká 5. i divným Božím všech věcí, 9. zvlášť církeve svatě řízením, 13. i sebe samého za příklad představením.

1. Přednímu z kantorů, píseň žalmu. Plésej Bohu všecka * země. *Zalm.100,1.

2. Zpívejte žalmy k slávě jména jeho, ohlašujte slávu a chválu jeho.

3. Rcete Bohu: Jak hrozný *jsi* v skutcích svých! Pro velikost síly tvé lháti budou tobě nepřátelé tvoji.

4. Všecka země skláněti se tobě a prozpěvovati bude, žalmy zpívati bude jménu tvému. Sélah.

5. Podte a vizte skutky Boží, jak hrozný jest v správě při synech lidských.

6. Obrátil * moře v suchost, † řeku přeshlil nohou *po suše*, tuť jsme se veselili v něm. *2 Mojs.14,21. †Joz.3,14.

7. Panuje * v síle své nade *vším* světem, oči jeho spatřují národy, zpurní nebudou mítí zniku. Sélah. *Zalm.11,5.

8. Dobrořečte národové Bohu našemu, a ohlašujte hlas chvály jeho.

16. Aby mne nezachvátili proudové vod, a nesehltila hlubina, ani se nade mnou zavřela prohlubně.

17. Vyslyšíš mne, Hospodine, neboť jest dobré milosrdenství tvé; vedlé množství slitování svých vzhledniž na mne.

18. A neskrývej * tváři své od služebníka svého, neboť mám úzkost; rychle vyslyš mne. *Žalm.102,3.

19. Přiblíž se k duši mé, a vyprošť ji; pro nepřátele mé vykup mne.

20. Ty znáš * pohanění mé, a zahanbení mé, i potupu mou, před tebouť jsou všickni nepřátelé moji. *v.8.

21. Pohanění potřelo srdce mé, pročej jsem byl v žalosti. Očekával jsem, zdali by mne kdo politoval, ale žádného nebylo, zdali by kdo * potěšiti chtěli, ale nedočkal jsem. *Pláč Jer.1,2,9.

22. Nýbrž místo pokrmu poskytlí * mi žluči, a v žízni mé napájeli mne octem. *Mat.27,34.48. Jan.19,29.

23. Budiž jim stůl jejich před nimi za osidlo *, a pokojný způsob jejich místo síti. *Řim.11,9.

24. Ať se zatmí oči jejich, aby * viděti nemohli, a bedra jejich k stálému přived' zemlení. *Isai.6,9.

25. Vylí na ně rozhněvání své, a prchlivosť hněvu tvého ať je zachváti.

26. Budiž * příbytek jejich pustý, v stáních jejich kdo by obýval, ať není žádného. *Skutk.1,20.

27. Nebo se tomu, jehož jsi * ty zbil, protiví, a o bolesti zraněných svých rozmlouvají. *Isai.53,4,5.

28. Příloz * nepravost k nepravosti jejich, a ať nepřicházejí k spravedlnosti tvé. *Řim.1,24.

29. Necht' jsou vymazáni * z knihy živých, a s spravedlivými ať nejsou zapřáni. *Fl.4,3. Zjev.3,5; 17,8.

30. Já pak ztrápený jsem, a bolestí sevržený, ale spasení tvé, ó Bože, na místě bezpečném postaví mne.

31. I buduť * chváliti jméno Boží s propěvováním, a velebiti je s děkováním. *Žalm.145,1,2.

32. A bude to příjemnější Hospodinu nežli * vůl, neb volek rohatý s rozdělnými kopyty. *Žalm.50,9,13.

33. To když uhlédají tiší, radovati se budou, hledajíce Boha, a * ožive srdce jejich. *Žalm.22,27.

34. Neboť * vyslychá chudé Hospodin, a vězni svými nezhrzí. *Žalm.34,7.

35. Chvaltež ho * nebesa a země, moře i všeliký hmyz jejich. *Žalm.148,1.

36. Bůhť zajisté * zachová Sion, a vzdělá města Judská, i budou tu bydleti, a zemi tu dědičně obdrží. *Žalm.51,20.

37. Tolikéž i * símě služebníků jeho dědičně jí vládnouti budou, a milující jméno jeho v ní přebývati. *Žalm.102,29.

ŽALM LXX.

David svatý bezbočným vyhlášen, 5. pobokným potěšen od Boha štáda.

1. Přednímu z kantorů, *žalm Davidův*, k * připomínání. *Žalm.38,1.

2. Bože, abys mne vytrhl, Hospodine, abys mi spomohl, pospěš. .

3. Zahanbeni buďte, * a zapyřte se, kteříž hledají duše mé; zpět obrácení a v potupu dáni buďte, kteříž se kochají v neštěstí mém. *Žalm.35,4; 40,15.

4. Zpět obrácení buďte za to, že mne k hanbě přivesti usilují ti, kteříž na mne povolávají: * Hahá, hahá. *Žalm.35,21.

5. Ale ať se * radují a veselí v tobě všickni ti, kteříž tě hledají, a ti, kteříž milují spasení tvé, ať říkají vždycky: Vele-slaven budiž Bůh náš. *Žalm.35,27.

6. Já pak * chudý a nutný jsem, ó Bože, pospěšiz ke mně; pomoc má, a vysvoboditel můj ty jsi, neprodlévejž, Hospodine. *Žalm.40,18; 69,30.

ŽALM LXXI.

Prorok vyznav doufání své v Boha, štáda od něho sobě spomoženi, nepřítelům zahanbeni, předkládaje sliby, skutky i slávu jeho, 22. i svou budoucí věčnost k němu.

1. V tebeť, Hospodine, doufám, necht' nejsem zahanben na věky.

2. Vedlé spravedlnosti své * vytrhni mne, a vyprošť mne; nakloň ke mně ucha svého, a spas mne. *Dan.9,16.

3. Budiž mi * skalou obydlí, na niž bych ustavičně utíkal; † prikázal jsi ostříhati mne, nebo skála má i pevnost má ty jsi. *Žalm.61,4. †Žalm.91,11.

4. Bože můj, vytrhni mne z ruky bezbožníka, z ruky převráceného a násilníka.

5. Nebo ty jsi má * naděje, Pane; Hospodine, v tebeť doufám od své mladosti. *Žalm.46,2; 65,6.

6. Na tebe jsem zpolehl hned od života, z břicha matky mé ty jsi mne vyvedl, v tobě *jest* chvála má vždycky.

7. Jako * zázrak byl jsem mnohým, a však ty jsi mé silné doufání. *Ezech.24,24.

8. Ó ať jsou * naplněna ústa má chvá-

lením tebe, přes celý den slavením te-
be. ^{*Zalm.51,17.}

9. Nezamítejž mne v věku starosti;
když zhyne síla má, neopouštějž mne.

10. Nebo mluvili nepřátelé moji proti
mně, a ti, jenž * střehou duše mé, radili
se spolu, ^{*Zalm.56,7.}

11. Pravice: Báh jej opustil, * hoňte a
popadněte jej, nebo kdo by ho vytrhl,
není žádného. ^{*2Mojz.15,9.}

12. Bože, nevzdalujž se ode mne, Bože
můj, * přispějž mi na pomoc. ^{*Zalm.70,1—6.}

13. Necht jsou zahanbeni, a zhynou
protivníci duše mé; příkrytí buďte leh-
kostí a hanbou, kteříž hledají pádu mé-
ho.

14. Já pak ustavičně čekati, a vždy víc
a víc tě chváliti budu.

15. Ústa má budou vypravovati spra-
vedlnost tvou, každého dne spasení tvé,
ačkoli * mu počtu nevím. ^{*Zalm.40,6.}

16. Přistoupě k všelijaké moci Panov-
níka Hospodina, připomínati budu tvou
vlastní spravedlnost.

17. Bože, něil jsi mne od mladosti mé,
a až po dnes * vypravuji o divných či-
nech tvých. ^{*Zalm.77,12.}

18. Protož také i do * starosti a šedin,
Bože, neopouštěj mne, až v známost u-
vedu rámě tvé *tomuto* věku, a všech-
něm potomkům sílu tvou. ^{*Izai.46,4.}

19. Nebo spravedlnost tvá, Bože, vy-
výšena jest, provodiš zajisté věci veli-
ké. Bože, kdo jest podobný tobě?

20. Kterýž ač jsi mi dal * okusiti úzko-
sti velikých a hrozných, *však* zase k ži-
votu *navrátíš* mne, a z propasti země
zase mne vyzdvihneš. ^{*Zalm.34,20.}

21. Rozmnožíš * důstojnost mou, a za-
se utěšíš mne. ^{*Zalm.18,36.}

22. I jáť také budu tě slaviti na nástroji
hudebném, i pravdu tvou, Bože můj;
žalmy tobě zpívati budu na harfě, ó sva-
tý * Izraelský. ^{*3Mojz.20,8.}

23. Plésati budou rtové moji, když žal-
my zpívati budu tobě, i * duše má, kte-
rouž jsi vykoupil. ^{*Zalm.103,2.}

24. Nadto i jazyk můj každý den vy-
pravovati bude spravedlnost tvou; nebo
se * zastyděti a zahanbiti musili ti, jenž
mého pádu hledali. ^{*Zalm.70,3.}

Bože, soudy své králi dej, a spravedl-
nost svou synu královu,

2. Aby soudil lid tvůj v spravedlnosti
a chudé tvé v pravosti.

3. Hory přinesou * pokoj lidu i pahrb-
kové v spravedlnosti. ^{*Zalm.85,5.11.}

4. Sonditi bude * chudé z lidu, a vysvo-
bodí syny nuzného, násilníka pak potře.
^{*Job 36,5. Zalm.45,5.}

5. Báti se budou tebe, dokudž slunce
a měsíc trvati bude, od národu až do
pronárodu.

6. Jako když sstupuje * déšť na přise-
čenou trávu, a jako tíší déšťové skrápě-
jící zemi: ^{*Izai.45,8.}

7. Tak zkvete * ve dnech jeho sprave-
dlivý, a bude hojnost pokoje, dokud
měsíce stává. ^{*Zalm.92,15.}

8. Panovati bude od moře až k moři, a
od řeky až do končin země.

9. Před ním skláněti se budou obyva-
telé pustin vyprahlých, a * nepřátelé je-
ho prach lizati budou. ^{*Izai.49,23.}

10. Králové při moři a z ostrovů počty
mu přinesou, králové Šebejští a Sabej-
ští dary obětovati budou.

11. Nadto * klaněti se jemu budou vši-
ckni králové, všickni národové jemu
sloužiti budou. ^{*v.17. Zalm.86,9.}

12. Nebo vytrhne * nuzného, volajícího
a nátisk trpícího, kterýž nemá spomoc-
níka. ^{*Job 36,15. Zalm.35,10. Izai.61,1.}

13. Smiluje se nad bídým a potřeb-
ným, a * duše nuzných spasí. ^{*Zalm.97,10.}

14. Od lsti a násili vysvobodí duši je-
jich; neboť *jest* * drahá krev jejich před
očima jeho. ^{*Zalm.9,13.}

15. Budeť * dlouhověký, a dávati mu
budou zlato Arabské, a ustavně za něj
se modliti, na každý den jemu dobro-
řečiti budou. ^{*Izai.53,10. Zjev.1,18.}

16. Když se vrže hrst * obilí do země
na vrchu hor, klátiti se budou jako Li-
bán klasové jeho, a kvěsti budou měšťa-
né jako byliny země. ^{*Zalm.65,14.}

17. Jméno jeho bude na věky; dokudž
slunce trvá, děditi bude jméno jeho. A
požehnaní * sobě dávajice v něm všickni
národové, budou ho † blahoslaviti.
^{*1Mojz.12,3. †Zalm.117,1.}

18. Požehnaný * Hospodin Báh, Báh
Izraelský, kterýž sám činí divné věci,
^{*Zalm.41,14.}

19. A požehnané jméno slávy jeho na
věky. Budiž také naplněna slávou jeho
všecka země, Amen i Amen.

ZALM LXXII.

David Salomounovi k správě království jeho potřebných
darů *zdař.* 4. a oslaviv pěkný jeho i Kristův regiment,
18. Boha chválí.

1. Šalomounovi.

20. Skonávají se modlitby Davidovy,
syna * Izai. ^{*1Sam.16,18.}

ŽALM LXXIII.

Prorok v tomto žalmu ukazuje, jak se nad štěstím bezbožných lidí urázel a horšil, 16. a kterak jest sase spokojen.

1. Žalm Azafovi.

Jistě *žeť jest* Bůh dobrý Izraelovi, těm, kteříž jsou * čistého srdce. ^{*Mat.5,8.}

2. Ale nohy mé téměř se * byly ušinu-ly, o málo, že by byli sklouzli krokové moji. ^{*Žalm.94,18.}

3. Když jsem horlil proti bláznivým, vida štěstí * nešlechetných. ^{*Job21,7.}

4. Nebo nebývají vázání až k smrti, ale zůstává v cele síla jejich.

5. V práci lidské nejsou, a s lidmi trestání nebývají.

6. Protož otočení jsou pýchou jako hal-ží, a ukrutnosti *jako* rouchem ozdobným přiodní.

7. Vysedlo tukem oko jejich; majíce hojnost *nad* pomyšlení srdce,

8. Rozpustili jsou, a mluví zlostně, o nátisku velmi pyšně mluví.

9. Stavějí proti nebi ústa svá, a jazyk jejich po zemi se vozí.

10. A protož na to přichází lid jeho, když se jim vody až do vrchu nalívá,

11. Že říkají: Jakť má o tom věděti Bůh silný? Aneb zdaž jest to známé Nejvyššímu?

12. *Nebo* aj, ti bezbožní jsouce, mají pokoj v světě, a dosahují zboží.

13. Nadarmo * tedy v čistotě chovám srdce své, a † v nevinosti ruce své umývám. ^{*Mal.3,14. Žalm.24,4.}

14. Poněvadž * každý den trestán bývám, a kázeň *přichází* na mne každého jitra. ^{*Mat.6,34.}

15. Řeknu-li: Vypravovati budu věci takové, hle, rodina synů tvých dí, že jsem jim kriv.

16. Čtěl jsem to rozumem vystihnouti, ale vidělo mi se pracno.

17. Až jsem všel do svatyni Boha silného, *tu* jsem srozuměl * poslední věci jejich. ^{*Mal.3,18.}

18. Jistě že jsi je na místech plyzkých postavil, a uvržeš je v spustliny.

19. *Aj*, jakť přicházejí na spuštění jako v okamžení! Mizejí * a hynou hrůzami, ^{*Žalm.37,38.}

20. Jako snové tomu, *kdož* proctí; Pane, když je probudíš, obraz ten jejich za nic položíš.

21. Když zhořklo srdce mé, a ledví má bodena byla,

22. Nesmyslný jsem byl, aniž jsem co znal, *jako* hovádka byl jsem před tebou.

23. A však vždycky *jsem byl* s tebou, nebo jsi mne * ujal za mou pravici. ^{*Žalm.37,24.}

24. Podlé rady své veď mne, a potom v slávu přijmeš mne.

25. Kohož bych měl na nebi? A mimo tebe v žádném líbosti nemám na zemi.

26. Ač tělo i srdce mé hyne, skála srdce mého, a * díl můj Bůh *jest* na věky. ^{*Pisť Jer.3,24.}

27. Nebo aj, ti, kteříž se vzdalují tebe, zahynou; vytínáš ty, kteříž * cizoloží *odcházením* od tebe. ^{*Ep. Jud.v.7.}

28. Ale mně nejlépe jest přidržeti se Boha; *pročež* skládám v Panovníku Hospodinu doufání své, abych * vypravoval všecky skutky jeho. ^{*Žalm.66,16.}

ŽALM LXXIV.

Lid Boží oplakáváje tobo, jak se s nimi v zajetí Babylon-akém dále, 12. s doufáním se modlí za své pro slávu Bo-ží vysvobození a nepřátel zahanbení.

1. Vyučující, Azafův.

Proč, ó Bože, nás tak do konce * zamítáš? *Proč* rozničena jest prchlivost tvá proti stádcí pastvy tvé? ^{*Žalm.44,24.}

2. Rozpomeň se na shromáždění své, jehož jsi od starodávna dobyl a vykoupil, na proutek dědictví svého, na Sion horu tu, na níž přebýváš.

3. Přispějí k hrozným pustinám. Jak všecko pohubil nepřítel v svatyni!

4. Řvali nepřátelé tvoji u prostřed shromáždění tvých, a na znamení toho zanechali množství korouhví svých.

5. Za hrdinu jmin byl ten, kterýž co nejvýše zdvihl sekeru, roubaje vazbu dříví jeho.

6. A nyní již řezby jeho napořád sekerami a palicemi otloukají.

7. Uvrhli * oheň do svatyně tvé, na zem *zřítivoše*, poškvřnili přibýtku jména tvého. ^{*2Kral.25,9.}

8. Řekli v srdci svém: Vyhubme je napořád. Takž vypálili všecky stánky Boha silného v zemi.

9. Znamení svých nevidíme, jižž není proroka, aniž jest mezi námi, kdo by věděl, dokud to *stane*.

10. I dokudž, ó Bože, útržky činiti bude odpůrce? A nepřítel ustavičně-liž rouhati se bude jménu tvému?

11. Proč zdržuješ ruku svou, a pravice své z lána svého *nevznesíš?*

12. Však jsi ty, Bože, král můj od starodávna, působíš * hojně spasení u prostřed země. *Zalm.68,21; 121,1.2.nasl.

13. Ty silou svou rozdělil jsi moře, a potěls hlavy draků v vodách.

14. Ty jsi potěl hlavu Leviatanovi, dal jsi jej za pokrm lidu na poušti:

15. Ty jsi * otevřel vrchoviště a potoky, ty jsi osušil i řeky prudké. *2Mojš.17,6.

16. Tvůj jest den, tvá jest také i noc, světlo i slunce ty jsi učinil.

17. Ty jsi založil všechny končiny země, léto i zimu ty jsi sformoval.

18. Rozpomeniž se na to, že útržky činil ten odpůrce Hospodinu, a lid bláznivý jak se jménu tvému rouhal.

19. Nevydávejž té zběři duše hrdličky své, na stádece chudých svých nezapomínej se na věky.

20. Ohlédni se na smlouvu; nebo plní jsou i nejtímavější koutové země pešeí ukrutnosti.

21. Nechažť bídní neodcházejí s hanbou, chudý a nuzný ať chváli jméno tvé.

22. Povstaniž, ó Bože, a veď při svou, rozpomeň se na pohanění, kteréžť se děje od nesmyslných na každý den.

23. Nezapomínej se na vykřikování svých nepřátel, a na hluk proti tobě povstávajících, kterýž se silí ustavičně.

ZALM LXXV.

David uslyšev, že Abner zabit, boje se nových nesází, 3. Bohu slib činí, že povinnost svou věrně konáti, 10. i věčnost svou k němu snadně prokazovati chce.

1. Přednímu z kantorů, jako: Nezahlazuj, zalm Azafův, a píseň.

2. Oslavujeme * tě, Bože, oslavujeme; nebo že jest blízké jméno tvé, vypravují to předivní skutkové tvoji. *Zalm.9,2.

3. Když přijde čas uloženy, já právě souditi budu.

4. Rozplynula * se země i všickni obyvatelé její, já utvrdím sloupy její. Sélah. *Joz.2,9.24.

5. Dím bláznům: Neblázněte, a bezbožným: Nevyzdvihujte rohů.

6. Nevyzdvihujte proti Nejvyššímu rohů svých, aniž mluvíte tvrdošijně.

7. Nebo ne od východu, ani západu, ani od severu, ani od jihu, *Zalm.124,8.

8. Ale Bože Bůh soudce jednoho * ponižuje, a druhého povyšuje. *1Sam.2,7.

9. Kalich * zajisté jest v rukou Hospo-

dinových, a to vina kalného plný nalitý, z něhož nalévati bude, tak že i kvasnice jeho vyváží, a vypijí všickni bezbožníci země. *Zalm.60,5.

10. Já pak zvěstovati budu *skutky Páně* na věčnost, žalmy zpívati budu * Bohu Jákobovu. *Zalm.78,7.

11. A všechny * rohy bezbožníků srážím, rohové pak spravedlivého vyvýšeni budou. *v.5.6.

ZALM LXXVI.

Lid Boží se vysvobodil sebe z rukou Assyračů Bohu díky činí, 12. k další počtě a službě Boží se vespolek připomínaje.

1. Přednímu z kantorů na neginot, zalm Azafův a píseň.

2. Znáám jest Bůh v Judstvu, a v Izraeli veliké jméno jeho.

3. V Sáleem jest stánek jeho, a obydlé jeho * na Sionu. *Zalm.9,12; 74,2.

4. Tamť jest polámal ohnivě šipy lučišť, vězu a meč, i válku. Sélah.

5. Slavný jsi učiněn a důstojný horami loupeže.

6. V loupež dáni jsou udatní srdcem, zesnuli snem svým, aniž nalezly zmužilé hrdiny síly v rukou svých.

7. Od zehráni tvého, ó Bože Jákobův, i vůz * i kůň tvrdě zesnuli. *2Mojš.15,1.2.1.

8. Ty jsi, ty velmi hrozný, a * kdo jest, ješto by před tebou ostál v rozhněvání tvém? *Zalm.90,7.

9. Když s nebe dávaš slyšeti výpověď svou, země se bojí a tichne,

10. Když povstává * k soudu Bůh, aby zachoval všechny pokorné na zemi. Sélah. *1Sam.34,8.

11. Zajisté i hněv člověka chváliti tě musí, a ostatek zřivosti skrotíš.

12. Sliby číňte a pláte Hospodinu Bohu vašemu; kteřížkoli jste vůkol něho, přinášejte dary Přehroznému.

13. Onť odjímá ducha knížatům, a k hrůze * jest králům zemským. *Zalm.47,3.

ZALM LXXVII.

David ukazuje, jak se v svých těžkostech utíká k Bohu o pomoc, 6. předkládaje při tom odpor těla, 11. i vítězství ducha proti tělu, a jak se v douhání k Bohu utvrzoval.

1. Přednímu kantoru z potomků Jedutunových, s Azafem, zalm.

2. Hlas můj k Bohu, když volám, hlas můj k Bohu, aby ucha naklonil ke mně.

3. V den * sroužení svého Pána hledal jsem, v noci ruce své rozprostíral jsem bez přestání, a nedala se potěšiti duše má. *Zalm.50,15.

4. Na Boha * zpomínal jsem a kormoutil se, přemýšleval jsem, a úzkostmi svírán byl duch můj. Sélah. *Isai.26,16.

5. Zdržoval jsi oči mé, aby bděly; po-třín jsem byl, aniž jsem mluvití mohl.

6. I * přicházeli mi na paměť dnové předešlé, a léta dávná. *Žalm.143,5.

7. Rozpomínal jsem se v noci na zpěvy své, v srdci svém přemýšleval jsem, a zpytoval to duch můj, pravě:

8. Zdali na věky * zažene Bůh? Nikdy-liž již více lásky neukáže? *Žalm.79,5.

9. Zdali do konce přestane milosrdenství jeho? A konec vezme slovo od pokolení až do pokolení?

10. Zdali se zapomněl smilovávati Bůh silný? Zdaž zadržel v hněvě milosrdenství svá? Sélah.

11. I řekl jsem: Toť jest má smrt. Ale učinit proměnu * pravice Nejvyššího. *Žalm.16,8.

12. Rozpomínati se budu na skutky Hospodinovy, a * připomínati sobě divné činy tvé, od starodávna, *Žalm.71,17.

13. A přemýšlovati o všelikém díle tvém, a o skutech tvých mluvití.

14. Bože, svatá jest cesta tvá. Kdo jest silný, veliký, jako Bůh?

15. Ty jsi ten Bůh silný, jenž činíš divné * věci; uvedl jsi v známost mezi národy sílu svou. *Žalm.98,1.

16. Vysvobodil jsi ramenem lid svůj, syny Jákobovy a Jozefovy. Sélah.

17. Vidělyť * jsou tě vody, Bože, viděly tě vody, a zstrašily se; pohnuly se také i hlubiny. *Žalm.97,4.

18. Vydali povodně oblakové, vydala hřmot * nebesa, ano i kameníčko tvé skákalo. *Žalm.18,14,15, 29,3.

19. Vznělo hřmání tvé po obloze, blyskání osvěcovalo okřesek zemský, pohybovala se a třásla země.

20. Skrze moře byla cesta tvá, a stezky tvé skrze vody veliké, a však šlepejí tvých nebylo znáti.

21. Vedl * jsi jako stádo lid svůj skrze Mojiše a Arona. *2 Moja.12,37; 14,22.

ŽALM LXXVIII.

Prorok k známosti Boží a počtě jeho sloufí, 5. předkládáním učení slova 12. a skutků Páně, 13. zvláště dobrodini, 30. metel, 43. pomst nad nepříteli, 59. i nad spurnými z Izraele, 67. a přichylnosti Božské k Judovi.

1. Vyučující, Azafovi.

Pozoruj, lide můj, zákona mého, nakloňte uši svých k slovům úst mých.

2. Otevru * v podobenství ústa svá, vypravovati budu příповідky starobylé. *Žalm.49,5. Mat.13,35.

3. Co jsme slychali i poznali, a co nám otcové naši vypravovali,

4. Nezatajíme toho před syny jejich, kteříž budoucím potomkům svým vypravovati budou chvály Hospodinovy, ano i moc jeho a divné skutky jeho, kteréž činil.

5. Neboť jest vyzdvihl svědectví v Jákobovi, a zákon vydal v Izraeli, což přikázal * otcům našim, aby v známost u-vodili synům svým, *1 Moja.18,19.

6. Aby to poznal věk potomní, synové, kteříž se zroditi měli, a ti povstanouce, aby vypravovali dítkám svým,

7. Aby pokládali v Bohu naději svou, a nezapomínali se na skutky Boha silného, ale ostříhali přikázání jeho,

8. Aby nebyvali jako otcové jejich, pokolení * zpurné a protivné, národ, kterýž nenapravil srdce svého, a nebyl věrný Bohu silnému duch jeho. *5 Moja.32,5,6.

9. Jako synové Efraim zbrojnili, ať u-měle z lučistě stříleli, však * v čas boje zpět se obrátili. *Žalm.140,8.

10. Nebo neostříhali smlouvy Boží, a v zákoně jeho zpěchovali se choditi.

11. Zapomenuli se na činy jeho, a na divné skutky jeho, kteréž jim ukázal.

12. Před otcí jejich činil divy v zemi Egyptské, na poli Soan.

13. Rozděлил * moře, a převedl je; učinil, abyť stály vody jako hromada. *2 Moja.14,21,22. 1K.15,8.

14. Vedl je * ve dne v oblace, a každé noci v jasném ohni. *2 Moja.13,21.

15. Protrhl * skály na poušti, a napájel je jako z propasti velikých. *2 Moja.17,6. Žalm.105,41. 1 Kor.10,4.

16. Vyvedl potoky z skály, a učinil, aby vody tekly jako řeky.

17. A však vždyy přičiněli hříchtů proti němu, a popouzeli Nejvyššího na poušti.

18. A * pokoušeli Boha silného v srdci svém, † žádajíce pokrmu podlé libosti své. *1 Kor.10,9. †4 Moja.11,4.

19. A mluvili proti Bohu, řkouce: Zda-liž bude moci Bůh silný připravití stůl na této poušti?

20. Aj, udeřil jest v skálu, a tekly vody, a řeky se rozvodnily. Zdali také bude moci dáti chleba? Zdali nastrojí masa lidu svému?

21. A protož uslyšav Hospodin, rozhněval se, a oheň zažžen jest proti Jákobovi, a prechlivost vstoupila na Izraele,

22. Proto že se nedověřili Bohu, a neměli naděje v spasení jeho,

23. Ačkoli rozkázal oblakům shůry, a průduchy nebeské otevřel,

24. A dštil na ně * mannou ku pokrmu, a obilí nebeské dával jim. ^{*2 Mojs. 16, 14.}

25. Chléb mocných jedl člověk, seslal jim pokrmů do sytosti.

26. Obrátil vítr východní u povětrí, a přivedl mocí svou vítr polední.

27. I dštil na ně * masem jako prachem, a ptactvem pernatým jako pískem mořským. ^{*4 Mojs. 11, 31.}

28. Spustil je do prostřed vojska jejich, a všudy vůkol stanů jejich.

29. I jedli, a nasyceni jsou hojně, a dal jim to, čehož žádali.

30. Ještě nevyplnili žádosti své, ještě pokrm byl v ústech jejich,

31. A * v tom prechlivost Boží připadla na ně, a zbil tučné jejich, a přední Izraelské porazil. ^{*4 Mojs. 11, 33.}

32. S tím se všim vždy ještě hřešili, a nevěřili předivným skutkům jeho.

33. A protož dopustil na ně, že marně skonali dny své, a léta svá s chvátáním.

34. Když je hubil, jestliže ho hledali, a zase k Bohu silnému hned na úsvitě se navraceli,

35. Rozpomínajíce se na to, že Bůh *byl* skála jejich, a Bůh silný nejvyšší vykupitel jejich:

36. (Ačkoli mu s * pochlebenstvím mluvili ústy svými, a jazykem svým lhalí jemu, ^{*Isai. 29, 13.}

37. A srdce jejich nebylo upřímé před ním, aniž se věrně měli v smlouvě jeho,)

38. On jsa milosrdný, odpouštěl nepravosti jejich, a nezahladil *jich*; častokrát odvracel hněv svůj, a nezbuzoval vši zřivost své.

39. Nebo pamatoval, že jsou tělo, vítr, kterýž odchází, a nenavracuje se zase.

40. Kolikrát jsou ho dráždili na poušti, a k bolesti přivodili na pustinách.

41. Týž i týž navracujíce se, pokoušeli Boha silného, a * svatému Izraelskému cfe vyměřovali. ^{*Zalm. 71, 22.}

42. Nepamatovali na moc jeho, a na ten den, v kterémž je vysvobodil z ssouzení,

43. Když činil v Egyptě znamení svá, a zázraky své na poli Soan,

44. Když * obrátil v krev řeky a potoky jejich, tak že *jich* píti nemohli. ^{*2 Mojs. 7, 20.}

45. Dopustil * na ně směsici žízal, aby je žraly, a záby, aby je hubily. ^{*2 Mojs. 8, 6. 24.}

46. A dal * chroustům úrody jejich, a úsilí jejich kobyčkám. ^{*2 Mojs. 10, 13. 15.}

47. Stloukl * krupami révi jejich, a stromy fíkové jejich ledem. ^{*2 Mojs. 9, 25.}

48. Vydal krupobití na hovada jejich, a na dobytek jejich uhlí řefavé.

49. Poslal na ně prechlivost hněvu svého, rozpálení, zřivost i ssouzení, dopustiv na ně anděly zlé.

50. Uprostrannil stezku prechlivosti své, neuchoval od smrti duše jejich, ano i na hovada jejich mor dopustil.

51. A pobil * všecko prvorozené v Egyptě, prvotiny síly v stanicích Chamových. ^{*2 Mojs. 12, 29.}

52. Ale lid * svůj vyvedl jako ovce, a vodil se s nimi jako s stádem po poušti. ^{*2 Mojs. 13, 18. Zalm. 77, 21.}

53. Vodil * je v bezpečnosti, tak že se nestrášili, nepřátely pak jejich přikrylo moře, ^{*2 Mojs. 14, 19. 22. 27.}

54. Až je přivedl ku pomezí svatosti své, na horu tu, kteréž * dobyla pravice jeho. ^{*Zalm. 80, 16.}

55. Vyhnav * před tváří jejich národy, způsobil to, aby jim na provazec dědictví t jejich přišli, a aby přebývala v stanicích jejich pokolení Izraelská. ^{*Joz. 13, 6. Zalm. 44, 3. +5 Mojs. 32, 8. 9.}

56. Však vždy předce pokoušeli a dráždili Boha nejvyššího, a svědectví jeho neostříhali.

57. Ale zpět odšedše, převráceně činili, jako i předkové jejich; uchýlili se jako mylné * lučisté. ^{*Ozeáš. 7, 16.}

58. Nebo popouzeli ho výsostmi svými, a rytinami svými k horlení přivedli jej.

59. Slyšel Bůh, a rozhněval se, a u velikou ošklivost vzal Izraele,

60. Tak že opustiv příbytek v Sílo, stánek, *kterýž* postavil mezi lidmi,

61. Vydal v zajetí sílu svou, a slávu svou v ruce nepřítele.

62. Dal pod meč lid svůj, a na dědictví své se rozhněval.

63. Mládence jeho * sežral oheň, a panny jeho nebyly chváleny. ^{*Job 1, 16.}

64. Kněží * jejich od meče padli, a vdovy jejich neplakaly. ^{*1 Sam. 22, 17.}

65. Potom pak * proctil Pán jako ze-
ma, jako silný rek, kterýž po vině sobě
vykřikuje. ^{*Mat. 8, 24.}

66. A ranil nepřátely své po zadu, a u
věčné pohanění je vydal.

67. Ačkoli pak pohrdl stánkem Joze-
fovým, a pokolení Efraimova nevyvolil,

68. Však vyvolil pokolení Judovo, ho-
ru Sion, kterouž zamiloval.

69. A vystavěl sobě, jako hrad vysoký,
svatyni svou, jako zemi, kterouž
utvrdil na věky.

70. A vyvolil * Davida služebníka svého,
zvaz jej od chlévů stáda. ^{*1 Sam. 16, 11 násl.}

71. Když chodil za ovcemi březími, za-
vedl jej, aby * pásł Jákoba, lid jeho, a
Izraele, dědictví jeho. ^{*2 Sam. 5, 2.}

72. Kterýž pásł je v upřímnosti srdce
svého, a zvláštní opatrností rukou svých
vodil je.

ŽALM LXXIX.

Na veliké své těžkosti a ukrutnost nepřátel církev tusebně před Bohem naštká, 6. vedle toho, aby nepřátely jejich strestal, jim pak hříchy odpustil, ponížšené prostce, 18. vděčnost společnou osvědují.

1. Žalm Azafovi.

Ó Bože, vtrhli pohané do dědictví tvého,
poškvrnili chrámu svatosti tvé, obrátili
Jeruzalém v hromady.

2. Dali těla mrtvá služebníků tvých za
pokrm ptákům nebeským, těla svatých
tvých šelmám zemským.

3. Vylili krev jejich jako vodu okolo
Jeruzaléma, a nebyl, kdo by je pocho-
vával.

4. Vydání * jsme v pohanění sousedům
naším, v posměch a žert těm, kteříž
jsou vůkol nás. ^{*Žalm. 44, 14; 89, 42.}

5. Až * dokud, ó Hospodine? Na věky-
liž se hněvati budeš, a hořeti bude jako
oheň horlení tvé? ^{*Žalm. 77, 8; 85, 6.}

6. Vylí * hněv svůj na národy, kteříž
tě neznají, a na království, kteráž jmé-
na tvého nevzývají. ^{*Jer. 10, 25.}

7. Neboť jsou sežrali Jákoba, a obydlí
jeho v poustku obrátili.

8. Nezpomínej * nám dřevních nepravo-
stí našich, rychle ať předejdou nás
milosrdenství tvá, neboť jsme velmi znu-
zeni. ^{*Žalm. 25, 7. Izai. 64, 9.}

9. Pomoz nám, ó Bože spasení našeho,
pro slávu jména svého; * vytrhni nás, a
buď milostiv hříchům našim pro jméno
své. ^{*Žalm. 89, 9.}

10. Proč mají říkati * pohané: Kdež

jest Bůh jejich? Budíž znám mezi poha-
ny, před očima našima, skrze pomstu
krve služebníků svých, kteráž jest vy-
lita. ^{*Žalm. 42, 4. Joel. 2, 17.}

11. Vstupiž před obličej tvůj lkání vě-
zňů, a podlé velikosti síly své zanechej
ostatků k smrti oddaných.

12. A odplat sousedům našim sedmer-
násobně do lůna jejich za * pohanění,
kterých jsou tobě činili, ó Pane. ^{*Žalm. 89, 52.}

13. My pak, lid * tvůj a ovce pastvy tvé,
slavití tě budeme na věky; od národu
do pronárodu vypravovati budeme chvá-
lu tvou. ^{*Žalm. 100, 2.}

ŽALM LXXX.

Církev Boží v sajetí na vysvobození modlí se Bohu, 5. těž-
kosti své vytká, 9. předešle Boží dobrodiní, 13. i při-
tomný způsob svůj ukazuje, a vždy milosti i ochrany
žádá.

1. Přednímu z kantorů na šošannim,
žalm svědectví, Azafovi.

2. Ó pastýři * Izraelský, pozoruj, kterýž
vodíš Jozefa jako stádo, kterýž se-
díš † nad cherubíny, ó zastkvějš se.
^{*Žalm. 23, 1. †1 Sam. 4, 4. Izai. 37, 16.}

3. Před Efraimem, Beniaminem a Ma-
nasse vzbud moc svou, a přispěj k spa-
sení našemu.

4. Ó Bože, navrať nás, a dejž, ať nám
svítí obličej tvůj, a spasení budeme.

5. Hospodine Bože zástupů, dokudž se
přísně stavěti budeš k modlitbám lidu
svého?

6. Nakrmil jsi je * chlebem pláče, a
dals jim vypítí slz míru velikou. ^{*Žalm. 102, 10.}

7. Postavils nás k sváru sousedům na-
ším, a nepřátelé naši aby sobě posměch
z nás činili.

8. Ó Bože zástupů, navrať nás, a dej,
ať nám * svítí obličej tvůj, a spasení bu-
deme. ^{*1 Mojs. 32, 30.}

9. Ty jsi kmen vinný z Egypta pře-
nesl, vyhnal jsi pohany, a vsadils jej.

10. Uprázdnil jsi mu, a učinils, aby se
vkořenil, i zemi naplnil.

11. Přikryty jsou hory stínem jeho, a
révi jeho jako nejvyšší cedrové.

12. Vypustil ratolesti své až k moři, a
až * do řeky rozvody své. ^{*2 Mojs. 23, 31.}

13. I pročež jsi rozbořil hradbu vinice,
tak aby * každý, kdož by tudý šel, trhati
z ní mohl? ^{*Žalm. 89, 42. Izai. 5, 5, 6.}

14. Vepř divoký zryl ji, a zvěř polní
spásla ji.

15. Ó Bože zástupů, obrať se již, po-

patř s nebe, viz a navštív kmen vinný tento,

16. Vinici tu, kterouž * štípila pravice tvá, a mladistvé révi, kteréž jsi zmocnil sobě. *Zalm.78,54. Isai.5,7.

17. Popálenat jest ohněm a poroubána, od žehráni obličej tvého hyne.

18. Budiž ruka tvá nad mužem pravice tvé, nad synem člověka, kteréhož jsi zmocnil sobě,

19. A neodstoupímet od tebe; zachovej nás při životu, ať jméno tvé vzýváme.

20. Hospodine Bože zástupů, * navrať nás zase, a dej, ať nám svítí obličej tvůj, a spasení budeme. *v.8.

ŽALM LXXXI.

Orkev k oslavování Boha se ponoukaje, 7. řek samého Boha (o dobrodincích jim činěných a neposlušnosti jejich, ať i o tom, co by jim byl učinil, kdyby ho byli poslouchali,) k nim mluvenou připomíná.

1. Přednímu z kantorů na gittit, Azafovi.

2. Plésejte * Bohu, síle naší, prokřikujte Bohu Jákobovu. *Zalm.46,2.

3. Vezměte žaltář, přidejte buben, harfu libou a loutnu.

4. Trubte trubou na novměsíce, v uložný čas, v den slavnosti naší.

5. Nebo toť jest ustavení v Izraeli, řád Boha Jákobova.

6. Na svědectví v Jozefovi vyzdvihl jej, když byl vyšel proti zemi Egyptské, kdež jsme jazyk neznámý slyšati musili.

7. Osvobodil jsem, *dt Báh*, od břemene rameno jeho, a ruce jeho nádob zednických zproštěny byly.

8. V ssouzení tom, když jsi volal, vytrhl jsem tě, vyslyšel jsem tě z skryše hromu, * zkušoval jsem tě při vodách sváru. Sélah. *2Mojz.17,6,7. 4Mojz.20,13.

9. *Řeklť jsem*: Slyš, * lide můj, a osvědčím se tobě, ó Izraeli, budeš-li mně poslouchati, *Zalm.50,7.

10. A nebude-li mezi vámi Boha jiného, a nebudeš-li se klaněti Bohu cizímu.

11. Já jsem * Hospodin Báh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, otevřiť jen ústa svá, a naplnímť je. *2Mojz.20,2. +Přtl.31,8,9.

12. Ale neuposlechl lid můj hlasu mého, a Izrael nepřestal na mně.

13. A protož * pustil jsem je v žádost srdce jejich, i chodili po radách svých. *Skutk.14,16. Řim.1,24.

14. Ó byt' mně byl lid můj poslouchal, a Izrael po cestách mých chodil,

15. Tudíž bych já byl * nepřátely jejich snížil, a na protivníky jejich obrátil ruku svou. *Ozeáš.7,18.

16. A ti, kteříž v nenávisti mají Hospodina, tlisně by se jim poddávati musili, i byl by čas jejich až na věky.

17. A krmil bych je byl jádrem pšenice, a medem z skály sytil bych je.

ŽALM LXXXII.

V žalmu tomto Báh soudce a správce světa 2. třesce, 3. napomíná, 5. nad nimi nařká, 6. a smrti jim hrozí; 8. při konci pak prorok za obnovení správy světa se modlí.

1. Žalm Azafův.

Báh stojí v shromáždění Božím, u prostřed bohů soud čině, a *dt*:

2. Dokudž souditi budete nespravedlivě, a * osoby nešlechetných přijímati? Sélah. *5Mojz.1,17. Přtl.17,15.

3. Zastávejte * bídného a sirotka, utištěného † a chudého spravedliva vyhlášte. *Isai.1,17. +Zalm.45,5.

4. Vytrhněte bídného a nuzného, z ruky nešlechetných vytrhněte ho.

5. Ale nevědí nic, nerozumějí nic; ve tmách ustavně chodí, až se *proto* všickni základové země pohybují.

6. Řeklť jsem já byl: Bohové * jste, a synové Nejvyššího vy všickni; *Jan.10,34.

7. A však jako i *jiní* lidé zemřete, a jako jeden z knížat padnete.

8. Povstaniž, ó Bože, suď zemi; nebo ty * dědičně vládneš všemi národy. *Zalm.2,8.

ŽALM LXXXIII.

Bezbožná usilování nepřátel proti lidu Božímu předsvzatá prorok připomenuv, 10. pomsty 17. pro rozšířen Boží slávy jim žádá.

1. Píseň a žalm Azafův.

2. Bože, * neodmkluj se, nečin se ne-slyše, aniž se upokoj, *ó Bože* silný. *Zalm.28,1.

3. Nebo aj, * nepřátelé tvoji se bouří, a ti, kteříž tě v nenávisti mají, pozdvihují hlavy. *Zalm.81,16.

4. Chyťte tajné rady proti lidu tvému skládají, a radí se proti těm, kteréž ty skrýváš,

5. Říkajíce: * Poďte, a vyhláďme je, ať nejsou národem, tak aby ani zpomínáno nebylo více jména Izraelova. *Jer.11,19.

6. Jednomyslněť se na tom spolu snesli, i smlouvnou se proti tobě zavázali,

7. Stánkové Idumejští a Izmaelitští, Moabští a Agarenští,

8. Gebálští a Ammonitští, a Amalechitští, Filistinští s obyvateli Tyrskými.

9. Ano i Assyřtí spojili se s nimi, jsouce na ruku synům Lotovým. Sélah.

10. Učiniž jim jako * Madianským, jako † Zizarovi, a jako Jabínovi při potoce Cison, *Soud.7,25. †k.4,15,21.

11. Kteříž jsou do konce vyhlazeni v Endor, a učinění hnůj země.

12. Nalož s nimi a s vůdci jejich jako s * Gorébem, jako s Zébem, jako s Zebahem, a jako s Salmunou, se všemi knížaty jejich. *Soud.7,25.

13. Neboť jsou řekli: Uvažme * se dědičně v příbytky Boží. *Žalm.74,8.

14. Můj Bože, učiň to, ať jsou jako chumelice, a jako stéblo před větrem.

15. Jakož oheň spaluje les, a jako plamen zapaluje hory,

16. Tak ty je vichřicí svou stíhej, a bouří svou ohrom je.

17. Naplň tváře jejich zahanbením, tak aby hledali jména tvého, Hospodine.

18. Nechať se hanbí a děsí na věčné časy, a ať potupu nesou a zahynou.

19. A tak ať poznají, že ty, kterýž sám jméno máš * Hospodin, jsi nejvyšší nade vši zemí. *2 Mojs.14,4.

ŽALM LXXXIV.

Opravdové své toužení po příbytcích Božích a službách svatých prorok předloživ, 9. žádá v nich stále zůstávati, a dobroty Hospodinovy užívatí.

1. Přednímu z kantorů na gittit, synů Chóre, žalm.

2. Jak jsou * milí příbytkové tvoji, Hospodine zástupů! *4 Mojs.24,5.

3. Žádostiva * jest a velice touží duše má po síncích Hospodinových; srdce mé, i tělo mé pléše k Bohu živému. *Žalm.26,8,7; 27,4.

4. Ano i ten vrabec nalezl sobě místo a vlaštovice hnízdo, v němž by schránila mladé své, při oltářích tvých, Hospodine zástupů, králi můj a Bože můj.

5. Blahoslavení, kteříž přebývají v domě tvém, tiž tebe na věky chváliti budou. Sélah.

6. Blahoslavený člověk, jehož * síla jest Hospodin, a v jejichž srdci jsou stezky kroků jejich, *Žalm.18,2,3.

7. Ti, kteříž jdouce přes údolí moruší, za studnici jej sobě pokládají, na něž i déšť požehnání přichází.

8. Berou se houf za houfem, a ukazují se před Bohem na Sionu.

9. Hospodine Bože zástupů, * vyslyš modlitbu mou, pozoruj, ó Bože Jákobův. Sélah. *Žalm.5,2,3.

10. Pavézo naše, popať, ó Bože, a viz tvář pomazaného svého.

11. Nebo lepší jest den v síncích tvých, než jinde tisíc; zvolil jsem sobě raději u prahu seděti v domě Boha svého, nežli přebývati v stáncích bezbožníků.

12. Nebo Hospodin Bůh jest * slunce a pavéza; tuť milosti i slávy udílí Hospodin, aniž odepre † čeho dobrého chodícím v upřímnosti. *1 Mojs.15,1. †Žalm.23,1.

13. Hospodine zástupů, blahoslavený člověk, kterýž naději skládá v tobě.

ŽALM LXXXV.

Dobrodiní Božská předěšlým činěná připomínaje lid Boží, za podobná v podobné příčině Bohu se modlí, 9. a hledá na Boží sliby, ustavuje se v naději o naplnění též modlitby.

1. Přednímu z kantorů, synů Chóre, žalm.

2. Laskavěs se, Hospodine, *někdy* ukazoval k zemi své, přivedls zase z vězení Jákoba.

3. Odpustil jsi nepravost lidu svého, přikryls všeliký hřích jejich. Sélah.

4. Zdržels všecken hněv svůj, odvrátils od zřivosti prehlivost svou.

5. Navrať se zase k nám, ó Bože spasení našeho, a učiň přítrž hněvu svému proti nám.

6. Zdalíž na věky * hněvati se budeš na nás? A protáhneš zřivost svou od národu do pronárodu? *Žalm.77,8.

7. Zdalíž ty obrátě se, neobživíš nás, tak aby se lid tvůj veselil v tobě?

8. Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své, a spasení své dej nám.

9. *Ale* poslechnu, co říká Bůh ten silný, Hospodin. Jistě žeť mluví pokoj k lidu svému, a k svatým svým, než aby se nenavracovali zase k bláznovství.

10. Zajisté žeť jest * blízké těm, kteříž se ho bojí, spasení jeho, a přebývati bude sláva v zemi naší. *Žalm.145,18,19.

11. Milosrdenství * a víra potkají se spolu, spravedlnost a pokoj dají sobě políbení. Žalm.72,3.

12. Víra z země pučiti se bude, a spravedlnost s nebe vyhlédati.

13. Dát také Hospodin i *časné* dobré, tak * že země naše vydá úrody své. *3 Mojs.26,4. Žalm.87,7. Joel.2,19,22.

14. Způsobí to, aby spravedlnost před ním šla, když obrátí k cestě nohy své.

ŽALM LXXXVI.

David prosí m. vyproštění od protivníků svých, předkládá je toho příčinu, nejprv z strany sebe, 5. potom z strany Boha, 14. naposledy z strany nepřátel.

1. Modlitba Davidova.

Nakloň, * Hospodine, ucha svého, a vyslyš mne, neboť jsem * chudý a nuzný.

*Žalm.88,3. †Žalm.40,18.

2. Ostržež duše mé, neboť jsem ten, jehož miluješ; zachovej služebníka svého, ty Bože můj, v tobě naději majícího.

3. Smiluj se nade mnou, Hospodine, k toběť zajisté každého dne volám.

4. Potěš duše služebníka svého, neboť k tobě, ó Pane, duše své pozdvihuji.

5. Nebo ty jsi, Pane, dobrotivý a litoštitivý, a hojný v milosrdenství ke všem, kteříž tě vzývají.

6. Slyš, Hospodine, modlitbu mou, a pozoruj hlasu žádosti mých.

7. V den * ssouzení svého vzývám tě, nebo mne vyslycháš.

*Žalm.50,15.

8. Není žádného * tobě podobného mezi bohy, ó Pane, a není takových skutků, jako jsou tvoji. *2 Mojs.15,11. Žalm.71,19.

9. Všichni národové, kteréž jsi učinil, přicházejíce, skláněti se budou před tebou, Pane, a ctíti jméno tvé.

10. Nebo jsi ty veliký, a činíš divné věci, ty jsi Bůh sám.

11. Vyuč * mne, Hospodine, cestě své, abych chodil v pravdě tvé; ustav srdce mé v bázni jména svého.

*Žalm.139,24.

12. I budu tě * oslavovati, Pane Bože můj, z celého srdce svého a ctíti jméno tvé na věky,

*Žalm.9,2.

13. Poněvadž milosrdenství tvé veliké jest nade mnou, a vytrhls * duši mou z jámy nejhlubší.

*Žalm.30,4.

14. Ó Bože, povstalil * jsou pyšní proti mně, a rota násilníků hledají bezživoti mého, ti, kteříž tě sobě nepředstavují.

*Žalm.54,5.

15. Ale ty Pane, Bože silný, * litoštitivý a milostivý, shovívající a hojný v milosrdenství, i pravdomluvný,

*2 Mojs.34,6.

16. Vzhledniž na mne, a smiluj se nade mnou, obdař silou svou služebníka svého, a zachovávej * syna děvky své.

*Žalm.116,16.

17. Prokaž ke mně znamení dobrotivosti, tak aby vidouce to ti, kteříž mne nenávidí, zahanbeni byli, že jsi ty mi, Hospodine, spomohl, a mne potěšil.

ŽALM LXXXVII.

Prorok slávu i blahoslavenství církve Boží předkládá, 4. a o rozšíření jí skrze uvedení do ní pohanů předpovídá.

1. Synům Chóre, žalm a píseň.

Základ svůj na horách svatých

2. Milujeť Hospodin, totiž brány Sionské, nade všechny příbytky Jákobovy.

3. Přeslavněť jsou to věci, kteréž se o tobě hlásají, ó město Boží. Sélah.

4. Pripomínati budu * Egypt a Babylon před svými známými, ano i Filistinské a Tyrské i Mouřeniny, že se tu každý z nich narodil.

*Žalm.89,11. Izai.30,7.

5. An i o Sionu praveno bude: Ten i onen jest rodem z něho, sám pak Nejvyšší utvrdí jej.

6. Sečteť Hospodin při popisu národy, a dí, že tento se tu narodil. Sélah.

7. Tou příčinou zpívají s plésáním o tobě všechny moci života mého.

ŽALM LXXXVIII.

Prorok předkládá své rozličné a veliké těžkosti, tuzebné před Bohem naštká, 11. a pro jeho slávu při životu zachování, i ze všech těžkosti vyproštěn sobě žádá.

1. Píseň a žalm synů Chóre, přednímu zpěváků na machalat k zpívání, vyučující, složený od Hémana * Ezechitského.

*1 Král.4,31. 1 Par.25,6.

2. Hospodine, Bože spasení mého, ve dne i v noci k tobě volám.

3. Vstupiž před * obličej tvůj modlitba má, nakloň ucha svého k volání mému.

*Žalm.5,2; 86,1.

4. Neboť jest * naplněna trápeními duše má, a život můj až k hrobu se přiblížil.

*Pláč Jer.1,12.

5. Počten jsem mezi ty, kteříž se dostávají do jámy; připodobněn jsem člověku beze vší síly.

6. Mezi mrtvé jsem odložen, jako zmorování ležící v hrobě, na něž nezpomínáš více, kteříž od ruky tvé vyhlazeni jsou.

7. Spustils mne do jámy nejzpodnější, do nejtemnějšího a nejhlubšího místa.

8. Dolehla na mne prechlivost tvá, a vším * vlnobitím svým přikvačil jsi mne. Sélah.

*Žalm.42,8.

9. Daleko jsi vzdálil mé známé ode mne, jimž jsi mne velice zošklivil, a tak jsem sevřin, že mi nelze nijakž vyjítí.

10. Zrak můj hyne trápením; na každý den vzývám tě, Hospodine, ruce své před tebou rozprostíraje.

11. Zdali před * mrtvými učiníš zázrak? Aneb vstanou-liž mrtví, aby tě oslavovali? Sélah.

*Žalm.6,6.

12. I zdali bude ohlašováno v hrobě milosrdenství tvé, a pravda tvá v zahynutí?

13. Zdaliž v známost přichází ve tmách div tvůj, a spravedlnost tvá v zemi zapomenutí?

14. Já pak, Hospodine, k tobě volám, a každého jitra předchází tě modlitba má.

15. Pročež, ó Hospodine, zamítáš mne, a * tvář svou skrýváš přede mnou?

*Zalm.13,2; 44,25; 69,18.

16. Ztrápený jsem, jako hned máje umřítí od násilí; snáším hrůzy tvé, a děsím se.

17. Hněv tvůj přísný na mne se obořil, a hrůzy tvé krutě sevřely mne.

18. Obkličují * mne jako voda, na každý den obstupují mne hromadně.

*Zalm.22,13.

19. Vzdálil jsi * ode mne přítele a tovaryše, a známým svým jsem ve tmě.

*Job 30,10.

ŽALM LXXXIX.

Prorok s milosrdenství otcům předělným v slibích i v skutečích prokazaného Boha slaví, 29. a na přítomný bídny způsob lidu Božího nařikaje, 47. za spomožení pokorně se modlí, 53. a diká tůněm vše zavírá.

1. Vyučující, složený od Etana * Ezrahitského.

*Zalm.88,1.

2. O milosrdenstvích * Hospodinových na věky zpívati budu, od národu do pronárodu zvěstovati budu pravdu tvou ústy svými.

*Zalm.92,3.

3. Nebo jsem řekl: Na věky milosrdenství vzdělávati se bude, na nebi utvrdíš pravdu svou, o níž řekl:

4. Učinil jsem * smlouvu s vyvoleným svým, přísáhl jsem Davidovi služebníku svému,

*2 Sam.7,12.13. Luk.1,32. Skutk.2,30.

5. Že až na věky * utvrdím símě tvé, a vzdělám od národu do národu trůn tvůj. Seláh.

*v.30.

6. Protož oslavují * nebesa div tvůj, Hospodine, i pravdu tvou v shromáždění svatých.

*Zalm.19,2.

7. Nebo kdo na nebi přirovnán býti může Hospodinu? Kdo jest podobný Hospodinu mezi syny silných?

8. Bůh i v shromáždění svatých strašlivý jest náramně, a hrozný nade všechny vůkol něho.

9. Hospodine Bože zástupů, kdo jest jako ty, silný Hospodin? Nebo pravda tvá tobě přistojí všudy vůkol.

10. Ty panuješ * nad dutím moře; když se zdvihají vlny jeho, ty je skrocuješ.

*Zalm.107,29. Mat.8,26.

11. Ty jsi jako raněného potřel Egypt, a silným ramenem svým * rozptýlil jsi nepřátele své.

*Luk.1,51.

12. Tvář jsou nebesa, tvá také i země, okršlek * i plnost jeho ty jsi založil.

*Zalm.24,1.1 Mojs.1,1.

13. Pálniční i polední strana, kteréž jsi ty stvořil, i Tábor a Hermon o tvém jménu zpívají.

14. Tvé rámě jest přemocné, silná ruka tvá, a vyvýšená pravice tvá.

15. Spravedlnost * a soud jsou základem trůnu tvého, milosrdenství a pravda předcházejí tvář tvou.

*Zalm.97,2.

16. Blahoslavený lid, kterýž zná zvuk tvůj; tiž, Hospodine, v světle obličjeje tvého choditi budou.

17. Ve jménu tvém plésati budou každého dne, a v spravedlnosti tvé vyvýší se.

18. Nebo sláva síly jejich ty jsi, a z milosti tvé k zvýšení přijde roh náš.

19. Nebo štít náš jest Hospodinův, a svatého Izraelského král náš.

20. Tehdy mluvě u vidění k svatému svému, řekl jsi: Složil jsem pomoc v reku udatném, zvýšil jsem vybraného z lidu.

21. Nalezl jsem * Davida služebníka svého, olejem * svým svatým pomazal jsem ho.

*1 Sam.16,10 násl. †Zalm.45,8.

22. A protože budeš s ním stále * ruka má, ano i ramenem svým posilovati ho budu.

*Imi.41,10.

23. Nebudeš ho moji nuziti nepřítel, ani člověk nešlechtný trápití.

24. Nebo potru před tváří jeho protivníky jeho, a ty, kteříž ho nenávidí, porazím.

25. Nadto pravda má a milosrdenství mé s ním bude, a ve jménu mém vyvýšen bude roh jeho.

26. A vložím na * moře ruku jeho, a na řeky pravici jeho.

*Zalm.72,8.

27. On volaje ke mně, * dí: Ty jsi otec můj, Bůh silný můj a skála spasení mého.

*2 Sam.7,14.

28. Já také * za prvorozeného vystavím jej, a za vyššího králů zemských.

*Kol.1,15.

29. Na věky zachovám jemu milosrdenství své, a smlouva má s ním stálá bude.

30. Učiním i to, aby na * věky trvalo símě jeho, a † trůn jeho jako dnové nebes.

*v.5. †Luk.1,32.33.

31. Jestliže by *pak* synové jeho opustili zákon můj, a v soudech mých nechodili,

32. Jestliže by ustanovení mých pokřvrnili, a příkázání mých neostříhali:

33. Tedy navštívím metlou přestoupení jejich, a trestáním nepravost jejich,

34. Ale milosrdenství * svého neodejmu od něho, aniž klamati budu proti pravdě své. *Isai.54,10.

35. Nepoškrvním smlouvy své, a toho, což vyšlo z úst mých, nezměním.

36. Jednou jsem přísáhl skrze svatost svou, nesklamám Davidovi,

37. Že * símě jeho na věky bude, a trůn jeho jako slunce přede mnou, *Zalm.72,17. 2Sam.7,16. Jan.12,34.

38. Jako měsíc utvrzeno bude na věky, a jako * svědkové na obloze hodnověrní. *1 Mojs.9,13 nřal. Isai.54,9.

39. Ale ty jsi jej zavrhl a potupil, rozhněvals se na pomazaného svého.

40. Zavrhl jsi smlouvu s služebníkem svým, povrhls korunu jeho na zem.

41. Roztrhal jsi všechny ohrady jeho, a bašty jeho jsi rozválel.

42. Derou jej všickni, kteříž tudy jdou; jest ku * posměchu i sousedům svým. *Zalm.44,14; 79,4.

43. Vyvýšil jsi pravici protivníků jeho, obveselils všechny nepřátely jeho.

44. Ztupils i ostří meče jeho, aniž jsi dal jemu, aby ostáti mohl v boji.

45. Učinils přítrž okrase jeho, a trůn jeho svrhl jsi na zem.

46. Ukrátil jsi dnů mladosti jeho, a hanbous jej přiodil. Sélah.

47. Až dokud, * Hospodine? Na věky-liž se skrývati budeš? Tak-liž hořeti bude jako oheň prehlivost tvá? *Zalm.77,8.

48. Rozpomeniž se na mne, jak kratičký jest věk *můj*. Zdaliž jsi *pak* nadarmo stvořil všechny syny lidské?

49. Kdo z lidí může tak živ býti, aby neokusil smrti? *Kdo* vytrhne život svůj z hrobu? Sélah.

50. Kdež jsou * milosrdenství tvá první, ó Pane? Přisahat jsi učinil Davidovi v pravdě své. *2Sam.7,15.

51. Pamatuj, Pane, na útržky činěné služebníkům tvým, a *jak* jsem já nosil v lůně svém *potupu* ode všech nejmocnějších národů,

52. Jak jsou * utrhalí nepřátelé tvoji, Hospodine, jak jsou utrhalí šlepečím pomazaného tvého. *Zalm.79,10.

53. Budiž * pochválen Hospodin na věky, Amen i Amen. *Zalm.40,17.

ŽALM XC.

Milost, kterouž Báh svatým svým třináti ráčil, Mojžíš připomenuv, 3. jakož nastálost svatoa všech lidí, 7. tak i bádu Izraelitů vysvětluje, 12. modle se při tom Bohu, aby lid svůj obnově, 14. potěšiti i dílo své při nich utvrditi ráčil.

1. Modlitba Mojžíše, muže Božího. Pane, ty jsi býval přibýtek náš od národu do pronárodu.

2. Prvė * než hory stvořeny byly, nežlis sformoval zemi, a okršlek světa, ano hned od věků a až na věky, ty jsi Báh silný. *Přil.8,25. Isai.43,13.

3. Ty přivodiš člověka na to, aby setřín byl, říkáje: Navraťež se zase, synové lidšti.

4. Nebo *by* tisíc let přetrval, *jest* to před * očima tvýma jako den včerejší, a bdění noční. *2 Petr.3,8.

5. Povodní * zachvacuješ je; jsou sen, a jako † bylina hned v jitře pomíjejici. *2 Sam.14,14. †Isai.40,8,7.

6. Toho jitra, kteréhož vykvete, měni se, u večer *pak* jsou podčata, usychá.

7. Ale my hyneme od * hněvu tvého, a prehlivosti tvou jsme zděšení. *Zalm.78,8.

8. Nebo jsi položil nepravosti naše před sebe, a * tajnosti naše na světlo obličjeje svého. *Zalm.51,11.

9. Pročež všickni dnové naši * v náhle přebíhají pro tvé rozhněvání; k skončení let svých docházíme jako řeč. *Zalm.89,48.

10. Všechn dnů let našich *jest* let sedmdesáte, aneb *jest-li* kdo silnějšího přirození, osmdesát let, a i to, což nejzdárnějšího v nich, *jest* práce a bída, a když *to* pomine, tožť ihned rychle zaletíme.

11. *Ale* kdo *jest*, ješto by znal přisnost hněvu tvého, a ostýchal se zřivosti tvé?

12. Naučiž * *nás* počítati dnů našich, abychom uvodili moudrost v srdce. *Zalm.39,5.

13. Navrať se zase, Hospodine, až dokud *proděváš*? Mějš litost nad služebníky svými.

14. Nasýt nás hned v jitře svým milosrdenstvím, tak abychom prospěvovati, a veseliti se mohli po všechny dny naše.

15. Obveseliž nás podlé dnů, v nichž jsi nás sruzoval, a let, v nichž jsme okoušeli zlého.

16. Budiž zřejmé při služebnících tvých dílo tvé, a okrasa tvá při synech jejich.

17. Budiž nám přítomná i ochoťnost Hospodina Boha našeho, a * díla rukou našich potvrď mezi námi, díla, *pravím*, rukou našich potvrď. ^{*Žalm.188,8.}

ŽALM XCI.

Prorok S. všech v Boha doufajících potěšuje, že je ve všelijakých nebezpečnostech, zvláště v čas morového povětří ochraňovati bude.

1. Ten, kdož v skryši Nejvyššího přebývá, v * stínu Všemohoucího odpočívati bude. ^{*Žalm.17,8; 36,8.}

2. Díť Hospodinu: Útočiště * mé a hrad můj, Bůh můj, v němž naději skládati budu. ^{*Žalm.142,6.}

3. Onť zajisté vysvobodí tě z osidla lovce, a od nejjedovatějšího nakažení morního.

4. Brky svými * přikryje tě, a pod křídly jeho bezpečen budeš; místo štítu a pavězy budeš mítí pravdu jeho. ^{*Mat.23,37.}

5. Nebudeš se báti * přistrachu nočního, ani střely létající ve dne, ^{*Pis.Šal.3,8.}

6. Ani nakažení morního, vlekoucího se v mrákotě, ani povětří morního, v polední čas hubícího.

7. Padne jich po boku tvém tisíc, a deset tisíců po pravici tvé, *ale* k tobě se to nepřiblíží.

8. Očima toliko svýma to spatříš, a odplatě bezbožných se podíváš.

9. Poněvadž jsi Hospodina, kterýž útočiště mé jest, a Nejvyššího za svůj přibytek položil,

10. Nepřihodí se tobě nic zlého, aniž se přiblíží jaká rána k stánku tvému.

11. Nebo * andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých. ^{*Žalm.94,8. Mat.4,6. Luk.4,10.}

12. Na rukou poneseou tě, abys * neuzrazil o kámen nohy své. ^{*Žalm.121,3.}

13. Po lvu a * bazališku choditi budeš, a poslapáš lviče i draka. ^{*Mark.16,18.}

14. Poněvadž mne, *di Bah*, * zamiloval, vysvobodim jej, a vyvýším; nebo poznal jméno mé. ^{*Isai.65,24.}

15. Vžívati mne bude, a vyslyším jej; já s ním budu v ssoužení, vytrhnu a oslavím jej.

16. Dlouhostí dnů jej nasytím, a ukáži jemu spasení své.

ŽALM XCII.

Cirkev probudivší se k chvále Boží, 5. skřítky jeho rozvažuje, 7. besbožníků rychlé skázení, 11. své pak zvalobení, 18. a nekonalé věřících blahoalavenství předpovídá.

1. Žalm a píseň, ke dni sobotnímu.

2. Dobré * jest oslavovati Hospodina, a žalmy zpívati jménu tvému, ó Nejvyšší, ^{*Žalm.147,1.}

3. Zvěstovati každé jitro milosrdenství tvé, a pravdu tvou každé noci,

4. Při nástroji o desíti strunách, při loutně, a při harfě s písničkou.

5. Nebo jsi mne rozveselil, Hospodine, skutky svými, o skutech rukou tvých zpívati budu.

6. Jak velicí jsou * skutkové tvoji, Hospodine! Velmi * hluboká jsou myšlení tvá. ^{*Žalm.104,24. †Žalm.139,17.}

7. Člověk hovadný nezná toho, aniž blázen rozumí tomu,

8. Že vyrostají bezbožní jako bylina, a kvetou všickni činitelé nepravosti, aby vyhlazení byli na věky,

9. Ty pak, * ó Nejvyšší, že na věky jsi Hospodin. ^{*Žalm.97,9.}

10. Nebo aj, nepřátelé tvoji, Hospodine, nebo aj, nepřátelé tvoji zahynou; rozptýleni * budou všickni činitelé nepravosti. ^{*Žalm.68,2.}

11. Můj pak * roh vyzdvihneš jako jednorozecův, pokropen budu olejem novým. ^{*Žalm.89,18.25.}

12. I podívá se * oko mé na ty, jenž mne špehují, a o těch nešlechetných, jenž proti mně povstávají, ušima svýma uslyším. ^{*Žalm.91,8.}

13. Spravedlivý * jako palma kvěsti bude, a jako cedr na Libánu rozloží se. ^{*Žalm.52,10. Přisl.11,28.}

14. Štipení v domě Hospodinově v síňcích Boha našeho kvěsti budou.

15. Ještě i v šedinách * ovoce poneseou, spanilí a zelení budou, ^{*Žalm.1,8.}

16. Aby to zvěstováno bylo, * že přímý jest Hospodin, skála má, a že nepravosti žádné při něm není. ^{*6 Mojs.32,4.}

ŽALM XCIII.

Království Kristova širokost a moc, kteráž netoliko při správě všeho stvoření, 5. ale obzvláště při církvi se spatřuje, prorok Boží oblažuje.

1. Hospodin * kraluje, v důstojnost se oblékl, oblékl se Hospodin v sílu, a přepásal se; také okrálek země upevnil, aby se nepohnul. ^{*Žalm.97,1.}

2. Utrzenť jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti ty jsi.

3. Pozdvihují se řeky, ó Hospodine, pozdvihují řeky * zvuku svého, pozdvihují řeky vlnobití svých. ^{*Žalm.65,8.}

4. Nad zvuk mnohých vod, nad sílu

vin mořských mnohem * silněji jest na výsostech Hospodin. *Zalm.92,9.

5. Svědectví tvá jsou velmi * jistá, domu tvému uslechtilá svatost; Hospodine, až na věky. *Jan.17,17.

ŽALM XCIV.

Prorok Boha prosí, aby domáci lidu svého tyranu strážil; 8. jimž domlouvá, proto že Božího řízení sáprali, 12. pobožné utištěné nadlile sliby, nadlile příkladem svým v doufání ustavuje a těší.

1. Bože silný pomst, Hospodine, Bože silný pomst, zastkvej se.

2. Zdvihni se, * ó soudce věí země, a dej odplatu pyšným. *Zalm.7,12.

3. Až dokud bezbožní, Hospodine, až dokud bezbožní budou plésati,

4. Žvátí a * hrdě mluvíti, honosíce se, všickni činitelé nepravosti? *Zalm.31,19.

5. Lid tvůj, Hospodine, potíráti a dědictví tvé bédovati?

6. Vdovy * a přichozi mordovati, a sirotky hubiti, *Ezech.22,7.

7. Řikajíce: Nehledit * na to Hospodin, aniž tomu rozumí Bůh Jákobův? *Zalm.10,11.

8. Rozumějte, ó vy hovadní v lidu, a vy blázni, kdy srozumíte?

9. Zdali ten, jenž * učinil ucho, neslyší? A kterýž stvořil + oko, zdali nespátí? *Přisl.20,12. +Zalm.11,4.

10. Zdali ten, jenž tresce národy, nebude kárati, kterýž učí lidi umění?

11. Hospodint zná myšlení lidská, že jsou * pohná marnost. *1 Kor.3,20.

12. Blahoslavený * jest ten muž, kteréhož ty cvičíš, Hospodine, a z zákona svého jej vyučuješ, *Přisl.3,12.

13. Abys mu zpřisobil pokoj před časy zlými, až by za tím vykopána byla bezbožníku jáma.

14. Neboť neopustí Hospodin lidu svého, a dědictví svého nezanechá,

15. Ale až k spravedlnosti navrátí se soud, a za ním všickni upřímého srdce.

16. Kdož by se byl o mne zasadil proti zlostníkům? Kdo by se byl za mne postavil proti těm, jenž páší nepravost?

17. Kdyby mi Hospodin nebyl ku pomoci, tudíž by se byla octla duše má v mlčení.

18. Již jsem byl řekl: Klesla noha má, ale milosrdenství tvé, ó Hospodine, zdrželo mne.

19. Ve množství přemyšlování mých u vnitřnosti mé, tvá * potěšování obveslovala duši mou. *2 Kor.1,4.5.

20. Zdaliz se k tobě přitovaryší stolice převráceností těch, jenž vynášejí nátisk mimo spravedlnost,

21. Jenž se shlukují proti duši spravedlivého, a krev nevinnou odsuzují?

22. Ale Hospodin jest mým hradem vysokým, a Bůh můj skalou útočiště mého.

23. Onť * obrátí na ně nepravost jejich, a zlostí jejich zahladí je, zahladí je Hospodin Bůh náš. *Zalm.55,24.

ŽALM XCV.

David črkve k pravé počtě 7. a poslušství Boha napomíná, jakož smlouvou a ním učiněnou, tak i předků příklady.

1. Podte, zpívejme Hospodinu, prokřikujme skále spasení našeho.

2. Předějdeme obličej jeho * s díkůčiněním, žalmy prozpěvujme jemu. *Zalm.100,2.

3. Nebo Hospodin jest Bůh veliký, a král * veliký nade všechny bohy, *Zalm.96,4.

4. V jehož * rukou základové země, a vrchové hor jeho jsou. *Zalm.50,10.

5. Jehož jest i moře, nebo on je učinil, i země, kterouž ruce jeho sformovaly.

6. Podte, * sklánějme se, a padněme před ním, klekejme před Hospodinem stvořitelem naším. *Zalm.132,7.

7. Onť jest zajisté * Bůh náš, a my jsme lid + pastvy jeho, a stádo rukou jeho. Dnes ** uslyšíte-li hlas jeho, *Zalm.100,3. +Jan.10,12. **Zid.3,7.

8. Nezatvrzujte srdce svého, jako při popuzení, a v den pokušení na poušti,

9. Kdežto * pokoušeli mne otcové vaši, zkusilif jsou mne, a viděli skutky mé. *2 Mojs.17,2,7. Zid.3,17.

10. Za * čtyřiceti let měl jsem nesnáš s národem tím, a řekl jsem: Lid tento blondí srdcem, a nepoznali cest mých. *4 Mojs.14,34.

11. Jimž jsem * přísáhl v hněvě svém, že nevejdou v odpočinutí mé. *4 Mojs.14,23.

ŽALM XCVI.

Prorok věřících ponouká, aby Boha chválili, 4. předkládaje jeho důstojnost 10. a království neskonalsé, 13. kteréž Synu Božtmu v příchodu jeho v ruce uvedeno býti málo.

1. Zpívejte * Hospodinu píseň novou, zpívej Hospodinu všeska země. *Zalm.98,1; 149,1. Imi.42,10.

2. Zpívejte * Hospodinu, dobrořečte jménu jeho, zvěstujte den po dni spasení jeho. *1 Par.16,23.

3. Vypravujte mezi národy slávu jeho, mezi všemi lidmi divy jeho.

4. Nebo veliký Hospodin, a vši chvály hodný, i hrozný jest nade všechny bohy.

5. Všickni zajisté bohové národů jsou modly, ale Hospodin nebesa učinil.

6. Sláva a důstojnost před ním, síla i okrasa v svatyni jeho.

7. Vzdejte * Hospodinu čeledi národů, vzdejte Hospodinu čest i moc.

*Žalm.29,1 nés. 1 Par.16,29.

8. Vzdejte Hospodinu čest jména jeho, přineste dary, a vejděte do síňci jeho.

9. Sklánějte se Hospodinu v * okrase svatosti, boj se obléčeje jeho všechna země.

*Žalm.110,3.

10. Řečete mezi pohany: * Hospodin kraluje, a že i okršlek zemský upevněn bude, tak aby se nepohnul, a že souditi bude lidí spravedlivě.

*Žalm.98,1.

11. Rozveseltež se nebesa, a pléšej země, zvuč moře, i což v něm jest.

12. Pléšej pole a vše, což na něm, tehdáž at prozpěvuje všechno dříví lesní,

13. Před tváří Hospodina; neboť se béře, * béře se zajisté, aby soudil zemi. Budeť i souditi okršlek světa v spravedlnosti, a národy v pravdě své.

*Žalm.98,9. †Skutk.17,31.

ŽALM XCVII.

David o království Kristovu prorokuje, 7. modlářství zkašení, 8. radost z toho větším oblašuje, 10. a tím jich ku poctěnému, 11. i k chvále Boží ponouká.

1. Hospodin * kraluje, pléšej země, a vesel se ostrovů všechno množství.

*Žalm.98,1.

2. Oblak a mrákota jest vůkol něho, spravedlnost a soud základ trůnu jeho.

3. Oheň * předchází jej, a zapaluje vůkol nepřátely jeho.

*Žalm.50,3.

4. Zasněvuj se po okršlku světa blýskání jeho; to viduc země, děsí se.

5. Hory * jako vosk rozplývají se před obličejem Hospodina, před obličejem Panovníka vši země.

*Mich.1,4.

6. Nebesa * vypravují o jeho spravedlnosti, a slávu jeho spatřují všickni národové.

*Žalm.19,2.

7. Zastyďte se všickni, kteříž * sloužíte rytinám, kteříž se chlubit modlami; sklánějte se před ním i všickni bohové.

*2 Moj.20,4. †Zid.1,8.

8. To uslyše Sion, rozveselí se, a zpléší dcery Judské z příčiny soudů tvých, Hospodine.

9. Nebo ty, * Hospodine, jsi nejvyšší na vsi zemi, a velice jsi vyvýšený nade všechny bohy.

*Žalm.92,9.

10. Vy, kteříž milujete Hospodina, měj-

te * v nenávisti to, což zlého jest; onť ostříhá duši svatých svých, a z ruky bezbožníků je vytrhuje.

*Amos.5,14,15.

11. Světlo vsáto jest spravedlivým, a radost těm, kteříž jsou * upřímného srdca.

*Žalm.112,4.

12. Veselte se * spravedliví v Hospodinu, a oslavujte památku svatosti jeho.

*Žalm.32,11; 33,1.

ŽALM XCVIII.

Napomíná prorok lidu Izraelského, 4. i jiných národů, 7. nýbrž všech tvrdí, aby na čest Kristu Pánu s vítězství jeho nad nepřátely prospěvovali.

1. Žalm.

Zpívejte * Hospodinu píseň novou, neboť jest divné věci učinil; spomohla mu pravice jeho, a † rámě svatosti jeho.

*Žalm.98,1. †Izai.52,10.

2. V známost uvedl Hospodin spasení své, před očima národů zjevil spravedlnost svou.

3. Rozpomenul se na milosrdenství své, a na pravdu svou k domu Izraelskému; všechny končiny země * vidí spasení Boha našeho.

*Luk.2,30.

4. Prokřikuj * Hospodinu všechna země; zvuk vydejte, prozpěvujte, a žalmy zpívejte.

*Žalm.100,1.

5. Žalmy * zpívejte Hospodinu na cítěře, k cítěře i hlasem přizpěvujte.

*Žalm.150,3.

6. Trubami a zvučnými pozouny hlas vydejte před králem Hospodinem.

7. Zvuč moře i to, což v něm jest, okršlek světa i ti, kteříž na něm bydlí.

8. Řeky rukama plésejte, spolu i hory prozpěvujte,

9. Před Hospodinem; * neboť se béře, aby soudil zemi. † Budeť souditi okršlek světa v spravedlnosti, a národy v pravosti.

*Žalm.98,18. †Žalm.9,9.

ŽALM XCIX.

Prorok Krista krále moc, spravedlnost a milost ke všem něm vypravuje, 6. jehož v tom neproměnnost příkladem otod ukázav, 9. k oslavování krále toho napomíná.

1. Hospodin * kraluje, užasněte se národové; sedí † nad cherubíny, pohníž se země.

*Žalm.93,1. †1 Sam.4,4.

2. Hospodin na Sionu * veliký, a vyvýšený jest nade všechny lidi.

*Žalm.48,2.

3. Oslavujte jméno tvé veliké a hrozné, nebo svaté jest.

4. Moc zajisté králova miluje soud; ty jsi ustanovil práva, soud a spravedlnost v Jákobovi ty konáš.

5. Vyvýšujte * Hospodina Boha našeho, a sklánějte se u podnoží noh jeho, svaťť jest.

*Izai.6,3.

6. Mojžíš * a Aron mezi kněžskými jeho, a Samuel mezi vzývajcími jméno jeho; volávali k Hospodinu, a on je vyslychal. ^{*2Mojš.14,15.}

7. V sloupu oblakovém mluvil k nim; kteřížto když ostříhali svědectví jeho, i ustanovení jim vydal.

8. Hospodine Bože náš, tys je vyslychal, Bože, bývals jim milostiv, i když jsi je trestal pro výstupky jejich.

9. Vyvyšujte Hospodina Boha našeho, a sklánějte se na hoře svaté jeho; neboť jest svatý Hospodin Bůh náš.

ŽALM C.

Živé probuzení věřících k chválení Boha z toho, že je za lid a ovce pastvy své vyvolal. 4. i povolati ráčil, 5. a že se na věčnost k nim laskavý býti nepřestane.

1. Žalm k díků činění.

Prokřikuj Hospodinu všechna země.

2. Služte * Hospodinu s veselím, předstupte před obličej jeho s prospěvováním. ^{*Žalm.2,11; 66,2; 98,4.}

3. Vězte, že Hospodin jest Bůh; * on učinil nás, a ne my sami sebe, abychom byli i lid jeho, a ovce pastvy jeho. ^{*Žalm.149,2. + Žalm.79,13.}

4. Vcházejte do bran jeho s dikčinnými, a do síní jeho s chvalami; oslavujte jej, a dobrořečte jménu jeho.

5. Nebo dobrý jest Hospodin, na věky milosrdenství * jeho, a od národu až do pronárodu pravda jeho. ^{*Žalm.117,2. Jan.1,14,17.}

ŽALM CII.

David jsa na království pomázan, slibuje Bohu, že své 5. nad svých, 6. dvora, 8. království i církve posvěcení na pěti míti chce.

1. Žalm Davidův.

Ó milosrdenství * a soudu zpívati budu, tobě, ó Hospodine, žalmy budu zpívati. ^{*Žalm.89,2; 92,3.}

2. Opatrně se míti budu na cestě přímé, až přijdeš ke mně; choditi budu ustavičně v * upřímnosti srdce svého i v domě svém. ^{*4Mojš.12,7. Žid.3,2.}

3. Nepředstavím sobě před oči věci nešlechtné; skutek uchylujících se v nenávisti mám, nepřichytit se mne.

4. Srdce převrácené * odstoupí ode mne, zlého nebudu oblibovati. ^{*Žalm.6,9.}

5. Škodícího jazykem bližnímu svému tajně *, toho vytnu; oči vysokých a myslí naduté nikoli nebudu moci trpěti. ^{*Žalm.15,3.}

6. Oči mé na pravdomluvné v zemi, aby sedali se mnou; kdož chodí po cestě upřímé, tent mi sloužití bude.

7. Nebude bydleti v domě * mém činící lest, a mluvící lež nebude míti místa u mne. ^{*Přis.13,5.}

8. Každého jitra * pléniti budu všecky nešlechtné z země, abych tak vyplnil z města Hospodinova všecky, kdož páší nepravost. ^{*Iz.13,9.}

ŽALM CIII.

Lid Boží v zajetí pokorně 4. své bídy Bohu předkládá, 13. jim se počíná, 25. a aby pamětliv jsa na sliby i alávu svou, dobrodincům lidu svého zůstati ráčil, za to se modlí.

1. Modlitba chudého, když sevíť jsa, před Hospodinem vylévá žádosti své.

2. Hospodine, slyš modlitbu mou, a volání mé přijdiž k tobě.

3. Neskryvej * tváři své přede mnou, v den soužení mého nakloň ke mně ucha svého; když k tobě volám, rychle vyslyš mne. ^{*Žalm.13,2; 44,26; 69,18.}

4. Nebo mizejí jako dým dnové moji, a kosti mé jako ohniště vypáleny jsou.

5. Poraženo jest jako bylina, a usvadlo srdce mé, tak že jsem chleba svého jísti zapomenul.

6. Od hlasu lkání mého přilnuly kosti mé k kůži mé.

7. Podobný jsem učiněn pelikánu na poušti, jsem jako výr na pustinách.

8. Bdím, a jsem jako vrabec osamělý na střechě.

9. Každý den utrhají mi nepřátelé moji, a posměvači moji proklínají mnou.

10. Nebo jidám popel jako chléb, a k nápoji svému slz přiměšuji,

11. Pro rozhnívání tvé a zažžený hněv tvůj; nebo zdvihna mne, hodils mnou.

12. Dnové moji jsou jako stín nachýlený, a já jako tráva usvadol jsem.

13. Ale ty, Hospodine, na věky zůstáváš, a památka tvá od národu až do pronárodu.

14. Ty povstana, smiluješ se nad Sionem, nebo čas jest učiniti milost jemu, a čas uloženy přisel.

15. Nebo líbost mají služebníci tvoji v kamení jeho, a nad prachem jeho slítují se,

16. Aby se báli pohané jména Hospodinova, a všickni králové země slávy tvé,

17. Když by Hospodin vzdělal Sion, a ukázal se v slávě své,

18. Když by popatřil k modlitbě poníženého lidu, nepohrdaje modlitbou jejich.

19. Budeť to zapsáno pro budoucí potomky, a lid, kterýž má stvořen býti, chváliti bude Hospodina,

20. Že shlédl s výstou svatosti své, Hospodin s nebe na zemi že popatřil,

21. Aby vyslyšel vzdychání vězňů, a rozvázal ty, kteříž již k smrti oddáni byli,

22. Aby vypravovali na Sionu jméno Hospodinovo, a chválu jeho v Jeruzalémě,

23. Když se spolu shromáždí národové a království, aby sloužili Hospodinu.

24. Ztrápilť jest na cestě sílu mou, ukrátil dnů mých,

25. Až jsem řekl: Můj Bože, nebeť mne u prostřed dnů mých; od * národu zajisté až do pronárodu jsou léta tvá,

26. I prvě nežlis * založil zemi, a dílo rukou svých, nebesa.

27. Onať pominou, ty pak zůstáváš; všecky ty věci jako roucho zvetšejí, jako oděv změníš je, a změněny budou.

28. Ty pak jsi tentýž, a léta tvá nikdy nepřestanou.

29. Synové * služebníků tvých bydliti budou, a símě jejich zmocní se před tebou.

ŽALM CIII.

David k chvále Boží sebe probudiv, 3. dobrodint k sobě i k církvi, slovem i skutkem prokázána, připomíná, 19. a aby z nich Bůh nade všim panujcí 20. ode všech tvorů oslavován byl, k tomu ponouká.

1. Davidův.

Dobrořeč * duše má Hospodinu, a všechny vnitřnosti mé jménu svatému jeho.

2. Dobrořeč duše má Hospodinu, a nezapomínej * se na všechna dobrodini jeho,

3. Kterýž * odpouští tobě všechny nepravosti, kterýž uzdravuje všechny nemoci tvé,

4. Kterýž vysvobozuje od zahynutí život tvůj, kterýž tě * korunuje milosrdenstvím a mnohým slitováním,

5. Kterýž * nasycuje dobrými věcmi ústa tvá, tak že se obnovuje jako orlice mladost t tvá.

6. Činí, což spravedlivého jest, Hospodin, a soudy všechněm utištěným.

7. Známé * učinil Mojžíšovi cesty své, synům Izraelským skutky své.

8. Lítostivý * a milostivý jest Hospodin, † dlouhoshovivající a mnohé milosrdenství.

9. Nebudeť ustavičně zehradi, * ani na věky hněvu držeti.

10. Ne podle hříchů našich nakládá s námi, ani vedlé nepravostí našich odplacuje nám.

11. Nebo jakož jsou vysoko nebesa nad zemi, tak jest vyvýšené milosrdenství jeho nad těmi, kteříž se ho bojí.

12. A jak daleko jest východ od západu, tak daleko vzdálil od nás přestoupení naše.

13. Jakož se slitovává otec nad dítkami, tak se slitovává Hospodin nad těmi, kteříž se ho bojí.

14. Onť zajisté zná slepení naše, v paměti má, že * prach jsme.

15. Dnové člověka jsou * jako tráva, a jako květ polní, tak kvete.

16. Jakž vítr na něj povane, anť ho není, aniž ho již více * pozná místo jeho.

17. Milosrdenství * pak Hospodinovo od věků až na věky nad těmi, kteříž se ho bojí, a spravedlnost jeho nad syny synů,

18. Kteříž * ostříhají smlouvy jeho, a pamatují na přikázání jeho, aby je činili.

19. Hospodin na * nebesch utvrdil trůn svůj, a králování jeho nade všim panuje.

20. Dobrořečte Hospodinu andělé jeho, kteříž jste mocní v síle, * a činite slovo jeho, poslušní jsouc hlasu slova jeho.

21. Dobrořečte * Hospodinu všickni zástupové jeho, služebníci jeho, kteříž činíte vůli jeho.

22. Dobrořečte Hospodinu všickni skutkové jeho, na všech místech panování jeho. * Dobrořeč duše má Hospodinu.

ŽALM CIV.

Prorok slaví Boha z jeho předivné moudrosti, všemohoucnosti a dobroty, kterouž i v skutku stvoření zjevil, i v skutku opatrování všeho stvoření lidem k dobrému prokazovati ráčí.

1. Dobrořeč * duše má Hospodinu. Hospodine Bože můj, velmi jsi veliký, velebnost a krásu jsi oblékl.

2. Přiděls se * světlem jako rouchem, roztáhlš † nebesa jako korytnu.

3. Kterýž sklenul na vodách paláce své, kterýž užívá hustých oblaků místo vozů, a vznáší se na pěti větrovém.

4. Kterýž činí * posly své duchy, služebníky své oheň plápolající.

5. Založil zemi na sloupcích jejich, tak že se nepohne na věky věků.

6. Propastí jako rouchem byl jsi jí přioděl, i nad horami stály vody.

7. K žehráni tvému rozběhly se, před hřmotem hromu tvého pospíšily,

8. (Vystoupily hory, snížilo se údolí,) na místo, kteréž jsi jim založil.

9. Meze * jsi položil, aby jich nepřestupovaly, ani se navracovaly k příkrvání země. *1 Mojs.1,9. Job 38,11.

10. Kterýž vypouští * potoky přes údolá, aby tekli mezi horami, *Zalm.74,15.

11. A nápoj dávali všechněm živočichům polním. *Tuť uhašují oslové divoci žízeň svou.*

12. Při nich hnízdí se ptactvo nebeské, a z prostřed ratolestí hlas svůj vydává.

13. Kterýž * svlažuješ hory z výsostí svých, aby ovocem činů tvých sytila se země. *Zalm.65,11.

14. Dáváš, aby * rostla tráva dobytku, a bylina ku potřebě člověku, abys tak vyvodil chléb z země, *Zalm.147,8.

15. A víno, * jenž obveseluje srdce člověka. Činí, aby se stkvěla tvář od oleje, ano i pokrmem zdržuje život lidský. *Soud.9,13.

16. Nasyceno bývá i dříví Hospodinovo, cedrové Libánští, kteréž štípil.

17. Na nichž se ptáci hnízdí, i čáp přibytěk svůj má na jedli.

18. Hory vysoké jsou kamsíků, skály útočiště králíků.

19. Učinil měsíce k jistým časům, a slunce zná * západ svůj. *1 Mojs.1,14.

20. Uvodíš tmu, a bývá noc, v níž vybíhají všickni živočichové lesní:

21. Lvičata řvoucí po loupežích, aby hledali od Boha silného pokrmu svého.

22. Když slunce vychází, * zase shromazďují se, a v doupatech svých se ukládají. *Job 37,7.

23. Člověk vychází ku práci své, a k dílu svému až do večera.

24. Jak mnozí a velcí jsou skutkové tvoji, Hospodine! Všeckys je moudře učinil, plná jest země bohatství tvého.

25. V moři pak velikém a přeširokém, tam jsou hmyzové nesčíslní, a živočichové malí i velcí.

26. Tuť bárky přecházejí i velryb, kteréhož jsi stvořil, aby v něm hrály.

27. Všecko * to na tě očekává, abys jim dával pokrm časem svým. *Zalm.145,15.

28. Když jim dáváš, sbírají; když otví-

ráš ruku svou, nasyceni bývají dobrými věcmi.

29. Když skrýváš tvář svou, rmoutí se; když odjímáš ducha jejich, hynou, a v prach svůj se navracejí.

30. Vysíláš ducha svého, a zase stvoření bývají, a obnovuješ tvář země.

31. Budiž sláva Hospodinova na věky, rozveseluj se Hospodin v skutcích svých.

32. On když pohledí na zemi, anaf se třese; když se dotkne hor, anaf se kouří.

33. Zpívati * budu Hospodinu, dokudž jsem živ; žalmy Bohu svému zpívati budu, pokudž mne stává. *Zalm.68,5.

34. Líbé bude přemýšlování mé o něm, jáf rozveselím se v Hospodinu.

35. Ó by * hříšníci vyhnuli z země, a bezbožných aby již nebylo. Dobrořeč duše má Hospodinu. Halelujah. *Zalm.7,10.

ŽALM CV.

David ponouká cirkve k slavení Boha, 7. jakž pro smlouvu milostivou, tak pro dobrodini jí prokásaná, počna od smlouvy s Abrahamem učiněné, která pořádně připomíná, 42. učí, že samé Boží dobrotě přičítána i věčné užívána býti mají.

1. Oslavujte * Hospodina, ohlašujte jméno jeho, oznamujte mezi národy skutky jeho. *1 Par.16,8 násl.

2. Zpívejte jemu, žalmy propěvujte jemu, rozmlouvejte * o všech divných skutcích jeho. *Zalm.71,17.

3. Chlubte se jménem svatým jeho; vesel * se srdce těch, kteříž hledají Hospodina. *Zalm.69,33.

4. Hleďte Hospodina a síly * jeho, hleďte tváří jeho ustavičně. *Zalm.27,8.

5. Rozpomínejte se na divné skutky jeho, kteréž činil, na zázraky jeho a na soudy úst jeho,

6. Símě Abrahamovo, služebníka jeho, synové Jákobovi, vyvolení jeho.

7. Onť jest Hospodin Bůh náš, na vši zemi soudové jeho.

8. Pamatuje * věčně na smlouvu svou, na slovo, kteréž přikázal až do tisíce pokolení, *2 Mojs.2,24.

9. Kteréž * upevnil s Abrahamem, a na přísahu svou učiněnou Izákoví.

*1 Mojs.12,3. Luk.1,73. Žid.6,17.

10. Nebo ji utvrdil Jákobovi za ustanovení, Izraelovi za smlouvu věčnou,

11. Pravě: Tobě dám zemi Kananejskou za podíl dědictví vašeho,
12. Ješto jich byl malý počet, malý počet, a ještě v ní byli pohostinu.

13. Přecházeli zajisté z národu do národu, a z království k jinému lidu.

14. Nedopustil žádnému ublížití jim, ano * i krále pro ně trestal, *řka:*

^{*1 Mojs. 12, 17; 20, 3.}

15. Nedotýkejte * se pomazaných mých, a prorokům mým nečinite nic zlého.

^{*1 Par. 16, 22,}

16. Když přivolav hlad na zemi, všecku * hůl chleba polámal,

^{*8 Mojs. 26, 26.}

17. Poslal * před nimi muže znamenitého, *jenž* za služebníka prodán byl, totiž Josefa.

^{*1 Mojs. 37, 28.}

18. Jehož * nohy sevřeli pouty, železa podniknouti musil,

^{*1 Mojs. 39, 20.}

19. Až do toho času, když se zmínka stala o něm; řeč Hospodinova zkusila ho.

20. Poslav * král, propustiti ho rozkázal, panovník lidu svobodna ho učinil.

^{*1 Mojs. 41, 14.}

21. Ustanovil * ho pánem domu svého, a panovníkem všeho vládařství svého,

^{*1 Mojs. 41, 40 násl.}

22. Aby vládl i knížaty jeho podle své libosti, a starce jeho vyučoval moudrosti.

23. Potom * všel Izrael do Egypta, a Jákob pohostinu byl † v zemi Chamově.

^{*1 Mojs. 46, 6. † Žalm. 78, 51.}

24. Kdež * rozmnožil Bůh lid svůj náramně, a učinil, aby silnější byl nad nepřátely své.

^{*2 Mojs. 1, 1, 2.}

25. Změnil mysl těchto, * aby v nenávisti měli lid jeho, a aby ukládali lest o služebnících jeho.

^{*2 Mojs. 1, 8, 16.}

26. I poslal Mojžíše slouhu svého, a Arona, kteréhož vyvolil.

27. Kteríž předložili jim slova znamení jeho a zázraků v zemi Chamově.

28. Poslal * tmu, a zatmělo se, aniž odporná byla slouhu jeho.

^{*2 Mojs. 10, 22.}

29. Obrátil * vody jejjich v krev, a zmořil ryby v nich.

^{*2 Mojs. 7, 20.}

30. Vydala země jejjich množství žab, i v pokojích králů jejjich.

31. Řekl, * i přišla směsice žízal, a stěnice na všecky končiny jejjich.

^{*2 Mojs. 8, 24.}

32. Dal * místo deště krupobití, oheň hořící na zemi jejjich,

^{*2 Mojs. 9, 23.}

33. Tak že potloukl révi jejjich i fíkoví jejjich, a zpěrážel dříví v krajině jejjich.

34. Řekl, * i přišly kobyly a chroustí nesčíslné množství.

^{*2 Mojs. 10, 4, 14.}

35. I sežrali všelikou bylinu v krajině jejjich, a pojedli úrody země jejjich.

36. Nadto * pobil všecko prvorozené v zemi jejjich, † počátek všeliké síly jejjich.

^{*2 Mojs. 12, 29. † Žalm. 78, 51.}

37. Tedy vyvedl své s stříbrem a zlatem, * aniž byl v pokoleních jejjich, ješto by se poklesl.

^{*2 Mojs. 12, 35, 36.}

38. Veselili se Egypťští, když tito vycházeli; nebo byl připadl na ně strach Izraelských.

39. Roztáhl * oblak k zastírání *jich*, a oheň k osvěcování noci.

^{*2 Mojs. 13, 21.}

40. K žádosti přivedl křepelky, a chlebem nebeským sytil je.

41. Otevřel * skálu, i tekly vody, a odcházely přes vyprahlá místa *jako* řeka.

^{*2 Mojs. 17, 8. 4 Mojs. 20, 11.}

42. Nebo * pamětliv byl na slovo svatosti své, k Abrahamovi služebníku svému *mluvené*.

^{*1 Mojs. 22, 16.}

43. Protož vyvedl lid svůj s radostí, s prozpěvováním vyvolené své.

44. A dal jim * země pohanů, a tak úsilí národů dědičně obdrželi,

^{*Joz. 1, 1, 3, 4.}

45. Aby zachovávali ustanovení jeho, a práv jeho ostříhali. Halelujah.

ŽALM CVI.

V žalmu tomto pobožní napominají se k chválení Boha, 4. a za vysvobození prost. 6. Potom břichy vlastní i předků svých vymávejíce, a trestání i vysvobození z něho připomínajíce, 47. žádost svou obnovují, 48. a dobročtením vše zavírají.

1. Halelujah. Oslavujte * Hospodina, nebo dobrý jest, nebo na věky milosrdenství jeho.

^{*Žalm. 107, 1.}

2. Kdo může vymluviti nesmírnou moc Hospodinovu, a vypraviti všecku chválu jeho?

3. Blahoslavení, kteříž ostříhají soudu, a činí spravedlnost každého času.

4. Pamatuj * na mne, Hospodine, pro milost k lidu svému, navštěv mne spasením svým,

^{*Neh. 5, 19.}

5. Abych užíval dobrých věcí s vyvolenými tvými, a veselil se veselím národu tvého, a chlubil se spolu s dědictvím tvým.

6. Zhřešili jsme * i s otci svými, neprávě jsme činili, a bezbožnost páchali.

^{*Soud. 10, 10.}

7. Otcové naši v Egyptě nerozuměli předivným skutkům tvým, aniž pamatovali na množství milosrdenství tvých, ale odporní byli * při moři, při moři rudém.

^{*2 Mojs. 14, 10, 11.}

8. A však vysvobodil je pro jméno své, aby v známost uvedl moc svou.

9. Nebo * přimluvil moři rudému, a vy-

schlo; i provedl je skrze hlubiny, jako po poušti. ^{*2Mojz.14,21.}

10. A tak * zachoval je od ruky toho, jenž jich nenáviděl, a vyprostil je z ruky nepřitele. ^{*Luk.1,71.}

11. V tom přikryly * vody ty, kteříž je ssužovali, nezůstalo ani jednoho z nich. ^{*2Mojz.14,28.}

12. A ačkoli věřili slovům jeho, a zpívali chválu jeho,

13. *Však* rychle zapomenuli na skutky jeho, a nečekali na radu jeho;

14. Ale jati jsouce * žádosti na poušti, pokoušeli Boha silného na pustinách. ^{*2Mojz.17,2. 1Kor.10,6.}

15. I dal jim, čehož se jim chtělo, a však dopustil hubenost na život jejich.

16. Potom, když horlili proti Mojžíšovi v vojtě, a Aronovi, svatému Hospodinu,

17. Otevřevši se * země, požřela Dátna, a přikryla zběh Abironovu. ^{*4Mojz.16,31.}

18. A rozničen byl * oheň na rotu jejich, plamen spálil bezbožníky. ^{*4Mojz.16,35.}

19. Udělali * i tele na Orébě, a skláněli se slitině. ^{*2Mojz.32,4.}

20. A změnivše * slávu svou v podobiznu vola, jenž jí trávu, ^{*Řím.1,23.}

21. Zapomněli na Boha silného, spasitele svého, kterýž činil veliké věci v Egyptě,

22. A * předivně v zemi Chamově, přehrozné při moři rudém. ^{*Žalm.105,27.}

23. Pročež řekl, že je vyplnění, kdyby se byl Mojžíš, vyvolený jeho, nepostavil v té mezefě před ním, a neodvrátil prehlivosti jeho, aby nehubil.

24. Za tím * zošklivili sobě zemi žádanou, nevěříce slovu jeho. ^{*4Mojz.14,2.}

25. A repeice v stanic svých, neposlouchali hlasu Hospodinova.

26. A protož pozdvihl ruky své proti nim, aby je rozmetal po poušti,

27. A aby rozptýlil símě jejich mezi pohaný, a rozehnal je do zemi.

28. Spráhli se také byli * s modlou Belgefog, a jedli oběti mrch. ^{*4Mojz.25,3.}

29. A tak dráždili Boha skutky svými, až se na ně obořila rána,

30. Až se postavil Fínes, a pomstu vykonal, i přetržena jest rána ta.

31. Což jest mu počteno za spravedlnost od národu do pronárodu, a až na věky.

32. Opět ho * byli popudili při vodách

sváru, až se i + Mojžíšovi zle stalo pro ně. ^{*2Mojz.17,3. +4Mojz.20,3. 12.}

33. Nebo k hořkosti přivedli ducha jeho, a pronesl ji rty svými.

34. K tomu nevyplnění ani národů těch, o kterýchž jim byl * Hospodin poručil, ^{*5Mojz.7,1,2; 12,2,3.}

35. Ale směšující se s těmi národy, naučili se skutkům jejich,

36. A sloužili modlám jejich, kteréž jim byly osídlem.

37. Obětovali * zajisté syny své a dcery své dáblům, ^{*3Mojz.18,21. 5Mojz.32,17.}

38. A vylili krev nevinnou, krev synů svých a dcer svých, kteréž obětovali trapidlům Kananejským, tak že poškvřena jest země těmi vraždami.

39. I zmazali se skutky svými, a smilnili činy svými.

40. Protož * rozpáliv se v prehlivosti Hospodin na lid svůj, v ošklivost vzal dědictví své, ^{*Soud.2,14.}

41. A vydal je v ruce pohanů. I panovali nad nimi ti; jenž je v nenávisti měli,

42. A utiskali je nepřátelé jejich, tak že sniženi jsou pod ruku jejich.

43. Mnohokrát je vysvobozoval, oni však popouzeli ho radou svou, pročež potlačeni jsou pro nepravost svou.

44. A však patřil na úzkost jejich, a slyšel křik jejich.

45. Nebo se rozpomenul na smlouvu svou s nimi, a želel toho podle množství milosrdenství svých,

46. Tak že naklonil k nim lítostí všechny, kteříž je u vězení drželi.

47. Zachovej nás, Hospodine Bože náš, a shromazď nás z těch pohanů, abychom slavili jméno tvé svaté, * a chlubili se v chvále tvé. ^{*1Par.16,35.}

48. Požehnáný * Hospodin Bůh Izraelský od věků a až na věky. Na to reič všecken lid: Amen, Halelujah. ^{*Žalm.72,18. Luk.1,68.}

ŽALM CVII.

Skladatel žalmu tohoto napomenuv těch, jimž Bůh v jejich těžkostech ku pomoci přispěti ráčil, aby jemu za to děkovali, 43. nařká, že to Boží otcovství řídic rozvažujt.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest dobrý, nebo na věky milosrdenství jeho. ^{*Žalm.106,1.}

2. Necht o tom vypravuji ti, kteříž jsou vykoupeni skrze Hospodina, jak je on vykoupil z ruky těch, kteříž je ssužovali,

3. A shromáždil je z země, od východu a od západu, od púlnoci i od moře.

4. Bloudili po poušti, po cestách pustých, města k přebývání nenacházejíce.

5. Hladoví a žízniví byli, až v nich svadla duše jejich.

6. Když * volali k Hospodinu v ssoužení svém, z úzkostí jejich vytrhl je, ^{*Zalm.22,6.}

7. A vedl je po cestě přímé, aby přišli do města k bydlení.

8. Nechať oslavují před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

9. Poněvadž napájí duši žíznivou, a duši hladovitou * naplňuje dobrými věcmi. ^{*Zalm.111,5. Luk.1,53.}

10. Kteříž sedí * ve tmě a v stínu smrti, sevřeni jsouce bídou i železy, ^{*Luk.1,79.}

11. Protože odporní byli řečem Boha silného, a radou Nejvyššího pohrdli.

12. Pročež ponížil bídou srdce jejich, padli, a nebylo pomocníka.

13. Když volají k Hospodinu v ssoužení svém, z úzkostí je vysvobozuje.

14. Vyvodí je z temnoty a stínu smrti, a svazky jejich trhá.

15. Nechať oslavují před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

16. Poněvadž láme brány měděné, a závory železné posekává.

17. Blázni pro cestu převrácenosti své, a pro nepravosti své v trápení bývají.

18. Oškliví se jim všeliký pokrm, až se i k branám smrti přibližují.

19. Když * volají k Hospodinu v ssoužení svém, z úzkostí jejich je vysvobozuje. ^{*Luk.17,13.}

20. Posílá slovo své, a uzdravuje je, a vysvobozuje je z hrobu.

21. Nechať oslavují před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

22. A * obětující oběti chvály, ať vypravují skutky jeho s prozpěvováním. ^{*Zalm.50,14; 116,17.}

23. Kteří se plaví po moři na lodech, pracující na velikých vodách,

24. Tíť vidají skutky Hospodinovy, a divy jeho v hlubokosti.

25. Jakž jen dí, hned se strhne vítr bouřlivý, a dme vlny mořské.

26. Vznášejí se k nebi, sstupují do propasti, duše jejich v nebezpečenství rozplývá se.

27. Motají se a nakloňují jako opilý, a všecko umění jejich mizí.

28. Když * volají k Hospodinu v ssoužení svém, z úzkostí jejich je vysvobozuje. ^{*Mat.8,25.}

29. Proměňuje bouři v utišení, tak že umlkne vlnobítí jejich.

30. I veselí se, že utichlo; a tak přivodí je k břehu žádostivému.

31. Nechať oslavují před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými.

32. Necht ho vyvyšují v shromáždění lidu, a v radě starců chváli jej.

33. Obrací * řeky v poušť, a prameny vod v suchost, ^{*1Kra.17,7.}

34. Zemi úrodnou v slatinnou, pro zlost obyvatelů jejich.

35. Pustiny obrací v jezera, a zemi vyprahlou v prameny vod.

36. I osazuje na ni hladovité, aby stáveli města k bydlení.

37. Kteříž osívají pole, a dělají vinice, a shromáždují sobě užitek úrody.

38. Takž on jim žehná, že se rozmnožují velmi, a dobytka jejich neumenšuje.

39. A někdy pak umenšení a snížení bývají ukrutenstvím, bídou a truchlostí,

40. Když vylévá pohrdání na knížata, dopouštěje, aby bloudili po poušti bezcestné.

41. Onť vyzdvihuje nuzného z trápení, a rozmnožuje rodinu jako stádo.

42. Necht to * spatřují upřímí, a rozveselí se, aleť všeliká nepravost ať zcpá ústa svá. ^{*Job 22,19. †Zalm.63,12.}

43. Ale kdo jest tak * moudrý, aby toho šetřil, a vyzoumíval mnohému milosrdenství Hospodinovu? ^{*Jer.9,12.}

ŽALM CVIII.

David vděčnost prokazuje Bohu, že jej na království dosadil. 6. Zatím žádá za další přitomnost a pomoc, ať by se v něm zmocnil, 8. dáváje sobě naději, že se tak stane.

1. Píseň a žalm Davidův.

2. Hotovo jest srdce mé, Bože, zpívati a oslavovati tě budu, také * i sláva má. ^{*Zalm.16,9.}

3. Probud se * loutno a harfo, když v svitání povstávám. ^{*Zalm.57,9.10.}

4. Slaviti * tě budu mezi lidmi, Hospodine, a tobě žalmy prozpěvovati mezi národy. ^{*Zalm.57,10.}

5. Nebo nad * nebesa větší jest milosrdenství tvé, a až k nejvyšším oblakům pravda tvá. ^{*Zalm.57,11 násl.}

6. Vyvyšíš se nad nebesa, ó Bože, a na-
de všecku zemi sláva tvá.

7. Ať jsou * vysvobozeni milí tvoji, za-
chovávejž je pravici svou, a vyslyš mne.
*Žalm.60,7.

8. Bůh mluvil skrze svatost svou; ve-
seliti se budu, že budu dělití Sicheem, a
údolí Sochet že rozměřím.

9. Můj jest * Galád, můj i Manasses, a
Efraim síla hlavy mé, Juda učitel můj.
*Žalm.60,9.10.

10. Moáb medenice k umývání mému,
na Edoua uvrhu obuv svou, proti Pale-
stině troubiti budu.

11. Kdo mne * uvede do města hraze-
ného? Kdo mne zprovedí až do Idumej-
ské země?
*Žalm.60,11.

12. Zdali ne ty, ó Bože, *kterýž* jsi nás
byl zavrhl, * a nevycházels, ó Bože, s
vojsky našimi?
*Žalm.44,10.

13. Udělíš nám pomoci proti nepříteli,
nebo marná jest pomoc lidská.

14. V Bohu * udatně sobě počínati bu-
deme, a on pošlapá nepřátely naše.
*Žalm.60,14.

ŽALM CIX.

David ocočen jsa u krále, Bohu toho touží, 6. sokům, 9.
jejich rodu, 13. jménu, 14. i duši 16. a slušné přičiny zlo-
řeči, 21. sobě spasení 27. pro Boží slávu žádá, 30. i věd-
nost za ně připovídá.

1. Přednimu zpěváku, žalm Davidův.

Ó Bože chvály mé, nečiň se neslyše.

2. Nebo ústa * nešlechtného a ústa lsi-
vá proti mně se otevřela, mluvili proti
mně jazykem lživým.
*Žalm.52,4.5.6.

3. A slovy jizlivými osočili mne, válčí
proti mně beze vší přičiny.

4. Protivili mi se za mé milování, ješto
jsem se za ně * modlival.
*Žalm.69,14.

5. Odplacují * se mi zlým za dobré, a
nenávisť za milování mé.
*Žalm.35,12.

6. Postav nad ním bezbožníka, * a protiv-
ník af mu stojí po pravici.
*Zach.3,1.

7. Když před soudem stane, ať zůsta-
ne za nešlechtného, a prosba jeho bu-
díž jemu k hříchu.

8. Budíž dnů jeho málo, a * úřad jeho
vezmi jiný.
*Skutk.1,20.

9. Buďtež * děti jeho sirotci, a žena je-
ho vdovou.
*5 Mojš.28,32.

10. Buďtež běhouni a tuláci synové je-
ho, žebréte, vyhnání jsouce z poustek
svých.

11. Přítáhní k sobě lichevník všecko,
cožkoli má, a úsilé jeho rozchvátejte
cizí.

12. Nebudíž, kdo by mu chtěl milosr-

denství prokázati, aniž buď, kdo by se
smiloval nad sirotky jeho.

13. Potomci jeho * z kořen vyfati buď-
te, v druhém kolenu vyhlazeno buď jmé-
no jejich.
*Žalm.21,11.

14. Přijdiž na pamět * nepravost před-
ků jeho před Hospodinem, a hřích ma-
tky jeho nebuď shlazen.
*2 Mojš.20,5.

15. Buďtež před Hospodinem ustavič-
ně, až by vyhladil z země památku je-
jich,

16. Proto že nepamatoval, aby činil
milosrdenství, ale protivensství činil člo-
věku chudému a nuznému a sevřenému
bolesti srdce, aby jej zamordoval.

17. Poněvadž miloval zlořečení, nechať
přijde na něj; neměl libosti v požehná-
ní, nechať se vzdálí od něho.

18. A tak budíž oblečen v zlořečenství
jako v svůj oděv, a ať vejde do vnitřno-
sti jeho jako voda, a jako olej do kostí
jeho.

19. Budíž jemu *to* jako plášť k přiodí-
vání, a jako pás k ustavičnému opaso-
vání.

20. Taková mzda *přijdiž* mým protiv-
níkům od Hospodina, a * mluvícím zlé
věci proti duši mé.
*v.3.

21. Ty pak, Hospodine Pane, nalož se
mnou *laskavě* pro jméno své, nebo do-
bré jest milosrdenství tvé; vytrhni mne.

22. Jsemť zajisté chudý a nuzný, a sr-
dec mé raněno jest u vnitřnostech mých.

23. Jako * stín, když se nachyluje, u-
cházeti musím; honí se za mnou jako za
kobylkou.
*Job 14,2. Žalm.144,4.

24. Kolena má * klesají postem, a tělo
mé vyschlo z tučnosti.
*Žalm.31,11.

25. Nadto jsem jim za posměch; když
mne uhlédají, * potfásají hlavami svými.
*Mat.27,39.

26. Spomoz mi, ó Hospodine Bože můj,
zachovej mne podle milosrdenství své-
ho,

27. Tak aby poznati mohli, že jest to
ruka tvá, a že jsi ty, Hospodine, učinil to.

28. Nechť oni jakkoli * zlořečí, ty do-
brořeč; *kteríž* povstali, nechť se zastý-
dí, aby se veselil služebník tvůj.
*Mat.5,44. 1 Kor.4,12.13.

29. Buďtež * oblečení protivníci moji v
zahanbení, a nechť se odějí jako plá-
štěm hanbou svou.
*Žalm.35,28.

30. Slaviti * budu Hospodina velice ú-
sty svými, a u prostřed mnohých chvá-
lití jej budu,
*Žalm.22,23.

31. Proto že stojí po *pravici nuznému, aby ho zachoval od těch, kteříž odsuzují život jeho. *Žalm.16,8.

ŽALM CX.

David o království 4. a věčném kněžství Kristovu prorokuje, 5. vedlé těchto i mocného vítězství nad nepřáteli a slavného triumfu jeho dotýká.

1. Davidův žalm.

Řekl Hospodin Pánu mému: * Sed na pravici mé, dokudž nepoložím nepřátel tvých za podnože noh tvých.

*Mat.22,44. Mark.12,36. Luk.10,24.

2. Berlu moci tvé vyšle Hospodin z Si-ona, *ka: Panuj u prostřed nepřátel svých.

3. Lid tvůj dobrovolný v den boje tvého v ozdobě svatosti, z života hned v svitání jako rosa plod tvůj bude.

4. Přisáhl Hospodin, a nebude želeťi toho, * ka: Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedechova. *Žid.5,6.

5. Pán po pravici tvé potře v den hněvu svého krále.

6. Soud činiti bude mezi národy, porážku broznou učiní, potře i hlavu panující nad mnohými krajinami.

7. Z potoka na cestě * píti bude, a protož povýší hlavy. *1 Sam.14,27.

ŽALM CXI.

Lid Bohu děkuje za rozličná a mnohá dobrodint, kteráž otcům i jim jsou činěná, 10. a odkud by pravá moudrost pocházela, učí.

1. Halelujah.

Slaviti budu Hospodina z * celého srdce, v radě i přímých i v shromáždění;

*Žalm.9,2. †Žalm.22,23.

2. Veliké * skutky Hospodinovy, a patrné všechněm, kteříž v nich líbost mají;

*Žalm.104,24.

3. Slavné a překrásné dílo jeho, a spravedlnost jeho zůstávající na věky.

4. Památku * způsobil předivnými skutky svými milostivý a milosrdný Hospodin. *Luk.22,19.

5. Pokrm dal těm, kteříž se ho bojí, pamětliv jsa věčně na smlouvu svou.

6. Mocné skutky své oznámil lidu svému, dav jim dědictví pohanů.

7. Skutkově rukou jeho pravda a soud, a nepohotelní všickni rozkazové jeho,

8. Upevnění na věčnou věčnost; učnění jsou v pravdě a v pravosti.

9. Vykoupení poslav lidu svému, přikázal na věky * smlouvu svou; svaté a hrozné jest jméno jeho. *Izai.54,10.

10. Počátek * moudrosti jest bázeň Ho-

spodina; rozumu výborného nabývají všickni, kteříž činí ty věci; chvála jeho zůstává na věky. *Psal.1,7;9,10.

ŽALM CXII.

Duch Pánův bojeťm se Hospodina, a tímčím dobré věci mnohě požehnání malibuje, 10. ale bezbožným neštěstím brodí.

1. Halelujah.

Blahoslavený * muž, kterýž se bojí Hospodina, a v přikázáních jeho má velikou líbost. *Žalm.1,1,2;119,1.

2. Mocné na zemi bude símě jeho, rodina upřímých požehnání dojde.

3. Zboží a bohatství v domě jeho, a spravedlnost jeho zůstává na věky.

4. Vzhází * ve tmách světlo upřímým, milostivý jest, milosrdný a spravedlivý. *Žalm.97,11. 2 Mojz.10,23.

5. Dobrý člověk slitovává se i půjčuje, a řídí své věci s soudem.

6. Nebo nepohne se na věky, v paměti věčně bude spravedlivý.

7. Slyše zlé noviny, nebojí se; stále jest srdce jeho, a doufá v Hospodina.

8. Utvrzené srdce jeho nebojí se, až i uzří pomstu na svých nepřátelích.

9. Rozděluje štědrě, a dává nuzným; spravedlnost jeho zůstává na věky, roh jeho bude vyvýšen v slávě.

10. Bezbožný vida to, zlobiti se, zuby svými * škřipěti a schnouti bude; žádost bezbožníků zahyne. *Žalm.35,16;37,12.

ŽALM CXIII.

David svým příkladem napomíná cirkve k chválení Boha, 4. pro důstojnost, 6. opatrování 7. a správu jeho předivnou.

1. Halelujah.

Chvalte * služebníci Hospodinovi, chvalte jméno Hospodinovo. *Žalm.134,1.

2. Budiž jméno Hospodinovo požehnáno od tohoto času až na věky.

3. Od * východu slunce až do západu jeho chváleno bud jméno Hospodinovo. *Mal.1,11.

4. Vyvýšen jest nade všecky národy Hospodin, a nad nebesa sláva jeho.

5. Kdo jest rovný Hospodinu Bohu našemu, kterýž vysoko bydlí?

6. Kterýž snižuje se, aby všecko spaťfoval, což jest na nebi i na zemi.

7. Vyzdvihuje z prachu nuzného, a z hnoje vyvyšuje chudého,

8. Aby jej posadil s knížaty, s knížaty lidu svého.

9. Kterýž * vzdělává neplodnou v če-

led, a matku veselící se z dítěte. Halelujah. ^{*1 Mojs. 21, 2. 1 Sam. 1, 20.}

ŽALM CXIV.

Věci a zázraky některých při vyvedení z Egypta stálých 5. mistrovské akry otásky a odpověď na ni ke cti Pánu Bohu připomenuti.

1. Když vycházel Izrael z * Egypta, a rodina Jákobova z národu jazyka cizího, ^{*2 Mojs. 12, 41. Žalm. 105, 23.}

2. Byl Juda posvěcením jeho, Izrael panováním jeho.

3. To když vidělo moře, uteklo, Jordán nazpět se obrátil.

4. Hory * poskakovaly jako skopci, pahrbkové jako jehňata. ^{*2 Mojs. 19, 18.}

5. Což bylo, ó moře, že jsi utíkalo? Jordáne, že jsi nazpět se obrátil?

6. Ó hory, že jste poskakovaly jako skopci, pahrbkové jako jehňata?

7. Pro přítomnost Panovníka třásla jsem se já země, pro přítomnost Boha Jákobova,

8. Kterýž obrací i tu * skálu v jezero vod, a škrfemen v studnici vod. ^{*2 Mojs. 17, 6.}

ŽALM CXV.

Cirkev od Boha pro slávu jeho vysvobozením sobě žádá, 4. modl i modlářů marnost ukazuje, 9. pobožným k víře slouží, 17. a ze lidí, dokud živi jsou, Bohu sloužiti mají, učí.

1. Ne nám, Hospodine, ne nám, ale jménu svému dej čest, pro milosrdenství své a pro pravdu svou.

2. Proč mají říkati pohané: * Kdež jest nyní Bůh jejich? ^{*Žalm. 42, 4. 11.}

3. Ješto Bůh náš jest na nebi, čímž všechno, * což se mu líbí. ^{*Žalm. 135, 6.}

4. Modly * pak jejich jsou stříbro a zlato, dílo rukou lidských. ^{*Žalm. 135, 15.}

5. Ústa mají, a nemluví, oči mají, a nevidí.

6. Uši mají, a neslyší, nos mají, a nečijí.

7. Ruce mají, a nemakají, nohy mají, a nechodí, aniž volati mohou hrdlem svým.

8. Nechať jsou jim podobni, kteříž je dělají, a kdožkoli v nich doufají.

9. Izraeli, * doufej v Hospodina, nebo spomocníkem a štítem takových on jest. ^{*Žalm. 131, 3.}

10. Dome Aronův, doufej v Hospodina, spomocníkem a * štítem takových on jest. ^{*Žalm. 3, 4.}

11. Kterýž se bojíte Hospodina, doufejte v Hospodina, spomocníkem a štítem takových on jest.

12. Hospodin rozpomena se na nás, požehná; požehná domu Izraelovu, požehná i domu Aronova.

13. Požehná bojícím se Hospodina, malým i velikým.

14. Rozmnoží Hospodin vás, vás i syny vaše.

15. Požehnaní * vy od Hospodina, kterýž učinil nebesa i zemi. ^{*1 Mojs. 26, 29.}

16. Nebesa jsou nebesa Hospodinova, zemi pak dal synům lidským.

17. Ne * mrtví chváliti budou Hospodina, ani kdo ze všech těch, kteříž sstupují do místa mlčení, ^{*Žalm. 6, 8.}

18. Ale my dobrořečiti budeme Hospodinu od tohoto času až na věky. Halelujah.

ŽALM CXVI.

David děkuje Bohu, že ho vysvobodil z rukou Sanlových, 3. dotýkaje, v jakých těžkostech i jaký jeho způsob v nich byl, 12. a za tím svou vděčnost k Bohu osvědčuje.

1. Miluji Hospodina, proto že vyslychá * hlas můj a pokorné modlitby mé. ^{*Žalm. 66, 19.}

2. Nebo naklonil ucha svého ke mně, když jsem ho vzýval ve dnech svých.

3. Obklíčily * mne byly bolesti smrti, a úzkosti hrobu potkaly mne; sevření a truchlost přišla na mne. ^{*Žalm. 18, 6.}

4. I vzýval jsem jméno Hospodinovo, řka: Prosim, ó * Hospodine, vysvoboď duši mou. ^{*Mat. 26, 39.}

5. Milostivý Hospodin a spravedlivý, Bůh náš litostivý.

6. Ostříhá sprostných Hospodin; znuzen jsem byl, a spomohl mi.

7. Navratilž se, duše má, do odpočínutí svého, poněvadž Hospodin jest dobrodince tvůj.

8. Nebo jsi * vytrhl duši mou od smrti, oči mé od slz, nohu mou od poklesnutí. ^{*Žalm. 56, 14.}

9. Ustavičně * choditi budu před Hospodinem v zemi živých. ^{*1 Mojs. 17, 1.}

10. Uvěřil jsem, * protož i mluvil jsem, ačkoli jsem byl velmi ztrápený. ^{*2 Kor. 4, 13.}

11. Já jsem byl řekl v pospíchání: Věsliký * člověk jest lhář. ^{*Řím. 3, 4.}

12. Čím se odplatím Hospodinu za všechna dobrodíní jeho mně učiněná?

13. Kalich mnohého spasení vezmu, a jméno Hospodinovo vzývati budu.

14. Sliby * své Hospodinu splním, teď přede všim lidem jeho. ^{*Žalm. 22, 26.}

15. Drahá jest před očima Hospodinovýmá smrt svatých jeho.

16. Ó Hospodine, že jsem služebník tvůj, služebník, pravím, tvůj, syn děvky tvé, rozvázal jsi svazky mé.

17. Tobě obětovati budu oběť díky činění, a jméno Hospodinovo vzývati budu.

18. Sliby * své Hospodinu splním, teď přede vším lidem jeho, *Zalm.50,14.

19. V slúicích domu Hospodinova, u prostřed tebe, Jeruzaléme. Halelujah.

ŽALM CXVII.

Napomenutí národů k chválení Boha s milosrdenství a věčné pravdy jeho.

1. Chvalte Hospodina všickni * národové, velebtež ho všickni lidé.

2. Neboť jest rozšířeno nad * námi milosrdenství jeho, a pravda Hospodinova na věky. Halelujah. *Zalm.72,17. Řím.15,11. *Zalm.100,5.

ŽALM CXVIII.

David na království došel, napomíná Izraele k chválení Boha, 5. jehož milost připomíná, 8. důvěrnosti učí, 22. a kterak k důstojenství královskému přišel, 25. i čeho jemu lid a kněží žádali, osamňuje.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest dobrý, nebo na věky *trvá* milosrdenství jeho. *Zalm.106,1; 136,1.

2. Rečiz nyní, * Izraeli, že na věky milosrdenství jeho. *Zalm.115,12,13.

3. Rečiz nyní, * dome Aronův, že na věky milosrdenství jeho. *Zalm.115,10.

4. Rcetež nyní bojící se Hospodina, že na věky milosrdenství jeho.

5. V * úzkosti vzýval jsem Hospodina, a vyslyšev, uprostrannil mi Hospodin. *Zalm.107,6,13. Izai.26,16.

6. Hospodin * se mnou, nebudu se báti. Co mi může učiniti člověk? *Zalm.23,4.

7. Hospodin se mnou *jest* mezi pomocníky mými, pročez já podívám se těm, kteříž mne mají v nenávisti.

8. Lépe jest doufati v Hospodina, * než naději skládati v člověku. *Zalm.146,3.

9. Lépe jest doufati v Hospodina, nežli naději skládati v knížatech.

10. Všickni národové obklíčili mne, ale ve jménu Hospodinovu vyplnil jsem je.

11. Mnohokrát obklíčili mne, ale ve jménu Hospodinovu vyplnil jsem je.

12. Seuli se na mne jako včely, však zhasli jako oheň z trní; nebo ve jménu Hospodinovu vyplnil jsem je.

13. Velmi jsi ztuba na mne dotíral, a bych padl, ale Hospodin spomohl mi.

14. Síla má a písnička má *jest* Hospodin, on byl můj vysvoboditel.

15. Hlas prokřikování a spasení v státních spravedlivých. Pravice Hospodinova dokázala síly,

16. Pravice Hospodinova vyvýšila se, pravice Hospodinova dokázala síly.

17. Neumruť, ale živ budu, abych vypravoval skutky Hospodinovy.

18. Trestaltě * mne písňně Hospodin, ale smrti mne nevydal. *2Kor.6,9.

19. Otevřetež * mi brány spravedlnosti, a vejda do nich, oslavovati budu Hospodina. *Izai.26,2.

20. Tať jest brána Hospodinova, kterouž spravedliví vcházejí.

21. Tuť já tě oslavovati budu, nebo jsi mne vyslyšel, a byls můj vysvoboditel.

22. Kámen, * kterýž zavrhlí stavitelé, učiněn jest † v hlavu úhelní. *Izai.28,16. Mat.21,42. Mark.12,10. †Efez.2,20.

23. Od Hospodina stalo se to, a jest divné před očima našima.

24. Tentof jest den, kterýž učinil Hospodin, a protož * radujme se a veselme se v něm. *Zjev.19,7.

25. Prosim, Hospodine, * zachovávejž již; prosim, Hospodine, dávej již šťastný prospěch. *Jan.12,13.

26. Požehnaný, * jenž se běte ve jménu Hospodinovu; dobrořečíme vám z domu Hospodinova. *Mat.21,9.

27. Bůh silný Hospodin, onť se zavitil nám, važte beránky až k rohům oltáře.

28. Bůh silný můj * ty jsi, protož slaviti tě budu, Bože můj, vyvyšovati tě budu. *Zalm.22,11; 31,15.

29. Oslavujtež * Hospodina, neboť jest dobrý, nebo na věky milosrdenství jeho. *Zalm.136,1,26.

ŽALM CXIX.

Žalm tento naskrze velikou chválou a slavné svědectví dává slovu Božímu; při čemž také akkladatel jeho, aby jej Bůh tím slovem svým osvécovati i spravovati ráčil, se to se jemu týž i týž modlí.

Aleph. 1. Blahoslavení * ti, kteříž jsou ctného obcování, kteříž chodí v zákoně Hospodinově. *Zalm.1,1,2; 112,1.

2. Blahoslavení, kteříž ostříhají svědectví jeho, a kteříž ho celým srdcem hledají.

3. Nečiní zajisté nepravosti, *ale* kráčejí po cestách jeho.

4. Ty jsi přikázal, aby pilně bylo ostříháno rozkazů tvých.

5. Ó by spraveny byly cesty mé k ostříhání ustanovení tvých.

6. Tehdážť nebudu zahanben, když budu patřiti na všecka přikázání tvá.

7. Oslavovati tě budu v upřímnosti srdce, když se vyučovati budu právem spravedlnosti tvé.

8. Ustanovení tvých budu ostříhati s pilností, toliko neopouštěj mne.

Beth. 9. Jakým způsobem očistí mládenec stezku svou? *Takovým*, aby se choval vedle slova tvého.

10. Celym srdcem svým * hledám tebe, nedopouštěj mi blouditi od přikázání tvých. ^{*5 Mojs. 4, 29.}

11. V srdci mém * skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě. ^{*Luk. 2, 19. 51.}

12. Ty chvály hodný Hospodine, vyuč mne * ustanovením svým. ^{*v. 26. 64.}

13. Rty svými vypravuji o všech soudech úst tvých.

14. Z cesty svědectví tvých raduji se více, než z největšího zboží.

15. O přikázáních tvých přemýšluji, a patřím na stezky tvé.

16. V ustanoveních tvých se kochám, aniž se zapominám na slovo tvé.

Gimel. 17. *Tu* * milost učiní s služebníkem svým, abych, dokudž jsem živ, ostříhal slova tvého. ^{*Zalm. 51, 20.}

18. Otevři oči mé, abych spatřoval divné věci z zákona tvého.

19. Přichozí * jsem na tom světě, neukryvej předě mnou přikázání svých. ^{*Zalm. 39, 13. 1 Petr. 2, 11.}

20. Umdlévá duše má pro žádost soudů tvých všelikého času.

21. Vyhlazuješ pyšné, zlořečené, kteříž bloudí od přikázání tvých.

22. Odejmi ode mne útržku a potupu, neboť ostříhám svědectví tvých.

23. Také i * knížata se zasazují, a mluví proti mně, služebník *pak* tvůj přemýšlil o ustanoveních tvých. ^{*Zalm. 2, 2.}

24. Svědectví tvá zajisté jsou mé rozkoše a moji rádcové.

Daleth. 25. Přílnula k prachu duše má; obživí mne podle slova svého.

26. Cesty své předložil jsem, a vyslychals mne; vyuč mne ustanovením svým.

27. Cestě rozkazů tvých dej ať vyrozumívám, a ať přemýšlím o divných skutcích tvých.

28. Rozplývá se zámutkem duše má, očerství mne podle slova svého.

29. Cestu lživou odvrát ode mne, a zákon svůj z milosti dej mi.

30. Cestu pravou jsem vyvolil, soudy tvé sobě předkládám.

31. Svědectví tvých se přidržím, Hospodine, nedejž mi zahanbenu býti.

32. Cestou rozkazů tvých poběhnu, když ty rozšíříš srdce mé.

He. 33. Vyuč mne, Hospodine, cestě ustanovení svých, kteréž bych ostříhal do konce.

34. Dej mi ten rozum, ať šetřím zákona tvého, a ať ho ostříhám celym srdcem.

35. Dej, ať chodím cestou přikázání tvých; nebo v tom svou rozkoš skládám.

36. Nakloň * srdce mého k svědectvím svým, a ne k lakomství. ^{*1 Sam. 8, 3.}

37. Odvrát oči mé, ať nehledí marnosti; na cestě své obživ mne.

38. Potvrď služebníku svému řeči své, kterýž se oddal k službě tvé.

39. Odvrát ode mne pohanění, jehož se bojím; nebo soudové tvoji dobří jsou.

40. Aj, toužím po rozkázáních tvých; dej, ať jsem živ v spravedlnosti tvé.

Vav. 41. *O ať se přiblíží ke mně milosrdenství tvá, Hospodine, a spasení tvé vedle řeči tvé,*

42. Tak abych odpověditi uměl utrhači svému skutkem, že doufání skládám v slovu tvém.

43. A * nevynímej z úst mých slova nejpravějšího; neboť na soudy tvé očekávám. ^{*Jer. 15, 16.}

44. I budu ostříhati zákona tvého ustavičně, od věků až na věky,

45. A bez přestání choditi na širokosti, neboť jsem se dotázal rozkazů tvých.

46. Nýbrž * mluvití budu o svědectvích tvých: † před králi, a nebudu se hanbiti. ^{*Skutk. 28, 2. 28. †Mat. 10, 18.}

47. Nebo rozkoš svou skládám v přikázáních tvých, kteráž jsem zamiloval.

48. Přičiním i ruce své k přikázáním tvým, kteráž miluji, a přemýšletí budu o ustanoveních tvých.

Zajin. 49. Rozpomeň se na slovo k služebníku svému, kterýmž jsi mne ubezpečil.

50. Toť jest má útěcha v ssouzení mém, že mne slovo tvé * obživuje. ^{*Zalm. 19, 8.}

51. Pyšní mi se velmi posmívají, *však* od zákona tvého se neuchylují.

52. Neboť se rozpomínám na soudy tvé věčné, Hospodine, kterýmiž se potěšuji.

53. Děším * se nad bezbožnými, kteříž opouštějí zákon tvůj. ^{*Zalm. 39, 4.}

54. Ustanovení tvá jsou mé písničky na místě mého putování.

55. Rozpomínám se i v noci na jméno tvé, Hospodine, a ostříhám zákona tvého.

56. Toť mám odtud, abych ostříhal rozkazů tvých.

Cheth. 57. Díl můj, řekl jsem, Hospodine, ostříhati výmluvnosti tvé.

58. Modlívám se milosti tvé v celém srdci: Smiluj se nade mnou podle slova svého.

59. Rozvázil jsem na mysli cesty své, a obrátil jsem nohy své k tvým svědectvím.

60. Pospíchámť a neodkládám ostříhati rozkazů tvých.

61. Rota bezbožníků zloupila mne, na zákon tvůj se nezapomínám.

62. O půlnoci vstávám, abych tě oslavoval v soudech spravedlnosti tvé.

63. Účastník jsem všech, kteříž se bojí tebe, a těch, kteříž ostříhají přikázání tvých.

64. Milosrdenství tvého, Hospodine, plná * jest země, ustanovením svým vyuč měne. ^{*Zalm.33,5.}

Teth. 65. Dobrotivě jsi nakládal s služebníkem svým, Hospodine, podle slova svého.

66. Pravému soudu a umění vyuč mne, nebo jsem přikázáním tvým uvěřil.

67. Prvé než jsem snižen byl, bloudil jsem, ale nyní výmluvnosti tvé ostříhám.

68. Dobrý jsi ty a dobrotivý, vyuč mne ustanovením svým.

69. Složiliť jsou lež proti * mně pyšni, ale já celým srdcem ostříhám přikázání tvých. ^{*v.78.85.}

70. Zbrídlo jako tuk srdce jejich, já zákonem tvým se potěšuji.

71. K dobrémuť jest mi to, * že jsem pobyl v trápení, abych se naučil ustanovením tvým. ^{*v.67.}

72. Za lepší sobě pokládám zákon úst tvých, nežli na tisíce * zlata a stříbra. ^{*Zalm.19,11.}

Jod. 73. Ruce tvé * učinily a sformovaly mne, dej mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým, ^{*Job.10,8.}

74. Tak aby bojící se tebe mne vidouce, radovali se, že na slovo tvé očekávám.

75. Seznávámť, Hospodine, že jsou spravedliví soudové tvoji, a že jsi mne hodně potrestal.

76. Nechat jest již zřejmé milosrden-

ství tvé ku potěšení mému, podle řečí tvé mluvené služebníku tvému.

77. Přidežť na mne slitování tvá, abych živ býti mohl; * nebo zákon tvůj rozkoš má jest. ^{*v.35.}

78. Zahanbeni buďte pyšní, proto že lstivě * chtěli mne podvrátiti, já pak přemýšluji o přikázáních tvých. ^{*v.85.}

79. Obratť se ke mně, kteříž se bojí tebe, a kteříž znají svědectví tvá.

80. Budiž srdce mé upřímé při ustanoveních tvých, tak abych nebyl zahanben.

Kaph. 81. Touží * duše má po spasení tvém, na slovo tvé očekávám. ^{*1.Moj.49,18.}

82. Hynou i oči mé *žádostí* výmluvnosti tvých, když říkám: Skoro-liž mne potěšíš?

83. Ačkoli jsem jako nádoba kožená v dymu, na ustanovení tvá *však* jsem nezapomenul.

84. Mnoho-liž bude dní služebníka tvého? Skoro-liž soud vykonáš nad těmi, kteříž mi protivensství činí?

85. Vykopali mi pyšní jámy, kterážto věc není podle zákona tvého.

86. Všecka přikázání tvá jsou pravda; bez přičiny mi se protiví, spomozíť mi.

87. Téměřť jsou mne již v nic obrátili na zemi, já jsem však neopustil přikázání tvých.

88. Podle milosrdenství svého obživ mne, abych ostříhal svědectví úst tvých.

Lamed. 89. Na věky, * ó Hospodine, slovo tvé trvánlivé jest v nebesích. ^{*Izai.40,3.}

90. Od národu do pronárodu pravda tvá, * utvrdil jsi zemi, a tak stojí. ^{*Zalm.89,12.}

91. Vedlé úsudků tvých stojí to vše do dnešního dne, všechno to zajisté jsou služebníci tvoji.

92. Byť zákon tvůj nebyl mé * potěšení, dávno bych byl zahynul v svém trápení. ^{*v.50. Jer.15,16.}

93. Na věky se nezapomenu na rozkazy tvé; jimi zajisté obživil jsi mne.

94. Tvůjť jsem já, zachovávejť mne; nebo přikázání tvá zpytuji.

95. Očekávajíť na mne * bezbožní, aby mne zahubili, *já pak* svědectví tvá rozvažuji. ^{*Zalm.37,32.}

96. Každé věci dokonalé vidím skončení; rozkaz tvůj jest přeširoký náramně.

Mem. 97. Ó jak miluji zákon tvůj, tak

že každého dne on jest mé přemýšlování.

98. Nad nepřátely mé moudřejšího mne činíš příkázáními svými; nebo mám je ustavičně před sebou.

99. Nade všechny své učitele rozumnější jsem učiněn; nebo svědectví tvá jsou má přemýšlování.

100. I nad starce opatrnější jsem, nebo příkázání tvých ostříhám.

101. Od každé cesty zlé zdržuji nohy své, abych ostříhal slova tvého.

102. Od soudů tvých se neodvracuji, proto že ty mne vyučuješ.

103. Ó jak jsou sladké * dásním svým výmluvnosti tvé, nad med ústím svým.

^{*Zalm.19,11.}

104. Z příkázání tvých rozumnosti jsem nabyl, a protož všeliké cesty bludné nenávidím.

Nun. 105. Svíce * nohám svým jest slovo tvé, a světlo stezce mé.

^{*Zalm.19,9.2Petr.1,19.}

106. Přisáhl jsem, což i splním, že chci ostříhati soudů spravedlnosti tvé.

107. Ztrápenýť jsem přenáramně, Hospodine, obživíš mne vedlé slova svého.

108. Dobrovolné * oběti úst mých, žádám, oblib, Hospodine, a právům svým vyuč mne.

^{*Zalm.19,15.}

109. Duše má jest v ustavičném nebezpečení, a však na zákon tvůj se nezapomínám.

110. Poléklí jsou mi bezbožní osídlo, ale já od rozkazů tvých se neodvracím.

111. Za dědictví věčné ujal jsem svědectví tvá, neboť jsou radost srdce mého.

112. Naklonil jsem srdce svého k vykonávání ustanovení tvých ustavičně, až i do konce.

Samech. 113. Vymyslků * nenávidím, zákon pak tvůj miluji.

^{*Zalm.81,7.}

114. Skryše má a pavéza má ty jsi, na slovo tvé * očekávám.

^{*v.74.}

115. Odstuptež ode mne nešlechetníci, abych ostříhal příkázání Boha svého.

116. Zdržuj mne podle slova svého, tak abych živ byl, a * nezahanbuji mne v mém očekávání.

^{*Zalm.25,2,3.}

117. Posiluj mne, abych zachován byl, a patřil k ustanovením tvým ustavičně.

118. Potlačuješ všechny ty, kteříž odstupují od ustanovení tvých; * neboť jest živá opatrnost jejich.

^{*Job5,13.}

119. Jako trůsku odmítáš všechny bez-

božníky země, a protož miluji svědectví tvá.

120. Děsí se * strachem před tebou tělo mé; nebo soudů tvých bojím se.

^{*Job4,14,15.}

Ajin. 121. Činím soud a spravedlnost, nevydávejž mne svým násilníkům.

122. Zastup sám služebníka svého k dobrému, tak aby mne pyšní nepotlačili.

123. Oči mé hynou čekáním na spasení tvé, a na výmluvnost spravedlnosti tvé.

124. Nalož s služebníkem svým vedlé milosrdenství svého, a ustanovením svým vyuč mne.

125. Služebník tvůj jsem já, dejž mi rozumnost, abych uměl svědectví tvá.

126. Časť jest, abys se přičinil, Hospodine; zrušili zákon tvůj.

127. Z té příčiny * miluji příkázání tvá více nežli zlato, i to, kteréž jest nejlepší.

^{*Zalm.19,11.}

128. A proto, že všechny rozkazy tvé o všech věcech pravé býti poznávám, všeliké stezky bludné nenávidím.

Pe. 129. Předivnáť jsou svědectví tvá, a protož jich ostříhá duše má.

130. Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje * sprostné rozumnosti.

^{*Zalm.19,8.2Tim.3,15,16.}

131. Ústa svá otvírám, a dychtím, nebo příkázání tvých jsem žádostiv.

132. Popatřiž na mne, a smiluj se nad mnou podle práva těch, kteříž milují jméno tvé.

133. Kroky mé utvrzuj v slovu svém, a nedej, aby nade mnou panovati měla jaká nepravost.

134. Vysvoboď mne z nátisků lidských, abych ostříhal rozkazů tvých.

135. Zasvěť * tvář svou nad služebníkem svým, a ustanovením svým vyuč mne.

^{*Zalm.67,2.}

136. Potůčkové vod vyplývají z očí mých příčinou těch, kteříž neostříhají zákona tvého.

Tsade. 137. Spravedlivý * jsi, Hospodine, a upřímý v soudech svých.

^{*2Mojš.9,27.Zjev.16,5.}

138. Ty jsi vydal spravedlivá svědectví svá, a vši víry hodná.

139. Až * svaďnu, tak horlím, že se zapominají na slovo tvé nepřátelé moji.

^{*Zalm.69,10.}

140. Zprubovanáť * jest řeč tvá dokonale, tou příčinou ji miluje služebník tvůj.

^{*Zalm.12,7:19,9.}

141. Maličký a opovržený jsem já, *však* na rozkazy tvé se nezapomínám.

142. Spravedlnost tvá *jest* spravedlnost věčná, a zákon tvůj pravda.

143. Ssouzení a nátisk mne stihají, *příkázání* tvá jsou mé rozkoše.

144. Spravedlnost svědectví tvých *trvá* na věky; dej mi z ní rozumnosti nabyti, *tak* abych živ býti mohl.

Koph. 145. Z celého srdce volám, vyslyšíš mne, ó Hospodine, abych ostříhal ustanovení tvých.

146. K tobě volám, vysvoboď mne, abych šetřil svědectví tvých.

147. Předstihám svitání a volám, * na tvé slovo očekávám. *v.114.

148. Předstihají oči mé bdění proto, abych přemýšlel o výmluvnostech tvých.

149. Hlas můj slyš podle svého milosrdenství, Hospodine, podle soudů svých obživ * mne. *v.88.154.

150. Přibližují se následovníci nešlechtnosti, ti, kteříž se od zákona tvého vzdálili.

151. Ty blíže jsi, Hospodine; * nebo všechna *příkázání* tvá jsou pravda. *v.86.

152. Již to dávno vím o svědectvích tvých, že jsi je stvrdil až na věky.

Reš. 153. Popatříž na mé trápení, a vysvoboď mne; neboť se na zákon * tvůj nezapomínám. *v.61.141.

154. Zasaď se o mou při, a ochraň mne; pro řeč svou obživ mne.

155. Dalekoť *jest* od bezbožných spasení, nebo nedotazují se na ustanovení tvá.

156. Slitování tvá mnohá jsou, Hospodine; podle soudů svých obživ mne.

157. Jakžkoli *jsou* mnozí protivníci moji a nepřátelé moji, *však* od svědectví tvých se neuchyluji.

158. Viděl jsem ty, kteříž se převráceně měli, velmi to těžce nesa, že řeči tvé neostříhali.

159. Popatříž, *žeť* rozkazy tvé miluji, Hospodine; podle milosrdenství svého obživ mne.

160. Nejprřednější věc slova tvého *jest* pravda, * a na věky *trvá* všeliký úsudek spravedlnosti tvé. *Jan.17,17.

Šin. 161. Knižata mi se protíví bez příčiny, *však* slova tvého děsí se srdce mé.

162. Já raduji se z řeči tvé tak jako ten, kterýž dochází hojně kořisti.

163. Faleš pak nenávidím, a ji v ohavnosti mám; zákon tvůj miluji.

164. Sedmkrát za den chvám tě z soudů tvých spravedlivých.

165. Pokoj mnohý těm, kteříž * milují zákon tvůj, a nemají žádné urážky. *v.118.

166. Očekávám na spasení tvé, Hospodine, a *příkázání* tvá vykonávám.

167. Ostříhá duše má svědectví tvých, nebo je velice miluji.

168. Ostříhám rozkazů tvých a svědectví tvých; * nebo všechny cesty mé jsou před tebou. *Zalm.139,3.

Thav. 169. Předstupiž úpění mé před obličej tvůj, Hospodine, a podle slova svého uděl mi rozumnosti.

170. Vejdíž pokorná prosba má před tvář tvou, a vedlé řeči své vytrhni mne.

171. I vynesou rtové moji chválu, když ty mne vyučíš ustanovením svým.

172. Zpívati bude i * jazyk můj slovo tvé, a že všechna *příkázání* tvá jsou spravedlnost. *Přal.6,22.

173. Budiž mi ku pomoci ruka tvá; neboť jsem sobě zvolil *příkázání* tvá.

174. Toužím po spasení tvém, Hospodine, a zákon tvůj *jest* rozkoš má.

175. Živa bude duše má, a bude tě chválati, a soudové tvoji budou mi na pomoc.

176. Bloudím jako * ovce ztracená, hledej služebníka svého, neboť se na *příkázání* tvá nezapomínám. *Izai.53,6. 1 Petr.2,25.

ŽALM CXX.

Církev připomenuvší, že od Boha vyslyšána *jest*, 2. aby Bůh milost s ní konati ráčil 3. tak, aby žádný tomu překaziti nemohl, *žádá*, 5. s nařikáním, že dlouho v zajetí *zůstává*.

1. Píseň stupňů.

K Hospodinu v ssouzení svém * volal jsem, a vyslyšel mne. *Zalm.50,15.

2. Hospodine, vysvoboď duši mou od rtů živých, a od jazyka lstivého.

3. Coť prospěje, aneb coť přidá jazyk lstivý,

4. *Podobný* k střelám přeostřým silného, a k uhlí jalovcovému?

5. Běda mně, že pohostinu býti musím v Mešech, a přebývati v saláších * Cedarských. *Píseň Sal.1,5.

6. Dlouho bydlí duše má mezi těmi, kteříž * nenávidí pokoje. *Izai.48,22.

7. Já *ku* pokoji, ale když mluvím, oni k boji.

ŽALM CXXI.

V tomto žalmu prorok svatý učí, že jest daremni věc pomoci hledati jinde kdekoli, než v Hospodinu samém; tu ze jest jistá vždycky, neboť i užítky ukazuje.

1. Píseň stupňů.

Pozdvihuji * oči svých k horám, odkudž by mi přišla pomoc. ^{*Žalm.123,1.}

2. Pomoc má * jest od Hospodina, kterýž učinil nebe i zemi. ^{*Žalm.124,8.}

3. Nedopustit, aby se pohnouti měla noha tvá, nedřímef strážný tvůj.

4. Aj, nedřímef, ovšem nespí ten, kterýž ostříhati Izraele.

5. Hospodin strážce tvůj, Hospodin zastínění tvé tobě po pravici.

6. Nebudeš bít na tě slunce ve dne, ani měsíc v noci.

7. Hospodin tě * ostříhati bude ode všeho zlého, ostříhati bude duše tvé. ^{*Žalm.54,6.}

8. Hospodin ostříhati tě bude, když vycházeti i vcházeti budeš, od tohoto času až na věky.

ŽALM CXXII.

David radost z toho máje, že v Jeruzalémě počta Boží i tád dobrý vzdělán jest, 6. napomíná lidu, aby se za to město modlili, 8. i sám se za ně modlí.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Veslím se z toho, že mi říkáno bývá: Podme do domu Hospodinova,

2. A že se postavují nohy naše v branách tvých, ó Jeruzaléme.

3. Jižtě Jeruzalém uslechtilé * vystaven, a jako v město k sobě vespolek připojen. ^{*2Par.6,6.}

4. Do něhož vstupují pokolení, pokolení Hospodinova, k svědeckví Izraelovu, aby oslavovali jméno Hospodinovo.

5. Nebo tamť jsou postaveny stolice soudu, stolice domu Davidova.

6. Žádejtež pokoje Jeruzalému, řkouce: Dějž se pokojně těm, kteříž tě milují.

7. Budiž pokoj v předhradí tvém, a upokojení na palácích tvých.

8. Pro bratři své a přátely své žádati budu pokoje tobě.

9. Pro dům Hospodina Boha našeho budu * tvého dobrého hledati. ^{*Neh.2,10.}

ŽALM CXXIII.

Církev soustěná k Bohu se utikaje, 3. sobě milosti, 4. a nepřátelům pomsty žádá.

1. Píseň stupňů.

K toběť pozdvihuji oči svých, ó ty, kterýž na nebesích přebýváš.

2. Aj hle, jakož oči služebníků k rukám pánů jejich, jakož oči děvky k rukám paní její: tak * oči naše k Hospodinu Bohu našemu, až by se smiloval nad námi. ^{*2Par.20,12.}

3. Smiluj se nad námi, Hospodine, smiluj se nad námi, neboť jsme již příliš potupou nasyceni. ^{*T. 2.}

4. Jižt jest příliš nasycena duše naše posmišky bezbožných, a potupou pyšných.

ŽALM CXXIV.

David napomíná lidu Božto, aby to vyznávali, že je Bůh sám před nepřátely ochránil, a jak by měli za to Bohu děkovati, učí.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Byť Hospodina * s námi nebylo, reič nyní, Izraeli, ^{*Žalm.94,17.}

2. Byť Hospodina s námi nebylo, když lidé povstali proti nám:

3. Tehdáž by nás byli za živa sehltili v rozpálení hněvu svého proti nám;

4. Tehdáž by nás byly * přikvačily vody, proud zachvátil by byl duši naši; ^{*Žalm.69,16.}

5. Tehdáž zachvátily by byly duši naši ty vody zduté.

6. Požehnaný Hospodin, kterýž nás nevydal v loupež zubům jejich.

7. Duše naše jako ptáče * znikla osídla ptáčníků; osídlo se ztrhalo, i vynikli jsme. ^{*Přisl.6,5.}

8. Pomoc * naše jest ve jménu Hospodinovu, kterýž † učinil nebe i zemi. ^{*Žalm.121,2. †1Mojz.1,1. Žalm.146,6.}

ŽALM CXXV.

Mluvě prorok o přítomnosti Boží a chránění církve proti bezbožným, 4. dobrým dobrého, a zlým zlého od Boha žádá.

1. Píseň stupňů.

Ti, kteříž doufají v Hospodina, podobni jsou k hoře Sionu, kteráž se nepohybuj, ale na věky zůstává.

2. Okolo Jeruzaléma jsou hory, Hospodin jest vůkol lidu svého, od tohoto času až na věky.

3. Neboť nebude státi sceptrum bezbožníků nad losem spravedlivých, aby nevztáhli spravedliví k nepravosti rukou svých.

4. Dobře učin, Hospodine, dobrým, a těm, kteříž jsou upřímeého srdce.

5. Ty pak, kteříž se uchylují k cestám svým krivým, zapudíž Hospodin s činiteli nepravosti. * Pokoj přijdiž na Izraele. ^{*Žalm.128,6. Gal.6,16.}

ŽALM CXXVI.

Lid Boží s Babylona vyšel dobrodint sobě od Boha učiněná připomínaje, 4. na poslušalé v zajetí se modlí, 5. a všech útekostí svých cíl potěšeny sobě předkládá.

1. Píseň stupňů.

Když zase * vedl Hospodin zajaté Sionské, zdálo se nám to jako ve snách.

*Zalm.14,7.

2. Tehdáž byla plná radosti ústa naše, a jazyk náš plésání; tehdáž pravili mezi národy: Veliké věci s nimi učinil Hospodin.

3. Učinil jest s námi veliké věci Hospodin, a protož veselili jsme se.

4. Uvediš zase, ó Hospodine, zajaté naše, tak jako potoky na vyprahlou krajinu.

5. Ti, kteříž se slzami * rozšívali, s propěvováním žiti budou.

*Mat.5,4.

6. Sem i tam chodící lid s pláčem rozsvá drahé símě, ale potom přijda, s plésáním snáseti bude snopy své.

ŽALM CXXVII.

Už prorok, se všeliké správy, práce i smálosti lidaké bez Božho řízení a požehnání na nic nestojí, 3. ano i dívky a svedení jich ctě se jsou Boží darová.

1. Píseň stupňů, Šalomounova.

Nebude-li Hospodin stavěti * domu, nadarmo usilují ti, kteříž stavějí jej; nebude-li Hospodin ostříhati města, nadarmo bdi strážný.

*2Moj.1,21.

2. Daremné jest vám ráno vstávati, dlouho sedati, a * jísti chléb bolesti, poněvadž Báh. dává † milému svému i sen.

*Ezech.12,19. †1Moj.2,21.

3. Aj, dědictví * od Hospodina jsou dítky, a plod života jest mzda.

*1Moj.33,5. 1Sam.1,27.

4. Jako * stfely v ruce udatného, tak jsou dítky zdárné.

*Izai.49,2.

5. Blahoslavený muž, kterýž by jimi naplnil toul svůj; nebudot zahanbeni, když v rozepři budou s nepřáteli v branách.

ŽALM CXXVIII.

Jaké útkity hned zde přináší svatá pobožnost, žalm tento vyučuje.

1. Píseň stupňů.

Blahoslavený * každý, kdo se bojí Hospodina, a chodí po cestách jeho.

*Zalm.1,1,2.

2. Nebo z práce * rukou svých živnost míti budeš, blahoslavený budeš, a šťastně se povede.

*1Moj.3,17,19.

3. Manželka tvá jako vinný kmen plodný po bocích domu tvého, dítky tvé jako mladistvé olivovní vůkol stolu tvého.

4. Aj, takové bude míti požehnání muž bojící se Hospodina.

5. Požehnání tobě udělí Hospodin z Siona, a ty spatřuj dobré věci Jeruzaléma po všechny dny života svého;

6. A viz syhy synů svých, a * pokoj nad Izraelem.

*Zalm.125,5. Gal.6,16.

ŽALM CXXIX.

Připomenutí velikých a častých sužování, 4. i vysvobození z nich od Boha, 5. a osvědčení trestání nepřítelům.

1. Píseň stupňů.

Veliceť jsou mne sužovali hned od mladosti mé, reič nyní Izraeli,

2. Veliceť jsou mne sužovali hned od mladosti mé, a však mne nepřemohli.

3. Po hřbetě mém * orali oráči, a dlouhé proháněli brázdy své.

*Izai.51,23.

4. Ale Hospodin jsa spravedlivý, zpřetínal prostranky bezbožných.

5. Zahanbeni a zpět obrázení budou všickni, kteříž nenávidí Siona.

6. Budou jako tráva na střeších, kteráž prvé než odroste, usychá.

7. Z níž nemůže hrsti své naplniti žnec, ani naručí svého ten, kterýž váže snopy.

8. Aníž řeknou tuď jdoucí: Požehnání * Hospodinovo budiž s vámi, aneb: Dobrořečime vám ve jménu Hospodinu.

*Roz.2,4.

ŽALM CXXX.

Modlitba kajetcho a soudů Božích se bojícího člověka za odpuštění hříchů, 5. naděje a důvěra k Bohu o naplnění jí, 7. a napomenutí jiných k témuž.

1. Píseň stupňů.

Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine.

2. Pane, * vyslyš hlas můj, nakloň uší svých k hlasu pokorných proseb mých.

*Zalm.5,2; 102,2.

3. Budeš-li * nepravosti šetřiti, Hospodine Pane, kdo ostojí?

*Zalm.143,2.

4. Ale u tebe jest odpuštění, tak aby uctivost k tobě zachována byla.

5. Očekávám * na Hospodina, očekává duše má, a ještě očekává na slovo jeho.

*Zalm.27,14; 119,174.

6. Duše má čeká Pána, víc než ponocní svítání, kteříž ponocují až do jitra.

7. Očekávejž, Izraeli, * na Hospodina; nebo u Hospodina jest milosrdenství, a hojně u něho vykoupení.

*Zalm.131,3.

8. Onť zajisté * vykoupí Izraele ze všech nepravostí jeho.

*1Moj.48,16.

ŽALM CXXXI.

David mluví o své pokoře, 3. a k doufání v Boha lida jeho napomíná.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Hospodine, nepozdvihlot se srdce mé, ani se povýšily oči mé, aniž jsem se vzdal v věci veliké, aneb vyšší nad to, než mi náleží.

2. Zdali jsem nepoložil a neupokojil duše své, jako dítě ostavené od matky své? Ostavenému podobná byla ve mně duše má.

3. Doufej, * ó Izraeli, v Hospodina, od tohoto času až na věky. *Zalm.115,9.

ŽALM CXXXII.

Modlitba na to, aby Bůh ráčil v paměti máti horlivou o tebe péči Davida svatého, aby truhla Boží své místo máti mohla podlé zaalbení, 14. kteráž se tu připomíná.

1. Píseň stupňů.

Pamětliv * buď, Hospodine, na Davida i na všecka trápení jeho, *Neh.13,14.31.

2. Jak se přísahou zavázal Hospodinu, a slib učinil Nejmocnějšímu Jákobovu, řka:

3. Jistě že nevejdu do * stánku domu svého, a nevstoupím na postel ložce svého, *2Sam.7,2.

4. Aniž dám * očím svým usnouti, ani víčkám svým zdrímati, *Přisl.6,4.

5. Dokudž nenajdu místa Hospodinu, k přibytkům Nejmocnějšímu Jákobovu.

6. Aj, uslyšavše o ní, že byla v kraji Efratském, našli jsme ji * na polích Jaharských. *1Sam.7,1.

7. Vejdemeť již do přibytků jeho, a skláněti se budeme u podnoží noh jeho.

8. Povstaniž, Hospodine, a vejdi do odpočinutí * svého, ty i truhla velikomocnosti tvé. *4Mojz.10,35. 2Par.6,41.

9. Kněží tvoji ať se zobláčejí v spravedlnost, a * svatí tvoji ať vesele prospěvují. *Zalm.32,11.

10. Pro Davida služebníka svého neodvracej tváři pomazaného svého.

11. Učinil jest * Hospodin pravdomluvnou přísahu Davidovi, aniž se od ní uchýlí, řka: Z plodu života tvého posadím na trůn tvůj. *Zalm.89,4.

12. Budou-li ostříhati synové tvoji smlouvy mé a svědectví mých, kterýmž je vyučovati budu, také i synové jejich až na věky seděti budou na stolicích tvé.

13. Neboť jest vyvolil Hospodin Sion, oblíbil jej sobě za svůj přibytok, řka:

14. Toť bude * obydlí mé až na věky, tuť přebývati budu, nebo jsem sobě to oblíbil. *Isai.66,1.

15. Potravu jeho * hojným požehnáním

rozmnožím, chudé jeho chlebem nasytím, *3Mojz.25,19. Zalm.37,19; 111,5.

16. A kněží jeho v spasení zobláčím, a svatí jeho vesele prospěvovati budou.

17. Tuť způsobím, aby zkvětí * roh Davidův; připravím svici pomazanému svěmu. *Mal.3,1. Luk.1,89.

18. Nepřátely jeho * v hanbu zobláčím, nad ním pak kvěsti bude koruna jeho. *Zalm.35,26.

ŽALM CXXXIII.

Lidť pobočných svornost společná k tomu jest podobná, 3. a jak užitečná.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Aj, jak dobré a jak utěšené, když bratří v jednomyslnosti přebývají!

2. Jako mast výborná na hlavě, sstupujiť na bradu, bradu Aronovu, tekoucí až i na podolek roucha jeho.

3. A jako rosa * Hermon, kteráž sstupuje na hory Sionské. Nebo tu udílí Hospodin požehnání i života až na věky. *Píseň Sal.4,8.

ŽALM CXXXIV.

Napomenutí kněží i jiných služebníků Pána, aby při Boží službě povinnosti svých dnem i nocí pilní byli.

1. Píseň stupňů.

Ej nuž * dobrořečte Hospodinu všickni služebníci Hospodinovi, ř kteříž stávají v domě Hospodinově každé noci. *Zalm.113,1. +1Par.9,27.33.

2. Pozdvihujte rukou svých k svatyni, a dobrořečte Hospodinu, řikajíc:

3. Požehnejž * tobě Hospodin z Siona, kterýž ř učinil nebe i zemi. *4Mojz.6,24. +Zalm.124,8.

ŽALM CXXXV.

Prorok probudiv kněží i lid k slavení Boha 3. z dobroty 4. i skutků jeho. 15. marnost modl pohanských ukazuje, 19. a živému Bohu dobrořečiti veli.

1. Halelujah.

Chvalte jméno Hospodinovo, chvalte služebníci Hospodinovi,

2. Kteříž stáváte v domě Hospodinově, v síňech domu Boha našeho.

3. Chvalte Hospodina, nebo * jest dobrý Hospodin; žalmy zpívejte jménu jeho, nebo rozkošné jest. *Zalm.118,1.

4. Jákoba zajisté sobě vyvolil Hospodin, * a Izraele za svůj lid zvláštní. *2Mojz.19,5.

5. Jáť jsem jistě seznal, že veliký jest Hospodin, a Pán náš * nade všechny bohy. *2Mojz.15,11. Zalm.86,8.

6. Cožkoli * chce Hospodin, to činí na nebi i na zemi, v moři i ve všech propastech. *Zalm.115,3.

7. Kterýž * způsobuje to, že páry vystupují od krajů země; blyskání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. ^{*Jer. 10, 13.}

8. Kterýž * zbil prvorozené v Egyptě, od člověka až do hovada. ^{*2 Mojs. 12, 29.}

9. Poslal znamení a zázraky u prostřed tebe, Egypte, na Faraona i na všechny služebníky jeho.

10. Kterýž * pobil národy mnohé, a zbil krále mocné, ^{*4 Mojs. 21, 5 Mojs. 2.}

11. Seona * krále Amorejského, a Oga krále Bázan, i všechna království Kanaanejská. ^{*4 Mojs. 21, 24.}

12. A dal zemi jejich v dědictví, v dědictví Izraelovi lidu svému.

13. Hospodine, jméno tvé na věky, Hospodine, památka * tvá od národu až do pronárodu. ^{*Zalm. 102, 13.}

14. Souditi * zajisté bude Hospodin lid svůj, a služebníkům svým bude milostiv. ^{*5 Mojs. 32, 36.}

15. Ale * modly pohanské stříbro a zlato, dílo rukou lidských, ^{*Zalm. 115, 4.}

16. Ústa mají a nemluví, oči mají a nevidí.

17. Uši mají a neslyší, nýbrž ani ducha není v ústech jejich.

18. Buďtež * jim podobni, kteříž je dělají, a kdožkoli naději svou v nich skládají. ^{*Lm. 42, 17.}

19. Dome Izraelský, dobrořečte Hospodinu; dome Aronův, dobrořečte Hospodinu.

20. Dome Lévi, dobrořečte Hospodinu; kteříž se bojíte Hospodina, dobrořečte Hospodinu.

21. Požehnaný Hospodin z Siona, kterýž přebývá v Jeruzalémě. Halelujah.

ŽALM CXXXVI.

Prorok svatý napomíná církev k chvále Boží, jakož přítinou dobroty a důstojnosti, 4. tak i skutků otcovství jeho, 23. zvláště k církvi prokázaných.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest dobrý; nebo věčné jest milosrdenství jeho. ^{*Zalm. 106, 1.}

2. Oslavujte * Boha bohů, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*5 Mojs. 10, 17.}

3. Oslavujte * Pána pánů, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Zalm. 135, 5.}

4. Toho, kterýž sám * činí divy veliké, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Zalm. 72, 18.}

5. Kterýž * učinil nebesa moudře, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1 Mojs. 1, 1. 6.}

6. Kterýž * roztáhl zemi na vodách, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1 Mojs. 1, 7. 9.}

7. Kterýž * učinil světla veliká, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1 Mojs. 1, 14. 16.}

8. Slunce, * abý panovalo ve dne, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Zalm. 74, 16. 17.}

9. Měsíc a hvězdy, aby panovaly v noci, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

10. Kterýž * ranil Egyptské v prvorozených jejich, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2 Mojs. 12, 29.}

11. A vyvedl * Izraele z prostředku jejich, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2 Mojs. 12, 41.}

12. V ruce silné a v rameni vztaženém, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

13. Kterýž * rozdělil moře rudé na díly, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2 Mojs. 14, 22. Neh. 9, 11.}

14. A převedl Izraele prostředkem jeho, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

15. A uvrhl * Faraona s vojskem jeho do moře rudého, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2 Mojs. 14, 28.}

16. Kterýž vedl lid svůj přes poušť, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

17. Kterýž pobil krále veliké, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

18. A zbil krále znamenité, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

19. Seona krále Amorejského, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

20. Tež Oga krále Bázan, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

21. A dal * zemi jejich v dědictví, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Jos. 12, 2. násl.}

22. V dědictví Izraelovi, služebníku svému, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

23. Kterýž v snižení našem * pamatuje na nás, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2 Mojs. 3, 7. 8.}

24. A vytrhl nás z nepřátel našich, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

25. Kterýž dává pokrm všelikému tělu, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

26. Oslavujte * Boha silného nebes, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1 Mojs. 14, 18. 19.}

ŽALM CXXXVII.

Jaké posmívky v zajetí Babylonském lid Boží snášel, a jak se v té přítině 7. i k Bohu svému i k nepřítelům choval.

1. Při řeckách Babylonských tam jsme sedávali, a plakávali, rozpomínajíce se na Sion.

2. Na vrbí v té zemi zavěšovali jsme citary své.

3. A když se tam dotazovali nás ti, kteříž nás zajali, na slova písničky, (ješto jsme zavěsili byli veselí,) říkajíce: Zpívejte nám některou píseň Sionskou:

4. Kterakž bychom měli zpívati píseň Hospodinovu v zemi cizozemců?

5. Jestliže se zapomenu na * tebe, ó Jeruzaléme, zapomeniž i pravice má.

*Jer.51,50.

6. Přílniž i jazyk můj k básním mým, nebudu-li se rozpomínati na tebe, jestliže v samém Jeruzalémě nebudu míti svého největšího potěšení.

7. Rozpomeň se, Hospodine, na Idu-mejské, a na den Jeruzaléma, kteříž pravili: Rozbořte, rozbořte až do základů v něm.

8. Ó dcero * Babylonská, zkažena býti máš. Blahoslavený ten, i kdož odplatí tobě za to, což jsi nám zlého učinila.

*Isai.13,19. †Jer.50,29; 51,24.

9. Blahoslavený, kdož pochytil dítky tvé, a o skálu je rozrážeti bude.

ŽALM CXXXVIII.

David děkuje Bohu, že ho v tak velikém nebespečenství zachoval, a k důstojenství královskému dopomoci račil;

7. při čemž doufání své v Bohu ukazuje.

1. Davidův.

Oslavovati tě budu, Pane, celým srdcem svým, a před mocnými žalmy tobě zpívati.

2. Skláněti se budu k chrámu svatému tvému, a oslavovati jméno tvé pro milosrdenství tvé a pro pravdu tvou; nebo jsi zvelebil nade všecko jméno své a slovo své.

3. Kteréhokoli dne vzýval jsem tě, vyslyšels mne, a obdařils silou duši mou.

4. Oslavovati * tě budou, Hospodine, i všickni králové země, když uslyší řeč úst tvých.

*Zalm.68,32.33.

5. A zpívati budou o cestách Hospodinových, a že veliká jest sláva Hospodina,

6. A ať * vyvýšený jest Hospodin, však že na poníženého patří, a vysokomyslného zdaleka zná.

*Zalm.113,5.

7. Bych pak chodil * uprostřed soužení, obzívíš mne; proti vzteklosti nepřátel mých vztáhneš ruku svou, a tak vysvobodíš mne pravice tvá.

*Luk.7,11 násl.

8. Hospodin dokoná za mne; * nebo

milosrdenství tvé, Hospodine, na věky, aniž díla i rukou svých kdy opustíš.

*Luk.1,50. †Job14,15.

ŽALM CXXXIX.

David proti falešným pomluvačům Bohem, kterýž jeho výborné povědom jest, se osvědčuje, že jim nic vinen není, 23. a aby Báh sám byl svědkem nevinnosti jeho, za to pokorně prosí.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův. Hospodine, ty jsi mne * zkusal a seznal.

*v.23.

2. Ty znáš sednutí mé i povstání mé, rozumíš myšlení mému zdaleka.

3. Chození mé i ležení mé ty obsahuješ, a všech mých cest svědom jsi.

4. Než ještě mám na jazyku slovo, aj, Hospodine, ty to všecko víš.

5. Z zadu i z předu obklíčils mne, a vzložils * na mne ruku svou.

*2Mojs.33,22.

6. Divnější jest umění tvé nad můj vtip; vysoké jest, nemohu k němu.

7. Kamž bych zašel od ducha tvého? Aneb kam bych před tváří tvou utekl?

8. Jestliže bych * vstoupil na nebe, tam jsi ty; pakli bych sobě ustlal v hrobě, aj, přítomen jsi.

*Amos.9,2.

9. Vzal-li bych křídla záře jitřní, abych bydlil * při nejdalším moři:

*Jon.1,3.

10. I tamť by mne ruka tvá provedla, a pravice tvá by mne popadla.

11. Díml-li pak: Aspoň tmy, jako v soumrak, přikryj mne, ale i noc jest světlem vůkol mne.

12. Aniž ty * tmy před tebou ukrytí mohou, anobřz noc jako den tobě svítí, rovně tma jako světlo.

*Jak.1,17.

13. Ty zajisté v moci máš ledví má, přioděl jsi * mne v životě matky mé.

*Job 10,11.

14. Oslavuji tě, proto že se * hrozným a divným skutkům tvým divím, a duše má zná je výborně.

*Job 10,8 násl.

15. Nenif * ukryta žádná kost má před tebou, jakž jsem učiněn v skrytě, a řemeslné složen, v nehlubších místech země.

*Job 10,8 násl.

16. Trupel můj viděly oči tvé, v knihu tvou všickni oudové jeho zapsáni jsou, i dnové, v nichž formování byli, když ještě žádného z nich nebylo.

17. Protož u mne ó jak * drahá jsou myšlení tvá, Bože silný, a jak jest jich nescíslná summa!

*Zalm.92,6.

18. Chtěl-li bych je sčísti, * více jest jich než písku; procítím-li, a já jsem vždy s tebou.

*1 Krá.4,29.

19. Zabil-li bys, ó Bože, bezbožníka,

tehdažt by muži vražední odstoupili ode mne,

20. Kteržž mluví proti tobě nešlechtně; marně vyvyšují nepřátely tvé.

21. Zdalíž těch, kteržž tě v nenávisti mají, ó Hospodine, v nenávisti nemám? A ti, kteržž proti tobě povstávají, zdaž mne nemrzejí?

22. Úhlavní nenávisti jich nenávidím, a mám je za nepřátely.

23. Vyzpytuj * mne, Bože silný, a poznej srdce mé; zkus mne, a poznej myšlení má. ^{*v.1.}

24. A popatř, chodím-liť já cestou odpornou tobě, a veď * mne cestou věcnou. ^{*Žalm.25.4; 143.8.10.}

ŽALM CXL.

David sobě vysvobození, 10. nepřátelům pak v zarytosti trvajícím vyhlášení od Boha žádaje, 13. v důvěrnosti k milořadství a spasení Božmu jistěmu se utvrzuje.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův.

2. Vysvobod mne, * Hospodine, od člověka zlého, a od muže ukrutného ostříhej mne, ^{*Žalm.43.1.}

3. Kteržž myslí zlé věci v srdci, a na každý den sbírají se k válce.

4. Naostřuji * jazyk svůj jako had, jed litého hada jest ve rtích jejich. Sélah. ^{*Žalm.5.10; 55.22. Řim.3.13.}

5. Ostříhej mne, Hospodine, od rukou bezbožníka, od muže ukrutného zachovej mne, kteržž myslí podraziti nohy mé.

6. Polékli pyšni na mne osídlo a provazy, roztáhli teneta u cesty, a léčky své mi položili. Sélah.

7. Řekl jsem Hospodinu: * Bůh silný můj jsi, pozoruj, Hospodine, hlasu pokorných modliteb mých. ^{*Žalm.22.11.}

8. Hospodine Pane, silo spasení mého, kteržž * přikrýváš hlavu mou v čas boje, ^{*Žalm.78.9.}

9. Nedávej, Hospodine, bezbožnému, čehož žádostiv jest, ani předsevzetí zlého vykonati jemu dopouštěj, aby se nepovyšil. Sélah.

10. Vůdce těch, jenž obklíčují mne, nepravost * rtů jejich ať přikryje. ^{*Žalm.7.17.}

11. Padej na ně uhlí řevavé, a na oheň uvrz je, do jam hlubokých, aby nemohli poystati.

12. Člověk utřač nebude upevněn na zemi, a muž ukrutný, zlostí polapen jsa, padne.

13. Víím, žeť se Hospodin zasadí * o při chudého, a pomstí nuzných. ^{*Žalm.9.19.}

14. A tak spravedliví slaviti budou

jméno tvé, a upřímí přebývati před obličejem tvým.

ŽALM CXLI.

David od přibuzných k rozkasu Saulovu jsa stíhán, Boha ku pomoci 8. doufanlivě vyzývá, 9. nepřátel sprotčen, 10. a nad nimi poměten býti žádaje.

1. Žalm Davidův.

Hospodine, k toběť volám, * pospěš ke mně; pozoruj hlasu mého, když tebe vyzývám. ^{*Žalm.40.14.}

2. Budiž příjemná modlitba má, jako kadění před obličejem tvým, pozdvížení * rukou mých, jako obět večerní. ^{*Mojz.9.29.}

3. Polož, Hospodine, stráž ústům mým, ostříhej dveří rtů mých.

4. Nedopouštěj srdci mému uchýliti se ke zlé věci, k činění skutků bezbožných, s muži činícími nepravost, a abych nebyl přelouzen libostmi jejich.

5. Nechť mne bije * spravedlivý, přijmu to za dobrodiní, a nechť tresce mne, bude mi to olej nejčistší, kteržž neprozrazí hlavy mé, ale ještěť modlitba má platná bude proti zlosti jejich. ^{*Přisl.10.20.}

6. Smetáni jsou do míst skalnatých soudcové jejich, aby slyšeli slova má, nebo jsou libá.

7. Jako když někdo roubá a štípá dříví na zemi, tak se rozletují kosti naše až k ústům hrobovým.

8. Ale k toběť, * Hospodine Pane, oči mé; v tebe doufám, nevytlevej duše mé. ^{*Žalm.123.2.}

9. Zachovej mne * od osídla, kteržž mi roztáhli, a od sítěk činících nepravost. ^{*Žalm.140.6.}

10. Nechť * padnou hromadně do sítěk svých bezbožní, a já zatím přejdu. ^{*Žalm.7.16; 9.6.}

ŽALM CXLIJ.

David od Saule sevřin jsa. Boha za vysvobození žádá pro slávu jeho.

1. Vyučující Davidův, když byl v jaskyni, modlitba jeho.

2. Hlasem svým k Hospodinu volám, hlasem svým Hospodinu pokorně se modlím.

3. Vylévám před obličejem jeho žádost svou, a soužení své před ním oznamuji.

4. Když se úzkostní svírá ve mně duch můj, ty znáš stezku mou; na cestě, po kteržžkoli chodím, * osídlo mi ukryli. ^{*Žalm.119.110; 140.6.}

5. Ohlédám-li se na pravo, a patřím, není, kdo by mne znáti chtěl; zhytnulo

útočiště mé, není, kdo by se ujal o život můj.

6. K tobě volám, Hospodine, říkaje: Ty jsi * doufání mé a díl můj v zemi živých.

*Zalm.91,2.

7. Pozorujž volání mého, neboť jsem zemlden přenáramně; * vysvobod mě od těch, jenž stíhají mne, nebo jsou silnější nežli já.

*Zalm.7,2.

8. Vyved * z žaláře duši mou, abych oslavoval jméno tvé; obstoupí mne spravedliví, když mi dobrodiní učiníš.

*Zalm.143,11.

ŽALM CXLIII.

David Boha vyřvaje, 2. a k své neohodnosti se snaže, 3. křivdu sobě činěnou, 4. i tiskosti ducha svého vypravuje; 7. sobě vysvobození, 10. vyrušení, 12. nepřátelům pak zahubení od Boha žádá.

1. Žalm Davidův.

Hospodine, slyš * modlitbu mou, pozoruj pokorné prosby mé; pro pravdu svou vyslyš mne, i pro spravedlnost svou.

*Zalm.5,2; 17,1; 27,7.

2. A nevcházej v soud s služebníkem svým, neboť by nebyl spravedliv před tebou nížádný živý.

3. Nebo stihá nepřítel duši mou, potírá až k zemi život můj; na to mne přivodí, abych bydlil v mrákotě, jako ti, kteříž již dávno zemřeli,

4. Tak že se * svírá úzkostmi duch můj ve mně, u vnitřnosti mé hyne srdce mé.

*Zalm.142,4.

5. Rozpomínaje se na dny předešlé, a rozvažuje všechny skutky tvé, a dílo rukou tvých rozjímatej,

6. Vztahuji ruce své k tobě, duše * má jako země vyprahlá žádá tebe. Selať.

*Zalm.42,2; 63,2.

7. Pospěšiz a vyslyš mne, Hospodine, hyne duch můj; neukrývejž tváří své přede mnou, neboť jsem podobný těm, kteříž sstupují do hrobu.

8. Učiň to, ať v jitře slyším milosrdenství tvé, neboť v tobě naději mám; * o mam mi cestu, po kteréž bych choditi měl, neboť k tobě pozdvihují duše své.

*Zalm.86,11; 139,24.

9. Vytrhni mne z nepřátel mých, Hospodine, u tebeť se skrývám.

10. Nauč * mne činiti vůle tvé, nebo ty jsi Bůh můj; duch t tvůj dobrý vediz mne jako po rovné zemi.

*Zalm.63,2. +Zalm.27,11.

11. Pro jméno své, Hospodine, obživ mne, pro spravedlnost svou vyved z úzkosti duši mou.

12. A pro milosrdenství své vypeleť ne-

přátely mé, a vyhlad všecky, kteříž trápi duši mou; nebo * já jsem služebník tvůj.

*Zalm.116,18.

ŽALM CXLIV.

David poděkovav Bohu za vítězství, 5. ostakům nepřátel vyhlášení, 7. sobě pak i s svým královstvím spášení 13. a požehnání žádaje, 15. blahoslavenství lidu Božího vypravuje.

1. Davidův.

Požehnany Hospodin, skála má, kterýž učí * ruce mé boji, a prsty mé bitvě.

*2 Sam.22,35. Zalm.18,35.

2. Milosrdenství mé a hrad můj, útočiště mé, vysvoboditel můj, a štít můj, protož v něhož já doufám; onť mi podmaňuje lidi.

3. Hospodine, * co jest člověk, že se znáš k němu, a syn člověka, že ho sobě tak vážíš?

*Zalm.8,5.

4. Člověk * marnosti podobný jest, dnové jeho jako stín pomíjejeť.

*Job 14,2. Zalm.62,10.

5. Hospodine, * nakloň svých nebes a sstup, dotkni se hor, a kouřiti se budou.

*2 Sam.22,10. Zalm.18,10.

6. Sešli hromobití a rozptyl je, vypust střely své a poraz je.

7. Vztáhni ruku svou s výsosti, vysvobod mne, a vytrhni mne z vod mnohých, z ruky cizozemců.

8. Jejichž ústa mluví marnost, a pravice jejich jest pravice lživá.

9. Bože, * píseň novou zpívati budu tobě na loutně, a na desíti strunách žalmy tobě prozpěvovati,

*Zalm.33,2,3; 92,4.

10. Dávajícimu * vítězství králům, a vysvobozujícimu Davida, služebníka svého od meče vražedného.

*Přis.21,31.

11. Vysvobod mne, a vytrhni mne * z ruky cizozemců, jejichž ústa mluví marnost, a pravice jejich pravice lživá.

*Zalm.17,13,14.

12. Aby * synové naši byli jako štípkové zdárně rostoucí v mladosti své, a dcery naše jako úhelní kamenové, tesaní ku podobenství chrámu.

*Job 21,11.

13. Špižirny naše plné ať vydávají všelijaké potravny; dobytek náš ať rodí na tisíce, a na deset tisíců v stájích našich.

14. Volové naši ať jsou vytyli; ať není vpádu ani zajetí, ani nařikání na ulicích našich.

15. Blahoslavený * lid, jemuž se tak děje, blahoslavený ten lid, jehož Hospodin t Bohem jest.

*Zalm.33,12. + 2 Mojs.3,18; 5,3.

ŽALM CXLV.

David jakž sebe, tak i všechny věci k Bohu chvále probudiv, 18. moc, spravedlnost i dobrotu, kterouž on prokazuje ke všechněm, pěkně vypravuje.

1. Chvalitebná píseň Davidova.

Vyvyšovati * tě budeš, Bože můj králi, ať dobrořečítí jménu tvému na věky věků.
*Žalm.84,4. †Žalm.69,81.

2. Na každý den dobrořečítí budu tobě, a chváliti jméno tvé na věky věků.

3. Hospodin * veliký jest, a vši chvály hodný, a velikost jeho nemůž vystižena býti.
*Žalm.135,5; 147,5.

4. Rodina rodině vychalovati bude skutky tvé, a předivnou moc tvou zvěstovati.

5. O slávě a kráse velebnosti tvé, i o věcech tvých předivných * mluvití budu.
*Žalm.71,17; 77,12; 143,5.

6. A moc přehrozných skutků tvých rozhlášovati budou; i já důstojnost tvou budu vypravovati.

7. Paměť mnohé dobroty tvé hlásati budou, a o spravedlnosti tvé zpívati,
*kouce:

8. Milostivý * a lítostivý jest Hospodin, dlouhoshovivající a velikého milosrdenství.
*2Mojš.34,6.7. Žalm.86,5,15.

9. Dobrotivý * Hospodin všechněm, a slitování jeho na všechny skutky jeho.
*Řim.11,32.

10. Oslavujtež tebe, Hospodine, všickni skutkové tvoji, a * svatí tvoji tobě dobrořečte.
*Žalm.132,9.

11. Slávu království tvého ať vypravují, a o síle tvé mluví,

12. Aby v známost uvedli synům lidským moci jeho, a slávu * i ozdobu království jeho.
*v.5.

13. Království tvé jest království všech věků, a panování tvé nad jedním každým pokolením.

14. Zdržujež Hospodin všechny padající, a * pozdvihuje všechny sklíčených.
*Žalm.146,8.

15. Oči * všechněch v tebe doufají, a ty dáváš jim pokrm jejich v čas příhodný.
*Žalm.104,27.

16. Otvíráš ruku svou, a nasycuješ každý živočich podlé dobře libezné vůle své.

17. Spravedlivý * jest Hospodin ve všech cestách svých, a milosrdný ve všech skutcích svých.
*5Mojš.32,4.

18. Blízkož jest Hospodin všechněm, kteříž ho vyzývají, všechněm, kteříž ho vyzývají v pravdě.

19. Váli * těch, kteříž se ho bojí, činí, a křik jejich slyší, a spomáhá jim.
*Žalm.10,17; 37,4; 147,11. Prial.10,24.

20. Ostříhá Hospodin všech, kdož jej milují, ale všechny bezbožné zatratí.

21. Chválu Hospodinovu vypravovati budou ústa má, a * dobrořečítí bude veliké tělo jménu svatému jeho od věků až na věky.
*Žalm.65,3.

ŽALM CXLVI.

Skladatel napomenuv sebe k chvále Bohu, 3. odvoznje od doufání v smrtelných lidech, 5. a vzbuzuje k důvěrování se Bohu, s oznaměním velikých přístín tobo obojího.

1. Halelujah.

Chval, * duše má, Hospodina. *Žalm.108,1.

2. Chváliti * budu Hospodina, dokud jsem živ, žalmy zpívati Bohu svému, dokud mne stává.
*Žalm.104,33.

3. Nedoufejtez v knížatech, v synech lidských, v * nichž není vysvobození.
*Žalm.118,8,9. Jer.17,5.

4. Vychází duch jejich, navracují se do země své, v tentýž den mizejí myšlení jejich.

5. Blahoslavený ten, * jehož spomocník jest Bůh silný Jákobův, jehož naděje jest v Hospodinu Bohu jeho,
*Žalm.40,5; 84,13.

6. Kterýž * učinil nebe, zemi, moře, i vše, což v nich jest, kterýž ostříhá pravdy až na věky,
*Skutk.14,15.

7. Kterýž činí soud utištěným, dává chléb lačným. * Hospodin vysvobozuje vězně.
*Žalm.105,18,20.

8. Hospodin * otvírá oči slepých, Hospodin miluje snížených, Hospodin miluje spravedlivé.
*Isai.35,5.

9. Hospodin ostříhá přichozících, * sirotku a vdově pomáhá, ale cestu bezbožných podvrací.
*Žalm.68,6.

10. Kralovati * bude Hospodin na věky, Bůh tvůj, ó Sione, od národu až do pronárodu. Halelujah.
*Žalm.10,16.

ŽALM CXLVII.

Prorok vzbuzuje církev k chválení Boha 2. s vysvobození i jiných dobrodiní, kteráž jí i jiným tvorbám činí.

1. Chvalte * Hospodina, nebo dobré jest zpívati žalmy Bohu našemu, nebo rozkošné jest, a ozdobná jest chvála.
*Žalm.92,2; 134,1,2.

2. Stavitel Jeruzaléma Hospodin, rozptýlený lid Izraelský shromažďuje,

3. Kterýž uzdravuje skroušené srdcem, a uzavuje bolesti jejich,

4. Kterýž počítá počet hvězd, a každé z nich ze jména povolává.

5. Velikýť *jest* Pán * náš, a nesmírný v síle; rozumnosti jeho není počtu.

*Žalm.135,5; 145,8.

6. Pozdvihuje pokorných Hospodin, *ale* bezbožné snižuje až k zemi.

7. Zpívejte * Hospodinu s dikčiněním, zpívejte žalmy Bohu našemu na citáře,

*Žalm.34,2 nésal.

8. Kterýž zastírá * nebesa hustými oblaky, nastrojuje zemi déšť, a vyvodí trávu na horách.

*Skutk.14,17.

9. Kterýž * dává hovadům potravu jejich, i mladým krkavcům, i kteříž volají k němu.

10. Nemáť v síle koně zalíbení, aniž se kochá v lejtkách muže udatného.

11. Líbost má * Hospodin v těch, kteříž se ho bojí, a kteříž doufají v milosrdenství jeho.

*Žalm.145,19.

12. Chval, Jeruzaléme, Hospodina, chval Boha svého, Sione.

13. Nebo on utvrzuje závory bran tvých, požehnání udílí synům tvým u prostřed tebe.

14. On působí v končinách tvých pokoj, a bělí * pšeničnou nasycuje tě.

*Žalm.81,17.

15. On když vysílá na zemi rozkaz svůj, velmi rychle k * vykonání běží slovo jeho.

*Žid.4,12,13.

16. Onť dává sníh jako vlnu, jiním jako popelem posypá.

17. Hází ledem svým jako skyvami; před zimou jeho kdo ostojí?

18. Vysílaje slovo své, rozpouští je; hned jakž povane větrem svým, anť tekou vody.

19. Zvěstuje * slovo své Jákobovi, ustanovení svá a soudy své Izraelovi.

*5 Mojs.29,29; 33,4.

20. Nenčinilť tak * žádnému národu, a protož soudá jeho nepoznali. Halelujah.

*5 Mojs.4,7.

ŽALM CXLVIII.

Prorok všeho stvoření napomíná k oslavování Boha, 13. proto že *jest* důstojný, a k lidu svému velmi dobrotivý.

1. Halelujah.

Chvalte Hospodina stvoření nebeská, chvaltež ho na výsostech.

2. Chvalte jej * všickni andělé jeho, chvalte jej všickni zástupové jeho.

*Žalm.103,20,21. Luk.2,13.

3. Chvalte jej slunce i měsíc, chvalte jej všechny jasné hvězdy.

4. Chvalte jej nebesa nebes, i vody, kteréž jsou nad nebem tímto.

5. Chvalte jméno Hospodinovo všechny

věci, * kteréž, jakž on řekl, pojednou stvořeny jsou.

*Žalm.33,9.

6. A utvrdil je na věčné věky, uložil cíle, z nichž by nevykračovaly.

7. Chvalte Hospodina tvorové země, velrybové a všechny propasti,

8. Oheň a krupobití, sníh i pára, vítr bouřlivý, vykonávající rozkaz jeho,

9. I hory a všickni pahrbkové, stromovi ovoce nesoucí, i všickni cedrové,

10. Zvěř divoká i všeliká hovada, zeměplazové i ptactvo létavé,

11. Králové země i všickni národové, knížata i všickni soudcové země,

12. Mládenci, * též i panny, starci s dítkami,

*Jer.31,13.

13. Chvalte jméno Hospodinovo; nebo vyvýšeno *jest* jméno jeho samého, a aláva jeho nade všecku zemi i nebe.

14. A vyzdvihl * roh lidu svého, chválu všechť svatých jeho, synů Izraelských, lidu s ním spojeného. Halelujah.

*Žalm.89,18. †Žalm.149,1,5.

ŽALM CXLIX.

Prorok církev vzbuzuje k chválení Boha, 4. s milosti i spasení od něho přijatého, 6. též i s slova jeho přemocného, ku potřebě jí daného.

1. Halelujah.

Zpívejte * Hospodinu píseň novou, chválu jeho v shromáždění svatých.

*Žalm.96,1; 98,1.

2. Vesel se * Izrael v tom, kterýž ho učinil, i synové Sionští plésejte v králi svém.

*Žalm.100,3. †Zach.9,9.

3. Chvalte jméno jeho na píšťalu, na buben a na citaru prospěvejte jemu.

4. Nebo * zalíbilo se Hospodinu v lidu jeho; onť ozdobujeť pokorné spasením.

*Žalm.147,11. Psm.11,20. †Mat.5,5.

5. Plésati budou svatí v Boží slávě, a zpívati v pokojích svých.

6. Oslavování Boha silného bude ve rtech jejich, a * meč na obě straně ostrý v rukou jejich,

*Žid.4,12.

7. K vykonávání pomsty nad pohany, a k strestání národů,

8. K svazování králů jejich řetězy, a šlechticů jejich pouty železnými,

9. K nakládání s nimi podle práva zapsaného, k slávě všechněm svatým jeho. Halelujah.

ŽALM CL.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, všemohoucnost i důstojnost jeho.

1. Halelujah.

Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.

2. Chvalte jej ze všelijaké moci jeho, chvalte jej * podle veliké důstojnosti jeho. ^{*Žalm.145,6.}

3. Chvalte jej * zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru. ^{*Žalm.98,5.}

4. Chvalte jej * na buben a píšťalu, chvalte jej na husle a varhany. ^{*Žalm.149,3.}

5. Chvalte jej na cymbály hlasité, chvalte jej na cymbály zvučné.

6. Všeliký * duch chval Hospodina. Hallelujah. ^{*Žev.5,13.}

KNIHA PŘÍSLOVÍ .

KAPITOLA I.

Šalomoun uštětnost knihy této ukázav, 7. odkud pravé moudrosti dočaseno bývá, i proť jí mnozi nedocházejí, uť; 8. mladým starších poslouchati veli, 10. s slými jim tovaryšiti bráni. 20. Žalim moudrost sama k sobě hloupé své, a neposlušným hrozí.

Přísloví * Šalomouna syna Davidova, krále Izraelského, ^{*1 Krá.2,12. Kaz.1,1.}

2. Ku poznání moudrosti a cvičení, k vyrozumívání řečem rozumnosti,

3. K dosažení vycvičení v opatrnosti, spravedlnosti, soudu a toho, * což pravého jest, ^{*Žalm.25,21.}

4. Aby dána byla hloupým důmyslnost, mládenceku umění a prozřetelnost.

5. Když poslouchati bude moudrý, přibude mu umění, a rozumný bude vtipnější,

6. K srozumění podobenství, a výmluvnosti řeči moudrých a pohádkám jejich.

7. Bázeň * Hospodinova jest počátek umění, moudrosti a cvičením pohrdají blázni. ^{*k.9,10. Job 28,28. Žalm.111,10.}

8. Poslouchej, * synu můj, cvičení otce svého, a neopouštěj naučení matky své. ^{*k.6,20; 23,22.}

9. Neboť to přidá příjemnosti hlavě tvé, a bude zlatým řetězem hrdlu tvému.

10. Synu můj, * jestliže by tě namlouvali hříšníci, nepřivoluj. ^{*k.23,17.}

11. Jestliže by řekli: Poď s námi, úklady * činme krvi, skryjeme se proti nevinnému bez ostýchání se; ^{*Mich.7,2.}

12. Sehltime je jako hrob za živa, a v cele jako ty, jenž vstupují do jámy;

13. Všelijakého drahého zboží dosáhneme, naplníme domy své loupeží;

14. Vrz los svůj mezi nás, měsíc jeden budeme mítí všickni;

15. Synu můj, nevycházej na cestu s nimi, zdrž nohu svou od stezky jejich; 16. Nebo nohy jejich ke zlému běží, a pospíchají k vylévání krve.

17. Jistě, že jakož nadarmo roztažena bývá síť před očima jakéhokoli ptactva, 18. Tak tito proti krvi své ukládají, skrývají se proti dušem svým.

19. Takovéf jsou cesty každého dychtícího po zisku, duši pána svého uchvacuje.

20. Moudrost vně volá, na ulicích vydává hlas svůj.

21. V největším hluku * volá, u vrat brány, v městě, a výmluvnosti své vypravuje, řka: ^{*k.8,1.}

22. Až dokud hloupí milovati budete hloupost, a posměvači posměch sobě libovati, a blázni nenáviděti umění?

23. Obratěž se k domlouvání mému. Hle, vynášim vám ducha svého, a v známost vám uvodim slova své.

24. Oněvadž jsem volala, a odpírali jste; vztahovala jsem ruku svou, a nebyl, kdo by pozoroval,

25. Anobřž strhli jste se všeliké rady mé, a trestání mého jste neoblíbili:

26. Pročež i já v bídě vaší * smáti se budu, posmívati se budu, když přijde to, čehož se bojíte, ^{*5 Mojs.28,63.}

27. Když přijde jako hrozné zpuštění to, čehož se bojíte, a bída vaše jako bouře nastane, když přijde na vás trápení a ssoužení.

28. Tehdy * volati budou ke mně, a nevyslyším; ráno hledati mne budou, a naleznou mne. ^{*Isai.59,2.}

29. Proto že nenáviděli umění, a bázně Hospodinovy nevyvolili,

30. Aníž povolili radě mé, ale pohrdali všelikým domlouváním svým.

31. Protož jisti budou ovoce skutků svých, a radami svými nasyceni budou.

32. Nebo pokoj hloupých zmrduje je, a štěstí bláznů zahubí je.

33. Ale kdož mne * poslouchá, bydliti

bude bezpečně, pokoj máje před strachem zlých věcí. *Lm.1,19; 32,18.

KAPITOLA H.

Vzbušuje k hledání moudrosti 5. předložením užítku toho, totiž dáni od Boha dobrých věcí, 12. a sprostění zlých.

Synu můj, přijmeš-li slova má, a přikázání má schováš-li u sebe;

2. Nastavíš-li moudrosti ucha svého, a nakloníš-li srdce svého k opatrnosti;

3. Ovšem, jestliže na rozumnost zavoláš, a na opatrnost zvoláš-li;

4. Budeš-li jí hledati jako stříbra, a jako pokladů pilně vyhledávati jí;

5. Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš;

6. Nebo Hospodin dává moudrost, z úst jeho umění a opatrnost.

7. Chová upřímným dlouhověkosti, pavézou jest chodícím v sprostnosti,

8. Ostříhaje stezek soudu; on cesty svatých svých ostříhá.

9. Tehdy porozumíš spravedlnosti a soudu, a upřímnosti i všeliké cestě dobré,

10. Když vejde moudrost v srdce tvé, a umění duši tvé se zalíbí.

11. Prozřetelnost ostříhati bude tebe, a opatrnost zachová tě,

12. Vysvobozujíc tě od cesty zlé, a od lidí mluvících věci převrácené,

13. Kterž opouštějí stezky přímé, aby chodili po cestách tmavých,

14. Kterž se veselí ze zlého činění, plásají v převrácenostech nejhorších,

15. Jejichž stezky krivolaké jsou, anobř zmotaní jsou na cestách svých;

16. Vysvobozujíc tě i od ženy postranní, od cizí, kteráž t řečmi svými lahodí, *k.6,24. +k.5,8.

17. Kteráž opouští vůdce mladosti své, a na smlouvu Boha svého se zapomíná;

18. K smrti se zajisté nachyluje dům její, a k mrtvým stezky její; *k.5,5.

19. Kteržkoli vcházejí k ní, nenavrátí se zase, aniž trefují na cestu života;

20. Abyš chodil po cestě dobrých, a stezek spravedlivých abys ostříhal.

21. Nebo upřími bydlíti budou v zemi, a pobožní zůstanou v ní;

22. Bezbožní pak z země vytatí budou, a přestupníci vykořenění budou z ní.

KAPITOLA III.

Upomíná ku poslušnosti, 5. víře, 7. Boží bázi a sebe naprátní. 18. Moudrost ohvátí pro užítky její, 27. a předkládaje Boží soudu, od alého odvodí.

Synu můj, na učení mé nezapomínej,

ale přikázání mých nechať * ostříhá srdce tvé. *Zalm.119,11.

2. Dlouhosti * zajisté dnů, i let života i pokoj přidáti tobě. *5 Mojj.8,1.

3. Milosrdenství a pravda nechť nepouštějí tě, přivaž je k hrdlu svému, napiš je na tabuli srdce svého,

4. A nalezněš milost a prospěch výborný před Bohem i lidmi.

5. Doufej * v Hospodina celým srdcem svým, na t rozumnost pak svou nepolehej. *Zalm.118,8,9. †Rim.12,16.

6. Na všech * cestách svých snažuj se jej poznávati, a onť spravovati bude stezky tvé. *Kas.12,1.

7. Nebývej moudrý sám u sebe; boj se Hospodina, a odstup od zlého.

8. *Toť* bude zdraví životu tvému, a rozvážení * kostem tvým. *k.15,30.

9. Cti * Hospodina z statku svého, a z nejpřednějších věcí všech úrod svých. *Luk.14,13.

10. A naplněny budou * stodoly tvé hojností, a presové tvoji mstem oplývati budou. *Joel.2,24.

11. Kázně * Hospodinovy, synu můj, nezamítej, aniž sobě oškliv domlouvání jeho. *Zid.12,5.

12. Nebo * kohož miluje Hospodin, třešce, a to jako otec syna, ježž libuje. *Zjev.3,19.

13. Blahoslavený * člověk nalézající moudrost, a člověk vynášejší opatrnost. *Job 28,28.

14. Lépeť * jest zajisté těžeti jí, nežli těžeti stříbrem, anobř nad výborné zlato užitek její. *k.8,10,19.

15. Dražší jest než * drahé kamení, a všechny neřádostivější věci tvé nevrounají se jí. *k.8,11.

16. Dlouhost dnů v pravici její, a v levici její bohatství a sláva.

17. Cesty její cesty utěšené, a všechny stezky její pokojné.

18. Stromem * života jest těm, kterž jí dosahují, a kterž jí mají, blahoslavení jsou. *k.11,30; 15,4.

19. Hospodin moudrostí založil zemi, utvrdil nebesa opatrností.

20. Uměním jeho propasti protrhují se, a oblakové vydávají rosu.

21. Synu můj, nechť neodcházejí ty věci od očí tvých, ostříhej zdravého naučení a prozřetelnosti.

22. I budeť to životem duši tvé, a * ozdobou hrdlu tvému. *k.1,9.

23. Tehdy choditi budeš bezpečně cestou svou, a v nohu svou neurazíš se.

24. Když * lehneš, nebudeš se strašiti, ale odpočívati budeš, a bude libý sen tvůj. ^{*3 Mojs. 26, 6. Žalm. 3, 6; 4, 9.}

25. Nelekneš se strachu náhlého, ani zpuštění bezbožníků, když přijde.

26. Nebo Hospodin bude * doufání tvé, a ostříhati bude nohy tvé, abys nebyl lapan. ^{*k. 10, 29.}

27. Nezadržuj dobrodiní potřebujícím, když s to býti můžeš, abys je činil.

28. Neříkej bližnímu svému: Odejdi, potom navrať se, a zítra dám, maje to u sebe.

29. Neukládej proti bližnímu svému zlého, kterýž s tebou důvěrně bydlí.

30. Nevaď se s člověkem bez přičiny, jestližež neučinil zlého.

31. Nechtěj * záviděti muži draží, aniž zvoluj které cesty jeho. ^{*Žalm. 37, 1.}

32. Nebo * ohavností jest Hospodinu převrácenec, ale s upřímými tajemství jeho. ^{*Žalm. 25, 14.}

33. Zlořečení * Hospodinovo jest v domě bezbožníka, ale příbytku spravedlivých žehná: ^{*3 Mojs. 26, 14 násl.}

34. Poněvadž posměvačům on se posmívá, pokorným pak dává milost.

35. Slávu moudří dědičně obdrží, ale blázny hubí pohanění.

KAPITOLA IV.

Šalomoun sprvu předloženého učení příkladem svým potvrzuje, 8. a napomenuv k moudrosti, 14. od obecnosti s bezbožnými ve zlém odvozuje.

Poslouchajte, synové, učení otcova, a pozorujte, abyste poznali rozumnost.

2. Nebo naučení dobré dávám vám, nepouštějtež zákona mého.

3. Když jsem byl syn u otce svého mladičky, a jediný při matce své,

4. On vyučoval mne * a říkal mi: Ať se chopí výmluvnosti mých srdce tvé, ostříhej přikázání mých, a živ budeš. ^{*3 Mojs. 18, 5. 1 Par. 22, 12 násl.}

5. Nabuď moudrosti, nabuď rozumnosti; * nezapomínej, ani se uchyluj od řeči úst mých. ^{*k. 3, 1.}

6. Neopouštěj jí, a bude tě ostříhati; miluj * jí, a zachová tě. ^{*k. 8, 17, 21.}

7. Předně moudrosti, moudrosti nabývej, a za všecko jmění své zjednej rozumnost.

8. Vyvyšuj jí, a zvýšit tě; * počti tě, když jí přijmeš. ^{*1 Sam. 2, 30.}

9. Přidá * hlavě tvé příjemnosti, korunu krásnou obdará tě. ^{*k. 1, 9.}

10. Slyš, synu můj, a přijmi řeči mé, a tak rozmnoží se léta života tvého.

11. Cestě moudrosti učím tě, vedu * tě stezkami přímými. ^{*Žalm. 27, 11.}

12. Když choditi budeš, nebude ssoužen krok tvůj, a poběhneš-li, neustrčíš se.

13. Chopiž se učení, nepouštěj, ostříhej ho, nebo ono jest život tvůj.

14. Na * stezku bezbožných nevcházej, a nekráčež cestou zlostníků. ^{*Žalm. 1, 1.}

15. Opust * ji, nechod po ní, uchyl se od ní, a pomiň jí. ^{*2 Tim. 2, 19.}

16. Neboť nespi, leč zlost provedou; anobř zahánin bývá sen jejich, dokudž ku pádu nepřivodí,

17. Proto že jedí chléb bezbožnosti, a víno loupeží piji.

18. Ale stezka spravedlivých jako světlo * jasné, kteréž rozmáhá se, a svítí až do pravého dne. ^{*Žalm. 119, 105.}

19. Cesta * pak bezbožných jako mrákota; nevědí, na čem se ustrčiti mohou.

20. Synu můj, slov mých pozoruj, k řečem mým nakloň ucha svého.

21. Nechať neodcházejí od očí tvých, ostříhej jich u prostřed srdce svého.

22. Nebo životem jsou těm, kteříž je nalézají, i všemu tělu jejich * lékařství. ^{*k. 3, 8.}

23. Předě vším, čehož se stífcí sluší, ostříhej srdce svého, nebo z něho pochází život.

24. Odlož od sebe převrácenost úst, a zlost * rtů vzdal od sebe. ^{*Žalm. 140, 12.}

25. Oči tvé ať k dobrým věcem patří, a víčka tvá ať přimě hledí před tebou.

26. Zvaž stezku noh svých, a všechny cesty tvé ať jsou spraveny.

27. Neuchyluj se na pravo ani na levo, odvrát nohu svou od zlého.

KAPITOLA V.

Odvodí od smilství a cizolovství, 15. a naproti tomu vede k rostařnému svých věcí užívání.

Synu můj, pozoruj * moudrosti mé, k opatrnosti mé † nakloň ucha svého, ^{*k. 4, 20. †Žalm. 45, 11.}

2. Abys ostříhal prozřetelnosti, a rtové tvoji šetřili umění.

3. Nebo rtové cizí ženy strdí tekou, a měkčejší nad olej ústa její,

4. Poslední pak věci její hořké jsou jako pelyněk, ostré jako meč na obě straně ostrý.

5. Nohy její * sstupují k smrti, krokově její hrob uchvacují. *k.2,18.

6. Stezku života snad bys zvážití chtěl? Vrtkét jsou cesty její, neseznáš.

7. Protož, synové, poslechněte mne, a neodstupujte od řečí úst svých.

8. Vzdal od ní cestu svou, a nepřibližuj se ke dveřím domu jejího,

9. Abys snad nedal jiným slávy své, a let * svých ukrutnému, *k.6,34,85.

10. Aby se nenasytili cizí úsilím tvým, a práce tvá nezůstala v domě cizím.

11. I * řval bys naposlady, když bys zhubil tělo své a čerstvost svou, *Ezech.24,23.

12. A řekl bys: Jak jsem nenáviděl evičení, a domlouváním pohrdalo srdce mé,

13. A neposlouchal jsem hlasu vyučujících mne, a k učitelům svým nenaklonil jsem ucha svého!

14. O málo, že jsem nevlezl ve všecko zlé u prostřed shromáždění a zástupu.

15. Pi vodu z čisterny své, a prameny z prostředku vrchoviště svého.

16. Nechtě se rozlévají studnice tvé ven, a potůčkové vod na ulice.

17. Měj je sám sobě, a ne cizí s tebou.

18. Budiž požehnaný pramen tvůj, a vesel * se z manželky mladosti své, *Kaz.9,9. Mal.2,14.

19. Laně milostné a srny utěšené; prsy její at tě opojují všelikého času, v milování * jejím kochej se ustavičně. *Efez.5,25.

20. Nebo proč bys se kochal, synu můj, v cizí, a objímal život postranní,

21. Poněvadž před očima Hospodinovýmá jsou cesty člověka, a on všecky stezky jeho váží?

22. Nepravosti vlastní jímají bezbožníka takového, a v provazích hříchu svého uvážne.

23. Takovýť umře, proto že nepřijímal evičení, a ve množství bláznovství svého bloudití bude.

KAPITOLA VI.

Šalomoun vystřihá od rukojemství, 6. lenosti, 12. jiným škosení. 20. Potom napomenuv dítek ku poslušnosti rodičů, opět vystřihá od cizoložství.

Synu můj, slíbil-lis * za přítele svého, podal-lis cizímu ruky své, *k.11,15;17,18.

2. Zapleten jsi slovy úst svých, jat jsi řečmi úst svých.

3. Učiniž tedy toto, synu můj, a vyprosť se, poněvadžs se dostal v ruku pří-

tele svého. Jdi, pokoť se, a probuď přítele svého.

4. Nedej usnouti očím svým, a zdřímati víčkám svým.

5. Vydiť se jako srna z ruky, * a jako pták z ruky čižebníka. *Zalm.124,7.

6. Jdi * k mravenci, lenochu, shlédní cesty jeho, a nabuď moudrosti. *k.30,25.

7. Kterýž nemaje vůdce, ani správce, ani pána,

8. Připravuje v létě pokrm svůj, shromazduje ve žni potravu svou.

9. Dokudž lenochu ležeti budeš? Skoro-liž vstaneš ze sna svého?

10. Maličko pospíš, maličko zdřímeš, maličko složíš ruce, abys poležel,

11. V tom přijde jako pocestný chudoba tvá, a nouze tvá jako muž zbrojný.

12. Člověk nešlechetný, muž nepravý chodí v převrácenosti úst.

13. Mhourá očima svýma, mluví nohama svýma, ukazuje prsty svými.

14. Převrácenost všeliká jest v srdci jeho, smýšlí zlé všelikého času, sváry rozstává.

15. A protož v náhle přijde bída jeho, rychle setřín bude, a nebudeť ulčení.

16. Těchto * šesti věcí nenávidí Hospodin, a sedmá ohavností jest duši jeho: *Job 5,19 násel.

17. Očí vysokých, jazyka živého, a rukou vylévajících krev nevinnou,

18. Srdce, kteréž ukládá myšlení nepravá, noh kvapných běžeti ke zlému,

19. Svědka * živého, mluvícího laž, a toho, jenž † rozstává různice mezi bratřimi. *k.19,5,9. tv.14.

20. Ostříhejž, * synu můj, příkázání otce svého, a neopouštěj naučení matky své. *k.1,8.

21. Přivazuj je k srdci svému ustavičně, a k hrdlu svému je připínej.

22. Kamžkoli půjdeš, ono tě zprovodí, když spátí budeš, bude tě ostříhati, a když procitíš, bude * s tebou rozmlouvatí, *Zalm.1,2.

23. (Nebo příkázání jest svíce, * a naučení světlo, a cesta života jsou domlouvání vyučující,) *Zalm.119,105.

24. Aby tě ostříhalo od ženy zlé, od úlisnosti jazyka ženy cizí.

25. Nežádejž * krásy její v srdci svém, a nechať tě nejímá víčky svými. *2 Sam.11,2,4.

26. Nebo * příčinou ženy cizoložné

16. Kdo jest hloupý, uchyl se sem. A bláznivému říká:

17. Voda * kradená sladší jest, a chléb pokoutní chutnější. *k.20,17.

18. Ale neví * *hlupec*, že mrtví jsou tam, a v hlubokém hrobě ti, kterýchž pozvala. *k.4,19.

Summa kapitol následujících až do 29. tato jest: Vypesání moudrých i bláznů, skutků jejich i ctle.

KAPITOLA X.

1. Přísluví Šalomounova.

Syn * moudrý obveseluje otce, ale syn bláznivý † zámutkem jest matce své.

*k.15,20. †k.17,25.

2. Neprospívají * pokladové bezbožné nabytí, ale spravedlnost vytrhuje od smrti.

*k.11,4. Ezech.7,19.

3. Nedopustí lačněti Hospodin duši spravedlivého, statek pak bezbožných rozptýlí.

4. K nouzi přivodí ruka lstivá, ruka pak pracovitých zbohacuje.

5. Kdo shromažďuje v létě, * jest syn rozumný; kdož vyspává ve žni, jest syn, kterýž hanbu činí. *k.6,8.

6. Požehání jest nad hlavou spravedlivého, ale ústa bezbožných přikrývají ukrutnost.

7. Památka spravedlivého požehnaná, ale * jméno bezbožných smrdí.

*Zalm.9,6; 34,17.

8. Moudré * srdcepřijímá prikázání, ale blázen od rtů svých padne. *Zalm.141,5.

9. Kdo chodí * upřímě, chodí doufanlivě; kdož pak převrací cesty své, vyjeven bude. *Zalm.24,3,4.

10. Kdo * mhourá okem, uvodí nesnáž; a kdož jest bláznivých rtů, padne. *k.6,13.

11. Pramen * života jsou ústa spravedlivého, ale ústa bezbožných přikrývají ukrutnost. *Zalm.37,30.

12. Návist vzbuzuje sváry, ale láska přikrývá * všecka přestoupení.

*1 Kor.13,4. 1 Petr.4,8.

13. Ve rtech rozumného nalézá se moudrost, ale kyj na hřbetě blázna.

14. Moudří skrývají umění, úst pak blázna blízké jest setření.

15. Zboží bohatého jest město pevné jeho, ale nouze jest chudých setření.

16. Práce spravedlivého jest k životu, nábytek pak bezbožných jest k hřichu.

17. Stezkou * života jde, kdož přijímá trestání; ale kdož pohrdá † domlouváním, bloudí. *k.14,27. †k.13,1,18.

18. Kdož přikrývá návist rty živý-

mi, i kdož uvodí v lehkost, ten blázen jest.

19. Mnohé mluvení nebývá bez hřichu, kdož pak zdržuje rty své, opatrný jest.

20. Stříbro výborné jest jazyk spravedlivého, ale srdce bezbožných za nic nestojí.

21. Rtové spravedlivého pasou mnohé, blázni pak pro bláznovství umírají.

22. Požehání Hospodinovo zbohacuje, a * to beze všeho trápení. *Zalm.127,2.

23. Za žert jest bláznů činiti nešlechtnost, ale muž rozumný moudrosti se drží.

24. Čeho se bojí bezbožný, to přichází na něj; ale čehož žádají * spravedliví, dává Báh. *Zalm.145,19.

25. Jakož pomíjí * vichřice, tak nestane bezbožníka, spravedlivý pak jest základ stálý. *k.14,32. Zalm.1,4.

26. Jako ocet zubům, a jako dým očima, tak jest lenivý těm, kteříž jej poslají.

27. Bázeň * Hospodinova přidává dnů, léta pak bezbožných ukřácena bývají. *k.14,27; 3,2. Zalm.128,4.

28. Očekávání spravedlivých jest potěšení, naděje pak bezbožných zahyne.

29. Silou jest * upřímemu cesta Hospodinova, a strachem těm, kteříž činí nepravost. *Ozab.14,9.

30. Spravedlivý * na věky se nepohne, bezbožní pak nebudou bydliti v zemi. *Zalm.112,6.

31. Ústa * spravedlivého vynášejí moudrost, ale † jazyk převrácený vyťat bude. *Zalm.37,30. †Zalm.63,12.

32. Rtové spravedlivého znají, což jest Bohu libého, ústa pak bezbožných převrácené věci.

KAPITOLA XI.

Váha * falešná ohavností jest Hospodinu, ale závaží pravé líbí se jemu.

*k.16,11; 20,10,23.

2. Za pýchou přichází zahanbení, ale při pokorných jest moudrost.

3. Sprostnost upřímych vodi je, převrácenost * pak přestupníků zatracuje je. *Zalm.52,7.

4. Neprospívá * bohatství v den hněvu, ale spravedlnost vytrhuje z smrti.

*Kazak.5,13. Ezech.7,19.

5. Spravedlnost upřímeho spravuje cestu jeho, ale pro bezbožnost svou padá bezbožný.

6. Spravedlnost upřímých vytrhuje je, ale přestupníci v zlosti zjímání bývají.

7. Když umírá člověk bezbožný, hyne naděje, i očekávání rekovských činů mizí.

8. Spravedlivý z úzkosti bývá vysvo- bozen, bezbožný pak přichází na místo jeho.

9. Pokrytec ústy kazí bližního svého, ale spravedliví uměním vytrženi bývají.

10. Z štěstí * spravedlivých veselí se město, když pak hynou bezbožní, *bývá* prospěvování. *k.28,12.

11. Požehnáním spravedlivých zvýše- no bývá město, ústy pak bezbožných vyvráceno.

12. Pohrdá bližním svým blázen, ale muž rozumný mlčí.

13. Utrhač * touluje se, pronáší tajnost, věrný pak *člověk* tají věc. *k.20,19.

14. Kdež není dostatečné rady, padá lid, ale * spomožení jest ve množství rádců. *k.15,22.

15. Velmi sobě škodí, kdož slibuje za cizího, * ješto ten, kdož nenávidí ruko- jemství, bezpečen jest. *k.6,1.

16. Žena šlechetná má čest, a ukrutní mají zboží.

17. Člověk účinný dobře činí životu svému, ale ukrutný kormoutí tělo své.

18. Bezbožný dělá * dílo falešné, ale kdož + rozsívá spravedlnost, má mzdu jistou. *Zalm.37,20. +Přisl.22,8.

19. Tak spravedlivý *rozsívá* * k živo- tu, a kdož následuje zlého, k smrti své. *k.22,8. Gal.6,7.

20. Ohavností * jsou Hospodinu převrá- cení srdcem, ale etného obcování líbí se jemu. *k.12,22. Zalm.5,7.

21. Zlý, * by sobě i na pomoc přivzal, nenjde pomsty, símě pak spravedlivých uhází *toho*. *k.16,5.

22. Zápona zlatá na pysku svině *jest* žena pěkná bez rozumu.

23. Žádost * spravedlivých jest toliko dobrých věcí, *ale* + očekávání bezbož- ných hněv. *k.10,24,28. +Job.8,13,14.

24. Mnohý * rozdává štědře, a však při- bývá mu více; jiný skoupě drží nad slušnost, ale k chudobě. *Zalm.112,5,9.

25. Člověk štědrý bývá bohatší, a kdož svažuje, také sám bude zavlážen.

26. Kdo zadržuje obilí, zlořečí mu lid; ale požehnaní na hlavě toho, kdož je prodává.

27. Kdo pilně hledá dobrého, nalézá přizeň; kdož pak hledá * zlého, potká jej. *Zalm.7,17.

28. Kdo doufá v bohatství své, ten spadne, ale * spravedliví jako ratolest zkvetnou. *Zalm.52,10.

29. Kdo kormoutí dům svůj, za dědic- tví bude míti vítr, a blázen sloužití musí moudrému.

30. Ovoce spravedlivého * *jest* strom života, a kdož vyučuje duše, *jest* moudrý. *k.3,18; 15,4.

31. Aj, spravedlivému na zemi odpla- cováno bývá, čím * více bezbožnému a hříšníku? *1 Petr.4,18.

KAPITOLA XII.

Kdo miluje * cvičení, miluje umění; kdož pak nenávidí domlouvání, nemou- drý jest. *k.18,18. Zalm.141,5.

2. Dobrý nalézá lásku u Hospodina, ale muže nešlechetného potupí *Báh*.

3. Nebývá trvanlivý člověk v bezbož- nosti, kofen pak spravedlivých nepo- hne se.

4. Žena statečná * *jest* koruna muže svého, ale jako hnis v kostech jeho ta, kteráž k hanbě přivodí. *k.31,10.

5. Myšlení spravedlivých jsou pravá, rady pak bezbožných listivé.

6. Slova * bezbožných úklady činí krvi, ústa + pak spravedlivých vytrhují je. *k.15,1. +1 Mojs.37,22.

7. Vyvrácení bývají bezbožní tak, aby jich nebylo, ale dům spravedlivých o- stojí.

8. Podlé toho, jakž rozumný jest, chvá- len bývá muž, převráceného pak srdce bude v pohrdání.

9. Lepší jest nevzácný, kterýž má slu- žebníka, nežli ten, kterýž sobě slavně počíná, a nemá chleba.

10. Pečuje spravedlivý o * život ho- vádka svého, srdce pak bezbožných u- krutné jest. *2 Mojs.23,5.

11. Kdo * dělá zemi svou, nasycen bý- vá chlebem; ale kdož následuje zahale- čů, blázen jest. *k.28,19.

12. Žadostiv * jest bezbožný obrany proti zlému, ale kofen spravedlivých způsobuje ji. *k.2,14; 15,21.

13. Do přestoupení rtů zapletá se zlost- ník, ale spravedlivý vychází z ssoužení.

14. Z ovoce * úst každý nasycen bude dobrým, a odplatu za skutky člověka dá jemu *Báh*. *k.10,81.

15. Cesta * blázna přímá se zdá jemu, ale kdo poslouchá rady, moudrý jest. *k.14,12.

16. Hněv blázna v tentýž den poznán bývá, ale opatrný hanbu skrývá.

17. Kdož mluví * pravdu, ohlašuje spravedlnost, † svědek pak falešný lest. *k.14,5. †k.6,19.

18. Někdo vynáší řeči * podobné meči proboujícímu, ale jazyk moudrých jest lékařství. *k.13,3.

19. Rtové pravdomluvné utvrzení budou na věky, ale na kratičko jazyk lživý.

20. V srdci těch, kteříž zlé obmyšlejí, bývá lest, v těch pak, kteříž radí ku pokoji, veselí.

21. Nepotká spravedlivého žádna těžkost, bezbožní * pak naplnění budou zlým. *Zalm.32,10; 34,20,22.

22. Ohavností * jsou Hospodinu rtové lživí, ale ti, jenž činí pravdu, líbí se jemu. *k.6,17; 11,20. Zalm.5,7.

23. Člověk opatrný tají umění, ale srdce bláznů vyvolává bláznovství.

24. Ruka * pracovitých panovati bude, lstivá pak musí dávatí plat. *k.10,4.

25. Starost v srdci člověka snižuje ji, ale věc dobrá obveseluje ji.

26. Vzácnější jest nad bližního svého spravedlivý, cesta pak bezbožných svodí je.

27. Nebude péci fortelný, což ulovil, ale člověk bedlivý statku drahého nabude.

28. Na stezce spravedlnosti jest život, a cesta stezky její nesmrtelná jest.

KAPITOLA XIII.

Syn * moudrý přijímá cvičení otcovo, ale † posměvač neposlouchá domlouvání. *k.10,8. †k.1,22.

2. Z ovoce * úst každý jísti bude dobré, ale duše převrácených nátisky. *k.12,14; 18,20.

3. Kdo * ostříhá úst svých, ostříhá duše své; kdo rozdírá rty své, setření na něj přijde. *k.21,23.

4. Žádá, a nic nemá duše lenivého, duše pak pracovitých zbohatne.

5. Slova lživého * nenávidí spravedlivý, bezbožníka pak v ošklivost uvodí a zahanbuje. *Zalm.119,163.

6. Spravedlnost * ostříhá přímě chodícího po cestě, bezbožnost pak vyvrací hříšníka. *k.10,30.

7. Někdo * bohatým se děláje, nemá nic; zase někdo děláje se † chudým, má však statku mnoho. *k.12,9. †Mat.5,3.

8. Výplata života člověku jest bohatství jeho, ale chudý neslyší domlouvání.

9. Světlo spravedlivých rozsvětluje se, svíce * pak bezbožných zhasne. *k.24,20.

10. Samou toliko pýchou působí člověk svár, ale při těch, jenž užívají rady, jest moudrost.

11. Statek zle dobytý umenšovati se bude, kdož pak shromažďuje rukou, přivětší * ho. *k.28,19,20.

12. Očekávání dlouhé zemdlivá srdce, ale * žádost splněná jest strom života. *Zalm.14,7.

13. Kdož pohrdá slovem Božím, sám sobě škodí; ale kdož se bojí přikázání, odplaceno mu bude.

14. Naučení moudrého jest pramen života, k vyhýbání se osídílům smrti.

15. Rozum dobrý dává milost, cesta pak * převrácených jest tvrdá. *k.15,12.

16. Každý důmyslný dělá uměle, ale blázen rozprostírá bláznovství.

17. Posel bezbožný upadá v neštěstí, jednatel pak věrný jest lékařství.

18. Chudoba a lehkost potká toho, jenž se vytahuje z kázně; ale * kdož ostříhá naučení, zveleben bude. *k.10,8.

19. Žádost naplněná sladká jest duši, ale ohavnost jest bláznům odstoupení od zlého.

20. Kdo chodí s moudrymi, bude moudrý; ale kdo tovaryší s bláznem, setřin bude.

21. Hříšníky stihá neštěstí, ale spravedlivým odplatí Báh dobrým.

22. Dobrý zanechává dědictví vnukům, ale * zboží hříšného zachováno bývá spravedlivému. *Job 27,16,17.

23. Hojnost jest pokrmů na roli chudých, někdo pak hyne skrze nerozšafnost.

24. Kdo zdržuje metlu svou, nenávidí syna svého; ale kdož ho miluje, za čas jej tresce.

25. Spravedlivý jí * až do nasycení duše své, břicho pak bezbožných nedostatek trpí. *Zalm.22,27. Izai.65,13.

KAPITOLA XIV.

Moudrá žena * vzdělává dům svůj, bláznice pak rukama svýma boří jej. *k.11,16; 12,4.

2. Kdo chodí v upřímnosti své, bojí se

Hospodina, ale převrácený v cestách svých pohrdá jím.

3. V ústech blázna jest hůl pýchy, rtové pak moudrých ostříhají jich.

4. Když není volů, prázdné jsou jesle, ale hojná úroda jest v síle volů.

5. Svědek věrný neklamá, ale svědek falešný * mluví lež. *k.12,17.

6. Hledá posměvač moudrosti, a nenalézá, rozumnému pak umění snadné jest.

7. Odejdí od * muže bláznivého, když neseznáš při něm rtů umění. *k.1,22.

8. Moudrost opatrného jest, * aby rozuměl cestě své, bláznovství pak bláznů ke lsti. *Efez.5,15.

9. Blázen * přikrývá hřích, ale mezi upřímými dobrá vůle. *k.10,23.

10. Srdce ví o hořkosti duše své, a k veselí jeho nepřimísí se cizí.

11. Dům bezbožných vyhlazen bude, ale stánek upřímých zkvete.

12. Cesta * zdá se přímá člověku, a však dokonání její jest cesta k smrti. *k.12,15; 16,25.

13. Také * i v smíchu bolí srdce, a cíl veselí jest zámutek. *Luk.6,25.

14. Cestami svými nasytí se převrácený srdcem, ale muž * dobrý štítí se jeho. *Zalm.49,15.

15. Hloupý věří každému slovu, ale opatrný šetří kroku svého.

16. Moudrý bojí se a odstupuje od zlého, ale blázen dotře a smělý jest.

17. Náhlý se dopouští * bláznovství, a muž myšlení zlých v nenávisti bývá. *k.12,16.

18. Dědičně vládnou hlupci bláznovstvím, ale opatrní bývají korunováni uměním.

19. Sklánějí se zlí před dobrými, a bezbožní u bran spravedlivého.

20. Také i * přáteli svému v nenávisti bývá chudý, ale milovníci bohatého mnozí jsou. *k.19,4.

21. Pohrdá bližním svým hříšník, ale kdož se slitovává nad * chudými, blahoslavený jest. *Zalm.41,2,3. Mat.5,7.

22. Zajisté žet bloudí, kteříž ukládají zlé; ale milosrdenství a pravda těm, kteříž smýšlejí dobré.

23. Všeliké práce bývá zisk, ale slovo rtů jest jen k nouzi.

24. Koruna moudrých jest bohatství jejich, bláznovství pak bláznivých bláznovstvím.

25. Vysvobozuje duše svědek pravdomluvný, ale lstivý mluví lež.

26. V * bázni Hospodinově jestiť doufání silné, kterýž synům svým útočištěm bude. *k.18,10.

27. Bázeň * Hospodinova jest pramen života, k vyhýbání se osidlům smrti. *k.10,27; 13,14.

28. Ve množství lidu jest sláva krále, ale v nedostatku lidu zahynutí vůdce.

29. Zpzdily k hněvu hojně má rozumu, ale náhlý pronáší bláznovství.

30. Život těla jest srdce zdravé, ale hnis v kostech jest závist.

31. Kdo * utiská chudého, útržku činí Učiniteli jeho; ale ctí jej, kdož se slitovává nad chudým. *k.17,5.

32. Pro zlost svou * odstrčen bývá bezbožný, ale naději má i při smrti své spravedlivý. *Zalm.37,16 násl.

33. V srdci * rozumného odpočívá moudrost, co pak jest u vnitřnosti bláznů, nezatají se. *k.12,23.

34. Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích jest ku pohanění národům.

35. Laskav bývá král na * služebníka rozumného, ale hněviv na toho, kterýž hanbu činí. *1 Mojs.41,38 násl.

KAPITOLA XV.

Odpověď měkká odvrací hněv, ale řeč zporná vzbuzuje prechlivost.

2. Jazyk moudrých ozdobuje umění, ale ústa bláznů vylévají bláznovství.

3. Na všelikém místě * oči Hospodinovy spatřují zlé i dobré. *Zalm.33,13—15. Žid.4,13.

4. Zdravý jazyk jest * strom života, převrácenost pak z něho ztroskotání od větru. *k.3,18; 11,30; 12,18.

5. Blázen pohrdá cvičením otce svého, ale kdož ostříhá * naučení, opatrnosti nabude. *Zalm.141,5.

6. V domě * spravedlivého jest hojnost veliká, ale v úrodě bezbožného zmatek. *k.3,33.

7. Rtové moudrých rozsívají umění, srdce pak bláznů ne tak.

8. Obět bezbožných ohavnosti * jest Hospodinu, ale modlitba upřímých líbí se jemu. *Isai.1,11; 66,3.

9. Ohavností jest Hospodinu * cesta bezbožného, toho pak, kdož následuje spravedlnosti, miluje. *k.11,20.

10. Trestání přísné opouštějícimu cestu, a kdož * nenávidí domlouvání, umře. *k.20,1.

11. Peklo * i zatracení *jest* před Hospodinem, čím více srdce synů lidských? *Job 26,6.

12. Nemiluje posměvač toho, kterýž ho tresce, aniž k moudrým přistoupí.

13. Srdce * veselé obveseluje tvář, ale pro žalost srdce duch zkormoucen bývá. *k.17,22.

14. Srdce rozumného hledá umění, ale ústa bláznů pasou se bláznovstvím.

15. Všickni dnové chudého zlí *jsou*, ale dobromyslného * hody ustavičné. *1 Tim.6,6.

16. Lepší * *jest* maličko s bázní Hospodinovou než poklad veliký s nepokojem. *k.16,8. Zalm.37,16.

17. Lepší * *jest* krmě z zelí, kdež *jest* láska, nežli z krmného vola, kdež *jest* nenávisť. *k.17,1.

18. Muž hněvivý vzbuzuje sváry, ale zpozdíly k hněvu upokojuje svađu.

19. Cesta * lenivého *jest* jako plot z trní, ale stezka upřímých *jest* vydlážená. *k.24,30,31.

20. Syn * moudrý obveseluje otce, bláznivý pak člověk pohrdá matkou svou. *k.10,1; 17,25; 19,13,26.

21. Bláznovství *jest* veselím bláznů, ale člověk rozumný upřimo kráčetí směruje.

22. Kdež není * rady, zmařena bývají usilování, ale množství rádců ostojí. *k.11,14; 20,18; 24,6.

23. Vesel bývá člověk z odpovědi úst svých; nebo * slovo v čas příhodný ó jak *jest* dobré! *k.25,11.

24. Cesta života * vysoko *jest* rozumnému proto, aby se uchýlil od pekla dole. *Kol.3,1,2.

25. Dům pyšných vyvrací Hospodin, meze pak vdovy upevňuje.

26. Ohavnosti *jsou* Hospodinu * myšlení zlého, ale čistých řečí vzácné. *1 Mojs.37,19,20.

27. Kdož dychtí po lakomství, * kormoutí dům svůj; ale kdož * nenávidí darů, živ bude. *k.11,29. †Zalm.15,5.

28. Srdce * spravedlivého přemýšluje, co má mluvit, ale ústa bezbožných vylévají všelijakou zlost. *v.14.

29. Vzdálen *jest* Hospodin od bezbožných, ale modlitbu spravedlivých vyslýchá.

30. To, což se zraku naskytá, obveseluje srdce; pověst * dobrá tukem naplňuje kosti. *k.22,1.

31. Ucho, kteréž poslouchá trestání ži-

vota, u prostřed moudrých bydliti bude.

32. Kdo se vyhýbá cvičení, zanedbává duše své; ale kdož přijímá * domlouvání, má rozum. *Zalm.141,5.

33. Bázeň * Hospodinova *jest* cvičení se moudrosti, a slávu † předchází ponížení. *k.1,7. Zalm.111,10. †Přel.18,12.

KAPITOLA XVI.

Při člověku bývá * spořádání myšlení, ale od Hospodina *jest* řeč jazyka. *Jer.10,23.

2. Všecky * cesty člověka čisté se jemu zdají, ale kterýž zpytuje duchy, Hospodin *jest*. *k.21,2.

3. Úval * na Hospodina činy své, a budou upevněna předsevzetí tvá. *Zalm.37,5. Mat.6,25,28. 1 Petr.5,7.

4. Hospodin všecko učinil pro sebe samého, také i bezbožného ke dni zlému.

5. Ohavností *jest* Hospodinu každý pyšného srdce; by sobě na pomoc i jiné přivzal, neujde pomsty.

6. Milosrdenstvím * a pravdou očištěna bývá nepravost, a v bázni Hospodinové uchází se zlého. *k.10,12.

7. Když se líbí Hospodinu cesty člověka, také i nepřátely jeho spokojuje k němu.

8. Lepší * *jest* maličko s spravedlností, než množství důchodů nespravedlivých. *k.15,16. Zalm.37,16.

9. Srdce člověka přemýšlí o cestě své, ale Hospodin spravuje kroky jeho.

10. Rozhodnutí *jest* ve rtech královských, v soudu neuchylují se ústa jeho.

11. Váha a závaží * *jsou* úsudek Hospodinův, a všecka závaží v pytlíku jeho nařízení. *k.11,1; 20,10,23.

12. Ohavností *jest* králům činiti bezbožné; nebo * spravedlností upevňován bývá trůn. *k.20,23.

13. Rtové spravedliví líbezní *jsou* králům, a ty, kteříž upřímě mluví, milují.

14. Rozhňevání * královo jistý posel smrti, ale muž moudrý ukrotí je. *k.20,2. Dan.2,12,24.

15. V jasné tváři královské *jest* život, a přívětivost jeho jako oblak s deštěm jarním.

16. Mnohem lépe *jest* nabyti moudrosti než * zlata nejčistšího, a nabyti rozumnosti lépe než stříbra. *k.3,14.

17. Cesta upřímých *jest* odstoupiti od zlého; ostříhá duše své ten, kdož ostříhá cesty své.

18. Před * setřením bývá pycha, a před pádem pozdvižení ducha. *k.18,12.

19. Lépe jest poníženého ducha býti s pokornými, než dělití kořist s pyšnými.

20. Ten, kdož pozoruje slova, nalézá dobré; a kdož doufá v Hospodina, blahoslavený jest.

21. Ten, kdož jest moudrého srdce, slove rozumný, a sladkost rtů přidává naučení.

22. Rozumnost těm, kdož ji mají, jest pramen života, * ale umění bláznů jest bláznovství. *k.13,14.

23. Srdce moudrého rozumně spravuje ústa svá, tak že rty svými přidává * naučení. *v.21.

24. Plást * medu jsou řeči utěšené, sladkost duši, a lékařství kostem. *k.12,25.

25. Cesta * zdá se přímá člověku, ale dokonání její jistá cesta smrti. *k.14,12.

26. Člověk pracovitý pracuje sobě, nebo ponoukají ho ústa jeho.

27. Muž nešlechtný vykopává zlé, v jehožto rtech jako oheň spalující.

28. Muž převrácený rozsvívá sváry, a klevetník rozlučuje přátely.

29. Muž ukrutný přeluzuje bližního svého, a uvodí jej na cestu nedobrou.

30. Zambuňuje * oči své, smýšleje věci převrácené, a zmitaje pysky svými, vykonává zlé. *k.6,13;10,11.

31. Koruna ozdobná jsou šediny na cestě spravedlnosti se nalézající.

32. Lepší jest zpozdíly k hněvu než silný rek, a kdož panuje nad myslí svou nežli ten, kterýž dobyl města.

33. Do klínu umítán bývá los, ale od Hospodina všecko řízení jeho.

KAPITOLA XVII.

Lepší jest * kus chleba suchého s pokojem, nežli dům plný nabitých hověd s svárem. *k.15,17.

2. Služebník rozumný panovati bude nad synem, kterýž jest k hanbě, a mezi bratřími dělití bude dědictví.

3. Teglik stříbra a pec zlata zkušuje, ale srdcí Hospodin.

4. Zlý člověk pozoruje řeči nepravých, a lhář poslouchá jazyka převráceného.

5. Kdo se * posmívá chudému, útržku činí Učiniteli jeho; a kdo se z bídy raduje, nebude bez pomsty. *k.14,31.

6. Koruna * starců jsou vnukové, a ozdoba synů otcové jejich. *Zalm.128,6.

7. Nesluší na blázna řeči znamenité, ovšem na kníže řeč lživá.

8. Jako kámen drahý, tak bývá vzácný dar před očima toho, kdož jej bere; k čemukoli směruje, daří se jemu.

9. Kdo * prikryvá přestoupení, hledá lásky; ale kdo obnovuje věc, rozlučuje přátele. *k.10,12.

10. Více se chápá rozumného jedno domluvení, nežli by blázna stokrát ubil.

11. Zpurný toliko zlého hledá, pročez přísný posel na něj poslán bývá.

12. Lépe člověku potkati se s * nedvědicí osíralou, nežli s bláznem v bláznovství jeho. *Ozad.1,13,8.

13. Kdo * odplacuje zlým za dobré, neodejdet zlé z domu jeho. *Rim.12,17.19.1 Petr.3,9.1 Tes.5,15.

14. Začátek svady jest, jako když kdo protrhuje vodu; protož prvé než by se zsilil svár, přestaň.

15. Kdož * ospravedlňuje nepravého, i kdož odsuzuje spravedlivého, ohavností jsou Hospodinu oba jednostejně. *2 Mojs.23,7. Izai.5,23.

16. K čemu jest zboží v ruce blázna, když k nabytí moudrosti rozumu nemá?

17. Všelikého času miluje, kdož jest přítelem, a bratr v ssouzení ukáže se.

18. Člověk bláznivý ruku dáváje, činí slib před přítelem svým.

19. Kdož miluje svadu, miluje hřích; a kdo vyvyšuje ústa svá, hledá potření.

20. Převrácené srdce nenalézá toho, což jest dobrého; a kdož má vrtký jazyk, upadá v těžkost.

21. Kdo zplodil blázna, * k zámtku svému zplodil jej, aniž se bude radovati otec nemoudrého. *k.15,20.

22. Srdce * veselé očerstvuje jako lékařství, ale duch zkormoucený vysušuje kosti. *k.15,13,15.

23. Bezbožný tajně bere dar, * aby převrátil stezky soudu. *k.21,14. Izai.10,2.

24. Na obličejích * rozumného vidí se moudrost, ale oči blázna těkají až na konec země. *Kazat.2,14; 8,1.

25. K žalosti jest otcí svému * syn blázen, a k hořkosti rodiče své. *k.15,20; 19,13.

26. Jistě že pokutovati spravedlivého není dobré, tolikéž, aby knížata bítí měli pro upřímost.

27. Zdržuje * řeči své muž umělý; drahého ducha jest muž rozumný. *Jak.1,19.

28. Také i blázen, mlče, za * moudrého

jmín bývá, a zapéváje rty své, za rozumného.
*Job 13,5.

KAPITOLA XVIII.

Svémyslný hledá toho, což se jemu líbí, a ve všelijakou věc plete se.

2. Nezalibuje sobě blázen v rozumnosti, ale v tom, což zjevuje srdce jeho.

3. Když přijde bezbožný, přichází také pohrdání, a s lehkomyšlným útržka.

4. Slova úst muže * vody hluboké, potok rozvodnilý pramen moudrosti. *k.20,5.

5. Přijímatí * osobu bezbožného není dobré, abys převrátil spravedlivého v soud. *2 Mojs.23,8.

6. Rtové blázna směřují k svadě, a ústa jeho bití se domluví.

7. Ústa * blázna k setření jemu, a rtové jeho osidlem duši jeho. *2 Sam.1,16.

8. Slova * utrhače jsou jako ubitých, ale však sestupují do vnitřnosti života. *Zalm.55,22. Jer.9,8.

9. Také ten, kdož jest * nedbalý v práci své, bratr jest mrhače. *k.10,4.

10. Věže * pevná jest jméno Hospodino; k němu se uteče spravedlivý, a bude povýšen. *Zalm.61,4.

11. Zboží * bohatého jest město pevné jeho, a jako zed vysoká v myslí jeho. *k.10,15.

12. Před * setřením vyvyšuje se srdce člověka, ale před povýšením *bývá* ponížení. *k.11,2; 15,33; 16,18.

13. Kdož odpovídá něco, prvé než vyslyší, počítá se to za bláznovství jemu a za lehkost.

14. Duch muže snáší nemoc svou, ducha pak zkormoučeného kdo snese?

15. Srdce rozumného dosahuje umění, a ucho moudrých hledá umění.

16. Dar člověka uprostranňuje jemu, a před obličej mocných přivodí jej.

17. Spravedlivý *zdá se* ten, kdož jest první v své při, ale *když* přichází bližní jeho, tedy stihá jej.

18. Los * pokojí svady, a mezi silnými rozeznává. *k.16,33.

19. Bratr krivdou uražený *tvrdší jest* než město nedobyté, a svárové jsou jako závora u hradu.

20. Ovoce * úst jednoho každého nasyceno bývá břicho jeho, úrodou rtů svých nasycen bude. *k.12,14.

21. Smrt * i život *jest* v moci jazyka, a ten, kdož jej miluje, bude jisti ovoce jeho. *k.21,23. Jak.3,5.

22. Kdo našel manželku, našel věc dobrou, a navázil lásky od Hospodina.

23. Poníženo mluví chudý, ale bohatý odpovídá tvrdě.

24. Ten, kdož má přátele, má se mítí přátelsky, poněvadž přítel bývá vlastnější než bratr.

KAPITOLA XIX.

Lepší jest chudý, * jenž chodí v upřímnosti své, nežli převrácený ve rtech svých, kterýž jest blázen. *k.28,6.

2. Jistě že bez umění duši není dobře, a kdož jest kvapných noh, hřeší.

3. Bláznovství člověka převrací cestu jeho, ačkoli proti Hospodinu zpouzí se srdce jeho.

4. Statek * přidává přátel množství, ale chudý * od přítele svého odloučen bývá. *k.14,20. tv.7.

5. Svědek * falešný nebude bez pomsty, a kdož mluví lež, neuteče. *k.24,28.

6. Mnozí pokoří se před knížetem, a každý jest přítel muži štědrému.

7. Všickni bratři * chudého v nenávisti jej mají; čím více přátelé jeho vzdalují se od něho! Když volá za nimi, není jich. *v.4. k.14,20.

8. Ten, kdož miluje duši svou, nabyvá moudrosti, a ostříhá opatrnosti, aby našel dobré.

9. Svědek falešný nebude bez pomsty, a kdož mluví lež, zahyne.

10. Nesluší na blázna rozkoš, a ovšem, aby služebník nad knížaty panoval.

11. Rozum * člověka zdržuje hněv jeho, a čest jeho *jest* prominouti provinění. *k.14,29.

12. Prehlivost * královská jako řvání mladého lva *jest*, a ochotnost jeho jako rosa na bylinu. *k.20,2.

13. Trápení * otci svému *jest* syn bláznivý, a ustavičné kapání žena svárlivá. *k.10,1.

14. Dům a statek *jest* po rodičích, ale od * Hospodina manželka rozumná. *k.18,22.

15. Lenost přivodí tvrdý sen, a duše váhavá * lačnění bude. *k.10,4.

16. Ten, kdož * ostříhá příkázání, ostříhá duše své; ale kdož pohrdá cestami svými, zahyne. *Lak.10,28.

17. Kdo * uděluje chudému, přijčuje Hospodinu, a *onť* za dobrodiní jeho odplatí jemu. *Mat.10,42.

18. Tresci * syna svého, dokudž *jest* o

něm naděje, a k zahynutí jeho neodpouštěj jemu duše tvá. *k.13,24.

19. Veliký hněv ukazuj, odpouštěje trestání, proto že poněvaď odpouštíš, potom více trestati budeš.

20. Poslouchej rady, a přijímej kázeň, abys vždy někdy moudrý byl.

21. Mnozí * úmyslové jsou v srdci člověka, ale uložení Hospodinovo tof ostojí. *k.16,1.9. Jer.10,23.

22. Žádaná věc člověku jest dobře činiti jiným, ale počestnější jest chudý než muž lživý.

23. Bázeň * Hospodinova k životu. Takový jsa nasycen, bydlí, aniž neštěstím navštíven bývá. *k.11,19.

24. Lenivý schovává ruku svou za nádra, ani k ústům svým ji nevztáhne.

25. Ubi * posměvače, ať se hlupec dovtípi; a potresci rozumného, ať porozumí umění. *k.21,11.

26. Syn, kterýž hanbu a lehkost činí, hubí otce, a zahání matku.

27. Přestaň, synu můj, poslouchati učení, kteréž od řečí rozumných odvozuje.

28. Svědek nešlechetný posmívá se soudu, a ústa bezbožných přikrývají nepravost.

29. Nebo na posměvače hotoví jsou nálezové, a rány na hřbet bláznů.

KAPITOLA XX.

Vino * činí posměvače, a nápoj opojný nepokojného; pročež každý, kdož se kochá v něm, nebývá moudrý. *k.31,4.

2. Hrdza * královská jako řvání mladého lva; kdož ho rozhněvá, hřeší proti životu svému. *k.19,12.

3. Přestati od sváru jest to každému ku poctivosti, ale kdožkoli se do nich zapletá, blázen jest.

4. Lenoch * neoře pro zimu, pročež žebřati bude ve žni, ale nadarmo. *k.18,9.

5. Rada v srdci muže voda * hluboká, muž však rozumný dosáhne jí. *k.18,4.

6. Větší díl lidí honosí se účinností svou, ale v pravdě takového kdo nalézne?

7. Spravedlivý ustavičně chodí v upřímnosti své; blažení * synové jeho po něm. *Zalm.112,2.

8. Král sedě na soudné stoličce, rozhání očima svýma všecko zlé.

9. Kdo * může říci: Očistil jsem srdce své? Čist jsem od hřichu svého?

*1 Král.8,46. 2 Par.6,36. 1 Jan.1,8.

10. Závaží rozdílná a míra rozdílná, obě to ohavnosti jest Hospodinu.

11. Po * skutečích svých poznáno bývá také i pachole, jest-li upřímé a pravé dílo jeho. *k.22,6.

12. Ucho, * kteréž slyší, a oko, kteréž vidí, obě to učinil Hospodin. *Zalm.94,9.

13. Nemiluj snu, abys nezehadl; otevři oči své, a nasytíš se chlebem.

14. Zlé, zlé, říká ten, kdož kupuje, a odejda, tedy se chlubí.

15. Zlato a množství perel, a nejdražší klínůt jsou rtové uměli.

16. Vezmi * roucho toho, kterýž slíbil za cizího, a kdo za cizozemku, základ jeho. *k.27,13.

17. Chutný jest někomu * chléb falše, ale potom ústa jeho pískem naplněna bývají. *k.9,17.

18. Myšlení radou * upevňuj, a s opatrnou ř radou veď boj. *k.15,22. řk.24,6.

19. Kdo * vynáší tajnost, chodí neupřímě, pročež k ř lahodícímu rty svými nepřiměšuj se. *k.11,13. řk.17,4.

20. Kdo * zlořečí otci svému neb matce své, zhasne svíce jeho v temných mrákotách. *2 Mojz.21,17. Mat.15,4.

21. Dědictví rychle z počátku nabytému naposlady nebývá dobrořečeno.

22. Neřikej: * Odplatím se zlým; očekávej na Hospodina, a vysvobodí tě.

*k.17,13. Řřm.12,17. 1 Petr.3,9.

23. Ohavnosti jsou Hospodinu * závaží rozdílná, a váhy falešné neoblíbuje.

*5 Mojz.25,13,14. Ezech.45,10.

24. Od Hospodina jsou * krokové muže, ale člověk jak vyrozumívá cestě jeho? *k.16,9. Zalm.37,23.

25. Osídlo jest člověku pohliti věc posvěcenou, a po slibu zase toho vyhledávají.

26. Král moudrý rozptyluje bezbožné, a uvodí na ně pomstu.

27. Duše člověka jest svíce Hospodinova, kteráž zpytuje všecky vnitřnosti srdečné.

28. Milosrdenství a pravda ostřihají krále, * a milosrdenstvím podpirá se trůn jeho. *k.16,12.

29. Ozdoba * mládenců jest síla jejich, a okrasa starců šediny. *1 Jan.2,18,14.

30. Modřiny ran jsou * lékařství při zlém, a bití vnitřnostem života. *k.10,13.

KAPITOLA XXI.

Jako potůčkové vod jest srdce královo

v ruce Hospodinové; kamžkoli chce, nakloňuje ho.

2. Všeliká * cesta člověka přímá se zdá jemu, ale kterýž zpytuje srdce, Hospodin jest. *k.16,2. Žid.13,9.

3. Vykonávati spravedlnost a soud více se líbí Hospodinu nežli obět.

4. Vysokost očí, širokost srdce, a orání bezbožných jest hřichem.

5. Myšlení bedlivého všelijak ku prospěchu přicházejí, ale každého toho, kdož kvapný jest, toliko k nouzi.

6. Pokladové * jazykem lživým shromáždění jsou marnost pomíjející hledajících smrti. *k.10,2.

7. Zhoubá, kterouž činí bezbožníci, bydlíti bude u nich; nebo se zpěčují činiti soudu.

8. Muž, jehož cesta převrácená jest, cizí jest, čistého pak dílo přímé jest.

9. Lépe * jest bydliti v koutě na střeše, nežli s ženou svárlivou v domě společném. *v.19. k.25,24.

10. Duše bezbožného žádá zlého, ani přítel jeho jemu příjemný nebývá.

11. Posměvač * když bývá trestán, hloupý bývá moudřejší; a když se uměle nakládá s moudrým, přijímá umění. *k.19,25.

12. Vyučuje Báh spravedlivého na domě bezbožného, kterýž vyvrací bezbožné pro zlost.

13. Kdo zacpává ucho své k volání chudého, i on sám volati bude, a nebude vyslyšán.

14. Dar * skrytý ukrocuje prechlivost, a pocta v klíně hněv prudký. *k.17,8; 18,16.

15. Radostí jest spravedlivému činiti soud, ale hrůzou činitelům nepravosti.

16. Člověk bloudící z cesty rozumnosti v shromáždění mrtvých odpočívati bude.

17. Muž milující * veselost nuzníkem bývá, a kdož miluje víno a masti, nezbohatne. *Luk.15,13 násl.

18. Výplatou za spravedlivého bude bezbožný, a za upřímé ošemetný.

19. Lépe jest * bydliti v zemi pusté než s ženou svárlivou a zlostnou. *v.9. k.25,24.

20. Poklad žádostivý a olej jest v přítoku moudrého, bláznivý pak člověk zžírá jej.

21. Kdo * snažně následuje spravedlnosti a milosrdenství, nalézá život, spravedlnost i slávu. *Jak.2,13.

22. Do města silných vchází moudrý, a boji pevnost doufání jeho.

23. Kdo * ostříhá úst svých a jazyka svého, ostříhá od úzkosti duše své. *k.18,20.

24. Hrdého a pyšného jméno jest posměvač, kterýž vše s neochotností a pýchou dělá.

25. Žádost lenivého zabijí jej, nebo nechťi ruce jeho dělati.

26. Každého dne žádostí hoří, spravedlivý pak dává a neskoupí se.

27. Obět * bezbožných ohavností jest, ovšem pak jestliže by ji s nešlechetností obětovali. *Imi.1,11.

28. Svědek lživý * zahyne, ale muž, kterýž co slyší, stále mluvití bude. *Zalm.5,7.

29. Muž bezbožný zatvrzuje tvář svou, upřímý pak měří * cestu svou. *Zalm.50,23.

30. Není žádné moudrosti, ani opatrnosti, ani rady proti Hospodinu.

31. Kůň * strojen bývá ke dni boje, ale Hospodinovo jest vysvobození. *Zalm.33,17.

KAPITOLA XXII.

Vzácnější jest * jméno dobré než bohatství veliké, a přízeň lepší než stříbro a zlato. *Kant.7,1.

2. Bohatý * a chudý potkávají se, učinitel obou jest Hospodin. *k.29,13.

3. Opatrný vida zlé, vyhne se, ale hloupí předce jdouce, těžkosti docházejí.

4. Pokory a bázně Hospodinovy odplata jest bohatství a sláva i život.

5. Trní a osídla jsou na cestě převráceného; kdož ostříhá duše své, vzdáli se od nich.

6. Vyučuj * mladého podlé způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní. *k.20,11.

7. Bohatý nad chudými panuje, a vypňující bývá služebníkem toho, jenž pňjčuje.

8. Kdo * rozsívá nepravost, žití bude trápení; prut zajisté prechlivosti jeho přestane. *Job.4,8,9.

9. Oko dobrotivé, onoť požehnáno bude; nebo udlí z chleba svého chudému.

10. Vyvrz posměvače, a odejď svada, anobrž přestane svár a lehkost.

11. Kdo miluje čistotu srdce, a v čích rtech jest příjemnost, takového král přitelem bývá.

12. Oči Hospodinovy ostříhají umění, ale snažnosti ošemetného převrací.

13. Říká * lenoch: Lev *jest* vně, naprotřed ulic byl bych zabit. *k.26,13.

14. Jáma * hluboká ústa postranních; ten, na kohož se hněvá Hospodin, vypadne tam. *k.2,16.

15. Bláznovství přivázáno jest k srdci mladého, *ale* * metla kázně vzdálí je od něho. *k.13,24; 19,13.

16. Kdo * utiská nuzného, aby rozmnožil své, a dává bohatému, jistotně bude v nouzi. *k.17,5.

17. Nakloň * ucha svého, a slyš slova moudrých, a mysl svou přilož k učení mému. *k.5,1.

18. Nebo to bude utěšenou věcí, jest-liže je složiš v srdci svém, budou-li spolu nastrojena ve rtech tvých.

19. Aby bylo v Hospodinu * doufání tvé, oznamujit to dnes. I ty také *ostříhej* toho. *Zalm.71,5.

20. Zdalíž jsem nenapsal znamenitých věcí z strany rad a umění,

21. Afbych v známost uvedl jistotu řečí pravých, tak abys vynášeti mohl slova pravdy těm, kteříž by k tobě poslali?

22. Nelup nuzného, proto že nuzný jest, aniž potírej chudého v bráně.

23. Nebo Hospodin povede při jejich, a vydře duši těm, kteříž vydírají jim.

24. Nebývej přítelem * hněvivého, a s mužem prochlivým neobcuj, *k.29,22.

25. Abys se nenaučil stevkám jeho, a nevlozil ošidla na duši svou.

26. Nebývej * mezi rukojměmi, mezi slibujícími za dluhy. *k.6,1.

27. Nemáš-li, čím bys zaplatil, proč má kdo bráti lžže tvé pod tebou?

28. Nepřenášej mezníku starodávniho, kterýž učinili otcové tvoji.

29. Vidáš-li, že muž snažný v díle svém před * králi stává? Nestává před nepatrnými. *1 Mojs.39,3.

6. Nejez chleba člověka závistivého, a nezádej lahůdek jeho.

7. Nebo jak on sobě *tebe* váží v mysli své, tak ty *pokrmu* toho. Díť: Jez a pí, ale srdce jeho není s tebou.

8. Skyvu svou, kterouž jsi snědl, vyvrátíš, a zmaříš slova svá utěšená.

9. Před bláznem nemluv, nebo pohrdne opatrností řečí tvých.

10. Nepřenášej * mezníku starodávniho, a na pole sirotků nevocházej. *k.22,28.5 Mojs.19,14. Ozám.5,10.

11. Silnýť jest zajisté ochránce jejich; onť povede při jejich proti tobě.

12. Zaveď k učení mysl svou, a uši své k řečem umění.

13. Neodjímej od mladého kázně; nebo umrskáš-li jej metlou, neumřeť.*

14. Ty metlou jej mrskávej, a tak duši jeho z pekla vytrhneš.

15. Synu * můj, bude-li moudré srdce tvé, veseliti se bude srdce mé vělijak ve mně; *k.10,1; 27,11.

16. A plésati budou ledví má, když mluvití budou rtové tvoji pravé věci.

17. Nechť * nezávidí srdce tvé hříšníku, ale raději *chod* v bázni Hospodino-vě celý den. *k.24,1. Zalm.37,1.

18. Nebo poněvadž jest odplata, naděje tvá nebude podfata.

19. Slyš ty, synu můj, a buď moudrý, a naprav na cestu srdce své.

20. Nebývej * mezi pijány vína, ani mezi žráci masa. *Luk.21,34.

21. Nebo * opilec a žráč zchudne, a ospálnivost v hadry obléčí. *Luk.15,13.17.

22. Poslouchej * otce svého, kterýž tě zplodil, aniž pohrdej matkou svou, když se zstará. *k.1,8.

23. Pravdy nabuď, a neprodávej jí, též moudrosti, umění a rozumnosti.

24. Náramně bývá * potěšen otec spravedlivého, a ten, kdož zplodil moudrého, veselí se z něho. *k.10,1; 15,20.

25. Nechť se *tedy* veselí otec tvůj a matka tvá, a ať pléše rodička tvá.

26. Dej mi, synu můj, srdce své, a oči tvé cest mých ať ostříhají.

27. Nebo * nevěstka *jest* jáma hluboká, a studnice těsná *žena* cizí. *k.22,14.

28. Onať také jako loupežník úklady činí, a zoufalce na světě rozmnožuje.

29. Komu běda? komu ouvech? komu svady? komu křik? komu rány darmo? komu červenost očí?

30. Těm, * kteříž se zdržují na víně;

KAPITOLA XXIII.

Když sedneš k jídlu se pánem, pilně šetř, co jest před tebou.

2. Jinak vrazil bys nůž do hrdla svého, byl-li bys lakotný.

3. Nezádej lahůdek jeho, nebo jsou pokrmu oklamavatelný.

4. Neusiluj, * abys zbohatl; od opatrnosti své přestaň. *1 Tim.6,8 násl.

5. K bohatství-liž bys obrátil oči své? Poněvadž v náhle mizí; nebo sobě zdělalo křídla podobná orličím, a zaletuje k nebi.

těm, kteříž chodí, aby vyhledali stroje-
né víno. *Isai. 5, 11, 12.

31. Nehleď na víno rdící se, že vydá-
vá v koflíku záři svou, a přímo vyska-
kuje.

32. Naposledy jako had uštipne, a ja-
ko štir uštkne.

33. Oči tvé hleděti budou na cizí, a sr-
dce tvé mluvíti bude převrácené věci,

34. A budeš jako ten, kterýž spí u pro-
střed moře, a jako ten, kterýž spí na
vrchu sloupu bárky.

35. *Díš*: Zbili mne, a nestonal jsem,
tloukli mne, a nečil jsem; když procit-
ím, dám se zase v to.

KAPITOLA XXIV.

Nenásleduj * lidí zlych, aniž žádej bý-
vati s nimi. *k. 1, 10; 23, 17.

2. Nebo o zhoubě přemýšlí srdce je-
jich, a rtové jejich o trápení mluví.

3. Moudrostí * vzdělán bývá dům, a
rozumností upevněn. *k. 3, 19.

4. Skrze umění zajisté * pokojové na-
plnění bývají všelijakým zbožím dra-
hým a utěšeným. *Zalm. 144, 13.

5. Muž moudrý *jest* * silný, a muž umě-
lý přidává síly. *Kazat. 9, 16.

6. Nebo skrze * rady opatrné svedeš
bitvu, a vysvobození skrze t množství
rádců. *k. 20, 18, t 11, 14; 15, 22.

7. Vysoké jsou bláznů moudrosti; v
bráně neotevře úst svých.

8. Kdo myslí zle činiti, toho nešlech-
tým nazovou.

9. Zlé myšlení blázna *jest* hřích; a o-
havnost lidská posměvač.

10. Budeš-li se lenovati ve dni souže-
ní, špatná bude síla tvá.

11. Vytrhuj jaté k smrti; * nebo od těch,
ješto se chýlí k zabiti, což bys se zdr-
žel? *Job 29, 12. Zalm. 82, 4.

12. *Díš-li*: Aj, nevěděli jsme o tom:
zdaliž ten, jenž * zpytuje srdce, neroz-
umí, a ten, kterýž *jest* strážce duše tvé,
nezná, a neodplatí každému podle sku-
tků jeho? *1 Sam. 16, 7.

13. Synu můj, jez med, nebo dobrý
jest, a plást sladký dásním tvým.

14. Tak umění moudrosti duši tvé. *Jest-
liže ji* najdeš, onat bude mzda, * a nadě-
je tvá nebude vyfata. *k. 23, 18.

15. Nečiniž * úkladů, ó bezbožníče, při-
bytku spravedlivého, a nekaz odpoči-
nutí jeho. *Zalm. 10, 9; 37, 32.

16. Nebo *ač* sedmkrát * padá sprave-

dlivý, však zase povstává, bezbožníci
pak padají ve zlém. *Zalm. 34, 20.

17. Když by padl nepřítel * tvůj, nera-
duj se, a když by kleal, nechať neplěše
srdce tvé, *Job 31, 29.

18. Aby snad nepopatřil Hospodin, a
nelíbilo by se to jemu, a odvrátil by od
něho hněv svůj.

19. Nehněvej se příčinou zlostníků,
aniž následuj bezbožných.

20. Nebo zlý nebude mít odplaty; svi-
ce bezbožných zhasne.

21. Boj se * Hospodina, synu můj, i
krále, a k neustavičným se nepřiměšuj.
*1 Petr. 2, 17.

22. Nebo v * náhle nastane bída jejich,
a pomstu obou těch kdo zná? *Rim. 13, 2.

23. Také i toto moudrým *náleží*: Při-
jimatí * osobu v soudu není dobré.
*k. 18, 5, 3 Mojz. 19, 15.

24. Toho, kdož říká bezbožnému: Spra-
vedlivý jsi, klnouti budou lidé, a v o-
šklivost jej vezmou národové.

25. Ale kteříž kárají, budou potěšeni,
a přijde na ně požehnání dobrého.

26. Bude líbatí rty toho, kdož mluví
slova pravá.

27. Nastroj vně dílo své, a sprav je
sobě na poli; potom také vystavíš dům
svůj.

28. Nebyvej * svědkem všetečným pro-
ti bližnímu svému, aniž lahodně namlou-
vej rty svými. *k. 19, 5.

29. Neříkej: * Jakž mi učinil, tak mu
učiním; odplatím muži tomu podle sku-
tku jeho. *k. 20, 22.

30. Přes pole muže lenivého šel jsem,
a přes vinici člověka nemoudrého,

31. A aj, * porostlo všudy trním, při-
kryly všecko kopřivy, a ohrada kamen-
ná její byla zbořená. *k. 15, 19.

32. A vida to, posoudil jsem toho; vi-
da, vzal jsem to k výstraze.

33. Maličko pospíš, maličko zdrímeš,
maličko složíš ruce, abys poležel,

34. V tom přijde *jako* pocestný chudo-
ba * tvá, a t nouze tvá jako muž zbrojný.
*k. 28, 19. t k. 6, 11.

KAPITOLA XXV.

Také i tato jsou přísloví Šalomounova,
kteráz shromáždili muži Ezechiášce, krá-
le Judského:

2. Sláva Boží *jest* skrývati věc, ale slá-
va králů zpytovati věc.

3. Vysokosti nebes, a hlubokosti země,
a srdce králů není žádného vystižení.

4. *Jako* když bys odjal trůsku od stříbra, ukáže se slevači nádoba čistá:

5. *Tak* když odejmeš bezbožného od obličje králova, tedy * utvrzen bude v spravedlnosti trůn jeho. *k.16,12.

6. Nestavěj se za znamenitého před králem, a na místě velikých nestůj.

7. Nebo lépe *jest*, abys řečeno bylo: Vstup sem, nežli abys snižen byl před knížetem; což vidávají oči tvé.

8. Nevcházej v svár kvapně, tak abys naposledy něčeho se nedopustil, kdyby tě zahabil bližní tvůj.

9. Srovnej při svou s bližním svým, a tajné věci jiného nevyjevuj,

10. Abys lehkosti neučinil ten, kdož by to slyšel, až by i zlá pověst tvá nemohla jíti nazpět.

11. Jablka zlatá s řezbami stříbrnými *jest* * slovo propověděné případně. *k.15,28.

12. Náušnice zlatá a ozdoba z ryzího zlata *jest* trestatel moudrý u toho, jenž poslouchá.

13. Jako * studenost sněžná v čas žně, *tak jest* posel věrný těm, kteříž jej posílají; nebo duši pánů svých očerstvuje. *v.25. k.13,17.

14. Jako * oblakové a vítr bez deště, *tak člověk*, kterýž se chlubí darem lživým. *2Petr.2,17.

15. Snašelivostí nakloněn bývá vývoďa, a jazyk měkký láme kosti.

16. Nalezneš-li med, jez, pokudž by dosti bylo tobě, abys snad nasycen jsa jím, nevyvrátil ho.

17. Zdržuj nohu svou od domu bližního svého, aby syt jsa tebe, neměl tě v nenávisti.

18. Kladio a meč a střela ostrá *jest* každý, kdož mluví falešně svědectví proti bližnímu svému.

19. Zub vylomený a noha vytknutá *jest* doufání v převráceném v den úzkosti.

20. *Jako* ten, kdož svlácí oděv v čas zimy, a ocet lije k sanitru, tak kdož zpívá písničky srdci smutnému.

21. Jestliže by * lačněl ten, jenž tě nenávidí, nakrm jej chlebem, a žíznil-li by, napoj jej vodou. *2Mojz.23,4. Mat.5,44. Řim.12,20.

22. Nebo uhlí řefavé shromáždíš na hlavu jeho, a Hospodin odplatí tobě.

23. Vítr pálnoční zplozuj dešť, a tvář hněvivá jazyk tajně utrhající.

24. Lépe * *jest* bydliti v koutě na stře-

še, nežli s ženou svárlivou v domě společném. *k.21,9,19.

25. Voda * studená duši ustalé *jest* novina dobrá z země daleké. *Jer.18,14.

26. Studnice nohami zakalená a pramen zkažený *jest* spravedlivý z místa svého před bezbožným vystrčený.

27. Jisti mnoho medu není dobře; tak zpytování slávy jejich není slavné.

28. Město rozbořené beze zdi *jest* muž, kterýž * nemá moci nad duchem svým. *k.16,32.

KAPITOLA XXVI.

Jako sníh v létě, a jako déšť ve žni, tak nepřipadá * na blázna čest. *v.8.

2. Jako vrabec přenáší se, a vlaštovice létá, tak zlořečení bez příčiny nedojde.

3. Bič na koně, uzda * na osla, a kyj na hřbet blázna. *Zalm.32,9.

4. Neodpovídej bláznu podlé bláznovství jeho, abys i ty jemu nebyl podobný.

5. Odpověz bláznu podlé bláznovství jeho, aby sám * u sebe nebyl moudrý. *v.12,16.

6. *Jako* by nohy osekal, bezpráví se dopouští ten, kdož svěřuje poselství bláznů.

7. *Jakož* nejednostejní jsou hnátové kulhavého, tak * řeč v ústech bláznů. *v.9.

8. Jako vložití kámen do praku, tak *jest*, když kdo ctí blázna.

9. Trn, kterýž se dostává do rukou opilého, *jest* přísloví v ústech bláznů.

10. Veliký pán stvořil všecko, a dává odplatu bláznů, i odměnu přestupníkům.

11. *Jakož* * pes navracuje se k vývratku svému, *tak* blázen opětuje bláznovství své. *2Petr.2,22.

12. Spatřil-li bys * člověka, an *jest* moudrý sám u sebe, naděje o bláznů lepší *jest* než o takovém. *k.29,20. Řim.12,17.

13. Říká * lenoch: Lev lýtý *jest* na cestě, lev *jest* v ulici. *k.22,13.

14. Dvěře se obracejí na stežejích svých, a lenoch na lži svém.

15. Schovává * lenivý ruku svou za nádra; těžko mu vztáhnouti ji k ústům svým. *k.19,24.

16. Moudřejší *jest* lenivý u sebe sám, nežli sedm odpovídajících s soudem.

17. Psa za uši lapá, kdož odcházeje, hněvá se ne v své při.

18. *Jako* nesmyslný vypouští jiskry a šípy * smrtelné, *Zalm.11,2.

19. Tak *jest* každý, kdož oklamává bližního, a říká: Zdaž jsem nežertoval?

20. Když není drev, hasne oheň; tak když nebude klevetníka, utichne svár.

21. Uhel mrtvý k roznícení, a drva k ohni, tak člověk svárlivý k roznícení svady.

22. Slova * utrače jako ubitých, ale však astupují do vnitřnosti života.

*k.18,8. Zalm.55,22.

23. Stříbrná trůska roztažená po střepě jsou rtové protivní a srdce zlé.

24. Rty svými za jiného se staví ten, jenž nenávidí, ale u vnitřnosti své skládá lest.

25. Když se ochotný ukáže řečí svou, nevěř mu; nebo sedmera ohavnost jest v srdci jeho.

26. Přikrývána bývá nenávisť chytře, ale zlost její zjevena bývá v shromáždění.

27. Kdo * jámu kopá, do ní upadá, a kdo valí kámen, na něj se obrací.

*Zalm.7,16.

28. Člověk jazyka ošemetného v nenávisť má ponížené, a ústy úlisnými způsobi je pád.

KAPITOLA XXVII.

Nechlub se * dnem zitřejším, nebo neviš, coť ten den přinese.

*Mat.6,34. Jak.4,13,14.

2. Nechaf tě chváli * jiní, a ne ústa tvá, cizí, a ne rtové tvoji.

*2Kor.10,12.

3. Tíž má kámen, a váhu písek, ale hněv blázna těžší jest nad to obé.

4. Ukrutnaté věc hněv a prudká prchlivost, ale kdo ostojí před závistí?

5. Lepší jest domlouvání zjevné, než milování tajné.

6. Bezpečnější * rány od přítele, než lahodná libání nenávidícího.

*Zalm.141,5.

7. Duše sytá pohrdá i medem, ale duši lačné každá hořkost sladká.

8. Jako pták zaletuje od hnízda svého, tak muž odchází od místa svého.

9. Mast a kadění obveseluje srdce; tak sladkost přítele víc než rada vlastní.

10. Přítele svého a přítele otce svého neopouštěj, a do domu bratra svého nechoď v čas bidy své; lepší jest * soused blízký, než bratr daleký.

*k.18,24.

11. Bud * moudrý, synu můj, a obvesel srdce mé, ať mám co odpověditi tomu, kdož mi utrhá.

*k.23,15.

12. Opatrný * vida zlé, vyhne se, ale hloupi předce jdouce, těžkostí docházejí.

*k.21,29; 22,3.

13. Vezmi * roucho toho, kterýž slíbil

za cizího, a od toho, kdo za cizozemku slíbil, základ jeho.

k.20,16.

14. Tomu, kdož dobrořečí příteli svému hlasem velikým, ráno vstává, za zlořečení počteno bude.

15. Kapání * ustavičné v čas přivalu, a žena svárlivá rovní jsou sobě;

*k.19,13; 25,24.

16. Kdož ji schovává, schovává vítr, a jako mast v pravici voněti bude.

17. Železo železem se ostří; tak muž zotrhuje tvář přítele svého.

18. Kdo ostřihá fiku, jídá ovoce jeho; tak kdo ostřihá pána svého, počten bude.

19. Jakož u vodě tvář proti tváři se ukazuje, tak srdce člověka člověku.

20. Propast * a zahynutí nebývají nasyčení, tak oči člověka nasyciti se nemohou.

*Kant.1,8.

21. Teglik * stříbra a pec zlata zkušuje, tak člověka pověst chvály jeho.

*k.17,3. Zalm.12,7.

22. Bys blázna i v stupě mezi krupami píchem zopchal, neodejde od něho bláznovství jeho.

23. Pilně přihlídej k dobytku svému, pečuj o stáda svá.

24. Nebo * ne na věky trvá bohatství, ani koruna do pronárodu.

*1Tim.6,17.

25. Když zroste tráva, a ukazuje se bylina, tehdaž ať se shromáždí seno s hor.

26. Beránkové budou k oděvu tvému, a záplata pole kozelci.

27. Nadto dostatek mléka kozího ku pokrmu tvému, ku pokrmu domu tvého, a živnosti děvek tvých.

KAPITOLA XXVIII.

Utíkají * bezbožní, ač jich žádný nehoní, ale spravedliví jako mladý lev směli jsou.

*3Mojs.28,36.

2. Pro přestoupení země mnoho knížat jejich, ale pro člověka rozumného a umělého trvanlivé bývá panování.

3. Muž chudý, kterýž utiská nuzné, podoběn jest přivalu zachvacujícímu, za čímž nebývá chleba.

4. Kteří * opouštějí zákon, chváli bezbožného, ale kteříž ostřihají zákona, velmi jsou jim na odpor.

*Zalm.49,14.

5. Lidé zlí nesrozumívají soudu, ti pak, kteříž hledají Hospodina, * rozumější všemu.

*1Kor.2,15.

6. Lepší * jest chudý, kterýž chodí v

upřímnosti své, než převrácený na kterékoli cestě, ačkoli jest bohatý. *k.19,1.

7. Kdo ostříhá zákona, *jest* * syn rozumný; kdož pak s žráči tovaryši, hanbu činí otci svému. *Zalm.111,10.

8. Kdo rozmnožuje statek svůj * lichvou a úrokem, shromažďuje tomu, kdož by jej z milosti chudým rozděloval.

9. Kdo * odvrací ucho své, aby neslyšel zákona, i modlitba jeho *jest* ohavností. *3 Mojt.25,35 násled. *k.21,13. Jan.9,31.

10. Kdo zavodí upřímé na cestu zlou, do jámy své sám vpadne, ale upřímí dědičně obdrží dobré.

11. Moudrý jest u sebe sám muž bohatý, ale chudý rozumný vystihá jej.

12. Když plésají spravedliví, velmi to pěkně sluší; ale když povstávají bezbožní, vyhledáván bývá člověk.

13. Kdo prikrývá * přestoupení svá, nepovede se jemu šťastně; ale kdož je vyznává a opouští, milosrdenství dájde.

14. Blahoslavený člověk, kterýž se strachuje vždycky; ale kdož zatvrzuje srdce své, upadne ve zlé.

15. Lev řvoucí a nedvěd hladovitý *jest* panovník bezbožný nad lidem nuzným.

16. Kniže bez rozumu bývá veliký dráč, ale kdož v nenávisti má * mrzký zisk, prodlí dnu. *Zalm.15,5.

17. Člověka, kterýž násilí činí krvi lidské, ani nad jamou, když utíká, žádný ho nezadrží.

18. Kdo chodí upřímě, zachován bude, převrácený pak na * kterékoli cestě padne pojednou. *v.6.

19. Kdo * dělá zemi svou, nasycen bývá chlebem; ale kdož † následuje zahalečá, nasycen bývá chudobou.

20. Muž * věrný přispoří požehnání, ale kdož chvátá zbohatnouti, nebývá bez viny. *k.12,11. †k.24,34. *k.13,11.

21. Přijímati * osobu není dobré; nebo mnohý pro kus chleba neprávě činí. *k.24,23.

22. Člověk závistivý chvátá k statku, nic nevěda, že nouze na něj přijde.

23. Kdo * domlouvá člověku, potom *spíše* milost nalézá nežli ten, kterýž lahodí jazykem. *k.25,12.

24. Kdo * loupí otce svého a matku svou, a říká, že to není žádný hřích, tovaryš *jest* vražedníka. *Mat.15,5.

25. Vysokomyslný vzbuzuje svár, ale

kdo doufá v Hospodina, hojnost mítí bude.

26. Kdo doufá v srdce své, blázen *jest*; ale kdož chodí moudře, pomůže sobě.

27. Kdo dává chudému, nebude mítí žádného nedostatku; kdož pak zakrývá oči své, *bude mítí* množství zlořečení.

28. Když * povstávají bezbožní, skrývá se člověk; ale když hynou, rozmnožují se spravedliví. *v.12. k.29,2.

KAPITOLA XXIX.

Člověk, kterýž často kárán bývá, zatvrzuje šíji, rychle potfin bude, tak že neprospeje žádné lékařství.

2. Když se množí * spravedliví, veselí se lid; ale když panuje bezbožník, vzdychá † lid. *k.11,10: 28,12.28. †2 Mojt.2,23.

3. Muž, kterýž * miluje moudrost, obveseluje otce svého; ale † kdož se přitovaryšuje k nevěstkám, mrhá statek.

4. Král soudem upevňuje zemi, muž pak, kterýž * běže dary, boří ji. *Imi.32,7.

5. Člověk, kterýž pochlebuje příteli svému, rozprostírá síť před nohama jeho.

6. Výstupek bezbožného *jest* jemu osídlem, spravedlivý pak prozpěvuje a veselí se.

7. Spravedlivý * vyrozumívá při nuzných, *ale* bezbožník nemá s to rozumnosti ani umění. *k.10,1. †Luk.15,14.30. *k.23,5.

8. Muži posměvači zavozují město, ale moudří odvracují hněv.

9. Muž moudrý, kterýž se nesnadní s mužem bláznivým, buď * že se pohne, buď že se směje, nemá pokoje. *Mat.11,17.

10. Vražedníci v nenávisti mají upřímého, ale upřímí pečují o duši jeho.

11. Všecken duch svůj * vypouští blázen, ale † moudrý na potom združuje jej. *k.25,28. †k.12,16.

12. Pána toho, kterýž rád poslouchá slov lživých, všickni služebníci *jsou* bezbožní.

13. Chudý a dráč potkávají se, obou dvou *však* oči osvěcuje Hospodin.

14. Krále toho, kterýž soudí právé nuzné, trůn na věky bývá utvrzen.

15. Metla a kárání dává moudrost, ale dítě sobě volné k hanbě přivodí matku svou.

16. Když se rozmnožují bezbožní, rozmnožuje se převrácenost, a * však spravedliví spatřují pád jejich. *Zalm.37,39.

17. Tresci syna svého, a přineset odpočinutí, a způsobí rozkoš duši tvé.

18. Když nebývá vidění, rozptýlen bývá lid; kdož pak ostříhá * zákona, blahoslavený jest. *Zalm.1,1. Neh.8,2 násl.

19. Slovy nebývá napraven služebník; nebo rozuměje, však neodpoví.

20. Spatřil-li bys člověka, an jest kvapný v věcech svých, lepší jest naděje o blázna, než o takovém.

21. Kdo rozkošně chová z dětinství služebníka svého, naposledy bude syn.

22. Člověk * hněvivý vzbuzuje svár, a prehlivý mnoho hřeší. *k.15,18.

23. Pýcha * člověka snižuje jej, ale chudý † duchem dosahuje slávy.

24. Kdo má spolek s zlodějem, v nenávisti má duši svou; * zločeceni slyší, však neoznámí. *Job 22,29. Mat.23,12. †Mat.5,3. *3 Mojt.5,1.

25. Strašlivý člověk klade sobě osidlo, ale kdo * doufá v Hospodina, bývá povýšen. *Zalm.2,12.

26. Mnozí hledají tváří pánů, ješto od Hospodina jest soud jednoho každého.

27. Ohavností * spravedlivým jest muž nepravý, ohavností pak bezbožnému, kdož upřímě kráčí. *Gal.6,14.

KAPITOLA XXX.

Slova Agura, syna Jáke. Sepsání řečí muže toho k Itielovi, k Itielovi a Uchalovi.

2. Jistě žeť jsem hloupější nad jiné, tak že rozumnosti člověka *obecného* nemám,

3. Aníž jsem se naučil moudrosti, a umění svatých neumím.

4. Kdo * vstoupil v nebe, i sstoupil? Kdo sebral vítr do hrstí svých? Kdo shrnul vody v roucho své? Kdo upevnil všecky končiny země? Které jméno jeho, a jaké jméno syna jeho, víš-li? *1 Tim.6,16.

5. Všeliká * výmluvnost Boží přečištěná jest; onť jest štít doufajících v něho. *Zalm.12,7; 19,9.

6. Ne přidávej k slovům jeho, aby tě nekáral, a byl bys ve lži postižen.

7. Dvou věci žádám od tebe, neoslýchejž mne, prvé než umru:

8. Marnost a slovo lživé vzdal ode mne, chudoby neb bohatství nedávej mi, živ mne pokrmem * vedlé potřeby mé, *k.31,15. 1 Mojt.47,22.

9. Abych * snad nasycen jsa, té nezapřel, a neřekl: Kdo † jest Hospodin? a

abych zehudna, nekradl, a nebral *naprázdno* jména Hospodina Boha svého. *5 Mojt.8,12; 32,15. †2 Mojt.5,2.

10. Nesoč na služebníka před pánem jeho, aby nezlořečil, a ty abys nehřešil.

11. Jest pokolení, kteréž otci svému zlořečí, a matce své nedobrořečí.

12. Jest pokolení čisté samo u sebe, ačkoli od nečistot svých není obmyto.

13. Jest pokolení, jehož vysoké jsou oči, a víčka jeho jsou vyzdvížená.

14. Jest pokolení, jehož zubové jsou mečové, a třenovní zubové jeho nožové, k zžírání chudých na zemi a nuzných na světě.

15. Pijavice má dvě dcery *řikající*: Dej, dej. Tři věci * nebývají nasyceny, *anobřž* čtyry, kteréž nikdy neřeknou: Dosti: *Abak.2,5.

16. Peklo a život neplodné, země též nebývá nasycena vodou, a oheň neríká: Dosti.

17. Oko, * kteréž se posmívá otci, a pohrdá poslušenstvím matky, vyklubí krkavci potoční, aneb snědí je orličata. *k.20,20.

18. Tři tyto věci skryty jsou přede mnou, nýbrž čtyry, kterýchž neznám:

19. Cesty orlice v povětří, cesty hada na skále, cesty lodí u prostřed moře, a cesty muže při panně.

20. Takováž jest cesta ženy cizoložné: Ji, a utře ústa svá, a dí: Nepáchala jsem nepravosti.

21. Pode třmi věcmi pohybuje se země, anobřž pod čtyřmi, *jichž* nemůž sněsti:

22. Pod služebníkem, když kraluje, a bláznem, když se nasytí chleba;

23. Pod omrzalou, když se vdá, a děvkou, * když dědičkou bývá paní své. *1 Mojt.16,3,4.

24. Čtyry tyto věci jsou malé *na zemi*, a však jsou moudřejší nad mudrce:

25. Mravenci, * lid nesilný, kteříž však připravují v létě pokrm svůj; *k.6,6,7,8; 10,5.

26. Králíkové, lid nesilný, kteříž však stavějí v skále dům svůj;

27. Krále nemají kobyly, a však vycházejí po houfích všecky;

28. Pavouk rukama dělá, a bývá na palácích královských.

29. Tři tyto věci udatně vykračují, anobřž čtyry, kteréž zmužile chodí:

30. Lev nejsilnější mezi zvířaty, kterýž nenastupuje před žádným;

31. Přepásaný na bedrách *kuň* neb kozel, a král, proti němuž žádný nepovstává.

32. Jestliže jsi bláznil, vynášeje se, a myslil-lis zle, ruku na ústa *polož*.

33. Kdo tluče smetanu, stlouká máslo, a stiskání nosu vyvodí krev, tak popouzení k hněvu vyvodí svár.

KAPITOLA XXXI.

Naučení, nebo by se měl král vystříhati, 8. a co činiti.
10. Schválení ženy šlechetné.

Slova proctví Lemuele krále, kterýmž vyučovala jej matka jeho.

2. Co *dám*, synu můj, co, synu života mého? Co, řku, *dám*, synu slibů mých?

3. Nedávej ženám síly své, ani cest svých těm, kteréž k zahynutí přivodí krále.

4. Ne králům, ó Lemueli, ne králům náleží pítí víno, a ne pánům žádost nápoje opojného,

5. Aby pije, nezapomněl na ustanovení, a nezměnil pře všech lidí ssouzených.

6. Dejte * nápoj opojný hynoucímu, a vino těm, kteříž jsou truchlivého ducha,
*Mat.27,34.

7. Ať se napije, a zapomene na chudobu svou, a na trápení své nespomíná více.

8. Otevři ústa svá za němého, v při všech oddaných k smrti,

9. Otevři, řku, ústa svá, suď spravedlivě, a veď při chudého a nuzného.

10. Ženu * statečnou kdo nalezne? Nebo daleko nad perly cena její.
*k.18,22.

11. Dověřuje se jí srdce muže jejího; nebo tu kořistí nebude nedostatku.

12. Dobře čini jemu a ne zle, po všechny dny života svého.

13. Hledá pilně vlny a lnu, a dělá šťastně rukama svýma.

14. Jest podobná lodi kupecké, zdaleka přiváží pokrm svj.

15. Kterážno velmi ráno vstávajíc, dává pokrm čeledi své, a podíl náležitý děvkám svým.

16. Rozsuzuje pole, a ujímá je; z výdělku rukou svých štěpuje i vinici.

17. Přepasuje silo bedra svá, a zesiluje ramena svá.

18. Zakonší, jak jest užitečné zaměstknání její; ani v noci nehasne svíce její.

19. Rukama svýma sahá k kuželi, a prsty svými drží vřetenou.

20. Ruku svou otvírá chudému, a ruce své vztahuje k nuznému.

21. Nebojí se za čeled svou v čas sněhu; nebo všechna čeled její obléčí se v roucho dvojnásobní.

22. Koberce dělá sobě z kmentu, a z zlatohlavu jest oděv její.

23. Patrný *jest* v branách * manžel její, když sedá s staršími země.
*k.11,16.

24. Plátno drahé dělá, a prodává; též i pasy prodává kupci.

25. Síla a krása oděv její, nestará se o časy potomní.

26. Ústa svá otvírá k moudrosti, a naučení dobrotivosti v jazyku jejím.

27. Spatřuje obcování čeledi své, a chleba zahálky nejí.

28. Povstanouce synové její, blahoslavlí ji; manžel její také chválí ji,

29. *Ríkaje*: Mnohé ženy statečně sobě počínaly, ty pak převyšuješ je všechny.

30. Oklamavatelná jest příjemnost a marná krása; žena, kteráž se bojí Hospodina, tať chválena bude.

31. Dejtež takové z ovoce rukou jejich, a nechať ji chválí v branách skutkové její.

KNIHA ECCLESIASTES,

TOTIŽ KAZATEL.

KAPITOLA I.

Všeliká usilování lidská jsou marná, 4. jakž pro nestálost jich samých, 8. tak i toho, čímž se snažejí; 12. nebož bedlivým všech věcí spytováním, a vlastním zkušením kazatel potvrzuje.

Slova kazatele syna Davidova, krále v Jeruzalémě.

2. Marnost * nad marnostmi, řekl kazatel, marnost nad marnostmi, a všechno marnost.
*k.12,8.

3. Jaký užitek má člověk ze všelijaké práce své, * kterouž vede pod sluncem?
*k.2,22.

4. Věk pomíjí, a jiný věk nastává, ačkoli země na věky trvá.

5. Vychází slunce, i zapadá slunce, a k místu svému chvátá, kdež vychází.

6. Jde ku poledni, a obrací se na půlnoci, sem i tam se toče, chodí vítr, a okolky svými navracuje se vítr.

7. Všecky řeky jdou do moře, a však se moře nepřepřlňuje; do místa, do něhož tekou řeky, navracují se, aby zase odtud vycházely.

8. Všecky věci jsou * plné zaneprázdnění, aniž může člověk vyloučiti; nenasytí se oko hleděním, aniž se naplní ucho slyšením. ^{*2al.m.90,10.}

9. Což bylo, jest to, což býti má; a což se nyní děje, jest to, což se dítí bude; aniž jest co nového pod sluncem.

10. Jest-liž jaká věc, o níž by řici mohl: Pohled, toť jest cosi nového? Ano již to bylo před věky, kteříž byli před námi.

11. Není paměti prvních věcí, aniž také potomních, kteréž budou, památka zůstane u těch, jenž potom nastanou.

12. Já kazatel * byl jsem králem nad Izraelem v Jeruzalémě, ^{*v.1.}

13. A přiložil jsem mysl svou k tomu, jak bych vyhledati a vystihnouti mohl rozumnosti svou všecko to, což se děje pod nebem. (Takové bídné zaměstknání dal Bůh synům lidským, aby se jim bědovali.)

14. Viděl jsem všecky skutky, dějící se pod sluncem, a aj, všecko * jest marnost a trápení ducha. ^{*k.2,11.}

15. Což * křivého jest, nemůže se zpřimiti, a nedostatkové nemohou sečtení býti. ^{*k.7,13.}

16. Protož tak jsem myslil v srdci svém, řka: Aj, já zvelebil jsem a rozšířil moudrost nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě, a srdce mé dosáhlo množství moudrosti a umění.

17. I přiložil jsem mysl svou, abych poznal moudrost a umění, nemoudrost i bláznovství, ale shledal jsem, že i to jest trápení ducha.

18. Nebo kde jest mnoho moudrosti, tu mnoho hněvu; a kdož rozmnožuje umění, rozmnožuje bolest.

KAPITOLA II.

Pravé blahoslavenství nezáleží v libostech tělesných, 12. ani na moudrosti světa, 24. ale na tom, aby člověk s pokojem a potěšenou myslí nadělených Božích darů užíval.

Rekl jsem opět * srdci svému: Nuže ny-

ni zkusím tě v veselí, uživejž tedy dobrých věcí. A hle, i to marnost.

^{*k.1,16; 3,18.}

2. Smíchu jsem řekl: Blázníš, a veselí: Co to děláš?

3. Přemýšleval jsem v srdci svém, a bych povoloval u vině tělu svému, srdce však své spravuje moudrostí, a přidržel se bláznovství dotud, až bych zkusil, co by lepšího bylo synům lidským, aby činili pod nebem v počtu dnů života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vystavěl jsem sobě domy, štípil jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a štěpniče, a štípil jsem v nich stromy všelijakého ovoce.

6. Nadělal jsem sobě rybníků, abych svažoval jimi les plodící dříví.

7. Najednal jsem sobě služebníků a děvek, a měl jsem čeled v domě svém; k tomu i stáda skotů a bravů veliká měl jsem nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě.

8. Nahromáždil * jsem sobě také stříbra a zlata a klínůt od králů a krajin; způsobil jsem sobě zpěváky a zpěvakině i jiné rozkoše synů lidských, a nástroje muzické rozličné. ^{*1 Král.10,10,11 násl.}

9. A tak * velikým jsem učiněn, a zrostl jsem nade všecky, kteříž přede mnou byli v Jeruzalémě; nadto moudrost má zůstávala při mně. ^{*1 Král.10,23 násl.}

10. A čehožkoli * žádaly oči mé, nezbránil jsem jim, aniž jsem zbraňoval srdci svému jakého veselí; srdce mé zajisté veselilo se ze vši práce mé, a to byl podíl můj ze vši práce mé. ^{*k.11,9.}

11. Ale * jakž jsem se ohlédl na všechny skutky své, kteréž činily ruce mé, a na práci úsilně vedenou, a aj, † všecko marnost a trápení ducha, a že nic není užitečného pod sluncem. ^{*Mat.6,29 + Kam.1,17.}

12. Pročež obrátil jsem se, abych spatřoval moudrost a nemoudrost, i bláznovství. (Nebo co by člověk *spravil*, chtěje následovati krále? To, což již *jiní* spravili.)

13. I viděl jsem, že jest užitečnější moudrost než bláznovství, tak jako jest užitečnější světlo nežli temnost.

14. Moudrý * má oči v hlavě své, blázen pak ve tmách chodí; a však poznal jsem, že jednostejné příhody všemněm se přiházejí. ^{*Přel.17,24.}

15. Protož jsem řekl v srdci svém: Má-

líť mi se tak dítí, jako se děje bláznu, pročej jsem tedy moudrostí předčil? A tak řekl jsem v srdci svém: I to jest marnost.

16. Nebo není památka moudrého jako i blázna na věky, proto že to, což nyní jest, ve dnech budoucích všecko v zapomenutí přichází, a že * jakož umírá moudrý, tak i blázen. *Zalm.49,11.

17. Pročej mrzí mne tento život; nebo se mi nelíbí nic, což se děje pod sluncem, poněvadž všecky věci jsou marnost a trápení ducha.

18. Ano mrzí mne i všecka práce má, kterouž jsem vedl pod sluncem proto že ji zanechatí musím člověku, * kterýž bude po mně. *1 Král.12,1 násl.

19. A kdo ví, bude-li moudrý, či blázen? A však panovati bude nade vši práci mou, kterouž jsem vedl, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem. A i to marnost.

20. I přišel jsem na to, abych pochybil v srdci svém o vši práci, kterouž jsem konal, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem.

21. Mnohý zajisté člověk pracuje moudře, umělé a spravedlivě, a však jinému, kterýž nepracoval o tom, nechává toho za podíl jemu, ješto i to jest marnost a bidná věc.

22. Nebo co má člověk ze vši práce své a z kvalitování srdce svého, kteréž snáší pod sluncem,

23. Poněvadž všickni dnové jeho bolestní, a zaměstknání jeho hněv, tak že ani v noci neodpočívá srdce jeho? A i to marnost.

24. Zdalíž není to chvalitebné při člověku, * jísti a pítí, a učiniti životu svému pohodlí z práce své? Ač i to také viděl jsem, že z ruky Boží pochází. *k.3,12,13; 5,17,18.

25. Nebo kdož by jísti a užívati měl toho nežli já?

26. Člověku zajisté, kterýž se líbí jemu, dává moudrost, umění a veselí; hříšník pak dává trápení, aby shromáždoval a hrnul, čehož by zanechal tomu, kterýž se líbí Bohu. I to také jest marnost a trápení ducha.

KAPITOLA III.

Marnost lidských usilování. 18. Nepravost při soudech.

18. Nestálost života a nepovědomost věcí budoucích.

Všeliká věc má jistý čas, a každé * předsevzetí pod nebem svou chvilí. *k.8,6.

2. Jest čas rození i čas umírání, čas sázení a čas vykopání, což vsazeno bývá;

3. Čas mordování a čas hojení, čas boření a čas stavení;

4. Čas pláče a čas smíchu, čas smutku a čas proskakování;

5. Čas rozmitání kamení a čas shromážďování kamení, čas objímání a čas vzdálení se od objímání;

6. Čas hledání a čas ztracení, čas chování a čas zavržení;

7. Čas roztrhování a čas sšívání, čas mlčení a čas mluvení;

8. Čas milování a čas nenávidění, čas boje a čas pokoje.

9. Co tedy má ten, kdo práci vede, z toho, o čemž pracuje?

10. Viděl jsem zaměstknání, kteréž dal Bůh synům lidským, aby se jím trápili.

11. Sám všecko činí uslechtilé časem svým, nýbrž i žádost světa dal v srdce jejich, aby nestihal člověk díla toho, kteréž dělá Bůh, ani počátku ani konce.

12. Odtud seznávám, že * nic lepšího nemají, než aby se veselili, a činili dobře v životě svém, *k.2,24; 8,15.

13. Ač i to, když všeliký člověk jí a pije, a užívá dobrých věcí ze všelijaké práce své, jest * dar Boží. *k.5,18.

14. Zním, že cožkoli činí Bůh, to trvá na věky; nemůže se k tomu nic přidati, ani od toho co odjítí. A činí to Bůh, aby se báli obléčeje jeho.

15. To, * což bylo, i nyní jest, a což bude †, již bylo; nebo Bůh obnovuje to, což pomínulo. *k.1,9. †1 Mojs.1,3.

16. Přesto viděl jsem ještě pod sluncem na místě soudu bezbožnost, a na místě spravedlnosti nespravedlnost.

17. I řekl jsem v * srdci svém: Budeť Bůh spravedlivého i bezbožného souditi; nebo tam bude čas každému předsevzetí i každému skutku. *k.2,3.

18. Řekl jsem v * srdci svém o způsobu synů lidských, že jim ukázal Bůh, aby viděli, že jsou podobni hovadům. *k.1,16.

19. Případnost synů lidských * a případnost hovad jest případnost jednostejná. Jakož umírá ono, tak umírá i on, a dýchání jednotejné všickni mají, aniž co napřed má člověk před hovadem; nebo všecko jest marnost. *Zalm.49,13,21.

20. Obé to jde k místu jednomu; obé jest * z prachu, obé také zase navracuje se do prachu. *1 Mojs.3,19.

21. Kdo to zná, že duch synů lidských vstupuje *zhůru, a duch hováří že astupuje pod zemi? *k.12,7.

22. Protož spatřil jsem, že nic není lepšího, než veseliti se člověku v skutcích svých, poněvadž to jest podíl jeho. Nebo kdo jej k tomu přivede, aby poznati mohl to, což jest budoucího po něm?

KAPITOLA IV.

Bida lidská maluje se příkladem utištěných, 4. pro dobré dílo závist trpících, 7. lakomých, 9. a samotných, 13. též na svém bohatství zakládajících, 15. naposledy i poddaných, nestálou mysl k svým vrchnostem majících.

Opět obrátiv se, i viděl jsem všeliká ssouzení, kteráž se dějí pod sluncem, a aj, slzy křivdu trpících, ješto nemají potěšitele, ani moci *k vyjití* z ruky těch, kteříž je ssuzují, a nemají potěšitele.

2. Protož já * chválil jsem mrtvé, kteříž již zemřeli, více nežli živé, kteříž jsou živi až po dnes. *Job 3,11.13.

3. Nýbrž nad oba tyto šťastnější jest ten, kterýž ještě nebyl, a neviděl skutku zlého, dějícího se pod sluncem.

4. Nebo spatřil jsem všelikou práci a každé dobré dílo, že jest k závistí jedněch druhým. I to také jest marnost a trápení ducha.

5. Blázen skládá ruce své, a jí maso své, *řkaje:

6. Lepší * jest plná hrst s odpočínutím, nežli přeřší plné s prací a trápením ducha. *Přsl.15.16.

7. Opět obrátiv * se, viděl jsem jinou marnost pod sluncem: *k.2,12;4.1.

8. Jest samotný *někdo*, nemaje žádného, ani syna, ani bratra, a však není konce všeliké práci jeho, ani očí jeho nemohou se nasytiti bohatství. *Nepomyslí*: Komu já pracuji, tak že i životu svému ujímám pohodlí? I to také jest marnost a bídné zanepřázdění.

9. Lépe jest dvěma než jednomu; mají zajisté dobrý užitek z práce své.

10. Nebo padne-li který z nich, druhý pozdvihne tovaryše svého. Běda tedy samotnému, když by padl; nebo nemá druhého, aby ho pozdvihl.

11. Také budou-li dva spolu ležeti, zahřejí se, ale jeden jak se zahřeje?

12. Ovšem, jestliže by se *kdo* jednoho zmocniti chtěl, dva postaví se proti němu; ano trojnásobní provázek nesnadně se přetrhne.

13. Lepší jest dítě chudé a moudré,

než král starý a blázen, kterýž neumí již ani napomenutí přijímati,

14. Ačkoli z žaláře vychází, aby kraloval, nýbrž i v království svém může na chudobu přijíti.

15. Viděl jsem všecky živé, kteříž chodí pod sluncem, ani se přidrželi pacholete, potomka *onoho*, kterýž měl kralovati místo něho.

16. Nebývalo konce *té vrtkosti* všeho lidu, *jakž* toho, kterýž byl před nimi, takž ani potomci nebudou se těšiti z něho. Protož i to jest marnost * a trápení ducha. *k.1.14.

KAPITOLA V.

Služba k vyvarování se marnosti. 10. Marnost při užívání trod zemských bžítel a zřísané jich užívání.

Ostříhej nohy své, když jdeš do domu Božího, a * buď hotovější k slyšení nežli k dávání obětí bláznů; nebo oni neznají toho, že zle činí. *1 Sam.15,22. Ozvěš.6,6. Mat.9,13.

2. Nebývej rychlý k mluvení, ani srdce tvé kvapné k vynášení slova před obličejem Božím, poněvadž Bůh *jest* na nebi, a ty na zemi; protož nechť * jsou slova tvá nemnohá.

*Přsl.10,19. Mat.6,7. Jak.1,19.

3. Nebo *jakož* přichází sen z velikého pracování, tak hlas blázna * z množství slov. *k.10,14.

4. Když bys učinil * slib Bohu, neproděvej ho splniti, nebo nemá líbosti v blázních. Cožkoli slíbíš, splň. *5 Moja.23,21.

5. Lépe jest, abys nesliboval, než abys slibě, neplnil.

6. Nedopouštěj ústům svým, aby k hříchu přivodila tělo tvé, aniž říkej před andělem, že to jest poblouzení. Proč máš hněvati Boha řečí svou, kterýž by na zkázu přivedl dílo rukou tvých?

7. Nebo kdež jest mnoho snů, tu i marnosti a slova mnohá, ale ty Boha se boj.

8. Jestliže bys nátisk chudého a zadrženi soudu a spravedlnosti spatřil v krajině, nediv se té věci; nebo vyšší vysokého šetří, a ještě vyšší nad nimi.

9. Zemský pak *obchod* u všech přední místo má; i král rolí slouží.

10. Kdo miluje peníze, nenasytí se penězi; a kdo miluje hojnost, nebude mítí užítku. I to jest marnost.

11. Kde jest mnoho statku, mnoho bývá i těch, kteříž jedí jej. Jakž tedy má užitek pán jeho? Jediné, že očima svýma hledí *na něj*.

12. Sladký jest sen pracovitému; jez

on málo neb mnoho, ale sytost bohatého nedopouští mu spáti.

13. Jest přebídná věc, kterouž jsem viděl pod sluncem: * Bohatství nachované tomu, kdož je má, k jeho zlému.

*Job 20,20.

14. Nebo hyne bohatství takové pro zlou správu; syn, kteréhož zplodí, nebude míti v ruce své ničeho.

15. Jakž vyšel * z života matky své nahý, tak zase odchází, jakž přišel, aniž čeho odnáší z práce své, což by vzal v ruku svou.

*Job 1,21. 1 Tim. 6,7.

16. A toť jest také přebídná věc, že rovně, jakž přišel, tak odjítí musí. Protož jaký užitek míti bude toho, že pracoval u vítr?

17. K tomu, že po všecy dny své v temnostech jídal, s mnohým zřčením, nemocí a hněvem?

18. Aj, toť jsem já * spatřil, že dobrá a čistá jest věc jísti a pítí a užívati pohodlí ze vši práce své, kterouž kdo vede pod sluncem v počtu dnů života svého, kteréž dal jemu Bůh, nebo to jest podíl jeho;

*k.2,24.

19. A že kterémukoli člověku dal Bůh bohatství a zboží, a dopustil, aby užíval jich *, a bral díl svůj, a veselil se z práce své, to jest dar Boží.

*k.2,24; 3,13.

20. Nebo nebude mnoho pamatovati na dny života svého, proto že Bůh jemu přeje veselí srdce jeho.

KAPITOLA VI.

Skoupost a lakomá žádost člověka, nercil-li nepomáhá k dobrému bydlu života zdejšího, alebrž ještě ku překážce jemu jest.

Jest bídná věc, kterouž jsem viděl pod sluncem, a lidem obyčejná:

2. Kterému člověku dal Bůh bohatství a zboží i slávu, tak že nemá nedostatku duše jeho v ničemž, čehokoli žádá, a však nedopouští mu Bůh užívati těch věcí, ale jiný leckdos sžije to, a toť jest marnost a bídná věc.

3. Zplodil-li by kdo sto synů, a byl by živ mnoho let, jakkoli rozmnoženi jsou dnové let jeho, nebyl-li život jeho nasycen dobrými věcmi, a neměl by ani pohřbu, pravím, že šťastnější * jest nedochůdče nežli on.

*Job 3,16.

4. Nebo ono v zmaření přicházejí, do temnosti odchází, a jméno jeho temnostmi přikryto bývá.

5. Nýbrž ani slunce nevidá, aniž čeho

poznává, a tak odpočinutí má lepší nežli onen.

6. A byť pak byl živ dva tisíce let, a pohodlí by neužil, zdalíž * k jednomu místu všickni neodcházejí?

*k.3,20.

7. Všecka práce člověka jest pro ústa jeho, a však duše jeho nemůže se nasytiti.

8. Nebø co má více moudrý nežli blázen? A co chudý, kterýž se umí chovati mezi lidmi?

9. Lépe jest viděti nežli žádati, ale i to jest marnost a trápení ducha.

10. Čimžkoli jest, dávno jest tím nazván, a známé bylo, že člověk býti měl, a že se nebude moci souditi s silnějším, nežli jest sám.

11. A poněvadž předsevzetí mnohá rozmnožují marnost, co na tom má člověk?

12. Nebo kdo ví, co by bylo dobrého člověku v tomto životě, v počtu dnů marného života jeho, kteříž pomíjejí jako stín? Aneb kdo oznámí člověku, co se dítí bude po něm pod sluncem?

KAPITOLA VII.

Rozličné věci jedny nad druhé vystaviv kazatel, 11. moudrost pravou s ratolestmi i ovocem předkládá, 25. potom moudrých a pobožných tiskost i přitínnu toho osamuje.

Lepší jest * jméno dobré nežli mast výborná, a den smrti než den narození člověka.

*Přis. 22,1; 15,30.

2. Lépe jest jíti do domu zámutku, nežli jíti do domu hodování, pro dokonání každého člověka, a kdož jest živ, složí to v srdci svém.

3. Lepší jest horlení nežli smích; nebo zářivá tvář polepšuje srdce.

4. Srdce moudrých v domě zámutku, ale srdce bláznů v domě veselí.

5. Lépe jest slyšeti zehraní moudrého, nežli aby někdo poslouchal písň bláznů.

6. Nebo jako praštění trní pod hrcem, tak smích blázna. A i to jest marnost.

7. Sužování zajisté k bláznovství přivodí moudrého, a dar oslepuje srdce.

8. Lepší jest skončení věci nežli počátek její; lepší jest dlouho čekající nežli vysokomyslný.

9. Nebuď * kvapný v duchu svém k hněvu; nebo hněv ř v lůnu bláznů odpočívá.

*Jak. 1,19. + Přis. 12,16.

10. Neříkej: Čím jest to, že dnové

první lepší byli nežli tito? Nebo bys se nemoudře na to vytazoval.

11. Dobrá jest moudrost s statkem, a velmi užitečná těm, kteříž vidí slunce;

12. Nebo v stínu moudrosti a v stínu stříbra *odpočívají*. A však přednější jest umění moudrosti, přináší život těm, kdož ji mají.

13. Hleď na skutky Boží. Nebo kdo může zpřímít to, což on zkrivil?

14. V den dobrý užívej dobrých věcí, a v den zlý buď hedliv; *nebo* i to naproti onomu učinil Bůh z té příčiny, aby nenalezl člověk po něm ničeho.

15. Všecko to viděl jsem za dnů marnosti své: Bývá * spravedlivý, kterýž hyne s spravedlností svou; tolikéž bývá bezbožný, kterýž dlouho živ jest v zlošti své. *k. 8, 14.

16. Nebývej příliš * spravedlivý, aniž buď příliš moudrý. Proč máš na zkázu přicházeti? *Rím. 12, 3.

17. Nebuď příliš starostlivý, aniž bývej bláznem. Proč máš umíratí dříve času svého?

18. Dobrý jest, abys se onoho přidržel, a tohoto se nespouštěl; nebo kdo se bojí Boha, ujde všeho toho.

19. Moudrost posiluje moudrého nad desatero knížat, kteříž jsou v městě.

20. Není * zajisté člověka spravedlivého na zemi, kterýž by činil dobře a nehrěšil. *1 Král. 8, 46. 2 Par. 6, 36.

21. Také ne ke všechněm slovům, kteráž mluví lidé, přikládej myslí své, poněvadž nemáš dbáti, by i služebník tvůj zlořečil tobě.

22. Neboť ví srdce tvé, že jsi i ty častokrát zlořečil jiným.

23. Všeho toho zkusil jsem moudrosti, a řekl jsem: Budu moudrým, ale moudrost vzdálila se ode mne.

24. Což *pak* vzdálené a velmi hluboké jest, kdož to najíti může?

25. Všecko * jsem přeběhl myslí svou, abych poznal a vyhledal, i vynalezl moudrost a rozumnost, a abych poznal bezbožnost, bláznovství a nemoudrost i nesmyslnost. *k. 1, 17; 2, 12.

26. I našel jsem věc hořčejší nad smrt, ženu, jejíž srdce tenata, a ruce její okovy. Kdož se líbí Bohu, zachován bývá od ní, ale hříšník bývá od ní jat.

27. Pohleď, to jsem shledal, (praví kazatel,) jedno proti druhému *stavěje*, a bych nalezl umění,

28. Čeho *pak* přesto hledala duše má, však jsem nenalezl: Muže jednoho z tisíce našel jsem, ale ženy mezi tolika jsem nenalezl.

29. Obzvláště pohleď i na to, což jsem nalezl: Že učinil Bůh člověka dobrého, ale oni následovali smyšlinek rozličných.

30. Kdo se může vrovnatí moudrému, a kdo může vykládati *všelikou* věc?

KAPITOLA VIII.

Poddaných k vrchnostem povinnost, 6. lidskou věci budoucích nepovědomost a mládu, 9. mocných nad mdlejšími ukrutnost, 11. ubezpečení se bezbožných ve slám, 12. pobožných i nepobožných jistou odplatu, 16. a skutků Božích správy nevysížitelnost kazatel vypisuje.

Moudrost * člověka osvěcuje obličej jeho, a nestydatost trvá jeho proměňuje. *Přil. 17, 24.

2. Jáť *radím*: Výpovědi královské ostříhej, a však podlé přísahy Boží.

3. Nepospíchej odjítí od tváři jeho, aniž trvej v zpouře; nebo což by koli chtěl, učinil by.

4. Nebo kde slovo královské, tu i moc jeho, a kdo dí jemu: Co děláš?

5. Kdo ostříhá příkázání, nezví o ničem zlém. I čas i příčiny zná srdce moudrého.

6. Nebo všeliké * předsevzetí má čas a příčiny. Ale i to neštěstí veliké člověka se přidrží, *k. 3, 1.

7. Že neví, co budoucího jest. Nebo jak se stane, kdo mu oznámí?

8. Není člověka, kterýž by moc měl nad životem, aby zadržel duši, aniž má moci nade dnem smrti; nemá ani braně v tom boji, aniž vysvobodí bezbožnost bezbožného.

9. Ve všem tom viděl jsem, přiloživ mysl svou ke všemu tomu, co se děje pod sluncem, že časem panuje člověk nad člověkem k jeho zlému.

10. A tehdaž viděl jsem bezbožné pohřbené, že se zase navrátili, ale *kteříž* z místa svatého odešli, v zapomenutí dáni jsou v městě tom, v kterémž dobře činili. I to také jest marnost.

11. Nebo že ne i hned ortel dochází pro skutek zlý, protož vroucí jest k tomu srdce synů lidských, aby činili zlé věci.

12. A ačkoli hříšník činí zle na stokrát, a vždy se mu odkládá, já však vím, že dobře bude bojícím se Boha, kteříž se bojí obličje jeho.

13. S bezbožným pak nedobře se dítí bude, * aníž se prodlí dnové jeho; *minou* jako stín, proto že jest bez bázně před obličejem Božím.

*Job 8,9. Izai. 3,11.

14. Jest marnost, kteráž se děje na zemi: Že * bývají spravedliví, jimž se však vede, jako by činili skutky bezbožných; zase bývají bezbožní, kterýmž se však vede, jako by činili skutky spravedlivých. Protož jsem řekl: I to také jest marnost.

*k. 7,16.

15. A tak chválil jsem veselí, * proto že nic nemá lepšího člověk pod sluncem, jediné aby jedl a pil, a veselil se, a že to pozůstává jemu z práce jeho ve dnech života jeho, kteréž dal jemu Bůh pod sluncem.

*k. 2,24; 3,12,22.

16. A ač jsem se * vydal srdcem svým na to, abych moudrost vystihnouti mohl, a vyrozuměti bídě, kteráž bývá na zemi, pro kterouž ani ve dne ani v noci nespí,

*k. 1,17; 7,25.

17. A však viděl jsem při každém skutku Božím, že nemůže člověk vystihnouti skutku dějícího se pod sluncem. O čež pracuje člověk, vyhledati chtěje, ale nenalézá; nýbrž byt i myslil moudrý, že se doví, nebude moci nic najíti.

KAPITOLA IX.

Nad jednostejnými dobrých i zlých příběhy, 3. a nad bezbožností i smrtelností lidskou kamalí narikaje, 4. pokud jest lépe žiti byti než umřítí, 7. jak darů Božích časných sluší užívati, 10. i povinnosti vykonávati, též bídu a nešťastnost lidskou i jejich věci nejistotu máti, poučuje:

* 18. naposledy moudrost nade všecko vyvyšuje.

Všecko to zajisté rozvažoval jsem v srdci mém, abych vysvětlil všecko to, že spravedliví a moudří, i skutkové jejich jsou v rukou Božích. Jakož milosti, tak ani nenávisťi nezná člověk ze všech věcí, kteráž jsou před obličejem jeho.

2. Všecko se děje * jednostejně při všech; jedna a táž případnost jest spravedlivého jako bezbožného, dobrého a čistého jako nečistého, obětujícího jako toho, kterýž neobětuje, tak dobrého jako hříšníka, přísahajícího jako toho, kterýž se přísahy bojí.

*k. 2,14.

3. A toť jest přebídná věc mezi vším tím, což se děje pod sluncem, že případnost jednostejná jest všechněch, ovšem pak že srdce synů lidských plné jest zlého, a že bláznovství *přidrží se* srdce jejich, pokudž živi jsou, potom pak umírají,

4. Ačkoli ten, kterýž tovaryší se všech-

němi živými, má naději, an psu živému lépe jest nežli lvu mrtvému.

5. Nebo živi vědí, že umřítí mají, mrtví pak nevědí nic, * aníž více mají odplaty, proto že v zapomenutí přišla památka jejich.

*Job 14,21.

6. Anobřz i milování jejich, i nenávisť jejich, i závist jejich zahynula, a již více nemají dílu na věky v žádné věci, kteráž se děje pod sluncem.

7. Nuže tedy jez s radostí chléb svůj, a pí s veselou myslí víno své, nebo již oblibuje Bůh skutky tvé.

8. Každého času at jest roucho tvé bílé, a oleje na hlavě tvé necht není nedostatku.

9. Živ buď s manželkou, kterouž jsi zamiloval, po všechny dny života marnosti své, kterýž dán pod sluncem po všechny dny marnosti tvé; nebo to jest podíl tvůj v životě tomto a při práci tvé, kterouž vedeš pod sluncem.

10. Všecko, * což by před se vzala ruka tvá k činění, podle možnosti své konej; nebo není práce ani důmyslu ani umění ani moudrosti v hrobě, do něhož se béřeš.

*1 Sam. 10,7.

11. A obrátiv se, spatřil jsem pod sluncem, že *nezáleží* běh na rychlých, ani boj na udatných, nýbrž ani živnost na moudrých, ani bohatství na opatrných, ani přízeň na umělých, ale *podlé času a příhody* přihází se všechněm.

12. Nebo tak nezná člověk času svého jako ryby, kteréž loveny bývají síti škodlivou, a jako ptáci polapeni bývají o sídlem; tak zlapání bývají synové lidští v čas zlý, když na ně připadá v náhle.

13. Také i tuto moudrost viděl jsem pod sluncem, kteráž za velikou byla u mne:

14. *Bylo* město malé, a v něm lidí málo, k němuž přitáhl král mocný, a obelnav je, zdělal proti němu náspy veliké.

15. I nalezen jest v něm muž chudý moudrý, kterýž vysvobodil to město moudrostí svou, ačkoli žádný nevzpomenul na muže toho chudého.

16. Protož řekl jsem já: Lepší jest moudrost než síla, ačkoli * moudrost chudého toho *byla* v pohrdání, a slov jeho neposlouchali.

*Zalm. 14,6.

17. Slov moudrých pokojně poslouchati sluší, raději než křiku panujícího mezi blázný.

18. Lepší jest moudrost než nástrojové váleční, ale nemoudrý jeden kazí mnoho dobrého.

KAPITOLA X.

Co o nemoudrém navrhl vysvětliv, 4. uš pokofe, která k vrchnostem prokasována býti má; 13. škodu zlé správy v světě, užitek pak dobré předkládaje, 17. dobře o vrchnosti smysliti uč.

Muchy mrtvé nasrazují a nakažují mast apatekářskou; tak pro moudrost a slávu vzácného maličko bláznovství *zohyžďuje*.

2. Srdce moudrého jest po pravici jeho, ale srdce blázna po levici jeho.

3. I tehdyž, když blázen cestou jde, srdce jeho nedostatek trpí; nebo všechněm znáti dává, že blázen jest.

4. Jestliže by duch toho, jenž panuje, povstal proti tobě, * neopouštěj místa svého; nebo krotkost přítrž činí hříhům velikým. *Zalm.37,1. Přisl.24,19.

5. Jest zlá věc, *kerouž* jsem viděl pod sluncem, totiž neprozřetelnost, kteráž pochází od vrchnosti,

6. Že blázen postaven bývá v důstojnosti veliké, a bohatí že v nízkosti sedávají.

7. Viděl jsem služebníky na koních, knížata pak, ana chodí pěšky jako služebníci.

8. Kdo * kopá jámu, upadá do ní; a kdo boří plot, uštkne jej had.

9. Kdo přenáší kamení, urazí se jím; a kdo štipá dříví, nebezpečenství bude mítí od něho.

10. Jestliže se ztupí železo, a nena-brouší-li ostří jeho, tedy síly přičiniti musí; ale mnohem lépe může to spravití moudrost.

11. Uštkne-li had, než by zaklet byl, nic neprospějí slova zaklínače.

12. Slova úst moudrého jsou příjemná, ale rtové blázna sehlují jej.

13. Počátek slov úst jeho jest nemoudrost, a ostatek mluvení jeho pouhé bláznovství.

14. Nebo blázen mnoho mluví, *ješto* neví * člověk ten, co budoucího jest. To zajisté, co bude po něm, † kdo mu oznámí? *k.8,7. †k.6,12.

15. Práce bláznů k ustání je přivodí, nebo neumí ani do města trefiti.

16. Běda tobě, země, když * král tvůj dítě jest, a knížata tvá ráno hodují.

*Imi.8,4.

17. Blahoslavená jsi ty země, když král tvůj jest syn šlechetných, a knížata tvá, když čas jest, jídají pro posilnění, a ne pro opilství.

18. Ano pro lenost schází krov, a pro opuštění rukou kapává do domu.

19. Pro obveselení strojvají hody, a víno * obveseluje život, peníze pak ke všemu dopomáhají. *Soud.9,13.

20. Ani * sám u sebe králi nezlofeč, ani v skryších pokoje svého nezlofeč mocnějšímu; nebo pták nebeský doneal by hlas ten, a to, což křídla má, vyjevilo by řeč tvou. *2 Mojs.22,28. Skutk.23,5.

KAPITOLA XI.

K miloedným skutkům 6. a k věrné práci v dobrém napomenuv, 7. i nedokonalost zdejšího veselí ukásav kamtal, 9. ku pamatování na soud poslední a ku polepění života alouží.

Pouštěj chléb svůj po vodě, nebo po mnohých dnech najdeš jej.

2. Dej částku sedmi aneb i osmi, nebo nevíš, co zlého bude na zemi.

3. Když se naplní oblakové, déšť na zem vydávají; a když padá dřevo na pole dne aneb na půlnoci, na kteréž místo padá to dřevo, tu zůstává.

4. Kdo šetří větru, nebude síti; a kdo hledí na husté oblaky, nebude žiti.

5. Jakož ty * nevíš, která jest cesta větru, a jak rostou kosti v životě těhotné, tak neznáš díla Božího, kterýž činí všechno. *Zalm.135,7. Jan.8,8.

6. Hned z jitra rozsvěj símě své, a u večer nedávej odpočinutí ruce své; nebo ty nevíš, co jest lepšího, to-li čí ono, čili obé jednotejně dobré jest.

7. Příjemné * jest zajisté světlo, a mlá věc očima viděti slunce; *Mat.20,33.

8. A však, by mnoho let živ jsa člověk, ve všech těch veselil by se, tedy rozpomenul-li by se na dny temnosti, jak jich mnoho bude, cožkoli přeběhlo, počta za marnost.

9. Raduj se *tedy*, mládenče, v mládosti své, a necht tě obveseluje srdce tvé ve dnech mladosti tvé, a choď po cestách srdce svého, a podlé * žádosti očí svých, než věz, že tě s tím se vším přivede Bůh na soud. *k.2,10.

10. Anobřz odejmi hněv od srdce svého, a odvrát zlost od těla svého; nebo dětinství a mládost *jest* marnost.

KAPITOLA XII.

Ku pamatování hned v mladosti na Pána Boha, předložením způsobu věku sešlého i smrti, kazatel probudiv, 8. a že všechny věci marnosti jsou, obnoviv, 12. knihu tuto schvaluje, a čemu by se každý nejpřednější s ní utíci má ukazuje.

A pamatuj* na stvořitele svého ve dnech mladosti své, prvé než nastanou dnové zlí, a přiblíží se léta, o nichž dítš: Nemám v nich zalíbení; *Přel.3,6.

2. Prvé než se zatmí slunce a světlo, a měsíc i hvězdy, a navrátí se hustí oblačkové po dešti;

3. V ten den, v kterémž se třísti budou strážní domu, a nakříví se muži silní, a ustanou meliči, proto že jich málo bude, a zatmí se ti, kteříž vyhlédají z oken,

4. A zavřiny budou dvěře od ulice s slabým zvukem mlení, a povstanou k hlasu ptačímu, a přestanou všechny slibnosti zpěvu;

5. Ano i vysokosti báti se budou, a úrazu na cestě, a kvěsti bude mandlový strom, tak že i kobyłka těžká bude, a poruší se žádost; nebo běže se člověk do domu věčného, a choditi budou po ulici kvílící;

6. Prvé než se přetrhne provaz stříbrný, a než se rozrazí číše zlatá, a roz-

třísti se věderce nad vrchovištěm, a roztrhne se kolo nad studnicí,

7. A navrátí se * prach do země, jakž *prvé* byl, duch pak navrátí se k Bohu, kterýž jej dal. *k.3,20. 1 Mojs.3,19.

8. Marnost* nad marnostmi, řekl kazatel, a všecko marnost. *k.1,2.

9. Čím pak byl kazatel moudřejší, tím více vyučoval lid umění, a rozvažoval, zpytoval, i složil* množství přísloví. *1 Král.4,32.

10. Snažovaltě se kazatel vyhledati věci nejjádostivější, a napsal, což pravého jest, a slova věrná.

11. Slova moudrých podobná ostnům a hřebíkům vbitým, slova skladatelů, kteříž jsou vydána od pastýře jednoho.

12. A tak tedy jimi, synu můj, hojně dosti osvícen býti můžeš. Děláním knih mnohých žádného konce není, a čistí mnoho *jest* zemdení těla.

13. Summa* všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a † příkázání jeho ostříhej, nebo na tom všecko člověku záleží, *1 Tim.1,5. †Mich.6,8.

14. Poněvadž všeliký skutek Bůh přivede* na soud, i každou věc tajnou, buďto dobrou, buďto zlou. *k.11,9. 2 Kor.5,10.

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA.

KAPITOLA I.

Čirkev milosti chotě svého ztázaná žádá přebývati s ním. 5. A předloživši mdlým u víře, aby se na její sevnitřní před světem nezlíčenosti nehoršili, 7. s chotěm svým milostně a důvěrně rozmlouvá.

Píseň nejpřednější z písní Šalomounových.

2. Ó by mne políbil políbením úst svých; nebo lepší *jsou* milosti tvé nežli víno.

3. Pro vůni masti tvé jsou výborné, mast rozlitá jméno tvé; protož tě mladice milují.

4. Táhníž* mne, a poběhnem za tebou. Uvedtě mne král do pokojů svých, plésati a veseliti se v tobě budeme, a vychvalovati milosti tvé více než víno; u přímí milují tě. *Plát Jer.5,21. Jan.15,5.

5. Jsemť černá, ale milostná, ó dcery Jeruzalémské, tak jako stanové Cedarští, jako opony Šalomounovy.

6. Nehledte na mne, žeť jsem snědá,

nebo jsem obhořela od slunce. Synové matky mé rozpálivše se proti mně, postavili mne, abych ostříhala vinic, a vinice své nehlídala jsem.

7. Oznam mi *ty*, kteréhož miluje duše má, kde paseš? Kde dávaš odpočinuti o poledni? Nebo proč mám býti tak jako poběhlá při stádech tovaryšů tvých?

8. Jestliže nevíš, ó * nejkrasší mezi ženami, vyjdi po šlepějích ovcí, a pas kozlátka svá podlé obydlí pastýřů. *k.5,9,17.

9. Jíždě v vozích Faraonových připodobňuji tě, ó milostnice má.

10. Lice tvá okrášlena jsou ozdobami, a hrdlo tvé halžemi.

11. Ozdob zlatých naděláme tobě s proměnami stříbrnými.

12. Dotud, dokudž král stolí, nardus můj* vydává vůni svou. *Mark.14,8.

13. Svazček mirry *jest* mi milý můj, na prsech mých odpočívaje.

14. Milý můj *jest* mi hrozen cyprový na vinicích v Engadi.

15. Aj, jak jsi ty * krásná, přítelkyně má, aj, jak jsi krásná! Oči tvé *jako* holubičí. *k.2,14;4,7.

16. Aj, jak jsi ty krásný, milý můj, jak utěšený! Í to lůže naše zelená se.

17. Trámové domů našich jsou z cedrů, a pavlače naše z boroví.

KAPITOLA II.

Ženich sebe i chot svou, a ona zase chotě svého vychvaluje. 4. jeho dobrodiní, 5. svou k němu lásku, 8. příchod jeho, 10. sebe od něho povolání, i sliby hojně vypravuje, 16. z účastnosti jeho se těší, 17. a přítomného jej sobě vždycky mítí žádá.

Já jsem růže Sáronská, a lilium při dolinách.

2. Jako lilium mezi trním, tak přítelkyně má mezi pannami.

3. Jako jabloň mezi dřívím lesním, tak milý můj mezi mládenci. V stínu jeho žádostiva jsem byla *seděti*, a sedíniť; nebo ovoce jeho sladké *jest* ústům mým.

4. Uvedl mne na hody, maje za korouhev lásku ke mně.

5. Očerstvětež mne těmi flašemi, posilňte mne těmi jablky, * nebo umdlévám milostí. *k.5,8.

6. Levice * jeho pod hlavou mou, a pravici svou objímá mne. *k.8,3.

7. Zavazujíť * vás přísahou, dcery Jeruzalémské, skrze srny a laně polní, abyste nebudily a nevyrážely ze sna milého mého, dokudž by nechtěl. *k.3,5;8,4.

8. Hlas milého mého, aj, ont se béře, skáče po těch horách, poskakuje na těch pahrbcích.

9. Podobný *jest* milý můj srně aneb mladému jelenu; aj, on stojí za stěnou naší, vyhlédá z oken, patří skrze mříži.

10. Ozval se milý můj, a řekl mi: Vstaň, přítelkyně má, * krásná má, a poď. *k.1,8;4,1.

11. Nebo aj, zima pominula, prška přestala a odešla.

12. Kvítíčko se ukazuje po zemi, čas prozpěvování přišel, a hlas hrdličky slyší se v krajině naší.

13. Fík * vypustil holičky své, a réví rozkvetlé vydalo vůni. Vstaniž, přítelkyně má, krásná má, a poď. *Mat.24,32.

14. Holubičko má, v rozsedlinách skalních, v skrýši příkré, ukáž mi obličej svůj, nechať slyším hlas tvůj; nebo hlas tvůj libý *jest*, a obličej tvůj žádostivý.

15. Zlapejte nám lišky, lišky maličké, ješto škodu dělají na vinicích, poněvadž vinice naše kvete.

16. Milý můj * *jest* můj, a já jeho, jenž pase mezi lilium. *k.6,2.

17. Ažby * zavítal ten den, a utekli by stínové ti, navratíž se, připodobni se, milý můj, srně neb mladému jelenu na horách Beter. *k.4,6.

KAPITOLA III.

Cirkev vypravuje, která chotě svého hledala, až se jí najítí i do pokojíka uvesti dal. 6. On na proti tomu jeť kráse a spanilosti se podiviv, do své rozkošnější a bezpečnější ochrany, to *jest* do přibytků nebeských jí za sebou obrací a ponouká.

Na ložci svém v noci hledala jsem toho, kteréhož miluje duše má. Hledala jsem ho, ale nenašla jsem ho.

2. Již tedy vstanu, a zchodím město; po ryncích i po ulicích hledati budu toho, kteréhož miluje duše má. Hledala jsem ho, ale nenašla jsem ho.

3. Našli mne ponocní, kteříž chodí po městě. Viděli-liž jste toho, kteréhož miluje duše má?

4. A jakž jsem jich jen pominula, takž jsem našla toho, kteréhož miluje duše má. Chopila jsem ho, aniž ho pustím, až ho * uvedu do domu matky své, a do pokojíka rodičky své. *k.8,2.

5. Přísahou vás zavazují, dcery Jeruzalémské, skrze srny a laně polní, abyste nebudily a nevyrážely ze sna milého mého, dokudž by sám nechtěl.

6. Která *jest* to, jenž vstupuje z pouště jako sloupové dymu, okouřena jsouc mirrou a kadidlem, dražším nad všelijaký prach apatekářský?

7. Aj, lože Šalomounovo, okolo něhož šedesáté udatných z nejsilnějších Izraelských,

8. Vše vládnoucích mečem, vycvičených v boji, z nichž jeden každý má svůj * meč při boku svém z tří příčiny strachu nočního. *Zalm.45,4. †Zalm.91,5.

9. Schranu vystavěl sobě král Šalomoun z dříví Libánského,

10. Při níž udělal sloupy stříbrné, dno zlaté a ponebí šarlatové, vnitřek pak jeho postlaný milostí dcer Jeruzalémských.

11. Vyjděte a pohleďte, dcery Sionské, na krále Šalomouna v koruně, kterouž ho korunovala matka jeho v den oddávání jeho a v den veselí srdce jeho.

KAPITOLA IV.

Kristus ušlechtilost chotě své, přijemnost řeči, okrasu, viru, lásku i s jejím ovocem vychvaluje, 15. ona pak také majíc jej býti studnicí všeho dobrého, jej oslavuje, a přítomného sobě míti žádá.

Aj, jak jsi ty krásná, přítelkyně má, aj, jak jsi krásná! Oči * tvé jako holubičí mezi kadeří tvými, vlasy † tvé jako stáda koz, kteréž vidati na hoře Galád.

*k.1.15. †k.6.4.

2. Zubové * tvoji podobní stádu ovcí jednostejných, když vycházejí z kupadla, z nichž každá mívá po dvěma, a mezi nimiž není žádné neplodné. *k.6.5.

3. Jako provázek z hedbávi červeného dvakrát barveného rtové tvoji, a řeč tvá ozdobná; jako kus jablka zrnatého židoviny tvé mezi kadeří tvými.

4. Hrdlo tvé jest jako výže Davidova, vystavená k chování zbroje, v níž na tisíce pavéz visí, vše štítů mužů udatných.

5. Oba tvé prsy jako dvě telátek bliženců srnich, jenž se pasou v kvítí.

6. Ažby * zavítal ten den, a utekli by stínové, poodejdu k hoře mirrové a pahrbku kadidlovému. *k.2.17.

7. Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a není na tobě * poškvrny. *Efez.5.27.

8. Se mnou z Libánu, ó choti má, se mnou z Libánu půjdeš, a pohledíš s vrchu hory Amana, s vrchu Senir a * Hermon, z peleší lvových a s hor pardoých. *Zalm.133.3.

9. Jala jsi srdce mé, sestro má choti, jala jsi srdce mé jedním okem svým, a jedinou * točenicí hrdla svého.

*2 Petr.1.5 násł.

10. Jak utěšené jsou milosti tvé, sestro má choti! Jak vzácnější jsou milosti tvé než víno, a vůně mstí tvých nade všechny vonné věci.

11. Strdí tekou rtové tvoji, ó choti, med a mléko pod jazykem tvým, a vůně roucha tvého jako vůně Libánu.

12. Zahrada zamčená jsi, sestro má choti, vrchoviště zamčené, studnice zapечатěná.

13. Výstřelkové tvoji jsou zahrada stromů jablek zrnatých s ovocem rozkošným cypru a * nardu, *k.1.14.

14. Nardu s šafránem, prustvorce s skořicí, a s každým stromovým kadidlo vydávajícím, mirry a aloe, i s všelijakými zvláštními věcmi vonnými.

15. Ó ty sám vrchoviště zahradní, studnice vod živých, a tekoucích z Libánu.

16. Věj, větríčku půlnoční, a příd, větríčku polední, prověj zahradu mou, a tekou vonné věci její, a ať přijde milý můj do zahrady své, a jí rozkošné ovoce své.

KAPITOLA V.

Kristus žádost choti své naplnil, 2. ona svou neochotností jej od sebe zabrala, 6. nad tímž nařikaje a pokutu neša, 8. žádá, aby její láska jemu známa byla; 10. zatím jej oběstrně vychvaluje.

Přišel * jsem do zahrady své, sestro má choti, sbírám mirru svou i vonné věci své, jím plást svůj i med svůj, piji víno své a mléko své. Jezte, přátelé, píte a hojně se napíte, moji milí. *k.6.1.

2. Spávámí, a však srdce mé bdí. Hlas milého mého, tlukoucího: Otevři mi, sestro má, přítelkyně má, holubičko má, upřímá má; nebo hlava má plná jest rosy, a kadeře mé krůpějí nočních.

3. Svlékla jsem * sukni svou, kterakž ji obleku? Umyla jsem nohy své, což je mám káletí? *Ep.Jud.v.23.

4. Milý můj sáhl rukou svou skrze dvěře, a vnitřností mé pohnuly se ve mně.

5. I vstala jsem, abych otevřela milému svému, a aj, z rukou mých kapala mirra, i z prstů mých, mirra tekutá na rukovětech závoxy.

6. Otevřelaf jsem byla milému svému, ale milý můj již byl ušel, a pomínul. Duše má byla vyšla, když on promluvil. Hledala * jsem ho, ale nenašla jsem ho; volala jsem ho, ale neozval se mi. *k.3.1.2.

7. Nalezše mne strážní, kteříž chodí po městě, zbili mne, ranili mne, vzali i rouchu mou se mne strážní zdi městských.

8. Zavazuji vás přísahou dcery Jeruzalémské, jestliže byste našly milého mého, co jemu povíte? Že jsem nemocná milostí.

9. Což má milý tvůj mimo jiné milé, ó nejkrásnější z žen? Co má milý tvůj nad jiné milé, že nás tak přísahou zavazuješ?

10. Milý můj jest bílý a červený, znamenitější nežli deset tisíců jiných.

11. Hlava jeho jako ryzí zlato, vlasy jeho kadeřavé, černé jako havran.

12. Oči * jeho jako holubič nad stoky vod, jako v mléce umyté, stojící v slušnosti. *k.4.1.

13. Líce jeho jako záhonkové vonných věcí, jako květové vonných věcí; rtové jeho * jako lilium prýsticí mirru tekutou. *Zalm.45.3.

14. Ruce jeho prstenové zlati, vysazení kamením drahým jako postavcem modrým; břicho jeho stkvělost slonové kosti zařfry obložené!

15. Hnátové jeho sloupové mramorová, na podstavcích zlata nejčistšího založení; obličej jeho jako Libán, výborný jako cedrové.

16. Ústa jeho přesladká, a všecken jest přezádostivý. Takovýť jest milý můj, takový jest přítel můj, ó dcery Jeruzalémské.

17. Kamže odšel milý tvůj, ó nejkrásnější z žen? Kam se obrátil milý tvůj? A hledati ho budeme s tebou.

KAPITOLA VI.

Cirkev svým družičkám s radostí vypravuje o příchodu chotě svého; 2. těší se účastností jeho. 3. On také okrasy její vypravuje, 8. ji svou jedinkou a nejmilejší i jiným ku podivení býti svědčí, 10. s kterýmiž ona milostně i potřebně rozmlouvá.

Milý můj sstoupil do zahrady své, k záhonkům věcí vonných, aby pásl v zahradách, a aby zbíral lilium.

2. Já jsem milého mého, a milý můj jest můj, kterýž pase mezi lilium.

3. Krásná * jsi, přítelkyně má, jako Tera, pěkná jako Jeruzalém, hrozná jako vojsko s praporci. *k.2,10; 4.1.

4. Odvrát oči své od patření na mne, nebo ony mne posilují. * Vlasy tvé jsou jako stáda koz, kteréž vidati v Galád. *k.4.1.

5. Zubové * tvoji jsou podobní stádu ovcí, když vycházejí z kupadla, z nichž každá mívá po dvěma, a mezi nimiž není žádné neplodné. *k.4.2.

6. Jako * kus jablka zrnatého židoviny tvé mezi kadeří tvými. *k.4.3.

7. Sedesáte jest královen, a osmdesáte ženin, a mladíc bez počtu;

8. Jediná jest však * má holubice, má upřímá, jedinká při matce své, nepoškvrněná při své rodičce. Spatřivše ji dcery, blahoslavily ji, královny a ženi-ny chválily ji, *kouce: *k.5.2.

9. Která jest to, * kterouž viděti jako dennici, krásná jako měsíc, čistá jako slunce, † hrozná jako vojsko s praporci? *k.3,8. †k.6,3.

10. Do zahrady vypravené sstoupila jsem, abych spatřila ovoce údolí, abych viděla, kvete-li vinný kmen, a pučí-li se jabloně zrnaté.

11. Nezvěděla jsem, a žádost má ponukla mne na vůz přednějších z lidu mého.

12. Navrať se, navrať, ó Sulamiták, navrať se, navrať, ať na tě patříme. Co užijete na Sulamitské? Jako zástup vojenský.

KAPITOLA VII.

Kristus tenich opět tuto chotí své krásu a ušlechtilost vychvaluje. 10. Naproti tomu ona těší se s jeho účastností, 11. a rozkoší s ním zde i věčně počívati žádá.

Jak jsou krásné * nohy tvé v stfevicích, dcero knížecí! Okolek bedr tvých jako zápony, dílo rukou výborného řemeslníka. *k.4.7.

2. Pupek tvůj koflík okrouhlý, ne bez nápoje; břicho tvé jako stoh pšenice obrostlý kvítím.

3. Obá tvé prsy jako dvě * telátka bliženeců srních. *k.4.5.

4. Hrdlo * tvé jako věže z kostí slonových, oči tvé rybnici v Ezebon podle brány Batrabbim, nos tvůj věže Libánská patřící k Damašku.

5. Hlava tvá na tobě jako Karmel, a vlasy hlavy tvé jako šarlat; i král při vázán by byl na pavlačích.

6. Jak jsi * ty krásná, a jak utěšená, ó milosti přerokozná! *k.1,15; 2,14.

7. Ta postava tvá podobna jest palmě, a prsy tvé * hroznům. *k.1,14.

8. Řekl jsem: Vstoupím na palmu, dosáhnu vrchů jejích. Nechažť tedy jsou prsy tvé jako hroznové vinného kmene, a vůně chřipí tvých jako jablek vonných.

9. Ústa tvá jako víno výborné, mlá pro upřímost, působící, aby i těch, jenž spí, rtové mluvili.

10. Já jsem * milého svého, a ke mně jest žádost jeho. *k.2,16.

11. Poď, milý můj, vyjděme na pole, přenocujme ve všech.

12. Ráno přivstaneme, na vinice pohledíme, kvete-li vinný kmen, již-li se ukázal začátek hroznů, kvetou-li jablka zrnatá, a tuť dám tobě milosti své.

13. Pěkná jablečka vydala * vůni, a na dveřech našich všecky rozkoše nové † i staré, milý můj, zachovala jsem tobě. *k.4,10. †Mat. 13,52.

KAPITOLA VIII.

Cirkev stará Israelská touží po příchodu Krista v těle, a svou uctivost i lásky vroucnost ukazuje, 8. za pobany se přimlouvá, 9. na to odpověď přijmou ode Pána svých, 14. ať i posledního přísti jeho k dokonalemu jí oslavení šťastně žádá.

Ó bys byl jako bratr můj poživající práť matky mé, abych tě naleznuc vně, políbila, a nebyla zahanbena.

2. Vedla bych tě, a uvedla do domu matky * své, a tu bys mne vyučoval; a jáš bych dala pítí vína strojeného, a mstu z jablek zrnatých. *k.3,4.

3. Levice jeho * pod hlavou mou, a pravicí svou objímá mne. *k.2,6.

4. Přisahou vás * zavazují, dcery Jeruzalémské, abyste nebudily a nevyrážely ze sna milého mého, dokudž by sám nechtěl. *k.2,7;3,5.

5. Která jest to, jenž vstupuje z pouště, zpolehší na milého svého? Pod jabloní vzbudila jsem tě; tuť tebe počala matka tvá, tuť tě počala rodička tvá.

6. Polož mne jako pečet na srdce své, jako pečetní prsten na ruku svou. Nebo silné jest jako smrt milování, tvrdá jako hrob horlivost; uhlí její uhlí řeřavé, plamen nejprudší.

7. Vody mnohé nemohly by uhasiti tohoto milování, aniž ho řeky zatopí. Kdyby někdo dátil chtěl všecken statek domu svého za takovou milost, se vším tím pohrdnut by byl.

8. Sestru máme maličkou, kteráž ještě nemá prší. Co učiníme s sestrou svou v den, v kterýž bude řeč o ní?

9. Jestliže jest zed, vzděláme na ní palác stříbrný; pakli jest dveřmi, obložíme je dskami cedrovými.

10. Já jsem zed, a prsy mé jako věže; takž jsem byla před očima jeho, jako nacházející pokoj.

11. Vinici měl Šalomoun v Balhamon, kteroužto pronajal strážným, aby jeden každý přinášel za ovoce její tisíc stříbrných.

12. Ale vinice má, kterouž mám, přede mnou jest. Mějž sobě ten tisíc, ó Šalomoune, a dvě stě ti, kteříž ostríhají ovoce jejího.

13. Ó ty, kteráž bydlíš v zahradách, přátelét * pozorují hlasu tvého, ohlašují mi se. *Zalm.45,15.

14. Pospěš, milý můj, a připodobni se k * srně neb mladému jelenu, na horách vonných věcí. *k.2,17.

PROROCTVÍ IZAIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Titul knihy. 2. Osvědčení nevděčnosti, 5. zatvrđilosti 11. a pokrytství lidu Judského. 16. Napomenutí ku pokání, 19. mshbení kajictm, 20. pobrtátky nekajictm, 21. lidu z besobnosti obvinění, 24. a pomst Božich ohlášení.

Vidění Izaiáše syna Amosova, kteréž viděl o Judovi a Jeruzalému, za dnů Uziáše, Jotama, Achasa a Ezechiáše, králů Judských.

2. Slyšte * nebesa, a ušima pozoruj země, nebo Hospodin mluví: Syny jsem vychoval a vyvýšil, oni pak strhli se mne. *5 Mojs.32,1. Jer.6,19. Mich.1,2.

3. Všíl zná * hospodáře svého, a osel jesle pánů svých; Izrael nezná, lid můj nesrozumívá. *Jer.8,7.

4. Ach, národe hříšný, lide obtížený nepravostí, simé * zlostníků, synové nešlechetní, opustili Hospodina, pohrdli svatým Izraelským, odvrátili se zpět. *k.14,20.

5. Proč, čím více biti býváte, tím více se odvracujete? Všecka hlava jest neduživá, a všecko srdce zemdlené.

6. Od * zpodku nohy až do vrchu hlavy není na něm místa celého, jen rána

a zsinalost, a zbití zahnojené, aniž se vytlačuje, ani uvazuje, ani olejem změkčuje. *5 Mojs.28,35.

7. Země vaše spustla, města vaše vypálena ohněm; zemi vaši před vámi cizozemci zžirají, a v poušť obracejí, tak jakž vše kazí cizozemci.

8. I zůstala dcera Sionská jako boudka na vinici, jako chaloupka v zahradě tykevné, a jako město zkažené.

9. Byť nám * byl Hospodin zástupů jakkoli malička ostatků nezanechal, byli bychom jako Sodoma, byli bychom Gomofe podobni. *Rim.9,29.

10. Slyšte slovo Hospodinovo, knížata Sodomská, ušima pozorujte zákona Boha našeho, lide Gomorský:

11. K čemu * jest mi množství obětí vašich? dí Hospodin. Syt jsem zápalných obětí skopců a tuků krmných hovad, a krve volků a beránek a kozlů nejsem žádostiv. *Přil.21,27. Jer.6,20.

12. Že přicházíte, abyste se ukazovali přede mnou, * kdož toho z ruky vaší hledal, abyste šlapali síně mé? *Jer.7,22.

13. Nepřinašejte více obětí oklamání. Kadění v ohavnosti mám, novměsíčů a sobot a svolávání nemohu *trpěti*, (nepravost *jest*.) ani shromáždění.

14. Novměsíčů vašich o slavnosti vašich nenávidí duše má; jsou mi břemenem, ustal jsem, nesa je.

15. Protož, když * rozprostíráte ruce vaše, skrývám oči své před vámi, a když množíte modlitbu, neslyším; ruce † vaše krve plné jsou. *2Mojz.9,29. Jan.9,31. †Izai.59,3.

16. Űmejte se, očistte se, * odvrzte zlost skutků vašich od očí mých, přestaňte zle činiti. *Ezech.18,23,31.

17. Učte * se dobře činiti, hleďte soudu, pozdvihněte potlačeného, dopomozte k spravedlnosti † sirotku, zastaňte vdovy. *Jer.7,3. †Zalm.82,3.

18. Podtež nu, a poukažme *sobě*, praví Hospodin: Budou-li * hříchové vaši jako červec dvakrát barvený, jako sníh zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou. *k.43,25,26.

19. Budete-li povolní a poslušní, dobré věci země jistí budete.

20. Pakli * nebudete povolní, ale zpurní, od meče sežráni budete; nebo ústa Hospodinova mluvila. *3Mojz.26,14,25.

21. Jak tě nevěstkou učiněno to město * věrné, plné soudu! Spravedlnost přebývala v něm, nyní pak † vraždělnější. *v.26. †Mat.23,37.

22. Stříbro tvé obrátilo se v trůsky, vino tvé smíšeno s vodou.

23. Knižata tvá * zpurná a tovaryši zlodějů, jeden každý z nich † miluje dary, a dychtí po úplatcích; ** sirotku k spravedlnosti nedopomáhají, †† a pře vdovy před ně nepřichází.

*Ozeáš.9,15. †2Mojz.23,8. **k.22,22. ††Jer.5,28.

24. Protož dí Pán, Hospodin zástupů, silný Izraelský: Aj, jáf se potěším nad protivníky svými, a vymstím se nad nepřátely svými,

25. Když zase obrátím ruku svou na tě, až přepálím * dočista trůsky tvé, a odejmu všecken cín tvůj, *Mal.3,2.

26. A obnovím soudce tvé tak jako na počátku, a rádce tvé jako s prvu. * A tu potom slouti budeš městem spravedlnosti, městem věrným. *Jer.3,17. Ezech.48,35.

27. Sion * v soudu vykoupen bude, a kteříž zase uvedeni budou do něho, v spravedlnosti. *k.59,20.

28. Setření pak přestupníků a nešle-

chetných v náhle *přijde*, a kteříž opouštějí Hospodina, docela zahynou.

29. Nebo zahanbeni budete pro háje, po nichž jste toužili, a zastydíte se pro zahrady, kteréž jste sobě zvolili.

30. Budete zajisté jako dub, s něhož listí přší, a jako zahrada, v níž vody není.

31. I bude nejsilnější jako koudel, a učinitel jeho jako * jiskra; i bude to obě hofeti spolu, a nebude žádného, ješto by uhasiti mohl. *Jer.17,27.

KAPITOLA II.

Proectví o povolání pohanů do církve, 6. a zavření Zidů, 9. i pomst Božích spravedlivých proti nim osvědčení. Slovo, kteréž viděl Izaiáš syn Amosův o Judovi a Jeruzalému.

2. I * stane se v posledních dnech, že utvrzena bude hora domu Hospodinova na vrchu hor, a vyvýšena nad pahrbky, i pohnou se k ní všickni národové. *k.56,7. Mich.4,1.

3. A půjdou lidé mnozí, říkajíce: Poďte, * a vstupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova, a bude nás vyučovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách jeho. Nebo z Siona vyjde zákon, a slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. *k.40,9. Jer.3,17; 31,6.

4. Onť bude souditi mezi národy, a trestati bude lidi mnohé. I zkují meče své v motyky, a oštípy své v srpy. Nepozdvihne národ proti národu meče, a nebudou se více učiti boji.

5. Dome Jákobův, podtež, a choďme v světě Hospodinově.

6. Ale ty jsi opustil lid svůj, dům Jákobův, proto že jsou naplnění *ohavnostmi národů východních*, a jsou pověrní jako Filistiňští, a smyšlínky cizozemců že sobě libují.

7. K tomu naplněna jest země jejich stříbrem a zlatem, tak že není konce pokladům jejich; naplněna jest země jejich i koňmi, vozům pak jejich počtu není.

8. Naplněna jest také země jejich modlami; klanějí se dílu rukou svých, kteréž učinili prstové jejich.

9. Klaní se obecný člověk, a ponizuje se i přední muž; protož neodpouštěj jim.

10. Vejdi * do skály, a skrej se v prachu před hrůzo Hospodinovou, před slávou důstojnosti jeho. *k.28,20.

11. *Tuť* oči vysoké člověka sníženy

budou, a skloněna bude vysokost lidská, ale Hospodin sám vyvýšen bude v ten den.

12. Nebo den Hospodina zástupů se blíží na každého pyšného a zpínajícího se, i na každého vyvýšeného; i bude ponížěn,

13. I na všechny cedry Libánské vysoké a vyvýšené, i na všechny duby Bázenské,

14. I na * všechny hory vysoké, i na všechny pahrbky vyvýšené, ^{*k.40,4.}

15. I na všelikou věž vysokou, i na všelikou zed pevnou,

16. I na všechny lodí mořské, i na všechna malování slibná.

17. A sehnuta bude pýcha člověka, a snížena bude vysokost lidská, * ale vyvýšen bude Hospodin sám v ten den, ^{*v.11. k.5,16.}

18. Modly pak docela vymizejí.

19. Tehdy * půjdou do jeskyní skal a do roklí země, před hrůzou Hospodinovou a slávou důstojnosti jeho, když povstane, aby potřel zemi. ^{*Luk.23,30.}

20. V ten den * zavrže člověk modly své stříbrné a modly své zlaté, kterýchž mu nadělali, aby se klaněl, totiž krtům a netopyřům. ^{*k.27,9; 30,22; 31,7.}

21. I vejde do slují skal a do vysedlin jejich před hrůzou Hospodinovou, a před slávou důstojnosti jeho, když povstane, aby potřel zemi.

22. Přestaňtež *doufati* v člověku, jehož dýchání v chřipích jeho jest. Nebo zač má jmin býti?

KAPITOLA III.

Pohrůzka o odnětí správců dobrých, 4. a dopuštění zlych. 12. Nařikání nad vůdci lidu, 13. soud Boží proti nim, 16. i obzvláštně proti pohlaví ženskámu.

Nebo aj, Pán, Hospodin * zástupů, odejme od Jeruzaléma a Judy hůl a podporu, všelijakou hůl chleba a všelikou podporu vody, ^{*Ezech.4,16.}

2. Silného i muže válečného, soudce i proroka, mudrce i starce,

3. Padesátníka i počestného, i rácei, i vtipného řemeslníka, i výmluvného,

4. A dám jim děti za knížata; děti, pravím, panovati budou nad nimi.

5. I bude suzovati v lidu jeden druhého, a bližní bližního svého; zpurně se postaví dítě proti starci, a chaterný proti vzácnému.

6. Pročež se chopí jeden každý bratra svého z domu otce svého, a dí: Máš

oděv, knížetem našim budeš, a pád tento zdrž rukou svou.

7. *Ale on* přísáhne v ten den, řka: Nebudut * vázati těch ran, nebo v domě mém není chleba ani oděvu; neustanovujtěž mne knížetem lidu. ^{*2 Mojs.15,26.}

8. Nebo se obořil Jeruzalém, a Juda padl, proto že jazyk jejich a skutkové jejich jsou * proti Hospodinu, k dráždění očí slávy jeho. ^{*Skutk.7,51.}

9. Nestydatost tváří jejich svědčí proti nim; hřích zajisté svůj jako Sodomští ohlašují, * a netají. Běda duši jejich, nebo sami na sebe uvodí zlé. ^{*Ozeš.13,9.}

10. Rcete * spravedlivému: Dobře bude; nebo † ovoce skutků svých jisti bude. ^{*Zalm.37,37. †Přel.1,31.}

11. *Ale* běda bezbožnému, zle bude; nebo * odplata rukou jeho dána jemu bude. ^{*Přel.12,14.}

12. Lidu mého knížata jsou děti, a ženy panují nad ním. * Lide můj, kteříž tě vodí, svodí tě, a cestu stezek tvých ukřívají. ^{*Jer.38,22.}

13. Stojít Hospodin k rozsudku, stojí, pravím, k rozsudku s lidmi.

14. Hospodin k soudu přijde proti starším lidu svého a knížatům jejich, a dí: Vy jste pohubili vinici mou, loupež chudého jest v domích vašich.

15. Proč vy nuzíte lid můj, a tváře chudých zahanbujete? praví Pán, Hospodin zástupů.

16. I dí Hospodin: Proto že se pozdvihují dcery Sionské, a chodí s vytaženým krkem, a pasou očima, protulujice se, a zdrobna krácejice, * i nohama svýma lákají, ^{*5 Mojs.28,56.}

17. Protož okydne Pán prašivinou vrch hlavy dcer Sionských, a Hospodin hanbu jejich obnaží.

18. V ten den odejme Pán okrasu těch nástrah, totiž poučnický a halže,

19. Jablka zlatá a spinadla a čepce,

20. Biréty a zápony, tkanice, punty a náušnice,

21. Prsteny a náčelníky,

22. Proměnná roucha, i pláštky, i roušky, i vačky,

23. I zrcadla, i čechlíky, i věnce, i šlojíře.

24. A buďet místo vonných věcí hnís, a místo pasů roztržení, a místo strojení kadeří lysina, a místo širokého podolku bude přepásání pytlém, obhoření pak místo krásy.

25. Muži tvoji od meče padnou, a silní tvoji v boji.

26. I budou plakati a kvíliti brány jeho, a spustlý na zemi seděti bude.

KAPITOLA IV.

Prorocství o navrácení se ostatku lidu z Babyiona, 3. posvěcení, 4. a očistění jeho, 5. i ochraně Boží nad ním.

I chopí se sedm žen muže jednoho v ten den, a řeknou: Chléb svůj jísti budeme, a rouchem svým se odívati, toliko ať po tobě se jmenujeme; odejmi pohanění naše.

2. V ten den bude * výstřelek Hospodínův ušlechtilý a slavný, a plod země výtečný a krásný, *totiž* ti, kteříž zachováni budou z Izraele. *k.11,1.

3. I stane se, že kdož bude zanechán na Sionu, a pozůstaven bude v Jeruzalémě, svatý slouti bude, každý, kdož jest zapsán k životu v Jeruzalémě,

4. Když Pán smyje nečistotu dcer Sionských, a krev Jeruzaléma vyplákne z něho v duchu soudu a v duchu horlivosti.

5. A stvoří Hospodin nad každým obydlím hory Sion, a nad každým shromážděním jejím oblak ve dne, a dým a blesk plápolajícího ohně v noci; nebo nad všecku slávu *bude* zastření.

6. A bude * stánkem k zastěňování ve dne před horkem, a za útočiště a skryšiči před přivalem a deštěm. *k.25,4,5.

KAPITOLA V.

Prorok i pod podobanstvím vinice, 7. i sjevnými slovy, bojné opatření církve Izraelské ukazuje; též nevědomost a těžké hříchy jejich, 24. ano i strašlivou pomstu proti nim osvědčuje.

Zpívati již budu milému svému píseň milého svého o * vinici jeho: Vinici má milý můj na vrchu úrodném.

*Zalm.80,9. Jer.2,21. Mat.21,33. Mark.12,1. Luk.20,9.

2. Kterouž ohradil, a kamení z ní vybral, a vysadil ji vinným kmenem výborným, a ustavěl věži u prostřed ní, také i přes udělal v ní, a očekával, aby nesla hrozny, ale vydala plané víno.

3. Nyní tedy, obyvatelé Jeruzalémští a muži Judští, suďte medle mezi mnou a vinicí mou.

4. Což ještě činěno býti mělo vinici mé, ještě bych jí neučinil? Proč, když jsem očekával, aby nesla hrozny, plodila plané víno?

5. A protož oznámím vám, co já učiním vinici své: Odejmu plot její, a při-

jde na spuštění; rozbořím hradbu její, i přijde na pošlapání.

6. Zapustím ji, nebude řezána, ani kopána, i vzroste na ní bodláčí a trní; oblakům také zapovím, aby nevydávali více na ni deště.

7. Vinice * zajisté Hospodina zástupův dům Izraelský jest, a muži Judští révové milí jemu. Očekával pak soudu, † a aj, nátisk; spravedlnosti, a aj, křik.

*Zalm.80,9. †Lm.3,5.

8. Běda vám, * kteříž připojujete dům k domu, a pole s polem spojujete, tak že místa *jiným* není, jako byste sami rozsazeni byli k přebývání u prostřed země. *Mich.2,2.

9. V uši mé *řekl* Hospodin zástupův: Jistě žeť domové mnozí zpustnou, veliči a krásní bez obyvatele budou.

10. Nadto * deset dílců viničných vydá láhvičce jednu, a semena chomer vydá efi. *Agg.1,11; 2,17.

11. Běda těm, kteříž ráno vstávajíce, chodí po opilství, a trvají při tom do večera, až je víno i rozpaluje.

12. A harfa, loutna a buben, a píšťalka, a víno bývá na hodech jejich; na skutky pak Hospodinovy nehledí, a díla rukou jeho nespátřují.

13. Protož v zajetí půjde lid můj, nebo jest bez umění; a slavní jeho *budou* hladoviti, a množství jeho žizní usvadne.

14. Pročež rozšířilo i peklo hrdlo své, a rozedřelo nad míru ústa svá, i stoupí *do něho* slavní její a množství její, i hluk její, i ti, kteříž se veselí v ní.

15. A tak * sehnut bude člověk, a ponížen muž, a oči pyšných sníženy budou. *k.2,11.

16. Hospodin pak zástupův vyvýšen bude v soudu, a Bůh silný a svatý ukáže se svatý v spravedlnosti.

17. I pásti se budou beránkové podlé obyčejě svého, a ostatky těch tučných, navrátice se, jísti budou.

18. Běda těm, kteříž * táhnou nepravost za provazy marnosti, a jako provazem u vozu hřích; *Zalm.10,2.

19. Kteríž říkají: Nechat * pospišii, a nemešká dílem svým, abychom viděli, a nechat se přiblíží, a přijde rada *toho* Svatého Izraelského, abychom zvěděli. *Jer.17,15. 2Pet.3,3.

20. Běda těm, kteříž říkají * zlému dobré, a dobrému zlé, kladouce † tmu za

světlo, a světlo za tmou, pokládající hořké za sladké, a sladké za hořké.

^{*Amos.5,7; 6,12. †Job.17,12.}

21. Běda těm, kteříž jsou * moudří sami u sebe, a vedlé zdání svého opatrní.

^{*Přil.3,7. Řim.12,16.}

22. Běda * těm, kteříž jsou silní ku pití vlna, a muži udatní k smíšení nápoje opojného;

^{*v.11.}

23. Kteríž ospravedlňují * bezbožného pro dary, spravedlnost pak spravedlivých odjímají od nich.

^{*Přil.17,15.}

24. Z té příčiny, jakož plamen ohně zřítá strniště, a plevy plamen v nic obrací, tak kofen jejich bude jako shnilina, a květ jejich jako prach vzejde; nebo * zavrhlí zákon Hospodina zástupů, a řečí svatého Izraelského pohrdli.^{*k.1,4.}

25. Pročež rozpálil se prehlivostí Hospodin na lid svůj, a vztáhn ruku svou na něj, porazil jej, tak že se hory zatřásly, a těla mrtvá jejich jako hnůj u prostřed ulic. V tom však ve všem neodvrátila se prehlivost jeho, ale předce ruka jeho jest vztažena.

26. Nebo vyzdvihne korouhev národu dalekému, a zahvzdne naň od končin země, a aj, rychle a prudce přijde.

27. Žádného ustalého ani klesajícího nebude mezi nimi; nebude dřímati ani spáti, aniž se rozepne pás bedr jeho, aniž se strhá fermen obuvi jeho.

28. Střely jeho ostré, a všechna lučiště jeho natažena; kopyta koňů jeho jako škřemen souzena budou, a kola jeho jako vichřice.

29. Řvání jeho jako řvání lva, a řvání bude jako lvičata; a mumlati bude, a pochytí loupež a uteče, aniž bude, kdo by vyděl.

30. A zvučeti bude nad ním v ten den, jako zvučí moře. Tehdy pohledíme na zemi, a aj, * mrákota a úzkost; nebo se i světlo zatmí při pohubení jejím.^{*k.8,22.}

KAPITOLA VI.

Vidění proroka ukázané 5. Uleknutí se jeho, 8. a od Boha k lidu zlosti zaslepenému a zarytému, Judskému, jeho posláni.

Léta, kteréhož umřel král Uziáš, viděl jsem * Pána sedícího na trůnu vysokém a vyzdvihženém, a podolek jeho naplňoval chrám.^{*2Mojš.24,10.}

2. Serafinové stáli nad ním. Šest křidel měl každý z nich: * dvěma zakrýval tvář svou, a dvěma přikrýval nohy své, a dvěma létal.^{*2Mojš.3,6.}

3. A * volal jeden k druhému, říkáje: Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná * jest všechna země slávy jeho.

^{*Zalm.72,19. †Abak.3,3.}

4. A pohnuly se podvoje veřeji od hlasy volajícího, a dům * plný byl dymu.

^{*Ezech.10,4.}

5. I řekl jsem: Běda mně, již zahynu, proto že jsem člověk poškrvněné rty maje, k tomu u prostřed lidu rty poškrvněné majícího bydlím, a že krále Hospodina zástupů viděly oči mé.

6. I přiletěl ke mně jeden z serafinů, maje v ruce své uhel řefavý, kleštěmi vzaty z oltáře,

7. A dotekl se úst mých, a řekl: Aj hle, dotekl se uhel tento úst tvých; nebo odešla nepravost tvá, a hřích tvůj shlazen jest.

8. Potom slyšel jsem hlas Pána řkoucího: Koho pošli? A kdo nám půjde? I řekl jsem: Aj já, pošli mne.

9. On pak řekl: Jdi, a rei lidu tomu: Slyšte * slyšice, a nerozumějte, a hledte hledice, a nepoznávejte.

^{*Mat.13,13,14. Skutk.28,26. Řim.11,8.}

10. Zatvrd srdce lidu toho, a uši jeho zacep, a oči jeho zavři, aby neviděl očima svýma, a ušima svýma neslyšel, a srdcem svým nerozuměl, a neobrátil se, a nebyl uzdraven.

11. A když jsem řekl: Až dokud, Pane? i odpověděl: Dokudž nezpustnou města, tak aby nebylo žádného obyva tele, a domové, aby nebylo v nich žádného člověka, a země docela nezpustne,

12. A nevzdálí Hospodin všelikého člověka, a nebude dokonalého zpuštění u prostřed země;

13. Dokudž ještě v ní nebude desateré zhouby, a teprv zkažena bude. Ale jakož ono jilmová, a jako doubi onoho náspu podporou jest, tak simě svatě jest podpora její.

KAPITOLA VII.

Oblehnutí Jeruzaléma, 3. zaslíbení o vysvobození jeho. 12. Tvrdost Achaova. 14. Světlé proroctví o Kristu Pánu, 16. a velikém zpuštění země Judské.

I stalo se za dnů Achasa syna Jotamova, syna Uziáše, krále Judského, * že přitáhl Rezin král Syrský, a Pekach syn Romeliáše, krále Izraelského, k Jeruzalému, aby bojoval proti němu, ale nemohl ho dobytí.^{*2Kra.1,16,5.}

2. I oznámeno jest domu Davidovu v tato slova: Spikla se země Syrská s Efraimem. Pročež pohnulo se srdce jeho, i

srdce lidu jeho, tak jako se pohybuje dříví v lese od větru.

3. Tedy řekl Hospodin Izaiášovi: Vyjdi nyní vstříc Achasovi, ty a Sear Jašub syn tvůj, až na konec struhy rybníka hořejšího, k silnici pole valcháfova,

4. A díš jemu: Šeť se, abys se nekomoutil. Neboj se, a srdce tvé nechať se neděsí dvou zbytků hlavní těch kouřících se, před rozpáleným hněvem Rezinovým s Syrskými, a syna Romeliášova,

5. Proto že zlou radu složili proti tobě Syrský, Efraim a syn Romeliášův, řkouce:

6. Táhněme proti zemi Judské, a vyležme ji, a odtrhněme ji k sobě, a ustavme krále u prostřed ní syna Tabealova.

7. Toto praví Panovník Hospodin: Nestaneť se a nebude toho.

8. Nebo hlava Syrské země jest Damašek, a hlava Damašku Rezin, a po šedesáti pěti letech potřin bude Efraim, tak že nebude lidem.

9. Mezi tím hlava Efraimova Samaří, a hlava Samaří syn Romeliášův. Jestliže nevěříte, jistě že neostojíte.

10. I mluvil ještě Hospodin k Achasovi, fka:

11. Požádej sobě znamení od Hospodina Boha svého, buď dole hluboko, aneb na hoře vysoko.

12. I řekl Achas: Nebudu prositi, aniž budu pokoušeti Hospodina.

13. Tedy řekl prorok: Slyšte nyní, dome Davidův, ještě-liž jest vám málo, lidem býti k obtížení, že i Bohu mému k obtížení jste?

14. Protož sám Pán dá vám znamení: Aj, * panna počne, a porodí syna, a nazvúve jméno jeho † Immanuel.

15. Máslo a med jísti bude, * až by uměl zavrci zlé, a vyvoliti dobré. ^{*Mat.1,23. Luk.1,31. †Isai.8,8.10. †Zid.5,14.}

16. Nýbrž * prvé než bude uměti dítě to zavrci zlé a vyvoliti dobré, opuštěna bude země, kteréž nenávidíš pro † dva krále její. ^{*K.8,4. †v.1.}

17. Na tebe pak přivede Hospodin, a na lid tvůj, i na dům otce tvého dny, jakýchž nebylo ode dne, * v němž odstoupil Efraim od Judy, a to skrze krále Assyrského. ^{*1.Kral.12,16.17.}

18. Nebo stane se v ten den, že pošepce Hospodin muchám, kteréž jsou při nejdalších řekách Egyptských, a vše-lám, kteréž jsou v zemi Assyrské.

19. I přijdou, a usadí se všickni ti v údolích pustých a v děrách skalních, i na všech chrastinách i na všech stromích užitečných.

20. V ten den oholí Pán tou * břitvou najatou, (skrže ty, kteříž za řekou jsou, skrže krále Assyrského,) hlavu a vlasy noh, ano také i bradu do čista sholí. ^{*k.10,5.}

21. I bude tehdaž, že sotva člověk zachová kravičku neb dvě ovce,

22. Avšak pro množství mléka, kteréhož nadojí, * jísti bude máslo. Máslo zajisté a med jísti bude, kdožkoli v zemi bude zanechán. ^{*v.15.}

23. Bude také v ten čas, že každé místo, na němž jest tisíc kmenů vinných za tisíc stříbrných, trním a hložími poroste.

24. S střelami a lučištěm tudy jíti musí; hložími zajisté a trním zaroste všecka země.

25. Všecky pak hory, kteréž motykou kopány býti mohou, nebudou se báti hloží a trní; nebo budou za pastviště volům, a bravům ku pošlapání.

KAPITOLA VIII.

Ohlášení pomst Syrským, Izraelským, 8. i Judským. 9. Usilování nepřátel. 11. Napomenutí k doufání v Boha, 19. i dokládání se jeho ve všem.

I řekl mi Hospodin: Vezmi sobě knihu velikou, a napiš na ní písmem lidským: K rychlé kořisti pospíchá loupežník.

2. I vzal jsem sobě za svědky věrné Uriáše kněze, a Zachariáše syna Jebe-rechiášova.

3. V tom přistoupil jsem k prorokyni, kteráž počala, a porodila syna. I řekl mi Hospodin: Dej mu jméno: K rychlé kořisti pospíchá loupežník.

4. Nebo prvé než bude uměti dítě to volati: Otče můj, matko má, odejme zboží Damašské a loupeže Samařské lid krále Assyrského.

5. I to ještě mluvil Hospodin ke mně, fka:

6. Poněvadž pohrdl lid ten vodami Síloe tiše tekoucími, a raduje se z Rezina a syna Romeliášova,

7. Protož aj, Pán uvede na ně vody, řeky násilné a mnohé, totiž krále Assyrského, a všecku slávu jeho, tak že vystoupí ze všech toků svých, a půjde nad všecky břehy své.

8. Půjde i přes Judu, rozleje se a rozjede, až k hrdlu dosáhne, a roztažená

křídla jeho naplní širokost země tvé, * ó Immanueli. *k.7,14.

9. Puntujtež se lidé, však * potřini budete, (nýbrž pozorujte všickni v daleké zemi,) přepašte se, však potřini budete, přepašte se, však potřini budete.

*2Kra.19,21.

10. Vejděte v radu, a zrušena bude, mluve slovo, a neostojí; nebo s námi jest Bůh silný.

11. Tak zajisté mluvil Hospodin ke mně, ujav *me* za ruku, a dav mi výstrahu, abych nechodil cestou lidu tohoto, řka:

12. Neříkejte: Spuntování, když lid ten praví: Spuntování; aniž se jako oni strachujete, nerci-li, abyste se děsiti měli.

13. Hospodina zástupů samého posvěcujte; on *budí* bázeň vaši i strach váš.

14. A buďtež *vám* i svatyní, kamenem pak * urážky a skalou pádu oběma domům Izraelským, osídlem a léčkou i obyvatelům Jeruzalémským.

*Luk.2,34. Řim.9,33. 1 Petr.2,6.

15. I urazí se o to mnozí, a padnou, a potřini budou, aneb zapletouce se, popadeni budou.

16. Zavaž osvědčení, zapečeť zákon mezi učedníky mými.

17. Pročez očekávati budu na Hospodina, kterýž skryl tvář svou od domu Jákobova; na něj, pravím, čekati budu.

18. Aj, já a dívky, * kteréž mi dal Hospodin, na znamení a zázraky v Izraeli od Hospodina zástupů, kterýž přebývá na hoře Sion. *Zid.2,13.

19. Jestliže by vám pak řekli: Dotazujte se na hadačích a * věštcích, kteříž šepci a šveholi, *rcete*: Nemá-liž se lid na Bohu svém dotazovati? K mrtvým-liž místo živých *má* se utíkati? *3Moja.19,31.

20. K zákonu a svědectví! Pakli nechťi, nechat mluví vedlé slova toho, v němž není žádné záře,

21. Až by *každý* toulati se musil, zbdovaný jsa a * hladovitý. I stane se, že se bude, hladovitý jsa, sám v sobě zlobiti, a zlořečiti králi svému a Bohu svému, buď že zhřůu pohledí, *Zalm.59,16.

22. Buď že na zemi popatří, a aj, všudy ssoužení a tma, mrákota, bída i nátiak v temnostech.

KAPITOLA IX.

Počítání pobožných. 6. Prorokství o narození Krista Pána. 8. Pomsta proti demeteru pokolení Izraelského.

A však ne tak obklíčí * mrákota té se-

mě, kteráž ssoužena bude, jako když se ponejprv nepřítel dotkl země Zabulon a země Neftalim, ani jako potom, když více obtíží, naproti mofi, při Jordánu Galilei lidnou. *k.42,7. Mat.4,15. Luk.1,79.

2. Nebo lid tento chodě v temnostech, uzří světlo veliké, a bydlícím v zemi stínu smrti světlo zastkví se.

3. Rozmnožil jsi tento národ, ale nezveličils veselé. A však veseliti se budou před tebou, tak jako se veselí ve žni, jako * se radují, když dělí kořisti,

*Zalm.65,14.

4. Když jho břemene jeho a prut ramene jeho, hřl násilníka jeho polámeš, jako za dnů Madianských,

5. Kdyžto všickni bojovníci předěšeni, a roucha ve krvi zbrocena, ano což hořeti mohli, i ohněm spáleno.

6. Nebo * dítě narodilo se nám, † syn dán jest nám, i buďe knížetství na rameni jeho, a nazváno bude jméno jeho: Předivný **, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kntže pokoje.

*Luk.1,31 násl. †Jan.3,16. **Soud.13,18.

7. K * rozmnožování pak toho knížetství a pokoje, *jemuž* nebude konce, *sedne* na stoličce Davidově, a na království jeho, až je i v řád uvede, a utvrdí v soudu a v spravedlnosti, od tohoto času až na věky. Horlivost Hospodina zástupů to učiní. *Luk.1,32.

8. Slovo poslal Pán Jákobovi, a padlo v Izraeli.

9. A zvít všecken lid, Efraim, i obyvatelé Samarští, *kteříž* v pyše a vysokomyslnosti srdce říkají:

10. Padly cihly, ale *my* tesaným kamenem stavěti budeme; planí fíkové podřati jsou, a *my* to v cedry směníme.

11. Ale zvýší Hospodin protivníky Rezinovy nad něj, a nepřátely jeho svolá,

12. Syrské po předu, a Filistinské po zadu. I budou žráti Izraele celými ústy, aniž ve všem tom odvrátí se prehlivost jeho, ale * ruka jeho předce *bude* vztažená. *k.5,25; 10,4.

13. Protože se lid ten nenavrací k tomu, kterýž jej bije, a Hospodina zástupů nehledají,

14. Protož * odetne Hospodin od Izraele † hlavu i ocas, ratolest i síti jednoho dne. *k.10,33. †k.19,15.

15. (Stařec a vzácny člověk, onť jest hlava, prorok pak, kterýž učí lži, onť jest ocas.)

16. Nebo * vůdcové lidu tohoto jsou svůdcové, a kteříž se jim věsti dají, zhynuli. *k. 3, 12. Luk. 6, 39.

17. Protož z mládenců jeho nepotěší se Pán, a nad sirotky a vdovami jeho neslituje se; nebo všickni jsou pokrytci a zločinci, a každá ústa mluví neslechetnost. Aníž * ve všem tom odvrátí se prchlivost jeho, ale předce ruka jeho bude vztažená. *k. 5, 25; 10, 4.

18. Nebo roznícena jsouc jako oheň bezbožnost, bodláčí a trní páli, potom zapálí i houště lesu; pročež rozptýleni budou jako dým u povětri.

19. Pro hněv Hospodina zástupů zatmí se země, a ten lid bude jako pokrm ohně. Žádný ani bratra svého šanovati nebude,

20. Ale krájeje *sobě* po pravé straně, však lačněti bude, a zřiraje po levé, však nenasytí se. Jeden každý maso ramene svého žráti bude,

21. Manasses Efraima a Efraim Manasses, oba *pak* spolu proti Judovi *budou*. Ve všem tom *však* * neodvrátí se prchlivost jeho, ale předce ruka jeho *bude* vztažená. *v. 12, 17; k. 5, 25; 10, 4.

KAPITOLA X.

Pohrůška proti nepravým soudcům, 5. a Assyřským. 20. Prorocství o obrácení se ostatků z Izraele. 24. Potěšení Jeruzalémských, a ubezpečení jich před Assyřskými.

Běda těm, kteříž * ustanovují práva nepravá, a spisovatelům, kteříž těžkosti spisují, *Mat. 23, 14.

2. Aby odstrkovali nuzné od soudu, a vydírali spravedlnost chudých lidu mého, vdovy aby byly kořist jejich, a sirotky aby loupili.

3. I což učiníte v den navštívení a zpuštění, kteráž zdaleka přijde? K komu se o pomoc utečete? A kde zanecháte slávy své,

4. By nemusila skloniti se mezi vězni, a mezi zbitými klesnouti? Ve všem tom neodvrátí * se prchlivost jeho, ale předce ruka jeho *bude* vztažená. *k. 9, 21.

5. Běda Assurovi, * metle hněvu mého, ačkoli hůl rozhněvání mého jest v ruce jeho, *k. 7, 20.

6. A na národ ošemetný pošli jej, a o lidu hněvu mého přikáží jemu, aby směle bral kořisti, a loupil bez milosti, a položil jej v pošlapání jako bláto na ulicích.

7. Ale on ne tak se bude domnívati, ani srdce jeho tak mysliti bude; nebo

srdce jeho jest hubiti a pléniti národy mnohé.

8. Nebo řekne: * Zdalíž knížata má nejsou také i králové? *2 Kr. 4, 18, 24.

9. Zdalíž jako Charkemis není Chalno? Zdali není jako Arfad Emat? Zdali není jako Damašek Samaří?

10. Jakož * nalezla ruka má království bohů, ješto rytiny jejich byly nad Jeruzalémských a Samařských, *k. 19, 1; 36, 18; 37, 11.

11. Zdalíž jako jsem učinil Samaří a modlám jeho, tak neučiním Jeruzalému a obrazům jeho?

12. I stanef se, když dokoná Pán všechno dílo své na hoře Sion a v Jeruzalémě, že navštívím ovoce pyšného srdce krále Assyřského, a nádhernost vysokých očí jeho.

13. Nebo řekne: * V síle ruky své to jsem vykonal, a v moudrosti své; nebo jsem rozumný byl, a odjal jsem meze národů, a poklady jejich jsem vzebral, a strhl jsem *dolů*, jako mocný, obyvatele. *k. 36, 2 Kr. 18, 19 násl.

14. Anobřž jako hnízdo nalezla ruka má zboží národů, a jako zbirána bývají vejce opuštěná, tak všecku zemi já jsem sebral, aníž byl, kdo by křídlem hnul, aneb otevřel ústa a siptěl.

15. Zdalíž se bude sekera velebiti nad toho, kdož ní seká? Zdalíž se hrdnositi bude pila nad toho, kdož ní tře? Jako by se zpínala metla proti tomu, kdož by ji zdvihl; jako by se chlubila hůl, že není dřevem.

16. Protož pošle Pán, Hospodin zástupů, na vytylé jeho vyzáblost, a po zpodku slávu jeho prudce zapálí, jako silný oheň.

17. Nebo světlo Izraelovo bude ohněm, a Svátý jeho plamenem, i spálí a sžije trní i bodláčí jeho jednoho dne.

18. Těž spanilost lesu jeho, i úrodných polí jeho, od duše až do těla, všecko vyhubí. I stane se, že předěšený jsa, bude utíkati.

19. A pozůstalého dříví lesu jeho *malý* počet bude, tak že by je mohlo dítě popsati.

20. I stane se v ten den, nebudou více ostatkové Izraelští a pozůstalí z domu Jákobova zpolehati na toho, kdož je tepe, ale zpolehati budou na Hospodina, Svátého Izraelského v pravdě.

21. Ostatkové obrátí se, ostatkové Já

kobovi k Bohu silnému, reku udatnému.

22. Nebo byt bylo * lidu tvého, Izraeli, jako písku mořského, ostatkové jeho obrátí se. Pohubení uložené rozhodní spravedlnost. *Ozeáš.1,10.

23. Pohubení, * pravím, a to jisté, Pán, Hospodin zástupů, učiní u prostřed vsí této země. *k.28,22.

24. Protož takto praví Pán, Hospodin zástupů: Neboj se Assyrského, lidé můj, kterýž přebýváš na Sionu. Prutem umrská tě, a holí svou opráhne na tebe na cestě Egyptské.

25. Po maličkém * zajisté času dokoná se hněv a prohlivost má k vyhlazení jich. *Zalm.30,6.

26. Nebo vzbudí na něj Hospodin zástupů bič, jako porážku Madianských na skále Goréb, a jakož pozdvihl holi své na moře, tak jí pozdvihne na něj, na cestě Egyptské.

27. I stane se v ten den, že slozeno bude břímě jeho s ramene tvého, a jeho s šíje tvé, nýbrž zkaženo bude jeho od přítomnosti pomazaného.

28. Přitáhne do Aiat, přejde * přes Migron, v Michmas † složí nádobí svá.

29. Projdou průchod, v Gabaa budou mítí hospodu k přenocování; ulekne se Báma, Gabaa Saulovo uteče. *1Sam.14,2. †k.13,11.

30. Nafíkej hlasem svým, město Galim, ať se slyší v Lais: Ach, ubohá Anatot.

31. Pohne se Madmena, obyvatelé Gábim schopí se.

32. Ještě téhož dne zastavě se v Nobe, pohrozí rukou svou hoře dcery Sionské, pahrbku Jeruzalémskému.

33. Aj, Panovník Hospodin * zástupů oklestí vsí silou ratolestí, ty pak, kteříž jsou vysokého zrostu, podetne; i budou vysocí sníženi. *k.9,14.

34. Vyseká též houšť lesů sekerou, i Libán od velikomocného padne.

KAPITOLA XI.

Z kterého kmene pojiti měl Kristus, 6. jaké království jeho. 10. Povolání pohánů, 12. shromáždění ostatků z Izraele.

Ale vyjdet * prutek z † pařezu Izai, a výstřelek z kořenů jeho vyroste, a ovoce ponese. *k.4,2. †Mat.1,6. Řim.15,12.

2. Na němž odpočine Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch

radý a síly, Duch umění a bázně Hospodinovy.

3. A bude stížitelný v bázni Hospodinově, a nebudeť podlé vidění očí svých souditi, ani podlé slyšení uší svých trestati.

4. Ale * souditi bude chudé podlé spravedlnosti, a v pravosti trestati tiché v zemi. Bíti zajisté bude zemi holí úst svých, a † duchem rtů svých zabije bezbožného. *Mich.4,3. †Izai.49,2.

5. Nebo spravedlnost bude pasem bedr jeho, a pravda přepásáním ledví jeho.

6. I bude bydliť * vlk s beránkem a pardus s kozlátkem ležeti; telikéž tele a lvíče i krmný dobytek spolu budou, a malé pacholátko je povede. *k.65,25.

7. Také i kráva a nedvědice spolu pásti se budou, a plod jejich spolu ležeti, lev pak jako vůl plevy jisti bude.

8. A lýtý had nad děrou pohrávati bude s dítětem proti poživajcím, a to, kteréž ostaveno jest, směle sáhne rukou svou do díry bazališkovy.

9. Neuškodí, aniž zahubí na vsi mé hoře svatě; nebo země naplněna bude známostí Hospodina, tak jako vodami moře naplněno jest.

10. A budeť v ten den, že na * kořen Izai, kterýž stane za korouhev národům, pohané pilně ptáti se budou; nebo † odpočívání jeho bude slavné. *Řim.15,12. †Mat.11,29.

11. I bude v ten den, že přičiní Pán po druhé ruky své, aby shledal ostatky lidu svého, což jich zanecháno bude od Assura, a od Egypta, a od Patros, a od Chus, a od Elam, a od Sinear, a od Emat, a od ostrovů mořských.

12. A vyzdvihne korouhev mezi pohany, a sběře zahnané Izraelské, a rozptýlené Judovy * shromáždí ode čtyř stran země. *Mat.15,24. Jan.10,16.

13. I přestane nenávisť Efraimova, a nepřátelé Judovi vyhlazení budou. Efraim nebude nenáviděti Judy, a Juda nebude ssuzovati Efraima,

14. Ale vletí na rameno Filistinských k západu, a spolu lupiti budou národy východní. Na Idumejské a Moábské sáhnou rukou svou, a synové Ammon poslouchati jich budou.

15. Zkazi též Hospodin zátoku moře Egyptského, a vztáhne ruku svou na řeku v prudkosti větru svého, a rozrazi

ji na sedm potůčků, a učiní, aby je v obuvi přejítí mohli.

16. I bude silnice ostatkům lidu toho, kterýž zanechán bude od Assyřských, jako byla Izraelovi v ten den, když vycházel z země Egyptské.

KAPITOLA XII.

Prosvětí o způsobu Kristem Pánem vykoupěných, kteříž měli Boha z téhož vykoupěni slaviti, 3. vody živé daru Ducha svatého z Krista vžítí, 4. a sebe vespolek k chvále Boží pobízeti.

I diš v ten den: Oslavovati tě budu, Hospodine, proto že byv hněviv na mne, odvrátil jsi prechlivost svou, a utěšil jsi mne.

2. Aj, Bůh silný spasení mé, doufati budu, a nebudu se strašiti; nebo * síla má a spásení mé *jest* Bůh Hospodin. ^{*2 Mojs. 15, 2.}

3. I budete vžítí vody s radostí z studnic toho spasení,

4. A řeknete v ten den: * Oslavujte Hospodina, vzývejte jméno jeho, známé činite mezi lidmi skutky jeho, připomínejte, že vyvýšené *jest* jméno jeho. ^{*1 Par. 16, 8. Zalm. 105, 1.}

5. Žalmy * zpívejte Hospodinu, nebo veliké věci učinil; a to známé buď po vší zemi. ^{*Zalm. 47, 7.}

6. Prokřikni a zpívej, obyvatelkyně Sionská, nebo veliký *jest* u prostřed tebe Svatý Izraelský.

KAPITOLA XIII.

Prosvětí o vyvrácení Babylona, kděť nejdříve Boží hlas, jiných národů proti němu ponoukající, 6. za tím skutky těch proti němu svolaných prorok pokládá.

Břimě Babylona, kteréž viděl Izaiáš syn Amosův.

2. Na hoře vysoké vyzdvihněte korouhev, povyšte hlasu k nim, dejte návštěi rukou, ať vejdou do bran knížecích.

3. Já jsem přikázal posvěceným svým, povolal jsem také i udatných reků svých k *vykonání* hněvu svého, veselících se z vyvýšení mého.

4. Hlas množství na horách, jakožto lidu mnohého, hlas a zvuk království a národů shromážděných: Hospodin zástupů sbírá vojsko k válce.

5. Táhnou z země daleké od končin nebes, Hospodin a osudí prechlivosti jeho, aby poplénl všecku zemi.

6. Kvělte, nebo blízko *jest* den Hospodinův, jako zpuštění od Všemohoucího přijde.

7. A protož všeliké ruce oslábnu, a všeliké srdce člověka rozplyne se.

8. I budou předěšení, svírání a bolesti je zachvátí, jako * rodička stonati budou; každý nad bližním svým užasne se, tváře jejich k plameni podobné budou. ^{*k. 21, 2. Jer. 4, 31; 22, 23.}

9. Aj, den Hospodinův přichází přísný, a zřítivost a rozpálení hněvu, aby obrátil tu zemi v poušť, a hříšníky její z ní vyhladil.

10. Nebo * hvězdy nebeské a planěty jejich nedopustí svítiti světlu svému; zatmí se slunce při vycházení svém, a měsíc nevydá světla svého. ^{*Job 9, 9. Mat. 24, 29. Luk. 21, 25.}

11. A navštívím na okršlku země zlost, a na bezbožných nepravost jejich; a káži přestati pyše pyšných, a vysokomyslnost tyranů snížím.

12. Způsobím to, že dražší bude člověk nad zlato čisté, člověk, pravím, nad zlato z Ofir.

13. Z té příčiny zatřesu nebesy, a pohne se země z místa svého, v prechlivosti Hospodina zástupů, a ve dni rozpálení hněvu jeho.

14. I bude jako srna zplašená, a jako stádo, když není, kdo by je shromáždil; jedenkaždý k lidu svému se obrátí, a každý do země své uteče.

15. Kdožkoli nalezen bude, bude proboden, a kteříž by se koli shlukli, od meče padnou.

16. Nadto * i dítky jejich rozrážiny budou před očima jejich, domové jejich zloupění, a ženy jejich poškvrněny. ^{*Zalm. 137, 9.}

17. Aj, já vzbudím proti nim Médské, kteříž sobě stříbra nebudou vžítí, a v zlatě nebudou se kochati,

18. Ale z luků dítky rozrážeti, aniž se nad * plodem života slitují, aniž synům odpustí oko jejich. ^{*v. 16.}

19. I budeť Babylon, *někdy* ozdoba království a okrasa důstojnosti Kaldejské, podobný podvrácené Sodomě a Gomoře.

20. Nebudou se v něm osazovati na věky, ani bydleti od pokolení až do pokolení; aniž rozbije tam stanu svého Arab, ani pastýři tam odpočívati budou.

21. Ale litá zvěř tam odpočívati bude, a domové jejich šelmami naplněni budou; bydleti budou tam i sovy, a přisěry tam skákati budou.

22. Ozývati se také budou sobě hrozně potvory na palácích jejich, a draci na hradích rozkošných. A * blizkot jest, že přijde čas jeho, a dnové jeho prodlévati nebudou. *v.8.

KAPITOLA XIV.

Proroctví o vysvobození lidu Božho z Babylona. 3. triumfu nad králem Babylonským. 21. vyhlášení potomků jeho, 24. o zhoubě Assyrských, 28. i Filistinských.

Nebo slituje se Hospodin nad Jákobem, a vyvolí zase Izraele, a dá jim odpočívání v zemi jejich; a připojí se k nim cizozemec, a přidržeti se budou domu Jákobova.

2. Nebo pojmu ty národy, a přivedou je k místu svému, i uvedou je v dědictví dům Izraelský v zemi Hospodinově, za služebníky a za děvky; a jímají budou ty, kteříž je zjmali, a panovati budou nad násilníky svými.

3. I stanet se v ten den, v němž tobě odpočívání dá Hospodin od těžkosti tvé a strachu tvého, a od poroby těžké, v kterouž jsi byl podroben,

4. Že uživeš přísloví tohoto o králi Babylonském, a řekneš: Aj, jak * přestal násilník! Přestalo dychtění po zlatě.

*k.9.4.
5. Potřáskal * Hospodin hůl bezbožných, prut panujících, *Zalm.125,3.

6. Mrskajícího lidi v prchlivosti mrskáním ustavičným, panujícího v hněvé nad národy, kteříž ssuzování bývali bez litosti.

7. Odpočívá, jest v * pokoji všechna země, zvučně prozpěvují. *Abak.2,20.

8. I jedloví veselí se nad tebou, i cedroví Libánské, řkouce: Jakž jsi klesl, nepovstal, kdo by nás podtínal.

9. I peklo zespod zbourilo se pro tebe, k vyjití vstříchajícímu tobě vzbudilo pro tě mrtvé, všechna knížata země; kázalo vyvstati z stolic jejich i všechném králům národů.

10. Všickni tito odpovídajíce, mluví tobě: Což ty také jsi zemdlen jako i my, a námi podobný učiněn?

11. Svěřen jest do pekla pycha tvá, hudebných nástrojů tvých; moli tobě, aby se posud destláno, a červi je přikrývají.

12. Jakž to, že jsi * spadl s nebe, ó luciferu vycházející? Poražen jsi až na zem, jestos zemdlíval národy.

*Mat.11,23. Luk.1,51.
13. Věšák jsi ty říkával v srdci svém: Vstoupím * do nebe, nad hvězdy Boha svého vyvýším stolicí svou, a posadím

se na hoře shromáždění + k straně půlnoční. *2 Tes.2,4. +Zalm.48,3.

14. Vstoupím nad výsosti oblaku, budu rovný Nejvyššímu.

15. A ty pak stržen jsi až do pekla, pryč na * stranu do jámy. *k.30,33.

16. Ti, kdož tě uzří, za tebou se ohledati, a tebe spatřovati budou, řikajíce: To-liž jest ten muž, kterýž nepokojil zemi, a pohyboval královstvími,

17. Obracel jako v pustinu okrásek země, a města jeho bořil, vězňů svých nepropouštěl domů?

18. Všickni králové národů, což jich koli bylo, pochováni slavně doma jeden každý z nich;

19. Ty pak zavržen jsi od hrobu svého jako ratolest ohyzná, a roucho zbitých, ukrutně zraněných, kteříž se dostávají do jámy * mezi kamení, a jako mrcha pošlapaná. *2 Sam.18,17.

20. Nebudeš k oněmno v pohřbu příúčastněn, nebo jsi poplénil zemi svou, lid svůj jsi pomordoval; nebudeš připomínáno na věky * simě zlostníků. *k.1,4.

21. Připravte se k z mordování synů jeho pro nepravosti otců jejich, aby nepovstali, a dědičně nenjali země, a ne naplnili svrchku okrášku zemského městy.

22. Nebo povstanu proti nim, praví Hospodin zástupů, a zahladím jméno Babylona i ostatky syna i vnuka, praví Hospodin.

23. A obrátím jej v dědictví bukačů, a v jezera vod, a vymetu jej pometlem zahynutí, praví Hospodin zástupů.

24. Přisáhl Hospodin zástupů, řka: Jistě že jakž jsem myslil, tak * bude, a jakž jsem uložil, stane se, *1 Sam.2,3.

25. Že potru Assyrského v zemi své, a na horách svých pošlapám jej, a odejde z nich jeho, břímě také jeho s ramente jejich snato bude.

26. Toť jest ta rada, kteráž zavřina jest o vši tě zemi, a to jest ta ruka vztažená proti všechném těm národům.

27. Poněvadž pak Hospodin zástupů usoudil, kdo to tedy zruší? A ruku jeho vztaženou kdo odvrátí?

28. Léta kteréhož * umřel král Achas, stalo se proroctví toto: *2 Par.28,27.

29. Neraduj * se všechna ty země Filistinská, že zlámán jest prut toho, kterýž tě mrskal; nebo z plemene hadiho

vyjde bazališkus, jehož plod *bude* drak ohnivý létající. ^{*Jer.47,1.}

30. I budou se pásti prvorození chudých, a nuzní bezpečně odpočívati budou; kořen pak tvůj umořím hladem, a ostatky tvé zmurduje.

31. Kvěl, ó bráno, křič město, již jsi rozplynula se všecka ty země Filistinská; nebo od půlnoci oheň přijde, a nič bude, kdo by stranil z obcí jeho.

32. Co pak odpovědí poslové národů? *To, že* Hospodin * upevnil Sion, v němž útočiště mají chudí z lidu jeho. ^{*Zalm.37,1.5; 102,17.}

KAPITOLA XV.

Prorocství o zkažení Moábské země.

Bráně Moábských. Když v noci Ar Moábské popléněno a zkaženo bude, když i Kir Moábské v noci popléněno a zkaženo bude,

2. Vstupí do Baít, a do Dibon a do Bamot s pláčem, nad Nébo a nad Medaba Moáb kvíliti bude, * na všech hlavách jeho bude lysina, a každá brada oholená bude. ^{*Jer.48,37.}

3. Na ulicích jeho přepaší se žíní, na střechách jeho i na rynecích jeho každý kvíliti bude, s pláčem se vraceje.

4. A křičeti bude Ezebon * a Eleale, až v Jasa slyšán bude hlas jejich, nýbrž i zbrojní Moábští křičeti budou. Duše každého z nich žalostiti bude, a řekne: ^{*4 Mojs.21,23,26.}

5. Srdce mé * řve nad Moábem a pevnostmi jeho, až *slyšeti* v Ségor, jako jalovice tříletá; nebo cestou Luchitskou s pláčem půjde, a kudyž se chodí k Choronaim, křik hrozný vydávati budou, ^{*Jer.48,34,36.}

6. Proto že vody Nimrim vymizejí, že uschne bylina, usvadne tráva, a niž co zeleného bude.

7. A protož zboží nachované a statky jejich odnesou ku potoku Arabim.

8. Nebo křik obejde vůkol meze Moábské, až do Eglaim kvilení jeho, a až do Beer Elim kvilení jeho,

9. Poněvadž i vody Dimon naplněny budou krví. Přidám zajisté Dimonu přídavků, a pošli na ty, kteříž ujdou z Moábských, lvy, i na pozůstalé v té zemi.

KAPITOLA XVI.

Naopomenuti Moábských, aby v poddanosti domu Davida zůstávali, 3. a přivítání byli. 6. Osvědčení pychy jejich i nastávajících Božích tréstant.

Pošlete beránky * panovníku země, po-

čnouc od Sela až do pouště, k hoře dcery Sionské. ^{*2Sam.8,2.}

2. Sic jinak bude *Moáb* jako pták místa nemající, a s hnízda sehnáný; budou dcery Moábské při brodech Arnon.

3. Svolej radu, učíš soud, připrav stín svůj u prostřed poledne jako noc; skrej vyhnané, místa nemajícího nevyzrazuj.

4. Nechat u tebe pobudou vyhnaní moji, ó Moábe, buď skryší jejich před zhoubcím; nebo přestane násilník, přestane zhoubee, pošlapávající vyhlazen bude z země.

5. A upevněn bude milosrdenstvím trůn, a seděti bude na něm stále v stánku Davidovu * ten, kterýž by soudil a vyhledával soudu a pospíchal k spravedlnosti. ^{*k.9,6,7.}

6. *Ale* slychalif jsme o * pyše Moábově, že velmi pyšný jest, o pyše jeho, a chloubě jeho i sponzení se jeho, *ale* nepřijdou k vykonání myšlenky jeho. ^{*Jer.48,29. Sof.2,8.}

7. Protož kvíliti bude Moáb před Moábem, jeden každý kvíliti bude; nad grunty Kirchareset úpěti budete, a říkati: Již jsou zkaženi.

8. Nýbrž i réví Ezebon usvadlo, i viní kmenové Sibma. Páni národů potřeli výborné réví jeho, kteréž až do Jazer dosahalo, a bylo se rozšířilo při poušti; rozvodové jeho rozložili se, a dosahali až za moře.

9. Protož pláči pro pláč Jazerských a pro vinici Sibma; svlažují tě slzami svými, ó Ezebon a Eleale, nebo provyskování nad ovocem tvým letním a nad žní tvou kleslo.

10. A přestalo * veselé a plésání nad polem úrodným, na vinicích se nezpívá, ani prokřikuje, vína v presích netlačí ten, kterýž tlačívá. Takž i já provyskování přestávám, ^{*k.9,3.}

11. Protože střeva má nad * Moábem jako harfa znějí, a vnitřnosti mé pro Kircheres. ^{*k.15,5. Jer.48,36.}

12. I stane se, když zřejmé bude, an ustává Moáb nad výsostmi, že vejde do svatyně své, aby se modlil, však nic nespraví.

13. Toť jest to slovo, kteréž mluvil Hospodin o Moábovi již dávno.

14. Nyní pak praví Hospodin, řka: Po třech letech, jakáž * jsou léta nájemníka, v potupu uvedena bude sláva Moábova se vším množstvím velikým, tak

že ostatkové jeho budou skrovni, přemaličci a mdlí. *k.21,16.

KAPITOLA XVII.

Proroctví proti Damašku a jiným městům Syráským, 4. i desateru pokolení Izraelskému, s Syráskými spuntovanému, 12. i Assyřským.

Břimě * Damašku. Aj, Damašek přestane býti městem, a bude hromadou rumu. *k.7,8.

2. Zpuštěná města Aroer pro stáda budou, a odpočívati tam budou, a nebude žádného, kdo by je strašil.

3. I bude odjata pevnost od Efraima, a království od Damašku i ostatků Syráských; jako i sláva synů Izraelských na nic přijdou, praví Hospodin zástupů.

4. I bude v ten den, že opadne sláva Jakobova, a tuk těla jeho vymizí.

5. Nebo bude *Assur* jako ten, jenž shromazduje ve zni obilí, a rámě jeho žne klasy, anobř bude jako ten, jenž zbírá klasy v údolí Refaim.

6. Paběrkové však zanechání v něm budou, jako po očesání olivy dvě neb tři olivky na vrchu větve, a čtyry neb pět na ratolestech jejich plodistvých, praví Hospodin Bůh Izraelský.

7. V ten den patřiti bude člověk k Učiniteli svému, a oči jeho k Svatému Izraelskému hleděti budou.

8. A nebude patřiti k oltářům, dílu rukou svých; ani k tomu, což učinili prstové jeho, hleděti bude, ani k hájům, ani k obrazům slunečným.

9. V ten den budou města síly jeho opuštěna jako chrastinka a růžka, kteráž opuštěna budou od synů Izraelských, i spustneš, ó země.

10. Nebos se zapomněla na Boha spasení svého, a na skálu síly své nezpomenułas. Protož *ačkoli* štěpy rozkošné štěpuješ, a kmen vinný přespólní sázíš,

11. V čas štěpování tvého *štípi*, aby rostlo, opatruješ, nýbrž téhož jitra o to, což seješ, aby se pučilo, pečuješ: v den však užítku odejde žoň, na žalost tvou přetěžkou.

12. Běda množství lidí mnohých, kteříž jako * zvuk mořský ječí, a hlúčicím národům, kteříž jako zvuk vod násilných hlúčí, *k.37,36.

13. Národům jako zvuk vod mnohých zučicím; nebo je *Bůh* okřikne. Pročež daleko utikati budou, a honěni budou jako plevy po vrších od větru, a jako cnumel od vichřice.

14. Nebo u * večer aj, předěšení, a než jitra přijde, anť ho není. Tent jest podíl těch, kteříž nás potlačují, a los těch, kteříž nás loupi. *k.37,36. 2 Kral.19,36.

KAPITOLA XVIII.

Proroctví proti Mouřenťm, 3. i Assyřkým, 7. a o vděčnosti lidu Božho.

Běda zemi zastěňující se křídly, kteráž jest při řekách země Mouřenťnské,

2. Posilající po moři posly, v nástrojích z síti po vodách, řka: Jděte, poslové rychlí, k národu rozptýlenému a zloupenému, k lidu hroznému zdávna i posavad, k národu všelijak potlačenému, jehož zemi řeky roztrhaly.

3. Všickni obyvatelé světa, a přebývající na zemi, když bude korouhev vzdvižena na horách, užříte, a když troubiti * se bude trubou, uslyšíte. *Jer.4,5; 6,1.

4. Nebo takto praví Hospodin ke mně: Spokojím se, a podívám z přibytku svého, a budu jako teplo vysušující po dešti, a jako oblak dešťový v čas horké žně.

5. Před vinobraním zajisté, když se vypučí pupenec, a květ vydá hrozen trpký, ještě rostoucí, tedy podřeže révičko noží, a rozvody odejme a zpodtlná.

6. I budou zanechání všickni spolu ptactvu z hor, a šelmám zemským, a bude na nich přes léto ptactvo, a všeliké šelmy zemské na nich přes zimu zůstanou.

7. V ten čas přinesen bude dar Hospodinu zástupů (*od lidu rozptýleného a zloupeného, od lidu hrozného zdávna i posavad, národu všelijak potlačeného, jehožto zemi řeky rozchvátaly,*) k místu jména Hospodina zástupů, hoře Sion.

KAPITOLA XIX.

Oblášení pomat Božích Egyptským, 18. proroctví o obrácení jich i jiných pohanů k Bohu.

Břimě Egyptských. Aj, Hospodin bére se na oblaku lehkém, a přitáhne na Egypt. I pohnou se modly Egyptské před tváří jeho, a srdce Egyptských rozplyne se u prostřed něho.

2. Nebo spustím Egyptské s Egyptskými, tak že bojovati budou jeden každý proti bratru svému, a přítel proti příteli svému, město proti městu, království proti království.

3. A na * nic přijde duch Egyptských u prostřed něho, a radu jeho sehlťim. I

raditi se budou modl a kouzelníků a zaklínačů a hadačů. ^{*k.8,10.}

4. Dám zajisté Egypt v ruku pánů ukrutných, a král přísný panovati bude nad nimi, praví Pán, Hospodin zástupů.

5. A vymizejí vody z moře, i řeka osákne a vyschne.

6. I vzdáli se řeky, opadnou a vyschnou potokové Egyptští, třeťi i rákosí usvadne.

7. Tráva okolo potoka a při pramenu potoka, i vše, což se seje při potoku, uschne, zmizí a ztratí se.

8. I budou žalostiti rybáři, a kviliti všickni, kteříž mečí do potoka udici; a kteříž rozstírají síti na vody, na nouzi přijdou.

9. Zahanbeni budou i ti, kteříž dělají věci lněné a hedbávné, a kteříž tkají kment.

10. Nebo síti jeho budou zkaženy, i všickni dělající rybníky pro ryby.

11. Jistě žet jsou blázni knížata Soan, moudrých rádců Faraonových rada zhlupěla. Jakž říkati můžete Faraonovi: Syn moudrých já jsem, syn králů starožitných?

12. Kdež jsou, kde ti moudří tvoji? Nechť oznámí nyní tobě, vědí-li, co uložil Hospodin zástupů o Egyptu.

13. Zbláznila se knížata Soan, podvedena jsou knížata Nof, svedli Egypt přednější v pokolení jeho.

14. Hospodin pustil mezi ně ducha závrativého, i spraví to, že zbloudí Egypt při všelikém předsevzetí svém, tak jako bloudí ožralec při vývratku svém.

15. Aníž bude dílo v Egyptě, kteréž by učinila hlava neb ocas, ratolest aneb síti.

16. V ten den bude Egypt podobný ženám; nebo strašiti se a děsiti bude před zdvižením ruky Hospodina zástupů, kterouž on zdvihne proti němu.

17. A budeť země Judská Egyptu k hrůzi; každý, kdož zpomene na ni, strašiti se bude, pro radu Hospodina zástupů, kterouž zavřel o něm.

18. V ten den bude pět měst v zemi Egyptské, mluvících jazykem Kananejským, a přísahajících skrze Hospodina zástupů, jedno pak nazváno bude město zpuštění.

19. V ten den bude oltář Hospodinův u prostřed země Egyptské, a sloup při pomezí jejím Hospodinu;

20. Bude, pravím, na znamení a na svědectví Hospodinu zástupů v zemi Egyptské. A když volati budou k Hospodinu příčinou těch, kteříž by je ssužovali, tedy pošle jim spasitele a kníže, i vysvobodí je.

21. I bude známý Hospodin Egyptským; nebo poznají Egyptští Hospodina v ten den, a ctíti jej budou oběťmi a dary, a činiti * budou sliby Hospodinu, i plniti. ^{*Kaz.5,4.}

22. A tak bítí bude Hospodin * Egypt, aby zbije, uzdravil jej; nebo obrátí se k Hospodinu, a on je vyslyší a uzdraví. ^{*Ozeáš.6,1,5.}

23. V ten den bude silnice z Egypta do Assyrie, i budou choditi Assyrští do Egypta, a Egyptští do Assyrie, a sloužití budou Egyptští s Assyrskými Hospodinu.

24. V ten den bude Izrael Egyptským a Assyrským jako třetí z nich, i budou požeňnani u prostřed země.

25. Nebo požeňná jim Hospodin zástupů, řka: Požeňnaný lid můj Egyptský, a dílo rukou mých Assur, i dědictví mé Izrael.

KAPITOLA XX.

Proctví o majetk Egyptských a Mouřeninů, 5. a k tema Judští proctví tohoto užití měli.

Léta, kteréhož přitáhl * Tartan do Azotu, poslán jsa od Sargona, krále Assyrského, a když bojoval proti Azotu, a vzal jej, ^{*2Kral.18,17.}

2. Času toho mluvil Hospodin skrze Izaiáše syna Amosova, řka: Jdi a slož žini z bedr svých, a obuv svou zruj s noh svých. I učinil tak, a chodil nahý a bosý.

3. I řekl Hospodin: Jakož chodí služebník můj Izaiáš nahý a bosý, na znamení a zázrak, třetího roku Egypta a Mouřeninské země,

4. Tak povede král Assyrský jaté Egyptské a jaté Mouřeninské, mladé i staré, nahé a bosé, s obnaženými zadky, k hanbě Egyptských.

5. I užasnou se a zahanbí nad Mouřeniny, útočištěm svým, a nad Egyptskými, chloubou svou.

6. Tedy řekne obyvatel ostrovu tohoto v ten den: Aj hle, toť naše útočiště, k němuž jsme se utkali o pomoc, aby chom vysvobozeni byli z moci krále Assyrského. Jakž bychom my tedy ušli?

KAPITOLA XXI.

Prorocství o sražení Babylona, 11. pádu Idumejských, 13. utikání a pohubení Arabských.

Břímě pustého moře. Jako víchřice na poledne se žene, *tak* přijde z pouště, z země hrozné.

2. Vidění tvrdé jest mi ukázáno. Nešlechtník nešlechtnost páše, a zhoubece hubí. Přitáhnějí Elame, Médský oblehni. Všelíkému úpění jeho přestati rozkáží.

3. Z té příčiny naplněna jsou bedra má bolestí, úzkosti postihly mne jako úzkosti rodičky; sklíčen jsem, slyše to, strnul jsem, vida to.

4. Zkormoutilo se srdce mé, hrůza předsila mne, noc mých rozkoší obrátila se mi v strach.

5. Přistroj na stůl, necht stráž drží strážný, jez, pí. Vstaňte knížata, mažte pavézy.

6. Nebo tak řekl ke mně Pán: Jdi, postav strážného, kterýž by to, což uhlédá, oznámil.

7. I viděl vozy, a dvěma řady jízdu, vozy, kteréž oslové, a vozy, kteréž velbloudové *táhli*; šetřil zajisté pilně s velikou bedlivostí.

8. A volal *jako* lev: Ját, * Pane můj, stojím na stráži ustavičně ve dne, nýbrž na stráži své já stávám v každíčkou noc.

9. (A aj, v tom přijeli na vozích muži, a dvěma řady jízda.) Zvolal tedy a řekl: Padl, * padl Babylon, a všecky rytiny bohů jeho o zem roztrískány. *Abak.2,1.8. *Jer.51,8.

10. Měť jest humno, a obilé humna mého. Což jsem slyšel od Hospodina zástupů, Boha Izraelského, oznámil jsem vám.

11. Břímě Dumy. Slyším hlas z Seir: Strážný, co *bylo* v noci? Strážný, co *se stalo* v noci?

12. Řekl strážný: Přišlo jitro, a tolikéž noc; chcete-li hledati, hledejte. Navraťte se, přideť.

13. Břímě na Arabii. Po lesích v Arabii nocleh mívati budete, ó pocestní Dedanských.

14. Obyvatelé země Tema nechať vynesou vody vstříc živivému; s chlebem jeho nechať vyjdou proti utikajícimu.

15. Nebo před mečem utikati budou, před mečem vytaženým, před lučístem nataženým, před těžkostí boje.

16. Tak zajisté řekl Pán ke mně: Že

po roce, jakýž *jest* rok * nájemníka, přestane všecka sláva Cedar, *k.16,14.

17. A pozůstalý počet střelců udatných synů Cedar zmenšgn bude; nebo Hospodin Bůh Izraelský *to* mluvil.

KAPITOLA XXII.

Prorocství o soužení Judských, 15. složení s tíhodu Sobny, 20. a sřizení na místo jeho Eliakima.

Břímě údolí vidění. Což se stalo, že jsi vystoupilo všecko * na střechy,

*k.15,3. Jer.48,38.

2. Město plné hřmotu a hluku, město veselící se? Zbití tvoji nejsou zbití mečem, ani zhynuli v boji.

3. Všecka knížata tvá rozprchla se napořád, od střelců svázána jsou. Což jich koli nalezeno jest v tobě, napořád svázání jsou, zdaleka utikají.

4. Protož jsem řekl: Ponechejte mne, ať hofekují s pláčem, a neusilujte mne těšiti nad popléněním dcerky lidu mého.

5. Nebo jest den ssoužení, a pošlapání, a v mysli sevření ode Pána, Hospodina zástupů, v údolí vidění, *den* boření * zdi, a † křiku k horám.

*Kazat.3,4. †Zjev.6,16.

6. Byltě zajisté Elam pochytil s vozy lidu vojenského, a Kir ukázal pavézu.

7. I stalo se, že nejvýbornější údolí tvá naplněna byla vozy, a vojáci silně položili se u brány,

8. A odkryto bylo zastření Judovo; však obrátilo jsi zřetel v ten den k zbrojné komoře.

9. I k zboženinám města Davidova dohlédli jste, nebo mnohé byly, a shromáždili jste vody rybníka dolního.

10. Domy též Jeruzalémské sečtli jste, i pobořili, abyste utvrdili zed.

11. Udělali jste také stav mezi dvěma zdmi pro vody rybníka starého, aniž jste popatřili k Učiniteli jeho, a toho, kdo jej vzdělal od starodávna, neviděli jste.

12. Nadto když volal Pán, Hospodin zástupů, v ten den k pláči a k kvilení, a k lysině a k přepásání se žíní,

13. A aj, radost a veselí vaše zabijeti voly, a bítí ovce, jísti maso, a pítí víno, a říkati: * Jezme, píme, nebo zítra zemřeme. *k.56,12. 1 Kor.15,32.

14. Ale známět jest *to* v uších mých, *praví* Hospodin zástupů. Protož nikoli vám nebude odpuštěna ta nepravost, až i zemřete, *praví* Pán, Hospodin zástupů.

15. Takto *praví* Pán, Hospodin zástu-

pů: Jdi, vejdi k Sochitskému tomu, k Sobnovi správci domu, a řekni:

16. Co ty zde máš? A koho zde máš, že jsi vytesal sobě zde hrob? Vytesals sobě na vysokém místě hrob svůj, a vystavěls na skále příbytek svůj.

17. Aj, Hospodin, kterýž tě přistřel, jakž na muže znamenitého náleží, a kterýž tě výborně přioděl,

18. Prudce tě zakulí jako kuli do země všelijak prostranné. Tam umřeš, tam i vozové slávy tvé, ó ohyzdo domu Pána svého.

19. A tak seženu tě s místa tvého, a s úřadu tvého svruhu tě.

20. I * stane se v ten den, že povolám služebníka svého Eliakima syna Helkiášova, ^{*2 Král. 18, 18.}

21. A obleku jej v sukni tvou, a pasesm tvým potvrdím ho, panování tvé také dám v ruku jeho. I bude za * otce obyvatelům Jeruzalémským a domu Judovu, ^{*Soud. 5, 7.}

22. A vložím klíč domu Davidova na rameno jeho. Když * otevře, žádný nezavře, a když zavře, žádný neotevře.

23. A vbiji jej jako * hřebík v místě pevném, a bude stolicí slávy domu otce svého. ^{*Job 12, 14. Zjev. 3, 7. *Ezdr. 9, 8.}

24. I zavěsí na něm synové a dcery všecku slávu domu otce jeho, všecko nádobí, i to nejmenší, od nádobí, z něhož se pije, až do všech nádob vinných.

25. V ten den, praví Hospodin zástupů, pohne se hřebík, kterýž vbit byl v místě pevném, a vyťat bude, a spadne, odřato bude i břímě, kteréž jest na něm; nebo Hospodin mluvil.

KAPITOLA XXIII.

O zkažení Týru, 15. a jeho zase vzdělání, 18. i k Bohu obrácení prorok předpovídá.

Břímě * Týru. Kvělte lodí mořské; nebo poplěněn jest, tak že není ani domu. Aníž kdo přichází z země Cítim; známé učiněno jest jim. ^{*Jer. 47, 4.}

2. Umknětež obyvatelé ostrovu, kterýž kupci Sidonští, plavice se přes moře, naplňovali,

3. A jehož úrody na velikých vodách, símě Sichor, žeň jeho, užitek potoka, a kterýž byl skladem národů.

4. Zastyď se, Sidone, nebo praví moře, pevnost mořská, řkuc: Nepracuji kurodu, a nerodím, a nevychovávám mládenců, aniž odchovávám panen.

5. Jakož nad pověsti o Egyptu, tak žalostiti budou nad pověsti o Týru.

6. Přepravte se do Tarsu, kvělte obyvatelé ostrovu.

7. To-liž by se vždycky veselilo? Jestif starožitnost jeho ode dnů starodávních, ale zavedouf je daleko nohy jeho.

8. Kdo že to usoudil proti Týru, korunujícím jině, jehož kupci * jsou jako knížata, a kramáři jeho znameniti v zemi? ^{*Zjev. 18, 23.}

9. Hospodin zástupů usoudil to, aby zohavil pýchu všelikého slavného, a za nic položil všecky znamenité země.

10. Navrať se do země své jako řeka, ó dcero Tarská, neníf tam více ani pasu.

11. Vztáhl ruku svou na moře, pohnul královstvími *; Hospodin přikázal o tržišti, aby zkaženy byly pevnosti jeho. ^{*Job 12, 24.}

12. A řekl: Nebudeš se více veseliti, trpěc nátsik, panno, dcero Sidonská. Povstaň, beř se do Cítim, ale i tam nebudeš míti odpočinuti.

13. Aj, země Kaldejská, ten lid nebyl lidem. Assur vzdělal ji pro obyvatele pustin, vystavěli věže jejich, vzdělali paláce její, tak že i Assyrii vyvrátil.

14. Kvělte lodí mořské, nebo zputěna jest pevnost vaše.

15. I stane se v ten den, že v zapomenutí bude Týrus za sedmdesáte let, jako za věk krále jednoho. Do skonání sedmdesáti let bude míti Týrus jako písničku nevěstky.

16. Vezmi harfu, obcházej město, ó nevěstko v zapomenutí daná, hrej dobře, zpívej dlouho, abys v pamět uvedena byla.

17. I bude po dokonání sedmdesáti let, že navštíví Hospodin Týr, ale on navrátí se zase k nevěstěi mzdě své, a smilniti bude se všemi královstvími země na okršlku světa.

18. Však kupectví jeho a mzda jeho svatá bude Hospodinu. Nebude na poklad skládána, ani schovávána, ale pro ty, kteříž přebývají před Hospodinem, bude kupectví jeho, aby jedli do sytosti, a měli roucho dobré.

KAPITOLA XXIV.

Summa prorocství předelých o spuštění země Židovské a okolních, 18. zmínka o ostatcích, 15. a napomenutí jich k věčnosti.

Aj, Hospodin vyprázdni zemi, a pustou

učiní; promění zajisté způsob její, a rozptýlí obyvatele její.

2. I * budeť jakož lid tak kníže, jakož služebník tak pán jeho, jakož děvka tak paní její, jakož kupující tak prodávající, jakož půjčující tak vypůjčující, jakož lichevník tak ten, jenž lichvu dává. *Ozeáš.4,9.

3. Náramně vyprázdněna bude země, a velice zloupěna; nebo Hospodin mluvil slovo toto.

4. Kvíliti bude a padne země, zemdlí a padne okrálek země, zemdlejí vysocí národové zeměti,

5. Proto že i ta země poškrvněna jest pod obyvateli svými; nebo přestoupili zákony, změnili ustanovení, zrušili smlouvu věčnou.

6. Protož prokletí zříže zemi, * a vyplnění budou obyvatelé její; protož hořeti budou obyvatelé země, a pozůstane lidí maličko. *Jer.23,10.

7. Žalostiti bude * měst, usvadne vinný kmen, úpěti budou všickni veselého srdce. *Joel.1,12.

8. Odpočine * radost bubnů, přestane hluk veselících se, utichne veselí harfy. *Jer.7,34.

9. Nebudou pítí vína s prospě. ováním, zhořkne opojný nápoj pitelům jeho.

10. Potřino bude město marnosti; zavřin bude každý dům, aby do něho nechodili.

11. Nařkání bude na ulicích pro víno, zatemněno bude všeliké veselí, odstěhuje se radost země.

12. Zůstane v městě poušť, i brány zbofeny budou.

13. Nebo tak bude u prostřed země, u prostřed národů, jako očasání olivy, jako paběrkování, když se dokoná vino-braní.

14. Tif pozdvihnou hlasu svého, propěvovati budou v důstojnosti Hospodinově, prokřikovati budou i při moři.

15. Protož v údolích oslavujte Hospodina, na ostrovích mořských jméno Hospodina Boha Izraelského.

16. Od končin země slyšíme písničky o slávě spravedlivého. Ale já řekl jsem: Zchuravěl jsem, zchuravěl jsem. Ach, na mé hoře, * že nešlechetní nešlechetnost provodí, nešlechetnost, pravím, že tak nestydaté páší. *k.32,6.

17. Hruza a jáma a osídlo tě očekává, ó obyvateli země.

18. I stane se, že kdož * uteče před pověstí strachu, upadne do jámy, a kdož vyleze z jámy, v osídle uváže; nebo průduchové s výsosti otevřeni budou, a zatřesou se základové země. *Jer.48,44.

19. Velmi se rozstoupí země, velice se rozpadne země, náramně pohybovatí se bude země.

20. Motaje, * motati se bude země jako opily, a přenešena bude jako chaloupka; nebo těžce na ni dolehne nepravost její, i padne tak, že nepovstane více. *k.19,14.

21. I stane se v ten den, navštíví Hospodin vojsko vysoké na výsosti, též i krále zemské na zemi.

22. Kterížto shromáždění budou, tak jako shromažďování bývají vězňové do žaláře, a zavřeni budou u vězení; po mnohých, pravím, dnech navštíveni budou.

23. I zahanbí se měsíc, a zastydí slunce, když kralovati bude Hospodin zástupů na hoře Sion, a v Jeruzalémě, a před starci svými slavně.

KAPITOLA XXV.

Chválení Boha z vysvobození. 6. Proroctví o hodech v Kristu připravených, 10. a vyhlazení nepřátel.

Hospodine, ty jsi Bůh můj, vyvyšovati tě budu, a oslavovati budu jméno tvé; nebo jsi učinil předivné věci. Rady tvé zdávna uloženy jsou věrná pravda.

2. Nebo jsi obrátil město v hradu, město hrazené v zříceninou, paláce cizozemců, aby nebyli městem, a na věky aby nebyli zase staveni.

3. Protož ctíti tě budou lid silný, města národů hrozných báti se tebe budou.

4. Nebo jsi byl hradem chudému, hradem nuznému v * úzkosti jeho, útočištěm před povodní, zastíněním před horkem; (nebo vzteklost ukrutníků podvrátila by zed.) *k.4,6.

5. Hlučení cizozemců jsi přetrhl jako horkost v sucho, horkost stínem oblaku; zhoubu ukrutných přetržena.

6. I učiní * Hospodin zástupů všechněm národům na hoře této hody z věci tučných, hody z vína vystálého, z věci tučných, mozk v sobě majících, z vína vyztálého a učištěného. *Mat.22,2.

7. A zkazí na hoře této zastření, kteréž zastírá všechny lidi, a přikrytí, jimž přikrytí jsou všickni národové.

8. Sehlčí * i smrt u vítězství, a † setře

Panovník Hospodin slzu s všeliké tváři, a pohanění lidu svého odejme ze vši země; (nebo Hospodin mluvil.)

*1 Kor.15,54. †Zjev.7,17.

9. Pročez řekne v ten den: Aj, Bůh náš tento *jest*, očekávali jsme na něj, a vysvobodil nás. Onť jest Hospodin, jehož jsme očekávali; plésati a veseliti se budeme v spasení jeho.

10. Nebo odpočine ruka Hospodinova na hoře této, a mlácen bude Moáb na místě svém, jako vymlacována bývá pleva do hnoje.

11. A rozstáhneť ruce své u prostřed něho, jako roztahuje ten, kterýž plyne k plování, a poníží pýchy jeho rameny rukou svých.

12. A tak pevnost i výsost zdí tvých sehne, poníží a sraží na zem až do prachu.

KAPITOLA XXVI.

Píseň, kterouž lid Boží po vysvobození z tělesného i duchovního Babylona Boha svého oslavovati měl.

V ten den zpívána bude píseň tato v zemi Judské: Město máme * pevné, *sám Bůh* spasením obdaril zdi a valy jeho.

*Zalm.46,2.6.

2. Otevřete * brány, ať vejde národ spravedlivý, ostříhající všeliké pravdy.

*Zalm.118,19.

3. Člověka spoléhajícího na tě ostříháš v pokoji; v pokoji, nebo v tebe doufá.

4. Doufejtež * v Hospodina až na věky; nebo v Hospodinu, v Hospodinu *jest* skála † věčná.

*Zalm.118,8.9. †Zalm.18,3.

5. Ale obyvatele vysokých míst snižuje, města vyvýšeného ponížuje, ponížuje ho až k zemi, sraží je až do prachu.

6. Pošlapává je noha, nohy chudého, krokové nuzných.

7. Cesta spravedlivého jest upřímá; stezku spravedlivého vyrovnáváš.

8. Také na cestě soudů tvých, Hospodine, očekáváme na tě; ke jménu tvému a k rozpomínání se na tě *patří* žádost duše.

9. Duše má touží po tobě v noci, nýbrž i duchem svým ve mně ráno tě hledám. Nebo když soudové tvoji dějí se na zemi, obyvatele okršlku zemského učí se spravedlnosti.

10. Když se milost činí bezbožnému, neučí se spravedlnosti; v zemi pravosti neprávě činí, a nehledí na důstojnost Hospodinovu.

11. Hospodine, ačkoli vyvýšena jest ruka tvá, však toho nevidí. Uzřít a za-

hanbeni budou, závidíce lidu *tvému*; nadto i ohněm ty nepřátely své *sehl* tiš.

12. Nám, Hospodine, způsobíš pokoj; nebo i všecko, cožkoli se dalo při nás, dělal jsi pro *dobré* naše.

13. Hospodine, Bože náš, panovaliť jsou nad námi páni jiní než ty, (*my však* toliko v tebe *doufajice*, rozpomínali jsme se na jméno tvé.)

14. *Ale již* zeměfveš, neoživout, mrtví jsouc, nevstanout, proto že jsi je navštívil, a vyplénil, i zahladil všecku památku jejich.

15. Rozmnožil jsi národ, ó Hospodine, rozmnožil jsi národ, a oslaven jsi, *ač jsi* jej byl vzdálil do všech konců země.

16. Hospodine, * v úzkosti hledali tebe, vylévali prosby, když jsi je *tré*stával.

*Zalm.18,7; 77,3.4.

17. Jako těhotná, blížíc se ku porodu, svírá se, křičí v bolestech svých, *tak* jsme byli před tváří tvou, Hospodine.

18. Počali jsme, svírali jsme se, *jako* bychom * rodili vítr: *však* jsme *žádného* vysvobození nezpůsobili zemi, aniž padli obyvatele okršlku zemského.

*Mich.4,10. Zjev.12,2.

19. Oživout * mrtví tvoji, těla mrtvá má vstanou. Procíťte a prozpěvejte, obyvatele prachu. Nebo rosa tvá *jako* rosa na bylinách, ale bezbožné k zemi zporážíš.

*Ezech.37,3.5.

20. Ej lide můj, vejdí do pokojů svých, a zavři dvéře své za sebou; schovej se na maličkou chvíli, * dokudž nepřejde hněv.

*Zalm.30,6.

21. Nebo aj, * Hospodin béře se z místa svého, aby navštívil nepravost na obyvatelích země, a odkryje země zbité své, a nebude přikrývati více zmordovaných svých.

*Mich.1,3. Zjev.11,17.18.

KAPITOLA XXVII.

Proroctví o setření nepřátel 2. a opakování lidu Božeho.

V ten den * naštví Hospodin mečem svým přísným, velikým a mocným *Leviatana*, hada dlouhého, a *Leviatana*, hada stočilého, a zabije draka, kterýž *jest* v moři.

*k.24,21.

2. V ten den o vinici výborné víno vydávající zpívejte.

3. Já Hospodin, kterýž ji ostříhám, každé chvíli budu ji *svlaž*ovati, a aby jí *někdo* neuškodil, v noci i ve dne ji ostříhati.

4. Prohlivostí při mně žádná není. Kdož mi dá bodlák a trn, abych proti ní válčil, a spálil ji docela?

5. Zdali sváže sílu mou, aby učinil se mnou pokoj, aby, pravím, učinil se mnou pokoj?

6. Vždyť na to přijde, že se * vkoření Jákob, zkvete a zroste Izrael, a naplní okršlek zemský ovocem. *k.37,31.

7. Nebo zdalíž jej tak ubil, jako ubil nepřítel jeho? Zdali jej zamordoval, jako jsou jiní zmordováni od něho?

8. Vedle míry trestal jej i tehdyž, když jej zavestí dal, *jesto nepřítel zachvátil větrem svým tuhým východním.*

9. A protož tím způsobem očištěna bude nepravost Jákobova, a tof bude veliký užitek, že odejme hřích jeho, když rozmece všecko kamení oltáře jako kamení vápenné rozsypané, neostojí hájové, ani sluneční obrazové;

10. Když město hrazené zpustne, a bude přibýtkem zavrženým a opuštěným jako poušť, tam pásti se bude tele, a tam léhati, a pokazí docela výstřelky jeho.

11. Když počne zrátí žen jeho, potřina bude; ženy přijdouce, zapálí ji. Nebo ten lid nemá žádného rozumu; protož neslituje se nad ním učitel jeho, a stvořitel jeho neucíní jemu milosti.

12. I stane se v ten den, když pomstu uvodití bude Hospodin od toky řeky až do potoka Egyptského, že vy, synové Izraelští, * po jednom sebrání budete. *Jer.3,14.

13. Stane se také v ten den, že troubeno bude trubou velikou, i přijdou, kteříž byli zahynuli v zemi Assyrské, a zahnáni byli do země Egyptské, a klaněti se budou Hospodinu na hoře svaté v Jeruzalémě.

KAPITOLA XXVIII.

Obvinění lidí Izraelského, a pomsty Boží jim ohlédnutí. 5. Potěšení ostatků, 7. však také hřícht jejich, 17. i pomsty pro ně osvědčení, 22. i ku pokání napomenutí.

Běda koruně pýchy, ožralcům Efraimským, květu nestalému v kráse a slávě své, těm, kteříž jsou při vřehu údolí velmi úrodného, a ztupeným od vína.

2. Aj, silný a mocný Páně jako přival * krupobitím, jako povětrí vyvracející, jako povodeň vod prudkých a rozvodnilých prudce až k zemi porazí.

3. Nohami * pošlapána bude koruna pýchy, ožralci Efraimští. *k.26,6.

4. Tehdyž stane se, že květ ten nestá-

lý v kráse a slávě své těch, kteříž jsou při vřehu údolí velmi úrodného, bude jako ranní ovoce, prvé než léto *bývá*; kteréž vida někdo, nepustil by ho z ruky, až by je snědl.

5. V ten den bude Hospodin zástupů korunnou ozdoby, a korunou okrasy * ostatkům lidu svého, *k.10,21; 11,11.

6. A duchem soudu sedícímu na soudu, a silou těm, kteříž zapuzují válku až k bráně.

7. Ale i ti od vína bloudí, a od opojného nápoje se potácejí. Kníže i prorok bloudí, *přepřihující se* nápojem opojným, pohlceni jsou od vína, potácejí se od nápoje opojného, bloudí u vidění, chybují v soudu.

8. Nebo věštkni stolové plní jsou vývratků a lejn, tak že žádného místa čistého není.

9. Kohož by vyučoval umění? A komu by posloužil, aby vyrozuměl naučení? *Zdali* ostaveným od mléka, odtrženým od prsí?

10. Poněvadž *měli* naučení za naučením, naučení za naučením, správu za správou, správu za správou, trošku od tud, trošku od onud.

11. A však *jako by* * neznámou řečí a cizím jazykem mluvil lidu tomuto, *Mat.11,16,17. 1 Kor.14,21.

12. Kdyžto jim řekl: Totof jest odpočinutí, způsobte odpočinutí ustalému, tof jest, pravím, odpočinutí. Ale nechtěli slyšeti.

13. *I* bude jim slovo Hospodinovo naučení za naučením, naučení za naučením, správa za správou, správa za správou, troška odtud, troška od onud; *k tomu* aby šli a * pudajíce nazpět, setřiní byli, a zapletení jsouce, aby polapeni byli. *k.8,15.

14. Protož slyšte slovo Hospodinovo, muži posměvači, panující nad lidem tímto, kterýž jest v Jeruzalémě:

15. Proto že říkáte: Učinili jsme smlouvu s smrtí, a s peklem máme srozumění, pomsta rozvodnilá, ač přeházeti bude, nepřijde na nás, jakžkoli jsme položili svod za útočiště své, a pod falši jsme se ukryli:

16. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * zakládám na Sionu kámen, kámen zkoušený, úbelný drahý, základ pevný; † kdo věří, nebudeť kvapiti. *Zalm.118,22. Mat.21,42. 1 Petr.2,6. † Řim.10,11.

17. Á vykonám soud podlé pravidla, a spravedlnost podlé závaží, i zamete to omylné útočiště krupobiti, a skryší povodeň zatopí.

18. A tak zrušena bude smlouva vaše s smrtí, a srozumění vaše s peklem neostojí; a když přecházeti bude pomsta rozvodnilá, budete od ní pošlapáni.

19. Jakž jen počne přecházeti, zachvátí vás; každého zajisté jitra přecházeti bude, ve dne i v noci. I stane se, že sám strach tomu, což jste slychali, k srozumění poslouží,

20. Zvlášť když bude tak krátké lůže, že se nebude lze stáhnouti, a přikrytí úzké, by se i skrčil.

21. Nebo jako na hoře Perazim povstane Hospodin, jako v údolí Gabaon hněvati se bude, aby dělal dílo své, neobyčejné dílo své, aby vykonal skutek svůj, neobyčejný skutek svůj.

22. A protož nebudtež již posměvači, aby se nezadrhla osidla vaše; * nebo o zkažení, a to jistém, vši země slyšel jsem ode Pána, Hospodina zástupů.

*k.10,28.

23. Nastavte uši, a slyšte hlas můj; pozorujte, a poslechněte řeči mé.

24. Zdalíž každého dne oře orač, aby sel, prohání brázdy, a vláčí roli svou?

25. Zdali když srovná svrček její, nerozsívá viky, a nerozmítá kminu, a ne-seje pšenice přední a ječmene výborného, i špaldy v místě příhodném?

26. Nebo učí jej rozšafnosti, Bůh jeho vyučuje jej.

27. Nebýváť pak okovaným smykem mlácena vika, aniž kolem vozním po kminu se vůkol jezdí; nebo holi vytlouká se vika, a kmin prutem.

28. Pšenice mlácena bývá; však i té ne vždycky mlátiti bude, aniž ji potře kolem vozu svého, ani o zuby jeho rozdrobí.

29. I to od Hospodina zástupů vyšlo, *kteříž jest divný v radě, a veleslavný v skutku.*

KAPITOLA XXIX.

Proctví o zkažení chrámu i města Jeruzaléma od Asyryňákch. 9. Nařikání nad hříchy a slepotou obyvatelů jeho. 14. Pohrůzka proti nim. 17. Obrácení pohani, potom i Židů ku Pánu.

Běda Arieli, Arieli městu, v *kterémž bydlil David. Přidejte rok po roku, nechaf zařezují beránky,*

2. Však předece ssoužím Ariele. I na-

stane žalost a zámutek, nebo mi bude jako Ariel.

3. Položím se zajisté * vůkol proti tobě vojensky, a ssoužím tě bez lítosti, a vzdělám proti tobě šance. *Luk.19,43.

4. Tehdy sníženo jsuc, z země mluviti budeš, a z prachu šeptati bude řeč tvá; bude, pravím, jako hadače z země hlas tvůj, a z prachu řeč tvá siptěti.

5. Nebo jako prášku drobného bude množství nepřátel tvých, a jako * plev létajících množství ukrutníků, a stane se to hned v okamžení. *Job 21,18.

6. Od Hospodina zástupů navštíveno bude hromem a země třesením, a zvukem velikým, vichřicí a bouří a plamenem * ohně šírajícího. *k.30,30.

7. I budeť jako zdání vidění nočního množství všech národů bojujících proti Arieli, a všech válčících proti němu a pevnostem jeho, a ssuzujících jej.

8. Bude, pravím, jako když se lačnému ve snách zdá, an jí, ale když procítí, prázdný *jest život jeho; a jako když se žiznivému ve snách zdá, an pije, a když procítí, žiznivým zůstává, a duše jeho vždy žádá: tak bude množství všech národů, bojujících proti hoře Sion.*

9. Jak zpozdilí jste, ješto byste se měli užasnouti; rozkoš provodíte, ješto byste měli na pomoc volati. Zpili se, ale ne vinem; potácejí se, ale ne od nápoje opojného.

10. Nebo naplnil vás Hospodin duchem chropotu, a zavřel oči vaše; proroků i knížat vašich nejopatrnějších oči zastřel.

11. Protož jest vám všeliké vidění podobné slovům knihy zapečetěné, kterouž dadi-li tomu, kterýž zná písmo, řkouce: Čti ji medle, i řekne: Nemohu, nebo zapečetěná jest.

12. Pakli dadi knihu tomu, kterýž nezná písma, řkouce: Čti ji medle, tedy dí: Neznám písma.

13. Nebo praví Pán: Proto že lid tento přibližuje * se ústy svými, a rty svými ctí mne, srdce pak své vzdaluje, a házeň jejich, již se mne bojí, jest z přikázání lidských poslá: *Mat.15,8.

14. Z té příčiny, aj, já také divně zjdu s lidem tímto, divně, pravím, a zázračně. I * zahyne moudrost moudrých jeho, a opatrnost opatrných jeho vymizí. *Abdias.v.8. 1 Kor.1,19.

15. Běda těm, kteříž hluboko před Ho-

spodinem skrývají radu, jejichž každý skutek děje se v temnostech, a říkají: Kdo nás vidí? A kdo nás šetří?

16. Převrácená myšlení vaše zdali nejsou podobná hlině hrncířov? Zdali * říká dílo o dělníku svém: Neučinil mne? A účinek říká-liž o učiniteli svém: Nerozuměl?
*Izai.10,15.

17. Zdalíž po maličkém a kratičkém času neobráti se Libán v * pole, a pole za les nebude počteno?
*k.52,15.

18. I uslyší v ten den hluší slova knihy, a z mrákoty a tmy očí slepých prohlédnou.

19. Ale tiší rozveselí se náramně v Hospodinů, a chudí lidé v Svatém Izrael-ském plésati budou,

20. Kdyžto přestane ukrutník, a zahyne posměvač, a všickni, kteříž jsou pilni marnosti, vyplnění budou,

21. Kteríž obviňují z hříchu člověka pro slovo, a na * toho, kterýž je tresce, v bráně léceji, a pro nic utiskují spravedlivého.
*Amos.5,10.

22. Protož takto dí o domu Jákobovu Hospodin, kterýž vykoupil Abrahama: Nebudeť již zahanben Jákob, aniž více tvář jeho zbledne.

23. Nebo když uzří syny své, dílo rukou mých u prostřed sebe, an posvěcují jména mého, tedy posvěcovati budou Svatého Jákobova, a k bázni Boha Izraelského sloužiti,

24. Aby bloudící duchem nabyli rozumnosti, a reptáci naučili se umění.

KAPITOLA XXX.

Natčení nad převráceností, 8. neposloušenstvím, a jinými hříchy lidu Judského. 13. Pohrůžka neposloušným. 18. Žalíbení kajícím. 27. Soud Boží o Assyřákých.

Běda synům * zpurným, dí Hospodin, skládajícím radu, kteráž není ze mne, a přikrývajícími ji přikrytím, ale ne z ducha mého, aby hřích k hříchu přidávali;
*k.1,2.

2. Kteríž chodí a sestupují do Egypta, nedotazující se úst mých, aby se zmocňovali v síle Faraonově, a doufali v stínu Egyptském.

3. Nebo síla Faraonova bude vám k hanbě, a to odpočívání v stínu Egyptském k lehkosti,

4. Proto že knížata jeho byli v Soan, a poslové jeho do Chanes chodili.

5. Všeckyť k zahanbení přivede skrže lid, kterýž jim nic neprospěje, aniž bu-

de ku pomoci, ani k užítku, ale k hanbě toliko a k útržce.

6. Břímě hověd poledních v zemi náti-sku a ssouzení, odkudž lev a lvíče, ješ-šterka a drak ohnivý létající, odnesou na hřbetě hovědek bohatství svá, a na hrbu velbloudů poklady své k lidu, kterýž jim nic neprospěje.

7. Nebo Egyptští nadarmo a na prázdno pomáhati budou. Pročež ohlašují to, že by síla jejich byla s pokojem seděti.

8. Nyní jdi, napiš to na tabuli před očima jejich, a na knize vyrej to, aby to zůstávalo do nejposlednějšího dne, a až na věky věků,

9. Že lid tento * zpurný jest, synové lháři, synové, kteříž nechťi poslouchati zákona Hospodinova;
*Skutk.7,51.

10. Kteríž říkají vidoucím: Nemívejte vidění, a prorokům: * Neprorokujte nám toho, což pravého jest; mluvte nám pochlebenství, prorokujte oklamání.
*Amos.2,12; 7,12.

11. Sejděte s cesty, svozujte od stezky, nechať se vzdáli od tváři naší Svatý Izraelský.

12. Protož takto praví Svatý Izraelský: Proto že pohrdáte slovem tím, a doufáte ve * lsti a v převrácenosti, a spoléháte na ni:
*k.47,10.

13. Z té příčiny bude vám tato nepravost jako zed tržená padající, a vydutí na zdi vysoké, jejíž brzké a náhlé bývá oboření.

14. A rozrazi ji, jako rozrážejí nadobu hrncířskou rozbitou; neodpustíš, tak že nebude nalezena po rozražení jejím ani stěpina k nabrání ohně z ohniště, aneb k nabrání vody z louže.

15. Nebo tak řekl Panovník Hospodin, Svatý Izraelský: Obrátíte-li se, a spokojíte-li se, zachováni budete. V utišení se a v doufání bude síla vaše. Ale * nechce-te.
*Mat.23,37.

16. Nýbrž říkáte: Nikoli, ale na koních utečeme. Protož utíkati budete. Na rychlých ujedeme. Ale rychlejší budou stíhající vás.

17. Jeden tisíc * před okřiknutím jednoho, a před okřiknutím pěti utíkati budete, až (jestliže však vás co pozůstane,) budete zanechání jako okleštěné dřevo na vrchu hory, a jako korouhev na pahrbku.
*3 Mojs.26,8,36.

18. Protož nak shovívá Hospodin. mi-

lost vám čině, a protoť se vyvýší, aby se smiloval nad vámi; nebo Hospodin jest Bůh spravedlivý. Blahoslavení * všickni, kteříž očekávají na něj.

^{*Zalm.2,12; 34,9.}

19. Lid zajisté na Sionu a v Jeruzalémě bydliti bude. Nikoli plakati nebudeš; k hlasu volání tvého bude všelijak milost činiti s tebou. Hned jakž uslyší, ohlásí se.

20. A ačkoli Pán dá vám chleba úzkosti a vody ssoužení, však nebudou více odjati tobě učitelé tvoji, ale očima svýma vidati budeš učitele své,

21. A ušima svýma slychati slovo tobě po zadu řkoucích: Toť jest ta cesta, choďte po ní, buď že byste se na pravo neb * na levo uchýlili.

^{*5 Mojz.5,32; 28,14. Ptal.4,27.}

22. Tedy zavržete obestřeni rytin svých stříbrných, a oděv slitin svých zlatých; odloučíš je jako nemoc svou trpící, řka jim: Táhněte tam.

23. Dát i dešť na rozsvívání tvé, kterýmž bys osíval zemi, a chléb z úrody země, kterýž bude jadrný a zdárný; v ten den pásti se bude i dobytek tvůj na pastvišti širokém.

24. Volové také i oslové, dělající zemi, píci čistou jísti budou, kteráž opálkou a věječkou vyčištěna bývá.

25. Budou také na všeliké hoře vysoké, a na všelikém pahrbku vyvýšeném pramenové a potokové vod, v den porážky veliké, když padnou věže.

26. Bude i světlo měsíce jako světlo slunce, světlo pak slunce bude sedmer násobní, jako světlo sedmi dnů, v den, v kterýž uváže Hospodin zlámání lidu svého, a ránu zbití jeho uzdraví.

27. Aj, jméno Hospodinovo přichází z daleka, jehožto hněv hořící a těžká pomsta; rtové jeho naplněni jsou přehlivostí, a jazyk jeho jako oheň šířající.

28. Duch pak jeho jako potok rozvodnilý, kterýž až do hrdla dosáhne, aby třibil národy, až by v nic obrázení byli, a zdou svíral čelísti národů.

29. I budete zpívati, jako když se v noci zasvěčuje slavnost, a veseliti se srdečně, * jako ten, kterýž jde s píšťalkou, bera se na horu Hospodinovu, k skále Izraelově,

^{*Zalm.42,5.}

30. Když dá slyšeti Hospodin hlas důstojnosti své, a ukáže vztaženou ruku svou s hněvem přehlivosti a * plamenem

ohně šířajícího, an vše rozráží i přivalem i kamenným krupobitím.

^{*k.29,6.}

31. Hlasem * zajisté Hospodinovým potřín bude Assur, kterýž jiné kyjem bijíval.

^{*Zalm.29,4,7.}

32. Ale stane se, že každé udeření holi, kterouž doloží na něj Hospodin, silně dolehne; s bubny a harfami a bitvou veselou bojovati bude proti němu.

33. Nebo připraveno jest již dávno peklo, také i samému králi připraveno jest. Hluboké a široké je učinil, hranic jeho, ohně a dříví mnoho; dmýchání Hospodinovo jako potok siry je zapaluje.

KAPITOLA XXXI.

Osvědčení pokut jakž Izraelkým do Egypta se o pomoc utíkajícím, tak i Egyptským. 6. Napomenutí ku pokání. 8. Zahynutí Assyřských.

Běda těm, kteříž se utíkají do Egypta o pomoc, a v koních zpolehají, a doufají v vozích, že jich mnoho, a v jezdcích, že jich množství veliké, a nepatří k Svatému Izraelskému, aniž Hospodina hledají,

2. Ještoť i on jest moudrý. Protož uvede * pomstu, a nezmění slov svých, ale povstane proti domu zlostníků a proti pomoci těch, kteříž páši nepravost.

^{*Amos.3.6.}

3. Egyptští pak jsou lidé, a ne Bůh silný, a koni jejich tělo, a ne duch. A protož jakž jen Hospodin vztáhne ruku svou, padne i pomocník, padne i ten, jemuž byl ku pomoci; a tak jednostejně všickni ti na nic přijdou.

4. Nebo tak řekl Hospodin ke mně: Jako když lev řve aneb lvíče nad loupeží svou, proti němuž byli by svolán houf pastýřů, křiku jejich se neděsí, aniž se pro hluk jejich koří: tak sstoupí Hospodin zástupů, aby bojoval o horu Sion, a o pahrbek její.

5. Jako ptáci létající, tak hájiti bude Hospodin zástupů Jeruzaléma, anobř obhajuje vysvobodi, pomijeje zachová.

6. Navrattež * se k tomu, od něhož hluboko zabředli synové Izraelští.

^{*Jer.3.12.}

7. Nebo v ten den zavržete * jeden každý modly své stříbrné a modly své zlaté, kterýchž vám nadělaly ruce vaše, abyste hřešili.

^{*k.2.20; 27,9.}

8. I padne Assur od meče * ne muže, a meč ne člověka zžije jej; a utíkati bude před mečem, a nejudatnější jeho podplat uvedeni budou.

^{*2Kral.19,35.}

9. A tak skála jeho pro strach zmizí, a

knížata jeho korouhve děsiti se budou, praví Hospodin, jehož jest oheň na Sionu a pec v Jeruzalémě.

KAPITOLA XXXII.

Proroctví o království Kristovu. 10. Zpuštění země Judské. 15. Zaslíbení o Duchu svatém a díle jeho.

Aj, v spravedlnosti kralovati * bude král, a knížata v soudu panovati budou.

*Jer.23,5,6.

2. Nebo bude muž *ten* jako skryše před větrem, a schrana před přivalem, jako potokové vod na místě suchém, jako stín * skály veliké v zemi vyprahlé.

*k.25,4.

3. A oči vidoucích nebudou blikati, a uši slyšících pozorovati budou.

4. Pročež srdce bláznů nabude umění, a jazyk zajikavých prostranně a světle mluvití bude.

5. Nebudeť více nazýván nešlechtný šlechtným, a skrbný nebude slouti štědrým,

6. Proto že nešlechtný * o nešlechtnosti mluví, a srdce jeho skládá nepravost, jak by provodil ošemetnost, a mluvil proti Hospodinu scestné věci, jak by znuzil duši lačného, a nápoj žíznivému odjal.

*k.24,16.

7. Také i * usilování skrbného jsou škodlivá; nebo nešlechtnosti obmyslí, jak by k záhubě přivedl ponížené slovy živými, a mluvil proti nuznému před soudem.

*Přisl.19,4.

8. Ješto * šlechtný obmyslí šlechtné věci, a takovýť při tom, což šlechtného jest, státi bude.

*Luk.6,45.

9. Ženy hostejné, vstaňte, slyšte hlas můj; dcery bezpečně sobě počínající, ušima pozorujte řeči mé.

10. *Za mnohé* dny a léta vichrovány budete, *ó vy* v bezpečnosti bydlící; nebo přestane vinobraní, a klizení úrod nepřijde.

11. Třestež se strachem, *ó* hostejné, pohnětež se, bezpečně sobě počínající; svlechte se, a obnažte se, a přepašte se po bedrách,

12. Kvílce nad prasy, nad poli výbornými a nad kmeny úrodnými.

13. Na zemi lidu mého trní a hloží vzejde, anobř na všech domích veselých a městě plésajícím.

14. Nebo rozkošný palác opuštěn bude, hluk města přestane, hrad vysoký a věže obráceny budou v jeskyně na

věčnost, k radosti divokým oslům, a kr pastvišti stádům,

15. Dokudž nebude * vyliť na nás duch s výsosti, a nebude obrácena poušť v pole úrodné, a pole úrodné za les počítáno.

*k.44,3. Ezech.39,29.

16. I bude na poušti soud bydliti, a spravedlnost na poli úrodném přebývatí.

17. A zjeví se skutek * spravedlnosti, pokoj, ovoce, pravím, spravedlnosti, pokoj a bezpečnost až na věky. . . *Řim.5,1.

18. Nebo bydliti bude lid můj v obydlí pokojném, totiž v příbytech nejbezpečnějších a v odpočívání nejpokojnějším,

19. Byť pak i krupobití spadlo na les, a velmi sníženo bylo město.

20. Blaze vám, kteříž sejete na všelikých místech úrodných, vypouštějíc tam vola i osla.

KAPITOLA XXXIII.

Proroctví o pomstě nad Assyřskými. 15. Zaslíbení živým a pravým církve svatě oudům.

Běda *tobě*, zhoubee, ješto sám nebyváš huben, a kterýž nevěrně děláš, ješto tobě nečinili nevěrně. Když přestaneš býti zhoubeím, pohuben budeš; když přestaneš nevěrně činiti, nevěrně činiti budou.

2. Hospodine, učíš nám milost, na tebe očekáváme; budiž ramenem svých každého jitra, a vysvobozením naším v čas ssouzení.

3. Před zvukem hřmotu * rozprchnou se národové, před vyvýšením tvým budou rozptýleni pohané.

*Zalm.68,2.

4. A sebrána bude loupež vaše, tak jako sbírání bývají chroustové; jako připadají kobylinky, *tak* případnou na ni.

5. Vyvýšit se Hospodin, nebo na výsosti přebývá, a naplní Sion soudem a spravedlností.

6. I bude upevněním časů tvých, silou i hojným spasením; moudrost a umění, a bázeň Hospodinova poklad tvůj.

7. Aj, rekové jejich nařikali vně, jednatelé pokoje hořce plakali.

8. Zpustly silnice, přestali choditi cestou; zrušil příměří, nevážil sobě měst, za nic položil sobě člověka.

9. Kvílila a zemděla země, stydětí se musil Libán a usvadl; Saron učiněn jako poušť, Bázan pak a Karmel oklácen.

10. Jižť povstanu, praví Hospodin, již vyvýšen, již vyzdvižen budu.

11. Počnouce slámu, porodíte strniště; oheň dýchání vašeho sžije vás.

12. I budou národové vypálené vápno, trní podtaté, ohněm spálení budou.

13. Slyšte dalecí, co jsem učinil, a poznejte blízcí sílu mou.

14. Zděsili se na Sionu hříšníci, podjala hrůza pokrytce, **kouchí*: Kdož by z nás mohl ostáti před ohněm sžirajícím? Kdož by z nás mohl ostáti před plamenem věčným?

15. Ten, kterýž *chodí v spravedlnosti, a mluví pravé věci, kterýž pohrdá ziskem z útisku, kterýž otfásá ruce své, aby darů nepřijímal, kterýž zacpává uši své, aby neslyšel *rady* o vraždě, a zavírá oči své, aby se na zlé nedíval:

*Zalm.15,2; 24,3,4.

16. Ten na vysokých místech přebýváti bude, hradové na skalách útočiště jeho, tomu chléb dán bude, vody jeho stálé budou.

17. Krále v okrase jeho uzří oči tvé, spatří i zemi dalekou.

18. Srdce tvé přemýšlovati bude o strachu, **ka*: Kdež *jest písař, kde výběřčí, kde spisovatel velikých domů? **1 Kor.1,20.*

19. Lidu ukrutného neuhlédáš, lidu hluboké řečí, jíž bys neslychal, a jazyku cizího, jemuž bys nerozuměl.

20. Patř na Sion, město *slavností našich, oči tvé nechat hledí na Jeruzalém, obydlí pokojné, stánek, *kterýž* nebude přenešen, kolíkové jeho na věky se nepohnou, a žádný provaz jeho se neztrhá;

*Zalm.122,3,4.

21. Proto že velikomocný Hospodin jest * nám na místě tom řekami toků širokých, po němž nepůjde loď s vesly, aniž bárka veliká po něm přecházeti bude.

*Zalm.132,14. Řím.8,31.

22. Nebo Hospodin jest soudce náš, Hospodin ustanovitel práv našich, Hospodin král náš, onť spasí nás.

23. Osláblif jsou provazové tvoji, aniž budou moci utvrditi sloupu bárky své, ani roztáhnouti plachty, anť již rozdělena bude kořist loupeže mnohé; i chromí rozchvátají kořist.

24. Aníž dí kdo z obyvatelů: Nemocen jsem. Lid osedlý v něm zproštěn bude nepravosti.

KAPITOLA XXXIV.

Pohrátko vábeo proti všecném cirkve Boží nepřítelům, 5. a obzvláštně proti Idumejským.

Přistuptež národové, abyste * slyšeli, a

lidé pozorujte. Nechať slyší země i plnost její, okrálek zemský i veliký plod jeho.

*k.23,23.

2. Proto že hněv Hospodinův jest proti všecném národům, a prchlivost proti všemu vojsku jejich: vyhubí je jako proklaté, a vydá je k zabiti.

3. I budou povrženi zbití jejich, a z těl mrtvých jejich vzejde smrad, a rozplynou se hory od krve jejich.

4. Chřadnouti bude i všecko vojsko nebeské, a svinuta budou nebesa jako kniha, a všecko vojsko jejich sprchne, jako při list s vinného kmene, a jako nezralé ovoce s fíku.

5. Nebo opojen jest na nebi meč můj; na Idumejské sstoupí, a na lid, na nějž jsem klatbu vydal, aby trestán byl.

6. Meč Hospodinův bude plný krve, umastí se tukem a krví beranů a kozlů, tukem ledvin skopových; obět zajisté bude míti Hospodin v Bozra, a zabijení veliké v zemi Idumejské.

7. Sstoupí s nimi i jednorozcové a volčata s voły, i opije se země jejich krví, a prach jejich tukem se omastí.

8. Nebo * den pomsty Hospodinovy, léto odplacování se, aby mášeno bylo Siona.

*k.63,4. Jer.51,6.

9. A obrázení budou potokové její v smolu, a prach její v siru, a země její obrátí se v smolu hořící.

10. V noci ani ve dne neuhasne, na věky vystupovati bude dým její, od národu až do pronárodu pustá zůstane, na věky věků nebude, kdo by šel přes ni.

11. Ale osednou ji * pelikán a výr, kalous také a krkavec budou bydlení v ní, a roztáhne po ní šňůru zahanbení a zavaží marnosti.

*Sofon.2,14.

12. Šlechticů jejich volati budou k království, ale nebude tam žádného, nebo všecka knížata její zhynou.

13. A vzroste na palácích jejich trní, kopřivy a bodláci na hradích jejich, a bude příbytkem draků a obydlím sov.

14. Tam se budou potkávatí spolu zvěš s ptačtvem, a příšera jedna druhé se ozývati; tam toliko noční přeluda se usadí, a odpočinutí sobě nalezne.

15. Tam se zhnízdí sup, a škřečeti bude, a když vasedí, shromáždí je pod stín svůj; tam také shledají se luňáci jeden s druhým.

16. Hleďte v * knize Hospodinově, a

čtíte. Ani jedno z těch nechybí, a jeden každý bez své družky nebude; nebo to ústa Páně přikázala, a duch jeho shromáždí je. ^{*5 Mojt. 28, 15.}

17. Onť zajisté vrže jim losy, a ruka jeho jim rozdělí ji provazcem; až na věky dědičně ji osednou, od národu až do pronárodu v ní přebývati budou.

KAPITOLA XXXV.

Prosvětí o radosti a slávě lidu Božího. 3. Povinnost služebníků církve při chonlostivých. 5. Kámen o skutcích Kristových.

Veseliti se budou z toho poušť a pustina, plésati, pravím, bude poušť, a zkvete jako růže.

2. Ušlechtilé zkvete, ano i radostně plésati bude s prozpěvováním. Sláva Libánská dána jí bude, okrasa Karmelská a Sárónská. Tyť věci uzří slávu Hospodinu, důstojnost Boha našeho.

3. Posilněte * rukou opuštěných, a kolena klesající † utvrďte.

^{*Zid. 12, 12. †Hni. 42, 3. Luk. 22, 32. Efez. 6, 10.}

4. Recete těm, kteříž jsou bázlivého srdce: Posilňte se, nebojte se. Aj, Bůh váš s pomstou přijde, s * odplatou Bůh sám přijde, a spasí vás. ^{*Zalm. 94, 1.}

5. Tehdáž * otevrou se oči slepých, otevrou se též i uši hluchých.

^{*Mat. 11, 5; 15, 30. Luk. 7, 22.}

6. Tehdáž poskočí * kulhavý jako jelen, a jazyk němého prozpěvovati bude; nebo se vyprýští vody na poušti, a potokové na pustinách. ^{*Skutk. 3, 2, 3.}

7. A obrátí se místo vyprahlé v jezero, a žíznivé v prameny vod; v doupatech draků, v pelešech jejich tráva, třtí a síti.

8. Bude také tam silnice a * cesta, kteráž cestou svatou slouří bude. Nepůjde po ní nečistý, ale bude samých těchto; tou cestou jdoucí i nejhlopnější nezboudí.

^{*Jan. 14, 6.}

9. Nebude tam lva, a lita zvěř nebude choditi po ní, aniž tam nalezena bude, ale půjdou po ní ti, jenž budou vysvození.

10. Vykoupení, * pravím, Hospodinovi navrátí se, a přijdou na Sion s prozpěvováním, a † veselé věčné bude na hlavě jejich; radosti a veselé dojdou, ** zámutek pak a úpení uteče od nich.

^{*k. 51, 11. †k. 66, 14. Jan. 16, 22. **Zjev. 21, 4.}

KAPITOLA XXXVI.

Vpád Senacheribův do Judstva. 4. Jednání o poddání jemu města. 12. Namlouvání poddaných, aby od Ezechiáše odpadli. 21. Věrnost poslu Ezechiášových.

Stalo se pak čtrnáctého léta kralování

Ezechiášova, * přitáhl Senacherib král Assyrský proti všechněm městům Judským hrazeným, a zdobýval jich.

^{*2 Kral. 18, 13. 2 Par. 32, 2.}

2. I poslal král Assyrský Rabsaka z Lachis do Jeruzaléma k králi Ezechiášovi s vojskem velikým. Kterýž se postavil u struhy rybníka * hořejšího, při silnici pole valechářova. ^{*k. 7, 3.}

3. Tedy vyšel k němu * Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův, kancléř. ^{*k. 22, 20.}

4. I mluvil k nim Rabsaces: Povězte medle Ezechiášovi: Toto praví král veliký, král Assyrský: Jakéž jest to doufání, na kterémž se zakládáš?

5. Řekl jsem: Jistě žeť jest věc daremní; radyť jest a síly k válce *potřebí*. A protož v koho doufáš, že mi se protivíš?

6. Aj, spolehl jsi na * hůl třtiny té nalomené, na Egypt, na niž zpodepřel-li by se kdo, pronikne ruku jeho, a probodne ji. Takovýť jest Farao král Egyptský všechněm, kteříž v něm doufají. ^{*2 Kral. 18, 21.}

7. Pakli mi dřs: V Hospodinu Bohu svém doufáme: zdaliž on není ten, jehož pobořil Ezechiáš výsosti i oltáře, a přikázal Judovi a Jeruzalému, *řka*: Před tímto oltářem klaněti se budete?

8. Ale nu, potkej se medle se pánem mým králem Assyrským. Přidámť ještě dva tisíce koní, můžeš-li jen míti, kdo by na nich jeli.

9. Jakž tedy odoláš jednomu knížeti z nejmenších služebníků pána mého, ačkoli máš doufání v Egyptu pro vozy a jezdec?

10. Přesto, zdali jsem bez Hospodina přitáhl do země této, abych ji zkalil? Hospodin řekl mi: Táhni na tu zemi, a zkal ji.

11. I řekl Eliakim a Sobna a Joach Rabsakovi: Mluv medle k služebníkům svým Syrsky, však rozumíme, a nemluv k nám Židovsky před lidem tímto, kterýž jest na zdech.

12. I odpověděl Rabsaces: Zdaliž ku pánu tvému a k tobě poslal mne pán můj, abych mluvil slova tato? Však k mužům těm, kteříž jsou na zdech, aby lejna svá jedli, a moč svůj spolu s vámi pili.

13. A tak stoje Rabsaces, volal hlasem

velikým Židovský, a řekl: Slyšte slova krále velikého, krále Assyrského:

14. Toto praví král: Necht vás nesvodí Ezechiáš, neboť nebude moci vyprostíti vás.

15. A necht vám nevelí Ezechiáš doufati v Hospodina, řka: Zajisté vysvobodí nás Hospodin, a nebudeť dáno město toto v ruku krále Assyrského.

16. Nepslochejte Ezechiáše. Nebo takto praví král Assyrský: Učinite mi to k líbosti, a vyjděte ke mně, i bude moci jisti * jeden každý z vinice své, a jeden každý z fiku svého, a pítí jeden každý vodu z čisterny své, *1 Král. 4, 25.

17. Dokudž nepřijdu, a nepoberu vás do země podobné zemi vaší, do země úrodné, země chleba a vinic.

18. Necht vás nesvodí Ezechiáš, řka: Hospodin vysvobodí nás. Zdalíž * mohli vysvoboditi bohové národů jeden každý zemi svou z ruky krále Assyrského? *k. 10, 3 násled.

19. Kde jsou bohové Emat a Arfad? Kde jsou bohové Sefarvaim? Zdalíž jsou vysvobodili i Samaři z ruky mé?

20. Kteří jsou mezi všemi bohy těch zemí, ješto by vysvobodili zemi svou z ruky mé? Aby pak Hospodin měl vysvoboditi Jeruzalém z ruky mé?

21. Oni pak mlčeli, a neodpověděli jemu slova. Nebo takové bylo rozkázání královo, řkoucí: Neodpovídejte jemu.

22. I přišel Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správcem domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův, kancelář, k Ezechiášovi, majíce roucha roztržená, a oznámili jemu slova Rabsakova.

KAPITOLA XXXVII.

Poselství Ezechiášovo k Izaiášovi. 6. Prorocství o zahynutí Senacheribova. 9. Rouhání jeho. 14. Modlitba Ezechiášova. 32. Zmordování Assyrských. 38. Bídne skončení Senacheribova.

I stalo se, když to * uslyšel král Ezechiáš, že roztrhl roucho své, a oděl se zíní, a všel do domu Hospodinova. *2 Král. 19, 1.

2. I poslal Eliakima správce domu, a Sobnu písaře, a starší z kněží, oblečené v zíně k Izaiášovi proroku, synu Amosovu.

3. Kteržž řekli jemu: Toto praví Ezechiáš: Den úzkosti a útržky i rouhání jest den tento, proto že se přiblížil plod k vyjití, ale není síly ku porodu.

4. Ó by slyšel Hospodin Bůh tvůj slova Rabsakova, jehož poslal král Assyrský

pán jeho, aby utrhal Bohu živému, a pomstil Hospodin Bůh tvůj těch slov, kteržž slyšel. Protož pozdvihni modlitby za tento ostatek lidu, kterýž se nalézá.

5. I přišli služebníci krále Ezechiáše k Izaiášovi.

6. Jimž odpověděl Izaiáš: Toto povíte pánů svému: Takto praví Hospodin: Ne strachuj se slov těch, kteržž jsi slyšel, jimž se mně rouhali služebníci krále Assyrského.

7. Aj, já pustím naň vítr, aby uslyše pověst, navrátil se do země své, a učiním to, * že padne od meče v zemi své. *v. 33.

8. Navrátil se pak Rabsaces, nalezl krále Assyrského, an dobývá Lebna. Nebo uslyšel, (pročež odtrhl od Lachis,)

9. Uslyšel, pravím, o Tihákovi králi Mouřeninském, ano pravili: Táhne, aby bojoval s tebou. A však uslyšev to, vždy poslal posly své k Ezechiášovi s těmito slovy:

10. Takto povíte Ezechiášovi králi Judskému, řkouce: Necht tebe nesvodí Bůh tvůj, v němž ty doufáš, říkaje: Nebude dán Jeruzalém v ruku krále Assyrského.

11. Aj, slyšels, co jsou učinili králové Assyrtí všechněm zemím, pohubivše je, a ty bys měl býti vysvobozen?

12. Zdalíž jsou je vysvobodili bohové těch národů, kteréž zahladili předkové moji, Gozana, Charana, Reséfa a syny z Eden, kteržž byli v Telasar?

13. Kde jest král Emat, a král Arfad, a král města Sefarvaim, Ana i Ava?

14. Protož vzav Ezechiáš list z ruky poslá, přečtl jej, a vstoupiv do domu Hospodinova, rozvinul jej Ezechiáš před Hospodinem.

15. A modlil se Ezechiáš Hospodinu, řka:

16. Hospodine zástupů, Bože Izraelský, kterýž sedíš nad cherubiny, ty jsi sám Bůh všech království země, ty jsi učinil nebe i zemi.

17. Nakloniž, Hospodine, ucha svého a uslyš; otevři, Hospodine, oči své a pohleď; slyš, pravím, všecka slova Senacheribova, kterýž poslal k činění útržek Bohu živému.

18. Takt jest, Hospodine, žeť jsou pohubili králové Assyrtí všecky ty krajiny i zemi jejich,

19. A uvrhli bohy jejich do ohně; nebo nebyli bohové, ale dílo rukou lidí.

ských, dřevo a kámen, protože zahladili je.

20. A nyní, Hospodine Bože náš, vysvoď nás z ruky jeho, aťby poznala všechna království země, že jsi ty Hospodin sám.

21. Tedy poslal Izaiáš syn Amosův k Ezechiášovi, řka: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Zač jsi mi se modlil strany Senacheriba krále Assyrského,

22. Totof jest slovo, kteréž mluvil Hospodin o něm: Pohrdá tebou, a posmívá se tobě panna, dcera Sionská, potfásá hlavou za tebou dcera Jeruzalémská.

23. Kohož jsi zhaněl? A komus se rouhal? A proti komus povýšil hlasu, a pozdvihl zhůru očí svých? Proti Svatému Izraelskému.

24. Skrže služebníky své utrhal jsi Pánu, a řekl jsi: Ve množství vozů svých já jsem vytáhl na hory vysoké, na stráně Libánské, a zpodtínám vysoké cedry jeho, i spanilé jedle jeho, a vejdu na nejvyšší kraj jeho do lesů a výborných rolí jeho.

25. Já jsem vykopal a pil vody; nebo jsem vysušil nohama svýma všechny potoky míst obležených.

26. Zdalis neslyšel, že jsem již to dávo učinil, a ode dnů starých to sformoval? Nyní pak k tomu přivozuji, aby v poušť a v hromady rumu města hrazená obrácena byla,

27. A jejich obyvatelé ruce oslablé majic, předěšení a zahanbení jsouc, byli jako bylina polní, a zelina vzházející, jako tráva na stěchách, a osení rzi zkažené, prvé než by dorostlo.

28. Sedání pak tvé, a vycházení tvé i vcházení tvé znám, i vzteklost tvou proti sobě.

29. Poněvadž* ty se vztékáš proti mně, a tvé zpouzení přišlo v uši mé, protože vpustím udici svou v chřtípě tvé, a udičla svá v ústa tvá, a odvedu tě zase tou cestou, kterouž jsi přišel. *Skutk.9.4.5.

30. A toto měj za znamení: Budete jisti roku prvního, co samo od sebe zroste, též druhého roku, což se samo od sebe zrodí, třetího pak roku budete sítí a žítí a štěpovati vinice, a jisti ovoce jejich.

31. Ostatek zajisté domu Judova, kterýž pozůstal, vpustí zase kořeny své hluboce, a vydá užitek zhůru.

32. Nebo z Jeruzaléma vyjdou ostatko-

vé, a zachování z hory Siona. Horlivost Hospodina zástupů učiní to.

33. A protože toto praví Hospodin o králi Assyrském: Nevejdeť do města tohoto, aniž sem střely vstřelí, aniž na ně dotrou pavěznici, aniž udělají u něho náspu.

34. Cestou, kterouž přitáhl, zase navrátí se, a do města tohoto nevejde, praví Hospodin.

35. Nebo chrániti budu města tohoto, abych je zachoval pro sebe a pro Davida služebníka svého.

36. Tedy vyšel anděl Hospodinův, a zbil v vojště Assyrském sto osmdesáte a pět tisíců. I vstali velmi ráno, a aj, všickni mrtví.

37. A tak odjel, anobřž utekl, a navrátil se Senacherib král Assyrský, a bydlil v Ninive.

38. I stalo se, když se klaněl v chrámě Nizrocha boha svého, že Adramelech a Sarasar, synové jeho, zabili jej mečem, a utekli do země Ararat. I královal Esarchaddon syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXXVIII.

Ezechiášova nemoc, 3. modlitba, 5. zaslíbení o přidání jemu života, 9. vděčnost jeho pro budoucí paměť napsaná.

V těch * dnech roznemohl se Ezechiáš až k smrti. I přišel k němu Izaiáš syn Amosův, prorok, a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Zřeď dům svůj, nebo umřeš, a nebudeš živ. *2 Král.20.1. 2 Par.32.24.

2. I obrátil Ezechiáš tvář svou k stěně, a modlil se Hospodinu.

3. A řekl: Prosim, ó Hospodine, rozpomeň se nyní, že jsem stále chodil před tebou v pravdě a v srdci upřímém, a že jsem to činil, což dobrého jest před očima tvýma. I plakal Ezechiáš pláčem velikým.

4. Tedy stalo se slovo Hospodinovo k Izaiášovi, řkoucí:

5. Jdi a rei Ezechiášovi: Toto praví Hospodin Bůh Davida otce tvého: Slyšelf jsem modlitbu tvou, viděl jsem slzy tvé; aj, já přidám ke dnům tvým pátácte let.

6. A z ruky krále Assyrského vysvobodím tě i město toto, a chrániti budu města tohoto.

7. A toto budeš mítí znamení od Hospodina, že Hospodin učiní věc tuto, kterouž mluvil:

8. Aj, já navrátím zpátkem stín po

stupních, po nichž sešel na hodinách slunečných Achasových, o deset stupňů. I navrátilo se slunce o deset stupňů, po týchž stupních, po nichž bylo sešlo.

9. Zapsání Ezechiáše krále Judského, když nemocen byl, a ozdravěl po nemoci své:

10. Jáť jsem byl řekl v přestřížení dnů svých, že vejdu do bran hrobu, zbaven budu ostatku let svých.

11. Řekl jsem byl, že neuzřím Hospodina, Hospodina v zemi živých, nebudu vidati člověka více mezi přebývajícími na světě.

12. Přebývání mé pomijí, a stěhuje se ode mne jako stánek pastýřský; přestříhl jsem jako tkadlec život svůj, od třinádi odřeze mne. Dnes dřívě než noc přijde, učiníš mi konec.

13. Předkládal jsem sobě v jitře, že jako lev tak potře všechny kosti mé, dnes dřívě než noc přijde, že mi učiníš konec.

14. Jako řeřáb a vlastovice pištěl jsem, lkal * jsem jako holubice, oči mé zhůru pozdvižené byly. Pane, násilě trpím, ó prodlíž mi života. ^{*L. 59, 11.}

15. Ale coť mám více mluvití? I předpověděl mi, i učinil, že živ pobudu mimo všechna léta svá po hořkosti duše své.

16. Pane, kdo po nich i v nich živi budou, všechněm znám bude život dýchání mého, žes mi zdraví navrátil, a mne při životu zachoval.

17. Aj, v čas pokoje potkala mne byla hořkost nejhořeější, ale tobě zalíbilo se vytrhnouti duši mou z propasti zkažení, proto že jsi zavrhl za hřbet svůj všechny hříchy mé.

18. Nebo ne hrob oslavuje tebe, ani smrt tě chválí, aniž očekávají ti, jenž do jámy sstupují, pravdy tvé.

19. Ale živý, živý, tent oslavovati bude tebe, jako já dnes, a otec synům v známost uvodí pravdu tvou.

20. Hospodin vysvobodil mne, a protož písně mé zpívati budeme po všechny dny života našeho v domě Hospodinově.

21. Řekl pak byl Izaiáš: Nechaf vezmou hrudu suchých fiků, a přiloží na vřed, a zdrav bude.

22. I řekl byl Ezechiáš: Jaké jest znamení, že vstoupím do domu Hospodinova?

KAPITOLA XXXIX.

Chloubá bespotřebná a škodná Ezechiášova, 6. osvědčení jemu budoucího trestání, 8. znamení při něm sv. pokání.

Toho času poslal Merodach Baladan syn Baladanův, král Babylonský, list a dary Ezechiášovi, když uslyšel, že nemocen byl, zase ozdravěl.

2. I zrvad se z toho Ezechiáš, a ukázal jim dům klénotů svých, stříbra a zlata a vonných věcí, a olej nejvýbornější, tolikéž dům zbroje své, a cožkoli mohlo nalezeno býti v pokladích jeho. Ničeho nebylo, čehož by jim neukázal Ezechiáš v domě svém i ve všem panství svém.

3. V tom přišel prorok Izaiáš k králi Ezechiášovi, a řekl jemu: Co pravili ti muži? A odkud přišli k tobě? I odpověděl Ezechiáš: Z země daleké přišli ke mně, z Babylona.

4. Řekl ještě: Co jsou viděli v domě tvém? Odpověděl Ezechiáš: Všecko, což jest v domě mém, viděli. Ničeho není v pokladích mých, čehož bych jim neukázal.

5. Tedy řekl Izaiáš Ezechiášovi: Slyšiš slovo Hospodina zástupů:

6. Aj, dnové přijdou, že odneseno bude do Babylona, cožkoli jest v domě tvém, a cožkoli nachovali otcové tvoji, až do tohoto dne; nezůstanef ničeho, (praví Hospodin.)

7. I syny tvé také, kteříž pojdou z tebe, kteréž zplodíš, poberou, a budou komorníci při dvoře krále Babylonského.

8. Tedy řekl Ezechiáš Izaiášovi: Dobrěť jest slovo Hospodinovo, kteréž jsi mluvil. (A doložil): Proto že pokoj a pravda bude za dnů mých.

KAPITOLA XL.

Prorokství o budoucím vysvobození lidu Božího z tělesného i duchovního Babylona. 12. Zahanbení modlářů. 27. a potrestání pochybujících o Božím opatrování.

Potěšujte, potěšujte lidu mého, dí Báh váš.

2. Mluvte k srdci Jeruzaléma, a ohlašujte jemu, že se již doplnil čas uložený jeho, že jest odpuštěna nepravost jeho, a že vzal z ruky Hospodinovy dvojnásobně za všechny hříchy své.

3. Hlas * volajících: Připravtež na poušti cestu Hospodinovu, přímou učíte na pustině stezku Boha našeho. ^{*Mat. 3, 3.}

4. Každé údolí af jest vyvýšeno, a všeliká hora i pahrbek af jest snížen; což jest křivého, af jest přímé, a místa nerovná af jsou rovinou.

5. Nebo se zjeví sláva Hospodinova, a uží všeliké tělo spolu, že ústa Hospodinova mluvila.

6. Hlas řkoucího: Volej. I řekl: Co mám volati? *To*, že * všeliké tělo jest tráva, a všeliká vzácnost jeho jako květ polní. *Jak.1,10. 1 Petr.1,24.

7. Usychá tráva, květ prší, jakž vítr Hospodinův povane na něj. V pravděť jsou lidé ta tráva.

8. Usychá tráva, květ prší, * ale slovo Boha našeho zůstává na věky. *Zalm.119,89.

9. Na horu vysokou vystup sobě, Sioane, zvěstovateli věci potěšených, povyš mocně hlasu svého, Jeruzaléme, zvěstovateli věci potěšených, povyš, aniž se boj. Roi městům Judským: Aj, Bůh váš.

10. Aj, Panovník Hospodin proti silnému přijde, a rámě jeho panovati bude nad ním; aj, mzda jeho s ním, a dílo jeho před ním.

11. Jako * pastýř stádo své pásti bude, do náručí svého shromáždí jehňátka, a v klíně svém je ponese, březi pak poznenáhlu povede. *Jan.10,11.

12. Kdo změřil hrsti svou vody, a nebesa pídí rozměřil? A kdo změřil měrou prach země, a zvážil na váze hory, a pahrbky na závaží?

13. Kdo * vystihl ducha Hospodinova, a rádcím jeho byl, že by mu oznámil? *Řím.11,34.

14. S kým se radil, že by mu přidal srozumění, a naučil jej stezce soudu, a vyučil jej umění, a cestu všelijaké rozumnosti jemu v známost uvedl?

15. Aj, národové jako krůpě od okova, a jako prášek na vázkách se počítají, ostrovy jako nejmenší věc zachvacuje.

16. Ani Libán nepostačil by k zánícení ohně, a živočichové jeho nepostačili by k zápalné oběti.

17. Všickni národové jsou jako nic před ním, za nic a za marnost pokládají se u něho.

18. K * komu tedy připodobníte Boha silného? A jaké podobnosti přirovnáte jemu? *k.46,5. Skutk.17,29.

19. *Jakžkoli* rytinu líčí * řemeslník, a zlatník zlatem ji potahuje, a řetízky stříbrné k ní slévá; *k.44,12,13.

20. A ten, kterýž pro chudobu nemá co obětovati, dřevo, kteréž by nepráchnivělo, vybírá, a řemeslníka umělého sobě hledá k přistrojení rytiny, aby se nepohnula.

21. Zdalíž nevíte? Zdalíž neslycháte? Zdalíž se vám nezvěstuje od počátku? Zdalíž nesrozumíváte z základů země?

22. Ten, kterýž sedí nad okráškem země, jejížto obyvatelé jako kobylinky, kterýž * rozprostřel jako kortýnu nebesa, a rozláhl je jako stánek k přebývání, *k.44,24. Zalm.104,2.

23. Onť přivedí knížata na nic, soudce zemské jako nic rozptyluje,

24. Tak že nebyvají štípeni ani sáti, aniž kořene pouští do země pařez jejich. Nebo jakž jen zavane na ně, hned usychají, a vicher jako plevu zanáší je.

25. K komu tedy připodobníte mne, abych podobný byl jemu, praví Svätý?

26. Pozdvihněte zhůru očí svých, a vizte, kdo to stvořil? Kdo vyvedl v počtu vojsko jejich, a všeho toho * zejména povolává? Vedlé množství síly a veliké moci ani jedno z nich nehyně. *Zalm.147,4.

27. Pročež tedy říkáš, Jákože, a mluvíš, Izraeli: Skrytať jest cesta má před Hospodinem, a pře má před Boha mého nepřichází?

28. Zdalíž nevíš, zdaž jsi neslychal, že Bůh věčný Hospodin, kterýž * stvořil končiny země, neustává ani zemdlívá, a že vystižena býti nemůže moudrost jeho? *k.42,5; 45,12.

29. On dává ustalému sílu, a tomu, ješto žádné síly nemá, moci hojně udílí.

30. Ustává a umdlévá mládež, a mládenci těžce klesají,

31. Ale ti, jenž očekávají na Hospodina, nabývají nové síly. Vznášejí se peřím jako * orlice; běží, a však neumdlévají, chodí, a neustávají. *Zalm.103,5.

KAPITOLA XLI.

Zabanbení modlářů. 8. Potěšení lidu Božho. 21. Rozmání pravé a rozdílení mezi Bohem pravým a modlami pohanskými.

Umlknětež přede mnou ostrovové, a národové nechať se ssíli, nechať přistoupí, a tu ať mluví. * Přístupmež spolu k soudu. *k.1,18.

2. Kdo vzbudil od východu spravedlivého, aby ho následoval? *Kdo* jemu podmanil národy, a způsobil, aby nad králi panoval, vydav je jako prach meči jeho, a jako plevy rozptýlené lučičti jeho?

3. Sháněje se s nimi, prošel pokojně cestou, po níž nohama svýma nechodíval.

4. Kdo *to* spravil a učinil, povolávaje

rodin od počátku? Já * Hospodin, první i poslední, já sám. *k.44,6; 48,12. Zjev.1,17.

5. Viděli ostrovové, a ulekli se, končiny země předěsily se, shromáždili se a sešli.

6. Jeden druhému pomáhal, a bratru svému říkal: Posilň se.

7. A tak posilňoval tesař zlatníka, vyhlazujícího kladivo tlučením na nákovadli, říkáje: K sletování toto dobré jest. I utvrdil to hřebíky, aby se nepohnulo.

8. Ale ty, * Izraeli služebníče můj, ty Jákoobe, kteréhož jsem vyvolil, símě Abrahama, přítele mého, *Luk.1,54.

9. Ty, kteréhož jsem vychválil od končin země, nýbrž * pomínuv přednějších jejich, povolal jsem tě, řka tobě: Služebník můj jsi, vyvolil jsem tě, aniž jsem zavrhl tebe. *1 Kor.1,26.

10. Nebojž * se, nebo jsem já s tebou; nestrachujž se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě, a pomáhati budu tobě, a podíratí ť tě budu pravici spravedlnosti své. *k.43,1.1 Mojs.15,1. †Zalm.68,9.

11. Aj, zastydí se, a zahanbeni budou všickni, kteříž se zlobí proti tobě; v nic obráceni budou, a zahynou ti, kteříž tobě odporují.

12. Hledal-li bys jich, nenalezneš jich. Ti, kteříž se s tebou nesnadní, v nic obráceni budou, a na nic přijdou ti, jenž s tebou válčí.

13. Nebo já, Hospodin Bůh tvůj, ujal jsem ť * za tvou pravici, a pravím: Neboj se, já tobě pomáhati budu. *Zalm.73,23.

14. Neboj se, červíčku Jákoobův, hrstko Izraelova, já spomáhati budu tobě, praví Hospodin, a * vykupitel tvůj, Svatý † Izraelský. *k.35,4. †k.12,6.

15. Aj, učinil jsem tě jako smyk i s zuby novými po obou stranách; pomlátíš hory, a zetřeš je, a s pahrbky jako s plevami naložíš.

16. Převěješ je, v tom je vítr zachvátí, a vicher rozptýlí, ty pak plésatí budeš v Hospodinu, v Svatém Izraelském chlu-bití se budeš.

17. Chudé a nuzné, kteříž hledají vody, an ji není, jejichž jazyk žízni prahne, já Hospodin vyslyším, já Bůh Izraelský neopustím jich.

18. Vyvedu * na vysokých místech řeky, a u prostřed rovin studnice; obrátím poušť v jezero vod, a zemi vyprahlou v prameny vod. *5 Mojs.28,12.

19. Nasadím na poušti cedrů, výbor-

ných cedrů, myrtovi, a olivovi; vysadím poušť jedlovím, jilmem, též i pušpánem,

20. Aby viděli, a poznali, a rozvažující, srozuměli, že to ruka Hospodinova učinila, a Svatý Izraelský že to stvořil.

21. Veďte při svou, praví Hospodin, ukažte mocné důvody své, dí král Jákoobův.

22. Nechat přistoupí, a necht nám oznámí to, což se státi má. Věci prvé stále oznamte, abychom povážili v srdci svém, a poznali cíl jejich, aneb aspoň co jest budoucího, povězte nám.

23. Oznamte, co se budoucně státi má, a poznáme, že bohové jste. Pakli, učíte něco dobrého neb zlého, abychom se děsili, když bychom to viděli spolu.

24. Aj, vy naprosto nic nejste, a dílo vaše tolikéž nic není; protož ohavnýť jest, kdo vás zvoluje.

25. Vzbudím od půlnoci, ten přitáhne, od východu slunce, ten svolá ve jménu mém *, a oboří se na knížata jako na bláto, a pošlapá je jako hrnčít hlinu. *Zach.13,9.

26. Kdo oznámí od počátku, abychom věděli, aneb od starodávna, abychom řekli: Práv jest? Naprosto žádného není, kdo by oznámil, aniž jest kdo, ještě by se dal slyšeti, aneb ještě by slyšel řeči vaše.

27. Já jsem první, kterýž Sionu předpovídám: Aj, aj, teď jsou; a Jeruzalému: * Zvěstovatele potěšených věcí dám. *Mat.23,34.

28. Nebo vidím, že není žádného, není žádného mezi nimi rozumného; ač se jich otazují, však neodpovídají slova.

29. Aj, všickni ti jsou marnost, za nic nestojí dílo jejich, vítr a daremní věc jsou * slitiny jejich. *Zalm.96,5.

KAPITOLA XLII.

Proroctví o Kristu Pánu. 10. Napomenutí církve k chválení Boha. 18. Obvinění lidu Izraelského.

Aj, služebník * můj, na kteréhož se zpedru, vyvolený můj, jehož † libuje duše má. Ducha ** svého dám jemu, onť soud národům vynášeti bude.

*Mat.12,18. †k.3,17. **Izai.11,2. Jan.3,34.

2. Nebude křičeti, ani se * vyvyšovati, ani slyšán bude vně hlas jeho.

*Zach.9,9. Mat.12,19.

3. Trtiny * nalomené nedolomí, a lnu kouřícího se neuhasi, ale soud podlé pravdy vynášeti bude. *Mat.12,20.

4. Nebude neochotný, ani přísný, dokudž soudu na zemi nevykoná, a učení jeho ostrovové očekávají budou.

5. Tak praví Báh silný Hospodin, kterýž stvořil nebesa, a roztáhl je, kterýž rozšířil zemi, i to, což z ní pochází, kterýž dává * dýchání lidu na ní, a ducha těm, jenž chodí po ní. *Skutk.17,25.

6. Já Hospodin povolal jsem tě v spravedlnosti, a ujal jsem tě za ruku tvou; protož ostřihati tě budu, a dám tě v smlouvu lidu, a za světlo národům,

7. Abys otvíral oči slepé, a vyvodil z žaláře vězně, a z vězení ty, kteříž * sedí ve tmách. *k.9,2; 61,1.

8. Já jsem Hospodin, toť jest jméno mé, a * slávy své jinému nedám, ani chvály své rytinám. *k.48,11.

9. Aj, prvnější věci přišly, a i nové předpovídaje, dříve než se začnou, dám o nich slyšeti vám.

10. Zpívejte * Hospodinu píseň novou, chvála jeho jest od končin země, kteříž se plavíte po moři, i všecko, což v něm jest, ostrovové i obyvatelé jejich. *Zalm.33,3; 96,1; 144,9.

11. Pozdvihněte hlasu pustiny i města její, i vsi, v nichž * bydlí Cedar, prokřikujte obyvatelé skal, s vrchu hor volejte. *Zalm.120,5.

12. Vzdejte slávu Hospodinu, a chválu jeho na ostrovích zvěstujte.

13. Hospodin jako silný rek vyjde, jako muž válečný * rozhorlí se, troubiti, anobř i prokřikovati bude, a proti nepřátelům svým zmužile sobě počínati, řka: *Zalm.78,65.

14. Mlčel jsem dosti dlouho, činil jsem se neslyše, zdržoval jsem se, ale již jako pracující ku porodu křičeti budu, pobubím a sehlám vše pojednou.

15. V pustinu obrátím hory i pahrbky, a všelikou bylinu jejich usuším, a obrátím řeky v ostrovy, a jezera vysuším.

16. I povedu slepé po cestě, kteréž neznali, a po stezkách, kterýchž neuměli, provedu je; obrátím před nimi tmou v světlo, a co nerovného, v rovinnu. Toť jest, což jim učiním, a neopustím jich.

17. Obrátí se zpět, zahanbeni budou ti, kteříž doufají v rytinu, kteříž říkají sličinám; Vy jste bohové naši.

18. Ó hluší, * slyštež, a vy slepí, prohlédněte, abyste viděli. *k.43,8.

19. Kdo jest to slepý, jedině služebník můj? A hluchý, než posel můj, kteréhož

posílám? Kdo slepý tak jako dokonalý? Slepý, pravím, jako služebník Hospodinův?

20. Hleď na mnohé věci, však nesrozumívá; otevřené máje uši, však neslyší.

21. Měť jest Hospodin líbost v něm pro spravedlnost svou, zvelebil jej zákonem, a slavného učinil.

22. Že pak lid tento obloupený jest a potlačený, jehožto mládence, což jich kolí, jimají a do žalářů skrývají, že jsou dáni v loupež, aniž jest, kdo by je vytrhl, v rozchvátání, aniž jest, kdo by řekl: Navrať zase,

23. Kdo z vás ušima pozornuje toho, srozumívá tomu, aby se bedlivěji chtěl míti napotom?

24. Kdo vydal v * potlačení Jáкова, a Izraele loupežníkům? Zdali ne Hospodin, proti němuž jsme zhřešili? Nebo nechtěli po cestách jeho choditi, aniž poslouchali zákona jeho. *Jer.2,19.

25. A protož vylil na něj s prchlivostí hněv svůj, a násilé boje, a zapálil jej vůkol, a však nepoznal toho. Zapálil jej, pravím, a však * nepřipustil toho k srdeci. *k.57,1.

KAPITOLA XLIII.

Potěšení lidu Božho. 9. Osvědčení Božství Hospodina.

14. Zaslíbení o vysvobození z Babylona. 22. Příčiny toho jich odtud vysvobození.

Ale nyní takto praví Hospodin stvořitel tvůj, ó Jákope, a učinitel tvůj, ó Izraeli: Neboj * se, nebo vykoupil jsem tě, a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty. *k.44,2.

2. Když půjdeš * přes vody, s tebou budu, pakli přes řeky, nepřikvačí tě; půjdeš-li přes oheň, nespálíš se, aniž plamen chytí se tebe. *Zalm.66,12.

3. Nebo já Hospodin Báh tvůj, Svätý Izraelský, * jsem spasitel tvůj. Dal jsem na výplatu za tebe Egypt, zemi Mouřninskou a Sábú místo tebe. *v.11.

4. Hned jakž jsi drahým učiněn před očima máma, zveleben jsi, a já jsem tě miloval; protož dal jsem lidi za tebe, a národy za život tvůj.

5. Nebojž se, nebo já s tebou jsem. Od východu zase přivedu simě tvé, a od západu shromáždím tě.

6. Díím půlnoční straně: Navrať, a poleďní: Nezbraňuj. Přiveď zase syny mé zdaleka, a dcery mé od končin země,

7. Každého * toho, jenž se nazývá jmé-

nem mým, a kteréhož jsem k slávě své stvořil, ježž jsem sformoval, a kteréhož jsem učinil. ^{*Jer.14,7.9;15,16.}

8. Vyved lid slepý, kterýž již má oči, a hluché, kteříž již mají uši.

9. Všickni národové nechať se spolu shromáždí, a sberou se lidé. Kdo jest mezi nimi, ješto by to zvěstoval, a to, což se předně státi má, aby oznámil nám? Nechť vystaví svědky své, a spravedliví budou, aneb at slyší, a řeknou: Pravdat * jest. ^{*k.41,26.}

10. Vy svědkové moji jste, praví Hospodin, a * služebník můj, kteréhož jsem vyvolil, tak že můžete věděti, a mně věřiti, i rozuměti, že já jsem, a že přede mnou nebyl sformován Bůh silný, aniž po mně bude. ^{*k.41,8.}

11. Já, já jsem * Hospodin, a žádného není kromě mne spasitele. ^{*Zalm.18,32.}

12. Já oznamuji, i vysvobozuji, jakž předpovídám, a * ne někdo mezi vámi z cizích bohů, a vy mi toho svědkové jste, praví Hospodin, že já Bůh silný jsem. ^{*v.10.}

13. Ještě * prvé nežli den byl, já jsem, a není žádného, kdož by vytrhl z ruky mé. Když co dělám, kdo ji odvrátí? ^{*Zalm.90,2.}

14. Takto praví Hospodin vykupitel váš, Svatý Izraelský: Pro vás posli do Babylona, a sházím závořky všecky, i Kaldejské s lodimi veselými jejich.

15. Já jsem Hospodin svatý váš, stvořitel Izraele, král váš.

16. Takto praví Hospodin, * kterýž způsobuje na moři cestu, a na prudkých vodách stezku, ^{*2Mojš.14,16.22.29.}

17. Kterýž vyvodí vozy a koně, vojsko i sílu, činí, že v náhle padají, až i povstati nemohou, hasnou, jako knot hasne:

18. Nezpomínejte na první věci, a na starodávni se neohlédejte.

19. Aj, já učiním * věc novou, a tudíž se zjeví. Zdaliž o tom nevíte? Nadto způsobím na poušti cestu, a na pustínách řeky. ^{*2Kor.5,17. Zjev.21,5.}

20. I slaviti mne bude zvěř polní, drakové i sovy, že jsem vyvedl na poušti vody * a řeky na pustínách, abych dal nápoj lidu svému, vyvolenému svému. ^{*k.41,18.}

21. Lid, kterýž nastrojím sobě, chválu mou vypravovati bude,

22. Poněvadž jsi mne nevzýval, ó Ja-

kobe, nýbrž stesklot se se mnou, ó Izraeli.

23. Neprivedl jsi mi hovádka k zápalům svým, a oběťmi svými neuctils mne; nenutil jsem tě, abys mi sloužil oběťmi suchými, aniž jsem tě tím obtěžoval, abys mi kádlil.

24. Nekoupil jsi mi za peníze vonných věcí, ani tukem obětí svých zavraždil jsi mne, ale zaměstknal jsi mne hříchy svými, a obtížils mne nepravostmi svými.

25. Já, * já sám shlazuji přestoupení tvá pro sebe, a na hříchy tvé nezpomínám. ^{*2Sam.12,13. Mat.6,12. Mark.2,7. Luk.5,21.}

26. Přived * mi ku paměti, sudme se spolu; oznam ty, podlé čeho bys mohl spravedliv býti. ^{*Jer.2,35.}

27. Otec tvůj první zhřešil, a učitelé tvoji přestoupili proti mně.

28. A protož smeci knížata z míst svatých, a vydám v prokletí Jáкова, a Izraele v pohanění.

KAPITOLA XLIV.

Zaslíbení Ducha svatého. 6. Důstojnost Hospodinova. 9. Modlářů i modl marnost. 21. Napomenutí lidu ku pamatování na posvěcení své, 24. a k doufání.

A však nyní slyš, Jákope, služebníče můj, a Izraeli, kteréhož jsem vyvolil.

2. Toto dí Hospodin, kterýž * tě učinil, a sformoval hned od života matky, a spomáhá tobě: Neboj se, služebníče můj, Jákope, a upřímý, kteréhož jsem vyvolil. ^{*k.43,1,5.}

3. Nebo * vyleji vody na žíznivého, a potoky na vyprahlou; i vyleji Ducha svého na símě tvé, a požehnání své na potomky tvé. ^{*Jan.7,38.†Skutk.2,17.}

4. I porostou jako mezi bylinami, jako vrbí vedlé tekutých vod.

5. Tento dí: Hospodinův já jsem, a onen nazůve se jménem Jákovovým, a jiný zapíše se rukou svou Hospodinu, a jménem Izraelským jmenovati se bude.

6. Takto praví Hospodin, král Izraelův a vykupitel jeho, Hospodin zástupů: Já jsem první, a já poslední, a kromě mne není žádného Boha.

7. Nebo kdo tak jako já ohlašuje a oznamuje to, aneb spořádá mi to hned od toho času, jakž jsem rozsádl lidi * na světě? A kdo to, což přijíti má, oznámí i jim mohou? ^{*5Mojš.32,8.†Imi.4,22.}

8. Nebojtež se, ani lekejte. Zdali hned zdávna nepověděl jsem tobě a neoznámil, čehož vy sami mně svědkové

jsite? Zdalíž jest Bůh kromě mne? Ne-
níť jistě žádná skála, jáť o žádném ne-
vim.

9. Ti, kteříž formují rytiny, všickni nic
nejsou; tolikéž ty milostné jejich nic
neprospívají. Čehož ony sobě samy svě-
dectvím jsou; nic nevidí, aniž čeho zna-
jí, aby se styděti mohly.

10. Kdo formuje Boha silného a rytinu
sléva, k němu se to nehodí.

11. Aj, všickni, i ti, kteříž se k němu
přiučastňují, zahanbeni budou, ovšem
řemeslníci ti nad jiné lidi; byť se pak
všickni shromáždili a postavili, strašiti
se musejí, a spolu zahanbeni budou.

12. Kovář *pochytě* železo, dělá při uhlí,
a kladivy formuje modlu. Když ji dělá
vší silou svou, ještě k tomu lačni až do
zemlení, aniž se vody napije, až i ustá-
vá.

13. Tesař* roztáhna šňůru, znamená
ji hrudkou, spravuje ji úhelníci, a
kružidlem rozměřuje ji, až ji udělá tvár-
nost muže mající a podobnost krásy
člověka, aby seděla doma. *k.40,20.

14. Nasekaje sobě cedrů, vezme také
cypřiš a dub aneb to, kteréž jest nejce-
listvější mezi dřívím lesním; i javor ště-
puje, a dešť jej k zrostu přivozuje.

15. I bývá člověku k topení; nebo ve-
zma z něho, zhřívá se. Rozněcuje také
oheň, aby napekl chleba. Mimo to udělá
sobě Boha, a klaní se jemu; udělá z ně-
ho rytinu, a kleká před ní.

16. Částku jeho páli ohněm, při *druhé*
částce jeho maso jí, peče pečení, a na-
sycen bývá. Zhřívá se také, a říká: Aha,
zhřel jsem se, viděl jsem oheň.

17. Z ostatku pak jeho udělá boha, ry-
tinu svou, před níž kleká, a klaní se, a
modlí se jí, řka: Vysvobod mne, nebo
Bůh silný můj jsi.

18. Neznají ani soudí, proto že zasle-
pil oči jejich, aby neviděli, a srdce je-
jich, aby nerozuměli.

19. Aniž považují toho v srdci svém.
Není umění, není rozumu, aby *kdo* řekl:
Díl z něho spálil jsem ohněm, a při uhlí
jeho napekl jsem chleba, pekl jsem ma-
so, a jedl jsem, a mám z ostatku jeho
ohavnost udělati, a před špalkem dřevě-
ným klekati?

20. Popel se pase takový, srdce sve-
dené skloňuje jej, aby nemohl osvobo-
dití duše své, ani fici: Není-liž omylu v
předsevzetí mém?

21. Pamatuž na to, Jákože a Izraeli,
proto že jsi ty služebník můj. Já jsem
tě sformoval, služebník můj jsi, Izraeli,
nebudeš u mne v zapomenuti.

22. Zahladím* jako hustý oblak pře-
stoupení tvá, a jako mrákotu hřichy tvé;
navratíž se ke mně, nebo jsem tě vy-
koupil. *k.1,18; 43,25.

23. Prozpěvujte* nebesa, nebo Hospo-
din to učinil; zvučte nížiny země, zvuč-
ně prozpěvujte † hory, les i všeliké dří-
ví v něm, nebo vykoupil Hospodin Já-
koba, a v Izraeli sebe oslavil.

*Zalm.66,2. †Izai.55,12.

24. Takto praví Hospodin* vykupitel
tvůj, a ten, kterýž tě sformoval hned
od života matky: Já Hospodin činím
všecko, roztahuji nebesa sám, rozprostí-
rám zemi mocí svou. *k.43,14.

25. Rozptyluji znamení lhářů, a z ha-
dačů blázně dělám; obracím moudré na-
zpět, a umění jejich v bláznovství.

26. Potvrzují slova služebníka svého,
a radu poslů svých vykonávám. Kterýž
dím o Jeruzalému: Bydleno bude v něm,
a o městech Judských: Vystavena bu-
dou, nebo pustiny jejich vzdělám.

27. Kterýž díím hlubině: Vyschni, nebo
potoky tvé vysuším.

28. Kterýž díím o Cýrovi: Pastýř můj,
nebo všelikou vůli mou vykoná, a řekne
Jeruzalému: Zase vystaven buď, a chrá-
mu: Založen buď.

KAPITOLA XLV.

Bůh Cýrovi vítězství nad Babylonom slibuje, 9. reptáky
a mudráky tresce, 11. vzdělání Jeruzaléma předpovídá,
15. vysvobození lidu zveličuje, 20. a ostatků a Židů i po-
hanů k sobě volá.

Takto praví Hospodin pomazanému své-
mu* Cýrovi, jehož pravici zmocním, a
národy před ním porazím, a bedra krá-
lů rozpáši, a zotvirám před ním vrata,
a brány nebudou zavírány: *k.44,28.

2. Já před tebou půjdu, a cesty křivé
zprímím, vrata měděná potru, a závory
železné posekám.

3. A dám tobě poklady skryté, a klé-
noty schované, abys poznal, že já jsem
Hospodin Bůh Izraelský, kterýž tě* ze
jména volám. *k.43,1.

4. Pro služebníka svého Jákože a Izra-
ele vyvoleného svého jmenoval jsem tě
jménem tvým, i přijímám tvým, ačkoli
mne neznáš.

5. Já* jsem Hospodin, a není žádného

více, kromě mne není žádného Boha. Přepásal ť jsem tě, ačkoli mne neznáš,

^{*5 Mojs. 4, 29. †Zalm. 18, 40.}

6. Aby poznali od východu slunce i od západu, že není žádného kromě mne. Já jsem Hospodin, a není žádného více.

7. Kterýž formuji světlo, a tvořím tmu, působím pokoj, a tvořím zlé, já Hospodin činím to všecko.

8. Rosu dejte nebesa s hůry, a nejvyšší oblakové * dštěte spravedlnost; otevři se země, a ať vzejde spasení, a spravedlnost ať spolu vykvete. Já Hospodin způsobím to.

^{*Ozeáš. 10, 12.}

9. Běda tomu, kdož se v odpory dává s tím, jenž jej sformoval, jsa střep jako jiné střepiny hliněné. Zdaliz * dí hlina hrnčíři svému: Což děláš? Dílo tvé zajisté ničemné jest.

^{*Jer. 18, 6. Řim. 9, 20, 21.}

10. Běda tomu, kterýž říká otcí: Co zplodíš? A ženě: Co porodíš?

11. Takto praví Hospodin, Svatý Izraelský, a kterýž jej sformoval: Budoucí-liž věci na mně vyzvidati chcete, o synech mých a díle rukou mých mně vyměřovati?

12. Já jsem * učinil zemi, a člověka na ní stvořil; já jsem, jehož ruce roztáhly nebesa ť, a všemu vojsku jejich rozkazuji.

^{*k. 40, 28. †Zalm. 33, 6.}

13. Já vzbudím jej v spravedlnosti, a všecky cesty jeho zpřímím. Onť vzdělá město mé, a zajatě mě propustí, ne ze mzdy, ani pro dar, praví Hospodin zástupů.

14. Takto praví Hospodin: Práce Egypťská, a kupectví Mouřeninská, a Sabejští, muži veliké postavy, k tobě přijdou, a tvoji budou. Za tebou se pobe-rou, v poutech přijdou, tobě se klaněti, a tobě se kofiti budou, *řikajíc*: Toliko u * tebe jest Bůh silný, a není žádného více kromě toho Boha.

^{*2 Mojs. 29, 46. Mat. 18, 20.}

15. (Jistě ty jsi Bůh silný, skrývající se, Bůh Izraelský, spasitel.)

16. Všickni onino se zastydí, a zahanbeni budou, spolu odejdou s hanbou činitelů obrazů;

17. Ale Izrael spasen bude skrze Hospodina spasením věčným. Nebudete zahanbeni, ani v lehkost uvedeni na věky věků.

18. Nebo tak praví Hospodin stvořitel nebes, (ten Bůh, kterýž sformoval zemi a učinil ji, kterýž utvrdil ji, ne na prázdno stvořil ji, k bydlení sformo-

val ji): Já jsem Hospodin, a není žádného více.

19. Nemluví * tajně v místě zemském tmavém, neříkám semeni Jákobovu nadarmo: Hleďte mne. Já Hospodin mluvím spravedlnost, a zvěstuji věci pravé.

^{*Jan. 18, 20.}

20. Shromazďte se a přidejte, přiblížte se spolu vy, kteříž jste pozůstali mezi pohany. Nic neznají ti, kteříž se s dřevem rytiny své nosí; nebo se modlí bohu, kterýž nemůže vysvoboditi.

21. Oznamte a přiveďte i jiné, a nechať spolu v radu vejdou, a ukáží, kdo to od starodávna předpověděl, a hned zdává oznámil? Zdali ne já Hospodin? Neboť * není žádného jiného Boha kromě mne, není Boha silného, spravedlivého, a spasitele žádného kromě mne.

^{*v. 5.}

22. Obratětež * zřetel ke mně, abyste spaseni byly všecky končiny země; nebo já jsem Bůh silný, a není žádného více.

^{*Zalm. 86, 16.}

23. Skrze sebe přísáhl jsem, vyšlo z úst mých slovo spravedlnosti, kteréž nepůjde na * zpět: Že ť se mně skláněti bude veliké koleno, a přísahati každý jazyk,

^{*k. 55, 10, 11. †Řim. 14, 11.}

24. Říkaje: Toliko * v Hospodinu mám všelijakou spravedlnost a sílu, a až k samému přijde; ale zahanbeni budou všickni, kteříž se koli zlobí proti němu.

^{*1 Kor. 1, 30.}

25. V Hospodinu ospravedlnění budou, a chlubití se všecko símě Izraelovo.

KAPITOLA XLVI.

Zkažení modl Babylonských. 3. Pěče Boží otcovská o lid jeho. 5. Vystraha od modlářství. 8. Napomenutí k rozsování Božích skutků, a k dověrování se Bohu.

Klesl Běl, padl Nébo, modly jejich o-ctnou se na hovadech a na dobytku. Tím zajisté, což vy nosíváte, budou náramně obtížena až do ustání.

2. Klesly, padly spolu, aniž budou moci retovati břemene, nýbrž i oni sami v zajetí odejdou.

3. Slyšte mne, dome Jákobův, a všickni ostatkové domu Izraelova, kteréž pěstují hned od života, * kteréž nosím hned od narození:

^{*2 Mojs. 19, 4.}

4. Až i do starosti já sám, nýbrž až do šedin * já ponesu; já jsem vás učinil, a já nositi budu, já, pravím, ponesu a vysvobodím.

^{*Zalm. 71, 18.}

5. K * komu mne připodobníte a přiro-

náte, aneb podobna učiníte, abychom sobě podobní byli? ^{*Zalm.89,7. Skutk.17,29.}

6. Ti, kteříž marně * vynakládají zlato z měšce, a stříbro na váškách váží, nájímají ze mzdy zlatníka, aby udělal z něho boha, *před nímž* padají a sklánějí se. ^{*k.44,10.12. Soud.17,4.}

7. Nosí * jej na rameni, pěstují se s ním, a stavějí ho na místě jeho, i stojí, z místa svého se nehýbaje. Volá-li kdo k němu, neozývá se, aniž jej z úzkosti jeho vysvobozuje. ^{*Zalm.115,7.}

8. Pamatujtež na to, a zastydte se; připusťte to, ó zpronevěřilí, k srdci.

9. Rozpomeňte se na první věci od věků *stalé*, nebo já jsem Bůh silný, a není žádného více Boha, aniž jest mně podobného.

10. Kterýž oznamuji při počátku dokonání, a hned zdaleka to, což se ještě nestalo; řeknu-li co, rada má se koná, a vše, což mi se líbí, činím.

11. Kterýž zavolám od východu ptáka, z země daleké toho, kterýž by vykonal uložení mé. Řekl jsem, a dovedu toho, umínil jsem, a vykonám to.

12. Slyšte * mne, *vy* urputného srdce, kteříž jste dalecí od spravedlnosti. ^{*Zalm.131,1.}

13. Jáť způsobím, aby se přiblížila spravedlnost má. Nebudeš prodlévati, aniž * spasení mé bude meškati; nebo složím v Sionu spasení, a v Izraeli slávu svou. ^{*Luk.2,30.}

KAPITOLA XLVII.

Proctví o skázení království Babylonského, 6. i přitínáních toho.

Stup a sed v prachu, panno dcero Babylonská, sed na zemi, a ne na trůnu, dcero Kaldejská; nebo nebudou tě více nazývati milostnou a rozkošnou.

2. Chyť se žernovu, a * mel mouku; odkrej kadeře své, obnaž nohy, odkrej hnáty, břed přes řeky. ^{*2Mojz.11,5.}

3. Odkryta * bude hanba tvá, a ukáže se mrzkost tvá. Mstíti budu, a nedám sobě žádnému překaziti, ^{*Nah.3,5.}

4. *Praví* vykupitel náš, jehož jméno jest Hospodin zástupů, Svätý Izraelský.

5. Sediž mlče, a vejdi do tmy, dcero Kaldejská; nebo nebudou tě více nazývati paní království.

6. Rozhňeval jsem se na lid svätj, v lehkost jsem uvedl dědičtvi své, a vydal jsem je v ruku tvou, a neprokázalas

k nim * milosrdenství. Starce jsi obtížila velmi jhem svým,

7. A říkalas: Na věky budu paní, a nikdy jsi nesložila těch věcí v srdci svém, aniž jsi pamatovala na cíl jeho.

8. Protož nyní slyšiš toto, ó rozkošná, (kteráž sedíš bezpečně, a * říkáš v srdci svém: Já jsem, a není kromě mne žádné; nebuduť vdovou, aniž zvím o sirobě,) ^{*Zjev.18,7.}

9. Že * obě to přijde na tě pojednou dne jednoho, i siroba i vdovství. Všecko zúplna přijde na tě, i na množství kouzlů tvých, a na velikou moc čarů tvých. ^{*k.51,19. Zjev.18,8.}

10. Nebo * doufáš v zlost svou, a říkáš: Žádný mne nevidí. Moudrost tvá a umění tvé, to tě převrátilo, abys říkala v srdci svém: Já jsem, a není kromě mne žádné. ^{*k.30,12.}

11. A protož přijde na tě zlé, jehož východu neznáš, a případne na tě bída, kteréž nebudeš moci se odžehnati, a přijde na tě pojednou hrozné zpuštění, než zviš.

12. Postav se nyní s čáry svými, a s množstvím * kouzlů svých, jimiž jsi se zaměstnávala od mladosti své, budeš-li moci co prospěti, aneb snad zmocnití se. ^{*Dan.2,2.}

13. Ustáváš s množstvím rad svých. Nechaf se nyní postaví hvězdáři, kteříž spatřují hvězdy, a oznamují na každý měsíc, a vysvobodí tě z toho, což přijíti má na tě.

14. Aj, jako pleva jsou, oheň popálí je, nevychvátí ani sami sebe z prudkosti plamene; žádného uhlí nezůstane k zhřívání se, ani ohně, aby se mohlo poseděti u něho.

15. Takť se stane i kupcům tvým, jimiž jsi se zaměstnávala od mladosti své. Jeden každý svou stranou půjde, aniž bude, kdo by tě vysvobodil.

KAPITOLA XLVIII.

Hříchové Izraelských. 12. Napomenutí jich, aby o vysvobození z majeti nepochybovali, 17. přikázání Božích ostřihali, 20. a z Babylona utkali.

Slyštež to, dome Jákobův, kteříž se nazýváte jménem Izraelovým, a z vod Judových jste pošli, kteříž přísaháte ve jménu Hospodinovu, a Boha Izraelského připomínáte, *však* ne v pravdě, ani v spravedlnosti,

2. Ačkoli od města svätého se jmenu-

jete, a na Boha Izraelského, jehož jméno jest Hospodin zástupů, zpoléháte.

3. Předešlé věci zdávna jsem oznamoval, a což vyšlo z úst mých, i což jsem ohlašoval, brzece jsem činival, a stávalo se.

4. Věděl jsem, že jsi * zatvrdilý, a houžev železná šije tvá, a čelo tvé ocelivé.

*2 Mojs. 32,9. Jer. 5,3.

5. A protožt jsem oznamoval z dávna, prvé než přicházelo, ohlašoval jsem, abys neřikal: Modla má učinila ty věci, a rytina má neb slitina má prikázala to.

6. Slychals o tom, pohledíš na to na všecko, vy pak, nebudete-liž toho oznamovati? Již nyní ohlašujit nové a tajné věci, o nichž jsi ty nic nevěděl.

7. Nyní stvořeny jsou, a ne předešlého času, o nichž jsi před tímto dnem nic neslyšel, abys neřekl: Aj, věděl jsem o tom.

8. Anobřz aniž jsi slyšel, ani věděl, aniž se to tehdáž doneslo ucha tvého; nebo jsem věděl, že sobě velmi nevážně počínati budeš, a že jsi převrácenec hned od života matky.

9. Pro jméno své poshovím s prehlivostí svou, a pro chválu svou poukrotím hněvu proti tobě, abych tě nevyplénil.

10. Aj, přepálím tě, ačkoli ne jako stříbro, přeberu tě v peci souzení.

11. Pro sebe, pro sebe učinim to. Nebo jakž by mohlo v lehkost vydáno býti? Slávy své * zajisté jinému nedám. *k.42,8.

12. Slyš mne, Jákože a Izraeli, povoláný můj: Já * jsem, já první, já jsem i poslední. *k.41,4. Zjev. 22,13.

13. Má zajisté ruka založila zemi, a pravice má dlaní rozměřila nebesa; povolal jsem jich, a hned se postavily.

14. Shromažďte se vy všickni, a slyšte. Kdo z nich oznámil tyto věci: Hospodin miluje jej, onť vykoná vůli jeho proti Babylonu, a rámě jeho proti Kaldejským?

15. Já, já mluvil jsem, protož povolám ho; přivedu jej, a šťastnou bude míti cestu svou.

16. Přistupte ke mně, slyšte to: Nemluvíval * jsem z počátku v skrytě; od toho času, v kterémž se to dalo, přítomen jsem byl. A nyní Panovník Hospodin poslal mne a ť duch jeho.

*Jan. 18,20. +2 Petr. 1,21.

17. Toto * praví Hospodin vykupitel tvůj, Svätý Izraelský: Já Hospodin Bůh tvůj učim tě, abys prospěch bral, a

vodím ť tě po cestě, po kteréž bys chodil.

*E. 41,14. +Zalm. 25,12. 32,8.

18. Ó kdybys byl šetřil prikázání mých, byl by jako potok pokoj tvůj, a spravedlnost tvá jako vlny mořské.

19. A bylo by jako písku semene tvého, a plodu života tvého jako šterku jeho, aniž by vytato, ani vyhlazeno bylo jméno jeho před obličejem mým.

20. Vyděte z Babylonu, utecte od Kaldejských, hlasem zvučným zvěstujte, ohlašujte to, roznešte to až do koncín země. Řečte: Vykoupil Hospodin služebníka svého Jákože.

21. Nebudouť * žízni, když je po pustinách povede, vody z skály vyvede jim; nebo rozetne skálu, abys tekly vody.

*k.49,10. Zjev. 7,16.

22. Nemajit * žádného pokoje, praví Hospodin, bezbožní.

*k.57,21.

KAPITOLA XLIX.

Povolání proroka. 4. Nevděčnost Židů. 8. Způsob budoucího vykoupení. 14. Vzdělání a rozmnožení církve. 26. Pomsta nad nepřátely.

Poslouchajte mne ostrovové, a pozorujte národové dalecí: Hospodin hned z života * povolal mne, od života matky mé v pamět uvedl jméno mé, *Jer. 1,5. Žid. 5,4,5.

2. A učinil ústa má podobná meči ostrému. V stínu ruky své skryl mne, a učiniv ze mne střelu vypulovanou, v toule svém schoval mne.

3. A řekl mi: Služebník můj jsi, v Izraeli skrze tebe oslaven budu.

4. Já pak řekl jsem: Nadarmo * jsem pracoval, daremně a marně sílu svou jsem strávil. Ale však soud můj jestit u Hospodina, a práce má u Boha mého.

*1 Kor. 15,58.

5. A nyní dí Hospodin, kterýž mne sformoval hned od života za služebníka svého, abych zase přivedl k němu Jákože; (byť pak i nebyl sebrán Izrael, slávu však mám před očima Hospodinovými; nebo * Bůh můj jest síla má;)

*Zalm. 18,2.

6. I to řekl Hospodin: Málot by to bylo, abys mi byl služebníkem ku pozdvižení pokolení Jákožových, a * k navrácení ostatků Izraelských; ť protož dal jsem tě za světlo pohanům, abys byl spasení mé až do koncín země.

*k.10,21. Řim. 9,27. +Isai. 60,3. Luk. 2,32.

7. Toto praví Hospodin vykupitel Izraelův, Svätý jeho, tomu, jimž pohrdá každý, a jehož sobě oškřívá národové, slu-

žebníku panujících: Králové, vidouce tě, povstanou, a knížata klaněti se budou pro Hospodina, kterýž věrný jest, Svatého Izraelského, jenž tě vyvolil.

8. Toto praví Hospodin: V * čas milosti vyslyším tě, a ve dni spasení spomohu tobě. Nadto ostřihati tě budu, a dám tě v smlouvu lidu, abys utvrdil zemi, a v dědictví uvedl dědictví zpuštěná;

9. Abys řekl vězňům: Vyjděte, těm, kteříž jsou ve tmách: Zjevte se. I budou se pásti podlé cest, a na všech místech vysokých bude pastva jejich.

10. Nebudou * lačnėti ani žízniti, nebudou na ně bití horko ani slunce; nebo slivník jejich zprovodí je, a podlé pramenů vod pověde je.

11. Přes to způsobím na všech horách svých cesty, a silnice mé vyvýšeny budou.

12. Aj, tito * zdaleka přijdou, aj, onino od pálnoci a od moře, a jiní z země Siniim.

13. Prozpěvujte * nebesa, a pléšej země, a zvučně prokfikujte hory; neboť jest potěšil Hospodin lidu svého, a nad chudými svými slitoval se.

14. Ale řekl Sion: Opustilť mne Hospodin, a Pán * zapomenul se na mne.

15. I zdalil se může * zapomenouti žena nad nemluvnátkem svým, aby se neslitovala nad plodem života svého? A byť se pak ony zapomněly, já ť však nezapomenu se na tě.

16. Aj, na dlaních vyrýl jsem tě, zdi tvé jsou vždycky přede mnou.

17. Pospíšilť k tobě synové tvoji, ti pak, kteříž tě bořili a kazili, odejdou od tebe.

18. Pozdvihni * vřkol očí svých, a pohled, všickni ti shromáždíce se, přijdou k tobě. Živť jsem já, praví Hospodin, že se jimi všemi jako okrasou přioděješ, a otočíš se jimi jako halčí nevěsta,

19. Proto že pustiny tvé, a pouště tvé, a zbořeniny země tvé že tehdáž těsné budou, příčinou obyvatelů, když vzdáleni budou ti, kteříž tě zžirali;

20. Tak že řeknou před tebou synové siroby tvé: Těsné mi jest toto místo, ustup mi, abych bydliti mohl.

21. I diš v srdci svém: Kdo mi naplodil těchto? Nebo jsem já byla osirelá a osamělá, sem i tam přecházející a od-

cházející. Tyto, pravím, kdo vchoval? Aj, pozřítala jsem byla sama jediná. Kdež tito byli?

22. Toto praví Panovník Hospodin: Aj, já pozdvihnu k národům ruky své, a k lidem vyzdvihnu korouhev svou, aby přinesli syny tvé na rukou, a dcery tvé aby na plecech nesený byly.

23. I budou * králové pěstounové tvoji, a královny jejich chovačky tvé. Tváří k zemi ť skláněti se budou před tebou, a prach noh tvých lizati budou, a poznáš, že jsem já Hospodin, a že nebývají zahanbeni, kteříž na mne očekávají.

24. *Ale diš:* Zdalilť odjato bude reku udatnému to, což uchvátíl? A zdaž zajatý lid spravedlivého vyproštěn bude?

25. Anobř tak praví Hospodin: I zajatý * lid reku udatnému odjat bude, a to, což uchvátíl násilník, vyproštěno bude; nebo s tím, kterýž se s tebou nesnadní, já se nesnadniti budu, a syny tvé já vysvobodím.

26. A nakrmím ty, kteříž tě * utiskují, vlastním masem jejich, a jako mstem krví svou se zpijí. I ť poznáš všeliké tělo, že já Hospodin jsem spasitel tvůj, a vykupitel tvůj *Bah* silný Jákobův.

KAPITOLA L.

Vlastní přičina zjevti lidu Izraelského do Babylona. 4. Nastrojení proroka k útědu. 10. Napomenutí k doufání v Boha, 11. a osvědčení pomsty na bezbožné.

Takto praví Hospodin: Kdež jest listek zapuzení matky vaší, kterýmž jsem ji propustil? Aneb kdo *jest* z věřitelů mých, jemuž jsem vás prodal? Aj, nepravostmi svými prodali jste sebe, a pro převrácenosti vaše propuštěna jest matka vaše.

2. Proč, když přicházím, není žádného, když volám, žádný se neozývá? Zdalilť jest naprosto * ukřácena ruka má, aby nemohla vykoupiti? A žádné-liž není ve mně moci k vysvobození? Aj, žebráním svým vysušuji moře, obracím řeky v poušť, až se smrazují ryby jejich, proto že nebývá vody, a mrou žizni.

3. Obláčím * nebesa v smutek, a žini dávám jim za oděv.

4. Panovník Hospodin dal mi * jazyk umělý, abych uměl příhodně ustalému mluvití slova. Probuzuje každého jitra,

probuzuje mi uši, abych slyšel, tak jako pilně se učící. *Mat.7,23,29.

5. Panovník Hospodin * otvírá mi uši, a já se nepostavuji zpurně, aniž se napřít odvracím. *2Sam.7,27.

6. Těla svého * nastavuji bijícím, a lice svého rvoucím *mne*, tváří své neskrývám od pohanění a plvání. *Mat.26,67. Jan.19,1.

7. Nebo Panovník Hospodin spomáhá mi, protože nebývám zahanben. Pro touž příčinu nastavuji tváří své jako škreme; nebo vím, že nebudu zahanben.

8. Blízkof jest ten, kterýž mne ospravedlňuje. Kdož se nesnadniti bude se mnou? Postavme se spolu; kdo jest odpůrce můj, nechť přistoupí ke mně.

9. Aj, Panovník Hospodin spomáháti mi bude. Kdož jest, ješto by mne potupil? Aj, všickni takoví jako roucho zvěšují, mol zříje je. *Zalm.37,31. + Mat.5,11.

10. Kdo jest mezi vámi, ješto se bojí Hospodina, poslouchej hlasu služebníka jeho. Kdo jest, ješto chodí v temnostech, a nemá žádného světla, * doufej ve jméno Hospodinovo, a zpolehni na Boha svého. *Plac.Jer.3,26.

11. Aj, vy všickni, *kteříž* zanecujete oheň, a jiskrami se přepasujete, choďtež v blesku ohně svého, a v jiskrách, kteréž jste roznítili. Od ruky mé toto se vám stane, že v bolesti ležeti budete.

KAPITOLA LI.

Ustavení lidu Božím v doufání. 9. Modlitba za vysvobození. 12. Odpověď na ni. 17. Napomenutí k očekávání na splnění jí.

Poslouchajte mne, následovníci spravedlnosti, kteříž hledáte Hospodina, pohleďte na skálu, odkudž vyfati jste, a na hlubokost * jámy, z níž vykopáni jste. *Zalm.68,27.

2. Pohleďte na Abrahama otce vašeho, a na Sáru, kteráž vás porodila, že jsem jej jediného * povolal, a poželhal jsem jemu, i rozmnožil jej. *1 Mojz.12,1. Joz.24,3. Skutk.7,3. Zid.11,8.

3. Nebo * potěší Hospodin Siona, potěší všech pustin jeho, a učiní poušť jeho přerokošnou, a pustinu jeho podobnou zahradě Hospodinově. Radost a veselí bude nalezeno v něm, díkyčinění, a hlas žalmů zpívání. *k.61,3.

4. Pozorujte mne, lide můj, a rodino má, nastavte mi uši; nebo zákon ode mne vyjde, a soud svůj za světlo národům vystavím.

5. Blízko jest spravedlnost má, vyjdeť spasení mé, a ramena má národy souditi budou. Na mneť ostrovové čekají, a po mém rameni touží.

6. Pozdvihněte k nebi oči svých, a patřte na zem dolů. Nebesa zajisté jako dým * zmizí, a země jako roucho zvěšší, a obyvatelí její těž podobně zemrou: aleť spasení mé na věky zůstane, a spravedlnost má nezahyne. *Mat.24,36. 2 Petr.3,10. Hzi.45,17.

7. Poslouchajte mne, kteříž znáte spravedlnost, lide, v jehož * srdci jest zákon můj; nebojte seť útržky lidí bídných, a hanění jejich neděste se. *Zalm.37,31. + Mat.5,11.

8. Nebo jako roucho * zříje je mol, a jako vlnu zříje je červ, ale spravedlnost má na věky zůstane, a spasení mé od národu do pronárodu. *k.50,9.

9. Probud se, probud se, oblec se v sílu, ó rámě Hospodinovo, probud se, jako za * dnů starodávních a národů předešlých. Zdalíž ty nejsi to, kteréžs poplnilo Egypt, a ranilo draka? *2 Mojz.14,14. 15,7.

10. Zdalíž ty nejsi to, kteréžs vysušilo moře, vody propasti veliké, kteréžs obrátilo hlubiny mořské v cestu, aby přešli ti, jenž byli vysvobozeni?

11. A tak ti, kteréž * vykoupil Hospodin, ať se navrátí, a přijdou na Sion s prozpěvováním, a veseléť věčné ať jest na hlavě jejich; radosti a veselé ať dojdou, zámutek pak a úpění ať utekno. *k.35,10. + Jan.16,22.

12. Já, já jsem utěšitel váš. Jakáž jsi ty, že se * bojíš člověka smrtelného, a syna člověka trávě podobného? *Mat.10,28. Zalm.118,6.

13. Že se zapomínáš na Hospodina učinitele svého, * kterýž roztáhl nebesa, a založil zemi, a že se děsíš ustavičně každého dne prehlivosti ssuzujícího, jakž se jen postrojí, aby hubil? Ale kdež jest pak ta prehlivost toho, kterýž ssuzuje? *Zalm.104,2.

14. Pospíšíť, aby zajatý propuštěn byl; neboť neumře v jámě, aniž bude mítí jaký nedostatek chleba svého.

15. Jáť jsem zajisté Hospodin Báh tvůj, kterýž rozděljuje moře, jehož vlny zvuk vydávají. Hospodin * zástupť jest jméno mé, *k.54,5.

16. Kterýž jsem vložil slova svá v ústa tvá, a stínem ruky své prikryl jsem tě, abys štípil nebesa, a založil zemi, a řekl Sionu: Lid můj jsi ty.

17. Probud se, probud, povstaň, Jeruzaléme, kterýž jsi pil z ruky Hospodinovy * kalich prochlivosti jeho, kvasnice z kalicha hrůzy vypil jsi, i vyvázil. *v.22.

18. Žádný ji nevedl ze všech synů, kterýchž naplodila, a žádný ji neujal za ruku její ze všech synů, kterýchž vychovala.

19. Toto dvě tě potkalo, (kdo tě pohltoval?) zpuštění a setření, hlad a meč. Kdo tě potěšoval?

20. Synové tvoji omračeni jsou, leží na rozcestí všech ulic, jako býval v leči, plni jsouce prechlivosti Hospodinovy, zehráni Boha tvého.

21. A protože slyš nyní toto, ztrápená a opilá, ale ne vínem:

22. Takto praví Pán tvůj, Hospodin a Bůh tvůj, vedoucí při lidu svého: Aj, beru * z ruky tvé kalich hrůzy, i kvasnice kalicha prochlivosti mé, nebuděš ho pít více. *Zjev.14,10.

23. Ale dám jej do * ruky těch, jenž tě ssuzují, kteříž říkali duši tvé: Sehni se, ať přes tě přejdeme, jimž jsi podkládala jako zemi hřbet svůj, a jako ulici přecházejícím. *k.49,26.

KAPITOLA LII.

Napomenutí Židů, kteříž zajati býti měli, k obohatnému vyjití z Babylona. 7. Způsob toho vyjití. 13. Proroctví o slávě Kristové.

Probud se, probud se, oblec se v sílu svou, Sione, oblec se v roucho okrasy své, ó Jeruzaléme, město svaté; neboť nebude již více na tě dotírati neobřezaná a nečistý.

2. Očes se z prachu, povstaň, posad se, Jeruzaléme; dobud se z okovů hrdla svého, ó jatá dcerko Sionská.

3. Takto zajisté dí Hospodin: Darmo jste sebe prodali, protože bez peněz budete vykoupeni.

4. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Do Egypta * astoupil lid můj předešle, aby tam byl pohostinu, ale Assur bez příčiny jej ssuzuje. *1 Mojz.46,6.

5. Nyní tedy což mám činiti? praví Hospodin. Poněvadž jest lid můj zajat darmo, a panovníci jeho k úpění jej přivodí, praví Hospodin. Nad to ustavičně každého dne * jménu mému útržka se činí. *Ezech.36,20. Řím.2,24. 1 Tim.6,1.

6. Protož poznát lid můj jméno mé, protož poznát, pravím, v ten den, že já tentýž, kterýž mluvím, aj, přítomen budu.

7. O * jak krásné na horách nohy toho, ješto potěšené věci zvěstuje, a ohlašuje pokoj, toho, ješto zvěstuje dobré, ješto káže spasení, a mluví k Sionu: Kralujete + Bůh tvůj.

*Nah.1,15. Řím.10,15. Hzi.40,9.

8. Strážní tvoji hlasu, hlasu pozdvihnou, a spolu prokřikovati budou; neboť okem v oko uzří, že Hospodin zase přivede Sion.

9. Zvňte, propěvejte spolu pustiny Jeruzalémské; neboť jest potěšil Hospodin lidu svého, vykoupil Jeruzalém.

10. Ohrnul Hospodin rámě * svatosti své před očima všech národů, aby + viděli všecky končiny země spasení Boha našeho. *k.53,1. +Zalm.98,3,4.

11. Odejděte, odejděte, vyjďte z Babylona, nečistě se nedotýkejte; vyjďte z prostředku jeho, očistě se vy, kteříž nosíte nádobí Hospodinovo.

12. Nebo ne s chvátáním vyjdete, aniž s utíkaním půjdete; předcházeti zajisté bude vás Hospodin, a zbře vás Bůh Izraelský.

13. Aj, služebniku mému * šťastně se povede, vyvýšen, vznešen a zveleben bude velmi. *k.57,15. Luk.24,26.

14. A jakož mnozí se nad ním užasnou, že tak * zohavena jest nad jiné lidi osoba jeho, způsob jeho nad syny lidské: *Jan.19,4,5.

15. Tak zase * skropí národy mnohé, i králové před ním zacpají ústa svá; proto že což jim nebylo vypravováno, to uzří, a tomu, o čemž neslychali, porozumějí. *Řím.15,21.

KAPITOLA LIII.

Nevděčnost Židů. 2. a příčiny její. 4. Služba k vděčnému a dovernému Kristu v skutcích spasitelných užívání.

Kdo * uvěřil kázání našemu? A rámě Hospodinovo komu jest zjeveno?

*Jan.12,38. Řím.10,16.

2. Nebo před ním vyrostl jako proutek, a jako kofen z země vyprahlé, nemaje podoby ani krásy. Vidělť jsme jej, ale nic nebylo viděti toho, proč bychom ho žádostivi byli.

3. Nejpohrdanější * zajisté a nejpoprvřenější byl z lidí, muž bolesti, a kterýž zkusil nemoci, a jako ukrývající tvář svou; + nejpohrdanější, pročť jsme ho za nic nevážili. *Mark.9,12. +Zid.4,15.

4. Ještote on * nemoci naše vzal, a bolesti naše vlastní on nesl, my však do-

mnívali jsme se, že jest raněn, a ubit od Boha, i strápen.

5. On pak raněn jest pro přestoupení naše, potřín po nepravosti naše; kázeň pokoje našeho na něj *valožena*, a * zsinalostí jeho lékařství nám způsobeno.

6. Všickni my jako ovce * zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin † uvalil na něj nepravosti všech nás.

7. Pokutován jest i strápen, * však otevřel úst svých. Jako † beránek k zabiti veden byl, a jako ovce před těmi, kdož ji stříhou, oněměl, aniž otevřel úst svých.

8. Z úzkosti a z soudu vyňat jest, a protož rod jeho kdo vypraví, ačkoli vyfát jest z * země živých, a zraněn pro přestoupení lidu mého?

9. Kterýžto vydal bezbožným hrob jeho, a bohatému, aby byl usmrcen, ješto však * nepravosti neučinil, aniž jest *nalazena* † lest v ústech jeho.

10. Taktě se líbilo Hospodinu jej stírati, a nemocí trápiti, aby polože duši svou v obět za hřích, * viděl simé *své*, byl dlouhověký, a to, což se líbí Hospodinu, skrze něho šťastně konáno bylo.

11. Z práce duše své uzří *užitek*, jímž nasycen bude. Známostí svou ospravedlní spravedlivý služebník můj mnohý; nebo nepravosti jejich on sám ponese.

12. A protož dám jemu díl pro mnohé, aby s nesčíslnými dělil se o kořist, proto že vylil na smrt duši svou, a s * přestupníky počten jest. Onť sám nesl hřích mnohých, a přestupníků zástupcím byl.

KAPITOLA LIV.

Potěšuje Bůh církve, že ji rozmnožiti, 4. chtěm jejím býti, 11. slavnou učiniti, 13. známosti a pokojem darovati, 14. i proti nepřítelům ochraňovati chce.

Prozpěvuj, * neplodná, kteráž nerodíš, zvůně † prozpěvuj a prokřikni, kteráž ku porodu nepracuješ, nebo více bude synů opuštěné, nežli synů té, kteráž má muže, praví Hospodin.

2. Rozšiř místo stanu svého, a čalounů přibytků svých roztáhnouti nezbraňuj; natáhni i provazů svých, a koliky své utvrď.

3. Nebo na pravo i na levo se rozmů-

žeš, a simé tvé národy dědičně vládnouti bude, a města pustá osadí.

4. Nebojž se, nebo nebudeš zahanbena, aniž se zapyřuj, nebo nebudeš v potupu uvedena; nýbrž na potupu mladosti své zapomeň, a na pohanění vdovství svého nezpomeň více.

5. Nebo manželem tvým jest Učinitel tvůj, jehož jméno Hospodin zástupá, a vykupitel tvůj Svátý Izraelský Bohem vši země slouti bude.

6. Nebo jako ženy propuštěné a * v duchu sevřené povolá tě Hospodin, a jako ženy mladice, když v pohrdnutí budeš, praví Bůh tvůj.

7. Na maličkou chvíli poopustil jsem tě, ale v slitování převelikém shromáždím tě.

8. V maličkém hněvě skryl * jsem tvář svou na maličko před tebou, ale v milosrdenství věčném slituji se nad tebou, praví vykupitel tvůj Hospodin.

9. Neboť jest to u mne, co při potopě Noé. Jakož * jsem přísáhl, že se nebudou více rozlévati vody Noé po zemi, tak jsem přísáhl, že se nerozhněvám na tě, aniž tobě přísně domlouvati budu.

10. A byť se i hory pohybovaly, a pahrbkové ustupovali, milosrdenství mé však od tebe neodstoupí, a * smlouva pokoje mého se nepohne, praví slitovník tvůj Hospodin.

11. Ó soužzená, vichřicí zmitaná, potěšení zbavená, aj, já položím na karbunkulích kamení tvé, a založím tě na zafřích.

12. A vzdělám z křišťálu skla tvá, a brány tvé z kamení třpytícího se, i všechna pomezi tvá z kamení drahého.

13. Synové pak tvoji všickni * vyučeni budou od Hospodina, a hojnost pokoje † budou mít synové tvoji.

14. Na spravedlnosti upevněna budeš. Vzdálíš se od ssouzení, protož se ho nebudeš báti, a od setření, nebo nepřiblíží se k tobě.

15. Aj, budouť nejedni bydliti s tebou, kteříž nejsou moji, ale kdož by bydleje s tebou, byl proti tobě, padne.

16. Aj, já stvořil jsem kováře dýmajícího při ohni na uhlí, a vynášejícího nádobí k dílu svému, já také stvořil jsem zhoubece, aby hubil.

17. Žádný nástroj proti tobě udělaný nepodaří se, a každý jazyk, povstávající proti tobě na soud, * potupíš. Toť jest dědicví služebníků Hospodinových, a spravedlnost jejich ode mne, praví Hospodin.

*1 Kor.6,2.

KAPITOLA LV.

Bůh všechných národů k milosti v Kristu připravené zřev, 6. ku pokání napomíná: 7. jehož způsob i užitky ukázav, 12. zaslíbení o vyjití z Babylona obnovuje.

Ej, * všickni žizniví, podte k vodám, i vy, kteříž nemáte žádných peněz. Podte, kupujte a jezte, podte, pravím, kupujte bez peněz a bez záplaty víno a mléko.

*Zach.13,1. Jan.7,37. Zjev.22,17.

2. Proč vynakládáte peníze ne za chléb, a práci svou za to, což nenasycuje? Poslechněte mne raději, a jezte to, což jest dobrého, a necht se * kochá v tuku duše vaše.

*Zalm.36,9. Mal.4,2.

3. Nakloňte ucha svého, a podte ke mně, poslechněte, a buďte živa duše vaše; učiním * zajisté s vámi smlouvu věčnou, milosrdenství † Davidova přepevná.

*Skutk.13,34. †Zalm.89,4násl.

4. Aj, za svědka národům dal jsem jej, za vůdce a učitele národům.

5. Aj, národu, k němuž se neznal, povoláš, a národové, kteříž tě neznali, k tobě se sběhnou, pro Hospodina Boha tvého, a Svatého Izraelského, nebo tě oslaví.

6. Hledejte Hospodina, pokudž může nalezen býti; vzývejte ho, pokudž blízko jest.

7. Opust * bezbožný cestu svou, a člověk nepravý myšlení svá, a necht se navrátí k Hospodinu, i slitujet se nad ním, a k Bohu našemu, nebť jest hojný k odpustění.

*Ezech.18,23.

8. Nejsout zajisté myšlení má jako myšlení vaše, ani cesty vaše jako cesty mé, praví Hospodin.

9. Ale jakož vyšší jsou nebesa než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše, a myšlení má myšlení vaše.

10. Nebo * jakož přání dešť neb sníh s nebe, a zase se tam nenavracuje, ale napájí zemi, a činí ji plodivou a úrodnou, tak že vydává símě rozsívajícímu, a chléb jedoucímu,

*5 Mojs.32,2.

11. Tak bude slovo mé, kteréž vyjde z úst mých. Nenavrátí se ke mně prázdne, ale učiní to, což mi se líbí, a prospěšně to vykoná, k čemuž je posílám.

12. A protož s veselím vyjdete, a v pokoji sprovedeni budete. Hory i pahrbkové zvučně naproti vám prozpěvovati budou, a všecko dříví polní rukama plésati bude.

13. Místo chrastiny vzejde jedlé, a místo hloží vyrosté myrtus, a bude to Hospodinu k slávě, na znamení věčné, kteréž nebude vyhlazeno.

KAPITOLA LVI.

Napomenutí ku pobožnosti, s hojným při tom a potěšeným zaslíbením. 9. Pohrůška zřím služebníkům církve, i hříchové jejich.

Toto praví Hospodin: Ostříhejte soud, a činite spravedlnost; nebo brzo spasení mé přijde, a spravedlnost má zjevena bude.

2. Blahoslavený člověk, kterýž činí to, a syn člověka, kterýž se přidrží toho, ostříhaje soboty, aby ji nepoškrvňoval, a ostříhaje ruky své, aby nic zlého nečinila.

3. Necht tedy nemluví * cizozemec, kterýž se připojuje k Hospodinu, říkáje: Jistě odloučil mne Hospodin od lidu svého. Též at neříká kleštěnec: Aj, já jsem dřevo suché.

*k.14,1.

4. Nebo toto praví Hospodin o kleštěncích, kteříž by ostříhali sobot mých, a zvolili to, což mi se líbí, a drželi smlouvu mou:

5. Že dám jim v domě svém a mezi zdmi svými místo, a jméno lepší nežli synů a dcer. Jméno věčné dám jim, kteréž nebude vyhlazeno.

6. Cizozemce pak, kteříž by se připojili k Hospodinu, aby sloužili jemu, a milovali jméno Hospodinovo, jsouce u něho za služebníky, všecky ostříhající soboty, aby jí nepoškrvňovali, a držící smlouvu mou,

7. Ty přivedu k * hoře svatosti své, a obveselím je v domě svém modlitebném. Zápalové jejich a oběti jejich příjemné mi budou na oltáři mém; nebo dám † můj dům modlitby slouiti bude u všech národů. *Zalm.2,6. †1 Král.8,43. Mat.21,13.

8. Pravit Panovník Hospodin, kterýž shromážduje rozehané Izraelovy: Ještět * shromáždím k němu a k shromážděným jeho.

*Jan.10,16.

9. Všecka zvířata polní podte žrátí, i všecka zvířata lesní.

10. Strážní jeho jsou slepi, všickni napořád nic neznají, všickni jsou psi ně-

mi, aniž mohou štěkati; jsou ospalci, leží, milující dřimotu.

11. Nadto jsou psi obžerní, nevědí, kdy jsou syti; pročez sami se pasou. Neumějí učití, všickni k cestám svým patří, jeden každý k zisku svému po své straně.

12. Podte, * naberu vína, a opojíme se nápojem opojným, a bude rovně zítřejší jako dnešní den, *nýbrž větší a mnohem hojnější.* *k.22,13.

KAPITOLA LVII.

Hříchové lidu Judského, 12. i pomsta pro ně. 13. Zaslíbení kajícím. 20. Způsob lidí beabotných.

Spravedlivý * hyne, a žádný nepřipouští toho k srdci, a muži pobožní odcházejí, a žádný nerozvažuje toho, že před příchodem zlého vychvácen bývá spravedlivý, *Jer.12,11.

2. Ze dochází pokoje, a odpočívá na loži svém, kdožkoli chodí v upřímosti své.

3. Ale vy přistupte sem, synové kouzelnice, símě * cizoložníka a smilnice. *Mat.12,39.

4. Komu se to s takovou chutí posmíváte? Proti komu rozdiráte ústa, vyplazujete jazyk? Zdalí nejste synové neřádní, símě postranní?

5. Kterž * smilníte v hájích pod každým dřevem zeleným, zabíjejíce syny své při potocích, pod vysokými skalami. *Jer.2,20; 3,13.

6. Mezi hladkými kameny potocními jest díl tvůj. Tíť jsou, ti los tvůj, na něž také vyléváš mokrou obět, obětuješ suchou obět. V těch-liž bych věcech se kochal?

7. Na hoře vysoké a vyvýšené stavíš lože své, a tam vstupuješ k obětování obětí.

8. Pamětné pak znamení své za dvěře a za veřeje stavíš, když ode mne, odkryvši se, vstupuješ, a rozšiřuješ lože své, činic je prostrannější víc než pohané; miluješ lože jejich, *kdež místo oblíbení.*

9. Chodíš i k králi s olejem, a s mnohými vonnými mastmi svými; posíláš zajisté posly své daleko, a ponižuješ se až do hrobu.

10. Pro množství cest svých ustáváš, aniž říkáš: Daremné jest to. Nalezla jsi sobě zběh ku pomoci, protože neželíš práce.

11. A kohož jsi se děsila a bála, že jsi

klamala, a na mne se nerozpomínala, ani připustila k srdci svému? Zdali proto, že jsem já * mlčel, a to zdávna, nebojíš se mne? *Zalm.50,21.

12. Já tvou spravedlnost oznámím, a skutky tvé, kteržž nic neprospějí.

13. Když křičeti budeš, nechať tě vysvobodí zběh tvá. Ano pak všechny je zaneše vítr, a zachvátí marnost, ale kdož doufá * ve mne, vládnouti bude zemi, a dědičně obdrží + horu svatou mou. *Zalm.2,12 +15,1.

14. Nebo řečeno bude: Vyrovnejte, vyrovnejte, * spravte cestu, odklidte překážky z cesty lidu mého. *k.40,3.

15. Nebo takto dí ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: * Na výsosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest + skroušeného a poníženého ducha *prebývám*, obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce skroušených. *Zalm.138,6. +Isai.66,2.

16. Nebudut se zajisté na věky nespasiti, aniž se budu věčně hněvati, neboť by duch před obličejem mým zmizel, i dehnuti, *kteréž* jsem já učinil.

17. Pro nepravost lakomství jeho rozhněval jsem se, a ubil jsem jej; skryl jsem * se a rozhněval proto, že odvrátiv se, odšel cestou srdce svého. *k.59,2.

18. Vidím cesty jeho, a však uzdravím jej *; zprovodím jej, a jemu potěšení navrátím, i těm, kteržž kvílí s ním. *5 Mojs.32,39.

19. Stvořím ovoce rtů, hojný pokoj, dalekému jako blízkému, praví Hospodin, a tak uzdravím jej.

20. Bezbožní pak budou jako moře zbouřené, když se spokojiti nemůže, a jehož vody vymítají nečistotu a bláto.

21. Nemajíť * žádného pokoje, praví Bůh můj, bezbožní. *k.48,22.

KAPITOLA LVIII.

Ohlášení lidu Božímu hříchů jejich. 6. Způsob postu pravého. 8. Užitek dobrých skutků.

Volej * vším hrdlem, nezadržuj, jako trouba povyř hlasu svého, a oznam lidu mému převrácenost jejich, a domu Jakobovu hříchy jejich. *2 Tim.4,2.

2. Jakkoli každého dne mne hledají, a znáti cesty mé jsou chtívi, jako by byli národ, kterýž spravedlnost činí, a soudu Boha svého neopouští. Dotazují se mne na soudy * spravedlnosti, blízcí Boha býti chtějí, *k.1,18.

3. *A řekaj:* Proč se postíváme, poněvadž nepatříš? Trápíváme duše své, a nechceš věděti o tom? Aj, v den postu vašeho libost provodíte, a ke všem robotám svým přísně doháníte.

4. Aj, k sváru a různici se postíváte, a abyste bili pěsti nemilostivě; nepostíte se tak dnů těch, aby slyšán byl na výsosti hlas váš.

5. Zdaliž to jest takový * půst, jakýž oblubují, a den, v němž by trápil člověk duši svou? Zdali, aby svěsil jako třtina hlavu svou, a podstíral žíní a popel? To-liž nazúveš postem a dnem vzácným Hospodinu? *Zach.7,5.

6. Není-liž toto půst, kterýž oblubují: Rozvázati svazky bezbožnosti, roztrhnouti snopky obtěžující, a potněné propustiti * svobodné, a tak všelijaké jho abyste roztrhli? *Ezech.18,16.

7. Není-liž: Abys * lámal lačnému chléb svůj, a chudé vypověděné abys uvedl do domu? Viděl-li bys nahého, abys jej přioděl, a před tělem svým abys se neskrýval. *Ezech.18,7.

8. Tehdáž se vyrazí jako jitřní záře světlo tvé, a zdraví tvé rychle zkvetne; předcházeti tě zajisté bude spravedlnost tvá, a sláva Hospodinova zběře tě.

9. Tehdy * volati budeš, a Hospodin vyslyší tě; zavolaš, a řekne: Teď jsem. Jestliže vyvržeš z prostřed sebe jho, a vztahování prstů, a mluvení nepravosti, *k.65,24. Zalm.34,16.

10. A vyleješ-li lačnému duši svou, a strápenou duši nasytíš-li: vzejde v temnostech * světlo tvé, a mrákota tvá bude jako poledne. *Zalm.97,11.

11. Nebo povede tě Hospodin ustavičně, a nasytí i v náramné sucho duši tvou, a kosti tvé tukem naplní. I budeš jako * zahrada svlažená, a jako pramen vod, jehož vody nevysychají. *Jer.31,12.

12. A vzdělají od tebe *zplazení* pustiny starodávni; základy od národu do pronárodu vyzdvihněš. I slouti budeš vzdělavatel zboženiny, a napravovatel stezek k bydlení.

13. Jestliže odvrátíš od soboty nohu svou, abys nevykonával libosti své v den svatý můj, anobř nazúveš-li sobotu rozkoší, a svatou Hospodinu slavnou, a budeš-li ji slaviti tak, abys nečinil cest svých, ani vykonával, co by se libilo, ani nemluvil slova:

14. Tehdy rozkoš míti budeš v Hospo-

dinu, a uvedu tě na vysoká místa země, a způsobím to, abys nežíval dědictví Já-koba otce svého; nebo ústa Hospodinova mluvila.

KAPITOLA LIX.

Hřichové lidu Judakého, 9. pomsta Boží pro n.é. 12. Ponižené vyznání hříchů. 16. Zašlibení Boží 18. o strastání bezbožných, 20. a o vykoupení Siona.

Aj, * není ukrácena ruka Hospodinova, aby nemohla zachovati, aniž jest obtíženo ucho jeho, aby nemohlo slyšeti. *k.50,2.

2. Ale nepravosti vaše rozloučily vás s Bohem vašim, a hřichové vaši to způsobili, že * skryl tvář před vámi, aby neslyšel. *Pláč Jer.3,44.

3. Nebo * ruce vaše jsou poškrvněné krví, a prstové vaši nepravosti; rtové vaši mluví lež, jazyk váš vynáší převrácenost. *k.1,15. Ezech.23,45.

4. Není žádného, ješto by se zasadil o spravedlnost, aniž jest kdo, ješto by zastával pravdy. Doufají v marnost, a mluví daremné věci; počínají nátisk, a rodí nepravost.

5. Vejce bazališková vyseděli, a plátina pavoukového natkali. Kdož by jedl vejce jejich, umře; pakli je roztláči, vynikne ještěrka.

6. Plátina jejich * nehodí se na roucho, aniž se odějí dílem svým; skutkové jejich skutkové nepravosti, a dílo ukrutnosti jest v rukou jejich. *Job8,14.

7. Nohy * jejich k zlému běží, a pospíchají k vylévání krve nevinné. Myšlení jejich jsou myšlení nepravá, zpuštění a setření jest na cestách jejich. *Prsl.1,16. Řim.3,15.

8. Cesty pokoje neznají, a není žádná spravedlnosti v šlepějích jejich. Stezky své převracejí tajně; kdožkoli po nich chodí, nemívá pokoje.

9. Protož vzdálil se od nás soud, a nedochází nás spravedlnost. Čekáme-li na světlo, aj, tma, *pakli* na blesk, * v mrákotách chodíme. *k.9,2.

10. Makáme * jako slepí stěnu, a jako bychom žádných očí neměli, šámáme. Uražíme se o poledni jako v soumrak, u veliké hojnosti podobni jsme mrtvým. *5 Mojs.28,29. 2 Petr.1,9.

11. Mumleme všickni my jako nedvědi, a jako holubice ustavičně lkáme. Očekáváme na soud, ale není ho, na vysobození, ale daleké jest od nás.

12. Nebo * rozmnožena jsou přestoupení naše před tebou, a hřichové naši

svědčí proti nám, poněvadž přestoupení naše jsou při nás, i nepravosti naše. Známeť to, ^{*Zalm.40,13.}

13. Že jsme se zpronevěřili, a lhali Hospodinu, a odvrátili se od následování Boha svého, že jsme mluvili o nátisku a odvrázení, že jsme ukládali a vynášeli z srdce slova lživá,

14. Tak že odvrácen jest nazpět soud, a spravedlnost zdaleka stojí; nebo klesla na ulici pravda, a pravost nemá průchodu.

15. Nýbrž zhynula pravda, a ten, kdož se uchyluje od zlého, loupeží bývá vydán; což vidí Hospodin, a nelíbí se to jemu, že není žádného soudu.

16. Když * tedy viděl, že není žádného muže, až se užasl, že není žádného prostředníka. A protož vysvobození jemu způsobilo rámě jeho, a spravedlnost jeho sama jej zpodepřela. ^{*k.63,5.}

17. Nebo oblékl spravedlnost jako pancíř, a lebka spasení na hlavě jeho. Oblékl se v roucho pomsty jako v sukni, a oděl se horlivostí jako pláštěm,

18. Aby podlé skutků, aby podlé nich odplacel prehlivostí protivníkům svým, odměnu nepřátelům svým, i ostrovům odplatu aby dával.

19. I budou se báti na západ jména Hospodinova, a na východu slunce slávy jeho, když se přivalí jako řeka nepřítel, ježž duch Hospodinův přeč zažene.

20. Neboť * přijde k Sionu vykupitel, a k těm, kteříž se odvracují od přestoupení v Jákobovi, praví Hospodin. ^{*Řim.11,26.}

21. Tatof pak bude smlouva má s nimi, praví Hospodin: Duch můj, kterýž jest v tobě, a slova má, kteráž jsem vložil v ústa tvá, neodejdou od úst tvých, ani od úst semene tvého, ani od úst potomků semene tvého, praví Hospodin, od tohoto času až na věky.

KAPITOLA LX.

Probuzení církve k spatřování veliké slávy. 4. rozmnožení, 14. i štědrými dary jí od Boha obdařeni.

Povstaniž, zastkvěj se, poněvadž přišlo světlo tvé, a sláva Hospodinova vzešla nad tebou.

2. Nebo aj, tmy přikryjí zemi, a mrákota národy, ale nad tebou * vzejde Hospodin, a sláva jeho nad tebou vidina bude. ^{*k.9,2; 42,7; 43,8; 49,9. Zalm.97,11. Mat.4,16. Luk.1,78.79.}

3. I budou choditi národové * v světle tvém, a králové v blesku, jenž vzejde nad tebou. ^{*k.49,6. Zjev.21,24.}

4. Pozdvihni * vřkol očí svých, a popatř. Všickni tito shromáždíce se, k tobě se poberou, synové tvoji zdaleka přijdou, a † dcery tvé při boku tvém chovány budou. ^{*k.49,18.22. 1k.66,12.}

5. Tehdáž uziš to, a rozveselíš se, tehdáž podiví se, a rozšíří se srdce tvé; nebo se obrátí k tobě * množství mořské, sila pohanů přijde k tobě. ^{*Mat.8,11.}

6. Stádo velbloudů přikryje tě, a dromedáři Madianští a Efejšti, všickni ti z Sáby * přijdou, zlato a kadidlo přinesou, a chvály Hospodinovy vzestovati budou. ^{*Zalm.72,10. Mat.2,11.}

7. Všecka stáda Cedarská shromáždí se k tobě, skopcové Nabajotští přisluhovatí budou tobě, a obětování jsouce na mém oltáři, příjemní budou. A takt dům okrasy své ozdobím.

8. I dšš: Kdo jsou ti, kteříž se jako hustý oblak sletují, a jako holubice k děrám svým?

9. Na mneť zajisté ostrovové očekávají, a lodi mořské hned zdávna, aby přivedli syny tvé zdaleka, též stříbro své a zlato své s sebou, k slávě Hospodina, Boha tvého a Svatého Izraelského; nebo tě oslaví.

10. I vystavějí cizozemci zdi tvé, a králové jejich přisluhovatí budou tobě, když v * prehlivostí své ubijí tě, a v dobré libeznosti své slitují se nad tebou. ^{*k.54,7.8.}

11. A oteřiny budou brány tvé ustavičně, ve dne ani v noci nebudou zavírány, aby přivedli k tobě silu pohanů, i králové jejich aby přivedeni byli.

12. Národ zajisté ten a království, kteréž by nesloužilo tobě, zahyne; národové, pravím, ti do cela pohubeni budou.

13. Sláva * Libánská přijde k tobě, jedle, jilm, též i pušpan k ozdobě místa svatyně mé, abych místo noh svých oslavil. ^{*k.35,2.}

14. Také přijdou k tobě s ponížením synové těch, kteříž tě trápili, a klaněti se budou k spodku noh tvých, kteřížkoli pohrdali tebou, a nazývati tě budou městem Hospodinovým, Sionem Svatého Izraelského.

15. Místo toho, že jsi byla opuštěná a v nenávisti, tak že žádný skrze tě nechodil, způsobím důstojnost věčnou, a veselí od národu do pronárodu.

16. Nebo ssáti budeš mléko národů, a prsy * králů ssáti budeš; i poznáš, že jsem já Hospodin vysvoboditel tvůj, a vykupitel tvůj silný Jákobův. *K.49,23.

17. Místo mědi dodávati budu zlata, a místo železa dodávati budu stříbra, a místo dříví mědi, a místo kamení železa, a představím správce pokojné a úředníky spravedlivé.

18. Nebude * více slyšáno o bezpraví v zemi tvé, o zpuštění a zhoubě na hranicích tvých, ale hlásati budeš spasení na zdech svých, a v branách svých chválu. *K.35,10; 51,11.

19. Nebudeš * mítí více slunce za světlo denní, a blesk měsíce nebude tě osvécovati, ale budeš Hospodin světlem tvým věčným, a Bůh tvůj okrasou tvou. *Zjev.21,23; 22,5.

20. Nezajdeš více slunce tvé, a měsíc tvůj neschová se, nebo Hospodin bude světlem tvým věčným, a tak dokonání budou dnové smutku tvého.

21. Lid také tvůj, kteříž by koli byli spravedliví, na věky * dědičně obdrží zemi, výstřelek štípení mého, dílo rukou mých, abych v něm oslavován byl. *Mat.5,5.

22. Samotný * rozmnoží se v tisíce, a nejspatnější v národ nesčíslný, já Hospodin časem svým brzo způsobím to. *Zalm.68,7; 113,9.

KAPITOLA LXI.

Kristus Pán sám mluví o úřadu svém prorockém, 6. o povolání pohanů do církve, 10. a jejím radostném způsobu.

Duch * Panovníka Hospodina jest nade mnou, proto že pomazal mne Hospodin, abych kázal † evangelium tichým. Poslal mne, abych uvázal rány skroušených srdcem, abych vyhlásil jatým svobodu, a vězňům otevřel žaláře, *K.11,2. Luk.4,18. †Mat.5,3 násel.

2. Abych vyhlásil léto milostivé Hospodinovo, a den pomsty Boha našeho, abych těšil všecky kvílící,

3. Abych způsobil radost * kvílícím Sienským, a dal jim okrasu místo popela, olej veselé místo smutku, oděv chvály místo ducha sevřeného. I nazváni budou stromové spravedlnosti, štípení Hospodinovo, abych oslavován byl. *K.51,3.

4. Tedy vzdělají pustiny starodávní, pouště staré spravi, a obnoví města zpuštěná, pustá po mnohé národy.

5. Nebo postaví se cizozemci, a pástí

budou stáda vaše, a synové cizozemců oráči vaši a vinaři vaši budou.

6. Vy pak kněží Hospodinovi nazváni budete, služebníci Boha našeho slouti budete, zboží pohanů užívati budete, a v slávě jejich zvýšení budete.

7. Za dvojnásobní zahanbení vaše a pohanění prozpěvovati budete, z podílu jejich a v zemi jejich dvojnásobní dědictví obdržíte, a tak veselé věčné mítí budete.

8. Já zajisté Hospodin miluji soud, a nenávidím * loupeže při oběti, a protož způsobím, aby skutkové jejich dáli se v pravdě, a smlouvu † věčnou s nimi učiním. *Přisl.15,8. †Izai.55,3.

9. I vejdeť v známost mezi pohaný símě jejich, a potomci jejich u prostřed národů. Všickni, kteříž je uzří, poznají je, že jsou símě, jemuž požehnal Hospodin.

10. Velice se budu radovati v Hospodinu, a plésati bude duše má v Bohu mém; nebo mne oblékl v roucho spasení, a pláštěm spravedlnosti přioděl mne jako ženicha, kterýž se strojí ozdobně, a jako nevěstu okrašlující se ozdobami svými.

11. Nebo jakož země vydává zrostlinu svou, a jakož zahrada símě své vyvodí, tak Panovník Hospodin vyvede spravedlnost a chválu přede všemi národy.

KAPITOLA LXII.

Proroctví o budoucí slávě církve svaté, 6. opatření jí služebníky, 8. ochraně Boží, 10. a o jistém vysvobození jejím.

Pro Sion nebudu mlčeti, a pro Jeruzalém neupokojím se, dokudž nevyjde jako blesk spravedlnost jeho, a spasení jeho jako pochodně hořeti nebude.

2. I uzří národové spravedlnost tvou, a všickni králové slávu tvou, a nazovou tě jménem novým, kteréž ústa Hospodinova vyřknou.

3. Nadto budeš korunou ozdobnou v ruce Hospodinové, a korunou královskou v ruce Boha svého.

4. Nebudeš více slouti * opuštěná, a země tvá nebude více slouti pustinou, ale ty nazývána budeš † rozkoší, a země tvá vdanou; nebo rozkoš mítí bude Hospodin v tobě, a země tvá bude vdaná. *K.60,15. †Zalm.16,3.

5. Nebo jakož pojímá mládenec pannu, tak tě sobě pojmu synové tvoji, a jakou má radost ženich z nevěsty, tak radovati se bude z tebe Bůh tvůj.

6. Na zdech tvých, Jeruzaléme, postavím * strážné, kteříž přes celý den i přes celou noc nikdy nebudou mlčeti. Kteříž *tedy* připomínáte Hospodina, nemlčítež,

*k.52,8.

7. A nedávejte jemu pokoje, dokudž neutvrdí, a dokudž nezpůsobí, aby Jeruzalém byl slavný na zemi.

8. Přisáhlťe Hospodin skrze pravici svou, a skrze rámě síly své, *řka*: Nikoli nedám obilí tvého více za pokrm nepřátelům tvým, aniž pítí budou cizozemci vína tvého, o němž jsi pracoval.

9. Ale ti, kteříž je shromazdují, budou je jísti, a chváliti Hospodina, a kteříž je zbírají, budou je pítí v stnicích svatosti mé.

10. Vejdětež, * vejdětež branami, spravte cestu lidu, vyrovnejte, vyrovnejte silnici, vyberte kamení, vyzdvihněte korouhev k národům. *k.40,3; 57,14. Zalm.68,5.

11. Aj, Hospodin rozkáže provolati až do končin země: Rcetež * dceři Sionské: Aj, Spasitel tvůj běže se, † aj, mzda jeho s ním, a dílo jeho před ním.

*Zach.9,9. Mat.21,5. †Zjev.22,12.

12. I nazovou syny tvé lidem svatým, vykoupenými * Hospodinovými, ty pak slouti budeš městem vzácným a neopuštěným.

*k.35,10; 51,11.

KAPITOLA LXIII.

Rozmlouvání církve s Kristem o vysvobození jí z moci nepřátel. 7. Vyznání Božích dobrodiní i hříchů lidu Izraelského, 15. a modlitba.

Kdož jest to, ješto se běže z Edom, v ubroceném rouše z Bozra, ten ozdobený rouchem svým, kráčeje u velikosti síly své? Jáť jsem, kterýž * mluvím spravedlivě, dostatečný k vysvobození. *k.45,19.

2. Proč jest * červené roucho tvé, a oděv tvůj jako toho, kterýž tlačí v presu?

*Zjev.19,13.

3. Pres jsem tlačil sám, aniž kdo z lidí byl se mnou. Tlačil jsem nepřátely v hněvě svém, a pošlapal jsem je v prehlivosti své, až stříkala *krv* i nejsilnějších jejich na roucho mé, a tak všecken oděv svůj zkálel jsem.

4. Den zajisté pomsty v srdci mém, a léto *, v němž mají vykoupení býti moji, přišlo.

*k.61,2.

5. Když jsem pak viděl, že není žádného spomocníka, až jsem se užasl, že žádného nebylo, kdo by podpíral. A protož mi vysvobození způsobilo rámě mé, a prehlivost má, ta mne podepřela.

6. I pošlapal jsem národy v hněvě

svou, a opojil jsem je prehlivostí svou, a porazil jsem na zem nejsilnější reky jejich.

7. Milosrdenství Hospodinova připomínati budu, a chvály Hospodinovy ze všeho, což učinil nám Hospodin, i množství dobroty, kteréž dokazoval k domu Izraelskému z veliké lítosti své, a z velikého milosrdenství svého.

8. Nebo řekl: Vždyť jsou lidem mým, jsou synové, ne učiníť mi nevěrně. A protož byl jejich spasitelem.

9. Ve všelikém ssouzení jejich i on měl ssouzení, a anděl * přistojící jemu vysvobožoval je. Z milování svého a z lítosti své on sám vykoupil je, a pěstoval je, i † nosil je po všechny dny věků.

*2Mojz.32,34. †Lzai.40,11.

10. Ale oni * zpurní byli, a zarmucovali Ducha svatého jeho; pročež obrátil se jim v nepřitele, a sám bojoval proti nim.

*Zalm.78,40. Skutk.7,51.

11. I rozpomínal se lid jeho na dny starodávni, i na Mojžiše: Kdež jest ten, kterýž je * vyvedl z moře s pastýřem stáda svého? Kde jest ten, kterýž položil u prostřed něho Ducha svatého svého?

*2Mojz.14,30.

12. Kterýž je vedl * ramenem velebnosti své po pravici Mojžišově, kterýž rozdělil vody před nimi, aby sobě způsobil jméno věčné,

*2Mojz.14,21.

13. Kterýž je provedl skrze hlubiny jako koně po poušti, ani se nepoklesli.

14. Jako *když* hovádko do údolí sstupuje, *tak* Duch Hospodinův poznanáhl vedl z nich každého. Tak jsi vedl lid svůj, abys sobě způsobil jméno slavné.

15. Popatříž * s nebe, a pohled z přibytku svatosti své a okrasy své. Kdež jest horlivost tvá a veliká síla tvá? *Kde* množství milosrdenství tvých a slitování tvých? Mně-liž se zadržovati budou?

*5Mojz.28,15.

16. Ty * jsi zajisté otec náš; nebo Abraham nic neví o nás, a Izrael nezná nás. Ty jsi, Hospodine, otec náš, vykupitel náš, *tot* jest od věčnosti jméno tvé.

*k.64,8.

17. Pročež jsi nám dal zblouditi, Hospodine, od cest svých, zatvrdil jsi srdce naše, abychom se nebáli tebe? Navratíť se zase pro služebníky své, pokolení dědictví svého.

18. Nejspatnější vládne lidem svatosti tvé, nepřátelé * naši pošlapali svatyni tvou.

*Zalm.79,1.

19. My tvoji jsme od věků; nad nimi jsi nikdy nepanoval, aniž nad nimi jméno tvé vzýváno jest.

KAPITOLA LXIV.

Modlitba na vysvobození. 3. Připomenutí Boží moci, 5. dobroty, spravedlnosti. 6. Ponížené vyznání hříchů.

Ó bys protrhl nebesa a sstoupil, aby se od přítomnosti tvé hory rozplynouti musily,

2. (Jako od rozníceného ohně rozpouštějícího voda vře,) abys * v známost uvedl jméno své nepřátelům svým, a aby se před tvář tvou národové třáslí;

*Zalm.83,19.

3. Jako když jsi činil hrozné věci, jichž jsme se nenadáli, sstoupil jsi, před obličejem tvým hory se rozplývaly;

4. Čehož * se od věků neslychalo, a ušima nepochopilo, oko nevidalo Boha kromě tebe, aby tak činil tomu, kterýž naň očekává.

*1 Kor.2,9.

5. Vyšel jsi vstříc tomu, kdož ochotně činí spravedlnost, a na cestách tvých na tě se rozpomínali. Aj, ty rozhněvsi se, proto že jsme hřešili na nich ustavičně, a však zachování budeme,

6. Ačkoli jsme jako nečistý my všickni, a jako roucho ohyzdné všecky spravedlnosti naše. Pročež příme jako list my všickni, a nepravosti naše jako vítr zachvacují nás.

7. Nadto není žádného, ješto by zvýval jméno tvé, a * probudil se k tomu, aby se chopil tebe, aspoň když * jsi skryl tvář svou před námi, a způsobil to, abychom mizeli pro nepravosti naše.

*Zalm.106,23. †Izai.54,8.

8. Ale již, ó Hospodine, ty * jsi otec náš, my * hlina, ty pak učinitel náš, a tak jsme všickni dílo ruky tvé.

*Mal.2,16. †Řím.9,20,21.

9. Nehněvej se tak velmi, Hospodine, aniž se na věky * rozpomínej na nepravost. Ó vzhledniž, prosíme, všickni my lid tvůj jsme.

*Zalm.25,7; 79,8.

10. Města * svatosti tvé obrácena jsou v poušť, Sion v poušť, i Jeruzalém v puštinu obrácen.

*Zalm.79,1.

11. Dům svatosti naší a okrasy naší, v kterémž tě chválivali otcové naši, ohněm zkažen, a cožkoli jsme měli nejvzácnějšího, jest popléněno.

12. I zdalíž pro ty věci, * Hospodine, se zdržíš? Mlčeti a nás tak velmi trápiti budeš?

*4 Mojs.17,13.

KAPITOLA LXV.

Proroctví o povolání pohánů. 2. Nařikání Bosti na lid Zádovský. 6. Zaslíbení o zachování ostateků. 11. Pohrůška modlářům. 16. Potěšení věřících.

Dal * jsem se najíti těm, kteříž se na mne neptávali, nalezen jsem od těch, kteříž mne nehledali, a národu, kterýž se nenazýval jménem mým, řekl jsem: Teď * jsem, teď jsem.

*k.55,5. Řím.10,20. †Imi.58,9.

2. Rozprostíral * jsem ruce své na každý den k lidu zpurnému, kteříž chodí cestou nedobrou za * myšlénkami svými,

*Přil.1,24. Řím.10,21. †Jer.3,17.

3. K lidu, kteříž zjevně popouzejí mne ustavičně, obětující v zahradách, a kadíce na cihlách,

4. Kteríž sedají při hrobích, a při svých modlách nocují, kteříž jedí maso * sviňské, a polívku nečistého z nádob svých,

*k.66,17.

5. Říkejte: Táhni přeč, nepřistupuj ke mně, nebo světější jsem nežli ty. Tif jsou dymem v chřípích mých a ohněm hořicím přes celý den.

6. Aj, * zapsáno jest to přede mnou: Nebudť mlčeti, nýbrž nahradím a odplatím do lůna jejich,

*Jer.17,1.

7. Za nepravosti vaše, a spolu za nepravosti otců vašich, praví Hospodin, kteříž kádivali na horách, a na pahrbcích v lehkost uvodili mne; pročež * odměřím za dílo jejich předešlé do lůna jejich.

*Luk.8,38.

8. Takto praví Hospodin: Jako někdo nalezna víno v hroznu, i řekl by: Nekaz ho, proto že požehnání jest v něm, tak i já učiním pro služebníky své, že nevyhladím všech těchto.

9. Nebo vyvedu z Jákoba símě, a z Judy toho, kterýž by dědičně obdržel hory mé, i * budou ji dědičně držeti vyvolení moji, a služebníci moji bydliti budou tam.

*Zalm.37,29.

10. Lid pak můj, kteříž by mne hledali, budou míti * Sáron za pastviště ovcím, a údolí * Achor za odpočívadlo skotům.

*1 Par.27,29. †Joa.7,26.

11. Ale vás, kteříž opouštíte Hospodina, kteříž se zapomínáte na horu svatosti mé, kteříž strojíte vojsku tomu stůl, a kteříž vykonáváte tomu počtu obětí,

12. Vás, pravím, seřtu pod meč, tak že všickni vy k zabiti na kolena padati budete, proto * že, když jsem volal, neohlásili jste se, mluvil jsem, a neslyšeli jste, ale činili jste to, což zlého jest

před očima máma, a to, čehož neobli-
bují, vyvolili jste. *k.66,4. Příklad.1,24.

13. A protož takto dí Panovník Ho-
spodin: Aj, služebníci moji jísti budou,
vy pak hlad trpěti budete; aj, služební-
ci moji pítí budou, vy pak žízni bude-
te; aj, služebníci moji veselí se budou,
vy pak zahanbeni budete.

14. Aj, služebníci moji propěvovati
budou pro radost srdce, vy pak křičeti
budete pro bolest srdce, a pro setření
ducha kvíliti budete,

15. A zanecháte jména svého k pro-
klinání vyvoleným svým, když vás po-
morduje Panovník Hospodin, služební-
ky pak své nazývá jménem jiným.

16. Ten, kterýž bude sobě požeňnání
dávati na zemi, požeňnání dávati sobě
bude v Bohu pravém, a kdož přísahati
bude na zemi, přísahati bude skrze Bo-
ha pravého; v zapomenutí zajisté dána
budou ta souzení první, a budou skry-
ta od očí svých.

17. Nebo * aj, já stvořím nebesa nová
a zemi novou, a nebudou připomínány
první věci, aniž vstoupí na srdce. *k.66,22.

18. Anobř * radujte se a veselte se na
věky věků z toho, což já stvořím; nebo
aj, já stvořím Jeruzalém k plésání, a lid
jeho k radosti. *k.35,10.

19. I já * plésati budu v Jeruzalémě, a
radovati se v lidu svém, aniž se více bu-
de slyšeti v něm hlasu pláče, aneb hlasu
křiku. *Jer.32,41.

20. Nebude tam více žádného v věku
dětinském, ani starce, kterýž by dnů
svých nevyplnil; nebo dítě ve stu letech
umře, hříšníku pak, by došel i sta let,
zlořečeno bude.

21. Nastavějí též domů, a bydliti bu-
dou v nich, i vinice štěpovati budou, a
jísti budou ovoce jejich.

22. Nebudou * stavěti tak, aby jiný by-
dlil, nebudou štěpovati, aby jiný jedl;
nebo jako dnové dřeva budou dnové li-
du mého, a díla rukou svých do zvěš-
ní užívati budou vyvolení moji. *5 Mojs.28,30 násl.

23. Nebudouť pracovati nadarmo, aniž
ploditi budou k strachu; nebo budou si-
mě požeňnaných od Hospodina, i potom-
kové jejich s nimi.

24. Nadto stane se, že * prvé než vo-
lati budou, já se ohlásím; ještě mluvíti
budou, a já vyslyším. *k.30,19.

25. Vlk * s beránkem budou se pásti

spolu, a lev jako vůl bude jísti plevy,
hadu pak za pokrm bude prach. Ne-
uškodí, aniž zahubí na vsi mé hoře sva-
té, praví Hospodin. *k.11,6-9.

KAPITOLA LXVI

Obvinění lidu Božho z pokřivství. 4. Pomsta proti nim.
5. Potěšení věčích. 15. Pohrůška modlářům. 19. Pro-
roctví o ostatcích Izraele, a povolání pohanů.

Takto praví Hospodin: Nebe * jest mi
stolice, a země podnože noh svých. Kdež
ten dům bude, kterýž mi vzděláte? A-
neb kde bude místo odpočívání mého?
*1 Krá.8,27. 2 Par.6,18.

2. Nebo všecko to ruka má učinila, a
jí stojí všecko, praví Hospodin. I však
na toho patřím, kdož * jest chudý a
skroušeného ducha, a řese se před
slovem svým. *k.57,15. +Zalm.119,161.

3. Sic jinak * ten, kdož zabije vřava, za-
bil člověka; kdo zabije hovádka, psa
stál; kdo obětuje obět suchou, krev sviň-
skou obětoval; kdo kadí kadidlem, dary
dával modle. To oni vyvolili na cestách
svých, proto že v ohavnostech svých
duše jejich se kochá. *Zalm.50,8.

4. I já také vyvolím za nešlechtnosti
jejich, a to, čehož se strachují, na ně
vedu, proto že, * když jsem volal, žád-
ný se neohlásil, když jsem mluvil, ne-
slyšeli, ale činili to, což zlého jest před
očima máma, a to, čehož neobli-
bují, vyvolili. *2 Krá.17,14. 2 Par.36,15.

5. Slyšte slovo Hospodinovo, kteříž se
třesete před slovem jeho: Říkávají bra-
tři vaši, v nenávisti majíce vás, a vypo-
vidajíce vás pro jméno mé: Necht se
zjeví sláva Hospodinova. Ukážet se za-
jistě ku potěšení vašemu, ale oni zahan-
beni budou.

6. Hlas hrmoty z města, hlas z chrámu,
hlas Hospodinův, an odplatu dává ne-
přátelům svým.

7. Prvé než pracovala ku porodu, po-
rodila; prvé než přišla na ni bolest, po-
rodila * pacholátko. *Zjev.12,5.

8. Kdo slýchá co takového? Kdo ví-
dal co podobného? Zdalíž může zpřiso-
beno býti, aby země zplodila lid dne
jednoho? Zdalíž zplozen bývá národ po-
jednou? Ale Sion jen počal pracovati
ku porodu, a porodil syny své.

9. Což bych já, kterýž otvirám život
matky, neplodil? praví Hospodin. Což
bych já, kterýž činím to, aby rodily,
zavřin byl? praví Bůh tvůj.

10. Veselte se s * Jeruzalémem, a plé-

sejte v něm všickni, kteříž jej milujete. Radujte se s ním velice, kteříž jste koli kvílili nad ním,
*5 Mojs.32,48.

11. Proto že sáti budete, a sytiti se z prs potěšení jeho, sáti budete, a rozkoš mítí v blesku slávy jeho.

12. Nebo takto praví Hospodin: Aj, já obrátím na něj jako řeku pokoj, a jako potok rozvodnilý slávu národů. I budete ssáti, na rukou pěstování a na klíně rozkošně chování budete.

13. Jako ten, kteréhož matka jeho těší,* tak já vás těšiti budu, a tak v Jeruzalémě potěšování budete.
*k.40,11.

14. Uzříte zajisté, a * radovati se bude srdce vaše, a kosti vaše jako bylínka zkvetnou. I seznána bude ruka Hospodina při služebnících jeho, a přehlivost proti nepřátelům jeho.
*k.35,10.

15. Nebo aj, Hospodin v ohni přijde, a jako vichřice budou vozové jeho, aby vypustil v přehlivosti hněv svůj, a zehrání své v plameni ohně.

16. Hospodin, pravím, ohněm mstítí bude, a mečem svým nad * všelikým tělem, tak že mnoho bude zbitých od Hospodina.
*Zjev.19,21.

17. I ti, kteříž se posvěcují a očišťují v zahradách, jeden po druhém zjevně, kteříž jedí * maso svinšské, a věc ohavnou i myši, též konec vezmou, praví Hospodin.
*k.85,4.5.

18. Nebo já, když skutkové a myšlení

jejich přijdou, * shromáždím všecky národy a jazyky. I přijdou, a † uzří slávu mou.
*Zjev.7,9.†Jan.17,24.

19. A položím na ně znamení, a pošli z nich, * kteříž zachováni budou, k národům do Tarsu, Pul a Lud, jenž natahují lučistě, do Tubal a Javan, na ostrovy daleké, kteříž neslychali pověsti o mně, aniž vidali slávy mé. I budou zvěstovati slávu mou mezi národy.
*k.66,1.

20. A přivedou všecky bratři vaše ze všech národů za dar Hospodinu, na koních a na vozích, a na nůších a na mezcích, a na dromedářích, na horu svatosti mé do Jeruzaléma, praví Hospodin, tak jako přinášejí synové Izraelsťtí dar v nádobě čisté do domu Hospodina.

21. A z těch také vezmu za * kněží a za Levity, praví Hospodin.
*1 Petr.2,5.

22. Nebo jakož ta nebesa nová, a země ta nová, kterouž já učiním, stane přede mnou, praví Hospodin, tak stane símě vaše a jméno vaše.

23. I stane se, že od novměsíce do novměsíce, od soboty do soboty přicházeti bude všeliké tělo, aby se klanělo přede mnou, praví Hospodin.

24. A vyjdouce, uzří těla mrtvá lidí těch, kteříž se mi zpronevěřili; * nebo čern jejich neumře, a oheň jejich neuhasne. I budouť v oškvlivosti všelikému tělu.
*Mark.9,48.44.

PROROCŤVÍ JEREMIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Rod Jeremiášův, 4. povolání, 6. vmluva, 7. posilnění, 11. ukázaní pomsty nad Judskými, 18. a opět posilnění jeho od Boha.

Slova Jeremiáše syna Helkiášova, z kněží, kteříž byli v * Anatot, v zemi Beniamin,
*1 Král.2,26.

2. K němuž se stalo slovo Hospodino-vo za dnů * Joziáše syna Amonova, krále Judského, třináctého léta kralování jeho.
*2 Král.21,24.

3. Byl i za dnů Joakima syna Joziášova, krále Judského, až do vyplnění jedenáctého léta Sedechiáše syna Joziášova, krále Judského, až do zajetí Jeruzaléma měsíce pátého.

4. Stalo se, pravím, slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

5. Dříve * než jsem tě sformoval v životě, znal jsem tebe, a dříve nežlis vyšel z života, posvětil jsem tě, za proroka národům dal jsem tebe.
*Isai.49,1.5.

6. I řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, aj, neumím mluvití, nebo dítě jsem.

7. Ale Hospodin řekl mi: Neříkej, dítě jsem, nýbrž k čemuž tě koli pošli, jdi, a vše, cožť přikáží, * mluv.
*Ezech.3,17.

8. Neboj * se jich, neboť jsem † s tebou, abych tě vysvoboval, di Hospodin.
*k.15,20.†Isai.41,10.†Skutk.18,10.

9. A vztáhna ruku svou Hospodin, do

tekl se úst mých, a řekl mi Hospodin: Aj, vložil jsem slova svá v ústa tvá.

10. Hle, ustanovuji tě dnešního dne nad národy * a nad královstvími, abys plnil a kazil, a hubil a bořil, abys stavěl a štěpoval. *k.18,7.

11. Potom se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí: Co vidíš, * Jeremiáši? I řekl jsem: Prut mandlový vidím.

*Amos.8,2. Ezech.8,6.

12. Tedy řekl mi Hospodin: Dobře vidíš; nebo pospíchám já s slovem svým, abych je vykonal.

13. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně po druhé, řkoucí: Co vidíš? I řekl jsem: Vidím hrnec, an vře, a přední strana jeho k straně půlnoční.

14. Tedy řekl mi Hospodin: * Od půlnoci přivalí se to zlé na všechny obyvatelé této země. *k.4,6.

15. Nebo aj, já svolám všechny rodiny království půlnočních, dí Hospodin, aby přitáhnuce, postavili jeden každý stolicí svou v branách Jeruzalémských, a při všech zdech jeho vůkol, a při všech městech Judských.

16. A tak vypovím úsudky své proti nim, pro všelikou nešlechtnost těch, kteříž opustili mne, a kadili bohům cizím, a skláněli se dílu rukou svých.

17. Protož ty přepaš hedra svá, a vstana, mluv k nim, cožkoli já prikazuji tobě. Nelekej se jich, abych tě nepotřel před obličejem jejich.

18. Nebo aj, * já postavuji tě dnes jako město hrazené, a jako sloup železný, a jako zdi měděné proti vši této zemi, proti králům Judským, proti knížatům jejím, proti kněžím jejím, a lidu země této. *k.6,27; 15,20. Ezech.3,8,9.

19. Kteříž bojuvati budou proti tobě, ale neodolají proti tobě. Nebo * já jsem s tebou, praví Hospodin, abych tě vysvobozoval. *k.15,20. Izai.41,10.

KAPITOLA II.

Dobrodint Boží Judským činěná. 4. Nevděčnost jich. 8. Hříškové přetěžci. 38. Pohrázka proti nim.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Jdi a volej, tak aby slyšel Jeruzalém, řka: Takto praví Hospodin: Rozpomínám se na tě pro milosrdenství mladosti tvé, a pro lásku snění tvého, když jsi za mnou chodila po poušti v zemi, kteráž nebývá osívána.

3. Tehdáž svatost Hospodinova byl I.

zrael, prvotiny úrod jeho. Všickni, kteříž jej zžírali, obvinění byli; zlé věci na ně přišly, praví Hospodin.

4. Slyšte slovo Hospodinovo, dome Jákobův, a všechny čeledi domu Izraelského.

5. Takto praví Hospodin: Jakou shledali otcové vaši při mně nepravost, že se vzdálili ode mne, a chodíce za marností, marní učinění jsou,

6. Tak že ani neřekli: Kde jest Hospodin, kterýž nás * vyvedl z země Egypťské, kterýž nás vodil po poušti, po zemi pusté a strašivé, po zemi vyprahlé a stínu smrti, po zemi, skrze níž nechoďil žádný, a kdež žádný člověk nebydlil? *2 Mojs.12,33.51:20,2.

7. Nýbrž, když jsem vás uvedl do země * úrodné, abyste jedli ovoce její i dobré věci její, všedše tam, poškrvnili jste země mé, a dědictví mé zohavili jste. *5 Mojs.8,7.

8. Kněží neřekli: Kde jest Hospodin? a ti, kteříž se obírají s zákonem, nepoznali mne, pastýři pak odstoupili ode mne, a proroci prorokovali skrze Bále, a za věcmi neužitečnými chodili.

9. Pročez vždy nesnáž mám s vámi, praví Hospodin, i s syny synů vašich nesnáž míti musím.

10. Projděte ale ostrovy Citim, a pohleďte, i do Cedar pošlete, a pošlejte pilně, a pohleďte, stalo-li se co takového.

11. Zdali změnil kterýž národ bohy, ačkoli * nejsou bohové? Lid pak můj změnil slávu svou v věc neužitečnou.

*5 Mojs.32,21. + Rim.1,23.

12. Užasněte se nebesa nad tím, a děste se, chřadněte velmi, praví Hospodin.

13. Nebo dvoji zlost spáchal lid můj: Mne opustili * pramen vod živých, aby sobě vykopali čisterny, čisterny děravé, kteréž nedrží vody. *k.17,13. Zalm.36,10.

14. Zdali otrok jest Izrael? Zdali man doma zplozený? Pročez vydán jest v loupež?

15. Lvičata řvou na něj, a vydávají hlas svůj, a obracejí zemi jeho v poustinu; města jeho vypálena jsou, tak že není žádného obyvatele.

16. Obyvatelé také Nof a Tachpanes pasou na vrchu hlavy tvé.

17. Zdalíž toho sobě nepůsobilš, opouštějíc Hospodina Boha svého v ten čas, když tě vodi po cestě své?

18. A nyní co tobě do cesty Egyptské, že piješ vodu z Níle? Aneb co tobě do cesty Assyrské, že piješ vodu z řeky?

19. Treštati tě bude zlost tvá, a odvrácení tvá domlouvati budou tobě. Poznejž tedy a viz, že zlá a hořká věc jest, že opouštíš Hospodina Boha svého, a není bázně mé při tobě, dí Panovník Hospodin zástupů.

20. Ačkoli dávno polámal jsem jeho tvě, potrhál jsem to, čím jsi svázána byla, a řeklas: Nebuduť sloužiti *modlám*, však * po každém pahrbku vysokém, a pod každým dřevem zeleným touláš se, ó nevěstko. *v.23. k.3,6.

21. Ješto jsem já tě * vysadil vinným kmenem výborným, všecku napořád semenem čistotným, i kterakž jsi mi proměnila se v plané révi cizího kmene? *Izai.5,2. Mark.12,1.

22. Nebo hys ty se pak umyla sanitrem, a mnoho na sebe mýdla vypotřebovala, předečť patrná jest nepravost tvá před obličejem mým, praví Panovník Hospodin.

23. Kterakž můžeš říci: Nepoškrvňovala jsem se, za Báli jsem nechodila? Pohled na cestu svou v tomto údolí, poznej, cos činila, dromedářko rychlá, kteráz znamená necháváš na cestách svých.

24. Jsi divoká oslice, zvyklá na poušti, kteráž podle líbosti duše své hltá vítr, když se jí přičína dá. Kdo jí přikázku učiní? Všickni ti, kteříž jí hledají, nepotřebí se *jim* kvaltovat, naleznouť ji v měsíci jejím.

25. *Dí-liť kdo*: Zdržuj nohu svou, aby bosá nebyla, a hrdlo své od žízně, tedy říkáš: To nic, * nikoli; nebo jsem zamílovala cizí, a za nimi choditi budu. *k.18,12; *44,16,17.

26. Jakož k hanbě přichází zloděj, když postižen bývá, tak zahanben bude dům Izraelský, oni, králové jejich, knížata jejich, a kněží jejich, i proroci jejich,

27. Kteríž říkají dřevu: Otec můj jsi, a kameni: Ty jsi mne zplodil. Nebo * se hřbetem ke mně obracejí a ne tváří, ale v čas trápení svého říkají: Vstaň a vysvobod nás. *k.32,33. 1 Král.14,9.

28. I kdež jsou bohové tvoji, kterýchž jsi nadělal sobě? Necht vstanou, budou-li tě moci vysvoboditi v čas trápení svého, poněvadž podle počtu měst svých máš bohy své, ó Judo.

29. Co se vaditi budete se mnou? Vy všickni * odstoupili jste ode mne, dí Hospodin. *Zalm.53,4.

30. Nadarmo jsem bil syny vaše, kázně nepřijali; sežral meč váš proroky vaše jako lev, kterýž dávi.

31. Ó národe, vy posuďte slova Hospodinova, zdali jsem byl pouští Izraelovi, zdali země tmavou? Proč říká lid můj: Panujeme, nepřijdeme více k tobě?

32. Zdali se zapomíná panna na ozdobu své, a nevěsta na tkanice své? Lid pak můj zapomněl se na mne za dny neštěslíné.

33. Proč zastáváš cesty své, hledajíc toho, což miluješ? Pročež i jiné nešlechtnice učíš cestám svým.

34. Nad to, na podolcích tvých nalézám se krev duší chudých nevinných. Nenesnadně nalézám to, nebo viděti to na těch všech *podolcích*.

35. A vždy říkáš: Poněvadž nevinná jsem, jistě odvrácena jest prechlivost jeho ode mne. Aj, já * v soud vejdu s tebou, proto že pravíš: Nehřešila jsem. *Izai.43,26.

36. Proč tak běháš, proměňujíc cestu svou? Jakož jsi zahanbena od Assyrských, tak i od Egyptských zahanbena budeš.

37. Také odtud vyjdeš, a ruce tvé budou nad hlavou tvou; nebo zamítá Hospodin troštování tvá, a * nepovedeš se šťastně v nich. *4 Mojs.14,41.

KAPITOLA III.

Tvrdošíjnost lidu Judského a Izraelského. 12. Probuzení jich ku pokání, 16. uzitek, 19. i způsob jeho.

Dí dále: Propustil-li by * muž ženu svou, a ona odejde od něho, vdala by se za jiného muže, zdalíž se navrátí k ní více? Zdalíž by hrozně nebyla poškrvňena země ta? Ale ty, ač jsi smílnila s milovníky mnohými, a však navrátíš se ke mně, dí Hospodin. *5 Mojs.24,4.

2. Pozdvihni očí svých k vysokým místům, a pohled, kdes necizoložila? Na cestách usazovalas se jim jako Arab na poušti, a poškrvnila jsi země smilstvím svým a nešlechtností svou.

3. A ačkoli zadržáni jsou podzimní deštěvé, a deště jarního nebyvalo, však čelo ženy nevěstky majic, nechtélas se styděti.

4. Zdali od nynějšího času volati bu-

deš ke mně: Otče můj, ty jsi vůdce mladosti mé?

5. Zdalíž *Bůh* držeti * bude *hněv* na věčnost? Zdali chovati *jej* bude na věky? Aj, mluvíš i pášeš zlé věci, jakž jen můžeš. *Zalm.103,9.

6. Tedy řekl mi Hospodin za dnů Joziášů krále: Viděl-lis, co činila zpurná dcera Izraelská? Chodívala na * každou horu vysokou, i pod každé dřevo zelené, a tam smilnila. *2Kral.16,4.

7. A ačkoli jsem řekl, když ty všechny věci ona činila: Necht se navrátí ke mně, však se nenavrátila. Načež hleděla zpronevěřilá sestra její, dcera Judská.

8. Pročež vidělo mi se pro ty všechny příčiny, poněvadž cizoložila zpurná dcera Izraelská, propustiti ji, a dáti jí lístek zapuzení jejího. Však se vždy neulekla zpronevěřilá sestra její, dcera Judská, ale šedši, smilnila také sama.

9. I stalo se, že hanebným smilstvím svým poškvřnila země; nebo cizoložila s kamenem i s dřevem.

10. A však s tím se všim neobrátila se ke mně zpronevěřilá sestra její, dcera Judská, celým srdcem svým, ale pokrytě, praví Hospodin.

11. Protož řekl Hospodin ke mně: Ospravedlnila duši svou zpurná dcera Izraelská, více nežli zpronevěřilá Judská.

12. Jdi a volej slovy těmito ku půlnoční, a rei: Navrať * se, zpurná dcero Izraelská, dí Hospodin, a neboří se tvář má zřívá na vás; nebo já dobrotivý jsem, dí Hospodin, † aniž držím *hněvu* na věčnost. *Isai.31,6. 2Par.30,9. †Zalm.103,8,9.

13. Jen toliko poznej nepravost svou, že jsi od Hospodina Boha svého odstoupila, a sem i tam * běhala cestami svými k cizím pod každé dřevo zelené, a hlasu mého neposlouchali jste, dí Hospodin. *Isai.57,5.

14. Navratte * se synové zpurní, dí Hospodin; nebo já jsem manžel váš, a přijmu vás, jednoho z města, a dva z čeledi, abych vás uvedl na Sion. *k.18,11.

15. Kdežto dám vám pastýře podle srdce svého, kteříž pásiti vás budou uměle a rozumně.

16. I stane se, když se rozmnožíte a rozplodíte v této zemi za dnů těch, dí Hospodin, že nebudou říkati více: Truhla smlouvy Hospodinovy, aniž jim vstoupí na srdce, aniž zpomenou na ni,

ani k ní choditi, aniž bude více u vášnosti.

17. V ten čas * nazývají budou Jeruzalém stolicí Hospodinovou, a shromáždí se tam všickni národové ke jménu Hospodinovu do Jeruzaléma, a nebudou choditi více podle zdání srdce svého zlého. *Isi.2,2,3.

18. V těch dnech přijdou dům Judský s domem Izraelským, a přiberou se spolu z země půlnoční do země, kterouž jsem v dědictví uvedl otčím vašim;

19. Ač já pravím: Kterakž bych tě počísti mohl mezi syny, a dáti tobě zemi žádostivou, dědictví slavné zástupů pohanických, leč abys mne vzýval, *řikaje*: Otče můj, a od následování mne abys se neodvracel?

20. Poněvadž jakož žena zpronevěřuje se manželu svému, tak jste se zpronevěřili mně, dome Izraelský, dí Hospodin.

21. Hlas po místech vysokých buď slyšán, pláč pokorné modlitby synů Izraelských. Nebo převrátivše cesty své, zapomněli se na Hospodina Boha svého, *řkoucího*:

22. Navratte * se, synové zpurní, a uzdravím odvrácení vaše. *Rcete*: Aj, my jdeme k tobě, nebo ty, Hospodine, jsi Bůh náš. *v.14.k.25,5.

23. Právě marné jest v pahrbeích a v množství hor *doufání*; zajisté v Hospodinu Bohu našem jest * spasení Izraelovo. *Zalm.3,9; 68,20,21.

24. Nebo ohavnost ta zžirala práci otců našich od dětinství našeho, bravy jejich i skoty jejich, syny jejich i dcery jejich.

25. Ležíme v hanbě své, a *přikrývá* nás pohanění naše, že jsme * proti Hospodinu Bohu svému hřešili, my i otcové naši, od dětinství svého až do dne tohoto, a neposlouchali jsme hlasu Hospodina Boha svého. *Zalm.103,6.

KAPITOLA IV.

Napomenutí ku pokání. 5. Pohrůžky nekajícím, a budoucí spustění země. 19. Naříkání proroka nad tím alym. 27. Neproměnnost Božích soudů.

Budeš-li se mítí navrátiti, Izraeli, dí Hospodin, ke mně se navrať. Nebo odejmeš-li ohavnosti své od tváři mé a nebudeš-li se toulati,

2. A budeš-li přísahati právě, *náležitě* a spravedlivě, *řikaje*: Živť jest Hospo-

din, tedy požehnání dávati sobě v něm budou národové, a v něm se chlubití.

3. Nebo takto praví Hospodin mužům Judským a Jeruzalémským: Zorťte sobě ouhor, a nerozsivejte do trní.

4. Obřezte se Hospodinu, a odejměte neobřízky srdce vašeho, muži Judští a obyvatelé Jeruzalémští, aby nevyšla jako oheň prchlivost má, a nehořela, tak že by nebyl kdo uhasiti, pro nešlechtnost předsevzetí vašich.

5. Oznamte v Judstvu, a v Jeruzalémě ohlase, a roete: * Trubte trubou v zemi, svolajte a sberťte lid, a roete: Shromazďte se, a vejděme do měst hrazených.

*4 Mojš. 10, 9.

6. Vyzdvihněte korouhev na Sionu, zmužile se mějte, nepostávejte; * nebo já zlé věci uvedu od pálnoci, a potření veliké.

*k. 1, 14.

7. Vychází lev z houště své, a ten, kterýž hubí národy, vyšed z místa svého, táhne, aby obrátil zemi tvou v pustinu, a města tvá aby zbořena byla, tak aby nebylo žádného obyvatele.

8. Protož přepašte se zíněmi, kvělte a naříkejte; nebo není odvrácen hněv prchlivosti Hospodinovy od nás.

9. Stane se zajisté v ten den, di Hospodin, že zhyne srdce královo a srdce knížat, užasnou se i kněží, a proroci diviti se budou.

10. I řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, jistě že jsi velice podvedl lid tento, i Jeruzalém, říkáje: Pokoj míti budete, a však pronikl meč až k duši.

11. V ten čas řečeno bude lidu tomuto i Jeruzalému: Vítr tuhý z míst vysokých na poušti jde upřimo na lid můj, ne aby převíval, ani přečišťoval.

12. Vítr silnější než oni přijde mi, nyní já také vypovím jim úsudky.

13. Aj, * jako oblakové vystupuje, a jako vicher vozové jeho, rychlejší jsou nežli orlice koni jeho. Běda nám, nebo poplénění jsme.

*Abak. 1, 8.

14. Obmej * od nešlechtnosti srdce své, Jeruzaléme, abys vysvobozen byl. Dokudž zůstávati budou u prostřed tebe myšlení marnosti tvé?

*Izai. 1, 16.

15. Nebo hlas oznamujícího přichází od Dan, a toho, kterýž ohlašuje nepravost, s hory Efraim.

16. Připomínejte těmto národům, aj, ohlašujte Jeruzalémským, že strážní tá-

hnou z země daleké, a vydávají proti městům Judským hlas svůj.

17. Jako ti, kteříž hlídají poli, položí se proti němu vůkol; nebo jest mi odporný, di Hospodin.

18. Cesta tvá a skutkové tvoji to způsobili tobě; toť nešlechtnost tvá, žet to hořké jest, a že dosahá až do srdce tvého.

19. Ó střeva má, střeva má, bolest trpím, ó osrdí mé, kormouti se ve mně srdce mé, nemohuť mlčeti. Nebo hlas trouby slyšíš, duše má, a prokřikování vojenské.

20. Potření za potřením provolává se, popléněna zajisté bude všecka země, náhle popléněni budou stanové moji, v okamžení kortýny mé.

21. Až dokud vidati budu korouhev, slychati hlas trouby?

22. Nebo * bláznivý lid můj nezná mne, synové nemoudří a nerozumní jsou. Moudří + jsou k činění zlého, ale činiti dobře neumějí.

*5 Mojš. 32, 8. + Izm. 16, 19.

23. Hledím-li * na zemi, a aj, nesličná jest a prázdná; pakli na nebe, není na něm žádného světla.

*Izai. 5, 30.

24. Hledím-li na hory, a aj, třesou se, a všickni pahrbkové pohybují se.

25. Hledím-li, a aj, není žádného člověka, a všeliké * ptactvo nebeské zaletělo.

*k. 9, 10.

26. Hledím-li, a aj, pole úrodné jest pouští, a všecka města jeho zbořena jsou od Hospodina a od hněvu prchlivosti jeho.

27. Nebo takto praví Hospodin: Spustne všecka země, a však * konce ještě nečiním.

*k. 5, 10, 18.

28. Kviliti bude nad tím země, a zasmuší se na hoře nebe, proto že jsem mluvil, co jsem myslil, a nelituji, aniž se odvrátím od toho.

29. Před hřmotem jezdců a těch, kteříž střilejí z lučiště, uteče všecko město. Vejdou do hustých oblaků, a na skáli vylezou; všecka města opuštěna budou, a žádný nebude bydleti v nich.

30. Ty pak pohubena jsuc, což činiti budeš? Ačkoli oblačíš se v šarlat, ačkoli se ozdobyješ ozdobo zlatou, ačkoli líčíš * tvář svou líčidlem, darmo se okrašluješ. Pohrdají tebou frejifi, bezživotí tvého hledají.

*2 Král. 9, 30.

31. Nebo slyším hlas jako rodičky, svírání jako té, kteráž po nejprvé ku

porodu pracuje, hlas dcery Sionské, u-stavičně vzdychající, a lomící rukama svýma, řikající: Běda mně nyní, nebo ustala duše má pro vrahy.

KAPITOLA V.

Osvědčení hříchtů lidu Judského, 6. i pomst Božích proti nim.

Zběhejte ulice Jeruzalémské, pohledte nyní, a zvězte, a hledejte v ulicích jeho, naleznete-li muže, jest-li kdo, ješto by činil soud, a vyhledával toho, což pravého jest, a odpustim jemu.

2. Ale i když řikají: Žítv jest Hospodin, takovým způsobem krivě přísahají.

3. Ó Hospodine, zdalíž oči tvé nepatří na pravdu? Biješ je, ale necítí bolesti; hubíš je, ale nechťi přijímati kázně. Tvrďší jsou tváře jejich než skála, nechťi se navrátíti.

4. I řekl jsem já: Snad tito prosti jsou, nerozumně sobě počínají; nebo nejsou povědomi cesty Hospodinovy, soudu Boha svého.

5. Pájdou aspoň k přednějším, a mluvíti budu k nim; nebo oni povědomi jsou cesty Hospodinovy, soudu Boha svého. Ale i ti spolu * polámali jho, roztrhali svazky. *k.2,20.

6. Protož je podává lev z lesa, * vlk večerní pohubí je, pardus číhati bude u měst jejich. Kdožkoli vyjde z nich, roztrhán bude; nebo mnohá jsou přestoupení jejich, rozmohly se převrácenosti jejich. *Sofon.3,3.

7. Kdež jest to, pročež bych měl odpustiti tobě? Synové tvoji opouštějí mne, a * přísahají skrze ty, kteříž nejsou bohové. Jakž jsem jen nasýtil je, hned cizoloží, a do domu nevěstky houfem se valí. *k.2,11.

8. Ráno vstávající, jsou jako koni vytylí; každý * k ženě bližního svého řече. *Ezech.22,11.

9. Zdalíž * pro takové věci nemám navštíviti? dí Hospodin. A zdali nad národem takovým nemá mstítí duše má? *v.29; k.9,9.

10. Vstupte na zdi jeho, a zkazte je, a nepřestávejte; svrzte štítky zdi jeho, nebo nejsou Hospodinovy.

11. Velice zajisté zpronevěřili se mi dům Izraelský a dům Judský, dí Hospodin.

12. Sčítali klam na Hospodina, a řikali: Není tak, nikoli nepřijde na nás zlé, a meče ani hladu nepocítíme.

13. Ti pak proroci pominou s větrem, a žádného slova není v nich. Takť se stane jim.

14. Protož takto praví Hospodin Bůh zástupů: Proto že tak mluvíte, aj, já způsobím, aby * slova tvá v ústech tvých byla jako oheň, a lid tento dřívím, kteráž on zžífe. *Isai.30,33.

15. Aj, já přivedu na vás * národ zdaleka, ó dome Izraelský, dí Hospodin, národ silný, národ starodávný, národ, jehož jazyka nebudeš uměti, ani rozuměti, co mluví. *k.6,22. 5 Mojt.28,49.

16. Jehož toul jako hrob otevřený, všickni jsou silní.

17. A vytráví obilí tvé a chléb tvůj, požerou syny tvé a dcery tvé, poji bravy tvé i skot tvůj, poji vinné kmeny tvé i fíkoví tvé, města tvá hrazená, v nichž ty doufáš, znuzí mečem.

18. A však ani těch časů, dí Hospodin, neučiním s vámi konce.

19. Nebo stane se, když řeknete: Proč nám * činí Hospodin Bůh náš všecko toto? že řekneš jim: Jakož jste opustili mne, a sloužili bohům cizozemců v zemi své, tak sloužiti budete cizozemcům v zemi ne své. *k.16,10.

20. Oznamtež to v domě Jákobově, a rozhlaste v Judstvu, řkouce:

21. Slyštež nyní toto, lide bláznivý a nesmyslný, kteříž oči mají a nevidí, kteříž uši mají a neslyší:

22. Což se mne nebudete báti? dí Hospodin. Což před obličejem mým nebudete se trásti? Kterýž jsem položil písek za cíl moji ustanovením věčným, jehož nepřekračuje. Ačkoli zmitají se, však neodolají, ačkoli zvučí vlnobití jeho, však ho nepřecházejí.

23. Ale lid tento má srdce zarputilé a zpurné, odstoupili a odešli.

24. Ani neřekli v srdci svém: Bojme se již Hospodina Boha našeho, * kterýž dává déšť jarní i podzimní časem svým, téhodně nařizených ke žni ostřihá nám. *3 Mojt.26,4. 5 Mojt.11,14.

25. Nepravostí * vaše překážku činí těm věcem, a hříchové vaši připravují vás o to dobré. *Isai.59,2.

26. Nebo nalézají se v lidu mém bezbožníci; strže jako čizebníci, kteříž lécejí, stavějí osídla, lidi lapají.

27. Jako klece plná ptáků, tak domové jejich plní jsou lsti. Protož zrostli a zbohatli,

28. Vytylí jsou, lsknou se, nadto umějí se vyhýbatí bídám. Pře nesoudí, ani pře * sirotka, a však šťastně se jim vede, ačkoli k spravedlnosti chudým nedopomáhají. ^{*2 Mojs. 22, 22.}

29. Zdalíž * pro takové věci nemám navštívití jejich? dí Hospodin. Zdali nad národem takovým nemá mstiti duše má? ^{*k. 9. 9.}

30. Věc užasnutí hodná a hrozná děje se v zemi této.

31. Proroci prorokují lživě, a kněží pánují skrze ně, a lid můj miluje to. Čeho byste pak nečinili naposledy?

KAPITOLA VI.

Proroci o přitěžení Babylonských proti Judským. 8. Napomenutí jich ku pokání. 9. Pomsta nad nekajícími. 18. Hříchové lidu i správec jejich.

Shromazďte se, synové Benjaminovi, z prostředku Jeruzaléma, a v Tekoa trubte trubou, a nad Betkarem vyzdvihněte korouhev; nebo viděti zlé od půlnoci, a potřeň veliké.

2. Panně krásné a rozkošné připodobnil jsem byl dceru Sionskou.

3. Ale přitáhnou k ní pastýři s stády svými, rozbijí * proti ní stany vůkol, spase každý místo své. ^{*k. 4. 17.}

4. Vyzdvihněte proti ní válku, vstaňte a přitřhněme o poledni. Běda nám, že pomijí den, že se roztáhli stínové večerní.

5. Vstaňte a přitřhněme v noci, a zkazme paláce její.

6. Takto zajisté praví Hospodin zástupů: Nasekejte dříví, a zdělejte proti Jeruzalému náspy. Toť jest to město, kteréž navštíveno býti musí; což ho koli, jen nátisk jest u prostřed něho.

7. Jakož studnice vypryštíje vodu svou, tak ono vypryštíje zlost svou. Nátisk a zhoubu slyšeti v něm před obličejem mým ustavičně, bolest i bití.

8. Usmysl sobě, ó Jeruzaléme, aby se neodloučila duše má od tebe, abych tě neobrátil v pustinu, v zemi nebydlitelnou.

9. Takto praví Hospodin zástupů: Jistě paběrovatí budou jako vinný kmen ostatek Izraele, říkajíce: Sahej rukou svou jako ten, kterýž víno zbirá do putny.

10. Komuž mluvití budu, a kým osvědčovati, aby slyšeli? Aj, * neobřezané jsou uši jejich, tak že nemohou pozorovatí;

aj, slovo Hospodinovo mají v posměchu, a nemají libosti v něm. ^{*k. 5. 21.}

11. Protož plný jsem prehlivosti Hospodinovy, ustal jsem, drže ji v sobě. Vylita bude i na maličké vně, spolu i na shromáždění mládenců, ovšem pak muž s ženou jat bude, stařec s kmetěm.

12. A * dostanou se domové jejich jiným, též pole i ženy, když vztáhnou ruku svou na obyvatele této země, dí Hospodin. ^{*5 Mojs. 28, 30.}

13. Od nejmenšího zajisté z nich, až do největšího z nich, * všickni napořád vydali se v lakomství, anobř od proroka až do kněze všickni napořád provodí faleš. ^{*k. 8, 10. Izai. 56, 11.}

14. A hojí potřeň dcery lidu mého povrchu, říkajíce: * Pokoj, pokoj, ješto není žádného pokoje. ^{*k. 8, 11.}

15. Styděli-liž * se pak co proto, že ohavnost páchali? Aníž se lid co styděl, aníž jich proroci k zahanbení přivesti uměli. Protož padnou mezi padajícími; v čas, v němž je navštívím, klesnou, praví Hospodin. ^{*k. 8, 9, 12.}

16. Když takto říkával Hospodin: Zastavte se na cestách, a pohledte, a vyptejte se na stezky staré, která jest cesta dobrá, i choďte po ní, a * naleznete odpočinutí duši své, tedy říkávali: Nebudeme choditi. ^{*Mat. 11, 29.}

17. Když jsem pak ustanovil nad vámi strážné, říka: Mějtež pozor na zvuk trouby, tedy říkávali: Nebudeme pozorovati.

18. Protož slyšte, ó národové, a poznej, ó shromáždění, co se děje mezi nimi.

19. Slyš, ó země: Aj, já uvedu zde na lid tento, ovoce myšlení jejich, proto že nepozorují slov mých, ani zákona mého, ale jím pohrdají.

20. K čemuž * mi kadidlo z Sáby přichází, a vonná třtina výborná z země daleké? Zápalů vašich nelibují sobě, aníž oběti vaše jsou mi příjemné. ^{*Izai. 1, 11. Žalm. 50, 8.}

21. Protož takto praví Hospodin: Aj, já nakladu lidu tomuto trážů, a zurážejí se o ně otcové, tolikéž i synové, soused i bližní jeho, a zahynou.

22. Takto praví Hospodin: Aj, lid přitáhne z země půlnoční, a národ veliký povstane od končin země.

23. Lučiště i kopí pochyťtí, každý ukrutný bude, a neslitují se. Hlas jejich jako moře zvučeti bude, a na koních

jezditi budou, zřikovaní jako muž k boji, proti tobě, ó dcero Sionská.

24. Jakž uslyšíme pověst o něm, opadnou ruce naše; ssoužení zachvátí nás, a bolest jako rodičku.

25. Nevycházejte na pole, a na cestu nechodte; nebo meč nepřítelů a strach jest vůkol.

26. Ó dcero lidu mého, přepaš se žíní, a válej se v popele. Vydej se v kvílení, jako po * synu jednorozeném, v kvílení přehořké; nebo náhle přitáhne zhoubece na nás. *Amos.8,10.

27. Dal * jsem tě za věži v lidu tvém, a za baštu, abys spatřoval a zkušoval cesty jejich. *k.1,18.

28. Všickni jsou z zarputilých nejzarputilejší, chodí jako utřhač, jsou ocel a železo, všickni napořád zhoubové jsou.

29. Prahnu měchy, od ohně mizí olovo, nadarmo ustavičně přepaluje *zlatník*; nebo zlé věci nemohou býti odděleny.

30. Stříbrem falešným nazovou je, nebo Hospodin zavrhl je.

KAPITOLA VII.

Napomenutí lidu Judského ku pokání. 7. Zaalbení milosti kajícím. 8. Hříchové lidu rozliční; 12. osvědčení pomst Božích proti němu.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

2. Postav se v bráně domu Hospodinova, a ohlašuj tam slovo toto, a rei: Slyšte slovo Hospodinovo všickni Judští, kteříž vcházíte do bran těchto, abyste se klaněli Hospodinu.

3. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Polepšete * cest svých i předsevzetí svých, a způsobím to, abyste bydlili na místě tomto. *k.18,11; 25,5; 26,13. 2Kra1,17,13.

4. Neskládejte naděje své v slovích živých, říkajíc: Chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův jest.

5. Ale jestliže všelijak polepšíte cest svých, a předsevzetí svých, jestliže spravedlivě soud konati budete mezi mužem a mezi bližním jeho;

6. Příchoziho, * sirotka a vdovy neutiaknete, a krve nevinné nevyležete na místě tomto, a za bohy † cizími nebudete-li choditi k svému zlému: *2Mojz.22,22. †Jer.25,6.

7. Tedy způsobím, abyste bydlili na

místě tomto, v zemi, kterouž jsem dal otcům vašim, od věků až na věky.

8. Aj, vy skládáte naději svou v slovích živých, kteráž neprospívají.

9. Zdalíž kradouce, mordující a cizoložice i krivě přísahajíc a kadice Bálovi, též chodíce za bohy cizími, jichž neznáte,

10. Předce * choditi a postavovati se budete před obličejem mým v domě tomto, kterýž nazván jest od jména mého, a říkati: Vyproštění † jsme, abyste páchali ty všecky ohavnosti? *Isai.1,12. †Jer.4,10.

11. Což * peleší lotrovskou jest dům tento před očima vašimi, kterýž nazván jest od jména mého? Aj, takéť já vidím, dí Hospodin. *Isai.56,7. Mat.21,13.

12. Ale jděte aspoň na místo mé, kteréž bylo v Silo, kdež jsem byl způsobil příbytek jménu svému z počátku, a vizte, co jsem učinil jemu pro nešlechtnost lidu svého Izraelského.

13. Protož nyní, že činíte všecky skutky tyto, dí Hospodin, a když mluvím k vám, ráno * vstáváje, a to ustavičně, tedy neposloucháte, a když volám na vás, tedy neozýváte se: *k.11,7.

14. Protož * učiním domu tomuto, kterýž nazván jest od jména mého, v němž vy doufáte, i místu tomuto, kteréž jsem dal vám a otcům vašim, jako jsem učinil Silo; *k.26,6.

15. A zavrhu * vás od tváři své, jako jsem zavrhl bratři vaše, všecko símě Efraimovo. *2Kra1,24,20.

16. Ty * tedy nemodl se za lid tento, aniž pozdvihuj za ně hlasu a modlitby, aniž se přimlouvej ke mně; nebo tě nikoli nevyslyším. *k.11,14.

17. Zdalíž sám nevidíš, co oni činí v městech Judských a po ulicích Jeruzalémských?

18. Synové * zbirají dříví, a otcové zanečují oheň, ženy pak zadělávají těsto, aby pekly koláče tvoru nebeskému, a obětovali oběti mokré bohům cizím, aby mne popouzeli. *k.44,19.

19. Zdalíž to proti mně jest, že mne oni popouzejí? dí Hospodin. Zdali není proti nim k zabanění tváři jejich?

20. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Aj, * hněv můj a prehlivost má vyлита bude na místo toto, na lidi i na hovada, i na dříví polní, i na úrody země, a hořeti bude, tak že neuhasne. *k.4,4; 21,12.

21. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Zápaly své přidejte k obětem svým, a jezte maso.

22. Nebo jsem nemluvil s otci vašimi, aniž jsem přikázal jim v ten den, v kterýž jsem je vyvedl z země Egyptské, o zápalích a obětech.

23. Ale toto přikázal jsem jim, řka: Poslouchejte hlasu mého, a * budu vašim Bohem, a vy budete mým lidem, a chodte po vši cestě, kterouž jsem vám přikázal, aby vám dobře bylo.

*k.11,4.2 Mojs.19,5.2 Kor.6,16.

24. Však neposlechli, aniž naklonili ucha svého, ale chodili po radách, a podlé zdání srdce svého zlého. Obrátili se ke mně hřbetem a ne tváří svou.

25. Od toho času, jakž vyšli otcové vaši z země Egyptské, až do tohoto dne posílal jsem k vám všechny služebníky své proroky, každý den ráno vstáváje, a * to ustavičně.

*2 Par.36,15.

26. Však * neposlechli mne, aniž naklonili ucha svého, ale zatvrdivše šíji svou, hůře činili nežli otcové jejich.

*k.6,10;44,5.

27. Když jim mluvíš všechna slova tato, ani tebe neposlouchají, a když voláš na ně, neohlašují se tobě.

28. Protož roč jim: Tento jest národ, kteříž neposlouchají hlasu Hospodina Boha svého, aniž přijímají naučení. Zhynula pravda, a vymizela z úst jejich.

29. Ohol vlasy své a zavrz, a naříkej hlasem na místech vysokých; * nebo zavrhl Hospodin a opustil rodinu, na kterouž se velmi hněvá.

*k.6,30.

30. Činili zajisté synové Judovi, což zlého jest před očima mýma, dí Hospodin. Nastavěli obavnosti svých v domě tom, kterýž nazván jest od jména mého, aby poškrvnili jej.

31. Nadto vzdělali výsosti Tofet, kteréž jest v údolí syna Hinnom, * aby pálili syny své i dcery své ohněm, čehož jsem nepřikázal, aniž vstoupilo na srdce mé.

*3 Mojs.18,21.

32. Protož aj, dnové jdou, dí Hospodin, kdyžto nebude slouti více Tofet, ani údolí syna Hinnom, ale údolí mordu, a pochovávatí budou v Tofet, nebo nebude dostávatí místa.

33. I budou * mrtvá těla lidu tohoto za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským, a nebude žádného, kdo by odstrašil.

*k.9,22;16,4.

34. Způsobím také, aby přestal v městech Judských a v ulicích Jeruzalémských * hlas radosti a hlas veselé, hlas ženicha a hlas nevěsty; nebo pustinou učiněna bude země.

*k.16,9. Zjev.18,23.

KAPITOLA VIII.

Pohrůzka modlářům, 4. služba Judským ku pokání, 5. hříchové jejich, 12. pomsta Boží nad nimi. 16. Proroství o přitazení Kaldejských. 18. Nařikání nad zahynutím lidu.

V ten čas, dí Hospodin, vyberou kosti králů Judských, i kosti knížat jejich, i kosti kněží, i kosti proroků, ano i kosti obyvatelů Jeruzalémských z hrobů jejich,

2. A rozmečí je proti slunci a měsíci, i proti všemu vojsku nebeskému, kteréž milují, a kterýmž * slouží, a za kterýmž chodí, a kterýchž hledají, a kterýmž se klanějí. Nebudou sebrány, ani pochovány, budou místo hnoje na svrčku země.

*2 Kral.17,16.

3. I bude žádostivější smrt nežli život všechněm ostatkům těm, kteříž pozůstanou z rodiny této nešlechtné na všech místech, kdež by koli pozůstali, tam kamž je zaženu, dí Hospodin zástupů.

4. Protož diš jim: Takto praví Hospodin: Tak-liž padli, aby nemohli povstati? Tak-liž se odvrátil, aby se nemohl zase navrátiti?

5. Proč se odvrátil lid tento Jeruzalémský odvrácením věčným? Chytají se lsti, a nechtí se navrátiti.

6. Pozoroval jsem a poslouchal. Nemluví, což pravého jest; není, kdo by želel zlosti své, říkáje: Což jsem učinil? Každý obrácen jest k běhu svému jako kůň, kterýž prudce běží k boji.

7. Ješto čáp u povětrí * zná nařizené časy své, a hrdlička i feráb i vlašťovice šetrí času přiletu svého, lid pak můj nezná soudu Hospodinova.

*Izai.1,3.

8. Jakž můžete říci: Moudří jsme a zákon Hospodinův máme? Aj, * jistě nadarmo dělá pisář péro, nadarmo jsou v zákoně zběhlí.

*k.7,8.

9. Kohož * zahanbili ti moudří? Kdo jsou předěšeni a jati? Aj, slovem Hospodinovým pohrdají, jakáž tedy jest moudrost jejich?

*k.6,15.

10. A protož * dám ženy jejich jiným, pole jejich těm, kteříž by je opanovali; nebo od nejmenšího až do největšího všickni napořád vydali se v lakomství,

od proroka až do kněze všickni napořád provodí faleš. ^{*Isai.18,16.}

11. Nebo hojí potření dcery lidu mého po vrchu, říkajíce: Pokoj, pokoj, ješto není žádného pokoje.

12. Jsou-liž zahanbováni, proto že ohavnost páchali? Ba ani se co ustydlí, ani zahanbiti uměli. Protož padnou, když oni padati budou; v čas, v němž je navštívím, klesnou, praví Hospodin.

13. Do konce vykořením je, dí Hospodin. Nebude žádného hroznu na vinném kmenu, ani žádných fiků na fíku, ano i list sprchne, a což dám jim, odjato bude.

14. Proč my tu sedíme? Shromážďte se, a vejděme do měst hrazených, a odpočineme tam. Ale Hospodin Báh náš káže odpočívati nám, když vodou jedovatou napojí nás, proto že jsme hřešili proti Hospodinu.

15. Čekej *pokoje, ale nic dobrého, času uzdravení, ale aj, hrůza. ^{*k.14,19.}

16. Od Dan slyšeti frkání koni jeho, od hlasu prokřikování silných jeho všechna země se třese, kteříž táhnou, aby zžirali zemi i všecko, což jest na ní, město i ty, kteříž bydlejí v něm.

17. Nebo aj, já posílám na vás *hady nejedovatější, proti nimž nic neprospívá zaklínání, a štipatí vás budou, dí Hospodin. ^{*4.Mojz.21,6.}

18. Srdce mé ve mně, kteréž by mne mělo obcerstvovati v zámutku, mdlé jest.

19. Aj, hlas křiku dcery lidu mého z země velmi daleké: Zdali Hospodina není na Sionu? Zdali krále jeho není na něm? Proč mne popouzeli rytinami svými, marnostmi cizozemců?

20. Pominula žeň, dokonalo se léto, a my nejsme vyproštěni.

21. Pro potření dcery lidu mého potřím jsem, smutek nesu, užasnutí podjalo mne.

22. Což není žádného *lékařství v Galád? Což není žádného lékaře tam? Proč tedy není zhojena dcera lidu mého? ^{*k.46,11.}

• KAPITOLA IX.

Nařikání nad zhubou Judských, 3. břichové jejich, 9. pomsta pro ná. 17. Pláč. 23. Chloubá v Bohu. 25. Pohrůžka bezbožným.

Ó * kdo mi to dá, aby hlava má byla vodou, a oči mé pramenem slzí, abych dnem i nocí oplakati mohl zmodrovaných dcery lidu svého. ^{*k.13,17;14,17.}

2. Ó kdo mne postaví na poušti v hospodě počestných, abych opustil lid svůj, a odšel od nich; nebo všickni jsou cizoložníci, zběh zpronevěřilých,

3. A * natahují jazyka svého *ke lži jako lučiště své*. Zmocnili se na zemi, ale ne k pravdě; nebo ze zlého. ve zlé jdou, a mne neznají, praví Hospodin. ^{*Zalm.52,4.}

4. Každý stráž se bližního svého, a ne každému bratru se dověřuj; nebo každý bratr hledí všelijak podtrhnouti, a každý bližní jako utrhač chodí.

5. A jeden každý bližního svého oklamává, a pravdy * nemluví; učí jazyk svůj mluvití lež, nepravé činice, ustávají. ^{*Zalm.52,5.}

6. Tvůj byt jest u prostřed lidu přelstivého; pro lest nechtějí mne poznati, dí Hospodin.

7. Z té příčiny takto praví Hospodin zástupů: Aj, já přeháněje, pruboval jsem je. Jakž tedy již naložiti mám s dcerou lidu svého?

8. Střela * zabíjející *jest* jazyk jejich, lest mluví. Ústy *†* svými pokojně s bližním svým mluví, ale v srdci svém skládá úklady své. ^{*Zalm.64,4. †Zalm.12,3;62,5.}

9. Zdali * pro takové věci nemám jich navštíviti? dí Hospodin. Zdaliž nad národem takovým nemá mstítí duše má? ^{*k.5,9,29.}

10. Pro tyto hory dám se v pláč a v nařikání, a pro pastviště, kteráž jsou na poušti, v kvílení; nebo popálena budou, tak že nebude žádného, kdo by skrze ně šel, aniž bude slyšán hlas dobytka. Od ptactva nebeského až do hovada všecko se odběře a odejde.

11. A * obrátím Jeruzalém v bromady, přibytěk draků, a města Judská obrátím v pustinu, tak že nebude obyvatele. ^{*k.10,22. Zalm.79,1.}

12. Kdo jest ten muž * moudrý, ješto by rozuměl tomu? A k komu mluvíla ústa Hospodinova, ješto by oznamoval to, proč zahynouti má tato země, a vypálena býti jako poušť, tak aby nebylo, kdo by skrze ni šel? ^{*5.Moja.32,29.}

13. Nebo praví Hospodin: * Proto že opustili zákon můj, kterýž jsem jim předložil, a neposlouchali hlasu mého, aniž chodili za ním, ^{*1.Kral.9,9.}

14. Ale * chodili za myšlénkami srdce svého a za Báli, čemuž je naučili otcové jejich: ^{*k.3,17;7,24.}

15. Protož takto praví Hospodin zástu-

pů, Bůh Izraelský: Aj, já nakrmím je, totiž lid tento, * pelynkem, a napojím je vodou jedovatou. *k.8.14.

16. Nebo * rozptýlím je mezi národy, kterýchž neznali oni, ani otcové jejich, a posílají budu za nimi meč, až je do konce vyhladím. *5 Mojs.28,36.64.

17. Takto praví Hospodin zástupů: Pilně považte, a svolajte ty, kteréž nařikávají, ať přijdou, a k těm, kteréž jsou vycvičené, pošlete, aby přišli.

18. Necht pospíší, a daď se nad námi v nařikání, aby slzy tekly z očí našich, a víčka naše oplývala vodou.

19. Hlas zajisté nařikání slyšeti z Siona: Jak jsme pohubeni! Stydíme se náramně, že jsme ztratili zemi, že boří přibytky naše.

20. Anobř slyšte, ženy, slovo Hospodinovo, a necht přijme ucho vaše slovo úst jeho, abyste učily dcerky své nařikání, a jedna každá tovaryšku svou kvílíni.

21. Nebo vlezla smrt okny našimi, vešla na paláce naše, aby vyhubila děti z rynků a mládeuce z ulic.

22. (Mluv i to: Takto dí Hospodin:) A padla * mrtvá těla lidská jako hnůj po poli, a jako snopové za žencem, a není žádného, kdo by pochoval. *k.7.33;19.7.

23. Takto praví Hospodin: Nechlub se moudrý * v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. *1 Kor.1,31. 2 Kor.10,17.

24. Ale v tom necht se chlubit, kdo se chlubit, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v těch věcech líbost mám, dí Hospodin.

25. Aj, dnové jdou, praví Hospodin, v nichž navštívím každého, obřezaného i neobřezaného,

26. Egyptské i Judské, a Idumejské i Ammonitské, a Moábské, i všecky, kteří v nejjadnějších koutě bydlí na poušti. Nebo ti všickni národové jsou neobřezaní, tolikéž všecken dům Izraelský jest * neobřezaného srdce. *5 Mojs.30,6. Skutk.7,51.

KAPITOLA X.

Všelijak ostklivé modly pohanské, od nich k Bohu živému mysl lidí toho obrači, 17. a pomsty modlářům ovedčiv, 23. za milostivé trestání Bohu se modlí.

Slyšte slovo toto, kteréž mluví k vám Hospodin, ó dome Izraelský.

2. Takto praví Hospodin: Cestě poha-

nů neučte se, aniž se znamení nebeských děste, neboť se jich děst pohané.

3. Ustanovení zajisté těch národů jsou pouhá marnost. Nebo setna dřevo sekerou v lese, dílo rukou řemeslníka,

4. Stříbrem * a zlatem ozdobi je, hřebíky a kladivy utvrzují je, aby se neviklalo. *Izai.40,19.

5. Jsou jako palmový špalek tvrdý, ani * nemluví; nošení býti musejí, nebo choditi nemohou. Nebojtež se jich, nebo zle učiniti nemohou, aniž také dobře učiniti mohou. *Zalm.115,5.6.7.

6. Z nichž není žádného tobě podobného, ó Hospodine; veliký jsi, i jméno tvé veliké jest v moci.

7. Kdož by * se nebál tebe, králi národů? Na tebeť zajisté to sluší, poněvadž mezi všemi mudrci národů, i ve všem království jejich nikdá nebylo podobného tobě. *Žjev.15,4.

8. A však ze spolka zhlupěli, a blázni jsou; z dřeva učiti se jest pouhá marnost.

9. Stříbro tažené z zámoří přivážíno bývá, a zlato z Ufaz, dílo řemeslníka a rukou zlatníka; z postavce modrého a šarlatový jest oděv jejich, všecko to jest dílo umělých.

10. Ale Hospodin jest Bůh pravý, jest Bůh živý a král věčný, před jehož prchlivostí země se třese, aniž mohou sněsti národové rozhněvání jeho.

11. (Takto říkejte jim: Bohové ti, kteříž nebe ani země neučinili, necht zahynou z země, a necht jich není pod nebem.)

12. Kterýž * učinil zemi moci svou, kterýž utvrdil okršlek světa moudrostí svou, a opatrností svou roztáhl nebesa. *k.51,15. 1 Mojs.1,8.9.

13. Kterýžto když * vydává hlas, ječení vod bývá na nebi, a kterýž působí to, aby vystupovaly páry od kraje země, blyškání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. *Zalm.135,7.

14. Tak zhlupěl každý člověk, že nezná toho, že zahabnen bývá každý zlatník pro rytinu; nebo slitina jeho jest faleš, a není ducha v nich.

15. Marnost jsou a dílo podvodá; v čas, v němž je navštívím, zahynou.

16. Není podobný těmto díl Jákobův, nebo on jest stvořitel všeho; Izrael tolikéž jest pokolení dědictví toho, jehož jméno * jest Hospodin zástupů. *k.51,15.

17. Sbeř z země koupi svou, ty, kteráž bydlíš v pevnosti této.

18. Nebo takto praví Hospodin: Aj, já vyhodím z praku obyvatele země této pojednou, a ssoužím je, aby shledali toto:

19. Běda mně pro setření mé, přebolestná jest rána má, ješto jsem já byl řekl: Jistě tuto nemoc * budu moci snésti. ^{*Zalm.77,11.}

20. Stan můj popléněn jest, a všickni provazové moji potrháni jsou. Synové moji odebrali se ode mne, a není žádného; není žádného, kdo by více rozbíjel stan můj, a roztáhl kortýny mé.

21. Nebo zhlupěli pastýři, a Hospodina se nedotazovali; protož nevede se jim šťastně, a všecko stádo pastvy jejich rozptýleno jest.

22. Aj, pověst jistá přichází, a pohnutí veliké * z země půlnoční, aby obrácena byla města Judská v pustinu a v příbytek draků. ^{*k.1,14.}

23. Vim, Hospodine, že není v * moci člověka cesta jeho, aniž jest v moci muže toho, kterýž chodí, aby spravoval krok svůj. ^{*Zalm.37,23. Písal.5,21.}

24. Kárej * mne, Hospodine, však milostivě, ne v hněvě svém, abys nesetřel mne. ^{*Zalm.6,2; 38,2.}

25. Vyli * hněv svůj na ty národy, kteříž tebe neznají, a na rodiny, kteréž jména tvého nevzývají; nebo zírají Já-koba, a tak zírají jej, aby jej všeho sežrali, a obydlí jeho v poustku obrátili. ^{*Zalm.79,6.}

KAPITOLA XI.

Báh poručí proroku, aby příd.žel k plnění smlouvy Boží, 9. Obviňuje z přestupování jí, 11. i pomstou hrozí. 18. Úklady proroka činěné zjevuje, 21. i trestati proto chce.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

2. Slyšte slova smlouvy této, kteráž byste mluvili mužům Judským, a obyvatelům Jeruzalémským,

3. A rei jim: Takto praví Hospodin Báh Izraelský: Zlořečený * ten člověk, kterýž by neposlechl slov smlouvy této, ^{*5Mojš.27,26. Gal.3,10.}

4. Kterouž jsem vydal otcům vašim tehdáž, když jsem je vyvedl z země Egyptské, z peci železné, řka: Poslouchejte * hlasu mého, a číňte to všecko, tak jakž prikazuji vám, i budete lidem mým, a já budu Bohem vašim, ^{*k.7,23.}

5. Abych splnil přísahu, kterouž jsem

učinil otcům vašim, * že jim dám zemi oplývající mlékem a strdí, jakž dnešní den jest. Jemůž odpovědév, řekl jsem: Amen, Hospodine. ^{*1Mojš.12,7}

6. Potom řekl mi Hospodin: Ohlašuj všecka slova tato po městech Judských, a po ulicích Jeruzalémských, řka: Slyšte slova smlouvy této, a číňte je.

7. Nebo častokrát osvědčoval jsem se otcům vašim, od toho dne, jakž jsem je vyvedl z země Egyptské, až do dne tohoto; ráno přivstáváje * a osvědčuje se, říkával jsem: Poslouchejte hlasu mého. ^{*k.7,13.}

8. Ale * neposlouchali, aniž naklonili ucha svého, nýbrž chodil jeden každý po zdání srdce svého zlého. Pročež uvedl jsem na ně všecka slova smlouvy této, kterouž jsem přikázal plniti, ale neplnili. ^{*k.7,13,24.}

9. Tehdy řekl mi Hospodin: Nalézá se spiknutí mezi muži Judskými, a mezi obyvateli Jeruzalémskými.

10. Obrátili se k nepravostem otců svých starých, kteříž nechtěli poslouchati slov mých. Tolikéž tito chodí za bohy cizími, sloužíce jim; dům Izraelský a dům Judský zrušili smlouvu mou, kterouž jsem učinil s otcí jejich.

11. Protož takto praví Hospodin: Aj, já uvedu na ně zlé, z něhož nebudou moci vyjítí. * By pak volali ke mně, nevyslyším jich. ^{*Izai.1,15.}

12. I půjdou města Judská i obyvatelé Jeruzalémští, a budou volati k bohům těm, kterýmž kaďí, ale * nikoli nevysvobodí jich v čas bdy jejich, ^{*k.2,23.}

13. Ačkoli * podlé počtu měst máš bohy své, ó Judo, a podlé + počtu ulic Jeruzalémských nastavěli jste oltářů ohavnosti té, oltářů, na nichž byste kádili Bálovi. ^{*k.2,28. +Ozeáš.8,11.}

14. Protož ty * nemodl se za lid tento, aniž pozdvihuj za ně hlasu a modlitby; neboť nikoli nevyslyším jich v ten čas, když by volali ke mně příčinou svého zlého. ^{*k.7,16; 14,11; 15,1.}

15. Co jest milému mému do mého domu, poněvadž nestydatě páše nešlechtnosti s mnohými, a oběti svaté odesly od tebe, a že v zlosti své pléšeš?

16. Byltě Hospodin nazval jméno tvé olivou zelenající se, péknou pro ovoce ušlechtilé, ale s zvukem bouře veliké zapálí ji s hůry, když polámá ratolesti její.

17. Nebo Hospodin zástupů, kterýž tě byl štipil, vyřkl zlé proti tobě, pro nešlechtnost domu Izraelského a domu Judského, kterouž mezi sebou páchali, aby mne popouzeli, kadice Bálovi.

18. Hospodin zajisté oznámil mi, i dověděl jsem se. Tehdáž jsi mi ukázal předsevzetí jejich,

19. Když jsem já byl jako * beránek a volček, kterýž veden bývá k zabiti. Nebo nevěděl jsem, by proti mně rady skládali: Zkazujeť strom s ovocem jeho, a vyhledávej z země živých, aby jméno jeho nebylo připomínáno více.

*Izai.53,7. †Zalm.83,5.

20. Ale ó Hospodine zástupů, soudce spravedlivý, * kterýž zkoušeješ ledví i srdce, nechť se podívám na pomstu tvou nad nimi; nebo jsem tobě zjevil při svou.

*k.17,10; 20,12. †Zalm.7,10.

21. Protož takto praví Hospodin o Anatotských, kteříž hledají bezživoti tvého, říkajíce: Neprorokuj ve jménu Hospodinovu, abys neumřel v ruce naší:

22. Protož takto praví Hospodin zástupů: Aj, já navštívím je. Mládenci zbiti budou mečem, synové jejich i dcery jejich zemrou hladem,

23. A nebudou míti potomků, když uvedu zlé na Anatotské, času toho, v němž je navštívím.

KAPITOLA XII.

Nářekání nad bezbožností Anatotských. 5. Ukázání věštic nešlechtnosti při Jeruzalémských. 8. osvědčením pomsty objím. 14. Pohrázka pohanům. 15. a zaslíbení kažitím z Židů i pohanů.

Spravedlivý zůstaneš, Hospodine, povedu-li odpor proti tobě, a však o soudech tvých mluvití budu s tebou. Proč se * cestě bezbožníků šťastně vede? Mají pokoj všickni, kteříž se pyšně zpronevěřili.

*Job 21,7.

2. Štěpuješ je, ano i vkořeňují se; rostou, ano i ovoce nesou ti, jejichžto úst blízko jsi, ale daleko od ledví jejich.

3. Ale * ty, Hospodine, znáš mne, prohlédáš mne, a zkusils srdce mého, že s tebou jest, onyno pak táhneš jako ovce k zabijení, a připravuješ je ke dni zabiti.

*Zalm.17,3; 139,1.2.3.

4. Dokudž by * žalostila země, a byli na všeho pole svadla pro zlost přebývajících v ní, a hynulo každéť hovado i ptactvo? Nebo říkají: Nevidíť Báh skončení našeho.

*Řim.8,22. †Jer.9,10.

5. Poněvadž tebe s pěšimi běžícího k

ustání přivodí, kterakž bys tedy stačil při konich? A poněvadž v zemi pokojné, již jsi se dověřil, *ustávdš*, což pak spravíš při tom zdutém Jordánu?

6. Nebo i bratři tvoji * i dům otce tvého zpronevěřili se tobě, a ti také povolávají za tebou plnými *úst*. Nevěř jim, byť pak mluvili s tebou přátelsky.

*Zalm.50,20; 69,9.

7. Opustil * jsem dům svůj, zavrhl jsem dědictví své, dal jsem to, což velice milovala duše má, v ruce nepřátel jeho.

*Mat.23,38.

8. Učiněno jest mi dědictví mé podobné lvu v lese, vydává proti mně hlas svůj, pročož ho nenávídím.

9. A což ptákem dravým jest mi dědictví mé? Což ptactvo vůkol bude proti němu? Jdětež nu, shromážďte se všechna zvířata polní, sejděte se k jídlu.

10. Mnozí * pastýři zkazí vinici mou, pošlapají podíl můj, podíl mně velmi milý obrátí v poušť nejhroznější,

*k.6,3.

11. Obrátí jej v pastinu. Kvíliti bude, spušťen jsa ode mne; spustne všechna tato země, nebo není žádného, kdo by to * v srdci skládal.

*Izai.57,1.

12. Na všechna místa vysoká po poušti potáhnou zhoubcové, meč zajisté Hospodinův zžije od jednoho kraje země až do druhého, nebude míti pokoje žádné tělo.

13. Nasejí * pšenice, ale trní žíti budou; bolestně to ponosou, že užitku nevezmou, a stydětí se budou za úrody své pro prechlivilost hněvu Hospodinova.

*3 Mojs.26,16. 5 Mojs.28,38. Ozes44,8,7.

14. Takto praví Hospodin o všech mých sousedech zlých, jenž se dotýkají dědictví, kteréž jsem uvedl v dědictví lidu svému Izraelskému: Aj, já vypléním je z země jejich, když dům Judský vypléním z prostředku jejich.

15. Stane se však, když je vypléním, že se navrátím a smiluji se nad nimi, a přivedu zase jednoho každého z nich k dědictví jeho, a jednoho každého do země jeho.

16. Stane se také, jestliže by se pilně učili cestám lidu mého, a * přísahali by ve jménu mém, říkajíce: Živ jest Hospodin, jakž oni učivali lid můj přísahati skrze Bále, že vzdělání budou u prostřed lidu mého.

*5 Mojs.6,13.

17. Jestliže by pak neposlouchali, tedy pléniti budu národ ten ustavičně a hubiti, di Hospodin.

KAPITOLA XIII.

Uchýlení se Judských od Boha a hledání pomoci u Asyrských, 15. napomenutí jich ku pokání, 17. pohrůžka nekajícím.

Takto řekl Hospodin ke mně: Jdi a zjednej sobě pás lněný, a opáš jím bedra svá, do vody pak nedávej ho.

2. Tedy zjednal jsem ten pás podle slova Hospodinova, a opášal jsem bedra svá.

3. Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně podruhé, řkoucí:

4. Vezmi ten pás, kterýž jsi zjednal, kterýž jest na bedrách tvých, a vstana, jdi k Eufrates, a skrej jej tam do díry skalní.

5. I šel jsem, a skryl jsem jej u Eufrates, jakž mi byl přikázal Hospodin.

6. Stalo se pak po přeběhnutí dnů mnohých, že řekl Hospodin ke mně: Vstana, jdi k Eufrates, a vezmi odtud ten pás, kterýžť jsem přikázal skryti tam.

7. I šel jsem k Eufrates, a vykopav, vzal jsem ten pás z místa toho, kdež jsem jej byl skryl. A aj, zkažený byl ten pás, aniž se k čemu hodil.

8. Tehdy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

9. Takto praví Hospodin: Takt zkažím pýchu Judských i pýchu Jeruzalémských velikou,

10. Lidu toho přenešlechethného, kteříž nechťi poslouchati slov mých, kteříž chodí *podlé zdání srdce svého, a chodí za bohy cizími, sloužíce jim, a klanějíce se jim. I bude podoběn pasu tomu, kterýž se nehodí k ničemu. *k.11,8.

11. Nebo jakož se drží pás na bedrách muže, tak jsem byl připojil k sobě všecken dům Izraelský i všecken dům Judský, dí Hospodin, *aby byli lidem mým, a to k slávě, a k chvále, i k ozdobě, ale nebyli poslušni. *k.7,23.

12. Protož rei jim slovo toto: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Všelická nádoba vinná naplňována bývá vínem. Kdyžť pak řeknou: Zdaliž nevíme dobře, že všeliká nádoba vinná naplňována bývá vínem?

13. I díš jim: Takto praví Hospodin: Aj, já naplním všecky obyvatele země této i krále, kteříž sedí místo Davida na stolici jeho, i kněží i proroky, a tolikéž všecky obyvatele Jeruzalémské *opilstvím, *Zalm.60,5. Izai.51,21.

14. A rozrazím jednoho o druhého, jakož otce, tak také syny, dí Hospodin. Nebudu šanovati, aniž odpustím, aniž se smiluji, abych zkaziti jich neměl.

15. Poslouchejte a ušima pozorujte, nepovyšujte se, neboť Hospodin mluví.

16. Dejte Hospodinu Bohu svému čest, dřív než by tmu uvedl, a dříve nežli by se zurážely nohy vaše o hory tmavé. I čekali byste světla, ale obrátil by je v stín smrti, proměnil by je v mrákotu.

17. Jestliže pak toho neuposlechnete, v skryších plakati bude duše má pro pýchu vaši, a náramně kvíliti bude. Potekou, pravím, z očí mých slzy, nebo zajato bude stádece Hošpodinovo.

18. Rci králi i královně: Sedte na zemi; nebo odjata bude přednost vaše, koruna ozdoby vaši.

19. Města polední uzavírána budou, tak že nebude žádného, kdo by otevřítí mohl. Zastěhováno bude všecko Judstvo, zastěhováno bude docela.

20. Pozdvihněte oči svých, a vizte ty, kteříž táhnou *od půlnoci. Kdež jest to stádo, kteréžť dáno bylo, stádece ozdoby tvé? *k.1,14;4,6.

21. Co díš, když tě navštíví, ještos ty naučila je, aby byli nad tebou vůdcové přední? Zdaliž bolesti tebe nezachvátí jako * ženu rodící? *k.22,23. 2.Kral.19,3.

22. Díš-li v srdci svém: Proč by mne to potkati mělo? Pro * množství nepravosti tvé odkryti budou podolkové tvoji, násilně odjata bude obuv tvá. *k.30,15.

23. Může-li změnití Mouřenín kůži svou, aneb pardus peřestost svou, také vy budete moci dobře činiti, naučívše se ze zle činiti.

24. Protož * rozptýlim je, jako vítr pouště rozptyluje plevy. *Zalm.1,4.

25. Ten bude los tvůj a díl odměřený tobě ode mne, praví Hospodin, proto žes se zapomněla nade mnou, a úfalas v lež.

26. A tak i já také odkryji podolek tvůj nad hlavu tvou, aby spatřina byla hanba tvá,

27. Cizoložství tvá, a řehtání tvá, nešlechethná smilství tvá, na pahrbcích i na * poli. Vidělť jsem ty ohavnosti tvé; běda tobě, Jeruzaléme. A což se ještě neočistíš? I až dokud pak? *k.3,6.

KAPITOLA XIV.

Proroctví o suchu. 7. Modlitba proroka Božho. 10. Odpověď tvrdá na ni. 13. Sčítání viny na falešné proroky. 15. Pohrůžka svědčím i lidu. 19. Modlitba za milost.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi o suchu.

2. Kviliti bude země Judská, a brány její zemdlejí, smutek ponесou na zemi, a nařikání Jeruzaléma vzejde.

3. Také nejznamenitější z nich rozšílati budou i nejspatnější své pro vodu. Přijdouce k čisternám, a nenaleznouce vody, navrátí se s nádobami svými prázdnými, hanbíce a stydíce se; protož přikryjí hlavu svou.

4. I oráči stydíce se, přikryjí hlavu svou příčinou země vyprahlé, proto že deště nebude na zemi.

5. Anobřz i laň na poli, což porodí, opustí; nebo mladistvé trávy nebude.

6. A divočí oslové stojíce na vysokých místech, hltati budou vítr jako draci; přehledí se oči jejich, nebo nebude žádne trávy.

7. Ó Hospodine, poněvadž * nepravosti naše svědčí proti nám, slituj se pro jméno své. Nebo mnohá jsou odvrácení naše, † toběť jsme zhrěšili. *k.2,19.+v.20.k.3,25.

8. Ó naděje Izraelova, vysvoboditeli jeho v čas ssoužení, proč býti máš jako přichozi v této zemi, a jako pocestný stavující se na nocehu?

9. Proč se ukazuješ jako muž ustalý, jako silný, kterýž nemůže vysvoboditi? Všaks * ty u prostřed nás, Hospodine, a jméno tvé nad námi vzýváno jest; neopouštěj nás. *k.15,16.

10. Takto praví Hospodin o lidu tomto: Tak milují toulky, noh svých nezdržují, až Hospodin nemá v nich libosti, a nyní zpomíná nepravost jejich, a navštěvuje hříchy jejich.

11. Potom řekl ke mně Hospodin: Nemodl * se za lid tento k dobrému. *k.7,16.

12. Když se * postiti budou, já nikoli nevslyším volání jejich, a když obětovati budou † obět zápalnou a suchou, já nikoli neoblíbím sobě těch věcí, ale mečem a hladem a morem já do konce zhubím je. *Izai.58,3. †k.1,11.

13. Tedy řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, aj, tyto proroci říkají jim: Neuzříte meče, a hlad nepřijde na vás, ale pokoj pravý dám vám na místě tomto.

14. I řekl * Hospodin ke mně: Lež pro-

rokují ti proroci ve jménu mém. Neposlal jsem jich, aniž jsem přikázal jim, anobřz aniž jsem mluvil k nim. Vidění lživé a hádání, a marné věci i lest srdce svého oni prorokují vám. *k.23,16. Mat.7,15.

15. Protož takto praví Hospodin o prorocích, kteříž prorokují ve jménu mém, ješto jsem já jich neposlal, a kteříž říkají: Meče ani hladu nebude v zemi této: Mečem a hladem i ti sami proroci zhynou.

16. Lid * pak ten, jemuž oni prorokují, rozmetán bude po ulicích Jeruzalémských hladem a mečem, aniž bude, kdo by je pochovával, je, manželky jejich, a syny jejich, a dcery jejich. Tak vylejí na ně nešlechtnost jejich. *k.16,4.

17. Protož reič jim slovo toto: Z * očí mých tekou slzy dnem i nocí bez přestání; nebo potřina bude velmi velice panna dcera lidu mého ranou náramně bolestnou. *k.9,1; 13,17.

18. Vyjdu-li na pole, aj, tam zbití mečem; pakli vejdu do města, aj, tam nemocní hladem. Nebo jakož prorok tak kněz obcházejíce, kupčí zemi, a lidé toho neznají.

19. Zdaliž * do konce zamítáš Judu? Zdali Sion oškliví sobě duše tvá? Proč nás biješ, tak abychom již nebyli uzdraveni? Čekáme-li † pokoje, a aj, nic dobrého, pakli času uzdravení, a aj, hrůza. *Zalm.74,1. †Jer.8,15.

20. Poznávámeť, * Hospodine, bezbožnost svou i nepravost otců svých, že jsme hřešili proti tobě. *Zalm.106,6.

21. Nezamítejž pro jméno své, nezlehčuj stolice slávy své; rozpomeň se, ne-ruš smlouvy své s námi.

22. Zdaliž jsou mezi marnostmi pohan-skými ti, kteříž by déšť dávali? A zdaliž nebesa dávají přívaly? *Zdaliž ty nejsi sám, Hospodine, Bůh náš? Protož na tebeť očekáváme, nebo ty působíš všechno to. *Mat.5,45.

KAPITOLA XV.

Eněv Boží proti Judským i pomsty hrozné. 10. Nařikání 11. i potěšení proroka, 15. modlitba jeho, 19. i odpověď Boží na ni.

Tedy řekl Hospodin ke mně: Byť se postavil Mojžíš i Samuel před obličejem mým, nikoli srdce nemohu míti k lidu tomuto. Puť je ode mne, a nechť jdou pryč.

2. A řeknou-liť: Kam bychom šli? tedy díš jim: Takto praví Hospodin: Kdo

k smrti, na smrt, a kdo k meči, pod meč, a kdo k hladu, k hladu, a kdo k zajetí, do zajetí.

3. Představím * zajisté jim to čtvero, dí Hospodin: Meč k z mordování, a psy, aby je rozmýkali, a ptactvo nebeské i zvířet zemskou, aby je sežrala a zkazila.

*Ezech.14,21.

4. A musejí se smýkati po všech královstvích země příčinou Manassesa syna Ezechiášova, krále Judského, pro ty věci, kteréž páchal v Jeruzalémě.

5. Nebo kdo by se slitoval nad tebou, Jeruzaléme? A kdo by tě politoval? Aneb kdo by přišel, aby se zeptal, jakť se vede?

6. Tys * opustil mne, dí Hospodin, odšels nazpět; protož vztáhnu ruku svou na tebe, abych tě zkazil. Ustal jsem, želeje.

*Izai.1,2,4.

7. Protož přetříbím je * věžečkou skrze brány země této, na sirobu přivedu a zkazím lid svůj, nebo se od cest svých nenavracují.

*Mat.3,12. Luk.3,17.

8. Větší bude počet vdov jeho než písku mořského. Přivedu na ně, na matky, na mládence zhoubee i v poledne; způsobím to, aby náhle připadli na to město, i budou zděšeni.

9. Zemdlí i ta, kteráž rodívála po sedmerém; vypustí duši svou, zapadne jí slunce * ještě ve dne, hanbiti a stydětí se bude. Ostatek pak jich vydám pod meč před obličejem nepřátel jejich, dí Hospodin.

*Amos.8,9.

10. Běda mně, matko má, že jsi mne porodila, muže sváru a muže různice vši zemi. Nepůjčoval jsem jim, aniž mi oni půjčovali, a každý mi zlořečí.

11. I řekl Hospodin: Zdalíž tobě, kterýž pozůstaneš, nebude dobře? Zdalíž nebudu tvým zástupcem u nepřitele v čas trápení a v čas ssouzení?

12. Zdalíž železo poláme půlnoční železo a ocel?

13. Jméni * tvé, ó *Judo*, i poklady tvé vydám v rozchvátání darmo, po všech končinách tvých, a to pro všelijaké hříchy tvé.

*k.17,3.

14. A způsobím * to, že musíš jíti s nepřáteli svými do země cizí, když oheň zanicený v prechlivosti mé na vás palati bude.

*5 Mojz.22,32; 28,36.

15. Ty znáš mne, Hospodine, rozpomeň se na mne, a navštěv mne, a pomsti mne nad těmi, kteříž dotirají na

mne. Shovívaje *jim*, nezachvacuj mne; věz, že snáším pro tebe pohanění.

16. Když se naskytlý řečí * tvé, snědl jsem je, a měl jsem † slovo tvé za radost a potěšení srdce svého, poněvadž jsi ty mne povolal sám, ó Hospodine Bože zástupů.

*Ezech.2,8; 3,2. †Zalm.19,8,11.

17. Nesedám v radě posměvačů, aniž plěši; pro přísnost tvou samotný sedám, nebo prechlivostí naplnils mne.

18. Proč má býti bolest má věčná, a rána * má smrtelná, kteráž se nechce zhojiti? Proč mi býti máš naprosto jako oklamavatelný, *jako vody nestálé*?

*k.30,12,15.

19. Protož takto praví Hospodin: Jestliže se obrátíš, také tě zase obrátím, a bys stál před obličejem mým; oddělíš-li věc drahou od ničemné, jako ústa má budeš. Nechť se oni obrátí k tobě, ty pak neobracej se k nim.

20. Nebo jsem tě * postavil proti lidu tomuto jako zed měděnou pevnou. Kteříž bojovati budou proti tobě, ale neodolají tobě; nebo já jsem s tebou, a bych tě vysvobozoval a vytrhoval, dí Hospodin.

*k.1 18,19. Ezech.3,8,9.

21. Vytrhnu tě zajisté z rukou nešlechtníků, a vykoupím tě z ruky násilníků.

KAPITOLA XVI.

Osvědčení pomst nad Judskými 10. i hříchy jejich. 14. Vysvobození lidu z Babylona. 16. Přitazení Egyptských a Kaldejských. 19. Povolání pohanů.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Nepojímej sobě ženy, aniž měj synů neb dcer na místě tomto.

3. Nebo takto praví Hospodin o synech i dcerách zplozených v místě tomto, a o matkách jejich, kteréž zrodily je, i o jejich otcích, kteříž zplodili je v zemi této:

4. Smrtmi přebolestnými pomrou, nebudou * oplakáni, ani † pochováni; místo hnoje na svrchku země budou, a mečem i hladem do konce zhubeni budou. I budou mrtvá těla jejich za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským.

*k.8,2; 9,22; 23,33. †k.14,16.

5. Nebo takto praví Hospodin: Nevcházej do domu smutku, aniž choď kvíliti, aniž jich lituj; odjal jsem zajisté pokoj svůj od lidu tohoto, dobrotivost i slitování, dí Hospodin.

6. Když pomrou velicí i malí v zemi této, nebudou * pochováni, aniž kvíliti

budou nad nimi, aniž se zřeží, aniž sobě lysiny zředávají pro ně. ^{*v.4.}

7. Aníž jim dadí jisti, aby v truchlosti potěšovali jich nad mrtvým, aniž jich napojí z číše potěšení po otci jejich neb matce jejich.

8. Tolikéz do domu * hodování nechoď, abys sedati měl s nimi při jídle a pítí.

9. Nebo takto praví Hospodin zástupň, Bůh Izraelský: Aj, * já způsobím, aby nebyvalo na místě tomto před očima vašima a za dnů vašich hlasu radosti, ani hlasu veselé, hlasu ženicha, ani hlasu nevěsty. ^{*k.7,84; 25,10.}

10. Když pak oznámíš lidu tomuto všechna slova tato, a řeknon-liť: Proč vykřikl Hospodin proti nám všechno zlé veliké toto, a jaká jest nepravost naše, aneb jaký hřích náš, jimž jsme hřešili proti Hospodinu Bohu svému?

11. Tedy řci jim: Proto že opustili mne otcové vaši, dí Hospodin, a chodíce za bohy cizími, sloužili jim, a klaněli se jim, mne pak opustili, a zákona mého neostříhali.

12. Vy pak mnohem jste hůře činili nežli otcové vaši; nebo aj, vy chodíte jeden každý podle zdání srdce svého zlého, neposlouchajíce mne.

13. Pročež hodím vámi z země této do země, o níž nevíte vy, ani otcové vaši, a sloužití budete tam bohům cizím dnem i nocí, dokudž neučiním vám milosti.

14. Protož * aj, dnové jdou, dí Hospodin, v nichž nebude říkáno více: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země Egyptské, ^{*k.23,7,8.}

15. Ale: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země púlnoční a ze všech zemí, do nichž je byl rozehnal, když je zase přivedu do země jejich, kterouž jsem dal otcům jejich.

16. Aj, já pošli * k rybářům mnohým, dí Hospodin, aby je vylovili; potom pošli i k mnohým lovecům, aby je zlapali na všeliké hoře, a na všelikém pahrbku, i v děrách skalních. ^{*Ezech.47,10. Luk.5,10.}

17. Hledím na všecky cesty jejich, nejsouť tajné přede mnou, aniž jest skryta nepravost jejich před očima máma.

18. I odplatím jim prvé dvojnásobně za nepravost jejich a hřích jejich, proto že zemi mou poškvrnili těly mrtvými ohydnými, a obavnostmi svými naplnili dědictví mé.

19. Hospodine, sílo má a hrade můj, i útočiště mé v den ssouzení, k toběť přijdou národové od končin země, a řeknou: Jistě žeť se falše drželi otcové naši, marnosti a právě neužitečných věcí.

20. Zdalíž udělá sobě člověk bohy, neboť sami nejsou bohové?

21. Protož aj, já způsobím to, aby poznali ruku mou i moc mou, a zvědíť, že jméno mé jest Hospodin.

KAPITOLA XVII.

Zatvrđilost Judy 3. i pomsta pro ni. 5. Zlořečený, kdo v lídech, 7. požehnaný, kdo v Boha doufá. 9. Pohrůzka pokrytčím 11. a lakomčím. 13. Modlitba Jeremiášova. 19. Kázání o sobotě.

Hřích Judův napsán jest pérem železným, rafíjí kamene přetvrdeho, vyryt jest na tabuli srdce jejich, a na rozích oltářů vašich,

2. Tak když zpominají synové jejich: na oltáře jejich i háje jejich, pod dřívím zeleným, na pahrbcích vysokých.

3. Ó horo, s tím polem * jmění tvé i všecky poklady tvé vydám v rozchvátání, pro hřích výsosti tvých, ve všech končinách tvých. ^{*k.15,13.}

4. A ty musíš lhůtu dáti z strany sebe dědictví svému, kteréž jsem byl dal tobě, a podrobím tě v službu nepřátelům tvým v zemi, o níž nevíš; nebo jste oheň zantili v prehlivosti mé, kterýž až na věky hořeti bude.

5. Takto praví Hospodin: Zlořečený ten muž, kterýž doufá * v člověka, a kterýž klade tělo za rámě své, od Hospodina pak odstupuje srdce jeho. ^{*Zalm.118,8; 146,3.}

6. Nebo bude * podobný vřesu na puštině, kterýž necítí, když co přichází dobrého, ale bývá na vyprahlých místech na poušti v zemi slatinné, a v níž se nebydlí. ^{*k.13,6.}

7. Požehnaný * ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin. ^{*Zalm.2,12; 146,5.}

8. Nebo * podobný bude stromu štípenému při vodách, a při potoku pouště-jícimu kořeny své, kterýž necítí, když přichází vedro, ale list jeho bývá zelený, a v rok suchý nestará se, aniž přestává nésti ovoce. ^{*Zalm.1,3. Ezech.47,12.}

9. Nejlstivější jest srdce nade všechno, a nejpřevrácenější. Kdo vyrozumí jemu?

10. Já * Hospodin, kterýž zpytuji srdce, a zkušuji ledví, tak abych i odplatil je-

dnomu každému podlé cesty jeho, podlé ovoce skutků jeho.

*k. 11, 20. †Zalm. 7, 10. †Mat. 16, 27. Řim. 2, 6.

11. Koroptva škřečí, ale nevyseď. Tak kdož dobývá statku však s křivdou, v polovici dnů svých musí opustiti jej, a naposledy bude bláznem.

12. Místo svatyně naší, stolice slavná Nejvyššího, věčně trvá.

13. Ó naděje Izraelova, Hospodine, všickni, kteříž tě opouštějí, nechť jsou zahanbeni. Kárání má v zemi této nechť jsou zapsána; nebo opustili pramen vod živých, Hospodina.

14. Uzdrav mne, Hospodine, a zdráv budu; vysvobod * mne, a vysvobozen budu, ty jsi zajisté † chvála má.

*Zalm. 118, 25. †Zalm. 109, 1.

15. Aj, * oni říkají mi: Kdež jest to, což předpovídal Hospodin? Nechť již přijde.

*Izai. 5, 19.

16. Ješto jsem já se nevetfel, abych pastýřem byl tvým, a dne bolesti nebyl jsem žádostiv, ty víš. Cožkoli vyšlo z rtů mých, před obličejem tvým jest.

17. Nebudíž mi k strachu, útočiště mé jsi v čas trápení.

18. Nechť jsou * zahanbeni, kteříž mne stihají, já pak ať nejsem zahanben; nechť se oni děsí, já pak ať se neděším. Uved' na ně den trápení, a dvojitým setřením setři je.

*Zalm. 35, 4, 26.

19. Takto řekl Hospodin ke mně: Jdi a postav se v bráně lidu tohoto, skrze kterouž chodivají králové Judští, a skrze kterouž vycházivají, anobřz ve všech branách Jeruzalémských,

20. A rei jim: Slyšte slovo Hospodinovo, králové Judští, i všecken Judo, a všickni obyvatelé Jeruzaléma, kteříž chodíváte skrze brány tyto:

21. Takto praví Hospodin: Vystřihajte se s pilností, abyste nenosili břemen v den sobotní, ani vnášeli skrze brány Jeruzalémské.

22. Ani nevynášejte břemen z domů svých v den sobotní, a žádného díla nedělejte, ale svěťte den sobotní, jakž jsem přikázal otcům vašim.

23. (Však neuposlechli, * aniž naklonili ucha svého, ale zatvrdili šíji svou, neposlouchajice a nepřijímajice naučení.)

*k. 7, 24, 26; 11, 8.

24. Stane se zajisté, jestliže s ochotností mne uposlechnete, dí Hospodin, abyste * nenosili břemen skrze brány

města tohoto v den sobotní, ale světili den sobotní, nedělajice v něm žádného díla,

*Izai. 58, 13, 14.

25. Že poberou se skrze brány města tohoto králové i knížata sedící na stoličce Davidově, jezdice na vozích i na koních, oni i knížata jejich, muži Judští a obyvatelé Jeruzalémští, a státi bude toto město až na věčnost.

26. I budou přicházeti z měst Judských a z okolí Jeruzaléma, jakož z země Beniaminovy, tak z roviny, i z té hory, i od poledne, nesouce zápal, a obět i dar s kadidlem, také i díků činění nesouce do domu Hospodinova.

27. Jestliže pak neuposlechnete mne, abyste světili den sobotní, a nenosili břemen, chodíce skrze brány Jeruzalémské v den sobotní, tedy * zanitím oheň v branách jeho, kterýžto zžije paláce Jeruzalémské, a neuhasne.

*Ezech. 23, 47.

KAPITOLA XVIII.

Služba ku pokání přídobná. 12. Zaručiloť lidu Judského 16. i pomsta pro ni. 18. Spiknutí Židů proti proroku. 19. modlitba jeho proti nim.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkouci:

2. Vstaň a sejdí do domu hrnčívova, a tam způsobím to, abys slyšel slova má.

3. I sešel jsem do domu hrnčívova, a aj, on dělal dílo na kruzích.

4. Když se pak zkazila nádoba v ruce hrnčívově, kterouž on dělal z hlíny, tehdy zase udělal z ní nádobu jinou, jakouž se dobře líbilo hrnčíví udělati.

5. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

6. Zdalíž * jako hrnčív tento nemohl bych nakládati s vámi, ó dome Izraelský? dí Hospodin. Aj, jakož hlina v ruce hrnčívě, tak jste vy v ruce mé, ó dome Izraelský.

*Izai. 45, 9.

7. Mluvil-li bych * proti národu a proti království, že je v okamžení vyplněním a zkazím, i vyhubím,

*k. 1, 10.

8. Však odvrátil-li by se národ ten od nešlechtnosti své, proti němuž bych mluvil: i já litoval bych toho zlého, kteréž jsem myslil učiniti jemu.

9. Zase mluvil-li bych o národu a o království, že je v okamžení vzdělám a vštípím,

10. Však činil-li by, což zlého jest před očima máma, neposlouchaje hlasu mé-

ho: i já litoval bych dobrodiní toho, kteráž bych řekl učiniti jemu.

11. Protož nyní rei mužům Judským i obyvatelům Jeruzalémským, řka: Takto praví Hospodin: Aj, já strojím na vás zlou věc, a obrátím na vás pohromu; navratěte * se již jeden každý od cesty své zlé, a polepte cest svých i předsevzeti svých. *k.3,14. Jon.3,8.

12. Kterážto řekli: To nic, nebo za myšlénkami * svými půjdeme, a jeden každý zdání srdce svého nešlechetného vykonávati budeme. *k.3,17; 7,24. Izai.65,2.

13. Protož takto praví Hospodin: Vyptejte se nyní mezi pohany, slyšchal-li kdo takové věci? Mrzkosti veliké dopustila se panna Izraelská.

14. Zdalíž kdo pohrdá čerstvou vodou Libánskou z skály? Zdaž pohrdají vodami studenými odjinud běžícími?

15. Lid pak můj * zapomenuvše se na mne, kadí marnosti. Nebo k úrazu je přivodil na cestách jejich, na stezkách starobylých, chodíce stezkami cesty neprotřené, *k.2,32.

16. Tak * abych musil obrátiti zemi jejich v poušť na odivu věčnou; každý, kdož by šel skrze ni, aby se užasl, a pokynul hlavou svou. *k.19,8.

17. Větre m východním rozptýlím je před nepřitelem; hřbetem a ne tváří pohledím na ně v čas bídý jejich.

18. I řekli: Poďte a vymysleme proti Jeremiášovi nějakou chytrost; neboť nezhyne zákon od kněze, ani rada od moudrého, ani slovo od proroka. Poďte a zrazme jej jazykem, a nemějme pozoru na žádná slova jeho.

19. Pozoruj mne, Hospodine, a slyš hlas těch, kteříž se vadí se mnou.

20. Zdalíž * má odplacováno býti za dobré zlým, že mi jámu kopají? Rozpomeň se, že jsem se postavoval před obličejem tvým, abych se přimlouval k jejich dobrému, a odvrátil prehlivost tvou od nich. *1 Mojz.44,4.

21. Protož dopust na syny jejich hlad, a způsob to, ať jsou násilně z mordováni mečem, a nechť jsou ženy jejich osiřelé a ovdovělé, a muži jejich ať jsou ukrutně z mordováni, a mládenci jejich zbiti mečem v boji.

22. Nechť jest slychati křik z domů jejich, když přivedeš na ně vojsko náhle. Nebo vykopali jámu, aby popadli mne, a osidla polékli nohám mým;

23. Ješto ty, Hospodine, povědom jái vši rady jejich o mém usmrcení. Nebud milostiv * nepravosti jejich, a hříchu jejich před tváří svou neshlazuj, ale nechť jsou k úrazu dostrčeni před obličejem tvým, a v čas prehlivosti své s nimi zacházej. *Zalm.109,14.

KAPITOLA XIX.

Ohlášení pomst Božích pro modlářství, nejprv starším a vůdcům Izraelským v Tofet, 15. potom všemu lidu vůbec v chrámě.

Takto řekl Hospodin: Jdi a zjednej báni záhrdlitou od hrnceře, hliněnou, a pojma některé z starších lidu a z starších kněží,

2. Vejdi do údolí Benhinnom, kteréž jest u vrat brány východní, a oblašuj tam slova ta, kteráž mluviti budu tobě.

3. A rei: Slyšte slovo Hospodinovo, králové Judští i obyvatelé Jeruzalémští: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já uvedu bídu na místo toto, o kteréž kdokoli uslyší, zníti mu bude v uších jeho,

4. Proto že mne opustili, a poškvřnili místa tohoto, kadíce na něm bohům cizím, jichž neznali oni, ani otcové jejich, ani králové Judští, a naplnili toto místo krví nevinných.

5. Vzředlali také výsosti Bálovi, aby pálili * syny své ohněm v zápaly Bálovi, čehož jsem nepřikázal, aniž jsem o tom mluvil, nýbrž ani nevstoupilo na mé srdce. *k.7,31.

6. Protož * aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž nebude slouti více toto místo † Tofet, ani údolí Benhinnom, ale údolí mordu. *k.9,25. †k.7,32.

7. Nebo v nic obrátím radu Judovu i Jeruzalémských v místě tomto, způsobě to, aby padli od meče před nepřátely svými, a od ruky těch, kteříž hledají bezživoti jejich, i dám * mrtvá těla jejich za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským. *k.7,38.

8. Obrátím také město toto * v poušť na odivu. Každý, kdožkoli půjde mimo ně, užasne se, a ckáti bude pro všelijaké rány jeho. *k.18,16.

9. A způsobím to, že * žráti budou maso synů svých a maso deer svých, tolikéž jeden každý maso bližního svého žráti bude, v obležení a v † ssouzení, kterýmž ssouzí je nepřítel jejich, a ti, kteříž hledají bezživoti jejich.

*5 Mojz.28,53. †Luk.19,43.

10. Potom roztluc tu záhrdlitou bání před očima těch lidí, kteříž půjdou s tebou,

11. A rei jim: Takto praví Hospodin zástupů: Tak potluku lid tento i město toto, jako ten, kdož rozráží nádobu hrnčířskou, kteráž nemůže opravena býti více, a v *Tofet pochovávatí budou, proto že nebude žádného místa ku pohřbu.

12. Tak učiním místu tomuto, dí Hospodin, i obyvatelům jeho, a naložím s městem tímto tak jako s Tofet.

13. Nebo budou domové Jeruzalémských i domové králů Judských tak jako toto místo Tofet zanetištěni se všechněmi domy těmi, na jejichž střeších kadili všemu vojsku nebeskému, a obětovali oběti mokré bohům cizím.

14. Tedy navrátiv se Jeremiáš z Tofet, kamž jej byl poslal Hospodin, aby prorokoval tam, postavil se v sílni domu Hospodinova, a řekl ke všemu lidu:

15. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já uvedu na město toto i na všechna města jeho všechno to zlé, kteréž jsem vyřkl proti němu; nebo zatvrdili šíji svou, aby neposlouchali slov mých.

KAPITOLA XX.

Prorok ubitý do vězení dán. 3. předpovídá pomstu pro hrůchy, 7. a potoniv nad těžkostí svými i posiliv se, žádá pomsty svým protivníkům, 13. a napomenutí k chvále Boží, netrpělivost svou k výstraze vypravuje.

Tedy slyšev Paschur syn Immerův, kněz, kterýž byl přední správce v domě Hospodinově, Jeremiáše prorokujícího o těch věcech,

2. Ubil * Paschur Jeremiáše proroka, a dal jej do vězení v bráně Beniaminově hořejší, kteráž byla při domě Hospodinově.

3. Stalo se pak nazejtří, když vyvedl Paschur Jeremiáše z vězení, že řekl jemu Jeremiáš: Nenazval Hospodin jména tvého Paschur, ale Magor missabib.

4. Nebo takto praví Hospodin: Aj, já pustím na tebe strach, na tebe i na všechny přátele tvé, kteříž padnou od meče nepřátel svých, načež oči tvé hleděti budou, když všecken lid Judský vydám v ruku krále Babylonského, kterýž zavede je do Babylona, a mečem je pobije.

5. Vydám * i všelijaké bohatství města tohoto, a všechno úsilí jeho, i všelijakou věc drahou jeho, i všechny poklady krá-

lé Judských vydám v ruku nepřátel jejich, a rozehvátají je, i poberou je, a dovezou je do Babylona.

6. Ty pak Paschur i všickni, kteříž bydlí v domě tvém, půjdete do zajetí, a do Babylona se dostaneš, a tam umřeš, i tam pochován budeš ty i všickni milující tebe, jimž jsi prorokoval živě.

7. Namlouvals mne, Hospodine, a dalf jsem se přemluvíti; silnějšíš byl nežli já, protož zmocnils se mne. Jsem v posměchu každý den, každý se mi posmívá.

8. Nebo jakž jsem začal mluvíti, úpím, pro ukrutenství a zhoubu křičím; slovo zajisté Hospodinovo jest mi ku potupě a ku posměchu každého dne.

9. I řekl jsem: Nebudaf ho připomínati, ani mluvíti více ve jménu jeho. Ale jest v srdci mém jako oheň hořící, zavřený v kostech mých, jehož snažuje se zdržeti, však nemohu,

10. Ačkoli slychám utrhaní mnohých, i Magor missabiba, říkajících: Povězte něco na něj, a oznámíme to králi. Všickni, kteříž by měli býti přátelé moji, číhají na poklesnutí mé, říkajíce: Snad někde podveden bude, a zmocníme se ho, a pomstíme se nad ním.

11. Ale Hospodin jest se mnou jakožto rek udatný, protož ti, kteříž mne stíhají, zurázejí se, a neodolají; stydětí se budou náramně, nebo se jim šťastné nezvede, aniž potupa věčná v zapomenutí dána bude.

12. Protož ó Hospodine zástupů, kterýž * zkušuješ spravedlivého, kterýž spatřuješ ledví a srdce, nechť se podívám na pomstu tvou nad nimi, tobě zajisté zjevil jsem při svou.

13. Zpívejte Hospodinu, chvalte Hospodina, že vytrhl duši nuzného z ruky nešlechetných.

14. Zlořečený ten den, v němžto zplazen jsem, den, v němž porodila mne matka má, ať není požehnaný.

15. Zlořečený ten muž, kterýž zvěstoval otcí mému, chtěje zvláště obradovati jej, řka: Narodilof se dítě pohlaví mužského.

16. A nechť jest ten * muž podobný městům, kteráž podvrátil Hospodin, a nežel; nebo slyšel křik v jitře, a provyskávání v čas polední.

17. Ó že mne neusmrtil od života, je-

što by mi matka má byla hrobem mým, a život její věčně těhotný.

18. Proč jsem jen z života vyšel, abych okoušel těžkosti a zámutku, a aby strávení byli v pohanění dnové moji?

KAPITOLA XXI.

Prorocství o pomstě nad Judskými, 8. rada 11. i napomenutí obleženým dané, 13. a opět pohrůžka o pomstě nastávající.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, když poslal k němu král Sedechiáš Paschura syna Malkiášova a Sofoniáše syna Maaseiášova, kněze, aby řekli:

2. Porad se medle o nás s Hospodinem, nebo Nabuchodonozor král Babylonský bojuje proti nám, zdali by snad naložil Hospodin s námi podle všech divných skutků svých, aby on odtáhl od nás.

3. Tedy řekl Jeremiáš k nim: Tak rече Sedechiášovi:

4. Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já odvrátím nástroje válečné, kteréž jsou v rukou vašich, jimiž vy bojujete proti králi Babylonskému a Kaldejským, kteříž oblehli vás vně za zdi, a shromáždím je do prostřed města tohoto.

5. Bojovati zajisté budu já proti vám rukou vztaženou a ramenem silným, a to v hněvě a v rozpálení i v prehlivosti veliké.

6. A raním obyvatele města tohoto, tak že lidé i hovada morem velikým pomrou.

7. Potom pak (dí Hospodin,) dám Sedechiáše krále Judského a služebníky jeho i lid, totiž ty, kteříž pozůstanou v městě tomto po moru, po meči a po hladu, v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku nepřátel jejich, a tak v ruku * hledajících bezživoti jejich. Kterýžto je zbijí ostroší meče, neodpustí jim, aniž jich šanovati bude, aniž se smiluje. *2Mojz.4.19.

8. Protož rei lidu tomuto: Takto praví Hospodin: Aj, já kladu před vás cestu života i cestu smrti.

9. Kdokoli * zůstane v městě tomto, zahyne od meče, neb hladem, neb morem, ale kdož vyjde a poddá se Kaldejským, kteříž oblehli vás, jistotně živ zůstane, a bude mít život svůj místo kořisti. *k.38.2.

10. Nebo postavil jsem zářivou tvář svou proti městu tomuto k zlému, a ne k dobrému, dí Hospodin. V ruku krále Babylonského vydáno bude, i vypálí je ohněm.

11. Domu pak krále Judského rei: Slyšte slovo Hospodinovo,

12. Ó dome Davidův, takto praví Hospodin: Držtejte * každého jitra soud, a vychvacujte obloupeného z ruky násilníka, aby nevyšla jako oheň prehlivost má, a nehořela, tak že by nebylo žádného, kdo by uhasiti mohl, pro nešlechetnost předsevzetí vašich. *k.22.3.

13. Aj já, dí Hospodin, na tebe, kteráž přebýváš v údolí tomto, skálo roviny této, kteříž říkáte: Kdo by přitáhl na nás, aneb kdo by všel do příbytků našich?

14. Nebo trestati vás budu podle skutků vašich, dí Hospodin, a zanítám oheň v lese tvém, kterýž zžije všecko vůkol něho.

KAPITOLA XXII.

Napomenutí k konání spravedlnosti s pohrůžkou neposlušným. 10. Prorocství proti Joachasovi, 13. Joakimovi 28. a Jekoniášovi, králům Judským.

Takto řekl Hospodin: Sejdí do domu krále Judského, a mluv tam slovo toto,

2. A rei: Slyš * slovo Hospodinovo, králi Judský, kterýž sedíš na stoličce Davidově, ty i služebníci tvoji i lid tvůj, kteříž chodíte skrze brány tyto. *k.17.20.

3. Takto praví Hospodin: Konejte soud a * spravedlnost, a vychvacujte obloupeného z ruky násilníka; přichozímuť tolikéž, sirotku, ani vdově nečinite krivdy, aniž jich utiskujete, a krve nevinné nevylyejezte na místě tomto.

*k.21.12. +2Mojz.22.21.

4. Nebo budete-li to pilně vykonávati, jistě že * poberou se skrze brány domu tohoto králové, sedící místo Davida na stoličce jeho, jezdíce na vozích, neb na koních, král s služebníky svými i s lidem svým. *k.17.25.

5. Jestliže pak neuposlechnete slov těchto, skrze sebe přísahám, dí Hospodin, že poušť bude dům tento.

6. Nebo takto praví Hospodin o domu krále Judského: Byl jsi mi jako Galád a vrch Libánský, ale obrátím tě jistotně v poušť jako města, v nichž se bydliti nemůže.

7. A přistrojím na tebe zhoubce, je-dnoho každého se zbrojí jeho, kteřížto

zpodtínají nejvýbornější cedry tvé, a vmecí na oheň.

8. A * když půjdou národové mnozí mimo město toto, a řekne jeden druhému: Proč tak učinil Hospodin městu tomuto velikému? ^{*5 Mojs. 29, 24.}

9. Tedy řeknou: Proto že opustili smlouvu Hospodina Boha svého, a klaněli se bohům cizím a sloužili jim.

10. Neplačtež mrtvého, aniž ho litujte, ale ustavičně plačte příčinou toho, kterýž odchází; neboť se nenavrátní více, aby pohleděl na zemi, v níž se narodil.

11. Nebo takto praví Hospodin o Salumovi synu Joziáše, krále Judského, kterýž kraluje místo Joziáše otce svého: Když vyjde z místa tohoto, nenavrátní se sem více.

12. Ale tam v tom místě, kamž jej zastěhují, umře, a tak země této neužítí více.

13. Běda tomu, kdož staví dům svůj s útiskem, a paláce své s křivdou, kterýž bližního svého v službu podrobuje darmo, mzdy * pak jeho nedává jemu; ^{*3 Mojs. 19, 13.}

14. Kterýž říká: Vystavím sobě dům veliký a paláce prostranné, kterýž prolamuje sobě okna, a tafluje cedrovím, a maluje barvou.

15. Zdalíž kralovati budeš, že se pleťeš v to cedrové stavení? Otec tvůj zdalíž nejidal a nepíjel? Když konal soud a spravedlnost, tedy dobře bylo jemu.

16. Když soudíval při chudého a nuzného, tedy dobře bylo. Zdalíž mně to není známé? dí Hospodin.

17. Ale oči tvé i srdce tvé nehleď než lakomství tvého, a abys krev nevinnou proléval, a nátisk a křivdu činil.

18. Protož takto praví Hospodin o Joakimovi synu Joziáše, krále Judského: Nebudouť ho * kvíliti: Ach, bratře můj, aneb ach, sestro. Nebudouť ho kvíliti: Ach, pane, aneb ach, kdež důstojnost jeho? ^{*1 Král. 13, 30.}

19. Pohřbem osličím pohřben bude, vyvlečen a vyvržen jsa za brány Jeruzalémské.

20. Vstup na Libán a křič, i na hoře Bázan vydej hlas svůj; křič také přes brody, když potřini budou všickni milovníci tvoji.

21. Mluvíval jsem s tebou v největším štěstí tvém, říkávalas: Nebudouť poslouchati. Tak jest cesta tvá od dětinství

tvého; neuposlechlas zajisté hlasu mého.

22. Všecky pastýře tvé zpase vítr, a milovníci tvoji v zajetí půjdou. Tehdáž jistě hanbiti a styděti se budeš za všelikou nešlechtnost svou.

23. Ó ty, kteráž jsi usadila se na Libánu, jenž se hnízdíš na cedroví, jak milostná budeš, když na tě přijdou svírání a bolest jako rodičky!

24. Živť jsem já, dí Hospodin, že byť pak byl Koniáš syn Joakima, krále Judského, prstenem pečetiám na mé ruce pravé, však tě i odtud strhnu.

25. A * vydám tě v ruku těch, kteříž hledají bezživoti tvého, a v ruku těch, jejichž ty se obličeje lékařš, totiž v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku Kaldejských. ^{*k. 21, 7.}

26. A hodím tebou i matkou tvou, kteráž tě porodila, do země cizí, tam, kdež jste se nezrodili, a tam zemřete.

27. Do země pak, po níž toužiti budete, abyste se navrátili tam, tam se nenavrátníte.

28. Zdalíž modlou ničemnou, kteráž roztřískána bývá, bude muž tento Koniáš? Zdali nádobou, v níž není žádné libosti? Proč by vyházini byli on i símě jeho, a uvrženi do * země, o níž nevědí? ^{*k. 5, 19.}

29. Ó země, země, země, slyš slovo Hospodinovo.

30. Takto praví Hospodin: Zapište to, že muž tento bez dětí bude, a že se jemu nepovede šťastně za dnů jeho. Anobř nepovede se šťastně i tomu muži, kterýž by z semene jeho seděl na stoličce Davidově, a panoval ještě nad Judou.

KAPITOLA XXIII.

Pohrůzka správcům lidu. 3. Zaslíbení vykoupent. 9. Naklání nad proroky falešnými. 15. pomsta Boží proti nim 38. i ruhačům slova pravdy. 35. Napomenutí k vážení sobě Božího slova.

Běda * pastýřům hubicím a rozptylujícím stádece pastvy mé, dí Hospodin.

^{*Ezech. 13, 3 násled. 34, 2 násled.}

2. Protož takto praví Hospodin Bůh Izraelský o pastýřích, kteříž pasou lid můj: Vy rozptylujete ovce mé, anobř rozháníte je, a nenavštěvujete jich; a já navštívím vás pro nešlechtnost předsevzetí vašich, dí Hospodin.

3. Ostatek pak ovcí svých já shromáždím ze všech zemí, do nichž jsem je rozehnal, a přivedu je zase do ovčinců

jejich, kdežto ploditi a množiti se budou.

4. Nadto ustanovím nad nimi pástýře, kteříž by je pásli, aby se nebály více, ani strachovaly, ani hynuly, dí Hospodin.

5. Aj, * dnové jdou, dí Hospodin, v nichž vzbudím Davidovi výstřelek spravedlivý, i kralovati bude král, a šťastně se jemu povede; soud zajisté a spravedlnost na zemi konati bude.

*k.30.3. Iai.4.2.

6. Za dnů jeho * spasen bude Juda, a Izrael bydliti bude bezpečně, a toť jest jméno jeho, kterýmž ho nazývati bude: Hospodin spravedlnost naše.

*k.33.16.5 Moiz.33.28.

7. Protož aj, dnové jdou, dí Hospodin, v nichž nebude říkáno více: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země Egyptské,

8. Ale: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl a kterýž zprovodil simě domu Izraelského z země púlnocní i ze všech zemí, do nichž jsem byl je rozehnal, když se osadí v zemi své.

9. Příčinou proroků potřino jest srdce mé ve mně, pohnuly se všecky kosti mé; jsem jako člověk opilý, a jako muž, kteréhož rozešlo víno, pro Hospodina a pro slova svatosti jeho.

10. Nebo cizoložníků plná jest tato země, a příčinou krivých přísah kvílí země, usvadla pastvíska na poušti; jest zajisté utiskování těchto nešlechtné, a moc jejich naprává.

11. Nebo * jakož prorok, tak kněz pokrytství páchají. Také v domě svém nacházím nešlechtnost jejich, dí Hospodin.

*k.8.10.

12. Pročež budou míti * cestu svou podobnou plzkosti v mrákoť, na níž postrčení budou a padnou, když uvedu na ně bídu v čas navštívení jejich, dí Hospodin.

*Zalm.35.6.

13. Při prorociích zajisté Samařských viděl jsem nesmyslnost; prorokovali skrze Bále, a svodili lid můj Izraelský.

14. Ale při prorociích Jeruzalémských vidím hroznou věc, že cizoložice a se lži se obcházejíce, * posilňují také rukou nešlechtníků, aby se neobrátíl žádný od nešlechtnosti své. Mám všecky za podobné Sodomě, a obyvatele jeho za podobné Gomoře.

*Ezech.13.22.

15. Protož takto praví Hospodin zástupů o prorociích těchto: Aj, * já nakrmitím je pelynkem, a napojím je vodami jedovatými; nebo od proroků Jeruzalémských vyšla poškrvna na všecku tuto zemi.

*k.8.14;9.15.

16. Takto praví Hospodin zástupů: Neposlouchejtež * slov těch proroků, jenž prorokují vám, prázdných vás zanechávajíce. Vidění srdce svého mluví, ne z úst Hospodinových.

*k.14.14.

17. Ustavičně říkají těm, kteříž mnou pohrdají: Pravil Hospodin: * Pokoj míti budete, a každému chodícímu podlé zdání srdce svého říkají: Neptijdeť na vás nic zlého.

*k.6.14.

18. Nebo * kdož jest stál v radě Hospodinově, a viděl neb slyšel slovo jeho? Kdo pozoroval slova jeho, neb vyslechl je?

*Řím. 11. 34.

19. Aj, * vichřice Hospodinova s přehlivostí vyjde, a to vichřice trvající; nad hlavou nešlechtných trvati bude.

*k.30.23. Zalm.11.6.

20. Neodvrátí se * hněv Hospodinův, dokudž neučiní a nevykoná úmyslu srdce svého. A tehdaž porozumíte tomu cele,

*k.30.24.

21. Žeť jsem * neposílal těch proroků, ale sami běželi, že jsem nemluvil k nim, a však oni prorokovali.

*k.14.14.

22. Nebo byť byli stáli v radě mé, jistě že by byli * ohlašovali slova má lidu mému, a byliť by je odvraceli od cesty jejich zlé, a od nešlechtnosti předvezeti jejich.

*1 Petr.4.11.

23. Zdaliž jsem já Bůh jen z blízka? dí Hospodin. A nejsem Bůh i z daleka?

24. Zdaž se * ukryje kdo v skryších, abych já ho neshlédl? dí Hospodin. Zdaliž nebe i země já nenaplníuji? dí Hospodin.

*Zalm.139.7 násl. Job 34.21.22.

25. Slychávámť, co říkají ti proroci, kteříž prorokují lež ve jménu mém, říkajíce: Měl jsem sen, měl jsem sen.

26. I dokudž to bude? Zdaliž v srdci těch proroků, kteříž prorokují, není lež? Anobř jsou proroci lsti srdce svého,

27. Kteríž obmýšlejí to, jak by vyrázili z paměti lidu mému jméno mé sny svými, kteréž vypravují jeden každý bližnímu svému, jako se zapomněli otcové jejich na jméno mé za příčinou Bále.

28. Prorok, kterýž má sen, nechť vypravuje sen, ale kterýž má slovo mé,

necht mluví slovo mé právě. Co jest té plevě do pšenice? dí Hospodin.

29. Zdalíž není * slovo mé takové jako oheň, dí Hospodin, a jako kladivo rozrážející skálu? *Zid.4.12.

30. Protož aj já, dí Hospodin, proti těm prorokům, kteříž ukrádají slova má jeden každý před bližním svým.

31. Aj já, dí Hospodin, proti těm prorokům, kteříž chlubně mluví, říkajíce: Pravi Hospodin.

32. Aj já, dí Hospodin, proti těm, kteříž prorokují sny lživé, a vypravujíce je, svodi lid můj lžmi svými a žvavostí svou, ješto jsem já jich neposlal, aniž jsem jim přikázal. Pročež naprosto nie neprospívají lidu tomuto, dí Hospodin.

33. Protož, když by se tázal tebe lid tento, neb některý prorok neb kněz, řka: Jaké jest břímě Hospodinovo? tedy rei jim: Jaké břímě? I to: Opustim vás, dí Hospodin.

34. Nebo proroka a kněze toho i lid ten, kterýž by řekl: Břímě Hospodinovo, jistě třestati budu muže toho i dům jeho.

35. Ale takto říkejte jeden každý bližnímu svému a jeden každý bratru svému: Co odpověděl Hospodin? aneb: Co mluvil Hospodin?

36. Břemene pak Hospodinova nepřipomínejte více, sic by břemenem bylo jednomu každému slovo jeho, když byste převraceli slova Boha živého, Hospodina zástupů, Boha našeho.

37. Takto říkati budeš proroku: Cof odpověděl Hospodin? aneb: Co mluvil Hospodin?

38. Ale poněvadž říkáte: Břímě Hospodinovo, tedy takto pravi Hospodin: Poněvadž říkáte slovo to: Břímě Hospodinovo, ješto jsem posílal k vám, říkáje: Neříkejte: Břímě Hospodinovo,

39. Protož aj, já jistě zapomenu se na vás do konce, a zavrhu vás i to město, kteréž jsem byl dal vám i otcům vašim, od tváří své,

40. A * uvedu na vás pohanění věčné i potupu věčnou, kteráž nepřijde v zapomenutí. *k.20.11.

KAPITOLA XXIV.

Vidění o navrácení lidu z Babylona. 8. Zajatí Sedechiáše krále i ostatků pozůstalých v Jeruzalémě.

Ukázal mi Hospodin, a aj, dva košové fiků postaveni byli před chrámem Hospodinovým, když byl přestěhoval Na-

buchodonozor král Babylonský * Jekoniáše syna Joakimova, krále Judského, a knížata Judská, i tesaře a kováře z Jeruzaléma, a přivedl je do Babylona. *k.29.2.

2. Jeden koš byl fiků velmi dobrých, jacíž bývají fikové ranni, druhý pak koš fiků velmi zlých, jakýohž nelze jisti pro trpkost.

3. Tedy řekl mi Hospodin: Co vidíš, Jeremiáši? I řekl jsem: Fiky, dobré fiky, a to velmi dobré, zlé pak, a to velmi zlé, jichž nelze jisti pro trpkost.

4. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

5. Takto pravi Hospodin, Báh Izraelský: Jako fikové tito dobří, tak mně příjemni budou zajatí Judští, kteréž jsem zaslal z místa tohoto do země Kaldejské k dobrému.

6. Obrátím zajisté oči své k nim k dobrému, a přivedu je zase do země této, kdežto vzdělám * je, a nezkazím, štípím je, a nevypléním. *k.31.28.

7. Nebo * dám jim srdce, aby znali mne, že já jsem Hospodin. I budou mým lidem, a já budu jejich Bohem, když se obrátí ke mně celým srdcem svým. *k.31.33;32.39. Ezech.11.19.

8. Naodpor, * jako fiky zlé, kterýchž nelze jisti pro trpkost, tak zavrhu (toť zajisté pravi Hospodin.) Sedechiáše krále Judského s knížaty jeho, a ostatek Jeruzalémských pozůstalých v zemi této, i ty, kteříž bydlí v zemi Egyptské. *k.20.17.

9. Vydám * je, pravím, v posmýkání k zlému po všech královstvích země, v pohanění a v přísloví, v rozprávku a v proklínání po všech těch místech, kamž je rozzenu. *k.15.4.

10. A budu posílati na ně * meč, hlad a mor, dokudž by do konce vyhlazeni nebyli z země, kterouž jsem byl dal jim i otcům jejich. *Ezech.6.12.

KAPITOLA XXV.

Natřikání nad zarputilostí Židů. 8. i ohlášení jim třestání. 11. Pohrůzka Babylonským, 18. Jeruzalémským, 19. Egypťským i jiným národům.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proti všemu lidu Judskému, léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského, (jenž jest první rok Nabuchodonzora krále Babylonského.)

2. Kteréž mluvil Jeremiáš prorok ke

všemu lidu Judskému, i ke všechněm obyvatelům Jeruzalémským, řka:

3. Od třináctého léta Joziáša syna Ammonova, krále Judského, až do tohoto dne, po těchto třicetiletých letech, bývalo slovo Hospodinovo ke mně, kteréž jsem vám mluvil, ráno přivstáváje, a to ustavičně, ale neposlouchali jste.

4. Poslal * také Hospodin k vám všechny slouhy své proroky, ráno přivstáváje, a to ustavičně, (jichžto neposlouchali jste, aniž jste naklonili ucha svého, abyste slyšeli.) *k.7,25.

5. Kteříž říkali: Navratěz * se již jeden každý z cesty své zlé a od neslechtnosti předsevzetí svých, a tak osazujte se v té zemi, kterouž dal Hospodin vám i otcům vašim od věků až na věky. *k.18,11.2Kral.17,13.

6. A * nechoďte za bohy cizími, abyste sloužiti měli jim, aniž se jim klanějte, aniž hněvejte mne dílem rukou svých, a neučiním vám zle. *k.7,6.

7. Ale neposlouchali jste mne, dí Hospodin, abyste jen hněvali mne dílem rukou svých k svému zlému.

8. Protož takto praví Hospodin zástupů: Proto že jste neuposlechli slov svých,

9. Aj, já pošli, a pojmu všechny národy půlnocní, dí Hospodin, i k * Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, služebníku svému, a přivedu je na zemi tuto i na obyvatele její, i na všechny národy tyto okolní, kteréž jako proklaté vyhledám, a způsobím to, aby byli k užasnutí, na odivu, a poustkou věčnou. *k.27,6:43,10.

10. Také * způsobím to, aby zahynul jim hlas radosti i hlas veselí, hlas ženicha i hlas nevěsty, hluk žernovu i světlo svíce. *k.7,34.Zjev.18,23.

11. I bude všecka země tato pustinou a pouští, a sloužiti budou národové tito králi Babylonskému * sedmdesát let. *k.27,22:29,10.

12. Potom pak po vyplnění sedmdesáti let trestati budu na králi Babylonském a na tom národu, dí Hospodin, nepravost jejich, totiž na zemi Kaldejské, tak že obrátím ji v pustiny věčné.

13. A uvedu na zemi tu všecka slova svá, kteráž jsem mluvil o ní, všecko, což psáno jest v knize této, cožkoli prokoval Jeremiáš o všech národech.

14. Když je v službu podrobí, i jiné

národy mnohé a krále veliké, tehdáž odplatím jim podle skutků jejich a podle činů rukou jejich.

15. Nebo takto mi řekl Hospodin, Bůh Izraelský: Vezmi * kalich vína prchlivosti této z ruky mé, a † napájej jim všechny ty národy, k kterýmž já pošli tebe, *Zjev.16,19.†k.14,10.

16. Aby pili a potáčeli se, anobř bláznili příčinou meče, kterýž já pošli mezi ně.

17. I vzal jsem kalich z ruky Hospodinovy, a napájel jsem všechny ty národy, k nimž mne poslal Hospodin,

18. Jeruzalémské i města země Judské, a krále její i knížata její, abych je oddal v pustinu a v zpuštění, na odivu, i k proklínání tohoto dnešního dne,

19. Faraona * krále Egyptského i služebníky jeho, i knížata jeho, i všecken lid jeho, *k.46,25.

20. I všecku tu směsici, totiž všechny krále země Uz, všechny také krále země Filistinské, i Aškalon, i Gázy, i Akaron, i ostatek Azotu,

21. Idumejské, i Moabské, i syny Ammon,

22. I všechny krále Tyrské, i všechny krále Sidonské, i krále krajiny té, kteráž jest při moři,

23. Dedana a Temu, a Buzu i všechny přebývající v koutech nejménějších,

24. I všechny krále Arabské, i všechny krále té směsice, kteříž bydlí na poušti,

25. Všecky také krále Zamritské, i všechny krále Elamitské, též všechny krále Médské,

26. Anobř všechny krále půlnocní, blízké i daleké, jednoho jako druhého, všecka také království země, kterážkoli jsou na svrchku země. Král pak Sesák píti bude po nich.

27. A rei jim: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Pítez * a opojte se, anobř vyvracejte z sebe, a padejte, tak abyste nepovstali pro meč, kterýž já pošli mezi vás. *k.51,7.

28. Jestliže by pak nechťeli vziti kalichu z ruky tvé, aby pili, tedy díš jim: Takto praví Hospodin zástupů: Konečně že píti musíte.

29. Nebo poněvaž na * to město, kteréž nazváno jest od jména mého, já začínám uvozovati zlé věci, a vy abyste bez hodné pomsty byli? Nebudete bez pomsty, nebo já zavolám meče na vše-

cky obyvatele té země, dí Hospodin zástupů.
*k. 49, 12. Ezech. 9, 8.

30. Protož ty prorokuj proti nim všechna slova tato, a rei jim: Hospodin s výsosti * řvátí bude, a z přibytku svatosti své vydá hlas svůj, mocně řvátí bude z obydlí svého. Křik ponoukajících se, jako presovníků, rozléhati se bude proti všechněm obyvatelům té země,

*Joel. 3, 16. Amos. 1, 2.

31. I průjde hřmot až do konce země. Nebo rozepří má Hospodin s těmi národy, v soud vchází sám se všelikým tělem; bezbožníky vydá pod meč, dí Hospodin.

32. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, bída půjde z národu na národ, a vichřice veliká strhne se od končin země.

33. I budou zbiti od Hospodina v ten čas od konce země až do konce země; nebudou oplakáni, ani sklizeni, ani pochováni, místo hnoje na svrchku země budou.

34. Kvělte pastýři a křičte, anobř válejte se v popele, vy nejznamenitější toho stáda; nebo naplnili se dnové vaši, abyste zbiti byli, a abyste rozptýleni byli, i budete padati jako nádoba drahá.

35. I zahyne útočiště pastýřům a utíkáni nejznamenitějším toho stáda.

36. Hlas žalostný pastýřů a kvílení nejznamenitějších toho stáda; nebo zkaží Hospodin pastvu jejich.

37. Zkažena budou i pastviska pokoj mající, pro prehlivost hněvu Hospodina,

38. Jako lev opustí jeskyni svou; nebo přijde země jejich na spuštění, pro prehlivost zhoubee a pro prehlivost hněvu jeho.

KAPITOLA XXVI.

Pohrůzka městům Judským. 7. Protivenství od kněží a proroků jiných Jeremiášovi činěné, 16. i zastávání jeho od kníza a starších lidu.

Na počátku kralování Joakima syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto od Hospodina, řkoucí:

2. Takto praví Hospodin: Postav se v síňci domu Hospodina, a mluv ke všechněm městům Judským, přicházejícím klaněti se v domě Hospodinově, všechna slova, kteráž tobě prikazuji mluvit k nim, neujmějž slova,

3. Zdali by * aspoň uposlechli, a odvrátili se jeden každý od cesty své zlé, abych lítoval zlého, kteréž myslím učí-

niti jim pro nešlechtnost předsevzeti jejich. *k. 36, 8.

4. Rciž tedy jim: Takto praví Hospodin: Neuposlechnete-li mne, abyste chodili v zákoně mém, kterýž jsem předložil vám,

5. Poslouchajíce slov služebníků mých proroků, kteréž já posílám k vám, jakož jste, když jsem je, ráno přivstáváje, posílal, neposlouchali:

6. Jistě žeť naložím s domem tímto jako * s Silo, a město toto vydám v proklínání všechněm národům země. *k. 7, 12, 14.

7. Slyšeli pak kněží a proroci, i všecken lid Jeremiáše mluvícího slova ta v domu Hospodinovu.

8. I stalo se, že hned, jakž přestal Jeremiáš mluvit všeho, cožkoli prikázal Hospodin mluvit ke všemu lidu, jali jej ti kněží a proroci i všecken lid ten, řkouce: Smrti umřeš.

9. Proč jsi prorokoval ve jménu Hospodina, řka: Stane se jako Silo domu tomuto, a město toto tak spustne, že nebude v něm žádného obyvatele? Shromazďoval se pak všecken lid k Jeremiášovi do domu Hospodina.

10. Tedy uslyšavše knížata Judská ty věci, přišli z domu královského do domu Hospodina, a posadili se u dveří brány Hospodinovy nové.

11. I řekli kněží a proroci těm knížatům a všemu lidu, řkouce: * Hoden jest smrti muž tento; nebo prorokoval proti městu tomuto, jakž jste slyšeli v své uši. *Mat. 26, 66. Mark. 14, 64. Skutk. 6, 13.

12. Tedy promluvil Jeremiáš ke všechněm knížatům těm i ke všemu lidu, řka: Hospodin poslal mne, abych prorokoval o domu tomto i o městě tomto všechny ty věci, kteréž jste slyšeli.

13. Protož nyní polepšte * cest svých a předsevzeti svých, a poslouvejte hlasu Hospodina Boha svého, i bude lítovat Hospodin toho zlého, kteréž vyřkl proti vám. *k. 7, 3; 13, 8.

14. Já pak aj, v rukou vašich jsem, učíte mi, což se vám za dobré a spravedlivé vidí.

15. Ale však jistotně vězte, usmrtíte-li mne, že * krev nevinnou na sebe uvedete, i na město toto, i na obyvatele jeho; nebo v pravdě poslal mne Hospodin k vám, abych mluvil v uši vaše všechna slova tato. *Mat. 23, 35.

16. I řekli knížata i všecken lid kně-

žim a těm prorokům: Nemáť nikoli muž tento odsuzován býti na smrt, poněvadž ve jménu Hospodina Boha našeho mluvil nám.

17. Tedy povstali někteří z starších té země, a promluvili ke všemu shromáždění lidu, řkouce:

18. Micheáš Moraštický prorokoval za času Ezechiáše krále Judského, a pravil všemu lidu Judskému, řka: Takto praví Hospodin zástupů: Sion jako pole orán bude, a Jeruzalém jako hromady, hora pak domu tohoto jako lesové výsokí.

19. Zdaliž hned proto usmrtili jej Ezechiáš král Judský a všecken Juda? Zdaliž neulekl se Hospodina, a nemodlil se Hospodinu? I * litoval Hospodin toho zlého, kteréž vyřkl proti nim. Protož my činíme velmi zlou věc proti dušem svým. *k.18.8.

20. A byl také muž prorokující ve jménu Hospodinovu, Uriáš syn Semaiášův z Kariatjeharim, kterýž prorokoval o městě tomto i o zemi této v táž všecka slova jako Jeremiáš.

21. A když uslyšel král Joakim a všickni udatní jeho, i všecka knížata slova jeho, hned usiloval král usmrtiti jej. O čemž uslyšev Uriáš, bál se, a utíkaje, přišel do Egypta.

22. Ale poslal král Joakim některé do Egypta, Elnatana syna Achborova i jiné s ním do Egypta.

23. Kteříž vyvedše Uriáše z Egypta, přivedli jej k králi Joakimovi. I zabil jej mečem, a vhodil tělo jeho do hrobů lidu obecného.

24. A však ruka * Achikamova syna Safanova byla při Jeremiášovi, aby ho nevydával v ruku lidu k usmrcení jeho. *2Kral.22,12,14.

KAPITOLA XXVII.

Předukázaní, kterých národů páнем býti měl Nabuchodonozor. 4. Napomenutí jich. 12. az i Sedechiáše, aby se tomu neprotivili. 14. a falešných proroků neposlouchali.

Na počátku kralování Joakima syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

2. Takto řekl Hospodin ke mně: Zdělej sobě obojčky a jha, a dej je na šíji svou.

3. Potom je posli k králi Idumejskému, a k králi Moábskému, a k králi synů Ammonových, a k králi Tyrskému,

a k králi Sidonskému po těch poslech, kteříž přijedou do Jeruzaléma k Sedechiášovi králi Judskému.

4. A přikaž jim, ať pánům svým řeknou: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Tak reete pánům svým:

5. Já jsem * učinil zemi, člověka i hovada, kterážkoli jsou na svrchku země, mocí svou velikou a ramenem svým vztaženým. Protož + dávám ji, komuž se mi dobře líbí. *k.25,8; 28,14.

6. Jako nyní já dal jsem * všecky země tyto v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, služebníka svého, ano i živočichy polní dal jsem jemu, aby sloužili jemu. *k.25,17. +Dan.4,14.

7. Protož budouť sloužiti jemu všickni ti národové, i synu jeho, i synu syna jeho, dokudž by * nepřišel čas země jeho i jeho samého, když v službu podrobí jej sobě národové znamenití a králové velicí. *k.25,12.

8. Stane se pak, že národ ten i království to, kteréž by nesloužilo jemu, Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, a kterýž by nepoddal šíje své pod jho krále Babylonského, * mečem a hladem i morem navštívím národ ten, dí Hospodin, dokudž bych do konce nevyplénil jich rukou jeho. *k.14,12.

9. Protož vy * neposlouchejte proroků svých, ani hadačů svých, ani snů svých, ani planetářů svých, ani kouzledníků svých, kteříž mluvívají k vám, říkajíce: Nebudete sloužiti králi Babylonskému. *k.14,14.

10. Nebo oni vám * lež prorokují, abych vzdálil vás od země vaší, a vyhnal vás, abyste zahynuli. *v.14,16.

11. Národu pak, kterýž skloní šíji svou pod jho krále Babylonského a sloužiti bude jemu, toho zajisté nechám v zemi jeho, dí Hospodin, aby dělal ji, a bydlil v ní.

12. Sedechiášovi také, králi Judskému, mluvil jsem naskrze ta všecka slova, řka: Skloňte šíje své pod jho krále Babylonského, a služte jemu i lidu jeho, a buďte živi.

13. Proč máte zahynouti, ty i lid tvůj, mečem, hladem a morem, jakž mluvil Hospodin o národu, kterýž by nesloužil králi Babylonskému?

14. Neposlouchejtež tedy slov proroků těch, kteříž mluvíce k vám, říkají: Ne-

budete sloužiti králi Babylonskému. Nebo oni vám lež prorokují.

15. Neposlal jsem jich zajisté, dí Hospodin, a * však oni prorokují ve jménu mém lživě, abych zahnal vás, kdež byste zahynuli vy i ti proroci, kteříž prorokují vám. ^{*k.14,14.}

16. Kněžím také i všemu lidu tomu mluvil jsem, řka: Takto praví Hospodin: Neposlouchejte slov proroků svých, kteříž prorokují vám, říkajíce: Aj, * nádoby domu Hospodinova navrácena budou z Babylona již brzo. Neboť lež oni prorokují vám. ^{*k.28,8.}

17. Neposlouchejtež jich, služte králi Babylonskému a živi buďte. Proč má býti toto město pouští?

18. Jestliže pak oni jsou proroci, a jestliže slovo Hospodinovo jest v nich, nechť se medle přimluví k Hospodinu zástupů, ať nádoby to, pozůstávající v domě Hospodinově a v domě krále Judského a v Jeruzalémě, nedostává se do Babylona.

19. Nebo takto praví Hospodin zástupů o těch sloupcích, a o tom moři, a o těch podstavcích, i o ostatku nádobí pozůstávajícím v městě tomto,

20. Kteréhož nepobral Nabuchodonozor král Babylonský, když přestěhoval Jekoniáše * syna Joakimova, krále Judského, z Jeruzaléma do Babylona, a všechny nej přednější Judské i Jeruzalémské, ^{*2Král.24,12,13.}

21. Takto zajisté dí Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, o těch nádobách, pozůstávajících v domě Hospodinově a v domě krále Judského i v Jeruzalémě:

22. Do Babylona zavezeny budou, a tam budou až do dne toho, v němž * je navštívím, dí Hospodin, a rozkáži je přivezti, a zase navrátím je na místo toto. ^{*2Par.36,22.}

KAPITOLA XXVIII.

Falešné proroctví Chananiášovo o vysvobození z Babylona. 5. Odpor jemu učiněn, 12. i stvrzen. 16. Chananiáš umřel.

Stalo se pak léta toho, na počátku králování Sedechiáše krále Judského, léta totiž čtvrtého, měsíce pátého, mluvil ke mně Chananiáš syn Azurův, prorok, kterýž byl z Gabaa, v domě Hospodinově, před očima kněží i všeho lidu, řka:

2 Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Polámal jsem jho krále Babylonského.

3. Po dvou letech já navrátím zase na místo toto * všecka nádoby domu Hospodinova, kteréž pobral Nabuchodonozor král Babylonský z místa tohoto, a zavezl je do Babylona. ^{*k.27,16.}

4. Jekoniáše * také syna Joakimova, krále Judského, i všechny zajaté Judské, kteříž se dostali do Babylona, já zase přivedu na místo toto, dí Hospodin; nebo polámi jho krále Babylonského. ^{*2Král.24,12,13.}

5. Tedy řekl Jeremiáš prorok Chananiášovi proroku tomu před očima kněží a před očima všeho lidu, kteříž stáli v domě Hospodinově,

6. Řekl, pravím, Jeremiáš prorok: Amen, učiniž tak Hospodin. Potvrdiž Hospodin slov tvých, kteréž jsi prorokoval o navrácení nádobí domu Hospodinova, a všech zajatých z Babylona na místo toto.

7. Ale však poslechni medle slova tohoto, kteréž já mluvím při tvé přítomnosti a při přítomnosti všeho tohoto lidu.

8. Proroci, kteříž bývali přede mnou i před tebou od věků, ti prorokovali proti zemím znamenitým a proti královstvím velikým o válce a o ssouzení a o moru.

9. Prorok ten, kterýž prorokuje o pokoji, když dojde slovo toho proroka, ten prorok znám bývá, že jej poslal Hospodin v pravdě.

10. Tedy * sňal Chananiáš prorok to jho z šíje Jeremiáše proroka, a polámal je. ^{*k.27,2.}

11. A mluvil Chananiáš před očima všeho lidu, řka: Takto praví Hospodin: Tak polámi jho Nabuchodonozora krále Babylonského po dvou letech z šíje všech národů. I počal jiti Jeremiáš prorok cestou svou.

12. Ale stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, když polámal Chananiáš prorok to jho z šíje Jeremiáše proroka, řkoucí:

13. Jdi a mluv k Chananiášovi, řka: Takto praví Hospodin: Jha dřevěná jsi polámal, protože zdělej místo nich jha železná.

14. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Jho železné vložím na šíji všech národů těchto, aby sloužili Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, a budouť sloužiti jemu. Také i živočichy polní dám jemu.

15. Zatím řekl Jeremiáš prorok Chananiášovi proroku: Slyšíš nyní, Chananiáši: Neposlal tebe Hospodin, ale ty jsi k tomu přivedl, aby lid tento ve lži skládal doufání.

16. Protož takto praví Hospodin: Aj, já sklídím tě se svrchku země, tento rok ty umřeš; nebo jsi mluvil to, čímž bys odvrátil lid od Hospodina.

17. I umřel Chananiáš prorok roku toho měsíce sedmého.

KAPITOLA XXIX.

Prorok zajatým ukazuje, jak by se chovati měli v Babyloně. 16. Pomstou brozí pozostalým v Jeruzalémě. 21. i ze jména dvěma prorokům falešným spolu, 24. i potom Semaiášovi obrvlastně.

Tato jsou slova listu, kterýž poslal Jeremiáš prorok z Jeruzaléma k ostatku starších zajatých, a k kněžím i k prorokům i ke všemu lidu, kterýž přestěhoval Nabuchodonozor z Jeruzaléma do Babylona,

2. Když vyšel * Jekoniáš král a královna, i komorníci, knížata Judská i Jeruzalémská, tolikéž tesaři i kováři z Jeruzaléma, *k.24.1.2Kral.24.15.

3. Po Elasovi synu Safanovu, a Gemariášovi synu Helkiášovu, (kteréž byl poslal Sedechiáš král Judský k králi Babylonskému do Babylona,) řka:

4. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, všechněm zajatým, kteréž jsem přestěhoval z Jeruzaléma do Babylona:

5. Stavějte * domy, a osazujte se, štěpujte také štěpnice, a jezte ovoce jejich. *v.28.

6. Rojímejte ženy, a plodte syny i dcery, dávejte také synům svým ženy, dcery též své dávejte za muže, ať rodí syny a dcery; množte se tam, a nebeťte umenšení.

7. A hleďte pokoje města toho, do kteréhož jsem zástěhoval vás, a modlívejte se za ně Hospodinu; nebo v pokoji jeho budete míti pokoj.

8. Takto zajisté praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Necht * vás nesvodí proroci vaši, kteříž jsou mezi vámi, ani hadači vaši, a nespravujte se sny svými, jichž vy příčinou jste, aby je mívali. *k.27.9.

9. Nebo * vám oni lživě prorokují ve jménu mém; neposlal jsem jich, dí Hospodin. *k.23.21;27.15.

10. Takto zajisté praví Hospodin: Že jakž se jen vyplní Babylonu * sedmdesáte let, navštívím vás, a potvrdím vám slova svého výborného o navrácení vás na místo toto. *k.25.12.

11. Nebo já nejlépe znám myšlení, kteréž * myslím o vás, dí Hospodin, myšlení o pokoji, a ne o trápení, abych učinil vašemu očekávání konec přezádstivý. *Zalm.92.6.

12. Když mne * vzývati budete, a půjdete, a modliti se mně budete, tedy vyslyším vás. *Zalm.50.15. Izai.58.9.

13. A hledájte mne, naleznete, když mne hledati budete * celým srdcím svým. *Izai.55.6. Mat.7.7.

14. Dáni se zajisté nalezti vám, dí Hospodin, a přivedu zase zajaté vaše, * a shromáždím vás ze všech národů i ze všech míst, kamžkoli jsem zahnal vás, dí Hospodin, a uvedu vás zase na místo toto, odkudž jsem vás zástěhoval, *5Mojz.30.3.

15. Když řeknete: Vzbuzoval nám Hospodin proroky v Babyloně.

16. Nebo takto praví Hospodin o králi sedícím na stolici Davidově, a o všem lidu obývajícím v městě tomto, bratřích vašich, kteříž nevyšli s vámi v tom zajeti,

17. Takto dí Hospodin zástupů: Aj, já pošli na ně meč, hlad a mor, a naložím s nimi jako s fíky trpkými, kterýchž nelze jisti pro trpkost.

18. Nebo stíhati je budu mečem, hladem i morem, a * vydám je ku posmýkání po všech královstvích země, k proklínání, a k užasnutí, anobř na odivu, a k utrhaní mezi všemi národy, tam kdež je vypudím, *k.14.12.

19. Proto že neposlouchají slov mých, dí Hospodin, když * posílám k nim služebníky své proroky, ráno přivstávají, a to ustavičně, a neposlouchali jste, dí Hospodin. *k.25.4.

20. Protož slyštež vy slovo Hospodinovo, všickni * zajatí, kteréž jsem vyslal z Jeruzaléma do Babylona. *v.4.

21. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, o Achabovi synu Kolaiášovu, a o Sedechiášovi synu Maaseiášovu, kteříž * prorokují vám ve jménu mém lež: Aj, já vydám je v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, aby je zbil před očima vašimi. *k.27.10.15.

22. I bude vzato na nich klnutí mezi všecky zajaté Judské, kteříž jsou v Babyloně, aby říkali: Necht' nakládá Hospodin s tebou, jako s Sedechiášem a jako s Echabem, kteréž upekli král Babylonský na ohni,

23. Proto že páchali nešlechtnost v Izraeli, cizoložice s ženami bližních svých, a mluvíce slovo ve jménu mém lživě, čehož jsem nepřikázal jim. Já pak o tom vím, a jsem toho i svědkem, dí Hospodin.

24. Semaiášovi Nechelamitskému mluv, řka:

25. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Proto že jsi poslal jménem svým listy ke všemu lidu, kterýž jest v Jeruzalémě, a Sofoniášovi synu Maaseiášovu knězi i ke všechněm kněžím, řka:

26. Hospodin dal tě za kněze na místo Joiady kněze, abyste pozor měli v domě Hospodinově na každého muže pošetilého a vystavujícího se za proroka, a abys dal takového do zálaře a do klady.

27. Pročež jsi pak nyní neokřikl Jeremiáše Anatotského, kterýž se vám vystavuje za proroka?

28. Nebo posílal k nám do Babylona, řka: Protáhneť se to dlouho, stavějte domy,* a osazujte se, štěpujte také štěpnice, a jezte ovoce jejich. ^{*v.5.}

29. Nebo Sofoniáš kněz četl ten list před Jeremiášem prorokem.

30. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouci:

31. Pošli ke všechněm zajatým, řka: Takto praví Hospodin o Semaiášovi Nechelamitském: Proto že prorokuje vám Semaiáš, ješto jsem já ho neposlal, a přivodí vás k tomu, abyste doufání skládali ve lži,

32. Protož takto praví Hospodin: Aj, já trestati budu Semaiáše Nechelamitského i símě jeho. Nebude mítí žádného, kdo by bydlil u prostřed lidu tohoto, aniž užří toho dobrého, kteréž já učiním lidu svému, dí Hospodin; nebo mluvil* to, čímž by odvrátil lid od Hospodina. ^{*k.28,16.}

KAPITOLA XXX.

Yrrok jakož veliké těžkosti zajatých i přičiny jich, 8. tak i milostná Boží zaslíbení o budoucím vysvobození jich odnad předkládá.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkouci:

2. Takto praví Hospodin, Bůh Izraelský, řka: Spiš sobě do knihy všecka slova, kteráž jsem mluvil.

3. Aj,* dnové zajisté jdou, dí Hospodin, a přivedu zase zajaté lidu svého Izraelského i Judského, praví Hospodin, a uvedu je do země, kterouž jsem byl dal otcům jejich, a dědičně jí obdrží. ^{*k.23,5:31,17.}

4. Tatof pak jsou slova, kteráž mluvil Hospodin o Izraelovi a Judovi:

5. Takto zajisté praví Hospodin: Hlas předěšení a hrůzy slyšíme, a že není žádného pokoje.

6. Ptejte se nyní, a vizte, rodívá-li samec. Pročež tedy vidím, an každý muž rukama svýma drží se za bedra svá jako rodička, a obrácené všechněch obličejů v zsnalost?

7. Ach, nebo veliký jest den tento, tak že nebylo žádného jemu podobného. Ale jakť koli čas jest ssouzení Jákobova, předceť z něho vysvobozen bude.

8. Stane se zajisté v ten den, dí Hospodin zástupů, že polámi jho jeho z šíje tvé, a svazky tvé potrhám, i nebudou ho více v službu podrobovati cizozemci.

9. Ale sloužití budou Hospodinu Bohu svému, a Davidovi králi svému, kteréhož jim vzbudím.

10. Protož* ty neboj se, služebníče můj Jákobe, dí Hospodin, aniž se strachuj, ó Izraeli, nebo aj, já vysvobodím tě zdaleka, i símě tvé z země zajetí jejich. I navrátí se Jákob, aby odpočíval, a pokoj měl, a nebude žádného, kdo by jej předěsil. ^{*k.46,27.}

11. Neboť já s tebou jsem, dí Hospodin, abych tě vysvobodil, když učiním konec všechněm národům, mezi kteréž tě rozptýlím. Tobě však nečiním konce, ale budu tě trestati v soudu, ačkoli tě bez trestání naprosto nenechám.

12. Takto zajisté praví Hospodin: Přetěžká bude* potření tvé, přebolesná rána tvá. ^{*k.15,18.}

13. Nebude, kdo by prisoudil při tvou k uléčení; lékařství platného žádného mítí nebudeš.

14. Všickni, kteříž tě milují, zapomenou se nad tebou, aniž tě navštíví, když tě raním ranou nepřítelů, a trestáním přísny pro mnohou nepravost tvou a nesčíslné hříchy tvé.

15. Proč křičíš nad svým potřením a těžkou bolestí svou? Pro mnohou ne-

pravost tvou a nesčíslné * hříchy tvé to činím tobě. *k.13,22.

16. A však všickni, kteříž * zřijí tebe, sežráni budou, a všickni, kteříž utiskají tebe, všickni, pravím, do zajetí půjdou, a kteříž tě pošlapávají, pošlapání budou, a všechny, kteříž tě loupi, v loupež vydám, *Isai.33,1.

17. Tehdáž když tobě * navrátím zdraví, a na rány tvé zhojím tě, di Hospodin, proto že zahnanou nazývali tebe, říkajíce: Tato jest Sion, není žádného, kdo by ji navštívil. *k.33,6.

18. Takto praví Hospodin: * Aj, já zase přivedu zajaté stánků Jákobových, a nad přibytky jeho slituji se, i budeť zase vzděláno město na prvním místě svém, a palác podlé způsobu svého vystaven. *k.29,14; 31,23.

19. A bude pocházeti od nich díky činně i hlas veselících se; nebo je rozmnožím, a nebudou umenšení bráti, zvelebím je, a nebudou sníženi.

20. A budou synové jeho tak jako i prvé, a shromáždění jeho přede mnou utvrzeno bude, trestati pak budu všechny, kteříž jej ssuzují.

21. A povstane z něho nejdůstojnější jeho, a panovník jeho z prostředku jeho vyjde, kterémuž rozkáží přiblížiti se, aby předstoupil přede mne. Nebo kdo jest ten, ješto by slíbil za sebe, že předstoupí přede mne? di Hospodin.

22. I * budete mým lidem, a já budu vaším Bohem. *k.24,7.

23. Aj, vicher Hospodinův s prehlivostí vyjde, vicher trvající nad hlavou nešlechtných trvati bude.

24. Neodvrátí se prehlivost hněvu Hospodinova, dokudž neučiní toho, a dokudž nevykoná úmyslu srdce svého. Tehdáž porozumíte tomu.

KAPITOLA XXXI.

Zaslíbení o vysvobození Judy z Babylona. 31. O nové smlouvě, 38. a o vzdělání tělesného i duchovního Jeruzaléma.

Toho času, di Hospodin, budu Bohem všech čeledi Izraelových, a oni budou mým lidem.

2. Takto praví Hospodin: Lid z těch pozůstalých po meči našel milost na poušti, když jsem chodil před ním, a bych odpocinutí způsobil Izraelovi.

3. Za starodávnať se mi ukazoval Hospodin. I však milováním věčným mi-

luji tě, pročež ustavičně činím tobě milosrdenství.

4. Ještě vždy vzdělávati tě budu, a vzdělána budeš, panno Izraelská; ješto se obveselovati budeš hubny svými, a vycházeti s houfem plésajících.

5. Ještě štěpovati budeš vinice v horách Samarských, štěpovati budou štěpaři i jisti.

6. Nebo nastane den, v němž volati budou strážní na hoře Efraimově: Vstaňte * a vstupme na Sion k Hospodinu Bohu svému. *Isai.2,3.

7. Takto zajisté praví Hospodin: Prozpěvujte Jákobovi o věcech veselých, prokřikujte zjevně před těmi národy; dejte se slyšeti, chválu vzdávejte, a recete: Vysvobod, Hospodine, ostatek lidu svého Izraelského.

8. Aj, já přivedu je z země půlnoční, a * shromáždím je ze všech stran země, s nimi spolu slepého i kulhavého, téhotnou i rodící; shromáždění veliké sem se navrátí. *5 Mojt.30,4.

9. Kteréžto s * pláčem jdoucí a s pokornými modlitbami zase přivedu, a povedu je podlé tekutých vod cestou přímou, na níž by se nepoklesli; neboť jsem Izraelův * otec, a Efraim jest prvorozený můj. *k.50,4. †2 Kor.6,18.

10. Slyšte slovo Hospodinovo, ó národové, a zvěstujte na ostrovích dalekých, a recete: Ten, kterýž rozptýlil Izraele, shromáždí jej, a ostříhati ho bude jako pastýř stáda svého.

11. Neboť vykoupil Hospodin Jákoba, protož vysvobodí jej z ruky toho, kterýž silnější jest nad něj.

12. I přijdou, a prozpěvovati budou na výsosti Siona, a pohnou se k dobrotě Hospodinově s obilím, a s vínem, a s olejem, a s plodem skotů a bravů, duše pak jejich bude podobná zahradě svažené, a nebudouť se rmoutiti více.

13. Tehdáž veseliti se bude * panna s plésáním, a mládenci i starci spolu; obrátím zajisté kvílení jejich v radost, a potěším jich, a obveselím je po zámutku jejich. *Zalm.148,12,13.

14. Rozvlažím i duši kněží tukem, a lid můj * dobroty mé nasytí se, di Hospodin. *v.12.

15. Takto praví Hospodin: * Hlas v Ráma slyšán jest, nařikání a pláč přehořký. Ráchel plačeci synů svých, nedala

se potěšiti po synech svých, proto že žádného není. ^{*Mat.2,18.}

16. Takto praví Hospodin: * Zdrž hlas svůj od pláče, a oči své od slz, nebo budeš mít mzdu za práci svou, praví Hospodin, že se navrátí z země nepřátelské. ^{*Luk.7,13; 8,52.}

17. Jest, pravím, čaka, že se potom, dí Hospodin, navrátí synové do svého kraje.

18. V pravdě slyším Efraima, an sobě stýště, *pravě*: Trestals mne, abych strestán byl jako telátko neupřáhané; obrať mne, * abych obrácen byl, ty jsi zajisté, Hospodine, Bůh můj. ^{*Plác Jer.5,21.}

19. Nebo po obrácení svém pokání činiti budu, a když mi k známosti sebe poslušeno bude, udefim se v bedra. Štydíť se, anobř i pýřim, že snášim útržku dětinství svého.

20. Zdali Efraim jest mým synem milým, aneb dítě velmi milostné? A však jakž jsem mluvil proti němu, ustavičně se vždy na něj * rozpominám. Pročež pohybují se vnitřnosti mé příčinou jeho; jistě žeť se slituji nad ním, dí Hospodin. ^{*Zalm.25,7.}

21. Nastavěj sobě pamětných znamení, naklaď sobě hromad kamení, pamatuj na tu silnici a cestu, kterouž jsi šla; navrať se, panno Izraelská, navrať se k městům svým těmto.

22. Dokudž se toulati budeš, ó dcero zpurná? Neboť učiní Hospodin novou věc na zemi: Žena bude vůkol obcházetí muže.

23. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Ještěť říkati budou slovo toto v zemi Judově a v městech jeho, když zase přivedu zajaté jejich: Pozeheňjz tobě Hospodin, ó přibytku spravedlnosti, horo svatosti.

24. Nebo osazovati se budou v zemi Judské, ve všech městech jeho spolu, orači, a kteříž zacházejí s stádem.

25. Rozvlažím zajisté duši * ustalou, a všelikou duši truchlou nasytím. ^{*Mat.11,28.}

26. V tom jsem procitil, a obhlédl se, a ten můj sen byl mi vděčný.

27. Aj, * dnové jdou, dí Hospodin, v nichžto oseji dům Izraelský a dům Judský semenem lidským a semenem hová. ^{*k.23,5.}

28. I stane se, že jakož jsem se snažoval, abych je * plénil, a bořil, a kazil, a hubil, a trápil, tak se snažim,

abych je vzdělal a rozsazoval, dí Hospodin. ^{*k.45,4.}

29. Těch časů nebudou říkati více: Otcové jedli hrozen trpký, pročež zubové synů laskominy mají,

30. Nýbrž raději: Jeden každý pro nepravost svou umře. Každého člověka, kterýž by jedl hrozen trpký, laskominy mítí budou zubové jeho.

31. Aj, dnové jdou, dí Hospodin, v nichž učiním s domem Izraelským a s domem Judským smlouvu novou.

32. Ne takovou smlouvu, jakouž jsem učinil s otcí jejich v ten den, v kterýž jsem je ujal za ruku jejich, abych je vyvedl z země Egyptské. Kteroužto smlouvu mou oni zrušili, a já abych zůstati měl manželem jejich? dí Hospodin.

33. Ale tatof jest smlouva, kterouž učiním s domem Izraelským po těchto dnech, dí Hospodin: Dám * zákon svůj do vnitřnosti jejich, a na srdci jejich napíši jej; i budu Bohem jejich, a oni budou mým lidem. ^{*Zid.8,10. Izai.54,13.}

34. A nebudou * učiti více jeden každý bližního svého, a jeden každý bratra svého, říkajice: Poznejte Hospodina. Všickni zajisté napařád znáti mne budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich, dí Hospodin; milostiv zajisté + budu nepravosti jejich, a na hřích jejich ** nezapomenu více. ^{*Izai.54,13. +Jer.33,8. **Izai.43,25.}

35. Takto praví Hospodin, kterýž dává * slunce za světlo ve dne, + zřízení měsíce a hvězd za světlo v noci, kterýž rozděluje ** moře, a zvučí vlnobití jeho, jehož jméno jest Hospodin zástupů: ^{*Zalm.136,8,9. +1 Mojt.1,14,18. **Izai.51,15.}

36. Jestliže se pohnou ta * nařízení před obličejem mým, dí Hospodin, takéť simě Izraelovo přestane býti národem před obličejem mým po všecky dny. ^{*k.33,25.}

37. Takto praví Hospodin: Budou-li moci býti změřena nebesa zhlřu, a vyhledání základové země dolů, takéť já zavrhu docela simě Izraelovo pro všecko to, což činili, dí Hospodin.

38. Aj, * dnové jdou, dí Hospodin, v nichž vystaveno bude město toto Hospodin, od věže Chananeel až k braně úhlu. ^{*k.23,5.}

39. A půjde ještě šňůra měřící naproti ní, ku pahrbku Gareb, a přitocí se k Gou.

40. A všecko údolí těl mrtvých a popela, i všecko to pole až ku potoku Cedron, až k úhlu brány * východní koňské posvěcené bude Hospodinu; nebude pléněno, ani kaženo více na věky.

*2 Král.11.16.

KAPITOLA XXXII.

Prorok v čas obležení Jeruzaléma na Boží rozkaz dvůr sobě koupil, 18. nad čímž když v modlitbě své toužil, 26. jest v tom od Boha spraven, 36. ano i u víře o budoucím vysvobození z Babylona utvrzen.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina léta desátého Sedechiáše krále Judského, kterýžto rok jest osmnáctý Nabuchodonozorův.

2. (Bylo pak tehdáž vojsko krále Babylonského oblehlo Jeruzalém, a Jeremiáš prorok byl zavřin v síni strážě, kteráž byla v domě krále Judského.

3. Nebo dal jej byl vsaditi Sedechiáš král Judský, řka: Proč ty prorokuješ, právě: Takto praví Hospodin: Aj, * já dám město toto v ruku krále Babylonského, aby je vzal.

*k.21.7.

4. Sedechiáš také král * Judský nezniče ruky Kaldejských, ale jistotně vydán bude v ruku krále Babylonského, a budou mluvití ústa jeho s ústy jeho, a oči jeho uzří oči jeho.

*k.34.3.

5. Nýbrž do Babylona zavede Sedechiáše, aby tam byl, až ho navštívím, dí Hospodin. Poněvadž bojujete s Kaldejskými, nepovede * se vám šťastně.)

*k.2.37. 4 Mojš.14.41.

6. Tedy řekl Jeremiáš: Stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

7. Aj, Chanameel syn Salluma, strýce tvého, jde k tobě, aťby řekl: Kup sobě dvůr můj, kterýž jest v Anatot; nebo tobě právem příbuznosti náleží koupiti jej.

8. Když pak přišel ke mně Chanameel syn strýce mého, podlé slova Hospodinova, do sítě strážě, a řekl ke mně: Kup medle dvůr můj, kterýž jest v Anatot, jenž jest v zemi Beniaminově; nebo tvůj jest * právem dědičným, a právem příbuznosti, kupiž jej sobě: tedy porozuměv, že jest to slovo Hospodinovo,

*Rut 4.3.4.

9. I koupil jsem od Chanameele syna strýce svého ten dvůr, kterýž jest v Anatot, a * odvážil jsem jemu peněz sedm nácte lotů stříbra.

*1 Mojš.23.16.

10. A zapsav to do cedule, zapečetil jsem, a osvědčil jsem svědky, odváživ peníze na váze.

11. Potom vzal jsem, podlé příkázání a ustanovení, cedule té koupě zapečetěnou i otevřenou,

12. A dal jsem ceduli té koupě Báruchovi synu Neriášovu, synu Maaseiášovu, před očima Chanameele strýce svého, a před očima svědků, kteříž se podepsali v ceduli té koupě, před očima všech Judských, kteříž se byli posadili v síni strážě.

13. A přikázal jsem Báruchovi před očima jejich, řka:

14. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Vezmi cedule tyto, tuto ceduli té koupě, jakož zapečetěnou, tak ceduli otevřenou tuto, a vlož je do nádoby hliněné, aby trvaly za mnohá léta.

15. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Ještěť kupování budou domové, a roli, i vinice v zemi této.

16. Potom modlil jsem se Hospodinu, když jsem dal ceduli té koupě Báruchovi synu Neriášovu, řka:

17. Ach, Panovníče Hospodine, aj, ty jsi * učinil nebe i zemi mocí svou velikou a ramenem svým vztaženým, nemůžeš skryta býti před tebou žádná věc.

*k.27.5.

18. Činíš * milosrdenství nad tisíci, a odplaciš za nepravost otců do lůna synů jejich po nich, Bůh veliký, silný, mocný, jehož jméno Hospodin zástupů,

*2 Mojš.20.6; 34.7.

19. Veliký * v radě a t znamenitý v správě, poněvadž ** oči tvé otevřené jsou na všechny cesty synů lidských, a bys odplatil jednomu každému podlé cest jeho, a podlé ovoce předsevzeti jeho,

*k.10.6. tLuk.1.37. **k.16.17. Zalm.62.13.

20. Kterýž * jsi činil divy a zázraky v zemi Egyptské až do tohoto dne, jakož v Izraelovi tak mezi jinými lidmi, a dobyls sobě jména, jakéž jest po dnešní den.

*2 Mojš.4.7; násl. kap.

21. Nebo vyvedl jsi lid svůj Izraelský z země Egyptské v divích a v zázracích, a rukou silnou, a ramenem vztaženým, a v strachu velikém,

22. A dals jim zemi tuto, kterouž jsi přísáhl dáti otcům jejich, * zemi oplývající mlékem a strdí.

*2 Mojš.3.8.

23. Ale že všedše do ní, a dědičně ujavše ji, neposlouchali hlasu tvého, a v zákoně tvém nechodili, všeho, což jsi koli přikázal jim činiti, nečinili, protož

způsobils to, aby je potkalo všecko to-to zlé.

24. Aj, střelci přitáhli na město, aby je vzali, a město skrze meč a hlad a mor dáno jest v ruku Kaldejských, bojujících proti němu; a tak, což jsi koli promluvil, děje se, jakž to sám vidíš.

25. Ty pak pravíš mi, Panovníče Hospodine: Zjednej sobě dvůr tento za peníze, a osvědč to svědky, ano již město toto dáno jest v ruku Kaldejských.

26. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkoucí:

27. Aj, já jsem Hospodin Bůh všelikeho těla, zdalži přede mnou může býti skryta která věc?

28. Protož takto praví Hospodin: Aj, já dávám toto město v ruku Kaldejských a v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, aby je vzal.

29. A vejdouce Kaldejští, kteříž bojují proti městu tomuto, zapálí ohněm toto město, a vypálí je, i domy ty, a jejichž střechách * kadivali Bálovi, a obétovali oběti mokré bohům cizím, aby mne hněvali. *k.19.13.

30. Nebo synové Izraelští a synové Judští od * dětinství svého jen toliko činí to, což jest zlého před očima máma; synové, pravím, Izraelští jen toliko hněvají mne dílem rukou svých, dí Hospodin. *1 Moja.8,21.

31. Toto zajisté město od toho dne, jakž je vystavěli, až do tohoto dne k hněvu mému a prchlivosti mé popouzí mne, tak že je sklídím od tváří své,

32. Pro všelikou nešlechtnost synů Izraelských a synů Judských, kterouž páchali, aby mne k hněvu popouzeli, oni, králové jejich, knížata jejich, kněží jejich i proroci jejich, jakož muži Judští, tak obyvatelé Jeruzalémští,

33. Obracejte se ke mně * hřbetem, a ne tváří. A když je učím, ráno přivstává, a to ustavičně, však nikoli neposlouchají, aby přijímali naučení. *k.2,27.

34. Nadto nastavěli ohavností svých v domě tom, kterýž nazván jest od jména mého, aby jej zanečistili.

35. Nastavěli, pravím, výsosti Bálovi, kteréž jsou v údolí Benhinom, * aby vodili syny své a dcery své Molochovi, ješto jsem jim toho nepřikázal, aniž vstoupilo na srdce mé, aby páchatí měli tu ohavnost, a Judu k hřešení přivedili. *3 Moja.18,21. 2 Par.28,3. Jer.7,31; 19,5.

36. A nyní z příčiny té takto dí Hospodin, Bůh Izraelský, o městě tomto, o kterémž vy říkáte: Dánoť jest v ruku krále Babylonského skrze meč a hlad a mor:

37. Aj, * já shromáždím je ze všech zemí, do nichž jsem je rozehnal v hněvě svém, a v rozpálení svém, i v prchlivosti veliké, a přivedu je zase na toto místo, a způsobím to, aby bydlili bezpečně. *5 Moja.30,3,4. Zalm.147,2.

38. I budou * lidem mým, a já budu jejich Bohem. *k.7,23; 24,7.

39. Dám * zajisté jim srdce jedno a cestu jednu, aby se mne báli po všechny dny, tak aby jim dobře bylo i synům jejich po nich. *Ezech.11,19.

40. A učiním s nimi * smlouvu věčnou, že se neodvrátím od nich, abych jim neměl dobře činiti; nadto bázeň svou dám v srdce jejich, aby neodstupovali ode mne. *Imi.54,10.

41. I * veselí se budu z nich, dobře jim čině, když je štípím v zemi této pevně, celým srdcem svým a vši duší svou. *5 Moja.30,9.

42. Nebo takto praví Hospodin: Jakož jsem uvedl všecko toto zlé veliké na lid tento, tak uvedu na ně všecko to dobré, o němž jim mluvím.

43. Tehdáž kupováno bude pole v zemi této, o níž vy říkáte: Pustá jest, tak že není v ní žádného člověka ani hověda, dánať jest v ruku Kaldejských.

44. Pole za peníze kupovati budou, a zapisovati do cedulí, a zpečetice, svědky osvědčovati v zemi Benjaminové a vůkol Jeruzaléma v městech Judských, jakož v městech, kteréž jsou při horách, tak v městech na rovinách, a v městech poledních, když zase přivedu * zajaté jejich, dí Hospodin. *k.29,14.

KAPITOLA XXXIII.

Prorocství o porážce Judských. 6. Potěšení pobožných. 14. Zaslíbení o Kristu Pánu. 19. Ustavení v doufání věřících.

Potom stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi po druhé, když ještě zavřin byl * v síni strážce, řkoucí: *k.32,2.

2. Takto praví Hospodin, kterýž učiní to, Hospodin, kterýž sformuje to, potvrdí toho, Hospodin * jméno jeho: *2 Moja.3,15; 15,3.

3. Volej ke mně, a ohlásím se, * a o známím věci veliké a tajné, o nichž nevíš. *Zalm.25,14.

4. Nebo takto praví Hospodin, Bůh Izraelský, o domích města tohoto, a o domích králů Judských, kteříž zkažení býti mají berany válečnými a mečem:

5. Potáhnout k boji proti Kaldejským, ale aby naplnili tyto domy mrtvými těly lidskými, kteréž zbijí v hněvě své a v prehlivosti své, pro jejichž všelikou nešlechtnost skryl jsem tvář svou od města tohoto.

6. Aj, já zopravuji je a vzdělám, a uzdravím obyvatele, a zjevím jim hojnost pokoje, a to stálého.

7. Nebo přivedu zase * zajaté Judské a zajaté Izraelské, a vzdělám je jako prvě, *k.29,14.

8. A * očistím je od všeliké nepravosti jejich, kterouž hřešili proti mně, a odpustím všechny nepravosti jejich, kterýmiž hřešili proti mně, a jimiž zpronevěřovali se mně. *Skutk.10,43.

9. A toť mi bude k jménu, k radosti, k chvále, a k zvelebení mezi všemi národy země, kteříž uslyší o všem tom dobrém, kteréž já jim učiním, a děsíce se, třásti se budou nade vším tím dobrým a nade vším pokojem tím, kterýž já jim způsobím.

10. Takto praví Hospodin: Na tomto místě, o kterémž vy říkáte: Popléněno jest, tak že není ani člověka ani žádného hovada v městech Judských a na ulicích Jeruzalémských zpustlých, tak že není žádného člověka, ani žádného obyvatele, ani žádného hovada,

11. Ještěť bude * slychán hlas radosti a hlas veselé, hlas ženicha a hlas nevěsty, hlas řkoucích: Oslavujte Hospodina zástupů, nebo dobrý jest Hospodin, nebo na věky milosrdenství jeho, a obětujících dikěinění v domě Hospodinově, když zase přivedu zajaté země této jako na počátku, praví Hospodin. *k.7,34.

12. Takto praví Hospodin zástupů: Na místě tomto popléněném, tak že není žádného člověka ani hovada, i ve všech městech jeho bude ještě obydlé pastýřů, kdež by chovali stáda.

13. V městech při horách, v městech na rovinách a v městech v straně polední, tolikéž v zemi Beniaminově a vůkol Jeruzaléma, i v městech Judských, ještě procházívati budou stáda skrze ruce počítajícího, praví Hospodin.

14. Aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž vykonám slovo to výborné, kte-

réz jsem mluvil o domu Izraelovu a o domu Judovu.

15. V těch * dnech a za času toho způsobím to, aby zrostl Davidovi výstřelek spravedlivý, kterýž konati bude soud a spravedlnost na zemi. *k.23,5. Izai.4,2. Izai.32,1.

16. V těch * dnech spasen bude Juda, a Jeruzalém † bydliti bude bezpečně, a toť jest, což jemu přivolá Hospodin, spravedlnost naše. *k.23,6. †5 Mojs.33,28.

17. Nebo takto praví Hospodin: Nebudeť vyplněn * muž z rodu Davidova, ješto by neseděl na stoliici domu Judského. *k.35,19. 1 Král.9,5.

18. Z kněží také Levitských nebude vyplněn muž od tváři mé, ješto by neobětoval zápalu, a zapaloval suchou obět, a obětoval obět po všechny dny.

19. Potom stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouc:

20. Takto * praví Hospodin: Jestliže budete moci zrušiti smlouvu mou se dnem, a smlouvu mou s nocí, aby nebyvalo dne ani noci časem svým: *k.31,35,36.

21. Takéť smlouva má zrušena bude s Davidem služebníkem mým, aby neměl syna, kterýž by kraloval na stoliici jeho, a s Levitskými kněžími, aby nebyli služebníky mými.

22. A jakož nemůže * sečteno býti vojsko nebeské, ani změřen býti písek mořský, tak rozmnožím símě Davida služebníka svého, a Levitů mně přísluhujících. *1 Mojs.2,1.

23. Opět stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouc:

24. Což nesoudíš, co lid tento mluví, říkáje: Že dvoji čeled, kterouž byl vyvolil Hospodin, již ji zavrhl, a lidem mým že pohrdají, jako by nebyl více národem před obličejem jejich.

25. Takto praví Hospodin: Nebude-liť smlouva má se dnem a nocí, a ustanovení nebes i země zdržáno,

26. Takéť símě Jákobovo a Davida služebníka svého zavrhu, abych nebral z semene jeho těch, kteříž by panovati měli nad semenem Abrahamovým, Izákovým a Jákobovým, když * zase přivedu zajaté jejich, a smilují se nad nimi. *k.32,44. Ezech.39,25.

KAPITOLA XXXIV.

Proroctví o vydání Jeruzaléma i Sedechiáš v ruce Babilonským. 8. Proti rušitelům smlouvy, z strany propuštění služebníků stalé, pomsty osvědčení.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od

Izraelovi, a proti Judovi, i všechném národům od toho dne, jakž jsem mluvil s tebou, ode dnů Joziášových, až do dne tohoto,

3. Zдали * aspoň uslyšíce dům Judský o všem tom zlém, kteréž já myslím učiniti jim, navrátí se jeden každý z cesty své zlé, abych odpustil nepravost jejich a hřích jejich. ^{*k.26,3.}

4. Protož zavolal Jeremiáš * Bárucha syna Neriášova, i sepsal Báruch do knihy z úst Jeremiášových všechna slova Hospodinova, kteréž mluvil jemu. ^{*k.32,12.}

5. Potom přikázal Jeremiáš Báruchovi, řka: Já zápověd máje, nemohu jíti do domu Hospodinova.

6. Protož jdi ty, a čti v knize této, což jsi napsal z úst mých, slova Hospodinova, při přítomnosti lidu v domě Hospodinově, v den postu, též také při přítomnosti všech Judských, kteříž by se z měst svých sešli, čti je,

7. Zdu by * snad ponížené a pokorné modléce se před Hospodinem, i navrátily by se jeden každý z cesty své zlé; neboť jest veliký hněv a prchlivost, v níž mluvil Hospodin proti lidu tomuto. ^{*k.26,3.}

8. I učinil Báruch syn Neriášův všechno, jakž přikázal jemu Jeremiáš prorok, čta v knize té slova Hospodinova v domě Hospodinově.

9. Stalo se pak léta pátého za Joakima syna Joziášova, krále Judského, měsíce devátého, že vyhlásili půst před Hospodinem všemu lidu v Jeruzalémě, a všemu lidu, kteříž se byli sešli z měst Judských do Jeruzaléma.

10. I četl Báruch z knihy slova Jeremiášova v domě Hospodinově, v pokoji Gemariáše syna Safanova, písaře, na síni hořejší, u dveří brány domu Hospodinova nové, při přítomnosti všeho lidu.

11. Když pak vyslyšel Micheáš syn Gemariášův, syna Safanova, všechna slova Hospodinova z té knihy,

12. Hned šel do domu královského, do pokoje kancléřova, a aj, tam všechna knížata seděla: Elisama ten kancléř, a Delaiáš syn Semaiášův, a Elnatan syn Achborův, a Gemariáš syn Safanův, a Sedechiáš syn Chananiášův, i všechna knížata.

13. A oznámil jim Micheáš všechna slova, kteréž slyšel, když četl Báruch v knize při přítomnosti lidu.

14. Protož poslala všechna knížata k Báruchovi Judu syna Netaniášova, syna Selemiášova, syna Chuzova, aby řekl: Tu knihu, v níž jsi četl při přítomnosti lidu, vezmi do ruky své a pod. I vzal Báruch syn Neriášův tu knihu do ruky své, a přišel k nim.

15. Kteříž řekl jemu: Sed medle a čti ji před námi. I četl Báruch před nimi.

16. Stalo se pak, když uslyšeli všechna slova ta, že předěšení byli všickni, a řekli Báruchovi: Jistotně oznámíme králi všechna slova tato.

17. Potom otázali se Bárucha, řkouce: Oznam již nám, jak jsi všechna slova ta sepsal z úst jeho?

18. Jimž řekl Báruch: Z úst svých pravil mi všechna slova tato, a já psal jsem na knihách černidlem.

19. Tedy řekla ta knížata Báruchovi: Jdi schovej se ty i Jeremiáš, ať žádný neví, kde jste.

20. Potom vešli k králi na síň, když tu knihu schovati dali v * pokoji Elisama kancléře, a oznámili králi všechna slova ta. ^{*r.12.}

21. I poslal král Judu, aby vzal tu knihu. Kterýžto vzal ji z pokoje Elisama kancléře, a četl ji Juda při přítomnosti krále, a při přítomnosti všech knížat stojících před králem.

22. Král pak seděl v domě, v němž v zimě býval, měsíce devátého, a na ohništi před ním hořelo.

23. Tedy stalo se, jakž jen přečtl Juda tři listy neb čtyři, že pořezal ji škrptorálem, a házel na oheň, kterýž byl na ohništi, až shořela všechna kniha ta ohněm tím, kterýž byl na ohništi.

24. Ale neulekli se, aniž roztrhl roucha svá král a všickni služebníci jeho, kteříž slyšeli všechna slova ta.

25. Nýbrž ještě když Elnatan a Delaiáš a Gemariáš přimlouvali se k králi, aby nepálil té knihy, tedy neuposlechli jich.

26. Ale přikázal král Jerachmeelovi synu královu, a Saraiášovi synu Azrielovu, a Selemiášovi synu Abdeelovu, aby jali Bárucha písaře a Jeremiáše proroka. Ale skryl je Hospodin.

27. Stalo se pak slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, když spálil král tu knihu a slova, kteréž byl sepsal Báruch z úst Jeremiášových, řkoucí:

28. Vezmi sobě zase knihu jinou, a na-

piš na ní všechna slova první, kteráž byla v té knize prvnější, kterouž spálil Joakim král Judský.

29. O Joakimovi pak králi Judským rci: Takto praví Hospodin: Ty jsi spálil knihu tuto, pravě: Proč jsi psal v ní, řka: Jistotně přitáhne král Babylonský, a zkazí zemi tuto, a * vyhladí z ní lidi i hovada? ^{*k.32,43.}

30. Protož takto praví Hospodin o Joakimovi králi Judském: Nebude mít, kdo by seděl na stolici Davidově, a tělo jeho mrtvé bude vyvrženo na horko ve dne a na mráz v noci.

31. Nebo trestati budu na něm, a na semeni jeho, i na služebnících jeho nepravost jejich, a uvedu na ně, a na obyvatele Jeruzalémské, i na muže Judské všechno to zlé, o kterémž jsem mluvil jim, a neposlouchali.

32. I vzal Jeremiáš knihu jinou, a dal ji Báruchovi synu Neriášovu, písaři, kterýž sepsal do ní z úst Jeremiášových všechna slova té knihy, kterouž byl spálil Joakim král Judský ohněm. A ještě přidáno jest k těm slovům mnoho těm podobných.

KAPITOLA XXXVII.

Prorok přičinou poselství Sedechiášova o vypálení Jeruzaléma prorokuje, 11. chtěje pak ujíti z Jeruzaléma lapan jest, ubit a do vězení těžkého, 21. potom do lehčejšího dán.

Potom kraloval král * Sedechiáš syn Joziašův místo Koniaše syna Joakimova, kteréhož ustanovil králem Nabuchodonozor král Babylonský v zemi Judské. ^{*2 Král.24,17.}

2. Ale neposlouchal on, ani služebníci jeho, ani lid té země slov Hospodinových, kteráž mluvil skrze Jeremiáše proroka,

3. Ač byl poslal Sedechiáš Jehuchale syna Selemiášova a Sofoniáše syna Maseiášova, kněze, k Jeremiášovi proroku, aby řekli: Modl se medle za nás Hospodinu Bohu našemu.

4. Nebo Jeremiáš ještě bydlil svobodně u prostřed lidu, aniž ho ještě byli dali do žaláře.

5. A vojsko Faraonovo bylo vytáhlo z Egypta; (nebo uslyšavše Kaldejští, kteříž oblehli byli Jeruzalém, pověst o nich, odtrhli od Jeruzaléma).

6. Stalo se pak slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, řkoucí:

7. Toto praví Hospodin Bůh Izraelský:

Takto reče králi Judskému, kterýž vás poslal ke mně, abyste se radili se mnou: Aj, vojsko Faraonovo, kteréž potáhne vám na pomoc, navrátí se zase do země své Egyptské.

8. Kaldejští pak navrátí se zase, a bojovati budou proti městu tomuto, a vezmouce je, vypálí je ohněm.

9. Takto praví Hospodin: Nesvodte sami sebe, říkajíce: Konečně odtrhnou od nás Kaldejští, neboť neodtrhnou.

10. Nýbrž byste pobili všechno vojsko Kaldejských bojujících s vámi, tak že by pozůstali z nich toliko ranění, *tiž* z stanů svých povstanou, a toto město ohněm vypálí.

11. Stalo se pak, když odtrhlo vojsko Kaldejské od Jeruzaléma před vojskem Faraonovým,

12. Že vycházel Jeremiáš z Jeruzaléma, jíti chtěje do země Beniaminovy, aby tak vynikl z prostředku lidu.

13. Když pak byl v bráně Beniaminské, byl tu hejtnan nad stráží, jménem Jiriáš syn Selemiáše, syna Chananiášova, kterýž jal Jeremiáše proroka, řka: K Kaldejským ty ustupuješ.

14. Jemuž řekl Jeremiáš: Není pravda, neustupujit já k Kaldejským. Ale nechtěl ho slyšeti, nýbrž jal Jiriáš Jeremiáše, a dovedl jej k knížatům.

15. Tedy rozhněvavše se knížata na Jeremiáše, * ubili jej, a dali jej do vězení, do domu Jonatana písaře; nebo z něho byli udělali žalář. ^{*k.20,2.}

16. Když pak vešel Jeremiáš do té jámy a do sklipků jejich, a seděl tam Jeremiáš mnoho dní,

17. Teprv poslav král Sedechiáš, vzal jej, a tázal se ho král v domě svém tajně, řka: Stalo-li se slovo od Hospodina? Jemuž řekl Jeremiáš: Stalo. Potom řekl: V * ruku krále Babylonského vydán budeš. ^{*k.34,21.}

18. Při tom řekl Jeremiáš králi Sedechiášovi: Coť jsem zavinil aneb služebníkům tvým, aneb lidu tomuto, že jste mne dali do žaláře tohoto?

19. A kdež jsou proroci vaši, kteříž prorokují vám, říkajíce: Nepřitáhneť král Babylonský na vás, ani na zemi tuto?

20. Nyní tedy slyš, žádám, pane můj králi, nechť, prosím, místo má před tebou pokorná prosba má; nedopouštěj,

mne zase voditi do * domu Jonatana písaře, abych tam neumřel. ^{*v.15.}

21. I přikázal král Sedechiáš, aby vsadili * Jeremiáše do síně stráže, a dávali jemu pecník chleba na den z ulice pekařů, dokudž by nebyl vytráven všecken chléb v městě. A tak seděl Jeremiáš v síni stráže. ^{*k.32.2.}

KAPITOLA XXXVIII.

Uvržen Jeremiáše od knížat do velmi nevolného vězení, 7. pomožen jemu odtud, 14. a krále s ním rozmlouváni.

Slyšel pak Sefatáš syn Matanův, a Gedaliáš syn Paschurův, a Juchal syn Selemiášův, a Paschur syn Malkiášův slova, kteráž Jeremiáš mluvil ke všemu lidu, řka:

2. Takto praví Hospodin: * Kdo by zůstal v městě tomto, zahyne mečem, hladem aneb morem, ale kdož by vyšel k Kaldejským, že bude živ, a že bude míti život † svůj místo kořisti, a živ zůstane. ^{*k.21,9.†k.39,18; 45,5.}

3. Takto praví Hospodin: Jistotně vydáno bude město toto v ruku vojska krále Babylonského, a vezme je.

4. Protož řekla ta knížata králi: Necht jest usmrčen muž ten, poněvadž * zemdlnivá ruce mužů bojovných, pozůstalých v městě tomto, i ruce všeho lidu, mluvě jim slova taková; nebo muž ten nikoli neobmyslí pokoje lidu tomuto, ale zlé. ^{*Luk.23,2.14.}

5. Tedy řekl král Sedechiáš: Aj, v ruce vaší jest, neboť král zhola nic nemůže proti vám.

6. I vzali Jeremiáše, kterýž byl v síni stráže, a uvrhli jej * do jámy Malkiášovy, syna králova, a spustili Jeremiáše po provazích. V té pak jámě nebylo nic vody, ale bláto, tak že Jeremiáš tonul v tom blátě. ^{*k.37,16.}

7. Ale jakž uslyšel * Ebedmelech Mouřenin, dvořan, kterýž byl v domě královském, že dali Jeremiáše do té jámy, (král pak seděl v bráně Beniaminské,) ^{*k.39,16.}

8. Hned vyšel Ebedmelech z domu královského, a mluvil s králem, řka:

9. Pane můj králi, zle učinili muži tito všecko, což učinili Jeremiášovi proroku, že jej uvrhli do té jámy; neboť by byl umřel i na prvním místě hladem, * poněvadž již není žádného chleba v městě. ^{*k.37,21.}

10. Protož poručil král Ebedmelechovi

Mouřeninu, řka: Vezmi s sebou odsud třidce mužů, a vytáhni Jeremiáše proroka z té jámy, prvé než by umřel.

11. Tedy vzal Ebedmelech ty muže s sebou, a všel do domu královského pod pokladnici, a nabral starých hadrů strhaných, hadrů, pravím, zkažených, kteréž spustil k Jeremiášovi do té jámy po provazích.

12. A řekl Ebedmelech Mouřenin Jeremiášovi: Nu, podlož ty staré, strhané hadry a zkažené pod paže rukou svých s provazy. I učinil tak Jeremiáš.

13. Takž vytáhli Jeremiáše po provazích, a dobyli jej z té jámy. I seděl Jeremiáš v síni stráže.

14. Potom poslav král Sedechiáš, vzal Jeremiáše proroka k sobě do třetího průchodu, kterýž byl při domu Hospodinovu, a řekl král Jeremiášovi: Zeptám se tebe na něco, netaj přede mnou ničehož.

15. I řekl Jeremiáš Sedechiášovi: Oznámím-liť, zdaliž mne konečně neusmrtíš? A poradím-liť, neuposlechněš mne.

16. Tedy přísáhl král Sedechiáš Jeremiášovi tajně, řka: Živť jest Hospodin, kterýž učinil nám život tento, že tě neusmrtím, aniž tě vydám v * ruku mužů těch, kteříž hledají bezživoti tvého. ^{*v.4.5.}

17. I řekl Jeremiáš Sedechiášovi: Takto praví Hospodin Bůh zástupů, Bůh Izraelský: Jestliže dobrovolně vyjdeš k knížatům krále Babylonského, i duše tvá živa bude, i město toto nebude vypáleno ohněm, a tak živ zůstaneš ty i dům tvůj.

18. Jestliže pak * nevyjdeš k knížatům krále Babylonského, jistě že vydáno bude město toto v ruku Kaldejských, a vypálí je ohněm, ano i ty nezunikneš ruky jejich. ^{*2 Par.36,12.}

19. Tedy řekl král Sedechiáš Jeremiášovi: Velmi se bojím Židů, kteříž ustoupili k Kaldejským, aby mne snad nevydali v ruku jejich, i učinili by sobě ze mne posměch.

20. Ale Jeremiáš řekl: Nevydadť. Uposlechni, prosím, hlasu Hospodinova, o kterémž já mluvím tobě, a bude dobře tobě, i duše tvá živa bude.

21. Jestliže pak * nebudeš chtíti vyjítí, toto jest slovo to, kteréž mi ukázal Hospodin, ^{*2 Par.36,12.}

22. Že aj, všechny ženy, kteréž pozůstaly v domě krále Judského, přivedeny

budou k knížatům krále Babylonského, a samyť říkati budou: Nabádalif jsou tě, a obdrželi na tobě ti, kteříž tě * trošovali pokojem; uvázlyť v bahně nohy tvé, a nazpět obráceny. ^{*Isai.3,12.}

23. Všecky také manželky tvé i syny tvé dovedou k Kaldejským, i ty sám neznikneš ruky jejich, ale rukou krále Babylonského jat budeš, a město toto vypálíš ohněm.

24. Tedy řekl Sedechiáš Jeremiášovi: Žádný ať neví o věcech těchto, abys neumřel.

25. Pakli uslyšíce knížata, že jsem mluvil s tebou, přišli by k tobě, a řekliť by: Oznam medle nám, cos mluvil s králem, netaj před námi, a neumrtíme tě, a co mluvil s tebou král?

26. Tedy rei jim: Předkládal jsem poníženou * a pokornou prosbu svou před krále, aby mne nedal zase voditi do domu Jonatanova, abych tam neumřel. ^{*k.37,20.}

27. I sešla se všecka knížata k Jeremiášovi, aby se ho tázali. Kterýžto oznámil jim podlé toho všeho, jakž přikázal král. Takž mlčkem odešli od něho, když nebylo slyšeti o té věci.

28. Jeremiáš pak * seděl v síni stráže až do toho dne, v němž dobyt jest Jeruzalém, kdežto byl, když dobýván byl Jeruzalém. ^{*k.37,21.}

KAPITOLA XXXIX.

Jeruzalém dobyt od Kaldejských, 5. Sedechiáš jat a zaveden s lidem do Babylona, 11. Jeremiáš 16. i Ebedmelech ochráněni.

Léta * devátého Sedechiáše krále Judského, měsíce desátého, přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský se vším vojskem svým k Jeruzalému, a oblehli jej. ^{*k.52,4. 2Kral.25,1.}

2. Jedenáctého pak léta Sedechiášova, měsíce čtvrtého, devátého dne měsíce, prolomeno jest město.

3. I vešla tam všecka knížata krále Babylonského, a posadila se v braně prostřední: Nergalšaretser, Samgarnebu, Sarsechim, Rabsaris, Nergalšaretser, Rabmag, a všecka jiná knížata krále Babylonského.

4. Stalo se pak, když je ušel * Sedechiáš král Judský, a že všickni muži bojovní utekli, a vyšli v noci z města cestou zahrady královské skrze bránu mezi dvěma zdmi, ušel také cestou pouště. ^{*Ezech.12,12.}

5. I honilo je vojsko Kaldejské, a postihli Sedechiáše na rovinách Jerišských, a jali jej a přivedli ho k Nabuchodonozorovi králi Babylonskému do Ribla, do země Emat. Kdežto učinil soud.

6. Nebo zmrdoval král Babylonský syny Sedechiášovy v Ribla před očima jeho, i všecky nej přednější Judské zmrdoval král Babylonský.

7. Oči * pak Sedechiášovy oslepil, a svázav ho řetězy ocelivými, dovedl jej do Babylona. ^{*1Sam.11,2.}

8. Dům také královský i domy toho lidu * vypálili Kaldejští ohněm, a zdi Jeruzalémské poborili. ^{*k.52,13.}

9. Ostatek pak lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlce, kteříž byli ustoupili k němu, a jiný lid pozůstalý zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, do Babylona.

10. Toliko * nejchatejnějších z lidu, kteříž nikdež neměli nic, zanechal Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, v zemi Judské, jimž rozdal vinice a roli v ten den. ^{*k.52,16. 2Kral.25,12.}

11. Prikázal pak Nabuchodonozor král Babylonský o Jeremiášovi Nebuzardanovi, hejtmanu nad žoldněři, řka:

12. Vezmi jej, a pilně ho opatruj, aniž jemu * čin co zlého, ale jakž tobě řekne, tak nalož s ním. ^{*Zalm.105,15.}

13. Protož poslav Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, a Nebušazban, Rabsaris, a Nergalšaretser, Rabmag, a všickni hejtmané krále Babylonského,

14. Poslavše, pravím, vzali Jeremiáše z síně stráže, a dali jej Godoliášovi synu Achikamovu, syna Šafanova, aby jej domů dovedl. Takž bydlil u prostřed lidu.

15. Stalo se pak k Jeremiášovi slovo Hospodinovo, když ještě byl zavřín v síni stráže, řkoucí:

16. Jdi a rei Ebedmelechovi Moufenínu, řka: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já způsobím to, aby došla slova má na město toto ke zlému a ne k dobrému, a splní se před obličejem tvým v ten den.

17. Ale vysvobodím tě v ten den, dí Hospodin, aniž budeš vydán v ruku mužů těch, jejichž obličej se lekáš.

18. Nebo jistotně vychvátím tě, abys od * meče nepadl, a budeš mít život svůj místo kořisti, proto že jsi naději složil ve mně, dí Hospodin. ^{*Job 5,20.}

KAPITOLA XL.

Propuštění Jeremiáše, 6. i zůstání jeho v zemi Judské. 7. Shromáždění se k Godoliášovi hejtmanu ostatků lidu Judského. 13. Úkladové Izmaelovi o bezsvětosti Godoliášova.

Slovo to, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, když jej propustil Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, z Ráma, vzav jej, když byl svázaný řetězy u prostřed všech zajatých Jeruzalémských a Judských, zajatých do Babylona.

2. Tedy vzal hejtman nad žoldněři Jeremiáše, a řekl jemu: Hospodin Bůh tvůj byl vyřkl zlé toto proti místu tomu.

3. Protož je uvedl a učinil Hospodin, jakž mluvil; nebo jste * hřešili proti Hospodinu, a neposlouchali jste hlasu jeho, pročez stala se vám věc tato. *k.50,7.

4. Již tedy, aj, rozvazují tě dnes z řetězů těch, kteříž jsou na rukou tvých. Vidí-liš se za dobré jíti se mnou do Babylona, poď, a budu tě pilně opatrovati; jestližeť se pak nevidí za dobré jíti se mnou do Babylona, nech tak. Aj, všecka tato země jest před tebou; kamžť se za dobré a slušné vidí jíti, tam jdi.

5. Pakli, (poněvadž se nenavracuje,) obrať se k * Godoliášovi synu Achikamovu, syna Safanova, kteréž ustanovil král Babylonský nad městy Judskými, a zůstaň s ním u prostřed lidu, aneb kamžť se koli dobře líbí jíti, jdi. I dal jemu hejtman nad žoldněři na cestu, a dar, a propustil jej. *k.39,14.

6. Takž přišel Jeremiáš k Godoliášovi synu Achikamovu do Masfa, a bydlil s ním u prostřed lidu pozůstaloého v zemi.

7. Uslyšeli pak všickni hejtmané vojsk, kteříž byli na poli, oni i všecken lid jejich, že ustanovil král Babylonský Godoliáše syna Achikamova nad tou zemí, a že jemu poručil muže a ženy i děti, a to z nejchatejnějších té země, z těch, kteříž nebyli zajati do Babylona.

8. Protož přišli k Godoliášovi do Masfa, totiž Izmael syn Netaniášův, též Jochanan a Jonatan, synové Kareachovi, a Saraiáš syn Tanchumetův, a synové Efai Netofatského, a Jazaniáš syn Machatův, oni i lid jejich.

9. Tedy přísáhl jim Godoliáš syn Achikamův, syna Safanova, i lidu jejich, řka: Nebojte se služby Kaldejských, zůstaňte v zemi, a služte králi Babylonskému, a dobře vám bude.

10. Nebo aj, já bydlím v Masfa, abych sloužil Kaldejským, kteříž přicházejí k nám, vy pak sklízajte vno a letní ovoce i olej, a skládejte do nádob svých, a zůstaňte v městech svých, kteráž držíte.

11. Tak i všickni Judští, kteříž byli u Moábských a mezi Ammonitskými, a mezi Idumejskými, a kteříž byli ve všech zemích, uslyšavše, že by pozůstavil král Babylonský ostatek Judských, a že by ustanovil nad nimi Godoliáše syna Achikamova, syna Safanova,

12. Navrátili se všickni Judští ze všech míst, kamž rozehnáni byli, a přišli do země Judské k Godoliášovi do Masfa. I nazbírali vína a letního ovoce velmi mnoho.

13. Jochanan pak syn Kareachův, a všecka knížata vojsk, kteráž byla v poli, přišli k Godoliášovi do Masfa,

14. A řekli jemu: Viš-li co o tom, že Baalis král Ammonitský poslal Izmaele syna Netaniášova, aby tě zabil? Ale nevěřil jim Godoliáš syn Achikamův.

15. Nadto Jochanan syn Kareachův řekl Godoliášovi tajně v Masfa, řka: Necht * jdu medle, a zabiji Izmaele syna Netaniášova, však žádný nezví. Proč má zabít tebe, a mají rozptýleni býti všickni Judští, kteříž shromáždění jsou k tobě, a zahynouti ostatek Judských? *1 Sam.26,8, 2 Sam.16,9.

16. Ale řekl Godoliáš syn Achikamův Jochananovi synu Kareachovu: Nečín toho, nebo lež ty mluvíš o Izmaelovi.

KAPITOLA XLI.

Zamordování Godoliáše a jiných některých Židů i Kaldejských od Izmaele. 11. Válka Jochananova proti Izmaelovi i vítězství jeho nad ním.

Stalo * se pak měsíce sedmého, že přišel Izmael syn Netaniášův, syna Elisamova z semene královského, a hejtmané královští, totiž deset mužů s ním, k Godoliášovi synu Achikamovu do Masfa, a jedli tam chléb spolu v Masfa. *k.40,8, 2 Král.25,25.

2. Potom vstav Izmael syn Netaniášův, a deset mužů, kteříž byli s ním, zabili * Godoliáše syna Achikamova, syna Safanova, mečem; zamordoval, pravím, toho, kteréž ustanovil král Babylonský nad tou zemí. *k.40,5.

3. Všecky také Židy, kteříž byli s ním, s Godoliášem, v Masfa, i ty Kaldejské, kteříž postiženi byli tam, muže bojovné, pobil Izmael.

4. Stalo se pak druhého dne, jakž zamordoval Godoliáše, (o čemž žádný nezvěděl.)

5. Ze přišli někteří z Siohem, z Sílo a z Samari, mužů osmdesáte, oholivše bradu, a roztrhše roucha, a řežíce se, kteříž to suchou obět a kadidlo v rukou svých měli, aby je nesli do domu Hospodinova.

6. Tedy Izmael syn Netaniášův vyšel jim vstříc z Masfa, ustavičně jda a plače. Stalo se pak, když je potkal, že řekl jim: Poďte k Godoliášovi synu Achikamovu.

7. Ale stalo se, když přišli do prostřed města, že pobiv je Izmael syn Netaniášův, *vmetal je* do prostřed jámy, on i muži, kteříž s ním byli.

8. Deset pak mužů nalezlo se mezi nimi, kteříž řekli Izmaelovi: Nemorduj nás; nebo máme sklady skryté v poli, pšenice a ječmene, též oleje a medu. I nechal tak, a nemordoval jich u prostřed bratří jejich.

9. Jáma pak, do níž Izmael vmetal k Godoliášovi všechna těla mužů těch, kteréž pobil, ta jest, kterouž udělal král Aza, boje se Bázy krále Izraelského. Kterouž naplnil Izmael syn Netaniášův zbitými.

10. A zajal Izmael všecken ostatek lidu, kteříž byli v Masfa, dcery královské a všecken lid, kteříž byli pozůstali v Masfa, nad nimiž byl ustanovil Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, Godoliáše syna Achikamova. Kteréžto zajav Izmael syn Netaniášův, šel, aby se dopravil k Ammonitským.

11. V tom uslyšel Jochanan syn Kareachův, i všickni hejtmané těch vojsk, kteříž s ním byli, o všem tom zlém, kteréž učinil Izmael syn Netaniášův.

12. I vzali všecken svůj lid, a táhli k boji proti Izmaelovi synu Netaniášovu, jehož nalezli při vodách velikých, kteréž jsou v Gabaon.

13. Stalo se pak, že když uzřel všecken lid, kterýž byl s Izmaelem, Jochanana syna Kareachova a všechna knížata vojsk, kteříž s ním byli, zradovali se.

14. A obrátiv se všecken ten lid, kterýž byl zajal Izmael z Masfa, navrátil se zase, a přišel k Jochananovi synu Kareachovu.

15. Izmael pak syn Netaniášův ušel

před Jochananem s osmi muži, a přišel k Ammonitským.

16. Protož vzal Jochanan syn Kareachův, a všechna knížata vojsk, kteříž s ním byli, všecken ostatek lidu, kterýž zase přivedl od Izmaele syna Netaniášova z Masfa, když zabil Godoliáše syna Achikamova, muže bojovné, též ženy a děti i komorníky, kteréž zase přivedl z Gabaon,

17. A odšedše, pobyli v hospodě Chimhamové, kteráž jest u Betléma, aby jdouce, vešli do Egypta,

18. Před Kaldejskými. Nebo báli se jich, proto že zabil Izmael syn Netaniášův Godoliáše syna Achikamova, kteréž byl ustanovil král Babylonský nad tou zemí.

KAPITOLA XLII.

Dotazování se knížat Judských na vůli Boží; 7. odpověď na to skrze proroka s dostatečným osvědčením daná.

Potom přistoupili všechna knížata vojsk, i Jochanan syn Kareachův i Jazaniáš syn Hosaiášův, i všecken lid, od nejmenšího až do největšího,

2. A řekli Jeremiášovi proroku: Uslyš medle nás v ponížené prosbě naší, a modl se za nás Hospodinu Bohu svému, za všecken ostatek tento, nebo nás maličko zůstalo z mnohých, jakž oči tvé nás vidí,

3. Ať nám oznámí Hospodin Bůh tvůj cestu, po níž bychom jíti, a co činiti měli.

4. Jimž řekl Jeremiáš prorok: Uslyšel jsem. Ať, já modlití se budu Hospodinu Bohu vašemu podlé slov vašich, a cokoliv vám odpoví Hospodin, oznámím vám; nezatajím před vámi slova.

5. Oni zase řekli Jeremiášovi: Necht jest Hospodin mezi námi svědkem pravým a věrným, jestliže podlé každého slova, pro něž poslal tě Hospodin Bůh tvůj k nám, tak se chovati nebudeme.

6. Buď dobré aneb zlé, hlasu Hospodina Boha našeho, pro něž tě vysíláme k němu, uposlechneme, aby nám dobře bylo, když uposlechneme hlasu Hospodina Boha našeho.

7. Stalo se pak po přeběhnutí desíti dnů, když se stalo slovo Hospodinovo k Jeremiášovi,

8. Že povolal Jochanana syna Kareachova, a všech knížat vojsk, kteříž

cové naši, králové naši i knížata naše po městech Judských a po ulicích Jeruzalémských; nebo nasyceni jsme bývali chlebem, a bývali jsme veselí, zlého pak neokoušeli jsme.

18. Ale jakž jsme přestali kaditi tvoru nebeskému, a obětovati jemu oběti mokré, nedostatek trpíme ve všem, a mečem i hladem hyneme.

19. Že pak * kadíme tvoru nebeskému, a obětujeme jemu oběti mokré, zdaliž bez znamenitých mužů našich pečeme jemu koláče, službu jemu konajíce, a obětující jemu oběti mokré? *k.7.18.

20. Tedy řekl Jeremiáš všemu lidu, mužům i ženám a všemu lidu, kteříž jemu to odpověděli, řka:

21. Zdaliž na kadidlo, jímž jste kadivali po městech Judských a po ulicích Jeruzalémských vy i otcové vaši, králové vaši i knížata vaše i lid země, nerozpomenul se Hospodin, a *zdaž* jím to nepohnulo,

22. Tak že nemohl Hospodin více snášeti nešlechtnosti předsevzetí vašich a ohavností, kteréž jste činili? Pročež * obrácena jest země vaše v poušť a v pustinu a v zlořečenství, tak že není v ní žádného obyvatele, jakž dnešní den jest. *k.44.2.6.

23. Proto že jste kadivali, a že jste hřešili proti Hospodinu, a neposlouchali jste hlasu Hospodinova, a tak v zákoně jeho a v ustanoveních jeho ani v svědectvích jeho nechodili jste, protož potkalo vás zlé toto, jakž *viděti* dnešní den.

24. Nadto řekl Jeremiáš všemu tomu lidu i všechněm těm ženám: Slyšte slovo Hospodinovo všickni Judští, kteříž jste v zemi Egyptské:

25. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Vy i ženy vaše ústy svými jste mluvili, a rukami doplnili, říkajíc: Konečněť budeme plniti sliby své, kteréž jsme slibili, kadice tvoru nebeskému, a obětující jemu oběti mokré, a tak vši snažnosti vyplňujete sliby vaše, a všelijak slibům vašim dosti činíte.

26. Protož slyšte slovo Hospodinovo všickni Judští, kteříž bydlíte v zemi Egyptské: Aj, já přísahám skrze jméno své veliké, praví Hospodin, že nebude více vzýváno jméno mé ústy žádného muže Judského po vši zemi Egyptské,

kteříž by řekl: Živť jest Panovník Hospodin.

27. Aj, já bdíti budu nad nimi k zlému a ne k dobrému, i budou plnění všickni muži Judští, kteříž jsou v zemi Egyptské, mečem a hladem, dokudž by docela nezhylni.

28. Kteříž pak ujdou meče, navrátí se z země Egyptské do země Judské, lidu malý počet. I zvědí všickni ostatkové Judští, kteříž přišli do země Egyptské, aby tam byli pohostinu, či slovo ostojí, mé-li čili jejich.

29. A toto mějte za znamení, dí Hospodin, že já trestati budu vás v místě tomto, abyste věděli, že jistotně ostojí slova má proti vám k zlému.

30. Takto praví Hospodin: Aj, já vydám Faraona Chofra krále Egyptského v ruku nepřátel jeho a v ruku hledajících bezživoti jeho, jako jsem vydal Sedechiáše krále Judského v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, nepřítel jeho, a hledajícího bezživoti jeho.

KAPITOLA XLV.

Potrestání Bárucha od Boha s básně 5. Potěšení jeho.

Slovo, kteréž promluvil Jeremiáš prorok k Báruchovi synu Neriášovu, když spisoval * slova tato do knihy z úst Jeremiášových, léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského, řka:

2. Takto praví Hospodin Bůh Izraelský o tobě, ó Báruchu. *k.36.1.nál.

3. Řekl: Jižť mi běda, nebo přičiní Hospodin zámtku k bolesti mé. Ustávám v * úpění svém, a odpočinutí nenalézám. *Zalm.6.7.

4. Takto rei jemu: Takto praví Hospodin: Aj, což jsem vystavěl, já bořím, a což jsem vstípil, já plním, totiž všecko zemi tuto.

5. A ty bys hledal sobě velikých věcí? Nehledej. Nebo aj, já uvedu bídu na veliké tělo, dí Hospodin, ale dám tobě život tvůj místo * kofisti na všech místech, kamž půjdeš. *k.21.9.

KAPITOLA XLVI.

Proroctví o vybojování Egypta. 27. Zaalibení lidu Judského o budoucím vysvobození s sajeti.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti národům těmto:

2. O Egyptských. Proti vojsku Faraona

Něchy krále Egyptského, (jenž bylo při řece Eufrates u Charkemis, kteréž zbil Nabuchodonozor král Babylonský,) léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského:

3. Připravtež štít a pavézu, a jděte k boji.

4. Zapřáhejte koně, a vsedejte jezdcí, postavte se s lebkami, vytírejte kopí, zoblácejte se v pancíře.

5. Proč vidím tyto zděšené, zpět obrácené, a nejsilnější jejich potížené, anobř prudce utíkající, tak že se ani neohlédnou? Strach jest vůkol, dí Hospodin,

6. Aby neutekl čerstvý, a neušel silný, aby na půlnoci o břeh řeky Eufrates zavádili a padli.

7. Kdo se to valí jako potok, jako řeky, jejichž vody sebou zmitají?

8. Egypt jako potok se valí a jako řeky, když se vody hýbají, tak pravě: Potáhnu, prikryji zemi, zkazím město i přebývající v něm.

9. Křepětež, ó koni, a běžte s hřmotem, ó vozové; nechť vytáhnou i silní, Mouřeninové a Putští, kteříž užívají pavézy, i Ludimští, kteříž užívají a natahují lučiště.

10. A však ten den Panovníka Hospodina zástupů bude den pomsty, aby uvedl pomstu na nepřátele své, kteréžto zžije meč a nasytí se, anobř opojí se krví jejich; nebo obět Panovníka Hospodina zástupů bude v zemi půlnoční u řeky Eufrates.

11. Vyprav se do Galád, a * nabeř masti, panno dcero Egyptská, nadarmo však užíváš mnohého lékařství, nebo ty zhojena býti nemůžeš. *k.8,22.

12. Slyšíš národové o zlehčení tvém, a natikání tvého plná jest země, proto že silný na silném se ustrkuje, tak že spolu zároveň padají.

13. Slovo, kteréž mluvil Hospodin k Jeremiášovi proroku o přitazení Nabuchodonozora krále Babylonského, aby zkazil zemi Egyptskou.

14. Oznamte v Egyptě, a ohlaste v Magdol, rozhlaste také v Nof, i v Tachpanches recete: Postůj a připrav se, ale však zžije meč všecko, což vůkol tebe jest.

15. Proč poražen jest každý z nejsilnějších tvých? Nemůže ostáti, proto že Hospodin pudí jej.

16. Mnohoť bude těch, kteříž klesnou a padnou jeden na druhého, a řeknou: Vstaň, a navraťme se k lidu svému, a do země, v níž jsme se zrodili, před mečem toho zhoubce.

17. Budou křičeti tam: Faraona krále Egyptského není než sám chřest, jižž pomínil volný jeho čas.

18. Živť jsem já, (dí král ten, jehož jméno Hospodin zástupů,) že jakž jest Tábor mezi horami, a jako Karmel při moři, tak toto přijde.

19. Připravíť sobě to, co bys s sebou vystěhovati měla, ó ty, kteráž jsi usadila se, dcero Egyptská; neboť Nof v poušť obrácen a vypálen bude, tak že nebude tam žádného obyvatele.

20. Velmi pěkná jalovice jest Egypt, ale zabitiť její od půlnoci jistotně přijde.

21. Ano i nájemníci jeho u prostřed něho jsou jako telata vytylá, ale takéť i ti obrátice se, utekou. Neostojí, když den * bdy jejich přijde na ně, v čas navštívení jejich. *k.50,31.

22. Hlas jeho jako hadí siptěti bude, když s vojskem přitáhnou, a s sekerymi přijdou na něj jako ti, kteříž sekají dříví.

23. Posekají les jeho, dí Hospodin, ačkoli mu konce není; více jest jich než kobylek, aniž mají počtu.

24. Zahanbenat bude dcera Egyptská, vydána bude v ruku lidu půlnočního.

25. Práví Hospodin zástupů; Bůh Izraelský: Aj, já navštívím lidné město No, též Faraona i Egypt * s bohy jeho a králiky jeho, Faraona, pravím, a ty, kteříž v něm doufají. *k.43,12. Izai.10,10.

26. A vydám je * v ruku těch, kteříž hledají bezživoti jejich, totiž v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku služebníků jeho; potom však bydleno bude v něm, jako za dnů starodávních, dí Hospodin. *k.21,7.

27. Ale ty neboj se, služebnice můj Jákože, aniž se strachuj, ó Izraeli; nebo aj, já vysvobodím tě zdaleka, i simě tvé z země zajetí jejich. I navrátí se Jákože, aby odpočíval a pokoj měl, a aby nebylo žádného, kdo by předěsil.

28. Ty, pravím, * neboj se, služebnice můj Jákože, dí Hospodin; neboť jsem s tebou. Učiním zajisté konec všechněm národům, mezi kteréž tě zaženu, tobě pak neučiním konce, ale budu tě tre-

stati v soudu, ačkoli tě naprosto bez trestání nenechám.

*k.1,8.19.

KAPITOLA XLVII.

Pohrázka Boží Filistinským, 4. Tyrským a Sidonským. Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti Filistinským, prvé * než dobyl Faraó Gázy.

*Izai.14,29. Ezech.25,15.16.

2. Takto praví Hospodin: Aj, vody vystupují od půlnoci, a obrátí se v potok rozvodnilý, tak že zatopí zemi, i cožkoli jest na ní, město i ty, kteříž bydlí v něm; pročež křičeti budou lidé, a kvíliti všeliký obyvatel té země;

3. Pro zvuk dusání kopyt silných jeho, pro hřmot vozů jeho, a hrčení kol jeho, neohlédnou se otcové na syny, majíce opuštěné ruce;

4. Pro ten den, kterýž přijíti má, aby pohubil všecky Filistinské, aby zahladil Týr a Sidon, i všelikou pozůstávající pomoc, když hubiti bude Hospodin Filistinské, ostatek krajiny * Kaftor.

*Amos.9,7.

5. Přijde lysina na Gázu, vypléněn bude Aškalon i ostatek údolí jejich. Dokudž se řezati budeš?

6. Ach, meči Hospodinův, dokudž se nespokojíš? Navrať se do pošvy své, utiš se, a zastav se.

7. I jakž by se spokojil? Však Hospodin přikázal jemu. Proti Aškalon a proti běhu mořskému, tam postavil jej.

KAPITOLA XLVIII.

Proroctví proti Moábským. 7. Hřichové jejich. 47. Zastavení jim učiněná.

Proti * Moábovi. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Běda městu Nébo, neboť poplěněno bude; zahanbeno a vzato bude Kariataim, zahanbeno bude Misgab a desíti se bude.

*Izai.16,1.

2. Nebudeš mítí více žádné pochvaly Moáb z Ezebon, obmyslejí proti němu zlé: Podte, * a vyhladíme je z národu. I ty, ó Madmen, vypléněno budeš, přijde za tebou meč.

*Zalm.83,4.

3. Hlas * žalostný z Choronaim: Ó poplěněn a potřeň veliké.

*Izai.15,5.

4. Potřín bude Moáb, slyšán bude křik maličkých jeho,

5. Proto že na cestě Luchitské ustavičný bude pláč, a že kudyž se chodí k Choronaim, nepřátelů křik hrozný slyšeti budou:

6. Utecte, vysvobodte život svůj, a buďte jako vřes na poušti.

7. Nebo proto, že doufáš v statku svém a v pokladích svých, také ty jat budeš; i přijde Chámos do zajetí, kněží jeho, též i knížata jeho.

8. Přitáhne zajisté zhoubece na každé město, aniž ho které město znikne; zahyne i údolí, a zahlazena bude rovina, jakž praví Hospodin.

9. Dejte brky Moábovi, ať rychle uletí; nebo města jeho v poušť obrácena budou, tak že nebude žádného obyvatele v nich.

10. Zlořečený ten, kdož dělá dilo Hospodinovo lstivě, a zlořečený ten, kdož zdržuje meč svůj od krve.

11. Měl jest pokoj Moáb od dětinství svého, a usadil se na kvasnicích svých, aniž býval přelíván z nádoby do nádoby, totiž do zajetí nechodíval; pročež zůstala v něm chuť jeho, a vůně jeho není proměněna.

12. Protož aj, dnové jdou, dí Hospodin, že pošli na něj ty, kteříž vpády činí, a zajmou jej, sudy pak jeho vyprázdní, a nádoby jeho roztrhají.

13. I zahanben bude Moáb od Chámos, jako zahanbeni jsou dům Izraelský od Bethel naděje své.

14. Kterakž * říkáte: Silní jsme a muži stateční k boji?

*Izai.16,6.

15. Pohuben bude Moáb a z měst svých vyjde, a nejvýbornější mládenci jeho půjdou k zabiti, dí král, jehož jméno Hospodin zástupá.

16. Blizkof jest bída Moábova, aby přišla, a trápení jeho pospíchá velice.

17. Lituje ho všickni okolní jeho, a všickni, kteříž víte o jménu jeho, reče: Jak polámána jest hůl nejpevnější, prut nejrozdobnější?

18. Sejdí z slávy své, a sedí v zini, ó ty, kteráž se usadila, dcero Dibonská; neboť zhoubece Moábův přitáhne proti tobě, zkazí ohrady tvé.

19. Postav se na cestě, a ohlédni se pilně, obyvatelkyně Aroer; vyptej se toho, kdož utíká, a té, kteráž uchází, rei: Co se děje?

20. Stydí se Moáb, že jest potřín. Kvělte a křičte, oznamte u Arnon, že hubí Moába.

21. Nebo soud přišel na zemi té roviny, na Holon a na Jasa a na Mefat,

22. I na Dibon a Nébo, a na Betdibla-
táim,

23. I na Kariataim a na Betgamul, a
na Betmeon,

24. A na Kariot, a na Bozru i na vše-
cka města země Moábské, daleká i
blízká.

25. Odtat bude roh Moábův, a rámě
jeho zlámáno bude, dí Hospodin.

26. Opojte jej, poněvadž se proti Ho-
spodinu zpínal, až by se válel Moáb v
vývrátku svém, a byl za smích i on ta-
ké.

27. Nebo zdali v posměchu nebyl u te-
be Izrael? Zdali mezi zloději zastížen
jest, že jakž jen promluvíš o něm, po-
skakuješ?

28. Zanechte měst, a přebývejte v ská-
le, ó obyvatele Moábští, a buďte podob-
ni holubici hnízdící se daleko v rozsedi-
nách.

29. Slychalit jsme * o pyše Moábové,
že velmi pyšný jest, o vysokomyslnosti
jeho a pyše jeho, i o nadutosti jeho, a
povyšování se srdce jeho. *Izai.16,6.

30. Znám já, dí Hospodin, vzteklost
jeho, ale špatnáť jest ona k tomu; lži
jeho nedovedouť toho.

31. Protož nad Moábskými kvílím, a
nade vším Moábem křičím, pro obyva-
tele Kircheres úpi srdce.

32. Více než plakáno bylo Jazerských,
plačí tebe, ó vinný kmene Sibma. Roz-
vodové tvoji dostanouť se za moře, až
k moři Jazerskému dosáhnou; na letní
ovoce tvé a na vinobraní tvé zhoubee
připadne.

33. I přestane veselé a plésání nad po-
lem úrodným v zemi Moábské, a vínu
z presu přítrž učiním; nebudou ho tlačí-
vati s prokfikováním. Prokfikování ne-
budeť prokfikováním.

34. Více křičeti budou než Ezebonští,
až do Eleale, až do Jasa vydávati bu-
dou hlas svůj, od Ségor až do Choro-
naim jako jalovice tříletá; nebo také i
vody Nimrim vymizejí.

35. A tak učiním, dí Hospodin, přítrž
Moábovi, obětujícímu na výsosti a ka-
dicímu bohům jeho.

36. Protož * srdce mé nad Moábem ja-
ko píšťalky zníti bude, srdce mé i nad
obyvateli Kircheres jako píšťalky zníti
bude, proto že i zboží nashromážděná
se v nic obrátí. *Izai.16,11.

37. Nebo na každé hlavě bude lysina,

a každá brada oholena, na všech rukou
řezání, a na bedrách zíně.

38. Na všech střeších Moábových i
po ulicích jeho všudy jen kvílení; nebo
rozrazím Moába jako nádobu neužiteč-
nou, dí Hospodin.

39. Kvíliti budou: Jakt jest potřín, jak
se obrátil zpět Moáb s hanbou! A jest
Moáb v posměchu a k předěšení všech-
něm, kteříž jsou vůkol něho.

40. Nebo takto praví Hospodin: Aj, ja-
ko orlice přiletí a roztáhne křídla svá
na Moába.

41. Vzato bude Kariot, i pevnosti po-
brány budou, a bude srdce silných Mo-
ábských v ten den podobné * srdci ženy
svírající se. *k.30,6.

42. I vyhlazen bude Moáb z lidu, pro-
to že se proti Hospodinu zpínal.

43. Strach * a jáma a osídlo nad tebou,
ó obyvateli Moábský, praví Hospodin.
*Izai.24,17.

44. Kdo * uteče před strachem, vpa-
dne do jámy, a kdo vyleze z jámy, osí-
dlem lapen bude; nebo uvedu na něj,
totiž na Moába, rok navštívení jejich,
dí Hospodin. *Izai.24,18.

45. Stávalit jsou v stínu Ezebon ti,
kteříž utíkávali před násilím, ale oheň
vyjde z Ezebon, a plamen z prostřed
Seon, a zžije kout Moábův a vrch hla-
vy těch, kteříž jen bouří.

46. Běda tobě, Moábe, zahyneť lid Chá-
mosův; nebo pobrání budou synové tvo-
jí do zajetí, i dcery tvé do zajetí.

47. A však zase přivedu zajaté Moáb-
ské v posledních dnech, dí Hospodin.
Až potud sond o Moábovi.

KAPITOLA XLIX.

Proroctví proti Ammonitským, 7. Idumejským, 23. Da-
mašským, 28. Cedarským a Azorským, 34. i Elamitským.

Proti * Ammonitským. Takto praví Ho-
spodin: Což nemá žádných synů Izrael?
Což dědice žádného nemá? Proč dědic-
ně opanoval král jejich Gádu, a lid je-
ho v městech tohoto bydlí? *Ezech.25,2.

2. Protož aj, dnové jdou, dí Hospodin,
že způsobím, aby slyšáno bylo proti
Rabba Ammonitských troubení válečné,
a aby bylo obráceno v hromadu rumu,
a jiná města jeho ohněm vypálena. I o-
panuje Izrael ty, kteříž jej byli opano-
vali, praví Hospodin.

3. Kvěl Ezebon, když popléněno * bu-
de Hai, křičte, ó dcery Rabba, přepašte

se zíněmi, plačte, a běžte přes ploty; nebo král váš do zajetí půjde, kněží jeho i knížata jeho spolu. ^{*Joz.7,2}

4. Což se chlubiš údolními, když oplývá údolí tvé, ó dcero zpurná, kteráž doufáš v pokladech svých, *řikajíc*: Kdo by táhl na mne?

5. Aj, já uvedu na tebe strach, praví Panovník Hospodin zástupů, ze všeho vůkolí tvého, jimž rozehnáni budete všichni, a nebude žádného, kdo by shromáždil toulající se.

6. A však potom zase přivedu zajaté Ammonitské, dí Hospodin.

7. Proti ^{*}Idumejským. Takto praví Hospodin zástupů: Což není více moudrosti v Teman? Zahynula rada od rozumných? Zmařena moudrost jejich? ^{*Izai.21,11.}

8. Utíkejte, ^{*}obratte se, a hluboko se schovejte, obyvatelé Dedan; nebo bidu uvedu na Ezau v čas navštívení jeho. ^{*v.30.}

9. Kdyby ti, ^{*}kteříž sbírají víno, přišli na tebe, zdaž by nepozůstavili paběrku? Pakli zloději v noci, zdaž by škodili více nad potřebu svou? ^{*Abd.v.5.}

10. Ale já obnažím Ezau, zodkrývám skryše jeho, tak že se nebude moci ukryti. Pohubenot bude simě jeho i bratří jeho i sousedé jeho, tak že nebude naprosto, kdo by řekl:

11. Zanech sirotek svých, já živiti je budu, a vdov svých mně se dověřte.

12. Takto zajisté praví Hospodin: Aj, ti, ^{*}kteříž nemají žádného práva pítí kalichu tohoto, předece pijí, ty pak sám abys toho naprosto prázen byl? Nebudeš prázen, ale jistotně pítí budeš. ^{*k.25,29.}

13. Nebo skrze sebe přísahám, dí Hospodin, že pustinou, útržkou, pouští a prokletím ^{*}bude Bozra, a všecka města jeho budou pouští věčnou. ^{*k.42,18.}

14. Pověst ^{*}slyšel jsem od Hospodina, že posel k národům poslán jest: Shromážděte se, a táhněte proti němu; nuže, vstaňte k boji. ^{*Abd.v.1.2.3.}

15. Nebo aj, způsobím to, abys byl za nejšpatnějšího mezi národy, v nevážnosti mezi lidmi.

16. To, že jsi hrozný, zklamá tě, i pycha srdce tvého, ó ty, kterýž bydlíš v rozsedinách skalních, kterýž se držíš vysokých pahrbků. Bys ^{*}pak vysoko udělal hnízdo své jako orlice, i odtud tě strhnu, dí Hospodin. ^{*Abd.v.4.}

17. I bude země Idumejská pustinou. Každý, ^{*}kdož půjde skrze ni, ušasne se, a diviti se bude nade všemi ranami jejími; ^{*k.50,13.}

18. Jako ^{*}podvrácení Sodomy a Gomory a sousedů jejich, praví Hospodin. Neosadí se tam žádný, aniž bydliti bude v ní syn člověka. ^{*1 Mojt.19,25. Izai.13,19.}

19. Aj, jako ^{*}lev vystupuje i více než zdutí Jordána proti přibytku Nejsilnějšího, a však v okamžení zaženu jej z této země, a toho, kterýž jest vyvolený, ustanovím nad ní. Nebo kdo jest mně rovný? A kdo mi složí rok? A kdo jest ten pastýř, kterýž by se postavil proti mně? ^{*k.50,44.}

20. Protož slyšte radu Hospodinovu, kterouž zavěl o Idumejských, a to, což myslil proti obyvatelům Temanským: Zajisté žeť je vyvekou nejmenší tohoto stáda, zajisté že je poplení i přibytky jejich.

21. Od hřmotu pádu jejich třásti se bude ta země, hlas a křik jejich slyšán bude u moře rudého.

22. Aj, jako ^{*}orlice přitáhne a přiletí, a roztáhne křídla svá na Bozru, i bude srdce silných Idumejských v ten den podobné [†] srdci ženy svírající se. ^{*k.48,40. k.50,43. Izai.21,3.}

23. Proti Damašku. Zastydí se Emat i Arfad, nebo novinu zlou uslyší, a ušasnou se, tak že se i moře zkormoutí, aniž se bude moci upokojiti.

24. Oslábně Damašek, obrátí se k utíkání, a hrůza podejme jej, svírání a bolestí zachvátí jej jako rodičku.

25. *Ala řkou*: Jakž by nemělo ostáti město slovoutné, město radosti mé?

26. Protož padnou mládenci jeho na ulicích jeho, a všickni muži bojovní vyplnění budou v ten den, dí Hospodin zástupů.

27. A zanítím oheň ^{*}ve zdi Damašské, kterýž do konce zkazí paláce Benadovy. ^{*Amos.1,4.}

28. Proti Cedar a královstvím Azor, kteréž pohubiti má Nabuchodonozor král Babylonský. Takto praví Hospodin: Vstaňte, táhněte proti Cedar, a vypleňte národy východní.

29. Stany jejich i stáda jejich vezmou, kortýny jejich se vším nádobím jejich, i velbloudy jejich poberou sobě, a volati budou na ně: Strach jest vůkol.

30. Utečte, rozprehněte se rychle,

skrejte se hluboce, obyvatelé Azor, dí Hospodin, neboť Nabuchodonozor král Babylonský složil proti vám radu, a vymyslíl proti vám chytrost.

31. Vstaňte, táhněte proti národu upokojenému, kterýž sedí bezpečně, praví Hospodin. Nemá ani vrat ani závory, a samotní bydlejí.

32. Budou zajisté velbloudi jejich v loupež, a množství dobytků jejich v kořist, a rozptýlím na všeliký vítr ty, kteříž i v nejzadnějších koutech bydlejí, a ze všech stran uvedu bídu na ně, dí Hospodin.

33. I bude Azor * přibýtkem draků, pustinou až na věky; neosadí se tam žádný, aniž bude bydletí v něm syn člověka. *k.9,11.

34. Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti Elamitským, na počátku kralování Sedechiáše krále Judského, řkoucí:

35. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, já polámi lučičtě Elamitských, největší sílu jejich.

36. Uvedu zajisté na Elamitské čtyři větry ode čtyř stran světa, a rozptýlím je na všechny ty větry, tak že nebude národu, do něhož by se nedostal *někdo* z vyhnaných Elamitských.

37. A předěsím Elamitské před nepřátely jejich a před těmi, kteříž hledají bezživotí jejich. Uvedu, pravím, na ně zlé, prehlivost hněvu svého, dí Hospodin, a budu * posílati za nimi meč, dokudž jim konce nečiním. *8 Mojt.26,33.

38. I postavím stolicí svou mezi Elamitskými, a vypléním odtud krále i knížata, praví Hospodin.

39. A však stane se v * posledních dnech, že zase přivedu zajaté Elamitské, dí Hospodin. *k.48,47.

KAPITOLA L

Soud Boží proti Babylonským, a mesi tím zaslíbení o vysvobození odtud lidu Judského.

Slovo, kteréž mluvil Hospodin proti Babylonu a proti zemi Kaldejské skrze Jeremiáše proroka:

2. Oznamujte mezi národy a rozhlašujte, zdvihněte korouhev, rozhlašujte, netajte, recete: Vzat bude Babylon, zahanben bude Běl, potřin bude Merodach, zahanbeny budou modly jeho, potřiní budou ukydání bohové jeho.

3. Nebo přitáhne na něj národ od púl-

noci, kterýž obrátí zemi jeho v pustinu, tak že nebude obyvatele v ní. Od člověka až do hovada vystěhují se, odejdou.

4. V těch dnech a toho času, dí Hospodin, přijdou synové Izraelští, oni i synové Judští spolu; * plačícce, ochotně půjdou, a Hospodina Boha svého hledati budou. *k.31,9.

5. Na cestu k Sionu ptáti se budou, a obrátíce se tam, řeknou: Poďte a připojte se k Hospodinu smlouvou věčnou, nepřicházející v zapomnutí.

6. Ovce hynoucí jsou lid můj, pastýři jejich působí to, aby bloudily, a po horách se toulaly, s hůry na pahrbek chodily, zapomenuvše na přibytky své.

7. Všickni, kteříž je nalézají, zřirají je, a nepřátelé jejich říkají: Nebudeme nic vinní, proto že břeší proti Hospodinu. Přibýtek spravedlnosti a otců jejich naděje jest Hospodin.

8. Vystěhujte se z prostředku Babylona, a z země Kaldejské vyjděte, a budete jako kozlové před stádem.

9. Nebo aj, já vzbudím a přivedu na Babylon shromáždění národů velikých z země pálnoční, kteřížto sšikují se proti němu, i bude dobyt odtud. Kterýchžto střely jsou jako silného, jenž sirobu uvodí; žádnát se nenavráti na prázdno.

10. I bude země Kaldejských v loupež; všickni, kteříž ji loupiti budou, nasytí se, dí Hospodin.

11. Proto že se veselíte, proto že pléšete, ó dračí dědictví mého, proto že jste zbujněli jako jalovice vytylá, a provyskujete jako rekové;

12. Zahanbena bude matka vaše velice, a zapýří se rodička vaše: Aj, nejzadnější z národů, poušť, země vyprahlá a pustina.

13. Pro prehlivost Hospodinovu nebude * v ní bydleno, ale velmi spustne všechno. Každý, kdož půjde mimo Babylon, užasne se, a diviti se bude nade všemi ranami jeho. *k.9,11.

14. Sšikujte se proti Babylonu vůkol všickni, kteříž natahujete lučičtě, střilejte proti němu, nelitujte střely; nebo hřešil proti Hospodinu.

15. Křičte proti němu vůkol: Poddal se, padli základové jeho, pobořeny jsou zdi jeho. Nebo * pomsta Hospodinova jest, uveďte pomstu na něj; jakž činíval, učinte jemu. *5 Mojt.32,35.

16. Vypleňte rozsevače z Babylona, i držícího srp v čas žně; před mečem hubícím každý nechť se k lidu svému obrátí, a každý do země své nechť uteče.

17. Hovádka zahnané jest Izrael, kteréz lvové splášili. Nejprvé zíral je král Assyrský, tento pak poslednějši, Nabuchodonozor král Babylonský, kosti jeho potřel.

18. Protož toto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já navštívím krále Babylonského i zemi jeho, jako jsem navštívil krále Assyrského.

19. A přivedu zase Izraele do příbytku jeho, aby se pásal na Karmeli a Bázan, a na hoře Efraim, a v Galád aby se sytla duše jeho.

20. V těch dnech a toho času, dí Hospodin, byla-li by vyhledávána nepravost Izraelova, nebude žádné, a hřichové Judovi, však nebudou nalezeni; nebo odpustím těm, kteréž pozůstávím.

21. Proti té zemi zpurných táhni, a proti obyvatelům pomsty; zhub je a zahlad jako proklaté i utikající, dí Hospodin. Učiniž, pravím, všecko, jakž prikazují tobě,

22. *Ať jest hluk boje v té zemi a potření veliké.*

23. Jakž by posekáno a polámáno býti mohlo * kladivo vši země? Jak by k uzasnutí † Babylon býti mohl mezi národy?
*k.51.20. †Izai.13.19.

24. Polékl jsem na tě, ó Babylone, pročež vzat budeš, než zviš. Nalezen, ano i polapen budeš, proto že jsi směl potýkati se s Hospodinem.

25. Otevřel Hospodin * poklad svůj, a vynesl nástroje hněvu svého; nebo dílo toto jest Panovníka Hospodina zástupů v zemi Kaldejské.
*Rim.2.5.

26. Přitáhněte na ni od konce země, zotvírejte obilnice její, šlapejte po ní jako po stozích, a zahladte ji jako proklaton, tak aby z ní ničeho nepozůstalo.

27. Zbite mečem všechny volky její, nechť sstoupí k zabítí; běda jim, když přijde den jejich, čas navštívení jejich.

28. Hlas utikajících a ucházejících z země Babylonské, aby oznámili na Sionu pomstu Hospodina Boha našeho, pomštění chrámu jeho.

29. Shromažďte proti Babylonu nej-
udatnějši, všickni natahující lučiště, položte se proti němu vůkol, ať nelze jemu ujíti. Odplatte jemu podlé skutků jeho,

všecko, jakž dělával, učíte jemu; nebo proti Hospodinu pýchal, proti Svatému Izraelskému.

30. Protož padnou mládenci jeho na ulicích jeho, a všickni muži bojovní jeho vyplnění budou v ten den, dí Hospodin.

31. Aj, já jsem proti tobě, ó pýcho, praví Panovník Hospodin zástupů; neboť přišel den tvůj, čas, abych tě navštívil.

32. Poklesne se zajisté ten pyšný a padne, a nebude žádného, kdo by jej zdvihl; a zanitím oheň v městech jeho, kterýžto zžije všecka vůkolí jeho.

33. Takto praví Hospodin zástupů: Utíštění jsou synové Izraelští, i s syny Judskými, a všickni, kteříž je zjímali, drží je, nechť propustí jich.

34. *Ale* vykupitel jejich silný, jehož jméno jest Hospodin zástupů, jistotně povede při jejich, aby pokoj způsobil této zemi, a pohnul obyvateli Babylonskými.

35. Meč na Kaldejské, dí Hospodin, a na obyvatele Babylonské, i na knížata jeho i na mudrce jeho.

36. Meč na lháře, aby se zbláznili, meč na silné jeho, aby potřeni byli.

37. Meč * na koně jeho a na vozy jeho, i na všecku tu směsici, kteráž jest u prostřed něho, aby byli jako ženy; meč na poklady jeho, aby rozchváání byli.
*k.51.30.

38. Sucho na vody jeho, aby vyschly; nebo země *plná* jest rytin, a při mohlách bláznívají.

39. Protož bydliti budou tam * šelmy s hroznými potvorami, bydliti budou v ní i mladé sovy; a nebude tam bydleno na věky, ani přebýváno od národu až do pronárodu.
*Zjev.18.2.

40. Podobná bude k * podvrácení hroznému Sodomy a Gomory i sousedů jejich, dí Hospodin; neosadí se tam žádný, aniž bydliti bude v ní syn člověka.
*1 Mojs.19.24.25. Izai.13.19.

41. Aj, lid přitáhne od půlnoci, a národ veliký, i králové znamenití, vzbuzeni jsouce od stran země.

42. Lučiště a koplí pochyti, ukrutní budou, a neslitují se; hlas jejich jako moře zvučeti bude, a na koních pojedou, sšikovani jako muž udatný k boji proti tobě, ó dcero Babylonská.

43. Král Babylonský jakž uslyší pověst

o nich, opadnou ruce jeho, úzkost zachvátí jej, bolest jako rodičku.

44. Aj, jako lev vystupuje, více než zdutí Jordána proti přibytku Nejsilnějšího, a však v okamžení zaženu jej z této země, a toho, kterýž jest vyvolený, ustanovím nad ni. Nebo kdo jest mně rovný? A kdo mi složí rok? A kdo jest ten * pastýř, kterýž by se postavil proti mně? *k.49.19.

45. Protož slyšte radu Hospodinovu, kterouž zavřel o Babylonu, a to, což myslil proti zemi Kaldejské: * Zajisté žeť je vyvekou nejmenší tohoto stáda, zajisté že je poplání i přibyték jejich. *k.49.20.

46. Od zvuku při dobývání Babylona třásti se bude ta země, a křik mezi národy slyšán bude.

KAPITOLA LI.

O témt jako i předcházející, kromě že při konci 59. proctví toho jistotu a znamením viditelným spečetění vypravuje.

Takto praví Hospodin: Aj, já vzbudím proti Babylonu a proti těm, kteříž bydlejí u prostřed povstávajících proti mně, vítr hubící.

2. A pošli na Babylon ty, jenž vějí, kteřížto převívají budou jej, a vyprázdni zemi jeho, když budou proti němu vůkol v den bíd.

3. Natahujícím, kterýž silně natahuje lučičtěstě své, a kráčí v pancíři svém, *dim*: Neslitovávejtež se nad mládenci jeho, zahladte jako proklaté všecko vojsko jeho.

4. Ať padnou zbití v zemi Kaldejské, a probodnutí na ulicích jeho.

5. Nebo není opuštěn Izrael a Juda od Boha svého, od Hospodina zástupů, ačkoli země jejich plná jest provinění proti Svatému Izraelskému.

6. Utecte * z prostředku Babylona, a zachovejte jeden každý život svůj, abyste nebyli vyplnění v nepravosti jeho. Nebo čas bude pomsty Hospodinovy, sám odplatu dá jemu. *k.50.3. Zjev.18.4.

7. Byltě koflíkem zlatým Babylon v ruce Hospodinově, opojujícím všecku zemi; vino jeho pili národové, protož se zbláznili národové.

8. Ale v * náhle padne Babylon, a poťtín bude. Kvělte nad ním, naberte masti pro bolesti jeho, snad bude moci zhojen býti. *Izai.21.9. Zjev.14.8.

9. Hojili jsme Babylon, ale není zho-

jen, opustme jej, a podme jeden každý do země své; nebo * až k nebi dosáhá soud jeho, a vznesen jest až k nejvyšším oblakům. *Zjev.18.5.

10. Vyvedl Hospodin při naši; podte, a * vypravujme na Sionu dílo Hospodina Boha našeho. *Zalm.86.16.

11. Vytřete stěly, shledejte, což nejvíc můžete, pavéz, Hospodin vzbudil ducha králů Mědských, proto že proti Babylonu usouzení jeho jest, aby jej zkažil; pomsta zajisté jest Hospodinova, pomštění chrámu jeho.

12. Na zdech Babylonských zdvihněte korouhev, osadte stráž, postavte strážné, připravte zálohy; nebo i myslil Hospodin, i učiní, což řekl proti obyvatelům Babylonským.

13. Ó ty, kterýž * bydlíš při vodách velikých, ó kterýž máš množství pokladů, přišloť skončení tvé, cíl lakomství tvého. *Zjev.17.1.

14. Přisáhl jest Hospodin zástupů skrze samého sebe: Jistotně naplním tě lidmi jako brouky, kteříž by prokfikovali nad tebou radostně:

15. Ten, kterýž * učinil zemi močí svou, kterýž utvrdil okršlek světa moudrostí svou, a opatrností svou rozťáhl nebesa, *k.10.12.1. Mojs.1.6.

16. Kterýžto, když vydává * hlas, ječí vody na nebi, a kterýž působí to, aby vystupovaly páry od kraje země, blýskání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. *k.10.13.

17. Tak * zhlupěl každý člověk, že nezná toho, že zahanben bývá každý zlatník od rytiny; nebo faleš jest slitina jeho, a není ducha v nich. *k.10.14.

18. Marnost jsou a dílo podvodů; v čas, v němž navštíveni budou, zahynou.

19. Není jim podobný * díl Jákobův; nebo on jest stvořitelem všeho, a částka dědictví jeho, Hospodin zástupů jest jméno jeho. *k.10.16.

20. Ty jsi mým * kladivem rozrážejícím, nástroji válečnými, abych rozrážel skrze tebe národy, a kazil skrze tebe království, *k.50.23.

21. Abych rozrážel skrze tebe koně s jezdcem jeho, abych rozrážel skrze tebe vůz s tím, kdož jezdí na něm,

22. Abych rozrážel skrze tebe muže i ženu, abych rozrážel skrze tebe starého i dítě, abych rozrážel skrze tebe mládence i pannu,

23. Abych rozrážel skrze tebe pastýře s stádem jeho, abych rozrážel skrze tebe orače s spřežením jeho, abych rozrážel skrze tebe vývody a knížata.

24. Ale již odplatím Babylonu i všechněm * obyvatelům Kaldejským za všechno bezpráví jejich, kteréž činili Sionu před očima vašima, dí Hospodin.

^{*k.50,29.2Tes.2,8.}

25. Aj, já jsem proti tobě, ó horo, kteráž hubíš, dí Hospodin, kteráž hubíš všechnu zemi; a vztáhna ruku svou na tebe, svalím tě z těch skal, a obrátím tě v horu spálenou.

26. A nevezmu z tebe kamene k úhlu, ani kamene k základům; nebo pustinou věčnou budeš, praví Hospodin.

27. Vyzdvihněte korouhev v zemi, trubte trubou mezi národy, připravte proti němu národy, svolajte proti němu království * Ararat, Minni, Ascenez, ustanovte hejtmana proti němu, přiveďte koni jako brouků počet nesčíslný.

^{*1Mojz.8,4. Izai.37,38.}

28. Připravte proti Babylonu národy, krále země Médské, vývody její a všechna knížata její, i všechnu zemi panovní jejích.

29. I bude se třásti země a bolestiti, když vykonáváno bude usouzení Hospodinovo proti Babylonu, aby obrátil zemi Babylonskou v pustinu, v níž by se žádný neosazoval.

30. Přestanou silní Babylonsští bojovati, seděti budou v ohradách, zhyne síla jejich, budou jako ženy, zapálí přibytky jejich, polámány budou závory jejich.

31. Pošta jedna druhou potká, a posel posla, aby oznámeno bylo králi Babylonskému, že vzato jest město jeho na kraji,

32. A že brodové vzati, i * jezera vypálena ohněm, a muži bojovní předěšeni.

^{*k.50,38.}

33. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Dcera Babylonská jest jako humno, jehož nabíjení čas; ještě maličko, a přijde čas žně její.

34. Vyjídá mne, potírá mne Nabuchodonozor král Babylonský, vystavuje mne nádobu prázdnou, požívá mne jako drak, naplňuje břich svůj rozkošemi mými, vyhání mne.

35. Násilé, kteréž se mně a mému tělu děje, *přijdiž* na Babylon, praví obyva-

telkyně Sionská, a krev má na obyvatel z země Kaldejské, praví Jeruzalém.

36. Protož takto praví Hospodin: Aj, já vyvedu při tvou, a pomstím tě; nebo vysuším moře jeho, vysuším i vrchoviště jeho.

37. I bude * Babylon v hromady, v přibitek † draků, v užasnutí a ckání, tak že nebude v něm žádného obyvatele.

^{*k.9,11; 50,13. †k.10,22.}

38. Jako lvové spolu řvají budou, skučeti budou jako lvíčata.

39. Když se rozpálí, učiním jim hody, a tak je opojím, že zkríknou a snem věčným zesnou museji, tak aby nepročetili, dí Hospodin.

40. Povedu je jako berany k zabiti, jako skopce s kozly.

41. Jakž by dobyt býti mohl Sesák? Jakž by vzata býti mohla chvála vši země? Jakž by přijiti mohl na spuštění Babylon mezi národy?

42. Vystoupí proti Babylonu moře, množstvím vlnobití jeho přikryt bude.

43. Města jeho budou pustinou, zemi vyprahlou a pustou, zemi, v jejíchž městech neosadí se žádný, aniž projde skrze ně syn člověka.

44. Navštívím také Béle v Babyloně, a vytrhnu, což sehltil, z úst jeho, i nepohrnou se k němu více národové; také i zdi Babylonské padnou.

45. Vyjděte z prostředku jeho, lide můj, a vysvobodte jeden každý duši svou od prehlivosti hněvu Hospodinova.

46. A nebudtež choulostivého srdce, aniž se bojte pověsti, kteráž slyšána bude v té zemi, když přijde tohoto roku pověst, a potom druhého roku pověst, i ukrutenství v zemi, a pán na pána.

47. Protož aj, dnové přijdou, že navštívím rytiny Babylonské, a všechna země jeho zahanbena bude, i všickni zbiti jeho padnou u prostřed něho.

48. I budou prospěvovati nad Babylonem nebesa i země, a cožkoli v nich jest, když na něj od pálnoci přitáhnou ti zhoubové, dí Hospodin.

49. Ano i Babylon padnutí musí, ó zbiti Izraelovi, i s Babylonem padnou zbiti vši země jeho.

50. Ó kdož jste znikli meče, jděte, nezastavujte se; zpomínejte, daleko jsouce, na Hospodina, a Jeruzalém nechť vstupuje na srdce vaše.

51. *Rcete:* Stydímeť se, že slycháme

útržku, hanbí se tváře naše, že cizozemci chodí do svatyní domu Hospodinova.

52. Protož aj, dnové přijdou, dí Hospodin, že navštívím rytiny jeho, a po vsí zemi jeho stonati bude zraněný.

53. Byť pak vstoupil * Babylon na nebe, a byť pak ohradil velmi vysokou pevnost svou, přitáhnou ode mne na něj zhoubcové, praví Hospodin. *k.49.16.

54. Zvuk křiku z Babylona, a potření veliké z země Kaldejské.

55. Nebo Hospodin poplání Babylon, a vyhladí z něho hřmot veliký, byť pak zvučela vlnobiti jejich jako vody mnohé, vydáván byl hluk hlasu jejich,

56. Když přitáhne na něj, na Babylon zhoubce. I budou jati silní jeho, potřino bude lučiště jejich; nebo Bůh * silný odplatí, Hospodin vrchovatě odplatí.

*5 Mojz.32,35.

57. Opojím knížata jeho i moudré jeho, vývody jeho i znamenitější jeho i silné jeho, aby zesnuli snem věčným, a neprocítili, dí král, jehož jméno jest Hospodin zástupů.

58. Takto praví Hospodin zástupů: Oboje zed Babylonská velmi široká do gruntu zbořena bude, a brány jeho vysoké ohněm spáleny budou, a tak nadarmo pracovati budou lidé a národové při ohni, až ustanou.

59. Slovo, kteréž přikázal Jeremiáš prorok Saraiášovi synu Neriášovu, synu Maaseiášovu, když se vypravil od Sedechiáše krále Judského do Babylona, léta čtvrtého kralování jeho, (byl pak Saraiáš kníže Menuchské,)

60. Když sepsal Jeremiáš všecko zlé, kteréž přijíti mělo na Babylon, do knihy jedné, všecka ta slova, kteráž jsou psána proti Babylonu.

61. I řekl Jeremiáš Saraiášovi: Když přijdeš do Babylona, a uziš jej, tedy řekni všecka ta slova,

62. A řci: Ó Hospodine, ty jsi mluvil o místě tomto, že * je zkažíš, tak že nebude v něm obyvatelé, od člověka až do hovada, ale že hrozně zpuštěno na věky bude. *v.28.

63. Když pak do konce přečteš knihu tuto, * přivaž k ní kámen, a hoď ji do prostřed Eufrates,

*Zjev.18,21.

64. A řci: Tak potopen bude Babylon, a nepovstane z toho zlého, kteréž já uvedu na něj, ačkoli ustávají budou. Až potud slova Jeremiášova.

KAPITOLA LII.

Sedechiáš zprotil se králi Babylonskému. 4. Jeruzalém dobyt. 8. Sedechiáš i lid jeho zajat. 31. Joachin od Evilmerodacha zvržen.

V jedenmécitma letech byl Sedechiáš, když počal kralovati, a jedenácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova z Lebna.

2. I činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, všecko tak, jakž byl dělal Joakim.

3. Nebo se to dalo pro rozhněvání Hospodinovo proti Jeruzalému a Judovi, až je i zavrhl od tváří své. V tom * zprotil se Sedechiáš králi Babylonskému.

*2 Král.24,20. Ezech.17,15.

4. Stalo se pak * léta devátého kralování jeho, měsíce desátého, v desátý den téhož měsíce, že přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský se vším vojskem svým k Jeruzalému, a položili se u něho, a vzdělali proti němu hradbu vůkol.

*k.39,1 násl. 2 Král.25,1.

5. A bylo město obleženo až do jedenáctého léta krále Sedechiáše.

6. V kterémžto, měsíce čtvrtého, devátého dne téhož měsíce, rozmohl se hlad v městě, a neměl chleba lid země.

7. I prolomeny jsou zdi městské, a všickni muži bojovní utekli, a vyšli z města v noci skrze bránu mezi dvěma zdmi, u zahrady královské, (Kaldejští pak leželi okolo města,) a ušli cestou pouště.

8. I honilo vojsko Kaldejské krále, a postihli Sedechiáše na rovinách Jeriškých, a všecko vojsko jeho rozprehlo se od něho.

9. A tak javše krále, přivedli ho k králi Babylonskému do Ribla v zemi Emat, kdežto učinil o něm soud.

10. I zmordoval * král Babylonský syny Sedechiášovy před očima jeho, ano i všecka knížata Judská zmordoval v Ribla.

*k.39,6,7.

11. Oči pak Sedechiášovy oslepil, a svázav ho řetězy ocelivými král Babylonský, dal jej dovésti do Babylona, a dal jej do vězení až do dne smrti jeho.

12. Potom měsíce pátého, desátého dne téhož měsíce, léta devatenáctého kralování Nabuchodonozora krále Babylonského, přitáhl Nebuzardan, hejtman nad zoldněři, kterýž sloužoval králi Babylonskému, do Jeruzaléma.

13. A * zapálil dům Hospodinův, i dům

královský, i všechny domy v Jeruzalémě, a tak všechny domy veliké vypálil ohněm.

*k.39,8.

14. Všecky také zdi Jeruzalémské vůkol pobořilo všecko vojsko Kaldejské, kteréž bylo s tím hejtmanem nad žoldněři.

15. Přitom z chaterného lidu, totiž ostatek lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlce, kteříž byli ustoupili k králi Babylonskému, a jiný obecný lid zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři.

16. Toliko něco chaterného lidu země zanechal Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, aby byli vinaři a orači.

17. Nadto sloupy měděné, kteříž byli v domě Hospodinově, i podstavky i moře měděné, kteréž bylo v domě Hospodinově, ztloukli Kaldejští, a odvezli všecku měď z nich do Babylona.

18. Též hrnce, lopaty a nástroje hudebné, a kotlíky a kadidlnice, i všechny nádoby měděné, jimiž sloužili, pobrali.

19. I medenice a nádoby k oharkům, s kotlíky a hrnci, a svícny, a kadidlnice a koflíky, a cožkoli zlatého a stříbrného bylo, pobral hejtman nad žoldněři;

20. Sloupy dva, moře jedno, a volů dvanáct měděných, kteříž byli podstavky, jichž byl nadělal král Šalomoun do domu Hospodinova. Nebylo váhy mezi všech těch nádob.

21. Nebo * sloupů těch, osmnácti loket byla výška sloupu jednoho, kterýž okolek měl dvanácti loktů, ztlouští pak čtyř prstů byl dutý.

*1 Kral.7,15.

22. A makovice na něm měděná, a makovice jedné výška pěti loket, a mřežování i jablka zrnatá na té makovici vůkol; všecko bylo měděné. Takovýž byl i sloup druhý s zrnatými jablky.

23. A bylo jablek zrnatých devadesát a šest po každé straně; všudy jablek zrnatých bylo po stu na mřežování vůkol.

24. Vzal také hejtman nad žoldněři Saraiáše kněze předního, a Sofoniáše kněze nižšího, a tři strážné prahu.

25. A z města vzal komorníka jednoho, kterýž byl hejtmanem nad muži bojovnými, a sedm mužů, jenž bývali při králi, kteříž nalezeni byli v městě, a předního spisovatele vojska, kterýž popisoval vojsko z lidu země, a šedesáte mužů z lidu země, kteříž nalezeni byli v městě.

26. Zjímav tedy je Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, přivedl je k králi Babylonskému do Řibla.

27. I pobil je král Babylonský, a zmorodoval je v Řibla v zemi Emat, a tak zaveden jest Juda z země své.

28. Tenť jest lid, kterýž zavedl Nabuchodonozor léta sedmého, Judských tři tisíce a tříměcítma.

29. Léta osmnáctého Nabuchodonozora zavedl z Jeruzaléma duši osm set třídecti a dvě.

30. Léta tříměcítmého Nabuchodonozora zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, Judské, duši sedm set čtyřdecti a pět, všech duši čtyry tisíce a šest set.

31. Stalo se také třidcátého sedmého léta po zajetí Joachina krále Judského, dvanáctého měsíce, dvadcátého pátého dne téhož měsíce, povýšil Evilmerodach král Babylonský toho léta, když počal kralovati, Joachina krále Judského, pustiv ho z žaláře.

32. A mluvil s ním dobrotivě, i stolici jeho postavil nad stolicí králů, kteříž s ním byli v Babyloně.

33. Změnil též roucho jeho, kteréž měl v žaláři, a jidal chléb před ním vždycky, po všechny dny života svého.

34. Nebo vyměfený pokrm ustavičně dáván byl jemu od krále Babylonského, a to na každý den, až do dne smrti jeho, po všechny dny života jeho.

PLÁČ JEREMIÁŠŮV.

KAPITOLA I.

Natřikání Jeremiášovo nad bídami lidu Judského. 8. Hřtchové jejich, 18. i vyznání jich. 20. Modlitba za vysvobození, 22. i za pomstu nad nepřátely.

Ach, město tak lidné, jakť jest samotné zůstalo, a učiněno jako * vdova!

Nejznamenitější mezi národy, přední mezi krajinami pod plat uvedeno.

* Izai.54,1.

2. Ustavičně pláče v noci, a slzy jeho na lících jeho, ze všech milovníků svých nemá žádného potěšitele; všickni

přátelé jeho nevěrně se k němu mají, obrátili se mu v nepřátely.

3. Zastěhoval se Juda, proto že byl trápen a u veliké porobě, však osadiv se mezi pohany, nenalézá odpočinutí; všickni, kteříž jej honí, postihají jej v těsně.

4. Cesty Siona kvůli, že žádný nepřichází k slavnosti. Všecky brány jeho zpustly, kněží jeho vzdychají, panny jeho smutné jsou, on pak sám pln jest hořkosti.

5. Nepřátelé jeho jsou hlavou, odpůrcům jeho šťastně se vede; nebo jej Hospodin zarmoutil pro množství přestoupení jeho. Maličci jeho odešli do zajetí před obličejem nepřítele.

6. A tak odňata od dcery Sionské všechna okrasa její. Knížata její jsou podobná jelenům, kteříž nenalézají pastvy, a ucházejí bez moci před tím, kdož je honí.

7. Rozpomíná se dcera Jeruzalémská ve dnech trápení svého a kvilení svého na všechna svá utěšení, kteráž mívala ode dnů starodávních, když padá lid její od ruky nepřítele, nemajíc žádného, kdo by ji retoval. Protivníci se jí divajíce, posmívají se klesnutí jejímu.

8. Těžce hřešila dcera Jeruzalémská, protož jako nečistá odloučena jest. Všickni, kteříž ji v poctivosti mívali, neváží jí sobě, proto že vidí nahotu její; ona pak vzdychá, obrácena jsuci zpět.

9. Nečistota její na podolcích jejích; nepamatovala na skončení své, protož patrně klesá, nemajíc žádného, kdo by ji potěšil. Popatříž, Hospodine, na trápení mé, neboť se vyvýšil nepřítel.

10. Sáhl rukou svou nepřítel na všechny drahé věci její; nebo musí se dívat pohanům, an chodí do svatyně její, o čemž jsi byl přikázal, aby tobě nevcházeli do shromáždění.

11. Všecken lid její vzdychajíce, hledají chleba, vynakládají nejdražší věci své za pokrm k očerstvení života. Vzeříž, Hospodine, a popatříž, neboť jsem v neváznosti.

12. Nic-liž vám do toho, ó všickni, kteříž tudyto jdete? Pohleďte a vizte, jestli bolest podobná bolesti mé, kteráž jest mi učiněna, jak *mne zámutkem naplnil Hospodin v den prechlivosti hněvu svého.

*Zalm.88,4.

13. Seslal s výsosti oheň do kosti

mých, kterýž opanoval je; roztáhl síť nohám mým, obrátil mne zpět, obrátil mne v pustinu, celý den nedužívá jsem.

14. Tuze svázáno jest rukou jeho jeho přestoupení mých, tuze spletené houžve připadly na hrdlo mé, porazilo sílu mou; vydal mne Pán v ruku nepřátel, nemohuť povstati.

15. Pošlapal Pán všecky mé silné u prostřed mne, svolal proti mně zástupy, aby potřel mládence mé, tlačil Pán přese mne pannu dceru Judskou.

16. Pro tyť věci já pláči, z očí mých, z očí mých tekou vody, a že jest vzdálen ode mne potěšitel, kterýž by očerstvil duši mou; synové moji jsou pohubení, nebo ssilil se nepřítel.

17. Rozprostírá dcera Sionská ruce své, nemá žádného, kdo by ji potěšil; vzbuditě Hospodin proti Jákobovi všudy vákol něho nepřátely jeho, mezi nimiž jest dcera Jeruzalémská jako pro nečistotu oddělená.

18. Spravedlivý * jest Hospodin, neboť jsem na odpor činila ústům jeho. Slyšte medle všickni lidé, a vizte bolest mou; panny mé i mládenci moji odebrali se do zajetí.

*Dan.9,7.

19. Volala jsem na milovníky své, oni oklamali mne; kněží moji a starci moji v městě pomřeli, *hledajíce pokrmu, aby posilnili života svého.

*Zalm.37,25.

20. Popatříž, ó Hospodine, neboť * mi úzko; vnitřnosti mé zkormoučeny jsou, srdce mé svadne ve mně, proto že jsem na odpor velice činila. Vně meč na sirobu přivodí, v domě pouhá smrt.

*Zalm.69,21. Luk.21,26.

21. Slychajít, že já vzdychám, ale není žádného, kdo by mne potěšil. Všickni nepřátelé moji slyšíce o mých bídách, radují se, že jsi to učinil, a přivedl den předohlášený, ale budouť mně podobní.

22. Necht přijde všechna neslechetnost jejich před obličej tvůj, a učin jim, jakož jsi učinil mně pro všechna přestoupení má; neboť jsou mnohá úpění má, a srdce mé neduživé.

KAPITOLA II.

Napíknání nad zkažením království Judského, 6. odjetím Božích služeb i jinými bídami. 20. Napomenutí lidu k modlitbám za smilování.

Jak hustým oblakem prechlivosti své přikryl Pán dceru Sionskou! Shodil s nebe na zem slávu Izraelovu, aníž se

rozpomenul na podnože noh svých v den prechlivosti své.

2. Sehltil Pán beze vši lítosti všecky příbytky Jakobovy, zbořil v prechlivosti své ohrady dcery Judské, udeřil jimi o zem, v potupu uvedl království i knížata její.

3. Odřal v rozpálení hněvu všecken roh Izraelův, odvrátil zpět pravici svou od nepřitele, a rozpáliv se proti Jákobovi jako * oheň plápolající, páli do cela vůkol. ^{*Jer.17,27.}

4. Natáhl * lučistiť své jako nepřítel, postavil pravici svou jako protivník, i zbil všecky rejzdařilejší z lidu, a vyřil do stánku dcery Sionské jako oheň prechlivost svou. ^{*Zalm.7,18.}

5. Učiněn jest Pán podobný nepříteli, sehltil Izraele, sehltil všecky paláce jeho, zkazil ohrady jeho, a rozmnožil v lidu Judském zámutek a žalost.

6. Moci zajisté odtrhl jako od zahrady plot svůj, zkazil stánek svůj, v zapomenutí uvedl Hospodin na Sionu slavnost a sobotu, a v prechlivosti hněvu svého zavrhl krále i kněze.

7. Zavrhl Pán oltář svůj, v ošklivost vzal svatyni svou, vydal v ruku nepřitele zdi a paláce Sionské; křičeli v domě Hospodinově jako v den slavnosti.

8. Uložilť Hospodin zkaziti zed dcery Sionské, roztáhl šňůru, a neodvrátil ruky své od zhouby; pročež val i zed kvílí, a spolu mdlejí.

9. Poraženy jsou na zem brány její, zkazil a polámal závory její; král její i knížata její mezi pohany. Není ani zákona, proroci také její nemívají vidění od Hospodina.

10. Starší dcery Sionské usadivše se na zemi, mlčí, posypají prachem hlavy své, a přepasují se žíněmi panny Jeruzalémské, svěřují k zemi hlavy své.

11. Zhynuly od * slz očí mé, zkormoutily se vnitřnosti mé, a vykdyla se na zem játra má, pro potření dcery lidu mého, když i nemluvnátka a prsí požívající na ulicích města se svírají. ^{*Jer.9,1.}

12. A říkají matkám svým: Kdež jest obilí a víno? když se jako zraněný svírají po ulicích města, a vypouštějí duše své na klíně matek svých.

13. Kohof za svědka přivedu? Koho připodobním k tobě, ó dcero Jeruzalémská? Koho tobě přirovnám, abych tě potěšil, panno dcero Sionská? Nebo ve-

líké jest * jako moře potření tvé. Kdež by tě zhojiti mohl? ^{*Jer.15,18.}

14. Proroci tvoji předpovídali tobě živé a ničemné věci, a neodkrývali nepravosti tvé, aby odvrátili zajetí tvé, ale předpovídali tobě těžkosti, oklamání a vyhnání.

15. Všickni, kteříž jdou cestou, * tleskají nad tebou rukama, diví se a potřásají hlavou svou za tebou, dcero Jeruzalémská, říkajíce: To-li jest to město, o němž říkávali, že jest nejkrásnější a utěšením vši země? ^{*Job 27,23.}

16. Všickni nepřátelé tvoji rozdírají na tebe ústa svá, hvízdají a škřipí zuby, říkajíce: Sehlťme ji. Totof jest jistě ten den, jehož jsme očekávali; jižť nastal, vidíme.

17. Učinil Hospodin to, * což byl uložil, splnil řeč svou, kterouž přikazoval od dnů starodávních, bořil bez lítosti, a obveselil nad tebou nepřitele, povýšil rohu protivníků tvých. ^{*5 Mojs.28,15 3 Mojs.26,14,15.}

18. Vykřikovalo srdce jejich proti Pánu. Ó ty zdi dcery Sionské, * vylévej jako potok slzy dnem i nocí, nedávej sobě odpočínutí, aniž se spokojíš zřítelnicí oka tvého. ^{*k.1.16.}

19. Vstaň, křič v noci, při počátku bdění, vylévej jako vodu srdce své před obličejem Páně; pozdvihuj k němu rukou svých za život dítek svých svírajících se hladem, na rohu všech ulic, a řci:

20. Pohled, * Hospodine, a popať, komu jsi tak kdy učinil? Zdalíž jídají ženy plod svůj, nemluvnátka rozkošná? Zdalíž mordován býti má v svatyni Páně kněz a prorok? ^{*k.1,20.}

21. Leží na zemi po ulicích mladý i starý, panny mé i mládenci moji padli od meče, zsmordoval jsi je, a zbil v den prechlivosti své bez lítosti.

22. Svolal jsi jako ke dni slavnosti z vůkolí ty, jichž se velice straším, a nebylo v den prechlivosti Hospodinovy, kdo by ušel neb pozůstal. Kteréž jsem na rukou pěstovala a vychovala, ty ne přítel můj do konce zhubil.

KAPITOLA III.

Prorok touží nad smoučením lidu Judského 21. doufá o pomoci Boží, 40. napomíná lidu ku pokání. 55. Modlitba k Bohu za vysvobození 64. i za pomstu nad nepřátely. Já jsem muž okoušející trápení od metly rozhněvání Božího.

2. Zahnal mne, a uvedl do tmy a ne k světu.

3. Toliko proti mně se postavuje, a o-braci ruku svou přes celý den.

4. Uvedl sešlost na tělo mé a křtí mou, a * polámal kosti mé. *Zalm.51.10.

5. Zastavěl mne a obklíčil předpor-nou hořkostí.

6. Postavil mne v tmavých místech ja-ko ty, kteříž již dávno zemřeli.

7. Ohradil mne, abych nevyšel; obtí-žil ocelivý řetěz můj.

8. A jakžkoli volám a křičím, zacpává uši před mou modlitbou.

9. Ohradil cesty mé tesaným kame-nem, a stezky mé zmátí.

10. Jest nedvěď číhající na mne, lev v skrejších.

11. Cesty mé stočil, anobř roztrhal mne, a na to mne přivedl, abych byl pustý.

12. Natáhl * lučičště své, a vystavil mne za cíl střelám. *Job 7,20; 16,12.

13. Postřelil ledví má střelami toulu svého.

14. Jsem v posměchu se všim lidem svým, a písničkou jejich přes celý den.

15. Sytí mne hořkostmi, * opojuje mne pelynkem. *Job 9,18. Mat.27,34.

16. Nadto potřel o kameníčko zuby mé, vrazil mne do popela.

17. Tak jsi vzdálil, ó Bože, duši mou od pokoje, až zapomínám na pohodlí,

18. A říkám: Zahynulátě síla má i na-děje má, kterouž jsem měl v Hospodi-nu.

19. A však duše má rozvažujíc trápení svá a pláč svůj, pelynek a žluč,

20. Rozvažujíc to ustavičně, ponizuje se ve mně.

21. A přivodě sobě to ku paměti, (na-ději mám.)

22. Že veliké jest milosrdenství Ho-spodinovo, když jsme * do konce nevy-hynuli. Nepřestávajíc zajisté slitování jeho, *Neh.9.31.

23. Ale nová jsou každého jitra; pře-veliká jest pravda tvá.

24. Díl * můj jest Hospodin, říká duše má; protož naději mám v něm. *Zalm.16.5. 73.26.

25. Dobrý * jest Hospodin těm, jenž očekávají na něj, duši té, kteráž ho hle-dá. *Zalm.40,2.

26. Dobré jest trpělivě očekávajícím na spasení Hospodinovo.

27. Dobré * jest muži tomu, kterýž by nosil jho od dětinství svého,

*Zalm.119,71. Mat.11,29.

28. Kterýž by pak byl opuštěn, trpěli-vě se má v tom, což na něj vloženo,

29. Dávaje do prachu ústa svá, až by se ukázala naděje,

30. Nastavuje líce tomu, kdož jej bije, a sytě se potupou.

31. Neboť nezamítá Pán na věčnost;

32. Nýbrž * ačkoli zarmucuje, však sli-tovává se podlé množství milosrdenství svého. *Isai.54,7,8.

33. Netrápíť zajisté z srdce svého, aniž zarmucuje synů lidských.

34. Aby kdo potíral nohama svýma všechny vězně v zemi,

35. Aby nespravedlivě soudil muže před obličejem Nejvyššího,

36. Aby převracel člověka v při jeho, Pán nelibuje.

37. Kdo jest, ješto když řekl, stalo se něco, a Pán nepřikázal?

38. Z úst Nejvyššího zdali nepochází zlé i dobré?

39. Proč by tedy sobě stýskal člověk živý, muž nad kázni za hříchy své?

40. Zpytujeme raději a ohledujme cest našich, a navraťme se až k Hospodinu.

41. Pozdvihujme srdcí i rukou svých k Bohu silnému v nebe.

42. Myt * jsme se zpronevěřili, a zpurní jsme byli, protož ty neodpouštíš.

*Zalm.106,6. Dan.9,5.

43. Obestřels se hněvem a stíháš nás, morduješ a nešanusješ.

44. Obestřels se oblakem, aby nemo-hla proniknouti k tobě modlitba.

45. Za smeti a povrhel položil jsi nás u prostřed národů těchto.

46. Rozdirají na nás ústa svá všickni nepřátelé naši.

47. Strach a jáma potkala nás, zpuště-ní a setření.

48. Potokové vod tekou z očí mých pro potření dcery lidu mého.

49. Oči mé slzí bez přestání, proto že není žádného odtušení,

50. Ažby popatřil a shlédl Hospodin s nebe.

51. Oči mé rmoutí duši mou pro vše-cky dcery města mého.

52. Loviliť jsou mne ustavičně, jako ptáče, nepřátelé moji bez příčiny.

53. Uvrhli do jámy život můj, a přime-tali mne kamením.

s druhým. Neobraccela se, když šla; jedno každé přímo na svou stranu šlo.

10. Podobnoství pak tváří jejich s předu tvář lidská, * a tvář lvová po pravé straně každého z nich; tvář pak volovou po levé straně všech čtvero, též tvář orličí s zadu mělo všech čtvero z nich.

11. A tváří jejich i křídla jejich pozdvížena byla zhůru. Každé zvíře dvě křídla pojilo s křídly druhého, dvěma pak přikrývala těla svá.

12. A každé přímo na svou stranu šlo. Kamkoli ukazoval duch, aby šla, tam šla; neuchylovala se, když chodila.

13. Podobnost také těch zvířat na pohledění byla jako uhlí řeřavého, na pohledění jako pochodně. Kterýžto oheň ustavičně chodil mezi zvířaty, a ten oheň měl blesk, a z téhož ohně vycházelo blýskání.

14. Také ta zvířata běhala, a navracovala se jako prudké blýskání.

15. A když jsem hleděl na ta zvířata, a aj, kolo jedno bylo na zemi při zvířatech u čtyř tváří jednoho každého z nich.

16. Na pohledění * byla kola, a udělání jich jako barva tarsis, a podobnost jednostejnou měla všechna ta kola, a byla na pohledění i udělání jejich, jako by bylo kolo u prostřed kola.

17. Na čtyři strany své jíti majíce, chodila, a neuchylovala se, když šla.

18. A loukoti své, i vysokost měla, že hrůza z nich šla, a štinové jejich vůkol všech čtyř kol plní byli oči.

19. Když pak chodila zvířata, chodila kola podlé nich, a když se vznášela zvířata vzhůru od země, vznášela se i kola.

20. Kdekoli * chtěl Duch, aby šla, tam šla; kde Duch chtěl jíti, i kola vznášela se naproti nim, nebo duch zvířat byl v kolách.

21. Když ona šla, šla, a když ona stála, stála, a když se vznášela od země, vznášela se také kola s nimi, nebo duch zvířat byl v kolách.

22. Podobnoství pak oblohy bylo nad hlavami zvířat jako podobnoství křišťálu roztaženého nad hlavami jejich svrchu.

23. A pod * oblohou křídla jejich pozdvížena byla, jedno připojené k druhému. Každé mělo dvě, jimiž se přikrý-

valo, každé, pravím, mělo dvě, jimiž přikrývalo tělo své.

24. I slyšel jsem zvuk křidel jejich jako zvuk vod mnohých, jako zvuk Všemohoucího, když chodila, zvuk hluku jako zvuk vojska. Když pak stála, spustila křídla svá.

25. Byl také zvuk svrchu nad oblohou, kteráž byla nad hlavou jejich, když stála a spustila křídla svá.

26. Svrchu pak na obloze, kteráž byla nad hlavou jejich, bylo podobnoství trůnu, a na pohledění jako * kámen zařirový, a nad podobnostvím trůnu na něm svrchu, na pohledění jako tvárnost člověka.

27. I viděl jsem na pohledění jako velmi prudkou světlost, a u vnitřku jejím vůkol na pohledění jako oheň, od bedr jeho vzhůru; od bedr pak jeho dolů viděl jsem na pohledění jako oheň, a blesk vůkol něho.

28. Na pohledění jako duha, kteráž bývá na oblaci v čas deště, takový na pohledění byl blesk vůkol. To bylo vidění podobnoství slávy Hospodinovy. Kteréžto viděv, padl jsem na tvář svou, a slyšel jsem hlas mluvícího.

KAPITOLA II.

K komu poslán prorok Ezechiel, 4. a jak by se i k těm k nim poslán, 8. i k tomu, kterýž jej poslal mlu měl vyučen.

Kterýž řekl ke mně: Synu * člověčí, postav se na nohy své, ať mluvím s tebou.

2. I vstoupil do mne duch, když promluvil ke mně, a postavil mne na nohy mé, a slyšel jsem, an mluvím ke mně.

3. Kterýž řekl mi: Synu člověčí, já tě posílám k synům Izraelským, k národům zpurným, kteříž zpurně se postavovali proti mně; oni i otcové jejich zpronevěřovali se mi, až právě do tohoto dne.

4. K těch, pravím, synům * nestydaté tváří a zatvrdilého srdce já posílám tě, a diš k nim: Takto praví Panovník Hospodin,

5. Již oni slyšte neb nechte: Že dům zpurný jsou. Ať vědí, že prorok byl u prostřed nich.

6. Ty pak synu člověčí, neboj se jich, aniž se boj slov jejich, že zpurní a jako trní jsou proti tobě, a že mezi štyry bydlíš. Slovo jejich neboj se, a tváří jejich

se nestrachuj, proto že dům zpurný jsou.

7. Ale mluv slova má k nim, již oni slyšte neb nechte: Že zpurní jsou.

8. Ty pak synu člověčí, slyš, co já pravím tobě: Nebud zpurný jako ten dům zpurný. Otevři ústa svá, a sněz, co já tobě dám.

9. I viděl jsem, a aj, ruka vztažena byla ke mně, a aj, v ní svinutá kniha.

10. Kteroužto rozvinul přede mnou, a byla popsaná s předu i z zadu, a bylo v ní psáno nařikání, kvilení a běda.

KAPITOLA III.

Rozličným způsobem Ezechiél k úřadu nastrojen 8. i posílen, 16. tolikrát, jak by jemu na tom, aby jej věrně vykonával, záleželo, poučen. *

Tedy řekl mi: Synu člověčí, což před tebou jest, * sněz, sněz knihu tuto, a jdi, mluv k domu Izraelskému. ^{*Zjev.10.9.}

2. I otevřel jsem ústa svá, a dal mi snísti knihu tu,

3. Řka ke mně: Synu člověčí, nakrm břicho své, a střeva svá naplň knihou touto, kterouž dávám. I snědl jsem, a byla v ústech mých jako med sladká.

4. Za tím řekl mi: Synu člověčí, jdiž k domu Izraelskému, a mluv k nim slovy mými.

5. Nebo nebudeš poslán k lidu hluboké řeči a nesnadného jazyka, ale k domu Izraelskému.

6. Ne k národům mnohým hluboké řeči a nesnadného jazyka, jejichž bys slovům nerozuměl, ješto, kdybych tě k nim poslal, uposlechli by tebe.

7. Ale dům Izraelský nebudou tě chtít poslouchati, poněvadž nechti poslouchati mne; nebo všecken dům Izraelský jest tvrdočelný a zatvrdilého srdce.

8. Ale * učinil jsem tvář tvou tvrdou proti tváři jejich, a čelo tvé tvrdé proti čelu jejich. ^{*Jer.1.18; 15.20.}

9. Jako kámen přetvrdý, pevnější než skálu učinil jsem čelo tvé; nebož se jich, aniž se strachuj tváři jejich, proto že dům zpurný jsou.

10. I řekl ke mně: Synu člověčí, všechna slova má, kterážt mluviti budu, přijmi v srdce své, a ušima svýma slyš.

11. A jdi k zajatým, k synům lidu svého, a mluv k nim, a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin, již * oni slyšete neb nechte. ^{*k.2.5.7.}

12. Tehdy odnesl mne Duch, a slyšel

jsem za sebou hlas hřmotu velikého: Požehnaná sláva Hospodinova z místa svého.

13. A hlas křidel těch zvířat, kteráž se vespolek dotýkala, a hlas kol naproti nim, a hlas hřmotu velikého.

14. Duch * pak odnesl mne, a vzal mne, a odšel jsem truchliv, v hněvě ducha svého, ale ruka Hospodinova nade mnou silnější byla. ^{*Skutk.8.39.}

15. I přišel jsem k zajatým do Telabib, bydlícím při řece Chebar, a seděl jsem, kdež oni bydlili. Seděl jsem, pravím, sedm dní u prostřed nich s užasnutím.

16. I stalo se po dokonání sedmi dnů, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

17. Synu člověčí, * strážným jsem tě postavil nad domem Izraelským, abys slyše slovo z úst mých, napomínal jich ode mne. ^{*k.33.7.}

18. Když bych já řekl bezbožnému: Smrti umřeš, a nenapomenul bys ho, ani nemluvil, abys ho odvedl od cesty jeho bezbožné, proto abys ho při životu zachoval: ten bezbožný pro nepravost svou umře, ale krve jeho z ruky tvé vyhledám.

19. Paklibys ty napomenul bezbožného, a neodvrátil by se od bezbožnosti své, a od cesty své bezbožné, onť pro nepravost svou umře, ale ty duši svou vysvobodíš.

20. Odvrátil-li by se pak * spravedlivý od spravedlnosti své, a činil by nepravost, a já bych položil urážku před něj, a tak by umřel, ty pak bys ho nenapomenul: pro hřícht svůj umře, aniž na paměť přijde která spravedlnost jeho, kterouž činil, ale krve jeho z ruky tvé vyhledám. ^{*k.18.24.}

21. Pakli bys ty napomenul spravedlivého, aby nehřešil spravedlivý, a on by nehřešil, jistě že bude živ; nebo napomenut byl. Ty také duši svou vysvobodíš.

22. I byla * tam nade mnou ruka Hospodinova, kterýžto řekl mi: Vstaň, jdi do tohoto údolí, a tam mluviti budu s tebou. ^{*k.1.3.}

23. A tak vstav, šel jsem do toho údolí, a aj, sláva Hospodinova stála tam, jako sláva, kterouž jsem viděl u řeky Chebar. I padl jsem na tvář svou.

24. Tehdy vstoupil do mne Duch, a

postaviv mne na nohy, mluvil ke mně, a řekl mi: Jdiž, zavři se v domě svém.

25. Nebo na tě, synu člověčí, aj, dadí na tě provazy, a sváží tě jimi, a nebudeš moci vyjíti mezi ně.

26. A já učiním, aby jazyk tvůj přilnul k dásním tvým, a abys oněměl, a nebyl jim mužem domlouvajícím, protože dům zpurný jsou.

27. Ale když mluvit budu s tebou, otevru ústa tvá, a diš jim: Takto praví Panovník Hospodin: Kdo slyšeti chce, nechť slyší, a * kdo nechce, nechť nechá, že dům zpurný jsou. *k.2,5,7.

KAPITOLA IV.

Předukázání a vyznamenání obležení Jeruzaléma, 9. a zvláště hladu velikého.

Ty pak synu člověčí, vezmi sobě cihlu, a polože ji před sebe, vyrej na ní město Jeruzalém.

2. A postav na ní * obležení, a vzdělaje na ní šance, vysyp na ní násyp, a polož na ní vojska, a postav na ní berany válečné vůkol. *2Král.25,1.

3. Potom vezmi sobě pánev železnou, a polož ji místo zdi železné, mezi tebou a mezi městem, a zatvrdí tvář svou proti němu, ať jest obleženo, a oblehneš je. Toť bude znamením domu Izraelskému.

4. Ty pak lehni na levý bok svůj, a vlož na něj nepravost domu Izraelského. Podlé počtu dnů, v němž ležeti budeš na něm, poneseš nepravost jejich.

5. A já dávám tobě léta nepravosti jejich v počtu dnů, tři sta a devadesáte dnů, v nichž poneseš nepravost domu Izraelského.

6. Když je pak vyplníš, budeš ležeti na pravém boku podruhé, a poneseš nepravost domu Judova čtyřiceti dnů. Den za rok, den za rok dávám tobě.

7. K obležení, pravím, Jeruzaléma zatvrdí tvář svou, ohrna ruku svou, a prokokuje proti němu.

8. A aj, dávám na tě provazy, abys se neobracel z boku jednoho na druhý, dokudž nevyplníš dnů obležení svého.

9. Protož ty vezmi sobě pšenice a ječmene, též bobu, šočovice, i prosa, a špaldy, a dej to do jedné nádoby, abys sobě nastrojil z toho pokrmu podlé počtu dnů, v nichž ležeti budeš na boku svém. Za tři sta a devadesáte dnů jísti jej budeš.

10. Pokrmu pak tvého, kterýž jísti bu-

deš, váha bude dvaceti lotů na den. Od času až do času jísti jej budeš.

11. Vodu také na míru pítí budeš, šestý díl hin; od času do času pítí budeš.

12. Podpopelný pak chléb ječný, kterýž jísti budeš, ten lejny nečistoty lidské pec před očima jejich.

13. I řekl Hospodin: Tak budou jísti synové Izraelské chléb svůj nečistý pro pohany, kteréž tam shromáždím.

14. Tedy řekl jsem: Ach, Panovniče Hospodine, aj, duše má není poškrvněna mrchami, a udáveného nejedl jsem od dětinství svého až podnes, aniž věšlo v ústa má maso ohavné.

15. Kterýž řekl mi: Aj, dávám krávine místo lejn lidských, abys sobě jimi napekl chleba.

16. Za tím řekl mi: Synu člověčí, aj, já * zlámí hál chleba v Jeruzalémě, tak že jísti budou chléb na váhu, a to s zámutkem, a vodu na míru pítí, a to s předešením, *k.5,16; 14,13. 8 Mojt.26,26. Izai.3,1.

17. Aby nedostatek majíce v chlebě a v vodě, děsili se jeden každý z nich, a svadli pro nepravost svou.

KAPITOLA V.

Ukázání jiným způsobem těžkosti obležení Jeruzaléma, 5. a toliké i břichů, pro něž měly ty těžkosti přijíti.

Potom ty synu člověčí, vezmi sobě nůž ostrý, totiž břitvu holičů, vezmi jej sobě, a ohol ním hlavu i bradu svou. Potom vezma sobě váhu, rozděl to.

2. Třetinu ohněm spal u prostřed města, když se vyplníš dnové obležení; zatím vezma druhou třetinu, posekej mečem okolo něho; ostatní pak třetinu rozptyl u vítr. Nebo mečem dobytým budu je stihati.

3. A však odejmi odtud něco málo, a zavaž do křidel svých.

4. A i z těch ještě vezma, uvrz je do prostřed ohně, a spal je ohněm, odkudž vyjde oheň na všecken dům Izraelský.

5. Takto praví Panovník Hospodin: Tento Jeruzalém, kterýž jsem postavil u prostřed pohanů, a vůkol otočil krajinami,

6. Změnil soudy mé v bezbožnost více než pohané, a ustanovení má více než jiné země, kteréž jsou vůkol něho; nebo soudy mými pohrdli, a v ustanoveních mých nechodili.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že mnohem více než pohané,

kteříž jsou vůkol vás, v ustanoveních mých nechodili jste, a * soudů mých nečinili jste, nýbrž ani tak jako pohané, kteříž jsou vůkol vás, soudů nekonali jste: *k.11,12.

8. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já na tebe, aj já, a vykonám u prostřed tebe soudy před očima pohanů.

9. Nebo učiním při tobě to, čehož jsem prv neučinil, a čehož podobně neučiním více pro všechny ohavnosti tvé,

10. Tak že otcové * jísti budou syny u prostřed tebe, a synové jísti budou otce své, a vykonám proti tobě soudy, a rozptýlím všechny ostatky tvé na všechny strany. *5 Mojt.28,53. Jer.19,9.

11. Protož živí jsem já, praví Panovník Hospodin, že poněvadž jsi ty svatyně mé poškrtnul všelikými mrzkostmi svými, a všelikými ohavnostmi svými, i já také zlehčím tebe, a neodpustí oko mé, a nikoli se neslituji.

12. Třetina tebe morem zemře a hladem zhyne u prostřed tebe, a třetina druhá mečem padne vůkol tebe, ostatní pak třetinu na všechny strany rozptýlím, a * mečem dobytým stihati je budu. *v.2.

13. A tak do konce vyliť bude hněv můj, a dotru prehlivostí svou na ně, i potěším se. I zvědí, že já Hospodin mluvím v horlivosti své, když vykonám prehlivost svou na nich,

14. A obrátím tě v poušť, a dám tě v útržku mezi národy, kteříž jsou vůkol tebe, před očima každého tudy jdoucího.

15. A tak budeš k útržce, * posměchu, k hroznému příkladu a k užasnutí národům, kteříž jsou vůkol tebe, tehdyž když vykonám proti tobě soudy v hněvě a v prehlivosti a v zehrání zřivém. Já Hospodin mluvím jsem. *k.14,8. 5 Mojt.28,37.

16. Tehdyž když vystřelím jízlivé střely hladu k záhubě vaši, kteréž vystřelím, abych vás vyhubil, a * hlad shromáždě proti vám, zlámi vám hůl chleba. *k.4,16; 14,13. Izai.3,1.

17. Pošli zajisté na vás * hlad a zvěř lítou, kteráž tě na sirobu přivede; i mor a krev přijde na tebe, když uvedu na tě meč. Já Hospodin mluvím jsem. *k.14,21. 3 Mojt.26,22.

KAPITOLA VI.

Proroctví o zpuštění země Judské příčinou modlářství. 8. Zachování ostatků. 11. Stvrzení tohoto proroctví.

I stalo se ke mně slovo Hospodinovo, říkáci:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti horám * Izraelským, a prorokuj proti nim, *k.36,1.

3. A rei: Hory Izraelské, slyšte slovo Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin horám a pahrbkům, prudkým potokům a údolím: Aj já, já uvedu na vás meč, a zkazím výsosti vaše.

4. A tak zpustnou oltářové vaši, a ztroskotáni budou sluneční obrazové vaši, a rozmezi zbité vaše před ukýdanými bohy vašimi.

5. Povrhu také mrtvá těla synů Izraelských před ukýdanými bohy jejich, a rozptýlím kosti vaše okolo oltářů vašich.

6. Kdekoli bydliti budete, města zpustněna budou, a výsosti zpustnou. Pročež poplénění budou a zpustnou i oltářové vaši, potroskotáni budou a přestanou ukýdaní bohové vaši, a sluneční obrazové vaši zpodtínáni, a tak vyhlazena budou díla vaše.

7. I padnou zbiti u prostřed vás, a zvíte, že já jsem Hospodin.

8. A pozůstavím některé z vás, kteříž by ušli meče, mezi pohany, když rozptýlení budete do země.

9. I budou se rozpomínati na mne, kteříž z vás zachováni budou mezi národy, mezi něž budou zajati, že jsem kormoucen byl srdcem jejich smilným, kteréž odstoupilo ode mne, a očima jejich, kteréž smilnice, chodily za ukýdanými bohy svými, a tak sami se býti hodné ošklivosti seznají pro nešlechtnosti, kteréž páchali ve všech ohavnostech svých.

10. A zvědí, že já jsem Hospodin, a že jsem ne nadarmo mluvím, že na ně uvedu zlé toto.

11. Takto praví Panovník Hospodin: Tleskni rukou svou, a dupni nohou svou, a rei: Nastojte na dům Izraelský, že pro všechny ohavnosti nejhorší * mečem, hladem a morem padnouti mají. *k.5,17.

12. Ten, kdož daleko bude, morem umře, a kdo blízko, mečem padne, ostatní pak a obležený hladem umře, a tak docela vyleji prehlivost svou na ně.

13. A zvíte, že já jsem Hospodin, když budou zbiti jejich u prostřed ukýdaných bohů jejich vůkol oltářů jejich, na všelikém pahrbku vysokém, na * všech

vrších hor, a pod všelikým dřevem zeleným, i pod všelikým dubem hustým, na kterémkoli místě obětovali vůni libou všelikým ukydaným bohům svým.

*1 Kral. 14, 23.

14. Nebo vztáhnou ruku svou na ně, a učiním zemi tuto zpuštělou, zpustlejší než poušť Dibalat, po všech obydlích jejich. I zvědí, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA VII.

Proroctví o pomstě Boží nad Judakými i semí jejich, a o přičinách té pomsty.

Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Slyš, synu člověčí: Takto praví Panovník Hospodin o zemi Izraelské: Ach, skončení, přišlo skončení její na čtyři strany země.

3. Jižté skončení nastalo tobě; nebo vypustím hněv svůj na tě, a budu tě souditi podlé cest tvých, a uvrhu na tě všecky ohavnosti tvé.

4. Neodpustí * zajisté oko mé tobě, aniž se slituji, ale cesty tvé na tebe uvrhu, a ohavnosti tvé u prostřed tebe budou. I zvíte, že já jsem Hospodin. *k. 5, 11; 8, 18.

5. Takto praví Panovník Hospodin: Bída jedna, aj hle, přichází bída.

6. Skončení přichází, přichází skončení, procítil na tě, aj, přichází.

7. Přicházíť to jitro na tebe, obyvateli země, přicházíť ten čas, přibližuje se ten den hřmotu, a ne hlas rozléhající se po horách.

8. Již tudíž vylíji prehlivost svou na tě, a docela vypustím hněv svůj na tebe, a budu tě souditi podlé cest tvých, a uvrhu na tě všecky ohavnosti tvé.

9. Neodpustíť zajisté * oko mé, aniž se slituji, ale podlé cest tvých zaplatím tobě, a budou ohavnosti tvé u prostřed tebe. A tak zvíte, že já jsem Hospodin, ten, kterýž biji. *k. 5, 11.

10. Aj, teď jest ten * den, aj, přicházej, přišlo to jitro, zkvět prut, vypučela se z něho prucha, *v. 7.

11. Ukruťnost vzrostla v prut bezbožnosti. *Nezůstaneť z nich nic*, ani z množství jejich, ani z hluku jejich, aniž bude nafikáno nad nimi.

12. Přicházíť ten čas, blízko jest ten den. Kdo koupí, nebude se veseliti, a kdo prodá, nic toho nebude litovati; nebo prehlivost *přijde* na všecko množství její.

13. Ten zajisté, kdož prodal, k věci prodané nepůjde nazpět, by pak ještě byl mezi živými život jejich, poněvadž vidění na všecko množství její nenavráťí se, a žádný v nepravosti života svého nezmocní se.

14. Troubiti budou v troubu, a připraví všecko, ale nebude žádného, kdo by šel k boji; nebo prehlivost má *obotí se* na všecko množství její.

15. Meč bude vně, mor pak a hlad doma; kdo bude na poli, mečem zabít bude, toho pak, kdož bude v městě, hlad a mor zahubí.

16. Kteríž pak z nich utekou, ti na horách, jako * holubice v údolí, všickni lkáťi budou, jeden každý pro nepravost svou. *Isai. 38, 14; 59, 11.

17. Všeliké ruce klesnou, a všeliká kolena rozplynou se jako voda.

18. I přepáší se žíněmi, a hrůza je přikryje, a na všeliké * tváři bude stud, a na všech hlavách jejich lysina. *Isai. 15, 2.

19. Stříbro své po ulicích rozházejí, a zlato jejich bude jako nečistota; * stříbro jejich a zlato jejich nebude jich moci vysvoboditi v den prehlivosti Hospodinovy. Nenasyťí se, a střev svých ne naplní, proto že nepravost jejich jest jim k urážce, *Psal. 11, 4.

20. A že v slávě okrasy své, v té, kterouž k důstojnosti postavil *Bah*, obrazů ohavnosti svých a mrzkostí svých nádelali. Protož obrátil jsem jim ji v nečistotu.

21. Nebo vydám ji v ruku cizozemců k rozchvátání, a bezbožným na zemi za loupež, kteříž poškvrní jí.

22. Odvrátím též tvář svou od nich, i poškvrní svatyně mé, a vejdou do ní, bořice a poškvrníjíce jí.

23. Udělej řetěz, nebo země plná jest soudů ukrutných, a město plné jest nátlaku.

24. Protož přivedu nejhorší z pohanů, aby dědičně vládli domy jejich; i učiním přítrž pyše silných, a poškvrnění budou, kteříž jich posvěcují.

25. Zkažení přišlo, protož * hledati budou pokoje, ale žádného nebude. *Jer. 8, 15.

26. Bída * za bídou přijde, a novina bude za novinou, i budou hledati vidění od proroka, ale zákon zahyne od kněze, a rada od starců. *Job 1, 14 násled.

27. Král ustavičně kvůliťi bude, a kníže obleče se v smutek, a ruce lidu v zemi

preděšeny budou. Podlé cesty jejich učiním jim, a podlé soudů jejich soudití je budu. I* zvědí, že já jsem Hospodin.
*k.13.23.

KAPITOLA VIII.

Modlářství lidu v Jeruzalémě pozůstalého Ezechielovi sjeveno, 17. i pomsta pro ně osvědčena.

I stalo se léta šestého, v pátý den šestého měsíce, že jsem seděl v domě svém, a starší Judští seděli přede mnou. I připadla na mne tu ruka Panovníka Hospodina.

2. A viděl jsem, a aj, podobenství na pohledění jako oheň. Od bedr jeho dolů oheň, od bedr pak jeho vzhůru na pohledění jako blesk, na pohledění jako nějaká velmi prudká světlost.

3. Tedy vztáh podobenství ruky, vzal mne za křtici hlavy mé, a vyzdvihl mne Duch mezi nebe a mezi zemi, a uvedl mne do Jeruzaléma u viděních Božích, k vratům brány vnitřní, kteráž patří na půlnoci, kdež byla stolice modly k horlivosti a k zřítivosti popouzející.

4. A aj, sláva Boha Izraelského byla tam na pohledění jako ta, kterouž jsem viděl v* údolí.
*k.3.23.

5. I řekl mi: Synu člověčí, pozdvihni nyní oči svých k cestě na půlnoci. Tedy pozdvihl jsem oči svých k cestě na půlnoci, a aj, na půlnoci u brány oltářové ta modla horlení, právě kudyž se vchází.

6. V tom řekl mi: Synu člověčí, vidíš-liž ty, co tito činí, ohavnosti tak veliké, kteréž činí dům Izraelský tuto, tak že se vzdáliti musím od svatyně své? Ale obrátě se, uziš ještě větší ohavnosti.

7. I přivedl mne ke dveřím síně, kdež jsem uzel, a aj, díra jedna byla v stěně.

8. A řekl mi: Synu člověčí, kopej medle tu stěnu. I kopal jsem stěnu, a aj, dvěře jedny.

9. Tedy řekl mi: Vejdi, a viz ohavnosti tyto nejhorší, kteréž oni činí zde.

10. Protož všed, uzřel jsem, a aj, všeliké* podobenství zeměplazů a hovaď ohybných, i všech ukýdaných bohů domu Izraelského vyryto bylo na stěně vůkol a vůkol.
*Řim.1.23.

11. A sedmdesáte mužů z starších domu Izraelského, s Jazaniášem synem Safanovým, stojícím u prostřed nich, stáli před nimi, maje každý kadilnici svou v ruce své, tak že hustý oblak kadění vzhůru vstupoval.

12. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí,

co starší domu Izraelského činí ve tmě, jeden každý v pokojích svých malovaných? Nebo říkají: * Nikoli na nás nepatří Hospodin, opustil Hospodin zemi.
*k.9.9. Zalm.94.7.

13. Dále mi řekl: Obrátě se, uziš ještě větší ohavnosti, kteréž oni činí.

14. I přivedl mne k vratům brány domu Hospodinova, kteráž jest na půlnoci, a aj, ženy seděly tam, plačíce Tammuze.

15. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? Obrátě se, uziš ještě větší ohavnosti nad tyto.

16. Tedy uvedl mne do síně domu Hospodinova vnitřní, a aj, u vrat chrámu Hospodinova, mezi stůnci a oltářem byla okolo pětmecitma mužů, jejichž záda byla k chrámu Hospodinovu, tváři pak jejich k východu, kteříž klaněli se proti východu slunce.

17. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? Zdali lehká věc jest domu Judovu, aby činili ohavnosti tyto, kteréž činí zde? Nebo naplnivše zemi nátiskem, obrátili se, aby mne popouzeli, a aj, přičinějí ratolest vinnou k nosům svým.

18. Protož i já také učiním podlé prchlivosti;* neslituj se oko mé, aniž se smiluji. I budou ť volati v uši mé hlasem velikým, a nevslyším jich.
*k.7.4.8; 9.10. + Přtal.1.28. Isai.1.15.

KAPITOLA IX.

Viděl Ezechiel zaznamenání pobožných, a jiných pohubení. 8. Nařikal nad tím pohubentím, 9. a příčiny, pro něž se to stalo, slyšel.

Potom zavolal hlasem velikým, tak že jsem slyšel, řka: Přistupte hejtmané k tomuto městu, a jeden každý s zbrojí svou hubici v ruce své.

2. A aj, šest mužů přišlo cestou k bráně hořejší, kteráž patří na půlnoci, maje každý zbroj svou rozrážející v ruce své. Muž pak jeden byl u prostřed nich, oděný rouchem lněným, a kalamáf písařský při bedrách jeho; a přisedše, stáli u oltáře měděného.

3. Sláva pak Boha Izraelského sstoupila byla s cherubina, na kterémž byla, k prahu domu, a zvolala na muže toho oděného rouchem lněným, při jehož bedrách byl kalamáf písařský.

4. I řekl jemu Hospodin: Přejdi prostředkem města, prostředkem Jeruzaléma, a znamenaj* znamením na čelích muže ty, kteříž vzdychají a nařikají

nade všemi ohavnostmi dějícími se u prostřed něho.

*2Mojz.12,23.

5. Onémno pak řekl tak, že jsem slyšel: Projděte skrze město za ním, a bíte; neodpouštějz * oko vaše, aniž se slitovávájte.

*k.8,18.

6. Starce, mládence i pannu, malické i ženy mordujte do vyhubení, ale ke všelikému muži, na němž by bylo znamení, nepřistupujte, a od * svatyně mé počnete. Takž začali od mužů těch starších, kteříž byli před chrámem.*1Petr.4,17.

7. (Nebo jim byl řekl: Poškvříte domu, a naplníte síně zbitými. Jdětež.) A vyšedše, bili v městě.

8. I stalo se, když je bili, a já pozůstal, že * jsem padl na tvář svou, a zvolal jsem, řka: Ach, Panovníče Hospodine, zdalíž zahubíš všecken ostatek Izraelský, vylévaje prehlivost svou na Jeruzalém?

9. I řekl mi: Nepravost domu Izraelského a Judského veliká jest velmi velice, a naplněna jest země mordy, a město plné jest převrácenců. Nebo říkali: Opustil * Hospodin zemi tuto, a Hospodin nikoli nevidí nás.

*k.8,12.

10. Protož já také cestu jejich na hlavu jejich obrátím; neodpustí oko mé, aniž se slituji.

11. A aj, muž oděný rouchem lněným, při jehož bedrách byl kalamář, oznámil to, řka: Učinil jsem, jakž jsi mi rozkázal.

KAPITOLA X.

Rozkaz Boží o zapálení města Jeruzaléma. 8. Odjetí přítomnosti Boží z chrámu. 9. Vidění Ezechiellovo čtyř cherubinů a čtyř kol.

I * viděl jsem, a aj, na obloze, kteráž byla nad hlavou cherubinů, jako kámen zafirový na pohledění, jako podobenství trůnu se ukázalo nad nimi.

*k.1,26. Zjev.4,2.

2. Tedy promluviv k muži tomu oděnému rouchem lněným, řekl: Vejdí do prostřed kol pod cherubíny, a naplní hrsti své uhlím řevavým z prostředku cherubinů, a roztrus po městě. Kterýžto všel před očima mýma.

3. (Cherubinové pak stáli po pravé straně domu, když vcházel muž ten, a oblak hustý naplnil síň vnitřní.

4. Nebo když se byla * zdvihla sláva Hospodinova s cherubinů k prahu domu, tedy i naplněn byl dům tím hustým oblakem, a síň naplněna byla bleskem slávy Hospodinovy.

*k.9,3. +Izai.6,4.

5. Zvuk také křidel cherubinů slyšán byl až k té síni zevnitřní jako hlas Boha silného, všemohoucího, když mluví.)

6. I stalo se, když přikázal muži tomu oděnému rouchem lněným, řka: Vezmi ohně z prostředku kol, z prostředku cherubinů, že všel a postavil se podlé kol.

7. Tedy vztáhl cherubin jeden ruku svou z prostředku cherubinů k ohni tomu, kterýž byl u prostřed cherubinů, a vzav, dal do hrsti toho oděného rouchem lněným. Kterýžto vzal a vyšel.

8. Nebo ukazovalo se na cherubiních podobenství ruky lidské pod křídly jejich.

9. I viděl jsem, a aj, čtyři kola podlé cherubinů, jedno kolo podlé jednoho každého cherubína, podobenství pak kol jako barva * kamene tarsis.

*k.1,16.

10. A na pohledění měla podobnost jednostejnou ta kola, jako by bylo kolo u prostřed kola.

11. Když chodili, na čtyři strany jejich chodili. Neuchylovali se, když šli, ale k tomu místu, kamž se obracel vůdce, za ním šli. Neuchylovali se, když šli.

12. Všecko také tělo jejich i hřbetové jejich, i ruce jejich, i křídla jejich, též i kola plná byla očí vůkol jich samých čtyř i kol jejich.

13. Kola pak ta nazval okršlkem, jakž slyšely uši mé.

14. Čtyři tváři mělo každé. Tvář první tvář cherubinová, tvář pak druhá tvář člověčí, a třetí tvář lvová, čtvrtá pak tvář orličí.

15. I zdvihli se cherubinové. To jsou ta zvířata, kteráž jsem viděl * u řeky Chebar.

*k.1,3.

16. Když pak šli cherubinové, šla i kola podlé nich, a když vznášeli cherubinové křídla svá, aby se pozdvihli od země, neuchylovala se také kola od nich.

17. Když stáli oni, stála, a když se vzdvihovali, vzdvihovala se s nimi; nebo duch zvířat byl v nich.

18. I odešla sláva Hospodinova od prahu domu, a stála nad cherubíny,

19. Hned jakž pozdvihli cherubinové křidel svých a vznесли se od země, před očima mýma odcházějice, a kola naproti nim, a stála u vrat brány domu Hospodinova východní, a sláva Boha Izraelského svrchu nad nimi.

20. To jsou ta * zvířata, kteráž jsem viděl pod Bohem Izraelským u řeky Chebar, a poznal jsem, že cherubínové byli. ^{*k.1.5.}

21. Po čtyřech tvářích měl jeden každý, a po čtyřech křídlech jeden každý; podobnoství také rukou lidských pod křídly jejich.

22. Podobnoství pak tváří jejich bylo jako tváří, kteréž jsem byl viděl u řeky Chebar, obličej jejich i oni sami. Jeden každý přímo k své straně chodil.

KAPITOLA XI.

Osvědčení pomsty proti svůdcům lidu Judského, 13. i spečetění jeho smrtí jednoho. 14. Potěšení zajatých. 22. Opouštění Jeruzaléma od Boha.

I vznesl mne Duch, a přivedl mne k bráně východní domu Hospodinova, kteráž patří na východ, a aj, ve vratech brány té pětmecitma mužů, mezi kterýmiž jsem viděl Jazaniáše syna Azurova, a Pelatiáše syna Banaiášova, knížata lidu.

2. Tedy řekl mi: Synu člověčí, to jsou ti muži, kteříž smýšlejí nepravost, a skládají radu zlou v městě tomto,

3. Říkajíce: Nestavějme domů blízko, sic město bude * hrnec a my maso. ^{*Jer.1,13.}

4. Protož prorokuj proti nim, prorokuj, synu člověčí.

5. I sstoupil na mne Duch Hospodinův, a řekl mi: Rei: Takto dí Hospodin: Tak říkáte, dome Izraelský. Nebo což vám koli vstupuje na mysl, o tom já vím.

6. Veliké množství zmrdovali jste v městě tomto, a naplnili jste ulice jeho zbitými.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Ti, kteříž jsou zbiti od vás, kteréž jste skladli u prostřed něho, oniž jsou maso, město pak hrnec, ale vás vyvedu z prostředku jeho.

8. Báli jste se meče, ale meč uvedu na vás, praví Panovník Hospodin.

9. A vyvedu vás z prostředku jeho, a dám vás v ruku cizích, a vykonám nad vámi soudy.

10. Mečem padnete, na pomezí Izraelském * souditi vás budu, a zvíte, že já jsem Hospodin. ^{*k.6,7.10.}

11. Město nebude vám hrnec, aniž vy budete u prostřed něho maso, na pomezí Izraelském souditi vás budu.

12. I zvíte, že já jsem Hospodin, po-

něvadž jste v ustanoveních mých nechodili, a soudů mých nečinili, a podle soudů těch národů, kteříž jsou vůkol vás, činili jste.

13. Stalo se pak, když jsem prorokoval, že Pelatiáš syn Banaiášův umřel. Pročež padl jsem na tvář svou, a zvolal jsem hlasem velikým, řka: Ach, Panovníče Hospodine, skonání činíš ostatkům Izraelským.

14. Tedy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

15. Synu člověčí, bratři tvoji, bratři tvoji, příbuzní tvoji, a všecken dům Izraelský, všecken dům, kterýmž říkali obyvatelé Jeruzalémští: Daleko zajděte od Hospodina, nám jest dána země tato v dědictví.

16. Protož rei: Takto praví Panovník Hospodin: Ačkoli daleko * zahnal jsem je mezi národy, a ačkoli rozptýlil jsem je do zemí, † však budu jim svatyní i za ten malý čas v zemích těch, do kterýchž přijdou. ^{*k.12,15. †Jer.24,5.}

17. Protož rei: Takto praví Panovník Hospodin: Shromáždím vás z národů a zberu vás z zemí, do kterýchž rozptýleni jste, a dám vám zemi Izraelskou.

18. I vejdou tam, a vyvrhou všechny mrzkosti její, i všechny ohavnosti její z ní.

19. Nebo dám jim * srdce jedno, a Ducha nového dám do vnitřností vašich, a odejmu † srdce kamenné z těla jejich, a dám jim srdce masité, ^{*k.36,26. Jer.32,39. †5 Mojs.30,6.}

20. Aby v ustanoveních mých chodili, a soudů mých ostříhali, a činili je. I budu * lidem mým, a já budu jejich Bohem. ^{*k.36,28. Jer.31,33.}

21. Kterýchž pak srdce chodilo by po žádostech mrzkosti svých a ohavnosti svých, těch cestu na hlavu jejich obrátím, praví Panovník Hospodin.

22. Tedy vznesli cherubínové křídla svá i kola s nimi, sláva pak Boha Izraelského nad nimi svrchu.

23. I odešla sláva Hospodinova z prostředku města, a stála na hoře, kteráž jest na východ městu.

24. Duch * pak vznesl mne, a zase mne přivedl do země Kaldejské k zajatým, u vidění skrze Ducha Božího. I odešlo ode mne vidění, kteréž jsem viděl. ^{*k.3,14,15.}

25. A mluvil jsem k zajatým všecky ty věci Hospodinovy, kteréž mi ukázal.

KAPITOLA XII.

Ukázání Sedechiášova i lidu jeho do Babylona přestěhování, 17. i žalostného spásobu pozůstalých, 21. a obvinění posměvová.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, u prostřed domu zpurného ty bydlíš, * kteříž mají oči, aby viděli, však nevidí; uši mají, aby slyšeli, však neslyší, proto že dům zpurný jsou. *Isai.6,9.10. Jer.5,21.

3. Protož ty, synu člověčí, připrav sobě to, s čím bys se stěhoval, a stěhuj se ve dne před očima jejich. Přestěhuješ se pak z místa svého na místo jiné před očima jejich, zdaby aspoň viděli; nebo dům zpurný jsou.

4. Vynesa pak své věci, jakožto ty, s nimiž se stěhovati máš ve dne před očima jejich, vyjdi u večer před očima jejich, jako ti, kteříž se stěhují.

5. Před očima jejich prokopej sobě zed, a vynes skrze ni.

6. Před očima jejich na rameni nes, po tmě vynes, tvář svou přikrej, a nehleď na zemi; nebo * za zázrak dal jsem tě domu Izraelskému. *k.24,24. Izai.8,18.

7. I učinil jsem tak, jakž rozkázáno bylo. Věci své vynesl jsem, jakožto ty, s nimiž bych se stěhoval ve dne, u večer pak prokopal jsem sobě zed rukou; po tmě jsem je vynesl, na rameni nesa před očima jejich.

8. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně ráno, řkoucí:

9. Synu člověčí, zdalíž řekli dům Izraelský, dům ten zpurný: * Co ty děláš? *Kazai.2,2.

10. Rciž jim: Takto praví Panovník Hospodin: Na knize v Jeruzalémě vztahuje se břímě toto a na všecken dům Izraelský, kteříž jsou u prostřed něho.

11. Rciž jim: * Já jsem zázrakem vašim. Jakož jsem činil, tak se stane jim, postěhují se a v zajetí půjdou. *Zalm.71,7.

12. A knize, kteréž jest u prostřed nich, na rameni ponese po tmě a vyjde. Zed prokopají, aby jej vyvedli skrze ni; tvář svou zakryje, tak že nebude viděti okem svým země.

13. Nebo * roztáhnu síť svou na něj, a polapen bude do vrše mé, a zavedu jej do Babylona, země Kaldejské, kteréž neuzří, a tam umře. *k.17,20.

14. Všecky také, kteříž jsou vůkol něho na pomoc jemu, i všecky houfy jeho rozptýlím na všecky strany, a mečem dobytým budu je stíhati.

15. I * zvědí, že já jsem Hospodin, když je rozptýlím mezi národy, a rozženu je po krajinách. *k.7,27.

16. Pozůstavím pak z nich muže * nemnohé po meči, po hladu a po moru, aby vypravovali všecky ohavnosti své mezi národy, kamž se dostanou, i zvědí, že já jsem Hospodin. *Isai.1,9.

17. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

18. Synu člověčí, chléb svůj s strachem jez, a vodu svou s třesením a s zámátkem pít,

19. A rci lidu země této: Takto praví Panovník Hospodin o obyvatelích Jeruzalémských, o zemi Izraelské: * Chléb svůj s zámátkem jísti budou, a vodu svou s předěšením pít, aby obloupena byla země jeho z hojnosti své, pro nástisk všech přebývajících v ní. *k.4,16. Zalm.127,2.

20. Města také, v nichž bydlejí, zpustnou, a země pustá bude, a tak * zvítě, že já jsem Hospodin. *k.11,10,12.

21. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

22. Synu člověčí, jaké to máte přísloví o zemi Izraelské, říkajice: Prodlí * se dnové, aneb zahyne všeliké vidění? *Abak.2,3. 2 Petr.3,4.

23. Protož rci jim: Takto praví Panovník Hospodin: Učiním, aby přestalo přísloví toto, aniž užívati budou přísloví toho více v Izraeli. Rci jim: Nýbrž přiblížili se dnové ti a splnění všelikého vidění.

24. Nebo nebude více žádného vidění marného, a hádání pochlebníka u prostřed domu Izraelského,

25. Proto že já Hospodin mluviti budu, a kterékoli slovo promluví, stane se. Neprodlí se dlouho, ale za dnů vašich, dome zpurný, mluviti budu slovo, a naplním je, praví Panovník Hospodin.

26. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

27. Synu člověčí, aj, dům Izraelský říkají: Vidění to, kteréž vidí tento, ke dnům mnohým patří, a na dlouhé časy tento prorokuje.

28. Protož rci jim: Takto praví Panovník Hospodin: Neprodlí se dlouho všeliké slovo mé, ale slovo, kteréž mlu-

viti budu, stane se, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XIII.

Prorocství proti falešným prorokům 17. i prorokyním. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, prorokuj * proti prorokům Izraelským, kteříž prorokují, a rci prorokujícím z srdce svého: Slyšte slovo Hospodinovo: ^{*k.34,2.}

3. Takto praví Panovník Hospodin: Běda * prorokům bláznivým, kteříž následují ducha svého, ješto však nic neviděli. ^{*Jer.23,1. Jer.23,31.}

4. Podobní jsou liškám na pustinách proroci tvoji, Izraeli.

5. Nevstupujete * k mezerám, aniž děláte hradby okolo domu Izraelského, aby ostáti mohl v boji v den Hospodinův. ^{*k.22,30. Izai.64,7.}

6. Vidají marnost a hádání lživé. Říkají: Praví Hospodin, ješto jich neposlal Hospodin, a troštují lidi, aby jen utvrdili slovo své.

7. Zdalíž vidění marného nevidáte, a hádání lživého nevypravujete? A říkáte: Praví Hospodin, ješto jsem já nemluvil

8. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Proto že mluvíte marnost, a vidáte lež, protož aj, já jsem proti vám, praví Panovník Hospodin.

9. Nebo bude ruka má proti prorokům, kteříž vidají marnost a hádají lež. V lo-snu lidu mého nebudou, a v popisu domu Izraelského nebudou zapsáni, aniž do země Izraelské vejdou. I zvíte, že já jsem Panovník Hospodin,

10. Proto, proto že v blud uvedli lid můj, říkáte: Pokoj, ješto nebylo žádného pokoje. Jeden zajisté ustavěl stěnu hliněnou, a jiní obmítali ji vápnem ničemným.

11. Rciž těm, kteříž obmítají vápnem ničemným: I však to padne. Přejde přival rozvodnilý, a vy, kamenové krupobití velikého, spadnete, a vítr bouřlivý roztrhne ji.

12. A aj, když padne ta stěna, zdalíž vám nebude řečeno: Kdež jest to obmítání, jímž jste obmítali?

13. Protož takto praví Panovník Hospodin: Roztrhnu ji, pravím, větrem bouřlivým v prechlivosti své, a přival rozvodnilý v hněvě mém přijde, a kamení krupobití velikého v prechlivosti mé k vyhlazení jí.

14. Nebo rozbořím stěnu tu, kterouž jste obmetali vápnem ničemným, a porazím ji na zem, tak že odkryt bude grunt její. I padne, a zkažení budete u prostřed ní, a zvíte, že já jsem Hospodin.

15. A tak vykonaje prechlivost svou na té stěně, a na těch, kteříž ji obmítají vápnem ničemným, díím vám: Není více té stěny, není ani těch, kteříž ji obmítali,

16. Totiž proroků Izraelských, kteříž prorokují Jeruzalému, a * ohlašují jemu vidění pokoje, ješto není žádného pokoje, praví Panovník Hospodin. ^{*Jer.6,14.}

17. Ty pak, synu člověčí, obrať tvář svou k dcerám lidu svého, kteréž prorokují z srdce svého, a prorokuj i proti nim.

18. A rci: Takto praví Panovník Hospodin: Běda těm, kteréž šíjí polštářiky pod všeliké lokty rukou lidu mého, a dělají kukly na hlavu všeliké postavy, aby lovily duše. Zdalíž lovití máte duše lidu mého, abyste se živiti mohli?

19. Nebo zlehčujete mne u lidu mého pro hrst ječmene a pro kus chleba, a umrtvujete * duše, kteréž neumrou, a obživujete duše, kteréž živý nebudou, lhouce lidu mému, kteříž poslouchají lži. ^{*Izai.5,23. Přisl.17,15.}

20. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já dám se v polštářiky vaše, jimiž vy lovíte tam duše, abyste je oklamaly. Nebo strhnu je s ramenou vašich, a propustím duše, duše, kteréž vy lovíte, abyste je oklamaly.

21. I strhnu kukly vaše, a vytrhnu lid svůj z ruky vaší, tak abyste jich nemohly více lovití, i zvíte, že já jsem Hospodin;

22. Proto že kormoutíte srdce spravedlivého lžmi, ješto jsem já ho nekořmoutil, a * posilujete rukou bezbožného, aby se neodvrátil od zlé cesty své, obživujete jej. ^{*Jer.23,14.}

23. Protož nebudete vidati marnosti, a s hádáním nebudete se obrátiti více; nebo vytrhnu lid svůj z ruky vaší, i zvíte, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XIV.

Obvinění lidu Judského z pokrytství a modlárství. 12. Osvědčení čtyř ran, jimiž Bůh bezbožníky navštěvuje.

Potom * přišedše ke mně muži z starších Izraelských, seděli přede mnou. ^{*k.20,1.}

2. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

3. Synu člověčí, muži tito složili ukydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž jim k urážce jest, položili před tváří své. Zdalíž se upřimě radí se mnou?

4. Protož mluv jim a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Kdo by koli z domu Izraelského složil ukydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž mu k urážce jest, položil před tvář svou, a přišel by k proroku: já Hospodin odpovídati budu tomu, kterýž přišel, o množství ukydaných bohů jeho,

5. Abych polapil dům Izraelský v srdci jejich, že se odvrátili ode mne k ukydaným bohům svým všickni napotád.

6. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: * Obratse a odvrátte od ukydaných bohů vašich, a ode všech ohavností vašich odvrátte tvář svou. *Isai.31,6.

7. Nebo kdož by koli z domu Izraelského i z pohostinných, kteříž jsou pohostinu v Izraeli, odvrátil se od následování mne, a složil by ukydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž mu k urážce jest, položil by před tvář svou a přišel by k proroku, aby se mne tázal skrze něho: já Hospodin odpovím jemu o sobě,

8. A obrátím tvář svou hněvivou proti muži tomu, a dám jej za znamení a za přísloví, a vytnu jej z prostřed lidu svého, i zvíte, že já jsem Hospodin.

9. Prorok pak, dal-li by se přivábiti, aby mluvil slovo, já Hospodin přivábil jsem proroka toho. Než vztáhnout ruku svou na něj, a vyhladím jej z prostřed lidu svého Izraelského.

10. A tak poneseu nepravost svou. Já-káž pokuta na toho, kdož by se tázal, takováž pokuta na proroka bude,

11. Aby nebloudili více dům Izraelský ode mne, a nepoškrvňovali se více žádnými převrácenostmi svými, aby * byli lidem mým, a já abych byl jejich Bohem, praví Panovník Hospodin. *k.11,20;36,28. Žid.8,10.

12. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

13. Synu člověčí, když by země zhrěšila proti mně, dopouštějíc se přestoupení, tehdy vztáhl-li bych ruku svou na

ni, a * zlámal jí hůl chleba, a poslal bych na ni hlad, a vyhubil z ní lidi i hovada: *k.4,16;5,16.

14. By pak *byli* u prostřed ní tito tři muži, Noé, Daniel a Job, oni v spravedlnosti své vysvobodili by sami sebe, praví Panovník Hospodin.

15. Pakli bych * zvěř lítou uvedl na zemi, tak že by ji na sirobu přivedla, a byla by pustá, aniž by kdo přes ni jíti mohl pro zvěř: *3 Mojt.26,22.

16. Živt jsem já, praví Panovník Hospodin, že byt tři muži tito u prostřed ní *byli*, nikoli by nevysvobodili synů ani dcer. Oni by sami vysvobozeni byli, země pak byla by pustá.

17. Aneb meč uvedl-li bych na zemi tu, a řekl bych meči: Projdi skrz zemi tu, abych vyhubil z ní lidi i hovada:

18. Živt jsem já, praví Panovník Hospodin, že byt pak tři muži tito *byli* u prostřed ní, nikoli by nevysvobodili synů ani dcer, ale oni sami by vysvobozeni byli.

19. Aneb * mor poslal-li bych na zemi tu, a vylil prchlivost svou na ni k zhoubě, aby vyhlazeni byli z ní lidé i hovada: *3 Mojt.26,25.

20. Živt jsem já, praví Panovník Hospodin, že byt pak Noé, Daniel a Job u prostřed ní *byli*, nikoli by ani syna ani dcery nevysvobodili. Oni v spravedlnosti své vysvobodili by sami sebe.

21. Nýbrž takto praví Panovník Hospodin: Bych pak čtyři * pokuty své zlé, meč a hlad, zvěř lítou a mor poslal na Jeruzalém, abych vyhubil z něho lidi i hovada, *k.5,17. 3 Mojt.26,16 násl.

22. A aj, * pozůstali-li by v něm, kteříž by *toho* ušli, a vyvedeni byli, synové neb dcery: aj, i oni musejí jíti k vám, a uzříte cestu jejich a skutky jejich, i potěšíte se nad tím zlým, kterýž uvedu na Jeruzalém, nade vším, což uvedu na něj. *k.6,8,9;12,16. Jer.4,27.5,10.

23. A tak potěší vás, když uzříte cestu jejich a skutky jejich. I zvíte, že jsem ne nadarmo učinil všecko to, což jsem učinil při něm, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XV.

Osvědčení dokonalého vyhlazení Jeruzalémských.

Tedy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, co jest dřevo révové

proti všelijakému dřevu, aneb proti ra-
tolestem dříví lesního?

3. Zdaliž vzato bude z něho dřevo k
uděláním něčeho? Zdaliž udělají z něho
hřebík k zavěšování na něm všelijaké
nádoby?

4. Aj, * na oheň dává se k sežráním.
Když oba konce jeho sežere oheň, a
prostředek jeho obhoří, zdaž se k čemu
hoditi může? ^{*Jan.15,6.}

5. Aj, když byl celý, nic nemohlo býti
z něho uděláno, ovšem když jej oheň
sežral, a shořel, k ničemu se více hoditi
nebude.

6. Protož takto praví Panovník Ho-
spodin: Jakož *jest* dřevo révové mezi
dřívím lesním, kteréž jsem oddal ohni
k sežráním, tak jsem oddal obyvatele Je-
ruzalémské.

7. Nebo postavím tvář svou hněvivou
proti nim. Z ohně jednoho vyjdou, a o-
heň druhý zžije je. I zvíte, že já jsem
Hospodin, když * obrátím tvář svou hně-
vivou proti nim. ^{*k.14,8.}

8. A obrátím zemi tuto v poušť, proto
že se přestoupení dopouštěli, praví Pa-
novník Hospodin.

KAPITOLA XVI.

Ohlášení Judským velikých jim od Boha stalých dobro-
dini, 15. jejich pak nevděčnosti 35. i pomsty pro ni. 60.
Zaslitbění o utvrzení smlouvy Boží a povolání pohanů.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke
mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, oznam Jeruzalému o-
havnosti jeho,

3. A rei: Takto praví Panovník Ho-
spodin *dceři* Jeruzalémské: Obcování
tvé a rod tvůj jest z země Kananejské,
otec tvůj jest Amorejský, a matka tvá
Hetejská.

4. Narození pak tvé: V den, v němž
jsi se narodila, nebyl přifezán pupek
tvůj, a vodou nebylas obmyta, abys oče-
těna byla, aniž jsi byla solí posolena,
ani plénkami obvinuta.

5. Neslitalo se nad tebou oko, aby
v jednom z těch věcí posloužilo, maje
lítost nad tebou, ale bylas povržena na
svrchku pole, proto že jsi ošklivá byla
v den, v kterémž jsi narodila se.

6. A jda mimo tebe, a vida tě ku po-
tlačení vydanou ve krvi tvé, řekl jsem
tobě: Ve krvi své živa buď. Řekl jsem,
pravím, tobě: Ve krvi své živa buď.

7. Rozmnožil jsem tě jako rostliny

polní, i rozmnožena jsi a zveličena, a
přišlas k největší ozdobě. Prsy tvé odu-
ly se, a vlasý tvé zrostly, ač jsi byla
nahá a odkrytá.

8. Protož jda mimo tě, a vida tě, an
aj, čas tvůj * čas milování, vztáhl jsem
křídlo své na tě, a přikryl jsem nahotu
tvou, a přísahou zavázav se tobě, všel
jsem v smlouvu s tebou, praví Panov-
ník Hospodin, a tak jsi má učiněna. ^{*Rut 3,9.}

9. I umyl jsem tě vodou, a splákl jsem
krev tvou s tebe, a pomazal jsem tě ole-
jem.

10. Nadto přioděl jsem tě rouchem
krumpovaným, a obul jsem tě v drahé
střevíce, a opásal jsem tě kmentem, a
přioděl jsem tě rouchem hedbávným.

11. Ozdobil jsem tě také ozdobou, a
dal jsem náramky na ruce tvé, a toče-
nici na hrdlo tvé.

12. Dal jsem ozdobu i na čelo tvé, a
náušnice na uši tvé, a korunu krásnou
na hlavu tvou.

13. A tak bylas ozdobena zlatem a stří-
brem, a oděv tvůj byl kment a roucho
hedbávné, a proměnných barev roucho.
Běl a med a olej jídala jsi, a krásná jsi
učiněna velmi velice, a šťastně se ve-
dlo v království,

14. Tak že se rozešla pověst o tobě
mezi národy pro krásu tvou; nebo do-
konalá byla, pro slávu mou, kterouž
jsem byl vložil na tebe, praví Panovník
Hospodin.

15. Ale úfalas v krásu svou, a smilni-
las příčinou pověsti své; nebo jsi pá-
chala smilství s každým mimo tebe jdou-
cím. Každý snadně užil krásy tvé.

16. A vzavši z roucha svého, nadělalas
sobě výsostí rozličných barev, a pácha-
las smilství při nich, jemuž podobné
nikdy nepříjde, aniž kdy *potom* bude.

17. Nad to, vzavši přípravy ozdoby
své z zlata mého a stříbra mého, kte-
rých jsem byl dal, nadělalas sobě obrazů
pohlaví mužského, a smilnilas s nimi.

18. Vzalas také roucha svá krumpova-
ná, a přiodilas je, olej můj i kadidlo mé
kladlas před nimi.

19. Ano i chléb můj, kterýž jsem byl
dal, běl a olej i med, jímž jsem tě kr-
mil, kladlas před nimi u vůni příjem-
nou, a bylo tak, praví Panovník Hospo-
din.

20. Bralas i * syny své a dcery své, kte-

rěz jsi mně zplodila, a obětovalas jim k spálení. Což se ještě zdálo málo, taková smilství tvá,

^{*2Kral.16,3.}

21. Žes i syny mé zabíjela a dávalas je, aby je provodili jim?

22. K tomu ve všech ohavnostech svých a smilstvích svých nerozpomenulas se na dny mladosti své, když jsi byla nahá * a odkrytá, ku potlačení vydaná ve krvi své.

^{*v.6,7.}

23. Ale stalo se přes všecku tuto nešlechtnost tvou, (běda, běda tobě,) praví Panovník Hospodin,

24. Že jsi vystavěla sobě i vysoké místo, a vzdělalas sobě výsost v každé ulici.

25. Při všelikém rozcestí udělalas výsost svou, a zohavilas krásu svou, roztahuješ nohy své každému tudy jdoucímu, a příliš jsi smilnila.

26. Nebo smilnila jsi s syny Egyptskými, sousedy svými velikého těla, a příliš jsi smilnila, abys mne k hněvu popouzela.

27. Protož aj, vztáhl jsem ruku svou na tebe, a ujal jsem vyměřeného pokrmu tvého, a vydal jsem tě k libosti nenávidících tě dcer Filistinských, kteréžto styděly se za cestu tvou nešlechtnou.

28. Smilnilas též s syny Assyrskými, proto že jsi nemohla nasytiti se, a smilnivši s nimi, aniž jsi tak se nasýtala.

29. A tak příliš jsi smilnila v zemi Kananejské s Kaldejskými, a aniž jsi tak se nasýtala.

30. Jakt jest zmámeno srdce tvé, praví Panovník Hospodin, poněvadž se dopouštíš všech těchto skutků ženy nevěstky přenestydaté,

31. Stavěje sobě vysoké místo na rozcestí všeliké silnice, a výsost sobě stroje i v každé ulici. Nýbrž pohrdaje darem, nejsi ani jako nevěstka,

32. A žena cizoložná, kteráž místo muže svého povoluje cizím.

33. Všechněm * nevěstkám dávají mzdu, ale ty dávalas mzdu svou všechněm frejřím svým, a darovalas je, aby vcházeli k tobě odevšad pro smilství tvá.

^{*1Mojz.38,16. 5Mojz.23,18.}

34. A tak jest při tobě naproti obyčejí těch žen při smilstvích tvých, poněvadž tě k smilství nehledají, nýbrž ty dáváš dary, a ne tobě dar dáván bývá. A tof jest naopak.

35. Protož ó nevěstko, slyš slovo Hospodinovo:

36. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že vylita jest mrzkost tvá, a odkrývána byla nahota tvá při smilstvích tvých s frejři tvými, a se všemi ukýdanými bohy ohavností tvých, též pro krev synů tvých, kteréž jsi dala jim:

37. Proto aj, já shromáždím všecky frejře tvé, s nimiž jsi obcovala, a všechny, kteréž jsi milovala, se všechněmi, jichž jsi nenáviděla, a shromáždě je proti tobě odevšad, odkryji nahotu tvou před nimi, aby viděli všecku nahotu tvou.

38. A budu tě * souditi soudem cizoložnic, a těch, kteříž krev vylévají, a oddám tě k smrti, kteráž přijde na tě z prehlivosti a horlení.

^{*k.23,24.}

39. Nebo vydám tě v ruku jejich. I rozboří vysoké místo tvé, a rozválejí výsosti tvé, a svlekouce tě z roucha tvého, poberou přípravy ozdoby tvé, a nechají tě nahé a odkryté.

40. I přivedou proti tobě shromáždění, a * uházejí tě kamením, a probodnou tě meči svými.

^{*k.23,47.}

41. Popálí * také domy tvé ohněm, a vykonají na tobě pomstu před očima žen mnohých, a tak přítrž učiním tvému smilství, a aniž budeš dávatí daru více.

^{*2Kral.25,9.}

42. A tak odpočineš sobě hněv můj na tobě, a horlení mé odejde od tebe, abych upokojil se a nehněval se více,

43. Proto žes se nerozpomenula na dny mladosti své, ale postavovalas se proti mně ve všem tom. Aj hle, já také * cestu tvou na hlavu tvou obrátil jsem, praví Panovník Hospodin, tak že nebudeš páchatí nešlechtností, ani kterých ohavností svých.

^{*k.9,10;11,21.}

44. Aj, kdožkoli užívá přísloví, o tobě užive přísloví, řka: Jakáž matka, takáž dcera její.

45. Dcera matky své jsi, té, kteráž sobě zošklivila muže svého a dívky své, a sestra obou sestr svých jsi, kteréž zošklivily sobě muže své a dívky své. Matka * vaše jest Hetejská, a otec váš Amorejský.

^{*v.3.}

46. Sestra * pak tvá starší, kteráž sedí po levici tvé, jest Samařa a dcery její, a sestra tvá mladší, kteráž sedí po pravici tvé, jest Sodoma a dcery její.

^{*k.23,4násl.}

47. Nýbrž aniž jsi po cestách jejich chodila, ani podlé ohavnosti jejich činila, zošklivivši sobě jako věc špatnou, pročez * pokazilas se více než ony na všech cestách svých. *k.23,11.

48. Živť jsem já, praví Panovník Hospodin, že * Sodoma sestra tvá i dcery její nečinily, jako jsi ty činila s dcerami svými. *1 Mojs.13,18.

49. Aj, tatof byla nepravost * Sodomy sestry tvé: Pýcha, sytost chleba a hojnost pokoje. To ona majíc i dcery její, ruky však chudého a nužného neposilňovala. *1 Mojs.18,20.

50. Ale pozdvihše se, páchaly ohavnost přede mnou; protož sklidil jsem je, jakž mi se vidělo.

51. Samaří * také ani polovice hříchů tvých nenahřešila. Nebo jsi rozhojnila ohavnosti své nad ně, a tak † jsi spravedlivější býti ukázala sestry své všemi ohavnostmi svými, kteréž jsi páchala. *2 Král.17,7 násl. †Ezech.23,11.

52. Nesiz i ty také potupu svou, kterouž jsi přisoudila sestram svým, pro hříchy své, kteréž jsi ohavně páchala více než ony. Spravedlivější byly než ty. I ty, pravím, styď se, a nes potupu svou, poněvadž spravedlivější býti ukazuješ sestry své.

53. Přivedu-li zase zajaté jejich, totiž zajaté Sodomy a dcer jejich, též zajaté Samaří a dcer jejich, takéť zajetí zajatých tvých u prostřed nich,

54. Proto, abys musila nésti potupu svou a hanbiti se za všechno, což jsi páchala, jsuc jejich potěšením.

55. Jestližeť sestry tvé, Sodoma a dcery její, navrátí se k prvním způsobu svému, též Samaří a dcery její navrátí-li se k prvnímu způsobu svému: i ty také s dcerami svými navrátíte se k prvnímu způsobu svému.

56. Poněvadž nebyla Sodoma sestra tvá pověsti v ústech tvých v den zvýšení tvého,

57. Prvé než zjevna byla zlost tvá, jako za času útržky od dcer Syrských a všech, kteříž jsou vůkol nich, dcer Filistinských, kteréž tě hubily se všech stran:

58. Nešlechtnost svou a ohavnosti své poneseš, praví Hospodin.

59. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Tak učiním tobě, jakž jsi učinila,

když jsi pohrdla přísahou, a zrušila smlouvu.

60. A však rozpomenu se na smlouvu svou s tebou ve * dnech mladosti tvé, potvrdím, pravím, tobě smlouvy věčné. *Ozeáš.2,15.

61. I * rozpomeněš se na cesty své, a hanbiti se budeš, když přijmeš sestry své starší, nežli jsi ty, i mladší, nežli jsi ty, a dám je tobě za dcery, ale ne podle smlouvy tvé. *k.20,43.36,31.

62. A tak utvrdím smlouvu svou s tebou, i zviš, že já jsem Hospodin,

63. Abys se rozpomenula a styděla, a nemohla více úst otevřiti pro hanbu svou, když tě očistím ode všeho, což jsi činila, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XVII.

Proroctví o zajetí Sedechiáše a žalostném království Judského vyvrácení, z příčiny zprotvění se Nabuchodonozorovi, 22. a zaslíbení o ostatcích Izraelských.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouc:

2. Synu člověčí, vydej pohádku, a předlož podobenství o domu Izraelském,

3. A rci: Takto praví Panovník Hospodin: Orlice veliká, velikých křídel a dlouhých brků, plná peří, strakatá, přiletěví na Libán, vzala vrch cedru.

4. Vrch mladistvých ratolestí jeho ulomila, a přenesla jej do země kupecké; v městě kupeckém položila jej.

5. Potom zvavši z semene té země, vsadila je v poli úrodném, a vsadila je velmi opatrně při vodách mnohých.

6. Kteréžto bylo by vzešlo, a * bylo by révem bujným, jakžkoli nízké postavy, a byly by patřily ratolesti jeho k ní, a kořenové jeho poddání byli by jí, a tak bylo by kmenem vinným, kterýž by vydal byl ratolesti, a vypustil rozvody. *Zalm.80,9 násl.

7. Ale byla orlice jedna veliká velikých křídel a vypeřená, a aj, ten kmen vinný připjal kořeny své k ní, a ratolesti své vztáhl k ní, aby svlažovala jej z brázd štípení svého,

8. Ješto v poli dobrém, při vodách mnohých štípen byl, aby vypustil ratolesti, a nesl ovoce, a byl kmenem slavným.

9. Rci: Takto praví Panovník Hospodin: Zdaliz se podaří? Zdaliz kořenů jeho nevytrhá, a ovoce jeho neotrhá a neusuší? Zdaž všech ratolestí vyrost-

lých z něho neusuší? Zdalíž s velikou silou a s mnohým lidem nevyhladí ho z kořenů jeho?

10. Aj, jakžkoli štípen, zdalíž se podaří? Zdalíž, jakž se ho dotkne vítr východní, do konce neuschne? Při brázdách, při nichž se ujal, zdaž neuschne?

11. Za tím stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

12. Rci nyní domu zpuřnému: Nevíte-liž, co je toto? Rci: Aj, * přitáhl král Babylonský do Jeruzaléma, a vzal krále jeho i knížata jeho, a zavedl je s sebou do Babylona. ^{*2Kra1.24,10.15.}

13. Vzal také z semene královského, a učiniv s ním smlouvu, přísahou jej zavázal, a silné země té pobral,

14. Aby bylo království snižené, proto aby se nepozdvihovalo, aby ostříhaje smlouvy jeho, tak stálo.

15. Ale zprotivil se jemu, poslav posly své do Egypta, aby jemu podal koní a lidu mnohého. Zdaž se mu to podaří? Zdaž pomsty ujde ten, kdož tak činí? Ten kdož ruší smlouvu, zdalíž pomsty ujde?

16. Živť * jsem já, praví Panovník Hospodin, že v místě krále toho, kterýž jej králem učinil, jehož přísahou pohrdl, a jehož smlouvu zrušil, u něho v Babylone umře. ^{*Jer.32,5; 34,5.}

17. Aníž mu Farao s vojskem velikým a s zástupem mnohým co napomůže v boji, když vysype násyp, a vzdělá šance, aby zahubil množství lidí,

18. Poněvadž pohrdl přísahou, zrušiv smlouvu. Neb aj, podal ruky své, a však všecko toto činí. Neujdeť pomsty.

19. Protož takto praví Panovník Hospodin: Živť jsem já, že přísahu svou, kterouž pohrdl, a smlouvu svou, kterouž zrušil, jistotně obrátím * na hlavu jeho. ^{*k.9,10; 11,21.}

20. Nebo * roztáhnou na něj síť svou, a polapen bude do vrše mé, i zavedu jej do Babylona, a souditi se s ním budu tam pro přestoupení jeho, kteréhož se dopustil proti mně. ^{*k.12,13; 32,3.}

21. Všickni též, kteříž utekli od něho se všemi houfy jeho, od * meče padnou, ostatní pak na všechny strany rozprostříni budou. I zvíte, že já Hospodin mluvím jsem. ^{*k.12,14.}

22. Takto praví Panovník Hospodin: A však vezmu z vrchu cedru toho vysokého a vsadím, z vrchu * mladistvých

ratolestí jeho mladou větvičku ulomím, a štípím na hoře vysoké a vyvýšené.

23. Na hoře vysoké Izraelské štípím ji, i vypustí ratolesti, a ponese ovoce, a tak učiněna bude cedrem slavným, a bude bydliť pod ním * všeliké ptactvo; všecko, což křídla má, v stínu ratolesti jeho bydliť bude. ^{*Isa.11,1; 53,2. *Dan.4,9.}

24. A tak zvědí všecka dříví polní, že já Hospodin * snížil jsem dřevo vysoké, a povýšil jsem dřeva nízkého; usušil jsem strom zelený, a způsobil to, aby zkvětí strom suchý. Já Hospodin mluvím jsem to i učiním. ^{*Mat.23,12.}

KAPITOLA XVIII.

Proti besbožným lidu Judského nářkům Báb soudů svých spravedlivých mocně nastává, 30. a ku pokání napomíná.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Což jest vám, že užíváte přísloví tohoto o zemi Izraelské, říkajíc: Otcové jedli * hrozen trpký, a zubové synů laskominy mají? ^{*Jer.31,29.}

3. Živť jsem já, praví Panovník Hospodin, že nebudete moci více užívati přísloví tohoto v Izraeli.

4. Aj, všechny duše mé jsou, jakož duše otcova, tak i duše synova mé jsou. Duše, * kteráž hřeší, ta umře. ^{*Jer.31,30.}

5. Nebo byl-li by někdo spravedlivý, a činil by soud a spravedlnost;

6. Na horách by nejidal, a oči svých nepozdvihoval k ukýdaným bohům domu Izraelského, a manželky bližního svého by nepoškrvnil, a k ženě pro nečistotu oddělené nepřistoupil;

7. Kterýž by * žádného neutiskal, základ dlužníku svému by navracoval, cizího moci nebral, † chleba svého by lačnému udílel, a nahého přiodíval rouchem; ^{*Zalm.15,1 nésal. †Mat.25,35.}

8. Na lichvu by nedával, a úroku nebral, od nepravosti ruku svou by odvracoval, soud pravý mezi jedním i druhým by činil;

9. V * ustanoveních mých by chodil, a soudů mých ostříhal, čině, což pravého jest: spravedlivý ten jistě žef živ bude, praví Panovník Hospodin. ^{*k.37,24.}

10. Zplodil-li by pak syna lotra, prolevače krve, kterýž by čímkoli z těch věcí škodil bratru,

11. Onoho pak všeho nečinil by, ano-

brž i na horách by jidal, a ženy bližního svého by poškrvnil;

12. Chudého a nuzného by utiskl, cizí věci mocí vzal, základu by nenavrátil, a k ukýdaným bohům očí svých by pozdvihoval, ohavnost provodil,

13. Na * lichvu by dával, a úrok bral: zdaž bude živ? Nebude živ. Poněvadž všechny ohavnosti tyto činil, jistotně umře, krev jeho přijde na něj. *k.22,12.

14. A aj, zplodil-li by syna, kterýž by spatřil všechny hříchy otce svého, kterýž činil, a vida, nečinil by tak;

15. Na horách by nejídal, a očí svých nepozdvihoval k ukýdaným bohům domu Izraelského, manželky bližního svého by nepoškrvnil,

16. A aniž by koho utiskal, základu by nezadržoval, cizího mocí nebral, chleba svého lačnému by udílel, a nahého rouchem by přidílil;

17. Od chudého by zdržel ruku svou, lichvy a úroku by nebral, soudy mé činil, v ustanoveních mých by chodil: tentě neumře pro nepravost otce svého, jistě živ bude.

18. Otec *pak* jeho, proto že se bezprávi dopouštěl, cizí věci bratru mocí bral, a to, což není dobré, činil u prostřed lidu svého: protož aj, umře pro nepravost svou.

19. Ale říkáte: Jak by to bylo? Zdaž nenese syn nepravosti otcovy? Když syn činí soud a spravedlnost, všech ustanovení mých ostříhá a činí je, jistě žet živ bude.

20. Duše, * kteráž hřeší, ta umře. Syn neponese nepravosti otcovy, aniž otec ponese nepravosti synovy; spravedlnost spravedlivého při něm zůstane, též bezbožnost bezbožného na něj připadne. *5 Mojz. 24, 16.

21. Pakli by se bezbožný odvrátil ode všech hříchů svých, kteréž činil, a ostříhal by všech ustanovení mých, a činil by soud a spravedlnost, jistě živ bude a neumře.

22. Žádná přestoupení jeho, jichž se dopustil, nebudou jemu připomínána; v spravedlnosti své, kterouž by činil, živ bude.

23. Zdaliz * jakou libost mám, když umírá bezbožný? dí Panovník Hospodin. Zdali ne raději když se odvrací od cest svých, aby živ byl? *k.33,11.

24. Pakli by se * odvrátil spravedlivý

od spravedlnosti své, a činil by nepravost, čině podle všech ohavností, kteréž činí bezbožný, takový-liž by živ byl? Na žádné spravedlnosti jeho, kteréž činil, nebude pamatováno. Pro přestoupení své, jehož se dopouštěl, a pro hříchy svůj, kterýž páchal, pro tyť věci umře. *k.3,20.

25. Že pak říkáte: * Není pravá cesta Páně, poslyštež nyní, ó dome Izraelský: Zdali má cesta není pravá? Zdali nejsou cesty vaše nepravé? *k.33,20.

26. Když by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své, a čině nepravost, v tom by umřel, pro nepravost svou, kterouž činil, umře.

27. A když by se odvrátil bezbožný od bezbožnosti své, kterouž činil, a činil by soud a spravedlnost, tentě duši svou zachová při životu.

28. Nebo prohlédl, a odvrátil se ode všech přestoupení svých, jichž se dopouštěl; jistě žet živ bude a neumře.

29. A však vždy říká dům Izraelský: Není * pravá cesta Páně. Zdali mé cesty nepravé jsou, ó dome Izraelský? Zdaliz nejsou cesty vaše nepravé? *k.33,20.

30. A protož každého z vás podle cest jeho souditi budu, ó dome Izraelský, dí Panovník Hospodin. * Navrattež se a odvrátte ode všech přestoupení svých, aby vám nebyla k úrazu nepravost. *k.33,11. Izai. 55, 7.

31. Odvrzte od sebe všechna přestoupení vaše, jichž jste se dopouštěli, a učinite sobě * srdce nové a ducha nového. I pročez mřete, ó dome Izraelský? *k.11,19. Zalm. 51, 12.

32. Však nemám libosti v smrti toho, jenž umírá, dí Panovník Hospodin. Obraťte se tedy, a živi buďte.

KAPITOLA XIX.

Nařikání nad Joachazem a Joakimem králi Judskými, sebe i království na zkázu přivodícími. 10. Též ukázání předěslé slávy království Judského i zkázy jeho.

Ty pak vydej se v nařikání nad knížaty Izraelskými,

2. A rei: Co byla matka tvá? Lvice mezi lvy odpovídající, a u prostřed dravých lvů vychovávala lvičátka svá.

3. A *když* odchovala jedno z lvičat svých, udělal se z něho dravý lev, tak že naučiv se bráti loupeže, žrával lidi.

4. To když uslyšeli národové, v jámě jejich polapen jest, a doveden v řetězích do země Egyptské.

5. To viduc *lvíce*, že očekávaná zhy-nula jí naděje její, vzavši jedno z lví-čat svých, učinila z něho silného lva;

6. Kterýž ustavičně chodě mezi lvy, udělal se dravým lvem, a naučiv se bráti loupeže, žrával lidi.

7. Pobořil i pusté paláce jejich, a mě-sta jejich v poušť uvedl, tak že zpustla země, i což v ní bylo, od hlasu řvání jeho.

8. I polékli na něj národové z okol-ních krajin, a rozestřeli na něj tenata svá, a do jámy jejich lapen jest.

9. I dali jej do klece v řetězích, * a do-pravili ho k králi Babylonskému, a u-yedli jej do vězení nejtěžšího, aby ne-byl slyšán hlas jeho více po horách I-zraelských. ^{*2Par.36,6.}

10. Matka tvá v čas pokoje tvého ja-ko * vinný kmen při vodách štípený; plodistvý a rozkladitý byl pro hojnost ^{*Zalm.80,9 násl.}

11. A měl pruty mocné k berlám pa-novníků, zrůst pak jeho vyvýšil se nad prostředek hustého větvozí, tak že pa-trný byl pro svou vysokost a pro množ-ství ratolestí svých.

12. Ale vytržen jsa v prehlivost, na zemi povržen jest, a vítr východní usu-šil ovoce jeho; vylomily se a uschly ra-tolesti silné jeho, oheň sežral je.

13. A nyní štípen jest na poušti, v ze-mi vyprahlé a žíznivé.

14. Nadto vyšed oheň z prutu ratole-sti jeho, sežral ovoce jeho, tak že není na něm prutu mocného k berle panov-nika. Toť jest nařikání, a budeť v naří-kání.

KAPITOLA XX.

Bůh starší Judaké z neupřimnosti obviňuje, 5. dobrodiniť svá jim učiněná i hřchy jejich připomíná, 33. trestáním hrozí, navrástent z Babylona lidu zaslíbuj, 45. a zkažení země Judaké předpovídá.

Tedy stalo se léta sedmého, a dne de-sátého, pátého měsíce, přišli * někteří z starších Izraelských raditi se s Hospo-dinem, a posadili se přede mnou. ^{*k.14,1.}

2. Tehdy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

3. Synu člověčí, mluv k starším Izra-elským a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Zdali, abyste se se mnou ra-dili, vy přicházíte? Živ jsem já, že vy se neradíte se mnou, dí Panovník Ho-spodin.

4. Zdali jich zastávati budeš? Zdali za-

stávati budeš, synu člověčí? Oznam jim ohavnosti otců jejich,

5. A rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: V ten den, v kterýž jsem zvolil Izraele, * zdvihl jsem ruku svou se-meni domu Jákobova, a v známost jsem se uvedl jim v zemi Egyptské; zdvihl jsem jim ruku svou, řka: Já jsem Ho-spodin Bůh váš. ^{*2Mojz.6,8.}

6. V ten den zdvihl jsem jim ruku svou, že je vyvedu z země Egyptské do ze-mě, kterouž jsem jim obhléd, * tekoucí mlékem a strdí, jenž jest okrasa všech jiných zemí. ^{*v.15, 2Mojz.3,8,17.}

7. A řekl jsem jim: * Jeden každý o-havnosti očí svých zavrzte, a ukydány-mi bohy Egyptskými se nepoškrvňujte, nebo já jsem Hospodin Bůh váš. ^{*2Mojz.23,24; 34,13. Joz.24,14,23.}

8. Ale zpurně se postavovali proti mně, aniž mne chtěli slyšeti, aniž kdo ohav-nosti očí svých zavrhl, a ukydány bohů Egyptských nezanechali. Protož jsem řekl: Vyleji prehlivost svou na ně, a vyplním hněv svůj na nich u prostřed země Egyptské.

9. A však učinil jsem pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, mezi nimiž byli, před jejichž o-čima jsem se jim v známost uvedl, že je chci vyvesti z země Egyptské.

10. Takž jsem je vyvedl z země E-gyptské, a přivedl jsem je na poušť,

11. A * dal jsem jim ustanovení svá, a soudy své v známost jsem jim uvedl, ješto * činil-li by je kdo, jistě že by živ byl skrze ně. ^{*2Mojz.15,26. †3Mojz.18,5.}

12. Nadto i * soboty své vydal jsem jim, aby byly na znamení mezi mnou a mezi nimi, aby znali, že já Hospodin jsem posvětitel jejich. ^{*2Mojz.20,8.}

13. Ale dům Izraelský zpurně se po-stavovali proti mně na poušti, v ustanoveních mých nechodili, a soudy mými pohrdli, ješto činil-li by je kdo, jistě že by živ byl skrze ně; též soboty mé poškrvnili náramně. Pročež jsem řekl: Že vyleji prehlivost svou na ně na poušti, abych je docela vyhladil.

14. Ale učinil jsem * pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, před jejichž očima jsem je vy-vedl. ^{*4Mojz.14,15 násl.}

15. A však i já také * přísáhl jsem jim na té poušti, že jich neuvedu do země, kterouž jsem byl dal, tekoucí mlékem

a strdí, jenž jest okrasa všech jiných zemí,
*4 Mojz.14,30; 26,65; 32,10.11.

16. Proto že soudy mými pohrdli, a v ustanoveních mých nechodili, a soboty mé poškvrnili, a že za ukýdanými bohy jejich srdce jejich chodí.

17. Však * odpustilo jim oko mé, tak že jsem jich nezahladil, a ne učinil jim konce na poušti.
*k.5,11.

18. A řekl jsem synům jejich na též poušti: V ustanoveních otců svých nechodte, a soudů jejich neostříhejte, a ukýdanými bohy jejich se nepoškvruňte.

19. Já jsem Hospodin Bůh váš, v ustanoveních mých chodte, a soudů mých ostříhejte, a činite je.

20. Též * soboty mé svěťte, i budou na znamení mezi mnou a vámi, aby známé bylo, že já jsem Hospodin Bůh váš.
*2 Mojz.20,8 násł.

21. Ale zpurně se měli ke mně ti synové, v ustanoveních mých nechodili, a soudů mých nešetřili, aby je činili, (ješto činil-li by je kdo, jistě že by živ byl skrze ně,) i soboty mé poškvrnili. I řekl jsem: Že vyleji prchlivost svou na ně, abych vyplnil hněv svůj na nich na té poušti.

22. Ale odvrátil jsem zase ruku svou; což jsem učinil pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, před jejichž očima jsem je vyvedl.

23. Také i těm přísáhl jsem na poušti, že je * rozptýlim mezi pohany, a že je rozženu po krajinách,
*k.22,15.

24. Proto že soudů mých nečinili, a ustanoveními mými pohrdli, a soboty mé poškvrnili, a že k ukýdaným bohům otců svých zření měli.

25. Pročež já také * dal jsem jim ustanovení nedobrá, a soudy, skrze něž nebudou živi.
*2 Tes.2,10.11.

26. A poškvrunil jsem jich s jejich dary, (proto že provodili všecko, což otvírá život,) abych je zkazil, aby poznali, že já jsem Hospodin.

27. Protož mluv k domu Izraelskému, synu člověčí, a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Ještě i tímto rouhali se mi otcové vaši, dopouštějíce se proti mně přestoupení,

28. Že, když jsem je uvedl do země, o kteréž jsem přísáhl, že jim ji dám, kdež spatřili který pahrbek vysoký, a neb které dřevo husté, hned tu oběto-

vati oběti své, a tu dávali popouzející dary své, tu kladli i váni svou příjemnou, a tu obětovali mokré oběti své.

29. A ačkoli jsem říkal jim: Což jest ta výsost, kamž vy chodíváte? ale ona slove výsosti až do tohoto dne.

30. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Cestou-liž otců vašich vy se máte poškvruňovati, a s ohavnostmi jejich máte smilniti?

31. Též přinášejíce dary své, vodíce syny * své skrze oheň, máte-liž se poškvruňovati při všech ukýdaných bozích vašich až do tohoto dne, a ode mne vždy rady hledati, ó dome Izraelský? Živť jsem já, di Panovník Hospodin, že vy se nebudete mne více raditi.
*2 Král.16,3; 17,17.

32. To pak, což jste sobě v mysli uložili, nikoli se nestane, že říkáte: Budeme jako jiní národové, jako čeledi jiných zemí, sloužíce dřevu a kameni.

33. Živť jsem já, praví Panovník Hospodin, že rukou silnou a ramenem vztaženým, a prchlivostí vylitou kralovati budu nad vámi.

34. Vyvedu vás zajisté z národů, a shromáždím vás z zemí, do nichž jste rozptýleni, rukou silnou a ramenem vztaženým, i prchlivostí vylitou.

35. A vodě vás po poušti těch národů, souditi se budu s vámi tam tváří v tvář.

36. Tak jako jsem se * soudil s otcí vašimi na poušti země Egyptské, tak se budu souditi s vámi, praví Panovník Hospodin.
*4 Mojz.14,22.23.

37. A proženu vás pod hůl, abych vás uvedl do závazku smlouvy.

38. Ale ty, jenž se mi zprotivili a zpronevřili, vymísím z vás; z země, v níž pohostinu jsou, vyvedu je, do země však Izraelské nevejdou. I zvíte, že já jsem Hospodin.

39. Vy tedy, ó dome Izraelský, takto praví Panovník Hospodin: Jdětež, služte každý ukýdaným bohům svým i napotom, poněvadž neposloucháte mne, a jména mého svatého nepoškvruňujete více dary svými, a ukýdanými bohy svými.

40. Nebo na hoře mé svaté, na * hoře vysoké Izraelské, di Panovník Hospodin, tam mi sloužiti budou všecken dům Izraelský, což jich koli bude v té zemi. Tam je laskavě příjmu, a tam vyhledávají budu od vás oběti vzhůru pozdví-

žení i prvotín darů vašich, se všemi svatými věcmi vašimi. ^{*Zalm.15.1.}

41. S vůní libou laskavě vás přijmu, když vás vyvedu z národů, a shromáždím vás z těch zemí, do nichž jste rozptýleni byli, a tak posvěcen budu v vás před očima těch národů.

42. I poznáte, že já jsem Hospodin, když vás uvedu do země Izraelské, do země té, o kteréž jsem přísáhl, že ji dám otcům vašim.

43. A tu se rozpomenete na cesty své a na všechny činy své, jimiž jste se poškrvrňovali, tak že sami se býti hodné ošklivosti uznáte, pro všechny nešlechtnosti vaše, kteréž jste činivali.

44. Tu poznáte, že já jsem Hospodin, když vám to učiním pro jméno své, ne podle cest vašich zlých, ani podle činů vašich porušených, dome Izraelský, praví Panovník Hospodin.

45. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

46. Synu člověčí, obrať tvář svou k straně polední, a vypusť jako rosu na poledne, a prorokuj proti lesu toho pole, kteréž jest na poledne.

47. A rei lesu polednímu: Slyš slovo Hospodinovo: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * zanítím v tobě oheň, kterýž sežere v tobě každé dřevo zelené i každé dřevo suché; nezhasneť plamen přeprudký, a budou jím opáleny všechny tváře od poledne až na půlnoci. ^{*Jer.17.27.}

48. I * uzří všeliké tělo, že jsem já Hospodin zapálil jej; nezhasneť. ^{*Izai.40.5.}

49. I řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, oni mi říkají: Však tento v příslóví nám toliko mluví.

KAPITOLA XXI.

Proctový jakož o hrozném pohubení země Judské skrze krále Babylonského, 25. a o svržení krále Sedechiáše z království, 28. tak též o podobné pomstě proti Ammonickým.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, * obrať tvář svou k Jeruzalému, a vypusť jako rosu proti místům svatým, a prorokuj proti zemi Izraelské. ^{*k.20.46.}

3. A rei zemi Izraelské: Takto praví Hospodin: Aj, já jsem proti tobě, a vytáhnu meč svůj z pošvy jeho, a vypléním z tebe spravedlivého i bezbožného.

4. Proto, abych vyplénil z tebe spra-

vedlivého i bezbožného, proto vyjde meč můj z pošvy své proti všelikému tělu, od poledne až na půlnoci.

5. I zvíť * všeliké tělo, že jsem já Hospodin vytáhl meč svůj z pošvy jeho; nenavrátíť se zase více. ^{*Izai.49.26.}

6. Ty pak synu člověčí, vzdychej, jako bys zlámaná měl bedra, a to s hofekováním vzdychej před očima jejich.

7. I stane se, žeť řeknou: Nad čím ty vzdycháš? Tedy řekneš: Nad pověstí, kteráž přichází, k níž rozplyne se každé srdce, a každé ruce klesnou, a všeliký duch skormoutí se, a každá kolena rozplynou se jako voda. Aj, přichází a děje se, praví Panovník Hospodin.

8. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

9. Synu člověčí, prorokuj a rei: Takto praví Hospodin: Rei: * Meč, meč nabroušen, také i vyčištěn jest. ^{*k.32.10.22.}

10. Aby zabíjel k zabítí oddané, nabroušen jest; aby se blyštěl, vyčištěn jest. Radovati-liž se budeme, když prut syna mého pohrdá každým dřevem?

11. Dáť jej vyčistiti, aby v ruku vzat byl; jestiť nabroušený meč, jest i vyčištěný, aby dán byl do ruky mordujícího.

12. Křič a kvěl, synu člověčí, proto že ten bude proti lidu mému, tentýž proti všechněm knížatům Izraelským; uvrženi budou na meč s lidem mým, protož bí se v bedra.

13. Když jsem je * trestával, co bylo? Nemám-liž metly hubící již přičiniti? dí Hospodin zástupů. ^{*Izai.9.13.}

14. Ty tedy synu člověčí, prorokuj a tleskej rukama; nebo po druhé i po třetí přijde meč, meč mordujících, ten meč mordujících bez lítosti, pronikajících i do pokojů jejich.

15. Tak aby se rozplynulo srdce, a rozmnoženi byli úrazové, v každé bráně jejich postavím ostří meče. Ach, vyčištěn jest, aby se blyštěl, zaostřen, aby zabíjel.

16. Shlukni se a pusť se na pravo i na levo, kamžkoli a načkoli se tobě nahodí.

17. I jáť také tleskati budu rukama svýma, a doložím prechlivost svou. Hospodin mluvil jsem.

18. V tom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

19. Ty pak synu člověčí, předlož, sobě dvě cesty, kudy by jíti měl meč krále

Babylonského. Z země jedné at vycházejí obě dvě, a na rozcestí vyber tu k městu, tu vyber.

20. Ukaž cestu, kudy by jítí měl meč, k Rabbat-li synů Ammon, čili k Judstvu, na Jeruzalémské pevnosti,

21. Proto že stane král Babylonský na rozcestí, na počátku dvou cest, obiraje se s hádáním, vyčisti střely, doptávati se bude modl, hleděti bude do jater.

22. Po pravé ruce jeho hádání ukáže Jeruzalém, aby sšikoval hejtmany, kteříž by ponoukali k mordování, a pozdvihovali hlasu s prokřikováním, aby přistavili * berany válečné proti branám, aby vysypán byl násyp, a vzdělání byli šancové. *k.23.24.

23. I budou to mítí za hádání marné před očima svýma ti, jenž se zavázali přísahami; a toť přivede na pamět nepravost, kterouž by popadení byli.

24. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že ku paměti přivodíte nepravost svou, a odkrývá se nevěra vaše, tak že jsou patrní hříchové vaši ve všech činech vašich, proto že na pamět přicházíte, rukou tou popadení budete.

25. Ty pak nečistý bezbožníče, kníže Izraelské, jehož den přichází, a čas skonání nepravosti,

26. Takto praví Panovník Hospodin: Sejmi tu čepici, a svrz tu korunu, kteráž nikdy již taková nebude; toho, kterýž na snížení přišel, povyš, a vyvýšeného poniž.

27. Zmotanou, zmotanou, zmotanou učiním ji, (čehož prvé nebývalo), až přijde ten, * jenž má právo, kteráž jsem jemu dal. *Luk.1.32.33.

28. Ty pak synu člověčí, prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin o synech Ammon, i o pohanění jejich, rei, pravím: Meč, meč dobyt jest, k zabijení vyčištěn jest, aby hubil všecko, a aby se blyštěl.

29. A ačkoli předpovídají tobě marné věci, a hádají tobě lež, aby tě přiložili k hrdlům zbitých bezbožníků, jejichž den přichází a čas skonání nepravosti:

30. Schovej meč do pošvy jeho. Na místě, na kterémž jsi zplozena, v zemi přebývání tvého, budu tě souditi.

31. A vyleji na tě rozhnívání své, oňněm prehlivosti své na tě dmýchati bu-

du, a dám tě v ruku lidí vzteklych, řemeslníků všecko kazících.

32. Budeš ohni k sežrání, krev tvá bude u prostřed země, nebudeš připomínána; nebot jsem já Hospodin mluvil.

KAPITOLA XXII.

Bůh brání zastávati Judských. 3. a poroučí ukazovati hřichy jejich, ano i trestání spravedlivé osvědčovati.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Ty pak synu člověčí, zastával-li bys, zastával-liž bys toho města vražedného? Raději mu * oznam všechny ohavnosti jeho, *k.16.2.20.4.

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Přichází čas města toho, jenž prolévá * krev u prostřed sebe, a dělá ukydané bohy proti sobě, aby se poškrvňovalo. *Mat.23.37.

4. Ty krví svou, kterouž jsi prolilo, zaviniš, a ukydanými bohy svými, jichž jsi nadělalo, sebe poškrvniš, to jsi způsobilo, že se přiblížili dnové tvoji, a přišlo jsi k letům svým. Protož vydám tě v pohanění národům, a ku posměchu všechněm zemím.

5. Blízké i daleké od tebe budou se tobě posmívati, ó zlopověstné a různic plné.

6. Aj, knížata Izraelská jeden každý vši silou na to se vydali, aby krev v tobě prolévali.

7. Otce i matku zlehčují v tobě, * pohostinnému činí nátisk u prostřed tebe, sirotka a vdovu utiskují v tobě. *Zalm.94.5.6.

8. Svatými věcmi * mými zhrdáš, a sobot mých poškrvňuješ. *v.26

9. Utrhači jsou v tobě, aby prolévali krev, a na horách jídají v tobě; nešlechtnost páší u prostřed tebe.

10. Nahotu * otce syn odkrývá v tobě, a nečisté v t oddělení ponižují v tobě. *3Mojz.18.7.†Ezech.18.6.

11. Jiný * pak s ženou bližního svého páše ohavnost, a jiný s nevěstou svou poškrvňuje se nešlechtností, a jiný sestry své, dcery otce svého, ponižuje v tobě. *k.33.26. Jer.5.8.

12. Dar berou v tobě, aby krev prolili; lichvu * a úrok běžeš, a zisku hledáš s útiskem bližního svého, na mne se pak zapomínáš, di Panovník Hospodin. *v.25. k.18.13. 3Mojz.25.36.

13. Protož aj, ja tleskl jsem rukama svýma nad ziskem tvým, jehož dobýváš,

i nad tou krví, kteráž byla u prostřed tebe.

14. Zdali ostojí srdce tvé? Zdaž odolají ruce tvé dnům, v nichž já budu zacházeti s tebou? Já * Hospodin mluvil jsem i učiním. *k.17,21.

15. Nebo rozptýlím tě mezi pohany, a rozženu tě po krajinách, a do konce vyprázdním nečistotu tvou z tebe.

16. A zavrženo jsuc před očima pohánů, poznáš, že já jsem Hospodin.

17. Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

18. Synu člověčí, obrátili se mi dům Izraelský v trůsku, všickni napořád jsou měď, cín, železo a olovo u prostřed peci, trůsky stříbra jsou.

19. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Proto že jste vy všickni obrátili se v trůsky, protož aj, já shromáždím vás do Jeruzaléma.

20. Jakž se shromažďuje stříbro a měď, železo, olovo i cín do prostřed peci, k rozdmýchání ohně vůkol něho a k rozpouštění: tak shromáždím v hněvě a v prechlivosti své, a slože, rozpouští vás budu.

21. Sberu vás, pravím, a rozdmýchám okolo vás oheň prechlivosti své, i rozpustíte se u prostřed města.

22. Jakž se * stříbro rozpouští v peci, tak se rozpustíte u prostřed něho, i zvíte, že já Hospodin vylil jsem prechlivost svou na vás. *Zach.13,9. Mal.3,3.

23. Ještě stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

24. Synu člověčí, rei: Ty země jsi nečistá, nebudeš deštěm svlažena v den rozhněvání.

25. Spiknutí proroků jejich u prostřed ní, jsou podobni lvu řvoucímu, uchvacujícímu loupež, duše žerou, bohatství a věci drahé berou, a činí mnoho vdov u prostřed ní.

26. Kněží * její natahují zákona mého, a svaté věci mé poškvřňují, mezi svatým a poškvřněným rozdílů nečiní, a mezi nečistým a čistým nerozeznávají. Nadto od sobot mých skrývají oči své, tak že zlehčován bývám mezi nimi. *Mich.3,11.

27. Knížata * její u prostřed ní jsou jako vlci uchvacující loupež, vylévající krev, hubice duše, aby sháněli mrzký zisk. *Izai.1 23. Sofon.3,3.

28. Proroci * pak jejich obmitají jim

vápnem ničemným, předpovídají marné věci, a † hádají jim lež, říkajíce: Takto praví Panovník Hospodin, ješto Hospodin nemluvil. *k.13,6. 1Jer.23,32.

29. Lid této země činí nátisk, a cizí věci mocí běře, chudému a nuznému ubližují, a * pohostinného utiskují nespravedlivě. *v.7.

30. Hledaje pak někoho z nich, kterýž by udělal hradbou, a postavil se v mezeře před tváří mou za tuto zemi, abych jí nezkalil, žádného nenacházím.

31. Protož * vyleji na ně rozhněvání své, ohněm prechlivosti své konec jim učiním, cestu jejich jim na hlavu obrátím, praví Panovník Hospodin. *k.21,31.

KAPITOLA XXIII.

Obvinění lidu Izraelského a Judského z duchovního smilství s pohany, 22. ohlášeni jim pomsty Boží.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, dvě ženy, dcery jedné matere byly.

3. Ty smilnily v Egyptě, v mladosti své smilnily. Tam jsou mačkány prsy jejich, tam opiplány prsy panenství jejich.

4. Jména pak jejich: větší Ahola, sestry pak její Aholiba. Tyť jsou byly mé, a * rozplodily syny a dcery. Jména, pravím, jejich jsou: Samař Ahola, Jeruzaléma pak Aholiba. *k.16,46.

5. Ale Ahola maje mne, smilnila a frejdu hleděla s milovníky * svými, s Assyrskými blízkými, *k.16,28.

6. Oděnými postavcem modrým, s vývodami a knízaťy, i všemi napořád mládenci krásnými, a s jezci jezdicemi na koních.

7. Vydala se, pravím, v smilství svá s nimi, se všemi nejprřednějšími syny Assyrskými, a se všemi, jimž frejovala, a poškvřnila se všemi ukydanými bohy jejich.

8. A tak smilství svých Egyptských nenechala; nebo ji zléhali v mladosti její, a oni mačkali prsy panenství jejího, a vylili smilství svá na ni.

9. Protož * dal jsem jí v ruku frejitu jejich, v ruku Assyrských, jimž frejovala. *k.16,37.

10. Oniť jsou odkryli nahotu její, syny i dcery její pobrali, ji pak samu mečem zamordovali. Takž vzata jest na slovo

od jiných žen, když soudy vykonali při ní.

11. To * viděla sestra její Aholiba, však mnohem více než onano frejovala, a smilství její větší byla než smilství sestry její. *k.16,51.

12. S Assyorskými frejů hleděla, s vývodami a knížaty blízkými, oděnými nádherně, s jezdci jezdci na koních, a všemi mládenci krásnými.

13. I viděl jsem, že se poškrvnila, a že cesta jednodušná jest obou dvou.

14. Ale tato ještě to přičinila k smilstvím svým, že viduc muže vyryté na stěně, obrazy Kaldejských vymalované barvou,

15. Přepásané pasem po bedrách jejich, a klobouky barevné na hlavách jejich, a že jsou všickni na pohledění jako hejtmané, podobní synům Babylonským v * Kaldejské zemi, jejichž ona vlast jest, *k.16,29.

16. I zahřela k nim z pohledění očima svýma, a vyslala posly k nim do země Kaldejské.

17. Tedy vešli k ní Babylonští na lůžko nepoctivé, a poškrvnil ji smilstvím svým. A když se poškrvnila s nimi, odloučila se duše její od nich.

18. A odkryla smilství svá, odkryla též nahotu svou, i odloučila se duše má od ní, tak jako se odloučila duše má od sestry její.

19. Nebo rozmnožila smilství svá, rozpomínajíc se na dny mladosti své, v nichž smilnila v zemi Egyptské,

20. A frejovala s kuběnáři jejich, jejichž tělo *jest jako tělo osla*, a * tok jejich *jako tok koňský*. *Jer.5,8.

21. A tak jsi zase navrátila se k nešlechtnosti mladosti své, když * mačkali Egyptští prsy tvé z příčiny prsů mladosti tvé. *v.3.

22. Protož ó Aholiba, takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * vzbudím frejře tvé proti tobě, ty, od nichž se odloučila duše tvá, a přivedu je na tě ode všad, *k.16,37.

23. Babylonské a všecky Kaldejské, Pekodské, a Šohejské, i Kohejské, všechny syny Assyorské s nimi, mládence krásné, vývodů a knížata všechna, hejtmany a slovoutné, všecky jezdci na koních.

24. A * přitáhnou na tě na vozích železných a přikrytých, i kárách, a to s

zběří národů, s pavézami a štíty i lebkami, položí se proti tobě vůkol, i předložím jim právo, aby tě soudili soudy svými. *k.21,22. Luk.19,48.

25. Vyleji zajisté horlení své na tebe, tak že naloží s tebou prehlivě, nos tvůj i uši tvé odejmou, a ostatek tebe mečem padne. Ti syny tvé i dcery tvé poberou, a ostatek tebe spáleno bude ohněm.

26. A vyvlekou tě z roucha tvého, a rozberou šperky okrasy tvé.

27. A tak přitřz učiním při tobě nešlechtnosti tvé, i smilství tvému z země Egyptské *vzatému*, a nepozdvihneš oči svých k nim, a na Egypt nezpomeneš více.

28. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj, já dám tebe v ruku těch, kterýchž nenávidíš, v ruku těch, od nichž se odloučila duše tvá.

29. I budou nakládati s tebou podle nenávisť, a poberou všechno úsilí tvé, a nechají tě * nahé a obnažené. A tak bude zřejmá nahota smilství tvého a nešlechtnosti tvé, smilství, pravím, tvého. *k.16,37.

30. Což vše učiní tobě proto, že jsi smilnila, následujíc pohanů, proto že jsi poškrvnila se ukydanými bohy jejich.

31. Cestou sestry své chodila jsi, protož dám kalich její v ruku tvou.

32. Takto praví Panovník Hospodin: Kalich sestry své píti budeš hluboký a široký; budeš sporný, tak že * smích a žert budou míti z tebe. *k.22,4.

33. Opilstvím a zámutkem naplněna budeš, kalichem pustiny a zpuštění, kalichem sestry své Samaří.

34. I vypiješ jej a vyvážíš, a než jej polámeš, snáže prsy své roztrháš; neboť jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin.

35. Protož takto praví Panovník Hospodin: Z té příčiny, že jsi zapomenula na mne, a * zavrhlas mne za hřbet svůj, i ty také vezmi za svou nešlechtnost, a za smilství svá. *Jer.2,27.

36. I řekl Hospodin ke mně: Synu člověčí, budeš-liž zastávati Ahole neb Aholiby? Nýbrž oznam jim ohavnost jejich,

37. Že cizoložily, a krev *jest* na rukou jejich, a s ukydanými bohy svými cizoložily. Také i * syny své, kteréž mně zplodily, vodily jim, aby sežráni byli. *k.16,20. Jer.7,31.

38. Ještě i toto činily mi, že zanečišťovaly svatyni mou v tentýž den, a sobot mých poškvřovaly.

39. Nebo obětovavše syny své ukydáním bohům svým, vcházely do svatyně mé v tentýž den, aby ji poškvřily. Aj hle, takť jsou činily u prostřed mého domu.

40. Nadto, že vysílaly k mužům, jenž by přišli zdaleka, kteříž, jakž posel vyslán k nim, aj, hned přicházivali. Jimž, jsi se umývala, a tvář svou lčila, a okrašlovalas se okrasou.

41. A usazovalas na loži slavném, před nímž stůl připravený byl, na něž jsi i kadidlo mé i masti mé vynakládala.

42. Když pak hlas toho množství pouťichl, tedy i k mužům z obecného lidu vysílaly, jenž bývali přivozováni ožrali z pouště. I dávali náramky na ruce jejich, i koruny ozdobné na hlavy jejich.

43. A ačkoli jsem se domlouval na cizoložství té lotryně, a že oni jednak s jednou, jednak s druhou smilství provodí,

44. A že každý z nich vchází k ní, tak jako někdo vchází k ženě nevěstce: však vždy vcházeli k Ahole a Aholibě, ženám přenešlechtným.

45. Protož *muži spravedliví, tíť je souditi budou soudem cizoložných a soudem těch, jenž vylévaly krev, proto že cizoložily, a krev jest na rukou jejich. ^{*k.16,38.}

46. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Přivedu na ně vojsko, a dám je v posmýkání i v loupež.

47. I uhází je to shromáždění kamením, a poseká je mečí svými; syny jejich i dcery jejich pomordují, a domy jejich ohněm popálí.

48. A tak *přitřž učiním nešlechtnosti v zemi této, i budou se tím káti všechny ženy, a nedopustí se nešlechtnosti podobné vaší. ^{*v.27.}

49. Nebo vložena bude na vás nešlechtnost vaše, a ponese te hříchy ukydáných bohů svých. I *zvíte, že já jsem Panovník Hospodin. ^{*k.7,27.}

KAPITOLA XXIV.

Proroctví o vyvrácení Jeruzaléma 15. a o vyhlášení ohřmu i lidu.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně léta devátého, měsíce desátého, desátého dne téhož měsíce, řkoucí:

2. Synu člověčí, napiš sobě jméno tohoto dne, vlastně dnešního dne tohoto; nebo oblehl král Babylonský Jeruzalém právě tohoto dnešního dne.

3. A předlož tomu domu zpurnému podobenství, řka k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Přistav tento hrnce, přistav a nalej také do něho vody.

4. A sebera kusy náležitě do něho, každý kus dobrý, stehno i plece, a nejlepšími kostmi naplněj jej.

5. Přivezmi i nejlepších bravů, a udělej oheň z kostí pod ním, způsob, ať to vře, ažby kypělo, ať se i kosti jeho rozvaří v něm.

6. Protož takto praví Panovník Hospodin: Běda městu tomu vražednému, hrnci, v němž zůstává připálenina jeho, z něhož, pravím, připálenina jeho nevychází. Po kusích, po kusích vytahuj z něho, nepadneť na něj los.

7. Nebo krev jest u prostřed něho. Na vysedlou skálu vystavilo ji; nevyšlo ji na zemi, aby ji prach přikryl.

8. I já zanítě prechlivost k vykonání pomsty, vystavím krev na vysedlou skálu, aby nebyla přikryta.

9. Protož takto praví Panovník Hospodin: Běda *městu vražednému, i já udělám veliký oheň, ^{*Nah.3.1}

10. Příkladaje dříví, rozněcuje oheň, v nic obraceje maso, a kořeně kořením, tak že i kosti spáleny budou.

11. A postavím ten hrnce na uhlí jeho prázdny, aby se zhfela i rozpálila měď jeho, ažby se vyvařila u prostřed něho nečistota jeho, a vyprázdnila připálenina jeho.

12. Klamy *svými* bylo mi těžké, protož nevyjde z něho množství šumu jeho; do ohně musí šum jeho.

13. V tvé nečistotě jest nešlechtnost, proto že jsem tě očišťoval, však nejsi očištěno. Nebudeš více očišťováno od nečistoty své, až i *doložím prechlivost svou na tebe. ^{*k.5,13.}

14. Já *Hospodin mluvil jsem, dojdeť, a učiním to; neustoupímť, aniž se situuji, ani želeťi budu. Podlé cest tvých a činů tvých budou tě souditi, praví Panovník Hospodin. ^{*k.23,34.}

15. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

16. Synu člověčí, aj, já odejmu od tebe žádost očí tvých v náhle, však ne-

kvěl ani plač, a nechť nevycházejí slzy tvé.

17. Stonati přestaň, smutku, *jakž bývd* nad mrtvým, nenes, klobouk svůj vstav na sebe, a střevíce své obuj na nohy své, a nezastírej brady své, aniž pokrmu čího jez.

18. Což když jsem pověděl lidu ráno, tedy umřela žena má u večer. I učinil jsem na ráno, jakž mi rozkázáno bylo.

19. I řekl ke mně lid: Což nám neoznámíš, co tyto věci nám *znamenají*, kteréž činíš?

20. Tedy řekl jsem jim: Slovo Hospodinovo stalo se ke mně, řkoucí:

21. Rci domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já poškvřním svatyně své, vyvýšenosti síly vaší, žádosti očí vašich a toho, čehož šanuje duše vaše. Též synové vaši i dcery vaše, kterýchž jste zanechali, mečem padnou.

22. I budete tak činiti, jakž *já* činím. Brady nezastřete, aniž čího pokrmu jísti budete.

23. A *majíce* klobouky své na hlavách svých a střevíce na nohách svých, nebudete kvílti ani plakati, ale svadnouce pro nepravosti své, úpěti budete jeden s druhým.

24. Nebo jest vám Ezechiel * zázrakem. Všecko, což on činí, budete činiti, a když to přijde, tedy zvíte, že já jsem Panovník Hospodin. *Zalm.71,7.

25. Ty pak synu člověčí, zdali v *ten* den, když já odejmu od nich sílu jejich, veselé okrasy jejich, žádost očí jejich, a to, po čemž touží duše jejich, syny jejich i dcery jejich,

26. *Zdali* v ten den přijde k tobě ten, kdož * uteče, vypravuje tu novinu? *k.33,21.

27. V ten den * otevrou se ústa tvá při přítomnosti toho, kterýž ušel, i budeš mluvit, a nebudeš více němým. Takž jim budeš zázrakem, i zvědí, že já jsem Hospodin. *k.29,21.

KAPITOLA XXV.

Osvědčen pomsty Boží Ammonitákým, 8. Moábákým, 12. Idumejským 15. i Filistinským.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou * proti synům Ammon, a prorokuj proti nim. *k.21,28. Jer.49,1.

3. A rci synům Ammon: Slyšte slovo

Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin: Proto že jsi nad svatyní mou, když poškvřněna byla, říkal: To dobře to, a nad zemí Izraelskou, když zpuštěna byla, a nad domem Judským, když šel v zajetí,

4. Protož aj, já dám tě národům východním za dědictví, i vzdělají sobě hrady v tobě, a vystavějí v tobě příbytky své. Tiť budou jísti ovoce tvé, a ti budou píti mléko tvé.

5. A dám Rabbu za obydlé velbloudům, a města synů Ammon za odpočívadlo stádům, i * zvíte, že já jsem Hospodin. *k.24,27.

6. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Proto že jsi tleskal rukou, a dupal nohou, a veselil se srdečně, že jsi všelijak loupil zemi Izraelskou,

7. Protož aj, já vztáhnou ruku svou na tebe, a vydám tě v loupež národům, a vypléním tě z lidí, a vyhubím tě z země, i zahladím tě. Tu * zvíš, že já jsem Hospodin. *k.7,27.

8. Takto praví Panovník Hospodin: Z té příčiny, že říkal Moáb a Seir: Hle, podobný jest všechněm jiným národům dům Judský,

9. Protož aj, já otevru bok Moábských, (hned od Arim, od měst jejich na pomezí jejich, rozkošnou zemi Betjesimotských, Balmeonských i Kariataimských.)

10. Národům východním s zemí synů Ammon; nebo jsem ji dal v dědictví, tak aby nebylo zpomínáno na syny Ammon mezi národy.

11. A tak i nad Moábem soudy vykonám, i zvědí, že já jsem Hospodin.

12. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že * Idumejští nenáležitě se vymstívajíce, ukrutně se měli k domu Judskému, a tak uvodili na se vinu velikou, vymstívajíce se na nich, *Jer.49,7.

13. Protož takto dí Panovník Hospodin: I na Idumea vztáhnou ruku svou, a vypléním z něho lidi i hovada, a obrátím jej v pustinu. Hned od Teman až do Dedan mečem padati budou.

14. A tak uvedu pomstu svou na Idumejské skrze ruku lidu mého Izraelského, a naloží s Idumejskými podlé hněvu mého a podlé přehlivosti mé, i poznají pomstu mou, praví Panovník Hospodin.

15. Takto praví Panovník Hospodin:

Proto že se Filistinští ukrutně měli z příčiny pomsty, nenáležité se vymstivajíce, loupíce zlostně, a zhoubu uvodíce z nenávisti starodávni,

16. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vztáhnou ruku svou na Filistinské, a vypléním Ceretejské, a zkazím ostatek přístavu mořského.

17. A tak vykonám při nich pomsty veliké káraními zřivými, a * zvědí, že já jsem Hospodin, když uvedu pomstu svou na ně. *k.24,27.

KAPITOLA XXVI.

Prorocství o zkažení Týru a zhubení obyvatelů jeho.

Bylo pak jedenáctého léta, prvního dne měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, proto že * Týrus o Jeruzalému říká: Dobře se stalo, že jest potřino město bran velmi lidných, obrací se ke mně, naplněn budu, kdyžtě zpuštěno, *Izai.23,1.

3. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, * já proti tobě, ó Týre, a přivedu na tě národy mnohé, tak jako bych přivedl moře s vlnami jeho. *Izai.23,1.

4. I zkazí zdi Týru, a zboží věže jeho; vymetu také z něho prach jeho, a obrátím jej v skálu vysedlou,

5. Tak že budou vysušovati sítí u prostřed moře. Nebo jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin, protož bude v loupež národům.

6. Dcery pak jeho, kteréž na poli budou, mečem zmordovány budou, i zvědí, že já jsem Hospodin.

7. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj, já přivedu na Týr Nabuchodonozora krále Babylonského od půlnoci, krále * nad králi, s koňmi a s vozy, i s jezci i s vojskem a s lidem mnohým. *Dan.2,37. 1 Tim.6,15.

8. Dcery tvé na * poli mečem zmorduje, a vzdělá proti tobě šance, a vysype proti tobě násyp, a postaví proti tobě pavězníky. *v.6.

9. I střelbu zasadí proti zdem tvým, a věže tvé poboří nosatci svými.

10. Od množství koní jeho přikryje tě prach jejich; od hřmotu jezdců a kár i vozů zatřesou se zdi tvé, když on veházetí bude do bran tvých, jako do průchodů města probořeného.

11. Kopyty koní svých pošlapá vše-

cky ulice tvé, lid tvůj mečem pomorduje, a sloupové pamětní síly tvé na zem padnou.

12. I rozberou zboží tvá, a rozehvátají kupectví tvá, a rozválejí zdi tvé, i domy tvé rozkošné poboří, a kamení tvé i dříví tvé, i prach tvůj do vody vmecí.

13. A tak * přitříz učiním hluku zpěvů tvých, a zvuku citar tvých aby nebylo slyšáno více. *Jer.7,34; 16,9.

14. A obrátím tě v skálu vysedlou, budeš k vysušování sítí, nebudeš vystaven více; nebo já Hospodin mluvil jsem, praví Panovník Hospodin.

15. Takto praví Panovník Hospodin Týru: Zdalíž od hřmotu padání tvého, když stonati budou zranění, když ukrutný mord bude u prostřed tebe, nepohnou se ostrovové?

16. A vyvstanou z stolic svých všecka knížata pomorská, a složí z sebe pláště své, i roucha svá krumpovaná svlekou; v hrůzu se oblekou, na zemi seděti budou, a třesouce se každé chvíle, trnouti budou nad tebou.

17. I vydadí se nad tebou v nařikání, a řeknou tobě: Jak jsi zahynulo, ó město, v němž bydleno bylo pro moře, město slovoutné, ješto bylo pevné na moři, ono i s obyvateli svými, kteříž pouštěli strach svůj na všechny obyvatele jeho!

18. Tehdáž trásti se budou ostrovové v den pádu tvého; předěšení, pravím, budou ostrovové, kteříž jsou na moři, nad zahynutím tvým.

19. Nebo tak praví Panovník Hospodin: Když tě učiním městem zpuštěným jako města, v nichž se nebydlí, když uvedu na tě hlubinu, tak že tě přikryjí vody mnohé,

20. Když učiním, že * sstoupíš s sstupujícími do jámy k lidu dávnému, a posadím tě v nejnižších stranách země, na pustinách starodávních s těmi, jenž sstoupí do jámy, aby nebylo bydleno v tobě: prokáží slávu v zemi živých. *k.28,8. Žalm.143,7.

21. Nebo učiním to, že budeš k náramné hrůze, když tě nestane, a bys pak bylo hledáno, abys nebylo na věky nalezeno, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXVII.

Nařikání Ezechieleovo nad Týrem, v němž naproti první-ší slávě zlostně a okolním strašlivě vyvrácení se staví.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Ty pak synu člověči, * vydej se nad Týrem v nařikání, ^{* Izai. 23, 1 násl.}

3. A rei Týru, jenž sedě tu, kdež se na moře ponášejí, kupectví provodí s národy na ostrovech mnohých: Takto praví Panovník Hospodin: Ó Týre, ty jsi říkal: Já jsem * nejkrásnější. ^{* k. 28, 12.}

4. U prostřed moře byly hranice tvé, stavitelé tvoji dokonale tě ozdobovali.

5. Z jedloví z Sanir dělávali všecka tařflování tvá, cedry z Libánu brávali k děláni sloupů tvých.

6. Z dubů Bázanských dělávali vesla tvá, a lavičky tvé dělávali z kostí slonových, a z puřpanu z ostrovů Citejských.

7. Kment s krumpováním Egyptským býval plátno tvé, z něhož jsi plachty míval; modrý postavec a řarlat z ostrovů Elisa přikrýval tě.

8. Obyvatelé Sidonští i Arvadští bývali plavci tvoji, moudří tvoji v tobě, ó Týre, ti bývali správcevé tvoji.

9. Starší * Gebalští a moudří jejich opravovali v tobě zbořeniny tvé; všecky lodí mořské i plavci jejich bývali v tobě, směňující s tebou kupectví.

10. Perští a Ludští i Putští bývali v vojště tvém bojovníci tvoji, pavězu a lebku zavěřovali v tobě. Tíť jsou přidávali tobě ozdoby. ^{* 1 Král. 5, 18.}

11. Arvadští s vojskem tvým na zdech tvých vůkol, též Gamadští na věžech tvých bývali, štítý své zavěřovali na zdech tvých vůkol. Tíť jsou tě zvláště ozdobovali.

12. Zámofští kupci tvoji v množství všelijakého zboží, v stříbře, železe, cínu i olově kupčili na jarmarech tvých.

13. Javan, Tubal a Mešech, kupci tvoji, lidi a nádobí měděné dávali za směnu tobě.

14. Z domu * Togarma v koních a jezdcích i mezecích kupčili na jarmarech tvých. ^{* 1 Mojz. 10, 3.}

15. Synové Dedanovi kupci tvoji, a ostrovové mnozí překupníci byli koupí tvých, tobě k ruce; rohy, kosti slonové i dříví hebenové směňovali za mzdu tvou.

16. Syrští kupci tvoji pro množství věcí tvých řemeslně udělaných, v karbunkulích, řarlatu, krumpování i kmentu, a korálích a křístálích kupčovali na jarmarech tvých.

17. Judští i země Izraelská kupci tvoji, pšenici Mennitskou i Fenickou, a med, olej i kadidlo dávali za směnu tobě.

18. Damašští kupci tvoji, pro množství věcí tvých řemeslně udělaných, *kupčili* ve množství všelijakého zboží, ve vině Chelbonském a vlně bělostkvoucí.

19. Též Dan i Javan chodíce na jarmarky tvé, kupčili, a železo pulerované, kassii i třtinu vonnou tobě směňovali.

20. Dedan kupčival v tobě v suknech drahých k vozům.

21. Arabští i všecka * knížata Cedarská kupčovali tobě k ruce v beranech a skopech i kozlích, tím kupčovali v tobě. ^{* 1 Mojz. 25, 13.}

22. Kupci Sabejští i Ragmejští *bývali* kupci tvoji ve všelijakých nejpřednějších vonných věcech, i ve všelijakém kamení drahém i zlatě, kupčovali na jarmarech tvých.

23. Cháran a Kanne i Eden, kupci Sabejští, Assur i Kilmad kupčival v tobě.

24. Ti *bývali* kupci tvoji na jarmarech tvých s nejvýbornějšími věcmi, s štoučkami postavce modrého, a s krumpováním i s klénoty drahých věcí, kteréž se provazy svazují a zavírají do cedru.

25. Lodí mořské předeck měly v kupectví tvém. Summou, naplněno jsi i zvelebeno náramně u prostřed moře.

26. Na vodu velikou zavezli tě ti, kteříž tě vesly táhli; vítr východní potříská tě u prostřed moře.

27. Zboží tvá i jarmarkové tvoji, kupectví tvá, plavci tvoji a správcevé tvoji, i ti, kteříž opravovali zbořeniny tvé, a směňovali s tebou kupectví, a všickni muži váleční tvoji, kteříž byli v tobě, i všecko shromáždění tvé, kteréž bylo u prostřed tebe, padnou do hlubokosti mořské v den pádu tvého.

28. Od hřmotu křiku správců tvých zbourí se i vlnobítí.

29. I vystoupí z lodí svých všickni ti, kteříž táhnou veslem, plavci i všickni správcevé lodí mořských na zemi stanou,

30. A * hlasem velikým nad tebou nařikati a žalostně křičeti budou, a sypouce ř prach na hlavy své, v popele se válejí. ^{* Zjev. 18, 9, 10. † Job 2, 12.}

31. Nadto zdělajíce příčinou * tvou lysiny, přepáší se žíněmi, a kvílením hoř-

kým nad tebou s žalostí srdečnou plakati budou.

*Jer. 43, 37.

32. Vydadí se, pravím, nad tebou s hořkováním svým v nařikání, a budou nařikati nad tebou: Které město podobné Týru, zahlazenému u prostřed moře?

33. Když vycházely koupě tvé z moře, nasycovalo jsi národy mnohé; množství zboží svého i kupectví svých zbohacovalos krále zemské.

34. Ale když ztroskotáno budeš od moře v hlubokých vodách, kupectví tvé i všecko shromáždění tvé u prostřed tebe klesne.

35. Všickni obyvatelé ostrovů ztrnou nad tebou, a králové jejich ohromeni jsonce, zhrozí se náramně.

36. Kupci mezi národy ekáti budou nad tebou; k hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky.

KAPITOLA XXVIII.

Proroctví o zstřetání pýchy krále Tyrského, 11. nařikání nad ním. 20. Orvědění pomsty Sidonským. 25. Potěšení ostatků Israelských.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, rei vývodovi Tyrskému: Takto praví Panovník Hospodin: Proto * že se vyvyšuje srdce tvé, a říkáš: Bůh silný jsem, na stoličce Boží sedím u prostřed moře, ještě jsi člověk a ne Bůh silný, ačkoli sobě přivlastňuješ srdce podobné srdci Božím, *Skutk. 12, 22.

3. Aj hle, moudřejší jsi * nad Daniele, žádná věc tajná není před tebou ukrytá; *Dan. 4, 6; 5, 11, 12.

4. Moudrostí svou a rozumností svou nashromáždils sobě zboží, a nahnuls zlata a stříbra do pokladů svých;

5. Velikou moudrostí svou v kupectví svém rozmnožil jsi zboží svá, a tak pozdvihlo se srdce tvé zbožím tvým;

6. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Proto že sobě přivlastňuješ srdce podobné srdci Božím,

7. Protož aj, já přivedu na tě cizozemce, nejukrutnější národy, kteříž vytrhnouce meče své na krásu moudrosti tvé, zabijí jasnost tvou.

8. Do jámy spustí tě, a umřeš smrti hroznou u prostřed moře.

9. Budeš-liž tu ještě říkati před oblíbeným morděře svého: * Bohem jsem, poněvadž jsi člověk a ne Bůh silný, jsa v ruce toho, jenž tě mordovati bude? *v. 2.

10. Smrti neobřezanců umřeš od ruky cizozemců; nebo já mluvil jsem, praví Panovník Hospodin.

11. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

12. Synu člověčí, * vydej se v nařikání nad králem Tyrským, a rei jemu: Takto praví Panovník Hospodin: Ty, jenž zapečetuješ summy, plný moudrosti a nejkrásnější, *k. 27, 2.

13. V Eden, zahradě Boží, byl jsi, všelijaké drahé kamení přikrývalo tě, sardius, topazius, jaspis, tarsis, onychin, beryl, zafir, karbunkulus a smaragd i zlato; nástrojové bubnů tvých a píšťal tvých v tobě, hned jakžs se narodil, připraveni jsou.

14. Ty jsi cherubem od pomazání. Jakž jsem tě za ochránce představil, na hoře svaté Boží jsi byl, u prostřed kamení ohnivého ustavičně jsi chodil.

15. Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jakžs se narodil, až se našla nepravost při tobě.

16. Pro množství kupectví tvého u prostřed tebe plno jest bezpráví, a velmi jsi prohřešil. Pročež zahubím tě, a vyhladím z hory Boží, ó cherube ochránce, z prostřed kamenů ohnivých.

17. Pozdvihlo se srdce tvé slávou tvou, k zlému jsi užíval moudrosti své přičinou jasnosti své. Porazím tě na zemi, před obličej králů povrhu tě, aby se dívali na tebe.

18. Pro množství nepravosti tvých, a pro nespravedlnosti kupectví tvého poškrvnil jsi svatyně své. Protož vyvedu oheň z prostřed tebe, kterýž tě sžije, a obrátí tě v popel na zemi před očima všech na tě hledících.

19. Všickni, kdož tě znali mezi národy, ztrnou nad tebou; k * hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky. *k. 27, 36.

20. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

21. Synu člověčí, obrať tvář svou proti Sidonu, a prorokuj proti němu,

22. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já proti tobě *jsem*, ó Sidone, a budu * oslaven u prostřed tebe. I zvědí, že já jsem Hospodin, když vykonám při něm soudy, a posvěcen budu v něm. *2 Mojs. 14, 18.

23. Pošli zajisté na něj mor, a krev na ulice jeho, a padati budou zranění u pro-

střed něho od meče na všechny strany, i zvědí, že já jsem Hospodin.

24. A tak nebude více mítí dům Izraelský trnu urážejícího a bodláku bodoucího ze všech okolních pohrdajících jimi, a zvědí, že já jsem Panovník Hospodin.

25. Takto praví Panovník Hospodin: Když shromáždím dům Izraelský z národů, mezi něž rozptýleni jsou, a posvěcen budu v nich před očima pohanů, a bydlití budou v zemi své, kterouž jsem byl dal služebníku svému Jákobovi:

26. Tehdy bydlití budou v ní bezpečně, a nastavějí domů, a štípí vinice. Bydlití, pravím, budou bezpečně, když vykonám soudy, při všech zhoubcích jejich vůkol nich, i zvědí, že já jsem Hospodin Báh jejich.

KAPITOLA XXIX.

Proceť proti Egyptským. 17. Nabuchodonozorovi slib o zemi Egyptské učiněný. 21. Zvýšení budoucí lidu Izraelského.

Léta desátého, desátého měsíce, dvanactého dne téhož měsíce, stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti Faraonovi králi Egyptskému, a proročuj proti němu i * proti všemu Egyptu. *Izai.19.1.

3. Mluv a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já proti tobě jsem, ó Faraone králi Egyptský, * draku veliký, kterýž ležíš u prostřed řek svých, ješto říkáš: Já mám řeku svou, já zajisté jsem ji přivedl sobě. *k.32.2.

4. Protož dám udici do čelistí tvých, a učiním, že zvažnou ryby řek tvých na tvých šupinách; i vyvleku tě z prostředku řek tvých, i všechny ryby řek tvých na šupinách tvých zvažlé.

5. A nechám tě na poušti, tebe i všech ryb řek tvých. Na svrhu pole padneš, nebudeš sebrán ani shromážděn; * šelmám zemským i ptačtvi nebeskému dám tě k sežrání. *k.32.4.

6. I zvědí všickni obyvatelé Egyptští, že já jsem Hospodin, proto že jste holi třtinovou domu Izraelskému.

7. Když se chytají tebe rukou, lámeš se, a roztínáš jim všecko rameno; a když se na tě zpodírají, ztroskotána býváš, ačkoli nastavuješ jim všech bedr.

8. Protož takto praví Panovník Ho-

spodin: Aj, * já přivedu na tě meč, a vypléním z tebe lidi i hovada. *Jer.44.30.

9. I bude země Egyptská pustinou a pouští, i zvědí, že já jsem Hospodin, proto že říkal: Řeka má jest, já zajisté jsem ji přivedl.

10. Protož aj, já budu proti tobě i proti řece tvé, a obrátím zemi Egyptskou v pustinu, v poušť přehroznou od věže Sevéne až do pomezí Mouřeninského.

11. Nepůjdet přes ni noha člověka, ani noha dobytčete půjde přes ni, a nebude v ní bydleno za čtyřiceti let.

12. A tak uvedu zemi Egyptskou v pustinu nad jiné země pusté, a města její nad jiná města zpuštěná pustá budou za čtyřiceti let, * když rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozženu je do rozličných zemí. *k.30.23.26.

13. A však takto praví Panovník Hospodin: Po skonání čtyřiceti * let shromáždím Egyptské z národů, kamž rozptýleni budou. *Izai.19.18.

14. A přivedu zase zajaté Egyptské, a uvedu je zase do země Patros, do země přebývání jejich, i budou tam královstvím sníženým.

15. Mimo jiná království bude snížnější, aniž se bude vynášeti více nad jiné národy; zmenším je zajisté, aby nepanovali nad národy.

16. I nebude více domu Izraelskému doufáním, kteréž by na pamět přivodilo nepravost, když by se obraceli za nimi; nebo * zvědí, že já jsem Panovník Hospodin. *k.26.6; 28.22.

17. Potom bylo dvacátého sedmého léta, prvního měsíce, prvního dne, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

18. Synu člověčí, Nabuchodonozor král Babylonský podrobil vojsko své v službu velikou proti Týru. Každá hlava oblezla, a každé rameno odřino jest, mzdy pak nemá, on ani vojsko jeho, z Týru za tu službu, kterouž sloužili proti němu.

19. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Aj, já dávám Nabuchodonozorovi králi Babylonskému zemi Egyptskou, aby pobral zboží její, a rozebral loupeže její, i rozchvátal kořisti její, aby mělo mzdu vojsko jeho.

20. Za práci jejich, kterouž mi sloužili, dám jim zemi Egyptskou, proto že mně pracovali, praví Panovník Hospodin.

21. V ten den rozkáži vypučítí se rohu domu Izraelského. Tobě též způsobím, že otevřeš ústa u prostřed nich, i zvědí, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXX.

Pohubení Egypta, 20. a podrobení krále jeho pod moc krále Babylonského.

Opět se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Kvělte: Ach, nastojte na tento den.

3. Nebo * blízko jest den, blízko jest, pravím, den Hospodinův, den mrákoty, čas národů bude. *Joel.2,1 násl.

4. A přijde meč do * Egypta, a bude přetěžká bolest v Mouřeninské zemi, když padati budou zbiti v Egyptě, a poberou zboží jeho, a zboření budou základové jeho. *Isai.19,1. Jer.46,2.

5. Mouřeninové a Putští i Ludští i všelijaká směsice, též Kubští i obyvatelé země smlouvy s nimi mečem padnou.

6. Takť praví Hospodin, že padnou podpůrcové Egypta, a snížena bude vyvýšenost síly jeho; od věže * Sevéne mečem padati budou v ní, praví Panovník Hospodin. *k.29,10.

7. I budou v pustinu obrázení nad jiné země pusté, a města jejich nad jiná města pustá budou.

8. I zvědí, že já jsem Hospodin, když zapálím oheň v Egyptě, a potřini budou všickni pomocníci jeho.

9. V ten den vyjdou poslové od tváří mé na lodech, aby přestrašili Mouřeninskou * zemi ubezpečenou, i budou mítí bolest přetěžkou, jakáž byla ve dni Egypta; nebo aj, přicházíť. *Isai.20,3 násl.

10. Takto praví Panovník Hospodin: Učiním zjisté konec množství Egyptskému skrze ruku Nabuchodonozora krále Babylonského.

11. On i lid jeho s ním, nejukrutnější národové přivedeni budou, aby zkazili tu zemi; nebo vytrhnou meče své na Egypt, a naplní tu zemi zbitými.

12. A obrátě řeky v sucho, prodám tu zemi v ruku nešlechtných, a tak v pustinu uvedu zemi, i což v ní jest, skrze ruku cizozemců. Já * Hospodin mluvil jsem. *k.5,17; 21,17.

13. Takto praví Panovník Hospodin: Zkazím * i ukydané bohy, a konec učiním modlám v Nof, a knížete z země

Egyptské nebude více, když pustím strach na zemi Egyptskou.

14. Nebo pohubím Patros, a zapálím oheň v Soan, a vykonám soudy v No. *Isai.19,13. Zach.13,2.

15. Vyleji prehlivost svou i na Sin, pevnost Egyptskou, a vyplněním množství No.

16. Když zapálím oheň v Egyptě, velikou bolest bude mítí Sin, a No bude roztrháno, Nof pak nepřátely bude mítí ve dne.

17. Mládenci * On a Bubastští mečem padnou, panny pak v zajetí půjdou. *1Mojš.41,45.

18. A v Tachpanches zatmí se den, když tam polámi závory Egypta, a přítrž se stane v něm vyvýšenosti síly jeho. Mrákota jej přikryje, dcery pak jeho v zajetí půjdou.

19. A tak vykonám soudy při Egyptu, i zvědí, že já jsem Hospodin.

20. Opět bylo jedenáctého léta, prvního měsíce, sedmého dne, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

21. Synu člověčí, rámě Faraona krále Egyptského zlámal jsem, a aj, nebudeť uvázáno, ani přičiněno lékařství, aniž přiložen bude šat pro obvázání jeho a posilnění jeho k držení meče.

22. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti Faraonovi králi Egyptskému, a polámi ramena jeho, i sílu jeho, i budeť zlámané, a vyrázím meč z ruky jeho.

23. A rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozzenu je do zemi.

24. Posilním zjisté ramen krále Babylonského, a dám meč svůj v ruku jeho, i polámi ramena Faraonova, tak že stonati bude před ním, jakž stonává smrtelně raněný.

25. Posilním, pravím, ramen krále Babylonského, ramena pak Faraonova klesnou. I zvědí, že já jsem Hospodin, když dám meč svůj v ruku krále Babylonského, aby jej vztáhl na zemi Egyptskou.

26. A tak * rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozzenu je do zemi, i zvědí, že já jsem Hospodin. *v.23.

KAPITOLA XXXI.

Zjištění a utvrzení pomst, Faraonovi napřed osvědčených, příkladem krále Assyrského.

Bylo pak jedenáctého léta, třetího měsíce, prvního dne téhož měsíce, že se

stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, rei Faraonovi králi Egyptskému i množství jeho: K komu jsi podoben v své velikosti?

3. Aj, Assur *byl jako cedr* na Libánu, pěkných ratolestí, a větvovím zastěňující, a vysokého zrůstu, jehož vrchové byli mezi hustými větvemi.

4. Vody k zrůstu přivedly jej, propast jej vyvýšila, potoky jejími opuštěn byl vůkol kmen jeho, ještě jen pramenky své vypouštěla na všecka dříví polní.

5. Takž se vyvýšil zrůst jeho nade všecka dříví polní, a rozmnožili se výstřelkové jeho, a pro bojnost vod rozstáhly se ratolesti jeho, kteréž vypustil.

6. Na ratolestech jeho hnízdilo se všelijaké ptactvo nebeské, a pod větvemi jeho rodili se všelijací živočichové polní, a v stínu jeho sedali všickni národové velící.

7. I byl ušlechtilý pro svou velikost, a pro dlouhost větví svých; nebo kořen jeho byl při vodách mnohých.

8. Cedrové v zahradě Boží nepřikryli ho, jedle nevrovnaly se ratolestem jeho, a stromové kaštanovní nebyli podobni větvi jeho. Žádné dřevo v zahradě Boží nebylo rovné jemu v kráse své.

9. Ozdobil jsem jej množstvím větví jeho, tak že mu záviděla všecka * dříví Eden, kteráž byla v zahradě Boží.

*1 Mojz.2,8.

10. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že vysoce vyrostl, a vypustil vrch svůj mezi * husté větví, a pozdvihlo se srdce jeho příčinou vysokosti jeho:

*Dan.4,7 násl.

11. Protož vydal jsem jej v ruku nejsilnějšího z národů, aby s ním přísně nakládal; pro bezbožnost jeho vyhnal jsem jej.

12. A tak vytali jej cizozemci, neukrutnější národové, a nechali ho tu. Po horách i po všech údolích opadly větve jeho, a slomeny jsou ratolesti jeho na všechny prudké potoky té země. Pročež vystoupili z stínu jeho všickni národové země, a opustili jej.

13. Na němž padlém bydlí všelijaké ptactvo nebeské, a na ratolestech jeho jsou všelijací živočichové polní,

14. Proto aby se nevyvýšovalo v zrostu svém žádné dříví při vodách, a aby nevykouštělo vrchů svých mezi hustý-

mi větvemi, a nevyvýšovalo se nad jiné vysokosti svou žádné dřevo zapojené vodami, proto že všickni ti oddáni jsou k smrti, dolů do země mezi syny lidské s těmi, kteříž sstupují do jámy.

15. Takto praví Panovník Hospodin: Toho dne, v kterýž on sstoupil do hrobu, přivedl jsem k kvilení, a prikryl jsem příčinou jeho propast, a zadržel jsem potoky její, aby se zastavily vody mnohé, a učinil jsem, aby smutek nesl příčinou jeho Libán, a všecko dříví polní příčinou jeho aby umdlelo.

16. Od hřmotu pádu jeho učinil jsem, že se třáslí národové, když jsem jej svedl do hrobu s těmi, kteříž sstupují do jámy. Nad čímž se potěšila na zemi dole všecka dříví Eden, což výborného a dobrého jest na Libánu, vše, což zapojeného jest vodou.

17. I ti s ním sstoupili do hrobu k těm, kteříž jsou zbiti mečem, i rámě jeho, i kteříž sedali v stínu jeho u prostřed národů.

18. Kterému z stromů Eden podoben jsi tak v slávě a velikosti? Však svržen budeš s dřívím Eden dolů na zem, mezi neobřezanci s zbitými mečem lehneš. Toť jest Farao i všecko množství jeho, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXXII.

Naríkávé proroctví nad pádem krále Egyptského i Egypťských, 17. a ujištění jeho příkladem pádu jiných národů.

Opět bylo dvanáctého léta, dvanáctého měsíce, prvního dne téhož měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, * vydej se v naríkáni nad Faraonem králem Egyptským, a rei jemu: Lvu mladému mezi národy podoben jsi, a jsi jako velryb v moři, když procházejí se v potociích svých, kališ vodu nohama svýma, a kormoutíš potoky její.

*k.27,2.

3. Takto praví Panovník Hospodin: Rozestruť * na tě síť svou skrze shromáždění národů mnohých, kteříž tě vytáhnou nevodem mým.

*k.12,13.

4. I nechám tě na zemi, povrhu tě na svrchku pole, a učiním, že na tobě přebýváti bude * všelijaké ptactvo nebeské, a nasytím tebou živočichy vší země.

*k.29,5.

5. A rozmeci maso tvé po horách, a naplním údolí vysokostí tvou

6. A napojím zemi, v níž ploveš, krví tvou až do hor, tak že i potokové naplnění budou tebou.

7. V tom, když tě zhasím, *zakryji nebesa, a zasmušilé učiním hvězdy jejich; slunce inrákotou zastru, a měsíc nebude svítiti světlem svým. *Mat.24,29.

8. Všecka světla jasná na nebesích zasmušilá učiním příčinou tvou, a uvedu tmu na zemi tvou, praví Panovník Hospodin.

9. Nadto *zkormoutím srdce národů mnohých, když způsobím, aby došla *po věst* o potření tvém mezi národy, do zemí, jichž jsi neznal. *k.31,16.

10. Učiním, pravím, že trnouti budou nad tebou národové mnozí, a králové jejich hroziti se příčinou tvou velice, když šermovatí budu mečem svým před tváří jejich. Budou se zajisté lekati každé chvílky, každý sám za sebe v den pádu tvého.

11. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Meč krále Babylonského přijde na tě.

12. Meči udatných porazím množství tvé, nejukrutnějších ze všech národů; tiť zkazí pýchu Egypta, a zahlazeno bude všecko množství jeho.

13. Zahladím i všecka hovada jeho, kteráž jsou při vodách mnohých, tak že jich nezakalí noha člověčí více, aniž jich kaliti budou kopyta hovad.

14. Tuť učiním, že se usadí vody jejich, a potokové jejich že jako olej půjdou, praví Panovník Hospodin,

15. Když obrátím zemi Egyptskou v poušť přehroznou, v zemi prázdnu tohoto, což prvé v ní bylo, a když zbijí v ní všecky obyvatele. I *zvědí, že já jsem Hospodin. *k.30,8; 38,23.

16. Toť jest nařikání, jímž nařikati budou. Tak dcery národů nařikati budou, tak nad Egyptem i nade všim jeho množstvím nařikati budou, dí Panovník Hospodin.

17. Potom bylo dvanáctého léta, patnáctého dne téhož měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

18. Synu člověčí, naříkej nad množstvím Egypta, a snes jej i dcery národů těch slavných do zpodních míst země k těm, kteříž sstupují do jámy.

19. *A řci:* Nad kohož bys utěšenější byl? Sstupiž a lež s neobřezanci.

20. Mezi zbitými *mečem nadnou me-

či vydán jest, vlectež jej i všecko množství jeho. *Zjev.19,21.

21. Budouť k němu mluviti hrdiny s jeho pomocníky z prostřed hrobu, kdež neobřezanci mečem zbiti sstoupivše, leží.

22. Tam *jest* Assur i všecka zběh jeho, jehož hrobové jsou vůkol tohoto. Všickni ti byvše zbiti, padli od meče.

23. Jehož hrobové jsou po stranách jámy, aby byla zběh jeho vůkol hrobu tohoto. Všickni ti byvše zbiti, padli od meče, kteříž pouštivali strach v zemi živých.

24. Tam Elam i všecko množství jeho vůkol hrobu tohoto. Všickni ti neobřezanci byvše zbiti, padli od meče, a sstoupili do zpodních míst země, kteříž pouštivali strach svůj v zemi živých. Již nesou potupu svou s těmi, kteříž sstupují do jámy.

25. Mezi zbitými postavili jemu lože, i všemu množství jeho, vůkol něhož jsou hrobové tohoto. Všickni ti neobřezanci zbiti mečem, nebo pouštin býval strach jejich v zemi živých. Již nesou potupu svou s těmi, jenž sstupují do jámy, mezi zbitými položeni jsouce.

26. Tam Mešech, Tubal i všecko množství jeho, a vůkol něho hrobové tohoto. Všickni ti neobřezanci zbiti mečem, nebo pouštivali strach svůj v zemi živých.

27. Ačkolí *ti ještě* nelehli s hrdinami, kteříž padli z neobřezanců, kteříž sstoupili do hrobu s zbrojí svou vojenskou, a podložili meče své pod hlavy své, a však důjdet nepravost jejich na kosti jejich; nebo strach hrdin byl v zemi živých.

28. I ty mezi neobřezanci potfín budeš, a lehneš s zbitými mečem.

29. Tam Edom, králové jeho, i všecka knížata jeho, kteříž položeni jsou i s svou mocí s zbitými mečem. I ti s neobřezanci lehnu a s těmi, kteříž sstupují do jámy.

30. Tam knížata půlnoční strany všickni naporád, i všickni Sidonští, kteříž sstoupí k zbitým, s strachem svým, za svou moc stydíce se, a ležeti budou ti neobřezanci s zbitými mečem, a pone sou potupu svou s těmi, kteříž sstupují do jámy.

31. Ty uhlédaje Farao, *potěší se nade všim množstvím svým, Farao i všecko vojsko jeho, zbiti jsouce mečem, dí Panovník Hospodin. *Imi.14,10.

32. Nebo nastim strach svůj v zemi

živých, a položen bude mezi neobřezanci s zbitými mečem Farao i všecko množství jeho, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXXIII.

Povinnost proroka. 11. Ohlášení kajícím milosti i nekajícím pomsty. 23. Hříchové pozůstalých v Judstvu 80. a zajatých pokrytství.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, mluv k synům lidu svého a rei jim: Když uvedu na zemi některou meč, jestliže vezme lid té země muže jednoho od končin svých, a ustanoví jej sobě za strážného,

3. A ten vida meč přicházející na tu zemi, troubil-li by na troubu a napomínal lidu,

4. A slyše někdo zvuk trouby, však by se nedal napomenouti, a v tom přijde meč, shladil by jej: krev jeho na hlavu jeho bude.

5. Nebo slyšel hlas trouby, však nedal se napomenouti; krev jeho na něm zůstane. Byť se byl napomenouti dal, duši svou byl by vysvobodil.

6. Pakli strážný vida, an meč přichází, však by nezatroubil na troubu, a lid by nebyl napomenut, a přijde meč, zachvátil by někoho z nich: ten pro nepravost svou zachvácen bude, ale krve jeho z ruky strážného toho vyhledávati budu.

7. Tebe * pak synu člověčí, tebe jsem strážným ustanovil nad domem Izraelským, abys slyše z úst mých slovo, napomínal jich ode mne. *k.3,17 nsl.

8. Když bych já řekl bezbožnému: Bezbožníče, smrti umřeš, a nemluvil bys, vystřihaje bezbožného od cesty jeho: ten bezbožný pro nepravost svou umře, ale krve jeho z ruky tvé vyhledávati budu.

9. Pakli bys ty vystřihal bezbožného od cesty jeho, tak aby se od ní odvrátil, a však neodvrátil by se od cesty své: onť pro nepravost svou umře, ale ty duši svou vysvobodíš.

10. Protož ty synu člověčí, rei domu Izraelskému: Takto mluvíte, říkajice: Proto že přestoupení naše a hříchové naši jsou na nás, a my v nich svadneme, i jakž bychom živi byli?

11. Rei jim: Živť jsem já, dí Panovník Hospodin, * žeť nemám líbosti v smrti bezbožného, ale aby se odvrátil bezbožný od cesty své a živ byl. † Odvráťtež

se, odvráťte od cest svých zlých. I proč mřítí máte, ó dome Izraelský?

*k.18,23,32. †Izai.55,7.

12. Ty tedy synu člověčí, rei synům lidu svého: * Spravedlnost spravedlivého nevytrhne ho v den přestoupení jeho, aniž bezbožný v své bezbožnosti padne, v kterýž by se den odvrátil od bezbožnosti své; tolikéž spravedlivý nebude moci živ býti v ní, v kterýž by den zhřešil. *k.3,20; 18,24.

13. Jestliže díím spravedlivému: Jistě živ budeš, a on doufaje v spravedlnost svou, činil by nepravost: žádná spravedlnost jeho nepřijde na pamět, ale pro tu nepravost svou, kterouž činil, umře.

14. Zase řeknu-li bezbožnému: Smrti umřeš, však odvrátili se od hříchu svého, a činiti bude soud a spravedlnost,

15. Což v zástavě jest, * navrátí-li bezbožný, což vydřel, nahradí-li, v ustanoveních života bude-li choditi, nečině nepravosti: jistě že bude živ, neumře. *Luk.19,8.

16. Žádní * hříchové jeho, jimiž hřešil, nebudou mu zpomináni; soud a spravedlnost činil, jistě že bude živ. *Izai.43,25.

17. A vždy říkají synové lidu tvého: Není * pravá cesta Páně, ješto jejich cesta není pravá. *k.18,25 nsl.

18. Když by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své, a činil by nepravost, umřeť pro ty věci.

19. Ale když by se odvrátil bezbožný od bezbožnosti své, a činil by soud a spravedlnost, podlé těch věcí živ bude.

20. A předce říkáte: * Není pravá cesta Páně. Každého z vás podlé cest jeho souditi budu, ó dome Izraelský. *k.18,25.

21. Stalo se pak dvanáctého léta, desátého měsíce, pátého dne téhož měsíce od zajetí našeho, že přišel ke mně jeden, kterýž * ušel z Jeruzaléma, řka: Do-byto jest město. *k.24,26.

22. Ruka pak Hospodinova byla při mně u večer před tím, než přišel ten, kterýž utekl, a otevřela ústa má, až i ke mně přišel ráno; otevřela, pravím, ústa má, abych nebyl němým děle.

23. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

24. Synu člověčí, obyvatelé pustin těchto v zemi Izraelské mluví, řkouce: Jedinký byl * Abraham, a dědičně držel

zemi tuto, nás pak mnoho jest; námf dána jest země tato v dědictví. *Mal.2.15.

25. Protož rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: * Se krví jídáte, a očí svých pozdvihujete k ukýdaným modlám svým, i krv vyléváte, a chtěli byste zemi touto dědičně vládnouti?

*3.Mojš.17,10; 19,26.

26. Stojíte na meči svém, pášete ohavnost, a * každý ženy bližního svého poškrvňujete, a chtěli byste zemi touto dědičně vládnouti?

*k.22,11.

27. Takto mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Živt jsem já, že ti, kteříž jsou na pustinách, mečem padnou, a kdo na poli, toho zvěři dám k sežrání, kdo pak na hradích neb v jeskyních, morem zemrou.

28. I obrátím zemi tu v hroznou poušť, a přestane vyvýšenost moci její, a zpuštou hory Izraelské, tak že nebude žádného, kdo by šel přes ně.

29. I * zvědí, že já jsem Hospodin, když obrátím zemi tu v hroznou poušť pro všechny ohavnosti jejich, kteréž páchali.

*k.28,23,24; 35,4.

30. Ty pak synu člověčí, *slyš*, synové lidu tvého často mluvívali o tobě, za stěnami i ve dveřích domů, a říkají jeden druhému a každý bratru svému, fka: Podte medle a poslechněte, jaké slovo vyšlo od Hospodina.

31. I scházejí se k tobě, tak jako se schází lid, a sedají před tebou lid můj, a poslouchají slov tvých, * ale nečiní jich. A ačkoli je sobě ústy svými libují, však za mrzkým ziskem svým srdce jejich odchází.

*Izai.42,20; 53,1.2.

32. A aj, ty jsi jim jako zpěv libý pěkného zvuku a dobře vznějící. Slyšit zajisté slova tvá, ale žádný jich nečiní.

33. Než když to přijde, (aj, přichází,) tedy zvědí, že * prorok byl u prostřed nich.

*k.2,5.

KAPITOLA XXXIV.

Osvědčení hříšů i soudů Božích správcům lidu Judského, 11. a znalbení stádeci Božimu lepšího jich na potom, zvlášť skrze Krista pravého pastýře, opatření.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, prorokuj proti pastýřům Izraelským. Prorokuj a rei jim, těm pastýřům: Takto praví Panovník Hospodin: Běda * pastýřům Izraelským, kteříž pasou sami sebe. Zdalíž pastýři nemají stáda pásiti?

*Jer.23,1 nšal.

3. Tuk jídáte, a vlnou se odíváte, což tučného, zabijíte, stáda však nepasete.

4. Nedůživých neposilujete, a nemocné nehojíte, a zlámané neuvazujete, a zaplašené zase nepřivodíte, a zahynulé nehledáte, ale přísně a tvrdě panujete nad nimi,

5. Tak že * rozptýleny jsou, nemajíce pastýře, a rozptýleny jsouce, jsou za pokrm všelijaké zvěři polní.

*Izai.53,6.

6. Bloudí stádo mé po všech horách, a na každém pahrbku vysokém, hýbrž po vši země širokosti rozptýleny jsou ovce stáda mého, a není žádného, kdo by se po nich ptal, ani žádného, kdo by jich hledal.

7. Protož ó pastýři, slyšte slovo Hospodinovo:

8. Živt jsem já, praví Panovník Hospodin, zajisté proto že stádo mé bývá v loupež, a ovce stáda mého bývají k sežrání všelijaké zvěři polní, nemajíce žádného pastýře, aniž se ptají pastýři moji po stádu mém, ale pasou * pastýři sami sebe, stáda pak mého nepasou:

*v.2.

9. Protož vy pastýři, slyšte slovo Hospodinovo:

10. Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti pastýřům těm, a budu vyhledávati stáda mého z ruky jejich, a zastavím jim pasení stáda, aby nepáslí více ti pastýři samých sebe. Vytrhnu zajisté ovce své z úst jejich, aby jim nebyly za pokrm.

11. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj já, já ptáti se budu po ovčích svých a shledávati je.

12. Jakož * shledává pastýř stádo své tehdáž, když bývá u prostřed ovec svých rozptýlených: tak shledávati budu stádo své, a vytrhnu je ze všech míst, kamž v den oblaku a mráкотy rozptýleny byly.

*Mat.18,12,14. Luk.15,4.

13. A vyvedu je z národů, a shromáždím je z zemi, a uvedu je do země jejich, a pásiti je budu na horách Izraelských, při potocích i na všech místech k bydlení příhodných v zemi té.

14. Na * pastvě dobré pásiti je budu, a na horách vysokých Izraelských bude ovčinec jejich. Tamž léhati budou v ovčinci veselém, a pastvou tučnou pásiti se budou na horách Izraelských.

*Zalm.23,2.

15. Já pásiti budu stádo své, a já způ-

sobím to, že odpočívati budou, praví Panovník Hospodin.

16. Zahynulé hledati budu, a zaplašenou zase přivedu, a polámanou uvíži, a nemocné posílím, tučnou pak a silnou zahladím; nebo je pásti budu v soudu.

17. Vy pak, stádo mé, *slyšte*: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, * já soudím mezi dobytčetem a dobytčetem, mezi skopci a kozly. *Mat.25,32.

18. Což jest vám málo pastvou dobrou se pásti, že ještě ostatek pastvy vaší pošlapáváte nohama svýma? a učištěnou vodu pítí, že ostatek nohama svýma kalíte,

19. Tak aby ovce mé tím, což vy nohama pošlapáte, se pásti, a kal noh vašich pítí musily?

20. Protož takto praví Panovník Hospodin k nim: Aj já, já souditi budu mezi dobytčetem tučným a mezi dobytčetem hubeným,

21. Proto že boky i plecemi strkáte, a rohy svými trkáte všechny neduživé, tak že je vyháníte i ven.

22. Protož vysvobodím stádo své, aby nebylo více v loupež, a souditi budu mezi dobytčetem a dobytčetem.

23. A vzbudím nad nimi * pastýře jednoho, kterýž je pásti bude, služebníka svého Davida. Tenť je pásti bude, a ten bude jejich pastýřem.

*Izai.40,11. Jan.10,11. Žid.18,20.

24. Já pak Hospodin budu jejich Bohem, a služebník můj David knížetem u prostřed nich. Já Hospodin mluvil jsem.

25. A učině s nimi * smlouvu pokoje, způsobím, že přestane zvěř zlá na zemi; i budou bydletí na poušti bezpečně, a spátí i po lesích. *k.37,26.

26. K tomu obdařím je i okolí pahrbku svého požehnáním, a ssílati budu déšť časem svým; * dešťové požehnání budou bývati; *Zalm.68,10.

27. Tak že vydá dřevo polní ovoce své, a země vydá úrodu svou; i budou v zemi své bezpečni, a zvědi, že já jsem Hospodin, když polámi závory jha jejich, a vytrhnu je z ruky těch, jenž je v službu podrobují.

28. I nebudou více loupeží národům, a zvěř zemská nebude jich žráti, ale bydletí budou bezpečně, aniž jich kdo přestraší.

29. Nadto vzbudím jim výstřelek k

slávě, a nebudou více mřítí hladem v té zemi, aniž ponesou více potupy od poňanů.

30. I zvědi, že já Hospodin * Bůh jejich jsem s nimi, a oni lid můj, dům Izraelský, praví Panovník Hospodin.

*Jer.31,33.

31. Vy pak ovce mé, * ovce pastvy mé, jste vy lidé, a já Bůh váš, praví Panovník Hospodin. *Zalm.100,3. Jan.10,11 násl.

KAPITOLA XXXV.

Proroctví proti hoře Seir, proti Idumejským, 5. s ukázněním pětím toho.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti hoře Seir, a prorokuj proti ní.

3. A rei jí: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti tobě, horo Seir, a vztáhnou ruku svou na tebe, a obrátím tě v hroznou poušť.

4. Města tvá v poušť obrátím, a ty budeš pustinou, i * zviš, že já jsem Hospodin, *k.7,27; 28,22.

5. Proto že máš nepřátelství věčné, a rozptyluješ syny Izraelské mečem v čas bídy jejich, v čas dokonání nepravosti.

6. Protož živť jsem já, praví Panovník Hospodin, že k zabítí připravím tě, a krev tě stíhati bude. Poněvadž krve vylévání v * nenávisti nemáš, také tě krev stíhati bude. *Zjev.18,10.

7. Obrátím, pravím, horu Seir v hroznou poušť, a vyplněním z ní jdoucího přes ni i vracujícího se.

8. A naplním hory její zbitými jejími; na pahrbcích tvých i v údolích tvých, i při všech potocích tvých zbití mečem padati budou.

9. V pustiny věčné obrátím tě, tak že města tvá nebudou zase vzdělána, i zviťte, že já jsem Hospodin.

10. Proto že říkáš: Tito dva národové a tyto dvě země mé budou, a budeme dědičně vládnouti tou, v níž Hospodin přebýval,

11. Protož, živť jsem já, praví Panovník Hospodin, * žeť učiním podlé hněvu tvého a podlé závisť tvé, kterouž jsi prokázala z nenávisti své proti nim. I budu poznán od nich, když tě budu souditi. *Izai.33,1.

12. A zviš, že já Hospodin slyšel jsem všechna hanění tvá, kteráž jsi mluvila o

horách Izraelských, řkuci: Zpuštěnyť jsou, námť jsou dány k sežrání.

13. Nebo jste se hososili proti mně ústy svými, a množili proti mně slova svá, což jsem sám slyšel.

14. Takto praví Panovník Hospodin: Jakž se veselí všecka ta země, tak pustinu učiním z tebe.

15. Jakž se veselíš nad dědictvím domu Izraelského, proto že zpustl, tak učiním i tobě. Pustinou budeš, ó horo Seir, i všecka země Idumejská naskrze, i zvědíť, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXXVI.

Lidu Judského potěšit. 16. Příčina předesláho jich od Boha trestání. 24. Mnohá jim učiněná zaslíbení.

Ty synu člověčí, prorokuj * i o horách Izraelských a rei: Hory Izraelské, slyš-te slovo Hospodinovo. *k.6,2.

2. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že říká ten nepřítel o vás: Aj, to dobře *, takéť i výsosti věčné v dědictví se nám dostanou, *k.25,3.

3. Protož prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Proto, proto že poplénili a sehltili vás vůkol, abyste byli za dědictví ostatku národů, a vydání jste v pomluvu a v zlou pověst lidem,

4. Protož hory Izraelské, slyšte slovo Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin horám i pahrbkům, potokům i údolím, pustinám hrozným i městům opuštěným, jenž jsou za loupež a posměch ostatku národů okolních,

5. Protož takto dí Panovník Hospodin: Jistě že v ohni horlivosti své mluviti budu proti ostatku těch národů, i proti vši zemi Idumejské, kteříž * sobě osobili zemi mou za dědictví, veselíce se z celého srdce, a plénice s chutí, aby sídlo vyhnanych z něho bylo v loupež. *Zalm.79,5.

6. Protož prorokuj o zemi Izraelské, a mluv k horám a pahrbkům, potokům i k údolím: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já v horlivosti své a v prchlivosti své mluvím, proto že pohanění od národů snášíte.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Já zdvihna ruku svou, přísahám, že ti národové, kteříž jsou vůkol vás, pohanění své nésti musejí.

8. Vy pak hory Izraelské, ratolesti své vypouštěti, a ovoce své přinášeti budete lidu mému Izraelskému, když se přiblíží a přijdou.

9. Nebo aj, * já jsem s vámi, a patřím na vás, abyste dělány a osivány byly. *Izai.54,7,8.

10. A rozmnožím v vás lidi, všecken dům Izraelský, jakýžkoli jest, i budou se osazovati města, a pustiny vzdělávati.

11. Rozmnožím, pravím, v vás lidi i hovada, a budou se množiti a ploditi, i učiním, že bydliti budete jako za předešlých let vašich, čině vám dobře, více než v prvotínách vašich. A * zvíte, že já jsem Hospodin. *k.35,4.

12. Nebo uvedu do vás lidi, lid svůj Izraelský, a budou tebou dědičně vládnouti; a budeš jim za dědictví, aniž kdy více siroby na ně uvedeš.

13. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že říkají vám, že jsi ty ta země, kteráž zžiráš lidi, a sirotky činíš z národů svých,

14. Protož nebudeš více zžirati lidi, a národů svých více k sirobě přivoditi, praví Panovník Hospodin.

15. Aniž dopustím, aby více slycháno bylo v tobě potupy národů, aniž útrky lidské snášeti budeš více, ani ku pádu přivoditi více národů svých, praví Panovník Hospodin.

16. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

17. Synu člověčí, dům Izraelský, bydlíce v zemi své, poškvrnili jí cestou svou a skutky svými; podobná nečistotě ženy pro nečistotu oddělené byla cesta jejich před očima máma.

18. Pročež * vylil jsem prchlivost svou na ně, proto že krev vylévali na zemi, a ukydanými bohy svými poškvrnili ji. *k.7,8.

19. I * rozptýlil jsem je po národech, tak že rozplašeni jsou po zemích; podlé cesty jejich a podlé skutků jejich soudil jsem je. *k.20,23;22,15.

20. Nýbrž odšedše mezi národy, kamž přišli, * poškvrnili jména svatosti mé, když říkano o nich: Že jsou lid Hospodinův, a že z jeho země vyšli. *Izai.52,5.

21. Ale slitoval jsem se * pro jméno svatosti své, kteréhož poškvrnili dům Izraelský mezi národy, kamž přišli. *k.20,9.

22. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Ne pro vás já to učiním, ó dome Izraelský, ale pro jméno svatosti své, kteréhož jste poškvrnili mezi národy, kamž jste přišli.

23. Abych posvětil jména svého velkého, kteréž bylo poškrvněno mezi národy, kteréž jste poškrvnili u prostřed nich, aby * poznali národové, že já jsem Hospodin, praví Panovník Hospodin, když posvěcen budu v vás před očima jejich. *k.30,8; 32,15; 37,28.

24. Nebo poberu vás z národů, a shromáždím vás ze všech zemí, a uvedu vás do země vaší.

25. A * pokropím vás vodou čistou, a čisti budete; ode všech poškrvn vašich, i ode všech ukydanych bohů vašich očistím vás. *Izai.44,3. Zach.13,1.

26. A dám vám * srdce nové, a ducha nového dám do vnitřností vašich, a odejma srdce kamenné z těla vašeho, dám vám srdce masité. *k.11,19.

27. Ducha * svého, pravím, dám do vnitřností vašich, a učiním, abyste v ustanoveních mých chodili, a soudů mých ostříhali a činili je. *k.39,29.

28. I budete bydli v zemi, kterouž jsem byl dal otcům vašim, a * budete lidem mým, a já budu vaším Bohem. *Jer.31,33; 32,28.

29. Nebo vysvobodím vás ze všelijakých poškrvn vašich, a přivolám obilé, a rozmnožím je, a nedopustím na vás hladu.

30. Rozmnožím * i ovoce stromů a úrody polní, tak že neponesete více potupy hladu mezi národy. *k.34,27.

31. I rozpomenete se na zlé cesty vaše a na skutky vaše nedobré, tak že sami se býti hodné ošklivosti uznáte pro nepravosti vaše a pro ohavnosti vaše.

32. Ne pro vás já *to* učiním, praví Panovník Hospodin, známo vám buď. Zahanbetež se a zastyďte za cesty své, dome Izraelský.

33. Takto praví Panovník Hospodin: V ten den, v kterémž vás očistím ode všech nepravostí vašich, osadím města, a vzdělány budou pustiny.

34. A tak země pustá bude dělána, kteráž prvé byla pouští před očima každého tudy jdoucího.

35. I řeknou: Země tato zpuštěná jest jako zahrada Eden, ano i města pustá, zkažená a zbořená jsou ohrazena a osazena.

36. I zydí národové, kteříž pozůstanou vůkol vás, že já Hospodin vystavěl

jsem * zbořeniny, a vysadil pustiny. † Já Hospodin mluvil jsem i učiním.

*Ozešš 6,1. Ezech.17,24.

37. Takto praví Panovník Hospodin: Ještě toho hledati bude při mně dům Izraelský, abych je rozmnožil. Rozmnožím je lidmi jako stády.

38. Jako stádo k obětem, jako stádo Jeruzalémské při slavnostech jeho, tak města pustá budou plná stád lidí, i zvědí, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXXVII.

Viděno o kostech 11. s vysvětlením svým 15. a předukázaní zvláštním znamením Jidského a Izraelského království v jedno skrze Krista spojená a uvedení.

Byla nade mnou ruka Hospodinova, a vyvedl mne Hospodin v duchu, a postavil mne u prostřed údolí, kteréž bylo plné kosti.

2. I provedl mne skrze ně vůkol a vůkol, a aj, bylo jich velmi mnoho v tom údolí, a aj, byly velmi suché.

3. I řekl mi: Synu člověčí, mohly-li by ožiti kosti tyto? I řekl jsem: Panovníče Hospodine, ty víš.

4. V tom řekl mi: Prorokuj o těch kostech a rei jim: Kostí suché, slyšte slovo Hospodinovo.

5. Toto praví Panovník Hospodin kostem těmto: Aj, já uvedu do vás ducha, abyste ožily.

6. A * dám na vás žily, a učiním, že zroste na vás maso, a otáhnou vás kůže; dám, pravím, do vás ducha, abyste ožily, i zvíte, že já jsem Hospodin. *Job 10,11.

7. Tedy prorokoval jsem tak, jakž mi rozkázáno bylo. I stal se zvuk, když jsem já prorokoval, a aj, hřmot, když se přibližovaly kosti jedna k druhé.

8. I viděl jsem, a aj, žily a maso na nich se ukázalo, i kůže potaženy byly po vrchu, ale ducha žádného nebylo v nich.

9. I řekl mi: Prorokuj k duchu, prorokuj, synu člověčí, a rei duchu: Takto praví Panovník Hospodin: Ode čtyř větrů příd, duchu, a věj na tyto zmordované, až oživou.

10. Tedy * prorokoval jsem, jakž mi rozkázal. I všel do nich duch, a ožili, a postavili se na nohách svých, zástup velmi veliký. *v.7.

11. I řekl mi: Synu člověčí, kosti tyto jsou všecken dům Izraelský. Aj, říkají: Ušchly kosti naše, a zhynula čaka naše, již jest pro nás.

12. Protož prorokuj a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já otevru hroby vaše, a vyvedu vás z hrobů vašich, lidé můj, a uvedu vás do země Izraelské.

13. I zvíte, že já jsem Hospodin, když otevru hroby vaše, a vyvedu vás z hrobů vašich, lidé můj.

14. A dám Ducha svého do vás, abyste ožili, a osadím vás v zemi vaší, i zvíte, že já Hospodin mluvím i činím, dí Hospodin.

15. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

16. Ty pak synu člověčí, vezmi sobě dřevo jedno, a napiš na něm: Judovi, a synům Izraelským, tovaryšům jeho. Zatím vezma dřevo druhé, napiš na něm: Jozefovi dřevo Efraimovo, a všechněm synům Izraelským, tovaryšům jeho.

17. I spojž je sobě jedno k druhému v jedno dřevo, aby byla jako jedno v ruce tvé.

18. A když mluvíti budou k tobě synové lidu tvého, řkouce: Což nám neoznámíš, co ty věci znamenají?

19. Mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vezmu dřevo Jozefovo, kteréž jest v ruce Efraimové, a pokolení Izraelských, tovaryšů jeho, a přiložím je s ním k dřevu Judovu, a učiním je dřevem jedním, i budou jedno v ruce mé.

20. A když budou ta dřeva, na kterýchž jsi psal, v ruce tvé před očima jejich,

21. Tedy mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vezmu syny Izraelské z prostřed národů těch, kamž odešli, a shromáždě je odevšad, uvedu je do země jejich.

22. A učiním je, aby byli * národem jedním v té zemi na horách Izraelských, a král jeden bude nad nimi nade všemi králem. A nebudou více dva národové, aniž se již více dělíti budou na dvoje království. *Ozeáš 1,11. Jan 10,16.

23. Aniž se budou poškvřívati více ukýdanými bohy svými, a ohavnostni svými, ani jakými přestoupeními svými, i vysvobodím je ze všech obydlí jejich, v nichž hřešili, a očistím je. I * budou mým lidem, a já budu jejich Bohem. *Jer. 7,23; 24,7.

24. A * služebník můj David bude králem nad nimi, a pastýře jednoho všickni

miti budou, aby v soudech mých chodili, a ustanovení mých ostržhali, i činili je. *Jer. 23,5. Jan. 10,16.

25. I budou bydliti v té zemi, kterouž jsem byl dal služebníkovi svému Jákobovi, v níž bydlili otcové vaši. Budou, pravím, v ní bydliti oni i synové jejich, i synové synů jejich až na věky, a David služebník můj knížetem jejich bude na věky.

26. Nadto učiním s nimi smlouvu pokojou; smlouva věčná bude s nimi. A rozmnožím je, i postavím svatyni svou u prostřed nich na věky.

27. Bude i * příbytek můj mezi nimi, a budu jejich Bohem, a oni budou lidem mým. *3 Mojs. 26,6. 11. 12.

28. I zvědí * národové, že jsem já Hospodin, jenž posvěcují Izraele, když bude svatyně má u prostřed nich na věky. *k. 36,36.

KAPITOLA XXXVIII.

Usilování nepřátelská proti lidu Božímu po navrácení jejich s Babylons, 17. a pohřbka proti týmž nepřátelům.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou * proti Gogovi, země Magog, knížeti a hlavě v Mešech a Tubal, a prorokuj proti němu, *k. 39,1. Zjev. 20,8.

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já budu proti tobě, Gogu, kníže a hlavo v Mešech a Tubal.

4. A odvedu tě zpět, dada * udice do čelisti tvých, když tě vyvedu i všecko vojsko tvé, koně i jezce, všecky oblečené v celou zbroj, zástup veliký s pavézami a štíty, všecky ty, kteříž užívají meče: *k. 29,4. 2 Král. 19,28. Zalm. 32,9.

5. Perské, Mouřeniny i Putské s nimi, všecky ty s štíty a lebkami,

6. Gomera i všecky houfy jeho, dům Togarmy * od stran púlnočních, i všecky houfy jeho, národy mnohé s tebou. *k. 27,14.

7. Budiž hotov, a připrav se, ty i všecko shromáždění tvé, těch, kteříž se k tobě sebrali, a buď strážcem jejich.

8. Po mnohých dnech navštíven budeš, v * potomních letech přitáhneš na lid vysvobozený od meče, a shromážděný z národů mnohých na hory Izraelské, kteréž byly pustinou ustavičně, když oni z národů jsouce vyvedeni, budou bydliti bezpečně všickni. *Zjev. 20,7. násl.

9. V tom přitáhneš a přijdeš jako bouře, budeš jako oblak pokrývající zemi,

ty i všickni houfové tvoji, i národové mnozí s tebou.

10. Takto praví Panovník Hospodin: I stane se v ten den, že vstoupí *mnohé* věci na srdce tvé, a budeš mysliti myšlení zlé.

11. A díš: Potáhnu na zemi, v níž jsou vsi, přitáhnu na ty, jenž pokoje užívají, bydlíce bezpečně, na všecky, kteříž bydlí beze všech zdí, a nemají žádné závary ani bran,

12. Abych vzebral kořisti, a rozehvátal loupeže, obraceje ruku svou proti pouštím již osazeným, a proti lidu zase shromážděnému z národů, zacházejícímu s dobytkem a jměním, bydlejícím u prostřed země.

13. Sába a Dedan, a kupci mořští, i všecka lvičata jeho řeknou tobě: K rozebrání-liž kořisti ty se béřeš? K rozchvátání-li loupeže shromáždil jsi množství své, abys bral stříbro a zlato, abys nabral dobytka i zboží, a nashromáždil loupeže veliké?

14. Protož synu člověčí, prorokuj a rei Gogovi: Takto praví Panovník Hospodin: Zdaliž toho dne, když bude lid můj Izraelský bydliti bezpečně, nezvíš,

15. Kdyžto přitáhnouce z místa svého od stran púlnočních, ty i národové mnozí s tebou, sedíce na koních všickni, shromáždění veliké a vojsko znamenité,

16. Potáhneš* na lid můj Izraelský jako oblak, abys přikryl tu zemi? V potomních dnech stane se, že tě přivedu na zemi svou, aby mne poznali národové, když posvěcen budu v tobě před očima jejich, ó Gogu. *v.9.

17. Takto praví Panovník Hospodin: Zdaliž ty nejsi ten, o kterémž jsem mluvil za dnů starodávních skrze služebníky své, proroky Izraelské, kteříž prorokovali za těch dnů a let, že tě přivedu na ně?

18. A však stane se v ten den, v den, v kterýž přitáhne Gog na zemi Izraelskou, praví Panovník Hospodin, že povstane prchlivost má s hněvem mým,

19. A v rozhorlení svém, v ohni prchlivosti své mluviti budu. Jistě že v ten den* bude pohnutí veliké v zemi Izraelské, *Mat.24,29.30.

20. Tak že se pohnou před tvář mou ryby mořské i ptactvo nebeské, a zvěť polní i všeliký zeměplaz plazící se po zemi, i všickni lidé, kteříž jsou na svrch-

ku země. I rozválejí se hory, a padnou výsosti, i každá zeď na zem upadne.

21. Nebo zavolám proti němu po všech horách mých meče, praví Panovník Hospodin; meč každého proti bratru jeho bude.

22. A vykonám při něm soud morem a krve prolitím a* přívalem rozvodnilým, a kamením krupobití velikého, ohněm a sirou dštíti budu na něj i na houfy jeho, a na národy mnohé, kteříž jsou s ním. *Zalm.11,6.Zjev.20,9.

23. A tak zveleben, a posvěcen, a v známost uveden budu před očima národů mnohých, a* zvědí, že já jsem Hospodin. *k.29,6;39,7.

KAPITOLA XXXIX.

Proroctví o pomstě spravedlivé, kterouž Báh na Gogu uvéstí uložil, 25. a zaslíbení lidu Božímu učiněná.

Ty synu člověčí, prorokuj ještě proti Gogovi* a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já *povstanu* proti tobě, ó Gogu, kniže a hlavo v Mešech a Tubal. *k.38,2.

2. A odvedu tě zpět, navštívě tě šesti ranami, když tě vzbudím, abys přitáhl od stran púlnočních, a přivedu tě na hory Izraelské.

3. Nebo vyrazím lučiště tvé z ruky tvé levé, a střely z ruky tvé pravé vyvrhu.

4. Na horách Izraelských padneš ty i všickni houfové tvoji i národové, kteříž budou s tebou;* ptákům a všemu ptactvu křídla majícímu i zvěři polní dám tě k sežrání. *k.29,5.

5. Na svrchku pole padneš; neboť jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin.

6. Vypustím také oheň na Magoga i na ty, kteříž přebývají na ostrovech bezpečně, i* zvědí, že já jsem Hospodin. *k.29,6.

7. A jméno svatosti své uvedu v známost u prostřed lidu svého Izraelského. Nedopustím, pravím, více poškvřňovati jména svatosti své,* i zvědí národové, že já jsem Hospodin Svatý v Izraeli. *k.7,27;38,23.

8. Aj, přijdeť a stane se to, praví Panovník Hospodin, téhož dne, o kterémž jsem mluvil.

9. Tehdy vyjdou obyvatelé měst Izraelských, a* zapálíce, popálí zbroj a štíty i pavězy, lučiště i střely, dřevce i kopy, a budou je páliť ohněm sedm let. *Zalm.48,10.

10. Aníž nositi budou dříví s pole, ani

sekati v lesích, proto že zbrojí zaněcovati budou oheň, když * zloupí ty, kteříž je loupivali, a mocí poberou těm, kteříž jim mocí brávali, praví Panovník Hospodin.

*2 Par. 20. 25.

11. I stane se v ten den, že dám Gogovi místo ku pohřbu tam v Izraeli, údolí, kudyž se jde k východní straně k moři, kteréžto začpá ústa tudy jdoucích. I pohřbí tam Goga i všecko množství jeho, a nazovou je údolí množství Gogova.

12. Nebo pochovávají je budou dům Izraelský za sedm měsíců proto, aby vyčistili zemi.

13. A tak pohřbí je všecken lid té země, a bude jim to ku poctivosti v den, v kterýž oslaven budu, praví Panovník Hospodin.

14. Oddělíť pak muže statečné, kteříž by procházeli tu zemi, proto aby pochovávali ty, kteříž by pozůstali na svrchku země, aby ji vyčistili. Po vyjití sedmi měsíců přehledávají začnou.

15. A ti procházejíce, choditi budou po zemi, a když uzří kosti člověčí, vzdělají při nich znamení pamětné, aby je pohřbili hrobaři v údolí množství Gogova.

16. Nýbrž to množství jeho bude k slávě i městu, když vyčistí tu zemi.

17. Ty pak synu člověčí, takto praví Panovník Hospodin: Rei ke všelijakým ptákům křídla majícím i ke všelijaké zvěři polní: * Shromážďte se a přďte, zbeřte se odevšad k obětem mým, kterýchž já † nabiji vám, oběti velikých na horách Izraelských, a budete jísti maso a pítí krev.

*Jer. 12. 9. Zjev. 19. 17. 18. †Jak. 5. 5.

18. Maso silných reků jísti budete, a krev knížat zemských pítí, skopců, beranů a kozlů, volků, všecko tučných Bázanských.

19. A budete jísti tuk do sytosti, a pítí krev do opití z obětí mých, kterýchž vám nabiji.

20. A nasytíte se z stolu mého koňmi i jezci, silnými reky i všemi muži válečnými, di Panovník Hospodin.

21. A tak zjevím slávu svou mezi národy, aby viděli vsieckni národové soud můj, kterýž jsem vykonal, i ruku mou, kterouž jsem doložil na ně.

22. I zvíť dům Izraelský, že * já jsem Hospodin Bůh jejich, od tohoto dne i potom.

*v. 28.

23. Zvědí také i národové, že pro

svou nepravost zajat jest dům Izraelský, proto že se dopouštěli přestoupení proti mně; pročež jsem skryl tvář svou před nimi, a vydal jsem je v ruku protivníků jejich, aby padli mečem vsieckni napořád.

24. Podlé nečistoty jejich a podlé zpronevěření se jejich učinil jsem jim, a skryl jsem tvář svou před nimi.

25. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Jižť zase přivedu zajaté Jákobovy, a smiluji se nade vším domem Izraelským a horliti budu příčinou jména svatosti své,

26. Ač ponesou potupu svou a všecko přestoupení své, kteréž se dopustili proti mně, když bydlili v zemi své bezpečně, aniž byl, kdo by je přestrašil.

27. A však je * zase přivedu z národů, a shromáždim je z zemi nepřátel jejich, a posvěcen budu v nich před očima národů mnohých.

*Jer. 32. 37.

28. A tak poznají, že já jsem Hospodin Bůh jejich, když zaveda je do národů, shromáždim je do země jejich, a nepozůstavím tam žádného z nich.

29. Aniž skryji více tváři své před nimi, když * vyleji Ducha svého na dům Izraelský, praví Panovník Hospodin.

*Izai. 44. 3. Joel 2. 28.

KAPITOLA XL.

Postavení Ezechiele u vidění v zemi Judské, a ukázaní jemu chrámu. 5. Vyměření okolku toho stavení, 17. též stěné první, 28. prostřední 44. i vnitřní.

Dvacátého pátého léta od zajetí našeho, na počátku roku, desátého dne měsíce, čtrnáctého léta po dobytí města, právě v tentýž den byla nade mnou ruka Hospodinova, a uvedl mne tam.

2. U viděních Božích přivedl mne do země Izraelské, a * postavil mne na hoře velmi vysoké, při níž bylo jako stavení města, ku polední.

*Mat. 4. 8.

3. I uvedl mne tam, a aj, muž, kterýž na pohledění byl jako měď, maje šňůru lněnou v ruce své, a prut k rozměřování, a ten stál v braně.

4. I mluvil ke mně ten muž: Synu člověčí, * viz očima svýma, a ušima svýma slyš, a přilož srdce své ke všemu, což já ukáži tobě; nebo proto, abych ukázal, přiveden jsi sem. Ty pak oznámíš všecko domu Izraelskému, což vidíš.

*k. 44. 5.

5. A aj, zed zevnitř při domu vůkol a

vůkol, a v ruce muže toho prut míry, šesti loket, (loket o dlaň *delší než obecni.*) Změřil šířku toho stavení jednoho prutu, a výšku jednoho prutu.

6. A všed do brány, kteráž byla na proti východu, šel na horu po stupních jejích, i změřil prah brány jednoho prutu zšíří, a prah druhý jednoho prutu zšíří.

7. A pokojíky jednoho prutu zdělí, a jednoho prutu zšíří, mezi pokojíky pak pět loket, a prah brány podlé sínce brány vnitř prutu jednoho.

8. I změřil sínci brány vnitř na jeden prut.

9. Změřil také sínci brány osmi loket, a veřeje jeji dvou loket, totiž sínce brány vnitř,

10. I pokojíky brány východní, tři s jedné a tři s druhé strany. Jedné míry *byly* všechny tři, a míra jednotejná veřeji po obou stranách.

11. Změřil též i širokost dveří té brány desíti loket, a dlouhost též brány třinácti loket,

12. A přístřeší před pokojíky jednoho lokte, a na jeden loket přístřeší s této strany, pokojíky pak šesti loket s jedné, a šesti loket s druhé strany.

13. A tak změřil bránu od střechy pokojíka do střechy druhého, širokost pětmeccítma loket, dvéře na proti dveřím.

14. A udělal veřeje šedesáti loket, a každé veřeje síně i brány vůkol a vůkol *jedna míra.*

15. Od předku pak brány, kudyž se vchází do předku sínce brány vnitřní, bylo padesáte loket.

16. A byla okna posouzená v pokojících i nad veřejemi jejích, do vnitřku brány vůkol a vůkol, takž i při klenutí, a na okních vůkol a vůkol do vnitřku, a na veřejích *byly* palmy.

17. Potom mne uvedl do síně zevnitřní, a aj, komůrky a půda udělaná při síni vůkol a vůkol. Třidceti komůrek na té půdě *bylo.*

18. Ta pak půda po straně těch bran, naproti dlouhosti bran, půda nižší byla.

19. Změřil také šířku od předku brány dolejší až k předku síně vnitřní, zevnitř na sto loket k východu a půlnoci.

20. Též bránu, kteráž byla na půlnoci při síni zevnitřní, změřil na dél i na šíř.

21. (Jejž pokojíkové tři s jedné a tři s druhé strany, i veřeje jeji i sínce jeji

byly podlé míry brány prvnější.) Padesáti loket dlouhost její, širokost pak pětmeccítma loket.

22. Okna také jeji i sínce jeji i palmy jeji byly podlé míry brány té, kteráž byla k východu, a vstupovalo se k ní po sedmi stupních, před nimiž sínce jeji byly.

23. A byla ta brána u síně vnitřní naproti braně půlnoční a východní; i odměřil od brány k braně sto loket.

24. Potom mne vedl ku polední, a aj, brána ku polední; i změřil veřeje jeji, i sínce jeji podlé těch měř,

25. (A okna v ní i sínce jeji vůkol a vůkol podobná oknům oněm,) padesáti loket zdělí a pětmeccítma loket zšíří.

26. A k vstupování k ní * stupňů sedm, a sínce jeji před nimi; též palmy při ní, jedna s jedné a druhá s druhé strany při veřejích jejích. ^{v.22.}

27. Též bránu síně vnitřní ku polední změřil od brány k braně, na poledne, sto loket.

28. I uvedl mne do síně vnitřní branou polední, a změřil tu bránu polední podlé týchž měř,

29. I pokojíky jeji i veřeje jeji, i sínce jeji podlé týchž měř, i okna jeji i sínce jeji vůkol a vůkol, * padesáti loket na dél, a na šíř pětmeccítma loket. ^{v.21.}

30. A sínce vůkol a vůkol zšíří pětmeccítma loket, a zdělí padesáti loket.

31. A sínce jeji jako síň zevnitřní, i palmy při veřejích jejích, též stupňů osm k vstupování k ní.

32. Uvedl mne také do síně vnitřní k východu, i změřil bránu tu podlé týchž měř,

33. Též pokojíky jeji i veřeje jeji, i sínce jeji, podlé týchž měř, i okna jeji i sínce jeji vůkol a vůkol, zdělí padesáti loket, zšíří pak pětmeccítma loket.

34. Též sínce jeji při síni zevnitřní, a palmy při veřejích s obou stran, a osm stupňů k vstupování k ní.

35. Přivedl mne též k braně půlnoční, a změřil ji podlé týchž měř,

36. Pokojíky jeji, veřeje jeji i sínce jeji i okna jeji vůkol a vůkol, zdělí padesáti loket, a zšíří pětmeccítma loket.

37. I veřeje jeji při síni zevnitřní a palmy při veřejích s obou stran, též osm stupňů k vstupování k ní,

38. I komůrky a dvéře jeji při veřejích bran, kdež obmývali oběti zápalné.

39. A v síňci brány *byli* dva štokové s jedné strany, a dva štokové s druhé strany, aby na nich zabíjeli oběti zápalné, a za hřích i vinu.

40. A po boku, kudyž se tam vstupuje při dveřích brány půlnoční, dva štokové; tolikéž po boku druhém síňce též brány dva štokové.

41. Čtyři štokové s jedné, a čtyři štokové s druhé strany po boku brány, osm štoků, na nichž zabíjeli.

42. Čtyři pak štokové k zápalu *byli* z kamení tesaného, zdělí půldruhého lokte, a zšíří půldruhého lokte, a zvýší lokte jednoho, na nichž nechávali nádobi, kterýmž zabíjeli k zápalům a obětem.

43. A kotliska *ztlouští* na jednu dlaň připravená v domě vůkol a vůkol, na štociích pak maso věcí obětovaných.

44. Potom zevnitř, při bráně vnitřní, komůrky zpěváků v síni vnitřní, kteráž byla po boku brány půlnoční, a ty byly na poledne; jedna při boku brány východní *byla* na půlnoci.

45. I mluvil ke mně: Tyto komůrky na poledne jsou kněží stráž držících nad domem;

46. Ty pak komůrky na půlnoci jsou kněží stráž držících nad oltářem, totiž synů * Sadochových, kteříž přistupují z synů Lévi k Hospodinu, aby sloužili jemu. *k. 43.19; 44.15.

47. I změřil tu síň čtverhranou zdělí sto loket, a zšíří sto loket, i oltář před domem.

48. I přivedl mne k síňci domu, a změřil veřeje té síňce, pěti loket s jedné a pěti loket s druhé strany, širokost pak brány *byla* tři loket s jedné a tři loket s druhé strany.

49. Dlouhost síňce dvaceti loket, širokost pak jedenácti loket i s stupni, po nichž se vstupovalo k ní; sloupové pak byli při veřejích, jeden s jedné, a druhý s druhé strany.

KAPITOLA XLI.

Změření od Syna Božího chrámu i některých částek jeho.

Opět přivedl mne k chrámu, a změřil veřeje, šesti loket zšíří s jedné strany, a šesti loket zšíří s druhé strany, podle širokosti stánku.

2. A širokost dveří desíti loket, boky pak dveří pěti loket s jedné a pěti loket s druhé strany. Změřil také i dlouhost

jejich čtyřiceti loket, širokost pak dvaceti loket.

3. Přišel také do vnitřku, a změřil veřeje dveří dvou loket, a dvěře šesti loket, širokost pak dveří sedmi loket.

4. Změřil také dlouhost svatyně dvaceti loket, a širokost dvaceti loket v chrámě; a řekl mi: Tato * jest svatyně svatých. *k. 43.12.

5. Změřil též zed domu šesti loket, a širokost pavlače čtyř loket, vůkol a vůkol okolo domu.

6. Ty pak pavlače, pavlač nad pavlačí, byly tři, a třiceti noh *zdeli*, a scházely se při zdi domu vespolek, tak že se pavlače vůkol a vůkol držely, a nedržely se na zdi domu.

7. Nebo se rozšiřovala vůkol více a více, svrchu pro pavlače, kteréž byly okolo domu, od vrchu až dolů, vůkol a vůkol domu, poněvadž nejširší dům byl na hoře, a tak nejnižší porozšiřovala se k vrchu pro prostřední.

8. Tak podobně spatřil jsem při domu pavlače, i nejvyšší vůkol a vůkol, jejichž půdy zouplna odměřeny byly šesti loket k výstupkům.

9. Širokost zdi, kteráž byla při pavlačích zevnitř, pěti loket byla, i plac pavlačí, kteréž byly při domu.

10. Mezi nimiž a komůrkami byla širokost dvaceti loket okolo domu vůkol a vůkol.

11. A dvěře pavlačí byly k placu, dvěře jedny na půlnoci, a druhé dvěře na poledne, a širokost placu byla pěti loket vůkol a vůkol.

12. Stavení pak, kteréž bylo před příhradkem v úhlu k západu, širokost byla sedmdesáti loket, a zed téhož stavení pěti loket zšíří vůkol a vůkol, a zdělí devadesáti loket.

13. Potom změřil dům, zdělí sto loket, totiž příhradek i stavení, a zdi jeho zdělí sto loket.

14. Též širokost předku domu i příhradku k východu sto loket.

15. Změřil i dlouhost stavení před příhradkem, kteréž bylo za ním, též i paláce jeho s jedné i s druhé strany, a bylo sto loket; též chrám vnitř i síňce s síni,

16. Prahy i okna possoužená, i paláce vůkol po třech stranách jejich, naproti prahu tafování dřevěné vůkol a vůkol, i od země až do oken, též i okna otáfovaná,

17. Od svrchnu dveří až do vnitřní i zevnitřní strany domu, i všecku zed vůkol a vůkol vnitř i zevnitř změřené.

18. Kteréž *taflování* bylo uděláno s cherubíny a palmami, a to *vše* palma mezi cherubínem a cherubínem. A cherubin měl dvě tváře,

19. Totiž tvář lidskou naproti palmě s jedné strany, a tvář lvíčete naproti palmě s druhé strany. Tak uděláno bylo ve všem domu vůkol a vůkol.

20. Od země až do vrchu dveří cherubinové a palmy zdělány byly i na zdi chrámu.

21. Chrámu veřejně *byly* čtverhrané, a předek svatyně podobný jemu.

22. Oltář dřevěný tři loketů zvýší, zdělá pak dvou loket s úhly svými, jehož dlouhost i pobočnice jeho dřevěné *byly*. I mluvil ke mně: Tento jest stůl, kterýž stojí před Hospodinem.

23. A dvojnásobní dvěře byly u chrámu i u svatyně,

24. A dvojnásobní dvěře ve vratech, *totiž* dvojnásobní dvěře obracející se, dvojnásobní ve vratech jedněch, a dvojnásobní dvěře v druhých.

25. Byli pak uděláni na nich, na *těch* dveřích chrámu, cherubinové a palmy, tak jakž uděláni byli na stěnách, trámové také dřevění *byli* před síní vně.

26. Též na oknech posouzených *byly* palmy s obou stran po bocích sínice, i na pavlačích domu toho i trámích.

KAPITOLA XLII.

Změření a vypsatí síně vnitřní neb poslední, i s jiným některým stavením. 13. Nančení kněžím dané o komůrkách půlnočních a poledních.

Potom mne vyvedl k siní zevnitřní, kteráž byla na půlnoci, a přivedl mne k těm komůrkám, kteréž byly před příhradkem, a kteréž byly naproti stavení na půlnoci,

2. Jehož délka při dveřích půlnočních na pohledění byla sto loket, a šířka padesát loket.

3. Naproti siní vnitřní, kteráž měla dvacet loket, a naproti dlázení, kteréž bylo v siní zevnitřní, *byl* palác naproti paláci třmi *řady*.

4. Před komůrkami pak byli pláckové desíti loket zšíří vnitř, cesta k nim lokte jednoho, a dvěře jejich na půlnoci.

5. Komůrky pak nejvyšší byly užší,

proto že palácové byli širší než ony, nežli nejzpodnější a prostřední stavení.

6. Nebo o trojím ponebí bylo, ale nemělo žádných sloupů, jacíž byli sloupové siní; protož užší bylo nežli dolejší i než prostřední od země.

7. Ohrady pak, kteréž byla vně naproti komůrkám k siní zevnitřní, před komůrkami, dlouhost byla padesáti loket.

8. Nebo dlouhost komůrek, kteréž byly v siní zevnitřní, *byla* padesáti loket, před chrámem pak sto loket.

9. Pod těmi pak komůrkami bylo vcházení od východu, skrze kteréž by se vcházelo do nich z síně té zevnitřní.

10. Na šir ohrady té síně k východu před příhradkem i před stavením byly komůrky.

11. Cesta pak před nimi byla podobná cestě komůrek, kteréž byly na půlnoci. Jakáž byla dlouhost jejich, tak šířkost jejich, a všecka vycházení jejich i dvěře jejich podobná oněmno.

12. A dvěře těch komůrek, kteréž byly na poledne, podobné byly dveřím při začátku cesty, cesty před ohradou přímou k východu, kudyž se vchází do nich.

13. I řekl mi: Komůrky na půlnoci a komůrky na poledne, kteréž jsou před příhradkem, jsou komůrky svaté, kdežto jídají kněží, kteříž přistupují k Hospodinu, věci nejsvětější. Tam nechávají budou věci nejsvětějších a obětí suchých, též za hřích a za vinu; nebo to místo svaté jest.

14. Když *tam* vejdou kněží, tedy nevyjdou z svatyně do síně zevnitřní, leč tam nechají roucha svého, v němž přisluhovali; nebo svaté jest. A oblekou roucha jiná, když budou míti přistupovati k tomu, což se dotýče lidu.

15. A dokonav rozměrování domu vnitřního, i vedl mne k bráně, kteráž byla na východ, a změřil jej vůkol a vůkol.

16. Změřil stranu východní prutem, pět set loket prutových tím prutem vůkol.

17. Změřil stranu půlnoční tím prutem, pět set prutů vůkol.

18. Změřil stranu polední tím prutem, pět set prutů.

19. A obrátiv se k straně západní, naměřil tím prutem pět set prutů.

20. Na čtyři strany změřil to, *totiž* zed

vdovu, kteráž by ovdověla po knězi, pojítí mohou. ^{*3 Mojs.21.7.13.14.}

23. A lid můj budou * rozdílu učítí mezi svatým a nesvatým, též mezi nečistým a čistým ať je učí rozeznávatí. ^{*3 Mojs.10.10.}

24. V rozepří pak ať se postavují k souzení, a podle soudu mého soudí ji. Zákonů mých i ustanovení mých při všech slavnostech mých ať ostříhají, a soboty mé světi.

25. K * mrtvému pak člověku nepřijde, aby se poškrvnil měl, leč při otci neb při materi, též při synu a při dceři, při bratru a sestře, kteráž nebyla za mužem, může se poškrvnití. ^{*3 Mojs.21.1.násl.}

26. Po očištění pak jeho (sedm dní odečtou jemu,)

27. V ten den, v kterýž vejde do svatyně, do síně vnitřní, aby služby konal v svatyni, obětovati bude za hřích svůj, praví Panovník Hospodin.

28. Dědictví * pak jejich *toto*: Já jsem dědictví jejich, protože vládařství nedávejte jim v Izraeli; já jsem vládařství jejich. ^{*4 Mojs.18.20.}

29. Oběti suché a za hřích i vinu, to oni jísti budou, i všelijaká věc, oddaná Bohu v Izraeli, jejich bude.

30. I přední věci všech prvotín ze všeho, i každá obět zhůru pozdvížení všeliké věci, ze všech obětí zhůru pozdvížení vašich, kněžské bude. I prvotiny těsta vašeho dávati budete knězi, aby odpocínulo požehnání v domě tvém.

31. Žádné * mrchy a udáveného, ani z ptačva ani z hověd nebudou jídati knězi. ^{*2 Mojs.22.31. 3 Mojs.22.8.}

KAPITOLA XLV.

Rozměření semé. 9. Napomenutí správců světa k konání soudu a spravedlnosti. 13. Soudové při obětech rozličných.

Když pak ujmete zemi v dědictví, obětovati budete obět Hospodinu, díl svatý té země, zdělí pětmeccítma tisíc loket, zšíří pak deset tisíc, a budeť svatý po všem pomezí svém vůkol.

2. Z něhož bude místo svaté pět set zdělí, a pět set zšíří, čtyřhrané vůkol, a ať má padesáte loket prostranství vůkol.

3. Z toho pak odměření odměříš dýlku pětmeccítma tisíc loket, a šířku deset tisíc, aby na něm byla svatyně, i svatyně svatých.

4. Díl ten země svatý jest. Knězi slu-

žebníků při svatyni býti má, těch, kteříž přistupují, aby přísluhovali Hospodinu, aby měli místo pro domy i místo svaté pro svatyni.

5. Těch pak pětmeccítma tisíc loket dýlka a deset tisíc šířka ať jest také Levitům, služebníkům domu, jim k držení dvaceti komůrek.

6. Místo pak k vystavení na něm města oddělíte pět tisíc loket na šíř, a naděl pětmeccítma tisíc, naproti oběti místa svatého; bude pro všecken dům Izraelský.

7. Knížeti pak s obou stran té oběti místa svatého, i položení města před oběti místa svatého, a před položením města od strany západní díl k západu, a po straně východní díl k východu, dlouhost pak na proti každému z těch dílů od pomezí západního ku pomezí východnímu.

8. To bude míti za vládařství v Izraeli, a nebudou více utiskati knížata má lidu mého, ale rozdadí zemi domu Izraelskému po pokoleních jejich.

9. Taktó praví Panovník Hospodin: Dostitě * již, ó knížata Izraelská, nátisk a zhoubu odložte, a soud a spravedlnost konejte, sejměte těžké roboty vaše s lidu mého, praví Panovník Hospodin. ^{*k.44.6.}

10. Váhu * spravedlivou a efi spravedlivou i bát spravedlivý míti budete. ^{*2 Mojs.16.36. 3 Mojs.19.36.}

11. Efi i bát v jednu míru ať jest, aby chomer bral v se deset bátů, efi pak desátý díl chomeru; podle chomeru ať jest míra.

12. Lot dvaceti peněz; dvaceti lotů, pětmeccítma lotů, a patnácte lotů libra bude vám.

13. Tato pak obět pozdvížení bude, kterouž obětovati budete: Šestý díl efi z chomeru pšenice, též šestý díl efi dáte z chomeru ječmene.

14. Nařízení pak o oleji (bát jest míra oleje.): Desátý díl bátu z miry chomeru, desíti bátů; nebo deset bátů jest chomer.

15. A dobytče jedno ze dvou set bravů z dobrých pastvišť Izraelských, k oběti suché a zápalné a k obětem pokojným, k očištění vás, praví Panovník Hospodin.

16. Všecken lid té země, i s knížetem Izraelským zavázán bude k té oběti zhůru pozdvížení.

17. Nebo kníže povinen bude zápalý, a suché i mokré oběti, v svátky a na novměsíce, i v soboty, na všechny slavnosti domu Izraelského; on obětovati bude za hřích, i obět suchou i zápalnou, i oběti pokojné, aby se očistění dalo za dům Izraelský.

18. Takto praví Panovník Hospodin: Prvního měsíce, prvního dne vezmeš volka mladého bez poškrvny, kterýmž očistiš svatyni.

19. I nabéře kněz krve té oběti za hřích, a pomaže veřejí domu, a čtyř rohů toho přepásání na oltáři, i veřeje brány síně vnitřní.

20. Takž také učiní sedmého dne téhož měsíce, za každého pobloudilého i za hloupého. Tak očistíte dům.

21. Prvního * měsíce, čtrnáctého dne, budete mítí Fáze, svátek sedmi dnů, chlebové přesní jisti se budou.

*2Mojz.12,18. 3Mojz.23,5.

22. A bude obětovati kníže v ten den za sebe i za všecken lid té země volka za hřích.

23. A po sedm dní svátku obětovati bude zápal Hospodinu, sedm volků a sedm skopců bez poškrvny na den, po těch sedm dní, a za hřích kozla na den.

24. A obět suchou, efi na volka a efi na skopce, připraví též * oleje hin na efi.

*k.46,5.

25. Sedmého měsíce, patnáctého dne, v svátek tolikéž obětovati bude po sedm dní, jakož za hřích, tak zápal, tak obět suchou i olej.

KAPITOLA XLVI.

Zpráva o obětech 4. sobotních, 6. svátečních 13. i každodenních. 16. O daru od knížete daném, 19. i o komůrkách kněžských.

Takto praví Panovník Hospodin: Brána síně vnitřní, kteráž patří k východu, bude zavřená po šest dní všedních, v den pak sobotní otevířina bude; též v den novměsíce otvířina bude.

2. I přijde kníže cestou síně brány zevnitř, a postaví se u veřeje té brány, a budou obětovati kněží obět zápalnou jeho, i oběti pokojné jeho, a pokloně se na prahu brány, potom vyjde. Brána pak nebude zavířana do večera,

3. Aby se klaněl lid země té u dveří brány té ve dny sobotní, i na novměsíce před Hospodinem.

4. Obět pak zápalná, kterouž obětovati má kníže Hospodinu v den sobotní, šest

beránek bez vady a skopce bez poškrvny,

5. A obět suchá, efi na skopce, i na beránky obět suchá, podlé toho, jakž naděleno, a oleje hin na efi.

6. Ke dni pak novměsíce ať jest volek mladý bez poškrvny, a šest beránek i skopce bez poškrvny.

7. Též ať * obětuje efi oběti suché při volku, a efi při skopci i při beráncích, seč bude moci býti, a oleje hin na efi.

*k.45,24.

8. Kníže pak vcházeje, cestou sínce též brány půjde, a cestou její odejde.

9. Ale když vcházeti bude lid země té před Hospodina na slavnosti, ten kdož vejde cestou brány půlnoční, aby se klaněl, vyjde cestou brány polední; a ten kdož vejde cestou brány polední, vyjde cestou brány půlnoční. Nenavráti se cestou té brány, kterouž všel, ale proti ní vyjde.

10. A když oni vcházeti budou, kníže mezi nimi vcházeti bude, a když odcházeti budou, odejde.

11. Též na svátky i na slavnosti ať jest suchá obět, efi na volka a efi na skopce, a na beránky, což naděleno, a oleje hin na efi.

12. Bude-li pak obětovati kníže obět dobrovolnou, zápal aneb oběti pokojné dobrovolné Hospodinu, tedy ať jest mu otevířina brána, kteráž k východu patří, a ať obětuje zápal svůj aneb pokojné oběti své, tak jakž obětuje v den sobotní. Potom odejde, a brána bude zavřina po odchodu jeho.

13. K tomu beránka ročního bez poškrvny obětovati bude v zápal * každý den Hospodinu; každého jitra beránka obětovati bude.

*2Mojz.29,38,39.

14. Též suchou obět přičiní k němu, každého jitra šestý díl efi, též oleje třetinu hin k skropení mouky bělné, suchou obět Hospodinu, nařizením věčným ustavičně.

15. A tak budou obětovati beránka i obět suchou, i olej každého jitra, zápal ustavičný.

16. Takto praví Panovník Hospodin: Dá-li kníže dar někomu z synů svých, dědictví jeho jest, synů jeho buď, k vládařství jejich dědičnému.

17. Jestliže pak dá dar z dědictví svého některému z služebníků svých, také bude jeho až do léta svobodného, kdyžto

navrátí se knížeti tomu; však dědictví jeho budou mít synové jeho.

18. Aniž bude bráti kníže z dědictví lidu, z vládařství jejich je vytiskuje; z svého vládařství dědictví dá synům svým, aby nebyl rozptylován lid můj žádný z vládařství svého.

19. Potom vedl mne průchodem, kterýž jest po straně brány, k kněžím do komůrek svatých, kteréž patřily na půlnoci, a aj, tu *bylo* místo po dvou bocích k západu.

20. I řekl mi: Toto jest místo, kdež vaří kněží oběti za vinu a za hřích, kdež smaží oběti suché, aby nevynášeli do síně zevnitřní ku posvěcování lidu.

21. Vyvedl mne též do síně zevnitřní, a vodil mne po čtyřech koutech síně, a aj, síň *byla* v každém rohu té síně.

22. Ve čtyřech úhlech té síně *byly* síně s komíny, čtyřicetí loket zdělá a třidětí zšíří; míra jednotejná těch čtyř *síní* nárožních.

23. A v těch čtyřech *byly* kuchyňky vůkol, též ohniště zdělána v těch kuchyňkách vůkol.

24. I řekl mi: Ta *jsou* místa těch, kteříž vaří, kdežto vaří služebníci domu oběti lidu.

KAPITOLA XLVII.

O vodě a chrámu vyplývající. 18. O poměti země 21. i rozdělení jí.

Potom přivedl mne zase ke dveřím domu, a aj, vody vycházely od spodku prahu domu na východ; nebo přední strana domu k východu *byla*, a vody scházely pozpodu po pravé straně domu, po straně polední oltáře.

2. Odtud mne vyvedl cestou brány půlnoční, a obvedl mne cestou zevnitřní k bráně zevnitřní, cestou, kteráž patří k východu, a aj, vody vyplývaly po pravé straně.

3. Když *pak* vycházel ten muž k východu, v jehož rukou míra, i naměřil tisíc loket, a provedl mne skrze vodu, vodu do kátek.

4. Potom naměřiv tisíc, provedl mne skrze vodu, vodu do kolenu; ještě naměřiv tisíc, provedl mne vodou do pasu.

5. Opět když naměřil tisíc, *byl* potok, kteréhož jsem nemohl přebřísti; nebo vyzdvihly se vody, přes něž by se musilo plynouti, potok, kterýž by nemohl přebředen býti.

6. Tedy řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? I vedl mne, a posadil mne na břeh toho potoka.

7. Když jsem se *pak* obrátil, aj, na břehu toho potoka *bylo* dříví velmi veliké po obou stranách.

8. I řekl mi: Vody tyto vycházejí od Galilee první, a sstupující po rovině, vejdou do moře, a *když* do moře vpadnou, opraví se vody.

9. I stane se, že každý živočich, kterýž se plazí, všudy, kamžkoli přijdou potokové, ožive, a bude ryb velmi mnoho, proto že když přijdou tam tyto vody, očerstvějí, a živý budou všudy, kdežkoli dojde tento potok.

10. Stane se i to, že se postaví podlé něho rybáři od Engadi až do studnice Eglaim; budou tu rozstírány síti. Podlé rozličnosti své bude ryb jejich, jako ryb moře velikého, velmi mnoho.

11. Bahna a louže jeho, kteréž se neopraví, soli oddány budou.

12. Při potoku *pak* poroste na břehu jeho po obou stranách všelijaké dříví ovoce nesoucí, jehož list neprší, aniž ovoce jeho přestává, v měsících svých nese prvotiny; nebo vody jeho z svatyně vycházejí, protož ovoce jeho jest ku pokrmu, a listí jeho k lékařství.

13. Takto praví Panovník Hospodin: *Totož jest* obmezení, v němž sobě dědičně přivlastníte zemi po pokoleních Izraelských dvanácti; *Jozefovi dva provazcové. *1 Mojt.43.5.

14. Dědičně, pravím, jí vládnouti budete, jeden rovně jako druhý, o níž přísáhl jsem, že jí * dám otcům vašim. I připadne vám země tato v dědictví. *1 Mojt.15.18.

15. Toto jest tedy pomezi té země: K straně půlnoční od moře velikého cestou Chetlonu, kudyž se vchází do Sedad,

16. Emat, Berota, Sibrain, kteříž *jsou* mezi pomezím Damašským, a mezi pomezím Emat, vsi prostřední, kteréž *jsou* při pomezí Chavrón.

17. A tak bude pomezi od moře Azar Enon, pomezi Damaškem, a půlnoční strana na půlnoci, a pomezi Emat. A to jest strana půlnoční.

18. Strana *pak* východní mezi Chavrón a mezi Damaškem, a mezi Galád, a mezi zemí Izraelskou při Jordánu; od toho pomezí při moři východním měřiti budete. A *tož jest* strana východní.

19. Strana pak polední na poledne, od Tamar až k vodám sváru v Kádes, od potoka až k moři velikému. A to jest strana polední na poledne. *4 Mojs. 20, 8. 13.

20. Strana pak západní moře veliké, od pomezí až naproti, kudyž se vchází do Emat. Ta jest strana západní.

21. A tak rozdělíte zemi tuto sobě po pokoleních Izraelských.

22. I stane se, že když ji rozměříte, bude vám v dědictví i přichozím, kteříž by pohostinu byli mezi vámi, kteříž by zplodili syny mezi vámi; nebo budou vám jako tu zrodili mezi syny Izraelskými, s vámi ujmou dědictví mezi pokoleními Izraelskými.

23. Protož nechť jest v tom pokolení přichozí, u něhož pohostinu jest. Tu dědictví dáte jemu, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XLVIII.

Rozložování míst dvanáctery pokolení Izraelskému 30. a vypsání způsobu neb formy města.

Tato jsou pak jména pokolení: V končinách na půlnocní stranu podlé * cesty Chetlon, kudyž se vchází do Emat, Azar Enan, ku pomezí Damašskému na půlnocní stranu, podlé Emat, od východní strany až do západní, osadí se *pokolení* jedno, *totiž* Dan, *k. 47, 15. 17.

2. A při pomezí Dan, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Asser,

3. A při pomezí Asser, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Neftalim,

4. A při pomezí Neftalim, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Manasses,

5. A při pomezí Manasses, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Efraim,

6. A při pomezí Efraim, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Ruben,

7. A při pomezí Ruben, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Juda.

8. A při pomezí Juda, od strany východní až k straně západní bude obět, kterouž obětovati budete, pětmeccíma tisíc *loket* zšíří, zděl pak zároveň s jedním z jiných dílů, od strany východní až k straně západní, a bude svatyně u prostřed něho.

9. Ta obět, kterouž obětovati máte Ho-

spodinu, *bude* zdělí pětmeccíma tisíc *loket*, zšíří pak deset tisíc.

10. Těmto pak se dostane ta obět svatá, *totiž* kněžím, na půlnoci pětmeccíma tisíc *loket*, k západu pak zšíří desíti tisíc, a na východ zšíří desíti tisíc, na poledne též zdělí pětmeccíma tisíc, a bude svatyně Hospodinova u prostřed něho,

11. Kněžím, posvěcenému každému z synů * Sárochových, kteříž drží stráž mou, kteříž nebloudili, když bloudili synové Izraelští, jako bloudili Levitové. *k. 44, 15.

12. I bude díl jejich obětovaný z obětí té země, věc nejsvětější při pomezí Levitů.

13. Levitů pak *díl bude* naproti pomezí kněžskému, pětmeccíma tisíc *loket* zdělí, a zšíří deset tisíc; každá dlouhost pětmeccíma tisíc, a širokost deset tisíc.

14. A nebudou ho uprodávati, ani směňovati, ani přenášeti prvotín země, proto že jest posvěcená Hospodinu.

15. Pět pak tisíc *loket* pozůstalých na šíř, proti těm pětmeccíma tisícům, bude místo obecné, pro město k bydlení a k předměstí, i bude město u prostřed něho.

16. Tyto pak jsou míry jeho: Strana půlnocní na čtyři tisíce a pět set *loket*, též strana polední na čtyři tisíce a pět set, od strany též východní čtyři tisíce a pět set, takž strana západní na čtyři tisíce a pět set.

17. Bude i předměstí při městě k půlnoci na dvě stě a padesáte *loket*, a ku poledni na dvě stě a padesáte, takž na východ na dvě stě a padesáte, též k západu na dvě stě a padesáte.

18. Ostatek pak na dél, naproti oběti svaté, deset tisíc *loket* k východu, a deset tisíc k západu; a z toho, což bude naproti té oběti svaté, budou mítí důchody ku pokrmu služebníci města.

19. A ti služebníci města sloužiti budou Izraelovi ze všech pokolení Izraelských.

20. Všecku tuho obět, pětmeccíma tisíc *loket*, podlé těch pětmeccíma tisíc, čtverhranou obětovati budete v obět svatou k vládařství městu.

21. Což pak pozůstane, knižeti, s obou stran oběti svaté a vládařství města, před těmi pětmeccíma tisíci *loket* obětí, až ku pomezí východnímu, a od západu proti týmž pětmeccíma tisíc *loket*, podlé pomezí západního naproti *těm* dílům,

knížeti bude. A to bude obět svatá, a svatyně domu u prostřed něho.

22. Od vládařství pak Levitů a od vládařství města, u prostřed toho, což jest knížecího, mezi pomezím Judovým a mezi pomezím Beniaminovým, knížecí bude.

23. Ostatní pak pokolení, od strany východní až k straně západní, *osadí se pokolení jedno, totiž Beniamin,*

24. A při pomezí Beniamin, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž Simeon,*

25. A při pomezí Simeon, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž Izachar,*

26. A při pomezí Izachar, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž Zabulon,*

27. A při pomezí Zabulon, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž Gád.*

28. A při pomezí Gád, k straně polední na poledne, tu bude pomezí od Tamar až k vodám svárů v Kádes, ku potoku při moři velikém.

29. *Tot jest ta země, kterouž ujmete hned od potoka, po pokoleních Izraelských, a ti dílové jejich, praví Panovník Hospodin.*

30. *Tato pak jsou vymezení města: Od strany půlnocní čtyř tisíc a pět set loket míra.*

31. *Brány pak města podlé jmen pokolení Izraelských, brány tři na půlnoci, brána Rubenova jedna, brána Judova jedna, brána Léví jedna.*

32. *A od strany východní čtyř tisíc a pět set, a brány tři, totiž brána Jozefova jedna, brána Beniaminova jedna, brána Danova jedna.*

33. *Též od strany polední čtyř tisíc a pět set loket míra, a brány tři, brána Simeonova jedna, brána Izacharova jedna, brána Zabulonova jedna.*

34. *Od strany západní čtyř tisíc a pět set, brány jejich tři, brána Gádova jedna, brána Asserova jedna, brána Neftalimova jedna.*

35. *Okolek osmnácti tisíc loket, jméno pak města od dnešního dne bude: * Hospodin tam přebývá.* *k.43,7. Zalm.68,17.

PROROCTVÍ DANIELE PROROKA.

KAPITOLA I.

Vzat jsa ke dvoru královskému Daniel s tovaryši svými, 8. věrnost Bohu zachoval, 17. a jsa zvláštními dary od Boha obdařen, pro ně u téhož dvoru vzácný učiněn.

Léta třetího kralování Joakima krále Judského, * přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský k Jeruzalému, a oblehl jej. *2 Král.24,10.

2. I vydal Pán v ruku jeho Joakima krále Judského, a něco nádobí domu Božího. Kterýž zavezl je do země Sinear, do domu boha svého, a nádobí to dal vnést do domu pokladu boha svého.

3. Rozkázal také král Ašpenazovi, správci dvořanů svých, aby přivedl z synů Izraelských, z * semene královského a z knížat, *2 Král.20,18.

4. Mladence, na nichž by nebylo žádné poškrvny, a krásného obličejce, a vtipné ke vši moudrosti, a schopné k umění i k nabývání jeho, a v kterýchž by byla síla, aby stávali na palácu krá-

lovském, a učili se literárnímu umění a jazyku Kaldejskému.

5. I nařídil jim král odměřený pokrm na každý den z stolu královského, i vína, kteréž on sám pil, a aby je *tak* choval za tři léta, a po dokonání jich aby stávali před králem.

6. Byli pak mezi nimi z synů Juda: Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš.

7. I dal jim správce dvořanů jména. Nazval Daniele Baltazarem, Chananiáše pak Sidrachem, a Mizaele Mizachem, a Azariáše Abdenágem.

8. Ale Daniel uložil v srdci svém, aby se nepoškrvoval pokrmem z stolu královského, a vínem, kteréž král pil. Pročež hledal toho u správce nad dvořany, aby se nemusil poškrvoovati.

9. I způsobil Bůh Danielovi milost a lásku u správce nad dvořany.

10. A řekl správce nad dvořany Danielovi: Já se bojím pána svého krále,

kterýž vyměřil pokrm váš a nápoj váš, tak že uzřel-li by, že tváře vaše opadléjší jsou, nežli mládenců těch, kteříž podobně jako i vy chování býti mají, způsobilé mi to u krále, že přijdu o hrdlo.

11. I řekl Daniel služebníku, kteréhož ustanovil správce dvořanů nad Danielem, Chananiášem, Mizaelem a Azariášem:

12. Zkus, prosím, služebníků svých za deset dní, a necht se nám vaření dává, kteréž bychom jedli, a voda, kterouž bychom pili.

13. A potom necht se spatří před tebou tváře naše a tváře mládenců, kteříž jidají pokrm z stolu královského, a jakž uhlédáš, učin s služebníky svými.

14. I uposlechl jich v té věci, a zkusil jich za deset dní.

15. Po skonání pak desíti dnů spatřeno jest, že tváře jejich byly krásnější, a byli tlustší na těle než všickni mládenci, kteříž jidali pokrm z stolu královského.

16. Protož služebník brával ten vyměřený pokrm jejich, a víno nápoje jejich, a dával jim vaření.

17. Mládence pak ty čtyři obdaril Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrostí; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.

18. A když se dokonali dnové, po kterýchž rozkázal král, aby je přivedli, přivedl je správce dvořanů před Nabuchodonozora.

19. I mluvil s nimi král. Ale není nalezen mezi všemi těmi, jako Daniel, Chananiáš, Mizaal a Azariáš. I stávali před králem.

20. A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.

21. I zřítával tu Daniel až do léta prvního Cýra krále.

KAPITOLA II.

Sen, jehož mudrci Babylonští nemohli ku paměti přivésti, 13. Daniel máje to od Boha zjevené, Nabuchodonozorovi připomenal i vyložil, 46. i svyšení za to s tovaryši svými došel.

Léta pak druhého kralování Nabuchodonozorova měl Nabuchodonozor * sen, a děsil se duch jeho, až se tudy i ze sna protrhl.

*1 Mojt. 41. 1.

2. I rozkázal král svolati mudrce, a hvězdáře i kouzelníky a Kaldejské, aby oznámili králi sen jeho. Kterížto přišli, a postavili se před králem.

3. Tedy řekl jim král: Měl jsem sen, a předěsil se duch můj, tak že nevím, jaký to byl sen.

4. I mluvili Kaldejští králi Syrsky: Králi, na věky buď živ. Pověz sen služebníkům svým, a oznámímeť výklad.

5. Odpověděl král a řekl Kaldejským: Ten sen mi již z paměti vyšel. Neoznámíte-li mi snu i výkladu jeho, na kusy rozsekáni budete, a domové vaši v záchody obráčení budou.

6. Pakli mi sen i výklad jeho oznámíte, * daru, odplaty a slávy veliké dĕjete ode mne. A protož sen i výklad jeho mi oznamte. ^{*v. 48.}

7. Odpověděli po druhé a řekli: Nechť král sen poví služebníkům svým, a výklad jeho oznámíme.

8. Odpověděl král a řekl: Jistotně rozumím tomu, že naschvál odtahujete, vidouce, že mi vyšel z paměti ten sen.

9. Neoznámíte-li mi toho snu, jistý jest ten úsudek o vás. Nebo řeč lživou a chytrou smyslili jste sobě, abyste mluvili přede mnou, ažby se čas proměnil. A protož sen mi povězte, a zvim, budete-li mi moci i výklad jeho oznámiti.

10. Odpověděli Kaldejští králi a řekli: Není člověka na zemi, kterýž by tu věc králi oznámiti mohl. Nadto žádný král, kníže neb potentát takové věci se nedoptával na žádném mudrci a hvězdáři aneb Kaldeovi.

11. Nebo ta věc, na niž se král ptá, neschůdná jest, a není jiného, kdo by ji oznámiti mohl králi, kromě bohů, kteříž bydlení s lidmi nemají.

12. Z té příčiny rozlítl se král a rozhněval velmi, a přikázal, aby zhubili všechny mudrce Babylonské.

13. A když vyšel ortel, a mudrci mordování byli, hledali i Daniele a tovaryšů jeho, aby zmordováni byli.

14. Tedy Daniel odpověděl moudře a opatrně Ariochovi, hejtmanu nad žoldněři královskými, kterýž vyšel, aby mordoval mudrce Babylonské.

15. A odpovídaje, řekl Ariochovi, hejtmanu královskému: Proč ta výpověď náhle vyšla od krále? I oznámil tu věc Arioch Danielovi.

16. Pročež Daniel všed, prosil krále,

aby jemu prodlal času k oznámení výkladu *toho* králi.

17. A odšed Daniel do domu svého, oznámil tu věc Chananiášovi, Mizaelovi a Azariášovi, tovaryšům svým,

18. Aby se za milosrdenství modlili Bohu nebeskému příčinou té věci tajné, a nebyli zahubeni Daniel a tovaryši jeho s pozůstalými mudrci Babylonskými.

19. I zjevna jest Danielovi u vidění nočním ta věc tajná. Pročež Daniel dobrořečil Bohu nebeskému.

20. Mluvil pak Daniel a řekl: Buď jméno Boží požehnáno od věků až na věky, nebo moudrost a síla jeho jest.

21. A on proměňuje časy i chvíle; ssa-
zuje * krále, i ustanovuje krále; dává moudrost moudrým a umění majícím rozum. *k.4,14.22.29.

22. On zjevuje věci hluboké a skryté; zná to, což jest v temnostech, a světlo s ním přebývá.

23. Ó Bože otců mých, tět oslavuji a chválím, že jsi mne moudrostí a silou obdařil, ovšem nyní, že jsi mi oznámil to, čehož jsme žádali od tebe; nebo věc královu oznámil jsi nám.

24. A protož Daniel všel k * Ariochovi, kteréhož ustanovil král, aby zhubil mudrce Babylonské. A přišed, takto řekl jemu: Mudrců Babylonských nezahla-
zuj; uveď mne před krále a výklad ten králi oznámím. *v.14.

25. Tedy Arioch s chvátáním uvedl Daniele před krále, a takto řekl jemu: Našel jsem muže z zajatých synů Judských, kterýž výklad ten králi oznámí.

26. Odpověděl král a řekl Danielovi, jehož jméno bylo Baltazar: Budeš-liž ty mi moci oznámiti sen, kterýž jsem viděl, i výklad jeho?

27. Odpověděl Daniel králi a řekl: Té věci tajné, na niž se král doptává, nikoli nemohou mudrci, hvězdáři, věšci a hadači králi oznámiti.

28. Ale však jest Bůh na nebi, kterýž zjevuje tajné věci, a *on* ukázal králi Nabuchodonozorovi to, co se dítí bude v potomních dnech. Sen tvůj, a což jsi ty viděl na loži svém, toto jest:

29. Tobě, ó králi, na mysl přicházelo na loži tvém, co bude potom, a ten, kterýž * zjevuje tajné věci, ukázal to, což budoucího jest. *v.22.

30. Strany pak mne, ne * skrze moudrost, kteráž by při mně byla nade vše-

cky lidí, ta věc tajná mně zjevna jest, ale skrze modlitbu, aby ten výklad králi oznámen byl, a *ty* myšlení srdce svého abys zvěděl. *1 Mojs.41,16.

31. Ty králi, viděl jsi, a aj, obraz nějaký veliký, (obraz ten byl znamenitý a blesk jeho náramný,) stál na proti tobě, kterýž na pohledění byl hrozný.

32. Toho obrazu hlava byla z zlata výborného, prsy jeho a ramena jeho z stříbra, a břicho jeho i bedra jeho z mědi,

33. Hnátové jeho z železa, nohy jeho z částky z železa a z částky z hlíny.

34. Hleděls na to, až se utřhl kámen, kterýž nebyval v rukou, a udeřil obraz ten v nohy jeho železné a hliněné, a potřel je.

35. A tak potřino jest spolu železo, hliná, měď, stříbro i zlato, a bylo to všecko jako plevy z placu letního, a zaneal to vítr, tak že místa jejich není nalezlo. Kámen pak ten, kterýž udeřil v obraz, učiněn jest horou velikou, a naplnil všecko zemi.

36. Toť jest ten sen. Výklad jeho také povíme králi:

37. Ty králi, jsi * král králů; nebo Bůh nebeský dal tobě království, moc a sílu i slávu. *Ezech.26,7.

38. A všeliké místo, na němž přebývají synové lidští, * zvěř polní i ptačtvo nebeské dal v ruku tvou, a pánem tě ustavil nade všemi těmi věcmi. Ty jsi ta hlava zlatá. *Jer.27,6;28,14.

39. Ale po tobě povstane království jiné, nižší než tvé, a jiné království třetí, měděné, kteréž panovati bude po vši zemi.

40. Království pak čtvrté bude tvrdé jako železo. Nebo jakož železo drobi a zemdlévá všecko, tak, pravím, jako železo, kteréž potírá všecko, i *ono* potře a potříská všecko.

41. Ze jsi pak viděl nohy a prsty z částky z hlíny hrnčičské a z částky z železa, království rozdílné znamená, v němž bude něco mocnosti železa, tak jakž jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou.

42. Ale prstové noh z částky z železa a z částky z hlíny *znamenají* království z částky mocné a z částky ku potření snadné.

43. A že jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou, *ukazuje*, že se přizniti budou vespolek lidé, a však nebude se

přidržeti jeden druhého, tak jako železo nedrží se s hlinou.

44. Za dnů pak těch králů vzbudí Bůh nebeský království, kteréž na věky nebude zkaženo, a království to na žádného jiného nepadne, *ale ono* potře a konec učiní všechněm těm královstvím, samo pak státi bude na věky,

45. Tak jakž jsi viděl, že se s hory utrhli kámen, kterýž nebýval v rukou, a potfel železo, měď, hlinu, stříbro a zlato. Bůh veliký oznámil králi, co býti má potom, a pravý jest sen ten i věrný výklad jeho.

46. Tedy král Nabuchodonozor padl na tvář svou, a poklonil se Danielovi, a rozkázal, aby oběti a vůně libé obětovali jemu.

47. A odpovídaje král Danielovi, řekl: V pravdě že * Bůh váš jest Bůh bohů a Pán králů, kterýž zjevuje skryté věci, poněvadž jsi mohl vyjevití tajnou věc tuto.

*2Mojš.15.11. Zalm.86.8.

48. Tedy král zvelebil Daniele, a dary veliké a mnohé dal jemu, a pánem ho učinil nade vši krajinou Babylonskou, a knížetem nad vývodami, a nade všemi mudrci Babylonskými.

49. Daniel pak vyžádal na králi, aby představil krajině Babylonské Sidracha, Mizacha a Abdenágo. Ale Daniel býval v bráně královské.

KAPITOLA III.

Za přitěnou modly zlaté, Sidrach, Mizach a Abdenágo 8. před králem osočení, 19. do peci uvržení, 23. při životu zachování. 24. Král nad tím předěšen, 28. Boha slavil i jiným poroučel.

Potom Nabuchodonozor král udělav obraz zlatý, jehož výška byla šedesáti loket, šířka pak šesti loket, postavil jej na poli Dura v krajině Babylonské.

2. I poslal Nabuchodonozor král, aby shromáždili knížata, vývody a vůdce, starší, správce nad poklady, v právích zběhlé, úředníky a všecky, kteříž panovali nad krajinami, aby přišli ku posvěcování obrazu, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

3. Tedy shromáždili se knížata, vývodové a vůdcové, starší, správcové nad poklady, v právích zběhlí, úředníci a všickni, kteříž panovali nad krajinami ku posvěcování obrazu toho, kterýž postavil Nabuchodonozor král, a stáli před obrazem, kterýž postavil Nabuchodonozor.

4. Bříc pak volal ze *vší* síly: Vám se to praví lidem, národům a jazykům,

5. Jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padněte a klanějte se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

6. Kdož by pak nepadl a neklaněl se, té hodiny uvržen bude do prostřed peci ohnivé rozpálené.

7. A protož hned, jakž uslyšeli všickni lidé zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny a všelijaké muziky, padli všickni lidé, národové a jazykové, klanějíce se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

8. A hned téhož času přistoupili muži Kaldejští, a s křikem žalovali na Židy,

9. A mluvíce, řekli Nabuchodonozorovi králi: Králi, * na věky buď živ.

*k.2.4;5.10.

10. Ty králi, * vynesls výpověď, aby každý člověk, kterýž by slyšel zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padl a klaněl se obrazu zlatému,

*k.6.12.

11. A kdož by nepadl a neklaněl se, aby uvržen byl do prostřed peci ohnivé rozpálené.

12. Našli se pak někteří Židé, kteréž jsi představil krajině Babylonské, totiž Sidrach, Mizach a Abdenágo, kteřížto muži nedbali na tvé, ó králi, nařízení. Bohů tvých nectí, a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, se neklanějí.

13. Tedy Nabuchodonozor v hněvě a v prehlivosti rozkázal přivésti Sidracha, Mizacha a Abdenágo. I přivedeni jsou muži ti před krále.

14. I mluvil Nabuchodonozor a řekl jim: Zoumyslně-li, Sidrachu, Mizachu a Abdenágo, bohů mých nectíte, a obrazu zlatému, kterýž jsem postavil, se neklaníte?

15. Protož nyní, jste-liž hotovi, abyste hned, jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padli a klaněli se obrazu tomu, kterýž jsem učinil? Pakli se klaněti nebudete, té hodiny uvržení budete do prostřed peci ohnivé rozpálené, a který jest ten Bůh, ješto by vás vytrhl z ruky mé?

16. Odpověděli Sidrach, Mizach a Abdenágo, a řekli králi: My se nestaráme

o to, ó Nabuchodonozofe, co bychom měli odpověditi tobě.

17. Nebo aj, buďto že Bůh, jehož my ctíme, (kterýž mocen jest vytrhnouti nás z peci ohnivé rozpálené, a tak z ruky tvé, ó králi,) vytrhne nás,

18. Buď že nevytrhne, známo buď tobě, ó králi, žeť * bohů tvých ctíti a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, klaněti se nebudeme. ^{*2 Mojz.20,5.}

19. Tedy Nabuchodonozor naplněn jsa prehlivostí, tak že obličej tváří jeho se proměnil proti Sidrachovi, Mizachovi a Abdenágovi, a odpovídaje, rozkázal rozpáliti pec sedmkrát více, než obyčej měli ji rozpalovati.

20. A mužům silným, kteříž byli mezi rytíři jeho, rozkázal, aby svíziče Sidracha, Mizacha a Abdenágo, uvrhli do peci ohnivé rozpálené.

21. Tedy svázali muže ty v pláštích jejich, v košíkách jejich, i v kloboucích jejich a v oděvu jejich, a uvrhli je do prostřed peci ohnivé rozpálené.

22. Že pak rozkaz královský náhlý byl, a pec velmi rozpálená, z té příčiny muže ty, kteříž uvrhli Sidracha, Mizacha a Abdenágo, zadusil plamen ohně.

23. Ale ti tři muži, Sidrach, Mizach a Abdenágo, padli do prostřed peci ohnivé rozpálené svázání.

24. Tedy Nabuchodonozor král zděsil se, a vstal s chvátáním, a promluviv, řekl hejtmanům svým: Zdalíž jsme neuvrhli tři mužů do prostřed peci svázaných? Odpověděli a řekli králi: Pravda jest, králi.

25. On pak odpovídaje, řekl: Aj, vidím čtyři muže rozvázané, procházející se u prostřed ohně, a není žádného porušení při nich, a čtvrtý na pohledění podobný jest synu Božímu.

26. A přistoupiv Nabuchodonozor k čelisti peci * ohnivé rozpálené, mluvil a řekl: Sidrachu, Mizachu a Abdenágo, služebníci Boha nejvyššího, vyjděte a podte sem. I vyšli Sidrach, Mizach a Abdenágo z prostředku ohně. ^{*Izai 48,10.}

27. Shromáždivše se pak knížata, vývodové a vůdcové a hejtmané královští, hleděli na ty muže, an žádné moci neměl oheň při tělech jejich, ani vlas hlavy jejich nepřiškrvl, ani pláštové jejich se nezměnili, aniž co ohněm páchli.

28. I mluvil Nabuchodonozor a řekl: Požehnaný Bůh jejich, totiž Sidrachův,

Mizachův a Abdenágův, * kterýž poslal anděla svého, a vytrhl služebníky své, kteříž doufali v něho, až i rozkazu královského neuposlechli, ale těla svá vydali, aby nesloužili a neklaněli se žádnému bohu, kromě Bohu svému. ^{*k.6.22}

29. A protož toto já prikazuji, aby každý ze všelikého lidu, národu a jazyku, kdož by koli co rouhavého řekl proti Bohu Sidrachovu, Mizachovu a Abdenágovu, na kusy rozsekán byl, a dům jeho v záchod obrácen, proto že není Boha jiného, kterýž by mohl vytrhovati, jako tento.

30. Tedy * zvelebil zase král Sidracha, Mizacha a Abdenága v krajině Babylonské. ^{*k.2,48,49.}

31. Nabuchodonozor král všechném lidem, národům i jazykům, kteříž bydlí na vší zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

32. Znamení a divy, kteréž učinil při mně Bůh nejvyšší, vidělo mi se za slušné, abych vypravoval.

33. Znamení jeho jak veliká jsou, a divové jeho jak mocní jsou, * království jeho království věčné, a panování jeho od národu do pronárodu. ^{*k.6.26.}

KAPITOLA IV.

Sen Nabuchodonozorův. 17. Výklad jeho. 25. Vyvržení těles krále z království, 31. navrácení zase k slávě, 34. i chválení z tobo Boha.

Já Nabuchodonozor, užívaje pokoje v domě svém, a kveta na palácu svém,

2. Měl jsem sen, kterýž mne zhroutil, a myšlení na ložci svém, a to, což jsem viděl, znepokojilo mne.

3. A protož vyšla ode mne ta výpověď, aby uvedeni byli přede mne mudrci Babylonsští, kteříž by mi výklad toho snu oznámili.

4. Tedy předstoupili mudrci, hvězdáři, Kaldejští a hadači. I pověděl jsem jim sen, a však výkladu jeho nemohli mi oznámiti.

5. Až naposledy předstoupil přede mne Daniel, jehož jméno Baltazar, podle jména boha mého, a v * němž jest duch bohů svatých. Jemuž jsem oznámil sen: ^{*k.5,11,14.}

6. Baltazare, kníže mudrců, já vím, že duch bohů svatých jest v tobě, a * nic tajného není tobě nesnadného. Vidění snu mého, kterýž jsem měl, i výklad jeho oznam. ^{*Ezech.28,3.}

7. U vidění pak, kteréž jsem viděl na ložci svém, viděl jsem, a aj, * strom u

prostřed země, jehož výsokost byla veliká.

^{*Ezech.31,3 násl.}

8. Veliký byl strom ten a mocný, a výsost jeho dosahovala až k nebi, a patrný byl až do konců vší země.

9. Lístí jeho bylo pěkné, a ovoce jeho hojné, všechněm za pokrm, pod stínem pak jeho byla zvěř polní, a na * ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští, a z něho potravu měl všeliký živočich.

^{*Ezech.17,23.}

10. Viděl jsem také u viděních svých na ložci svém, a aj, hlásný a svatý s nebe estoupiv,

11. Volal ze vší síly, a tak * pravil: Podetněte strom ten, a osekejte ratolesti jeho, a otlucte lístí jeho, a rozmetce ovoce jeho; nechat se vzdáli zvěř od něho, a ptáci z ratolesti jeho.

^{*v.20.}

12. A však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v putech železných a ocelivých na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčín byl, a díl jeho s zvěří v bylině zemské.

13. Srdce jeho od lidského af jest rozdlné, a srdce zvířecí nechť jest dáno jemu, ažby sedm let vyplnilo se při něm.

14. Usouzení hlásných a řeč žádosti svatých stane se, ažby k tomu přišlo, aby poznali lidé, že * Nejvyšší panuje nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je, a † toho, kterýž jest poníženy mezi lidmi, ustanovuje nad ním.

^{*k.2,21. †Luk.1,52.}

15. Tento sen viděl jsem já Nabuchodonozor král, ty pak, Baltazare, oznam výklad jeho. Nebo všickni mudrci v království mém nemohli mi výkladu oznámiti, ale ty můžeš, proto že duch bohů svatých jest v tobě.

16. Tedy Daniel, jemuž jméno Baltazar, předěšený stál za jednu hodinu, a myšlení jeho strašila ho. A odpověděv král, řekl: Baltazare, sen ani výklad jeho nechť nestraší tebe. Odpověděl Baltazar a řekl: Pane můj, sen tento *přid* na ty, kteříž tě v nenávisti mají, a výklad jeho na tvé nepřátely.

17. Strom ten, kterýž jsi viděl, veliký a mocný, jehož výsost dosahovala až k nebi, a kterýž patrný byl po vší zemi,

18. A lístí jeho pěkné, a ovoce jeho hojné, a z něhož všickni pokrm *měli*, pod nimž byla zvěř polní, a na ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští,

19. Ty jsi ten, ó králi, * kterýž jsi roz-

šířil se a zmocnil, a velikost tvá vzrostla a vznesla se až k nebi, a panování tvé až do konce země.

^{*k.2,37}

20. Že pak viděl král hlásného a svatého astupujícího s nebe, kterýž řekl: Podetněte strom ten a zkazte jej, a však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v okovách železných a ocelivých af jest na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčín byl, a s zvěří polní díl jeho, ažby sedm let vyplnilo se při něm:

21. Tenť jest výklad, ó králi, a ortel Nejvyššího, kterýž vyšel na pána mého krále.

22. Nebo * zaženou tě lidé od sebe, a s zvěří polní bude bydlení tvé, a bylinu jako volům tobě jísti dávati budou, a rosou nebeskou smáčín budeš, až se vyplní sedm let při tobě, dokudž bys nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

^{*k.5,21.}

23. Že pak řekli, aby zanechán byl kmen kořenů toho stromu, království tvé tobě zůstane, jakž jen poznáš, že nebesa panují.

24. Protož ó králi, přijmi radu mou, a hříchy své spravedlností přetruh, a nepravosti své * milostivostí k souzeným, zdaby prodloužen byl pokoj tvůj.

^{*Přisl.16,6.}

25. Všecko to přišlo na krále Nabuchodonozora.

26. Nebo po dokonání dvanácti měsíců, procházeje se po palácu královském v Babyloně,

27. Mluvil král a řekl: Zdalíž toto není ten Babylon veliký, kterýž jsem já vystavěl mocí síly své, aby byl stolicí království k ozdobě slávy mé?

28. Ještě ta řeč byla v ústech krále, a aj, hlas s nebe přišel: Toběť se praví, Nabuchodonozore králi, že království odešlo od tebe,

29. Nýbrž tě lidé i z sebe vyvrhou, a s zvěří polní bydliti budeš. Bylinu jako volům tobě jísti dávati budou, ažby sedm let vyplnilo se při tobě, dokudž bys * nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

^{*k.5,21.}

30. V touž hodinu řeč ta naplnila se při Nabuchodonozorovi. Nebo z *spolku* lidí vyvržen byl, a bylinu jako vůl jedl, a rosou nebeskou tělo jeho smáčino

bylo, až na něm vlasi zrostli jako *peří* orličí, a nehty jeho jako *pasoury* ptačí.

31. Při skonání pak těch dnů já Nabuchodonozor pozdvihl jsem oči svých k nebi, a rozum můj ke mně se zase navrátil. I dobrořečil jsem Nejvyššímu, a živého na věky chválil jsem a oslavoval; nebo * panování jeho jest panování věčné, a království jeho od národu do pronárodu. *k.7.14.

32. A * všickni obyvatelé země jako za nic počteni jsou, a podlé vůle své činí mezi vojskem nebeským i obyvateli země, aniž jest kdo, ješto by mu přes ruku dáti mohl, a říci jemu: Co to děláš? *Izai.40.17.

33. Téhož času rozum můj navrátil se ke mně, a k slávě království mého ozdoba má, i důstojnost má navrátila se ke mně; nadto i hejmané moji a knížata má hledali mne, a zmocněn jsem v království svém, a velebnost větší jest mi přidána.

34. Nyní tedy já Nabuchodonozor chválím, vyvyšuji a oslavuji krále nebeského, jehož * všickni skutkové *jsou* pravda, a stezky jeho soud, † a kterýž chodící v pyše může snižovati. *Zalm.111.7. †Dan.5.20. Luk.1.52.

KAPITOLA V.

Balsazar s svými hodovníky z nádob Božího chrámu pil, 5. pročeš pomsta psáním ruky i výkladem Danielovým osvědčená na něj dokročila.

Balsazar král učinil hody veliké tisíc knížatům svým, a před nimi víno pil.

2. A když pil víno Balsazar, rozkázal přinést nádobí zlaté a stříbrné, kteréž vynesl * Nabuchodonozor otec jeho z chrámu Jeruzalémského, aby z něho pili král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho. *2 Král.25.15. 2 Par.36.7.

3. I přineseno jest nádobí zlaté, kteréž vynesli z chrámu domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a pili z něho král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho.

4. Pili víno, a chválili bohy zlaté a stříbrné, měděné, železné, dřevěné a kamenné.

5. V touž hodinu vyšli prstové ruky lidské, a psali naproti svícnu na stěně paláce královského, a král hleděl na částku ruky, kteráž psala.

6. Tedy jasnost královská změnila se, a myšlení jeho zkormoutila ho, a pasové bedr jeho rozpásali se, i kolena jeho jedno o druhé se tlouklo.

7. A zkríkl král ze *oší* síly, aby přivedeni * byli hvězdáři, Kaldejští a hadači. I mluvil král a řekl mudrcům Babylonským: Kdokoli přečte psání toto, a výklad jeho mi oznámí, šarlatem odin bude, a řetěz zlatý na hrdlo jeho, a třetím v království po mně bude. *k.2.2.4.3.

8. I předstoupili všickni mudrci královští, ale nemohli písma toho čísti, ani výkladu oznámiti králi.

9. Pročež král Balsazar velmi předěšen byl, a jasnost jeho změnila se na něm, ano i knížata jeho zkormoucení byli.

10. Královna pak, příčinou té věci královské a knížat jeho, do domu těch hodů vešla, a promluvivši královna, rekla: Králi *, na věky živ buď. Nechtť té neděsí myšlení tvá, a jasnost tvá nechtť se nemění. *k.2.4.3.9.

11. Jest muž v království tvém, v němž jest * duch bohů svatých, v kterémž za dnů otce tvého osvícení, rozumnost a moudrost, jako moudrost bohů, nalezena, jehož král Nabuchodonozor otec tvůj knížetem mudrců, hvězdářů, Kaldejských a hadačů ustanovil, otec tvůj, ó králi, *k.4.5.6.15.

12. Proto že duch znamenitý, i umění a rozumnost vykládání snů a oznámení pohádek, i rozvázání věcí nesnadných nalezeno při Danielovi, jemuž král jméno dal Baltazar. Nechat nyní zavolán jest Daniel, a oznámí výklad ten.

13. Tedy přiveden jest Daniel před krále. I mluvil král a řekl Danielovi: Ty-li jsi ten Daniel, jeden z synů zajatých Judských, kteréhož přivedl král otec můj z Judstva?

14. Slyšel jsem zajisté o tobě, že duch bohů svatých jest v tobě, a osvícení i rozumnost a moudrost znamenitá nalezena jest v tobě.

15. A nyní přivedeni jsou přede mne mudrci a hvězdáři, aby mi písmo toto přečtli, a výklad jeho oznámili, a však nemohli výkladu věci té oznámiti.

16. Já pak slyšel jsem o tobě, že můžeš to, což jest nesrozumitelného, vykládati, a což nesnadného, rozvázati. Protož nyní, budeš-li moci písmo to přečísti, a výklad jeho mně oznámiti, v šarlat oblečen budeš, a řetěz zlatý na hrdlo tvé, a třetím v království po mně budeš.

17. Tedy odpověděl Daniel a řekl před králem: Darové tvoji nechtť zůstávají to-

bě, a odplatu svou dej jinému, a však písmo přečtu králi, a výklad oznámím jemu.

18. Ty králi, slyš: Bůh nejvyšší královstvím a důstojností i slávou a okrasou obdařil * Nabuchodonozora otce tvého, *k.2,37;4,19.

19. A pro důstojnost, kterouž ho obdařil, všickni lidé, národové a jazykové třáslí a báli se před ním. Kohokoli chtěl, zabil, a kterékoli chtěl, bil, kteréž chtěl, povyšoval, a kteréž chtěl, ponižoval.

20. Když se pak bylo * pozdvihlo srdce jeho, a duch jeho zmocnil se v pyše, ssazen byl z stolice království svého, a slávu odjali od něho. *k.4,27 násl.

21. Ano i z * spolku synů lidských vvržen byl, a srdce jeho zvířecímu podobné učiněno bylo, a s divokými osly bylo bydlení jeho. Bylinu jako volům dávali jemu jísti, a rosou nebeskou tělo jeho smáčino bylo, dokudž nepoznal, že panuje Bůh nejvyšší nad královstvím lidským, a že kohož chce, ustanovuje nad ním. *k.4,11.30.

22. Ty také, synu jeho Balsazare, neponižil jsi srdce svého, ačkolis o tom o všem věděl.

23. Ale pozdvihls se proti Pánu nebes; nebo nádobi domu jeho přinesli před tebe, a ty i knížata tvá, ženy tvé i ženiny tvé pili jste víno z něho. Nadto bohy stříbrné a zlaté, měděné, železné, dřevěné a kamenné, kteréž nevidí, ani slyší, aniž co vědí, chválil jsi, Boha pak, v jehož ruce jest dýchání tvé i všecky cesty tvé, neoslavoval jsi.

24. Protož nyní od něho poslána jest částka ruky této, a písmo to napsáno jest.

25. A totož jest písmo napsané: Mene, mene, tekel, ufarsin, totiž: *Zčetl jsem, zčetl, zvážil a rozdělují.*

26. Tento pak jest výklad slov: Mene, zčetl Bůh království tvé, a k kouci je přivedl.

27. Tekel, zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehký.

28. Peres, rozděleno jest království tvé, a dáno jest Médkým a Perským.

29. Tedy z rozkazu Balsazarova oblékli Daniele v šarlat, a řetěz zlatý dali na hrdlo jeho, a * rozhlašovali o něm, že má býti pánem třetím v království. *1Mojz.41,43.

30. V touž noc zabit jest Balsazar král Kaldejský.

31. Darius pak Médký ujal království v letech okolo šedesáti a dvou.

KAPITOLA VI.

Přednost Danielova mezi regenty Dariovými, 4. úkladové jejich proti němu. 12. Osočení, 16. mezi lvy uvržení 21. i vysvobození. 24. Úředníků od lvů roztrhání. 25. Rozkaz Dariov o činění pocty pravému Bohu.

Líbilo se pak Dariovi, aby ustanovil nad královstvím úředníků sto a dvacet, kteříž by byli po všem království.

2. Nad těmi pak hejtmany tři, z nichžto Daniel přední byl, kterýmž by úředníci onino vydávali počet, aby se králi škoda nedála.

3. Tedy Daniel převyšoval ty hejtmany a úředníky, proto že duch znamenitější v něm byl. Pročež král myslil ustanoviti jej nade vším královstvím.

4. Tedy * hejtmáné a úředníci hledali příčiny proti Danielovi s strany království, a však žádné příčiny ani vady nemohli najíti; nebo věrný byl, aniž jaký omyl neb vada nalézala se při něm. *Zalm.94,21.

5. Protož muži ti řekli: Nenajdeme proti Danielovi tomuto žádné příčiny, jedině leč bychom našli něco proti němu s strany zákona Boha jeho.

6. Tedy * hejtmáné a úředníci ti shromáždívše se k králi, takto mluvili k němu: Darie králi, na věky buď živ. *k.3,9;5,10.

7. Uradili se všickni hejtmáné království, vývodové, úředníci, správcové a vůdcové, a utvrdil záповěd: Kdož by koli vzložil žádost na kteréhokoli boha neb člověka do třiděti dnů, kromě na tebe, králi, aby uvržen byl do jámy lvové.

8. Nyní tedy, ó králi, potvrď záповědi této, a vydej mandát, kterýž by nemohl změněn býti podlé práva Médkého a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

9. Pročež král Darius vydal mandát a záповěd.

10. Daniel pak, když se dověděl, že jest vydán mandát, všel do domu svého, kdež otevřená byla okna v pokoji jeho proti Jeruzalému, a třikrát za den klekal na kolena svá, a modlival se a vyznával se Bohu svému, tak jakož prvě to činíval.

11. Tedy muži ti shromáždívše se a

nalezše Daniele, an se modlí a pokorně prosí Boha svého,

12. Tedy přistoupili a mluvili k králi o záповědi královské: * Zdalíž jsi nevydal mandátu, aby každý člověk, kdož by koli něčeho žádal od kterého boha neb člověka až do třiděti dnů, kromě od tebe, králi, uvržen byl do jámy lvové? Odpovědév král, řekl: Pravěť jest slovo to, podlé práva Médského a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

*k.3,10.

13. Tedy odpovídajice, řekli králi: Daniel ten, * kterýž jest z zajatých synů Judských, nechtěl dbáti na tvé, ó králi, nařízení, ani na mandát tvůj, kterýž jsi vydal, ale třikrát za den modlivá se modlitbou svou.

*k.5,13.

14. Tedy král, jakž uslyšel tu řeč, velmi se zarmoutil nad tím, a uložil král v myslí své vysvoboditi Daniele, a až do západu slunce usiloval ho vytrhnouti.

15. Ale muži ti shromáždívše se k králi, mluvili jemu: Věz, králi, že jest takové právo u Médských a Perských, aby každá výpověd a nařízení, kteréž by král ustanovil, neproměnitelné bylo.

16. I řekl král, aby přivedli Daniele, a uvrhli jej do jámy lvové. Mluvil pak král a řekl Danielovi: Bůh tvůj, které-muž sloužíš ustavičně, on vysvobodí tebe.

17. A přinesen jest * kámen jeden, a položen na díru té jámy, a zapečetil ji král prstenem svým a prsteny knížat svých, aby nebyl změněn ortel při Danielovi.

*Mat.27,60,66.

18. I odšel král na palác svůj, a šel ležeti, nic nejeda, a ničímž se obveseliti nedal, tak že i sen jeho vzdálen byl od něho.

19. Tedy král hned ráno vstav na úsvitě, s chvátáním šel k jámě lvové.

20. A jakž se přiblížil k jámě, hlasem žalostným zavolal na Daniele, a promluviv král, řekl Danielovi: Danieli, služebníče Boha živého, Bůh tvůj, které-muž ty sloužíš ustavičně, mohl-liž tě vysvoboditi od lvů?

21. Tedy Daniel mluvil s králem, řka: Králi, na věky buď živ.

22. Bůh můj poslal anděla svého, kterýž * zavřel ústa lvů, aby mi neuškodili; nebo před ním nevina nalezena jest při mně, nýbrž ani proti tobě, králi, nic zlého jsem neučinil.

*Zid.11,33.

23. Tedy král velmi se z toho zradoval, a rozkázal Daniele vytáhnouti z jámy. I vytažen byl Daniel z jámy, a žádného úrazu není nalezeno na něm; nebo věřil v Boha svého.

24. I rozkázal král, aby přivedeni byli muži ti, kteříž osočili Daniele, a uvrženi jsou do jámy lvové, oni i synové jejich i ženy jejich, a prvé než dopadli dna té jámy, zmocnili se jich lvové, a všechny kosti jejich zetfeli.

25. Tedy Darius král napsal všechněm lidem, národům a jazykům, kteříž bydlili po vši zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

26. Ode mne vyšlo nařízení toto, aby na všem panství království mého tráslí a báli se před Bohem Danielovým; nebo on *jest* Bůh živý a zůstávající na věky, a království jeho nebude zrušeno, ani panování jeho až do konce.

27. Vysvobozuje a vytrhuje, a čím znamení a divy na nebi i na zemi, kterýž vysvobodil Daniele z moci lvů.

28. Danielovi * pak šťastně se vedlo v království Dariovu, a v království Cýra Perského.

*k.1,2.

KAPITOLA VII.

Zjevení Danielovi ve snách čtyř monarchií. 4. Kaldejské, 5. Peraké, 6. Řecké 7. a Římské, 13. též i Syna Božího a věčného království jeho.

Léta prvního Balsazara krále Babylonského Daniel měl sen a vidění svá na loži svém, i napsal ten sen krátkými slovy.

2. Mluvil Daniel a řekl: Viděl jsem u vidění svém v noci, a aj, čtyři větrové nebeští bojovali na moři velikém.

3. A čtyři šelmy veliké vystupevaly z moře, jedna od druhé rozdílná.

4. První podobná lvu, a křídla orličí měla. Hleděl jsem, až vytrhána byla křídla její, jimíž se vznášela od země, tak že na nohách jako člověk státi musila, a srdce lidské dáno jest jí.

5. A aj, jiná šelma druhá podobná nedvědu, kteráž panství jedno vyzdvihla, a tři žebra v ústech jejích, mezi zuby jejimi, a tak mluveno bylo k ní: Vstaň, nažer se hojně masa.

6. Potom jsem viděl, a aj, jiná podobná pardovi, kteráž měla čtyři křídla ptačí na hřbetě svém, a čtyřhlavá byla šelma ta, již moc dána byla.

7. Potom viděl jsem u viděních noč-

ních, a aj, šelma čtvrtá strašlivá a brozná a velmi silná, mající zuby železné veliké, kteréž zžírala, a potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala; a ta byla rozdílná ode všech šelm, kteréž byly před ní, a měla rohů deset.

8. Pilně jsem šetřil těch rohů, a hle, roh poslední malý vyrostal mezi nimi, a tři z těch rohů prvních vyvrácení jsou před ním; a aj, oči podobné očím lidským v rohu tom, a ústa mluvící pyšně.

9. Hleděl jsem, až trúnové ti svrženi byli, a Starý dnů posadil se, jehož roucha jako sníh bílé, a vlasové hlavy jeho jako vlna čistá, trún jako jiskry ohně, kola jeho jako oheň hořící.

10. Potok ohnivý tekł a vycházel od něho, * tisícové tisíců sloužili jemu, a desetkrát tisíckrát sto tisíců stálo před ním; soud zasedl, a knihy otevřeny byly. ^{*Zjev.5.11.}

11. Patřil jsem tehďaz, hned jakž se začal zvuk té řeči pyšné, kterouž roh mluvil; patřil jsem, dokudž ta šelma nebyla zabita, a vyhlazeno tělo její, a dáno k spálení ohni.

12. A i ostatkům šelm odjali panství; nebo * dlouhost života jim odměřena byla až do času, a to uloženého času. ^{*k.2.21.}

13. Viděl jsem u vidění nočním, a aj, s oblaky nebeskými podobný Synu člověka přicházel; potom až k Starému dnů přišel, a před něj postaven byl.

14. I dáno jest jemu panství a sláva i království, aby všickni lidé, národové a jazykové sloužili jemu; jehož panství jest * panství věčné, kteréž nepomíjí, a království jeho, kteréž se neruší. ^{*Luk.1.33 násł.}

15. I zhrozil se duch můj ve mně Danielovi u prostřed těla, a vidění má předešla mně.

16. Tedy přistoupil jsem k jednomu z přistojících, a ptal jsem se ho na jistotu vši té věci. I pověděl mi, a výklad řeči mi oznámil:

17. Ty šelmy veliké, kteréž jsou čtyry, jsou čtyři králové, kteříž povstanou z země,

18. A ujmou království svatých výsostí, kteříž obdržeti mají království až na věky, a až na věky věků.

19. Tedy žádostiv jsem byl zprávy * o šelmě čtvrté, kteréž rozdílná byla ode všech jiných, hrozná velmi; zubové její železní, a pazoury její ocelivé, kteréž

zžírala, potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala. ^{*v.7.}

20. Tolikéž o rozích desíti, kteříž byli na hlavě její, a o posledním, kterýž vyrostl, a před ním spadli tři; o tom rohu, pravím, kterýž měl oči a ústa mluvící pyšně, a byl na pohledění větší než jiní.

21. Viděl jsem, * an roh ten válku vedl s svatými, a přemáhal je, ^{*Zjev.11.7;13.7.}

22. Až přišel Starý dnů, a oddán jest soud svatým výsostí, a čas přišel, aby to království svatí obdrželi.

23. Řekl takto: Šelma čtvrtá znamená království čtvrté na zemi, kteréž rozdílné bude ode všech království, a zžije všecku zemi, a zmlátí ji a potře ji.

24. Rohů pak * deset znamená, že z království toho deset králů povstane, a poslední povstane po nich, kterýž bude rozdílný od prvních, a poníží tři králů. ^{*Zjev.17.12.}

25. A slova * proti Nejvyššímu mluvíti bude, a svaté výsostí potře; nadto pomysletí bude, aby proměnil časy i práva, když vydání budou v ruku jeho, až do času a časů, i do částky časů. ^{*Zjev.13.6.}

26. V tom bude soud osazen, a panství jeho ojmou, vyplnění a vyhladí je docela.

27. Království pak i panství, a důstojnost královská pode vším nebem dána bude lidu svatých výsostí; jehož království bude království * věčné, a všickni páni jemu sloužiti a jeho poslouchati budou. ^{*v.14. Luk.1.33.}

28. Až potud konec té řeči. Mne pak Daniele myšlení má velice zkormoutila, a krása má proměnila se při mně, slovo však toto v srdci svém zachoval jsem.

KAPITOLA VIII.

Vidění skopce a kozla, 15. a vylouzení téhož vidění od anděla.

Léta třetího kralování Balsazara krále ukázalo mi se vidění, mně Danielovi po onom, kteréž se mi ukázalo na počátku.

2. I viděl jsem u vidění, (tehďaz pak, když jsem viděl, byl jsem v Susán, na hradě, kterýž jest v krajině Elam,) viděl jsem, pravím, byv u potoka Ulai.

3. A pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, u toho potoka stál skopec jeden, kterýž měl dva rohy. A ti dva rohové byli vysocí, a však jeden vyšší než druhý, ale ten vyšší zrostl posléze.

4. Viděl jsem skopce toho, an trkal

k západu, půlnoci a poledni, jemuž žád-
ná šelma odolati nemohla, aniž kdo co
mohl vytrhnouti z moci jeho; pročež či-
nil podlé vůle své, a to věci veliké.

5. A když jsem to rozvažoval, aj, ko-
zel přicházel od západu na svrček vši
země, a žádný se ho nedotýkal na zemi,
a ten kozel měl roh znamenitý mezi o-
címa svýma.

6. A přišel až k tomu skopci majícím
dva rohy, kteréhož jsem byl viděl sto-
jícího u potoka, a přiběhl k němu v pr-
chlivosti síly své.

7. Viděl jsem také, an dotřel na toho
skopce, a rozltív se proti němu, udeřil
jej, tak že zlámal oba rohy jeho, a ne-
bylo síly v skopci k odpirání jemu. A
poraziv ho na zemi, pošlapal jej, aniž
byl, kdo by vytrhl skopce z moci jeho.

8. Kozel pak velikým učiněn jest vel-
mi. A když se ssilil, zlámal se roh ten
veliký, i zrostli znamenití čtyři místo
něho, na čtyři strany světa.

9. Z těch pak jednoho vyšel roh jeden
malíčký, a zrostl velmi ku poledni a v ý-
chodu, a k zemi Judské.

10. A zpjal se až k vojsku nebeskému,
a svrhl na zemi některé z vojska toho i
z hvězd, a pošlapal je.

11. Anobř až k vojska toho knížeti
zpjal se, nebo od něho zastavena byla
ustavičná obět, a zavržen přibytěk sva-
tyně Boží,

12. Tak že vojsko to vydáno v převrá-
cenost proti ustavičné oběti, a povrhl
pravdu na zemi, a což činilo, šťastně mu
se darilo.

13. Tedy slyšel jsem jednoho svatého
mluvícího, a řekl ten svatý tomu, kte-
rýž tajně věci v počtu maje, mluví: Do-
kudž toto vidění o oběti ustavičné, a
převrácenost na zpuštění přivodící trva-
tí bude, a svatě služby vydávány budou
i vojsko v pošlapání?

14. I řekl mi: Až do dvou tisíc a tři
set večerů a jiter, a přijdou k obnovení
svému svatě služby.

15. Stalo se pak, že když jsem já Da-
niel hleděl na to vidění, a ptal jsem se
na rozum jeho, aj, postavil se podlé mne
na pohledění jako muž.

16. Slyšel jsem také hlas lidský mezi
Ulaiem, kterýžto zavolav, řekl: Gabri-
eli, vylož tomuto vidění to.

17. I přišel ke mně, kdež jsem stál, a
když přišel, zhroutil jsem se, a * padl

jsem na tvář svou. I řekl ke mně: Po-
zoruj, synu člověčí; nebo v času uलो-
něm vidění toto se naplní. ^{*k.10.9.}

18. Když pak on mluvil se mnou, u-
snul jsem tvrdě, *leže* tváří svou na ze-
mi. I dotekl se mne, a postavil mne tu,
kdež jsem byl stál,

19. A řekl: Aj, já oznámím tobě to,
což se díti bude až do vykonání huěvu
toho; nebo v uloženém času konec bude.

20. Skopec ten, kteréhož jsi viděl, an
měl dva rohy, jsou králové Médský a
Perský.

21. Kozel pak ten chlupatý jest král
Řecký, a roh ten veliký, kterýž jest
mezi očima jeho, jest král první.

22. Že pak zlámán jest, a povstali čty-
ři místo něho, čtvero království z *svěho*
národu povstane, ale ne s takovou silou.

23. Při dokonání pak království jejich,
když na vrch vzejdou nešlechetníci, po-
vstane král * nestydatý a chytrý.

^{*5 Mojs.28.50.}
24. Jehož síla zmocní se, ačkoli ne je-
ho silou, tak že ku podivení hubiti bu-
de, a šťastně se mu povede, až i vše vy-
koná; nebo hubiti bude silně i lid svatý.

25. A obmyslností svou šťastně svede
lest v předsevzetí svém, a v srdci svém
zvelebí sebe, a v čas pokoje zhubí mno-
hé; nadto i proti knížeti knížat se po-
staví, a však bez rukou potřin bude.

26. Vidění pak to večerní a jitřní, o
němž povědino, jest jistá pravda; pro-
čež ty zavři to vidění, nebo jest mno-
hých dnů.

27. Tedy já Daniel zchuravěl jsem, a
nemocen jsem byl několik dní. Potom
povstav, konal jsem povinnost od krále
poručenou, byv předěšen nad tím vidě-
ním, čehož však žádný na mně nese-
znal.

KAPITOLA IX.

Modlitba Danielova. 21. Prorocství o přitížení i skutcích Kri-
stových, 27. i skázce Jeruzaléma.

Léta prvního * Daria syna Asverova z
semene Médského, kteréhož učiněn jest
králem v království Kaldejském, ^{*k.5.31.}

2. Léta prvního kralování jeho já Da-
niel porozuměl jsem z knih počtu let, o
nichž se stalo slovo Hospodinovo k Je-
remiášovi proroku, že se vyplní zpuště-
ní Jeruzaléma sedmdesátého léta.

3. A obrátil jsem tvář svou ku Pánu
Bohu, hledaje ho modlitbou a pokorný-
mi prosbami, v postu, v žíní a popele.

4. I modlil jsem se Hospodinu Bohu svému, a vyznáváje se, řekl jsem: Prosim, Pane Bože silný, veliký* a všeliké cti hodný, ostříhající smlouvy a dobrovolnosti k těm, kteříž tě milují, a ostříhají přikázání tvých. *5Mojz.7,9. +2Mojz.20,6.

5. Zhřešiliť jsme a převráceně jsme činili, bezbožnost jsme páchali, a protivili jsme se, a odvrátili od přikázání tvých a soudů tvých.

6. Aniz jsme poslouchali služebníků tvých proroků, kteříž mluvivali ve jménu tvém králům našim, knížatům našim a otcům našim, i všemu lidu země.

7. Toběť, ó Pane, * přísluší spravedlnost, nám pak zahanbení tváři, jakž se to děje nyní mužům Judským a obyvatelům Jeruzalémským, a všechněm Izraelským, blízkým i dalekým, ve všech zemích, kamž jsi je zahnal pro přestoupení jejich, jímž přestupovali proti tobě. *2Mojz.34,7.

8. Námť, ó Hospodine, sluší * zahanbení tváři, králům našim, knížatům našim a otcům našim, neboť jsme zhřešili proti tobě, *Neh.9,34. Izai.48,27.

9. Pánu Bohu pak našemu milosrdenství a slitování, poněvadž jsme se protivili jemu,

10. A neposlouchali jsme hlasu Hospodina Boha našeho, abychom chodili v naučeních jeho, kteréž předkládal před oči naše skrze služebníky své proroky.

11. Nýbrž všickni Izraelští přestoupili zákon tvůj a odvrátili se, aby neposlouchali hlasu tvého; protož vylito jest na nás to prokletí a klatba, kteráž jest zapsána v * zákoně Mojžiše služebníka Božího, nebo jsme zhřešili proti němu. *3Mojz.26,14 násl.

12. Pročež splnil slovo své, kteréž mluvil proti nám a proti soudcům našim, kteříž nás soudili, a uvedl na nás toto zlé veliké, jehož se nestalo pode vším nebem, jakéž se stalo v Jeruzalémě.

13. Tak jakž zapsáno jest v zákoně Mojžišově, všecko to zlé přišlo na nás, a však ani tak jsme se nekořili před tváří hněvivou Hospodina Boha našeho, abychom se odvrátili od nepravosti svých, a šetřili pravdy jeho.

14. Protož neobmeškal Hospodin s tím zlým, ale uvedl je na nás; nebo spravedlivý * jest Hospodin Bůh náš ve všech skutech svých, kteréž činí, jehož hlasu poslušni isme nebvli. *Zaim.145,17.

15. Nyní však, ó Pane Bože náš, kterýž jsi * vyvedl lid svůj z země Egyptské rukou silnou, a způsobil sobě jméno, jakéž jest dnešního dne, zhřešili jsme, bezbožně jsme činili. *2Mojz.12,41.

16. Ó Pane, podlé vůli tvé dobrovolnosti necht se, prosím, odvrátí hněv tvůj a prchlivost tvá od města tvého Jeruzaléma, hory svatosti tvé; nebo pro hříchy naše a pro nepravosti otců našich Jeruzalém a lid tvůj v pohanění jest u všech, kteříž jsou vůkol nás.

17. Nyní tedy, ó Bože náš, vyslyš modlitbu služebníka svého, a pokorné prosby jeho, a zasněť tvář svou nad svatyní svou spuštěnou, pro Pána.

18. Nakloň, Bože můj, ucha svého a slyš, otevři oči své a viz zpuštění naše i města, kteréž jest nazváno od jména tvého; nebo ne pro nějaké naše spravedlnosti padající, pokorně prosíme tebe, ale pro milosrdenství tvá mnohá.

19. Vyslyšišť, ó Pane, Pane, odpusť, Pane, pozoruj a učíš; neprodlévejž pro sebe samého, můj Bože, nebo od jména tvého nazváno jest město toto i lid tvůj.

20. Ještě jsem mluvil a modlil se, a vyznával hřích svůj i hřích lidu svého Izraelského, a padna, pokorně jsem se modlil před tváří Hospodina Boha svého, za horu svatosti Boha svého,

21. Ještě, pravím, mluvil jsem při modlitbě, a muž ten * Gabriel, kteréhož jsem viděl v tom vidění na počátku, rychle přiletěv, dotekl se mne v čas oběti večerní. *k.8,16.

22. A slouže mi k srozumění, mluvil se mnou a řekl: Danieli, nyní jsem vyšel, abych tě naučil vyzkoumávati tajemství.

23. Při počátku * pokorných proseb tvých vyšlo slovo, a já jsem přišel, abych je oznámil, nebo jsi velmi milý; pročež pozoruj slova toho, a rozuměj vidění tohoto. *Luk.1,13.

24. Sedmdesáté téhodně odečteno jest lidu tvému a městu svatému tvému k zabránění převrácenosti a k zapečetění hříchů, i vyčištění nepravosti a k přivedení spravedlnosti věčné, a k zapečetění vidění i proctví, a ku * pomazání Svatého svatých. *Zaim.45,8. Mark.1,24. Luk.1,35.

25. Věziž tedy a rozuměj, že od vyjití výpovědi o navrácení a o vystavení Jeruzaléma až do * Mesiáše vývody bude téhodně sedm notom téhodně sedesáta

dva, když již zase vzdělána bude ulice a příkopa, a ti časové budou přenesnadní. ^{*1 Petr. 1, 11.}

26. Po téhodnech pak těch šedesáti a dvou zabít bude Mesiáš, však jemu to nic *neuškodí*; nýbrž to město i tu svatyni zkazí, i lid ten svůj budoucí, tak že skončení jeho bude hrozné, ano i do vykonání boje bude *boj stálý* všelijak do vyplnění.

27. Utvrdí však smlouvu mnohým v téhodni posledním, u prostřed pak toho téhodne učiní konec oběti *zápalné* i oběti suché; a skrze vojsko * ohavné, až do posledního a uloženého poplénění hubici, na popléněné vylito bude zpuštění. ^{*k. 12, 11. Mat. 24, 15. Mark. 13, 14. Luk. 21, 20.}

KAPITOLA X.

Kvilení Danielovo v Babyloně, příčinou smoužení lidu Božho v Jeruzalémě a překážky při stavění chrámu; 8. posilnění a potěšení jeho od Boha.

Léta třetího Cýra krále Perského, zjeveno bylo slovo Danielovi, kterýž sloužil jménem * Baltazar, a pravé bylo slovo to, i uložený čas dlouhý, a rozum toho slova i smysl *zjeven* jemu u vidění. ^{*k. 1, 7; 4, 5.}

2. V těch dnech já Daniel kvítil jsem za tři téhodny dnů.

3. Pokrmu pochotného jsem nejedl, ani maso ani víno nevešlo do úst mých, aniž jsem se mastí mazal, až se vyplnili dnové tři téhodnů.

4. Dne pak dvacátého čtvrtého měsíce prvního, když jsem byl na běhu řecky veliké, to jest * Hiddekel, ^{*1 Mojs. 2, 14.}

5. Pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, muž jeden * oděný v roucho lněné, a bedra jeho přepásaná byla zlatem ryzím z Ufaz. ^{*Zjev. 1, 13 nšal.}

6. Tělo pak jeho jako tarsis, a obličej jeho na pohledění jako blesk, a oči jeho podobné pochodním hořícím, a ramena jeho i nohy jeho na pohledění jako měd vypulovaná, a zvuk slov jeho podobný zvuku množství.

7. Viděl jsem pak já Daniel sám vidění to, ale muži ti, kteříž se mnou byli, neviděli toho vidění, než hrůza veliká připadla na ně, až i utekli, aby se skryli.

8. Pročež já zůstal jsem sám, a viděl jsem vidění to veliké, ale nezůstalo i ve mně síly, a krása má změnila se, a porušila na mně, aniž jsem mohl zadržeti síly.

9. Tedy slyšel jsem zvuk slov jeho, a

uslyšav zvuk slov jeho, usnul jsem tvrdě na tváři své, na tváři své na zemi.

10. V tom aj, ruka dotkla se mne, a pozdvihla mne na kolena má a na dlaně rukou mých.

11. I řekl mi: Danieli, muži velmi milý, pozoruj slov, kteráž já mluvití budu tobě, a stůj na místě svém, nebo nyní poslán jsem k tobě. A když promluvil ke mně slovo to, stál jsem, třesa se.

12. Pročež řekl mi: Nebojž se, Danieli; nebo od prvního dne, jakž jsi přiložil srdce své, abys rozuměl, a trápil se před Bohem svým, vyslyšána jsou slova tvá, a já přišel jsem příčinou slov tvých.

13. Ale kníže království Perského postavovalo se proti mně za jedenmécitma dnů, až aj, Michal, jeden přední z knížat, přišel mi na pomoc; protož jsem já zůstával tam při králích Perských.

14. Již pak přišel jsem, * afbych oznámil, co potkati má lid tvůj v potomních dnech; nebo ještě vidění *bude* o těch dnech. ^{*k. 9, 22.}

15. A když mluvil ke mně ta slova, sklopiv tvář svou k zemi, onéměl jsem.

16. A aj, jako podobnost člověka dotkla se rtů mých, a otevřev ústa svá, mluvil jsem a řekl tomu, kterýž stál naproti mně: Pane můj, příčinou toho vidění obrátili se bolesti mé na mne, a aniž jsem síly zadržeti mohl.

17. Jakž tedy bude moci služebník Pána mého takový mluvití se Pánem svým takovým, poněvadž ve mně od toho času, ve mně, pravím, nezůstalo síly, ani dechnutí nepozůstalo ve mně?

18. Pročež opět dotkl se mne na pohledění jako člověk, a posilnil mne.

19. A řekl: * Neboj se, muži velmi milý, pokoj tobě, posilň se, posilň se, pravím. Když pak on mluvil se mnou, posilněn jsa, řekl jsem: Necht mluví Pán můj, nebo jsi mne posilnil.

20. I řekl: Viš-liž, proč jsem přišel k tobě? Nebo již navrátím se, abych bojoval s * knížetem Perským. A já odcházím, a aj, kníže Řecké přitáhne. ^{*Soud. 6, 23. Luk. 24, 36. Jan 20, 19. *v. 12.}

21. Ale * oznámím to, což jest *zapsáno* v psání pravdomluvném; nebo ani jednoho není, ješto by sobě *zmaužile* potímal se mnou v těch věcech, kromě Michala knížate vašeho. ^{*v. 1.}

KAPITOLA XI.

Prozvoctví o čtyřech králech Perakých. 5. Války krále Syrakých a Egyptakých. 15. Kášení země Judské od Antiocha.

A tak já léta prvního Daria Médského postavil jsem se, abych ho zmocňoval a posiloval.

2. Již pak oznámím pravdu: Aj, ještě tři králové kralovati budou v Perské zemi; potom čtvrtý zbohatne bohatstvím velikým nade všechny, a když se zmocní v bohatství svém, vzbudí všechny proti království Řeckému.

3. I povstane král mocný, kterýž bude mítí panství široké, a bude činiti podle vůle své.

4. Když se pak zmocní, potřino bude království jeho, a * rozděleno bude na čtyři strany světa, však ne mezi potomky jeho, aniž bude panství jeho takové, jakéž bylo; nebo vykořeněno bude království jeho, a jiným mimo ně *se dostane*. *k.7,6;8,8.

5. Pročez posilní se král polední, ano i jedno z knížat jeho, a mocnější bude nad něho, a panovati bude; panství široké bude panství jeho.

6. Po některých pak letech spřízní se; nebo dcera krále poledního dostane se za krále půlnočního, aby učinila příměří. Ale neobdrží síly ramene, aniž on ostojí s ramenem svým, ale vydána bude ona i ti, kteříž ji přivedou, i syn její, i ten, kterýž ji posilňoval v ty časy.

7. Potom povstane z výstřelku kofenů jejich na místo jeho, kterýž přitáhne s vojskem svým, a udeří na pevnost krále půlnočního, a přičiní se, aby se jich zmocnil.

8. Nadto i bohy jejich s knížaty jejich, s nádobami drahými jejich, stříbrem a zlatem v zajetí zavede do Egypta, a bude bezpečen za *mnoho* let před králem půlnočním.

9. A tak přijde do království král polední, a navrátí se do země své.

10. Ale synové onoho válčiti budou, a seberou množství vojsk velikých. A nenadále přijde, jako povodeň procházeti bude, a navracuje se, válkou dotíratí bude až k jeho pevnostem.

11. Pročez rozdrážděn jsa král polední, vytáhne, a bojovati bude s ním, s králem půlnočním, a sšikuje množství veliké, i bude vydáno množství to v ruku jeho.

12. I pozdvihne se množství to, a povýší * se srdce jeho, a ačkoli porazí na tisíce, a však se nezmocní. *k.5,20.

13. Potom navrátě se král půlnoční, sšikuje množství větší než prvé, a po dokonání času některých let, nenadále přijde s vojskem velikým a s dostatkem hojným.

14. V těch časích mnozi se postaví proti králi polednímu, ale synové nešlechtní z lidu tvého zhubeni budou, a pro stvrzení vidění tohoto padnou.

15. Nebo přitáhne král půlnoční, a vzdělaje náspy, dobude měst hrazených, tak že ramena poledního neostojí, ani lid vybraný jeho, aniž budou mítí síly k odpirání.

16. A přitáhna proti němu, bude činiti podle vůle své, a nebude žádného, ješto by se postavil proti němu. Postaví se také v zemi Judské, kterouž docela zkaží rukou svou.

17. Potom obrátí tvář svou, aby přitáhna s mocí všeho království svého, a ukazuje se, jako by vše upřímě jednal, dovede *něčeho*. Nebo dá jemu krásnou pannu, aby ho zahubil skrze ni, ale ona nedostojí, aniž bude držeti s ním.

18. Zatím obrátí tvář svou k ostrovům, a dobude mnohých, ale vůdce přítrž učiní pohanění jeho, anobrž to hanění jeho na něj obrátí.

19. Pročez obrátí tvář svou k pevnostem země své, ale * klesne a padne, † i zahyne. *k.8,25. †Zalm.37,36.

20. I povstane na místo jeho v slávě královské ten, kterýž rozešle výběřčí, ale ten po nemnohých dnech potřín bude, a to ne v hněvě, ani v boji.

21. Na místě tohoto postaví se nevzácný; ačkoli nevloží na něj ozdoby královské, a však přijda pokojně, ujme království skrze úlisnost.

22. A rameny jako povodni zachvácení budou před obličejem jeho *mnozi*, a potříní budou jako i ten vůdce, kterýž s ním smlouvu učinil.

23. Nebo v tovaryšství s ním vejda, prokáže nad ním lest, a přijeda, zmocní se království s malým počtem lidu.

24. Bezpečně také i do nejúrodnějších míst té krajiny vpadne, a činiti bude to, čehož nečinili otcové jeho, ani otcové otců jeho; loupež a kořisti a zboží jim rozdělí, ano i proti pevnostem chytrostí své vymýšleti bude, a to do času.

25. Potom vzbudí sílu svou a srdce své proti králi polednímu s vojskem velikým, s nímž král polední vojensky se potýkati bude, s vojskem velikým a velmi silným, ale neostojí, proto že vymyslí proti němu chytrost.

26. Nebo * kteříž jídají pokrm, potrou jej, když vojsko onoho se rozvodní; i padnou, zbiti jsouce mnozí. *Zalm. 41, 10.

27. Tehdáž obou těch králů srdce bude činiti zlé, a za jedním a týmž stolem lež mluviti budou, ale nepodaří se, proto že cíl uloženy na jiný ještě čas odložen.

28. A protož navrátí se do země své s zbožím velikým, a srdce jeho bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se do země své.

29. V uloženy čas navrátě se, potáhne na poledne, ale to nebude podobné prvnímu ani poslednímu.

30. Nebo přijdou proti němu lodí Cítejské, pročež bude jej to boleti, tak že opět zlobiti se bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se, a srozumění míti bude s těmi, kteříž opustili smlouvu svatou.

31. A vojska veliká podlé něho státi budou, a poškrvni svatyně a pevnosti; odejmou také obět ustavičnou, a postaví ohavnost zpuštění,

32. Tak aby ty, kteříž se bezbožně proti smlouvě chovati budou, v pokrytství posiloval úlisnostmi, lid pak, kterýž zná Boha svého, aby jímali. Což i učiní.

33. Pročež vyučující lid, vyučující mnohé, padati budou od meče a ohně, zajetí a loupeže za mnohé dny.

34. A když padati budou, malou pomoc míti budou; nebo připojí se k nim mnozí pochlebně.

35. Z těch pak, kteříž jiné vyučují, padati budou, aby prubování a čištění a bílení byli až do času jistého; neboť to ještě potrvá až do času uložného.

36. Král zajisté ten bude * činiti podle vůle své, a pozdvihne se a zvelebí nad každého boha, i proti Bohu nade všemi bohy nejsilnějšímu mluviti i bude divně věci; a šťastně se mu povede až do vykonání prehlivosti, ažby se to, což uloženo jest, vykonalo. *2 Tes. 2, 4. †Dan. 7, 8.

37. Ani k bohům otců svých se nenakloní, ani k * milování žen, aniž k komu z bohů se nakloní, proto že se nade všecko velebíti bude. *1 Tim. 4, 2, 3.

38. A na místě Boha nejsilnějšího ctíti bude boha, kteréhož neznali otcové jeho; ctíti bude zlatem a stříbrem, a kamením drahým a klénoty.

39. A tak dovede toho, že pevnosti Nejsilnějšího budou boha cizího, a kteréž se mu viděti bude, poctí slávou, a způsobí, aby panovali nad mnohými, a zemi rozdělí místo mzdy.

40. Při dokonání pak toho času trkati se s ním bude král polední, ale král pilnoční oboří se na něj s vozy a s jezdci a lodmi mnohými, a přitáhna do země, jako poveléni projde.

41. Potom přitáhne do země Judské, a mnohé země padnou. Tito pak ujdou ruky jeho, Idumejští a Moabští, a prvotiny synů Ammon.

42. A když ruku svou vztáhne na země, ani země Egyptská nebude moci jeho zniknouti.

43. Nebo opanuje poklady zlata a stříbra, a všechny klénoty Egyptské; Lubimští také a Moufenínové za ním půjdou.

44. V tom noviny od východu a od půlnoci přestraší jej; pročež vytáhne s prehlivostí velikou, aby hubil a mordoval mnohé.

45. I rozbije stany paláce svého mezi mořemi, na hoře okrasy svatosti; a když přijde k skonání svému, nebude míti žádného spomocníka.

KAPITOLA XII.

Prorocství o vysvobození lidu Božího ze všech souzení skrze Krista.

Toho času postaví se * Michal, kníže veliké, kterýž zastává synů lidu tvého, a bude čas i ssouzení, jakéhož nebylo, jakž jest národ, až do toho času; toho, pravím, času vysvobozen bude lid tvůj, kdožkoli nalezen bude zapsaný v knize. *k. 10, 13, 21. †Mat. 24, 21.

2. Tuť mnozí z těch, kteříž spí v prachu země, procítí, jedni k životu věčnému, druzí pak * ku pohanění a ku potupě věčné. *Jan. 5, 29.

3. Ale ti, * kteříž jiné i vyučují, stkví se budou jako blesk oblohy, a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky. *Zalm. 84, 7. †Mat. 13, 43.

4. Ty pak Danieli, zavři slova tato, a zapečeť * knihu tuto až do času jistého. Mnozí budou pilně zpytovat, a rozmnoženo bude umění. *v. 2.

5. Zatím viděl jsem já Daniel, a aj, jiní dva stáli, jeden z této strany břehu řeky, a druhý z druhé strany břehu též řeky.

6. A řekl muži tomu oblečenému v roucho * Inéné, kterýž stál nad vodou té řeky: Když bude konec těm divným věcem? *k.10,5.

7. I slyšel jsem muže toho oblečeného v roucho Inéné, kterýž stál nad vodou té řeky, an zdvihl pravici svou i levice svou k nebi, a přísáhl skrze Živého * na věky, že po uložení času, a uloženíh časích, i půl času, a když do cela rozptýlí násilí lidu svatého, dokonají se všecky tyto věci. *5 Mojs.32,40.

8. A když jsem já slyše, nerozuměl, řekl jsem: Pane můj, jaký konec bude těch věcí?

9. Tedy řekl: Odejdi, Danieli, nebo završena jsou a zapečetěna slova ta až do času jistého.

10. Prečišťování * a bílení a prubování budou mnozí; bezbožní zajisté bezbožnost páchatí budou, aniž co porozumějí kteří z nich, ale moudří porozumějí. *k.11,35.

11. Od toho pak času, v němž odjata bude obět ustavičná, a postavena ohavnost * hubící, bude dnů tisíc, dvě stě a devadesát. *Mat.24,15.

12. Blahoslavený, kdož dočeka a přijde ke dnům tisíci, třem stům, třiděti a pěti.

13. Ty pak odejdi k místu svému, a odpočívati budeš, a zůstaneš v losu svém na skonání dnů.

PROROCTVÍ OZEÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Prorok svláštěním způsobem ukazuje modlářství lidu Izraelského. 4. Pomsty Boží osvědčuje, 10. a zaslíbení o sbromáždění církve z Židů i pohanů připomíná.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Ozeášovi synu Bérovu za dnů Uziáše, Jotama, Achasa, Ezechiáše, králů Judských, a za dnů Jeroboáma syna Joasova, krále Izraelského.

2. Když Hospodin začal mluvit k Ozeášovi, řekl Hospodin Ozeášovi: Jdi, pojmi sobě ženu smilnou, a děti z smilstva; nebo nestydatě smilněci tato země, odvrátila se od Hospodina.

3. A tak šel a pojal Gomeru, dceru Diblaimskou, kterážto počala a porodila jemu syna.

4. Tedy řekl jemu Hospodin: Nazovž jméno jeho Jezreel; nebo po malém času já vyhledávati budu krve Jezreel na domu * Jéhu, a přestati káží království domu toho. *2 Král.10,30.

5. I stane se v ten den, že polámi lučičtě Izraelovo v údolí Jezreel.

6. Opět počala znovu a porodila dceru. I řekl jemu: Nazov jméno její Lorucháma; * nebo již více neslitují se nad domem Izraelským, abych jim co promínoniti měl. *Řím.9,15.

7. Ale nad domem Judským se slitují,

a * vysvobodím je skrze Hospodina Boha jejich; nebo nevysvobodím jich lučičtím a mečem, ani bojem, koňmi neb jezdcí. *Isai.35,4.

8. Potom ostavivši Loruchámu, opět počala a porodila syna.

9. I řekl: Nazov jméno jeho Loammi; nebo vy * nejste lid můj, a já také nebudu váš. *k.2,23.

10. A však bude počet synů Izraelských jako * pisku mořského, kterýž ani změřen, ani sečten býti nemůže. A stane se, že místo toho, kdež řečeno jim bylo: Nejste + vy lid můj, řečeno jim bude: Synové Boha silného a živého jste. *1 Mojs.13,16; 22,17. + Ozeáš 2,23. Řím.9,25,26. 1 Petr.2,10.

11. I * budou shromážděni synové Judští a synové Izraelští spolu, a ustanovíce nad sebou hlavu jednu, vyjdou z této země, ačkoli veliký bude den Jezreel. *Isai.2,2. Ezech.37,22. Jan.10,16.

KAPITOLA II.

Vystraha od modlářství 5. a připomenutím hříchů, 6. a nekajícím pomsty, 14. kajícím pak milosti Boží oblébent.

Řeete bratřím vašim: Ó lide můj, a sestrám vašim: Ó * milosrdenství došla.

*1 Petr.2,10.

2. Odpor veďte proti matce vaší, dokažte, že ona není manželka má, a že

já nejsem muž její, leč odvaruje smilství svých od tváři své, a cizoložství svých z prostřed prsí svých,

3. Abych jí nesvlékl do naha, a nepostavil jí * tak, jakž byla v den narození svého, a učině jí podobnou poušti, a o brátě jí jako v zemi vyprahlou, umoril bych jí žízni. *Ezech.16,4.

4. Neslitoval bych se ani nad syny jejími, proto že jsou synové z smilstva.

5. Nebo smilní matka jejich, hanebnost páše rodička jejich; říká zajisté: Půjdu za * frejřii svými, kteříž mi dodávají chleba mého, vody mé, vlny mé, lnu mého, oleje mého i nápojů mých. *Jer.44,17.

6. A protož aj, já opletu cestu její trním, a ohradím hradbou, aby stezek svých naleztí nemohla.

7. Tehdy běhati bude za frejřii svými, a však nedostihne jich, hledati jich bude, ale nenalezne. I dí: Ej nu, již se navrátím k manželu svému prvniemu, proto že mi lépe tehdaž bylo než nyní.

8. Nebo ona nezná toho, že jsem já dával jí obilé, a mest a olej, anobřz rozmnožoval stříbro i zlato, kteréž vynakládají na Bále.

9. Protož poberu zase obilé své v čas jeho, i mest svůj v jistý čas jeho, a odejmu jí vlnu svou i len svůj k přiodivání nahoty její,

10. A tak v brzce odkryji mrzkost její před očima frejřiu jejich, a žádný jí nevytrhne z ruky mé.

11. A učiním přítrž vši radosti její, svátkům jejím, novoměsícům jejím i sobotám jejím, a všechněm slavnostem jejím.

12. Pohubím také révovi její a fikovi její, proto že říká: Ty věci jsou mzda má, kterouž mi dali frejřii moji; a obrátím je v les, a šzerou je živočichové polní.

13. A budu na ní vyhledávati dnů Bála, v nichž jim kadí, a ozdobeči se náušnicemi svými a záponami svými, chodí za frejřii svými, * na mne se pak zapomíná, praví Hospodin. *Jer.2,32.

14. Protož aj, já namluvím jí, když ji uvedu na poušť; nebo mluvití budu * k srdci jejímu. *Soud.19,3.

15. A dám jí vinice její od téhož místa, i údolé Achor místo dveří naděje, i bude tam zpívati jako za dnů mladosti své, totiž jako tehdaž, když vycházela z země Egyptské.

16. I stane se v ten den, dí Hospodin, že volati budeš: Muži můj, a nebudeš mne volati více: Báli můj.

17. Nebo * vyprázdním jména Bála z úst tvých, aniž připomínáni budou více v jménu svém. *2 Mojs.23,18.

18. A * učiním pro tebe smlouvu v ten den s živočichy polními, a s pactvem nebeským i s zeměplazy, lučístě + pak a meč polami, i válku odejmu z země, a způsobím to, aby bydleli bezpečně.

*Job 5,23. Izai.11,6 násl. †Zalm.46,10.

19. I * zasnoubím tě sobě na věčnost, zasnoubím + tě sobě, pravím, v spravedlnosti a v soudu a v dobrotivosti a v hojném milosrdenství.

*Ezech.16,8. Efes.5,25. †Jer.3,14.

20. Zasnoubím tě sobě také u víře, abys poznala Hospodina.

21. I stane se v ten den, že vyslychati budu, dí Hospodin, vyslychati budu nebesa, a ona vyslyší zemi.

22. Země pak vyslyší obilé, i mest, i olej, a ty věci vyslyší Jezreele.

23. Nebo ji rozseji sobě na zemi, a smiluji * se nad Loruchámou, Loammi pak řeknu: + Lid můj jsi ty, a on dí: Bože můj.

*Řim.9,26. †Petr.2,10. †Ozeáš 1,10.

KAPITOLA III.

Cizoložství duchovního Izraelských ukázní, 3. pokuty pro ně, 5. i pokání jejich budoucího osvědčení.

Opět řekl mi Hospodin: Ještě jdi, a zamiluj ženu, milou frejřii a cizoložnou, tak jako miluje Hospodin syny Izraelské, ačkoli oni hledí k bohům cizím, a milují kádě vína.

2. Tedy zjednal jsem ji sobě z patnácti stříbrných a z půldruhého chomeru ječmene,

3. A řekl jsem jí: Za mnoho dnů sed mi, nesmilni, aniž se vdávej za muže, a já také příčinou tvou.

4. Nebo za mnohé dny budou synové Izraelští bez krále, bez knížete, bez oběti, bez modly, bez efodu a terafim.

5. Potom pak * obrátí se synové Izraelští, a hledati budou Hospodina Boha svého i + Davida krále svého; a předěšení jsouce, poběhnou k Hospodinu a k dobrotě jeho v posledních časech.

*5 Mojs.4,29,30. †Zalm.26

KAPITOLA IV.

Obvinění Izraele z hřechů, svléstě s modlářství. 5. Osvědčení pomsty. 15. Napomenutí Judských, aby Izraele a Efraima nedsledovali.

Slyšte slovo Hospodinovo, ó synové

Izraelští, neboť má rozepři Hospodin s obyvateli země této, proto že není žádné věrnosti, ani žádného milosrdenství, ani žádné známosti Boží v této zemi.

2. Proklínání a lži a vraždy, a zlodějství i cizoložství na vrch zrostlo, a vražda vraždu postihá.

3. Protož kviliti bude tato země, a umdlí všecko, což v ní přebývá, živočichové polní i ptactvo nebeské, ano i ryby mořské zhynou.

4. A však žádný jim nedomluvej, aniž jich kdo tresci; nebo lid tvůj podobní jsou těm, kteříž se vadí s knězem.

5. Protož ve dne padneš, padne také i prorok s tebou v noci, zahladím i * matku tvou.

*K.2.2.

6. Vyhlazen bude lid můj pro neumění. Poněvadž jsi ty pohrdl uměním, i tebou pohrdnu, abys mi kněžství nekonal; a že jsi zapomněl na zákon Boha svého, já také zapomenu se na syny tvé.

7. Čím se více rozmohli, tím více hřešili proti mně; slávu jejich v * pohanění směním.

*Filip.3.19.

8. Oběti za hřích lidu mého jedí, protož k nepravosti jejich duše své pozdvihují.

9. Pročež stane se * jakž lidu tak knězi. Nebo vyhledávati budu na něm cest jeho, a skutky jeho jemu vrátím.

*Izai.24.2.

10. I budou jisti, a však se nenasytí, smilniti budou, ale nerozmnoží se; nebo nechtějí pozoru míti na Hospodina.

11. Smilství a víno a mest odjímá srdce.

12. Lid můj dřeva svého se dotazuje, a hál jeho oznamuje jemu; nebo je duch smilství v blud uvodí, aby smilnili, odcházejíce od Boha svého.

13. Na * vrších hor obětují, a na pahrbcích kadí, pod doubím a topolím a jilmovím, nebo jest příhodný stín jejich; protož smilní dcery vaše, a nevěsty vaše cizoloží.

*Izai.57.5.7.

14. Nevyhledával-liž bych na dcerách vašich, že smilní, a na nevěstách vašich, že cizoloží, že tito s nevěstkami se odělují, a s ženkami obětují? Anobrž lid, kterýž sobě nesrozumívá, padne.

15. Jestliže smilníš ty Izraeli, nechažť nehřeší Juda. Protož nechoděť do Galgala, aniž vstupujte do Betaven, aniž přisahejte: * Živť jest Hospodin.

*5.Mojz.6.13.

16. Nebo jako jalovice tvrdošijná tvrdošijný jest Izrael, jižť je pásti bude Hospodin jako beránka na prostranně.

17. Efraim stovaryšil se s modlami, nechej ho.

18. Zpurné je činí nápoj jejich, velice smilní, milují: Dejte. Ochráncové jeho jsou ohyzda.

19. Zachvátí je vítr křídly svými, i budou zahanbeni pro své oběti.

KAPITOLA V.

Hřichové kněží lidu Izraelského i Judských, 5. ohlášen jim pomsty Boží hrozná, 7. brzké 13. a nevyhnutelná.

Slyštež * to, ó kněží, a pozorujte, dome Izraelský, i dome královský, poslouchejte, nebo proti vám soud tento jest, proto že jste osídlo v Masfa, a sítká rozestřená na vrchu Tábor.

*Izai.1.10.

2. Nýbrž k zabíjení uchylující se, připadají k zemi, ale já ztresci každého z nich.

3. Známť já Efraima, a Izrael není ukryt přede mnou; nebo nyní smilníš, Efraime, poškvřnuje se Izrael.

4. Nemají se k tomu, aby se obrátili k Bohu svému, proto že duch smilství mezi nimi jest, Hospodina pak znáti nechtějí,

5. Tak že hrdost Izraelova svědčí vůči proti němu; protož Izrael i Efraim padnou pro nepravost svou, padne také i Juda s nimi.

6. S stády bravů a skotů svých půjdou hledati Hospodina, však nenaleznou; vzdálilť se od nich.

7. Hospodinu se zpronevěřili, nebo syny cizí zplodili; jižť je zříte mšeď i s jméním jejich.

8. Trubte trubou v Gabaa, a na pozoun v Ráma; křičte v Betaven: Po tobě, ó Beniamine.

9. Efraim zpuštěn bude v den kázně, v němž po pokoleních Izraelských uvedu v známost pravdu.

10. Knížata Judská jsou podobná těm, kteříž přenašejí mezník; vylejí na ně jako vodu prechlivost svou.

11. Utištěn jest Efraim, potřín soudem, však sobě libuje * choditi za rozkazem.

*1.Kra.12.28.

12. Protož i já byl jsem jako mol Efraimovi, a jako hnis domu Judovu.

13. Pročež vida Efraim neduh svůj, a Juda nežit svůj, utekl se Efraim k Asurovi, a poslal k králi, kterýž by se o

něj zasadil. Ale on nebude moci zhojiti vás, ani uzdraviti vás od nežití.

14. Nebo já jsem * jako lýtý lev Efraimovi, a jako lvíče domu Judovu; já, já uchvátím a ujdou, vezmu, a žádný nevytrhne. ^{*5 Mojs.32,22.}

15. Odejda, navrátím se na místo své, až se viinu dadi, a hledati budou tváří mé.

KAPITOLA VI.

Proroctví o obrácení se lidu Izraelského k Bohu. 4. Osvědčení, že jim Bůh kvív nebyl, když je podlé zasloužení trestal.

V úzkosti své ráno hledati mne budou: Podte, a navratme se k Hospodinu; nebo on uchvátí a zhojí nás, ubil a uvíže rány naše.

2. Obživí * nás po dvou dnech, dne třetího vzkřísí nás, a budeme živi před obličejem jeho, ^{*5 Mojs.32,39. 1 Kor.15,4.}

3. Tak aby chom znajíce Hospodina, více poznávati se snažovali; nebo jako jitřní svitání jest vycházení jeho, a přijde nám * jako déšť jarní a podzimní na zemi. ^{*5 Mojs.11,14.}

4. Což mám činiti s tebou, ó Efraime? Což mám činiti s tebou, ó Judo, ano vaše dobrota jest jako oblak ranní, a jako rosa jitřní pomíjející?

5. Protož otesával jsem skrze proroky, zbil jsem je * řečmi úst svých, aby soudů tvých světlo vzešlo. ^{*Isai.11,4. 2 Tes.2,8.}

6. Nebo * milosrdenství oblibuji a ne obět, a známost Boha více než zápaly. ^{*1 Sam.15,22. Mat.9,13.}

7. Ale oni smlouvu *mou* jako lidskou přestoupili, a tu se mi zpronevěřili.

8. Galád * město činitelů nepravosti, plné šlepějí krvavých. ^{*k.12,12.}

9. Rota pak kněžstva *jsou* jako lotfi, kteříž na někoho čekají na cestě, kudyž se jde do Sicheu; nebo zúmyslnou nešlechtnost páši.

10. V domě Izraelském vidím hroznou věc: Tam smilstvím * Efraimovým poskvrňuje se Izrael. ^{*k.5,3.}

11. Ano i u tebe, ó Judo, vsadil rouby, když jsem já zase vedl zajatý lid svůj.

KAPITOLA VII.

Naríkáni Boží nad hříchy lidu Izraelského, 12. ohlášení jim pomsty Boží pro ně.

Když lécím Izraele, tedy zjevuje se nepravost Efraimova a zlosti Samařské; nebo * provádí faleš. Vnitř zlodějství, a vně provozují loupežnictví. ^{*k.12,1.}

2. Aníž na to pomýšlejí v srdci svém, že na všecku nešlechtnost jejich pamaťují; již je obklíčují skutkové jejich, a před mým obličejem jsou.

3. Nešlechtností svou obveselují krále, a klamy svými knížata.

4. Všickni napořád cizoloží, podobni jsouce peci zanícené od pekaře, *kteříž* přestává bdíti, jen ažby zadělané těsto zkynulo.

5. V den krále našeho k nemoci jej přivodí knížata láhvicí vína; vztahuje ruku svou s posměvači.

6. Nebo přiložili k úkladům svým srdce své podobné peci; celou noc spi pekař jejich, v jitře hoří jako plamen ohně.

7. Všickni napořád rozpálení jsou jako pec, a zžirají soudce své; všickni králové jejich padají, * aniž kdo z nich volá ke mně. ^{*Job 27,10. Zalm.14,4.}

8. Efraim s národy smísil se, Efraim bude chléb podpopelný neobrácený.

9. Cizozemci zžirají sílu jeho, ačkoli on toho nezná; i šedinami prokvítaje, však vždy toho nezná.

10. A * ačkoli pýcha Izraelova svědčí vůči proti němu, však se nenavracují k Hospodinu Bohu svému, aniž ho hledají s tím se všim. ^{*k.5,5.}

11. A Efraim jest jako holubice hloupá bez srdce; k Egyptskému *králi* volají, k Assyrskému se utíkají.

12. Když odejdou, * roztáhnou na ně sítku svou, a jako ptactvo nebeské přitrhnu je; kárati je budu tak, jakž slýcháno bylo o tom v shromáždění jejich. ^{*2 Král.17,4,5.}

13. Běda * jim, že jsou poběhli mne. Zpuštění na ně, proto že se mi zpronevěřili, ješto jsem já je vykoupil, ale oni mluvili proti mně lži. ^{*k.9,12.}

14. Aníž * volají ke mně z srdce svého, když kvílí na ložtech svých, a *když* pro obilé a mest shromažďující se, obracejí se ke mně, ^{*Zalm.14,4.}

15. Ješto já potrestav, posiloval jsem ramen jejich, ale oni proti mně zlé vymýšlejí.

16. Navracujíť se, ale ne k Nejvyššímu, jsou jako lučičště omylné, padají od meče knížata jejich, od rozhnívání jazyka jejich, což jim ku posměchu *jest* v zemi Egyptské.

KAPITOLA VIII.

Pohrdlka Izraelským učiněná o přitěžení na ně nepřítel, a to proto, že smlouvu Boží srušili, a pokrytí i modláři byli.

Přičině k * ústům svým troubu, **rci:** *Aj, letí jako orlice na dům Hospodinův, proto že přestoupili smlouvu mou, a proti zákonu mému převráceně činili.*

^{*Isai.58.1.}

2. Budouť sic volati: Bože můj, znát tebe Izrael,

3. *Ale* opustitť jest Izrael dobré, nepřítel jej stihati bude.

4. Oniř ustanovují krále, ale beze mne; knížata vyzdvihují, k nimž já se neznám; z stříbra i z zlata svého činí sobě modly k svému zkažení.

5. Opustitť je tele tvé, ó Samařii, když se zažhne prehlivost má na ně. *Až* dokudž nebudou moci *ostřehati* nevinnosti?

6. Však i ono jest od Izraele, řemeslník je udělal, a není Bohem; nebo drtiny budou z toho telete Samařského.

7. Poněvadž * větru rozsívají, takéť vichřici žiti budou; ani stébla žádného miti nebudou; úroda nevydá mouky, a by pak i vydala, cizozemci to sehlťi.

^{*Jer.12.13. Mich.6.15.}

8. Sehlcen bude Izrael, tudíž budou mezi pohany jako * nádoba, v níž není žádné libosti.

^{*Zalm.31.13.}

9. Proto že se oni * utíkají k Assurovi, oslu divokému, kterýž jest toliko sám svůj, a že Efraim *sobě* najtmá milovníky,

^{*k.5.13; 7.1.}

10. A že posílali dary mezi pohany: protož tudíž je zberu i já, anobřž jižť jsou okusili něčeho pro břimě krále knížat.

11. Nebo vzdělal Efraim mnoho oltářů k hřešení, máť oltáře k hřešení.

12. Vypsal jsem jemu znamenité věci v zákoně svém, *ale* * nevází sobě rovně jako cizí věci.

^{*k.6.7.}

13. Z * obětí darů mých obětují maso a jedí, Hospodin neoblubuje jich. Jižť zpomene na nepravost jejich, a vyhledávi bude hřichy jejich, že se oni do Egypta navracují,

^{*Isai.1.11.}

14. A že se zapomenul Izrael na Učinitele svého, a nastavěl chrámů, a Juda vzdělal mnoho měst hrazených. Protož pošli * oheň na města jeho, a zžije paláce jeho.

^{*Jer.17.27. Amos.5.6.}

KAPITOLA IX.

Oblášení Izraelským pomsty 9. i přitěny její. 14. Přimluva prorocká na ně. 15. Osvědčení jim neproměnné Boží spravedlnosti.

Neraduj se, Izraeli, s plésáním jako jiní národové, že * smilněš, odcházejje od Boha svého, a miluješ mzdu po všech obilnicích.

^{*Zalm.73.27.}

2. Obilnice ani pres nebude jich pásti, a mest pochybí jim.

3. Aniž budou bydliti v zemi Hospodinově, ale navrátí se Efraim do Egypta, a v Assyrii věci nečistě jísti budou.

4. Nebudou obětovati Hospodinu vína, aniž příjemné jemu bude. Oběti jejich budou jako chléb kvilicích, z něhož kdož by koli jedli, poškvřili by se, protože chléb jejich pro mrtvé jejich nemá přicházeti do domu Hospodinova.

5. Co *pak* činiti budete v den slavnosti, a v den svátku Hospodinova?

6. Nebo aj, zahynou skrze poplénění, Egypt zbere je, a pohřbí je Memfis; nejrozkošnějšími *schranami* stříbra jejich kopřiva dědičně vládnouti bude, a bodláči v domích jejich.

7. Přijdou dnové navštívení, přijdou dnové odplacení, poznají Izraelští, že ten prorok jest blázen šilený a člověk ničemný, pro množství nepravosti tvé a velikou nenávist tvou.

8. Prorok, kterýž stráž drží nad Efraimem spolu s Bohem mým, jest * osidlem číhařským na všech cestách svých, nenávist jest v domě Boha jeho.

^{*k.5.1.}

9. Hlubokoť jsou zabředli a porušili se, tak jako za dnů Gabaa; zpomenet na nepravost jejich, a vyhledávi bude hřichy jejich.

10. Jako hrozny na poušti nalezl jsem byl Izraele, jako ranní fiky v prvotinách jejich popatřil jsem na otce vaše; oni odešli za * Belfegor, a oddali se té ohavnosti, protož budouť ohavní, tak jakž se jim líbilo.

^{*4 Mojs.25.3.}

11. Efraim jako pták zaletí, i sláva jejich od narození a od života, nýbrž od početi.

12. A byť pak i odchovali syny své, však je zbavím věku zmužileho; nýbrž i jim běda, když já se od nich odvrátím.

13. Efraim, jakýž vidím Týr, vštípen jest v obydlí, a však Efraim vyvede k morděři syny své.

14. Dej jim, Hospodine; co bys dal? Dej jim život neplodný a prsy vyschlé,

15. Vrch zlosti jejich jest v Galgala, protož i tam jich nenávidím. Pro zlost skutků jejich vyženu je z domu svého, aniž jich více budu milovati; všecka knížata * jejich jsou zpurná. *Izai. 1.23.

16. Bit bude Efraim, kořen jejich uschne, ovoce nepřinesou, a byt * pak zplodili, tedy zmofím nejmilejší života jejich. *v.12.

17. Pohrdne jimi Báh můj, nebo nechtí ho poslouchati, i budou tuláci mezi pohany.

KAPITOLA X.

Obvinění lidu Izraelského z hříchů. 5. Pohrůžka jim i knětím jejich i modlám, 7. i samému králi učiněná.

Izrael jest vinný kmen prázdný, ovoce skládá sobě. Čím více mívá ovoce svého, tím více rozmnožuje oltáře, a čím lepší jest země jeho, tím více vzdělává obrazy.

2. Klade díly srdce jejich, pročez vinni jsou. Onť poboří oltáře jejich, popléní obrazy jejich,

3. Poněvadž i říkají: Nemáme žádného krále, nýbrž aniž se bojíme Hospodina, a král co by nám učinil?

4. Mluví slova, klnouce se živě, když činí smlouvu, a soud podobný jedu roste na záhonech polí mých.

5. Z příčiny jalovic * Betavenských děsiti se budou obyvatelé Samařští, když kviliti bude nad nimi lid jejich i kněží jejich, (kteříž příčinou jejich nyní plěší,) proto že sláva jejich zastěhuje se od nich. *k.4.15.

6. Ano i sám lid do Assyrie zaveden bude v dar králi, kterýž obhájce býti měl; * Efraim hanbu ponese, a Izrael styděti se bude za své předsevzetí. *k.5.9.

7. Vyhlazen bude král Samařský jako péna na svrchu ku vody.

8. Vypléněny * budou také výsosti Avenu, hřích Izraelských, trní a bloží zroste na oltářích jejich. I ť dějí horám: Přikrejte nás, a pahrbkům: Padněte na nás. *Izai. 2.18. †Luk. 23.30.

9. Ode * dně Gabaa hřešil jsi, Izraeli. Tamť jsou ostáli, nepostihla jich v Gabaa válka proti nešlechetným. *Soud. 19.25.

10. A protož podlé libosti své svíží je; nebo sberou se na ně národové k svázání jich, pro dvoji nepravost jejich.

11. Nebo Efraim jest jalovička, kteráž byla vyučována; mlatbu miluje, ačkoli jsem já nastupoval na tučný krk její,

abych k jízdě užíval Efraima, Juda aby oral, a Jákob vláčil. A říkal jsem:

12. Rozsívejte sobě k spravedlnosti, zněte k milosrdenství, * orťe sobě uhor, poněvadž čas jest k hledání Hospodina, azby přišel a dštil vám spravedlnosti. *Jer. 4.3.

13. Ale * orali jste bezbožnost, žali jste nepravost, jedli jste ovoce lži; nebo doufáš v cestu svou a ve množství reků svých. *k.8.7. Jer. 4.3.

14. Protož povstane rozbroj mezi lidem tvým, i každá pevnost tvá zpuštěna bude, tak jako zpusťil Salman Bet Arbel v den boje; matky s syny rozrážiny budou.

15. Aj, toť vám způsobí Bethel pro přílišnou nešlechetnost vaši; na svitání zcela vyhlazen bude král Izraelský.

KAPITOLA XI.

Střídání nevděčnosti lidu Izraelského. 5. Pohrůžka 9. i ohlášení se v milosti. 10. Prorocství o obrácení se Izraelských ku Pánu.

Když dítětem byl Izrael, miloval jsem jej, a z Egypta * povolal jsem syna svého. *Mat. 2.15.

2. Volali jich, oni tím více ucházeli před nimi, Bálům obětovali, a rytinám kadili,

3. Ješto jsem já na nohy stavěl Efraim, on pak bral je na lokty své; aniž znáti chtěli, že jsem já je uzdravoval.

4. Potahoval jsem jich provázky lidskými, provazy milování, a činil jsem jim tak jako ti, kteříž pozdvihují jha na čelistech hovádka, podáváje potravu jemu.

5. Nenavrátit se do země Egyptské, ale Assur bude králem jeho, proto že se nechtěli obrátiti.

6. Nadto bude * trvati meč v městech jeho, a zkazí závory jeho, a sžíře je pro rady jejich. *k.14.1.

7. Nebo lid můj ustrnul na odvrácení se ode mne, a ač ho k Nejvyššímu volají, však žádný ho neoslavuje.

8. Jakž bych tě vydal, ó Efraime? Jakž bych tě vydal, ó Izraeli? Kterak bych tě položil jako * Adamu, podvrátil jako Seboim? Zkormoučeno jest ve mně srdce mé, ano i střeva slitování mých pohнула se. *1 Mojt. 19.24.25.

9. Nevykonámť prohlivosti hněvu svého, nezkazím více Efraima; nebo jsem já Báh silný, a * ne člověk, u prostřed tebe svatý, aniž přitáhnou na město. *4 Mojt. 23.19.

10. I přijdou za Hospodinem řvoucím jako lev; on zajistě řváti bude, tak že s strachem přiběhnou synové od moře.

11. S strachem poběhnou jako ptactvo z Egypta, a jako holubice z země Asyrské, i osadím je v domích jejich, dí Hospodin.

12. Obklíčili mne Efraimští lži, a dům Izraelský lstí, když ještě Juda panoval s Bohem silným, a s svatými věrný byl.

KAPITOLA XII.

Obvinění Izraele i Judy z hříchů. 3. Napomenutí ku pokání 14. s oblašením pomsty nekajícím.

Efraim se větrem pase, a vítr východní honí, každého dne lež a zhoubu množí; nebo smlouvu s Assurem činí, a masti do Egypta donášejí se.

2. I s Judou má soud Hospodin; proč navštívě Jákoba podlé cest jeho, podlé snažnosti jeho odplatí jemu.

3. V životě * za patu držel bratra svého, a silou svou knížetsky † se potýkal s Bohem. *1 Mojs. 25, 22, 26. †1 Mojs. 32, 24, 25.

4. Knížetsky, pravím, potýkal se s andělem, a přemohl; plakal a pokorně ho prosil; v Bethel jej nalezl, a tam s námi mluvil.

5. Toť jest Hospodin Bůh zástupů, pamětné jeho *jest* Hospodin.

6. Protož ty k Bohu svému se obrať, milosrdenství a soudu ostříhej, a očekávej na Boha svého ustavičně.

7. Kramářem jest, v jehož ruce jsou vázky falešné, rád utiskuje,

8. A říká Efraim: Však * jsem zbohatl, dobyt jsem sobě zboží; ve všech mých pracech nenajdu mi nepravosti, jenž by hřichem byla. *Zjev. 3, 17.

9. Já pak * Hospodin jsa Bohem tvým od vyjití z země Egyptské, ještě-liž bych tě seděti nechal v stáncích jako ve dnech svátečních? *k. 13, 4.

10. A mluvě skrze proroky, já abych vidění mnoho ukazoval, a skrze proroky podobenství předkládal?

11. Zdali toliko v Galád byla nepravost a marnost? I v Galgala voly obětují, přes to i oltářů jejich jest jako kopců na záhonech polí mých.

12. Tamto * utekl byl Jákob z krajiny Syrské, kdež † sloužil Izrael pro ženu, a pro ženu byl pastýřem;

*1 Mojs. 28, 5. †1 Mojs. 29, 20.

13. Sem pak skrze proroka * přivedl

Hospodin Izraele z Egypta, též skrze proroka ostříhán jest. *2 Mojs. 12, 37.

14. Vzbudil Efraim hněv přehořký, a protož krev jeho na něj se vztáhne, a potupu svou vrátí jemu Pán jeho.

KAPITOLA XIII.

Předělá sláva Efraimova i žalost. 4. Boží dobrodíní. 6. nevděčnost jich. 7. Pomsta Boží. 14. Zaalíbení kajícím. 16. Prorocství o zkázení Samari.

Když mluvil Efraim, býval strach; vznešený byl v Izraeli, ale prohrěšiv při Bálovi, tož umřel.

2. A i nyní ještě předce hřeší. Nebo dělají sobě a slévají z stříbra svého podlé rozumu svého strašidla, ješto všecko to není než dílo řemeslníků, o čemž říkají: Lidé, kteříž obětují, telata ať líbají.

3. Protož budou jako oblak ranní a jako rosa jitřní, kteráž odchází, jako plevy * vichřicí zachvácené z humna, a jako dým z kominu, *Zalm. 1, 4.

4. Ješto * já jsem Hospodin Bůh tvůj od vyjití z země Egyptské, a Boha kromě mne nepoznal jsi, aniž jest † jiný vysvoboditel kromě mne.

5. Jáť * jsem tě poznal na poušti v zemi velmi vyprahlé. *2 Mojs. 20, 2. †Isai. 43, 11. *5 Mojs. 8, 15.

6. Dobré * pastvy měvše, nasyceni jsou, ale když se nasýtí, pozdvihlo se srdce jejich, protož zapomenuli na mne.

7. Pročež budu jim * jako lýtý lev, jako pardus vedlé cesty číhati budu. *k. 5, 14. *5 Mojs. 32, 15, 16.

8. Potkám se s nimi jako nedvěd osifělý, a roztrhám všecko srdce jejich, a sežeru je tam jako lev, jako zvěř divoká roztrhující je.

9. Z * tebeť jest zhouba tvá, ó Izraeli, ješto ve mně všecka pomoc tvá.

10. Kdež jest král tvůj? Kdež jest? Nechť tě zachová ve všech městech tvých. Aneb soudcové tvoji, o nichž jsi řekl: Dej * mi krále a knížata? *1 Sam. 8, 5, 6. *Lami. 3, 9. Jer. 2, 17.

11. Dal * jsem tobě krále v hněvě svém, a odjal jsem v přelivosti své.

12. Svázánáť jest nepravost Efraimova, schován jest hřích jeho. *1 Sam. 10, 17, 18.

13. Bolesti rodičky přijdou na něj; jest syn nemoudrý, sic jinak nezůstával by tak dlouho v životě matky.

14. Z ruky hrobu vyplatím je, od smrti vykoupím je; budu zhoubeím tvým, ó

smrti, budu zkažením tvým, ó hrobe, zelení skryto bude od očí mých.

15. Nebo on mezi bratřimi ovoce poneše, ať prve přijde vítr východní, vítr Hospodinův od pouště vstupující, a vysuší studnice jeho, osuší i vrchoviště jeho; onenno rozchvátá poklad všech nejdražších klénotů.

16. Zpuštěna bude Samaří, proto že se protivila Bohu svému; od meče padnou, dítky jejich zrozrážiny budou, a těhotné ženy jejich zroztínány.

KAPITOLA XIV.

Napomenutí ku pokání, 9. a k vyrosouvání i ostřihání knihy proroctví tohoto.

Obratíš se, ó Izraeli, cele k Hospodinu Bohu svému, nebo jsi padl příčinou nepravosti své.

2. Vezměte s sebou slova, a obraťte se k Hospodinu, a řecete jemu: Sejmi velikou nepravost, a dej to, což dobrého jest, a budemeť se odplaceti volky rtů našich.

3. Assurť nemůže zachovati nás, na koních nepojedeme, aniž díme více dílu

rukou našich: Bůh náš; nebo v tobě smilování nalézá sirotek.

4. Uzdravím odvrácení jejich, budu je milovati dobrovolně; nebo odvrácen bude hněv můj od nich.

5. Budu jako rosa Izraelovi, zkvete jako lilium, a hluboce vpustí kořeny své jako Libán.

6. Rozloží se ratolestky jeho, a bude jako oliva okrasa jeho, a vůně jeho jako Libánská.

7. Ti, kteříž by seděli pod stínem jeho, navrátí se, ožívou jako obilé, a pučítí se budou jako kmen vinný, jehož památka bude jako vína Libánského.

8. Efraime, což jest mi již do modí? Já vyslychati, a patřiti budu na tě; já jsem jako jedle zelenající se, ze mneť ovoce tvé jest.

9. Kdo * jest moudrý, porozuměj těmto věcem, a rozumný poznej je; neboť přímé jsou cesty Hospodinovy, a spravedliví choditi budou po nich, přestupníci pak ** na nich padnou.

* Jer. 9, 12. 23. + Zalm. 25, 10. ** Imi. 8, 14.

PROROCTVÍ JOELE PROROKA.

KAPITOLA I.

Předložení lidu Judskému Božích pokut, 5. propusení ku pokání, 13. i způsob jeho.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Joelovi synu Petuelovu:

2. Slyšte to starší, a pozorujte všickni obyvatelé této země, stalo-li se to za dnů vašich, aneb za dnů otců vašich?

3. Vypravujte o tom synům svým, a synové vaši synům svým, synové pak jejich rodině potomní.

4. Co pozůstalo po housenkách, snědly kobyly, a co pozůstalo po kobykách, snědli brouci, co pak pozůstalo po broucích, dojedli chroustové.

5. Prociťte opilci, a plačte a kvělte všickni, kteříž pijíte víno, proto že odtržen jest mest od úst vašich.

6. Nebo přitáhl do země mé národ silný a nesčíslný, jehož zubové zubové lva, a střenovní zubové jeho lvovi.

7. Přivedl vinné kmeny mé v pustinu, a fíkoví mé na zkázu; docela obna-

žil je a zporážel, zbělely ratolesti jejich.

8. Kvěl jako mladice přepásaná žíní pro muže mladosti své.

9. Odjata jest suchá i mokrá obět z domu Hospodinova, kvůli kněží, služebníci Hospodinovi.

10. Zpustlo * pole, kvůli země, proto že pohubeno obilé, vyschl mest, olej zhybnul.

* Amos 1, 2.

11. Stydí se orači, kvůli vinari z příčinny pšenice a ječmene; nebo zhybnula žeň polní.

12. Vinný kmen usechl, a fik usvadl, strom zrnatých jablek, též i palma i jablono, všecko dříví polní poschlo, a že odňato potěšení od synů lidských.

13. Přepašte se a kvělte, ó kněží, úpějte přísluhující oltáři, vejděte a léhejte i v noci v žíních, služebníci Boha mého. Nebo * nevnáší se do domu Boha vašeho suché ani mokré oběti.

* v. 9.

14. Uložte * půst, svolajte ahromáždění,

shromazďte starší i všechny obyvatele země do domu Hospodina Boha vašeho, a volejte k Hospodinu: *k.2.15. 2 Par.20,3.

15. Ach, nastojte na tento den; nebo blízký jest den Hospodinův, a jako poplénění od Všemohoucího přichází.

16. Ano před očima našima pokrm odjat jest, z domu Boha našeho veselá a plésání.

17. Vyhnulo símě pod hrudami svými, zpustly stodoly, zbořeny jsou obilnice; nebo vyschlo obilí.

18. Aj, jak vzdychá dobytek, svírají se stáda skotů, proto že nemají žádné pastvy, ano i stáda bravů hynou.

19. K tobě, ó Hospodine, volám; nebo oheň sežral pastvíska pouště, a plamen popálil všechna dříví polní.

20. Také i zvěř polní všechna lká k tobě, proto že vyschli potokové vod, a oheň sežral pastvíska na poušti.

KAPITOLA II.

Předložením strašlivých pokut svých Bůh 12. ku pokání vzbuzuje, 18. a jak se k kajícím ukáskati chce, oznamuje.

Trubte * trubou na Sionu, a křičte na hoře svaté mé, necht se třesou všickni obyvatelé této země, nebo i přichází den Hospodinův, nebo blízký jest,

2. Den temnosti a mračna, den oblaku a mrákoty, jako záře jitřní rozprostřená po horách: Lid mnohý a silný, jemuž rovného nebylo od věků, aniž po něm kdy bude až do let národů i pronárodů.

3. Před tváří jeho oheň zžírati bude, a za ním plamen plápolati; před ním země tato jako zahrada Eden, ale po něm bude poušť přehrozná, a aniž bude, což by ušlo před ním.

4. Způsob jeho bude jako způsob koní, a jako jízdní, tak poběhnou.

5. Jako s hřmotem vozů po vrších hor skákati budou, jako hluk plamene ohně zžirajícího strniště, jako lid silný zřikovaný k bitvě.

6. Tváří jeho děsiti se budou lidé, všechny tváře zčernají jako hrnec.

7. Jako rekové poběhnou, jako muži váleční vstoupí na zed, a jeden každý cestou svou půjde, aniž se uchýlí z stezek svých.

8. Jeden druhého nebude tlačiti, každý silnicí svou půjde, a byt i na meč upadli, nebudou ranění.

9. Po městě tákati budou na zdech hě-

hati, na domy vstupovati, a * okny polezou jako zloděj. *Jer.9,21.

10. Před tváří jeho třásti se bude země, pohnou se nebesa, slunce i měsíc se zatmí, a hvězdy potratí blesk svůj.

11. Hospodin pak sám vydá hlas svůj před vojskem svým, proto že velmi veliký bude tábor jeho, proto že silný ten, kdož vykoná slovo jeho: (Nebo * veliký bude den Hospodinův a hrozný náramně,) i kdož jej bude moci snésti?

12. A protože ještě nyní dí Hospodin: Obratě * se ke mně samému celým srdcem svým, a to s postem a s pláčem i s kvílením. *Ezech.33,11.

13. A roztrhněte srdce vaše, a ne roucha vaše, a navraťte se k Hospodinu Bohu vašemu; * neboť jest on milostivý a litostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství, a kterýž lituje zlého.

14. Kdo * ví, neobráti-li se a nebude-li želeťi, a nezůstavi-li po něm požeňnání, oběti suché a mokré Hospodinu Bohu vašemu. *2 Mojs.34,6. Žalm.86,5.

15. Trubte * trubou na Sionu, uložte píseň, svolajte shromáždění. *v.1.

16. Shromazďte lid, posvěťte shromáždění, shromazďte starce, shromazďte malické i ty, jenž prsí požívají; necht vyjde ženich z pokojíka svého a nevěsta z schrany své.

17. Kněží, služebníci Hospodinovi, ať plačí mezi síncí a oltářem, a řeknou: Odpust, ó Hospodine, lidu svému, a nevydávej dědictví svého v pohanění, tak aby nad nimi panovati měli pohané. Proč mají říkati mezi národy: Kde jest Bůh jejich?

18. I bude horlivou milostí zažžen Hospodin k zemi své, a slituje se nad lidem svým.

19. A ohlásí se Hospodin, a řekne lidu svému: Aj, já posli vám obilí, mest a olej, i budete jím nasyceni, aniž * vás vydám více v pohanění mezi pohany. *v.26.

20. Nebo půlnoční vojsko vzdálím od vás, a zaženu je do země vyprahlé a pusté, přední houf jeho k moři východnímu, konec pak jeho k moři nejdálšímu; i vzejde z něho smrad a puch, jakžkoli sobě mocně počíná.

21. Neboj se země, pléšej a vesel se; neboť mocně dělati bude Hospodin dílo své.

22. Nebojtež se zvířátka polí mých; neboť se zotaví pastvíska na poušti, a stromová přinese ovoce své, fik i vinný kmen vydá moc svou.

23. I vy, synové * Sionští, plésejte a veselte se v Hospodinu Bohu vašem; nebo vám dá déšť příhodný, a sešle vám déšť hojný, podzemní i jarní, v čas.

^{*Izai.61,10. Ezech.34,26.}

24. I budou * naplněny stodoly obilím, a oplývati budou přesové mstem a olejem.

^{*Přisl.3,10.}

25. A tak nahradím vám léta, kteráž sežraly * kobytky, bronci, chroustové a housenky, vojsko mé veliké, kteráž jsem posílal na vás.

^{*k.1,4.}

26. Budete zajisté mti co jisti, a nasyceni jsouce, chváliti budete jméno Hospodina Boha svého, kterýž učinil s vámi divné věci, aniž * zahanben bude lid můj na věky.

^{*v.19.}

27. A poznáte, že já jsem u prostřed Izraele, a že já Hospodin jsem Bohem vašim, a že není žádného jiného; neboť nebude zahanben lid můj na věky.

28. I stane se potom, * že vyleji Ducha svého na všeliké tělo, a budou prorokovati synové vaši i dcery vaše; starci vaši sny mívati budou, mládenci vaši vidění vidati budou.

^{*Izai.44,3. Skutk.2,14 násl.}

29. Nýbrž i na služebníky a na služebnice v těch dnech vyleji Ducha svého,

30. A ukáží zázraky na nebi i na zemi, krev a oheň a sloupy dymové.

31. Slunce * obrátí se v tmu a měsíc v krev, prvé než přijde den Hospodinův veliký a hrozný,

^{*Izai.13,10.}

32. A však stane se, že * kdož by koli vyzval jméno Hospodinovo, vysvobozen bude; nebo na hoře Sion a v Jeruzalémě bude vysvobození, jakož pověděl Hospodin, totiž v ostatcích, kterýchž povolá Hospodin.

^{*Skutk.2,21. Řim.10,13.}

KAPITOLA III.

Hospodin hrozí trestáním nepřátelům lidu svého, 17. lidu pak svému množství všelijakých potěšených věcí zaslibuje.

Nebo aj, v těch dnech a v ten čas, když zase přivedu zajatý lid Judský a Jeruzalémský,

2. Shromáždím také všechny národy, a svedu je do údolí Jozafat, abych se tam soudil s nimi o lid svůj a dědictví své, Izraele, ježž rozptýlili mezi pohany, a zemi mou rozdělili.

3. Také o lid můj metali los, a dávali

mládence za nevěstku, mladice pak prodávali za víno, aby pili.

4. Anobř, co vy máte proti mně, ó Tyrští a Sidonští, i všechny končiny Filistinské? Zdaliž se mi odplacujete? Jestliže mi se odplacujete, snadněf a vňáhlet i já obrátím odplatu vaši na hlavu vaši,

5. Kterž stříbro mé i zlato mé bērete, a klénoty mé výborné vnášíte do chrámů svých,

6. A syny Judské i syny Jeruzalémské prodáváte synům Javanovým, aby je pryč zavodili od pomezí jejich.

7. Aj, já vzbudím je z toho místa, kamž jste je prodali, a obrátím odplatu vaši na hlavu vaši.

8. Prodám zajisté syny i dcery vaše v moc synů Judských, i prodají je Sabejským, do národu dalekého; neboť jest Hospodin mluvil.

9. Provolejte to mezi národy, vyhlaste boj *, probuďte reků, necht přitáhnou, a daď se najiti všickni muži váleční.

^{*Ezech.38,7.}

10. Skujte motyky své v meče, a srpy své v oštipy; ten, kterýž jest mdlý, necht řekne: Udatný jsem.

11. Shromáždte se a přitáhněte všickni národové okolní, a shlukněte se; způsobí to, ať tam sstoupí, ó Hospodine, rekové tvoji.

12. Probudí se a přitáhnou národové ti do údolí Jozafat; nebo tam se posadím, abych soudil všechny ty národy okolní.

13. Přičiňte * srp, nebo uzralo obilé; poďte, sstupte, nebo plný jest pres, oplývají kádě; mnohá zajisté jest zlost jejich.

^{*Zjev.14,15.18.}

14. Ale více hromad, hromad v údolí posekání; nebo blizký jest deu Hospodinův, v údolí posekání.

15. Slunce * a měsíc zatmí se, a hvězdy potratí blesk svůj.

^{*k.2,10.}

16. A Hospodin * řvati bude z Siona, a z Jeruzaléma vydá hlas svůj, tak že se třásti budou nebesa i země; nebo Hospodin jest útočiště lidu svého, a sila synů Izraelských.

^{*Jer.25,30. Amos 1,2.}

17. I * zvíte, že já Hospodin jsem Bohem vašim, kterýž bydlím na Sionu, hoře svatosti své, a tak Jeruzalém bude svatý, a cizí nepřijdou přes něj více.

^{*Ezech.34,30.}

18. I stane se v ten čas, že * hory dštíti

budou mstem, a pahrbkové oplývati mlékem, a všickni potokové Judští budou plní vody, a † studnice z domu Hospodinova vyjde, kteráž zapojí údolé Setim.

*Amos 9,13. Ezech. 47,1. †Zech. 13,1.

19. Egypt na zpuštění přijde, a země Idumejská hrozně zpuštěna bude pro

násilí synům Judským činěné; nebo vylévali krev nevinnou v zemi jejich.

20. Juda pak na věky trvatí bude; a Jeruzalém od národu do pronárodu.

21. A očistím ty, jejichž jsem krve neočistil; nebo * Hospodin přebývá na Si-
onu. *Zalm. 9,12; 74,2.

PROROCTVÍ AMOSA PROROKA.

KAPITOLA I.

Čas prorokování Amosova, 2. ohlášení od něho pomsty Boží 8. Syrským, 6. Filistinským, 9. Tyrským, 10. Idumejským, 13. i Ammonitickým.

Slova Amosova, (kterýž * byl mezi pastýři) z Tekoa, kteráž viděl † o Izraelovi za dnů Uziáše krále Judského, a za dnů Jeroboáma ** syna Joasova, krále Izraelského, dvě léta před země třese-
ním. *k. 7,14. †Imai. 1,1. **2 Král. 14,23.

2. I řekl: * Hospodin řvátí bude z Si-
ona, a z Jeruzaléma vydá hlas svůj, i budou kvíliti salašové pastýřů, a vyschnou pole nejvýbornější.

*Jer. 25,30. Joel 3,16.

3. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Damašku, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že mlátili Galáda cepami okovanými.

4. Ale pošli oheň na dům Hazaelův, kterýžto zžije paláce Benadadovy.

5. I polámi závoru Damašku, a vypléním obyvatele z údolí Aven, a toho, kterýž drží berlu, z domu Eden, i půjde v zajetí lid Syrský do Kir, dí Hospodin.

6. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Gázy, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že je zajímající, v zajetí věčné podrobovali Idumejským.

7. Ale * pošli oheň na zed Gázy, kterýžto zžije paláce její, *k. 2,2,5.

8. A vypléním obyvatele z Azotu, i toho, kterýž drží berlu, z Aškalon, a obrátím ruku svou proti Akaron, i zahyne ostatek Filistinských, praví Panovník Hospodin.

9. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Týru, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že je v zajetí věčné podrobili Idumejským, a nepamatovali na smlouvu bratrskou.

10. Ale * pošli oheň na zed Tyrskou, kterýžto zžije paláce jeho. *v. 4,7.

11. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Edoma, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že udusiv s sobě všecku litostivost, stíhá mečem bratra svého, a hněv jeho ustavičně rozsápává, anobř vzteklost jeho špehuje bez přestání.

12. Ale pošli oheň na Teman, kterýžto zžije paláce v Bozra.

13. Toto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost synů Ammon, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že rozřinuli těhotné Galádské, jen aby rozšiřovali pomezí své.

14. Ale zanítím oheň na zdi Rabba, kterýžto zžije paláce její, s troubením v den boje a s bouří v den vichřice.

15. I * půjde král jejich v zajetí, on i knížata jeho s ním, praví Hospodin.

*Jer. 49,3.

KAPITOLA II.

Pohrůzka učiněná Moabským, 4. Judským 6. a Izraelským. Připomenutí lidu Izraelskému hříchů jejich, 9. i Božích dobrodint jim učiněných.

Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Moábovu, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že spálil kosti krále Idumejského na vápno.

2. Ale pošli oheň na Moába, kterýžto zžije paláce Kariot, i umře s hlukem Moáb, s křikem a s hlasem trouby.

3. A vypléním soudce jeho, i všecka knížata jeho zmordují s ním, praví Hospodin.

4. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Judovu, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že oni pohrdají zákonem Hospodinovým, a ustanovení jeho neostřihají, a svodí se lžmi svými, jichž následovali otcové jejich.

5. Ale * posli oheň na Judu, kterýžto zžije paláce Jeruzalémské.

*k.1.4.7.10. Jer.17,27.

6. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Izraelovu, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že prodávají spravedlivého za peníze, a nuzného * za pár stfevičů.

*k.8,6.

7. Kteríž dychtí, aby chudé s prsti smiaili, a cestu tichých převracejí; nadto syn i otec vcházejí k jedné a též mladici, aby poškrvnili jména svatosti mé.

8. A na oděvu zastaveném klanějí se při každém oltáři, a vino pokutovaných piji v domě bohů svých,

9. Ješto jsem já vyhladil * Amorejského od tváři jejich, jehož vysokost byla jako vysokost cedrů. Ačkoli pevně stál jako dub, však jsem zkazil svrchu ovoce jeho, pospodu pak kořeny jeho.

*4 Mojj.21,21,24.

10. A * vás já jsem vyvedl z země Egyptské, a vedl jsem vás po poušti čtyřiceti let, abyste dědičně vládli zemi Amorejského.

*2 Mojj.12,51.

11. A vzbuzoval jsem z synů vašich proroky, a z mládenců vašich Nazarejské. Zdalíž není tak, ó synové Izraelští? praví Hospodin.

12. Ale vy jste napájeli Nazarejské vinem, a prorokům jste zapovídali, řkouce: Neprorokujte.

13. Aj, já tlačiti budu zemi vaši tak, jako vůz těžký tlačí spopy.

14. I zahyne utíkání od rychlého, silný též neužive síly své, a udatný nevysvobodí života svého.

15. A ten, kterýž se chápá lučiště, neostojí, a čerstvý na nohy své neuteče, a ten, kterýž jezdí na koni, nevysvobodí života svého.

16. Ale i zmužilého srdce mezi nejudatnějšími nahý utíkati bude v ten den, praví Hospodin.

KAPITOLA III.

Pohrdáka Izraelským pro nevděčnost. 7. Napomenuti, aby sobě pohrdky nezlehčovali. 9. Osvědčení pohanům nešlechtnosti jejich 11. i pomsty pro ně.

Slyšte slovo to, kteréž mluví Hospodin proti vám, synové Izraelští, proti vši té rodině, kterouž jsem * vyvedl z země Egyptské, řka:

*2 Mojj.12,37.

2. Toliko vás samy poznal jsem ze všech rodiny země, protož trestati vás budu ze všech nepravostí vašich.

3. Zdalíž půjdou dva spolu, leč by se snesli?

4. Zdalíž * zařve lev v lese, když by nebylo žádné loupeže? Vydá-liž lvíček hlas svůj z peleše své, kdyby lapiti neměl?

*Izai.31,4.

5. Padne-liž ptáče do osidla na zem, když by žádné léčky nebylo? Bude-liž zdviženo osidlo z země, když by nic neuvázlo?

6. Zdalíž když se troubí trubou v městě, lid s strachem se nezbláhá? Zdalíž když * se má státi v městě co zlého, Hospodin toho známa nečiní?

*Izai.31,2.

7. Nečiníť zajisté Panovník Hospodin ničeho, leč by * zjevil tajemství své služebníkům svým prorokům.

*Zalm.25,14.

8. Lev * řve, kdož by se nebál? Panovník Hospodin velí, kdož by neprorokoval?

*Joal.3,16.

9. Rozhlaste po palácích v Azotu, a po palácích v zemi Egyptské, a reete: Sberťte se na hory Samaří, a vizte znepokojení veliká u prostřed něho a nátlak trpící v něm,

10. A že neumějí dělati upřímě, dí Hospodin. Poklady skládají z nátlaku a loupeže na palácích svých.

11. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, nepřítel, a to na zemi tuto vůkol, a tent odejme od tebe sílu tvou, i budou rozchvátáni palácové tvoji.

12. Takto praví Hospodin: Jako když vytrhne pastýř z úst lva dva hnáty aneb kus ucha, tak vytržení budou synové Izraelští, sedící v Samaří hlostejně na postelích, a na ložcích rozkošných.

13. Slyšte a osvědčte v domě Jákobově, dí Panovník Hospodin, Bůh zástupů,

14. Že v ten den, když Izraele trestati budu pro přestoupení jeho, navštívím také oltáře v Bethel, a odtati budou rohové oltáře, tak že spadnou na zem.

15. A udeřím domem zimním o dům letní, i zahynou domové z * kostí slonových, a konec vezmou domové velicí, praví Hospodin.

*k.6,4.

KAPITOLA IV.

Bůh hrozí předtím v Izraeli. 6. ukazuje nekalost jejich. 12. a osvědčuje pomstu, jestliže nenapravitelně zůstanou.

Slyšte slovo toto, ó krávy Bázanaské, kteréž jste na horách Samařských, kteréž nátlak činíte chudým, a potíráte nuzné, kteréž říkáte pánům jejich: Přineste, ať pijeme.

2. Přisáhl Panovník Hospodinu skrze svatost svou, že * aj, dnové jdou na vás, v nichž vezme vás na háky, a potomky vaše na nidce rybářské. ^{*Izai.39,6.}

3. I vyjdete mezerami, každá tak, jakž stojí, a budete rozhazovati, což na palácích, dí Hospodin.

4. Jdětež do Bethel, a buďtež poběhlci Galgala, rozmnožujte převrácenost, a přinášejte každého jitra oběti své, třetího roku desátky své.

5. A pálice obět chvály z kvašených věcí, provolejte i oběti dobrovolné, a rozhlaste, poněvadž se vám tak líbí, ó synové Izraelští, dí Panovník Hospodín.

6. A ačkoli já dal jsem vám čistotu zubů po všech městech vašich, totiž nedostatek chleba na všech místech vašich, a * však jste se ke mně neobrátili, dí Hospodin. ^{*Ozeáš 7,10.}

7. Já také * zadržel jsem vám déšť, když ještě tři měsíkové byli do žně, a dštil jsem na jedno město, a na druhé město jsem nedštil; jeden díl deštěm svažen byl, a ten díl, na kterýž nepřeslo, uschl. ^{*1 Král.17,1 nésel.}

8. A toulali se dvě i tři města k jednomu městu, aby se napili vody, aniž se napítí mohli, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

9. Bil jsem vás suchem a rzí; hojnost, kterouž přinášely zahrady vaše a vinice vaše, i fíkoví vaše, i olivovní vaše, pojedly housenky, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

10. Poslal jsem na vás mor tak jako na Egypt, zbil jsem mečem mládence vaše, v zajetí jsem vydal koně vaše, a učinil jsem, že vstupoval smrad vojsk vašich i v chrpě vaše, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

11. Podvrátil jsem vás, jako * podvrátil Bůh Sodomu a Gomoru, tak že jste byli jako hlavně vychvácená z ohně, vždy však neobrátili jste se ke mně, dí Hospodin. ^{*1 Mojz.19,24.25.}

12. A protož takt učiním, ó Izraeli, a poněvadž takt učiniti míním, připravíš se vstříc Bohu svému, ó Izraeli.

13. Nebo aj, on jest sformovatel hor a stvořitel větrů, a * oznamuje člověku, jaké by bylo jeho myšlení; činí z záře jitřní tmu, a šlapá po vysokostech země. Hospodin Bůh zástupů jest jméno jeho. ^{*Mak.10,20.}

KAPITOLA V.

Pád lidu Izraelského. 4. Vystřaha od modlářství. 10. Hříchové. 14. Napomenutí ku pokání. 16. Pohrůžka nenapravitelným.

Slyšte slovo toto, kteréž já vynáším proti vám, totiž naříkání nad domem Izraelským.

2. Padneť, aniž více povstane panna Izraelská; opuštěna bude v zemi své, nebude žádného, kdo by ji pozdvihl.

3. Nebo takto praví Panovník Hospodín: V městě, z kteréhož vycházelo tisíc, zůstane sto, v tom pak, z kteréhož vycházelo sto, zůstane deset domu Izraelskému.

4. Nebo takto praví Hospodín domu Izraelskému: * Hleďte mne a živi buďte. ^{*1 Par.28,9. Izai.55,6.}

5. A nehleďte Bethel, aniž chodte do Galgala, a do Bersabé se nesmykejte; nebo Galgal jistotně se přestěhuje, a Bethel přijde na nic.

6. Hleďte * Hospodina, (a živi buďte, aby nepronikl † jako oheň domu Jozéfova, a nesehltl, a nebylo by žádného, kdo by uhasil Bethelské, ^{*Izai.55,6. †Jer.17,27.}

7. Kteríž proměňují v pelynek soud, a spravedlnosti na zemi zanechávají.)

8. Toho, kterýž * učinil Kuřátka i Orióna, kterýž proměňuje stín smrti v jitro, a den v temnoti noční, kterýž povolává vody mořské, a vylévá je na svrček země, jehož jméno jest Hospodín, ^{*Job 38,31.32.}

9. Kterýž očerstvuje zemdleného proti silnému, tak že zemdlený do pevnosti vchází.

10. Nenávidí * tresceleho v bráně, a toho, kdož mluví věci pravé, v ohavnosti mají. ^{*Izai.29,21.}

11. A protož, proto že loupíte chudého, a břímě obilé berete od něho, domů z tesaného kamení nastavěli jste, ale * nebudete bydleti v nich; vinic výborných naštěpovali jste, ale nebudete píti vína z nich. ^{*Sofon.1,13.}

12. Nebo já vím o mnohých nešlechternostech vašich a velikých hříších vašich, že trápíte spravedlivého, berouce poctu, a nuzných při v bráně převracíte.

13. Protož rozumný v ten čas mlčeti musí, nebo čas ten zlý jest.

14. Hleďte * dobrého a ne zlého, abyste živi byli, a buďte tak Hospodín Bůh zástupů s vámi, jakž pravíte. ^{*Zalm.97,10.}

15. Mějte * v nenávisti zlé, a milujte

dobré, a ustanovte v bráně soud; snad Hospodin Bůh zástupů milost učiní ostatkům Jozefovým. *Zalm. 34, 15. Řím. 12, 9.

16. Protož takto praví Panovník Hospodin, Bůh zástupů: Po všech ulicích bude kvilení, a na všechny strany zřiknou: Ouvech, ouvech, a povolají orače k pláči a kvilení s těmi, kteříž umějí nařikati.

17. Nýbrž i * po všech vinicích bude kvilení, když projdu prostředkem tebe, dí Hospodin. *Joel 1, 11.

18. Běda těm, kteříž žádají dne Hospodinova. K čemuž jest vám ten den Hospodinův, poněvadž jest tmy * a ne světla? *Jer. 30, 7. Joel 2, 2. 11.

19. Jako když by někdo utíkal před lvem, potkal by se s ním nedvěd; aneb když by všel do domu, a zpolehna rukou svou na stěnu, uškl by ho had.

20. Zdali není * tmy a ne světla den Hospodinův, v němž není blesku, ale mrákota? *Joel 2, 2.

21. Nenávidím, * zavrhl jsem svátky vaše, aniž sobě chutnám slavností vašich. *Isai. 1, 11. násl. Jer. 6, 20.

22. Nebo budete-li mi obětovati zápaly a suché oběti vaše, neoblíbím jich, a na pokojné oběti krmného dobytka vašeho nepopatřím.

23. Odejmi ode mne hluk písní svých, ani hudby louten vašich nechci poslouchati.

24. Ale povali se jako voda soud, a spravedlnost jako potok silný.

25. Zdali * jste mně oběti a dary obětovovali na poušti za čtyřiceti let, dome Izraelský? *Skutk. 7, 42.

26. Nýbrž nosili jste stánek Melecha vašeho a Kijuna, obrazy vaše, hvězdu boha vašeho, kteréžto věci sami jste sobě zdělali.

27. Protož přestěhuji vás dále než Damašské, praví Hospodin, jehož jméno jest Bůh zástupů.

KAPITOLA VI.

Obvinění Judských a Izraelských z mnohých hříchů. 7. Pohrůžka Boží jim učiněná.

Běda pokoj majícím na Sionu, a * doufajícím v horu Samařskou, kteréžto hory jsou slovoutné mimo jiné u těch národů, k nimž se scházejí dům Izraelský.

*Jer. 5, 17. 48, 7.

2. Projděte až do * Chalne, a odtud jděte do Emat veliké, a sstupte do Gát Fi-

listinských, a shlédněte, jsou-li která království lepší nežli tato? Jest-li větší jejich kraj nežli kraj váš? *1 Mojt. 10, 10.

3. Kteříž smyslíte, že jest daleko den bídy, a přistavujete stolici nátisku.

4. Kteříž léhají na ložicích slonových, a rozkošně sobě počínají na postelích svých, kteříž jidají berany z stáda a telata nejuťnější,

5. Přizpěvujícíe k loutně jako David, vymýšlejíce sobě nástroje muzické.

6. Kteříž pijí z bání vinných, a drahými mastmi se maží, aniž jsou čitelní bolesti pro potření Jozefovo.

7. Pročež již přijdou v zajetí v prvním houfu stěhujících se, a tak nastane žalost těm, kteříž sobě rozkošně počínají.

8. Přisáhl Panovník Hospodin skrze sebe samého, dí Hospodin Bůh zástupů: V ohavnosti mám pychu Jákobovu, i paláců jeho nenávidím, pročež vydám město i vše, což v něm jest.

9. I stane se, že pozůstane-li deset osob v domě jednom, i ti zemrou.

10. A vezme někoho strýce jeho, aneb ten, kterýž mu strojí pohřeb, aby vynesl kosti z domu, a dí tomu, kdož jest v pokoji domu: Jest-liž ještě s tebou kdo? I dí: Není žádného. I řekne: Mlč, proto že nepřipomínali jména Hospodinova.

11. Nebo aj, Hospodin přikáže, a bití bude na dům veliký přivaly, a na dům menší rozsedlinami.

12. Zdaliž koni běžeti mohou po skále? Zdaliž ji kdo orati může voly? Nebo jste proměnili soud v jed, a ovoce spravedlnosti v pelynek,

13. Vy, kteříž se veselíte, ano není z čeho, říkajíce: Zdaliž jsme svou silou nevzali sobě rohů?

14. Ale aj, já vzbudím proti vám, ó dome Izraelský, praví Hospodin Bůh zástupů, národ, kterýž vás ssonží, odtud, kudy se jde do Emat, až do potoka roviny.

KAPITOLA VII.

Předukázání trojí pokuty na lid Izraelský. 10. a předsvezti Amaziáše kněze proti Amosovi. 14. i udatnost a věrnost jeho.

Toto mi ukázal Panovník Hospodin, že aj, formoval kobylinky, když nejprve počala růsti otava, když aj, otava byla po královském posečení.

2. I stalo se, když snědly byliny zemské, že jsem řekl: Panovníče Hospodine,

odpustíš, prosím. Kdož zůstane Jákobovi? Neboť ho maličko jest.

3. I želel Hospodin toho. * Nestaneť se, řekl Hospodin.

^{*1 Mojz.18,26.}

4. Tedy ukázal mi Panovník Hospodin, a aj, Panovník Hospodin volal, že při svou povede ohněm. A spáliv propast velikou, spálil i díl.

5. Já pak řekl jsem: * Panovněe Hospodine, přestaniž, prosím. Kdož zůstane Jákobovi? Neboť ho maličko jest.

^{*4 Mojz.11,2.}

6. I želel Hospodin toho. A ani toho se nestane, řekl Panovník Hospodin.

7. Potom ukázal mi, a aj, Pán stál na zdi podlé pravidla vzdělané, v jehož ruce bylo pravidlo.

8. I řekl mi Hospodin: Co vidíš, Amose? Řekl jsem: Pravidlo. I řekl Pán: Aj, já položím pravidlo u prostřed lidu svého Izraelského, * nebuduť již více promíjeti jemu.

^{*k.8,2.}

9. Nebo zpuštěny budou výsosti Izákovy, a svatyně Izraelovy zpustnou, tehdaž, když povstanu proti domu Jeroboámovu s mečem.

10. Tedy poslal Amaziáš kněz Bethelský k Jeroboámovi králi Izraelskému, řka: Spuntoval se proti tobě Amos u prostřed domu Izraelského, ta země nemohla by sněsti všech slov jeho.

11. Nebo takto praví Amos: Od meče umře Jeroboám, a Izrael jistotně přestěhován bude z země své.

12. Potom řekl Amaziáš Amosovi: Ó vidoucí, ujdí, radímť, ntec do země Judské, a jez tam chléb, a tam prorokuj.

13. Ale v Bethel již více neprorokuj, nebo ono * svatyně králova i dům královský jest.

^{*Isai.33,20.}

14. Tedy odpovídaje Amos, řekl Amaziášovi: Nebyl jsem já prorokem, ano ani synem prorockým, ale byl jsem skotákem, a česával jsem plané fíky.

15. Ale Hospodin mne vzal, když jsem chodil za stádem, a řekl mi Hospodin: Jdi, prorokuj lidu mému Izraelskému.

16. Nyní tedy slyšíš slovo Hospodinovo. Ty pravíš: * Neprorokuj v Izraeli, a nekaž v domě Izákově.

^{*Mich.2,6.}

17. Protož takto praví Hospodin: Žena tvá cizoložiti bude v městě, synové pak tvoji i dcery tvé od meče padnou; a země tvá provazcem dělena bude, a ty v zemi nečisté umřeš, Izrael pak jistotně přestěhován bude z země své.

KAPITOLA VIII.

Zjevení Amosovi od Boha dovršení nepravosti lidu Izraelského. 4. Obvinění lidu od Amosa, 7. ohlášení jim pomsty Boží.

Také mi ukázal Panovník Hospodin, a aj, byl koš ovoce letního.

2. A řekl: Co ty vidíš, Amose? I řekl jsem: Koš ovoce letního. Opět mi řekl Hospodin: Přišeltě konec lidu mému Izraelskému, nebuduť již více promíjeti jemu.

3. Pročež kvíliti budou zpěvové chrámoví v ten den, praví Panovník Hospodin. Množství mrtvých, mlče, namece na všelijaké místo.

4. Slyštež to vy, kteříž sehleujete chudého, abyste vyhladili nuzné z země,

5. Říkejte: Skoro-liž pomine novměsice, abychom prodávali obilé, * a sobota, abychom otevřeli obilnice, abychom ujímali efi, a přivětšovali váhy, a faleš provodili vázkami falešnými,

^{*Neh.10,31.}

6. Kupujice za peníze nuzné, a chudého * za pár střeviců, nadto abychom plevy obilné prodávali?

^{*k.2,6.}

7. Přisáhl Hospodin skrze důstojnost Jákobovu: Žeť se nezapomenu na věky na všechny skutky jejich.

8. Nad tím-liž by se netřásla i země, a nekvílil by každý, kdož přebývá na ní? Proto-liž by neměla vystoupiti * všecka jako potok, a zachváčena i zatopena býti jako potokem Egyptským?

^{*k.9,5.}

9. Anobř stane se v ten den, praví Panovník Hospodin, učiním, že slunce zajde o poledni, a uvedu tmy na zemi v jasný den.

10. A proměním svátky vaše v kvílení, a všechny zpěvy vaše v nařikání, a způsobím to, že bude na každých bedrách žíně, a na každé hlavě lysina, a bude v zemi této kvílení * jako nad jednorozeným, a poslední věci její jako den hořkosti.

^{*Zach.12,10.}

11. Aj, dnové jdou, dí Panovník Hospodin, že pošli hlad na zemi, ne hlad chleba, ani žizeň vody, ale * slyšení slov Hospodinových,

^{*1 Sam.3,1.}

12. Tak že toulati se budou od moře až k moři, a od půlnoci až na východ běhati, hledajice slova Hospodinova, však nenajdou.

13. V ten čas umdlévati budou panny krásné, ano i mládenci tou žízni,

14. Kteříž přísahaji skrze ohavnost Samarskou, a říkají: Živť iest Báh tvůň. ó

Dan, a živa jest cesta Bersabé. I padnou, a nepovstanou více.

KAPITOLA IX.

Ohlášené hrozných pomst Božích lidu Izraelskému. 11. Proroctví o království Kristovu.

Viděl jsem Pána, an se postavil na oltáři a řekl: Udeř v makovici, až se zatřesou ty veřeje, a rozetni je všecky od vrchu jejich, ostatek pak měčem zmorduji. Neutečeť žádný z nich, aniž kdo z nich bude, ješto by toho znikl.

2. Byť * se pak do země zakopali, i odtud by je ruka má vzala; pakli by vstoupili do nebe, i odtud bych je strhl.

^{*Zalm.139,8.}

3. A jestliže by se * schovali na vrchu Karmele, vyhledám a vezmu je odtud; pakli by se skryli před očima mýma na dně moře, přikáží hadu, aby je i odtud vyhrzl.

^{*Abdiáš 4.}

4. Pakliť by šli v zajetí před nepřátely svými, i tam přikáží meči, aby je zmorodoval; obrátím * zajisté oko své proti nim k zlému, a ne k dobrému.

^{*Jer.44,11.}

5. Nebo Panovník Hospodin zástupů když se jen dotkne země, rozplývá se, a kvílí všickni přebývající na ní, a vystupuje všecka jako potok, a zatopena bývá jako potokem Egyptským,

6. Kterýž vzdělal na nebesích paláce své, a zástup svůj na zemi ssíkoval, kterýž může * zavolati vody mořské, a vytlít ji na svrchek země, † jehož jméno jest Hospodin.

^{*k.5,8. †2Mojš.6,3.}

7. Zdalíž nejste podobni synům Mouřeninů přede mnou, ó synové Izraelovi? dí Hospodin. Zdalíž jsem Izraele ne-

vyvedl z země Egyptské, tak jako Filištinské z * Kaftor, a Syrské z Kir?

^{*Jer.47,4.}

8. Aj, oči Panovníka Hospodina proti království tomuto hřešícímu, abych je vyhladil se svrchku země, a však nevyhladím docela domu Jákobova, dí Hospodin.

9. Nebo aj, já přikázal jsem, a budu zmitati domem Izraelským mezi všemi národy, tak jako zmitáno bývá na říčici, tak že ani kameníčko nepropadne na zem.

10. Mečem zbiti budou všickni hříšníci z lidu mého, kteříž říkají: Nepřiblížit se, aniž potká nás to zlé.

11. V ten den * zdvihnu stánek Daviďův, kterýž klesá, a zahradím mezery jeho, a zbořeniny jeho opravím, a vzdělám jej jako za dnů starodávňích,

^{*Jer.24,6; 31,28. Skutk.15,16.17.}

12. Aby dědili s ostatky Idumejských a se všechněmi národy, nad kterýmiž jest vyzýváno jméno mé, dí Hospodin, kterýž to učini.

13. Aj, dnové jdou, dí Hospodin, že postihati bude oráč žence, a ten, kdož tlačí hrozny, rozsevače, hory * pak dštiti budou mstem, a všickni pahrbkové oplývati.

^{*3Mojš.26,5.}

14. Přivedu * také zase zajatý lid svůj Izraelský, a vystavějí města zpuštěná, aby v nich bydlili; a budou štěpovati vinnice, a píti víno jejich, nadělají i zahrad, a jisti budou ovoce jejich.

^{*5Mojš.30,3. Jer.29,14.}

15. A tak je štípím v zemi jejich, že nebudou vykořeněni více z země své, kterouž jsem dal jim, praví Hospodin Báh tvůj.

PROROCTVÍ ABDIÁŠE PROROKA.

Zjevení Abdiášovi proroku u vidění porážky Idumejských, 5. vypsání jí i přitím jejich. 17. Zaslíbení církvi učiněná.

Vidění Abdiášovo. Takto praví Panovník Hospodin o zemi Idumejské: Pověst jsme * slyšeli od Hospodina, a legáta k národům vyslaného: Nuže, povstaňtež k boji proti ní.

^{*Jer.49,14.}

2. Aj, způsobím to, abys byl nejspatnější mezi národy, a abys byl v náramném pohrdání.

3. Pýcha srdce tvého zklamá tě, ó ty, kterýž * bydlíš v rozsedinách skalních, v převysokém obydlí svém, říkaje v srdci svém: Kdož by mne strhl na zem?

^{*4Mojš.24,21.}

4. Bys pak * vysoko. udělal jako orlice, nýbrž bys mezi hvězdami položil hnízdo své, i odtud strhnu tě, praví Hospodin.

^{*Jer.49,16.}

5. Kterak jsi popléněn? Zdali zloději přišli na tebe? Zdali loupežníci noční?

Zdalíž by kradli přes potřebu svou? Kdyby ti, kteříž sbírají víno, přišli na tebe, zdaž by nepozůstavili aspoň pa-
bérků?

6. Jakt jsou vystiženy věci Ezau, vy-
hledání pokladové jeho!

7. Až ku pomezí vystřeí tě všickni, s
kterýmiž smlouvu máš; podvedou tě,
zmocní se tebe ti, s nimiž pokoj máš;
náchlebnici tvoji udělají ránu zrádně,
jíž nebude lze vyrozuměti.

8. Zdalíž v ten den, praví Hospodin,
nevyhledám moudrých z země Idumej-
ské, a rozumných s hory Ezau?

9. I budou se desíti udatní tvoji, ó Te-
mane, proto že poraženi jsouce, vyplé-
nění budou všickni s hory Ezau.

10. Pro nátisk bratru tvému Jákobovi
činěný přikryje tě hanba, a vyplnění
budeš na věčnost.

11. Stál jsi v ten den naproti, a když
zajímali cizí vojsko jeho, a když cizo-
zemci vcházeli do bran jeho, a o Jeru-
zalém metali losy, ty jsi také byl jako
jeden z nich.

12. Nedivejž * se tedy na den bratra
svého, na den zajetí jeho, aniž se vesel
nad syny Judskými v den zahynutí je-
jich, aniž pyšně mluv ústy svými v den
úzkosti. *Mich.4.11.

13. Neveházej do brány lidu mého v
den bídy jejich, aniž se dívej trápení
jeho v den bídy jeho, a nechtěj sahati
na statek jeho v den bídy jeho.

14. Aniž stůj při mezeře, abys hubil
ty, kteříž z nich ucházejí, aniž vydávej
nepříteli v moc těch, kteříž z nich po-
zůstali v den úzkosti.

15. Nebo blízko jest den Hospodinův
proti všechněm těm národům. Jakž * jsi
činil, tak se stane tobě, odplata tvá na-
vrátí se na hlavu tvou.

*2Mojz.21,24. 3Mojz.24,19.

16. Nebo poněvadž vy na mé hoře sva-
té pítí budete, nadtoť * pítí budou vši-
ckni národové ustavičně. Pítí, pravím,
a požíráti budou, až budou, jako by jich
nebylo. *Zalm.75,9.

17. Na hoře pak Sion bude vysvoboze-
ní, a bude svatá, a tak dědičné držeti
bude dům Jákobův dědictví svá.

18. I bude dům Jákobův oheň, a dům
Jozefův plamen, dům pak Ezau plevy,
i rozpálí se na ně a sehlí je, aniž kdo
pozůstane z domu Ezau; nebo Hospodin
mluvil.

19. A tak děditi budou v krajině pole-
dní s horou Ezau, i v rovině s Filistin-
skými; vládnouti také budou krajinou
Efraimovou i krajinou Samařskou, a
Beniaminovou i Galádskou.

20. A zajaté vojsko toto synů Izrael-
ských v tom, což bylo Kananejských
až do Sarepty, zajatí pak Jeruzalémští
v tom, což jest na konci panství, děditi
budou s městy na poleďne.

21. I vstoupí vysvoboditelé na horu
Sion, aby soudili horu Ezau, a tak bude
Hospodinovo * království. *Mich.4,7.

PROROCTVÍ JONÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Posláni Jonáše od Boha do Ninive. 3. Neposlušensství je-
ho, 4. pro něž se Božím dopuštěním moře zbourilo, 12. a
on do něho uvržen.

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášo-
vi synu * Amaty, řkoucí: *2Král.14,25.

2. Vstaň, jdi do Ninive města toho ve-
líkého, a volej proti němu; neboť jest
vstoupila nešlechtnost jejich před ob-
líčej můj.

3. Ale Jonáš vstal, aby utekl do Tarsu
od tváři Hospodinovy. A přišed do *Jop-
pe, našel loď, ana jde do Tarsu, a za-
plativ od ní, vstoupil na ni, aby se pla-

vil s nimi do Tarsu od tváři Hospodino-
vy. *Joz.19,46.

4. Ale Hospodin * vzbudil vítr veliký
na moři. I stala se bouře veliká na mo-
ři, až se domnívali, že se loď ztroskoce.
*Mat.8,24. Skutk.27,14násl.

5. A bojice se plavci, volali * jeden ka-
ždý k bohu svému, a vyhazovali to, což
měli na lodi, do moře, aby sobě tím po-
lehčili. Jonáš pak byl sešel k bokům lo-
di, a položiv se, spal tvrdě. *2Král.17,29.

6. Tedy přišed k němu správce lodí,
řekl jemu: Což ty děláš, ospalče? Vstaň,
volej k Bohu svému. Snad teu Bůh

rozpomene se na nás, abychom nezahynuli.

7. I řekli jeden k druhému: Poďte, vrzme losy, abychom zvěděli, pro koho to zlé přišlo na nás. Tedy metali losy, a padl los na Jonáše.

8. I řekli jemu: Pověz nám medle, pro koho toto zlé na nás? Jaký jest obchod tvůj, a odkud jdeš? Z které jsi země a z kterého národu?

9. I řekl jim: Hebrejský jsem, a Hospodina Boha nebes, * kterýž učinil moře i zemi, já ctím. *1 Mojs. 1,9.10.

10. Pročez báli se ti muži bázní velikou, a dověděvše se muži ti, že od tváři Hospodinovy utíká, (nebo jim byl známil,) řekli jemu: Což jsi to učinil?

11. Řekli ještě k němu: Což máme učiniti s tebou, aby se moře spokojilo? (Nebo moře vždy více a více bouřilo se.)

12. Jimžto řekl: Vezměte mne, a uvrzte mne do moře, a utichne moře před vámi; nebo já vím, že příčinou mou bouře tato veliká jest proti vám.

13. Ale muži ti statečně táhli, chtíce k břehu přistati, však nemohli; nebo moře vždy více a více se bouřilo proti nim.

14. I zvolali k Hospodinu, řkouce: Prosimet, ó Hospodine, abychom nezahynuli pro smrt člověka tohoto, aniž na nás vyhledávej krve nevinné; nebo ty, ó Hospodine, jakž chceš, tak činíš.

15. Tedy vzavše Jonáše, uvrhli ho do moře. I * přestalo moře bouřiti se.

*Mat. 8,26.

16. Pročez báli se muži ti bázní velikou Hospodina, a obětovali obět Hospodinu, a sliby činili.

KAPITOLA II.

Pohlcent Jonáše od ryby. 2. modlitba jeho, 3. i chválení Boha za vysvobození. 11. Vyvržen Jonáše na břeh.

Nastrojil pak byl Hospodin rybu velikou, aby požřela Jonáše. I byl * Jonáš v střevách té ryby tři dni a tři noci.

*Mat. 12,40; 16,4.

2. I modlil se Jonáš Hospodinu Bohu svému v střevách té ryby,

3. A řekl: Z * ssouzení svého volal jsem k Hospodinu, a ozval se mi; z břicha hrobu křičel jsem, a vyslyšel jsi hlas můj. *Zalm. 120,1; 130,1.

4. Nebo jsi mne uvrhl do hlubiny, do prostřed moře, a řeka obklíčila mne; všeka vlnobití tvá i rozvodnění tvá na mne se svalila.

5. Bylť jsem již řekl: Vyhnán jsem od

očí tvých, ale ještěť pohledím na tvůj svatý chrám.

6. Obklíčily mne vody až k duši, propast obklíčila mne, lekno otočilo se okolo hlavy mé.

7. Až k spodkům hor dostal jsem se, země závorami svými zalehla mi na věčnost, ty jsi však vysvobodil od porušení život můj, ó Hospodine Bože můj.

8. Když se svírala ve mně duše má, na Hospodina jsem se rozpomínal, i přišla k tobě modlitba má do chrámu svatého tvého.

9. Kterž ostříhají marností pouhých, dobroty Boží se zbavují.

10. Já pak s hlasem * díkyčinění obětovati budu tobě; což jsem slíbil, splním. Hojně vysvobození jest u Hospodina.

*Zalm. 50,14; 116,17.

11. Rozkázal pak byl Hospodin rybě té, i vyvrátila Jonáše na břeh.

KAPITOLA III.

Poslání Jonáše do Ninive podrubá. 3. Kázaní jeho. 5. Pokání Ninivitských. 10. Boží smilování se nad nimi.

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé, řkoucí:

2. Vstaň, * jdi do Ninive města toho velikého, a kaž proti němu to, což já poroučím tobě. *Joel 2,1.

3. Tedy vstav Jonáš, šel do Ninive podle slova Hospodinova. (Bylo pak Ninive město velmi veliké, cesty tři dnů.)

4. A jakž počal byl Jonáš jiti po městě cestou dne jednoho a volati, pravě: Po čtyřiceti dnech Ninive vyvráceno bude,

5. Tedy * uvěřili Ninivitsi Bohu, a vyhlásivše půst, oblékli se v zíně, od největšího z nich až do nejmenšího z nich.

*Mat. 12,41. Luk. 11,32.

6. Nebo jakž došla ta řeč krále Ninivitského, vstav s trůnu svého, složil s sebe oděv svůj, a přioděv se zíní, seděl v popele.

7. A dal provolati a oznámiti v Ninive z usouzení královského i knížat svých, takto řka: Lidé i hovada, volové i ovce, neokoušejte ničeho, nepaste se, ani vody nepíte.

8. Ale přiodějte se zíněmi lidé i hovada, a volejte k Bohu horlivě, a * odvrát se jeden každý od cesty své zlé, i loupeže, kteráž jest v rukou jeho. *Jer. 18,11.

9. Kdo * ví, neobráti-li se a nebude-li želeťi toho Bůh; neodvrátí-li se, pravím, od prchlivosti hněvu svého, abychom nezahynuli. *Dan. 4,24.

10. I viděl Bůh skutky jejich, že se odvrátili od cesty své zlé, a lítost měl Bůh nad tím zlým, kteréž řekl učiniti jim. A neučinil.

KAPITOLA IV.

Jonášovo neumělé horlení 4. i potrestání jeho od Boha pro ně.

I mrzelo to Jonáše velmi, a rozpálen byl hněv jeho.

2. Pročež modlil se Hospodinu a řekl: Prosím, Hospodine, zdalíž jsem toho neřekl, když jsem ještě byl v zemi své? Protož jsem pospíšil uteci do Tarsu; nebo jsem věděl, že * jsi ty Bůh milostivý a lítostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství, a kterýž lituješ zlého.

*2Mojz.34,6. Zalm.86,5. Joel 2,18.

3. Nyní tedy, ó Hospodine, * vezmi, prosím, duši mou ode mne; nebo * lépe jest mi umřítí nežli živu býti.

*1Král.19,4. +Job 7,16.

4. I řekl Hospodin: * Jest-liž to dobře, že tak horlíš? *v.9.

5. Nebo vyšel byl Jonáš z města, a seděl na východ proti městu, a udělav sobě tu boudu, seděl pod ní v stínu, ažby viděl, co se bude dít s tím městem.

6. Přistrojil pak byl Hospodin Bůh břečtan, kterýž vyrostl nad Jonáše, aby zastěhoval hlavu jeho, a chránil ho před horkem. I radoval se Jonáš z toho břečtanu radostí velikou.

7. V tom nazejtří v svitání nastrojil Bůh červa, kterýž ranil ten břečtan, tak že uschl.

8. I stalo se, že když vzešlo slunce, nastrojil Bůh vítr východní žhoucí, a bilo slunce * na hlavu Jonášovu, tak že umdléval, a žádal sobě, aby umřel, řka: Lépef mi jest umřítí nežli živu býti.

*Zalm.121,6.

9. I řekl Bůh Jonášovi: * Jest-liž to dobře, že se tak hněváš pro ten břečtan? Kterýžto řekl: An dobře jest, že se hněvám až na smrt. *v.4.

10. Jemuž řekl Hospodin: Ty lituješ toho břečtanu, o němž jsi nepracoval, aniž jsi ho k zrostu přivedl, kterýž za jednu noc zrostl, a jedné noci zahynul,

11. A já abych nelitoval Ninive města tak * velikého, v němž jest více nežli sto a dvacetí tisíc lidí, kteříž neznají rozdílu mezi pravící svou a levící svou, a dobytka mnoho? *k.3,3.

PROROCTVÍ MICHEÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Proroctví o vyvrácení království Judského i Izraelského, 5. a ukázaní příčin toho.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Micheášovi * Moraštickému za dnů Jotama, Achasa a Ezechiáše králů Judských, kteréž u vidění slyšel o Samaří a Jeruzalému.

*Jer.26,18.

2. Slyšte * všickni lidé napařád, pozoruj země, i což na ni jest, a nechť jest Panovník Hospodin proti vám svědkem, Panovník z chrámu svatosti své.

*5Mojz.32,1. Izai.1,2.

3. Nebo aj, * Hospodin vyjde z místa svého, a sestoupě, šlapati bude po vysokostech země.

*Izai.26,21.

4. I * budou se rozplývati hory pod ním, a údolě se roztrhovati, tak jako vosk od ohně, a jako vody mající spád dolů,

*Zalm.97,5.

5. A to všecko pro Jákobovo zpronevěření, a pro hříchy domu Izraelského.

Kdo jest příčina zpronevěření Jákobova? Zdali ne Samaří? A kdo výsosti Judských? Zdali ne Jeruzalém?

6. Protož obrátím Samaří v hromadu rumu, k štípení vinic, a svalim do údolí kamení její, i základy její odkryji.

7. A všechny rytiny její ztlučeny budou, i všickni darové její ohněm spálení, a všechny modly její obrátím v pustinu. Nebo ze * mzdy nevěstčí toho nashromáždila, protož se zase ke mzdě nevěstčí to navrátí.

*Ozeáš 2,5.12.

8. Nad čímž kvíliti a nařikati budu, chodě svlečený a nahý, vydám se v nařikání jako drakové, a v kvílení jako mladé sovy,

9. Proto že zneduživěla od ran svých, a že přišlo to až k Judovi, dosáhlo až k bráně lidu mého, až do Jeruzaléma.

10. Neoznamujtež v Gát, aniž hned plačte; v domě Ofra v prachu se válejte.

11. Ty, kteráž bydlíš v Safir, zajdi,

obnaženou majíc hanbu. Nevyjdeť ta, kteráž bydlí v Zaanan pro kvilení v Bet-zezal, od vás maje živnost svou.

12. Bude, pravím, bolestiti pro dobré věci obyvatelkyně Marót, proto * že sstoupí zlé od Hospodina až do brány Jeruzalémské. *Izai.45,7.

13. Zapřáhni do vozu rychlé koně, obyvatelkyně Lachis, kteráž jsi původ hřícha dceři Sionské; nebo v tobě nalezena jsou přestoupení Izraelova.

14. Protož pošleš dary své s Morešet v Gát; domově * Achzib zklamají krále Izraelské. *Joz.15,44.

15. Ó obyvatelkyně Maresa, i toběť tudíž přivedu dědice; až do Adulam přijde, k slávě Izraelské.

16. Učiníš sobě lysinu, a ohol se pro syny rozkoší svých; rozšíř lysinu svou jako orlice, nebo stěhuji se od tebe.

KAPITOLA II.

Obvinění Judských a Izraelských z mnohých hříchů. 3. Pohrůžky Boží jim učiněné.

Běda těm, kteříž vymyšlejí nepravost, a ukládají zlé na ložcích svých, a na úsvitě ráno vykonávají je, když jest v moci rukou jejich.

2. Požádají * polí, i vydírají, takž i domů, a odjímají; a tak provozují moc nad mužem i domem jeho, nad jedním každým i dědictvím jeho. *Izai.5,8.

3. Protož takto praví Hospodin: Aj, já myslím proti čeledi té věc zlou, odkudž nevyňmete hrdel vašich, aniž budete choditi vysokomyslně; nebo čas * zlý bude. *Amos 5,13.

4. V ten den užívati budou o vás přísloví, a nařikati budou nařikáním žalostným, řkouce: Do cela zpuštění jsme, podíl lidu mého proměnil. Jaktě mi jej odjal, a vzav pole naše, rozdělil!

5. Protož nebudeš mítí, kdožť by vztáhl provazec na los v shromáždění Hospodinovu.

6. Neprorokujte. Budou prorokovati, ale nebudou těmto prorokovati, a neponesou pohanění.

7. Ó kteráž sloveš domem Jákobovým, zdali do těsna vehnán býti má duch Hospodinův? To-liž by skutkové jeho byli? * Zdaliž slova má nejsou dobrá tomu, kdož upřímě chodí? *Zalm.119,39.

8. Včera byl lidem mým, již jako nepřítel povstává. Majíce oděv, plášč str-

hujete s těch, kteříž chodí bezpečně, vyhýbajice se bitvě.

9. Manželky * lidu mého vyháníte z domu rozkoží jejich, od dítek jejich odjímáte slávu mou na věky. *Mat.23,14.

10. Vstaňte a odejděte, neboť tato není sidlem pro nečistotu. Ztratí vás, a to ztracením jistým.

11. Jestliže za proroka se vydávaje a lež * mluvě, říká: Budu tobě prorokovati o víně aneb o nápoji opojujícím, takový bývá prorokem lidu tohoto. *Jer.5,13.

12. Jistotně * zberu tě, Jákoobe, docela, jistotně shromáždím ostatky Izraele, a seženu je v hromadu jako ovce v lozra, jako stádo do prostřed ovčince jeho, i vzejde bluk od lidu. *Rim.11,26.

13. Vstoupí ten, kterýž prolamovati bude před nimi. Prolomí, a projdou bránu, a vyjdou skrze ni; ano i král jejich půjde před nimi, a Hospodin na špiči jejich.

KAPITOLA III.

Obvinění od Micheáše vrchnosti světské i duchovní v lidu Judském a Izraelském, a ohlášení jim pomst Božích.

Protož pravím: Slyštež * již přední v Jákobovi, a vůdemé domu Izraelského: Zdaliž * ty nemáte povědomi býti soudu? *Izai.1,10. Ozedeš 5,1. *5 Mojs.17,18,19.

2. Nenávidí dobrého a milují zlé, sdírají s lidu kůži jejich, a maso jejich s kosti jejich.

3. A jedí maso lidu mého, a kůži jejich s nich svláčejí, i kosti jejich rozlamují, a rozdělují jako do hrnce, a jako maso do kotlíku.

4. Tehdy volati budou k Hospodinu, * a nevslyší jich, ale skryje tvář svou před nimi v ten čas, tak jakž oni vykonávali zlá předsevzeti svá. *Izai.59,2.

5. Takto praví Hospodin o těch prorocích, kteříž v blud uvodí lid můj, a hřezouce zuby svými, * vyhlašují pokoj, a proti tomu, kdož by jim nic do úst nedal, válku vyzdvihují. *Ezech.13,10 násled.

6. A protož obrátí se vám vidění v noc, a předpovídání vaše v tmu; nebo zajde slunce těm prorokům, a zatmí se jim den.

7. I budou se hanbiti ti vidoucí, a stydětí ti věštecí, a zastrou bradu svou všickni napořád, proto že nebude žádně odpovědi Boží.

8. Ale já naplněn jsem silou Ducha Hospodinova, a soudem i udatností, abych

oznámil Jákobovi zpronevěření jeho, a Izraelovi hřích jeho.

9. Slyštež již toto přední v domě Jákobově, a vůdcové domu Izraelského, kteříž v ošklivosti mají soud, a cožkoli jest pravého, převracejí:

10. Každý vzdělává Sion vraždami, a Jeruzalém nepravostí.

11. Jehož * přední podlé darů soudí, a kněží jeho ze mzdy učí, a proroci jeho z peněz hádají, a však na Hospodina zpolehají, říkajíce: Zdalíž Hospodina není u prostřed nás? Neptijďte na nás nic zlého.

*Ezech.22,27. Sofon.3,3.

12. A protož * vaši příčinou Sion jako pole orán bude, a Jeruzalém v hromady obrácen bude, a hora domu toho v vysoké lesy.

*Jer.9,11;26,18.

KAPITOLA IV.

Proroctví o slávě království Kristova. 9. Služba k trpělivému smálení Babylonského vězení.

Ale stane se v * posledních dnech, že utvrzena bude hora domu Hospodinova na vrchu hor, a vyvýšena nad pahrbky, i pohnou se k ní národové.

*Isai.2,2.

2. A půjdou lidé mnozí, říkajíce: Poďte, a vstupme na horu Hospodinovu, totiž do domu Boha Jákobova, a bude nás vynučovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách jeho. Nebo z Siona vyjde zákon, a slovo Hospodinovo * z Jeruzaléma.

*Luk.24,47.

3. Onť bude souditi mezi národy mnohými, a trestati bude národy silné za dlouhé časy. I * skují meče své v motyky, a oštípy své v srpy. Nepozdvihne národ proti národu meče, a nebudou se více učiti boji.

*Isai.2,4.

4. Ale * seděti bude každý pod vinným kmenem svým, a pod fíkovím svým, a nebude žádného, kdo by přestrašil; nebo ústa † Hospodina zástupů mluvila.

*1Král.4,25. †Isai.1,20.

5. Všickni zajisté národové choditi budou jeden každý ve jménu boha svého, ale my choditi budeme ve jménu Hospodina Boha našeho na věky věků.

6. V ten den, dí Hospodin, * zberu zase kulhavou, a zahnanou shromáždím, i tu, kteréž jsem zle činil.

*Sofon.3,19.

7. I dám té kulhavé potomky, a pryč zahnáné národ silný, a * bude kralovati Hospodin nad nimi na hoře Sion od tohoto času až na věky.

*Luk.1,33.

8. A tak ty věže bravná, bašto dcery

Sionské, až k tobě přijde, přijde, pravím, panování první, a království k dcery Jeruzalémské.

9. Pročež nyní tak velice křičíš? Zdalíž není žádného krále v tobě? Zdalíž ráde tvůj zahynul, že tě zachvátila bolest jako rodičku?

10. Pracujž ku porodu a úpěj, dcero Sionská, jako * rodička; nebo již vyjdeš z města, a budeš bydliti na poli, a přijdeš až do Babylona. Tam vytržena budeš, tam tě vykoupi † Hospodin z ruky nepřátel tvých.

*2Král.19,3. †Isai.43,14.

11. Sbirajíť se nyní sic proti tobě národové mnozí, říkajíci: Necht jest poškrvněn Sion, a necht se * podívají na to oči naše.

*Abdiáš v.12.

12. Však oni neznají myšlení Hospodinových, aniž rozumějí radě jeho, že je shromažďuje jako snopy na humno.

13. Vstaníž a mlať, dcero Sionská; nebo roh tvůj učiním železný, a kopyta tvá učiním ocelivá. I zetřeš národy mnohé, a posvětim Hospodinu jmění jejich, a zboží jejich Pánu vši země.

KAPITOLA V.

Posmívání se lidu Božiu nepřátelům. 2. Proroctví o narození Krista Pána a poselství jeho.

Sbeříž se nyní po houfích, ó záškodnice, oblehni nás, nechať bijí * holi v lice soudce Izraelského.

*Jan 18,22.

2. Ale * ty Betléme Efrata, jakžkoli jsi nejmenší mezi tisíci Judskými, z tebe mi vyjde ten, kterýž má býti Panovníkem v Izraeli, a jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných.

*Mat.2,5,6. Jan 7,42.

3. Protož, ať je vydá v rozptýlení, až by ta, kteráž rodí, porodila, však ostetek bratří jeho navrátí se s syny Izraelskými.

4. I stane a pásti bude v síle Hospodinově, a u velebnosti jména Hospodina Boha svého. I budou bydliti, nebo již velikomocný bude až do koncín země.

5. I budeť takový pokoj, že když Assur přitáhne do země naší, a šlapati bude po palácích našich, tedy postavíme proti němu sedm pastýřů, a osmero knížeť z lidu,

6. Kteríž spasou zemi Assyrskou mečem, a zemi Nimrodovu v pomezích jejich. A tak vytrhne od Assura, když přitáhne do země naší, a šlapati bude po našem pomezí.

7. A protož ostatkové Jákobovi u prostřed národů mnohých budou jako rosa od Hospodina, jako tíši dešťové skrápějící bylinu, jichž neočekává od žádného, aniž čeká od synů lidských.

8. Budou též ostatkové Jákobovi mezi pohany, a u prostřed národů mnohých, jako lev mezi zvířeti divokou, jako mladý lev mezi stády ovec. Kterýžto když jde, a pošlapává, i lapá, není žádného, kdo by vytrhl.

9. Vyvýšit se ruka tvá nad tvými nepřátely, a všickni protivníci tvoji vyplnění budou.

10. I stane se v ten den, dí Hospodin, že vyplněním koně tvé z prostředku tvého, a zkazím vozy tvé.

11. A vyplněním města země tvé, a rozbořím všecky pevnosti tvé.

12. Vyplněním * též kouzly z tebe, a planetářů nebude v tobě. *Zach.13,2.

13. Zahladím i rytiny tvé, i obrazy tvé z prostředku tvého, a nebudeš se kláněti více dílu rukou svých.

14. Vykøřením i háje tvé z prostředku tvého, a zkazím nepřátely tvé.

15. A tak v hněvu a v prechlivosti vykonám pomstu nad těmi národy, kteříž nebyli poslušni.

KAPITOLA VI.

Osvědčení nevděčnosti a tvrdostijnosti lidu Izraelského, 6. zavržení jejich zevnitřního náboženství, a ukázaní právo. 9. Ohlášení jim pomsty.

Slyštež nyní, ó hraví Hospodin: Vstaň, suď se s těmito horami, a necht slyší pahrbkové hlas tvůj.

2. Slyštež hory rozepři Hospodinovu, i nejpevnější základové země; nebo má rozepři Hospodin s lidem svým, a proti Izraelovi odpor povede.

3. Lide můj, cožž jsem učinil? A čím jsem tě obtěžoval? Vydej svědectví proti mně.

4. Ješto * jsem tě vyvedl z země Egyptské, a z domu služebníků vykoupil jsem tě, a poslal jsem před tváři tvou Mojžíše, Arona a Marii. *2Mojš.12,37.41.

5. Lide můj, rozpomeň se nyní, jakou radu skládal * Balák král Moábský, a co jemu odpovídal Balám syn Beorův, od Setim až do Galgala, abys poznal hojnou spravedlnost Hospodinovu. *4Mojš.22,5.6.7.

6. Čímž předejdu Hospodina? Sklonit-liž se mám před Bohem nejvyšším? Předejdu-liž ho zápaly, volky ročními?

7. Zalíbí-liž sobě Hospodin v tisících skopečů, v mnohokrát desíti tisících potoků oleje? Dám-liž prvorozeného svého za přestoupení své, plod života svého za hřích duše své?

8. Oznámiltě * tobě, ó člověče, co jest dobrého, i čehož Hospodin vyhledává od tebe, jediné,† abys činil soud, a** miloval milosrdenství, a pokorně chodil s Bohem svým. *5Mojš.30,15.†Kl.10,12.**Oz.6,6.

9. Hlas Hospodinův na město volá (ale sám rozumný spatřuje jméno tvé); Slyštež o metle, a kdo ji uložil.

10. Ještě-liž jsou v domě bezbožného pokladové nespravedliví, a míra nespravedlivá a ohavná?

11. Zdalíž ospravedlniti mám vážky nepravé, a v pytlíku kamení falešné?

12. Bohatí jeho plní jsou nátisku, a obyvatelé jeho mluví lež, a jazyk jejich lstivý jest v ústech jejich.

13. Pročěž i já také nemoc dopustím, bítí a pléniti tě budu pro hříchy tvé.

14. Ty * budeš jísti, a nenasytíš se, a snížení tvé bude u prostřed tebe. Vynesíš zajisté, ale neodneseš, a co vynesíš, vydám pod meč. *3Mojš.26,26.

15. Ty * budeš sít, ale nebudeš žiti; ty tlačiti budeš olivky, ale nebudeš se pomazovati olejem, i mest, ale nebudeš pítí vína. *3Mojš.26,16.5Mojš.28,38násl.

16. Nebo snažně ostřihá * ustanovení Amri, i každého skutku domu Achabova, a spravujete se radami jejich, tak abych tě vydal v zpuštění, a obyvatele jeho v posměch. A protož pohanění lidu mého poneseš. *1Krl.16,25.29.30.

KAPITOLA VII.

Natíkáni nad řídkostí pobožných, 8. a potěšení jich předložením nestálé radosti bezbožných nad nimi, i pobožných slavného vysvobození, a nad nepřátely pomstění.

Běda mně, že jsem jako paběrek úrod letních, jako paběrkové po vinobraní. Není žádného hroznu k jídlu, prvotiny z ovoce žádá duše má.

2. Zahynul * pobožný z země této, a upřímého mezi lidmi není žádného; všickni napořád o vyliť krve† úklady činí, jeden každý bratra svého lovi sítí. *Zalm.12,2.†Přtsl.1,11.

3. Co zlého oběma rukama páchají, to aby za dobré počteno bylo. Kníže žádá, a soudce z úplatku soudí, a kdož veliký jest, ten mluví převrácenost duše své, a v hromadu ji pletou.

4. Nejlepší z nich jest jako bodlák,

nejupřímější převyšuje trní. Přichází den strážných tvých, navštívení tvé přichází; již nastane zpletení jejich.

5. Nedověřujte * se příteli, nedoufejte v vůdce; před tou, jenž leží v lůnu tvém, ostříhej dveří úst svých.

*Zalm.118,9; 146,3.

6. Nebo syn * v lehkost uvodí otce, dcera povstává proti materi své, nevěsta proti svegruši své, a nepřátelé jedného každého jsou vlastní jeho.

*Jer.9,4. Mat.10,21.35,36. Luk.12,53.

7. Protož já na Hospodina vyhlédati budu, očekávati budu na Boha spasení svého, vyslyšif mne Bůh můj.

8. Neraduj se ze mne, nepřítelkyně má. Upadla-liť jsem, povstanu; sedím-liť v temnostech, svítí mi Hospodin.

9. Zřivost Hospodinovu ponesu, nebo jsem proti němu zhřešila, až se vždy zasadí o mou při, a mne zastane. Vyvedeť mne na světlo, budu viděti spravedlnost jeho.

10. Uzřít to nepřítelkyně má, a přikryje ji hanba, ješto mi říká: Kdež jest Hospodin Bůh tvůj? Oči mé podívají se na ni; jižť bude rozšlapána jako bláto na ulicích.

11. Toho dne, v němž vystaveny budou hradby tvé, toho dne daleko se rozejde výpověď.

12. Toho dne k tobě přicházeti budou i z Assyrské země až do pevností, a od

pevností až k řece, a od moře k moři, a od hory k hoře.

13. A však země tato zpuštěna bude pro obyvatele své, pro ovoce činů jejich.

14. Pasíž lid svůj berlou svou, stádece dědictví svého, kteréž přebývá osamělé v lese u prostřed polí, ať spasou Bázan a Galád jako za dnů starodávních,

15. Jako za dnů, v nichž jsi vyšel z země Egyptské. Ukáží jemu divné věci.

16. Což vidouce národové, stydětí se budou za všecku sílu svou; vloží ruku na * ústa, a uši jejich ohlechnou.

*Job 29,9; 39,34.

17. Lízati budou * prach jako had, a jako hadové zeměti s třesením polezou z děr svých; k† Hospodinu Bohu našemu, předěšení jsouce, poběhnou, a báti se tebe budou.

*Zalm.72,9. †Ozeáš 3,5.

18. Kdo jest Bůh silný podobný tobě, kterýž * by snímal nepravost a promíjel přestoupení ostatkům dědictví svého, kterýž by nedržel na věky hněvu svého, proto že líbost má v slitování se?

*2Mojz.34,6.7. Zalm.103,3.8.11.

19. Navrátě se, slituje se nad námi, podmaní nepravosti naše; nýbrž uvržeš do hlubin mořských všecky hříchy naše.

20. Pravdomluvným * se ukážeš Jakobovi, milosrdným Abrahamovi, jakož jsi přísáhl otcům našim ode dnů starodávních.

*Zalm.89,3.

PROROCTVÍ NAHUMA PROROKA.

KAPITOLA I.

Proroctví proti Ninive i celé krajině Assyrské. 2. Vypadení Boha, jaký jest. 12. Zaslíbení o vysvobození lidu Izraelského učiněné.

Břímě Ninive: Kniha vidění Nahuma Elkošského.

2. Hospodin jest Bůh * horlivý a mstitel, mstitel jestiť Hospodin, a zřivý. Hospodin uvodí pomstu na protivníky své, a drží hněv proti nepřítelům svým.

*2Mojz.20,5; 34,14. Jos.24,19.

3. Hospodin * dlouhočekající jest a velikomocný, však nikoli neospravedlňuje vinného. U vichru a bouři jest cesta Hospodinova, a oblak jest prach noh jeho.

*Zalm.86,15. Jon.4,2.

4. Když * domlouvá moři, vysušuje je,

i všecky řeky vysušuje; chřadne Bázan i Karmel, i květ Libánský chřadne.

*2Mojz.14,21. Izai.50,2.

5. Hory * se třesou před ním, a pahrbkové se rozplývají, země pak hoří před tváří jeho, i okráslek zemský a všickni, kteříž přebývají na něm.

*Zalm.97,5.

6. Před rozhněváním jeho kdo ostojí? A kdo se postaví proti prchlivosti hněvu jeho? * Prchlivost jeho vylévá se jako oheň, a skály vyvracejí se před ním.

*5Mojz.32,22.

7. Dobrýť jest Hospodin, silou jest v den ssoužení, a * zná ty, kdož v něho doufají.

*Zalm.1,6.

8. Protož povodní prudkou konec uči-

ni místu jeho, a nepřátely Boží stíhati budou temnosti.

9. Co myslíte proti Hospodinu? Onf konec učiní, nezdvihne druhé rány.

10. Nebo rovně jako trní spleteni jsouce, a jako vínem opojeni, jako strniště suché docela sehlčení budou.

11. Z tebeť vyšel ten, kterýž myslí proti Hospodinu zlé, rádce nešlechtný.

12. Takto dí Hospodin: Byť se byli pokojně měli, bylif by tak v rozšíření zůstali, aneb by toliko přemrštěni byli; i bylo by to pomínulo, a netrápil bych jich více, tak jako jsem trápil.

13. Nyní pak polámi jho jeho, aby neleželo na tobě, a to, čímž jsi svázán, roztrhám.

14. Nebo přikázání vydal proti tobě Hospodin, nebudeť rozsíváno ze jména tvého více; z domu Boha tvého vyhladím rytinu i slitinu, a když zlehčen budeš, způsobím hrob.

15. Aj * hle, na horách těchto nohy potěšené věci zvěstujícího, ohlašujícího pokoj. Slaviz, ó Judo, slavnosti své, † plň sliby své. Neboť nepokusi se více ani mimo tebe choditi nešlechtný, docelať jest vyhlazen. * Izai. 52, 7. Řim. 10, 15. † Zalm. 50, 14.

KAPITOLA II.

Proroctví o přitazení nepřátel proti Ninivitským, 8. zpuštění města Ninive, rozptýlení 13. i políbení obyvatelů jeho.

Táhneť zhoubce na tebe, ostříhejz pevnosti, vyhlídej na cestu, posilň bedr, doibre se silou opatř.

2. Neboť jest odjal Hospodin pýchu Jákobovu jako pýchu Izraelovu, proto že vyprázdnil je zhoubcové, a * révi jejich pokazili. * Jer. 8, 13.

3. Pavéza udatných jeho červená, bojovníci červcem odění, vozové jako pochodně hořící jiskřiti budou v den mustruňku jeho, a jedle hrozně trásti se budou.

4. Po ulicích jezdití budou vozové, a hrčeti po rynecích; na pohledění budou jako pochodně, a jako blesk pronikati budou.

5. Sšíkuje nejznamenitější své, kle snou v šiku svém, pospíši ke zdem jeho, a skryše připravována bude.

6. Brány při řekách se otevrou, i chrám se rozplyne.

7. A Hutsab zajata jsuc, zavedena bu-

de, a děvečky její poberou * se, lkajíce jako holubice, a tepouce pray své.

* Izai. 38, 14. Ezech. 7, 16.

8. A ačkoli jako rybník vod bylo Ninive od začátku svého, však již sami utíkají. Stůjte, stůjte, a však žádný se neohlédne.

9. Rozchvátejtež stříbro, rozchvátejtež zlato a nesčíslná zboží, a cožkoli nejvzácnějšího na všelikých klénotech drahých.

10. Prázdne a vyprázdnené, nýbrz docela zpuštěné bude, a srdce se rozplyne, a tlučení kolen vespolek i bolest na všech bedrách bude, a tváře všech zčernají jako hrnec.

11. Kdež jest peleš lvů a to pastviště lvičat, kamž chođival lev, lev i lviče, a nebylo žádného, kdo by přestrašil,

12. Lev, kterýž hojně lovival mladým svým, a dával lvicím svým, kterýž naplňoval loupeži jeskyně své, a peleše své tím, což nahonil?

13. Aj, já proti tobě, praví Hospodin zástupů, a popálím na prach vozy tvé, a lvičata tvá sžíře meč; i vypléním z země loupež tvou, a nebude slyšán více hlas poslů tvých.

KAPITOLA III.

Proroctví o zkažení města Ninive, 2. hrčkové obyvatelů jeho: 8. utvrzení proroctví toho, 11. i vypsaní zlouby Ninivitských.

Běda * městu vražednému, kteréž všecko lži a ukrutenství plné jest, neodchází z něho loupež. * Ezech. 24, 6, 9. Abak. 2, 12.

2. Praskání bičů a hřmot kol, a dusání koní, a vozů skákání bude.

3. Jezdec vyzdvihne třpytici se meč, a blýskajíc se kopí, i bude množství zbitých, a veliké hromady těl mrtvých, tak že nebude žádného počtu těl mrtvých, až i padati budou přes těla jejich,

4. Pro množství smilství * smilnice, velmi milé, mistryně kouzlů, kteréž prodávala národy smilstvími svými, a lidi kouzly svými. * Zjev. 17, 1 násl.

5. Aj, já proti tobě, dí Hospodin zástupů, a * odkryji podolek tvůj nad hlavu tvou, a ukáži národům nahotu tvou, a královstvím hanbu tvou. * Izai. 47, 3.

6. A ukydaje tě ohavnými věcmi, uvedu tě v lehkost, a vystavím tě za divadlo.

7. I stane se, že kdožkoli uzří tě, vzdálí se od tebe, a dí: Vyplundrováno jest Ninive. Kdož by ho litovati měl? Kdež

bych shledal ty, kteříž by tě těšiti měli?

8. Což by se tobě lépe dítí mělo * nežli No lidnému, kteréž sedělo mezi řekami, vodami byvši opuštěno, jehož val bylo moře, zeď mělo od moře? *Jer.46,25.

9. Mouřeninská země i Egypt silou jeho byla, a nesčíslní, Putští a Lubimští, byli jemu na pomoc.

10. A však i to v přestěhování přišlo a v zajetí, tak že i malíci jeho rozrážili byli na úhlech všech ulic, a o nejslavnější jeho metalí los, a všickni znameniti jeho sevřeni byli pouty.

11. Takž i ty opiješ se, a pokrývati se musíš, i ty hledati budeš pomoci proti nepříteli.

12. Všecky tvé pevnosti jsou jako fíkové s ovocem ranním, jimiž jakž se zatřese, přiši do úst toho, kdož by jedl.

13. Aj, lid tvůj * jsou ženy u prostřed tebe, nepřátelům tvým dokořen otevřeny budou brány země tvé, a oheň sžije závrty tvé. *Isai.19,16.

14. Navaž sobě vody k obležení, upevní obrady své, vejdí do bláta a šlapej hlinu, oprav cibelnou.

15. Tam tě sžije oheň, vytne tě meč, sžije tě jako brouky, nechť jest vás veliký počet jako brouků, nechť jest vás veliký počet jako kobylek.

16. Rozmnožilo jsi kupce své nad hvězdy nebeské, bronci připadnou i zaletují.

17. Znameniti tvoji jako kobylky, a hejtmané tvoji jako velici chroustové, kteříž se kladou vojensky po plotích v čas studena. Slunce vzešlo, tožť letí, aniž znáti místa jejich, kde byli.

18. Zdržimaji pastýři tvoji, ó králi Assyrský, ležeti budou znameniti tvoji, hojnost lidu tvého bude po horách, ale nebude žádného, kdo by shromáždil.

19. K potření tvému není žádného léku, bolest rány tvé rozmohla se. Kteřížkoli uslyší pověst o tobě, * rukama plésati budou nad tebou. Nebo na koho ustavičně nedocházelo ukrutenství tvé? *Job 27,28. Plat Jer.2,15.

PROROCTVÍ ABAKUKA PROROKA.

KAPITOLA I.

Narískání nad nepravostmi Judských. 5. Proroctví o přitazení Kaldejských na ně. 12. Ustavení se lidu Božtho v doufání o milosti Boží.

Brímě, kteréž u vidění viděl Abakuk prorok.

2. Až * dokud, ó Hospodine, křičeti budu, a nevyslyšíš? Volati budu k tobě pro nátlak, a nespomůžeš?

*Zalm.18,23; 22,2.

3. Proč dopouštíš, abych hleděti musil na nepravost, a na bezprávi se dívati, též na zhoubu a nátlak proti mně? A vždy jest, kdož svár a různici vzbuzuje.

4. Odkudž se děje opuštění zákona, a nedochází nikdá soud. Nebo bezbožný obkličuje spravedlivého, pročež vychází soud převrácený.

5. Pohleďte na národy a popaťte, nybrž s velikým podivením se užasnete, proto že dělám dílo ve dnech vašich, o němž když vypravováno bude, neuvěříte.

6. Nebo aj, já vzbudím Kaldejské, národ litý a rychlý, kterýž zjezdí všecku

šírokost země, aby dědičně opanoval přibytky jiných,

7. Strašlivý a hrozný, od něhož soud jeho i vyvýšenost jeho vyjde.

8. Koni jeho rychlejší budou než rsové, a lítější nad vlky večerní; veliké množství bude jezdců jeho, kteřížto jezdcí jeho zdaleka přijedou, a přiletí jako orlice, kteráž chvátá na pastvu.

9. Každý z nich k utiskování přijde, obrátice tváři své k východu, když seberou jako písek zajaté.

10. Tentýž i králům se posmívati bude, a knížata smích jemu budou; tentýž každé pevnosti smáti se bude, a zdělaje násyp, dohude jí.

11. Tehdy promění se duch jeho, a přestoupí i zavíní, *mysle*, že ta moc jeho boha jeho jest.

12. Hospodine Bože můj, Svatý můj, zdalíž ty nejsi od věčnosti? Myť nezměme. Hospodine, k soudu postavil jsi jej, ty, ó skálo, k trestání nastrojil jsi ho.

13. Čistěť jsou tvé oči, tak že na zlé

věci hleděti, a na bezpráví se dívati nemůžeš. Pročež * přehlídati máš nešlechtníkům a mlčeti, poněvadž bezbožník sehleuje spravedlivějšího, než sám jest,

*Job 21, 7. násl. Jer. 12, 1.

14. A zanechávati lidí jako ryb mořských, jako zeměplazu, * kterýž nemá pána?

*4 Mojs. 27, 17.

15. Všecky napořád udicí vytahuje, zatahuje je síti svou, a zahrnuje je nevodem svým, protože veselí se a plěše.

16. Protož síti své obětuje, a kadí nevodu svému; nebo skrze ně ztůčněl díl jeho, a strava jeho zlepšena.

17. S tím-liž se všim předce zatahovati má síť svou, a ustavičně národy mordovati bez lítosti?

KAPITOLA II.

Zpráva a naučení od Boha dané proroku o osouzení lidu Izraelského od Kaldejských, a potěšení lidu Božeho.

Na * stráží své státi budu, a postavím se na baště, vyhlédaje, abych viděti mohl, co mluvíti bude ke mně *Bůh*, a co bych odpovídati měl po svém trestání.

*Isai. 21, 8.

2. I odpověděl mi Hospodin, a řekl: Napiš vidění, a to zřetelně na deskách, aby je přeběhl čtenář,

3. Proto že ještě do jistého času bude vidění, a směle mluvíti bude až do konce, a nesklamát. Jestliže by pak poprodlilo, * posečkej na ně; neboť jistotně dojde, aniž bude meškati.

*Zalm. 27, 14; 42, 6.

4. Aj ten, kdož se zpíná, tohoť duše není upřímá v něm, ale * spravedlivý z víry své živ bude.

*Řím. 1, 17. Gal. 3, 11. Žid. 10, 38.

5. Ovšem pak více opilec, nešlechtnost a pýchu provodě, neostojí v příbytku; * kterýž rozšiřuje jako peklo duši svou, a jest jako smrt, kteráž se nemůže nasytiti, byt pak shromáždil k sobě všecky národy, a shrnul k sobě všecky lidi.

*Přsl. 30, 15, 16.

6. Zdalíž všickni ti proti němu přísloví nevynesou, a světlých slov i pohádek o něm? A neřeknou-liž: Běda tomu, kterýž rozmnožuje věci ne své, (až dokud pak?) a obtěžuje se hustým blátem?

7. Zdalíž nepovstanou rychle, kteříž by tě hryzli, a neprocítí, kteříž by tebou smýkali? A budeš u nich v ustavičném potlačení.

8. Proto že jsi ty zloupil národy mnohé, zloupí tě všickni ostatkové národů,

pro * krev lidskou, a nátisk země a města, i všech, kteříž přebývají v něm.

*v. 17.

9. Běda tomu, kdož lakomě hledá mrzkého zisku domu svému, aby postavil na místě vysokém hnízdo své, a tak znikl nebezpečností.

10. Uradils se k hanbě domu svému, abys plénil národy mnohé, a zhrěšil sobě samému.

11. Nebo kamení ze zdi křičeti bude, a suk z dřeva posvědčovati bude toho.

12. Běda * tomu, kterýž staví město krví, a utvrzuje město nepravostí.

*Jer. 22, 13. Ezech. 24, 9. Nah. 3, 1.

13. Aj, zdalíž to není od Hospodina zástupů, * že, o čemž pracují lidé a národové až do ustání nadarmo, oheň zkaží.

*Jer. 51, 58.

14. Nebo * naplněna bude země známostí slávy Hospodinovy, jako vody naplňují moře.

*Isai. 11, 9.

15. Běda tomu, kterýž napájí bližního svého, přičiněje nádoby své, tak aby jej opojil, a díval se na jeho nahotu.

16. Sytiš se potupou, proto že jsi slavný. * Píti budeš i ty, a obnažen budeš; obejdeť k tobě kalich pravice Hospodinovy, a vývratek mrzutý na slávu tvou.

*Zalm. 60, 5; 75, 9.

17. Nebo nátisk Libánu a zhouba zvěři, kteráž ji děsila, přikryje tě, pro krev lidskou, a nátisk země a města, i všech, kteříž přebývají v něm.

18. Co prospívá rytina, že ji vyryl řemeslník její? Slitina i učitel lži, že doufá učinitel v účinek svůj, dělaje modly němé?

19. Běda tomu, * kterýž říká dřevu: Procif, a kameni němému: Probuď se. On-liž by učiti mohl? Pohled na něj. Obložen jest zlatem a stříbrem, † ale není v něm žádného ducha.

*1 Král. 18, 26, 27. †Zalm. 115, 4; 135, 15, 17.

20. Hospodin pak v * chrámě svatosti své jest, † umlkníž před obličejem jeho všecka země.

*Zalm. 11, 4. †Zalm. 46, 11.

KAPITOLA III.

Modlitba Abakukova i lidu Božeho. 3. Ustavění se v doufání skutky Božími 16. i smilováními jeho.

Modlitba Abakuka proroka podlé Šigejonót;

2. Ó Hospodine, uslyšev pohrůzku tvou, ulekl jsem se. Hospodine, dílo své u prostřed let při životu zachovej, u prostřed let známé učiň, v hněvě na milosrdenství se rozpomeň.

3. Když se Bůh bral od poledne, a Svátý s hory Fáran, Sélah, slávu jeho přikryla nebesa, a země * byla plná chvály jeho.

*Zalm. 72, 19. Izai. 6, 3.

4. Blesk byl jako světlo, rohy po bocích svých měl, a tu skryta byla síla jeho.

5. Před tváří jeho šlo morní nakažení, a ublí řevavé šlo před nohama jeho.

6. Zastavil se, a změnil zemi; pohleděl, a rozptýlil národy. Zrozrážiny jsou hory věčné, sklonili se pahrbkové věční, cesty jeho jsou věčné.

7. Viděl jsem, že stanové Chusan jsou pouhá marnost, a třásli se kobercové země Madianské.

8. Zdalíž se na řeky, ó Hospodine, zdalíž se na řeky rozpálil hněv tvůj? Zdali proti moři rozhněvání tvé, když jsi jel na koních svých a na vozích svých spasitelných?

9. Patrně jest zjeveno lučiště tvé pro přísahy pokolením lidu tvého stalé, Sélah. Řeky země jsi rozdělil,

10. Viděly * tě hory, třáslý se, povodeň vod t ustoupila; vydala propast hlas svůj, hlubina rukou svých pozdvihla.

*Zalm. 77, 17. +2 Mojz. 14, 21.

11. Slunce a * měsíc v obydlí svém zastavil se, při světle střely tvé létaly, při blesku stkvoucí kopí tvé.

*Joz. 10, 13.

12. V hněvě šlapal jsi zemi, v prohlivosti mlátil jsi pohany.

13. Vyšel jsi k vysvobození lidu svého, k vysvobození s pomazaným svým; srazil jsi hlavu s domu bezbožníka až do hrdla, obnaživ základ. Sélah.

14. Holemí jeho probodl jsi hlavu vsí jeho, když se bouřili jako vichřice k rozptýlení mému, plésali, jako by sežrati měli chudého v skryté.

15. Bral jsi se po moři na koních svých, skrze hromadu vod mnohých.

16. Slyšel jsem, a zatřásl se břicho mé, k hlasu tomu drkotali rtové moji, kosti mé práchnivěly, a všecken jsem se třásl, že se mám upokojiti v den ssoužení, když přitáhne na lid, aby jej válečně hubil.

17. Byť pak fik nekvětí, a nebylo úrody na vinicích; byť i ovoce olivy pochybilo, a roli nepřinesla užitku; a od ovčince odřezován byl brav, a nebylo žádného skotu v chlévích:

18. Já však * v Hospodinu veseliti se budu, plésati budu v Bohu spasení svého.

*Izai. 61, 10.

19. Hospodin Panovník jest síla má, kterýž činí nohy mé jako laní, a na vysokých místech mých cestu mi způsobuje. Předněmu zpěváků na můj negi-not.

PROROCTVÍ SOFONIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Ohlášení skrze Sofoniáše pomaty Boží zemi Judské i obyvatelům jejím.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Sofoniášovi synu Chusi, syna Godoliášova, syna Amariášova, syna Ezechiášova, za dnů Joziáše syna Amonova, krále Judského.

2. Zajisté že sklidím všecko se svrchuté země, praví Hospodin.

3. Sklidím lidi i hovada, sklidím ptačtvo nebeské i ryby mořské, i * pohoršení s bezbožnými; vyplním, pravím, lidi se svrchku této země, praví Hospodin.

*Mat. 15, 41.

4. Nebo vztáhna ruku svou na Judu a na všecky obyvatele Jeruzalémské, za-

hladím z místa tohoto ostatek Bále, i kněží jeho s jich pomocníky,

5. I ty, kteříž se klanějí na střechách vojsku nebeskému, i ty, kteříž klanějíce se, * přísahají skrze Hospodina, i ty, kteříž přísahají skrze Melecha svého,

*Joz. 23, 7.

6. I ty, kteříž zpět odcházejí, aby ne-následovali Hospodina, a kteříž nehledají Hospodina, aniž se ho dotazují.

7. Umkní * před obličejem Panovníka Hospodina, nebo blízky jest den Hospodinův; přistrojil zajisté Hospodin obět, povolal pozvaných svých.

*Zalm. 46, 11.

8. I stane se v * den oběti Hospodinovy, že navštívím knížata a syny královy i všecky, kteříž se oblécejí v roucho cizozemců.

*Izai. 30, 25.

9. Navštívím v ten den i každého, kterýž vakakuje na prah, kteříž naplňují dům pánů svých nátiskem a lstí.

10. I stane se v ten den, praví Hospodin, hlas křiku od brány rybné, a kvílení od druhé strany a třeskot veliký od pahrbků.

11. Kvělte vy, kteříž bydlíte u vnitřku; nebo vyhlazen bude všecken obor kupců, vyplnění budou všickni snášeji stříbro.

12. I stane se v ten čas, že přehledávají budu Jeruzalém s lucernami, a navštívím muže, kteříž ulnuli v kvasnicích svých, kteříž říkají v srdci svém: Nečiní dobře Hospodin, aniž zle činí.

13. Nebo přijde statek jejich na rozchvátání, a domové jejich na zpuštění. Stavějí * zajisté domy, ale nebudou v nich bydli; a štěpují vinice, ale nebudou pítí vína z nich. *Amos 5,11.

14. Blízky * jest den Hospodinův veliký, blízky jest a rychlý velmi zvuk dne Hospodinova, tuť hoře křičeti bude udatný. *Joel 1,15.

15. Den * rozhněvání bude ten den, den úzkosti a trápení, den zpuštění a to hrozného, den temnosti a mračna, den oblaku a mrákoty, *Jer.30,7.

16. Den trouby a troubení proti městům hrazeným, a proti úhlům vysokým,

17. V němž úzkostmi sevrú lidí, aby chodili jako slepi, nebo proti Hospodinu zhrěšili. I vylita bude krev jejich jako prach, a těla jejich * jako lejna. *2Král.9,37.

18. Ani * stříbro jejich, ani zlato jejich nebude jich moci vytrhnouti v den rozhněvání Hospodinova; nebo † ohněm horlivosti jeho sehlcena bude tato všechna země, proto že konec jistě rychlý učiní všechněm obyvatelům země. *Ezech.7,19. †Sof.3,8.

KAPITOLA II.

Napomenutí Judských ku pokání, 4. s předložením jim příkladů některých Božích pomst hrozných.

Ohleďte sebe, ohleďte, pravím, ó národe nemilý,

2. Prvé než uložení přijde, a den jako plevy * pomine, první než přijde na vás prchlivost hněvu Hospodinova, první než přijde na vás den hněvu Hospodinova. *Zalm.1,4.

3. Hleďte Hospodina všickni tiši země, kteříž soud jeho činíte; hleďte spravedlnosti, hleďte tichosti. Snad se ukryjete v den hněvu Hospodinova.

4. Nebo Gáza bude opuštěno, a Aškalon zpusťne; Azot o polednách zaženou, a Akaron vykořeněn bude.

5. Běda těm, kteříž bydlí v krajině pomorské, národu Ceretejských. Slovo Hospodinovo proti vám jest, ó země Kana-nejská * Filistinských, že tě tak zahladím, aby nebylo žádného obyvatele. *Jer.47,1.

6. I bude krajina pomorská místo ovců, jam pastýřských a stáji dobytka.

7. Bude také i ostatku domu Judského krajinou, kdež by pásli. V domích Aškalonu u večer léhati budou, když je navštíví Hospodin Bůh jejich, a přivede zase zajaté jejich.

8. Slyšels jsem hanění Moabských a utrhaní synů Ammonitských, kterýmiž haněli můj lid, a honosili se na pomezí jejich.

9. Protož živ jsem já, praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, že Moáb jako Sodoma * bude, a synové Ammonitští jako Gomora, místem kopriv a domem solným a pustinou až na věky. Ostatkové lidu mého rozchvátají je, a pozůstali z lidu mého dědičně je obdrží. *1Moja.19,24.

10. To jim pro pýchu jejich, že zhaněli a zpínali se nad lid Hospodina zástupů.

11. Hrozný jim bude Hospodin; nebo způsobí, aby zhubeneli všickni bohové země. I bude se jemu klaněti každý z místa svého, všickni ostrovové národů.

12. Také i vy, Mouřenínové, mečem svým zbiti budete.

13. Nebo vztáhne ruku svou na pálnoci, a zhubí Assyrii, a obrátí Ninive v pustinu, a v suchost jako poušť.

14. I * budou u prostřed něho léhati stáda, všecky šelmy národů, pelikán i vyr zniti bude na okně, pustina na veřeji, když cedroví jeho obnaží. *Isai.13,21. *34,11.

15. Takovéť bude to město plésající, kteréž sedí bezpečně, říkáje v srdci svém: Já jsem, a kromě mne není žádného více. Jakť jest učiněno pusté, peleši šelmám! Kdožkoli půjde skrze ně, ckáti bude a zmitati rukou svou.

KAPITOLA III.

Ohlášení bíd Jeruzalémským i hříchů jejich. 8. Zaslíbení o shromáždění rozptýlených, a povolání pobanů do cirkve. 14. Napomenutí cirkve k radosti.

Běda městu tomuto hltavému a poškvřenému a utiskujícímu.

2. Neposlouchá hlasu, aniž přijímá kázně; v Hospodina nedoufá, k Bohu svému nepřibližuje se.

3. Knížata * jeho jsou u prostřed něho lvové řvoucí, soudcové jeho vlci večerní, nehryzou kostí až do rána.

*Ezech.22,27. Mich.3,11.

4. Proroci jeho kvapní, muži velmi nešlechtní; kněží jeho poškvřňují věci svaté, natahují zákona.

5. Hospodin spravedlivý u prostřed něho jest, nelibuje nepravosti, každého dne soud svůj vynáší na světlo bez přestání, a však nešlechtník neumí se stydětí.

6. Vyplnil jsem národy, zpusťli zámkové jejich, v pustinu obrátil jsem ulice jejich, tak že žádný přes ně nechodí; zpusťla města jejich, tak že není člověka, není žádného obyvatele.

7. Řekl jsem: Jistotně báti se mne budeš, přijmeš kázeň, aby nebyl vyplněn příbytek tvůj tím, čím jsem tě navštívil v tětě. Ale * ráno vstanouce, porušují všechny snažnosti své.

*Jer.4,22.

8. Protož očekávejtež na mne, praví Hospodin, do dne toho, v kterémž povstanu k loupeži. Nebo soud můj jest, abych sebral národy, shromáždil království, abych vylil na ně rozhněvání své a všecku prchlivost hněvu svého; ohněm zajisté horlivosti mé sehlcela bude všecka tato země.

9. Tehdáž zajisté způsobím národům rty čisté, jimiž by vzývali všickni jméno Hospodinovo, a sloužili jemu jedním ramenem.

10. Ti, kteříž jsou za řekami * Moufenninské země, kořice se mi, se dcerou rozptýlených mých dary mi přinesou.

*Skutk.8,27.

11. V ten den nebudeš se hanbiti za žádné skutky své, jichž jsi se dopustil

proti mně; nebo tehdáž odejmu z prostředku tvého ty, kteříž pléši v důstojnosti tvé, * a nebudeš se více vyvyšovati na hoře svatosti mé.

*Jer.7,4.

12. A * pozůstavím u prostřed tebe lid chudý a nuzný, i budou doufati ve jménu Hospodinovu.

*Isai.1,9. Ezech.6,8.

13. Ostatkové Izraele neučiní nepravosti, aniž mluvíti budou lži, aniž se nalezne * v ústech jejich jazyk lstivý, ale pásti se budou a odpočívati, a nebude žádného, kdo by je přestrašil.

*Zjev.14,5.

14. Prozpěvuj, dcero Sionská, prokřikujte, Izraelští, vesel se a pléšej vším srdcem, dcero Jeruzalémská,

15. Že odjal Hospodin soudy tvé, odklidil nepřítel tvého. Král Izraelský Hospodin * jest u prostřed tebe, nebudeš se báti více zlého.

*Isai.41,10; 48,1.

16. V ten den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, a Sionu: Necht nemdleji ruce tvé.

17. Hospodin Bůh tvůj u prostřed tebe mocný zachová tě, radovati se bude z tebe velice, přestane na milování svém tebe, plésati bude nad tebou s prozpěvováním, řka:

18. Toužící po Jeruzalému zase sberu, z tebeť jsou, *bolestící pro bříme pohanění vložené na tebe.*

19. Aj, já konec učiním všechněm, kteříž tě trápití budou v ten čas, a zachovám * kulhavou, a zahnanou shromáždím; nybrž způsobím jim chválu a jméno po vsi zemi, v níž pohanění nesli.

*Jer.31,8.

20. V ten čas přivedu vás, v ten čas, pravím, shromáždím vás; nebo * dám vám jméno a chválu mezi všemi národy země, když i zase přivedu zajaté vaše před očima vašima, dí Hospodin.

*Zech.1,18. +5 Mojt.30,3.

Jer.29,14; 30,3. Ozab.6,11. Sofon.2,1.

PROROCTVÍ AGGEA PROROKA.

KAPITOLA I.

Domluva na Judské o nestavění chrámu. 6. Připomenutí proto přítlých pokut. Napomenutí Zorobábele a Jozue k stavění chrámu.

Léta druhého Daria krále, měsíce šestého, prvního dne téhož měsíce, stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea pro-

roka k Zorobábelovi synu Salatielovu, knížeti Judskému, a k Jozue synu Jozadakovu, knězi nejvyššímu, řkoucí:

2. Takto dí Hospodin zástupů, řka: Lid tento praví, že nepřišel čas, čas, v němž by dům Hospodinův staven byl.

3. Pročež stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí:

4. Jest-liž vám čas, abyste vy seděli v domích svých tařlovaných, a dům tento pustý stál?

5. Protož nyní takto praví Hospodin zástupů: Přiložte srdce své k cestám svým.

6. Sejete* mnoho, a shromažďujete málo; řjíte, ale nebýváte nasyceni; pijete, ale neuhařujete žizně; oblačíte se, ale žádný nemůže se zahřiti; a ten, kdož sobě mzdu shromažďuje, shromažďuje ji do pytlíka děravého.

^{*5 Mojs. 28, 38. Mich. 6, 15. ř3 Mojs. 28, 26.}

7. Takto praví Hospodin zástupů: Přiložte srdce své k cestám svým.

8. Vstupte na tuto horu, a svezouce dříví, stavějte dům tento, i oblíbím sobě to, a budu oslaven, praví Hospodin.

9. Patříte na mnoho; a aj, maličko jest, a což vnáříte do domu, já to rozdmýchuji. Proč se to děje? dí Hospodin zástupů. I pro dům můj, že pustý jest, jeřto vy jeden každý pečlivi jste o dům svůj.

10. Protož zavřelo se nebe nad vámi, aby * nedávalo rosy, země také zavřela se, aby nevydávala úrody své.^{*1 Král. 17, 1.}

11. A tak zavolal jsem sucha na zemi tuto, a na tyto hory, i na obilé, i na vřno, a na olej, i na to, což by měla vydávati země, i na lidi, i na dobytek, i na všecku práci rukou.

12. I uposlechl Zorobábel syn Salatielův, a Jozue syn Jozadakův, kněz nejvyšří, i všickni ostatkové lidu hlasu Hospodina Boha svého, a slov Aggea proroka, poněvadř jej poslal Hospodin Bůh jejich; nebo se bál lid tvářu Hospodinovy.

13. Tedy Aggeus posel Hospodinův mluvil lidu v poselství Hospodinovu, řka: * Já s vámi jsem, praví Hospodin.^{*k. 2, 5.}

14. V tom vzbudil Hospodin ducha Zorobábele syna Salatielova, kněžete Judského, a ducha Jozue syna Jozadakova, kněze nejvyšřího, a ducha ostatků všeho lidu, a přišedře, dělali dílo v domě Hospodina zástupů, Boha svého,

KAPITOLA II.

Posilnění Židů k stavění chrámu. 11. Omáření přičin pokut na ně vložtených. 21. Prorocství o vyhlášení nepřátel lidu Bořího, a svřtení Pána Krista.

Dne dvacátého čtvrtého, měsíce šestého, léta druhého Daria krále.

2. Měsíce sedmého, dvacátého prvního dne téhoř měsíce, * stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí:^{*k. 1, 1.}

3. Mluv nyní k Zorobábelovi synu Salatielovu, kněžeti Judskému, a Jozue synu Jozadakovu, knězi nejvyšřímu, i k ostatkům lidu, řka:

4. Kdo jest mezi vámi pozůstalý, jeřto viděl dům ten v slávě jeho první? A jaký vy jej nyní vidíte? Zdalř není proti onomu jako nic před očima vašima?

5. A však nyní posilř se Zorobábeli, praví Hospodin, posilř se i Jozue synu Jozadakův, kněže nejvyšří, a posilř se všecken lid země této, praví Hospodin, a dodělejte; nebo * já s vámi jsem, praví Hospodin zástupů,^{*k. 1, 13.}

6. Podlé slova, jímž * jsem smlouvu učinil s vámi, když jste vycházeli z Egypta. Duch také můj stane u prostřed vás, nebojteř se.^{*2 Mojs. 19, 5.}

7. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Po malém času, * aj, já jeřtě jednou pohnu nebem i zemí, a mořem i suchostí.^{*Zd. 12, 26.}

8. Pohnu, pravím, všemi národy, a přijdou k * Žádoucímu všechněm národům, i naplním dům tento slávou, praví Hospodin zástupů.^{*Imi. 49, 6.}

9. Měj jest střibro a mé jest zlato, praví Hospodin zástupů.

10. Věřtř * bude sláva domu tohoto posledního, než onoho prvního, praví Hospodin zástupů; nebo na tomto místě zpřsobím pokoj, praví Hospodin zástupů.^{*Mal. 3, 1.}

11. Dvacátého čtvrtého dne, devátého měsíce, léta druhého Daria, stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí:

12. Takto praví Hospodin zástupů: Vzeptej se nyní kněři na zákon, řka:

13. Eř, kdyby někdo nesl maso svaté v křídle sukně své, aneb dotkl by se křídlem svým chleba, neb vařeni, neb vřna, neb oleje, neb jakěřkoli krmě, zdalř bude posvěcen? I odpověděli kněři a řekli: Nikoli.

14. Tedy řekl Aggeus: Jestliže někdo jsa nečistý od * tēla mrtvého, dotkl by se něčeho z těch věří, bude-li nečistě? I odpověděli kněři a řekli: Nečistě bude.^{*3 Mojs. 5, 2: 11, 24. 36. 39.}

15. Tedy odpovídaje Aggeus, řekl: Tak lid tento a tak národ tento před tvářu

mou, praví Hospodin, a tak všechno dílo rukou jejich, i cožkoli obětovali tam, nečistě bylo.

16. Nyní tedy přiložte medle srdce své od tohoto dne až do onoho, jakž přestal kladen býti kámen na kameni v domě Hospodinově,

17. Od toho času, * když přišel někdo k hromadě dvaceti, bylo jen deset; když přišel k kádi, aby nabral padesáte z presu, bylo jen dvacet. ^{*k.1.6.}

18. Bil * jsem vás suchem a rzí, i krupobitím všechno dílo rukou vašich, však žádný z vás *neobrátil se* ke mně, praví Hospodin. ^{*Amos 4,9.}

19. Přiložte již srdce své od tohoto dne až do onoho, ode dne dvacátého čtvrtého, *měsíce* devátého, až do dne, v kterémž založen byl chrám Hospodinův, (přiložte srdce své).

20. Zdali již jest semeno v obilnici?

Anobř ani vinný kmen, ani fik, ani strom jablek zrnatých, ani strom olivový nevydal ovoce. Od tohoto dne požehnám.

21. Potom stalo se slovo Hospodinovo po druhé k Aggeovi, dvacátého čtvrtého *dne* téhož měsíce, řkoucí:

22. Mluv k Zorobábelovi knížeti Judskému, řka: Já * pohnu nebem i zemí, ^{*v.7.}

23. A podvrátím stolicí království, a zkazím sílu království pohanských; podvrátím, pravím, vůz i ty, kteříž na něm jezdí, a sejdou koni i jezdcí jejich * jeden každý od meče bratra svého. ^{*Ezech.38,21.}

24. V ten den, praví Hospodin zástupů, vezmu tebe, Zorobábeli synu Salatielův, služebníče můj, praví Hospodin, a učiním tě jako pečetní prsten; nebo jsem tě vyvolil, praví Hospodin zástupů.

PROROCTVÍ ZACHARIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Napomenutí lidu Judského ku pokání. 7. Vidění Zachariášovi proroku zjevené o andělech. 17. o čtyřech rozech. 20. a čtyřech kovářích.

Měsíce osmého, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi synu Barachiáše, syna Iddova, proroku, řkoucí:

2. Rozhněval se Hospodin na otce vaše velice.

3. Protož rei těmto: Takto praví Hospodin zástupů: * Navratte se ke mně, praví Hospodin zástupů, a navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů. ^{*Ezech.18,30. Jak.4,8.}

4. Nebuďte jako otcové vaši, * na něž volávali proroci onino předešli, říkajíc: Takto praví Hospodin zástupů: Navratte se nyní od cest svých zlých, i od skutků vašich zlých, ale neuposlechli, ani pozorovali mne, praví Hospodin. ^{*Isai.51,8. 45,22. Jer.3,12.}

5. Otcové vaši kde jsou? A proroci ti zdali na věky živi jsou?

6. Ale však slova má a soudové moji, kteréž jsem přikázal služebníkům svým prorokům, zdali nepostihli otců vašich? tak že obrátivše se, řekli: Jakž * uložil Hospodin zástupů učiniti nám podlé cest

našich, a podlé skutků našich, tak učinil nám. ^{*Pláč Jer.2,17.}

7. Dne čtyřmécitného, jedenáctého měsíce, kterýž jest měsíc Šebat, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi synu Barachiáše, syna Iddova, proroku, řkoucí:

8. Viděl jsem v noci, a aj, muž sedí na koni ryzim, kterýž stál mezi myrtovím, kteréž bylo v dolině, za ním pak koně ryzí, strakaté a bílé.

9. I řekl jsem: Kdo jsou tito, Pane můj? Řekl mi anděl ten, kterýž mluvil se mnou: Já ukáži tobě, kdo jsou tito.

10. Tedy odpovídaje muž ten, kterýž stál mezi myrtovím, řekl: Tito jsou, kteréž poslal Hospodin, aby zehodili zemi.

11. I odpověděli andělu Hospodinovu tomu, kterýž stál mezi myrtovím, a řekli: Zehodili jsme zemi, a aj, všechna země bezpečně bydlí, a pokoje užívá.

12. Tedy odpověděl anděl Hospodinův a řekl: Ó Hospodine zástupů, až dokudž ty * se nesmiluješ nad Jeruzalémem a nad městy Judskými, na kteréž jsi hněval se již sedmdesáte let? ^{*Zalm.102,14.}

13. I odpověděl Hospodin andělu to-

mu, kterýž mluvil se mnou, slovy dobrými, slovy potěšitelnými.

14. Tedy řekl mi anděl, kterýž mluvil ke mně: Volej a rei: Takto praví Hospodin zástupů: * Horlím pro Jeruzalém a Sion horlením velikým. *k.8,2.

15. A hněvám se náramně na ty národy, kteříž mají pokoj; nebo když jsem já se málo rozhněval, oni pomáhali k zlému.

16. Protož takto praví Hospodin: Navrátil jsem se k Jeruzalému milosrdenstvím, dům můj staven bude v něm, praví Hospodin zástupů, a pravidlo vztaženo bude na Jeruzalém.

17. Ještě volej a rei: Takto praví Hospodin zástupů: Ještěť se rozsadí města má pro hojnost dobrého; neboť utěší ještě Hospodin Sion, a vyvolí ještě Jeruzalém.

18. Tedy pozdvihl jsem oči svých, a uzřel jsem, a aj, čtyři rohové.

19. I řekl jsem andělu, kterýž mluvil se mnou: * Co jest toto? I řekl mi: To jsou ti rohové, kteříž zmítali Judou, Izraelem a Jeruzalémem. *v.9.

20. Ukázal mi také Hospodin čtyři kováře.

21. I řekl jsem: Co jdou dělati tito? I mluvil, řka: Tito jsou rohové, kteříž zmítali Judou, tak že žádný nemohl pozdvihnouti hlavy své. Protož přišli tito, aby je přestrašili, a srazili rohy těch národů, kteříž pozdvihli rohu proti zemi Judské, aby ní zmítali.

KAPITOLA II.

Vidění muže městického Jeruzalém. 4. Rozmnožení, 5. bezpečnost i sláva církve. 6. Napomenutí lidu v Babylóně. 11. Povolání pohanů do církve.

Opět pozdvihl jsem oči svých, a uzřel jsem, a aj muž, v jehož ruce byla šnůra míry.

2. I řekl jsem: Kam jdeš? I řekl mi: Měřiti Jeruzaléma, abych viděl, jak veliká šířkost jeho, a jak veliká dlouhost jeho.

3. A aj, když anděl ten, kterýž mluvil se mnou, vycházel, jiný anděl vycházel jemu vstříc.

4. A řekl jemu: Běž, mluv k mládenci tomu, řka: Po všech bydlení budou Jeruzalémští, pro množství lidu a dobytka u prostřed něho.

5. A já * budu, praví Hospodin, jeho zdi ohnivou vůkol, a slávuou budu u prostřed něho. *k.9,8.

6. Nuže, * nuže, utectez již z země půlnoční, praví Hospodin, poněvadž se čtyř stran světa volný průchod učinil jsem vám, praví Hospodin.

*Isai.52,11. Jer.51,45. Zjev.18,4.

7. Nuže, Sione, kterýž přebýváš u dcery Babylonské, vydobud se.

8. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Po slávě poslal mne proti národům těm, kteříž zloupili vás; nebo kdož se dotýká vás, * dotýká se zřitelnice oka mého.

*Zalm.17,8.

9. Nebo aj, já zdvihnu ruku svou proti nim, a budou loupež služebníkům svým, i * zvíte, že Hospodin zástupů poslal mne. *k.6,15.

10. Prozpěvuj a vesel se, dcero Sionská; nebo aj, já přijdu a budu bydleti u prostřed tebe, praví Hospodin.

11. I připojí se národové mnozí k Hospodinu v ten den, a budou mým lidem, a budu bydleti u prostřed tebe, i zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k tobě.

12. Tehdy dědičně ujme Hospodin Judu, díl svůj, v zemi svaté, a * vyvolí zase Jeruzalém. *k.1,17.

13. Umlkniž všeliké tělo před obličejem Hospodinovým, neboť procítí z přibytku svatosti své.

KAPITOLA III.

Vidění o knězi Jozue, 8. a zaslíbení jemu i jiným věřícím utíněná.

Potom mi ukázal Jozue kněze nejvyššího, stojícího před andělem Hospodinovým, a satana stojícího po pravici jeho, aby se mu protivil.

2. Ale Hospodin řekl satanu: * Potresciž tě Hospodin, satane, potresciž tě, pravím, Hospodin, kterýž vyvoluje Jeruzalém. Zdalíž tento není jako hlavně vychvácená z ohně? *Ep.Jud.v.9.

3. Jozue pak oblečen byl v roucha zmazaná, a stál před andělem.

4. I odpověděl a řekl těm, kteříž stáli před ním, řka: Vezměte roucho to zmazané s něho. A řekl jemu: Pohled, přenesl jsem s tebe nepravost tvou, a oblékl jsem tě v roucha proměnná.

5. Opět řekl: Nechť vstaví čepici pěknou na hlavu jeho. I vstavili čepici pěknou na hlavu jeho, a oblékli ho v roucha. Anděl pak Hospodinův tu stál.

6. A osvědčil anděl Hospodinův Jozue, řka:

7. Takto praví Hospodin zástupů: Jestliže po cestách svých choditi budeš, a

jestliže stráž mou držeti budeš, budeš-li také souditi dům můj, a budeš-li ostříhati stíni mých: dámť zajisté to, abys chodil mezi těmito přistojícími.

8. Slyš nyní, Jozue, kněze nejvyšší, ty i tovaryši tvoji, kteříž sedí před tebou: Ačkoli muži ti jsou za zázrak, aj, já však přivedu služebníka svého,* Výstřelek.
*Izai.4,2. Jer.23,5.

9. Nebo aj, totot jest ten kámen, kterýž kladu před Jozue, na kámen jeden sedm * očí; aj, já vyřeži na něm řezbu, praví Hospodin zástupů, a odejmu nepravost té země jednoho dne.
*k.4.10.

10. V ten den, praví Hospodin zástupů,* povoláte jeden každý bližního svého pod vinný kmen a pod fik.
*1 Král.4,25. Mich.4,4.

KAPITOLA IV.

Posilnění proroka od anděla. 2. Ukázání jemu u vidění svícnu, děbánu, sedmi lamp, 3. a dvou oliv. 5. Vyloučení toho vidění.

Potom navrátil se anděl, kterýž mluvil se mnou, a zbudil mne jako muže, kterýž zbuzen bývá ze sna svého.

2. I řekl mi: * Co vidíš? Jemuž jsem řekl: Vidím, že aj, svícen zlatý všecken, a olejnj děbán na vrchu jeho, a sedm lamp jeho na něm, a sedm nálevek k těm sedmi lampám, kteréž jsou na vrchu jeho.
*Jer.1,11.13. Amos 8,2.

3. A dvě olivy při něm, jedna po pravé straně děbánu olejného, a druhá po levé straně jeho.

4. Tehdy odpověděl jsem a řekl jsem andělu tomu, kterýž mluvil ke mně, řka: Co ty věci jsou, pane můj?

5. A odpovídaje anděl, kterýž mluvil se mnou, řekl mi: * Což nevíš, co ty věci jsou? I řekl jsem: Nevím, pane můj.
*v.13.

6. Tedy odpovídaje, mluvil ke mně, řka: Toto jest slovo Hospodinovo k Zorobábelovi, řkoucí: Ne silou, ani mocí, ale Duchem mým, praví Hospodin zástupů.

7. Co jsi ty, ó horo veliká, před Zorobábelem? Rovina. Nebo doloží nejvyšší kámen s hluchým prokřikováním: Milost, milost jemu.

8. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

9. Ruce Zorobábelovy založily dům tento, a ruce jeho dokonají. I zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k vám.

10. Nebo kdož by pohrdal dnem ma-

lých začátků, poněvadž se veselí, hledíce na ten kámen, totiž na závaží v ruce Zorobábelově, těch * sedm očí Hospodinových, procházejících všecku zemi?
*k.3,9. Zjev.5,6.

11. Tedy odpovídaje jemu, řekl jsem: Co ty dvě olivy po pravé straně toho svícnu, i po levé straně jeho?

12. Opět odpovídaje jemu, řekl jsem: Co ty dvě olivky, kteréž jsou mezi dvěma trubicemi zlatými, kteréž vylévají z sebe zlato?

13. I mluvil ke mně, řka: * Viš-liž, co ty věci jsou? I řekl jsem: Nevím, pane můj.
*v.5.

14. Tedy řekl: To jsou ty * dvě olivy, kteréž jsou u * Panovníka vší země.
*Zjev.11,4. †Zach.6,5.

KAPITOLA V.

Kniha letící u vidění, 5. míra efi, 7. plech olověný, 8. žena u prostřed míry, 9. a jiné dvě s křídly.

Potom opět pozdvihna očí svých, uzřel jsem, a aj, kniha letěla.

2. I řekl mi: * Co vidíš? Jemuž jsem řekl: Vidím knihu letící, jejíž dlouhost byla dvaceti loktů a šířkost desíti loktů.
*Jer.1,11.13.

3. Tedy řekl mi: Toto prokletí vyjde na šířkost vší země. Nebo každý zloděj podlé něho jako i ona vyhlazen, a každý přísahající podlé něho jako i ona vyhlazen bude.

4. Vynesu je, praví Hospodin zástupů, aby došlo na dům zloděje, a na dům přísahajícího skrze jméno mé falešně; anobřz bude bydliti u prostřed domu jeho, a docela zkaží jej, i dříví jeho i kamení jeho.

5. Tedy vyšel anděl ten, kterýž mluvil se mnou, a řekl mi: Pozdvihni nyní oči svých a viz, co jest to, což pochází.

6. I řekl jsem: Co jest? Kterýž odpověděl: Toto jest efi pocházející. Řekl také: Toto jest oko její prohlédající všecku zemi.

7. A aj, plech tlustý olověný nesen byl, a přitom žena jedna, kteráž seděla u prostřed té efi.

8. I řekl: Toto jest ta bezbožnost. I uvrhl ji do prostřed té efi, uvrhl i ten plech olověný na vrch její.

9. A pozdvihna očí svých, uzřel jsem, a aj, dvě ženy vycházely, majíce vtr v křídlech svých. Měly pak křídla podobná křídům čápm, a vyzdvihly tu efi mezi zemi a mezi nebe.

10. I řekl jsem andělu tomu, kterýž mluvil se mnou: Kam ony nesou tu efi?

11. Kterýž řekl mi: Aby sobě vystavěla dům v zemi *Sinear, kdež by utvrzena byla a postavena na podstavku svém.
*1 Moja.11.2.

KAPITOLA VI.

Viděti vozů, hor a koní. 4. Výklad toho viděti. 9. Udělení i vstavení koruny na hlavu Jozue. 12. Prorocství o království a kněžství Kristovu.

Potom opět * pozdvihna oči svých, viděl jsem, a aj, čtyři vozové vycházeli z prostředku dvou hor, hory pak ty byly hory ocelivé.
*k.5.9.

2. V prvním voze byli koni ryzí, a v druhém voze byli koni vrání,

3. V voze pak třetím koni bílí, a v voze čtvrtém koni strakati a hnědí.

4. Tedy odpovídaje, řekl jsem andělu, kterýž mluvil se mnou: * Co tyto věci, pane můj?
*k.1.19.

5. I odpověděl anděl ten a řekl mi: To jsou čtyři větrové nebeští, vycházející odtud, kdež stáli * před Panovníkem vši země.
*k.4.14.

6. Koni vrání zapřežení vycházejí do země půlnoční, a bílí vycházejí za nimi, strakati pak vycházejí do země polední.

7. Hnědí také vyšedše, chtěli jíti, aby schodili zemi. Protož řekl: * Jděte, schoďte zemi. I schodili zemi.
*k.1.10.

8. A povolav mne, mluvil ke mně, řka: Aj ti, kteříž vyšli do země půlnoční, spokojili ducha mého v zemi půlnoční.

9. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouce:

10. Vezmi od zajatých, od Cheldaje a od Tobiáše a od Jedaiáše, (a přijdeš ty téhož dne, a vejdeš do domu Joziáše syna Sofoniášova,) kteříž jdou z Babylona,

11. Vezmi, pravím, stříbro a zlato, a udělej koruny, a vstav na hlavu Jozue syna Jozadakova, kněze nejvyššího.

12. A mluvíti budeš k němu, řka: Takto praví Hospodin zástupů, řka: Aj muž, jehož jméno jest * Výstřelek, kterýž z místa svého pučiti se bude, ten vystaví chrám Hospodinův.
*k.3.8. Jer.23.5.

13. Nebo ten má vystavěti chrám Hospodinův, a tentýž zase přinese slávu, a seděti a panovati bude na trůnu svém, a bude knězem na trůnu svém, a rada pokoje bude mezi nimi oběma.

14. Budou pak ty koruny Chelemovi, a Tobiášovi, a Jedaiášovi, a Chenovi sy-

nu Sofoniášovu na památku v chrámě Hospodinově.

15. Nebo daleci přijdou, a budou stavěti chrám Hospodinův, i zvíte, že Hospodin zástupů poslal mne k vám. A to se stane, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu Hospodina Boha svého.

KAPITOLA VII.

Odpověď Judským od Boha z strany postů 7. Obnovení jim vůle Boží prv ohlášené. 11. a obvinění jich z tvrdosijnosti.

Potom stalo se léta čtvrtého Daria krále, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi, čtvrtého dne měsíce devátého, kterýž jest Kislef,

2. Když poslal do domu Božího Saezer a Regemmelech, i muži jeho, aby se kořili tváři Hospodinově,

3. A aby mluvili k kněžím, kteříž byli v domě Hospodina zástupů, i k prorokům, řkouce: Budeme-li plakati měsíce pátého, oddělujice se, jako jsme činili již po mnoho let?

4. I stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně, řkouce:

5. Řci všemu lidu této země i kněžím takto: Když jste * se postivali a kvílili, pátého a sedmého měsíce, a to po sedmdesáte let, zdalíž jste se opravdu mně, mně, pravím, postili?
*Isai.58.5.

6. A když jíte aneb pijete, zdalíž ne pro sebe jíte a ne pro sebe pijete?

7. Zdalíž tato nejsou slova, kteráž prohlásil Hospodin skrze proroky předešlé, když ještě Jeruzalém seděl bezpečně a užíval pokoje, i města jeho vůkol něho, a lid v straně polední i na rovinách byl dlil?

8. I stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi, řkouce:

9. Takto mluvil Hospodin zástupů, řka: * Soud pravý vynášejte, a milosrdenství a litoosti dokazujte jeden každý k bližnímu svému.
*k.8.16. Ozés 12.7.

10. A * vdovy ani sirotka, přichozího ani chudého neutiskejte, a zlého žádný bližnímu svému neobmýšlejte v srdci svém.
*2 Moja.22.21.22.

11. Ale * nechtěli pozorovati, a nastavili ramene urputného, a uši své obtížili, aby neslyšeli
*Isai 42.23.

12. A srdce své učinili * kamen pevný, aby neslyšeli zákona toho a slov těch, kteráž poslal Hospodin zástupů Duchem svým skrze proroky předešlé.

Pročez přišel hněv veliký od Hospodina zástupů.

13. Nebo stalo se, * že jakož volajícího neslyšeli, tak když volali, neslyšel jsem, praví Hospodin zástupů.

* Příklad. 1, 24, 25, 28. Izai. 65, 12. Ezech. 8, 18.

14. A vichřicí rozptýlil jsem je mezi všechny ty národy, kterýchž neznali, a země tato spustla po nich, tak že nebylo žádného, kdo by tudy chodil, a tak přivedli zemi žádoucí na zpuštění.

KAPITOLA VIII.

Zaelibent Judským od Boha učiněná; 16. smlouva Boží s nimi. 18. Prorocství o obrácení pohanů.

Opět stalo se slovo Hospodina zástupů, řkoucí:

2. Takto praví Hospodin zástupů: Horlil jsem pro Sion horlením velikým, nýbrž rozhněváním velikým horlil jsem pro něj.

3. Takto praví Hospodin: * Navrátil jsem se k Sionu, a bydlím u prostřed Jeruzaléma, aby sloul Jeruzalém městem věrným, a hora Hospodina zástupů horou svatosti.

* k. 1, 16; 2, 12.

4. Takto praví Hospodin zástupů: Ještěť sedati budou starci i baby na ulicích Jeruzalémských, maje každý z nich hůl v ruce své pro sešlost věku.

5. Ulice také města plné budou pacholat a děvčat, hrajících na ulicích jeho.

6. Takto praví Hospodin zástupů: Zda-li, * že se to nepodobné zdá před očima ostatků lidu tohoto dnů těchto, také před očima máma nepodobné bude? praví Hospodin zástupů. * Mat. 19, 26. Luk. 1, 37.

7. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, já vysvobozuji lid svůj z země východní, a z země na západ slunce,

8. A přivedu je zase. I budou bydliti u prostřed Jeruzaléma, * a budou lidem mým, a já budu jejich Bohem v pravdě a v spravedlnosti.

* Jer. 7, 23; 24, 7; 31, 33. Ezech. 11, 20.

9. Takto praví Hospodin zástupů: Posilítež * se ruce vaše, kteříž jste slyšeli těchto dnů slova tato z úst proroků, od toho dne, v němž založen jest dům Hospodina zástupů, že má chrám dostaven býti.

* Izai. 35, 3.

10. Nebo před těmito dny práce lidská, ani práce hovádek se nenahrazovala, nýbrž ani vycházejícímu ani vcházejícímu nebylo pokoje pro nepřítel, nebo já spustil jsem všechny lidi jedny s druhými.

11. Nyní pak, ne jako ve dnech těch předešlých, činím ostatkům lidu tohoto, praví Hospodin zástupů.

12. Ale rozsvívání máte pokojné, vinný kmen vydává ovoce své, a * země vydává úrodu svou, nebesa také dávají rosu svou, a to všecko dávám v dědictví ostatkům lidu tohoto.

* 3 Mojs. 26, 4.

13. A tak stane se, že jakož jste byli zlořečením mezi pohany, ó dome Judský a dome Izraelský, tak zase vás chrániti budu, a * budete pozhnáním. Nebojtež * se, posilněte se ruce vaše.

* Agg. 2, 20. † Izai. 35, 3, 4.

14. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Jakož jsem byl myslil zle učiniti vám, když mne hněvali otcové vaši, praví Hospodin zástupů, aniž jsem litoval:

15. Tak obrátě se, myslím v těchto dnech dobře činiti Jeruzalému a domu Judskému. Nebojtež se.

16. Tyto pak věci jsou, kteréž činiti budete: * Mluvte pravdu každý s bližním svým, pravý a pokojný soud vynášejte v branách svých.

* k. 7, 9. Efez. 4, 25.

17. Aniž kdo bližnímu svému zlého obmyslejí v srdci svém, též přísahy falešné nemilujte; nebo všecko to jest, čehož nenávidím, praví Hospodin.

18. I stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně, řkoucí:

19. Takto praví Hospodin zástupů: Půst * čtvrtého měsíce, a půst pátého, a půst sedmého, a půst desátého obrátí se domu Judskému v radost a veselí, i v slavnosti rozkošné, ale pravdu a pokoj milujte.

* k. 7, 5.

20. Takto praví Hospodin zástupů: Ještěť budou přicházeti národové a obyvatelé měst mnohých,

21. Přicházeti budou, pravím, obyvatelé jednoho k druhému, řkouce: Podmež * s ochotností kořiti se tváři Hospodinově, a hledati Hospodina zástupů. Půjdu i já.

* Izai. 2, 3.

22. A tak přijdou lidé mnozí a národové nesčíslní, aby hledali Hospodina zástupů v Jeruzalémě, a kořili se tváři Hospodinově.

23. Takto praví Hospodin zástupů: V těch dnech chopí se deset mužů ze všech jazyků těch národů, chopí se, pravím, podolka jednoho Žida, řkouce: Půjdemo s vámi; nebo slyšíme, že jest Báh s vámi.

KAPITOLA IX.

Pohrůzka Damašským, Ematským, Tyrským, Sidonským a Filistinským. 9. Prorocství o Kristu 10. a vysvobození i mnohými dary obdaření církve.

Břímě slova Hospodinova proti zemi, kteráž jest v vůkolí tvém, a Damašek bude odpočinutí jeho. Nebo k Hospodinu zřetel člověka i všech pokolení Izraelských.

2. Ano i do Emat dosáhne, * do Týru i Sidonu, ačkoli jest moudrý velmi.

*Izai.23,1.

3. Vystavěltě sobě Týrus pevnost, a nashromáždil stříbra jako prachu, a ryzího zlata jako bláta na ulicích.

4. Aj, Pán vyžene jej, a vrazí do moře sílu jeho, i on od ohně sežrán bude.

5. Vida to * Aškalon, báti se bude, i Gáza velikou bolest míti bude, též i Akaron, proto že jej zahanbilo očekávání jeho. I zahyne král z Gázy, a Aškalon neosedí.

*Jer.47,1.

6. A bude bydliti pankhart v Azotu, a tak vyplněním pýchu Filistinských.

7. Když pak odejmu vraždu jednoho každého od úst jeho, a ohavnosti jeho od zubů jeho, připojen bude také i on Bohu našemu, aby byl jako vývoda v Judstvu, a Akaron jako Jebuzejský.

8. A * položím se vojensky u domu svého pro vojsko a pro ty, kteříž tam i zase jdou; aniž půjde skrze ně více násilník, proto že se tak nyní vidí očím mým.

*k.2,5.

9. Pléšej * velice, dcerko Sionská, prokřikuj, dcerko Jeruzalémská. Aj, král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém. *Izai.62,11. Mat.21,5. Jan.12,15.

10. Nebo vyplněním vozy z Efraima a koně z Jeruzaléma, a vyplněna budou lučičště válečná; nadto rozhlásí pokoj národům, a * panování jeho od moře až k moři, a od řeky až do končin země.

*Zalm.72,8.

11. Anobřz ty, pro krev smlouvy své vypustil jsem vězně tvé z * jámy, v níž není žádné vody.

*1. Mojz.37,24.

12. Navraťtež se k ohradě, ó věžňové v naději postavení. A tak v ten den, jakžť oznamuji, * dvojnásobně nahradím tobě,

*Izai.40,2.

13. Když sobě napnu Judu a lučičště naplním Efraimem, a vzbudím syny tvé, ó Sione, proti synům tvým, ó Javane, a nástrojím tě jako meč udatného.

14. Nebo Hospodin proti nim se uká-

že, a vynikne jako blesk stfela jeho. Panovník, pravím, Hospodin trubou troubiti bude, a pobře se s vichřicemi poledními.

15. Hospodin zástupů chrániti bude lidu svého, aby zmocnice se kamením z praku, jedli a pili, prokřikující jako od vína, a naplní jakož čiši tak i rohy ol-táře.

16. A tak je vysvobodí v ten den Hospodin Bůh jejich, jakožto stádece lid svůj, a vystaveno bude kamení pěkně tesané místo korouhvi v zemi jeho.

17. Nebo aj, jaké blahoslavenství jeho, a jak veliká okrasa jeho! Obilé mlá-dence a mest panny učiní mluvňé.

KAPITOLA X.

Napomenutí Judských k modlitbám, 3. ohlášení pomsty Boží správcům lidu Izraelského, a zaslíbení věřícím uč-něná.

Žádejte od Hospodina * deště v čas pří-hodný, i způsobí Hospodin pršku, a dá vám déšť hojný, a každému bylinu na poli.

*3. Mojz.26,4.

2. Nebo obrazové mluví marnost, a věštcí prorokují faleš, a sny marné mlu-ví, marností potěšují. Protož šli * jako stádo, ztrestáni jsou, proto že žádného nebylo pastýře.

*Mat.9,36.

3. Proti pastýřům takovýmůn zažžen jest hněv můj, a kozly ty trestati budu, ale stádo své, dům Judský, navštíví Hos-podin zástupů, a učiní je jako koně ozdob-ného k boji.

4. Od něho úhel, od něho hřeb, od něho lučičště válečné, od něho též pojde všeliký úředník.

5. A budou * podobni rekům, pošlapá-vajice do bláta na ulicích v boji, když bojovati budou; nebo Hospodin s nimi, a zahanbí ty, kteříž jedou na koních.

*v.7.

6. Posilním zajisté domu Judova, a dům Jozefův vysvobodím, a bezpečně je osadím. Nebo litost mám nad nimi, i budou, jako bych jich nezahnal; nebo já jsem Hospodin Bůh jejich, a vysly-ším je.

7. I budou Efraimští jako silný rek, a veseliti se bude srdce jejich * jako od vína. I jejich synové vidouce to, rozve-seli se, a zpléše srdce jejich v Hos-podinu.

*Zalm.104,15.

8. Šeptati jim budu, a tak je shromá-ždím; nebo je vykoupím, a rozmnožení budou, jakož rozmnožení byli.

9. Nadto rozseji je mezi národy, aby na místech dalekých rozpomínali se na mne, a živi jsouce s syny svými, navrátili se.

10. A tak je zase přivedu z země Egyptské, i z Assyrské shromáždím je, a do země Galád a k Libánu přivedu je, ale nepostačí jim.

11. Protož pro těsnost * přejde přes moře, a prorazí na moři vlnobití, i vyschnou všechny hlubiny řeky, buďet snížena i pýcha Assyrie, a berla Egypta odjata bude. ^{*2Mojš.14,16.}

12. A posílím jich v Hospodinu, aby ve * jménu jeho ustavičně chodili, praví Hospodin. ^{*Mich.4,5.}

KAPITOLA XI.

Proroctví o skázce Jeruzaléma. 4. Nevědětnost lidu Židovského k Kristu pastýři svěmu. 15. Pohrůzka o zlých pastýřích.

Otevři, Libáne, vrata svá, ať zříře oheň cedry tvé.

2. Kvěl jedle, nebo padl cedr, nebo znamenití vyplnění jsou; kvělte dubové Bázanšti, nebo klesl les ohražený.

3. Hlas kvílení pastýřů, proto že popléněno důstojenství jejich; * hlas řvání lvů, proto že popléněna pýcha Jordánu. ^{*Nab.2,12.}

4. Takto praví Hospodin Bůh můj: Pas ovce tyto k zbití oddané,

5. Kteréž držitelé jejich mordují, aniž bývají obviňováni, a kdož je prodávají, říkají: Požehnaný Hospodin, že * jsme zbohatli, a kteříž je pasou, nemají lítosti nad nimi. ^{*Zjev.3,17.}

6. Protož nebudu mítí lítosti více nad obyvateli této země, praví Hospodin, ale aj, já uvedu ty lidi jednoho druhému v ruku, a v ruku krále jejich. I budou potírati zemi tuto, a nevytrhnou jí z ruky jejich.

7. Nebo jsem pásl ovce k zbití oddané, totiž vás chudé toho stáda, a vzav sobě dvě hole, nazval jsem jednu utěšením, a druhou jsem nazval svazujících. A pásl jsem, pravím, ty ovce,

8. A zahladil jsem tři pastýře měsíce jednoho, ale duše má stýskala sobě s nimi, proto že duše jejich nenáviděla mne.

9. Pročež řekl jsem: Nebudu vás pásti. Kteráž umřítí má, nechť umře, a kteráž má vyhlazena býti, nechť jest vyhlazena, a jiné nechažť jedí maso jedna druhé.

10. Protož vzav hůl svou utěšením, posekal jsem ji, zrušiv smlouvu svou, kterouž jsem učinil se vším tím lidem.

11. A v ten den, když zrušena byla, právě poznali * chudí toho stáda, kteříž na mne pozor měli, že řeč Hospodinova jest. ^{*v.7.}

12. Nebo jsem řekl jim: Jestliže se vám vidí, dejte mzdu mou; pakli nic, nechte tak. I odvázili mzdu mou třidceti * stříbrných. ^{*2Mojš.21,32. Mat.26,15.}

13. I řekl mi Hospodin: Povrz je před hrncíře. Znamenitá mzda, kterouž jsem tak draze šacován od nich. A tak * vzav třidceti stříbrných, uvrhl jsem je v domě Hospodinově před hrncíře. ^{*Mat.27,9,10.}

14. Potom posekal jsem hůl svou druhou svazujících, zrušiv bratrství mezi Judou a mezi Izraelem.

15. I řekl mi Hospodin: Vezmi sobě ještě oruží pastýře bláznivého.

16. Nebo aj, * já vzbudím pastýře v této zemi. Pobloudilých nebude navštěvovati, ani jehňátka hledati, ani což polámaného jest, léčiti, ani toho, což se zastavuje, nositi, ale maso toho, což tučnějšího jest, jisti bude, a kopyta jejich poláme. ^{*Ezech.34,3,4.}

17. Běda pastýři tomu ničemnému, kterýž opouští stádo. Meč na rameno jeho a na oko pravé jeho, rámě jeho docela uschne, a oko pravé jeho naprosto zatmí se.

KAPITOLA XII.

Pohrůzka nepřátelům lidu Božího. 4. Zaslíbení o ochraně Boží, 10. o Duchu svatém, 11. a pokání lidu Izraelského.

Břímě slova Hospodinova příčinou Izraele. Praví Hospodin, * kterýž roztáhl nebesa, a založil zemi, a sformoval ducha člověka, kterýž jest v něm: ^{*Zalm.104,2.}

2. Aj, já postavím Jeruzalém jako číši, kteráž ku potáčení přivede všechny národy vůkol, kteříž budou proti Judovi v obležení, i proti Jeruzalému.

3. Nýbrž stane se v ten den, že položím Jeruzalém jako kámen přetěžký všechněm národům, ježž kdožkoli zdvihati budou, velmi se urazí, * byť se pak shromáždili proti němu všickni národové země. ^{*k.14,2.}

4. V ten den, praví Hospodin, raním všelikého koně strnutím, a jezce jeho zblázněním, ale na dům Judský otevru oči své, a všechny koně národů raním slepotou.

5. I dějí vůdcové Judští v srdci svém:

Mámeť silu, i obyvatelé Jeruzalémští, v Hospodinu zástupů, Bohu svém.

6. V ten den učiním vůdce Judské podobné ohni zanicenému mezi dřívím, a pochodni hořící mezi snopy, i zžije na pravo i na levo všechny národy vůkol, a ostojí Jeruzalém ještě na místě svém v Jeruzalémě.

7. Zachová Hospodin i stánky Judské první, aby se nevelebila ozdoba domu Davidova a ozdoba přebývajících v Jeruzalémě nad Judu.

8. V ten den chrániti bude Hospodin obyvatelů Jeruzalémských, a bude nejnestatečnější z nich v ten den podobný Davidovi, a dům Davidův podobný bohům, podobný andělu Hospodinovu před nimi.

9. Nebo stane se v ten den, * že shledám všechny národy, kteříž přitáhnou proti Jeruzalému, abych je zahladil. *Zjev. 19,9.

10. A * vyleji na dům Davidův a na obyvatele Jeruzalémské Duch ať milosti a ** pokorných proseb. I tť obrátí zřetel ke mně, kteréhož jsou bodli, a kvíliti budou nad ním jako kvílením nad jednorozeným; hořce, pravím, plakati budou nad ním, jako hořce plačí nad prvorozeným. *Joel 2,28. Skutk. 2,1 násl. †Zid. 10,29. ** Řím. 8, 15. 16. †† Jan 19, 37. Zjev. 1, 7.

11. V ten den bude veliké kvílení v Jeruzalémě, jako kvílení v Adadremmon na poli * Mageddo. *2 Par. 35,25.

12. Nebo kvíliti bude země, každá čeléd obzvláště, čeléd domu Davidova obzvláště, a ženy jejich obzvláště, čeléd domu Nátanova obzvláště, a ženy jejich obzvláště,

13. Čeléd domu Lévi obzvláště, a ženy jejich obzvláště, čeléd Semei obzvláště, a ženy jejich obzvláště,

14. I všechny čeledi jiné, každá čeléd obzvláště, a ženy jejich obzvláště.

KAPITOLA XIII.

Proroctví o očistění hříchů skrze Krista, 2. a modl i falešných proroků vyplnění, 7. o utrpeních Kristových, 8. a zachování ostatků lidu Judského.

V ten den bude studnice * otevřená domu Davidovu a obyvatelům Jeruzalémským, k obmytí hřicha i nečistoty. *Isai. 55, 1. Jan 7, 37, 38.

2. Stane se také v ten den, praví Hospodin zástupů, že * vyhledám jména modl z země, tak že nebudou připomínány více, nýbrž také i ty proroky a ducha nečistoty vyprázdňují z země. *Ezech. 30, 13. Mich. 5, 12.

3. I stane se, prorokoval-li by někdo více, že jemu řeknou otec jeho a matka jeho, kteříž jej zplodili: Nebudeš živ, proto že jsi lež mluvil ve jménu Hospodinovu. I probodnou jej otec jeho a matka jeho, kteříž jej zplodili, že prorokoval.

4. A tak stane se v ten den, že se budou stydět proroci ti, každý za vidění své, když by prorokovali, aniž oblekou sukně z srsti, aby klamali.

5. Ale dí každý: Nejsem já prorok. Muž, kterýž zemi dělá, jsem já; nebo mne učil tomu člověk od dětinství mého.

6. A dí-li kdo jemu: Jaké to máš rány na rukou svých? I odpoví: Jimiž jsem zbit v domě těch, kteříž mne milují.

7. Ó meči, pročít na pastýře mého a na muže bližního mého, praví Hospodin zástupů. * Bi pastýře, a rozprechnou se ovce, ale zase obrátím ruku svou k maličkým. *Mat. 26, 31. Mark. 14, 27.

8. Nebo stane se po vši zemi této, praví Hospodin, že dvě částky vyhlazeny budou v ní a zemrou, a třetí v ní zanechána bude.

9. A i tu třetí uvedu * do ohně, a přezenu je, jako se přehání stříbro, a zprubují je, jako prubováno bývá zlato. Každý vzývati bude jméno mé, a já vyslyším jej. Řeknu: Lid můj jest; a on dí: Hospodin jest † Bůh můj. *Přel. 17, 3. † Jan 20, 28.

KAPITOLA XIV.

Proroctví o přitahání nepřátel proti Judským, a zachování ostatků. 8. Zaslíbení Ducha svatého. 10. opatření církve. 12. Pomsta nad pohany, 16. uvedení některých do církve. 20. Horlivost lidu Božho.

Aj, * den Hospodinův přichází, a rozděleny budou kořisti tvé u prostřed tebe. *Isai. 39, 6.

2. Nebo shromáždím * všechny národy proti Jeruzalému k boji, i bude dobyté město, a domové zloupeni, a ženy zhanobeny budou. A když vyjde díl města v zajetí, zbytek lidu nebude vyhlazeno z města. *k. 12, 3.

3. Nebo Hospodin vytáhna, bude bojovati proti těm národům, jakž bojuje v den potýkání.

4. I stanou nohy jeho v ten den na hoře * Olivetské, kteráž jest naproti Jeruzalému od východu, a rozdvojí se hora Olivetská napoly k východu a k západu údolím velmi velikým, a odstoupí

díl té hory na pólnoci, a díl její na poledne.

^{*Skutk.1.12.}

5. I budete utíkati před údolím hor; nebo dosáhne údolí hor až k Azal. Budete, pravím, utíkati, jako jste utíkali před země třesením * za dnů Uziáše krále Judského, když + přijde Hospodin Bůh můj, a všickni svatí s ním.

^{*Amos 1,1. †Ep.Jud.v.14.}

6. I stane se v ten den, že nebude světla drahého, ani tmy husté.

7. A tak bude den jeden, kterýž jest znám Hospodinu, aniž bude den, ani noc; a však stane se, že v čas večera bude světlo.

8. Stane se také v ten den, že vycházejí budou vody živé z Jeruzaléma, díl jich k moři východnímu, a díl jich k moři nejdalejšímu. V létě i v zimě bude.

9. A bude Hospodin * králem nade vši zemí; v ten den bude Hospodin jediný, a + jméno jeho jedno.

^{*Zalm.93,1. Mal.1,14. †1 Kor.8,6. Efez.4,5,6.}

10. A učiněna bude všechna tato země jako rovina od Gaba k Remmon na polední straně Jeruzalému, kterýž vyvýšen jsa, státi bude na místě svém, od brány Beniaminovy až k místu brány první, a až k bráně úhlové, a od věže Chananeel až k presu královskému.

11. A budou bydleti v něm, a nebude více v prokletí; město Jeruzalém zajisté bezpečně seděti bude.

12. Tato pak bude rána, kterouž raní Hospodin všechny národy, kteříž by bojovali proti Jeruzalému: Usuší tělo jednoho každého, stojícího na nohách svých, a oči jednoho každého usvadnou v děrách svých, a jazyk jednoho každého usvadne v ústech jejich.

13. I stane se v ten den, že bude znepokojení Hospodinovo veliké mezi námi, tak že uchopí jeden druhého ruku, a vztažena bude ruka jednoho na * ruku druhého.

^{*Sond.7,22.}

14. Také i ty, Judo, bojovati budeš v Jeruzalémě, a shromážděno bude zboží všech národů vůkol, zlato a stříbro, i roucha velmi mnoho.

15. A podobná bude rána koni, mezků, velbloudů a oslů i všech hověd, kteráž budou v tom ležení, podobná ráně té.

16. I stane se, že kdožkoli pozůstane ze všech národů, kteříž by přitáhli proti Jeruzalému, přicházejí budou z rok do roka klaněti se * králi Hospodinu zástupů a slavit slavnost stánků.

^{*Mal.1,14.}

17. I stane se, kdo z čeledi země nebude přicházejí do Jeruzaléma klaněti se králi Hospodinu zástupů, že nebude na ně přšetí děšť.

18. A jestliže čeled Egyptská nevstoupí, ani přijde, jakkoli * na ně neprstvá, přijde však táž rána, kterouž raní Hospodin národy, kteříž by nepřicházeli k slavení slavnosti stánků.

^{*Isai.5,6.}

19. Tať bude pokuta pro hřích Egyptských a pokuta pro hřích všech národů, kteříž by nechodili k slavení slavnosti stánků.

20. V ten den bude na zvoncích koňských: Svatost Hospodinu; a bude hrnčů v domě Hospodinově jako čiší před oltářem.

21. Nýbrž bude všeliký hrnec v Jeruzalémě a v Judstvu svatost Hospodinu zástupů; a přicházejíce všickni, kteříž obětovati mají, budou je bráti a vařiti v nich. Aniž bude Kananejský více v domě Hospodina zástupů v ten den.

PROROCTVÍ MALACHIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Připomenutí lidu Božimu vyvolení jejich s pouhé milosti. 6. Obvinění kněží s jejich při Božích službách nevážnosti. 10. Protesť Bůh obětmi jejich pohrůd. 14. na ně pak slo-
tečenství vydává.

Břímě * slova Hospodinova proti Izraelovi skrze Malachiáše.

^{*Zach.12,1.}

2. Miluji vás, praví Hospodin, vy pak říkáte: V čem nás miluješ? Zdalíž Ezau

nebyl bratr Jákobův? praví Hospodin. A však * jsem miloval Jákoba,

^{*1 Mojs.25,23. Řim.9,13.}

3. Ezau pak měl jsem v nenávisti; protož zanechal jsem hor jeho pustých, a dědičtí jeho drakům pouště.

4. Řekne-li Idumejská země: Ochuzenit jsme, ale navrátíme se zase, a vystavíme místa pustá, takto praví Ho-

spodin zástupů: Oni necht stavějí, a já budu bořit. I budou je nazývatí pomezím bezbožnosti a lidem, na něž hněviv bude Hospodin až na věky.

5. Což * oči vaše uzří, a vy díte: Veleben buď Hospodin po pomezích Izraelských. ^{*Zalm.52,8.}

6. Syn * cti otce, a služebník pána svého. Protož jestližeť jsem já otec, kdež jest čest má? A jestliže jsem pán, kde jest bázeň má? Vám to mluví Hospodin zástupů, ó kněží, kteříž sobě zlehčujete jméno mé. A však říkáte: V čem zlehčujeme jméno tvé? ^{*2Moja.20,12. Jan 8,49.}

7. Kteríž přinášejíce na oltář můj obět poškvrněnou, říkáte: Čímž jsme tě poškvrnili? Tím, když říkáte: Stál Hospodinův v pohrdání jest.

8. Nebo když přivodíte * slepé k obětování, což to není nic zlého? A když přivodíte chromé aneb nemocné, což to není nic zlého? Daruj je medle knížeti svému, zalíbíš-li mu se tím, a přijme-li tvář tvou, praví Hospodin zástupů. ^{*3Moja.22,20.}

9. A protož nyní kůžeť se tváří Boha silného, aby nám milost učinil. Ale když to z rukou vašich jest, přijme-liž kterého z vás obličej? praví Hospodin zástupů.

10. Anobř kdo jest mezi vámi, aby zavřel dveře, aneb zapálil na oltáři mém darmo? Nemámť v vás žádné libosti, praví Hospodin zástupů, * a oběti nepřijmu z ruky vaší. ^{*k.2,13.}

11. Nebo od východu slunce až na západ jeho veliké bude jméno mé mezi národy, a na všelikém místě kadění přinášíno bude jménu mému, a obět čistá. Veliké zajisté jméno mé bude mezi národy, praví Hospodin zástupů,

12. Ačkoli vy ho poškvrňujete, když říkáte: * Stál Hospodinův v pohrdání jest, a což kladeno bývá na něj, že jest chaterný pokrm. ^{*Zalm.113,3.}

13. Říkáte také: Ach, větší práce, ješto byste to zdmychnouti mohli, praví Hospodin zástupů. Nebo přinášíte to, což jest vydřeno, a chromé i nemocné, přinášejíce dar. To-liž mám přijímati z ruky vaší? praví Hospodin.

14. Anobř zlořečený jest fortelný, kterýž máje v svém stádě samce, činí slib, a obětuje Pánu to, což jest churavého. Nebo král veliký já jsem, praví

Hospodin zástupů, a jméno mé jest hrozné mezi národy.

KAPITOLA II.

Pohrůška kněťm. 4. Úmluva s předky jejich i sivot příkladný. 11. Obvinění jich i lidu s neřádu při manželství 17. a z spoury.

Á tak nyní k vám přikázání toto, ó kněží.

2. Neuposlechnete-li a nesložíte-li v srdci, abyste dali slávu jménu mému, praví Hospodin zástupů, zajisté * že pošli na vás zlořečenství, a zlořečiti budu požehnaním vašim. Anobř již jsem zlořečil každému z nich, nebo jste nikoli nesložili toho v srdci. ^{*3Moja.26,14.}

3. Aj, já pokazím vám to, což nasejete, a vykynu * lejno na tváře vaše, lejno obětí vašich, tak že vás zachvátí k sobě. ^{*Amos 5,21.}

4. Nebo víte, že jsem poslal k vám přikázání to, aby byla stálá smlouva s Lévi, praví Hospodin zástupů.

5. Smlouva má byla s ním života a pokoje, a dal jsem jemu to pro bázeň; nebo se bál mne, a pro jméno mé potřin byl.

6. Zákon pravdy byl v ústech jeho, a nepravost * nebyla nalezena ve rtech jeho, v pokoji a upřímosti chodil se mnou, a mnohé odvrátil od nepravosti. ^{*Sof.3,13.}

7. Nebo rtové kněze mají ostříhati umění, a na zákon doptávati se z úst jeho; posel zajisté Hospodina zástupů jest.

8. Vy pak sešli jste s cesty, byli jste příčinou mnohým, aby činili proti zákonu; zrušili jste * smlouvu Levitskou, praví Hospodin zástupů. ^{*v.5.}

9. Pročež i já také vydal jsem vás v potupu a v nevážnost všemu lidu, jakož vy v ničemž neostříháte cest mých, a přijímáte osoby v zákoně.

10. Zdalíž není jeden otec všech nás? Zdalíž Bůh jeden nestvořil nás? Proč nevěrně činíti máme jeden druhému a zlehčovati smlouvu otců našich?

11. Nevěrně činí Juda, a ohavnost se děje v Izraeli a v Jeruzalémě; nebo poškvrňuje Juda svatosti Hospodinovy, kterouž by milovati měl, pojímaje za manželku dceru boha jiného.

12. Vyplení Hospodin muže, kterýž to činí, z stánků Jákobových, bdičeho i odpovídajícího, i obětujícího dar Hospodinu zástupů.

13. Již to podruhé činíte, že přikrýváte slzami oltář Hospodinův, pláčem a křikem, pročez nikoli * nepatří již více k daru, aniž přijímá oběti vzácné z ruky vaší. *k.1,10. Amos 5,21.

14. A však říkáte: Pro kterou příčinu? Proto že Hospodin jest svědkem mezi tebou a manželkou mladosti tvé, kteréž ty nevěrně činíš, ješto ona jest tovaryška tvá, a manželka smlouvy tvé.

15. Zdalíž ne učinil jedno, ačkoli ještě více ducha měl? Proč pak jedno? Aby hledali semene Božího. Protož ostříhejte ducha svého, a manželce mladosti své nečiníte nevěrně.

16. Proto že v nenávisti má propouštění, praví Hospodin Bůh Izraelský, proto že *takový* přikrývá ukrutnost pláštěm jeho, praví Hospodin zástupů, protož ostříhejte ducha svého, abyste nečinili nevěrně.

17. Těžcí jste Hospodinu * slovy svými, a však říkáte: V čem jsme těžcí? Když říkáte: Každý, kdož činí zlé, líbí se Hospodinu, a v těch on libost má, aneb: Kde jest Bůh soudu? *k.3,13,14.

KAPITOLA III.

Proctví o příchodu Jana Křtitele i Krista Pána, 2. o moci a díle jeho. 7. Připomenutí hříšného lidu, 10. a napomenutí jich ku pokání.

Aj, * já posílám anděla svého, kterýž připraví cestu před tváří mou. V tom hned přijde do chrámu svého Panovník, kteréhož vy hledáte, a anděl smlouvy, v němž vy libost máte. Aj, přijdeť, praví Hospodin zástupů.

*Mat. 11,10. Mark. 1,2. Luk. 1,17.
2. Ale kdo bude moci snést den příchodu jeho? A kdo ostojí, když se on ukáže? Nebo on *jest* jako oheň rozpouštějící a jako mýdlo bělící.

3. I sedna, přeháněti bude a * přečistovati stříbro, a přečistí syny Lévi, a vyčistí je jako zlato a jako stříbro. I budou Hospodinovi, obětujícíce oběti v spravedlnosti. *Ezech. 22,22.

4. I zachutná sobě Hospodin obět Judovu a Jeruzalémských, jako za dnů prvých, a jako za let starodávních.

5. K vám pak přikročím s pomstou, a budu rychlým svědkem proti kouzelníkům, a proti cizoložníkům, a proti křivopřísežníkům, i proti těm, kteříž s útiškem zadržují mzdu nájemníka, vdově a sirotku, a přichozímu krivdu činíce, neboji se mne, praví Hospodin zástupů.

6. Nebo * já Hospodin neměním se, protož vy, synové Jákobovi, nevzali jste skončení. *4 Mojs. 23,19. 1 Sam. 15,29.

7. Hned ode dnů otců vašich odešli jste od ustanovení mých, a neostříhali jste jich. * Navrattež se ke mně, a navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů. Ale říkáte: V čem bychom se navrátiti měli? *Zach. 1,3.

8. Loupiti-liž má člověk Boha, že vy loupíte mne? A však říkáte: V čem tě loupíme? V desátech a obětech.

9. Naprosto zlořečení jste, proto že mne loupíte, vy pokolení všecko.

10. Sneste všechny desátky do obilnice, aby byla potrava v domě mém, a zkuste mne nyní v tom, praví Hospodin zástupů, nezotvirám-liť vám prúdůchů nebeských, a nevyleji-li na vás požehnaní, tak že neodoláte.

11. A přimluvím pro vás tomu, což zžírá, a nebude vám kaziti úrod zemských, aniž vám pochybí vinný kmen na poli, praví Hospodin zástupů.

12. I budou vás blažiti všickni národové; nebo vy budete zemí rozkošnou, praví Hospodin zástupů.

13. Rozmohlť * se proti mně slova vaše, praví Hospodin, a však říkáte: Což jsme mluvili proti tobě? *k.2,17.

14. Říkáte: * Daremná jest věc sloužiti Bohu, a jaký zisk, budeme-li ostříhati nařízení jeho, a budeme-li choditi zasmušile, bojíce se Hospodina zástupů? *Job 21,15. Žalm. 73,13.

15. Nýbrž nyní blahoslavíme pyšné. Ti, kteříž páší bezbožnost, vzdělávají se, * a pokoušející Boha vysvobození bývají. *Žalm. 73,3.

16. Tehdy ti, kteříž se bojí Hospodina, tytýž mluvili jeden k druhému. I pozoroval Hospodin a slyšel, a psána jest kniha pamětná před ním pro ty, kteříž se bojí Hospodina, a myslí na jméno jeho.

17. Tíť budou, praví Hospodin zástupů, v * den, kterýž já učiním, mým klínotem, a t slitují se nad nimi, jako se slitovává otec nad synem svým, kterýž mu slouží. *k.4,3. +1 Mojs. 7,23; 19,16.

18. Tehdy obrátíte se, a uzříte rozdíl mezi * spravedlivým a bezbožným, mezi tím, kdo slouží Bohu, a tím, kdo jemu neslouží. *Imi. 3,10. 11: 65,13,14.

KAPITOLA IV.

Ohlášení soudů Božích bezbožným. 2. Potěšení 4. a napomenutí pobožných. 5. Proroctví o příchodu Jana Křtitele.

Nebo aj, den ten přichází hořící jako pec, v němž budou všickni pyšní, a všickni pášící bezbožnost jako strniště. I zažhne je ten den, kterýž přijíti má, praví Hospodin zástupů, tak že neostaví jim ani kořene ani ratolesti.

2. Vám pak, kteříž se bojíte jména mého, vzejde * slunce spravedlnosti, a zdraví bude na paprscích jeho. Tedy vycházeti budete, a † porostete jako telata vykrmená.

*Zalm.97,11. Luk.1,78. †Izai.55,2.

3. A pošlapáte bezbožné, tak že budou jako popel pod nohama vašimi v den, kterýž já učiním, praví Hospodin zástupů.

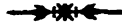
4. Pamatujtež na * zákon Mojžíše služebníka mého, jemuž jsem přikázal na Orébě přednesti všemu Izraeli ustanovení a soudy.

*2.Mojš.20,1 násl.

5. Aj, já pošli vám * Eliáše proroka, prvé nežli přijde den Hospodinův veliký a hrozný,

*Mat.11,14; 17,3. Luk.1,17.

6. Aby obrátil srdce otců k synům, a srdce synů k otcům jejich, abyoh přijda, neranil země prokletím.

NOVÝ ZÁKON

PÁNA A SPASITELE NAŠEHO

JEŽÍŠE KRISTA.

PODLÉ POSLEDNÍHO VYDÁNÍ KRALICKÉHO
Z ROKU 1613.

AMERICKÁ BIBLICKÁ SPOLEČNOST,
ZALOŽENÁ LETA PÁNĚ 1816
NEW-YORSKA.

1918

POŘÁDEK KNIH NOVÉHO ZÁKONA.

	Kapitoly.	Strana.		Kapitoly.	Strana.
Evangelium S. Matouše	23	3	První epištola S. Pavla k Timoteovi	6	209
Evangelium S. Marka	16	36	Druhá epištola S. Pavla k Timoteovi	4	213
Evangelium S. Lukáše	24	56	Epištola S. Pavla k Titovi	3	215
Evangelium S. Jana	21	91	Epištola S. Pavla k Filemonovi	1	217
Skutkové S. Apoštolů	28	117	Epištola S. Pavla k Židům	13	218
Epištola S. Pavla k Římanům	16	150	Epištola S. Jakuba	5	229
První epištola S. Pavla k Korintským	16	164	První epištola S. Petra	5	232
Druhá epištola S. Pavla k Korintským	13	173	Druhá epištola S. Petra	3	236
Epištola S. Pavla k Galatským	6	187	První epištola S. Jana	5	239
Epištola S. Pavla k Efeským	6	192	Druhá epištola S. Jana	1	243
Epištola S. Pavla k Filipenským	4	197	Třetí epištola S. Jana	1	243
Epištola S. Pavla k Kolossenským	4	200	Epištola S. Judy	1	244
První epišt. S. Pavla k Tessalonicenským	5	204	Zjevení S. Jana	22	245
Druhá epišt. S. Pavla k Tessalonicenským	3	207			

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) MATOUŠE.

KAPITOLA I.

Předkové Krista Pána z strany těla, 18. a způsob početí
j narození jeho.

Kniha * rodu Ježíše Krista † syna Davi-
dova, ** syna Abrahamova.

*Luk.3,23 násl. †2Sam.7,12. Řím.1,3. **1 Mojs.12,3.

2. Abraham zplodil * Izáka. Izák pak
zplodil † Jákoba. Jákob ** zplodil Judu a
bratří jeho.

*1 Mojs.21,2,3. †k.25,26. **k.29,35. Luk.3,34.

3. Judas pak * zplodil Fáresa a Záru
z Tamar. Fáres pak † zplodil Ezroma.
Ezrom ** zplodil Arama.

*1 Mojs.38,29,30. †Rut.4,18. **k.4,19.

4. Aram pak * zplodil Aminadaba. Ami-
nadab pak † zplodil Názona. Názon zplodil
Salmona.

*1 Par.2,10. †Rut.4,20.

5. Salmon * zplodil Bóza z Raab. A Bóz
zplodil † Obéda z Rut. Obéd pak ** zplodil
Jesse.

*Rut.4,21. 1 Par.2,11. †Rut.4,17. **k.4,22.

6. Jesse * zplodil Davida krále. David
pak král † zplodil Šalomouna, z té, kte-
ráž *byla* Uriášova.

*1 Sam.17,12. †2 Sam.12,24.

7. Šalomoun * zplodil Roboám. Robo-
ám † zplodil Abiáš. Abiáš zplodil Azu.

*1 Král.11,43. †k.14,31.

8. Aza * zplodil Jozafata. Jozafat zplodil
† Joráma. Jorám ** zplodil Oziáš.

*1 Král.15,24. †k.22,51. **2 Král.8,24.

9. Oziáš pak * zplodil Joátama. Joátam
pak zplodil Achasa. Achas † zplodil Eze-
chiáš.

*2 Král.15,7. †k.16,20.

10. Ezechiáš pak * zplodil Manassesa.
A Manasses zplodil Amona. Amon pak
zplodil Joziáš.

*2 Král.20,21.

11. Joziáš pak * zplodil Jekoniáš a
bratří jeho v zajetí Babylonském.

*1 Par.3,15. 2 Par.36,1,4,8.

12. A po zajetí Babylonském Jekoniáš
zplodil * Salatiele. Salatiel pak † zplodil
Zorobábele.

*1 Par.3,17. †Ezdr.3,2.

13. A Zorobábel * zplodil Abiuda. Abiud

pak zplodil Eliakima. Eliakim zplodil A-
zora.

*1 Par.3,19.

14. Azor potom zplodil Sádoha. Sá-
doch zplodil Achima. Achim pak zplodil
Eliudu.

15. Eliud zplodil Eleazara. Eleazar
zplodil Mátana. Mátan zplodil Jákoba.

16. Jákob pak zplodil Jozefa, muže
Marie, z nížto narodil se * JEŽÍŠ, kterýž
slove Kristus.

*k.27,17,22.

17. A tak všech rodů od Abrahama až
do Davida bylo rodů čtrnácte, a od Da-
vida až do zajetí Babylonského rodů čtr-
nácte, a od zajetí Babylonského až do
Krista rodů čtrnácte.

18. Jezukristovo pak narození takto se
stalo: Když matka * jeho Maria zasnou-
bena byla Jozefovi, prvé než se sešli,
nalezena jest těhotná † z Ducha svatě-
ho.

*Luk.1,27,34; 2,5. †Luk.1,35.

19. Ale Jozef muž její spravedlivý jsa,
a nechtěv ji v * lehkost uvéstí, chtěl ji
tajně propustiti.

*4 Mojs.5,12 násl.

20. Když pak on o tom přemýšloval,
aj, anděl Páně ve snách ukázal se je-
mu, řka: Jozefe synu Davidův, neboj
se přijíti Marie manželky své; nebo což
v ní jest počato, z * Ducha svatého jest.

*Luk.1,35.

21. Porodíť * pak syna, a nazůveš jmé-
no jeho Ježíš; onť zajisté vysvobodí lid
svůj od † hříchů jejich.

*Luk.1,31. †Skutk.4,12.

22. Toto pak všecko stalo se, aby se
naplnilo, což povědino bylo ode Pána
skrže proroka, * řkoucího:

*Isai.7,14.

23. Aj, panna těhotná bude, a porodí
syna, a nazůveš jméno * jeho Emma-
nuel, kteréž se vykládá: S námi Bůh.

*Isai.8,8,10.

24. Proctiv pak Jozef ze sna, učinil,

jakož mu přikázal anděl Páně, a přijal manželku svou.

25. Ale nepoznal jí, * až i porodila Syna svého prvorozeného, a nazvala jméno jeho Ježíš. *Luk.2,7.

KAPITOLA II.

Příjezd mudrců k narozenému králi. 13. Utíkání do Egypta. 16. Dítěk mordování. 19. Z Egypta navracení.

Když se pak narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů Heródesa krále, aj, mudrci od východu slunce vypravili se do Jeruzaléma,

2. Řkouce: Kde jest ten narozený král Židovský? Nebo viděli jsme * hvězdu jeho na východu slunce, a vypravili jsme se, abychom se klaněli jemu. *4Moj.24,17.

3. To uslyšev Heródes král, zarmoutil se i všecken Jeruzalém s ním.

4. A protož svolav všechny přední kněží¹⁾ a učitele lidu, tázal se jich, kde by se Kristus měl naroditi.

5. Oni pak řekli jemu: V Betlémě Judově. Nebo tak jest psáno * skrze proroka: *Mich.5,2. Jan.7,42.

6. A ty Betléme, země Judská, nikoli nejsi nejmenší mezi knížaty Judskými; neboť z tebe vyjde vývoda, kterýž pásti bude lid můj Izraelský.

7. Tehdy Heródes tajně povolav mudrců, pilně se jich vypytał, kterého by se jim času hvězda ukázala.

8. A když je propouštěl do Betléma, řekl: Jdouce, vyptejte se pilně na to dítětko, a když naleznete, zvěstujtež mi, at i já přijda, pokloním se jemu.

9. Oni pak vyslyše vše krále, jeli. A aj, hvězda, kterouž byli viděli na východu slunce, předcházela je, až i přišedši, stála nad místem, kdež bylo dítětko.

10. A uzřevše hvězdu, zradovali se radostí velmi velikou.

11. I všedše do domu, * nalezli dítětko s Marií matkou jeho, † a padše, klaněli se jemu; a otevřevše poklady své, obětovali jemu dary, zlato a kadidlo a mirru. *Luk.2,16. †Zalm.72,10. Izai.60,6.

12. A od Boha napomenuti jsouce ve snách, aby se nenavraceli k Heródesovi, jinou cestou navrátili se do krajiny své.

13. Když pak oni odjeli, aj, anděl Páně ukázal se Jozefovi ve snách, řka: Vstana, vezmi dítětko i matku jeho, a utec do Egypta, a buď tam, dokudž ne-

povím tobě; neboť bude Heródes hledati dítětko, aby je zahubil.

14. Kterýž vstav v noci, vzal dítětko i matku jeho, a odšel do Egypta.

15. A byl tam až do smrti Heródesovy, aby se naplnilo povědění Páně skrze proroka, řkoucího: * Z Egypta povolal jsem Syna svého. *1Moj.24,8.

16. Tehdy Heródes uzřev, že by oklamán byl od mudrců, rozhněval se náramně, a poslav, zmordoval všechny dítky, kteréž byly v Betlémě i ve všech končinách jeho, od dvouletých a níže, podlé času, na kterýž se byl pilně vypytał od mudrců.

17. Tehdy naplněno jest to povědění Jeremiáše proroka, * řkoucího: *Jer.31,15.

18. Hlas v Ráma slyšán jest, nařikání a pláč a kvílení mnohé; * Ráchel plačící synů svých, a nedala se potěšiti, proto že jich není. *1Moj.35,19.

19. Když pak umřel Heródes, aj, anděl Páně ukázal se Jozefovi ve snách v Egyptě,

20. Řka: Vstana, vezmi dítě i matku jeho, a jdiž do země Izraelské; neboť jsou * zemřeli ti, kteříž hledali bezživoti dítěte. *2Moj.4,19.

21. Kterýžto vstav, vzal dítě i matku jeho, a přišel do země Izraelské.

22. Ale uslyšev, že by Archelaus kraloval v Judstvu místo Heródesa otce svého, obával se tam jíti; avšak napomenut byv od Boha ve snách, obrátil se do krajin Galilejských.

23. A přišed, bydlil v * městě, kteréž slove Nazarét, aby se naplnilo, což povědino bylo skrze proroka, že Nazaretský † slouti bude. *Luk.1,26. †Soud.13,5. Izai.11,1.

KAPITOLA III.

Začátek kázání i křtu Janova, 13. kterýž i Pán Ježíš od něho přijal.

V těch * pak dnech přišel Jan Křtitel, káže na poušti v zemi Judské, *Mark.1,4.Luk.3,3.

2. A řka: Pokání * činite, nebo přiblížilo se království nebeské.

*k.4,17. Mark.1,15. Luk.24,47. Skutk.2,38.

3. Totof jest zajisté ten předpověděný od * Izaiáše proroka, řkoucího: Hlas volajícího na poušti: Připravujte cestu Páně, přímé činite stezky jeho.

*Izai.40,3. Jan.1,23.

4. Ten * pak Jan měl roucho z srsti velbloudových, a pás kožený okolo bedr svých, a pokrm jeho byl kobylky a med lesní. *Zach.13,4.

5. Tedy * vycházel k němu Jeruzalém a všecko Judstvo, i všecka okolní krajina Jordánská, *Mark.1,5. Luk.3,7.

6. A * křtění byli od něho v Jordáně, vyznávající hříchy své. *Skutk.19,5.18.

7. Užřev * pak mnohé z farizeů a z saduceů, že jdou k jeho křtu, řekl jim: Pokolení + ještěřčí, i kdo vám ukázal, kterak byste utéci měli budoucího hněvu? *Luk.3,7. +Mat.12,34.

8. Protož * neste ovoce hodné pokání. *Luk.3,8.

9. A nemyslte, že můžete říkati sami u sebe: * Otce máme Abrahama. Neboť pravím vám, že může Bůh z kamení tohoto vzbuditi syny Abrahamovi. *Jan.8,33.39. Skutk.13,26. Řím.4,12.

10. A jižť jest i sekera k kořenu stromů přiložena. Každý * tedy strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřat a na oheň uvržen bývá. *k.7,19.

11. Jáť křtím * vás vodou ku pokání, ten pak, kterýž po mně přichází, jestiř mocnější nežli já, jehožto nejsem hoden obuvi nositi. Onť vás křtíti bude Duchem svatým a ohněm. *Jan.1,26. Skutk.1,5.

12. Jehožto * věječka v ruce jeho, a vyčistíř humno své, a + shromáždíř pšenici svou do obilnice, ale plevy páliť bude ohněm neuhasitelným. *Luk.3,17. +Mat.13,30.

13. Tehdy * přišel Ježíš od Galilee k Jordánu k Janovi, aby pokřtěn byl od něho. *Mark.1,9. Luk.3,21.

14. Ale Jan velmi zbraňoval jemu, řka: Já mám od tebe křtěn býti, a ty pak jdeš ke mně?

15. A odpovídaje Ježíš, dí jemu: Nechej nyní; neboť tak sluší na nás, abychom * plnili všelikou spravedlnost. Tedy nechal ho. *k.5,17.

16. A pokřtěn jsa Ježíš, vystoupil i hned z vody; a aj, * otevřina jsou mu nebesa, a viděl Ducha Božího, sstupujícího jako holubici, a přicházejícího na něj. *Mark.1,10. Luk.3,21.

17. A aj, hlas s * nebe řkoucí: Tentof jest + ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo. *k.17,5. 2 Petr.1,17. +Zalm.2,7. Isai.42,1.

KAPITOLA IV.

Kristova pokušení, 12. kázání, 18. náedlníků povolání, 23. bídných uzdravování.

Tehdy Ježíš * veden jest na poušť od Ducha, aby pokoušín byl od ďábla. *Mark.1,12. Luk.4,1.

2. A postiv se * čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí, potom zlaňnl.

3. A přistoupiv k němu * pokušitel, řekl: Jsi-li Syn Boží, reič, ať kameni toto chlebové jsou. *2 Mojt.34,28. 1 Král.19,8. *1 Tes.3,5.

4. On pak odpovídaje, řekl: Psáno jest: * Ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží. *5 Mojt.8,3.

5. Tedy pojal jej ďábel do svatého města, a postavil ho na vrchu chrámu.

6. A řekl mu: Jsi-li Syn Boží, spustiř se dolů; nebo * psáno jest, že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys někde o kámen nohy své neurazil. *Zalm.91,11.12.

7. I řekl mu Ježíš: Zase * psáno jest: Nebudešř + pokušetiř Pána Boha svého. *5 Mojt.6,16. +2 Mojt.17,2. Luk.4,12.

8. Opět pojal ho ďábel na horu vysokou velmi, a ukázal mu všecka království světa i slávu jejich,

9. A řekl jemu: Toto všecko tobě dám, jestliže padna, budeš mi se klaněti.

10. Tedy řekl mu Ježíš: Odejdiř, sata-ne; neboť * psáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se budeš, a jemu samému sloužiti budeš. *5 Mojt.6,13; 10,20.

11. Tedy opustil ho ďábel, a aj, andělé přistoupili a sloužili jemu.

12. A když uslyšel Ježíš, že by Jan byl vsazen, navrátil se do Galilee.

13. A opustiv * Nazaret, přišed, bydlil v Kafarnaum při moři, v krajinách Zabulon a Neftalím, *Luk.4,31.

14. Aby se naplnilo pověděni skrze Izaiáše proroka, * řkoucího: *Isai.9,1,2.

15. Země Zabulon a Neftalím při moři za Jordánem, Galilea pohanská,

16. Lid, kterýž bydlil v temnostech, viděl světlo veliké, a sedícím v krajině a stínu smrti, světlo vzešlo jim.

17. Od toho času počal Ježíš kázati a praviti: Pokání * čiňte; neboť se přiblížilo království nebeské. *k.3,2. Mark.1,15. Skutk.2,38.

18. A chodě Ježíš podlé moře Galilejského, uzřel * dva bratry, Šimona, kterýž slove Petr, a Ondřeje bratra jeho, ani pouštějiř síť do moře, (nebo byli rybáři.) *Mark.1,16.19. Luk.5,2.

19. I dí jim: Poďte * za mnou, a učiním vás rybáři lidí. *Mark.1,17.

20. A oni hned * opustivše síti, šli za ním. *k.19,21.

21. A poodšed odtud, uzřel jiné dva bratry, * Jakuba syna Žebedeova, a Jana bratra jeho, na lodí s Žebedeem otcem jejich, ani tvrdí síti své. I povolal jich. *Mark. 1, 19. Luk. 5, 10.

22. A oni hned opustivše lodí a otce svého, šli za ním.

23. I * procházel Ježíš všecku Galilei, uče v shromážděních jejich a káže evangelium království, a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu. *k. 9, 35. Luk. 4, 15, 31.

24. A rozešla se o něm pověst po vši Syrii. I vodili k němu * všecky nemocné, rozličnými neduhy a trápeními obklíčené, i ďábelníky, i náměsíčníky, i šlakem poražené, a uzdravoval je. *Mark. 6, 55, 56.

25. I šli za ním * zástupové mnozí z Galilee a z Desíti měst, i z Jeruzaléma i z Judstva i z Zajordání. *Mark. 3, 7. Luk. 6, 17.

KAPITOLA V.

Kdo jsou blahoslavení a proč. 13. Služebnická církev povinnost. 17. Vysvětlení zákona.

Vida pak Ježíš * zástupy, vstoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu učedníci jeho. *k. 4, 25.

2. I otevřev ústa svá, učil je, řka:

3. Blahoslavení * chudí duchem, nebo jejich jest království nebeské. *Isai. 57, 15. Luk. 6, 20. Řím. 3, 23 násled.

4. Blahoslavení * lkající, nebo oni potěšení budou. *Zalm. 126, 5. Isai. 61, 2.

5. Blahoslavení * tiší, nebo oni dědicství i obdrží na zemi. *k. 11, 29. tZalm. 37, 11. Isai. 60, 21.

6. Blahoslavení, kteříž * lačnější a žiznějí spravedlnosti, nebo oni i nasyceni budou. *Isai. 55, 1. Luk. 1, 53. k. 6, 21.

7. Blahoslavení * milosrdní, nebo oni milosrdenství důjdou. *Přisl. 21, 21.

8. Blahoslavení * čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou. *Zalm. 15, 2.

9. Blahoslavení * pokojní, nebo oni synové Boží slouti budou. *Zid. 12, 14. Jak. 3, 18.

10. Blahoslavení, * kteříž protivenství trpí pro spravedlnost, nebo jejich jest království nebeské. *Řím. 8, 17.

11. Blahoslavení budete, * když vám zlořečiti budou a protivenství činiti, a mluvíti všecko zlé o vás, lhouce, pro mne. *Luk. 6, 22. i Petr. 4, 14.

12. Radujte * se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích. Takť zajisté protivili se prorokům, kteříž byli před vámi. *Luk. 6, 23.

13. Vy jste * sůl země. Jestliže sůl zmařena bude, čím bude osolena? K ničemuž se nehodí více, než aby byla ven vyvržena a od lidí pošlapána. *Mark. 9, 50. Luk. 14, 34.

14. Vy jste * světlo světa. Nemůžet město na hoře ležící skryto býti. *Efez. 5, 8, 9. Filip. 2, 15.

15. Aníž rozsvěcují svíce a stavějí ji pod kbelec, ale na svícen; i svítí všechněm, kteříž jsou v domě.

16. Tak * světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, kterýž jest v nebesích. *1 Petr. 2, 12. *Řím. 10, 4.

17. Nedomnívejte se, že bych přišel rušiti zákona aneb proroků. Nepřišel jsem rušiti, ale * naplniti. *Řím. 10, 4.

18. Amen zajisté pravím vám: Dokudž nepomine nebe i země, jediná literka aneb jeden puntík nepomine z zákona, až se všecky věci stanou.

19. Protož * zrušil-li by kdo jedno z přikázání těchto nejmenších, a učil by tak lidi, nejmenší slouti bude v království nebeském. Kdož by pak koli činil i učil, ten i veliký slouti bude v království nebeském. *Jak. 2, 10. tMat. 18, 14.

20. Nebo pravím vám: Nebude-liť hojnější spravedlivost vaše nežli zákoníků a farizeů, nikoli nevejdete do království nebeského.

21. Slyšeli jste, že říkáno jest starým: Nezabiješ *. Pakli by kdo zabil, povinen trpěti soud. *2 Mojs. 20, 13. 3 Mojs. 24, 17.

22. Ale jáť pravím vám: Že každý, kdož se hněvá na bratra svého bez příčiny, * musí trpěti soud. Kdož by pak řekl bratru svému: Rácha, i povinen bude před radou státi; a kdož by řekl: Blázne, musí ** pekelný oheň trpěti. *Zalm. 143, 2. t2 Mojs. 18, 21, 22. *1 Jan. 3, 15.

23. Protož * obětoval-li bys dar svůj na oltář, a tu bys se rozpomenul, že bratr tvůj má něco proti tobě: *Mark. 11, 25.

24. Nechejž tu daru svého před oltářem a odejdi; prvé smiř se s bratrem svým, a potom přijď, obětuj dar svůj.

25. Vejdi * v dobrou vůli s protivníkem svým rychle, dokudž jsi s ním na cestě, abys snad nedal tebe protivník tvůj soudci, a soudce dal by tě služebniku, a byl bys uvržen do žaláře. *k. 6, 14; 18, 35. Luk. 12, 58. Efez. 4, 26.

26. Amen * pravím tobě: Nevyjdeš odtud, dokudž i posledního haléře nena vrátíš. *k. 18, 34.

27. Slyšeli jste, že * říkáno bylo starým: Nezcizoložíš. *2 Mojs. 20, 14.

28. Ale jáť pravím vám: Že každý, kdož by * pohleděl na ženu ku požádání jí, již zcizoložil s ní v srdci svém. *Job 31, 1. Zalm. 119, 37.

29. Jestliže pak * oko tvé pravé horší tě, vylup je a vrz od sebe; neboť jest užitečnější tobě, aby zahynul jeden oud tvůj, než by celé tělo tvé uvrženo bylo do ohně pekelného. *k. 18, 9. Mark. 9, 43, 47.

30. A pakli ruka tvá pravá horší tě, utni ji a vrz od sebe; nebo užitečnější jest tobě, aby zahynul jeden oud tvůj, než by všecko tělo tvé uvrženo bylo do pekelného ohně.

31. Též řečeno * jest: Kdož by koli propustil manželku svou, aby jí dal lístek rozloučení. *k. 19, 7, 9. 5 Mojs. 24, 1.

32. Jáť pak pravím vám: Že kdožkoli propustil by manželku svou, kromě příčiny cizoložstva, uvodí ji v cizoložstvo, a kdož propuštěnou pojme, cizoloží.

33. Opět slyšeli jste, že * říkáno bylo starým: Nebudeš křivě přísahati, ale splníš Pánu přísahy své. *2 Mojs. 20, 7.

34. Ale jáť pravím vám: * Abyste nepřisahali všelijak, ani skrze nebe, nebo trůn † Boží jest; *k. 23, 16. Jak. 5, 12. Hsai. 66, 1.

35. Ani skrze zemi, nebo podnož jeho jest; ani skrze Jeruzalém, nebo město velikého * toho Krále jest. *Zalm. 48, 3.

36. Ani skrze hlavu svou budeš přísahati, nebo nemůžeš jednoho vlasu učiniti bílého aneb černého.

37. Ale * buď řeč vaše: Jistě, † jistě; nikoli, nikoli. Což pak nad to více jest, to od zlého jest. *Jak. 5, 12. † 2 Kor. 1, 17.

38. Slyšeli jste, že * říkáno bylo: Oko za oko, a zub za zub. *2 Mojs. 21, 24.

39. Jáť pak pravím vám: Abyste neodpírali * zlému. Ale † udeři-li tě kdo v pravé lice tvé, nasad jemu i druhého. *3 Mojs. 19, 18. Řim. 12, 19. † Jan. 18, 23.

40. A tomu, kdož se s tebou * chce souditi a sukni tvou vzíti, nech mu i pláště. *Luk. 6, 29. 1 Kor. 6, 7.

41. A nutil-li by tě kdo míti jednu, jdi s ním dvě.

42. A * prosícímu tebe dej, a od toho, kdo by chtěl vypůjčiti od tebe, neodvracuj se. *5 Mojs. 15, 10. Luk. 6, 30.

43. Slyšeli jste, že * říkáno bylo: Milovati budeš bližního svého, a nenáviděti budeš nepřítele svého. *3 Mojs. 19, 18.

44. Ale jáť vám pravím: * Milujte ne-

prátely své, dobrořečte těm, kteříž vás proklínají, † dobře činite nenávidícím vás, ** a modlte se za ty, kteříž vás utiskují a vám se protíví,

*2 Mojs. 23, 4. † Řim. 12, 20. ** Luk. 23, 34.

45. Abyste byli synové Otce svého, kterýž jest v nebesích; nebo slunci svému velí vzhoditi na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.

46. Nebo * milujete-li ty, kdož vás milují, jakou odplatu máte? Zdalíž i publikáni téhož nečiní? *Luk. 6, 32.

47. A budete-li pozdravovati toliko bratří svých, což více činite? Však i publikáni to činí.

48. Buďtež vy tedy * dokonali, jako † i Otec váš, kterýž jest v nebesích, dokonaly jest. *Efes. 4, 13. Filip. 3, 12. † 3 Mojs. 11, 44; 19, 2.

KAPITOLA VI.

Při almužně, 5. modlitbě, 16. postu, 19. pokladích 25. a při pečování jak se chovati.

Pilně se varujte, abyste * almužny své nedávali před lidmi, proto abyste vidíni byli od nich, jinak nebudete míti odplaty u Otce svého, kterýž jest v nebesích. *k. 23, 5.

2. Protož když * dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí v školách a na rynecích, aby chváleni byli od lidí. Amen pravím vám, mají odplatu svou. *Řim. 12, 8.

3. Ale ty když almužnu dáváš, nechť neví levice tvá, co činí pravice tvá,

4. Aby almužna tvá byla v skrytě, Otec pak tvůj, * kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně. *1 Sam. 16, 7.

5. A když bys se modlil, nebývej jako pokrytci. Obyčej zajisté mají, v školách a na úhlech ulic stojíce, modliti se, aby byli vidíni od lidí. Amen pravím vám, žeť mají odplatu svou.

6. Ale ty když bys se modlil, vejdi do pokojika * svého, a zavra dvěře své, modliž se Otci svému, kterýž jest v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně. *2 Král. 4, 33.

7. Modléce se pak, nebudtež * marnomluvní jako pohané; nebo se domnívají, že pro tu svou mnohomluvnost vyslyšáni budou. *Isai. 1, 15.

8. Nepřirovnávejtež se tedy jim, neboť * ví Otec váš, čeho jest vám potřebí, prvé než byste vy ho prosili. *v. 32.

9. A protož vy takto se modlte: Otče

náš, * kterýž *jsi* v nebesích, posvěť se jméno *†* tvé. *Luk.11,2. †2.Mojk.20,7.

10. Přid * království tvé. *†* Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi.

*Řim.14,17. †2.Sam.10,12. Skutk.21,14.

11. Chléb * náš vezdejší dej nám dnes.

*Přisl.30,8.

12. A * odpusť nám viny naše, jakož i my *†* odpouštíme vinníkům našim.

*Zalm.32,5. †Efez.4,32. Kol.3,13.

13. I * neuvod nás v pokušení, ale zbav *†* nás od zlého. Nebo * tvé jest království, i moc, i sláva, na *††* věky, Amen.

*Jak.1,13. †2.Tim.4,18.

**1.Par.29,11 nsl. †2.Kor.1,20. Jak.1,6,7.

14. Nebo * jestliže odpustíte lidem poklésky jejich, odpustí i vám nebeský Otec váš.

*Mark.11,25. Luk.6,37.

15. Jestliže pak * neodpustíte lidem pádů jejich, aniž Otec váš odpustí vám pádů vašich.

*k.18,35.

16. Když byste se pak * postili, nebyvejtež jako pokrytci zasmušili; neboť pošmůrují tváří svých, aby vědomé bylo lidem, že se postí. Amen pravím vám, vzalíť jsou odplatu svou.

*Lm.58,5,6.

17. Ty pak, když se postíš, pomaz hlavu svou a tvář svou umej,

18. Aby nebylo zjevné lidem, že se postíš, ale Otcí tvému, kterýž jest v skrytě. A Otec tvůj, kterýž vidí v skrytosti, odplatí tobě zjevně.

19. Neskládejte sobě * pokladů na zemi, kdež mol a rez kazí, a kdež zloději vykopávají a kradou.

*k.19,21.

20. Ale * skládejte sobě poklady *†* v nebi, kdež ani mol ani rez nekazí, a kdež zloději nevykopávají ani nekradou.

*Luk.12,33. †Mat.19,21.

21. Nebo * kdež jest poklad váš, tuť jest i srdce vaše.

*Luk.12,34.

22. Svíce těla jestiť * oko; protož jestliže by oko tvé sprostné bylo, všecko tělo tvé světlé bude.

*Luk.11,34.

23. Pakliť by oko tvé bylo nešlechtné, všecko tělo tvé tmavé bude. Jestliže tedy světlo, kteréž jest v tobě, jest tma, sama tma jaká bude?

24. Žádný * nemůže dvěma pánům sloužiti. Neb zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho přidržeti se bude, a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti i mammoně.

*1.Král.18,21. Luk.16,13. 2.Kor.6,15.

25. Protož pravím vám: * Nepečujte o život svůj, co byste jedli a co pili, ani o tělo své, čím byste se odívali. Zdalíž

není život více nežli pokrm, a tělo nežli oděv?

*Zalm.37,25; 55,23. Luk.12,22. Filip.4,6. 1.Petr.5,7.

26. Hledte na * ptactvo nebeské, žeť nesejí ani žnou, ani shromažďují do stodol, ale *†* Otec váš nebeský živí je. I zdalíž vy jich mnohem nepřevyšujete?

*Luk.12,24. Job.38,41.

27. A kdo z vás pečlivě myslí, může přidati ku postavě své loket jeden?

28. A o oděv proč se staráte? Považte kvítí polního, kterak roste, nepracuje ani přede.

29. Pravímť pak vám, že ani * Šalomoun ve vši slávě své tak odin nebyl, jako jedno z nich.

*1.Král.4,21 nsl.

30. Poněvadž tedy trávu polní, ješto dnes jest, a zítra do peci bývá vložena, Bůh tak odívá, i zdalíž mnohem více vás neodívá, * o malé víry?

*k.8,26.

31. Nepečujtež tedy, říkajíce: Co budeme jísti? aneb co budeme pít? aneb čím se budeme odívat?

32. Nebo toho všeho * pohané hledají. Víť zajisté Otec váš nebeský, že toho všeho potřebujete.

*Luk.12,30.

33. Ale * hleďte nejprv *†* království Božího a spravedlnosti jeho, a toto vše bude vám ** přidáno.

*1.Král.3,13. †Luk.17,21. **Zalm.127,2.

34. Protož nepečujte o zítřejší den, nebo zítřejší den pečovati bude o své věci. Dostíť má den na svém trápení.

KAPITOLA VII

Všetečný soud. 7. Stálost při modlitbě. 12. Summa písem i zákona přirozeného. 13. Cesta úzká a široká. 15. Falešní proroci. 24. Dům na skále a na písku.

Nesudtež, * abyste nebyli souzeni.

*Luk.6,37. Řim.2,1. 1.Kor.4,5.

2. Nebo kterýmž * soudem soudíte, *týmž* budete souzeni, a kterou *†* měrou měříte, bude vám zase odměřeno.

*Zalm.41,2. Luk.6,38. †Jak.2,13.

3. Kterakž pak * vidíš mrvu v oku bratra svého, a v oku svém břevna neznamenáš?

*Luk.6,41.

4. Aneb kterak díš bratru svému: Nech ať vyjmu mrvu z oka tvého? A aj, břevno v oku tvém.

5. Pokrytče, * vyjmi nejprv břevno z oka svého, a tehdy prohlédneš, abys vyňal mrvu z oka bratra svého.

*Přisl.8,17. Luk.6,42.

6. Nedávejte * svatého psům, aniž mecete perel svých před svině, abys snad nepotlačily jich nohama svýma, a obrátíce se, neroztrhaly vás.

*k.10,11,14.

7. Proste, * a dánof bude vám; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřino. *k.21,22. Mark.11,24. Luk.11,9.

8. Nebo každý, kdož prosí, béře; a kdož * hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče, bude otevřino. *Přil.8,17. Jan.16,23.

9. An * který z vás jest člověk, jehož kdyby prosil syn jeho za chléb, dal by jemu kámen? *Luk.11,11 nsl.

10. A prosil-li by za rybu, zdali dá jemu hada?

11. Poněvadž tedy vy, * jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dětem svým, čím více Otec váš, kterýž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteříž ho prosí? *Jak.1,17.

12. A protož všecko, jakž byste chtěli, aby vám lidé činili, tak i vy činite jim; toť zajisté jest * zákon i proroci. *Řím.13,8,10.

13. Vcházejte * těsnou branou; nebo prostranná brána a široká cesta jest, kteráž vede k zahynutí, a mnoho jest těch, kteříž vcházejí skrze ni. *Luk.13,24.

14. Nebo * těsná jest brána a úzká cesta, kteráž vede k životu, a málo jest nalézajících ji. *Skutk.14,22.

15. Pilně se pak varujte * falešných proroků, kteříž přicházejí k vám v rouše ovčím, ale vnitř jsou vlci hltaví. *Jer.14,14; 23,16. Mich.3,5.

16. Po * ovocích jejich poznáte je. Zdalíž sbírají z trní hrozny, aneb z bodláčů fíky? *k.12,38. Luk.8,44. Jak.3,12.

17. Takť každý strom dobrý ovoce dobré nese, zlý pak strom zlé ovoce nese.

18. Nemůžet * dobrý strom zlého ovoce nésti, ani strom zlý ovoce dobrého vydávati. *k.12,33.

19. Všeliký * strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřat a na oheň uvržen bývá. *k.3,10. Luk.3,9. Jan.15,2,6.

20. A tak tedy po ovocích jejich poznáte je.

21. Ne každý, * kdož mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdož činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest. *Ozeáš.8,2. Řím.2,13.

22. Mnozíť * mi dějí v onen den: Pane, Pane, zdalíž jsme ve t jménu tvém neprorokovali, a ve ** jménu tvém dáblů nevymítali, a v tvém jménu divů mnohých nečinili? *k.25,44. 1 Kor.13,2. **Luk.13,26.

23. A tehdyť jim vyznám, že jsem vás nikdy neznal. * Odejděte ode mne, činitelé nepravosti. *k.25,41. Zalm.6,9.

24. A protož * každého, kdož slyší slova má tato a plní je, připodobním muži moudrému, kterýž ustavěl dům svůj na skále. *Luk.6,47,48.

25. I spadl příval, a přišly řeky, a váli větrové, a obořili se na ten dům, ale nepadl; nebo založen byl na skále.

26. Každý pak, kdož slyší slova má tato, a neplní jich, připodobněn bude muži bláznů, kterýž ustavěl dům svůj na písku.

27. I spadl * příval, a přišly řeky, a váli větrové, a obořili se na ten dům, i padl, a byl pád jeho veliký. *Ezech.13,11.

28. Stalo se pak, když * dokonal Ježíš řeči tyto, že se převelmi divili zástupové učení jeho. *Mark.1,22.

29. Nebo * učil je jako moc maje, a ne jako zákonníci. *1 Kor.2,3,4,5.

KAPITOLA VIII.

Malomocného 5. a služebníka setníkova, 14. svegruši Petrovu 16. i jiné uzdraviv Pán, 19. zákonníka přijíti, učedníka pustiti nechťel. 23. Větrové i dáblové ho poslouchají.

A když * sstupoval s hory, šli za ním zástupové mnozí. *k.5,1.

2. A * aj, malomocný přišed, klaněl se jemu, řka: Pane, kdybys jen chtěl, můžes mne očistiti. *Mark.1,40.

3. I vztáh Ježíš ruku, dotekl se ho, řka: Chci *, buď čist. A hned očištěno jest malomocenství jeho. *Zalm.115,3; 145,19.

4. I dí jemu Ježíš: * Viziž, abys žádnému nepravil. Ale jdi, ukaž se knězi, a obětuj dar ten, kterýž prikázal Mojžíš, na svědectví jim. *k.9,30.

5. A když vcházel Ježíš do Kafarnaum, přistoupil k němu * setník, prose ho, *Luk.7,2 nsl.

6. A řka: Pane, služebník můj leží doma šlakem poražený, velmi se trápě.

7. I dí jemu Ježíš: Já přijdu a uzdravím ho.

8. A odpovídaje setník, řekl: Pane, nejsemť * hoden, abys všel pod střechu mou, ale toliko řci slovo, a uzdraven bude služebník můj. *Luk.7,6.

9. Nebo i já jsem člověk pod mocí, maje pod sebou žoldnéře, a dími-li tomuto: Jdi, tedy jde, a jinému: Přid, a přijde, a služebniku svému: Učiň toto, a učini.

10. To uslyšev Ježíš, podivil se, a jdoucím za sebou řekl: Amen pravím vám, ani v Izraeli tak veliké viry jsem nena-lezl.

11. Pravím pak vám, že přijdou mnozí od * východu i od západu, a stoliti budou s Abrahamem, s Izákem a s Jákobem v království nebeském,

*Lm. 49, 12. Mal. 1, 11. Luk. 18, 28, 29.

12. Ale synové království vyvrženi budou do * temnoty zevnitřních. Tamť bude pláč a škrípení zubů.

*k. 13, 42, 50.

13. I řekl Ježíš setníkovi: Jdiž, a jakžs uvěřil, staň se tobě. I uzdraven jest služebník jeho v tu hodinu.

14. A * přišed Ježíš do domu Petrova, uzřel svegruši jeho, ana leží, a má zimnici.

*Mark. 1, 29. Luk. 4, 38.

15. I * dotekl se ruky její, a přestala jí zimnice. I vstala a posluhovala jím.

*k. 9, 25.

16. A když byl * večer, přivedli k němu mnohé, kteříž ďábelství měli, a on vymital duchy slovem, a † všechny, kteříž se zle měli, uzdravil,

*Mark. 1, 32. †Mat. 4, 24.

17. Aby se naplnilo povědění skrze Izaiáše * proroka, řkoucího: Onť vzal na se mdloby naše, a neduhy nesl.

*Lm. 53, 4. †Petr. 2, 24.

18. Vida pak Ježíš zástupy mnohé okolo sebe, kázal přeplaviti se na druhou stranu.

19. A * přistoupiv jeden zákonník, řekl jemu: Mistré, půjdu za tebou, kamžkoli půjdeš.

*Luk. 9, 57.

20. I dí mu Ježíš: Lišky doupata mají, a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn člověka * nemá, kde by hlavu sklonil.

*Zach. 9, 9. 2 Kor. 8, 9.

21. Jiný * pak z učedníků jeho řekl jemu: Pane, dopuť mi prvé odjiti a pochovati otce mého.

*Luk. 9, 59.

22. Ale Ježíš řekl jemu: * Poď za mnou, a nech ať † mrtví pochovávají mrtvé své.

*k. 4, 19. †Efez. 2, 1.

23. A když vstoupil na loď, vstoupili za ním i učedníci jeho.

24. A aj, * boufe veliká stala se na moři, tak že vlny příkrývaly loď. On pak spal.

*Jon. 1, 4, 5. Skutk. 27, 14.

25. A přistoupivše učedníci jeho, zbudili * jej, řkouce: Pane, † zachovej nás, hynemeť.

*Žalm. 35, 23. †Mat. 14, 30.

26. I dí jim: Proč se bojíte, * ó malé víry? Tehdy vstav, † přimluvil větrům a moři, i stalo se utišení veliké.

*k. 6, 30; 16, 8. †Žalm. 106, 9; 107, 29.

27. Lidé pak divili se, řkouce: Kteraký jest tento, že ho i větrové i moře poslouchají?

28. A když se přeplavil na druhou stra-

nu do krajiny Gergezenských, potkali se s ním dva ďábelníci z hrobů vyšli, ukrutní náramně, tak že žádný nemohl tou cestou choditi.

29. A aj, volali, řkouce: Co je nám po tobě, * Ježíši, Synu Boží? Přišel jsi sem před časem trápati nás.

*k. 14, 33.

30. A bylo * opodal od nich stádo velké vepřů, pasoucích se.

*Mark. 5, 11. Luk. 8, 32.

31. Ďáblové pak prosili ho, řkouce: Jestliže nás vymítáš, dopuť nám vjiti do toho stáda vepřů.

32. I řekl jim: Jděte. * A oni vyšedše, vešli do stáda těch vepřů. A aj, hnalo se prudce všecko stádo těch vepřů s vrchu dolů do moře, i ztonuli v vodách.

*Luk. 8, 33.

33. Pastýři pak utekli. A přišedše do města, vypravovali to všecko, i o těch ďábelnicích.

34. A aj, všecko město vyšlo v cestu Ježíšovi, a uzřevše ho *, prosili, aby šel z končin jejich.

*Mark. 5, 17.

KAPITOLA IX.

Kristus uzdravil šlakovitého, 9. povolal Matouše, 14. odpověď dal o postu, 20. ženu uzdravil, 23. docerá knižeců vzkřísil, 27. slepým zrak navrátil, 32. ďábelství vyhnal, 35. nad rozptýlenými lítost měl.

A vstoupiv * na loď, přeplavil se, a přišel do města svého.

*Mark. 2, 1.

2. A aj, * přinesli mu šlakem poraženého, ležícího na loži. A † viděv Ježíš viru jejich, dí šlakem poraženému: Doufej, synu, odpuťšnit ** jsou tobě hříchové tvoji.

*Mark. 2, 3. Luk. 5, 18. †Jan. 1, 47, 48. **Luk. 7, 48.

3. A aj, někteří z zákonníků řekli sami v sobě: Tento se rouhá.

4. A viděv Ježíš * myšlení jejich, řekl: Proč vy myslíte zlé věci v srdcích svých?

*Žalm. 139, 2. Jan. 2, 24, 25.

5. Nebo co jest snáže říci: Odpuťšnit jsou tobě hříchové, čili říci: Vstaň * a choď?

*Jan. 5, 8. Skutk. 3, 6; 9, 34; 14, 10.

6. Ale abyste věděli, žeť má moc Syn člověka na zemi odpoušťeti hřichy, tehdy dí šlakem poraženému: Vstana, vezmi na sebe lože své, a jdi do domu svého.

7. Tedy vstav, odšel do domu svého.

8. A vidouce to zástupové, * divili se a velebili Boha, kterýž dal takovou moc lidem.

*v. 33.

9. A jda * odtud Ježíš, uzřel člověka sedícího na cle, jménem Matouše. I dí mu: Poď za mnou. I vstav, šel za ním.

*Mark. 2, 14. Luk. 5, 27.

10. Stalo se pak, když seděl Ježíš za stolem v domě, a aj, * mnozí celní a hříšníci přišedše, stoli s Ježíšem a s učedníky jeho. *Luk.15,1.

11. A vidouce to farizeové, řekli učedníkům jeho: Proč s celnými a hříšníky jsi mistr váš?

12. Ježíš pak uslyšev to, řekl jim: Nepotřebujít * zdraví lékaře, ale nemocní. *Luk.5,31.

13. Jdouce pak, učte se, co jest to: Milosrdenství * chci a ne oběti. Nebo nepřišel * jsem volati spravedlivých, ale hříšných ** ku pokání. *1 Sam.15,22. †Mat.18,11. **Mark.2,17.

14. Tehdy * přistoupili k němu učedníci Janovi, řkouce: Proč my a farizeové postíme se často, učedníci pak tvoji se nepostí? *Mark.2,18. Luk.5,33.

15. I řekl jim Ježíš: Zdaliž mohou synové ženichovi rmoutiti se, dokudž * s nimi jest ženich? † Ale přijdou dnové, když bude od nich odjat ženich, a tehdyť se budou postiti. *k.25,10. †Jan.3,29.

16. Žádný zajisté nepřišívá záplaty sukna nového k rouchu vetchému; nebo ta záplata jeho odtrhla by díl od roucha, a větší by díra byla.

17. Aníž lejí vína nového do nádob starých; sic jinak rozpuknou se sudové, a víno se vyleje, a sudové se zkaží. Ale víno nové lejí do nových nádob, a bývá obě zachováno.

18. A když * on to k nim mluvil, aj, kníže přistoupivši, klanělo se jemu, řkuc: Dcera má nyní umřela. Ale poď, vlož na ni ruku svou, a budež živa. *Mark.5,22 nsl. Luk.8,41.

19. A vstav Ježíš, šel za ním, i učedníci jeho.

20. (A aj * žena, kteráž nemocí svou trápena byla ode dvanácti let, přistoupivši po zadu, dotkla se podolka roucha jeho. *3 Mojz.15,25. Mark.5,25. Luk.8,43.

21. Nebo řekla sama v sobě: Dotknuli se * jen toliko roucha jeho, uzdravena budu. *k.14,36.

22. Ježíš pak obrátiv se, a uzřev ji, řekl: * Doufej, dcero, víra * tvá tě uzdravila. I ozdravěla ta žena té chvíle.) *k.9,2. †Mat.5,34.

23. Přišed pak Ježíš do domu knížete, a uzřev trubače i zástup hlučící,

24. Řekl jim: Odejdětež; * nebo neumřela děvčeka, ale spí. I posmívali se jemu. *Mark.5,39. Jan.11,11.

25. A když byl vyhnán zástup, všed

tam, ujal ji za ruku její. I vstala ta děvčeka.

26. A * roznesla se pověst ta po vší té zemi. *Luk.7,17.

27. A když šel odtud Ježíš, šli za ním dva * slepí, volajíce a řkouce: Smiluj se nad námi, Synu Davidův. *k.20,30.

28. A když všel do domu, přistoupili k němu ti slepí. I dí jim Ježíš: Věřte-li, že to mohu učiniti? Řekli jemu: Ovšem, Pane.

29. Tedy dotekl se očí jejich, řka: Podlé * víry vaší staň se vám. *k.8,13; 15,28.

30. I otevřiny jsou oči jejich. Zapověděl * jim pak tuze Ježíš, řka: Viztež, ať nížádný nezví. *Mark.7,36.

31. Ale oni vyšedše, rozhlásali jej po vší té zemi.

32. A když oni vycházeli, * aj, přivedli mu člověka němého, majícího ďábelství. *k.12,22. Luk.11,14.

33. A když vyvrženo bylo ďábelství, mluvil němý. I divili se zástupové, řkouce: Že nikdy nic nebylo vidáno takového v Izraeli.

34. Farizeové pak pravili: * Moci knížete ďábelského vymítá ďáblý.

*k.12,24. Mark.3,22. Luk.11,15.

35. I * obcházel Ježíš všecka města i městečka, uče v školách jejich a káže evangelium království, a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu. *k.4,23. Mark.6,6. Luk.13,22.

36. A když * hleděl na zástupy, slitovalo se mu jich, že byli opuštění a rozptýleni jako * ovce, nemajíce pastýře. *Mark.6,34. †4 Mojz.27,17. Izai.53,6.

37. Tehdy * řekl učedníkům svým: Žeň zajisté jest mnohá, ale dělníků málo. *Luk.10,2. Jan.4,35.

38. Protož prostě Pána žně, a vypudí dělníky * na zeň * svou. *Mark.3,14. †2 Tes.3,1.

KAPITOLA X.

Poslán dvanácti k kázání 8. i divů činění. 9. Zpráva, jak by se při tom, 16. zvláště v odpornostech přicházejících měli.

A svolav * dvanácte učedníků svých, dal jim moc nad duchy nečistými, aby je vymítali, a aby uzdravovali všelikou nemoc, i všeliký neduh. *Mark.3,13 nsl.: 6,7.

2. Dvanácti pak apoštolů jména jsou tato: První * Šimon, kterýž slove Petr, a Ondřej bratr jeho, Jakub Zebedeův a Jan bratr jeho, *Skuk.1,13.

3. Filip a Bartoloměj, Tomáš a * Matouš, kterýž býval celný, Jakub Alfeův a Leb-beus, přijímím Tadgeus, *k.9,9. Luk.6,15.

4. Šimon Kananitský, a * Jidáš Iškariotský, kterýž i zradil ho. *Luk.6,16.

5. Těchto dvanácte poslal Ježíš, přikazuje jim, řka: Na cestu pohanů nechodte, a do města Samaritánských nevcházejte.

6. Ale raději * jděte k ovcem zahynulým z domu Izraelského. *k.15,24.

7. Jdouce pak, kažte, řkouce: * Že se přiblížilo království nebeské. *k.3,2.

8. Nemocné uzdravujte, malomocné čistěte, mrtvé křestěte, dábelství vymítejte; * darmo jste vzali, darmo dejte. *Skutk.8,18,20.

9. Neberte s sebou zlata, ani stříbra, ani peněz do opasků svých,

10. Ani * mošny na cestu, ani dvou sukni, ani obuvi, ani hůlky; † hodent jest zajisté dělník pokrmu svého. *Luk.10,4. †5 Mojz.24,14. 1 Tim.5,18.

11. A do kteréhožkoli * města neb městečka vešli byste, vzeptejte se, kdo by v něm hodný byl, a tu pobuďte, až i vyjdete. *Luk.10,10.

12. A vcházejíce * do domu, pozdravte ho. *Mark.6,10.

13. A jestliže bude dům ten hodný, pokoj váš přijdiž naň; pakli by nebyl hodný, pokoj váš navratíž se k vám.

14. A kdožkoli * nepřijal by vás, a neuposlechl by řečí vašich, vyjdouce ven z domu neb z města toho, vyrazte prach z noh svých. *Mark.6,11.

15. Amen * pravím vám: Lehčeji bude zemi Sodomských a Gomorských v den soudný nežli městu tomu. *k.11,24. Luk.10,12.

16. Aj, já * posílám vás jako ovce mezi vlky; protož † buďte opatrní jako hadové, a ** sprostní jako holubice. *Luk.10,3. Řím.16,19. †Luk.12,42. **2 Kor.1,12.

17. Vystříhejte se pak lidí; neboť vás vydávati * budou do sněmů, a v shromážděních svých budou vás bičovati. *k.24,9. Luk.21,12.

18. Ano i * před vládce i před krále vedeni budete pro mne, † na svědectví proti nim, i národům. *Mark.13,11. †Mat.8,4.

19. Když * pak vás vydadí, nebudtež pečliví, kterak aneb co byste mluvili; dánof bude zajisté vám v tu hodinu, co budete mítí mluvití. *Luk.12,11; 21,15.

20. Nebo * ne vy jste, kteříž mluvíte, ale Duch Otce vašeho, kterýž mluví † v vás. *2 Mojz.4,12. †Amos.4,13. Řím.15,18.

21. Vydát * pak bratr bratra na smrt, i

otec syna, a povstanout dítky proti rodičům, a zmordují je.

22. A budete * v nenávisti všechněm pro jméno mé, ale kdož setrvá † až do konce, tenť spasen bude. *Mich.7,2,5,6. Luk.12,51 nsl.

*Mark.13,13. Luk.21,17. †Mat.24,13. Zjev.2,10; 3,21.

23. Když se pak vám budou protiviti v tom městě, utecte do jiného. Amen zajisté pravím vám, nezchodíte měst Izraelských, až přijde Syn člověka.

24. Není * učedník nad mistra, ani služebník nad pána svého. *Luk.6,40.

25. Dostít jest učedníku, aby byl jako mistr jeho, a služebník jako pán jeho. Poněvadž * hospodáře Belzebubem nazývali, čím pak více domácí jeho? *k.9,34. Mark.3,22. Luk.11,15. Jan.8,48.

26. Protož * nebojte se jich; nebo není nic † skrytého, což by nemělo býti zjeveno, ani tajného, ješto by nemělo zvědíno býti. *Isai.8,12. Jer.1,8. 1 Petr.3,14. †Mark.4,22. Luk.8,17.

27. Což vám pravím ve tmách, pravte na * světle, a co v uši slyšíte, hlásejte na domích. *Job.12,22.

28. A nebojte * se těch, kteříž mordují tělo, ale duše nemohou zamordovati; než raději se bojte toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti v pekelném ohni. *Isai.51,7. Luk.12,4.

29. Zdalíž nebývají * prodáváni dva vrabečkové za penizek? A však jeden z nich neпадá na zem bez Otce vašeho. *Luk.12,6.

30. Vaši pak i * vlasové na hlavě vášckni sečtení jsou. *1 Sam.14,45.

31. Protož nebojte se, dražší jste vy nežli mnoho vrabců.

32. Kdožkoli tedy * vyzná mne před lidmi, vyznámi i já jej před Otcem svým, kterýž jest v nebesích. *Luk.12,8. 1 Tim.6,12. 1 Jan.2,22,23.

33. Kdož by pak mne * zapřel před lidmi, zapřímť ho i já před Otcem svým, kterýž jest v nebesích. *Mark.8,38. Luk.9,26.

34. Nedomnívejte se, že * bych přišel pokoj dáti na zemi. Nepřišelť jsem, abych pokoj uvedl, ale meč. *Luk.12,49,51.

35. Přišelť jsem zajisté, abych * rozdělil člověka proti otci jeho, a dceru proti matce její, a nevěstu proti svegruši její. *Jer.9,4. Mich.7,6. Luk.14,26.

36. A nepřítel člověka * domácí jeho. *Zalm.41,10; 55,13,14. Jan.13,18.

37. Kdo miluje * otce neb matku více nežli mne, není mne hoden; a kdož mi-

luje syna neb dceru více nežli mne, není mne hoden.

*k.19,29.5 Mojt.33,9.

38. A kdož * nebéře kříže svého a ne-následuje mne, není mne hoden.*k.16,24.

39. Kdo * nalezne duši svou, ztratí ji; a kdo by ztratil duši svou pro mne, nalezneť ji.

*Luk.17,33. Jan.12,25.

40. Kdo vás * přijímá, mne přijímá; a kdo mne přijímá, přijímá toho; kterýž mne poslal.

*k.18,5. Luk.10,16. Jan.13,20.

41. Kdo přijímá proroka ve jménu proroka, odplatu proroka vezme; a kdož přijímá spravedlivého ve jménu spravedlivého, odplatu * spravedlivého vezme.

*1 Král.17,10; 18,4.

42. A kdož by koli dal jednomu * z těchto maličkých toliko číši vody studené k nápoji ve jménu učedníka, zajisté pravím vám, neztratí odplaty své.

*k.25,40. 2Par.15,7. Mark.9,41.

KAPITOLA XI.

Poselství Janovo ku Pánu. 7. Svědectví Pán dal Janovi. 20. Městům nevdětným domlouval. 25. Otce svého chválil. 28. Seouzaných k sobě volal.

I stalo se, když přestal Ježíš těch příkázání dávatí dvanácti učedníkům svým, bral se odtud, * aby učil a kázal v městech jejich.

*k.9,35.

2. Jan pak * uslyšev v vězení o skutcích Kristových, poslav dva z učedníků svých,

*Luk.7,18.

3. Řekl jemu: Ty-li jsi ten, * kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?

*5 Mojt.18,15. Luk.7,20.

4. I odpovídaje Ježíš, řekl jim: Jdouce, zvěstujtež Janovi, co slyšíte a vidíte.

5. Slepi * vidí, a kulhavi chodí, malomocní se čistí, a hluchí slyší, mrtví z mrtvých vstávají, a t chudým evangelium se zvěstuje.

*Isai.35,5. Luk.7,22. †Isai.42,7; 61,1.

6. A blahoslavený * jest, kdož se nehorší na mně.

*k.13,57.

7. A když * oni odešli, počal Ježíš praviti zástupům o Janovi: Co jste vyšíli na poušť viděti? Třtinu-li větrem se klátící?

*Luk.7,24.

8. Aneb co jste vyšíli viděti? Člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, kteříž se měkkým rouchem odívají, v domích královských jsou.

9. Aneb co jste vyšíli * viděti? Proroka-li? Jistě pravím vám, i více nežli proroka.

*Luk.1,76.

10. Tento jest zajisté, o němž psáno: Aj, * já posílám aněla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.

*Mal.3,1. Mark.1,2.

11. Amen * pravím vám, mezi syny ženskými nepovstal větší nad Jana Křtitele; ale kdo jest nejmenší v království nebeském, jesti větší nežli on.

*Luk.7,28.

12. Ode dnů pak Jana Křtitele až dosavad království nebeské násili trpí, a ti, kteříž násili čini, uchvacují je.

13. Nebo všickni proroci i ten zákon až do Jana prorokevali.

14. A chcete-li přijíti, * onť jest Eliáš, kterýž přijíti měl.

*k.17,12. Mal.4,5.

15. Kdo má uši k slyšení, slyš.

16. Ale k komu připodobním pokolení toto? Podobné jest dětem, sedícím na rýncích a na tovaryše své volajícím,

17. A říkajícím: Pískali jsme vám, a neskákali jste; žalostně jsme nařikali, a neplakali jste.

18. Přišel zajisté Jan, * nejeda ani nepije, a řkou: † Dábelství má.

*k.3,4. Mark.1,6. †Luk.7,33.

19. Přišel Syn člověka, jeda a pije, a řkou: Aj, * člověk žráč a piján vína, přítel publikánů a hříšníků. Ale ospravedlněna jest † moudrost od synů svých.

*Luk.15,1,2. †k.7,35.

20. Tehdy počal přimlouvatí městům, v nichž bylo činěno nejvíce divů jeho, že pokání nečinili:

21. Běda tobě * Korozaim, běda tobě Betsaido. Nebo kdyby v † Týru a Sidonu byli činěni divové ti, kteříž jsou činěni v vás, dávno by byli ** v zíní a v popele pokání činili.

*Luk.10,13. †Ezech.3,6. Luk.6,17. **Jon.3,6.

22. Nýbrž pravím vám: Týru a Sidonu lehčeji bude v den soudný nežli * vám.

*2 Petr.2,21.

23. A ty Kafarnaum, kteréž jsi až k nebi * vyvýšeno, až do pekla sstrčeno budeš. Nebo † kdyby v Sodomě činěni byli divové ti, kteříž jsou činěni v tobě, bylť by zůstali až do dnes.

*Isai.14,12. †1 Mojt.13,13. Ezech.16,48.

24. Ano více pravím vám, že zemi Sodomských * lehčeji bude v den soudný nežli tobě.

*k.10,15.

25. V ten čas odpovědév Ježíš, řekl: Chválím * tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými, a zjevil jsi je nemluvňátkům.

*Luk.10,21.

26. Jistě, Otče, žeť se tak * libilo před tebou.

*Efez.1,5.

27. Všecky věci * dány jsou mi od Otce mého, a žádnýť † nezná Syna, jedině

nesrozumíte; a hledíce, hleděti budete, a nepoznáte. ^{*Lm. 6,9,10. Luk. 8,10. Řim. 11,8.}

15. Nebo ztůčnělo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyšeli, a oči své zamhouřili, aby někdy neviděli očima, a ušima neslyšeli, a srdcem nesrozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

16. Ale oči vaše * blahoslavené, že vidí, i uši vaše, že slyší. ^{*k. 16,17.}

17. Amen zajisté pravím vám, že mnozí * proroci a spravedliví žádali viděti to, co vidíte, ale neviděli, a slyšeti to, což slyšíte, ale neslyšeli. ^{*Luk. 10,24.}

18. Vy tedy * slyšte podobenství rozsevače. ^{*Mark. 4,14. Luk. 8,11.}

19. Každý, kdož slyší slovo o tom království a nerozumí, přichází ten zlý a uchvacuje to, což jest vsáto v srdce jeho. To jest ten, kterýž podlé cesty vsát jest.

20. V skalnatou pak zemi vsátý jest ten, kterýž slyší slovo, a hned je * s radostí přijímá. ^{*Lm. 5,2. Jan. 5,35.}

21. Než * nemá v sobě kořene, ale jest časný, a když přichází ssouzení neb protivenství pro slovo, hned se horší. ^{*Efez. 3,17,18.}

22. Mezi * trní pak vsátý jest tén, kterýž slyší slovo, † ale pečování tohoto světa a ** oklamání zboží udušuje slovo, i bývá bez užitku. ^{*Jer. 4,3. †1 Tim. 6,9. **Mat. 19,22.}

23. V dobrou pak zemi vsátý ten jest, kterýž slyší slovo a rozumí, totiž kterýž užitek nese. Neseť pak * někdo stý, a jiný šedesátý, jiný pak třicátý. ^{*1 Mojt. 26,12.}

24. Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno jest království nebeské člověku, rozsívajícimu dobré semeno na poli svém.

25. Když pak lidé zesnuli, přišel nepřítel jeho, a nasál koukole mezi pšenici, a odšel.

26. A když zrostla bylina a užitek přinesla, tedy ukázal se i koukol.

27. I přistoupivše služebníci hospodáře toho, řekli jemu: Pane, zdaližs dobrého semene nenasál na poli svém? Kde že se pak vzal koukol?

28. A on řekl jim: Nepřítel člověk to učinil. Služebníci pak řekli mu: Chceš-liž tedy, ať jdeme a vytrháme jej?

29. On pak odpověděl: Nikoli, abyste trhálice koukol, spolu s ním nevytrhali pšenice.

30. Nechte ať obé spolu * roste až do žně. A v čas žně dím žencům: Vytrhejte nejprv koukol a svažte jej v snopky k spálení, ale pšenici shromazďte do stodoly mé. ^{*2 Tim. 2,24.}

31. Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno * jest království nebeské zru horčičnému, kteréž vzav člověk, vsál na poli svém. ^{*Mark. 4,30,31.}

32. Kteréžto zajisté nejmenší jest mezi všemi semeny, když pak zroste, větší jest nežli jiné byliny, a bývá strom, tak že ptáci nebeští přiletíce, hnízda sobě dělají na ratolestech jeho.

33. Jiné podobenství mluvil jim: Podobno jest království nebeské * kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala ve třech měřících mouky, až by zkysalo všecko. ^{*1 Mojt. 18,6. Luk. 13,21.}

34. Toto všecko mluvil Ježíš * v podobenstvích k zástupům, a bez podobenství nemluvil jim, ^{*Mark. 4,33.}

35. Aby se naplnilo povědění skrze proroka, * řkoucího: Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu skryté † věci od založení světa. ^{*Zalm. 78,2. †Řim. 16,25.}

36. Tedy propustiv zástupy, šel domů Ježíš. I přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: * Vlož nám podobenství o koukoli toho pole. ^{*k. 15,15.}

37. On pak odpovídaje, řekl jim: Rozsevač dobrého semene jest Syn člověka.

38. A * pole jest tento svět, dobré pak simě jsou synové království, ale koukol jsou † synové toho zlostníka. ^{*1 Kor. 3,9. †Jan. 8,44.}

39. A * nepřítel, kterýž jej rozsívá, jestif ďábel, † žeň pak jest skonání světa, a ženci jsou andělé. ^{*1 Mojt. 3,15. †Joel. 3,13. Zjev. 14,15.}

40. Protož jakož vybrán bývá koukol a ohněm spálen, takť bude při skonání tohoto světa.

41. Pošle Syn člověka * anděly své, i vyberouť z království jeho všecka pohoršení, i ty, kteříž činí nepravost, ^{*k. 24,31.}

42. A uvrhouť je do peci ohnivé. Tamť bude * pláč a škřipení zubů. ^{*k. 8,12. Luk. 13,23.}

43. A tehdažť * spravedliví stkvíti se budou jako slunce v království Otce svého. Kdo má uši k slyšení, slyš. ^{*Dan. 12,3. †1 Kor. 15,41.}

44. Opět podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli, kterýž

nalezna člověk, skrývá, a radostí naplněn jsa pro něj, odchází a * prodává všecko, což má, a koupí pole to.

*k.16,24. Filip.3,7.

45. Opět podobno jest království nebeské člověku kupci, hledajícímu pěkných perel.

46. Kterýž když našel jednu velmi drahou perlu, odšel, prodal všecko, což měl, a koupil ji.

47. Opět podobno jest království nebeské vrši puštěné do moře, a ze všelikého plodu shromažďující.

48. Kteroužto, když naplněna byla, vytáhše na břeh a sedíce, vybírali, což dobrého bylo, do nádob, a což bylo zlého, přeč zamítali.

49. Takť bude při skonání světa. Vydou * andělé, a oddělí zlé z prostředku spravedlivých,

*k.25,32.

50. A uvrhou je do peci ohnivé. Tamť bude pláč a škřípení zubů.

51. Dí jim Ježíš: Srozuměli-ž jste to-muto všemu? Řekli jemu: I ovšem, Pane.

52. On pak řekl jim: Protož každý učitel umělý v království nebeském podobný jest člověku * hospodáři, kterýž vynáší z pokladu svého nové i staré věci.

*Píseň Sal.7,13.

53. I stalo se, když * dokonal Ježíš podobnoství ta, bral se odtud.

*Luk.4,16.

54. A přišed do vlasti své, učil je v škole jejich, tak že se velmi divili, a říkali: Odkud má tento moudrost tuto a moc?

55. Zdalíž tento není * syn tesařův? Zdalíž matka jeho neslove Maria, † a bratři jeho Jakub a Jozes a Šimon a Judas?

*Mark.6,3. †Mat.12,46.

56. A sestry jeho zdalíž všecky u nás nejsou? Odkudž tedy má tyto všecky věci?

57. I * zhoršili se na něm. Ježíš pak řekl jim: Neníť prorok beze cti, než v své vlasti a v domě svém.

*k.11,6. †Mark.6,4. Luk.4,24. Jan 4,44.

58. I * neučinil tu mnoho divů pro † nevěru jejich.

*Mark.6,5. †Mat.17,20.

KAPITOLA XIV.

Heródes cislozáměk Jana stal. 14. Pán pěti chleby pět tisíc lidu nasýtil, 25. po moři chodil, 35. moc Božskou při uzdravení mnohých prokázal.

V tom čase uslyšel Heródes čtvrták pověst o Ježíšovi.

2. I řekl služebníkům svým: To jest

Jan Křtiteľ. Onť jest vstal z mrtvých, a protož se divové dějí skrze něho.

3. Nebo jav * Heródes Jana, svázal jej byl a dal do žaláře, pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého.

*Mark.6,17. Luk.3,19,20.

4. Nebo byl řekl jemu Jan: * Nesluší tobě míti ji.

*3 Mojs.18,16.

5. A chtěv zabiti jej, bál se * lidu; nebo za proroka jej měli.

*k.21,26. Luk.20,6.

6. Když pak slaven byl * den narození Heródesova, tancovala dcera Herodiady u prostřed, i zalíbila se Heródesovi.

*1 Mojs.40,20. Ozeáš 7,5.

7. Pročež s přísahou * zaslíbil jí dáti, zač by ho jen požádala.

*Ester 5,6.

8. A ona jsuci prvé navedena od matere své, řekla: Dej mi zde na miseť hlavu Jana Křtitele.

9. I zarmoutil se král, ale pro přísahu a pro ty, kteříž spolu s ním stoli, rozkázal dáti.

10. A poslav kata, stal Jana v žaláři.

11. I přinesena jest hlava jeho na mise, a dána té děvče. I nesla mateři své.

12. A * přišedše učedníci jeho, vzali tělo a pochovali je; a šedše, pověděli Ježíšovi.

*Mark.6,29,30.

13. To * uslyšev Ježíš, plavil se odtud na lodičce na místo pusté soukromí. Což uslyševše zástupové, šli za ním pěšky z měst.

*Mark.6,31.32. Luk.9,10. Jan 6,2.

14. A * vyšed Ježíš, uzřel zástup mnohý. I † slitovalo mu se jich, a uzdravoval nemocné jejich.

*Jan 6,5. †Mat.9,36.

15. A když bylo k * večerou, přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: Pusté jest místo toto, a čas již pominul. Propusť zástupy, ať jdouce do městeček, nakoupí sobě pokrmů.

*Mark.6,35.

16. Ježíš pak řekl jim: Není jim potřebí odcházeti, dejte vy jim jisti.

17. A oni řkou jemu: Nemáme zde, než pět chlebů a dvě rybě.

18. On pak dí jim; Přinestež mi je sem.

19. A rozkázav zástupu posaditi se na trávě, a vzav těch * pět chlebů a dvě rybě, vzhled v nebe, † požehnal, a lámaje, dával učedníkům ty chleby, a učedníci zástupům.

*k.15,36. Mark.6,41. †Mat.26,26.

20. I jedli * všickni a nasyceni jsou. I sebrali, což zbylo drobtů, dvanácte košů plných.

*Mark.6,43.

21. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo pěti tisíců mužů, kromě žen a dětí.

22. A ihned * přinutil Ježíš učedníky své, aby vstoupili na loď a přešli jej na druhou stranu, dokudž by nepropustil zástupů. **Mark. 6, 45.*

23. A propustiv zástupy, * vstoupil na horu soukromí, aby se modlil. A když byl večer, sám byl tam. **Luk. 6, 12.*

24. Loď pak již byla u prostřed moře, zmitající se vlnami, nebo byl vítr odporný.

25. Při čtvrtém pak bdění nočním bral se k nim Ježíš, jda po moři.

26. A vidouce jej učedníci po moři jdoucího, zlekali se, řkouce: * Obluda jest. A strachem křičeli. **Luk. 24, 37.*

27. Ale ihned Ježíš promluvil k nim, řka: Doufejtež, jáť jsem, nebojte se.

28. I odpověděv jemu Petr, řekl: Pane, jestliže jsi ty, rozkaž mi k sobě přijíti po vodě.

29. On pak řekl: Pod. A vystoupiv Petr z loď, šel po vodě, aby přišel k Ježíšovi.

30. Ale vida vítr tuhý, bál se. A počav tonouti, zkríkl, řka: * Pane, pomoz mi. **k. 8, 25.*

31. A ihned Ježíš vztáh ruku, ujal jej a řekl jemu: O * malé víry, pročezs pohyboval? **k. 6, 30; 8, 26.*

32. A jakž oni vstoupili na loď, utiřil se vítr.

33. Ti pak, kteříž na loď byli, přistoupiše, klaněli se jemu, řkouce: Jistě Syn * Boží jsi. **k. 16, 16.*

34. A * přeplavivše se, přišli do země Genezaretské. **Mark. 6, 53.*

35. A poznavše jej muži místa toho, zoselali po vši té krajině vůkol, a shromáždili k němu všecky neduživé.

36. A prosili ho, aby se aspoň * podolka roucha jeho dotkli. A kteřížkoli dotkli se, uzdraveni jsou. **k. 9, 21.*

KAPITOLA XV.

Božích-li přikázání čili lidských nařizuje více šetřiti? 21. O šeně Kananejské, 29. o uzdravení mnohých 34. a o sedmi chlebcích.

A v * tom přistoupi k Ježíšovi Jeruzalémští zákonníci a farizeové, řkouce: **Mark. 7, 1. 5.*

2. Proč učedníci tvoji přestupují ustanovení starších? Nebo neumývají rukou svých, když mají jísti chléb.

3. A on odpovídaje, řekl jim: Proč i vy přestupujete přikázání Boží pro ustanovení svá?

4. Nebo * přikázal Bůh, řka: Cti otce

svého + i matku, a kdož by zlořečil otci neb mateři, smrti ať umře.

**2 Mojs. 20, 12. Eze. 6, 2. + 2 Mojs. 31, 17.*

5. Ale vy pravíte: * Kdož by koli řekl otci neb mateři: Dar jest to, čímž by tobě ode mne pomozeno býti mohlo. A neutil by otce svého neb mateře své. **Pris. 28, 24.*

6. I zlehčili jste přikázání Boží pro své ustanovení.

7. Pokrytci, dobře prorokoval o vás Izaiáš, * řka: **Isai. 29, 13.*

8. Přibližuje * se ke mně lid tento ústy svými, a rty mne ctí, ale srdce jejich daleko jest ode mne. **Esai. 53, 31.*

9. Ale * nadarmoť mne ctí, učíce učení přikázání lidských. **5 Mojs. 4, 2.*

10. A svolav zástup, řekl jim: Slyšte a * rozumějte. **Mark. 7, 14.*

11. Ne to, * což vchází v ústa, poškvřňuje člověka, ale což z úst pochází, to poškvřňuje člověka.

**Skutk. 10, 14. Řim. 14, 14. Tit. 1, 15.*

12. Tehdy přistoupiše učedníci jeho, řekli mu: Víš-li, že farizeové, slyševše tu řeč, zhoršili se?

13. A on odpovídaje, řekl: * Všeliké štípení, jehož neštípil Otec můj ten nebeský, vykořeněno bude.

**Isai. 17, 11. Jan 15, 2. Skutk. 5, 38.*

14. Nechte jich, vůdcové * jsou slepi slepých. Povede-liť pak slepý slepého, oba v jámu upadnou.

**k. 23, 24. Luk. 6, 39. Řim. 2, 19. Isai. 42, 19.*

15. I odpověděv Petr, řekl jemu: Vlož * nám to podobenství. **k. 13, 36.*

16. Ježíš pak řekl: Ještě i * vy bez rozumu jste? **k. 16, 9. Mark. 7, 18.*

17. Nerozumíte-liž, že všecko, což v ústa vchází, do břicha jde, a vypouští se ven?

18. Ale které věci * z úst pocházejí, z srdce jdou, a tyť poškvřňují člověka.

**Jak. 3, 6. 10.*

19. Z srdce zajisté * vycházejí zlá myšlení, vraždy, cizoložstva, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouhání.

**k. 12, 35. 1 Mojs. 6, 5. Jer. 17, 9.*

20. Tyť jsou věci poškvřňující člověka. Ale neumytá rukama jísti, toť nepoškvřňuje člověka.

21. A vyšed odtud Ježíš, bral se do krajin Tyrských a Sidonských.

22. A aj, žena Kananejská z končin těch vyšedši, volala, řkuci jemu: Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův. Dceru mou hrozně trápi ďábelství.

23. On pak neodpověděl jí slova. I

přistoupivše učedníci jeho, prosili ho, řkouce: Odbuď ji, neboť volá za námi.

24. On pak odpovéděv, řekl: Nejsem poslán * než k ovcem zahynulým z domu Izraelského. *k.10.6. Skutk.13.46. Řím.15.8.

25. Ale ona přistoupivši, klaněla se jemu, řkuci: * Pane, pomoz mi. *k.14.30.

26. On pak odpovéděv, řekl: * Není slušné vzít chléb dětem a vrci štěňatům. *Mark.7.27.

27. A ona řekla: Takť jest, Pane. A však štěňátka jedí drobtý, kteříž padají z stolů pánů jejich.

28. Tedy odpovídaje Ježíš, řekl jí: Ó ženo, * veliká jest víra tvá. Staniz se tobě, jakž chceš. I uzdravena jest deera její v tu hodinu. *k.8.10.

29. A odšed odtud * Ježíš, šel k moři Galilejskému, a vstoupiv na horu, posadil se tam. *Mark.7.31.

30. I přišli k němu zástupové mnozí, majíce s sebou kulhavé, slepé, němé, polámané a jiné mnohé. I kladli je k nohám Ježíšovým, a on * je uzdravoval, *k.11.5. Izai.35.5.

31. Tak že se zástupové divili, vidouce, ano němí mluví, polámaní zdraví jsou, kulhaví chodí, slepí vidí. I velebili Boha Izraelského.

32. Ježíš pak * svolav učedníky své, řekl: Lito mi zástupu. Nebo již tři dni trvají se mnou, a nemají, co by jedli; a propustiti jich lačných nechci, aby nezhylni na cestě. *Mark.8.1.

33. I řkou mu učedníci jeho: Kde bychom vzali tolik chleba na této poušti, abychom takový zástup nasýtiti?

34. I řekl jim Ježíš: Kolik chlebě máte? A oni řkou: Sedm, a málo rybiček.

35. I rozkázal zástupům, aby se posadili na zemi.

36. A vzav těch sedm chlebě a ty ryby, učiniv díky, lámal a dal učedníkům svým, učedníci pak zástupu.

37. I * jedli všickni a nasyceni jsou. A sebrali, což zbylo drobtů, sedm košů plných. *2Kral.4.44. Mark.8.8.

38. Bylo pak těch, kteříž jedli, čtyři tisíce mužů, kromě žen a dětí.

39. A * rozpustiv zástupy, vstoupil na loď. I přišel do krajiny Magdala. *Mark.8.10.

KAPITOLA XVI.

Pán znamená * doctivě zahanbiv, 6. od učení jejich vystihal. 17. Rosdlné o něm smýšleno, 23. Petrovi domluveno, 24. a pravě následování Krista vysvětleno.

I přistoupivše * farizeové a saduceové,

pokoušejíce, † prosili ho, aby jim znamení s nebe ukázal.

*Mark.8.11. Luk.11.29. †Mat.12.38.

2. On pak odpovídaje, řekl jim: Když bývá * večer, říkáte: Jasno bude, nebo se červená nebe. *Luk.12.54.

3. A ráno: Dnes bude nečas, nebo se červená zasmušilá nebe. Pokrytci, způsob zajisté nebe rozsouditi umíte, znamení pak časů těchto nemůžete?

4. Národ zlý a * cizoložný znamená hledá, ale znamená jemu nebude dáno, než toliko znamená ono † Jonáše proroka. A opustiv je, odšel. *k.12.39. †Jon.2.1. Luk.11.29.30.

5. A plavivše se * učedníci jeho přes moře, zapomenuli vzít chleba. *Mark.8.14.

6. Ježíš pak řekl jim: * Hledte a varujte se † kvasu farizejského a saducejského. *Luk.12.1. †Gal.5.9. 1Kor.5.6.

7. Oni pak rozjímali mezi sebou, řkouce: Nevzali jsme chleba.

8. A znaje to Ježíš, řekl jim: Co to rozjímáte mezi sebou, * ó malé víry, že jste chlebě nevzali? *k.6.80.

9. Ještě-liž nerozumíte, ani nepamatuujete na těch * pět chlebě a na pět tisíců, a kolik jste košů nazbírali? *k.14.17. Jan.6.9.

10. Ani na těch sedm chlebě, a na čtyři tisíce, a kolik jste košů nazbírali?

11. I kterakž nerozumíte, že ne o chlebu mluvil jsem vám, pravě, abyste se varovali kvasu farizejského a saducejského?

12. Tedy srozuměli, že ně řekl, aby se varovali od kvasu chleba, ale od učení farizeů a saduceů.

13. Přišed * pak Ježíš do krajiny Cesaree Filipovy, otázal se učedníků svých, řka: Kým praví lidé býti mne Syna člověka? *Mark.8.27.

14. A oni řekli: Někteří * Janem Křtitelem, jiní pak Eliášem, jiní pak Jeremiášem, aneb jedním z proroků. *k.14.2.

15. I dí jim: Vy pak kým mne býti pravíte?

16. I odpovéděv Šimon Petr, řekl: Ty jsi * Kristus, ten Syn Boha živého. *k.14.33. Mark.5.7. Jan.6.69. Skutk.8.37. 1Jan.4.18.

17. A odpovídaje Ježíš, řekl mu: Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův; nebo * tělo a krev nezjevilo tobě, ale † Otce můj, kterýž jest v nebesích. *Gal.1.16. Efes.6.12. †Mat.11.27. 1Kor.2.10.

18. I jáť pravím tobě, že jsi * ty Petr, a na téf skále zydělám církev svou, a brány † pekelné nepřemohou ji. *Jan.1.42. †Zalm.46.4. Izai.32.20.

19. A tobě dám * klíče království nebeského. A což bys koli svázal na zemi, budeť svázáno i na nebi; a což bys koli rozvázal na zemi, budeť rozvázáno i na nebi.
*k.18,18. Jan 20,23.

20. Tedy * přikázal učedníkům svým, aby žádnému nepravili, že by on byl ten Ježíš Kristus.
*k.17,9. Mark.8,30.

21. A od té chvíle * počal Ježíš oznamovati učedníkům svým, že musí jíti do Jeruzaléma, a mnoho trpěti od starších a předních kněží¹⁾ a od zákonníků, a zabít býti, a třetího dne z mrtvých vstáti.
*k.17,22. Mark.8,31. Luk.9,22.

22. I * odved' ho Petr, počal mu přimlouvati, řka: Odstup to od tebe, Pane, nikoli nestane se tobě toho.
*Mark.8,32.

23. Kterýžto obrátiv se, řekl Petrovi: Jdi * za mnou, satane, ku pohoršení jsi mi; nebo nechápáš těch věcí, kteréž jsou Boží, ale kteréž jsou lidské.
*2 Sam.19,22.

24. Tedy řekl Ježíš učedníkům svým: Chce-li kdo * za mnou přijíti, zapřiz sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následujž mne.
*k.10,38. Mark.8,34.

25. Nebo * kdož by chtěl duši svou zachovati, ztratí ji; kdož by pak ztratil duši svou pro mne, nalezneť ji.
*Luk.17,33. Jan 12,25.

26. Nebo co jest * platno člověku, by všecken svět získal, své pak duši uškodil? Aneb † kterou dá člověk odměnu za duši svou? *Mark.8,36. Luk.9,25. †Zalm.49,9.

27. Syn * zajisté člověka přijde v slávě Otce svého s † anděly svými, a tehdaž ** odplatí jednomu každému podle skutků jeho.
*k.25,31. 26,64. †Mark.8,38. **Zalm.62,13. Řim.2,6.

28. Amen pravím vám: Jsou někteří z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až i uzří Syna člověka, přicházejícího v království svém.

KAPITOLA XVII.

Kristus Pán se proměnil. 14. náměsíčníka uzdravil, 22. smrt svou předpověděl. 27. a plat za sebe i za Petra dávali rozkázal.

A po * šesti dnech pojal Ježíš Petra a Jakuba a Jana bratra jeho, i uvedl je na horu vysokou soukromí,
*Mark.9,2. Luk.9,28.

2. A * proměnil se před nimi. I zastkvěla se tvář jeho † jako slunce, roucho pak jeho učiněno bílé jako světlo.
*Filip.3,21. †Mat.13,43.

3. A aj, ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním.

4. A odpověd' Petr, řekl Ježíšovi: Pane, * dobré jest nám tuto býti. Chce-li, uděláme tuto tři stánky, tobě jeden a Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden.
*2 Král.2,19.

5. Když pak on ještě mluvil, aj, oblak světly zastínil je. A aj, hlas z toho oblaku řkouci: Tentof * jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo, † toho poslouchajte. *Izai.42,1. 2 Petr.1,17. †5 Mojs.18,15.

6. To uslyšavše učedníci, padli na tváři své a báli se velmi.

7. A přistoupiv Ježíš, dotekl * se jich, řka: Vstaňte a nebojte se.
*Dan.8,18. 9,21. 10,10.18.

8. Pozdvihše pak oči svých, žádného neviděli, než samého Ježíše.

9. Když pak sstupovali s té hory, přikázal * jim Ježíš, řka: Žádnému nepravte tohoto vidění, dokudž by Syn člověka nevstal z mrtvých.
*k.16,20.

10. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Což to pak zákonníci praví, že má Eliáš * prvé přijíti?
*Mal.4,5.

11. Ježíš pak odpovídaje, řekl jim: Eliáš * zajisté přijde prvé, a napravi všechny věci.
*Luk.1,17.

12. Ale pravím vám, že * Eliáš již přišel, a však nepoznali ho, ale učinili mu, což chtěli. Takť i Syn člověka trpěti bude od nich.
*k.11,14.

13. Tedy srozuměli učedníci, že jim to pravil o Janovi Křtiteli.

14. A když přišli k zástupu, * přistoupil k němu člověk, a poklekl před ním na kolena,
*Mark.9,17. Luk.9,38.

15. A řekl: Pane, smiluj se nad synem mým, nebo náměsíčník jest, a těžce se trápí. Často zajisté padá do ohně a častokrát do vody.

16. I přivedl jsem ho učedníkům svým, ale nemohli ho uzdraviti.

17. Odpovídaje pak Ježíš, řekl: Ó národě nevěrný a převrácený, dokudž budu s vámi? Dokudž vás snášeti budu? Přiveďte mi jej sem.

18. I přimluvil tomu ďábelství Ježíš. I vyšlo od něho; a uzdraven jest ten mládenec v tu hodinu.

19. Tedy přistoupivše učedníci k Ježíšovi soukromí, řekli: Proč jsme my ho nemohli vyvrci?

20. Ježíš pak řekl jim: Pro nevěru svou. Amen * zajisté pravím vám: Bu-

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupů.

dele-li mítí + víru jako zrna horčičné, dite hoře této: Přejdi odsud tam, i přejde, a nebudeť vám nic nemožného.

*Luk. 17, 6. + Mat. 21, 21.

21. Toto pak pokolení nevychází, jediné skrze modlitbu a půst.

22. A když byli v Galilei, řekl jim Ježíš: * Syn člověka bude vydán v ruce lidské,

*k. 16, 21: 20, 18.

23. A zamordujť jej, ale třetího dne z mrtvých vstane. I zarmoutili se náramně.

24. A když přišli do Kafarnaum, přistoupili ku Petrovi ti, * kteříž plat vybírali, a řekli: Což mistr váš nedává platu?

*2 Mojs. 30, 13.

25. A on řekl: Dává. A když přišel domů, předšel jej Ježíš, řka: Co se tobě zdá, Šimone? Králové * zemští od kterých berou daň aneb plat? Od synů-li svých, čili od cizích?

*k. 22, 21.

26. Dí jemu Petr: Od cizích. I řekl mu Ježíš: Tedy synové jsou svobodní.

27. Ale * abychom jich nepohoršili, jda k moři, vrz udici, a tu rybu, kteráž nejprvé uvázne, vezmi, a otevra ústa její, nalezněš groš. Ten vezma, dej jim za mne i za sebe.

*Luk. 23, 2.

KAPITOLA XVIII.

Učí pokore Pán, 10. vystřihá od pohoršení, 15. řád kázně ukazuje, 21. kajtem odpouštěti velí, 23. což i příkladem pékným vysvětluje.

V ten čas přistoupili učedníci k Ježíšovi, řkouce: Kdo pak jest největší * v království nebeském?

*k. 5, 19. Mark. 9, 34. Luk. 9, 46; 22, 24.

2. A zavolav * Ježíš pacholátka, postavil je u prostřed nich,

*Mark. 9, 36.

3. A řekl: Amen pravím vám: Neobráťte-li se a * nebudete-li jako pacholátka, nikoli nevejdete do království nebeského.

*k. 19, 14. Mark. 10, 15.

4. Protož kdož by se koli pontížil jako pacholátko toto, tent jest * největší v království nebeském.

*1 Petr. 5, 6.

5. A kdož by koli přijal * pacholátko takové ve jménu mém, mneť přijímá.

*k. 10, 40.

6. Kdo by pak * pohoršil jednoho z maličkých těchto věřících ve mne, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a pohřžen byl do hlubokosti mořské.

*Mark. 9, 42.

7. Běda světa pro pohoršení. Ačkoli musí * býti, aby přicházela pohoršení,

ale + však běda člověku, skrze něhož přichází pohoršení.

*1 Kor. 11, 19. 2 Tes. 2, 11. + Mat. 26, 24.

8. Protož jestliže * ruka tvá aneb noha tvá pohoršuje tě, utniž ji a vrz od sebe. Lépe jest tobě do života vjiti kulhavému aneb bezrukému, nežli dvě ruce aneb dvě noze majícímu uvrženu býti do ohně věčného.

*k. 5, 30.

9. A pakli oko tvé pohoršuje tebe, vypup je a vrz od sebe. Lépe jest tobě jednookému do života vjiti, nežli obě oči majícímu uvrženu býti do pekelného ohně.

10. Viztež, abyste nepotupovali žádného z maličkých těchto. Neboť pravím vám, že * andělé jejich v nebesích vždycky hledí na tvář Otce mého, kterýž v nebesích jest.

*Zalm. 34, 8.

11. Přišel zajisté * Syn člověka, aby spasil to, což bylo zahynulo.

*Luk. 19, 10. 1 Tim. 1, 15.

12. Co se vám zdá? Kdyby některý člověk měl * sto ovec, a zbloudila by jedna z nich, zdaliž nenechá těch devadesáti devíti, a jda na hory, nehledá té pobloudilé?

*Luk. 15, 4.

13. A nahodí-liť mu se nalezti ji, amen pravím vám, že se raduje nad ní více, než nad těmi devadesáti devíti nepobloudilými.

14. Takť není * vůle Otce vašeho, kterýž jest v nebesích, aby zhynul jeden z maličkých těchto.

*2 Petr. 3, 9.

15. Zhrěšil-li by pak proti tobě bratřtvůj, jdi a * potresci ho mezi sebou a jim samým. Uposlechl-li by tebe, získal + jsi bratra svého.

*3 Mojs. 19, 17. Přtl. 17, 10. Luk. 17, 3. + Jak. 5, 19.

16. Jestliže by pak neuposlechl, přijmi k sobě ještě jednoho aneb dva, aby * v ústech dvou neb tří svědků stálo každé slovo.

*5 Mojs. 17, 6: 19, 15.

Jan 8, 17. 2 Kor. 13, 1. Žid. 10, 28.

17. Pakliť by jich neuposlechl, * pověz církvi. Jestliže pak i církev neuposlechne, budiz + tobě jako pohan a publikán.

*1 Tim. 5, 20. + Řim. 16, 17.

18. Amen pravím vám: * Cožkoli svázete na zemi, budeť svázáno i na nebi; a cožkoli rozvázete na zemi, budeť rozvázáno i na nebi.

*k. 16, 19. Jan. 20, 23.

19. Opět pravím vám: * Jestliže by dva z vás svolili se na zemi o + všelikou věc, za kterouž by koli prosili, stanet se jim od Otce mého nebeského.

*Mark. 11, 24. + 1 Jan. 3, 22. Jak. 5, 16.

20. Nebo kdežkoli shromáždí se dva neb tři ve jménu mém, tuť jsem * já u prostřed nich, *k.28,20. Luk.24,15,36.

21. Tedy přistoupiv k němu Petr, řekl: Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? Do sedmi-likrát?

22. I dí mu Ježíš: Nepravím tobě až do * sedmikrát, ale až do sedmdesátikrát sedmkrát. *Luk.17,4.

23. A protož podobno jest království nebeské člověku králi, kterýž * chtěl počet klásti s služebníky svými.

*Job 9,1.2. Zalm.143,2.

24. A když počal klásti, podán mu jeden, kterýž byl dlužen deset tisíců hřiven.

25. A když neměl čím zaplatiti, kázal jej pán jeho prodati, i ženu jeho i děti i všecko, což měl, a zaplatiti.

26. Tedy padna služebník ten, klaněl se jemu, řka: Pane, poshověj mi, a všecko zaplatím tobě.

27. I * slitovav se pán nad služebníkem tím, propustil ho a + dluh jemu odpustil.

*2 Mojs.34,6.7. +Luk.7,42.

28. Vyšed pak služebník ten, nalezl jednoho z spoluslužebníků svých, kterýž mu byl dlužen sto peněz, a chopiv se ho, hrdloval se s ním, řka: Zaplať mi, cos dlužen.

29. Tedy padna spoluslužebník ten k nohám jeho, prosil ho, řka: Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě.

30. On pak nechtěl, ale odšed, dal jej do žaláře, dokudž by nezaplatil dluhu.

31. Vidouce pak spoluslužebníci jeho, co se dalo, zarmontili se velmi; a šedše, pověděli pánu svému všecko, co se bylo stalo.

32. Tehdy povolav ho pán jeho, dí mu: Služebníče zlý, všecken ten dluh odpustil jsem tobě, nebs mne prosil.

33. Zdalíš i * ty neměl se smilovati nad spoluslužebníkem svým, jako i já smiloval jsem se nad tebou? *Jak.2,13.

34. I * rozhněvav se pán jeho, dal jej katům, dokudž by nezaplatil všeho, což mu byl dlužen. *k.5,25,26.

35. Takť * i Otec můj nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému z srdcí svých provinění jejich. *k.6,25. Mark.11,25.

KAPITOLA XIX.

Sluš-li manželku propustiti? 12. O panicích 18. a dítkách; 16. o otáске míslence bohatého, 27. a odplatě života věčného.

I stalo se, když dokonal Ježíš řeči tyto,

bral se z Galilee, a přišel do končin Judských za Jordán.

2. I šli za ním zástupové mnozí, a uzdravil je tam.

3. I přistoupili k němu farizeové, poukoušejíce ho a řkouce jemu: Sluší-li člověku * propustiti manželku svou z kterékoli příčiny? *Mark.10,2

4. On pak odpovídaje, řekl jim: Coť jste * nečtli, že ten, kterýž stvořil s počátku, muže a ženu učinil je?

*1 Mojs.1,27. 5,2. Mal.2,15.

5. A řekl: * Protož opustí člověk otce i matku, a připojí se k manželce své, i budou dva jedno tělo. *1 Mojs.2,24.

6. A tak již nejsou dva, ale jedno tělo. A protož, což Bůh spojil, * člověk nerozlučuj. *1 Kor.7,10.

7. Řekli jemu: Pročež * tedy Mojžíš rozkázal dáti lístek rozloučení, a propustiti ji?

*k.5,31.5 Mojs.24,1.

8. Dí jim: Mojžíš pro tvrdost srdce vašeho dopustil vám propouštěti manželky vaše, ale s počátku nebylo tak.

9. Protož pravím vám: * Že kdožkoli propustil by manželku svou, (leč pro smilství,) a jinou pojme, cizoloží, i kdož propuštěnou pojme, cizoloží.

*k.5,32.1 Kor.7,10.

10. Řekli jemu učedníci jeho: Poněvadž jest taková pře s manželkou, není dobré ženiti se.

11. On pak řekl jim: * Ne všickní chá-pají slova toho, ale ti, jimž jest dáno.

*1 Kor.7,17.

12. Jsouť zajisté panicové, kteříž se tak z života matky zrodili; a jsouť panicové, kteříž učiněni jsou od lidí; a jsouť panicové, kteříž se * sami v panictví oddali pro království nebeské. Kdo může pochopiti, pochop. *1 Kor.7,32,34.

13. Tehdy přineseny jsou k němu dítky, * aby na ně ruce vzkládal a modlil se. Učedníci pak přimlouvali jim.

*k.18,3. Luk.18,15.

14. Ale Ježíš řekl: Nechte dítek a nebraňte jim jiti ke mně; nebo takovýchť jest království nebeské.

15. A po vzkládání na ně rukou odebral se odtud.

16. A aj, jeden * přistoupiv, řekl jemu: Mistře dobrý, + co dobrého budu činiti, abych měl život věčný?

*Mark.10,17. Luk.18,18. +k.10,25.

17. Ale on řekl jemu: Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, než

jediný, totiž Bůh. Chceš-li * pak vjíti do života, ostříhej příkázání. *Luk.10,28.

18. Dí jemu: Kterých? Ježíš pak řekl: Nezabiješ, * nezcižolozíš, nepokradeš, nepromluviš křivého svědectví,

*2 Mojs.20,12 násl. 5 Mojs.5,17.

19. Cti * otce svého i matku, † a milovati budeš bližního svého jako sebe samého. *k.15,4. Efez.6,2. †3 Mojs.19,18. Gal.5,14.

20. Dí jemu mládenec: Všeho toho ostříhal jsem od své mladosti. Čehož mi se ještě nedostává?

21. Řekl mu Ježíš: Chceš-li dokonalelým býti, jdiž a prodej statek svůj, a rozdej chudým, a budeš mítí * poklad v nebi, a pod, následuj mne.

*k.6,20. Luk.12,33. 1 Tim.6,19.

22. Uslyšev pak mládenec tu řeč, odšel, smuten jsa; nebo měl statku mnoho.

23. Ježíš pak řekl učedníkům svým: Amen * pravím vám, že bohatý nesnadně vejde do království nebeského.

*Prisl.11,28. Mark.10,24.

24. A opět pravím vám: * Snázeť jest velbloudů skrze uši jehly projíti, nežli bohatému vjíti do království Božího.

*Luk.6,24; 18,24,25.

25. A uslyšavše to učedníci jeho, užasli se velmi, řkouce: I kdož tedy může spasen býti?

26. Pohleděv pak Ježíš, řekl jim: U lidí jest to nemožné, ale * u Boha všechno jest možné. *1 Mojs.18,14.

27. Tehdy * odpověděv Petr, řekl mu: Aj, my † opustili jsme všechny věci, a šli jsme za tebou. Což ** pak nám bude?

*Mark.10,28. Luk.18,28. †Mat.4,20. **Zalm.73,13.

28. Ježíš pak řekl jim: Amen pravím vám, že vy, kteříž jste následovali mne, v * druhém narození, když se posadí Syn člověka na trůnu velebnosti své, sednete † i vy na dvanácti trůnách, soudíce dvanáctero pokolení Izraelské.

*2 Petr.3,13. Zjev.21,1. †Luk.22,29,30. Zjev.3,21.

29. A každý, kdož * opustil by domy, neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb děti, neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme, a život † věčný dědičně obdrží.

*k.10,37. Luk.14,26. †Efez.3,7.

30. Mnozí pak * první budou poslední, a poslední první. *k.20,16.

KAPITOLA XX.

Podobenství vinice. 17. Kristus svou smrt předpověděl. 20. Matku synů Zebedeových spokojil, 29. a dva slepé uzdravil.

Nebo podobno jest království nebeské

člověku hospodáři, kterýž vyšel na úsvitě, aby najal * dělníky na vinici svou. *k.21,33.

2. Smluviv pak s dělníky z peníze denního, odeslal je na vinici svou.

3. A vyšed okolo hodiny třetí, uzfel jiné, ani stojí na trhu zahálejíce.

4. I těm řekl: Jdětež i vy na vinici, a co bude spravedlivého; dám * vám.

*1 Kor.3,8.

5. A oni šli. Opět vyšed při šesté a deváté hodině, učinil též.

6. Při jedenácté pak hodině vyšed, nalezl jiné, ani stojí zahálejíce. I řekl jim: Pročež tu stojíte, celý den zahálejíce?

7. Řkou jemu: Nebo nížádný nás nenajal. Dí jim: Jdětež i vy na vinici, a což by bylo spravedlivého, vezmete.

8. Večer pak řekl * pán vinice šafáři svému: Zavolej dělníků † a zaplat jim, počna od posledních až do prvních.

*Skutk.17,31. †Zjev.22,12.

9. A přišedše ti při jedenácté hodině najati, vzali jeden každý po penzi.

10. Přišedše pak první, domnívali se, že více vezmou, ale vzali i oni jeden každý po penzi.

11. A zavše, reptali proti hospodáři, 12. Řkouce: Tito poslední jednu hodinu dělali, a rovné jsi je nám učinil, kteříž jsme nesli břímě dne i horko.

13. On pak odpovídaje, řekl jednomu z nich: Příteli, nečiním tobě křivdy. Zdalíž jsi z peníze nesmluvil se mnou?

14. Vezmiž, což tvého jest, a jdi předce, já pak chci tomuto poslednímu dáti jako i tobě.

15. Zdalíž mi * nesluší v mém učiniti, což chci? Čili oko tvé nešlechtně jest, že já dobrý jsem? *Btm.9,21.

16. Takť * budou poslední první, a první poslední; nebo † mnoho jest povolanych, ale ** málo vyvolaných.

*k.19,30. †k.22,14. **1 Kor.1,26

17. A * vstupuje Ježíš do Jeruzaléma, pojal dvanácte učedníků soukromi na cestě. I řekl jim: *k.17,22. Luk.18,31 násl.

18. Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a Syn člověka vydan bude předním kněží¹⁾ a zákonníkům, a odsoudí ho na smrt.

19. A * vydadí jej pohanům ku posmívání a k zbičování a † ukřižování, ale třetího dne z mrtvých vstane.

*Mark.10,38. Luk.24,7,20. †Jan 13,31,32

20. Tehdy * přistoupila k němu matka

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupám.

synů t Zebedeových s syny svými, klanejšíci se a proseci něco od něho.

*Mark.10,35. †Mat.4,21.

21. Kterýž řekl jí: Co chceš? Rekla jemu: Reči, ať tito dva synové moji sedají, jeden po pravici tvé a druhý po levici, v království tvém.

22. Odpovídaje pak Ježíš, řekl: Nevíte, zač * prosíte. Můžete-li t píti kalich, kterýž já píti budu, a křtem, jimž já se křtím, křtěni býti? Řekli jemu: Můžeme.

*Mark.10,38. †Mat.26,39,42.

23. Dí jim: Kalich zajisté můj píti budete, a křtem, jimž já se křtím, pokřtěni budete, ale seděti po pravici mé a po levici mé, není mé dáti, ale těm, kterýmž připraveno jest od Otce * mého.

*k.25,34.

24. A uslyšavše to deset jiných, rozhněvali se na ty dva bratry.

25. Ale Ježíš * svolav je, řekl: Víte, že knížata národů panují nad nimi, a kteříž velici jsou, moci užívají nad nimi.

*Mark.10,42.

26. Ale * ne tak bude mezi vámi. Nýbrž kdožkoli chtěl by mezi vámi býti velikým, budiž služebník váš.

*1Petr.5,3.

27. A kdož by koli mezi vámi * chtěl býti přední, budiž váš služebník;

*k.23,11. Mark.9,35; 10,44. Luk.9,48.

28. Jako i * Syn člověka nepřišel, aby jemu slouženo bylo, ale t aby on sloužil, a aby dal život svůj mzdu na vykoupění za ** mnohé.

*Mark.10,45. †Luk.22,27. **Efez.1,7.

29. A když vycházeli z Jericho, šel za ním zástup veliký.

30. A aj, * dva slepí sedící u cesty, uslyšavše, že by Ježíš tudy šel, zvolali, řkouce: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův.

*k.9,27.

31. Zástup pak přimlouval jim, aby mlčeli. Oni pak více volali, řkouce: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův.

32. I zastaviv se Ježíš, zavolal jich, a řekl: Co chcete, abych vám učinil?

33. Řkou jemu: Pane, ať se otevrou oči naše.

34. I slitovav se nad nimi Ježíš, dotekl se očí jejich, a hned prohlédly oči jejich. I šli za ním.

KAPITOLA XXI.

Jísa Páně na celičku, 9. skutkové v chrámě. 19. Fyk ramben; 23. s předními kněžími nesná. 23. Podobenství na ně mluvená.

A když se přiblížili k Jeruzalému, a

přišli do Betfage k hoře Olivetské, tedy Ježíš poslal dva učedníky své,

2. Řka jim: Jdětež do městečka, kteréž proti vám jest, a hned naleznete oslici přivázanou a oslátko s ní. Odvéztež je a přiveďte ke mně.

3. A řekl-liť by kdo co vám, řcete, že Pán jich potřebuje, a hned propustí je.

4. Toto se pak všecko stalo, aby se naplnilo pověděni skrze proroka, řkoucího:

5. Povězte * dceri Sionské: Aj, král tvůj běře se tobě t tichý, a sedě na oslici, a na oslátku té jhu podrobené.

*Isai.62,11. Jan.12,15. †Mat.11,29.

6. I jdouce učedníci, a * učinivše tak, jakž jim byl přikázal Ježíš,

*1 Mojt.6,22. 2 Mojt.40,16.

7. Přivedli oslici i oslátko, a * vložili na ně roucha svá, a jej na vrchu na ně posadili.

*2 Král.9,13.

8. Mnohý pak * zástup stlali roucha svá na cestě, jiní pak ratolesti z stromů sekali, a metali na cestu.

*Jan.12,13.

9. A zástupové, kteříž s předu i s zadu šli, volali, řkouce: * Hosanna synu Davidovu. t Požehnaný, kterýž se běře ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

*Zalm.118,26. †Mat.23,39.

10. A když vjel do Jeruzaléma, zbouřilo se všecko město, řkouce: Í * kdo jest tento?

*Zalm.24,8.

11. Zástupové pak pravili: Toto jest ten Ježíš, * prorok z Nazaréta Galilejského.

*k.2,23. Jan.1,46.

12. I * všel Ježíš do chrámu Božího, a vymítal všechny prodávající a kupující v chrámě, a stoly penězoměnců a stoličky prodávajících holubice převracel,

*Mark.11,15.

13. A řekl jim: Psáno * jest: Dům můj dům modlitby slouiti bude, ale vy t učinili jste jej peleši lotrovskou.

*Isai.56,7. †Jer.7,11 nstl.

14. I přistoupili k němu slepí a kulhaví v chrámě, a uzdravil je.

15. Vidouce pak přední kněží ¹⁾ a zákonníci divy, kteréž činil, a dítky, any volají v chrámě a praví: Hosanna synu Davidovu, rozhněvali se.

16. A řekli jemu: Slyšíš-liž, co tito praví? Ježíš pak řekl jim: Í ovšem. Nikdá-liž jste nečtli, že * z úst nemluvnátek a těch, kteříž psáí požívají, dokonal jsi chválu?

*Zalm.63.

17. A opustiv je, šel ven z města do Betany, a tu zůstal.

18. Ráno pak * navracuje se do města, zlačněl. *Mark.11.12.

19. A vida jeden fikový strom podlé cesty, šel k němu, a nic na něm nenašel, než lístí toliko. I dí jemu: Nikdy více neroď se z tebe ovoce na věky. I usechl fik ten pojednou.

20. A vidouce to učedníci, divili se, řkouce: Kterak hned usechl fik ten!

21. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Amen pravím vám: Budete-li * mítí víru, a nebudete-li pochybovati, netoliko to fikovému stromu učiníte, ale kdybyste i této hoře řekli: Zdvihni se a vrz sebou do moře, stanef se. *k.17,20. Luk.17,6. Jak.1,6.

22. A všecko, * zač byste koli prosili na modlitbě, věřice, vezmete. *k.7,7.

23. A když * přišel do chrámu, přistoupili k němu přední kněží¹⁾ a starší lidu, když učil, řkouce: Jakou * moci tyto věci činíš? A kdo tobě tu moc dal? *Mark.11,27 násl. Luk.20,1 násl. †2 Mojs.2,13. Skutk.4,7.

24. Odpovídaje pak Ježíš, řekl jim: Otížíš se i já vás na jednu věc, kterouž povíte-li mi, i já vám povím, jakou moci tyto věci činím.

25. Křest Janův odkud byl? S nebe-li, čili z lidí? A oni rozvažovali mezi sebou, řkouce: Díme-li s nebe, díf nám: Proč jste pak nevěřili jemu?

26. Pakli díme: Z lidí, bojíme se zástupu. * Nebo všickni mají Jana za proroka. *k.14,5. Mark.6,20.

27. I odpovídajice Ježíšovi, řekli: Nevíme. Řekl jim i on: Aníž já vám povím, jakou moci tyto věci činím.

28. Ale co se vám zdá? Člověk jeden měl dva syny. A přistoupiv k prvnímu, řekl: Synu, jdi na vinici mou dnes, a dělej.

29. Ale on odpověděv, řekl: Nechci. A potom usmysliv sobě, šel.

30. I přistoupiv k druhému, řekl též. A on odpověděv, řekl: Jdu, pane. * Ale nešel. *Ezech.33,81.

31. Který z těch dvou naplnil vůli otcovu? Řekli jemu: Ten první. Dí jim Ježíš: Amen pravím vám, * že publikáni a nevěstky předcházejí vás do království Božího. *Luk.7,29.30.

32. Nebo přišel k vám Jan cestou spravedlnosti, a nevěřili jste mu, * ale publikáni a nevěstky uvěřili jemu. Vy pak

viděvše to, aníž jste potom usmyslili sobě, abyste věřili jemu. *Luk.3,12.13.

33. Jiné podobenství slyšte: Byl jeden hospodář *, kterýž vzdělal vinici, a opletl ji plotem, a vkopal v ní pres, a ustavěl věži, i pronajal ji vinařům, a odšel pryč přes pole.

*Zalm.80,9. Isai.5,1 násl. Jer.2,21. Mark.12,1. Luk.20,9.

34. A když se přiblížil čas ovoce, poslal služebníky své k vinařům, aby vzali užítky její.

35. Vinaři pak * zjímavěše služebníky jeho, jiného zmrskali, jiného zabili, a jiného ukamenovali. *2 Par.24,21.

36. Opět poslal * jiných služebníků více než prvě. I učili jim též. *k.22,4. Skutk.7,58.

37. Naposledy pak poslal k nim syna svého, řka: Ustýdnouf se syna mého.

38. Vinaři pak uzfěvše toho syna, řekli mezi sebou: Tentof jest dědic; podte, * zabíme jej, a uvažme se v dědičtvi jeho. *k.26,3,4; 27,1.

39. I chytivše ho, vyvrhli jej ven z vinice, a zabili.

40. Protož když přijde pán vinice, co učini vinařům těm?

41. Řekli jemu: Zlé ty zle zatratí, a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteříž budou vydávati jemu užitek časy svými.

42. Řekl jim Ježíš: Nikdy-li jste nečtli v * písmích: Kámen, kterýž zavrhlí dělnici, ten učiněn jest v hlavu úhlovou? Ode Pána stalo se toto, a jest divné před očima našima.

*Zalm.118,22. Isai.8,14. Skutk.4,11.

43. Protož pravím vám, že bude odjato od vás * království Boží, a bude dáno lidu * činiteľmu užítky jeho.

*k.8,12. Skutk.13,46. †Isai.55,5.

44. A kdož by padl na * ten kámen, rozrazíf se; a * na kohož upadne, setřef jej. *Isai.8,15. †Dan.2,34.

45. A slyšavše přední kněží¹⁾ ta podobenství jeho, porozuměli, že by o nich mluvil.

46. I hledajice ho jíti, * báli se zástupů; nebo ho měli za * proroka. *v.26. †Luk.7,16. Jan 7,40.

KAPITOLA XXII.

Podobenství o svadbě. 15. Farizee i saducee Kristus zahanbiv, 43. sebe Davidovým Pánem býti ukázal.

I odpovídaje Ježíš, mluvil jim opět v podobenstvích, řka:

2. Podobno jest království nebeské člo-

věku králi, kterýž * učinil svadbu synu svému. *k.25,1 nsl. Luk.14,16. Zjev.19,7,8,9.

3. I poslal služebníky své, aby povolali pozvaných na svadbu, ale nechtěli přijíti.

4. Opět * poslal jiné služebníky, řka: Povězte pozvaným: Aj, oběd svůj připravil jsem, volové moji a krmný dobytek zbit jest, a všecko hotovo. Podtež na svadbu. *k.21,36.

5. Ale oni nedbavše, odešli, jiný do vsi své, a jiný po kupectví svém.

6. Jiní pak zjímavše služebníky jeho, a posměch jim učinivše, zmrdovali.

7. A uslyšav to král, rozhněval se; a poslav * vojska svá, zhubil vražedníky ty, a město jejich zapálil. *Jer.25,9. Luk.19,43.

8. Tedy řekl služebníkům svým: Svadba zajisté hotova jest, ale ti, kteříž pozváni byli, nebyli hodni.

9. Protož jděte na rozcestí, a kteréžkoli naleznete, zovtež na svadbu.

10. I vyšedše služebníci ti na cesty, shromáždili všechny, kteréžkoli našli, zlé i dobré. A naplněna jest svadba hodovníky.

11. Tehdy všed král, aby pohleděl na hodovníky, uzřel tam * člověka neoděného rouchem svadebním. *2Kor.5,3. Efez.4,24. Kol.3,10,12.

12. I řekl jemu: Příteli, kteraks ty sem všel, nemaje roucha svadebního? A on oněměl.

13. Tedy řekl král služebníkům: Svížice nohy jeho i ruce, vezměte ho, a * uvrzte jej do temnoty těch zevnitřních. Tamť bude t pláč a škřípení zubů. *k.8,12; 25,30. t.k.13,42.

14. Nebo * mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených. *k.20,16.

15. Tehdy * odšedše farizeové, radili se, jak by polapili jej v řeči. *Mark.12,13. Luk.20,20.

16. I poslali k němu učedníky své s Herodiány, řkouce: Mistře, víme, že pravdomluvný jsi, a cestě Boží v pravdě učíš, a nedbáš na žádného; nebo nepatříš na osobu lidskou.

17. Protož pověz nám, co se tobě zdá: Sluší-li daň dáti císaři, čili nic?

18. Znaje pak Ježíš zlost jejich, řekl: Co mne pokoušíte, pokrytci?

19. Ukažte mi pentz daně. A oni podali mu peníze.

20. I řekl jim: Či jest tento obraz a nápis?

21. Řekli mu: Císařův. Tedy dí jim: Dávejtež tedy, * co jest císařova, císaři, a co Božího, Bohu. *Luk.23,2. Řim.13,7.

22. To uslyšavše, divili se, a opustivše jej, odešli.

23. V ten den přišli k němu saduceové, * kteříž pravi, že není z mrtvých vstání. I otázali se ho, *Mark.12,18.

24. Řkouce: Mistře, Mojžíš * pověděl: Umřel-li by kdo, nemaje dětí, aby bratr jeho právem švagrovství pojal ženu jeho, a vzbudil simé bratru svému. *5Mojz.25,5.

25. I bylo u nás sedm bratrů. První pojav ženu, umřel, a nemaje semene, zůstavil ženu svou bratru svému.

26. Takž podobně i druhý, i třetí, až do sedmého.

27. Nejposléze pak po všech umřela i žena.

28. Protož při vzkříšení kterého z těch sedmi bude žena? Nebo všickni ji měli.

29. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Bloudíte, neznaejíce písem ani moci Boží.

30. Však při vzkříšení nebudou se ani ženiti ani vdávati, ale * budou jako andělé Boží v nebi. *Luk.20,34 nsl.

31. O vzkříšení pak mrtvých zdalíž jste nečtli *, co jest vám povědino od Boha, kterýž dí: *2Mojz.3,6,15,16.

32. Já jsem Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův? Bůh není Bůh mrtvých, ale živých.

33. A * slyševše to zástupové, divili se učení jeho. *k.7,28.

34. Farizeové pak * uslyšavše, že by k mlčení přivedl saducejské, sešli se v jedno. *Mark.12,28.

35. I otázal se * jeden z nich zákoník, pokoušeje ho, a řka: *Luk.10,25.

36. Mistře, které jest přikázání veliké v zákoně?

37. I řekl mu Ježíš: * Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši mysli své. *5Mojz.6,5; 10,12

38. To jest přední a veliké přikázání.

39. Druhé pak jest podobné tomu: Milovati * budeš bližního svého jako sebe samého. *3Mojz.19,18. Mark.12,31. Luk.10,27. Řim.13,9. Gal.5,14.

40. Na těch * dvou přikázáních všecken zákon záleží i proroci. *k.7,12

41. A když se sešli farizeové, * otázal se jich Ježíš, *Mark.12,35.

42. Řka: Co se vám zdá o Kristu? Či jest syn? Řkou jemu: Davidův.

43. Dí jim: Kterakž pak David v Duchu nazývá ho Pánem, * Řka:

*Zalm.110.1. Sruk.2.34. 1 Kor.15.25.

44. Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé, dokudž nepoložím nepřátele tvých za podnože noh tvých?

45. Poněvadž tedy David Pánem ho nazývá, i kterakž syn jeho jest?

46. A * nižádný nemohl jemu odpověditi slova, aniž směl kdo více od toho dne jeho se tázati. *Luk.14.6.

KAPITOLA XXIII.

Zpráva o zákonnících a farisech; 13. osvědčení hříchtých jejich, i pomsty pro ná.

Tehdy Ježíš mluvil zástupům a učedníkům svým,

2. Řka: Na stoliici Mojžišové posadili se zákonníci a farizeové.

3. Protož všecko, * což by koli rozkázali vám zachovávatí, zachovávejte a činite, ale podlé skutků jejich nečinite; neboť praví, ale nečiní. *Mal.2.7.

4. Svazují * zajisté břemena těžká a nesnesitelná, a vzkládají na ramena lidská, ale prstem svým nechťí jimi ani pohnouti. *Luk.11.46.

5. Všecky * pak své skutky činí, aby byli vidni od lidí. * Rozšiřují zajisté nápis své, a veliké dělají podolky plášťů svých, *k.6.1 násl. 14 Mojs.15.38. 5 Mojs.6.8.

6. A milují přední místa na večerích, a přední stolice v shromážděních,

7. A pozdravování na trhu, a aby byli nazýváni od lidí: Mistři, mistři.

8. Ale vy * nebyvejte nazýváni mistři; nebo jeden jest Mistr + váš, Kristus, vy pak všickni bratři jste.

*Jak.3.1. +Jan.3.2. 13.13; 20.16.

9. A otce nenazývejte sobě na zemi; nebo * jeden jest Otec váš, kterýž jest v nebesích. *Mal.1.6. Efez.3.14.15.

10. Ani se nazývejte vůdcové; nebo jeden jest vůdce váš, Kristus.

11. Ale kdo z vás * největší jest, buď služebníkem vašim. *k.20.26.27.

12. Kdož by pak sám * se povyšoval, bude ponížen; a kdož by se ponížil, bude povýšen.

*Job.22.29. Přisl.29.23. Luk.14.11. Jak.4.6.

13. Ale běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, * že zavíráte království nebeské před lidmi; nebo sami tam necházíte, a těm, kteříž by vjíti chtěli, necházeti nedopouštíte. *Luk.11.52.

14. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, * že zřídáte domy vdovské, a

to pod zámyslem dlouhého modlení; protož těžší soud poneseťe.

*Mark.12.40. Luk.20.47.

15. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že obcházíte moře i zemi, aby jste učinili jednoho * novověrce, a když bude učiněn, učinite jej syna zatracení, dvakrát více, nežli jste sami. *Ester.8.17.

16. Běda vám, * vůdcové slepi, kteříž říkáte: Přisáhl-li by kdo skrze chrám, to nic není; ale kdo by přísáhl skrze zlato chrámové, povinen jest.

17. Blázni * a slepci, což jest většího, zlato-li, či chrám, kterýž posvěcuje zlato? *2 Petr.1.9.

18. A přísáhl-li by kdo skrze oltář, nic není; ale kdo by přísáhl skrze ten dar, kterýž jest na něm, povinen jest.

19. Blázni a slepci, i co jest většího, dar-li, či * oltář, kterýž posvěcuje daru? *2 Mojs.29.37.38.

20. A protož kdožkoli přísahá skrze oltář, * přísahá skrze něj, i skrze to všecko, což na něm jest. *1 Král.8.31.

21. A kdož přísahá skrze chrám, přísahá skrze něj, i skrze toho, kterýž přebývá v něm.

22. A kdož * přísahá skrze nebe, přísahá skrze trůn Boží, i skrze toho, kterýž na něm sedí. *k.5.34.

23. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že * dáváte desátky z máty a z kopru a z kmínu, a opouštíte to, což těžšího jest v zákoně, soud a milosrdenství a věrnost. Tyto věci měli jste činiti a oněch neopouštěti. *Luk.11.42.

24. Vůdcové * slepi, kteříž cedíte komára, velblouda pak požíváte. *k.15.14.

25. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, * že čistíte po vrchu konvice a misy, ale vnitř plné jsou loupeže a nestřednosti. *k.15.2. Luk.11.39.40.

26. Farizeu slepče, vyčišť prvé to, což vnitř jest v konvi a v mise, aby i to, což jest zevnitř, bylo čisto.

27. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že jste se připodobnili hrobům zbilným, kteříž sice zdadí se zevnitř krásní, ale vnitř jsou plní kosti umrlelých i vši nečistoty.

28. Tak i vy zevnitř zajisté zdáte se lidem spravedliví, ale vnitř plní jste pokrytství a nepravosti.

29. Běda vám, * zákonníci a farizeové pokrytci, nebo vzděláváte hroby pro-

roků, a ozdobujete hroby spravedlivých,

^{*Luk.11,47.}

30. A říkáte: Kdybychom byli za dnů otců našich, nebyli bychom účastníci jejich ve krvi proroků.

31. Protož * osvědčujete sami proti sobě, že jste synové těch, kteříž prorocy zmrdovali.

^{*k.10,18.}

32. I vy také naplňte míru otců svých.

33. Hadové, plémě ještěřcí, i jakž byste ušli odsudku do pekelného ohně?

34. Protož aj, já * posílám k vám proroky a moudré a učitele, a vy z těch některé zmrdujete a ukřižujete, a některé z nich řbičovati budete v školách svých, a budete je honiti z města do města,

^{*Luk.11,49. Skutk.5,40. †Mat.10,17.}

35. Aby přišla na vás všeliká krev spravedlivá, * vylitá na zemi, od krve Abele spravedlivého, až do ř krve Zachariáše syna Barachiášova, kteréhož jste zabili mezi chrámem a oltářem.

^{*1 Mojs.4,8. Žid.11,4. †2Par.24,21.}

36. Amen pravím vám: Přijdou tyto všechny věci na pokolení toto.

37. Jeruzaléme, * Jeruzaléme, morděři proroků, a kterýž kamenuješ ty, kteříž byli k tobě posláni, kolikrát ř jsem chtěl shromážditi dítky tvé, tak jako slepice shromážduje kuřátka svá pod křídla, a ** nechťeli jste.

^{*Luk.13,34. †Isai.31,5. **Zalm.81,11,13.}

38. Aj, * zanecháváš se vám dům váš pustý.

^{*1 Krá.9,7.}

39. Neboť pravím vám, že mne již více nikoli neužijete od této chvíle, až i díte: Požehnaný, * kterýž se běže ve jménu Páně.

^{*k.21,9. Zalm.118,26.}

KAPITOLA XXIV.

Budoucí skánu Jeruzaléma i skonání světa předpovídaje Pán, 36. k očekávání toho bedlivému napomíná.

A vyšel Ježíš, bral se z chrámu. I přistoupili učedníci jeho, aby ukázali jemu stavení chrámové.

2. Ježíš pak řekl jim: Vidíte-liž tyto všechny věci? Amen pravím vám: Nebude * zůstaven tuto kámen na kameni, kterýž by nebyl zbořen.

^{*1 Krá.9,7.}

3. A když se posadil na hoře Olivetské, přistoupili k němu učedníci soukromí, řkouce: Pověz nám, kdy to bude, a které znamenání přichodu tvého a skonání světa?

4. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Vizte, aby * vás někdo nesvedl.

^{*Jer.29,8. Mark.13,5. Efez.5,6.}

5. Nebo * mnozí přijdou pod jménem mým, řkouce: Jáť jsem Kristus, a ř svedouť mnohé.

^{*k.7,22. †Jan.5,43.}

6. Budete slychati zajisté boje a pověstí bojů. Hleďtež, abyste se nekormoutili; nebo musí to všecko býti, ale * ne ihned bude konec.

^{*Jer.4,27; 5,10.18.}

7. Nebo * povstane národ proti národu a království proti království, a budou hladové a morové a země třesení po místech.

^{*Isai.19,2.}

8. Ale tyto všechny věci jsou počátkové bolesti.

9. A tehdy * vydadí vás v ssouzení, a budou vás mordovati, a budete v nenávisti u všech národů pro jméno mé.

^{*k.10,17. Mark.13,9. Luk.21,12.}

10. A tehdy se zhorší mnozí, a vespolek se budou zrazovati, a jedni druhých nenáviděti.

11. A mnozí * falešní proroci povstanou, a svedouť mnohé.

^{*2 Petr.2,1.}

12. A že rozmnožena bude nepravost, ustydne * láska mnohých.

^{*2 Tim.3,1.}

13. Ale * kdož by setrval až do konce, ten spasen bude.

^{*k.10,22. Mark.13,13.}

14. A bude kázáno toto * evangelium království po všem světě, na svědectví všechněm národům, a tehdyž přijde skonání.

^{*Zjev.14,6.}

15. Protož když * uzfíte ohavnost zpuštění, předpověděnou od ř Daniele proroka, ana stojí na místě svatém, (kdo čte, rozuměj,)

^{*Mark.13,14. Luk.21,20. †Dan.9,26,27.}

16. Tehdyž ti, kteříž by byli v Judstvu, nechť utekou na hory.

17. A kdo na střeše, nesstupuj, aby něco vzal z domu svého.

18. A kdo na poli, nevracuj se zase, aby vzal roucha svá.

19. Běda pak těhotným a těm, kteréž kojí v těch dnech.

20. Protož modlte se, aby utíkání vaše nebylo v zimě aneb v svátek.

21. Nebo bude * tehdyž ssouzení veliké, jakéhož nebylo od počátku světa až do té chvíle, aniž kdy potom bude.

^{*Dan.12,1.}

22. A byť nebyli ukráceni dnové ti, nebyl by spasen žádný člověk. Ale pro vyvolené ukrácení budou ti dnové.

23. Tehdy řekl-li by vám * kdo: Aj, tutoť jest Kristus, aneb tamto, nevěřte.

^{*Mark.13,21. Luk.17,23.}

24. Nebo povstanou falešní Kristové a falešní proroci, a činiti * budou divy ve-

liké a zázraky, tak že by svedli, (by možné bylo,) také i vyvolené. *2Tes.2,9.

25. Aj, předpověděl jsem vám.

26. Protož řeknou-liť vám: Aj, na poušti jest, nevycházejte. Aj, v skrýších, * nevěřte. *5Moj.13.1,2.

27. Nebo jakož blesk vychází od východu slunce, a ukazuje se až na západ, tak bude i příchod Syna člověka.

28. Nebo * kdežkoli bude tělo, tuť se shromáždí i orlice. *Job.89,30.

29. A hned po ssouzení těch * dnů slunce se zatmí, a měsíc nedá světla svého, a hvězdy budou padatí s nebe, a moci nebeské budou se pohybovati.

*Isai.13,10. Luk.21,25. Skutk.2,20.

30. Tehdážť se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tehdyť budou kvíliti všhecka pokolení země, a uzříť Syna člověka přicházejícího na oblacích nebeských s moci a slávou velikou.

31. Kterýž pošle * anděly své s hlasem velikým trouby, i shromáždíť vyvolené jeho ode čtyř větrů, a od končin nebes až do končin jejich. *k.13,41.

32. Od stromu pak fíkového naučte se podobnosti tomuto: Když již ratolest jeho odmladne, a listí se pučí, porozumíváte, že blízko jest léto.

33. Takéž i vy, když byste uzřeli toto všhecko, vězte, žeť * blízko jest a ve dveřích. *Jak.5,9.

34. Amen pravím vám, že nepomine věk * tento, až se tyto všhecky věci stanou. *Luk.21,32,33.

35. Nebe * a země pominou, ale slova má nikoli nepominou.

*Zalm.102,27. Isai.51,6. Mark.13,31.

36. O * tom pak dni a hodině té žádný neví, ani andělé nebeští, jedině sám Otec můj. *Mark.13,33. Skutk.1,7.

37. Ale jakož bylo za * dnů Noé, takť bude i příchod Syna člověka.

*1Moj.6,2,4. Luk.17,27. 1Petr.3,20.

38. Nebo jakož za dnů těch před potopou žrali a pili, ženii se a vdávaly se, až do toho dne, když Noé všel do korábu,

39. A nevěděl, až přišla potopa, a zachvátila všhecky: takť bude i přišťi Syna člověka.

40. Tehdyť * dva budou na poli; jeden bude vzat, a druhý zanechán. *Luk.17,36.

41. Dvě budou mleti ve mlýně; jedna bude vzata, a druhá zanechána.

42. Bďtež tedy, * poněvadž nevíte, v kterou hodinu Pán váš přijíti má.

*k.25,13. Mark.13,33,35. Luk.12,40.

43. Toto pak vězte, že * byť věděl hospodář, v které by bdění zloděj měl přijíti, bděl by zajisté, a nedal by podkopati domu svého. *Luk.12,39.

44. Protož i vy buďte hotovi; nebo v tu hodinu, v kterouž se nenadějete, Syn člověka přijde.

45. Kdož * tedy jest ten služebník věrný a opatrný, kteréhož ustanovil pán jeho nad čeledí svou, aby jim dával pokrm v čas? *k.25,21.

46. Blahoslavený * služebník ten, kteréhož přijda pán jeho, nalezl by, an tak činí. *Zjev.16,15.

47. Amen pravím vám, že nade vším statkem svým ustanoví jej.

48. Jestliže by pak řekl zlý služebník ten v srdci svém: * Prodlívá pán můj přijíti, *Ezech.12,27.

49. I počal by bítí spoluslužebníky, jisti pak a píti s opilci:

50. Přijdeť pán služebníka toho v den, v kterýž se nenaděje, a v hodinu, v kterouž neví.

51. I oddělíť jej, a díl jeho položí s pokrytci. Tamť bude * pláč a škřípení zubů. *k.8,12; 13,42; 25,30.

KAPITOLA XXV.

Podobenství o pannách 14. a o hřivnách. 31. Pořádek posledního soudu.

Tehdy podobno bude království nebeské desíti pannám, kteréžto vzavše lampy své, vyšly proti ženichovi.

1. Pět pak z nich bylo opatrných, a pět bláznivých.

2. Ty bláznivé vzavše lampy své, ne vzaly s sebou oleje.

3. Opatrné pak vzaly olej v nádobkách svých s lampami svými.

4. A když prodlíval ženich, * zdřímaly všhecky a zesnuly. *k.13,25.

5. O půlnoci pak stal se křik: Aj, ženich jde, vyjděte proti němu.

6. Tedy *vstaly všhecky ty panny, a ozdoby lampy své. *Luk.12,36,37.

7. Bláznivé pak opatrným řekly: Udělte nám oleje svého, nebo lampy naše hasnou.

8. I odpověděly ty opatrné, řkouce: Aby se snad nám i vám nenedostalo. Jděte raději k prodavačům, a kupte sobě.

9. A když odešly kupovati, přišel ženich, a které hotovy byly, * vešly s ním na svadbu. I zavřiny jsou dveře.

*Luk.13,25.

11. Potom pak přišly i ty druhé pan-ny, řkouce: Pane, pane, otevři nám.

12. A on odpověděl, řekl: Amen pravím vám, * neznám vás. *k.7,23. Luk.13,25.27.

13. Bdětež * tedy; nevíte zajisté dne ani hodiny, v kterou Syn člověka přijde. *k.24,42. Mark.13,33.

14. Nebo jako člověk vycházející na cestu, povolal služebníků svých, a poručil jim statek svůj.

15. I dal jednomu pět hřiven, jinému pak dvě, a jinému jednu, každému podle možnosti jeho, i odšel hned na cestu.

16. Odšel pak ten, kterýž vzal pět hřiven, těžel jimi, i vydělal jiných pět hřiven.

17. Též i ten, kterýž dvě, získal i on jiné dvě.

18. Ale ten, kterýž vzal jednu, odšel, zakopal ji v zemi, a skryl peníze pána svého.

19. Po mnohém pak času přišel pán těch služebníků, i činil s nimi počet.

20. A přistoupiv ten, kterýž byl pět hřiven vzal, podal jiných pět hřiven, řka: Pane, pět hřiven dal jsi mi, aj, jiných pět hřiven získal jsem jimi.

21. I řekl mu pán jeho: To dobře, služebníče dobrý a věrný, nad málem byl jsi věrný, * nad mnohem tebe ustanovím. Vejdíž v radost pána svého. *k.24,47. Luk.22,29.30.

22. Přistoupiv pak ten, kterýž byl dvě hřivně vzal, dí: Pane, dvě hřivně jsi mi dal, aj, jiné dvě hřivně získal jsem jimi.

23. Řekl mu pán jeho: To dobře, služebníče dobrý a věrný, nad málem byl jsi věrný, nad mnohem tebe ustanovím. Vejdíž v radost pána svého.

24. Přistoupiv * pak i ten, kterýž vzal jednu hřivnu, řekl: Pane, věděl jsem, že jsi ty člověk přísný, žna, kde jsi nerozsíval, a zbiraje, kde jsi nerozsypal. *Luk.19,20.21.

25. I boje se, odšel jsem a skryl hřivnu svou v zemi. Aj, teď máš, což tvého jest.

26. A odpovídaje pán jeho, řekl mu: Služebníče * zlý a lenivý, věděl jsi, že žnu, kdež jsem nerozsíval, a zbirám, kdež jsem nerozsypal. *k.18,32.

27. Protož měl jsi ty peníze mé dáti penězoměncům, a já přijda, byl bych vzal, což jest mého, s požitkem.

28. Nu vezmětež od něho tu hřivnu, a dejte tomu, kterýž má deset hřiven.

29. (Nebo každému majícímu bude dáno, a bude více míti, od nemajícího pak i to, což má, bude odjato.)

30. A toho neužitečného služebníka uvrzte do těch temností zevnitřních. Tamť bude * pláč a škřípení zubů. *k.12,22,13:13,42;24,51.

31. Když pak * přijde Syn člověka v slávě své, a všickni svatí andělé s ním, tedy se posadí na trůnu velebnosti své, *k.16,27.Zach.14,5.

32. A * shromáždění budou před něj všickni národové. Iť rozdělí je na různost, jedny od druhých, tak jako pastýř odděluje ovce od kozlů. *Řim.14,10.2Kor.5,10.†Mat.13,49.

33. A postaví * ovce zajisté na pravici své, kozly pak na levici. *Ezech.34,17.20.

34. Tedy dí Král těm, kteříž na pravici jeho budou: Poďtež požehnaní Otce mého, dědičně * vládněte královstvím, vám připraveným od ustanovení světa. *k.20,23.

35. Nebo jsem * lačněl, a dali jste mi jisti; žiznil jsem, a dali jste mi píti; hostemť jsem byl, a přijímali jste mne; *Lai.58,7. Ezech.18,7. Žid.6,10.†k.13,2.

36. Nah, a přioděli jste mne; nemocen jsem * byl, a navštívili jste mne; v žaláři jsem seděl, a přicházeli jste ke mně. *Jak.1,27.

37. Tedy odpovědi jemu spravedliví, řkouce: Pane, kdy jsme tě vidali lačného, a krmili jsme, neb žiznivého, a dávali jsme píti?

38. Aneb kdy jsme tě vidali hostě, a přijali jsme, neb nahého, a přioděli jsme?

39. Aneb kdy jsme tě vidali nemocného neb v žaláři, a přicházeli jsme k tobě?

40. A odpovídaje Král, dí jim: Amen pravím vám: * Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili. *k.10,42. Psa.14,31:19,17. Mark.9,41. Jan 13,20. Žid.6,10.

41. Potom i těm na levici dí: * Jděte ode mne zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven dáblu i andělům jeho. *k.7,23. Zalm.6,9. Luk.13,27.

42. Neboť jsem lačněl, a nedali jste mi jisti; žiznil jsem, a nedali jste mi píti;

43. Hostem jsem byl, a nepřijali jste mne; nah, * a neodivali jste mne; nemocen a v žaláři, a nenavštívili jste mne. *Job23,6.

44. Tedy odpovědí jemu i oni, řkouce: Pane, kdy jsme tebe vidali lačného, neb žiznivého, neb hostě, neb nahého, neb nemocného, aneb v žaláři, a neposloužili jsme tobě?

45. Tedy odpoví jim, řka: Amen pravím vám: Čehož jste koli nečinili jednomu z nejmenších těchto, ani mně jste nečinili.

46. I * půjdou tito do trápení věčného, ale spravedliví do života věčného.

*Dan.12,2. Jan 5,29.

KAPITOLA XXVI.

Smrt svou Pán předpověděl, 6. masí drahou pomasán, 17. a dokonav figurnou večeri, novou ustanovil, 47. srázen, 50. jat, 69. a Petr ho zapfal.

I stalo se, když * dokonal Ježíš řeči tyto všechny, řekl učedníkům svým:

*Mark.14,1. Luk.22,1.

2. Víte, že * po dvou dnech velikoc bude, a Syn člověka zrazen bude, aby byl ukřižován.

*2 Mojš.12,15.

3. Tehdy * sešli se přední kněží¹⁾ a zákonníci, i starší lidu na stň nejvyššího kněze²⁾, kterýž slouh Kaifáš.

*Jan 11,47.

4. A * radili se spolu, jak by Ježíše lstivě jali a zamordovali.

*Zalm.2,2.

5. Ale pravili: Ne * v den sváteční, aby nebyl rozbroj v lidu.

*k.27,15.

6. Když pak byl Ježíš v * Betany, v domu Šimona malomocného,

*Mark.14,3. Jan 11,1.

7. Přistoupila * k němu žena, mající nádobu alabastrovou masí velmi drahé, i vylila ji na hlavu jeho, když seděl za stolem.

*Jan 12,3.

8. A vidouce to učedníci jeho, rozhněvali se, řkouce: I k čemu jest ztráta tato?

9. Nebo mohla tato masť prodána býti za mnoho, a dáno býti chudým.

10. A znaje to Ježíš, dí jim: Proč za zlé máte této ženě? Dobrý zajisté skutek učinila nade mnou.

11. Nebo * chudé vždycky máte s sebou, ale mne ne vždycky mítí budete.

*5 Mojš.15,11. Mark.14,7.

12. Vylivši zajisté tato masť tu na mé tělo, ku pohřbu mému to učinila.

13. Amen pravím vám: Kdežkoli kázáno bude evangelium toto po všem světě, takéť i to bude praveno, co učinila tato, na památku její.

14. Tedy odšel k předním * kněžím³⁾

jeden ze dvanácti, kterýž slouh Jidáš Iškariotský,

*Mark.14,10. Luk.22,3,4.

15. Řekl: Co mi chcete dáti, a já vám ho zradím? A oni odvážili jemu * třidceti stříbrných.

*Zach.11,12.

16. A od té chvíle hledal příhodného času, aby ho zradil.

17. Prvního pak dne přesnic, * přistoupili k Ježíšovi učedníci, řkouce jemu: Kde chceš, ať připravíme tobě, abys jedl beránka?

*Mark.14,12.

18. On pak řekl: Jděte do města k jednomu, a řcete jemu: Vzkázal⁴⁾ Mistr: Čas můj blízko jest, u tebeť jísti budu beránka s učedníky svými.

19. I učinili učedníci tak, jakž jim poručil Ježíš, a připravili beránka.

20. A když byl * večer, posadil se za stůl se dvanácti.

*Mark.14,17,18.

21. A když jedli, řekl: Amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí.

22. I zarmoutivše se velmi, počali každý z nich říci jemu: Zdali já jsem, Pane?

23. On pak odpovídaje, řekl: Kdo omáčívá * se mnou rukou v mise, ten mne zradí.

*Mark.14,20. Jan 13,26.

24. Syn zajisté člověka jde, jakož psáno o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka zrazen bude. Dobré by bylo jemu, by se byl nenarodil člověk ten.

25. Odpovídaje pak Jidáš, kterýž ho zrazoval, dí: Zdali já jsem, Mistře? Řekl jemu: Ty jsi řekl.

26. A když oni jedli, vzav * Ježíš chléb, a dobrořečiv, lámal, a dal učedníkům, a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé.

*Luk.22,19. 1 Kor.11,23 násled.

27. A vzav kalich, a díky činiv, dal jim, řka: Píte z toho všickni.

28. Nebo to jest krev má * nové smlouvy, kteráž za * mnohé vylévá se na odpuštění hříchů.

*Jer.31,31. Zid.8,8. †Mat.20,28. Řím.5,15.

29. Ale pravím vám, žeť * nebudu píti od této chvíle z tohoto plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej píti budu s vámi nový v království Otce svého.

*Mark.14,25. Luk.22,18.

30. A sezpívavše písničku, vyšli na horu Olivetskou.

31. Tedy dí jim Ježíš: Všickni vy zhoršíte se nade mnou této noci. Nebo psáno jest: * Bítí budu pastýře, a rozprchnou se ovce stáda.

*Zach.13,7.

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupová. — 2) biskupova. — 3) biskupám.

32. Ale když z mrtvých * vstanu, předejdu vás do Galileje. *k.28,16.

33. Odpovídaje pak Petr, řekl jemu: Byť se pak všickni zhoršili nad tebou, jáť se nikdy nezhorším.

34. Řekl mu Ježíš: Amen pravím tobě, * že této noci, prvé než kohout zapívá, trikrát mne zapříš.

*Mark.14,30.72. Luk.22,34. Jan.13,38.

35. Dí jemu Petr: Bychť pak měl s tebou i umřít, nikoli nezapřím tebe. Takž podobně i všickni učedníci pravili.

36. Tedy přišel s nimi * Ježíš na místo, kteréž sloulo Getsemany. I dí učedníkům: Posedtež tuto, ažť odejda, pomodlím se tamto. *Mark.14,32.

37. A pojav s sebou Petra a * dva syny Zebedeovy, počal se rmoutiti a teskliv býti. *k.4,21.

38. Tedy dí jim: Smutnát * jest duše má až k smrti. Pozůstaňtež tuto, a bděte se mnou. *Zalm.42,6.12. Jan.12,27.

39. A poodšed maličko, padl na tvář svou, * modle se a řka: Otče můj, jest-li možné, necht' odejde ode mne kalich tento. A * však ne jakž já chci, ale jakž ty. *Luk.22,41.42. Jan.12,27. Žid.5,7.8. †Mat.8,2. Jan.6,38.

40. I přišel k učedníkům, a nalezl je, a oni spí. I řekl Petrovi: Tak-liž jste nemohli jediné hodiny bdíti se mnou?

41. Bdětež * a modlte se, abyste nevesli v pokušení. Duchť zajisté hotov jest, ale tělo nemocno. *Mark.14,38.

42. Opět podrubé odšed, modlil se, řka: Otče můj, nemůže-liť * tento kalich minouti mne, než abych jej pil, staniž se vůle tvá. *Jan.18,11.

43. I přišed, nalezl je, a oni zase spí; nebo byly oči jejich obtíženy.

44. A nechav jich, opět odšel, a modlil se potřetí, touž řeč říkaje.

45. Tedy přišel k učedníkům svým, a řekl jim: Spětež * již a odpočivejte. Aj, přiblížila se hodina, a Syna člověka zrazují v ruce hříšných.

46. Vstaňtež, podme. Aj, přiblížil se ten, kterýž mne zrazuje.

47. A když on ještě mluvil, * aj, Jidáš, jeden ze dvanácti, přišel, a s ním zástup mnohý s meči a s kyjmi, od předních kněží¹⁾ a starších lidí.

*Mark.14,43. Luk.22,47. Jan.18,3.

48. Ten pak, kterýž jej zrazoval, dal jim znamení, řka: Kteréhokoli políbím, ten jest; držtež jej.

49. A hned přistoupiv k Ježíšovi, * Zdráv buď, Mistře, a * políbil jej. *28a.

50. Ale Ježíš řekl jemu: Příteli jsi přišel? Tedy přistoupili, a ruce hli na Ježíše, a jali ho.

51. A aj, jeden z těch, kteříž byl žišem, vztáh ruku, vytrhl meč s udeřiv * služebníka nejvyššího kn uťal ucho jeho. *L.

52. Tedy dí jemu Ježíš: Obrá svůj v místo jeho; nebo * všickni, meč berou, od meče zahynou. *1.Mojz.9,6.7

53. Zdalíž mníš, že bych nyní prositi Otce svého, a vydal by nežli dvanácte houfů andělů.

54. Kterakž by se pak naplnila * svědčící, že tak * musí býti? *Zalm.22,7. Izai.53,6.naal.†

55. V tu hodinu řekl Ježíš zá: Jako na lotra vyšli jste s meči jmi jímati mne. Na každý den jsem u vás, uče v chrámě, a ne mne.

56. Alé * toto se všecko stalo naplnila písma prorocká. Tedy uici † všickni opustivše ho, ute *Izai.53,10. †Job.19,18

57. A oni javše Ježíše, * vedli fášovi nejvyššímu knězi²⁾, kd nci a starší byli se sešli.

58. Ale Petr šel za ním zdale sině nejvyššího kněze³⁾. A v seděl s služebníky, aby viděl

59. Přední pak kněží⁴⁾ * a s cka ta rada hledali falešného proti Ježíšovi, aby jej na sn

60. Ale nenalezli. Ani, kdy: lešní svědkové předstupovali lezli. Naposledy pak přišed: lešní svědkové, *Jan.2

61. Řekli: Tento povědel: řiti chrám Boží, a ve třech ustavěti.

62. A povstav nejvyšší kně mu: Nic neodpovídáš, co tit svědčí?

63. Ale Ježíš mlčel. I odp: vyší kněz⁵⁾, řekl jemu: Z skrze Boha živého, abys n jsi-li ty Kristus Syn Boží?

64. Dí mu Ježíš: Ty jsi ře

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupů.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupova.
2) biskupovy. — 3) biskupové. — 4) bi

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) MARKA.

KAPITOLA I.

Jana Křtitele práce i obcování. 9. Kristus Pán přijav křest, poselství své začal, 16. učedníků povolal, 23. a lidem od ďábelství i neduhů spomáhal.

Počátek evangelium Ježíše Krista, Syna Božího;

2. Jakož psáno * jest v prorociích: Aj, já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.

*Mal.3,1; 4,5,6. Luk.7,27.

3. Hlas * volajícího na poušti: Připravujte cestu Páně, přímé činite stezky jeho.

*Izai.40,3. Mat.3,3.

4. Křtil Jan na poušti, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů.

5. I * vycházela k němu všechna krajinna Judská i Jeruzalémští, a křtění byli od něho všickni v Jordáně řece, vyznávající hříchy své.

*Mat.3,5,6.

6. Byl pak Jan odín * srstmi velbloudovými, a pás kožený na bedrách jeho, a t jidal kobylky a med lesní.

*2Kral.1,8. Zach.13,4. Mat.11,18. †3Mojs.11,22.

7. A kázal, řka: Jde * za mnou silnější nežli já, kterémuž nejsem hoden, sehna se, rozvázatí řeménka u obuvi jeho.

*Mat.3,11. Luk.3,16.

8. Já * zajisté křtil jsem vás vodou, ale onť vás křtíti bude Duchem svatým.

*Joel.2,28. Mat.3,11. Skutk.1,5.

9. I stalo se v těch dnech, přišel Ježíš z Nazarétu Galilejského, a pokřtěn jest od Jana v Jordáně.

10. A hned vystoupiv z vody, uzřel nebesa otevřená a Ducha jako holubici sestupujícího na něj.

11. A hlas stal se s nebe: Ty jsi * ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo.

*Zalm.2,7. Izai.42,1. Mat.3,17; 17,5. 2Petr.1,17.

12. A i hned ho * Duch vypudil na poušť.

*v.10. Mat.3,16; 4,1. Luk.4,1.

13. I byl tam na poušti * čtyřiceti dnů, a pokoušín byl od satana; a byl s zvěří, a andělé přisluhovali jemu.

*Mat.4,11.

14. Když pak byl vsazen Jan, přišel Ježíš do Galilee, káže * evangelium království Božího,

*Mat.4,17.

15. A pravě: Že se naplnil * čas, a přiblížilo se království Boží. Činite t pokání, a věřte evangelium.

*Gal.4,4. †Mat.3,2; 4,17.

16. A chodě podlé moře Galilejského, uzřel Šimona * a Ondřeje bratra jeho, ani pouštějí sítí do moře, (nebo rybáři byli.)

*Mat.4,18,21. Luk.5,9,10.

17. I řekl jim Ježíš: Poďte za mnou, a učiním vás rybáře * lidí.

*Ezech.47,10. Luk.5,10.

18. A hned opustivše * sítí své, šli za ním.

*Mat.4,20.

19. A poodšed * odtud maličko, uzřel Jakuba syna Zebedeova, a Jana bratra jeho, ani na lodi tvrdí sítí.

*Mat.4,21.

20. A hned povolal jich. A oni opustivše * otce svého Zebedea na lodi s pacholkou, šli za ním.

*Luk.5,11.

21. I * vešli do Kafarnaum. A hned v sobotu šed do školy, učil.

*Mat.4,13,23. Luk.4,31.

22. I divili se náramně učení jeho; nebo učil je, * jako moc maje, a ne jako zákonníci.

*Mat.7,28,29.

23. I byl v škole jejich člověk, maje ducha nečistého. Kterýž zvolal,

24. Řka: Ach, * což jest tobě do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel t jsi zatratiti nás. Znáš tě, kdo ** jsi, že ten tť Svatý Boží.

*k.5,7. Mat.8,29. †Jan.3,8. **Luk.4,41. ††Mark.3,11.

25. I * přimluvil mu Ježíš, řka: Umkniž a vyjdi z něho.

*k.9,25.

26. I polomcovav jím duch nečistý a křiče hlasem velikým, vyšel z něho.

27. I lekli se všickni, tak že se tázali mezi sebou, řkouce: I co jest toto? Jakéž toto * nové učení, že mocně i těm duchům nečistým t rozkazuje, a ** poslouchají ho?

*Skutk.17,19. †Luk.4,36. **Mat.8,32. Luk.4,41.

28. I roznesla se pověst o něm hned po vši krajině Galilejské.

29. A hned vyšedše ze školy, přišli do domu Šimonova a Ondřejova s Jakubem a s Janem.

30. Šimonova pak svegruše ležela, majte zimnici. A hned jemu pověděli o ní.

31. A přistoupiv, pozdvihl jí, ujav jí za ruku její, a hned přestala jí zimnice. I poslouchala jim.

32. Večer * pak při západu slunce, no-

sili k němu všechny nemocné i dábelníky.
*Mat. 8,16. Luk. 4,40.

33. A bylo se všecko město zběhlo ke dveřím.

34. I uzdravoval mnohé ztrápené rozličnými neduhy, a dábelství mnohá vymítal, a nedopouštěl * mluvití dáblům; nebo znali ho.
*Skutk. 16,17.18.

35. A přede dnem velmi ráno vstav, vyšel a odšel na * pusté místo, a tam † se modlil.
*Luk. 4,42. †k. 5,16.

36. I šli za ním Šimon i ti, kteříž s ním byli.

37. A nalezše jej, řekli jemu: Všickni tě hledají.

38. I dí jim: Podmež * do okolních městeček, abych i tam kázal. Nebo na to jsem přišel.
*Luk. 4,43.

39. I kázal v školách jejich ve vší Galilei, a dábelství vymítal.

40. Tedy přišel k němu malomocný, prose ho, a klekna před ním, řekl jemu: Chceš-li, můžes mne očistiti.

41. Ježíš pak slitovav se, vztáhl ruku, dotekl se ho a řekl jemu: Chci, buď čist.

42. A když to řekl, hned odstoupilo od něho malomocenství, a očištěn jest.

43. I zapovědív mu * přisně, hned ho odbyl,
*k. 7,36. *Mat. 9,30.

44. A řekl mu: Viziž, abys žádnému nic nepravil. Ale jdi, * ukaž se knězi, a obětuj za očištění své to, což přikázal Mojžíš, † na svědectví proti nim.
*3 Mojs. 14,2. Luk. 17,14. †3 Mojs. 14,4 násl.

45. On pak vyšel, * počal vypravovati mnoho a ohlašovati tu věc, tak že již nemohl Ježíš do města zjevně vjíti, ale vně na místech pustých byl. I scházeli se k němu odevšad.
*k. 2,13.

KAPITOLA II.

Pán šlakovitěho usdravil, 14. Matouše povolal, 18. učedník z strany postu i z strany soboty zastával.

A opět všel do Kafarnaum * po kolikás dnech. I uslyšáno jest, že by doma byl.
*Mat. 9,1.

2. A hned sešlo se jich množství, tak že již nemohli se směstknati ani přede dveřmi. I mluvil jim slovo.

3. Tedy * přišli k němu, nesouce šlakem poraženého, kterýž ode čtyř nesen byl.
*Mat. 9,2. Luk. 5,18.

4. A když k němu nemohli přistoupiti pro zástupy, loupali střechu, kdež byl, a probořivše ji, spustili po provazích dolů lozce, na němž ležel šlakem poražený.

5. A vida Ježíš víru jejich, dí šlakem poraženému: Synu, odpouštějí se tobě hřichové tvoji.

6. A byli tu někteří z zákonníků, sedíce a myslice v srdcích svých:

7. Co * tento tak mluví rouhavě? Kdo můž † odpustiti hřichy, jedině sám Bůh?
*Mat. 9,3. Luk. 5,21. †Zalm. 32,5; 103,3.10 násl. Izai. 43,25.

8. I poznav * Ježíš hned duchem svým, že by tak přemýšlovali sami v sobě, řekl jim: Proč o tom přemýšlujete v srdcích svých?
*Jan 2,25.

9. Co jest snáze, říci šlakem poraženému: Odpouštějí se tobě hřichové, čili říci: Vstaň, vezmi lože své a chod?

10. Ale abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštěti hřichy, dí šlakem poraženému:

11. Toběť pravím: Vstaň, a vezmi lože své, a jdi do domu svého.

12. I vstal hned, a vzav lože své přede všemi, odšel, tak že se * děsili všickni, a chválili Boha, řkouce: Nikdy jsme toho neviděli.
*k. 1,27.

13. I vyšel opět k * moři, a všecken zástup přicházel k němu, i učil je.
*Mat. 9,9. Luk. 5,27.

14. A pomtjeje, uzřel Lévi Alfeova, sedícího na cle. I dí jemu: Poď za mnou. A on vstav, šel za ním.

15. I stalo se, když seděl Ježíš za stolem v domě jeho, že i publikáni mnozí a hříšníci seděli spolu s Ježíšem a s učedníky jeho; nebo mnoho jich bylo, a šlo za ním.

16. Zákonníci pak a farizeové viděvše, že jedl s publikány a s hříšníky, řekli učedníkům jeho: Což to; že s publikány a hříšníky jí a pije?

17. To uslyšav Ježíš, dí jim: Nepotřebují zdraví lékařů, ale nemocní. Nepřišel * jsem volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.
*Mat. 9,13; 21,31. 1 Tim. 1,15.

18. Učedníci pak Janovi a farizejští postvali se. I přišli a řekli * jemu: Proč učedníci Janovi a farizejští postí se, a tvoji učedníci se nepostí?
*Mat. 9,14. Luk. 5,33.

19. I řekl jim Ježíš: Kterakž mohou synové ženichovi postiti se, když jest s nimi ženich? Dokudž mají s sebou ženicha, nemohouť se postiti.

20. Ale přijdout dnové, když od nich odjat bude ženich, a tehdaž se budou postiti v těch dnech.

21. Ano žádný * zástup sakra nevdho

nepřišívá k rouchu starému; jinak odtrhne ta záplata nová od starého, i bývá větší díra.
*Mat. 9, 16. Luk. 5, 36.

22. A žádný nevlévá vína nového do nádob starých; jinak rozpučí nové víno nádoby, a víno se vyleje, a nádoby se pokazí. Ale víno nové má lito býti do nádob nových.

23. I stalo se, * že šel Ježíš v sobotu skrze obilí, i počali učedníci jeho, cestou jdouce, † vymínati klasy.
*Mat. 12, 1. Luk. 6, 1. †5 Mojs. 23, 25.

24. Tedy farizeové řekli jemu: Pohled, coť dělají v sobotu, * čehož nenáleží.
*2 Mojs. 20, 10. Jan 5, 10.

25. I řekl jim: Nikdy-liž jste nečtli, co učinil David, když nouze byla, a lačněl, on i ti, kteříž s ním byli?

26. Kterak * všel do domu Božího za Abiataru nejvyššího kněze¹⁾, a jedl chleby posvátné, (jichž neslušelo † jísti než samým kněžím,) a dal i těm, kteříž s ním byli?
*1 Sam. 21, 6. Mat. 12, 3. Luk. 6, 3. 4. †2 Mojs. 29, 32. 33. 3 Mojs. 8, 31.

27. I pravil jim: Sobota * pro člověka učiněna jest, a ne člověk pro sobotu.
*5 Mojs. 5, 14.

28. Protož Syn člověka * jest pánem také i soboty.
*Mat. 12, 8; 11, 27.

KAPITOLA III.

Kristus mnohým bidným, 6. nepřekážaje sobě zlosti nepřátel, spomáhal, 13. dvanácte k zvláštní práci oddělil, 23. sebe zastával, 33. a kdo jsou přátelé jeho, ukázal.

I všel opět do školy, a byl tu člověk, maje ruku uschlou.

2. I šetřili ho, uzdravili jej v sobotu, aby ho obžalovali.

3. I řekl tomu člověku, kterýž měl uschlou ruku: Povstaň u prostřed.

4. I dí jim: Sluší-li v sobotu dobře činiti, čili zle, život zachovati, čili zamordovati? Oni pak mlčeli.

5. A když pohleděl na ně vůkol s hněvem, zarmoutiv se nad tvrdostí srdce jejich, řekl člověku: Vztáhni tu ruku svou. I vztáhl, a učiněna jest ta ruka jeho * zdravá jako druhá.
*1 Král. 13, 6.

6. A vyšedše * farizeové, hned s Herodiány drželi radu proti němu, kterak by ho zahubili.
*Mat. 12, 14.

7. Ježíš pak odšel s učedníky svými k moři, a veliké množství od Galilee šlo za ním, i z Judstva,

8. I od Jeruzaléma, i od Idumee, i z Zajordání; i ti, kteříž byli okolo Týru a

Sidonu, množství veliké, slyšice, která-ké věci činí, přišli k němu.

9. I rozkázal učedníkům svým, aby lodičku * ustavičně nahotové měli pro zástup, aby ho netiskli.
*Luk. 5, 3.

10. Nebo mnohé uzdravoval, tak že naň padali, aby se ho dotýkali, kteříž-koli měli neduhy.

11. A duchové nečistí, jakž ho zazřeli, padali před ním a * křičeli, řkouce: Ty jsi † ten Syn Boží.
*Luk. 4, 41. Skutk. 16, 17. †Mark. 1, 24; 5, 7.

12. Ale on velmi jim * přimlouval, aby ho nezjevovali.
*k. 1, 25. Mat. 12, 16.

13. I vstoupil na horu, a * povolal k sobě těch, kterýchž se jemu † vidělo; i přišli k němu.
*k. 6, 7. Mat. 10, 1. Luk. 6, 12. †Jan 15, 16. 1 Kor. 4, 7.

14. I ustanovil jich dvanácte, aby s ním byli, a aby je poslal kázati,

15. A aby měli moc uzdravovati nemocí a vymítati dábelství:

16. Šimona, * jemuž dal jméno Petr,
*Mat. 10, 2. Jan 1, 42.

17. A Jakuba Zebedeova, a Jana bratra Jakubova, (a dal jim jméno Boanerges, to jest synové hromovi,)

18. A Ondřeje, a Filipa, a Bartoloměje, a Matouše, a Tomáše, a Jakuba * Alfeova, a Taddea, a Šimona Kananištěho,
*k. 2, 14.

19. A Jidáše * Iskariotského, kterýž i zradil jej. I šli s ním domů.
*Mat. 26, 14.

20. A opět sšel se zástup, tak že nemohli ani * chleba pojísti.
*k. 6, 31.

21. A slyšavše o tom příbuzní jeho, přišli, aby jej vzali; nebo pravili, že by se smyslem pomínil.

22. Zákonníci pak, kteříž byli přišli z Jeruzaléma, * pravili, že Belzebuba má, a že v knížeti dábelském vymítá dáblý.
*Mat. 9, 34; 12, 24. Luk. 11, 15. Jan 7, 30; 8, 48. 52; 10, 20.

23. A povolav jich, mluvil k nim v podobstvích: * Kterak může satan sata-na vymítati?
*Mat. 12, 25.

24. A jestliže * království v sobě se rozdvoují, nemůže státi království to.*Luk. 11, 17.

25. A rozdvoují-li se dům proti sobě, nebude moci dům ten státi.

26. Tak jestliže povstal satan sám proti sobě, a rozdvojen jest, nemůže státi, ale konec běže.

27. Žádný nemůže nádobí * silného, vejda do domu jeho, rozebrati, leč by prvé † silného toho svázal; a tehdyť dům jeho zloupí.
*Mat. 12, 29. †Kol. 2, 15.

28. Amen pravím vám, že všickni hří-

chové * odpuštění budou synům lidským, i rouhání, jímž by se rouhali, *4 Mojs. 15, 30.
1 Sam. 2, 12. Mat. 12, 31. Luk. 12, 10. 1 Jan. 5, 16.

29. Ale kdo by se * rouhal proti Duchu svatému, nemá odpuštění na věky, ale hoden jest věčného odsouzení.
*Zid. 6, 6; 10, 28.

30. Nebo pravili: Ducha nečistého má.

31. Tehdy přišli bratři * a matka jeho, a stojíce vně, poslali k němu, aby ho vyvolali.
*Mat. 12, 46. Luk. 8, 19.

32. A seděl okolo něho zástup. I řekli jemu: Aj, matka tvá a bratři tvoji vně hledají tebe.

33. Ale on odpověděl jim, řka: Kdo jest matka má a bratři moji?

34. A obezřev učedníky vůkol sebe sedící, řekl: Aj, * matka má a bratři moji.
*Mat. 12, 49. Jan. 15, 14. Zid. 2, 11.

35. Nebo kdož by koli * činil vůli Boží, ten jest bratr můj, i sestra má, i matka.
*Mat. 12, 50.

KAPITOLA IV.

Kázání Páně, 36. a sbořeného moře spokojetí.

A opět počal učiti * u moře. I shromáždil se k němu zástup mnohý, tak že vstoupiv na loď, seděl na moři, a všecken zástup byl na zemi podlé moře.
*Mat. 13, 1. Luk. 8, 4.

2. I učil je mnohým věcem v podoběstvích, a pravil jim v učení svém:

3. Slyšte. Aj, vyšel * rozsevač, aby rozšíval.
*Mat. 13, 3 nsl. Luk. 8, 5 nsl. 1 Kor. 9, 11.

4. I stalo se v tom rozšívání, že jedno padlo podlé cesty, a přiletělo ptactvo nebeské, i zžobalo je.

5. A jiné padlo na místo skalnaté, kdež nemělo mnoho země, a hned vzešlo, proto že nemělo hlubokosti země.

6. A když vyšlo slunce, vyhořelo, a proto, že nemělo kořene, uschlo.

7. A jiné padlo mezi trní; i zrostlo trní, a udušilo je. I nevydalo užtku.

8. Jiné pak padlo * v zemi dobrou, a dalo užitek zhůru vstupující a rostoucí; přineslo zajisté jedno třicátý, a jiné šedesátý, a jiné pak † stý.
*Mat. 13, 8. +1 Mojs. 26, 12.

9. I pravil jim: Kdo * má uši k slyšení, slyš.
*Mat. 11, 15; 13, 9.

10. Když pak byl sám, tázali * se ho ti, kteříž při něm byli, se dvanácti, na to podoběství.
*Mat. 13, 10.

11. I řekl jim: Vámť jest dáno, znáti tajemství království Božího, ale těm, kteříž jsou vně, v podoběství to všechno se děje,

12. Aby * hledíce, hleděli, ale neuzřeli, a slyšíce, slyšeli, ale nesrozuměli, aby se snad neobrátili, a byli by jim odpuštění hříchové.
*Isai. 6, 9. Mat. 13, 14. Jan. 12, 40. Skutk. 28, 26.

13. I dí jim: Neznáte * podoběství tohoto? A kterakž pak všechna podoběství poznáte?
*Jan. 3, 10, 12.

14. Rozsevač * ten slovo rozšívá.

15. Tito pak jsou, ješto podlé cesty, jímž se rozšívá slovo, ale když oni slyší, i hned přichází satan, a vynímá slovo, kteréž vsáto jest v srdcích jejich.
*Mat. 13, 18. Luk. 8, 11. 1 Petr. 1, 23.

16. A tak podobně ti, kteříž jako skalnatá země posáti jsou, kteříž jakž uslyší slovo, hned s radostí přijímají je.

17. Než nemají kořene v sobě, ale jsou časní; potom když vznikne ssoužení a protivěství pro slovo, hned se horší.

18. Tito pak jsou, kteříž mezi trní posáti jsou, ti jsou, kteříž slovo slyší,

19. Však * pečování tohoto světa a oklamání zboží, a jiné žádosti přistupující, udušují slovo, tak že bez užtku bývá.
*k. 10, 23. Mat. 19, 22.

20. Tito pak jsou, kteříž v zemi dobrou símě přijali, kteříž slyší slovo, a přijímají, a užitek přinášejí, jiné třicátý, a jiné šedesátý, a jiné stý.

21. Dále pravil jim: Zdali * rozšvicena bývá svíce, aby postavena byla pod nádobu neb pod postel? Však aby na svícen vstavena byla.
*Mat. 5, 15. Luk. 8, 16. 1 Kor. 12, 7.

22. Nebo nic není skrytého, co by nebylo zjeveno; aniž jest co tak ukrytého, aby na jevo nevyšlo.

23. Jestliže kdo má * uši k slyšení, slyš.
*Mat. 11, 15; 13, 9.

24. I mluvil k nim: Vizte, co slyšíte. Kterou * měrou budete měřiti, bude vám odměřeno, a přidáno bude vám poslouchajícím.
*Mat. 7, 2.

25. Nebo * kdož má, tomu bude dáno; a kdo nemá, i to, což má, bude od něho odjato.
*Mat. 13, 12; 25, 29.

26. I pravil: Tak jest království Boží, jako kdyby člověk uvrhl símě do země.

27. A spal by, a vstával by ve dne i v noci, a semeno by vzešlo a zrostlo, jakž on neví.

28. Nebo sama * od sebe země užitek plodí, nejprv bylinu, potom klas, potom plně obilé v klasu.
*1 Mojs. 1, 11, 12.

29. A když sežrá úroda, i hned přičini srp; nebo nastala žně.

30. I řekl: K čemu připodobníme království Boží? Aneb kterým podobobenstvím je ukážeme?

31. Jest jako zrno * horčičné, kteréž, když vsáto bývá do země, nejmenší jest ze všech semen, kteráž jsou na zemi.

*Mat. 13, 31. Luk. 13, 19.

32. Ale když vsáto bývá, roste, a * bývá větší než všechny byliny, a činí ratolesti veliké, tak že pod stínem jeho mohou sobě ptáci nebeští hnízda dělati.

*Isai. 2, 2. 3. Dan. 2, 35. Mich. 4, 1.

33. A * takovými mnohými podobobenstvími mluvil jim slovo, jakž mohli slyšeti.

*Mat. 13, 3. 34.

34. Bez podobobenství pak nemluvil jim, ale učedníkům svým soukromí vykládal všecko.

35. I řekl jim v ten * den, když již byl večer: Plavme se na druhou stranu.

*Mat. 8, 23. Luk. 8, 22.

36. A nechavše zástupu, pojali jej, tak jakž byl na lodičce. Ale i jiné lodičky byly s ním.

37. Tedy stala se * bouře veliká od větru, až se vlny na lodí valily, tak že se již naplňovala lodí.

*Mat. 8, 24.

38. A on z zadu na lodí * spal na podušce. I * zbudili jej, a řekli jemu: Místře, ** nedbáš, že hyneme??

*Zalm. 44, 24. Luk. 8, 23. †Zalm. 40, 14. **Zalm. 10, 12; 77, 10.

39. I * probudiv se, † přimluvil větru, a řekl moři: Umlkni, a upokoj se. I přestal vítr, a stalo se utišení veliké.

*Mat. 8, 26. Luk. 8, 24. †Job 26, 12. Zalm. 107, 29. Isai. 51, 10.

40. I řekl jim: Proč se tak bojíte? Jakž to, že nemáte * viry?

*k. 11, 22. Mat. 8, 26. Luk. 8, 25.

41. I báli se bázní velikou, a pravili jeden k druhému: I kdo jest medle tento, že i vítr * i moře poslouchají jeho?

*Zalm. 65, 8; 89, 9, 10; 107, 25—29.

KAPITOLA V.

Děbelník usdraven; 11. stádo vepřů v moři stonulo; 25. žena od nemoci své usdravena; 35. dcera Jairova vzkříšena.

Tedy přeplavili se přes moře do krajin Gadarenských.

2. A jakž vyšel z lodí, hned se s ním potkal člověk z hrobů, * maje ducha nečistého.

*Luk. 8, 29.

3. Kterýž bydlil v hrobích, a aniž ho kdo mohl řetězy svázati,

4. Proto že často byv pouty a řetězy okován, polámal řetězy, a punta roztrhál, a žádný nemohl ho skrotiti.

5. A vždycky ve dne i v noci na ho-

rách a v hrobích byl, * křiče a tepe se kamením.

*1. Král. 18, 28.

6. Uzřev pak Ježíše zdaleka, běžel * a poklonil se jemu,

*k. 3, 11. Luk. 8, 28.

7. A křiče hlasem velikým, řekl: Co jest * tobě do mne, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Zaklínám tě skrze Boha, abys mne netrápil.

*k. 1, 24. Mat. 8, 29.

8. (Nebo pravil jemu: Vyjdiž, duchu nečistý, z člověka tohoto.)

9. I otázel se ho: Jakž říkají? A on odpovídaje, řekl: Množství jméno mé jest, nebo jest nás mnoho.

10. I prosil ho velmi, aby jich nevyháněl z té krajiny.

11. Bylo * pak tu při horách stádo vepřů veliké pasoucích se.

*Mat. 8, 30. Luk. 8, 32.

12. I prosili ho všickni ti ďáblové, řkouce: Pust' nás do vepřů, ať do nich vejdem.

13. I povolil jim hned Ježíš. A vyšedše duchové nečistí, vešli do těch vepřů. I běželo to stádo s vrchu dolů do moře, (a bylo jich ke dvěma tisícům,) i ztonuli v moři.

14. Ti pak, kteříž ty vepře pásli, utekli, a oznámili to v městě i ve všech. I vyšli, aby viděli, co by to bylo, což se stalo.

15. I přišli k Ježíšovi, a uzřeli toho, kterýž býval trápen od ďábelství, an sedí, odin jsa, a maje zdravý rozum, toho, kterýž mival množství. I báli se.

16. A kteříž to viděli, vypravovali jim, kterak se stalo tomu, kterýž měl ďábelství, i o vepřích.

17. Tedy * počali ho prositi, aby odšel z krajin jejich.

*Mat. 8, 34. Luk. 8, 37. Skutk. 16, 39.

18. A když vstoupil na lodí, prosil ho ten, kterýž trápen býval od ďábelství, aby s ním byl.

19. Ježíš pak nedopustil mu, ale řekl jemu: Jdi k svým do domu svého, a zvěstuj * jim, kterak veliké věci učinil tobě Pán, a že slitoval se nad tebou.

*Zalm. 116, 17. Luk. 8, 39. 1. Tim. 1, 13.

20. I odšel, a počal ohlašovati v krajině Desíti měst, kterak veliké věci učinil mu Ježíš. I divili se všickni.

21. A když se přeplavil Ježíš na lodí zase na druhou stranu, sšel se k němu zástup mnohý. A byl u moře.

22. A aj, * přišel jeden z knízátek školy, jménem Jairus, a uzřev jej, padl k nohám jeho.

*Mat. 9, 18. Luk. 8, 41.

23. A velmi ho prosil, řka: Deerka má skonává. Poď, vlož na ni ruce, aby uzdravena byla, a budeť živa.

24. I šel s ním, a zástup mnohý šel za ním, i tiskli jej.

25. (Tedy žena * jedna, kteráž tok krve měla dvanácte let, *Mat.9,20.

26. A mnoho byla trápena od mnohých lékařů, a vynaložila všecken statek svůj, a nic ji bylo neprospělo, ale vždy se hůře měla,

27. Uslyšavši o Ježíšovi, přišla v zástupu po zadu, a dotkla * se roucha jeho. *Mat.9,20.

28. Nebo řekla byla: Dotknu-li se jen roucha jeho, uzdravena budu.

29. A hned přestal krvotok její, a pocítila na těle, že by uzdravena byla od neduhu svého.

30. A hned Ježíš poznáv * sám v sobě, že z něho moc vyšla, obrátiv se v zástupu, řekl: Kdo se dotekl roucha mého? *Luk.6,19; 8,46. Jan 1,16.

31. I řekli mu učedníci jeho: Vidíš, že tě zástup tiskne, a pravíš: Kdo se mne dotekl?

32. I hleděl vůkol, aby ji uzřel, která to učinila.

33. Ta pak žena s bázní a s třesením, věduci, co se stalo při ní, přistoupila a padla před ním, a pověděla mu všecku pravdu.

34. On pak řekl jí: Deero, * víra tvá tě uzdravila, jdiž u pokoji, a buď zproštěna od trápení svého.) *k.10,52. Mat.9,22.

35. A když on ještě mluvil, přišli z domu knížete školy, řkouce: Deera tvá umřela, proč již zaměstknáváš Mistra?

36. Ježíš pak, hned jakž uslyšel to, což oni mluvili, řekl knížeti školy: Neboj se, toliko věř.

37. I nedal žádnému za sebou jíti, jediné * Petrovi, Jakubovi a Janovi, bratru Jakubovu. *Mat.17,1. Luk.8,51.

38. I přišel do domu knížete školy, a viděl tam hluk, ano plačí a kvílí velmi.

39. I všed tam, řekl jim: Co se bouříte a plačete? Neumřelať děvečka, ale * spi. *Mat.9,24. Luk.8,52.

40. I * posmívali se jemu. On pak vhnal všecky, pojal otce a matku děvečky, a ty, kteříž s ním byli, i všel tam, kdež děvečka ležela. *1Mojz.18,12.

41. A vzav ruku děvečky, řekl jí: Talítha kumi. Což se vykládá: * Děvečko, (toběť pravím,) vstaň. *Luk.7,14. Jan 5,8. Skutk.9,40.

42. A hned vstala děvečka, a chodila; nebo byla ve dvanácti letech. I zděšii se divením převelikým.

43. A přikázal * jim pilně, aby žádný o tom nevěděl. I rozkázal jí † dáti jisti. *Mat.9,30. †Luk.8,55.

KAPITOLA VI.

V vlasti pohrnutí Pán, 7. učedníky rezesal. 14. Rozdílný soud o něm. 17. Jana Křtitele stěti. 35. Pěti chleběť zázrak. 47. Pán po moři chodil, 54. a mnohé uzdravil.

I vyšel odtud a * přišel do vlasti své, a šli za ním učedníci jeho. *Mat.13,54. Luk.4,16.

2. A když bylo v sobotu, * počal učiti v škole, a mnozí slyšíce, † děšili se, řkouce: Odkud tento má tyto věci? A jaká jest to moudrost, kteráž jest dána jemu, že i takové moci dějí se skrze ruce jeho? *Mat.7,29. †Mark.1,27. Jan 7,15.

3. Zdalíž * tento není ten tesař, syn Marie, bratr pak Jakubův a Jozesův a Judův a Šimonův? A zdalíž nejsou i sestry jeho zde u nás? I horšili se na něm. *Mat.13,55. Jan 6,42.

4. I řekl jim Ježíš: Není * prorok beze cti, jediné v vlasti své a v rodině své a v domě svém. *Mat.13,57. Luk.4,24. Jan 4,44.

5. I nemohl tu divu žádného učiniti, jediné málo nemocných, vzkládaje na ně ruce, uzdravil.

6. I podivil se jejich nevěře, a obcházel vůkol po městečkách, uče.

7. A * svolav k sobě těch dvanácte, počal je posílati po dvou a dvou, a dal jim moc nad duchy nečistými. *k.3,13. Mat.10,1. Luk.6,13.

8. A přikázal jim, aby ničeho nebrali na cestu, jediné toliko hůl, ani mošny, ani chleba, ani do opasku peněz,

9. Ale aby obuté měli nohy v střevice, a neobláčeli dvou sukní.

10. A pravil jim: Kdežkoli * vešli byste do domu, tu ostaňte, dokudž nevyšli byste odtud. *Mat.10,11. Luk.9,4.

11. A kdož by koli vás * nepřijali, ani vás neposlouchali, † vyjdouce odtud, vyrazte prach z noh svých na svědectví jim. Amen pravím vám: Lehčeji ** butle Sodomským a Gomorským v den soudný než městu tomu. *Mat.10,14.15. †Luk.9,5. Skutk.13,51. **Luk.10,12.

12. Tedy vyšedše, kázali, * aby pokání činili. *k.1,15. Mat.3,2: 4,17.

13. A ďábelství mnohá vymítali, a mazali * olejem mnohé nemocné, i uzdravovali. *k.16,18. Jak.5,14.

14. A * uslyšev o tom Heródes král, (nebo zjevné učiněno bylo jméno jeho),

pravil, že Jan Křtitel vstal z mrtvých, a protož divové dějí se skrze něho.

^{*Mat.14.1. Luk.9.7.}

15. Jiní pak * pravili, že jest Eliáš; a jiní pravili, že jest prorok, aneb jako jeden z těch proroků.

^{*Mat.16.14.}

16. To uslyšev * Heródes, řekl: Totoť jest ten Jan, kteréhož jsem já stal. Ontě z mrtvých vstal.

^{*Mat.14.2. Luk.9.7.9.}

17. Ten zajisté Heródes poslav, jal Jana, a vsadil jej do žaláře pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého, že ji byl za manželku pojal.

18. Nebo pravil Jan Heródesovi: Ne slušit * tobě míti manželky bratra svého.

^{*3 Mojz.18,16; 20,21.}

19. Herodias pak lest skládala * proti němu, a chtěla jej o hrdlo připravit, ale nemohla.

^{*Isai.29,21.}

20. Nebo Heródes * ostýchal se Jana, věda jej býti muže spravedlivého a svatého. I šetřil ho, a slychaje jej, mnoho i činil, a rád ho poslouchal.

^{*1 Sam.18,12.15.}

21. Když pak přišel den příhodný, v němž * Heródes, pamatuje den † svého narození, učinil večeri knížatům svým a hejtmanům a předním mužům z Galilee,

^{*Mat.14,6. †1 Mojz.40,20. Ozesáš 7,5.}

22. A když dcera té Herodiady tam vešla a tancovala, a zalíbila se Heródesovi i spoluhodovníkům, řekl král děveče: * Pros mne, zač chceš, a dámť.

^{*1 Král.3,5. Ester 5,6.}

23. I * přísáhl jí: Že začkoli prositi budeš, dám tobě, by pak bylo až do polovice království mého.

^{*Ester 5,8.}

24. Ona pak vyšedši, řekla mateři své: Zač budu prositi? A ona řekla: Za hlavu Jana Křtitele.

25. A všedši hned s * chvátáním k králi, prosila, řkuci: Chci, abys mi dal hned na mise hlavu Jana Křtitele.

^{*Rtm.3,15.}

26. Král pak zarmoutiv se velmi, * pro přísahu a pro spoluhodovníky nechtěl jí oslyšeti.

^{*1 Sam.25,22. Přisl.17,15.}

27. Protož král ten poslav hned kata, rozkázal přinesti hlavu Janovu.

28. A on ošed, stal jej v žaláři, a přinesl hlavu jeho na mise, a dal jí děveče, a děvečka dala ji mateři své.

29. Tedy uslyševše * to učedníci jeho, přišli, a vzali tělo jeho, a pochovali je v hrobě.

^{*Mat.14,12.}

30. Tehdy * sšedše se apoštolé k Ježíšovi, zvěstovali jemu všecko, i to, co činili, i co učili.

^{*Mat.14.13. Luk.9.10.}

31. I řekl jim: Poďte vy sami obzvlášt-

ně na pusté místo, a odpočňte maličko. Nebo bylo množství těch, kteříž přicházeli a odcházel, tak * že ani k jidlu chvíle neměli.

^{*k.3.20.}

32. I * plavili se na loď na pusté místo soukromí.

^{*Mat.14.13.}

33. A vidouce je zástupové, že jdou pryč, poznali jej mnozí. I zběhli se tam ze všech měst pěšky, a předešli je, a shromáždili se k němu.

34. Tedy vyšed Ježíš, uzřel zástup mnohý, a * slitovalo mu se jich, že byli jako † ovce, nemajíce pastýře. I počal je učiti ** mnohým věcem.

^{*Mat.9,36. †Isai.13,14. **Luk.9.11.}

35. A když se již prodlilo, přistoupivše k němu učedníci jeho, řekli: Pustět jest toto místo, a již se prodlilo.

36. Propustť je, ať jdouce do okolních vesnic a městeček, nakoupí sobě chleba; nebo nemají, co by jedli.

37. On pak odpovědév, řekl jim: Dejte vy jim jísti. I řkou jemu: Jdouce, koupíme za * dvě stě grošů chleba, a dáme jim jísti?

^{*Jan 6,7.}

38. I * dí jim: Kolik chlebů máte? Jděte a zvězte. A když zvěděli, řekli: Pět, a dvě rybě.

^{*Mat.14.17.}

39. I rozkázal jim, aby se kázali posaditi všechněm po houfích na zelené travě.

40. I usadili se rozdílne, po stu a po padesáti.

41. A vzav těch * pět chlebů a ty dvě rybě, popatřiv do nebe, † dobrořečil, i lámal chleby, a dal učedníkům svým, aby kladli před ně. A dvě rybě rozdělil mezi všecky.

^{*Mat.14,19. †1 Sam.9,13.}

42. I * jedli všickni, a nasyceni jsou.

^{*k.3,8.2 Král.4,44. Jan 6,12.}

43. Potom sebrali drobtů dvanácte košů plných, i z ryb.

44. A bylo těch, kteříž jedli ty chleby, okolo pět tisíců mužů.

45. A hned * přinutil učedníky své, aby vstoupili na loď, a předešli jej přes moře k Betsaidě, až by on propustil zástup.

^{*Mat.14.22. Jan 6,16.}

46. A propustiv je, * šel na horu, aby se modlil.

^{*Luk.6,12. 9.18.}

47. A když byl večer, byla loď u prostřed moře, a on sám na zemi.

48. A viděl je, a oni se s těžkostí plavili; (nebo byl vítr odporňý jim.) A při čtvrtém * bdění nočním přišel k nim, chodě po moři, a chtěl jich pomínouti.

^{*Mat.14,23.}

49. Oni pak uzřevše jej, an chodí po moři, domnívali se, že by * obluda byla. I zkríkli. *Mat. 14, 26. Luk. 24, 37.

50. (Nebo jej všickni viděli, a zstrašili se.) Ale hned * promluvil k nim a řekl jim: Doufejtež, jáť jsem, nebojte se. *Piseň Sal. 5, 16. Mat. 14, 27.

51. I vstoupil k nim na loď, a utišil se * vítr, a oni mnohem více sami v sobě se děsili a divili. *k. 4, 39.

52. Nebo nerozuměli z strany chlebě; bylo zajisté srdce jejich zhrublo.

53. A přeplavivše se, přišli do země Genezaretské, a tu loď přistavili.

54. A když vyšli z loď, hned jej poznali.

55. A běhajíce po vši krajině té, počali * na ložcích nositi nemocné, kdežkoli uslyšeli o něm, že by byl. *Mat. 4, 24.

56. A kamžkoli vcházel do městeček neb do měst neb do vsí, na ulicech kladli neduživé, a prosili ho, aby se aspoň podolka roucha jeho dotkli. A kolikoz jich koli se jeho * dotklo, uzdraveni byli. *k. 5, 27, 28. Mat. 9, 20.

KAPITOLA VII.

Co člověka poškrvňuje. 24. Dcera ženy pohanské uzdravena, 31. též hluchý a zajikavý.

I * sešli se k němu farizeové a někteří z zákonníků, kteříž byli přišli z Jeruzaléma. *Mat. 15, 1.

2. A uzřevše některé z učedníků jeho obecnýma * rukama, (to jest neumytýma,) jísti chleby, † reptali k to.

3. Nebo farizeové i všickni Židé nejedí, leč by ruce * umyli, držíce ustanovení starších. *Luk. 11, 38. †Mat. 7, 5. *Luk. 11, 38. Jan 18, 28.

4. A po trhu nejedí, leč se umyjí. A jiné mnohé věci jsou, kteréž přijali, aby je zachovávali, jako umývání koflíků, žejdlíků a medenic i stolů.

5. Potom otázali se ho farizeové a zákonníci: Proč učedníci tvoji nezachovávají ustanovení starších, ale neumytýma rukama jedí chléb?

6. On pak odpověděv, řekl jim: Dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytcích, jakož psáno jest: * Lid tento rty mne † ctí, srdce pak jejich daleko jest ode mne. *Izai. 29, 13. †Ezech. 33, 31. Mat. 15, 8.

7. Ale nadarmoť mne ctí, učíce * učení a ustanovení lidská. *Mat. 15, 9. Kol. 2, 18, 20. Tit. 1, 14.

8. Nebo opustivše * přikázání Boží, držíte ustanovení lidská, umývání žejdlí-

ků a koflíků, a jiné věci mnohé těm podobné činíte. *Mat. 15, 2; 23, 25, 28.

9. I pravil jim: Čistě vy rušíte přikázání Boží, abyste ustanovení svá zachovávali.

10. Nebo Mojžíš pověděl: * Cti otce svého i matku svou, † a kdož by zlořečil otci neb matěři, ať smrti umře. *2 Mojs. 20, 12. 5 Mojs. 5, 16. Efez. 6, 2. †2 Mojs. 21, 17. Přisl. 20, 20.

11. Ale vy * pravíte: Rekl-li by člověk otci neb matěři: Korban, (totiž, dar jest to,) čímž by tobě ode mne pomozeno býti mohlo. *Mat. 15, 5.

12. A nedopustíte mu nic více učiniti otci svému neb matěři své,

13. Rušíce * slovo Boží ustanovením svým, kteréž jste ustanovili. A mnohé těm podobné věci činíte. *Mat. 15, 6. 1 Tim. 4, 3.

14. I svolav * všecken zástup, pravil jim: Slyšte mne všickni a rozumějte. *Mat. 15, 10 násled.

15. Nic * není z zevnitřku vcházejícího do člověka, což by jej poškrvnilo mohlo; ale to, což pochází z něho, toť jest, což poškrvňuje člověka. *Skutk. 10, 15. Řím. 14, 17, 20. 1 Tim. 4, 4. Tit. 1, 15.

16. Má-li kdo * uši k slyšení, slyš. *k. 4, 19. Mat. 11, 15; 13, 9.

17. A když všel do domu od zástupu, tázali se ho * učedníci jeho o tom podobnosti. *Mat. 15, 15.

18. I řekl jim: Tak jste i vy nerozumní? Což nerozumíte, že všecko, což z zevnitřku do člověka vchází, nemůže ho poškrvnilo?

19. Nebo nevchází v srdce jeho, ale v břicho, a potom ven vychází, čistěcí všeliké pokrmy.

20. Pravil pak, že to, což pochází z člověka, * to poškrvňuje člověka. *Mat. 15, 18. Jak. 3, 6.

21. Nebo * z vnitřku z srdce lidského zlá myšlení pocházejí, cizoložstva, smilstva, vraždy, *1 Mojs. 6, 5; 8, 21.

22. Krádeže, lakomství, nešlechetnosti, lest, nestydatost, * oko zlé, rouhání, pýcha, bláznovství. *Mat. 6, 23; 20, 15.

23. Všecky tyto zlé věci pocházejí z vnitřku, a poškrvňují člověka.

24. A vstav * odtud, odšel do končin Týru a Sidonu, a všed do domu, nechtěl, aby kdo věděl, ale † nemohl se tajiti. *Mat. 15, 21. †k. 5, 14.

25. Nebo uslyševši o něm žena, jejíž dcera měla ducha nečistého, přišla a padla k nohám jeho.

26. (Byla pak ta žena pohanka, Syro-

fenitaká rodem.) I prosila ho, aby ďábelství vyvrhl z její dcery.

27. Ale Ježíš řekl jí: Nechaf se prvé nasytí dítky; nebf není slušné vzítí chléb dětem a vrci štěňatům.

28. A ona odpověděla a řekla mu: Ovšem, Pane, nebo * štěňátka jedí pod stolem drobtý synů. *Efez.2,11.

29. I řekl jí: Pro tu * řeč jdi, vyšlot jest ďábelství z tvé dcery.

*k.9,24. Mat.8,8. Skutk.3,16.

30. I odšedši do domu svého, nalezla děvečku, ana leží na loži, a ďábelství z ní vyšlo.

31. Tedy vyšed zase z končin Tyrských a Sidonských, přišel k * moři Galilejskému, prostředkem krajín Desíti měst. *Mat.15,29.

32. I přivedli * jemu hluchého a zajikavého, a prosili ho, aby na † něj ruku vložil. *Mat.9,32. †Luk.13,13.

33. A pojav jej soukromí ven z zástupu, vložil prsty své v uši jeho, a plinuv, dotekl * se jazyka jeho. *k.8,23. Jan 9,6.

34. A vzev * k nebi, vzdechl a řekl jemu: Efata, to jest, otevři se.

*Jan 11,41; 17,1.

35. A hned * otevřiny jsou uši jeho, a rozvázán jest svazek jazyka jeho, i mluvil právě. *Izai.35,6.

36. I přikázal jim, aby žádnému nepravili. Ale jakžkoli on jim přikazoval, oni mnohem více ohlašovali.

37. A převelmi se divili, řkouce: Dobře všechny * věci učinil. I hluchým rozkázal slyšeti, i němým mluvití.

*1 Mojs.1,31. Mat.15,31.

KAPITOLA VIII.

O sedmi chlebtch. 11. Znamení s nebe. 15. Výstraha od kvasu. 22. Slepý uzdraven. 27. Co o Pánu kteří amylili.

33. Petr zahanben. 34. Co jest za Kristem jíti.

V těch * dnech když velmi veliký zástup byl, a neměli, co by jedli, svolav * Ježíš učedlníky své, řekl jim: *Mat.15,32.

2. Lítost * mám nad zástupy; nebo již tři dni trvají se mnou, a nemají, co by jedli. *k.6,34.

3. A rozpustím-li je lačné do domů jejich, zhynou na cestě; nebo někteří z nich zdaleka přišli.

4. Odpověděli mu učedlníci jeho: I odkud * bude moci kdo tyto nakrmiti chleby zde na poušti? *4 Mojs.11,22.

5. I otázal se jich: Kolik máte chlebě? A oni řekli: Sedm.

6. I kázal zástupu posaditi se na zemi.

A vzav těch sedm chlebě, díky učiniv, lámal a dával učedlníkům svým, aby předkládali. I kladli před zástup.

7. A měli rybiček maličko. Jichž požehnav, kázal i ty před ně klásti.

8. I jedli a nasyceni jsou; a sebrali, což pozůstalo drobtů, sedm košů.

9. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo čtyř tisíců. I propustil je.

10. Potom hned vstoupiv na * loď s učedlníky svými, přeplavil se do krajín Dalmanutských. *Mat.15,39.

11. I vyšli farizeové, a počali se s ním hádati, hledajíce * od něho znamení s nebe, pokoušejíce ho. *Mat.12,38.

12. A on vzdech * duchem svým, di: Co pokolení toto znamení hledá? Amen pravím vám: † Nebude dáno znamení pokolení tomuto. *k.3,5. †Luk.11,29.

13. A opustiv je, vstoupil zase na loď, i plavil se dále.

14. I * zapomenuli s sebou vzítí chlebě, a neměli než jeden chléb s sebou na loď. *Mat.16,5 nsl.

15. Tedy přikazoval jim, * řka: Vizte a pilně se šetřte kvasu farizejského a kvasu Heródesova. *Mat.16,6. 1 Kor.5,6.

16. I přemýšlovali, řkouce jeden k druhému: Chleba nemáme.

17. A znaje to Ježíš, řekl jim: Co přemýšlujete o tom, že chleba nemáte? Ještě neznáte, ani nerozumíte? Ještě máte oslepené * své srdce? *k.3,5.

18. Oči majíce, nevidíte? A uši majíce, neslyšíte? A nepomníte,

19. Že jsem pět chlebě lámal mezi pět tisíců? Kolik jste plných košů drobtů sebrali? Řekli jemu: Dvanácte.

20. A když také sedm chlebě mezi čtyřmi tisíce, kolik jste plných košů drobtů vzali? I řkou jemu: Sedm.

21. I řekl jim: Kterakž nerozumíte?

22. I přišel do Betsaidy, a přivedli k němu slepého, prosíce ho, aby se ho dotekl.

23. I * ujav toho slepého za ruku, vedl jej ven z městečka, a plinuv na oči jeho, a vloživ na něj ruce, otázal se ho, viděl-li by co. *k.7,32.33. Jan 9,6.

24. A on pohleděv zhůru, řekl: Znamenám lidi; nebo vidím, že chodí jako stromové.

25. Potom opět vložil ruce na oči jeho, a kázal mu hleděti zhůru. I uzdraven jest, tak že i zdaleka jasně viděl všechny.

26. I odeslal jej do domu jeho, řka: Aníž do toho městečka chod, aniž komu z městečka * prav. *k.7,36. Mat.9,30.

27. Tedy vyšel Ježíš a učedníci jeho do městeček Cesaree Filipovy. A na cestě tázal se učedníků svých, řka jim: Kým mne praví býti lidé?

28. Kteríž odpověděli: * Janem Křtitelem, a jiní Eliášem, jiní pak jedním z proroků. *k.14,2.

29. Tedy on řekl jim: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpověděv Petr, řekl jemu: * Ty jsi Kristus. *Mat.16,16. Jan.6,69.

30. I přikázal jim s pohrůzkou, aby o něm žádnému nepravili.

31. I počal učiti je, že * Syn člověka musí mnoho trpěti, a potupen býti od starších a předních kněží!) a zákonníků, a zabít býti, a ve třech dnech z mrtvých vstáti. *k.9,31; 10,33. Mat.16,21.

32. A zjevně to slovo mluvil. Protož chytiv jej Petr, počal mu domlouvati.

33. Kterýžto obrátiv se, a pohleděv na učedníky své, přimluvil Petrovi, řka: Jdiž za * mnou, satane; nebo nechápáš, co jest Božího, ale co lidského. *2Sam.19,22.

34. A svolav zástup s učedníky svými, řekl jim: * Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne. *Mat.10,38. Luk.9,23. Jan.12,26.

35. Nebo chtěl-li by kdo * duši svou zachovati, ztratí ji; pakli by kdo ztratil duši svou pro mne a pro evangelium, tentž ji zachová. *Mat.10,39; 16,25.

36. Nebo * co prospěje člověku, by všecken svět získal, a své duši škodu učinil? *Mat.16,26.

37. Aneb jakou dá člověk * odměnu za duši svou? *Zalm.49,9.

38. Nebo kdož by se koli * za mne stýděl a za má slova v tomto pokolení cizozemném a hříšném, i Syn člověka stýdětí se bude za něj, když přijde v slávě Otce svého s anděly svatými. *Mat.10,32,33. Luk.9,26. Řim.1,16. 2Tim.2,12. 1Jan.2,23.

KAPITOLA IX.

Proměnil se Pán; 13. dábelníka uzdravil; 29. smrt svou i vzkříšení předpověděl; 34. učedníky srovnal, 41. a k vystřihání se pohoršení napomenul.

I pravil jim: Amen pravím vám, žeť jsou někteří z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až i *uzří království Boží přicházející v moci.

2. A po šesti dnech * pojal Ježíš Petra

a Jakuba a Jana, i uvedl je na horu vysokou soukromí samy, a proměnil se před nimi. *Mat.17,1. Luk.9,28.

3. A učiněno jest roucho jeho stkvoucí a bílé velmi jako sníh, ješto tak bílého bělič na zemi učiniti nemůže.

4. I uzřeli * Eliáše s Mojžíšem, ani s Ježíšem mluvi. *Mat.17,3.

5. A odpověděv Petr, řekl Ježíšovi: Mistře, dobrý jest nám tuto býti. Protož udělejme tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden, a Eliášovi jeden.

6. Nebo nevěděl, * co mluví; byli zajiště přestrašeni. *Zalm.126,1.

7. I stal se oblak zastěňující je, a přišel hlas z oblaku, řkoucí: * Tentož jest ten Syn můj milý, jeho poslouchajte. *5Mojz.18,19. Zalm.2,7. Izai.42,1. Mat.3,17. 2Petr.1,17. Kol.1,13.

8. A hned obezřevše se, žádného víc neviděli než samého Ježíše s sebou.

9. A když * sstupovali s hory, přikázal jim, aby toho žádnému nevypravovali, co viděli, než až Syn člověka z mrtvých vstane. *Mat.17,9. Luk.9,36.

10. I zachovali tu věc u sebe, tížice mezi sebou, co by to bylo z mrtvých vstáti.

11. I otázali * se ho, řkouce: Což to pak zákonníci praví, že Eliáš musí přijíti prvé? *Mat.11,14. †Mal.4,5.

12. On pak odpověděv, řekl jim: Eliáš přijda nejprvé, napraví všecky věci, * a jakož psáno jest o Synu člověka, že * musí mnoho trpěti, a za nic položen býti. *Izai.53,3,4. Dan.9,26.

13. Ale * pravím vám, že i Eliáš přišel, i učinili mu, což chtěli, jakož psáno jest o něm. *Mat.11,14; 17,10násl. Luk.1,17.

14. Tedy * přišel k učedníkům, uzřel zástup veliký okolo nich, a zákoníky, an se hádají s nimi. *Luk.9,37.

15. A hned všecken zástup uzřev jej, ulekli se; a zběhše se, přivítali ho.

16. I otázal se zákoníků: Co se hádáte spolu?

17. A odpovídaje jeden z zástupu, řekl: Mistře, přivedl jsem syna svého k tobě, kterýž má ducha němého.

18. Ten kdyžkoli jej pochopí, * lomcuje jím, a on se sliní, a škřípí zubami svými, a svadne. I řekl jsem učedníkům tvým, aby jej vyvrhli, ale nemohli. *v.20.

19. A on odpovídaje jemu, řekl: Ó národe * nevěrný. Ale dokudž s vámi budu? A dokudž vás trpěti budu? Přivedte jej ke mně. *Mat.17,17.

20. I přivedli ho k němu. A jakž jej uzřel, hned ním duch * lomcoval; a padna na zemi, válel se a slinil. *k.1.28.

21. I otázal se otce jeho: Dávno-li se jemu to stalo? A on řekl: Od dětinství.

22. A často jím metal i na oheň i do vody, aby jej zahubil. Ale můžeš-li co, spomoz nám, slituje se nad námi.

23. A Ježíš řekl jemu: Můžeš-li tomu věřiti; * všeckoť jest možné věřicimu.

*Mat.17,20. Luk.17,6. Filip.4,13.

24. A i hned zvolav otec mládence toho s slzami, řekl: * Věřim, Pane, spomoz nedověře mé. *k.4.40.

25. Uzřev pak Ježíš, že se zbíhá zástup, přimluvil duchu tomu nečistému, řka jemu: Duchu němý a hluchý, já tobě prikazuji, vyjdi z něho, a nevcházej více do něho.

26. Tedy křiče a velmi jím lomcuje, vyšel. I učiněn jest jako mrtvý, tak že mnozí pravili, že umřel.

27. Ale Ježíš ujav jej za ruku, pozdvihl ho. I vstal.

28. A když všel do domu, učedníci jeho otázali se ho soukromí: Proč jsme my ho nemohli vyvrcei?

29. I řekl jim: * Toto pokolení nijakž nemůž vyjíti, jediné skrze modlitbu a půst. *Jan 16,24. 1 Jan.5,14.

30. A jdouce odtud, šli spolu skrze Galilei, ale nechtěl, aby kdo věděl.

31. Nebo učil učedníky své a pravil jim: Že Syn * člověka dán bude v ruce lidské, a zamordují jej, ale zamordován jsa, třetího dne z mrtvých vstane. *k.8,31. Mat.16,21; 17,22.

32. Oni pak nesrozuměli tomu pověděni, a však ostýchali se ho otázati.

33. I přišel do Kafarnaum, a v domě byv, otázal se jich: Co jste na cestě mezi sebou rozjímali?

34. Ale oni mlčeli. Nebo hádali se byli na cestě mezi sebou, * kdo by z nich byl větší. *Mat.18,1.

35. A posadiv se, zavolal dvanácti, a dí jim: * Chce-li kdo první býti, buďeť ze všech nejposlednější a všech služební. *k.10,43. Mat.20,26.

36. A vzav pachelátka, postavil je u prostřed nich, a vzav je * na lokty, řekl jim: *k.10,16.

37. Kdož by koli * jedno z takových pachelátek přijal ve jménu mém, mneť přijímá; a kdož by mne koli přijal, neť

mneť přijímá, ale toho, kterýž mne poslal. *Mat.10,40; 18,5. Luk.9,48. Jan 13,20.

38. I odpověděl mu Jan, řka: Mistře, viděli jsme jednoho, an ve jménu tvém dábly * vymítá, kterýž nechodí s námi; i bránili jsme mu, proto že s námi nechodí. *Mat.7,22.

39. Ježíš pak řekl: Nebráňtež mu. Neboť * není žádného, kterýž by divy činil ve jménu mém, aby mohl snadně zle mluvití o mně. *1 Kor.12,3.

40. Nebo * kdož není proti nám, s námiť jest. *Mat.12,30.

41. Kdož by koli * zajisté dal vám pítí číší vody ve jménu mém, proto že jste Kristovi, amen pravím vám, neztratíť nikoli odplaty své. *Mat.10,42; 25,40.

42. A kdož by koli pohoršil jednoho z těchto malíčkových, věřících ve mne, mnohem by mu lépe bylo, aby byl zavěšen na hrdlo jeho žernov mlýnský a vržen byl do moře.

43. A horšila-li by tě ruka tvá, utni ji. Lépeť jest tobě bezrukému vjíti do života, nežli obě ruce majícimu jíti do pekla v ten oheň neuhasitelný,

44. Kdež * červ jejich neumírá, a oheň nehasne. *Imi.66,24.

45. A pakli * noha tvá horšila by tě, utni ji. Lépeť jest tobě kulhavému vjíti do života, nežli obě noze majícimu uvrženu býti do pekla, v ten oheň neuhasitelný. *Mat.18,8.

46. Kdež červ jejich neumírá, a oheň nehasne.

47. Pakli by tě * oko tvé horšilo, vylup je. Lépeť jest tobě jednookému vjíti do království Božího, nežli obě oči majícimu uvrženu býti do ohně pekelného. *Mat.5,29.

48. Kdež červ jejich neumírá, a oheň nehasne.

49. Nebo každý ohněm bude solen, a všeliká * oběť solí bude osolena. *3 Moja.2,13.

50. Dobráť jest * sůl. Pakli sůl bude neslaná, čím ji osolíte? + Mějte sůl sami v sobě, ** a pokoj mějte mezi sebou. *Mat.5,13. Luk.14,34.

+Řím.12,18. Kol.4,6. **Zech.8,21. Žid.12,14.

KAPITOLA X.

Ženy propuštěni; 13. dítě ode Pána přijímání; 23. boháčů do nebe těžké vcházení; 38. slávy svéta štěstivých učedníků pokore poučení, 46. a slepého u Jericha uzdravení.

A vstav odtud, * přišel do končin Judských skrze krajinu za Jordánem ležící.

I sešli se k němu zase zástupové, a jakž obyčej měl, opět je učil. *Mat.19,1.

2. Tedy přistoupivše farizeové, otázali se ho: * sluší-li muži propustiti ženu? pokoušejíce ho. *Mat.19,3.

3. On pak odpovídaje, řekl jim: Co vám přikázal Mojžíš?

4. Kteříž řekli: * Mojžíš dopustil listek rozloučení napsati a propustiti.

*5 Moja.24,1. Jer.3,1. Mat.1,19; 5,31.

5. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Pro tvrdost srdce vašeho napsal vám to přikázání.

6. Ale * od počátku stvoření muže a ženu učinil je Bůh. *1 Moja.1,27.

7. Protož * opustí člověk otce svého i matku, a přidržeti se bude ženy své.

*1 Moja.2,24. Efes.5,31.

8. I budou ti dva * jedno tělo. A tak již nejsou dva, ale jedno tělo. *1 Kor.6,16.

9. Protož což Bůh spojil, * člověk nerozlučuj.

*Mat.19,6. 1 Kor.7,10,11.

10. A v domě opět učedníci jeho otázali se ho o též věci.

11. I dí jim: * Kdož by koli propustil manželku svou a jinou pojal, cizoloží proti ní.

*Mat.5,32; 19,9. Luk.18,18.

12. A jestliže by žena propustila muže svého a za jiného se vdala, cizoloží.

13. Tedy * přinášeli k němu dívky, aby se jich dotýkal. Ale učedníci přimlouvali těm, kteříž je nesli. *Mat.19,13.

14. To viděv Ježíš, nelibě to nesl, a řekl jim: Nechte * dítek jíti ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýchť jest království Boží.

*Mat.19,14.

15. Amen pravím vám: Kdož by koli nepřijal království Božího * jako dítě, nikolít do něho nevejde. *Mat.18,3.

16. A bera je na lokty své, a vzkládaje na ně ruce, požehnáni jim dával.

17. Potom když vyšel na cestu, přiběhl jeden, a poklekna před ním, otázal se ho: Mistře * dobrý, co učiním, abych života věčného dědičně došel?

*Mat.19,16. Luk.18,18.

18. I řekl mu Ježíš: Co * mne nazýváš dobrým? † Žádný není dobrý, než jediný Bůh. *Jan.5,40.41.43. †Mat.19,17.

19. Přikázání umíš: * Nezcizoložíš, nezabiješ, neukradneš, nevydáš falešného svědectví, neoklamáš, cti otce svého i matku. *2 Moja.20,12 násled.

20. A on odpověděv, řekl jemu: Mistře, toho všeho jsem ostříhal od své mladosti.

21. Tedy Ježíš pohleděv na něj, zamíloval ho, a řekl jemu: Jednohoť se nedostává. Jdi, a cožkoli máš, prodej, a dej chudým, a budeš míti * poklad v nebi; a poď, následuj mne, † vezma kříž.

*Mat.6,20. Luk.12,33; 16,9. †Mat.10,38. Luk.9,23.

22. On pak zarmoutiv se pro to slovo, odšel, truchliv jsa; nebo měl mnohá zboží.

23. A pohleděv vůkol Ježíš, dí učedníkům svým: Jak * nesnadné ti, kteříž statky mají, vejdou do království Božího. *Job.81,24. Prial.11,28.

24. Tedy učedníci užasli se nad těmi řečmi jeho. Ježíš pak zase odpověděv, dí jim: Synáčkové, kterak nesnadné jest * doufajícím v statek do království Božího vjíti. *Zalm.62,11.

25. Snáze * jest velbloudu skrze jehelní ucho projíti, nežli bohatému vjíti do království Božího. *Mat.19,24. Luk.18,25.

26. Oni pak více se děsili, řkouce mezi sebou: I kdož může spasen býti?

27. A pohleděv na ně Ježíš, dí: U lidí jest nemožné, ale ne u Boha; nebo * u Boha všecko možné jest.

*Job.42,2. Jer.32,17.27. Zach.8,6. Luk.1,37.

28. I počal Petr mluvit k němu: Aj, my opustili jsme * všecko, a šli jsme za tebou. *Mat.4,20; 19,27.

29. Odpověděv pak Ježíš, řekl: Amen pravím vám, žádného není, ješto by opustil dům, neb bratří, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb dívky, neb roli pro mne a pro evangelium,

30. Aby nevezal stokrát tolik nyní v času tomto domů a bratrů a sestř a matek a dítek a roli s protivenstvím, a v budoucím věku život věčný.

31. Mnozíž pak * první budou poslední, a poslední první. *Mat.19,30.

32. Byli pak na cestě, jdouce * do Jeruzaléma, a Ježíš šel napřed. I byli předěšeni, a jdouce za ním, báli se. Tedy pojav opět dvanácte, počal jim praviti, co se jemu má státi, *Mat.20,17. Luk.18,31.

33. Řka: * Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a Syn člověka vydán bude předním kněžím¹⁾ a zákonníkům, i odsoudí jej na smrt, a vydadí jej pohanům.

*k.8,31. Mat.16,21; 17,22. Luk.9,22. Jan.18,32.

34. Kteřížto posmívati se budou jemu, a ubíjejí ho, a uplíjí i zabijí jej, ale třetího dne z mrtvých vstane.

35. Tedy * přistoupil k němu Jakub a

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupům.

Jan, synové Zebedeovi, řkouce: Mistře, chceme, zač bychom koli prosili tebe, abys učinil nám. *Mat. 20, 20.

36. On pak řekl jim: Co chcete, abych vám učinil?

37. I řekl jemu: Dej nám, abychom jeden na pravici tvé a druhý na levici tvé seděli v slávě tvé.

38. Ježíš pak řekl jim: * Nevíte, zač prosíte. Můžete-li pít kalich, kterýž já piji, a + křtiti se křtem, kterýmž já se křtím? *Mat. 20, 22. Řim. 8, 26. + Luk. 12, 50.

39. A oni řekli jemu: Můžeme. Ježíš pak řekl jim: Kalich zajisté, kterýž já piji, pítí budete, a křtem, kterýmž já se křtím, křtění budete,

40. Ale seděti na pravici mé neb na levici mé, není má věc dáti, ale kterýmž připraveno jest.

41. A uslyšavše to deset, * počali se hněvati na Jakuba a na Jana. *Mat. 20, 24. Luk. 22, 25 nási.

42. Ale Ježíš povolav jich, řekl jim: Víte, * že ti, kteříž sobě zalibují vládnouti nad národy, panují nad nimi; a kteříž velicí u nich jsou, moc provozují nad nimi. *Mat. 20, 25. Luk. 22, 25.

43. Ne takť bude mezi vámi. Ale kdožkoli chtěl by mezi vámi býti veliký, buďiž váš služebník.

44. A kdožkoli * z vás chtěl by býti přední, buďiž služebník všech. *k. 9, 35. 1 Petr. 5, 3.

45. Nebo * i Syn člověka nepřišel, aby mu sloužili, ale + aby sloužil, a aby dal duši ** svou na + vykoupení za mnohé. *Mat. 20, 28. + Jan 13, 14. ** Efez. 1, 7. + Izai. 58, 10.

46. Tedy přišli do Jericho, a když vycházel on z Jericha, i učedníci jeho a zástup mnohý, Timeův syn, Bartimeus slepý, seděl podlé cesty, žebře.

47. A když uslyšel, že by byl Ježíš Nazaretský, počal volati a říci: Ježíši, synu Davidův, smiluj * se nade mnou. *Luk. 17, 13.

48. I přimlouvali mu mnozí, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou.

49. Tedy zastaviv se Ježíš, kázal ho zavolati. I zavolal toho slepého, řkouce jemu: Dobře myslí buď, vstaň, volá tě.

50. On pak povrh plášt svůj, a zchopiv se, šel k Ježíšovi.

51. I odpověděv Ježíš, dí jemu: Co chceš, ať učiním? A slepý řekl jemu: Mistře, * ať vidím. *Mat. 20, 33.

52. Tedy Ježíš řekl jemu: Jdi, víra tvá

tě uzdravila. A hned prohlédl, a šel cestou za Ježíšem.

KAPITOLA XI.

Pán jel na oslátku; 12. fiku alofečil; 15. chrám vyústil; 22. k víte a modlitbě napomenul; 29. otásku farisej o patrně zavrhl.

A když se přiblížili k Jeruzalému a Betfagi i Betany při hoře Olivetské, poslal dva z učedníků svých.

2. A řekl jim: Jděte do městečka, kteréž proti vám jest, a hned vejdouce tam, naleznete oslátka přivázané, na kterémž nižádný z lidí neseděl. Odvíjíce, přiveďte.

3. A řekl-liť by vám kdo: Co to činite? řcete: Že ho Pán * potřebuje. A hned je pošle sem. *Mat. 21, 3.

4. I odešli, a nalezli oslátka přivázané vně u dveří na rozcestí. I odvázali je.

5. Tedy někteří z těch, kteříž tu stáli, řekli jim: Co činite, odvazující oslátka?

6. Oni pak řekli jim, jakož byl přikázal Ježíš. I nechali jich.

7. Protož přivedli * oslátka k Ježíšovi, a vložili na ně + roucha svá. I vsedl na ně. *Jan 12, 14. + 2 Král. 9, 13.

8. Mnozí pak stlali roucha svá na cestě, a jiní ratolesti sekali z stromů, a metali na cestu.

9. A kteříž napřed šli, i ti, kteříž za ním šli, volali, řkouce: * Hosanna. Požehnaný, kterýž se běže ve jménu Páně. *Zalm. 118, 25, 26. Mat. 21, 9, 23, 39.

10. Požehnané království otce našeho Davida, kteréž přišlo ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

11. I * všel do Jeruzaléma Ježíš, i do chrámu. A spatřiv tu všecko, když již byla večerní hodina, vyšel do Betany se dvanácti. *Mat. 21, 12.

12. A * druhého dne, když vycházel z Betany, zlačněl. *Mat. 21, 18.

13. A uzřev z daleka fík, an má listí, šel, zda by co nalezl na něm. A když přišel k němu, nic nenalezl * kromě listí; nebo nebyl čas fíků. *Luk. 13, 6.

14. Tedy odpověděv Ježíš, řekl jemu: Již více na věky nižádný z tebe ovoce nejez. A slyšeli to učedníci jeho.

15. I přišli do Jeruzaléma. A všed Ježíš do chrámu, počal vymítati ty, kteříž prodávali a kupovali v chrámě, a stoly penězoměnců a stolice prodávajících hořluby převracel.

16. A nedopustil, aby kdo nádobu nesl skrze chrám.

17. I učil je, řka jim: Zdalíž * není psáno, že dům můj dům modlitby slouiti bude u všech národů? Vy pak učinili jste jej peleší † lotrů. *1 Kral.8,43. Izai.56,7. †Jer.7,11.

18. Slyšeli pak to zákonníci i přední kněží ¹⁾, a hledali, kterak by jej zahubili; nebo se ho báli, proto že všecken zástup divil se učení jeho.

19. A když byl večer, vyšel z města.

20. A jdouce ráno, * uzřeli ten fik, an usechl z kořene. *Mat.21,20.

21. Tedy zpomenuv Petr, řekl jemu: Mistře, aj, ten fik, kterémuž jsi zlořečil, usechl.

22. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Mějte viru * Boží. *k.4,40.

23. Nebo amen pravím vám, že kdož by koli řekl * hoře této: Zdvihni se a vrz sebou do moře, a † nepochyboval by v srdci svém, ale věřil by, že se stane, cožkoli dí, stanef se jemu tak, což by koli řekl. *Mat.17,20. †Jak.1,6.

24. Protož pravím vám: * Zač byste koli, modléce se, prosili, věrte, že vezmete, a stanef se vám.

*Jer.29,12. Mat.7,7. Luk.11,9. Jan.14,13.

25. A když se postavíte k modlení, odpouštějte, * máte-li co proti komu, aby i Otec váš nebeský odpustil vám hříchy vaše. *Mat.5,25; 6,14.

26. Nebo jestliže vy neodpustíte, ani Otec váš, kterýž v nebesích jest, odpustí vám hříchů vašich.

27. I přišli zase do Jeruzaléma. A když on procházel se v chrámě, přistoupili * k němu přední kněží ¹⁾ a zákonníci a starši. *Mat.21,23. Luk.20,1.

28. I řekli jemu: Jakou mocí to činíš? A kdo tobě dal tu takovou moc, abys tyto věci činil?

29. Tedy odpovídaje Ježíš, řekl jim: Otížit se i já vás na jednu věc. Odpovězte mi, a povím vám, jakou mocí to činím.

30. Křest Janův s nebe-li byl, čili z lidí? Odpovězte mi.

31. I rozjímali sami mezi sebou, řkouce: Díme-li: S nebe, díf: Proč jste tedy neuvěřili jemu?

32. Pakli dime: Z lidí, * bojíme se lidu. Nebo všickni o Janovi smyslili, že právě byl prorok. *Mat.14,5.

33. I odpověděvše, řekli Ježíšovi: Ne-

víme. A Ježíš odpovídaje, řekl jim: A niž já vám povím, jakou mocí to činím.

KAPITOLA XII.

Vinice pronajatá, 13. daň, 24. budoucí vzkříšení, 28. největší přikázání, 35. Kristus či syn, 38. pycha zákonníků, 41. metání peněz do pokladnice.

Tedy počal jim mluvit v podobenstvích: Vinici * štípl člověk, a opletl ji plotem, a vkopal pres, a ustavěl věži, a pronajal ji vinařům, i odesl na cestu.

*Zalm.80,9. Izai.5,1. Jer.2,21. Mat.21,33. Luk.20,9.

2. A když toho čas byl, poslal k vinařům služebníka, aby od vinařů vzal ovoce z vinice.

3. Oni pak javše jej, zmrskali ho, a odeslali prázdného.

4. I poslal k nim zase jiného služebníka. I toho též kamenovavše, ranili v hlavu, a odeslali zohaveného.

5. I poslal opět jiného. I toho zabili, a mnoho jiných, z nichž některé zmrskali, a jiné zmrdovali.

6. Ještě pak maje jediného syna milého, i toho poslal k nim naposledy, řka: Ustýdnout * se syna mého. *Mat.21,37.

7. Ale vinaři řekli jedni k druhým: Tentof jest * dědic; poďte, † zabíme jej, a budef naše dědictví.

*Zalm.2,8. †1 Mojz.37,18. Mat.26,4. Jan.11,53.

8. Tedy javše jej, zabili ho, a vyvrhli ven * z vinice. *Zid.13,12.

9. Což tedy učiní pán vinice? Přejde, a zatratí vinaře ty, a dá vinici jiným.

10. Zdalíž jste písma toho * nečtli? Kámen, kterýž zavrhli stavitelé, ten učiněn jest hlavou úhlovou. *Zalm.118,22. Izai.28,16. Mat.21,42. Řim.9,33. 1 Petr.2,7.

11. Ode Pána stalo se toto, a jest divně před očima našima.

12. I hledali ho jiti, ale * báli se zástupu; nebo poznali, že podobenství to proti nim pověděl. A nechavše ho, odešli pryč. *k.11,32. Mat.14,5.

13. Potom * poslali k němu některé z farizeů a Herodiánů, aby jej polapili v řeči. *Mat.22,15. Luk.20,20.

14. Kterížto přišedše, řekli jemu: Mistře, víme, že jsi pravdomluvný, a ne dbáš na žádného; nebo nepatříš na osobu lidskou, ale v pravdě cestě Boží učíš. Sluší-li daň dávatí cisáři, čili nic? Dáme-liž, čili nedáme?

15. On pak znaje pokrytství jejich, řekl jim: Co mne pokoušíte? Přineste mi peníz, ať pohledím.

16. A oni podali. Tedy řekl jim: Či

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskupové.

jest tento obraz a nápis? A oni řekli mu: Císařův.

17. I odpověděv Ježíš, řekl * jim: Dávejte tedy, což jest císařova, císaři, a což jest Božího, Bohu. I podivili se tomu. *2 Mojt. 22, 28. Mat. 17, 25. Luk. 20, 25. Řim. 13, 7.

18. Potom přišli k němu saduceové, kteříž praví, že není z mrtvých vstání. I otázali se ho, řkouce:

19. Mistře, * Mojžiš nám napsal: Kdyby či bratr umřel, a ostavil manželku, a synů by neměl, aby bratr jeho pojal manželku jeho, a vzbudil simě bratru svému. *5 Mojt. 25, 5.

20. I bylo sedm bratrů. A první pojal manželku, a umřev, nepozůstavil semene.

21. A druhý pojal ji, také umřel, a aniž ten ostavil semene. A třetí tolikéž.

22. A tak ji pojalo těch sedm, a nezůstavili semene. Nejposléze pak po všech umřela i ta žena.

23. Protož při vzkříšení, když z mrtvých vstanou, či z těch bude manželka? Nebo jich sedm mělo ji za manželku.

24. A odpovídaje Ježíš, řekl jim: Zda-liž ne proto bloudíte, že neznáte písem ani moci Boží?

25. Nebo když * vstanou z mrtvých, nebudou se ženiti ani vdávati, ale budou jako andělé nebesí.

*Mat. 22, 30. Luk. 20, 35. 36. 1 Jan. 3, 2.

26. O mrtvých pak, že mají vstáti, zda-liž jste nečtli v knize Mojžišově, kterak ve kři promluvil k němu Bůh, řka: * Já jsem * Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův? *2 Mojt. 3, 6. *k. 4, 5. Mat. 22, 31. 32.

27. Není Bůh mrtvých, ale Bůh živých. Protož vy velmi bloudíte.

28. Tedy * přistoupil jeden z zákoníků, slyšev je spolu se hádající, a vida, že jim dobře odpověděl, otázal se ho: Které jest přikázání první ze všech?

*Mat. 22, 35. Luk. 10, 25.

29. A Ježíš odpověděl jemu, že první ze všech přikázání jest: * Slyš, Izraeli, Pán Bůh náš Pán jeden jest.

*5 Mojt. 6, 4. 5; 10, 17. Izai. 41, 4. Mal. 2, 10. 1 Kor. 8, 4.

30. Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši mysli své, i ze všech mocí svých. To jest první přikázání.

31. Druhé pak podobné toto: Milovati budeš * bližního svého jako sebe samého. Většího přikázání jiného nad tato není. *3 Mojt. 19, 18. Mat. 22, 39. Luk. 10, 27.

32. I řekl jemu ten zákonník: Mistře, dobře jsi v pravdě pověděl. Nebo jeden jest * Bůh, a není jiného kromě něho;

*5 Mojt. 4, 35.

33. A milovati ho ze všeho srdce, a ze vši mysli, a ze vši duše, i ze všech mocí, a milovati bližního jako sebe samého jest nade všecky zápaly a oběti.

34. A viděv Ježíš, že by moudře odpovéděl, dí jemu: Nejsi daleko od království Božího. A žádný více nesměl se ho tázati.

35. I odpovídaje Ježíš, řekl, uče v chrámě: Kterak praví zákonníci, že Kristus jest syn Davidův?

36. Nebo David praví v Duchu svatém: * Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé, až i položím nepřátely tvé za podnože noh tvých.

*Zalm. 110, 1. 1 Kor. 15, 25. Žid. 1, 13.

37. Poněvadž sám David nazývá jej Pánem, kterakž tedy syn jeho jest? A mnohý zástup rád ho poslouchal.

38. I mluvil jim v učení svém: Varujte * se zákoníků, kteříž chtějí v krásném rouše choditi, a pozdravování býti na trzích,

*Mat. 23, 3.

39. A na předních stolicích seděti v školách, a přední místa míti na večerech,

40. Kteřížto * zžirají domy vdovské, a to pod zámyslem dlouhých modliteb. Tif vezmou soud těžší.

*Mat. 23, 14.

41. A * posadiv se Ježíš proti pokladnici, * díval se, kterak zástup metal peníze do pokladnice. A mnozí bohatí metalí mnoho.

*Luk. 21, 1. *5 Mojt. 15, 11.

42. A přišedši jedna chudá vdova, i vrhla dva šarty, což jest čtvrtá částka peníze.

43. I svolav učedníky své, dí jim: Amen pravím vám, * že tato chudá vdova více uvrhla, než tito všickni, kteříž metalí do pokladnice.

*1 Mojt. 4, 4. Luk. 21, 2. 2 Kor. 8, 12.

44. Nebo všickni z toho, což jim zbývalo, metalí, ale tato * z své chudoby, všecko, což měla, uvrhla, všecku živnost svou.

*k. 14, 8. Luk. 21, 4.

KAPITOLA XIII.

Proroctví o skáze Jeruzaléma a příchodu Páně k soudu, 5. falešných proroctích, 11. pokušeních: 32. napomenutí k očekávání na přísti Pána.

A když * vycházel z chrámu, dí jemu jeden z učedníků jeho: Mistře, pohled, kteraké kamení a jaké stavění!

*Mat. 24, 1. Luk. 21, 5.

2. Tedy Ježíš odpovídá, řekl jemu: Vidíš tato tak veliká stavení? Nebudeš ostaven kámen * na kameni, kterýž by nebyl zbořen. *1 Král.9,7.8. Mich.3,12. Luk.19,44.

3. A když se posadil na hoře Olivetské proti chrámu, otázali se jeho soukromí Petr, Jakub a Jan a Ondřej:

4. Pověz * nám, kdy to bude? A které znamení, když se toto všechno bude plnit? *Skutk.1,6.

5. Ježíš pak odpovídá jim, počal praviti: * Vizte, aby vás někdo nesvedl.

*Jer.29,8. Mat.24,4.

6. Neboť mnozí přijdou ve jménu mém, řkouce: * Já jsem *Kristus*, a mnohých svedou.

*Jer.14,14. Mat.24,23.

7. Když pak uslyšíte o boji a pověst o válkách, nestrachujte se; nebo musí to býti, ale ne i hned konec.

8. Povstanet * zajisté národ proti národu a království proti království, a budou země třesení po místech, a hladové i bouřky. *2 Par.15,6. Izai.19,2. Mat.24,7. Luk.21,10.

9. A toť počátkové bolesti. Vy pak šetřte se. Nebo vydávati * vás budou na sněmy a do shromáždění; budete bití, a před vládci a králi stanete pro mne, na svědectví jim. *Mat.10,17.18. Luk.21,12. Jan 15,19.

10. Ale ve všech národech * nejprv musí býti kázáno evangelium. *Mat.24,14.

11. Když pak vás * povedou, vyzrazujíce, nestarejte se předtím, co byste mluvili, aniž pečlivě přemýšlujte, ale což vám bude dáno v tu hodinu, to mluvte; nebo nejste vy, kteříž mluvíte, ale Duch svatý. *Mat.10,19.

12. Vydát * pak bratr bratra na smrt a otec syna, a povstanou děti proti rodičům, a budou je mordovati.

*Ezech.38,21. Mich.7,5.6. Mat.10,21.

13. A budete v * nenávisti všechněm pro jméno mé. † Ale kdož setrvá až do konce, tenť spasen bude.

*Mat.10,22. †k.24,13. Luk.21,19. Zjev.2,7.10.

14. Když pak * uzříte ohavnost zpuštění, o kteréž povědino jest skrze Daniele † proroka, ana stojí, kdež by státi neměla, (kdo čte, rozuměj,) tehďaz ti, kdož by v Židovstvu byli, ať utekou na hory.

*Mat.24,15. Luk.21,20. †Dan.9,27.

15. A kdož by na * střeše byl, nesťupuj do domu, ani vcházej, aby co vzal z domu svého.

*Mat.24,17.18. Luk.17,31.

16. A kdo na poli, nevracuj se zase, aby vzal roucho své.

17. Běda pak těhotným a těm, kteréž krmí v těch dnech.

18. Protož modlte se, aby utikání vaše nebylo v zimě.

19. Neboť budou ti dnové ssouzení, jakéhož * nebylo od počátku stvoření, kteréž Bůh stvořil; až dosavad, aniž bude.

*Dan.12,1.

20. A byť nebyl ukrátil Pán těch dnů, nebyl by spasen žádný člověk. Ale pro vyvolené, kteréž vyvolil, ukrátil těch dnů.

21. A tehďaz řekl-li by vám kdo: Aj, teď * jest Kristus, aneb aj, tamto, nevěřte.

*Mat.24,23. Luk.17,23; 21,8.

22. Neboť * povstanou falešní Kristové a falešní proroci, a budou činiti divy a zázraky k svedení, by možné bylo, také i vyvolených. *5 Mojs.13,1. Luk.21,8. 2 Tes.2,11.

23. Vy pak šetřte se. Aj, * předpověděl jsem vám všechno. *1 Tes.3,4.

24. V těch pak dnech, po ssouzení tom, slunce * se zatmí, a měsíc nedá světla svého. *Izai.13,10. Ezech.32,7. Joel 2,10. Mat.24,29.

25. A hvězdy nebeské budou padatí, a moci, které jsou na nebi, pohnou se.

26. A tehďazť * uzří Syna člověka, an se běže v oblacích s moci velikou a s slávou.

*Dan.7,13. Mat.16,27. Luk.21,27. Skutk.1,11. 1 Tes.4,16.

27. I tehdyť pošle anděly své, a shromáždí vyvolené své ode čtyř větrů, od končin země až do končin nebe.

28. Od * fiku pak učte se podobenství tomuto: Když již ratolest jeho odmladne; a vypučí se listí, znáte, že blízko jest léto. *Mat.24,32. Luk.21,29.

29. Takž i vy, když uzříte, ano se tyto věci dějí, vězte, že blízko jest a ve dveřích.

30. Amen pravím vám, žeť nepomine pokolení toto, až se tyto všechny věci stanou.

31. Nebe * a země pominou, ale slova má nikoli nepominou.

*Zalm.102,27. Izai.40,8. Mat.5,18.

32. Ale o tom dni a hodině žádný neví, ani anděl, kteříž jsou v nebesích, ani Syn, jediné Otec.

33. Vizte, * bděte a modlte se; nebo nevíte, kdy bude ten čas. *Mat.25,13.14.

34. Jako člověk, kterýž daleko odšel, opustiv dům svůj, a poručiv služebníkům svým vládařství, a jednomu každému práci jeho, vrátnému přikázal, aby bděl.

35. Protož bděte; nebo nevíte, kdy Pán domu přijde, u večer-li, čili o půlnoci, čili když kohouti zpívají, čili ráno.

36. Aby snad přijda v nenadále, nena-lezl vás, a vy spíte.

37. A cožť * vám pravím, všechněmť pravím: † Bděte.

*Luk.12,41.
†Mat.24,42. Řím.13,11. 1 Kor.15,34. Efez.5,14.

KAPITOLA XIV.

Večeřel Pán u Šimona; 3. pomazán mastí drabou; 12. jedl beránka; 32. modlil se; 41. zrazen od Jidáš, 46. jat; 66. Petr ho sápiral.

Po * dvou pak dnech byl hod beránka a přesnic; i hledali přední kněží ¹⁾ a zákonníci, kterak by jej lstivě jmonce, zamordovali.

*Mat.26,2.

2. Ale pravili: Ne v svátek, aby snad nebyl rozbroj v lidu.

3. A když byl * v Betany, v domu Šimona malomocného, a seděl za stolem, přišla žena, mající nádobu alabastrovou masti velmi drahé, † z nardového koření. A rozbivši alabastrovou nádobu, vylila ji na hlavu jeho.

*Mat.26,6. Luk.7,37. Jan 12,3. †Piseť Šal.1,12.

4. I hněvali se * někteří mezi sebou, řkouce: I proč ztráta masti této stala se?

*Mat.26,8. Jan 12,4.

5. Nebo mohlo toto prodáno býti, dráže než za tři sta peněz, a dáno býti chudým. I zpouzeli se na ni.

6. Ale Ježíš řekl: Nechte jí. Proč ji rmoutíte? Dobrýť skutek učinila nade mnou.

7. Však chudé máte * vždycky s sebou, a když budete chtítí, můžete jim dobře činití, ale † mne ne vždycky mítí budete.

*5 Mojz.15,11. Mat.26,11. †k.18,20.

8. Ona což mohla, to učinila; předešlaf, aby těla mého pomazala ku pohřbu.

9. Amen pravím vám: Kdežkoli bude kázáno toto evangelium po všem světě, také i to, což učinila tato, bude vypravováno na památku její.

10. Tedy * Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, odšel k předním kněžím²⁾, aby jim ho zradil.

*Mat.26,14. Luk.22,3,4.

11. Oni pak uslyševše, zradovali se, a slíbili mu peníze dáti. I hledal, kterak by ho příhodně zradil.

12. Prvního * pak dne přesnic, když velikonoční beránek zabíjín býval, řkou jemu učedníci jeho: Kde chceš, ať jdouce, připravíme, abys jedl beránka?

*2 Mojz.12,17. 5 Mojz.16,5. Mat.26,17. Luk.22,7.

13. I * poslal dva z učedníků svých, a řekl jim: Jděte do města, a potkáť

vás člověk děbán vody nesa. Jdětež za ním.

*Mat.21,1.

14. A kamžkoli vejde, rcete hospodáři: Mistrť pravi: Kde jest večeřadlo, v němž bych jedl beránka s učedníky svými?

15. A on vám ukáže večeřadlo veliké, podlážené a připravené. Tu nám připravte.

16. I odešli učedníci jeho, a přišli do města, a našli tak, jakož jim byl pověděl. I připravili beránka.

17. Když pak byl * večer, přišel se dvanácti.

*Mat.26,20. Luk.22,14.

18. A když seděli za stolem a jedli, řekl Ježíš: Amen * pravím vám, že jeden z vás mne zradí, kterýž ji se mnou.

*Zalm.41,10. Mat.26,21. Luk.22,22. Jan 13,21. Skutk.1,16.

19. A oni se počali rmoutíti, a praviti jemu jeden každý obzvláště: Zdali já jsem? A jiný: Zdali já?

20. On pak odpověděv, řekl jim: Jeden ze dvanácti, kterýž omáčívá se mnou v mise.

21. Syn zajisté člověka jde, jakož psáno o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka bude zrazen. Dobré by bylo jemu, aby se byl nenarodil člověk ten.

22. A když oni jedli, * vzav Ježíš chléb, a dobrořečív, lámal a dával jim, řka: Vezměte, jezte, to jest tělo mé.

*Mat.26,26. Luk.22,19. 1 Kor.11,23.

23. A vzav kalich, a díky učiniv, dal jim. A pili z něho všickni.

24. I řekl jim: To jest krev má smlouvy té nové, kteráž se za mnohé vylévá.

25. Amen pravím vám, žeť již více nikoli nebudu píti z plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej píti budu nový v království Božím.

26. A sezpívavše písničku, * vyšli na horu Olivetskou.

*Mat.26,30. Luk.22,39. Jan 13,1.

27. Potom řekl jim Ježíš: Všickni vy zhoršíte se nade mnou této noci. Nebo psáno jest: Bíti * budu pastýře, a rozprchnou se ovce.

*Zach.13,7. Jan 16,32.

28. Ale když * z mrtvých vstanu, předejduť vás do Galílee.

*Mat.26,32.

29. Tedy Petr řekl * jemu: Byť se pak všickni zhoršili, ale já nic.

*Jan 13,37.

30. I řekl * jemu Ježíš: Amen pravím tobě, že dnes této noci, prvé než kohout po dvakrát zazpívá, třikrát mne zapříš.

*Mat.26,34. Luk.22,34. Jan 13,38.

31. On pak mnohem více mluvil: Bychť

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupová. — ²⁾ biskupům.

pak měl s tebou i umřítí, nikoliť nezapřím tebe. A takž také i všickni mluvili.

32. I * přišli na místo, kterémuž jméno Getsemany. Tedy řekl učedníkům svým: Sedtež tuto, až se pomodlim.

*Mat. 26, 36. Luk. 22, 39.

33. A pojav s sebou Petra a Jakuba a Jana, počal se lekati a velmi teskliv býti.

34. I dí jim: * Smutnát jest duše má až k smrti. Počeejtež tuto a bděte.

*Mat. 26, 38. Jan 12, 27.

35. A poodšed maličko, * padl na zemi a modlil se, aby, bylo-li by možné, odešla od něho hodina ta.

*Luk. 22, 41.

36. I řekl: Abba, Otče, * všecko jest možné tobě. Přenes kalich tento ode mne, ale však + ne, což já chci, ale co ty.

*k. 10, 27. Luk. 1, 32. 37. †Mat. 26, 39. Jan 6, 38.

37. I přišel a našel je, ani spí. I řekl Petrovi: Šimone, spíš? Nemohl-lis jediné hodiny bdíti?

38. Bděte * a modlte se, abyste nevěšli v pokušení. Duchť + zajisté hotov jest, ale tělo nemocno.

*Mat. 26, 41. Luk. 22, 40. †Gal. 5, 17.

39. A opět odšed, modlil se, táž slova mluvě.

40. A navrátiv se, našel je, ani opět spí, (nebo oči jejich byly obtíženy;) aniž věděli, co by jemu odpověděli.

41. I přišel po třetí, a řekl jim: Spětež již * a odpočívajte; dostiť jest. Přišlať ta hodina; aj, Syna člověka zrazují v ruce hříšných.

*Mat. 26, 45.

42. Vstaňte, * podme. Aj, kterýž mne zrazuje, blízkof jest.

*Jan 14, 31.

43. A hned, když on ještě mluvil, přišel * Jidáš, kterýž byl jeden ze dvanácti, a s ním zástup veliký s meči a s kyjmi, od předních kněží ¹⁾ a od zákoníků a starších.

*Mat. 26, 47.

44. Zrádce pak jeho byl jim dal znamení, řka: Kteréhožkoli políbím, tenť jest; jmětež ho, a vedte opatrně.

45. A přišed, hned přistoupiv k němu, řekl: Místře, * Místře, a políbil ho.

*2Sam. 20, 9.

46. Tedy oni vztáhli naň ruce své, a jali jej.

47. Jeden pak z těch, kteříž tu okolo stáli, * vytrh meč, udeřil služebníka nejvyššího kněze ²⁾, a uťal jemu ucho.

*Mat. 26, 51. Luk. 22, 50. Jan 18, 10, 26.

48. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Jako

na lotra vyšli jste s meči a s kyjmi, abyste mne jali?

49. Na každý den býval jsem u vás, uče v chrámě, a nejali jste mne. * Ale ahy se naplnila písma.

*Zalm. 22, 7; 69, 10. Izai. 53, 12. Mat. 26, 56. Luk. 22, 52, 58.

50. Tedy * opustivše jej, všickni utekli.

*Job 19, 13. Zalm. 88, 9. Mat. 26, 56.

51. Jeden pak mládenček šel za ním, odin jsa rouchem lněným po nahém těle. I popadli jej mládenci.

52. On pak opustiv roucho, nahý utekl od nich.

53. I přivedli * Ježíše k nejvyššímu knězi ¹⁾, a sešli se k němu všickni přední kněží ²⁾ i starší i zákonníci.

*Mat. 26, 57. Luk. 22, 54. Jan 18, 13, 14.

54. Petr pak šel za ním zdaleka až na dvůr nejvyššího kněze ³⁾; i seděl * s služebníky, zhřívaje se u ohně.

*Luk. 22, 56.

55. Ale * přední kněží ²⁾ i všecka ta rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby jej na smrt vydali, a však nenalezli.

*Mat. 26, 59. Skutk. 6, 13.

56. Nebo až mnozí křivé svědectví vydávali proti němu, však svědectví jejich nebyla jednostejná.

57. Tedy někteří povstavše, křivé svědectví dávali proti němu, řkouce:

58. My jsme slyšeli tohoto, že řekl: Já zbořím * chrám tento rukou udělaný, a ve třech dnech jiný ne rukou udělaný postavím.

*k. 15, 29. Jan 2, 19.

59. Ale ani to jejich svědectví nebylo jednostejné.

60. Tedy povstav * nejvyšší kněz ⁴⁾ u prostřed, otázal se Ježíše, řka: Neodpovídáš ničeho, což tito na tebe svědčí?

*Mat. 26 62.

61. Ale on * mlčel, a nic neodpověděl. Opět nejvyšší kněz ⁴⁾ otázal se ho a řekl jemu: † Jsi-liž ty Kristus, ten Syn toho Požehnaného? *Izai. 53, 7. Skutk. 8, 32. †Mat. 16, 16

62. A Ježíš řekl: Jáť jsem, * a uzříte Syna člověka, an sedí na pravici moci Boží, a přichází s oblaky nebeskými.

*Dan. 7, 13. Mat. 24, 30. Luk. 21, 27.

63. Tedy nejvyšší kněz ⁴⁾ * roztrh roucha svá, řekl: Í což ještě potřebujeme svědků?

*3Mojz. 10, 6. 4Mojz. 14, 6.

64. Slyšeli jste rouhání. Co se vám zdá? Oni pak všickni * potupili jej, že jest hoden smrti.

*Jer. 26, 11. Mat. 26, 66.

65. I * počali někteří naň plvati, a tvář jeho zakrývati, a jej poličkovati, a ří-

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupů. — 2) biskupova.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupu. — 2) biskupová. — 3) biskupův. — 4) biskup.

kati jemu: Prorokuj. A služebníci kyji jej bili. *Job 16, 10. Izai 50, 6. Mat. 26, 67. Jan 19, 3.

66. A když byl * Petr v síni dole, přišla jedna z děvek nejvyššího kněze¹⁾. *Mat. 26, 69. Luk. 22, 55. Jan 18, 17.

67. A uzřevši Petra, an se ohřívá, a popatřivši naň, dí: I ty s Ježíšem Nazaretským byl jsi.

68. Ale on zapřel, řka: Aniž vím, ani rozumím, co ty pravíš. I vyšel ven před síň, a kohout zazpíval.

69. Tedy děvka, * uzřevši jej opět, počala praviti těm, kteříž tu okolo stáli, že tento z nich jest. *Mat. 26, 71. Luk. 22, 58. Jan 18, 25.

70. A on opět zapřel. A po malé chvíli opět ti, kteříž tu stáli, řekli Petrovi: Jistě z nich jsi, nebo i Galilejský jsi, i řeč tvá podobná jest.

71. On pak počal se proklínati a přisahati: Neznám člověka toho, o němž pravíte.

72. A hned po druhé kohout zazpíval. I * rozpomenul se Petr na slovo, kteréž byl řekl jemu Ježíš: Že prvé než kohout dvakrát zazpívá, třikrát mne zapříš. A vyšeď, plakal. *v. 30. Mat. 26, 34. Luk. 22, 34. Jan 13, 38.

KAPITOLA XV.

Pán Pilátovi vydán, 15. odsouzen, 16. korunován, 19. uplván, 20. posmíván, 24. ukřižován a usmrcen. 33. Divové 42. a pohřeb.

A hned * ráno, † uradivše se přední kněží²⁾ s staršími a s zákonníky i se všim shromážděním, svázavše Ježíše, vedli jej a dali Pilátovi.

*Mat. 27, 1. Luk. 22, 66. † Žalm. 2, 2.

2. I otázal se ho Pilát: Ty-li jsi * ten král Židovský? A on odpověděv, řekl jemu: Ty pravíš. *Luk. 23, 3. Jan 18, 33.

3. I žalovali na něj přední kněží²⁾ mnoho. On pak nic neodpovídal.

4. Tedy Pilát otázal se ho opět, řka: Nic * neodpovídáš? Hle, jak mnoho proti tobě svědčí. *Mat. 27, 13.

5. Ale Ježíš předce nic neodpověděl, tak že se podivil Pilát.

6. V svátek pak * propouštěval jim jednoho z vězňů, za kteréhož by koli prosili. *Mat. 27, 15. Luk. 23, 17. Jan 18, 39.

7. I byl jeden, kterýž sloul Barabáš, s svárlivými v vězení, kteříž v svadě vraždu byli spáchali.

8. A zvolav zástup, počal prositi, aby učinil, jakož jim vždycky činíval.

9. Pilát pak odpověděl jim, řka: Chcete-li, propustím vám * krále Židovského? *Jan 18, 39.

10. (Nebo věděl, že jej z závisti vydali přední kněží¹⁾).

11. Ale * přední kněží¹⁾ ponukli zástupu, aby jim raději propustil Barabáše. *Mat. 27, 20. Luk. 23, 18. Jan 18, 40.

12. A Pilát * odpověděv, řekl jim zase: Což pak chcete, ať učiním tomu, kteréhož králem Židovským nazýváte? *Jan 18, 38.

13. A oni opět zvolali: Ukřížuj ho.

14. A Pilát pravil jim: I co zlého učinil? Oni pak více volali: Ukřížuj ho.

15. Tedy Pilát, chtě lidu dosti učiniti, pustil * jim Barabáše, a dal jim Ježíše ubičovaného, aby byl ukřižován. *Mat. 27, 26. Luk. 23, 25.

16. Žoldnéři * pak uvedli jej vnitř do síně, do rathouzu, a svolali všecku zběh. *Mat. 27, 27. Jan 19, 1 ušal.

17. I oblékli jej v šarlat, a korunu zpletše z trní, vložili naň.

18. I počali ho pozdravovati: Zdráv buď, králi Židovský.

19. A bili hlavu jeho třtinou, a plili na něj, a sklánějice kolena, klaněli se jemu.

20. A když se jemu * naposmívali, svlékli s něho šarlat, a oblékli jej v roucho jeho vlastní. I vedli jej, aby ho ukřižovali. *Mat. 27, 31.

21. I * přinutili nějakého Šimona Cyrenenského, pomíjejícího, (kterýž šel z pole, otce Alexandrova a Rufova,) aby nesl kříž jeho. *Mat. 27, 32.

22. I vedli jej až na místo * Golgota, to jest, (vyložil-li by,) popravné místo. *Mat. 27, 33. Luk. 23, 33.

23. I dávali mu píti víno s mirrou, ale on nepřijal.

24. A ukřižovavše jej, * rozdělili roucha jeho, mecice o ně los, kdo by co vzíti měl. *Žalm. 22, 19. Jan 19, 23.

25. A byla hodina třetí, když ho ukřižovali.

26. A byl * nápis viny jeho napsán: Král Židovský. *Mat. 27, 37.

27. Ukřižovali také s ním dva lotry, jednoho na pravici, a druhého na levici jeho.

28. I naplněno jest písmo, * řkoucí: A s nepravými počten jest. *Izai. 53, 12. Luk. 22, 37.

29. A kteříž * chodili mimo něj, rouhali se jemu, † potřásajíce hlavami svý-

mi, a říkajíc: Hahá, ** kterýž rušíš chrám, a ve třech dnech vzděláváš,

^{*Mat. 27, 39. Luk. 23, 35.}
^{†Zalm. 22, 8. **Mark. 14, 58. Jan 2, 19.}

30. Spomoz sobě samému, a sstup s kříže.

31. Též i přední kněží ¹⁾ posmívajíc se, jeden k druhému s zákonníky pravili: Jinýmť pomáhal, sám sobě pomoci nemůže.

32. Kristus, ten král Izraelský, nechažť nyní sstoupí s kříže, af uzříme, a uvěříme. A i ti, kteříž s ním ukřížováni byli, útržku mu činili.

33. A když byla hodina * šestá, stala se tma po vší zemi až do hodiny deváté.

^{*Mat. 27, 45. Luk. 23, 44.}

34. A v hodinu devátou zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: * Elói, Elói, lama zabachtani? Což se vykládá: Bože můj, Bože můj, procs mne opustil?

^{*Zalm. 22, 2. Mat. 27, 46.}

35. A někteří z okolo stojících, slyševše to, pravili: Hle, Eliáše volá.

36. A běžev jeden, naplnil * hubu octem, a vloživ na trest, dával jemu píti, řka: Ponechte, uzříme, přijde-li Eliáš, aby jej složil.

^{*Zalm. 69, 22. Mat. 27, 48.}

37. Ježíš pak * zvolav hlasem velikým, pustil duši.

^{*Jer. 19, 30.}

38. A * opona v chrámě roztrhla se na dvě, od vrchu až dolů.

^{*2 Par. 3, 14. Mat. 27, 51. Luk. 23, 45.}

39. Viděv pak * centurio, kterýž tu naproti stál, že tak volaje, vypustil duši, řekl: Jistě člověk tento Syn Boží byl.

^{*Mat. 27, 54.}

40. Byly pak tu * i ženy, zdaleka † se dívajíc, mezi nimiž byla Maria Magdaléna, a Maria Jakuba menšího, a Jozesova máté, a Salome,

^{*Mat. 27, 55. Luk. 23, 49. †Zalm. 38, 12.}

41. Kteréz, když ještě byl v Galilei, chodily * za ním a posluhovaly jemu, i jiné mnohé, kteréž byly s ním vstoupily do Jeruzaléma.

^{*Luk. 8, 2.}

42. A když již byl večer, (že byl den připravování, to jest před sobotou,)

43. Přišed * Jozef z Arimatie, počestná osoba úřadná, kterýž také očekával království Božího, směle všel ku Pilátovi, a prosil za tělo Ježíšovo.

^{*Mat. 27, 57. Luk. 23, 50. Jan 19, 38.}

44. Pilát pak podivil se, již-li by umřel. A povolav centuriona, otázal se ho, dávno-li je umřel.

45. A zvěděv od centuriona, dal tělo Jozefovi.

46. I * koupiv plátna, a sňav ho, obvinul v plátno, a položil do hrobu, kterýž byl vytesán z skály, a přivalil kámen ke dveřím hrobovým.

^{*Mat. 27, 60. Luk. 23, 53.}

47. Ale * Maria Magdaléna a Maria Jozesova dívaly se, kde by byl položen.

^{*Mat. 27, 61.}

KAPITOLA XVI.

Anděl ženám o vzkříšení Páně svědčil. 9. Pán se svým ukazoval, 14. a u víře je napraviv, 15. i na všecken svět vyslav, 18. na nebe vstoupil.

A když pominula sobota, Maria Magdaléna a Maria Jakobova a * Salome nakoupily † vonných věcí, aby přijdouce, pomazaly ** Ježíše.

^{*Mat. 28, 1. Luk. 24, 1. †1 Mojs. 50, 2, 3. **Zalm. 16, 10.}

2. Protož velmi * ráno v první den po sobotě přišly k hrobu, an již slunce vzešlo.

^{*Zalm. 5, 4. Dan. 6, 19.}

3. I pravily vespolek: Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových?

4. (A vzhlédše, uzřely odvalený kámen.) Byl zajisté veliký velmi.

5. A všedše do hrobu, uzřely mládence, * an sedí na pravici, oděného rouchem bílým. I ulekly se.

^{*Mat. 28, 3, 8.}

6. On pak řekl jim: Nebojte se. Ježíše hledáte Nazaretského, toho ukřížovaného. Vstaf jest, není ho tuto; aj, místo, kdež jej byli položili.

7. Ale jděte, povězte učedníkům jeho i Petrovi, žeť vás předejde do Galílie. Tam jej uzříte, jakž * pověděl vám.

^{*K. 14, 28. Mat. 26, 32.}

8. A vyšedše * rychle, utekly od hrobu; nebo přišel na ně strach a hrůza. A aniž komu co řekly, nebo se bály.

^{*Mat. 28, 8. Luk. 24, 9. Jan 20, 18.}

9. Vstav pak Ježíš z mrtvých ráno v neděli, ukázal se * nejprv Marii Magdaléně, † z níž byl vyvrhl sedm dáblů.

^{*Jan 20, 14, 16, 18. †Luk. 8, 2.}

10. Ona pak šedši, zvěstovala těm, kteříž s ním bývali, lkajícím a plačícím.

11. A oni slyšavše, že by živ byl, a vidín od ní, nevěřili.

12. Potom pak * dvěma z nich jdoucím ukázal se v jiné způsobě, když šli přes pole.

^{*Luk. 24, 13.}

13. A ti šedše, pověděli jiným. Ani těm nevěřili.

14. Potom * sedícím spolu jedenácti u-

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

kázal se, a trestal nedověru jejich a tvrdost srdce, že těm, kteříž jej viděli vzkříšeného, nevěřili.

*1 Kor.15,5,7. †Luk.24,25,26,36. Jan 20,19.

15. A řekl jim: * Jdouce po všem světě, kažte evangelium t všem stvoření.

*Mat.28,19. Jan 15,16. †Kol.1,23.

16. Kdož uvěří a * pokřtí se, spasen bude; kdož pak t neuvěří, budeš zatracen.

*Skutk.2,38,41. †Jan 3,18,36; 12,48.

17. Znamení pak ti, kteříž uvěří, tato míti budou: Ve * jménu mém dábly bu-

dou vymítati, jazyky t novými mluvíti,

*Luk.10,17. †Skutk.2,4,11.

18. Hady * bráti, a jestliže by co jedovatého pili, nikoliť jim neuškodí; na nemocné t ruce vzkládati budou, a do bře se míti budou.

*Skutk.28,5. †Mat.10,8

19. Když pak jim odmluvil Pán, zhru * vzat jest do nebe, t a sedí na pravici Boží.

*Luk.24,51. Skutk.1,9. †Zalm.110,1.

20. A oni vyšedše, kázali všudy, a Pán jim pomáhal, a slov jejich potvrzoval činěním divů.

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) LUKÁŠE.

KAPITOLA I.

O přičinách sepsání tohoto evangelium; 5. o rodičích Jana Křtitele; 8. o narození jeho; 26. též o vtělení Syna Božího.

Poněvadž mnozí usilovali sepsati pořádně vypravování těch * věcí, kteréž u nás jisté jsou,

*Skutk.1,1 násl.; 4,20.

2. Jakž nám * vydali ti, kteříž od počátku sami viděli, a služebníci toho Slova byli:

*1 Jan.1,1. Zid.2,3.

3. Vidělo * se i mně, kterýž jsem toho všeho pravé povědomosti z gruntu bedlivě došel, tobě o tom pořádně vypsati, výborný Teofile,

*Skutk.1,1.

4. Abys zvěděl * jistotu těch věcí, jimž jsi vyučován.

*Zalm.19,8.

5. Byl za * dnů Heródesa krále Judského kněz nějaký, jménem Zachariáš, z třídy t Abiášovy, a manželka jeho ze dcer Aronových, a jméno její Alžběta.

*Mat.2,1. †1 Par.25,10. Neh.12,4,17.

6. Byli pak oba spravedliví * před obličejem Božím, chodíce ve všech příkazaních a spravedlnostech Páně bez ouhony.

*1 Mojt.17,1. 2 Kral.20,3.

7. A neměli * plodu, proto že Alžběta byla neplodná, a oba se byli zastarali ve dnech svých.

*1 Mojt.16,1: 25,21.

8. I stalo se, když on úřad kněžský konal v pořádku třídy své před Bohem,

9. Že vedlé obyčeje úřadu kněžského los naň přišel, aby * položil zápal, vejda do chrámu Páně.

*2 Mojt.30,7. Zid.9,6.

10. A * všecko množství lidu t bylo vně, modlíce se v hodinu zápalu.

*3 Mojt.16,17. †1 Kral.7,12.

11. Tedy ukázal se jemu anděl Páně, stoje na * pravé straně t oltáře zápalu.

*Zalm.16,8. †2 Mojt.30,1.

12. A uzřev jej Zachariáš, zstrašil se, a bázeň připadla na něj.

13. I řekl jemu anděl: Neboj se, Zachariáši, neboť jest * uslyšána modlitba tvá, a Alžběta manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš t jméno jeho Jan.

*Skutk.10,31. †Luk.1,60.

14. Z čehož budeš míti radost a veselé, a * mnozí se z jeho narození budou radovati.

*v.58.

15. Bude zajisté * veliký před obličejem Páně, a t vina i nápoje opojného nebude píti, a Duchem svatým bude naplněn hned od ** života matky své.

*Mat.11,9,11. †4 Mojt.6,3. Soud.13,14. **Jer.1,5. Gal.1,15.

16. A * mnohé z synů Izraelských obrátí ku Pánu Bohu jejich.

*Mal.4,6.

17. Neboť on předejde před obličejem jeho v duchu a v moci Eliášově, aby obrátil srdce oteů k synům, a nevěřící k opatrnosti spravedlivých, aby postavil Pánu lid hotový.

18. I řekl Zachariáš andělu: Po čemž to poznám? Nebo já starý jsem, a manželka má zastarala se ve dnech svých.

19. I odpověděv anděl, řekl jemu: Já jsem * Gabriel, kterýž stojím před obličejem Božím, a poslán jsem, abych mlu-

vil s tebou, a tyto věci veselé tobě zvěstoval.

^{*Dan.8,16.}

20. A aj, budeš němý, a nebudeš moci mluvit až do dne, v kterémž se tyto věci stanou, proto že jsi neuvěřil řečem mým, kteréž se naplní časem svým.

21. Lid pak očekával Zachariáše, a divili se, že on tak prodléval v chrámě.

22. Vyšed pak, nemohl mluvit k nim. I srozuměli, že vidění viděl v chrámě. Nebo on návěští jim dával, a zůstal němý.

23. I stalo se, když se vyplnili dnové konání úřadu jeho, odšel do domu svého.

24. A po těch dnech počala Alžběta manželka jeho, a tajila se za pět měsíců, řkuci:

25. Že tak mi * učinil Pán ve dnech, v nichž vzešel, aby odjal mé pohanění mezi lidmi.

^{*1 Mojt.30,23. Izai.4,1.}

26. V měsici pak šestém poslán jest anděl Gabriel od Boha do města Galilejského, kterémuž jméno Nazarét,

27. Ku panně * zasnoubené muži, kterémuž jméno bylo Jozef, z domu Davida, a jméno panny Maria.

^{*Mat.1,18.}

28. I všed k ní anděl, dí: Zdráva buď milosti obdařená, Pán s tebou, požehnaná ty mezi ženami.

29. Ona pak uzřevši ho, zarmoutila se nad řečí jeho, a myslila, jaké by to bylo pozdravení.

30. I řekl jí anděl: Neboj se, Maria, nebo jsi našla milost u Boha.

31. A * počneš v životě, a porodíš syna, a † nazůveš jméno jeho Ježíš.

^{*1 Mojt.16,11. Izai.7,14. †Mat.1,21.}

32. Tenf bude veliký, a * Syn Nejvyššího slouti bude, a dát jemu Pán † Bůh stolic Davida otce jeho.

^{*Izai.9,6. †2Sam.7,12. Zalm.132,11. Izai.9,7.}

33. A kralovati * bude v domě Jákobově na věky, a † království jeho nebude konce.

^{*Zalm.45,7; 89,37. Izai.9,7. †Jer.23,5. 1 Kor.15,24.}

34. I řekla Maria andělu: Kterak se to stane, poněvadž já muže nepoznávám?

35. A odpověděv anděl, řekl jí: Duch svatý * sestoupí v tě, a moc Nejvyššího zastíní tobě; a protož i to, což se z tebe svatého narodí, slouti bude † Syn Boží.

^{*Mat.1,18,20. †Dan.9,24. Mark.1,24.}

36. A aj, Alžběta, přítelkyně tvá, i ona počala syna v starosti své, a tento jest jí šestý měsíc, * kteráž sloula neplodná.

^{*Izai.54,6.}

37. Neboť nebude * nemožné u Boha žádné slovo.

^{*k.18,27. 1 Mojt.18,14.}

38. I řekla Maria: Aj, děvka Páně, staní mi se podlé slova tvého. I odšel od ní anděl.

39. Tedy povstavši Maria v těch dnech, odešla * na hory s chvátáním do města Judova.

^{*Joz.21,11.}

40. I vešla do domu Zachariášova, a pozdravila Alžběty.

41. I stalo se, jakž uslyšela Alžběta pozdravení Marie, zplésalo nemluvnátko v životě jejím, a naplněna jest Duchem svatým Alžběta.

42. I zvolala hlasem velikým a řekla: Požehnaná * ty mezi ženami, a požehnaný plod života tvého.

^{*Soud.5,24.}

43. A odkud mi to, aby přišla matka Pána mého ke mně?

44. Nebo aj, jakž se stal hlas pozdravení tvého v uších mých, zplésalo radostně nemluvnátko v životě mém.

45. A * blahosladená, kteráž uvěřila, neboť dokonány budou ty věci, kteréž jsou povědiny jí ode Pána.

^{*k.11,28.}

46. Tedy řekla Maria: Velebí duše má Hospodina,

47. A veselí se * duch můj v Bohu, spásiteli † svém,

^{*1 Sam.2,1. †Izai.61,10. Joel 2,23. Abak.3,18.}

48. Že * vzešel na ponížení dívky své; neb aj, od † této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové.

^{*1 Sam.1,11. †1 Mojt.30,18.}

49. Neboť mi učinil * veliké věci ten, kterýž mocný jest, a svaté jméno jeho,

^{*Zalm.126,2,3.}

50. A jehož * milosrdenství od pokolení až do pokolení bojícím se jeho.

^{*2 Mojt.20,6. Zalm.103,13,17.}

51. Dokázal * moci ramenem svým, rozptýlil pyšné myšlením srdce jejich.

^{*Izai.51,9; 52,10.}

52. Sházal * mocné s stolic, a povýšil ponížených.

^{*Zalm.147,6.}

53. Lačné * nakrmil dobrými věcmi, a bohaté pustil prázdné.

^{*Zalm.34,11.}

54. Přijal * Izraele, služebníka svého, byv † pamětliv na milosrdenství,

^{*Izai.41,8. †k.30,18.}

55. Jakož * mluvil otcům našim, Abrahamovi a semeni jeho na věky.

^{*1 Mojt.17,7,19; 18,18. 3 Mojt.26,42.}

56. I zůstala Maria s ní asi za tři měsíce, a navrátila se do domu svého.

57. Alžbětě pak naplnil se čas, aby porodila, i porodila syna.

58. A uslyšeli sousedé a přátelé její,

že Hospodin veliké učinil s ní milosrdenství své, i * radovali se spolu s ní.

59. Stalo se pak v * den osmý, přišli obřezovati dítěte, a nazývali jej jménem otce jeho Zachariášem.

60. Ale odpověděvši matka jeho, řekla: Nikoli, ale slouti bude Jan.

61. I řekli jí: Však žádného není v rodu tvém, kterýž by sloul jménem tím.

62. I dávali návštěji otci jeho, jak by ho chtěl nazývati.

63. A on požádav deštičky, napsal, řka: Jan jest jméno jeho. I divili se všickni.

64. A hned otevřela se ústa jeho a jazyk jeho, i mluvil, velebě Boha.

65. Tedy přišla bázeň na všechny sousedy jejich, a po všech horách Judských rozhlášána jsou všechna ta slova.

66. A všickni, kteříž o tom slyšeli, skládali to v srdci svém, řkouce: I jaké dítě toto bude? A ruka Páně byla s ním.

67. Zachariáš pak otec jeho naplněn jest Duchem svatým, a prorokoval, řka:

68. Požehnaný * Pán Bůh Izraelský, že navštívil * a učinil vykoupení lidu ** svého.

69. A * vyzdvihl nám roh spasení v domě Davida, služebníka svého, * Zalm. 132, 17.

70. Jakož * mluvil skrze ústa proroků svých svatých, kteříž byli od věků,

71. O vysvobození * z nepřátel našich, a z ruky všech, kteříž nás nenáviděli,

72. Aby učinil milosrdenství s otci našimi, a rozpomenul se na * smlouvu svou svatou,

73. Na * přísahu, kterouž přísáhl Abrahamovi, otci našemu, žeť nám to dá,

74. Abychom bez strachu, z * ruky nepřátel svých jsouce vysvobozeni, sloužili jemu,

75. V * svatosti a v spravedlnosti před obličejem jeho, po všechny dny života svého.

76. Ty pak, * dítě, prorokem Nejvyššího slouti budeš, nebo předejdeš před tváří Páně připravovati cesty jeho,

77. Aby dáno bylo umění spasitelné lidu jeho na * odpuštění hříchů jejich,

78. Skrze střeva milosrdenství Boha

našeho, v nichž navštívil nás, vyšed * z výsosti,

79. Aby * se ukázal sedícím v temnostech a v stínu smrti, k spravení noh našich na cestu pokoje.

80. Dítě * pak rostlo, a posilovalo se v duchu, a bylo na poušti až do dne zjevení svého lidu Izraelskému.

KAPITOLA II.

Pána Krista narození, 8. pastýřím zjevení, 21. obřezání, 22. do chrámu přinesení, 41. ve dvanácti letech s doktorem mluvení.

I stalo se v těch dnech, vyšlo poručení od císaře Augusta, aby byl popsán všecken svět.

2. (To popsání nejprve stalo se, když vládařem Sýrským byl Cyrenius.)

3. I šli všickni, aby zapsáni byli, jeden každý do svého města.

4. Vstoupil pak i Jozef od Galilee z města Nazarétu do Judstva, do města Davidova, * kteréž slove Betlém, (proto že byl z domu a z čeledi Davidovy,)

5. Aby zapsán byl s Marií, zasnoubenou sobě manželkou těhotnou.

6. I stalo se, když tam byli, naplnili se dnové, aby porodila.

7. I * porodila Syna svého prvorozeného, a plenkami ho obvinula, a položila jej v jeslech, proto že neměli místa v hospodě.

8. A pastýři byli v krajině té, ponocující, a stráž noční držíce nad svým stádem.

9. A aj, anděl Páně postavil se podle nich, a sláva Páně osvitila je. I báli se bázní velikou.

10. Tedy řekl jim anděl: * Nebojte se: nebo aj, zvěstuji vám * radost velikou, kteráž bude ** všemu lidu.

11. Nebo narodil se * vám dnes spásitel, kterýž jest * Kristus Pán, v městě Davidově.

12. A toto vám bude za * znamení: Na-leznete nemluvnátko plenkami obvinuté, ležící v jeslech.

13. A hned s andělem zjevilo se množství * rytířstva nebeského, chválicích Boha a řkoucích:

14. Sláva * na výsostech Bohu, a na ze mi * pokoj, lidem ** dobrá vůle.

15. I stalo se, jakž odešli od nich andělé do nebe, že ti pastýři řekli vespo-

lek: * Poďte až do Betléma, a vizme tu věc, kteráž se stala, o níž Pán oznámil nám.

^{*2 Mojt. 3. 3.}

16. I přišli, chvátajíce, a naleziť Marii a Jozefa, i to nemluvnátko ležící v jeslech.

17. A viděvše, rozhlašovali, což jim povědino bylo o tom děťátku.

18. I divili se všickni, kteříž slyšeli o tom, což jim bylo mluveno od pastýřů.

19. Ale Maria * zachovávala všecky věci tyto, skládající je v srdci svém.

^{*1 Mojt. 37. 11.}

20. I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všeho, což slyšeli a viděli, tak jakž bylo jim povědino.

21. A když se naplnilo dní * osm, aby obřezáno bylo to děťátko, i nazváno jest jméno jeho Ježíš, kterýmž bylo i nazváno od anděla, prvé než se v životě počalo.

^{*1 Mojt. 17. 12. †Mat. 1. 21. Luk. 1. 31.}

22. A když se naplnili dnové očišťování Marie podlé * zákona Mojžišova, přinesli jej do Jeruzaléma, aby ho postavili Pánu,

^{*3 Mojt. 12. 2 násl.}

23. (Jakož psáno jest v * zákoně Páně, že každý pacholík, otvíraje život, svatý Pánu slouiti bude,)

^{*2 Mojt. 13. 2.}

24. A aby dali obět, jakož povědino jest v * zákoně Páně, dvě hrdličky aneb dvě holoubátek.

^{*3 Mojt. 12. 8.}

25. A aj, byl člověk v Jeruzalémě, jemuž jméno Simeon. A člověk ten byl spravedlivý a nábožný, očekávající potěšení * Izraelského, a Duch svatý byl v něm.

^{*1 Mojt. 5. 29.}

26. A bylo jemu zjeveno od Ducha svatého, že neužije smrti, až by prvé u-zřel Krista Páně.

27. Ten přišel, ponuknut by od Ducha, do chrámu. A když uvodili rodičové Ježíše děťátko, aby učinili podlé obyčeje zákona při něm,

28. Tedy on vzal jej na lokty své, i chválil Boha a řekl:

29. Nyní * propouštíš služebníka svého, Pane, podlé slova svého, v pokoji.

^{*1 Mojt. 46. 30. Filip. 1. 23.}

30. Nebo * viděly oči mé spasení tvé,

^{*k. 3. 6. Zalm. 98. 2. Izai. 52. 10.}

31. Kteréž jsi připravil * před obličejem všech lidí,

^{*Izai. 11. 10.}

32. Světlo * k zjevení národům, a slávu lidu tvého Izraelského.

^{*Izai. 42. 6. 49. 6. Skutk. 13. 47.}

33. Otec pak a matka jeho divili se těm věcem, kteréž praveny byly o něm.

34. I poželnal jim Simeon, a řekl Marii, matce jeho: Aj, položen jest tento ku * pádu a ku povstání mnohým v Izraeli, a na i znamení, kterémuž bude odpráno,

^{*Izai. 8. 14. Mat. 21. 42. †Skutk. 28. 22.}

35. (A tvou vlastní duši * pronikne meč,) aby zjevna byla z mnohých srdci myšlení.

^{*Jan 19. 25 násl.}

36. Byla také Anna prorokyně, dcera Fanuelova z pokolení Asser. Ta se byla zstarala ve dnech mnohých, a živa byla s mužem sedm let od panenství svého.

37. A ta vdova byla, v letech okolo osmdesáti a čtyřech, kteráž nevycházela z chrámu, posty a modlitbami sloužeci Bohu dnem i nocí.

38. A ta v touž hodinu přisedši, chválila Pána, a mluvila o něm všechněm, kteříž čekali vykoupení v Jeruzalémě.

39. Vykonavše pak všecko podlé zákona Páně, vrátili se do Galilee, do města svého Nazaréta.

40. Děťátko pak * rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm.

^{*k. 1. 80.}

41. I chodívali rodičové jeho každého roku do Jeruzaléma na * den slavný velikonoční.

^{*2 Mojt. 23. 15. 17.}

42. A když byl ve dvanácti letech, a oni vstupovali do Jeruzaléma, podlé obyčeje toho * dne svátečního,

^{*5 Mojt. 16. 16.}

43. A když vykonali ty dni, a již se navracovali, zůstalo dítě Ježíš v Jeruzalémě, a nevěděli Jozef a matka jeho.

44. Domnívajíce se pak o něm, že by byl v zástupu, ušli den cesty. I hledali ho mezi příbuznými a mezi známými.

45. A nenalezše jeho, navrátili se do Jeruzaléma, hledajíce ho.

46. I stalo se po třech dnech, že našli jej v chrámě, an sedí mezi doktory, poslouchaje jich, a otazuje se jich.

47. A děsili se * všickni, kteříž jej slyšeli, nad rozumností a odpovědmi jeho.

^{*Mat. 7. 28. Mark. 1. 22.}

48. A užřevše ho, ulekli se. I řekla matka jeho k němu: Synu, proč * jsi nám tak učinil? Aj, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe.

^{*1 Mojt. 20. 9. 28. 10.}

49. I řekl jim: Co, že jste mne hledali? Zdalíž jste nevěděli, že v těch věcech, kteréž jsou Otce mého, musím já býti?

50. Ale oni * nesrozuměli těm slovům, kteráž jim mluvil.

^{*k. 9. 45. 18. 34.}

51. I šel s nimi, a přišel do Nazaréta,

a byl poddán jim. Matka pak jeho^a zachovávala všechna slova ta v srdci svém.

^{*v.19.1 Mojz.37,11.}

52. A Ježíš^a prospíval moudrostí, a věkem, a milostí, u Boha i u lidí.

^{*k.1,80; 2,40. 1 Sam.2,26.}

KAPITOLA III.

Jan Křtítel kázal, 4. křtíl, 7. i trestal zřivě všechny, 19. až se i do žaláře dostal. 21. Před tím však pokřtíl Krista, 24. jehož se tu rod vypisuje.

Léta pak patnáctého císařství Tiberia císaře, když Pontský Pilát spravoval Judstvo, a Heródes byl čtvrtákem v Galilei, Filip pak bratr jeho byl čtvrtákem Iturejské a Trachonitidské krajiny, a Lyzaniáš čtvrtákem Abilinským,

2. Za nejvyššího kněze¹⁾ * Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Páně k Janovi synu Zachariášovu na poněšti. ^{*Jan 18,13.}

3. I chodil po vši okolní krajině Jordánské, káže křest pokání na odpuštění hříchů,

4. Jakož psáno jest v knize proroctví Izaiáše^a proroka, řkoucího: † Hlas volajícího na poušti: ** Připravujte cestu Páně, přímé činite stezky jeho.

^{*Izai.40,3. †Mat.3,3. **Luk.1,76.}

5. Každé údolí bude vyplněno, a každá hora a pahrbek bude ponížen; i budou krivé věci spraveny, a ostré cesty budou hladké.

6. A * uzřít všeliké tělo spasení Boží.

^{*k.2,30. Zalm.98,2. Izai.52,10.}

7. Pravil pak zástupům vycházejícím, aby se křtíli od něho: Plemeno ještěřelí, kdo vám ukázal, kterak byste utekli budoucího hněvu?

8. Protož neste ovoce hodné pokání, a neříkejtež u sebe: * Otce máme Abrahama. Neboť pravím vám, že jest mocen Bůh z kamení tohoto vzbuditi syny Abrahamovi. ^{*Mat.3,9. Jan 8,39.}

9. A * jižť jest i sekera k † kořenu stromů přiložena. Protož každý strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřát a na oheň uvržen bývá. ^{*Mat.3,10. †Mat.7,19. Luk.13,7.}

10. I tázali se ho zástupové, řkouce: Což tedy činiti budeme?

11. A odpovídaje, pravil jim: * Kdo má dvě sukně, dej nemajícimu, a kdo má pokrmy, tolikéž učiň. ^{*1 Jan.3,17.}

12. Přišli pak i celní křtíti se, i řekli jemu: Mistře, co budeme činiti?

13. A on řekl jim: Nic více nevybírejte mimo to, což jest ustaveno.

14. I tázali se ho také i žoldněři, řkou-

ce: A my což činiti budeme? I řekl jim: Nad * žádným se nepotrásejte, aniž povodně činite, a dosti mějte na svých žoldích. ^{*3 Mojz.19,13.}

15. A když pak lid očekával, a myslili všickni v srdcích svých o Janovi, nebyli-li by snad on Kristus,

16. Odpověděl Jan všechněm, řka: Jáť zajisté * křtím vás vodou, ale jdet silnější nežli já, kterémuž nejsem † hoden rozvázati řemenka u obuvi jeho. Tenť vás ** křtíti bude Duchem svatým a ohněm. ^{*Mat.3,11. Mark.1,8. Jan 1,26. †Skutk.13,25. **Izai.44,3. Skutk.2,2 násl.}

17. Jehožto věječka v * ruce jeho, a vycitit humno své, a shromáždí pšenici do obilnice své, ale plevy páliť bude ohněm neuhasitelným. ^{*Mat.3,12.}

18. A tak mnohé i jiné věci, napominaje, zvěstoval lidu.

19. Heródes pak čtvrták, když od něho byl trestán pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého, i ze všech nešlechterností, kteréž činil Heródes,

20. Přidal i toto nade všechno, že vsadil * Jana do žaláře. ^{*Mat.11,2.}

21. I * stalo se, když se křtíl všecken lid, a když se pokřtíl i Ježíš, a modlil se, že otevřelo se nebe.

^{*Mat.3,13.16. Mark.1,9.10. Jan 1,32.}

22. A sstoupil Duch svatý v tělesné způsobě jako holubice na něj, a stal se hlas * s nebe, řkoucí: Ty † jsi ten Syn můj milý, v toběť mi se zalíbilo.

^{*k.9.35. Mat.3,17. †Izai.42,1. Kol.1,13. 2 Petr.1,17.}

23. Ježíš pak počínal býti jako ve třidecítiletých, jakž domněn byl, syn Jozefův, kterýž byl syn Heli,

24. Kterýž byl Matatův, kterýž byl Lévi, kterýž byl Melchův, kterýž byl Jannův, kterýž byl Jozefův,

25. Kterýž byl Matatiášův, kterýž byl Amosův, kterýž byl Naum, kterýž byl Esli, kterýž byl Nagge,

26. Kterýž byl Mahatův, kterýž byl Matatiášův, kterýž byl Semci, kterýž byl Jozefův, kterýž byl Judův,

27. Kterýž byl Johannův, kterýž byl Resův, kterýž byl Zorobábelův, kterýž byl Salatielův, kterýž byl Neriův,

28. Kterýž byl Melchiův, kterýž byl Addiův, kterýž byl Kozamův, kterýž byl Elmódamův, kterýž byl Erův,

29. Kterýž byl Józův, kterýž byl Eliezerův, kterýž byl Jórimův, kterýž byl Matatův, kterýž byl Lévi,

30. Kterýž byl Simeonův, kterýž byl

1) Bibli kral. s r. 1618 : biskupa.

Judův, kterýž byl Jozefův, kterýž byl Jónamův, kterýž byl Eliachimův,

31. Kterýž byl Meleův, kterýž byl Ménomův, kterýž byl Matatanův, kterýž byl * Nátanův, kterýž byl Davidův,

32. Kterýž byl Jesse, kterýž byl Obédův, kterýž byl Bózův, kterýž byl Salmonův, kterýž byl Názonův,

33. Kterýž byl Aminadabův, kterýž byl Aramův, kterýž byl Ezromův, kterýž byl Fálesův, kterýž byl Judův, kterýž byl Jákobův,

34. Kterýž byl Izákův, kterýž byl Abrahamův, * kterýž byl Táre, kterýž byl Náchorův,

35. Kterýž byl Sáruchův, kterýž byl Ragaův, kterýž byl Fálekův, kterýž byl Heberův, kterýž byl Sále,

36. Kterýž byl Kainanův, kterýž byl Arfaxadův, kterýž byl * Semův, kterýž byl Noé, kterýž byl † Lámekův,

37. Kterýž byl Matuzalémův, kterýž byl Enochův, kterýž byl Járedův, kterýž byl Malalehelův, kterýž byl Kainanův,

38. Kterýž byl Enosův, kterýž byl Setův, * kterýž byl Adamův, kterýž † byl Boží.

KAPITOLA IV. *

Kristus svítěniv nad ďáblem, 14. v své vlasti kázal, 30. ale když ho nebyli vděčni, 31. do Kafarnaum odšel, a tam netoliko kázal, ale i divy činil.

Ježíš pak, pln byv Ducha svatého, vrátil se od Jordánu, a puzen jest v Duchu na poušť.

2. A za čtyřiceti dní pokoušín byl od ďábla, * a nic nejedl v těch dnech. Ale když se skonali, potom zlačněl.

3. I řekl jemu ďábel: Jestliže jsi Syn Boží, reci * kameni tomuto, ať jest chléb.

4. I odpověděl jemu Ježíš, řka: Psánoť * jest: Že ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem Božím.

5. I vedl jej ďábel na * horu vysokou, a ukázal mu všechna království okrášliku země pojednou.

6. A řekl jemu ďábel: Toběť dám tuto všechnu moc i slávu; nebo mně dána jest, a komuž bych koliti chtěl, dám ji.

7. Protož ty pokloníš-li se přede mnou, budeš všechno tvé.

8. I odpověděv Ježíš, řekl jemu: Jdi

pryč ode mne, satanáši; nebo * psáno jest: Pánu Bohu svému budeš se klaněti, a jemu samému sloužiti.

9. Tedy * vedl jej do Jeruzaléma, a postavil ho na vrchu chrámu, a řekl mu: Jsi-li Syn Boží, pusť se odtud dolů.

10. Nebo * psáno jest: Že andělům svým přikáže o tobě, aby tě ostříhali,

11. A že tě na ruce uchopí, abys neurazil o kámen nohy své.

12. A odpovídaje, dí mu Ježíš: Povědinoť * jest: Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.

13. A dokonav všechna pokušení ďábel, odšel od něho až do času.

14. I navrátil se Ježíš * v moci Ducha do Galilee, a vysla pověst o něm po vši té okolní krajině.

15. A on učil v školách jejich, a slaven byl ode všech.

16. I přišel do * Nazaréta, kdež byl vychován, a yšel podlé obyčeje svého v den sobotní do školy. I vstal, aby četl.

17. I dána jemu kniha Izaiáše proroka. A otevřev knihu, nalezl místo, kdež bylo * napsáno:

18. Duch Páně nade mnou, proto že pomazal mne, kázati * evangelium chudým poslal mne, a uzdravovati skroušené srdcem, † zvěstovati jatým propuštění a slepým vidění, a propustiti ssoužené v svobodu,

19. A zvěstovati * léto Páně vzácné.

20. A zavřev knihu, a vrátiv služebnicku, posadil se. A všech v škole oči byly obráceny naň.

21. I počal mluvití k nim: Že dnes naplnilo se písmo toto v uších vašich.

22. A všickni jemu posvědčovali, a divili * se libým slovům, pocházejícím z úst jeho, a pravili: Zdalíž tento † není syn Jozefův?

23. I dí k nim: Zajisté dite mi toto podobenství: Lékaři, uzdrav se sám. Které věci slyšeli jsme, zes činil * v Kafarnaum, učiní i zde † v své vlasti.

24. I řekl jim: Amen pravím vám, žeť žádný * prorok není vzácen v vlasti své.

25. Ale v pravdě pravím vám, že mnoho vdov bylo za dnů Eliáše * v lidu Izrael-

ském, když zavřino bylo nebe za tři léta, a za šest měsíců, a když byl hlad veliký po vší zemi, *1 Král.17.1.9. Jak.5.17.

26. Však Eliáš k žádné z nich není poslán, než toliko do Sarepty Sidonské k ženě vdově.

27. A mnoho malomocných bylo v lidu Izraelském za Elizea proroka, a však žádný z nich není očištěn, než * Námán Syrský. *2 Král.5.14.

28. I naplnění byli všickni v škole hněvem, slyšíce to.

29. A povstavše, vyvedli jej ven z města, a vedli ho až na vrch hory, na níž město jejich bylo vzděláno, aby jej dohlíželi.

30. Ale on bera se * prostředkem jich, ušel. *Jan 8.59.

31. I sstoupil * do Kafarnaum, města Galilejského, a učil je ve dny sobotní. *Mat.4.13. Mark.1.21.

32. I divili se * velmi učení jeho, nebo mocná byla řeč jeho. *Mat.7.28.29. Mark.1.22.

33. Byl pak v škole * člověk, mající ducha ďábelství nečistého. I zvolal hlasem velikým, *Mark.1.23.

34. Řka: Ach, což jest tobě do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi zatratiti nás? Znáš tě, kdo jsi, že ten * Svatý Boží. *k.1.35. Mark.1.24.

35. I přimluvil jemu Ježíš, řka: Umlkniž a vyjdi od něho. A povrha jej ďábel mezi ně, vyšel od něho, a nic mu neuškodil.

36. I přišel strach na všecky, a rozmlouvali vespolek, řkouce: Jak jest toto slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům, a vycházejí?

37. I rozcházela se o něm pověst po všelikém místě té okolní krajiny.

38. Vstav pak ze školy, všel do * domu Šimonova. Svegruše pak Šimonova trápena byla těžkou zimnicí. I prosili ho za ni. *Mat.8.14.

39. Tedy stoje nad ní, přimluvil zimnici, i přestala jí. A ona hned vstavši, posluhovala jim.

40. Při západu pak slunce všickni, kteříž měli nemocné rozličnými neduhy, vodili je k němu, a on * na jednoho každého z nich ruce vzkládav, uzdravoval je. *Mark.1.34: 7.32: 8.23.25.

41. Od mnohých také ďábelství vycházela, křičící a říkající: Ty jsi Kristus, Syn Boží. Ale * přimlouvaje, nedopou-

štěl jim mluvití; nebo věděli, že jest on Kristus. *Mark.1.34. Skutk.16.17.18.

42. A jakž byl den, vyšed, bral se na pusté místo. I hledali ho zástupové, a přišli až k němu, a zdržovali ho, aby neodcházel od nich.

43. On pak řekl jim: I jiným městům musím zvěstovati království Boží; nebo na to poslán jsem.

44. I kázal v školách Galilejských.

KAPITOLA V.

Kristovo kázání, 6. ryb množství zahrnutí, 12. malomocného 18. a slakovitého uzdravení, 27. Matouše povolání, 31. farizeů zahánění.

Stalo se pak, * když se zástup na něj valil, aby slyšeli slovo Boží, že on stál podlé jezera Genezaretského:

2. I * uřel dvě lodí, any stojí u jezera, rybáři pak sstoupivše z nich, vypírali síti. *Mat.13.2. Mark.1.16: 4.1. *Mat.4.18. Mark.1.16.

3. I vstoupiv na jednu z těch lodí, kteráž byla Šimonova, prosil ho, aby od země odvezl maličko. A posadiv se, učil z lodí zástupy.

4. A když přestal mluvití, dí k Šimonovi: Vez na hlubinu, * a rozestřete síti své k lovení. *Jan 21.6.

5. I odpověděv Šimon, řekl jemu: Mistře, přes celou noc pracovavše, nic jsme * nepopadli, ale k slovu tvému rozestru síti. *Jan 21.3.

6. A když to učinili, zahrnuli množství veliké ryb, tak že se trhala síť jejich.

7. I ponukli tovaryšů, kteříž byli na druhé lodí, aby přišli a pomohli jim. I přišli a naplnili obě lodí, tak že se pohřizovaly.

8. To uzřev Šimon Petr, padl k nohám Ježíšovým, řka: * Odejdi ode mne, Pane, nebť jsem člověk hříšný. *k.8.37.

9. Hruža zajisté byla jej obkličila, i všecky, kteříž s ním byli, nad tím lovením ryb, kteréž byli popadli,

10. A též * Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteříž byli tovaryši Šimonovi. I dí Šimonovi Ježíš: Nebojž se. Jíž od tohoto času lidi budeš lovití. *Mat.4.18.21. Mark.1.16.19.

11. A přivezše k břehu lodí, a * všecko opustivše, šli za ním. *Mat.19.27. Mark.10.28.

12. I stalo se, když byl v jednom městě, a aj, muž plný malomocenství. A uzřev Ježíše, padl na tvář, a prosil ho, řka: Pane, kdybys chtěl, můžeš mne očistiti.

13. I vztáh ruku, dotekl se ho, řka: Chci, buď čist. A hned odešlo od něho malomocenství.

14. I *přikázal jemu, aby žádnému nepravil, ale jdi, ukaž se knězi, a obětuj za očistění své, jakož přikázal Mojžiš, na svědectví jim. *Mat.8.4. †3 Mojš.14.2 násl.

15. Tedy rozhlašovala se více řeč o něm, a scházeli se zástupové mnozí, aby jej slyšeli, a uzdravováni byli od něho v svých nemocech.

16. On pak odcházel na * pouště, a modlil se. *Mark.1.35.

17. I stalo se v jeden den, že on učil. A seděli také tu i farizeové a zákona učitelé, kteříž se byli sešli ze všech městeček Galilejských a Judských i z Jeruzaléma, a moc Páně přítomna byla k uzdravování jich.

18. A aj, muži * nesli na loži člověka, kterýž i byl šlakem poražený, i hledali vnésti ho a položit před něj. *Mat.9.2. Mark.2.3. †Skutk.9.33

19. A nenalezše, kterou by jej stranou vnesli pro zástup, vstoupili na dům, a skrze podlahu spustili jej s ložem u prostřed před Ježiše.

20. Kterýžto viděv viru jejich, řekl mu: Človče, * odpuštěnit jsou tobě hříchové tvoji. *k.7.48.

21. Tedy počali přemýšlovati zákonníci a farizeové, řkouce: * Kdo jest tento, kterýž mluví rouhání? Kdo může odpuštění hřichy, jedině i sám Bůh?

22. Poznav pak Ježiš myšlení jejich, odpovídaje, řekl jim: Co přemýšlujete v srdcích svých?

23. Co * jest snáze říci: Odpuštějí se tobě hříchové tvoji, čili říci: Vstaň a choď? *Mat.9.5.

24. Ale * abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpuštěti hřichy, řekl šlakem poraženému: Toběť pravím: Vstaň, a vezma lože své, jdi do domu svého. *Mat.9.6. Mark.2.10.

25. A hned vstav před nimi, vzal, na čemž ležel, i odšel do domu svého, velebě Boha.

26. I užasli se všickni, a velebili Boha, a naplněni jsou bázní, řkouce: Viděli jsme dnes divné věci.

27. A potom vyšel a * uzřel celného, jménem Lévi, sedícího na cle. I řekl jemu: Poď za mnou. *Mat.9.9. Mark.2.14.

28. A opustiv všecko, vstav, šel za ním.

29. I učinil jemu hody veliké Lévi v domě svém, a byl zástup * veliký publikánů i jiných, kteříž s ním stoli. *k.15.1. Mat.9.10.13. Mark.2.15.

30. Tedy * reptali zákonníci a farizeové, řkouce učedníkům jeho: Proč s publikány a hříšníky jíte a pijete? *Mat.20.11. Jan.6.43.61.

31. I odpověděv Ježiš, řekl jim: Nepotřebujíť * zdraví lékaře, ale nemocní. *Mat.9.12.13. Mark.2.17.

32. Nepřišel jsem * volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání. *Mat.9.13. 1 Tim.1.15.

33. A oni řekli jemu: Proč učedníci Janovi * postí se často a modlí se, podobně i farizejští, tvoji pak jedí a pijí? *Mat.9.14. Mark.2.18.

34. On pak řekl jim: Zdali můžete synům * ženicha, dokudž s nimi jest ženich, kázati se postiti? *Izai.62.5. 2 Kor.11.2.

35. Přijdouť pak dnové, když odjat bude od nich ženich, tehdažť se budou postiti v těch dnech.

36. Pravil pak jim i podobenství. Že žádný * záplaty roucha nového nepřišívá k rouchu vetchému; sic jinak to nové roztrhne, a vetchému nepřipadá záplata z nového. *Mat.9.16. Mark.2.21.

37. A žádný nevlévá vína nového do nádob starých; sic jinak víno nové rozpučí nádoby, a samo vyteče, a nádoby se pokazí.

38. Ale víno nové v nádoby nové má lito býti, a obé bude zachováno.

39. A aniž kdo, když pije staré, hned chce nového, ale díť: Staré lepší jest.

KAPITOLA VI.

Pán pravému svěcent dne svátečního poučil, 13. učedníků povolal, 20. blahoslavenství i zlořečenství vysvětlil, 27. a k skutkům dobrým napomenul.

I * stalo se v druhou sobotu, že šel Ježiš skrze obilí. I trhali učedníci jeho klasy, a rukama vymínajíce, jedli. *Mat.12.1. Mark.2.23.

2. Tehdy někteří z farizeů řekli jim: Proč činíte, * čehož nesluší činiti v sobotu? *2 Mojš.20.10; 23.12; 31.15.

3. I odpověděv Ježiš, řekl jim: Což jste ani toho * nečtli, co učinil David, když lačněl, on i ti, kteříž s ním byli? *1 Sam.21.6. Mat.12.3.

4. Kterak všel do domu Božihho, a chleby posvátné vzal a jedl, a dal i těm, kteříž s ním byli, jichž nenáleží jísti než toliko samým * kněžím?

*2 Mojš.29.33. 3 Mojš.8.31.

6. I řekl jim: Že jest Syn člověka pá-nem * také i dne sobotního.

*Mat. 12,8. Mark. 2,28.

6. Stalo se * pak i v jinou sobotu, že všel do školy Ježíš a učil. A byl tu člo-věk, jehož pravá ruka byla uschlá.

*Mat. 12,9. Mark. 3,1.

7. I šetřili ho zákonníci a farizeové, bu-ďe-li v sobotu uzdravovati, aby nale-žli, z čeho by jej obžalovali.

8. Ale on znal přemýšlování jejich. I dí člověku, kterýž měl ruku uschlou: Vstaň, a stůj v prostředku. A on vstav, stál.

9. Tedy řekl jim Ježíš: Otíži se vás na jednu věc: Sluší-li v sobotu dobře činiti, čili zle, duši zachovati, čili zatratiti?

10. A pohledv na ně na všecky vů-kol, dí člověku tomu: Vztáhni tu ruku svou. A on učinil tak. I přivedena jest k zdraví ruka jeho jako druhá.

11. Oni pak naplnění jsou hněvivou nemoudrostí, a rozmlouvali mezi sebou, co by učiniti měli Ježíšovi.

12. I stalo se v těch dnech, vyšel * na horu k modlení. I byl tam přes noc na modlitbě Boží.

*Mat. 14,23.

13. A když byl den, * povolal učední-ků svých, a vyvolil z nich dvanácte, kteréž i apoštoly nazval:

*Mat. 10,1. Mark. 3,13.14.

14. (Šimona, * kterémuž také dal jmé-
no Petr, a Ondřeje bratra jeho, Jakuba
a Jana, Filipa a Bartoloměje,

*Jan 1,42.

15. Matouše a Tomáše, Jakuba Alfeo-
va, a Šimona, kterýž slove Zelótes,

16. Judu Jakubova, a Jidáše Iskariot-
ského, kterýž potom byl zrádce.)

17. I sstoupiv s nimi, stál na místě pol-
ním, a zástup učedníků jeho, * a množ-
ství veliké lidu ze všeho Judstva i z Je-
ruzaléma, i z Týru i z Sidonu, kteříž při
moři jsou, kteříž byli přišli, aby jej sly-
šeli, a uzdraveni byli od neduhů svých,

*Mat. 4,25. Mark. 3,7.

18. I kteříž trápeni byli od duchů ne-
čistých. A byli uzdravováni.

19. A všecen zástup hledal se ho do-
tknouti; * nebo moc z něho vycházela, a
uzdravovala všecky.

*Mat. 14,36.

20. A on pozdvih očí svých na učed-
níky, pravil: * Blahoslaveni chudí, nebo
vaše jest království Boží.

*Mat. 5,3 násl.

21. Blahoslavení, * kteříž nyní lačnete,
nebo nasyceni budete. † Blahoslavení,
kteříž nyní plačete, nebo smáti se bude-
te.

*Isai. 55,1; 65,13. †Zalm. 126,5.6. Isai. 61,2,3; 66,10.

22. Blahoslavení * budete, když vás ne-
náviděti budou lidé, a když † vás vyob-
cují, a haněti budou, a vyvrhnu jméno
vaše jako zlé, pro Syna člověka.

*Mat. 5,11. 1 Petr. 2,19. Hm. 66,5.

23. Radujte se * v ten den, a veselte
se, nebo aj, odplata vaše mnohá v ne-
besích. † Takť zajisté činívali prorokům
otcové jejich.

*Mat. 5,12. †Skutk. 7,51. Žid. 11 36.

24. Ale * běda vám bohatým, nebo vy
již máte potěšení své.

*Zalm. 17,14. Amos 6,1. Jak. 5,1.

25. Běda * vám, kteříž jste nasyceni,
nebo lačněti budete. Běda vám, † kteříž
se nyní smějete, nebo kvíliti a plakati
budete.

*Isai. 10,16; 65,13.14. †Jak. 4,9.

26. Běda vám, když by dobře o vás
mluvili všickni lidé; nebo tak činívali
falešným prorokům otcové jejich.

27. Ale vám pravím, kteříž slyšíte:
Milujte * nepřátely své, dobře činite těm,
kteříž vás nenávidí,

*2 Mojs. 23,4. Mat. 5,44. Řim. 12,14.51.

28. Dobrořečte * těm, kteříž vás prokli-
nají, a † modlte se za ty, kteříž vám bez-
práví činí.

*Řim. 12,14. †Luk. 23,34. Skutk. 7,60.

29. A udeřil-li by * tebe kdo v lice, na-
saď mu i druhého, a tomu, kterýž tobě
odjímá plášť, také i sukně nebraň.

*Mat. 5 39,40.

30. Každému * pak prosícimu tebe dej,
a od toho, kterýž běře tvé věci, zase
nežádej.

*5 Mojs. 15,7. Mat. 5 42.

31. A jakž * chcete, aby vám lidé činili.
i vy jim též podobně činite.

*Mat. 7 12.

32. Nebo jestliže * milujete ty, kteříž
vás milují, jakou míti budete milost?
Nebo i hříšníci milují ty, od nichž milo-
vání bývají.

*Mat. 5 46.

33. A budete-li dobře činiti těm, kteříž
vám dobře činí, jakou máte milost?
Však i hříšníci totéž činí.

34. A budete-li * půjčovati těm, od kte-
rýchž se nadějete zase vzíti, jakou máte
milost? Však i hříšníci hříšníkům půj-
čují, aby tolikéž zase vzali.

*5 Mojs. 15,7,8. Mat. 5,42. Zalm. 37 21.

35. Nýbrž milujte nepřátely své, a do-
bře činite, a půjčujte, * nic se odtud ne-
nadějice, a buďte odplata vaše mnohá,
a budete synové Nejvyššího. Nebo on
dobrotivý jest i k nevděčným a zlým.

*Zalm. 37 26.

36. Protož buďte * milosrdní, jako i † O-
tec váš milosrdný jest.

*Zach. 7,9. †Zalm. 103,8.13.

37. Nesuďte, * a nebudete souzeni. Ne-

potupujte, a nebudete t potupeni. Od-
pouštějte, a budeť vám odpuštěno.

*Mat. 7, 1. Řim. 2, 1. 1 Kor. 4, 5. †Mat. 6, 12, 14.

38. Dávejte, a budeť vám dáno. Míru
dobrou, *natlačenou, a natřesenou, a osu-
tou dadít v lůno vaše; touž zajisté mě-
rou, † kterouž měříte, budeť vám zase od-
měřeno. *Přil. 10, 22. †Mat. 7, 2. Gal. 6, 7.

39. Pověděl jim také i podobenství:
Zdali * může slepý slepého věsti? Zdaž
oba do jámy neupadnou? *Izai. 42, 19.

40. Nenít učedník * nad mistra své-
ho, ale dokonalý bude každý, bude-li
jako mistr jeho. *Mat. 10, 24. Jan 13, 16.

41. Což pak vidíš mrvu v oku bratra
svého, a břevna, kteréž jest v tvém
vlastním oku, neznamenaš?

42. Aneb kterak můžeš fici bratru své-
mu: Bratře, nechat vyňmu mrvu, kte-
ráž jest v oku tvém, sám v oku svém
břevna nevida? * Pokrytče, vyvrz prvé
břevno z oka svého, a tehdy prohlé-
dneš, abys vyňal mrvu, kteráž jest v o-
ku bratra svého. *Přil. 18, 17. Mat. 7, 5.

43. Neboť * není ten strom dobrý, kte-
rýž nese ovoce zlé, aniž jest strom zlý,
kterýž nese ovoce dobré. *Mat. 7, 17.

44. Každý zajisté strom po svém vlast-
ním ovoci bývá poznán; nebo nezbírají
s trní fíků, ani s hloží zbirají brozňů.

45. Dobrý * člověk z dobrého pokladu
srdce svého vynáší dobré, a zlý člověk
ze zlého pokladu srdce svého vynáší
zlé. Nebo z hojnosti srdce mluví ústa
jeho. *Mat. 12, 35.

46. Co pak mi říkáte: * Pane, Pane, a
nečiníte, což pravím?

*Mal. 1, 6. Mat. 7, 21. Řim. 2, 13. Jak. 1, 22.

47. Každý kdož přichází ke mně, a sly-
ší * slovo mé, a zachovává je, ukáži vám,
komu by podoben byl. *Mat. 7, 24.

48. Podoben jest člověku stavějícímu
dům, kterýž kopal a vytesal hluboko, a
založil grunty v skále. A když se povod-
eň strhla, obořila se řeka na dům ten,
ale * nemohla ním pohnouti, nebo byl
založen na skále. *Jak. 1, 2, 3, 12.

49. Ale kdož slyší * a nečiní, podoben
jest člověku, kterýž staví dům svůj na
zemi bez gruntu. Na kterýž obořila se ře-
ka, a on hned padl, i byl † pád domu toho
veliký. *Mat. 7, 26, 27. †Zid. 10, 26.

KAPITOLA VII.

Víra setníkova, 14. vzkříšení mládence, 18. poselství Ja-
novo, 24. svědectví Páně o něm. 30. Farizeové pohrdli
radou Boží, 37. a hřšnice přijata na milost.

A když * vykonal všecka slova svá

při přítomnosti lidu, všel do Kafar-
naum. *Mat. 8, 5.

2. Setníka pak nějakého služebník ne-
mocen * jsa, k smrti se přibližoval, kte-
réhož on sobě mnoho vážil. *v 10

3. I uslyšav o Ježíšovi, poslal k němu
starší Židovské, prose ho, aby přišel a
uzdravil služebníka jeho.

4. A oni přišedše k Ježíšovi, prosili ho
snažně, řkouce: Hoden jest, abys mu to
učinil.

5. Nebo miluje národ náš, a školu on
nám vystavěl.

6. Tedy Ježíš šel s nimi. A když již
nedaleko byl od domu, poslal k němu
ten setník přátely, řka jemu: Pane, ne-
přidávej sobě práce. (Nejsem zajisté ho-
den, abys všel pod střechu mou.

7. A protož jsem i sebe samého za ne-
hodného položil, abych přišel k tobě.)
Ale řci slovem, a budeť uzdraven slu-
žebník můj.

8. Nebo i já jsem člověk pod močí po-
stavený, maje pod sebou žoldnéře, a
dím tomuto: Jdi, a jde, a jinému: Přid,
a přijde, a služebníku svému: Učiň to-
to, a učini.

9. Tedy uslyšav to Ježíš, podivil se je-
mu, a obrátiv se, řekl zástupu, kterýž
za ním šel: Pravím vám, že ani v Izra-
eli nenalezl jsem tak veliké víry.

10. Vrátivše se pak domů ti, kteříž po-
sláni byli, nalezli služebníka, kterýž ne-
mocen byl, zdravého.

11. I stalo se potom, šel do města, kte-
rýž slove Naim, a šli s ním učedníci. Je-
ho mnozí a zástup veliký.

12. A když se přiblížil k bráně města,
aj, mrtvý byl nesen ven, * syn jediný
matky své, a ta vdova byla, a zástup
města mnohý s ní. *1 Král. 17, 17.

13. Kteroužto uzřev Pán, * milosrd-
stvím hnut jest k ní, a řekl jí: Nepla-
čijž. *Jer. 31, 16. Mat. 9, 36.

14. A přistoupiv, dotekl se már. (Ti
pak, kteříž nesli, zastavili se.) I řekl:
Mládenče, toběť pravím, vstaň.

15. I posadil se ten mrtvý, a počal mlu-
viti. * I dal jej materi jeho. *1 Král. 17, 23. 2 Král. 4, 36.

16. Tedy * podjala všechny bázeň, i ve-
lebili Boha, řkouce: Prorok † veliký po-
vstal mezi námi, a ** Bůh navštívil lid
svůj.

*k. 1, 65. †k. 24, 19. 5 Moiz. 18, 15. Jan 4, 19. **Luk. 1, 68.

17. I vyšla * řeč ta o něm po všem Judstvu i po vši okolní krajině. *Mat.9,28.

18. I zvěstovali * Janovi učedníci jeho o všech těchto věcech. A zavolav kterýchs dvou z učedníků svých Jan,

19. Poslal k Ježíšovi, řka: Ty-li jsi ten, kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?

20. Přisedše pak k němu muži ti, řekli: Jan Křtitel poslal nás k tobě, řka: Ty-li jsi ten, kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?

21. A v touz hodinu mnohé uzdravil od neduhů, od nemocí a duchů zlých, a slepým mnohým zrak dal.

22. Odpověděv pak Ježíš, řekl jim: Jdouce, * povězte Janovi, co jste viděli a slyšeli, že slepí † vidí, kulhaví chodí, malomocní ** očištěni přijímají, †† hluchí slyší, mrtví z mrtvých vstávají, chudým se *** zvěstuje evangelium. *Mat.11.5. †Izai.35,5. **Mat.8,3. ††Izai.29,18. ***Izai.61,1. Luk.4,18.

23. A * blahoslavený jest, kdož by se na mně nezhoršil. *Mat.11,6.

24. A když odešli poslové Janovi, počal praviti zástupům o Janovi: Co jste vyšli na poušť spatřovati? Trtinnu-li, kteráž se větrem klátí?

25. Aneb nač jste hleděti vyšli? Na člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, kteříž v rouše slavném a v rozkoši jsou, v domích královských jsou.

26. Aneb co jste vyšli viděti? Proroka-li? Jistě pravím vám, i více nežli proroka.

27. Tentof jest, o kterémž jest psáno: Aj, * já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou. *Mal.3,1.

28. Nebo pravím vám, většího proroka mezi syny ženskými nad Jana Křtitele není žádného, ale kdož jest menší v království Božím, větší jest nežli on.

29. Tedy všecken lid slyše to i publikáni, velebili Boha, byvše pokřtěni křtem Janovým.

30. Ale farizeové a zákonníci pohrdli radou * Boží sami proti sobě, nebyvše pokřtěni od něho. *Skutk.13,46.

31. I řekl Pán: Komu * tedy přirovnám lidi pokolení tohoto, a čemu podobní jsou? *Mat.11,16.

32. Podobní jsou dětem, kteříž na rynku sedí, a jedni na druhé volají, říkajíce: Pískali jsme vám, a neskákali jste;

žalostně jsme nařikali vám, a neplakali jste.

33. Nebo * přišel Jan Křtitel, ani chleba nejeda, ani nepije vína, a pravíte: Dábelství má. *Mat.3,4

34. Přišel Syn člověka, jedá a pije, a pravíte: Aj, člověk zrač a piján vína, přítel publikánů a hříšníků.

35. Ale ospravedlněna jest * moudrost ode všech synů svých. *Mat.11,19.

36. Prosil ho pak jeden z farizeů, aby jedl s ním. Pročež všed do domu toho farizea, posadil se za stůl.

37. A aj, * žena v městě, kteráž byla hříšnice, zvěděvši, že by seděl za stolem v domě farizea, přinesla nádobu alabastrovou masti. *Mat.26,6.

38. A stojeci z zadu u noh jeho s pláčem, počala slzami smáčeti nohy jeho, a vlasy hlavy své vytírala, a líbala nohy jeho, a mastí mazala.

39. Uzřev pak to farizeus, kterýž ho byl pozval, řekl sám v sobě tak: Byť tento * byl prorok, věděť by, která a jaká jest to žena, kteráž se ho dotýká; nebo hříšnice jest. *k.15,2

40. I odpověděv Ježíš, dí jemu: Šimone, mám něco pověditi. A on řekl: Miště, pověz.

41. Dva dlužníky měl nějaký věřitel. Jeden dlužen byl pět set peněz, a druhý padesát.

42. A když neměli, odkud by zaplatili, odpustil oběma. Pověziž tedy, který z nich více bude jej milovati?

43. I odpověděv Šimon, řekl: Mám za to, že ten, kterémuž více odpustil. A on řekl jemu: Právě jsi rozsoudil.

44. A obrátiv se k ženě, řekl Šimonovi: Vidiš tuto ženu? Všel jsem do domu tvého, * vody nohám mým nedal jsi, ale tato slzami smáčela nohy mé, a vlasy hlavy své vytírela. *1Mojz.18,4:19,2

45. Nepochvil * jsi mne, ale tato, jakž jsem všel, nepřestala líbatí noh svých. *Řim.16,16.

46. Olejem hlavy mé nepomazal jsi, ale tato mastí mazala nohy mé.

47. Protož pravím tobě: Odpuštění jsou jí hříchové mnozí, neboť milovala mnoho. Komuž se pak málo odpoúštl, málo miluje.

48. I řekl jí: *Odpuštění jsou tobě hříchové. *k.5,20. Mat.9,2

49. Tedy počali, kteříž tu spolu seděli za stolem, říci sami mezi sebou:

Kdo jest tento, kterýž i hříchy odpouští?

50. I řekl ženě: Vira * tvá tebe k spasení přivedla. Jdiž u pokoji.

*k.8,48; 13,42. Mark.5,34; 10,52.

KAPITOLA VIII.

Ženy Kristu posluhující. 4. Posluchači slova rozdílí. 19. Prátele Kristovi. 22. Může spokojení, 27. ďábelníka uzdravení, 43. ženy též, 49. a dcery knězece vzkříšení.

I stalo se potom, že on chodil po městech a po městečkách, káže * a zvěstuje království Boží, a dvanácte s ním.

*k.4,43.

2. I ženy * některé, kteréž byl uzdravil od duchů zlych a od nemoci: Maria, kteráž slove Magdaléna, z níž bylo sedm ďáblů vyšlo,

*Mat.27,55,56.

3. A Johanna manželka Chuzova, úředníka Heródesova, a Zuzanna, a jiné mnohé, kteréž posluhovaly jemu z statků svých.

4. Když se pak scházal zástup mnohý, a z měst hrnuli se k němu, * mluvil v podobenství:

*Mat.13,3. Mark.4,2.

5. Vyšel rozsevač, aby rozsival simé své. A když on rozsival, jedno padlo podlé cesty, i pošlapáno jest, a ptáci nebeští z zobali je.

6. A jiné padlo na skálu, a vzešlé uvaldo, proto že nemělo vláhy.

7. Jiné pak padlo mezi trní, a spoluzrostlé trní udusilo je.

8. A jiné padlo v zemi dobrou, a když vzešlo, učinilo * užitek stý. To pověděv, volal: † Kdo má uši k slyšení, slyš.

*1 Mojs.26,12. †Mat.11,15.

9. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Jaké jest * to podobenství? *Mark.4,10.

10. A on řekl: Vám * dáno jest znáti tajemství království Božího, ale jiným v podobenství, aby † hledíce, neviděli, a slyšíce, nerozuměli.

*Mat.13,14. †Izai.6,9,10. Mat.11,25. Řim.11,8.

11. Jestliž pak * podobenství toto: Simé jest slovo Boží.

*Mat.13,18.

12. A kteréž padlo podlé cesty, jsou ti, kteréž slyší, a potom přichází ďábel, a vynímá slovo z srdce jejich, aby nevěřice, spasení nebyli.

13. Ale kteréž na skálu, ti když slyší, s radostí přijímají slovo, ale ti kořenů nemají; ti na čas věří, a v čas pokušení odstupují.

14. Kteréž pak mezi trní padlo, tiť jsou, kteréž slyší, ale po pečování * a

zboží a rozkošech života jdouce, bývají udušeni, a nepřinášejí užitku.

*k.18,24. Mat.19,23. Mark.10,23. 1Tim.6,9.

15. Ale kteréž v zemi dobrou, ti jsou, kteréž v srdci ctném a dobrém, slyšíce slovo, zachovávají, a užitek * přinášejí v trpělivosti.

*Zid.10,36.

16. Žádný pak rozsvítě svíci, nepřikrývá ji nádobou, ani staví pod postel, ale na svícen staví, aby ti, kteréž vcházejí, světlo viděli.

17. Nebo nic * není tajného, což bý nemělo býti zjeveno, ani co ukrytého, což by nemělo poznáno býti, a na světlo vyjítí.

*Job.12,22. Mat.10,26.

18. Protož * vizte, jak slyšíte. Nebo kdož † má, tomu bude dáno, a kdo nemá, i to, což domnívá se míti, bude odjato od něho.

*Mark.4,24. †Mat.13,12. Mark.4,25. Luk.19,26.

19. Tedy přišli k němu * matka a bratři jeho, ale nemohli ho dojíti pro zástup.

*Mat.12,46; 13,55.

20. I pověděli mu, řkouce: Matka tvá a bratři tvoji stojí vně, chtějíce tebe viděti.

21. A on odpověděv, řekl jim: Matka má * a bratři moji jsou ti, kteréž slovo Boží slyší a plní je.

*Jan.15,14. 2Kor.5,16.

22. Stalo se pak v jeden den, že on vstoupil * na loď i učedníci jeho. I řekl jim: Přeplavme se přes jezero. I pustili se.

*Mat.8,23. Mark.4,35,36.

23. A když se plavili, usnul. Tedy přišel * vítr bouřlivý na jezero, a loď se naplňovala, tak že v nebezpečení byli.

*Jon.1,4,5. Skutk.27,14,41.

24. I přistoupivše, zbudili ho, řkouce: Mistře, Mistře, hyneme. A on procitív, přimluvil větru a zdutí vod. I spokojili se, a stalo se utišení.

25. I řekl jim: Kdež * jest víra vaše? Kterážto bojce se, podivili se, vespolek řkouce: I kdo jest tento, že i † větrům přikazuje i vodám, a poslouchají ho?

*Mat.8,26. Mark.4,40. †Job.26,12. Zalm.107,25.

26. I přeplavili se do krajiny Gadarenské, kteráž jest proti Galilei.

27. A když vystoupil na zemi, potkal jej muž nějaký z města, kterýž měl ďábelství od mnoha časů, a rouchem se neodíval, ani v domě nebyval, ale v hrobích.

28. Uzřev pak Ježíše a zřikna, padl před ním, a hlasem velikým řekl: Co jest * tobě do mne, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Prosim tebe, netrap mne.

*Mat.8,29. Mark.5,7.

29. Nebo přikazoval tomu duchu nečistému, aby vyšel z toho člověka. Po mnohé zajisté časy jim lomcoval, tak že býval ukován řetězy, a v poutech ostříhán, ale on polámaje okovy, býval od ďábelství puzen na poušť.

30. I otázal se ho Ježíš, řka: Jak říkají? A on řekl: * Množství. Nebo bylo mnoho ďáblů vešlo do něho. *Mark.5.9.

31. Tedy prosili ho, aby jim nepřikazoval odtud odjiti do propasti.

32. Bylo pak tu * veliké stádo vepřů, kteříž se pásli na hoře. I prosili ho, aby jim dopustil do nich vjíti. I dopustil jim. *Mat.8.30.

33. I vyšedše ďáblové z toho člověka, vešli do vepřů, i hnalo se to stádo prudce s vrchu do jezera, a ztonulo.

34. A viděvše pastýři, co se stalo, utekli, a šedše, vypravovali to v městě i po vsech.

35. I vyšli, aby viděli, co se stalo. I přišli k Ježíšovi, a našli člověka toho, z kteréhož ďáblové vyšli, oděného a majícího rozum, an sedí u noh Ježíšových. I báli se.

36. A vypravovali jim také ti, kteříž byli viděli, kterak jest ten vyproštěn, kterýž ďábelství měl.

37. I * prosilo ho všecko množství té okolní krajiny Gadarenských, aby odšel od nich; nebo † bázní velikou naplnění byli. A on vstoupiv na loď, navrátil se. *Mat.8.34. Mark.5.17. †Luk.1.65.

38. Prosil ho pak muž ten, z kteréhož ďáblové vyšli, aby s ním byl. Ale Ježíš propustil ho, řka:

39. Navrať se do domu svého, a vypravuj, kterak * veliké věci učinil tobě Bůh. I odšel, po všem městě vypravuje, jak veliké věci učinil jemu Ježíš. *Zalm.126.2.3.

40. Stalo se pak, když se navrátil Ježíš, že přijal jej zástup; nebo všickni očekávali ho.

41. A * aj, přišel muž, kterémuž jméno bylo Jairus, a ten byl kníže školy. I padna k nohám Ježíšovým, prosil ho, aby všel do domu jeho. *Mat.9.18. Mark.5.22.

42. Nebo měl dceru jedinou, asi ve dvanácti letech, a ta umírala. A když šel, tiskl je zástupové.

43. Tedy * žena, kteráž † nemoc svou trpěla od let dvanácti, a byla na lékáře vynaložila všecken statek, a od žádného nemohla uzdravena býti,

*Mat.9.20. Mark.5.25. †3 Mojš.15.25.

44. Přistoupivši * po zadu, dotkla se podolka roucha jeho, a hned přestala nemoc její. *k.7.38.

45. I řekl Ježíš: Kdo jest, ješto se mne dotekl? A když všickni zapírali, řekl Petr, a kteříž s ním byli: Mistře, zástupové tebe tisknou a tlačí, a pravíš: Kdo se mne dotekl?

46. I řekl Ježíš: Dotekl se mne někdo, nebo poznal jsem já, že moc ode mne vyšla.

47. A viduci ta žena, že by tajno nebylo, třesuci se, přistoupila a padla před ním, a pro kterou příčinu dotkla se ho, pověděla jemu přede všim lidem, a kterak jest hned uzdravena.

48. A on řekl jí: Dobré myslí buď, dcero, * víra tvá tebe uzdravila. Jdiž u pokoji. *k.7.50.

49. A když on * ještě mluvil, přišel jeden od knížete školy, řka jemu: Uměla dcera tvá, nezaměstknávej Mistra.

*Mat.9.18. Mark.5.35.

50. Ale Ježíš uslyšav to, odpověděl jemu: Neboj se, * věř toliko, a zdrávat bude. *Mark.5.36.

51. A všed do domu, nedopustil s sebou vjíti žádnému, než Petrovi a Jakubovi a Janovi, a otci a mateři té děvečky.

52. Plakali jí pak všickni a kvílili. A on řekl: * Neplačtež. † Neumřelaf, ale spí. *k.7.13. †Mat.9.24.

53. I posmtváli se jemu, vědouce, že umřela.

54. On pak vyhnav ven všecky, a njav ruku její, zvolal, řka: Děvečko, vstaň.

55. I navrátil se duch její, a vstala hned. I kázal jí dáti jísti.

56. I divili se náramně rodičové její. A on jim kázal, aby žádnému nepravili o tom, co se bylo stalo.

KAPITOLA IX.

O vyslání dvanácti, 12. o pěti chlebcích, 18. o Kristu, než od lidí jmin byl, 28. o proměnění jeho, 38. o namáčítínku, 46. o nemaní o přednost, 59. a o následování Krista.

I svolav dvanácte * učedníků svých, dal jim sílu a moc nad všelikým ďábelstvím, a aby neduhy uzdravovali.

*k.6.13. Mat.10.1. Mark.3.13. 6.7.

2. I * poslal je, aby kázali království Boží, a uzdravovali nemocné. *Mat.10.7.8.

3. A řekl jim: Nic * neberte na tu cestu, ani hůlky, ani mošny, ani chleba, ani peněz, ani po dvou sukních mívejte. *k.22.35. Mat.10.9. Mark.6.8.

4. A * do kteréhožkoli domu vešli byste, tu zůstaňte, a odtud vyjděte.

*k.10,5,6,7. Mark.6,10.

5. A kteříž by vás koli nepřijali, vyjdouce z města toho, také i ten * prach z noh svých vyrazte na svědectví proti nim.

*Skutk.13,51; 13,6.

6. I vyšedše, chodili po městečkách vškol, zvěstující evangelium, a uzdravujíce všudy.

7. Uslyšel pak * Heródes čtvrták o všech věcech, kteréž se dály od něho. I rozjímal to v mysli své, proto že bylo praveno od některých, že by Jan vstal z mrtvých,

*Mat.14,1. Mark.6,14.

8. A od jiných, že by se Eliáš zjevil, od některých pak, že by jeden z proroků starých vstal.

9. I řekl Heródes: Jana jsem já stal. Kdož pak jest tento, o kterémž já slyším takové věci? I * žádostiv byl ho viděti.

*k.23,8.

10. Vrátivše se pak apoštolé, vypravovali jemu, cožkoli činili. A pojav je, odšel soukromí na místo pusté města řečeného Betsaida.

11. Zvěděvše pak zástupové, šli za ním; i přijal je, a mluvil jim o království Božím, a ty, kteříž uzdravení potřebovali, uzdravoval.

12. Den pak počal se nachylovati. I přistoupivše * dvanácte, řekli jemu: Propusť zástupy, ať rozejdouce se do městeček okolních a do vesnic, jdou a hledají pokrmů, nebo jsme tuto na místě pustém.

*Mat.14,15. Mark.6,35,36.

13. I řekl jim: Dejte vy jim jísti. A oni řekli: Nemámeť víc než pět chleběů a dvě rybě, leč bychom my snad šli a nakoupili na tento všecken lid pokrmů?

14. Nebo bylo mužů okolo pěti tisíců. I řekl učedníkům svým: Rozkažte se jim posaditi v každém řadu po padesáti.

15. I učinili tak, a posadili se všickni.

16. A vzav těch pět chleběů a ty dvě rybě, vzhlédl v nebe, a * dobrořečil jim, i lámal, a rozdával učedníkům, aby kladli před zástup.

*Mat.14,19.

17. I * jedli, a nasyceni jsou všickni. A sebráno jest, což jim bylo ostalo drobtů, dvanácte košů.

*Rut.2,14. 2Král.4,44. Mark.8,8.

18. I stalo se, když se on modlil obzvláště, že byli s ním učedníci. I otázal se jich, řka: Kým * mne praví býti zástupové?

*Mat.16,13. Mark.8,27.

19. A oni odpověděvše, řekli: * Janem Křtitelem, a † jiní Eliášem, jiní pak, že prorok jeden z starých vstal.

*Mat.14,2. Mark.6,14. †Luk.9,8.

20. I řekl jim: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpověděv Petr, řekl: Krista toho * Božího.

*Mat.16,16. Jan.6,69.

21. A on s pohrůzkou jim přikázal, aby toho žádnému nepravili,

22. Pravě: Že * Syn člověka musí mnoho trpěti, a potupen býti od starších a od předních kněží¹⁾ i od zákonníků, a zamordován býti, a třetího dne z mrtvých vstáti.

*Mat.16,21. Mark.9,31.

23. I pravil všechněm: Chce-li * kdo přijíti za mnou, zapřij sám sebe, a beř svůj kříž na každý den, a následuj mne.

*Mat.10,38; 16,24.

24. Nebo kdož bude chtíti duši svou zachovati, ztratí ji; a kdož ztratí duši svou pro mne, ten ji zachová.

25. Nebo co * jest platno člověku, by všecken svět získal, kdyby sám sebe ztratil, aneb sám sebe zmrhal? *

*Mat.16,26.

26. Nebo kdož by se * za mne styděl a za mé řeči, za tohoť se Syn člověka styděti bude, když přijde v slávě své a Otcově i svatých andělů.

*Mat.10,33. Mark.8,38. 2Tim.2,12.

27. Ale pravím vám jistě: Jsou někteří * z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až uzří království Boží.

*Mat.16,28. Mark.9,1.

28. I * stalo se po těch řečech, jako po osmi dnech, že vzav s sebou Petra a Jakuba a Jana, vstoupil na horu, aby se modlil.

*Mat.17,1.

29. A když se modlil, učiněna jest tvář jeho proměněná, a oděv jeho bílý a stkvoucí.

30. A aj, * dva muži mluvili s ním, a ti byli † Mojžíš a Eliáš.

*Skutk.1,10. †Mat.17,3.

31. Kterž okázavše se v slávě, vypravovali o smrti jeho, kterouž měl podstoupiti v Jeruzalémě.

32. Petr pak a ti, kteříž s ním byli, obtíženi byli * snem, a proctivše, viděli slávu jeho a ty dva muže, ani stojí s ním.

*Dan.8,18; 10,9.

33. I stalo se, když oni ošešli od něho, řekl Petr Ježíšovi: Mistře, dobrěť * jest nám zde býti. Protož udělejme tři stánky, tobě jeden, a Mojžíšovi jeden, a Eliášovi jeden, nevěda, co mluví.

*2Král.2,19.

34. A když on to mluvil, stal se oblak,

1) Biblii král. s r. 1613: biskupů.

i zastínil je. Báli se pak, když onino vcházeli do oblaku.

35. I stal se hlas z oblaku řkoucí: Tentot * jest ten Syn můj milý, † toho poslouchajte.

*Lm. 42,1. Mat. 3,17. Mark. 1,11. †5 Mojs. 18,15,19.

36. A když se ten hlas stal, nalezen jest Ježíš sám. A oni mlčeli, a nepravili žádnému v těch dnech ničeho z těch věcí, kteréž viděli.

37. Stalo se pak druhého dne, když stupovali s hory, * potkal jej zástup mnohý.

*Mat. 17,14. Mark. 9,14.

38. A aj, muž z zástupu zvolal, řka: Místře, prosím tebe, vzhlední na syna mého, neboť jediného toho mám.

39. A aj, duch jej napadá, a on i hned křičí, a lomcuje jím slinícím se, a nesnadně odchází od něho, sápage jím.

40. I prosil jsem učedníků tvých, aby jej vyvrhli, ale nemohli.

41. I odpověděv Ježíš, řekl: Ó pokolení nevěrné a převrácené, dokudž budu u vás, a snašeti budu vás? Přiveď sem syna svého.

42. A v tom, když on přicházel, porazil jej ďábel, a lomcoval jím. I přimluvil duchu nečistému Ježíš, a uzdravil toho mládence, a navrátil jej otci jeho.

43. I děsili se všickni nad velikomocností Božskou. A když se všickni divili všem věcem, kteréž činil Ježíš, řekl učedníkům svým:

44. Složte vy v uších svých řeči tyto, neboť * Syn člověka bude vydán v ruce lidské.

*Mat. 16,21. 17,22.

45. Ale oni * nesrozuměli slovu tomu, a bylo před nimi skryto, aby nevyrozuměli jemu. A nesměli se ho otázati o tom slovu.

*k. 2,50. 18,34.

46. I * vznikla mezi nimi hádka o to, kdo by z nich byl největší.

*k. 22,24. Mat. 18,1. Mark. 9,34.

47. Ježíš pak viděv přemýšlování srdce jejich, zvav dítě, postavil je podle sebe,

48. A řekl jim: Kdožkoli přijal by dítě toto ve jménu mém, * mnef přijímá; a kdož by koli mne přijal, přijímá toho, kterýž mne poslal. Nebo kdož jest nejmenší mezi všemi vámi, † tent bude veliký.

*Mat. 18,5. Mark. 9,37. Jan 18,20.

†Mat. 23,11. Luk. 18,14.

49. I * odpověděv Jan, řekl: Místře, viděli jsme jednoho, an ve jménu tvém dábly vymítá; i bránili jsme mu, proto že nechodí s námi.

*4 Mojs. 11,27. 28. Mark. 9,38.

50. I dí jemu Ježíš: Nebratě. Nebo kdoť * není proti nám, s námit jest.

*k. 11,23. Mat. 12,30.

51. I stalo se, když se * doplnili nové vzetí jeho zhůru, že on se na tom ustavil, aby šel do Jeruzaléma.

*Mark. 16,19. Skutk. 1,2.

52. I poslal posly před sebou. A oni jdouce, vešli do * městečka Samaritánského, aby jemu připravili.

*Jan 4,4,9.

53. Ale nepřijali ho, proto že obličeje jeho byl obrácen k jiti do Jeruzaléma.

54. A viděvše to učedníci jeho Jakub a Jan, řekli: Pane, chceš-li, ať dime, aby oheň astoupil s nebe, a spálil je, jako i Eliáš * učinil?

*2 Král. 1,10,12.

55. Ale obrátiv se, potrestal jich, řka: Nevíte, čího jste vy duchu.

56. Syn zajisté člověka * nepřišel zatracovati duši lidských, ale aby spasil. I odešli do jiného městečka.

*Jan 3,17. 12,47.

57. Stalo se pak, když šli, že řekl jemu na cestě jeden: Pane, půjdu za tebou, kam se koli obrátíš.

58. I řekl jemu Ježíš: Lišky doupata mají, a ptáci nebeští hnizda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu sklonil.

59. I řekl jinému: Poď za mnou. Ale on řekl: * Pane, dopust mi prvé jiti a pochovati otce mého.

*Mat. 8,21.

60. I dí jemu * Ježíš: Nech ať mrtví pochovávají mrtvé své, ale ty jda, zvěstuj království Boží.

*Mat. 8,22.

61. I řekl opět jiný: Půjdu * za tebou, Pane, ale prvé dopust mi, ať se rozlehnám s těmi, kteréž jsou v domě mém.

*1 Král. 19,20.

62. Řekl jemu Ježíš: Žádný, kdož vztáhna ruku svou k pluhu, * ohlídal by se nazpět, není † způsobný k království Božímu.

*1 Mojs. 19,26. †Přel. 26,11. Žid. 6,5. 2 Petr. 2,20.

KAPITOLA X.

Sedmdesáté učedníků. 13. Bída na města pro nevděnost. 21. Pán díky čini Otci: 25. sákonníka, kdo jest jeho bližní, znáti učí: 41. Marta s příkladně píše tress.

Potom pak vyvolil Pán i jiných sedmdesát, a poslal je po dvou před tváří svou do každého města i místa, kamž měl sám přijíti.

2. A pravil jim: Žeň * zajisté jest mnohá, ale dělníků málo. † Protož proste Pána žně, ať vypudí dělníky na žeň svou.

*Mat. 9,37. Jan 4,35. †2 Tes. 3,1.

3. Jdětež. Aj, * já posílám vás jako berany mezi vlky.

*Mat. 10,16.

4. Nenostež * pytlíka, ani mošny, ani

obuvi, a žádného † na cestě nepozdravujte. *Mat.10,9. Mark.6,8. †2 Kral.4,29. Luk.22,35.

5. A do kteréhožkoli domu pojedete, nejprve rcete: Pokoj tomuto domu.

6. A bude-liť tu syn pokoje, odpočineť na něm pokoj váš; pakli nic, k vámť se navrátí.

7. A v témž domu ostaňte, jedouce a pijíce, což u nich jest, nebo * hoden jest dělník mzdy své. Nechoďtež z domu do domu. *3 Mojs.19,13. 5 Mojs.24,14.

8. Ale * do kteréhožkoli města vešli byste, a přijali by vás, jezte, což před vás předloží. *Mat.10,11.

9. A uzdravujte nemocné, kteříž by v něm byli, a rcete jim: Přiblížilť se * k vám království Boží. *Mat.3,2; 4,17; 10,7.

10. A do kteréhožkoli města vešli byste, a nepřijali by vás, vyjdouce na ulice jeho, rcetež:

11. Také i * ten prach, kterýž se přichytil nás z města vašeho, vyrážíme na vás. Ale však to vezte, žeť se jest přiblížilo k vám království Boží.

12. Pravím zajisté vám, že * Sodomským v onen den lehčeji bude než tomu městu. *Mat.11,24.

13. Běda tobě * Korozaím, běda tobě Betsaido. Nebo kdyby v Týru a v Sidonu činěni byli divové ti, kteříž v vás činěni jsou, dávno by v žini a v popele sedíce, pokání činili. *Mat.11,21.

14. A protož Týru a Sidonu lehčeji bude na soudu nežli vám.

15. A ty Kafarnaum, kterěz jsi až do nebe zvýšeno, až do pekla sníženo budeš.

16. Kdož * vás slyší, mne slyší; a kdo vámí † pohrdá, mnou pohrdá; kdož pak mnou pohrdá, pohrdáť tím, kdož mne poslal. *Mat.10,40. Mark.9,37. †1 Tes.4,8.

17. Potom navrátilo se s radostí těch sedmdesáte, řkouce: Pane, také i ďáblové se nám poddávají ve jménu tvém.

18. I řekl jim: Viděl jsem satana jako blesk padajícího s nebe.

19. Aj, dávámť vám moc * šlapati na hady a na štrý i na všelikou moc nepřitele, a nic vám neuškodí. *Zalm.91,13.

20. A však z toho se neradujte, že se vám poddávají duchové, ale raději se radujte, že * jména vaše napsána jsou v nebesích. *2 Mojs.32,32. Isai.4,3. Dan.12,1. Filip.4,3.

21. V tu hodinu * rozveselil se v duchu Ježíš, a řekl: Chválím tě, Otče, Pane

nebe i země, že jsi tyto věci † skryl před moudrymi a opatrnými, a zjevils je nemluvnátkům. Ovšem, Otče, nebo se tak líbilo před tebou.

*Mat.11,25. †Job 5,11. Isai.29,14. 1 Kor.1,19.
22. Všecky * věci dány jsou mi od Otce mého, a † žádný neví, kdo by byl Syn, jedině Otec, a kdo by byl Otec, jedině Syn, a komuž by chtěl Syn zjevití.

*Zalm.8,7. Mat.11,27; 28,18. Jan.3,35. 1 Kor.15,27.
† Jan.1,18.

23. A obrátiv se k učedníkům obzvláštěně, řekl: Blahoslavené * oči, kteréž vidí, co vy vidíte. *1 Kral.10,8. Mat.13,16.

24. Nebo pravím vám, že * mnozí proroci i králové chtěli viděti, což vy vidíte, ale neviděli, a slyšeti, což vy slyšíte, ale neslyšeli. *1 Petr.1,10.

25. A aj, jeden * zákonník vstal, pokoušeje ho, a řka: Mistře, † co činěš, život věčný dědičně obdržím? *Mat.22,35. řk.19,16.

26. A on řekl jemu: V zákoně co jest psáno? Kterak čteš?

27. A on odpověděl, řekl: Milovati budeš * Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své, a † bližního svého jako sebe samého. *5 Mojs.6,5; 10,12; 30,8.
†3 Mojs.19,18. Řim.13,9. Ga1.5,14.

28. I řekl mu: Právě jsi odpověděl. To čin, * a živ budeš. *3 Mojs.18,5. Ezech.20,11.

29. On pak chtěje se sám ospravedlniti, di Ježíšovi: A kdo jest * můj bližní?

30. I odpověděl Ježíš, řekl: Člověk jeden šel z Jeruzaléma do Jericho, i upadl mezi lotry. Kteríž obloupiviše jej a zranivše, odesli, odpolu živého nechavše.

31. I přihodilo se, že kněz jeden šel touž cestou, a uzřev jej, pomínil.

32. Též i Levita přišed až k tomu místu, a uzřev jej, pomínil.

33. Samaritán pak jeden, cestou se ubíraje, přišel až k němu, a uzřev jej, milosrdenstvím hnut jest.

34. A přistoupiv, uvázal rány jeho, naliv oleje a vína, a vloživ jej na havod své, vedl do hospody, a péči o něj měl.

35. Druhého pak dne odjiti maje, vyňav dva peníze, dal hospodáři, a řekl jemu: Měj o něj péči, a cožkoli nad to vynaložíš, já když se vrátím, zaplatím tobě.

36. Kdo tedy z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry?

37. A on řekl: Ten, kterýž prokázal milosrdenství nad ním. I řekl jemu Ježíš: Jdi, i ty učiníš též.

38. I stalo se, když šli, že on všel do jednoho městečka. Žena pak jedna, jménem * Marta, přijala jej do domu svého. *Jan 11,1; 12,2,3.

39. A ta měla sestru, jménem Marii, kteráž * seděla u noh Ježíšových, poslouchala slova jeho. *Skutk. 22,3.

40. Ale Marta pečlivá byla při mnohé službě. Kteráž přistoupiвши, řekla: Pane, nemáš-liž o to péče, že sestra má nechala mne samé sloužiti? Protož rei ji, ať mi pomůž.

41. A odpověděv, řekl jí Ježíš: Marta, Marta, pečlivá jsi, a rmoutíš se při mnohých věcech.

42. Ale * jednohoť jest potřebí. Mariat dobrou stránku vyvolila, kteráž nebude odjata od ní. *Zalm. 27,4. Mat. 6,33. Filip. 3,14.

KAPITOLA XI.

Pán uči modlitbě 14. ďábelství vymítá, 15. zprávu o svém skutku činí, 29. znamená žádající treece, 43. a na farizee bídu vydává.

I stalo se, když se na jednom místě modlil, když přestal, řekl jemu jeden z učedníků jeho: Pane, nauč nás modliti se, jako i Jan učil učedníky své.

2. I řekl jim: Když se modlíte, říkejte: * Otče + náš, kterýž jsi v nebesích, posvěť se ** jméno tvé. Přid + království tvé. Bud *** vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi. *Mat. 6,9. + Izai. 64,8. **2 Mojt. 20,7. + Luk. 17,20. ***2 Sam. 10,12.

3. Chléb * náš vezdejší dávej nám každého dne. *Přisl. 30,8.

4. I * odpusť nám hříchy naše, nebo i my + odponštíme všelikému vinníku svému. A ** neuvoď nás v pokušení, ale zbav + nás od zlého. *Zalm. 32,5,6. + Efez. 4,32. **1 Kor. 10,13. + 2 Tim. 4,18.

5. I řekl jim: Kdo * z vás bude mítí přítele, a půjde k němu o půlnoci, a dí jemu: Příteli, půjč mi tři chleby. *k. 18, 1 násled.

6. Nebo přítel můj přišel s cesty ke mně, a nemám, co bych předložil před něj.

7. A on vnitř jsa, odpověděl by: Nečín * mi nevole; dvěře již zavřiny, a ditky mé se mnou jsou v pokoji. Nemoňuf vstáti a dáti tobě. *k. 18,5.

8. Pravím vám: Ačť nedá jemu, vstana, proto že jest přítel jeho, ale však pro nezbednost jeho vstana, dá jemu, kolikzkoli potřebuje.

9. I jáť pravím vám: * Proste, a budeť vám dáno; hledejte, a naleznete; tucte, a budeť vám otevřeno.

*Mat. 7,7; 21,22. Mark. 11,24. Jan 14,13. 1 Jan. 3,22.

10. Nebo každý, kdož prosí, běře; a kdož hledá, nalézá; a tomu, kdož tucte, bude otevřeno.

11. Kterého pak z vás otce * prosil by syn za chléb, zdali kamene podá jemu? Aneb za rybu, zdali místo ryby dá jemu hada? *Mat. 7,9 násled.

12. Aneb prosil-li by za vejce, zdali podá jemu šтира?

13. Poněvadž tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dětem svým, čím více Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteříž ho prosí?

14. I vymítal * ďábelství, a to bylo němé. Stalo se pak, když vyšlo ďábelství, mluvil ten němý. I divili se zástupové. *Mat. 9,32. 1 Jan. 3,8.

15. Ale někteří z nich pravili: * Skrže Belzebuba, kníže ďábelské, vymítá ďáblly. *Mat. 9,34; 12,24. Mark. 3,22.

16. A jini * pokoušejice, znamení od něho hledali s nebe. *Mat. 12,38.

17. Ale on * znaje myšlení jejich, řekl jim: Každé + království samo v sobě rozdělené pustne, i dům rozdvojený padá. *Jan 2,25. + Mat. 12,25. Mark. 3,24.

18. Jestližeť jest pak i satan proti sobě rozdělen, kterakž stane království jeho? Nebo pravíte, že já skrže Belzebuba vymítám ďáblly.

19. Jestliže já skrže Belzebuba vymítám ďáblly, synové vaši skrže koho vymítají? Protož oni soudcové vaši budou.

20. Paklit * prstem Božím vymítám ďáblly, jistěť přišlo k vám království Boží. *2 Mojt. 8,19.

21. Když silný oděnece ostřihá sině své, v pokoji jsou všecky věci, kteréž má.

22. Pakli by * silnější než on přijda, přemohl jej, všecka odění jeho odejme, v něž úfal, a loupeže jeho rozdělí. *Lzi. 53,12. Kol. 2,15.

23. Kdož * není se mnou, proti mně jest; a kdož neshromažďuje se mnou, rozptylujeť. *Mat. 12,30.

24. Když * nečistý duch vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinutí. A nenalezna, dí: Vráťm se do domu svého, odkudž jsem vyšel. *Mat. 12,43.

25. A přijda, nalezne vymetený a ozdobený.

26. Tehdy jde, a přijme k sobě jiných

sedm duchů horších, než jest sám, a vejduce, přebývají tam. I jsou poslední věci * člověka toho horší nežli první.

*Jan 5,14. 2 Petr. 2,20. Žid. 6,4 násl.; 10,26.

27. I stalo se, když on to mluvil, že pozdvihši hlasu jedna žena z zástupu, řekla jemu: Blahoslavený život, kterýž tebe nosil, a prsy, kterýchž jsi požíval.

28. On pak řekl: Anobř * blahoslaveni, kteříž slyší slovo Boží, a ostříhají jeho.

*Mat. 7,21. Jan 8,47. Řim. 2,13.

29. A když se zástupové scházeli k němu, počal praviti: Pokolení * toto nešlechtné jest. Znamení vyhledává, ale znamení jemu nebude dáno, než znamení to † Jonáše proroka.

*Mat. 12,39. †Jon. 2,1.

30. Nebo jakož Jonáš učiněn byl znamením Ninivitským, tak bude i Syn člověka pokolení tomuto.

31. Královna * od poledne stane na soudu s muži pokolení tohoto, a odsoudí je. Nebo přijela od končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu, a aj, více než Šalomoun tuto.

*1 Král. 10,1. 2 Par. 9,1.

32. Muži Ninivitští povstanou na soudu s pokolením tímto, a odsoudí je. Nebo * činili pokání k kázání Jonášovu, a aj, více nežli Jonáš tuto.

*Jon. 3,5.

33. Žádný * rozsvítě svíci, nepostaví jí do skryše, ani pod kbelec, ale na svícen, aby ti, kteříž vcházejí, světlo viděli.

*Mat. 5,15. Mark. 4,21.

34. Svíce * těla jest oko. Když by tedy oko tvé sprostné bylo, i tělo tvé všecko bude světlé; a pakliž bude nešlechtné, i tělo tvé tmavé bude.

*Mat. 6,22.

35. Viziž tedy, aby světlo, kteréž jest v tobě, nebylo tmou.

36. Pakli celé tělo tvé světlé bude, nemaje žádné částky tmavé, bude všechno tak světlé, že tě jako svíce bleskem osvíti.

37. A když on mluvil, prosil ho jeden farizeus, aby obědval u něho. A všed, posadil se za stůl.

38. Farizeus pak viděv to, podivil se, že * se neumyl před obědem.

*Mat. 15,2. Mark. 7,7.8.

39. I řekl Pán jemu: Nyní vy farizeové povrchu konvice a misy čistíte, ale to, což vnitř jest u vás, plno jest loupeže a nešlechtnosti.

40. Blázni, zdaliž ten, kterýž učinil, což zevnitř jest, neučinil také i toho, což jest vnitř?

41. Ale však i z toho, což máte, dávej-

te * almužnu, a aj, všecky věci vaše čisté budou.

*Lm. 1,58.7.

42. Ale běda vám farizeům, že * desátky dáváte z máty a z routy a ze všelike byliny, ale † opouštíte soud a lásku Boží. Tyto věci měli jste činiti, a oněch neopouštěti.

*Mat. 23,23. †1 Sam. 15,22. Ozeáš 6,6. Mat. 9,13.

43. Běda vám farizeům, * nebo milujete první místa v školách a pozdravování na trzích.

*k. 20,46. Mat. 23,6.7. Mark. 12,38.39.

44. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, nebo jste * jako hrobové nepatrní, a lidé chodíce po nich, nevědí.

*Mat. 23,27.

45. I odpověděv jeden z zákonníků, řekl jemu: Mistře, tyto věci mluvě, i nám také lehkost činíš.

46. A on řekl: I vám zákonníkům běda, nebo * obtěžujete lidi břemeny nesnesitelnými, a sami se těch břemen jedním prstem nedotýkáte.

*Mat. 23,4. Skutk. 15,10.

47. Běda vám, proto že * vzděláváte hroby prorocké, kteréž otcové vaši zmrdovali.

*Mat. 23,29.

48. A tak osvědčujete a potvrzujete skutků otců svých. Nebo oni zajisté zmrdovali je, vy pak vzděláváte hroby jejich.

49. Protož i Moudrost Boží řekla: Pošliť * k nim proroky a apoštoly, a z těch některé † mrdovati budou, a jiné vyháněti,

*Mat. 10,16. †Jan 16,2. Skutk. 7,52.

50. Aby požádáno bylo od tohoto pokolení krve všech proroků, kteráž vyli-ta jest od ustanovení světa,

51. Od krve * Abelovy až do † krve Zachariášovy, kterýž zahynul mezi oltářem a chrámem. Jistě, pravím vám, požádáno jí bude od pokolení tohoto.

*1 Mojš. 4,8. †2 Par. 24,21.

52. Běda vám * zákonníkům, nebo jste vzali klíč umění; sami jste nevešli, a těm, kteříž vcházejí, zbránili jste.

*Mat. 23,13.

53. A když jim to mluvil, počali zákonníci a farizeové přísně na něj dotirati, a k mnohým řečem příčiny jemu dávati,

54. Úklady činíce jemu, a hledajíce popadnouti něco z úst jeho, aby jej obžalovali.

KAPITOLA XII.

Zákonníci kvas. 4. Koho se bšíti. 15. Lakomství a nezřízená péče. 35. Napomenutí k bedlivosti. 49. Protivenství vyznavačům pravdy. 54. Obvinění z nasechvání hlouposti. 58. Pohrůžka neustupným.

A v tom, když se na tisíce lidu sešlo,

tak že jedni druhé velmi tlačili, počal mluvit k učedníkům svým: Nejpřednější se varujte od kvasu farizeů, kterýž jest pokrytství.

2. Neboť * nic není skrytého, což by nemělo býti zjeveno; aniž jest co tajného, ješto by nemělo býti zvědino.

*Job 12,22. Mat. 10,26. Mark. 4,22.

3. Protož to, co jste pravili ve tmách, bude na světle slyšáno, a co jste v uši šeptali v pokojích, hlásáno bude na střeších.

4. Pravím pak vám přátelům svým: Nestrachujte * se těch, kteříž tělo zabíjejí, a potom nemají, co by více učinili.

*Jer. 1,8. Mat. 10,28. 1 Petr. 3,14.

5. Ale ukážíť vám, koho se máte báti: Bojte se toho, kterýž, když zabije, má moc uvrci do pekelného ohně. Jistě, pravím vám, toho se bojte.

6. Zdalíž * nebyvá pět vrabečků prodáváno za dva penízky? A jeden z nich není v zapomenutí před Bohem.*Mat. 10,29.

7. Nýbrž i * vlasové hlavy vaší všickni v počtu jsou. Protož nebojtež se, mnohó vy vrabečků převyšujete. *1 Sam. 14,45. 2 Sam. 14,11. 1 Král. 1,52. Mat. 10,30. Skutk. 27,34.

8. Pravím pak vám: * Každý kdož by koli vyznal mne před lidmi, i Syn člověka vyzná jej před anděly Božími.

*k. 9,26. Mat. 10,32.

9. Kdož by mne pak * zapřel před lidmi, zapřítí bude před anděly Božími.

*Mark. 8,38. 2 Tim. 2,12. 1 Jan. 2,23.

10. A každý * kdož di slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, ale tomu, kdož by se Duchu svatému rouhal, nebude odpuštěno.

*Mat. 12,31. 1 Jan. 5,16. Žid. 10,26.

11. Když * pak vás voditi budou do škol a k vládařům a k mocným, nepečujte, kterak aneb co byste odpovídali, aneb co byste mluvili.

*k. 21,14. Mat. 10,19. Mark. 13,11.

12. Duch svatý zajisté naučí vás v tu hodinu, co byste měli mluvit.

13. I řekl jemu jeden z zástupu: Mistře, rei bratru mému, ať rozdělí se mnou dědictví.

14. A on řekl jemu: Člověče, kdo mne ustavil soudcem aneb děličem nad vámi?

15. I řekl jim: Viztež * a vystříhejte se od lakomství; neboť † ne v rozhojnění statku něčího život jeho záleží.

*1 Tim. 6,10. 1 Jan. 5,21. †Mat. 4,4.

16. Pověděl pak jim podobenství, řka: Člověka jednoho bohatého hojně úrody pole přineslo.

17. I přemýšloval sám v sobě, řka: Co učiním? Nebo nemám, kde bych shromáždil úrody své.

18. I řekl: Toto učiním: Zbořím stodoly své, a větších nastavím, a tu shromáždím všecky své úrody i zboží svá.

19. A dim duši své: Duše, * máš mnoho statku složeného za mnohá léta, odpočivej, † jez, pi, méj dobrou vůli.

*1 Kqr. 15,32. †Kant. 2,1.

20. I řekl jemu Bůh: * Ó blázne, této noci požádají duše tvé od tebe, a to, cožs připravil, † či bude?

*Zalm. 52,7. †Zalm. 39,7. Jer. 17,11.

21. Takť jest, kdož sobě poklady shromáždjuje, a není v Bohu bohatý.

22. Řekl pak učedníkům svým: Protož pravím vám: Nebuďte * pečliví o život svůj, co byste jedli, ani o tělo, čím byste se odívali.

*Zalm. 55,23. Mat. 6,25. 31. 1 Tim. 6,6. 8. 1 Petr. 5,7.

23. Život více jest nežli pokrm, i tělo nežli oděv.

24. Patřte na * havrany, žeť nesejí, ani neznou, a nemají špižirny ¹⁾, ani stodoly, a však Bůh živí je. I čím v větší vážnosti jste vy než ptactvo?

*Job 38,41. Zalm. 147,9.

25. A kdož pak * z vás pečlivě myslé, můž přidati ku postavě své loket jeden?

*Mat. 6,27.

26. Poněvadž tedy nemůžete s to býti, což nejmenšího jest, proč se o jiné věci staráte?

27. Patřte na * kvítí, kterak rostou, nedělají, ani předou, pravím pak vám, že † ani Šalomoun ve vší slávě své nebyl tak odín, jako jedno z těchto.

*Mat. 6,28. †Kant. 2,4. 5. nsl.

28. A poněvadž trávu, kteráž dnes na poli jest, a zítra do peci uvržena bývá, Bůh tak odívá, čím více vás, ó malé viry?

29. I vy nehleďtež toho, co byste jedli, aneb co byste pili, aniž o to roztržité myslí budete.

30. Nebo * těch všech věcí národové světa tohoto hledají, Otec pak váš ví, že těch věcí potřebujete.

*Mat. 6,32.

31. Ale raději * hleďte království Božího, a tyto všecky věci budou vám přidány.

*1 Král. 3,11. Zalm. 37,25. Mat. 6,33.

32. Neboj se, ó maličké stádce, neboť se * zalíbilo Otci vašemu dáti vám království.

*Mat. 11,26.

33. Prodávajte * statky své, a dávejte almužnu. Dělejte sobě pytlíky, kteříž nevětšej, † poklad, kterýž nehyne v nebesích, kdež zloděj dojíti nemůž, aniž mol kazí.

*Mat. 19, 21. Skutk. 2, 45. †Mat. 6, 19. 1 Tim. 6, 19.

34. Nebo kdež jest * poklad váš, tuf bude i srdce vaše.

*Mat. 6, 21. Kol. 3, 1.

35. Buďtež * bedra vaše přepásaná, a svíce † hořící.

*Efez. 6, 14. 1 Petr. 1, 18. †Mat. 25, 1, 7.

36. A vy podobni lidem očekávajícím Pána svého, až by se vrátil z svadby, aby hned, jakž by přišel a potloukl, otevřeli jemu.

37. Blaze služebníkům těm, kteréž přijda Pán, nalezl by, a oni bdi. Amen pravím vám, že přepáše se, a vsadí je za stůl, a chodě, bude jim sloužiti.

38. A přišel-liť by v druhé bdění, a pak-liť by v třetí bdění přišel, a tak je nalezl, blahoslavení jsou ti služebníci.

39. Toto pak vězte, že * byt věděl hospodář, v kterou by hodinu měl zloděj přijiti, bděl by zajisté, a nedal by pokopati domu svého.

*Mat. 24, 43. 1 Tes. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Zjev. 3, 3.

40. Protož * i vy buďte hotovi, nebo v kterou † hodinu nenadějete se, Syn člověka přijde.

*Mat. 24, 44. Mark. 13, 33.

1 Tes. 3, 13. †Luk. 21, 34 násl. 1 Tes. 5, 6. 2 Petr. 3, 10.

41. I řekl jemu Petr: * Pane, nám-li pravíš toto podobenství, čili všechněm?

*Mark. 13, 37.

42. I dí Pán: Kdo * jest věrný šafář a † opatrný, jehož by ustanovil pán nad čeledí svou, aby jim v čas dával vyměněný pokrm?

*Mat. 24, 45. †1 Kor. 4, 2.

43. Blahoslavený služebník ten, kteréž hož, když by přišel pán jeho, nalezne, an tak činí.

44. V pravdě pravím vám, * že nade vším statkem svým ustanoví jej.

*Mat. 25, 21, 23.

45. Pakli by řekl služebník ten v srdci svém: Prodlévá přijiti pán můj, i počal by bítí služebníky a děvky, a jisti a pítí i opjieti se:

46. Přijdeť pán služebníka toho v den, v kterýž se nenaděje, a v hodinu, kteréž neví. I oddělíť jej, a díl jeho položí s nevěrnými.

47. Služebník * pak ten, kterýž by znal vůli pána svého, a nebyl hotov, a nečinil podlé vůle jeho, bit bude velmi.

*Jak. 4, 17.

48. Ale kterýž neznal, a činil hodné věci trestání, bit bude méně. Každému

pak, komuž jest mnoho dáno, mnoho bude od něho požádáno; a komuž mnoho poručili, více požádají od něho.

49. Oheň přišel jsem pustiti na zemi, a co chci, jestliže již hoří?

50. Ale křtem * mám křtěn býti, a kterak jsem ssoužen, dokudž se nevykoná!

*Mat. 20, 22. Mark. 10, 38.

51. Což se domníváte, * že bych přišel pokoj uvéstí na zemi? Nikoli, pravím vám, ale rozdělení.

*Mat. 10, 21, 34.

52. Nebo již od této chvíle bude jich pět v jednom domě rozděleno, tři proti dvěma, a dva proti třem.

53. Bude rozdělen * otec proti synu, a syn proti otci, matě proti dceři, a dcera proti materi, svegruše proti nevěstě své, a nevěsta proti svegruši své.

*Mich. 7, 6.

54. Pravit také i zástupům: Když vidáte * oblak, an vzhází od západu, hned pravíte: Přival jde, a tak bývá.

*Mat. 16, 2.

55. A když od poledne vitr věje, říkáte: Bude horko, a býváť.

56. Pokrytci, způsob země i nebe umíte souditi, a kterakž pak tohoto času nesoudíte?

57. Ano proč i sami od sebe nesoudíte, což spravedlivého?

58. Když pak jdeš * s protivníkem svým k vrchnosti, na cestě přičiň se o to, abys byl zproštěn od něho, aby snad netáhl tebe k soudci, a soudec dal by těbe bifici, a bific vsadil by tě do žaláře.

*Přisl. 25, 8. Mat. 5, 25.

59. Pravím tobě: Nevyjdeš odtud, dokudž bys i toho posledního haléře nenavrátíl.

KAPITOLA XIII.

Galilejští, 5. věže v Siloe, 6. fik neplodný, 11. žena v sobotu uzdravená, 18. podobenství hortice a kvasu, 23. spasených málo, 31. Heródes líška, 34. pohřbítka Jeruzalému.

Byli pak tu přítomni času toho někteří, vypravujice jemu o Galilejských, kterýchž krev Pilát smísl s oběťmi jejich.

2. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Co mníte, že ti Galilejští byli * větší hříšníci nežli všickni Galilejští, že takové věci trpěli?

*Jan 9, 2, 3.

3. Nikoli, pravím vám. * Nýbrž nebudete-li pokání činiti, všickni též zahynete.

*k. 19, 43. Zalm. 7, 13. Přisl. 1, 22. Řím. 2, 3, 4, 6.

4. Aneb oněch osmnácte, na kteréž upadla věže v Siloe, a zbila je, zdali se domníváte, že by oni vinni byli nad všechny lidi, přebývající v Jeruzalémě?

5. Nikoli, pravím vám. Nýbrž nebudete-li pokání činiti, všickni též zahynete.

6. Pověděl pak toto podobenství: *Člověk* jeden měl strom fíkový štípený * na vinici své. I přišel, † hledaje ovoce na něm, ale nenalezl. *Izai. 5, 2. †Mat. 21, 19.

7. I řekl vinaři: Aj, po tři * léta přicházím, hledaje ovoce na tom fíku, ale nenalézám. † Vytňiz jej. Proč i tu ** zemi darmo kazí?

*Zalm. 145, 9. Řim. 11, 32. †Mat. 3, 10. **Řim. 11, 19. 20. 21.

8. On pak odpovědév, řekl jemu: Pane, * ponechejž ho i tohoto léta, až jej okopám a ohnojím, *2Mojš. 32, 11.

9. Zdali by neal ovoce. Pakliž neponese, potom vytněž jej.

10. Učil pak v jedné škole v sobotu.

11. A aj, byla ta žena, kteráž měla ducha nemoci osmnáct let, a byla sklíčená, a nijakž se nemohla zpřímít.

12. A uzřev ji Ježíš, zavolal jí k sobě, a řekl jí: Ženo, zproštěna jsi od nemoci své.

13. I vložil na ni ruce, a i hned zdvihla se, a velebila Boha.

14. Tedy kníže školní odpovědév, hněvaje se proto, že v den * sobotní uzdravoval Ježíš, řekl zástupu: Šest dní jest, v nichž náleží dělati; protož v těch přicházejíce, buďte uzdravováni, a ne v den sobotní. *2Mojš. 20, 9. 5Mojš. 5, 13. Ezech. 20, 12.

15. I odpovědév jemu Pán, řekl: Pokrytče, zdali jeden každý z vás v sobotu * neodvazuje vola svého neb osla od jeslí, a nevodí napájeti?

*Mat. 12, 11. Mark. 3, 2. Jan 7, 23.

16. Tato pak dcera Abrahamova, kterouž byl svázal satan, aj, již osmnácte let, což neměla býti rozvázána z svazku tohoto v den sobotní?

17. A když on to pověděl, zastyděli se všickni protivníci jeho, ale všecken lid radoval se ze všech těch slavných skutků, kteříž se dáli od něho.

18. I řekl: Čemu podobno jest království Boží, a k čemu je přirovnám?

19. Podobno jest * zrnů horčičnému, kteréž vzav člověk, uvrhl do zahrady své. I rostlo, a učiněno jest v strom veliký, a ptactvo nebeské hnízda sobě dělali na ratolestech jeho. *Mat. 13, 31. Mark. 4, 31.

20. A opět řekl: K čemu připodobním království Boží?

21. Podobno jest kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala ve třech měřících mouky, až zkysalo všecko.

22. I chodil po městech a městečkách, uče, bera se do Jeruzaléma.

23. I řekl jemu jeden: Pane, co mnohojí jsou ti, kteří spaseni býti mají? On pak řekl jim:

24. Snažujte se * vcházeti těsnou branou; neboť (pravím vám,) mnozí usilovají budou vjíti, ale nebudou moci.

*Mat. 7, 13. Filip. 3, 12. 2Tim. 4, 7.

25. Když vstane hospodář, a zavře dvěře, a počnete vně státi a tlouci na dvěře, řkouce: * Pane, Pane, otevři nám, a on odpovídaje, díť vám: Neznám vás, odkud † jste: *Mat. 25, 11. †Lk. 7, 23.

26. Tedy počnete říci: * Jídali jsme a pĕjeli před tebou, a na ulicích našich jsi učíval. *Mat. 7, 22.

27. I dí: Pravím vám, neznám vás, odkud jste. Odejďtež * ode mne všickni činitelé nepravosti. *Zalm. 6, 9. Mat. 7, 23; 25, 41.

28. Tamť bude * pláč a škřipení zubů, když uzříte Abrahama, a Izáka, a Jáko-ba, a všecky proroky v království Božím, sami pak sebe vyhnáné ven.

*Mat. 8, 12; 13, 42; 24, 51.

29. I * přijdouť od východu, a od západu, a od půlnoci, i od poledne, a budou stoliti v království Božím.

30. A aj, jsouť * poslední, kteříž budou první, a jsou první, kteříž budou poslední. *Izai. 2, 2. Mal. 1, 11. Mat. 8, 11. *Mat. 19, 30.

31. A v ten den přistoupili někteří z farizeů, řkouce jemu: Vyjdi, * a odejdi odsud, nebo Heródes chce tě zamordovati. *Lk. 5, 8.

32. I řekl jim: Jdouce, povězte líšce té: Aj, vymítám dáblы, a uzdravuji dnes a zítra, a třetího dne dokonám.

33. Ale však musím dnes a zítra i po zejťji choditi; neboť nelze proroku zahynouti kromě Jeruzaléma.

34. Jeruzaléme, * Jeruzaléme, ješto morduješ proroky, a kamenuješ ty, kteříž k tobě bývají poslání, kolikrát jsem chtěl shromážditi ditky tvé, jako slepice kuřátka † svá pod křídla? Ale nechťeli jste. *Mat. 23, 37. †Zalm. 17, 8; 91, 4.

35. Aj, * zanechán bude vám dům váš pustý. Ale jistě pravím vám, že nikoli mne neuzříte, až přijde, když dite: † Požehnaný, kterýž se béře ve jménu Páně. *Zalm. 69, 26. Izai. 1, 7. †Zalm. 118, 26.

KAPITOLA XIV.

Pán uzdravil vodnotelného. 7. ku pokoře sloužil. 16. podobenství o večerí předložil. 25. a pravému sebe následování příklady dvěma poučil.

I stalo se, když všel Ježíš do domu ně-

jakého knížete farizejského v sobotu, aby jedl chléb, že * oni šetřili ho.

^{*Zalm.37,32. Mark.3,2.}

2. A aj, člověk nějaký vodnotelný byl před ním.

3. I odpověděv Ježíš, dí zákoníkům a farizeům, řka: Sluší-li * v sobotu uzdravovati?

^{*k.6,9. Mat.12,10.}

4. Oni pak mlčeli. Tedy on dosáh jeho, uzdravil a propustil.

5. A odpověděv jim, řekl: Či z vás osel aneb vůl upadl by do studnice, a ne i hned by ho vytáhl v den sobotní?

6. I * nemohli jemu na to odpověditi.

^{*Mat.22,46. 2Sam.3,11.}

7. Pověděl také i pozvaným podobenství, (spatřiv to, kterak přední místa vyvolovali,) řka jim:

8. Kdybys byl od * někoho pozván na svadbu, nesedej na předním místě, afby snad vzácnější než ty nebyl pozván od něho.

^{*Přisl.25,6,7.}

9. A přijda ten, kterýž tebe i onoho pozval, řekl by tobě: Dej tomuto místo. A tehdy počal bys s hanbou na posledním místě seděti.

10. Ale když bys byl pozván, jda, posad se na posledním místě. A kdyby přišel ten, kterýž tebe pozval, řekl by tobě: Příteli, posedni výše, tedy budeš mítí chválu před spolustolicími.

11. Nebo * každý, kdož se povyšuje, bude ponížěn; a kdož se ponížíje, bude povýšen.

^{*Job 22,29. Přisl.29,23.}

^{Ezech.21,26. Mat.23,12. 1 Petr.5,5.}

12. Pravil také i tomu, kterýž ho byl pozval: Když činíš * oběd neb večeři, nezov přátel svých, ani bratří svých, ani příbuzných svých, ani sousedů bohatých, afby snad i oni zase nezvali tebe, a měl bys odplatu.

^{*k.6,33.}

13. Ale když činíš hody, * povolej chudých, chromých, kulhavých, slepých,

^{*Přisl.3,9. Kaz.11,1.}

14. A blahoslavený budeš. Neboť nemají, odkud by odplatili tobě, ale budeš odplaceno * při vzkříšení spravedlivých.

^{*Přisl.19,17. Mat.6,4.}

15. I uslyšav to jeden z spolupřisedících, řekl jemu: Blahoslavený, kdož jí chléb * v království Božím.

^{*k.13,29. Zjev.19,9.}

16. On pak řekl jemu: Člověk nějaký učinil * večeři velikou, a pozval mnohých.

^{*Přisl.9,1. Isai.25,6. Mat.22,2. Zjev.19,9.}

17. I poslal služebníka svého v hodinu večere, aby řekl pozvaným: Podte, * nebo již připraveno jest všecko.

^{*Přisl.9,2,5.}

18. I počali se všickni jednomyslně vymlouvatí. První řekl jemu: Ves jsem koupil, i musím vyjítí a shlédnouti ji; prosím tebe, vymluv mne.

19. A druhý řekl: Patero spřežení volů koupil jsem, a jdu, abych jich zkusil; prosím tebe, vymluv mne.

20. A jiný dí: Ženu jsem pojal, a protož nemohu přijítí.

21. I navráv se ten služebník, zvěstoval ty věci pánu svému. Tedy rozhněvav se hospodář, řekl služebníku svému: Vyjdi rychle na rynky a na ulice města, a chudé, i chromé, i kulhavé, a slepé uveď sem.

22. I řekl služebník: Pane, * stalo se, jakž jsi rozkázal, a ještěť místo jest.

^{*Ezech.9,11.}

23. Tedy řekl pán služebníku: Vyjdiž na * cesty a mezi ploty, † a přinuť vjítí, af se naplní dům můj.

^{*Skutk.13,46. †2Tim.4,2.}

24. Nebo pravím vám, že žádný z mužů těch, kteříž pozváni byli, neokusí večere mé.

25. Šli pak mnozí zástupové s ním. A obrátiv se, řekl jim:

26. Jde-li kdo ke mně, a nemá-li * v nenávisti otce svého, i matere, i ženy, i děti, i bratří, i sestr, ano i té duše své, nemůž býti mým učedníkem.

^{*5Mojz.33,9. Mat.10,37.}

27. A kdožkoli * nenese kříže svého, a jde za mnou, nemůž býti mým učedníkem.

^{*k.9,23. Mat.10,38. 16,24.}

28. Nebo kdo z vás jest, chtěje stavěti věži, aby prvé sedna, nepočel nákladu, má-li to, nač by ji dokonal?

29. Aby snad, když by základ položil, a dokonati nemohl, všickni, kteříž by to viděli, nepočali se posmívati jemu,

30. Řkouce: Tento člověk počal stavěti, a nemohl dokonati.

31. Aneb který král, bera se k boji proti jinému králi, zdalíž prvé nesedne, aby se poradil, mohl-li by s desíti tisíci potkatí se s tím, kterýž s dvacítí tisíci táhne proti němu?

32. Sic jinak, když by onen ještě po-dál od něho byl, pošle posly k němu, žádaje za to, což jest ku pokoji.

33. Tak zajisté každý z vás, kdož se neodřekne všech věcí, kterýmiž vládne, nemůž býti mým učedníkem.

34. Dobráť jest sůl. Pakli sůl bude zmařena, čím bude napravena?

35. Ani do země, ani do hnoje se ne-

hodí; ven ji vymítají. Kdo * má uši k slyšení, slyš.

*Mat.11.15.

KAPITOLA XV.

Kající Pán přijímaje, 4. sebe i jich podobnostvimi, ano i příkladem 11. marnotratného syna zastával.

Přibližovali se pak * k němu všickni publikáni a hříšníci, aby ho slyšeli.

*Mat.9.10. Mark.2.15.

2. I reptali farizeové a zákonníci, řkouce: Tentó * hříšníky přijímá, a jiť s nimi.

*k.7.39. †Mat.11.19.

3. I pověděl jim podobenství toto, řka:

4. Kdyby někdo z vás měl * sto ovec, a ztratil by jednu z nich, zdalíž by nechal devadesáti devíti na poušti, a nešelť k té, kteráž zahynula, až by i našel ji?

*Ezech.34.11.16. †Mat.18.12.

5. A nalezna, vložil by na ramena svá s radostí.

6. A přijda domů, svolal by přátele a sousedy, řka jim: Spolu radujte se se mnou, nebo jsem * našel ovcí svou, kteráž byla zahynula.

*1 Petr.2.25.

7. Pravímť vám, že tak jest radost v nebi nad * jedním hříšníkem pokání učinícím *větší*, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteříž nepotřebují pokání.

*k.5.32.

8. Aneb žena některá mající grošů deset, ztratila-li by jeden groš, zdalíž nezažže svíce, a nemete domu, a nehledá pilně, dokudž nenalezne?

9. A když nalezne, svolá přítelkyně a sousedy, řkuci: Spolu * radujte se se mnou, nebo jsem našla groš, kterýž jsem byla ztratila.

*k.1.58.

10. Takť, pravím vám, že jest radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem pokání učinícím.

11. Řekl také: Člověk jeden měl dva syny.

12. Z nichž mladší řekl otcí: Otče, dej mi díl statku, kterýž mně náleží. I rozdělil jim statek.

13. A po nemnohých dnech, shromáždív všecko mladší ten syn, odšel do daleké krajiny, a tam rozmrhal statek svůj, byv prostopašně živ.

14. A když všecko utratil, stal se hlad veliký v krajině té, a on počal nouzi trpěti.

15. I všed, přidržel se jednoho měštěnána krajiny té; a on jej poslal na pole své, aby pásł vepře.

16. I žádal nasytiti břicho své mlátem,

kteréž svině jedly, ale žádný nedával jemu.

17. Přišel pak sám k sobě, řekl: Jak mnozí nájemníci u otce mého hojnost mají chleba, a * já hladem mrnu!

*Přel.23.21.

18. Vstana, * pájdu k otcí svému, a díím jemu: Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou,

*Jer.3.12 náel.

19. Aníž jsem hoden více slouti synem tvým. Učiň mne jako jednoho z nájemníků svých.

20. I vstav, šel k otcí svému. A když ještě * opodál byl, uzřel jej otec jeho, a milosrdenstvím byv hnut, přiběh, padl na šíji jeho, † a políbil ho.

*Skutk.2.39. Efez.2.13.17. †2 Sam.14.33.

21. I řekl jemu syn: Otče, * zhřešil jsem proti nebi a před tebou, aníž jsem hoden více slouti synem tvým.

*k.18.13.

22. I řekl otec služebníkům svým: Přineste * to roucho první, a oblecte jej, a dejteť prsten na ruku jeho a obuv ** na nohy.

*Imi.61.10. Mat.22.11. †2 Kor.1.22. **Efez.6.15.

23. A přivedouce to * tele tučné, zabíte, a hodujíce, budme veseli.

*Imi.25.6.

24. Nebo tento syn můj byl * umřel, a zase ožil; byl zahynul, a nalezen jest. I počali veseli býti.

*Efez.2.15.

25. Byl pak syn jeho starší na poli. A jda, když se přibližoval k domu, uslyšel zpívání a hluk veselících se.

26. I povolav jednoho z služebníků, otázal se, co by to bylo.

27. A on řekl jemu: Bratr tvůj přišel, i zabil otec tvůj tučné tele, že ho zdravého přijal.

28. I * rozhněval se, a nechtěl vjíti. Otec pak jeho vyšed, prosil ho.

*Mat.20.11.15. Skutk.11.17.18.

29. A on odpověděv, řekl otcí: Aj, tolik let sloužím tobě, a nikdy jsem přikázání tvého nepřestoupil, a však nikdy jsi mi nedal kozelce, abych s přátely svými vesel pobyl.

30. Ale když syn tvůj tento, kterýž prožral statek tvůj s nevěstkami, přišel, zabils jemu to tele tučné.

31. A on řekl jemu: * Synů, ty vždycky se mnou jsi, a všecky věci mé jsou tvé.

*Řim.9.4.

32. Ale veseliti * a radovati se náleželo. Nebo bratr tvůj tento byl umřel, a zase ožil; zahynul byl, a nalezen jest.

*Řim.10.1.2.3.

KAPITOLA XVI.

O vládati nepravém, 18. o službě dvěma páním, 14. o lakomých farisech, 16. o cili zákona a proroků, 18. o nepropouštění ženy, 19. o bohatci a Lazarovi.

Pravil pak i učedníkům svým: Člověk jeden byl bohatý, kterýž * měl šafáře; a ten obžalován jest před ním, jako by mrhal statek jeho.

*1 Kor.4,1.

2. I povolav ho, řekl jemu: Což to slyším o tobě? Vydej počet z vládarství svého, nebo již nebudeš moci déle vládnouti.

3. I dí vladař sám v sobě: Co učiním? Teď pán můj odjímá ode mne vládarství. Kopati nemohu, žebrati se stydím.

4. Vim, co učiním, aby, když budu zsazen z vládarství, přijali mne do svých domů.

5. I zavolav jednoho každého dlužníka pána svého, řekl prvni mu: Jaks mnoho dlužen pánu mému?

6. A on řekl: Sto tun oleje. I řekl mu: Vezmi registra svá, a sedna rychle, napiš padesát.

7. Potom druhému řekl: Ty pak jaks mnoho dlužen? Kterýž řekl: Sto korců pšenice. I dí mu: Vezmi registra svá, a napiš osmdesát.

8. I pochválil ten pán vladaře toho nepravého, že opatrně učinil. * Nebo synové tohoto světa opatrnější jsou, než synové světla v svých věcech.

* Efez.5,8. 1 Tes.5,5.

9. I jáť pravím vám: Čiňte * sobě přátely z mamony nepravosti, aby, když byste zhynuli, přijali vás do oněch věčných stanů.

* Mat.6,20. 1 Tim.6,19.

10. Kdo jest věrný * v mále, i ve mnoze věrný jest. A kdož v mále jest nepravý, i ve mnozet nepravý jest. * k.19,17.

11. Poněvadž tedy v mamoně nepravé věrní jste nebyli, spravedlivé kdo vám svěří?

12. A když jste v cizím věrní nebyli, což vašeho jest, kdo vám dá?

13. Žádný čeledín nemůž * dvěma páním sloužiti. Nebť zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho přidržeti se bude, a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně.

* Mat.6,24.

14. Slyšeli pak toto všecko i farizeové, kteříž byli * lakomí, a posmívali se jemu.

* Mat.23,14.

15. I dí jim: Vy jste, ješto se sami spravedliví * činíte před lidmi, † ale Bůh

zná srdce vaše; nebo což jest u lidí vysokého, ohavnost jest před Bohem.

* k.18,9. † 1 Sam.16,7.

16. Zákon * a proroci až do Jana, a od té chvíle království Boží zvěstuje se, a každý se do něho násilně tiskne.

* Mat.11,18.

17. Snázet jest * zajisté nebi i zemi pomínouti, nežli v zákoně † jednomu tytlíku zahynouti.

* Izai.51,6. Mat.5,18. † Izai.40,8. 1 Petr.1,25.

18. Každý, * kdož propustí manželku svou, a jinou pojímá, cizoloží; a kdož propuštěnou od muže pojímá, cizoloží.

* 5 Mojs.24,1. Mat.5,32.

19. Byl pak člověk jeden bohatý, a oblécel se v šarlat a v kment, a hodoval na každý den stkvostně.

20. A byl jeden žebrák, jménem Lazar, kterýž ležel u vrat jeho vředovitý,

21. Žádaje nasycen býti těmi drobty, kteříž padali z stolu bohatce. Ale i psi přicházejíce, lizali vředy jeho.

22. I stalo se, že ten žebrák umřel, a nesen jest od andělů do lůna Abrahama. Umřel pak i bohatce, a pohřben jest.

23. Potom v pekle pozdvih očí svých, v mukách jsa, uzřel Abrahama zdaleka, a Lazara v lůnu jeho.

24. I zvolav bohatce, řekl: Otče Abrahame, smiluj se nade mnou, a pošli Lazara, ať omočí konec prstu svého v vodě, a svaží * jazyk můj; nebo se † mučím v tomto plameni.

* Zach.14,12. † Izai.66,24.

25. I řekl Abraham: Synu, rozpomeň se, žeš ty vzal * dobré věci své v životě svém, a Lazar též zlé. Nyní pak tento se těší, ale ty se mučíš.

* Job 21,13,23.

26. A nad to nade všecko mezi námi a vámi propast veliká utvrzena jest, aby ti, kteříž chtějí odsud k vám jíti, nemohli, ani od onud k nám přejíti.

27. I řekl: Ale prosím tebe, otče, abys ho poslal do domu otce mého.

28. Neboť mám pět bratrů. Ať jim svědčí, aby i oni nepřišli do tohoto místa muk.

29. I řekl jemu Abraham: Majíť Mojžíše * a proroky, nechť jich poslouchají.

* Izai.8,20: 34,16. Jan 5,39.45. Skutk.15,21. 2 Tim.3,14.

30. A on řekl: Nic, otče Abrahame, ale kdyby kdo z mrtvých šel k nim, budou pokání činiti.

31. I řekl mu: Poněvadž Mojžíše a proroků neposlouchají, aniž byť kdo z mrtvých vstal, uvěří jemu.

KAPITOLA XVII.

Pohoršení, 3. kajetem odpouštění, 6. moc víry, 7. lidská neohodnost, 11. deset malomocných, 20. způsobilost přisti Páně k soudu, i lidí na světě v ten čas.

Tedy řekl učedníkům: Není možné, aby nepřišla * pohoršení, ale * bída, skrze kohož přicházejí.

*Mat. 18, 7. 2 Kor. 6, 3. † Řím. 14, 20.

2. Lépe by * mu bylo, aby žernov osličí vložen byl na hrdlo jeho, a uvržen byl do moře, než by pohoršil jednoho z těchto maličkých.

*Mark. 9, 42.

3. Šetřte se. Zhrěšil-li by * pak proti tobě bratr tvůj, potresci ho, a bude-liť toho zletí, odpusť mu.

*3 Mojs. 19, 17. Mat. 18, 15, 21, 22.

4. A byt * pak * sedmkrát za den zhrěšil proti tobě, a sedmkrát za den obrátil se k tobě, řka: Žel mi toho, odpusť mu.

*Mat. 18, 22.

5. I řekli apoštolé Pánu: Přispoř * nám víry.

*Mark. 9, 24. 2 Petr. 3, 18.

6. I dí Pán: Kdybyste * měli víru jako zrno horčičné, řekli byste * této moruši: Vykořeň se, a přesad se do moře, a uposlechla by vás.

*Mat. 17, 20; 21, 21. Mark. 11, 23. † Luk. 19, 4.

7. Kdo pak jest z vás, maje služebníka, ještě oře aneb pase, aby jemu, když by se s pole navrátil, hned řekl: Poď a sedni za stůl?

8. Anobř z dali nedí jemu: Připrav, ať povečeřím, a opáše se, služ mi, až se najím a napím, a potom i ty jez a pi?

9. Zdali děkuje služebníku tomu, že učinil to, což mu bylo rozkázáno? Nezdá mi se.

10. Tak i vy, když učiníte všecko, což vám přikázáno, reče: Služebníci neužiteční * jsme. Což jsme povinni byli učiniti, učinili jsme. *Job 22, 2. Řím. 11, 35. 1 Kor. 9, 16.

11. I stalo se, když se bral do Jeruzaléma, že šel skrze Samařa a Galilei.

12. A když vcházal do nějakého městečka, potkalo se s ním deset mužů malomocných, kteříž stáli zdaleka.

13. A pozdvihše hlasu, řekli: Ježíši prikazateli, smiluj se nad námi.

14. Kteréžto on uzřev, řekl jim: Jdouce, * ukažte se kněžím. I stalo se, když šli, že očištění jsou. *k. 5, 14. 3 Mojs. 13, 2. Mat. 8, 4.

15. Jeden pak z nich uzřev, že jest uzdraven, navrátil se, s velikým hlasem velebě Boha.

16. A padl na tvář k nohám jeho, díky čině jemu. A ten byl Samaritán.

17. I odpověděv Ježíš, řekl: Zdaliz

jich deset není očištěno? A kdež jich devět?

18. Nenalezli se, aby vrátice se, chválu Bohu vzdali, jediné cizozemec tento?

19. I řekl jemu: Vstana, jdi, * víra tvá tě uzdravila.

*k. 7, 50. Mat. 9, 22. Mark. 5, 34.

20. Byv pak otázan od farizeů, kdy přijde království Boží, odpovědě jim, a řekl: Nepřijdeť * království Boží s šetřením.

*Jan 18, 36. 1 Kor. 4, 20.

21. Aniz řeknou: Aj, * tuto, aneb aj, tamto. Nebo aj, království Boží jestif mezi * vámi. *Mat. 24, 23. † Jan 1, 26. Řím. 10, 8; 14, 17.

22. I řekl učedníkům: Přijdou dnové, že budete žádati viděti v jeden den Syna člověka, ale neužříte.

23. A dějť * vám: Aj, zde, aneb hle, tamto. Ale nechoďte, aniz následujete.

*v. 21. Mark. 13, 21.

24. Nebo jakož blek osvěcující se z jedné krajiny, kteráž pod nebem jest, až do druhé, kteráž též pod nebem jest, svítí, tak bude i Syn člověka ve dni svém.

25. Ale nejprvé musí mnoho trpěti, a zavřzen býti od národu tohoto.

26. A jakož se dalo * za dnů Noé, tak bude i za dnů Syna člověka.

*1 Mojs. 6, 5. Mat. 24, 37, 38. 1 Petr. 3, 20.

27. Jedli, pili, ženili se, vdávaly se až do toho dne, v kterémž Noé všel do kórábu; i přišla potopa, a zahladila všechny.

28. A též podobně, jakž se dalo ve dnech * Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, štěpovali, stavěli.

*1 Mojs. 19, 14.

29. Ale dne toho, když * vyšel Lot z Sodomy, † dštil ohněm a sirou s nebe, a zahladil všechny.

*1 Mojs. 19, 15, 16, 24. † ěmi. 18, 19. Jer. 50, 40.

30. Takť nápodobně bude v ten den, když se Syn člověka zjeví.

31. V ten den kdo by byl * na střeše, a nádobí jeho v domu, nastupuj, aby je pobral; a kdo na poli, též nevracuj se zase.

*Mat. 24, 17. Mark. 13, 15, 16.

32. Pomněte na Lotovu ženu.

33. Kdož by koli * hledal duši svou zachovati, ztratíť ji; a kdož by ji koli ztratil, obživíť ji.

*Mat. 10, 39. Jan 12, 25.

34. Pravímť vám: V tu noc budou dva na loži jednom; jeden bude vzat, a druhý opuštěn.

35. Dvě budou mletí spolu; jedna bude vzata, a druhá opuštěna.

36. Dva budou na poli; jeden bude vzat, a druhý opuštěn.

37. I odpověděvše, řekli jemu: Kde, Pane? On pak řekl jim: Kdežt' bude tělo, * tamt' se shromáždí i orlice.

*Job 39,30. Mat.24,28.

KAPITOLA XVIII.

K modlitbě napomíná Pán. 9. Farizeus a publikán. 15. Dtky. 18. Raďa knížeti bohatému dána. 31. Smrt Páně předpovědima. 35. Slepy udraven.

Pověděl jim také i podobenství, kterak by potřebi bylo * vzdycky se modlíti a neoblevovati,

*Řím.12,12. Efez.6,18. Kol.4,2. 1 Tim.2,1.

2. Řka: Byl jeden soudce v městě jednodm, kterýž se Boha nebal, a člověka nestyděl.

3. Byla pak vdova v témž městě. I přišla k němu, řkuci: Pomsti mne nad protivníkem mým.

4. On pak dlouho nechtěl. Ale potom řekl sám v sobě: Ač se Boha nebojím, ani člověka nestydím,

5. Však že mi * pokoje nedá tato vdova, pomstím jí, aby naposledy přijduci, neuháněla mne.

*k.11,7,8.

6. I dí Pán: Slyšte, co praví ten soudce nepravý.

7. A což by pak Bůh * nepomstil vyvolených svých, volajících k němu dnem i nocí, ačkoli i prodlévá jim?

*Zjev.6,10.

8. Pravímť vám, žeť jich brzo pomstí. Ale když přijde Syn člověka, zdalíž nalzeze víru na zemi?

9. I řekl také proti některým, * kteříž v sebe doufali, že by spravedliví byli, jiných za nič nevážíce, podobenství toto:

*k.16,15.

10. Dva * muži vstupovali do chrámu, aby se modlili, jeden farizeus, a druhý publikán.

*1 Mojz.4,3 násl.

11. Farizeus * stoje, takto se sám v sobě modlil: Bože, děkuji tobě, že nejsem jako jiní lidé, drači, nespravedliví, cizoložníci, aneb jako i tento publikán.

*k.11,38. Mat.5,20. †Izai.1,15; 58,2. Zjev.3,17.

12. Postím se dvakrát do téhodne, desátky * dávám ze všech věcí, kterýmiž vládnu.

*k.11,42. Mat.23,23.

13. Publikán pak zdaleka stoje, nechtěl ani oči k nebi pozdvihnouti. Ale bil se v prsy své, řka: Bože, * buď milostiv mně hříšnému.

*Zalm.51,3.

14. Pravímť vám: Odšel tento, ospravedlněn jsa, do domu svého, a ne onen. Nebo * každý, kdož se povyšuje, bude ponížen; a kdož se ponízuje, bude povýšen.

*k.14,11. Job 22,29.

15. Přinášeli * také k němu i nemluvnátka, aby se jich dotýkal. To viděvše učedníci, přimlouvali jim.

*Mat.19,13,14. Mark.10,13.

16. Ale Ježíš svolav je, řekl: Nechte dítek, * at jdou ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýcht' jest království Boží.

*Mat.18,3; 19,14.

17. Amen pravím vám: * Kdož by koli nepřijal království Božího jako dítě, nevejdeť nikoli do něho.

*Mark.10,15.

18. I * otázalo se ho jedno kníže, řka: Mistře dobrý, co činěš, život věčný obdržím?

*Mat.19,16. Mark.10,17.

19. I řekl jemu Ježíš: Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, než jediný, totiž Bůh.

20. Umíš přikázání: * Nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepromluvíš křivého svědectví, † cti otce svého i matku svou.

*2 Mojz.20,12 násl. Řím.13,9. †Efez.6,2. Kol.3,20.

21. On pak řekl: Toho všeho ostříhal jsem od své mladosti.

22. Ale slyšav to Ježíš, řekl mu: Ještěť se * jednoho nedostává. Všecko, což máš, prodej, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi, a poď, následuj mne.

*Mat.6,19,20; 19,21. 1 Tim.6,19.

23. On pak uslyšav to, zarmoutil se; byl zajisté bohatý velmi.

24. A viděv jej Ježíš zarmouceného, řekl: Aj, * jak nesnadně ti, kdož statky mají, do království Božího vejdu!

*Přisl.11,28. Mat.19,23.

25. Snáze jest zajisté velbloudu skrze jehelnou díрку projítí, nežli bohatému vjíti do království Božího.

26. Tedy řekli ti, kteříž to slyšeli: I kdož může spasen býti?

27. A on dí: Což * jest nemožného u lidí, možné jest u Boha.

*Job 42,2. Jer.32,17. Mat.19,26. Mark.14,36.

28. I řekl Petr: Aj, my * opustili jsme všecko, a šli jsme za tebou.

*k.5,11. Mat.4,20; 19,27. Mark.10,28.

29. On pak řekl jim: Amen * pravím vám, že není žádného, kterýž by opustil dům, neb rodiče, neb bratří, neb manželku, neb dítky, pro království Boží,

*5 Mojz.33,9.

30. Aby nevzal v tomto * času mnohem více, v budoucím pak věku života věčného.

*Job 42,12.

31. Tedy pojav dvanácte, řekl jim: Aj, vstupujeme * do Jeruzaléma, a naplníť se všecko Synu člověka to, což psáno jest skrze † proroky.

*Mat.16,21. †Zalm.22,7. Izi.53,7.

32. Nebo * vydán bude pohanům, a bude posmíván, a zlehčen, i uplván.

*Mat. 27, 2. Jan 18, 28. Skutk. 3, 13.

33. A ubičující, zamordují jej, ale třetího dne z mrtvých vstane.

34. Oni pak tomu * nic nerozuměli, a bylo slovo to skryto před nimi, aniž věděli, co se pravilo.

*k. 2, 50; 9, 45.

35. I stalo se, když se přibližovali k Jericho, * slepý jeden seděl podlé cesty, žebře.

*Mat. 20, 30.

36. A slyšev zástup pomíjející, otázal se, co by to bylo.

37. I oznámili jemu, že Ježíš Nazaretský tudy jde.

38. I zvolal, řka: Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou.

39. A ti, kteříž napřed šli, přimlouvali mu, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou.

40. Tedy zastaviv se Ježíš, rozkázal ho k sobě přivésti. A když se přibližoval, otázal se ho,

41. Řka: Co chceš, ať učiním? On pak dí: Pane, ať vidím.

42. A Ježíš řekl jemu: Prohlédni. Víra tvá * tě uzdravila.

*Mat. 9, 22.

43. A i hned prohlédl, a šel za ním, velebě Boha. A všecken lid viděv to, vzdal chválu Bohu.

KAPITOLA XIX.

Zacheus. 13. Hřivny. 29. Přijezd Páně do Jeruzaléma, 45. a vyčištění chrámu.

A všed, bral se přes Jericho.

2. A aj, muž, jménem Zacheus, a ten byl hejtman nad celnými, a byl bohatý.

3. I * žádostiv byl viděti Ježíše, kdo by byl; a nemohl pro zástup, nebo postavy malé byl.

*Jan 12, 21.

4. A předběh napřed, vstoupil na strom planého * fiku, aby jej viděl; nebo tudy měl jíti.

*k. 17, 6.

5. A když přišel k tomu místu, pohleděv zhůru Ježíš, uzřel jej, i řekl jemu: Zachee, spěšně sestup dolů, nebo dnes v domu tvém musím zůstat.

6. I sstoupil rychle, a přijal jej radostně.

7. A viděvše to všickni, reptali, řkouce: K člověku hříšnému se obrátil.

8. Stojte pak Zacheus, řekl Pánu: Aj, polovici statku svého, Pane, dávám chudým, a oklamal-li jsem v čem koho, navracuji to * čtvěrnásob.

*2 Mojt. 22, 1. Isai. 58, 6. Esch. 33, 15.

9. I dí jemu Ježíš: Dnes spasení stalo se domu tomuto, proto že i on jest * syn Abrahamův.

*k. 13, 16.

10. Nebo * přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, což bylo zahynulo.

*k. 5, 32. Mat. 10, 6; 15, 24; 18, 11. Skutk. 13, 46. 1 Tim. 1, 15.

11. Toho když oni poslouchali, promluvil k nim dále podoběnství, proto že byl blízko od Jeruzaléma, a že se oni domnívali, že by se hned mělo zjevití království Boží.

12. I řekl: * Člověk jeden rodu znamenitého odšel do daleké krajiny, aby přijal království, a zase se navrátil.

*Mat. 25, 14. Mark. 13, 34.

13. I povolav desíti služebníků svých, dal jim deset hřiven, a řekl jim: Kupčetež, dokudž nepřijdu.

14. Měšťané pak jeho nenáviděli ho, a poslali poselství za ním, řkouce: Nechcemeť, aby tento kraloval nad námi.

15. I stalo se, když se navrátil, přijav království, že rozkázal zavolati těch svých služebníků, kterýmž byl dal peníze, aby zvěděl, jak kdo mnoho získal.

16. I přišel první, řka: Pane, hřivna tvá deset hřiven získala.

17. I řekl jemu: To dobře, * služebníče dobrý. Že jsi nad * málem byl věrný, mějž moc nad desíti městy.

*Mat. 25, 21. +Luk. 16, 10.

18. A druhý přišel, řka: Pane, hřivna tvá získala pět hřiven.

19. I tomu řekl: I ty budiž nad pěti městy.

20. A jiný přišel, řka: Pane, aj, teď hřivna tvá, kterouž jsem měl složenou v šátku.

21. Nebo jsem se bál tebe, ješto jsi člověk přísný; břešeš, čeho jsi nepoložil, a žneš, čeho jsi nerozsíval.

22. I řekl jemu: Z * úst tvých soudím tebe, služebníče zlý. Věděl * jsi, že jsem já člověk přísný, bera, což jsem nepoložil, a žna, čehož jsem nerozsíval.

*2 Sam. 1, 16. Mat. 12, 37. +Mat. 25, 27.

23. I proč jsi tedy nedal peněz mých na stůl, a já přijda, byl bych je vzal i s užitky.

24. I řekl těm, kteříž tu stáli: Vezměte od něho tu hřivnu, a dejte tomu, kterýž má deset hřiven.

25. I řekli jemu: Pane, máš deset hřiven.

26. Jistě pravím vám: * Že každému,

kdož má, bude dáno, ale od toho, kterýž nemá, i to, což má, bude odjato.

*Lk. 8, 18. Mat. 13, 12; 25, 29. Mark. 4, 25.

27. Ty pak nepřátely mé, kteříž nechtěli, abych nad nimi kraloval, přiveďte sem, a zmurdujte přede mnou.

28. To pověděv, šel napřed, vstupuje k Jeruzalému.

29. I * stalo se, když se přiblížil k Betfagi a k Betany, k hoře, kteráž slove Olivetská, poslal dva učedníky své,

*Mat. 21, 1. Mark. 11, 1.

30. Řka: Jděte do městečka, kteréž proti vám jest. Do kteréhož vejduce, naleznete oslátko přivázané, na němž nikdy žádný z lidí neseděl. Odvěztež je, a přiveďte ke mně.

31. A optal-liť by se vás kdo, proč odvažujete, tak díte jemu: Proto že Pán ho potřebuje.

32. Tedy odšedše ti, kteříž byli posláni, nalezli, jakž jim byl pověděl.

33. A když odvažovali to oslátko, řekli páni jeho k nim: Proč odvažujete oslátko?

34. A oni řekli: Pán ho potřebuje.

35. I přivedli * je k Ježíšovi, a vloživše roucha svá na to oslátko, vsadili na ně Ježíše.

*Jan 12, 14.

36. A když on jel, stlali roucha svá na cestě.

37. Když se pak již přiblížoval k místu tomu, kudyž scházejí s hory Olivetské, počalo všecko množství učedníků radostně chváliti Boha hlasem velikým ze všech divů, kteréž byli viděli,

38. Řkouce: * Požehnaný král, kterýž se běře ve jménu Páně. † Pokoj na nebi, a sláva na výsostech.

*Zalm. 118, 26. †Luk. 2, 14. Efes. 2, 14.

39. Ale někteří z farizeů, kteříž tu byli v zástupu, řekli jemu: Mistře, potresci učedníků svých.

40. I odpověděv, řekl jim: Pravím vám: Budou-li tito mlčeti, * kamení hned bude volati.

*Abak. 2, 11.

41. A když se přiblížil, uzřev město, plakal * nad ním,

*2Kral. 8, 11.

42. Řka: Ó kdybys * poznalo i ty, a to aspoň v takový tento den tvůj, které by věci ku pokoji tobě byly, ale skrytoť jest to nyní před očima tvýma. *5 Mojs. 32, 29.

43. Nebo přijdou na tě dnové, obklíčí tě nepřátelé tvoji * valem, a oblehnou tebe, a srouží tě se všech stran.

*Ezech. 21, 27; 23, 24.

44. A s * zemí srovnají tě, i syny tvé

v tobě, a nenechajíť v tobě kamene na kameni, proto že jsi nepoznalo času navštívení svého.

*K. 21, 6. 1Kral. 9, 7. Mich. 3, 12. Mat. 24, 2.

45. A všed do chrámu, počal vymítati prodavače a kupce z něho,

46. Řka jim: * Psáno jest: Dům můj dům modlitby jest, † vy jste jej pak učinili peleší lotrovskou.

*1Kral. 8, 29. Izai. 56, 7. Mat. 21, 13. †Jer. 7, 11.

47. I učil na každý den v chrámě. Přední pak kněží¹⁾ a zákonníci i přední v lidu hledali ho zahladiti.

48. Ale * nenalezli, co by učinili. Nebo všecken lid jej sobě liboval, poslouchaje ho.

*Skutk. 4, 21.

KAPITOLA XX.

Či moci Pán uštvá. 4. Křest Janův odkud. 9. Vinice pronajatá. 20. Otázka o dani. 27. S saducei nesnáš. 41. Kristus čí syn. 45. Výstraha před zákonníky.

I stalo se těch dnů v jeden den, * když on učil lid v chrámě, a kázal evangelium, že přišli k tomu přední kněží¹⁾ a zákonníci s staršími.

*Mat. 21, 23.

2. I řekli jemu: Pověz nám, jakou moci * tyto věci činíš, aneb kdo jest ten, kterýž tobě tuto moc dal? *Skutk. 4, 7; 7, 27.

3. I odpověděv, řekl jim: Otížit se i já vás na jednu věc; protož pověztež mi:

4. Křest Janův s nebe-li byl, čili z lidí?

5. Oni pak uvažovali to mezi sebou, řkouce: Jestliže bychom řekli: S nebe, díf: Pročez jste tedy neuvěřili jemu?

6. Pakli díme: Z lidí, lid všecken ukamenuje nás; nebo cele * tak drží, že Jan jest prorok.

*Mat. 14, 5.

7. I odpověděli: Že nevědí, odkud byl.

8. I řekl jim Ježíš: Aníž já vám povim, jakou moci toto činím.

9. I počal lidu praviti podobenství toto: Člověk jeden * štípl vinici, a pronajal ji vinařům, a sám odšel přes pole na dlouhé časy.

*Izai. 5, 1. Jer. 2, 21. Mat. 21, 33.

10. A v čas slušný poslal k těm vinařům služebníka, aby užitek z vinice dali jemu. Ti pak vinaři zmrskavše jej, pustili prázdného.

11. I poslal druhého služebníka. Oni pak i toho zmrskavše a zohavivše, pustili prázdného.

12. I poslal třetího. Ale oni i toho zranivše, vystřelili ven.

13. Tedy řekl pán té vinice: Co učiním? Pošli svého milého syna. Snad když toho uzří, ustýdnou se.

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupová.

14. Ale vinaři uzřevše jej, rozmlouvali mezi sebou, řkouce: Tentof * jest dědic; podte, † zabíme jej, aby naše bylo to dědictví. *Zalm.2,8. Žid.1,2. †1 Mojš.37,18. Mat.26,4.

15. A vystrčivše jej ven z vinice, zamordovali. Což tedy učiní jim pán té vinice?

16. Přiďte a vyhladí vinaře ty, a dá vinici jiným. To uslyšavše, řekli: Odstup to.

17. Ale on pohleděv na ně, řekl: Co jest pak to, což napsáno jest: Kámen, kterýmž * pohrdli stavitelé, ten učiněn jest v hlavu úhelní?

18. Každý, * kdož padne na ten kámen, rozrazí se; a na kohož by on upadl, potřef jej. *Zalm.118,22. Mat.21,42. Skutk.4,11. *Isai.8,15.

19. I hledali přední kněží¹⁾ a zákoníci, jak by naň vztáhli ruce v tu * hodinu, ale báli se lidu. Nebo porozuměli, že by na ně mluvil podobenství to.

20. Tedy střehouce ho, * poslali špehéře, kteříž by se spravedlivými činili, aby ho polapili v řeči, a potom jej vydali vrchnosti a v moc hejtmanu. *k.19,48.

21. I otázali se ho, řkouce: Mistře, víme, že právě mluviš a učíš, a nepřijímáš osoby, ale v pravdě cestě Boží učíš. *Mat.22,15. Mark.12,13.

22. Sluš-li nám daň dávatí císaři, čili nic?

23. Ale porozuměv chytrosti jejich, dí jim: Co mne pokoušíte?

24. Ukažte mi peníz. Či má obraz a nápis? I odpověděvše, řekli: Císařův.

25. On pak řekl jim: * Dejtež tedy, co jest císařova, císaři, a co jest Božího, Bohu. *Mat.22,21. Řím.13,7.

26. I nemohli ho za slovo popadnouti před lidem, a divíce se odpovědi jeho, umkli.

27. Přistoupivše * pak někteří z saduceů, († kteříž odírají býti vzkříšení,) otázali se ho, *Mat.22,23. †Skutk.23,6,8.

28. Řkouce: Mistře, * Mojžíš napsal nám: Kdyby bratr něčí umřel, maje manželku, a umřel by bez dětí, aby ji pojal bratr jeho za manželku, a vzbudil símě bratru svému. *5 Mojš.25,5.

29. I bylo sedm bratří, a první pojav ženu, umřel bez dětí.

30. I pojal druhý tu ženu, a umřel i ten bez dětí.

31. Potom třetí pojal ji, též i *všech* těch sedm, a nezůstavivše dětí, zemřeli.

32. Nejposléze po všech umřela i ta žena.

33. Protož při vzkříšení, kterého z nich bude ta žena, poněvadž sedm jich mělo ji za manželku?

34. A odpovídaje, řekl jim Ježíš: Synové tohoto věku žení se a vdávají.

35. Ale ti, kteříž hodni jmíni budou dosáhnouti onoho věku a vzkříšení z mrtvých, ani se ženiti nebudou ani vdávati.

36. Nebo ani umíratí více nebudou moci, andělům * zajisté rovni budou. A jsou synové † Boží, poněvadž jsou synové vzkříšení. *Mat.22,30. †1 Jan.3,2.

37. A že mrtví vstanou z mrtvých, i Mojžíš ukázal při onom kři, * když nazývá Pána Bohem Abrahamovým, a Bohem Izákovým, a Bohem Jákobovým. *2 Mojš.3,6. Mat.22,32.

38. Bůh pak není mrtvých, ale živých, nebo všickni jsou jemu živi.

39. Tedy odpověděvše někteří z zákoníků, řekli: Mistře, * dobře jsi pověděl. *Mark.12,32.

40. I nesměli se jeho na nic více tázati.

41. Řekl pak jim: Kterak praví Krista býti * synem Davidovým? *Mat.22,41. Mark.12,35.

42. A sám David praví v * knize žalmů: Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé,

43. Až položím nepřátely tvé v ponož noh tvých? *Zalm.110,1. Skutk.2,34. 1 Kor.15,25. Žid.1,18.

44. Poněvadž David jej Pánem nazývá, i kterakž syn jeho jest?

45. I řekl učedníkům svým přede všim lidem:

46. Varujte * se zákoníků, kteříž rádi chodí v krásném rouše, a milují pozdravování na trzích a přední stolice v školách, a první místo na večeřích. *Mat.23,3 nsl. Mark.12,38 nsl.

47. Kteříž * zírají domy vdovské pod zámyslem dlouhé modlitby. Tiť vezmou těžší odsouzení. *Mat.23,14.

KAPITOLA XXI.

Almužna chudé vdovy. 5. Zkása Jerusalema, i den soudny. 8. Znamení toho. 34. Napomenutí k střízlivosti, bedlivosti a modlitbě. 37. Kásání v chrámě.

A pohleděv, * uzřel bohaté, † kteříž metali dary své do pokladnice. *Mark.12,41. †2 Král.12,9

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupová.

2. Uzlal pak i jednu vdovu chudičkou, ana uvrhla tam dva šarty.

3. I řekl: V pravdě pravím vám, že vdova tato chudá * více než všickni uvrhla. *2 Kor.8,12

4. Nebo všickni tito z toho, což jim zbývalo, dali dary Bohu, tato pak z své chudoby všecku živnost svou, kterouž měla, uvrhla.

5. A když někteří pravili o chrámu, kterak by kamením pěkným i okrasami ozdoben byl, řekl:

6. Nač se to díváte? Přijdou dnové, v nichž nebude * zůstaven kámen na kameni, kterýž by nebyl zbořen.

*k.19,44. 1 Král.9,7.8. Mich.3,12.

7. I otázali se ho, řkouce: Mistře, kdy to bude? A které znamení, když se to bude míti státi?

8. On pak řekl: Vizte, * abyste nebyli svedeni. Nebo mnozí přijdou ve jménu mém, řkouce: Já jsem, a čas se blíží. Protož nepostupujte po nich.

*Jer.14,14; 23,21. Mat.24,4. Efez.5,6.

9. Když pak uslyšíte o válkách a různých, nestrachujte se; neboť musí to první býti, ale ne i hned konec.

10. Tehdy pravil jim: Povstaneť národ proti * národu, a království proti království.

*Isai.19,2. Mat.24,7.

11. A země třesení veliká budou po místech, a hladové, a morové, hrůzy i zázračkové s nebe velící.

12. Ale před tím * přede vším vztáhnou ruce své na vás, a protiviti se budou, vydávajice vás do škol † a žalářů, vodíce k králům ** a k vládařům pro jméno mé.

*Mat.10,17. Jan 16,2. †Skutk.4,3. **k.25,23.

13. A toť se vám díti bude na svědecktvi.

14. Protož * složtež to v srdcích svých, abyste se nestarali, kterak byste odpovídati měli.

*k.12,11. Mat.10,19.

15. Jáť zajisté dám vám * ústa a moudrost, kteréž nebudou moci odolati, ani proti ní ostáti všickni protivníci vaši.

*2 Mojš.4,12. Izai.54,17.

16. Budete pak zrazováni i od rodičů a od * bratří, od příbuzných i od přátel, a zmordujíť některé z vás.

*Mich.7,6. †Skutk.7,59.

17. A budete * v nenávisti u všech pro jméno mé.

*Mat.10,22.

18. Ale ani * vlas s hlavy vaší nikoli nezahyne.

*k.12,7. 1 Sam.14,45. 2 Sam.14,11. 1 Král.1,52. Mat.10,30.

19. V * trpělivosti své vládněte dušemi svými.

*2 Par.15,7.

20. Když pak * uzříte obležený od vojska Jeruzalém, tehdy vězte, žeť se přiblížilo zkažení jeho.

*Dan.9,26.27. Mat.24,15. Mark.13,14.

21. Tehdy ti, kdož jsou v Judstvu, utíkejte k horám, a kdo u prostřed něho, vyjděte, a kteří v končinách, nevcházejte do něho.

22. Neboť budou dnové pomsty, aby se naplnilo všecko, což psáno jest.

23. Ale běda těhotným a těm, kteréž koji v těch dnech. Neboť bude dav veliký v této zemi, a hněv nad lidem tímto.

24. I padati budou ostrosti meče, a zjimaní vedeni budou mezi všecky národy, a Jeruzalém tlačen bude od pohanů, dokudž se * nenaplní časové pohanů.

*Řím.11,25.

25. I budouť * znamení na slunci a na měsíci i na hvězdách, a na zemi ssoužení národů, nevědoucích se kam díti, když zvuk vydá moře a vlnobítí,

*Isai.13,10. Ezech.32,7. Mat.24,29. 2 Petr.3,10.12.

26. Tak že * zmrtvějí lidé pro strach a pro očekávání těch věcí, kteréž přijdou na všecken svět. Nebo moci nebeské pohybovati se budou.

*Isai.64,7.

27. A tehdyť * uzří Syna člověka, an se běže v oblace s mocí a slávou velikou.

*Dan.7,13. Mat.16,27. Skutk.1,11. 2 Tes.1,10. Zjev.1,7.

28. A když se toto počne díti, pohleďtež a pozdvihnětež hlav svých, proto že se přibližuje vykoupení vaše.

29. I pověděl jim podobeství: Patřte na * fíkový strom i na všecka stromovní.

*Mat.24,32. Mark.13,28.

30. Když se již pučí, vidouce to, sami to znáte, že blízko jest již léto.

31. Takž i vy, když uzříte, ano se tyto věci dějí, vězte, že blízko jest království Boží.

32. Amen pravím vám, že nepomine věk tento, až se všecko stane.

33. Nebe * a země poninou, ale slova máť nepominou.

*Zalm.102,27. Mat.24,35. † Mat.5,18. 1 Petr.1,25.

34. Pilně * se pak varujte, aby snad nebyla obtížena srdce vaše obzerstvím a opilstvím a pečováním o tento život, a v náhle přikvačil by vás ten den.

*Řím.13,13. Efez.5,18.

35. Nebo jako * osídlo přijde na všechny, kteréž přebývají na tváři vší země.

*1 Tes.5,2. 2 Petr.3,10.

36. Protož * bděte, všelikého času mohléceť se, abyste hodni byli ujíti všech

těch věcí, kteréž se budou dítí, a postaviti se před Synem člověka.

^{*Mat. 24. 42; 25. 13. †Luk. 13. 1.}

37. I býval ve dne v chrámě, uče, ale v noci vycházej, přebýval * na hoře, kteráž slove Olivetská.

^{*Jan 8. 1. 2.}

38. A všecken lid na úsvitě přicházel k němu do chrámu, aby ho poslouchal.

KAPITOLA XXII.

Svátek přesnic. 3. Jidášova zrada. 7. Večeře stará i nová. 24. Váda o prvotnost. 31. Třibení učedníků. 37. Příprava k utrpení, i začátek jich.

Přibližoval se pak * svátek přesnic, kterýž slove velikanoc.

^{*2 Mojš. 12. 15. Mat. 26. 2. Mark. 14. 1.}

2. I hledali přední kněží *) a zákonníci, kterak by * jej vyhladili; nebo obávali se lidu.

^{*Zalm. 2. 2. Jan 11. 47.}

3. Tedy * vstoupil satan do Jidáše, přímým Iškariotského, kterýž byl z počtu dvanácti.

^{*Mat. 26. 14. Mark. 14. 10. Jan 13. 2. 27.}

4. A on odšed, mluvil s předními kněžími²⁾, a s úředníky, kterak by ho jim zradil.

5. I zradovali se, a smluvili s ním, že mu chtí peníze dáti.

6. I slíbil, a hledal příhodného času, aby ho jim zradil bez zástupu.

7. Tedy přišel den přesnic, v kterémž zabít měl býti beránek.

8. I poslal Petra a Jana, řka: Jdouce, připravte nám beránka, abychom jedli.

9. A oni řekli mu: Kde chceš, ať připravíme?

10. On pak řekl jim: Aj, když vcházeti budete do města, potkáť vás člověk, dčbán vody nesa. Jdětež za ním do domu, do kteréhož vejde.

11. A díte hospodáři toho domu: Vzkažuje tobě Mistr: Kde jest stň, kdež budu jísti beránka s učedníky svými?

12. A onť vám ukáže večeraďlo veliké podlážené. Tam připravte.

13. I odšedše, * nalezli, jakž jim pověděl, a připravili beránka.

^{*k. 19. 32.}

14. A když přišel čas, posadil se za stůl, a dvanácte apoštolů s * ním.

^{*Mat. 26. 20. Mark. 14. 17. 18.}

15. I řekl jim: Žádostí žádal jsem tohoto beránka jísti s vámi, prvé než bych trpěl.

16. Nebo pravímť vám, žeť ho již více nebudu jísti, ažť se naplní v království Božím.

17. A vzav kalich, a díky činiv, řekl: Vezměte jej a dleťte mezi sebou.

18. Nebo pravím * vám, žeť nebudu pítí z plodu vinného kořene, ažť království Boží přijde.

^{*Mat. 26. 29. Mark. 14. 25.}

19. A * vzav chléb, a díky činiv, lámal a dal jim, řka: To jest tělo mé, kteréž se za vás dáva. To činite na mou památku.

^{*Mat. 26. 26. Mark. 14. 22. 1 Kor. 11. 23. 24.}

20. Takž i kalich, když bylo po večeri, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, kteréž se za vás vylévá.

21. Ale aj, * ruka zrádce mého se mnou za stolem.

^{*Mat. 26. 21. 23. Mark. 14. 18. Jan 13. 18.}

22. A Syn zajisté člověka jde, tak jakž jest * uloženo, ale běda člověku tomu, kterýž ho zrazuje.

^{*Zalm. 41. 10. Skutk. 1. 16: 2. 23.}

23. Tedy oni počali vyhledávati mezi sebou, kdo by z nich byl, kterýž by to měl učiniti.

24. Stal se pak i svár mezi nimi, kdo by * z nich zdál se býti největší.

^{*k. 9. 46. Mat. 18. 1. Mark. 9. 34.}

25. On pak řekl jim: * Králové národů panují nad nimi, a kteříž moc mají nad nimi, dobrodincové slovou.

^{*Mat. 20. 25. Mark. 10. 42.}

26. Ale vy * ne tak. Nýbrž kdož největší jest mezi vámi, budiž jako nejmenší, a kdož vůdce jest, jako sloužící.

^{*k. 9. 48. 1 Petr. 5. 3. 5. 6.}

27. Nebo kdo větší, ten-li, kterýž sedí, čili ten, kterýž slouží? Zdali ne ten, kterýž sedí? Ale já mezi vámi jsem jako ten, kterýž slouží.

28. Vy pak jste ti, kteříž jste v mých pokušeních se mnou zůstali.

29. A jáť * vám způsobuji, jakož mi způsobil Otec můj, království,

^{*k. 12. 32. Mat. 24. 47.}

30. Abyste * jedli a pili za stolem mým v království mém, a ř seděli na stolicích, soudíce dvanáctero pokolení Izraelské.

^{*Mat. 8. 11. řk. 19. 28. Zjev. 3. 21.}

31. I řekl Pán: Šimone, Šimone, aj, satan * vyprosil, aby vás třibil jako pšeni.

^{*1 Petr. 5. 8.}

32. Ale jáť jsem * prosil za tebe, aby nezhylnula víra tvá. A ty ř někdy obrátě se, potvrzuj bratřii svých.

^{*Jan 17. 11. 15. 20. řZalm. 51. 15.}

33. A on řekl jemu: Pane, s tebou hotoť jsem i do žaláři i na smrt jíti.

34. On pak dí: Pravím * tobě, Petře, nezazpíváť dnes kohout, ažť prvé třikrát zapřieš, žeť neznáš mne.

^{*Mat. 26. 34. Mark. 14. 30. 72. Jan 13. 38.}

35. I řekl jim: Když * jsem vás poslal

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupová — 2) biskupy.

bez pytlíka, a bez mošny, a bez obuvi, zdali jste v čem nedostatek měli? A oni řekli: V ničemž. ^{*Mat.10,9.}

36. Tedy dí jim: Ale nyní, kdo má pytlík, vezmi, a též i mošnu; a kdož meče nemá, prodej sukni svou, a kup sobě.

37. Nebo pravím vám, že se ještě * to písmo naplniti musí na mně: A s nešlechtnými počten jest. Nebo ty věci, kteréž *svědčí* o mně, konec berou. ^{*Isai.53,12. Mark.15,28.}

38. Oni pak řekli: Pane, aj, dva meče teď. A on řekl jim: Dostít jest.

39. A vyšed; šel podlé obyčeje svého na * horu Olivovou, a šli za ním i učedníci jeho. ^{*Mat.26,36.}

40. A když přišel na místo, řekl jim: Modlte se, abyste nevešli v pokušení.

41. A sám * vzdáliv se od nich, jako by mohl kamenem dohoditi, a poklek na kolena, modlil se, ^{*Mat.26,39. Mark.14,35.}

42. Řka: Otče, chceš-li, přenes kalich tento ode mne, ale však * ne má vůle, ale tvá staň se. ^{*Jan 6,38.}

43. I ukázal se jemu anděl s nebe, posiluje ho.

44. A jsa v boji, * horlivěji se modlil. I učiněn jest pot jeho jako krápek krve tekoucí na zemi. ^{*Jan 12,27. Zid.5,7.}

45. A vstav od modlitby, a přišed k učedníkům, nalezl je, ani spí zámůtkem.

46. I řekl jim: Co spíte? Vstaňte a modlte se, abyste nevešli v pokušení.

47. A * když on ještě mluvil, aj, zástup, a ten, kterýž sloužil Jidáš, jeden ze dvanácti, šel napřed, a přiblížil se k Ježíšovi, aby jej polbil.

48. Ježíš pak řekl jemu: Jidáš, políbením Syna člověka zrazuješ? ^{*Mat. 26. 47. Mark. 14. 43. Jan 18. 3.}

49. A vidouce ti, kteříž při něm byli, k čemu se chýli, řekli jemu: Pane, budeme-liž bít mečem?

50. I udeřil jeden z nich služebníka nejvyššího kněze¹⁾, a utal ucho jeho pravé.

51. A Ježíš odpověděl, řekl: Nechtež až potud. A dotek se ucha jeho, uzdravil jej.

52. I dí Ježíš těm, kteříž přišli na něho, předním kněžím²⁾ a úředníkům chrámu a starším: Jako * na lotra vyšli jste s meči a s kyjmi, ^{*Mat.26,55.}

53. Ješto na každý den býval jsem s vámi v chrámě, a nevztáhli jste rukou

na mne. Ale toť jest ta vaše hodina, a moc temnosti.

54. I javše jej, * vedli, a úvedli do domu nejvyššího kněze¹⁾. Petr pak šel za ním zdaleka. ^{*Mat.26.57.58.}

55. A když * zanítli oheň u prostřed síně, a posadili se vůkol, sedl Petr mezi ně. ^{*Mat.26,69.}

56. A uzřevši ho jedna děvečka, an sedí u ohně, a pilně naň pohleděvši, řekla: I tento byl s ním.

57. On pak zapřel ho, řka: Ženo, neznám ho.

58. A po malé chvíli jiný, vida jej, řekl: I ty z nich jsi. Petr pak řekl: O člověče, nejsem.

59. A potom asi po jedné hodině jiný potvrzoval, řka: V pravdě i tento s ním byl, nebo také Galilejský jest.

60. I řekl Petr: Člověče, nevím, co pravíš. A hned, když on ještě mluvil, kohout * zazpíval. ^{*Mat.26,74.}

61. I obrátiv se Pán, pohleděl na Petra. I rozpomenul se Petr na slovo Páně, kterak jemu byl řekl: Že prvé než kohout * zazpívá, třikrát mne zapříš. ^{*Mat.26.34. Mark.14,30.72.}

62. I vyšed ven Petr, plakal hoče.

63. Muži pak ti, kteříž drželi Ježíše, posmívali se jemu, * tepouce ho. ^{*Job 16,10. Isai.50,6. Mat.26,67.}

64. A zakrývající ho, bili jej v tvář, a tázali se ho, řkouce: Prorokuj, kdo jest, kterýž tebe udeřil? .

65. A jiného mnoho, rouhajíce se, mluvili proti němu.

66. A když byl den, * sešli se starší lidu a přední kněží²⁾ a zákonníci, a vedli ho do rady své, ^{*Zalm.2,2. Mat.27,1. Mark.15,1. Jan 18,28.}

67. Řkouce: Jsi-li ty Kristus? Pověz nám. I dí jim: Povím-li vám, nikoli neuvěříte.

68. A pakli se vás co otíži, neodpovíte mi, ani nepropustíte.

69. Od * této chvíle Syn člověka sedne na pravici moci Boží. ^{*Dan.7,9.13. Mat.16,27. Skutk.1,11.}

70. I řekli všickni: Tedy jsi ty Syn Boží? On pak řekl jim: Vy pravíte, nebo já jsem.

71. A oni řekli: Což ještě potřebujeme svědectví? Však jsme sami slyšeli z úst jeho.

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupova. — 2) biskupům.

1) Bibli kral. s r. 1618: biskupova. — 2) biskupová.

KAPITOLA XXIII.

Pán Pilátovi vydán, 7. k Heródesovi poslán, 24. odsouzen, 26. vyveden, 38. ukřižován, 46. umřel, 53. i pohřben.

Tedy povstavši všecko množství jich, vedli * jej ku Pilátovi.

*Mat. 27, 2. Mark. 15, 1. Jan 18, 28.

2. A počali naň žalovati, řkouce: Tohoto jsme našli, an převrací lid, a * brání daně dávatí císaři, pravě se býti Kristem králem.

*k. 20, 25. Mat. 17, 25.

3. Pilát pak * otázal se ho, řka: Jsi-liž ty král ten Židovský? A on odpověděv, řekl jemu: Ty pravíš.

*Mat. 27, 11. Mark. 15, 2. Jan 18, 33. 1 Tim. 6, 13.

4. I dí Pilát předním kněžím ¹⁾ a zástupům: Žádné viny nenalézám na tomto člověku.

5. Oni pak více se silili, řkouce: Bouřit lid, uče po všem Judstvu, počav od Galilee až sem.

6. Tedy Pilát uslyšav o Galilei, otázal se, byl-li by člověk Galilejský.

7. A když zvěděl, že by byl z panství Heródesova, * poslal jej k Heródesovi, kterýž také v Jeruzalémě byl v ty dni.

*k. 3, 1.

8. Heródes pak uzřev Ježíše, zradoval se velmi. Nebo * dávno žádal viděti jej, proto že mnoho o něm slychal, a nadál se, že nějaký div uzří od něho učiněný.

*k. 9, 9. Mat. 14, 1. 2.

9. I tázal se ho mnohými řečmi, ale on jemu nic neodpovídal.

10. Stáli pak přední kněží ²⁾ a zákoníci, tuze na něj žalující.

11. A pohrdna jim Heródes s svým rytířstvem, a naposmívav se jemu, oblékl jej v roucho bílé, i odeslal zase ku Pilátovi.

12. I učinění jsou přátelé * Pilát s Heródesem v ten den. Nebo před tím nepřátelé byli vespolek.

*Skutk. 4, 27.

13. Pilát pak svolav přední kněží ³⁾ a úradné osoby i lid,

14. Řekl jim: Dali jste mi * tohoto člověka, jako by lid odvracel, a aj, já před vámi vpytavaje se ho, žádné viny jsem nenalezl na tom člověku v tom, což na něj žalujete.

*Mat. 27, 23. Mark. 15, 14.

15. Ano ani Heródes; nebo odeslal jsem vás k němu, a aj, nic hodného smrti nestalo se jemu.

16. Protož potrestaje, propustím ho.

17. Musil pak propouštívati jim jednoho v svátek.

18. Protož zkríklo spolu všecko množství, řkouce: * Zahlad tohoto, a propust' nám Barabáše. *Mat. 27, 22. Jan 18, 40. Skutk. 3, 14.

19. Kterýž byl pro bouřku nějakou v městě učiněnou a pro vraždu vsazen do žaláře.

20. Tedy Pilát opět mluvil, chtěje propustiti * Ježíše.

21. Oni pak vždy volali, řkouce: Ukřižuj ho, ukřižuj.

22. A on potřetí řekl jim: Což pak zlého učinil tento? Žádné příčiny smrti nenalezl jsem na něm. Protož potresce, propustím ho.

23. Oni pak předce dotírali křikem velikým, žádajíce, aby byl ukřižován. A rozmáhali * se hlasově jejich i předních kněží ¹⁾.

*Jan 19, 12.

24. Pilát pak přisoudil, aby se naplnila žádost jejich.

25. I * propustil jim toho, kterýž pro bouřku a vraždu vsazen byl do žaláře, za něhož prosili, ale Ježíše vydal k vůli jejich.

*Mat. 27, 26. Mark. 15, 15. Jan 19, 16.

26. A když jej vedli, chytivše * Šimona nějakého Cyrenenského, jdoucího s pole, vložili na něj kříž, aby nesl za Ježíšem.

*Mat. 27, 32.

27. I šlo za ním veliké množství lidu i žen, kteréž plakaly a kvílily ho.

28. A obrátiv se k nim Ježíš, dí: Dcery Jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale raději samy nad sebou plačte a nad svými dětmi.

29. Nebo aj, dnové jdou, v nichž řeknou: * Blahoslavené neplodné, † a břicha, kteráž nerodila, a prsy, kteréž nekrmily.

*Izai. 54, 1. †Mat. 24, 19.

30. Tehdyť počnou říci k horám: Padněte * na nás, a pahrbkům: Prikrejte nás.

*Izai. 2, 19. Ozvěš 10, 8.

31. Nebo poněvadž na * zeleném dřevě toto se děje, i co pak bude na suchém?

*Jer. 25, 29. 1 Petr. 4, 17.

32. Vedeni pak byli * i jiní dva zločinci, aby spolu s ním byli ukřižováni.

*Izai. 53, 12. Jan 19, 18.

33. A když přišli na místo, * kteréž slove popravištné, tu jej ukřižovali, i ty zločince, jednoho na pravici, druhého pak na levici.

*Mat. 27, 33.

34. Tedy Ježíš řekl: Otče, * odpusť jim, neboť † nevědí, co činí. A ** rozdělivše roucho jeho, metali los.

*Izai. 53, 12. Mat. 5, 44. Skutk. 7, 60. †Skutk. 3, 17. **Zalm. 22, 19. Mat. 27, 35.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupům. — 2) biskupová. — 3) biskupy.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskup.

35. I stál lid, řívaje se. A posmívali se jemu * knížata¹⁾ s nimi, řkouce: Jinýmť spomáhal, nechat pomůže sám sobě, jestliže on jest Kristus, ten Boží zvolený.

*Mat. 27, 39.

36. Posmívali se pak jemu i žoldnéři, přistupujice a octa podávajice jemu,

37. A řikajice: Jsi-li ty král ten Židovský, spomoziž sám sobě.

38. A byl také i nápis * napsaný nad nim, literami Řeckými a Latinskými a Židovskými: Tento jest král Židovský.

*Mat. 27, 37. Mark. 15, 26.

39. Jeden pak z těch zločinců, kteříž s ním viseli, rouhal se jemu, řka: Jsi-li ty Kristus, spomoziž sobě i nám.

40. A odpověděv druhý, trestal ho, řka: Ani ty se Boha nebojíš, ješto jsi v témž potupení?

41. A my zajisté spravedlivě, nebo hodnou pomstu za skutky své bēfeme, ale tento nic zlého neučinil.

42. I dí Ježíšovi: Pane, * rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého.

*1 Mojt. 40, 14.

43. I řekl mu Ježíš: Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.

44. A bylo okolo hodiny šesté. I stala se * tma po vší zemi až do hodiny deváté.

*Mat. 27, 45. Mark. 15, 33.

45. I zatmělo se slunce, a opona chrámová roztrhla se napoly.

46. A zvolav Ježíš * hlasem velikým, řekl: Otče, † v ruce tvé poroučím ducha svého. A to pověděv, umřel.

*Mat. 27, 50. †Zalm. 31, 6. Skutk. 7, 59. 60.

47. A viděv * centurio, co se stalo, velebil Boha, řka: Jistě člověk tento spravedlivý byl.

*Mat. 27, 54.

48. A všickni zástupové, přítomní tomu divadlu, hledice na to, co se dalo, tepouce prsy své, navracovali se.

49. Stáli pak všickni známí jeho zdaleka, hledice na to, i ženy, kteréž byly přišly za ním z Galilee.

50. A aj, * muž jménem Jozef, jeden z úřadu, muž dobrý a spravedlivý,

*Mat. 27, 57. Mark. 15, 43.

51. Kterýž byl nepovolil radě a skutku jejich, z Arimatie města Judského, kterýž * také očekával království Božího;

*k. 2, 25, 38.

52. Ten přistoupiv ku Pilátovi, vyprosil tělo Ježíšovo.

53. A složiv je, obvinul v kment, a pochoval je v hrobě * vytesaném, v kte-

remž ještě nikdy nebyl žádný pochován.

*Mat. 12, 40.

54. A byl den * připravování, a sobota se začínala.

*Mat. 27, 62. Jan 19, 42.

55. Šedše pak také za ním * ženy, kteréž byly s Ježíšem přišly z Galilee, pohleděly na hrob, a kterak pochováno bylo tělo jeho.

*k. 8, 2.

56. Vrátivše se pak, připravily vonné věci a masti, ale v sobotu odpočinuly, podlé * příkázání.

*2 Mojt. 20, 10.

KAPITOLA XXIV.

Andělé svědčí o vzkříšení Pána. 13. Pán sám nejprv dvěma, 36. potom spolu ahromážděným se sjevil; 49. a zaslíbiv Ducha svatého, 51. bral se do nebe.

Prvního pak dne po * sobotě velmi ráno šly k hrobu, nesouce vonné věci, kteréž byly připravily, a některé jiné s nimi.

*Mat. 28, 1. Mark. 16, 1. Jan 20, 1.

2. I našly kámen odvalený od hrobu.

3. A všedše, nenalezly těla Pána Ježíše.

4. I stalo se, když ony se toho užasly, aj, * muži dva postavili se podlé nich v rouše † stkvoucím.

*Skutk. 1, 10. †Luk. 9, 30. 31. Jan 20, 12.

5. Když se pak ony bály, a sklonily tváři své k zemi, řekli jim: Co hledáte živého s mrtvými?

6. Není ho * tuto, ale vstal jest. Rozpomeňte † se, kterak mluvil vám, když ještě v Galilei byl,

*Mark. 16, 6. †Mat. 16, 21. Mark. 8, 31.

7. Řka: Že * Syn člověka musí vydán býti v ruce hříšných lidí, a ukřižován býti, a v třetí den z mrtvých vstáti.

*Mat. 17, 22. Mark. 9, 31.

8. I rozpomenuly se na slova jeho.

9. A * navrátivše se od hrobu, zvěstovaly to všecko těm jedenácti i jiným všechném.

*Mat. 28, 8. Mark. 16, 8. 10.

10. Byly pak * Maria Magdaléna a Johanna a Maria Jakubova, a jiné s nimi, kteréž vypravovaly to apoštolům.*k. 8, 2, 3.

11. Ale oni měli za bláznovství slova jejich, a nevěřili jim.

12. Tedy Petr vstav, běžel k hrobu, a pohleděv do něho, uzřel prostěradla, ana sama leží. I odšel, divě se sám v sobě, co se to stalo.

13. A aj, * dva z nich šli toho dne do městečka, kteréž bylo vzdáli od Jeruzaléma honů šedesáte, jemuž jméno Emmaus.

*Mark. 16, 12.

14. A rozmlouvali vespolek o těch všech věcech, kteréž se byly staly.

¹⁾ Biblil kral. s r. 1613: biskupové.

15. I stalo se, když rozmlouvali, a se-
bě se otazovali, že i Ježíš, přiblíživ se,
šel s nimi.

16. Ale oči jejich držány byly, aby ho
nepoznali.

17. I řekl jim: Které jsou to věci, o
nichž rozjímáte vespolek, jdouce, a jste
smutni?

18. A odpověděv jeden, kterémuž jmé-
no Kleofáš, řekl jemu: Ty sám jsi z při-
chozích do Jeruzaléma, ještěs nezvěděl,
co se stalo v něm těchto dnů?

19. Kterýmž on řekl: I co? Oni pak
řekli jemu: O * Ježíšovi Nazaretském,
kterýž byl † muž prorok, mocný v slovu
i v skutku, před Bohem i přede všim
lidem, ^{*Mat. 21, 11. Skutk. 2, 22. †Luk. 7, 16.}

20. Totiž kterak jej vydali přední kně-
ží¹⁾ a knížata naše na odsouzení k smrti,
i ukřižovali jej.

21. My pak jsme se nadáli, * že by on
měl vykoupiti Izraele. Ale nyní tomu
všemu třetí den jest dnes, jakž se to
stalo. ^{*Skutk. 1, 6.}

22. Ale * i ženy některé z našich zdě-
sily nás, kteréž ráno byly u hrobu.

^{*Mat. 28, 8. Mark. 16, 10. Jan 20, 18.}

23. A nenalezše těla jeho, přišly, pra-
vice, že také vidění andělské viděly,
kteríž pravi, že by živ byl.

24. I chodili někteří z našich k hrobu,
a našli tak, jakž pravily ženy, ale je-
ho neviděli.

25. Tedy on řekl jim: Ó * nesmyslní a
zpozdili srdcem k věření všemu tomu,
což mluvili proroci. ^{*Gal. 3, 1.}

26. Zdalíž * nemusil těch věcí trpěti
Kristus a vjíti v slávu svou?

<sup>*Isai. 50, 6; 53, 11 násl. Skutk. 17, 8.
Filip. 2, 7 násl. 1 Petr. 1, 11. Žid. 12, 2.</sup>

27. A počav od * Mojžíše a všech pro-
roků, vykládal jim všecka ta písma, kte-
ráž o něm byla.

^{*1 Mojž. 3, 15. Job 19, 25. Žalm. 8, 6. Isai. 53, 1 násl.}

28. I přiblížili se k městečku, do kte-
réhož šli, a on potrh se, jako by chtěl
dále jíti.

29. Ale přinutili ho, řkouce: Zůstaň * s
námi, nebo se již připozdívá, a den se
nachýlil. I všel, aby s nimi zůstal.

^{*1 Mojž. 19, 3. Soud. 19, 9.}

30. I stalo se, když seděl s nimi za sto-
lem, vzav chléb, dobrořečil, a lámaje,
podával jim.

31. I otevřiny jsou oči jejich, a poznali
ho. On pak odnesl se od nich.

32. I řekli vespolek: Zdalíž srdce naše
v nás nehořelo, když mluvil nám na ce-
stě, a když otvíral nám písma?

33. A vstavše v tu hodinu, vrátili se
do Jeruzaléma, a našli shromáždě-
ných těch jedenácte, a ty, kteříž s nimi
byli,

34. Ani pravi: Že * vstal Pán právě, a
ukázal se Šimonovi. ^{*1 Kor. 15, 4, 5.}

35. I vypravovali oni také to, co se
stalo na cestě, a kterak ho poznali v lá-
mání chleba.

36. A když oni o tom rozmlouvali, po-
stavil * se Ježíš u prostřed nich, a řekl
jim: Pokoj vám.

^{*Mark. 16, 14. Jan 20, 19. 1 Kor. 15, 5.}

37. Oni pak zhrozivše se a přestrašení
byvše, domnívali se, že by ducha vi-
děli.

38. I di jim: Co se * strašíte, a proč
myšlení vstupují na srdce vaše?

^{*Mat. 14, 26. Mark. 4, 40.}

39. Vizte * ruce mé i nohy mé, já za-
jistě jsem ten. Dotýkejte se mne a vizte;
neboť duch těla a kostí nemá, jako mne
vidíte mítí. ^{*Jan 20, 20, 27.}

40. A pověděv to, ukázal jim ruce i
nohy.

41. Když pak oni ještě nevěřili pro ra-
dost, ale divili se, řekl jim: Máte-li * tu
co k jídlu? ^{*Jan 21, 5.}

42. A oni podali jemu kusu ryby pe-
čené a plástu strdi.

43. A vzav, pojedl před nimi,

44. A řekl jim: Tatof jsou * slova, kte-
ráž jsem mluvil vám, ještě byv s vámi:
Že se musí naplniti všecko, což psáno
jest v zákoně Mojžíšově a v prorocih i
v žalmích o mně. ^{*k. 9, 22. Mat. 16, 21. Mark. 8, 31.}

45. Tedy otevřel jim mysl, aby roz-
uměli písmům.

46. A řekl jim: Takť jest psáno, a tak
musil * Kristus trpěti, a třetího dne z
mrtvých vstáti, ^{*v. 26. Žalm. 22, 7. Skutk. 17, 3.}

47. A aby bylo kázáno ve jménu jeho
pokání * a odpuštění hříchů mezi všemi
národy, počna od Jeruzaléma.

^{*Skutk. 5, 31. 1 Jan. 2, 12.}

48. Vy pak jste svědkové toho.

49. A aj, * já pošli zaslíbení Otce své-
ho na vás. Vy pak čekaňte v městě Je-
ruzalémě, dokudž nebudete oblečeni mo-
cí s výsosti. ^{*Jan 14, 26: 15, 26. Skutk. 1, 4, 2, 1 násl.}

50. I * vyvedl je ven až do Betany, a
pozdvih rukou svých, dal jim požehná-
ní. ^{*Skutk. 1, 12.}

51. I * stalo se, když jim žehnal, bral se od nich, a nesen jest do nebe.

*Mark.16,19. Skutk.1,9.

52. A oni poklonivše se jemu, navrá-

tili se do Jeruzaléma s radostí velikou.

53. A byli vždycky v chrámě, chválíce a dobrořečíce Boha. Amen.

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) JANA.

KAPITOLA I.

Evangelisty 15. i Křtitele svědectví o Pánu Kristu 37. a povolání některých učedníků.

Na * počátku bylo † Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl ** Bůh.

*1 Moř.1,1. 1 Jan.1,1,2. †Zjev.19,13. **1 Jan.5,20.

2. To bylo na počátku u Boha.

3. Všecky * věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest.

*Zaim.33,6. Efez.3,9.

4. V něm život * byl, a život byl světlo lidí.

*k.5,26. 1 Jan.5,11.

5. A to * světlo v † temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly.

*k.3,12. †Isai.60,2.

6. Byl * člověk poslaný od Boha, je muž jméno bylo Jan.

*Mat.3,1.

7. Ten přišel na svědectví, aby svědčil o tom světle, aby * všickni uvěřili skrze něho.

*Kol.1,28.

8. Nebyl on to * světlo, ale přišel, aby svědectví vydával o tom světle.

*k.5,35.

9. Tentot byl to * pravé světlo, kteréz osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět.

*k.3,19; 8,12.

10. Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, ale svět ho nepoznal.

11. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.

12. Kteríž pak koli přijali jej, dal jim moc * syny Božími býti, těm, kteríž věří ve jméno jeho,

*Řím.8,15. Gal.3,26. 1 Petr.1,14.

13. Kteríž ne ze krvi, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z * Boha zplozeni jsou.

*k.3,5. 1 Jan.5,4.

14. A Slovo to tělo * učiněno jest, a přebývalo mezi námi, (a † viděli jsme ** slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce,) † plné milosti a *** pravdy.

*Isai.7,14. Mat.1,16. †Isai.40,5. Mat.17,2.

**Isai.60,1. †Kol.1,19. ***Luk.2,40.

15. Jan svědectví vydával o něm, a volal, řka: Tentot jest, o němž jsem pra-

vil, že po mně přišed, předšel mne; nebo přednější jest než já.

16. A z plnosti * jeho my všickni vzali jsme, a to milost za milost.

*k.3,34. Kol.1,19; 2,9.

17. Nebo * zákon skrze Mojžíše dán jest, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se.

*2 Moř.20,1 násl.

18. Boha * žádný nikdy neviděl; jednorozený ten † Syn, kterýž jest v lůnu Otce, onť vypravil.

*2 Moř.33,20. 1 Tim.6,16. †Mat.11,27.

19. A totot jest svědectví * Janovo, když poslali Židé z Jeruzaléma kněží a Levity, aby se ho otázali: Ty kdo jsi?

*k.5,33.

20. I vyznal a nezapřel, a vyznal: Že já nejsem * Kristus.

*k.3,28. Skutk.13,25.

21. I otázali se ho: Což pak? Eliáš * jsi ty? I řekl: Nejsem. Jsi † ten prorok? Odpověděl: Nejsem.

*Mat.11,14. †5 Moř.18,15.

22. I řekli jemu: Kdožs pak? Ať odpověd dáme těm, kteríž nás poslali. Co pravíš sám o sobě?

23. Řekl: * Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně, jakož pověděl Izaiáš prorok.

*Isai.40,3. Mat.3,3. Mark.1,3.

24. Ti pak, kteríž byli poslání, z farizeů byli.

25. I otázali se ho a řekli jemu: Proč tedy křtíš, jestliže ty nejsi Kristus, ani Eliáš, ani ten prorok?

26. Odpověděl jim Jan, řka: * Já křtím vodou, ale u prostřed vás stojí, jehož vy neznáte.

*Mat.3,11.

27. Totot jest ten, * kterýž po mně přišed, předšel mne, u jehož obuvi já nejsem hoden rozvázati řeménka.

*k.3,26.

28. Toto v * Betabaře stalo se † za Jordánem, kdež Jan křtil.

*Soud.7,24. †Jan.10,40.

29. Druhého dne ušel Jan Ježíše, an

jde k němu. I dí: Aj, * Beránek Boží, kterýž snímá hřích + světa.

*2 Mojs. 12, 3. Izai. 53, 7. 1 Petr. 1, 19. † Izai. 53, 4. 6. 11.

30. Tentof jest, o kterémž jsem já pravil, že za mnou jde muž, kterýž * mne předšel; nebo přednější jest než já. *v. 15.

31. A já jsem ho neznal, ale aby zjeven * byl lidu Izraelskému, proto jsem já přišel, křtít vodou. *k. 7. 4.

32. A svědectví vydal Jan, * fka: Viděl jsem Ducha sstupujícího jako holubici s nebe, a zůstal na něm.

*Mat. 3, 16. Mark. 1, 10. 11.

33. A já jsem ho neznal, ale kterýž mne poslal křtít vodou, ten mi řekl: Nad kýmž uzříš Ducha sstupujícího a zůstávajícího na něm, tent jest, kterýž křtí * Duchem svatým. *Skutk. 1, 5.

34. A já jsem viděl, a svědectví jsem vydal, že on jest ten Syn Boží.

35. Druhého pak dne opět stál Jan, a z učedníků jeho dva,

36. A uzřev Ježíše, an se prochází, řekl: Aj, * Beránek Boží. *v. 29.

37. I slyšeli ho ti dva učedníci mluvícího, a šli za Ježíšem.

38. I obrátiv se Ježíš, a uzřev je, ani jdou, dí jim:

39. Co hledáte? A oni řekli jemu: Rabbi, (což se vykládá: Mistře,) kde bydlíš?

40. Dí jim: Poďte a vizte. I šli a viděli, kde bydlil, a zůstali u něho ten den; nebo bylo okolo desáté hodiny.

41. Byl * Ondřej, bratr Šimona Petra, jeden z těch dvou, kteříž byli to slyšeli od Jana, a šli za ním. *Mat. 4, 18.

42. I našel ten první bratra svého vlastního Šimona, a řekl mu: Nalezli jsme * Mesiáše, což se vykládá Kristus. *Dan. 9, 24. 26.

43. I přivedl jej k Ježíšovi. A pohledv naň Ježíš, dí: Ty jsi Šimon, syn Jonášův, ty slouti * budeš Cefas, což se vykládá Petr. *Mat. 16, 18.

44. Na druhý den chtěl Ježíš vyjít do Galilee, i našel Filipa, a řekl jemu: Poď za mnou.

45. A byl * Filip z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova. *k. 12. 21.

46. Nalezl Filip Natanaele. I dí jemu: O kterémž * psal Mojžíš v zákoně + a proroci, nalezli jsme, Ježíše, syna Jozefova z Nazaréta. *1 Mojs. 3, 15.

† Izai. 7, 13. Jer. 23, 5. 6. Ezech. 34, 23. Dan. 9, 24. Mich. 5, 2.

47. I řekl jemu Natanael: A může * z

Nazaréta co dobrého býti? Řekl jemu Filip: Poď + a viz. *Mat. 2, 23. †v. 40.

48. Vida Ježíš Natanaele, an jde k němu, i dí o něm: Aj, právě Izraelitský, v němžto * lsti není. *Zalm. 32, 2; 73, 1.

49. Řekl mu Natanael: Jakž ty mne znáš? Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Prvé než tě Filip zavolal, kdyžs byl pod fíkem, viděl jsem tebe.

50. Odpověděl Natanael a řekl jemu: Mistře, ty jsi * Syn Boží, ty jsi ten král Izraelský. *Mat. 14, 33.

51. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Žet jsem řekl: Viděl jsem tebe pod fíkem, věříš. Větší věci nad tyto uzříš

52. I dí mu: Amen, amen pravím vám: Od tohoto času uzříte nebe otevřené, a anděly * Boží vstupující a sstupující na Syna člověka. *1 Mojs. 28, 12. Mat. 4, 11.

KAPITOLA II.

Svadba v Galilejské Káni. 13. Penězomenci z chrámu vyhnáni. 18. Hádky s Židy. 23. Mnozí v Krista uvěřili.

Třetího pak dne stala se svadba v Káni Galilejské, a byla matka Ježíšova tam.

2. A pozván jest také Ježíš i učedníci jeho na tu svadbu.

3. Když se pak nedostalo vína, řekla matka Ježíšova jemu: Vína nemají.

4. Dí jí Ježíš: Co mně a tobě ženo? Ještě nepřišla hodina má.

5. Dí matka jeho služebníkům: Což by koli vám řekl, učíte.

6. I bylo tu kamenných stoudiv šest postaveno, podle * očišťování Židovského, beroucí v sebe jedna každá dvě neb tři míry. *Mark. 7, 3.

7. Řekl jim Ježíš: Naplňte ty stoudivy vodou. I naplnili je až do vrchu.

8. I dí jim: Nalévejtež již, a neste vrchnímu správci svadby. I nesli.

9. A jakž okusil vrchní správce svadby té vody, vínem učiněné, (nevěděl pak, odkud by bylo, ale služebníci věděli, kteříž vážili vodu,) povolal ženička ten vrchní správce,

10. A řekl mu: Každý člověk nejprvé dobré víno dává, a když by se * hojně napili, tedy to, kteréž horší. Ty zachoval jsi víno dobré až dosavad. *1 Mojs. 43, 34.

11. To učinil Ježíš počátek divů v Káni * Galilejské, a zjevil slávu svou. I uvěřili v něho učedníci jeho. *k. 4, 46. †k. 11, 45.

12. Potom sstoupil do Kafarnaum, on

i matka jeho, i bratři jeho, i učedníci jeho, a pobýli tam nemnoho dní;

13. Nebo blízko byla velikanoc Židovská. I vstoupil Ježíš do Jeruzaléma.

14. A nalezl * v chrámě prodavače volů a ovec i holubice, a penězoměnce sedící.
*Mat. 21, 12. Mark. 11, 15.

15. A udělav bič z provázků, všecky vyhnal z chrámu, i ovice i voly, a penězoměncům rozsypal peníze, a stoly zpřevracel.

16. A těm, kteříž holuby prodávali, řekl: Odneste tyto věci odsud, a nečinite domu Otce mého domem kupeckým.

17. I rozpomenuli se učedníci jeho, že psáno jest: * Horlivost domu tvého snědla mne.
*Zalm. 69, 10.

18. Tedy odpověděli Židé a řekli jemu: Jaké * znamení nám ukážeš, že tyto věci činíš?

19. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Zrušte chrám * tento, a ve třech dnech zase vzdělám jej.
*k. 6, 30. Mat. 12, 38. Mark. 8, 11. Luk. 11, 29.
*Mat. 26, 61.

20. I řekli Židé: Čtyřiceti a šest let dělán jest chrám tento, a ty ve třech dnech vzděláš jej?

21. Ale on mluvil o chrámu těla svého. 22. A protož když z mrtvých vstal, rozpomenuli * se učedníci jeho, že jim to byl pověděl. I uvěřili písmu a slovu, kteréž pověděl Ježíš.
*Luk. 24, 8.

23. A když byl v Jeruzalémě na velikunoc v den sváteční, mnozí uvěřili ve jméno jeho, vidouce divy jeho, kteréž činil.

24. Ale Ježíš nesvědčil sebe samého jim, proto že on znal všecky.

25. Aníž potřeboval, aby kdo svědectví vydával o člověku; nebo * on věděl, co by bylo v člověku.
*1 Sam. 16, 7. Zalm. 7, 10. Mat. 22, 18.

KAPITOLA III.

Rozmlouvání Páně s Nikodémem. 22. Učedníci Kristovi i Jan křtili. 25. Svědectví Jana Křtitele slavné o Kristu Pánu.

Byl pak člověk z farizeů, jménem Nikodém, kníže Židovské.

2. Ten přišel k Ježíšovi v noci, a řekl jemu: Mistré, víme, že jsi od Boha přišel mistr; nebo * žádný nemůže těch divů činiti, kteréž ty činíš, leč by Bůh byl s + ním.
*Skutk. 2, 22. †Jan 9, 16. Skutk. 10, 38.

3. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Amen, amen pravím tobě: * Nenarodí-li se kdo znovu, nemůž viděti království Božího.
*Tit. 3, 5. Mat. 18, 3.

4. Řekl jemu Nikodém: Kterak můž člověk naroditi se, starý jsa? Zdali můž po druhé z život matky své vjiti a naroditi se?

5. Odpověděl Ježíš: Amen, amen pravím tobě: Nenarodí-li se kdo z * vody a z Ducha, nemůž vjiti do království Božího.
*Ezech. 36, 25, 27. 1 Petr. 3, 21. Žid. 10, 23.

6. Což se narodilo * z těla, tělo jest, a což se narodilo z Ducha, duch jest.
*1 Mojz. 5, 2. Řim. 3, 23; 8, 5.

7. Nedivíš se, že jsem řekl tobě: Musíte se znovu zroditi.

8. Vítr, kam chce věje, a hlas jeho slyšíš, ale nevíš, * odkud přichází, a kam jde. Takť jest každý, kdo se † z Ducha narodil.
*Zalm. 135, 7. Kaz. 11, 5. †1 Kor. 2, 11.

9. Odpověděl Nikodém a řekl jemu: Kterak * mohou tyto věci býti?
*k. 6, 52, 60. Ezech. 36, 26.

10. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Ty jsi mistr v Izraeli, a toho neznáš?

11. Amen, amen pravím tobě: Že * což víme, mluvíme, a což jsme viděli, svědčíme, ale svědectví našeho nepřijímáte.
*k. 7, 16; 8, 28; 12, 49.

12. Poněvadž zemské věci mluvil jsem vám, a nevěříte, kterak, budu-li vám praviti nebeské, uvěříte?

13. A jistě * žádnýť nevstoupil v nebe, než ten, kterýž sstoupil s nebe, Syn člověka, kterýž jest v nebi.

14. A jakož * Mojžíš povýšil hada na poušti, takť musí † povýšen býti Syn člověka,
*4 Mojz. 21, 8, 9. 2 Král. 18, 4. †Jan 8, 28.

15. Aby každý, kdož * věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.
*k. 6, 36. Mark. 16, 16.

16. Nebo * tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.
*Řim. 5, 8, 3, 32. 1 Jan. 4, 9.

17. Neboť * neposlal Bůh Syna svého na svět, aby odsoudil svět, ale aby spasen † byl svět skrze něho.
*k. 9, 39. Luk. 5, 56. †1 Jan. 4, 9.

18. Kdož * věří v něho, nebude odsouzen, ale kdož nevěří, již jest odsouzen; nebo nevěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.
*k. 5, 24.

19. Totof pak jest ten * soud, že světlo přišlo na svět, ale milovali lidé věc tmu nežli světlo; nebo skutkové jejich byli zlí.
*k. 1, 5, 9. 1 Jan. 2, 9.

20. Každý zajisté, kdož zle činí, nená-

vidí světla, a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho.

21. Ale * kdož činí pravdu, jde k světlu, aby zjevení byli skutkové jeho, že v Bohu učinění jsou. *Efez.5,8.

22. Potom přišel Ježíš i učedníci jeho do země Judské, a tu přebýval s nimi, a * křtil. *k.4,1,2.

23. A Jan také křtil v Enon, * blízko Sálím, nebo byly tam vody mnohé. I přicházeli, † a křtili se.

24. Nebo ještě * Jan nebyl vsazen do žaláře. *1 Sam.9,4. †Mat.3,6.16. Mark.1,5. *Mat.14,3. Luk.3,19.20.

25. Tedy vznikla otázka mezi učedníky Janovými a Židy o očišťování.

26. I přišli k Janovi a řekli jemu: Mistře, ten kterýž byl s tebou * za Jordánem, jemužs ty † svědectví vydal, aj, on křtí, a všickni jdou k němu.

27. Odpověděl Jan a řekl: * Nemůžt člověk vzíti ničeho, leč by jemu dáno bylo s nebe. *Mat.3,13. †k.3,11. *k.19,11. 1 Kor.4,7.

28. Vy sami * svědkové jste mi, že jsem pověděl: Nejsem já Kristus, ale † že jsem poslán před nim.

29. Kdož má nevěstu, ženich jest, přítel pak ženicha, kterýž stojí a slyší ho, radostí raduje se pro hlas ženicha. Protož ta radost má naplněna jest.

30. Onť * musí růsti, já pak menšiti se.

31. Kdožť * s hůry přišel, nade všeckyť jest; kdož jest z země, zemskýť jest, a zemské věci mluví. Ten, kterýž s nebe přišel, nade všecky jest. *2 Sam.3,1. Fil.1,18. *k.8,23. 1 Kor.15,47.

32. A což viděl a slyšel, * toť svědčí, ale † svědectví jeho žádný nepřijímá.

33. Kdož přijímá svědectví jeho, zpečetil to, že Bůh * pravdomluvný jest.

34. Nebo * ten, kteréhož Bůh poslal, slovo Boží mluví; nebo jemu ne v míru dává † Bůh Ducha.

35. Otec miluje Syna, * a všecko dal v ruku jeho. *k.1,16. †Zalm.45,8. Izi.61,1. Luk.4,18. *Zalm.8,7. Mat.11,27. Luk.10,22. Žid.2,8.

36. Kdož věří v Syna, má život věčný; ale kdožť jest * nevěřící Synu, neužítí života, ale hněv Boží zůstává na něm.

*v.18. Mark.16,16.

KAPITOLA IV.

Poslouchání k více Samaritánců, 41. i jiným Samaritánům, 46. a syna služebníka královského usdravení.

A jakž poznal Pán, že slyšeli farizeové,

že by Ježíš více učedníků činil a křtil než Jan,

2. (Ačkoli Ježíš sám nekřtil, ale učedníci jeho,)

3. Opustil Judstvo, a odšel opět do Galilee.

4. Musil pak jíti skrze Samaří.

5. I přišel k městu Samářskému, kteréž slove Sichar, vedlé popluží, kteréž byl dal * Jakob Jozefovi, synu svému.

*1 Mojt.33,19; 48,22

6. Byla pak tu studnice Jákobova. Protož ustav na cestě Ježíš, posadil se tak na studnici. A bylo okolo šesté hodiny.

7. I přišla žena z Samaří vážiti vody. Kteréž řekl Ježíš: * Dej mi píti.

*1 Mojt.24,17.

8. Nebo učedníci jeho byli odešli do města, aby nakoupili pokrmů.

9. I řekla jemu žena ta Samaritánka: Kterakž ty, jsa Žid, žádáš ode mne nápoje od ženy Samaritánky? (Nebo * neobcují Židé s Samaritány.)

*k.8,48. 2 Král.17,24. Luk.9,52.

10. Odpověděl Ježíš a řekl jí: Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, kterýž praví tobě: Dej mi píti, ty bys prosila jeho, a dal by tobě vody * živé.

*k.6,35. Jer.2,13.

11. I dí jemu žena: Pane, aniž máš, čím bys navázil, a studnice jest hluboká. Odkudž tedy máš tu vodu živou?

12. Zdalíž jsi ty větší nežli otec náš Jakob, kterýž nám dal tuto studnici, a sám z ní pil, i synové jeho, i dobytek jeho?

13. Odpověděl Ježíš a řekl jí: Každý, kdož pije * vodu tuto, žizniti bude opět.

*k.6,58.

14. Ale kdož by se napil vody té, kterouž * já dám jemu, nežiznil by na věky, ale voda ta, kterouž já dám jemu, bude v něm studnici vody prýstící se k životu věčnému.

*k.6,27,35; 7,38,39.

15. Řekla jemu žena: Pane, dej mi té vody, abych nežiznila, ani chodila sem vážiti.

16. Řekl jí Ježíš: Jdi, zavolej muže svého, a příd sem.

17. Odpověděla žena a řekla: Nemám muže. Dí jí Ježíš: Dobře řekla: Nemám muže.

18. Nebos pět mužů měla, a nyní kteréhož máš, není tvůj muž. To jsi pravdu pověděla.

19. Řekla jemu žena: Pane, vidím, že jsi ty * prorok.

*k.6,14. Luk.7,16; 24,19.

20. Otcové naši na této hoře modlivali se, a vy pravíte, že v * Jeruzalémě jest místo, kdež náleží se modliti.

*5 Mojs.12,5,11. 1 Král.8,29 násl. 2 Par.7,12.

21. Dí jí Ježíš: Ženo, věř mi, žeť jde hodina, kdyžto ani na této hoře, ani v Jeruzalémě nebudete se modliti Otcí.

22. Vy se modlíte, * a nevíte, čemu; my se modlíme, čemuž víme, nebo † spasení z Židů jest.

*2 Král.17,29. Mat.20,22.

†1 Mojs.12,3. Izai.2,3. Luk.24,47. Řím.3,2. Žid.7,14.

23. Ale jdeť hodina, a nyníť jest, kdyžto praví modlitebníci modliti se budou Otcí v duchu a v pravdě. Neboť takových Otec hledá, aby se modlili jemu.

24. Bůh * duch jest, a ti, kteříž se jemu modlí, v duchu a v pravdě musejí se modliti.

*2 Kor.3,17.

25. Dí jemu žena: Vím, * že Mesiáš přijde, kterýž slove Kristus. Ten, když přijde, oznámí nám všecko.

*k.1,41.

26. Dí jí Ježíš: * Ját jsem, kterýž mluvím s tebou.

*k.8,25.

27. A v tom přišli učedníci jeho, i divili se, že by s ženou mluvil, a však žádný neřekl: Nač se ptáš, aneb proč mluvíš s ní?

28. I nechala tu žena vědra svého, a šla do města, a řekla těm lidem:

29. Poďte, vizte člověka, kterýž pověděl mi všecko, což jsem koli činila. Neří-li on ale Kristus?

30. Tedy vyšli z města, a přišli k němu.

31. Mezi tím pak prosili ho učedníci, řkouce: Mistře, pojez.

32. A on řekl jim: Ját mám pokrm jísti, kteréž vy nevíte.

33. Učedníci pak mluvili vespolek: Zdali jemu kdo přinesl jísti?

34. Dí jim Ježíš: Můjť pokrm jest, abych činil vůli toho, kterýž mne poslal, a dokonal dílo jeho.

35. Však vy pravíte, že ještě čtyři měsíkové jsou, a žeň přijde. Aj, pravím vám: Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žeť se * již bělejí ke žni.

*Mat.9,37. Luk.10,2.

36. Kdož pak žne, odplatů běře, a shromažďuje užitek k životu věčnému, aby i ten, kdož rozsívá, radoval se spolu, i kdo žne.

37. Nebo v tom právě jest slovo, žeť jiný jest, kdož rozsívá, a jiný, kterýž žne.

38. Ját jsem vás poslal žíti, o čemž jste vy nepracovali. Jiníť pracovali, a vy jste v jejich práce vešli.

39. Z města pak toho mnozí z Samaritánů uvěřili v něho, pro řeč té ženy, svědčící: Že mi pověděl všecko, což jsem činila.

40. A když k němu přišli Samaritáni, prosili ho, aby s nimi zůstal. I pobyl tu za dva dni.

41. A mnohem jich více uvěřilo pro řeč jeho.

42. A ženě té řekli: Již ne pro tvé vypravování věříme; * nebo sami jsme slyšeli, a víme, že tento jest právě spasitel světa, Kristus.

*k.17,8.

43. Po * dvou pak dnech vyšel odtud, a šel do Galilee.

*Mat.4,12.

44. Nebo sám Ježíš byl svědectví vydal, že * prorok v vlasti své v poctivosti není.

*Mat.13,57.

45. A když přišel do Galilee, přijali jej Galilejští, všecko viděvše, co činil v Jeruzalémě v svátek; nebo i oni byli přišli k svátku.

46. Tedy opět přišel Ježíš do Kány Galilejské, kdež * učinil byl z vody víno. I byl jeden královský služebník v Kafarnaum, jehožto syn nemocen byl.*k.2,1 násl.

47. Ten uslyšev, že by Ježíš přišel z Judstva do Galilee, šel k němu, a prosil ho, aby sstoupil a uzdravil syna jeho; nebo počínal umirati.

48. I řekl jemu Ježíš: * Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte.

*k.2,18. 1 Kor.1,22.

49. Dí jemu ten královský služebník: Pane, podiž prvé, nežli umře syn můj.

50. Dí jemu Ježíš: Jdi, * syn tvůj živ jest. I uvěřil člověk řeči, kterouž mluvil jemu Ježíš, a šel.

*1 Král.17,23.

51. Když pak on již šel, potkali se s ním služebníci jeho a zvěstovali, řkouce: Syn tvůj živ jest.

52. Tedy otázal se jich na hodinu, v kterou by se lépe měl. I řekli jemu: Včera v hodinu sedmou přestala mu zimnice.

53. Tedy poznal otec, že právě ta hodina byla, v kterouž řekl byl jemu Ježíš: Syn tvůj živ jest. I uvěřil * on i dům jeho všecken.

*Skutk.18,8.

54. To opět druhý div učinil Ježíš, přišed z Judstva do Galilee.

KAPITOLA V.

Pán člověka od třiděti osmi let nemocného uzdraviv, 16. nesás o to s Židy měl.

Potom byl svátek Židovský, i šel Ježíš do Jeruzaléma.

2. Byl pak v Jeruzalémě rybník bravný, kterýž slove Židovský Bethesda, patero přístřeší maje.

3. Kdež leželo množství veliké neduživých, slepých, kulhavých, suchých, očekávajících hnutí vody.

4. Nebo anděl jistým časem sstupoval do rybníka, a kormoutil vodu. Protož kdož nejprve sstoupil po tom zkormoucení vody, uzdraven býval, od kterékoli nemoci trápen byl.

5. I byl tu člověk jeden, kterýž osm a třidceti let nemocen byl.

6. Toho uzřev Ježíš ležícího, a poznav, že jest již dávno nemocen, dí jemu: Chceš-li zdrav býti?

7. Odpověděl mu ten nemocný: Pane, nemám člověka, kterýž by, když se zkormoutí voda, vrhl mne do rybníka, ale když já jdu, jiný přede mnou sstupuje.

8. Dí jemu Ježíš: * Vstaň, vezmi lože své a chod. *Mat.9,6.

9. A hned zdrav jest učiněn člověk ten, a vzav lože své, i chodil. * Byla pak sobota v ten den. *k.9,14.

10. Tedy řekli Židé tomu uzdravenému: Sobota jest, * nesluší tobě lože nositi.

*k.9,16. 2Mojz.20,10. 5Mojz.5,13. Jer.17,21. Mat.12,2.

11. Odpověděl jim: Ten, kterýž mne uzdravil, onť mi řekl: Vezmi lože své a chod.

12. I otázali se ho: Kdo jest ten člověk, kterýž tobě řekl: Vezmi lože své a chod?

13. Ten pak uzdravený nevěděl, kdo by byl. Nebo Ježíš byl poodšel od zástupu shromážděného na tom místě.

14. Potom pak nalezl jej Ježíš v chrámě, a řekl jemu: Aj, zdrav jsi učiněn; nikoli víc nehřeš, aťby se něco horšího nepřihodilo.

15. Ošel ten člověk, a pověděl Židům, že by Ježíš byl ten, kterýž ho zdravého učinil.

16. A protož protivili se Židé Ježíšovi, a hledali ho zabiti, že to učinil v sobotu.

17. Ježíš pak odpověděl jim: * Otec můj až dosavad dělá, iť jáť dělám.

*k.14,10. +k.9,4.

18. Tedy Židé ještě víc proto hledali ho zamordovati, že by netoliko rušil sobotu, ale že * Otec svého pravil býti Boha, rovného se čině Bohu. *k.10,33. Filip.2,6.

19. I odpověděl Ježíš a řekl jim: Amen,

amen pravím vám: * Nemůžeť Syn sám od sebe nic činiti, jediné cožť vidí, a Otec činí. Nebo cožkoli on činí, toť i Syn též podobně činí. *v.30. +k.8,11.32:8,38

20. Otec zajisté * miluje Syna, a ukazuje mu všecko, což sám činí; a věští nad to ukáže jemu skutky, abyste vy se divili. *k.3,35.

21. Nebo jakož Otec křísí mrtvé a obživuje, tak i Syn, kteréž chce, obživuje.

22. Aníž zajisté Otec soudí koho, ale všecken * soudť dal Synu,

*Skutk.17,31. +Mat.11,27. Jan.17,2

23. Aby všickni ctili Syna, tak jakž Otce cti. Kdo necť Syna, necť ani Otce, kterýž ho poslal.

24. Amen, amen pravím vám: Že kdož slovo mé slyší, a věří tomu, kterýž mne poslal, * máť život věčný, a na soud nepřijde, ale přešel jest z smrti do života. *k.3,18. Luk.23,43. Řim.8,24. Efez.2,8.

25. Amen, amen pravím vám: Že přijde hodina, a nyníť jest, * když mrtví uslyší hlas Syna Božího, a kteříž uslyší, živi budou. *Řim.6,4. Gal.2,20. Efez.2,1,5. 1Tim.5,6.

26. Nebo jakož Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život v samém sobě.

27. A dal jemu * moc i soud činiti, nebo Syn člověka jest. *v.22. Skutk.10,42.

28. Nedivtež se tomu; neboť přijde hodina, v kterouž * všickni, kteříž v hrobích jsou, uslyší hlas jeho.

*1Kor.15,52. 1Tes.4,16.

29. A * půjdou ti, kteříž dobré věci činili, na vzkříšení života, ale ti, kteříž zlé věci činili, na vzkříšení soudu.

*Dan.12,2. Mat.25,46.

30. Nemohuť * já sám od sebe nic činiti. Jakžť slyším, takť soudím, a soud můj spravedlivý jest. Neboť i nehledám vůle své, ale vůle toho, kterýž mne poslal, Otcovy. *v.19. +k.6,38. Mat.26,39.

31. Vydám-liť * já svědectví sám o sobě, svědectví mé není pravé. *k.8,14,18.

32. Jinýť * jest, kterýž svědectví vydává o mně, a vím, že pravé jest svědectví, kteréž vydává o mně.

*Isai.42,1. Mat.3,17:17,5.

33. Vy jste byli poslali k Janovi, a on svědectví vydal pravdě.

34. Ale jáť nepřijímám svědectví od člověka, nežť totot pravím, abyste vy spasení byli.

35. Onť byl svíce hořící a svitící, vy pak chtěli jste se na čas poradovati v světle jeho.

36. Ale já mám větší * svědectví, než Janovo. Nebo skutkové, kteréž mi dal Otec, abychť je vykonal, tiť skutkové, kteréž já činím, svědčí o mně, že mne Otec poslal. *k.1.33. řk.3.2; 7,31; 10,25; 14,11.

37. A kterýž mne poslal, * Otec, onť svědectví vydal o mně, jehož jste vy hlasu nikdy neslyšeli, aniť tváři jeho neviděli. *k.1.33. Mat.3,17; 17,5. Luk.3 22. †2 Moja.33,20. 1 Tim.6,16. 1 Jan.4,12.

38. A slova jeho nemáte v sobě zůstávajícího. Nebo kteréž onť poslal, tomu vy nevěříte.

39. Ptejte * se na písma; nebo vy domníváte se v nich věčný život míti, a taťť svědectví vydávají o mně.

*Izai.8,20; 34,16. Luk.16,29. Skutk.17,11. †5 Moja.18,15.18. Luk.24,27. Jan.1,45.

40. Ale * nechcete přijíti ke mně, aby ste život měli. *k.6,37.

41. Chvály od lidí nepřijímám.

42. Ale poznal jsem vás, že milování Božího nemáte v sobě.

43. Já jsem přišel ve jménu Otce svého, a nepřijímáte mne. Kdyby jiný přišel ve * jménu svém, toho přijmete.

*Skutk.4,7.

44. Kterak vy můžete * věřiti, chvály jedni od druhých hledajíce, poněvadž chvály,ť kteréž jest od samého Boha, nehledáte? *k.12,43. †Řim.2,29.

45. Nedomnívejte se, bycht já na vás žalovati měl před Otcem. Jestif, kdo by žaloval na vás, * Mojžíš, v němž vy naději máte. *Skutk.15,21.

46. Nebo kdybyste věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně; * neb on o mně psal.

*1 Moja.3,15; 22,18.

47. Ale poněvadž jeho písmům nevěříte, i kterak slovům mým uvěříte?

KAPITOLA VI.

Pán množství lidí nasytil, 15. králem býti nechtěl, 19. po moři chodil, 25. o chlebu nebeském kázal, 42. někteří se boršili, 68. apoštolé viru o něm vyznali.

Potom odšel Ježíš za moře Galilejské neb Tiberiadské.

2. A šel * za ním zástup veliký; nebo viděli divy jeho, kteréž činil nad nemocnými. *1 Král.4,34. Mat.4,25.

3. I všel na horu Ježíš, a tam seděl s učedníky svými.

4. Byla pak blízko * velikanoc, svátek Židovský. *2 Moja.12,18. 3 Moja.23,5.

5. Tedy pozdvih * oči Ježíš, a viděv, že zástup veliký jde k němu, dí Filipovi: Kde nakoupíme chlebtů, aby pojedli ti to? *Mat.14,15. Mark.6,35.

6. (Ale to řekl, pokoušeje ho; nebo on věděl, co by měl učiniti.)

7. Odpověděl jemu Filip: Za dvě stě peněz chlebtů nepostačí jim, aby jeden každý z nich něco maličko vzal.

8. Dí jemu jeden z učedníků jeho, Ondřej, * bratr Šimona Petra: *k.1,40.

9. Jestif * mládenček jeden zde, kterýž má pět chlebtů ječných a dvě rybičky. Aleťť coťť jest to mezi tak mnohý?

*Mat.14,17. Luk.9,13. †2 Král.4,43.

10. I řekl Ježíš: Rozkažte lidu, ať se usadí. A bylo trávy mnoho na tom místě. I * posadilo se mužů v počtu okolo pěti tisíců. *Mat.14,19.

11. Tedy Ježíš vzal ty * chleby, a díky učiniv, rozdával učedníkům, učedníci pak sedícim; též podobně z těchťť rybiček, jakž mnoho chtěli.

*1 Sam.9,13. †Jan.21,13.

12. A když byli * nasyceni, řekl učedníkům svým: Zbeřte ty drobtý, kteréž zůstali, aťť nezhynou. *Mat.15,37.

13. I sebrali a naplnili dvanácte košů drobtů z těch pěti chlebtů ječných, kteréž pozůstali po těch, kteréž jedli.

14. Ti pak lidé, uzřevše ten div, kterýž učinil Ježíš, pravili: Tento jest jistě * prorok, kterýž měl přijíti na svět. *5 Moja.18,15.18. Luk.7,16.

15. Tedy Ježíš věda, že by měli přijíti a chytiti jej, aby ho učinili králem, * ušel na horu opět sám jediný. *k.18,36.

16. Když * pak byl večer, sstoupili učedníci jeho k moři. *Mat.14,22.

17. A vstoupivše na loď, plavili se přes moře do Kafarnaum. A bylo již tma, a nepřišel byl Ježíš k nim.

18. Moře pak dutim velikého * větru zdvihalo se. *Zalm.107,25.

19. A odplavivše se honů jako pětmeřtma neb třidceti, uzřeli Ježíše, an chodí po moři, a přibližuje se k loď. I báli se.

20. On pak řekl jim: Jáťť jsem, nebojte se.

21. I vzali ho na loď ochotně, a hned loď přiběhla k zemi, do kteréž se plavili.

22. Nazejtří zástup, kterýž byl za mořem, viděv, že jiné lodičky nebylo, než ta jedna, na kterouž byli vstoupili učedníci jeho, a že Ježíš nebyl všel s učedníky svými na loď, ale sami učedníci jeho byli se plavili,

23. (Jiné pak loď byly připlouly od

Tiberiady k tomu místu blízko, kdež byli jedli chléb, když díky učinil Pán.)

24. Když tedy uzřel zástup že Ježíše tu není, ani učedníků jeho, vstoupili i oni na lodi, a přijeli do Kafarnaum, hledající Ježíše.

25. A nalezše ho za mořem, řekli jemu: Mistře, kdy jsi sem přišel?

26. Odpověděl jim Ježíš a řekl: Amen, amen pravím vám: Hledáte mne, ne proto že jste divy viděli, ale že jste jedli chleby a nasyceni jste.

27. Pracujte ne o pokrm, kterýž byne, ale * o ten pokrm, kterýž zůstává k životu věčnému, kterýž Syn člověka dá vám. Nebo + tohoť potvrdil Bůh Otec.

*k.3.16:4.14; 6.40.54. †Mat.3.17. Mark.1.11. Luk.3.22. Jan.1.32. Skutk.10.38. 2Petr.1.17.

28. Tedy řekli jemu: Co budeme činiti, abychom dělali dílo Boží?

29. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Totof jest to * dílo Boží, abyste věřili v toho, kteréhož on poslal.

*k.4.48. 1Jan.3.23.

30. I řekli jemu: * Jakéž pak ty znamení činiš, abychom viděli a věřili tobě? Co děláš?

*k.2.18. Mat.12.38.

31. Otcové * naši jedli mannu na poušti, jakož psáno jest: Chléb s nebe dal jim jisti.

*2Mojz.16.14.15. 4Mojz.11.7. Žalm.78.24. 1Kor.10.3.

32. Tedy řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Ne Mojžiš dal vám chléb s nebe, ale Otec můj vám dává ten chléb s nebe pravý.

33. Nebo chléb Boží ten jest, kterýž sstupuje s nebe, a dává život světu.

34. I řekli jemu: Pane, dávejž nám chléb ten vždycky.

35. Ježíš pak řekl jim: Jáť jsem ten chléb života. Kdož přichází ke mně, nebude nikoli lačněti, a kdož věří ve mne, nebude * žízniiti nikdy.

*k.4.14. Izai.55.1.

36. Ale pověděl jsem vám, anobřž viděli jste mne, * a nevěříte.

*k.12.37.

37. Všecko, * což mi dává Otec, ke mně přijde, a toho, kdož + ke mně přijde, nevyvrhu ven.

*k.17.9. †k.5.40.

38. Nebo jsem sstoupil s nebe, ne abych činil * vůli svou, ale vůli toho, kterýž mne poslal.

*k.4.34. Mat.26.39. Mark.14.36. Luk.22.42.

39. Tatof jest pak vůle toho, kterýž mne poslal, Otcova, abych ničeho toho, což mi dal, neztratil, ale vzkřísil to v nejposlednější den.

40. A * tatof jest vůle toho, kterýž mne poslal, aby každý, + kdož vidí Syna ** a

věří v něho, měl život věčný. A jáť jej vzkřísím v den nejposlednější.

*Mat.7.21. †Jan.6.36. **k.3.15.16; 6.47.54.

41. I reptali Židé na něho, že řekl: Jáť jsem chléb ten, kterýž jsem s nebe sstoupil.

42. A pravili: Zdalíž tento * není Ježíš, syn Jozefův, jehož my otce i matku známe? Kterak pak dí tento: S nebe jsem sstoupil?

*Mat.13.55. Mark.6.3. Luk.4.22.

43. Tedy odpověděl Ježíš a řekl jim: Nerepčete * vespolek.

*PláčJer.3.39.

44. Žádný nemůž přijíti ke mně, jediné leč Otec můj, kterýž mne poslal, * přitrlh by jej; a jáť jej vzkřísím v den nejposlednější.

*v.65. Piseň Šal.1.4. Jer.31.3.

45. Psáno * jest v prorocích: A budou všickni učeni od Boha. Protož každý, kdož slyšel od Otce a naučil se, jdeť ke mně.

*Izai.54.13. Jer.31.33.

Mich.4.2. 1Tea.4.9. Žid.8.11.

46. Ne * že by kdo viděl Otce, jediné ten, kterýž jest od Boha, tenť viděl Otce.

*Mat.11.27. Luk.10.22.

47. Amen, amen pravím vám: Kdož věří * ve mne, máť život věčný.

*k.3.16.18.36; 6.35.40.

48. Jáť jsem ten chléb života.

49. Otcové * vaši jedli mannu na poušti, a + zemřeli.

*2Mojz.16.15. 4Mojz.11.7.

Žalm.78.24. 1Kor.10.3. †1Kor.10.5. Žid.3.17.19.

50. Totof jest chléb ten s nebe sstupující. Kdož by koli jej jedl, neumřef.

51. Jáť jsem * ten chléb živý, kterýž jsem s nebe sstoupil. Bude-li kdo jisti ten chléb, živ bude na věky. A chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, kterěz já dám za život + světa.

*k.3.13. †Žid.10.5.10.

52. Tedy hádali se Židé vespolek, řkouce: Kterak tento * může nám dáti tělo jisti?

*k.3.9.

53. I řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Nebudete-li * jisti těla Syna člověka a piti krve jeho, nemáte života v sobě.

*Mat.26.28. 1Kor.11.23. nšal.

54. Kdož jí * mé tělo a pije mou krev, máť život věčný, a jáť jej vzkřísím v nejposlednější den.

*k.4.14.

55. Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj.

56. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně * přebývá a já v něm.

*k.15.4.

57. Jakož mne poslal ten živý Otec, a jáť živ jsem skrze Otce, tak kdož jí mne, i on živ bude skrze mne.

58. Totof jest ten chléb, * kterýž s nebe

stoupil. Neť jako otcové vaši jedli mannu, a zemřeli. Kdož ji chléb tento, živ bude na věky. *k.3,13. †1 Kor.10,3,5.

59. Toto mluvil v škole, uče v Kafarnaum.

60. Tedy mnozí z učedníků jeho, slyševše to, řekli: Tvrdát jest tato řeč. Kdo ji může slyšeti?

61. Ale věda Ježíš sám v sobě, že by proto reptali učedníci jeho, řekl jim: To vás uráží?

62. Co pak, kdybyste užřeli Syna člověka, * an vstupuje, kdež prvé byl?

63. Duch * jest, kterýž obživuje, tělof nic neprospívá. Slova, kteráž já mluvím vám, Duch jsou a život jsou. *2 Kor.3,6.

64. Ale jsou někteří z vás, ješto nevěří. Nebo * věděl Ježíš od počátku, kdo by byli nevěřící, ať kdo by ho měl zraditi.

65. I pravil: Protož jsem * vám řekl, že žádný nemůže přijíti ke mně, leč by jemu bylo dáno od Otce mého. *v.44.

66. A z toho mnozí z učedníků jeho odešli zpět, a nechodili s ním více.

67. Tedy řekl Ježíš ke dvanácti: Zda-liž i vy chcete odjíti?

68. I odpověděl jemu Šimon Petr: Pane, k komu půjdeme? Slova * věčného života máš.

69. A my jsme uvěřili, a poznali, že jsi ty Kristus, * Syn Boha živého.

70. Odpověděl jim Ježíš: Však jsem já vás * dvanácté vyvolil, ať jeden z vás dábel jest.

71. A to řekl o Jidášovi Šimona Iskariotského; nebo ten * jej měl zraditi, byv jeden ze dvanácti.

KAPITOLA VII.

Pán přišed tajně k svátku, 14. učil zjevně v chrámě, 15. Židy přemáhal. 25. Rozliční o něm smyslové i řeči, 45. a marná proti němu usilování.

Potom pak chodil Ježíš po Galilei; nebo nechtěl býti v Judstvu, proto že ho hledali Židé zabít.

2. A byl blízko svátek * Židovský, stánků.

3. Tedy řekli jemu * bratří jeho: Vyjdi odsud, a jdi do Judstva, ať i učedníci tvoji vidí skutky tvé, kteréž činíš.

4. Nižádný zajisté v skrytě nic nedělá, kdož chce vidin býti. Protož ty, činíš-li takové věci, zjev se světu.

5. Nebo * ani bratří jeho nevěřili v něho. *k.6,64.

6. I di jim Ježíš: Čas * můj ještě nepřišel, ale čas váš vždycky jest hotov.

7. Nemůžet * vás svět nenáviděti, ale mnef nenávidí; nebo já svědectví vydávám o něm, žeť skutkové jeho zlí jsou.

8. Jděte vy k svátku tomuto. Jáť ještě nepůjdu k svátku tomuto, * nebo čas můj se ještě nenaplnil.

9. To pak pověděl jim, zůstal v Galilei.

10. A když odešli bratří jeho, tehdy i on šel k svátku, ne zjevně, ale jako ukrytě.

11. Židé pak hledali ho v svátek, a pravili: Kde * jest onen?

12. A * mnoho řečí bylo o něm v zástupu. Nebo někteří pravili,ť že dobrý jest, a jiní pravili: Není, ale svodí ** zástup.

13. Žádný však o něm nemluvil zjevně pro bázeň Židů.

14. Když pak již polovici svátku se vykonalo, vstoupil Ježíš do chrámu, a učil.

15. I divili se Židé, řkouce: * Kterak tento písmo umí, neučiv se?

16. Odpověděl jim Ježíš a řekl: * Mé učení neníf mé, ale toho, kterýž mne poslal.

17. Bude-li kdo * chtíti vůli jeho činiti, tenf bude uměti rozeznati, jest-li to učení z Boha, čili mluvím já sám od sebe.

18. Kdoť sám od * sebe mluví, chvály své vlastní hledá, ale kdož hledá chvály toho, kterýž ho poslal, tenf pravdomluvný jest, a nepravosti v něm není.

19. Však * Mojžíš dal vám zákon, a žádný z vásť neplní zákona. ** Proč mne hledáte zamordovati?

20. Odpověděl zástup a řekl: * Dábelství máš. Kdo tě hledá zamordovati?

21. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Jeden skutek učinil jsem, a všickni se tomu divíte.

22. Však * Mojžíš vydal vám obřízku, (ne že by z Mojžíše byla, ale z otců,) a v sobotu obřezujete člověka.

23. Poněvadž člověk obřízku přijímá v sobotu, aby nebyl rušen zákon Moj-

zišův, proč se na mne hněváte, že jsem celého * člověka uzdravil v sobotu?

*k.5.8.9.

24. Nesuďte * podlé osoby, ale spravedlivý soud suďte.

*3 Moja.19.15.5 Moja.1.16.17. Přisl.24.23. Jak.2.1.

25. Tedy někteří z Jeruzalémských pravili: Zdalíž toto není ten, kteréhož hledají zabiti?

26. A aj, svobodně mluví, a nic mu neříkají. Zdali již právě poznali knížata, že tento jest právě Kristus?

27. Ale o tomto * víme, odkud jest, Kristus pak když přijde, žádný nebude věděti, odkud by byl.

*Mat.13.55. Mark.6.3. Luk.4.22.

28. I volal Ježíš v chrámě, uče a řka: I mne znáte, i odkud jsem, víte. A nepřišel jsem sám od sebe, ale * jestiř pravdomluvný ten, kterýž mne poslal, jehož vy † neznáte.*k.8.26.42. Řim.3.4. †Jan.8.55.

29. Ale * já znám jej, nebo od něho jsem, a on mne poslal.*k.8.55; 10.15. Mat.11.27.

30. I * hledali ho jiti, ale † žádný nevztáhl ruky na něho, nebo ** ještě byla nepřišla hodina jeho.

*Mark.11.18. †Jan.8.20. **Luk.22.53.

31. Z zástupu pak * mnozí uvěřili v něho, a pravili: Kristus když přijde, zdali více divů činiti bude nad ty, kteréž tento činí?

*k.8.30.

32. Slyšeli pak farizeové zástup, an o něm takové věci rozmlouvá, i poslali farizeové a přední kněží¹⁾ služebníky, aby jej jali.

33. Tedy * řekl jim: Ještě maličký čas jsem s vámi, † potom odejdu k tomu, kterýž mne poslal.*k.13.33. †k.16.5.16.

34. Hledati * mne budete, ale nenaleznete, a kdež já budu, vy nemůžete přijiti.

*k.8.21; 13.33.36.

35. I řekli Židé k sobě vespolek: Kam tento půjde, že mi ho nenalezneme? Zdali v rozptýlení pohanů půjde, a bude učiti pohany?

36. Jaká jest * to řeč, kterouž promluvil: Hledati mne budete, ale nenaleznete, a kdež já budu, vy nemůžete přijiti?

*k.16.18.

37. V * poslední pak den ten veliký svátku toho, stál Ježíš a volal, † řka: Žiznil kdo, poč ke mně, a napi se.

*3 Moja.23.36. †Jan.4.14. Ěsai.55.1. Zjev.22.17.

38. Kdož věří ve mne, * jakož dí písmo, řeky † z břicha jeho poplynou vody živé.

*Ěsai.44.3. Joel.2.28. Skutk.2.17.

†Ěsai.12.3. Jan.4.14.

39. (A to řekl o * Duchu, kteréhož měli přijiti věřici v něho; nebo ještě nebyl dán Duch svatý, proto že ještě Ježíš nebyl oslaven.) *k.16.7. Joel.2.28. Skutk.2.1. nasl.

40. Tedy mnozí z zástupu uslyševše tu řeč, pravili: Tentof jest * právě prorok ten.

*k.4.42; 6.14; 9.17. Mat.21.46. Luk.7.16.

41. Jiní pravili: Tentof jest Kristus. Ale někteří pravili: * Zdalíž z Galilee přijde Kristus?

*v.52. k.1.46.

42. Zdaž nepraví písmo, že z * semene Davidova a z † Betléma městečka, kdež býval David, přijiti má Kristus?

*2 Sam.7.12. Zalm.132.11. †Mich.5.1. Mat.2.5.8. Luk.2.4.

43. A tak * různice v zástupu stala se pro něj.

*v.12. k.9.16; 10.19.

44. Někteří pak z nich chtěli ho jiti, ale * žádný nevztáhl ruky na něj.

*v.30. k.8.20.37.

45. Tedy přišli služebníci k předním kněžím¹⁾ a k farizeům, kteříž řekli jim: Proč jste ho nepřivedli?

46. Odpověděli ti služebníci: Nikdy tak člověk nemluvil, jako tento člověk.

47. I odpověděli jim farizeové: Zdali i vy jste svedeni?

48. Zdalíž kdo z knížat * uvěřil v něho aneb z farizeů?

*k.12.42. Skutk.6.12.

49. Než zástup ten, kterýž nezná zákona. Zlořečeníť jsou.

50. I dí jim * Nikodém, ten kterýž byl přišel k němu v noci, byv jeden z nich:

*k.3.1.2: 19.39.

51. Zdali zákon * náš soudí člověka, leč prvé uslyší od něho a zví, co by činil?

*2 Moja.23.1. 5 Moja.17.8.

52. Odpověděli a řekli jemu: Nejsi-li i ty * Galilejský? † Ptej se a viz, žeť prorok z Galilee nepovstal.

*Luk.22.59. †Ěsai.9.1.2. Mat.4.15.

53. I šel jeden * každý do domu svého.

KAPITOLA VIII.

Žena přistizena v cizoložství. 12. Pán sebe v smámost uvodí. 22. Židé odpory jemu činíce a s ním se hádajíce, 50. kamenovati jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivetskou.

2. Potom na úsvitě zase * přišel do chrámu, a všecen lid ššel se k němu. I posadiv se, učil je.

*k.7.14.

3. I přivedli k němu zákonníci a farizeové ženu v cizoložství popadenou, a postavivše ji v prostředku,

4. Řekli jemu: Mistře, tato žena jest postizena při skutku, když cizoložila.

5. A * v zákoně Mojžiš přikázal nám

takové kamenovati. Ty pak co pravíš? ^{*3 Mojs. 20.10.}

6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dolů, prstem psal na zemi.

7. A když se nepřestávali otazovati jeho, zdvihl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez hříchů, nejprv hoď na ni kámen. ^{*5 Mojs. 17.7.}

8. A opět schýliv se, psal na zemi.

9. A oni uslyševše to, a v svědomích svých obviněni byvše, jeden po druhém odcházeli, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojeci.

10. A pozdvih se Ježíš, a žádného neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Žádný-li tě neodsoudil?

11. Kteráz řekla: Žádný, Pane. I řekl jí Ježíš: Aníž já tebe odsuzuji. Jdiž * a nehrěš více. ^{*k. 5.14.}

12. Tedy Ježíš opět jim mluvil, řka: Já jsem * světlo světa. Kdož mne následuje, nebude choditi v temnostech, ale bude míti světlo života. ^{*k. 1.5.9. Isai. 42.6.7.16.}

13. I řekli jemu farizeové: Ty sám o sobě svědectví vydáváš, svědectví tvé není pravé.

14. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Ačkoli * já svědectví vydávám sám o sobě, pravé jest svědectví mé; nebo vím, odkud jsem přišel, a kam jdu. Ale vy nevíte, odkud jsem přišel, aneb kam jdu. ^{*k. 5.31.}

15. Vy podlé těla soudíte, já nesoudím žádného.

16. A bycht pak i já soudil, soud můj jest pravý; nebo * nejsem sám, ale jsem já a ten, kterýž mne poslal, Otec. ^{*v. 29. k. 16.32.}

17. A v * zákoně vašem psáno jest: Že dvou člověků svědectví pravé jest. ^{*5 Mojs. 17.6. Mat. 19.16. 2 Kor. 13.1.}

18. Jáť svědectví vydávám sám o sobě, a svědectví vydává o mně ten, kterýž mne poslal, Otec.

19. Tedy řekli jemu: Kdež jest ten tvůj otec? Odpověděl Ježíš: Aníž mne znáte, * ani Otce mého. Kdybyste mne znali, † i Otce mého znali byste. ^{*k. 16.3. †k. 14.7.}

20. Tato slova mluvil Ježíš u pokladnice, uče v chrámě, a žádný ho * nejal, nebo ještě byla † nepřišla hodina jeho. ^{*k. 7.30.44. †k. 2.4.}

21. I řekl jim opět Ježíš: Já jdu, * a

hledati budete mne, a v hříchů svém zemřete. Kam já jdu, vy nemůžete přijíti. ^{*k. 7.34; 13.33.}

22. I * pravili Židé: Zdali se sám zabije, že praví: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti? ^{*k. 7.35.}

23. I řekl jim: Vy * z dluhu jste, já s hůry jsem. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z světa tohoto. ^{*k. 3.31.}

24. Protož jsem řekl vám: Že * zemřete v hříchů svých. Nebo jestliže nebudete věřiti, že já jsem, zemřete v hříchů svých. ^{*Mark. 16.16.}

25. I řekli jemu: Kdo jsi ty? I řekl jim Ježíš: To, * což z počátku pravím vám. ^{*k. 4.26; 9.37.}

26. Mnohoť mám o vás mluvit a souditi, ale ten, kterýž mne poslal, pravdomluvný * jest, a já, což jsem slyšel od něho, † to mluvím na světě. ^{*k. 7.28. Řim. 8.4. †Jan 15.15.}

27. Ale neporozuměli, že by o Otci pravil jim.

28. Protož řekl jim Ježíš: * Když povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že já jsem. A sám od sebe nic nečiním, ale jakž mne naučil Otec můj, tak mluvím. ^{*k. 3.14; 12.32.}

29. A ten, * kterýž mne poslal, se mnou jest. Neopustil mne samého Otec; nebo což jest jemu libého, to já činím vždycky. ^{*k. 14.10.}

30. Ty věci když mluvil, * mnozí avěřili v něho. ^{*k. 2.11; 7.31.}

31. Tedy řekl Ježíš těm Židům, kteříž uvěřili jemu: Jestliže vy * zůstanete v řeči mé, právě učedníci moji budete. ^{*k. 7.17; 15.10.14.}

32. A poznáte pravdu, * a pravda vás vysvobodí. ^{*Řim. 8.18.22. Gal. 5.1.}

33. I odpověděli jemu: Simě Abrahamovo jsme, a žádnému jsme nesloužili nikdy. I kterakž ty diš: Že svobodní budete?

34. Odpověděl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Že * každý, kdož činí hřích, služebník jest hřicha. ^{*Řim. 6.16.20. 2 Petr. 2.19. 1 Jan. 3.8.}

35. A * služebník nezůstává v domě na věky; Syn zůstává na věky. ^{*Gal. 4.30.}

36. Protož jestližeť vás Syn * vysvobodí, právě svobodní budete. ^{*v. 32. Řim. 8.2.}

37. Vim, že jste simě Abrahamovo, ale hledáte mne zabiti; nebo řeč má nemá místa u vás.

38. Já, což jsem viděl u Otce svého,

mluvím; i vy tedy, co jste viděli u otce svého, činite.

39. Odpověděli a řekli jemu: Otec náš jest * Abraham. Dí jim Ježíš: Kdybyste synové Abrahamovi byli, činili byste skutky Abrahamovy.

40. Ale nyní hledáte mne zabít, člověka toho, kterýž jsem pravdu mluvil vám, kterouž jsem slyšel od Boha. Tohoť Abraham nečinil.

41. Vy činite skutky otce svého. I řekli jemu: Myť z smilstva nejsme zplozeni, jednohoť Otce máme, Boha.

42. Tedy řekl jim Ježíš: Byť Bůh Otec váš byl, * milovali byste mne. Nebo já jsem z Boha posel, a přišel jsem; aniž jsem sám od sebe přišel, ale on mne poslal.

43. Proč mluvení mého nechápáte? Proto že slyšeti nemůžete řeči mé.

44. Vy z * otce dábla jste, a žádosti otce svého ohcete činiti. Onť byl vražedník od počátku, a v ** pravdě nestál; nebo pravdy v něm není. Když mluví lež, z svého vlastního mluví; neboť lhář jest a otec lži.

45. Já pak že pravdu pravím, nevěříte mi.

46. Kdo * z vás uviní mae z hřichu? A poněvadž pravdu pravím, proč vy mi nevěříte?

47. Kdo * z Boha jest, slova Boží slyší; protož vyť neslyšíte, že z Boha nejste.

48. Tedy odpověděli Židé a řekli jemu: Zdaliž my dobře nepravíme, že jsi ty Samaritán, * a ďábelství máš?

49. Odpověděl Ježíš: Jáť ďábelství nemám, ale * ctím Otce svého; než vy jste mne neuctili.

50. Jáť pak * nehledám chvály své; jestiž, kdo hledá a soudí.

51. Amen, amen pravím vám: Bude-li kdo * zachovávatí slovo mé, smrti neuzří v věky.

52. Tedy řekli mu Židé: Nyni jsme poznali, že ďábelství máš. Abraham umřel i proroci, a ty praviš: Bude-li kdo zachovávatí řeč mou, smrti neokusí na věky.

53. Zdali jsi ty větší otce našeho Abrahama, kterýž umřel? I proroci zemřeli. Kým ty se činiš?

54. Odpověděl Ježíš: Chválím-liť já se

sám, chvála má nic není. Jestli Otec můj, kterýž mne chválí, o němž vy pravíte, že Bůh váš jest.

55. Ale nepoznali jste ho, já pak jej znám. A kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobný vám, lhář. Ale znám jej, a řeč jeho zachovávám.

56. Abraham, otec váš, * veselil se, aby viděl den můj, i viděl, a radoval se.

57. Tedy řekli jemu Židé: Padesátí let ještě nemáš, a Abrahama jsi viděl?

58. Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Prvé nežli * Abraham byl, já jsem.

59. I * zchápali kamení, aby házeli na něj. Ježíšť pak skryl se, a prošel skrze ně, vyšel z chrámu, a tak odšel.

KAPITOLA IX.

Slepý od narození ode Pána zrak přijal, 13. a mív o to s farizeji velikou nenávisť, byv od nich i zabrán, 35. od Krista dokonaleji u víře utvrzen.

A pomíjeje, uzřel člověka * slepého od narození.

2. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Mistře, kdo * zřehšil, tento-li, čili rodičové jeho, že se slepý narodil? * Luk. 13. 2

3. Odpověděl Ježíš: Ani tento zřehšil, ani rodičové jeho, * ale aby zjevení byli skutkové Boží na něm.

4. Jáť * musím dělati dílo toho, kterýž mne poslal, dokudž den jest. Přicházíť noc, když žádný nebude moci dělati.

5. Dokudž jsem na světě, * světlo jsem světa.

6. To * pověděl, plinul na zemi, a učinil bláto z sliny, i pomazal tím blátem oči slepého.

7. A řekl jemu: Jdi, * umej se v rybníkuť Siloe, což se vykládá: Poslaný. A on šel a umyl se, i přišel, vida.

8. Sousedé pak a ti, kteříž jej prvé vidali slepého, řekli: Není-liž toto ten, kterýž * sedával a žebrával? * Skutk. 3. 2. 10

9. Jiní pravili, že ten jest, a jiní, že jest podoben k němu. Ale on pravil: Já jsem.

10. Tedy řekli jemu: Kterak jsou otevířiny očí tvé?

11. On odpověděl a řekl: Člověk ten, kterýž slove Ježíš, bláto učinil, a pomazal oči mých, a řekl mi: Jdi k rybníku Siloe, a umej se. I odšel a umyv se, prohlédl jsem.

12. I řekli jemu: Kde jest ten? Řekl: Nevím.

13. Tedy přivedli toho, kterýž někdy byl slepý, k farizeům.

14. Byla pak sobota, když Ježíš učinil bláto, a otevřel oči jeho.

15. I otázali se ho opět i farizeové, kterak by prozřel. On pak řekl jim: Bláto položil na oči mé, a umyl jsem se, i vidím.

16. Tedy někteří z farizeů řekli: Ten člověk není z Boha, nebo neostřihá soboty. Jiní pravili: Kterak může člověk hříšný takové divy činiti? I byla různice mezi nimi.

17. Řekli opět slepému: Co ty o něm pravíš, poněvadž otevřel oči tvé? A on řekl: Že * prorok jest. *k.4.19. Luk.7.16.

18. I nevěřili Židé o něm, by slepý býval a prozřel, až povolali rodičů toho, kterýž byl prozřel.

19. A otázali se jich, řkouce: Jest-li tento syn váš, o kterémž vy pravíte, že by se slepý narodil? Kterakž pak nyní vidí?

20. Odpověděli jim rodičové jeho a řekli: Vímeť, že tento jest syn náš, a že se slepý narodil.

21. Ale kterak nyní vidí, nevíme; aneb kdo otevřel oči jeho, myť nevíme. Máť léta, ptejte se ho, on sám za sebe mluviti bude.

22. Tak mluvili rodičové jeho, * že se báli Židů; nebo již tak byli uložili Židé, aby, kdož by ho koli vyznal Kristem, vyobečován † byl ze školy. *k.7.13. †k.12.42.

23. Protož řekli rodičové jeho: Máť léta, ptejte se jeho.

24. Tedy zavolali po druhé člověka toho, kterýž býval slepý, a řekli jemu: Vzdej chválu Bohu. My víme, že člověk ten hříšník jest.

25. I odpověděl on a řekl: Jest-li hříšník, nevím, než to vím, že byv slepý, nyní vidím.

26. I řekli jemu opět: Coť učinil? Kterak otevřel oči tvé?

27. Odpověděl jim: Již jsem vám pověděl, a neslyšeli jste? Což opět chcete slyšeti? Zdalíž i vy chcete učedníci jeho býti?

28. I zlořečili jemu a řekli: Ty jsi učedník jeho, ale my jsme Mojžíšovi učedníci.

29. My víme, že * Mojžíšovi mluvil Bůh, tento pak † nevíme, odkud jest.

*2Mojz.3.6; 19.19. †Jan.7.27; 8.14.

30. Odpověděl ten člověk a řekl jim: Toť jest jistě divná věc, že vy nevíte, odkud jest, a otevřel oči mé.

31. Víme pak, * že Bůh hříšníků neslyší, ale kdo by ctitel Boží byl, a vůli jeho činil, tohoť slyší.

*Zalm.66.18. Izai.1.15. 1Jan.5.16.

32. Od věků není slycháno, aby kdo otevřel oči slepého narozeného.

33. Byť tento * nebyl od Boha, nemohl by nic učiniti. *v.16.

34. Odpověděli a řekli jemu: Ty jsi všecken se v hříších narodil, a ty nás učíš? I vyhnali jej ven.

35. Uslyšel pak Ježíš, že jej vyhnali ven. A když jej našel, řekl jemu: Věříš-liž ty v Syna Božího?

36. Odpověděl on a řekl: I kdož jest, Pane, abych věřil v něho?

37. I řekl jemu Ježíš: I viděl jsi ho, a kterýž * mluví s tebou, onť jest. *k.4.26.

38. A on řekl: Věřím, Pane, a klaněl se jemu.

39. I řekl jemu Ježíš: Na * soud přišel jsem já na tento svět, aby ti, kteříž nevidí, viděli, a ti, kteříž vidí, aby slepi byli. *k.3.19. Mat.13.13.

40. I uslyšeli to někteří z farizeů, kteříž s ním byli, a řekli jemu: Zdalí i my slepi jsme?

41. Řekl jim Ježíš: Byste * slepi byli, hříchu byste neměli; ale nyní pravíte: Vidíme, protože hřích váš zůstává. *k.15.22.

KAPITOLA X.

O pastýři, nájemníku a ovcech. 22. Rozmlouvání Páně s Židy v stíci Šalomounově, 39. a zjevná zlost jejich proti němu.

Amen, amen pravím vám: Kdož nevhází * dveřmi do ovčince ovcí, ale vchází † jinudy, ten ** zloděj jest a lotr.

*v.7.9. k.14.6. †Jer.23.21. **Ezech.34.2.4. Fil.2.21.

2. Ale kdož vchází * dveřmi, pastýř jest ovcí. *k.14.6.

3. Tomuť vrátňý otvírá, a ovce hlas jeho slyší, a on svých vlastních ovec ze jména * povolává, a vyvedí je. *Izai.43.1.

4. A jakž ovce své vlastní vypustí, před nimi jde, a ovce jdou za ním; nebo znají hlas jeho.

5. Cizího pak nikoli následovati nebudou, ale utekou od něho; nebo neznají hlasu cizích.

6. To podobenství pověděl jim Ježíš,

ale * oni nevěděli, co by to bylo, což jim mluvil. *Mark.9,32.

7. Tedy opět řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Že já jsem dvéře ovčí.

8. Všickni, kolikž jich koli přede mnou přišlo, * zloději jsou a lotři, ale neslyšely jich ovce. *Jer.23,2.

9. Já jsem dvéře. Skrze mne všel-li by kdo, spasen bude, a vejde i vyjde, a pastvu nalezne.

10. Zloděj nepřichází, než aby kradl a mordoval a hubil; já jsem přišel, aby život měly, a hojně měly.

11. Já jsem ten pastýř dobrý. Dobrý pastýř * duši svou pokládá za ovce.

*Zalm.23,1 nsl.; 80,2. Izai.40,11. Ezech.34,11—23.

12. Ale nájemník a ten, kterýž není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka, an jde, i opouští ovce i utíká, a vlk lapá a rozháni ovce.

13. Nájemník pak utíká; nebo nájemník jest, a nemá péče o ovce.

14. Já jsem * ten dobrý pastýř, a znám své, † a znájit mne mé.

*Mich.5,4. Zid.13,20. †2Tim.2,19.

15. Jakož * mne zná Otec, a já znám Otce, a duši svou pokládám za ovce.

*Mat.11,27. Luk.10,22.

16. A mám i * jiné ovce, kteréž nejsou z tohoto ovčince. I tyť musím přivesti; nebo hlas můj slyšeti budou. A † budeť jeden ovčinec a jeden pastýř.

*Izai.56,8. Mich.2,12. †Ezech.37,17. Ozés1,11. Efez.2,13,14.

17. Protož mně Otec miluje, že já pokládám * duši svou, abych ji zase vzal.

*Izai.53,10.

18. Nizádnýť jí nebéře ode mne, ale já pokládám jí sám od sebe. * Mám moc položiti jí, a mám moc zase vzíti jí. To† příkazani vzal jsem od Otce svého.

*k.219. †k.14,31.

19. Tedy stala se opět * různé mezi Židy pro ty řeči.

*k.7,12,43; 9,16.

20. A pravili mnozí z nich: Dábelství má * a blázní. Co ho posloucháte?

*k.7,20; 8,48,52.

21. Jiní pravili: Tato slova nejsou dábelství majícího. Zdalíž dábelství může slepých oči otvírati?

22. Bylo pak posvícení v Jeruzalémě, a zima byla.

23. I procházel se Ježíš v * chrámě po sílci Šalomounově. *1 Král.6,3. Skutk.3,11; 5,12.

24. Tedy abstoupili jej Židé, a řekli jemu: Dokud duši naši držíš? Jestliže jsi ty Kristus, pověz nám zjevně.

25. Odpověděl jim Ježíš: Pověděl jsem vám, a nevěříte. Skutkové, kteréž já či-

ním ve jménu Otce svého, tiť * svědectví vydávají o mně. *k.5,36.

26. Ale vy nevěříte, nebo nejste z ovcí mých, jakož jsem vám pověděl.

27. Ovceť * mé hlas můj slyší, a já je znám, a následují mne. *k.8,47.

28. A jáť život věčný dávám jim, a nezahynouť na věky, aniž jich kdo vytrhne z ruky mé.

29. Otec můj, kterýž mi je dal, větší jest * nade všechny, a žádnýť jich nemůže vytrhnouti z ruky Otce mého. *k.14,28.

30. Já a Otec * jedno jsme. *k.5,19; 14,9; 17,11,21.

31. Tedy * zchápali opět kamení Židé, aby jej kamenovali. *k.8,59.

32. Odpověděl jim Ježíš: Mnohé dobré skutky ukázal jsem vám od Otce svého. Pro který z těch skutků kamenujete mne?

33. Odpověděli jemu Židé, řkouce: Pro dobrý skutek tebe nekamenujeme, ale pro rouhání, totiž že ty, člověk jsa, děláš se Bohem.

34. Odpověděl jim Ježíš: Však psáno jest * v zákoně vašem: Já jsem řekl: Bohové jste. *Zalm.82,5.

35. Poněvadž ty nazval bohy, k nimž řeč Boží stala se, a nemůže zrušeno býti písmo,

36. Mně pak, kteréhož posvětil Otec a poslal na svět, vy pravíte: Rouháš se, že jsem řekl: * Syn Boží jsem? *k.5,17.

37. Nečiním-liť * skutků Otce svého, nevěřte mi. *k.15,24.

38. Pakliť * činím, byste pak mně nevěřili, skutkům věřte, abyste poznali a věřili, že * Otec ve mně jest, a já v něm. *k.14,11.

39. Tedy opět hledali ho jíti, * ale vyšel z rukou jejich. *k.8,59. Luk.4,30.

40. I odšel opět za Jordán na to místo, kdež nejprvé * Jan křtil, a pozůstal tam. *k.1,28; 3,23.

41. I přišli k němu mnozí, a pravili: Jan zajisté žádného divu neučinil, ale všecko, * cožkoli mluvil Jan o tomto, pravé bylo. *k.5,33.

42. A mnozí tam * uvěřili v něho. *k.8,30.

KAPITOLA XI.

Pán vzkřísil Lazara. 46. Přední kněží a farizeové radu proti němu drželi. 55. On ušel do města Efraim. 57. oni pak mandát naň vydali.

Byl pak nemocen nějaký Lazar * z Betany, z městečka Marie a Marty, sestry její. *Luk.10,38,39.

2. A to byla ta * Maria, kteráž pomazala Pána masti, a vytřela nohy jeho vlasy svými, jejíž bratr Lazar byl nemocen. *k.12.3. Mat.26.7. Mark.14.3. Luk.7.38.

3. Tedy poslaly k němu ty sestry, řkouce: Pane, aj, ten, * kteréhož miluješ, nemocen jest. *k.13.23.

4. A uslyšav to Ježíš, řekl: Nemoc ta není k smrti, ale pro slávu Boží, aby oslaven * byl Syn Boží skrze ni. *k.9.3.

5. Miloval pak Ježíš Martu i sestru její i Lazara.

6. A jakž uslyšel, že by nemocen byl, tedy pozůstal za dva dni na tom místě, kdež byl.

7. Potom pak dí učedníkům: Podme zase do Judstva.

8. Řekli jemu učedníci: Mistře, nyní hledali * tě Židé kamenovati, a zase tam chceš jíti? *k.8.59;10,31.

9. Odpověděl Ježíš: Zdaliž není dvánácte hodin za den? Chodí-li kdo ve dne, neurazí se; nebo světlo tohoto světa vidí.

10. Paklit by kdo chodil * v noci, urazí se; nebo světla není v něm. *k.8,12;9.4.

11. To pověděl, a potom dí jim: Lazar, přítel náš, * spí, ale jdnt, abych jej ze sna probudil. *Mat.9.24. Luk.8,52.

12. I řekli učedníci jeho: Pane, spi-liť, zdráv bude.

13. Ale Ježíš řekl o smrti jeho, oni pak domnívali se, že by o spání sua mluvil.

14. Tedy řekl jim Ježíš zjevně: Lazar umřel.

15. A raduji se pro vás, že jsem tam nebyl, abyste věřili. Ale podme k němu.

16. I řekl Tomáš, * kterýž slove Didymus, spoluúčedníkům: Podme i my, abychom zemřeli s ním. *k.20,24.

17. Přišel tedy Ježíš, a našel ho již čtyři dni v hrobě pochovaného.

18. Byla pak Betany blízko od Jeruzaléma, okolo honů patnácte.

19. Mnozí pak z Židů byli přišli k Martě a Marii, aby je těšili pro bratra jejich.

20. Tedy Marta, jakž uslyšela, že Ježíš jde, vyšla proti němu, ale Maria doma seděla.

21. I řekla Marta Ježíšovi: * Pane, kdybys byl zde, bratr můj byl by neumřel. *v.32.

22. Ale i nyníť vím, že cožkoli požádal bys od Boha, dá tobě Bůh.

23. Dí jí Ježíš: Vstaneť bratr tvůj.

24. Řekla jemu Marta: Vim, že vstane při * vzkříšení v den nejposlednější.

*Job 19,25. Izai.26,19. Ezech.37,4,5. Dan.12,2. Luk.14,14. Skutk.23,6. 1 Kor.15,52. Zjev.20,12.

25. Řekl jí Ježíš: Já jsem vzkříšení * i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ † bude. *k.1.4;14.6. 1 Jan.5,11. †Jan.6,40.54.

26. A každý, * kdož jest živ, a věří ve mne, † neumřet na věky. Věřís-li tomu? *1 Tes.4,17. †Jan.6,35.

27. Řekla jemu: Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, * že jsi ty Kristus, Syn Boží, kterýž měl přijíti na svět. *k.4.42;6.69. Mat.16,16.

28. A když to pověděla, odešla a zavolala tajně Marie, sestry své, řkuci: Mistr zde jest, a volá tebe.

29. Ona jakž uslyšela, vstala rychle, a šla k němu.

30. Ještě pak byl Ježíš nepřišel do městečka, ale byl na tom * místě, kdež vyšla byla proti němu Marta. *v.20.

31. Tedy Židé, kteříž s ní byli v domě, a těšili ji, viděvše Marii, že rychle vstala a vyšla, šli za ni, řkouce: Jde k hrobu, aby tam plakala.

32. Ale Maria, když tam přišla, kdež byl Ježíš, uzřevši jej, padla k nohám jeho, řkuci jemu: Pane, bys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel.

33. Ježíš pak jakž uzřel, ana pláče, i Židy, kteříž byli s ní přišli, ani plačí, zastonal duchem, a zkomoutil se.

34. A řekl: Kdež jste jej položili? Řkou jemu: Pane, pod a pohled.

35. I * zaplakal Ježíš. *Luk.19.41.

36. Tedy řekli Židé: Aj, kterak * ho miloval! *v.3.5.

37. Někteří pak z nich řekli: Nemohl-liž tento, kterýž * otevřel oči slepého, učiniti, aby tento neumřel? *k.9.6.7.

38. Ježíš pak opět zastonav sám v sobě, přišel k hrobu. Byla pak jeskyně, a kámen * byl svrchu položen na ni. *Mat.27.60.

39. Dí Ježíš: Zdvihněte kámen. Řekla jemu Marta, sestra toho mrtvého: Pane, již smrdí; nebo čtyři dni v hrobě jest.

40. Dí jí Ježíš: Všakť jsem řekl, že budeš-li věřiti, uzříš slávu Boží.

41. Tedy zdvihl kámen, kdež byl ten mrtvý pochován. Ježíš pak pozdvihl zhůru * oči a řekl: Otče, děkuji tobě, že jsi mne slyšel. *Mark.7.34.

42. Já zajisté vím, že mne vždycky slyšíš, * ale pro zástup, kterýž okolo

stojí, řekl jsem, aby věřili, že jsi ty mne poslal. *k.12,30.

43. A to pověděv, zavolal * hlasem velikým: Lazare, poď ven. *k.5,23.

44. I vyšel ten, kterýž byl umřel, maje svázané ruce i nohy rouchami, a tvář jeho šatem byla obvinuta. Řekl jim Ježíš: Rozvážtež jej, a nechte, ať odejde.

45. Tedy mnozí z Židů, kteříž byli přišli k Marii, viděvše, co učinil Ježíš, * uvěřili v něho. *k.10,42.

46. Někteří pak z nich odešli k farizeům, a pověděli jim, co učinil Ježíš.

47. I * sešli se přední kněží¹⁾ a farizeové v radu, a pravili: Co činíme? Nebo tento člověk divy mnohé činí.

*Zalm.2.1.2. Mat.26.3. Mark.14.1. Luk.22.2. Skutk.4.27.

48. Necháme-li ho tak, všickni uvěří v něho, i přijdou Římané, a odejmou místo naše i lid.

49. Jeden pak z nich, Kaifáš, nejvyšším knězem²⁾ byv toho léta, řekl jim: Vy nic nevíte,

50. Aníž přemýšlujete, * že jest užitečné nám, aby jeden člověk umřel za lid, a ne, aby všecken tento národ zahynul. *k.18,14.

51. Toho pak neřekl sám od sebe, ale nejvyšším knězem²⁾ byv léta toho, prorokoval, že měl Ježíš umřít za tento národ,

52. A netoliko za tento národ, ale také, aby syny Boží rozptýlené shromáždil v * jedno. *Efez.2.16.

53. Protož od toho dne * radu společně drželi, aby jej zabil.

*k.10,39. Mat.12.14. Mark.3.6.

54. Ježíš pak již nechodil zjevně mezi Židy, ale odšel odtud do krajiny blízko pouště, do města, kteréž slove Efraim, a tu bydlil s učedlníky svými.

55. Byla pak blízko velikanoc Židovská. I šli mnozí do Jeruzaléma z krajiny té před velikanocí, aby se očistili.

56. I hledali Ježíše, a rozmlouvali vespolek, v chrámě stojíce: Co se vám zdá, že nepřišel k svátku?

57. Vydali pak byli přední kněží¹⁾ a farizeové mandát, jestliže by kdo zvěděl, kde by byl, aby pověděl, aby jej jali.

KAPITOLA XII.

Pán masti pomazán. 4. Jidáš o to reptal. 12. Jidáš Kristova na oslátku. 20. Pítechod Řeků. 28. Hlas s nebe. 37. Slepota Židů. 44. Osvědčení se jim Pána.

Tedy Ježíš * šestý den před velikanocí přišel do Betany, kdež byl Lazar

ten, kterýž byl umřel, jehož vzkřísil z mrtvých. *Mat.26.6.

2. I připravili jemu tu večeri, a Marta posluhovala, Lazar pak byl jeden z stolicích s nim.

3. Maria pak * vzavši libru masti drahé z nardu výborného, pomazala noh Ježíšových, a vytřela vlasy svými nohy jeho. I naplněn jest dům vůní té masti. *Mat.26.7.

4. Tedy řekl jeden z učedníků jeho, Jidáš * Šimona Iškariotského, kterýž jej měl zraditi: *Mat.26.8.

5. Proč tato mast není prodána za tři sta peněz, a není dáno chudým?

6. To pak řekl, ne že by měl péci o chudé, ale že zloděj byl, * a měšec měl, a to, což do něho kladeno bylo, nosil. *k.13.29.

7. Tedy řekl Ježíš: Nech ji, ke dni pohřbu mého zachovala to.

8. Nebo * chudé vždycky máte s sebou, ale mne ne vždycky mítí budete. *5Mojz.5.11. Mat.26.11.

9. Zvěděl pak zástup veliký z Židů, že by tu byl. I přišli, ne pro Ježíše toliko, ale také aby Lazara * viděli, kteréhož byl vzkřísil z mrtvých. *k.11.43.44.

10. Radili se pak přední kněží¹⁾, aby i Lazara zamordovali.

11. Nebo mnozí z Židů odcházeli pro něho, a * uvěřili v Ježíše. *k.11.45.

12. Nazejtří mnohý * zástup, kterýž byl přišel k svátku, když uslyšeli, že Ježíš jde do Jeruzaléma, *Mat.21.8. Mark.11.8. Luk.19.36.

13. Nabrali * ratolesti palmových, a vyšli proti němu, a volali: Hosanna, požehnaný, † kterýž se běře ve jménu Páně, král Izraelský. *Mat.21.8.9. Luk.19.37.38 †Zalm.118.25.26.

14. I dostav Ježíš * oslátku, vsedl na ně, jakož psáno jest: *Mat.21.7.

15. Neboj se, dcero Sionská, aj, král tvůj * běře se, na oslátku sedě. *Izai.62.11. Zach.9.9.

16. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili.

17. Vydával pak svědectví zástup, kterýž byl s nim, že Lazara povolal z hrobu, a vzkřísil jej z mrtvých.

18. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten div učinil.

19. Tedy farizeové pravili mezi sebou:

1) Bibli kral. s r. 1613: biakupové. — 2) biakupem.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupové.

Vidíte-li, že nic neprospíváte? Aj, svět postoupil po něm.

20. Byli pak někteří Řekové z těch, kteříž přicházivali, * aby se modlili v svátek. *Skutk.8,27.

21. Ti tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaidy Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtěli bychom Ježíše viděti. *k.1,44.

22. Přišel Filip a pověděl Ondřejovi, Ondřej pak zase a Filip pověděli Ježíšovi.

23. A Ježíš odpověděl jim, řka: Přišlaf * hodina, aby oslaven byl Syn člověka. *k.13,32; 17,1.

24. Amen, amen pravím vám: Zrno pšeničné * padna v zemi, neumře-li, ono samo zůstane, a pakliť umře, mnohý užitek přinese. *1 Kor.15,37,43.

25. Kdož * miluje duši svou, ztratí ji; a kdož nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ostříhá ji. *Mat.10,39; 16,25.

26. Slouží-li mi kdo, následuj mne; a kdež * jsem já, tuť i můj služebník bude. A bude-li * mi kdo sloužiti, počtíť ho Otec. *k.14,3.k.17,24. 1 Tes.4,17. 1 Sam.2,30.

27. Nyní * duše má zkormoucena jest, a což dím? Otče, vysvoboď mne z této hodiny. Ale proto jsem přišel k hodině této. *Mat.26,38.

28. Otče, oslavíť jméno své. Tedy přišel hlas s nebe: I oslavil jsem, i ještě oslavím.

29. Ten pak zástup, kterýž tu stál a slyšel, pravil: Zahřmélo. Jiní pravili: Anděl k němu mluvil.

30. Odpověděl Ježíš a řekl: Ne pro mnef hlas tento se stal, * ale pro vás. *k.11,42.

31. Nyníť * jest soud světa tohoto, nyníť kníže světa tohoto vyvrženo bude ven. *k.16,11. 7k.14,30. Kol.2,15.

32. A já budu-liť * povýšen od země, všecky * potáhnu k sobě. *k.3,14. 8,28. 7k.6,44.

33. (To pak pověděl, znamená, kterou by smrtí měl umřeti.)

34. Odpověděl jemu zástup: My jsme slychali z zákona, že * Kristus zůstává na věky, a kterakž ty praviš, že musí býti povýšen Syn člověka? Kdo jest to Syn člověka? *2 Sam.7,13.16. Zalm.45,7. Izai.9,6,7. Ezech.37,25. Mich.5,2. Lnk.1,33.

35. Tedy řekl jim Ježíš: * Ještě na malý čas světlo s vámi jest. Chodte, dokud světlo máte, af vás tma nezachváti;

nebo kdo chodí * ve tmách, neví, kam jde. *k.1,9; 8,12. 7k.11,10.

36. Dokud světlo máte, věřte v světlo, abyste * synové světla byli. Toto pověděl Ježíš, a odšed, skryl se před nimi. *Efez.5,9. 1 Tes.5,5.

37. A ačkoli tak mnohá znamení činil před nimi, však nevěřili v něho,

38. Aby se naplnila řeč Izaiáše proroka, kterouž pověděl: Pane, * kdo uvěřil kázání našemu, a rámež Páně komu jest zjeveno? *Izai.53,1. Řim.10,16.

39. Protof nemohli věřiti, že opět Izaiáš * řekl:

* Izai.6,9.10. Mat.13,14. Skutk.28,26. Řim.11,8. 40. Oslepil oči jejich, a zatvrdil srdce jejich, aby očima neviděli, a srdcem nerozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

41. To pověděl Izaiáš, když * viděl slávu jeho, a mluvil o něm. *Izai.6,1 nsl.

42. A ačkoli mnozí i z knížat uvěřili v něho, však pro farizee nevyznávali, aby ze školy nebyli * vyobcováni. *k.9,22.

43. Nebo * milovali slávu lidskou více než slávu Boží. *k.5,44.

44. Ježíš pak zvolal a řekl: Kdo věří ve mne, ne ve mnef věří, ale v toho, kterýž * mne poslal. *1 Petr.1,21.

45. A kdož vidí * mne, vidí toho, kterýž mne poslal. *k.10,30; 14,9.

46. Já * světlo na svět jsem přišel, aby žádný, kdož věří ve mne, ve tmě nezůstal. *Luk.2,32.

47. A slyšel-liť by kdo slova má, * a nevěřil by, jáť ho nesoudím; nebo nepřišel jsem, * abych soudil svět, ale abych spasil svět. *Mark.16,16. 7Jan.3,17.

48. Kdož mnou pohrdá, a nepřijímá slov mých, máť, * kdo by jej soudil. Slova, kteráž jsem mluvil, tať jej souditi budou v nejposlednější den. *k.3,13; 8,24.

49. Nebo * já sám od sebe jsem nemluvil, ale ten, kterýž mne poslal, Otec, on mi přikázání dal, co bych měl praviti a mluvití. *k.3,27; 14,10. 5 Mojs.18,18.

50. A vim, že přikázání jeho jest život * věčný. A protož, což já mluvím, jakž mi pověděl Otec, takť mluvím. *k.17,1.2. Izai.53,11. Filip.2,16.

KAPITOLA XIII.

Pán ucedlníkům nohy myl, 18. zrádce oznámil, 34 přikázání nové vydal.

Před svátkem * pak velikonočním, věda Ježíš, že přišla hodina * jeho, aby šel z tohoto světa k Otci, mlouvav své, kte-

řiz byli na světě, až do konce je miloval.

*Mat.26,2. †Jan 7,6.30.

2. A když večereli, (a * dábel již byl vnukl v srdce Jidáše Šimona Iškariotského, aby jej zradil,)

*Luk.22,3.

3. Věda Ježíš, že jemu * Otec všecko v ruce dal, a že od Boha vyšel a k Bohu jde,

*Mat.11,27.

4. Vstal od večere, a složil roucho, a vzav roucho, přepásal se.

5. Potom nalil vody do medenice, i počal umývatí nohy učedníků a vytíratí roucho, kterouž byl přepásán.

6. Tedy přišel k Šimonovi Petrovi, a on řekl jemu: Pane, * ty mi chceš nohy mýti?

*Mat.3,14.

7. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Co já činím, ty nevíš nyní, ale potom zvíš.

8. Di jemu Petr: Nebudeš ty mýti noh mých na věky. Odpověděl jemu Ježíš: Neumyji-liť tebe, nebudeš mítí dílu se mnou.

9. Di jemu Šimon Petr: Pane, netoliko nohy mé, ale i ruce i hlavu.

10. Řekl jemu Ježíš: Kdož jest umyt, nepotřebuje, než aby nohy umyl; nebo čist jest všecken. * I vy čisti jste, ale ne všickni.

*k.15,3.

11. Nebo * věděl o zrádci svém; protož řekl: Ne všickni čisti jste.

*k.6,64.

12. Když pak umyl nohy jejich, a vzal roucho své, posadiv se za stůl zase, řekl jim: Víte-liž, co jsem učinil vám?

13. Vy nazýváte mne * Mistrem a Pánem, a dobře pravíte, jsemť zajisté.

*Mat.23,8.10. Skutk.2,36. 2 Petr.2,1.

14. Poněvadž tedy já umyl jsem nohy vaše, Pán * a Mistr, i vy máte jeden druhému nohy umývatí.

*Luk.22,27.

15. Příklad * zajisté dal jsem vám, abyste, jakož jsem já učinil vám, i vy činili.

*1 Petr.2,21. 1 Jan.2,6.

16. Amen, amen pravím vám: * Není služebník větší nad pána svého, ani posel větší nežli ten, kdož jej poslal.

*Mat.10,24. Luk.6,40.

17. Znáte-li tyto věci, * blahoslaveni jste, budete-li je činiti.

*Mat.7,24.

18. Ne o všechť vás pravím. Já vim, které jsem vyvolil, ale musíť se naplniti * písmo: Ten, kdož jí chléb se mnou, pozdvihl proti mně paty své.

*Zalm.41,10. Skutk.1,16.

19. Nyní * pravím vám, prvé než by se stalo, abyste, když se stane, uvěřili, že já jsem.

*k.14,29.

20. Amen, amen pravím vám: Kdo přijímá * toho, kohož bych já poslal, mnef přijímá; a kdož mne přijímá, přijímá toho, kterýž mne poslal.

*Mat.10,40. Mark.9,37. Luk.10,16.

21. A to pověděv Ježíš, zkormoutil se v duchu, a osvědčil, řka: * Amen, amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí.

*Mat.26,21. Mark.14,18.

22. Tedy učedníci vzhledali na sebe vespolek, pochybujíce, o kom by to pravil.

23. Byl pak * jeden z učedníků Ježíšových, kterýž zpolehl na klíně jeho, ten, jehož miloval Ježíš.

*k.19,26.

24. Protož tomu návštěi dal Šimon Petr, aby se zeptal, kdo by to byl, o němž praví.

25. A on odpočívaje na prsech Ježíšových, řekl jemu: Pane, kdo jest?

26. Odpověděl Ježíš: Ten * jest, komuž já omočené skyvu chleba podám. A omočiv skyvu chleba, podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského.

*Mat.26,23.

27. A hned po té skyvě chleba vstoupil do něho satan. I řekl jemu Ježíš: Co činiš, čin spěšně.

28. Tomu pak žádný z přísedících nerozuměl, k čemu by jemu to řekl.

29. Nebo někteří se domnívali, poněvadž * Jidáš měšec měl, že by jemu řekl Ježíš: Nakup těch věcí, kterýchž jest nám potřebí k svátku, aneb aby něco chudým dal.

*k.12,6.

30. A on vzav skyvu chleba, hned vyšel. A byla noc.

31. Když pak on vyšel, di Ježíš: Nyní oslaven jest Syn člověka, a Bůh oslaven jest v něm.

32. A poněvadž Bůh oslaven jest v něm, * i Bůh oslaví jej sám v sobě, a to hned oslaví jej.

*k.12,23.

33. Synáčkové, ještě maličko s vámi jsem. Hledati mne budete, ale jakož jsem řekl * Židům: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti, i vám pravím nyní.

*k.7,34. 8,21.

34. Příkázání nové dávám vám, abyste se * milovali vespolek; jakož já miloval jsem vás, abyste i vy milovali jeden druhého.

*3 Mojt.19,18. Mat.22,39. Efes.5,2. 1 Jan.4,21. Jak.2,8.

35. Po tomť * poznají všickni, že jste moji učedníci, budete-li mítí lásku jedni k druhým.

*1 Jan.2,5. 4,20.

36. Di jemu Šimon Petr: Pane, kam jdeš? Odpověděl mu Ježíš: * Kam jdu,

nemůžeš ty nyní jíti za mnou, ale $\dagger$ půjdeš potom. *k.7,34.†k.21,18.

37. Dí jemu Petr: Pane, proč bych nemohl nyní jíti za tebou? Duši * svou za tebe položím. *k.10,12,15. Mat.26,33. Mark.14,31.

38. Odpověděl jemu Ježíš: Duši svou za mne položíš? Amen, amen pravím tobě: * Nezazpíváš kohout, až mne třikrát zapříš. *Mat.26,34. Mark.14,30,72. Luk.22,34.

KAPITOLA XIV.

Teš: Pán ucedlníky, 3. užitek odjítí svého i své Božství uče znáti. 16. Utěšitele zaslubuje, 26. o dítě jeho vypravuje, 27. a svého pokoje jim zanechává.

Nermutiž se srdce vaše. Věřite v Boha, i ve mne věrte.

2. V domě Otce mého * příbytkové mnozí jsou. Byť nebylo tak, pověděl bych vám. *2 Kor.5,1. Žid.8,2.

3. Jduť, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poberu vás k sobě samému, * abyste, kde jsem já, i vy byli. *k.12,26;17,24.

4. A kam já jdu, víte, i cestu víte.

5. Dí jemu Tomáš: Pane, nevíme, kam jdeš. A kterak můžeme cestu věděti?

6. Dí jemu Ježíš: Já * jsem ta cesta, i pravda, $\dagger$ i život. Žádný nepřichází ** k Otci než skrze mne. *Isai.35,8. Žid.9,8.†Jan.11,25. **k.10,9.

7. Byste znali mne, také i Otce mého znali byste; a již nyní jej znáte, a viděli jste ho.

8. Řekl jemu Filip: Pane, ukaž nám Otce, a dostiž jest nám.

9. Dí jemu Ježíš: Tak dlouhý čas s vámi jsem, a nepoznal jsi mne? Filipe, kdož vidí mne, vidí Otce, a kterakž ty pravíš: Ukaž nám Otce?

10. Nevěříš, * že já v Otci a Otec ve mně jest? Slova, kteráž já mluvím vám, sám od sebe nemluvím, ale Otec ve mně přebývá, on $\dagger$ činí skutky. *k.10,38;17,21.

11. Věřtež mi, že jsem já v Otci a Otec ve mně; aneb aspoň pro ty samy * skutky věrte mi. *k.5,38.

12. Amen, amen pravím vám: Kdož věří ve mne, skutky, kteréž já činím, i on činiti bude, a větší nad ty činiti bude; nebo já jdu k Otci svému.

13. A jestliže byste * co prosili ve jménu mém, toť učiním, aby oslaven byl Otec v Synu. *k.16,23,24. Mat.7,7,11. Mark.11,24. Luk.11,9.

14. Budete-li zač prositi ve jménu mém, jáť učiním.

15. Milujete-li * mne, přikázání mých ostříhejte. *k.15,10,1 Jan.5,3.

16. A jáť prositi budu Otce, a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky,

17. Toho Ducha pravdy, jehož svět nemůže přijíti. Nebo nevidí ho, aniž ho zná, ale vy znáte jej, neboť u vás přebývá, a v vás bude.

18. Neopustím * vás sirotků, přijduť k vám. *Jer.51,5. Mat.28,20.

19. Ještě maličko, a svět mne více neuzří, ale vy uzříte mne; nebo já živ jsem, i vy živi budete.

20. V ten * den vy poznáte, že já jsem v Otci svém, a vy ve mně, a já v vás. *k.17,21,23.

21. Kdož by měl přikázání má, a ostříhal jich, onť jest ten, kterýž mne miluje. A kdož mne miluje, milován bude od Otce mého, a jáť jej budu milovati, a zjevím jemu samého sebe.

22. Řekl jemu Judas, ne onen Iškarjotský: Pane, jakž jest to, že sebe nám zjeviti chceš, a ne světu?

23. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Miluje-li * mne kdo, slova mého ostříhati bude, a Otec můj bude jej milovati, a k němu přijdeme, a $\dagger$ příbytek u něho učiníme. *Přisl.8,17.†1 Kor.3,16. Efez.3,17.

24. Kdožť nemiluje mne, slov mých neostříhá; a slovo, kteréž slyšíte, není mé, ale toho, kterýž mne poslal, Otcovo.

25. Toto mluvil jsem vám, u vás přebýváje.

26. Utěšitel pak, ten Duch svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, onť vás naučí všemu, a připomeněť vám všecko, což jsem koli mluvil vám.

27. Pokoj * zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermutiž se srdce vaše, ani strachuj. *Filip.4,7.

28. Slyšeli jste, že já řekl jsem vám: Jdu, a zase přijdu k vám. Kdybyste mne milovali, radovali byste se jistě, že jsem řekl: Jdu k Otci; nebo * Otec větší jest nežli já. *k.10,29.

29. A nyní pověděl jsem vám, prvé než by se stalo, * abyste, když se stane, uvěřili. *k.13,19.

30. Již nemnoho mluviti budu s vámi; neboť jde * kníže tohoto světa, ale nemá nic na mně. *k.12,31.

31. Ale aby poznal svět, že miluji Otce,

a jakož mi přikázal Otec, tak činím.
Vstaňte, podme odtud.

KAPITOLA XV.

Vinný kmen. 9. Následování Krista. 12. Napomenutí k společnému milování.

Já jsem ten * vinný kmen pravý, a Otec můj * vinař jest. *5 Mojt. 32, 32. Izai. 5, 2. 1 Kor. 3, 9.

2. Každou ratolest, kteráž ve mně nese * ovoce, odřezuje, a každou, kteráž nese ovoce, čistí, aby hojnější ovoce nese. *Mat. 15, 13.

3. Již vy čistí * jste pro řeč, kterouž jsem mluvil vám. *k. 13, 10.

4. Zůstaňtež ve mně, a já v vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmenu, takž ani vy, leč zůstanete ve mně.

5. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze * mne nic nemůžete učiniti. *2 Kor. 3, 5. Filip. 2, 13.

6. Nezástal-li by kdo ve mně, vyvržen bude ven jako ratolest, a uschnou, a * budouť sebrány, a na oheň uvrženy, a shofif. *Mat. 3, 10; 7, 19.

7. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li v vás, * což byste koli chtěli, prostě, a stanef se vám.

*Mat. 7, 7. Luk. 11, 9. 10. 1 Jan. 3, 22.

8. V tomf bývá * oslaven Otec můj, když ovoce nesete hojně, a budete moji učedníci. *Mat. 5, 16.

9. Jakož miloval mne Otec, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém.

10. Budete-li * zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování.

*k. 14, 15. 1 Jan. 5, 3.

11. Toto mluvil jsem vám, aby radost má zůstávala v vás, a radost vaše * byla plná. *k. 16, 24.

12. Totof jest * přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já miloval jsem vás.

*k. 13, 34. Efez. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. 1 Petr. 4, 8. 1 Jan. 3, 11; 4, 21.

13. Většího * milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátele své. *Rim. 5, 7, 8.

14. Vy přátelé moji jste, učinite-li to, což já přikazuji vám.

15. Nebudu vás více nazývati služebníky, nebo služebníkem neví, co by činil pán jeho. Ale vás jsem nazval přátely, nebo * všecko, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám. *k. 8, 26.

16. Ne * vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, a postavil, abyste šli a ovoce přinesli, a ovoce vaše aby zůstalo, aby zač byste koli prosili Otce ve jménu mém, dal vám. *Izai. 43, 22. Efez. 1, 4.

17. Toto * přikazuji vám, abyste se milovali vespolek. *k. 13, 34.

18. Jestližeť vás * svět nenávidí, vite, žeť mne prvé než vás v nenávisti měl. *k. 3, 13.

19. Byste byli z světa, svět, což jest jeho, miloval by; že pak nejste z světa, ale já z světa vyvolil jsem vás, protož vás svět nenávidí.

20. Pamatujte na tu řeč, kterouž jsem já mluvil vám: * Není služebník větší nežli pán jeho. Poněvadž se mně protivili, i vámť se protiviti budou; poněvadž řeči mé šetřili, i vaši šetřiti budou. *Mat. 10, 24.

21. Ale toto všecko učiní vám pro jméno mé; nebo * neznají toho, kterýž mne poslal. *k. 16, 3.

22. Kdybych byl nepřišel, a nemluvil jim, hřichu by * neměli; ale nyní výmluvy nemají z hřichu svého.

*k. 9, 41. Luk. 12, 47.

23. Kdož * mne nenávidí, i Otec mého nenávidí. *k. 14, 21.

24. Bych byl skutků nečinil mezi nimi, * jichž žádný jiný nečinil, hřichu by neměli; ale nyní i viděli, i nenáviděli i mne i Otce mého. *k. 10, 37.

25. Ale aby se naplnila řeč, kteráž v zákoně * jejich napsána jest: Že v nenávisti měli mne darmo. *Zalm. 35, 19; 69, 5.

26. Když pak přijde ten * Utěšitel, kteréhož já pošli vám od Otce, Duch pravdy, kterýž od Otce pochází, tenf svědectví vydávati bude o mně.

*k. 14, 26. Luk. 24, 49. Skutk. 2, 22 nsl.

27. Ano i vy * svědectví vydávati budete, nebo od počátku se mnou jste.

*Skutk. 1, 8; 2, 23; 5, 32.

KAPITOLA XVI.

Pán předpovídaje svým pokušením, 6. potěšuje jich. 13. a napomíná k modlitbám.

Toto * mluvil jsem vám, abyste se nezhoršili. *k. 14, 25.

2. Vypovědit * vás ze škol, ano přijdeť čas, že všeliký, kdož vás mordovati bude, domnívati se bude, že tím Bohu slouží. *Mat. 21, 9.

3. A toť učiní vám * proto, že nepoznali Otce ani mne. *k. 15, 21.

4. Ale toto mluvil jsem vám, abyste, když * přijde ten čas, rozpomenuli se na

to, že jsem já předpověděl vám. Tohoť pak jsem vám s počátku nemluvil, nebo jsem byl s vámi. *k.13,19; 14,29.

5. Nyní pak *jdu k tomu, kterýž mne poslal, a žádný z vás neptá se mne: Kam jdeš? *k.7,33.

6. Ale že jsem vám tyto věci mluvil, zámutek naplnil srdce vaše.

7. Já pak *pravdu pravím vám, že jest vám užitečné, abych já odšel. Nebo neodejdu-liť, † Utěšitel nepřijde k vám; a pakliť odejdu, pošli ho k vám. *k.8,46. †k.14,16.26; 15,26.

8. A onť přijde, obviňovati bude svět z hřichu, a z spravedlnosti, a z soudu.

9. Z hřichu zajisté, že nevěří ve mne.

10. A z spravedlnosti, proto že jdu k Otci, a již více neužíté mne.

11. Z soudu pak, proto že kníže tohoto světa již jest odsouzeno.

12. Ještěť bych měl mnoho mluvití vám, ale nemůžete sněsti nyní.

13. Když pak přijde ten * Duch pravdy, uvedeť vás ve všelikou pravdu. Nebo nebude mluvití sám od sebe, ale cožkoli uslyší, toť mluvití bude; ano i budoucí věci zvěstovati bude vám. *k.14,26.

14. Onť mne oslaví; nebo z mého vezme, a zvěstuje vám.

15. Všecko, * cožkoli má Otec, mé jest. Protož jsem řekl, že z mého vezme, a zvěstuje vám. *k.17,10.

16. Maličko, * a neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne; nebo já jdu k Otci. *k.7,33; 13,33.

17. I řekli někteří z učedníků jeho mezi sebou: Co jest to, že * praví nám: Maličko, a neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne, a že já jdu k Otci? *k.7,36.

18. Protož pravili: Co jest to, že praví: Maličko? Nevíme, co praví.

19. I poznal Ježíš, že se ho chtěli otázati. I řekl jim: O tom tížete mezi sebou, že jsem řekl: Maličko, a neužíté mne, a opět maličko, a užíté mne?

20. Amen, amen pravím vám, že plakati a kvíliti budete vy, ale svět se bude radovati; vy pak se budete rmoutiti, ale * zámutek váš obrátí se v radost. *Zalm.30,12.

21. Žena, * když rodí, zámutek má, nebo přišla hodina její; ale když porodí dítětko, již nepamatuje na soužení, pro radost, proto že se narodil člověk na svět. *Izai.26,17.

22. Protož i vy zámutek máte nyní, ale

opět užtím vás, * a radovati se bude srdce vaše, a radosti vaší žádný neodejme od vás. *Izai.35,10.

23. A v ten den nebudete se mne tázati o ničemž. Amen, amen pravím vám: Že zač byste koli * prosili Otce ve jménu mém, dáť vám. *k.14,13; 15,7.16. Mat.7,7. Mark.11,24. Luk.11,9.

24. Až dosavad za nic jste neprosili ve jménu mém. Prostež, a vezmete, aby radost vaše doplněna byla.

25. Toto v příslovích mluvil jsem vám, ale přijdeť hodina, když více nebudu v příslovích mluvití vám, nýbrž zjevně o Otci zvěstovati budu vám.

26. V ten * den ve jménu mém prositi budete, a nepravím vám, že já budu prositi Otce za vás. *k.14,20.

27. Nebo sám Otec miluje vás, proto že jste vy mne milovali, a uvěřili, že jsem já od Boha vyšel.

28. Vyšel jsem od Otce, a přišel jsem na svět; a opět * opouštím svět, a jdu k Otci. *k.13,3.

29. Řkou jemu učedníci jeho: Aj, nyní zjevně mluviš, a přísloví žádného nepravíš.

30. Nyní víme, že * viš všecko, a nepotřebuješ, aby se kdo tebe tázal. Skrze to věříme, že jsi od Boha přišel. *k.21,17.

31. Odpověděl jim Ježíš: Nyní věříte?

32. Aj, * přijdeť hodina, anobř již přišla, že † se rozprehnete jeden každý k svému, a mne samého necháte. Ale nejsemť sám, nebo Otec se mnou jest. *k.5,25. †Zach.13,7. Mat.26,31.

33. Tyto věci mluvil jsem vám, abyste ve mně * pokoj měli. Na světěť ssoužení míti budete, ale doufejtež, jáť jsem přemohl svět. *k.14,27. Izai.9,6. Řím.5,1.

KAPITOLA XVII.

Horlivá modlitba Krista Pána, kterouž Otci svému milému za učedlnky své 20. i jejich potomky věrně činil.

To pověděv Ježíš, i pozdvihl očí svých k nebi a řekl: Otče, přišlať hodina, oslavíť Syna svého, aby i Syn tvůj oslavil tebe;

2. Jakož jsi dal jemu moc nad každým člověkem, aby těm všechněm, kteréž jsi dal jemu, život věčný dal.

3. Totot jest pak věčný život, aby poznali * tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, † Ježíše Krista. *Kol.2,2. †Izai.53,11.

4. Jáť jsem * oslavil tebe na zemi; dílo

jsem + vykonal, kteréž jsi mi dal, abych činil. *k.13,31. +k.4,34.

5. A nyní oslaviž ty mne, Otče, u sebe samého touž slavou, kterouž jsem měl u tebe, prvé nežli svět byl.

6. Oznamil jsem jméno tvé lidem, kteréž jsi mi dal z světa. Tvojiť byli, a mně jsi je dal, a řeč tvou zachovali.

7. A nyní poznali, že všecky věci, kteréž jsi mi dal, od tebe jsou.

8. Nebo slova, kteráž jsi mi dal, dal jsem jim; a oni přijali, a poznali pravě, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal.

9. Já za ně prosím, ne za svět prosím, ale za ty, * kteréž jsi mi dal, nebo tvoji jsou. *k.6,87.

10. A * všecky věci mé tvé jsou, a tvé mé jsou, a oslaven jsem v nich. *k.16,15.

11. Již pak více nejsem na světě, ale oni jsou na světě, a já k tobě jdu. Otče svatý, ostříhejž jich ve jménu svém, kteréž jsi mi dal, * aby byli jedno jako my. *k.10,30; 17,21.

12. Dokudž jsem s nimi byl na světě, já jsem jich ostříhal ve jménu tvém. Kteréž jsi mi dal, zachoval jsem, a žádny z nich nezahynul, než syn zatraceni, aby * se písmo naplnilo. *Zalm.109,8.

13. Ale nyní * k tobě jdu, a toto mluvím na světě, aby měli radost mou plnou v sobě. *k.16,5.

14. Já jsem jim dal slovo tvé, a svět jich nenáviděl; nebo nejsou z světa, jako já nejsem z světa.

15. Neprosímť, abys je vzal z světa, ale abys je * zachoval od toho zlého. *2Tes.3,8.

16. Z světať nejsou, jako i já nejsem z světa.

17. Posvětiž jich v pravdě své, slovo tvé * pravda jest. *k.8,40.

18. Jakož * jsi mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět. *k.20,21.

19. A já * posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni + posvěceni byli v pravdě. *Zid.2,11. +1 Kor.1,2,30.

20. Ne za tytoť pak toliko prosím, ale i za * ty, kteříž skrze slovo jejich mají uvěřiti ve mne, *k.20,31. Škutk.10,43.

21. Aby všickni * jedno byli, jako ty, Otče, + ve mně, a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal. *Gal.3,28. Efes.4,3. +Jan.10,38. 1Jan.1,3.

22. A já slávu, kterouž jsi mi dal, dal

jsem jim, aby byli jedno, jako my jedno jsme.

23. Já * v nich, a ty ve mně, aby dokonání byli v jedno, a aby poznal svět, že jsi ty mne poslal, a že jsi je miloval, jakož mne miloval. *1 Kor.6,17.

24. Otče, kteréž jsi mi dal, * chciť, kdež jsem já, aby i oni byli se mnou, aby hleděli na slávu mou, kterouž mi dal; nebo jsi mne miloval + před ustanovením světa. *k.12,26. 1 Tes.4,17. +Efes.1,4.

25. Otče spravedlivý, * tebeť svět nepoznal, ale + já jsem tebe poznal, a i tito poznali, že jsi ty mne poslal. *k.15,21; 16,3. +k.7,29.

26. A známěť jsem jim učinil jméno tvé, a známo učiním, aby milování, kterýmž jsi mne miloval, * bylo v nich, a i já v nich. *k.15,9.

KAPITOLA XVIII.

Pán v zahrádě slovem poraziv nepřátely, dal se jiti. 12. k Annášovi, 24. potom k Kaifášovi veden, 27. od Petra zapřán, 28. a před Pilátem postaven.

To když pověděl Ježíš, * vyšel s učedníky svými přes potok + Cedron, kdež byla zahrada; do kteréžto všel on i učedníci jeho. *Mat.26,36. +2Sam.15,23.

2. Věděl pak i Jidáš, zrádce jeho, to msto; nebo často chodival tam Ježíš s učedníky svými.

3. Protož * Jidáš pojav zástup, a od předních kněží¹⁾ a farizeů služebníky, přišel tam s lucernami a s pochodněmi a s zbrojí. *Mat.26,47.

4. Ježíš pak věda všecko, což přijiti mělo na něj, vyšel, řekl jim: Koho hledáte?

5. Odpověděli jemu: Ježíše Nazaretského. Řekl jim Ježíš: Jáť jsem. Stál pak s nimi i Jidáš, zrádce jeho.

6. A jakž řekl jim: * Já jsem, postoupili nazpět, a padli na zem. *k.6,20.

7. I otázal se jich opět: Koho hledáte? A oni řekli: Ježíše Nazaretského.

8. Odpověděl Ježíš: Pověděl jsem vám, že já jsem. Poněvadž tedy mne hledáte, nechtež těchto, ať odejdou.

9. Aby se naplnila řeč, kterouž byl pověděl: * Z těch, kteréž jsi mi dal, neztratil jsem žádného. *k.6,39.

10. Tedy Šimon Petr, maje meč, vvrhl * jej, a udeřil služebníka nejvyššího kněze²⁾, a utal mu ucho jeho pravě. Bylo pak jméno služebníka toho Malchus. *Mat.26,51. Mark.14,47.

11. I řekl Ježíš Petrovi: Schovej meč svůj do pošvy. Což nemám pít kalicha, kterýž mi dal Otec?

12. Tedy zástup a hejtman a služebníci Židovští jali Ježíše, a svázali jej.

13. A * vedli ho k Annášovi nejprvé; nebo byl test Kaifášův, kterýž byl nejvyšším knězem¹⁾ toho léta. *Mat. 26, 57.

14. Kaifáš pak byl ten, * kterýž byl radu dal Židům, že by užitečné bylo, aby člověk jeden umřel za lid. *k. 11, 50.

15. Šel pak za Ježíšem * Šimon Petr a jiný učedník. A ten učedník byl znám nejvyššímu knězi²⁾, i všel s Ježíšem do síně nejvyššího kněze³⁾. *Mat. 26, 58.

16. Ale Petr stál u dveří vně. I vyšel ten druhý učedník, kterýž byl znám nejvyššímu knězi²⁾, a promluvil s vrátanou, i uvedl tam Petra.

17. Tedy řekla Petrovi děvka vrátná: Nejsi-liž i ty z učedníků člověka toho? Řekl on: Nejsem.

18. Stáli pak tu služebníci a pacholci, kteříž oheň udělali, nebo zima bylo, i zhrřivali se. A byl s nimi také i Petr, stoje a zhrřivaje se.

19. Tedy nejvyšší kněz⁴⁾ tázal se Ježíše o učednících jeho a o učení jeho.

20. Odpověděl jemu Ježíš: * Já zjevně mluvím světu, já vždycky učival jsem v škole a v chrámě, kdež se ode všad Židé scházejí, a tajně jsem nic nemluvil. *k. 7, 26.

21. Co se mne ptáš? Ptej se těch, kteříž slýchali, co jsem jim mluvil. Aj, ti vědí, co jsem já mluvil.

22. A když on to pověděl, jeden z služebníků, stoje tu, * dal hůlkou Ježíšovi, řka: Tak-liž odpovídáš nejvyššímu knězi²⁾? *1 Král. 22, 24. Jer. 20, 2.

23. Odpověděl mu Ježíš: Mluvil-li jsem zle, svědectví vydej o zlém; pakli dobře, proč mne tepeš?

24. I poslal jej Annáš svázaného k Kaifášovi nejvyššímu knězi²⁾.

25. Stál pak * Šimon Petr, a zhrřival se. Tedy řekli jemu: Nejsi-liž i ty z učedníků jeho? Zapřel on a řekl: Nejsem. *Mat. 26, 58, 69.

26. Dí jemu jeden z služebníků nejvyššího kněze⁵⁾, příbuzný toho, kterémuž Petr utal ucho: Zdaž jsem já tebe neviděl s ním v zahradě?

27. Tedy Petr opět zapřel. A hned kout zazpíval.

28. I * vedli Ježíše od Kaifáše do radného domu, a bylo ráno. Oni pak nevěděli, že do radného domu, aby se nepoškvrnili, ale aby jedli beránka.

*Mat. 27, 2. †Skutk. 10, 28. 11, 8.

29. Tedy vyšel k nim Pilát a řekl: Jakou žalobu vedete proti člověku tomuto?

30. Odpověděli a řekli jemu: Byť tento nebyl zločinec, nevydali bychom ho tobě.

31. I řekl jim Pilát: Vezměte vy jej, a podle zákona svého suďte ho. I řekli mu Židé: Námť nesluší zabít žádného.

32. Aby se řeč Ježíšova naplnila, kterouž * řekl, znamenaje, kterou by smrti měl umřítí. *Mat. 16, 21.

33. Tedy Pilát * všel opět do radného domu, i povolal Ježíše a řekl jemu: Ty-li jsi král Židovský?

*Mat. 27, 11. Mark. 15, 2. Luk. 23, 3.

34. Odpověděl Ježíš: Sám-li od sebe to pravíš, čili jiní tobě pověděli o mně?

35. Odpověděl Pilát: Zdaliz jsem já Žid? Národ tvůj a přední knězi¹⁾ dali mi tebe. Co jsi učinil?

36. Odpověděl Ježíš: Království mé není * z tohoto světa. Byť z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán Židům. Ale nyní mé království není odsud.

*k. 6, 15. 1 Tim. 6, 13. †Jan 17, 14.

37. I řekl jemu Pilát: Tedy král jsi ty? Odpověděl Ježíš: Ty pravíš, že já král jsem. Ját jsem se k tomu narodil, a proto jsem na svět přišel, abych svědectví vydal pravdě. Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj.

38. Dí jemu Pilát: Co jest pravda? A to pověděv, opět vyšel k Židům, a dí jim: * Já na něm žádně viny nenalezám. *Mat. 27, 23. Mark. 15, 14.

39. Ale jest * obyčej váš, abych vám propustil jednoho na velikunoc. Chcete-liž tedy, ať vám propustím toho krále Židovského? *Mat. 27, 15.

40. I zřkřikli opět všickni, řkouce: Ne toho, * ale Barabáše. Byl pak ten Barabáš † lotr. *Mark. 15, 7. †Skutk. 3, 14.

KAPITOLA XIX.

Pán ubíčováný korunován. 3. posmíván, 16. na smrt odsouzen, 18. ukřižován. 20. umřel, 38. od Jozefa a Nikodéma počestně pohřben.

Tedy vzal Pilát Ježíše, a * zbičoval.

*Mat. 27, 26.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupem. — 2) biskupovi. — 3) biskupovy. — 4) biskup. — 5) biskupových.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupové.

2. A žoldněři zpletše korunu z trní, vstavili na hlavu jeho, a pláštěm šarlatovým prioděli jej.

3. A říkali: Zdráv buď, králi Židovský. A bili jej hůlkami.

4. I * vyšel opět ven Pilát, a řekl jim: Aj, vyvedu jej vám ven, abyste poznali, žeť na něm žádné viny nenalézám.

*k.18,29,33.

5. Tedy vyšel Ježíš ven, nesa tu korunu trnovou, a ten plášť šarlatový. I řekl jim Pilát: Aj člověk.

6. A jakž jej uzřeli přední kněží¹⁾ a služebníci, zkríkli, řkouce: Ukřižuj, ukřižuj ho. Di jim Pilát: * Vezměte vy jej a ukřižujte, nebo já na něm viny nenalézám.

*k.18,31.

7. Odpověděli jemu Židé: My zákon máme, a * podle zákona našeho máš umřít, nebo Synem Božím se činíš.

*3 Mojs.24,15.16.5 Mojs.18,20.

8. A když Pilát uslyšel tuto řeč, více se obával.

9. I * všel do radného domu zase, a řekl Ježíšovi: Odkud jsi ty? Ale Ježíš nedal jemu odpovědi.

*k.18,33.

10. Tedy řekl jemu Pilát: Nemluvíš se mnou? Nevíš-liž, že mám moc ukřižovati tě, a moc mám propustiti tebe?

11. Odpověděl Ježíš: Neměl bys nade mnou moci nižádné, * byť nebylo dáno s hůry; protož kdo mne tobě vydal, větší hřích má.

*Zalm.47,4. Izai.22,21. Řím.13,1.

12. Od té chvíle hledal Pilát propustiti ho. Ale Židé volali, řkouce: Propustiš-li tohoto, nejsi přítel císařův; * každý, kdož se králem činí, protiví se císaři.

*Skutk.17,7.

13. Tedy Pilát uslyšev tu řeč, vyvedl ven Ježíše, a sedl na soudné stolici na místě, kteréž slove Litostrotos, a Židovský Gabbata.

14. A bylo v pátek před velikonočí, okolo šesté hodiny. I řekl Židům: Aj, král váš.

15. Oni pak zkríkli: Vezmi, vezmi, ukřižuj jej. Řekl jim Pilát: Krále vašeho ukřižují? Odpověděli přední kněží¹⁾: Nemámeť * krále, než císaře. *1 Mojs.49,10.

16. Tehdy * vydal jim ho, aby byl ukřižován. I pojali Ježíše a vedli.

*Mat.27,26. Mark.15,15.

17. A nesa kříž svůj, šel * na místo, kteréž slove popravné, a Židovský Golgota.

*Mat.27,33.

18. Kdež ukřižovali ho, a s ním jiná

dva s obou stran, a v prostředku Ježíše.

19. Napsal pak i * nápis Pilát, a vstavil na kříž. A bylo napsáno: Ježíš Nazaretský, král Židovský.

*Mat.27,37.

20. Ten pak nápis mnozí z Židů četli; nebo blízko města bylo to místo, kdež ukřižován byl Ježíš. A bylo psáno Židovsky, Řecky a Latině.

21. Tedy přední kněží¹⁾ Židovští řekli Pilátovi: Nepiš: Král Židovský, ale ze on řekl: Král Židovský jsem.

22. Odpověděl Pilát: Co jsem psal, psal jsem.

23. Žoldněři pak, když Ježíše ukřižovali, vzali roucha jeho, (a učinili čtyři díly, každému rytíři díl.) a sukni. Byla pak sukně neshívaná, ale od vrchu všechna naskrze setkaná.

24. I řekli mezi sebou: Neroztrhujme jí, ale losujme o ni, či bude. Aby se naplnilo * písmo, řkoucí: Rozdělili sobě roucho mé, a o můj oděv metalí los. Tedy žoldněři tak učinili.

*Zalm.22,19.

25. Stály * pak u kříže Ježíšova matka jeho a sestra matky jeho, Maria Kleofášova, a Maria Magdaléna.

*Mat.27,61.

26. Tedy Ježíš uzřev matku, a učedníka tu stojícího, * kteréhož miloval, řekl matce své: Zeno, aj, syn tvůj.

*k.13,23. 20,2. 21,7.

27. Potom řekl učedníkovi: Aj, matka * tvá. A od té hodiny přijal jí učedník ten k sobě.

*Mat.12,50.

28. Potom věda Ježíš, že již všechno dokonáno jest, aby * se naplnilo písmo, řekl: Žízním.

*Zalm.69,22.

29. Byla pak tu postavena nádoba plná octa. * Tedy oni naplnivše hubu octem, a obloživše vzopem, podali ústům jeho.

*Mat.27,48.

30. A když okusil Ježíš octa, řekl: Dokonáno * jest. A nakloniv hlavy, ducha Otcí † poručil.

*k.17,4. †Zalm.31,6. Luk.23,46.

31. Židé pak, aby nezůstala na kříži těla na sobotu, poněvadž byl den připravování, (byl zajisté veliký ten den sobotný,) prosili Pilátá, aby zlámání byli lidnatové jejich, a byli složení.

32. I přišli žoldněři; a prvnimu zajisté zlámali hnáty, i druhému, kterýž ukřižován byl s ním.

33. Ale k Ježíšovi přisedše, jakž uzřeli jej již mrtvého, nelámali hnátů jeho.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupová.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupová.

34. Ale jeden z žoldněů bok jeho kópm otevřel, a hned vyšla krev * a voda.

*k.7,37. Izai.55,1. Zach.13,1.

35. A ten, kterýž viděl, svědectví vydal, a pravé jest svědectví jeho. Onť ví, že pravé věci praví, abyste vy věřili.

36. Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: * Kost jeho nebude zlámána.

*2Mojz.12,46.

37. A opět jiné písmo dí: * Uzřít, v koho jsou bodli.

*Zach.12,10.

38. Potom pak * prosil Piláta Ježef z Arimatie, (kterýž byl učedník Ježišův, ale tajný, pro strach Židovský,) aby snal tělo Ježišovo. I dopustil Pilát. A on přišed, snal tělo Ježišovo.

*Mat.27,57.

39. Přišel pak i Nikodém, (kterýž * byl prvě přišel k Ježišovi v noci,) nesa smíšení † mirry a aloes okolo sta liber.

*k.3,2; 7,50. †Mark.16,1.

40. Tedy vzali tělo Ježišovo, a obvinuli je prostěradly s těmi vonnými věcmi, jakž obyčej jest Židům se pochovávatí.

41. A byla na tom místě, kdež ukřižován byl, zahrada, a v zahradě hrob nový, v němž ještě žádný nebyl pochován.

42. Protož tu pro den připravování Židovský, že blízko byl ten hrob, položili Ježiše.

KAPITOLA XX.

Pán z mrtvých vstal, 14. Marii se ukázal 19. i apoštolům, 22. kterýž, (napraviv je, svléš Tomáše,) poselství své světil.

Prvního * pak dne po sobotě Maria Magdaléna šla ráno k hrobu, když ještě tma bylo. I uzřela kámen odvalený od hrobu.

*Mat.28,1.

2. I běžela a přišla k Šimonovi Petrovi a k druhému učedníkovi, tomu, jehož miloval * Ježiš, a řekla jim: Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kde jej položili.

*k.13,23.

3. Tedy * vyšel Petr i ten druhý učedník, a šli k hrobu.

*Luk.24,12.

4. Běželi pak oba spolu. Ale ten druhý učedník předběhl Petra, a přišel prvě k hrobu.

5. A nachýliv se, uzřel prostěradla položená, ale však tam nevšel.

6. Tedy přišel Šimon Petr, za nim jda, a všel do hrobu. I uzřel prostěradla položená,

7. A rouchu, kteráž byla na hlavě jeho, ne s prostěradly položenou, ale obzvláště svintou na jednom místě.

8. Potom všel i ten druhý učedník,

kterýž byl prvě přišel k hrobu, i uzřel a uvěřil.

9. Nebo ještě neznali písma, že měl z mrtvých * vstáti.

*Zalm.16,10. Izai.53,8. Luk.24,26.

10. I odešli zase ti učedníci tam, kdež prvě byli.

11. Ale Maria * stála u hrobu vně, plačeci. A když plakala, naklonila se do hrobu.

*Mark.16,5.

12. A uzřela dva anděly v bílém rouše sedící, jednoho u hlavy, a druhého u noh, tu kdež bylo položeno tělo Ježišovo.

13. Kterž řekli jí: Ženo, co pláčeš? I dí jim: Vzali Pána mého, a nevím, kde ho položili.

14. To když řekla, obrátila se zpátkem, a * uzřela Ježiše, an stojí, † ale nevěděla, by Ježiš byl.

*Mat.28,9. Mark.16,9. †Luk.24,16.

15. Dí jí Ježiš: Ženo, co pláčeš? Koho hledáš? Ona domnívajici se, že by zahrádník byl, řekla jemu: Pane, vzal-lis ty jej, pověz mi, kdes ho položil, ať já jej vezmu.

16. Řekl jí Ježiš: Maria. Obrátivši se ona, řekla jemu: Rabbóni, což se vykládá: Mistře.

17. Dí jí Ježiš: Nedotýkej se mne; nebo jsem ještě nevstoupil k Otcí svému. * Ale jdiž k bratřím svým, a pověz jim: † Vstupuji k Otcí svému, a k Otcí vašemu, k Bohu svému, a k Bohu vašemu.

*Zalm.22,23. †Jan.19,16.

18. Přišla * Maria Magdaléna, zvěstující učedníkům, že by viděla Pána, a že jí to pověděl.

*Mat.28,8.

19. Když * pak byl večer toho dne, kterýž jest první po sobotě, a dvéře byly zavřiny, kdež byli učedníci shromážděni, † pro strach Židovský, přišel Ježiš, a stál u prostřed, a řekl jim: Pokoj ** vám.

*Mark.16,14. †Jan.19,38. **Soud.6,23.

20. A to pověděv, ukázal jim ruce i bok svůj. * I zradovali se učedníci, vidouce Pána.

*k.16,22.

21. Tedy řekl jim Ježiš opět: Pokoj vám. * Jakož mne poslal Otec, tak i já posílám vás.

*k.17,18. Izai.61,1. Mark.16,15. Luk.4,18.

22. A to pověděv, dechl, a řekl jim: Přijměte Ducha svatého.

23. Kterýmžkoli * odpustili byste hříchy, odpuštějít se jim; kterýmžkoli zadrželi byste, zadržánít jsou. *Mat.16,19; 18,18.

24. Tomáš pak jeden ze dvanácti, kte-

rýž sloul Didymus, nebyl s nimi, když byl přišel Ježíš.

25. I řekli jemu jiní učedníci: Viděli jsme Pána. Ale on řekl jim: Leč uzřím v rukou jeho bodení hřebů, a vpustím prst svůj v místo hřebů, a ruku svou vložím v bok jeho, nikoli neuvěřím.

26. A po osmi dnech opět učedníci jeho byli vnitř, a Tomáš s nimi. Přišel Ježíš, a dvěře byly zavřeny, i stál u prostřed a řekl: Pokoj vám.

27. Potom řekl Tomášovi: Vložíš prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpusť v bok můj, a nebudíš nevěřící, ale věrný.

28. I odpověděl Tomáš a řekl jemu: Pán * můj a Bůh můj! *1 Král. 18, 39.

29. Dí jemu Ježíš: Žes mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi. Blahoslavení, kteříž * neviděli, a uvěřili. *1 Petr. 1, 8.

30. Mnohé * zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učedníků svých, kteříž nejsou zapsáni v knize této. *k. 21, 25.

31. Ale tito zapsáni jsou, * abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věrice, život měli ve jménu jeho. *1 Jan. 5, 13.

KAPITOLA XXI.

Pán se sjevil učedníkům pti lovení ryb. 15. Petr, že Pána miluje, třikrát vyznal, a Pán jemu beránky i ovce poručiv, 18. smrt jeho předpověděl.

Potom zjevil se opět Ježíš učedníkům u moře Tiberiadského. Zjevil se pak takto:

2. Byli spolu Šimon Petr a Tomáš, kterýž * sloul Didymus, † a Natanael, kterýž byl z ** Kány Galilejské, †† a *synové* Zebedeovi, a jiní z učedníků jeho dva. *k. 20, 24. †k. 1, 45. **k. 2, 1, 11. †† Mat. 4, 21.

3. Dí jim Šimon Petr: Půjdu ryb lovit. Řekli jemu: Půjďme i my s tebou. I šli, a vstoupili na loď hned; a * té noci nic nepopadli. *Luk. 5, 5.

4. A když bylo již ráno, stál Ježíš na břehu. Nevěděli * však učedníci, by Ježíš byl. *k. 20, 14. Luk. 24, 16.

5. Tedy dí jim Ježíš: Ditky, máte-li jakou krmičku? Odpověděli jemu: Nemáme.

6. On pak řekl jim: * Zavrtež sit na pravou stranu lodí, a naleznete. I zavrhli, a hned nemohli ji táhnouti pro množství ryb. *Luk. 5, 4.

7. I řekl učedník ten, * kteréhož miloval Ježíš, Petrovi: Pán jest. A Šimon Petr, jakž uslyšel, že Pán jest, opasal

se po košili, (nebo † byl nahý,) a pustil se do moře. *v. 20. †1. Mojz. 3, 10.

8. Jiní také učedníci na loď připravili se, (nebo nedaleko byli od břehu, asi okolo dvou set loket,) táhnouce tu sit s rybami.

9. A jakž vystoupili na břeh, uzřeli řevavé uhli a rybu svrchu položenou a chléb.

10. Řekl jim Ježíš: Přineste ryb, kterýchž jste nalapali nyní.

11. Vstoupil pak Šimon Petr, a vytáhl sit na zem, plnou ryb velikých, sto padesáte a tři. A ačkoli jich tak mnoho bylo, * neztrhala se sit. *Luk. 5, 6.

12. Řekl jim Ježíš: Podte, obědujte. Žádný pak z učedníků nesměl se ho otázati: Ty kdo jsi? vědouce, že Pán jest.

13. I přišel Ježíš, a vzal ten chléb, a dával jim, i rybu též.

14. To * již po třetí ukázal se Ježíš učedníkům svým, vstav z mrtvých. *k. 20, 19. Luk. 24, 36. Skutk. 10, 41.

15. A když poobědvali, řekl Ježíš Šimonovi Petrovi: Šimone Jonášův, miluješ-li mne více než tito? Řekl jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: Pasíž beránky mé.

16. Řekl jemu opět po druhé: Šimone Jonášův, miluješ-li mne? Řekl jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: * Pasíž ovce mé. *Skutk. 20, 24.

17. Řekl jemu potřetí: Šimone Jonášův, miluješ-li mne? I zarmoutil se Petr, protože jemu řekl potřetí: Miluješ-li mne? A odpověděl jemu: Pane, * ty znáš všecko, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu Ježíš: Pasíž ovce mé. *k. 16, 30.

18. Amen, * amen pravím tobě: Když jsi byl mladší, opasovals se, a chodil jsi, kams chtěl; ale když se sstaráš, ztáhneš ruce své, a jiný tě opáše, a povede, kamž bys ty nechtěl. *k. 13, 36. Skutk. 12, 3.

19. To pak pověděl, * znamená, kterou by smrti měl oslaviti Boha. A to pověděl, řekl jemu: Poď za mnou. *2 Petr. 1, 14.

20. I obrátiv se Petr, uzřel toho učedníka, * kteréhož miloval Ježíš, an jde za ním, kterýž i odpočival za večeri na prsech jeho, a byl řekl: Pane, kdo jest ten, kterýž tě zradí? *v. 7.

21. Toho viděv Petr, dí Ježíšovi: Pane, co pak tento?

22. Řekl jemu Ježíš: Chci-li ho nechat,

dokudž nepřijdu, co tobě po tom? Ty pod * za mnou.

*Mat.4,19.

23. I vyšla řeč ta mezi bratří, že by učedník ten neměl umřít. Ale neřekl byl jemu Ježíš, že by neměl umřít, ale: Chci-li ho nechati, dokudž nepřijdu, co tobě po tom?

24. Tot jest učedník ten, * kterýž svě-

dectví vydává o těchto † věcech, a napsal toto, a víme, že pravé jest svědectví jeho.

*k.15,27. †k.19,36.

25. Jestli pak i jiných mnoho věcí, kteréž činil Ježíš, kteréž kdyby měly všecky, každá obzvláště, psány býti, mám za to, že by ten svět nemohl přijíti těch knih, kteréž by napsány byly. Amen.

SKUTKOVÉ SVATÝCH APOŠTOLŮ.

KAPITOLA I.

Lukáš svatý summovně připomenuv, co v svém evangelium šite psal, 12. stručně vypravovati o skutcích apoštolů ských, 15. a nejprv o vyvolení svatého Matěje.

První * zajisté knihu sepsal jsem, ó Teofile, o všech věcech, kteréž začal Ježíš i činiti i učiti,

*Luk.1,3.

2. Až do toho * dne, v němž † dav přikázání apoštolům, kteréž byl skrze Duchu svatého vyvolil, vzhůru vzal jest.

*Luk.24,50.51. †Jan.20,21.

3. Kterýmž i * zjevoval sebe samého živého po svém umučení ve mnohých jistých důvodích, za čtyřiceti dnů ukazuje se jim, a mluvě o království Božím.

*Mark.16,14.

4. A * shromáždiv je, přikázal jim, aby z Jeruzaléma neodcházeli, ale aby očekávali zaslíbení † Otcova, o kterémž jste prý slyšeli ode mne.

*Luk.24,49. †Jan.14,26.

5. Nebo * Jan zajisté křtil vodou, ale vy pokřtění budete † Duchem svatým po nemnohých těchto dnech.

*Jan.1,26. †Izai.44,3. Skutk.2,2.násl.

6. Oni pak sšedše se, otázali se ho, řkouce: * Pane, v tomto-li času napravíš království Izraelské?

*Luk.24,21.

7. I řekl jim: Nenít * vaše věc znáti časy aneb příhodnosti časů, kteréž Otec v moci své položil.

*Mat.24,36. Mark.13,32.

8. Ale přijmete * moc Duchu svatého, přicházejícího na vás, a budete mi svědkové, i v Jeruzalémě, i ve všem Judstvu, i v Samaři, a až do posledních končin země.

*k.2,2.

9. A to pověděv, ani na to hledí, vzhůru vyzdvížen * jest, a oblak vzal jej od očí jejich.

*Mark.16,19.

10. A když za ním v nebe jdoucími pilně hleděli, aj, * dva muži postavili se podlé nich v rouše bílém,

*Luk.9,30.

11. A řekli: Muži Galilejští, co stojíte, hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž vzhůru vzal jest od vás do nebe, * takť přijde, jakž jste spatřili způsob jeho jdoucího do nebe.

*Dan.7,13. Mat.16,27. Luk.21,27. 1 Tes.1,10.

12. Tehdy navrátili se do Jeruzaléma, od hory, kteráž slove Olivetská, kteráž jest blízko od Jeruzaléma, vzdálí cesty jednoho dne sobotního.

13. A všedše, vstoupili do vrchního přibytku domu, kdež přebývali, i * Petr i Jakub, i Jan a Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův a Šimon Zelótes a Judas Jakubův.

*Mat.10,2.

14. Ti všickni trvali * jednomyslně na modlitbě a pokorné prosbě s ženami a s Marií, matkou Ježíšovou, i s bratřími jeho.

*k.2,1.

15. V těch pak dnech povstav Petr u prostřed učedníků, řekl (a byl zástup lidí spolu shromážděných okolo sta a dvaceti):

16. Muži bratří, musilo se naplniti písmo to, * kteréž předpověděl Duch svatý skrze ústa Davidova o Jidášovi, † kterýž byl vůdce těch, kteříž jímali Ježíše.

*Zalm.41,10. Mat.26,21. Jan.13,18. †k.18,3.

17. Nebo byl přičten k nám, a byl došel losu přísluhování tohoto.

18. Ten zajisté obdržel * pole ze mzdy nepravosti, † a oběsiv se, rozpukl se na dvě, i vykydla se všechna střeva jeho.

*2 Sam.17,23. Mat.27,9. †k.27,5.

19. A to známé jest učiněno všechněm přebývajícím v Jeruzalémě, tak že jest nazváno * pole to vlastním jazykem jejich Akeldama, to jest pole krve.

*Zech.11,13. Mat.27,7,8.

20. Psáno jest zajisté v knize žalmů: Budíž * přibytěk jeho pustý, a nebud,

kdo by přebýval v něm, † a biskupství jeho vezmi jiný. ^{*Zalm.69,26. †Zalm.109,8.}

21. Protož musí jeden z těch mužů, kteříž s námi bývali po všecken čas, v němž přebýval mezi námi Pán Ježíš,

22. Počav od křtu Janova až do dne toho, v kterémž zhřuru vzat jest od nás, býti svědkem spolu s námi vzkříšení jeho.

23. Tedy postavili dva, Jozefa, kterýž sloul Barsabáš, kterýž měl přijmí Justus, a Matěje.

24. A modléce se, řekli: * Ty, Pane, všech srdcí zpytateli, ukaž, kterého jsi vyvolil z těchto dvou,

25. Aby přijal los přisluhování tohoto a apoštolství, z něhož vypadl Jidáš, aby odšel na místo své. ^{*1 Sam.16,7. Zalm.7,10. Jer.11,20. Luk.16,15.}

26. I dali jim losy. Spadl pak los na Matěje, i připojen jest z společného snešení k jedenácti apoštolům.

KAPITOLA II.

Apoštolé přijavše Ducha S., 4. rozličnými jazyky mluvili, 37. a mnohé Pánu získali.

A když přišel den * padesátý, byli všickni † jednomyslně spolu.

2. I stal se rychle zvuk s nebe, jako valícího se větru prudkého, a naplnil všecken dům, kdež seděli. ^{*3 Mojs.23,16. †Skutk.1,14.}

3. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, kterýž posadil se na každém z nich.

4. I * naplnění jsou všickni Duchem svatým, a počali mluviti jinými jazyky, jakž ten Duch dával jim vymlouvati. ^{*k.1,5:11,15:19,6.}

5. Byli pak v Jeruzalémě přebývající Židé, muži nábožní, ze všelikého národu, kterýž pod nebem jest.

6. A když se stal ten hlas, sešlo se množství, a užasli se, že je slyšel jeden každý, ani mluví přirozeným jazykem jeho.

7. I * děsili se všickni, a divili, řkouce jedni k druhým: Aj, zdaliž nejsou tito všickni, kteříž mluví, Galilejští? ^{*k.10,45.}

8. A kterak my slyšíme jeden každý jazyk náš, v kterémž jsme se zrodili?

9. Partští, a Médští, a Elamitští, a kteříž přebýváme v Mezopotamii, v Židovstvu a v Kappadocii, v Pontu a v Azii,

10. V Frygii a v Pamfylii, v Egyptě a v krajinách Libye, kteráž jest vedlé Cy-

rénu, a přichozí Římané, Židé, i v nově na viru obráčení,

11. Kretští i Arabští, slyšíme je, ani mluví jazyky našimi veliké věci Boží.

12. I děsili se všickni a divili, jeden k druhému řkouce: I což toto bude?

13. Jiní pak posmívajíce se, pravili: Mstem se zpili tito.

14. A stoje Petr s jedenácti, pozdvihl hlas svého, a promluvil k nim: Muži Židé, a všickni, kteříž bydlíte v Jeruzalémě, toto vám známo buď, a ušima pozorujte slov mých.

15. Jistě nejsou tito, jakž vy se domníváte, zpili, poněvadž jest teprv třetí hodina na den.

16. Ale totot jest, což jest předpovědino skrze proroka * Joele: ^{*Joel 2,28 nasl.}

17. A buď * v posledních dnech, (dí Bůh,) vyleji z Ducha svého na všeliké tělo, a prorokovati budou synové vaši, i dcery vaše, a mládenci vaši vidění vidati budou, a starci vaši sny míti budou. ^{*Isai.44,3. Ezech.36,27.}

18. A zajisté na služebníky a na služebnice své v těch dnech vyleji z Ducha svého, a budou prorokovati.

19. A ukáží zázraky na nebi svrchu, a znamení na zemi dole, krev a oheň a páru dymovou.

20. Slunce * obrátí se v temnost, a měsíc v krev, prvé než přijde ten Páně veliký a zjevný. ^{*Joel 2,31.}

21. A stanet se, * že každý, kdožkoli vyzýval by jméno Páně, spasen bude. ^{*Joel 2,32. Řim.10,13.}

22. Muži Izraelští, slyšte * slova tato: Ježíše toho Nazaretského, muže od Boha zveličeného mezi vámi mocmi a zázraky a znameními, kteréž činil skrze něho Bůh u prostřed vás, jakož i vy sami víte, ^{*k.10,39.}

23. Toho vydaného z uložené rady a předzvěděni Božího vzavše, a skrze ruce nešlechetných ukřižovavše, zamordovali jste.

24. Jehož * Bůh vzkřísil, zprostitv bolesti smrti, jakož nebylo možné jemu držánu býti od ní. ^{*v.32. k.3,15:4,10.}

25. Nebo * David praví o něm: Spatřoval jsem Pána před sebou vždycky; nebo jest mi po pravici, abych se nepohnul. ^{*Zalm.16,8 nasl.}

26. Protož rozveselilo se srdce mé, a zplésal jazyk můj, nýbrž i tělo mé odpočine v naději.

27. Nebo * nenecháš duše mé v pekle, aniž dáš viděti svatému svému porušení.

*k.13,35.

28. Znamé jsi mi učinil cesty života, a naplníš mne utěšením před obličejem svým.

29. Muži bratři, sluší směle mluvit k vám o patriarchovi Davidovi, * že i umřel, i pochován jest, i hrob jeho jest u nás až do dnešního dne. *k.13,36. 1 Král.2,10.

30. Prorok tedy byv, a vědév, * že přisahou zavázal se jemu Bůh, že z plodu ledví jeho podle těla vzbudí Krista, a posadí na stoličce jeho,

*2 Sam.7,12. 1 Král.8,20. Žalm.89,4. Luk.1,32.

31. To předzvědév, mluvil o vzkříšení Kristovu, že * není opuštěna duše jeho v pekle, ani tělo jeho vidělo porušení.

*k.13,35. Žalm.16,10.

32. Toho Ježíše * vzkřísil Bůh, jehož my † všickni svědkové jsme.

*1 Kor.15,15. †Jan 15,27. Skutk.1,8.

33. Protož * pravici Boží jsa zvýšen, a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vytil to, † což vy nyní vidíte a slyšíte.

*k.5,31. Filip.2,9. †Mat.11,4.

34. Neboť David nevstoupil v nebe, ale on * praví: Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé, * Žalm.110,1. Mat.22,44. 1 Kor.15,25.

35. Dokudž nepoložím nepřátel tvých za podnože noh tvých.

36. Věziž: tedy jistotně všecken dům Izraelský, žeť Bůh * i Pánem ho učinil i Kristem, toho Ježíše, kteréhož jste vy ukřižovali.

*Filip.2,9.

37. To slyševše, * zkormoucení jsou v srdci, a řekli Petrovi a jiným apoštolům: † Což máme činiti, muži bratři?

*Zach.12,10. †Luk.3,10.

38. Tedy Petr řekl jim: * Pokání činite, a pokřti se jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů, a přijmete dar Ducha svatého.

*Mat.3,2; 4,17.

39. Vámť zajisté zaslíbení to *svědčí* a synům vašim, i všechněm, kteříž daleko jsou, kterýchžkoli * povolal by Pán Bůh náš.

*Jan 10,16.

40. A jinými slovy mnohými osvědčoval a napomínal, řka: Oddělte se od pokolení toho zlého.

41. Tedy ti, kteříž ochotně přijali slova jeho, pokřtění jsou, a připojilo se v ten den duši okolo tří tisíců.

42. I zůstávali v učení apoštolském, a v společnosti, a v lámání chleba, a na modlitbách.

43. I přišla na všelikou duši bázeň, a

mnozí * divové a zázrakové dáli se skrze apoštoly.

*Mark.16,17.

44. Všickni pak věřící byli pospolu, a měli všecky věci obecné.

45. A prodávali vládařství a statky, a dělili mezi všecky, jakž komu potřebí bylo.

46. A na každý den trvajíce jednomyslně v chrámě, a * lámajíce po domích chléb, přijímali pokrm s potěšením a sprostností srdce,

*k.20,7.

47. Chválíce Boha, a milost majíce u všeho lidu. Pán pak přidával církvi na každý * den těch, kteříž by spaseni byli.

*k.4,4; 5,14; 11,21.

KAPITOLA III.

Petr s. uzdraviv chromého. 12. mnohé kázáním svým vzbudil ku pokání.

Potom pak Petr a Jan vstupovali do chrámu v hodinu modlitebnou * devátou.

*k.10,3.

2. A muž nějaký, byv * chromý od života matky své, nesen byl, kteréhož sázeli na každý den u dveří chrámových, kteréž slouly krásné, aby prošil za almužnu těch, kteříž vcházeli do chrámu.

*k.14,8.

3. Ten uzřev Petra a Jana, ani vcházeti měli do chrámu, prosil, aby mu almužnu dali.

4. I pohledév naň Petr s Janem, řekl: Hleď na nás.

5. A on pilně pohleděl na ně, naděje se, že něco vezme od nich.

6. Tedy řekl Petr: Stříbra a zlata nemám, ale což mám, to tobě dám. Ve * jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod.

*k.3,16; 14,9,10.

7. I * ujav jej za ruku jeho pravou, pozdvihl ho, a hned utvrzeny jsou nohy jeho i kloubové.

*Mat.8,15; 9,25.

8. A zchytiv se, stál, a chodil, a všel s nimi do chrámu, chodě, a poskakuje, a chvále Boha.

9. A viděl jej všecken lid, an chodí, a chvále Boha.

10. I * poznali ho, že jest ten, kterýž na almužně sedával u dveří krásných chrámových. I naplnění jsou strachem a děšením nad tím, což se stalo jemu.

*Jan 9,8.

11. A když se ten uzdravený přidržel Petra a Jana, zběhl se k nim všecken lid * do sínce, kteráž sloula Šalomounova, předěšen jsa. *k.5,12. 1 Král.6,3. Jan 10,23.

12. To vidév Petr, promluvil k lidu:

Muži Izraelští, co se divíte tomuto? Aneb co na nás tak pilně hledíte, jako bychom my svou vlastní mocí aneb nábožností učinili to, aby tento chodil?

13. Bůh * Abrahamův a Izákův a Jákobův, Bůh † otců našich, oslavil Syna svého Ježíše, kteréhož jste vy vydali, a odepřeli se před tváří Pilátovou, kterýž ho ** soudil býti hodného propuštění.

*2Mojz.3,6.15.16. †Skutk.5,30.31.
**Mat.27,23. Luk.23,14.

14. Vy pak toho svatého a spravedlivého odepřeli jste se, a prosili jste za muže vražedníka, aby vám byl dán,

15. Dárce * pak života zamordovali jste. Kteréhož † Bůh vzkřísil z mrtvých; čehož ** my svědkové jsme.

*1Kor.2,8. †Skutk.2,24. **Jan 15,27.

16. A skrze viru ve jméno jeho, tohoto, kteréhož vy vidíte a znáte, utvrdilo jméno jeho. Víra, pravím, kteráž jest skrze něho, dala jemu celé zdraví toto před obličejem všech vás.

17. Ale nyní, bratří, vím, že jste to z nevědomí učinili, jako i knížata vaše.

18. Bůh pak to, což předzvěstoval skrze ústa * všech proroků svých, že měl Kristus trpěti, tak naplnil.

*Isai.50,6; 53,4. Luk.24,44.46.

19. Protož * činite pokání, a obraťte se, aby byli shlazení hříchové vaši, když by přišli časové † rozvážení od tváří Páně,

*k.2,38. †Dan.7,22.27.

20. A poslal by toho, kterýž vám kázan jest, Ježíše Krista.

21. Kteréhož zajisté musejí přijíti nebesa, až do času napravení všech věcí; což byl předpověděl Bůh skrze ústa všech svých svatých proroků od věků.

22. Mojžíš zajisté otcům * řekl: Proroka vám vzbudí Pán Bůh váš z bratří vašich jako mne, † jehož poslouchati budete ve všem, cožkoli bude mluvití vám.

*5Mojz.18,15.18. Jan.1,21.25. †Mat.17,5.

23. Stanef se pak, že * každá duše, kteráž by neposlouchala toho proroka, vyhlazena bude z lidu. *5Mojz.18,19. Zalm.2,12.

24. Ano i všickni proroci od Samuele a potomních, kteřížkoli mluvili, také o těchto dnech předzvěstovali.

25. Vy * jste synové proroků a úmluvy, kterouž učinil Bůh s otcí našimi, řka Abrahamovi: † V semeni tvém požehnány budou všechny čeledi země.

*Řím.9,4. †1Mojz.12,3. Řím.15,8. Gal.3,8.

26. Vám * nejprvé Bůh, vzbudiv Syna svého Ježíše, poslal ho dobrořečícího

vám, † aby se jeden každý z vás odvrátil od nepravosti svých. *Skutk.13,46. †k.17,30.

KAPITOLA IV.

Apoteólé zjtmání, 8. Krista před knížaty směle vyznáraj, 18. a propuštění, 24. Pánu Bohu se modlí. 32. Kde i zpě sob prvotní církve vypsan.

A když oni mluvili k lidu, * přišli na ně kněží, a † úředník chrámu a saduceové,

*k.5,17. †Luk.22 4,52

2. Těžce to nesouce, že lid učili, a zvěstovali ve jménu Ježíše vzkříšení z mrtvých.

3. I * vztáhli na ně ruce, a vsadili je do žaláře až do jitra, nebo již byl večer.

*k.5,18.

4. Mnozí * pak z těch, kteříž slyšeli slovo, uvěřili. I učiněn jest počet mužů okolo pěti tisíců.

*Jan 8,30.

5. Stalo se pak nazejtří, že se sešla knížata jejich, a starší, a zákonníci v Jeruzalémě,

6. A * Annáš nejvyšší kněz¹⁾, a Kaifáš, a Jan, a Alexander, a kteřížkoli byli z pokolení nejvyššího kněze²⁾.

*Luk.3,2

7. I postavivše je mezi sebou, otázali se: * Jakou mocí aneb v kterém jménu učinili jste to vy?

*Mat.21,23.

8. Tehdy Petr, jsa pln Ducha svatého, řekl jim: Knížata lidu a starší Izraelští,

9. Poněvadž my dnes * k soudu jsme přivedeni pro dobrodiní člověku nemocnému, kterak by on zdrav učiněn byl:

*Jan 10,32.

10. Známo buď všechněm vám i všemu lidu Izraelskému, že * ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kteréhož jste † vy ukřižovali, jehož Bůh vzkřísil z mrtvých, skrze toho *jméno* tento stojí před vámi zdravý.

*k.3,15. †k.2,24; 5,30.

11. Toť jest ten kámen za nic položený od vás stavitelů, * kterýž jest v hlavu úhelní.

*Zalm.118,22. Isai.28,16. Mat.21,42. 1Petr.2,6.

12. A není v žádném jiném spasení; neboť * není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti. *k.10,43. Mat.1,21. 1Tim.2,5.

13. I vidouce takovou udatnost a smělost v mluvení Petrovu a Janovu, a shledavše, že jsou lidé neučení a prosti, divili se, a poznali je, že s Ježíšem bývali.

14. Člověka také toho vidouce, an stojí s nimi, kterýž byl uzdraven, neměli co mluvití proti nim.

15. I rozkázavše jim vystoupiti z rady, rozmlouvali vespolek,

16. Řkouce: Co * učiníme lidem těmto? Nebo že zjevný zázrak stal se skrze ně, všechněm přebývajícím v Jeruzalémě známé jest, aniž můžeme zapřítí.

*Jan 11.47.

17. Ale aby se to více nerozhlašovalo v lidu, s pohrůžkou přikážme jim, aby více v tom jménu žádnému z lidí nemluvili.

18. I povolavše jich, * přikázali jim, aby nikoli nemluvili, ani neučili ve jménu Ježíšovu.

*k.5.40.

19. Tedy Petr a Jan odpovídajíce jim, řekli: Jest-li to spravedlivé před obličejem Božím, * abychom vás více poslouchali než Boha, suďte.

*k.5.28.29.

20. Neboť my nemůžeme nemluvití toho, co jsme * viděli a slyšeli.

*Mat.11.4.

21. A oni pohrozivše jim, propustili je, nenalezše na nich příčiny trestání, pro lid; nebo všickni velebili Boha z toho, co se bylo stalo.

22. Byl zajisté v letech více než ve čtyřiceti člověk ten, při kterémž se byl stal zázrak ten uzdravení.

23. A jsouce propuštěni, přišli k svým, a pověděli, co k nim přední kněží¹⁾ a starší mluvili.

24. Kteříž uslyševše to, jednomyslně pozdvihli hlasu k Bohu a řekli: Hospodine, * ty jsi Bůh, kterýž jsi učinil nebe i zemi, i moře i všecko, což v nich jest,

*1Mojz.1.1. Zalm.102.26.

25. Kterýž jsi skrze ústa Davida, služebníka svého, řekl: Proč se * bouřili národové, a lidé myslii marné věci?

*Zalm.2.1.

26. Postavili se králové zemští, a knížata sešla se vespolek proti Pánu a proti pomazanému jeho.

27. Právěť se jistě sešli proti svatému Synu tvému Ježíšovi, kteréhož jsi pomazal, * Heródes a Pontský Pilát, s pohany a lidem Izraelským,

*Mat.26.3. Mark.14.1. Jan 11.47.

28. Aby učinili to, což ruka tvá a rada tvá předuložila, aby se stalo.

29. A nyní, Pane, pohleď na pohrůžky jejich, a dejž služebníkům svým mluvití slovo své * svobodně a směle,

*Luk.21.15. Efez.6.19.

30. Vztahuje ruku svou k uzdravování a k činění divů a zázraků, skrze jméno svatého Syna tvého Ježíše.

31. A když se oni modlili, * zatřáslo se to místo, na kterémž byli shromážděni, a † naplnění jsou všickni Duchem svatým, a mluvili slovo Boží směle a svobodně.

*k.16.26. †k.2.4.

32. Toho pak množství věřících bylo jedno * srdce a jedna duše. Aniž kdo co z těch věcí, kteréž měl, svým vlastním býti pravil, ale měli všecky věci obecné.

*k.1.14:2.1.

33. A moci velikou vydávali apoštolé svědectví * o vzkříšení Pána Ježíše, a milost veliká přítomná byla všechněm jim.

*k.1.22.2.24.

34. Žádný zajisté mezi nimi nebyl nuzný; nebo kteřížkoli měli pole neb domy, prodávajíce, přinášeli peníze, za kteréž prodávali,

35. A kladli před nohy apoštolské. I bylo * rozdělováno to jednomu každému, jakž komu potřebl bylo.

*5Mojz.15.11. Izai.58.7.

36. Jozes pak, kterýž přijmí měl od apoštolů Barnabáš, (což se vykládá syn utěšení,) z pokolení Levitského, z Cyprusu rodem,

37. Měv pole, prodal je, a přinesl peníze, a * položil k nohám apoštolským.

*k.5.2.

KAPITOLA V.

Ananiáš s manželkou pro neupřímnost trestání. 12. Divové apoštolů, 17. vězení jejich. 19. i vyproštění z něho skrze anděla.

Muž pak nějaký, jménem Ananiáš, s Zafirou, manželkou svou, prodal statek.

2. A listivě těch peněz ujal s vědomím manželky své, a přinesa díl nějaký, * položil k nohám apoštolským.

*k.4.37.

3. I řekl Petr: Ananiáši, * proč naplnil satan srdce tvé, tak abys lhal Duchu svatému, a listivě ujal peněz za to pole?

*Jan 13.2.

4. Zdalíž nebylo tvé, kdybys ho byl sobě nechal? A když bylo prodáno, v moci tvé bylo. I proč jsi tuto věc složil v srdci svém? * Neselhal jsi lidem, ale Bohu.

*1Tes.4.8.

5. Tedy uslyšav Ananiáš ta * slova, padna, zdechl. I spadla † bázeň veliká na všecky, kteříž to slyšeli.

6. A vstavše mládenci, vzali jej, * a vynesše ven, pochovali.

*3Mojz.10.4.5.

7. I stalo se po chvíli, jako po třech hodinách, že i jeho žena, nevěduci, co se bylo stalo, přišla.

8. I řekl jí Petr: Pověz mi, za tolik-li jste pole prodali? A ona řekla: Ano, za tolik.

9. Tedy dí jí Petr: I proč jste se smluvili, abyste pokoušeli Ducha Páně? Aj, nohy těch, kteříž pochovali muže tvého, přede dveřmi, a vynesou těbe.

10. I padla hned před nohy jeho, a zdechla. A všedše mladenci, našli ji mrtvou; i vynesše, pochovali podlé muže jejího.

11. I byla * bázeň veliká po vši církvi, i mezi všemi, kteříž to slyšeli. *v.5. Luk.7,16.

12. Skrze ruce pak apoštolů * dáli se divové a zázrakové mnozí v lidu. (A bývali všickni jednomyslně † v síni Šalomounově. *Mark.16,17.†1 Král.6,3. Jan 10,23.

13. Jiný pak žádný nesměl se připojiti k nim, ale velebil je lid.

14. Anobř vždy více se rozmáhalo množství věřících Pánu, mužů i také žen.)

15. Tak že i na ulice vynášeli nemocné, a kladli na ložech a na nosidlách, aby, když by šel Petr, aspoň stín jeho stínal na některé z nich.

16. Scházelo se pak množství z okolních měst do Jeruzaléma, nesouce nemocné a trápené od duchů nečistých, a uzdravováni byli všickni.

17. Tedy povstav nejvyšší kněz¹⁾ a všickni, kteříž byli s ním, (jenž * byli saducejské sekty,) naplněni jsou závisťmi. *k.4,1.

18. I vztáhli ruce na apoštoly, a vsázeli je do žaláře obecného.

19. Ale * anděl Páně v noci otevřev dvéře u žaláře, vyvedl je ven a řekl: *k.12,7; 16,26.

20. Jděte, a postavte se, mluvte lidu v chrámě všechna slova života tohoto.

21. Tedy oni uslyševše, vešli na úsvitě do chrámu a učili. Přišed * pak nejvyšší kněz¹⁾ a ti, kteříž s ním byli, svolali radu a všechny starší synů Izraelských, i poslali do žaláře, aby oni byli přivedeni. *k.4,5.

22. A služebníci přišedše, nenalezli jich v žaláři. A navrátivše se, vypravovali,

23. Řkouce: Žalář zajisté našli jsme zavřený se vši pilností, a strážné vně stojící u dveří, ale otevřevše, žádného jsme tam nenalezli.

24. A když uslyšeli řeči tyto i nejvyšší kněz¹⁾ i úředník chrámu i přední kněží, nerozuměli, co by se to stalo.

25. A přišed kdosi, pověděl jim, řka:

Aj, muži, kteréž jste vsázeli do žaláře, v chrámě stojí a učí lid.

26. Tehdy odšed úředník s služebníky, přivedl je bez násilí; (nebo se báli lidu, aby nebyli ukamenováni.)

27. A přivedše je, postavili je v radě. I otázal se jich nejvyšší kněz¹⁾,

28. Řka: Zdalíž * jsme vám přísně nepřikázali, abyste neučili v tom jménu? A aj, naplnili jste Jeruzalém učení svým, a chcete na nás † uvésti krev člověka toho. *k.4,17,18.†Mat.27,25.

29. Odpověděv pak Petr a apoštolé, řekli: Více * sluší poslouchati Boha než lidi. *k.4,19. Dan.6,10.

30. Bůh * otců našich vzkřísil Ježíše, kteréhož jste vy zamordovali, pověsivše na dřevě. *k.2,24; 3,15.

31. Toho Bůh, kníže a spasitele, povýšil * pravici svou, aby bylo dáno lidu Izraelskému † pokání a odpuštění hříchů. *k.2,33. Filip.2,9. Žid.2,10.†Luk.24,47.

32. A my jsme * svědkové toho, což mluvíme, ano i Duch svatý, kteréhož dal Bůh těm, kteříž jsou poslušní jeho. *Luk.24,48. Jan 15 27.

33. Oni pak slyševše to, * rozzlobili se, a radili se o to, kterak by je vyhladili. *k.2,37.

34. Tedy povstav v radě jeden farizeus, jménem * Gamaliel, zákona učitel, vzácný u všeho lidu, rozkázal, aby na malou chvíli ven vyvedli apoštoly. *k.22,3.

35. I řekl jim: Muži Izraelští, pilně se rozmyslte při těchto lidech, co máte činiti.

36. Nebo * před těmito časy byl povstal Teudas, pravě se býti něčím, jehož se přidrželo mužů v počtu okolo čtyř set. Kterýž zahynul, i všickni, kteříž přistoupili k němu, rozptýleni jsou a v nic obrázení. *k.21,38.

37. Po něm pak povstal Judas Galilejský za dnů popisu, a mnoho lidu po sobě obrátil. Ale i ten zahynul, a všickni, kteřížkoli přistoupili k němu, rozptýleni jsou.

38. A protož nyní pravím vám: Dejte pokoj těmto lidem, a nechte jich. Nebo jestliž jest * z lidí rada tato aneb lid toto, rozprchneť se; *Mat.15,13.

39. Pakliž jest z Boha, * nebudete moci toho zkaziti. † Abyste snad i Bohu odporní nalezení nebyli. *Přal.21,30.†Skut.9,4.

40. I povolili jemu. A povolavše apo-

1) Bibli kral. s r. 1613: biskup.

1) Bibli kral. s r. 1613: biskup.

štolů, * a zmrskavše je, přikázali, aby nemluvili ve jménu Ježíšovu. I propustili je. ^{*Mat.23,34.}

41. Oni pak šli z toho shromáždění, radující se, že jsou hodni učinění trpěti protivensství pro jméno Pána Ježíše.

^{*Mat.5,10násl. Řím.5,2. Filip.1,29. Jak.1,2. 1 Petr.4,13.}

42. Na každý pak den nepřestávali v chrámě i po domích učití a zvěstovati Ježíše Krista.

KAPITOLA VI.

K příslibování časnými věcmi sedm mužů zřízeno, 8. z nichž jeden, totiž s. Štěpán jsa obžalován, 12. před starší k soudu postaven.

A v těch dnech, když se rozmnožovali učedníci, stalo se reptání Řeků proti Židům, že by zanedbávány byly v příslibování vezdejšího vdovy jejich.

2. Tedy dvanácte svolavše množství učedníků, řekli: Není* slušné, abychom my, opustíce slovo Boží, příslibovali stolům. ^{*2Mojz.18,17.}

3. Protož, bratři, * vyberte z sebe mužů sedm dobropověstných, plných Ducha svatého a moudrosti, jimž bychom poručili tu práci. ^{*5Mojz.1,13.}

4. My pak * modlitby a služby slova plni budeme. ^{*Řím.12,12.}

5. I líbila se ta řeč všemu množství. I vyvolili Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, a Filipa, a Prochora, a Nikánora, a Timona, a Parména, a Mikuláše Antiochenského, k víře v nově obráceného.

6. Ty * postavili před obličejem apoštolů, kteříž pomodlivše se, vzkládali + na ně ruce. ^{*k.1,23; 13,3. +1 Tim.4,14. 2 Tim.1,6.7.}

7. I * rostlo slovo Boží, a rozmáhal se počet učedníků v Jeruzalémě velmi. Mnohý také zástup kněží poslouchal víry. ^{*k.19,20.}

8. Štěpán pak, jsa plný víry a moci, činil * divy a zázraky veliké v lidu. ^{*k.2,43; 5,12.}

9. I povstali někteří z školy, kteříž sloula Libertinských, a Cyrenenských, a Alexandrinských, a těch, kteříž byli z Cilicie a Azie, hádající se s Štěpánem.

10. Ale * nemohli odolati moudrosti a Duchu, kterýž mluvil. ^{*2Mojz.4,12. Izai.54,17. Luk.21,15.}

11. Tedy lstivě nastrojili muže, kteříž řekli: * My jsme jej slyšeli mluvití slova rouhavá proti Mojžíšovi a proti Bohu. ^{*1 Král.21,13.}

12. A tak zbouřili lid a starší i zákon-

níky, a obořivše se na něj, chytili jej, a vedli do rady.

13. I vystavili falešné svědky, kteříž řekli: Člověk tento nepřestává mluvití slov rouhavých proti místu tomuto svatému i zákonu.

14. Nebo jsme slyšeli jej, an praví: Že ten Ježíš Nazaretský zkazí místo toto, a promění ustanovení, kteráž nám vydal Mojžíš.

15. A pilně patřice na něj všickni, kteříž seděli v radě, viděli tvář jeho, jako tvář anděla.

KAPITOLA VII.

Smělá, horlivá a obšírná s. Štěpána řeč, 54. pro níž ho realtoeni nepřátelé, vzývajícího Pána Ježíše, při přítomnosti Saule ukamenovali.

Tedy řekl nejvyšší kněz¹⁾: Jest-liž to tak?

2. A on řekl: Muži bratři a otcové, slyšete. Bůh slávy ukázal se otci našemu Abrahamovi, když byl v Mezopotamii, prve než bydlil * v Cháran. ^{*1Mojz.11,31.}

3. A řekl jemu: Vyjdi * z země své a z příbuznosti své, a poď do země, kterouž ukáži tobě. ^{*1Mojz.12,1.}

4. Tedy vyšed z země Kaldejské, bydlil v Cháran. A odtud, * když umřel otec jeho, přestěhoval jej do země této, v kteréž vy nyní bydlíte. ^{*1Mojz.12,5.}

5. A nedal jemu dědictví v ní, ani šlepeje nožné, * ač byl jemu ji slíbil dáti k vládařství, i semení jeho po něm, když ještě neměl syna. ^{*1Mojz.12,7; 13,15.}

6. Mluvil pak Bůh takto: * Budeť símě tvé pohostinu v zemi cizí, a bude v službu podrobena, a zle s ním budou nakládati + za čtyři sta let. ^{*1Mojz.15,13. +2Mojz.12,40. Gal.3,17.}

7. Ale * národ ten, jemuž sloužiti budou, já souditi budu, pravíť Bůh. A potom zase vyjdou, a sloužiti mi budou na tomto místě. ^{*1Mojz.15,14.}

8. I * vydal jemu smlouvu obřizky. A tak + zplodil Izáka, a obřezal jej osmého dne, a ** Izák Jáкова, a Jákov ++ dvanácte patriarchů. ^{*1Mojz.17,10. +k.21,2. **k.25,26. ++k.29,31 násl.}

9. A patriarchové v nenávisti mévše Jozefa, * prodali jej do Egypta. Ale Bůh byl s ním, ^{*1Mojz.37,27.28. Zalm.105,17.}

10. A vysvobodil ho ze všech úzkostí jeho, a dal jemu milost a moudrost před tváří Faraona, krále Egyptského, kte-

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskup.

ryž ho ustanovil * úředníkem nad Egyptem a nade všim domem svým.

^{*1 Mojj.41.39 násil.}

11. Potom přišel * hlad na všecku zemi Egyptskou i Kananejskou, a ssoužení veliké, aniž měli pokrmů otcové naši.

^{*1 Mojj.41.54.}

12. A * uslyšev Jákob, že by obilé bylo v Egyptě, poslal otce naše jednou.

^{*1 Mojj.42.1.}

13. A podruhé poznán * jest Jozef od bratří svých, a zjevena jest Faraonovi rodina Jozefova.

^{*1 Mojj.45.4.}

14. Tedy poslav Jozef, přistěhoval otce svého Jákoba, i všecku rodinu svou v osobách sedmdesáti pěti.

15. I * vstoupil Jákob do Egypta, a umřel † on i otcové naši.

^{*1 Mojj.46.1.5.6. †k.49.38.}

16. I přeneseni jsou do Sichem, a pochováni v hrobě, kterýž byl * koupil Abraham za stříbro od synů Emorových, otce Sichemova.

^{*1 Mojj.23.16.17.}

17. Když se pak přibližoval čas zaslíbení, o kterémž byl přísáhl Bůh Abrahamovi, * rostl lid a množil se v Egyptě,

^{*2 Mojj.1.7.}

18. Až v tom povstal jiný král, kterýž neznal Jozefa.

19. Ten lstivě nakládaje s pokolením našim, trápil otce naše, * tak že musili vyhazovati nemluvnátka svá, aby se nerozplozovali.

^{*2 Mojj.1.22.}

20. V tom času * narodil se Mojžíš, a byl velmi krásný, kterýž chován jest za tři měsíce v domě otce svého.

^{*2 Mojj.2.2. 4 Mojj.26.59. Žid.11.23.}

21. A když vyložen byl, * vzala jej dcera Faraonova, a vychovala jej sobě za syna.

^{*2 Mojj.2.10.}

22. I vyučen jest Mojžíš vši moudrosti Egyptské, a byl * mocný v řečech i v skutcích.

^{*Luk.24.19.}

23. A když jemu bylo čtyřiceti let, vstoupilo na srdce jeho, * aby navštívil bratří své, syny Izraelské.

^{*2 Mojj.2.11. Žid.11.24.}

24. A uzřev jednoho, an bezpráví trpí, zastal ho, a pomstil toho, kterýž bezpráví trpěl, zabiv Egyptského.

25. Domníval se zajisté, že bratří jeho rozumějí, že skrze ruku jeho chce jim dáti Bůh vysvobození, ale oni nerozuměli.

26. Druhého * pak dne ukázal se jim, když se vadili, i vedl je ku pokojí, řka: Muži † bratří jste, i proč křivdu činite sobě vespolek?

^{*2 Mojj.2.13. †1 Mojj.13.8.}

27. Ten pak, kterýž činil křivdu blíž-

nímu, odehnal ho, řka: Kdo * tě ustanovil knížetem a soudcím nad námi?

^{*2 Mojj.2.14.}

28. Což ty mne chceš zamordovati, jako jsi včera zabil Egyptského?

29. I * utekl Mojžíš pro to slovo, a byl dlil pohostinu v zemi Madianské, kdež zplodil dva syny.

^{*2 Mojj.2.15. Žid.11.27.}

30. A když se vyplnilo let čtyřiceti, ukázal * se jemu na poušti hory Sinai anděl Páně, v plameni ohně ve kři.

^{*2 Mojj.3.2.}

31. A Mojžíš uzřev, divil se tomu vidění. A když blíž přistoupil, aby to pilněji spatřil, stal se k němu hlas Páně:

32. Ját * jsem Bůh otců tvých, Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův. I zhroziv se Mojžíš, nesměl pafřiti.

^{*2 Mojj.3.6.15.16. Mat.22.32. Žid.11.16.}

33. I řekl jemu Pán: * Zzuj obuv s noh svých; nebo místo, na kterémž stojíš, země svatá jest.

^{*2 Mojj.3.5. Joz.5.15.}

34. Viděl jsem, viděl trápení lidu svého, kterýž jest v Egyptě, a vzdychání jejich uslyšel jsem, a sstoupil jsem, abych je vysvobodil. Protož nyní poď, pošli tě * do Egypta.

^{*2 Mojj.3.10.}

35. Toho Mojžíše, kteréhož se odepřeli, řkouce: Kdo tě ustanovil knížetem a soudcím? tohoť Bůh kníže a vysvoboditele poslal, skrze ruku anděla, kterýž se jemu ukázal ve kři.

36. A * ten je vyvedl, čině divy a zázraky v zemi Egyptské a na moři červeném, † i na poušti za čtyřiceti let.

^{*k.2.43. 2 Mojj.7.10. 8.5; 9.8. †2 Mojj.16.4. Žid.3.9.}

37. Toť jest ten Mojžíš, kterýž řekl synům Izraelským: Proroka * vám vzbudí Pán Bůh váš z bratří vašich, jako mne; toho † poslouchejte.

^{*k.3.22. 5 Mojj.18.15. †Mat.17.5. Mark.9.7. Luk.9.35.}

38. Onť jest, * kterýž byl mezi lidem na poušti s andělem, kterýž mluvil k němu na hoře Sinai, i s otcí našimi, kterýž přijal slova živá, aby je nám vydal.

^{*2 Mojj.19.3.}

39. Jehož nechtěli poslušni býti otcové naši, ale zavrhli jej, a odvrátili se srdci svými do Egypta,

40. Řkouce Aronovi: * Učín nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi tomu, kterýž nás vyvedl z země Egyptské, nevíme, co se přihodilo.

^{*2 Mojj.32.1 násil.}

41. I udělali v těch dnech tele, a obětovali oběti tě modle, a veselili se v díle rukou svých.

42. I odvrátil se Bůh, a vydal * je, aby

sloužili vojsku nebeskému, jakož napsáno jest v † knihách prorockých: Zdalíž jste mi oběti aneb dary obětovali za čtyřicet let na poušti, dome Izraelský?

*Jer.19,13. †Amos 5,25.

43. Nybrž nosili jste stánek Molochův, a hvězdu boha svého Remfan, ta podobství, kteráž jste zdělali sobě, abyste se jim klaněli. Protož přestěhuji vás za Babylon.

44. Stánek svědectví měli otcové naši na poušti, jakož byl nařídil ten, kterýž řekl Mojišovi, aby jej udělal * podle způsobu toho, kterýž byl viděl.

*2 Mojs.25,40. Žid.8,5.

45. Kterýž přijavše otcové naši, vnesli s * Jozue tam, kdež bylo vládařství pohanů, kteréž vyhnal Bůh od tváři otců našich, až do dnů Davida.

*Joz.3,8.14.

46. Kterýž našel milost * před obličejem Božím, † a prosil, aby našel stánek Bohu Jákobovu.

*1 Sam.16,13. Žalm.89,21. †2 Sam.7,2. Žalm.132,5.

47. Šalomoun pak * udělal jemu dům.

*1 Král.6,1.

48. Ale * Nejvyšší nebydlí v chrámech rukou udělaných, jakož dí prorok:

*k.17,24. 1 Král.8,27.

49. Nebe * jest mi stolice a země podnož noh mých, i jakýž mi dům uděláte? praví Pán. Aneb jaké jest místo odpočívání mého?

*Isai.66,1. Mat.5,35

50. Zdalíž ruka má všeho toho neučinila?

51. Tvrdošijní * a † neobřezaného srdce i uší, vy ** jste se vždycky Duchu svatému protivili, jakž otcové vaši, tak i vy.

- 2 Mojs.32,9. 33,3. Neh.9,16.17. †Jer.6,10. ** Luk.7,30

52. Kterému z * proroků otcové vaši se neprotivili? Zmordovali zajisté ty, kteříž předzvěstovali příchod spravedlivého tohoto, jehož vy nyní zrádci a vražedníci jste.

*Mat.23,31.

53. Kteríž jste vzali zákon * působením andělským, † a neostříhali jste.

*2 Mojs.20,1. násl. Gal.3,19. †Jer.7,19.

54. Tedy slyšice to, * rozzlobili se v srdcích svých, a štkpěli zuby na něho.

*k.5,33.

55. On pak pln jsa Ducha svatého, pohledv od nebe, uzřel slávu Boží a Ježíše stojícího * na pravici Boží.

*Mark.16,19.

56. I řekl: * Aj, vidím, nebesa otevřená a † Syna člověka stojícího na pravici Boží.

*Job 16,19. †Rim.8,34. Žid.12,2.

57. A oni zkríkše hlasem velikým, zapcali * uši své, a obořili se jednomyslně na něj.

*Žalm.58,5. Žid.3,7.15.

58. A * vyvedše jej z města, kamenovali ho. † A svědkové složili roucha svá u noh mládence, kterýž sloužil Saul.

*Žid.13,13. †Skutk.22,20.

59. I kamenovali Štěpána modlicího se a řkoucího: * Pane Ježíši, přijmi ducha mého.

*Žalm.31,6. Luk.23,46. 1 Petr.4,19.

60. A poklek na kolena, zvolal hlasem velikým: * Pane, nepokládej jim toho za hřích. A to pověděv, usnul.

*Mat.5,44. Luk.23,34.

KAPITOLA VIII.

8. Štěpán pohřben. 5. Filip kázal v Samaří. 12. Šimon černoknětník pokřtěn. 17. Duch svatý na větrici vyfílil. 18. Šimonovo svatokupectví. 27. Komorník královský pokřtěn.

Saul * pak přivolí k † usmrcení jeho. I přišlo v ten čas veliké protiventství na církev, kteráž byla v Jeruzalémě, a všickni ** se rozprchli po krajinách Judských a Samařských, kromě apoštolů.

*k.7,58. †k.22,20. **k.11,19.

2. I pochovali Štěpána muži pobožní, a plakali velmi nad ním.

3. Saul pak * hubil církev, do domů vcházeje, a jímaje muže i ženy, dával je do žaláře.

*k.9,1. 22,4,5. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tim.1,13.

4. Ti pak, * kteříž se byli rozprchli, chodili, kázíce slovo.

*k.11,19.

5. A * Filip všed do města Samaří, kázal jim Krista.

*k.6,5.

6. I pozorovali * zástupové jednomyslně toho, což se pravilo od Filipa, slyšice a vidouce divy, kteréž činil.

*Mark.6,2.

7. Nebo * duchové nečistí z mnohých, kteříž je měli, křičíce hlasem velikým, vycházeli, a mnozi šlakem poražení a kulhaví uzdraveni jsou.

*k.5,16. Mark.16,17. Luk.4,33.

8. A stala se * radost veliká v tom městě.

*Jan 4,40. násl.

9. Muž pak nějaký, jménem Šimon, před tím v tom městě čáry provodil, a lid Samařský mámil, pravě se býti nějakým velikým.

10. Na něhož pozor měli všickni, od nejmenšího až do největšího, říkajice: Tentot jest Boží moc veliká.

11. Pozor pak měli na něho, proto že je za mnohý čas mámil čáry.

12. A když uvěřivše Filipovi zvěstujícímu o království Božím a o jménu Ježíše Krista, křtili se muži i ženy,

13. Tedy i ten Šimon uvěřil, a pokřtěn byv, přidržel se Filipa, a vida zázraky a moci veliké činěné, děsil se.

14. Uslyšavše pak v Jeruzalémě apoštolé, že by Samaří přijala slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana.

15. Kteříž přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého.

16. (Nebo ještě byl* na žádného z nich nesstoupil, ale pokřtění toliko byli ve jménu Pána Ježíše.) *k.19,2.

17. Tehdy* vzkládali na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého. *k.6,6.

18. I uzřev Šimon, že skrze vzkládání rukou apoštolských dává se Duch svatý, přinesl jim peníze,

19. Řka: Dejte i mně tu moc, af, na kohož bych koli vzložil ruce, přijme Ducha svatého.

20. I řekl jemu Petr: Peníze tvé budete s tebou na zatracení, proto že jsi se domníval, že by* dar Boží mohl býti zjednáán za peníze. *Mat.10,8.

21. Nemáš dílu ani losu v této věci; nebo srdce tvé není upřímé před Bohem.

22. Protož čin* pokání z této své nešlechtnosti, a pros Boha, zda by odpuštěno bylo tobě to myšlení srdce tvého. *k.3,26.

23. Nebo v zluči hořkosti a v svazku nepravosti tebe býti vidím.

24. I odpověděv Šimon, řekl: Modlítež vy se za mne Pánu, aby na mne nepřišlo něco z těch věcí, kteréž jste mluvili.

25. Oni pak osvědčivavše a mluvivše slovo Páně, navrátili se do Jeruzaléma, a ve mnohých městečkách Samaritánských kázali evangelium.

26. Anděl pak Páně mluvil k Filipovi, řka: Vstaň a jdi ku polední straně na cestu, kteráž vede od Jeruzaléma do Gázy, kteréž jest pusté.

27. I vstav, šel. A aj, muž Moufenin, kleštěnec,* komorník královny Moufeninské Kandáce, kterýž vládl všemi poklady jejími,† a byl přijel do Jeruzaléma, aby se modlil,

28. Navracoval se, na voze svém sedě, a čet Izaiáše proročka.

29. I řekl Duch Filipovi: Přistup, a přiviň se k vozu tomu.

30. A příběh Filip, slyšel jej, an čte Izaiáše proročka. I řekl: Rozumíš-liž mandle, co čteš?

31. A on řekl: Kterakž bych mohl, leč by mi kdo vyložil? I prosil Filipa, aby vstoupil a seděl s ním.

32. Místo pak toho písma, kteréž četl, toto byle: * Jako ovce k zabiti veden jest, a jako beránek němý před tím, kdož jej stříže, tak neotevřel úst svých. *Imi.53,7,8.

33. V ponížení jeho odsouzení jeho vyhlazeno jest, rod pak jeho kdo vypraví, ačkoli zahlazen byl z země život jeho?

34. A odpovídaje komorník Filipovi, di: Prosim tebe, o kom toto mluví prorok? Sám-li o sobě, čili o někom jiném?

35. Tedy otevřev Filip ústa svá, a počav od toho písma, zvěstoval jema Ježíše.

36. A když jeli cestou, přijeli k jedné vodě. I řekl komorník: Aj, voda. Proč nemám* býti pokřtěn? *k.10,47.

37. I řekl Filip: Věříš-li celým srdcem, slušf. A on odpověděv, řekl: Věřím, že Ježíš* Kristus jest Syn Boží. *Mat.16,16.

38. I rozkázal státi vozu, a sstoupili oba do té vody, i Filip i komorník. I pokřtil ho.

39. A když vystoupili z vody, Duch Páně pochopil Filipa, a neviděl ho více komorník; nebo jel cestou svou, raduje se.

40. Filip pak nalezen jest v Azotu: a chodě, kázal evangelium všechném městům, až* přišel do Césaree. *k.21,8.

KAPITOLA IX.

Saul byv protivníkem, 15. nádobou vyvolenou učině, 20. Krista vyznával, 22. a Židy přemáhal. 32. Petr svatý Eneáše uzdravil, 37. a Tabitu vzkřísil.

Saul* pak ještě dychtěl po pohrážkách a po mordu proti učedníkům Páně, šel k nejvyššímu knězi¹⁾,

2. A vyžádal od něho* listy do Damašku do škol, nalezl-li by tam té cesty které muže neb ženy, aby svázané přivedl do Jeruzaléma. *k.22,5.

3. A když byl na cestě, stalo se, že již přibližoval se k Damašku. Tedy pojezdnu rychle* obklíčilo jej světlo s nebe. *k.22,6. 1 Kor.15,8.

4. A padna na zem, uslyšel* hlas k sobě řkouci: Sauli, Sauli, † proč mi se protivíš? *k.26,14. †Luk.10,16.

5. Kterýž řekl: I kdo jsi Pane? A Pán řekl: Já jsem Ježíš, jemuž ty se protivíš. Tvrdot* jest tobě proti ostnům se zpěčovatí. *k.5,39.

6. A on třesa se a boje se, řekl: Pane,

1) Bibli kral. s r. 1613: biskupovi.

co chceš, abych činil? A Pán k němu: Vstaň a jdi do města, a bude tobě povědino, co bys ty měl činiti.

7. Ti pak muži, kteříž šli s ním, stáli, ohromeni jsouce, hlas zajisté slyšice, ale žádného nevidouce.

8. I vstal Saul z země, a otevřev oči své, nic neviděl. Tedy pojavše ho za ruce, uvedli jej do Damašku.

9. I byl tu za tři dni, nevida, a nejedl, ani nepil.

10. Byl pak jeden učedník * v Damašku, jménem Ananiáš. I řekl jemu Pán u vidění: Ananiáši. A on řekl: Aj, já, Pane. *k.22,12.

11. A Pán k němu: Vstaň a jdi do ulice, kteráž slove přímá, a hledej v domě Judově Saule, jménem Tarsenského. Nebo aj, modlí se,

12. A viděl u vidění muže, Ananiáše jménem, an jde k němu, a vzkládá naň ruku, aby prohlédl.

13. I odpověděl Ananiáš: Pane, slyšel jsem od mnohých o tom muži, kterak mnoho zlého činil svatým tvým v Jeruzalémě.

14. A i zdeť má moc od předních kněží¹⁾, aby jímali všecky, kteříž vyzývají jméno tvé.

15. I řekl jemu Pán: Jdi, neboť jest on * má nádoba vyvolená, aby nosil jméno mé před pohany i krále, i před syny Izraelské. *k.13,2;22,21.

16. Jáť zajisté ukáži jemu, kterak on mnoho * musí trpěti pro jméno mé. *2 Kor.11,23 násl.

17. I šel Ananiáš, a všel do toho domu, a vloživ ruce naň, řekl: Sauli bratře, Pán Ježíš poslal mne, kterýž se ukázal tobě na cestě, po níž jsi šel, abys prohlédl, a naplněn byl Duchem svatým.

18. A hned spadly s očí jeho jako lupiny, i prohlédl pojednou; a vstav, pokřtěn jest.

19. A přijav pokrm, posilnil se. I zůstal Saul s učedníky, kteříž byli v Damašku, za několik dní.

20. A hned v školách kázal Krista, že on jest Syn Boží.

21. I divili se náramně všickni, kteříž jej slyšeli, a pravili: Zdaliž toto není ten, kterýž hubil v Jeruzalémě ty, kteříž vyzývali jméno toto, a sem na to při-

šel, aby je svázané vedl k předním kněžím¹⁾?

22. Saul pak více se zmocňoval, a zahanboval Židy, kteříž bydleli v Damašku, * potvrzuje toho, že ten jest Kristus. *Tit.1,9.

23. A když přeběhlo drahně dnů, radu mezi * sebou na tom zavřeli Židé, aby jej zabili. *2 Kor.11,32.

24. Ale zvěděl Saul o těch úkladech jejich. Ostříhali také i bran ve dne i v noci, aby jej zahubili.

25. Ale učedníci v noci vzavše ho, spustili jej po provaze přes zed v koši.

26. Přišed pak Saul do * Jeruzaléma, pokoušel se přitovaryšiti k učedníkům, ale báli se ho všickni, nevěřice, by byl učedníkem. *Gal.1,18.

27. Barnabáš pak přijav jej, vedl ho k apoštolům, a vypravoval jim, kterak na cestě viděl Pána, a že mluvil s ním, a kterak v Damašku svobodně mluvil ve jménu Ježíše.

28. I bydlil s nimi v Jeruzalémě,

29. A smělé mluvil ve jménu Pána Ježíše, a hádal se s Řeky; oni pak usilovali ho zabiti.

30. To zvěděvše bratří, dovedli ho do Cesaree, a poslali jej * do Tarsu. *k.11,25.

31. A tak zborové po všem Judstvu a Galilei i Samaří měli pokoj, vzdělávajice se, a chodíce v bázni Páně, a rozhovnovali se potěšením Ducha svatého.

32. Stalo se pak, že Petr, když procházel všecky, přišel také k svatým, kteříž bydleli v Lyddě.

33. I nalezl tu člověka jednoho, jménem Eneáše, již od osmi let na loži ležícího, kterýž byl šlakem poražený.

34. I řekl mu Petr: Eneáši, uzdravuje tebe * Ježíš Kristus; vstaň, a ustel sobě. A hned vstal. *Mat.9,6.

35. I viděli jej všickni, kteříž bydlili v Lyddě a v * Šaroně, kteříž se obrátili ku Pánu. *Izai.33,9.

36. Byla pak jedna učednice v Joppen, jménem Tabita, což se vykládá Dorkas. Ta byla plná skutků dobrých a * almužen, kteréž činila. *k.10,2.

37. I stalo se v těch dnech, že rozne-mohší se, umřela. Kterouž umyvše, položili na sň vrchní.

38. A že byla blízko Lydda od Joppen, uslyšavše učedníci, že by tam byl Petr,

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupů.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupům.

poslali k němu dva muže, prosíce ho, aby sobě neobtěžoval přijít až k nim.

39. Tedy vstav Petr, šel s nimi. A když přišel, vedli jej na siň. I obstoupily ho všecky vdovy, plačice, a ukazující sukně a pláště, kteréž jim dělala, dokudž s nimi byla, Dorkas.

40. I rozkázav všechněm vyjítí ven Petr, poklek na kolena, modlil se, a obrátiv se k tomu tělu, řekl: Tabito, vstaň. * A ona otevřela oči své, a uzřevši Petra, posadila se. *Mark.5,41. Luk.7,14.

41. A podav ji ruky, pozdvihl ji; a povolav svatých a vdov, ukázal jim ji živou.

42. I rozhlášeno jest to po všem Joppen, a * uvěřili mnozí v Pána.

*k.4,4. Jan.8,30; 10,42.

43. I stalo se, že za mnohé dni pozůstal Petr v Joppen u nějakého * Šimona koželuha.

*k.10,6.

KAPITOLA X.

Petr svatý Kornelia získal, 44. a pokrtil ho i ty všecky, na kteréž Duch svatý s nebe v přítomnosti Židů přišel.

Muž pak nějaký byl v Cesarii, jménem Kornelius, setník z zástupu, kterýž sloužil Vlasky,

2. Nábožný * a bohobojný se všim domem svým, činěť almužny mnohé lidu.

*v.22. †Dan.4,24.

3. A modlívaje se vždycky Bohu, viděl u vidění zřetelně, jako v hodinu devátou na den, anděla Božího, an všel k němu, a řekl jemu: Kornéli.

4. A on pilně popatřiv naň, a sstrašiv se, řekl: Co chceš, Pane? I řekl jemu: Modlitby tvé a almužny tvé vstoupily na paměť před tváří Boží.

5. Protož nyní pošli muže do Joppen, a povolej Šimona, kterýž má přijmí Petr.

6. Tenť hospodu má u nějakého Šimona * koželuha, kterýž má dům u moře. Onť poví tobě, co bys ty měl činiti.

*k.9,43. †k.9,6.

7. A když odšel anděl, kterýž mluvil Korneliu, zavolal dvou služebníků svých, a rytíře pobožného z těch, kteříž vždycky při něm byli.

8. A oznámiv jim všecko to, poslal je do Joppen.

9. Nazejtří pak, když oni šli, a přibližovali se k městu, všel Petr na horu, aby se modlil, okolo hodiny šesté.

10. A potom velice zlačněv, chtěl pojísti. Když pak oni strojili, připadlo na něj myslí vytržení.

11. I uzřel nebe otevřené a ststupující k sobě nádobu jakous jako prostěradlo veliké, za * čtyři rohy uvázanou, ana se spouští na zem,

*Luk.13,29.

12. Na níž byla všeliká zemská hoda čtvernohá, a zvířata, a zeměplazové, i ptactvo nebeské.

13. I stal se hlas k němu: Vstaň, Petře, bi a jez.

14. I řekl Petr: Nikoli, Pane, neboť jsem nikdy nejedl nic obecného * aneb nečistého. *3 Mojs.11,3 násl. 5 Mojs. 14,3. Ezch.4,14.

15. Tedy opět podruhé stal se hlas k němu: * Což Bůh očistil, neměj ty toho za nečisté.

*Mat.15,11. Řím.14,14,17. 1 Tim.4,4. Tit.1,15.

16. A to se stalo potřikrát. I vzata jest zase ta nádoba do nebe.

17. A když Petr sám u sebe rozjímal, co by znamenalo vidění to, kteréž viděl, aj, muži ti, kteříž posláni byli od Kornelia, ptajice se na dům Šimonův, stáli přede dveřmi.

18. A zavolavše, tázali se: Má-li zde hospodu Šimon, kterýž má přijmí Petr?

19. A když Petr přemýšloval o tom vidění, řekl jemu Duch: Aj, muži tři hledají tebe.

20. Protož * vstana, sejdi dolů, a jdi s nimi, nic se nerozpakuje; neboť jsem já je poslal.

*k.11,12; 15,7.

21. Tedy sšed Petr k těm mužům, kteříž posláni byli k němu od Kornelia, řekl: Aj, * jáť jsem ten, kteréhož hledáte. Jaká jest příčina, pro niž jste přišli?

*Jan.1,9.

22. Oni pak řekli: Kornelius * setník, muž spravedlivý a bohobojcí, i svědectví dobré majícíť ode všeho národu Židovského, u vidění napomenut jest od anděla svatého, aby povolal tebe do domu svého, a slyšel řeč od tebe.

*v.2. †Luk.7,45.

23. Tedy zavolav jich do domu, přijal je do hospody. Druhého pak dne Petr šel s nimi, a někteří bratři z Joppen šli s nim.

24. A nazejtří přišli do Cesaree. Kornelius pak očekával jich, svolav přibuzné své a přátely blízké.

25. I stalo se, když vcházal Petr, vyšel proti němu Kornelius, a padna k nohám jeho, klaněl se mu.

26. Ale Petr pozdvihl ho, řka: Vstaň, i jáť také sám člověk jsem.

27. A rozmlouvaje s ním, všel, a našel mnoho těch, kteříž se byli sešli.

28. I řekl jim: * Vy víte, že neslušné jest muži Židu připojiti se aneb přistoupiti k cizozemci, ale mně ukázal Bůh, abych žádného člověka nepravil obecným neb nečistým býti.

*K.11,3. 1 Mojs.43,32. Jan 4,9.

29. Protož bez odporu přišel jsem, povolán jsa. I ptám se, pro kterou příčinu poslali jste pro mne?

30. A Kornelius řekl: Před čtyřmi dny postil jsem se až do této hodiny, a v hodinu devátou modlil jsem se v domě svém. A aj, postavil se přede mnou muž v rouše bělostkvoucím,

31. A řekl: Kornéli, * uslyšánať jest modlitba tvá, a almužny tvé jsouť v paměti před tváří Boží.

*Luk.1,13.

32. Protož posli do Joppen, a povolej Šimona, kterýž slove Petr. Tent má hospodu v domě Šimona koželuha u moře; on přijda, bude mluviti tobě.

33. Protož hned té chvíle jsem poslal k tobě, a ty jsi dobře učinil, žes přišel. Nyni tedy my všickni před obličejem Božím hotovi jsme * slyšeti všecko, což jest koli přikázáno tobě od Boha.

*1 Sam.3,9.

34. Tedy Petr otevřev ústa, řekl: V pravdě jsem shledal, * že Bůh není přijímač osob.

*2 Par.19,7. Job 34,19. Řím.2,11.

35. Ale * v každém národu, kdož se ho bojí, a činí spravedlnost, příjemný jest jemu;

*Izai.56,6.

36. Jakž to oznámil synům Izraelským, zvěstuje * pokoj skrze Ježíše Krista, kterýž † jest Pánem všeho.

*Izai.9,7. Jan 16,33. †Mat.28,18. 1 Kor.8,6.

37. Vy sami víte, co se dalo po všem Židovstvu, počna od Galilee, po křtu, kterýž kázal Jan:

38. Kterak Ježíše od Nazaréta pomazal * Bůh Duchem svatým a mocí. Kterýž chodil, dobře čině, † a uzdravuje všecky posedlé od ďábla; nebo Bůh s ním byl.

*Zalm.45,8. Izai.61,1. †Mat.8,16.

39. A my jsme * svědkové všeho toho, což činil v krajině Judské a v Jeruzalémě. Kteréhož zamordovali, pověsivše na dřevě.

*k.5,32. Jan 15,27.

40. Toho Bůh * vzkřísil třetího dne, a způsobil to, aby zjeven byl,

*Mark.16,14. Jan 20,17. 1 Kor.15,4.

41. Ne všemu lidu, ale * svědkům prvé k tomu zřízeným od Boha, nám, kteříž jsme † s ním jedli a pili po jeho z mrtvých vstání.

*Jan 15,27. 1 Kor.15,5. †Luk.24,30. Jan 21,13.

42. A přikázal nám * kázati lidu a svědčiti, že on jest ten ustanovený od Boha soudce † živých i mrtvých.

*Mat.28,19.

Mark.16,15. †Skutk.17,31. Řím.2,16. 2 Kor.5,10.

43. Jemuť všickni proroci * svědectví vydávají, že odpuštění hříchů vzme skrze jméno jeho všeliký, kdožkoli uvěřil by v něho.

*k.13,38. Izai.53,5,6. Jer.31,34. Ezech.34,16. Dan.9,24. Ozeáš 1,7. Mich.7,18.

44. A když ještě Petr mluvil slova tato, * sstoupil Duch svatý na všecky, kteříž poslouchali slova.

*k.4,31; 8,17.

45. I užasli se ti, kteříž z obřezaných věřící byli, kteříž byli přišli s Petrem, že i na pohany dar Ducha svatého jest vylit.

46. Nebo slyšeli je, ani mluví jazyky rozličnými, a velebí Boha. Tehdy odpověděl Petr:

47. Zdali může kdo zabrániti vody, aby tito nebyli pokřtěni, * kteříž Ducha svatého přijali jako i my?

*k.15,8.

48. A rozkázal je pokřtiti ve jménu Páně. I * prosili ho, aby u nich pobyl za některý den.

*Jan 4,40.

KAPITOLA XI.

Petr svatý činí zprávu, proč ku pohanům šel. 19. V Antiochii Kristus rozhlášen. 27. Agabus budouct hlad předpověděl.

Uslyšeli pak apoštolé a bratři, kteříž byli v Judstvu, že by i pohané * přijali slovo Boží.

*Efez.3,1.

2. A když přišel Petr do Jeruzaléma, domlouvali se naň ti, * kteříž byli z obřezaných,

*k.10,45.

3. Řkouce: * K mužům neobřezaným všel jsi, a jedl jsi s nimi.

*k.10,28.

4. Tedy začav Petr, vypravoval jim pořád, řka:

5. Byl jsem v městě Joppen, modle se. I viděl jsem u vytržení myslí vidění, nádobu nějakou stoupající jako prostěradlo veliké, za čtyři rohy spouštějící se s nebe, a přišla až ke mně.

6. Do kteréž pohledv pilně, spatřil jsem hovada zemská čtvernohá, i zvířata, a zeměplazy, i ptactvo nebeské.

7. Slyšel jsem k sobě také hlas řkoucí: Vstaň, Petře, bí a jez.

8. I řekl jsem: Nikoli, Pane, * nebo nic obecného aneb nečistého nikdy nevházelo v ústa má.

*3 Mojs.11,2.

9. I odpověděl mi hlas podruhé s nebe: Co Bůh očistil, neměj ty toho za nečisté.

10. A to se stalo potřikrát. I vrženo jest zase to všecko do nebe.

11. A aj, * hned té chvíle tři muži stáli u domu, v kterémž jsem byl, poslání jsouce ke mně z Cesaree. *k.10,17.

12. I řekl mi Duch, abych šel s nimi, nic se nerozpakuje. A šlo se mnou i těchto šest bratří, a vešli jsme do domu muže toho.

13. Kterýž vypravoval nám, kterak viděl anděla v domě svém, an se před ním postavil, a řekl jemu: Pošli do Joppen muže, a povolj Šimona, kterýž slove Petr.

14. Onť tobě bude mluvit slova, skrze něž spasen budeš ty i všecken tvůj dům.

15. Když jsem pak já mluvit začal, sstoupil Duch svatý na ně jako * i na nás na počátku. *k.2,4.

16. I rozpomenul jsem se na slovo Páně, kteréž byl pověděl: * Jan zajisté křtil vodou, ale * vy pokřtění budete Duchem svatým.

*Mat.3,11. Mark.1,8. †Isai.44,3. Joel 2,28.

17. Poněvadž tedy jednotejný dar dal jim Bůh jako i nám věřícím v Pána Ježíše Krista, i kdož jsem já byl, abych mohl zabrániti Bohu?

18. To uslyšavše, spokojili se, a slavili Boha, řkouce: Tedy i pohanům Bůh pokání dal k životu.

19. Ti pak, * kteříž se byli rozprehli příčinou ssonžení, kteréž se bylo stalo pro Štěpána, přišli až do Fenice a Cypru a do Antiochie, žádnému nemluvice slova než samým toliko Židům. *k.8,1.

20. A byli někteří z nich muži z Cypru a z Cyrénu, kteříž přišedše do Antiochie, mluvili Řekům, zvěstujice Pána Ježíše.

21. A byla * ruka Páně s nimi, a veliký počet věřících obrátil se ku Pánu. *Jan 8,30.

22. I přišla pověst o tom k církvi, kteráž byla v Jeruzalémě. I poslali Barnabáše, aby šel až do Antiochie.

23. Kterýž přišed tam, a uzřev milost Boží, zradoval se, a napomínal všech, aby v úmyslu srdce trvali * v Pánu. *k.13,43.

24. Nebo byl muž dobrý, * a plný Duha svatého a víry. I přibyl veliký zástup Pánu. *k.6,5.

25. Tedy odšel Barnabáš do Tarsu hledati Saule, a nalezna jej, přivedl ho * do Antiochie. *Gal.2,11.

26. I byli přes celý rok při tom zboru, a učili zástup veliký, tak že nejprv tu v Antiochii učedníci nazváni jsou křesťané.

27. V těch pak dnech přišli z Jeruzaléma proroci do Antiochie.

28. I povstav * jeden z nich, jménem Agabus, oznamoval skrze Duha, že bude hlad veliký po všem okršlku zemském. Kterýž i stal se za císaře Klaudia. *k.21,10.

29. Tedy učedníci, jeden každý podle možnosti své, umínili * poslati ku pomoci bratřím přebývajícím v * Judstvu.

*Řim.15,25. 1 Kor.16 1,2.

30. Což i učinili, poslavše k starším skrze * ruce Barnabáše a Saule. *k.12,25.

KAPITOLA XII.

Jakub od Heródesa sťat, 7. Petr k modlitbám svatých vyvobozen, 23. Heródes pak hrozně strestán.

A při tom času * dal se v to Heródes král, aby ssuzoval některé z církve.

*k.4,3:5,18.

2. I zamordoval Jakuba, bratra Janova, mečem.

3. A vida, že se to líbilo Židům, umínili jíti i Petra. (A byli dnové přesnic.)

4. Kteréhož * jav, do žaláře vsadil, poručiv jej šestnácti žoldněřům k ostřihání, chtěje po velikonoci vyvesti jej lidu. *k.16,24. Jan 21,18.

5. I byl Petr ostřihán v žaláři, modlitba pak ustavičná k Bohu dala se za něj od církve.

6. A když jej již vyvesti měl Heródes, té noci spal Petr mezi dvěma žoldněři, svázán byv dvěma řetězy, a strážní přede dveřmi ostřihali žaláře.

7. A aj, * anděl Páně postavil se, a světlo * se zastkvělo v žaláři; a udeřiv Petra v bok, zbudil ho, řka: Vstaň rychle. I spadli jemu ti řetězové z rukou. *k.5,19. †Luk.2,9.

8. Tedy řekl jemu anděl: Opas se a podvaž obuv svou. Tedy učinil tak. I řekl jemu: Oděj se pláštěm svým, a pod za mnou.

9. Tedy vyšed, bral se za nim, a nevěděl, by to pravé bylo, co se dalo skrze anděla, ale domníval se, že by vidění viděl.

10. A prošedše skrze první i druhou stráž, přišli k bráně železné, kteráž vede do města, a * ta se jim sama od sebe otevřela. A vyšedše, přešli ulici jednu, a hned odšel anděl od něho. *k.16,26

11. Tedy Petr přišed sám k sobě, řekl:

Nyní právě vím, že poslal Pán * anděla svého, a vytrhl mne z ruky Heródesovy, a ze všeho očekávání lidu Židovského.

*Zalm.91.11. Dan.6.22.

12. A pováživ toho, šel k domu Marie, matky * Janovy, kterýž přijmí měl Marek, kdež se jich bylo mnoho sešlo, a modlili se.

*k.15.37.

13. A když Petr potloukl na dvěře, vyšla děvečka, aby poslechla, jménem Ró-dé.

14. A poznavši hlas Petřův, pro radost neotevřela dveří, ale vběhši, zvěstovala, že Petr stojí u dveří.

15. A oni řekli jí: Blázníš. Ona pak potvrzovala, že tak jest. Tedy oni řekli: Anděl jeho jest.

16. Ale Petr předce tloukl. A otevře-vše, uzřeli jej, i ulekli se.

17. A *pokynuv na ně rukou, aby mlčeli, vypravoval jim, kterak jej Pán vy-vedl z žaláře, a řekl: Pověztež to Jakubovi † a bratřím. A vyšed, bral se na jiné místo.

*k.13.16. †Mark.16.7.

18. A když byl * den, stal se rozbroj nemalý mezi žoldněři o to, co se stalo při Petrovi.

*k.5.21.22.

19. Heródes pak ptaje se na něj, a ne-nalezna, vytazovav se na strážných, ká-zal je pryč vésti; a odebrav se z Jud-stva do Cesaree, přebýval tam.

20. A v ten čas Heródes rozložil se proti Tyrským a Sidonským. Kterážto jednomyslně přišli k němu, a namluvi-vše Blašta, předního komorníka králov-ského, žádali za pokoj, proto že * jejich krajiny potravu měly z království.

*1 Král.5.9.11.

21. V uložený pak den Heródes, obleka se v královské roucho, a posadiv se na soudné stolici, učinil k nim řeč.

22. I zvolal lid, řka: * Boží hlas, a ne lidský.

*Ezech.28.2. Dan.5.20.

23. A i hned ranil jej anděl Páně, proto že nevzdal slávy Bohu; a rozlez se červy, umřel.

24. A slovo * Páně rostlo a rozmáhalo se.

*k.6.7. Izai.55.11. Kol.1.6.

25. Barnabáš pak a Saul navrátili se z Jeruzaléma, * vykonavše službu, pojavše s sebou i Jana, kterýž přijmí měl Marek.

*k.11.29.30.

KAPITOLA XIII.

Vyvolení, oddělení i posvěcení jsouce Barnabáš a Pavel, 46. kázali Krista pohanům, Elymas, proroka falešného, hrozně zahanbivše.

Byli pak v církvi, kteráž byla v Antio-

chii, * někteří proroci a učitelé, jako Barnabáš a Šimon, kterýž měl přijmí Černý, a Lucius Cyrenenský, a Mana-hen, kterýž byl spoku vychován s Heródesem tetrarchou, a Saul.

*k.11.27; 15.32.

2. A když oni služby Páně konali, a postili se, dí Duch svatý: Oddělte mi Barnabáše a Saule k dílu, k kterémuž jsem jich povolal.

3. Tedy * postice se, a modlice se, a vzkládajíce † na ně ruce, propustili je.

*k.14.23. †k.6.6; 8.17.

4. A oni posláni byvše od Ducha sva-tého, přišli do Selencie, a odtud plavili se do Cypru.

5. A přišedše do Salaminy, zvěstovali slovo Boží v školách Židovských; a měli s sebou i Jana k službě.

6. A když zchodili ten ostrov až do Pá-fu, našli jakéhos čarodějníka, faleš-ného proroka Žida, jemuž jméno Bar-jezus,

7. Kterýž byl u znamenitého vladaře Sergia Pavla, muže opatrného. Ten po-volav Barnabáše a Saule, * žádal slyšeti slovo Boží.

*Mark.6.20.

8. Ale * protivil se jim Elymas, ten ča-rodějník, (nebo se tak vykládá jméno jeho), usiluje odvrátiti vladaře od víry.

*2 Mojs.7.11. 2 Tim.3.8.

9. Tedy Saul, kterýž *slove* i Pavel, naplněn byv Duchem svatým, a pilně po-hleděv na něj,

10. Řekl: Ó plný vši lsti a vši nešle-chetnosti, * synu ďablův, nepříteli vši spravedlnosti, což nepřestaněš převra-ceti cest Páně přímých?

*5 Mojs.13.13. Mat.13.38. Jan.8.44. 1 Jan.3.8.

11. A aj, nyní ruka Páně nad tebou, a budeš slepý, nevidá slunce až do času. A pojednou připadla na něj mrákota a tma, a jda vůkol, hledal, kdo by ho za ruku vedl.

12. Tehdy vladař uzřev, co se stalo, uvěřil, divě se učení Páně.

13. A pustivše se od Páfu Pavel a ti, kteříž s nim byli, přišli do Pergen v Pamfylii. Jan * pak odšed od nich, vrátil se do Jeruzaléma.

*k.15.38.

14. Oni pak šedše z Pergen, přišli do Antiochie Pisidické, a všedše do školy v den sobotní, posadili se.

15. A když bylo po přečtení zákona a proroků, poslali k nim knížata školy té, řkouce: Muži bratři, máte-li tímysl jaké napomenutí učiniti k lidu; mluďte.

16. Tedy Pavel povstav, a rukou poky-

nuv, * řekl: Muži Izraelští, a kteříž se bojíte Boha, slyšte. *k.12,17:19,38.

17. Bůh lidu tohoto Izraelského vyvolil otce naše, a lida povýšil, když byl pohostinu v zemi Egyptské, * a v rameni vztaženém vyvedl je z ní. *2Mojz.12,37.41.

18. A za čas * čtyřiceti let snášel jejich obyčej na poušti. *2Mojz.16,2. 4Mojz.14,34. Zalm.95,10. Ezech.4,6.

19. A zahladiv * sedm národů v zemi Kanán, † rozdělil losem mezi ně zemi jejich. *5Mojz.7,1. †Joz.14,2.

20. A potom, téměř za čtyři sta a padesáté let, * dával jim soudce až do Samuele proroka. *Soud.2,16.

21. A * v tom žádali za krále, i dal jim Bůh † Saule, syna Cis, muže z pokolení Benjaminova, za čtyřiceti let. *1Sam.8,5. †k.9,15.

22. A když toho * zavrhl, vzbudil jim Davida † krále, kterémuž svědectví dáváje, řekl: ** Nalezl jsem Davida, syna Jesse, muže podle srdce svého, kterýž bude činiti všecku vůli mou. *Ozáb.13,11. †1Sam.13,14. **Zalm.89,21. Skutk.7,45.

23. Z jehož * semene Bůh podle zaslíbení vzbudil Izraelovi spasitele Ježíše, *2Sam.7,12. Izai.11,1. Mat.1,6. Luk.1,27.

24. Před jehož příchodem * kázal Jan křest pokání † všemu lidu Izraelskému. *Mal.3,1. Mat.3,1,2. Jan.3,23. †Skutk.19,4.

25. A když Jan * běh dokonával, pravil: Kteréhož se mne domníváte býti, nejsem † já, ale aj, jdeť po mně, u jehož noh obuvi rozvázati nejsem hoden. *Jan.1,20. †Mark.1,7. Luk.3,16.

26. Muži bratři, * synové rodu Abrahamova, a kteříž mezi vámi bojí se Boha, vám † slovo spasení ** tohoto posláno jest. *Mat.3,9. †Mat.10,6. **Řim.1,16.

27. Nebo ti, kteříž přebývají v Jeruzalémě, a knížata jejich, toho *Ježíše* neznajíce, * odsoudili, a tak hlasy prorocké, kteříž se na † každou sobotu čtou, naplnili. *Jan.16,3. 1Kor.2,8. 1Tim.1,13. †Skutk.15,21.

28. A žádné příčiny smrti na něm nenalezše, * prosili Piláta, aby zamordován byl. *Mat.27,22. Mark.15,13.

29. A když dokonali všecko, což o něm psáno bylo, složivše * s dřeva, do hrobu jej položili. *Mat.27,59.

30. Bůh pak * vzkřísil jej z mrtvých. *Mat.28,6. Mark.16,6.

31. Kterýž * vidin jest po mnohé dni od těch, jenž spolu s ním byli přišli z Galilee do Jeruzaléma, kteříž jsou svědkové jeho k lidu. *Mat.28,17. Luk.24,36. Jan.20,19. 1Kor.15,6,6.

32. A my vám zvěstujeme to zaslíbení, kteréž * se stalo otcům, že Bůh naplnil je nám synům jejich, vzkřísiv Ježíše; *1Mojz.3,15:22,18. 5Mojz.18,15. 2Sam.7,12. Zalm.132,11. Izai.4,2. Jer.23,5.

33. Jakož i v * druhém žalmu napsáno jest: Syn můj jsi ty, já dnes zpídlil jsem tebe. *Zalm.2,7.

34. A že jej z mrtvých vzkřísil, aby se již více nenavracoval k porušení, * takto řekl: Dám vám svatě věci Davidovy věrné. *Izai.55,3.

35. Protož i jině * dí: Nedáš svatému svému viděti porušení. *k.2,27. Zalm.16,10.

36. David zajisté za svého věku poslouživ vůli Boží, * usnul, a přiložen jest k otcům svým, a viděl porušení. *k.2,29. 1Kral.2,10.

37. Ale ten, kteréhož Bůh vzkřísil, neviděl porušení.

38. Protož známo vám buď, muži bratři, * že skrze toho zvěstuje se vám opuštění hříchů. *Luk.24,47. Řim.3,24,28. Žid.7,19. 1Jan.2,12.

39. A to ode všech, od kterýchž jste nemohli skrze zákon Mojžišův ospravedlněni býti, skrze * tohoto, každý kdož věří, bývá ospravedlněn. *Izai.53,6,11. Řim.10,4.

40. Protož vizte, ať na vás nepřijde to, což jest v prorocích povědino:

41. Vizte * potupníci, a podivte se, a na nic přide; nebo já dílo dělám za dnů vašich, dílo to, jemuž neuvěříte, byť vám kdo o něm vypravoval. *Izai.28,14. Abak.1,5.

42. A když vycházeli ze školy Židovské, prosili pohané, aby jim v druhou sobotu mluvili též slova.

43. A když bylo propuštěno shromáždění, šlo mnoho Židů, a * nábožných znovu na víru obrácených za Pavlem a Barnabášem, kteříž promlouvajíce k nim, radili jim, aby trvali v milosti Boží. *k.11,23:14,22.

44. V druhou pak sobotu téměř všecko město sešlo se k slyšení slova Božího.

45. A Židé vidouce zástupy, naplunění jsou * závistí, a odporovali tomu, co bylo praveno od Pavla, protivíce a rouhajíce se. *k.5,17.

46. Tedy svobodně Pavel a Barnabáš řekli: * Vámt mělo nejprv mlučeno býti slovo Boží, † ale poněvadž je zamítáte, a za nehodné sebe soudíte věčného života, aj, obracíme ** se ku pohanům. *Mat.10,6. †Luk.7,30.

**2Mojz.32,10. Izai.55,5. Mat.8,11. Řim.10,19.

47. Neboť nám tak přikázal Pán, řka: Položil jsem tebe světlo pohanům, abys ty byl spasení až do končin země.

*Lzai.42,6; 49,6. Luk.2,32.

48. A slyševše to pohané, radovali se, a velebili slovo Páně; a uvěřili všickni, což jich koli bylo předtízeno k životu věčnému.

*Lzai.55,5. †Řim.8,29,30.

49. I rozhlašovalo se slovo Páně po vsí té krajíně.

50. Tedy Židé zbouřili ženy nábožné a poctivé a přední měšťany, a vzbudili protivensví proti Pavlovi a Barnabášovi, i vyhnali je z končin svých.

51. A oni vyrazivše prach z noh svých na ně, přišli do Ikonie.

*Mat.10,14. Mark.6,11. Luk.9,5.

52. Učedníci pak naplněni byli radostí a Duchem svatým.

KAPITOLA XIV.

Nekteří v Krista uvěřili, 4. jiní se protivili. 8. Chromý uzdraven, 11. Pavel s Barnabášem ctěn, 19. pak kamenován, 20. a.e. zachován jsa, jinde s prospěchem kázal.

I stalo se tolikéz v Ikonii, že vešli do školy Židovské, a mluvili, tak že uvěřilo i Židů i Řeků veliké množství. *k.11,21.

2. Ale kteříž z Židů nepovolní byli, ti zbouřili a zdráždili myslí pohanů proti bratřím.

3. I byli tu za dlouhý čas, svobodně mluvíce v Pánu, kterýž svědectví vydával slovu milosti své, a působil to, aby se dali divové a zázrakové skrze ruce jejich.

*k.19,11. Mark.16,20. Žid.2,4.

4. I rozdělilo se množství města, a jedni byli s Židy, jiní s apoštoly.

5. A když se obořili i pohané i Židé s knížaty svými, aby jim posměch učinili, a kamenovali je,

6. Srozuměvše tomu, utekli do měst Lykaonitských, do Lystry a do Derben, a do toho okolí,

*Mat.10,23.

7. A tu kázali evangelium.

8. Muž pak nějaký v Lystře, nemocný na nohy, sedával, byv chromý z života matky své, kterýž nikdy nechodil. *k.3,2.

9. Ten poslouchal Pavla mluvícího. Kterýž pohledv naň, a vida, an věří, že uzdraven bude,

10. Řekl velikým hlasem: Postav se přímě na nohách svých. † I zchopil se a chodil.

*k.3,6. †Lzai.35,6.

11. Zástupové pak viděvše, co učinil Pavel, pozdvihli hlasu svého, Lykaonitsky řkouce: Bohové připodobnivše se lidem, sestoupili k nám.

*k.28,6.

12. I nazvali Barnabáše Jupiterem, a Pavla Merkuriášem; nebo on mluvil slovo.

13. Tedy kněz Jupiterův, kterýž byl před městem jejich, přivedl býky s věnci před bránu, a chtěl s lidem obětí obětovati.

14. To když uslyšeli apoštolé, Barnabáš a Pavel, roztrhše sukně své, vyběhli k zástupům, křičíce,

*4 Mojš.14,6. Joz.7,6. Ezdr.9,3.

15. A řkouce: Muži, což to činíte? Však i my lidé jsme, týmž bidám jako i vy poddáni, kteříž vám zvěstujeme; abyste se obrátili od těchto marností k Bohu živému, kterýž učinil nebe i zemi, i moře, i všecko, což v nich jest.

*k.10,26. Zjev.19,10. †1. Petr.1,9.

**1 Mojš.1,1. †Zalm.33,6. Jan.1,1.

16. Kterýž za předešlých věků všech pohanů nechával, aby chodili po cestách svých,

*k.17,30. †Zalm.81,13.

17. Ačkoli proto nenechal sebe bez osvědčení, dobře čině, dávaje nám s nebe déšť a časy úrodné, † naplňuje pokrmem a potěšením srdce naše.

*k.17,27. Řim.1,19. †Zalm.104,27,28.

18. A to mluvíce, sotva spokojili zástupy, aby jim neobětovali.

19. A v tom přišli od Antiochie a Ikonie Židé, kteříž navedše zástupy, a ukamenovavše Pavla, vytáhli před město, domnívavše se, že umřel.

*2 Kor.11,25. 2 Tm.3,11.

20. A když jej obstoupili učedníci, vstal, a všel do města, a nazejtří odšel s Barnabášem do Derben.

21. A kázavše evangelium městu tomu, a učedníků mnoho získavše, navrátili se do Lystry a do Ikonie a do Antiochie,

22. Potvrzující duši učedníků, a napomínající, aby trvali u víře, a že musíme skrze mnohá souuzení vjíti do království Božího.

*k.11,23; 13,43. †Job.7,3.

†Zalm.34,20. Mat.17,14. Řim.8,17. 2 Tim.3,12. 1 Petr.5,10.

23. A zřídívše jim, podlé daných hlasů, starší po cirkvech, a modlivše se s postem, poručili je Pánu, v kteréhož uvěřili.

*k.1,26; 6,6. Tit.1,5.

24. A prošeďše Pisidii, přišli do Pamfylie,

25. A mluvivše slovo v Pergen, šli do Attalie.

26. A odtud plavili se do Antiochie, odkudž poručeni byli milosti Boží k dílu, kteréž vykonali.

*k.13,1,2.

27. A když tam přišli, a shromáždili církev, * vypravovali, kteraké věci Bůh skrze ně učinil, a že otevřel ť pohanům dvěře víry. *k.15,4. †1 Kor.16,9. 2 Kor.2,12. Zjev.3,8.

28. I byli * tu za nemalý čas s učedníky. *k.15,35.

KAPITOLA XV.

Nemás o obřtku od apoštolů spokojena, 37. mezi pak Barnabášem a Pavlem vznikla nevole o Jana.

Přišedše pak někteří z Židovstva, učili bratři: * Že nebudete-li se obřezovati podlé obyčeje ť Mojžišova, nebudete moci spaseni býti.

*Gal.5,2. Filip.3,8. Kol.2,16. †3 Mojs.12,8.

2. A když různici a nemalou hádku Pavel a Barnabáš s nimi měl, i zůstali na tom, aby Pavel a Barnabáš a někteří jiní z nich šli k apoštolům a starším do Jeruzaléma o tu otázku.

3. Tedy oni jsouce vyprovozeni od církve, šli skrze Fenicen a Samaří, vypravujte o obrácení pohanů, i způsobili radost velikou všechněm bratřim.

4. A když se dostali do Jeruzaléma, přijati jsou od církve a od apoštolů * a starších. I zvěstovali, cožkoli činil skrze ně Bůh. *k.14,27.

5. Ale povstali někteří z sekty farizejské, kteříž byli uvěřili, pravice, že musejí obřezováni býti, a aby jim bylo přikázáno zachovávatí zákon Mojžišův.

6. Tedy sešli se apoštolé a starší, aby toho povázili.

7. A když mnohé vyhledávání toho bylo, povstav Petr, řekl jim: * Muži bratři, vy víte, že od dávných dnů mezi námi Bůh vyvolil, aby skrze ťsta ť má slyšeli pohané slovo evangelium, a uvěřili.

*k.10,19.20; 11,12. †k.11,18.

8. A * Bůh, zpytatel srdce, svědectví jim vydal, dav jim ť Ducha svatého, jako i nám. *1 Sam.16,7. Zalm.7,10. Jer.11,20. Luk.16,15. †Skutk.10,44.47.

9. A * neučinil rozdílu mezi nimi a námi, věrou očistiv srdce jejich.

*k.10,43. Luk.7,50. 1 Petr.1,22.

10. Protož nyní, proč pokoušíte Boha, vzkládajíce * na hrdlo učedníků jho, kteréhož ani otcové naši, ani my nésti jsme nemohli? *Mat.23,4.

11. Ale * skrze milost Pána Ježíše Krista věříme, že spaseni budeme, rovně jako i oni. *Řim.3,24. Efez.2,8. 2 Tim.1,9. Tit.3,4,5 násl.

12. I mřelo všecko to množství, a poslouchali Barnabáše a Pavla, vypravujících, kteraké divy a zázraky činil Bůh skrze ně mezi pohany.

13. A když oni umkli, odpověděl Jakub, řka: Muži bratři, slyšte mne.

14. Šimon teď vypravoval, * kterak Bůh nejprve popatřil na pohany, aby přijal lid jměnu svému. *k.10,44.

15. A s tím se srovnávají i řeči prořoké, jakož psáno * jest: *Amos9,11.

16. Potom se navrátím, a vzdělám zase stánek Davidův, kterýž byl klesl, a zbořeniny jeho zase vzdělám, a vyzdvihnu jej,

17. Tak aby ti ostatkové toho lidu hledali Pána, i všickni pohané, nad kterýmiž jest vříváno jměno mé, di Pán, kterýž činí tyto všecky věci.

18. Známat jsou Bohu od věků všechna díla jeho.

19. Protož já tak soudím, aby nebyli kormoucení ti, kteříž se z pohanů obracejí k Bohu,

20. Ale aby jim napsáno bylo, af se zdržují od poškvřn * modl, ť a smilstva, a toho, což jest udáveného, a od ** krve.

*2 Mojs.20,3; 23 18. 1 Kor.8,1. †Efez.5,3. **1 Mojs.9,4. 3 Mojs.3,17.

21. Nebo Mojžiš od dávných věků má po městech, kdo by jej kázal, poněvadž v školách na každou sobotu čítán bývá.

22. Tehdy vidělo se apoštolům a starším se vši církvi, aby vybrané ť sebe muže poslali do Antiochie s Pavlem a Barnabášem, totiž Judu, kterýž sloužil Barsabáš, a Sílu, muže znamenité mezi bratřimi,

23. Napsavše po nich toto: Apoštolé a starší i bratři těm, kteříž jsou v Antiochii a v Syrii a v Cilicii bratřim, kteříž jsou z pohanů, pozdravení vřkazují.

24. Poněvadž * jsme slyšeli, že někteří vyšedše od nás, zkormoutili vás, řečmi zemřlévající duše vaše, pravice, že se musíte obřezovati a zákon zachovávatí, jimž jsme toho neporučili:

*k.20,30. Gal.2,4. 1 Jan.2,19.

25. I vidělo se nám shromážděným jednomyslně vybrané muže poslati k vám s těmito nejmilejšími svými, Barnabášem a Pavlem,

26. Lidmi těmi, kteříž vydali duše své pro jměno Pána našeho Ježíše Krista.

27. Protož poslali jsme Judu a Sílu, a tiť i ústně povědi totěž.

28. Vidělo se zajisté Duchu svatému i nám, žádného více na vás břemene nevkládati, kromě těchto věci potřebných,

29. Abyste se * zdržovali od obětovaného modlám, a od krve, a od udávaného, a od smilstva. Od těch věcí budete-li se ostříhati, dobře budete činiti. Mějte se dobře. *k.16,4.

30. Tedy oni propuštěni byvše, přišli do Antiochie, a shromáždivše množství, dodali toho listu.

31. Kterýžto čtouce, * radovali se z toho potěšení. *k.13,48.

32. Judas pak a Silas, byvše i * oni proroci, širokou řečí napomínali bratří a potvrzovali. *k.11,27.

33. A pobyvše tu za některý čas, propuštěni jsou od bratří v pokoji k apoštolům.

34. Ale Silovi se vidělo, aby tu zůstal.

35. Tolikéž Pavel i Barnabáš pobyli v Antiochii, učíce a zvěstující i s mnohými jinými slovo Páně.

36. Po několika pak dnech řekl Pavel Barnabášovi: Vracujice se, navštívme bratří své po všech městech, v kterýchž jsme kázali slovo Páně, kterak se mají.

37. Tedy Barnabáš radil, aby pojali s sebou * i Jana, kterýž přijímá měl Marek. *k.12,12.25; 13,5.

38. Ale Pavlovi se nezdálo pojiti toho s sebou, kterýž byl odšel od nich z Pamfylie, aniž šel s nimi ku práci.

39. I vznikl mezi nimi tuhý odpor, tak že se rozešli různě. Barnabáš pak pojav s sebou Marka, plavil se do Cypru.

40. A Pavel přivzav Silu, odšel, poručen byv milostí Boží od bratří.

41. I procházel Syrii a Cilicii, potvrzujce církví.

KAPITOLA XVI.

Timoteus Pavel obdržel, 9. do Macedonie šel. 14. Lydia získána, 16. děvčeka věští uzdravena. 22. Pavel žalářného získal 33. i pokřtil.

Přišel pak do Derben a do Lystry, a aj, učedník jeden tu byl, * jménem Timoteus, syn nějaké ženy Židovky věřící, ale otce měl Řeka.

2. Tomu * svědectví vydávali bratří ti, kteříž byli v Lystrě a v Ikonii. *k.8,3; 10,22.

3. Toho sobě oblíbil Pavel, aby s ním šel. I * pojav ho, obřezal jej, pro Židy, kteříž byli v těch místech; nebo věděli všickni, že otec jeho byl Řek. *1 Kor.9,20.

4. A když chodili po městech, vydávali jim k ostříhání ustanovení zřízená * od apoštolů a od starších, kteříž byli v Jeruzalémě. *k.15,20.29.

5. A tak církve utvrzovaly se u víře, a rozmáhaly se v počtu na každý den.

6. A prošeďše * Frygii i Galatskou krajinu, když jim zabráněno od Ducha svatého, aby nemluvili slova v Azii, *k.18,28.

7. Přišeďše do Myzie, pokoušeli se jíti do Bitynie. Ale nedal jim Duch.

8. Tedy pominuvše Myzii, * šli do Troady. *k.20,6. 2 Kor.2,12.

9. I * ukázalo se Pavlovi v noci vidění. Muž nějaký Macedonský stál, prose ho a fka: Přijda do Macedonie, pomoz nám. *k.18,9; 23,11.

10. A jakž to vidění viděl, i hned jsme usilovali o to, abychom šli * do Macedonie, tím ujištěni jsouce, že nás povolal Pán, abychom jim kázali evangelium. *k.20,1.

11. Protož pustivše se od Troady, přímým během připravili jsme se do Samotracie, a nazejtří do Neapolis,

12. A odtud do Filippis, kteréž jest první město krajiny Macedonské, obyvateli cizími osazené. I * zůstali jsme v tom městě za několik dní. *k.15,35.

13. V den pak sobotní vyšli jsme ven za město k řece, kdež býval obyčej modlití se. A usadivše se, mluvili jsme ženám, kteréž se tu byly sešly.

14. Jedna pak žena, jménem Lydia, kteráž šarlaty prodávala v městě Tyatirských, bohabojící, poslouchala. Jejíž srdce * otevřel Pán, aby to pilně rozsuvovala, co se od Pavla pravilo. *Luk.24,45.

15. A když pokřtěna byla i dům její, prosila, řkuci: Poněvažž jste mne soudili věrnou Pánu býti, * vejduce, v domě mém pobuďte. I † prinutila nás.

*1 Mojz.18,3; 19,3. Soud.19,21. Žid.13,2.
†1 Mojz.2,33,11. Luk.24,29.

16. I stalo se, když jsme šli k modlitbě, že děvčeka nějaká, * mající ducha věštího, potkala se s námi, kteráž veliký † užitek přinášela pánům svým budoucích věcí předpovídáním.

*1 Sam.28,7. †Skutk.19,24.

17. Ta šedši za Pavlem a za námi, volala, řkuci: Tito lidé jsou služebníci Boha nejvyššího, kteříž zvěstují nám cestu spasení. *Mat.8,29.

18. A to činívala za mnoho dní. Pavel pak těžce to nesa, a obrátiv se, řekl duchu tomu: * Příkazují tobě ve jménu Ježíše Krista, abys vyšel z ní. I vyšel hned té chvíle. *Mark.16,17.

19. A viděvše páni její, že odešla na-

děje zisku jejich, chytivše Pavla a Sílu, vedli je na rynek před úřad.

20. A postavivše je před úředníky, řekli: * Tito lidé bouří město naše, jsouce Židé,
*k.17,6.1 Král.18,17.

21. A zvěstují obyčeje, kterýchž nám nesluší přijíti ani zachovávat, poněvadž jsme Římané.

22. I povstala obec proti nim. A úředníci, roztrhše sukně jejich, kázali * je metlami mrskati.

*2 Kor.11,25. Filip.1,29.30.1 Tes.2,2.

23. A množství ran jim davše, vsadili do žaláře, přikázavše strážnému žaláře, aby jich pilně ostříhal.

24. Tedy on takové maje příkázání, vsadil je do nehlubšího žaláře, a nohy jejich * sevřel kladou.
*Zalm.105,18.

25. O půlnoci * pak Pavel a Silas modléce se, zpívali písničky o Bohu, tak že je slyšeli vězňové.
*k.4,31.

26. A v tom pojednou země třesení stalo se veliké, až se pohnuli gruntové žaláře, a hned se všechny dvěře otevřely, a všech okovové spadli.

27. A procitív strážný žaláře, a viděv dvěře žaláře otevřené, vytrhl meč, aby se zabil, domnívaje se, že vězňové utkli.

28. I zkríkl Pavel hlasem velikým, řka: Nečín sobě nic zlého, však jsme teď všickni.

29. A požádav světla, vběhl k nim, a třesa se, padl u Pavla a Síly.

30. I vyved je ven, řekl: * Páni, co já mám činiti, abych spasen byl?

*k.2,37. Luk.3,10.

31. A oni řekli: * Věř v Pána Ježíše Krista, a budeš spasen ty i dům tvůj.

*Mark.16,16. Jan.3,16.36.1 Jan.5,10.

32. I mluvili jemu slovo Páně, i všechněm, kteříž byli v domě jeho.

33. A pojav je v tu hodinu v noci, umyl jim rány. I pokřtěn jest hned on i všickni domácí jeho.

34. A když je uvedl do domu svého, připravil stůl, a veselil se, že se vším domem svým uvěřil Bohu.

35. A když bylo ve dne, poslali úředníci služebníky, řkouce: Vypušt ty lidi.

36. I oznámil strážný žaláře slova ta Pavlovi: Že poslali úředníci, abyste byli propuštěni. Protož nyní vyjdouce, jdětež v pokoji.

37. Ale Pavel řekl jim: Zmrskavše nás zjevně a bez vyslyšení, lidi Římany, vsázeli do žaláře, a nyní nás chtějí taj-

ně vyhnati? Nikoli, ale nechať sami přijdou, a vyvedou nás.

38. Tedy pověděli úředníkům služebníci slova ta. I báli se, uslyšavše, že by Římané byli.

39. A přišedše, prosili jich; a vyvedše je, žádali jich, aby šli z města.

40. I vyšedše z žaláře, vešli k Lydii, a uzřevše bratří, potěšili jich, a odešli.

KAPITOLA XVII.

Svatý Pavel v Tessalonice Krista s mnohou odporností. 15. potom v Atenách pravého Boha pokojněji v známou uvodil.

A prosedše Amfipolim a Apollonii, přišli * do Tessaloniky, kdež byla škola Židovská.
*1 Tes.2,13.

2. Tedy Pavel podlé obyčeje svého všel k nim, a po tři soboty kázal jim z písem,

3. Otvíraje * a předkládaje to, † že měl Kristus trpěti a z mrtvých vstáti, a že ten jest ** Kristus Ježíš, kteréhož já zvěstuji vám.
*Luk.24,27.45.
†Zalm.22,7. Izai.53,8. Mat.16,21. ** Jan.1,46.

4. I * uvěřili někteří z nich, a připojili se Pavlovi a Silovi, i Řeků nábožných veliké množství, i žen znamenitých nemalo.
*v.17,18. k.28,24.

5. Ale zaženi byvše závistí Židů nepovolní, a přivzavše k sobě některé lehkomyšlné a nešlechtné lidi, a shlukše se, zbouřili město, a útok učinivše na dům Jázona, hledali jich, aby je vyvedli před lid.

6. A nenalezše jich, táhli Jázona a některé bratří k starším města, křičíce: Tito, * kteříž všecken svět bouří, ti sem také přišli,
*k.16,20:24,5.

7. Kteréž přijal Jázon. A ti všickni proti ustanovení císařskému činí, pravíce býti * králem jiného, totiž Ježíše.
*Luk.23,2. Jan.19,12.

8. A tak zbouřili obec i starší města, kteříž to slyšeli.

9. Ale přijavše dosti učinění od Jázona a jiných, propustili je.

10. Bratří * pak hned v noci vyslali i Pavla i Sílu do Berie. Kteríž přišedše tam, vešli do školy Židovské.
*k.9,25.

11. A ti byli udatnější nežli Tessalonitští, kteříž přijali slovo Boží se vši chtivostí, * na každý den rozvažujícíe písma, tak-li by ty věci byly.
*Izai.8,20. Luk.16,29.1 Petr.1,10.

12. A tak mnozí z nich uvěřili, i Řecké ženy poutivé i mužů nemalo.

13. A když zvěděli Židé v Tessalonice, že by i v Berii kázáno bylo slovo Boží od Pavla, přišli také tam, bouřice * zástupy. *1 Tes.2,14.

14. Ale hned bratři vyslali Pavla, aby šel jako k moři; Silas pak * a Timoteus pozůstali tu. *k.16,1.

15. Ti pak, kteříž provodili Pavla, dovedli ho až * do Atén. A vzavše poručení k Silovi a k Timoteovi, aby přišli k němu, což nejspíše mohou, šli zase. *1 Tes.3,1.

16. A když Pavel čekal jich v Atenách, rozněcoval * se v něm duch jeho, vida to město oddané býti modloslužbě. *4 Moř.25,3.

17. I rozmlouval s Židy a nábožnými v škole, ano i na rynku, po všecky dni, s těmi, kteříž se koli nahodili.

18. Tedy někteří z Epikureů a Stoičkých mudrců hádali se s ním. A někteří řekli: I * co tento žvác chce pověditi? Jiní pak: Zdá se býti cizích bohů zvěstovatel. Nebo jim o Ježíšovi a o z mrtvých vstání vypravoval. *1 Kor.4,10.

19. I popadše jej, vedli ho do Areopágu, rkouce: Můžeme-li věděti, jaké jest to učení nové, kteréž vypravuješ?

20. Nebo * nové jakési věci vkládáš v uši naše, protož chceme věděti, co by to bylo. *k.26,22,23.

21. (Atenští zajisté všickni, i ti, kteříž tu byli hosté, k ničemu jinému tak hotovi nebyli, než praviti neb slyšeti něco nového.)

22. Tedy Pavel, stojí u prostřed Areopágu, řekl: Muži Atenští, vidím vás býti všelijak * příliš nábožné lidi. *v.16.

23. Nebo procházeje a spatruje náboženství vaše, nalezl jsem také oltář, na kterémž napsáno jest: Neznámému Bohu. Protož kteréhož ctíte neznajíce, toť já zvěstuji vám.

24. Bůh ten, * kterýž stvořil svět i všecko, což jest na něm, ten jsa Pánem nebe i země, † nebydlí v chrámech rukou udělaných;

*k.14,15. 1 Moř.2,1. 1. Žalm.33,6. †Izai.66,1. Skutk.7,48.

25. Aníž bývá ctěn lidskýma rukama, jako by * něčeho potřeboval, † poněvaž on dává všechněm život i dýchání i všecko.

*Žalm.50,8. †1 Moř.2,7. Job.33,4. Žalm.21,5. Jan.1,4.

26. A učinil z jedné krve všecko lidské pokolení, aby přebývalo na tváři vši země, vyměřiv jim ulozené časy * a cile přebývání jejich, *5 Moř.32,8.

27. Aby * hledali Pána, zda by snad ma-

kajice, mohli nalezi jej, † ačkoli není daleko od jednoho každého z nás.

*Izai.55,6. †Jer.23,23.

28. Nebo * jim živi jsme, a hýbeme se, i trváme, jakož i někteří z vašich poetů pověděli: Že i rodina jeho jsme. *Job.10,12.

29. Rodina tedy Boží jsouce, * nemáme se domnívati, že by Bůh zlatu neb stříbru neb kamenu, řemeslem aneb důvtipem lidským vyřetému, byl podoben.

*k.19,25. Izai.40,18 násl.

30. Nebo časy této * neznámosti přehlídaje Bůh, † již nyní vzestuje lidem všechněm všudy, aby pokání činili,

*k.14,16. †Luk.24,47. Řim.16,26. Efez.1,9. 1 Petr.1,20.

31. Proto * že uložil den, v kterémž souditi bude všecken svět v spravedlnosti skrze toho muže, kteréhož k tomu vystavil, slouže k víře všechněm, vzkříšením jeho z mrtvých. *k.10,42. Jan.5,22.

32. Uslyševše pak o vzkříšení z mrtvých, někteří se * posmívali, a někteří řekli: Budeme tě slyšeti o tom podruhé. *1 Kor.1,23.

33. A tak Pavel vyšel z prostředku jejich.

34. Někteří pak muži, přídržice se ho, uvěřili, mezi kterýmiž byl i Dionyzius Areopagitský, i žena, jménem Damaris, a jiní s nimi.

KAPITOLA XVIII.

Pavel s v Korintu Krista kázal, 9. vědění viděl, 11. mnohé získal, 12. protiventství trpěl, 21. do Jeruzaléma šel. 24. Apollo, Žid horlivý. Krista oslavoval.

Potom pak Pavel vyšel z Atén, přišel do Korintu.

2. A nalez jednoho Žida, * jménem Akvilu, kterýž byl rodem z Pontu, kterýž nedávno byl přišel z Vlach, i Priscillu manželku jeho, (proto že byl rozkázal Klaudius, aby všickni Židé z Říma vyšli,) i přivínil se k nim.

*Řim.16,3. 1 Kor.16,19. 2 Tim.4,19.

3. A že byl téhož řemesla, bydlil u nich, a * dělal; nebo řemeslo jejich bylo stany dělati. *k.20,34. 1 Kor.4,12.

4. I hádal se v škole na každou sobotu, a k získání přivodil i Židy i Řeky.

5. A když přišli z Macedonie * Silas † a Timoteus, ** rozněcoval se v duchu Pavel, osvědčuje Židům, že Ježíš jest Kristus. *k.17,14,15. †1 Tes.3,6. **Skutk.9,22.

6. A když oni odporovali a rouhali se, vyraziv * prach z roucha, řekl jim: Krev vaše † na hlavu vaši. Já čist jsa, ** hned půjdu ku pohanům.

*Mat.10,14. †Ezech.3,18. 19. Mat.27,25. **Skutk.13,46.

7. A jda odtud, všel do domu nějakého Justa jménem, ctitele Božího, kteréž dům byl u samé školy.

8. Krispus * pak, kníže školy, uvěřil Pánu † se všim domem svým, a mnozí z ** Korintských slyšavše, uvěřili a pokřtěni byli. *1 Kor.1,14. †Jan 4,53. **Skutk.4,4.

9. I řekl Pán v noci u vidění Pavlovi: Neboj se, ale mluv a nemlč.

10. Nebo * já s tebou jsem, a žádnýť nesáhne na tebe, ašby zle učinil; nebo mnoho † mám lidu v tomto městě.

*Imi.41,10. †Jon.4,10,11.

11. I byl tu půl druhého léta, káže jim slovo Boží.

12. Když pak Gallio vládařem byl v Achaii, povstali jednomyslně Židé proti Pavlovi, a přivedli jej před soudnou stolicí,

13. Pravíce: Tento navodí lidi, aby proti zákonu ctili Boha.

14. A když Pavel měl již otevřítí ústa, řekl Gallio Židům: Ó Židé, jestliže by co nepravého stalo se, neb nešlechternost nějaká, slušně bych vás vyslyšel.

15. Pakliž jsou jaké hádky o slovích a o jméních a zákonu vašem, * vy sami k tomu přihlédněte. Já zajisté toho soudce býti nechci. *Mat.27,4,24.

16. I odehnal je od soudné stolice.

17. Tedy Řekové všickni, uchopivše Sostena, * kníže školy, bili jej před soudnou stolicí, a Gallio na to nie nedbal.

*1 Kor.1,1.

18. Pavel pak, pobyv tam ještě za mnoho dní, i rozžehnav se s bratřimi, plavil se do Syrie, a s ním spolu Priscilla a Akvila, oholiv hlavu v Cenchreis; nebo byl * učinil slib. *k.21,24. 4 Mojs.6,9,18.

19. I přišed do Efezu, nechal jich tu; sám * pak všed do školy, hádal se s Židy. *k.19,8.

20. A když ho prosili, aby déle pobyl u nich, nepovolil.

21. Ale požehnav jich, řekl: Musím já jistotně svátek ten, kterýž nastává, v Jeruzalémě slaviti, ale navrátím se k vám zase, bude-li * vůle Boží. I bral se z Efezu. *1 Kor.4,19.

22. A přišed do Cesaree, vstoupil, a pozdraviv církve, odtud šel do Antiochie.

23. A pobyv tu za některý čas, odšel a procházel pořád Galatskou krajinu a Frygii, potvrzuje všech učedníků.

24. Žid pak nějaký, jménem Apollo,

rodem z Alexandrie, muž výmluvný, přišel do Efezu, učený v písmě.

25. Ten byl počátečně naučen cestě Páně, a byv vroucího ducha, mluvil a učil pilně těm věcem, kteréž jsou Páně, znaje * toliko křest Janův. *k.19,3.

26. A ten počal svobodně mluvit v škole. Kteréhož * slyševše Priscilla a Akvila, přijali ho k sobě, a dokonaleji vypravovali jemu o cestě Boží. *v.2.

27. A když chtěl jíti do Achaie, bratři napomenuvše ho, psali učedníkům, aby jej přijali. Kterýž když tam * přišel, mnoho prospěl těm, kteříž uvěřili skrze milost Boží. *1 Kor.3,6.

28. Nebo náramně * přemáhal Židy, zjevně přede všemi toho dokazuje z písem, že Ježíš jest Kristus. *k.9,22.

KAPITOLA XIX.

S. Pavel za dvě létě v Efezu evangelium mocně kázal. 13. Zaklínací strestání. Pavel šel k Jeruzalému. 23. Bouřka o Diánu.

I stalo se, když * Apollo byl v Korintu, že Pavel prošed vrchní krajiny, přišel do Efezu, a nalezná tu některé učedníky,

*1 Kor.1,12.

2. Řekl jim: Přijali-li jste * Ducha svatého, uvěřivše? A oni řekli jemu: Ba aniž jsme slyšali, jest-li Duch svatý.

*Jan 7,39.

3. Tedy řekl jim: Načež tedy pokřtěni jste? A oni řekli: Křtěni * jsme křtem Janovým.

*k.18,25.

4. I řekl Pavel: * Jant zajisté křtil křtem pokání, pravě lidu, aby v toho, kterýž měl po něm přijíti, věřili, to jest v Krista Ježíše.

*Mat.3,11. Mark.1,8. Luk.3,16. Jan 1,26.

5. Kteríž pak uposlechl, pokřtěni jsou ve jméno Pána Ježíše.

6. A když vzkládal na tyto ruce Pavel, sstoupil * Duch svatý na ně, i mluvili jazyky, a prorokovali. *k.2,4; 4,31; 8,17.

7. A bylo všech spolu okolo dvanácti mužů.

8. Tedy * všed do školy, svobodně mluvil za tři měsíce, hádaje se, a uče o království Božím. *k.17,2.

9. A když se někteří * zatvrdili a nepovolovali, zle mluvíce o cestě Boží přede všim množstvím, odstoupiv od nich, odědil učedníky, na každý den kázání čině v škole nějakého Tyranna.

*2 Tim.1,15.

10. A to se dalo za dvě létě, tak že všickni, kteříž přebývali v Azii, poslou-

chali slova Pána Ježíše, i Židé i Řekové.

11. A divy * veliké činil Bůh skrze ruce Pavlovy, *Mark.16,20.

12. Tak že i * na nemocné nosívali od jeho těla šátky a fěrtochy, a odstupovaly od nich nemocí, a duchové nečistí vycházeli z nich. *k.5,15.

13. Tedy pokusili se někteří z Židů tuláků, kteříž se s zaklínáním obírali, vyzývati jméno Pána Ježíše nad těmi, kteříž měli duchy nečisté, říkajíce: Zaklínáme vás skrze Ježíše, kteréhož káže Pavel.

14. A bylo jich sedm synů jednoho Žida, jménem Scevy, předního kněze¹⁾, kteříž to činili.

15. Tedy odpověděv duch zlý, řekl: Ježíše znám, a o Pavlovi vím, ale vy kdo jste?

16. A obořiv se na ně člověk ten, v kterémž byl duch zlý, opanovav je, zmocnil se jich, tak že nazí a zranění vyběhli z domu toho.

17. A to známo učiněno jest všechněm Židům i Řekům bydlícím v Efezu, * a spadla bázeň na ně na všecky. I oslaveno jest jméno Pána Ježíše. *k.5,5.11.

18. Mnozí pak z věřících * přicházeli, vyznávajíce se a zjevujíce skutky své.

*Mat.8,6. Luk.10,17. 1Jan.1,9.

19. Mnozí také z těch, kteříž se s marnými uměními obírali, snesše knihy, spálili je přede všemi; a početše cenu jejich, shledali toho padesáte tisíců peněz.

20. Tak * mocně rostlo slovo Páně, a množovalo se. *k.6,7. 1Im.55,11.

21. A když se to dokonalo, uložil Pavel v duchu, aby projda Macedonii a Achaii, šel * do Jeruzaléma, řka: Když pobudu tam, musím také i na Řím pohleděti. *k.18,21.

22. I poslav do Macedonie * dva z těch, kteříž mu † prisluhovali, Timotea a ** Erasta, sám pozůstal v Azii do času.

*Mat.11,2. †Skutk.18,5. **Řím.16,23. 2Tim.4,20.

23. Tedy stala se v ten čas * nemalá bouřka pro cestu Boží. *k.22,4.

24. Nebo zlatník jeden, jménem Demetrius, kterýž dělalv chrámy stříbrné Diány, * nemalý zisk přivodil řemeslníkům. *k.16,16.

25. Kterěz svolav, i ty, kteříž byli k těm podobných věcí dělníci, řekl: Muži,

víte, že z tohoto řemesla jest živnost naše.

26. A vidíte i slyšíte, že netoliko v Efezu, ale téměř po vší Azii tento Pavel svedl a odvrátil veliké množství, pravě: Že to nejsou bohové, kteříž * jsou rukama udělání. *Zalm.115,4. Jer.10,3.

27. A protož strach jest, netoliko aby se nám v živnosti přítrž nestala, ale také i veliké bohyně Diány chrám aby za nic nebyl jmn, a aby nepřišlo k zkáze důstojenství její, kterouž ctí všecka Azia i světa okršlek.

28. To uslyšavše, a naplněni byvše hněvem, zkrikli, řkouce: Veliká jest Diána Efezských.

29. I naplněno jest všecko město rozbrojem, a * valili se všickni spolu na plac, pochopivše Gáia † a Aristarcha, Macedonské, tovaryše cesty Pavlovy.

*2Kor.1,8. †Skutk.20,4.

30. Pavlovi pak, když chtěl jíti k lidu, nedopustili uředlníci.

31. Ano i někteří z předních mužů Azianských, kteříž jemu přáli, poslavše k němu, prosili, aby se nedával do toho hluku.

32. A jedni tak, jiní jinak křičeli; nebo byla ta obec zbouřena, a mnozí nevěděli, proč se zběhli.

33. Z zástupu pak Alexandra nějakého táhli, kteréhož i Židé nutili. Alexander * pak pokynuv rukou, chtěl zprávu dáti lidu. *k.12,17; 13,16; 21,40.

34. Ale jakž poznali, že jest Žid, stal se jednostejný všech hlas, jako za dvě hodiny volajících: Veliká jest Diána Efezských.

35. A když písař pokojil zástup, řekl: Muži Efezští, i kdož z lidí jest, ješto by nevěděl, že město Efezské slouží veliké bohyni Diáně a od Jupitera spadlé *podobizně*?

36. A poněvadž tomu odpiráno býti nemůže, slušné jest, abyste se upokojili, a nic kvapně nečinili.

37. Přivedli jste zajisté lidi tyto, kteříž nejsou ani svatokrádcové ani ruhači bohyně vaší.

38. Jestliže pak Demetrius, a ti, kteříž jsou s ním, řemeslníci mají s kým jakou při, bývá obecný soud, a jsou konšelé. Nechť jedni druhé viní.

39. Pakli čeho jiného hledáte, i toť můž v pořádném svolání obce skončováno býti.

40. Nebo strach jest, abychom nedošli nesnáze pro tu bouřku dnešní, poněvadž žádné příčiny není, kterouž bychom mohli předložiti, proč jsme se tu-to zběhli. A to pověděv, propustil lid.

KAPITOLA XX.

Pavel s. v Troadé kázal a mládence vzkřísil, 17. a svolav starší Efezské do Milétu, a jim osvědčeni potřebné předloživ, s nimi se zarmouceně rozžehnal.

Když pak přestala ta bouřka, povolav Pavel učedníků, a požehnáv jich, vyšel odtud, * aby se bral do Macedonie.

*1 Tim. 1. 3.

2. A když prošel ty krajiny, a napomenutí jim učiniv mnohými řečmi, přišel do země Řecké.

3. A pobyv tam za tři měsíce, (kdež Židé učinili jemu zálohy,) když se měl plaviti do Syrie, umínil navrátiti se skrze Macedonii.

4. I šel s ním * Sópater Berienský až do Azie, a z † Tessalonicenských Aristarchie a Sekundus a ** Gáius Derbeus a †† Timoteus, z Azianských pak *** Ty-chikus a ††† Trofimus.

*k. 17. 10. †k. 19. 20. 27. 2. **1 Kor. 1. 14. ††Skutk. 16. 1.

***Efez. 6. 21. 2 Tim. 4. 12. Tit. 3. 12. †††Skutk. 21. 29.

5. Ti šedše napřed, dočkali nás * v Troadé.

*k. 16. 8.

6. My pak plavili jsme se po velikoci z Filippis, a přišli jsme k nim do Troady v pěti dnech, a tu jsme pobyli za sedm dní.

7. Tedy první den po sobotě, když se učedníci sešli k lámání chleba, Pavel mluvil k nim, maje nazejtří jíti pryč, i prodllil řeči až do půlnoci.

8. A bylo mnoho světél na té síni, kdež byli shromážděni.

9. Jeden pak mládenec, jménem Eutychus, sedě na okně, jsa obtížen hlubokým snem, když tak dlouho Pavel kázal, spě, spadl s třetího ponebí dolů, a vzat jest mrtvý.

10. I sstoupiv dolů Pavel, * zpolehl na něj, a objav jej, řekl: Nermuťtež se, však duše jeho v něm jest.

*1 Král. 17. 21. 2 Král. 4. 34.

11. A vstoupiv, lámal chléb a jedl, a kázání jim učiniv dlouho až do svitání, tak odšel pryč.

12. I přivedli toho mládence živého, a byli velice potěšeni.

13. My pak vstoupivše na loď, plavili jsme se do Asson, odtud majíce k sobě vzítí Pavla; nebo byl tak poručil, maje sám jíti po zemi.

14. A když se k nám připojil v Asson, vzavše jej, přijeli jsme do Mitylénu.

15. A odtud plavíce se, druhý den byli jsme proti Chium, a třetího dne připlavili jsme se k Sámu, a pobyvše v Trogyllí, nazejtří přišli jsme do Milétu.

16. Nebo Pavel byl umínil pominouti Efez, aby se nemeškal v Azii; nebo * po-spíchal, by možné jemu bylo, aby byl o letnicích v Jeruzalémě.

*k. 21. 4. 12.

17. Tedy z Milétu poslav do Efezu, povolal k sobě starších církve.

18. Kterž když přišli k němu, řekl jim: Vy víte od prvního dne, v * kterýž přišel jsem do Azie, kterak jsem po všě-cken ten čas s vámi byl,

*k. 19. 10.

19. Slouže Pánu se vši pokorou i s mnohými slzami a pokušeními, kteráž na mne přicházela z úkladů Židovských,

20. Kterak jsem ničeho nepominul, což by užitečného bylo, abych vám neoznámil, a neučil vás vůbec zjevně i po domích,

21. Svědectví vydávaje i Židům i Řekům * o pokání k Bohu, a o víře v Pána našeho Ježíše Krista.

*Mark. 1. 15. Luk. 24. 47.

22. A aj, nyní já sevřin jsa duchem, beru se do Jeruzaléma, nevěda, co mi se v něm má státi,

23. Než že Duch svatý po * městech osvědčuje mi, pravě, že vězení a sso-uzení mne očekávají.

*k. 21. 4. 11.

24. Však já * nic na to nedbám, aniž jest mi tak drahá duše má, jen † abych běh svůj s radostí vykonal, a ** přísluhování, kteráž jsem přijal od Pána Ježíše, k osvědčování evangelium milosti Boží.

*k. 21. 13. †2 Tim. 4. 7. **Gal. 1. 1.

25. A aj, já nyní vím, že již více neuzříte tváři mé vy všickni, mezi kterýmiž jsem chodil, káže o království Božím.

26. Protož osvědčujit vám v dnešni den, žeť jsem čist od krve všech.

27. Nebo jsem neobmeškal zvěstovati vám * všeliké rady Boží. *Luk. 7. 30. Efez. 1. 11.

28. Buďtež * tedy sebe pilni i všeho stáda, v němž Duch svatý ustanovil † vás biskupy, abyste pásli církev Boží, kteráž sobě dobyl ** svou vlastní krví.

*1 Tim. 4. 16. 1 Petr. 5. 2. †Fil. 1. 1. 1 Tim. 3. 1. 2.

**1 Kor. 1. 30. Efez. 1. 7. 1 Petr. 1. 19.

29. Nebo já to vím, že po mém odjítí vejdu mezi vás * vlci hltaví, kterž nebudou odpouštěti stádu. *Mat. 7. 15. 2 Petr. 2. 1.

30. A z vás * samých povstanou muži,

kteříž budou mluvití převrácené věci, aby obrátili učedlníky po sobě.

*k.15,24. Zalm.41,10. 2 Petr.2,2. 1 Jan.2,19.

31. Protož bděte, v paměti majíce, že jsem po tři léta nepřestával dnem i nocí s pláčem napomínati jednoho každého.

*k.19,10.

32. A již nyní, bratří, poručím vás Bohu a slovu milosti jeho, kterýž mocen jest vzdělati, a dáti vám dědictví mezi všemi posvěcenými.

33. Stříbra * neb zlata neb roucha nežádal jsem od žádného.

*4 Mojz.16,15. 1 Sam.12,3. 1 Kor.9,12. 2 Kor.11,9.

34. Nýbrž sami víte, že toho, čehož mi kdy potřeby bylo, i těm, kteříž jsou se mnou, dobývaly ruce tyto.

35. Vše ukázal jsem vám, * že tak pracujíce, musíme snášeti mdlé, a pamatovati na slova Pána Ježíše; nebť i on řekl: Blahoslavenější jest dáti nežli bráti.

*1 Tes.2,9. 2 Tes.3,8. 1 Luk.6,38.

36. A to pověděv, klekna na kolena svá, * modlil se s nimi se všemi.

*k.21,5.

37. I stal se pláč veliký ode všech, a padajíce na hrdlo Pavlovo, líbali jej,

38. Rmoutíce se nejvíce nad tím slovem, kteréž řekl, že by již více neměli tváří jeho viděti. I provodili jej až k loďi.

KAPITOLA XXI.

8. Pavel, ač slyšel v Cesarei prorocství o svém vězení, však předece do Jeruzaléma šel: 24. kdež sečkoli opatrnosti těla proti Židům užil, však to jemu nic neprospělo, 28. nebo proti němu Jeruzalém zbouřen.

Když jsme se pak plavili, rozloučivše se s nimi, přímým během přijeli jsme do Koum, a druhý den do Ródu, a od tud do Patary.

2. I nalezše tu loď, kteráž měla plouti do Fenicen, a vstoupivše na ni, plavili jsme se.

3. A když se nám počal ukazovati Cyprus, nechavše ho na levé straně, plavili jsme se do Syrie, a připravili jsme se do Týru; nebo tu měli složití náklad z loďi.

4. A nalezše učedlníky, pobyli jsme tam za sedm dní, * kteříž pravili Pavlovi skrze Ducha, aby nechodil do Jeruzaléma.

*v.11.12. k.20,28.

5. A když jsme vyplnili ty dni, vyšedše, brali jsme se pryč, a sprovodili nás všickni s ženami i s dětmi až za město. * A poklekše na kolena na břehu, pomodlili jsme se.

*k.20,36.

6. A když jsme se vespolek rozžehnali,

vstoupili jsme na loď, a oni se vrátili domů.

7. My pak přeplavivše se od Týru, dostali jsme se až do Ptolemaidy, a pozdravivše bratří, pobyli jsme u nich jeden den.

8. A nazejtří vyšedše Pavel a my, kteříž jsme s ním byli, přišli jsme do Cesaree, a * všedše do domu Filipa † evangelisty, (kterýž byl jeden z oněch sedmi,) pobyli jsme u něho.

*k.6,5. †Efez.4,11.

9. A ten měl čtyři dcery * panny, prokyně.

*k.2,17. Joel.2,28.

10. A když jsme tu pobyli za drahné dni, přišel prorok nějaký z Judstva, jménem * Agabus.

*k.11,28.

11. Ten když k nám přišel, vzal pás Pavlův, a svázav sobě ruce i nohy, řekl: Totof * praví Duch svatý: Muže toho, jehož jest pás tento, tak Židé sváží v Jeruzalémě, a vydadí v ruce pohanům.

*v.4. k.20,23.

12. A jakž jsme to uslyšeli, prosili jsme i my i ti, kteříž byli v tom místě, aby nechodil do Jeruzaléma.

13. Tedy odpověděl Pavel: I co činite, plačíce a trápíce srdce mé? Však já netoliko svázán býti, * ale i umfiti hotov jsem v Jeruzalémě pro jméno Pána Ježíše.

*k.20,24.

14. A když nechtěl povolití, dali jsme tomu pokoj, řkouce: * Staň se vůle Páně.

*1 Sam.3.18. Mat.6,10. Luk.11,2; 22,42.

15. Po těch pak dnech připravivše se, brali jsme se do Jeruzaléma.

16. A šli s námi i učedlníci z Cesaree, vedouce s sebou nějakého Mnázona z Cypru, starého učedlníka, u něhož bychom hospodu měli.

17. A když jsme přišli do Jeruzaléma, vděčně nás přijali bratří.

18. Druhého pak dne všel Pavel s námi k * Jakubovi, a tu se byli všickni starší sešli.

*k.15,13. Gal.1,19.

19. Jichž pozdraviv, * vypravoval všecko, což Bůh skrze službu jeho činil mezi pohany.

*Luk.10,17.

20. A oni slyševše, * velebili Pána, a řekli jemu: Vidíš, bratře, kterak jest mnoho tisíců Židů věřících, a ti všickni jsou † horliví milovníci zákona.

*k.19,17. †Řim.10,2,3. Gal.1,14.

21. Ale o toběf mají zprávu, že bys ty vedl od zákona Mojžíšova všecky ty Židy, kteříž jsou mezi pohany, pravě, že nemají obřezovati synů, ani zachovávatí ustanovení.

22. Což tedy? Musíš zajisté shromážděno býti množství, neboť uslyší o tobě, že jsi přišel.

23. Učiniž tedy toto, což povíme: Máme * tu čtyři muže, kteříž mají slib na sobě. *3 Mojs.27,2. 4 Mojs.6,4.18.

24. Ty přijma k sobě, posvěť se s nimi, a náklad učin s nimi, aby oholili hlavy. I zvědí všickni, že to, což slyšeli o tobě, nic není, ale že i sám ty chodíš, ostřihaje zákona.

25. Z strany pak těch, kteříž z pohannů * uvěřili, my jsme psali, usoudivše, aby tohoto ničeho nešetřili, toliko aby se varovali modlám obětovaného, a krve, a udáveného, a smilstva. *k.15,20.29.

26. Tedy Pavel, přijav k sobě ty muže, na druhý den posvětil se s nimi, všel do chrámu, * a vypravoval o vyplnění dní toho posvěcení, až i obětována jest obět za jednoho každého z nich. *4 Mojs.6,13.

27. A když se vyplniti mělo dní sedm, Židé * někteří z Azie, uzřevše jej v chrámě, zbouřili všecken lid, a vztáhli naň ruce, *k.24,18.

28. Křičíce: Muži Izraelští, pomozte. Totof jest ten člověk, kterýž proti lidu i zákonu i místu tomuto všecky všudy učí, a k tomu * i pohany uvedl do chrámu, a † poškrvnil svatého tohoto místa. *k.24,6. †Ezech.44,7.

29. (Nebo byli viděli prvé * Trojima Efezského s ním v městě, kteréhož domnívali se, že by Pavel do chrámu uvedl.) *k.20,4. 2Tim.4,20.

30. Takž se zbouřilo všecko město, a zběhli se lidé, a * uhopivše Pavla, táhli jej ven z chrámu. A hned zavřiny jsou dvěře. *k.26,21.

31. A když jej chtěli zamordovati, povědino hejtmanu vojska, že se bouří všecken Jeruzalém.

32. Kterýž hned pojav s sebou žoldnéře a setníky, přiběhl na ně. A oni uzřevše hejtmana a žoldnéře, přestali bít Pavla.

33. Tedy přistoupiv hejtman, dosáhl ho, a rozkázal svázati dvěma řetězy, a ptal se, kdo jest, a co učinil.

34. V zástupu pak jedni tak, jiní jinak křičeli. A nemoha nic jistého zvědět pro hluk, rozkázal jej vésti do vojska.

35. A když přišel k stupňům, nahodilo se, že nesen byl od žoldnéřů pro násilé lidu.

36. Nebo šlo za ním množství lidu, křičíce: * Zahlad jej. *Luk.23,18.

37. A když měl již uveden býti do vojska Pavel, řekl hejtmanu: Mohu-li co promluvit k tobě? Kterýž řekl: Umíš Recky?

38. Nejsi-liž ty ten Egyptský, kterýž jsi před těmito dny byl bouřku učinil, a vyvedls na poušť ty čtyři tisíce mužů těch lotřů?

39. I řekl Pavel: Já jsem člověk * Žid Tarsenský, neposledního města v Cilicii obyvatel; protož prosím tebe, dopusť mi promluvit k lidu. *k.9,11.

40. A když mu on dopustil, Pavel stoje na stupních, pokynul rukou na lid. A když se veliké mlčení stalo, mluvil k nim Židovský, řka:

KAPITOLA XXII.

Pavel s. počet činí před lidem s svého učení i života, 21. ale pro zmínku o pohanech všickni se zbouřili proti němu.

Muži * bratři a † otcové, poslechněte této mé před vámi omluvy. *k.13,26. †k.7,2.

2. (Uslyševše pak, že by k nim mluvil Židovským * jazykem, tím raději mlčeli.) I řekl: *k.21,40.

3. Já zajisté jsem * muž Žid, narozený v † Tarsu Cilickém, ale vychován jsem v tomto městě ** u noh Gamalielových, vyučený s pilností zákona otcovskému, horlivý †† jsa milovník Boha, jakož i vy všickni podnes jste.

*2 Kor.11,22. †Skutk.9,11. **k.5,34. ††řim.10,2.

4. Kterýž jsem se této cestě * protivil až k smrti, svazuje a dává do žaláře i muže i ženy. *k.8,3. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tim.1,13.

5. Jakož i * nejvyšší kněz¹⁾ svědek mi toho jest, i všickni starší. Od nichž i listy k bratřím vzav, šel jsem do Damašku, abych i ty, kteříž tam byli, svázané přivedl do Jeruzaléma, aby byli trápeni. *k.9,2: 26,12.

6. I stalo se, když jsem se bral cestou, a * přibližoval k Damašku, okolo pole dne, že pojednou s nebe obklíčilo mne světlo veliké. *k.9,3. 1 Kor.15,8. 2 Kor.12,2.

7. I padl jsem na zem, a slyšel jsem hlas, * an mi dí: Sauli, Sauli, proč mi se protivíš? *k.9,4.

8. A já odpověděl jsem: Kdo jsi, Pane? I řekl ke mně: Já jsem Ježíš Nazaretský, kterémuž ty se protivíš.

9. Ti pak, kteříž * se mnou byli, světlo zajisté viděli, a přestrašení jsou, ale

¹⁾ Bibli kral. s r. 1618: biskup.

hlasu toho, kterýž se mnou mluvil, nelslyšeli. *k.9,7. Dan.10,6,7.

10. I řekl jsem: Pane, což mám činiti? A Pán řekl ke mně: Vstana, jdi do Damasku, a tu tobě bude povědino všechno, což jest uloženo, abys ty činil.

11. A že jsem byl nevidomý od blesku světla toho, za ruce jsa veden od těch, kteříž se mnou byli, přišel jsem do Damasku.

12. Ananiáš * pak nějaký, muž pobožný podle zákona, † svědectví maje ode všech spolnousedů Židů, *k.9,10,17. k.10,22.

13. Přišel ke mně, a stoje, řekl mi: Sauli, bratře, prohlédni. A já hned té chvíle pohleděl jsem na něj.

14. On pak řekl: Bůh otců našich vyvolil * tě, abys poznal vůli jeho, a uzřel spravedlivého tohoto, a slyšel hlas z úst jeho. *k.9,15.

15. Nebo * svědkem jemu budeš u všech lidí toho, což jsi viděl a slyšel. *k.26,16.

16. A protože nyní co prodléváš? Vstana, * pokřti se, a obmej hříchy své, zvývaje jméno Páně. *k.2,38. Mat.3,11. Mark.1,4. Luk.3,3.

17. Stalo se pak, když jsem se navrátil do Jeruzaléma, a modlil jsem se v chrámě, že jsem byl u vytržení myslí.

18. I * viděl jsem jej, an dí ke mně: Pospěš a vyjdi rychle z Jeruzaléma, neboť nepřijmou svědectví tvého o mně. *k.9,26. 2Kor.12,2.

19. A já řekl jsem: Pane, * oniť vědí, že jsem já do žaláře dával, a bil jsem v školách ty, kteříž věřili v tebe. *v.4. k.9,2.

20. A když vylévali krev * Štěpána, svědka tvého, já také jsem tu stál, a přivolil jsem k usmrcení jeho, a ostříhal jsem roucha těch, kteříž jej mordovali. *k.7,58; 8,1.

21. Tedy řekl mi: Jdi, * neboť já ku pohanům daleko pošli tebe. *k.9,15; 13,2. Gal.1,15. Efez.3,8. 1Tim.2,7. 2Tim.1,11.

22. I poslouchali ho až do toho slova. A tu pozdvihli hlasu svého, řkouce: * Zahlad z země takového, neboť nesluší jemu živu býti. *k.21,36.

23. A když oni křičeli, a metali roucha, a prachem házeli v povětří,

24. Rozkázal jej hejtman do vojska uvesti, a kázal biči mrskati, aby zvěděl, pro kterou příčinu na něj tak křičí.

25. A když jej svázali řemením, řekl Pavel setníkovi, kterýž tu stál: Slnší-liž

vám * člověka Řimana a neodsouzeného mrskati? *k.16,37.

26. To uslyšev setník, přistoupě k hejtmannu, pověděl jemu, řka: Viz, co chceš činiti; nebo člověk tento jest Řiman.

27. A přistoupiv hejtman, řekl mu: Pověz mi, jsi-li ty Řiman? A on řekl: A já jsem.

28. I odpověděl hejtman: Já jsem za veliké peníze toho měšťanství dosáhl. Pavel pak řekl: Ale já jsem se i narodil.

29. Tedy i hned odstoupili od něho ti, kteříž jej měli trápati. Ano i hejtman bál se, zvěděv, že jest Řiman, a proto že jej byl kázal svázati.

30. Nazejtří pak, chtěje zvědět jistotu, z čeho by jej vinili Židé, propustil jej z pout, a rozkázal, aby se sešli přední kněží ¹⁾ i všechna rada jejich. I vyvedl Pavla, a postavil před nimi.

KAPITOLA XXIII.

Pavel mluviv k lidu, k farizeům se přimnal. 7. Židé od tud zbouteni. 16. Układ proti Pavlovi vyjeven. 23. Pročes nočné do Cesarue zavezzen.

Tedy Pavel, pohledv pilně na to shromáždění, řekl: Muži bratří, já všelijak s * dobrým svědomím oboval jsem před Bohem až do dnešního dne. *2Tim.1,3.

2. Tedy * nejvyšší kněz ²⁾ Ananiáš kázal těm, kteříž u něho stáli, aby jej bili v ústa. *1Kral.22,24. Jer.20,2.

3. Pavel pak řekl jemu: Budeť tebe bít Bůh, stěno zbilená. A * ty sedíš, soudě mne vedle zákona, a proti zákonu velíš mne bít. *3Mojz.19,15.

4. Ti pak, kteříž tu stáli, řekli: Nejvyššímu knězi ³⁾ Božímu zlořečíš?

5. I řekl Pavel: Nevěděl jsem, bratří, byť nejvyšším knězem ⁴⁾ byl; psanof jest zajisté: Knížeti * lidu svého nebuděš zlořečiti. *2Mojz.22,28.

6. A věda Pavel, že tu byla jedna strana saduceů a druhá farizeů, zvolal v radě: Muži bratří, já * jsem farizeus, syn farizeův; pro naději a z mrtvých vstání já tuto k soudu stojím. *k.26,5. Filip.3,5.

7. A když on to promluvil, stal se rozbroj mezi farizeji a saduceji, a rozdvajilo se množství.

8. Nebo saduceové praví, že není vzkříšení, ani anděla, ani ducha, ale farizeové obě to vyznávají.

9. I stal se křik veliký. A povstavše

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupové. — ²⁾ biskup. — ³⁾ biskupu. — ⁴⁾ biskupem.

učitelé strany farizejské, zastávali ho, řkouce: * Nic jsme zlého nenalezli na tomto člověku; protož buď že mluvil jemu duch neb anděl, nebojujme s Bohem. *k.25,25; 26,31.

10. A když veliký rozbroj vznikl, obává se hejtman, aby Pavel nebyl od nich roztrhán, rozkázal žoldněřům sjíti dolů a vychvátiti ho z prostředku jejich, a věsti do vojska.

11. V druhou-pak noc postaviv se při něm Pán, řekl: * Budiž stálý, Pavle; nebo jakož jsi svědčil o mně v Jeruzalémě, tak musíš svědčiti i v Římě. *k.18,9.

12. A když byl den, sšedše se někteří z Židů, * zapřisáhli se s klatbou, řkouce, že nebudou jisti ani píti, až zabijí Pavla. *Mat.26,74.

13. A bylo jich více než čtyřiceti, kteříž se byli tak spikli.

14. Kterížto přistoupiše k předním kněžím¹⁾ a k starším, řekli: Prokletím prokleli jsme se, že neokusíme ničeho, dokudž nezabijeme Pavla.

15. Protož vy nyní dejte věděti hejtmanu, s svolením vši rady, aby jej zitra k vám přivedl, jako byste něco jistšího chtěli zvěděti o jeho věcech; my pak, prvé nežli se přiblíží, hotovi jsme jej zabiti.

16. Slyšev pak syn sestry Pavlovy o těch úkladech, odšel, a všed do vojska, pověděl Pavlovi.

17. Tedy zavolav Pavel k sobě jednoho z setníků, řekl: Dověď mládence tohoto k hejtmanu; nebo má jemu něco pověditi.

18. A on pojav jej, vedl k hejtmanu, a řekl: Vězeň Pavel zavolav mne, prosil, abych tohoto mládence přivedl k tobě, že by měl něco mluviti s tebou.

19. I vzav jej hejtman za ruku, a odstoupiv s ním soukromí, otázal se: Co jest to, ješto mi máš oznámiti?

20. Tedy on řekl: Že uložili Židé prositi tebe, abys zitra do rady uvedl Pavla, jako by něco jistšího chtěli vyzvěděti o něm.

21. Ale ty nepovoluj jim; neboť úklady činí jemu více než čtyřiceti mužů z nich, kteříž se zapřisáhli s klatbou, že nebudou ani jisti, ani píti, až jej zabijí. A již jsou hotovi, čekajice na odpověď od tebe.

22. Tedy hejtman propustil toho mládence, prikázav: Abys žádnému nepravil, žes mi to oznámil.

23. A zavolav dvou setníků, řekl: Připravte žoldněřů dvě stě, aby šli až do Cesaree, a jezdců sedmdesáte, a drabantů dvě stě k třetí hodině na noc.

24. I hovada přiveďte, aby vsadice na ně Pavla, ve zdraví jej dovedli k Felixovi vládáři;

25. Napsav jemu i list v tento rozum:

26. Klaudius Lyziáš výbornému vládáři Felixovi vzkazuje pozdravení.

27. Muže tohoto javše Židé, hned zamordovati měli. Kteréhož, přispěv s houfem žoldněřů, vydřel jsem, zvědév, že jest Říman.

28. A chtěje zvěděti, z čeho by jej vinili, * uvedl jsem ho do rady jejich. *k.22,30.

29. I shledal jsem, že na něj žalují * o nějaké pohádky zákona jejich, a že nemá žádné viny, pro kterouž by byl hoden smrti neb vězení. *k.25,25.

30. A když mi * povědino o úkladech, kteréž o něm skládali Židé, i hned jsem jej poslal k tobě, prikázav také i těm žalobníkům, aby, což mají proti němu, oznámili před tebou. Měj se dobře. *v.20,21.

31. Tedy žoldněři, jakž jim poručeno bylo, pojavše Pavla, přivedli jej v noci do Antipatridy.

32. A nazejtří, nechavše jizdných, aby s ním jeli, vrátili se do vojska.

33. Oni pak přijevše do Cesaree, a dodávše listu vládáři, Pavla také postavili před ním.

34. A přečta list vládář, otázal se ho, z které by krajiny byl. *A zvědév, že jest * z Cilicie, *k.22,3.

35. Řekl: Budu tě slyšeti, když tvoji žalobníci také přijdou. I rozkázal ho ostříhati v domě Heródesově.

KAPITOLA XXIV.

Pavel s. proti žalobě Židů odpovídal. 10. Vládář s ním často pokojně, čekaje od něho daru, mluvilval.

Po pěti pak dnech sstoupil nejvyšší kněz¹⁾ Ananiáš * s staršími a s nějakým Tertullem řečníkem. Kteríž postavili se před vládářem proti Pavlovi. *k.23,2.

2. A když povolán byl, počal žalovati Tertullus, řka:

3. Kterak mnohý pokoj způsoben jest

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskupům.

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskup.

nám skrze tebe, a mnohé věci v tomto národu výborné se dějí * skrze tvou opatrnost, to my i všelijak i všudy se vším děkováním vyznáváme, výborný Felix. *k.23,26.

4. Ale abych tě déle nezaměstknával, prosím, vyslyšíš nás maličko podlé obyčeje přívětivosti své.

5. Nalezli jsme zajisté muže tohoto nešlechtného, * a vzbuzujícího různice mezi všemi Židy po všem světě, a vůdci té sekty Nazaretské. *1 Král.18,17.

6. Kterýž také i o to se pokoušel, aby chrámu * poškvrnil; a kteréhož javše, vedlé zákona svého chtěli jsme souditi. *k.21,18.

7. Ale přišel hejtman * Lyziáš s mocí velikou, vzal ho z rukou našich,

*k.21,31 násled.

8. Rozkázav, aby žalobníci jeho šli k tobě. Od něhož ty sám budeš moci, vypytaje se, zvědět i o tom o všem, z čeho my jej viníme.

9. A k tomu se přimluvili i Židé, pravíce, že to tak jest.

10. Tedy Pavel odpověděl, * když mu návštěji dal vladař, aby mluvil: Od mnohých let věda tebe býti soudcím národu tomuto představeným, s lepší myslí k tomu, což se mne dotýče, odpovídati budu, *Luk.1,62.

11. Poněvadž ty můžeš to věděti, že není tomu dní více než dvanácte, jakž jsem přišel do Jeruzaléma, abych se modlil.

12. A aniž mne * našli v chrámě s někým se hádajícího, aneb činícího roty v zástupu, ani v školách, ani v městě, *k.25,8; 28,17.

13. Aniž toho prokázati mohou, což na mne nyní žalují.

14. Ale totot před tebou vyznávám, že podlé té cesty, kterouž nazývají kacířstvím, tak sloužím Bohu otců, věře všemu, cožkoli psáno jest v zákoně a v procech,

15. Maje naději v Bohu, že bude, jehož i oni čekají, * vzkříšení z mrtvých, i spravedlivých i nespravedlivých. *Dan.12,2; Jan 5,28,29.

16. Sám pak o to pracuji, abych měl svědomí * bez úrazu před Bohem i před lidmi vždycky. *k.23,1.

17. Po mnohých pak letech přišel jsem, almužny * nesa národu svému a oběti. *k.21,26; Řím.15,25,26.

18. Při čemž mne našli v chrámě

očistěného, ne s zástupem, ani s bouřkou, někteří Židé z Azie,

19. Kteríž by měli tuto také před tebou státi a žalovati, měli-li by co proti mně.

20. Aneb nechať tito sami povědí, našli-li na mně jakou nepravost, když jsem stál v radě,

21. Leč to jedno promluvení, že jsem zavolal, stoje mezi nimi: * Pro vzkříšení z mrtvých já k soudu potažen jsem dnes od vás. *k.23,6.

22. A vyslyšav to Felix, odložil jim, řka: Až bych o té cestě něco místnějšího vyzvěděl, když * hejtman Lyziáš sem přijede, posoudím té pře vaši. *k.23,26.

23. I poručil * setníkovi, aby Pavla ostříhal, a polehčil mu, a nebránil žádnému z přátel jeho posluhovati jemu aneb navštěvovati ho. *k.27,3; 28,16.

24. Po několika pak dnech přišel Felix s Druzillou, manželkou svou, kteráž byla Židovka, zavolal Pavla, a slyšel od něho o víře v Krista.

25. A když on vypravoval o spravedlnosti a o zdrželivosti a o budoucím soudu, ulekl se Felix, a odpověděl: Nyní odejdi, a v čas příhodný povolám tě.

26. Přitom pak nadál se, že jemu Pavel dá peníze, aby jej propustil, pročez i tím častěji, povoláváje ho, mluvil s ním.

27. Po dvou pak letech měl po sobě náměstka Felix * Porcia Festa, a chtěje se zalíbiti Židům Felix, nechal Pavla v vězení. *k.25,14.

KAPITOLA XXV.

Pavel s. před Festem při svou vyvodil, 21. až se i k císaři odvolal. 24. Potom Festus králi Agrippovi o Pavlovi zprávu dal.

Tedy Festus vládařství ujav, po třech dnech přijel z Cesaree do Jeruzaléma.

2. I postavili se nejvyšší kněz ¹⁾ a přednější z Židů proti Pavlovi, a prosili ho,

3. Žádající té milosti proti němu, aby jej kázal přivesti do Jeruzaléma, zálohy * učinivše jemu, aby ho zabili na cestě. *k.23,15.

4. Ale Festus odpověděl, že má Pavel ostříhan býti v Cesaree, a on sám ze tudíž přijede.

5. Protož (rekl), kteříž z vás mohou, nechť tam také se vypraví spolu se

¹⁾ Bibli kral. s r. 1618: biskup.

mnou, a jest-li jaká vina na tom muži, nechať naň žalují.

6. A pobyv mezi nimi nic více než deset dní, jel do Cesaree. A druhého * dne posadiv se na soudné stoličce, kázal Pavla přivésti. *Jan 19,13.

7. Kterýž když byl přiveden, obstopili ti, kteříž byli přišli z Jeruzaléma, Židé, * mnohé a těžké žaloby proti Pavlovi přednášejíce, kterýchž nemohli dověsti, *k.24,2,3.

8. Když on při všem mírnou zprávu dával, že ani * proti zákonu Židovskému, ani proti chrámu, ani proti císaři nic neprovinil. *k.24,12.

9. Ale * Festus, chtěje se Židům zalíbiti, odpověděl, řekl Pavlovi: Chceš-li jíti do Jeruzaléma, a tam o to souzen býti přede mnou? *k.24,27.

10. I řekl Pavel: Před stoličce císařovou chci státi a tam souzen býti. Židům jsem nic neublížil, jakož i ty dobře to víš.

11. Nebo * jestližeť jsem křiv, aneb něco smrti hodného jsem spáchal, neodpírámť umřítí; a pakliť nic toho není, z čehož mne oni viní, žádnýť mne jim nemůže dáti. † K císaři se odvolávám. *k.18,14. †k.26,32.

12. Tehdy Festus promluviv s radou, odpověděl: K císaři se odvolal? K císaři půjdeš.

13. A po několika dnech král Agrippa a Bernice přijeli do Cesaree, aby pozdravili Festa.

14. A když tu za mnoho dní byli, oznámil Festus králi o Pavlově při, řka: Muž * nějaký zanechán jest od Felixy v vězení, *k.24,27.

15. O kterémž, když jsem byl v Jeruzalémě, oznámili přední kněží¹⁾ a starší Židovští, žádajíce na něj ortele.

16. Kterýž jsem odpověděl, že není obyčej Římanům vydati člověka na smrt, * prvé než by ten, na kohož se žaloba děje, přítomně měl žalobníky, a volnost k odpovídání na to, z čehož by byl obviňován. *5 Mojs.17,4.

17. A protož když se byli sem sešli, hned beze všeho meškání, druhý den posadiv se na soudné stoličce, rozkázal jsem přivésti toho muže.

18. Jehož žalobníci tu stojíce, z ničeho takového nevinili ho, o čemž jsem já se domníval.

19. Ale o nějaké otázce při tom svém

náboženství měli s ním nesnáž, a o jakémsi Ježíšovi mrtvém, o kterémž jistil Pavel, * že jest živ. *Luk 24,23.

20. Já pak maje tu při v pochybnosti, řekl jsem, chtěl-li by jíti do Jeruzaléma, a tam o ty věci souzen býti.

21. A když se on odvolal, aby byl chován k soudu Augustovu, kázal jsem ho hlídati, až bych jej poslal k císaři.

22. Tedy Agrippa řekl Festovi: Chtěl bych i já rád člověka toho slyšeti. A on řekl: Zítra ho uslyšíš.

23. Nazejtří pak, když přišel Agrippa a Bernice s velikou slávou, a vešli na síň s hejtmany a s lidmi nejznamenitějšími města toho, k rozkázání Festovu přiveden jest Pavel.

24. I řekl Festus: Králi Agrippa a všickni muži, kteříž jste tuto s námi, vidíte tohoto, za nějž všecko množství Židů prosili mne, i v Jeruzalémě i zde, křičíce, že takový nemá více živ býti.

25. Já pak shledav to, že * nic hodného smrti neučinil, však když se sám k Augustovi odvolal, umínil jsem jej poslati. *k.23,9; 26,31.

26. O němž, co bych jistého napsal pánu, nevím. Protož jsem jej teď přivedl před vás a zvláště před tebe, králi Agrippa, abych vyptaje se, věděl co psáti.

27. Nebo zdá mi se to neslušné býti poslati vězně, a pře jeho neoznámiti.

KAPITOLA XXVI.

Před králem Agrippou Pavel svatý světlo Krista vyznával, 31. král pak a vládat srozuměl, že žádné spravedlivé ňhony Židů na Pavlovi nemají.

Potom * Agrippa řekl Pavlovi: Dopouštíš se, abys sám za sebe promluvil. Tedy Pavel vztáh ruku, tuto zprávu dával: *k.23,13.

2. Na všechny ty věci, z kterýchž mne viní Židé, králi Agrippa, za šťastného se počítám, že dnes před tebou odpovídati mám,

3. A zvláště proto, poněvadž jsi ty povědom všech těch, kteříž u Židů jsou, obyčejů a otázek. Protož prosím tebe, vyslyšíš mne trpělivě.

4. O životu mém od mladosti, jaký byl od počátku v národu mém v Jeruzalémě, vědí všickni Židé,

5. Měvše mne prvé zdávna v dobré známosti, (kdyby chtěli svědectví vydati,) kterak vedle nejjistší sekty v našem náboženství * byl jsem živ farizeus. *k.23,6. Filip.3,5

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskupové.

6. A nyní * pro naději toho † zaslíbení, kteréž se stalo otčům od Boha, stojím, soudu jsa poddán,

*k.24,15,21. †1 Mojt.3,15. 2Sam.7,12. Žalm.132,11. Izai.4,2. Jer.23,5. Ezech.34,23. Dan.9,24. Mich.5,2.

7. K kterémuž dvanáctero pokolení naše, sloužice Bohu ustavičně dnem i noci, naději má, že přijde. Pro tu naději žalují na mne Židé, ó králi Agrippa.

8. A tak-liž se to od vás za nepodobné k víře soudí, že Bůh křísí mrtvé?

9. Ačť mně se * zdálo, že by náležitě bylo, proti jménu Ježíše Nazaretského mnoho odporného činiti,

*k.8,3. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tim.1,13.

10. Jakož jsem i činil v Jeruzalémě, a mnohé z svatých já jsem do žalářů dával, vzav moc od předních kněží¹⁾. A když měli mordování býti, já jsem pomáhal ortele vynášeti.

11. A po všech školách často je trápě, přinucoval jsem rouhati se; a náramně rozlív se na ně, sháněl jsem se po nich i v jiných městech.

12. A v tom, když jsem šel do Damašku, * s moci a s poručením předních kněží¹⁾,

*k.9,2násl.; 22,5.

13. O poledni na cestě, ó králi, uzřel jsem, * ano světlo s nebe, jasnější nad blesk slunečný, obklíčilo mne, i ty, kteříž se mnou šli.

*Mat.17,2.

14. A když jsme my všickni na zem padli, slyšel jsem hlas mluvící k sobě, a řkoucí Židovským jazykem: Sauli, Sauli, proč mi se protivíš? Tvrdot jest tobě proti ostnům se zpěčovati.

15. A já jsem řekl: Í kdo jsi, Pane? A on řekl: Já jsem Ježíš, kterémuž ty se protivíš.

16. Ale vstaň a stůj na nohách svých; nebo protoť jsem se tobě ukázal, abych tebe * učinil služebníkem a svědkem i těch věcí, kteréž jsi viděl, i těch, v kterýchž ukazovati se budu tobě,

*k.22,15.

17. Vysvobozuje tebe z lidu tohoto, i z pohanů, k nimž tě nyní posílám,

18. Otvíratí * oči jejich, aby se obrátili od temnoty k světlu, a z moci dáabelské k Bohu, aby tak hříchů odpuštění a díl s posvěcenými vzali skrze viru, kteráž jest ve mne.

*Izai.35,5. Luk.2,32. Efez.1,18. 1 Petr.2,25.

19. A protož, ó králi Agrippa, nebyl jsem * nevěřící tomu nebeskému vidění.

*Gal.1,16.

20. Ale nejprv těm, kteříž jsou * v Damašku a v Jeruzalémě, i po vši krajině Judské i pohanům zvěstoval jsem, † aby pokání činili, a obrátili se k Bohu, skutky hodné činíce pokání.

*k.9,20. †Jer.18,8. Ezech.18,21. Mat.3,2,8. Luk.13,8. Řím.2,4. 2 Petr.3,9. Zjev.2,16.

21. A pro tu příčinu Židé * javše mne v chrámě, pokoušeli se rukama zamordovati.

*k.21,30,31.

22. Ale s pomocí Boží ještě až do dnešního dne stojím, vydávaje svědectví i malému i velikému, nic jiného nevypravuje, než to, * což proroci a Mojžíš zvěstovali, že se mělo státi:

*Luk.24,44násl.

23. Že měl Kristus trpěti, * a z mrtvých vstana první, † zvěstovati světlo lidu tomuto i pohanům.

*Mat.16,21. †1 Kor.15,20.

24. To když od sebe promluvil Pavel, Festus hlasem velikým řekl: Blázníš, Pavle. Mnohé tvé umění k bláznovství tebe přivodí.

25. On pak řekl: Neblázním, výborný Feste, ale slova pravdy a středmosti mluvím.

26. Víť zajisté o těch věcech král, před kterýmž svobodně mluvím; nebo * mám za to, žeť ho nic z těchto věcí tajno není, poněvadž se toto nedálo pokoutné.

*Jan.18,20.

27. Věříš-li, králi Agrippa, prorokům? Víť, že věříš.

28. Tedy Agrippa řekl Pavlovi: Téměř bys mne k tomu naklonil, abych byl křestanem.

29. A Pavel řekl: Žádat bych od Boha, abyste i poněkud i z cela, netoliko ty, ale všickni, kteříž slyší mne dnes, byli takoví, jakýž * já jsem, kromě okovů těchto.

*1 Kor.7,7.

30. A když to Pavel promluvil, vstal král, i vladař a Bernice, i ti, kteříž s nimi seděli.

31. A odšedše na stranu, mluvili spolu, řkouce: Nic * hodného smrti neb vězení nečiní člověk tento.

*k.23,9.

32. Agrippa pak Festovi řekl: Mohl propuštěn býti člověk tento, kdyby se byl * neodvolal k císaři.

*k.25,11.

KAPITOLA XXVII.

Pavel s. k Římu nebezpečně se plaviv, 22. potěšoval přítomných, že při hrdle zachování budou, 41. ať loď potom od vln roztrhána.

A když bylo již usouzeno, abychom my se plavili do Vlach, poručen jest i Pavel i někteří jiní vězňové setníku, jménem

Juliovi, kterýž byl nad houfem Augustovým.

2. Tedy všedše na loď * Adramyttenskou, abychom se plavili podlé krajín Azie, pustili jsme se. A byl s námi Aristarchus Macedonský z Tesseloniky.

^{*2 Kor. 11, 25. 26.}

3. Druhý pak den připravili jsme se k Sidonu. A tu Julius přivětivě se maje ku Pavlovi, dopustil mu, aby jda k přátelům, u nich měl pohodlí.

4. A berouce se odtud, plavili jsme se podlé Cypru, proto že byli větrové odporní.

5. A tak přeplavivše se přes moře Ciliké a Pamfylické, přišli jsme do Myry, města Lycického.

6. A tu našed setník bárku Alexandrinskou, kteráž měla plouti do Vlach, uvedl nás na ni.

7. A když jsme za mnoho dní znenáhla se plavili, a sotva přijeli proti Gnidum, proto že vítr nám bránil, i podjeli jsme Kréty podlé Salmóny.

8. A sotva ji pomjetei mohše, přijeli jsme na jedno místo, kteréž slove Pěkný břeh, od kteréhož nedaleko bylo město Lasea.

9. Když pak drahny čas přešel, a již bylo * nebezpečné plavení, (nebo již byl i tůst pomínl,) napomínal Pavel,

^{*2 Kor. 11, 26. †3 Mojz. 16, 29. 23, 27. 4 Mojz. 29, 7.}

10. Řka jim: Muži, vidím, že s ublížením a s mnohou škodou netoliko nákladu a lodí, ale i životů našich toto plavení bude.

11. Ale setník více věřil správci lodí a marináři, než tomu, co Pavel pravil.

12. A když nebylo tu příhodného přístavu, kdež by pobyli přes zimu, mnozí tak radili, aby se předce pustili odtud, zda by jak mohli, přijedouce do Fenicen, přes zimu tu pobytí na břehu Kréty, kterýž leží k větru nešpornímu, a k větru mezi západním a půlnočním vějícím.

13. A když počal vítr víti od poledne, za to měli, že se budou umíněnou cestou držeti, ale pustivše se, jeli blízko Kréty.

14. Po neveliké pak chvíli udeřil na ně vítr bouřlivý půlnoční, kterýž slove Euroklydon.

15. A když loď zachváčena byla, a nemohla odolati větru, pustivše, tak jsme se vezli.

16. A v běhu snešení byvše pod jeden ostrov neveliký, kterýž slove Klauda, sotva jsme mohli obdržeti člun.

17. Kterýž zdvihše, pomoci užívali, odpásavše bárku; a bojíce se, aby neuhodili na místo nebezpečné, spustivše plachtu, tak se plavili.

18. A když bouře vichrová námi velmi zmítala, nazejtří náklad ven metali.

19. A v třetí den i to nádobi bárice potřebné svými rukama vyházeli jsme.

20. A když ani slunce se neukázalo ani hvězdy za mnoho dní, * a bouře vždy větší nastávala, již byla všecka naděje o vysvobození našem odjata.

^{*Jon. 1, 4. 5. Mat. 8, 24.}

21. A když jsme již byli hladem velmi ztrápeni, tehdy stoje Pavel u prostřed nich, řekl: Měli jste zajisté, ó muži, * uposlechnouce mne, nehybati se od Kréty, a uvarovati se nebezpečnosti tohoto a škody.

^{*v. 10. 11.}

22. A i nyní vás napomínám, abyste dobré mysli byli; neboť nezahyne žádný z vás, kromě bárky samé.

23. Nebo této noci * ukázal mi se anděl Boha toho, jehož já jsem, a kterémuž sloužím,

^{*1 Mojz. 16, 7.}

24. Řka: Neboj se, * Pavle, před císařem máš státi, a aj, dalť tobě Bůh všecky, kteříž se plaví s tebou.

^{*k. 23, 11.}

25. Protož buďte dobré mysli, muži; neboť věřím Bohu, že se tak stane, jakž jest mi mluveno.

26. Mámeť se pak dostati * na nějaký ostrov.

^{*k. 28, 1.}

27. A když již byla čtrnáctá noc, a my se plavili po moři Adriatickém, okolo půlnoci, domnívali se plavci, že by se jim okazovala krajina nějaká.

28. Kteríž spustivše olovnici, našli hlubokost dvadeceti loktů; a odjevše odtud maličko, opět spustivše olovnici, našli patnácti loktů.

29. A bojíce se, aby na místa skalnatá neuhodili, spustivše z bárky čtyři kotve, žádali, aby den byl.

30. Když pak chtěli marináři uteci z bárky, a * pustiti člun do moře, pod zámyslem, jako by chtěli od předku lodí kotve roztahovati,

^{*v. 16.}

31. Řekl Pavel setníkovi a zoldněfům: Nežůstanou-li tito na lodí, vy nebudete moci zachováni býti.

32. Tedy zoldněfi utínali provazy u člunu, a pustili jej, aby pryč plynul.

33. A když již dnělo, napomínal Pavel všech, aby pojedli, řka: Jiz jest tomu dnes čtrnáctý den, jakž očekávajice, trváte lačni, nic nejedouce.

34. Protož prosím vás, abyste pojedli, neboť to k zachování vašeho zdraví slouží; žádnéhoť zajisté z vás vlas s * hlavy nespadne. *1 Sam.14,45, Mat.10,30, Luk.12,7.

35. To pověděv, a vzav chléb, * díky vzdával Bohu přede všemi, a rozlomiv, počal jísti.

*1 Sam.9,18, Mark.6,41, 1 Kor.10,30,31. 1 Tim.4,5.

36. A tak potěšeni byvše všickni, pojedli i oni.

37. Bylo pak nás všech osob na lodi dvě stě sedmdesáte a šest.

38. A nasyceni byvše pokrmem, oblebočovali bárku, vysypajice pšenici do moře.

39. A když byl den, nemohli země viděti, než okřídli nějaké znamenali, ano má břeh, k němuž myslili, kdyby jak mohli přistati s lodí.

40. A vytáhše kotvy, pustili se po moři, rozpustivše také provazy pravidl; a zdvihše plachtu k větru, táhli se k břehu.

41. Ale když trefili na to místo, kdež se dvoje moře schází, tu * se zastavila loď. A přední konec lodí uváznutý stál, nehýbaje se, zadní pak konec lámal se násilím vln. *Mat.8,24, 2 Kor.11,25.

42. Tedy žoldněři radili, aby vězně zmrdovali, aby jim některý vyplyna, neutekl.

43. Ale setník chtěje zachovati Pavla, nedal toho učiniti. I rozkázal těm, kteříž mohli plovati, aby se pustili nejprv, a vyplynuli na zem,

44. Jiní pak na dskách, a někteří na kusích lodí. A tak se stalo, že * všickni zdraví vyšli na zemi. *v.22,24,25,34.

KAPITOLA XXVIII.

Na ostrově, z vod mořských vyplynuvše, dobře se měli. 5. Pavel divy činil, 17. potom v Římě před staršími omlouval se, 23. Krista kázal po dvě léta pořád.

A tak * zachování byvše, teprv poznali, že ostrov ten sloul Melita. *k.27,26.

2. Lidé pak toho ostrova velikou přítvívost k nám ukázali. Nebo zapalivše hranici dřev, přijali nás všechny, * pro dešť, kterýž v tu chvíli byl, a pro zimu. *2 Kor.11,27.

3. A když Pavel sebral drahně roždí, a kladl na oheň, ještěrka, utikajíc před horkem, připjala se k ruce jeho.

4. A když uzřeli lidé toho ostrova, ano ještěrka visí u ruky jeho, řekli jedni druhým: Jistě člověk tento jest vražedník; nebo ač z moře vyšel, však pomsta nedá jemu živu býti.

5. Ale on * strásl tu ještěrku do ohně, a nic se jemu zlého nestalo.

*Mark.16,18, Luk.10,19.

6. Oni pak očekávali, že oteče, aneb padna, pojednou umře. A když toho dlouho čekali a viděli, že se mu nic zlého nestalo, změnivše se, pravili, že jest on * bůh. *k.14,11.

7. Na těch pak místech měl popluzí kníže toho ostrova, jménem Publius. Kterýž přijav nás k sobě, za tři dni přátelsky u sebe v hospodě choval.

8. I přihodilo se, že otec toho Publia ležel, * maje zimnici a červenou nemoc. K němuž všed Pavel, a pomodliv se, vložil na něj ruce, a uzdravil jej. *Mat.8,14.

9. A když se to stalo, tedy jiní, kteříž na ostrově tom nemocní byli, přistupovali, a byli uzdravováni.

10. Ctili nás pak velice, a když jsme se měli pryč plaviti, nakladli toho, čehož potřebí bylo.

11. A po třech měsících plavili jsme se na bárce Alexandrinské, kteráž tu byla na tom ostrově přes zimu, mající za erb Kastora a Polluxa.

12. A když jsme přijeli do Syrakusis, zůstali jsme tu za tři dni.

13. A odtud okolo plavice se, přišli jsme do Regium; a po jednom dni, když vál vítr od poledne, druhý den přijeli jsme do Puteolos.

14. Kdežto nalezše bratří, žádání jsme byli od nich, abychom pobyli u nich za sedm dní. A tak jsme se k Římu brali.

15. Odkudž, když o nás uslyšeli bratří, * vyšli proti nám až na rynek Appiův a ke Třem krčmám. Kterých uzřev Pavel, poděkoval Bohu, a počal byti dobré mysli. *2 Mojz.4,27.

16. A když jsme přišli do Říma, setník dal vězně v moc hejtmanu vojska, * ale Pavlovi dopuštěno, aby sám bydlil s žoldněfem, kterýž ho ostřihal. *k.24,23.

17. I stalo se po třech dnech, svolal Pavel přední z Židů. A když se sešli, řekl jim: * Muži bratří, já nic nečiniv proti + lidu ani proti obyčejům otcovským, jat jsa z Jeruzaléma, vydán jsem v ruce Římanům. *k.23,1. +k.21,26.

18. Kterých vyslyševše mne, chtěli pro-

putiti, proto že žádné viny *hodné* smrti na mně nebylo.

19. Ale když Židé odpírali, * přinucen jsem odvolati se k císaři, ne jako bych měl co na svůj národ žalovati.

*k.25,11; 26,32.

20. A protož z té příčiny povolal jsem vás, abych vás viděl, a s vámi promluvil; * nebo pro naději lidu Izraelského řetězem *†* tímto svázán jsem.

*k.23,6; 24,21; 26,6.7. †Efez.6,20. 2 Tim.1,16.

21. A oni řekli jemu: Myť jsme žádného psání neměli o tobě z Židovstva, aniž kdo z bratří přijda, vypravoval neb mluvil co zlého o tobě.

22. Ale žádámet od tebe slyšeti, jak smyslíš; * nebo víme o té sektě, že se jí všudy odpírá.

*k.24,14.

23. A když jemu uložili den, sešlo se jich mnoho do hospody k němu, jimž s osvědčováním vypravoval o království Božím, slouže jim k víře o Ježíšovi * z zákona Mojžíšova a proroků, od jitra až do večera.

*Luk.24,27.44.

24. A někteří uvěřili tomu, což vypravoval, někteří pak nevěřili.

25. A tak nejsouce mezi sebou svorní,

rozešli se, když promluvil Pavel to jedno slovo: Jistě žeť dobře * Duch svatý skrze proroka Izaiáše mluvil k otcům našim,

*2 Petr.1,21

26. Řka: * Jdi k lidu tomuto a rei jim: Slyšením slyšeti budete, ale nesrozumíte, a hledíce, hleděti budete, ale neuzříte.

* Izai.6,9. Ezech.12,2. Mat.13,14. Mark.4,12. Řim.11,8.

27. Nebo zhrublo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyšeli, a oči své zamhouřili, aby snad neviděli očima, a ušima neslyšeli, a srdcem nesrozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

28. Budiž vám tedy * známo, že jest pohanům *†* posláno toto spasení Boží, a oniť slyšeti budou.

*k.13,38. †k.13,14.46. Luk.24,47.

29. A když on to propověděl, odešli Židé, majice mezi sebou hádky mnohé.

30. Pavel pak trval za celé dvě léte v hospodě své, a přijímal všecky, kteříž přicházeli k němu,

31. Káže o království Božím, a uče těm věcem, kteréž jsou o Pánu Ježíši Kristu, se vši doufanlivostí bez překážky.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K ŘÍMANŮM.

KAPITOLA I.

Pavel svatý povolán své, přívětivost i lásku k Římanům osvědčiv, 16. evangelium 17. a spravedlnost Boží, 18. i hněv jeho proti bezbožníkům ohlašuje.

Pavel, služebník Jezukristův, povoláný apoštol, * oddělený k *kázání* evangelium Božího,

*Skutk.9,15; 13,2.

2. Kteréz * zdávna zaslíbil skrze proroky své *†* v písmích svatých,

*Tit.1,2. †1 Mojz.3,15. 2 Sam.7,12. Zalm.132,11. Izai.4,2.

3. O Synu svém zplazeném * z semene Davidova s strany těla,

*2 Sam.7,12. Mat.1,1. Luk.1,32.

4. Kterýž * prokázán jest býti Synem Božím mocně, podlé Ducha posvěcení, skrze z mrtvých vstání, *totiž* o Ježíši Kristu, Pánu našem,

*Jan 10,36.

5. Skrze něhož jsme přijali * milost *†* a apoštolství ku ** poslušensství víry mezi všemi národy pro jméno jeho,

*1 Kor.15,10. †Skutk.9,15. **Řim.16,26.

6. Z nichž i vy jste povolání Ježíše Krista,

7. Všechněm, kteříž jste v Římě, milým Božím, * povoláným svatým: Milost vám *†* a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

*1 Kor.1,2. Efez.1,1. †1 Kor.1,3. Gal.1,3.

8. Nejprvé pak * díky činím Bohu svému skrze *†* Ježíše Krista ze všech vás, že ** vira vaše rozlašuje se po všem světě.

*1 Kor.1,4.5. Filip.1,3. †Efez.5,20. Žid.13,15. **1 Tes.1,8.

9. Svědek mi jest zajisté * Bůh, kterémuž sloužím duchem svým v evangelium Syna jeho, žeť bez přestání zmínku o vás činím,

*k.9,1.

10. Vždycky na svých modlitbách žádaje, abych * aspoň někdy mohl šťastně, byla-li by vůle Boží, k vám přijíti.

*Skutk.18,21.

11. Neboť velice žádám vědětí vás, abych vám udělil částku nějakou milosti duchovní ku potvrzení vašemu,

12. To jest, abych spolu s vámi potěšen byl, skrze * společnou i vaši i mou víru. *2 Petr. 1.1.

13. Nechcít pak, bratří, abyste nevěděli, žeť * jsem mnohokrát uložil přijít k vám, (ale překážky jsem měl až dosavad,) abych nějaký užitek také i mezi vámi měl, jako i mezi jinými národy. *1 Tes. 2.18.

14. Nebo Řeků i kterýchkoli jiných národů, i moudrých i * nemoudrých, dlužník jsem. *1 Kor. 9.16. 2 Kor. 11.28.

15. A tak, pokudž na mně jest, hotov jsem i * vám, kteříž v Římě jste, zvěstovati evangelium. *Skutk. 28.31.

16. Neboť se * nestydím za evangelium Kristovo; † moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu, Židu předně, potom i Řeku. *Zalm. 40.10. Mark. 8.38. †Zalm. 119.105. Jer. 23.29. Žid. 4.12. 1 Petr. 1.23.

17. Nebo * spravedlnost Boží zjevuje se skrze ně z víry u víru, jakož psáno jest: † Spravedlivý pak z víry živ bude. *k. 3. 21. 22. Filip. 3. 9. † Abak. 2. 4. Jan. 3. 36. Žid. 10. 38.

18. Zjevuje se zajisté hněv Boží s nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, pravdu Boží v nepravosti zadržujících.

19. Nebo což * poznáno býti může o Bohu, známé jest jim, Bůh zajisté zjevil jim. *Skutk. 14. 15 násl.

20. Nebo * neviditelné věci jeho, hned od † stvoření světa, po věcech učiněných rozumem pochopeny bývají, totiž ta jeho věčná moc a Božství, tak aby oni byli bez výmluvy, *Zid. 11. 1. † Job 12. 7. 8. Zalm. 19. 2.

21. Proto že poznáváš Boha, necíli jako Boha, ani jemu děkovali, ale marní učinění jsou v myšleních * svých, a zatímno jest nemoudré srdce jejich. *5 Mojs. 28. 28. 29. Job 5. 14. Izai. 59. 10. Efez. 4. 17. 18.

22. Měvše se za * moudré, blázní učinění jsou. *1 Kor. 1. 20.

23. Nebo * směnili slávu neporušitelného Boha v podobenství obrazu porušitelného člověka, i ptactva, i hovad čtvernohých, i zeměplazů. *2 Mojs. 32. 4. 5 Mojs. 4. 15. 2 Král. 17. 29. Zalm. 106. 20. Izai. 40. 18. Jer. 2. 11. Skutk. 17. 29.

24. Protož i Bůh vydal je * v žádosti srdce jejich k nečistotě, aby zprznili těla svá vespolek, *Zalm. 81. 13. Izai. 6. 9. 10. Skutk. 14. 16.

25. Jako ty, kteříž směnili pravdu Bo-

ží za lež, a cíli i sloužili stvoření raději nežli stvořiteli, kterýž jest * pozehaný na věky. Amen. *k. 9. 5.

26. Protož je vydal Bůh v žádosti ohavné. Nebo i ženy jejich změnily přirozené * sebe užívání v to, kteréž jest proti přirození. *3 Mojs. 18. 22. 23.

27. A podobně i mužské pohlaví, opustivše přirozené užívání ženy, rozpálili se v žádosti své jedni k druhým, mužské pohlaví s mužským * pohlavím mrzkost pášíce, a spravedlivou mzdu, kteráž na jejich blud slušela, sami na sebe uvodíce. *3 Mojs. 20. 13. 1 Kor. 6. 9.

28. A jakož sobě * nevážili známosti Boha, tak i Bůh vydal je v † převrácený smysl, aby činili to, což nesluší, *Izai. 65. 12. † Zalm. 81. 13.

29. Jsouce naplněni vši nepravostí, smilstvem, nešlechtností, lakomstvím, zlostí, plní závisti, vraždy, svárů, lsti, zlých obyčejů,

30. Utrhačí, pomluvači, Boha nenávidící, hánliví, pyšní, chlumni, nalezačí zlých věcí, rodičů neposlušní,

31. Nemoudří, smluv nezdržliví, beze vši litosti, neukojitelní a nemilosrdní.

32. Kteříž vědouce o tom právu Božím, (že ti, kteříž takové věci činí, hodni jsou smrti,) netoliko ty věci činí, ale i činicím nakládají.

KAPITOLA II.

Boží soud jest bez přijímání osob, 13. protož každý, nezpoleháje na výmluvy, k sobě přihlédní.

Protož nemůžeš se vymluviti, ó človče, každý * potupující. Nebo tím, že jiného potupuješ, sám sebe odsuzuješ, poněvadž totéž činíš, což tupíš. *2 Sam. 12. 5. Mat. 7. 2.

2. Vímeť zajisté, že soud Boží jest podlé pravdy proti těm, kteříž takové věci činí.

3. Zdali se domníváš, ó človče, kterýž soudíš ty, kdož takové věci činí, a sám totéž čině, že ty ujdeš soudu Božeho?

4. Čili bohatstvím dobrotivosti jeho a snášlivostí * i dlouhočekání pohrdáš, nevěda, že † dobrotivost Boží ku pokání tebe vede? *2 Petr. 3. 9. 15. † Izai. 30. 18. Skutk. 17. 30. 1 Tim. 2. 4.

5. Ale podlé * tvrdosti své a srdce nekajícího shromažduješ sám sobě hněv ke dni hněvu a zjevení spravedlivého soudu Božeho. *k. 9. 22. 5 Mojs. 32. 34.

6. Kterýž * odplatí jednomu každému podlé skutků jeho,

*Job 34,11. Žalm.62,13. Jer.17,10. Mat.16,27.

7. Těm zajisté, kteříž trvajice v dobrém skutku, slávy a cti a nesmrtelnosti hledají, životem věčným,

8. Těm pak, kteříž jsou * svárliví, a pravdě nepovolují, ale povolují nepravosti, † prechlivosti a hněvem,

*Ozráš 4,4. †Jer.23,19. 2.Tes.1,8.

9. Trápením a úzkostí, každé duši člověka činícího zlé, i Žida * předně, i Řeka.

*k.3,9.

10. Ale sláva a čest a pokoj každému, kdo činí dobré, i Židu předně, i Řeku.

11. Neboť * není přijímání osob u Boha.

*5 Mojs.10,17. 2.Par.19,7.

Job 34,19. Skutk.10,34. 1.Petr.1,17.

12. Kteřížkoli zajisté bez zákona hřešili, bez zákona i zahynou; a kteřížkoli pod zákonem hřešili, skrze zákon odsouzení budou.

13. (Nebo ne ti, kteříž slyší zákon, spravedliví jsou před Bohem, ale činitelé zákona spravedliví budou.

14. Nebo když pohané zákona nemajice, od přirození činí to, což prikazuje zákon, takoví zákona nemajice, sami sobě zákonem jsou,

15. Jako ti, kteříž ukazují dílo zákona napsané na srdcích svých, když jim to osvědčuje svědomí jejich i myšlení, kteráž se vespolek obviňují, aneb také vymlouvají.)

16. V ten * den, když souditi bude Bůh tajné věci lidské, podlé evangelium mého skrze Jezukrista.

*Kazat.12,14. Mat.25,31. 1.Kor.4,5. 2.Tim.4,1. 1.Petr.4,5.

17. Aj, ty sloveš Žid, a zpoléháš na zákon, a * chlubiš se Bohem,

*k.9,4.

18. A znáš vůli jeho, a rozeznáváš, co sluší, naučen jsa z zákona,

19. A za to máš, že jsi ty * vůdcím slepých, světlem těch, kteříž jsou ve tmě,

*Mat.15,14. Luk.6,39.

20. Ředitelem nemoudrých, učitelem nemluvnat, majícím formu umění a pravdy v zákoně.

21. Kterakž tedy jiného uče, * sám sebe neučíš? Vyhlašuje, že nemá kradeno býti, kradeš?

*Žalm.50,16.

22. Pravě: Nezcizoložíš, cizoložství pácháš? V ohavnosti máje modly, svato-krádeže se dopouštíš?

23. Zákonem se * chlubeš, přestupováním zákona Bohu neúčtu činíš?

*k.9,4.

24. Nebo * jméno Boží pro vás v po-

rouhání jest mezi pohany, jakož psáno jest.

*2.Sam.12,14. Izai.52,5

25. Obřezání zajisté prospěje, budeš-li zákon plniti; pakli budeš přestupitelem zákona, obřezání tvé učiněno jest neobřezáním.

26. A protož jestliže by neobřizka ostříhala práv zákona, zdaliž nebude počtena neobřizka jejich za obřizku?

27. A ti, kteříž jsou z přirození neobřizka, zachovávajice zákon, zdaliž nepotupí tebe, kterýž pod literou a obřizkou přestupník jsi zákona?

28. Nebo ne ten jest Žid, * kterýž jest zjevně; aniž to jest obřezání, kteréž bývá zjevně na těle;

*k.9,6.7. Jan 8,39.

29. Ale ten jest * Žid, kterýž vnitř jest Židem, † obřezání máje srdečné v duchu, a ne podlé litery; ** jehož chvála ne z lidí jest, ale z Boha.

*k.4,12. Gal.6,15.

†Jer.4,4. Fil.3,8. **1.Kor.4,5. 1.Tes.2,4.

KAPITOLA III.

Ať něco mají Židé před pohany, 9. však ani ti nemohou ospravedlnění býti, leč věrou v Krista.

Což tedy má více Žid? Aneb jaký jest užitek obřizky?

2. Mnohý všelijak. Přední zajisté, že jest * jim svěřen zákon Boží.

*k.9,4. 5 Mojs.4,7. Žalm.147,19.

3. Nebo co jest do toho, jestliže byli někteří * nevěrní? Zdaliž † nevěra jejich věrnost Boží vyprázdní?

*1.Kor.10,5. Žid.4,2. †4 Mojs.23,19.

4. Nikoli, * nýbrž budiž Bůh pravdomluvný, ale † každý člověk lhář, jakož psáno ** jest: Abys ospravedlněn byl v řečech svých, a přemohl, když bys soudil.

*Jan 3,33. †Žalm.62,10. **Žalm.51,6.

5. Jestliže pak nepravost naše spravedlnost Boží zvelebuje, což díme? Zdali nespravedlivý * jest Bůh, kterýž uvedl hněv? (Po † lidských pravím.)

*k.9,14. Job 8,3. †Gal.3,15.

6. Nikoli, * sic † jinak kterakž by Bůh soudil svět?

*1 Mojs.18,25. †Skutk.17,31.

7. Nebo jestliže pravda Boží mou lži rozmohla se k slávě jeho, i pročež pak já ještě jako hříšník bývám souzen?

8. A ne raději (jakž o nás zle mluví, a jakož někteří praví, že bychom my říkali): Činíme zlé věci, aby přišly dobré? Jichž spravedlivé jest odsouzení.

9. Což tedy? Máme něco napřed? Nikoli, nebo jsme * prvé dokázali toho, že jsou, i Židé i Řekové, † všickni pod hříchem,

*Gal.3,22. †Řim.3,23

10. Jakož psáno jest: * Že není spravedlivého, ani jednoho. *Zalm.14,8.

11. Není rozumného, není, kdo by hledal Boha.

12. Všickni se uchýlili, spolu neužiteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho.

13. Hrob otevřený jest hrdlo jejich, jazyky svými lstivě mluvili, jed lýtých hadů jest pod rty jejich.

14. Kterýchž * ústa plná jsou zlořečení a hořkosti. *Zalm.10,7.

15. Nohy * jejich rychlé k vylévání krve. *Přil.1,16. Izai.59,7.

16. Setření a bída na cestách jejich.

17. A cesty pokoje nepoznali.

18. Není * bázně Boží před očima jejich. *1 Mojs.20,11. Zalm.36,2.

19. Víme * pak, že cožkoli zákon mluví, těm, kteříž jsou pod zákonem mluví, aby všeliká * ústa zacpána byla, a aby vinen byl všecken svět Bohu. *Gal.2,17. †Ezech.16,63.

20. Protož z skutků zákona nebude ospravedlněn * žádný člověk před obličejem jeho; nebo skrze * zákon poznání hřícha. *Gal.2,16. †Řim.7,7.

21. Ale nyní bez * zákona spravedlnost Boží zjevena jest, † osvědčená zákonem i proroky, *k.1,17. Skutk.15,11. †Jan.5,46. Skutk.26,22.

22. Spravedlnost totiž Boží, skrze víru Ježíše Krista, ke všem a na všechny věřící.

23. Neboť * není rozdílu. Všickniť zajisté † zhrěšili, a nemají slávy Boží. *k.10,12. Gal.3,28. Kol.3,11. †Řim.3,9. Gal.3,22.

24. Spravedliví pak učinění * bývají darmo, milostí jeho, skrze † vykoupení, kteréž se stalo v Kristu Ježíši, *Efez.2,8,9. Tit.3,5,7. †Mat.20,28. 1 Tim.2,6. 1 Petr.1,18.

25. Jehož Bůh vydal * za smírcei, skrze víru ve krvi jeho, k ukázaní spravedlnosti své, skrze † odpuštění předešlých hříchů, *2 Kor.5,19. Kol.1,20. Žid.4,16. † Skutk.13,38,39.

26. V shovívání Božím, k dokázaní spravedlnosti své v nojnějším času, k tomu, aby on spravedlivým byl, a ospravedlňujícím toho, kterýž jest z víry Ježíšovy.

27. Kdež jest tedy ta * chlouba? Vyprázdněna jest. Skrze který zákon? Skutků-li? Nikoli, ale skrze zákon víry. *k.4,2.

28. Protož za to máme, * že člověk bý-

vá spravedliv učiněn věrou bez skutků zákona. *k.4,5. Skutk.13,38.

Efez.2,8. 2 Tim.1,9. Tit.3,4,5. Žid.7,19.

29. Zdalíž jest toliko Bůh Židů? Zdali také není i pohanů? Jistě i pohanů,

30. Poněvadž jeden jest Bůh, kterýž ospravedlňuje obřizku * z víry, a neobřizku skrze víru. *Skutk.15,11.

31. Což tedy zákon vyprazdňujeme skrze víru? Nikoli, nýbrž zákon tvrdíme.

KAPITOLA IV.

Ukazuje apoštol v této kapitole naskrze, 4. že ne z skutků, ale z milostí věrou ospravedlněn bývá člověk.

Což tedy díme, že došel Abraham, otec náš, podlé těla?

2. Nebo byl-liť Abraham z skutků spravedliv učiněn, máš se čím * chlubit, ale ne u Boha. *k.3,27. Efez.2,9.

3. Nebo co praví písmo? * Uvěřil pak Abraham Bohu, i počteno jemu za spravedlnost. *1 Mojs.15,6.

4. Kdožž skutky činí, tomu odplata nebývá * počtena podlé milosti, ale podlé dluhu. *k.11,6.

5. Tomu pak, kdož * nečiní skutků, ale věří v toho, kterýž spravedlivého činí bezbožníka, bývá počtena † víra jeho za spravedlnost, *Efez.2,8. †2 Kor.5,19,21. Filip.3,9.

6. Jakož i David vypravuje blahoslavenství člověka, jemuž Bůh přivlastňuje spravedlnost bez skutků, *ka:

7. Blahoslavení, * jichž odpuštěny jsou nepravosti, a jejichž přikrytí jsou hříchové. *Zalm.32,2.

8. Blahoslavený muž, kterémuž Pán nepočítá hříchu.

9. Blahoslavenství tedy toto k obřizce-li *přináležít*, čili také k neobřizce? Nebo pravíme, že Abrahamovi víra jest počtena za spravedlnost.

10. Kterak pak jest počtena? Když byl obřezán, či před obřezáním? * Ne v obřizce, ale před obřezáním. *1 Mojs.15,6.

11. A znamení obřizku přijal za znamení * spravedlnosti víry, kteráž byla před obřezáním, na to, aby byl otcem všech věřících v neobřizce, aby i jim přičtena byla spravedlnost, *1 Mojs.17,11. Gal.3,6,7.

12. A otcem obřizky těch, kteříž ne z obřizky toliko jsou, ale kteříž kráčeji šlepečemi víry otce našeho Abrahama, kteráž byla před obřezáním.

13. Nebo ne skrze zákon *stalo se* za slíbení Abrahamovi, aneb semeni jeho,

aby byl dědicem světa, ale skrze spravedlnost víry.

*1 Mojš.15,6; 17,2.

14. Nebo jestliže ti, kteří jsou z zákona, dědicové jsou, zmařena jest víra, a zrušeno jest to zaslíbení.

15. Zákon zajisté hněv působí; nebo kdež * není zákona, tu ani přestoupení.

*k.3.20. Jan 15,22. 1 Kor.15,56.

16. A protož z * víry jde, aby šlo podle milosti, proto aby pevné bylo zaslíbení všemu semeni, netoliko tomu, kteréz z zákona jest, ale i tomu, kteréz jest z víry Abrahamovy, kterýž jest otec všech nás,

*Gal.3,18.

17. (Jakož psáno jest: Otcem mnohých národů postavil jsem tebe,) před obličejem Boha, jemuž uvěřil, kterýž obživuje mrtvé, a povolává i těch věcí, jichž není, jako by byly.

18. Kterýž * v naději proti naději uvěřil, že bude otcem mnohých národů, podle toho † povědění: Takť bude símé tvé.

*1 Mojš.15,8. Žid.11,12. †1 Mojš.15,5.

19. A nezemdlev u víře, * nehleděl na své tělo již umrtvené, ješto téměř ve stu letech byl, ani na život Sáry umrtvený.

*1 Mojš.17,17; 18,11.

20. O zaslíbení tedy Božím nepochyboval z nedověry, nýbrž posilnil se věrou, dav * chválu Bohu,

*Žid.11,17.

21. Jsa tím jist, že * cožkoli zaslíbil, mocen jest i utíiniti.

*Zalm.115,3. Luk.1,37.

22. A protož * počteno jest jemu to za spravedlnost.

*1 Mojš.15,6.

23. Jestíť pak to napsáno * ne pro něj toliko, že jemu počteno bylo,

*k.15.4. 1 Kor.10,6.11.

24. Ale i pro nás, kterýmž bude počteno, věřícím totiž v. toho, * kterýž vzkřísil Ježíše Pána našeho z mrtvých,

*Skutk.2,24.

25. Kterýž vydán jest * pro hříchy naše, a vstal z mrtvých pro ospravedlnění naše.

*k.8,32. 1 Kor.15,17.

KAPITOLA V.

Ovoce ospravedlnění ukázav apoštol, 14. moc hříchu Adamova a moc milosti v Kristu složené, postavením jednoho proti druhému, vysvětlil.

Ospravedlnění tedy jsouce z víry, pokoj * máme s Bohem skrze Pána našeho Jezukrista,

*Izai.9,7; 26,3; 32,17. Jan 14,27. Skutk.10,36. Efez.2,14.

2. Skrze něhož i * přístup měli jsme věrou k milosti této, kterouž † stojíme. A chlubíme se nadějí slávy Boží.

*Jan 6,44. Efez.2,18. †1 Kor.15,1. Žid.3,6.

3. A ne jen nadějí, ale také * chlubíme

se ssoužením, vědouce, že ssoužení trpělivost působí,

*2 Kor.11,22.

4. A trpělivost zkušeni, zkušeni pak nadějí.

5. A * nadějet nezahanbuje; † nebo láska Boží rozlita jest v srdcích našich skrze Ducha svatého, kterýž dán jest nám.

*Zalm.32,10; 125,1. Žid.6,18.19. †Jan 4,16.

6. Kristus zajisté, * když jsme my ještě mdlí byli, v čas příhodný † za bezbožné umřel,

*Efez.2,1,5. †1 Petr.3,18.

7. Ješto sotva kdo za spravedlivého umře, ač za dobrého by někdo snad i umřiti směl.

8. Dokazujet pak Bůh * lásky své k nám; nebo když jsme ještě hříšníci byli, Kristus umřel za nás.

*Jan 15,13.

9. Čím tedy více nyní ospravedlnění jsouce krví jeho, spasení budeme skrze něho od hněvu.

10. Poněvadž byvše nepřátelé, * smíření jsme s Bohem skrze smrt Syna jeho, nadtoť smíření jsouce, spasení budeme skrze život jeho.

*2 Kor.5,18. Kol.1,20.21.

11. A ne jen to, ale chlubíme se i Bohem, skrze Pána našeho Jezukrista, skrze něhož nyní smíření jsme došli.

12. A protož * jakož skrze jednoho člověka hřích na svět všel † a skrze hřích smrt, a tak na všechny lidi smrt přišla, v němž všickni zhřešili.

*1 Mojš.3,6. 1 Kor.15,21. †1 Mojš.2,17.

13. Nebo až do zákona hřích byl na světě, ale hřích se * nepočítá, když zákona není.

*k.4,15.

14. Kralovala pak * smrt od Adama až do Mojžiše také i nad těmi, kteříž nehřešili ku podobnosti přestoupení Adamova, kterýž jest figura toho budoucího.

*1 Kor.15,21.22.45.

15. Ale ne jako hřích, tak i milost. Nebo poněvadž onoho jednoho pádem mnoho jich zemřelo, * mnohem více milost Boží a dar z milosti toho jednoho člověka Jezukrista na mnohé rozlit jest.

*1 Kor.15,22.

16. Aníž jako skrze jednoho, kterýž zhřešil, tak milost. Nebo vina z jednoho pádu ku potupení, ale milost z mnohých hříchů k ospravedlnění.

17. Nebo poněvadž pro ten pád jeden smrt kralovala pro toho jednoho, mnohem více, kteříž rozhojněnou milost a dar spravedlnosti přijímají, v životě kralovati budou skrze toho jediného Jezukrista.

18. A tak tedy, jakž skrze pád jeden na všechny lidi *přišla vina* ku potupení, tak * i skrze jediné ospravedlnění † na všechny lidi *přišla milost* k ospravedlnění života. *1 Kor. 15, 22. †2 Kor. 5, 15. 1 Jan. 2, 2.

19. Nebo jakož skrze neposlušenství jednoho člověka učiněno jest mnoho hříšných, tak i skrze poslušensví jednoho spravedliví učiněni * budou mnozí. *Izai. 53, 11.

20. Zákon pak k tomu * přistoupil, aby se rozhojnil hřích, a kdež se rozhojnil hřích, tu ještě více rozhojnila se milost, *k. 4, 15; 7, 8.

21. Aby jakož kraloval hřích k smrti, tak aby i milost kralovala skrze spravedlnost * k životu věčnému, skrze Ježíše Krista Pána našeho. *k. 6, 23.

KAPITOLA VI.

Ospravedlněný dobrovolně hřešiti nemá, 13. ale sloužiti Bohu pro odplatu věčnou.

Což tedy díme? * Zůstaneme v hřichu, aby se milost rozhojnila? *Gal. 2, 17.

2. Nikoli. Kdož jsme zemřeli hřichu, kterakž ještě živi budeme v něm?

3. Zdalíž * nevíte, že kteřížkoli pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme? *Gal. 3, 27. Kol. 2, 12.

4. Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest v smrt, abychom, * jakož z mrtvých vstal Kristus k slávě Otce, tak i my † v novotě života chodili. *k. 8, 11. Filip. 3, 11. Kol. 2, 12. †1 Kor. 6, 14. Kol. 3, 10. Žid. 12, 1.

5. Nebo poněvadž jsme s ním vštípeni připodobněním smrti jeho, tedyť * i vzkříšením budeme, *k. 8, 11. Filip. 3, 10, 11.

6. To věduce, že starý člověk náš s ním * spolu ukřížován jest, aby bylo umrtveno tělo hřicha, abychom již potom nesloužili hřichu. *Gal. 2, 20.

7. Nebo kdož * umřel, ospravedlněn jest od hřichu. *1 Petr. 4, 1.

8. Jestližet jsme pak * zemřeli s Kristem, věřimeť, že spolu s ním také živi budeme, *2 Tim. 2, 11.

9. Věduce, že Kristus * vstav z mrtvých, již více neumírá, smrt nad ním již více nepanuje. *Zjev. 1, 18.

10. Nebo žeť umřel, hřichu * umřel jednou; že pak † jest živ, živ jest Bohu. *Žid. 7, 27. †Luk. 20, 38. Žid. 9, 24.

11. Tak i vy za to mějte, že jste zemřeli zajisté hřichu, ale * živi jste Bohu v Kristu Ježíši, Pánu našem. *Gal. 2, 19. 1 Petr. 2, 24.

12. Nepanujž tedy hřích v smrtelném

těle vašem, abyste povolovali jemu v žádostech jeho.

13. Aníž vydávejte oudů svých za oděni nepravosti hřichu, * ale vydávejte se k službě Bohu, jako byvše mrtví, již živi, a oudy své za oděni spravedlnosti Bohu. *Luk. 1, 74. 75. Gal. 2, 20. Žid. 9, 14. 1 Petr. 4, 2.

14. Nebo * hřích nebude panovati nad vámi; nejste zajisté pod zákonem, ale pod milostí. *1 Mojz. 4, 7.

15. Což pak? Hřešiti * budeme, když nejsme † pod zákonem, ale pod milostí? Nikoli. *v. 1. Gal. 2, 17. †1 Kor. 9, 21. Gal. 2, 19.

16. Zdalíž * nevíte, že komuž se vydáváte za služebníky ku poslušenství, toho jste služebníci, kohož posloucháte, buď hřichu k smrti, buď poslušenství k spravedlnosti? *1 Kor. 9, 24.

17. Ale díka Bohu, že byvše služebníci hřicha, uposlechli jste z srdce způsobu učení toho, v kteréž uvedeni jste.

18. Vysvobození * pak jsouce od hřichu, učiněni jste služebníci spravedlnosti. *Jan. 8, 32. Gal. 5, 1.

19. Po lidsku pravím, pro mdlobu těla vašeho: Jakž jste vydávali oudy své v službu nečistotě a nepravosti k činění nepravosti, tak nyní vydávejte oudy své v službu spravedlnosti ku posvěcení.

20. Nebo když jste byli * služebníci hřicha, cizí jste byli od spravedlnosti. *Jan. 8, 34.

21. Jaký jste pak užitek měli tehdaž toho, začez se nyní stydíte? Konec zajisté těch věcí jest smrt.

22. Nyni pak * vysvobození jsouce od hřichu, a podmaněni v službu Bohu, máte užitek svůj ku posvěcení, cíl pak život † věčný. *v. 18. †1 Petr. 1, 9.

23. Nebo * odplata za hřích jest smrt, ale † milost Boží ** život věčný v Kristu Ježíši, Pánu našem. *1 Mojz. 2, 17. 1 Kor. 15, 21. †Řim. 11, 8. **k. 5, 21.

KAPITOLA VII.

Ospravedlnění lidé nejsou pod zákonem, ale pod milostí. 7. Protož ač odpor ducha a těla v sobě mají, 25. však již zákon nemůže potupiti.

Zdalíž nevíte, bratří, (nebo povědomým zákona mluvím,) že * zákon panuje nad člověkem, dokudž živ jest? *k. 6, 14.

2. Nebo * žena, kteráž za mužem jest, živému muži přivázána jest zákonem; pakli by umřel muž, svobodná jest od zákona muže. *1 Kor. 7, 10, 39.

3. A protož dokudž jest živ muž, slouti bude * cizoložnice, bude-li s jiným mu-

žem; pakliž by muž její umřel, jest svobodna od zákona toho, tak že již nebude cizoložnice, bude-li s jiným mužem.

^{*Mat.5,32; 19,9.}

4. Takž * tedy, bratří moji, i vy umřevní jste zákonu skrze tělo Kristovo, abyste byli jiného, toho *totiž*, kterýž z mrtvých vstal, abychom ovoce nesli Bohu.

^{*k.8,2.2 Kor.5,15. Gal.2,19. 1 Tes.5,10.}

5. Nebo když jsme byli v těle, žádosti hříchů skrze zákon moc svou provodily v oudech našich k * nesení ovoce smrti.

^{*k.6,21. Gal.5,19.}

6. Nyní pak osvobození jsme od zákona, když umřel ten, v němž jsme držáni byli, tak abychom sloužili v novotě ducha, a ne v vetchosti litery.

7. Což tedy dime? Že zákon jest hřichem? Nikoli; nýbrž hřichu jsem nepoznal, než skrze zákon. Nebo i o žádosti byl bych nevěděl, kdyby byl zákon neřekl: * Nepožádáš.

^{*2 Mojs.20,17. 5 Mojs.5,21.}

8. Ale příčinu vzav hřích skrze přikázání, zplodil ve mně všelikou žádost. Bez zákona zajisté hřích mrtev jest.

9. Jáť pak byl jsem živ někdy bez zákona, ale když přišlo přikázání, hřích ožil,

10. A já umřel. I shledáno jest, že to přikázání, kteréž *mělo býti* * k životu, jest mi k smrti.

^{*3 Mojs.13,5.}

11. Nebo hřích, vzav příčinu skrze to přikázání, podvedl mne, a skrze ně zabil.

12. A tak zákon * zajisté jest svatý, a přikázání svaté i spravedlivé a dobré.

^{*Zalm.19,8. 1 Tim.1,8.}

13. Tedy to dobré učiněno jest mi smrt? Nikoli, ale hřích, aby se okázal býti hřichem, skrze to dobré zplodil mi smrt, aby byl příliš velmi hřešící hřích skrze přikázání.

14. Víme zajisté, že zákon * jest duchovní, ale já jsem tělesný, † prodaný hřichu.

^{*k.8,3. †1 Král.21,20.25.}

15. Nebo toho, což činím, neoblubuji; nebo * ne, což chci, to činím, ale, což v nenávisti mám, to činím.

^{*Gal.5,17.}

16. Jestližef pak, což nechci, to činím, povolují zákonu, že jest dobrý.

17. A tak nyní více ne já to činím, ale ten hřích, kterýž * ve mně přebývá.

^{*v.20. 1 Mojs.6,5.}

18. Víme zajisté, že * nepřebývá ve mně, (to jest v těle mém,) dobré. Nebo chtění hotové mám, † ale abych vykonati mohl dobré, tohoť nenalézám.

^{*Gal.5,17. †Přid.16,1.}

19. Nebo nečiním dobrého, kteréž chci, ale činím to zlé, jehož nechci.

20. A poněvadž pak, čehož já nechci, to činím, tedyť již ne já činím to, ale ten hřích, kterýž ve mně přebývá.

21. Nalézám tedy zákon, když chci činiti dobré, * že se mne přidrží zlé.

^{*Job 14,4. Zalm.51,7.}

22. Nebo * zvláštní libost mám v zákoně Božím podlé † vnitřního člověka;

^{*Zalm.1,2. †2 Kor.4,16.}

23. Ale vidím jiný zákon v oudech svých, * odporující zákonu myslí mé, † a jímající mne ** zákonu hřicha, kterýž jest v oudech mých.

^{*Gal.5,17. †Isai.50,1. **Řim.8,2.}

24. Bídny já člověk! Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti?

25. Děkujiť * Bohu skrze Jezukrista Pána našeho. A takž tedy tentýž já sloužím myslí zákonu Božimu, ale tělem zákonu hřicha.

^{*1 Kor.1,4.}

KAPITOLA VIII.

Kteří podlé Ducha chodí, svobodni jsou od potupení. 17. Ti s Kristem trpíce, 18. alávy budouci, 23. ačkoli ne bez truchlivého lkání, v jistotě očekávají.

A protož * neníť již žádného potupení těm, † kteříž jsou v Kristu Ježíši, ** nechodícím podlé těla, ale podlé Ducha.

^{*k.10,4. †2 Kor.5,17. **Gal.5,16.}

2. Nebo * zákon Ducha života v Kristu Ježíši vysvobodil † mne od zákona hřicha i smrti.

^{*k.3,27; 6,18. Jan 8,36. Gal.5,1. †Řim.7,23.}

3. Nebo * seť nemohl býti zákon, jelikož byl † mdlý pro tělo, Báh poslav Syna svého v ** podobnosti těla hřicha, a příčinou hřicha, potupil hřích na těle,

^{*Skutk.13,39. †Zid.7,18. **2 Kor.5,21. Gal.3,13.}

4. Aby spravedlnost zákona vyplněna byla v nás, kteříž nechodíme podlé těla, ale podlé Ducha.

5. Ti zajisté, kteříž jsou * podlé těla, chutnají to, což jest těla, ale ti, kteříž podlé Ducha, to, což jest Ducha. *1 Kor.2,14.

6. Nebo opatrnost těla jest smrt, opatrnost pak Ducha život a pokoj,

7. Proto že opatrnost těla jest nepřítelkyně Bohu; nebo zákonu Božimu neníť poddána, aniž hned může býti.

8. Protož ti, kteříž * jsou v těle, Bohu se libiti nemohou.

^{*1 Kor.2,14.}

9. Vy pak nejste v těle, ale v Duchu, poněvadž * Duch Boží v vás † přebývá. Jestližef pak kdo ** Ducha Kristova nemá, tenť není jeho.

^{*1 Kor.3,16. †2 Kor.13,5. **Gal.4,6.}

10. A jestliť Kristus v vás, tedy ať tělo umrtveno jest pro hřích, však duch živ jest pro spravedlnost.

11. Jestližeť pak * Duch toho, kterýž vzkřísil Ježíše z mrtvých, † v vás přebývá, tedy ten, kterýž vzkřísil Krista z mrtvých, obživi ** i smrtelná těla vaše, pro přebývajícího Ducha jeho v vás.

*k.6 4. Skutk.2,24. †Řím.8,9. **Řím.6,5. 1 Kor.6,14.

12. A takž tedy, bratři, * dlužníci jsme ne tělu, abychom podlé těla živi byli.

*k.6,7,18.

13. Nebo * budete-li podlé těla živi, zemřete; pakli byste Duchem skutky těla mrtvili, živi budete.

*Ezech.18,4,9. Efez.4,22; 5,3. Kol.3,5,6.

14. Nebo * kteřížkoli Duchem Božím vedení bývají, ti jsou synové Boží.

*v.5,6. Jan 3,6.

15. Neprijali jste * zajisté ducha služby opět k † bázni, ale přijali jste Ducha ** synovství, v němž voláme Abba, totiž † Otče.

*1 Kor.2,12. 2 Tim.1,7. †Mark.4,40,41. **Gal.3,26. †Mark.14,36.

16. Tenť Duch osvědčuje duhu našemu, že jsme synové Boží.

17. A jestliže * synové, tedy i dědicové, dědicové zajisté Boží, spolu pak dědicové Kristovi, † však jestliže spolu trpíme, ** abychom spolu i oslaveni byli.

*Gal.4,7. †Skutk.14,22. **1 Petr.4,13.

18. Nebo tak za to mám, že * nejsou rovná utrpení nynější oné budoucí slávy, kteráž se † zjeví má na nás.

*Mat.5,12. 2 Kor.4,17. †Kol.3,4. Zjev.14,13.

19. Nebo stvoření pečlivě jako vyhlídaje, očekává zjevení synů Božích.

20. Marnosti zajisté poddáno jest stvoření, nechť, ale pro toho, kterýž je poddal,

21. V naději, že i to stvoření vysvobozeno bude od služby porušení v svobodu slávy synů Božích.

22. Nebo víme, že všechno stvoření spolu lká, a spolu ku porodu pracuje až posavad.

23. A netoliko ono, ale i my, prvotiny Ducha mající, i myť sami v sobě lkáme, zvolení synů očekávající, a tak vykoupení těla svého.

24. Nebo * naději spasení jsme. Naděje pak, kteráž se vidí, není naděje. Nebo což kdo vidí, proč by se toho nadál?

*2 Kor.5,7.

25. Pakli čehož nevidíme, * toho se nadějeme, tedy toho skrze trpělivost očekáváme.

*2 Kor.4,18. Žid.11,1.

26. Ano také i Duch pomocen jest mdlobám našim. * Nebo zač bychom se měli modliti, jakž by náleželo, nevíme, ale ten † Duch prosí za nás lkáními nevypravitelnými.

*Mat.20,22. †Zach.12,10. Řím.8,15.

27. Ten pak, * kterýž jest zpytatel srdcí, zná, jaký by byl smysl Ducha, že podlé Boha prosí za svaté.

*Zalm.7,10.

28. Vímeť pak, že * milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému, totiž těm, kteříž podlé † uložení jeho povolání jsou.

*Jak.1,12. †Efez.1,11; 3,11.

29. Nebo kteréž předzvěděl, ty * i předzřídil, aby byli † připodobnění obrazu Syna jeho, aby on byl ** prvorozený mezi mnohými bratřími.

*Skutk.13,48. †Filip.3,10,21. **Kol.1,18.

30. Kteréž pak předzřídil, těch i povolal, a kterýchž povolal, ty i ospravedlnil, a kteréž ospravedlnil, ty i oslavil.

31. Což tedy díme k tomu? * Když jest Bůh s námi, i kdo proti nám?

*4 Mojs.14,9. Zalm.56,12; 118,6.

32. Kterýž ani * vlastnímu Synu svému neodpustil, ale za nás za všechny vydal jej, i kterakž by tedy nám s ním všech věcí nedal?

*k.4,25. 1 Mojs.22,16. Izai.53,5,10. Jan 3,16.

33. Kdo bude žalovati na vyvolené Boží? * Bůh jest, kterýž ospravedlnuje.

*Izai.50,8; 53,11. Jer.23,6. 1 Kor.6,11. Tit.3,7.

34. Kdo jest, * ješto by potupil? Kristus jest, kterýž umřel, nýbrž i z mrtvých vstal, a kterýž i na † pravici Boží jest, kterýž i ** oroduje za nás.

*Job 34,29. Izai.50,9.

†Zalm.110,1. Mark.16,19. **Žid.7,25. 1 Jan.2,1.

35. Kdo * nás odloučí od lásky Kristovy? Zarmoncení-li, aneb úzkost, neb protivenství? Zдали hlád, čili nahota? Zдали nebezpečenství, čili meč?

*Piseň Šal.8,6,7.

36. Jakož * psáno jest: Pro tebe mrtveni býváme celý den, jmíni jsme jako ovce oddané k zabiti.

*Zalm.44,23.

37. Ale v tom ve všem udatně vítězíme, skrze toho, kterýž nás zamiloval.

38. Jist jsem * zajisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížatstvo, ani mocnosti, ani nastávající věci, ani budoucí,

*Filip.1,6. 2 Tim.1,12.

39. Ani vysokost, ani hlubokost, ani kterékoli jiné stvoření, nebude moci nás odloučiti od * lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.

*2 Tim.1,9

KAPITOLA IX.

Izraelitové dvoji. 30. Pravi, uvěřivše v Krista, měli dávod vyvolení; falešně, hledavše jinde než v Kristu spravedlnosti, zahynuli.

Pravdu pravím v Kristu, a neklamám, čemuž i svědomí mé svědectví vydává v Duchu svatém,

2. Žeť mám * veliký zámutek, a ustavičnou bolest v srdci svém. *k.10.1.

3. Nebo žádal bych já sám zavrženým býti od Krista místo bratří svých, příbuzných svých podlé těla.

4. Kteržito jsou Izraelští, jejichž jest přijetí * za syny, i sláva, † i smlouvy, i zákona dáni, i služba, i zaslíbení.

5. Jejichž jsou * otcové, a ti, z nichž jest Kristus podlé těla, kterýž jest nade všechny † Bůh ** požehnaný na věky. Amen.

6. A však * nemůže zmařeno býti slovo Boží. Nebo † ne všickni, kteříž jsou z Izraele, Izraelští jsou.

7. Aníž proto, že jsou símě Abrahamovo, všickni jsou synové, ale * v Izákovi nazváno bude tvé símě.

8. To jest, ne ti, kteříž jsou synové těla, jsou synové Boží, ale kteříž jsou synové zaslíbení, ti se počítají za símě.

9. Nebo toto jest slovo zaslíbení: V týž čas * přijdu, a Sara bude mít syna.

10. A netoliko to, * ale i Rebeka z jedného počavši, totiž z Izáka, otce našeho.

11. Nebo ještě před narozením, a prvé než co dobrého neb zlého učinili, aby uloženi Boží, kteréž jest podlé vyvolení, ne z skutků, ale z toho, kterýž povolává, pevné bylo,

12. Řečeno jest jí: Větší * sloužití bude menšímu,

13. Jakož psáno jest: *Jákoba jsem miloval, ale Ezau nenáviděl jsem.

14. I což tedy díme? Zdali * nespravedlnost jest u Boha? Nikoli.

15. Nebo Mojžíšovi dí: *Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kýmž se slituji.

16. A tak tedy není na tom, kdož chce, ani na tom, kdož běží, ale na Bohu, kterýž se smilovává.

17. Nebo dí * písmo Faraonovi: Proto jsem vzbudil tebe, abych na tobě uká-

zal moc svou, a aby rozhlášeno bylo jméno mé po vši zemi.

18. A tak tedy, nad kýmž chce, smilovává se, a koho chce, zatvrzuje.

19. Ale diš mi: I proč se pak hněvá? Nebo * vůli jeho kdo odepřel?

20. Nýbrž, ó člověče, kdo jsi ty, že odmlouváš Bohu? Zdaž hrnec dí hrnčiči: * Pročs mne tak udělal?

21. Zdaliž * hrnčíf nemá † moci nad hlinou, aby z jednostejného triple udělal jednu nádobu ** ke cti, a jinou ku potupě?

22. Což pak, že Bůh, chtěje ukázati hněv, a oznámiti moc svou, * snášel ve mnohé trpělivosti nádoby hněvu, připravené k zahynutí,

23. A * známé učiniti bohatství slávy své při nádobách milosrdenství, kteréž připravil k slávě?

24. Kterýchž i povolal, totiž nás, netoliko z Židů, ale také i z pohanů,

25. Jakož i skrze * Ozé dí: Nazovú ne lid svůj lidem svým, a nemilou milou.

26. A stanef * se, že místo toho, kdež řečeno bylo jim: Nejste vy lid můj, tuť nazváni budou synové Boha živého.

27. Izaiáš pak volá nad * Izraelem, řka: Byť pak byl počet synů Izraelských jako písek mořský, ostatkové spasení budou.

28. Nebo * pohubení učiní spravedlivé, a to jisté, pohubení zajisté učiní Pán na zemi, a to jisté.

29. A jakož prvé pověděl * Izaiáš: Byť byl Pán zástupů nepozůstavil nám semene, jako † Sodoma učinění bychom byli, a Gomoře byli bychom podobni.

30. Což tedy díme? I to, že pohané, kteříž nenásledovali spravedlnosti, dosáhli spravedlnosti, a to spravedlností té, kteráž jest z víry;

31. Izrael * pak následovav zákona spravedlnosti, k zákonu spravedlnosti nepřišel.

32. Proč? Nebo ne z víry, ale jako z skutků zákona *jt hledali*. Urazili se zajisté o kámen urážky,

33. Jakož psáno jest: * Aj, kladu na Sionu kámen urážky a skálu pohoršení, a každý, † kdož uvěří v něj, nebude zahanben.

*Zalm.118,22. Izai.8,14; 28,16. Mat.21,42. 1 Petr.2,6.7.8. †Zalm.2,12. Izai.49,23. Řim.10,11.

KAPITOLA X.

Zidě s horlivostí bez umění, spravedlnosti Kristovou pohrdli, 11. pohané pak v Krista uvěřivše, ospravedlnění došli.

Bratři, přichylnost zajisté s zvláštní líbostí srdce mého jesti k Izraelovi, i modlitba za něj k Bohu, aby spasen byl.

2. Neboť jim * svědectví vydávám, žeť horlivost † Boží mají, ale ne podle umění. *Kol.4.13. †Skutk.21,20; 22,3.

3. Nebo * neznajíce Boží spravedlnosti, a svou vlastní spravedlnost usilujice vystaviti, spravedlnosti Boží nebyli podání. *k.9,30.

4. Konec * zajisté zákona jest Kristus k ospravedlnění všelikému věřícímu. *Mat.5.17. Gal.3.22,24.

5. Nebo Mojžiš * píše o spravedlnosti, kteráž jest z zákona, pravě: Který by koli člověk činil ty věci, živ bude v nich. *3Mojz.18,5. Ezech.20,11.

6. Ta pak spravedlnost, kteráž jest z víry, * takto praví: Neříkej v srdci svém: Kdo vstoupí na nebe? To jest Krista s výsosti svěsti. *5Mojz.30,12.

7. Aneb kdo stoupí do propasti? To jest Krista z mrtvých vzbuditi.

8. Ale co dí? * Blízko tebe jesti slovo, v ústech tvých a v srdci tvém. Toť jest slovo † to víry, kteréž každému: *5Mojz.30,14. Izai.51,16; 59,21. †1Tim.4,6.

9. Vyznáš-li ústy * svými Pána Ježíše, a srdcem svým uvěříš-li, že jej Bůh vzkřísil z mrtvých, spasen budeš. *Mat.10,32. 2Tim.2,12.

10. Srdcem se zajisté věří k spravedlnosti, ale * ústy vyznání se děje k spasení. *Zalm.116,10. 2Kor.4,13.

11. Nebo dí * písmo: Všeliký, kdož věří v něj, nebude záhanen. *k.9,33. Zalm.25,3. Izai.28,16.

12. Neníť * zajisté rozdílu mezi Židem a Řekem; nebo tentýž † Pán všech, bohatý ** jest ke všechněm vyzývajícím jej. *Skutk.10,34; 15,9. †1Tim.2,5. **Efez.1,7.

13. Každý zajisté, kdožkoli vyzýval by jméno Páně, spasen bude.

14. Ale kterak budou vyzývati toho, v kteréhož neuvěřili? A kterak uvěří tomu, o němž neslyšeli? A kterak uslyší bez kazatele?

15. A kterak * kázati budou, jestliže nebudou poslání? Jakož psáno † jest: Jak krásné nohy zvěstujících pokoj, zvěstujících dobré věci. *Jer.23,21. †Izai.52,7. Nabum.1,15.

16. Ale nevšickni uposlechli evange-

lium. Nebo Izaiáš * praví: Pane, kdo uvěřil kázání našemu? *Izai.53,1.

17. Tedy * víra z slyšení, slyšení pak skrze slovo Boží. *Jan.17,20.

18. Ale pravím: Zдалиž neslyšeli? Ano-brž * po vsi zemi rozšel se zvuk jejich, a do † končin okršku země slova jejich. *Zalm.19,5. †Izai.49,6.

19. Ale pravím: Zдалиž nepoznal Izrael? Ano první * Mojžiš řekl: Já k závistí vás přivedu skrze národ ten, kterýž není národ; skrze národ nemoudrý k hněvu popudím vás. *5Mojz.32,21.

20. A Izaiáš směle * dí: Nalezen jsem od těch, kteříž mne nehledali; zjeven jsem těm, kteříž se na mne neptali. *Izai.65,1.

21. Ale proti Izraelovi * dí: Přes celý den roztahoval jsem ruce své k lidu nepovolnému a protivnému. *Izai.65,2.

KAPITOLA XI.

Jakož nevšickni Židě zavrženi, 3. tak pohané nevšickni zahrnuti, 17. protož potřebí básně Boží a pokory. 33. Nebo Bůh jakož v své milosti, tak i spravedlnosti jest nestihlý.

Protož pravím: * Zдалиž Bůh zavrhl lid svůj? Nikoli; nebo i já † Izraelský jsem, z semene ** Abrahamova, z pokolení Beniaminova. *Jer.31,37. †2Kor.11,22. **Řím.9,7.

2. Nezavrhl Bůh lidu svého, kterýž předzvěděl. Zdali nevíte, co písmo praví o Eliášovi, kterak se modlí Bohu proti lidu * Izraelskému, řka: *1Kral.19,10.14.

3. Pane, proroky tvé zmrdovali, a ol-táře tvé rozkopali, já pak zůstal jsem sám, a i méť duše hledají?

4. Ale co jemu dí odpověď Boží? Pozůstavil jsem sobě sedm tisíců mužů, kteříž neskláněli kolen před Bálem.

5. Takť i nyní * ostatkové podle vyvolení milosti zůstali, *k.9,27.

6. A poněvadž z * milosti, tedy ne z skutků, sic jinak milost již by nebyla milost. Pakli z skutků, již není milost, jinak skutek nebyl by skutek. *k.3. 28. 5Mojz.9.4.5. Efez.2.8.

7. Což tedy? Čeho hledá Izrael, toho nedošel, ale vyvolení došli toho, jiní pak zatvrzení jsou,

8. (Jakož psáno * jest: Dal jim Bůh ducha zkormoucení, oči, aby neviděli, a uši, aby neslyšeli,) až do dnešního dne. *Izai.9.6.10; 29,10. Ezech.12,2. Mat.13,13.14. Skutk.28,26.

9. A David * dí: Budíž jim stál jejich osídlem a pastmi a pohoršením i odplacením. *Zalm.69,23.24.

10. Zatmětež se oči jejich, ať nevidí, a hřbet jejich vždycky shýbej.

11. Pravím tedy: Tak-liž pak klesli, aby padli? Nikoli, * ale jejich pádem spasení † *přišlo* pohanům, aby je k závidění přivedl. *Skutk.13,46. †Luk.21,24.

12. A poněvadž pak jejich pád jest bohatství světa, a zmenšení jejich jest bohatství pohanů, * čím více plnost jich? *k.9,27. Ozeáš 1,10.

13. Vámť zajisté pravím pohanům, že jelikož jsem já * apoštol pohanický, přisluhování své oslavuji, *Skutk.9,15. Gal.1,16. 1 Tim.2,7.

14. Zda bych jak k závidění vzbuditi mohl tělo mé, a k spasení přivesti některé z nich.

15. Nebo kdyžť zavržení jich jest smíření světa, co pak zase jich přijeti, než život z mrtvých?

16. Poněvadž prvotiny svaté, takéť i těsto; a jestliť kořen svatý, i ratolesti.

17. Žef jsou pak * některé ratolesti vylomeny, a ty, byv planou olivou, vstípen jsi místo nich, a učiněn jsi účastník kořene i tučnosti olivy, *Jer.11,16

18. Nechlub se proti ratolestem. Pakli se chlubiš, věz, že ne ty kořen neseš, ale kořen tebe.

19. Pakli diš: Vylomeny jsou ratolesti, abych já byl vstípen,

20. Dobře. Pro nevěru * vylomeny jsou, ale ty věrou stojíš. Nebudíš vysokomyslný, † ale boj se. *1 Kor.10,11.12. †Izai.66,2. Filip.2,12.

21. Nebo poněvadž Bůh * ratolestem přirozeným neodpustil, věz, že by ani tobě neodpustil. *Petr.2,4.5.

22. A protož viz dobrotivost i zřívost Boží. K těm zajisté, kteříž padli, zřívost, ale k tobě dobrotivost, ač * budeš-li trvati v dobrotě. Sic jinak i ty vyfat budeš. *Jan 15,2. 1 Kor.15,2.

23. Ano i oni, jestliže nezřítanou v nevěře, zase vstípeni budou. * Mocent jest zajisté Bůh zase vstípati je. *2 Kor.3,16.

24. Nebo poněvadž ty vyfat jsi z přirozené plané olivy, a proti * přirození vstípen jsi v dobrou olivu, čím více ti, kteříž podlé přirození jsou, vstípeni budou v svou vlastní olivu. *Jer.11,16.

25. Neboť nechci, bratří, abyste nevěděli tohoto tajemství, (abyste nebyli sami u sebe moudří,) že zatvrdilost z částky přihodila se Izraelovi, dokudž by nevěšla plnost pohanů.

26. A takť * všecken Izrael spasen bude, jakož † psáno jest: Přijde z ** Siona vysvoboditel, a odvrátíť bezbožnosti od Jákoba. *2 Kor.3,16. †Izai.59,20. **Zalm.14,7.

27. A * tatof bude smlouva má s nimi, když † shladim hřichy jejich. *Izai.27,9. Žid.8,8. †Mich.7,18.

28. A tak s strany evangelium jsouť nepřátelé pro vás, ale podlé vyvolení jsou milí pro otce.

29. Darů * zajisté svých a povolání Bůh nelituje. *2 Tim.2,13.

30. Nebo jakož i vy někdy jste nebyli poslušni Boha, ale nyní milosrdenství jste došli pro jejich nevěru,

31. Tak i oni nyní neuposlechli, aby pro učiněné vám milosrdenství i oni milosrdenství dosáhli.

32. Zavřel zájistě * Bůh všecky v nevěře, aby se † nade všemi smiloval. *k.3,9. Gal.3,22. †Zalm.145,9.

33. Ó hlubokosti * bohatství i moudrosti i umění Božího! Jak jsou † nezpytatelní soudové jeho, a nevystižitelné cesty jeho. *Job 11,7. Zalm.36,7. †1 Kor.2,16.

34. Nebo * kdo poznal mysl Páně? Aneb kdo jemu † radil? *Job 36,22. Zalm.92,6. Jer.23,18. †Izai.40,13.

35. Nebo kdo * prvé dal jemu, a budeť mu odplaceno? *Job 41,2.

36. Nebo z * něho, a † skrze něho, a ** v něm jsou všecky věci, †† jemuž sláva na věky. Amen. *1 Kor.8,6. †Zalm.33,6. Jan 1,3. **Kol.1,17. ††2 Tim.4,1,8.

KAPITOLA XII.

Jakými ctnostmi ospravedlnění osdobovati se mají obšírně ukazuje apoštol.

Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, * abyste vydávali těla svá † v obět živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou. *k.6,13.16. †1 Kor.6,20.

2. A * nepřipodobňujte se světu tomuto, ale † proměňtež se obnovením mysli své, tak abyste zkusili, ** jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá. *Jak 4,4. 1 Petr.1,14. 1 Jan.2,15. †Efez.4,23. **Efez.5,17. Žid.5,14.

3. Neboť pravím (skrze * milost, kteráž dána jest mi,) každému, kdož jest mezi vámi, aby † nesmyslil více, než sluší smysliti, ale ** aby smyslil v středmosti, tak †† jakž komu Bůh udělil míru víry. *k.1,5. †1 Kor.4,6.7. **Pril.25,27. ††1 Kor.12,11.

4. Nebo jakož v jednom těle * mnohé oudy máme, ale nemají všickni oudové jednostejného díla, *1 Kor.12,12.

5. Tak mnozi * jedno tělo jsme v Kři-

stu, a obzvláště jedni druhých oudově.
*1 Kor.12.27. Efez.1.23:5.23.

6. Ale * majíce obdarování rozdílná podle milosti, kteráž dána jest nám, buďte prorocetví, *to at se koná* podle pravidla víry;
*1 Kor.12.4.

7. Buďte * úřad, v přísluhování; buďte ten, kdož učí, v vyučování.

*1 Kor.12.28. Efez.4.7. 1 Petr.4.10.11.

8. Též kdo napomíná, v napominání; ten, * kdo rozdává, v upřímnosti; kdož předložen * jest, v pilnosti; kdo milosrdenství ** činí, *čiž to s ochotností.*

*5 Mojs.15.7. Mat.6.2. +1 Tim.5.17. **2 Kor.9.7.

9. Milování buďte bez * pokrytství; v ošklivosti mějte zlé, připojení jsouce k dobrému.

*1 Tim.1.5. 1 Petr.1.22.

10. Láskou * bratrskou jedni k druhým nakloněni jsouce, † poctivostí se vespolek předcházejte,

*Efez.4.3. 1 Tes.4.9. 1 Petr.1.22. 2 Petr.1.7. + Filip.2.3.

11. V pracech neleniví, * duchem vroucí, Pánu sloužice,

*Zjev.3.15.

12. Nadějí * se veselice, † v souzeních trpěliví, ** na modlitbě ustaviční,

*Luk.10.20. †Zid.10.36. **Luk.18.1. Efez.6.18.

13. V * potřebách s svatými se zdělujice, † přívětivostí k hostem následujice.

*1 Kor.16.1. †Zid.13.2. 1 Petr.4.9.

14. Dobrořečte * protivníkům svým, dobrořečte a nezlořečte.

*Mat.5.44.

15. Radujte se s radujícími, a plačte * s plačícími.

*Zalm.35.13.

16. Buďte * vespolek jednomyslní, ne vysoce † o sobě smýšlejte, ale k nízkým se nakloňujice.

*k.15.5. 1 Kor.1.10. †Zalm.131.1. Izai.5.21.

17. Nebuďte * opatrní sami u sebe. Žádnému † zlého za zlé neodplacujte, opatrujice ** dobré přede všemi lidmi,

*Přisl.3.7:26.12.16. Izai.5.21.

†Přisl.20.22. Mat.5.40. **2 Kor.8.21.

18. Jestliže jest možné, pokudž na vás jest, * se všemi lidmi pokoj majice,

*Mark.9.50. Zid.12.14.

19. Ne sami * sebe mstíce, nejmilejší, ale dejte místo hněvu; † nebo psáno jest: Mně pomsta, já odplátím, praví Pán.

*3 Mojs.19.18. Mat.5.39. †5 Mojs.32.35.

20. A protož * lačni-li nepřítel tvůj, nakrm jej, a žizni-li, dej mu pít. Nebo to učině, uhlí řefavé shrneš na hlavu jeho.

*Přisl.25.21. Mat.5.44.

21. Nedej se přemoci zlému, ale přemáhej v dobrém zlé.

Nebot † není vrchnosti, jediné od Boha, a kteréž vrchnosti jsou, od Boha zřízené jsou. *Tit.3.1. 1 Petr.2.13. †Přisl.8.15.16. Jan.19.11.

2. A protož kdož se vrchnosti protiví, Božimu zřízení se protiví; kteříž se pak protiví, odsouzení sobě dobudou.

3. Nebo * vrchnosti nejsou k strachu dobře činícím, ale zle činícím. Chceš-li se pak nebáti vrchnosti, čiň dobře, a budeš mít chválu od ní.

*Luk.22.25.

4. Boží zajisté * služebník jest, tobě k dobrému. Pakli bys zle činil, boj se; neboť ne nadarmo nese meč. Boží zajisté služebník jest, † mstitel zářivý nad tím, kdož zle činí.

*Zalm.82.6. †1 Petr.2.14.

5. A protož náležít poddánu býti, netoliko pro hněv, ale i pro svědomí.

6. Nebo proto i daň dáváte, že služebníci Boží jsou, pilnou práci o to samo vedouce.

7. Každému tedy, *což jste povinni, dávejte.* Komu daň, *tomu daň;* komu clo, *tomu clo;* komu bázeň, *tomu bázeň;* komu čest, *tomu čest.*

8. Žádnému nebývejte nic dlužni, než *to,* abyste se vespolek milovali. Nebo kdož * miluje bližního, zákon naplnil,

*Gal.5.14. 1 Tim.1.5. Jak.2.8.

9. Poněvadž to *přikázání:* * Nesemilnější, nezabiješ, neukradneš, nepromluvíš křivého svědectví, nepožádaš, a jestli které jiné přikázání, v tomto † slovu se zavírá: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.

*2 Mojs.20.14 násl. †3 Mojs.19.18. Mat.22.39.

10. Láska * bližnímu zle neučiní, a protož † plnost zákona *jest láska.*

*1 Kor.13.4. †Mat.22.40. Gal.5.14.

11. A zvláště pak vidouce takovou příhodnost, * žeť jest se nám již čas ze sna probuditi. Nyníť zajisté blíže nás jest spasení, nežli když jsme uvěřili.

*2 Kor.6.2. Efez.5.14.

12. Noc * pominula, ale den se přiblížil. Odvrzmež † tedy skutky temnosti, a oblecme ** se v oděni světla.

*1 Jan.2.8. †Efez.5.11. **1 Tes.5.8.

13. Jakožto ve dne * poctivě choďme, ne † v hodování a v opilství, ne v ** smilstvích a v chlipnostech, ne †† v sváru a v závistí.

*Filip.4.8. †Luk.21.34. **1 Kor.6.9. ††Jak.3.14.

14. Ale * oblecte se v Pána Jezukrista, a nepečujte † o tělo ** podle žádosti jeho.

*Gal.3.27. †Přisl.23.20. Efez.5.29. **1 Tim.5.11.

KAPITOLA XIII.

Vrchnosti i poddáných povinnosti.

Každá * duše vrchnostem poddána buď.

KAPITOLA XIV.

V všech případných a ceremoních tak se chovati ať, aby svědomí dobré bylo zachováno. 13. a bližnímu přičin k úrazu a pohoršení nebylo dáváno.

Mdlého * pak u víře přijímejte ne k hádkám o otázkách. *k.15,1.7. Skutk.20,35.

2. Nebo někdo věří, že může jisti všecko; jiný pak * mdlý jsa, jí zelí.

*1 Mojz.1,29; 9,3.

3. Ten * kdož jí, nepokládej sobě za nic toho, kdož nejí; a kdo nejí, toho nepotupuj, kdož jí. Nebo Bůh přijal jej.

*Kol.2,16.

4. Ty kdo jsi, abys tupil cizího služebníka? Však Pánu svému stojí, aneb padá. Budeť pak ustaven; mocen jest zajisté Bůh utvrditi jej.

5. Nebo někdo rozsuzuje mezi dnem a dnem, a někdo soudí každý den. Jeden každý v svém smyslu ujištěn buď.

6. Kdož dnů šetří, Pánu šetří; a kdo nešetří, Pánu nešetří. A kdo jí, Pánu jí, nebo děkuje Bohu; a kdož nejí, Pánu nejí, a děkuje Bohu.

7. Žádný * zajisté z nás není sám sobě živ, a žádný sobě sám neumírá.

*2 Kor.5,15. Gal.2,20. 1 Petr.4,2.

8. Nebo buď že jsme živi, Pánu živi jsme; buď že mřeme, Pánu mřeme. A tak buď že jsme živi, buď že umíráme, Páně * jsme.

*1 Kor.6,20. 1 Petr.1,19.

9. Na * toť zajisté Kristus i umřel, i z mrtvých vstal, i ožil, aby nad živými i nad mrtvými panoval.

*Skutk.10,42. 2 Kor.5,15.

10. Ty pak proč potupuješ * bratra svého? Aneb také ty proč za nic pokládáš bratra svého? Však * všickni stane-me před stolicí Kristovou.

*Luk.6,37. +Mat.25,31. Skutk.17,31. 2 Kor.5,10.

11. Psáno * jest zajisté: Živ jsem já, praví Pán, žeť přede mnou bude klekati každé koleno, a každý jazyk vyznávatí bude Boha.

*Izai.45,23.

12. A takť * jeden každý z nás sám za sebe počet vydávati bude Bohu.

*k.2,6.16. Mat.12,36. 1 Kor.3,8. 1 Petr.4,5.

13. Nesudmež tedy více jedni druhých, ale toto raději rozsuzujte, abyste nekládli úrazu neb pohoršení bratru.

14. Vímť a ujištěn jsem v Pánu Ježíši, žeť * nic nečistého není samo z sebe; než tomu, kdož tak soudí, že by nečisté bylo, jemť nečisté jest.

*Mat.15,11.

15. Ale bývá-liť rmoucen bratr tvůj pro pokrm, již nechodíš podlé lásky. Nepřivozuj k zahynutí pokrmem svým toho, za kteréhož Kristus umřel.

16. Nebudíž tedy v * porouhání dáno dobré vaše.

*Tit.2,5

17. Království * zajisté Boží není pokrm a nápoj, ale spravedlnost a pokoj a radost v Duchu svatém.

*Luk.17,20. 1 Kor.4,20.

18. Nebo kdož v tom slouží Kristu, milý * jest Bohu a lidem příjemný.

*1 Tes.2,15.

19. Protož následujme toho, což jest ku pokoji a k vzdělání společnému.

20. Nekaziž pro * pokrm dila Božího. Všecko * zajisté čisté jest, ale zlé jest člověku, kterýž jí s pohoršením.

*v.15. +Mat.15,11. Skutk.10,15.

21. Dobré jest * nejisti masa a nepiti vína, ani na čem se koli uráží bratr tvůj, neb horší, aneb zemdlivá.

*1 Kor.3,13.

22. Ty víru máš? Mějž jí sám u sebe před Bohem. Blahoslavený, kdož nesoudí sebe samého v tom, což oblibuje.

23. Ale kdož pak rozpakuje se, kdyby jedl, potupen jest, nebo ne z víry jí. A cožkoli * není z víry, hřích jest.

*Tit.1,15. Žid.11,6.

KAPITOLA XV.

Napomenutí k snášení mdlob bližních. 23. Slib o navštívení jich. 30. Žádost za modlitby svaté.

Povinnit jsme pak my * silní mdloby nemocných snášeti, a ne sami sobě se libiti.

*k.14,1. 1 Kor.9,22. Gal.6,1. 1 Tes.5,14.

2. A protož jeden každý z nás * bližnímu se lib k dobrému pro * vzdělání.

*1 Kor.9,19; 10,24.33; 13,5. +Řim.14,19.

3. Nebo i Kristus ne sám se sobě libil, ale jakož * psáno jest: Hanění hanějících tebe připadla na mne.

*Žalm.69,10. Izai.53,4.

4. Nebo kteréžkoli * věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, abychom skrze snášelivost a potěšení písem naději měli.

*k.4,23.24.

5. Bůh pak snášelivosti a potěšení dejž vám * býti jednomyslnými vespolek podlé Jezukrista,

*k.12,16. Žalm.133,1. násl. 1 Kor.1,10. 1 Petr.3,8.

6. Abyste * jednomyslně jedněmi ústy oslavovali Boha a Otce Pána našeho Jezukrista.

*Skutk.1,14.

7. Protož přijímejte se vespolek, jakož i Kristus přijal nás v slávu Boží.

8. Neboť pravím, že Kristus Ježíš byl služebníkem * obfízky pro Boží pravost, aby potvrdil * slibů otcům,

*Mat.15,24. +Skutk.3,25.

9. A aby pohané z * milosrdenství slavili Boha, jakož * psáno jest: Protož vy-

znávatí tebe budu mezi pohany, a jménu tvému přeláti budu.

*k. 11. 30. †2 Sam. 22, 50. Žalm. 18, 50.

10. A opět * dí: Veselte se pohané s lidem jeho.

*5 Mojz. 32, 43. Žalm. 67, 5.

11. A * opět: Chvalte Hospodina všickni národové, a velejtež ho všickni lidé.

*Žalm. 117, 1.

12. A opět * Izaiáš dí: † Budeť kořen Jesse, a v tom, kterýž povstane, aby panoval nad pohany, pohané doufati budou.

*Izai. 11, 10. †Zjev. 5, 5.

13. Bůh pak naděje naplňuj vás velikou * radostí a pokojem u víře, abyste se rozhojnili v naději skrze moc Ducha svatého.

*k. 14, 17.

14. Jist * jsem zajisté, bratří moji, i já také o vás, že i vy jste † plni dobroty, naplněni jsouce velikou známostí, tak že se i ** napomínati můžete vespolek.

*2 Petr. 1, 12. † Jan. 2, 21.

†1 Tes. 4, 9. 10. ** Mat. 18, 15. Žid. 3, 13.

15. A však psal jsem vám, bratří, poněkud směle, jako napomínaje vás, podlé milosti, * kteráž jest mi dána od Boha,

*k. 1, 5; 12, 3. Skutk. 13, 2.

16. K tomu abych byl * služebníkem Ježíše Krista mezi pohany, slouže evangelium Božím, aby byla † obět pohanů vzácná, ** posvěcena jsuci skrze Ducha svatého.

*Skutk. 9, 15; 26, 17.

Gal. 2, 2. †2 Tim. 4, 6. ** Řim. 12, 1.

17. Mám se tedy čím chlubití v Kristu Ježíši, v Božích věcech.

18. Neboť bych * nesměl mluviti toho, čehož by skrze mne neučinil Kristus, ku poslušnosti pohanů, slovem i skutkem,

*Mat. 10, 19. 20.

19. V * moci divů a zázraků, v síle Ducha Božího, tak že jsem od Jeruzaléma vůkol až k Illyrické zemi naplnil evangelium Kristovým,

*Mark. 16, 17. Skutk. 14, 8.

20. A to tak byv žádostiv * kázati evangelium, kdež ani jmenován nebyl Kristus, abych na cizí základ nestavěl,

*2 Kor. 10, 15. 16.

21. Ale jakož psáno * jest: Kterýmž není zvěstováno o něm, uzří, a ti, kteříž neslychali, srozumějí.

*Izai. 52, 15; 65, 1.

22. A * tímž jest mi mnohokrát překáženo přijítí k vám.

*k. 1, 18. † Tes. 2, 18.

23. Nyní pak nemaje již více místa v těchto krajinách, a žádost maje přijítí k vám od mnoha let,

24. Kdyžkoli půjdu do Hispanie, přijdu k vám. Mámť zajisté naději, že tudy jdu, uzřím vás, a že * vy mne provedíte

tam, a však až bych prvé u vás poněkud pobyl.

*1 Kor. 16, 6.

25. Nyní pak * beru se do Jeruzaléma, službu čině svatým.

*Skutk. 18, 21; 24, 17.

26. Nebo za dobré se vidělo Macedonským a Achaiským, aby * zbirku nějakou učinili na chudé svaté, kteříž jsou v Jeruzalémě.

*1 Kor. 16, 1.

27. Takť sobě to oblíbili, a také povinni jsou jim to. Nebo poněvadž duchovním věcem jejich * obcovali pohané, povinní jsou jim také sloužití tělesnými.

*k. 11, 17. †1 Kor. 9, 11.

28. A protož když to vykonám, a jim odvedu užitek ten, půjduť skrze vás do Hispanie.

29. A vímť, že když přijdu k vám, v hojnosti * požeňnání evangelium Kristova přijdu.

*k. 1, 11.

30. Prosimť * pak vás, bratří, skrze Pána našeho Jezukrista a skrze † lásku Ducha, abyste ** spolu se mnou modlili se za mne Bohu snažně,

*2 Tes. 3, 1. † Filip. 2, 1. ** 2 Kor. 1, 11. Filip. 1, 27.

31. Abych vysvobozen byl od protivníků v Judstvu, a aby služba tato má přijemná byla svatým v Jeruzalémě,

32. Abych k vám bohdá s * radostí přišel, a s vámi poopčinul.

*Skutk. 18, 21. †1 Kor. 4, 19. Jak. 4, 15.

33. Bůh pak * pokoje se všemi vámi. Amen.

*k. 16, 20. †1 Kor. 14, 33.

KAPITOLA XVI.

Posdravení. 17. Napomenutí k varování se nepokojných, 20. poručení jich Bohu.

Poručímť pak vám Fében, sestru naši, služebnici církve Cenčhenské,

2. Abyste * ji přijali v Pánu, tak jakž sluší na svaté, a abyste jí pomocii byli, jestliže by vás v čem potřebovala. Nebo i ona mnohým hostem ochotně posluhovala, až i mně také.

*3 Jan. v. 6

3. Pozdravte * Priscilly a Akvily, pomocníků mých v Kristu Ježíši,

*Skutk. 18, 2. 26. †2 Tim. 4, 19.

4. Kteríž pro můj život svých vlastních hrdel nasadili, jimž ne já sám toliko děkuji, ale i všechny církve pohanské,

5. I domácího jejich shromáždění. Pozdravte mého milého Epéneta, kterýž jest prvotiny Achaie v Kristu.

6. Pozdravte Marie, kteráž mnoho práce měla s námi.

7. Pozdravte Andronika a Junia, příbuzných mých a spoluvěznů mých, kte-

říž jsou vzácní u apoštolů, a kteříž přede mnou byli v Kristu Ježíši.

8. Pozdravte Amplia mně v Pánu milého.

9. Pozdravte Urbana, pomocníka našeho v Kristu, a Stachyna mého milého.

10. Pozdravte Apella zkušeného v Kristu. Pozdravte domácích Aristobulových.

11. Pozdravte Herodiona, příbuzného mého. Pozdravte domácích Narcissových, kteříž jsou v Pánu.

12. Pozdravte Tryfény a Tryfózy, kteříž práci vedou v Pánu. Pozdravte Persidy milé, kteráž mnoho pracovala v Pánu.

13. Pozdravte Rufa, zvláštního v Pánu, a matky jeho i mé.

14. Pozdravte Asynkrita, Flegonta, Hermu, Patroba, Hermena, i bratří, kteříž jsou s nimi.

15. Pozdravte Filologa i Julie, Nerea a sestry jeho, i Olympia i všech svatých, kteříž jsou s nimi.

16. Pozdravte sebe vespolek * v políbení svatém. Pozdravujit vás církve Kristovy. *1 Kor.16,20.

17. Prosím * pak vás, bratří, abyste šetřili těch, kteříž + různice ** a pohoršení činí, na odpor učení tomu, kterémuž jste vy se naučili, a + varujte se jich. *Mat.7,15. +Filip.3,2. **Mat.18,8. +1 Kor.5,9,11.

18. Nebo takoví Pánu našemu Ježíši Kristu neslouží, *ale svému břichu; a + la-

hodnými řeči a pochlebenstvím svedí srdce prostých.

* Filip.3,19. + Ezech.13,16. 2 Petr.2,3.

19. Nebo vaše * poslušensví všech došlo. A protož raduji se z vás. Než chciť, abyste byli moudří k dobrému, a prosti k zlému. *k.1.8.

20. Bůh pak * pokoje potře + satana pod nohy vaše brzo. Milost ** Pána našeho Jezukrista s vámi. Amen.

*1 Kor.14,33. +1 Mojz.3,15. **1 Kor.16,23.

21. Pozdravujit vás Timoteus, pomocník můj, a Lucius, a Jázon, a Sozipater, příbuzní moji.

22. Pozdravujit vás v Pánu já Tercius, kterýž jsem psal tento list.

23. Pozdravuje vás * Gáius, hospodář můj i vši církve. Pozdravuje vás Erastus, důchodní písař městský, a Kvartus bratr. *1 Kor.1,14.

24. Milost * Pána našeho Jezukrista se všemi vámi. Amen. *1 Kor.16,23. 1 Tes.5,28.

25. Tomu pak, * kterýž může vás utvrdití podlé evangelium mého a kázání Ježíše Krista, + podlé zjevení tajemství od časů věčných skrytého,

*Efez.3,20. +k.1,9. 1 Petr.1,20.

26. Nyní pak zjeveného i skrze pisma prorocká, podlé poručení věčného Boha, ku poslušensví víry všechném národům oznámeného,

27. Tomu samému * moudrému Bohu sláva + skrze Jezukrista na věky. Amen. *1 Tim.1,17. +k.6,16.

List tento k Římanům psán jest z Korintu, a poslán po Fében, služebnici sboru Cechrenského.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K KORINTSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol Korintské chválí 10. a napomíná k jednomyslnosti, od vysoké pak myslí vystřihá, 17. pravě, že i Bůh pravdu svou ne v lidské moudrosti zjevil, 27. a nízké věci vyvolil.

Pavel, povoláný apoštol Ježíše Krista, skrze vůli Boží, a bratr Sostenes,

2. Církvi Boží, kteráž jest v Korintu, posvěceným * v Kristu Ježíši, + povoláním svatým, spolu se všechněmi, kteříž zývají ** jméno Pána našeho Jezukrista na všelikém místě, i jejich i našem:

*Jan 17,19. +Řím.1,7. **2 Tim.2,22.

3. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

4. Děkuji Bohu svému vždycky z vás pro tu milost Boží, kteráž dána jest vám v Kristu Ježíši,

5. Že * všemi věcmi obohaceni jste v něm, každým slovem i všelikým uměním, *k.12,8. 2 Kor.8,7.

6. Jakož svědectví Kristovo * upevněno jest mezi vámi, *Řím.1,16.

7. Tak že * nemáte žádného nedostatku

v žádném daru, † očekávající zjevení Pána našeho Jezukrista,

*Zalm.23.1. †Filip.3.20. Tit.2.13.

8. Kterýz i * utvrdí vás až do konce bez ouhony ke dni Pána našeho Jezukrista.

*2 Kor.1.21. Filip.1.10.

9. Věruýt jest * Bůh, skrze něhož povolání jste k † účastenství Syna jeho Jezukrista, Pána našeho.

*1 Tes.5.24. †Jan 15.5. Gal.2.20.

10. Prosimť pak vás, bratří, skrze jméno Pána našeho Jezukrista, abyste * jednodstejně mluvili všickni, a aby nebylo mezi vámi roztržek, ale buďte spojeni jednodstejnou myslí, a jednodstejným smyslem.

*Rim.15.5. Efez.4.3.

11. Nebo oznámeno jest mi o vás, bratří moji, od domácích Chloe, že by mezi vámi byly různice.

12. Mním pak toto, že jeden každý z vás říká: Já jsem * Pavlův, † já Apollův, já ** Petrův, já pak Kristův.

*k.3.4. †Skutk.18.24. **Jan 1.42.

13. Rozdělen-liž jest Kristus? Zdali Pavel ukřižován jest za vás? Aneb zdali jste ve jménu Pavlova pokřtění byli?

14. Děkuji Bohu, že jsem žádného z vás nekřtil, než * Krispa a † Gáia,

*Skutk.18.8. †Rim.16.23.

15. Aby někdo neřekl, že jsem ve jménu svém křtil.

16. Křtil jsem také i * Štěpánovu čeled. Vice nevím, abych koho jiného křtil.

*k.16.15.17.

17. Nebo neposlal mne Kristus křtiti, ale * evangelium kázati, ne v moudrosti řeči, aby nebyl vyprázdněn kříž Kristův.

*Skutk.14.7.

18. Nebo slovo kříže těm, * kteříž hynou, bláznovstvím jest, ale † nám, kteříž spasení dosahujeme, moc Boží jest.

*2 Kor.2.15: 4.3. 2Tes.2.10. †Efm.1.16.

19. Nebo * psáno jest: Zahladím moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhu.

*Job 5.12. Izai.29.41.

20. Kde * jest moudrý? A kde učený? A kde chytrák tohoto světa? Zdaliz Bůh neobrátí † moudrosti tohoto světa v bláznovství? *Job 12.17. Izai.33.18. †Mat.11.25.

21. Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal * skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznové kázání spasiti věřící,

*Mat.11.25. Luk.10.21. Rtm.1.21.28.

22. Poněvadž * i Židé zázraků žádají, i Řekové hledají moudrosti.

*Mat.12.38. Jan 4.48.

23. Myť pak kažeme Krista ukřižova-

ného, Židům * zajisté pohoršení, a Řekům † bláznovství,

*Mat.11.8. Jan 6.60.61. †1 Kor.2.14.

24. Ale povoláným i Židům i Řekům Krista, * Boží moc a † Boží moudrost.

*Rim.1.16. †Kol.2.3.

25. Nebo to bláznovství Boží jest moudřejší nežli lidé, a mdloba Boží jest silnější než lidé.

26. Vidíte zajisté povolání své, bratří, že * nemnozi moudří podlé těla, nemnozi † mocní, nemnozi urození.

*Jan 7.48. Jak.2.5. †Skutk.8.27.

27. Ale což bláznivého jest u světa, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a to, což jest u světa mdlé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné.

28. A neurozené u světa a za nic položené vyvolil Bůh, anobřz kteréž nejsou, aby ty věci, kteréž jsou, zahladil,

29. Proto aby se * nechlubilo před obličejem jeho žádné tělo.

*Rim.3.27.

30. Vy pak jste z něho v Kristu Ježiši, kterýž učiněn jest nám * moudrost od Boha, i † spravedlnost, ** i posvěcení, †† i vykoupění,

*Kol.2.3. †Jer.23.5. Rim.4.25. 2Kor.5.21. **Jan 17.19. ††Efez.1.7.

31. Aby, jakož jest napsáno, kdo se chlubit, * v Pánu se chlubil.

*Izai.65.16. Jer.9.23.24. 2Kor.10.17.

KAPITOLA II.

Rozdíl mezi moudrostí Boží a světskou, mezi kazateli evangelium a řečníky, 14. též mezi člověkem tělesným a duchovním.

I já přišed k vám, bratří, nepřišel jsem s důstojností řeči neb moudrosti, zvěstuje vám svědectví Boží.

2. Nebo tak jsem usoudil nic jiného neuměti mezi vámi, * nežli Ježiše Krista, a to toho ukřižovaného.

*Gal.6.14.

3. A byl * jsem já u vás † v mdlobě, a v bázni, i v strachu mnohém.

*Skutk.18.1.3.9. †2Kor.10.10. Gal.4.13.

4. A řeč má a kázání mé nebylo v slibných * lidské moudrosti řečech, ale v dokázání Ducha a moci,

*k.1.17.

5. Aby víra vaše nebyla na moudrosti lidské založena, ale * na moci Boží.

*Efez.1.17 násl. 1 Tes.1.5.

6. Moudrost pak mluvíme mezi dokonalými, ale * moudrost ne tohoto světa, ani knížat světa tohoto, † kteráž hynou.

*Jak.3.15.17. †1 Kor.15.24.

7. Ale mluvíme * tu moudrost Boží v tajemství skrytou, kterouž Bůh předuložil před věky k slávě naší, *Zalm.51.8.

8. Již žádný z * knížat světa tohoto ne-

poznal. Nebo † kdyby byli poznali, nebyl by Pána slávy ukřižovali.

*Mat. 11, 25. 2 Kor. 3, 15. †Skutk. 3, 15.

9. Ale * jakož psáno jest: Čeho oko nevidalo, ani ucho neslychalo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kteříž † jej milují.

*Imi. 64, 4. †Jak. 1, 12.

10. Nám * pak Bůh zjevil skrze Ducha svého. Nebo Duch zpytuje všecky věci, i hlubokosti Božské.

*Mat. 13, 11.

11. Nebo * kdo z lidí ví, co jest v člověku, jediné duch člověka, kterýž jest v něm? Takť i Božích věcí nezná žádný, jediné Duch Boží.

*Přil. 20, 27.

12. My pak * nepřijali jsme ducha světa, ale Ducha toho, kterýž jest z Boha, abychom věděli, které věci od Boha darovány jsou nám.

*Řim. 8, 15.

13. O nichž i * mluvíme ne těmi slovy, jimž lidská moudrost učí, ale kterýmž vyučuje Duch svatý, duchovním to, což duchovního jest, přivlastňujícíe.

*k. 1, 17; 2, 14. 2 Petr. 1, 16.

14. Ale * tělesný člověk nechápá těch věcí, kteréž jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž *jich* může poznati, proto že ony duchovně mají rozsuzovány býti.

*Řim. 8, 7. Ep. Jud. v. 19.

15. Duchovní * pak rozsuzuje všecko, sám pak od žádného nebývá souzen.

*Přil. 20, 5; 23, 5. 1 Tes. 5, 21. 1 Jan. 4, 1.

16. Nebo kdo * pozná *mysl toho* Pána, kterýž jej vyučovati bude? My † pak *mysl Kristovu* máme.

*Job 15, 8. Imi. 40, 13. Řim. 11, 34. †Filip. 2, 5.

KAPITOLA III.

Přičina sprostného kázání, 4. *čes* zač služebníky mlti, i jak církev má vzdělávána býti, apoštol ukazuje. 18. a od poškvrňování duše moudrosti světa vystřihá.

A já, bratři, nemohl jsem vám mluvíti jako duchovním, ale jako tělesným, jako maličkým v Kristu.

2. Mlékem * jsem vás živil, a ne pokrmem; nebo jste ještě nemohli, ano i nyní ještě nemůžete.

*1 Petr. 2, 2.

3. Ještě zajisté tělesní jste. Nebo poněvadž jest mezi vámi nenávisť, svárové a různice, zdaž ještě tělesní nejste, a podle člověka nechodíte?

4. Nebo * když někdo říká: Já jsem Pavlův, jiný pak: Já Apollův, zdaliž nejste tělesní?

*k. 1, 12.

5. Kdo tedy jest Pavel, kdo * Apollo, než služebníci, skrze něž jste uvěřili, a jakž jednomu každému dal Pán?

*Skutk. 18, 24. 1 Kor. 16, 12.

6. Jáť * jsem štípil, Apollo zaléval, ale Bůh dal zrůst.

*Skutk. 18, 14.

7. A protož aniž ten, kdož štěpuje, jest něco, ani ten, kdož zalévá, ale Bůh, kterýž zrůst dává.

8. Ten pak, kdož štěpuje, a ten, kdož zalévá, jedno jsou, a * však jeden každý svou vlastní odplatu vezme podle své práce.

*Zalm. 62, 13. Přil. 12, 14. Mat. 16, 27. Řim. 2, 6. Zjev. 2, 23

9. Božíť jsme zajisté * pomocníci, Boží roli, † Boží vzdělání jste.

*2 Kor. 6, 1. †Efez. 2, 20. 1 Petr. 2, 5.

10. Podle * milosti Boží sobě dané, jako moudrý stavitel, základ † jsem založil, jiný pak na něm staví. Ale jeden každý viz, jak na něm staví.

*Řim. 1, 5. †Zjev. 21, 14.

11. Nebo * základu jiného žádný položití nemž, mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Ježíš Kristus.

*Zalm. 118, 22. Imi. 28, 16. Mat. 16, 18. Efez. 2, 20.

12. Staví-liť pak kdo na ten základ zlato, stříbro, kamení drahé, dříví, seno, strniště,

13. Jednoho každého dílo * zjevono bude. Den † zajisté to okáže; nebo v ohni zjeví se, a jednoho každého dílo, jaké by bylo, ** oheň zprubuje.

*Imi. 8, 20. †1 Kor. 4, 5. **Imi. 48, 10. 1 Petr. 1, 7.

14. Zůstane-liť či dílo, kteréž na něm stavěl, vezme odplatu.

15. Pakliť či dílo shoří, vezme škodu, ale sám spasen bude, a však tak, jako skrze oheň.

16. Zdaliž * nevíte, že chrám Boží jste, a Duch Boží v vás přebývá?

*Efez. 2, 21. 22. Zid. 3, 6. 1 Petr. 2, 5.

17. Jestližeť kdo chrámu Božího poškrvňuje, tohoť ztratí Bůh; nebo chrám Boží svatý jest, jenž jste vy.

18. Žádný sám sebe * nesvod. Zdá-li se komu z vás, že † jest moudrý na tomto světě, budiž bláznem, aby byl učiněn moudrým.

*Jak. 1, 22. †Přil. 3, 7.

19. Moudrost zajisté světa tohoto bláznovství jest u Boha. Nebo * psáno jest: Kterýž lapá moudré v chytrosti jejich.

*Job 5, 13.

20. A * opět: Znáť Pán přemýšlování moudrých, že jsou marná.

*Zalm. 94, 11.

21. A tak nechlub se žádný lidmi; nebo všecky věci vaše jsou.

22. Buď Pavel, buď Apollo, buď Petr, buď svět, buď * život, buď smrt, buď přítomné věci, buďto budoucí, všecko jest vaše,

*Řim. 8, 38.

23. Vy * pak Kristovi, a Kristus Boží.
*k.11,3.

KAPITOLA IV.

Služebníci církve ne k lidskému, ale k svého Pána soudní přinálejší. Protož věrný lid je přijímáti i jich následovati má.

Tak o nás smýšlej člověk, jako * o služebnícih Kristových † a šafářích tajemství Božích.
*Mat.16,19. Jan 20,23. 2 Kor.4,5.

2. Dále pak vyhledává se při šafářích, aby každý * věrný nalezen byl. *Luk.12,42.

3. Mně pak to za nejmenší jest, abych od vás souzen byl, aneb od lidského soudu; nýbrž ani sám sebe soudím.

4. Nebo až do sebe nic nevím, však ne skrže * to jsem spravedliv; nebo ten, ješto mne soudí, † Pán jest.
*Zalm.143,2. Řím.3,20. †Zalm.35,24.

5. Protož * nesudte nic před časem, až by † přišel Pán, kterýž i ** osvíti to, což skrytého jest ve tmě, a zjeví rady srdcí. A tehdažt bude mítí chválu jeden každý od Boha.
*Mat.7,1. Luk.6,37. †1 Kor.11,26. **Dan.7,10.

6. Tyto pak věci, bratří, v podoběnství obrátil jsem na sebe a na Apollo, pro vás, abyste se na nás učili nad to, což psáno jest, * výše nesmýšleti, abyste jeden pro druhého nenadýmali se proti někomu.
*Přisl.3,7. Řím.12,3.

7. Nebo kdož tě soudí? A co * máš, ješto bys nevzal? A když jsi vzal, proč se chlubiš, jako bys nevzal? *Jan.3,27.

8. Již jste nasyceni, již jste zbohatli, bez nás kralujete. Ale ó byste kralovali, abychom i my spolu s vámi kralovali.

9. Za to mám jistě, že nás * Bůh apoštolý poslední okázal † jako k smrti oddané; nebo ** učiněni jsme divadlo to-muto světu, i andělům, i lidem.
*Efez.3,8. †Zalm.44,23. **Zid.10,33.

10. My * blázní pro Krista, ale vy opatrní v Kristu; my † mdlí, vy pak silní; vy slavní, ale my opovržení.
*k.3,18. †k.2,3. 2 Kor.13,9.

11. Až do tohoto času i * lačníme, i žízníme, i nahotu trpíme, † i poličkování býváme, i místa nemáme,
*2 Kor.11,27. †Skutk.23,2. 2 Kor.4,8.

12. A * pracujeme, dělájice rukama vlastnima. † Uhanění jsouce, dobrořečíme; protivěnství trpíce, snášíme.
*Skutk.18,3. †Mat.5,44. Řím.12,14.

13. Když se nám rouhají, modlime se; jako smeti tohoto světa učiněni jsme, povrhel u všech, až posavad.

14. Ne proto, abych vás zahanbil, píši

toto, ale jako svých * milých synů napominám.
*1 Tes.2,11.

15. Nebo byste pak deset tisíc pětounů měli v Kristu, však proto nemnoho otců. Nebo v Kristu Ježíši skrze evangelium já jsem vás zplodil.

16. Protož prosím * vás, buďte následovníci moji.
*k.11,1. Filip.3,17.

17. Pro tu příčinu * poslal jsem vám Timotea, kterýž jest syn můj milý a věrný v Pánu. Tent vám připomínati bude, které jsou cesty mé v Kristu, jakž všudy v každé církvi učím.
*1 Tim.1,2. 2 Tim.1,2.

18. Rovně jako bych nadul se někteří přijíti, naduli se někteří.

19. Ale * přijduť k vám brzo, bude-li Pán chtíti, a poznám ne řeč těch nadutých, ale moc.
*Řím.15,32.

20. Neboť nezdleží * v řeči království Boží, ale v moci. *Luk.17,20. Řím.1,16. 2 Petr.1,16.

21. Co chcete? S * metlou-li abych přišel k vám, čili s láskou, a s duchem tičnosti?
*2 Kor.10,2; 13,10.

KAPITOLA V.

Viní Korintské apóstol, že hanebného hříšníka mezi sebou trpěli. S. Velí jej satanu dáti, 9. a vyměřuje jim, jak se mají mítí k vyloučeným.

Naprosto slyšeti, že jest mezi vámi smilstvo, a to takové smilstvo, jakéž se ani mezi pohany nejmenuje, * aby někdo měl manželku otcovu.
*3 Moj.18,8; 20,11. 5 Moj.27,20.

2. A vy nadutí jste, než byste raději rmoutili se, aby vyvržen byl z prostředku vás ten, kdož takový skutek spáchal.

3. Já * zajisté, ač vzdálený tělem, ale přítomný duchem, již jsem to usoudil, jako bych přítomen byl, abyste toho, kterýž to tak spáchal, *
*2 Kor.10,1. Kol.2,5.

4. Ve jménu Pána našeho Jezukrista sejdouce se spolu, i s mým duchem, s moci * Pána našeho Jezukrista,
*Mat.16,19; 18,18.

5. Vydali takového * satanu k zahubení těla, aby duch spasen byl v den Pána Ježíše.
*1 Tim.1,20.

6. Neníť dobrá chloubá vaše. Zdaliž nevíte, že * maličko kvasu všecko těsto nakvašuje?
*Gal.5,9.

7. Vyčistětež tedy starý kvas, abyste byli nové zaděláni, jakož jste nenakvašení. Neboť jest * Beránek náš velikonoční za nás † obětován, Kristus.
*Isai.53,7. Jan.1,29. 1 Petr.1,19. †1 Kor.15,3. 1 Petr.2,24.

8. A protož hodujmež * ne v kvasu sta-

rém, ani v kvasu zlosti a nešlechtnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy.

^{*2 Mojj. 12.3.15.19. 5 Mojj. 16.3.}

9. Psal jsem vám v listu, abyste * se nesměšovali s smilníky.

^{*Mat. 18.17. 2 Kor. 6.14. Efez. 5.11.}

10. Ale nevěšelijak s smilníky tohoto světa, neb s lakomci, neb s dráči, aneb s modláři, sic jinak musili byste z tohoto světa vyjítí.

11. Nyní pak psal jsem vám, abyste se nesměšovali, kdyby kdo, maje jméno bratr, byl smilník, neb lakomec, neb modlář, neb zlolejec, neb opilec, neb dráč. S * takovým ani nejzte.

^{*Mat. 18.17. Řím. 16.17. 2 Tes. 3.6.14. Tit. 3.10. 2 Jan. v. 10.}

12. Nebo proč já mám i ty, kteříž jsou * vně, souditi? Však ty, kteříž jsou vnitř, vy soudíte.

^{*Mark. 4.11. Kol. 4.5. 1 Tes. 4.12. 1 Tim. 3.7.}

13. Ty pak, kteříž jsou vně, Bůh soudí. * Vyvrztež tedy toho zlého sami z sebe.

^{*5 Mojj. 13.5.}

KAPITOLA VI.

Soudí před nevěstími se vystřihati. 9. a smilstva i jiných hříchů pilně utíkatí.

Smí někdo z vás, maje při s druhým, souditi se před nepravými, a ne před svatými?

2. Nevíte-liž, že * svatí svět souditi budou? I poněvadž od vás souzen býti má svět, kterakž nehodní jste těch nejmenších věcí rozsuzovati? ^{*Zalm. 149.5 nšel.}

3. Zdalíž nevíte, že anděly souditi budeme? Co pak tyto časné věci?

4. Protož když byste měli míti soud o tyto časné věci, těmi, kteříž nejzadnější jsou v církvi, soud osadte.

5. K zahanbení vašemu to pravím. Tak-liž není mezi vámi moudrého ani jednoho, kterýž by mohl rozsouditi mezi bratřimi svými?

6. Ale bratr s bratrem soudí se, a to před nevěstími?

7. Již tedy konečně nedostatek mezi vámi jest, že soudy máte mezi sebou. Proč * raději křivdu nevrpíte? Proč raději škody neberete?

^{*Přisl. 20.22. Mat. 5.39.40. Řím. 12.19.}

8. Nýbrž * vy křivdu činite, a k škodě přivodíte, a to bratři své.

^{*3 Mojj. 25.14. 1 Tes. 4.6.}

9. Zdalíž nevíte, že * nespravedliví dědictví království Božího nedosáhnou? Nemylte se, † ani smilníci, ani modláři, ani cizoložníci, ani měkci, ani ** samco-ložníci,

^{*Gal. 5.19. Efez. 5.5. Žid. 12.14. †Gal. 6.7. **3 Mojj. 18.22. Řím. 1.27.}

10. Ani zloději, ani lakomci, * ani opilci, ani zloleji, ani dráči dědictví království Božího nedájdou. ^{*Gal. 5.21.}

11. A takoví jste * někteří byli, † ale obmytí jste, ale ** posvěceni jste, ale ospravedlnění jste ve jménu Pána Ježíškrista a skrze Ducha Boha našeho.

^{*Efez. 2.1.2.3. †Žid. 10.22. **1 Kor. 1.2}

12. Všecko mi sluší, * ale ne všecko prospívá; všecko mi sluší, ale jáť žádne z těch věcí v moc nebudu podmaněn.

^{*k. 10.23.}

13. Pokrmové * břichu, a břicho pokrmům; Bůh pak i břicho i pokrmy zkazí. Ale † tělo ne smilstvu, ale Pánu, a Pán tělu. ^{*Mat. 15.17. Řím. 14.17. †1 Kor. 6.19.20.}

14. Bůh pak i * Pána vzkřísil, i nás také vzkřísí mocí svou. ^{*Skutk. 2.24.32. Řím. 6.5.8.}

15. Nevíte-liž, že * těla vaše jsou oudové Kristovi? Což tedy vezma oudy Kristovy, učiním je oudy nevěstky? Odstup to.

^{*k. 12.27.}

16. Zdalíž nevíte, že kdož se připojuje k nevěstce, jedno tělo jest s ní? Nebo dí: * Budou dva jedno tělo.

^{*1 Mojj. 2.24. Mat. 19.5. Efez. 5.31.}

17. Ten pak, kdož se * připojuje Pánu, jeden † duch jest s ním.

^{*Jan 17.21.22. Efez. 5.30. †1 Kor. 12.13.}

18. Utíkejte smilstva. Všeliký hřích, kterýžkoli učinil by člověk, kromě těla jest, ale kdož smilní, ten proti svému vlastnímu tělu hřeší.

19. Zdalíž nevíte, že * tělo vaše jest chrám † Ducha svatého v vás? Kteréhož máte od Boha, a nejste sami svoji.

^{*k. 3.16. 2 Kor. 8.16. †Efez. 2.21. Žid. 3.6. 1 Petr. 2.5.}

20. Nebo * koupeni jste za mzdu. Oslavujtež † tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.

^{*k. 7.23. Skutk. 20.28. Gal. 3.13. Žid. 9.12. 1 Petr. 1.18.19. 2 Petr. 1.1. Zjev. 5.9. †Filip. 1.20.}

KAPITOLA VII.

Ženění i vdávání na svobodě zanechává apostol. 10. Manželům rozloučení brání. 25. Z strany pak proměňování stavu, jak se míti a čeho šetřiti, ukazuje.

S strany pak toho, o čemž jste mi psali, dobréf by bylo člověku ženy se nedotýkati.

2. Ale z přičiny smilstva, jeden každý manželku svou měj, a jedna každá měj muže svého.

3. Muž k ženě * povinnou přívětivost prokazuj, podobně též i žena k muži.

^{*1 Petr. 3.7.}

4. Žena svého vlastního těla v moci nemá, ale muž; též podobně i muž těla svého vlastního v moci nemá, ale žena.

5. Neoklamávejte jeden druhého, leč by to bylo z společného svolení na čas, abyste se uprázdnilí * ku postu a k modlitbě; a zase spolu se sejděte, aby vás nepokoušel satan pro nezdrželivost vaši.

*Joel 2,13. Mat. 17,21.

6. Ale totot pravím podle dopuštění, ne podle rozkazu.

7. Nebo chtěl bych, aby * všickni lidé tak byli jako já, ale jeden každý svůj vlastní dar od Boha má, jeden tak a jiný jinak.

*Skutk. 26,29. †Mat. 19,12. 1 Kor. 12,11.

8. Pravím pak neženatým a vdovám: Dobré jest jim, zůstali-li by tak jako já.

9. Pakliť se * nemohou zdržeti, nechať v stav manželský vstoupí; nebo lépe jest v stav manželský vstoupiti nežli páliť se.

*1 Tim. 5,14.

10. Manželům pak příkazuji ne já, ale Pán, * řka: Manželko od * muže neodcházej.

*1 Tes. 4,15. †Mal. 2,14. 16. Mat. 5,32. Luk. 16,18.

11. Pakliť by odešla, zůstaniť nevdaná, aneb smíř se s mužem. Tolikéž muži nepropouštěj ženy.

12. Jiným pak pravím já, a ne Pán: Má-li který bratr manželku nevěřící, a ta povoluje býti s ním, nepropouštěj jí.

13. A má-li která žena muže nevěřícího, a on chce býti s ní, nepropouštěj ho.

14. Posvěcent jest zajisté nevěřící muž pro ženu, a žena nevěřící posvěcena jest pro muže; sic jinak děti vaši nečistí by byli, ale nyní svatí jsou.

15. Pakliť nevěřící odjiti chce, nechť jde. Neníť manem bratr neb sestra v takových věcech, ale * ku pokoji povolal nás Bůh.

*Efez. 2,14. 17.

16. A kterak ty * viš, ženo, získáš-li muže svého? Aneb co ty viš, muži, získáš-li ženu?

*1 Petr. 3,1.

17. Ale jakž jednomu každému odměřil Bůh, a jakž jednoho každého povolal * Pán, tak choď. A takť ve všech církvích řídím.

*v. 20. 24.

18. Obřezaný někdo povolán jest? Neuvodíť na sebe *neobřízky*. V neobřízce někdo povolán jest? Neobřezuj se.

19. Obřízka * nic není, též neobřízka nic není, ale zachovávání příkázání Božích.

*Gal. 5,6; 6,15.

20. Jeden každý v tom * povolání, v němž povolán jest, zůstávej.

*Efez. 4,1. Filip. 1,27. 1 Tes. 2,12.

21. Služebníkem * povolán jsi? Nedbej na to. Pakliť bys mohl býti svobodný, raděj *toho* užívěj.

*1 Tim. 6,2.

22. Nebo kdož jest v Pánu povolán služebníkem, * osvobozený jest Páně. Též podobně kdož jest povolán svobodný, † služebník jest Kristův.

*Jan 8,36. Řím. 6,18. 22. Gal. 5,13. †Efez. 6,6. 1 Petr. 2,16.

23. Za mzdu * koupeni jste, nebudtež služebníci lidíti.

*k. 6,20. Žid. 9,12. 1 Petr. 1,19. 2 Petr. 2,1.

24. Jeden každý jakž povolán jest, bratři, v tom zůstávej před Bohem.

25. O pannách pak příkázání Páně nemám, ale však radu dávám, jako ten, jemuž z * milosrdenství svého Pán dal věrným býti.

*2 Kor. 4,1.

26. Za toť pak mám, že jest to dobré pro nastávající potřebu, *totiž* že jest dobré člověku tak býti.

27. Přivázán k ženě? Nehledej rozvázání. Jsi prost od ženy? Nehledej ženy.

28. Pakliť bys se i oženil, nezhrěšils, a vdala-li by se panna, nezhrěšila; * ale trápení těla míti budou takovi; jáť pak vám odpouštím.

*1 Moj. 3,16. 17. 18.

29. Ale totot pravím, bratři, poněvadž čas * ostatní jest ukrácený, aby i ti, kteříž mají ženy, byli, jako by jich neměli,

*Řím. 13,11. 1 Petr. 4,7.

30. A kteříž plačí, jako by neplakali a kteříž radují se, jako by se neradovali, a kteříž kupují, jako by nevládli,

31. A kteříž užívají tohoto světa, jako by neužívali. Neboť * pomíjí způsob tohoto světa.

*Zalm. 39,7. Izai. 40,6. 1 Petr. 1,24. 1 Jan. 2,17.

32. Cheť pak, * abyste vy bez pečování byli. Nebo kdo ženy nemá, pečujeť o to, což jest Páně, kterak by se líbil Pánu.

*Luk. 12,15. †1 Tim. 5,5.

33. Ale kdo se oženil, pečuje o věci tohoto světa, jak by se líbil ženě.

34. Rozdílné jsou žena a panna. Nevdaná pečuje o to, což jest Páně, aby byla * svatá i tělem i duchem, ale vdaná pečuje o věci tohoto světa, kterak by se líbila muži.

*2 Kor. 7,1.

35. Totot pak k vašemu dobrému pravím, ne abych na vás osídlo uvrhl, ale abyste slušně a případně Pána se přidrželi, bez všeliké roztržitosti.

36. Pakliť kdo za neslušnou věc své panně pokládá pomíjení času k vdání, a tak by se státi mělo, učin, jakžkoli chce, nezhrěší. Nechať jí vdá.

37. Ale kdož se pevně ustavil v srdci, a není mu toho nouze, ale v moci má svou vlastní vůli, a to uložil v srdci

svém, aby choval pannu svou, dobře činí.

38. A tak ten, kdož vdává, dobře činí, ale kdo nevdává, lépe činí.

39. Žena * přivázána jest zákonem dotud, dokudž její muž živ jest. Pakli by umřel muž její, svobodná jest; můž se vdáti, za kohož chce, † toliko v Pánu.

*Řim. 7.2. †1 Tim. 2.15.

40. Ale blahoslavenější jest, zůstala-li by tak, podlé mého soudu. Mámt pak za to, žeť i já mám * Duchu Božího.

*1 Tes. 4.8.

KAPITOLA VIII.

Modlám obětované jisti není hříši, 9. však s pobouřením bližního mdlého jisti jest veliký hřích.

V těch pak věcech, * kteréž modlám obětovány bývají, víme, že všickni známost máme. A známost † nadýmá, ale láska vzdělává.

*Skutk. 15.20.29. †1 Kor. 5.2.

2. Zdá-li se * pak komu, že něco umí, ještě nic nepoznal, tak jakž by měl znáti.

*Gal. 6.3. †1 Tim. 6.4.

3. Ale jestliže kdo miluje Boha, tent jest * vyučen od něho.

*Zalm. 1.6. Jan 10.14.27. Gal. 4.9.

4. A protož o pokrmích, kteříž se modlám obětují, * víme, že modla na světě nic není, a † že není jiného žádného Boha než jeden.

*Řim. 14.14. †5 Mojs. 4.39. Mark. 12.29.

5. Nebo ačkoli jsou někteří, ješto slovou * bohové, i na nebi i na zemi, (jakož jsou mnozí bohové, a páni mnozí,)

*Zalm. 82.6. Jan 10.34.35.

6. Ale my * máme jediného Boha Otce, z něhož † všecko, a my v něm, a jednoho ** Pána Ježíše Krista, skrze † něhož všecko, i my skrze něho.

*Mal. 2.10. †Řim. 11.36. **Skutk. 17.28. †Jan 1.3.

7. Ale ne ve všech jest to * umění. Nebo někteří † s svědomím pro modlu až do dnes jako modlám obětované jedí, a svědomí jejich, jsuci mdlé, poškvvrňuje se.

*Řim. 14.14. †Řim. 14.23. †1 Kor. 10.28.

8. Nečinít * pak nás pokrm vzácných Bohu. Nebo budeme-li jisti, nic tím lepší nebudeme, a nebudeme-li jisti, nic horší nebudeme.

*Řim. 14.17.

9. Ale * vizte, aby snad ta vaše moc nebyla k † urážce mdlým.

*1 Petr. 2.16. †Řim. 14.13.20.

10. Nebo uzří-li kdo tebe, majícího známost, a ty sedíš při pokrmu modlám obětovaném, zdalíž svědomí toho, kterýž jest mdlý, nebude přivedeno k tomu, aby také jedl modlám obětované?

11. I * zahyne pro to tvé vědění

bratr mdlý, za kteréhož Kristus umřel.

*Řim. 14.15.

12. A tak hřešice proti bratřím, a urážejice svědomí jejich mdlé, proti Kristu hřešíte.

13. A protož * jestližef pohoršuje pokrm bratra mého, nebudu jisti masa na věky, abych nezhoršil bratra svého.

*Řim. 14.21. †2 Kor. 11.29.

KAPITOLA IX.

Příkladem svým učí práva svého v věcech případných ustupovati, 21. jinak že by o korunu věčnou přišli.

Zdalíž nejsem apoštol? Zdalíž nejsem svobodný? * Zdalíž jsem Jezukrista Pána našeho neviděl? Zdalíž † vy nejste práce má v Pánu? *Skutk. 9.3.17. †1 Kor. 4.15.

2. Bychť pak jiným nebyl apoštolem, tedy vám jsem; nebo pečet mého apoštolství vy jste v Pánu.

3. Odpověď má před těmi, kteříž mne soudí, ta jest:

4. Zdalíž * nemáme moci jisti a piti?

*v. 14. Luk. 10.8.

5. Zdalíž nemáme moci sestry ženy při sobě míti, jako i * jiní apoštolé, i † bratři Páně, i Petr?

*Mat. 8.14. †Gal. 1.19.

6. Zdalíž sám já a Barnabáš nemáme moci díla zanechatí?

7. I kdo * bojuje kdy na svůj náklad? Kdo † štěpuje vinici, ** a ovoce jejího nejí? Aneb kdo † † pase stádo, a mléka od stáda nejí?

*2 Kor. 10.4. †1 Kor. 3.6.7.8. **1 Mojs. 9.20.21. †Jan 21.15.

8. Zdali podlé člověka to pravím? Zdalíž i zákon toho nepraví?

9. Nebo v zákoně * Mojžíšově psáno jest: Nezavížeš úst volu mláticimu. I zdali Bůh o voly pečuje?

*5 Mojs. 25.4. †1 Tim. 5.18.

10. Čili naprosto pro nás to praví? Pro nás jistě napsáno jest. Nebo kdo * oře, v naději orati má; a kdo mlátí v naději, naděje své má účasten býti.

*2 Tim. 2.6.

11. Poněvadž jsme my vám * duchovní věci rozšívali, veliká-liž by věc byla, kdybychom my vaše časné věci žali?

*Řim. 15.27. Gal. 6.6.

12. Kdyžť jiní práva svého k vám užívají, proč ne raději my? A však nenížvali * jsme práva toho, ale všecko snášíme, abychom žádné překážky neúčinnili evangelium Kristovu.

*Skutk. 20.33 násl. †2 Kor. 11.9.12.

13. Zdalíž nevíte, že ti, kteříž * o svatých věcech pracují, z svatých věcí jedí, a kteříž oltáři přistojí, s oltářem spolu díl mají?

*4 Mojs. 18.8.

14. Tak i Pán nařídil těm, kteříž evangelium * zvěstují, aby z evangelium ži-
vi byli.

*3 Mojt. 19, 13. 5 Mojt. 24, 14. Mat. 10, 10. 1 Tim. 5, 18.

15. Jáť jsem však * ničeho toho neuží-
val. Aníž jsem toho proto psal, aby se
to při mně tak dalo, anof by mi mno-
hem lépe bylo umřítí, nežliť aby kdo
chválu mou vyprázdnil.

*k. 4, 12. Skutk. 18, 3. †2 Kor. 11, 10.

16. Nebo * káži-li evangelium, nemám
se čím chlubití, poněvadž jsem to poví-
nem; ale běda by mně bylo, kdybych
nekázal.

*Řím. 1, 15.

17. Jestliže pak dobrovolně to činím,
mám odplatu; pakli bezděk, úradť * jest
mi svěřen.

*k. 4, 1.

18. Jakouž tedy mám odplatu? Abych
evangelium káže, ukázal, že jest bez
nákladů evangelium Kristovo, proto a-
bych zle neužíval práva svého při evan-
gelium.

19. Svoboden zajisté jsa ode všech,
všechněm sebe samého * v službu jsem
vydal, abychť mnohé získal.

*k. 10, 33. Mat. 20, 23. †Mat. 18, 15.

20. A učiněn jsem * Židům jako Žid,
abych Židy získal; těm, kteříž pod zá-
konem jsou, jako bych pod zákonem
byl, abych ty, kteříž pod zákonem jsou,
získal.

*Skutk. 16, 3; 18, 18; 21, 23.

21. Těm, kteříž jsou bez zákona, jako
bych * bez zákona byl, (nejsa bez záko-
na Bohu, ale jsa pod zákonem Kristu,)
abych získal ty, kteříž jsou bez zákona.

*k. 7, 22. Gal. 2, 3.

22. Učiněn jsem * mdlým jako mdlý,
abych mdlé získal. Všechněmť všecko
jsem učiněn, abych vždy některé k spa-
sení přivedl.

*Řím. 11, 14; 15, 1, 2. †1 Kor. 10, 33.

23. A toť činím * pro evangelium, abych
účastní jeho byl.

*Gal. 2, 2.

24. Zdalíž nevíte, že ti, kteříž v závod
běží, všickni zajisté běží, ale jeden běže
základ? Tak * běžte, abyste dosáhli.

*Filip. 3, 14.

25. A všeliký, * kdož bojuje, ve všem
jest zdrželivý. A oni zajisté proto, aby
porušitelnou korunu vzali, ale myť ne-
porušitelnou.

*Efez. 6, 12. †Jak. 1, 12. †1 Petr. 1, 4.

26. Protož já * tak běžím, ne jako v ne-
jistotu, tak bojuji, ne jako vtr rozráže-
je,

*Gal. 2, 2. †2 Tim. 2, 5; 4, 7.

27. Ale * podmaňují tělo své, a v služ-
bu podrobují, abych snad jiným káže,
sám nebyl nešlechetný.

*Řím. 6, 11. Gal. 5, 24. Kol. 3, 5.

KAPITOLA X.

Žádostem hříšným nepovolovati, 9. na Krista nehřešiti,
14. satanu se nepřítušťovati, 23. mdlých neurážeti.

Nechcít pak, abyste nevěděli, bratří, že
otecové * naši všickni pod oním oblakem
byli, ať všickni moře přešli.

*2 Mojt. 13, 21, 22.
4 Mojt. 9, 18. Žalm. 78, 12, 14. †2 Mojt. 14, 22. Joz. 4, 22.

2. A všickni v Mojiše pokřtěni jsou
v oblace a v moři,

3. A všickni * týž pokrm duchovní je-
dli,

*2 Mojt. 18, 15. Žalm. 105, 40.

4. A všickni * týž nápoj duchovní pili.
Pili zajisté z duchovní skály, kteráž za
nimi šla. Ta pak skála byl Kristus.

*2 Mojt. 17, 6. 4 Mojt. 20, 11. Žalm. 78, 16. Izai. 48, 20.

5. Ale ne * ve mnohých z nich zalíbilo
se Bohu;ť nebo zhyznuli na poušti.

*Žid. 3, 19. †4 Mojt. 11, 33.

6. Ty pak věci ku příkladu nám se
staly, abychom * nebyli žádostivi zlého,
jako oni žádali.

*4 Mojt. 11, 4, 34.

7. Protož nebudte * modláři, jako ně-
kteří z nich, jakoť psáno jest: Posadil
se lid, aby jedl a pil, a vstali, aby hrali.

*2 Mojt. 20, 3. 1 Jan. 5, 21. †2 Mojt. 32, 6.

8. Aníž * smilněme, jakoť někteří z
nich smilnili, a padlo jich jeden den tři-
mécítma tisíců.

*k. 6, 18. †4 Mojt. 25, 1. 9. Žalm. 106, 28.

9. Ani * pokoušejme Krista,ť jako ně-
kteří z nich pokoušeli, a ** od hadů zhy-
znuli.

*Skutk. 5, 9. 2 Mojt. 17, 2, 7.

†Žalm. 106, 14. **4 Mojt. 21, 5, 6.

10. Ani * repecte, jakoť i někteří z nich
reptali, a zhyznuli od záhubce.

*Filip. 2, 14. †4 Mojt. 14, 2, 36.

11. Toto pak všecko u figúře dalo se
jim, a * napsáno jest k napomenutí na-
šemu, kteříž jsme nať konei světa.

*Řím. 4, 23, 24. †Filip. 4, 5. Žid. 9, 28.

12. A protož kdo se * domnívá, že sto-
jí, hlédiz, aby nepadl.

*Řím. 11, 20.

13. Pokušení vás nezachvátilo, než lid-
ské. Ale * věrnýť jest Bůh, kterýž ne-
dopustí vásť pokoušeti nad vaši mož-
nost, ale ** způsobíť s pokušením také i
vysvobození, abyste mohli sněsti.

*1 Tes. 5, 24. †Žalm. 68, 21. **Žalm. 125, 3.

14. Protož, moji milí, * utíkejtež mo-
dlárství.

*2 Mojt. 20, 3.

15. Jakožto * opatrným mluvím. Vy
sudeť, co pravím.

*k. 2, 15.

16. Kalich * dobrořečení, kterémuž do-
brořečíme, zdalíž není společnost krve
Kristovy? A chléb, kterýž lámeme, zda-
líž není společnost těla Kristova?

*Mat. 26, 26, 27.

17. Poněvadž jeden chléb, jedno tělo
mnozí * jsme; všickni zajisté jednoho
chleba účastni jsme.

*k. 12, 13, 27. Řím. 12, 5.

18. Pohleďte na Izraele podlé těla. Zdaliž ti, * kteříž jedí oběti, nejsou účastníci oltáře? ^{*3 Mojt. 3.3; 7.15.}

19. Což tedy dím? Že * modla jest něco? Aneb že modlám obětované něco jest? ^{*k. 8.4.}

20. Anobřz což * obětují pohané, dáblům obětují, a ne Bohu. Nechtěl bych pak, abyste vy byli účastníci dáblů. ^{*3 Mojt. 17.7. 5 Mojt. 32.17.}

21. Nemůžete kalicha Páně píti i kalicha dáblů; nemůžete účastníci býti stolu Páně i stolu dáblů.

22. Či k hněvu popouzíme Pána? Zdaž silnější jsme jeho?

23. Všecko mi sluší, ale ne všecko jest užitečné; všecko mi sluší, ale ne všecko vzdělává.

24. Žádný * nehledej svých věcí, ale jeden každý toho, což jest bližního. ^{*Řím. 15.2. Filip. 2.4.}

25. Všecko, což se v masných krámích prodává, jezte, nic se nevyptávajice pro svědomí.

26. Nebo * Páněť jest země i plnost její. ^{*2 Mojt. 19.5. Žalm. 24.1; 50.12.}

27. Pozval-liť by vás pak kdo z nevěřících, a chcete jíti, vše, cožkoli bylo by vám předloženo, jezte, nic se nevyptávajice pro svědomí.

28. Pakli by vám někdo řekl: Toto jest modlám obětované, nejzete pro toho, kdož oznámil, a pro svědomí. Páněť zajisté * jest země i plnost její. ^{*v. 26. 2 Mojt. 19.5. Žalm. 24.1.}

29. Svědomí pak pravím ne tvé, ale toho druhého. Nebo proč by měla svoboda * má potupena býti od cizího svědomí? ^{*Řím. 14.16.}

30. A poněvadž já s * díky činěním požívám, proč za bezbožného jmn býti mám pro to, z čehož já díky činím? ^{*Řím. 14.6. 1 Tim. 4.4.}

31. Protož * buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite. ^{*5 Mojt. 8.10. Kol. 3.17.}

32. Bez * úrazu buďte i Židům i Řekům i církvi Boží, ^{*Řím. 14.13.}

33. Jakož i * já ve všem libím se všechněm, † nehledaje v tom svého užitku, ale mnohých, aby spaseni byli. ^{*Řím. 15.2. †1 Kor. 10.24. Filip. 2.4.}

KAPITOLA XI.

Jak se chovati v společných shromážděních, učt, 16. nespůsob při večeři Páně tresce, 33. a k vydanému prvé věde. Následovníci * moji buďte, jako i já Kristův. ^{*k. 4.16. Efez. 5.1. 1 Tes. 1.6. Žid. 13.7.}

2. Chválím pak vás, bratří, že všechny věci mé v paměti máte, a jakž jsem vydal vám, * ustanovení zachováváte. ^{*v. 23. k. 15.1.3.}

3. Chcít pak, abyste věděli, že všelikeho muže hlava jest Kristus, * a hlava ženy muž, hlava † pak Kristova Báh. ^{*1 Mojt. 3.16. Efez. 5.23. 1 Tim. 2.11.12. †1 Kor. 3.23. Filip. 2.7.8.}

4. Každý muž, modle se aneb prorokuje s přikrytou hlavou; ohyžduje hlavou svou.

5. Každá pak žena, modleci se aneb prorokující s nepřikrytou hlavou, ohyžduje hlavu svou; nebo jednostejná věc jest, jako by se oholila.

6. Nebo * nezavíjí-liť se žena, nechaž se také ostříhá. Pakli jest mrzká věc ženě oholiti se neb ostříhati, nechaž se zavíjí. ^{*4 Mojt. 5.18. 5 Mojt. 22.5.}

7. Muž nemá zavíjeti hlavy, * jsa obraz a sláva Boží, ale žena jest sláva mužova. ^{*1 Mojt. 1.27. 5.1.}

8. Nebo není muž z ženy, * ale žena z muže. ^{*1 Mojt. 2.23.}

9. Není * zajisté muž stvořen pro ženu, ale žena pro muže. ^{*1 Mojt. 2.18.23.}

10. Protož má žena míti obestnění na hlavě pro anděly.

11. A však ani muž bez ženy, ani žena bez muže v Pánu.

12. Nebo jakož žena z muže, tak i muž skrze ženu, všechny pak věci z Boha.

13. Vy sami mezi sebou * suďte, sluší-li se ženě bez zavítí modliti Bohu. ^{*Skutk. 4.19.}

14. Zdaliž vás i samo přirození neučí, žeť jest ohyzda muži míti dlouhé vlasy?

15. Ale ženě míti dlouhé vlasy počtívé jest; nebo vlasové k zastírání dáni jsou jí.

16. Jestliže pak komu se vidí neustupným býti, myť takového obyčeje nemáme, ani církev Boží.

17. Tyto pak věci předkládaje, nechválím, * že ne k lepšímu, ale k horšímu se scházíte. ^{*v. 22.}

18. Nejprvé zajisté, když se scházíte do shromáždění, slyším, že jsou roztržky mezi * vámi, a poněkud tomu věřím. ^{*k. 1.10. 11.12.}

19. Neboť * musejí i † kacířstva mezi vámi býti, ** aby právě pobožní zjevení byli mezi vámi. ^{*Mat. 18.7. †Skutk. 20.30. 1 Jan. 2.19. **Luk. 2.35.}

20. Když tedy tak se scházíte vespolek, toť není večeři Páně jísti,

21. Poněvadž jeden každý nejprv s ji-

dlem večere své se uspiší, a tu někdo lační, a jiný se přepil.

22. A což pak domů nemáte k jídlu a ku pití? Čili církev Boží * tupíte, a zahabujete ty, kteříž nemají? Což vám dim? Chváliti budu vás? V tom nechválím. *Jak.2,6.

23. Já * zajisté přijal jsem ode Pána, což i + vydal jsem vám, ** že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen jest, vzal chléb, *k.15,3. +k.11,2. **Mat.26,26. Mark.14,22.

24. A díky činiv, lámal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To činite na * mou památku. *Zalm.38,1:111,4.

25. Takž i kalich, když povečefel, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi. To činite, kolikrátkoli piti budete, na mou památku.

26. Nebo kolikrátž byste koli jedli chléb tento a kalich tento pili, smrt Páně zvěstujete, dokudž * nepřijde. *k.4,5. Jan.14,3. Skutk.1,11.

27. A protož kdokoli jedl by chléb tento, a pil kalich Páně * nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. *k.10,21. 4 Moja.9,13. Jan.6,51.63.64.

28. Zkusíš * tedy sám sebe člověk, a tak chléb ten jez, a z toho kalicha pi. *Gal.6,4. 2 Kor.13,5.

29. Nebo kdož jí a pije * nehodně, odsouzení sobě jí a pije, nerozsuzuje těla Páně. *4 Moja.9,10.13.

30. Protož mezi vámi jsou mnozí mdlí a nemocní, a spí mnozí,

31. Ješto kdybychom se * sami rozsuovali, nebyli bychom souzeni. *Zalm.32,5. Přisl.18,7.

32. Ale když býváme souzeni, ode Pána * býváme poučováni, abychom s světem nebyli potupeni. *Zid.12,5.6.

33. A tak, bratři moji, když se scházíte k jídlu, jedni na druhé čekávejte.

34. Pakli kdo lační, doma jez, abyste se nescházeli k odsouzení. Jiné pak věci, když přijdu, zřídím.

KAPITOLA XII.

Uť apoštol darů Božích dobře užívati, 12. a v svornosti, v lásce i v jednotě ducha zůstávati.

O duchovních pak *darůch*, bratři, nechci, abyste nevěděli.

2. Víte, * že jste byli pohané, kteříž k modlám němým, jakž jste bývali vedeni, *tak* jste chodili. *k.6,11.

3. Protož známof vám činím, * že žádný v Duchu Božím mluvě, nezlořečí Je-

žíši, a žádný nemůže + říci Pán Ježíš, jediné v ** Duchu svatém.

4. Rozdílní * pak darové jsou, ale tentýž Duch, *Mark.9,39. +Jan.13,13. **2 Kor.3,5. *Řim.12,6.

5. A rozdílná * jsou přísluhování, ale tentýž Pán, *Efez.4,11.

6. A rozdílné jsou moci, ale tentýž jest Bůh, kterýž působí všecko ve všech.

7. Jednomu pak každému dáno bývá zjevení Ducha k užítku.

8. Nebo někomu dána bývá skrze Ducha řeč moudrosti, jinému pak řeč umění podlé téhož Ducha,

9. Jinému pak víra v témž Duchu, jinému * darové uzdravování v jednotném Duchu, *v.28.30.

10. Někomu pak divů činění, jinému pak proctví, jinému pak rozeznání duchů, jinému pak * rozličnost jazyků, jinému pak vykládání jazyků. *Skutk.2,4:10,46.

11. Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje * jednomu každému obzvláště, jakž ráčí. *Řim.12,3.6.

12. Nebo jakož tělo jedno jest a mnoho má oudů, ale všickni ti jednoho těla oudové, mnozí * jsouce, jedno tělo jsou: tak i Kristus. *Řim.12,4.5.

13. Skrze * jednoho zajisté Ducha my všickni v jedno tělo + pokřtěni jsme, buď Židé, buď Řekové, buď služebníci, neb svobodní, a ** všickni v jeden duch zapojeni jsme. *Jan.6,68. Řim.6,4. +Gal.3,28. **1 Kor.10,4.

14. Nebo * tělo není jeden oud, ale mnozí. *v.20.

15. Dí-li noha: Poněvadž nejsem rukou, nejsem z těla, zdalíž proto není z těla?

16. A dí-li ucho: Když nejsem oko, nejsem z těla, zdalíž proto není z těla?

17. Jestliže všecko tělo jest oko, kde pak sluch? Pakli všecko sluch, kde povonění?

18. Ale * zřídil Bůh oudy, jeden každý z nich v těle, tak jakž chtěl. *Kol.2,19.

19. Pakli by všickni byli jeden oud, kde by bylo tělo?

20. Ale nyní ač mnozí oudové jsou, jest však jedno tělo.

21. Nemůžet tedy oko říci ruce: Nepotřebí mi tebe, aneb opět hlava nohám: Nepotřebuji vás.

22. Nýbrž mnohem více oudové, kteříž se zdadí nejmdejší v těle býti, potřební jsou.

23. A kteréž máme za nejnepoctivější v těle, těm větší poctivost činíme; a nepoctiví naši hojnější ozdoby mají,

24. Poctiví pak *oudové* naši toho nepotřebují. Ale Bůh tak způsobil tělo, dav poslednějšimu hojnější poctivost,

25. Aby nebyla rozržitost v těle, ale aby oudové jedni o druhé vespolek pečovali.

26. A protož jestliže co trpí jeden oud, spolu s ním trpí všickni oudové; pakli jest v slávě jeden oud, radují se spolu s ním všickni oudové.

27. Vy * pak jste tělo Kristovo, a oudové z částky. ^{*Řim.12,5.}

28. A některé zajisté postavil Bůh v církvi nejprv * apoštoly, druhé proroky, třetí * učitele, potom moci, potom ** dary uzdravování, pomocníky, †† správce, rozličnost jazyků.

^{*Efez.2,20; 4,11. †1Tim.5,17. **1Kor.12,9. ††Řim.12,8.}

29. Zdalíž jsou všickni apoštolé? Zdali všickni proroci? Zdali všickni učitelé? Zdali všickni divy činí?

30. Zdali všickni mají dary k uzdravování? Zdali všickni jazyky mluví? Zdali všickni vykládají?

31. Snažujte * se pak dojíti darů lepších, a ještěť vyšší cestu vám ukáží.

^{*k.14,1.}

KAPITOLA XIII.

Chvála svatě lásky.

Bych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem měď zvučící aneb zvonec znějící.

2. A bychť měl * proroktvi, ať povědom byl všelikého tajemství i všelikého umění, a kdybych měl tak velikou víru, že bych ** hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem.

^{*Mat.7,22. †1Kor.12,8,9. **Mat.17,20.}

3. A kdybych vynaložil na pokrmý všecken statek svůj, a bych vydal tělo své k spálení, a lásky bych neměl, nic mi to neprospívá.

4. Láska * trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, láska není všetečná, nenadýmá se.

^{*Přisl.10,12. 1Petr.4,8.}

5. V nic neslušného se nevydává, nehledá * svých věcí, nezpouzí se, † neobmýšlí zlého.

^{*k.10,24,33. Filip.2,4. †Zalm.35,20. Řim.13,10.}

6. Neraduje * se z nepravosti, ale spolu raduje † se pravdě.

^{*Zalm.10,3. †Zalm.15,4. Řim.1,32. 2Jan.v.4.}

7. Všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.

8. Láska * nikdy nevypadá, ještěť buď že proroktvi jsou, ta přestanou, buď jazykové, ti utichnou, buď učení, to v nic přijde.

^{*Gal.6,9.}

9. Z částky zajisté poznáváme, a z částky prorokujeme.

10. Ale jakž by přišlo dokonalé, tehdyť to, což jest z částky, * vyhlazeno bude.

^{*Efez.4,13.}

11. Dokudž jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, myslil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, ale když jsem muž, opustil jsem dětinské věci.

12. Nyní * zajisté vidíme v zrcadle a skrze podobenství, ale tehďž † tváří v tvář. Nyní poznávám z částky, ale tehdy poznám, ** tak jakž i známostí obdařen budu.

^{*2Kor.3,18; 5,7. †Zalm.17,15. Mat.5,8. **1Kor.8,3.}

13. Nyní pak zůstává * víra, naděje, láska, to tré, ale největší z nich *jestiř* láska.

^{*1Tes.1,3.}

KAPITOLA XIV.

Učíť darů Božích vyšších i nižších k společnému vzdělání učivati.

Stájtež * o lásku, horlivě † žádejte duchovních věcí, nejvíce však, ** abyste prorokovali.

^{*k.12,31. †k.14,12. **Řim.12,6.}

2. Nebo ten, kdož mluví *cizím* jazykem, ne lidem mluví, ale Bohu; nebo žádný neposlouchá, ale duchem vypravuje tajemství.

3. Kdož pak * prorokuje, lidem mluví vzdělání, i napominání, i potěšení.

^{*v.15,24,31,39.}

4. Kdož mluví *cizím* jazykem, sám sebe vzdělává, ale ten, kdož prorokuje, církev vzdělává.

5. Chtěť bych pak, * abyste všickni jazyky mluvíli, aleť však raději, abyste prorokovali. Nebo větší jest ten, kterýž prorokuje, nežli ten, kdož jazyky mluví, leč by také vykládal, aby se vzdělávala církev.

^{*4Mojz.11,29. †1Kor.14,1.}

6. A protož, bratří, přišel-li bych k vám, jazyky mluvě, což vám prospějí, nebudu-liť vám mluvit, buď v zjevení neb v umění, buď v proroktvi neb v učení?

7. Však i bezdušné věci, vydávající zvuk, jako píšťalka neb harfa, kdyby rozdílného zvuku nevydávaly, kterak by vědino bylo, co se píská, aneb na harfu hrá?

8. Ano * trouba vydala-li by nejistý hlas, kdož se bude strojiti k boji?

^{*4Mojz.10,9.}

9. Tak i vy, nevydali-li byste jazykem srozumitelných slov, kterak bude rozumno, co se mluví? Budete jen u vitr mluvíti.

10. Tak mnoho, (jakž vidíme,) rozdílu hlasů jest na světě, a nic není bez hlasu.

11. Protož nebudu-liť znáti moci hlasu, budu tomu, kterýž mluví, cizozemec, a ten, kdož mluví, bude mi cizozemec.

12. Tak i vy, poněvadž jste horliví milovníci * duchovních věcí, toho hleďte, abyste se k vzdělání církve rozhojnili.

13. A protož, kdož mluví jazykem, modl se, aby mohl vykládati.

14. Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užitku jest.

15. Což tedy jest? Modliti * se budu duchem, a modliti se budu i myslí; plésati budu duchem, a plésati budu i myslí.

16. Nebo kdybys dobrořečil duchem, kterakž ten, kterýž prostý člověk jest, k tvému díku činění řekne Amen, poněvadž neví, co pravíš?

17. Nebo ať ty dobře díky činíš, ale jiný se nevzdělává.

18. Děkuji * Bohu svému, že více než vy všickni jazyky mluvím;

19. Ale v zboru raději bych chtěl pět slov srozumitelně promluvíti, abych také jiných poučil, nežli deset tisíců slov jazykem.

20. Bratří, * nebuďte děti v smyslu, ale zlosti buďte děti, smyslem pak buďte dospělí.

21. Psáno jest v * zákoně: Protož rozličnými jazyky a cizími rty budu mluvíti lidu tomuto, ať aniž tak mne slyšeti budou, praví Pán.

22. A tak jazykové jsou za div ne těm, kteříž věří, ale nevěřícím, prorocvtí pak ne nevěřícím, ale věřícím.

23. A protož když by se sešla všechna církev spolu, a všickni by jazyky mluvili, a vešli by tam i neučení neb nevěřící, zdalíž neřeknou, že blázníte?

24. Ale kdyby všickni prorokovali, a všel by někdo nevěřící neb neučený, přemáhan by byl ode všech, a souzen ode všech.

25. A tak * tajnosti srdce jeho zjeveny budou, ať padna na tvář, klaněti se bu-

de Bohu, vyznáváje, že jistě Bůh jest mezi vámi.

26. Což tedy, bratří? * Když se scházíte, jeden každý z vásť píseň má, učení má, jazyk má, zjevení má, vykládání má, všechno to budíť k vzdělání.

27. Buď že kdo jazykem mluví, tedy skrze dva neb nejvíce tři, a to jeden po druhém, a jeden ať vykládá.

28. Pakli by nebylo vykladače, necht mlčí v shromáždění, sám pak sobě nechať mluví a Bohu.

29. Proroci pak dva neb tři ať mluví, a jiní necht rozsuzují.

30. Pakli by jinému tu přisedicimu zjeveno bylo, první mlč.

31. Nebo můžete všickni, jeden po druhém, prorokovati, aby se všickni učili, a všickni se potěšovali.

32. Duchovět pak proroků prorokům poddání jsou.

33. Neboť Bůh není *přítel* neřádu, ale pokoje, jako i ve všech shromážděních svatých.

34. Ženy * vaše v shromážděních ať mlčí, nebo nedopouští se jim mluvíti, ale abyť poddány byly, ** jakž i zákon praví.

35. Pakli se chť čemu naučiti, doma mužů svých nechat se ptají. Nebo mrzká věc jest ženám mluvíti v shromáždění.

36. Zdali od vás slovo Boží pošlo? Zdali k samým vám přišlo?

37. Zdá-li se sobě kdo býti prorokem neb duchovním, nechať pozná, co vám píše, žeť jsou přikázání Páně.

38. Pakli kdo neví, nevěz.

39. A takž, bratří, snažte se o to, abyste prorokovali, a jazyky mluvíti nezbraňujte.

40. Všecko * slušně a podle řádu ať se děje.

KAPITOLA XV.

Artikl o budoucím vzkříšení z mrtvých utvrzuje, 35. i vysvětluje.

Připomínámť * pak vám, bratří, evangelium, kteréž jsem zvěstovalť vám, kteréž jste i přijali, v němž i stojíte,

2. Skrze * kteréž, (jestliže, kterak jsem vám kázal, v paměti máte,) i spasení béřete, leč bysteť na darmo uvěřili.

3. Vydal jsem zajisté vám nejpředněji,

což jsem i vzal, že Kristus umřel za hříchy naše * podlé písem,

^{*Zalm.22,16,17. Izai.53,5,8,9.}

4. A * že jest pohřben, a že † vstal z mrtvých třetího dne ** podlé písem,

^{*Izai.53,9. †Mat.12,40. **Zalm.16,10. Ozés6,2.}

5. A že vidín jest * od Petra, potom od dvanácti. ^{*Luk.24,34.}

6. Potom * vidín více než od pěti set bratří spolu, z nichž mnozí ještě živi jsou až dosavad, a někteří zesnuli. ^{*Mat.28,16.}

7. Potom vidín jest od Jakuba, potom ode * všech apoštolů. ^{*Luk.24,50.}

8. Nejposléze pak ze všech, jako nedochůdecti, * ukázal se i mně.

^{*Skutk.9,3,17. 2Kor.12,2.}

9. Nebo já jsem * nejmenší z apoštolů, kterýž nejsem hoden slouiti apoštol, proto † že jsem se protivil církvi Boží.

^{*k.4,9. Efesz.3,8. †Skutk.9,1.}

10. Ale * milostí Boží jsem to, což jsem, a milost jeho ve mně † daremná nebyla, ale ** hojněji, než oni všickni, pracoval jsem, a však ne já, ale milost Boží mně přítomná. ^{*k.3,10. †Řim.15,18,19. **2Kor.11,23.}

11. Protož i já i oni tak kážeme, a tak jste uvěřili.

12. Poněvadž se pak káže o Kristu, že z mrtvých vstal, kterakž někteří mezi vámi praví, že by * nebylo z mrtvých vstání? ^{*Mat.22,23. Skutk.23,8.}

13. Nebo není-liť z mrtvých vstání, anižť Kristus z mrtvých vstal.

14. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, tedyť jest daremné kázání naše, * a daremnáť jest i víra vaše. ^{*v.22.}

15. A byli bychom nalezeni i křiví svědkové Boží; nebo vydali jsme svědectví o Bohu, * že vzkřísil z mrtvých Krista. Kteréhož nevzkřísil, (totiž) jestliže mrtví z mrtvých nevstávají.

^{*Skutk.2,24,32.}

16. Nebo * jestližeť mrtví z mrtvých nevstávají, anižť Kristus vstal. ^{*Řim.8,11.}

17. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, marná * jest víra vaše, ještě jste v svých hříších. ^{*v.14.}

18. A takť i ti, kteříž zesnuli v Kristu, zahynuli.

19. Jestližeť pak v tomto životě toliko nadějí máme v Kristu, nejbídnější jsme ze všech lidí.

20. Ale vstalť z mrtvých Kristus, prvotiny * těch, kteříž zesnuli.

^{*v.23. Skutk.26,23.}

21. Nebo * poněvadž skrze člověka

smrt, skrze člověka i † vzkříšení z mrtvých. ^{*1Mojz.3,19. Řim.5,12,18. †Kol.1,18.}

22. Nebo jakož v Adamovi všickni umírají, tak * i skrze Krista všickni obživeni budou. ^{*Řim.5,21.}

23. Ale * jeden každý v svém pořádku: Prvotiny Kristus, potom † ti, kteříž jsou Kristovi, v ** přísti jeho.

^{*Skutk.26,23. †Gal.5,24. **Mat.26,64.}

24. Potom bude konec, když vzdá království Bohu a Otcí, když * vyprázdni všeliké knížatstvo, i všelikou vrchnost i moc. ^{*Dan.2,44. 7,18.}

25. Neboť * musí on kralovati, dokudž nepoloží všech nepřátel pod nohy jeho.

^{*Zalm.110,1. Skutk.2,34.}

26. Nejposlednějši * pak nepřítel zahlazen bude smrt.

^{*Zjev.20,14.}

27. Nebo všecky věci * poddal pod nohy jeho. Když pak praví, že všecky věci poddány jsou, zjevněť jest, že kromě toho, kterýž jemu poddal všecko.

^{*Zalm.8,7. Mat.11,27. Efesz.1,22. Žid.2,8.}

28. A když poddáno jemu bude všecko, tehdy i sám Syn poddá se tomu, kterýž jemu poddáti má všecko, aby byl Bůh všecko ve všech.

29. Sic jinak co čini ti, kteříž se křtí za mrtvé? Jestližeť jistotně nevstávají mrtví z mrtvých, i proč se křtí za mrtvé?

30. Proč i my * nebezpečensví trpíme každé hodiny?

^{*Řim.8,36.}

31. Na každý den * umírám, skrze slávu naši, kterouž mám v Kristu Ježíši Pánu našem.

^{*2Kor.4,10.}

32. Jestližeť jsem obyčejem jiných lidí bojoval * s šelmami v Efezu, co mi to prospěje, nevstanou-liť mrtví? Jezme tedyť a píme, nebo zítra zemfeme.

^{*2Kor.1,8. †Izai.22,13.}

33. Nedejte se * svoditi. Porušujíť dobré obyčaje zlá rozmlouvání.

^{*Efesz.5,6. 1Jan.3,7.}

34. Prociťte * k konání spravedlnosti, a nehřešte. Nebo někteříť † neznají Boha; k ** zahanbení vašemu mluvím.

^{*k.16,13. Řim.13,11. †Efesz.2,12. **1Kor.6,5.}

35. Ale řekneť někdo: * Kterakž vstanou mrtví? V jakém pak těle přijdou?

^{*Efesz.3,7,3.}

36. Ó nemoudrý, to, což ty rozsiváš, nebyvá obživeno, leč * umře.

^{*Jan.12,24.}

37. A což rozsiváš, ne to tělo, kteréž potom zroste, rozsiváš, ale holé zrno, jaké se trefí, pšenice neb kteréžkoli jiné.

38. Bůh pak dává jemu tělo, jakž ráčí,

a jednomu každému z těch * semen jeho vlastní tělo.
*1 Mojz. 1, 11.

39. Ne každé tělo jest jednostejné tělo, ale jiné zajisté tělo lidské, jiné pak tělo hovadí, jiné pak rybí, a jiné ptačí.

40. A jsou těla nebeská, a jsou těla zemská, ale jiná *jest* zajisté sláva nebeských, a jiná zemských,

41. Jiná sláva slunce, a jiná sláva měsíce, a jiná sláva hvězd; nebo hvězda od hvězdy dělí se v slávě.

42. Takť bude i * vzkříšení z mrtvých. Rozsívá se porušitelné, vstane neporušitelné;
*Mat. 13, 43.

43. Rozsívá se nesličné, * vstane slavné; rozsívá se nemocné, vstane mocné;
*Filip. 3, 20, 21.

44. Rozsívá se tělo tělesné, vstane tělo duchovní. Jest tělo tělesné, jest i duchovní tělo.

45. Takť i * psáno jest: Učiněn jest první člověk Adam v duši živou, ale ten poslední Adam v ducha obživujícího.
*1 Mojz. 1, 26; 2, 7.

46. Však ne nejprvé duchovní, ale tělesné, potom duchovní.

47. První člověk z země zemský, druhý * člověk sám Pán s nebe.
*Luk. 1, 78. Jan 3, 13, 31.

48. Jakýž jest ten zemský, takoví jsou i zemští, a jakýž ten nebeský, takovíž budou i nebeští.

49. A jakož jsme * nesli obraz zemského, takť i ponese obraz nebeského.
*1 Mojz. 5, 3. †Jan 3, 31. Řim. 8, 29. 2 Kor. 3, 18. Fjlip. 3, 21.

50. Totof pak pravím, bratři: * Že tělo a krev království Božího dědictví dosáhnouti nemohou, aniž porušitelnost neporušitelnosti dědičné obdrží.
*Mat. 16, 17. Jan 1, 13.

51. Aj, tajemství vám pravím: Ne všickni zajisté zesneme, ale všickni proměnění budeme, hned pojednou, v okamžení, k zatroubení poslednímu.

52. Neboť * zatroubí, a † mrtví vstanou neporušitelní, a my proměnění budeme.
*Mat. 24, 31. † Tes. 4, 16. †1 Kor. 15, 42.

53. Musí zajisté toto porušitelné tělo obléci neporušitelnost, a smrtelné toto obléci nesmrtelnost.

54. A když porušitelné toto obleče neporušitelnost, a smrtelné toto obleče nesmrtelnost, tehdy se naplní řeč, kteráž napsána * jest: Pohlcena jest smrt v vítězství.
*1zai. 25, 8. Ozésáš 13, 14.

55. Kde *jest*, ó smrti, osten tvůj? Kde *jest*, ó peklo, vítězství tvé?

56. Osten pak smrti *jest* hřích, a moc hřicha * *jest* zákon. *Řim. 3, 20; 4, 15; 5, 13, 20.

57. Ale Bohu * *díka*, kterýž dal nám vítězství † skrze Pána našeho Jezukrista.
*2 Kor. 2, 14. †1 Jan. 5, 5.

58. Protož, bratři moji milí, stáli buďte a nepohnutelní, rozhojňující se v dile Páně vždycky, vědouce, že práce * vaše není daremná v Pánu. *2 Par. 15, 7. Žid. 6, 10.

KAPITOLA XVI.

Napomíná k zbirce, 5. navštíviti je slibuje, 10. Timoteas jim poroučí, 12. Apollo vmlouvá, 13. k stálosti 15. a dražému vážení služebníkú Božích vede.

O zbirce * pak na svaté, jakž jsem naričil v církvích Galatských, tak i vy číte. *Skutk. 11, 29. Řim. 12, 13. 2 Kor. 8, 4; 9, 1.

2. V * každou neděli jeden každý z vás sám u sebe slož, schovaje podle možnosti, aby ne tehdáž, když bych přišel, zbirky se daly. *Skutk. 20, 7.

3. Když pak přijdu, kterékoli schválíte skrze listy, tyť pošli, aby donesli tuto milost vaši do Jeruzaléma.

4. Paklit by se za hodné vidělo, abych i já šel, půjdout se mnou.

5. Přijduť * pak k vám, když Macedonii projdu; (nebo † Macedonii mímim projíti.) *Skutk. 19, 21. †2 Kor. 1, 16.

6. Ale u vás snad poostanu, aneb i přes zimu pobudu, abyste vy mne doprovodili, kamž bych koli šel.

7. Nechci zajisté s vámi se toliko na zastavení shledati, ale naději se, že za nějaký čas pobudu u vás, bude-li * Pán chtíti. *k. 4, 19. Skutk. 18, 21.

8. Zůstanuť pak * v Efezu až † do letnic. *k. 15, 32. †Skutk. 18, 21.

9. Nebo otevřiny jsou mi tu * veliké a mocné dvěře, a protivníků mnoho. *Skutk. 14, 27; 19, 8, 9.

10. Přišel-liť by pak Timoteus, hleďtež, aby bezpečně byl u vás; neboť dílo Páně dělá jako i já.

11. Protož nechť jím žádný * nepohrdá, ale vyprovodte jej v pokoji, ať přijde ke mně; neboť na něj čekám s bratřími. *1 Tim. 4, 12.

12. O * Apollovi pak bratru *vězte*, že jsem ho velmi prosil, aby šel k vám s bratřími. Ale nikoli nebyl té vůle, aby nyní přišel, než přijdeť, když bude míti čas příhodný. *Skutk. 18, 24.

13. Bděte, * stájte u víře, † zmužile sobě počínejte, buďtež silní. *k. 15, 34. Efez. 5, 14. †k. 6, 10. Kol. 1, 11.

14. Všecky věci vaše ať se dějí v lásce.

15. Prosimť pak vás, bratři, víte, že čeled * Štěpánova jest i prvotiny Achaie, a že se v ** službu svatým vydali,

*L.1,16. †Řím.16,5. 2.Kor.1,1. **Řím.16,1.

16. Abyste i * vy poddáni byli takovým, i všelikému pomáhajícimu a pracujícimu.

*Filip.2,29. 1.Tes.5,12. 1.Tim.5,17. Žid.13,17.

17. Těšimť se pak z přichodu Štěpána, a Fortunáta, a Achaika; * nebo nedostatek váš oni doplnili.

*Filip.2,30.

18. Potěšili zajisté mého ducha i vašeho. Protož znejtež takové.

19. Pozdravujitť vás zborové, kteříž jsou v Azii. Pozdravujitť vás v Pánu

velice Akvila * a Priscilla, † s církví tou, kteráž jest v domě jejich.

*Skutk.18,2.18,26. †Řím.16,5.

20. Pozdravujitť vás všickni bratři. Pozdravte sebe vespolek * v políbení svatém.

*Řím.16,16. 2.Kor.13,12.

21. Pozdravení * vlastní rukou Pavlovou.

*Kol.4,18. 2.Tes.3,17.

22. Jestliže kdo nemiluje Pána Jezukrista, budiž proklatý: Maran atha.

23. Milost * Pána Jezukrista s vámi.

*Řím.16,24. Filip.4,23.

24. I láska má v Kristu Ježiši se všechněmi vámi. Amen.

Epistola k Korintským první psána byla s msta Filippis, po Štěpánovi, Fortunátovi, Achaikovi a Timoteovi.

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K KORINTSKÝM.

KAPITOLA I.

Pozdraviv Korintských, 3. a Pánu Bohu s ochrany poděkovav, 8. o svých pokušeních 12. i upřímosti své proti pomluvačům vypravuje.

Pavel apoštol Ježiše Krista skrze vůli Boží, a Timoteus bratr, církví Boží, kteráž jest v Korintu, se všechněmi svatými, kteříž jsou ve vsi Achaie:

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

3. Požehnaný Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, Otec milosrdenství, a Bůh všelikého potěšení,

4. Kterýž těší nás ve všelikém ssoužení našem, abychom i my mohli potěšovati těch, kteříž by byli v jakémkoli ssoužení, tím potěšením, kterýmž i my potěšeni jsme od Boha.

5. Nebo jakož se * rozhojňují utrpení Kristova při nás, tak skrze Krista rozhojňuje se i potěšení naše.

*Zalm.34,20; 94,19. Kol.1,24.

6. Nebo buď že ssoužení jsme, pro vaše potěšení a spasení, kteréž se působí v snášení týchž trápení, kteráž i my trpíme; buď že potěšování býváme, pro vaše potěšení a spasení. A naděje naše pevná jest o vás,

7. Poněvadž víme, že jakož jste účastníci utrpení, tak i potěšení.

8. Nechcemeť * zajisté, abyste nevě-

děli, bratři, o ssoužení našem, kteréž jsme měli v Azii, že jsme nad míru přetíženi byli a nad možnost, tak že jsme již i o životu svém byli pochybili.

*Řím.11,25.

9. Nybrž sami v sobě již jsme byli tak usoudili, že nebylo lze než umřítí, abychom * nedoufali sami v sobě, ale v Bohu i † mrtvé křisticím.

*Jer.17,5,7. †Řím.4,17.

10. Kterýž od takové smrti vytrhl nás, a vytrhuje, v něhož doufáme, že i ještě vytrhne,

11. Když i vy nám pomáhati * budete modlitbami za nás, aby z daru toho, přičinou † mnohých osob nám daného, od mnohých děkováno bylo z nás.

*Řím.15,30. †2.Kor.4,15.

12. Nebo * chlouba naše tato jest, svědectví svědomí našeho, že † v sprostnosti a v upřímosti Boží, ne v moudrosti tělesné, ale v milosti Boží obcovali jsme na světě, zvláště pak u vás.

*Žid.13,18. †Mat.10,16.

13. Neboť nepíšeme vám nic jiného, než to, což čtete, aneb což prvé znáte. A naději mám, že až do konce tak znáti budete,

14. Jakož jste i poznali nás z částky, žeť jsme chlouba vaše, podobně jako i vy naše, v den Pána Ježiše.

15. A v tomť * doufání chtěl jsem k vám

přijítí nejprvé, † abyste druhou milost měli,
*Skutk.19,21. †Řim.1,11.

16. A skrze vás jítí do Macedonie, a zase z Macedonie přijítí k vám, a od vás abych byl doprovozen do Judstva.

17. O tom pak když jsem přemýšloval, zdali jsem co lehkomyšlně činil? Aneb což přemýšluji, *zdali* podlé těla přemýšluji, tak aby * bylo při mně: Jest, jest, není, není?
*Mat.5,37. Jak.5,12.

18. Anobř *vít* * věrný Bůh, že řeč naše k vám nebyla: Jest, a není.

19. Nebo Syn Boží Ježíš Kristus, kterýž mezi vámi kázán jest skrze nás, skrze * mne a Silvána a Timotea, nebyl: Jest, a není, ale bylo v něm: Jest.
*1 Kor.1,9. 1 Tes.5,24.

20. Nebo kolikzkoli jest zaslíbení Božích, v němž jsou: Jest, a v něm jest: Amen, k slávě Bohu skrze nás.
*Skutk.18,5.

21. Ten pak, kterýž * potvrzuje nás s vámi v Kristu, a kterýž † pomazal nás, Bůh jest.
*1 Kor.1,8. 1 Petr.5,10. †1 Jan.2,27.

22. Kterýž i * znamenal nás, a dal závdavek Ducha v srdce naše.
*Efez.1,13.14.

23. Já pak Boha za * svědka беру na svou duši, že lituje vás, ještě jsem nepřišel do Korintu.
*Řim.1,9;9,1.

24. Ne jako bychom * panovali nad věrou vaší, ale † pomocníci jsme radosti vaší; nebo věrou ** stojíte.
*1 Petr.5,3. †1 Kor.3,5. **Řim.11,20.

KAPITOLA II.

Hřátníka na milost přijítí vel. 12. Práce služebníků, i původu jich i ovoce ukázáním, zveličuje.

Toto jsem pak sobě uložil, abych k vám zase s zámátkem nepřišel.

2. Nebo jestliže já vás zarmoutím, i kdo jest, ještě by mne obveselil, než ten, kterýž jest ode mne zarmoucen?

3. A toto samo * psal jsem vám, abych přijda, neměl zámátku z těch, z nichž bych se měl radovati, doufaje o všech o vás, že radost má jest všech vás.
*k.8,22. Gal.5,10.

4. Nebo z velikého ssoužení a bolesti srdce psal jsem vám, s mnohými slzami, ne abyste zarmoucení byli, ale abyste poznali lásku, kterouž k vám velikou mám.

5. Jestližeť pak kdo zarmoutil, ne mne zarmoutil, ale poněkud, (abych nepřetížil.) všecky vás.

6. Dostif má takový na tom trestání od mnohých,

7. Tak abyste naproti tomu již raději odpustili, a potěšili ho, aby snad přílišným zámátkem nebyl sehlcen takový.

8. Protož prosím vás, * abyste utvrdili k němu lásku.
*1 Kor.16,14.

9. Nebo i proto psal jsem, abych zkušněním zvěděl, jste-li ve všem poslušní.

10. Komuž pak vy co odpouštíte, i já. Nebo i já, jestliže jsem co odpustil, komuž jsem odpustil, pro vás *jsem učinil*, před obličejem Kristovým, abychom nebyli oklamáni od satana.

11. Neboť nejsou nám myšlení jeho neznámá.

12. Když jsem pak přišel do * Troady, příčinou evangelium Kristova, ačkoli dvěře mi otevřiny byly skrze Pána, však neměl jsem upokojení v duchu svém, proto že jsem nenalezl Tita, bratra svého.
*Skutk.16,8.

13. Ale požeňnav jich, odšel jsem do Macedonie.

14. Bohu pak * chvála, kterýž vždycky dává nám vítězství v Kristu, a vůni známosti své zjevuje skrze nás na každém místě.
*1 Kor.15,57.

15. Neboť jsme Kristova vůně dobrá Bohu v těch, * kteříž k spasení přicházejí, i v těch, † kteříž hynou,
*1 Kor.1,18. †2 Kor.4,3.

16. Těmto zajisté * vůně smrtelná k smrti, oněmno pak vůně života k životu. Ale k tomu † kdo jest způsobný?
*Luk.2,34. †2 Kor.3,5.6.

17. Neboť nejsme, jako mnozí, cizoložící slovo Boží, ale jako z upřímnosti, ale jako z Boha, před obličejem Božím, o Kristu mluvíme.

KAPITOLA III.

Přisluhování nové Kristovo nad přisluhování Zákona Starého vystavuje apoštol.

Začínáme opět sami sebe * chváliti? Zdaliž potřebujeme, jako někteří, schvalujících listů k vám, neb od vás k jiným?
*k.1,12. 5,12. 10,8.

2. List náš vy jste, napsaný v srdcích našich, kterýž znají a čtou všickni lidé.

3. Nebo to zjevné jest, že jste list Kristův způsobený skrze přisluhování naše, * napsaný ne černidlem, ale Duchem Boha živého, ne na † dskách kamených, ale na dskách srdce masitých.
*Jer.31,33. †2 Mojš.24,12.

4. Doufání pak * takové máme skrze Krista k Bohu,
*k.3,12.

5. Ne že bychom dostateční byli my-

slíti něco sami z sebe, jakožto sami z sebe, ale dostatečnost naše z Boha jest.

6. Kterýž i * hodné nás učinil služebníky Nového Zákona, † ne litery, ale Ducha. ** Nebo litera zabijí, ale Duch obživuje. *k.5.18. Jer.31.31 násl. Zid.8.6.8. †Rim.2.27.29. **Jan.6.63.

7. Jestližeť pak přísluhování smrti, literami vyryté * na dskách kamenných, bylo slavné, tak že † němohli patřiti synové Izraelští v tvář Mojžišovu, pro slávu obličejje jeho, kteráž pominouti měla, *5Mojš.10.1. †2Mojš.34.30.

8. I kterakž by ovšem přísluhování Ducha nemělo býti slavné?

9. Nebo jestližeť * přísluhování pomsty slavné bylo, mnohemť se † více přísluhování spravedlností rozhojňuje v slávě. *Rim.3.21. †k.1.17.

10. Nebo to, což oslaveno bylo, aniž oslaveno bylo v té částce, u přirovnání této předčistojné slávy.

11. Nebo jestližeť to pomíjející *bylo* slavné, mnohemť více to, což zůstává, jestiž slavné.

12. Protož majice takovou naději, mnohé * svobody v mluvení užíváme, *Efez.6.19.

13. A ne jako Mojžiš * kladl zástěru na tvář svou, aby nepatřili synové Izraelští † k cíli té věci pomíjející. *2Mojš.34.33,35. †Rim.10.4.

14. Pročež * ztupeni jsou smyslově jejich. Nebo až do dnes ta zástěra v čítání Starého Zákona zůstává neodkrytá; nebo skrze Krista se odnímá. *Izai.6.10. Ezech.12.2. Mat.13.13.14.

15. Protož až do dnes, když čten bývá Mojžiš, zástěra jest položena na jejich srdci.

16. Než jakž by se * obrátilo ku Pánu, odňata bude ta zástěra. *Mat.13.11.

17. Nebo * Pán jest Duch ten, a kdež jest ten Duch Páně, tu i svoboda. *Jan.4.24.

18. My pak všickni * odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřujeme, v týž † obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto od Ducha Páně. *k.5.7. 1 Kor.13.12. †Rim.8.29. 1 Kor.15.49.

KAPITOLA IV.

Pilnost a opravdovost s. Pavla i pomocníků jeho v konání přísluhování Kristova.

Protož majice toto přísluhování, jakž jsme * milosrdenství došli, neoblevujeme. *1 Kor.7.25.

2. Ale odmítáme ukryvání neslušnosti, nechodíce * v chytrosti, aniž † se listivé

obírajíce s slovem Božím, ale zjevováním ** pravdy v příjemnost uvodíce sebe u každého svědomí lidského před obličejem Božím. *1Tes.2.3.5. †Rim.1.16. **2 Kor.6.4.

3. Paklit zakryté jest evangelium naše, před těmi, kteříž hynou, zakryté jest.

4. V nichž * Bůh světa tohoto oslepl myslí, *totiž v † nevěrných*, aby se ** jim nezasvítilo světlo evangelium slávy Kristovy, †† kterýž jest obraz Boží. *Efez.6.12. †Izai.6.10. **Mat.11.27. ††Filip.2.6. Zid.1.3.

5. Neboť * ne sami sebe kážeme, ale Krista † Ježíše Pána, sebe pak služebníky vašimi pro Ježíše. *k.1.24. †Skutk.2.36: 10.36.

6. Bůh zajisté, kterýž * rozkázal, aby se z temnosti světlo zablesklo, † tentě se osvítil v srdcích našich ** k osvícení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista. *1Mojš.1.3.16. †2 Petr.1.19. **Skutk.26.18.

7. Mámeť * pak poklad tento v nádobách hliněných, aby důstojnost té moci byla Boží, a ne † z nás, *k.5.1. †k.3.5; 12.9. 1 Kor.2.5.

8. Když se všech * stran úzkost míváme, ale nebýváme cele potlačeni; býváme vrtkáni, ale nebýváme docela zvrťkáni; *k.6.4.5.

9. Protivenství * trpíme, ale nebýváme opuštěni; býváme opovrženi, ale nehyneme. *Zalm.37.24.33.

10. Vždycky * mrtvení Pána Ježíše na těle nosíme, aby i život Ježíšův na těle našem zjeven byl. *Rim.8.17. 1 Kor.15.31. 1 Petr.4.13.

11. Vždycky zajisté my, kteříž živi jsme, na * smrt býváme vydáváni pro Ježíše, aby i † život Ježíšův zjeven byl na smrtelném těle našem. *Zalm.44.23. Mat.5.11. Rim.8.36. 1 Kor.4.9. †k.15.49. Kol.3.4.

12. A tak * smrt v nás moc provodí, ale v vás život. *1 Kor.4.6.9.

13. Majice tedy * téhož ducha víry, podlé toho, jakž psáno jest: Uvěřil jsem, protož jsem mluvil, i myť † věřime, protož i mluvíme, *Zalm.116.10. †Rim.10.9.

14. Vědouce, že ten, * kterýž vzkřísil Pána Ježíše, i nás † skrze Ježíše vzkřísí, a postaví s vámi. *Skutk.2.24. †Rim.8.11. Efez.2.6.

15. Nebo to všecko děje se pro vás, aby ta přehojná milost skrze * díků činnění od mnohých rozmohla se k slávě Boží. *2 Kor.1.11.

16. Protož neoblevujeme, * ale ačkoli ten zevnitřní člověk náš ruší se, však ten † vnitřní obnovuje ** se den ode dne *1 Petr.3.4. †Rim.7.22. **Efez.4.23.

17. Nebo toto * nynější lehoučké ssouzení naše převelmi veliké věčné slávy břímě nám působí,

*Zalm.30,6. Mat.5,12. Řim.8,18. 1.Jan.3,2.

18. Když * nepatříme na ty věci, kteréž se vidí, ale na ty, kteréž se nevidí. Nebo ty věci, kteréž se vidí, jsou časné, ale které se nevidí, jsou věčné.*Řim.8,24.25.

KAPITOLA V.

Nadějí budoucích věcí služebníků církve potěšuje, 9. i ku práci snažně ponouká, 19. dotýkáje i toho, jak veliké věci jim svěřeny jsou od Krista.

Víme zajisté, že byl-li by tohoto našeho zemského * přebývání stánek zbořen, stavení od Boha máme, † příbytek ne rukou udělaný, věčný v nebesích.

*2.Petr.1,13.14. †Jan.14,2. Žid.8,2.

2. Pročež i v tomto * vzdycháme, v příbytek svůj, kterýž jest s nebe, oblečeni býti žádajíce,

*Řim.8,23.

3. Jestliže * však oblečení, a ne nazi nalezení budeme.

*Mat.22,11.

4. Nebo kteříž jsme v tomto stánku, lkáme, jsouce obtíženi, poněvadž bychom nechťeli svlečení býti, ale přiodíni, aby pohlcena byla smrtelnost od života.

5. Ten pak, kdož nás tak k tomu způsobil, * Bůh jest, kterýž také dal nám závdavek Ducha.

*Efez.2,10.

6. Protož doufanlivé myslí vždycky jsouce, a věduce, že dokudž pohostinu jsme v tomto těle, vzdálení jsme ode Pána,

7. (Nebo skrze * viru chodíme, ne skrze vidění,)

*Řim.8,24. 1.Kor.13,12. Žid.11,1. 1.Petr.1,8.

8. Doufanlivěť pak myslí jsme, * a oblibujeme raději vyjítí z těla, † a přijítí ku Pánu.

*Filip.1,23. †1.Tes.4,17.

9. Protož i usilujeme buď v těle pohostinu jsouce, buďto z těla se berouce, jemu se libítí.

10. Všickni my zajisté * ukázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou, aby přijal † jeden každý to, což skrze tělo působil, podlé toho, jakž práce či byla, buď v dobrém, neb ve zlém.

*Mat.25,32. †Zalm.62,13. Jer.17,10. Mat.16,27.

11. Protož * znajíce tu hrůzu Páně, lidem k více sloužíme, Bohuť pak známi jsme. A nadějíť mám, že i svědomí vašemu známi jsme.

*Job.31,23.

12. Neboť ne sami sebe opět * vám chválíme, ale příčinu vám dáváme, aby ste se † chlubilí námi, a aby ste to měli

proti těm, kteříž se v tvárnosti chlubí, a ne v srdci.

*k.3.1. tk.1,14; 10,8.

13. Nebo buď že * nesmyslni jsme, Bohu; buď že jsme rozumní, vám.

*k.11,16.17. 12,6.11.

14. Láska zajisté Kristova víže nás,

15. Jakožto ty, kteříž tak soudíme, že poněvadž jeden za * všecky umřel, tedyť všickni zemřeli, a že za všecky umřel, aby ti, kteříž živi jsou, již ne sami sobě živi byli, ale tomu, kterýž za ně umřel i z mrtvých vstal.

*1.Tim.2,6.

16. A tak my již od toho času žádného * neznáme podlé těla. A ačkoli jsme znali Krista podlé těla, ale nyní již více neznáme.

*Mat.12,50. Jan.15,14.

17. Protož jestli kdo * v Kristu, nové stvoření † jest. Staré ** věci pominuly, aj, nové všecko učiněno jest.

*Řim.8,1.10. †Gal.6,15. **Izai.43,19.

18. To pak všecko jest z Boha, * kterýž smířil nás s sebou skrze Jezukrista, a dal nám služebnost míření toho.

*Řim.5,10. Kol.1,20.

19. Neboť * Bůh byl v Kristu, v mír u vodě svět s sebou, † nepočítaje jim hříchů jejich, a složil v nás to slovo smíření.

*Řim.3,24.25. †Zalm.32,2.

20. Protož my na místě * Kristové poselství dějice, jako by Bůh skrze nás žádal, † prosíme na místě Kristové, smířte se s Bohem.

*k.3,6. Izai.52,7. 1.Kor.4,1.2. †2.Kor.2,17.

21. Nebo toho, * kterýž hřichu nepoznal, za nás učinil hřichem, aby chom my † učiněni byli spravedlnosti Boží v něm.

*Izai.53,6.9.12. Jan.3,46. 1.Petr.2,22. †Řim.5,19.

KAPITOLA VI.

Služebníků Páně ku práci, 11. lidu pak k opravdovému služeb užívání 14. a modláštví utíkání napomíná.

Protož * napomáhajíce, i napomínáme vás, abyste milosti Boží nadarmo nebrali,

*1.Kor.3,9.

2. (Neboť * praví: V čas příhodný uslyšel jsem tě, a v den spasení spomohl jsem tobě. Aj, † nyníť jest čas příhodný, aj, ** nyní dnové spasení.)

*Izai.49,8. †Luk.4,19. **Řim.13,12.

3. Žádného * nedávajíce v ničemž pohoršení, aby bylo bez ohony přísluhování,

*Mat.18,6. Řim.14,13.

4. Ale * ve všem se chovajíce jako Boží † služebníci, ve mnohé trpělivosti, v utištěních, v nedostatcích, v úzkostech,

*k.4,2. †1.Kor.4,1.

5. V ranách, v žalářích, v nepokojích, v pracech, v bděních, v postech,

6. V čistotě, v umění, v dlouhočekání, v dobrotivosti, v Duchu svatém, v lásce neošetmetné,

7. V slovu * pravdy, v moci Boží, skrze oděni + spravedlnosti na pravo i na levo, ^{*1 Kor.2,4. +2 Kor.10,4.}

8. Skrze slávu i pohanění, skrze zlou i dobrou pověst, jako bludní, a jsouce pravdomluvní,

9. Jako neznámi, a jsouce známi, jako umírající, * a aj, živi jsme, jako potrestání, + a nezmordováni,

10. Jako smutní, a však se vždycky radující, jako * chudí, však mnohé zbohacující, jako nic nemající, a však všemi věcmi vládnouce. ^{*k.8,9.}

11. Ústa naše otevírána jsou k vám, ó Korintští, srdce naše rozšířeno jest.

12. Nejste * v nás ssouzení, než ssouzení jste v stěvách svých. ^{*k.7,2,3.}

13. Ó takovéžť pak odměně jakožto synům pravím: Rozšířtež se i vy.

14. Netáhněte jha * s nevěřícími. Nebo jaký jest + spolek spravedlnosti s nepravostí? A jaké obcování ** světla s temnostmi?

15. A jaké * srovnání Krista s Belíálem? Aneb jaký díl věrnému s nevěrným? ^{*5 Mojs.7,2. +1 Kor.5,9. Efez.5,11. **1 Jan.1,5,6. *1 Král.18,21. 1 Kor.10,20.}

16. A jaké spolčení chrámů Božího s modlami? Nebo * vy jste chrám Boha živého, jakž + pověděl Bžh: Přebývati budu v nich, a procházeti se, a budu jejich ** Bohem, a oni budou mým lidem. ^{*1 Kor.3,16. +3 Mojs.26,12. **Jer.31,33.}

17. A protož * vyjďtež z prostředku jejich, a oddělte se, praví Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. ^{*Im.48,20. Zjev.18,4.}

18. A budu vám * za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, praví Pán všemohoucí. ^{*Jer.31,9.}

KAPITOLA VII.

K svatosti života kratičce napomenuv, 2. o své k nim horlivé lásce 7. i s nich velikém potěšení obšírně vypravuje.

Taková tedy majíce * zaslíbení, nejmilejší, očistujmež + se od všeliké poškvny ** těla i ducha, konajíce posvěcení v bázni Boží. ^{*1 Tim.4,8. +1 Jan.3,3. **Řim.12,1,2.}

2. Přijmětež nás. Žádnémú * jsme neublížili, žádnému neuškodili, + žádného neoklamali. ^{*Skutk.20,33. +2 Kor.12,17.}

3. Nepravím toho ku potupě, poněvadž jsem napřed pověděl, že jste v srdcích

našich, abychom spolu mřeli, i spolu živi byli.

4. Mnohét jsem k vám v mluvení důvěrnosti, mnohoť se vámi chlubím; naplněn jsem potěšením, rozhojňujif se v radosti ve všelikém ssouzení našem.

5. Nebo i když jsme byli přišli do Macedonie, žádného odpočínutí nemělo tělo naše, ale ve všem ssouzení jsme byli; zevnitř boje, vnitř strachy.

6. Ale ten, kterýž těší ponížené, potěšil nás, Bžh, skrze příchod Titáv.

7. A netoliko příchodem jeho, ale také i potěšením tím, kteréž on měl z vás, vypravovav nám o vaší veliké žádosti, o vašem kvílení, o vaší ke mně horlivé milosti, tak že jsem se velmi zradoval.

8. A ačkoli * zarmoutil jsem vás listem, nelituji toho, ač jsem byl litoval. Nebo vidím, že ten list, ačkoli na čas, zarmoutil vás. ^{*k.2,4.}

9. Nyní raduji se, ne že jste zarmoucení byli, ale že jste se ku pokání zarmoutili. Zarmoutili jste se zajisté podle Boha, tak že jste k žádné škodě nepřišli skrze nás.

10. Nebo * zámutek, kterýž jest podle Boha, ten pokání k spasení působí, jehož nikdy líto nebývá, ale + zámutek světa smrt způsobuje. ^{*2 Sam.12,13. Mat.5,4. +Mat.27,3,5.}

11. Ano hle, to samo, že jste podle Boha zarmoucení byli, jakou v vás způsobilo snažnost, nýbrž omluvu, nýbrž zažhnuti hněvu, nýbrž bázeň, nýbrž žádost vroucí, nýbrž horlivost, anobř pomstu? Všelijak prokázali jste to, že jste nevinni v té věci.

12. A ač psal jsem vám, však ne pro toho, kterýž tu nepravost spáchal, ani pro toho, komuž se křivda stala, ale aby vám * zjevena byla plnost naše o vás před obličejem Božím. ^{*k.2,9.}

13. Protož potěšeníť jsme z potěšení vašeho. Ale mnohem hojněji zradovali jsme se z radosti Titovy, že pooderstven jest duch jeho ode všech vás,

14. A že chlubil-li jsem se v čem vámi před ním, nebyl jsem zahanben, ale jakož všecko mluvili jsme vám v pravdě, tak i chloubá naše, kteráž byla před Titem, pravá jest shledána.

15. Ano i srdce jeho k vám jest přichylnější, když * rozpomíná se na poslušnoství všech vás, kterak jste ho s bázní a s strachem přijali. ^{*k.2,9.}

16. Protož * raduji se, že ve všem mo-
hu se vám dověřiti. ^{*2Tea.3.4.}

KAPITOLA VIII.

Štědrosti Macedonských vydav svědectví, 7. k náledo-
vání jí Korintských napomíná, 16. a bratři, kteréž k nim
posílá, jejich lásce poroučí.

Známuť * pak vám činíme, bratři, mi-
lost † Boží, danou zborům Macedonským,
^{*1 Kor.12.8. †Řim.15.26.}

2. Že v mnohém zkušeni ssoužení roz-
hojnilá radost jejich a převeliká chudo-
ba jejich rozhojněna jest v. bohatství u-
přimosti jejich.

3. Nebo svědectví jim vydávám, že po-
dlé možnosti, ba i nad možnost hotovi
byli,

4. Mnohými žádostmi prosíce nás, aby-
chom * tu milost a zbirku, kteréž se děje
na svaté, na se přijali. ^{*k.9.1. Skutk.11.29. Řim.15.26.}

5. A netoliko tak, jakž jsme se nadáli,
ale sami sebe nejprvé dali Pánu, i nám
z vůle Boží,

6. Tak že jsme musili napomenouti Ti-
ta, aby jakož byl prvé započal, tak také
i dokonal při vás milost tuto.

7. A protož jakž * ve všech věcech jste
hojní, u víře i v řeči i v známosti i ve
všeliké snažnosti i v lásce své k nám,
tak i v této milosti hojní buďte. ^{*1 Kor.1.5. Kol.1.9.}

8. Ne jako rozkazuje, pravím, ale snaž-
ností jiných i vaši upřimou lásku zku-
šenou ukázati chtěje.

9. Nebo znáte milost Pána našeho Je-
zukrista, že pro vás učiněn jest chudý,
jsa * bohatý, abyste † vy jeho chudobou
zbohatli. ^{*Luk.9.58. †2 Kor.6.10.}

10. A k tomuť * vám radu dávám; ne-
bo jest vám to užitečné, kteříž jste ne-
toliko činiti, ale i chtíti prvé začali léta
předěšlého. ^{*1 Kor.7.6.}

11. Protož nyní již to skutkem vyko-
nejte, aby jakož * hotové bylo chtění,
tak bylo i vykonání † z toho, což máte.
^{*Filip.2.13. †Luk.11.41.}

12. Nebo jest-liť prvé vůle hotová, po-
dlé toho, což kdo má, vzácná jest, ne
podlé toho, čehož nemá.

13. Nebo ne, aby jiní měli polehčení,
a vy úzkost, ale rovnost ať jest, nyní
přítomně vaše hojnost *spomoz* jejich
chudobě,

14. Aby * také jejich hojnost vaší chu-
době byla ku pomoci, aby tak byla rov-
nost; ^{*k.9.12.}

15. Jakož * psáno: Kdo mnoho, nic mu
nezbývalo, a kdo málo, neměl nedosta-
tku. ^{*2 Mojs.16.18.}

16. Ale * díka Bohu, kterýž takovou
snažnost k vám dal v srdce Titovo,
^{*k.9.15. 1 Kor.15.57.}

17. Tak že to napomenutí přijal, anobř
jsa opravdový, sám z své dobré vůle šel
k vám.

18. Poslalif jsme pak s ním bratra to-
ho, kterýž má velikou chválu v evange-
lium po všech zbořích,

19. (A netoliko to, ale také vyvolen
jest od církvi za tovaryše putování na-
šeho, s touto * milostí, kterouž slouží-
me k slávě Pánu † a vůli vaší.) ^{*Gal.2.10. †2 Kor.9.2.}

20. Varujice se toho, aby nám někdo
neutral * pro tu hojnost, kterouž my
přisluhujeme, ^{*k.9.1.}

21. Dobré opatrujice netoliko před ob-
líčejem Páně, ale i před lidmi.

22. Poslali jsme pak s nimi * bratra své-
ho, kteréhož jsme mnohokrát ve mno-
hých věcech zkusili, že jest pilný, a ny-
ní mnohem pilnější pro mnohé doufání
mé o vás. ^{*k.13.18.}

23. Z strany * Tita, tovaryš můj jest, a
mezi vámi pomocník; z strany bratři
našich, † poslové jsou církvi a ** sláva
Kristova. ^{*k.12.18. †Řim.16.7. **1 Tea.2.20.}

24. Protož jistoty lásky své * a chloub-
by naší o vás k nim dokažte, před oblí-
čejem církvi. ^{*k.7.14.}

KAPITOLA IX.

Osmamuje, proč k nim pomocníky své posílá, 6. a jaká
mysl almužnu dávajících býti má, 10. i jaká se to naděje
odplaty.

Nebo o pomoci, kteréž se děje svatým,
jest zbytečné psáti vám.

2. Vim * zajisté o vaší hotovosti, pro
kterouž chlubím se s vámi Macedonským,
že Achaia hotova jest od předěšlého léta.
A ta vaše horlivost mnohými pohnu-
la. ^{*k.8.10.19.}

3. I poslal jsem tyto bratři, aby chloub-
ba naše vámi nebyla marná v té strán-
ce, *ale* abyste, (jakž jsem řekl,) byli
hotovi,

4. Abychom snad, přišli-li by se mno-
Macedonští, a nalezli vás * nehotové, ne-
musili se stydětí, (ať nedím vy,) za tak
podstatnou chloubu. ^{*k.7.14.}

5. Protož vidělo mi se za potřebné
těchto bratři napomenouti, aby napřed
šli k vám, a připravili prvé opovědenou

zbírku vaši, aby byla hotová jako dobrotivá sbírka, a ne jako bezděčná.

6. Ale totot *pravím*: Kdo * skoupě rozsvívá, skoupě i žiti bude; a kdož rozsvívá ochotně, ochotně i žiti bude.

*Přil.11.24.25. Gal.6.7.8.

7. Jeden každý jakž * uložil v srdci, ne s neochotnou myslí aneb z mušení. Neboť ochotného dárce miluje Bůh.

*2 Mojs.25.2; 35.5.5 Mojs.15.7.

8. Mocent jest pak Bůh všelikou milost rozhojnití v vás, abyste ve všem všudy všeliký dostatek majíce, hojní byli ke všelikému skutku dobrému,

9. Jakož * psáno jest: Rozsypal a dal chudým, spravedlnost jeho zůstává na věky.

*Zalm.112.9.

10. Ten pak, kterýž dává simě rozsvívajícímu, dejž i vám chléb k jedení, a rozmnožíž * simě vaše, a přispoříž úrody spravedlnosti vaší,

*Imi.55.10.11.

11. Abyste všelijak zbohaceni byli ke všeliké sprostnosti, kteráž působí skrze nás, aby díky činěny byly Bohu.

12. Nebo služba oběti této netoliko doplňuje nedostatky svatých, ale také rozhojňuje se v mnohé díky činění Bohu, příčinou schválení služby této,

13. Když chválí Boha z jednomyslné poddanosti vaší k evangelium Kristovu, a z upřímé té zdůlnosti k sobě i ke všechněm,

14. A modlí se za vás ti, kteříž vás převelice milují pro * vyvýšenou milost Boží v vás.

*Efez.1.6.

15. Díky * pak Bohu z nevymluvného daru jeho.

*k.8.16.1 Kor.15.57.

KAPITOLA X.

Otištuje se od nářku, 3. pravě, že podlé těla nechodí. svých věcí nehledá, 8. a není marnochlubný. 13. ale Kristu tak, jakž mu odmětil Bůh, sloužit.

Já pak sám Pavel prosím * vás skrze tichost a dobrotivost Kristovu, kterýžto v přítomnosti u vás jsem pokorný, ale v nepřítomnosti jsem k vám směle dověrný.

*Řim.12.1.

2. Prosím pak, * abych přítomen jsa, nemusil se osvobodití tou smělostí, na kterouž myslím, abych smělý byl proti některým, kteříž za to mají, že bychom my podlé těla chodili.

*1 Kor.4.21.

3. V těle zajisté chodíce, ne podlé těla rytěřujeme,

4. (Nebo * odění rytěřování našeho není

tělesné, ale mocné v Bohu k vyvrácení ohrad,)

*k.6.7

5. Podvracejíce rady i * všelikou vysokost, povyšující se proti umění Božímu, a jímající všelikou mysl v poddanost Kristu,

*1 Kor.1.26.

6. A nahotově majíce pomstu proti každému neposlušenství, když naplněno bude vaše poslušenství.

7. Na to-liž jen, co před * očima jest, hledíte? Má-li kdo tu * naději o sobě, že by Kristův byl, pomysliž také na to sám u sebe, že jakož ** on jest Kristův, tak i my Kristovi jsme.

*k.5.12. +Gal.5.24. **1 Kor.14.37. 1 Jan.4.6.

8. Nebo bychť se pak i * ještě hojněji chlubil * mocí naší, kterouž nám ** dal Pán k vzdělání, a ne k zkažení vašemu, nebuduf zaháben;

*k.12.6. +Mat.16.19. Jan.20.23. **2 Kor.13.10.

9. Abych se nezdál listy strašiti vás.

10. Nebo listové prý jsou těžcí a mocní, ale * přítomnost osobná jest mdlá, a řeč chaterná.

*v.1.

11. Toto nechat myslí takový, že jacíž jsme v slovu skrze psání, vzdáleni jsouce, takoví také budeme i v skutku, přijdouce.

12. Neboť my se nesmíme přimísiti aneb přirovnati k některým, kteříž sami sebe chválí. Ale ti nerozumějí, že sami sebou sebe měří, a přirovnávají sebe sobě.

13. My pak tím, což není odměřeno, nebudeme * se chlubití, ale podlé míry pravidla *, kteroužto míru odměřil nám Bůh, tak že jsme dosáhli až k vám.

*k.11.18; 12.5.11. +Řim.12.3. Efez.4.7.8.

14. Nebo ne jako bychom nedosáhli až k vám, rozšiřujeme se nad míru. Až i k vám zajisté přišli jsme v evangelium Kristovu:

15. My *tedy* tím, což není odměřeno, nechlubíme * se, cizími pracemi, ale naději máme, když víra vaše růsti bude v vás, že se rozšíříme dále podlé toho, jakž nám odměřeno,

*Řim.15.20.

16. Abych ještě tam za vámi kázal evangelium, ne abych v tom, což jinému odměřeno jest, a jest hotové, chlubil se.

17. Ale * kdo se chlubi, v Pánu se chlub.

*Imi.65.16. Jer.9.24. 1 Kor.1.31. Gal.6.14.

18. Nebo ne ten, kdož se sám chválí, zkušeny * jest, ale ten, kohož Pán chválí.

*Přil.27.2. Řim.2.29. 1 Kor.4.5.

KAPITOLA XI.

Vystihá, aby se falešným apoštolům svoditi nedali, 5. dovodě, že nerci-li jim by se vrovňati, ale 23. kdyby na chloubě sáleželo, je i daleko převýšiti mohl.

Ó byste mne * maličko posnesli v nemoudrosti, nýbrž posneste mne.

*k.5.13; 11.16; 12.6.

2. Neboť miluji vás Božím milováním. Zasnoubil jsem zajisté * vás čistou pannu oddati jednomu muži, Kristu.

*3 Mojs.21.13.

3. Ale bojím se, aby snad, jakž onen had * svedl Evu chytrostí svou, tak nebyly porušeny myslí vaše od sprostnosti, kteráž jest v Kristu.

*1 Mojs.3.1.4.13.

4. Nebo kdyby někdo přijda, jiného Ježíše kázal, kteréhož jsme nekázali, aneb kdybyste jiného ducha přijali, kteréhož jste nepřijali, aneb * jiné evangelium, kteréhož jste nevnali, slušně byste toho snášeli.

*Gal.1.8.9.

5. Neboť za to mám, že jsem * nic menší nebyl nežli ti velicí apoštolé.

*k.12.11.1 Kor.15.10. Gal.2.6.

6. Jestližeť pak jsem * nedospělý v řeči, však ne v umění, ale ve všem všudy zjevně † jsme vám.

*1 Kor.1.17. †2 Kor.5.11. Efez.3.4.

7. Zdáli jsem zhrěšil, ponižuje se, aby ste vy povýšeni byli, že * jsem darmo evangelium Boží kázal vám?

*Mat.10.8.1 Kor.9.12.18.

8. Jiné jsem církve loupil, * bera od nich zold, abych vám sloužil. A byv u vás, i jsa potřeben, † nezahálel jsem s obtížením žádného.

*k.12.13. Skutk.20.33.1 Tes.2.9. †2 Tes.3.8.

9. Nebo ten nedostatek můj doplnili bratři, přišedše z Macedonie. A ve všech věcech varoval jsem se, a varovati budu, abych vás neobtěžoval.

10. Jestli * pravda Kristova ve mně, že chloubá † tato nebude mi zmařena v krajinách Achaiských.

*Řím.9.1. †1 Kor.9.15.

11. Z které příčiny? Že vás nemilují? Báhť * ví.

*k.12.2.3.

12. Ale což činím, ještěť činiti budu, abych odnal příčinu těm, kteříž chtějí dostati příčiny, aby v tom, v čemž se chlubí, nalezeni byli takoví jako i my.

13. Nebo takoví * falešní apoštolé jsou dělníci lství, proměňující se v apoštoly † Kristovy.

*Filip.3.2. †Mat.7.15.16.

14. A není div. Nebo i sám satan proměňuje se v anděla světlosti.

15. Protož není to tak veliká věc, jestliže i služebníci jeho proměňují se, aby

se zdáli býti služebníci spravedlnosti, jichžto konec bude podlé skutků jejich.

16. Opět pravím, aby mne někdo neměl za * nemoudrého; nýbrž i jako nemoudrého přijměte mne, ať i já se maličko něco pochlubím.

*k.12.6.

17. Což mluvím, nemluvímeť jako ode Pána, ale jako v nemoudrosti z strany této podstatně chloubu.

18. Když se mnozí * chlubí podlé těla, i jáť se † pochlubím.

*Filip.3.3.4. †2 Kor.10.13; 12.5.6.

19. Rádi zajisté snášíte nemoudré, jsouce moudří.

20. Nebo snášíte i to, by vás kdo v službu podroboval, by kdo zžíral, by kdo bral, by se kdo pozdvíhoval, by vás kdo v tvář bil.

21. O * zahanbování pravím, rovně jako bychom my nějakí špatní byli. Nýbrž v čem kdo smí, (v † nemoudrosti mluvím,) smím i já.

*k.10.10. †k.11.1.17; 12.6.

22. Židé jsou? * Jsem i já. Izraelští jsou? Jsem i já. Símě Abrahamova jsou? Jsem i já.

*Skutk.22.3.

23. Služebníci Kristovi jsou? (Nemoudře dím:) * Nadto já. V † pracích hojněji, v ** ranách přílišně, †† v žalářích hojněji, *** v smrtích častokrát.

*Skutk.9.15.16. †1 Kor.15.10.

**Řím.5.3. †2 Kor.6.5. ***k.4.11.

24. Od Židů * pětkrát čtyřiceti ran bez jedné trpěl jsem.

*5 Mojs.25.3.

25. Třikrát * metlami mrskán jsem, jednou jsem byl † kamenován, třikrát jsem na moři ** tonul, ve dne i v noci v hlubokosti byl jsem.

*Skutk.16.22. †k.14.19. **k.27.41.

26. Na cestách často, v nebezpečení na řekách, v nebezpečení od lotrů, v nebezpečení od svého pokolení, v nebezpečení od pohanů, v nebezpečení v městě, v nebezpečení na poušti, v nebezpečení na moři, v nebezpečení mezi falešnými bratři.

27. V práci a v * ustání, v bděních často, v hladu a v žizni, v postech častokrát, na † zimě a v nahotě.

*k.6.5. †Skutk.28.2. Řím.8.35.

28. Kromě toho, což zevnitř jest, vojsko na každý den povstává proti mně, totiž * péče o všechny zbory.

*Skutk.20.18 násl.

29. Kdo * umdlévá, jesto bych já nemdlel? Kdo se uráží, abych já se nepáčil?

*Řím.15.1.1 Kor.8.13; 9.22.

30. Jestližež se mám chlubití, nemocní svými se chlubití budu.

31. Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, * kterýž jest pochnaný na věky, ví, žeť † nelhu. *Rim.1,25. †Gal.1,20. Filip.1,8. 1 Tes.2,5.

32. Hejtman v * Damašku lidu Aréty krále, ostříhal města Damašku, chtěje mne do vězení vzíti. *Skutk.9,24.

33. Ale * okněm po provaze spuštěn jsem v koši přes zed, i ušel jsem rukou jeho. *Joz.2,15. Skutk.9,25.

KAPITOLA XII.

Ostatek potřebné chlouby apoštolovy, 20. a naučení, jak by měli na jeho přechod očekávati.

Ale chlubití mi se není dobré, nebo přišel bych k viděním a * zjevením Páně. *Gal.1,12.

2. Znáám člověka v Kristu před lety čtrnácti, (v těle-li, nevím, čili krom těla, nevím, Bůhť ví,) kterýž * byl vtržen až do třetího nebe. *Skutk.9,3. 22,17. 1 Kor.15,8.

3. A vím takového člověka, (bylo-li v těle, čili krom těla, nevím, Bůh * ví,) *k.11,11.

4. Že byl vtržen do ráje, a slyšel nevypravitelná slova, kterýchž nesluší člověku mluvití.

5. Takovým budu se chlubití, ale sám sebou nebudu se chlubití, * než toliko nemocí svými. *k.11,23,30.

6. Nebo budu-li se chtítí chlubití, nebuduť nemoudrým, pravdu zajisté povím; ale uskrovním, aby někdo nesmyslel více o mně, nežli vidí při mně, aneb slyší ode mne.

7. A abych se vysokostí zjevení nad míru nepozdvihl, dán mi jest osten do těla, anděl satan, aby mne * zašijkoval, abych se nad míru nepovyšoval. *Job.2,6.

8. Za to třikrát jsem Pána prosil, aby to odstoupilo ode mne.

9. Ale řekl mi: Dostí máš na mé milosti, neboť moc má v nemoci dokonává se. Nejraději tedy chlubití se budu nemocí svými, aby ve mně přebývala moc Kristova.

10. Protož líbost mám * v nemocech, v pohaněních, v nedostacích, v protiventstvích, a v úzkostech, pro Krista. Nebo když † mdlím, tehdy silen jsem. *Rim.5,8. †2 Kor.13,4,9.

11. Učiněn jsem nemoudrým, chlubě se; vy jste mne k tomu přinutili. Nebo já od vás měl jsem chválen býti; neboť jsem nic menší nebyl nežli ti velicí apoštolé, ačkoli * nic nejsem. *1 Kor.3,7. Efe.3,8.

12. Znamení * zajisté apoštolství prokázána jsou mezi vámi ve vši trpělivosti, i v divích, a v zázracích, a v mocích. *Rim.15,18,19.

13. Nebo co jest, čeho byste vy méně měli nežli jiné církve, leč to, že jsem já nezahlélel s * obtížením vašim? Odpusťtež mi to bezpráví. *1 Kor.9,12.

14. Aj, již * potřetí hotov jsem přijíti k vám, a nebuduť zaháleti s obtížením vašim. † Neboť nehledám toho, což jest vašeho, ale vás. Nemajít zajisté synové rodičům pokladů shromažďovati, ale rodičové synům. *k.13,1. †Skutk.20,33.

15. Jáť pak velmi rád náklad učiním, i sám se * vynaložím za duše vaše, ačkoli velmi vás miluje, málo jsem milován. *k.1,6; 6,12,13.

16. Ale * necht jest tak, že jsem já vs neobtěžoval, než chytrý jsm, lstí jsem vás zjímál. *k.11,9. 2 Tes.3,8.

17. Zdali skrze někoho z těch, kteréž jsem poslal k vám, obloupl jsem vás?

18. Dožádal jsem se * Tita, a † poslal jsem s ním bratra toho. Zdali vás Titus podvedl? Zdaliž jsme jedním duchem nechodili? Zdaliž ne jedněmi šlepejemi? *k.8,6. 16,18. †k.8,22,23.

19. A zase domníváte-li se, že se vymlouváme před vámi? Před * obličejem Božím v Kristu mluvíme, a to všecko, nejmilejší, k vašemu vzdělání. *k.2,17. Rim.15,18.

20. Neboť se bojím, abych snad přijda, nenalezl vás takových, jakýchž bych nechtěl, a já nebyl nalezen od vás, jakéhož byste vy nechtěli, aby snad nebylo svárů, závistí, hněvů, vád, utrhaní, reptání, nadýmání, různic,

21. Aby mne opět, když bych přišel, neponížil Bůh můj u vás, a plakal bych mnohých z těch, kterž * prvé hřešili, a nečinili † pokání z nečistoty, a z smilstva, a z nestydatosti, kterouž páchali. *k.13,2. †Zjev.9,21; 16,11.

KAPITOLA XIII.

Nenapravujícím učiniv pohrůšku, napominá, aby sobě usmyšlili. 11. A probudiv všech ku poboznosti, 12. podrazením vše zavtel.

Toto * potřetí jdu k vám. † V ústech dvou neb tří svědků staneť každé slovo.

*k.12,14. †5 Mojz.17,6. Mat.18,16. Jan.8,17. Žid.10,28.

2. Předpověděť * jsem, a předpovídám podruhé jako přítomný, a nyní nepřítomný píši těm, kterž prvé hřešili, i ji-

ným všechněm, že přijdu-liť opět znovu, neodpustím,
*Gal.5,21.

3. Poněvadž usilujete zkusiti toho, kterýž skrze mne mluví, Krista, kterýžto k vám není nemocný, ale mocný jest v vás.

4. Nebo ačkoli ukřižován jest * jako nemocný, ale živ jest z t moci Boží. A tak i my mdlí jsme s ním, ale živi budeme s ním, z moci ** Boží na vás.
*Filip.2,7.8. †Řím.6,9. **Gal.2,20.

5. Sami sebe * zkoušejte, jste-li u víře; sami sebe ohledujte. Čili sami sebe neznáte, že Ježíš Kristus jest v vás? Leč jste snad zavrženi.
*1 Kor.11,28.

6. Ale naději mám, že poznáte, žeť my nejsme * zavrženi.
*k.3,6.

7. Modlím se pak Bohu, abyste nic zlého netinili, ne proto, abychom my se dokonali ukázali, ale abyste vy to, což jest dobrého, činili, my pak jako zavržení abychom byli.

Druhý list k Korintským psán byl s Filippia, města Macedonského, po * Titovi a † Lukášovi.
*k.8,16.17.22 násl. tk.12,18.

8. Neboť nic nemůžeme proti pravdě, ale k pravdě.

9. Radujeme se zajisté, že ač jsme mdlí, ale vy jste silní, a za toť se i modlíme, abyste vy byli dokonali.

10. Protož toto * nepřítomný jsa, píši, abych přítomen jsa, nemusil býti přísný, podlé moci, kterouž mi dal Pán k vzdělání, a ne k zkáze.
*1 Kor.4,21.

11. Naposledy, * bratři, mějtež se do břeh, † dokonali buďte, ** potěšujte se, †† jednoduše *** smyslte, pokoj mějte, a Bůh lásky a pokoje budeť s vámi.
*Efez.6,10. †Mat.5,48. **1 Tes.5,14. ††Řím.12,16. ***k.12,18. Žid.12,14.

12. Pozdravtež * jedni druhých políbením svatým. Pozdravuji vás všickni svatí.
*Řím.16,16. 1 Kor.16,20.

13. Milost Pána Jezukrista, a láska Boží, a účastenství Ducha svatého se všechněmi vámi. Amen.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K GALATSKÝM.

KAPITOLA I.

O původu apoštolství svého, 9. jistotě evangelium, 13. předestlé horlivosti své bez umění 15. i o napravavání se k dílu Božtmu vypravuje.

Pavel apoštol, (ne * od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Jezukrista, a Boha Otce, † kterýž jej vzkřísil z mrtvých.)

*Tit.1,3. †Skutk.2,24.32. Řím.4,25. 2 Kor.4,14. Kol.2,12.

2. I ti, kteříž se mnou jsou, všickni bratři zborům Galatským:

3. Milost vám a pokoj od Boha Otce a Pána našeho Jezukrista,

4. Kterýž * vydal sebe samého za hříchy naše, aby † nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého, podlé vůle Boha a Otce našeho,
*Mat.20,28. †Luk.1,74.

5. Jemuž * buď sláva na věky věků. Amen.
*2 Tim.4,18. 1 Petr.4,11.

6. Divím se, že jste * tak rychle od toho, kterýž vás povolal v milost Kristovu, uchýlili se † k jinému evangelium.

*k.5,8. †2 Kor.11,4.

7. Kteréž není jiné, ale jsou některí, ješto vás kormoutí, a převrátití chtějí evangelium Kristovo.

8. Ale bychom pak i my * neb anděl s nebe kázal vám mimo to, což jsme vám kázali, † prokletý buď.

*2 Kor.11,14. †1 Kor.16,22.

9. Jakož jsme prvé pověděli, a ještě znovu pravím: Jestliže by vám kdo jiné evangelium * kázal mimo to, kteréž jste přijali, prokletý buď.

*5 Mojš.4,2. Přís.30,6. Zjev.22,18.

10. Nebo * lidské-liž věci, čili Boží předkládám? Zdalíž lidem se libiti hledám? Kdybych se zajisté ještě lidem zaliboval, † služebník Kristův bych nebyl.

*1 Tes.2,4. †Jak.4,4.

11. Oznamujiť * pak vám, bratři, že evangelium to, kteréž kázáno jest ode mne, není podlé člověka.

*1 Kor.12,3.

12. Nebo aniž jsem já ho * přijal od člověka, ani se naučil, ale † skrze zjevení Ježíše Krista.

*1 Kor.11,23. †Efez.3,3.

13. Slychali jste zajisté o mém obcování někdejší v Židovstvu, * že jsem se převelice protivil církvi Boží, a hubil jsem ji,

*Skutk.9,1; 22,4.

14. A že jsem prospíval v Židovstvu nad mnohé mně rovné v pokolení svém, byv velmi * horlivý milovník otcovských ustanovení. *Filip.3,6.

15. Ale když se * zalíbilo Bohu, kterýž mne byl † oddělil z života matky mé, a povolal skrze milost svou,

*1 Kor.1,21. †Jer.1,5. Skutk.9,15.

16. Zjevití Syna * svého mně, abych jej † kázal mezi pohany, hned jsem se neporadil ** s tělem a krví;

*Mat.16,17. †Gal.2,8. **Skutk.26,19.

17. Aníž jsem se vrátil do Jeruzaléma k těm, kteříž prvé byli apoštolé nežli já, ale šel jsem do Arabie, přišel jsem pak zase do Damašku.

18. Potom * po třech letech navrátil jsem se do Jeruzaléma, abych navštívil Petra, a pobyl jsem u něho patnácte dní.

*Skutk.9,26.

19. Jiného pak z apoštolů žádného jsem neviděl než Jakuba, bratra Páně.

20. Což pak piší vám, aj, * před Bohem, žeť neklamám.

*Řim.1,9. 2 Kor.1,23. 1 Tim.5,21.

21. Potom přišel jsem do * krajín Syrských a Cilických.

*Skutk.9,30.

22. Nebyl jsem pak známý osobou zborům Židovským, kteříž byli v Kristu,

23. Než toliko slychali: Že * ten, kterýž se nám někdy protivil, již nyní káže viru, kterouž někdy vybojovával.

*Skutk.9,21.

24. A slavili ve mně Boha.

KAPITOLA II.

Svatý Pavel evangelium od jiných apoštolů nevnal, 7. a však od nich za spolutovaryše přijat jím, 11. věrně v tom i nad jiné se měl.

Potom po * čtrnácti letech opět vstoupil jsem † do Jeruzaléma s Barnabášem, povjav s sebou i Tita. *2 Kor.12,2. †Skutk.15,2.

2. Vstoupil jsem pak podlé * zjevení, a vypravoval jsem jim evangelium, kteréž káži mezi pohany, a zvláště pak znamenitějším, abych snad nadarmo neběžel nyní i prvé. *Skutk.19,21.

3. Ale ani * Titus, kterýž se mnou byl, pohan byv, nebyl přinucen obřezati se,

*Skutk.16,3. 1 Kor.9,21.

4. Totiž pro podešlé falešné * bratří, kteříž se byli vloudili k vyšpehování svobody naší, kterouž máme v Kristu Ježíši, aby nás v službu podrobili.

*Skutk.15,24.

5. Kterýmž ani na chvílku neustoupili jsme, a nepoddali se, aby pravda evangelium zůstala u vás.

6. Od těch pak, kteříž se zdádí něco býti, ač jací někdy byli, mně potom nic není, Bůh * osoby člověka nepřijímá, ti pravím, kteříž se něco zdádí býti, nic mi nepřidali. *Skutk.10,34.

7. Nýbrž naodpor, když uzřeli, že jest mi * svěřeno evangelium, abych je kázal neobřezaným, jako i Petrovi mezi Židy,

*Skutk.13,46. 22,21.

8. (Nebo ten, * kterýž mocný byl skrze Petra z strany apoštolství mezi Židy, byl † mocný i skrze mne mezi pohany,)

*Skutk.2,41. †Skutk.9,15. Efez.3,8.

9. A poznavše milost mně danou, Jakub a * Petr a Jan, kteříž se zdádí sloupové býti, podali † pravic mně a Barnabášovi na tovaryšství, abychom my mezi pohany, a oni mezi Židy kázali.

*Jan.1,42. †Skutk.13,2,3.

10. Toliko * abychom na chudé pamatovali, což jsem se i činiti snažoval.

*Skutk.11,30. Řim.15,25. 1 Kor.16,1.

11. A když byl přišel Petr do Antiochie, zjevně jsem jemu odepřel; hoden zajisté byl trestání.

12. Nebo prvé než přišli někteří od Jakuba, jídal s pohany, a když přišli, ucházel a odděloval se, boje se těch, kteříž byli z Židovstva.

13. A spolu s ním v tom pokrytství byli i jiní Židé, tak že i Barnabáš uveden byl v to jejich pokrytství.

14. Ale já uzřev, že * nesprostně Petrovi v pravdě evangelium, † řekl jsem Petrovi přede všemi: Poněvadž ty jsa ** Žid, pohansky živ jsi, a ne Židovsky, proč pohany k Židovskému způsobu nutíš?

*v.5. †1 Tim.5,20. **Skutk.10,28.

15. My * přirození Židé, a ne † pohané hříšní,

*Skutk.15,10.11. †Efez.3,12.

16. Věduce, že * nebývá člověk ospravedlněn z skutků zákona, ale skrze víru v Jezukrista, i my v Krista uvěřili jsme, abychom ospravedlněni byli z viry Kristovy, a ne z skutků zákona, † proto že nebude ospravedlněn z skutků zákona žádný člověk. *Zalm.143,2. Řim.3,28. †k.3,20.

17. Jestliže pak hledajíte * ospravedlnění býti v Kristu, nalézáme se i my hříšníci, tedy jest Kristus služebník hřícha? Nikoli. *Řim.3,19.20.21.

18. Nebo budu-li to, což jsem zbořil, opět zase vzdělávati, přestupníkem sebe činím.

19. Já zajisté skrze * zákon zákonu umřel jsem, † abych živ byl Bohu.

*Řim.7,4. †k.14,7. 2 Kor.5,15. Žd.9,14.

20. S Kristem * ukřižován jsem. Živt jsem pak již ne já, ale † živ jest ve mně Kristus. Že pak nyní živ jsem v těle, u víře Syna Božího živ jsem, kterýž ** zamiloval mne, a †† vydal sebe samého za mne.

*Řim.6,6. †2 Kor.13,4.
**Jan 15,13. ††1 Tim.2,6. Tit.2,14.

21. Nepohrdámť tou milostí Boží. Nebo jestližeť jest z zákona spravedlnost, tedyť Kristus nadarmo umřel.

KAPITOLA III.

Z nemoudrosti a nestálosti apoštol Galatských potrestav, 2. o ospravedlnění člověka věrou v Krista 11. a ne sáko-nem důvodně a potěšeně vypravuje.

Ó nemoudří * Galatští, kdo vás tak zmámil, abyste nebyli povolni pravdě, kterýmž před očima Ježíš Kristus prvé byl vypsan, a mezi vámi ukřižován?

*Luk.24,25.

2. Toto bych jen rád chtěl zvědětí od vás, z skutků-li zákona Ducha jste * přijali, čili z † slyšení víry?

*Skutk.2,38. Efes.1,13. †1 Tim.4,6.

3. Tak nemoudří jste? Počavše Duchem, nyní tělem konáte?

4. Tak mnoho trpěli jste * nadarmo? A ještě nadarmo-li.

*2 Jan.v.8.

5. Ten tedy, kterýž vám dává Ducha, a činí divy mezi vámi, z skutků-li zákona, * čili z slyšení víry?

*Řim.10,8.

6. Jako * Abraham uvěřil Bohu, a počteno jemu to k spravedlnosti.

*1 Moja.15,6. Řim.4,3.18. Žid.11,8.

7. A tak vidíte, že ti, kteříž jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi.

8. Předzvěděvši pak písmo, že z víry ospravedlňuje * pohany Bůh, předpovědělo † Abrahamovi: Že v tobě budou požehnání všickni národové.

*Skutk.15,9. †1 Moja.12,3. Skutk.3,25.

9. A tak ti, kteříž jsou z víry, docházejí požehnání s věrným Abrahamem.

10. Kteríž pak koli * z skutků zákona jsou, pod zlořečenstvím jsou. Nebo † psáno jest: Zlořečený každý, kdož nezůstává ve všem, což jest psáno v knize zákona, aby to plnil.

*Řim.4,14.15. †5 Moja.27,26.

11. A že * z zákona nebývá žádný ospravedlněn před Bohem, zjevně jest, nebo † spravedlivý z víry živ bude.

*Řim.3,20. †k.1,17. Žid.10,38.

12. Zákon pak není z víry, * ale: Ten člověk, kterýž by plnil je, živ bude skrze ně.

*3 Moja.18,5. Ešech.20,11. Řim.4,4.

13. Ale vykoupit nás Kristus z zlořečenství zákona, učiněn byv pro nás zlo-

řečenstvím *, (nebo † psáno jest: Zlořečený každý, kdož visí na dřevě.)

*Řim.8,3. 2 Kor.5,21. †5 Moja.21,23.

14. Aby na pohany to * požehnání Abrahamovo přišlo v Kristu Ježíši, a aby-chom † zaslíbení Ducha přijali skrze víru.

*1 Moja.12,3. †Izai.32,15.

15. Bratří, po * lidsku pravím: Však utvrzené † člověka smlouvy žádný neruší, aniž k ní co přidává.

*Řim.3,5. †Žid.9,17.

16. Abrahamovi pak učiněna * jsou zaslíbení, i semeni jeho. Nedi: † A semenům, jako o mnohých, ale jako o jednom: A semenu tvému, jenž jest Kristus.

*k.3,8. 1 Moja.12,7; 15,5.18. †k.22,18.

17. Totof pak pravím: Že smlouvy prvé od Boha stvrzené, *vztahující se k Kristu, zákon, kterýž po * čtyřech stech a po třiceti letech začal se, nevyprazdňuje, aby slib Boží v nic obrátil.*

*2 Moja.12,40. Skutk.7,6.

18. Nebo jestližeť z zákona dědictví, již ne z zaslíbení. Ale Abrahamovi skrze zaslíbení Bůh daroval.

19. Což pak zákon? Pro přestupování ustanoven * jest, dokudž by nepřišlo to sítě, jemuž se stalo zaslíbení, způsobný skrze † anděly v ruce prostředníka.

*Jan 15,22. †2 Moja.19,3.20. Skutk.7,38.53.

20. Ale prostředník není jednoho, Bůh pak * jeden jest.

*5 Moja.4,39. 1 Kor.8,4. 1 Tim.2,5.

21. Tedy zákon jest proti slibům Božím? Odstup to. Nebo kdyby byl zákon dán, kterýž by mohl * obživiti, jistě z zákona byla by spravedlnost.

*Řim.8,2.3.4.

22. Ale * zavřelo písmo všechny pod hřích, aby zaslíbení z víry Jezukristovy dáno bylo věřícím.

*Řim.3,9; 11,32.

23. Prvé pak, než přišla víra, pod zákonem byli jsme ostříhání, * zavřeni jsouce k té víře, kteráž potom měla zjevena býti.

*Žid.9,8.násl.

24. A tak zákon * pěstounem našim byl k Kristu, aby-chom z víry ospravedlněni byli.

*Mat.5,17. Skutk.13,38.

25. Ale když přišla víra, již nejsme pod pěstounem.

26. Všickni zajisté * synové Boží jste v Kristu Ježíši skrze víru.

*k.4,5.6. Izai.56,5. Jan 1,12. Řim.8,15.

27. Nebo * kteřížkoli v Krista pokřtěni jste, Krista † jste oblékli.

*Řim.6,3. †k.13,14.

28. Nenit * ani Žid, ani Řek, ani slouha, ani svobodný, ani muž, ani žena. Nebo všickni vy † jedno jste v Kristu Ježíši.

*Řim.10,12. 1 Kor.12,13. †Jan 17,21. Efes.2,14.15.

29. A když * Kristovi jste, tedy símě Abrahamovo jste, a † podlé zaslíbení dědicové.
*Řím.9,7. †1 Mojs.21,12. Žid.11,18.

KAPITOLA IV.

Kristem s jha zákonného vyproštěným hanba i škoda opět se v ně zapletati. 12. Protož je pamatuje, a pěkným příkladem při tom osvěcuje.

Pravím pak, že pokudž * dědic maličký jest, nic není rozdílný od služebníka, jsa pánem všeho,
*Žid.12,9,10.

2. Ale pod ochráncemi a správci jest až do času uloženého od otce.

3. Tak i my když jsme byli maličci, pod živly světa byli jsme * v službu podrobeni.
*Kol.2,20.

4. Ale když přišla * plnost † času, poslal Bůh Syna svého učiněného z ženy, učiněného ** pod zákonem,
*1 Mojs.49,10. Mark.1,15. †1 Jan.4,14. **Mat.5,17,18.

5. Aby ty, kteříž * pod zákonem byli, vykoupil, abychom † právo synů přijali.
*k.3,13. †Jan.1,12.

6. A že jste synové, * poslal Bůh Duha Syna svého v srdce vaše, volajícího: † Abba, Otče.
*Řím.8,15. †Mark.14,36.

7. A tak již nejsi slouha, ale syn, a poněvadž * syn, tedy i dědic Boží skrze Krista.
*Řím.8,17.

8. Ale tehďáž, neznávše Boha, sloužili jste těm, kteříž z * přirození nejsou bohové.
*1 Kor.8,4; 12,2.

9. Nyní pak, znajice Boha, * nýbrž poznání jsouce od Boha, kterakž se zpátkem zase † obracíte k mdlým a bídňým živilům, jimž opět znovu chcete sloužiti?
*1 Kor.8,3. †Kol.2,20.

10. Dnů šetříte, * a měsíčů, a časů, i let.
*Řím.14,5. Kol.2,16.

11. Bojím se za vás, abych snad nadarmo nepracoval mezi vámi.

12. Buďte * jako já, nebo i já jsem jako vy, bratři, prosím vás. Nic jste † mi neublížili.
*1 Kor.11,1. †2 Kor.2,5.

13. Nebo víte, že * s mdlobou těla káزال jsem vám evangelium ponejprvé.
*1 Kor.2,3. 2 Kor.11,30.

14. A * pokušení mé na těle mém nebylo u vás málo váženo, aniž jste pohrdli, ale jako † anděla Božího přijali jste mne, jako Krista Ježíše.
*Luk.22,28. †Mal.2,7. Mat.10,40.

15. Jaké tehdy bylo blahoslavenství vaše? Svědectví vám zajisté dávám, že kdyby to možné bylo, oči své vyloupice, byli byste mi dali.

16. Což tedy učiněn jsem vašim nepřitelem, pravdu vám pravě?

17. Milujít vás * nedobře, nýbrž odstřítí nás chtějí, abyste vy je milovali.
*Řím.10,2. 2 Kor.11,2.

18. Slušnět jest pak horlivě milovati v dobrém vždycky, a ne jen toliko tehďáž, když jsem přítomen vám.

19. Synáčekové moji, (kteréž * opět rodim, až by Kristus zformován byl v vás),
*1 Kor.4,15. Filem.v.10.

20. Chtěl bych přítomen vám býti nyní, a proměnití hlas svůj; nebo v pochybnosti jsem o vás.

21. Povězte mi, * kteří pod zákonem chcete býti, nepozorujete-liž zákona?
*k.3,10,25.

22. Nebo psáno jest: Že Abraham měl dva syny, * jednoho z děvky, a druhého z † svobodné.
*1 Mojs.16,15. †k.21,2. Skutk.7,8. Žid.11,11.

23. Ale ten z děvky podlé * těla se narodil, ten pak z svobodné podlé zaslíbení.
*Jan.8,39. Řím.9,7,8.

24. Kteréžto věci u figife se staly. Nebo toť jsou ti * dva zákonové, jeden s hory Sinai, k manství zplozující, a tenť jest, jako Agar.
*Žid.8,10.

25. Agar zajisté jest hora Sinai v Arabii. Dobřeť se pak k ní trefuje nynější Jeruzalém, nebo v službu podroben jest s syny svými.

26. Ale ten svrchní * Jeruzalém svobodný jest, kterýž jest matka všech nás.
*Imi.2,2. Žid.12,22. Zjev.3,12.

27. Nebo * psáno jest: Vesel se neplodná, kteráž nerodíš, vykřikni a zvolěj, kteráž nepracuješ ku porodu; nebo ta opuštěná mnoho má synů, více než ta, kteráž má muže.
*Imi.54,1.

28. Mýt jsme tedy, ó bratři, tak jako Izák, * synové zaslíbení.
*Řím.9,8.

29. Ale jakož tehďáž ten * podlé těla zplozený protivil se tomu, kterýž byl podlé Duha, tak i nyní.
*1 Mojs.21,9.

30. Než co praví * písmo? Vyvrz děvku i syna jejího; nebo nebudet dědicem syn děvky s synem svobodné.
*1 Mojs.21,10,12. Jan.8,35.

31. A tak, bratři, nejsmeť synové děvky, ale * svobodné.
*Řím.6,18.

KAPITOLA V.

Napomíná k udržování v pravé křesťanské svobodě, 13. jejíž jest pravidlo zřícené Boha i bližních milování. 17. Zatím skutky těla, i ovoce Duha, a oběh cíl ukazuje.

Protož v svobodě, kterouž Kristus nás osvobodil, * stáňte, a nezapletejte se zase v jho † služebnosti.

*Jan.8,32. Skutk.15,10. †Imi.9,4.
2. Aj, já Pavel pravím vám, * že bu-

dele-li se obřezovati, Kristus vám nic neprospěje. *Skutk.15,1.

3. A zase osvědčuji všelikému člověku, kterýž se obřezuje, že jest povinen všecken * zákon naplniti. *Jak.2,10.

4. Zbavili jste se Krista, kteřížkoli v zákoně ospravedlnění býti hledáte; vypadli jste z milosti.

5. My zajisté duchem z víry naděje spravedlnosti očekáváme.

6. Nebo * v Kristu Ježíši ani obřizka nic neprospívá, ani neobřizka, † ale víra skrze lásku dělající. *1 Kor.7,19. †Mat.12,50. Jan 15,14. Jak.2,18.

7. Běželi jste dobře. Kdo vám překazil, abyste pravdy neposlouchali?

8. Není ta rada * z toho, kterýž vás volá. *k.1,6.

9. Maličko * kvasu všecko těsto nakvašuje. *1 Kor.5,6.

10. Jáť mám * naději o vás v Pánu, že nic jiného smýšletí nebudete; ale ten, kterýž kormoutí vás, trpěti bude soud, kdožť jest on koli. *2 Kor.2,3.

11. Já pak, bratří, káži-li také obřizku, i pročež ještě protivensví trpím? Tedy jest vyprázdněno pohoršení kříže.

12. Ó by také * odřezáni byli, kteříž vás nepokojí. *5 Mojz.13,5. 1 Kor.5,13.

13. Nebo vy v svobodu povoláni jste, bratří, toliko abyste pod zámyslem té svobody nepovolovali tělu, ale skrze lásku posluhujte sobě vespolek.

14. Nebo všecken zákon v jednom slovu se zavírá, totiž v tom: * Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. *3 Mojz.19,18. Mat.22,39.

15. Pakli se vespolek * koušete a žerete, hleďtež, abyste jedni od druhých zkažení nebyli. *2 Kor.12,20.

16. Ale pravím: Duchem choďte, a žádosti těla nevykonáte.

17. Nebo *tělo žádá proti Duchu, a Duch proti tělu. Ty pak věci jsou sobě vespolek odporné, tak abyste ne, což byste chtěli, to činili. *Řím.7,15.23 násl.

18. Jestliže pak Duchem * vedeni bývate, nejste pod zákonem. *Řím.8,2.

19. Zjevnít jsou pak skutkové těla, jenž jsou: Cizoložstvo, smilstvo, nečistota, chliphnost,

20. Modloslužba, čarování, nepřátelství, svárovsl, nenávisť, hněvové, dráždění, různice, sekty,

21. Závisti, vraždy, * opilství, hodování, a těm podobné věci. Kteréž kdokoli

činí, toť vám † předpovídám, jakož jsem i prvě pravil, že království Božího ** dědicové nebudou. *Luk.21,34. Řím.13,18.

22. Ovoce * pak Ducha jestiř: Láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, středmost. *Efez.5,9. Kol.3,12.

23. Proti takovýmť není zákon.

24. Nebo kteříž jsou * Kristovi, † své tělo ukřížovali s vášněmi a s žádostmi. *Mark.9,41. 1 Kor.15,23.

25. Jsme-liť Duchem * živi, Duchem i choďme. *Řím.8,5.

26. Nebývejme * marné chvály žádostivi, jedni druhých popouzejíce, a jedni druhým závidíce. *Filip.2,3.

KAPITOLA VI.

V duchu tichosti napravovati učí padlé. 6. Lid věrný aby služebníky z statků svých opatroval, 12. a chytřákům se od Krista odvoditi nedal, pilně napominá.

Bratří, by pak byl * zachvácen člověk v nějakém pádu, vy duchovní napravte takového v duchu tichosti, prohlédaje sám k sobě, abys i ty nebyl pokoušín. *Mat.18,15.

2. Jedni * druhých břemena nestě, a tak plňte zákon Kristův. *Mat.11,29.

3. Nebo * zdá-li se komu, že by něco byl, nic nejasa, takového vlastní mysl jeho svodí. *Jak.1,26.

4. Ale díla svého * zkus jeden každý, a tehdyť sám v sobě chválu míti bude, a ne v jiném. *1 Kor.11,28. 2 Kor.13,5.

5. Nebo jeden každý * své břímě ponese. *Zalm.62,13. Jer.17,10. 32,19. Mat.16,27. Řím.2,6. 1 Kor.3,8.

6. Zdílejš se pak ten, kterýž * naučení přijímá v slovu s tím, od kohož naučení běře, vším statkem. *Řím.15,27.

7. Nemylte * se, Bůhť nebude oklamán; nebo † cožkoli rozsival by člověk, toť bude i žiti. *1 Kor.6,9. †Luk.16,25. Řím.2,6.

8. Nebo kdož * rozsívá tělu svému, z těla † žiti bude porušení; ale kdož rozsívá Duchu, z Duchat ** žiti bude život věčný. *Přel.22,8. 2 Kor.9,6. †2 Tes.1,9. **Zalm.126,5.

9. Činíce pak * dobře, † neoblevujme; nebo časem svým budeme žiti, neustávajíce. *2 Tes.3,13. †Zjev.2,3.

10. A protož dokudž čas máme, činme dobře * všechněm, nejvíce pak domácím † víry. *Efez.2,10. †1 Tim.5,8.

11. Pohlédte, jaký jsem vám list napsal svou rukou.

12. Ti, kteříž chtějí tvární býti podlé těla, nutí vás, abyste se obřezovali, je-

dně * aby protivensství pro kříž Kristův netrpěli. *Filip.3,18.

13. Nebo ani sami ti, kteříž se obřezují, * nezachovávají zákona, ale chtějí, abyste se obřezovali, aby se tělům vašším chlubil. *Skutk.15,10.

14. Ale ode mne * odstup to, abych se chlubil, jedině v kříži Pána našeho Jezukrista, skrze něhož jest mi svět † ukřižován, a já světu. *Jer.9,24. 1 Kor.1,31. †Přil.29,27. Řím.6,6.

15. Nebo v * Kristu Ježíši ani obřizka

nic neprospívá, ani neobřizka, † ale nové stvoření. *k.5,6. 1 Kor.7,19. †2 Kor.5,17.

16. A kteřížkoli tohoto * pravidla následují, † pokoj přijde na ně a milosrdenství, i na ** lid Boží Izraelský. *Filip.3,16. †Zalm.125,5. **Řím.2,29. Gal.3,29.

17. Dále pak žádný mi nečin zaměstknání, já * zajisté jizvy Pána Ježíše nosím na těle svém. *2 Kor.4,10.

18. Milost * Pána Ježíše Krista s duchem vašim, bratří. Amen. *Filip.4,23.

List tento psán byl k Galatským s Říma.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K EFEZSKÝM.

KAPITOLA I.

Kteréž Bůh Otec v Kristu vyvolil, 9. tém svatě evangelium zjevuje. 15. Z čehož se apoštol při Efeských těšil, i hojnějšího osvětlení a moci jim žádal.

Pavel apoštol Jezukristův, skrze vůli Boží, * svatým, kteří jsou v Efezu, a věrným v Kristu Ježíši: *Řím.1,7. 1 Kor.1,2.

2. Milost * vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista. *Řím.1,7. 1 Kor.1,3. 2 Petr.1,2.

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, kterýž požehnal nám vše-likým požehnaním duchovním v nebeských věcech v Kristu, *2 Kor.1,3. 1 Petr.1,3.

4. Jakož * vyvolil nás v † něm před ustanovením světa, ** abychom byli svatí a nepoškvrnění před obličejem jeho v lásce, *Jan 15,16. Řím.8,30. †Jan 17,24. ** Luk.1,75.

5. Předzřídív * nás k zvolení † za syny skrze Ježíše Krista pro sebe, podlé do- bře libé vůle své, *Řím.8,15. 29,30. †Gal.4,5.

6. K chvále slávy milosti své, kterouž vzácné nás učinil * v tom nejmilejším. *Mat.3,17. 17,5.

7. V němž * máme vykoupení skrze krev jeho, totiž odpuštění hříchů, podlé † bo- hatství milosti jeho, *Skutk.20,28. Žid.9,12. 1 Petr.1,18. 19. †Řím.2,4. Efez.2,7. Filip.4,19.

8. Kterouž rozhojnil k nám * ve vši moudrosti a opatrnosti, *Kol.1,9.

9. Oznamív nám * tajemství vůle své podlé dobré libosti své, kterouž před- uložil byl sám v sobě, *Řím.16,25.

10. Aby v * dokonání plnosti časů v

jedno † shromáždil všecko v Kristu, buď nebeské věci, buď zemské. *1 Mojt.49,10. Gal.4,4. †Kol.1,20.

11. V kterémž i * k losu připuštění jsme, předzřivení † byvše, podlé předuložení toho, kterýž všecko působí podlé rady vůle své, *Skutk.26,18. Řím.8,17. †Skutk.13,48. Řím.8,29,30.

12. Abychom tak byli k chvále slávy jeho * my, kteříž jsme prvě naději měli v Kristu. *Gal.3,23,25.

13. V kterémž i vy naději máte, slyše- vše slovo pravdy, totiž evangelium spa- sení svého, skrze kteréž také, uvěřivše, znamenání * jste Duchem zaslíbeni sva- tým, *k. 1 30. 2 Kor.1,22.

14. Kterýž jest * závdavek dědictví na- šeho, na † vykoupení toho, což jim do- byto ** jest, k chvále slávy jeho. *2 Kor.1,22. †Řím.8,23. **2 Mojt.19,5. Tit.2,14. 1 Petr.2,9.

15. Protož i já, slyšev o * vaší víře v Pánu Ježíši, a o lásce ke všechněm sva- tým, *Kol.1,4. 1 Tes.3,2.

16. Nepřestávám díky činiti z vás, zmínku čině o vás na modlitbách svých,

17. Aby Bůh Pána našeho Jezukrista, Otec * slávy, dal vám † Ducha moudrosti a zjevení ku poznání jeho, *Řím.6,4. †Izai.11,2.

18. A tak * osvětlené oči myslí vaší, aby- ste věděli, která by byla naděje povolání jeho, a jaké † bohatství slávy dědic- tví jeho v svatých, *2 Kor.4,4. †Skutk.20,32.

19. A kterak jest nesmírná * velikost

moci jeho k nám věcím podle působení mocnosti síly jeho. ^{*1 Kor.2.5.}

20. Kteréž dokázal na Kristu, * vzkřísiv jej z mrtvých, a † posadiv na pravičci své na nebesích,

^{*Skutk.2.24. †Zalm.110.1. Skutk.2.34. Žid.1.3.}

21. Vysoce nade všecko knížatstvo, i mocnosti, i moci, i panstvo, i nad každé jméno, kteréž se jmenuje, netoliko v věku tomto, ale i v budoucím.

22. A všecko * poddal pod nohy jeho, a jej dal † hlavu nade všecko církví,

^{*Zalm.8.7.8. Mat.28.18. †Efez.5.23. Kol.1.18.}

23. Kteráž jest * tělo jeho, a plnost všecko † ve všech naplňujícího.

^{*Řim.12.5. †Kor.12.12.27. †Kol.3.11.}

KAPITOLA II.

Čeckožli došli od Boha Židé i pohané, to vše za milosti Boží poslá. 13. Protož obojí tak v svatě lásce spojení, 19. i na výborném gruntu vzdělání jsouce, růsti mají.

I vás obživil * mrtvé v vinách a hříšcích, ^{*Kol.2.13.}

2. V nichž jste * někdy chodili podle obyčeje světa tohoto, a † podle knížete mocného v pověti, ducha toho, kterýž nyní dělá ** v synech zpourey.

^{*1 Kor.6.11. †Jan.12.31. **Efez.5.6.}

3. Mezi nimiž i my všickni obcovali jsme někdy v žádostech těla svého, činivše to, což se líbilo tělu a mysli, a byli jsme z přirození synové hněvu jako i jiní.

4. Ale Bůh, * bohatý jsa v milosrdenství pro velikou lásku svou, kterouž zamiloval nás, ^{*Řim.10.12.}

5. Také i nás, když jsme * mrtví byli v hříších, obživil spolu † s Kristem, (milostí ** spasení jste,)

^{*Řim.5.6.nasl. †Řim.6.4.5.8. Kol.3.1.3. **Tit.3.5.}

6. A spolu s ním * vzkřísil, i posadil na nebesích v Kristu Ježíši, ^{*2 Kor.4.14.}

7. Aby ukázal v věku budoucím nepřevýšené bohatství milosti své, z dobroty své k nám v Kristu Ježíši.

8. Nebo * milostí spasení jste † skrze viru, (a to ** ne sami z sebe, darť jest to † Boží,)

^{*Řim.3.24. †Řim.3.28. **Mat.16.17. ††Řim.6.23.}

9. Ne * z skutků, aby se † někdo nechlubil.

^{*Řim.3.20.27. †2. Gal.2.16. Tit.3.5. †1 Kor.1.29.}

10. Jsme zajisté jeho * dílo, jsouce stvoření † v Kristu Ježíši k ** skutkům dobrým, kteréž Bůh připravil, abychom v † nich chodili.

^{*Zalm.100.3. †2 Kor.5.17. **Tit.2.14. †Efez.5.2.}

11. Protož * pamatujte, že vy někdy pohané podle těla, kteréž jste slouli ne-

obřízka od těch, kteříž slouli obřízka na těle, kteráž se působí rukama,

^{*k.5.8. †Kor.12.2.}

12. Vy jste byli onoho času bez Krista, odcizení * od společnosti Izraele, a † cizí od úmluv zaslíbení, naděje nemající, a bez Boha na světě. ^{*Neh.2.20. †Řim.9.4.}

13. Ale nyní v * Kristu Ježíši vy, kteříž jste někdy byli dalecí, blízcí učinění jste skrze krev Kristovu. ^{*Řim.8.1.}

14. Nebo onť jest * pokoj náš, kterýž učinil oboje † jedno, zbořiv hradbu dělící na různó,

^{*Izai.9.6. Jan.16.33. Řim.5.1. Kol.1.20. †Jan.10.16.}

15. A nepřátelství, totiž * zákon přikázání v ustanoveních, vyprázdnil skrze tělo své, aby ty oboje vzdělal v samém sobě v † jednoho nového člověka, tak čině pokoj, ^{*Kol.2.14. †2 Kor.5.17.}

16. A v * mír uvodě oboje v jednom těle Bohu skrze kříž, vyhladiv nepřátelství skrze něj. ^{*Kol.1.20.}

17. A přišed, zvěstoval * pokoj vám, dalekým † i blízkým. ^{*Izai.57.19. †Zalm.148.14.}

18. Neboť skrze * něho obojí máme přístup v jednom Duchu k Otcí.

^{*k.3.12. Jan.10.9. Řim.5.2. Žid.4.16.}

19. Aj, již tedy nejste hosté a příchozlí, ale * spoluměšťané svatých a † domáccí Boží, ^{*Filip.3.20. Žid.12.22.23. †Gal.6.10. †1 Tim.5.8.}

20. Vzdělání na * základ apoštolský a prorocký, kdež jest † gruntovní úhelový kámen sám Ježíš Kristus,

^{*Izai.28.16. Mat.16.18. †1 Kor.3.9.10.}

^{†Petr.2.4. Zjev.21.14. †Zalm.118.22.}

21. Na němž * všecko stavení příslušně vzdělané roste v † chrám svatý v Pánu. ^{*k.4.16. †1 Kor.3.16.}

22. Na kterémž i vy spolu vzděláváte se v přibyték Boží, v Duchu svatém.

KAPITOLA III.

S. Pavel osvědčev se zřizným býti nestibých bohatství Božích kazatelů, 13. napomíná Efeských k stálosti. 14. a za ně se 20. s dítky číněním modlí.

Pro tu příčinu já Pavel * ten vézeň Krista Ježíše pro † vás pohany, ^{*k.4.1. Skutk.21.33. Filip.1.7.13.14.16. 2 Tim.1.8. †Kol.1.24.}

2. Jestliže však jste slyšeli o * milosti Boží, kteréž jest mi uděleno k přisluhování vám, ^{*Skutk.9.15; 13.2.}

3. Že skrze * zjevení oznámil mi tajemství, (jakož jsem prvé † psal krátce;

^{*Skutk.22.17.21. Řim.16.25. †Efez.1.9.}

4. Z čehož můžete, čtouce, porozuměti známosti mé v tajemství Kristovu;)

5. Kteréž za jiných věků * nebylo známo synům lidským, tak jako † nyní zje-

veno jest svatým apoštolům jeho a pro-
rokům skrze Ducha,

*Kol.1,26. †Skutk.10,28. Zjev.10,7.

6. Že jsou pohané * spoludědicové a jed-
notělní, i spoluúčastníci zaslíbení jeho
v Kristu skrze evangelium.

*k.2,15.16. Gal.3,28.

7. Kteréhož jsem učiněn * slouha z da-
ru milosti Boží sobě dané, † podle půso-
bení moci jeho.

*Řím.1,5. †Efez.1,19.

8. Mně * nejmenšímu ze všech svatých
dána jest † milost ta, abych mezi poha-
ny zvěstoval ta** nestihlá bohatství Kri-
stova,

*1 Kor.15,9.10. †Skutk.9,15. 2Tim.1,11. **Efez.2,7.

9. A * vysvětili všechněm, † jaké by by-
lo obcování tajemství skrytého od věků
v** Bohu, †† kterýž všecko stvořil skrze
Ježíše Krista,

*Skutk.26,18. †Efez.1,9.
**Řím.16,25. 2Tim.1,10. ††Jan.1,3. Zid.1,2.

10. Aby nyní oznámena byla knížat-
stvu a mocem na nebesích skrze církev
rozičná moudrost Boží,

11. Podlé předuložení věčného, kteréž
uložil v Kristu Ježíši Pánu našem,

12. V němž máme * smělost † a přístup
s doufáním skrze víru jeho.

*Zid.4,16. †Jan.10,9. Řím.5,2.

13. Protož * prosím, abyste nehynuli v
mých ssouzeních pro vás, kteráž jsou
sláva vaše.

*Filip.1,14.

14. Pro tuž příčinu * klekám na kole-
na svá před Otcem Pána našeho Jezu-
krista,

*k.1,3.

15. Z něhož všeliká rodina na * nebi i
na zemi se jmenuje,

*k.1,10.

16. Aby vám dal, * podle bohatství slá-
vy své, moci posilněnu býti skrze Du-
cha svého na vnitřním člověku,

*k.4,24. 2Kor.4,16.

17. Aby Kristus skrze * víru přebýval
v srdcích vašich,

*Jan.14,23.

18. Abyste v lásce * vkořenění a zalo-
žení jsouce, † mohli stihnouti se všech-
němi svatými, kterák by ** byla širo-
kost, a dlouhost, a hlubokost, a vysokost,

*Kol.2,7. †k.1,6. **Job.11,8.

19. A poznati přenesmírnou lásku Kri-
stovu, abyste naplnění byli ve všelikou
plnost Boží.

20. Tomu pak, kterýž mocen jest nade
všecko učiniti mnohem hojněji, než my
prosíme aneb rozumíme, podle moci té,
kterouž dělá v nás,

21. Tomu *bud* * sláva v církvi skrze
Krista Ježíše po všecky věky věků.
Amen.

*Řím.16,27. 1Tim.1,17.

KAPITOLA IV.

Prosí, aby hodně v povolání svém, 4. v pravé jednotě
víry sdělávajice, chodili, 7. rozličných darů Božích k je-
dinému cíli, totiž k vzdělání církve, utvářeli, 17. a tak se
novým Kristovým životem stkvěli.

Prosím tedy vás já * vězeň v Pánu,
abyste chodili tak, jakž hodně jest na
to povolání, kterýmž povolání jste,

*k.3,1. Skutk.21,13.33.

2. Se vši pokorou, tichostí, i s snášeli-
vostí, snášejíce se vespolek v lásce,

3. Usilujíce zachovávat jednotu Ducha
v * svazku pokoje.

*Kol.3,15.

4. Jedno *jest* * tělo, a jeden Duch, ja-
kož i povolání jste v jedné naději povo-
lání svého.

*Řím.12,5.

5. Jeden * Pán, jedna víra, jeden křest,

*5 Mojt.6,4. 1 Kor.8,4.6.12,5.

6. Jeden * Bůh a † Otec všech, kterýž
jest ** nade všecko, a skrze všecko, i ve
všech vás. *1 Kor.8,6. 12,6. †Mal.2,10. **Řím.11,36.

7. Ale jednomu každému z nás dána
jest * milost podle míry obdarování Kri-
stova.

*Řím.12,3.

8. Protož * dí: Vstoupiv ná výsost, játe
vedl † vězně, a dal dary lidem.

*Zalm.68,19. †Kol.2,15.

9. Ale to, že * vstoupil, co jest, jediné
že i sstoupil prvé do † nejnižších stran
země?

*Jan.3,15. 6,62. †1 Petr.3,19.

10. Ten *pak*, kterýž sstoupil, onť jest,
kterýž i * vstoupil vysoko nade všecka
nebesa, aby † naplnil všecko.

*Skutk.2,33. †Jer.23,24.

11. A onť dal některé zajisté * apošto-
ly, některé pak † proroky, ** jiné pak
evangelisty, jiné pak pastýře †† a učí-
tele,

*1 Kor.12,28. †Skutk.11,27. **2Tim.4,5. ††Řím.12,7.

12. Pro spofádání svatých, k dílu slu-
žebnosti, pro vzdělání těla Kristova,

13. Až bychom se sběhli všickni v je-
dnotu víry a známosti Syna Božího, v
muže dokonalého, v míru postavy plné-
ho věku Kristova,

14. Abychom již více nebyli * děti, zmí-
tající se † a točící každým větrem učení
v neustavičnosti lidské, v chytrosti k
oklamávání lstivému;

*Izai.28,9. 1 Kor.14,20. †Mat.11,7. Zid.13,9.

15. Ale upřimě se majíce v * lásce, rost-
me v toho všelijak, kterýž jest hlava,
totiž v Krista,

*2 Petr.3,13.

16. Z kteréhož * všecko tělo příslušně
spojené a svázané po všech kloubích
přísluhování, podle vnitřní moci v míru
jednoho každého ouda, zrůst, jakž na

tělo přísluší, béře, k vzdělání svému v lásce. *Řim.12,5.

17. A protož totof pravím a osvědčuji skrze Pána, abyste již více neohodili, jako i jiní pohané chodí, * v marnosti myslí své, *Řim.1,18.21.

18. Zatemnění v rozumu, odcizení jsouce * od života Božího, pro † neznámost, kteráž jest v nich z zatvrzení srdce jejich. *k.2,12. †1.Tes.4,5.

19. Kterž * zoufávše sobě, vydali se v nestydatost, aby všelikou nečistotu páchali s chtivostí. *Řim.1,24.26.

20. Ale vy ne tak jste se vyučili od Krista,

21. Ač jestliže jste ho slyšeli, a o něm byli vyučeni, jakž jest pravda v Ježíšovi,

22. Totiž, žeť vám náleží * složití ono první † obcování podlé toho starého člověka, rušícího se, podlé žádosti oklamávajících, *Kol.3,8. Žid.12,1. †Efez.2,2.3. Tit.3,3.

23. Obnoviti * se pak duchem myslí své, *Řim.12,2. Kol.3,10.

24. A * obléci toho nového člověka, podlé Boha stvořeného, v spravedlnosti a v svatosti pravdy. *Řim.6,4. 2.Kor.5,17. Kol.3,9.

25. Protož * složíce lež, † mluvětež pravdu jeden každý s bližním svým; nebo jsme ** vespolek oudové. *Kol.3,9. †Zach.8,16. **Řim.12,5.

26. Hněvejte se, * a nehřešte; slunce nezapadej na hněvivost vaši. *Zalm.4,5. Jak.1,19.

27. Nedávejte * místa ďáblu. *Jak.4,7. 1.Petr.5,9.

28. Kdo kradl, již více nekraď, ale raději pracuj, děláje rukama, což dobrého jest, aby měl, z čeho uděliti nuznému.

29. Žádná řeč * mrzutá nevycházej z úst vašich, ale jestli jaká dobrá k vzdělání užitečnému, aby dala milost posluchačům. *k.5,4.6. Mat.12,36.

30. A * nezarmucujte Ducha svatého Božího, kterýmž † znamenání jste ** ke dni vykoupení. *Izai.7,13; 63,10. †Řim.8,16. **Luk.21,28. Řim.8,23.

31. Všelika * hořkost, a rozzlobení se, i hněv, i křik, i rouhání buď odjato od vás, se vši zlostí, *Kol.3,8.19.

32. Ale buďte k sobě vespolek * dobrotiví, milosrdní, odpouštějice sobě vespolek, jakož i Bůh v Kristu odpustil vám. *Filip.2,1. 1.Petr.3,8.

KAPITOLA V.

Uti apoštol Efezské Otce nebeského následovati, 3. bezbožnosti se varovati, 15. opatrně sobě počínati, 22. manželé k sobě jak se mají chovati.

Buďtež tedy následovníci * Boží, jakožto synové milí. *Mat.5,45.48. 1.Petr.1,15.16.

2. A * choďte v lásce, jako † i Kristus miloval nás, a ** vydal sebe samého za nás, †† dar a *** obět Bohu u vůni rozkošnou. *Jan.13,34; 15,12. †Gal.2,20. **Řim.5,6.8. ††Žid.8,3. ***k.9,14.

3. Smilstvo pak a všeliká nečistota, neb lakomství, aniž jmenováno buď mezi vámi, jakož sluší na svaté,

4. A mrzkost, ani bláznové mluvení, ani šprymování, kteréžto věci jsou nenáležitě, ale raději díky činění.

5. Vite zajisté o tom, * že žádný smilník aneb nečistý, ani † lakomec, (jenž jest modloslužebník,) nemá dědictví v království Kristově a Božím. *1.Kor.6,9.10. Gal.5,21. Zjev.22,15. †Kol.3,5.

6. Žádný vás * nesvod marnými řečmi; nebo pro † takové věci přichází hněv Boží na syny nepoddané. *Jer.29,8. Mat.24,4. 1.Kor.15,33. 1.Tim.6,20. †Mat.12,37.

7. Nebývejtež tedy účastníci jejich.

8. Byli jste zajisté někdy * temnosti, ale nyní jste † světlo v Pánu. Jakožto synové ** světla choďte, *1.Tes.5,4.5. 1.Petr.2,9. †Luk.16,8. 2.Kor.3,18. **Mat.5,14.16. Filip.2,15.

9. (Nebo ovoce Ducha záleží ve vši dobrotě, a spravedlnosti, a v pravdě,)

10. O to * stojice, což by se dobře líbilo Pánu. *Řim.12,2. Filip.1,10.

11. A * neobcujte s skutky † neužitečnými tmy, ale raději ** je trescete. *Řim.6,22. ěk.13,12. **Mat.18,17.

12. Nebo což se tajně děje od nich, mrzko jest o tom i mluvíti.

13. Ale to všecko, když bývá od světla trestáno, bývá zjeveno; cožkoli zajiště zjevné bývá, světlo jest.

14. Protož * pravi: † Probuď se ty, kdož spíš, a ** vstaň z mrtvých, †† a zasvitíš se tobě Kristus. *Izai.60,1. †1.Kor.15,34. **Řim.6,4.5. ††Izai.9,2.

15. Vizež tedy, kterak byste * opatrně chodili, ne jako nemoudří, ale jako moudří, *Přisl.14,18.

16. Vykupujice * čas; nebo dnové zlí jsou. *Řim.12,11. Kol.4,5.

17. Protož nebývejte neopatrní, ale rozumějici, která by byla vůle Páně.

18. A * neopijete se vínem, v němž jest prostapašnost, ale naplnění buďte Duchem, *Přisl.20,1; 23,29. Izai.5,11.22. Luk.21,34.

19. Mluvice sobě vespolek * v žalmích,

a v chvalách, a v písničkách duchovních, zpívající a plésající v srdcích svých Pánu, ^{*Kol.3,16.}

20. Díky * činíce vždycky ze všeho ve jménu Pána našeho Jezukrista Bohu a Otci, ^{*Kol.3,17.1 Petr.2,5.}

21. Poddáni jsouce jedni druhým v bázni Boží.

22. Ženy mužům svým * poddány budete, jako Pánu. ^{*1 Mojs.3,16.}

23. Nebo * muž jest hlava ženy, jako i Kristus hlava církve, a onť jest ** spasitel těla. ^{*1 Kor.11,3.†Řim.12,5. **Skutk.5,31.1 Jan.4,14.}

24. A protož jakož církve poddána jest Kristu, tak i ženy mužům svým ve všem.

25. Muži * milujte ženy své, jako i Kristus miloval církev, a ** vydal sebe samého za ni, ^{*Kol.3,19.1 Petr.3,7.†Gal.2,20. **k.1,4.}

26. Aby ji * posvětil, očistiv† obmytím vody ** skrze slovo, ^{*Jan.17,17.†1 Jan.1,7. **Tit.3,5.}

27. Aby ji sobě postavil * slavnou církev, † nemající poškrvny, ani vrásky, neb cokoli takového, ale ** aby byla svatá, a bez úhony. ^{*Zalm.45,14.†Písnič.Šal.4,7. **Efez.1,4.1 Tes.3,13.}

28. Takť jsou povinni muži milovati ženy své jako svá vlastní těla. Kdo miluje ženu svou, sebe samého miluje.

29. Žádný zajisté nikdy těla svého neměl v nenávisti, ale * krmí a chová je, jakožto i Pán církev. ^{*k.4,16.}

30. Neboť * jsme oudové těla jeho, z masa jeho, a z kostí jeho. ^{*Řim.12,5.}

31. A protoť opustí * člověk otce svého i matku, a připojí se k manželce své, i budouť ti dva jedno tělo. ^{*1 Mojs.2,24. Mat.19,5.1 Kor.6,16.}

32. Tajemství toto veliké jest, ale já pravím o Kristu a o církvi.

33. A však i vy, jeden každý z vás, manželku svou tak jako sám sebe miluj. Žena pak ať se bojí muže.

KAPITOLA VI.

Apostol učí, kterak dítky k rodičům, 4. rodičové k dítkům, 5. služebníci ku pánům, 9. páni k služebníkům máti se mají, 10. a všickni jak by proti ďáblu bojovati měli.

Dítky * poslouchajte rodičů svých † v Pánu; neboť jest to spravedlivé. ^{*Kol.3,20.†Efez.5,22.}

2. Cti * otce svého i matku, (toť jest přikázání první s zaslíbením,) ^{*2 Mojs.20,12. Mat.15,4.}

3. Aby * dobře bylo tobě, a abys byl dlouhověký na zemi. ^{*2 Mojs.20,12.}

4. A vy * otcové nepopouzejte k hněvu dítek svých, ale † vychovávejte je v cvičení a v ** napominání Páně. ^{*Kol.3,21.†Efil.19,18. **5 Mojs.6,7,20.}

5. Služebníci * buďte poslušni pánů tělesných s bázní † a s strachem, v sprostnosti srdce svého, jako Krista, ^{*Mat.8,9. Tit.2,9.†Filip.2,12.}

6. Ne na oko sloužice, jako ti, kteříž se lidem líbiti usilují, ale jako služebníci Kristovi, činíce vůli Boží z té duše,

7. S dobrou myslí sloužice, * jakožto Pánu, a ne lidem, ^{*Kol.3,23.}

8. Věduce, že, což by koli jeden každý učinil * dobrého, za to odplatu vzíti má ode Pána, buďte služebníci, buďte svobodný. ^{*Řim.2,6.1 Kor.3,8 Kol.3,24.}

9. A vy * páni též se tak mějte k nim, odpouštějící pohrůžky, věduce, že i vy také máte Pána svého v nebesích, a přijímání † osob není u něho. ^{*Kol.4,1.†5 Mojs.10,17. Skutk.10,34.}

10. Dále pak, bratři moji, * posilňte se v Pánu a v moci síly jeho. ^{*1 Kor.16,13.2 Tim.2,1.}

11. Oblecte se v * celé odění Boží, abyste mohli státi proti útokům ďábelským. ^{*Řim.13,12.2 Kor.6,7.}

12. Neboť není bojování * naše proti tělu a krvi, ale proti † knížatstvu, proti mocnostem, proti světu ** pánům temnoty věku tohoto, proti duchovním zlostem vysoko. ^{*Mat.16,17.†Jan.12,31. Efez.2,2. **Kol.1,13.}

13. A protož * vezměte celé odění Boží, abyste mohli odolati v den zlý, a všecko vykonajíc, státi. ^{*2 Kor.6,7.}

14. Stůjtež * tedy, majíce podpásaná bedra svá pravdou, a oblečení jsouce v pancíř † spravedlnosti, ^{*Luk.12,35.†Im.59,17.1 Tes.5,8.}

15. A obuté majíce nohy v * hotovost k evangelium pokoje, ^{*Skutk.10,36.}

16. A zvláště pak vezmouce * štít víry, kterýmž byste mohli všecky šípy ohněvé nešlechtníka toho uhasiti. ^{*1 Petr.5,9.}

17. Lebku také * spasení vezměte, i meč † Ducha, jenž jest slovo Boží, ^{*Im.59,17.1 Tes.5,8.†Zid.4,12.}

18. Všeľikou * modlitbou a prosbou modlece se každého času v Duchu, a † v tom bedliví jsouce ve vši ustavičnosti a prošením za všecky svaté, ^{*Luk.18,1.Řim.12,12.†Mat.24,42.}

19. I za mne, aby * mi dána byla řeč k otevření ťst mých s směľou doufanlivostí, abych oznamoval tajemství evangelium, ^{*Řim.15,30.Kol.4,3.}

20. Pro něž * úřad konám † v řetěz,

abych v něm směle mluvil, jakž mně mluvití náleží. *2 Kor.5,20. †Skutk.28,20.

21. Abyste pak věděli i vy, co se se mnou děje, a co činím, všecko vám to oznámí * Tychikus, milý bratr a věrný služebník v Pánu, *Skutk.20,4.

22. Jehož jsem pro to samo k vám po-

slal, * abyste věděli o našich věcech, a aby potěšil srdci vašich. *Kol.4,7.

23. Pokoj bratřím, a láska s věrou od Boha Otce a Pána Jezukrista.

24. Milost *Boží* se všechněmi milujícími Pána našeho Jezukrista k neporušitelnosti. Amen.

List tento k Efeským psán byl s Říma po Tychikovi.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K FILIPENSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol s Filipenských byv potěšen, 9. dobrého jim sdal, 12. usítek svého vězení oznámil, 20. a ať žádal umřítí, však i živ býti pro ně hotov byl, 27. když by jedné oni stáli, jednomyslní, a udání byli.

Pavel a Timoteus, služebníci * Ježíše Krista, všechněm svatým v Kristu Ježíši, kteříž jsou v městě Filippis, s biskupy a s jahny: *1 Kor.1,2. Efez.1,1.

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

3. Děkuji * Bohu svému, † když se koli na vás rozpomenu,

*Řím.1,8. 1 Kor.1,4.5. †Řím.1,13.

4. Vždycky při každé modlitbě své, s radostí za všechny. za vás prosbu čině,

5. Z vašeho obcování evangelium, hned od prvního dne až posavad,

6. Jist jsa tím, že * ten, kterýž začal v vás † dílo dobré, ** dokoná až do †† dne Ježíše Krista,

*Žid.12,2. †1 Tes.1,3. **Jan 6,29. ††1 Tes.5,23.

7. Jakož jest mi spravedlivé tak smyslití o všech vás, proto že vás v srdci mám i v vězení svém, a v obraňování i v utvrzování evangelium, vás všechny účastníky milosti mně dané.

8. Svědek * mi jest zajisté Bůh, kterak po všech po vás toužím v stěvách Ježíše Krista. *Řím.1,9:9,1.

9. A * za to se modlím, aby láska vaše ještě více a více se rozhojňovala v známosti a ve všelikém smyslu,

*2 Kor.3,7. Efez.1,16. Kol.1,9.

10. K tomu, abyste * zkušením rozeznati mohli užitečné věci *od neužitečných*, tak abyste byli † upřími a bez úrazu, až ke dni Kristovu,

*Řím.2,18. 1 Tes.5,21. †Filip.2,15.

11. Naplnění jsouce * ovocem spravedlnosti, † kteréž *nesete* skrze Jezukrista, k ** slávě a k chvále Boží.

*Efez.5,9. †Jan 15,4.5. **Jan 15,8.

12. Chciť pak, bratří, abyste věděli, že to, což mne obklíčilo, k většimu prospěchu evangelium přišlo,

13. Tak že vězení mé pro Krista rozhlášeno jest po všem rathouzu, i jinde všudy.

14. A mnozí z bratří v Pánu, spolehše na vězení mé, hojnější smělost mají bez strachu mluvití slovo.

15. A však někteří z závisti a navzdoru, někteří pak také z oblíbení Krista káží.

16. Ti pak, kteříž navzdoru Krista zvěstují, ne v čistotě, domnívají se, že mi k vězení mému ssouzení přidají;

17. Kteří pak z lásky, ti vědí, že jsem k obraně evangelium postaven.

18. *Ale* což pak o to? Nýbrž jakým-koli způsobem, buď v samé tvárnosti, buď v pravdě Kristus se zvěstuje, i z tohoť se raduji, a ještě radovati budu.

19. Nebo * vím, že mi to přijde k spasení skrze vaši modlitbu, a pomoc Duha Jezukristova, *2 Kor.1,11.

20. Podlé pečlivého * očekávání a naděje mé, že v ničem nebudu zahanben, ale ve vši doufanlivé smělosti, jakž *prvé* vždycky, tak i nyní † veleben bude Kristus na těle mém, buď skrze život, buď skrze smrt. *Řím.5,5. †1 Kor.6,20.

21. Mně zajisté * živu býti *jest* Kristus, a umřítí zisk.

*Jan 14,6. Skutk.3,15. 1 Kor.15,22.

22. Jestli mi pak prospěšněji živu býti

v těle pro práci, tedy nevím, co bych vyvolil.

23. K oběm se k tomu nakloňuji, žádost* máje umřítí, a býti s Kristem, což by mnohem lépe bylo, *1 Král.19,4. 2 Kor.5,8.

24. Ale pozůstati v těle potřebněji jest pro vás.

25. Načež spoléhaje, vím, že pobudu, a s vámi se všemi spolu pozůstanu k vašemu prospěchu, a k radosti víry,

26. Aby se vaše ze mne chlouba v Kristu Ježíši rozhojnila, skrze mou vám zase přítomnost.

27. Toliko, * jakž sluší evangelium Kristovu, obecně, abych, buď přijda a vás vida, buď vzdálen jsa, slyšel o vás, že stojíte v jednom duchu, jednomyslně pracující u víře evangelium,

28. A v ničemž se * nestrachující protivníků, což jest jim jistým † znamením zahynutí, vám pak ** spasení, a to od Boha. *Mat.10,28. Luk.12,4. †Filip.3,19. **Řím.8,17.

29. Nebo vám jest to z milosti dáno pro Krista, abyste netoliko v něho věřili, ale také pro něj i trpěli,

30. Tyž boj majíce, jakýž jste při mně viděli, i nyní o mně slyšíte.

KAPITOLA II.

Velmi pilně k jednomyslnosti, 3. pokoře a poautenství jich napomíná, 5. utěšený na Kristu dáváje příklad. 19. Potom schvaluje Timotea, 25. a Epafrodita, jehož k nim posílá.

Protož jestli * jaké potěšení v Kristu, jestli které utěšení lásky, jestli která společnost Ducha, jsou-li která střeva a slitování, *Řím.12,1.10.

2. Naplňte radost mou, abyste jedno stejného * smyslu byli, jedno stejnou lásku majíce, jednodušní jsouce, jedno stejné smýšlejíce, *Řím.12,16.

3. Nic *netiníce* skrze svár aneb marnou chválu, ale v pokoře jedni druhé za důstojnější nežli sebe majíce.

4. Nehleďte * jeden každý jen svých věcí, ale každý také toho, což jest jiných. *Řím.15,2. 1 Kor.10,24,33.

5. To tedy * cítě při sobě, co i při Kristu Ježíši. *Jan 13,15. 1 Kor.2,16. 1 Petr.2,21.

6. Kterýž jsa v * způsobu Božím, nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu, *Jan 1,1,2; 17,5. 2 Kor.4,4. Kol.1,15. Žid.1,3.

7. Ale * samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, † podobný lidem učiněn. *Zalm.22,7. Mat.20,28. †Žid.2,14,17.

8. A v způsobu nalezen jako člověk,

ponížil * se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže. *Dan.9,26. Jan 10,18. Žid.12,2.

9. Protož i Bůh * povýšil ho nade vše, a dal jemu † jméno nad každé jméno, *Zalm.110,7. Žid.2,9. tk.1,4.

10. Aby ve * jménu Ježíše každé koleno klekalo, těch, kteříž jsou † na nebesích, a těch, kteříž jsou na zemi, i těch, kteříž jsou pod zemí, *Imi.45,23. Řím.14,11. †Zalm.135,6. Zjev.5,13.

11. A každý jazyk *aby* vyznával, že Ježíš * Kristus jest Pánem v slávě Boha Otce. *Skutk.2,36. Řím.14,9.

12. A tak, moji milí, jakož jste vždycky poslušni byli, netoliko v přítomnosti mé, ale nyní mnohem více v nepřítomnosti mé, s * bázní a s třesením spasení své konejte. *Efez.6,5. 1 Petr.1,17.

13. Bůh zajisté jest, * kterýž působí v vás i chtění i skutečné činění, podle do bě libé vůle své. *Ezech.36,26. Řím.9,15. Tit.3,5.

14. Všecko činite bez * reptání, a bez pochybování, *Řím.12,17.

15. Abyste byli bez * úhony, a upřími synové Boží, bez obvinění † u prostřed národu zlého a převráceného. Mezi kterýmižto ** světte jako světla na světtě, *k.1,10. †1 Kor.5,10. **Přítal.4,18. Mat.5,14. Efez.5,8.

16. Slovo života * zachovávajíce, † ku poctivosti mé v den Kristův, že jsem ne nadarmo ** běžel, ani nadarmo pracoval. *2 Tim.1,13. †2 Kor.1,14. *1 Kor.9,24.

17. A bychť pak i * obětován byl pro obět a službu víře vaší, † raduji se, a spolu raduji se se všechněmi vámi. *2 Tim.4,6. †2 Kor.7,4.

18. A též i vy * radujte se, a spolu radujte se se mnou. *k.3,1; 4,4.

19. Mámt pak naději v Pánu Ježíši, že * Timotea brzy pošli vám, abych i já pokojně mysli byl, zvěda, kterak vy se máte. *Skutk.16,1. Řím.16,21.

20. Nebo žádného tak jednomyslného nemám, kterýž by tak vlastně o vaše věci pečoval.

21. Všickni * zajisté svých věcí hledají, a ne těch, kteréž jsou Krista Ježíše. *1 Kor.10,24; 13,5.

22. Ale jej zkušného býti víte, že jako * syn s otcem, se mnou přísluhoval v evangelium. *1 Kor.4,17.

23. Tohof hle, naději mám, že pošli, jakž * jen uřím, co se bude dít se mnou. *v.19. Efez.6,22.

24. Mámt pak * naději v Pánu, že i sám brzo přijdu k vám. *k.1,25.

25. Ale zdálo se mi za potřebně Epafrodita, bratra a pomocníka a spolurýte

mého, vašeho pak apoštola i služebníka, v potřebě mé poslati k vám,

26. Poněvadž * toužil po všech vás, a velmi těžek nad tím byl, že jste o něm slyšeli, že by byl nemocen. *k.1,8.

27. A bylť jistě * nemocen, i blížek smrti, ale Bůh se nad ním smiloval, a ne nad ním toliko, ale i nade mnou, abych zámutku na zámutek neměl. *Imi.38,1.

28. Protož tím chtivěji poslal jsem ho, abyste, vidouce jej zase, radovali se, a já abych byl bez zámutku.

29. Přijmětež * jej tedy v Pánu se vši radostí, † a mějtež takové v poctivosti. *Řim.16,2. †1 Kor.9,14.

30. Neboť pro dílo Kristovo až k smrti se přiblížil, opováziv se života, aby doplnil to, v čemž jste vy měli nedostatek při posloužení mně.

KAPITOLA III.

Velí v Pánu radost mti, 2. falešných vědců se varovati, 8. v Kristu a ne jinde spravedlnosti hledati, 15. v té ršci, 17. a věrných služebníků Kristových následovati.

Dále pak, bratři moji, * radujte se v Pánu. Jednostejných vám věci psáti mně se jistě nestýště, vám pak to bezpečně jest. *2 Kor.13,11.

2. Vizte * psy, vizte † zlé dělníky, vizte roztržku. *Imi.56,10. Řim.16,18. †2 Kor.11,13.

3. Neboť myf jsme * obřízka, † kteříž duchem sloužíme Bohu, a ** chlubíme se v Kristu Ježíši, a nedoufáme v těle, *Jer.4,4. †Jan.4,24. **1 Kor.1,31.

4. Ačkoli i já mohl bych * doufati v těle. Zdá-liť se komu jinému, že by mohl doufati v těle, já více, *Skutk.23,6.

5. Obřezán jsa * osmého dne, jsa z rodu Izraelského, pokolení Benjaminova, Žid † z Židů, podlé ** zákona farizeus, *1 Mojš.17,12. †2 Kor.11,22. **Gal.1,13.

6. A z strany horlivosti * protivník církvě, z strany pak spravedlnosti zákonní jsa bez úhony. *Skutk.8,3.

7. Ale to, což mi bylo * ziskem, položil jsem sobě pro Krista za škodu. *Mat.13,44.

8. Nýbrž i všechny věci pokládám škodou býti pro vyvýšenost * známosti Krista Ježíše Pána svého, pro nějž jsem to všecko ztratil, a mám to jako za lejna, abych Krista získal, *Imi.53,11. Jer.9,23.24. Jan.17,3.

9. A v něm nalezen byl nemající své spravedlnosti, kteráž jest z zákona, ale tu, kteráž jest z víry Kristovy, tu spravedlnost, kteráž jest z Boha, a u víře záleží,

10. Abych poznal jej, a moc vzkříšení jeho, i společnost utrpení jeho, připodobňuje se k smrti jeho,

11. Zda bych tak přišel k * vzkříšení z mrtvých. *Luk.14,14. †20,35.

12. Ne že bych již * dosáhl, aneb již dokonalým byl, ale snažně běžím, zda bych i uchvátiti mohl, † načež uchvácen jsem od Krista Ježíše. *1 Tim.6,12. †Jan.6,44. Žid.12,22.

13. Bratři, jáť nemám za to, že bych již dosáhl.

14. Ale to jedno činím, na ty věci, kteréž jsou za mnou, * zapomínaje, k těm pak, kteréž jsou přede mnou, † úsilně chvátaje, k cíli běžím, ** k odplatě svrchovaného povolání Božího v Kristu Ježíši. *Zalm.45,11. Luk.9,62. †1 Kor.9,24. **1 Petr.5,10.

15. Protož kteřížkoli jsme dokonalí, to smýšlejme. A pakli v čem jinak smýslíte, i toť vám Bůh zjeví.

16. Ale k čemuž jsme již přišli, v tom při jednostejném zůstávejme pravidle, a jednostejně smyslme.

17. Spolunásledovnici * moji buďte, bratři, a šetřte těch, kteříž tak chodí, jakož máte † příklad na nás. *1 Kor.4,16. 1 Tea.1,6. †1 Petr.5,3.

18. Neboť * mnozí chodí, o nichž jsem častokrát † pravil vám, a nyní s pláčem pravím, že jsou ** nepřátelé kříže Kristova, *Mat.7,13. Řim.16,17. †Gal.5,21. **k.6,12.13.14.

19. Jichžto konec jest * zahynutí, jejichž † Bůh jest břicho, ** a sláva v mrzkostech jejich, kteříž o zemské věci stojí. *k.1,28. 2 Kor.11,15. †Řim.16,18. **Ozeáš.4,7. 2 Kor.11,12.

20. Ale naše * obcování jest v nebesích, odkudž i † spasitele očekáváme Pána Jezukrista, *Efez.2,6. Žid.13,14. †Skutk.1,11.

21. Kterýž promění * tělo naše ponížené, aby bylo † podobné k tělu slávy jeho, podlé mocnosti té, kterouž mocen jest i ** všechny věci podmaniti sobě. *1 Kor.15,43.49. †Mat.17,2. **1 Kor.15,27.

KAPITOLA IV.

Vzbuzuje ty bratři k stálosti, 4. radosti, 5. mírnosti, 6. doufanlivosti, 8. a tak života svratosi a šlechtnosti. 10. Potom vděčnost svou za jejich štědré pomoci k nim prokazuje.

A tak, bratři moji milí a přezádoucí, radost a * korono má, tak stůjte v Pánu, milí. *2 Kor.1,14.

2. Evody prosím, i Syntychény prosím, aby jednostejně smyslily v Pánu.

3. Ano i tebe prosím, tovaryši můj vlastní, budiž jim pomocen, * kteréžto v

evangelium spolu se mnou pracovali, i spolu s Klimentem a s jinými pomocníky mými, jejichž jména jsou † v knize života.

*k.1.27. †2 Mojs.32.32. Žalm.69.29. Dan.12.1. Zjev.3.5.

4. Radujte * se v Pánu vždycky; opět pravím, radujte se.

*Žalm.32,11. 2 Kor.13,11. 1 Tes.5,16.

5. Mírnost * vaše známa buď všechném lidem. † Pán blízko.

*Luk.12,45.46. †1 Kor.10,11. Žid.10,25. 2 Petr.3,8.9.

6. O nic nebuďte * pečliví, ale ve všech věcech skrze † modlitbu a poníženou žádost s díků činěním prosby vaše známy buďte Bohu.

*Mat.6,25.31. †1 Petr.5,7. †1 Tim.2,1.

7. A pokoj * Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši.

*Jan.14,27. Řím.5,1.

8. Dále pak, bratři, kterékoli věci jsou pravé, kterékoli poctivé, kterékoli spravedlivé, kterékoli čisté, kterékoli milé, kterékoli dobropověstné, jestli která ctnost, a jestli která chvála, o těch věcech přemýšlujte.

9. Kterýmž jste se i naučili, je i přijali, a slyšeli i viděli na mně. Ty věci činite, a Bůh pokoje bude s vámi.

10. Zradoval jsem se v Pánu velice, že již opět zase rozzelenala se péče vaše o mne. Načež však byli jste myslili, ale nedostalo se vám příhodného času.

11. Ne proto, že bych jakou nouzi měl, toto pravím; nebo já naučil jsem se dosti míti na tom, což mám.

12. Umím i snižen býti, umím také i

hojnost míti; všude a ve všech věcech povcičen jsem, i nasyčen býti i lačněti, totiž hojnost míti i nouzi trpěti.

13. Všecko * mohu v Kristu, kterýž mne posiluje.

*1. Kor.40,29.31.

14. A však dobře jste učinili, * obcováše mému sroužení.

*k.1.7.

15. Víte pak i vy, Filipenští, že při počátku evangelium, když jsem šel z Macedonie, * žádný zbor neudělil mi z strany dáni a vzeti, než vy sami.

*2 Kor.8,2.8. 11.9.

16. Ano i do Tessaloniky jednou i podruhé, čehož jsem potřeboval, poslali jste mi.

17. Ne proto že bych hledal darů, ale hledám * užítku hojného k vašemu prospěchu.

*Luk.13,7. Řím.15,23.

18. Přijal jsem pak všecko, a hojněť mám, naplněť jsem, vzav od * Epafrodita to, což *posláno* od † vás, vůni sladkosti, obět vzácnou a libou Bohu.

*k.2.25. †2 Kor.11.9.

19. Bůh pak můj * naplníť všelikou potřebu vaši podlé bohatství svého slavně v Kristu Ježíši.

*2 Kor.9.8.

20. Bohu pak a * Otci našemu sláva na věky věků. Amen.

*2 Tim.4.18.

21. Pozdravtež všech svatých v Kristu Ježíši. Pozdravujít * vás bratři, kteříž jsou se mnou.

*1 Kor.16.20.

22. Pozdravujít vás * všickni svati, zvláště pak ti, kteříž jsou z domu císarova.

*2 Kor.13.12.

23. Milost * Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

*Efez.6.24.

List tento k Filipenským psán jest z Říma po Epafroditovi.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA

K KOLOSSENSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol pozdraviv Kolossenských, 3. a vtru i lásku jejich schváliv 9. čeho jim žádá na Pánu Bohu, 15. široce s divným Krista Pána oslavováním vypravuje, 21. aby ti bratři jasněji na to patřili, k jakým jsou a jak velikým věcem přivedeni.

Pavel * apoštol Ježíše Krista, skrze vůli Boží, a † Timoteus, *2 Kor.1,1. † Filip.1,1.

2. Těm, kteříž jsou v Kolossis, svatým a * věrným bratřím v Kristu Ježíši: Milost † vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista. *Řím.1,7. †1 Kor.1,3.

3. Díky * činíme Bohu a Otci Pána našeho Jezukrista, vždycky za vás modléce se,

*Řím.1,8. Efez.1,15.16.

4. Slyšavše o víře vaší v Kristu Ježíši, a o lásce ke všechněm svatým,

5. Pro * naději složenou vám † v nebesích, o níž jste prvé slyšeli ** v slovu pravdy, to jest evangelium.

*1 Petr.1,3.4. †2 Tim.1,12. **Efez.1,13.

6. Kteréz jest přišlo k vám, jako i na všecken * svět, a ovoce † nese, jako i u

vás, od ** toho dne, v kterémž jste slyšeli, a poznali milost Boží v pravdě,

*Řim.10,18. †Mark.4,8. **Filip.1,5.

7. Jakož jste se i naučili od Epafrý, milého spolslužebníka našeho, kterýž jest věrný k vám služebník Kristův,

8. Kterýž také oznámil nám lásku vaši v Duchu.

9. Protož i my, od toho dne, jakž jsme to * uslyšeli, nepřestáváme modliti se za vás a žádati, abyste † naplnění byli známostí vůle jeho ** ve vši moudrosti a rozumnosti duchovní,

*Efez.1,15.16. †Řim.12,2. **Filip.1,9.10.

10. Abyste * chodili hodně Pánu ke vši jeho libeznosti, v každém skutku dobrém, † ovoce vydávajíce a ** rostouce v známosti Boží,

*1 Kor.7,17. †Jan 15,5.16. **2 Petr.3,18.

11. Všelickou mocí zmocnění jsouce, podlé síly slávy jeho, ke vši trpělivosti a dobrotivosti s radostí,

12. Díky čínice Otcí, kterýž * hodné nás učinil účastnosti † losu svatých v světle,

*2 Kor.8,6. †Skutk.26,18.

13. Kterýž * vytrhl nás z moci temnosti, a přenesl † do království ** milého Syna svého,

*Efez.2,2. Žid.2,14. †1 Tes.2,12. **Mat.3,17.

14. V * němž máme vykoupení skrze krev † jeho, totiž odpuštění hříchů,

*Efez.1,7. †Skutk.20,28.

15. Kterýž jest * obraz Boha neviditelného, † prvorozený všeho stvoření,

*Jan 14,9. †Zalm.89,28. Řim.8,29.

16. Nebo * skrze něho stvořeny jsou všecky věci, kteréž jsou na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné, buďto trůnové neb panstva, buďto z knížatstva neb mocnosti; všecko ** skrze něho a pro něho stvořeno jest. *1 Mojs.1,1. †Zalm.88,6. Jan 1,3. †Řim.8,38. Efez.1,21. **Řim.11,36.

17. A * on jest přede vším, a všecko jim stojí.

*Prisl.8,25 násl.

18. A onť jest hlava těla cirkve, kterýž jest počátek a prvorozený z mrtvých, aby tak on ve všem prvotnost držel,

19. Poněvadž se zalíbilo Otcí, aby v něm všecka plnost přebývala,

20. A skrze něho aby * smířil s sebou všecko, † v pokoj uvodě skrze krev kříže jeho, skrze něj, pravím, buďto ty věci, kteréž jsou na zemi, buď ty, kteréž jsou na nebi. *Řim.5,10. 2 Kor.5,18.19. †Izai.9,6. Jan 16,33.

21. Ano i vás, * někdy odcizené † a nepřátely v myslí, skrze skutky zlé, nyní již smířil,

*Efez.2,2. †Řim.8,7.

22. Tělem * svým skrze smrt, aby vás

postavil † svatě, a nepoškrvněné, a bez úhony před obličejem svým,

*2 Tim.1,10. †Luk.1,75. Tit.2,14.

23. Však jestliže * zůstáváte u víře založení † a pevní, a neuchylujete se od naděje ** evangelium, kteréž jste slyšeli, jenž jest kázáno † všemu stvoření, kteréž jest pod nebem, jehož já Pavel učiněn jsem služebník.

*Jan 15,8. †1 Kor.15,58. **Kol.1,5. †Mark.16,15.

24. Kterýž nyní * raduji se z † utrpení svých pro vás, a doplňuji ostatky ssouzení Kristových na těle svém za ** jeho tělo, jenž jest cirkve,

*2 Kor.7,4. †k.1,6.8. **Řim.12,5.

25. Jejtž učiněn jsem já služebník, tak jakž mi to svěřil Bůh na to, abych vám sloužil, a tak naplnil slovo Boží,

26. To tajemství * skryté od věků a národů, nyní pak zjevené svatým jeho.

*Řim.16,25. Efez.1,9.

27. Jimžto Bůh ráčil * známo učiniti, kteraké by bylo bohatství slavného tajemství tohoto mezi pohany, jenž jest Kristus v † vás, ta ** naděje slávy,

*Řim.9,23; 16,26. Efez.1,7. †2 Kor.13,5.

**1 Tes.1,3. 1 Tim.1,1.

28. Kteréhož my zvěstujeme, napomínajíce * všelického člověka, a učíce všelického člověka ve vši moudrosti, abychom postavili každého člověka dokonalého v Kristu Ježíši.

*Jan 1,7.

29. O čez i * pracuji, † bojuje podlé té jeho ** mocnosti, kteráž dělá ve mně mocně.

*1 Kor.15,10. †2 Tim.4,7. **Filip.3,21.

KAPITOLA II.

Svou o ně pečlivost osvědčuje, 6 k stálosti v pravdě, 8. i k opatrnosti před falešnými apoštoly pilně napomíná, 16. předkládá jim pravý cíl všech figur a ceremonií, Krista.

Chcít zajisté, abyste věděli, * jakou nesnáz mám o vás, a o ty, kteříž jsou v Laodicii, a kteřížkoli neviděli tváři mé podlé těla,

*Filip.1,30; 4,3.

2. Aby potěšena byla srdce jejich, spojená v lásce, a to ke všemu bohatství přejistého smyslu, ku * poznání tajemství Boha i Otce i Krista, *Izai.58,11. Jer.9,24.

3. V němž jsou * skryti všickni pokladové moudrosti a známosti.

*Zalm.51,8. 1 Kor.1,24.

4. A totoť pravím, aby * vás žádný, falešně dovodě, neoklamal podobnou k pravdě řečí.

*v.18. Efez.5,6.

5. Nebo * ačkoli vzdálen jsem tělem, však duchem s vámi jsem, raduje se, a vida † rád vás, a ** utvrzení té víry vaši v Krista.

*1 Kor.5,8. †k.14.40. **Kol.1,23.

6. Protož jakž jste přijali Krista Ježíše Pána, *tak* v něm choďte,

7. Vkořenění * a vzdělání na něm, a utvrzení u víře, jakž jste naučení, rozhojňující se v ni s díky činěním.

*Efez.3,18. †1 Kor.1,5.

8. Hleďtež, abys vás někdo neobloupil moudrostí * světa, a marným zklamáním, *uče* podle ustanovení lidských, podle živlů † světa, a ne podle Krista.

*Mat.15,2,9. Řím.16,17. †Gal.4,3,9.

9. Nebo v * něm přebývá všechna plnost Božství † tělesně.

*Jan.1,14. †Kol.2,17.

10. A v něm jste * doplnění, kterýž jest hlava † všeho knížatstva i mocnosti,

*k.1,28. Jan.1,16. †Efez.1,21.

11. V němž i * obřezání jste obřezáním ne rukou učiněným, svlékše † tělo hříchů skrze obřezání Kristovo,

*5 Mojs.10,16. Řím.2,29. †k.6,6. Efez.4,22.

12. Pohřbeni * jsouce s ním skrze křest, skrze něž i spolu s ním z mrtvých vstali jste skrze † viru, kteráž jest mocné dílo Boží, kterýž vzkřísil jej z mrtvých.

*Řím.6,4. Gal.3,27. †Efez.1,19.

13. Ano i vás, mrtvé v hříších a v neobřízce těla vašeho, spolu * s ním obživil, odpustiv vám † všechny hříchy,

*Efez.2,1,5,11. †Luk.7,42,48.

14. A smazav proti nám ten zápis *záležející* v ustanoveních, kterýž byl odporný nám. I vyzdvihl jej z prostředku, přibiv jej k kříži;

15. A obloupiv * knížatstva i moci, vedl je na odivu zjevně, triumf slaviv nad nimi skrze něj.

*1 Mojs.3,15. Zaim.68,19. Izai.53,12. Mat.12,29.

16. Protož žádný vás * nesud pro pokrm, aneb pro nápoj, aneb z strany svátku, neb novuměsíce, aneb sobot.

*3 Mojs.11,2. Řím.14,2,3. Gal.4,10.

17. Kteréžto * jsou stín věci budoucích, ale *pravda* těla jest Kristovo. *Zid.8,5;10,1.

18. Nízádný vás * nepředchvacuj svémyslně pokorou a náboženstvím andělským, v to, čehož neviděl, se vydávaje, a marně se nadýmaje smyslem těla svého, *Jer.29,8. Ezech.13,3. Mat.24,4. Mark.13,5. Efez.5,6.

19. A nedrže se hlavy, od níž všechno tělo po kloubích a svazích vzdělané a spojené roste Božím zrůstem.

20. Jestliže tedy * zemfeli jste s Kristem živlům světa, proč, jako byste živi byli světu, těmi ceremonie dáte se obtěžovati,

*Řím.6,3,5;7,4.

21. (*Když se řká*: Nedotýkej se, ani okoušej, aniž se s tím obírej?)

22. Kteréžto všechny věci samým uží-

váním jich kazi se,) podle * *příkázání* a učení lidských.

*Im.29,13. Mat.15,9.

23. Kteréžto věci mají sic tvárnost moudrosti, v způsobu té nábožnosti, a v pokoře pošmourné, i v neodpouštění tělu, a *však* nejsou v žádné platnosti, *toliko* k nasycení těla.

KAPITOLA III.

Životu slechetnému Kristovy ústátníky, 5. v skutečnosti skládání svého. 12. a následování dobrého následovníka. pouťiv, 18. napomenutí potřebné lidem povolání rozdílného učinil.

Protož * povstali-li jste s Kristem, vrchních věci hleďtež, † kdež Kristus na pravici Boží sedí. *Řím.6,5. Efez.2,6. †Zaim.110,1.

2. O svrchní věci * pečujte, ne † o zemské.

*Mat.6,33. †Filip.3,19.

3. Nebo * zemfeli jste, a život váš skryt † jest s Kristem v Bohu.

*Řím.6,2,8. 1 Petr.2,24. †2 Kor.5,7. Gal.2,20.

4. Když se *pak* ukáže * Kristus, život náš, tehdy i vy † ukážete se s ním v slávě.

*Filip.1,21;3,21. †1 Kor.15,43. 1 Jan.3,2.

5. Protož * mrtvéte oudy své zemské, smilstvo, nečistotu, chlipnost, žádost zlou, i lakomství, jenž jest modlám sloužení.

*Mat.13,8. Efez.4,22.

6. Pro kteréž věci * přichází hněv Boží na syny zpurné.

*1 Kor.6,10.

7. V kterýchž i * vy někdy chodili jste, když jste živi byli v nich.

*Řím.6,19,20. 1 Kor.6,11.

8. Ale nyní složtež i vy všechno to, hněv, prchlivost, zlobivost, zlořečení, i mrzkomluvnost z úst svých.

9. Nelžete * jedni na druhé, když jste svlékli *s sebe* starého člověka s skutky jeho,

*Zech.3,16. Efez.4,25.

10. A * oblékli toho † nového, obnovujícího se k známosti, podle obrazu * toho, kterýž jej stvořil,

*Efez.4,23,24. †Řím.6,4. **1 Mojs.1,27.

11. Kdežto není * Řek a † Žid, obřízka a neobřízka, cizozemec a Sejta, služebník a svobodný, ** ale všechno a ve všech Kristus.

*Řím.10,12. 1 Kor.12,13. Gal.3,28.

†1 Kor.7,19. **Efez.1,10.

12. Protož oblectěž se jako * vyvolení Boží, svatí, a milí, v stěva milosrdenství, v † dobrotivost, nízké o sobě ** smýšlení, krotkost, trpělivost,

*1 Petr.2,9. †Gal.5,22. **Mat.11,29.

13. Snásejice * jeden druhého, † a odpouštějice sobě vespolek, měl-li by kdo proti komu žalobu. Jako i Kristus odpustil vám, tak i vy.

*Efez.4,2. †Mat.6,14. Mark.11,25. Efez.4,32.

14. Nadto pak nade všecko * v lásku, kteráž jest † svazek dokonalosti.

*Jan 13,34. Efes.5,2. †k.4,3.

15. A pokoj * Boží vítězí v srdcích vašich, k němuž i povolání jste v jedno tělo; a buďtež vděční.

*Efes.4,3.

16. Slovo Kristovo * přebývej v vás bohaté se vši moudrostí, učice a napomínající sebe vespolek † žalmy, a zpěvy, a písničkami duchovními, s milostí zpívající v srdci svém Pánu.

*1 Kor.1,5. †k.14,26. Efes.5,19.

17. A všecko, * cožkoli činíte v slovu neb v skutku, všecko číňte ve jménu Pána Ježíše, díky † činíce Bohu a Otci skrze něho.

*1 Kor.10,31. †Efes.5,20. 1 Tes.5,18. Žid.13,15.

18. Ženy * poddány buďte mužům svým tak, jakž sluší, v Pánu.

*1 Mojs.3,16. Efes.5,22. 1 Petr.3,1.

19. Muži * milujte ženy své, a nemějte se přísně k nim.

*Efes.5,25. 1 Petr.3,7.

20. Dítky * poslouchajte rodičů ve všem; nebo † to jest dobře líb Pánu.

*Efes.6,1. †2 Mojs.20,12.

21. Otcové * nepopouzejte k hněvosti dítek svých, aby sobě nezoufaly.

*Efes.6,4.

22. Služebníci * poslušni buďte ve všem pánů tělesných, ne na † oko sloužice, jako ti, jenž se usilují lidem libiti, ale v sprostnosti srdce, bojíce se Boha.

*Efes.6,5. 1 Petr.2,18. †Efes.6,6.

23. A všecko, což byste koli činili, z té duše číňte, * jako Pánu, a ne lidem,

*Efes.6,7.

24. Vědouce, že ode * Pána vzítí máte odplatu dědictví; nebo Pánu Kristu sloužíte.

*Efes.6,8.

25. Kdož by pak * nepravost páchal, odměnu své nepravosti vezme. † A není přijímání osob u Boha.

*2 Kor.5,10. †Skutk.10,34. Řím.2,11.

KAPITOLA IV.

Jestě vždy o tom, jak by se jeden každý v řeči i v skutku míti měl, vypravuje. 7. Potom potěšitelným svatých toho sboru pospravováním epištolu zavrá.

Páni * spravedlivě a slušně s služebníky nakládejte, vědouce, že i vy Pána máte v nebesích.

*Job 31,18. Efes.6,9. Filem.v.16.

2. Na modlitbě buďte * ustaviční, bdíce v tom s díky činěním,

*Luk.18,1. Řím.12,12. Efes.6,18.

3. Modléce * se spolu i za nás, aby Báh † otevřel nám dvěře slova, k mlu-

vení ** o tajemství Kristovu, pro něž i v vězení jsem, *Efes.6,19. †2 Kor.2,12. **Mat.13,11.

4. Abych je * zjevoval, tak jakž mi náleží mluvití.

*Tit.1,3.

5. Chodtež v * moudrosti před těmi, kteříž jsou vně, čas † kupujícíe.

*Efes.5,15. †Řím.12,11. Efes.5,16.

6. Řeč * vaše vzdýcky budíž příjemná, ozdobená solí, tak abyste věděli, kteráč byste měli jednomu každému odpověditi.

*Efes.4,29.

7. O věcech mých o všech oznámí vám Tychikus, bratr milý, a věrný slouha, a spoluslužebník v Pánu.

8. Kteréhož jsem * poslal k vám pro to samo, aby zvěděl, co se děje u vás, a potěšil srdci vašich,

*Efes.6,22.

9. S Onesimem, věrným a milým bratrem, kterýž jest tam od vás. *Tiž* vám všecko oznámí, co se děje u nás.

10. Pozdravuje * vás Aristarchus, spoluvězeň můj, a Marek, sestřenec Barnabášův, (o kterémž jsem vám poručil; přišel-li by k vám, přijmětež jej;)

*Filem.v.24.

11. A Jezus, kterýž slove Justus, kteříž * jsou Židé. Ti toliko jsou pomocníci moji v království Božím, kteříž byli mé potěšení.

*Skutk.11,2.

12. Pozdravuje vás Epafras, kterýž od vás jest, slouha Kristův, kterýž vzdýcky úsilně pracuje na modlitbách za vás, abyste * stáli dokonali a plní ve vši vůli Boží.

*k.2,10.

13. Nebo * svědectví jemu vydávám, žeť vás velmi horlivě miluje, a též i ty, kteříž jsou v Laodicii, i kteříž jsou v Hierapoli.

*Řím.10,2.

14. Pozdravuje vás * Lukáš lékař milý a Démas.

*2 Tim.4,10.11.

15. Pozdravte bratři Laodicenských, i Nymfy, i té cirkve, * kteráž jest v domě jeho.

*Řím.16,5. 1 Kor.16,19.

16. A když bude přečten u vás tento list, spravtež to, ať jest i v Laodicenském zboru čten; a ten, kterýž jest psán z Laodicie, i vy také přečtete.

17. A * rcete Archippovi: Viz, abys služebnost, kterouž jsi přijal od Pána, vyplnil.

*Filem.v.2.

18. Pozdravení mou rukou Pavlovou. Pamatujtež na mé vězení. Milost Boží s vámi. Amen.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TESSALONICENSKÝM.

KAPITOLA I.

Ducha otcovského prokázal apoštol k těm bratřím, že Bohu z nich děkuje, i za ně se modlí, 5. svou jim službu, a jejich dověrnost, 6. i s trpělivostí, ku příkladu jiným připomíná.

Pavel a Silván a Timoteus církvi Tessalonicenských v Bohu Otci a Pánu Ježíši Kristu: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

2. Díky * činíme Bohu vždycky ze všech vás, zmínku činíce o vás na modlitbách svých. *Řím.1,8,9. Efez.1,15,16.

3. Bez přestání pamatujice na skutek víry vaší, a na práci lásky, a na trpělivost naděje Pána našeho Jezukrista, před Bohem a Otcem naším,

4. Věduce, bratři Bohu milít, * o vyvození vašem. *Kol.3,12.

5. Nebo evangelium naše k vám nezáleželo toliko v slovu, ale i v moci, i v Duchu svatém, a v jistotě mnohé, jakož víte, jací jsme byli mezi vámi pro vás.

6. A vy * následovníci naši i Páně učnění jste, přijavše slovo ve mnohé úzkosti, † s radostí Ducha svatého,

7. Tak že jste učinění příklad všem věřícím v Macedonii a v Achaii.

8. Nebo od vás rozhlásilo se slovo Páně netoliko v Macedonii a v Achaii, ale i na všelikém místě víra vaše, kteráž jest v Boha, roznesla se, tak že nepotřebí nám o tom nic mluvití.

9. Oniť zajisté sami o nás vypravují, jaký byl příchod náš k vám, a kterak jste se * obrátili k Bohu od modl, abyste sloužili † Bohu živému a pravému,

10. A * očekávali Syna jeho s nebe, kteréhož † vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše, kterýž ** vysvobodil nás od hněvu budoucího.

KAPITOLA II.

Svou v kázání s. evangelium věrnost, 4. upřímost, 7. poníženost před Bohem i lidmi předkládá, 13. jejich poslušnosti, opravdovost a stálost jim potěšená připomíná.

Nebo vy sami víte, bratři, že příchod náš k vám nebyl daremný.

2. Ale i prvě * trpěvše, i pohanění snáše, (jakož víte,) v městě Filippis,

osvobodili † jsme se v Bohu svém mluvíti vám ** směle evangelium Boží † s mnohými odpory.

*Skutk.16,22. †1 Tes.1,5. **2 Kor.12,10. †Filip.1,30.

3. Napominání zajisté naše nebylo z podvodu, ani z nečistoty, ani ve lsti.

4. Ale jakož Bůh nás oblíbil, aby nám svěřeno * bylo evangelium, takť mluvíme, † ne jako lidem se líbíce, ale Bohu, kterýž ** libuje srdce naše.

*Gal.2,7. †k.1,10. **1 Par.29,9.

5. Anížť jsme zajisté kdy užívali řeči pochlebné, jakož víte, ani za příčinou něčeho * lakomství provodili. † Bůhť jest svědek.

*Skutk.20,33. †Řím.1,9.

6. Ani jsme * hledali od lidí chvály, ani od vás, ani od jiných, ač jsme mohli vás obtěžovati, jako Kristovi apoštolé.

*Jan 5,41.44. †2,43.

7. Ale byli jsme tiší mezi vámi, jako když matka chová dítky své.

8. Tak naklonění k vám byvše, hotovi jsme byli s velikou chutí vydati vám netoliko evangelium Boží, ale také * i duše své, proto že jste nám byli milí.

*2 Kor.12,15.

9. Nebo * pamatujete, bratři, na práci naši a ustávání. Ve dne i v noci zajisté pracovavše, proto abychom žádného z vás neobtěžovali, kázali jsme u † vás evangelium Boží.

*Skutk.20,34. 2 Kor.11,9. †1 Kor.9,16.

10. Vy jste svědkové i Bůh, žeť jsme svatě, a spravedlivě, a bez úhony obcovali mezi vámi, kteříž jste uvěřili,

11. Jakož víte, že jednoho každého z vás, jako * otec dítek svých, napomínali jsme a potěšovali,

*7.

12. I s osvědčováním, * abyste chodili hodně Bohu, kterýž † povolal vás do království svého a v slávu.

*1 Mojs.17,1. 1 Kor.7,20. †1 Petr.5,10.

13. Protož i my díky činíme Bohu bez přestání, že přijavše slovo Boží, kteréž jste slyšeli od nás, přijali jste ne jako slovo lidské, ale, (jakož v pravdě jest,) jako slovo Boží, kterýž i dílo své působí v vás věřících.

14. Vy zajisté, bratři, následovníci učnění jste církvi Božích, kteréž jsou v Židovstvu v Kristu Ježíši; nebo jste ta

kověž věci i vy trpěli od svého pokolení, jako i oni od Židů.

15. Kteříž i Pána Ježíše * zabili, i své vlastní † proroky, a nás vyhnali, a Bohu se nelíbí, a všechněm lidem jsou odporní,
*Skutk.2,23. †Mat.23,34.37.

16. Nedopouštějce * nám mluvití po hanům, aby spaseni byli, aby tak vždy doplňovali † hříchy své. Nebo vyliť jest na ně hněv konečný.*Skutk.13,50. †Mat.23,32.

17. My pak, bratří, zbaveni byvše vás na chvíli, tělem, ne * srdcem, opravdověji usilovali jsme viděti tvář vaši s mnohou žádostí.
*Řim.1,11; 15,22.

18. Protož chtěli jsme přijíti k vám, (zvláště já Pavel,) jednou i podruhé, ale překazil nám satan.

19. Nebo která jest naše naděje neb radost aneb koruna chlouby? Zdali ne i vy před obličejem Pána našeho Jezukrista v příchodu jeho?

20. Vy jistě jste * sláva naše i radost.
*2 Kor.8,23.

KAPITOLA III.

V pokušeních na ně přišlých příhodný jim retuňk apoštol skrze navštívení jich Timoteovo obmyslil, 6. a tudý zvěděv o jejich stálosti v pravdě, těší se, 10. prospěchu hojnějšího jim, a sobě brzkého jich vidění žádaje.

Protož nemohše se déle zdržeti, za nejlepší se nám vidělo, abychom * v Ate-nách pozůstali my sami.
*Skutk.17,15.16.

2. A poslali jsme Timotea, bratra svého, a služebníka Božího, a pomocníka svého v evangelium Kristovu, aby potvrdil vás, a napomenul k tomu, což náleží k víře vaší,

3. Aby se žádný nepohnul v takových těchto ssouzeních. Nebo i sami víte, že jsme k tomu postaveni.

4. Ještě zajisté, když jsme u vás byli, předpovídali * jsme vám, že † budeme ssouzení. Jakož se i stalo, jakž víte.
*Jan 14,25. Skutk.17,1. †1 Petr.4,13.

5. Protož i já, nemoha se déle zdržeti, poslal * jsem, abych zvěděl o víře vaší, abych snad nějak † nepokoušel vás ten pokušitel, i byla by daremná práce naše.
*Kol.4,8. †Mat.4,3. †1 Kor.7,5.

6. Nyní pak když k nám přišel Timoteus od vás, a zvěstoval nám novinu veselou o víře a lásce vaší, a že nás připomínáte dobře, žádajice vždycky nás viděti, jako * i my vás,
*k.2,17.

7. Protož potěšeni jsme, bratří, z vás ve všelikém ssouzení a nesnadnosti své skrze víru vaší.

8. Nebo * aj, živi jsme, jestliže vy stojíte v Pánu.
*1 Mojj.45,27.

9. A jakým * děkováním z vás můžeme se odměnit Bohu za všecku tu radost, kterouž radujeme se pro vás před Bohem svým,
*Efez.3,14.15.16.

10. Dnem i nocí přehorlivě modléce se, abychom uzřeli tvář vaši, a doplnili to, čehož by se nedostávalo víře vaší?

11. Sám pak Bůh a Otec náš, a Pán náš Ježíš Kristus spravíž cestu naši k vám.

12. Vás pak ten Pán * račiž rozmnožiti a rozhojnití v lásce k sobě vespolek, i ke † všechněm, jako i nás k vám,
*1 Petr.1,22. 2 Petr.1,7. †1 Tes.5,15.

13. Aby tak * utvrzena byla srdce vaše nepoškvrněná † v svatosti, před Bohem a Otcem naším, ku ** příští Pána našeho Jezukrista, se všechněmi svatými jeho.
*2 Tes.2,17. †Efez.1,4. 1 Kor.1,8. ** Filip.1,10. 1 Tes.5,23.

KAPITOLA IV.

Napomíná, aby se tak, jakž jim přikázání vydal, chovali, v čistotě, 9. lásce sv., 10. pokojnosti i pracovitosti, 13. poněvadž té práce v den posledního soudu lito nebude.

Dále pak, bratří, prosíme vás, a napomínáme * v Pánu Ježíši, jakož jste přijali od nás, † kterak byste měli choditi, a ** líbiti se Bohu, v tom abyste †† se rozhojnili více.

*2 Tes.3,12. †Gal.5,16. **Zid.11,5.6. ††1 Kor.15,58.

2. Víte zajisté, jaká přikázání vydali jsme vám skrze Pána Ježíše.

3. Tať jest zajisté * vůle Boží, totiž posvěcení vaše, abyste se zdržovali od smilstva,
*Řim.12,2. Efez.5,17.

4. A aby uměl jeden každý z vás svým osudím * vládnouti v svatosti a v poctivosti,
*1 Kor.6,13.15.

5. Ne v líbosti * žádostí † jako i pohané, kteříž Boha ** neznají;

*Kol.3,5. †1 Tes.4,13. **1 Kor.15,34. Efez.2,12.

6. A aby neutiskal ani oklamával v jednání bratra svého, proto že mstitel jest Pán všeho toho, jakož i předpověděli jsme vám, a osvědčili.

7. Nebo * nepovolal nás Bůh k nečistotě, ale ku posvěcení.

*3 Mojj.11,44. Jan 17,19. 1 Kor.1,2. 2 Tim.1,9.

8. A protož kdo tím * pohrdá, ne člověkem pohrdá, ale Bohem, kterýž i nám dal † Ducha svého svatého.

*Luk.10,16. †1 Kor.7,40.

9. O * lásce pak bratrské není potřeby psáti vám; nebo jste vy † od Boha naučeni, abyste ** milovali jedni druhé.

*k.3,12. 1 Petr.1,22. †Isai.54,13.

**3 Mojj.19,18. Mat.22,39.

10. A jistě činite to všechněm bratřím ve vsi Macedonii. Napomínámeť pak vás, bratři, abyste se v tom * více rozhojnili, *v.1.

11. A * snažili se pokojni býti, a hleděti toho, což komu náleží, a pracovati rukama svýma vlastními, jakož jsme přikázali vám, *1 Petr.4.15.

12. Abyste * poctivě chodili před těmi, kteříž jsou vně, a v ničemž abyste neměli nedostatku. *Řim.13.13.

13. Necheť pak, abyste * nevěděli, bratři, o těch, kteříž zesnuli, abyste se nemrmoutili, * jako i jiní, kteříž naděje nemají. *1 Kor.10.1. †3 Mojs.19.23. **1 Tes.4.5.

14. Nebo jakož * věříme, že Ježíš umřel, a z mrtvých vstal, takť Bůh i ty, kteříž by zesnuli v Ježíšovi, přivede s ním. *Řim.14.9. 1 Kor.15.3.4.13.18.

15. Toto zajisté vám pravíme * slovem Páně, † že my, kteříž živi pozůstaneme do příchodu Páně, nepředějdeme těch, kteříž zesnuli. *1 Kor.7.10. †k.15.23.51.52.

16. Nebo sám ten * Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla a † s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu ** vstanou nejprvé.

*Mat.24.31. †1 Kor.15.52. **k.15.23.

17. Potom my živi pozůstavení spolu s nimi * zachvácení budeme † do oblaků, vstříc Pánu v povětří, ** a tak vždycky se Pánem budeme.

*Zjev.11.12. †Skutk.1.9.11. **Jan.12.26.

18. A protož * potěšujte jedni druhých těmito slovy. *2 Kor.13.11.

KAPITOLA V.

Vypravuje apoštol, že nenadále strašlivý Páně den hřátníky přikvácí, 4. z šehož se pobožní těší. 6. i k bedlivosti ponoukati mají, 12. služebníků Kristových draze sobě vázice, i poslušně následujícíe.

O * časích pak a chvílech, † bratři, nepotřebujete, aby vám psáno bylo.

*Mat.24.3.36. †1 Tes.4.9.

2. Nebo vy sami výborně víte, že ten den Páně jako zloděj v noci, tak přijde.

3. Nebo když dějí: * Pokoj a bezpečnost, tedy rychle přijde na † ně zahynutí, jako bolest ženě těhotné, a neujdouť.

*Jer.6.14. †Luk.21.34.

4. Ale vy, bratři, nejste ve tmě, aby vás ten den jako zloděj zachvátil.

5. Všickni vy * synové světla jste, a synové † dne. Nejsmeť noci, ani tmy.

*Luk.16.8. Řim.13.12. †Řim.13.13.

6. Nespěmež * tedy, † jako jiní, ale bděme, a ** střízliví budme.

*Řim.13.11. †1 Tes.4.13. **Mat.24.42.

7. Nebo kteříž spí, v noci spí, a kteříž se opíjejí, v noci opilí jsou.

8. Ale my, synové dne jsouce, střízliví budme, * oblečení jsouce v pancíř víry a lásky, a v lebku naděje spasení.

*Imai.59.17. Řim.13.12. Efez.6.14.17.

9. Nebo * nepostavil nás Bůh k hněvu, ale k nabytí spasení, skrze Pána našeho Jezukrista,

*Řim.9.22.

10. Kterýž umřel za nás, * abychom, buď že bdíme, buď že spíme, spolu s ním živi byli.

*Řim.14.8.9. Gal.2.20.

11. Protož napomínejte se vespolek, a vzdělávejte jeden druhého, jakož i činite.

12. Prosimet pak vás, bratři, znejtež ty, kteříž * pracují mezi vámi, a předložení jsou vám v Pánu, a napomínají vás,

*1 Kor.16.16.18. 1 Tim.5.17. Žid.13.7.17.

13. A velice je * milujte pro práci jejich. A mějte se k sobě vespolek pokojně.

*1 Kor.9.11.

14. Prosimet pak vás, bratři, * napomínejte z řádu vystupujících, potěšujte choulostivých, † snášejte mdlé, trpělivě se mějte ke všechněm.

*Mat.18.15. †Řim.14.1. Gal.6.1.2.

15. Vizte, aby někdo * zlého za zlé neodplacoval, ale vždycky účinnosti dokazujte, i k sobě vespolek i ke všechněm.

*Přel.17.13. Mat.5.39. 1 Petr.3.9.

16. Vždycky se * radujte,

*Luk.10.20. Řim.12.12. Filip.4.4.

17. Bez * přestání se modlte,

*Luk.18.1. Řim.12.12. Efez.6.18.

18. Ze všeho * díky činite; nebo ta jest vůle Boží v Kristu Ježíši při vás.

*Efez.5.20. Kol.2.7.

19. Ducha * neuhašujte,

*1 Kor.14.30. 2 Tim.1.6.

20. Proroctvím nepohrdejte,

21. Všeho * zkuste; což dobrého jest, toho se držte.

*Řim.2.18.

22. Od všeliké zlé * tvárnosti se varujte.

*Filip.4.3.

23. Sám pak * Bůh pokoje posvětiť vás ve všem, a celý váš duch i duše i tělo bez úhony ku přísti Pána našeho Jezukrista zachováno budiž. *Řim.15.33. Filip.4.9.

24. Věrnýť * jest ten, kterýž povolal vás, kterýž také i učiní to.

*1 Kor.1.9. 2 Kor.1.18. 2 Tim.3.3.

25. Bratři, modlte se za nás.
 26. Pozdravte * všech bratří s políbením svatým. *Řim.16,16.
 27. Zavazujit * vás skrze Pána, aby

čten byl list tento všechněm bratřím svatým. *Kol.4,16.
 28. Milost * Pána našeho Jezukrista s vámi. Amen. *Filip.4,23.

List první k Tessalonicenským psán jest v *Atenách.

*Skutk.17,15.16.

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TESSALONICENSKÝM.

KAPITOLA I.

Z arštu víry a lásky při těch bratřích 3. věčné Bohu děkuje apoštol, 5. a jich v tom připomínáním i hrozně a věčně nad bezbožnými pomsty, 7. i přerokošně svatým se ptibližující odplaty potvrzaje.

Pavel * a Silván a Timotens církví Tessalonicenské v Bohu Otei našem a Pánu Ježíši Kristu: *1 Tes.1,1.

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

3. Povinnit jsme * díky činiti Bohu vždycky z vás, bratři, tak jakž hodné jest, *proto že velmi t roste víra vaše, a rozmáhá se láska jednoho každého z vás, všechněch k sobě vespolek,*

*Filip.1,3.1 Tes.1,2,3. †Efez.1,15.

4. Tak že my se vámi v zbořích Božích * chlubíme, vaši trpělivosti a věrou ve všech protivěnstvích vašich a ssouzeních, kteráž snášíte. *2 Kor.7,14.

5. *A tať jsou zjevný * důvod spravedlivého soudu Božího, abyste tak za t hodné jmíni byli království Božího, pro něž i ** trpíte,*

*Filip.1,28. †Luk.21,36. **1 Tes.2,14.

6. Poněvadž spravedlivé jest u Boha, aby zase odplaceno bylo těm, kteříž vás ssuzují, ssoužením,

7. Vám pak, kteříž úzkost trpíte, odpočínutím s námi, při * zjevení Pána Ježíše s nebe s anděly t moci jeho,

*1 Tes.4,16. 1 Petr.4,13. †Mat.25,31.

8. V * plameni ohně, kterýž pomstu uvede na ty, ješto neznají Boha, t a neposlouchají evangelium Pána našeho Jezukrista,

*2 Petr.3,7. †Řim.2,8.

9. Kteríž pomstu * poneso, věčné zahynuti, od tváři Páně a od slávy moci jeho,

*Isa.2,19.

10. Když přijde, aby oslaven byl v svatých svých, a předivný ukázal se ve všech věřících, (nebo uvěřeno jest svědectví našemu u vás,) v onen den.

11. Pročež i * modlíme se vždycky za

vás, aby vás hodné učiniti ráčil povolání toho Báh náš, a vyplnil všecku dobře libou vůli dobrotivosti, i skutek víry mocně,

*1 Tes.5,17.

12. Aby * oslaveno bylo jméno Pána našeho Jezukrista v vás, a vy v něm, podlé milosti Boha našeho, a Pána Jezukrista.

*1 Kor.1,31.

KAPITOLA II.

Žadá za to, aby byli stáli, 2. a falešným budoucích věst předpovídáním nedali se kormoutiti, 3. ale věděli, že antikrist prvé se má zjeviti, i kralovati, 7. i ode Pána teprv mábit býti: 13. protož aby s dobrou myslí zachovávali to, což jim vydal apoštol, usilovali.

Prosímeť pak vás, bratři, skrze * přísti Pána našeho Jezukrista, a naše t shromáždění v něj,

*1 Tes.4,16.17. †Mat.25,32.

2. Abyste se nedali rychle vyrážeti z myslí, ani kormoutiti, buď * skrze ducha, buď skrze řeč, neb skrze list, jako od nás *poslaný*, jako by nastával den Kristův.

*1 Jan.4,1.

3. Nesvodit * vás žádný nižádným obyčejem. Neboť *nenastane*, leč až prvé přijde odstoupení, t a zjeven bude ten člověk hřicha, syn zatracení,

*Jer.29,8. Mat.24,4,23. †1 Jan.2,18.

4. Protivící a * povyšující se nade všecko, což slove Báh, aneb čemuž se děje Božská čest, tak že se v chrámě Božím jako Báh posadí, počínaje sobě, t jako by byl Báh.

*Dan.11,36. †Ezech.28,2.

5. Nepomníte-liž, že ještě * byv u vás, o tom jsem vám pravil?

*Jan.16,4.

6. A nyní co mešká, víte, *totiž* aby on zjeven byl časem svým.

7. Nebo * již tajemství nepravosti působí, toliko až by ten, kterýž *jej* zdržuje nyní, z prostředku byl vyvržen.

*Skutk.20,29.30. 1 Jan.4,3.

8. A tehdaž zjeven bude ten bezbožník, kteréhož Pán * zabije duchem úst

svých, a zkazí zjevením jasně přítomnosti své,
*1Im.11,4. Zjev.19,15,20.

9. Toho *nešlechtníka*, jehož příští jest podle mocného * díla satanova, seť vši moci a divy i zázraky lživými,

*Jan.8,41. 2Kor.4,4. †5Mojz.13,1. Mat.24,24. Zjev.13,13.

10. A se všelikým podvodem nepravosti v těch, * kteříž hynou, † proto že lásky pravdy nepřijali, aby spaseni byli.

*2Kor.2,15; 4,3. †2Tim.4,4.

11. A protož pošle jim Bůh mocné dílo podvodů, aby věřili lži,

12. A aby odsouzeni byli všickni, kteříž * neuvěřili pravdě, ale oblíbili sobě nepravost. *v.10.

13. Myť pak jsme povinni děkovati Bohu vždycky z vás, bratří Pánu milí, že * vyvolil vás Bůh od počátku k spasení, v posvěcení Ducha, a u víře pravdy,

*Efez.1,4. 1Tes.1,4. 2Tim.1,9.

14. K čemuž * povolal vás skrze evangelium naše, k dojití slávy Pána našeho Jezukrista.

*1Petr.5,10.

15. A protož, bratří, stůjtež, a držtež se učení vydaného, jemuž jste se naučili, buď skrze řeč, buď skrze list náš.

16. Ten pak náš Pán Ježíš Kristus, a Bůh i Otec náš, * kterýž zamiloval nás, a dal potěšení věčné, a naději dobrou z milosti,

*Jan.3,16. Řim.5,8.

17. Potěšuj srdce vašich, a utvrdiž vás v každém slovu i skutku dobrém.

KAPITOLA III.

Ponouká apoštol k snáznosti v svatých modlitbách, 6. a varování se neřádných a nepokojných bratří, 14. kteříž by tím zahanbeni jsouce, snáze napraveni býti mohli.

Dále * *pak*, bratří, † modlte se za nás, aby slovo Páně ** rozmáhalo se a slaveno bylo, jako i u vás,

*Filip.4,8. †Řim.15,30. **Mat.9,38.

2. A abychom * vysvobozeni byli od nezbedných a zlých lidí. Neboť ne všech jest víra.

*Skutk.2,40.

3. Ale * věrnýť jest Pán, † kterýž utvrdí vás, a ** ostříhati bude od zlého.

*1Kor.1,9. †1Petr.5,10. **Jan.17,15.

4. Doufámeť pak v Pánu o vás, že to, což vám předkládáme, činite i činiti budete.

5. Pán pak spravuj srdce vaše k lásce Boží, a k trpělivému očekávání Krista.

6. Prikazujemeť pak vám, bratří, ve jménu Pána našeho Jezukrista, abyste se * oddělovali od každého bratra, kterýž by se choval † neřádně, a ne podle naučení ** vydaného, kteréž přijal od nás.

*Řim.16,17. †1Tes.4,11. **2Tes.2,15.

7. Nebo sami víte, kterak jest potřeba následovati nás, poněvadž jsme se nechovali mezi vámi neslušně.

8. Aníž jsme darmo chleba jedli u koho, ale * s prací a s těžkostí, ve dne i v noci dělajíce, abychom žádnému z vás nebyli k obtížení.

*Skutk.20,34.

9. Ne jako bychom * neměli k tomu práva, ale † abychom se vám za příklad vydali, abyste nás následovali.

*Mat.10,10. 1Kor.9,4,6. 1k.4,16.

10. Nebo i když jsme byli u vás, to jsme vám předkládali: Kdo * nechce dělati, aby také nejedl.

*1Mojz.1,19.

11. Slyšmeť zajisté, že někteří mezi vámi chodí nezpůsobně, nic nedělajíce, ale v neuzitečné věci se vydávajíce.

12. Protož takovým * prikazujeme, a napomínáme *jich* skrze Pána našeho Jezukrista, aby † pokojně pracujíce, svůj chléb ** jedli.

*Řim.15,30. †Efez.4,28. 1Tes.4,11. **Mat.6,11.

13. Vy pak, bratří, * neoblevujte dobře čínice.

*Gal.6,9.

14. Pakli kdo neuposlechne skrze psání řeči naší, toho znamenejte, a nemějte s ním nic činiti, atby se zastyděl.

15. A však nemějte *ho* za nepřítel, ale napomínejte jako bratra.

16. Sám pak * ten Pán pokoje dejť vám vždycky pokoj všelijakým způsobem. Pán *budiž* seť všemi vámi.

*Řim.15,33. †Mat.28,20.

17. Pozdravení mou * rukou Pavlovou, což jest za znamení v každém listu. Takť obyčejně píš.

*1Kor.16,21.

18. Milost Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TIMOTEOVI.

KAPITOLA I.

Při mív apoštol o Efezské, aby od falešných apoštolů podvedeni nebyli, 3. Timotea při nich nechal, 5. jemuž pravý cíl zákona Páně ukázav, 12. milosrdenství Boží při sobě i při jiných zveličuje, 18. a Timoteovi, aby dobrého svědomí ostříhal, přikazuje.

Pavel, apoštol Ježíše Krista, * podlé zřízení Boha spasitele našeho, a Pána Jezukrista, naděje naší, *Skutk.9,15.

2. Timoteovi, * vlastnímu synu u víře: Milost, milosrdenství a pokoj od Boha Otce našeho, a od Krista Ježíše Pána našeho. *Tit.1,4.

3. Jakož jsem prosil tebe, * abys pozůstal v Efezu, když jsem šel do Macedonie, *viziž*, abys přikázal † některým jiného učení neučiti, *Skutk.20,1.3. †Gal.1,6,7.

4. Ani oblibovati * básní a † vypravováni rodů, čemuž konce není, odkudž jen hádky ** pocházejí, více nežli vzdělání Boží, kteréž jest u víře.

*2Tim.2,16. †Tit.3,9. **1Tim.6,4.
5. Ješto * konec přikázání jest láska z srdce čistého, a z svědomí dobrého a z víry neosemetné.

*Kazat.12,13. Luk.10,27. Řim.13,8,10. Gal.5,14.
6. Od čehož někteří jako od cíle pobloudivše, uchýlili se k marnomluvnosti,

7. Chtěvše býti * učitelé zákona, a nerozuměvše, ani co mluví, ani čeho zastávají. *Jan.3,10.

8. Víme pak, že * dobrý jest zákon, když by ho kdo náležitě užíval, *Řim.7,12.

9. Toto * znaje, že spravedlivému není uložen zákon, ale † nepravým a nepodaným, bezbožným a hříšníkům, neslechetným a nečistým, morděřům otců a matek, vraždělníkům, *Gal.3,19. †Řim.1,29 nasl.

10. Šmilníkům, samcoložníkům, těm, kteříž lidi kradou, lhářům, krivým přisežníkům, a jestli co jiného, ješto by bylo na odpor zdravému učení,

11. Podlé slavného * evangelium blahoslaveného Boha, † kteréž mně jest svěřeno. *k.6,15. †1Tes.2,4.

12. Protož děkuji tomu, kterýž mne zmocnil, Kristu Ježíši Pánu našemu, že mne za * věrného soudil, aby mne v službě té postavil, *Skutk.9,15.

13. Ješto jsem prvé byl * ruhač, a pro-

tivník, a ukrutník. Ale milosrdenství jsem došel; nebo jsem to z neznámosti činil v nevěře. *Skutk.8,3:9,1.

14. Rozhojnila * se pak náramně milost Pána našeho, s věrou a s milováním v Kristu Ježíši. *Řim.5,20.

15. Věrnáť * jest tato řeč a všelijak oblibení hodná, že † Kristus Ježíš přišel na svět, aby ** hříšné spasil, z nichž já první jsem. *k.4,9. †Mat.9,13. **k.1,21. 2Kor.5,21.

16. Ale * proto milosrdenství jsem došel, aby na mně prvním dokázal Ježíš Kristus všeliké dobrotivosti, ku příkladu těm, kteříž mají uvěřiti † v něho k životu věčnému. *v.13. †Mark.16,16.

17. Protož králi věků * nesmrtelnému, neviditelnému, samému moudrému Bohu *budiž* čest i sláva na věky věků. Amen. *Řim.16,27.

18. Totof * přikázání poroučím tobě, synu Timotee, abys podlé předešlých o tobě proroctví † bojoval v tom dobrý boj, *v.5. †1Tim.6,12.

19. Maje víru a dobré svědomí, kteréž někteří potrativše, zhyнули u víře.

20. Z nichž jest Hymeneus a Alexander, kteréž jsem vydal satanu, aby strestáni jsouce, učili se nerouhati.

KAPITOLA II.

Pilně k modlitbám 2. i za vrchnost napomíná, 5. předkládá prostředníka pravého Krista, 8. a velí, aby se věřící na všelikém místě poctivě a slušně měli, jakž na pobožné muže, 9. a šlechtě zeny náleží.

Napomínámť pak, aby * přede vším činnými bývaly pokorné modlitby, prosby, žádosti a díky činění za všecky ¹⁾ lidi, *Filip.4,6.

2. Za * krále i za všecky v moci postavené, abychom pohodlný a pokojný život vedli ve vši pobožnosti a šlechetnosti. *Jer.29,7.

3. Nebo tot jest * dobré a vzácné před spasitelem našim Bohem, *k.5,4.

4. Kterýž chce, * aby všickni²⁾ lidé spaseni byli, a k † známosti pravdy přišli. *Ezech.18,23. 2Petr.3,9. †2Tim.3,7.

5. Jedent * jest zajisté Bůh, jeden také

1) Bibli kral. z r. 1618: všelijaká. — 2) všelijact.

i + prostředník Boží a lidský, člověk Kristus Ježíš, *Jan 17,3. Řim.3,30. +Gal.3,19.20.

6. Kterýž * dal sebe samého mzdu + na vykoupění za ** všechny, na osvědčení časem ++ svým.

*Mat.20,28. +Efez.1,7. **2Kor.5,15. ++1Kor.1,6.

7. K čemuž * postaven jsem já za kazatele a apoštola, (+ pravdu pravím v Kristu a neklamám,) za učitele pohanů a ** víře a pravdě.

*Skutk.9,15. +Řim.9,1. **k.11,13.

8. Protož chtěl bych, aby se modlili muži * na všelikém místě, pozdvihující čistých + rukou, bez hněvu ** a bez roztržitosti.

*Jan 4,21 násl. +Zalm.141,2. **Jak.1,6.

9. Takž také i ženy aby se * oděvem slušným s + stydlivostí a s středností ozdobovaly, ne** křtaltováním sobě vlasů, neb zlatem, aneb perlami, aneb drahým rouchem,

*1Petr.3,3,4. +Tit.2,3. **Izai.3,16 násl.

10. Ale (tak, jakž sluší ženám, kteréž dokazují při sobě * pobožnosti,) dobrými skutky.

*k.5,10.

11. Žena * at se učí mlčeci, ve všeliké poddanosti.

*1Mojš.3,16. Efez.5,22.

12. Nebo ženě nedopouštím * učiti, ani vládnouti + nad mužem, ale aby byla v mlčení.

*1Kor.14,34. +Efez.5,24.

13. Adam * zajisté prvé jest stvořen, potom Eva.

*1Mojš.1,27. 1Kor.11,8,9.

14. A Adam nebyl * sveden, ale žena svedena jsuci, příčinou přestoupení byla.

*1Mojš.3,6. 2Kor.11,3.

15. Ale však spasena bude v plození děti, jestliže by zůstala u víře, a v lásce, a v posvěcení, s středností.

KAPITOLA III.

Jaký by měl býti v obcování i v obyčejích, a jakými ctnostmi ozdobený biskup. 8. i jehem. vyměřuje apoštol, 14. a příčinu tohoto psaní svého ukazuje.

Věrnát * jest řeč, žádá-li + kdo biskupství, žeť výborné práce žádá.

*2Tim.2,11. +Skutk.20,28.

2. Ale musíť * biskup býti bez úhony, jedné manželky muž, bedlivý, středný, vážný, k hostem přívětivý, způsobný k učení,

*Tit.1,6. 1Petr.5,3.

3. Ne * piján vína, ne bitec, + ani mrzkého zisku žádostivý, ale mírný, ne svárlivý, ne lakomec,

*3Mojš.10,9. Tit.1,7. +2Tim.2,4.

4. Kterýž by dům svůj dobře spravoval, kterýž by * dítky měl v poddanosti se vši poctivostí.

*1Sam.2,12.

5. (Nebo jestliže kdo domu svého spra-

viti neumí, kterak o církev Páně pečovatí bude?)

6. Ne novák, aby nadut * jsa, neupadl v potupení ďáblovo.

*v.11.

7. Musíť také i svědectví dobré míti od těch, kteříž jsou vně, aby neupadl v pohanění a v osídlo ďáblovo.

8. Takž podobně * jahnové mají být: poctiví, ne dvojího jazyka, ne mnoho vína + pijící, ne žádostiví mrzkého zisku,

*Skutk.6,3. +1Tim.3,3.

9. Mající * tajemství víry v svědomí čistém.

*k.1,19.

10. A ti také at jsou nejprv zkušeni, a tak at přísluhují, jsouce bez úhony.

11. Též i manželky at mají poctivé, neutrhavé, středné, ve všem věrné.

12. Jahnové budtež * jedné manželky muži, kteříž by dítky dobře spravovali i své domy.

*v.2.

13. Nebo * kteříž by dobře přísluhovali, dobrého stupně sobě dobudou, a mnohé doufanlivosti u víře, kteráž jest v Kristu Ježíši.

*Mat.25,21.

14. Totof píši tobě, maje naději, že brzo přijdu k tobě.

15. Pakliť prodlím, abys * věděl, kterak máš v domě Božím obcovati, kterýž jest církev Boha živého, sloup a utvrzení pravdy.

*2Tim.2,20.

16. A v pravdě velikéť jest tajemství pobožnosti, že Bůh * zjeven jest v těle, ospravedlněn v Duchu, ukázal se + andělům, kázán ** jest pohanům, uvěřeno jemu na světě, zhůru přijat ++ jest v slávu.

*Jan.1,14. 1Petr.3,18. 1Jan.1,1,2. +1Petr.1,12.

**Efez.3,6. ++Mark.16,19.

KAPITOLA IV.

Prorokuje o budoucích bludářech. 6. Za tím Timotee, jak by se měl míti, 15. a k jakému cíli v slovu i v skutku směřovati, učí.

Duch pak světlé praví, * že v posledních časech + odvrátí se někteří od víry, poslouchajice ** duchů bludných a učení ďábelských,

*Mat.24,23,24. +2Tes.2,3. **Tit.1,14.

2. V pokrytství lež mluvících, a cejchované majících svědomí své,

3. Zbraňujících ženiti se, *přikazujících* zdržovati se od pokrmů, kteréž Bůh stvořil k užívání s díkčiněním věcím a těm, kteříž poznali pravdu.

4. Nebo * všeliké stvoření Boží dobré jest, a nic nemá zamítáno býti, což se s díků činěním přijímá.

*1Mojš.1,31.

5. Posvěcuje * se zajisté skrze slovo Boží a modlitbu.

*Tit.1,15.

6. Toto předkládáje bratřím, budeš dobřý * služebník Jezukristův, vykrmený slovy víry a pravého učení, kteréhož jsi následoval. ^{*1 Tes. 3, 2.}

7. Světské pak a babské básně zavrz, ale cvič se v pobožnosti.

8. Nebo tělesné cvičení malého jest užítku, ale * pobožnost ke všemu jest užitečná, a * má i nynějšího i budoucího života zaslíbení.

^{*Kol. 2, 23. 1 Tim. 6, 6. + 5 Mojs. 28, 3. násl.}

9. Věrná * jest tato řeč, a hodná, aby všelijak oblíbena byla. ^{*k. 1, 15.}

10. Proto zajisté i pracujeme, i pohanění neseme, že * naději máme v Bohu živém, † kterýž jest ochránce všech lidí, a zvláště ** věřících.

^{*Zalm. 3, 4. 1 Tes. 1, 9. †Zalm. 36, 7. **Efez. 5, 23.}

11. Ty věci předkládej, a uč.

12. Nizádný * mladostí tvou nepohrdej, ale buď příkladem věrných v řeči, v obcování, v lásce, v duchu, u víře, v čistotě. ^{*1 Kor. 16, 10. Tit. 2, 15.}

13. Dokudž nepřijdu, buď pilen * čítání, napominání, učení. ^{*Jan 5, 39.}

14. Nezanedbávej daru, kterýž jest v tobě, jenž jest dán skrze proctví * s vzkládáním rukou starších ¹⁾.

^{*k. 5, 22. Skutk. 6, 6. 2 Tim. 1, 6.}

15. O tom přemýšluj, v tom buď, aby prospěch * tvůj zjevný byl všechněm.

^{*Efez. 4, 15.}

16. Budiž * sebe pilen i učení, v tom trvej; nebo to čině, i samého sebe spasiš, i ty, kteříž tebe poslouchají.

^{*Skutk. 20, 28.}

KAPITOLA V.

Kterak by se Timoteus k starým i mladým, až i k vdovám měl chovati, 17. a jak nad správci lidu a kazateli bdti.

Staršího * netresci, ale napomínej jako otce, mladších † jako bratři,

^{*3 Mojs. 19, 32. †2 Tes. 3, 15.}

2. Starých žen jako * matek, mladie jako sestř, † ve vši čistotě.

^{*Jan 19, 27. †1 Tim. 4, 12.}

3. Vdovy měj v poctivosti, kteréž pravé * vdovy jsou. ^{*v. 5.}

4. Pakli která vdova dítka neb vnuky má, nechazť se učí předně k svému domu pobožnosti dokazovati, a zase rodičům se * odplacovati; neboť jest † to chvalitebné a vzácné před obličejem Božím. ^{*Mat. 15, 4.}

5. Kteráž pak právě vdova jest a osamělá, máť * naději v Bohu, a trváť † na

modlitbách a svatých žádostech dnem i noci.

^{*k. 4, 10. †Luk. 2, 37.}

6. Ale * rozkošná, živa jsuci, † již umřela. ^{*Řim. 8, 13. †Efez. 2, 1.}

7. Protož to * příkaz, ať jsou † bez úhony. ^{*k. 4, 11, 6, 17. †k. 6, 14.}

8. Jestliže pak kdo o své, a zvláště o domácí * péče nemá, zapřelť † víry, a jest horší než nevěřící. ^{*Gal. 6, 10. †2 Tim. 3, 5. Tit. 1, 16.}

9. Vdova buď vyvolena, kteráž by neměla méně šedesáti let, kteráž * byla jednoho muže manželka, ^{*5 Mojs. 24, 3, 4.}

10. O níž by svědectví bylo, že dobré skutky činila, jestliže dítka vychovala, jestliže do domu * pocestné přijímala, jestliže svatým † nohy umývala, jestliže bídným posluhovala, jestliže každého skutku dobrého pilna byla.

^{*1 Petr. 4, 9. †1 Mojs. 18, 4.}

11. Ale mladých vdov nepřijímej; nebo když, nedbajice na Krista, v chlipnost se vydají, vdávati se chtějí,

12. Jsouce již hodně potupení, proto že * první víru zrušily. ^{*k. 1, 19.}

13. Nýbrž také jsouce i zahálevé, učí se choditi * po domích; a netoliko zahálevé, ale i † klevetné a všetečné, mluvící, což nesluší. ^{*Pris. 7, 11. †Tit. 2, 3.}

14. Protož chci, * aby se mladší vdávaly, děti rodily, hospodyně byly, a žádné přičiny † protivníku nedávaly ku pomlouvání. ^{*1 Kor. 7, 9. †Tit. 2, 3.}

15. Nebo již se některé * uchýlily zpět po satanu. ^{*k. 1, 6.}

16. Protož má-liť kdo věřící neb která věřící vdovy, opatruj je, a nebuď obtěžována církev, aby těm, kteréž právě vdovy jsou, postačilo.

17. Předloženi, kteříž * dobře spravují, dvoji cti hodni jmíni buďte, zvláště ti, kteříž † pracují v slovu a v učení.

^{*Řim. 12, 8. Gal. 6, 6. †1 Kor. 16, 16.}

18. Nebo praví písmo: * Volu mlátičimu nezavížeš úst. † A hodenť jest dělník své mzdy.

^{*5 Mojs. 25, 4. 1 Kor. 9, 9. †5 Mojs. 24, 14. Mat. 10, 10.}

19. Proti staršímu ¹⁾ žaloby nepřijímej, leč pode * dvěma neb třmi svědky.

^{*5 Mojs. 17, 6. Mat. 18, 16.}

20. Ty pak, kteříž hřeší, * přede všemi tresci, aby i † jiní bázeň měli. ^{*Mat. 18, 17. Efez. 5, 12, 13. 2 Tim. 4, 2. Tit. 1, 10, 13. †5 Mojs. 17, 13.}

21. Osvědčuj před obličejem Božím, a Pána Jezukrista, i vyvolených andělů, abys těchto věcí ostříhal bez přijímání osob, nic nečině podlé náchylnosti.

22. Nevzkládej * rukou rychle na žád-
ného, a neobcuj hříchům cizím. Sebe
samého ostříhej v čistotě. *Skutk. 8, 6.

23. Nepřijí více vody, ale * vína skrov-
ně užívej, pro svůj žaludek a časté ne-
moci své. *Zalm. 104, 15.

24. Některých lidí hříchové * prvé zjev-
ní jsou, předcházející soud, některých
pak i následují. *Gal. 5, 19.

25. A takž také i skutkové dobří prvé
zjevni jsou. Což pak jest jinak, ukryti
se * nemůže. *Mat. 10, 26.

KAPITOLA VI.

Jak by měl služebníky poslušensví a uctivosti ku pánům
vynováti, 3. odporého učení, též 6. i lakomství utíkati,
11. pobožnosti následovati, 12. v jisté naději odplaty věr-
né pracovati, 17. a bohatých ku pokofe a dobrým sku-
tkám ponoukati.

Kteržikoli pod jhem jsou služebníci, ať
maji pány své * za hodné vši poctivosti,
aby jméno Boží a učení * nebylo rouhá-
no. *Efez. 6, 5. Kol. 3, 22. Tit. 2, 9. *Izai. 52, 5.

2. Kterž pak maji pány věřící, ne-
chažť jich sobě nezlehčují, proto že jsou
bratřimi, ale *tím* raději slouží, proto že
jsou věřící a milí, dobrodiní *Božtého* ú-
častníci. Tomu * vyučuj, a napomínej.
*k. 4, 11. Tit. 3, 8.

3. Jestližef kdo jinak * učí, a nepovo-
luje zdravým řečem Pána našeho Jezu-
krista, a tomu učení, kterěz jest podle
pobožnosti, *k. 1, 3. Gal. 1, 6, 7.

4. Nadutýť jest, nic neuměje, ale ne-
moudrost provodí při otázkách a hád-
kách o slova, z kterýchž pochází závist,
svár, rouhání, zlá domnění,

5. Marné * hádky lidí na *ť myslí poru-
šených a pravdy zbavených, domníva-
jících se, že by pobožnost ** byla zisk
tělesný. Takových se *ť varuj.
*Řím. 16, 17. + 2Tim. 3, 8. ** 2 Petr. 2, 3. + 2 Tim. 3, 5.

6. Jestif pak * zisk veliký pobožnost,
s takovou myslí, kteráž na tom, což má,
přestati umí. *k. 4, 8. Přisl. 15, 16.

7. Nic jsme zajisté * nepřinesli na ten-
to svět, bez pochyby že také nic odne-
sti * nemůžeme.
*Job 1, 21. Přisl. 27, 24. + Job 27, 19. Zalm. 49, 18.

8. Ale majice * pokr m a oděv, na *ť tom
přestaneme. *1 Mojj. 23, 20. Přisl. 30, 8. + Žid. 13, 5.

9. Kterž pak chtě * zbohatnouti, upa-
dají *ť v pokušení, a v ** osidlo, a v žádó-

sti mnohé nerozumně a škodlivě, kteréž
pohřžují lidi v zahnutí a v zatracení
*Přisl. 20, 21; 23, 4. + Mat. 13, 22. ** Přisl. 15, 27.

10. Kořen * zajisté všeho zlého jestif
milování peněz, kterýchž někteří žado-
stivi byvše, pobloudili *ť od víry, a sami
se naplnili bolestmi mnohými.
*2 Mojj. 23, 8. Přisl. 15, 16. + 1 Tim. 1, 19.

11. Ale ty, ó * člověče Boží, takových
věcí utikej, následuj pak spravedlnosti,
pobožnosti, víry, lásky, trpělivosti, ti-
chosti. *2 Tim. 2, 22

12. Bojuj * ten dobrý boj víry, dosáhni
věčného života, k němuž i povolán jsi,
a vyznals dobré vyznání před mnohými
svědky. *1 Kor. 9, 25, 26.

13. Prikazujit * tobě před Bohem, kte-
rýž *ť všecko obživuje, a před Kristem
Ježíšem, ** kterýž osvědčil před Pont-
ským Pilátem dobré vyznání,
*2 Tes. 3, 6, 12. + 1 Sam. 2, 6. Řím. 4, 17. ** Mat. 27, 11.

14. A bys ostříhal prikázání tohoto, *ja*
bez poškrvny a bez úhony, až do zje-
vení se Pána našeho Ježíše Krista,

15. Kterěz časem svým ukáže * ten
blahoslavený a sám mocný, *ť Král kra-
lujících, a *ť Pán panujících,
*k. 1, 11, 17. + Zjev. 17, 14. ** 5 Mojj. 10, 17.

16. Kterýž sám má nesmrtnost, a pře-
bývá v * světle nepřístupitelném, jehož
žádný *ť z lidí neviděl, aniž viděti může,
kterémužto čest a síla věčná. Amen.
*1 Jan. 1, 5. + Jan. 1, 18.

17. Bohatým tohoto světa * prikazuji,
ať nejsou vysokomyslní, a *ť ať nedoufaji
v nejistém zboží, ale v Bohu živém, kte-
rýž dává nám hojnost všeho ku požívá-
ní. *k. 5, 7; 6, 13. + Job 31, 24. Zalm. 62, 11.

18. A ať * dobře činí, a *ť bohatnou v do-
brých skutcích, a snadní ať jsou k ** u-
dílení, i přivětíví,
*5 Mojj. 15, 7, 10. + Lak. 12, 21. Jak. 2, 5. ** Řím. 12, 3.

19. Skládajice * sobě základ dobrý k
času budoucímu, aby *ť dosáhli věčného
života. *Mat. 6, 20. + 1 Tim. 6, 12

20. Ó Timotee, cožť jest svěřeno, ostří-
hej, * utikaje nepožných daremních
křiků, a odporů falešně nazvaného umě-
ní. *2 Tim. 1, 14. Zjev. 3, 3.

21. Kterýmž někteří chlubíce se, z stra-
ny víry * pobloudili od cíle. Milost *Boží*
s tebou. Amen. *k. 1, 6

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TIMOTEOVI.

KAPITOLA I.

Pozdraviv Timotea laskavě, 4. připomíná svou věru, 6. a ponouká ho ku práci, a tak k zřetlu v datích Božích, 7. i k doufanlivé smělosti, aby se nestyděl za evangelium, i za něj, 13. ale čemuz se od něho naučil, toho aby ostříhal.

Pavel, * apoštol Ježíše Krista, skrze vůli Boží, podle zaslíbení života, kterýž jest v Kristu Ježíši, *Kol.1,1.

2. Timoteovi milému synu: Milost, milosrdenství, pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše Pána našeho.

3. Díky činím Bohu, jemuž sloužím, jako i předkové, v svědomí čistém, že mám na tě ustavičnou pamět na svých modlitbách ve dne i v noci,

4. Žádaje viděti tebe, zpomínaje na tvé slzy, abych radosti naplněn byl,

5. Rozpomínaje * se na tu věru, kteráž v tobě jest bez t pokrytství, kteráž byla nejprv v bábě tvé Loidě, a v matce tvé Eunice, a tak smyslím, že i v tobě.

*Skutk.16,1. †1Tim.1,5.

6. Pro kterouž příčinu napomínám tebe, abys * rozněcoval v sobě dar Boží, kterýž jest dán skrze t vzkládání rukou mých. *1Tes.5,19. 1Tim.4,14. †Skutk.6,6.

7. Nebo nedal nám Bůh * ducha bázně, ale moci, a milování, t a myslí způsobné. *Řim.8,15. †1Tim.3,2.

8. Protož * nestyď se za svědectví Pána našeho, ani za mne, t vězně jeho, ale čitedlen ** buď úzkostí pro evangelium podle moci Boží,

*Řim.1,16. †Skutk.21,33. **Filip.4,14.

9. Kterýž * spasil nás, a t povolal povoláním svatým, ne** podle skutků našich, ale t podle uloženého svého a milosti nám dané v Kristu Ježíši před *** časy věků, *Tit.3,5. †1Tes.4,7. **Efez.1,3,4. ††Řim.8,28. ***k.16,25.

10. Nyní pak * zjevené skrze přísti patrné spasitele našeho t Jezukrista, kterýž zahladil smrt, život ** pak na světlo vyvedl, i nesmrtnost skrze evangelium, *Řim.16,25. Efez.1,9.

†Lai.25,8. 1Kor.15,54.55. **2Tim.1,1.

11. Jehož já ustanoven jsem kazatelem, a apoštolem, i učitelem pohanů.

12. A pro tu příčinu * toto trpím, ale nestydím se za to; nebo vím, komu jsem uvěřil, a jist jsem tím, že mocen jest to-

ho, což jsem u t něho složil, ostříhati až do onoho dne. *Efez.3,1. †2Tim.1,14; 4,8.

13. Mějž jistý příklad zdravých řečí, kteréž jsi slyšal ode mne, u víře a v lásce, kteráž jest v Kristu Ježíši.

14. Výborného toho * pokladu ostříhej, skrze t Duchu ** svatého přebývajíc ho v nás. *v.12. †1Tim.6,20. **1Kor.3,16.

15. Víš snad o tom, že se odvrátili ode mne všickni, kteříž jsou v Azii, z nichž jest Fygellus a Hermogenes.

16. Dejž milosrdenství Pán domu Oneziforovu; nebo často mi činil pohodu, aniž se styděl za řetězy mé.

17. Nýbrž přišed do Říma, pilně mne hledal, i našel.

18. Dejž jemu Pán nalezi * milosrdenství u Pána v onen den. A jak mi mnoho posluhoval v Efezu, ty výborně víš. *Mat.5,7.

KAPITOLA II.

Napomíná k statečnému, věrnému a opatrnému tězení hřívnou, 16. k varování se jedů kacířských, 19. a přidržení se pravého zrucu.

Protož ty, synu můj, * zmocniž se v milosti, kteráž jest v Kristu Ježíši. *Efez.6,10.

2. A což jsi slyšel * ode mne před mnohými svědky, světuž t to lidem věrným, kteříž by způsobni byli i jiné učiti. *k.1,13. †1Tim.3,2.

3. A tak ty * snášej protivensství, jako ctný t rytíř Ježíše Krista. *k.1,8. †1Tim.1,18.

4. Žádný, kdož * rytěruje, neplete se v obecné živnosti, aby se svému hejtmanu líbil. *1Kor.9,25.

5. A jestliže by kdo * i bojoval, nebudet korunován, leč by řádně bojoval. *k.4,8. Zjev.2,10.

6. Pracovati * musí i oráč, prvé nežli užítku okusí. *1Kor.9,10.

7. Rozuměj, cof pravím, a dejž tobě Pán ve všem rozum.

8. Pamatuť, že Ježíš * Kristus vstal z mrtvých, t z semene Davidova, podle evangelium mého. *1Kor.15,4,20. †2Sam.7,12. Mat.1,1.

9. V kterémžto * protivensství trpím, až i vězení, jako bych zločinec byl, ale slovo Boží není u vězení. *Efez.3,18.

10. Protož všecko snášim pro vyvo-

lené, aby i oni spasení došli, kteréž jest v Kristu Ježíši, s slávou věčnou.

11. Věrná jest * tato řeč. Nebo jestližef jsme s ním zemřeli, tedy také spolu s ním živi budeme. ^{*1 Tim. 3, 1.}

12. A * trpíme-liť, budeme také spolu s ním kralovati; pakli ho zapíráme, i onť nás zapře. ^{*Řim. 8, 17.}

13. Pakliť jsme * nevěrní, onť zůstává věrný; zapřítíť sám sebe nemůže.

^{*Řim. 3, 3. †4 Mojz. 23, 19.}

14. Tyto věci připomínej, s osvědčováním před obličejem Páně, ať se * o slova nevadí, což k ničemu není užitečné, ale ku podvrácení posluchačů.

^{*1 Tim. 6, 4. Tit. 3, 9.}

15. Pilně se snažuj * vydati sebe Bohu milého dělníka, za nějž by se nebylo proč stydět, kterýž by právě slovo pravdy rozdělával. ^{*1 Tim. 4, 6.}

16. Nepobožné pak * ty křiky daremni zastavuj, neboť velmi rozmnožují bezbožnost, ^{*1 Tim. 1, 4; 4, 7; 6, 4. 20.}

17. A řeč jejich jako rak rozjídá se. Z nichž jest Hymeneus a Filétus,

18. Kteříž při pravdě pobloudili od cíle, pravice, že by se již stalo vzkříšení, a převracejí viru některých.

19. Ale však * pevný základ Boží stojí, maje znamení toto: Znáť Pán ty, kteříž jsou jeho, a: Odstup od nepravosti každý, kdož vyzývá jméno Kristovo.

^{*Zalm. 1, 6. Mat. 7, 28.}

20. V domě pak * velikém netoliko jsou nádoby zlaté a stříbrné, ale také dřevěné i hliněné, a některé zajisté ke cti, některé pak ku potupě. ^{*Řim. 9, 21.}

21. Protož jestliže by se kdo očistil od těch věcí, bude nádobou ke cti, posvěcenou, a užitečnou Pánu, ke všelikému skutku dobrému hotovou.

22. Mládenčích pak žádostí utíkej, ale následuj * spravedlnosti, víry, lásky, pokoje, s těmi, kteřížť vyzývají Pána z srdce čistého. ^{*1 Tim. 6, 11. †1 Kor. 1, 2.}

23. Bláznivých * pak a nevzdělavatelných otázek varuj se, věda, že plodí sváry. ^{*1 Tim. 4, 7. Tit. 3, 9.}

24. Neslušit * pak na služebníka Páně vaditi se, ale aby byl přívětivý ke všem, ať způsobilý k učení, ** trpělivý,

^{*Tit. 1, 9. †1 Tim. 3, 2. **Řim. 14, 1.}

25. Kterýž by v tichosti vyučoval ty, kteříž se protiví, zda by někdy dal jim Bůh pokání ku poznání pravdy,

26. Aby sami k sobě přijdouce, *dobyli*

se z osidla ďáblova, od něhož jsou zjímání k činění jeho vůle.

KAPITOLA III.

Proctví o hrozných bezbožnostech budoucího věku. Napomenutí Timotea k utíkání lidí takových, 10. a k stávání v tom, čemuž se od něho naučil.

Toto pak věz, * že v posledních dnech nastanou časové nebezpečí.

^{*1 Tim. 4, 1. 2 Petr. 3, 3.}

2. Nebo nastanou lidé sami sebe milující, * peníze milující, chlumni, pyšní, zlolejší, rodičů neposlušní, nevděční, bezbožní, ^{*Řim. 1, 30. 31.}

3. Nelitostiví, smluv nezdrzeliví, utrhači, * nestřední, plaši, kterýmž nic dobrého milo není, ^{*Tit. 1, 8.}

4. Zrádci, přivažčiví, nadutí, rozkošilovníci * více nežli milovníci Boha, ^{*Filip. 3, 19.}

5. Majíce * způsob pobožnosti, ale moci její zapírajíce. A od takových se odvracuj. ^{*Mat. 7, 15; 15, 7. 8.}

6. Nebo z těch jsou i ti, kteříž nacházejí * do domů, a jímajíce, vodí ženy obtížené hřichy, kteréž vedeny bývaj rozličnými žádostmi, ^{*Tit. 1, 11.}

7. Kteréž vždycky se učí, ale nikdy ku poznání pravdy přijíti nemohou.

8. Jakož zajisté * Jannes a Jambres zprotivili se Mojžišovi, tak i tito protiví se pravdě, lidé nať myslí porašení, a při ** víře zpleteni.

^{*2 Mojz. 7, 11. †1 Tim. 6, 5. **Tit. 1, 16.}

9. Ale nebudou více průchodu mít. Nebo nemoudrost jejich zjevná bude všechněm, jako i oněch byla.

10. Ale ty jsi došel mého učení, způsobu života mého, úmyslu, víry, snášlivosti, lásky, trpělivosti,

11. Protivenství, * utrpení, kteréž na mne přišla v Antiochii, v Ikonii, a v Lystrě. Kterážto protivenství snášel jsem, ale ze všechť vysvobodil mne Pán.

^{*Skutk. 13, 50. †Zalm. 34, 20. 2 Kor. 1, 10.}

12. A takž i všickni, kteříž chtějí pobožně živi býti v Kristu Ježíši, protivenství * mítí budou.

^{*Mat. 16, 24. Skutk. 14, 22. 1 Tes. 3, 3.}

13. Zli pak lidé a svědčové přijdou v horší, i ti, kteříž v blud uvodí, i ti, kteříž jsou bludem pojati.

14. Ale ty * zůstávej v tom, čemuž se naučil, a což jest svěřeno, věda, od kohos se naučil, ^{*k. 2. 2.}

15. A že od dětinství svatá písma znáš, kteréž tě mohou moudrého učiniti k * spa-

sení skrze víru, kteráž jest v Kristu Ježíši. *Řim.1,16. 1 Kor.15,2.

16. Všeliké * písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné † k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, *Řim.15,4. 2 Petr.1,20. †Žid.4,2.

17. Aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému * skutku dobrému hotový. *k.2,21.

KAPITOLA IV.

K horlivému vykonávání práce úřadu ode Pána přijátého zavazuje Timotea, 6. o svém brzkém z světa odjiti počtější vypravuje, 10. též o některých pomocnících svých i protivnících, 17. a ochraně Boží před nimi.

Protož já * osvědčuji před obličejem Božím a Pána Jezukrista, kterýž má souditi † živé i mrtvé ** v příchodu svém slavném a † království svém;

*Řim.1,9; 9,1. †Mat.25,31. **2 Tes.2,8. ††2 Tim.4,18.

2. Každé slovo *Boží*, * ponoukej v čas *nebo* ne v čas, třešci, žehří, napomínej, ve vši tichosti a učení. *Lzi.58,1.

3. Nebo přijde čas, že zdravého učení nebudou trpěti, ale majíce svrablavé uši, podlé svých vlastních žádostí shromáždovati sami sobě budou učitele.

4. A odvrátí * uši od pravdy, a k básně obrátí. *2 Tes.2,10,11.

5. Ale ty ve všem buď bedliv, * protivnosti snášej, dilo † kazatele konej, dokazuj toho dostatečně, že jsi věrný služebník. *k.1,8; 2,3. †Efez.4,11.

6. Nebo já se již k tomu blížím, abych obětován byl, a čas * rozdělení mého nastává. *Filip.1,23; 2,17. 2 Petr.1,14.

7. Boj * výborný bojoval jsem, běh jsem † dokonal, víru jsem zachoval.

*1 Kor.9,24.25. Filip.3,14. 1 Tim.6,12. Žid.12,1. †Skutk.20,24.

8. Již za tím * odložena jest † s koruna spravedlnosti, kterouž dá mi v onen den Pán, ten spravedlivý soudce, a ne-

List tento druhý psán jest * Říma k Timoteovi, (kterýž první v Efezu za biskupa skrze vzkládání rukou sřizen byl), když Pavel opět podruhé se stavěl před císařem Neronem. *Gal.6,18. Efez.6,24.

toliko mně, ale i všechněm těm, ** kteříž milují to slavné přísti jeho.

*k.1,12.14. Kol.1,5. †1 Kor.9,25. 1 Petr.5,4. **2 Tim.4,1.

9. Přičiň se k tomu, * abys ke mně brzo přišel. *v.21.

10. Nebo * Démas mne opustil, zamilovav tento svět, a šel do Tessaloniky, Krescens do Galacie, Titus do Dalmacie. *Kol.4,14.

11. Sám toliko Lukáš se mnou jest. Marka vezmi s sebou; nebo jest mi velmi potřebný k službě.

12. Tychikaf jsem poslal do Efezu.

13. Truhlíčku, kteráž jsem nechal v Troadě u Karpa, když půjdeš, přines, i knihy, zvláště pargamén.

14. Alexander * kotlár mnoho mi zlého způsobil; odplatíš jemu Pán podlé skutků jeho. *1 Tim.1,20.

15. Kteréhož i ty se vystřihej; nebo velmi se protivil řečem našim.

16. Při prvním mém odpovídání žádný se mnou nebyl, ale všickni mne opustili. Nebudíž jim to počítáno.

17. Pán pak byl se mnou, a posilnil mne, aby skrze mne utvrzeno bylo kázání, a slyšeli je všickni národové. I vytržen * jsem byl z úst lva. *Skutk.12,11.

18. A * vysvobodí mne Pán od každého skutku zlého, a zachová k království svému nebeskému, jemuž sláva na věky věků. Amen. *Mat.6,13.

19. Pozdrav * Prišky a Akvile, i Oneziforova domu. *Skutk.18,2.

20. Erastus * zůstal v Korintu, Trofima pak † nechal jsem v Milétu nemocného. *Skutk.19,22. †k.20,4; 21,29.

21. Pospěš před zimou přijíti. Pozdravuje tebe Eubulus a Pudens a Línus a Klaudia, i všickni bratři.

22. Pán Ježíš Kristus * s duchem tvým. Milost † *Boží* s vámi. Amen.

*Filem.v.25. †Tit.3,15.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA

K TITOVÍ.

KAPITOLA I.

Poručí hodné ceoby k úřadu starších říditi, 10. nebudným pak služby seestně zastavovati, a je trestati.

Pavel, služebník Boží, apoštol pak Je-

žíše Krista, podlé víry vyvolených Božích, a * známosti pravdy, kteráž † jest podlé pobožnosti, *1 Tim.2,4. †k.6,3.

2. K naději života věčného, * kterýž

zaslibil před časy t věků ten, kterýž nikdy ** neklamá, Bůh,

*Řim.1.2. †k.18.25. **4Mojš.23.19.2Tim.2.13. Žid.6.18.

3. Zjevil pak * časy svými to slovo své, skrze kázání mně t svěřené, podle zřízení spasitele našeho Boha,

*Efez.1.9. †Skutk.9.6.15. Gal.1.1.8.

4. Titovi, * vlastnimu synu u víře obecné: Milost, milosrdenství a pokoj od Boha Otce a Pána Jezukrista spasitele našeho.

*1Tim.1.2.

5. Z té příčiny zanechal jsem tebe v Krétě, abys to, čehož tam ještě potřebí, spravil, a ustanovil po * městech starší¹⁾, jakož i já při tobě jsem zřídil,

*Skutk.14.23. 2Tim.2.2.

6. Jest-li kdo bez * úhony, jedné manželky muž, dívky máje věřící, na kteréž by nemohlo touženo býti, že by byli bůhni, aneb nepoddaní.

*1Tim.3.2.4.

7. Neboť biskup má býti * bez úhony, jako Boží šafář, ne svémyslný, ne hněvivý, ne t piján vína, ne bitec, ne ** žádostivý mrzkého zisku,

*Mat.24.45. †3Mojš.10.9. 1Tim.3.3. **1Petr.5.2.

8. Ale * přívětivý k hostem, milovník dobrých, opatrný, spravedlivý, svatý, zdržlivý,

*1Tim.3.2.

9. Pilně se * přidržící věrné řeči k vyučování dostatečné, aby mohl i napomínati t učením zdravým, i ty, kteříž odpírají, přemáhati.

*2Tim.1.13. †1Tim.1.10. 2Tim.4.3.

10. Neboť jsou mnozi nepoddaní, marnomluvní, i svědčové myslí, zvláště ti, kteříž jsou z obřizky.

11. Jimž musejí * ústa zapána býti; kteříž t celé domy převracejí, něce ** neslušným věcem, t pro mrzký zisk.

*Mat.22.34. †2Tim.3.6. **Mat.23.23. ††1Tim.6.5. 1Petr.5.2.

12. Řekl jeden z nich, vlastní jejich prorok: Kretenští jsou vždycky * lháři, zlá hovada, břicha lenivá.

*Jan.8.55.

13. Svědectví to * pravé jest. A protož tresciž je přísně, ať jsou zdraví u víře,

*Jan.19.35. 21.24.

14. Nešetřice * Židovských básní, a přikázání t lidí těch, kteříž se odvracují od pravdy.

*1Tim.1.4. 4.7. 6.20. †Izai.29.13. Mat.15.9. Kol.2.22.

15. Všecko * zajisté čisté jest čistým, poškrvněným pak a nevěřícím nic není čistého, ale poškrvněna jest i mysl jejich i svědomí. *Mat.15.11. Řim.14.14.20. 1Tim.4.4.

16. Vypravují o tom, * že Boha znají, ale t skutky svými toho zapírají, ohav-

ni ** jsouce, a nepoddaní, a ke všelikému skutku dobrému nehodní.

*2Tim.3.5. †2Petr.2.1. **2Tim.3.8.

KAPITOLA II.

K čemu by starci, 2. stařen, 4. mladci, 6. mládence, 9. i sluh napomínati měl, a jak příkladem dobrým všechném svítiti, předkládá Titovi. 11. Naposledy summu křesťanství kratičkými slovy vypisuje.

Ty pak mluv, což sluší na * zdravé učení.

*1Tim.6.3.

2. Starci ať jsou střízliví, vážní, opatrní, * zdraví u víře, v lásce, v snášlivosti.

*k.1.13.

3. Též i * staré ženy ať chodí pobožně, v oděvu příslušném, a ať nejsou převrhle, ani mnoho vína pijící, poctivým věcem učící,

*1Tim.2.9.

4. Aby mládice vyučovaly, jak by muže své i dívky milovati měly,

5. A byly šlechetné, čistotné, netoulavé, dobrotivé, * mužům svým poddané, aby nebylo dáno v t porouhání slovo Boží.

*1Mojš.3.16. Efez.5.22. 1Tim.2.12. †Řim.2.24.

6. Takž i mládence napomínej k středmosti,

7. Ve všech věcech sebe samého vydávaje za * příklad dobrých skutků, máje v učení celost, vážnost,

*1Tim.4.12. 1Petr.5.3.

8. Slovo zdravé, bez úhony, aby ten, kterýž by se protivil, zastyděti se musil, nemaje co zlého mluvití o vás.

9. Služebníky uč, * ať jsou poddáni páním svým, ve všem jim se libíce, neodmlouvajice,

*Efez.6.5.

10. Neokrádajice, ale ve všem věrnosti pravé dokazujice, aby učení spasitele našeho Boha ve všem ozdobovali.

11. Zjevilaf se * zajisté ta milost Boží spasitelná t všechném lidem,

*k.3.4. 1Jan.4.9. †1Tim.2.4.

12. Vyučujici * nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti, a světských žádosti, střízlivě, a spravedlivě, a pobožně živi byli na tomto světě,

*Luk.1.75. Efez.1.4. Kol.1.22. 1Petr.1.17.

13. Očekávajice té blahoslavené naděje, a příští slávy velikého Boha a spasitele našeho Jezukrista,

14. Kterýž * dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti, a očistil sobě samému t lid zvláštní, horlivě ** následovný dobrých skutků.

*Gal.1.4. 2.20. Efez.5.2.25. †2Mojš.19.5. **2Kor.5.15.

15. Toto mluv, a napomínej, a * tresci mocně. Žádný tebou t nepohrzej.

*2Tim.4.2. †1Kor.16.11. 1Tim.4.12.

KAPITOLA III.

Titus napomenut, aby ospravedlněné v Kristu lidi učil pobožností 8. a dobrým skutkům: 9. též varovati se marných otázek, 10. a neustupných kněží.

Napomínej * jich, ať jsou knížatům a mocnostem poddáni, jich poslušni, a ať jsou k * každému skutku dobrému hotovi. *Řím.13,1.1 Petr.2,13. †2Tim.3,17. Tit.2,14.

2. Žádnému ať se nerouhají, nejsou svárlivi, ale přívětivi, dokazující všeliké tichosti ke všechněm lidem.

3. Byliť jsme zajisté i * my někdy nemsylní, tvrdošíjní, bloudiví, sloužice žádostem a rozkošem rozličným, v zlosti a v závisti bydlíce, ohyzdní, vespolek se nenávidíce. *1 Kor.8,11.

4. Ale když se zjevila dobrota a láska k lidem spasitele našeho Boha,

5. Ne * z skutků spravedlnosti, kteréž bychom my činili, ale podlé milosrdenství svého spasil nás, † skrze obmytí druhého narození, a obnovení Ducha svatého;

*Skutk.15,11. Řím.3,20.28. †Jan 3,3.5. Efez.5,26.

6. Kteréhož * vyřil na nás hojně, skrze Jezukrista spasitele našeho,

*Ezech.36,25.27. Skutk.2,38. Řím.5,5.

7. Abychom * ospravedlnění jsoouce milostí jeho, byli † dědicové ** v naději života věčného.

*Řím.3,24. †K.8,17. **Tit.1,2.

K Titovi, kterýž první biskup církve Kretenské skrze zakládání rukou stísen byl, psán s Nikopolí města Maceдонského.

8. Věrnáť jest řeč tato, a chciť, abys těch věcí potvrzoval, ať se * snaží v dobrych skutcích předčítí, kteříž uvěřili Bohu. A toť jsou ty věci poctivé, i lidem užitečné. *1 Tim.6,18.

9. Nemoudré pak otázky, a vyčítání rodů, a sváry, a hádky zákonní zastavuj; neboť jsou neužitečné a marné.

10. Člověka * kacíře po jednom neb druhém † napominání vyvrz,

*1 Kor.5,9.11. †Mat.18,15.16.17.

11. Věda, že * takový jest převrácený, a hřeší, svým vlastním soudem jsa odsouzen. *1 Tim.6,5.

12. Když pošli k tobě Artemana aneb Tychika, * snaž se přijíti ke mně do Nikopolim; nebo jsem umínil tam přes zimu pobýti. *Skutk.20,4.

13. Zéna, učeného v zákoně, * a Apollo s pilností vyprovod, ať v ničemž nemají nedostatku. *Skutk.18,24.

14. A nechažť se také učí i naši v dobrych skutcích předčítí, kdež jsou toho potřeby, aby nebyli neužiteční.

15. Pozdravuji tě, kteříž jsou se mnou, všickni. Pozdravíť těch, kteříž nás milují u víře. Milost Boží se všechněmi vámi. Amen.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K FILEMONOVI.

8. Pavel pozdraviv některých svatých, 4. Filemonovu lásku a její ovoce schvaluje, 10. a k němu za poběhlého Onesima, již Pánu získaného, velmi pilně se přimlouvá.

Pavel, * vézeň Krista Ježíše, a Timoteus bratr, Filemonovi milému, a pomocníku našemu, *Efez.3,1.

2. A Apfie milé, a * Archippovi spolutřetí našemu, i církvi, kteráž jest v domě tvém: *Kol.4,17.

3. Milost * vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

*Kol.1,2.1 Tes.1,1.2 Tes.1,2.2 Tim.1,2.

4. Díky * činím Bohu svému, vždycky zmínku † o tobě čině na svých modlitbách. *1 Tes.1,2. †2Tim.1,3.

5. Slyše * o lásce tvé, a víře, kterouž máš ku Pánu Ježíšovi, i ke všechněm svatým, *Efez.1,15. Kol.1,4.

6. Aby společnost víry tvé mocná byla ku poznání všeho toho, cožkoli dobrého jest v vás skrze Krista Ježíše.

7. Radost zajisté máme velikou, a potěšení z lásky tvé, že střeva * svatých občerstvena jsou skrze tebe, bratře. *2 Tim.1,16.

8. Protož * ačkoli mnohou smělost mám v Kristu rozkázati tobě, což by náleželo, *1 Tes.2,7.

9. Však pro lásku raději prosím, jsa takový, totiž Pavel starý, a nyní * i vézeň Ježíše Krista. *Efez.3,1.2 Tim.1,8.

10. Prosímť pak tebe za * syna svého, kteréhož jsem † zplodil v vězení svém, Onezima, *Kol.4,9. †1 Kor.4,15. Gal.4,19.

11. Kterýž byl někdy tobě neužitečný,

ale nyní tobě i mně velmi užitečný, jehož jsem odeslal.

12. Protož ty jej, totiž střeva má, přijmi.

13. Kteréhož já chtěl jsem byl při sobě zdržeti, aby mi * posluhoval místo tebe v vězení pro evangelium; *Filip.2,30.

14. Ale bez * vědomí tvého nechtěl jsem nic učiniti, aby dobrý skutek tvůj nebyl bezděčný, ale dobrovolný. *2Kor.9,7.

15. Ano snad proto byl odšel na chvíli, abys jej věčného měl,

16. Již ne * jako služebníka, ale více než služebníka, totiž bratra milého, zvláště mně, a čím více tobě, i podlé těla, i v Pánu. *Efez.6,9.

17. Protož máš-li mne za tovaryše, přijmiž jej, jako mne.

18. Jestližeť pak v čem ublížil, aneb dlužen-lit co, to mně přičti.

List tento k Filemonovi psán byl z Říma po Onesimovi služebníku.

19. Já Pavel psal jsem svou rukou, jáť zaplatím; ať nedím tobě, že ty i sám sebe jsi mi dlužen.

20. Tak, bratře, ať já užiju tebe v Pánu; očerstviž střeva má v Pánu.

21. Jist jsa tvým * poslušenstvím, napsal jsem tobě, věda, že i více, než pravím, učiníš. *2Kor.7,15,16.

22. A mezi tím * připrav mi také hospodu; neboť naději mám, že t k modlitbám vašim budu vám navrácen.

*Zid.13,2.†Filip.1,25:2,24.

23. Pozdravují tě * Epafras, (spoluvězeň můj pro Krista Ježíše,) *Kol.1,7.

24. Marek, *Aristarchus, †Démas, a Lukáš, pomocníci moji.

*Skutk.12,12,25.†2Tim.4,10,11.

25. Milost * Pána našeho Jezukrista s duchem vašim. Amen. *2Tim.4,22.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K ŽIDŮM.

KAPITOLA I.

Důstojnost a slávu Krista Pána, toho věčného vtěleného Slova, 3. kterouž, Otci svému rovný jsa, 5. všecka stvoření převyšoval, vypravuje apoštol.

Častokrát a * rozličnými způsoby mluvil někdy Bůh otcům skrze † proroky, v těchto pak posledních dnech mluvil nám skrze ** Syna svého,

*4 Mojs.12,6,8.†Luk.1,70.**Gal.4,4.

2. Kteréhož * ustanovil dědicem všeho, skrze † něhož i věky učinil.

*Zalm.2,8.†Mat.21,38.†Jan.1,3,10.

3. Kterýžto jsa blesk slávy, a obraz osoby jeho, a zdržuje všecko slovem mocnosti své, * očistění hříchů našich skrze sebe samého učiniv, posadil † se na pravici velebnosti na výsostech,

*k.9,14.†Zalm.110,1.

4. Tím důstojnější nad anděly učiněn, čím * vyvýšenější nad ně jméno dědičné obdržel.

*Filip.2,9,10.

5. Nebo kterému kdy z andělů řekl: Syn * můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe? A opět: Já † budu jemu otcem, a on mi bude synem?

*Zalm.2,7.†2Sam.7,14.

6. A opět, když uvodil prvorozeného na okršlek země, dí: A * klanějte se jemu všickni andělé Boží.

*Zalm.97,7.

7. A o andělech zajisté dí: Kterýž čini anděly * své duchy, a služebníky své plamen ohně;

*Zalm.104,4.

8. Ale k * Synu dí: Stolice tvá, ó Bože, na věky věků, berla pravosti jest berla království tvého.

*Zalm.45,7.

9. Miloval jsi * spravedlnost, a nenáviděl jsi nepravosti, † protož pomazal tebe, ó Bože, Bůh tvůj olejem vesel nad spoluúčastníky tvé.

*Zalm.45,8.†Skutk.10,38.

10. A * ty, Pane, na počátku založil jsi zemi, a díla † rukou tvých jsou nebesa.

*Zalm.102,28.†Zalm.8,4.

11. Onať pominou, ty pak zůstáváš; a všecka jako roucho zvetšejí,

12. A jako * oděv svineš je, i budouť změněna. Ale ty jsi tentýž, a léta tvá nepřestanou.

*Zalm.102,27,28.

13. A kterému kdy z andělů řekl: Sed na * pravici mé, dokudž nepoložím nepřátel tvých za podnože noh tvých?

*Zalm.110,1.†Mat.22,44.†Skutk.2,34.

14. Zdaliž všickni nejsou služební duchové, kteříž posílání bývají * k službě pro ty, jenž mají dědičné obdržeti spasení?

*Zalm.34,8;91,11.

KAPITOLA II.

Nového Kristova Zakona mnohem pilněji posloucháno býti má než onoho Starého, poněvadž 9. i smrt i oslavení Páně 11. k našemu převelikému užítku přišlo.

Protož musíme my tím snažněji šetřiti toho, což jsme slyšali, aby nám to nevymizelo.

2. Nebo poněvadž skrze anděly mluvené slovo bylo pevné, a každé přestoupení a neposlušství vzalo spravedlivou odměnu pomsty,

3. Kterakž my * utečeme, takového zanedbávajice spasení? Kterézto nejprvé začavši vypravováno býti skrze samého † Pána, od těch, kteříž jej slyšali, nám jest utvrzeno.

*k. 10, 29. †Mat. 4, 17. Mark. 1, 14, 15.

4. Čemuž i Bůh * svědectví vydával skrze divy, a zázraky, a rozličné moci, i podělování Duchem svatým, podlé vůle své.

*Mark. 16, 20.

5. Nebo * nepoddal andělům okršlku země budoucího, o kterémž mluvíme.

*k. 1, 2, 4, 8.

6. Osvědčil pak na jednom místě jeden, řka: * Co jest člověk, že na něj pomníš, aneb syn člověka, že na něj patříš?

*Zalm. 8, 5; 144, 3.

7. Maličkos jej menšího než anděly učinil, slavou * a ctí korunoval jsi ho, a ustanovils jej nad dílem rukou svých.

*Mat. 28, 18. Efez. 1, 21, 22.

8. Všecko * jsi podmanil pod nohy jeho. Poddav pak jemu všecko, ničeho nezanechal nepodmaněného jemu. I však nyní ještě nevidíme, aby jemu všecko podáno bylo.

*Zalm. 8, 7.

9. Ale * toho Ježíše, kterýž maličko nižší byl nežli andělé, vidíme pro utrpení smrti slavou a ctí korunovaného, aby z milosti Boží za všechny okusil smrti.

*Skutk. 2, 33. Filip. 2, 8, 9.

10. Slušelot * zajisté na toho, pro kteréhož jest všecko, a skrze kteréhož jest všecko, aby mnohé syny k slávě přiveda, † vůdce spasení jejich skrze utrpení posvětil.

*Jan. 1, 3. Řim. 11, 36. †Luk. 24, 26, 46. Skutk. 3, 15. Filip. 2, 9.

11. Nebo i ten, kterýž * posvěcuje, i ti, kteříž posvěceni bývají, z jednoho jsou všickni. Pro kteroužto příčinu nestydí se jich nazývati † bratřími,

*k. 13, 12. †k. 2, 17. Mat. 12, 50. Jan. 20, 17.

12. Řka: * Zvěstovati budu jméno tvé bratřím svým, u prostřed shromáždění propěvovati budu tobě.

*Zalm. 22, 23, 26.

13. A opět: * Já budu v něm doufati.

A opět: † Aj, já a dítky, kteréž dal mi Bůh.

*2 Sam. 22, 3. †Izai. 8, 18.

14. Poněvadž tedy dítky účastnost mají těla a krve, i on též * podobně účasten jest jich, aby skrze † smrt zahladil toho, kterýž má vládařství smrti, to jest ďábla,

*Jan. 1, 14. †Izai. 25, 8. 2 Tim. 1, 10.

15. A * vysvobodil ty, kteříž bázní smrti po všecken čas života † podrobeni byli v službu.

*Luk. 1, 74. †Rim. 8, 15.

16. Neboť nikoli nepřijal andělů, ale sámě Abrahamovo přijal.

17. Pročež ve všem připodobněn býti měl bratřím, aby milosrdný byl, a věrný nejvyšší kněz¹⁾ v tom, což se u Boha k očištění hříchů lidu *děti mělo*.

18. Nebo že sám trpěl, pokušení byv, může také pokušení trpícím spomáhati.

KAPITOLA III.

Mnohem důstojnějšího Krista Pána nad Mojžíše býti dovodě, 7. k uctivému hlasu Páně poslušensví, a brosmý o židech připomínaje příklad, pilně ponouká.

A protož, bratři svatí, * povolání nebeského účastníci, spatřujte apoštola a nejvyššího kněze²⁾ vyznání našeho, Krista Ježíše,

*1 Petr. 1, 15. Filip. 3, 14.

2. Věrného tomu, kdož jej ustanovil, jako i * Mojžíš byl ve všem domě jeho.

*4 Moj. 12, 7

3. *Tím větší zajisté slávy tento nad Mojžíše jest hoden, čím větší má čest stavitel nežli sám dům.*

4. Nebo všeliký dům ustaven bývá od někoho, ten pak, kdož všechny tyto věci * ustavěl, Bůh jest.

*2 Kor. 5, 5. Efez. 2, 10.

5. A Mojžíš * zajisté věrný byl v celém domě jeho, jako služebník, na osvědčení toho, což potom mělo mluveno býti.

*4 Moj. 12, 7.

6. Ale Kristus, jako Syn, *panuje* nad domem svým. Kterýžto dům * my jsme, jestliže tu svobodnou doufanlivost, a tu chloubu naděje až do konce † pevnou zachováme.

*1 Kor. 3, 16. †Mat. 24, 13. Zjev. 2, 10, 25.

7. Protož jakž praví Duch svatý: Dnes, uslyšeli-li * byste hlas jeho,

*Zalm. 95, 7.

8. Nezatvrzujtež srdcí svých, jako přionom * popuzení v den pokušení toho na poušti;

*2 Moj. 17, 7 násl.

9. Kdež * pokoušeli mne otcové vaši, zkusilít mne, a viděli skutky mé po čtyřiceti let.

*2 Moj. 17, 7. 4 Moj. 14, 22.

10. Protož hněviv jsem byl na pokolení to, a řekl jsem: Tito vždycky bloudí srdcem, a nepoznávají cest mých.

11. Pročež * přísáhl jsem v hněvě svém, že nevejdou v odpočinutí mé.

*4 Mojs. 14, 23, 28, 35, 5 Mojs. 1, 34, 35.

12. Viztež, bratři, aby snad v někom z vás nebylo srdce zlé a nevěrné, kteréž by odstupovalo od Boha živého.

13. Ale * napomínejte se vespolek po všechny dny, dokudž se dnes jmenuje, aby někdo z vás nebyl zatvrzen oklamáním hřicha.

*Mat. 18, 15.

14. Účastníci * zajisté Krista učinění jsme, jestliže však ten † počátek podstaty až ** do konce pevný zachováme.

*2 Petr. 1, 4. †Řim. 8, 17. **Zjev. 2, 10, 25.

15. Protož dokudž se říká: Dnes, uslyšeli-li byste * hlas jeho, nezatvrzujte srdce svých, jako při onom popuzení.

*k. 4, 7. Žalm. 95, 7, 8.

16. Nebo někteří slyševše, popuzeli ho, ale ne všickni, kteříž vyšli z Egypta skrze Mojžiše.

17. Na které se pak hněval čtyřiceti let? Zдали ne na ty, kteříž hřešili, jejiž * těla padla na poušti?

*4 Mojs. 14, 35 násl. Žalm. 106, 26.

18. A kterým * zapřísáhl, že nevejdou do odpočinutí jeho? Však těm, kteříž byli neposlušni.

*4 Mojs. 14, 28 násl.

19. A vidíme, žeť nemohli vjiti pro nevěru.

KAPITOLA IV.

Všickom právě v Krista připraveno jest odpočinutí, k němužto jakož oni první postpíchali, 11. tak i my ovšem znamenajice cesty nebezpečnosti, 13. oči Božích jasnost,

15. i kněze nejvyššího milostivost, snažně chvátejma.

Bojmež se tedy, aby snad opustě zaslíbení o vjiti do odpočinutí jeho, neopozdil se někdo z vás.

2. Nebo i nám zvěstováno jest, jako i oněmno, ale neprosněla jim řeč slyšená, nepřipojená k víře těch, kteříž slyšeli.

3. Neboť vcházíme v odpočinutí my, kteříž jsme uvěřili, jakož řekl: * Protož jsem přísáhl v hněvě svém, žeť nevejdou v odpočinutí mé, ačkoli dokonána jsou díla od ustanovení světa.

*Žalm. 95, 11.

4. Nebo pověděl na jednom místě o sedmém dni takto: * I odpočinul Bůh dne sedmého ode všech skutků svých.

*1 Mojs. 2, 2. 2 Mojs. 20, 11; 31, 17.

5. A tuto zase: * Že nevejdou v odpočinutí mé.

*4 Mojs. 14, 30.

6. A poněvadž vždy na tom jest, že někteří mají vjiti do něho, a ti, kterýmž prvé zvěstováno jest, nevešli pro nevěru,

7. Opět ukládá den jakýsi: * Dnes, skrze Davida, po takovém času právě, (ja-

kož řečeno jest:) Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujte srdce svých.

*k. 3, 7, 15. Žalm. 95, 7, 8.

8. Nebo byť byl Jozue v * odpočinutí je uvedl, nebyl by potom mluvil o jiném dni.

*5 Mojs. 31, 7.

9. A protož zůstává svátek lidu Božmu.

10. Nebo kdožkoli všel v odpočinutí jeho, takéť i on odpočinul od skutků svých, jako i Bůh od svých.

11. Snažmež se tedy vjiti do toho odpočinutí, aby někdo neupadl v týž příklad nedověry.

12. Živát jest zajisté řeč * Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč † na obě straně ostrý, a dosahujeť až do rozdělení i duše i ducha i kloubů i mozku v kostech, a rozeznává myšlení i mínění srdce.

*Jer. 23, 29. †1 Kor. 14, 24. †Zjev. 1, 16.

13. A není stvoření, kteréž by nebylo zjevně před obličejem jeho, nýbrž všechny věci jsou * nahé a odkryté očima toho, o kterémž jest řeč naše.

*Žalm. 33, 13, 14; 34, 16.

14. Protož majice velikého nejvyššího kněze ¹⁾, kterýž pronikl nebesa, Ježíše Syna Božího, držmež to vyznání.

15. Nebo nemáme * nejvyššího kněze ¹⁾, kterýž by nemohl čitedlen býti mdlob našich, ale † zkušného ve všem *nom* podobně, kromě ** hřichu.

*k. 2, 17. †Mat. 4, 1 násl. **Imi. 53, 9.

16. Přistupmež * tedy smýche s † doufáním k trůnu ** milosti, abyehom dosáhli milosrdenství, a milost našli ku pomoci v čas příhodný.

*Efez. 2, 18. †Efez. 3, 12. Žid. 10, 19. **Řim. 3, 25.

KAPITOLA V.

Kristus Pán jest nejdůstojnější, 4. a od Otce nebeského povolán nejvyšší kněz, 6. jehož figuroval onen Melchiredech i král i kněz. 11. O čemž apóstol i pro bluhokost věcí, i pro mdlobu Židů, nemohl tak, jakž slušelo, vypravovati.

Všeliký zajisté * nejvyšší kněz ²⁾ z lidu vzatý za lidi bývá postaven v jednání s Bohem, totiž aby obětoval i dary i oběti za hřichy,

*2 Mojs. 30, 7 násl.

2. Kterýž by mohl, jakž sluší, litost míti nad neznajícími a bloudícími, ja i sám obkličěn nemocí.

3. A pro ni * povinen jest, jakož za lid, tak i za sebe samého obětovati za hřichy.

*k. 7, 26, 27. 3 Mojs. 9, 7; 16, 3 násl.

4. A aniž kdo sobě sám té cti osobuje,

¹⁾ Biblii kral. s r. 1613: biskupa velikého. — ²⁾ biskup

ale ten, kterýž by byl povolán od Boha, jako * i Aron.

5. Tak i Kristus ne * sám sobě té cti osobil, aby byl nejvyšším knězem¹⁾, ale ten, kterýž řekl jemu: † Syn můj jsi ty, já dnes zpłodil jsem tebe.

6. Jakž i jinde praví: * Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedehova.

7. Kterýž za dnů těla svého * modlitby a ponížených prosby k tomu, kterýž ho mohl zachovati od smrti, s křikem velikým a slzami obětoval, a vyslyšán jest v tom strachu.

8. A ačkoli byl Syn *Boží*, z toho však, což strpěl, * naučil se poslušeství.

9. A tak dokonalý jsa, učiněn jest všechněm sebe * poslušným † původem spasení věčného,

10. Nazván jsa od Boha nejvyšším knězem¹⁾ podle řádu * Melchisedehova.

11. O kterémž mnoho by se mělo mluvíti, a to nesnadných věcí k vypravení, ale vy jste nezpůsobných uší.

12. Nebo měvše byti v tak dlouhém času mistři, opět potřebujete učení býti prvním počátkům výmluvnosti Božích, a učiněn jste * mléka potřebující, a ne pokrmu hrubšího.

13. Kdožkoli zajisté mléka se drží, nechápá slova spravedlnosti; * (nebo nemluvně jest.)

14. Ale dokonalých jest hrubý pokrm, totiž těch, kteříž pro zvyklost mají smysly způsobné k * rozeznání dobrého i zlého.

KAPITOLA VI.

Napomíná Židů, aby nekřesali, 7. ale růsti, prospívati, i k dokonalosti se nésti usilovali, 12. na přejista Božská zaslíbení doufanlivě spoléhajice.

Protož opustice řeč počátku Kristova, k dokonalosti se nesme, ne opět zakládajice gruntu * pokání z skutků mrtvých, a víry v Boha,

2. Křtů učení, a vzkládání rukou, a vzkřísění z mrtvých, i soudů věčného.

3. A tof učiníme, * dopustí-li Bůh.

4. Nebo * nemožné jest jednou již osvičeným, kteříž i zakusili daru nebeského, a účastníci učinění byli Ducha svatého,

5. Okusili také dobrého Božího slova, a moci věka budoucího,

6. Kdyby padli, zase obnoviti se ku pokání, jakožto těm, kteříž opět sobě znovu křížují Syna Božího, a v porouhání vydávají.

7. Země zajisté, kteráž často na sebe přicházející déšť pije, a rodí bylinu příhodnou těm, od kterýchž bývá dělána, dochází požehnání od Boha.

8. Ale vydávající trní a bodláky zavřena jest, a * blízká zlořečení, jejížto konec *bývá* spálení.

9. A však, nejmilejší, nadějemet se o vás lepších věcí, a náležejících k spasení, ač pak koli tak mluvíme.

10. Neboť není * nespravedlivý Bůh, aby se † zapomnul na práci vaší, a na pracovitou lásku, kteréž jste dokazovali ke jménu jeho, slouživše svatým, a *ještě* sloužice.

11. Žádámet pak, aby jeden každý z vás až do konce prokazoval tu opravdovou pilnost plné jistoty * naděje,

12. Tak abyste nebyli leniví, ale následovnici těch, kteříž skrze víru a snášlivost obdrželi dědictví zaslíbené.

13. Bůh zajisté zaslíbení * čině Abrahamovi, když neměl skrze koho většího přísahnouti, † přísáhl skrze sebe samého,

14. Řka: Jisté požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím tebe.

15. A * tak trpělivě očekáváje, dosáhl zaslíbení.

16. Lidé zajisté skrze většího přísahají, a všeliké rozepře mezi nimi konec jest, když bývá potvrzena přísahou.

17. A takž Bůh, chtěje dostatečně ukázati dědicům zaslíbení neproměnitelnost rady své, vložil mezi to přísahu,

18. Abychom skrze ty dvě věci nepohnutelné, (v nichž nemožné jest, aby Bůh * klamal,) měli přepevné potěšení, *my*, kteříž jsme se utekli k obdržení předložené naděje.

19. Kterouž máme jako kotvu duše, i bezpečnou i pevnou, a vcházející až do vnitřku za oponu,

20. Kdežto předchůdce pro nás všel Ježíš, jsa učiněn podle řádu * Melchisedehova nejvyšším knězem¹⁾ na věky.

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskupem.

¹⁾ Bibli kral. s r. 1613: biskupem.

KAPITOLA VII.

Kněžství Levitské, potom i kněze Melchisedecha, figurujícího Krista kněze věčného, pěkně vysvětluje, 12. a jak divným způsobem Kristus pravda všechny figúry převyšoval, radostně vypravuje.

Nebo ten Melchisedech *byl** král Sálema, kněz Boha nejvyššího, kterýž vyšel v cestu Abrahamovi, navracujícímu se od pobití králů, a dal jemu požehnání.

2. Kterémuž* Abraham i desátek dal ze všeho. Kterýž nejprve vykládá se král spravedlnosti, potom pak i král Sálema, to jest král pokoje,

3. Bez* otce, bez matky, bez rodu, ani počátku dnů, ani skonání života nemaje, ale připodobněn jsa Synu Božímu, zůstává knězem věčné.

4. Pohlédtež tedy, kteraký ten *byl*, je muž i desátky z kořistí dal Abraham patriarcha.

5. A ješto ti, kteříž jsou z synů Lévi kněžství přijímající, *příkázání mají desátky bráti od lidu podlé zákona, to jest od bratří svých, ačkoli pošlých z bedr Abrahamových,

6. Tento pak, jehož rod není počten mezi nimi, desátky vzal od Abrahama, a tomu, kterýž měl* zaslíbení, †požehnáni dal.

7. A *jisté* beze všeho odporu menší od většího požehnáni béře.

8. A tuto desátky berou smrtelní lidé, ale tamto ten, o němž se vysvědčuje, že jest živ.

9. A ať tak dim, i sám Lévi, kterýž desátky béře, v Abrahamovi desátky dal.

10. Nebo ještě v bedrách otce byl, když* vyšel proti němu Melchisedech.

11. A protož byla-liť* dokonalost skrze Levitské kněžství, (nebo za něho vydan jest lidu zákon,) jakáž toho byla potřeba, aby jiný kněz podlé řádu Melchisedecheva povstal, a nebyl podlé řádu Aronova jmenován?

12. A poněvadž jest kněžství přeneseno, musilof také i zákona přeneseni býti.

13. Nebo ten, o kterémž se to praví, jiného jest pokolení, z kteréhož žádný při oltáři v službě nebyl.

14. Zjevné jest zajisté, že z* pokolení Judova posel Pán náš, o kterémžto pokolení nic z strany kněžství nemluvil Mojžiš.

15. Nýbrž hojněji to ještě zjevné jest, že povstal jiný kněz podlé řádu Melchisedecheva,

16. Kterýž učiněn jest ne podlé zákona příkázání tělesného, ale podlé moci života neporušitelného.

17. Nebo svědčí: * Ty jsi kněz na věky podlé řádu Melchisedecheva.

18. Stalo se zajisté* složení onoho předešlého příkázání, proto že † bylo mdlé a neužitečné.

19. Nebo ničeho k dokonalosti nepřivedl zákon, ale na místo jeho uvedena lepší* naděje, skrze † niž přibližujeme se k Bohu.

20. A to i podlé toho, že ne bez přísahy jest uvedena.

21. Nebo onino bez přísahy kněžimi učinění bývali, tento pak s přísahou, skrze toho, kterýž řekl k němu: *Přisáhl Pán, a nebudeť toho litovati: Ty jsi kněz na věky podlé řádu Melchisedecheva.

22. Podlé čehož lepší* smlouvy prostředníkem učiněn jest Ježíš.

23. A také onino mnozi bývali kněží, proto že smrt bránila jim vždycky trvati;

24. Ale tento poněvadž zůstává na věky, věčné má kněžství.

25. A protož i dokonale spasiti můžety, kteříž přistupují skrze něho k Bohu, vždycky jsa živ k* orodování za ně.

26. Takovéhož* zajisté nám slušelo miti nejvyššího kněze¹⁾, svatého, nevinného, nepoškvrněného, odděleného † od hříšníků, a kterýž by vyšší nad nebesa učiněn byl,

27. Kterýž by nepotřeboval na každý den, jako onino kněží, * nejprv za své vlastní hříchy oběti obětovati, potom za lid. Nebo učinil to jednou, samého sebe obětovav.

28. Zákon zajisté lidi mající nedostatky ustavoval za nejvyšší kněží²⁾, ale slovo přísězné, kteréž se stalo po zákonu, ustanovilo Syna dokonalého na věky.

KAPITOLA VIII.

Kristus Pán nové smlouvy milostivé předstojný prostředník, 5. staré smlouvy prostředníky i služebníky věcky nevypravitelně převyšuje.

Ale summa toho mluvení jest, že tako-

vého máme nejvyššího kněze¹⁾, kterýž se * posadil na pravici trůnu velebnosti v nebesích, *Efez.1,20.

2. Služebník jsa svatyně, a * pravého toho stánku, kterýž Pán vzdělal, a ne člověk. *k.9,8,11,24. 2Kor.5,1.

3. Všeliký zajisté nejvyšší kněz²⁾ k obětování darů a oběti bývá ustanoven, a protož potřebí bylo, aby i tento měl, co * by obětoval. *k.5,1. Efez.5,2.

4. Nebo kdyby byl na zemi, aniž by knězem byl, když by zůstávali ti kněží, kteříž obětují dary podlé zákona,

5. Sloužice podobenství a * stinu nebeských věcí, jakož Mojžíšovi od Boha řečeno bylo, když dokonávati měl stánek: Hlediz, † prý, abys udělal všecko ku podobenství, kteréž jest ukázáno na této hoře. *k.10,1. Kol.2,17. †2Mož.25,40.

6. Nyní pak *tím* důstojnějšího došel úradu, čímž i lepší smlouvy prostředníkem jest, kterážto lepšími zaslíbeními jest utvrzena.

7. Nebo kdyby ona první byla bez úhony, nebylo by hledáno místa druhé.

8. Nebo obviňuje Židy, di: * Aj, dnové jdou, praví Pán, v nichž vejdu s domem Izraelským a s domem Judským v smlouvu novou. *Jer.31,31.32.38:33,14.

9. Ne podlé smlouvy té, * kterouž jsem učinil s otci jejich v ten den, když jsem je vzal za ruku jejich, abych je vyvedl z země Egyptské. Nebo oni nezůstali v té smlouvě mé, a já opustil jsem je, praví Pán. *2Mož.19,5násl.

10. Protož tatof jest * smlouva, v kterouž vejdu s domem Izraelským po těch dnech, praví Pán: Dám zákony své v mysl jejich, a na srdcích jejich napíši je, † a budu jejich Bohem, a oni budou mým lidem. *Řím.11,27. †Jer.24,7. 2Kor.6,18.

11. A nebudou učiti jeden každý bližního svého, a jeden každý bratra svého, říkajice: Poznej Pána, proto že mne všickni znáti budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich.

12. Nebo * milostiv budu nepravostem jejich, a na hříchy jejich, ani na nepravosti jejich nikoli nezpomenou více. *Jer.31,34. Řím.11,27.

13. A když praví o nové, *tedy* pokládá první za věchou; což pak větší a schází, blízké jest zahynutí.

KAPITOLA IX.

Rozložení rozkošné figury stánku, 3. i těch věcí, kteréž v něm byly, 11. s oznámením, kterak Kristus Pán nejvyšší sám jediný kněz, a do jaké všel svatyně jedinou, kdy a s jakou obětí, 15. i co dobrého tím zjednal.

Mělaf pak i * první ona *smlouva* nařízené služby a svatyni světskou. *2Mož.25,8.

2. Nebo * udělán byl stánek první, v kterémž byl svícen, a † stůl, a posvátní chlebové, a ten sloul svatyně. *2Mož.26,1násl. †2Mož.25,28.

3. Za druhou pak oponou byl stánek, kterýž sloul * svatyně svatých, *2Mož.26,33.

4. Zlatou maje kadidlnici, * a truhlu smlouvy, všudy obloženou zlatem, kdežto *bylo* † věderce zlaté, mající v sobě mannu, a hůl ** Aronova, kteráž byla zkvetla, †† a dsky zákona, *2Mož.25,10. †k.16,33. **4Mož.17,10. ††2Mož.34,29. 1Kral.8,9. 2Par.5,10.

5. Nad truhlou pak cherubinové slávy, zastěňující slitovnici. O kterýchž věcech není potřebí nyní vypravovati o jedné každé obzvláště.

6. To pak když tak jest zřízeno, do prvního stánku vždycky * veházejí kněží, služby vykonávajice, *4Mož.18,3násl.

7. Do druhého pak * jedinou v rok sám nejvyšší kněz¹⁾, ne bez krve, kterouž obětuje sám za sebe, i za lidské nevědomosti. *2Mož.30,10. 3Mož.16,2násl.

8. Čímž Duch svatý ukazuje to, že ještě * nebyla zjevena cesta k svatyni, dokudž první stánek trval. *k.10,9,20. Izai.35,8. Jan 14,6.

9. Kterýž byl podobenstvím na ten tehdejší čas, v němž darové a oběti se obětují, kteréž nemohou * dokonalého v svědomí učiniti toho, kdož obětuje, *k.7,19. Skutk.13,38.39. Gal.3,21.

10. Toliko v * pokrmiích a v nápojích, a v rozličných umýváních a ospravedlnováních tělesných, až do času napravení, záležející. *3Mož.11,2násl.

11. Ale Kristus přišed, * nejvyšší kněz¹⁾ budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest ne tohoto stavění, *k.3,1.

12. Ani skrze * krev kozlů a telat, ale skrze † svou vlastní krev, ** všed jednou do svatyně, †† věčné vykoupení nalezl. *3Mož.16,3. †Skutk.20,28. **Žid.7,27. ††k.10,12.

13. Nebo * jestližež krev býká a kozlů, a † popel jalovice, pokropující poškvřených, posvěcuje k očištění těla, *k.10,4. 3Mož.16,14. †4Mož.19,9.12.17.18.

14. Čím * více krev Kristova, kterýž

skrze Ducha věčného † samého sebe obětoval nepoškrvněného Bohu, ** očistí svědomí vaše od skutků mrtvých k sloužení †† Bohu živému?

*1 Petr. 1, 19. 1 Jan. 1, 7. †Gal. 1, 4. **Žid. 8, 1. ††Luk. 1, 74. 75.

15. A pro tu příčinu nové smlouvy prostředník * jest, aby, když by † smrt mezi to vkročila k vyplacení přestoupení těch, kteráž byla za první smlouvy, zaslíbení věčného ** dědictví přijali ti, kdož jsou povoláni.

*1 Tim. 2, 5. †Skutk. 13, 39. Řim. 5, 6. ***k. 6, 23.

16. Nebo kdež jest kšaft, potřebí jest, aby k tomu smrt přikročila toho, kdož činí kšaft.

17. Kšaft * zajisté těch, kteříž zemřeli, stálý jest, poněvadž ještě nemá moci, dokudž živ jest ten, kdož kšaft činil.

*Gal. 3, 15.

18. Protož ani první onen bez krve nebyl posvěcován.

19. Nebo když * Mojžiš všecka příkázání podlé zákona všemu lidu předložil, vzav krev telat a kozlů, s vodou a s vlnou červenou a s zypem, tak spolu i knihy i všeho lidu pokropil,

*2 Mojz. 24, 5. 6. 3 Mojz. 16, 15. 16. 18.

20. Řka: * Tatof jest krev zákona, kterýž vám Bůh vydal. *2 Mojz. 24, 8. Mat. 26, 28.

21. Ano i * stánku i všech nádob k službě náležitých rovně též krvi pokropil.

*2 Mojz. 29, 21. 3 Mojz. 8, 15. 19; 16, 14.

22. A téměř všecko podlé * zákona krví očišťováno bývá, a bez † krve vyhlití nebyvá odpuštění vin.

*3 Mojz. 17, 11. †Efez. 1, 7.

23. Protož potřebí bylo, aby věci nebeských příkladové těmi věcmi očišťování byli, nebeské pak věci lepšími oběťmi, nežli jsou ty.

24. Neboť nevšel Kristus do svatyně rukou udělané, kteráž by nesla figuru pravé, ale v samo nebe, aby nyní přítomný byl tváři Boží za nás.

25. Ne aby častokrát obětoval sebe samého, * jako nejvyšší kněz¹⁾ vcházel do svatyně každý rok se krví cizí,

*v. 7. 2 Mojz. 30, 10. 3 Mojz. 16, 2. 3. 4.

26. (Sic jinak byl by musil častokrát trpěti od počátku světa,) ale nyní jednou při * skonání věků, na shlazení hřicha skrze obětování sebe samého, zjeven jest.

*k. 9, 12. 28. 1 Kor. 10, 11. Gal. 4, 4. Efez. 1, 10.

27. A jakož uloženo lidem * jednou umřítí, † a potom bude soud,

*1 Mojz. 3, 19. †Job 19, 29. Zalm. 7, 9.

28. Tak i * Kristus jednou † jest oběto-

ván, k shlazení mnohých lidí hřichů; podruhé bez hřichu ** ukáže se těm, kteříž ho čekají k spasení.

*Řim. 4, 25. †Žid. 10, 10. **2 Tim. 4, 8

KAPITOLA X.

Ukázav apoštol nedostatečnost Starého Zákona, 5. dostatečnost pak převyšenu Krista Pána, 19. k opravdovému jeho se přidržení, 24. a v svatosti života prospívání velmi pilně napomíná.

Zákon zajisté, * maje stín budoucího dobrého, a ne sám obraz těch věcí, jednostejnými oběťmi, kteréž po všecka léta obětují, nikdy † nemůž přistupujících dokonalejších učiniti.

*3 Mojz. 16, 14. Kol. 2, 16. 17. †Žid. 7, 19. 9. 9.

2. Sic jinak zdalí by již nepřestaly obětovány býti, proto že by již neměli žádného svědomí z hřichů ti, kteříž obětují, jsouce jednou očištěni?

3. Ale při těch obětech připomínání hřichů děje se každého roku.

4. Neboť * možné není, aby krev byků a kozlů shladila hřichy.

*k. 9, 13. 3 Mojz. 16, 14. 18. 4 Mojz. 19, 4.

5. Protož vcházejte na svět, di: Oběti a daru * nechtěl jsi, ale tělo jsi mi způsobil.

*Zalm. 40, 7; 50, 8. Izai. 1, 11.

6. Zápalných obětí, ani obětí za hřich jsi neoblíbil.

7. Tehdy řekl jsem: Aj, jduť, (jakož v knihách psáno jest o mně,) abych činil, ó Bože, vůli tvou.

8. Pověděv napřed: Že oběti a daru, a zápalů, i obětí za hřich, (kteréž se podlé zákona obětují,) nechtěl jsi, aniž jsi oblíbil,

9. Tehdy řekl: Aj, * jduť, abych činil, ó Bože, vůli tvou. Ruší první, aby druhé ustanovil.

*Zalm. 40, 8. 9.

10. V kteréžto vůli posvěcení jsme skrze obětování těla * Ježíše Krista jednou.

*k. 9, 12. 28. 10, 14.

11. A všeliký zajisté kněz přistojí, na každý den službu konaje, a jednostejně často obětuje oběti, kteréž nikdy * nemohou odjítí hřichů.

*v. 1

12. Ale tento, jednu obět obětovav za hřichy, * vždycky sedí na † pravici Boží,

*k. 9, 12. †Zalm. 110, 1.

13. Již dále * očekáváje, až by † položeni byli nepřátelé jeho za podnož noh jeho.

*k. 2, 8. †Zalm. 110, 1. Skutk. 2, 35.

14. Nebo jednou oběti dokonale učinil na věky ty, kteříž posvěceni byvají.

15. Svědčít pak nám to i sám Duch svatý. Nebo prvé pověděv:

16. Tatof jest * smlouva, kterouž učí-

ním s nimi po těch dnech, praví Pán: Dám zákony své t v srdce jejich, a na myslech jejich napíši je,

*k. 8, 8. Jer. 31, 33. Řím. 11, 27. †Jan 6, 45.

17. A na hříchy jejich, i na nepravosti jejich nikoli nezpomenou více.

18. Kdežť pak jest odpuštění jich, není více oběti za hřích.

19. Majíce tedy, bratři, * plnou svobodu k t vjíti do svatyně skrze krev Ježíšovu,

†Jan 10, 9. Řím. 5, 2. Efez. 2, 13, 18; 3, 12. *k. 4, 16. 1. Jan 2, 28.

20. (Tou cestou * novou a živou, kterouž nám způsobil skrze oponu, to jest tělo své,)

*k. 9, 8. Jan 14, 6.

21. A * kněze velikého nad domem Božím,

*k. 4, 14, 16.

22. Přistupmež s * pravým srdcem, v plné jistotě víry, očistěná t majíce srdce od svědomí zlého,

*k. 4, 16. Efez. 3, 12. †Žid. 13, 18.

23. A * umyté tělo vodou t čistou, držmež nepochybné vyznání naděje; (nebo věrnýť ** jest ten, kterýž zaslíbil.)

*Ezech. 36, 25. †Žid. 4, 14. **1 Kor. 1, 9.

24. A šetřme jedni druhých, k rozněcování se v lásce a dobrých skutcích,

25. Neopouštějice společného shromáždění svého, jako někteří obyčej mají, ale * napominajice se, a to tím více, čímž více vidíte, že se t ten den přibližuje.

*Kol. 3, 16. †1 Kor. 10, 11. Jak. 5, 8.

26. Nebo jestliže bychom * dobrovolně hřešili po přijetí známosti pravdy, nezůstávalo by již oběti za hříchy,

*k. 6, 4. 4 Mojz. 15, 30. Mat. 12, 31.

27. Ale hrozné nějaké * očekávání soudu, a ohně prudká pálivost, kterýž zřátí má protivníky.

*Ezech. 36, 5.

28. Kdož by koň pohrdal zákonem Mojžíšovým, bez lítosti * pode dvěma neb třmi svědky umírá.

*4 Mojz. 35, 30. 5 Mojz. 17, 6. Mat. 18, 16. Jan 8, 17.

29. Což se vám zdá, čím přísnějšího trestání hoděn jest ten, kdož by Šyna Božího poslápával, a krev smlouvy, kterouž byl posvěcen, za nehodnou drahého vážení by měl, a Duchu milosti potupu učinil?

30. Známeť zajisté toho, jenž * řekl: Mně pomsta, já odplatím, praví Pán. A opět: t Pán souditi bude lid svůj.

*5 Mojz. 32, 35. Řím. 12, 19. †5 Mojz. 32, 36.

31. Hrozněť jest * upadnouti v ruce Boha živého.

*2 Sam. 24, 14.

32. Rozpomeňtež se pak na předešlé dny, v nichž osvíceni byvše, mnohý boj utrpení * snášeli jste,

*Gal. 3, 4. Filip. 1, 29. 30. Kol. 2, 1.

33. Buďte když jste byli i pohaněními i ssouzeními jako divadlo učiněni, buďte * účastníci učinění byvše těch, kteříž tak zmitáni byli.

*Filip. 4, 14.

34. Nebo i * vézení mého čitelní jste byli, a rozchvátání statků svých s t radostí jste strpěli, věduouce, ** že v sobě máte lepší zboží nebeské a trvanlivé.

*Skutk. 14, 5, 6. †Skutk. 5, 41. **Mat. 5, 12.

35. Protož nezamítejtež směle doufanlivosti své, kteráž velikou má odplatu.

36. Než potřebíť jest vám * trpělivosti, abyste vůli Boží činíce, dosáhli zaslíbení.

*Luk. 21, 19. Jak. 5, 7.

37. Nebo ještě velmi, * velmi maličko, a aj, ten, kterýž přijíti má, přijde, a nebudef meškati.

*Agg. 2, 7.

38. Spravedlivý * pak z víry živ bude. Pakli by se jinam obrátil, nezalibuje sobě duše má v něm.

*Abak. 2, 4. Řím. 1, 17.

39. Ale myť nejsme poběhlci k zahynutí, ale věřící k získání duše.

KAPITOLA XI.

O více pravé, co by byla, 2. a kterák velmi veliké moci jest, s připomínáním mnohých starých a a. otců, 32. i předivných skutků Božích při nich, potěšitelně vypravuje.

Víra pak jest nadějných * věcí podstaty, a důvod t neviditelných.

*Řím. 8, 25. †1 Kor. 2, 9.

2. Pro ni zajisté svědectví došli předkové.

3. Věrou * rozumíme, že učinění jsou věkové slovem Božím, tak že z ničeho jest t to, což vidíme, učiněno.

*1 Mojz. 1, 1 násl. †Řím. 4, 17.

4. Věrou lepší obět Bohu obětoval Abel, * nežli Kain, skrze kterouž svědectví obdržel, že jest spravedlivý, jakž sám Bůh darům jeho svědectví vydal. A skrze tu, umřev, ještě t mluví.

*k. 12, 24. 1 Mojz. 4, 4. †Mat. 23, 35.

5. Věrou * Enoch přenesen jest, aby neviděl smrti, a není nalezen, proto že jej Bůh přenesl. Prvé zajisté, než jest přenesen, svědectví měl, že se líbil Bohu.

*1 Mojz. 5, 24.

6. Bez víry pak * nemožné jest líbiti se jemu; nebo přistupující k Bohu věřiti musí, že jest Bůh, a těm, kteříž ho hledají, že t odplatu dává.

*Jer. 5, 3. †k. 51, 6.

7. Věrou, napomenut jsa od * Boha Noé o tom, čehož ještě nebylo viděti, boje se, připravoval koráb k zachování domu svého; skrze nějž potupil svět, a spravedlnosti té, kteráž jest z víry, učiněn jest dědicem.

*1 Mojz. 6, 8, 14.

ukazuje pohnutelných věcí přenesení, jakožto učiněných, aby zůstávaly ty, kteréž jsou nepohnutelné.

28. Protož království přijímající nepohnutelné, mějmež * milost, skrze kteroužto sluzme libé Bohu, s † vážností a uctivostí. *1 Petr. 5,5. † Filip. 2,12.

29. Neboť * Bůh náš jest oheň spalující. *5 Mojs. 4,24. Žalm. 18,9.

KAPITOLA XIII.

K dobrým a milosrdným skutkům, 5. k ctěnému životu, 18. k snášení protivanství pro Krista, 17. ku poslušnosti správce, 18. i k modlitbám za ně napomíná apoštol.

* Lásky * bratrská ať zůstává.

* Řim. 12,10. Efex. 4,3.

2. Na přivětivost * k hostem nezapomínejte; skrze ni zajisté někteří, nevěděvše, anděly † za hostě přijímali.

* Řim. 12,13. 1 Petr. 4,9. † 1 Mojs. 18,3.

3. Pomněte * na vězně, jako byste spoulněznové byli, na sroužené, jakožto ti, kteříž také v těle jste.

* Mat. 25,36.

4. Poctivěf * jest u všech manželství a lože nepoškrvněné, † smilníky pak a cizoložníky souditi bude Bůh.

* 2 Mojs. 20,14. † 1 Kor. 6,9.10.

5. Obcování vedte bez * lakomství, došti † majíce na tom, což máte. Onť zajisté řekl: ** Nikoli nenechám tebe, aniž tě opustím; * 2 Mojs. 23,8. 5 Mojs. 16,19. 1 Tim. 6,9.10. † Prsl. 15,16. Mat. 6,25.34. ** 5 Mojs. 31,6.8. Joz. 1,5.

6. Tak abychom doufanlivě říkali: Pán spomočník * můj, aniž se budu báti, by mi co učiniti mohl člověk.

* Žalm. 56,5.12; 118,6.

7. Zpomínejte na vůdce své, kteříž vám mluvili slovo Boží, jejichžto obcování jaký byl cíl, * spatřující, následujtež jejich víry.

* 1 Kor. 4,16; 11,1.

8. Ježíš Kristus * včera i dnes tentýž jest, i na věky. * Žalm. 2,7.

9. Učením * rozličným a cizím nedejte se točiti. Výborné jest zajisté, aby milostí upevněno bylo srdce, a ne † pokrmy, kteříž neprospěli těm, kteříž se jimi vázali.

* Jer. 29,8. Mat. 24,4. Řim. 16,17. † Jan. 6,27. Řim. 14,17.

10. Mámeť oltář, z něhož ti nemají práva jisti, kdož stánku slouží.

11. Nebo * kterýchž hovad krev vnášina bývá za hřích do svatyně skrze

nejvyššího kněze¹⁾, těch † pálena bývajjí těla vně za stany. * 3 Mojs. 4,5.12.21; 6,30; 16,27. † 2 Mojs. 29,14. 4 Mojs. 19,3.

12. Protož i Ježíš, aby posvětil lidu svou vlastní krví, vně * za branou trpěl.

* Jan. 19,18. násl.

13. Vyjděmež tedy k němu ven z stanů, pohanění jeho nesouce.

14. Neboť * nemáme zde města zůstávajícího, ale onoho budoucího hledáme.

* 1 Kor. 11,10.13.16. Žalm. 39,14.

Mich. 2,10. Filip. 3,20. 1 Petr. 2,11.

15. Protož skrze něho obětujeme Bohu obět * chvály vždycky, to jest ovoce rtů, oslavujících jméno jeho.

* 3 Mojs. 7,12. Žalm. 50,23. Efex. 5,20.

16. Na * účinnost pak a na zdíllost nezapomínejte; nebo v takových obětech zvláštní svou † líbost má Bůh.

* 2 Kor. 9,12. † Filip. 4,13.

17. Povolní * buďte správčům svým a poslušni; oniť † zajisté bdějí nad dušemi vašimi, jako ti, kteříž počet mají vydati, aby to s radostí činili, a ne s styškáním. Neboť by vám to nebylo užitečné. * Filip. 2,29. 1 Tes. 5,12. 1 Tim. 5,17. 1 Petr. 5,5. † Ezech. 3,17.18.

18. Modltež * se za nás; doufámeť zajisté, že dobré svědomí máme, jako ti, kteříž se chceme ve všem chvalitebně chovati.

* Efex. 6,18.19. Filip. 1,19.

19. Tím pak více prosím vás, abyste to činili, proto abych tím dříve navrácen byl vám.

20. Bůh pak pokoje, kterýž toho velkého pro krev smlouvy věčné * pastýře ovčí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše,

* Ezech. 34,23. Jan. 10,11. Skutk. 2,24. 1 Petr. 2,25.

21. Učiniž vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle své, působě v vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen.

22. Prosím pak vás, bratři, snestež trpělivě slovo napomenutí tohoto; neboť jsem krátce psal vám.

23. Věztež o bratru Timoteovi, že jest propuštěn, s kterýmžto, (přišel-li by brzo,) navštívím vás.

24. Pozdravtež všech správce svých, i všech svatých. Pozdravují vás bratři z Vlach.

25. Milost Boží se všechněmi vámi. Amen.

¹⁾ Bibli kral. s r. 1618: biskupa.

EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JAKUBA

APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Uč s. Jakub, abychom se neděsili pokušení, ale statečně v snášení a přemáhání jich byli, 5. o všelikou pomoc k nejlepšímu dárci, 13. kterýž žádnému není přitínou hříchu neb pádu, dověrné se utíkající, 22. jemuž abychom se skutečně libiti usilovali, napomíná.

Jakub, Boží a Pána Jezukrista služebník, dvanáctému * pokolení rozptýlenému pozdravení. *Jan 7,35.

2. Za * největší radost mějte, bratři moji, kdyžkoli v rozličná pokušení upadáte, *Mat.5,11.12. Řím.5,3.

3. Věduce, * že zkušeni víry vaší působí trpělivost. *Řím.5,3.

4. Trpělivost * pak ať má dokonalý skutek, abyste byli dokonalí a celí, v ničemž † nemajice nedostatku. *2 Tes.1,3.4. †1 Kor.1,7.

5. Jestliže pak komu z vás * nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všechněm dává ochotně † a neomlouvá, i budeť dána jemu. *Přisl.2,3.4. †1 Sam.25,10.11.

6. Žádejž pak * důvěrně, nic nepochybje. Nebo kdož pochybuje, podoběn jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene, a jimi zmitá. *Jer.29,12. Mat.7,7.

7. Nedomněvej se zajisté člověk ten, by co vzíti měl ode Pána.

8. Muž * dvoji mysli, jest neustavičný ve všech cestách svých. *k.4,8.

9. Chlubíš se pak bratr poníženy v povýšení svém,

10. A bohatý v ponižování se; nebo jako * květ byliny pomine. *Job 14,2. Imi.40,6.7. 1 Petr.1,24.

11. Nebo jakož slunce vzešlo s horkostí * usušilo bylinu, a květ její spadl, i úspěchlost postavy jeho zhynula, takť i † bohatý v svých cestách usvadne. *Zalm.102,12. 1 Petr.1,24. †Zalm.103,15. 1 Kor.7,31. 1 Jan.2,17.

12. Blahoslavený * muž, kterýž snáší pokušení; nebo když bude zkušěn, vezme † korunu života, ** kterouž zaslíbil Pán těm, kdož ho milují. *Job 5,17. Mat.10,22. 1 Petr.3,14. †2 Tim.4,8. 1 Petr.5,4. **1 Kor.2,9.

13. Žádný, když bývá pokušín, neříkej, že by od * Boha pokoušín byl; neboť Bůh nemůže pokušín býti ve zlém, aniž také on koho pokuší. *1 Kor.10,13.

14. Ale jeden každý pokuším bývá, od svých vlastních žádostí jsa zachvacován a oklamáván.

15. Potom žádost když počne, porodí hřích, hřích pak vykonaný zplozuje smrt.

16. Nebludtež, bratři moji milí.

17. Všeliké * dáni dobré a každý dar dokonalý shůry jest sestupující od Otce světél, u † něhož není proměnění, ani pro obrácení se jinam zastínění. *Přisl.2,6. Jan 3,27. †Imi.14,27. 1 Jan.1,5.

18. On proto, že chtěl, * zplodil nás slovem † pravdy, k tomu, abychom byli prvotiny ** nějaké stvoření jeho. *Jan 1,12.13. †Efez.1,13. **Zjev.14,4.

19. A tak, bratři moji milí, * budíž každý člověk rychlý k slyšení, ale zpzdilý † k mluvení, ** zpzdilý k hněvu. *Kazat.5,1.2. †Přisl.17,27. **Kazat.7,9.

20. Nebo hněv muže spravedlnosti Boží nepůsobí.

21. Protož * odvrhouce všelikou nečistotu, a ohyzdnost zlosti, s tichostí přijímejte † vsáté slovo, kteréž může spasiti ** duše vaše. *Řím.13,12. Kol.3,9. †Řím.10,8. **k.1,16.

22. Budtež pak * činitelé slova, a ne posluchači toliko, oklamávající sami sebe. *Mat.7,21.24.

23. Nebo byl-li by kdo posluchač slova, a ne činitel, ten podoběn jest muži spatřujícímu obličej přirozený svůj v zrcadle.

24. Vzhlédl se zajisté, i odšel, a hned zapomenul, * jaký by byl. *2 Petr.1,9.

25. Ale kdož by se * vzhlédl v dokonalý zákon svobody, a † zůstával by v něm, ten nejsa posluchač zapominatelný, ale činitel skutku, ** blahoslavený bude v skutku svém. *k.2,12. †Jan 8,31.32. **Mat.5,19. Jan 13,17.

26. Zdá-li se * pak komu z vás, že jest nábožný, a v uzdu nepojímá jazyka svého, ale svodí srdce své, takového marné jest náboženství. *1 Kor.3,2.

27. Náboženství čisté a nepoškrvněné před Bohem a Otcem totot jest: Navštěvovati * sirotky a vdovy v ssouzeních jejich, a ostříhati † sebe nepoškrvněného od světa. *Job 31,16.17. †Řím.12,1.

KAPITOLA II.

Věť, aby víra nebyla správnována přijímáním osob, pravě, že to u Boha místa nemá. 14. Potom rozdíl víry mrtvé od víry živé 16. příjemná a srozumitelná předkládá.

Bratři moji, nepřipojujtež * přijímání osob k víře slavného Pána našeho Ježískrista. *3 Mojs. 19, 15.

2. Nebo kdyby přišel do shromáždění vašeho muž, máje prsten zlatý v drahém rouše, a všel by také i chudý v chaterném oděvu,

3. A popatřili byste k tomu, kterýž drahé roucho má, a řekli byste jemu: Ty sedni tuto počtivě; chudému pak řekli byste: Ty stůj tamto, aneb sedni tuto, pod podnoží noh mých:

4. Zdalíž jste již ne učinili rozdílu mezi sebou a učinění jste soudcové v myšleních zlých?

5. Slyšte, bratři moji milí, zdalíž Bůh nevyvolil * chudých na tomto světě, aby bohatí + byli u víře a dědicové ** království, ++ kteréž zaslíbil těm, kdož jej milují?

* Mat. 5, 3. +1 Tim. 6, 18, 19. ** Luk. 12, 31, 32. ++ 2 Mojs. 20, 6.

6. Ale vy jste * ne učtili chudého. Zdalíž bohatí mocí neutiskují vás? A oniť vás i k soudům přivozují? *1 Kor. 11, 22.

7. Zdali oni nerouhají se tomu slavnému jménu, kteréž vzýváno jest nad vámi?

8. Jestliže pak plníte zákon královsky podlé písma: * Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého, dobře činíte. *3 Mojs. 19, 18. Mat. 22, 39. Gal. 5, 14.

9. Pakliť osoby přijímáte, hřešíte, a zákon vás tresce jako přestupníky.

10. Nebo * kdo by koli celého zákona ostríhal, přestoupil by pak jedině, všechněmi jest vinen. *5 Mojs. 27, 26.

11. Ten zajisté, kterýž * řekl: Nese-smilnější, takéť řekl: Nezabiješ. Pakli bys nese-smilnil, ale zabil bys, učiněn jsi přestupníkem zákona. *2 Mojs. 20, 14.

12. Tak mluďte, a tak číňte, jako ti, kteréž podlé zákona * svobody souzení býti máte. *k. 1, 25.

13. Nebo odsouzení bez * milosrdenství stane se tomu, kdož nečiní milosrdenství, ale chlubit se milosrdenstvím proti odsudku. *Mat. 5, 7; 6, 15.

14. Co * prospěje, bratři moji, praví-li se kdo víru míti, a + nemá-li skutků? Zdalíž jej ta víra může spasiti? *Mat. 7, 26. +k. 5, 16. Jak. 1, 23.

15. A kdyby bratr neb * sestra neodě-

ni byli, a opuštění z strany živnosti ve-zdejší, *Luk. 3, 11. 1 Jan. 3, 17.

16. Řekl by pak jim někdo z vás: Jděte v pokoji, shřejte se, a najezte se, a však nedali byste jim potřeby tělesné, což * to platí? *1 Jan. 3, 18.

17. Takž i víra, nemá-li * skutků, mrtvá jest sama v sobě. *r. 26.

18. Ale di někdo: Ty víru máš, a já mám skutky. Ukažiž ty mi víru svou z skutků * svých, a já tobě ukáži víru svou z skutků svých. *Gal. 5, 6.

19. Ty věříš, že jest jeden Bůh. Dobře činíš. I * ďáblověť tomu věř, a však tře-sou se. *Mat. 8, 29.

20. Ale chceš-liž věděti, ó člověče marný, že víra bez skutků jest mrtvá?

21. Abraham otec nás * zdali ne z skutků ospravedlněn jest, obětovav syna svého Izáka na oltář? *1 Mojs. 22, 10, 12.

22. Vidíš-li, že * víra napomáhala skutkům jeho, a z skutků víra dokonala byla? *Zid. 11, 17.

23. A tak naplněno jest písmo, řkoucí: I * uvěřil Abraham Bohu, a počteno jest jemu za spravedlnost, + a přítelem Bo-žím nazván jest. *1 Mojs. 15, 6. Řím. 4, 3, 18. +2 Par. 20, 7. Izai. 41, 8.

24. Vidíte-liž tedy, že z skutků ospravedlněn bývá člověk, a ne z víry toliko?

25. Též podobně * i Raab nevěstka zdali ne z skutků ospravedlněna jest, přijavši ony posly, a jinou cestou pryč vypustivši? *Joz. 2, 1. Zid. 11, 31.

26. Nebo jakož tělo bez duše jest mrtvé, takť i * víra bez skutků jest mrtvá. *r. 17.

KAPITOLA III.

Škodlivou jasyka neskrocenost a vřtkost pod příklady pěknými vypisuje. 3. a pilně k bedlivému jim vládnutí. 13. potom i k prokazování pravé moudrosti napomíná.

Nebudtež * mnozí mistři, bratři moji, vědouce, že bychom těžší odsouzení vzali. *Mat. 7, 1; 23, 8.

2. V mnohém zajisté * klesáme všickni. Kdož + neklesá v slovu, tenť jest dokonale muž, mohoucí jako uzdou spravovatí také všechno tělo. *Přisl. 20, 9. 1 Jan. 1, 8. +Zalm. 34, 14. Mat. 12, 37.

3. An, my * koňům udidla v ústa dáváme, aby nám povolní byli, a vším tělem jejich vládneme. *Zalm. 32, 9.

4. An, i lodí tak veliké jsouce, a prudkými větry hnány bývajice, však i nejmenším veslem bývají sem i tam obráceny, kamžkoli líbí se tomu, kdož je správuje.

5. Tak i * jazyk malý ond jest, a však veliké věci provodí. Aj, maličký t oheň, kterak veliký les zapálí!

*Zalm.12,4.5. PŘis.12,13. +Zalm.120,3.4.

6. Jazyk pak *jest* oheň a svět nepravosti. Takť jest postaven jazyk mezi oudy našimi, nanečišťující celé tělo, a rozpalující kolo narození *našeho*, jsa roz-něcován od ohně pekelného.

7. Všeliké zajisté přirození i zvíři, i ptačtva, i zeměplazů, i mořských *po-tvor* bývá skroceno, a jest okroceno od lidí;

8. Ale jazyka žádný z lidí skrotiti nemůže. *Tak jest* neskrotitelné zlé, pln jsa jedu smrtelného.

9. Jím dobrořečime Bohu Otci, a jím zlořečime lidem, ku * podobenství Božímu stvořeným. *1 Mojs.1,27.

10. Z jedněch a týchž úst pochází dobrořečení i zlořečení. Ne takť byti má, bratří moji.

11. Zdalíž studnice jedním pramenem vydává sladkost i hořkost?

12. Zdalíž * může, bratří moji, fikový strom nésti olivky, aneb vinný kmen fiky? Takť žádná studnice slané i sladké vody nevydává. *Mat.7,16.

13. Kdo jest moudrý a umělý mezi vámi? Ukažť dobrým obcováním skutky své v krotké moudrosti.

14. Pakliť máte * hořkou závist, a dráždění v srdci svém, nechlubte se, a neklamejte proti pravdě. *Efez.4,25.31.

15. Neníť ta moudrost s hůry sstupující, ale jest zemská, hovadná, dábel-ská.

16. Nebo * kdež *jest* závist a rozdráždění, tu i roztržka i všeliké dílo zlé.

*1 Kor.3,3. Gal.5,20.

17. Ale moudrost, kteráž *jest* s hůry, nejprvé zajisté jest čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytství.

18. Ovoce pak spravedlnosti v pokoji rozsívá se těm, kteříž pokoj působí.

KAPITOLA IV.

Hani a zastavuje sváry a rúznice, 2. pravě, že i modlitbám škodí; 6. neustavičným, vrtkavým a vysokomyslným službu činí k upřímosti a pokoře, 13. i kratičkost a ustavičnou nejistotu života lidského připomínaje.

Odkud *jdou* bojové a svády mezi vámi? Zdali ne odtud, *totiž* z libosti vašich, kteréž * rytěřují v oudech vašich?

*Rim.7,23.

2. Žádáte, a nemáte; závidíte a dychtíte, a nemůžete dosáhnouti; bojujete a válčíte, a však neobdržívate, proto že neprosíte.

3. Prosíte, * a nebéfete, proto že zle prosíte, abyste na své libosti vynakládali.

*Job 27,9; 35,12.13. Zalm.18,42.

PŘis.1,28. Imi.1,15. Jer.11,11.

4. Cizoložníci a cizoložnice, což nevíte, že * přizeň světa jest nepřítelkyně Boží? A protož kdo by koli chtěl býti přítelem tohoto světa, nepřitelem Božím učiněn bývá. *Jan 15,19; 17,14. Řim.8,8. Gal.1,10.

5. Což mníte, * že nadarmo dí písmo: *Zdali* k závistí nakloňuje duch ten, kterýž přebývá v nás?

*1 Mojs.6,5. Gal.5,17.

6. Nýbrž hojnější * dává milost. Nebo dí: Bůh t se pyšným protiví, ale pokorným dává milost.

*Efez.2,4.7. +Job 22,29. Mat.23,12.

7. Poddejtež se tedy Bohu, a zepřete se ďáblu, i utečef od vás.

8. Přiblížte se * k Bohu, a přiblížíf se k vám. Umejte ruce, hřišníci, t a očistfe srdce vy, kteříž jste ** dvojité mysli.

*Jer.15,19. +Izai.1,16. **Jak.1,8.

9. Ssouzení buďte, * a kvělte, a plačte; smích t váš obratiž se v kvílení, a radost v zámutek.

*Mat.5,4. +Luk.6,25.

10. Ponižte se * před obličejem Páně, a povýšíf vás.

*Job 22,29. PŘis.29,23.

11. Neutrhejtež * jedni druhým, bratří. Kdož utrhá bratru, a potupuje bratra svého, utrhá zákonu, a potupuje zákonu. Tupí-li pak zákon, nejsi plnitel zákona, ale soudec.

*3 Mojs.19,16. Zalm.15,3.

12. Jedenť jest vydavatel zákona, kterýž může spasiti i zatratiti. *Ty kdo jsi, ješto tupíš jiného?

*Mat.7,1.

13. Ale nuže vy, kteříž říkáte: Dnes neb zítra vypravíme se do onoho města, a pobudeme tam přes celý rok, a budeme kupčiti, a *něco* zistěme;

14. (Ješto * nevíte, co zítra *bude*. Nebo jaký jest život t váš? Pára zajisté jest, kteráž se na maličko ukaže, a potom zmizí.)

*Luk.12,20. +Izai.40,6.

15. Místo toho, co byste měli říci: *Budeli* * Pán chtítí, a budeme-li živí, učiníme toto neb onono.

*Skutk.18,21.

16. Vy pak chlubíte se v pyše své. Všeliká taková chlouba zlá jest.

17. A protož kdo * umí dobře činiti, a nečini, hřiš má.

*Luk.12,47. Jan 9,41.

KAPITOLA V.

Bohátům leštěm v nepravostech, a doufajícím v nejistém zboží, čini pohrůšku, 7. utištěných pak k trpělivému na Pána očekávání ponouká, 12. a k varování se přísahy, ku pobožnosti, 16. i k dověrným modlitbám napomíná.

Nuže nyní, * boháči, plačte, kvílíte nad bidami svými, kteréž přijdou.

*Přisl. 11, 28. Amos 6, 1.

2. Zboží vaše * shnilo, a roucho vaše zmolovatělo.

*Mat. 6, 19.

3. Zlato vaše a stříbro zerzavělo, a rez jejich bude na svědectví proti vám, a zžířet těla vaše jako oheň. Shromáždili jste poklad ku posledním dnům.

4. Aj, * mzda dělníků, kteříž žali krajinu vaše, při vás zadržaná, křičí, a hlas volání ženou v uši Pána zástupů vešel.

*3 Mojs. 19, 13.

5. Rozkoš * jste provodili na zemi, a zbůjnéli jste; vykrmili jste srdce svá jako † ke dni zabítí.

*Job 21, 13. †Ezech. 39, 17.

6. Odsoudili jste, zarmodavali jste spravedlivého, a neodpírali vám.

7. A protož * trpěliví buďte, bratři, až do příchodu Páně. Aj, orač očekává drahého užitku zemského, trpělivě naň očekává, až by † přijal podzimní i jarní déšť.

*Luk. 21, 19. Žid. 10, 36. †3 Mojs. 26, 4.

8. Buďtež i vy trpěliví, potvrzujte srdcí svých; neboť * se přibližuje příští Páně.

*1 Kor. 10, 11. Filip. 4, 5. Žid. 10, 25.

9. Nevzdychejtež jedni proti druhým, bratři, abyste nebyli odsouzeni. Aj, soudece již přede dveřmi stojí.

10. Ku příkladu snášení protivenství a dlouhočekání, bratři moji, vezměte pro roky, kteříž mluvívati ve jménu Páně.

11. Aj, * blahoslavíme ty trpělivé. O trpělivosti † Jobově slyšali jste, a do-

konání Páně viděli jste; nebo velmi jest milosrdný ** Pán a litostivý.

*Mat. 5, 12. †Job 1, 21, 22. **4 Mojs. 14, 18. Žalm. 103, 8.

12. Přede všemi pak věcmi, bratři moji, nepřisahaňte, * ani skrze nebe, ani skrze zemi, ani kteroukoli jinou přísahou, ale buď řeč vaše: † Jistě, jistě, nikoli, nikoli, abyste neupadli v odsouzení.

*Mat. 5, 34 násl. †2 Kor. 1, 17, 18.

13. Jest-li kdo z vás zkormoucený? Modl se. Pakli jest kdo * myslí dobré? Prozpěvuj.

*Efez. 5, 19. Kol. 3, 16.

14. Stůně-li kdo z vás? Zavolej starších zboru, ať se modlí za něho, mažice jej * olejem ve jménu Páně.

*Mark. 6, 13; 16, 18.

15. A modlitba * víry uzdraví neduživého, a pozdvihneť ho Pán; a jestliže jest co prohřešil, budeť jemu odpuštěno.

*Žalm. 30, 3.

16. Vyznávejtež se * pak jedni druhým z hříchů, a modlíte se jedni za druhé, abyste uzdraveni byli. Mnohoť může † modlitba spravedlivého opravdová.

*4 Mojs. 5, 7. †Žalm. 145, 18.

17. Eliáš byl * člověk týmž bídám jako i my poddaný, a † modlitbou modlil se, aby nepršelo, i nepršel déšť na zemi za tři léta a za šest měsíců.

*Skutk. 14, 15. †1 Král. 17, 1. Luk. 4, 25.

18. A zase modlil se, i vydalo nebe déšť, a země zplodila ovoce své.

19. Bratři, jestliže by kdo z vás plobludil od pravdy, a někdo by jej zase obrátil,

20. Věziž, že ten, kdož by * odvrátil hříšnika od bludné cesty jeho, vysvobodí duši od smrti, a † přikryje množství hříchů.

*Žalm. 51, 15. †Přisl. 10, 12.

PRVNÍ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) PETRA

APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Rozptýlených bratři pozdraviv a Petr. 3. k rozvážení i smíření srdce jejich, o důstojném dědictví svatých slavně vypravuje, 13. aby se tak v svatosti života rozhojňovali.

Petr, apoštol Ježíše Krista, přichozim rozptýleným v Pontu, Galacii, Kappadocii, v Azii, a v Bitynii,

2. Vyvoleným * podle předzvědění Boha Otce, v posvěcení Ducha, ku poslušnosti a † skropení krví Ježíše Kri-

sta: Milost ** vám a pokoj rozmnožen buď.

*Řim. 8, 29. †Žid. 12, 24. **Řim. 1 7

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, kterýž † podle mnohého milosrdenství svého znovu ** zplodil nás v †† naději živou skrze vzkříšení Ježíše Krista z mrtvých,

*2 Kor. 1, 3. Efez. 1, 3. †k. 2, 4. **Jan. 3, 3, 5. ††Řim. 6, 23.

4. K dědictví neporušitelnému a nepo-

škvěrnému a * neuvadlému, kteréž se chová † v nebesích, vám, *Lk.5,4. †Kol.1,5.

5. Kteříž mocí Boží ostříhání býváte skrze víru k spasení, kteréž hotovo jest, aby zjeveno bylo v času posledním.

6. V čemžto veselíte se, maličko nyní, (jestliže kdy potřebí jest,) zkormouceni jsouce v rozličných pokušeních,

7. Aby * zkušeni víry vaší, mnohem dražší † nežli zlato, ** kteréž hyne, a však se v ohni zkušuje, †† nalezeno bylo vám k chvále, a ke cti i k slávě *** při zjevení Ježíše Krista. *Jak.1,3. †Isai.48,10. 1 Petr.4,12. **Přil.17,3. ††1 Kor.3,13. ***Kol.3,4.

8. Kteréhož * neviděvše, milujete; kteréhož nyní nevidouce, a však v něho věřice, veselíte se radostí nevymluvnou a oslavenou, *Jan.20,29.

9. Docházejíce konce * víry své, spasení duši. *Rim.8,22.

10. O kterémž spasení bedlivě * přemýšlovati, a je vystihati usilovali proroci, kteříž o té milosti, kteráž se vám státi měla, prorokovali, *1 Mojs.49,10. Dan.2,44. Agg.2,8.

11. Vystihajice to, na který aneb jaký čas * minil by ten, kterýž v nich byl, Duch Kristův, † předpovídající o utrpeních Kristových a o veliké za tím slávě. *2 Petr.1,21. †Zalm.22,7. Dan.9,24.

12. Kterýmžto zjeveno jest, že * ne sobě, ale nám tím přisluhovali, což jest vám nyní zvěstováno skrze ty, kteříž vám kázali evangelium, v † Duchu svatém poslaném s nebe, na kteréž ** věci žádostivi jsou andělé patřiti. *Dan.12,9.13. †Skutk.2,4. **Efez.3,10.

13. Protož * přepášíce bedra myslí své, a strážliví jsouce, dokonale doufejte v té milosti, kteráž vám dána bude při zjevení Ježíše Krista, *Luk.12,35.

14. Jakožto * synové poslušní, † nepřirovnávající se prvním neznámosti své žádostem. *Efez.5,1. †Rim.12,2.

15. Ale * jakž ten, kterýž vás povolal, svatý jest, i vy † svatí ve všem obcování buďte; *2 Tim.1,9. †Luk.1,75.

16. Jakož napsáno * jest: Svatí buďte, nebo já svatý jsem. *3 Mojs.11,44.

17. A poněvadž * Otcem nazýváte toho, kterýž bez † přijímání osob soudí vedlé skutků jednoho každého, viztež, abyste v ** bázni čas svého zde putování konali, *Mat.6,9. †5 Mojs.10,17. **2 Kor.5,6.

18. Věduce, * že ne porušitelnými věcmi, stříbrem neb zlatem, vykoupeni jste

z marného svého obcování toho, od otců vydaného, *1 Kor.6,20. †7,23.

19. Ale * drahou krví jakožto † Beránka nevinného a nepoškvěrného, Krista, *Zid.9,12.14. †Jan.1,29.36.

20. Předzvěděného * zajisté před ustanovením světa, zjeveného pak v časech posledních pro vás, *Rim.16,25.

21. Kteříž skrze něho věřite * v Boha, jenž jej † vzkřísil z mrtvých, a dal jemu slávu, aby víra vaše a naděje byla v Bohu. *Skutk.2,24. †k.2,33.

22. Poněvadž duše své očistili jste poslušenstvím pravdy skrze Duchu, k milování neošetmetnému bratrstva, z čistého srdce jedni druhé milujte snažně,

23. Znovu * zrozeni jsouce ne z porušitelného semene, ale z † neporušitelného, skrze živé slovo Boží a zůstávající na věky. *Jan.1,13. Jak.1,18. 1 Jan.4,7. †1 Jan.3,9.

24. Nebo * všeliké tělo jest jako tráva, a všeliká sláva člověka jako květ trávy. Usvadla tráva, a květ její spadl. *Zalm.102,12. †103,15. Isai.40,6,7. Jak.1,10.11.

25. Ale * slovo Páně zůstává na věky. Totof pak jest to slovo, kteréž zvěstováno jest vám. *Mat.5,18.

KAPITOLA II.

K opravdovému vzdělávání se na výborném úhelném kamenu Kristu, 11. k zdržování se od žádostí tělesných, ku poddanosti vrchnostem, 19. i k svatě trpělivosti, 22. a tak k následování Krista Pána pilně napomíná Petr s.

Protož * složice všelikou zlost, a všelikou lest, a pokrytství, a závist, i všecka utrhaní, *Rim.6,13.

2. Jakožto nyní zrozená nemluvnátka, mléka beze lsti, *Božtío* slova žádostivi buďte, abyste jim rostli,

3. Jestliže však okusili * jste, kterak dobrotivý jest Pán. *Zalm.34,9.

4. K kterémuž přistupující k * kameni živému, od lidí zajisté † zavrženému, ale od Boha vyvolenému a drahému, *Zalm.118,22. Efez.2,20. †Mat.21,42.

5. I vy, jako * kameni živé, † vzdělávejte se v dům duchovní, ** kněžstvo svaté, k obětování †† duchovních obětí, vzácných *** Bohu skrze Jezukrista. *Rim.12,1. †Mat.16,18. **Isai.61,6.10. ††Ozeáš.14,2. Zid.13,15. ***Efez.1,6.

6. A protož praví * písmo: *Aj*, zakládám na Sionu kámen úhelný, vybraný, drahý, v kterýž kdokoli věří, nikoli nebude zahanben. *Isai.28,16.

7. Vám tedy věřícím jest poctivost, ale nepovoleným * kámen, kterýž zavrhlí stavitelé, tenť jest učiněn v hlavu

úhelni, a kámen úrazu, a skála pohoršení, ^{*Zalm.118,22.}

8. Těm, kteříž se urážejí na slovu, nepovlní jsouce, k čemuž i odložený jsou.

9. Ale vy *jste* rod * vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý, abyste † zvěstovali ctností toho, kterýž vás ** povolal ze tmy v předivné světlo své. ^{*2Mojš.19,5.6. †Izai.43,21. Tit.2,14. **Kol.1,13.}

10. Kteříž jste někdy * ani lidem nebyli, nyní pak jste lid Boží; kteříž jste někdy byli nedošli milosrdenství, nyní pak jste došli milosrdenství. ^{*Ozai.2,28.}

11. Nejmilejší, prosím *vás*, abyste jakožto * přichozí a pohostiní zdržovali se od tělesných žádostí, kteréž rytěřují proti duši, ^{*1Petr.29,15.}

12. Obcování * své mezi pohany majíce dobré, † aby místo toho, kdež utrhají vám jako zločincům, ** dobré skutky *vaše* spatřující, velebili Boha v den navštívení. ^{*Luk.1,74. Řím.12,17. †1Petr.3,16. **Mat.5,16.}

13. Poddání * tedy buďte všelikému lidskému zřízení pro Pána, buďte králi, jako nejvyššímu, ^{*Řím.13,1.}

14. Buďte vládařům, jako od něho poslaným, ku pomstě zle činících, a k chvále * dobře činících. ^{*Řím.13,3.4.}

15. Nebo tak jest vůle Boží, abyste dobře činíce, zacpali ústa nemoudrých a neumělých lidí.

16. *Buďtež* jako * svobodní, však ne jako zástěru majíce své zlosti svobodu, ale jakožto služebníci Boží. ^{*Jan.8,32. Řím.6,18. 2Petr.2,19.}

17. Všecky * ctěte, bratrstvo † milujte, Boha se ** bojte, †† krále v poctivosti mějte. ^{*Řím.12,10. †1Petr.1,22. **Přisl.24,21. **Mat.22,21.}

18. Služebníci * poddání buďte ve vši bázni pánům, netoliko dobrým a mírným, ale i zlým. ^{*Efez.6,5.}

19. Nebo toť jest * milé, jestliže kdo pro svědomí Boží snáší zámutku, trpě bez viny. ^{*Mat.5,10. 2Kor.7,10.}

20. Nebo jaká jest chvála, byste pak i snášeli pohlavkování, hřešice? Ale jestliže dobře činíce, a *bez viny* trpíce, snášíte, toť jest milé před Bohem.

21. Nebo i k tomu povolání jste, jako i Kristus * trpěl za nás, nám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlepějí jeho. ^{*k.3,18.}

22. Kterýž * hříchu neučinil, aniž jest lest nalezena v ústech jeho. ^{*Izai.53,9. Jan.8,46. 2Kor.5,21.}

23. Kterýžto, když mu * zlořečili, ne-

zlořečil zase; trpěv, nehrozil, ale poručel tomu, kterýž *spravedlivě* soudil.

24. Kterýžto * hříchy naše na svém těle sám vnesl na dřevo, abychom † hříchům zemrouce, *spravedlnosti* živi byli, jehož zsinalostí uzdraveni *jste*. ^{*k.3,9. Izai.53,7. Jan.8,48.49. *Izai.53,4.5. Mat.8,17. †Řím.6,2.11:7.6.}

25. Nebo *jste* byli jako * ovce bloudiví, ale nyní obráčení *jste* ku pastýři a biskupu duší svých. ^{*Zalm.119,176. Izai.53,6. Ezech.34,4.5.6.}

KAPITOLA III.

Vyučuje Petr a., jak by se manželky podobně, slechetně a poslušně k manželům svým mítí měly, 7. i oni zase k nim, 8. nýbrž všickni vyvolení jednomyslnosti, láskou, milostivostí, 14. udatností i trpělivostí aby se skvěli, jakž na dědice věčného života náleží.

Těž podobně i ženy buďte poddané mužům svým, aby, byt pak kteří i nevěřili slovu, skrze *pobožné* obcování žen bez slova získání byli,

2. Spatřující v bázni svaté *vaše* obcování.

3. Kterýchžto ozdoba budiž ne ta zevnitřní, v zpletání vlasů, a provijení zlatem, aneb v odívání plášťů,

4. Ale ten skrytý srdce člověk, *záležející* v neporušitelnosti krotkého a pokojného ducha, kterýž před obličejem Božím velmi drahý jest.

5. Tak zajisté někdy i ony svaté ženy, kteréž naději měly v Bohu, ozdobovaly se, poddány byvše mužům svým,

6. Jako * Sára poslušna byla Abrahama, páнем jej nazývající; jejížto vy *jste* dcery, dobře činíce, a nebojce se žádného přestrašení. ^{*1Mojš.18,12.}

7. Těž podobně i * muži spolu s *nimi* bydlíce podlé umění, jakožto mdlejšímu osudí ženskému udělující cti, jakožto i spoludědičkám života milosti, aby moudřitby *vaše* neměly překážky. ^{*Efez.5,25.}

8. A tak summou, všickni * *buďte* jednomyslní, jedni druhých bid čitelní, bratrstva milovníci, milosrdní, dobrotiví, ^{*Řím.12,16:15.5.}

9. Neodplacující * zlého za zlé, ani zlořečenství za zlořečenství, ale raději dobrořečice, věduouce, že *jste* k tomu povoláni, abyste † požehnáni dědičně obdrželi. ^{*3Mojš.19,18. Přisl.17,13. Mat.5,39. †k.25.34.}

10. Nebo kdož chce * milovati život, a viděti dny dobré, † skrocujž jazyk svůj od zlého, a ústa jeho ať nemluví lži. ^{*Zalm.34,13. †Jak.1,26:3&}

11. Uchyl se od zlého, a čin dobré; hledej pokoje, a stíhejí jej.

12. Nebo * oči Páně na spravedlivé, a uši jeho k prosbám jejich, ale *† zářivý* obličej Páně na ty, kteříž činí zlé věci.
*Zalm.34,16.17. †2 Tes.1,9.

13. A kdo jest, ješto by vám zle učinil, jestliže budete následovníci dobrého?

14. Ale kdybyste pak i * trpěli pro spravedlnost, blahoslavení *† jete*. Strachu pak † jejich nebojte se, ani se kormufte,
*Mat.5,10. †Izai.8,12. Mat.10,28.

15. Ale Pána Boha * posvěcujte v srdcích svých. Hotovi pak *† budete* vždycky k vydání počtu všelikému, kdož by od vás požádal zprávy z naděje té, kteráž jest v vás, a to s tichostí a s bázní,
*Job 1,21. Izai.8,13.

16. Majíce dobré svědomí, * aby za to, že utrhají vám jako zločincům, zahanbeni byli ti, kteříž hanějí vaše ctně v Kristu obcování.
*Tit.2,8.

17. Lépeť * jest zajisté, abyste dobře činíce, líbilo-li by se tak vůli Boží, trpěli, nežli zle činíce.
*k.2,20.

18. Nebo i * Kristus jedinou za hříchy trpěl, † spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu, umrtven jsa z strany ** těla, ale obživen Duchem.
*Zid.9,28. †Rim.5,6. **2 Kor.13,4.

19. Skrze něhož i těm, kteříž *† jsou* v žaláři, duchům, přišed, * kázal,
*k.4,6.

20. Tehdáž nepovolným, * když *† ono* jednou očekávala Boží snášelivost za dnů Noé, když dělán byl koráb, v kterémžto málo, to jest osm duší, zachováno jest u vodě.
*1 Mojz.6,14; 7,1.

21. K čemuž připodobněn jsa nyní křest, i nás spaseny činí, ne *† to* tělesné špiny smytí, ale dobrého svědomí u Boha dotázání, skrze vzkříšení Ježíše Krista.

22. Kterýž všed v nebe, jest * na pravici Boží, podmaniv sobě anděly, i mocností, i moci.
*Zalm.110,1.

KAPITOLA IV.

Vystřihá apóstol od hříchů. 7. Napomíná pak k opatrnosti, k modlitbám, k lásce, k věrnosti a opravdovosti při Božích službách, 12. a k ochotnému protivěství pro Krista snášení.

Poněvadž tedy Kristus trpěl za * nás na těle, i vy také týmž † myšlením odni buďte, že ten, kdož ** trpěl na těle, přestal †† od hříchu,
*k.2,21; 3,18. †Filip.2,5. **Rim.6,7. †Izai.27,9.

2. K tomu, aby již nebyl více tělesným žádostem, ale vůli Boží v těle živ, po ten čas, což ho ještě zůstává.

3. Dostit jest zajisté nám na * tom přeběhlém času života, v němž jsme libosti pohanů páchali, chodivše v nestydatých chlিপnostech, v žádostech, v zbytečném pití vína, v hodování, v opilství, a v ohydném modlosloužení.
*Efez.4,17.18.

4. A protož když s nimi neběháte k takovému vydávání se v rozpustilost, zdá se jim to cosi nového byti, a rouhají se tomu.

5. Tiť vydadí * počet tomu, kterýž hotov jest † souditi živé i mrtvé.
*2 Kor.5,10. †Skutk.10,42.

6. Proto jest zajisté i * mrtvým kázáno evangelium, aby souzeni byli podlé lidí z strany těla, ale živi byli podlé Boha duchem.
*k.3,19. Jan.5,25.

7. Všemuf se pak * přibližuje konec.
*1 Kor.10,11. Filip.4,5.

8. A protož * budete střední a bedliví k modlitbám. Předě všim pak lásku jedni k druhým opravdovou mějte; nebo † láska prikryje množství hříchů.
*Mat.26,41. †Přisl.10,12. 1 Kor.13,7.

9. *† Budte* vespolek * přivětiví k hostem, bez reptání.
*Zid.13,2.

10. Jeden každý jakž vzal * dar, *† tak* vespolek tím sobě přisluhujte, jako dobří † šafáři ** rozličné milosti Boží.
*Přisl.3,28. †Luk.12,42. **2 Kor.8,11.

11. Mluvi-li * kdo, *† mluviž* jako řeči Boží; jestliže kdo přisluhuje, *† čin* to jako z moci, kteréž jemu uděluje Bůh, aby ve všem slaven byl Bůh skrze Jezukrista, kterýž má slávu a císarství na věky věků. Amen.
*Jer.23,28.

12. Nejmilejší, nebudiž vám * divný ten přišlý na vás oheň, pro zkušeni vás, jako by se vám něco nového přihodilo.
*Izai.48,10. 1 Kor.3,13.

13. Ale z toho, že jste * účastni utrpení Kristových, † radujte se, abyste i při zjevení slávy jeho radovali se s veselím.
*Rim.8,17. 2 Kor.4,10; 8,2. Filip.3,10. 2 Tim.2,11.12. †Mat.5,10.12.

14. Trpíte-li pohanění pro jméno Kristovo, blahoslavení *† jete*. Nebo Duch ten slávy a Boží na vás odpočívá, *† kterýž* z strany jich zajisté rouhá, ale z strany vaší oslavován bývá.

15. Žádný * pak z vás netrp jako vrazedlník, neb zloděj, neb zločinec, neb všetečný.
*k.2,19; 3,17.

16. Jestliže pak jako křesťan, nestyď se za to, ale * oslavuj Boha v té částce.
*Jan.21,19.

17. Nebo *† jest* čas, * aby se začal soud od domu Božího. A poněvadž nejprv od

nás, jakýž bude † konec těch, kteříž nejsou povolni evangelium Božimu?

*Isai.10,12. Jer.25,49,12. Ezech.9,6. Luk.23,31. †Mal.3,5.

18. A poněvadž spravedlivý * sotva k spasení přichází, bezbožný a hříšník kde se ukáže? *Přisl.11,31. Luk.23,31.

19. A protož i ti, kteříž trpí podlé vůle Boží, jakožto věrnému stvořiteli at * poroučejí duše své, dobře čínice.

*Zalm.31,6. Luk.23,46. Skutk.7,59.

KAPITOLA V.

Starších aneb správců lidu Božího k věrnému pasení stáda Páně, 5. mláďenců ku poslušenství, a všechněch ku pokoře, 7. zřizování na Pána spoléhání, 8. k střednosti, a k bojování proti ďáblu živě napomíná.

Starších, kteříž mezi vámi jsou, prosím já spolustarší, a * svědek Kristových utrpení, a budoucí, kteráž zjevna bude, slávy † účastník,

*Luk.24,48. †Řim.8,17.

2. Paste * stádo Boží, kteréž při vás jest, opatrujice je, † ne bezděky, ale dobrovolně, ne pro ** mrzký zisk, ale ochotně,

*Skutk.20,28. †1 Tim.3,18. **Tit.1,11.

3. Ani jako panujice nad dědictvím Páně, ale příkladem jsouce stádu.

4. A když se ukáže * kníže pastýřů, vezmete tu † neuvadlou korunu slávy.

*Ezech.34,23. †1 Petr.1,4.

5. Podobně mláďenci, buďte poddáni starším. A všickni poddanost jedni druhým ukazujte, pokorou vnitř se ozdobte.

Bůh zajisté * pyšným se protíví, ale † pokorným dává milost. *Jak.4,6. †Luk.14,11.

6. Pokořtež se * tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil časem svým,

*Job.22,29.

7. Všelikou * péči svou uvrhouce na něj. Nebo on † má péči o vás.

*Zalm.37,5. Mat.6,25. †Zalm.40,18.

8. Střízliví * buďte, bděte; † nebo protivník váš ďábel jako lev řvoucí oběházi, hledaje, ** koho by sežral.

*Luk.21,36. †Luk.22,31. **Job.1,7.

9. Jemuž * odpírejte, silní jsouce u víře, věduce, že tatáž utrpení bratrstvo vaše, kteréž na světě jest, obkličují.

*Efez.4,27. Jak.4,7.

10. Bůh pak všeliké milosti, kterýž povolal nás k věčné slávě své v Kristu Ježíši, když * maličko potrpíte, on dokonalé vás učiní, † utvrdí, zmocní, ** i upevní,

*2 Kor.4,17. †2 Tes.3,3. **2 Kor.1,21.

11. Jemuž * sláva a císařství na věky věků. Amen.

*2 Tim.4,18. Žid.13,31.

12. Po Silvánovi, vám věrném bratru, tak za to mám, že jsem psal krátce, napomínaje a osvědčujice, že tato jest pravá milost Boží, v kteréž stojíte.

13. Pozdravuje vás ta církev, kteráž jest v Babyloně, účastnice vyvolení vašeho, a Marek syn náš.

14. Pozdravtež jedni druhých v políbení laskavém. Pokoj vám všechněm, kteříž jste v Kristu Ježíši. Amen.

DRUHÁ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) PETRA

APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Zveličuje nestihlá bohatství nám v Kristu složená i v účastnost daná, 5. a pilně napomíná k nesení Bohu libého ovoce, 8. užitek prací věrných, a jistotu naděje naší, 17. i Boží hlas i prorocký slavně připomínaje.

Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, těm, kteříž spolu s námi zároveň drabě dosáhli viry, pro spravedlnost Boha našeho a spasitele Jezukrista:

2. Milost * vám a pokoj rozmnožen buď skrze známost Boha a Ježíše Pána našeho.

*Řim.1,7. †1 Petr.1,2.

3. Jakož nám od jeho Božské moci všechno, eož k životu a ku pobožnosti nále-

želo, darováno jest, skrze známost toho, kterýž povolal nás k slávě a k ctnosti;

4. Pročež veliká nám a * drahá zaslíbení dána jsou, abyste † skrze ně Božského přirození účastni učiněni byli, utekše porušení toho, kteréž jest na světě v žádostech.

*Isai.56,5. †Jan.14,23.

5. Na to tedy samo všecku snažnost vynaložice, přičiňte k * víře své ctnost, a k ctnosti umění,

*Piseš Gal.4,9.

6. K umění pak zdržlivost, a k zdržlivosti trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost,

7. Ku pobožnosti pak bratrstva milování, a k milování bratrstva lásku.

8. Ty zajisté věci když * budou při vás a rozhojí se, ne prázdné, ani neúžitečné postaví vás v známosti Pána našeho Jezukrista. *Jan 7,17.

9. Nebo při komž není těchto věcí, slepýť * jest, toho, což † vzdáleno jest, nevidá, zapomenuv se na ** očištění svých starých hříchů.

*1 Jan.2.9.11. † Izai.59.9.10. ** Jak.1.24.

10. Protož raději, bratří, snažujte se povolání a vyvolení své * upevňovati; nebo to † činice, nepadnete nikdy.

*Zid.3.8.14. †1 Jan.3.19.

11. Takť zajisté hojně způsobeno vám bude vjíti k * věčnému království Pána našeho a spasitele Jezukrista. *1 Tim.6.16.

12. Protož nezanedbámť vždycky vám připomínati těch věcí, ačkoli umělí i utvrzení jste v přítomné pravdě.

13. Neboť to mám za spravedlivé, dokudž jsem v tomto stánku, abych vás probuzoval * napomináním, *k.3.1.

14. Věda, * že brzké jest složení stánku mého, jakož mi i † Pán náš Ježíš Kristus oznámil. *2 Tim.4.6. †Jan 21,18.19.

15. Příčiním se tedy všelijak o to, abyste vy po odchodu mém na ty věci rozpomínati se mohli.

16. Nebo * ne nějakých vtipně složených básní následující, známou učinili jsme vám Pána našeho Jezukrista moc a příchod, ale jakožto ti, kteříž jsme † očima svýma viděli jeho velebnost.

*1 Kor.1,17. †Mat.17,1 násl. Jan 1,14.

17. Přijalť * zajisté od Boha Otce čest a slávu, když se stal k němu hlas takový od velebné slávy: Tentof jest † ten můj milý Syn, v němž mi se zalíbilo.

*Mat.17.5. Mark.9.7. Luk.9.35. †Mat.3.17. Mark.1.11. Luk.3.22. Kol.1,18.

18. A ten hlas my jsme slyšeli s nebe pošlý, s * ním byvše na oné hoře svaté. *Luk.9.28 násl.

19. A mámet přepevnou řeč prorockou, kteréžto že šetříte jako * svíce v temném místě svítili, dobře činíte, až by se den rozednil, a † dennice vzešla v srdcích vašich, *Zalm.119,105. Jan 5,35. 2 Kor.4.6. †Zjev.2,28. 22,16.

20. Toto nejprvé znajíce, že žádného proroctví * písma výklad nezáleží na rozumu lidském. *Řim.12,7. 2 Tim.3,16.

21. Nebo nikdy z lidské vůle nepošlo proroctví, ale * Duchem svatým puzeni byvše, mluvili svatí Boží lidé. *Skutk.28.25. 2 Tim.3,16.

KAPITOLA II.

Výstrahu věrným dává, aby falešným apóstolům k vůli na milost Boží nehršeli. 2. zlostní a rouhaví nebyvali, 3. ale na přísnou Boží proti hanebným hříchům spravedlnost patřice, 12. obyčnými a stydkými bludáři směle pohrdali.

Byvali pak i * falešní proroci v lidu, jakož i mezi vámi budou falešní učitelé, kteříž uvedou sekty zatracení, i toho Pána, kterýž je vykoupil, † zapírajíce, uvodíce na sebe rychle zahynutí.

*5 Mojs.13,1 násl. Mat.24,11.

1 Tim.4.1. 1 Jan.2,18. †Tit.1,16.

2. A * mnozí následovati budou jejich zahynutí, skrze něž cesta pravdy bude v porouhání dávana. *2 Tim.4,3.

3. A lakomě skrze vymyšlené řeči vámi kupěti budou; kterýchž * odsouzení již dávno nemešká, a zahynutí jejich nespí. *5 Mojs.32,35. 1 Tim.6,5.

4. Nebo poněvadžť Bůh * andělům, kteříž zhršeli, † neodpustil, ale strhna je do žaláře, řetězům mrakoty oddal, aby k odsouzení chování byli, *Jan 8,44. † Řim.11,21.

5. I prvni mu světu * neodpustil, ale sama osmého Noé, kazatele spravedlnosti, zachoval, když potopu na svět bezbožníků uvedl, *1 Mojs.7,7; 8,1.

6. A města * Sodomských a Gomorských v popel obrátiv, podvrácením potupil, příklad budoucím bezbožníkům ukázav, *1 Mojs.19,24. 5 Mojs.29,23. Izai.13,19. Jer.49,18. Luk.17,29.

7. A spravedlivého * Lota, těch nešlechtníků prostopašným obcováním ztrápeného, vytrhl; *1 Mojs.19,7.9.15.

8. Ten zajisté spravedlivý, bydliv mezi nimi, den ode dne hleděním i slyšením spravedlivou duši nešlechtními jejich skutky * trápil: *Zalm.119,158. Ezech.9,4.

9. Umřť * Pán pobožné z pokušení vytrhnouti, nepravých pak † ke dni soudu potupných dochovati, *1 Kor.10,13. †2 Tes.1,6.

10. A zvláště těch, * kteříž po těle v žádosti nečisté chodí, a vrchností pohrdají, smělí, sobě se zalibující, neostýchají se důstojnostem porouhati; *Ep.Jud.v.4. 7.8.10.16.

11. Ješto andělé, jsouce větší v síle a v moci, nevynášejí proti nim přede Pánem potupného soudu.

12. Tito pak jako * nerozumná hovada, kteráž za přirozením jdou, zplozená k zjímání a k zahynutí, tomu, čemuž nerozumějí, rouhajíce se, v tom svém porušení zahynou, *Jer.12,3.

13. A odplatu nepravosti ponosou, ja-

kožto ti, kteříž sobě za rozkoš položili, aby se na každý den v libostech svých kochali, * poškrvny a mrzkosti, ti, kteříž s vámi hodujice, v svých lstech se kochají, *Ep.Jud.v.12.

14. Oči majice plné cizoložstva, a bez přestání hřešící, přeluzující duše neustavičné, srdce majice vycvičené v lakomství, synové zlořečenství.

15. Kteríž opustivše cestu přímou, zbloudili, * následující cesty Balámovy syna Bozorova, kterýž mzdu nepravosti zamíloval. *4Mojz.22,7.21.

16. Ale měl, od koho by * pokárán byl pro svůj výstupek. Nebo jhu poddaná oslice nemá, člověčím hlasem promluvivši, zbránila nemoudrosti proroka. *4Mojz.22,28.

17. Tíť jsou studnice * bez vody, mlhy vichrem zbouřené, jimžto mrákota tmy schována jest na věčnost. *Ep.Jud.v.12.

18. Nebo * přepyšně marné věci vypravující, žádostmi těla a chlipnostmi loudí ty, kteříž byli v pravdě utekli od těch, jenž bludu obcají, *Zalm.17,10.

19. Slibující jim * svobodu, ješto sami jsou služebníci porušení, poněvadž, * od kohož kdo jest přemožen, tomu jest i v službu podroben. *Gal.5.13.†Jan.8.34.Řím.6.16.20.

20. Jestliže by pak ti, kteříž * ušli poškrvn světa, skrze * známost Pána a spasitele Jezukrista, opět zase v to zapleteni jsouce, přemoženi byli, učiněn jest poslední ** způsob jejich horší nežli první. *Filip.3,7.8.†2Petr.1.8. **Mat.12,45. Luk.11,26.

21. Lépe by zajisté jim bylo * nepoznávati cesty spravedlnosti, nežli po nabytí známosti odvrátiti se od vydaného jim svatého prikázání. *Luk.12,47.48.

22. Ale přihodilo se jim to, což se * v přisloví pravém říkává: Pes navrátil se k vývratku svému, a svině utyčá do kaliště bláta. *Přisl.26,11.

KAPITOLA III.

K stálosti a k zrůstu v přijaté pravdě. 3. k varování se posměvačů i strojní se ku příchodu Páně napomíná, 6. a mezi tím o předěslém prvniho světa vodou vytopení, 10. i budoucím tohoto ohněm vypálení živé vypravuje. Nejmilejší, již toto druhý list vám píši, jimížto vzbuzuji * skrze napomínání vaši upřímou mysl, *k.1,13.

2. Abyste pamatovali na slova předpověděná od svatých proroků, a * na prikázání vydané od nás apoštolů Pána a spasitele, *k.1,15.19.

3. Toto nejprvé * věduce, žeť přijdou

v posledních dnech posměvači, podle svých vlastních žádostí chodící,

*1Tim.4,1.2Tim.3,1.

4. A říkájící: * Kdež jest to zaslibování o příchodu jeho? Nebo jakž otcové zesnuli, všecko tak trvá od počátku stvoření. *Isai.5,19. Jer.17,15.

5. Tohoť zajisté z úmysla věděti nechtí, * že nebesa již dávno slovem Božím byla učiněna, i země z vody a na vodě upevněna. *1Mojz.1,6.9. Zalm.33,6.

6. Pročež onen první svět * vodou jsa zatopen, zahynul. *1Mojz.7,17.21.

7. Ta pak nebesa, kteráž nyní jsou, i země, týmž slovem odložená, chovají se k * ohni, ke dni soudu a zatracení bezbožných lidí. *Zalm.102,27. Isai.51,6.

8. Ale tato jedna věc nebud před vámi skryta, nejmilejší, * že jeden den u Pána jest jako tisíc let, a tisíc let jako jeden den. *Zalm.90,4.

9. Nemeškát * Pán s naplněním slibů, (jakož někteří za to mají, že obmeškává,) ale *ť shovívá nám, nechťě, aby kteří ** zahynuli, ale všickni ku pokání se obrátili. *Abak.2,3. Žid.10,37.†Isai.30,18. **Ezech.18,23.32.

10. Přijdeť pak ten den Páně, jako zloděj * v noci, v kterémž nebesa jako v prudkosti vichru pominou, a živlové pálivosti *ť ohně rozplynou se, země pak i ty věci, kteréž jsou na ní, vypáleny budou. *Mat.24,43.44.†Zalm.102,27.

11. Poněvadž tedy to všecko má se rozplynouti, jací pak vy býti máte v svatých obcováních a v pobožnostech,

12. Očekávající a chvátající ku příští dne Božího, v němžto * nebesa, hořice, rozpustí se, a živlové pálivosti ohně rozplynou se? *Zalm.50,3. 2Tes.1,3.

13. Nového pak * nebe a nové země podle zaslíbení jeho čekáme, v kterýchž spravedlnost přebývá. *Isai.65,17.

14. Protož, nejmilejší, takových * věcí čekající, snažtež se, abyste bez poškrvny a bez úhony před ním nalezeni byli v pokoji. *1Tes.3,13.

15. A Pána našeho * dlouhočekání za spasení mějte, jakž i milý bratr náš Pavel, podle sobě dané moudrosti, psal vám, *Řím.2,4. 1Petr.3,3).

16. Jako i ve všech epištolách svých, mluvě v nich o těch věcech. Mezi nimiž některé jsou * nesnadné k vyrozumění, kterýchžto neučení a neutvrzení natahují, jako i jiných písem, k svému vlastnímu zatracení. *Řím.8,19. 1Kor.15,24. 1Tim.4,15.

17. Vy tedy, nejmilejší, to prvé vědouce, * strážtež se, abyste bludem těch nešlechetných nebyli pojatai, a nevypadli od své pevnosti. *Mark.13,5.23.33.

18. Ale * rozmáhejte se v milosti a v známosti Pána našeho a spasitele Ježíše Krista, jemuž sláva i nyní i na časy věčné. Amen. *Kol.1,10.†2Petr.1,8.

PRVNÍ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JANA APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Předrahé spojení věřících skrze Krista s Bohem radostně osvědčuje, 4. za důvod toho při nich v světle Páně chování, 8. a však k hříchům se přiznávání, jich vyznávání, a v Kristu se očišťování byti pokládaje.

Což bylo od * počátku, což jsme slyšali, co jsme v očima svými viděli, a co jsme pilně spatřili, a čeho se ruce naše ** dotýkaly, o slovu života,

*Jan 1,1.†2Petr.1,16. **Luk.24,39.

2. (Nebo ten život * zjeven jest, a my jsme viděli, a svědčíme, i zvěstujeme vám ten život věčný, kterýž byl v Otce, a zjeven jest nám,)

*Jan 1,4. Řim.16,28. 2Tim.1,10.†Jan 1,1.

3. Což jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme vám, abyste i vy s * námi obecenství měli, a obecenství naše *aby bylo* s Otcem i s Synem jeho Jezukristem.

*Jan 17,21.1 Kor.1,9.

4. A totot píšeme vám, aby * radost vaše byla plná.

*Jan 15,11; 16,24.

5. Tot jest tedy zvěstování to, kteréž jsme slyšali od něho, a zvěstujeme vám: Že Bůh jest * světlo, a tmy v něm nízadné není.

*Zalm.104,2. Jan 1,9.

6. Díme-li, že s ním obecenství máme, a ve tmě chodíme, * lžeme, a nečiníme pravdy.

*k.2,4.

7. Pakliť chodíme v světle, jako on jest v světle, obecenství máme vespolek, a krv * Krista Ježíše Syna jeho očišťuje nás od všelikého hříchu.

*Skutk.20,28.1 Petr.1,19.

8. Pakliť dime, že * hříchu nemáme, sami se svodíme, a pravdy v nás není.

*1Kral.8,46. 2Par.6,36.

9. Jestliže pak budeme * vyznávati hříchy své, věrnýť jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy, a očiřtil nás od všeliké nepravosti. *Zalm.32,5. Přisl.28,13.

10. Díme-li, že jsme nehřešili, činíme jej lhářem, a není v nás slova jeho.

KAPITOLA II.

Napomtná k skutečnému a stálému pravé známosti Krista prokazování. 9. Hroziť tům, kdož lásky nemají, 15. svět milují, 18. v Kristu a v církvi nezástávají, 22. a Krista zapírají.

Synáčkové moji, totot vám píší, abyste nehřešili. Pakliť by kdo zhřešil, přimlucvi * máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého.

*Řim.8,34. 1Tim.2,5.

2. A onť jest * obět slitování za hříchy naše, a netoliko za naše, ale i za vřehého světa.

*Řim.3,25. 2Kor.5,18. Kol.1,20.

†Jan 1,29. Žid.2,9.

3. A po tomť známe, že jsme jej * poznali, jestliže přikázání jeho ostřiháme.

*Jan 8,55.

4. Dí-liť * kdo: Zním jej, a přikázání jeho neostřihá, lhář jest, a pravdy v něm není.

*k.1,6; 4,20.

5. Ale kdož * ostřihá slova jeho, v pravděť láska Boží v tom jest dokonalá. Po tomť známe, že jsme v něm.

*k.4,12.13. Jan 13,35.

6. Kdo praví, že v něm * zůstává, tent má, jakž on chodil, tak i choditi.

*Jan 15,4,5.†Jan 13,15. Kol.2,6. 1 Petr.2,21.

7. Bratři, * ne nové přikázání píší vám, ale přikázání staré, kteréž jste měli v počátku. A to přikázání staré jest slovo to, kteréž jste slyšeli od počátku.

*2Jan. v.5.†1Jan.2,24; 3,11.

8. A zase přikázání * nové píší vám, kteréž jest pravé i v něm i v vás. Nebo tma i pomijí, a světlo to pravé již svítí.

*Jan 13,34.†k.1,9; 12,35. Řim.13,12. 1 Tes.5,5.

9. Kdo praví, že jest v světle, a bratra svého * nenávidí, v temnostiť jest až posavad.

*k.3,15. 1 Kor.13,2.

10. Kdož * miluje bratra svého, v světle zůstává, a pohoršení v něm není.

*k.3,14. Jan 12,35. 2 Petr.1,10.

11. Ale kdož nenávidí bratra svého, v temnostiť jest, a v temnosti chodí, a neví, kam jde; nebo temnost oslepila oči jeho.

*k.3,14.15; 4,20.

12. Piši vám, synáčkové, žeť jsou vám odpuštění * hříchové pro jméno jeho.

*Luk.24.47. Skutk.4.12.

13. Piši vám, otcové, že jste poznali toho, kterýž jest od * počátku. Piši vám, mládenci, že jste svítězili nad tím † zlostníkem.

*Jan 1.1. †Mat.6.18.

14. Piši vám, dívky, že jste poznali Otce. Psal jsem vám, otcové, že jste poznali toho, kterýž jest od počátku. Psal jsem vám, mládenci, že * silní jste, a slovo Boží v vás zůstává, a že jste svítězili nad tím zlostníkem.

*Efez.6.10.

15. Nemilujtež * světa, ani těch věcí, kteréž na světě jsou. Milujte-liť kdo svět, není lásky Otcovy v něm.

*Mat.16.24. Jan 15.19.

16. Nebo všecko, což jest na světě, jako * žádost těla, a žádost očí, a pýcha života, *tot* není z Otce, ale jest z světa.

*Luk.14.18.násl.

17. Svět pak * hyne i žádost jeho, ale kdož činí † vůli Boží, tenť trvá na věky.

*Zalm.90.10. Izai.40.6.
1 Kor.7.31. 1 Petr.1.24. †Zalm.15.5.

18. Dívky, poslední hodina jest, a jakož jste slyšali, že * antikrist přijíti má, i nyníť antikristové mnozí povstali. Od kudž známe, že poslední hodina jest.

*Mat.24.5.24. Skutk.20.29. 2 Tes.2.3.

19. Z násť * vyšli, ale nebyli z nás. Nebo byť byli z nás, bylť by zůstali s námi, ale *vyšli z nás*, aby zjevení byli, že nejsou všickni z † nás.

*Skutk.20.30. †1 Kor.11.19.

20. Vy pak máte * pomazání od Svatého, a znáte všecko.

*Jan 14.26.

21. Nepsal jsem vám, *proto* že byste neznali pravdy, ale že ji znáte, a že veliká lež není z pravdy.

22. A kdo jest lhář? Není-li ten, kdož zapírá, že by Ježíš nebyl Kristus? Tenť jest * antikrist, kdož zapírá Otce i Syna.

*k.4.3. 2Jan.v.7.

23. Každý kdož * zapírá Syna, nemá ani Otce.

Luk.12.9. Jan 5.23.

24. A protož zůstaníť v vás to, což jste slyšali od počátku. Zůstane-liť v vás to, co jste slyšali od počátku, i vy *také* v Synu i v Otcu zůstanete.

25. A * toť jest to zaslíbení, kteréž on nám zaslíbil, *totiž* ten život věčný.

*1 Tim.4.8.

26. Tyto věci psal jsem vám o těch, kteříž vás svodí.

27. Ale * pomazání to, kteréž jste vzali od něho, v vás zůstává, † aniž potřebujete, aby kdo učil vás, ale jakž poma-

zání to učí vás o všech věcech, a pravěť jest a neoklamavatelné, a jakž naučilo vás, *tak* v něm zůstávejte.

*Jan 14.26. †Jer.31.34. Jan 6.45.

28. A nyní, synáčkové, * zůstávejtež v něm, abychom, když by se ukázal, smělé † doufání měli, a nebyli ** zahanbeni od něho v příchodu jeho.

*Jan 15.4.9. †1 Jan.3.21. **Mark.8.38.

29. Poněvadž víte, že on spravedlivý jest, znejtež *také*, že každý, * kdož činí spravedlnost, z něho jest narozen.

*k.3.7.10.

KAPITOLA III.

S. Jan k vděčnosti Božích dobrodiní, 3. i k bedlivé pilnosti v následování Krista Pána věrně probuzuje, 18. potěšenou o věčném životě 16. a o opravdovosti lásky Kristovy k nám zmínku čině.

Pohleďte, jakou lásku dal nám Otec, *totiž* abychom * synové Boží slouli. Protoť svět † nezná nás, že jeho nezná.

*Jan 1.12. Gal.3.26. †Jan 16.3. 17.25.

2. Nejmilejší, nyní * synové Boží jsme, ale ještěť se neokázalo, co budeme. Vímeť † pak, že když se okáže, podobní jemu ** budeme; nebo † viděti jej budeme tak, jakž jest.

*Izai.56.5. Jan 1.12. Řim.8.14.
†k.8.18. 1 Kor.15.49. **Řim.8.29. †Mat.5.8.

3. A každý, kdož má takovou * naději v něm, očišťuje se, jakož i on čistý jest.

*2 Kor.7.1. 1 Petr.1.15.16.

4. Každý, kdož činí hřích, činíť proti zákonu; * nebo hřích jest přestoupení zákona.

*k.5.17.

5. A víte, že on se okázal, aby * hřichy naše snal, a † hřichu v něm není.

*Izai.53.4. 2 Kor.5.21. †Izai.53.10.

6. Každý *tedy*, kdož v něm zůstává, nehřeší; *ale* každý, kdož hřeší, * neviděl ho, aniž ho poznal.

*k.4.8. 3 Jan.v.11.

7. Synáčkové, * níždnyť vás nesvod. Kdož činí † spravedlnost, spravedlivý jest, jakož i on jest spravedlivý.

*Efez.5.6. †1 Jan.2.29.

8. Kdož činí hřích, z * ďábla jest; nebo ďábel od počátku hřeší. Na toť jest zjevení † Synu Boží, aby kazil skutky ďáblůvy.

*Mat.13.38.39. Jan 8.44. †1 Mojt.3.15. Mat.8.31.

9. Každý, kdož se * narodil z Boha, hřichu nečiní; nebo † simě jeho v něm zůstává, aniž může hřešiti, nebo z Boha narozen jest.

*v.6; k.5.18. †1 Petr.1.23.

10. Po tomtoť zjevení jsou synové Boží a synové ďáblůvi. Každý, kdož nečiní spravedlnosti, neníť z Boha, a kdož nemiluje bratra svého.

11. Nebo toť jest to * zvěstování, kteréž jste slyšali od počátku, † abychom milovali jedni druhé.

*k.2.7.24. †Jan 13.34.

12. Ne jako * Kain, *kteříž* z toho zlostníka byl, a zamordoval bratra svého. A pro kterou příčinu zamordoval ho? Proto že *†* skutkové jeho byli zlí, bratra pak jeho spravedliví. *1 Mojt.4.8. †Jan.3.19.

13. Nedivtež * se, bratři moji, jestliže vás svět nenávidí. *Mat.5.11. Jan.15.18.19. 17.14.

14. My víme, že jsme přeneseni z smrti do života, nebo milujeme bratři. Kdož nemiluje * bratra, zůstáváť v smrti. *k.2.11; 4.21. 3 Mojt.19.17.

15. Každý, kdož * nenávidí bratra svého, vražedník jest, a víte, že žádný vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího. *Mat.5.21.22.

16. Po tomto jsme * poznali lásku, že on duši svou za nás položil, i myť tedy máme za bratři duše klásti. *Jan.3.16. Řím.5.8. Efez.5.2.25.

17. Kdo by pak měl * statek tohoto světa, a viděl by bratra svého, an nouzi trpí, a zavřel by stěva svá před ním, kterak *†* láska Boží zůstává v něm? *3 Mojt.15.7. Jak.2.15. †1 Jan.4.20.

18. Synáčkové moji, * nemilujtež slovem, ani jazykem, ale skutkem a pravdou. *Řím.12.9.10.

19. A po tomť poznáváme, že z pravdy jsme, a před obličejem jeho spokojíme srdce svá.

20. Nebo potupovalo-liť by nás srdce naše, ovšemť Bůh, kterýž jest větší, nežli srdce naše, a zná všecko.

21. Nejmilejší, jestližeť by nás srdce naše nepotupovalo, smělou * doufanlivost máme k Bohu. *k.2.28; 4.17.

22. A zač bychom ho koli * prosili, béme od něho; nebo příkázání jeho ostřiháme, a to, což jest libého před obličejem jeho, činíme. *Žalm.10.17.

23. A totot jest to příkázání jeho, abychom * věřili jménu Syna jeho Jezukrista, a milovali *†* jedni druhé, jakož nám vydal příkázání. *Jan.6.29. †3 Mojt.19.18. Mat.22.39.

24. Nebo kdož ostřihá * příkázání jeho, v němť zůstává, a on *také* v něm. A po tomť *†* poznáváme, že zůstává v nás, *totiž* po ** Duchu, kteréhož dal nám. *Jan.14.23. †1 Jan.4.18. **Řím.8.9.

KAPITOLA IV.

Učt opatrnosti při rozesnávání služebníkú Kristových od antikristových. 7. Lásku svatou, jako pravý všech dobrych věcí původ i cíl, 18. s jejími úžitky svaluje.

Nejmilejší, ne každému * duchu věrte, ale *†* zkušujte duchů, jsou-li z Boha; nebo mnozí ** falešní proroci vyšli na svět. *Jer.14.14; 23.16. †1 Kor.14.29. **2 Petr.2.1.

2. Po tomto znejte Ducha Božího: Vše-liký * duch, kterýž vyznává Jezukrista v těle přišlého, z Boha jest. *k.2.22; 5.1. 1 Kor.12.3.

3. Ale všeliký duch, kterýž nevyznává Jezukrista v těle přišlého, není z Boha; nýbrž *toť* jest ten *duch* * antikristův, o kterémž jste slychali, že přijíti má, a již jest nyní na světě. *k.2.18.22. 2 Tes.2.7. 2 Jan.v.7.

4. Vy z Boha jste, synáčkové, a svitě- zili jste nad nimi; nebo * větší jest ten, kterýž v vás, nežli ten, kterýž jest v světě. *2 Král.6.16.

5. Oni z světa jsou, a protož o světě mluví, a svět jich poslouchá.

6. My z Boha jsme. Kdo * zná Boha, posloucháť nás; kdož není z Boha, neposloucháť nás. A po tomť poznáváme ducha pravdy a ducha bludu. *Jan.8.47; 10.27. 3 Jan.v.11.

7. Nejmilejší, milujtež jedni druhé; nebo láska z Boha jest, a každý, * kdož miluje, z Boha se narodil, a znáť Boha. *k.5.1.2. Jan.8.42.

8. Kdož * nemiluje, nezná Boha; nebo Bůh láska jest. *k.2.4; 3.6.

9. V tomť * zjevna jest láska Boží k nám, že Syna svého toho jednorozeného poslal Bůh na svět, abychom živi byli skrze něho. *k.3.16. Jan.3.16. Řím.5.8; 8.32.

10. V tomť jest láska, ne že bychom my Boha milovali, ale že on * miloval nás, a poslal Syna svého obět slitování za hříchy naše. *Jan.3.16.

11. Nejmilejší, poněvadž tak miloval nás Bůh, i myť * máme jedni druhé milovati. *Mat.18.33. Jan.15.12.13.

12. Boha žádný nikdy * nespatriť, *ale* milujeme-liť jedni druhé, Bůh v nás přebývá, a láska jeho dokonalá jest v nás. *Jan.1.18. 1 Tim.1.17.

13. Po tomtoť poznáváme, že * v něm přebýváme, a on v nás, že z Ducha svého dal nám. *Jan.14.20.

14. A myť jsme * viděli, a svědčíme, že Otec *†* poslal Syna ** spasitele světa. *k.1.2. Jan.1.14. †Gal.4.4. **1 Jan.2.2.

15. Kdož by koli vyznával, že Ježíš jest * Syn Boží, Bůh v něm přebývá, a on v Bohu. *k.5.5.

16. A myť jsme poznali, a uvěřili o lásce, kterouž Bůh má k nám. Bůh * láska jest, a kdož v lásce přebývá, v Bohu přebývá, a Bůh v něm. *v.8.

17. V tomtoť jest k dokonání svému přišla láska Boží s námi, abychom bezpečné doufání měli v den soudný, když to, jakýž jest on, *takoví* i my jsme na tomto světě.

18. Bázněť není v lásce, ale láska dokonálá ven vyhání bázeň; nebo bázeň trápení má, kdož se pak bojí, není dokonálá v lásce.

19. My milujeme jej, nebo * on prvě miloval nás. *v.10.

20. Řekl-li by * kdo: Miluji Boha, a bratra svého nenáviděl by, lhář jest. Nebo kdož nemiluje bratra svého, kteréhož viděl, Boha, kteréhož neviděl, kterak může milovati? *k.2.4.11.

21. A totoť * přikázání máme od něho, aby ten, kdož † miluje Boha, miloval i bratra svého.

*3 Mojs. 19, 18. Mat. 22, 39. Jan 13, 34. Efes. 5, 2. †1 Jan. 5, 1.

KAPITOLA V.

Pravou víru a milování za jistá znamení účastnosti věčného života předkládá, 14. pravě, se takových lidí modlitby Pán Bůh slyší, 18. a oni v hříchy zádné soumyslně se nevydávají.

Každý, kdož věří, že Ježíš jest Kristus, z Boha se narodil; a každý, kdož miluje toho, kterýž zplodil, milujeť i toho, kterýž zplazen jest z něho.

2. Po tomť * poznáváme, že milujeme syny Boží, když Boha milujeme, a přikázání jeho ostříháme. *k.3.19.

3. Nebo toť jest láska Boží, abychom přikázání jeho ostříhali; a přikázání jeho nejsou těžká.

4. Všecko zajisté, * což se narodilo z Boha, přemáhá svět; a toť jest to vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše. *k.4.4. Jan 16, 33.

5. Kdo jest, ješto * přemáhá svět, jedině, kdož věří, že † Ježíš jest Syn Boží? *1 Kor. 15, 57. †1 Jan 4, 15.

6. Toť jest ten, kterýž * přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne u vodě toliko, ale u vodě a ve krvi. A Duch jest, kterýž svědectví vydává, že Duch jest pravda. *Jan 19, 34, 35.

7. Nebo * tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, † Slovo, a Duch svatý, a ti tři jedno jsou. *Zalm. 33, 6. Mat. 28, 19. † Jan 1, 1.

8. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají

na zemi: Duch, a voda, a krev, a ti tři jedno jsou.

9. Poněvadž * svědectví lidské přijímáme, svědectví Boží větší jest. Nebo totoť svědectví jest Boží, kteréž † vysvědčil o Synu svém. *4 Mojs. 35, 30. 5 Mojs. 17, 6. Jan 8, 17. † Jan 5, 37.

10. Kdož * věří v Syna Božího, má svědectví sám v sobě. Kdož nevěří Bohu, lhářem jej učinil; nebo nevěřil tomu svědectví, kteréž vysvědčil Bůh o Synu svém. *Jan 3, 18, 33, 36.

11. A totoť jest svědectví to, že život věčný dal nám Bůh, a * ten život v Synu jeho jest. *Jan 1, 4. 2 Tim. 1, 10.

12. Kdož má Syna, má * život; kdož nemá Syna Božího, života nemá. *Jan 3, 16, 36; 5, 24.

13. Tyto věci psal jsem vám věcím ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život, a abyste věřili ve jméno Syna Božího.

14. A totoť jest to smělé doufání, kteréž máme k němu, že * zač bychom koli prosili podlé vůle jeho, slyší nás. *Zalm. 145, 18. Jer. 29, 12. Mat. 7, 7. Jan 14, 13.

15. Že pak víme, že nás slyší, prosili-li bychom zač, *podlé toho* víme, že máme prosby naplněné, kteréž jsme předkládali jemu.

16. Viděl-li by * kdo bratra svého hřešícího hříchem ne k smrti, modlí se za něj, a dá jemu Bůh život, *totiž* hřešícím ne k smrti. Jestli hřích † k smrti; ne ** za ten, pravím, aby se modlil. *k.3.17. †4 Mojs. 15, 30. Mat. 12, 31. Mark. 3, 29. ** Jer. 7, 16.

17. Každá * nepravost jestli hřích, ale jestli hřích ne k smrti. *k.3.4.

18. Víme, * že každý, kdož se narodil z Boha, nehřeší; ale ten, kdož narozen jest z Boha, ostříhá sebe samého, a ten zlostník se ho nedotýká. *k.3.9.

19. Víme, že z Boha jsme, ale svět všechn * ve zlém leží. *Gal. 1, 4.

20. A vímeť, že Syn * Boží přišel, a dal nám † smysl, abychom poznali ** tobo pravého, a jsmeť v tom pravém, i v Synu jeho Ježíši Kristu. Onť jest † ten pravý Bůh a *** život věčný. *Luk. 24, 45. †1 Kor. 2, 16. ** Jan 17, 3. †† Řim. 9, 5. † Tim. 3, 16. *** Jan 11, 25.

21. Synáckové, * vystříhejte se modl. Amen. *2 Mojs. 20, 3; 23, 13.

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) JANA

APOŠTOLA.

Milování svatého poněvadž i grunt i cíl a pravidlo jest pravda a její účastnost, 4. z té příčiny pilně napomíná k zůstávání v pravdě, 8. a varování se všelijakých kacířů.

Starší v Kristu vyvolené paní i synům jejím, kteréž já miluji v pravdě, a ne sám já, ale i všickni, * kteréž poznali pravdu,

2. Pro * pravdu, kteráž zůstává v nás, a s námit bude na věky: *1 Tim.2.4. *1 Jan.1.8.

3. Budiz s vámi * milost, milosrdenství, a pokoj od Boha Otce, i od Pána Jezukrista, Syna Otcova, v pravdě a v lásce. *1 Tim.1.2. *3 Jan.v.4.

4. Zradoval jsem se velmi, že jsem našel některé z synů tvých, * an chodí v pravdě, jakož jsme přikázání vzali od Otce. *3 Jan.v.4.

5. A nyní prosím tebe, paní, ne jako nové přikázání předkládáje tobě, ale to, kteréž jsme měli od počátku, abychom milovali jedni druhé.

6. A totož jest ta láska, abychom chodili podle přikázání jeho. Přikázání pak toto jest, jakž jste slyšali od počátku, abyste v něm chodili.

7. Nebo mnozí * bludaři vyšli na svět, kteréž nevyznávají Jezukrista příšlého v těle. Takový každý jest bludař a antikrist. *Mat.24.5.24.

8. Hleďtež sebe, abychom neztratili toho, o čemž jsme pracovali, ale odplatu plnou abychom vzali.

9. Každý, kdož * přestupuje, † a nezůstává v učení Kristovu, nemá Boha; kdož ** zůstává v učení Kristovu, tenť i Otce i Syna má. *3 Jan.v.11. †Gal.1.7.8. **1 Jan.2.23.

10. Přichází-li * kdo k vám, a tohoto učení nepřináší, nepřijímejte ho † do domu, aniž ho pozdravujte. *1 Kor.16.22. †Rim.16.17. 2 Tim.3.5.

11. Nebo kdož takového pozdravuje, obcuje skutkům jeho zlým.

12. Mnoho vám psáti měv, nechtěl jsem se svěřiti * černidlu a papíru, ale mám naději, že k vám přijdu, a ústy k ústům mluviti budu, aby † radost naše plná byla. *3 Jan.v.13.14. †Jan 15.11.

13. Pozdravuji tě synové sestry tvé v Pánu vyvolené. Amen.

TŘETÍ EPIŠTOLA (S.) JANA

APOŠTOLA.

Kterak jedni při druhých, a svláště otcové při dítkách, máme se pravdě těšiti, 5. přivítávi býti, 10. nepřátely pravdou přemáhati, 12. i svědectví pravdě vydávati, učí svatý Jan.

Starší Gáiovi milému, kteréhož * já miluji v pravdě. *2 Jan.v.1.

2. Nejmilejší, žádám obzvláště, abys se dobře měl, a zdrav byl, tak jako duše tvá dobře se má.

3. Zradoval jsem se zajisté velice, když přišli bratři, a svědectví vydávali o tvé upřímnosti, kterak ty * v upřímnosti chodíš. *2 Jan.v.4.

4. Nemám větší radosti, než abych slyšel, že * synové moji chodí v upřímnosti. *1 Tes.3.8. 2 Jan.v.4.

5. Nejmilejší, věrně děláš, cozkoli činíš * bratřim a hostem, *Rim.16.23.

6. Kteréž svědectví vydali o lásce tvé před církví. Kteréžto * vyprovodíš-li, tak jakž sluší na Boha, dobře učiníš. *Tit.3.13.

7. Neboť pro jméno jeho vyšli, a nic nevzali od pohanů.

8. Mámeť tedy my takové přijímati, abychom byli pomocníci pravdy.

9. Psal jsem zboru vašemu, ale Diotrefes, kterýž stojí o prvotnost mezi nimi, nepřijímá nás.

10. Protož přijdu-li tam, připomenut skutky jeho, kteréž činí, mluvě proti nám zlé řeči. A nemaje dosti na tom, i

sám * bratří nepřijímá, i těm, kteříž by chtěli, nedopouští, a ze zboru je vylučuje ^{*Mat. 23, 13.}

11. Nejmilejší, * nenásleduj zlého, ale dobrého. Kdož dobře činí, z Boha jest; ale kdož zle činí, nevidí Boha.

12. Demetriovi svědectví vydáno jest ode všech, i od samé pravdy; ano i my

svědectví o něm vydáváme, a víte, že svědectví naše pravé jest.

13. Mnohoh jsem měl psáti, * ale nechci psáti černidlem a pérem. ^{*2Jan. v. 13.}

14. Nebo mám naději, že tě tudíž uzřím, a ústy k ústům mluvíti budeme.

15. Pokoj * tobě. Pozdravuji tě přátelé. Pozdraví i ty přátel ze jména. ^{*1Petr. 5, 14.}

EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JUDY APOŠTOLA.

Napomíná s. Judas věřících, aby učení apoštolského se přidrželi, 3. o tu nejsvětější viru ryteřovali, v ni se jako i v sv. lásce vzdělávali, naději svou v Bohu pokládajíce. 4. A vystřihá od kacíf, obavné jejich smysly vyčítaje i skutky, 5. i hrozné Boží nad nimi pomsty.

Judas, * Ježíše Krista služebník, bratr pak † Jakubův, posvěceným od Boha Otce, a Kristu Ježíši zachovaným i povoláným: ^{*Jan 14, 22. †Mat. 10, 3.}

2. Milosrdenství * vám a pokoj i láska budiž rozmnožena. ^{*2Petr. 1, 2.}

3. Nejmilejší, všecku snažnost vynakládaje na to, abych vám psal o obecném spasení, musil jsem psáti, vás napomínaje, abyste statečně bojovali o viru, kteráž jest jednou dána svatým.

4. Neboť podešli někteří lidé * bezbožní, prvé již dávno poznamenání k tomu potupení, kteříž milost Boha našeho přenášejí v chlipnost, a toho, kterýž jest sám Hospodin, Boha † a Pána našeho Jezukrista zapírají.

^{*Řim. 9, 22. Tit. 1, 16. 2, 12. 1Petr. 2, 8. †2Petr. 2, 1.}

5. Protož vidělo mi se vám to připomenouti, kteříž jednou již o tom víte, že když Pán lid z země Egyptské vysvobodil, potom * ty, kteříž nevěřící byli, zatratil. ^{*1Mojz. 14, 29, 35; 26, 64, 65.}

6. A ty * anděly, kteříž neostříhali svého knížetství, ale opustili příbytek svůj, k soudu velikého toho dne vazbou věčnou pod mrákotou schoval. ^{*Jan 8, 44. 2Petr. 2, 4.}

7. Jako * Sodoma a Gomora, a okolní města, když podobným způsobem, jako i tito, v smilstvo se vydali, a odešli po těle † cizím, předložena jsou za příklad, pokutu ** věčného ohně snášejíce.

^{*1Mojz. 19, 23, 24. Izai. 1, 9. Jer. 20, 16. Ezech. 16, 49. †2Petr. 2, 10. **Luk. 16, 24.}

8. Takéž * podobně i tito, jako v hluboký sen pohřiveni, tělo zajisté poškvřňují, panstvím pak pohrdají, a důstojností se rouhají; ^{*2Petr. 2, 10, 11.}

9. Ješto * Michal archanděl, když s ďáblem odpor maje, hádal se o tělo Mojžíšovo, nesměl vynésti soudu zlořečení, ale řekl: † Ztřesci tě Pán.

^{*Dan. 10, 13. 2Petr. 2, 11. †Zech. 3, 2.}

10. Tito pak, čehož neznají, tomu se rouhají; a což od * přirození znají, jako nerozumná hovada, v tom se poškvřňují. ^{*2Petr. 2, 12.}

11. Běda jim, nebo cestou * Kainovou odešli, a † poblouzením Balámovy mzdy se vyliili, a odporováním Chóre ** zahynuli. ^{*1Mojz. 4, 8. †4Mojz. 22, 5, 7, 21. **4Mojz. 16, 1, 31.}

12. Tit jsou na * hodech vašich poškvřny, kteříž s vámi hodující bezstoudně, sami se pasou; jsou oblakové bez vody, jimž vítr sem i tam točí, stromové uadlí, neužiteční, dvakrát mrtví a vykořeneční, ^{*2Petr. 2, 13.}

13. Vzteklé * vody mořské, vymítající své hanebnosti, hvězdy bludné, jimžto mrákota tmy zachována jest na věčnost. ^{*Izai. 57, 20.}

14. Prorokoval pak také o nich sedmý od Adama Enoch, * řka: Aj, Pán se † béře s svatými tisíci svými,

^{*1Mojz. 5, 18, 21. †Zech. 14, 5.}

15. Aby * učinil soud všecném, a trestal všecky, kteříž by koli mezi nimi byli bezbožní, ze všech skutků bezbožností jejich, v nichž bezbožnost páchali, i ze všech † tvrdých řečí, kteréž mluvili proti němu hříšníci bezbožní.

^{*Mat. 12, 36; 25, 31. †Mat. 3, 13.}

16. Tiť jsou reptáci, stýskaví, podle žádostí * svých chodíce, jejichž ť ústa mluví pýchu, pochlebující osobám pro svůj užitek. *Tit.3,3. †Zalm.5,10.

17. Ale vy, nejmilejší, pamatujte na slova předpověděná od apoštolů Pána našeho Jezukrista.

18. Neboť pověděli vám, * že v posledním času budou posměvači, podle svých bezbožných žádostí chodící. *Skutk.20,29. 1 Tim.4,1. 2 Tim.3,1.

19. Toť jsou ti, kteříž se sami * odtrhují, ť hovadní, Ducha Kristova nemající. *Přis.18,1. †1 Kor.2,14.

20. Ale vy, nejmilejší, vzdělávajíc se na té nejsvětější víře své, v Duchu svatém modléce se,

21. Ostříhejte se v lásce Boží, očekávajíc milosrdenství Pána našeho Jezukrista k věčnému životu.

22. A nad některými zajisté lítost mějte, rozeznání v tom majíc.

23. Jiné pak * strašením k spasení přivozujte, z ohně je vychvacující, v nenávisti majíc i tu skrze tělo poškvrněnou sukni. *Filip.2,12. 1 Petr.1,17.

24. Tomu pak, kterýž mocen jest, zachovati vás bez úrazu, a postaviti před obličejem slávy své bez úhony s veselím,

25. Samému * moudrému Bohu, spasi-
teli našemu, *budíž* sláva a velebnost, císařství i moc, i nyní i po všechny věky. Amen. *Řim.16,27.

ZJEVENÍ (S.) JANA THEOLOGA.

KAPITOLA I.

Svatý Jan divné vidění, kteréž jemu 9. na ostrově Patmos
11. Pán Kristus zjevil, vypravuje.

Zjevení Ježíše Krista, kteréž dal jemu Bůh, aby ukázal služebníkům svým, které věci měly by se díti brzo, on pak zjevil, poslav je skrze anděla svého služebníku svému Janovi,

2. Kterýž osvědčil * slovo Boží, a svědectví Jezukristovo, a ť cožkoli viděl. *k.6,9. †1 Jan.1,1.

3. Blahoslavený, * kdož čte, i ti, kteříž slyší slova proroctví tohoto, a ostříhají toho, což napsáno jest v něm; nebo čas blízko ť jest. *k.22,7. †Řim.13,11.

4. Jan sedmi zborům, kteříž jsou v Azii: Milost vám * a pokoj od toho, kterýž jest, ť a kterýž byl, a kterýž přijíti má, a ** od sedmi duchů, kteříž jsou před obličejem trůnu jeho, *Řim.1,7. †2 Mojz.3,14. Žid.13,8. **Zjev.3,1.

5. A od Ježíše Krista, jenž * jest svědek věrný, ten ť prvorozený z mrtvých, a kníže ** králů země, kterýž ť zamiloval nás, *** a umyl nás od hříchů našich krví svou, *Izai.55,4. Jan.8,14. †1 Kor.15,20. **Zjev.17,14. †Jan.15,12. ***Skutk.20,28. Žid.9,12,14. 1 Petr.1,19.

6. A * učinil nás krále a kněží Bohu a Oci svému, jemuž *budž* sláva a moc na věky věků. Amen. *Izai.61,6. 1 Petr.2,5,9. †k.4,11.

7. Aj, * běže se s oblaky, a uzří jej všeliké oko, i ti, kteříž ho bodli; a bu-

dou plakati pro něj všechna pokolení země, jistě, Amen. *Izai.3,14.

8. Jáť jsem * Alfa i Oméga, totiž počátek i konec, praví Pán, kterýž jest, a kterýž byl, a kterýž přijíti má, ten všemohoucí. *Izai.41,4. 44,6.

9. Jáť Jan, i bratr váš, i * spoluúčastník v soužení, i v království, i v trpělivosti Ježíše Krista, byl jsem na ostrově, kterýž slove Patmos, pro slovo ť Boží a pro svědectví Ježíše Krista. *Řim.8,17. Filip.1,7. †Zjev.6,9.

10. A byl jsem u * vytržení ducha v den Páně, i ť uslyšel jsem za sebou hlas veliký jako trouby, *k.4,2. †k.10,3,8.

11. An di: Jáť jsem * Alfa i Oméga, ten první i poslední, a což vidíš, piš ť do knihy, a pošli sedmi zborům, kteříž jsou v Azii, do Efezu, a do Smyrny, a do Pergamu, a do Tyatiru, a do Sardy, a do Filadelfie, i do Laodicie. *k.2,8. 22,13. †k.14,13.

12. I obrátil jsem se, abych viděl ten hlas, kterýž mluvil se mnou, a obrátiv se, uzfel jsem * sedm svícňů zlatých, *2 Mojz.25,37.

13. A * u prostřed těch sedmi svícňů podobného ť Synu člověka, oblečeného v ** dlouhé roucho, a přepásaného na prsech pasem zlatým. *k.2,1. †Ezech.1,28. Dan.7,13. **Zjev.15,6.

14. Hlava * pak jeho a vlasové bílé, ja-

ko bílá vlna, jako sníh, a oči jeho jako plamen ohně. ^{*Dan.7,9.}

15. Nohy pak jeho podobné mosazi, jako v peci hořící; a hlas * jeho jako hlas vod mnohých. ^{*k.14,2; 19,6.}

16. A měl v pravé ruce své * sedm hvězd, a z úst jeho † meč s obou stran ostrý vycházel; ** a tvář jeho jako slunce, když jasně svítí.

17. A jakž jsem jej uzřel, * padl jsem k nohám jeho, jako mrtvý. I položil ruku svou pravou na mne, řka ke mně: Neboj † se. Já jsem ** ten první i poslední, ^{*v.20, k.2,1. †Izai.49,2. Žid.4,12. **Mat.17,2. †Dan.8,18; 10,9,10. †Mat.14,27. **Izai.41,4; 44,6; 48,12.}

18. A * živý, ješto jsem byl mrtvý, a aj, živý jsem na věky věků. Amen. A mám † klíče pekla i smrti. ^{*Řim.6,9. †Job 12,14. Zalm.68,21. Izai.22,22.}

19. Napiš * ty věci, kteréž jsi viděl, a kteréž jsou, a kteréž se mají † dítí potom. ^{*k.14,13. †k.4,1.}

20. Tajemství těch sedmi * hvězd, kteréž jsi viděl v pravici mé, a sedm svícni zlatých: Sedm † těch hvězd jsou andělé sedmi zborů, a sedm svícni, kteréž viděl, jest sedm zborů. ^{*k.2,1. †Mal.2,7.}

KAPITOLA II.

8. Jan s rozkazu Páně psal čtytem správcům čtyř zborů, totiž Efezského, 8. Smyrnenského, 12. Pergamenského 18. a Tyatirského.

Andělu * Efezské církve piš: Totof pravi † ten, kterýž drží těch sedm hvězd v pravici své, kterýž se prochází u prostřed těch sedmi svícni zlatých: ^{*Mal.2,7. †Zjev.1,13.16.20.}

2. Znám * skutky tvé, a práci tvou, i trpělivost tvou, a že nemůžeš trpěti zlých; a zkusil jsi těch, kteříž se pravi býti apoštolé, ale nejsou, a shledals je, že jsou lháři. ^{*1 Tes.1,3.}

3. A snašel jsi, a trpělivost máš, a pro jméno mé pracovals a neustal.

4. Ale mám * proti tobě to, že jsi tu první lásku svou opustil. ^{*v.14.20.}

5. Protož pomni, odkud jsi vypadl, a čiň * pokání, a první skutky. Pakliť toho nebude, přijdu na tebe rychle, a pohnuf svícнем tvým z místa jeho, nebudeš-li pokání činiti. ^{*Mat.3,2; 4,17.}

6. Ale toto máš, že * nenávidíš skutků Mikulášenců, kterýchž i já nenávidím. ^{*v.15. Zalm.139,21.22.}

7. Kdo * má uši, slyš, co † Duch pravi církvim: Tomu, kdož svítězí, dám jisti

z dřeva ** života, kteréž jest u prostřed ráje Božího. ^{*Mat.11,15; 13,9. Mark.4,9. †Zjev.3,6. **1 Mojs.2,9.}

8. Andělu pak Smyrnenské církve piš: Toto * pravi ten první i poslední, kterýž byl mrtvý, a ožil: ^{*k.1,11.17. Izai.41,4.}

9. Vím o skutcích tvých, i o ssouzení, a chudobě, (ale bohatý jsi), i o rouhání těch, kteříž se pravi býti Židé, a nejsou, ale zběr satanova.

10. Nebojž * se nic toho, co trpěti máš. Aj, uvržef dábel některé z vás do vězení, abyste zkušeni byli, a budete mítí úzkost za deset dní. † Budiz věrný až do smrti, a dám * korunu života. ^{*Mat.10,28. †Mat.10,22. Žid.3,14. Zjev.3,11. **1 Kor.9,25. 2 Tim.2,5.}

11. Kdo * má uši, slyš, co Duch pravi církvim: Kdo svítězí, nebude uražen od smrti † druhé. ^{*Mat.11,15; 13,9. †Zjev.20,14; 21,8.}

12. Andělu pak Pergamenské církve piš: Totof pravi ten, kterýž má * ten meč s obou stran ostrý: ^{*k.1,16. Žid.4,12.}

13. Vím skutky tvé, i kde bydlíš, totiž tu, kdež jest * stolice satanova, a že držiš se jména mého, a nezapřel jsi víry mé, ani v těch dnech, když Antipas, svědek můj věrný, zamordován jest u vás, tu, kdež bydlí satan. ^{*k.13,2.}

14. Ale * mám málo proti tobě, že tam máš ty, kteříž drží † učení Balámovo, kterýž učil Baláka pohoršení klásti před obličejem synů Izraelských, aby jedli modlám obětované, a smilnili. ^{*v.4. †4 Mojs.22,2; 23,1.}

15. Tak i ty máš ty, kteříž drží učení Mikulášenců, což já v nenávisti mám.

16. Činiž * pokání. Pakli nebudeš, přijdu na tebe brzy, a † bojovati budu s nimi ** mečem úst svých. ^{*Mat.3,2. †Zjev.19,15.21. **k.1,16. Izai.11,4. Efez.6,17. 2 Tes.2,8. Žid.4,12.}

17. Kdo * má uši, slyš, co Duch pravi církvim: Tomu, kdož vítězí, dám † jisti tu mannu skrytou, a dám jemu kámenek bílý, a na tom kámenku jméno nové napsané, kteréhož žádný neví, než ten, kdož je přijímá. ^{*Mat.13,9. †Jan.6,50.51.}

18. Andělu pak Tyatirské církve piš: Totof pravi Syn * Boží, kterýž má oči jako plamen ohně, a jehož nohy podobné jsou mosazi: ^{*k.1,14.15.}

19. Znám * skutky tvé, i lásku, i přísluhování, i věrnost, i trpělivost tvou, a skutky tvé, i ty poslední většii netlí první. ^{*v.2,9.13.}

20. Ale * mám málo proti tobě, že necháváš ženy † Jezábel, kteréž se býti pravi prorokyni, aby učila a svozovala

služebníky mé, aby ** smilnili, a jedli modlám obětované.

*v.4. †1 Kral.16.31. **Skutk.15.20.

21. Ale dal jsem jí * čas, aby pokání činila z smilstva svého, a však nečinila.

*Rim.2.A.

22. Aj, já * uvrhu ji na lože, i ty, kteříž cizoloží s ní, v ssouzení převeliké, jestliže nebudou činiti pokání z skutků svých.

*k.18.6.9.

23. A syny její zmorduji smrtí; i zvědít všecky církve, žeť jsem * já zpytatel ledví i srdce, a † odplatím vám jednomu každému podlé skutků vašich.

*Zalm.7.10. Jer.11.20. †Zalm.62.18. Mat.16.27.

24. Vám pak pravím i jiným Tyatirským, kteřížkoli nemají učení tohoto, a kteříž nepoznali hlubokosti satanovy, jakž říkají: Nevzložímt na vás jiného břemene.

25. A však to, * což máte, držte, dokudž nepřijdu.

*k.3.11.

26. Kdož by pak * vítězil, a ostříhal až do konce skutků svých, † dám jemu moc nad pohany.

*v.7.11.17. †Zalm.2.8.

Mat.19.28. †1 Kor.6.3.

27. I budeť je * spravovati prutem železným, a jako nádoba hrnčířova střískáni budou, † jakž i já vzal jsem od Otce svého.

*k.12.5. †k.3.21.

28. A dám jemu * hvězdu jitřní.

*k.22.16. †2 Petr.1.19.

29. Kdo * má uši, slyš, co Duch praví církvim.

*k.3.6.13.22.

KAPITOLA III.

Troje psání Jana s. ke třem správočm, totiž Sardinskému, 8. Filadelfickému, 14. Laodiceonskému, kteréž věrným služebníkům církve místo zrcadla býti máže, jako i předešlé čtvero.

Andělu pak církve Sardinské piš: Toto praví ten, kterýž má * sedm duchů Božích a sedm těch hvězd: Vím skutky tvé, že máš jméno, že jsi živ, ale jsi mrtvý.

*k.1.4; 4.5.

2. Budiž bedlivý, a utvrzuj jiné umírající. Neboť jsem nenalezl skutků tvých plných před Bohem.

3. Pomniž tedy, co jsi přijal a slyšel, a ostříhej, a čin * pokání. Pakli bdiť nebudeš, přijduť na tě jako zloděj, a nezvíš, v kterou hodinu na tě přijdu.

*k.2.5. †Mat.24.43. †2 Petr.3.10.

4. Ale máš některé osoby i v Sardis, kteréž nepoškvřnily roucha svého, protož budouť se se mnou procházeti v bílém rouše; nebo jsou hodni.

5. Kdo * svtěží, tenf budeť † odin rouchem bílým; a nikoliť nevymaží jména jeho z knihy života, ale ** vyznámt jmé-

no jeho před obličejem Otce svého i před anděly jeho.

*k.2.7.11. †Isai.61.10. **Mat.10.32.

6. Kdo * má uši, slyš, co Duch praví církvim.

*v.13. k.2.7.11.17.29.

7. Andělu pak Filadelfitské církve piš: Totof praví ten svatý a * pravý, kterýž má † klíč Davidův, kterýžto otvírá, a žádný nezavírá, a zavírá, žádný pak neotvírá:

*1 Jan.5.20. †Job.12.14.

8. Vím skutky tvé. Aj, postavil jsem před tebou dvěře otevřené, a žádnýť jich nemůže zavřiti. Nebo máš ač nevelikou moc, a ostříhal jsi slova mého, a nezapřels jména mého.

9. Aj, dávám z zběři satanovy ty, kteříž se * praví býti Židé, a nejsou, ale klamají. Aj, způsobím to, žeť přijdou a budou se † klaněti před nohama tvýma, a poznajíť, že jsem já tě miloval.

*Rim.2.28. †Isai.60.14. nást.

10. A poněvadž jsi ostříhal slova trpělivosti mé, i jáť tebe ostříhati budu od hodiny pokušení, * kteráž přijíti má na všecken svět, aby zkušeni byli obyvatelé země.

*Skutk.11.28.

11. Aj, * přijduť brzy. Držť se toho, co máš, aby žádný ** nevalz koruny tvé.

*Filip.4.5. †Zjev.2.25. **1 Kor.9.25.

12. Kdo * svtěží, učiním jej † sloupem v chrámě Boha svého, a nevyjdeť již více ven; ** a napíšíť na něm †† jméno Boha svého, a jméno města Boha svého, nového Jeruzaléma sstupujícího *** s nebe od Boha mého, i jméno své nové.

*k.2.7.11.17. †1 Kral.7.21. **Zjev.14.1.

††Gal.4.26. Žid.12.22. ***Zjev.21.2.10.

13. Kdo má uši, * slyš, co Duch praví církvim.

*k.2.7.11. Mat.13.9.

14. Andělu pak církve Laodiceenské piš: Toto praví Amen, svědek * ten věrný a pravý, † počátek stvoření Božích:

*v.7. k.1.5. †Kol.1.15.

15. Vímť * skutky tvé, že ani jsi studený, ani horký. Ó bys studený byl aneb horký.

*k.2.2.9.13.19.

16. A tak že jsi vlažný, a ani studený, ani horký, vyvrhu tě z úst svých.

17. Nebo pravíš: * Bohatý jsem, a zbohatl jsem, a žádného nepotřebuji, a nevíš, že jsi bídný, a mizerný, i chudý, i slepý, i nahý.

*1 Kor.4.8.

18. Radímt, abys sobě koupil ode mne zlata ohněm zprubovaného, abys byl bohatý, a roucho bílé, abys oblečen byl, a neokazovala se hanba nahoty tvé. A očl svých pomaz kollyrium, abys viděl.

19. Já kterézkoli * miluji, kárám a tesci; rozhorlíž se tedy, a čin pokání.

*Job 5.17. Přisl. 3.12.

20. Aj, * stojím u dveří, a tluku. Jestliže by kdo + uslyšel hlas můj, a otevřel dveře, vejdu k němu, a budu s ním večereti, a on se mnou.

* Piseň Šal. 5.2. + Zalm. 24.7.9.

21. Kdož * svítězí, + dám jemu seděti s sebou na ** trůnu svém, jako i já + svítězil jsem, a sedím s Otcem svým na trůnu jeho.

*k. 2.7.11.17.26. + Mat. 19.28.

** Jan 17.24. + Izai. 63.3.

22. Kdo má * uši, slyš, co Duch praví církvím.

*k. 2.11.17.29.

KAPITOLA IV.

Viděl a Jan Pána sedícího na stolici u prostřed čtyřmécitma starců, 5. a při tom blýskání, svuk, hromobití, lampy, 6. sklené moře, 7. čtvero zvířat, a tak Boží slávu.

Potom jsem viděl, a aj, dveře otevřené v nebi, a ten hlas první, kterýž jsem byl slyšel jako trouby, an mluví se mnou, řkoucí: Vstup sem, a ukážíž, co se má dítí potom.

2. A hned jsem byl * u vytržení ducha, a aj, trůn postaven byl na nebi, a + na trůnu jeden seděl.

*k. 1.10. + k. 5.1.

3. A ten, kterýž seděl, podoben byl obličejem kameni jaspidu a sardiovi; a vůkol toho trůnu byla duha, na pohledění podobná smaragdu.

4. A okolo toho trůnu bylo trůnů čtyřmécitma, a na těch trůnících viděl jsem čtyřmécitma * starců sedících, oblečených v roucha bílá. A měli na hlavách svých koruny zlaté.

*k. 11.16.

5. A z toho trůnu pocházelo blýskání, a hromobití, a hlasové. A sedm lamp ohnivých hořících před trůnem, jenž jsou sedm duchů Božích.

6. Bylo také před tím trůnem * moře sklené, podobné křišťálu, a u prostřed trůnu a vůkol trůnu čtvero zvířat, plných očí s předu i s zadu.

*k. 15.2.

7. První pak to zvíře podobné bylo lvu, a druhé zvíře podobné teleti, a třetí zvíře mající tvárnost člověka, a čtvrté zvíře podobné orlu leticímu.

8. A jedno každé z těch čtyř zvířat mělo * šest křídel okolo, a vnitř plná byla očí, a neměla odpočinutí dnem i nocí, říkající: + Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí, ** kterýž byl, a jest, i přijíti má.

*Ezech. 1.6 násl. + Izai. 6.3. ** Zjev. 1.4.8; 16.5.

9. A když ta zvířata vzdávala slávu, a čest, i diků činění sedícím na trůnu, tomu živému na věky věků,

10. Padlo těch čtyřmécitma starců před obličejem toho sedícího na trůnu, a klanělo se * tomu živému na věky věků, a metali koruny své před trůnem, řkouce:

*k. 5.14.

11. Hoden * jsi, Pane, přijít slávu, a čest, i moc; nebo ty jsi + stvořil všechny věci, a pro vůli tvou trvájí, i stvořeny jsou.

*k. 5.12. + k. 10.6; 14.7.

KAPITOLA V.

Knihu zapečetěnou Beránek přijal, 11. protot od andělů, zvířat, starců, 13. a ode všeho stvoření, spolu s sedícím na trůnu, jednotejnou čest, slávu a chválu sobě číněnou měl.

I viděl jsem po pravici * sedícího na trůnu + knihu popsanou vnitř i zevnitř, zapečetěnou sedmi pečeti.

*k. 4.2. + Ezech. 2.9.10.

2. A viděl jsem * anděla silného, volajícího hlasem velikým: Kdo jest hoděn otevřítí tu knihu, a zrušiti pečeti její?

*k. 10.1.

3. I nemohl žádný, * ani na nebi, ani na zemi, ani pod zemí, otevřítí té knihy, ani pohleděti do ní.

* Filip. 2.10.

4. Pročež já plakal jsem velmi, že není nalezen žádný, kdo by hoděn byl otevřítí a čísti tu knihu, ani pohleděti do ní.

5. Tedy jeden z těch starců řekl mi: Neplač. Aj, * svítězil lev, ten kterýž jest z pokolení Judova, + kořen Davidův, aby otevřel tu knihu, a zrušil sedm pečeti jejich.

*1 Mojs. 49.9.10. + Izai. 11.1.10. Řim. 15.12.

6. I pohleděl jsem, a aj, mezi trůnem a čtyřmi těmi zvířaty a mezi * těmi starci Beránek + stojí jako zabítý, maje sedm rohů a sedm ** očí, jenž + jsou sedm duchů Božích, poslaných na věcku zemi.

*k. 7.17. + Jan 1.29.36. ** Zach. 3.9. + Zjev. 4.5.

7. I přišel a vzal tu knihu z pravice toho, kterýž seděl na trůnu.

8. A jakž vzal tu knihu, hned těch čtvero zvířat a těch * čtyřmécitma starců padlo před tím Beránkem, majíce jeden každý z nich + harfu, a báně zlaté plné ** vůně, jenž jsou modlitby svatých.

*Izai. 24.23. + Zjev. 14.2. ** k. 8.3.

9. A zpívali píseň novou, řkouce: Hoden jsi vzítí tu knihu, a otevřítí pečeti její. Nebo jsi zabít, a vykoupils nás Bohu krvi svou ze všelikého pokolení a jazyku a lidu i národu.

10. A učinil jsi nás Bohu * našemu krále a kněží, a budeme + kralovati na zemi.

*k. 1.6. + k. 1.5.

11. I viděl jsem a slyšel hlas andělů mnohých okolo toho trůnu a těch zvířat i starců, a byl jich počet stokrát tisíc tisíců a desetkrát sto tisíců,

12. Řkoucích velikým hlasem: * Hodeň jest ten Beránek zabítý vzíti moc, a bohatství, i moudrost, i sílu, i čest, i slávu, i požehnání. *k.13,8.

13. Též * všecko stvoření, kteréž jest na nebi, i na zemi, i pod zemí, i v moři, i všecko, což v nich jest, slyšel jsem řkoucí: Sedícimu na trůnu a Beránkovi požehnutí, čest a sláva i síla na věky věků. *Zalm.148,1.nasl.Filip.2,10.

14. Čtvero pak těch zvířat řeklo: Amen. A * těch čtyřmécitma starců padlo, † a klaněli se živému na věky věků. *k.19,4.tk.4,10.

KAPITOLA VI.

Při otvření šesti pečeti 12. běh a způsob věků budoucích, 14. až i den soudu posledního, pod divnými figurami jest ukázán.

I viděl jsem, když otevřel ten Beránek jednu z těch pečeti, a slyšel jsem jedno ze čtyř zvířat, ano praví, jako hlasem hromovým: Poď, a viz.

2. I pohleděl jsem, a * aj, kůň bílý, a ten, kterýž seděl na něm, měl lucičště. A dána jest jemu koruna, i vyjel, přemáhaje, a aby přemáhal. *Zech.6,3.

3. A když otevřel pečet druhou, slyšel jsem druhé zvíře, * řkoucí: Poď, a viz. *k.4,7.

4. I vyšel jiný kůň ryzí. A sedícimu na něm dáno jest, aby pokoj vyzdvihl z země, aby se vespolek mordovali; a dán jemu meč veliký.

5. A když otevřel pečet třetí, slyšel jsem třetí zvíře, řkoucí: Poď, a viz. I pohleděl jsem, a aj, kůň vráný, a ten, kterýž na něm seděl, měl váhu v ruce své.

6. I slyšel jsem hlas z prostředku těch čtyř zvířat, an praví: Měřice pšenice za peniz, a tři měrice ječmene za peniz, oleji pak a vínu neškod.

7. A když otevřel pečet čtvrtou, slyšel jsem hlas * čtvrtého zvířete, řkoucí: Poď, a viz. *v.3,5.k.4,7.

8. I pohleděl jsem, a aj, * kůň plavý, a toho, kterýž seděl na něm, jméno bylo smrt, a peklo šlo za ním. I dána jest jim moc nad čtvrtým dílem země, aby mordovali mečem, a hladem, a morem, a šelmami zemskými. *Zech.6,3,6.

9. A když otevřel pečet pátou, viděl

jsem pod * oltářem duše zmordovaných pro † slovo Boží a pro svědectví, kteréž vydávali. *k.8,3.tk.1,9.

10. I volali * hlasem velikým, řkouce: Až dokud, Pane svatý a pravý, nesoudíš, † a nemstíš krve naší nad těmi, kteříž ** přebývají na zemi? *Luk.18,7.†5.Mojz.32,43.**Zjev.3,10.

11. Tedy dáno jednomu každému z nich * roucho bílé, a řečeno jim, aby odpočívali ještě za malý čas, až by se naplnil počet spoluslužebníků jejich a bratří jejich, kteříž zmordováni byti mají, jako i oni. *k.3,5;7,9,14.

12. I pohleděl jsem, když otevřel pečet šestou, a aj, země třesení veliké stalo se, a * slunce zčernalo, jako pytel žitný, a měsíc všecken byl jako krev. *Joel.2,10,31.Mat.24,29.Skutk.2,20.

13. A hvězdy nebeské padaly na zemi, podobně jako dřevo * fíkové smítá s sebe ovoce své, když od velikého větru kláceno bývá. *Luk.13,6.

14. A nebe se * schovalo jako kniha zavřená, † a všeliká hora i ostrovové z místa svého pohnuli se.

*Zalm.102,27.Ismi.34,4.Luk.21,33.†Zjev.16,20.

15. A * králové země, i knížata, i boháti, a úředníci, a mocní, i každý služebník, i veliký svobodný, † skryli se v jeskyních a v skáli hor.

*k.19,18,19.†Isai.2,19.

16. A řekli * horám i skáli: Padněte na nás, a skrejte nás před tváří toho, kterýž sedí na trůnu, a před hněvem toho Beránka. *Isai.2,19.Luk.23,30.

17. Neboť jest přišel * ten den veliký hněvu jeho. I kdo bude moci ostáti?

*Isai.18,9.Řim.2,5.

KAPITOLA VII.

Viděl s. Jan čtyři anděly, 2. a pátého k ochránění věrných příslého. 4. Slyšel počet znamenanych, 9. viděl církve a nešťastný zstup před tránem stojících, 11. a s anděly v předevní sláve Boha radostně chválečích.

Potom pak viděl jsem čtyři anděly, stojící na čtyřech úhlech země, držící čtyři větry zemské, aby nevál vítr na zemi, ani na moře, ani na žádný strom.

2. A viděl jsem jiného anděla, vystupujícího od východu slunce, majícího pečet Boha živého. Kterýž zvolal hlasem velikým na ty čtyři anděly, jimž dáno, aby škodili zemi a moři,

3. Řka: Neškodte zemi, ani moři, ani stromům, dokudž * neznamenéme služebníků Boha svého na čelích jejich. *k.9,4.Ezech.9,4.

4. I slyšel jsem počet znamenanych, sto čtyřiceti a čtyři tisíce jich znamenáno ze všech pokolení synů Izrael-ských.

5. Z pokolení Juda dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Ruben dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Gád dvanácte tisíců znamenanych.

6. Z pokolení Asser dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Neftalim dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Manasses dvanácte tisíců znamenanych.

7. Z pokolení Simeon dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Lévi dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Izachar dvanácte tisíců znamenanych.

8. Z pokolení Zabulon dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Jozef dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Beniamin dvanácte tisíců znamenanych.

9. Potom pohleděl jsem, a aj, zástup veliký, kteréhož by žádný přecísti nemohl, ze * všech národů a pokolení a lidí i jazyků, ani stojí před trůnem a před obličejem Beránka, † oblečení jsouce v bílé roucho, a palmy v rukou jejich. *k.5,9. †k.3,5,18; 6,11.

10. A volali hlasem velikým, řkouce: Spasení * jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Beránka.

*Zalm.3,9. Izai.43,11. Jer.3,23.

11. A všickni * andělé stáli okolo trůnu a starců a čtyř zvířat. I padli před trůnem na tváři své, a klaněli se Bohu,

*k.5,11.

12. Řkouce: * Amen. Požehnání, a sláva, a moudrost, a díky činění, a čest, a moc, i síla Bohu našemu na věky věků. Amen.

*k.5,12.

13. I promluvil ke mně jeden z těch starců, a řekl mi: Kdo jsou tito oblečení v bílé roucho? A odkud přišli?

14. I řekl jsem jemu: Pane, ty * víš. I řekl mi: To jsou ti, kteříž přišli z velikého ssoužení, a † umyli roucha svá, a zblili je ve krvi Beránkově.

*Jan 21,15. †Izai.1,16,18. Žid.9,14.

15. Protož jsou před trůnem Božím, a slouží jemu dnem i nocí v chrámě jeho; a ten, kterýž * sedí na trůnu, zastěňovavší je bude.

*Izai.4,5.

16. Nebudouť * lačněti více, ani žízňiti více, a nebude † bítí na ně slunce, ani žádné horko.

*Izai.49,10. †Zalm.121,6.

17. Nebo * Beránek, kterýž jest u prostřed trůnu, † pástí je bude, a dovedeť

je ** k živým studnicím vod, a † setře Bůh všelikou slzu s očí jejich.

*k.5,6. †Jan 10,10,11. **Zalm.23,1,2. †Izai.25,8.

KAPITOLA VIII.

Pečet sedmá otevřena. 2. Sedm andělů se postavilo před Pánem. 3. Jiný anděl kadil při oltáři. 7. Potom z těch sedmi andělů čtyři, jeden po druhém, troubili, a v tom přehrozně Boží pokuty světu jsou předukázány.

A když otevřel pečet sedmou, stalo se mlčení * na nebi, jako za půl hodiny.

*Izai.32,17.

2. I viděl jsem sedm těch andělů, kteříž stojí před obličejem Božím, jimž dáno * sedm trub.

*1 Kor.15,52.

3. A jiný anděl přišel, a postavil se před * oltářem, maje kadidlnici zlatou. I dáni jsou jemu zápalové mnozi, aby je obětoval s modlitbami všech svatých na oltáři zlatém, kterýž jest před trůnem.

*k.6,9; 9,13.

4. I vstoupil dým * zápalů s modlitbami svatých z ruky anděla před obličej Boží.

*Zalm.141,2. Skusk.10,4.

5. I vzal anděl kadidlnici, a naplnil ji ohněm z oltáře, a svrhl ji na zem. I stalo se hromobití, a hlasové, a blýskání, i země třesení.

6. A těch sedm andělů, kteříž měli sedm trub, připravili se, aby troubili.

7. I zatroubil první anděl, a stalo se krupobití a oheň smíšený se krví, a svrženo jest to na zem. A třetí díl stromů shořel, a všechna tráva zelená spálena jest.

8. Potom zatroubil druhý anděl, a jako hora veliká ohněm hořící uvržena jest do moře. I obrácen jest v krev třetí díl moře.

9. A zemřel v moři třetí díl stvoření těch, kteráž měla duši, a třetí díl lodí zhylnul.

10. A třetí anděl zatroubil, i spadla s nebe * hvězda veliká, hořící jako pochodně, a padla na třetí díl řek a do studnic vod.

*k.9,1.

11. Té pak hvězdy jméno bylo Pelynek. I obrátil se třetí díl vod v pelynek, a mnoho lidí zemřelo od těch vod, nebo byly zhořkly.

12. Potom čtvrtý anděl zatroubil, i udeřena jest třetina slunce, a třetina měsíce, a třetí díl hvězd, tak že se třetí díl jich zatměl, a třetina dne nesvítla, a též podobně i noci.

13. I viděl jsem a slyšel anděla jednoho, an letí po prostředku nebe, a praví hlasem velikým: * Běda, běda, běda těm,

kteříž přebývají na zemi, pro jiné hlasy trub tří andělů, kteříž mají troubiti.

*k.9,12; 11,14.

KAPITOLA IX.

Pátý anděl zatroubil, 3. a přehrošná trápení lidí akroz kobyly vyřta jsou na bezbožné. 18. Po zatroubení pak šestého anděla rozvášni jsou čtyři zhoubcové lidí, 16. a k tomu přidán převeliký počet strašlivých jesdčů.

Potom anděl pátý zatroubil, i viděl jsem, že hvězda s nebe spadla na zem, a dán jest jí * klíč od studnice propasti. *k.17,8.

2. Kterážto otevřela studnici propasti. I vyšel dým z té studnice jako dým z peci veliké, i * zatmělo se slunce i povětří od dymu té studnice. *k.8,12.

3. A z toho dymu * vyšly kobyly na zemi, jimž dána jest moc, jakouž moc mají štirové zemští. *2Mojs.10,4 násl.

4. Ale řečeno jim, * aby neškodily trávě zemské, ani čemu zelenému, ani ktere mukoli stromoví, než toliko lidem, kteříž † nemají znamení Božího na čelích svých. *k.6,6. †Ezech.9,4.

5. Dáno jest pak jim, ne aby je zabíjely, ale trápily je pět měsíců, a aby trápení jich bylo jako trápení od štíra, když by uškl člověka.

6. Protož * v těch dnech hledati budou lidé smrti, ale nenaleznou jí, a žádati budou zemřiti, ale smrt uteče od nich. *Job 3,21. Izai.2,19. Luk.23,30.

7. Způsob pak těch kobylek * podobný byl konům připraveným k boji, a na hlavách jejich byly jako koruny podobné zlatu, a tváři jejich jako tváři lidské. *2Mojs.10,4. Joel 2,4.

8. A měly vlasy jako vlasy ženské, a zubové * jejich byli jako lvů. *Joel 1,6.

9. Měly také pancíře jako pancíře železné, a zvuk křidel jejich jako zvuk vozů, když množství koní běží k boji.

10. A měly ocasy podobné štírům, a žihadla v ocasích jejich byla, a moc jejich byla škoditi lidem za pět měsíců.

11. Měly pak nad sebou krále, * anděla propasti, jemuž † jméno Židovský Abaddon, a Recky Apollyon. *v.1. †2Tes.2,3.

12. Bída * jedna pomínula, a aj, přijdou ještě dvě bídý potom. *k.8,13.

13. Tedy šestý anděl zatroubil, i slyšel jsem hlas jeden ze čtyř rohů oltáře zlatého, kterýž jest před obličejem Božím,

14. Řkoucí šestému andělu, kterýž měl troubu: Rozvěž * ty čtyři † anděly, kteříž jsou u vězení při ** veliké řece Eufrates. *k.20,7. †k.7,1. **k.16,12.

15. I rozvázáni jsou ti čtyři andělé,

kteříž byli připraveni k hodině, a ke dni, a k měsíci, a k roku, aby zmordovali třetí díl lidí.

16. A byl počet vojska lidu jízdného dvěstěkrát tisíc tisíců; nebo slyšel jsem počet jich.

17. A též viděl jsem koně u vidění, a ti, kteříž seděli na nich, měli pancíře ohnivé a hyacintové a z siry. Hlavy pak těch koní byly jako hlavy lvové, a z úst jejich vycházel oheň, a dým, a sira.

18. A tímto trojím zmordována jest třetina lidu, ohněm, a dymem, a sirou, kteréž vycházely z úst jejich.

19. Nebo moc jejich jest v ústech jejich a v ocasích jejich; ocasové zajisté jejich jsou podobni hadům, majíce hlavy, jimž škodí.

20. Jiní pak lidé, kteříž nejsou zmordováni těmi ranami, nečinili * pokání z skutků rukou svých, aby se neklaněli dáblům, a † modlám zlatým, a stříbrným, a měděným, i kamenným, i dřevěným, kteréž ani hleděti nemohou, ani slyšeti, ani choditi. *k.16,11,21. †3Mojs.17,7. 5Mojs.31,16.

21. Aníž činili pokání z vražd svých, ani * z trávení svých, ani z smilstva svého, ani z krádeží svých. *Izai.47,9,12.

KAPITOLA X.

Anděl slavný jednou nohou na zemi, druhou na moři stoje, volal. 4. Sedm hromů mluvilo. 7. On potom s příšnou jistý všech částí cíl osvědčil, 9. a knížku, kterouž v rukou držel, Janovi a. smísti dal.

I viděl jsem jiného * anděla silného, sestupujícího s nebe, oděného oblakem, a † duha na hlavě jeho byla, a ** tvář jeho jako slunce, a nohy jeho jako sloupové ohni. *k.5,2. †k.4,3. **k.1,16. Mat.17,2.

2. A v ruce své měl * knížku otevřenou. I postavil † nohu svou pravou na moři, a levou na zemi. *k.5,1. †Zalm.72,8.

3. A volal hlasem velikým, jako by lev řval. A když dokonal volání, mluvilo sedm hromů hlasy své.

4. A když odmluvilo sedm hromů hlasy své, byl bych psal. Ale slyšel jsem hlas s nebe řkoucí ke mně: Zapečet to, co * mluvilo sedm hromů, než nepiš toho. *Dan.8,26; 12,4,9.

5. Tedy * anděl, kteréhož jsem viděl stojícího na moři a na zemi, pozdvihl ruky své k nebi. *Dan.12,5.

6. A * přísáhl skrze živého na věky věků, kterýž † stvořil nebe i to, což v něm jest, a zemi i to, což na ní jest, a moře

i to, což v něm jest, že již více času nebude. *Mat. 26, 68. †Zalm. 124, 8; 146, 6. Skutk. 14, 15.

7. Ale * ve dnech hlasu sedmého anděla, když bude troubiti, † dokonánof bude tajemství Boží, jakož zvěstoval služebníkům svým prorokům.

*k. 11, 15. †Řim. 16, 25, 26. 1 Kor. 15, 51.

8. A ten hlas, kterýž jsem byl slyšel s nebe, opět mluvil se mnou, a řekl: Jdi, a vezmi tu knížku otevřenou z ruky anděla, stojícího na moři a na zemi.

9. I šel jsem k andělu, a řekl jsem jemu: Dej mi tu knížku. I řekl mi: Vezmi, * a požři ji, a učiníš hořkost v břiše tvém, ale v ústech tvých budeš sladká jako med.

*Ezech. 3, 1, 2, 3.

10. I vzal jsem tu knížku z ruky anděla, a požřel jsem ji. I byla v ústech mých sladká jako med, ale když jsem ji požřel, hořko mi bylo v břiše mém.

11. I dí mi: Musíš opět * prorokovati lidem, a národům, a jazykům, i králům mnohým.

*k. 1, 11, 19.

KAPITOLA XI.

Svědkové Páně dva od šelmy přemoženi a sbiti byli. 8. Těla jejich nepohřbená ležeti mají. 11. ale vstanouce s mrtvých, v nebe vstoupí. 15. A když sedmý anděl zatroubí, Kristus Pán království obdrží, a slávu svou nebeskou předivně zjví.

I dána mi třtina, podobná prutu, a postavil se tu anděl, řka: * Vstaň, a změř chrám Boží, i oltář, i ty, kteříž se modlí v něm.

*Ezech. 40, 5; 41, 1; 42, 1.

2. Ale sín, kteráž vně jest před chrámem, vyvrz ven, a neměř ji. Neboť jest dána pohanům, a budouť tlačiti město svaté za čtyřiceti a dva měsíce.

3. Ale dám je dvěma svědkům svým, kteříž budou prorokovati tisíc dvě stě a šedesáte dnů, oblečeni jsouce v pytle.

4. Tiť jsou * dvě olivy a dva svícnové, stojící před obličejem Boha vší země.

*Zach. 4, 2, 3, 11, 14.

5. Jimžto jestliže by kdo chtěl ubližovati, oheň vyjde z úst jejich, a šíře nepřátely jejich; a kdož by koli jim škoditi chtěl, takť musí zabít býti.

6. Tiť mají * moc zavřiti nebe, aby nepršel déšť za dnů proctví jejich; a mají moc nad † vodami, aby je obrátili v krev, a bili zemi ** všelikou ranou, kolikrát by koli chtěli.

*1 Král. 17, 1; 18, 1.

Jak. 5, 17. †2 Mojš. 7, 19, 20. **k. 8, k. 9., k. 10.

7. Ale když dokonají svědectví své, šelma * ta vystupující z † propasti válku povede proti nim, a svitězí nad nimi, i zmurduje je.

*Dan. 7, 21. †Zjev. 13, 7.

8. A ležeti budou * těla jejich mrtvá na rynku města velikého, kteréž slove duchovně Sodoma a Egypt, kdež i Pán náš ukřižován jest.

*Jer. 9, 22.

9. A vidati budou mnozí z pokolení, a z lidu, a z jazyků, i z národů ta těla jejich mrtvá za půl čtvrtá dne, ale těl jejich mrtvých nedadí pochovati v hrobích.

10. Anobř ti, kteříž * přebývají na zemi, radovati se budou nad nimi a veseliti se, a dary budou posílati jedni druhým; nebo ti dva proroci trápili ty, kteříž přebývají na zemi.

*k. 8, 13.

11. Ale po půl čtvrtu dni duch života od Boha vstoupil do nich, i postavili se na nohách svých, * a bázeň veliká spadla na ty, kteříž je viděli.

*Luk. 7, 16.

12. Potom slyšeli hlas veliký s nebe, řkoucí k nim: Vstupte sem. I vstoupili na nebe v oblace, a hleděli na ně nepřátelé jejich.

13. A v tu hodinu stalo se * země třesení veliké, a desátý díl města padl, a zbito jest v tom † země třesení sedm tisíců lidu, a jiní zstrašeni jsou, a vzdali slávu Bohu nebeskému.

*k. 16, 18. †Mat. 27, 54.

14. Bída * druhá pominula, a aj, třetí bída přijde rychle.

*k. 8, 13; 9, 12; 15, 1.

15. A sedmý * anděl zatroubil, i stali se hlasové velicí v nebi, řkoucí: Učiněnať jsou království světa Pána našeho a Krista jeho, a kralovatíť bude na věky věků.

*k. 10, 7. †k. 12, 10; 19, 6.

16. Tedy těch * čtyřmécitma starců, kteříž před obličejem Božím sedí na stolicích svých, † padli na tváři své, a klaněli se Bohu,

*k. 4, 4, 10. †k. 7, 11.

17. Řkouce: Díky činíme tobě, Pane Bože všemohoucí, * kterýž jsi, a kterýžs byl, a kterýž přijítí máš; nebo jsi přijal moc † svou velikou, a království ujal.

*k. 1, 4; 4, 8; 16, 5. †Zalm. 21, 14. Mat. 28, 18. Luk. 19, 12.

18. I rozněvali se národové, * a přišel hněv tvůj, a čas mrtvých, aby souzeni byli, a aby † dána byla odplata služebníkům tvým, prorokům a svatým, a bojícím se jména tvého, malým i velikým, a aby zkaženi byli ti, kteříž nakažují zemi.

*k. 6, 16, 17. †Mat. 19, 28.

19. I * otevřín jest chrám Boží na nebi, a vidina jest truhla smlouvy jeho v chrámě jeho. I stalo se blyškání, a hlasové, a hromobití, a země třesení, i kru-pobití veliké.

*k. 15, 5.

KAPITOLA XII.

Ženě sluncem oděná drak sedmhlavý syna seřáti chtěl, 7. ale Michal archanděl draka přemohl. 10. Nad nímž sčkali účastníci Beránkovi svítěžili, 11. i žena uletěla, 16. a země řeku vypila, 17. však ten drak proti ostatkům svatých bojovati nepřestává.

I ukázal se div veliký na nebi: Žena oděná * sluncem †, pod jejímiž nohama byl měsíc, a na jejíž hlavě byla koruna dvanácti hvězd. *Isai.54 celá. Gal.4.27. †Mal.4.2.

2. A jsuci těhotná, křičela, pracující ku porodu, a trápěci se, aby porodila.

3. I vidín jest jiný div na nebi. Nebo aj, * drak veliký ryšavý ukázal se, maje hlav sedm a rohů deset, a na těch hlavách svých sedm korun. *Dan.7.24.

4. Jehož ocas strhl třetinu hvězd s nebe, a svrhl je na zem. Ten pak drak stál před ženou, kteráž měla poroditi, aby, jakž by porodila, syna jejího sežral.

5. I * porodila syna pacholika, kterýž měl spravovati všecky národy prutem železným. I vytržen jest syn její k Bohu a k trůnu jeho. *Isai.7.14.

6. A žena * utekla na poušť, kdež měla místo od Boha připravené, aby ji tam živili za dnů tisíc dvě stě a šedesát.

*1 Král.17.3.4. Mat.2.13.14.

7. I stal se * boj na nebi: Michal a andělé jeho bojovali s drakem, a drak bojoval i andělé jeho.

*1 Mojs.3.15. Dan.10.13.21. Ep.Jud.v.9.

8. Ale nic neobdrželi, aniž jest * nalezeno více místo jejich na nebi. *Dan.2.35.

9. I svržen jest drak ten veliký, had starý, kterýž slove ďábel a satanáš, svodící všecken okrášek světa; svržen jest na zem, i andělé jeho s ním svrženi jsou.

10. I slyšel jsem hlas veliký, * řkoucí na nebi: Nyní stalo se spasení, a moc, i království † Boha našeho, a moc Krista jeho; nebo svržen jest žalobník bratří našich, ** kterýž žaloval na ně před obléhejem Boha našeho dnem i nocí.

*k.11.15. †Efez.5.5. **Zach.3.1. Jan.16.11.

11. Ale oni * svítěžili nad ním skrze krev Beránka, a skrze slovo svědectví svého, a † nemilovali duší svých až do smrti. *Řim.8.33 násled. †Mat.16.24.25.

12. Protož * veselte se nebesa, a kteříž přebývají v nich. Běda těm, kteříž přebývají na zemi a na moři; nebo ďábel sestoupil k vám, maje hněv veliký, věda, že krátký čas má. *Zalm.96.11.

13. A když uzřel drak, že jest svržen na * zem, honil ženu tu, kteráž porodila toho pacholika. *1 Mojs.3.14.15.

14. Ale dána jsou té ženě * dvě křídla orlice veliké, aby letěla od tváři hada na † poušť, na místo své, kdež by ** ji živili do †† času a časů, a do půli času.

*2 Mojs.19.4. Isai.40.31. Zalm.55.7 násled. †Ezech.20.35. **Isai.30.20. ††Dan.7.25.

15. I vypustil had z úst svých po té ženě vodu jako řeku, aby ji řeka zachvátila.

16. Ale země pomohla ženě; * nebo otevřela země ústa svá, a požřela řeku, kterouž vypustil drak z úst svých.

*4 Mojs.16.31.32. Isai.48.2.

17. I rozhněval se drak na tu ženu, a šel bojovati s jinými z semene jejího, kteříž ostříhají příkázání Božích, a mají svědectví Ježíše Krista.

18. I stál jsem na pisku mořském.

KAPITOLA XIII.

Šelmě hrozně 7. proti svatým bojovati i nad nimi vítězíti dopuštěno. 11. Jiná šelma k Beránkovi podobná divně věci provodila, 16. jejíhož charakteru kdosi nepřijal, kupovati ani prodávati nemohl.

I viděl jsem * šelmu vystupující z moře, kteráž měla sedm hlav a deset rohů. A na rozích jejich deset korun, a na hlavách jejich jméno rouhání.

*k.17.3.9.12.13. Dan.7.7.

2. Byla pak šelma ta, kterouž jsem viděl, podobná pardovi, a nohy její jako nedvědi, a ústa její jako ústa lvová. I dal jí * drak sílu svou, † a trůn svůj, i moc velikou. *k.12.9. †k.2.13.

3. A viděl jsem, ano jedna z hlav jejich jako zbitá byla až na smrt, ale rána její smrtelná uzdravena jest. Tedy * divivši se všecka země, šla za tou šelmou.

*k.17.8.

4. A klaněli se tomu draku, kterýž dal moc šelmě; klaněli se i šelmě, řkouce: Kdo jest * podobný té šelmě? Kdo bude moci bojovati s ní?

*k.18.18.

5. I dána jsou jí ústa mluvící veliké věci a rouhání, a dána jí moc vládnouti za čtyřřidceti a dva měsíce.

6. Protož otevřela * ústa svá k rouhání se Bohu, aby se jménu jeho rouhala, i stánku jeho, i těm, kteříž přebývají na nebi.

*k.16.9.11.

7. Dáno jí i * bojovati s svatými, a přemáhati je; a dána jí moc nad velikým pokolením, nad jazykem, i nad národem.

*k.11.7. Dan.7.21.

8. Protož klaněti se jí budou všickni, kteříž přebývají na zemi, jichžto jména nejsou napsaná v knize života Beránka, toho zabitého od počátku světa.

9. Má-li kdo něi, slyš.

10. Jestliže * kdo do vězení povede, do vězení půjde; zabije-li kdo + mečem, musí mečem zabit býti. Zdeť jest trpělivost a víra svatých.

*k.11.18.+1 Mojz.9.6. Izai.33.1. Mat.26.52.

11. Potom viděl jsem * jinou šelmu vystupující z země, a měla dva rohy, podobné + Beránkovým, ale mluvila jako drak.

*k.11.7.+Mat.7.15; 24.11.24.

12. Kteráž všecku * moc první té šelmy provozuje před tváří její; a působí to, že země i ti, kteříž přebývají na ní, klanějí se šelmě té první, jejížto rána smrtelná uzdravena byla.

*k.19.20.

13. A činí * divy veliké, tak že i ohni rozkazuje sstupovati s nebe na zem před obličejem lidským.

*Mat.24.24.

14. A svodí ty, kteříž přebývají na zemi, těmi * divy, kteréž dáno jí činiti před obličejem šelmy, říkající obyvatelům země, aby udělali obraz té šelmě, kteráž měla ránu od meče, ale ožila zase.

*k.19.20. 5 Mojz.13.1. Mat.24.24.

15. I dáno jí, aby dáti mohla ducha tomu obrazu šelmy, aby i mluvil obraz té šelmy, a aby to způsobila, kteřížkoli neklanějí by * se obrazu té šelmy, aby byli zmordováni.

*k.14.11; 19.20.

16. A rozkazuje * všechněm, malým i velikým, bohatým i chudým, svobodným i v službu podrobeným, aby měli znamení na pravé ruce své, aneb na čelích svých.

*k.14.11.

17. A aby žádný nemohl kupovati ani prodávati, než ten, kdož má znamení aneb jméno té šelmy, aneb počet jména jejího.

18. Tuť jest * moudrost. Kdo má rozum, sečtíť + počet té šelmy. Nebo jest počet člověka, a jestiť počet ten šest set šedesáta a šest.

*k.17.9. +k.15.2.

KAPITOLA XIV.

Beránek s prvotinami svatých na Sionu vidín. 6. Anděl letěl, ku pokání napomínal. 8. Druhý anděl pád Babylonu ohlašoval. 9. Třetí chtějícím šelmu cttiti pohrátku činil. 14. Poslední pomstu svou nad bezbožnými Kristus přednkásal.

Tedy pohleděl jsem, a aj, Beránek stál na hoře Sion, a s ním sto čtyřicetá a čtyři tisíce majících jméno Otce jeho napsané na čelích svých.

2. A slyšel jsem hlas s nebe, jako hlas vod mnohých, a jako hlas hromu velkého. A hlas slyšel jsem těch, kteříž hrají na harfy své.

3. A zpívali jakožto píseň novou, před

tránem, a před těmi čtyřmi zvířaty, a před těmi starci, a žádný nemohl se naučiti té písní, jediné těch sto čtyřicetá a čtyři tisíce, kteříž jsou koupeni z země.

4. Totof * jsou ti, kteříž s ženami nejsou poškrvněni; nebo panicové jsou. Tiť jsou, kteříž následují Beránka, kamž by koli šel; tiť jsou + koupeni z lidí, prvotiny Bohu a Beránkovi.

*1 Kor.6.15. 2 Kor.11.2. +1 Kor.6.20.

5. A v * ústech jejich není přeluzena lest; neboť jsou + bez úhony před tránem Božím.

*Zalm.32.2. Sofon.3.13.

+Efez.5.27. Kol.1.22. 1 Petr.2.22.

6. I viděl jsem jiného * anděla letícího po prostředku nebe, majícího evangelium věčné, aby je zvěstoval těm, kteříž bydlí na zemi, a všelikému národu, i pokolení, i jazyku, i lidu,

*k.8.13.

7. Řkoucího velikým hlasem: Bojte * se Boha, a + vzdejte jemu chválu, neboť přišla hodina soudu jeho; a klanějte se tomu, ** kterýž učinil nebe i zemi i moře i studně vod.

*Kamat.12.13. +5 Mojz.32.3. **1 Mojz.1.1. Skutk.14.15.

8. A jiný anděl letěl za nim, řka: Padl, padl * Babylon, to město veliké, nebo vínem hněvu smilství svého napájelo všecky národy.

*Izai.21.9.

9. A třetí anděl letěl za nimi, právě velikým hlasem: Bude-li se kdo klaněti šelmě a obrazu jejímu, a vezme-li znamení její na čelo své aneb na ruku svou,

10. I tenť bude píti * víno hněvu Božího, víno, kterýž jest vliito do kalichu hněvu jeho; a + trápen bude ohněm a sirou před obličejem svatých andělů a před obličejem Beránka.

*Zalm.75.9. Izai.51.17.22. Jer.25.15. +Zjev.19.20.

11. A * dým muk jejich vstoupí na věky věků, a nebudouf mítí odpočinutí dnem i nocí ti, kteříž se klanějí šelmě a obrazu jejímu, a jestliže kdo přijme znamení jména jejího.

*Izai.34.10.

12. Tuť * jest trpělivost svatých, tu jsou ti, kteříž + ostřihají příkázání Božích a víry Ježíšovy.

*k.13.10. +k.12.17.

13. I slyšel jsem * hlas s nebe, říkoucí ke mně: + Piš: Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž ** v Pánu umírají. Duch zajisté dí jim, aby tiť odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.

*k.12.10. +k.1.11.19.

**1 Kor.15.18. 1. +2 Tes.4.14. +2 Tes.1.7.

14. I pohleděl jsem, a aj, oblak bělostkvoucí; a na tom oblaku seděl po-

dobný Synu člověka, máje na hlavě své korunu zlatou, a v ruce své srp ostrý.

15. A jiný anděl vyšel z chrámu, volaje hlasem velikým na toho, kterýž seděl na oblaku: Pust srp svůj, a žni; neboť přišla * tobě hodina žně, nebo již dozrala žeň země. *Joel 3,13. Mat. 13,39.

16. I spustil ten, kterýž seděl na oblaku, srp svůj na zem, a požata jest země.

17. A jiný anděl vyšel z chrámu toho, kterýž jest na nebi, máje i on srp ostrý.

18. Opět vyšel jiný anděl z oltáře, kterýž měl moc nad ohněm, a volal křikem velikým na toho, kterýž měl srp ostrý, řka: Pust srp svůj ostrý, a zbeř hrozny vinice zemské; neboť jsou uzrali hroznové její.

19. I spustil anděl srp svůj na zem, a sebral vinici země, a vmetal do jezera velikého hněvu Božího.

20. I tlačeno jest * jezero před městem, a vyšla * krev z jezera až do udídl konům za tisíc a za šest set honů.

*Isai. 63, 3. Pláč Jer. 1, 15. †Isai. 34, 3.

KAPITOLA XV.

Ukázal Pán s. Janu sedm andělů, a sedm posledních ran, 2. moře sklené, a nad ním ty, kteříž nad šelmou svítěli, 3. divné Boží chvály s velikou radostí prospěvující. Potom viděl jsem * jiný zázrak na nebi veliký a předivný: Sedm * těch andělů majících sedm ran posledních; nebo skrze ně má dokonán býti hněv Boží.

*k. 12, 1, 3. †k. 21, 9.

2. A viděl jsem jako moře * sklené, smíšené s ohněm, a ty, kteříž svítěli nad tou šelmou a obrazem jejím a nad charakterem jejím i nad počtem jména jejího, ani stojí nad tím mořem skleným, majíce harfy Boží, *k. 4, 6.

3. A zpívají * píseň Mojžíše, služebníka Božího, a píseň Beránkovu, řkouce: Velicí * a předivní jsou skutkové tvoji, Pane Bože všemohoucí, ** spravedlivé a pravé jsou cesty tvé, ó Králi svatých.

*2 Mojz. 15, 1. 5 Mojz. 32, 1. †Zalm. 111, 2; 139, 14. **Zalm. 145, 17.

4. Kdož by se * nebál tebe, Pane, a nezveleboval jména tvého? Nebo ty sám svatý jsi. Všickni zajisté * národové přijdou, a klaněti se budou před obličejem tvým; nebo sondové tvoji zjevení jsou.

*Jer. 10, 6, 7. †Zalm. 86, 9.

5. Potom pak pohleděl jsem, * a aj, otevřin byl chrám * stánku svědectví na nebi.

*k. 11, 19. †4 Mojz. 1, 50.

6. I vyšlo sedm těch andělů z chrámu, majících sedm ran, oblečení jsouce rou-

chem lněným, čistým a bělostkvoncím, a přepásáni na prsech pasy zlatými.

7. A jedno ze čtyř zvířat dalo sedmi andělům sedm koflíků zlatých, plných hněvu Boha živého na věky věků.

8. I naplněn jest * chrám dymem od slávy Boží a od moci jeho, a žádný nemohl vjít do chrámu, dokudž se nevykonalo sedm ran těch sedmi anděly.

*2 Mojz. 40, 34. 1 Král. 8, 10. Isai. 6, 4.

KAPITOLA XVI.

Přehrozných sedm ran Božích na šelmu a účastky její vylito, 5. v nichž spravedlivé hněvu Božího pomsty, na nelehchetný a od falešných proroků lživě svedený svět se valící, zavřiny jsou.

I slyšel jsem hlas veliký z chrámu, řkoucí těm sedmi andělům: Jděte, vylíte * sedm koflíků hněvu Božího na zem. *k. 15, 7.

2. I šel první, a vylil koflík svůj na zem, * i vyvrhli se vředové škodliví a zlí na lidech, * majících znamení šelmy, a na těch, kteříž se klaněli obrazu jejímu. *2 Mojz. 9, 9, 10, 11. †Zjev. 13, 16, 17.

3. Zatím druhý anděl vylil koflík svůj na * moře, a učiněno jest jako krev umřelého, a všeliká duše živá v moři umřela. *2 Mojz. 7, 17, 21.

4. Potom třetí anděl vylil koflík svůj na řeky a na studnice vod, * i obráceny jsou v krev. *2 Mojz. 7, 17.

5. I slyšel jsem anděla vod, řkoucího: Spravedlivý * jsi, Pane, * kterýž jsi, a kterýžs byl, a svatý, žes to usoudil. *2 Mojz. 9, 27. †Zjev. 1, 4, 8; 4, 8.

6. Poněvadž krev svatých a proroků vylévali, * i dal jsi jim krev pít; nebo jsou hodni. *Zalm. 79, 3.

7. I slyšel jsem * jiného od oltáře, kterýž řekl: Jistě, Pane Bože všemohoucí, praví * jsou a spravedliví soudové tvoji. *k. 9, 13. †k. 15, 3.

8. Potom čtvrtý anděl vylil koflík svůj na slunce, i dáno jest jemu páliť lidi ohněm.

9. I páliť se lidé horkem velikým, a rouhali * se jménu Boha toho, kterýž má moc nad těmi ranami, a však * nečinili pokání, aby vzdali slávu jemu. *k. 13, 8. †k. 9, 20, 21.

10. Tedy pátý anděl vylil koflík svůj na stolicí té šelmy, i učiněno jest království její tmavé, i kousali jazyky své pro bolest.

11. A rouhali se Bohu nebeskému pro bolesti své a pro vředy své, a však nečinili pokání z skutků svých.

12. Šestý pak anděl vylil kofík svůj na tu velikou řeku Eufrates, i vyschla voda * její, aby připravena byla cesta králům od východu slunce.

*Isai.11,15.16. Zach.10,11.

13. A viděl jsem, ano z úst draka a z úst šelmy a z úst falešného proroka vyšli tři duchové nečisti, podobní žabám. 14. Nebo jsou *duchové dábelští, ješto činí divy, a chodí mezi krále zemské a všeho okršlku světa, aby † je shromáždili k boji, k tomu ** velikému dni Boha všemohoucího.

*Mat.24,24.nael.†Ezech.38,8.***Isai.34,8.

15. Aj, * přicházím jako zloděj. Blahoslavený, kdož bdí a ostříhá roucha svého, aby nah nechodil, aby neviděli hanby jeho.

*Mat.24,42.43.44.

16. I * shromáždil je na místo, kteréž slove Židovsky Armageddon. *Ezech.38,21.

17. Tedy sedmý anděl vylil kofík svůj na povětří, i vyšel hlas veliký z chrámu nebeského, z * trůnu, řkouci: Stalo se.

*k.21,6.

18. I stali se zvukové a hromobiti a blyškání, i země třesení stalo se veliké, jakéhož nikdy nebylo, jakž jsou lidé na zemi, země třesení tak velikého.

19. I roztrhlo se to veliké město na tři strany, a města národů padla. A Babylon veliký přišel na pamět před obličejem Božím, aby dal jemu * kalich vína prchlivosti kňevu svého.

*Zalm.60,5. Isai.51,17.22.

20. A všickni ostrovové pomínuli, a hory nejsou nalezeny.

21. A kroupy * veliké jako centněřové přšely s nebe na lidi. I rouhali se Bohu lidé pro ránu těch krup; nebo velmi veliká byla ta jejich rána.

*2Mojš.9,23.nael. Joz.10,11.

KAPITOLA XVII.

Hrozná odsouzení té ohydná a krví svatých opilé nevěstky. 8. kteráž na šelmě seděla, 14. a bojující s Beránkem, jest přemožena.

I přišel * jeden z sedmi andělů, kteříž měli sedm kofíků, a mluvil se mnou, řka ke mně: Poď, † ukážiž odsouzení nevěstky veliké, kteráž sedí na vodách mnohých,

*k.15,1.†Jer.51,13. Nah.3,4.

2. S kterouž * smilnili králové země, a zpili se vínem smilství jejího obyvatelé země.

*k.14,4.8. Jer.51,7.

3. I * odnesl mne na poušť v duchu, a viděl jsem ženu sedící na šelmě brunátne, plně jmen rouhání, mající sedm hlav a deset rohů.

*Mat.4,1.

4. Žena pak odína byla šarlatem a brnátým rouchem, a ozdobena zlatem a kamením drahým i perlami, mající kofík zlatý v ruce své, plný ohavností a nečistoty smilstva svého.

5. A na * čele jejím napsané jméno: Tajemství, Babylon veliký, máťe smilstva a ohavností země.

*2Tea.2,7.

6. A viděl jsem ženu tu * opilou krví svatých, a krví mučedníků Ježíšových, a viděv ji, divil jsem se divem velikým.

*k.18,24.

7. I řekl mi anděl: Co se divíš? Já tobě povím tajemství té ženy i * šelmy, kteráž ji nese, mající hlav sedm a rohů deset.

*k.13,1.

8. Šelma, kterouž viděl, byla, a není, a máf vystoupiti * z propasti, a na zahynutí jíti. I † diviti se budou bydlitelé země, (ti, kterýchž jména nejsou napsána v ** knize života od ustanovení světa,) vidouce šelmu, kteráž byla, a není, a však jest.

*k.11,7.†k.13,3. **Zalm.69,29. Filip.4,3.

9. Tentof pak jest * smysl, a máf moudrost: Sedm † hlav jest sedm hor, na kterýchž ta žena sedí.

*k.13,18.†k.13,1.

10. A králů sedm jest. Pět jich padlo, jeden jest, jiný ještě nepřišel; a když přijde, na malou chvíli musí trvati.

11. A * šelma, kteráž byla, a není, onať jest osmý, a z těch sedmi jest, i na zahynutí jde.

*k.19,19.20.

12. Deset pak rohů, kteréž viděl, jestiž deset králů, kteříž ještě království nepřijali, ale přijmout moc jako králové jedné hodiny spolu s šelmou.

13. Tiť jednu radu mají, a sílu i moc svou šelmě dadí.

14. Tiť bojovati budou s Beránkem, a Beránek svítězí nad nimi, * neboť Pán pánů jest a Král králů, i ti, kteříž jsou s ním, povolání, a vyvolení, a věrní.

*5Mojš.10,17.1Tim.6,15.

15. I řekl mi: Vody, * kteréžs viděl, kdež nevěstka sedí, jsou lidé, a zástupové, a národové, a jazykové.

*Isai.8,7. Jer.47,2.

16. Deset pak rohů, kteréžs viděl na šelmě, ti v nenávisť vezmou nevěstku, a učiní ji opuštěnou a nahou, a tělo její jísti budou, a ji pálti budou ohněm.

17. Neboť dal Bůh v srdce jejich, aby činili vůli jeho, a aby se sjednomyslili, a království své šelmě dali, dokudž by nebyla vykonána slova Boží.

18. A * žena, kteroužs viděl, jest město

to veliké, kteréž má království nad králi země. *v.5. k.16,19.

KAPITOLA XVIII.

Svatému Janu ukázán brouzý, rybný, nenadálý pád a zabytnutí Babylona. 9. Pláč a nářkáni nad ním na zemi, 20. radost pak a veselá na nebi.

Potom pak viděl jsem anděla sestupujícího s nebe, majícího moc velikou, a země * osvícena byla od slávy jeho.

*Ezech.43,2. Luk.2,9.

2. I zkríkl silně hlasem velikým, řka; Padl, * padl Babylon ten veliký, a učiněn jest * příbytkem ďáblů, a stráží každého ducha nečistého, a stráží všelikého pŕactva nečistého a ohyzdného.

*Izai.21,9. Jer.51,8. †Izai.34,11 násl.

3. Nebo * z vína hněvu smilstva jeho pili všickni národové, a králové zemští smilnili s ním, a kupci zemští z zboží rozkoší jeho zbohatli. *v.9. Jer.51,7. Nah.3,4.

4. I slyšel jsem jiný hlas s nebe, řkoucí: * Vyjděte z něho, lide můj, abyste neobcovali hříchům jeho, a abyste nepřijali z jeho ran.

*1 Mojt.19,12 násl. 2 Kor.6,17. Efez.5,11.

5. Neboť * dosáhli hříchové jeho až k nebi, a rozpomenul se Bůh na nepravosti jeho.

*1 Mojt.18,20. Jer.51,9.

6. Dejtež * jemu, jakož i on dával vám, a dejte jemu dvénásob podlé skutků jeho; v koflík, kterýž naléval, nalíte jemu dvénásob. *Zalm.137,8.

7. Jakž se * mnoho chlubil a zbůjněl byl, tak mnoho dejte jemu muk a pláče. Neboť v srdci svém praví: Sedím * královna, a nejsemť vdovou, a pláče neuzřím.

*Jer.50,29 násl. †Izai.47,5,7,8.

8. Protož v jeden den * přijdou rány jeho, smrt a pláč i hlad, a ohněm spálen bude; nebo * silný jest Pán, kterýž jej potupí.

*Izai.47,9. Jer.50,31. †k.50,34. 2 Tes.2,8.

9. I * plakati ho budou, a kvíliti nad ním králové země, kteříž s ním smilnili, a svou rozkoš měli, když uzří dým zapálení jeho,

*Ezech.26,16,17.

10. Zdaleka stojíce, pro bázeň muk jeho, a řkouce: Běda, * běda, veliké město Babylon, to město silné, * že jedné hodiny přišel odeudek tvůj.

*k.14,8. †Izai.21,9. Jer.51,8.

11. Ano i * kupci zemští budou plakati a kvíliti nad ním; nebo koupí jejich žádný nebude kupovati více,

*k.18,15. Ezech.27,36.

12. Koupě * zlata, a stříbra, a drahého kamene, i perel, i kmentu, i šarlatu, i hedbávi, i brunátného roucha, i všeli-

kého dřeva thynového, a všech nádob z kostí slonových, i všelikého nádobí z nejdrazšího dříví, i z mědi, i z železa, i z mramoru;

*Ezech.27,12,13,22

13. A skořice, i vonných věcí, a mastí, i kadidla, i vína, i oleje, i bělí, i pšeniče, i dobytka, i ovec, i koní, a vozů, i služebníků, i duší lidských.

14. I ovoce žádostivá duší tvé odešla od tebe, a všecko tučné a krásné odešlo od tebe, a aniž toho již více nalezněš.

15. Ti kupci, kteříž v tom kupěili, a jim zbohatli, * zdaleka stanou pro strach muk jeho, plačíce, a kvílíce, *Jer.50,13,46.

16. A řkouce: Běda, běda, město veliké, kteréž * odino bylo kmentem, a šarlatem, a brunátným rouchem, a ozdoboeno bylo zlatem, a kamením drahým, i perlami; nebo v jednu hodinu zahynula tak veliká bohatství.

*k.17,4. Jer.50,23.

17. I všeliký marinář, i * všecko množství lidí, kteříž jsou na lodech, i plavci, a kteřížkoli svou živnost na moři mají, zdaleka stanou,

*Ezech.27,29.

18. A zkríknu, vidouce dým zapálení jeho, řkouce: Které *bylo* podobné městu tomuto velikému!

19. A sypouce prach na hlavy své, křičeti budou, plačíce, a kvílíce, a řkouce: Běda, běda, město veliké, v němž zbohatli všickni, kteříž měli loď na moři, ze mzdy jeho; nebo jedné hodiny zpustlo.

20. Raduj se * nad ním nebe i svatí apoštolé i proroci; nebo pomstil vás Bůh nad ním.

*Izai.44,23; 49,13.

21. I * zdvihl jeden silný anděl kámen jako žernov veliký, a hodil jím do moře, řka: Tak * prudce uvržen bude Babylon, to město veliké, a nikoli více nebude nalezen.

*k.5,2. †Jer.51,63,64.

22. A * hlas na harfy hrajících, a zpěváků, a píštěů, a trubačů nikoli nebude více v tobě slyšán, a žádný řemeslník žádného řemesla nebude v tobě více nalezen, a zvuk žernovu nebude v tobě více slyšán.

*Izai.24,8. Jer.7,34.

23. Ani * světlo svíce nebude v tobě více svítiti, a hlas * ženicha ani nevěsty nebude v tobě více slyšán, ješto kupci tvoji bývala knížata zemská, a tráveními tvými v blud uvedeni byli všickni národové.

*Jer.25,10. †Jer.7,34.

24. Ale v něm nalezena jest * krev proroků a svatých i všech zmordovaných na zemi.

*k.17,6. Mat.23,37.

KAPITOLA XIX.

Spravedlivé Boží soudy i v pomstě nad Babylonem, 7. i v způsobení té věčné svadby Beránkovy radostně všecka stvoření s veselují a oslavují. 11. Za tím ukázná způsob Pána k soudu posledním slavně se beroucího, 17. ano i způsob trápení věčného.

Potom jsem * slyšel veliký hlas velikého zástupu na nebi, říkajícího: Halelujah. Spasení, a sláva, a čest, i moc Pánu Bohu našemu. *k.11,15.

2. Neboť jsou praví a * spravedliví soudové jeho, kterýž * odsoudil nevěstku tu velikou, kteráž byla ** porušila zemi smilstvem svým, ** a pomstil krve služebníků svých z ruky její. *Zalm.119,137. †Zjev.18,20. **k.11,18. †k.18,20. 5 Mojs.32,43.

3. I řekli podruhé: Halelujah. A dým její vstupoval na věky věků.

4. I padlo * čtyřmécitma starců a čtvero zvířat, a klaněli se Bohu sedícímu na trůnu, říkouce: Amen, Halelujah. *k.4,4,10.

5. I vyšel z trůnu * hlas, říkající: Chvalte * Boha našeho všickni služebníci jeho, a kteříž se bojíte jeho, i malí i veliči. *k.21,3. †Zalm.113,1.

6. A * slyšel jsem hlas jako zástupu velikého, a jako hlas vod mnohých, a jako zvuk hromů silných, říkajících: Halelujah. Kraloval Pán Bůh *nás* všemohoucí. *v.1.

7. Radujme se, a veselme se, a chválu vzdejme jemu. Neboť * přišla svadba Beránkova, † a manželka jeho připravila se. *Mat.22,2; 25,10. Luk.14,16. †2 Kor.11,2. Zjev.21,9.

8. A dáno jest jí, aby se * oblékla v kment čistý a stkvoucí, a ten kment jsou ospravedlňování svatých. *Zalm.45,14. 16. Izai.61,10. Ezech.16,10.

9. I řekl mi: * Piš: Blahoslavení, kteříž * jsou k večeri svadby Beránkovy povoláni. A řekl mi: ** Tato slova Boží jsou pravá. *k.14,13. †Mat.22,2. Luk.14,16. **Zjev.21,5.

10. I padl jsem k nohám jeho, abych se klaněl jemu. Ale řekl mi: * Hleď, abys toho nečinil. Jsemť spolumužník tvůj i bratří tvých, těch, kteříž mají * svědectví Ježíšovo. Bohu ** se klaněj. Svědectví pak Ježíšovo jestiž duch proroctví. *Skutk.14,15. †1 Jan.5,10. **Mat.4,10.

11. I viděl jsem nebe otevřené, a aj, kůň * bílý, a ten, kterýž seděl na něm, sloul * Věrný a Pravý, a spravedlivě soudí i bojuje. *k.6,2. †k.3,14.

12. Oči pak jeho *byly* jako plamen ohně, a na hlavě jeho korun množství, a měl jméno napsané, kteréhož žádný neví, než on sám.

13. A byl odín * rouchem pokropeným krví, a slovet jméno jeho † Slovo Boží. *1 Mojs.49,11. Izai.63,1. †Mat. †Jan.1,1.

14. A rytířstvo * nebeské jelo za ním na bílých koních, jsouce odíni kmentem bílým a čistým. *k.4,4.

15. A z * úst jeho vycházel meč ostrý, aby jim † bil národy. Nebo on bude je spravovati prtem železným; onť ** i přes vína hněvu a prechlivosti Boha všemohoucího tlačiti bude. *Izai.11,4. †Zalm.2,9; 76,13. **Izai.63,3.

16. A máť na rouchu a na bedrách svých * napsané jméno: † Král králů a Pán pánů. *v.12. †1 Tim.6,15.

17. I viděl jsem jednoho anděla, an stojí v slunci, a zkríkl hlasem velikým, říka všechněm ptákům, kteříž létali po prostřed nebes: Poďte, * a shromážďte se k večeri velikého Boha, *Jer.12,9. Ezech.39,17. †Mat.

18. Abyste * jedli těla králů, a těla hejtmánů, a těla silných, a těla koňů, i těch, kteříž na nich sedí, a těla všech svobodných i služebníků, i malých i velkých. *Izai.49,26.

19. I viděl jsem šelmu a krále země a vojska * jejich, ani se sjeli, aby bojovali s tím, kterýž seděl na tom koni, a s rytířstvem jeho. *Izai.30,2,3,33.

20. I * jata jest ta šelma, a s ní falešný prorok † ten, kterýž činival divy před ní, jimiž svodil ty, kteříž přijali znamení šelmy, a kteříž se klaněli obrazu jejímu. I uvržení jsou oba za živa do ** jezera ohnivého, hořícího sirou. *Dan.7,11. 12,26. †5 Mojs.13,1. **Izai.14,9,15.

21. A * jini zbiti jsou mečem toho, kterýž seděl na koni, vycházejícím z úst jeho. A všickni ptáci nasyceni jsou těly jejich. *Zalm.149,6. †Mat.

KAPITOLA XX.

Anděl draka starého svázal, 3. kterýž po tisící letech *mae* na čas rozvášan býti má. 4. Mučedníků Božích odplata. 9. Vítězství nad Gogem a Magogem. 12. Soud i výpověď mrtvým podlé knih otevřených.

I viděl jsem anděla sstupujícího s nebe, majícího * klíč od propasti a řetěz veliký v ruce své. *k.1,18.

2. I * chopil draka, hada toho starého, kterýž jest dábel a satan, i svázal jej za tisíc let. *k.12,9. Izai.27,1. 2. 2 Petr.2,4.

3. A uvrhl ho do propasti, i zavřel, a svrchu nad ním zapečetil, aby nesvodil více * národů, až by se vyplnilo tisíc let; neboť potom musí býti propuštěn na *ma*lý čas. *k.16,14.

4. I * viděl jsem stolice, a posadili se na nich, i dán jest jim † soud, a duše stinanych ** pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, a kteříž se †† neklaněli šelmě, ani obrazu jejímu, a aniž přijali znamení jejího na čela svá, aneb na ruce své. *** A ožili, a ††† kralovali s Kristem tisíc let.

*Dan.7,9.22.27. Mat.19,28. †1 Kor.6,2,3. **Zjev.6,9.10. ††k.13,4,8.15. ***Isai.26,19. 1 Kor.15,23,24. †††Zjev.3,21.

5. Jiní pak mrtví * neožili, dokudž by se nevyplnilo těch tisíc let. Toť jest první † vzkříšení.

*Isai.26,14. †1 Tes.4,16.

6. Blahoslavený a svatý, kdož má díl v * prvním vzkříšení. Nad těmita druhá † smrt nemá moci, ** ale budou kněží Boží a Kristovi, a kralovati s ním budou tisíc let.

*Luk.14,14; 20,35. †Zjev.2,11. **Isai.61,6.

7. A když se vyplní tisíc let, propuštěn bude satan z žaláře svého.

8. I * vyjde, aby svodil národy, kteříž jsou na čtyřech stranách země, Goga † a Magoga, a aby je shromáždil k boji, kterýchžto počet jest jako písku mořského.

*v.3. †k.16,14. Ezech.38,2,3; 39,1.

9. I vstoupili na širokost země, a obkličili * stany svatých, i to † město milé, ale ** sstoupil oheň od Boha s nebe, a spalil je.

*Isai.31,4,5. †Zjev.21,10 násled.

**2 Kral.1,10.12. Ezech.38,22.

10. A ďábel, kterýž je svodil, uvržen jest do jezera ohně a siry, kdež jest i šelma, i falešný prorok, a budouť mučeni dnem i nocí na věky věků.

11. I viděl jsem trůn veliký bílý, a sedícího * na něm, před jehož † tváří utekla země i nebe, a místo jim není nalezeno.

*k.21,5. †2 Petr.3,10.

12. I viděl jsem mrtvé, * malé i veliké, stojící před obličejem Božím, a knihy otevřeny jsou. A jiná † kniha také jest otevřena, to jest kniha života, i souzení jsou mrtví podlé toho, jakž psáno bylo v knihách, totiž podlé ** skutků svých.

*Dan.7,10. †2 Mojs.32,32. Filip.4,3.

**Zalm.62,13. Mat.16,27.

13. A vydalo moře mrtvé, kteříž byli v něm, tolikéž * smrt i peklo vydali ty, kteříž v nich byli, i souzení jsou jeden každý podlé skutků svých.

*Přal.7,27.

14. Smrt * pak a peklo uvrženi jsou do jezera ohnivého, a toť jest smrt druhá.

*k.6,8. 1 Kor.15,26.54.55.

15. I ten, * kdož není nalezen v knize života zapsán, uvržen jest do jezera ohnivého.

*Mat.25,41.

KAPITOLA XXI.

Viděl svatý Jan nové nebe a zemi, 2. i Jeruzalém nový, 10. město nejalavnější, jehož předivný způsob, a nikdy nevidané ani slychané ozdoby široce vypravuje.

Potom viděl jsem nebe * nové a zemi novou. Nebo první nebe a první země byla pomínula, a moře již nebylo.

*Isai.65,17; 66,22. 2 Petr.3,13.

2. A já Jan viděl jsem * město svaté, Jeruzalém nový, † sstupující od Boha s nebe, připravený jako ** nevěstu okrášlenou muži svému.

*Gal.4,26. Žid.11,10. †Zjev.3,12. **2 Kor.11,2.

3. I slyšel jsem hlas veliký s nebe, říkající: Aj, stánek * Boží s lidmi, a bydliť † bude s nimi, a oni budou lid jeho, a on Bůh s nimi bude, *jsa* Bůh jejich.

*2 Kor.6,16. †Ezech.37,27.

4. A setřet * Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti již více nebude, ani † kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více; nebo ** první věci pomínuly.

*Isai.25,8. †k.35,10. **2 Kor.5,17.

5. I řekl ten, kterýž * seděl na trůnu: Aj, † nové činím všecko. I řekl mi: Piš. Nebo jsou tato ** slova věrná a pravá.

*k.4,2; 20,11. †Isai.43,19. 2 Kor.5,17. **Zjev.19,9.

6. I dí mi: Stalo * se. Ját † jsem Alfa i Oméga, počátek i konec. ** Jáť dám žiznivému z studnice vody živé darmo.

*k.16,17. †Isai.41,4; 44,6.

**Isai.12,3. Jan 4,10.14. Zjev.22,17.

7. Kdož * svítěži, obdrží dědičné všecko, a budť jemu † Bohem, a on mi bude synem.

*k.2,26.28. †Zach.8,8. Žid.8,10.

8. Strašlivým * pak, a † nevěrným, a ohyzdným, a vražedníkům, a smilníkům, a čarodějníkům, a modlářům, i všechněm lhářům, díl jejich v jezeře, kteréž hoří ohněm a sirou, jenž jest smrt druhá.

*k.22,15. †1 Kor.6,9. Gal.5,21.

Efez.5,5. 1 Tim.1,9. Žid.12,14.

9. I přišel ke mně jeden z těch sedmi andělů, kteříž měli sedm koflíků plných sedmi ran nejposlednějších, a mluvil se mnou, řka: Poď, ukážit nevěstu, manželku Beránkovu.

10. I * vnesl mne v duchu na † horu velikou a vysokou, a ** ukázal mi město veliké, ten svatý Jeruzalém, sstupující s nebe od Boha,

*k.1,10. †Ezech.40,1,2. Mat.4,8. **Gal.4,26.

11. Mající * slávu Boží. Jehož světlost byla podobná k kameni nejdražšímu, jako k kameni jaspidu, kterýž by byl způsobu křišťalového,

*Isai.60,1.

12. A mající * zed velikou a vysokou, mající dvanácte bran, a na těch branách dvanácte andělů, a jména napsaná, kte-

rážto jsou dvanáctera pokolení synů Izraelských.

*Ezech.48,31. Zach.2,5.

13. Od východu slunce brány tři, od půlnoci brány tři, od poledne brány tři, od západu brány tři.

14. A zed městská měla *základů dvanácte, a na nich jména dvanácti apoštolů Beránkových.

*Mat.16,18.1 Kor.3,10. Efez.2,20.

15. A ten, kterýž * mluvil se mnou, měl třtinu zlatou, aby změřil město i brány jeho i zed jeho.

*Ezech.40,3.

16. Položení * pak města toho čtverhrané jest, jehož dlouhost tak veliká jest jako i širokost. I naměřil toho města tou třtinou dvanácte tisíců honů; dlouhost pak jeho, i širokost, i vysokost jednotejná jest.

*Efez.3,18.

17. I změřil zed jeho, sto čtyřiceti a čtyři loktů, měrou člověka, kteráž jest míra anděla.

18. A bylo stavení zdi jeho jaspis, město pak samo bylo zlato čisté, podobné sklu čistému.

19. A * základové zdi městské všelikým + kamenem drahým ozdobeni byli. Základ první byl jaspis, druhý zafir, třetí chalcedon, čtvrtý smaragd,

*Izai.54,11,12. +2 Moji.28,17 násled.

20. Pátý sardonix, šestý sardius, sedmý chryzolit, osmý beryllus, devátý topazion, desátý chryzoprassus, jedenáctý hyacint, dvanáctý ametyst.

21. Dvanácte pak bran dvanácte perel jest, jedna každá brána jest z jedné perly; a rynek města zlato čisté * jako sklo, kteréž se naskrze prohlédnouti může.

*k.22,2.

22. Ale chrámu jsem v něm neviděl; nebo * Pán Bůh všemohoucí chrám jeho jest a Beránek.

*k.4,8.

23. A to město * nepotřebuje slunce ani měsíce, aby svítily v něm; nebo sláva Boží je osvěcuje, a svíce jeho jest Beránek.

*Izai.60,19. Zach.14,7.

24. A národové, kteříž by k spasení přišli, * v světle jeho procházeti se budou, a králové zeměti přenesou slávu a čest svou do něho.

*Izai.60,8,5.

25. A * brány jeho nebudou zavírány ve dne; + noci zajisté tam nebude.

*k.3,8. Izai.60,11,20. Zach.14,7. +Zjev.22,5.

26. A snesou do něho * slávu a čest národů.

*Zalm.47,9.

27. A nevejdet do něho nic * poškrvňujícího, aneb působícího ohyzdnost a lež,

než toliko ti, kteříž + napsáni jsou v knize života Beránkova.

*Izai.35,8. Joel.3,17.

+2 Moji.32,32. Zalm.69,29. Filip.4,3.

KAPITOLA XXII.

Stkvoucí živé vody potok, 2. se všim, což k věčnému blahoslavenství přináší. Pán ukázev, 7. brzy příchod svůj předpovídá, 12. zřetelně tudý svým dáváje náhled, aby se ku přijetí jeho bedlivě strojili.

I ukázal mi * potok čistý vody živé, světlý jako křišťál, tekoucí z trůnu Božího a Beránkova.

*Ezech.47,1. Zach.14,8.

2. U prostřed pak * rynku jeho a s obou + stran potoka bylo dřevo ** života, přinášející dvanáctero ovoce, na každý měsíc vydávající ovoce své, a listí své k zdraví národů.

*k.21,21. +Ezech.47,12.

**1 Moji.2,9.

3. A ničeho * zlořečeného již více nebude, ale trůn Boží a Beránkův bude v něm, a služebníci jeho sloužiti jemu budou.

*Zach.14,11.

4. A tvář jeho * viděti budou, + a jméno jeho bude na čelích jejich.

*Zalm.17,15. Mat.5,8. +Zjev.3,12.

5. A * noci tam nebude, aniž budou potřebovati svíce, ani světla slunečního; nebo + Pán Bůh je osvěcuje, ** a královati budou na věky věků.

*Izai.60,19. +Zalm.36,10. **Zjev.20,6.

6. I řekl mi: Slova * tato jsou věrná a pravá, a + Pán Bůh svatých proroků poslal anděla svého, aby ukázal služebníkům svým, co se dítí musí brzo.

*k.19,9. 21,5. +k.1,1.

7. Aj, * přijďte rychle. Blahoslavený, kdož + ostříhá slov prorocí knihy této.

*k.3,11. Zalm.40,8. +Zjev.1,3.

8. Já pak Jan * viděl jsem a slyšel tyto věci. A když jsem slyšel a viděl, padl jsem, + klaněti se chtěje před nohama anděla toho, kterýž mi tyto věci ukazoval.

*Skutk.10,26. +Zjev.19,10.

9. Ale řekl mi: Hleď, abys toho nečinil. Neboť jsem spoluslužebník tvůj a bratří tvých proroků, a těch, kteříž ostříhají slov knihy této. Bohu se klaněj.

10. Potom řekl mi: * Nezapečetuj slov prorocí knihy této; neboť jest + blízko čas.

*Dan.8,26. 12,4. +Filip.4,5. Zjev.1,3.

11. Kdo * škodí, škod ještě; a kdo smrdí, smrd ještě; a kdo jest spravedlivý, ospravedlni se ještě; a svatý posvěť se ještě.

*2 Tim.3,13.

12. A aj, * přijďte brzo, a + odplata má se mnou, abych ** odplatil jednomu každému podle skutků jeho.

*k.3,11. +Izai.40,10. **Zalm.62,12.

13. Já jsem * Alfa i Oméga, počátek i konec, první i poslední.

*k.1,8,11;21,6.
Isai.41,4;44,6.

14. Blahoslavení, kteříž * zachovávají přikázání jeho, aby měli právo k dřevu života, a aby branami vešli do města.

*k.12,17.1Jan.2,3.

15. Vně * pak budou psi a čarodějníci, a smilníci, a vražedníci, a modláři, i každý, kdož miluje a činí lež.

*k.21,8.1Kor.6,10. Efez.5,5. Filip.3,2. Kol.3,6.

16. Já Ježíš * poslal jsem anděla svého, aby vám svědčil o těchto věcech v církvích. Já jsem kofen a rod Davidův, a hvězda jasná a jitřní.

*k.1,1,1.

17. A Duch i nevěsta řkou: Poď. A kdož slyší, reč: Přid. A kdož * žízni, přijdiž, a kdo chce, nabeř vody života darmo.

*Isai.55,1 násl. Jan 7,37.

18. Osvědčujit pak každému, kdož by slyšel slova proroctví knihy této, jestliže by kdo přidal k těmto věcem, žeť jemu přidá Bůh ran napsaných v knize této.

19. A jestliže by * kdo ujal od slov proroctví tohoto, odejmeť Bůh díl jeho z t knihy života, a z ** města svatého, a z těch věcí, kteréž jsou napsány v knize této.

*5 Mojs.4,2; 12,32. Přis.30,6. †2 Mojs.32,32,33. **Mat.4,5.

20. *Takť* praví ten, kterýž svědectví vydává o těchto věcech: * Jistěť přijdu brzo. Amen. Přijdiž tedy, Pane Ježíši.

*k.1,7.

21. Milost * Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

*2 Tim.4,22. Žid.13,25.

